Ehlel 1

1:1 Ehend Burhan tenger gazryg buteejee. **2** Gazar ni yamar ch helber
dursgui, ezgui hooson, gunii gadarguu deeguur ni haranhui burhej,
Burhany Suns usny mandal deeguur elin halij bailaa. **3** Tegeed Burhan —
Gerel bii bolog! gesend gerel bii bolov. **4** Burhanyg harahad ter gerel ni
saihan baiv. Burhan gerliig haranhuigaas salgajee. **5** Burhan gerliig odor,
haranhuig shono hemeen nerlejee. Udesh bolood, ogloo boljee. Ter ni
anhny odor boloi. **6** Burhan — Usan dotor ogtorgui bii bolj, usyg usnaas
salgag! gej aildav. **7** Tiinhuu Burhan ogtorguig bii bolgood, ogtorguin
deerh usyg ogtorguin doorh usnaas salgasand ter ni yosoor bolov. **8**
Burhan ogtorguig tenger gej nerlejee. Udesh bolood, ogloo bolloo. Ter ni
hoyor dahi odor bolgoo. **9** Burhan — Tengeriin doorh us neg dor
hurimtlagdaj, huurai gazar il garag! hemeesend ter ni yosoor boljee. **10**
Burhan huurai gazryg eh gazar, hurimtlagdsan usyg dalai hemeen nerlev.
Burhanyg harahad ter ni saihan baijee. **11** Tegeed Burhan — Gazar delhii
nyalh nogoo, urt urgamal, urt jimsnii modyg torol torloor ni urguulag!
gesend ter ni yosoor boljee. **12** Gazar delhii nyalh nogoo, urt urgamal, urt
jimsnii modyg torol torloor ni urguulav. Burhanyg harahad ter ni saihan
baijee. **13** Udesh bolood, ogloo bolloo. Ter ni gurav dahi odor boloi. **14**
Tegeed Burhan — Odriig shonoos salgahyn tuld ogtorguid
gereltuulegchid bii bolog. Edgeer ni temdeg, dorvon uliral, odor, jiluuded
zoriulagddag. **15** Tenger ogtorguid gereltuulegchid baij, gazar delhiig
giiguuleg gesend ter ni yosoor boljee. **16** Burhan iluu tom ni odriig, arai
jijig ni shoniig zahirch baihaar hoyor tom gereltuulegchiig buteev. Ter bas
oddyg buteelee. **17** Burhan gazar delhiin gereltuulehiin tuld, mon **18** odor,
shono hoyoryg zahirahyn tuld bolon gerliig haranhuigaas salgahyn tuld
tedniig tenger ogtorguid bairluulav. **19** Udesh bolood, ogloo bolloo. Ter ni
dorov deh odor boloi. **20** Burhan — Usnuud amitdaar duurch, jiguurten
shuvuud gazar delhii deeguur, tenger ogtorguigaar niseg gev. **21** Tegeed
Burhan dalai tengisiin avarga tom amitad hiigeed usaar duuren urjin
amidardag, holhon hodlogch alivaa amitdyg torol torloor ni buteev. Bas

alivaa jiguurten shuvuudyg torol torloor ni buteev. Burhanyg harahad ter ni
saihan baijee. 22 Burhan tedniig adislaj, — Oson toljij, urjin olshirch, dalai
tengisiin usyg duurge. Bas jiguurten shuvuud gazar delhiid oson urjig
hemeev. 23 Udesh bolood, ogloo bolloo. Ter ni tav dahi odor boloi. 24
Burhan — Gazar delhii amitdyg torol torloor ni buyuu mal adguus,
molhogchid, gazryn zerleg araatnyg torol torloor ni bii bolog hemeen
aildav. Ter ni yosoor boljee. 25 Burhan gazar delhiin zerleg araatnyg torol
torloor ni, mal adguusyg torol torloor ni, gazraar molhogch bugdiig torol
torloor ni bii bolgov. Burhanyg harahad ter ni saihan baijee. 26 Tegeed
Burhan — Bid Oorsdiinhoo dur torhiin daguu Oorsodteigoo adilhan huniig
buteej, dalain zagas, ogtorguin pguvuud, mal adguus, buh gazar delhii,
gazraar molhogch bugdiig tedend zahiruulya hemeen aildav. 27 Tegeed
Burhan Ooriinhoo dur torhoor huniig buteej, Burhany dur torhoor eregtei,
emegtei huniig buteev. 28 Burhan tedniig adislaj, tedend — Oson
nemegdej, onor otgon bolj, gazar delhiig duurgen, gazryg ezemsh! Dalain
zagas, ogtorguin shuvuud hiigeed gazar delhii deer hodoldog buh amitdyg
zahir hemeen aildav. 29 Burhan — Gazar delhii deerh urt urgamal, urt
jimsnii mod bugdiig bi ta nart ogno. Ter buhen ta naryn hool huns bolno.
30 Gazar delhii deerh buh zerleg araatan, ogtorguin buh jiguurten
shuvuud, gazraar molhogch amitai buhen, alivaa amitdad urgamal nogoo
bugdiig hool huns bolgon ogno hemeev. Tegeed ter ni yosoor boljee. 31
Burhan Ooriinhoo buteesen bugdiig harahad nen saihan baijee. Udesh
bolood, ogloo bolov. Ter ni zurgaa dahi odor boloi.

Ehlel 2

2:1 Iinhuu tenger gazar, buh yums burelden togtjee. 2 Doloo dahi odor
bolohod Burhan Ooriin hiij buteesen ajlaa duusgaj, hiij buteesen ajil ni
duussan uchir doloo dahi odortoo Tereer amarchee. 3 Burhan doloo dahi
odriig yerooj, ariun bolgov. Uchir ni Burhan Ooriin hiij, buteej baisan buh
ajlaa duusgaj, ene odor amarsan bilee. 4 EZEN Burhan tenger gazryg
buteesen ter tsagt tenger gazar buteegdsen ni iin boloi. 5 EZEN Burhan
gazar delhii deer hur boroo oruulaagui, gazar hagalah hun baigaagui uchir

heer tald mod but haraahan baihgui, tarialah talbaid urgamal nogoo arai
urgaagui baijee. 6 Gazar delhiigees manan budan hoorch, buh gazryn
gadarguug uslav. 7 EZEN Burhan toos shoroonoos huniig buteej, amin
amisgalyg hamraar ni uleej oruulahad, hun amid orshigch boljee. 8 EZEN
Burhan dorno zugt Yedyend tsetserleg baiguulaad, tend ooriin buteesen
huniig avchirjtavijee. 9 EZEN Burhan tend yanz buriin moddyg urguulsan
ni harahad uzesgelentei, idehed saihan baiv. Ter tsetserlegiin gol dund bas
amin mod hiigeed sain muug meduulegch mod baijee. 10 Yedyenees eh
avsan negen moron ter tsetserlegiig usaldag bogood tendees bas dorvon
moron eh avan saljee. 11 Ehniih ni Pishon gedeg nertei bogood alt baidag.
Havilagiin buh nutag devsgeriig dairan ongorno. 12 Ter nutgiin alt ni shijir,
tend bdyellium hemeeh suvd hiigeed oniks baidag baijee. 13 Hoyor dahi
mornii ner ni Gihon geh bogood Kushiin nutgiig dairan ongorno. 14 Gurav
dahi mornii ner ni Tigr geh bogood Assiriin zuun talaar ursdag. Dorov deh
morong Yevfrat gedeg yum. 15 EZEN Burhan huniig avaad, Yedyen
tsetserlegiig archluulan sahiulahyn tuld tend suulgav. 16 Tegeed EZEN
Burhan ter hund tushaan iinhuu oguulev. — Chi ene tsetserlegiin ali ch
modny jimsiig duraaraa idej bolno. 17 Harin chi sain muug meduulegch
modny jimsnees ogt idej bolohgui. Chi tuunees idsen ter odortoo l
zailshgui uhne! hemeen aildav. 18 EZEN Burhan — Hun gantsaaraa baih
ni sain bish uchir Bi tuund tohiroh tuslagchiig buteeye hemeen aildjee. 19
EZEN Burhan shoroogoor heer talyn yanz buriin zerleg araatan, ogtorguin
yanz buriin jiguurten shuvuudyg buteej, Adam tedgeeriig herhen yaaj
nerlehiig uzeheer tedniig tuund avchirj ogchee. Tegeed amitan burd
Adamyn ogson ner ni tednii ner boljee. 20 Tegeed Adam buh mal adguus,
tenger ogtorguin jiguurten shuvuud, heer talyn buh zerleg araatand ner
ogchee. Harin Adamd tohiroh tuslagch oldsongui. 21 EZEN Burhan
Adamyg gun noirond avtuulj, tuuniig untaj baih zuur ni havirgaas ni negiig
sugalj avaad, ormyg ni mahaar boglojee. 22 EZEN Burhan Adamaas
avsan ter havirgaaraa emegtei hun buteegeed, tuuniigee Adamd
avchirjogov. 23 Adam — Ene bol yasnaas mini avsan yas, Mahnaas mini
tasalsan mah bogood Tuuniig Eregtei hunees gargaj avsan tul Emegtei gej
nerleye gej heljee. 24 Iim uchraas er hun etseg ehee orhiod, ehnerteigee

niilen, ter hoyor negen biye boloh ajguu. 25 Hun ba tuunii ehner hoyoulaa
nutsgen baisan bogood ted ogt ichsengui.

Ehlel 3

3:1 EZEN Burhany buteesen alivaa heeriin zerleg amitdyn dotroos mogoi
hamgiin iluu zalitai baijee. Ter mogoi — Ta nart ene tsetserlegt baigaa buh
modny jimsnees idej bolohgui gej Burhan uneheer helsen uu? hemeen
emegteigees asuujee. 2 Ter emegtei mogoid handaj — Bid ene tsetserleg
deh modny jimsnees idej bolno. 3 Harin tsetserlegiin gold baigaa modny
jimsnii tuhaid Burhan "Ta nar tuunees buu id, bas tuund buu hur, tegvel ta
nar uhne" gej aildsan hemeejee. 4 Ter mogoi emegteid — Ta nar yeroosoo
uhehgui. 5 Ta nar tuunees idsen ter odortoo l nud chini neegden, Burhan
shig bolj, sain muug medeh bolno gedgiig Burhan meddeg bilee gejee. 6
Tegeed ter modny jims idehed amttai, harahad taalamjtai, oyuun uhaanyg
ni zadalmaar baisnyg ter emegtei uzeed, tuunees avch idjee. Ter bas
oorteigoo hamt baisan nohortoo ogch, ter ch idjee. 7 Tegeed ter hoyoryn
nud neegdej, hoyoulaa nutsgen baigaagaa medeed, injir modny navchsyg
hoorond ni holboj, oorsoddoo belhemj hiijee. 8 Odriin seruund EZEN
Burhany tsetserleg dunduur alhaj yavaa chimeeg sonsood, er hun
ehnerteigee hoyoul EZEN Burhany orshihuigaas tsetserlegiin modon dotor
nuugdjee. 9 Getel EZEN Burhan huniig duudaj, — Chi haa baina ve?
gesend 10 tereer — Bi Tany duug tsetserleg dotor sonsood, nutsgen baisan
uchir aij, ooriigoo nuusan yum gej helev. 11 Tegtel Ter — Chamaig
nutsgen baisnyg hen chamd helsen be? Buu id gej minii chamd tushaasan
ter modny jimsnees chi idsen uu? gej asuusand 12 hun — Nadtai hamt
bailgahaar Tany nadad ogson ter emegtei nadad ter modny jimsnees
ogson. Tegeed bi idsen gej helev. 13 EZEN Burhan ter emegteid — Chi
yaaj baigaa chini ene ve? gesend ter emegtei — Ter mogoi namaig
mehelsnees bolood bi idsen gev. 14 EZEN Burhan ter mogoid handaj, —
Chi iim hereg hiisen uchir Hamag mal adguus hiigeed Heer talyn hamag
zerleg amitdaas iluugeer haraagdsan boloi. Chi hevliigeeree molhoj,
Nasan turshdaa toos shoroo ideh bolno. 15 Bi chamaig ter emegteitei os

honzontoi, Bas chinii ur huuhdiig ter emegtein ur huuhedtei os honzontoi
bolgoh bolno. Ter emegtein ur huuhed chinii tolgoig nyatsalj, chi tuunii
osgiig nyatslah bolno geed **16** bas emegteid — Bi chinii jiremsnii zovlong
ulemj ihesgej, Chi ih zovlontoigoor huuhed toruuleh bolno. Chi er nohriig
husen moroodoj, Er nohor chini chamaig zahirna gev. **17** Adamd handan
— Chi ehneriinhee ugiig sonsoj, "Buu id!" gej Minii chamd tushaasan
modnoos idsen uchir Chamaas bolj gazart haraalhurch, Chi nasan turshdaa
zutgej baij urgatsyg ni ideh bolno. **18** Gazar chamd zanguu ba halgaig
urguulna. Chi tarialangiin talbaigaas nogoo ideh bolno. **19** Chi gazar
shoroondoo ergej ochih hurtlee Duhnyhaa holsiig dusluulan baij hooloo olj
idne. Uchir ni chamaig gazar shoroonoos avsan. Chi toos shoroo tul toos
shoroondoo butsaj ochih bolno gejee. **20** Hun ehneree Yeva gej nerlejee.
Uchir ni ter amid buhnii eh bolson ajee. **21** EZEN Burhan Adam ba tuunii
ehnert zoriulj, arisan deel hiij omsgojee. **22** EZEN Burhan — Uzegtun!
Ene hun odoo sain muug medeh talaaraa bidnii negen adil bolson. Ter
odoo garaa sungan, bas amiin modny jimsnees avch ideed, monh naslah vii
hemeen aildjee. **23** EZEN Burhan huniig ooriig ni gargaj avsan gazar
shoroog hagaluulahaar Yedyen tsetserlegees gargan yavuuljee. **24** Tegeed
Burhan ter huniig hooj gargaad, amiin mod uruu hotloh zamyg
hamgaaluulahaar Yedyen tsetserlegiin zuun tald horubuud bolon zug burd
ergelddeg galt ildiig bairluulan tavijee.

Ehlel 4

4:1 Adam ehner Yevataigaa untaj, Yeva ni jiremslen, Kainyg toruulj, —
EZENii yerooleer bi huutei bolloo gej helev. **2** Dahiad tereer Kainy duu
Abyelyg toruuljee. Tegeed Abyel ni honichin, Kain ni tariachin boljee. **3**
Hojim ni Kaingazraas avsan ur jimsneesee EZENd orgol bolgon barijee. **4**
Abyel bas honin surgiinhee anhny tol bolon tuuniihee ooh tosnoos orgojee.
EZEN Abyelyg bolon tuunii orgoliig oishoon huleen avsan bolovch, **5**
Kainyg bolon tuunii orgoliig oishoosongui. Kain ihed uurlan, uruu
tsarailav. **6** EZEN Kaind handaj — Chi yuund uurlana ve? Yuuny uchir
uruu tsarailaad baigaa yum be? **7** Herev chi sainyg uildvel terguunee orgoh

bish uu? Herev chi sainyg hiihgui bol gem nugel uuden deer chini geten,
nugel hilents chamaig husevch, chi tuuniig diileh yostoi. 8 Kain duu
Abyeltaigaa yarijee. Daraa ni heer tald baihdaa duu Abyel uruugaa dairch,
tuuniig alav. 9 EZEN — Chinii duu Abyel haana baina? gej Kainaas
asuuhad Kain — Bi medehgui. Bi duugiinhee hargalzagch yum uu? gej
hariulav. 10 EZEN — Chi yuu hiichihev ee? Chinii duugiin tsus gazraas
Nad uruu hashhirch baina. 11 Gazar amaa angaij, chinii garaas duugiin
chini tsusyg avsan tul chamd gazraas haraal hurch, 12 chamaig gazar
hagalahad gazar chamd dahin ur jimsee hairlahgui. Chi gazar delhii deer
heren tenuuchlegch bolno gev. 13 Kain EZENd handaj, — Minii yal
shiitgel het hund uchir bi daaj davj chadahgui. 14 Ta onoodor namaig
gazryn horsnoos zailuulj baigaa uchir bi Tany haraanaas dald orj, gazraar
heren tenuuchlegch bolno. Nadtai uulzsan hen bolovch namaig alna gejee.
15 EZEN tuund handaj — Tiim uchraas chamaig alsan hen bolovch doloo
dahin iluu hund shiitgel huleeh bolno gej heleed, Kaind temdeg tavij,
tuuntei uulzsan hen ch tuuniig alahgui bolgov. 16 Kain EZENii
orshihuigaas yavj, Yedyenii zuun tald orshih Nod gedeg gazart nutaglan
suuh bolov. 17 Kain ehnerteigee untaj, ehner ni jiremselj, Yenohyg
toruulev. Kain hot baiguulj, tuuniigee huugiinhee nereer Yenoh gej nerlev.
18 Yenoh Iradyg toruulj, Iradaas Myehuiayel, Myehuiayel Myetushayelyg
toruulj, Myetushayel Lamyehyg toruuljee. 19 Lamyeh hoyor ehner
avchee. Negiinh ni ner Ada, nogoogiinh ni ner Zilla boloi. 20 Adagaas
Iabal torjee. Tereer gert suuj, malchdyn deed ovog bolov. 21 Tuunii
duugiin neriig Iubal gedeg baijee. Tereer bosoo yatgachin ba limbe
hogjimchdiin deed ovog bolov. 22 Zilla bas Tubalkainyg toruuljee. Tereer
hurel ba tomroor yanz buriin edlel hiideg darhan boljee. Tubalkainy ohin
duug ni Naama gedeg yum. 23 Lamyeh ehneruuddee handan — Ada,
Zilla, minii duu hooloig sonsotsgoo! Lamyehyn ehneruudee, minii ugiig
sonsotsgoo! Namaig sharhduulsny toloo bi negen huniig alchihlaa, Namaig
gemteesnii toloo negen zaluug alchihlaa. 24 Kainy toloo noogdoh yal
shiitgel doloo dahin iluu ih bol, Lamyehyn toloo noogdoh yal shiitgel
dalan doloo dahin iluu ih baih bolno gev. 25 Adam ehnerteigee dahin
untaad, ehner ni huu toruulj tuuniig Syet gej nerlev. — Burhan nadad

Kainy alsan Abyelyn orond oor neg ur hairlalaa gev. 26 Syet bas neg
huutei bolj, tuuniig Yenosh gej nerlev. Ter tsagaas ehlen humuus EZENii
neriig duudah boljee.

Ehlel 5

5:1 Adamyn udam ugsaanyhny tuuh ni iim ajguu. Burhan huniig buteehdee
Burhany dur torhoor 2 eregtei, emegtei huniig buteejee. Tednii buteegdsen
odor Burhan tedend yerool hairlan, tedniig hun hemeen nerlejee. 3 Adam
zuun guchin jil nasalj, ooriinhoo torhtei, ooriinhoo durtei adilhan huu
toruulj, tuuniig Syet hemeen nerlev. 4 Adam Syetiig torsnoos hoish naiman
zuun jil amidarch, bas ur huuhduudtei boljee. 5 Adam yeson zuun guchin
jil naslaad uhev. 6 Syet zuun tavan nastaidaa Yenoshiig toruuljee. 7
Yenoshiig toruulsnees hoish Syet naiman zuun doloon jil amidarch, ur
huuhduudtei boljee. 8 Syet yeson zuun arvan hoyor jil naslaad uhev. 9
Yenosh yeren nastaidaa Kyenanyg toruuljee. 10 Kyenanyg toruulsnees
hoish Yenosh naiman zuun arvan tavan jil amidarch, ur huuhduudtei
boljee. 11 Yenosh yeson zuun tavan jil naslaad uhev. 12 Kyenan dalan
nastaidaa Mahalalyelyg toruuljee. 13 Kyenan Mahalalyelyg toruulsnees
hoish naiman zuun dochin jil amidarch, ur huuhduudtei bolov. 14 Kyenan
yeson zuun arvan jil naslaad uhjee. 15 Mahalalyel jaran tavan nastaidaa
Iaryedyg tyeruuljee. 16 Mahalalyel Iaryedyg toruulsnees hoish naiman
zuun guchin jil amidarch, ur huuhduudtei bolov. 17 Mahalalyel naiman
zuun yeren tav naslaad uhjee. 18 Iaryed zuun jaran hoyor nastaidaa
Yenohyg toruuljee. 19 Iaryed Yenohyg toruulsnees hoish naiman zuun jil
amidarch, ur huuhduudtei bolov. 20 Iaryed yeson zuun jaran hoyor naslaad
uhjee. 21 Yenoh jaran tavan nastaidaa Myetusyelag toruuljee. 22
Myetusyelag toruulsnees hoish Yenoh gurvan zuun jil Burhantai hamt
yavj, ur huuhduudtei boljee. 23 Yenoh gurvan zuun jaran tav naslav. 24
Yenoh Burhantai hamt yavj baisan ba Burhan tuuniig avch yavsan uchir
tereer delhiid baisangui. 25 Myetusyela zuun nayan doloon nastaidaa
Lamyehyg toruuljee. 26 Lamyehyg toruulsnees hoish Myetusyela doloon
zuun nayan hoyor jil amidarch, ur huuhduudtei boljee. 27 Myetusyela

yeson zuun jaran yes naslaad uhev. 28 Lamyeh zuun nayan hoyor
nastaidaa huu toruuljee. 29 Lamyeh tuuniig Noa gej nerleed "EZENii
haraasan gazar shoroog hagalah hund huchir ajil bolon garyn maani hund
hodolmoroos ene huubidniig amraana" gej heljee. 30 Noag toruulsnees
hoish Lamyeh tavan zuun yeren tavan jil amidarch, ur huuhduudtei boljee.
31 Lamyeh doloon zuun dalan doloo naslaad uhev. 32 Noa tavan zuun nas
nasalsny daraa Shyem, Ham, Iafyetyg toruuljee.

Ehlel 6

6:1 Gazar deer hun onor otgon bolj ehlen tedend ohid toroh bolson uyed 2
Burhany hovguud hunii ohidyn goo uzesgeleng uzeed, tednees songoson
bolgonoo ehner bolgov. 3 Tegehed EZEN — Minii Suns huntei uurd hamt
orshihgui bolno. Uchir ni hun bol mahan biye yum. Harin tednii odruud ni
neg zuun horin jil bolno gejee. 4 Ter uyed gazar delhii deer Nyefilim
baisan bogood tuunii daraa ch bas Burhany hovguud hunii ohidyg avch,
huuhed toruuljee. Tedgeer ni huchtei, baatarlag, ert tsagiin aldart humuus
baijee. 5 EZEN delhii deerh humuusiin buzar gem ni ulemj ih, bas tednii
setgel sanaa, husel bodol buhen ni yamagt muuhai bolsnyg haraad, 6
Ooroo huniig gazar deer buteesendee haramsan, setgel zurhdee
gashuudav. 7 EZEN — Bi tedniig buteesendee haramsaj baigaa uchir
Ooriin buteesen huniig gazryn horsnoos archin zailuulahdaa hunees
avahuulaad mal adguus, molhogchid, jiguurten shuvuudyg ch hurtel
uldeehgui gej helev. 8 Harin Noa EZENii melmiid taallyg oljee. 9 Noagiin
udam ugsaa iim boloi. Noa bol zov shudarga, ooriin uyeiinhnii dund gem
zemgui hun baiv. 10 Tereer Burhantai hamt yavj, gurvan huu toruulsen ba
tedgeer ni Shyem, Ham, Iafyet boloi. 11 Ter tsagt Burhany omno gazar
delhii zavharch, delhii huchirhiilleer duurev. 12 Burhanyg harahad delhii
ni zavhrald avtsan baijee. Uchir ni delhii deerh mah tsustai buhnii uil
yavdal evdren zavharchee. 13 Burhan Noad handan — Gazar delhii mah
tsustai buhnees bolj huchirhiilleer duurch baigaa uchir etssiinh ni odor
Minii omno bolj, Bi tedniig gazartai ni hamt ustgana. 14 Chi hush modoor
oortoo hovogch avdar hiij, tuun dotroo tasalgaanuud gargaj, dotor

gadargui davirhai turh. 15 Chi uuniig yaaj hiih ve gevel, Hovogch avdryn
urt ni gurvan zuun tohoi, orgon ni tavin tohoi, ondor ni guchin tohoi baina.
16 Hovogch avdartaa gegeevch hiihdee avdryn oroigoos neg tohoin dotor
hiine. Bas hovogch avdryn hajuu tald haalga gargana. Chi avdryg deed,
dund, dood davhar buhii hiine. 17 Bi gazar delhiid uyer buulgaj, tengeriin
doorh amin amisgaatai biyeten buhniig ustgana. Gazar delhii deer baigaa
buhen uhne. 18 Harin Bi chamtai geree baiguulj, chi ooriin hovguud,
ehner, beruudtei hamt ter hovogch avdart oroh bolno. 19 Chi oorteigoo
hamt amid uldeehiin tuld mah tsustai amitan buhnees er, emiig hos hosoor
ni hovogch avdart avaachij oruul. 20 Amid uldehiin tuld jiguurten shuvuud
torol torloos, adguus amitad torol torloos, hamag gazraar molhogchid
torol torloosoo hos hosooroo chamd ochih bolno. 21 Chi ideh buh hool
hunsee oortoo avch hadgal. Ter ni chinii bolon tedgeeriin hool bolno gejee.
22 Noa tiinhuu uildej, Burhany oort ni tushaasan buhniig yosoor
guitsetgejee.

Ehlel 7

7:1 EZEN Noad handaj — Ene uyeiinhnii dotroos chi Minii omno zov
shudarga baigaag Bi harsan uchraas chi bolon chinii buh ger buliinhen ene
hovogch avdart or. 2 Chi buh tsever amitny torol burees doloo doloog er
emeer ni, buzar amitny torol burees hoyor hoyoryg er emeer ni oortoo av.
3 Bas buh gazar delhii deer ur udmyg ni amid uldeehiin tuld tenger
ogtorguin jiguurten shuvuudyn torol burees doloo doloog er emeer ni av. 4
Odoogoos doloo honogiin daraa Bi dochin odor, dochin shoniin tursh
boroo oruulj, ooriinhoo buteesen amitai buhniig gazryn horsnoos archina
gev. 5 Noa oort ni EZENii tushaasan yosoor buhniig hiijee. 6 Delhii deer
uyer bolohod Noa zurgaan zuun nastai bailaa. 7 Noa ni hovguud, ehner,
beruudteigee hamt uyeriin usny ulmaas hovogch avdartaa orjee. 8 Tsever
amitad, buzar amitad, shuvuud bolon gazraar molhogch buhen 9 Burhany
Noad tushaasan yosoor er em, hos hosooroo Noad ochij, hovogch avdart
ni orjee. 10 Tegeed doloo honogiin daraa delhiid uyeriin usbuuv. 11 Noag
zurgaan zuun nas hursen ter jiliin hoyor dahi saryn arvan doloony odor

gazryn gunii buh bulag asar iheer orgilj, tengeriin usny haalt neegdjee. **12**
Dochin odor, dochin shoniin tursh delhii deer boroo asgarav. **13** Yag ter
odortoo Noa, tuunii hovguud Shyem, Ham, Iafyet, Noagiin ehner bolon
gurvan ber ni hovogch avdartaa orov. **14** Mon ted bolon buh araatan
amitad torol torlooroo, buh mal adguus torol torlooroo, buh gazraar
molhogch torol torlooroo, buh jiguurten shuvuud torol torlooroo, **15** amin
amisgaatai hamag biyeten hos hosooroo Noad ochij, hovogch avdart ni
orjee. **16** Orson bolgon ni buh mahan biyetnii er em baiv. Burhany Noad
tushaasan yosoor hovogch avdart orsond EZEN tuunii araas haajee. **17**
Gazar delhii deer dochin honog uyer buuj, us nemegdehed, hovogch avdar
gazraas deesh hovon garch irev. **18** Us ulam ihsen, gazar deeguur byalhan
halij, hovogch avdar usny mandal deer hovj baiv. **19** Gazar delhii deerh us
ulam huchtei halij, tengeriin doorh ondor uuls butd usaar burhegdjee. **20**
Us arvan tavan tohoi deesh orgogdoj, uuls usaar burhegdjee. **21** Gazar
delhii deerh hodlogch hamag amitan: jiguurten shuvuu, mal adguus, an
araatan, gazraar molhogch buhen hiigeed buh hun torolhton uhjee. **22**
Huurai gazar deerh hamartaa amiin sunsnii amisgaatai buhen uhev. **23**
Ingeed Tereer huntorolhtnoos avahuulaad araatan amitad, gazraar
molhogch, tenger ogtorguin jiguurten shuvuud hurtel gazar deerh hamag
amitnyg archin zailuulsan bogood ted bugd gazryn horsnoos archigdjee.
Gagtshuu Noa bolon tuuntei hamt hovogch avdart baigsad l uldjee. **24** Us
zuun tavin honogiin tursh delhii deer halij baiv.

Ehlel 8

8:1 Burhan Noa bolon tuuntei hamt hovogch avdart baisan buh araatan
amitan hiigeed mal adguusyg sanav. Burhan gazar delhii deer salhi
salhiluulsand us tatarchee. **2** Gazryn gunii bulag hiigeed tengeriin usny
haalt haagdaj, tengerees orj baisan boroo zogsloo. **3** Us ni gazar delhiigees
tatran tatarsaar zuun tavin honog bolood bagasjee. **4** Doldugaar saryn
arvan doloony odor ongots Ararat uuland togtov. **5** Us aravdugaar sar
hurtel tatran tatarsaar aravdugaar saryn negnii odor uulsyn orgil haragdah
bolloo. **6** Doch honogiin daraa Noa hovogch avdart hiisen gegeevchee

neen, 7 negen hereeg gadagsh gargaj tavihad ter heree gazar delhiig
huurai boltol naash tsaash nisseer baijee. 8 Tereer gazryn horsnoos us
tatarsan esehiig medehiin tuld bas negen tagtaag gargaj nisgejee. 9 Getel
gazryn gadarga buhleeree ustai baisan tul ter tagtaa hol tavih gazar ololgui
tuun uruu hovogch avdartaa butsaj irev. Noa garaa sungan, tuuniig tosoj
avaad, hovogch avdartaa oruuljee. 10 Tereer bas neg doloo honog
huleegeed, nogooh tagtaagaa hovogch avdraas dahin gargalaa. 11 Tagtaa
ni udesh tuun deer butsaj irehdee amandaa chidun modny shinehen nahia
zuusan baijee. Ingeed Noa gazryn us tatarsnyg medjee. 12 Tegeed bas neg
doloo honog huleegeed, monooh tagtaag gargaj tavisand ahin tuun uruu
ergej irsengui. 13 Zurgaan zuun neg deh jiliin negdugeer saryn negnii odor
gazryn gadarga deerh us tatarsan baiv. Tegeed Noag hovogch avdrynhaa
deevriig avaad harahad gazryn gadarga hediine huurai bolson bailaa. 14
Hoyordugaar saryn horin doloony odor gazar hatsan baiv. 15 Burhan
Noad — 16 Chi ehner, hovguud, beruudee avaad hovogch avdraasaa gar.
17 Chi oorteigoo hamt baigaa buh mah, tsustai amitan: jiguurten shuvuud,
mal adguus, gazraar molhogchid bugdiig gargaj iregtun. Ingesneer tedgeer
amitad gazar deer urjin olshroh bolno! gev. 18 Tegeed Noa hovguud,
ehner, beruudee avaad garch irjee. 19 Buh araatan amitan, buh molhogch,
buh jiguurten shuvuu, delhii deerh hamag hodlogchid torol torlooroo
hovogch avdraas garchee. 20 Noa EZENd zoriulan tahilyn shiree bosgoj,
buh tsever amitad, buh tsever shuvuudaas avaad, tahilyn shireen deer
shataalt tahil orgov. 21 Tegehed EZEN taalamjit anhiluun uneriig taashaan
soyorhoj, dotroo aildsan ni — Bi hun torolhtnoos bolj gazryg dahin hezee
ch haraahgui. Hunii zurhnii handlaga ni bur bagaas ni buzar muu baidag.
Bi hamag amitnyg uridynh shigee dahin hezee ch ustgahgui. 22 Gazar
delhii baisan tsagt Taria tarih ba urgats huraah, Huiten ba haluun, Zun ba
ovol, Odor ba shono tasraltgui urgeljleh bolno gejee.

Ehlel 9

9:1 Burhan, Noag bolon tuunii hovguudiig yeroon, tedend — Ta nar olon
ur huuhedtei, onor otgon bolj, gazar delhiig duurgegtun. 2 Gazar delhii

deerh araatan amitan buhen, ogtorguin jiguurten shuvuu buhen, gazraar
molhogch buhen, dalain zagas jaraahai buhen ta naraas aij emeene. Ted ta
naryn gart oroh bolno. **3** Alivaa amid amitan ta naryn hool huns bolno. Bi
ta nart urgamal nogoog ogson shigee odoo bi ene buhniig ta nart ogch
baina. **4** Ta nar zovhon mahyg ami ni boloh tsustai ni idej bolohgui. **5**
Tegvel Bi ta naryn tsus, amin tsusyg zaaval nehne. Amitan burees ch bi
tuuniig nehne. Hun hiigeed hunii ah duu burees ch nehne. **6** Hen hunii
tsusyg ursgana, Tuunii tsusyg hun ursgana. Uchir ni Burhan Ooriin dureer
huniig buteejee. **7** Ta nar olon ur huuhedtei onor otgon bolj, Gazar
delhiigeer duurch, urjin osogtun gejee. **8** Burhan Noa bolon tuuntei hamt
baisan hovguuded ni oguulruun — **9** Bi Ooriinhoo gereeg ta nartai bolon ta
naryn ur huuhedtei, **10** bas ta nartai hamt baisan buh amitan, jiguurten
shuvuud, mal adguus, gazryn buh amitan, hovogch avdraas garsan
buhentei buyuu delhii deerh buh araatan amitantai baiguulna. **11** Bi ta
nartai geree baiguulna. Hamag amitnyg dahin hezee ch uyeriin usand
ustgahgui. Gazar delhiig suiruuleh uyer dahin hezee ch bolohgui. **12**
Burhan — Ene bol ta nartai bolon ta nartai hamt baigaa buh amitantai
uyeiin uyed baiguulah Minii gereenii temdeg boloi. **13** Bi uulend solongoo
tatuulj, ter ni Minii delhiitei baiguulsan gereenii temdeg bolno. **14** Namaig
gazar deer uul huralduulahad, ter uulen deer solongo haragdahad, **15** Bi
Minii bolon ta naryn, mah tsustai buh amitny hoorond baiguulsan ooriin
gereeg sanan dursah bolno. Us dahin hezee ch mah tsustai buhniig ustgah
uyer bolohgui. **16** Uulen deer solongo tatahyg Bi haraad, Burhan Minii
bolon delhii deerh mah tsustai hamag amitny hoorond baiguulsan monhiin
gereegee sanan dursah bolno gev. **17** Burhan Noad — Ene bol Minii bolon
delhii deerh hamag amitny hoorond Minii baiguulsan gereenii temdeg
bolno gev. **18** Hovogch avdraas garch irsen Noagiin hovguud ni Shyem,
Ham, Iafyet nar bogood Ham ni Kanaany etseg boloi. **19** Ted bol Noagiin
gurvan hovguun bogood humuus tednees garch delhii deeguur tarhsan
ajee. **20** Noa tarialangiin ajil erhelj, usan uzmiin mod tarialjee. **21**Uunii
daraa tereer usan uzmiinhee darsnaas uuj sogtood, maihan dotroo nutsgen
baiv. **22** Kanaany etseg Ham etsgiinhee nutsgen baigaag haraad, gadaa
garch, hoyor ahdaa heljee. **23** Shyem, Iafyet hoyor neg deel avch, moron

deeree nomrood, ar tiishee uharsaar etsgiinhee nutsgen biyed nomorgood,
nutsgen baidlyg ni harahguin tuld nudee buruulav. 24 Noagiin sogtuu ni
garch, ooriinh ni toloo baga huugiinhee yuu hiisniig medeed — 25
Kanaanyg haraal idej, Ter ah narynhaa boolynbool boloh boltugai gejee.
26 Bas tereer — Shyemiin Burhan EZENiig bi magtya. Kanaan Shyemiin
bool boloh boltugai. 27 Burhan Iafyetyg aguu ih bolgoj, Iafyetyg Shyemiin
asart amidruulj, Kanaan tuunii bool boloh boltugai! gejee. 28 Noa uyer
bolsnoos hoish gurvan zuun tavin jil naslaad, 29 yeson zuun tavin nasandaa
uhev.

Ehlel 10

10:1 Noagiin hovguud boloh Shyem, Ham, Iafyet naryn ur udam ni iim
ajee. Uyer bolsnoos hoish ted hovguud toruulev. 2 Iafyetyn hovguud ni
Gomyer, Magog, Madai, Iavan, Tubal, Myeshyeh, Tiras nar boloi. 3
Gomyeryn hovguud ni Ashkyenaz, Rifat, Togarma boloi. 4 Iavany
hovguud ni Yelisha, Tarshish, Kittim, Dodanim boloi. 5 Tednees oor
oorsdiin hel yaria, oorsdiin urguudyn daguu uls undestneeree tus tus dalain
ereg orchmyn gazar nutgaar orshin suuj baijee. 6 Hamyn hovguud ni Kush,
Mizraim, Put, Kanaan nar boloi. 7 Kushiin hovguud ni Syeba, Havila,
Sabta, Raama, Sabtyeka nar boloi. Raamagiin hovguud ni Shyeba, Dyedan
nar boloi. 8 Kush ni Nimrodyg toruulsen bogood ter ni gazar delhii deerh
huchirheg negen boljee. 9 Tereer EZENii omno huch chadaltai anchin
baiv. Tiimees "EZENii omno chadaltai anchin Nimrod shig" gesen yaria
bii boljee. 10 Tuunii haanchlal ni Shinaryn gazar nutag dahi Babyel,
Yeryeh, Akkad, Kalnyegaas eheljee. 11 Tereer ter nutgaasaa Assirid
hurch ochood, Ninyevye, RyehobotIr bolon Kalag baiguulj, 12 Ninyevye
bolon Kala hoyoryn hoorondoh Ryesyen hemeeh ih hotyg baiguuljee. 13
Mizraim ni ludchuud, anamchuud, lyehabchuud, naftuhchuud, 14
patruschuud, kasluchuud (tednees filistchuud ni garchee), kaftorchuudyn
etseg bolov. 15 Kanaan ni uugan huu Sidon bolon Hyetiig toruulj, 16 mon
iyebuschuud, amorichuud, girgashchuud, 17 hivichuud, arkichuud,
sinchuud, 18 arvadchuud, zyemarchuud, hamatchuudyn ovog deedsiig

toruuljee. Tuunii daraa Kanaany urguud orgonoor tarhav. 19 Kanaany
hilhyazgaar Sidonoos ehleed, Gyeraryg dairan Gaz hurtel, bas Sodom,
Gomorra, Adma, Zyeboiimyg ongorch, Lasha hurtel urgeljilj baijee. 20
Tedgeer ni urguud, hel ayalguugaaraa, gazar nutgaaraa, undes
ugsaagaaraa Hamyn ur udmynhan boloi. 21 Shyem ni Yebyeriin buh ur
udmyn ovog bolon Iafyetyn ah bogood tuund ch mon huuhduud torjee. 22
Shyemiin hovguud ni Yelam, Ashur, Arpahshad, Lud, Aram nar boloi. 23
Aramyn hovguud ni Uz, Hul, Gyetyer, Mash nar boloi. 24 Arpahshad ni
Shyelag toruulj, Shyela ni Yebyeriig toruuljee. 25 Yebyert hoyor hovguun
torson bogood neg ni delhii huvaagdah ter uyed torson uchir tuund
Pyelyeg gedeg ner ogchee. Pyelyegiin duugiin ner ni Ioktan boloi. 26
Ioktan ni Almodad, Shyelyef, Hazarmavyet, Iyera, 27 Hadoram, Uzal,
Dikla, 28 Obal, Abimayel, Shyeba, 29 Ofir, Havila, Iobab naryg toruulsen
bogood ted tsom Ioktany hovguud boloi. 30 Tednii orshin suuh gazar ni
Myeshagaas ehleed Syefar hureh zamyn zuun talyn uuls bolno. 31
Tedgeer ni urguudaaraa, hel ayalguugaaraa, gazar nutgaaraa, undestneeree
Shyemiin ur udmynhan boloi. 32 Tednii ugiin bichguudiinh ni daguu uls
undestnuudeeree Noagiin urguud yum. Ednees uyer bolsnoos hoish gazar
delhii deer undestnuud tarhjee.

Ehlel 11

11:1 Buh delhii neg heltei, neg ayalguutai bailaa. 2 Ted dorno zug uruu
nuuj, Shinaryn hondii tal gazryg olj, tendee nutagshin suurishjee. 3 Ted
biye biyedee — Toosgo tsohij, tuuniigee buren guitsed boltol ni
shataatsgaaya gej heleed, chuluuny orond toosgo, shavryn orond davirhai
hereglejee. 4 Tegeed ted — Za, bid hot bolon tengert tulam oroitoi ondor
tsamhag barij baiguulan, neree aldarshuultsgaaya. Es tegvees bid buh
delhii deer tarj butrah bolno gej heleltsjee. 5 EZEN hunii hovguudiin barij
baiguulsan hot ba tsamhgiig uzeheer buuj irjee. 6 EZEN aildsan ni —
Edgeer humuus ni neg undesten, bas neg helten uchir ted uuniig hiij
ehelsen bogood hoishid tednii hiiheer tolovloson yamar ch zuil tednii
huvid bolomjtoi bolno. 7 Bid buutsgaaj, tednii heliig tend ni hutgalduulan

samuuruulya. Ingesneer ted biye biyeniihee yariag oilgohgui bolno gejee. 8
Tegeed EZEN tedniig tendees buh delhiigeer taraasand ted hot
baiguulahaa zogsoojee. 9 EZEN tend buh gazar delhiin heliig hutgalduulan
samuuruulsan uchir tuuniig Babyel gej nerlev. EZEN tendees tedniig buh
delhii dayaar taraalaa. 10 Shyemiin ur udam iim boloi. Shyem zuun
nastaidaa buyuu uyer bolsnoos hoish hoyor jiliin daraa Arpahshadyg
toruuljee. 11 Tereer Arpahshadyg toruulsnees hoish tavan zuu nasalj, ur
huuhduudtei bolov. 12 Arpahshad guchin tavan nastaidaa Shyelag
toruuljee. 13 Tereer Shyelag toruulsneesee hoish dorvon zuun guch nasalj,
ur huuhduudtei boljee. 14 Shyela guchin nastaidaa Yebyeriig toruulev. 15
Tereer Yebyeriig toruulsnees hoish dorvon zuun gurav nasalj, mon l ur
huuhduudtei boljee. 16 Yebyer guchin dorvon nastaidaa Pyelyegiig
toruulev. 17 Tereer Pyelyegiig toruulsnees hoish dorvon zuun guch nasalj,
ur huuhduudtei boljee. 18 Pyelyeg guchin nastaidaa Ryeug toruuljee. 19
Ryeug toruulsnees hoish tereer, hoyor zuun yes nasalj, ur huuhduudtei
boljee. 20 Ryeu guchin hoyor nastaidaa Syerugiig toruulev. 21 Syerugiig
toruulsnees hoish tereer hoyor zuun doloo nasalj, ur huuhduudtei boljee.
22 Syerug guchin nastaidaa Nahoryg toruuljee. 23 Tereer Nahoryg
toruulsnees hoish hoyor zuu nasalj, ur huuhduudtei boljee. 24 Nahor horin
yeson nastaidaa Tyerag toruulev. 25 Tereer Tyerag toruulsnees hoish zuun
arvan yes nasalj, ur huuhduudtei boljee. 26 Tyera dalan nastaidaa Abram,
Nahor, Haran gurvyg toruuljee. 27 Tyeragiin ur udam iim boloi. Tyera ni
Abram, Nahor, Haran gurvyg toruulj, Haran ni Lotyg toruuljee. 28 Haran
ni etseg Tyeragaas omno ooriin torson gazar Haldyein Urt uhev. 29
Tegeed Abram, Nahor hoyor ehner avtsgaajee. Abramyn ehner ni Sarai,
Nahoryn ehner ni Harany ohin Milka baiv. Haran ni Milkagiinetseg bolon
Iskagiin etseg boloi. 30 Sarai huuser em baisan uchir huuhedgui bailaa. 31
Tyera ni huu Abram, ooriin ach huu boloh Harany huu Lot bolon ooriin
ber, Abramyn ehner, Sarai naryg avch, hamtdaa Haldyein Uraas Kanaan
nutgiig zorin hodlood, Harand irj, tendee suujee. 32 Tyera hoyor zuun tav
naslaad, Harand uhev.

Ehlel 12

12:1 EZEN Abramd aildsan ni — Chi torson nutgaa, Torol sadangaa,
Etsgiinhee geriig orhij, Minii chamd zaaj yegoh gazar uruu yav. 2 Bi
chamaig augaa ih undesten bolgoj, Chamaig yeroon, Aldar neriig chini
augaa ih bolgono. Tegeed chi yerooliin undes bolno. 3 Chamaig
yeroogchdiig Bi yerooj, Chamaig haraagch negniig Bi haraana. Gazar
delhii deerh buh undesten chamaar damjuulan yeroogdono gev. 4 Tegeed
Abram EZENii helsen yosoor yavjee. Lot ch bas hamt yavav. Abram
Haranaas garch yavahdaa dalan tavan nastai baijee. 5 Abram ooriin ehner
Sarai, ach duu Lot bolon Haraand baihdaa tsugluulsan buh ed yums, olj
avsan humuusee avaad yavjee. Tegeed ted Kanaan nutgiig zorin garaad,
ter gazartaa orj irev. 6 Abram ter gazryg tuulan, Shyehyem nutagt baigaa
Moryegiin tsars modond hurev. Ter uyed kanaanchuud ter gazart nutaglan
suuj baijee. 7 EZEN Abramd uzegden — Bi chinii ur huuhduuded ene
nutgiig ogiye gej aildav. Tegeed Abram oort ni uzegdsen EZENd zoriulan
tend tahilyn shiree bosgojee. 8 Tendeesee Byetyeliin zuun talyn uul uruu
hodolj, Byetyelees zuun tiish, Aigiin baruun tald maihnaa bosgojee. Tereer
tend EZENd zoriulan tahilyn shireeg bosgoj, EZENii neriig duudav. 9
Tegeed Abram tsaash hodolj, ulmaar Nyegyev uruu odjee. 10 Ter gazart
gan bolson uchir Abram Yegipyeted tur suuhaar tiishee ochiv. Ter nutag
mash ih gantai baijee. 11 Tereer Yegipyeted oirtoj ireh uyedee ehner
Saraidaa oguulruun — Chi bol uzesgelentei saihan busgui gedgiig bi
medne. 12 Yegipyetchuud chamaig haraad, "Ene bol tuunii ehner baina"
gej heleed namaig alj, chamaig amid uldeene. 13 Chi ooriigoo minii duu
ohin gej helne uu. Tegvel chamaas bolj nadad ayuul uchrahgui. Minii ami
chinii achaar avragdana gejee. 14 Abramyg Yegipyeted ochihod ni
yegipyetchuud ter busguin mash ih uzesgelentei saihnyg harjee. 15
Faraony tushmed ch tuuniig haraad, Faraond magtsand ter busguig
Faraony ordond hurgejee. 16 Faraon Abramyg ter busguin toloonoo saihan
bailgaj, Abramd honi, uher, er em iljig, eregtei, emegtei bool, shivegchin,
temee ogchee. 17 EZEN Abramyn ehner Saraigaas bolj Faraon hiigeed
tuunii ger buliinhend hund gai zovlon uchruulav. 18 Tegeed Faraon
Abramyg duudaj — Chi yaagaad nadad ingej handav aa? Chi yaagaad
tuuniig ehneree gej nadad helsengui ve? 19 Chi yaagaad tuuniig minii duu

ohin gej helsen yum be? Tiimees tuuniig bi ehneree bolgoj avsan yum.
Ehner chini ene baina, odoo avaad yav gev. 20 Faraon ene tuhai
humuustee tushaasand ted Abramyg bolon ehneriig ni hamag ed yumsynh
ni hamt yavuulav.

Ehlel 13

13:1 Abram ehner bolon hamag ed yumsaa avaad, Lottoi hamt
Yegipyetees garch, Nyegyev uruu hodoljee. 2 Abram mal adguus, alt
mongo ihtei, mash bayan baijee. 3 Tereer Nyegyevees garaad Byetyel
hurtel ayalj, Byetyel, Ai hoyoryn hoorond urid omno maihnaa bosgoj
baisan gazartaa hurch irev. 4 Ter ni tuunii anh tahilyn shiree bosgoson
gazar baijee. Tend Abram EZENiig duudav. 5 Abramtai hamt yavsan Lot
bas mal sureg, maihantai baisan uchir 6 ter gazar ni tedniig hamt
amidrahad hureltsehgui baiv. Tednii ed horongo ulemj arvin baisan uchir
neg dor hamtran amidrah argagui boljee. 7 Tiimees Abramyn malchid,
Lotyn malchid hoorondoo margaldjee. Bas ter nutagt kanaanchuud bolon
pyerizchuud nutaglan suudag bailaa. 8 Abram Lotod — Bid bol ahan duus.
Chi bid hoyoryn hoorond, bas tanai, manai malchdyn hoorond margaan
buu garag! 9 Chinii omno ene buhgazar baigaa bish uu? Chi nadaas salj
yavaach. Herev chamaig zuun tiishee yavbal, bi baruun tiishee yavya.
Herev chamaig baruun tiishee yavbal bi zuun tiishee yavya gev. 10 Lot
haraagaa orgon, Iordany tal hondiig buh gazartaa us elbegtei, EZENii
tsetserleg shig, mon Zoar hurtelh Yegipyetiin nutag shig baihyg harav.
Uchir ni ene ni Sodom, Gomorra hoyoryg EZEN ustgahaas omno baiv. 11
Tiimees Lot Iordany tal hondiig buhleer ni oortoo songoj, zuun tiish
nuujee. Ted biye biyeesee saltsgaav. 12 Abram Kanaan nutagt amidran
suuj, Lot talyn hotuudyn dund suuj, maihnaa nuulgen, Sodomyn oiroltsoo
bosgojee. 13 Sodomyn humuus het horon muuhai, EZENii omno ih
nugeltei baiv. 14 Lotyg Abramaas salj yavsny daraa EZEN Abramd —
Chi haraagaa orgon, odoo baigaa gazraasaa hoid, urd, baruun, zuun zug
uruu haragtun. 15 Chamd haragdaj baigaa ter buh gazar nutgiig Bi chamd
bolon chinii ur huuhduuded uurd ogno. 16 Bi bas chinii ur huuhduudiig

gazar shoroo met bolgono. Herev hun gazar shoroog toolj chaddag bol,
chinii ur huuhduudiig ch toolj chadmui. 17 Bosood, ene gazar nutgaar
hondlon guld yavj uz. Uchir ni Bi tuuniig chamd ogno» gev. 18 Tegeed
Abram maihnaa nuulgej, Hyebrond baigaa Mamryegiin tsars modny
derged ochij suugaad, tend EZENd zoriulj tahilyn shiree bosgojee.

Ehlel 14

14:1 Ene uyed Shinaryn haan Amrafyel, Yellasaryn haan Arioh, Yelamyn
haan Hyedorlaomyer, Goiimyn haan Tidal nar 2 Sodomyn haan Byera,
Gomorragiin haan Birsha, Admagiin haan Shinab, Zyeboiimyn haan
Shyemyebyertei, Byelagiin (ter ni Zoar) haantai daitjee. 3 Ed bugdeeree
Siddimiin hondiid buyuu odoogiin Davst tengist tsuglartsgaav. 4 Ted
Hyedorlaomyert arvan hoyor jil zartslagdaj baigaad, arvan gurav dahi
jildee bosjee. 5 Arvan dorov deh jild ni Hyedorlaomyer ba tuunii
holbooton haad hodolj, Ashtyerotkarnaimd ryefaimchuudyg, Hamd
zuzchuudyg, Shavyekiriataimd yemchuudiig but tsohij, 6 mon tsoliin
oiroltsooh Yelparanyg hurtel Syeiriin uuland horichuudyg but tsohiv. 7
Tegeed ted butsaj, Yenmishpatad (ter ni Kadyesh) hurch ireed,
amalyekchuudyn buh gazar nutagt bolon Hazazontamart suuj baisan
amorichuudyg but tsohiv. 8 Sodomyn haan, Gomorragiin haan, Admagiin
haan, Zyeboiimyn haan, Byela (Zoar) haan hodoltsgooj, Siddimiin hondiid
daitsan bogood 9 Yelamyn haan Hyedorlaomyer, Goiimyn haan Tidal,
Shinaryn haan Amrafyel, Yellasaryn haan Arioh naryn esreg jagssan buyuu
tavan haany esreg dorvon haan garchee. 10 Siddimiin hondii davirhait
nuheer duuren baisan bogood Sodom, Gomorragiin haadyg zugtahad
tserguud ni tuund unaj, uldsen ni uul uruu zugtatsgaav. 11 Dorvon haan ni
Sodom, Gomorragiin hamag ed yums, hool hunsiig bulaaj avaad
yavtsgaav. 12 Ted bas Sodomd suuj baisan Abramyn ach duu Lotyg ed
yumstai ni hamt bulaan avch odjee. 13 Negen zuttaj bui hun yevryei hun
boloh Abramd ochij duulgav. Ter uyed Abram Mamryegiin tsars modny
orchim amorichuudyn dund suuj baijee. Mamrye ni Yeshkol, Anyer
hoyoryn ah duus bogood ted Abramyn holbooton baijee. 14 Tegeed

Abram ach duugee barigdsanyg sonsood, gert ni torson beltgegdsen
gurvan zuun arvan naiman huniig udirdan, Dan hurtel nehen hoojee. **15**
Abram ooriinhoo humuusiig tednii esreg huvaaj, shono duleer tedniig but
tsohiod, Damaskiin zuun tal dahi Hoba hurtel elden hooj, **16** bulaagdsan
ed yums, ach duu Lot bolon tuunii ed yums, emegteichuud, arduud bugdiig
ni erguulen avchirjee. **17** Abramyg Hyedorlaomyeryg hamsaatan haadtai
ni but tsohiod butsaj irehed ni Sodomyn haan Shavyegiin hondiid (ter ni
Haany hondii) tuuniig ugtahaar hurch irev. **18** Salyemyn haan
Myelhizyedyek talh, dars avaad garch irjee. Tereer Hamgiin Deed
Burhany tahilch baisan bogood **19** Abramyg yerooj oguulruun — Tenger
gazryn Ezen, Hamgiin Deed Burhan Abrahamyg yerooh boltugai! **20** Ta
naryn daisnyg gart chini tushaasan Hamgiin Deed Burhan magtagdah
boltugai! gev. Abram tuund buh yumny aravny negiig ogchee. **21**
Sodomyn haan Abramd — Humuusiig nadad og, ed horongiig ni chi ooroo
av gesend **22** Abram Sodomyn haand — Bi tenger gazryn Ezen, Hamgiin
Deed Burhan EZENd **23** bi chiniih gegdeh yumnaas yuu ch avahgui,
shirheg utas ch yum uu, esvel ulavchny uyaa ch avahgui gej tangaraglasan
yum. Chi "Bi Abramyg bayan bolgoson" gej heleh vii. **24** Gagtshuu ene
zaluusyn idsen zuil bolon nadtai tsut yavaa Anyer, Yeshkol, Mamrye naryn
huvias oor yuu ch avahgui. Ted oorsdiinhoo huviig avag gejee.

Ehlel 15

15:1 Tuunii daraa EZENii ug Abramd uzegdleer irj, — Abram aa, buu ai!
Bi bol chinii bambai, Chinii shagnal aguu ih bolno gejee. **2** Abram — Ezen
BURHAN! Ta nadad yuu hairlahsan bol? Bi ur huuhedgui uchir minii ov
zalgamjlagch ni ene Damaskiin Yeliyezyer yum gev. **3** Abram tsaash
oguulruun — Ta nadad gants ch ur zayaagaagui. Tiimees gert mini osson
hun l minii ov zalgamjlagch bolno gesend **4** EZENii ug tuund irj — Ter
hun chinii ov zalgamjlagch bolohgui, harin ooriin chini biyees toroh hun l
chinii ov zalgamjlagch bolno geed, **5** tuuniig gadagsh daguulan garaad —
Chi tenger ood har, herev oddyg toolj chadvaas tool gev. Ter bas dahin
tuund — Chinii ur udam iim olon bolno gev. **6** Tegeed Abram EZENd

itgesend EZEN tuuniig zovt baidald tootsuulav. 7 Tereer tuund — Bi bol
chamd ene gazar nutgiig ogch, ovluuleheer chamaig Haldyein Uraas
avchirsan EZEN baina gehed, 8 Abram — Ezen BURHAN mini! Bi ene
gazryg ovlon avahaa herhen medeh ve? gesend 9 EZEN tuund — Nadad
zoriulj gunjin unee, hyazaalan em yamaa, shudlen er honi, huurelzgene,
tagtaany angaahai av gev. 10 Abram ter buhniig avch, tedniig hoyor tallan
huvaaj, tal buriig ood oodoos ni haruulan tavijee. Harin shuvuug
huvaasangui. 11 Mahchin shuvuud tedgeer segen deer buuj irehed, Abram
tedniig hoov. 12 Nar shingeh uyeer Abramyg gun noirondoo untaj baital
tuner haranhui bolon aimshigt aidas tuuniig nomrov. 13 EZEN Abramd —
Chinii ur udmynhan oorsdiinh ni bus nutagt hari humuus bolj, bolood,
dorvon jiliin tursh zartslagdaj, darlagdah bolno gedgiig battai medej av. 14
Bi tedniig zartslah undesteng ni shuune. Tuunii daraa chinii ur udam ih ed
yumstai garch irne. 15 Harin chi urt naslaad, ovog deedes uruugaa amar
taivnaar ochij, yasaa tavih bolno. 16 Dorov deh uyedee chinii ur udam ene
nutag uruugaa ergej irne. Uchir ni amorichuudyn gem nugel ni arai
duureeguigees ter boloi. 17 Nar shingej haranhui boloh uyed utaat zuuh
bolon nogoo huvaagdsan mahnuudygdairan garsan galt bambar uzegdjee.
18 Ter odor EZEN Abramtai geree baiguulj — Bi ene gazryg Yegipyet
mornoos ih moron Yevfrat hurtel Chinii ur udmynhand ogson bilee. 19 Ter
bol kyenchuud, kyenizchuud, kadmonchuud, 20 hitchuud, pyerizchuud,
ryefaimchuud, 21 amorichuud, kanaanchuud, girgashchuud,
iyebuschuudyn gazar nutag yum gev.

Ehlel 16

16:1 Abramyn ehner Sarai tuund yamar ch huuhed toruuleegui ajee.
Tereer Hagar nertei negen Yegipyet zarts busguitei baiv. 2 Sarai Abramd
— EZEN namaig torohiig zovshoorsongui. Tiim uchraas ta minii zarts
busguitei untana uu? Bi tuugeer damjuulan huuhedtei bolj magadgui
gesend Abram Saraigiin ugend orjee. 3 Abramyg Kanaand arvan jil suusny
daraa Abramyn ehner Sarai Hagar gedeg Yegipyet zarts busguigee
avchirj, ooriin nohor Abramd tatvar em bolgon ogchee. 4 Tegeed Abram

Hagartai untsand, Hagar jiremslev. Hagar ooriin jiremsen bolsnoo medeed,
ooriin ezegteig doromjloh bolov. **5** Sarai Abramd — Minii hiisen aldaa tan
deer buuh boltutai! Bi zarts busguigee tany gart ogson. Odoo tereer
jiremsen bolsnoo medeed, namaig doromjilj baina. Ta bid hoyoryn
hoorondohyg EZEN shuug gev. **6** Abram Saraid — Chinii zarts busgui
chinii l gart baina. Chi tuuniig yaamaar baina, tuuniigee l hii gev. Tegeed
Sarai Hagartai shiruun haritssand Hagar tuunees zugtaajee. **7** EZENii
tenger elch tsoliin negen bulgiin dergedees, Shur hureh zam dahi bulgiin
dergedees Hagaryg olj, — **8** Saraigiin zarts busgui Hagar aa! Chi haanaas
ireed, haashaa yavj baina ve? gesend tereer — Bi ooriin ezegtei Saraigaas
zugtaj yavna gej hariuljee. **9** EZENii tenger elch tuund — Chi ezegteidee
butsaj ochood, garyn dor ni duulgavartai bai geed, **10** EZENii tenger elch
tuund bas — Bi chinii ur huuhduudiig ihed onor otgon, toolj barshgui
bolgoyo gev. **11** EZENii tenger elch tuund bas — Chi odoo jiremsen
baina. Chi huu toruulne. Tuuniig Ishmayel gej nerle. Ene ni EZEN chinii
zovlong sonssonyh boloi. **12** Tereer humuusiin dund zerleg iljig met bolno.
Tuunii gar hun buhniig tsohij, Hun buhnii gar tuuniig tsohih bogood Bas
tereer hamag ah duusiinhee esreg tald amidrah bolnogev. **13** Hagar
oorteigoo yarisan EZENiig "Ta bol hardag Burhan" gej nerlejee. Uchir ni
Hagar "Tuuniig harsany daraa bi end amid uldlee gej uu? hemeev. **14** Tiim
uchraas ter bulgiig Byeyerlahairoi hemeen nerlesenbogood ter ni Kadyesh,
Byeryed hoyoryn hoorond baijee. **15** Tegeed Hagar Abramd huu toruulsen
ba Hagaryn toruulsen ter huud Abram Ishmayel gedeg ner ogov. **16** Hagar
Ishmayelyg Abramd toruulj ogohod Abram nayan zurgaan nastai baijee.

Ehlel 17

17:1 Abramyg yeren yeson nastai baihad EZEN Abramd uzegdej — Bi
bol Togs Huchit Burhan. Chi Minii omno yavj, gem zemgui baigtun. **2** Bi
chi, bid hoyoryn hoorond geree baiguulj, Chamaig mash ih onor otgon
bolgono gev. **3** Abram nuureeree gazart unasand Burhan tuund — **4** Minii
huvid gevel, Bi chamtai geree baiguulna. Chi too tomshgui olon undestnii
ovog bolno. **5** Bi chamaig olon undestnii ovog bolgoson uchir Uunees

hoish chamaig Abram gehgui, harin Abraham geh bolno. 6 Bi chamaig
mash ih onor otgon bolgon, chamaas undestnuudiig bii bolgoj, chamaas
haad garah bolno. 7 Bi chamd bolon chamaas hoishih ur udmuudad chini
Burhan bolohyn tuld Ooriinhoo gereeg chi bid hoyor bolon chamaas
hoishih ur udmuudyn chini hoorond tednii buh uyeudiin turshid monhiin
geree bolgon baiguulna. 8 Bi odoo chinii hariin hun met amidran suuj
baigaa ene nutag buyuu Kanaany buh gazar nutgiig chamdbolon chinii ur
udmynhand uurdiin omch bolgon ogood Bi tednii Burhan ni bolno hemeev.
9 Tegeed Burhan Abrahamd oguulruun, — Chi Minii gereeg sahi, chinii ur
udam ch bas uyeiin uyed sahigtun! 10 Ta naryn dotorh er huisten bolgon
hovch hondoh yoslolyg uildeh yostoi. Ene bol chi bolon chamaas hoishih
chinii ur udmynhan sahih yostoi Minii geree. 11 Ta nar hovchoo
honduulegtun! Ene ni Minii bolon chinii hoorond baiguulsan gereenii
temdeg bolno. 12 Ta naryn dundah naiman honogtoi er huisten bur, gert
torson bolood ta naryn ur udam bish, alivaa hariin hunees mongoor
hudaldaj avsan hun uyeudiin chini turshid hovch honduuleh yostoi. 13
Tany gert torson ni ch, mongooroo hudaldaj avsan ni ch hovchoo
honduuleh yoslol hiilgeh yostoi. Minii geree ta naryn mahan biyed monhiin
geree boloh bolno. 14 Hovch honduuleegui er huisten buyuu hovchoo ul
honduulegch ni ard tumneesee taslagdana. Ene ni tereer Minii gereeg
zorchsoniih yum gev. 15 Burhan Abrahamd — Chi ehneree Sarai gej
duudahgui, tuunii neriig Sara gene. 16 Bi tuuniig yerooj, tuugeer chamd
huu ogoh bolno. Bi tuuniig yerooj, undestnuudiin eh bolgon, ulsyn haad
tuunees garna gesend 17 Abraham nuureeree gazar unan, ineej, — Zuun
nastai hun huutei bolno gej uu? Yeren nastai Sara huuhed toruulne gej uu?
gej dotroo oguuljee. 18 Abraham Burhand handaj — Ishmayelyg l Tany
omno amidrah ch boloosoi gesend 19 Burhan — Ugui ee, chinii ehner
Sara chamd uneheer huu toruulj ogno. Chi tuuniig ni Isaak gej nerlene. Bi
tuuntei gereegee baiguulj, ene ni tuunii ur udamd monhiin geree bolno. 20
Ishmayelyn tuhaid gevel, Bi chinii ugiig sonsloo. Bi tuuniig yerooj, olon ur
huuhedtei, mash onor otgon bolgono. Tereer arvan hoyor noyon toruulj, Bi
tuuniig aguu tom undesten bolgono. 21 Harin Bi gereegee Saragiin chamd
ireh jiliin odiid toruulj ogoh Isaaktai baiguulna gev. 22 Tegeed Burhan

Abrahamtai hiisen yariagaa duusgaj, tuunees salan, deesh odov. 23
Abraham Ishmayel huugee, bas gertee torson buhnee, mongooroo
hudaldaj avsan buh hun, geriinhnii buh er huisteng avaad, Burhany helsen
yosoor yag ter odortoo hovch hondoh yoslol uildjee. 24 Abraham
hovchoo honduulehdee yeren yeson nastai, 25 tuunii huu Ishmayel
hovchoo honduulehdee arvan gurvan nastai baijee. 26 Ter odortoo
Abraham hiigeed guunii huu Ishmayel hovch hondoh yoslolyg hiilgejee.
27 Tuunii geriinhnii er huisten bugd, tuunii gert torogsod hiigeed hariin
hunees mongoor hudaldaj avsan humuus tsom tuuntei hamt hovchoo
honduuljee.

Ehlel 18

18:1 EZEN Mamryegiin tsars modny derged Abrahamd uzegdev. Odriin
haluund Abraham maihnyhaa uudend suuj baigaad, 2 haraagaa orgon
hartal derged ni gurvan hun zogsoj bailaa. Tereer tedniig haranguutaa
ugtan tosohoor maihnyhaa uudnees yaaran guij hureed, gazart bohiin
sogdoj, — 3 Ezen mini ee! Herev bi tany taalald niitssen bol, ochuuhen
zarts namaigaa bitgii orhin ongoroorei hemeen bi guij baina. 4 Jaahan us
avchruulj, ta nar holoo ugaaj, ene modny door amarna uu? 5 Bi jaahan talh
avchirya, tegeed ta nar tur amshiigeed tenhee orj, ayan zamdaa garaarai.
Ta nar zartsynhaaraa dairch irsen uchir iim boloi gev. Ted — Chinii helsen
yosoor bolog gev. 6 Abraham gertee sand mend guij orood, Sarad —
Turgeleerei! Gurvan syea deed zergiin guril avaad zuurch, bin hii geed 7
Abraham hot uruugaa guin ochood, negen targan sain byaruu barij
avchraad, zarpdaa ogsond zarts tuugeer ni hool beltgeh gej yaaravchlav. 8
Abraham eedem, suu bolon zartsynhaa bolgoson byaruuny mahyg tednii
omno avchirj taviad, tedniig hoolloh zuur, ooroo modny door zogsoj baiv.
9 Ted Abrahamaas — Chinii ehner Sara haana baina ve? gej asuusand —
Maihandaa baina gej hariulav. 10 Ter — Bi daraa jiliin ene uyed chamd
zaaval ergej irne. Tegeed chinii ehner Sara huutei boloh bolno gejee. Sara
ard ni, maihny uudend zogsood sonsoj baijee. 11 Abraham, Sara hoyor
ondor naslan otolj, Sara huuhed gargah nasnaasaa hediine heterchee. 12

Sara dotroo ineej, oguulruun, — Bi hogshirchihood baihad, mon ezen
maani ch bas otolchihood baihad bi yaaj jargaltai boloh yum be? gev. 13
EZEN Abrahamd — Yaagaad Sara ineegeed "Hogshin bolson bi uneheer
huuhedtei bolj chadna gej uu" gej heleed baina ve? 14 EZENd denduu
hetsuu yum baidag gejuu? Bi togtoogdson tsagt chamd ergej irne. Daraa
jiliin ene uyed Sara huutei bolson baina gev. 15 Sara aisandaa — Bi
ineegeegui gej melzsend — Ugui, chi ineesen shuu dee gej Ter helev. 16
Tedgeer humuus tendees bosotsgooj, Sodomyn zug harj, Abraham tedniig
udeheer hamt garchee. 17 EZEN — Bi hiih gej baigaa yumaa
Abrahamaas nuuna gej uu? 18 Abraham aguu ih, huchirheg undesten bolj,
delhiin buh undesten tuugeer damjuulan yeroogdoh bish uu? 19 Bi tuugeer,
tuunii huuhduud bolon ger buliinhend tushaalgaj EZENii zamaar daguulan,
zov ba shudarga yosyg uilduuleheer Bi tuuniig songoj avsan yum. Ene ni
EZEN tuunii tuhai helsnee Abrahamd biyeluulehiin tuld boloi gev. 20
Tegeed EZEN — Sodom, Gomorra hoyoryn hashhiraan ulemj ih bolson
bogood tednii gem nugel mash hund ajee. 21 Bi odoo doosh buuj, tednii
hiisen buhen ni nadad sonsogdson hashhiraan shigee esehiig Bi uzej
mediye gev. 22 Ter humuus tendees yavj, Sodomyn zug odohod, Abraham
EZENii omno zogssoor hotsorchee. 23 Abraham oirton irj, — Ta zov
shudarga huniig buzar muu huntei ni hamt ustgah uu? 24 Ter hotod herev
zov shudarga hun tavi baisan ch, Ta ter gazryg ustgah uu? Terhuu tavin
zov shudarga hunii toloo ter gazryg orshoohgui yuu? 25 3ov shudarga
huniig buzar muu huntei adiltgan, tedniig hamtad ni alah iim zuil hiih ni
Tanaas hol baig! Gazar delhiin Shuugch Ta unen shudargyg barimtlahgui
gej uu? gev. 26 EZEN — Herev bi Sodom hotynhny dotroos zov shudarga
hun taviig olbol tednii toloo buh gazryg orshoono gesend 27 Abraham —
Bi ooroo toos shoroo met ochuuhen amitan bolovch Ezend ug heleheer
zurhellee. 28 Herev tavin zov shudarga hund tavan hun dutval ta ter tavan
huniig dutsany uchir buh hotyg ustgah uu? gev. EZEN — Herev Bi
tendees dochin tavan huniig olbol hotyg ustgahgui gesend 29 Abraham
dahin — Tendees dochin hun oldvol, ta yaah ve? gesend — Dochin hunii
toloo Bi tuuniig ustgahgui gev. 30 Abraham — Ezen mini, Ta bitgii
uurlaarai. Bi bas neg ug heliye. Herevtendees guchin hun oldvol Ta yaah

ve? gesend — Herev Bi tendees guchin huniig olbol ustgahgui gej
hariuljee. 31 Abraham — Bi Ezend ug heleheer zurheliye. Herev tendees
horin hun oldvol, Ta yaahsan bol? gesend — Horin hunii toloo Bi
ustgahgui gejee. 32 Abraham dahin — Ezen Ta bitgii uurlaarai. Bi odoo
gantshan udaa nemj heliye. Herev tendees arvan hun oldvol, yaah ve?
gesend — Bi arvan hunii toloo tuuniig ustgahgui gej hariuljee. 33 EZEN
Abrahamtai yariagaa duusganguutaa odohod, Abraham ch bas ooriin
gazar uruu harijee.

Ehlel 19

19:1 Hoyor tenger elch Sodomd udsheer irjee. Lot Sodomyn daaman
haalgan deer suuj baigaad, tedniig harj, boson ugtaad, tolgoi gudailgan
gazart bohiin sogdov. — 2 EZENtnuud mini ee! Zartsynhaa gereer orj,
holoo ugaaj, honood, margaash ogloo ert bosoj, ayan zamdaa garna uu?
gesend ted — Ugui, bid gadaa talbaid honono gev. 3 Tegeed Lot tednees
huchlen guisand ted gert ni orjee. Lot tedend hool und beltgen, isgeegui
talh barij ogsond tedidetsgeev. 4 Tedniig hevtehiin omno ter hotynhon
buyuu Sodomynhon hogshin zaluugui bugdeeree dorvon zugeesee
tsuglarch, geriig ni buselj, 5 dotyg duudan — Ene shono tanaid irsen
humuus haana baina ve? Tedniig gargaj ir, bid tedentei hurydatsgaaya!
gev. 6 Lot tedentei uulzahaar garch ireed, haalgaa araasaa haaj, — 7 Ah
duu nar mini ee! Iim muuhai zuil bitgii hiigeerei! 8 Nadad er huntei
havitaagui hoyor ohin bii. Bi tedniig ta nart avchirya. Ta nar husseneeree
tedniig edel! Harin ene humuus minii gert irsen uchir tedentei yuu ch bitgii
hiigeerei gev. 9 Ted — Zam tavij og! geed, — Manai end irsen ene
tsagaach bidnii shuutch boloh gej uu? Odoo bid tednees iluu chamaig
horlono geed Lotyg hucheer tulhej, haalgyg ni evdeheer dohoj ochiv. 10
Nogoo humuus ni garaa sungan, Lotyg gert tatan oruulaad, haalgyg ni
haaj, 11 geriin gadaa baisan humuusiig hogshin zaluugui bugdiig yuu ch
harahgui bolgosond, ted geriin haalgyg oloh geseer yadrav. 12 Nogoo
humuus Lotod handaj — Tanaihnaas oor hen hen baina ve? Chi
hurgenuudee, huuhduudee, hotod baigaa hariyaatuudaa bugdiig hotoos

gadagsh garga. 13 Tednii hashhiraan EZENii omno ulemj ih bolsnoos ene
gazryg ustguulahaar EZEN bidniig ilgeesen tul bid ene gazryg ustgah gej
baina gev. 14 Tegeed Lot gadagsh garch, ohidtoi ni sui tavisan hurgeddee
— EZEN ene hotyg ustgah gej baina. Bosotsgoo! Endees gartsgaa! gev.
Gevch hurged ni tuuniig togloom hiij baina gej bodjee. 15 Uur tsaih uyeer
elch nar Lotyg yatgan, — Turgel! End baigaa ehner bolon hoyor ohinoo
avchir. Es tegvel ta nar ene hotyn gem nugliin dund hamtdaa ustgagdah
bolno gejee. 16 Harin Lotyg teenegelzehed ter humuus tuunii garaas bolon
ehneriinh ni, mon hoyor ohinyh ni garaas zuuran avav. Uchir ni EZEN
tuund orshoongui handjee. Tegeed ted tuuniig gadagsh gargan, hotyn
gadna avaachiv. 17 Nogoo humuus tedniig hotoos gadagshaa gargaad, —
Zugtaa, amia hamgaalagtun! Buu ergej har! Ene heer tald buu uld! Uul
uruu zugt! Es tegvel ta nar ustgagdah bolno gesend 18 Lot tedend —
Ugui, ezen mini! 19 Tany zarts nuden deer tani niguulsel hurtej, ta enerel
hairaa nadad uzuulj, amiig mini avarlaa. Gevch bi uul ood zugtaj
chadahgui. Gai gamshig namaig nomorch, bi uhne. 20 Ta haraach, Ter hot
uruu zugtaj ochvol oirhon, bas jijig ch hot yum. Namaig tiishee
zugtaalgaach. Ter jijig hot bish uu? Tegvel bi avragdaj magad gev. 21
Tereer tuund oguulruun — Za, Bi chinii huseltiig huleen avch, chinii helj
baigaa ter hotyg ustgahgui. 22 Bi chamaigtend ochtol yuu ch hiij bolohgui
tul tiishee turgen zugt gev. Tiim uchraas ter hotyg Zoar (jijig) gej nerlejee.
23 Lotyg Zoart orj irehed nar mandsan baijee. 24 EZEN Sodom, Gomorra
deer huher bolon galyg tengerees buyuu EZENees boroo met buulgajee.
25 Tegeed Tereer tedgeer hot, tal hondiig buhleer ni bas hotod amidarch
baisan hamag amitan, gazryn urgamal bugdiig homron suiruuljee. 26 Lotyn
ehner ergej harsnaas bolj davsan bagana boljee. 27 Abraham ogloo ert
bosood, EZENii omno zogsoj baisan ter gazar uruugaa ochiv. 28 Tereer
Sodom, Gomorra bolon buh hondii tal uruu ongiin haraad, zuuhnaas garch
baigaa utaa shig utaa burgilj baihyg uzev. 29 Burhan talyn hotyg
ustgahdaa Abrahamyg dursan sanaj, Lotyn suuj baisan hotyg ustgan
suiruulehdee Lotyg suirliin dundaas zailuuljee. 30 Lot Zoart amidrahaas
aisan uchir hoyor ohinyhoo hamt Zoaraas garch, uuland suuj, hoyor
ohintoigoo aguid amidrah bolov. 31 Negen odor tom ohin ni duu ohindoo

oguulruun — Aav maani ovgorloo. Ene gazart yertontsiin jam yosoor
bidentei untah hun baihgui baina. 32 Bid aavdaa arhi uulgaad, tuuntei
untaj, etsgeeree damjuulan ur udmaa zalgamjluulan uldeetsgeeye gev. 33
Tegeed ted ter shonodoo etsegtee arhi uulgaj, tom ohin ni aavtaigaa
untjee. Harin aav ni ohinyhoo hezee hevtej, hezee bossonyg ni medsengui.
34 Tuunii margaash ni tom ohin ni ohin duudee oguulruun — Ongorson
shono bi etsegteigee untsan, onoo shono bid tuund arhi uulgaj, chi tuuntei
untaj, bid etsgeeree damjuulan ur udmaa zalgamjluulan uldeetsgeeye gev.
35 Tegeed ted ter shono etsegtee bas arhi uulgaj, baga ohin ni bosoj
ochood, etsegteigee untjee. Etsegni ohinoo hezee hevtej, hezee bossonyg
ni medsengui. 36 Ingej Lotyn hoyor ohin ni etsgeesee huuhedtei bolov. 37
Tom ohin ni huu toruulj, huugee Moab gej nerlejee. Ter ni odgoogiin
moabchuudyn ovog udam boloi. 38 Baga ohin bas huu toruulj, huugee
Byenammi gej nerlesen ni odoogiin ammonchuudyn ovog udam boloi.

Ehlel 20

20:1 Abraham tendees Nyegyeviin nutag uruu nuuj, Kadyesh, Shur
hoyoryn hoorond suurynin, daraa ni Gyerart tur zuur buudallav. 2 Ter
uyedee Abraham ooriin ehner Sarag minii duu ohin gej helsen uchir
Gyeraryn haan Abimyelyeh hun ilgeej, Sarag avchee. 3 Getel Burhan
Abimyelyeh deer shoniin zuudeer hurch ireed, tuund helsen ni — Chi
ooriin avsan ene emegteigeesee bolj uhne. Uchir ni ter emegtei bol
gerlesen emegtei gev. 4 Abimyelyeh ter emegteitei oirtoogui baisan tul —
Ezen mini ee! Ta gemgui undestniig hurtel ustgah gej uu? 5 Tereer nadad
"Ene minii duu ohin" gej helsen bish uu? Ene emegtei ch bas ooroo "Ene
minii ah" gej helsen. Bi ene hergiig unench shudarga setgel, gemgui tsever
garaaraa uildsen bilee gev. 6 Burhan tuund zuudend ni — Tiim ee, chi
uuniig shudarga unench setgeleeree uildseniig Bi medne. Bi mon chamaig
Ooriin esreg gem hiilgeegui. Tiim uchraasBi chamaig tuuntei oirtuulaagui
yum. 7 Odoo chi ter hunii ehneriig butsaa. Ter bol esh uzuulegch mon
bogood tereer chinii toloo zalbirna. Tegeed chi amidrah bolno. Herev chi
tuuniig butsaahgui bol chi bolon chinii hariyaat buhen zailshgui uheh bolno

gedgiig medej av gev. 8 Abimyelyeh ogloo ert bosood hamag shadar
tushmedee duudaj, tedend ene zuiliig bugdiig helsend ted ihed aiv. 9
Abimyelyeh Abrahamyg duudaj — Chi bidend yuu hiichih ve? Bi chinii
esreg yamar gem hiisen gej chi namaig bolon minii haant ulsyg ih gem
nugeld unagah gesen yum be? Chi nadad hiih yosgui yumyg hiilee gev. 10
Abimyelyeh Abrahamd bas — Chi yamar uchraas ingesen be? gev. 11
Abraham — Ene gazart Burhanaas aij emeene gej baihgui tul ted ehnerees
mini bolj namaig alna gej bodson bilee. 12 Tegeed ch Sara ni uneheer minii
duu ohin, minii etsgiin ohin, harin minii eejees toroogui, tegeed ter minii
ehner bolson. 13 Burhan namaig etsgiin mini gerees gargaj
tenuuchluulehed bi tuund "Bidnii ochson gazar burd chi namaig «Ene minii
ah» gej heleerei. Ter chini chinii nadad uzuuleh enerel hair mon" gej
helsen yum gev. 14 Abimyelyeh honi, uher, eregtei, emegtei zarts naryg
avch Abrahamd ogchee. Bas tuunii ehner Sarag ch tuund butsaan
yavuuljee. 15 Abimyelyeh — Haragtun, minii gazar nutag chinii omno
baina. Chi haa durtai gazartaa amidar gev. 16 Ter bas Sarad — Haragtun,
bi chinii ahad myangan shyekyel mongo ogloo. Uugeer chamtai hamt
baigaa buh hunii omno chinii ichguur tsagaatgagdaj baina. Mon buh
humuusiin omno gemgui baisan chini batlagdlaa gev. 17 Abraham
Burhand zalbirsand Burhan Abimyelyeh bolon tuunii ehner, shivegchin
naryg edgeej, ted huuhed toruuljee. 18 Uchir ni EZEN Abrahamyn ehner
Saragaas bolj Abimyelyehiin ger buliinhnii buh umaig haasan bailaa.

Ehlel 21

21:1 EZEN helsen yosooroo Sara giind ailchilj, mon EZEN amlasan
yosooroo Saragiin toloo uildjee. 2 Sara jiremselj, Burhany tuund helj
togtooson tsagt ni nas otolson Abrahamd huu toruulj ogov. 3 Abraham
oort ni torson huudee buyuu Saragiin toruulj ogson huud Isaak gedeg ner
ogov. 4 Isaakiig naiman honogtoi baihad ni Abraham Burhany tushaasnaar
tuund hovch hondoh yoslolyg uildjee. 5 Abraham ooriin huu Isaakiig
torohod zuun nastai bailaa. 6 Sara — Burhan nadad ineemseglel avchirlaa.
Sonsogch hen buhen nadtai hamt ineeh bolno gev. 7 Sara — "Sara

huuhduudee hohuulne" gej Abrahamd hen heleh baisan yum be? Gelee ch
bi Abrahamyg nas otolson uyed ni huu toruullee gev. 8 Huu osoj,
hohnoosoo garchee. Isaakiin hohnoosoo garsan odor Abraham tom nair
hiijee. 9 Yegipyet busgui Hagaryn Abrahamd toruulsen huu ni Isaakiig
doogloj baigaag Sara haraad, 10 Abrahamd handaj — Ene zarts busgui,
tuunii huu hoyoryg zailuul. Ene zarts busguin huu minii huu Isaaktai hamt
ov zalgamjlahgui gejee. 11 Huugiinh ni talaarh ene zuil Abrahamyg ihed
zovoov. 12 Burhan Abrahamd — Chi ter huu, zarts busgui hoyoroos bolj
setgel buu zov. Saragiin chamd helsen bugdiig sons. Uchir ni Isaakaas
torson ni l chinii ur udam gej duudagdah bolno. 13 Harin zarts busguin huu
ch chinii ur uchir Bi tuuteer negen undesten bii bolgono gev. 14 Abraham
ogloo ertlen bosoj, talh bolon tulamtai us avch, Hagaryn morond
uuruuleed, huutei ni hamt yavuuljee. Hagar tendees garch, Byershibagiin
zeluud talaar tenuuchlen yavav. 15 Tulamtai us ni duusaj, Hagar huugee
negen butny door tavij orhiod 16 "Bi huugiinhee uhehiig harj baij
chadahgui geed harvasan sumny tusgalyn gazar ochij, huugiinhee esreg
harj suugaad, duugaa ondorsgon uilav. 17 Burhan huugiin uilahyg
sonsood, Burhany tenger elch tengerees Hagaryg duudaj — Hagar aa!
Yuu bolson be? Buu ai. Uchir ni Burhan tend baigaa hovguunii duug
sonsjee. 18 Bos, hovguuniig bosgoj, gar deeree av! Uchir ni Bi tuugeer
tom undesten bii bolgoj ogiye gev. 19 Burhan Hagaryn nudiig neesend, ter
usnyundarga olj haraad, ochij tulmaa usaar duurgen, hovguundee uulgalaa.
20 Burhan ter hovguuntei hamt baij, hovguun osoj tom boljee. Ter zeluud
tald amidran suuj, harvaach bolov. 21 Ter Parany zeluud tald amidran
suuj, eej ni tuund Yegipyet nutgaas ehner avch ogchee. 22 Ter uyed
Abimyelyeh, tuunii tsergiin janjin Fikol hoyor Abrahamd — Tanyg yuu ch
hiisen Burhan tantai hamt baina. 23 Chi nadad bolon minii huu, minii achid
huuramch uil hiihgui gedgee Burhany neriig barij end nadad odoo
tangaragla. Minii chamd sainaar handsan shig chi bas nadad bolon
ooriinhoo suuj baigaa ene gazar nutagt handagtun gesend — 24 Bi
tangaraglaya gej Abraham helev. 25 Abimyelyehiin zarts nar Abrahamyn
hudgiig bulaan avsan hergiin talaar Abraham Abimyelyehiig zemlesend 26
Abimyelyeh — Uuniig hen hiisniig bi medehgui, chi ch bas nadad

heleegui. Bi ene tuhai sonsoogui, onoodor l sonsoj baina gev. **27** Abraham
honi, uher avch, Abimyelyeht ogood, ter hoyor hoorondoo geree
baiguuljee. **28** Abraham doloon ohin hurgyg surgees ni taslan tavihad, **29**
Abimyelyeh Abrahamd — Chinii surgees taslan tavisan ene doloon ohin
hurga yamar uchirtai ve? gej asuusand **30** Abraham — Namaig ene
hudgiig uhsanyg nadad gerchleheer ene doloon ohin hurgyg chi minii
garaas avah boloi gev. **31** Ter hoyor tend biye biyedee tangarag tavisan
uchraas ter gazryg Byeyershyeba gej nerleh boljee. **32** Tegeed ted
Byeyershyebad geree baiguulaad, Abimyelyeh, tuunii tsergiin janjin Fikol
hoyor hodolj, filistchuudiin nutag uruugaa butsatsgaajee. **33** Abraham
Byeyershyebad suhai modyg tarij, tendees Monhod orshigch Burhan
EZENii neriig duudav. **34** Tegeed Abraham filistchuudiin nutagt olon
honog suujee.

Ehlel 22

22:1 Uunii daraa Burhan Abra hamyg shalgaj turshihaar tuuniig duudaj,
— Abraham aa! gesend Abraham — Bi end baina gejee. **2** Burhan — Chi
ooriin huu, tsoryn gants hairtai huu Isaakaa avaad Moria gedeg gazar uruu
yav. Minii zaaj ogoh neg uulan deer, tendee tuuniig shataalt tahil bolgon
orgo gev. **3** Abraham ogloo ertlen bosood iljgee emeellej, hoyor zarts
zaluug ooriin huu Isaakiin hamt daguulj, shataalt tahilyn modyg ogtlon
avaad hodolj, Burhany oort ni zaaj ogson ter gazar uruu yavjee. **4** Gurav
dahi odor ni Abraham haraagaa orgon, ter nutgiig alsaas harav. **5** Tegeed
Abraham zarts zaluustaa — Ta hoyor, iljigteigee end huleej bai. Huu bid
hoyor tiishee yavj, morgood, ta nar uruu ergej irne gev. **6** Abraham
shataalt tahilyn modyg avch, huu Isaaktaa uuruulj, ooroo gal, hutga
hoyoroo gartaa bariad hoyoulaa hamt yavjee. **7** Isaak etseg Abrahamdaa
handan, — Aav mini ee! gej duudahad tereer, — Huu mini, bi end baina
gesend Isaak — Haraach, gal ba mod end baina. Harin shataalt tahilyn
hurga ni haana baina ve? gehed **8** Abraham — Huu mini, shataalt tahild
zoriulj Burhan Ooriigoo hurgaar hangana geed hoyoul tsaash yavjee. **9**
Burhany tuund zaaj ogson gazart ted hurch ireed, Abraham tend tahilyn

shiree bosgoj, modoo beltgejee. Tereer huu Isaakaa orooj, tahilyn modon
deer taviv. **10** Tegeed garaa sungan, huugee alahaar hutgaa avav. **11**
EZENii tenger elch tengerees tuuniig — Abraham aa, Abraham aa! gej
duudsand tereer — Bi end baina gev. **12** Tenger elch oguulruun —
Hovguund gar buu hur! Tuund yuu ch buu hii! Uchir ni chi huugee, tsoryn
gants huugee nadaas haramlaagui tul chamaig Burhanaas emeedgiig chini
odoo Bi medlee gev. **13** Abraham haraagaa orgon ajiglahad, negen er honi
otgon butand evreeree teeglesniig harav. Abraham ochij, ter er honiig barij
avaad, huugiinhee orond tuuniig shataalt tahil bolgon orgojee. **14** Tegeed
Abraham ter gazryg "EZEN hangana" gej nerlesen uchir humuus onoog
hurtel "EZENii uuland hangagdah bolno" gejheldeg boljee. **15** EZENii
tenger elch Abrahamyg hoyor dahi udaagaa tengerees duudaj, — **16**
EZEN iin aildaj baina. "Chi iinhuu uildej, huugee, tsoryn gants huugee
Nadaas haramlaagui uchir Bi Ooriin neriig barij tangaraglah ni, **17** Bi
uneheer chamaig yerooj, chinii ursiig tengeriin odod, dalain ergiin els met
asar olon bolgono. Chinii urs daisnuudynhaa uud haalgyg ezlen avah
bolno. **18** Bas chi Minii ugiig duulgavartai dagasan uchir gazar delhiin buh
undesten chinii urseer damjuulan yeroogdoh bolno" gev. **19** Tegeed
Abraham zarts zaluus deeree ergen irj, hamtdaa hodolj, Byeyershyebad
hurev. Ingeed Abraham Byeyershyebad suujee. **20** Uunii daraa neg ni —
Milka chinii duu Nahort huuhed toruulj ogchee gej Abrahamd heljee. **21**
Tuunii uugan huu Uz, tuunii duu Buz, Aramyn etseg Kyemuyel, **22**
Hyesyed, Hazo, Pildash, Iyedlaf, Byetuyel nar boloi. **23** Byetuyel ni
Ryebyekag toruuljee. Milka Abrahamyn duu Nahort edgeer naiman
huuhdiig toruulj ogchee. **24** Nahoryn tatvar em Ryeuma gegch Tyeba,
Gaham, Tahash, Maaka naryg toruuljee.

Ehlel 23

23:1 Sara neg zuun horin doloo naslav. Ene ni Saragiin amidralyn on jiluud
ajee. **2** Sara Kanaan nutgiin Kiriatarba hemeeh gazart (odoogiin Hyebron)
uhev. Abraham Saragiin toloo gashuudan uilahaar tend orov. **3** Tereer
Saragiin sharilyn omno bosoj zogsood, hitchuuded handaj — **4** Bi bol ta

naryn dundah hariin hun buyuu tur orshin suugchhun. Ta nar nadad negen
orshuulgyn gazryn ezemshliig ogno uu? Bi sharilaa tend orshuulya gejee. 5
Hitchuud Abrahamd hariulsan ni — 6 Ezen mini! Bidnii ugiig sons! Ta bol
bidnii dundah huchirheg noyon mon. Ta bidnii orshuulgyn gazraas hamgiin
tohiromjtoi gazart sharilaa orshuulaarai. Ooriin orshuulgyn gazart sharilyg
tani orshuulahyg tand horigloh hun bidnii dotor baihgui getsgeev. 7
Abraham bosoj, ter nutgiin hitchuuded bohiin yosolj, 8 tedend — Herev ta
nar namaig nas barsan hunee nutagluulahyg husej baigaa bol, minii ugiig
sonsoj, minii toloo Zoharyn huu Yefronoos guij, 9 tuugeer talbainhaa
zahad baigaa ooriinh ni omch boloh Mahpyelagiin aguig nadad oguuleech.
Tereer hangalttai uneer aguig orshuulgyn gazar bolgon ta naryn dund
nadad ogog gev. 10 Ter uyed Yefron hitchuudiin dund suuj baiv. Tereer
hitchuud bolon hotyn daaman haalgaar orj irsen buhniig sonsoj baihad
Abrahamd hariulan — 11 Ugui ee, ezen mini, namaig sonsooch! Bi ter
talbaig tand ogiye, mon tuunii dotor baigaa aguig ch tand ogiye. Bi tuuniig
ooriin nutgiinhny omno tand ogiye. Ta tend sharilaa orshuulaarai gev. 12
Abraham ter nutgiinhand bohiin yoslov. 13 Tereer nutgiinhnyg sonsoj
baihad ni Yefrond — Ta taalbal, ugiig mini sonsono uu? Bi ter talbain
uniig tandogno. Tuuniig ta nadaas avaarai, bi tend sharilaa orshuulya gev.
14 Yefron Abrahamd — 15 Ezen mini ee! Minii ugiig sonsooch. Heseg
gazryn une dorvon zuun shyekyel mongotei tentsene. Ene ni ta bid hoyoryn
hoorond yuu bilee ? Tiimees nas barsan hunee orshuul gev. 16 Abraham
Yefrony ugiig dagaj, hitchuudiig sonsoj baihad Yefrony helsen dorvon
zuun shyekyel mongiig tuhain uyeiin hudaldaachdyn dund heregledeg
jingeer jinlej Yefrond ogchee. 17 Mamryegiin omnoh Mahpyelad baidag
Yefrony talbai, tuunii dotorh agui, bas ter talbain ergen toirny oi mod
tsomiig 18 hotyn daaman haalgaar orj irsen bugdiin bolon hitchuudiin
omno Abrahamyn omch horongo bolgon ogohoor togtjee. 19 Tegeed
Abraham Kanaan nutgiin Mamryegiin omnoh Mahpyelagiin talbai dahi
aguid ehner Saragaa orshuulav. 20 Iinhuu ter talbai bolon dotorh aguig ni
hitchuud Abrahamyn omch, tuunii orshuulgyn gazar bolgohoor togtov.

Ehlel 24

24:1 Abraham nas ondor bolj, otolson bogood EZEN buhii l talaar tuuniig
yeroov. 2 A6raham geriinh ni buh hergiig hariutsdag nastai zartsdaa
handaj — Minii ogzgon door garaa tavi. 3 Bi chamaig tengeriin Burhan ba
gazryn Burhan boloh EZENii nereer chamaig tangaraglaya. Ene ni
chamaig minii amidran suuj baigaa kanaanchuudyn ohidoos huud mini
ehner songolgui,4 harin minii nutagt, torol torogsdod mini ochij, huu
Isaakt mini ehner avch ogohiin tuld yum gev. 5 Zarts ni — Herev ter
busgui namaig dagaj ene nutagt irehiig husehgui bol yaah ve? Tegvel tany
garch yavsan nutagt huug chini butsaaj avaachih uu? gej asuujee. 6
Abraham tuund — Chi minii huug tend butsaaj avaachuuzai. 7 Namaig
etsgiin mini gerees, torson nutgaas mini salgaj iruulen, "Bi ene gazar
nutgiig chinii ur huuhduuded ogno" gej nadad tangaraglan helsen Tengeriin
Burhan EZEN Ooriinhoo tenger elchiig chinii omno ilgeene. Tegeed chi
tendees minii huud ehner songoh bolno. 8 Herev ter busgui chamaig dagaj
irehiig husehgui bol, chi minii ene tangargaas choloologdoh bolno. Zovhon
huug mini bitgii tiish ni avaachaarai gev. 9 Tegeed zarts ooriin ezen
Abrahamyn ogzgon dor garaa tavij, ene tuhai tuund tangaraglav. 10
Tegeed ezniihee temeenees arvyg, ezniihee yanz buriin unet edleliig avaad,
Myesopotami tiish hodolj, Nahor hotod irjee. 11 Udshiin uyeer buyuu
emegteichuudiin us avahaar gardag uyeer tereer hotyn gadnah hudgiin
derged temeegee hevtuulev. 12 Ter zalbirch — Minii ezen Abrahamyn
Burhan EZEN! Ta onoodor namaig ter busguitei uulzuulj, minii ezen
Abrahamd hair enerel uzuulne uu? 13 Hotynhny ohidyg us avahaar garch
irehed bi hudgiin derged zogsoj baigaad, 14 negen ohind "Chi vaaraa
tongoilgoj, usnaasaa nadad uulgana uu?" gehed ter busgui "Uu, uu! Bi bas
tany temeeg ch usalj ogiye" gej helbel ter ni Tany zarts Isaakt Tanaas
zayaasan hun mon bolno. Tuugeer Ta minii ezend hair enerel uzuulsniig bi
medne gev. 15 3artsyg ugee helj duusaagui baital Ryebyeka moron deeree
vaaraa tavisaar garch irev. Ter Abrahamyn duu Nahoryn ehner Milkagiin
huu Byetuyeliin ohin baijee. 16 Ter bol harvaas mash goo uzesgelentei,
odii hurtel er huntei oirtoogui, ongon ohin ajguu. Ter busgui hudag uruu
ochij, vaaraa usaar duurgeed deesh garch irev. 17 3arts tuuntei uulzahaar
guij ochood — Chi nadad vaartai usnaasaa jaahan uulgana uu? gesend 18

ter busgui — Ezen mini, uu! geed vaaraa yaaran gar deeree buulgaj
uulgav. 19 Ter busgui tuund us uulgaj duusaad, — Bi bas us utgaj, tany
temeenuudiig ch hanatal ni usalya gej helev. 20 Tereer vaartai usaa
ongotsond yaaran yuuleed, dahin us avahaar hudag uruu guij, buh temeend
ogohoor us utgan avav. 21 Nogoo hun tuuniig duugui shirten, EZEN tuunii
ayang iveesen esehiig medeh gej bailaa. 22 Temeenuudee us uuj duussany
daraa, ter hun hagas shyekyeliin jintei altan eemeg, arvan shyekyeliin jintei
hos altan buguivchiig tuund ogood, — 23 Chi henii ohin be? Nadad
heleech! Etsgiin chini gert bidend honogloh oroo bii yuu? gej helsend 24
tereer — Bi bol Milkagiin Nahort toruulj ogson huu Byetuyeliin ohin geed
— 25 Manaid surel, ovs tejeel arvin bii, mon honogloh oroo ch bii gev. 26
Tegeed ter hun bohiin, EZENd morgoj, — 27 Abraham ezniihee Burhan
EZENiig magtya. Minii ezenii toloo Ta hair enerel, unen zovoo orhisongui.
Zamd EZEN namaig udirdaj, minii EZENii duugiin gert iruulsen baina gev.
28 Ter ohin eejiinhee gert guij hureed, ene tuhai heljee. 29 Ryebyekad
Laban gedeg ah baijee. Ter ah ni hudag deer baisan nogoo hun uruu yaaran
guij ochiv. 30 Tereer ohin duugiinhee gart baigaa buguivch, chihend
baigaa eemgiig haraad, bas — Ter hun nadad ingej hellee gesen ugiig
Ryebyekagaas sonsood, nogoo hun uruu ochtol ter ni hudgiin derged
temeeniihee hajuud zogsoj baijee. 31 Laban — Burhany yerooliig hurtsen
hun ta manaid orooroi. Bid oroo bas temeend chini bair beltgechihsen
baihad ta yaagaad gadaa zogsood baina ve? gesend 32 nogoo hun baishind
orj, Laban temeenuudiinh ni achaag buulgaj, surel, ovs tejeel avchirj
ogood, tuund bas tuuntei hamt irsen erchuuded hol ugaah us avchirj
ogchee. 33 Hegeed tuunii omno hool und avchirj tavisand ter hun — Bi
ajil hergiinhee tuhai yarihaas naash hool idehgui gesend Laban oguulruun
— Hel, hel! gev. 34 Tereer oguulruun — Bi bol Abrahamyn zarts. 35
EZEN minii ezniig ihed yerooj, tuuniig aguu ih bolgojee. Mon tuund uher,
honin sureg, alt mongo, zarts shivegchin, temee, iljig ogson yum. 36 Minii
eznii gergii Sara nastai bolson uyedee minii ezend huu toruulj ogsond ezen
huudee buh omchoo ogson yum. 37 Minii ezen nadaar tangarag taviulj,
oguulsen ni "Minii amidran suudag kanaanchuudyn ohidoos huud mini
ehner buu songoj av. 38 Harin chi minii etsgiin ger, manai torol torogsdod

ochij, tendees minii huud ehner songoj av!" gesen bilee. 39 Tegehed ni bi
ezendee "Herev ter emegtei namaig dagaj yavahgui bol yaah ve?" gej
helehed, 40 tereer nadad "Minii dagan bishregch EZEN Ooriinhoo tenger
elchiig chamtai hamt yavuulj, chinii ayan zamyg olziitei bolgono. Tegeed
chi minii etsgiin ger, manai torol torogsdoos huud mini ehner songoj avah
bolno. 41 Chi manai torol torogsdod hurch ochson uyedee ene tangaragt
hamaarahgui bolno. Herev ted chamd ohinoo ogohgui baisan ch gesen chi
ene tangaragt hamaaralgui bolno" gev. 42 Bi onoodor hudag deer ireed
"Minii ezen Abrahamyn Burhan EZEN! Herev Ta soyorhvol ayan zamyg
mini olziitei bolgoj ogno uu! 43 Bi hudgiin derged zogsood, zaluu busguig
us avahaar irvel bi tuund «Chi vaartai usnaasaa nadad jaahan uulgana uu?»
gej heleh ba 44 tereer nadad «Uu, uu! Bi bas temeenuuded chini us
avchirya» gej helbel ter busgui ni EZENees minii eznii huud zayaasan hun
bolno" gej 45 dotroo zalbirch, arai duusaagui baital Ryebyeka moron
deeree vaaraa tavin, hudag URUU buuj ireed, us tatav. "Nadad us uulgana
uu?" gej bi tuund helehed 46 tereer vaaraa mornoosoo yaaran buulgaad,
"Uu, uu! Bi bas temeenuudiig chini usalya" gej helev. Tegeed bi uusan
bogood ter minii temeenuudiig ch bas usallaa. 47 Tegeed bi tuunees "Chi
henii ohin be?" gej asuuhad ter "Bi bol Milkagiin Nahort toruulj ogson
Byetuyeliin ohin" gej hariulsan. Bi tuunii hamart garhi, gart buguivch hiij
ogov. 48 Tegeed minii ezen Abrahamyn Burhan EZEN namaig zov zamd
hotolj, minii eznii duugiin ohinyg huud ni songuulsand bi EZENd tolgoi
mehiin hundetgen morgood, Tuuniig magtan duulav. 49 Herev odoo ta nar
minii ezend enerel hairaa, unench shudargaa uzuuliye gevel nadad
heleerei. Tegehgui ch gesen bas nadad heleed, baruun tiishee ergeh uu?
esvel zuun tiishee ergeh uu? gedgiig meduul gej helev. 50 Laban, Byetuyel
hoyor — Ene ni EZENees zayaagddag uchraas bid chamd sain muu ali ni
bolohyg helj chadahgui. 51 Ryebyeka tany omno baina. Tuuniig avaad
yavaarai. EZENii aildsan yosoor tereer tany eznii huugiin gergii bolog. 52
Abrahamyn zarts tednii ugiig sonsood, gazart bohiin, EZENd morgood, 53
alt mongon erdenes, huvtsas hunar gargaj, Ryebyekad ogov. Ter tuunii ah
bolon eejid ni bas unet zuils barijee. 54 Ter bolon tuuniig dagaldagsad idej
uugaad, honoglojee. Ogloo bosoj, tereer — Namaig ezend mini butsaaj

yavuulna uu? gehed 55 Ryebyekagiin ah, eej hoyor — Ohin mini arvaad
honog bidentei hamt baig, tegeed daraa ni ter yavj bolno gev. 56 Ter hun
tedend hariu oguulruun — Namaig bitgii udaa. EZEN zamyg mini olziitei
bolgoson uchir namaig yavuulj, ezend mini butsaaj ogooch gev. 57 Ted —
Bid ohinoo duudaj, tuunees asuuya geed 58 Ryebyekag duudaj, — Chi ene
huntei hamt yavah uu? gej asuusand tereer — Bi yavna hemeen hariuljee.
59 Tegeed ted oorsdiin ohin duu Ryebyekag bolon tuunii asragch ehiig
Abrahamyn zarts hiigeed dagaldagchidtai hamt yavuuljee. 60 Ted
Ryebyekag yeroon, — Ohin duu mini, Chi myanga tumen hunii eh boloh
boltugai! Chinii ur huuhed daisnyhaa hotyn haalgyg ezleh boltugai!
hemeejee. 61 Ryebyeka bolon tuunii shivegchid bosotsgooj, temeendee
mordon, ter huniig dagan hodolj, zarts ni Ryebyekag avaad yavlaa. b2 Ene
uyed Isaak Byeyerlahairoigoos hurch irsen bailaa. Tereer Nyegyevd suuj
baisan ajee. 63 Udesh bolj baihad Isaak byasalgal hiiheer heer garchee.
Tegeed haraagaa orgon harval temeen jin aisui haragdav. b4 Ryebyeka
haraagaa orgon, Isaakiig haraad, temeeneesee buuj, b5 zartsad — Heer
talaar heren alhaj, bidniig ugtan irj yavaa ter hun hen be? gesend zarts —
Ter bol minii ezen gejee. Uuniig sonsood Ryebyeka nomorgoo avch
nomrov. 66 Zarts ni Isaakt ooriin hiisen buh zuiliig yarijee. 67 Isaak
Ryebyekag eh Saragiinhaa maihand daguulan orood, tuuniig ehneree
bolgon avch, hairlan durlajee. Ehiigee nas barsnaas hoishih Isaakiin ui
gashuudal ni ingej tailagdav.

Ehlel 25

25:1 Abraham dahin neg ehner avsan bogood ner ni Kyetura. 2 Tereer
tuund Zimran, Iokshan, Myedan, Midian, Ishbak, Shua naryg toruulj
ogchee. 3 Iokshan ni Shyeba, Dyedan hoyoryg toruuljee. Dyedany
hovguud ni ashurchuud, lyetushchuud, lyeumchuud nar bolno. 4 Midiany
hovguud ni Yefa, Yefyer, Hanoh, Abida, Yeldaa nar bolno. Ted tsom
Kyeturagiin ur udam boloi. 5 Abraham ooriin hamag omchiig Isaakt
ogchee. 6 Abraham tatvar emsiinhee huuhduuded oglog ogch, ooriin amid
ahuid tedniig huu Isaakaasaa holduulan, dorno zug uruu yavuullaa. 7

Abraham neg zuun dalan tav nasaljee. 8 Abraham ondor nasyg naslaad,
amisgalaa huraaj, ooriin ovog deedes uruu odjee. 9 Tuunii huu
Isaak,Ishmayel hoyor tuuniig Mamryegiin omno tal dahi hit hun Zoharyn
huu Yefrony talbai dahi Mahpyela aguid orshuuljee. 10 Ter gazryg
Abraham hitchuudees hudaldan avsan baiv. Abraham, tuunii ehner Sara
hoyoryg tend orshuuljee. 11 Abrahamyg nas barsny hoino tuunii huu
Isaakiig Burhan yerooj, Isaak Byeyerlahairoin havitsaa nutaglan suuh
bolov. 12 Saragiin shivegchin yegipyet busgui Hagaraas Abrahamd toruulj
ogson huu Ishmayelyn ur udam ni ene boloi. 13 Hovguudiin ners tednii
torson daraallaar daraah boloi: uutan huu Nyebaiot, udaah ni Kyedar,
Adbyeyel, Mibsam, 14 Mishma, Duma, Massa, 15 Hadadg Tyema, Iyetur,
Nafish, Kyedyema nar bolno. 16 Edgeer ni Ishmayelyn hovguud baisan
bogood tosgon suurin, ovgiinhoo daguu arvan hoyor ovgiin udirdagchdyn
ners ajee. 17 Ishmayel neg zuun guchin doloon nasyg naslaad, amisgalaa
huraaj, ooriin ovog deedes uruu odjee. 18 Ted Assiri hureh zam daguu
Yegipyetiin zuun zugt orshih Havilagaas avaad Shur hurtel ah duus
nartaigaa daisagnaltsan nutaglan suudag boljee. 19 Abrahamyn huu
Isaakiin ur udam ni iim boloi. Abraham Isaakiig toruulj, 20 Isaak dochin
nastaidaa Paddanaramyn aram hun Byetuyeliin ohin, aram hun Labany
ohin duu Ryebyekag ehner bolgon avchee. 21 Isaak ehneree jiremslehgui
bolohoor ni tuunii toloo EZENd zalbirsand EZEN guiltyg ni sonsoj, ehner
Ryebyeka ni jiremseljee. 22 Huuhduud ni ehiinhee hevlii dotor
temtseldsend — Nadad yuund iim zuil tohioldono ve? gej heleed,
Ryebyeka EZENees asuuhaar odov. 23 EZEN tuund — Chinii hevlii dotor
hoyor undesten baina. Chinii biyenees hoyor undesten salah bogood Neg
undesten ni nogoogoos huchtei ba Tom ni bagadaa zartslagdah bolno
gelee. 24 Tuunii toroh bolohod hevliid ni iher huuhed baijee. 25 Turuulj
garsan huuhed ni ulaan, buh biye ni ustei aris shig baisan uchir tuund
"Yesav" gedeg ner ogchee. 26 Daraa garsan duu ni Yesavyn osgiinoos
garaaraa zuurch garsan uchir tuund "Iakov" gedeg ner ogchee. Ryebyeka
tedniig toruulehed Isaak jaran nastai bailaa. 27 Hovguud ni osoj, Yesav
garamgai anchin bolj, heer talyn hun bolson atal, Iakov ni nomhon dolgoon
hun bolj, maihandaa suudag bailaa. 28 Isaak Yesavyn agnasan angiin

mahand durtai uchir Yesavdaa hairtai, harin Ryebyeka ni Iakovdaa hairtai
baiv. 29 Iakovyg shol butsalgaj baital, Yesav heerees olsoj yadran ergej
irjee. 30 Yesav Iakovd handaj — Bi olsoj yadarsan uchir chi ulaan
sholnoosoo nadad iduulne uu? gejee. Iimees Yesavyg Yedom gej duudah
boljee. 31 Iakov — Uugan huu baih erhee onoodor nadad hudaldaach
gesend 32 Yesav — Bi uheh gej baina. Uutan huu baih erh nadad yamar
ashigtai yum be? gejee. 33 Iakov — Onoodor nadad tangaragla! gesend
Yesav tuund tangaraglaj, uugan huu baih erhee Iakovd hudaldjee. 34 Iakov
tuund ers buurtsagtai shol talhtai ogsond tereer idej uugaad, bosoj yavav.
Yesav uugan huu baih erhee ingej ul toomsorlov.

Ehlel 26

26:1 Abrahamyn uyed anh ols golon bolson ter gazart dahin olsgolon
bolsond Isaak Gyerar uruu odoj, Filistiin haan Abimyelyeht hurch ochjee.
2 EZEN Isaakt uzegdej — Chi Yegipyet uruu buu yav! Minii zaaj ogoh ter
gazart suu. 3 Ene gazar amidran suu. Bi chamtai hamt baij, chamaig
yeroon, ene buh gazryg chamd bolon chinii ur huuhduuded ogno. Bi chinii
etseg Abrahamd tangaraglasnaa biyeluulne. 4 Bi chinii ur huuhdiig
tengeriin od met olon bolgoj, ene buh gazryg chinii ur huuhduuded ogno.
Gazar delhii deer baigaa buh undesten chinii ur huuhdeer damjin yerool
hurteh bolno. 5 Uchir ni Abraham Minii ugiig duulgavartai dagaj, Minii
tushaal, Minii zahiramj, Minii zarlig, Minii huuliig sahisan bilee gev. 6
Tegeed Isaak Gyerart amidran suuh boljee. 7 Ter gazryn humuus tuunii
ehneriin tuhai asuusand tereer — Ene bol minii ohin duu gejee. Ryebyeka
harvaas goo uzesgelentei uchraas ene nutgiinhan tuunees bolj ooriig ni alj
magadgui gej bodood, tuuniig ehneree gej helehees aijee. 8 Isaak tend
udaan suusan bogood Isaak ehner Ryebyekagaa teverch baigaag Filistiin
haan Abimyelyeh tsonhooroo harav. 9 Abimyelyeh Isaakiig duudan — Ter
bol chinii ehner uneheer mon baital chi yaahin tuuniig minii ohin duu gej
helsen be? gesend Isaak — Tuunees bolj bi uheh bolov uu gej bodson yum
gej hariulav. 10 Abimyelyeh — Chi bidniig yaaj baigaa chini ene ve?
Manai humuusiin neg ni ehnertei chini hyalbarhan untaj boloh baisan.

Tegeed chi bidniig nugeld unagaah baisan bilee gev. 11 Tegeed
Abimyelyeh — Ene hund yum uu, esvel tuunii ehnert haldaj dovtolson
heniig ch bolov tsaazalna gej buh humuustee tushaajee. 12 Isaak ter gazart
taria tarij, ter jildee zuu dahin iluu urgats avchee. EZEN tuuniig yerooson
uchir 13 tereer aguu ih bolj, oson ossoor mash ih bayan chineeleg boljee.
14 Tuunii honi, uher oson urjij, zarts nar ni mash olon baisan tel filistchuud
tuund ataarhaj, 15 tuunii etseg Abrahamyn uyed zarts narynh ni uhaj
gargasan buh hudgiig shoroogoor duurgen bituuljee. 16 Abimyelyeh Isaakt
handaj — Chi bidnees iluu huchtei bolson uchir bidniig orhij yav gev.
17Isaak ter gazryg orhin yavj,Gyeraryn hondiid maihnaa barij, tendee
suurypiv. 18 Isaak etseg Abrahamynhaa uyed uhaj gargasan hudguudyg
dahin uhjee. Uchir ni Abrahamyg nas barsny daraa tedgeer hudguudyg
filistchuud chigjij bituulsen baiv. Isaak tedgeer hudguudyg etsgiinhee
ogson nereer nerlev. 19 Isaakiin zarts nar Gyeraryn hondiid gazar uhaj,
undran garah usny hudag oljee. 20 Gyeraryn malchid Isaakiin malchidtai
margaldaj, — Ene us bol manaih hemeesend Isaak ter margaldaanaas bolj,
uul hudgiig Yesyek hemeen nerlev. 21 Ted oor neg hudag uhaj, bas dahin
margaldjee. Isaak tuuniig Sitnahemeen nerlejee. 22 Tereer tendees nuuj,
bas negen hudag uhsan bogood dahin margaan garaagui uchir tuuniig
Ryehobot gej nerleed, — EZEN bidend gazryg telj ogson uchir, bid ene
nutag deer onor otgon bolno gev. 23 Isaak tendees Byeyershyeba uruu
yavav. 24 Ter shono ni EZEN tuund uzegdej — Bi bol chinii etseg
Abrahamyn Burhan. Buu ai! Uchir ni Bi chamtai hamt baina. Minii zarts
Abrahamyn toloo Bi chamaig yeroon, Chinii ur udmyg onor otgon bolgono
gev. 25 Isaak tend tahilyn shiree bosgoj, EZENii neriig duudan, tergazart
maihnaa barij, zarts nar ni tend hudag uhjee. 26 Abimyelyeh ooriin tuslah
Ahuzzat, tsergiin yeronhii zahiragch Fikol naryn hamt Gyeraraas Isaakt
irev. 27 Isaak tedend handan — Ta nar namaig uzen yadaj, oorsdoosoo
hoon zailuulsan atlaa yaagaad nad uruu hurch irev? gesend 28 ted —
EZENiig chamtai hamt baigaag bid todorhoi harsan uchir bid hoorondoo
buyuu ta bidnii hoorond tangarag tavij, chamtai geree baiguulya gej
heleltssen yum. 29 Bid chamd haldalgui zovhon sain uil hiij, chamaig
amar taivan yavuulsan shig chi bidend hor honool buu hii. Chi bol odoo

EZENii yerooliig hurtegch gejee. 30 Isaak tedend zoriulan nair hiisend,
ted idej uutsgaav. 31 Tegeed ted ogloo ertlen bosoj, biye biyedee
tangaraglasny daraa Isaak tedniig yavuulj, ted tuuniig amar taivan orhijee.
32 Yag ter odor Isaakiin zarts nar irj, oorsdiin uhsan hudgiin tuhai Isaakt
yarij, "Bid us olloo" gej helev. 33 Isaak ter hudgiig Shiba gej nerlesen
bogood tiimees ter hotyn neriig odoo hurtel Byeyershyeba gedeg ajee. 34
Yesav dochin nastaidaa hit hun Byeyeriin ohin Iudit, hit hun Yelony ohin
Basyemat hoyoryg ehner bolgon avchee. 35 Ted ni Isaak, Ryebyeka
hoyort setgeliin zovlon boljee.

Ehlel 27

27:1 Isaak hogshirch, haraa ni muudan, harj chadahaa bolison uyedee
uugan huu Yesavaa — Huu mini! gej duudsand huu ni — Bi end baina
gehed 2 Isaak — Bi hogshirch, uheh odroo medehgui baina. 3 Tiim
bolohoor chi odoo zevseg, num saadgaa avch, heer tald garaad, minii
toloo an hiij, 4 minii durtai amtat hoolyg hiij, nadad avchirj iduulen,
uhehees mini omno zurh setgeleer mini ooriigoo yeroolgo gev. 5 Isaakiig
huu Yesavdaa ug helj baihad ni Ryebyeka tuuniig ni sonsoj baijee. Yesav
an hiiheer heer tal uruu odov. 6 Ryebyeka ooriin huu Iakovd — Chinii ah
Yesavd aavyn chini helsen ugiig bi sonsloo. 7 Nadad angiin mah avchirj,
amttai hool hiij, nadad iduulen, uhehees mini urd EZENii omno ooriigoo
yeroolgo gej baina. 8 Tiimees huu mini, odoo minii chamd tushaaj heleh
ugiig sons! 9 Chi mal deeree ochood hoyor sain ishig nadad avchirval bi
tuugeer aavyn chini durtai saihan hoolyg hiij ogiye. 10 Chi tuuniig aavdaa
avaachij ogood iduulen, uhehiinh ni omno tuugeer yeroolgo gev. 11 Iakov
eh Ryebyekadaa — Minii ah Yesav bol userheg hun, bi golgor aristai hun.
12 Aav mini namaig temterch uzvel bi tuunii nudend mehlegch gej
uzegden, yeroogdoh ni baitutai haraagdah bolno gev. 13 Eh ni tuund —
Huu mini, chamd ireh chinii haraalyg nadad onoog. Harin chi zovhon minii
ugend orj, yavaad ishignuudiig nadad avchirj og gesend, 14 Ter odoj,
tuuniig avch, eejdee avchirj ogov. Tegeed eej ni etsgiinh ni durtai saihan
hoolyg hiijee. 15 Ryebyeka gertee baisan uugan huu Yesavynhaa hamgiin

saihan huvtssyg avch, baga huu Iakovdaa omsgoj, **16** ishignii arisaar gar
bolon huzuunii ni golgor hesgiig oroojee. **17** Ooriin hiisen amtat hool,
talhyg huu Iakovd ogov. **18** Iakov etseg deeree ochij, — Aav mini ee! gej
duudsand aav ni — Bi end baina. Huu mini chi hen be? gej helehed **19**
Iakov etsegtee handan — Bi tany uugan huu Yesav baina. Bi tany nadad
helsen yosoor hiilee. Ta ondiij suugaad, minii agnasan angiin mahnaas
zoogloj, zurh setgeleesee namaig yerooj ogno uu? gesend **20** Isaak ooriin
huudee — Huu mini, chi yaasan hurdan agnasan yum be? gehed ter —
Uchir ni tany Burhan EZEN tuuniig nadtai saadgui uchruulsan yum gej
hariulav. **21** Isaak Iakovd handaj — Huu mini, naashaa oirtoj ir! Uneheer
chi minii uutan huu Yesav mon uu, bish uu gedgiig chini bi temterch uziye
gejee. **22** Iakov etseg Isaaktaa oirton ochihod Isaak tuuniig temterch —
Duu chini Iakovyn duu atal, gar chini Yesavyn gar baina geed, **23** tuunii
gar ni ah Yesavynh shig userheg baisan uchir tuuniig yalgaj tanisangui
yeroojee. **24** Tegeed Isaak — Chi uneheer minii huu Yesav mon uu?
gesend Iakov — Tiim ee gejee. **25** Isaak — Nadad agnasan angiin mahaa
avchir! Bi huugiinhee agnasan angiin mahnaas ideed, zurh setgeleeree
chamaig yeroon adislaya! gehed Iakov tuund avchirj, ter idev. Tegeed ter
bas tuund dars avchirj ogsond, tereer uujee. **26** Tegeed etseg Isaak ni —
Huu mini, naashaa dohoj ireed, namaig uns gehed **27** Iakov oirton ochij,
tuuniig unssend etseg ni huvtssyg ni unerteed, tuuniig yeroon adislaj, —
Minii huugiin uner ni EZENii yerooson heeriin uner baina. **28** Burhan
chamd tengeriin shuuder, Gazryn bayalag, Arvin ih ur taria, Dars hairlah
boltugai! **29** Ard olon chamd zaragdaj, Undestnuud chamd sogdon
morgoh boltugai! Chi ah duu narynhaa ezen bolj, Ehiin chini hovguud
chamd morgon sogdoj, Chamaig haraasan ni haraald idegdej, Chamaig
yerooson ni yeroogdoh boltugai! hemeev. **30** Isaak Iakovyg iveen adislaj
duusmagts, Iakov etseg Isaakiin omnoos bosood garch yavsny daraa,
tuunii ah Yesav angaasaabutsaj ireed, **31** amtat hool hiij, tuuniigee
etsegtee avaachaad, — Etseg mini ee, ondiij suugaad, huugiinhee agnasan
angiin mahnaas idej, zurh setgeleeree namaig yeroon adislanauu? gejee. **32**
Etseg Isaak ni — Chi hen be? gej tuunees asuuhad — Bi tany huu, tany
uugan huu Yesav baina gejee. **33** Isaak ihed tsochirdon — Tegvel nadad

angiin mah avchirj ogson ter hun hen be? Bi chamaig irehees omno
bugdiig ni ideed, tuuniig yerooson bilee. Ter l gartsaagui yeroogdoh bolno
gev. 34 Yesav etsgiinhee ugiig sonsood, barhiran uilj, etsegtee — Etseg
mini, namaig yeroon adislaach! Namaig ch bas tegeech! gesend 35 Isaak
— Chinii duu zalilan irj, chinii yerooliig avchihjee gej helsend 36 Yesav
— Tuuniig Iakov gej nerledeg ni onoson bus uu? Tuunii namaig mehelsen
ni hoyor dahi udaagaa bolloo. Tereer uugan huu baih minii erhiig
avchihaad, odoo bas nadad onogdoh yerooliig avchihlaa gej heleed —
Nadad hurteeh yerool adis tand uldeegui gej uu? gesend 37 Isaak Yesavd
hariulj, — Bi tuuniig chinii ezen bolgoj, buh ah duu naryg chini tuund
zartsaar ogch, bas ur taria, darsaar tuuniig hangasan uchir huu mini bi
chamdaa yuu hiij ogch chadah bilee gev. 38 Yesav etsegtee handaj —
Etseg mini ee! Tand gantshan l yerool adis baidag yum uu? Etseg mini ee,
namaig yeroon adislaach. Namaig ch bas tegeech! gej heleed changaar
uilav. 39 Tuunii etseg Isaak tuund handaj — Chinii suuh gazar bol gazryn
bayalgaas hol, Tengeriin shuudrees hol yum. 40 Chi selmeeree amidarch,
Duudee zaragdana. Hezee chi uyaanaasaa tailagdana, Ter tsagt chi tuunii
buulgyg huzuun deereesee avch hayana gejee. 41 Etseg ni Iakovyg
yerooson ter yerooloos bolj, Yesav Iakovyg uzen yadaj, ooroo oortoo
"Etsgiinhee toloo emgeneh odor oirhon irj baigaa uchir bi duu Iakovaa
alna" gej heljee. 42 Uugan huu Yesavyn ni ene ug Ryebyekad hurehed
baga huu Iakovdaa hel yavuulj, duudan iruuleed, — Yesav ah chini
chamaig alna gej tolovlon ooriigoo taitgaruulj baina. 43 Tiim uchraas odoo
huu mini, chi minii ugiig dagan bosoj, Harand baigaa minii ah Laban uruu
zugtan ochood, 44 ahynhaa uuryg gartal, heden odor tuuntei hamt bai. 45
Ahyn chini uur garch, oort ni hiisen zuiliig chini martval bi chamd hel
yavuulj duudan, chamaig tendees avchirya. Yaalaa gej bi ta hoyoryg neg
odor aldah bilee? gev. 46 Ryebyeka Isaakt handan — Bi hitchuudiin
ohidoos bolj amidrah durgui bolloo. Herev Iakov tuun shig ene nutgiin
ohidoos, hitchuudiin ohidoos ehner avbal minii amidral yuu bolohson
bilee? gev.

Ehlel 28

28:1 Isaak Iakovyg duudaad, tuuniig yeroon zahij helsen ni — Chi
kanaanchuudyn ohidoos ehner buu av. 2 Chi Paddanaram uruu hodolj,
ehiinhee etseg Byetuyeliin gert ochij, tend nagats ah Labanyhaa ohidoos
ehner av. 3 Togs huchit Burhan chamaig yerooj, chamaig olon ur
huuhedtei onor otgon bolgon, chamaar olon undestnuudiig bii bolgoj, 4
Tereer mon Abrahamd ogson yerooloo chamd ogch, chamd bolon chamtai
hamt chinii ur udamd ogch, Abrahamd ogson gazar buyuu chinii tur suuj
baigaa gazryg chamd ovluuleh boltugai! gev. 5 Isaak Iakovyg ilgeesend
tereer Paddanaram uruu yavj, aram hun Byetuyeliin huu buyuu Iakov,
Yesav hoyoryn eh Ryebyekagiin ah Labanyd ochjee. 6 Yesavyn harj
baihad Isaak Iakovyg yeroon adislaj, tuuniig Paddanaramaas ehner
avahuulahaar tiish yavuulsan bogood Isaak tuuniig yeroon adislaj,
"Kanaany ohidoos ehner buu av" hemeen tushaajee. 7 Iakov eh etseg
hoyorynhoo ugiig duulgavartai dagaj, Paddanaram uruu yavahyg Yesav
harj bailaa. 8 Bas Yesav Kanaany ohid ni ooriin etseg Isaakt taalagdahgui
baigaag ajiglajee. 9 Tegeed Yesav Ishmayel uruu yavj, ooriin ehneruudees
gadna Abrahamyn huu Ishmayelyn ohin buyuu Nyebaiotyn ohin duu
Mahalatyg ehner bolgon avav. 10 Iakov Byeyershyebagaas garaad, Haran
uruu yavav. 11 Tegehed nar shingesen baisan uchraas tereer negen gazar
irj, tendee honohoor tendhiin neg chuluug avch, tolgoi doroo taviad untjee.
12 3uudendee uzvel, gazar deer negen shat bosoj, tuunii oroi ni tengert
tulan, bas dahin harval, tuugeer Burhany tenger elch nar ogson uruudan
bailaa. 13 Uztel, EZEN tuunii deer zogsood, — Bi bol EZEN, chinii etseg
Abrahamyn Burhan, Isaakiin Burhan baina. Chinii hevtej baigaa gazryg Bi
chamd bolon chinii ur udamd ogno. 14 Chinii ur udam gazryn shoroo shig
olon bolj, baruun, zuun, hoid, urd zugt tarhan, delhiin buh undesten
chamaas bolon chinii ur huuhdees yerool hurteh bolno. 15 Bi chamtai
hamt baij, haana ch yavsan chamaig hamgaalan, chamaig daguulj, ene
nutag uruu butsaaj avchirna. Bi chamd amalsan zuilee biyeluuleh hurtel
chamaig orhihgui gej aildjee. 16 Iakov zuudneesee sereed — EZEN
uneheer end baina, harin bi medsengui gev. 17 Tereer aigaad, — Ene
yaasan surdmeer gazar ve? Ene bol gartsaagui Burhany orgoo, ene bol
tengeriin haalga baina gej oguulev. 18 Tegeed Iakov ogloo ert bosoj,

derlesen chuluugaa avch bagana bolgon bosgood, deer ni tos asgan, 19 ter
gazraa Byetyel hemeen nerlejee. Ter hot ug ni Luz gedeg nertei baijee. 20
Iakov tangaraglaj — Herev Burhan nadtai hamt baij, minii yavj bui ene
zamd namaig hamgaalj, bas nadad ideh hool, omsoh huvtsas ogch, 21
namaig etsgiin mini gert amar taivan butsaaval EZEN minii Burhan bolj,
22 bagana bolgon bosgoson ene chuluu mini Burhany orgoo bolno. Tany
nadad ogson buh zuiliin aravny negiig bi zaaval Tand orgono gelee.

Ehlel 29

29:1 Iakov tsaash hodlon, dornyn humuusiin nutagt hurchee. 2 Tereer
harval, tald negen hudag baih ba derged ni gurvan heseg honin sureg
hevtej baiv. Uchir ni honichid ter hudgaas honio usaldag ajee. Hudgiinhaa
amyg chuluugaar daraad, 3 buh surgiig tsuglah uyed hudgiin amnaas
chuluut onhruulen zailuulj, honio uslaad, daraa ni ug chuluugaa hudgiin
amsar deer butsaan tavidag baijee. 4 Iakov tedend handaj — Ah duu nar
mini, ta nar haanaas irsen be? gej asuusand ted — Bid Haranaas irsen
gejee. 5 Iakov tednees — Ta nar Nahoryn ach huu Labanyg tanih uu?
gehed ted — Bid tuuniig medne gev. 6 Iakov tednees — Ter sain uu? gej
asuusand ted — Sain. Tuunii ohin Rahyel odoo honio tuugaad irne gej
hariulav. 7 Iakov — Odor yaagaa ch ugui baina. Honin sureg tsuglah tsag
boloogui baina. Honio uslaad, belcheert garga gev. 8 Ted — Bid
chadahgui. Buh surgiig tsuglahaar honichid hudgiin amsraas chuluug
onhruulen zailuulaad, bid honio usaldag gev. 9 Iakovyg tedentei yarij
baihad, Rahyel etsgiinhee honiig tuuj irev. Tereer honichin baijee. 10
Iakov nagats ah Labany ohin Rahyel bolon nagats ah Labany honiig
haraad oirton ochij, hudgiin amnaas chuluug onhruulen zailuulj, nagats ah
Labany honin surgiig uslav. 11 Tegeed Iakov Rahyelyg unseed, changa
duugaar uilan, 12 Rahyeld ooriigoo etsgiinh ni duu Ryebyekagiin huu
gedgee helsend tereer guin yavj, etsegtee helev. 13 Laban ohin duugiinhee
huu Iakovyn tuhai sonsood, tuuntei uulzahaar guin ochij tevren unseed,
gertee daguulan orov. Iakov ooriinhoo tuhai bugdiig Laband yarij ogchee.
14 Laban tuund — Chi bol yaah argagui minii mah tsusny tasarhai mon

gev. Tegeed Iakov tuuntei neg sar hamt suujee. 15 Laban Iakovd — Chi
minii duu bolovch, chi nadad ajil hiij ogohdoo holsgui hiih yostoi gej uu?
Yuugaar chamd hols toloh ve? Nadad heleech! gev. 16 Laban hoyor
ohintoi bogood tomynh ni ner Lyea, bagynh ni ner Rahyel boloi. 17 Lyea
haraa muutai, harin Rahyel ni uzesgelentei goolig ajee. 18 Iakov Rahyeld
durlasan tul — Bi tany baga ohin Rahyelyn toloo doloon jil tand
zartslagdya gesend 19 Laban — Tuuniig oor hund ogsnoos chamd ogson
ni deer. Nadtai hamt bai gejee. 20 Iakov Rahyelyn toloo doloon jil Laband
zaragdjee. Iakov tuund hairtai baisan tul doloon jil ni tuund hedhen honog
met sanagdjee. 21 Iakov Laband — Minii hugatsaa duussan uchir ehneriig
mini nadad ogooch. Bi tuun deer oryo gejee. 22 Daban ter nutgiin buh
humuusiig tsugluulan nair hiiv. 23 Udesh ni Laban ohin Lyeagaa Iakovd
avchirsand, Iakov tuun deer orjee. 24 Daban ooriin zarts busgui Zilpag
ohin Lyeadaa shivegchin bolgon ogchee. 25 Iakov ogloo ni harsan chini
ter ni Lyea baiv. Tegeed tereer Laband — Ta nadad yaagaad ingesen be?
Bi Rahyelyn toloo tand zartslagdsan bish uu? Ta yuund namaig mehelsen
be? gehed 26 Laban — Manai nutagt egchees ni turuulj duug ni uridaar
ogoh yos baihgui. 27 Uunii toloo doloo honogiig guitsee. Tegeed bid
chamd Rahyelyg ni ch ogno. Chi tuunii toloo nadad dahin doloon jil
zartslagdah bolno gejee. 28 Tegeed Iakov helsen yosoor ni hiijee. Iakov
ter doloo honogiig guitseesend, Laban tuund ooriin ohin Rahyelyg ch bas
ehner bolgon ogchee. 29 Laban ooriin zarts busgui Bilhag ohin Rahyeldaa
shivegchneer ogchee. 30 Iakov bas Rahyel deer orj, tuuniig Lyeagaas iluu
hairlan, dahin doloon jil Laband zartslagdjee. 31 EZEN Lyeagiin
nohroosoo hair hishig hurteeguig uzeed, Lyeagiin umaig neev. Harin
Rahyel ni urgui baijee. 32 Lyea jiremselj, huu toruuleed, tuuniigee
Ryeubyen gej nerlejee. Tegeed tereer — EZEN minii zovlong harsan uchir
odoo minii nohor namaig hairlah bolno gej heljee. 33 Ter bas dahin
jiremselj, huu toruuleed, — EZEN minii hair hishig hurteeguig sonsood,
ene huug nadad bas ogloo geed tuuniigee Simyeon gej nerlejee. 34 Ter bas
jiremselj, dahin huu toruulj, — Bi tuund gurvan huu toruulj ogson uchir
minii nohor odoo nadad tatagdah bolno geed tuuniigee Lyevi gejee. 35 Ter
bas jiremselj, dahin huu toruuleed — Ene udaa bi EZENiig magtana geed

tuuniigee Iuda gejee. Tegeed tuunii huuhed toruuleh ni zogsjee.

Ehlel 30

30:1 Rahyel ooroo Iakovd huu toruulj chadaaguigee haraad, egchdee
ataarhaj, Iakovd — Nadaar huu toruul. Herev tegehgui bol bi uhne gejee.
2 Iakov Rahyeld uurlan — Umaig chini haasan Burhanyg bi orloh gej uu?
gesend 3 Rahyel — End minii shivegchin Bilha baina. Tuuntei unt! Ter
minii ovor deer huu tavih bolno. Tegvel tuugeer damjuulj, bi huuhedtei
bolno geed, 4 ooriin shivegchin Bilhag tuund tatvar em bolgon ogchee.
Iakov tuunii ovort orjee. 5 Bilha jiremselj, Iakovd huu toruulj ogov. 6
Rahyel — Burhan namaig omgoolj, minii duug sonsood, nadad huu
hairlalaa geed, tuuniig Dan gej nerlejee. 7 Rahyelyn shivegchin Bilha
dahin jiremselj, Iakovd hoyor dahi huugee toruulj ogov. 8 Rahyel — Bi
egchteigee shiruun orsoldoj diillee geed tuund Naftali gej ner ogchee. 9
Lyea ooriin huuhed toruulehee zogssonyg haraad, ooriin shivegchin Zilpag
avaad, Iakovd tatvar em bolgon ogchee. 10 Lyeagiin shivegchin Zilpa
Iakovd huu toruulj ogov. 11 Lyea — Yamar aztai ve? geed, tuuniig Gad
gej nerlejee. 12 Lyeagiin shivegchin Zilpa Iakovd hoyor dahi huugee
toruulj ogchee. 13 Lyea — Bi bayar hoortei baina. Emegteichuud namaig
az jargaltai gej duudah bolno geed tuuniig Ashyer gej nerlejee. 14 Ulaan
buudai huraah uyeer Ryeubyen gadagsh garch, talbaigaas mandarvaa
tsetseg olood, eej Lyeadaa avchirj ogchee. Rahyel Lyead handan —
Huugiinhee olson mandarvaa tsetsgeesee nadad ogooch? gejee. 15 Lyea
tuund — Minii nohriig avsan chini bagadaa yuu? Chi bas minii hovguunii
mandarvaa tsetsgiig avah ni uu? gev. Rahyel — Tegvel tany huugiin
mandarvaa tsetsgiin orond onoo shono minii nohor tantai hamt untaj bolno
gev. 16 Iakovyg talbaigaasaa udesh ergej irehed, Lyea tuuntei uulzahaar
garaad, tuund — Hovguuniihee mandarvaa tsetsgeer bi tanyg hudaldaj
avsan uchir onoo shono minii ovort oroh yostoi gev. Tegeed ter shono
Iakov tuuntei untjee. 17 Burhan Lyeag sonsson uchir Lyea jiremselj, tav
dahi huugee Iakovd toruulj ogov. 18 Lyea — Bi shivegchnee nohortoo
ogson tul Burhan holsiig ni nadad ogloo geed tuunii neriig Issahar gejee.

19 Lyea dahin jiremselj, zurgaa dahi huugee Iakovd toruulj ogov. 20 Lyea
— Burhan nadad saihan beleg ogloo. Bi nohortoo zurgaan huu toruulj
ogson uchir tereer nadtai hamt amidrah bolno geed tuuniig Zyebulun gej
nerlejee. 21 Daraa ni tereer ohin toruuleed, tuuniig Dina gej nerlev. 22
Burhan Rahyelyg dursan sanaj, tuuniig sonsood, umaig ni neej ogchee. 23
Tegeed tereer jiremselj, huu toruuleed — Burhan minii ichguuriig arilgaj
ogloo gej heleed, 24 huugee Iosyef gej nerleed — EZEN nadad bas neg
huu nemj ogoh boltugai! gejee. 25 Rahyel Iosyefyg toruuleh uyed Iakov
Laband handaj — Namaig yavuulj ogooch. Namaig ooriin nutag, eh orond
mini butsaagaach! 26 Minii tand zartslagdaj baigaad avsan ehner,
huuhduudiig mini nadad ogch, namaig yavuulaach! Minii tand herhen
zartslagdsanyg ta medne shuu dee gev. 27 Laban tuund — Bi chamd
taalagdaj baival chi endee uld! EZEN chinii toloo namaig yeroosniig bi
zon sovingooroo medsen geed — 28 Chi ajlyn holsoo togt. Bi tuuniig chini
ogiye gej helev. 29 Iakov tuund — Bi tand herhen zartslagdsanyg, bas
herhen tany mal surgiig mallaj baisnyg, yamar bolgosnyg ta medne pguu
dee. 30 Namaig irehiin omno tany ed horongo baga baisan, odoo ulemj
oson nemegdlee. Minii baisan gazar bolgond EZEN tanyg yerooson. Bi
odoo hezee ooriinhoo ger orny toloo ajillah yum be? gev. 31 Laban — Bi
chamd yuu ogoh ve? gesend Iakov — Nadad yuu ch buu og! Herev minii
toloo ene zuiliig hiivel, bi tany mal surgiig dahin hariulj hamgaalya gejee.
— 32 Onoodor bi tany honin surgiin dunduur yavj alag, tsoohor, har honid
bas alag, tsoohor yamaanuudyg yalgan avna. Tedgeer ni minii hols bolno.
33 Daraa ni ta holsnii talaar namaig shalgah gej irehed, minii unench
shudarga baidal namaig gerchilj batlah bolno. Yamaan surgiin dund alag
bolon tsoohor bish yamaa, honin surgiin dund har bish honi baival bugdiig
ni namaig hulgailsand tootsooroi gesend 34 Laban — Za, chinii helsen
yosoor bolyo! gev. 35 Laban ter odroo alag, tsoohor er yamaa, mon har
alag, har tsoohor em yamaa, har honidyg yalgan, huugiinhee gart ogchee.
36 Tereer Iakovyg ooroosoo gurav honogiin zaitai gazar suulgaj, Iakov
Labany uldsen honin surgiig hariulsaar bailaa. 37 Iakov burgas, guils,
uyangat modny zaluu nogoon mochriig avaad, halisyg ni huulan, tsagaan
sudal gargajee. 38 Tereer halisyg ni huulsan mochruudee honio usaldag

ongotsnuudynhaa derged bosgoj, us uuhaar irsen honiny egts omno ni
baihaar tohiruuljee. Honid us uuhdaa heel avch, 39 mochriin omno heel
avsan tedgeer honid alag, tsoohor hurga gargajee. 40 Iakov hurganuudyg
yalgaj, Labany honin surgees alag, har zusmiin honidyg Labany surgiin
esreg tald ni gargav. Ooriinhoo surgiig tusgaarlaj, Labany suregtei
holilduulsangui. 41 Targa huchtei honid heel avah uyed Iakov tednii
omnoh ongotsond nogoo mochroo tavij, tedgeer honid mochriin dergedees
heeltjee. 42 Harin honid targa huchgui baival nogoo mochroo tavisangui.
Ingeed targa huchgui honi ni Labanyh bolj, targa huchtei honi ni Iakovynh
boljee. 43 Ingej ter hun ulemj bayajij, olon honin sureg, eregtei emegtei
zarts nar, temee, iljigtei boljee.

Ehlel 31

31:1 Labany hovguud — Bidnii etsgiin buh horongiig Iakov avchee.
Tereer manai aavyn buhii l horongoor iim bayan chineeleg boljee gej
heleltsehiig Iakov sonsov. 2 Iakov Labany tsaraig haraad, tereer oort ni
uridynhtai adilgui handaj baigaag ajiglav. 3 EZEN Iakovd — Chi ovog
deedsiinhee nutag uruu, torol sadan uruutaa butsaj yav. Bi chamtai hamt
baina gelee. 4 Iakov hel yavuulj, Rahyel Lyea hoyoryg surgiinhee
belcheert duuduulj iruuleed 5 tedend oguulruun — Bi etsgiin chini
handlagyg harahad, ter nadad uridynh shig nairsag bish baina. Harin minii
etsgiin Burhan nadtai hamt baisan. 6 Namaig etsegt chini hamag
hucheeree zutgesniig ta nar medne. 7 Gevch etseg chini namaig mehelj,
minii avah holsiig arvan udaa oorchilson bilee. Gesen hedii ch nadad muu
yum hiihiig Burhan tuund zovshooroogui. 8 Tereer "Tsoohor zusmiinh ni
chinii hyels bolno" gesen tul buh sureg tsoohor zusmiin tol gargasan.
Tereer "Ereen zusmiinh ni chinii hols bolno" gesen tul buh sureg ni ereen
zusmiin tol gargasan. 9 Ingej l Burhan ta naryn etsgiin malyg avch nadad
ogov. 10 Yamaan sureg heel avah uyed bi zuudendee nudee orgon
harahad, heeltuulegch uhna bolgon ereen, tsoohor, alag zustei baiv. 11
Burhany tenger elch zuudend mini — Iakov! hemeesend — Bi end baina
gej bi hariulav. — 12 Chi nudee orgon har! Heeltuulegch huts bolgon

ereen, tsoohor, alag zustei baina. Uchir ni Labany chamd hiiseer irsen buh
zuiliig bi harsan. 13 Bi Byetyeliin Burhan baina. Chi tend dursgalyn
baganad tos asgaj, tend Nadad tangaraglasan bilee. Tiimees odoo bosoj,
ene gazryg orhin torson nutag uruugaa buts! gejee. 14 Rahyel, Lyea hoyor
tuund — Etsgiin gerees bidend onogdoh yamar negen yemch yumuu huvi
bii gej uu? 15 Ter bidniig gadny humuus gej tootsdog bish uu? Uchir ni
tereer bidniig hudaldaj, bas bidnii buh mongiig ursen. 16 Burhany etsgees
maani avsan buh horongo bol bidniih bogood bidnii ur huuhduudiinh uchir
Burhany tand helsen buhniig hiitugei! gev. 17 Iakov bosoj, huuhduud,
ehneruudee temee unuulj, 18 ooriin olson buh mal adguus bolon horongoo
buyuu Paddanaramaas olson buh mal surgee tuutaad, Kanaan nutag
uruugaa, etseg Isaak uruugaa ochihoor hodlov. 19 Ter uyed Labanyg
honio hyargahaar yavsan hoiguur ni Rahyel aavynhaa geriin shuteenuudiig
hulgailan avchee. 20 Iakov siri hun Laband orgon yavahaa helelgui,
tuuniig meheljee. 21 Tereer hamag horongoo avaad Yevfrat morniig
gatlan zugtaaj, Gilyeadyn uularhag nutgiig zoriv. 22 Tuunees hoish gurav
honogiin daraa Iakovyn zugtasnyg Laban duulaad, 23 ah duu naraa
daguulan, tuunii hoinoos doloo honog moshgon hooj, Gilyeadyn uularhag
nutagt tuuniig guitsen irjee. 24 Shono ni siri hun Labany zuudend Burhan
hurch ireed — Chi bolgoomjil, Iakovd sain muu yuu ch bitgii hel! gejee.
25 Laban Iakovyg guitsen ochihod Iakov uuland maihnaa bosgoson baiv.
Laban ah duu narynhaa hamt Gilyead uuland maihnaa bosgov. 26 Laban
Iakovd handaj — Chi nadad medegdelguigeer ohidyg mini ildeer barij
avsan olzlogdogsod shig avch yavan yuu hiichih ni ene ve? 27 Chi
yaagaad helelgui semhen zugtaj, namaig mehelsen yum be? Bi chamaig
bayar hoor, aya duu, bombor yatgyn egshgeer udeh baisan baih. 28 Chi
ach, zee ohidyg mini nadad unsuulsengui. Chi munhag zuil hiilee. 29
Chamaig dongoh chadal nadad bii. Harin ongorson shono etsgiin chini
Burhan nadad "Bolgoomjil, Iakovd sain muu yuu ch bitgii hel" gesen. 30
Chi etsgiinhee geriig ihed husen sanagalzsan uchir, odoo chi yavah ni zov.
Harin chi yuund minii burhdyg hulgailsan yum be? gev. 31 Iakov Laband
— "Tanyg ohidoo nadaas bulaan avch magadgui" gej bodson uchir bi
aisan yum. 32 Tany burhad henees oldono, ter hun amid baih yosgui. Ah

duusiin maani omno minii zuilsees ooriinhoo yumyg olj tanival, ta
tuuniigee avaarai gejee. Uchir ni tedniig Rahyel hulgailsnyg Iakov
medeegui baijee. **33** Laban Iakovyn maihan, Lyeagiin maihan, bas hoyor
shivegchnii maihand orson bolovch burhdaa olsongui. Tereer Lyeagiin
maihnaas garaad, Rahyelyn maihand orjee. **34** Rahyel terhuu geriin
burhdyg temeenii tohshon door hiigeed, tuun deeree suujee. Laban buh
maihnyg negjsen bolovch olsongui. **35** Rahyel etsegtee handaj — Ezen
mini, minii saryn temdeg irsen tul tanyg boson ugtaj chadaaguid mini buu
uurlaarai gejee. Laban geriin burhdaa ersen bolovch olsongui. **36** Iakov
uurlaj, Labanyg zemlejee. Iakov Laband handan — Bi yamar buruu yum
hiisen yum be? Namaig yamar nugeltei gej ta haluun moroor mini
moshgood baigaa yum be? **37** Ta hamag yumyg mini negjeed, geriinhee
yamar yumyg olov? Tuuniigee end minii ah duu nar bolon ooriinhoo ah
duu naryn omno gargaj tavi. Tegeed bid hoyoryn hergiig shiideg. **38** Bi
horin jil tantai hamt bailaa. Tanai em honi, em yamaa heel hayaagui. Bas
tanai surgiin er honios bi ideegui. **39** Bi araatand uruulsnyg ni tand
avchraagui. Bi ooroo tuuniig nohson. Odor ch hulgailagdsan bai, shono ch
hulgailagdsan bai tuuniig tolohiig nadaas ta nehej baisan. **40** Bi odriin
haluund halj, shoniin huitend horch, nudee tsavchilgui tiinhuu ongoroosoor
baisan bilee. **41** Bi tanaid horin jil suulaa. Bi tany hoyor ohiny toloo arvan
dorvon jil, tany mal surgiin toloo zurgaan jil tand zaragdlaa. Ene zavsar ta
minii holsiig arvan udaa oorchilson. **42** Herev minii etsgiin Burhan,
Abrahamyn Burhan, Isaakiin Emeegch ni nadtai hamt baigaaguisen bol
odiid ta namaig gar hooson butsaah baij dee. Harin Burhan garyn mini
zutgel zovlon zudguuriig mini uzeed, ochigdor shono tanyg zemlejee
hemeev. **43** Laban Iakovd handaj — Ene ohid bol minii ohid, ene
huuhduud bol minii huuhduud, ene honin sureg bol minii honin sureg.
Chinii harj baigaa yum buhen miniih. Onoodor bi ohidoo, tednii toruulsen
ur huuhduudiig yaah yum be? **44** Odoo naash ir! Chi bid hoyoulaa
hoorondoo geree baiguulya. Ter bol chi bid hoyoryn hoorondyn gerch
bolog gev. **45** Iakov neg chuluu avaad, bagana bolgon bosgojee. **46** Tereer
ah duu nartaa handaj — Chuluu tsugluul gesend ted chuluu tsugluulj, ovoo
bosgood, ovoonyhoo derged hoollotsgoojee. **47** Laban ter ovoogoo

Iyegarsahaduta gej nerlejee, Iakov ch bas tuuniigee Galyeyed gej nerlejee.
48 Laban — Ene ovoo bol onoodor chi bid hoyoryn hoorondyn gerch
bolno gev. Tiim uchraas tuuniig Galyeyed hemeen nerledeg baijee. 49 Bas
Mizpa ch hemeen nerledeg baijee. Uchir ni tereer "Bid hoyoryn hen hen ni
baihgui baihad EZEN chi bid hoyoryn hoorondohyg harah boltugai" gesen
ajee. — 50 Herev chi minii ohidtoi zui busaar haritsah, esvel minii
ohidoos oor ehner avbal bidentei hamt oor hun baihgui ch gesen, haragtun!
Burhan chi bid hoyoryn hoorond gerch bolno gev. 51 Laban dahin Iakovd
handaj, — Chi bid hoyoryn hoorond minii bosgoson ene ovoog har. Bas
ene baganyg har. 52 Ene ovoo ch gerch, ene bagana ch gerch bolno. Bi
chamd muu yum hiih gej ene ovoog davahgui. Chi nadad muu yum hiih
gej ene ovoo bolon baganyg davahgui. 53 Abrahamyn Burhan, Nahoryn
Burhan, tednii ovog deedsiin Burhan, bidnii hoorondohyg shiideg gesend
Iakov etseg Isaakiinhaa Emeegcheer tangaraglav. 54 Iakov bas uulan deer
tahil orgood, ah duu naraa duudaj hoollov. Ted hooloo idej, uulan deer
honotsgoojee. 55 Laban ogloo ertlen bosood, ach zee naraa, ohidoo unsej
yeroogood, nutag uruugaa ergen odjee.

Ehlel 32

32:1 Iakovyg ayan zamdaa yavj baital, Burhany tenger elch nar tuuntei
uulzav. 2 Iakov tedniig harmagtsaa — Ene bol Burhany tsergiin huaran
baina geed, ter gazryg Mahanaim gej nerlev. 3 Iakov Syeiriin nutag
Yedomyn tald baigaa ah Yesav uruugaa ooroosoo turuulj, elch naryg
ilgeegeed, 4 tedend tushaaj — Minii ezen Yesavd ingej hel. "Tany zarts
Iakov ingej heluullee «Bi Labantai hamt onoog hurtel suulaa. 5 Nadad
uher, iljig, honin sureg, eregtei, emegtei zarts nar baina. Bi tany hair
yerooliig hurteheer ezen tand ene heliig hurguulj baina» gej hel" gev. 6
Elch nar Iakovd butsaj ireed, — Bid tany ah Yesavd hurch ochloo. Tereer
tantai uulzahaar dorvon zuun huniig daguulan irj baina gejee. 7 Iakov ihed
ain, setgeliin daramtand orov. Tegeed hamt baisan humuusee bolon honi,
uher, temeedee hoyor heseg bolgon huvaav. 8 Tegeed Iakov — Herev
Yesav ireed, neg heseg uruu ni dairval uldsen heseg ni zugtah bolno gejee.

9 Iakov — Minii ovog Abrahamyn Burhan, minii etseg Isaakiin Burhan,
EZEN mini! Ta nadad "Chi torson nutag, torol torogsod uruugaa buts Bi
chamaig yerooh bolno" gej nadad helsen. 10 Bi Tanaas ochuuhen zarts
nadad uzuulsen hair yerool, unen shudarga buhniig hurteh zohisgui. Bi ene
Iordan golyg gantshan tayagtaigaa gatalj ochson. Harin bi odoo hoyor ch
heseg suregtei bolson. 11 Minii ah Yesavyn garaas namaig avraach gej
guin zalbirch baina. Uchir ni ter hurch ireed, namaig bolon ehner
huuhduudiig mini dairna gehees bi aij baina. 12 Ta "Bi chamd hair
yeroolee hurteej, ur huuhduudiig chini dalain too tomshgui els met olon
bolgoj ogno" gej helsen biz dee gev. 13 Iakov ter shonodoo tendee honoj,
ah Yesavdaa zoriulan ed horongoosoo beleg songojee. 14 Hoyor zuun em
yamaa, horin uhna, hoyor zuun em honi, horin huts, 15 guchin botgotoi
inge, dochin unee, arvan uher, horin er, arvan em iljig beltgev. 16
Tedgeeriig heseg hesgeer ni zarts narynhaa gart ogood, zarts nartaa
handan — Ta nar nadaas turuulen gatalj, heseg buriin hoorond zai barij yav
hemeejee. 17 Tereer turuund ni yavaa zartsdaa zahij — Minii ah Yesav
chamtai uulzaad, "Chi henii hun be? Haashaa yavj baina ve? Chinii omno
yavaa edgeer mal sureg heniih ve?" gejasuuval, 18 "Ene bol tany zarts
Iakovynh. Uuniig ooriin ezen Yesavdaa beleg bolgon yavuulsan yum.
Iakov ooroo bas bidnii ard irj baigaa" gej hel gev. 19 Tereer bas hoyor
dahi, gurav dahi heseg bolon busad heseg tus buriig tuuj yavaa humuust
handaj, — Ta nar ch bas Yesavtai uulzahdaa ene ugiig heleerei. 20 Ta nar
bas "Tany zarts Iakov bidnii ard irj baigaa" gej heleerei gev. Iakov — Bi
ooriinhoo turuund yavuulj baigaa belgeeree tuuniig taitgaruulaad, daraa ni
bi ooroo tuuntei uulzval ah mini namaig huleen avch magadgui gej bodjee.
21 Tegeed Iakov belgee ooroosoo turuulj yavuulaad, ooroo ter shono
huarandaa honov. 22 Ter shono bosoj, hoyor ehner, hoyor shivegchin,
arvan negen huuhdee daguulan, Iabbok golyn gartsaar garchee. 23 Iakov
tedniig daguulan gol gargaad, daraa ni oort ni baisan bolgonoo gargajee.
24 Iakov gantsaaraa uldsen bogood negen hun Iakovtai uur tsaital barildav.
25 Tereer Iakovyg diilj chadahguigee uzeed, guya uruu ni tsohisond
Iakovyn tunh ni ter huntei barildaj baihad multarchee. 26 Ter hun — Uur
tsaij baigaa uchir namaig yavuul gesend Iakov — Tany namaig yeroohoos

naash bi tanyg yavuulahgui gejee. 27 Tegeed ter hun — Chinii ner hen be?
gej asuusand tereer — Iakov gej heljee. 28 Ter hun — Uunees hoish
chamaig Iakov gehgui, harin Izraili gej nerleh bolno. Uchir ni chi
Burhantai, bas humuustei temtseldej yalsan bilee gev. 29 Iakov — Ta
neree heleech gej guisand ter hun — Chi yaagaad minii neriig asuugaad
baigaa yum be? gej heleed tend Iakovyg yeroojee. 30 Tegeed Iakov ter
gazryg Pyeniyel gej nerleed, — Bi Burhantai nuur nuureeree uulzsan
bolovch, minii ami nas mend uldsen gev. 31 Iakovyg Pyenuyeleer ongorch
baihad nar garch, tereer tunhneesee bolj dogolon yavjee. 32 Ter hun
Iakovyn tunhniih ni shormosiig tsohisnoos bolj, Izrailichuud odii hurtel
guyany shormos iddeggui bilee.

Ehlel 33

33:1 Iakovyg haraagaa orgon hartal, Yesav dorvon zuun huniig daguulan
yavaa haragdlaa. Iimees tereer huuhduudee Lyea, Rahyel bolon hoyor
shivegchindee huvaaj ogood, 2 shivegchid bolon tednii huuhduudiig omno
ni, Lyeag huuhduudtei ni hamt daraa ni, Rahyel Iosyef hoyoryg suuld ni
oruulav. 3 Harin Iakov ooroo tednii omno garch, doloon udaa gazart
morgood, ah Yesav uruutaa dohoj ochihod, 4 Yesav guij ireed, tuuniig
tevren huzuudej unseed, hoyoulaa uilaldav. 5 Yesav haraagaa orgon,
emegteichuud, huuhduudiig olj haraad, — Chamtai hamt yavaa edgeer
humuus yuun uls ve? gesend Iakov — Burhanaas tany zarts nadad eneren
niguulsej ogson huuhduud gev. 6 Tegehed zarts busguichuud ni
huuhduudiinhee hamt hurch ireed sogdon morgov. 7 Lyea ch bas
huuhduudiinhee hamt hurch ireed sogdon morgov. Daraa ni Iosyef
Rahyeltai hamt hurch ireed sogdon morgov. 8 Yesav — Nadtai dairaldsan
ene buh sureg chini yamar uchirtai yum be? gesend Iakov — Ezen tany
hair yerooliig hurteh gesen yum gej helev. 9 Yesav — Duu mini ee!
Nadad baigaa yum hangalttai. Chi oortoo baigaa yumaa oortoo bailga gev.
10 Iakov — Ugui. Herev bi tany hair yerooliig hurtsen bol ene belgiig
minii garaas avna uu? Tantai uchrah ni Burhantai uchirsan met sanagdana.
Ta ch namaig taalsan bilee. 11 Burhan nadad niguulsengui handsan, bas

minii ed horongo hangalttai uchir tand zoriulj avchirsan belgiig mini huleen
avna uu? gej hicheenguilen guisand Yesav zovshoorchee. 12 Tegeed
Yesav — Hodoltsgooye! Bi chinii omno yavya gev. 13 Iakov tuund —
Huuhduud mini sul doroi, mal sureg maani nyalh toltei. Herev neg odor
shiruun tuuval mal sureg bugdeeree uhne gedgiig ezen ta medeh bui zaa.
14 Ezen mini ta zarts nadaas turuuleed yavna uu? Syeirt ezen tan deer
hurch ochtol, bi omnoo yavaa mal sureg, huuhduudiinhee ayasyg taaruulj,
aajuu uujuu yavya gev. 15 Yesav — Bi hamt yavaa humuusiinhee zarimyg
chamtai uddeeye gehed Iakov — Yaah yum be? Ezen ta namaig taalaldaa
bagtaagaach gev. 16 Yesav ter odortoo Syeir uruu butsah zamdaa garav.
17 Tegeed Iakov Sukkotod ochood, tend oortoo baishin, maldaa saravch
barisan uchir ter gazryg Sukkot hemeen nerleh boljee. 18 Iakov
Paddanaramaas Kanaan nutgiin Shyehyem hotod amar taivan hurch ireed,
hotyn omno tald maihnaa bariv. 19 Tereer maihnaa barisan ter talbain
hesgiig Shyehyemiin etseg Hamoryn huuhduudiin garaas zuun mongon
zoosoor hudaldan avch, 20 tendee tahilyn shiree bosgoj, tuuniigee
YelYelohyeIzraili gej nerlejee.

Ehlel 34

34:1 Lyeagiin Iakovd toruulj ogson ohin Dina ter nutgiin busguichuudiig
harahaar gadagsh garchee. 2 Hivichuudiin Hamoryn huu buyuu ter nutgiin
jonon Shyehyem tuuniig haraad, avchirj huchirhiilen buzarlav. 3 Tuunii
setgel Iakovyn ohin Dinad huchtei tatagdaj, ter ohinyg hairlan, enhrii ugeer
tuuntei yariv. — 4 Ene ohinyg nadad ehner bolgon avch ogooch gej ter
etseg Hamoraasaa guilaa. 5 Ohin Dinag ni tereer buzarlasnyg Iakov
sonsson bolovch, huuhduudee heer mal hariulj baigaa tul tedniig harij irtel
ni duugui baijee. 6 Shyehyemiin etseg Hamor Iakovtai yariltsahaar
garchee. 7 Iakovyn huuhduud ene tuhai sonsood, belcheereesee butsaj
irev. Shyehyem Iakovyn ohinyg huchirhiilen,Izrailid ichguurt hereg uildsen
ba ter ni baij bolshgui hereg uchir humuus ihed gashuudan haramsaj
mashid uurlajee. 8 Hamor tedentei yariltsan, — Minii huu Shyehyem tanai
ohind unen setgeleesee durlasan uchir tuuniig Shyehyemd ehner bolgon

ogooch. 9 Ta nar bidentei ohidoo soliltson gerluuleech. Ta nar ohidoo
bidend ogch, manai ohidyg ta nar avtsgaa. 10 Tegeed ta nar bidentei hamt
amidran suutsgaa. Ta naryn omno gazar nutag baina. Endee suugaad,
hudaldaa naimaa hiij, omchoo ezemshitsgee gev. 11 Shyehyem Dinagiin
etseg bolon ah nart ni handaj, — Herev bi ta naryn taallyg olbol ta naryn
yuu husseniig chini bi biyeluulj ogiye. 12 Ohinyhoo inj bolon belgiig
hichneen ch ih helsen ta naryn helsneer bi ogno. Harin ta nar ohinoo l
nadad ehner bolgon og gev. 13 Duu Dinag ni buzarlasan uchir, Iakovyn
hovguud Shyehyemd bolon etseg Hamort ni huuramch hariu ogchee. 14
Iakovyn hovguud tedend — Bid ingej bolohgui. Hovch honduuleegui hund
ohin duugee ogch chadahgui. Ene ni bidend ichguur bolno. 15 Harin iim
neg bolzlyg hangaval, bid ta nart zovshoorno. Herev tanai buh erchuud
hovch hondoh yoslol hiilgej, bidentei adil bolbol, 16 bid ohidoo ta nart
ogch, tanai ohidyg bid avna. Tegeed bid ta nartai hamt aj torj, neg
undesten boltsgoono. 17 Herev ta nar bidnii ugiig sonsohgui, hovch
hondoh yoslol hiilgehgui bol bid darui ohinoo avaad yavna gev. 18 Tednii
ug Hamor bolon tuunii huu Shyehyemd taalagdjee. 19 Ter zaluu Iakovyn
ohind durlasan, bas etsgiinhee gert hamgiin hundtei ni boloh uchir tuuniig
ni biyeluulehiig hoishluulsangui. 20 Hamor bolon tuunii huu Shyehyem
hotynhoo haalgan deer irj, hotynhontoigoo yariltsan — 21 Edgeer humuus
bidentei nairsag baina. Tedniig end suulgaj, hudaldaa hiilgeye. Ene gazar
orgon uudam uchir tedend hureltseetei. Tednii ohidyg bid ehner bolgon
avch, bas tedend ohidoo ogtsgooye. 22 Manaihny buh erchuud tednii
hiilgedeg hovch hondoh yoslolyg hiilgesen nohtsold l ter humuus bidentei
hamt aj torj, neg undesten bolohyg zovshoorno. 23 Tednii mal sureg, ed
horongo, hamag an amitan bidniih bolohgui gej uu? Zovhon tedentei
zohitsotsgooyo. Tegvel ted bidentei amidarna gev. 24 Hotyn daaman
haalgaar orj garch baigaa buh hun Hamor bolon tuunii huu Shyehyemiin
ugiig sonsood ter haalgaar orj, garch baigaa buh erchuud tsom hovch
hondoh yoslolyg hiilgejee. 25 Gurvan odriin daraa tedniig ovchtei baihad
ni Iakovyn hoyor huu, Dinagiin ah Simyeon, Lyevi hoyor tus tus selmee
avtsgaaj, ajiggui baihad ni hot uruu dovtlon, hamag erchuudiig ni aljee. 26
Ted Hamor bolon tuunii huu Shyehyemiig selemden alaad, Shyehyemiin

gerees Dinagaa avch odov. **27** Ohin duug ni buzarlasan uchir Iakovyn
hovguud alagdsan humuusiin huuren deer irj, hotyg tuiveejee. **28** Ted
tednii honi, uher, iljig, bas hotyn dotor bolon talbaid baisan hamag yumyg
ni bulaan avav. **29** Ted bas tednii buh ed horongo, ur huuhed, ehneruudiig
bulaan avch, ger orond ni baisan buhniig tuiveejee. **30** Iakov Simyeon,
Lyevi hoyort handaj — Ene nutgiinhand, kanaanchuudad bolon
pyerizchuudiin dund ta nar namaig jigshuur bolgosnooroo nadad gai
tarilaa. Bid tsoohuulee, ted minii esreg niilj, namaig dovtlon, namaig alj,
ger orontoigoo bi ustgagdah bolno gev. **31** Harin ted — Tereer ohin duutei
mini yanhan met handah yostoi baisan gej uu? hemeejee.

Ehlel 35

35:1 Burhan Iakovd handaj — Chi bosood Byetyel uruu yav, tend suurish.
Tegeed Yesav ahaasaa nuur buruulan zugtaj baisan ter uyed chamd
uzegdsen Burhand zoriulan tendee tahilyn shireeg bosgo gev. **2** Iakov
geriinhen bolon hamt baigaa buh humuustee handaj — Ta nar oorsoddoo
baigaa hariin burhdaa hayaj, biyesee ariusgan, huvtssaa solitsgoo! **3**
Bugdeeree bosoj, Byetyel uruu yavtsgaaya. Minii zovlont odor nadad
hariu ogch, haana ch yavsan, nadtai hamt baisan Burhand zoriulj, tahilyn
shireeg tend bi bosgono gej helev. **4** Ted gartaa baisan hamag hariin
burhad, chihendee baisan eemguudee Iakovd ogchee. Iakovtedgeeriig ni
Shyehyemiin oiroltsooh tsars modny door bulav. **5** Ted hodolson bogood
tednii ergen toirond baisan buh hotyg Burhan ailgan surduulj baisan tul
Iakovyn hovguudiin hoinoos hen ch mordon hoosongui. **6** Iakov bolon
tuuntei hamt baisan buh hun Kanaan nutag dahi Luz buyuu Byetyeld hurch
irev. **7** Tereer tendee tahilyn shiree bosgoj, ug gazryg Yelbyetyel hemeen
nerlejee. Uchir ni Iakovyg ahaasaa zugtaj baisan ter uyed tend Burhan
Ooriigoo tuund ilchiljee. **8** Ryebyekagiin asragch eh Dyebora uhej, tuuniig
Byetyelees doohnotoi tsars modny dor orshuulav. Tegeed ter modyg
Allonbakut gej nerlev. **9** Iakovyg Paddanaramaas irj yavahad ni Burhan
tuund dahin uzegdej, tuuniig yeroov. **10** Burhan tuund — Chamaig Iakov
gedeg, Uunees hoish chamaig Iakov gej duudahgui, Harin chinii ner Izraili

bolno geed, tuuniig Izraili hemeen nerlejee. 11 Burhan tuund — Bi Togs
Huchit Burhan baina. Chi onor otgon bolj, urj! Undesten, olon undesten
chamaas garch, Mon haad bas chamaas torj garah bolno. 12 Minii
Abrahamd bolon Isaakt ogson gazryg Bi chamd ogno. Bi bas chamaas
hoish ch chinii ur huuhduuded ter gazryg ogno gev. 13 Burhan tuuntei
yarij baisan gazartaa tuuniig orhin, deeshee odov. 14 Iakov Burhany oortei
ni yarij baisan ter gazart negen bagana buyuu chuluun bagana bosgood,
deer ni tahilyn undaa bolon tos asgajee. 15 Iakov Burhany oortei ni yarij
baisan ter gazryg Byetyel hemeen nerlev. 16 Tedniig Byetyelees hodlood,
Yefratad hurehees arai omnohon Rahyel toroh bolj, huchtei ovdjee. 17
Tuuniig hundrelteigeer toroh uyed eh barigch ni — Bitgii ai. Ta odoo bas
neg huutei bolloo gej helev. 18 Tereer nas etseslej, suns ni zailan odoh
uyedee huugee Byenoni gej nerlejee. Harin etseg ni tuuniig Byeniamin
hemeen nerlev. 19 Rahyel nas barj, tuuniig Yefrat (Byetlyehyem) oroh
zam deer orshuulav. 20 Iakov tuunii bulshin deer hoshoo bosgoson
bogood ter ni odoo hurtel Rahyelyn bulshny hoshoo hemeen nerlegdseer
baina. 21 Izraili dahin tsaash hodolj, Yedyeriin tsamhgiig ongorood,
maihnaa bosgov. 22 Izrailiig ter gazar suuj baih uyed Ryeubyen ochood,
etsgiinhee tatvar em Bilhatai untav. Izraili tuuniig ni sonsjee. Iakov arvan
hoyor huutei baiv. 23 Lyeagiin hovguud gevel, Iakovyn uugan huu
Ryeubyen, daraa ni Simyeon, Lyevi, Iuda, Issahar, Zyebulun boloi. 24
Rahyelyn hovguud ni Iosyef, Byeniamin hoyor boloi. 25 Rahyelyn
shivegchinBilhagiin hovguud ni Dan, Naftali hoyor boloi. 26 Lyeagiin
shivegchin Zilpagiin hovguud ni Gad, Ashyer hoyor boloi. Ted bol
Paddanaramd torson Iakovyn hovguud bolno. 27 Tegeed Iakov
Kiriatarbagiin Mamrye uruu yavj, etseg Isaaktaa ochiv. Kiriatarba gedeg
ni Abraham, Isaak hoyoryn suuj baisan Hyebron bilee. 28 Tegehed Isaak
zuun nayan nastai baijee. 29 Isaak ondor nasalj, huch tenhee ni baragdan,
nas barj, ovog deedes uruugaa butsav. Huu Yesav, Iakov hoyor ni tuuniig
orshuuljee.

Ehlel 36

36:1 Yesavyn (ter ni Yedom) udmyn tuuh ene boloi. 2 Yesav Kanaan
ohidoos hit hun Yelony ohin Ada, hivi hun Zibyeony ach ohin, Anagiin
ohin Oholibamag ooriin ehner bolgon avch, 3 bas Ishmayelyn ohin
Nyebaiotyn duu Basyematyg avchee. 4 Ada ni Yesavd Yelifazyg toruulj,
Basyemat ni Ryeuyeliig toruulj, 5 Oholibama ni Iyeush, Ialam, Kora
gurvyg toruuljee. Ed nar bol Kanaan nutagt torson Yesavyn hyevguud
boloi. 6 Yesav ehner huuhduud, geriin buh humuusee, ooriin tejeemel
hiigeed busad buh amitad, Kanaanaas olj holjson hamag ed horongoo
avaad, duu Iakovaas salj, oor negen gazar uruu odjee. 7 Ter hoyoryn ed
horongo ulemj ih bolson tul hamtdaa amidran suuj chadahguid hurev.
Tednii suuj baisan nutag ni oorsdiin mal surgees bolj tedend hureltsehgui
boljee. 8 Yesav buyuu Yedom ni Syeiriin uularhag nutagt amidrah bolov. 9
Syeiriin uularhag nutagt suurypsan yedomchuudyn ovog Yesavyn udmyn
tuuh iim boloi. 10 Yesavyn ur udmyn ner ni gevel Yesavyn ehner Adagiin
huu Yelifaz, Yesavyn ehner Basyematyn huu Ryeuyel nar boloi. 11
Yelifazyn hovguud ni Tyeman, Omar, Zyefo, Gatam, Kyenaz nar boloi. 12
Yesavyn huu Yelifazyn tatvar em Timna ni Amalyekiig Yelifazd toruulj
ogchee. Edgeer ni Yesavyn ehner Adagiin hovguud boloi. 13 Ryeuyeliin
hovguud ni Nahat, Zyera, Shamma, Mizza nar boloi. Edgeer ni Yesavyn
ehner Basyematyn hovguud boloi. 14 Yesavyn ehner Oholibama ni
Zibyeony ach ohin buyuu Anagiin ohin bogood tuunii hovguud ni Iyeush,
Ialam, Kora nar boloi. 15 Yesavyn ur udmyn dund ahlagchid ni gevel,
Yesavyn uugan huu Yelifazyn ur udam boloh ahlagch Tyeman, ahlagch
Omar, ahlagch Zyefo, ahlagch Kyenaz, 16 ahlagch Kora, ahlagch Gatam,
ahlagch Amalyek nar boloi. Edgeer ni Yedomyn nutagt Yelifazaas garsan
ahlagchid bogood edgeer ni Adagiin ur udam boloi. 17 Yesavyn huu
Ryeuyeliin ur udam ni ahlagch Nahat, ahlagch Zyera, ahlagch Shamma,
ahlagch Mizza nar boloi. Edgeer ni Yedomyn nutagt Ryeuyelees garsan
ahlagchid bogood edgeer ni Yesavyn ehner Basyematyn ur udam boloi. 18
Yesavyn ehner Oholibamagiin hovguud ni ahlagch Iyeush, ahlagch Ialam,
ahlagch Kora nar boloi. Edgeer ni Anagiin ohin, Yesavyn ehner
Oholibamagaas garsan ahlagchid boloi. 19 Edgeer ni Yesav
buyuuYedomyn hovguud bogood tednii ahlagch nar boloi. 20 Ter gazryn

uuguul irged horichuud butou Syeiriin ur udam ni Lotan, Shobal, Zibyeon,
Ana, **21** Dishon, Yezyer, Dishan nar boloi. Edgeer ni Yedomyn nutagt
baigaa Syeiriin ur udmyn dundah horichuudaas garsan ahlagchid yum. **22**
Lotany hovguud ni Hori, Hyemam hoyor boloi. Timna Lotany egch ajee.
23 Shobalyn hovguud ni Alvan, Manahat, Yebal, Shyefo, Onam yum. **24**
3ibyeony hovguud ni Aia, Ana hoyor boloi. Ooriin etseg Zibyeony iljgiig
hariulj yavahdaa elsen tsold haluun rashaan olson ni Ana ajee. **25** Anagiin
hovguud ni Dishon, Oholibama hoyor boloi. Oholibama bol Anagiin ohin
yum. **26** Dishony hovguud ni Hyemdan, Yeshban, Itran, Hyeran nar boloi.
27 Yezyeriin hovguud ni Bilhan, Zaavan, Akan nar boloi. **28** Dishany
hovguud ni Uz, Aran hoyor boloi. **29** Horichuudyn ahlagchid ni ahlagch
Lotan, ahlagch Shobal, ahlagch Zibyeon, ahlagch Ana, **30** ahlagch
Dishon, ahlagch Yezyer, ahlagch Dishan nar boloi. Edgeer ni oorsdiin
huvaariin daguu Syeiriin gazart baigaa horichuudyn ahlagchid baijee. **31**
Izrailiin hovguudiig zahirah haan garch irehees omno Yedomyn gazar
nutgiig zahirsan haad ni edgeer bolno. **32** Byeoryn huu Byela ni Yedomyn
haan bolson bogood tuunii hotyg Dinhaba gedeg baijee. **33** Byela uhej,
Bozragiin hun Zyeragiin huu Iobab tuunii orond haan boljee. **34** Iobabuhej,
tyemanchuudyn nutgaas garaltai Husham tuunii orond haan bolov. **35**
Husham uhej, Moabyn tald midianchuudyg but tsohison Byedadyn huu
Hadad tuunii orond haan bolson bogood tuunii hotyg Avit gedeg baijee. **36**
Hadad uhej, Masryekagiin Samla tuunii orond haan boljee. **37** Samla uhej,
Yevfrat mornii ereg haviin Ryehobotyn Shaul tuunii orond haan boljee. **38**
Shaul uhej, Ahboryn huu Baalhanan orond ni haan bolov. **39** Ahboryn huu
BaalHanan uhej, Hadar tuunii orond haan bolson bogood tuunii hotyg Pau
gedeg baijee. Tuunii ehneriig Myehyetabyel gedeg baisan ba ter ni
Matryedyn ohin, Myezahabyn ach ohin yum. **40** Yesavaas ulamjilsan
ahlagchdyn ners ni tednii urguud, nutag bairshil, neriin daguu ed nar bolno:
Ahlagch Timna, ahlagch Alva, ahlagch Iyetyet, **41** ahlagch Oholibama,
ahlagch Yela, ahlagch Pinon, **42** ahlagch Kyenaz, ahlagch Tyeman,
ahlagch Mibzar, **43** ahlagch Magdiyel, ahlagch Iram nar boloi. Ed nar ni
suudag oron ger, ooriin ezemshsen gazar nutgiin daguu Yedomyn

ahlagchid yum. Yedomchuudyn ovog ni Yesav bilee.

Ehlel 37

37:1 Iakov etsgiinhee suuj baisan gazar Kanaany nutagt amidran suujee. 2
Iakovyn ur udmynhan ene boloi. Arvan doloon nastai baihdaa zaluu huu
Iosyef ah nartaigaa etsgiinhee tatvar ehner Bilha, Zilpa hoyoryn
hovguudiin ni hamt honi hariulj bailaa. Iosyef etsegtee tednii talaarsaingui
medee avchirjee. 3 Izrailiig ondor nastai bolson hoino Iosyef torson tul
tereer tuuniig busad hovguudeesee iluu hairlaj, tuund urt, tansag deel hiij
ogchee. 4 Etseg ni tuuniig busad hovguudeesee iluu hairladgiig ah nar ni
haraad, Iosyefyg uzen yadaj, tuuntei ev nairtai yariltsaj chaddaggui baijee.
5 Iosyef negen zuud zuudleed, tuuniigee ah nartaa yarisand ted tuuniig
ulam uzen yadah boljee. 6 Iosyef tedend yarisan ni — Minii zuudelsen
zuudiig sonsotsgoono uu geed tedend yarisan ni — 7 Bidniig tarialangiin
talbaid surel booj baital minii booson surel bosood zogschihov. Getel ta
naryn booson surel minii surliig toiron tsuglaraad, tuund morgotsgoov
gejee. 8 Ah nar ni tuund handaj — Chi uneheer bidnii haan bolno gej uu?
Chi uneheer bidniig zahirah bolno gej uu? getsgeejee. Ah nar ni tuunii
zuud, tuunii yarianaas bolood ulam iluu uzen yadah boljee. 9 Iosyef bas
oor neg zuud zuudleed, tuuniigee ah nartaa — Sonsotsgoo! Bi bas oor neg
zuud zuudellee. Ene udaa nar, sar bas arvan negen od nadad morgotsgooj
bailaa gej yariv. 10 Tereer ene zuudee etsegtee, bas ah nartaa yarisand
etseg ni tuuniig zemlej, — Chi yuun zuud zuudleed baina ve? Bi, bas eej
chini, ah nar chini uneheer cham deer ochij, chinii omno gazart sogdon,
morgoh gej uu? gev. 11 Ah nar ni tuund ataarhaj, harin etseg ni tuunii ugiig
setgeldee hadgalav. 12 Ah nar ni Shyehyemd ochij, etsgiinhee honiig
hariulahaar yavahad 13 Izraili Iosyeft handaj — Ah nar chini Shyehyemd
honio hariulj baigaa bish uu? Naash ir! Bi chamaig teden uruu yavuulya
gesend Iosyef etsegtee — Tegiye gejee. 14 Izraili tuund — Odoo chi
yavaad, ah naraa, bas honin surgee mend sain baigaa esehiig uzeed, nadad
ergej hel geed, tuuniig Hyebrony hondiigoos ilgeejee. Tereer Shyehyemd
irev. 15 Tuuniig heer tald tenej yavahad ni neg hun tuuntei uulzaad,

tuunees — Chi yuu erj yavaa yum be? hemeen asuusand 16 tereer — Bi ah
naraa erj baina. Tednii haana honio hariulj baigaag ni nadad helj ogno uu?
gesend 17 ter hun — Ted endees yavtsgaasan. "Dotan uruu yavtsgaaya"
gej tednii heleltsehiig ni bi sonsson gesend Iosyef ah narynhaa hoinoos
yavj, tedniig Dotanaas oljee. 18 Ted Iosyefyg tedend oirtoj irehees ni
omno holoos haraad, tuuniig alahaar huivaldjee. 19 Ted — Nogoo
zuudlegch irj baina hemeen biye biyedee helev. — 20 Za, odoo tsomooroo
naash ir! Tuuniig alj, ene nuhnuudiin negend hayaad, "Zerleg araatan
tuuniig idsen" gej heltsgeeye. Tegeed tuunii zuud yuu bolohyg hartsgaaya l
daa gejee. 21 Ryeubyen uuniig sonsood, Iosyefyg tednii garaas avrahaar
— Bid tuunii ami nasyg horlohoo bolitsgooyo gev. 22 Ryeubyen bas
tedend — Tsus buu ursga. Tuuniig tsoliin ene nuhend haya. Harin tuund
gar buu hur! gev. Ene ni tuuniig avarch, etseg uruu ni butsaah gesniih ajee.
23 Iosyefyg ah nar deeree hurch irmegts ted, Iosyefyn deel buyuu omsson
tansag deeliig ni tailj, 24 tuuniig barij avaad, nuhend shidev. Ter nuh ni
dotroo usgui hooson bailaa. 25 Ted suutsgaan, hooloo idej baigaad,
haraagaa orgon hartal ishmayelchuudyn jingiin tsuvaa Gilyeadaas irj
yavav. Ted temeenuuddee anhiluun unert baraa, unert tos, gugel achaad
Yegipyet uruu avaachihaar yavj baijee. 26 Iuda ah duu nartaa handaj —
Bid duugee alj, tuuniig tsusyg nuusnaar yuu hojih yum be? 27 Tuuniig
ishmayelchuudad hudaldatsgaaya! Tuund gar buu hurtsgee! Ter bol bidnii
duu, bidnii mah tsusny tasarhai gesend ah duu nar ni ugend ni orov. 28
Midianyhny hudaldaachid irj ongorohod, ted Iosyefyg nuhnees ni tataj
gargaad, ishmayelchuudad horin shyekyel mongoor tuuniig hudaldav.
Jinchid Iosyefyg avch Yegipyet uruu odjee. 29 Ryeubyen butsaj, ter nuh
uruu ochin harahad, Iosyef nuhendee baisangui. Tereer huvtsas hunaraa
tasar tatan, 30 duu nartaa ergej ireed, — Ter huu alga boljee. Bi odoo
haachih ve? gev. 31 Ted Iosyefyn urt deeliig avaad, neg er yamaag alaad,
tsusand ni tuunii urt deeliig durev. 32 Tegeed ted ter tansag deeliig ilgeej,
etsegtee hurgeed, — Bid uuniig olloo. Huugiin chini urt tansag deel ene
mon, esehiig haraarai! gesend 33 tereer deeliig taniad, — Minii huugiin
deelmon baina. Zerleg araatan tuuniig barij idjee. Iosyef tastchuulsan ni
gartsaagui gehed 34 Iakov huvtsas hunaraa urj tastaad, buduun taaraar

uuts nuruugaa orooj, huugiinhee toloo olon honog gashuudan gashuudsaar
bailaa. 35 Hovguud ohid ni bugdeeree tuuniig taivshruulahaar ochihod
tereer taivshrahaas tatgalzaj, — Bi huugiinhee toloo gashuudsaar, oor
yertontsod odson huugiinhee araas hurch ochyo gev. Tegeed etseg ni
tuunii toloo gashuudan uiljee. 36 Midianchuud Iosyefyg Yegipyeted
Faraony tushmel, ordny haruulyn ahlagch Potifart hudaldjee.

Ehlel 38

38:1 Ter uyed Iuda ah duu naraasaa salj, Adullamyn Hira gedeg hun uruu
hurch ochiv. 2 Iuda tend kanaan hun Shua gedeg hunii ohinyg olj haraad,
tuuniig avch hamt honov. 3 Tereer jiremselj huu toruulehed, Iuda tuund
Yer gedeg ner ogchee. 4 Ter bas dahin jiremselj, huu toruuljee. Tuund
Onan gedeg ner ogov. 5 Ter bas dahin huu toruulj, huudee Shyela gedeg
ner ogchee. Shyelag torohod Iuda Hyezibt bailaa. 6 Iuda uutan huu Yertee
ehner avch ogov. Tuunii neriig Tamar gedeg baiv. 7 Iudagiin uugan huu
Yer ni EZENii melmiid buzar haragdsan uchir EZEN tuuniig aljee. 8 Iuda
Onand handaj — Chi ahynhaa ehner deer orj, nohriinh ni duugiin huvid
uurgee biyeluulj, ahynhaa toloo uye zalgamjlah ur huuhedtei bolgoj og
gev. 9 Onan ter ur ni ooriinh ni bolj chadahgui gedgiig medeed, ahynhaa
ehnertei untah uyedee ahdaa huu zayaalgahguin tul uree gazart asgav. 10
Tuunii hiisen ene uil EZENii melmiid buzar haragdsan uchir Ter tuunii
amiig bas avav. 11 Iuda ooriin ber Tamart handaj — Chi minii huu
Shyelag nasand hurtel etsgiinhee gert belevsen emiin yosoor suu gejee.
Uchir ni tereer Shyela bas ah narynhaa negen adil uheh vii hemeen bodjee.
Tegeed Tamar etsgiinhee gert ochij suuv. 12 Tuunees neleed hoino
Iudagiin ehner Shuagiin ohin uhjee. Iuda setgelee taitgarsny daraa ooriin
naiz adullam hun Hiratai hamt Timna ood yavj, honi hyargagchid deeree
ochiv. 13 Tamar "Tanai hadam etseg Timna uruu honio hyargahaar
garchee" gedgiig sonsood, 14 tereer belevsreliin huvtssaa tailj, nomrogoor
biyee orooj, nuuree buteegeed, Timna oroh zamd baidag Yenaimyn
haalgan deer suuv. Uchir ni tereer Shyela nasand hursniig uzsen
bolovch,ooriig ni tuunii ehner bolgon ogsonguinh boloi. 15 Nuuree

buteesen baisan uchir Iuda tuuniig haraad yanhan gej bodjee. 16 Tereer
zamyn hajuud tuun uruu ochood, tuuniig ooriinhoo ber gej taniagui uchir
— Namaig oor deeree oruul gejee. Tereer — Ta nad yuu ogch, nad deer
oroh yum be? gej asuusand 17 tereer — Bi surgeesee neg ishig ogno
gesend tereer — Ta tuuniigee nadad ogohoosoo omno nadad baritsaa
ogoh uu? gejee. 18 Iuda — Bi chamd yamar baritsaa ogoh ve? gesend
tereer — Ooriinhoo tamga, tuunii oosor bolon gartaa baigaa tayagaa og
hemeesend Iuda tedgeeriig tuund ogood, tuuntei untsan Tamar Iudagaas
jiremseljee. 19 Tereer bosoj yavaad, nomrogoo tailj taviad, belevsreliin
huvtssaa dahin omsov. 20 Iuda ter emegtein garaas baritsaagaa avahaar
ooriin naiz adullam huneer negen ishig ilgeesen bolovch ter busguig olj
chadsangui. 21 Tegeed tereer tendhiin hunees — Zamyn hajuud Yenaimd
baisan yanhan haa baina ve? hemeen asuusand ted — End yanhan
baigaagui gejee. 22 Tegeed tereer Iuda deer hurch ireed — Bi ter busguig
olj chadsangui. Bas tendhiin humuus tend yanhan baidaggui gej baina
gesend 23 Iuda — Bid ichguur bolj magadgui tul ter busgui tedgeer zuiliig
avbal avag. Bi tuund ishig yavuulsan bolovch ta tuuniig olj chadsangui
gev. 24 Gurvan sar orchmyn daraa negen hun Iudad — Tanai ber Tamar
zavhairch, tuuneesee bolj jiremsen bolson baina gejee. Iuda — Tuuniig
gargaj ireed shataa! gev. 25 Ter emegtei barigdan garah uyedee hadam
etsegtee hel yavuulj, "Bi edgeer zuiliin eznees bolj jiremsen bolson geed,
tsaash ni Harj bolgoono uu? Ene tamga, tuunii oosor hiigeed tayag heniih
ve?" gejee. 26 Iuda tedgeer zuiliig taniad, — Bi tuund ooriin huu Shyelag
ogoogui tul ter nadaas iluu zov yum baina gej heleed, tuuntei dahin
oirtsongui. 27 Tuuniig toroh bolohod hevliid ni hoyor iher baijee. 28
Tuuniig toroh uyed negiinh ni gar garch irehed, eh barigch ni ulaan utas
avaad, gart ni uyaj, — Ene ni ehelj garlaa gev. 29 Getel nogoo huuhed
garaa butsaan tatahad, duu ni garch irjee. Eh barigch — Chi yaagaad tas
dairaad garch irev gej heleed, tuund Pyeryez gedeg ner ogov. 30 Daraa ni
gartaa ulaan utas uyasan ah ni garch irsend tuund Zyera gedeg ner ogov.

Ehlel 39

39:1 Iosyef Yegipyet uruu hurgeg dev. Tend tuuniig avchirsan
ishmayelchuudyn garaas Faraony tushmel, ordny haruulyn zahiragch
Potifar gedeg negen yegipyethun tuuniig hudaldan avchee. 2 EZEN
Iosyeftoi hamt baisan uchir tuunii buh ajil uils butemjtei bolj, ter ooriin
ezen Yegipyet hunii gert suuj bailaa. 3 Tuunii ezen ni EZEN tuuntei hamt
baigaag harj, mon EZEN tuunii hiisen buhniig butemjtei bolgoj baigaag
uzev. 4 Iosyef ezniihee hair yerooliig hurtej, tuund zaragdsand tereer
Iosyefyg geriinhee daamal bolgon, buh ed horongoo tuund daatgajee. 5
Tereer Iosyefoor ed horongoo hargalzuulsanaas hoish EZEN Iosyefyn
ulmaas ter yegipyet hunii oron geriig yerooj, EZENii yerool ni tuunii ger
bolon tarialangiin talbaid baisan buh ed yumsad hurtjee. 6 Tereer Iosyefyn
gart buh ed horongoo daatgaad, ooriin ideh hoolnoos busad zuiliig
medehee bolijee. Iosyef ni chiireg saihan biyetei, uzesgelentei saihan er
bailaa. 7 Tuunees hoish ezniih ni ehner Iosyefyg hartsaaraa odoj, —
Nadtai untaach hemeen guiv. 8 Harin Iosyef tatgalzaj, ezniihee ehnert —
Minii ezen geriin dotorh buh ed horongiig meddeggui, bugdiig ni nadad
daatgasan uchir 9 ene gert nadaas iluu ih hun baihgui. Ezen tanaas busad
yuug ch nadad horigloogui uchir ni ta bol tuunii ehner. Bi yaaj iim ih
muuhai hereg uiddej, Burhandaa nugel uildeh bilee? gev. 10 Ter emegtei
odor bur Iosyefyg guisaar baisan bolovch Iosyef ugiig ni sonssongui,
tuuntei untsan ch ugui,tuuntei hamt baisan ch ugui. 11 Negen odor
Iosyefyg ajlaa hiiheer gert ni orohod, geriinhnees neg ch hun tend
baisangui. 12 Ter emegtei tuunii huvtsasnaas changaaj, — Nadtai untaach
gesend Iosyef tuunii gart huvtssaa orhiod, gadagsh zugtan garav. 13
Iosyef tuunii gart huvtssaa hayaad zuttan garahyg haraad, 14 ter emegtei
geriinhnee duudan, tedend handaj — Haraach, ezen maani bidend yevryei
hun avchirj, tuugeer bidniig doromjluullaa. Ter namaig huchirhiileh gej
nad uruu orj irlee. Tegeed bi changaar hashhirsan. 15 Ter minii changa
duugaar hashhirahyg sonsood, huvtssaa nadad orhiod gadagsh zugtan
garlaa gev. 16 Tereer ezniigee gertee irtel ni nogoo huvtssyg dergedee
tavij baiv. 17 Tegeed ter tuund mon l nogoo ugee helj — Tany bidend
avchirsan yevryei zarts namaig doromjlohoor nad uruu orj irlee. 18
Namaig changa duugaar hashhirahad tereer huvtssaa nadad orhiod,

gadagsh zugtan garsan gev. **19** Ezen ni "Tany zarts namaig ingelee" gej
oort ni helsen ehneriinhee ugiig sonsood, uur ni shatjee. **20** Iosyefyn ezen
tuuniig barij, shorond horiv. Ter shoron ni haany yaltnuudyg horidog
shoron baijee. Iosyef shorond horigdoj baisan ch **21** EZEN Iosyeftoi hamt
baij, tuund hair enerliig uzuulj, shorongiin hargalzagchiin yerooliig ch
hurteejee. **22** Shorongiin hargalzagch ni shorond baisan buh horigdlyg
Iosyefyn gart daatgav. Tend hiigdeh ajil bolgond Iosyef hariutslagatai
baiv. **23** Shorongiin hargalzagch ni Iosyeft daatgasan buhnee hyanadaggui
bailaa. Uchir ni EZEN Iosyeftoi hamt baij, tuunii hiisen buhniig butemjtei
bolgojee.

Ehlel 40

40:1 Tuunees hoino Yegipyetiin haany sonch, talhchin hoyor oorsdiin ezen
Yegipyetiin haand nugel uildjee. **2** Faraon ooriinhoo hoyor albat ahlah
sonch, ahlah talhchin hoyort uurlaj, **3** tedniig ordny haruulyn ahlagchiin
baishin dotorh Iosyefyn horigdoj baisan shorond hiiv. **4** Ordny haruulyn
ahlagch Iosyefyg tedentei hamt bailgasand Iosyef tedend uilchiljee. Ted
ter shorond olon honog suuv. **5** Shorond horigdoj baisan Yegipyetiin
haany sonch, talhchin hoyor negen shono hoyoulaa zuudelsen bogood ter
hoyoryn zuudnii sovin ni oor oor bailaa. **6** Iosyefyg oglooguur teden deer
orj ireed harahad, ted ih gunigtai bolson baiv. **7** Iosyef ezniihee baishingiin
dotor oortei ni hamt horigdoj baigaa Faraony hoyor albatad handan —
Onoodor ta hoyor yaagaad ih gunigtai haragdana ve? gej asuusand **8** ted
— Bid hoyoulaa zuud zuudellee, harin tuuniig tailah hun alga gesend
Iosyef tedend — Tailal ni Burhand baigaa bish uu? Nadad helne uu? gev. **9**
Tegeed ahlah sonch ni ooriinhoo zuudiig Iosyeft yarisan ni — Namaig
zuudendee harahad minii omno usan uzmiin mod baih ba **10** ter usan
uzmiin mod gurvan mochirtei baih bogood ter ni soyoolj delgereed, usan
uzem bolovsorchee. **11** Minii gar deer Faraony ayaga baih ba bi usan
uzmig avch, Faraony ayagand shuusiig ni shahaj hiigeed, ter ayagaa
Faraony gart ogch bailaa gev. **12** Iosyef tuund — Tuunii tailal ni gevel,
gurvan mochir ni gurvan odor yum. **13** Faraon gurvan odriin dotor tany

tolgoig ondiilgoj, huuchin ajild chini dahin oruulna. Tegeed ta urid tuunii
sonch baih uyedee hiideg baisan shigee Faraony ayagyg dahin gart ni
bariulj ogoh bolno. 14 Buh yum chini sain bolbol, namaig dursan sanaarai.
Nadad enerel hair uzuulj, Faraond minii tuhai helj, ene baishingaas namaig
gargaj ogno uu? 15 Unenee helehed bi bol yevryeichuudiin nutgaas
hucheer hurgegdej irsen hun. Bi end shorond oroh yamar ch hereg
hiigeegui gejee. 16 Tuuniig sainaar tailsand ahlah talhchin haraad, Iosyeft
handan — Bi bas zuudendee uzsen ni minii tolgoi deer tsagaan talhtai
gurvan sags baiv. 17 Deed talyn sagsand ni Faraond zoriulj jignesen yanz
buriin hool huns bailaa. Getel shuvuud minii tolgoi deerh sagsnaas tuuniig
avch idej bailaa gesend 18 Iosyef — Tuunii tailal ni gevel, gurvan sags ni
gurvan odor yum. 19 Gurvan odriin dotor Faraon tany tolgoig avch, tanyg
modond olgood, shuvuud mahyg chini ideh bolno gev. 20 Gurav dahi odor
ni Faraony torson odor baiv. Faraon buh tushmeddee zoriulsan nairan deer
ahlah sonch, ahlah talhchin hoyorynhoo tolgoig tushmediinhee dund deesh
orguulj, 21 ahlah sonchiig sonchiinh ni ajild dahin oruulav. Tereer Faraony
gart ayagyg ni barij ogchee. 22 Harin ahlah talhchnyg duujiljee. Tegeed
tedend Iosyefyn tailsan yosoor bolson ch, 23 ahlah sonch Iosyefyg ergen
sanasangui, harin tuuniig martav.

Ehlel 41

41:1 Buten hoyor jiliin daraa Faraon negen zuud zuudellee. Faraon golyn
ereg deer zogsoj baih yum. 2 Tegtel targan, saihan, doloon uher goloos
garch ireed, zegsnees idej baijee. 3 Tuunii hoinoos bas oor turanhai,
muuhai, doloon uher goloos garch ireed, golyn ereg deh nogoo uhruudiin
derged zogsjee. 4 Nogoo turanhai muuhai uhruud ni monooh targan saihan
doloon uhriig idchihev. Tegeed Faraon serjee. 5 Tereer ergej untaad, bas
zuudeljee. Negen ishnees otgon saihan doloon tarian turuu garch irjee. 6
Bas tuunii daraa dornyn salhind hataj horchiison, doloon nariihan turuu
garch irjee. 7 Tegeed ter nariihan doloon turuu ni otgon saihan doloon
turuugaa zalgichihav. Faraonyg sertel ter ni zuud bailaa. 8 Ogloo ni tuunii
setgel tavguitej, tereer zarlaga yavuulan, Yegipyetiin mergech tologchid,

uhaantan mergediig bugdiig ni duudjee. Faraon tedend zuudee yarisand
tuuniig Faraond tailj chadah hun neg ch baisangui. **9** Ahlah sonch Faraond
handaj — Onoodor bi gemee sanalaa. **10** Faraon ta zarts nartaa uurlaj,
namaig ahlah talhchny hamt ordny haruulyn ahlagchiin baishind horij
baihad **11** ter bid hoyor negen shono zuud zuudelsen. Bid hoyoryn zuud
oor oor tailaltai baisan. **12** Tend ordny haruulyn ahlagchiin zarts boloh
yevryei zaluu bidentei hamt baisan bogood bid tuund zuudee yarisand
tereer bidnii zuudiig tailj ogson yum. Tereer tus tusad maani zuudelsnii
daguu tailsand **13** tuunii tailsan yosoor bolj, bi huuchin ajildaa ergej orood,
nogoo maani duujluulsen bilee gej helev. **14** Tegeed Faraon zarlaga
yavuulj, Iosyefyg duuduulav. Ted shorongoos tuuniig darui gargajee.
Iosyef sahlaa husaj, huvtssaa soliod, Faraon deer orj irev. **15** Faraon
Iosyeft handaj — Bi neg zuud zuudellee. Getel tuuniig tailj chadah hun
neg ch baisangui. Chamaig zuud sonsood tailj chaddag gej bi sonsloo gev.
16 Iosyef Faraond handaj — Ene bol bi bish, harin Burhan Faraond
setgeliig amraah hariu ogno gev. **17** Faraon Iosyeft handaj — Bi
zuudendee Nil mornii ereg deer zogsoj baih yum. **18** Tegtel targan, saihan
doloon uherNil mornoos garch ireed, zegsnees idej bailaa. **19** Tednii
hoinoos turanhai, muuhai doloon uher garch irlee. Bi teden shig muuhai
uhruudiig Yegipyetiin nutagt hezee ch uzeegui bilee. **20** Ter turanhai,
muuhai uhruud ni turuuchiin doloon targan uhruudiig idchihlee. **21** Ted
tuuniig idsen bolovch yuu ch ideegui yum shig uridyn adil muuhai
heveeree l bailaa. Tegeed bi serlee. **22** Bi bas zuudendee harsan ni: neg
ishnees doloon otgon saihan tarian turuu garch, **23** tuunii daraa dornyn
salhind hataj horchiison doloon nariihan turuu garch irev. **24** Tegeed ter
nariihan turuunuud ni doloon saihan turuugee zalgichihav. Bi zuudee
mergech, tologchdod helsen bolovch tuuniig nadad tailj chadsan hun neg
ch baisangui gej helev. **25** Iosyef Faraond handaj — Faraon tany zuud
chini neg l baina. Burhan Ooriin hiih gej baigaa zuilee Faraon tand
uzuuljee. **26** Doloon saihan uher bol doloon jil, doloon saihan turuu ni bas
doloon jil yum. Edgeer zuud bol neg bogood adilhan yum. **27** Tednii
hoinoos garch irsen doloon turanhai muuhai uher ni doloon jil yum. Mon
dorny salhind hataj horchiison doloon hooson turuu ni gan zudtai doloon jil

yum. 28 Burhan Ooriin hiih gej baigaa zuilee Faraond uzuulne gej minii
Faraond helsen ug bol ene yum. 29 Yegipyetiin buh nutag dayaar mash
ontei saihan doloon jil bolj, 30 daraa ni gan zudtai doloon jil zalgaj,
Yegipyetiinnutagt ontei saihan baisan buhen martagdaj, ter nutag
olsgolond suireh bolno. 31 Zalgaj irsen gan zud ni mash hund hetsuu uchir
ter nutagt ontei saihan baisan jiluudiig ogt sanaj chadahgui bolno. 32
Faraon ta ter zuudiig hoyor dahin zuudelsen ni Burhan hiih gej baigaa
zuilee hatuu shiidsenii uchir ter bogood Burhan uuniigee darui hiih bolno.
Faraon ta tsetsen mergen uhaantai hun olj, Yegipyetiin nutgiig zahiruul. Z4
Faraon ta tiinhuu gazar nutagtaa tushmediig tomilj, ontei saihan doloon
jiliin dotor Yegipyetiin gazar nutgiin urgatsyn tavny negiig ni huraaj, 35
tedneer ireh ontei saihan on jiluudiin buh urgatsyg huraalgaj, ur tariagaa
Faraony gart meduulj, hunsend zoriulan, hotuudad hadgaluul. 36 Ene
urgatsyg Yegipyet nutagt boloh gej baigaa doloon jiliin gan zudad
zoriulan, nutagtaa nootsol. Tegvel ter gazar nutag gan zudad suirehgui
bolno gev. 37 Ene ni Faraony bolon tuunii buh tushmeded saihan
sanagdjee. 38 Faraon tushmeddee handaj — Burhany Sunstei iim huniig
haanaas oloh ve? geed, 39 Faraon Iosyeft handaj — Burhan ene buh
zuiliig chamd l uzuulsen uchir cham shig tsetsen, mergen uhaantai hun
alga. 40 Chi minii orgoog zahirah bolno. Minii ard tumen bugdeeree chinii
ugiig dagana. Bi zovhon haan shireend suuj baigaagaaraa chamaas iluu
gev. 41 Faraon — Bi chamd Yegipyetiin buh gazar nutgiig zahiruulna gej
Iosyeft heleed, 42 ooriin tamgatai bogjoo garaasaa multlan, Iosyefyn gart
zuuj, nariin daavuun deelee omsgon, altan ginjiig huzuund ni zuuj, 43
ooriin hoyor dahi suih tergendee tuuniig suulgasand tuunii omno — Sogd!
hemeen humuus hashhirchee. Iinhuu Faraon Iosyeft Yegipyetiin buh gazar
nutgiig zahiruuljee. 44 Faraon Iosyeft handaj — Bi bol Faraon. Chinii
zovshoorolguigeer gar holoo orgoh hun Yegipyet dayaar baihgui bolno
geed, 45 Faraon Iosyeft Zafyenatpanyea gedeg ner hairlaj, Ony tahilch
Potifyeragiin ohin Asyenatyg tuund ehner bolgon ogov. Tegeed Iosyef
garch Yegipyetiin buh gazar nutgaar ayalav. 46 Iosyef Yegipyetiin haan
Faraony omno irj zogsohdoo guchin nastai bailaa. Iosyef Faraonyhaas
garaad, Yegipyetiin buh gazar nutgaar ayalav. 47 Ontei doloon jiliin

turshid ter nutagt mash arvin urgats garchee. 48 Iosyef Yegipyetiin gazar
nutagt doloon jiliin tursh garsan buh urgatsyg huraan avch, hotuudad
hadgalj, hotyn ergen toiron dahi talbain urgatsyg hot tus burd ni nootslov.
49 Iosyef dalain ergiin els met arvin ih taria huraasan ni hemjeelshgui ih
baisan uchir tuuniigee toolohoo bolijee. 50 Gan zudtai jiluud ehlehees
omno Iosyeft hoyor huu torov. Tedniig Ony tahilch Potifyeragiinohin
Asyenat Iosyeft toruuljee. 51 Iosyef uugan huudee Manassye gedeg ner
ogood, "Uchir ni Burhan minii buh zovlong hiigeed etsgiin mini buh geriig
nadad martuulsan yum" gejee. 52 Udaah huudee Yefraim gedeg ner
ogood, "Uchir ni Burhan minii zutgej hodolmorloson gazraas namaig aguu
ih ur buteeltei bolgosnoos ter boloi" gejee. 53 Yegipyetiin gazar nutagt
ontei doloon jil duusaj, 54 Iosyefyn helsen yosoor, gan zudtai doloon jil
eheljee. Buh gazar nutag gan zudad nervegdsen bolovch harin Yegipyetiin
buh nutag hool hunstei baijee. 55 Yegipyetiin buh nutagt olsgolon bolj, hun
ard ni Faraond handan hashhiran hool huns nehsend Faraon Yegipyetiin
buh ard tumend handaj — Iosyef uruu ochij, tuunii ta nart helsen yosoor
hii gev. 56 Buh nutag dayaar gan zud bolj, Iosyef buh aguulahuudyg neej,
yegipyetchuuded hudaldjee. Yegipyetiin gazar nutgiig hatuu shiruun gan
zud nervejee. 57 Uls oron buhen hool huns hudaldaj avahyn tuld Yegipyet
uruu orj, Iosyef deer hurch irev. Uchir ni buh delhiig hatuu shiruun gan
zud nervejee.

Ehlel 42

42:1 Ene uyed Yegipyeted ur taria baigaag Iakov medeed, hovguuddee
handaj, — Ta nar yaagaad biye biyee haraad suugaad baigaa yum be? gej
helev. 2 Iakov bas — Yegipyeted ur taria baina gej bi sonsloo. Ta nar
tiishee yavj, tendees bidend ur taria hudaldaj avchir! Tegvel bid amid uldej
uhehgui gev. 3 Tegeed Iosyefyn arvan ah ni Yegipyetees ur taria hudaldaj
avahaar yavav. 4 Iakov Iosyefyn duu Byeniaminyg ah nartai ni hamt
yavuulsangui. Uchir ni "Tuund gai tohioldohoos aij baina" gej tereer
helsen yum. 5 Kanaan nutagt gan zud bolson uchir ur taria avahaar irsen
humuusiin dund Izrailiin hovguud ch baijee. 6 Iosyef ter gazryn zahiragch

ni bogood nutgiinhaa buh ard tumend ur taria hudaldaj bailaa. Iosyefyn ah
duu nar tend hurch ireed, tuunii omno sogdon, nuuree gazart hurgej
morgotsgoov. **7** Iosyef ah naraa haraad, tedniig tanisan bolovch tanidaggui
hun shig — Ta nar haanaas irev? hemeen shiruun duugaar helsend ted —
Bid ur taria hudaldaj avahaar Kanaan nutgaas irtsgeelee gev. **8** Iosyef ah
naraa tanisan bolovch ted tuuniig tanisangui. **9** Iosyef tednii tuhai
zuudelsen zuudee sanaj — Ta nar bol turshuuluud. Ta nar manai endees
del sul gazar haihaar irsen baina gej tedend helsend **10** ted tuund handan
— Ugui, ezen mini! Tany zarts bid hool huns avahaar l irtsgeelee. **11** Bid
bugd negen etsgiin huuhduud. Bid unench shudarga uls. Tany zarts bid
turshuul bish gesend **12** Iosyef tedend — Ugui. Ta nar del sul gazar haij
irsen baina gej helev. **13** Ted — Tany zarts bid bol Kanaan nutgiin neg
etsgiin huuhduud bogood ah duu arvan hoyoulaa. Hamgiin otgon duu
maani aavtaigaa hamt baigaa. Nogoo neg ni alga bolson gev. **14** Iosyef
tedend — Ta naryg turshuuluud gej helsen ug mini ene. **15** Ta naryg iim
neg zuileer sorij uziye. Faraony amiig barij heliye. Ta naryn otgon duu end
irehgui bol ta nar endees yavj chadahgui. **16** Ta nar negiigee ilgeej, duugee
avchruul. Harin ta nar end horigdoh bolno. Ta naryn ugiig shalgaj, unench
esehiig chini uzne. Faraony amiig barij tangaraglaya. Herev tiim bish
baival ta nar lavtaiyaa turshuul mon baina gev. **17** Tegeed Iosyef tedniig
bugdiig hamtad ni gurvan honog horiv. **18** Gurav dahi odor ni Iosyef
tedend handaj — Bi Burhanaas emeedeg tul ta nar iim neg yum hiigeed
amia avartsgaa. **19** Herev ta nar unench shudarga humuus bol ah duu
naraasaa negiig ni shorond uldeegeed, busad ni yavj, olsgolond nervegdsen
ger orondoo hool huns hurgej og. **20** Tegeed otgon duugee nad uruu avaad
ir. Tegvel ta naryn ug unen bolj, ta nar uhehgui bolno gev. Tegeed ted
yosoor ni hiijee. **21** Ted — Bid duugiinhee yavdlaas bolj uneheer gemten
boltsgooloo. Tuuniig bidnees guihad ni setgeliin zovlong ni bid harsan
hedii ch, ugiig ni sonsoogui uchir ter zovlon bidend irj baina hemeen oor
hoorondoo yaritsgaav. **22** Ryeubyen busdadaa — Ter huuhded bitgii gem
hii gej bi ta nart heleegui yuu? Gevch ta nar sonsoogui. Tiimees odoo bid
tuunii tsusny une ortgiig toloh bolj baina hemeen heljee. **23** Ted oor
hoorondoo helmercheer damjuulan yariltsaj baisan uchir Iosyef ter ugiig ni

oilgoson gej ted medsengui. 24 Iosyef tedniig orhin garch, uilaad, dahin
ergej irj, tedentei yariltsav. Iosyef tednii dundaas Simyeonyg barij avaad,
tednii nudnii omno hulj orhiv. 25 Iosyef tednii shuudaid ur taria duurgej,
hun buriin ogson mongiig uutnuudad ni butsaaj hiilgen, tedend zamyn huns
ogohiig tushaajee. Tuuniig ni yosoor bolgov. 26 Tegeed ted ur tariagaa
iljgendee achaad, tendees hodoltsgoov. 27 Neg ni buudallasan gazartaa
iljgendee tejeel ogohoor uutnyhaa amyg neetel uutnyh ni aman deer
ooriinh ni mongo baihyg haraad, 28 ah duu nartaa handaj, — Minii
mongiig butsaaj ogson baina. Haraach! Minii uutand baina gesend hun bur
ain chichirch, zurh ni tsohilon biye biyedee — Burhan bidend yuu hiih ni
ene ve? getsgeev. 29 Ted Kanaan nutagt butsaj, etseg Iakovyndaa hurch
ireed, oorsoddoo uchirsan buhniig yarij ogov. — 30 Ter nutgiin ezen
nogoo hun bidend shiruun handaj, bidniig ter ulsyn turshuul gej hardsand
Z1 bid tuund handan "Bid bol unench shudarga humuus. Bid turshuul bish.
32 Bid neg etsgiin hovguud, ah duus arvan hoyoulaa yum. Neg ni alga
bolson, otgon duu maani onoodor Kanaan nutagt aavtaigaa hamt baigaa"
gesend 33 ter nutgiin ezen ter hun bidend "Ta naryn unench shudarga
humuus gedgiig bi ingej mediye. Ta nar ah duu naraasaa negiig ni nadtai
orhij, olsgolond nervegdsen ger orondoo hool huns avaachij ogood, 34
otgon duugee nadad avchir. Tegvel bi ta naryg turshuul bish, unench
shudarga humuus gedgiig chini medeed, ah duug chini ta nart butsaaj
ogno. Bas ta nar ene gazar hudaldaa naimaa hiij bolno" gej helev getsgeev.
35 Tegeed tedniig oorsdiinhoo uutyg sullahad hun buriin boodoltoi mongo
ni uutan dotroo bailaa. Ted boodoltoi mongoo etsgiinhee hamt haraad,
bugdeeree aitsgaajee. 36 Iakov etseg ni tedend handaj — Ta nar namaig
huuhduudees mini hagatsuulj baina. Iosyef alga bolson, odoo Simyeon ch
alga bolloo. Odoo bas ta nar Byeniaminyg avah gej baina. Ene buhen chini
minii esreg hereg baina gev. 37 Tegtel Ryeubyen etsegtee handaj —
Herev bi tuuniig tand butsaaj avchrahgui bol ta minii hoyor huug alaarai.
Tuuniig minii gart daatgaarai. Bi tuuniig tand butsaaj avchirna gesend 38
Iakov — Minii huu ta nartai hamt yavahgui. Ah ni negent uhej, ter
gantsaaraa uldsen. Herev ta nartai hamt yavah zamd tuund gai zovlon
uchirval ta nar buural tolgoig mini Uhegsdiin oron uruu gashuudaltaigaar

udeh bolno gev.

Ehlel 43

43:1 Ter nutag gan zudad hund nervegdjee. **2** Yegipyetees tednii avchirsan
ur tariag bugdiig ni idej duusahad etseg ni tedend handaj — Ta nar dahin
butsaj yavaad, bidend jaahan huns hudaldaj av! gesend **3** Iuda etsegtee
handaj — Ter hun bidend "Herev duu chini ta nartai hamt baihgui bol, ta
nar minii nuuriig harahgui" gej hatuu sanuulsan bilee. **4** Herev ta duug
maani bidentei hamt yavuulbal, bid yavj, tand huns hudaldaj avna. **5** Herev
ta tuuniig yavuulahgui bol, bid yavahgui. Uchir ni ter hun bidend "Herev
duu chini ta nartai hamt baihgui bol, ta nar minii nuuriig harahgui" gej
helsen shuu dee gev. **6** Izraili — Ta nar yaagaad oorsdoo duutei gedgee
ter hund helj, nadad gai uchruulav? gesend **7** ted — Ter hun bidnii tuhai,
bidnii torol sadangiin tuhai nariin lavlaj "Aav chini amid baigaa yuu? Ta
nart oor duu bii yuu?" gej asuusan uchir bid tuunii asuultyn daguu
hariulsan. Tuuniig "Duugee avchir!" gej helne gej bid herhen medeh bilee?
gev. **8** Iuda etseg Izrailidaa — Ene huug nadtai hamt yavuulaach! Bid
bosood yavlaa. Tegvel bid ch, ta ch, huuhduud maani ch tsom amidarch,
uhehgui bolno. **9** Bi tuuniig buren hariutsna. Ta nadaastuuniig nehej bolno.
Herev bi tuuniig tand avchran ogohgui bol, bi tany omno uurd gemten
bolno. **10** Herev bid hoishluulaagui bol bid hediine hoyor ch udaa yavaad
ireh baisan gev. **11** Etseg Izraili ni tedend handaj — Tegvel uuniig hii. Ta
nar ene nutgiin deed zergiin yumnaas savandaa hiij, ter hundee beleg
bolgon avaachij og, uund bagahan gugel, jaahan zogiin bal, unert davirhai,
anhiluun unerten tos, samar, almond terguuten boloi. **12** Ta nar gartaa
hoyor dahin ih mongo avch yav! Uutny chini aman deer butsaj irsen
mongiig erguulj avch yav! Ter anduursan baij magadgui. **13** Bas duugee
avch yavaad, ter hun deeree ergej och! **14** Togs huchit Burhanaas ter hunii
omno ta nart niguulsel hairlah bui za. Tegsneer ter ta naryn nogoo neg ah
duug Byeniamintai hamt butsaaj yavuulah boltugai. Minii huvid, bi aldval
ch aldya gev. **15** Tegeed ted tedgeer beleg bolon hoyor dahin ih mongiig
avaad Byeniamintai hamt Yegipyeted hurch, Iosyefyn omno hureltsen irev.

16 Iosyef tedentei hamt Byeniamin baihyg haraad, geriin daamaldaa —
Ene humuusiig gert oruulj, mal gargan beltge. Ene humuus udeer nadtai
hamt hoollono gesend 17 daamal Iosyefyn helsniig yosoor bolgoj, ter
humuusiig Iosyefyn gert oruulav. 18 Iosyefyn gert ted hurgegdsendee
aitsgaan, — Urid bidnii uutand butsaaj hiisen baisan ter mongonoos bolj,
bid end hurgegdlee. Ene ni biden uruu dairan dovtolj, hucheer barivchlan,
bool bolgood, bidnii iljgiig avah gej baina gej helev. 19 Tegeed ted
Iosyefyn geriin daamald dohoj ochood, baishingiin haalgany derged tuund
iinhuu oguulev. — 20 Ezen mini! Bid huns hudaldaj avahaar omno ni end
irsen bilee. 21 Tegeed buudallah gazraa hurch ochood, uutnyhaa amyg
neesend uut buriin amsar deer hun buriin ogson mongo heveeree baij
baisan yum. Tegeed bid tuuniig butsaaj avchirsan. 22 Bid bas huns
hudaldaj avahaar iluu mongotei irsen. Bidnii uutny amsar uruu mongiig
maani hen butsaaj hiisniig bid medehgui gev. 23 Tereer — Taivan
baitsgaa. Buu aigtun. Ta naryn Burhan, etsgiin chini Burhan ta naryn
uutand ter erdenesiig hiij ogson yum. Ta naryn ter mongiig bi avsan gej
heleed, Simyeonyg tedend gargaj ogov. 24 Tegeed daamal Iosyefyn gert
tedniig daguulan ochood, tedend us ogch, holiig ni ugaalgaj, bas iljgend ni
tejeel ogchee. 25 Ted tend hoolloh bolsnoo sonsood, Iosyefyg uded irehed
ni ogoh belgee beltgev. 26 Iosyefyg gert orj irehed ted gert oruulj irsen
belgee tuund orgon barij, gazar sogdon morgov. 27 Iosyef tednii amar
mendiig asuugaad, — Ta naryn yarij baisan nas ondor bolson etseg chini
amgalan sain baina uu? Tereer odoo hurtel amid seruun baigaa yuu?
gesend 28 ted — Tany zarts bidnii etseg amar sain, odoo hurtel amid
seruun baigaa gej hariulaad, tolgoi bohiin morgotsgoojee. 29 Iosyef
haraagaa orgon, ehiinhee huu Byeniamin duugee haraad, — Ene chini ta
naryn nadad heleed baisan nogoo otgon duu chini mon uu? geed, — Huu
mini, chamaig Burhan iveeh boltugai! gej nemj helev. 30 Iosyef duugee
haraad, setgel ni ihed uyarch, yaaran uilah gazar hain, oroondoo orood
uilav. 31 Tereer nuuree ugaaj, garch ireed, setgelee barin, — Hooloo
avchirj tavi gev. 32 Ted Iosyeft tusad ni, ah duu nart ni tusad ni, tuuntei
hamt hoollodog yegipyet humuust bas tusad ni hool avchirj ogov. Uchir ni
yegipyet hun yevryei huntei hamt hoollohyg jigshdeg ajee. 33 Tedniig

Iosyefyn omno suulgahdaa hamgiin tomoosoo avaad hamgiin otgonyg ni
hurtel nasnyh ni daraallaar suulgasand ted biye biyee gaihan hartsgaav. 34
Iosyef ooriin hoolnoos tedend barisan bogood Byeniamind ogson hool ni
busdynhaas tav dahin ih baijee. Ted Iosyeftoi hamt uuj, bayarlan
tsengetsgeev.

Ehlel 44

44:1 Iosyef geriin daamaldaa — Tednii uutyg daatsynh ni hireer hool
hunseer duurgej, hun buriin mongiig uutny ni amand hii! 2 Bas minii ayaga
buyuu mongon ayagyg hamgiin zaluugiin ni uutny amand hool hunsnii
mongotei ni hamt hii! hemeen tushaav. Tereer Iosyefyn helsen yosoor
bugdiig hiij, 3 uur gegeerehed ter humuusiig bolon tednii iljgiig yavuulav.
4 Tedniig hotoos garaad, holdoogui baihad Iosyef daamaldaa handaj, —
Tednii hoinoos yavj guitsehdee tedend "Ta nar yaagaad tusyg usaar
hariulna ve? 5 Ene bol minii eznii uudag ayaga, mon mergelehdee ch
heregledeg ayaga ni bish gej uu? Ta nar iinhuu gem buruutai zuil hiijee"
gej hel hemeejee. 6 Daamal tedniig guitsej ochood, tedend ter yosoor
helev. 7 Ted — Ezen mini! Ta yaagaad iim ug helne ve? Iimerhuu zuil hiih
ni bidnees hol baig. 8 Bidnii uutan dotor baisan mongiig ch bid Kanaan
nutgaas tand butsaaj avchirsan. Bid tany eznii gerees alt, mongo yaahin
hulgailah bilee? 9 Ter yum tany zarts bidnii henees ni oldono, ter uheh
bolno. Bid ch bas ezniihee bool bolno gesend 10 daamal — Tegvel odoo
ta naryn helsen yosoor bolyo. Henees ter yum oldono, tereer bidnii bool
bolj, ta naryn busad ni gem zemgui bolno gev. 11 Tegeed ted tus tusynhaa
uutyg gazart yaaran buulgaj, hun bur uutaa neesend 12 daamal hamgiin
ahmadaas ni ehleed hamgiin zaluug ni hurtel negjsend, nogoo ayaga ni
Byeniaminy uutnaas oldjee. 13 Ted huvtssaa urtsgaaj, hunbur iljgee
achaalj, hot uruu butsatsgaav. 14 Iuda bolon tuunii ah duu naryg Iosyefyn
gert irehed tereer gertee baij bailaa. Ted Iosyefyn omno gazar sogdon
morgotsgoov. 15 Iosyef tedend handan — Ta nar yuund iim hereg hiiv?
Nad met hun merge tolog tavidag gedgiig ta nar medehgui yuu? gev. 16
Iuda — Bid ezen tandaa yuu ch gej heleh bilee. Bid yuu gej tailbarlaj,

unench shudargaa yaaj batlah ve? Burhan tany zarts naryn gem buruug
olson uchir bid bolon garaas ni ayaga oldson ter hun tsyem ezen tany zarts
bolyo gesend **17** Iosyef — Bi ogt tegehgui. Garaas ni ayaga oldson ter hun
l minii bool bolj, ta nar ni etseg uruugaa amar taivan butsatsgaa gev. **18**
Iuda tuund oirton ochij helsen ni — Ezen mini ee! Zarts chini tany sonort
neg ug heliye. Ta bolgoono uu? Ta zartsdaa bitgii uurlaarai. Uchir ni ta bol
Faraontai adil bilee. **19** Ezen mini, ta zarts bidnees "Ta nar etsegtei yuu,
duutei yuu?" gej asuusand **20** "Bidnii etseg hogshin hun bii. Nastai bolson
hoino ni garsan neg jaahan huu bii, tuunii ah ni uhsen, tiimees ter eheesee
gantsaaraa uldsen bogood etseg ni tuund hairtai" gej bid ezen tandaa
helsen bilee. **21** Ta zarts bidend "Tuuniigee nad uruu avaad ir! Bi tuuniig
chini uziye" gej helsen bilee. **22** Tegehed "Ter huu etsgee orhij chadahgui.
Herev ter etsgee orhivol etseg ni uheh bolno" gej bid ezen tand helsen
bilee. **23** Tegehed ta zarts bidend handaj "Herev otgon duu chini ta nartai
hamt irehgui bol ta nar minii nuuriig dahin harahgui" gesen bilee. **24**
Tegeed tany zarts bid etsegtee butsaj ochood, ezen tany ugiig tuund
helsen. **25** Tegeed etseg maani "Butsaj yavaad, jaahan hool huns hudaldaj
avchir!" gesend **26** bid "Yavj chadahgui. Herev otgon duu maani bidentei
hamt yavbal bid yavna. Otgon duu maani bidentei hamt yavahgui bol ter
hunii nuuriig bid harj chadahgui" gesend **27** tany zarts bidnii etseg bidend
handan "Ta nar medej baigaa. Ehner maani nadad hoyor huu toruulj ogson.
28 Neg ni nadaas yavchihsan. Tereer uneheer tastchuulsan baina gej bi
helsen. Tuunees hoish bi tuuniig haraagui. **29** Herev ta nar ene negniig ni
nadaas avch yavahad tuund mini gai tohioldvol minii buural tolgoig ta
bugd uitgar gunigtaigaar Uhegsdiin orond ochuulah bolno" gev. **30**
Etsgiinh ni ami huugiinhee amitai holbootoi baidag uchir odoo namaig
etsegtee butsaj ochihod ene huu bidentei hamt baihgui bol **31** etseg maani
huugee baihguig uzeed, uheh bolno. Tegvel tany zarts bid etsgiinhee
buural tolgoig uitgar gunigtaigaar Uhegsdiin orond ochuulah bolno. **32**
Tany zarts bi etsegtee ene huuhdiin toloo daalt gargaj, "Herev bi tuuniig
tand butsaaj avchrahgui bol bi ooroo etseg tany omno monhod gemiig
uureh bolno"gej helsen bilee. **33** Tiimees zarts namaig ene huugiin orond
eznii zarts bolgon uldeej, tuuniig ah nartai ni hamt yavuulna uu? **34** Ter

huu nadtai hamt baihgui bol bi etsegtee herhen ochih ve? Etsegt mini
uchrah gashuun zovlong nadad buu haruulaach gev.

Ehlel 45

45:1 Iosyef hajuudaa baisan uilchlegch zarts narynhaa omno setgelee barij
chadahguid hureed, — Bugdeeree nadaas zailtsgaa! hemeen hashhirchee.
Iosyefyg ah duu nartaa ooriigoo taniulahad ni tuunii hamt hen ch
baisangui. **2** Iosyefyn yengenen uilsan ni yegipyetchuuded sonsogdson ba
Faraony ordond ch sonsogdjee. **3** Iosyef ah duu nartaa handan — Bi
Iosyef baina. Etseg mini odoo hurtel amid seruun baina uu? gesend ah duu
nar ni tuunees ain sandarsnaasaa bolood hariulj chadsangui. **4** Iosyef ah
nartaa — Nad uruu oirtotsgoo gesend ted oirton ochjee. Tegeed Iosyef —
Bi bol ta naryn duu Iosyef, ta naryn yegipyet uruu hudaldsan ter hun chini
baina. **5** Ta nar namaig ene gazar hudaldsandaa buu sanaa zov, buu
harams" Burhan amiig avrahaar ta naraas omno namaig ilgeejee. **6** Ene
nutagt hoyor jiliin tursh gan zud bolson bogood bas dahin tavan jil gazar
hagalj ch chadahgui, urgats huraaj ch chadahgui. **7** Burhan ih avralaaraa
ta naryg amid uldeej, ur udmyg chini gazar delhii deer ulamjlan uldeeheer
ta naraasomno namaig ilgeejee. **8** Tiim uchraas namaig naash ni ta nar
yavuulaagui, harin Burhan yavuulsan. Burhan namaig Faraony etseg, tuunii
buh geriin ezen, Yegipyetiin buh nutgiin zahiragch bolgoson bilee. **9** Ta
nar etseg deer mini turgen ochij, tuund "Tany huu Iosyef ingej helev.
«Burhan, tany huu Iosyefyg buh Yegipyetiin ezen bolgojee. Nad uruu
darui turgen ireech. **10** Ta ur huuhed, ach zee nar, mal sureg, buh ed
horongiinhoo hamt Goshyen nutagt amidran suuj, nadad oirhon bai. **11**
Gan zud dahin tavan jil urgeljleh uchir bi tend tanyg tejeene. Ta bolon
tanaihan, tany buh hariyaat nar yadarch zuderch magadgui» geerei. **12** Ta
naryn bolon minii duu Byeniaminy nuden deer ta nart ene ugiig helj baigaa
hun bol Iosyef bi biyeeree baina. **13** Ta nar Yegipyet deh minii aldar
hundiin tuhai bolon end uzej harsan buhnee etsegt mini tsomiig ni heleerei.
Tegeed etsgiig mini end turgen avchir! geed, **14** ooriin duu Byeniaminyhaa
huzuugeer tevren uilahad Byeniamin ch bas tuunii uugeer tevren uilav. **15**

Iosyef bas ah naraa unseed, teverch uilav. Tegeed ah nar ni tuuntei
yariltsatsgaav. 16 Iosyefyn ah naryn irsen tuhai surag Faraony ordond
sonsogdoj, Faraon bolon tuunii tushmed bayarlatsgaav. 17 Faraon Iosyeft
handan — Ah duu nartaa tushaa. Ta nar hool hunsee achaalan hodolj,
Kanaan nutagtaa ochij, 18 etsgee bolon ger ornyhnygoo daguulanhuznaash
hurch ir! Bi ta nart Yegipyetiin hamgiin sain gazryg ogno. Ta nar ter
gazryn ur shimiig hurteh bolno. 19 Ta nar odoo tushaal avsan tul guitsetge.
Yegipyet nutgaas hosog tereg avch, ehner huuhduudee suulgan, etsgee
avchruul. 20 Ta nar ed horongondoo haramsah hereggui. Uchir ni
Yegipyetiin hamag sain saihan yum ta narynh geerei! gev. 21 Izrailiin
hovguud yoschlon hiijee. Iosyef Faraony tushaasan yosoor tedend hosog
tereg bolon zamyn huns ogov. 22 Bas tereer hun burd nijgeed huvtsas
ogch, Byeniamind gurvan zuun shyekyel mongo bolon tavan eeljiin huvtsas
ogchee. 23 Mon tereer etsegtee arvan er iljgend Yegipyetiin sain ed baraa
achuulj arvan em iljgend etsgiinhee zamd heregleh budaa taria, talh,
zamyn hunsiig achuulj yavuulav. 24 Tereer ah naraa udej gargahdaa —
Zamdaa bitgii hereldeerei! gej tedend helev. 25 Ted Yegipyetees garch,
Kanaan nutagt etseg Iakovynd hurch irev. 26 Tegeed etsegtee — Iosyef
odoo ch amid baina. Tereer Yegipyetiin buh nutgiin zahiragch boljee
gesend Iakov gaihaj, tedend itgesengui. 27 Tegeed ted Iosyefyn oorsdod ni
zahij helsen buh ugiig etsegtee helj ogov. Etseg Iakov ni ooriig ni suulgaj
avaachihaar Iosyefyn ilgeesen hosog teregnuudiig haraad, setgel ni sergev.
28 Izraili — Odoo bolloo. Minii huu Iosyef odoo hurtel amid baigaa
yumbaina. Bi uheheesee omno ochij, tuuntei uulzya gej helev.

Ehlel 46

46:1 Tegeed Izraili hamag horongo hogshloo avch hodlood,
Byeyershyebad irj, etseg Isaakiinhaa Burhand tahil orgov. 2 Shono ni
Burhan Izrailid uzegdej, — Iakov aa! Iakov aa! gej duudahad Iakov — Bi
end baina gej hariulav. 3 Burhan — Bi Burhan baina. Chinii etsgiin Burhan
baina. Chi Yegipyet uruu yavahaasaa bitgii ai. Bi tend chamaig augaa
undesten bolgoj ogno. 4 Bi chamtai hamt Yegipyeted ochood, zaaval

chamaig butsaaj avchirna. Iosyef chinii nudiig aniulah bolno gev. 5 Iakov
Byeyershyebagaas hodoljee. Izrailiin hovguud Faraony suulgahaar
ilgeesen ter tergend etseg Iakov bolon ehner huuhduudee suulgajee. 6 Ted
bas mal surgee, Kanaan nutagt hurimtluulsan ed horongoo avav. Iakov
bolon tuunii ur udam bugdeeree Yegipyeted ochloo. 7 Iinhuu Iakov
hovguud, ach nar, ohid, zee nar, buh ur udmaa daguulj, Yegipyeted
ochjee. 8 Yegipyeted ochson Izrailiin ger buliinhnii ner iim baina. Iakov
bolon Iakovyn uugan huu Ryeubyen. 9 Ryeubyenii hovguud Hanoh, Pallu,
Hyezron, Karmi. 10 Simyeony hovguud Iyemuyel, Iamin, Ohad, Iahin,
Zohar, Kanaan emegteigees torson Shaul. 11 Lyeviin hovguud Gyershom,
Kohat, Myerari. 12 Iudagiin hovguud Yer, Onan, Shyela, Pyeryez, Zyera
nar bogood (harin Yer, Onan hoyor Kanaany nutagt uhjee.) Pyeryeziin
hovguud Hyezron ba Hamul. 13 Issaharyn hovguud Tola, Puvva, Iov
bolon Shimron. 14 Zyebuluny hovguud Syeryed, Yelon, Iahlyeyel boloi.
15 Edgeer ni Paddanaramd Lyeagiin Iakovd toruulj ogson hovguud
bogood tuunii ohin Dina, tuunii ohid, hovguud bugd niileed guchin gurav
boloi. 16 Gadyn hovguud ni Zifion, Haggi, Shuni, Yezbon, Yeri, Arodi,
Aryeli boloi. 17 Ashyeryn hovguud ni Imna, Ishva, Ishvi, Byeria boloi.
Tednii ohin duu ni Syera, Byeriagiin hovguud ni Hyebyer, Malhiyel hoyor.
18 Edgeer ni Laban ooriin ohin Lyead avch ogson Zilpagiin Iakovd toruulj
ogson arvan zurgaan huuhduud boloi. 19 Iakovyn ehner Rahyelyn
huuhduud ni Iosyef, Byeniamin hoyor yum. 20 Ony tahilch Potifyeragiin
ohin Asyenataas Yegipyet nutagt Iosyeft toruulj ogson Manassye, Yefraim
hoyor. 21 Byeniaminy hovguud ni Byela, Byehyer, Ashbyel, Gyera,
Naaman, Yehi, Rosh, Muppim, Huppim, Ard boloi. 22 Tedgeer ni Iakovd
Rahyelyn toruulj ogson hovguud boloi. Ted bugd niileed arvan dorvuulee
yum. 23 Dany huu ni Hushim. 24 Naftaliin hovguud ni Iahzyeyel, Guni,
Iyezyer, Shillyem. 25 Edgeer ni Laban ooriin ohin Rahyeld avch ogson
Bilhagaas Iakovd toruulj ogson hovguud bogood bugd doloo yum. 26
Yegipyeted Iakovtai hamt irsen humuus ni tuunii beruudees gadna jaran
zurgaan hun baiv. Edgeer ni bugd Iakovaas garsan humuus yum. 27
Yeshpyeted torson Iosyefyn hovguud gevel hoyor bogood Yegipyeted

irsen Iakovynhan bugd dal boloi. **28** Iakov Goshyen uruu zamchluulahaar
Iudag uridaar Iosyeft ilgeej, ulmaar ted Goshyen nutagt hureltsen irjee. **29**
Iosyef hosogtergee beltgej, etseg Izrailitaigaa uulzahaar Goshyend hurch
ochood, tuund ooriigoo uzuulen, huzuugeer ni tevreed udtal uilav. **30**
Izraili Iosyeft handaj — Chinii amid baigaag harj, tsarai zusiig chini
nudeeree uzsenees hoish bi odoo uhiye gev. **31** Iosyef ooriin ah duu nar
bolon etsgiinhendee handaj — Bi ochij Faraond heliye. Bi tuund "Kanaand
baisan ah duu nar bolon etsgiinhen maani nad uruu hurch irlee. **32** Ted bol
honichid, ugaasaa mal mallasaar irsen uls. Ted mal surgee, hamag ed
horongoo avch irjee" geye. **33** Faraon ta naryg duudaad "Ta nar yuu
hiideg uls ve?" gej asuuhlaar ni Z**4** ta nar "Tany zarts bid bolon bidnii ovog
deedes har bagaasaa odii hurtel mal mallasaar irlee" gej heleerei.
Yegipyetchuud honichdod mash durgui uchir ta naryg Goshyen nutagt
suulgah bolno gev.

Ehlel 47

47:1 Iosyef Faraond ochood, — Minii etseg bolon ah nar maani mal sureg,
hamag ed horongoo avch, Kanaanaas hureltsen ireed, odoo Goshyen
nutagt baina geed **2** ah naraasaa tavan huniig songoj, Faraond
baraalhuuljee. **3** Faraon tuunii ah naraas — Ta nar yuu hiideg uls ve? gej
asuusand ted — Tany zarts bid honichid. Bid bolon bidnii ovog deedes
bugd tiim uls gev. **4** Ted bas Faraond handaj — Kanaan nutagt bolson
hund hetsuu gan zudad tany zarts bidnii mal sureg belcheergui bolson tul
bid end nutaglahaar hurch irlee. Tiimees zarts bidniig Goshyen nutagt
suulgaj ogno uu? gej helev. **5** Faraon Iosyeft handaj — Chinii etseg bolon
ah nar chini cham deer hurch irsen baina. **6** Yegipyetiin nutag chinii omno
baina. Chi etsgee, ah naraa ene nutgiin hamgiin sain gazart suulga. Tedniig
Goshyen nutagt suulga. Herev tednii dund chadvartai sain humuus baigaag
medvel, minii mal surgiig tedend hariutsuul gev. **7** Iosyef etseg Iakovaa
daguulj ireed, Faraond baraalhuuljee. Iakov Faraonyg yeroov. **8** Faraon
Iakovaas — Ta nas suuder hedtei ve? gej asuusand **9** Iakov Faraond — Bi
gazar oron heren yavsaar zuun guchin jil bolj baina. Bi tiim ch urt

naslaagui, ovog deedsiinhee nutag gazar selgen amidarsan on jiluuded
hureegui bolovch hund berhiig tuullaa gev. **10** Iakov Faraonyg yeroogood,
tendeesee garch odov. **11** Iosyef Faraony tushaasan yosoor etseg bolon ah
naraa tend suulgaj, Yegipyetiin hamgiin sain gazar Ramyesyes nutgiig
tedend omch bolgon ogchee. **12** Iosyef ooriin etseg, ah nar bolon
etsgiinhee buh ger bul, urhuuhduudiig ni hool hunseer hangah boljee. **13**
Gan zudad ulemj nervegdsenees buh nutagt hool hunsgui bolj, Yegipyet
bolon Kanaan nutag gan zudad uguiren tuildjee. **14** Iosyef ur taria
hudaldaj, Yegipyet bolon Kanaan nutgiin buh mongiig huraaj, Faraony
ordond avchrav. **15** Yegipyet bolon Kanaan nutgiinhan mongoo duusgajee.
Yegipyetchuud bugdeer Iosyeft irj — Bidnii hamag mongo duussan.
Bidend hool huns ogooch. Bid yaagaad tany omno uheh yostoi yum be?
gesend **16** Iosyef — Ta nar malaa avchirj og. Ta naryn mongo duussan
uchir bi malyn chini orond ur taria ogiye gejee. **17** Tegeed ted mal surgee
Iosyeft avchirj ogov. Iosyef tednii avchirsan aduu, honi, yamaa, uher bolon
iljignii orond hool huns ogchee. Iosyef buh mal surgiinh ni orond tedniig
ter jildee hool hunseer hangav. **18** Ter jil ongorch, daraachiin jil ni bolohod
humuus Iosyeft irj — Mongoo bugdiig ni duusgasnaa bid tanaas nuuhgui.
Mon mal sureg maani bugd ezen tanyh. Bidnii biye bolon gazar nutgaas
maani oor ezen tand ogoh yum yuu ch uldsengui. **19** Bid ch gazar
nutagtaigaa ezen tany omno yaagaad uheh yostoi yum be? Bidnii biyeiig
bolon gazar nutgiig maani hool hunseer hudaldaj av! Bid gazar nutagtaigaa
hamt Faraony bool zarts boltsgooyo. Bidend ur tariahairlaach. Tegvel
gazar nutag maani ch tsoljihgui gev. **20** Tiimees Iosyef Yegipyetiin buh
gazryg hudaldaj avaad, Faraond ogchee. Hund hetsuu olsgolond
nervegdsenees bolj, Yegipyetiin hun bur ooriinhoo gazryg hudaldav.
Tegeed gazar Faraonyh boljee. **21** Iosyef Yegipyetiin nutgiin neg zahaas
nogoo zah hurtel humuusiig hotuud uruu nuulgen shiljuuljee. **22** Harin
zovhon tahilchdyn gazryg l hudaldaj avsangui. Uchir ni tahilchid
Faraonaas huvi hurtdeg, Faraonaas ogdog hishig huviar hoollodog tul
gazraa hudaldsangui. **23** Iosyef ard tumend handaj — Bi onoodor ta naryg
bolon ta naryn gazryg Faraony toloo hudaldaj avsan yum. End ur taria
baina. Ta nar tuuniig gazartaa taritsgaa! **24** Ta nar urgatsaa huraaj, tavny

negiig ni Faraond ogood, uldsen dorvon huviig ni oorsoddoo avch, talbaid
tarih ur ba oorsoddoo bolon geriinhendee, ur huuhduuddee ogoh hool huns
bolgon heregletsgee! gesend **25** ted — Ta bidnii amiig avarlaa. Bid ezen
tany taalald bagtah boltugai! Bid Faraony bool boltsgooyo gelee. **26** Iosyef
urgatsynhaa tavny negiig Faraond orgoh yostoi gazryn huuli togtooson ni
onoodriig hurtel huchintei ajee. Zovhon tahilchdyn gazar l Faraonyh
bolsongui. **27** Izrailichuud Yegipyetiin Goshyen gazart nutaglan suuj, ter
gazryg omchlon, osoj onor otgonboltsgoov. **28** Iakov Yegipyetiin nutagt
arvan doloon jil amidran suuj, zuun dochin doloo nasaljee. **29** Izrailiin uheh
tsag ni oirtohod huu Iosyef oo duudaj, tuund handan — Bi odoo chinii
taallyg avsan bol chi garaa minii ogzgon door tavij, nadad enerel hair
bolon itgel naidvaraar handaach! Namaig Yegipyeted bitgii orshuulaarai!
30 Harin namaig ovog deedesteigee hamt noirsoh tsagt chi namaig
Yegipyetees avaachij, tedniig nutagluulsan gazart orshuulaarai! gejee.
Iosyef — Bi tany helsen yosoor hiine gej helev. **31** Iakov — Nadad
tangaragla gesend Iosyef tuund tangaraglaj, Izraili ornyhoo tolgoid sogdon
morgov.

Ehlel 48

48:1 Tuunees hoino hen negen hun Iosyeft — Etseg tani ovchtei baina gej
helsend tereer Manassye, Yefraim hoyor huugee avaad ochiv. — **2** Tany
huu Iosyef tan deer hurch irlee gej neg ni Iakovd helehed Izraili buh
huchee gargan oron deeree ondiij suuv. **3** Iakov Iosyeft handaj — Togs
huchit Burhan Kanaan nutgiin Luzd nadad uzegdej, yerooson bilee. **4**
Tereer nadad "Bi chamaig onor otgon bolgoj urjuulne. Bi chamaas olon
undesten bii bolgoj, ene gazryg chinii ur huuhduuded uurdiin omch bolgon
ogno" gejhelsen. **5** Namaig Yegipyeted cham deer ochihyn omno
Yegipyeted chamd torson Yefraim, Manassye hoyor huu chini miniih,
Ryeubyen,Simyeon hoyor shig miniih bolno. **6** Tednii daraa chamaas
torson huuhduud ni chiniih bolno. Ted ah narynhaa neriin dor tednii oviig
ovloh bolno. **7** Namaig Paddanaas ireh uyed, Yefrat hurehiin omnohon
Kanaan nutagt zam zuurtaa Rahyel nas barsan bogood bi tuuniig Yefrat

hurdeg zamd orshuulsan bilee. (Yefrat bol odoogiin Byetlyehyem). 8
Izraili Iosyefyn hovguudiig haraad, — Ed nar chini hen be? gesend 9
Iosyef — Ed nar bol end Burhanaas nadad hairlasan minii hovguud gej
etsegtee helev. Etseg ni — Odoo tedniig nad deer avchir! Bi tedniig
yerooye! gelee. 10 Izraili ondor nastai bolson tul nud ni muudaj, harj
chadahgui boljee. Iosyef hoyor huugee daguulan, etsegtee hurch ochihod
ter hovguudiig ni tevren unsev. 11 Tegeed Iosyeft handaj — Bi chinii
tsaraig harna gej hezee ch bodoogui. Getel Burhan chinii huuhduudiig ch
bas nadad haruullaa gev. 12 Iosyef etsgiinhee ovdgoos hoyor huugee
holduulaad, gazart sogdon morgov. 13 Iosyef hoyor huugee avaad,
Yefraimyg ooriinhoo baruun garaar Izrailiin zuun gar tald Manassyeg
ooriinhoo zuun garaar Izrailiin baruun gar tald gargan, etseg uruugaa
daguulan tuund dohoj ochiv. 14 Izraili baruun garaa sungan, baga huu
Yefraimyn tolgoi deer tavij, Manassye ni hediigeer tom huu ni bolovch
tuuniitolgoi deer zuun garaa zoruulen tavijee. 15 Tereer Iosyefyg
yeroogood — Minii ovog etseg Abraham, Torson etseg Isaak hoyortoi
alhaj baisan Burhan, Buhii l amidralyn mini tursh onoodriig hurtel asran
tetgesen Burhan, 16 Namaig eldev gai zovlongoosangijruulsan tenger elch
Ene huuhduudiig yerooj, Ted minii nereer bolon minii ovog etseg Abraham
Bas torson etseg Isaakiin maani nereer duuduulj, Gazar delhii deer onor
otgon bolgoh boltugai! gev. 17 Etseg ni baruun garaa Yefraimyn tolgoi
deer tavisnyg Iosyef haraad, setgeld ni niitseegui tul etsgiinhee baruun
garyg, Yefraimyn tolgoi deerees avch, Manassyegiin tolgoi deer tavih gev.
18 Tegeed etsegtee handaj — Ene bish ee, aav aa! Ene ni uugan huu, ta
baruun garaa tuunii tolgoi deer tavina uu? gesend 19 etseg ni tatgalzaj, —
Bi medej baina, huu mini. Bi medej baina. Ter bas negen ovog bolj, aguu
ih bolno. Harin duu ni tuunees ch iluu aguu ih bolj, ur udam ni olon
undesten bolno gej helev. 20 Tegeed ter odortoo tedniig yeroogood —
Izrailichuud ta naryn neriig barij "Burhan ta naryg Yefraim shig, Manassye
shig bolgoh boltugai!" hemeen yerooh bolnogeed Yefraimyg
Manassyegaas deeguur taviv. 21 Izraili Iosyeft handaj — Uheh tsag mini
bolloo. Harin Burhan ta nartai hamt baij, ta naryg ovog deedsiin tani gazar
uruu butsaah bolno. 22 Bi chamd ah nart chini ogsnoosoo neg huvi iluug

ogno. Uuniig bi amorichuudaas idd, numaaraa bulaan avsan yum gev.

Ehlel 49

49:1 Iakov huuhduudee duudan — Ta nar tsuglartsgaa. Bi ta nart ireeduid
yuu boloh tuhai helj ogiye. **2** Iakovyn hovguud ee! Ta nar tsuglartsgaaj,
sonsotsgoo! Etseg Izrailiinhaa ugiig sonsotsgoo! **3** Ryeubyen, chi bol minii
uugan huu. Minii huch chadal, Sur huchnii mini ohi, Tsog javhlangiin orgil,
Erch chadlyn deed bolovch **4** Us shig burgilj baisan uchir Chi erch
chadlyn deed bolj chadahgui. Chi etsgiinhee oron deer garch, buzarlasan.
Ter minii oron deer garsan yum. **5** Simyeon, Lyevi hoyor ah duus. Tednii
ild bol hargislalyn zevseg yum. **6** Suns mini, tednii huivaldaand buu
oroltsog. Oyuun sanaa mini, tednii uulzaltad buu negdeg. Ted uur
hilengeeree hun alj, Oorsdiin dur zorgooroo uhriin holiin shormosiig
tasaljee. **7** Tednii uur dogshin shiruun, Hilen ni hargis hertsgii uchir haraal
ideg! Bi tedniig Iakovyn dund huvaaj, Izrailiin dund taraana. **8** Iuda!
Chamaig ah duu nar chini magtan orgomjloh bolno. Gar chini daisnyhaa
hooloig bagalzuurdah bolno. Etsgiin chini hovguud chinii omno sogdon
bohiih bolno. **9** Iuda, chi bol arslangiin guyeg yum. Huu mini! Chi barisan
olzoo orhin bosov. Ter myaraan arslan shig hevtene. Arslan bolohynh ni
huvid, hen tuuniig bosgohoor zurhleh ve? **10** Shilog irtel haany tayag
Iudagaas salahgui. Zahiragchiin shiidem tuunii holiin hoorondoos salahgui.
Buh hun tuuniig duulgavartai dagah bolno. **11** Iljgee usan uzmiin modnoos
uyaj, Dudrangaa hamgiin saihan usan uzmiin modnoos uyaj, Huvtssaa
darsand, nomrogoo usan uzmiin shuusend ugaana. **12** Darsnaas bolj nud
niulaij, Suunees bolj shud ni tsaih bolno. **13** Zyebulun dalain eregt amidran
suuj, Usan ongotsny zogsooltoi bolj, Bas nutgiinh ni hil hyazgaar Sidon
hurtel orgojino. **14** Issahar ni honiny hashaany hoorond hevtdeg huch
saitai iljig yum. **15** Tereer amrah gazraa haraad, Sain gej tootsood, Moroo
dooshluulj, Achaagaa uureed, Hund huchir daramtan door zaragdana. **16**
Dan ni Izrailiin negen ovgiin huvid, Ard olnoo shuuh bolno. **17** Dan zamyn
hajuugiin mogoi, Moriny osgiig hatgaj, Unaj yavaa ezniig ni aragsh
unagadag zamyn hajuugiin hort mogoi bolno. **18** EZEN mini, bi Tany

avralyg huleedeg. 19 Gad ni tseregt dovtluulah bolovch Tednii araas hooj
dovtolno. 20 Ashyeryn hool huns tos daaj, Tereer haany amtat hoolyg
zehej ogno. 21 Naftali ni uyangat hooloigoor duuldag erh duraaraa sogoo
yum. 22 Iosyef ni ur jims ihtei saglagar mochir. Bulgiin dergedeh saglagar
mochir, Ter mochir ni hanyg davan urgana. 23 Mergen harvaachid tuuniig
hargislan harvaad, Nehen hooson bolovch 24 Iosyefyn num bat beh, Gar ni
huchtei baih bogood Ene ni Iakovyn Togs Huchit Negenii garaas, Izrailiin
Had boloh Honichin garah bolno. 25 Chinii etsgiin Burhanaar damjin
Tuunees chamd tuslah bolno. Togs Huchit Negeneer damjuulan, Tereer
chamaig yerooh bolno. Ene ni deed tengeriin yerool, Door gunii yerool,
Hoh ba umain yerool bolno. 26 Chinii etsgiin yerool bol Minii ovog
deedsiin yerooloos ch iluu baij, Monh uulsyn hyazgaargui shig Ter yerool
ni Iosyefyn terguun deer, Ah duusiinhee dundaas todron garagchiin zulai
deer ergej irne. 27 Byeniamin ni olzoo urj tastagch chono. Oglooguur ter
barisnaa idej, udsheer olzoo huvaana gev. 28 Edgeer ni Izrailiin arvan
hoyor ovog baijee. Ene bol tedniig yeroohdoo etsgiinh ni helsen ug yum.
Tereer hun tus burd tohiroh yerooliig hairlajee. 29 Tereer tedend zahiran
helsen ni — Bi ovog deedes uruugaa butsna. Namaig hitchuudiin Yefrony
tal dahi aguid baigaa ovog deedestei maani hamt orshuulaarai. 30 ter agui
bol Kanaan nutagt, Mamryegiin omno, Mahpyelagiin talbaid bii. Abraham
ter aguig talbaitai ni hamt orshuulgyn gazar bolgohoor hitchuudiin
Yefronoos hudaldaj avsan yum. 31 Abraham bolon ehner Sara ni tend
orshuulagdsan bogood Isaak bolon tuunii ehner Ryebyeka mon tend
orshuulagdsan bilee. Bi bas Lyeagaa tend orshuulsan yum. 32 Ter talbai ba
tendhiin aguig hitchuudiin hovguudees hudaldaj avsan gev. 33 Iakov
hovguuddee zahiasaa helj duusaad, holoo humin orondoo hiij, etssiinhee
amisgaag avaad, ovog deedes uruugaa odjee.

Ehlel 50

50:1 Iosyef etsgiinhee tolgoin deer bohiin uilj, unseed, 2 uilchlegch emch
nartaa etsgiinhee biyend gugel hiilgeheer tushaasand emch nar ni Izrailid
ter yosoor uildev. 3 Tuuniig butendochin honogiin tursh hiiv. Ene ni

gugliig hiij duusahad shaardagdah hugatsaa yum. Yegipyetchuud tuunii
hoinoos dalan honog gashuudjee. 4 Gashuudlyn hugatsaa ongormogts
Faraony ordnyhond handaj, Iosyef helsen ni — Herev bi odoo ta naryn
taalald niitssen bol ta nar minii ene ugiig Faraond sonorduulj ogno uu? 5
Etseg mini nadaar tangaragluulj helehdee "Uheh tsag mini bolloo. Kanaan
nutagt oortoo uhaj beltgesen orshuulgyn gazart mini namaig orshuulaarai!"
gesen bilee. Tiimees namaig yavuulj, etsgee orshuulahyg bolgoono uu? Bi
tegeed ergej iriye gev. 6 Faraon — Etsegtee tangaraglasan yosoor, chi
yavaad etsgee orshuul gev. 7 Iosyefyg etsgee orshuulahaar yavahad
Faraony buh tushmel, tuunii ordny ihes deedes, Yegipyetiin buh ihes
deedes, 8 mon Iosyefyn buh geriinhen, tuunii ah duu nar, tuunii etsgiin ger
buliinhen tuuntei hamt yavjee. Zovhon tednii huuhed bagachuud bolon mal
sureg ni Goshyend uldjee. 9 Tsergiinhnii tereg, moriton bas Iosyefyg
dagaldjee. Ter heseg ni mash olon hun baijee. 10 Ted Iordan golyn nogoo
ereg deer Atadyn utrem deer hurch irenguutee changaar uilaldan, guneer
emgenetsgeev. Iosyef tend etsgiinhee hoinoos doloo honogiin tursh
gashuudjee. 11 Tend orshin suugch kanaanchuud Atadyn utrem deer
bolson gashuudlyg haraad — Yegipyetchuudiin mash tom gashuudal bolj
baina hemeen yariltsatsgaav. Tiim uchraas Iordan golyn nogoo ergiin ter
gazryg Abyelmizraim hemeen nerleh boljee. 12 Iakovyn hovguud
etsgiinhee tushaasan yosoor bugdiig guitselduulev. 13 Iakovyn hovguud
etsgee Kanaan nutag uruu avchraad, Mamryegiin omno orshih
Mahpyelagiin talbai dahi aguid orshuulav. Ter gazryg Abraham
hitchuudiin Yefronoos talbaitai ni hamt hudaldaj avaad, orshuulgyn gazar
bolgoson baiv. 14 Iosyef etsgee orshuulaad, hamt yavsan ah duu nar bolon
etsgiig ni orshuulahad yavsan busad buh humuustei hamt Yegipyetdee
butsaj irjee. 15 Iosyefyn ah duu nar etsgiinhee nas barsnyg haraad —
Herev Iosyef bidnii esreg os sanaj, oort ni bidnii hiisen buh gem horyg
bidend erguulj hiih gevel yaah ve? hemeen yariltsatsgaav. 16 Tegeed ted
Iosyeft hel damjuulj — Etseg chini nas barahynhaa omno 17 "Ah nar chini
chamd gem horyg hiisen bolovch tednii buruu nugliig chi odoo uuchlaarai
gej ta nar Iosyeft hel" gesen uchir ta etsgiinhee Burhany zarts bidnii gem
nugliig odoo uuchilna uu? gej helsend tednii ugiig sonsood,Iosyef uilav. 18

Ah nar ni tuunii omno ochij sogdon — Bid bol tany zarts nar gesend **19**
Iosyef tedend handaj — Bitgii aitsgaa. Bi yaahin Burhanyg orloj boloh
bilee? **20** Ta nar namaig horloh gesen bolovch Burhan onoodriinh shig ui
olon hunii amiig avrahyn toloo tuuniig sainaar erguulsen yum. **21** Ta nar
odoo bitgii aitsgaa. Bi ta naryg bolon huuhduudiig chini tetgen tejeeye gej
heleed, tedniig taivshruulj, ninjin setgeleer yariltsav. **22** Iosyef etsgiinhee
ger buliinhentei hamt Yegipyeted suugaad zuun arvan jil naslan, **23**
Yefraimyn hovguudiin gurvan uyeiig uzej, bas Manassyegiin huu Mahiryn
hovguud ch Iosyefyn ovor deer osjee. **24** Iosyef ah duu nartaa handaj —
Bi uhevch Burhan ta nart tuslahaar hurch ochij, ta naryg ene gazraas
daguulan gargaad, Abraham, Isaak, Iakovd tangaraglasan ter gazart
avaachna geed, **25** Iosyef bas Izrailiin huuhduudeer tangaragluulaad,
helsen ni — Burhan ta nart zaaval tuslahaar irne. Tegeed ta nar minii
yasyg endees avch yavaarai gev. **26** Tegeed Iosyefyg zuun arvan nasandaa
uhsend ted tuunii biyend gugel hiigeed, Yegipyeted avsaljee.

Egipetees Garsan ni 1

1:1 Oorsdiin geriinhniig daguulj Iakovtai hamt Yegipyeted ochson Izrailiin
hovguudiin ners gevel, 2 Ryeubyen, Simyeon, Lyevi ba Iuda, 3 Issahar,
Zyebulun ba Byeniamin, 4 Dan ba Naftali, Gad ba Ashyer nar yum. 5
Iakovyn ur udam bugd dalan hun baiv. Harin Iosyef Yegipyeted baisan. 6
Iosyef, tuunii ah duu nar bolon ter uyeiinhen bugd nas barav. 7 Gevch
Izrailiin hovguud oson, ulam urjij, olshron, ontsgoi huchtei bolj, ter gazryg
duurgev. 8 Iosyefyg medehgui shine haan Yegipyeted garch irev. 9 Ter
ooriin ard tumend — Uzegtun! Izrailiin hovguudiin ard tumen bidnees
olon, bas huchtei bolloo. 10 Tedend nariin uhaanaar handatsgaaya.
Tegehgui bol ted olon bolj, dain garah uyed bidniig uzen yaddag
humuustei niilj, bidnii esreg baildaj, ene gazraas garah bolno gev. 11
Tiimees tedniig hund huchir ajlaar zovoohyn tuld tednii deer ajlyn darga
naryg taviv. Ted Faraond zoriulj Pitom bolon Raamsyes gedeg aguulah
hotuudyg bariv. 12 Gevch tedniig hedii chinee zovooh tusam ted todii
chinee urjij, ulam bur tarhlaa. Tiimees yegipyetchuud Izrailiin hovguudees
bolj aidast avtav. 13 Yegipyetchuud Izrailiin hovguudiig hund huchir ajild
albadan shahav. 14 Tedend onooson hund huchir ajluud boloh shavar
zuurah, toosgo tsohih bolon heeriin yanz buriin ajlaar yegipyetchuud tednii
amidralyg gashuun zovlontoi bolgov. 15 Daraa ni Yegipyetiin haan Shifra
ba Pua gedeg yevryei eh barigchdad — 16 Ta nar yevryei
emegteichuudiig eh barih uyedee, toroh sandal deer tedniig ajiglaj
baigaad, herev huu torvol uhuulj, harin ohin torvol amid uldee gev. 17
Harin eh barigchid Burhanaas emeej, Yegipyetiin haany tushaasnaar
hiilgui, harin hovguudiig amid uldeev. 18 Tiimees Yegipyetiin haan eh
barigchdyg duudaj, tedend — Ta nar yuund iim yum hiij, hovguudiig amid
uldeev? gev. 19 Eh barigchid Faraond — Yevryei emegteichuud yegipyet
emegteichuudtei adilgui yum. Ted eruul chiireg bolohoor eh barigchiig
irehees omno torson baidag gej hariulav. 20 iimees Burhan eh barigchdad
sainaar handsan. Ard tumen olshirch mash huchirheg bolov. 21 Eh
barigchid Burhanaas emeesen tul Ter tedend ger bul bii bolgon ogov. 22
Tegehed Faraon buh ard tumendee — Shineer torson huu buriig ta nar Nil

morond hayaj, ohin buriig amid uldee gej tushaav.

Egipetees Garsan ni 2

2:1 Lyeviin geriin negen hun yavj, Lyeviin ohinyg avav. **2** Ter emegtei
jiremselj huu toruulsen bogood huugiinhee saihnyg uzehdee tuuniig gurvan
sar nuuv. **3** Gevch tuuniig tsaashid nuuj chadahgui bolmogtsoo tuund
zoriulan zegsen sags avch, baragshin bolon davirhaigaar burev. Ter tuun
dotor huuhdee hiij, Niliin ergiin zegsen dund taviv. **4** Huud yuu
tohioldohyg medehiin tuld tuunii egch zaiduu zogsoj baiv. **5** Faraony ohin
usand orohoor Nil uruu irj, tuunii shivegchid Niliin ergeer yavtsgaaj baiv.
Zegsen dund sags baihyg ter haraad, shivegchnee ilgeej tuuniig
avchruullaa. **6** Ter neej harsand, negen huu uilj bailaa. Ter tuuniig orovdon
— Ene bol yevryeichuudiin huuhduudiin neg ni baina gej helev. **7** Tuunii
egch ni Faraony ohind — Bi yavj, yevryei emegteichuudees tany toloo
huuhdiig asrah asragchiig duudah uu? gev. **8** Faraony ohin tuund — Yav!
gehed, ohin yavj, huuhdiin ehiig duudlaa. **9** Faraony ohin tuund — Ene
huuhdiig avch, nadad asarch og. Bi chamd holsiig ni ogno gev. Tegeed ter
emegtei, huuhdiig avch asrav. **10** Huuhdiig osoj tom bolohod, emegtei
tuuniig Faraony ohind avaachsan bogood tertuunii huu bolov. Tereer huug
Mosye gej nerleed — Uchir ni bi tuuniig usnaas gargaj avsan yum gej
oguuljee. **11** Mosye osoj tom bolood negen odor ooriin ah duu nar uruu
ochij, tednii hund huchir ajlyg harav. Ooriinh ni ah duu boloh neg yevryei
huniig yegipyet hun zodoj baihyg ter uzev. **12** Ter iish tiish haraad, hungui
baihyg uzmegtsee, monooh yegipyet huniig alj, tuuniig elsend nuuv. **13**
Tuuniig daraa odor ni ochihod, hoyor yevryei hun zodoldoj baigaa
uzegdev. Ter buruutand handan — Chi yuund horshoo zodno ve? gesend,
14 harin nogoo hun — Hen chamaig bidnii deer zahiragch, esvel
shuugcheer tavisan yum be? Chi yegipyet huniig alsan shigee namaig bas
alah gej baina uu? gesend, Mosye aij — Hereg uneheer ilerchee gej helev.
15 Faraon ene hergiin tuhai sonsood, Mosyeg alahaar erlee. Harin Mosye
Faraony nudnees zugtaj, Midian gazart amidrav. Ter hudgiin derged
suulaa. **16** Midiany tahilch doloon ohintoi ajee. Ted us tatahaar ireed,

etsgiinhee honin surgiig uslahyn tuld ongotsnuudyg duurgev. 17 Getel
honichid ireed tedniig hoohod Mosye bosoj, ohidod tuslaad, honin surgiig
ni uslav. 18 Ted oorsdiin etseg Ryeuyeld irehed, ter — Onoodor ta nar
yuund iim hurdan irev? gej asuuv. 19 Ted — Neg yegipyet hun bidniig
honichdyn garaas hamgaalsan. Tuugeer ch barahgui, ter bidend us tatan
ogch, honin surgiig usalsan gejee. 20 Ter ohiddoo — Ter hun haana baina?
Ta nar yaagaad tuuniig orhiv? Tuuniig duudaad dailagtun! gej helev. 21
Mosye ter huntei hamt amidrahyg zovshoorson bogood Ryeuyel ooriin
ohin Zipporag Mosyed ogchee. 22 Tegeed ter huu toruulsend, Mosye
tuund Gyershom gedeg ner ogood — Bi hunii gazart hari hun bolson yum
gej helev. 23 Urt hugatsaa ongorch, Yegipyetiin haan nas barav. Izrailiin
hovguud boolchloloos bolj sanaa aldan, uiljee. Boolchloloos bolj tuslamj
guisan tednii hashhiraan Burhand hurev. 24 Burhan tednii yooloh duug
sonsoj, Abraham, Isaak, Iakovtai baiguulsan Ooriin gereeg sanav. 25
Burhan Izrailiin hovguudiig harj anhaarav.

Egipetees Garsan ni 3

3:1 Mosye ooriin hadam etseg Midiany tahilch Iyetrogiin honin surgiig
hariulj baiv. Ter surgiig tsoliin baruun tadd avaachij, Burhany uul Horyebt
hurchee. 2 EZENii tenger elch butan dotroos galyn dol dund tuund
uzegdev. Uzegtun, butand gal durelzej baisan bolovch but shatahgui
baigaag Mosye harlaa. 3 Tegeed Mosye — But yaagaad shatahgui baigaa
ene gaihamshigt uzegddiig odoo bi ochij harah yostoi gelee. 4 Tuunii
harahaar ergehiig EZEN haraad, bugay dundaas Burhan tuuniig duudan —
Mosye! Mosye! gesend, ter — Bi end baina gej oguulev. 5 Tegtel Ter —
Naashaa buu oirt! Chinii zogsoj baigaa gazar bol ariun gazar uchraas chi
holoosoo shaahaigaa tail gej aildav. 6 Mon — Bi chinii etsgiin Burhan,
Abrahamyn Burhan, Isaakiin Burhan, Iakovyn Burhan gej aildsand, Mosye
Burhanyg uzehees aij, nuuree nuuv. 7 EZEN — Yegipyeted baigaa Ooriin
ard tumnii zovlong Bi saitar harj, darlagchdaas ni bolson tednii
hashhiraanyg sonsloo. Uchir ni Bi tednii zovlong medsen. 8 Tiimees
tedniig yegipyetchuudiin garaas choloolj, ter gazraas gargan, kanaan, hit,

amori, pyeriz, hivi, bolon iyebuschuudyn gazar boloh suu balaar byalhsan
saihan uudam nutag uruu avaachihaar Bi buuj irlee. 9 Uzegtun, Izrailiin
hovguudiin hashhiraan Nadad hursen. Tsaashilbal yegipyetchuud tedniig
herhen darlaj baigaag ch Bi harsan. 10 Tiimees, odoo naash ir. Bi chamaig
Faraon uruu ilgeej, chamaar Ooriin ard tumen boloh Izrailiin hovguudiig
Yegipyetees avchruulya gev. 11 Gevch Mosye Burhand — Faraon uruu
ochij, Izrailiin hovguudiig Yegipyetees gargah gedeg bi hen yum be? gej
helsend, 12 Ter — Bi chamtai zaaval hamt baina. Chi ard tumniig
Yegipyetees gargan avchraad, ta nar ene uuland Burhand morgono. Ene ni
chamd Minii chamaig ilgeesnii temdeg bolno gej aildav. 13 Tegehed
Mosye Burhand — Haraach. Bi Izrailiin hovguud uruu ochij, tedend "Ta
naryn ovog deedsiin Burhan namaig ta nar uruu ilgeev" gej helehed, ted
nadaas "Tuunii ner hen be?" gej asuuval, bi tedend yuu gej heleh ve? gev.
14 Burhan Mosyed — Bi bol "Bi baidag" gev. Tegeed Ter — Izrailiin
hovguuded chi "«Bi baidag» namaig ta nar uruu ilgeev" gej hel gelee. 15
Tsaash ni Burhan Mosyed — Izrailiin hovguuded chi "Ta naryn ovog
deedsiin Burhan, Abrahamyn Burhan, Isaakiin Burhan, Iakovyn Burhan
boloh EZEN namaig ta nar uruu ilgeev" gej hel. Ene bol monhod Minii ner
bogood uyeiin uyed Minii dursgalt ner yum. 16 Yavj, Izrailiin ahmaduudyg
hamtad ni tsugluulan "Ta naryn ovog deedsiin Burhan, Abraham, Isaak,
Iakovyn Burhan EZEN nadad uzegden «Bi ta naryg uneheer anhaarch,
Yegipyeted ta nart yuu tohioldsonyg harav. 17 Tiimees ta naryg
Yegipyetiin zovlongoos gargaj, suu balaar byalhsan nutag kanaan, hit,
amori, pyeriz, hivi, iyebuschuudyn nutag uruu avaachna gej Bi aildlaa»"
gej hel. 18 Ted chinii ugiig sonsono. Chi Izrailiin ahmaduudtai hamt
Yegipyetiin haan uruu ochood "Yevryeichuudiin Burhan EZEN bidentei
uulzsan. Tiimees odoo bid oorsdiin Burhan EZENd tahil orgohiin tuld tsol
uruu gurvan odriin ayand yavahyg bidend zovshoorooch!" gej hel. 19
Harin huchit mutraar tsohihoos naash Yegipyetiin haan ta naryn yavahyg
zovshoorohguig Bi medej baina. 20 Bi Ooriin mutraa sungaj, Yegipyetiin
gold uildeh buhii l gaihamshguudaaraa ter ulsyg tsohisny daraa ter ta
naryg yavuulna. 21 Bi yegipyetchuudiin nuden deer ene ard tumend hair
enerliig soyorhoh bolno. Ta nar yavahdaa gar hooson yavahgui. 22 Harin

emegtei hun bur horshoosoo bolon gert ni amidardag emegteigees alt,
mongon edlel ba huvtsas guij avaad, hovguud ohiddoo omsgoj zuulge.
Ingej ta nar yegipyetchuudiig tonoh bolno gev.

Egipetees Garsan ni 4

4:1 Tegehed Mosye hariulan — Herev ted nadad itgehgui, minii ugiig
sonsohgui bol yaah ve? Uchir ni ted "EZEN chamd uzegdeegui" gej helj
magadgui gev. **2** EZEN tuunees — Chinii gart baigaa chini yuu ve? gej
asuuhad, ter — Tayag gej hariulsand **3** Ter — Tuuniigee gazar haya gej
aildav. Ter tayagaa gazar hayahad, tayag ni mogoi bolsond Mosye tuunees
zugtav. **4** Harin EZEN Mosyed — Garaa sungan suulnees ni bari gelee.
Ter garaa sungan tuuniig barihad, mogoi gart ni tayag bolov. — **5** Ene ni
tednii ovog deedsiin Burhan, Abrahamyn Burhan, Isaakiin Burhan,
Iakovyn Burhan EZEN chamd uzegdseniig tedend itguulehiin tuld yum gej
aildav. **6** EZEN tsaash ni tuund — Odoo garaa ovortoo hii gev. Ter
ovortoo garaa hiigeed gargaj irehed, gar ni tsas shig tsagaarch uyaman
ovchtei bolson baiv. **7** EZEN — Garaa dahiad ovortoo hii! gev. Ter
ovortoo garaa dahin hiigeed ovroosoo gargaj irehed, gar ni biyeiinh ni
busad heseg shig eruul bolson bailaa. — **8** Hervee ted chamd itgehgui,
ehnii temdgiin duu hooloig sonsohgui bol daraagiin temdgiin duu hooloind
itgej boloh yum. **9** Harin herev ted ene hoyor temdegt ch ul itgej, chinii
ugiig sonsohgui bol chi Nilees us avch, huurai gazart asga. Nilees chinii
avsan us huurai gazart tsus bolno gev. **10** Mosye EZENd — Ezen mini,
ochigdor ch, urjigdar ch, Ta zartstaigaa yarij ehelsnees hoish ch, bi hezee
ch uran ugtei baigaagui. Uchir ni bi hel yaria muu, modon heltei hun gej
hariulav. **11** EZEN tuund — Hen hunii amyg buteesen be? Hen huniig
helgui, esvel dulii, haraatai, esvel sohor bolgodog ve? EZEN Bi bish gej
uu? **12** Tiimees odoo yav! Bi Ooroo chinii amtai hamt baij, chinii yuu
helehiig chamd zaana gev. **13** Harin ter — Oo, Ezen, Ta hussen hunee
yavuulaach! gesend **14** EZENii uur hilen Mosyegiin esreg badarch —
Lyevi hun Aaron gedeg ah chamd baihgui yuu? Ter hel yaria saitaig Bi
medne. Uzegtun, ter chamtai uulzahaar garch irj baina. Ter chamaig

haraad zurhendee bayarlana. 15 Chi tuuntei yarij, ugee helj og. Bi chinii
bolon tuunii amtai hamt baina. Bi ta naryn yuu hiihiig chini ta nart zaana.
16 Ter chinii orond ard tumentei yarina. Ter chinii amyg orlono. Chi tuund
Burhan shig baina. 17 Chi ene tayagiig gartaa barij, uugeer temdguudiig
uildene gej aildav. 18 Tegeed Mosye tendees holdoj, hadam etseg
Iyetrogiind butsan ochood, tuund — Bi Yegipyeted baigaa ooriin ah duu
nar uruu butsan ochij, tednii amid esehiig harmaar baigaa tul namaig
yavuulaach gesend Iyetro Mosyed — Amar taivan yav daa gej helev. 19
Midiand EZEN Mosyed handan — Yegipyet uruu butsan och. Chinii
amiig erelhiilj baisan buh hun uhsen gej aildav. 20 Ingeed Mosye ehner,
hovguudee avch tedniig iljig unuulaad, Yegipyet nutag uruu butsan yavav.
Burhany tayagiig Mosye gartaa avlaa. 21 EZEN Mosyed — Chi
Yegipyeted butsaj ochood, gart chini Minii ogson buh gaihamshgiig
Faraony omno uild. Harin Bi tuunii zurhiig hatuu bolgoh bogood ter ard
tumniig yavuulahgui. 22 Tegehed chi Faraond "EZEN ingej aildaj baina.
«Izraili bol Minii huu, Minii uugan hovguun. 23 Tiimees Bi chamd "Minii
huug yavuul. Ter Nadad uilchleg" gesen bolovch chi tuuniig yavuulahaas
tatgalzsan. Uzegtun, Bi chinii huug, uugan hovguuniig chini alna»" hemeen
hel gev. 24 Zam dahi honogloh gazart EZEN tuuntei uulzaad, tuuniig
uhuuleh gev. 25 Tegehed Zippora tsahiur chuluu avch, huugiinhee
hovchnii arisyg ogtlood, tuuniig Mosyegiin hold hayaj, — Chi uneheer
minii tsusan nohor gej helev. 26 Tegehed Ter Mosyeg taviv. Ter uyed
Zippora "Chi tsusan nohor mon" gej helsen ni hovch hondoltoos bolson
yum. 27 EZEN Aarond — Tsold Mosyetei uulzahaar yavagtun gev. Ter
yavj, Burhany uuland tuuntei uulzaj, tuuniig unsev. 28 Mosye ooriig ni
ilgeesen EZENii buh ug ba oort ni tushaasan buh temdguudiig Aarond
helev. 29 Mosye, Aaron nar hamt yavj, Izrailiin hovguudiin buh
ahmaduudyg tsugluulaad, 30 EZENii Mosyed aildsan buh ugsiig Aaron
yariv. Daraa ni ter ard tumnii omno temdguudiig uzuulev. 31 Tegehed ard
tumen itgev. EZEN Izrailiin hovguudiig anhaarch, tednii zovlong harsnyg
ted sonsood, doosh bohiij, morgoloo.

Egipetees Garsan ni 5

5:1 Uunii daraa Mosye, Aaron nar Faraond ochij — Izrailiin Burhan
EZEN iinhuu aildaj baina. "Minii ard tumniig yavuul. Ted tsold Nadad
bayaryn yoslol uildeg" gej helev. **2** Harin Faraon — EZEN gegch hen
bolood, Izrailiig yavuul gesen Tuunii ugiig Bi dagah yostoi yum be? Bi
EZENiig medehgui, Izrailiig ch yavuulahgui gej helev. **3** Ted —
Yevryeichuudiin Burhan bidentei uulzsan. Tsol uruu gurvan odriin ayand
bidniig yavuulaach. Bid oorsdiin Burhan EZENd tahil orgoo. Es tegvel
Ter biden deer tahal bolon selemtei buuna getsgeev. **4** Harin Yegipyetiin
haan teDend — Mosye, Aaron nar aa! Ta nar yuund ard tumniig ajlaas ni
hondiiruulne ve? Yavj oorsdiinhoo ajlyg hii gev. **5** Faraon — Har, ene
gazryn ard tumen edugee mash olon. Ta nar tednii ajlyg zogsooj baina gej
bas helev. **6** Ingeed ter odor Faraon ard tumnii deer bui ajlyn darga nar
bolon hargalzagchdad zarlig buulgaj, — **7** Ta nar ard tumend toosgo
hiihed ni zoriulj uridynh shigee surel ogdgoo tsaashid boli. Ted yavj,
oorsoddoo surel huraag. **8** Harin tednii urid hiij baisan toosgyg ter toogoor
ni hiilge. Ta nar toog ni buu has. Ted zalhuu uchir "Bidniig yavuulaach.
Oorsdiin Burhand tahil orgoo" gej hashhirch baina. **9** Tednii ajlyg bur
hund bolgovol ted tuuniigee hiij, hudal ugsiig anhaarahaa bolino gev. **10**
Ingeed ard tumnii ajlyn darga nar ba hargalzagchid garch iren, ard tumend
— Faraon ingej hellee. "Bi ta nart surel ogohgui. **11** Ta nar yavj, oldoh
gazraas ni oorsoddoo surel tuutsgee. Harin ta naryn ajlaas ogthon ch
hasahgui" gev. **12** Ard tumen surliin orond tariany yozoor tuuhiin tuld
Yegipyetiin buh nutgaar tarhav. **13** Ajlyn darga nar tedniig shavduulj, —
Ta nart surel baisan uye shig oorsdiinhoo ajlyg, odriinhoo hergiig odort ni
guitsetge gev. **14** Izrailiin hovguudiin hargalzagchid zoduulj — Ta nar
ochigdor, onoodor yaagaad uridyn adil toogoor toosgo hiij guitsetgeegui
ve? gej asuugdav. Tedniig Faraony ajlyn darga nar tomilson ajee. **15**
Izrailiin hovguudiin hargalzagchid yavj, Faraond — Ta yaagaad ooriinhoo
booluudad ingej handana ve? **16** Tany booluudad yamar ch surel ogohgui
atlaa "Toosgo hii" gej ted helj baina. Uzegtun, tany booluud zoduulj
baigaad tany ard tumen buruutai gej gomdol meduulev. **17** Harin ter — Ta
nar zalhuu, zalhuu baina. Tiimees ta nar "Bidniig yavuulaach. EZENd tahil
orgoo" getsgeej baina. **18** Tiimees odoo yavj ajillatsgaa. Ta nart surel

ogohgui bolovch ta nar togtooson hemjeegeer toosgo hiih yostoi gej
helev. 19 "Ta nar odor buriin toosgyg ogthon ch hasah yosgui" gesniig
Izrailiin hovguudiin hargalzagchid sonsood, oorsdod ni ui gashuu
uchirsnyg medev. 20 Ted Faraonyhaas garch ireed, tedniig huleen zogsoj
baisan Mosye, Aaron nartai taaraldav. 21 Ted Mosye, Aaron nart — Ta
nar Faraon bolon tuunii zarts naryn nudend bidniig jigshuurt zuil bolgon,
bidniig aluulah gej tednii gart selem ogch baigaa tul EZEN ta naryg haraad
shuuh boltugai! gej helev. 22 Mosye EZENd butsan irj, — Oo, Ezen, Ta
yaagaad ene ard tumniig iim gaid uchruulsan be? Ta yuund namaig
yavuulsan yum be? 23 Bi Tany nereer yarihaar Faraon uruu irsen ter
tsagaas hoish ene ard tumend ter ih gai tariv. Ta Ooriinhoo ard tumniig
ogthon ch avarsangui gej oguulev.

Egipetees Garsan ni 6

6:1 EZEN Mosyed — Namaig Faraond yuu hiihiig odoo chi harna. Minii
huchit mutraas bolj ter tedniig yavuulna. Minii huchit mutraas bolj ter
tedniig nutgaasaa hooh bolno gev. 2 Burhan tsaash ni Mosyetei yarin,
tuund — Bi bol EZEN. 3 Bi Abraham, Isaak, Iakovd Togs huchit
Burhanaar ilersen. Harin EZEN gedeg Ooriinhoo nereer Bi Ooriigoo
tedend meduuleegui. 4 Bi mon tedend Kanaan gazar buyuu tenuuchilj
baisan gazryg ni ogohoor Ooriin gereeg tedentei baiguulsan. 5 Bi
Yegipyetiin boolchlold orson Izrailiin hovguudiin ui gashuug sonsoj,
Ooriin gereeg sanalaa. 6 Tiimees Izrailiin hovguuded ingej hel. "Bi bol
EZEN. Yegipyetchuudiin hund achaan dooroos Bi ta naryg gargaj, tednii
boolchloloos ta naryg cholooloh bolno. Sungasan mutar bolon augaa
shiitgeluudezr Bi ta naryg avarna. 7 Tegeed Bi ta naryg Ooriinhoo ard
tumen bolgoj, Bi ta naryn Burhan bolno. Bi bol ta naryg yegipyetchuudiin
hund achaan dooroos gargasan ta naryn Burhan EZEN gedgiig ta nar
medeh bolno. 8 Bi Abraham, Isaak, Iakovd ogohoor tangaraglasan ter
gazar uruu ta naryg avaachij, tuuniig ta nart ov bolgon ogno. Bi bol
EZEN" gej aildav. 9 Mosye uuniig Izrailiin hovguuded ulamjilsan bolovch
ted gomdson setgel bolon hund ajlaas bolj Mosyeg sonssongui. 10 EZEN

Mosyed handan — **11** Yavj, Izrailiin hovguudiig nutgaasaa yavuulahyg
Yegipyetiin haan Faraondhelgev. **12** Gevch Mosye EZENii omno —
Uzegtun, Izrailiin hovguud namaig sonsoogui baihad Faraon namaig
herhen sonsoh bilee. Uchir ni bi uran tsetsen yarij chadahgui gev. **13**
EZEN Mosye, Aaron nart helj, Yegipyetiin nutgaas Izrailiin hovguudiig
avchrahyn tuld Izrailiin hovguud bolon Yegipyetiin haan Faraony talaarh
uurgiig tedend ogov. **14** Edgeer ni tednii etsguudiin geruudiin
terguulegchid boloi. Izrailiin uugan huu Ryeubyenii hovguud ni Hanoh,
Pallu, Hyezron, Karmi nar yum. Ted Ryeubyenii urguud bilee. **15**
Simyeony hovguud ni Iyemuyel, Iamin, Ohad, Iahin, Zohar bolon Kanaan
emegtein hovguun Shaul nar yum. Ted Simyeony urguud bilee. **16** Lyeviin
hovguudiin ners ni nasnyhaa erembeer Gyershon, Kohat, Myerari bogood
Lyevi zuun guchin doloo nasaljee. **17** Gyershony hovguud ni urguudynhaa
erembeer Libni, Shimyei nar bilee. **18** Kohatyn hovguud ni Amram, Izhar,
Hyebron, Uzziyel bogood Kohat zuun guchin gurav nasaljee. **19** Myerariin
hovguud ni Mahli, Mushi nar yum. Ted uyeiin daguu lyevichuudiin urguud
bilee. **20** Amram ni avga egch Iohyebyedyg ooriin ehner bolgon avsan. Ter
emegtei tuund Aaron bolon Mosyeg toruuljee. Amram zuun guchin doloo
nasaljee. **21** Izharyn hovguud ni Kora, Nyefyeg, Zihri nar bilee. **22**
Uzziyeliin hovguud ni Mishayel, Yelzafan, Sitri nar bilee. **23** Aaron ni
Amminadabyn ohin, Nahshony duu Yelishyebag ehneree bolgon avsan.
Ter emegtei tuund Nadab, Abihu, Yelyeazar, Itamar naryg toruulev. **24**
Koragiin hovguud ni Assir, Yelkana, Abiasaf nar yum. Ted korachuudyn
urguud bilee. **25** Aarony huu Yelyeazar ni Putiyeliin ohidyn negiig ehner
bolgon avsan. Ter emegtei tuund Finyehasyg toruulsen. Ted urguudynhaa
yosoor lyevichuudiin etsguudiin geruudiin terguulegchid bilee. **26** "Izrailiin
hovguudiig tsergiin erembeer Yegipyetiin gazraas garga" gej EZEN
Aaron, Mosye nart aildsan bilee. **27** Izrailiin hovguudiig Yegipyetees
gargah talaar Yegipyetiin haan Faraond helsen humuus bol Mosye, Aaron
bilee. **28** Yegipyetiin nutagt EZEN Mosyed aildsan ter odor **29** EZEN
Mosyed handan — Bi bol EZEN. Minii chamd aildsan buhniig Yegipyetiin
haan Faraond hel gev. **30** Gevch Mosye EZENii omno — Uzegtun, bi uran
tsetsen yarij chadahgui. Namaig Faraon yaaj sonsoh bilee? gej helev.

Egipetees Garsan ni 7

7:1 EZEN Mosyed — Uz. Bi chamaig Faraond Burhan shig bolgoson.
Chinii ah Aaron esh uzuulegch chini bolno. 2 Minii chamd tushaasan
buhniig chi hel. Chinii ah Aaron "Izrailiin hovguudiig nutgaasaa yavuul"
hemeen Faraond heleh bolno. 3 Gevch Bi Faraony zurhiig hatuuruulj,
Ooriin temdeg ba Ooriin gaihamshguudyg Yegipyeted olon bolgono. 4
Faraon ta naryg sonsohgui uyed Bi Ooriin mutryg Yegipyet deer tavij,
augaa shiitgeluudeer damjuulj, Ooriin tserguud boloh Ooriin ard tumen
Izrailiin hovguudiig Yegipyetiin nutgaas gargana. 5 Bi Ooriin mutraa
Yegipyet deer sungaj, Izrailiin hovguudiig tednii dundaas gargahad
yegipyetchuud Namaig EZEN gedgiig medeh bolno gev. 6 EZENii
oorsdod ni tushaasan yosoor Mosye, Aaron nar uuniig hiiv. Ted tiinhuu
hiiv. 7 Ted Faraond heleh uyed Mosye nayan nastai, Aaron nayan gurvan
nastai baiv. 8 EZEN Mosye, Aaron nartai yarin — 9 Faraon ta naryg
"Gaihamshig uzuul" gevel, chi Aarond "Tayagaa avch, mogoi bolgohoor
Faraony omno tuuniig haya" gej hel hemeen aildav. 10 Mosye, Aaron nar
Faraon uruu ochij, EZENii tushaasan yosoor yag tiinhuu uildev. Aaron
tayagaa Faraon ba tuunii zarts naryn omno hayahad ter ni mogoi bolov. 11
Faraon ch bas merged ba ilbechdiig duudav. Yegipyetiin ilbechid ch bas
oorsdiin ilbeeree negen adil uildev. 12 Ted bugdeeree oorsdiin tayaguudaa
hayaj, tedgeer ni mogoi bolson bolovch Aarony tayag tednii tayaguudyg
zalgiv. 13 Gesen ch Faraony zurh hatuurch, EZENii aildsanchlan ter
tedniig sonssongui. 14 EZEN Mosyed — Faraony zurh hatuu yum. Ter ard
tumniig yavuulahaas tatgalzaj baina. 15 Ogloo Faraon uruu och. Tuuniig us
uruu irehed, tuuntei uulzahaar chi Niliin ereg deer zogs. Mogoi bolson
tayagaa chi gartaa bari. 16 Chi tuund "Yevryeichuudiin Burhan EZEN
namaig cham uruu ilgeej «Minii ard tumniig yavuul. Ted tsodd Nadad
uilchilne» gesen. Haragtun. Getel chi odoo boltol sonssongui. 17 Iimees
EZEN aildaj baina. «Chi uugeer Namaig EZEN gedgiig medeh bolno.
Uzegtun, bi gartaa baigaa tayagaaraa Niliin usyg tsohihod ter ni tsus
bolno. 18 Nild bui zagas uhej, Nil moron omhiirch, yegipyetchuud Nilees
us uuhad hetsuu bolno»" gej hel hemeen aildjee. 19 EZEN Mosyed — Chi

Aarond "Tayagaa avch, garaa Yegipyetiin usan deeguur, tednii gol moron,
gorhi, tsoorom, buh usan sanguud deeguur sunga. Tedgeer ni bugd tsus
bolog. Yegipyetiin buh nutag dayaar modon, chuluun savand tsus baih
bolno" gej hel hemeen aildav. **20** Mosye, Aaron nar EZENii tushaasan
yosoor uildev. Ter tayagaa orgoj, Faraon ba tuunii zarts naryn nudnii omno
Niliin usyg tsohisond, Niliin buh us ni tsus bolon huvirav. **21** Niliin zagas
uhej, Nil omhiirsond, yegipyetchuud Niliin usnaas uuj chadahgui bolson.
Yegipyetiin buh gazart tsusbaiv. **22** Gevch Yegipyetiin ilbechid ch
ilbeeree tuun shig uildsend, Faraony zurh hatuurch, EZENii aildsanchlan
ter tedniig sonssongui. **23** Faraon butsaj ordondoo orov. Ter uund zurhee
handuulsangui. **24** Yegipyetchuud bugdeeree Niliin usnaas uuj chadahgui
bolson uchir, uuh us olohyn tuld Niliin ergen toirond gazar uhav. **25** EZEN
Niliig tsohisnoos hoish doloo honog ongorov.

Egipetees Garsan ni 8

8:1 EZEN Mosyed — Faraond ochij, tuund "EZEN iinhuu aildaj baina.
«Minii ard tumniig yavuul. Ted Nadad uilchilne. **2** Herev chi tedniig
yavuulahaas tatgalzval, Bi chinii buh nutag devsgeriig melhiigeer tsohino.
3 Nil melhiigeer duurch, tedgeer ni garch ireed, chinii ordond, chinii
untlagyn oroond, oron deer chini, chinii zarts naryn gert ba ard tumend
chini, chinii zuuhand, gurilyn savand orno. **4** Chamd, chinii ard tumend
bolon chinii buh zarts nart melhii garch irne»" gej hel hemeen aiddav. **5**
EZEN Mosyed — Aarond "Tayagtai garaa gol moron, gorhi,
tsoormuudiin deeguur sungaj, Yegipyetiin nutagt melhii oruul" gej hel
hemeev. **6** Aaron garaa Yegipyetiin usan deeguur sungasand, melhiinuud
garch ireed Yegipyetiin nutgiig burhev. **7** Ilbechid ch ilbeeree tuun shig
uildej, Yegipyetiin nutagt melhii oruullaa. **8** Faraon ni Mosye, Aaron naryg
duudaj — Nadaas bolon minii ard tumnees melhiig zailuulaach gej
EZENees gui. Bi ard tumniig yavuulj, EZENd tahil orguuliye gej helev. **9**
Mosye Faraond — Tany toloo bolon tany zarts nar, tany ard tumnii toloo
guij, ta naraas bolon geruudees chini melhiig zailuulan zovhon Nild
uldeehiin toloo bi hezee guihyg heleh zavshaanyg tand ogiye gev. **10** Ter

— Margaash gej helev. Mosye — Bidnii Burhan EZEN shig negen
baihgui gedgiig tand meduulehiin tuld tany helsneer baih boltutai. 11 Ta
bolon tanai geruud, tany tushmed, tany ard tumnees melhii zailj, zovhon
Nild l uldene gej hariulav. 12 Mosye, Aaron nar Faraonyhaas garaad,
Faraond uchruulsan melhiin talaar Mosye EZENees hashhiran guiv. 13
EZEN Mosyegiin ugiin daguu uildev. Melhiinuud ger, hashaa bolon
talbainuudaas garch uhetsgeev. 14 Humuus tedniig tsugluulj ovoolsond,
gazar omhiirov. 15 Gevch amar amgalan bolsnyg Faraon uzeed, zurhee
hatuuruulj, EZENii aildsanchlan tedniig sonssongui. 16 EZEN Mosyed —
Aarond "Tayagaa sungan gazryn toosyg tsohi. Ter ni Yegipyetiin buh
nutag dayaar boos boloh boltugai" gej hel hemeev. 17 Ted tiinhuu uildev.
Aaron tayagaa barisan garaa sungan, gazryn toosyg tsohihod, boosnuud
hun, mald shavav. Yegipyetiin buh nutag dayaar gazryn buh toos ni boos
bolon huvirsan. 18 Ilbechid ilbeeree boos gargah gej oroldson bolovch
chadsangui. Boosnuud hun, mald shavav. 19 Ilbechid Faraond — Ene bol
Burhany huruu gej heljee. Faraony zurh hatuurch, EZENii aildsanchlan ter
tedniig sonssongui. 20 EZEN Mosyed — Ogloo ert bosoj, Faraonyg usand
irehed ni tuunii omno ochood tuund "EZEN iinhuu aildaj baina. «Minii ard
tumniig yavuul. Ted Nadad uilchilne. 21 Hervee chi Minii ard tumniig
yavuulahgui bol Bi chamd bolon chinii zarts nar, chinii ard tumend bolon
tanai geruud uruu boon yalaag yavuulna. Yegipyetchuudiin geruud, mon
tednii amidardag gazar ni boon yalaagaar duurne. 22 Harin ter odor Bi
Ooriin ard tumnii baigaa Goshyen gazryg tusgaarlan, tend yamar ch yalaan
sureg bailgahgui. Ingesneer EZEN Bi ene gazar nutagt baigaa gedgiig
chamd meduuleh bolno. 23 Bi Ooriin ard tumen ba chinii ard tumnii
hoorond zaag tavina. Ene temdeg margaash biyeleh bolno»" gej hel
hemeen aiddav. 24 EZEN tiinhuu uildjee. Too tomshgui boon yalaa
Faraony ordon bolon tuunii zarts naryn ger, Yegipyetiin buh gazart irev.
Asar olon yalaanaas bolj gazar hoosrov. 25 Faraon ni Mosye, Aaron naryg
duudan — Yavj, ene gazart oorsdiin Burhand tahil orgo gej helev. 26
Mosye — Tegj bolohgui. Bid yegipyetchuudiin jigshdeg yumsyg oorsdiin
Burhan EZENd orgoh bolno. Herev bid yegipyetchuudiin nuden deer,
tednii jigshdeg yumsyg orgovol, ted bidniig chuluugaar tsohih bish uu? 27

Bid tsol uruu gurvan odriin ayand yavj, oorsdiin Burhan EZENd Tuunii
tushaasanchlan tahil orgoh yostoi gej helev. 28 Faraon — Bi ta naryg
yavuulna. Ta nar tsold oorsdiin Burhan EZENdee tahil orgoorei. Harin ta
nar bitgii ih hol yavaarai. Minii toloo guigaach gev. 29 Mosye — Uzegtun,
bi tanaihaas garmagtsaa EZENees guina. Tegvel margaash boon yalaa
Faraon bolon tuunii zarts nar, tuunii ard tumnees zailna. Harin Faraon ard
tumniig EZENd tahil orguuleheer yavuulalgui dahin buu mehleerei gej
helev. 30 Mosye Faraonyhaas yavj, EZENees guiv. 31 EZEN Mosyegiin
helsen yosoor uildej, boon yalaag Faraon bolon tuunii zarts nar, tuunii ard
tumnees zailuulj, negiig ch uddeesengui. 32 Gevch Faraon ene udaa ch
mon zurhee hatuuruulan, ard tumniig yavuulsangui.

Egipetees Garsan ni 9

9:1 EZEN Mosyed — Faraond ochij, tuund "Yevryeichuudiin Burhan
EZEN ingej aildaj baina. «Minii ard tumniig yavuul. Ted Nadad uilchilne.
2 Herev chi tedniig yavuulahaas tatgalzaj, barisaar baival 3 EZENii mutar
heer baigaa chinii mal sureg, aduu, iljig, temee, uher, honin deer chini
aimshigttahal ovchnoor buuna. 4 Harin EZEN Izrailiin mal bolon
Yegipyetiin malyg zaaglaj, Izrailiin hovguudiin buh malaas neg ni ch
uhehgui»" gej hel hemeen aildav. 5 EZEN tsag tovloj, — Margaash
EZEN uuniig ene gazart uildene gej aildav. 6 Daraagiin odor EZEN uuniig
uildsend, Yegipyetiin buh mal uhev. Harin Izrailiin hovguudiin malaas neg
ni ch uhsengui. 7 Faraon hun ilgeej, Izrailiin malaas neg ni ch uheeguig
medev. Gevch Faraony zurh hatuurch, ard tumniig yavuulsangui. 8 EZEN
Mosye, Aaron nart — Zuuhny unsnees hoyor algandaa duurgen avch,
Faraony nudnii omno Mosye tuuniig tenger ood tsatsag. 9 Ter uns
Yegipyetiin buh nutagt toos bolj, Yegipyetiin buh nutag dayaar hun, mald
ideet yar haldaana gej aiddav. 10 Ted zuuhnaas uns avan, Faraony omno
zogsloo. Mosye tuuniig tenger ood tsatssand hun, mald ideet yar haldav.
11 Ilbechid ch ideet yarnaas bolj Mosyegiin omno zogsoj chadsangui.
Yaagaad gevel ilbechded, buh yegipyetchuuded ideet yar haldsan boloi.
12 EZEN Faraony zurhiig hatuuruulav. Mosyed EZENii aildsanchlan, ter

tedniig sonssongui. 13 EZEN Mosyed — Ogloo ert bosoj, Faraony omno
zogsoj, tuund "Yevryeichuudiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. «Minii
ard tumniig yavuul. Ted Nadad uilchilne. 14 Uchir ni ene udaa Bi Ooriin
buh gamshgiig chinii zurhend bolon,chinii zarts nart, chinii ard tumen deer
ilgeene. Ingesneer buh delhiid Nadtai adil hen ch baihguig chi medeh
bolno. 15 Bi mutraa sungaj, chamaig bolon chinii ard tumniig tahlaar
tsohison bol chi delhiigees ustgagdah baisan. 16 Harin Bi Ooriin huchiig
chamd uzuulj, Ooriin neriig buh delhii dayaar tunhaglahyn tuld, uunii toloo
chamaig bosgoson yum. 17 Gevch chi Minii ard tumniig yavuulahgui,
tednii esreg ooriigoo orgomjilsoor baina. 18 Uzegtun, Yegipyet uussen
tsagaasaa hoish odii hurtel uzeegui huchtei mondriig Bi margaash yag ene
tsagiin orchimd oruulna. 19 Odoo tiim uchraas hun ilgeej, ooriin mal sureg
ba heer baigaa buh yumsaa ayuulgui gazar avaach. Heer uldej, gert
hariagui buh hun, mal mondor buuhad uhne»" gej hel hemeen aildav. 20
Faraony zarts naryn zarim ni EZENii ugees aij, oorsdiin bool, malyg gertee
boognuulev. 21 Harin EZENii ugiig oishoogoogui ni oorsdiin bool, malyg
heer orhiv. 22 EZEN Mosyed — Tenger ood garaa sungaj, Yegipyetiin
buh gazart Yegipyetiin buh nutag dayaar hun, mal, tarialangiin talbaid
urgasan buhen deer mondor oruul gej aildav. 23 Mosye tayagaa tenger
ood sungahad, EZEN ayanga, mondriig ilgeesen ba gazart galtsatsrav.
EZEN Yegipyetiin nutagt mondor oruullaa. 24 Tend undesten uussenees
hoish baigaagui aimshigt mondor Yegipyetiin buh nutagt orov. Mondriin
goldurgeljluulen gal tsahilj bailaa. 25 Yegipyetiin buh nutag dayaar heer
baisan hun, malyg bugdiig ni mondor tsohiv. Mon tarialangiin buh
urgamlyg tsohij, heeriin buh modyg hugachiv. 26 Zovhon Izrailiin
hovguudiin amidarch baisan Goshyen gazart mondor orsongui. 27 Mosye,
Aaron naryg duudahaar Faraon hun ilgeej, tedend — Ene udaa bi nugel
uildlee. EZEN bol zov shudarga. Bi bolon minii ard tumen buzar muu
bilee. 28 EZENees guigaach. Uchir ni Burhany ayanga, mondor hangalttai
ih orloo. Bi ta naryg yavuulna. Ta nar tsaashid end uldehgui gej helev. 29
Mosye tuund — Bi hotoos garmagtsaa garaa EZEN uruu sungana. Ayanga
zogsoj, mondor orohoo bolino. Tegehed ta gazar delhii EZENiih yum
gedgiig medeh bolno. 30 Gehdee ta bolon tany zarts nar odoogoor EZEN

Burhanaas aihgui baigaa gedgiig bi medej baina gej helev. **31** (Tegehed
arvai bolovsorch, maalinga tsetseglej baisan uchir maalinga arvai
suitgegdev. **32** Harin ulaan buudai, hots buudai ni urgaagui baisan uchir
suitgegdsengui.) **33** Mosye Faraonoos salan hotoos garch, EZEN uruu
garaa sungalaa. Ayanga, mondor zogsoj, gazart boroo tsutgahaa boliv. **34**
Boroo, mondor, ayanga zogssonyg Faraon haraad, zarts narynhaa hamtaar
dahin nugel uidden, zurhee hatuuruulav. **35** Faraony zurh hatuurch, EZEN
Mosyegeer damjuulan aildsanchlan, Izrailiin hovguudiig yavuulsangui.

Egipetees Garsan ni 10

10:1 EZEN Mosyed — Faraon uruu och. Uchir ni Bi tuunii zurh bolon
zarts narynh ni zurhiig hatuuruulsan. Ingesneer Bi Ooriin edgeer
temdguudiig tednii dund tavij, **2** mon Bi yegipyetchuudiig herhen eleg
doog bolgoj, Bi tednii dund herhen temdguudee tavisnyg ta nar ur huuhed,
ach narynhaa chihend sonorduulna. Ingesneer ta nar Namaig EZEN mon
gedgiig medeh bolno gev. **3** Mosye, Aaron nar Faraond ochij, tuund —
Yevryeichuudiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Chi hedii udaan Minii
omno nomhrohoos tatgalzsaar baih ve? Minii ard tumniig yavuul. Ted
Nadad uilchilne. **4** Herev chi Minii ard tumniig yavuulahaas tatgalzval, Bi
margaash chinii nutag devsgert tsartsaa oruulna. **5** Hen ch gazryg harj
chadahgui boltol ted gazryn gadarguug burhene. Mondort tsohigdoogui
uldsen talbaig chini ted tsolmoj, heer urgaj baigaa ta naryn buh moddyg
idne. **6** Ted ta naryn geruud, chinii buh zarts naryn ger, buh
yegipyetchuudiin geriig duurgene. Ene ni chinii etseg, ovog deedes ene
gazar amidarsan odroos onoog hurtel uzegdeegui zuil bolno" gej helsen.
Mosye ergej Faraonyhaas garav. **7** Faraony zarts nar ni tuund — Ene hun
her udaan bidend urhi boloh yum be? Humuusiig ni yavuulaach. Ted
oorsdiin Burhan EZENdee uilchleg. Yegipyet sonoson bolohyg ta
oilgohgui baina gej uu? gev. **8** Mosye, Aaronnaryg Faraond butsaan
avchirsand, ter tedend — Yavtsgaa. Oorsdiinhoo Burhan EZENd uilchil.
Hen, hen yavah ve? gehed, **9** Mosye — Bid EZENd bayar temdegleh
yostoi uchraas oorsdiin bagachuud ba hogshid, oorsdiin hovguud ba

ohidtoigoo, mon oorsdiin honi, uher surgee avch yavah bolno gej helev. 10
Faraon tedend — Bi ta naryg bagachuudtai chini hamt yavuulbal EZEN ta
nartai hamt baih boltugai. Haragtun! Ta nar horon sanaatai yum. 11
Tegehgui! Ta nar hussen yosooroo erchuud ni yavj, EZENd uilchleg gej
helev. Tegeed ted Faraonyhaas hoogdov. 12 EZEN Mosyed — Garaa
Yegipyetiin gazar deeguur sungaj, Yegipyetiin nutagt tsartsaanuud oruulj,
mondroos uldsen buhniig, tarialangiin buh urgamlyg iduul gej aildav. 13
Mosye Yegipyetiin gazar deeguur tayagaa orgohod, EZEN dorny salhiig
odorjin, shonojin ug nutag uruu salhiluulav. Ogloo bolohod dorny salhi
tsartsaanuudyg avchirsan baiv. 14 Tsartsaanuud Yegipyetiin buh gazart
orj, Yegipyetiin buh nutag devsgert ui olnooroo tarhav. Hezee ch urid
omno baigaagui bogood hoishid ch baihgui tiim ih tsartsaa baiv. 15
Gazryg haranhuiltal ted buh l gazryn gadarguug burhev. Mondroos uldsen
tarialangiin alivaa urgamal, modny buh jimsiig ted idsen. Yegipyetiin buh
gazar dayaar mod bolon tarialangiin talbainurgamald nogoon yum yuu ch
uldsengui. 16 Mosye, Aaron naryg Faraon yaaraltai duudan — Bi ta naryn
Burhan EZEN bolon ta naryn esreg nugel uildlee. 17 Tiim uchraas zovhon
ene udaa minii nugliig uuchilj, nadaas zovhon ene uhliig zailuulahyn tuld
oorsdiin Burhan EZENees guij ogooch gev. 18 Mosye Faraonyhaas garch,
EZENees guiv. 19 EZEN salhiig oorchlon orniin huchit salhi bolgosond
tsartsaanuud Ulaan tengis uruu hoogdov. Yegipyetiin buh nutagt neg ch
tsartsaa uldsengui. 20 Harin EZEN Faraony zurhiig hatuuruulsand, ter
Izrailiin hovguudiig yavuulsangui. 21 EZEN Mosyed — Yegipyetiin gazar
deeguur haranhui nomrohiin tuld garaa tenger ood sunga gej aildav. 22
Mosye garaa tenger ood sungahad, Yegipyetiin buh nutagt gurvan odriin
tursh tuner haranhui bolov. 23 Gurvan odriin tursh ted neg negniigee
harsangui, hen ch bairnaasaa bossongui. Harin Izrailiin buh hovguudiin
amidarch baigaa gazar gereltei baiv. 24 Faraon Mosyeg duudaj, — Yav,
EZENd uilchil. Harin ta naryn honi ba uher sureg chini uldeg. Huuhduud
chini ch ta nartai hamt yavag gej helev. 25 Mosye — Bid EZEN
Burhandaa tahil orgoh uchraas ta shataalt tahil ba orgoluudiig bidnii gart
ogoh yostoi. 26 Tiim uchraas bidnii mal ch gesen bidentei hamt yavna. Bid
tednii zarimyg ni avch, oorsdiinBurhan EZENd uilchleh tul neg ch

tuuraitan uldeh yosgui. Mon tend ochih hurtel bid yuutaar EZENd
uilchlehiig oorsdoo ch medehgui baina gej helev. **27** EZEN Faraony
zurhiig hatuuruulsand, ter tedniig yavuulahyg hussengui. **28** Faraon tuund
— Nadaas zail. Minii nuuriig dahin uzehees bolgoomjil. Chi minii nuuriig
harsan odortoo l uheh bolno gev. **29** Mosye — Ta zov yarij baina. Bi tany
nuuriig dahin harahgui gej helev.

Egipetees Garsan ni 11

11:1 EZEN Mosyed — Bi bas neg gamshgiig Faraon hiigeed Yegipyet
deer avchirna. Uunii daraa l ter ta naryg endees yavuulna. Ter ta naryg
yavuulahdaa endees burmoson hoon gargana. **2** "Eregtei, emegtei hun bur
horshoosoo mongon edlel, altan edleliig guigtun" hemeen ard tumend
sonsgo hemeev. **3** EZEN yegipyet humuusiin nudnii omno ard tumniig
taalan soyorhoj, Mosye ni Yegipyet ulsad Faraony zarts nar hiigeed ard
tumnii nudend ulemj aguu bolov. **4** Mosye — EZEN ingej aildaj baina.
"Shono dund Bi Yegipyetiin dunduur yavna. **5** Sentiindee zalragch
Faraony uugan huugees ehlen, teermiin ard baigch shivegchnii uugan huug
hurtel, mon buh malyn anhny tol buyuu Yegipyetiin gazryn buh anh
torogsod uheh bolno. **6** Yegipyetiin buh nutagt urid omno baigaagui, bas
hoishid hezee ch ul garah augaa uilaan mailaan bolno. **7** Harin Izrailiin
hovguudiin hun malynh ni ch esreg nohoi hutsaj borgohgui. Ingesneer
EZEN Yegipyet ba Izrailiin hoorond zaag tavisnyg ta nar medeh bolno". **8**
Tany edgeer buh zarts nar nad uruu ireed, nadad morgoj "Ta bolon tany
hold baigch buh ard tumen garch yavaach" getsgeesnii daraa l bi garna
geed mash hilegnen, Faraonyhaas garav. **9** EZEN Mosyed — Faraon ta
naryg sonsohgui. Tiimees Minii gaihamshguud Yegipyetiin nutagt olon
bolno hemeev. **10** Mosye, Aaron nar edgeer buh gaihamshguudyg Faraony
omno uildsen bolovch, EZEN Faraony zurhiig hatuuruulsan tul ter Izrailiin
hovguudiig ooriin nutgaas yavuulsangui.

Egipetees Garsan ni 12

12:1 EZEN Yegipyetiin nutagt Mosye, Aaron nart — 2 Ene sar ni ta nart
saruudyn ehlel bolno. Ene ni ta nart jiliin terguun sar baih bolno. 3 Izrailiin
buh chuulgand iinhuu hel. "Ene saryn arvand hun bur etsgiinhee buliin
daguu oorsoddoo neg hurgyg av. Bul buriin toloo neg hurgyg av. 4 Herev
hurga avahad am bul denduu tsoohon baival hamgiin oirhon horshteigoo
hamtran, humuusiinhee toony daguu neg hurgyg avaad, hun buriin ideh
hemjeegeer hurgyg huvaa. 5 Ta naryn hurga oo sevgui, neg nastai er hurga
baih yostoi. Ta nar tuuniigee honi, esvel yamaanaas av. 6 Ug saryn arvan
dorvon hurtel tuuniig bailgaj, nar shingeh uyed Izrailiin buh chuulgany
tsutlaan ni tedgeeriig nyadal. 7 Ted bas tsusnaas ni avch, terhuu hurgyg
ideh ailyn haalgany baruun zuun hatavchind ba totgond tsusnaas ni nyalah
yostoi. 8 Ted gald sharsan mahyg ni isgeegui talh ba gashuun nogootoi
hamt ter shonodoo ideh yostoi. 9 Tuunii ali ch hesgiig ni tuuhiigeer, esvel
buhleer ni usand chanaj idej bolohgui. Harin tuunii tolgoi, guyayg gedes
dotortoi ni gald sharan id. 10 Ta nar tuunii ali ch hesgiig ogloo boltol
uldeej bolohgui. Ogloo bolohod uldseniig ni gald shataa. 11 Ta nar tuuniig
idehdee busee buselj, hoddoo shaahaigaa uglaad, gartaa tayagaa bariad,
yaaravchlan id. Ene bol EZENii Deeguur Ongoroh bayar yum. 12 Bi ter
shono Yegipyet oron dayaar yavj, Yegipyetiin nutag dahi uuganuudyg,
hun, mal gej yalgalgui bugdiig tsohij, Yegipyetiin buh burhdad yal shiitgel
buulgana. Bi bol EZEN. 13 Tsus ni ta naryn baigaa ger deer ta naryn toloo
temdeg bolno. Bi Yegipyet gazryg tsohih uyed tsusyg haraad, ta naryn
deeguur ongoroh uchir suirliin yamar ch gamshig ta nar deer buuhgui. 14
Ene odor ta naryn huvid dursgal bolj, ta nar uuniig EZENii bayar bolgon,
uye ulamjlan tuuniig uliran urgeljleh zarlig bolgon temdegle. 15 Ta nar
doloo honog isgeegui talhyg ideh yostoi bogood ehnii odort horongiig
oorsdiin gerees zailuul. Ehnii odroos doloo dahi odor hurtel yamar neg
isgesen zuiliig idegch alivaa hun Izrailias taslagdah bolno. 16 Ehnii odort
bolon doloo dahi odort ariuntsuglaan hii. Ene odruuded hun buriin ideh
yumyg l beldehees oor yamar ch ajil ta nar buu hii. 17 Ta nar bas Isgeegui
Talhny bayaryg temdegle. Uchir ni yag ene odor Bi ta naryn tsergiig
Yegipyetiin nutgaas gargasan yum. Tiimees ta nar ene odriig uye ulamjlan,
uliran urgeljleh zarlig bolgon temdegle. 18 Terguun sard, ug saryn arvan

dorovnii udshees horin negnii udesh hurtel ta nar isgeegui talhyg ideh
yostoi. 19 Doloon honogiin turshid ta naryn geruuded yamar ch horongo
buu oldog. Uchir ni alivaa isgesen yumyg idegch ni hari hun ch bai, nutgiin
uuguul hun ch bai, ter hun Izrailiin chuulganaas taslagdana. 20 Ta nar
isgesen yamar ch yumyg buu id. Ta nar orshin bui buh gazartaa isgeegui
talh id" gev. 21 Mosye Izrailiin buh ahmaduudyg duudan, tedend —
Yavtsgaa. Oorsdiin buliin daguu oorsoddoo hurga avch, Deeguur Ongoroh
bayaryn hurgyg nyadal. 22 Ta nar bagtsalsan hissop avaad, savan dotorh
tsusand dureed, terhuu savan dotorh tsusnaas haalgany totgo ba hoyor
hatavchind turh. Ogloo boltol neg ch hun ooriin geriin haalgany gadna buu
gar. 23 EZEN yegipyetchuudiig tsohihoor ongoroh bolno. Haalgany totgo
ba hoyor hatavchin dahi tsusyg haraad EZEN ug haalgan deeguur
ongorch, ta naryg tsohihoor gert chini orohyg ustgagchid zovshoorohgui.
24 Ta nar ene uil yavdlyg oorsoddoo bolon ur huuhduuddee zarlig bolgoj
monhod temdegle. 25 EZEN amlasan yosooroo ta nart ogoh ter gazar
uruu oroh uyedee ta nar ene yoslolyg temdegle. 26 Ta naryn huuhduud
"Ene yoslol yamar uchirtai yum be?" gej heleh uyed 27 ta nar "Ene bol
EZENii Deeguur Ongoroh bayaryn tahil yum. Ter yegipyetchuudiig tsohih
uyedee Yegipyeted baigaa Izrailiin hovguudiin gerch naryn deeguur
ongorch, bidnii ger ornyg avarsan" gej hel hemeesend, ard tumen doosh
mehiin, hundetgen morgov. 28 Izrailiin hovguud yavj, Mosye, Aaron nart
EZENii tushaasan yosoor uildsen bilee. doloor, sentiindee zalragch
Faraony uugan huugees ehleed, gyandand horigdoj baigaa hunii uugan
huug hurtel, mon malyn buh anhny tol, Yegipyet gazar dahi buh anhny
torogsdiig EZEN tsohiloo. 30 Ter shono Faraon hiigeed tuunii buh zarts
nar, buh yegipyetchuud bosson bogood Yegipyeted asar ih uilaan mailaan
bolloo. Uchir ni uhel hagatsal nuurleegui neg ch ail tend baisangui. 31
Shono Faraon Mosye, Aaron naryg duudaj — Ta nar bolon Izrailiin
hovguud bosoj, minii ard tumnii dundaas zail. Ta nar helsneeree yavj,
EZENd uilchil. 32 Ta nar helsneeree honio, uhree avaad yav. Mon namaig
ch yeroogooch gev. 33 Yegipyetchuud — Bid bugd uheh ni geed, ard
tumniig yaaruulan, nutgaasaa bushuuhan gargah gev. 34 Tiimees ard
tumen isgeegui zuursan gurilyg hiisen savnuudaa huvtssandaaboogood,

moron deeree uurev. 35 Izrailiin hovguud Mosyegiin ugeer uildev. Ted
yegipyetchuudees mongon edlel, altan edlel bolon huvtsas nehjee. 36
EZEN yegipyetchuudiin nudend ard tumnee taalan soyorhsond, tednii
nehseneer yegipyetchuud ogson. Tiinhuu ted yegipyetchuudiig
deeremdsen bilee. 37 Izrailiin hovguud Ramyesyesaas Sukkotod hurehed,
huuhduudees gadna, zurgaan zuun myanga orchim yavgan tsereg ers
baisan. 38 Holildson ui olon humuus, honi, uher, asar olon toony mal sureg
tedentei hamt garav. 39 Ted Yegipyetees avch garsan zuursan gurilaaraa
isgeegui talh hiijee. Uchir ni ted Yegipyetees hoogdon garch, saatah
bolomjgui baisan bogood oorsoddoo yamar ch hool beltgej chadaagui
yum. 40 Izrailiin hovguud Yegipyeted nutaglasnaas hoish dorvon zuun
guchin jil boljee. 41 Dorvon zuun guchin jiliin etsest, yag ene odor EZENii
buh tserguud Yegipyetiin nutgaas garav. 42 Ene bol Yegipyetiin nutgaas
tedniig gargasny toloo EZENd bayar temdegleh shono yum. Ene shono
bol Izrailiin buh hovguudiin uye ulamjlan belegsheeh EZENd zoriulagdsan
shono yum. 43 EZEN Mosye, Aaron nart — Deeguur Ongoroh bayaryn
yos ni iim baina. Yamar ch hari hun uunees idej bolohgui. 44 Harin ta
naryn mongoor hudaldaj avsan bool chini hovch honduulsnii daraa uunees
idej bolno. 45 Tur orshin suugch, esvel holsnii zartsuunees idej bolohgui.
46 Uuniig neg ger dotor ideh yostoi. Ta nar mahnaas ni yamar ch hesgiig
gerees gadagsh gargaj bolohgui, yamar ch yasyg ni hugalj bolohgui. 47
Izrailiin buh chuulgan uuniig uildegtun. 48 Herev ta nartai hamt yavj
baigaa hari hun EZENd Deeguur Ongoroh bayaryg temdegleye gevel,
tuunii buh er huistenguud hovch honduulsnii daraa tereer uuniig uildeheer
oirtog. Ter hun uuguul nutgiinhantai adil bolno. Harin hovch honduuleegui
yamar ch hun uunees idej bolohgui. 49 Uuguul nutgiinhand bolon ta naryn
dund ayalagch hari hund neg l huuli baig gej aildav. 50 Buh Izrailiin
hovguud Mosye, Aaron nart EZENii tushaasan yosoor uildev. 51 Yag ter
odor EZEN Izrailiin hovguudiig tsergiin bulguudiinh ni daguu Yegipyetiin
nutgaas gargav.

Egipetees Garsan ni 13

13:1 EZEN Mosyed handan, — 2 Izrailiin hovguudiin dotorh, hun, malyn
hevlii buriin anhny torogsdiig, uugan ur buriig Nadad ariusga. Ene ni
Miniih gej aiddav. 3 Mosye ard tumend — Yegipyetees, boolchlolyn
gerees garsan ene odriig dursan sana. Uchir ni EZEN ta naryg huchirheg
mutraar ene gazraas gargasan. Isgesen yamar ch zuiliig idej bolohgui. 4
Abib saryn ene odor ta nar garsan. 5 EZENii ta nart ogohoor ovog deedest
chini tangaraglasan ter gazar buyuu kanaanchuud, hitchuud, amorichuud,
hivichuud, iyebuschuudyn nutag, suuzogiin balaar byalhsan gazart EZEN
ta naryg avaachih uyed ta nar ene sard ene yoslolyg temdegleh yostoi. 6
Doloon odriin tursh ta nar isgeegui talhyg idej, doloo dahi odor EZENd
zoriulj bayar hiigtun. 7 Doloon odriin tursh isgeegui talhyg id.
Oorsdiinhoo dund bolon buh hil hyazgaarynhaa dotor oorsdiinhoo dund ta
nar isgeh horongiig buu bailga. 8 Ter odor chi huudee "Namaig
Yegipyetees garahad EZEN minii toloo uiddsen uilsees bolj ingesen yum"
gej hel. 9 Uuniig ooriin gart oortoo temdeg bolgon, hoyor nudnii
hoorondoh sanuulga bolgoj, EZENii huuliig amandaa bailga. Uchir ni
huchit mutraaraa EZEN chamaig Yegipyetees gargasan bilee. 10 Tiim
uchraas jil bur, tovloson tsagt ni ene zarligiig sahi. 11 EZEN chamd bolon
chinii ovog deedest tangaraglasan yosooroo chamaig kanaanchuudyn
nutag uruu avaachin, ter gazryg chamd ogoh uyed 12 chi hevlii buriin
uugan ur bo lon oort baigaa mal buriin anhny toliig EZENd zoriul. Er
huisten ni EZENiih yum. 13 Harin iljignii anhny tol buriig hurgaar
zoligtun. Herev zolihgui gevel tuunii huzuug ni hugal. Chinii hovguudiin
dundaas hunii alivaa uugan uriig chi zoli. 14 Hojim chinii huu chamaas
"Ene yuu ve?" gej asuuval, chi tuund "Huchit mutraar EZEN bidniig
Yegipyetees, boolchlolyn gerees gargasan. 15 Faraon bidniig yavuulahgui
zoruudlen tatgalzsan uyed Yegipyetiin nutag dahi alivaa anh torogsdiig,
hunii uugan bolon malyn anhny tol buriig EZEN alsan. Tiim uchraas bi
hevlii buriin er huistei uugan bolgonyg EZENd tahil bolgon orgoj, harin
hovguudiinhee uugan buriig bi zolidog" gej hel. 16 Uuniig gartaa temdeg
bolgon, hoyor nudnii hoorondoh sahius bolgo. Uchir ni mutrynhaa hucheer
EZEN bidniig Yegipyetees gargasan yum gev. 17 Faraon ard tumniig
yavuulahad filistchuudiin gazryn zam oirhon baisan bolovch Burhan

tedniig ter zamaar udirdsangui. Uchir ni Burhan — Ard tumen daintai
tulgarval, sanaa bodloo huvirgaj, Yegipyet uruu butsah vii gej aildsan. 18
Harin Burhan ard tumniig tsoliin zamaar toiruulan Ulaan Tengis uruu
udirdav. Izrailiin hovguud Yegipyetiin gazraas jagsaalaar tsuvran garlaa.
19 Mosye oortoo Iosyefyn yasyg avlaa. Uchir ni Iosyef Izrailiin
hovguudeer hatuu tangaragluulaad, "Burhan zaaval ta nart sanaa tavina. Ta
nar minii yasyg oorsdiinhoo hamt endees avch yavaarai" gesen yum. 20
Ted Sukkotoos hodolj, tsoliin zahad baih Yetamd buudallav. 21 EZEN
tednii zamyg zaahaar odor ni uulen baganaar baij, tedniig gereltuuleheer
shono ni galan baganaar baij, tedniig odor shonogui yavuulahyn tuld tednii
omno yavj bailaa. 22 Odor ni uulen bagana, shono ni galan bagana ard
tumnii omnoos zailsangui.

Egipetees Garsan ni 14

14:1 EZEN Mosyed aildan — 2 Ergej, Migdol ba tengisiin dund,
Pihahirotyn omno buudalla gej chi Izrailiin hovguuded hel. Ta nar
Baalzyefony haraldaa esreg tald, dalain eregt buudalla. 3 Faraon Izrailiin
hovguudiin talaar "Ted ter gazart toorch, tsold muhardsan" gej bodno. 4
Iinhuu Bi Faraony zurhiig hatuuruulj, ter tednii hoinoos hoono. Bi Faraon
bolon tuunii buh tsergeer damjuulan aldarshij, yegipyetchuud Namaig
EZEN mon gedgiig medeh bolno gev. Ted tiinhuu hiiv. 5 Ard tumen
zugtsan tuhai Yegipyetiin haand helsend Faraon bolon tuunii zarts naryn
zurh ard tumnii esreg bolon huvirch, ted — Bid Izrailiig oorsoddoo
uilchluulelgui yavuulsnaaraa yuu hiichih ni ene ve? getsgeev. 6 Faraon
tergee beltgej, ooriin humuusee avav. 7 Zurgaan zuun shildeg tereg bolon
Yegipyetiin buh tergiig ter avav. Tereg buhen dargatai baiv. 8 EZEN
Yegipyetiin haan Faraony zurhiig hatuuruulsand ter Izrailiin hovguudiin
hoinoos hoov. Izrailiin hovguud zorigtoigoor yavj bailaa. 9 Faraony buh
morid, teregnuud, tuunii moritonguud ba tserguudiin hamtaar
yegipyetchuud izrailichuudyg hoosoor Baalzyefony omno tald,
Pihahirotyn hajuud dalain eregt buudallaj baihad ni yegipyetchuud tedniig
guitsev. 10 Faraon oirton irehed oorsdiinh ni hoinoos

yegipyetchuudiinhooj yavaag Izrailiin hovguud harav. Izrailiin hovguud
ihed aij, EZEN uruu handan hashhirtsgaav. **11** Ted Mosyed —
Yegipyeted orshuulgyn gazar baihgui gej ta bidniig tsold uhuuleheer
avchirsan uu? Ta yuund bidniig Yegipyetees gargaj, bidend iinhuu handsan
yum be? **12** Bid Yegipyeted baihdaa "Bidniig orhi. Bid yegipyetchuuded
uilchilj l baiya" gej tand heleegui bil uu? Uchir ni tsold uhsenees
yegipyetchuuded uilchilj baisan ni bidend deer baisan yum getsgeev. **13**
Mosye ard tumend — Buu aitsgaa! Bat zogsoj, EZENii avralyg hartsgaa.
Ter onoodor uuniig ta naryn toloo guitsetgeh bolno. Uchir ni onoodor ta
naryn harj baigaa yegipyetchuudiig ta nar dahin hezee ch harahgui. **14**
EZEN ta naryn toloo baildana. Ta nar chimeegui bai! gej helev. **15** EZEN
Mosyed — Chi yuund Nad uruu hashhirna ve? Uragshaa yav gej Izrailiin
hovguuded hel. **16** Chinii huvid, chi tayagaa orgoj, garaa dalai deeguur
sungan, tuuniig huvaa. Izrailiin hovguud dalain dunduur huurai gazraar
nevterne. **17** Minii huvid, Bi yegipyetchuudiin zurhiig hatuuruulahad
yegipyetchuud tednii hoinoos orno. Bi Faraon bolon tuunii buh tserguud,
tuunii teregnuud bolon morin tserguudeer damjuulan addarshih bolno. **18**
Bi Faraon bolon tuunii teregnuud, tuunii morin tserguudeer damjuulan
aldarshihad yegipyetchuud Namaig EZEN gedgiig medeh bolno gej
aildav. **19** Izrailiin huarangiin omno yavj baisan Burhany tenger elch
hodolj, tednii ard ochson. Uulen bagana tednii omnoos hodolj, tednii ard
ochiv. **20** Uulen bagana Yegipyetiin huaran ba Izrailiin huarangiin hoorond
orj zogssond, neg tadd ni uul ba haranhui baij, nogoo talyg shonojin
gereltuulev. Iimees shoniin tursh neg ni nogoodoo oirtsongui. **21** Mosye
garaa dalai deeguur sungav. EZEN shoniin tursh dorny huchit salhiar
dalain usyg uhraasand, us huvaagdaj, huurai gazar garav. **22** Izrailiin
hovguud dalain dunduur huurai gazraar yavahad, us tednii baruun zuun
tald hana met baiv. **23** Yegipyetchuud araas ni hooj, Faraony buh morid,
tuunii teregnuud ba morin tserguud tednii araas dalain gol uruuorov. **24**
Uuriin gegeeneer gal ba uulen bagana dotroos EZEN Yegipyetiin
tserguudiig uzeed, tedniig samuurald oruulav. **25** Ter tednii teregnii duguig
multalj, joloodohod hetsuu bolgov. Yegipyetchuud — Izrailias
zugtatsgaaya. Uchir ni EZEN tednii toloo yegipyetchuudiin esreg tulaldaj

baina getsgeev. 26 EZEN Mosyed — Dalain deeguur garaa sungaj,
yegipyetchuud bolon tednii teregnuud, tednii morin tserguud deer usyg
butsaagtun gev. 27 Mosye dalain deeguur garaa sungalaa.
Yegipyetchuudiig us soron zugtaj baihad ni uuriin gegeeneer dalai butsaj
hevendee orov. EZEN yegipyetchuudiig dalain dund jivuulev. 28 Us
butsan irj, teregnuud ba morin tserguud, izrailichuudyn hoinoos dalai uruu
orson Faraony buh tserguudiig burhen avsand, tednees neg ni ch uldsengui.
29 Harin Izrailiin hovguud dalain dunduur huurai gazraar yavj, us tednii
baruun zuun tald hana met baiv. 30 iinhuu EZEN ter odor Izrailiig
yegipyetchuudiin garaas avarlaa. Dalain ereg deerh yegipyetchuudiin
tsogtssuudyg Izraili harav. 31 Yegipyetchuudiin esreg EZENii uildsen
aguu huchiig izrailichuud haraad, ard tumen EZENees emeen, EZEN
bolon Tuunii zarts Mosyed itgev.

Egipetees Garsan ni 15

15:1 Tegeed Mosye ba Izrailiin hovguud EZENd ene duug duuljee. — Bi
EZENd duulya. Uchir ni Ter ondort orgomjlogdjee. Mori bolon moritong
Ter dalaid hayasan yum. 2 EZEN bol minii huch ba duu. Ter minii avral
bolson. Ene bol minii Burhan, bi Tuuniig magtah bolno. Minii etsgiin
Burhan, bi Tuuniig orgomjilno. 3 EZEN bol daichin, Tuunii ner bol EZEN
bilee. 4 Faraony teregnuud bolon tuunii tserguudiig Ter dalaid hayasan.
Tuunii shildeg darga nar ni Ulaan tengist jivev. 5 Ih us tedniig burhsend,
ted gun uruu chuluu shig daddrav. 6 Oo, EZEN, Tany baruun mutar huch
chadal dotor sur javhlantai bilee. Oo, EZEN, Tany baruun mutar daisnyg
ustgav. 7 Aguu ih sur javhlangaaraa Ta Ooriin chini esreg bosogchdyg
homrov. Ta shataj bui uur hilengee gargaj, tedniig surel shig shataav. 8
Tany hamryn amisgalaar us boognorch, ursgal us ovoo met bosoj, dalain
gun deh usnuud tsartssan. 9 Daisan "Bi hooj guitseed, olzoo huvaana.
Tednii esreg bi huslee hangana. Bi selmee sugalan, tedniig garaaraa
sonoono" gev. 10 Ta Ooriin salhiar uleesend, dalai tedniig nomrov. Ih
usand ted tugalga met jivev. 11 Oo, EZEN, burhdyn dund Tan shig hen
baina ve? Ariun baidaldaa sur javhlantai, magtaal dotor aimshig

toruulmeer, gaihamshguudyg buteegch Tan shig hen baina ve? 12 Ta
baruun mutraa sungasand, gazar tedniig zalgiv. 13 Ta zolison ard tumnee
hair enerleeree udirdaj, Ooriin hucheer Ta tedniig ariun oron uruugaa
daguulsan. 14 Ard tumnuud sonsood chichirch, Filistiin orshin suugchid
aimshigt avtagdav. 15 Yedomyn terguulegchid tugshij, Moabyn
udirdagchid ain dagjij, Kanaany buh orshin suugchid hailan ursav. 16
Aidas huides tedniig nomorchee. Oo, EZEN, Tany ard tumen dairan
ongoroh hurtel, Tany hudaldaj avsan ard tumen dairan ongoroh hurtel
Tany mutryn aguu hucheer ted chuluu shig chimeegui baina. 17 Ta tedniig
avchran Ooriin ov boloh uuland tarina. Oo, EZEN, ene bol Ta Ooroo
suuhaar beltgesen gazar bilee. Oo, Ezen, ene bol Ta Ooriin garaaraa
baiguulsan ariun gazar bilee. 18 EZEN uurd monh haanchilna. 19 Faraony
morid, tuunii teregnuud bolon tuunii morin tserguud dalai uruu orohod,
EZEN tednii deer dalain usyg erguulj buulgav. Harin Izrailiin hovguud
dalain dunduur huurai gazraar yavav. 20 Aarony egch, esh uzuulegch
Miriam gartaa hengereg avahad, buh emegteichuud tuuniig dagan
hengereg avch, bujiglev. 21 Miriam tedend hariulan — EZENd duulya!
Uchir ni Ter ondort orgomjlogdson. Mori bolon moritnyg ni Ter dalaid
hayasan yum gev. 22 Mosye izrailichuudyg udirdaj, ted Ulaan tengisees
Shuryn tsol uruu orov. Ted tsoloor gurvan odor yavsan bogood us
olsongui. 23 Marad ireed ted Maragiin usyg uuj chadsangui. Uchir ni us
shorvog baiv. Tiim uchraas ene gazar Mara gej nerlegdjee. 24 Ard tumen
Mosyed gomdollon — Bid yuu uuh ve? getsgeev. 25 Mosye EZEN uruu
hashhirsand EZEN tuund neg modyg uzuulev. Ter tuuniig usand hayasand,
us amtlag bolov. Tend Ter tednii toloo togtool, huuliig ogch, tedniig soriv.
26 Ter — Herev ta nar oorsdiin Burhan EZENii duu hooloig anhaaraltai
sonsoj, Tuunii melmiid zoviig uildej, Tuunii tushaaluudad chih tavij, Tuunii
buh togtoolyg sahival, Bi yegipyetchuuded buulgasan ovchnuudees negiig
ni ch ta nart buulgahgui. Uchir ni EZEN Bi bol ta naryg edgeegch bilee
gev. 27 Ted Yelimd irehed, tend usny arvan hoyor undarga, dalan dalduu
mod baisan. Ted tend usny derged buudallav.

Egipetees Garsan ni 16

16:1 Izrailiin hovguudiin buh chuulgan Yelimees hodolj, Yegipyetees
garsnaas hoish hoyor dahi saryn arvan tav dahi honogt Yelim bolon Sinai
uulyn hoorondoh Sin tsold hurev. 2 Izrailiinhovguudiin buh chuulgan tsold
Mosye, Aaron naryn esreg gomdollov. 3 Izrailiin hovguud tedend — Bid
Yegipyetiin nutagt mahtai togoony hajuud suuj, tsadtalaa talh iddeg baih
uyedee EZENii mutraar uhsen ni deer baij. Ta nar buh chuulganyg
olsgolongoor alah gej bidniig ene tsol uruu avchrav gev. 4 EZEN Mosyed
— Uzegtun, Bi ta nart tengerees talhyg oruulna. Ard tumen garch, odor
bur honogiinhoo hereshcheegeer tsutluul. Tiinhuu ted Minii huuli dotor
alhah ni uu, ugui yuu gedgiig Bi sorih bolno. 5 Ted odor bur huraadgaasaa
hoyor dahin ihiig zurgaa dahi odort huraaj beltgeg gev. 6 Mosye, Aaron
nar Izrailiin buh hovguuded — EZEN ta naryg Yegipyetiin gazraas
gargasnyg ta nar ene udesh medeh bolno. 7 Ta nar EZENii aldryg ogloo
harna. Uchir ni Ooriinh ni esreg gargasan ta naryn gomdlyg EZEN
sonsdog. Bid hen bolood ta nar bidnii esreg gomdollood baigaa yum be?
gev. 8 Mosye — EZEN oroi ni ta nart ideh mah ogch, ogloo ni ta nart
tsadtal talh ogno. Uchir ni Ooriinh ni esreg gargasan ta naryn gomdlyg
EZEN sonsdog. Bid yuu yum be? Ta naryn gomdol bol bidnii esreg bish,
harin EZENii esreg yum gev. 9 Mosye Aarond — Izrailiin hovguudiin buh
chuulgand "EZENii omno oirton ir. Uchir ni Ter ta naryn gomdlyg
sonsson" gejhelgev. 10 Aaron Izrailiin hovguudiin buh chuulgand helehed,
ted tsol uruu hartal EZENii tsog javhlan uulen dund uzegdev. 11 EZEN
Mosyed — 12 Izrailiin hovguudiin gomdlyg Bi sonsson. Tedend "Udshiin
buriigeer ta nar mah idej, ogloo talhaar tsadah bolno. Bi bol ta naryn
Burhan EZEN gedgiig ta nar medeh bolno" gej hel gev. 13 Oroi bolohod
bodno shuvuud nisej ireed, huarang burhev. Ogloo ni huarangiin ergen
toirond shuuder buusan baiv. 14 Shuuder arilahad tsoliin gadarguu deer
jijig, booronhii hyaruu shig jijighen zuil gazar deer baiv. 15 Izrailiin
hovguud tuuniig haraad, yuu bolohyg ni medehgui uchir biye biyeneesee
— Ene yuu ve? gej asuutsgaav. Mosye tedend — Ene bol EZENii ta nart
iduuleheer ogson talh yum. 16 EZEN "Hun bur ideh hemjeegeeree uunees
tsugluul. Maihandaa baigaa hunii toogoor, neg hund neg omyer baihaar
avagtun" gej tushaasan gev. 17 Izrailiin hovguud tiinhuu uildev. Harin

zarim ni ih, zarim ni baga huraav. 18 Ted tuuniigee omyeroor hemjihed, ih
huraasan ni iluu garsangui, baga huraasan ni dutsangui. Hun bur ideh
hemjeegeeree huraajee. 19 Mosye tedend — Neg ch hun uunees ogloo
hurtel uldeej bolohgui gej helsen. 30 Gevch ted Mosyeg sonssongui.
Zarim ni uunees hesgiig ogloo hurtel hadgalsand ter ni otoor duurch
omhiirson. Mosye tedend uurlav. 21 Ted ogloo bur, hun bur ideh
hemjeegeeree tuuniig huraadag baiv. Harin nar deeshlen haluu shatahad,
ter ni haildag baiv. 22 Zurgaa dahi odor ted hoyor dahin ih hool buyuu hun
bur hoyor omyeriig huraav. Chuulgany buh udirdagchid irj, Mosyed
meduulehed 23 ter tedend — EZEN ingej aildsan. "Margaash amraltyn
odor, EZENii ariun amraltyn odor. Ta nar jignehee jignej, chanahaa chana!
Uldsen buhniig ogloo hurtel hadgal" gej helev. 24 Ted Mosyegiin
zaavarlasan yosoor uuniig ogloo boltol hadgalsand, ter ni omhiirch
otsongui. 25 Mosye — Onoodor uuniig id. Uchir ni onoodor bol EZENii
ariun odor. Onoodor ta nar tuuniig gazraas olohgui. 26 Zurgaan odor ta
nar tuuniig huraa. Harin doloo dahi odor ni amraltyn odor tul yuu ch
baihgui gev. 27 Ard tumnees zarim ni doloo dahi odor huraaj avahaar
garsan bolovch ted yuu ch olsongui. 28 EZEN Mosyed — Hedii hurtel ta
nar Minii huuli, Minii togtooluudyg sahihaas tatgalzah yum be? 29 Har.
EZEN ta nart amraltyn odriig ogson. Tiim uchraas zurgaa dahi odort Ter
ta nart hoyor odriin talhyg ogdog. Hun bur bairandaa baij, hen ch doloo
dahi odor ooriin bairnaas buu gar gev. 30 Tiimees ard tumen doloo dahi
odor amrav. 31 Izrailiin geriinhen tuuniig manna gej nerlejee. Ter ni
koriandryn ur met tsagaan bogoodamt ni zogiin baltai boov met baiv. 32
Mosye — EZEN ingej tushaasan. "Uunees neg buten omyeriig avch, uye
ulamjlan hadgal. Ingesneer Bi ta naryg Yegipyetiin nutgaas gargaj, tsodd
ta naryg tejeej baisan talhyg ted harah yum" gev. 33 Mosye Aarond —
Vaar avch, dotor ni neg buten omyer manna hii. Tuuniig EZENii omno
tavij, uye ulamjlan hadgal gev. 34 EZENii Mosyed tushaasan yosoor
Aaron Gerchleliin omno tuuniig tavij hadgalav. 35 Izrailiin hovguud hun
orshin suudag gazar ochih hurtel dochin jil manna idjee. Kanaan nutgiin
hyazgaart ochih hurtel ted mannag idsen bilee. 36 (Neg omyer ni yefagiin
aravny neg yum.)

17:1 Daraa ni Izrailiin hovguudiin buh chuulgan EZENii tushaalaar ayalan
Sin tsoloos hodlon yavsaar, Ryefidimd buudallav. Tend ard tumend uuh us
baisangui. 2 Tiimees ard tumen Mosyetei margaddaj — Bidend uuh us og
gesend, Mosye tedend — Ta nar yaagaad nadtai margaldaj baina ve? Ta
nar yaagaad EZENiig sorij baina ve? gev. 3 Harin ard tumen tend us husen
tsangaj, Mosyegiin esreg gomdollon — Ta yuund bidniig Yegipyetees
avchran, bidniig bolon bidnii ur huuhdiig, mal surgiig mini tsangaan alah
gej baina ve? geltsev. 4 Mosye EZENd hashhiran, — Bi ene ard tumniig
yaah ve? Jaahan udval ted nad uruu chuluu shideh bolno gev. 5 Tegehed
EZEN Mosyed — Chi ard tumnii omno garch, Izrailiin ahmaduudaas
zarimyg ni daguulan yav. Tegehdee Nil morniig tsohison tayagaa gartaa
avch yav. 6 Uzegtun, Bi Horyebyn hadan deer chinii omno zogsoh bolno.
Chi hadyg tsohi. Tegvel tendees us garch, ard tumen uuh bolno gev.
Mosye Izrailiin ahmaduudyn nudnii omno ter yosoor uildev. 7 Mosye ter
gazryg Massa ba Myeriba gej nerlev. Uchir ni Izrailiin hovguud
margaldsan bogood, — EZEN bidnii dund baina uu, ugui yuu? hemeen
EZENiig sorison yum. 8 Daraa ni Amalyek irj, Ryefidimd Izrailiin esreg
baildav. 9 Tiimees Mosye Ioshuad — Oorsdiinhoo toloo erchuudiig
songon avch, Amalyekiin esreg baildahaar yav. Margaash bi gartaa
Burhany tayagiig bariad, tolgodyn oroi deer zogsono gev. 10 Ioshua
Mosyegiin helsen yosoor uildej, Amalyekiin esreg baildav. Mosye, Aaron
ba Hur nar tolgodyn oroi deer garlaa. 11 Mosye garaa orgohod Izraili yalj,
buulgahad Amalyek yalj baiv. 12 Gevch Mosyegiin gar tsutsjee. Tegehed
ted chuluu avch, tuund tavij ogohod, ter chuluun deer suuv. Aaron, Hur
nar tuunii garyg neg ni neg talaas, nogoo ni nogoo talaas ni tushiv. Tiinhuu
nar jargah hurtel tuunii gar togtvortoi baiv. 13 Ingeed Amalyek bolon
tuunii ard tumniig Ioshua ildnii ireer yalav. 14 EZEN Mosyed — Uuniig
dursgal bolgon nomd bichij, Ioshuad tseejluul. Uchir ni Bi Amalyekiin
dursamjiig tengeriin dooroos buren arilgana gev. 15 Mosye tahilyn shiree
barij, tuuniigee "EZEN bol minii tut" gej nerleed, — 16 EZENii sentii deer
bui gar. EZEN Amalyektai uyeiin uyed daitna gej helev.

18:1 EZEN Izrailiig Yegipyetees herhen gargasan ba Burhan Mosyed
bolon Ooriin ard tumen Izrailid yuu hiisniig bugdiig ni Mosyegiin hadam
etseg, Midiany tahilch Iyetro sonsson. 2 Mosyegiin hadam etseg Iyetro,
Mosyegiin yavuulsan ehner Zipporag ni 3 bolon hoyor huug ni avav.
Tednii negniih ni neriig Gyershom gedeg aj. Uchir ni Mosye — Bi hunii
gazart hari hun bolson gejee. 4 Nogoogiinh ni neriig Yeliyezyer gedeg aj.
Uchir ni Mosye — Minii etsgiin Burhan minii tuslamj baisan bogood
namaig Faraony ildnees avarsan gejee. 5 Mosyegiin hadam etseg Iyetro,
tuunii ehner, hovguudtei ni hamt tsold tuun deer hurch irev. Tend Mosye
Burhany uuland buudallasan baiv. 6 Ter Mosyed — Chinii hadam etseg
Iyetro bi chinii ehner, hoyor huutei chini hamt cham uruu irj baina gej
medegdev. 7 Tegehed Mosye hadam etsgee tosohoor garch, mehiin,
tuuniig unsev. Ted amar mendee medeltssenii daraa maihand ortsgoov. 8
Mosye hadam etsegtee Izrailiin toloo Faraond ba yegipyetchuuded
EZENii uildsen buhniig bolon ayan zamd tohioldson buh hetsuu
berhsheeliin tuhai, EZEN tedniig herhen avarsan tuhai yariv. 9 Izrailiig
yegipyetchuudiin garaas avrah uyed tedend handsan EZENii buh sain
saihand Iyetro bayarlav. 10 Tiimees Iyetro — Ta naryg yegipyetchuudiin
garaas, Faraony garaas avarch, ard tumniig yegipyetchuudiin gar dooroos
avarsan EZEN magtagdah boltugai. 11 Urgelj iherhdeg tedniig yalsan
uchir EZEN bol buh burhdaas iluu aguu yum gedgiig bi odoo medlee gev.
12 Tegeed Mosyegiin hadam etseg Iyetro ni Burhand zoriulan shataalt
tahil, orgoluudiig avlaa. Burhany omno Mosyegiin hadam etsegtei hamt
talh ideheer Aaron Izrailiin buh ahmaduudtai tsug irev. 13 Daraa odor ni
Mosye ard tumniig shuuheer suuj, ard tumen ogloonoos oroi hurtel
Mosyegiin omno zogsov. 14 Ard tumnii toloo tuunii hiij baigaa buhniig
Mosyegiin hadam etseg haraad — Ard tumnii toloo hiij baigaa chinii ene
ajil chini yuu yum be? Yaagaad buh ard tumen ogloonoos oroi hurtel chinii
omno zogsoj baihad, chi gantsaaraa suuj baina ve? gej asuuv. 15 Mosye
hadam etsegtee handan — Yaagaad gevel ard tumen Burhanaas asuuhaar
nad uruu irdeg. 16 Ted margaantai bol nad uruu irj, bi ut hun ba tuunii

horshiin hoorondohyg shuun, Burhany zarlig bolon huuliudyg meduuldeg
gev. 17 Mosyegiin hadam etseg tuund — Chinii hiij baigaa zuil chini sain
bish yum. 18 Chi ch, chamtai hamt baigaa ene ard tumen ch zailshgui
zuderne. Uchir ni ene uureg chinii huvid denduu hund bilee. Chi uuniig
gantsaaraa hiij chadahgui. 19 Odoo namaig sons. Bi chamd zovlogoo
ogiye. Burhan chamtai hamt baig. Chi ard tumnii toloo Burhany omno
baij, hereg zarguudyg Burhand avchir. 20 Tegeed tedend zarlig bolon
huuliudyg zaaj, yavah yostoi zamyg ni bolon hiih yostoi ajlyg ni tedend
meduul. 21 Tuugeer barahgui chi buh ard tumnii dotroos Burhanaas
emeedeg chadvarlag humuusiig bolon buruutaar olson olzyg uzen yaddag
shudarga humuusiig songoj avaad, tedniig ard tumnii deer myangatyn
darga, zuutyn darga, tavityn darga, aravtyn dargaar tavi. 22 Ted ard
tumniig buhii l tsagt shuug. Alivaa tom hergiig ted chamd avchirj, harin
alivaa jijig hergiig oorsdoo shuug. Tegvel ted achaanaas chini uureltsej,
chamd hyalbar bolno. 23 Herev chi ene zuiliig hiij, Burhan chamd
tushaaval, chi zogsoh chadvartai baih bolno. Bas ene ard tumen bugdeeree
ooriin nutagtaa amar amgalan yavah bolno gej helev. 24 Tiinhuu Mosye
hadam etsgiinhee ugiig sonsood, tuunii helsen buhniig hiiv. 25 Mosye buh
Izrailias chadvarlag humuusiig songoj, myangatyn darga, zuutyn darga,
tavityn darga, aravtyn dargaar tavij, tedniig ard tumnii terguulegchid
bolgov. 26 Ted buhii l tsagt ard tumniig shuuv. Yarvigtai hergiig ted
Mosyed avchirj, harin alivaa jijig hergiig oorsdoo shuuv. 27 Daraa ni
Mosye hadam etsgee udej yavuullaa. Hadam etseg ni nutag uruutaa
butsav.

Egipetees Garsan ni 19

19:1 Izrailiin hovguud Yegipyet gazraas garsnaas hoish gurav dahi saryn
yag ter odor Sinain tsold hurev. 2 Ted Ryefidimees hodolj, Sinain tsold
hurch, tsold buudallav. Izrailichuud tendee negen uulyn ovort buudallav. 3
Mosye Burhan uruu ogson ochsond, EZEN tuuniig uulaas duudan — Chi
Iakovyn gert, Izrailiin hovguuded ingej hel. 4 "Bi yegipyetchuuded herhen
handaj, ta naryg burgediin jiguur deer teen, yaaj Oortoo avchirsnyg ta nar

oorsdoo harsan. 5 Odoo herev ta nar Minii duu hooloig duulgavartai
dagaj, Minii gereeg sahival ta nar buh ard tumnuudiin dundah Minii
ezemshil bolno. Uchir ni buh delhii Miniih. 6 Ta nar Nadad tahilch naryn
haanchlal, ariun undesten bolno". Edgeer ugsiig chi Izrailiin hovguuded hel
gev. 7 Tiinhuu Mosye irj, ard tumnii ahmaduudyg duudan, oort ni EZENii
tushaasan edgeer buh ugsiig tedend helev. 8 Buh ard tumen niiteeree —
EZENii aildsan buhniig bid biyeluulne getsgeev. Mosye ard tumnii ugiig
EZENd damjuulav. 9 EZEN Mosyed — Uzegtun, Minii chamtai yarihyg
ard tumend sonsgoj, tedniig chamd uurd itguulehiin tuld Bi cham uruu
otgon uuleer ochno gev. Mosye ard tumnii ugiig EZENd helev. 10 Bas
EZEN Mosyed — Ard tumen uruu ochij, tedniig onoodor, margaash
ariusgan huvtssyg ni ugaalga. 11 Tedniig gurav dahi odort beltge. Uchir ni
gurav dahi odort EZEN buh ard tumnii nudnii omno Sinai uulan deer buuj
irne. 12 Chi ard tumnii toloo uulyn ergen toirond huree tataad, "Uulan deer
garah buyuu hormoid ni hurehees bolgoomjil. Uuland hursen alivaa huniig
zaaval alah yostoi. 13 Ter hund gar hurch bolohgui. Harin tuuniig
chuluugaar shidej, esvel sumaar harvah yostoi. Hun ch bai, mal ch bai
amid uldeh yosgui" gej hel. Hutsyn evren buree udaan hungenehed ted uul
ood garch ir gev. 14 Tiinhuu Mosye uulaas buun irj, ard tumniig ariusgav.
Ted oorsdiin huvtssyg ugaav. 15 Mosye ard tumend — Gurav dahi odort
beltgetsgee. Emegtei hund buu oirt gev. 16 Gurav dahi odriin ogloo uulyg
otgon uul burhen, tenger duugarch, ayanga tsahilgaan tsahilj, asar huchtei
bureen duu hungenesend huarand baisan buh ard tumen dagjin chichrev. 17
Burhantai uulzahaar Mosye ard tumniig huarangaas daguulan garch, ted
uulyn beld zogsloo. 18 Burhan galaar buun irsen uchir Sinai uul buheldee
utaand avtav. Utaa ni zuuhny utaa shig hoorch, uul buheldeeasar huchtei
dorgij bailaa. 19 Daraa ni bureen duu ulam ulmaar changarahad Mosye
yarij, Burhan ayanga met duutaar tuund hariulav. 20 EZEN Sinai uulan
deer, uulyn oroi deer zalran buusan. EZEN Mosyeg uulyn oroi uruu
duudsand Mosye ochiv. 21 EZEN Mosyed — Buuj ochood, ard tumend
hatuu anhaaruul. Ted EZENiig uzeh gej dairch, olnooroo uheh vii. 22
EZENd oirton ireh tahilch nar bas oorsdiigoo ariusgag. Es tegvel EZEN
tednii esreg dairna gev. 23 Mosye EZENd — Ard tumen Sinai uuland

garch chadahgui. Uchir ni Ta "Uulyg toiruulan huree tataj, uulyg ariusga"
gej anhaaruulsan bilee gev. **24** Tegehed EZEN tuund — Buuj ochood,
Aarontai hamt garch ir. Harin tahilch nar ba ard tumen EZENd oirtohoor
buu dairag. Es tegvel Ter teden uruu dairna gev. **25** Tiimees Mosye ard
tumen uruu buuj, tedend helev.

Egipetees Garsan ni 20

20:1 Burhan ene buh ugsiig aildsan ni — **2** Bi bol chamaig boolchlolyn
gerees, Yegipyetiin nutgaas gargasan chinii Burhan EZEN baina. **3** Chi
Nadaas oor burhadtai baij bolohgui. **4** Chi oortoo zoriulan shuteen esvel
deer tenger deh, door gazar dahi, gazryn door usan dotorh yumny yamar
neg dursiig buu hii. **5** Chi tedend morgoj, tedend uilchilj bolohgui. Uchir ni
chinii Burhan EZEN Bi bol hartai Burhan bogood Namaig uzen
yadagchdyn gurav, dorov deh uyeiin huuhduuded ni hurtel etsguudiinh ni
nugliin shiitgeliig buulgadag. **6** Harin Namaig hairlaj, Minii tushaalyg
sahigchdad myangan uyed ni hurtel hair enerlee uzuuldeg. **7** Chi ooriin
Burhan EZENii neriig demii buu durd. Uchir ni EZEN Ooriinh ni neriig
demii durdagchiig shiitgelgui orhihgui. **8** Amraltyn odriig ariunaar sahihyn
tuld sanagtun. **9** Zurgaan odor chi hodolmorloj, buh ajlaa hii. **10** Harin
doloo dahi odor bol chinii Burhan EZENii amralt tul chi bolon chinii huu,
chinii ohin, chinii zarts, shivegchin, chinii mal, tanaid baigaa zochin yamar
ch ajil hiij bolohgui. **11** Uchir ni EZEN tenger, gazar, dalai bolon
tedgeeriin dotor baigch bugdiig zurgaan odort buteej, doloo dahi odort
amarsan. Tiimees EZEN Amraltyn odriig yeroon, ter odriig ariun bolgoson
yum. **12** Etseg ehee hundel. Tegvel chinii Burhan EZENii chamd ogson
gazar deer chi urt naslah bolno. **13** Chi hun buu al. **14** Chi buu zavhair. **15**
Chi buu hulgail. **16** Chi horshiinhoo esreg hudal buu gerchil. **17** Chi
horshiinhoo ger orond buu shunahair. Chi horshiinhoo ehner bolon tuunii
zarts, tuunii shivegchin, tuunii uher, tuunii iljig, horshiinhoo yuund ch buu
shunahair gev. **18** Buh ard tumen tengeriin duu, ayangyn gyalbaa, bureen
duu, utaa bagshirsan uulyg haranguutaa ain dagjij, holdon zogsood, **19**
Mosyed — Ta bidentei yariach. Bid sonsono. Harin Burhan bidentei buu

yarig. Es tegvel bid uheh ni gev. 20 Mosye ard tumend — Buu aitsgaa.
Uchir ni Burhan ta naryg shalgahyn tuld, mon ta naryg nutel buu uildeesei
gesendee Tuunees emeehuig ta nart bailgahyn tuld irsen yum gev. 21
Burhany baigaa tuner haranhui uruu Mosye oirton ochih uyed ard tumen
hol zogsoj baiv. 22 EZEN Mosyed — Chi Izrailiin hovguuded ingej hel.
"Bi tengerees ta nartai yarihyg ta nar oorsdoo harlaa. 23 Ta nar Nadaas
oor burhdyg buu hii. Mongon burhad, esvel altan burhdyg oorsoddoo
zoriulj buu hii. 24 Ta nar Nadad zoriulan shoroogoor tahilyn shiree bosgoj,
deer ni oorsdiin shataalt tahil, eviin tahilyg, oorsdiin honi ba uhruudiig
orgo. Bi Ooriin neree sanuulah gazar burd ta nar deer ochij, ta naryg
yeroono. 25 Herev ta nar Nadad zoriulan chuluutaar tahilyn shiree hiih
gevel tsavchsan chuluugaar buu or. Uchir ni ta nar chuluug bagajaar zasval
tuuniig buzarlah bolno. 26 Ta nar Minii tahilyn shiree uruu shataar buu gar.
Ene ni ta naryn nutsgen biye tuun deer uzegdehgui baihyn tuld yum.

Egipetees Garsan ni 21

21:1 Chinii tedend togtooh huuliud ni edgeer yum. 2 Herev chi yevryei
bool hudaddan avbal, ter zurgaan jil zaragdah yostoi. Harin doloo dahi
jildee ter holsmongo tololguigeer choloologdono. 3 Ter gantsaaraa irvel
gantsaaraa yavah yostoi. Herev ter ehnertei bol ehner ni tuuntei hamt
yavna. 4 Herev ezen ni tuund ehner ogch, ehner ni tuund hovguud, ohidyg
toruulbel ehner huuhduud ni eznii hariyaat tul ter gantsaaraa yavah yostoi.
5 Gevch herev bool «Bi ezendee bolon ehner, huuhduuddee hairtai. Bi
choloologdoj yavahgui» gej uneheer helbel, 6 ezen ni tuuniig Burhany
omno avch ochood, daraa ni tuuniig haalga esvel hatavchind avaach. Ezen
ni tuunii chihiig shovgoor tsoolj, ter nasan tursh ezendee uilchleh yostoi. 7
Herev hun ohinoo shivegchin bolgon hudaldval ter ni eregtei bool shig
choloologdoh erhgui. 8 Hervee ezen ni tuuniig oortoo zoriulan songoj
avsan bolovch tereer ezniihee nudend taalagdahgui bol ezen ni tuuniig
choloolj yavuulah yostoi. Ezen ni tuund shudarga bus handsanaas bolj
tuuniig hari humuust hudaddah erhgui. 9 Herev tuuniig huudee zoriulj
songon avbal tuuntei ohin shigee haritsah yostoi. 10 Ter oortoo oor ehner

avsan ch anhny ehneree hool, huvtssaar hangaj, er emiin haritsaatai baih
yostoi. **11** Herev ter edgeer gurvan zuiliig biyeluulehgui bol anhny ehner ni
yamar ch mongoguigeer yuu ch avalgui yavah yostoi. **12** Hun tsohij
alagchiig zaaval alah yostoi. **13** Herev ter nogoo huniig otoogui, harin
Burhan tuunii gart tsaad huniig unagasan bol tuunii zugtaah gazryg Bi
tanart togtooj ogno. **14** Herev hun horshoo alahaar tolovloj, sanaataigaar
tuunii esreg uildvel ter huniig Minii tahilyn shireenees avaad al. **15** Etseg
ehee tsohigchiig zaaval alah yostoi. **16** Hun hulgailagch tuuniigee zarsan
ch bai, esvel hulgailagdsan hun ni tuunii ezemshlees oldson ch bai,
hulgaichiig zaaval alah yostoi. **17** Etseg ehee haraagchiig zaaval alah
yostoi. **18** Herev humuus hereldeed neg ni nogoogoo chuluu, esvel
nudargaaraa tsohij, nogoo ni uhelgui harin hevtert orood, **19** dahin bosoj,
tayagtai gaduur yavj chadval tsohison hun ni shiitgegdehgui yavah yostoi.
Harin nogoo hunii aldsan hutatsaany hohirlyg tereer nohon tolj, tuuniig
buren edgertel asramjilna. **20** Herev hun ooriin bool esvel shivegchnee
savaagaar tsohij, ter bool gart ni uhvel ezen ni shiitguuleh yostoi. **21** Harin
hervee bool ni neg, hoyor odor amid baival, yamar ch oshoo avah yosgui.
Uchir ni ter eznii omch mon. **22** Hervee humuus hoorondoo zodoldoj
baigaad jiremsen emegteig tsohihod, huuhed ni zulbasan hedii ch yamar
ch gemtel baihgui bol tuuniig monooh emegtein nohriin shaardsanaar
torgoj, shuugchdiin shiidseneer tolbor toluulne. **23** Harin herev oor yamar
negen gemtel uchirsan bol amiig amiar, **24** nudiig nudeer, shudiig shudeer,
garyg garaar, holiig holoor, **25** tulegdeltiig tulegdelteer, sharhyg sharhaar,
bertengiig bertengeer tolno. **26** Herev hun ooriin bool, esvel
shivegchniihee nudiig tsohij gemteevel nudniih ni orond tuuniig cholooloh
yostoi. **27** Mon herev bool, esvel shivegchniihee shudiig tsohij unagaval
shudniih ni orond tuuniig cholooloh yostoi. **28** Herev eregtei, esvel
emegtei huniig uher morgoj albal, ut uher uruu chuluu chuluudaj al.
Mahyg ni idej bolohgui. Harin uhriin ezen ni shiitguulelgui yavna. **29** Harin
herev uher urid ni morgodog baisan bogood ezend ni sanuulj baisan
bolovch uhree hashij horioguigees bolj eregtei, esvel emegtei hun
morguulj uhvel, ug uher uruu chuluu shidej, bas ezniig ni ch alah yostoi.
30 Herev tuund mongon toloos noogduulbal, ter ooriin amiig avrahyn

toloo noogdson toloosiig hed ch bai tolno. 31 Uher ni eregtei, esvel
emegtei huuhdiig morgovol ene huuliin yosoor hiine. 32 Herev bool, esvel
shivegchniig uher morgovol uhriin ezen boolyn ezend guchin shyekyel
mongo tolno. Harin uher uruu chuluu shideh yostoi. 33 Herev hun nuhiig
neej, esvel nuh uhaad tuuniigee butsaaj daraaguigees bolj uher, esvel iljig
nuhend ni unaval, 34 nuhnii ezen nohon tolbor ogoh yostoi. Ter malyn
ezend mongo ogoh bogood uhsen mal tuuniih bolno. 35 Herev neg hunii
uher busdyn uhriig morgoj albal, ted amid uhriig hudaldaj, mongiig ni
huvaaj avah bogood bas uhsen uhriig ch huvaaj avah yostoi. 36 Herev ug
uher urid ni morgodog baisan ni medegdsen bogood ezen ni uhree hashij
horiogui bol tereer uhriig ni amid uhreer tolj, harin uhsen uhriig oortoo
avna.

Egipetees Garsan ni 22

22:1 Herev hun, uher esvel honi hulgailj nyadalbal, esvel zarval tereer
uhriig tavan uhreer, honiig dorvon honior tolno. 2 Herev hulgaich uildel
deeree barigdan, tsohiulj uhvel tuunii toloo tsus ursgasan gemiin shiitgel
baihgui. 3 Harin tuunii deer nar garsan baisan bol tuunii toloo tsus ursgasan
gemiin shiitgel baina. Hulgaich zaaval nohon toloh yostoi. Herev tuund
yuu ch baihgui bol hulgai hiisniih ni toloo tuuniig hudaldah yostoi. 4 Herev
hulgailsan yum ni tuunii ezemshil gazraas amidaar oldvol uher, iljig, esvel
honiny ali ni ch bai hulgaich hoyor nugalj toloh yostoi. 5 Herev hun
tarialangiin talbai, esvel usan uzmiin tsetserlegt malaa belcheerluulj
baigaad sul tavisnaas bolj mal ni oor hunii tarialangiin talbai, esvel usan
uzmiin tsetserlegt belchvel malyn ezen hamgiin sain tarialangiin talbai
bolon usan uzmiin tsetserlegeer nohon toloh yostoi. 6 Herev gal garch,
uurgenii butand avaltsaj, huraasan taria, esvel hadaagui taria, esvel
tarialangiin talbaig shataaval ter galyg tavigch ni zaaval nohon toloh
yostoi. 7 Herev hun mongo, esvel ed zuilsee hadgaluulahaar horshdoo
ogohod ter ni horshiinh ni gerees hulgailagdsan tohioldold herev hulgaich
barigdah avaas ezend ni hoyor nugalj toloh yostoi. 8 Harin hulgaich
oldoogui bol geriin ezen shuugch deer ochij, horshiinhoo ed horongond

gar hursen esehee shuulgeh yostoi. 9 Uher, iljig, honi, huvtsas hunar, esvel
"Ene miniih" gej hen negniih ni heleh alivaa aldagdsan zuil boloh itgel
evdsen tohioldol bolgond hoyor tal zargaa shuugchdiin omno avchrah
yostoi. Shuugchdiin buruutgasan hun ni horshdoo hoyor nugalj tolno. 10
Herev hun iljig, uher, honi ba busad malaa hadgaluulahaar horshdoo
ogohod ter ni hen ch haraagui baihad uheh, gemteh esvel alga boloh avaas
11 horshiinhoo omchid gar hureegui gedgee ter hoyor hoyoulaa EZENii
omno tangaraglah yostoi. Malyn ezen ter tangargiig huleen avch, nogoo
hun nohon toloh yosgui. 12 Herev ug mal tuunees hulgailagdsan bol tereer
ezend ni nohon toloh yostoi. 13 Herev ug mal ni tastagdsan bol notolgoo
bolgon avchrah yostoi. Tastagdsan malyn toloo tereer nohon tolbor
ogohgui. 14 Herev hun horshoosoo yamar negen yum zeelj avaad ter ni
ezniih ni uguid gemteh, esvel uhvel zeelsen hun buren nohon toloh yostoi.
15 Herev ezen ni hamt baisan bol tolohgui. Herev holsolj avsan baival
terhuu hols ni tuunii une ni bolno. 16 Herev hun sui taviagui ongon busguig
uruu tataj, tuuntei untval busguin toloo inj ogch, tuuniig ehneree bolgon
avah yostoi. 17 Herev busguin etseg ohinoo tuund ogohoos ers tatgalzval,
ter injtei tentseh mongiig ogoh yostoi. 18 Udganyg buu amid bailga. 19
Mal amitantai havitagchid zaaval uheh yostoi. 20 EZENees oor burhdad
tahil orgogchiig alah yostoi. 21 Hariin huniig buu buruutga, buu darla.
Uchir ni ta nar Yegipyetiin nutagt hari humuus baisan. 22 Ta nar alivaa
belevsen emegtei, esvel onchin huuhdiig buu zovoo. 23 Herev ta nar
tedniig zovoogood, ted Nad uruu hashhirval Bi tednii ui gashuug sonsoj,
24 Minii uur hilen durelzej, Bi ta naryg ildeer alna. Ta naryn ehneruud
belevserch, ta naryn huuhduud onchroh bolno. 25 Herev chi Minii ard
tumend buyuu dund chini bui yaduu hund mongo zeelduulbel, tuuntei zeel
olgogch hun shig haritsaj bolohgui. Chi tuunees zeeliin huut buu shaard.
26 Herev chi horshiinhoo huvtssyg baritsaand avbal nar shingehees omno
tuund butsaaj og. 27 Uchir ni ter bol tuunii tsoryn gants buteeleg ni,
biyeiinh ni huvtsas bilee. Ter hun oor yuu nomorch untah ve? Ter Nad uruu
hashhirahad Bi sonsoh bolno. Uchir ni Bi niguulsengui bilee. 28 Burhanyg
buu haraa. Ooriin ard tumnii zahiragchiig buu haraa. 29 Chi ooriin urgats
ba ooriin usan uzmiin darsnaas orgoh orgoliig buu hoishluul.

Hovguudiinhee uuganyg ni chi Nadad ogoh yostoi. 30 Chi ooriin uher
bolon honinuudad ch iinhuu uild. Doloon odor tedniig ehtei ni hamt
bailgaj, naim dahi odort ni Nadad og. 31 Ta nar Nadad zoriulagdsan ariun
humuus baih yostoi. Tiim uchraas heer tald heseglen tastchuulsan amitny
mahyg ta nar buu id. Tuuniig nohdod hayaj og. ll Chi hudal meduuleg buu
og.

Egipetees Garsan ni 23

23:1 Horon muu huntei gar barin huuramch gerch bolj bolohgui. 2 Olnyg
dagaldan muut uildej bolohgui. Shudarga yosyg zavhruulahyn tuld olnyg
dagaj shuuhed buu gerchil. 3 Shuuh deer yaduu huniig buu yalgavarla. 4
Herev daisnyhaa toorson uher, iljigtei taaraldval, tuuniig zaaval ezend ni
butsaan avaachij og. 5 Herev chamaig uzen yaddag hunii iljig achaandaa
daragdan hevtej baihyg chi harval tuuniig buu orhi. Chi ter hund zaaval
tusalj, iljgiig ni cholool. 6 Yaduu huniig shuuhdee shudarga yosyg buu
gajuuduul. 7 Hudal zargaas hol baij, gemgui esvel zovt huniig buu al.
Uchir ni Bi gemteng zovtgon tsagaatgahgui. 8 Chi hahuuli buu av. Uchir ni
hahuuli hunii haraag soholj, shudarga hunii ugiig guivuulna. 9 Chi hari
huniig buu darla. Ta nar ch Yegipyet gazart hariin humuus baisan uchraas
hari hunii setgeliig medne. 10 Chi zurgaan jil gazraa tarialj, urgatsyg ni
huraa. 11 Harin doloo dahi jild gazryg hagalalgui amraa. Chinii ard
tumniiyaduus hoollog. Tednii uldeesen alivaa zuilsiig ni heeriin amitad
ideg. Ooriin usan uzmiin bolon chidun modny tsetserlegt ch iinhuu uild. 12
Zurgaan odor chi ajlaa hiij, harin doloo dahi odort ajlaa zogsoo. Chinii
uher, iljig amarch, chinii shivegchnii huu, mon hariin hun sergeg. 13 Minii
chamd aildsan buhniig anhaaraltaigaar sahi. Oor burhdyn neriig duridaj ch
bolohgui, amnaas chini sonsogdoj ch bolohgui. 14 Jild gurvan udaa ta nar
Nadad bayaryg temdegle. 15 Chi Isgeegui Talhny Bayaryg sahi. Minii
chamd tushaasan yosoor, Abib saryn tovloson uyed chi doloo honogiin
tursh isgeegui talh id. Uchir ni ter sardchi Yegipyetees garsan. Minii omno
hen ch gar hooson uzegdej bolohgui. 16 Chi talbaid tarisan
hodolmoriinhoo anhny ur jimseer Urgatsyn bayaryg sahi. Mon chi ooriin

hodolmoriin ur jimsiig huraahdaa, jiliin etsest Urgats Huraaltyn Bayaryg
sahi. **17** Jild gurvan udaa tanai buh erchuud Ezen BURHANy omno
uzegdeh yostoi. **18** Chi Minii tahilyn tsusyg isgesen talhtai hamt buu orgo.
Minii bayaryn oohiig ogloo boltol buu honuul. **19** Chi gazrynhaa anhny ur
jimsnii deejiig ooriin Burhan EZENii gert avchir. Chi ishgiig ehiinh ni
suund buu chana. **20** Uzegtun, zamd chamaig hamgaalahyn tuld, Minii
beltgesen gazar uruu chamaig avaachihyn tudd Bi chinii omno tenger
elchiig yavuulah gej baina. **21** Tuunii omno anhaaraltai baij, duu hooloig ni
duulgavartai daga. Tuunii omnoos buu tersel. Uchir ni Minii ner tuunii
dotor baigaa tul ter chinii hilentsiig uuchlahgui. **22** Harin herev chi tuunii
duu hooloig uneheer duulgavartai dagaj, Minii aildsan buhniig uildvel, Bi
daisand chini daisan, ostond chini oston bolno. **23** Minii tenger elch chinii
omno yavj, chamaig amorichuud, hitchuud, pyerizchuud, kanaanchuud,
hivichuud, iyebuschuudyn nutagt avaachna. Bi tedniig burmoson ustgah
bolno. **24** Chi tednii burhdad buu morgo, buu uilchil. Tednii uilsiig ch buu
duurai. Harin chi tedniig burmoson nuraaj, tednii chuluun baganuudyg
heseglen butal. **25** Chi ooriin Burhan EZENd uilchil. Tegvel Ter chinii
talh, usyg yerooh bolno. Bi ta naryn dundaas ovchin emgegiig zailuulna.
26 Chinii gazart dutuu tordog, esvel huuser hun baihgui bolno. Bi chinii
nasny toog guitseene. **27** Bi Ooriin aimshgiig chinii omno yavuulj, chinii
ochih gazryn buh ard tumniig samuurald unagan, buh daisny chini nuruug
chamd haruulah bolno. **28** Chinii omnoos hivichuud, kanaanchuud,
hitchuudiig zailuulahyn tuld Bi chinii omno hedgenuudiig yavuulna. **29** Bi
gantshan jiliin dotor tedniig chinii omnoos zailuulahgui. Uchir ni gazar
nutag ezguirch, heeriin araatnuud chinii huvid olshroh vii. **30** Chi oson
urjij, ter nutgiig ezemshih hurtel Bi tedniig chinii omnoos baga
bagaarzailuulna. **31** Bi chinii hil hyazgaaryg Ulaan tengisees filistchuudiin
tengis hurtel, tsoloos Yevfrat moron hurtel togtoono. Uchir ni terhuu gazar
nutgiin orshin suugchdyg Bi chinii gart tushaana. Chi ooriinhoo omnoos
tedniig zailuulna. **32** Chi tedentei, esvel tednii burhadtai yamar ch geree
baiguulj bolohgui. **33** Ted chinii gazart amidrah yosgui. Es tegvel ted
chamaig Minii esreg nugel uildehed hurgeh bolno. Uchir ni chi tednii
burhdad uilchilbel, ene ni uneheer chamd urhi bolno.

Egipetees Garsan ni 24

24:1 Daraa ni Ter Mosyed — Chi Aaron, Nadab, Abihu bolon Izrailiin
ahmaduudaas dalan hunii hamt EZEN ood irj, alsaas morgo. 2 Zovhon
Mosye l EZENd oirt. Harin busad ni oirtoh yosgui. Ard tumen ch tuuntei
hamt ireh yosgui gev. 3 Mosye irj, EZENii buh ugs bolon buh
togtooluudyg ard tumend damjuulav. Ard tumen bugdeeree negen duugaar
— EZENii aildsan buh ugsiig bid dagan biyeluulne gej hariultsgaav. 4
Mosye EZENii buh ugsiig bichin temdeglejee. Tegeed ter ogloo ert
bosood, uulyn beld Izrailiin arvan hoyor ovogt zoriulan arvan hoyor
baganyn hamt tahilyn shiree bosgoloo. 5 Izrailiin hovguudees zaluusyg ter
ilgeen, shataalt tahilyg, bas zaluu buhnuudaar eviin tahilyg EZENd orgov.
6 Mosye tsusny hagasyg ni avch, savnuudad hiin, hagasyg ni tahilyn
shireen deeguur tsatsav. 7 Tegeed Mosye gereenii nomyg avch, ard
tumend unshij sonsgov. Ted — EZENii aildsan bugdiig bid dagan
biyeluulj, duulgavartai baih bolno getsgeev. 8 Tiimees Mosye tsusyg avch,
ard tumnii deeguur tsatsan, — Edgeer buh ugsiin daguu EZENii ta nartai
baiguulsan gereenii tsusyg uzegtun gev. 9 Daraa ni Mosye Aaron, Nadab,
Abihu bolon Izrailiin ahmaduudaas dalan huntei hamt deeshee garch, 10
Izrailiin Burhanyg uzev. Tuunii holiin door ni tenger met tselmeg,
indranilaar zassan met yum bailaa. 11 Gesen ch Ter Izrailiin hovguudiin
hundet humuusiin esreg mutraa sungaagui bogood ted Burhanyg uzetsgeej
bas idej uutsgaav. 12 EZEN Mosyed — Chi uuland garch, Nad uruu ireed,
end bai. Bi chamd chuluun havtang huuli ba tushaalyn hamt ogiye.
Tedgeeriig Bi tedend zaavar bolgon bichsen yum gev. 13 Tiimees Mosye
ooriin zarts Ioshuatai hamt bosoj, Burhany uul uruu garlaa. 14 Harin
ahmaduudad handan ter — Bidniig butsaj irtel ta nar end huleej bai.
Uzegtun, Aaron, Hur nar ta nartai hamt baigaa tul hen negend yamar neg
hereg garval tedendhand gev. 15 Tegeed Mosye uuland garsan bogood
uulyg uul burhev. 16 EZENii tsog javhlan Sinai uuland togton baij, uul
zurgaan odriin tursh uulyg burhlee. Doloo dahi odor ni Ter uulen dundaas
Mosyeg duudav. 17 Izrailiinhovguudiin nudend EZENii tsog javhlangiin
torh ni uulyn oroi deerh durelzen bui gal met bailaa. 18 Mosye uulen dund

orj, uul ood garav. Mosye uulan deer dochin odor, dochin shono bailaa.

Egipetees Garsan ni 25

25:1 Tegeed EZEN Mosyed aildsan ni — 2 Nadad zoriulan handiv avchir
hemeen Izrailiin hovguuded hel. Zurhendee hotlogddog hun burees Nadad
ogsniig av. 3 Chinii tednees avah handiv ni: alt, mongo, hurel, 4 hoh,
yagaan, chas ulaan ongiin daavuu, nariin nehsen maalinga, yamaany
hyalgas, 5 ulaanaar budsan hutsyn aris, dalain gahain aris, huais mod, 6
gereltuulgiin tos, tosloh tos ba anhiluun utlagad zoriulsan amtlagch, 7
oniks chuluunuud, yefod bolon tseejivchind suulgah chuluunuud boloi. 8 Bi
tednii dund orshin baihyn tuld Nadad zoriulan ted ariun gazryg barig. 9
Asar bolon tuunii buh ed zuilsiin zagvar bolgon Minii chamd uzuuleh
buhnii daguu chi tuuniig bari. 10 Ted huais modoor urt ni hoyor tohoi
hagas, orgon ni neg tohoi hagas, ondor ni neg tohoi hagas avdar hiig. 11
Chi avdryg shijir altaar bur. Tuunii dotor, gadna talyg bureed tuuniig
toiruulan altan emjeer hii. 12 Chi tuund zoriulj dorvon altan garhi tsutgan,
avdryn dorvon hol deer ni bairluul. Neg tald ni hoyor garhi, nogoo tald ni
hoyor garhi baina. 13 Chi huais modoor damnuurga hiij, altaar bur. 14
Tedgeereer avdryg orgohiin tuld avdryn hajuu talyn garhinuudad
damnuurguudyg shurguul. 15 Damnuurguud ni avdryn garhind baih yostoi
bogood tedgeeriig salgaj bolohgui. 16 Minii chamd ogoh gerchleliig chi
avdar dotor hii. 17 Chi orshooliin suudlyg shijir altaar hii. Tuunii urtyg ni
hoyor tohoi hagas, orgoniig ni neg tohoi hagasaar hii. 18 Orshooliin
suudlyn hoyor uzuurt hoyor hyerubyg altaar davtan hii. 19 Neg hyerubyg
neg uzuurt, nogoo hyerubyg nogoo uzuurt hii. Hyerubuudyg orshooliin
suudaltai negtgen hoyor uzuurt ni hii. 20 Hyerubuudyn dalavchnuud deesh
delgegden, orshooliin suudlyg burhen baih bogood biye biyen uruugaa harj
baih yostoi. Hyerubuudyn nuur ni orshooliin suudal uruu harsan baina. 21
Orshooliin suudlyg chi avdran deer tavij, Minii chamd ogoh gerchleliig
avdar dotor hii. 22 Tend Bi chamtai uulzana. Gerchleliin avdran deer bui
hoyor hyerubuudyn hoorondoos, orshooliin suudlyn deerees Bi Izrailiin
hovguudiin toloo chamd tushaah buh zuiliig Bi chamd aildana. 23 Chi

huais modoor hoyor tohoi urttai, neg tohoi orgontei, neg tohoi hagas
ondortei shiree hii. 24 Chi tuuniig shijir altaar burj, tuuniig toiruulan altan
emjeer hii. 25 Shireend zoriulan tuuniig toiruulaad algany engeer hovoo
hiij, tuuniig toiruulan hovoog ni altaar emj. 26 Tuund zoriulj chi dorvon
altan tsagirag hiij, dorvon holiinh nidorvon ontsogt ni tedgeeriig bairluul.
27 Tsagirguud ni shireeg zooh damnuurguudyn togtoogch bolj, hovoond
oir baih yostoi. 28 Chi huais modoor damnuurguudyg hiij, altaar bur.
Tedgeereer shireeg zooh bolno. 29 Chi undaan orgoliig hiih tavag, sav,
ayaga, hundagyg ni shijir altaar hii. 30 Chi shireen deer Orshihuin talhyg
tavij bainga Minii omno bailga. 31 Daraa ni chi shijir altaar denluunii
suuriig hii. Denluunii suuri bolon suuri, ishiig davtaj, tuunii hundaga, tuunii
boltsuu ba tuunii tsetsguudiig tuuntei negtgen holbo. 32 Denluunii suuriin
hajuugaas zurgaan salaa garah bogood gurvan salaa ni tuunii neg
hajuutaas, gurvan salaa ni tuunii nogoo hajuugaas garna. 33 Gurvan
hundaga ni neg salaan dahi guilsiin delbeenuud buyuu boltsuu ba tsetseg
helbertei hiigdeg. Mon gurvan hundaga ni nogoo salaan dahi guilsiin
delbeenuud buyuu boltsuu ba tsetseg helbertei hiigdeg. Denluunii suurias
garsan zurgaan salaany huvid adil hii. 34 Denluunii suurind guilsiin
delbeenuudiin helbertei buyuu boltsuu ba tsetsegtei ni adil dorvon hundaga
hii. 35 Denluunii suurias garsan zurgaan salaany huvid uunees garsan ehnii
hos salaany door neg boltsuu baij, hoyor dahi hos salaany door neg boltsuu
baij, gurav dahi hos salaany door neg boltsuu baina. 36 Tedgeeriin
boltsuunuud ba salaanuud ni denluunii suuri taigaa negdmel baina. Ene
bugd shijir altaar davtaj hiigdsen neg buteel bolno. 37 Daraa ni chi tuunii
doloon denluug hii. Tedgeer ni omnoh orchnoo gereltuulehiin tuld
bairluulagdah yostoi. 38 Galyn chimhuur ba taviuruudyg ni shijir altaar hii.
39 Denluunii suuriig edgeer buh heregsliin hamt neg talantyn shijir altaar
hii. 40 Chamd uulan deer uzuulsen zagvaryn daguu tedniig hiihiig anhaar.

Egipetees Garsan ni 26

26:1 Tsaash ni chi nariin nehsen maalinga bolon hoh, yagaan, chas ulaan
ongiin daavuugaar arvan bureestei asar hiigtun. Edgeeriig chi uran hunii

urlal boloh hyerubuudyn hamtaar hiilgegtun. 2 Burees buriin urt ni horin
naiman tohoi, burees buriin orgon ni dorvon tohoi bogood buh burees ijil
hemjeetei baina. 3 Tavan burees ni hoorondoo holbogdoh bogood nogoo
tav ni hoorondoo holbogdson baih yostoi. 4 Ehnii hesgiin gadna talyn
bureesnii bolon hoyor dahi hesgiin gadna talyn bureesnii zah deer hoh
ongiin gogtsoonuudyg hii. 5 Neg bureesend tavin gogtsoo, hoyor dahi
hesgiin bureesnii zahad tavin goshchoog hii. Edgeer gogtsoonuud ni biye
biyeiinhee haraldaa baih yostoi. 6 Tavin altan garhi uilden, ug
garhinuudaar bureesnuudiig hoorond ni holbogtun. Ingesneer asar ni
negdmel bolno. 7 Daraa ni chi asryn deeguur buteeh maihny arvan negen
bureesiig yamaany hyalgasaar hiigtun. 8 Burees buriin urt ni guchin tohoi,
burees buriin orgon ni dorvon tohoi bogood arvan negen burees ni ijil
hemjeetei baih yostoi. 9 Bureesnuudiin tavyg ni hoorond ni holbon, nogoo
zurgaag ni hoorond ni holbon maihny urd tald zurgadugaar bureesiig
davharlan tavi. 10 Ehnii hesgiin gadna talyn bureesnii zah deer tavin
gogtsoo, hoyor dahi hesgiin gadna talyn bureesnii zah deer tavin gogtsoo
hii. 11 Tavin hurel garhiig hiij, garhinuudyg gogtsoonuudad oruulan,
maihnyg hoorond ni holbogtun. Ingesneer ene ni neg bolno. 12 Maihny
bureesnii uldsen unjsan heseg buyuu uldsen hagas bureesiig asryn ar tald
unjuulagtun. 13 Maihny bureesnii urtaas uldsen heseg buyuu neg tal dahi
tohoi, mon nogoo tal dahi tohoi ni asryn hoyor talaar unjin tuuniig buteeh
yostoi. 14 Ulaanaar budsan hutsyn arisaar maihny buteelgiig hiigtun.
Deeguur ni dalain gahain arisan buteelgiig hii. 15 Daraa ni huais modoor
asart zoriulan dunznuudiig bosoogoor ni hii. 16 Dunz tus buriin urt ni arvan
tohoi, dunz buriin orgon ni neg tohoi hagas. 17 Dunz tus burd neg ni
nogoogiinhoo zergeldee hoyor ugluurga baih agaad asryn buh dunziig chi
iinhuu hiigtun. 18 Tegeed asart zoriulj omno tald ni baih horin dunziig hii.
19 Horin dunzen door dochin mongon ugluur, neg dunznii hoyor ugluurgad
zoriulan ug dunznii door hoyor ugluur, nogoo dunzniihoyor ugluurgad
zoriulan tuhain dunznii door hoyor ugluuryg hiigtun. 20 Asryn
hoyordugaar tal buyuu hoid tald ni horin dunziig 21 dochin mongon
ugluuryn hamt, neg dunznii door hoyor utluur, nogoo dunznii door hoyor
ugluur 22 asryn ar tal buyuu baruun tald zoriulan zurgaan dunz hiigtun. 33

Asryn ar talyn bulanguudad hoyor dunz hii. 24 Tedgeer ni dood talaasaa
oroi hurtel davharlagdan, neg tsagiragtai baih bogood hoyor taddaa
tiinhuu baih yostoi. Ted hoyor bulang gargah yum. 25 Tend arvan zurgaan
mongon ugluur buhii naiman dunz baih yostoi. Neg dunzen door hoyor
ugluur, nogoo dunzen door hoyor utluur baina. 26 Daraa ni huais modoor
asryn neg talyn dunznuuded zoriulan tavan hondlovch mod hii. 27 Asryn
nogoo talyn dunznuuded zoriulan tavan hondlovch mod, mon asryn ar tal
buyuu baruun tald zoriulsan tavan hondlovch mod hiigtun. 28 Dunznuudiin
gold baih dundah hondlovch mod ni neg zahaas nogoo zah hurtel urgeljleh
yostoi. 29 Dunznuudiig altaar buregtun. Mon hondlovch moddyg togtooh
altan tsagirguudyg hiij, hondlovch moddyg altaar buregtun. 30 Tegeed
chamd uulan deer uzuulsen zurgiin daguu chi asryg hii. 31 Daraa ni chi
nariin nehsen maalinga, hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuugaar hoshig
hii. Uuniig uran hunii urlal boloh hyerubuudtai hamt hiilge. 32
Hoshignuudiig altaar bursen huais modon dorvon baganaas olgo.
Degeenuud ni bas altan baih yostoi. Baganuud ni dorvon mongon ugluur
deer bairlah yostoi. 33 Chi hoshgiig garhinuudaas olgon, hoshignii dotor
tald gerchleliin avdryg oruul. Hoshig ni ariun gazar ba ariunaas ariun
gazryg hoorond ni zaaglah bolno. 34 Ariunaas ariun gazar dahi gerchleliin
avdran deer chi orshooliin suudlyg tavigtun. 35 Shireeg hoshignii gadna
tadd tavij, denluunii suuriig shireenii esreg tadd buyuu asryn omno tadd
tavi. Shireeg hoid tald ni tavigtun. 36 Maihny uudend hoh, yagaan, chas
ulaan ongiin daavuugaar bolon nariin nehsen maalingaarnehmel delgets
hiigtun. 37 Delgetsend zoriulan huais modoor tavan bagana hiij altaar bur.
Tednii degeenuud ni mon altan baina. Tedgeert zoriulan tavan hurel ugluur
tsutga.

Egipetees Garsan ni 27

27:1 Chi huais modoor tahilyn shireeg hii. Ug shireenii urt ni tavan tohoi,
orgon ni tavan tohoi dorvoljin bogood ondor ni gurvan tohoi baina. 2
Shireenii dorvon ontsogt evruudiig ni hii. Tedgeer ni shireeteigee negdmel
baih bogood tuuniig hurleer bur. 3 Unsiig ni avch hayahad zoriulsan sav,

utguur, ugaaguuruud, seree bolon boiporuudyg hii. Tuunii buh heregsliig
hurleer uildegtun. 4 Tegeed hurel saraaljin tor uildegtun. Toron deer
dorvon ontsogt ni dorvon hurel tsagirag hii. 5 Chi toryg tahilyn shireenii
amsryn door, tahilyn shireenii gold hureheerdooshluulan tavi. 6 Tahilyn
shireend zoriulan huais modoor damnuurguudyg hiij hurleer buregtun. 7
Tahilyn shireeg zooj baihad damnuurguud hoyor tald ni baihyn tuld
damnuurguudyg tsagirguudad shurguul. 8 Uulan deer chamd uzuulsen
yosoor damnuurguudyg dotor taldaa hondii zusmel modoor hii. Ted uuniig
ingej hiig. 9 Chi asryn hashaag hiigtun. Omno tal ni zuun tohoi urttai nariin
nehsen maalingaar hiigdsen hoshigtei baina. 10 Tuunii baganuud hori baih
bogood horin hurel ugluurtai baina. Bagany degeenuud bolood tedgeeriin
holboosuud ni mongon baih yostoi. 11 Uuntei adil urtaaraa umard tald
zuun tohoi urttai hoshig bolon horin hurel ugluurtai horin bagana baina.
Bagany degeenuud bolon holboosuud ni mongon baina. 12 Hashaany
orgonoor baruun tald tavin tohoi hoshig arvan bagana, arvan ugluurtai
hamt baina. 13 Hashaany orgon ni zuun tald tavin tohoi baina. 14
Haalgany neg talyn hoshig ni arvan tavan tohoi bogood gurvan bagana,
gurvan ugluurtai baina. 15 Nogoo tald arvan tavan tohoi hoshig gurvan
bagana, gurvan ugluurtai baina. 16 Hashaany haalgand hoh, yagaan, chas
ulaan ongotei daavuu bolon nariin nehsen maalingaar nehegdsen horin
tohoi delgets baina. Ter ni dorvon bagana, dorvon ugluurtai baina. 17
Hashaany ergen toiron dahi buh baganuud mongon holboosuudaar
tonoglogdson baina. Tedgeeriin degeenuud ni mongo, ugluurnuud ni hurel
baina. 18 Hashaany urt ni zuun tohoi, orgon ni niitdee tavin tohoi, ondor ni
tavan tohoi, nariin nehsen maalingaar hiigdsen ba tedgeeriin ugluuruud ni
hurel baina. 19 Asryn buh uilchleld hereglegdeh buh heregsel, buh gadas
bolon hashaany buh gadas hurel baina. 20 Denluug urgeljid asaaj baihyn
tuld gereltuulgend zoriulan chidun jimsnees shahsan tsever tosyg chamd
avchrah uurgiig chi Izrailiin hovguuded og. 21 Hurlyn maihand, gerchleliin
urd bui hoshignii gadna tald Aaron ba tuunii hovguud oroinoos ogloo
hurtel EZENii omno uuniig yosoor ni sahih yostoi. Ene ni Izrailiin
hovguuded tednii uye udmyg damjin monhiin yoslol baih boltugai.

28:1 Nadad tahilch bolgon uilchluuleheer Izrailiin hovguudiin dundaas
ooriin ah Aaron ba tuunii hovguud boloh Nadab, Abihu, Yelyeazar, Itamar
naryg hamtad ni ooriinhoo derged bailgagtun. 2 Ooriin ah Aarony aldar ba
uzesgelend zoriulan ariun huvtsas hii. 3 Aaron ni Nadad tahilchaar
uilchlehiin tuld, tuuniig ariusgahaar huvtsas hiihiig mergen uhaany sunseer
Minii duurgesen buh uran humuust handaj oguulegtun. 4 Tednii hiih
huvtsas ni tseejivch, yefod, nomrog, nehmel dotuur deel, malgai ba bus
bolno. Aaron ni Nadad tahilchaar uilchlehiin tuld ted chinii ahadbolon
tuunii hovguuded ariun huvtsas hiih yostoi. 5 Ted alt ba hoh, yagaan, chas
ulaan daavuu, nariin nehsen maalingyg avag. 6 Ted bas alt, hoh, yagaan,
chas ulaan ongiin daavuu, nariin nehsen maalingaar uran hunii urlal boloh
yefod hiigtun. 7 Yefod ni holbogdson baihyn tuld tuunii hoyor uzuurtei
holbootoi hoyor morovch baih yostoi. 8 Yefodyn deerh uran nehsen bus ni
alt, hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuu, nariin nehsen maalingaar
yefodtoi ijil hiigdsen baih yostoi. 9 Chi hoyor oniks chuluug avch, deer ni
Izraitshin hovguudiin nersiig siilegtun. 10 Tednii torson daraallaar ni neg
chuluun deer zurgaan ner, nogoo chuluun deer uldsen zurgaan neriig siil.
11 Unet chuluu zasagch hun tamga siilehtei adil, chi Izrailiin hovguudiin
nersiin daguu hoyor chuluug siilen, altan hureetei suurind suulgagtun. 12
Chi hoyor chuluut Izrailiin hovguuded dursgalyn chuluu bolgon yefodyn
morovch deer hadah bogood Aaron tednii nersiig EZENii omno hoyor
moron deeree dursgal bolgon teene. 13 Chi altaar hureetei suuri hii. 14
Mon shijir altan hoyor ginj suljin hiij, hureetei suurin deer togtoo. 15 Chi
uran hunii urlal boloh shuuhiin tseejivchiig hii. Uuniig chi yefodyg hiisnii
adil alt, hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuugaar bolon nariin nehsen
maalingaar uildegtun. 16 Ter ni neg soom urt, neg soom orgon dorvoljin
bogood hoyor davharlasan baina. 17 Tuunii deer chi dorvon egneegeer
chuluun shigtgee hii. Neg deh egneend badmaarag, molor, margad, 18
hoyor dahi egneend oyuu, indranil, ochir almaaz, 19 gurav dahi egneend
nal erdene, gartaam, yagaan bolor, 20 dorov deh egneend binderiyaa,
oniks, hash chuluu baina. Edgeeriig altan hureen dotor suulgah yostoi. 21

Chuluunuud ni Izrailiin hovguudiin nersiin daguu buyuu tednii nersiin
daguu arvan hoyor baih yostoi. Arvan hoyor ovgiin neg buriig chuluu tus
bur deer tamga met siilne. 22 Chi tseejivchin deer shijir altaar suljmel ols
shig ginj hii. 23 Tseejivchin deer hoyor altan tsagirag hiij, tseejivchnii
hoyor uzuurt holbogtun. 24 Hoyor altan oosryg tseejivchnii uzuuruuded
baih hoyor tsagiragt holbo. 25 Hoyor oosryn nogoo uzuuruudiig hoyor
altan hureetei suurind holboj, tedgeeriig yefodyn urd tald tuunii
morovchtei holbo. 26 Chi hoyor altan tsagirag hiij, tedgeeriig yefodyn
dotor tal uruu harsan tseejivchnii hoyor ontsgiin irmegt had. 27 Hoyor
altan tsagirag hiij, yefodyn omno tald hoyor morovchniih ni door,
zalgaasny oiroltsoo yefodyn uran nehsen busnii deed tald had. 28 Ted
tseejivchnii tsagirgiig yefodyn tsagiragtai hoh oosroor holbog. Ingesneer
tseejivch ni yefodyn uran nehsen busnii deer baij, yefodoos salahgui yum.
29 Aaron ariun gazart orohdoo Izrailiin hovguudiin nersiig EZENii omno
monhiin dursgal bolgon shuuhiin tseejivchind zurhen deeree avch yavah
yostoi. 30 Shuuhiin tseejivchin dotor Urim ba Tummimiig hii. Aaronyg
EZENii omno orohod tedgeer ni tuunii zurhen deer baih bolno. Izrailiin
hovguudiin shuultiig Aaron zurhendee EZENii omno urgelj avch yavah
bolno. 31 Chi yefodish nomrogiig buheld ni hoh ongoor uild. 32 Tuunii
oroin hesgiin gold amsar garga. Amsryg uragduulahguin tuld hoo huyagny
amsar shig toiruulan suljij zahla. 33 Tuunii hormoig toiruulan hoh, yagaan
bolon chas ulaan matyerialaar anaruudyg hiij, tedgeeriin hoorond altan
honhnuudyg toiruulan hii. 34 Nomrogiin hormoid, ergen toirond ni altan
honh, anar, altan honh, anar baihaar hiigtun. 35 Aaronyg uilchleh uyed
uuniig omsgoson baih bogood ter uhehguin tuld EZENii omno ariun gazart
orj garahad honhny jingeneh ni sonsogdono. 36 Chi bas shijir altaar paiz
hii. Paizan deer tamgany siilber shig "EZENd ariun" gej siilegtun. 37
Tuuniig malgain deer urd tald ni bailgahyn tuld hoh uyaagaar behlegtun.
38 Ter ni Aarony duhan deer baina. Izrailiin hovguudiin buh ariun belegtei
holbootoi ariusgagdsan ariun yumsyn gem buruug Aaron uureh bolno. Ted
EZENii omno huleen avahuulahyn tuld ene ni urgelj tuunii duhan deer baih
yostoi. 39 Chi nariin maalinga nehen ongoalaglasan dotuur deel bolon
nariin maalingan malgai hii. Chi nehmelchnii buteel boloh busiig hii. 40

Aarony hovguudiin aldar ba uzesgelend zoriulan dotuur deel, bus bolon
malgai hiigtun. 41 Tegeed chi ooriin ah Aarond bolon tuunii hovguuded
tedgeer huvtssyg omsgon, tedniig Nadad tahilch naraar uilchluulehiin tuld
toslon, tedend sahil hurteen ariusgagtun. 42 Nutsgen biyeiig ni halhlah
maalingan dotuur omdiig tedend hii. Ter dotuur omd ni uutsnaas guya
hurtel hureh yostoi. 43 Aaron ba tuunii hovguud hurlyn maihand orohdoo,
esvel ariun gazart uilchleheer tahilyn shireend hurch ochihdoo gem nugeld
unan uhehguin tuld tedgeer huvtssyg omsoh yostoi. Ene ni tuund bolon
tuunii hoich ur udamd uurd monhiin togtool baih boltugai.

Egipetees Garsan ni 29

29:1 Nadad tahilch bolgon uilchluulehiin tuld tedniig ariusgahaar chi
uuniig tedend uild. Neg zaluu buh, oo sevgui hoyor huts, 2 ulaan buudain
deed gurilaar hiisen isgeegui talh, tostoi byaluu bolon tosond bagsarsan
boov avagtun. 3 Edgeeriig chi neg sagsand hiij, buh ba hoyor hutsyn hamt
avch iregtun. 4 Daraa ni chi Aaron bolon tuunii hovguudiig hurlyn maihny
uudend avchirj, usaar ugaa. 5 Chi huvtsasnuudyg avch, Aarond dotuur
deel, yefodyn nomrog, yefod, tseejivchiig omsgon, yefodyn uran nehsen
buseer buslegtun. 6 Tuunii tolgoid malgai omsgoj, deer ni ariun
titmiigtavigtun. 7 Daraa ni chi tosloh tos avch, tolgoi deer ni asgan, tuuniig
tosol. 8 Chi hovguudiig ni avchran, tedend dotuur deel omsgo. 9 Aaron
bolon tuunii hovguuded chi bus busluulj, tolgoin omsgol omsgogtun. Ted
monhiin togtooloor tahilchiin uilchleltei baih yostoi. Tiinhuu chi Aaron
bolon tuunii hovguuded sahil hurtee. 10 Tegeed chi hurlyn maihny omno
buhyg avchran, Aaron hiigeed tuunii hovguud buhyn tolgoi deer garaa
tavina. 11 Tegeed hurlyn maihny uudend EZENii omno chi buhyg
nyadlagtun. 12 Chi buhyn tsusnaas avch, tahilyn shireenii evruuded
huruugaaraa turh. Buh tsusyg tahilyn shireenii suuri uruu asgagtun. 13 Buh
dotor ooh, onchin eleg, hoyor boor bolon tedgeeriin deerh oohiig avch,
tahilyn shireen deer shataan uugiulagtun. 14 Harin buhyn mah, aris, sevsiig
huarangiin gadna tald gald shataagtun. Ene bol nugliin tahil yum. 15 Chi
bas neg hutsyg avch, Aaron bolon tuunii hovguud hutsyn tolgoi deer garaa

tavina. 16 Chi hutsyg tohoorch, tsusyg ni avaad, tahilyn shireen deer
toiruulan tsatsagtun. 17 Daraa ni chi onooh hutsyg evden, tuunii gedes
dotor bolon guyayg ni utaaj, mochnuudiig tolgoitoi ni hamt tavigtun. 18
Hutsyg buheld ni tahilyn shireen deer shataan uugiulagtun. Ene bol EZENd
orgoh shataalt tahil yum. Ene bol taivshruulah taalamjit uner buyuu
EZENd galaar orgoh tahil yum. 19 Daraa ni chi hoyor dahi hutsyg avch,
Aaron bolon tuunii hovguud hutsyn tolgoi deer garaa tavina. 20 Chi hutsyg
tohoorch, tsusnaas ni avch, Aaron bolon tuunii hovguudiin baruun chihnii
omog, baruun garynh ni erhii huruu bolon baruun holiinh ni erhii huruun
deer turhej, uldsen tsusyg tahilyn shireen deer toiruulan tsatsagtun. 21
Daraa ni chi tahilyn shireen deerh tsus bolon tosloh tosnoos avch, Aaron
ba tuunii huvtsas, tuunii hovguud ba huvtsasnuud deer ni tsats. Ingesneer
ter ba tuunii huvtsas, tuunii hovguud ba huvtsasnuud ni ariusgagdana. 22
Chi bas hutsyn ooh, suul, dotor ooh, onchin eleg, hoyor boor ba tedgeeriin
deerh ooh, baruun guyayg avch (Uchir ni ene bol sahil hurteeh yosny huts
yum), 23 EZENii omno tavigdsan isgeegui talhny sagsnaas neg bin, tostoi
holison neg bin, neg boovyg avch, 24 edgeeriig bugdiig ni Aaron hiigeed
tuunii hovguudiin gart tavij EZENii omno dallah orgol bolgon dalla. 25
Chi tedgeeriig tednii garaas avch, EZENii omno taivshruulah taalamjit
unert zoriulan shataalt tahilyn hamt tahilyn shireen deer shataan uugiul.
Ene bol EZENd galaar orgoh tahil yum. 26 Daraa ni chi Aarony sahil
hurteeh yoslold avchirsan hutsyn ovchuug avch, tuuniig EZENii omno
dallah orgol bolgon dalla. Ene ni chinii huvi baih bolno. 27 Aarond
zoriulsan bolon tuunii hovguuded zoriulsan sahil hurteeh yeslolyn hutsaas
dallah orgoliin dallagdsan ovchuu ba handivyn orgogdson guyayg ariusga.
28 Ene ni Izrailiin hovguudees Aaron bolon tuunii hovguuded zoriulsan
tednii monhiin huvi bolno. Uchir ni ene bol handiv yum. Ene ni Izrailiin
hovguudees eviin tahilyn orgoloos avah handiv baih bogood EZENd
orgoh tednii handiv yum. 29 Aarony ariun huvtsasnuud ni tuunii hoich
hovguuded shiljih ba ted edgeereer toslogdon, sahil hurteh bolno. 30
Tuunii orond tahilch bolj baigaa hovguudiinh ni neg ariun gazart
uilchleheer hurlyn maihand orohdoo edgeer huvtssyg doloo honogiin tursh
omsoh yostoi. 31 Chi sahil hurteeh yoslolyn hutsyg avch, mahyg ni ariun

gazart chanagtun. 32 Aaron bolon tuunii hovguud hutsyn mah, sagsan dahi
talhyg hurlyn maihny uudend idne. 33 Tiinhuu tednii sahil hurteh ba
ariusah yoslol deer evleruulliig hiisen tedgeer yumsyg ted ideh yostoi.
Harin tedgeer ni ariun uchraas gadny humuus idej bolohgui. 34 Herev
sahil hurteeh yoslolyn mahnaas, esvel talhnaas ogloo boltol uldvel chi
uldegdliig ni gald shataagtun. Ter ni ariun uchraas idej bolohgui. 35
Tiinhuu Minii chamd tushaasan buhnii daguu chi Aaron bolon tuunii
hovguuded uild. Chi doloo honogiin tursh tedend sahil hurtee. 36 Odor
bur chi evleruuleld zoriulan nugliin tolooh tahil bolgon neg buh orgo.
Tuuniitoloo evleruulliig hiih uyed tahilyn shireeg tsevershuul. Chi tuuniig
ariusgahaar toslogtun. 37 Doloon honogiin tursh chi tahilyn shireend
zoriulan evleruulliig hiij, tuuniig ariusga. Tegeed tahilyn shiree ni hamgiin
ariun boloh bogood tahilyn shireend hursen alivaa yums ariun bolno. 38
Tahilyn shireen deer urgeljluulen odor bur orgoh zuil bol hoyor hurga
bolno. 39 Neg hurgyg chi ogloo orgoj, nogoo hurgyg udshiin buriigeer
orgogtun. 40 Tend neg hurgany hamt shahsan tosny hiniin dorovnii negtei
holison yefagiin aravny negen sain guril bolon undaan orgodd zoriulan
hiniin dorovnii negen dars baih yostoi. 41 Nogoo hurgyg chi udshiin
buriigeer orgoh bogood tuuntei hamt oglooniih shig ideen orgol, undaan
orgoliig EZENd taivshruulah taalamjit uner ba galaar orgoh tahil bolgon
orgogtun. 42 Ene ni EZENii omno hurlyn maihny uudend uyeiin uyed
urgeljleh shataalt tahil baih bolno. Tend Bi chamtai uulzaj yariltsah yum.
43 Bi tend Izrailiin hovguudtei uulzah bogood ene gazar Minii tsog
javhlangaar ariusgagdana. 44 Bi hurlyn maihan hiigeed tahilyn shireeg
ariusgana. Nadad tahilch nar bolj uilchleh Aaron hiigeed tuunii hovguudiig
Bi ariusgana. 45 Bi Izrailiin hovguudiin dund orshij, tednii Burhan bolno.
46 Bi bol tednii dund orshihyn tuld Yegipyetiin gazraas tedniig avchirsan,
tednii Burhan EZEN mon gedgiig ted medeh bolno. Bi bol tednii Burhan
EZEN yum.

Egipetees Garsan ni 30

30:1 Tsaashilbal, chi huais modoor utlaga uugiulah gazar bolgon tahilyn

shireeg hiigtun. 2 Tuunii urt ni neg tohoi, orgon ni neg tohoi dorvoljin
bogood ondor ni hoyor tohoi ba evruud ni tuuntei negdmel baina. 3 Ug
tahilyn shireeg buyuu tuunii oroig ni, buh hajuu taluudyg ni toiruulan,
evruudiig ni shijir altaar buregtun. Chi buheld ni toiruulan altan emjeer hii.
4 Tuunii emjeeriin door, hoyor altan tsagirag uild. Ingehdee hoyor esreg
talyn hanand ni hiij, tahilyn shireeg zooh damnuurgyg tedgeert shurguul. 5
Huais modoor damnuurguudyg ni hiij, altaar buregtun. 6 Ene tahilyn
shireeg gerchleliin avdryn oiroltsooh hoshignii omno buyuu Minii chamtai
uulzah gazar boloh gerchleliin avdryn deerh orshooliin suudlyn omno tald
tavi. 7 Aaron tuun deer anhiluun utlagyg uugiulna. Ogloo bur
denluunuudiig asaahdaa ter tuuniig uugiulah yostoi. 8 Aaron udshiin
buriigeer denluunuudiig asaahdaa utlagyg uutiulna. Uyeiin uyed EZENii
omno monhiin utlaga baih yostoi. 9 Chi enehuu tahilyn shireen deer yos
bus utlaga, shataalt tahil, esvel ideen orgoluudiig buu orgo. Tuun deer
undaan orgoliig buu asga. 10 Aaron ni tuunii evruud deer jild neg udaa
evleruulliig hiine. Tuun deer ter evleruulliin nugliin tolooh tahilyn tsusaar
jild neg udaa evleruulliig uyeiin uyed hiih yostoi. Ene ni EZENd hamgiin
ariun baih bolno. 11 Bas EZEN Mosyed handan, aildsan ni — 12 Chi
Izrailiin hovguudiig toolohoor toollogo hiih uyed hun bur ooriinhoo toloo
zoliosyg EZENd ogoh yostoi. Ene ni tedniig chi tooloh uyed tednii dund
yamar ch gamshig bailgahguin tuld yum. 13 Toologdson hun bur ariun
gazryn shyekyeliin daguu hagas shyekyeliig (shyekyel ni horin gyeratai
tentsuu) ogoh yostoi. Hagas shyekyel ni EZENd handiv boloh yum. 14
Hori bolon tuunees deesh nasny toologdson hun bur EZENd handivyg
ogno. 15 Ta nar oorsdiinhoo toloo evleruulliig hiiheer EZENd handiv ogch
baihdaa bayan hun hagas shyekyelees ihiig, yaduu ni bagyg ogoh yosgui.
16 Chi Izrailiin hovguudees evleruulliin mongiig avch, hurlyn maihny
uilchleld og. Ingesneer oorsdiinhoo toloo evleruulliig hiih ni EZENii omno
Izrailiin hovguuded dursgal boloh yum gev. 17 EZEN Mosyed aildahdaa
— 18 Chi bas ugaalga hiihed zoriulan hurleer ugaalgyn sav bolon suuriig
ni hiij, tuuniig hurlyn maihan ba tahilyn shireenii hoorond tavij, dotor ni us
hii. 19 Aaron bolon tuunii hovguud gar, holoo ter savnaas ugaag. 20 Ted
hurlyn maihand nevtrehdee, esvel EZENd orgoh tahilyg shataan uugiulah

uilchleliig hiiheer tahilyn shireend oirtohdoo uhehguin tuld usaar ugaah
yostoi. 21 Tiimees ted uhehguin tuld gar holoo utaah yostoi. Ene ni Aaron
hiigeed tuunii ur udamd uyeiin uyed monhiin zarlig baih bolno gev. 22
EZEN tsaash ni Mosyed aildan — 23 Chi bas oortoo daraah hamgiin sain
amtlagchiig avagtun. Uund: shingen mirrees tavan zuun shyekyel, anhiluun
shants hoyor dahin bagyg buyuu hoyor zuun tavin shyekyel, anhiluun
nishingees hoyor zuun tavin shyekyel, 24 ariun gazryn shyekyeliin daguu
kassigaas tavan zuug, chidun tosnoos neg hin. 25 Edgeereer chi surchig
nairuulagchdyn buteegdehuun boloh surchignii holits buyuu ariun tosloh
tosyg hiigtun. Ene ni ariun tosloh tos bolno. 26 Uugeer chi hurlyn maihan
hiigeed gerchleliin avdryg tosol. 27 Mon shiree ba tuunii buh heregsluud,
denluunii suuri ba tuunii heregsluud, utlagyn tahilyn shiree, 28 shataalt
tahilyn shiree ba tuunii buh heregsluud, ugaalgyn sav ba tuunii suuriig
toslogtun. 29 Bas edgeeriig hamgiin ariun bolgohyn tuld chi tedniig
ariusga. Tedend hursen yum buhen ariun bolno. 30 Aaron hiigeed tuunii
hovguud Nadad tahilchaar uilchleh uchraas chi tedniig toslon, ariusgagtun.
31 Chi Izrailiin hovguuded handan iin hel. "Ene ni uyeiin uyed Minii
tolooh ariun tosolgoony tos bolno. 32 Uuniig hunii biye deer buu asga,
mon uuntei ijil nairlagatai zuiliig buu hii. Ene bol ariun bogood ta nartch
ariun baih yostoi. 33 Uunii adilaar nairuulj, esvel egel jiriin hund uunees
turhsen hen bolovch ooriin ard tumnees taslagdah bolno" gelee. 34 Daraa
ni EZEN Mosyed — Oortoo zoriulan amtlagch, staktye, oniha, halvana
bolon tsever guglees ijil hemjeegeer avagtun. 35 Uugeer chi surchig
nairuulagchdyn buteel boloh surchig buyuu davstai, tsever, ariun utlagyg
uildegtun. 36 Tedgeeriin zarimyg chi mash sain butlan nudej, Minii
chamtai uulzah gazar boloh hurlyn maihny dotorh gerchleliin omno
tuunees neg hesgiig tavigtun. Ene ni chamd hamgiin ariun baih yostoi. 37
Iim nairlagaar hiisen utlagyg oortoo zoriulj buu uildegtun. Ene ni EZENii
toloo chamd ariun baih yostoi. 38 Uuntei adilyg surchig bolgon
heregleheer hiisen hen bolovch ooriin ard tumnees taslagdana gej aildav.

Egipetees Garsan ni 31

31:1 EZEN Mosyed aildan — **2** Haragtun, Bi Iuda ovgiin Huryn ach,
Uriin huu Byezalyelyg nereer ni duudsan bilee. **3** Bi tuuniig mergen uhaan,
oilgolt, medleg, buh talyn ur chadvart Burhany Sunseer duurgesen ni **4** alt,
mongo, hurleer uran hiitstei zuilsiig hiilgej, **5** suulgah chuluunuudyg
zasuulj, mod siiluulehiin tuld ba tuuniig buh talyn ur chadvaraar
ajilluulahyn tuld bilee. **6** Haragtun, Bi Ooroo Dan ovgiin Ahisamahyn huu
Oholiabyg tuunii hamt tomilson yum. Minii chamd tushaasan buhniig
hiilgeheer Bi ur chadvartai buh humuusiin zurhend ur chadvaryg ogson. **7**
Hurlyn maihan, gerchleliin avdar ba tuun deerh orshooliin suudal, maihny
buh tavilga, **8** bas shiree, tuunii heregsluud, shijir altan denluunii suuriig
tuunii buh heregseltei ni hamt, utlagyn tahilyn shiree, **9** bas shataalt tahilyn
shiree, tuunii buh heregsluud, ugaalgyn sav ba tuunii suuri, **10** nehmel
huvtsas boloh tahilch Aarony ariun huvtsas ba tuunii hovguudiin tahilchiin
uureg guitsetgehdee omsoh huvtsasnuudyg, **11** bas tosloh tos, ariun gazart
zoriulsan anhiluun utlagyg Minii chamd tushaasan buhnii daguu ted uildeg
gev. **12** EZEN Mosyed aildan — **13** Chi Izrailiin hovguuded hel. "Ta nar
Minii amraltyn odruudiig zaaval sahigtun. Ene bol uyeiin uyed Bi bolon ta
naryn hoorondoh temdeg mon bogood Bi bol ta naryg ariusgagch EZEN
gedgiig ta nart meduuleh bolno. **14** Iimees ta nar amraltyn odriig sahigtun.
Yuu gevel ene ni ta nart ariun yum. Uuniig buzarlasan hun bur uheh yostoi.
Ene odort yamar neg ajil hiideg hen bolovch ooriin ard tumnii dundaas
taslagdana. **15** Zurgaan odriin turshid ajil hiij bolno. Harin doloo dahi odor
ni EZENd ariun bolood buten amrah amraltyn odor bilee. Amraltyn odor
yamar neg ajil hiideg hen bolovch zaaval uheh yostoi. **16** Tiimees Izrailiin
hovguud amraltyn odriig uyeiin uyed monhiin geree bolgon temdeglehiin
tuld amraltyn odriig sahigtun". **17** Ene bol Bi bolon Izrailiin hovguudiin
hoorondoh monhod baih temdeg yum. Yuu gevel zurgaan odriin dotor
EZEN tenger gazryg bugeej, harin doloo dahi odort ajlaa zogsoon,
sergesen bilee gev. **18** Ter Mosyetei Sinai uulan deer yariltsaj duusaad,
tuund gerchleliin hoyor havtan boloh Burhany huruugaar bichigdsen
chuluun havtanguudyg ogov.

Egipetees Garsan ni 32

32:1 Mosyeg uulaas buuj irelgui saatsnyg ard tumen harahdaa, Aaronyg
toiron tsuglarch, tuund — Bos. Bidnii omno yavah burhnyg bidend buteej
og. Uchir ni bidniig Yegipyetiin nutgaas gargasan hun boloh ene Mosyed
yuu tohioldsonyg bid medehgui baina gej helev. 2 Aaron tedend — Ehner,
hovguud, ohidynhoo chihend baigaa altan eemguudiig tailj, nadad avchir
gev. 3 Buh ard tumen chihneesee altan eemguudee tailj, Aarond avchrav.
4 Aaron tednii garaas tedgeeriig ni avch, siilberiin bagajaar urlan tsutgamal
tugalyn dur buteev. Ted — Izrailichuud aa, ene bol ta naryg Yegipyetiin
nutgaas gargasan ta naryn burhan yum getsgeev. 5 Aaron uuniig uzeed,
tugalyn omno tahilyn shiree bosgoj, — Margaash EZENd zoriulsan bayar
naadam bolno gev. 6 Tiimees daraa odor ni ted ertlen bosoj, shataalt
tahiluud orgoj, eviin tahiluudyg avchrav. Ard tumen idej uuhaar suutsgaaj,
togloj naadahaar bosotsgoov. 7 EZEN Mosyed — Dooshoo buu. Uchir ni
Yegipyet gazraas chinii gargasan ard tumen chini oorsdiigoo zavhruuljee.
8 Minii tedend tushaasan zamaas ted hurdan ergejee. Ted oorsoddoo
tsutgamal tutal buteej, tuund morgoj, tuund tahil orgood, "Izrailichuud aa,
ene bol ta naryg Yegipyetiin nutgaas gargasan ta naryn burhan yum"
getsgeej baina gev. 9 EZEN Mosyed — Bi ene ard tumniig harlaa.
Uzegtun, ted zoruud ard tumen baina. 10 Odoo Minii uur hilen tednii esreg
shataj, Bi tedniig ustgah uchraas Namaig orhi. Bi chamaig aguu undesten
bolgono gej aildav. 11 Tegehed Mosye ooriin Burhan EZENees guij —
EZEN, aguu huch, huchirheg mutraar Yegipyetiin nutgaas gargasan
Ooriinhoo ard tumnii esreg Tany uur hilen yaagaad shatna ve? 12 "Tedniig
uuland alj, gazryn horsnoos ustgahyn tuld Ter tedniig horon muu
sanaagaar gargasan yum" gej yegipyetchuud yaagaad yarih yostoi bilee?
Shataj bui hilengeesee ergej, Ooriin ard tumend honoolt uil uchruulah
sanaagaa oorchlooch. 13 Ooriin zarts Abraham, Isaak, Izrailiig sanaach.
Ta tedend Oorooroo tangaraglan "Bi chinii ur udmyg tengeriin od shig
olon bolgoj, amlasan buh gazraa chinii ur udamd ogch, ted uuniig uurd
ovloh bolno" gej aildsan shuu dee gev. 14 Tiimees EZEN Ooriin ard
tumen deer buulganagej aildsan honoolt sanaagaa oorchlov. 15 Tegeed
Mosye butsaj uulaas buuv. Gerchleliin hoyor havtan tuunii gart baisan
bogood tedgeer ni hoyoulaa ar ovorgui bichigdsen baiv. 16 Ug havtanguud

ni Burhany buteel bogood bichees ni havtanguud deer siilsen Burhany
bichees baijee. 17 Ioshua ard tumnii hashhiraldah shuugianyg sonsood,
Mosyed — Huarand tuladdah chimee garch baina gesend 18 Mosye —
Ene bol yalaltyn uuhailah duu bish, yalagdlyn hashhirah duu ch bishee.
Harin duulaldaj bui chimeeg bi sonsoj baina gev. 19 Mosye huarand
oirtmogts tugal ba bujiglej baigaa humuusiig harav. Mosyegiin uur
durelzen, garaasaa havtanguudyg hayaj, uulyn beld tedgeeriig butlav. 20
Ter tednii hiisen tutalyg avch, gald shataaj, nuntaglaj butlaad, usny mandal
uruu tsatsan taraaj, ter usyg Izrailiin hovguuded uulgav. 21 Mosye Aarond
— Ene ard tumen chamaig yaasnaas bolj chi ene ard tumnii deer iim
aguunugelavchrav? gehed 22 Aaron — Minii ezenii uur hilen buu
durelzeg. Ene ard tumen buzar muud ortomtgii gedgiig ta medne. 23 Ted
nadad "Bidend zoriulj bidnii omno yavah burhnyg butee. Uchir ni bidniig
Yegipyetiin nutgaas gargasan hun boloh Mosyed yuu tohioldsonyg bid
medehgui baina" gej helsen. 24 Bi tedend "Alttai humuus ni tuuniigee tailj
og" gej helsen. Tiimees ted altnuudaa nadad ogsond, bi tedgeeriig ni gald
hayasan bogood ene tugal garch irsen yum gej hariulav. 25 Ard tumen
emh zambaraagui bolsnyg Mosye harav. Uchir ni Aaron tedniig
zambaraagui bolgoj, daisnuudynh ni dund ichguurtei bolgojee. 26 Mosye
huarangiin haalgan deer zogsoj — EZENii toloo baigch hen bolovch nad
uruu ir! gej helsend, Lyeviin buh hovguud tsuglarch, tuun deer irev. 27
Mosye tedend — Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Ta naraas hun
buhen ildee tashaandaa zuuj, huarangiin neg haalganaas nogoo haalgany
hoorond naash tsaash yavj, hun bur ah duugee, naiz nohroo, horshoo al!"
gej helev. 28 Lyeviin hovguud Mosyegiin zaavarlasnaar uildsend, ter odor
ard tumnees gurvan myanga orchim hun alagdjee. 29 Tegeed Mosye —
Ter onoodor ta nart yerooliig soyorhohyn tuld onoodor oorsdiigoo EZENd
zoriul. Uchir ni hun bur ooriin huu ba ah duugiinhee esreg baisan gev. 30
Daraagiin odor Mosye ard tumend — Ta nar oorsdoo aimshigt nugel
uiddsen. Odoo bi EZEN ood ochyo. Bi ta naryn nugliin tolooh evleruulliig
hiij chadaj magadgui gej helev. 31 Tegeed Mosye EZENd butsaj ochin —
Ayaa, ene ard tumen aimshigt nutel uildjee. Ted oorsoddoo altan burhan
buteejee. 32 Hervee odoo Ta husvel tednii nutliig uuchlaach. Hervee ugui

bol Ta Ooriinhoo bichsen nomoos namaig arilgaach! gej guiv.33 EZEN
Mosyed — Minii esreg nugel uildsen heniig bolovch Bi Ooriinhoo nomoos
arilgana. 34 Harin odoo yavj, Minii chamd aildsan gazar uruu ard tumniig
udird. Uzegtun, Minii tenger elch chinii omno yavna. Gevch Bi Ooriin
shiitgeh odort tedniig nugliinh ni toloo shiitgene gev. 35 Tegeed Aarony
buteesen tugald tednii uildsen uilees bolj EZEN ard tumniig tsohiv.

Egipetees Garsan ni 33

33:1 EZEN Mosyed — Chi bolon Yegipyetiin gazraas chinii gargasan ard
tumen endees hodlon yavj, Abraham, Isaak, Iakovd "Chinii ur udamd Bi
uuniig ogno" gej Minii tangaraglasan nutag uruu och. 2 Bi chinii omno
tenger elchiig yavuulj, kanaanchuud, amorichuud, hitchuud, pyerizchuud,
hivichuud, iyebuschuudyg hoo no. 3 Suu, balaar byalhsan nutag uruu yav.
Ta nar zoruud ard tumen uchraas Bi ta naryn dund yavahgui. Es bogoos Bi
ta naryg zamd honoono gev. 4 Ard tumen ene gunigt ugiig sonsood,
gashuudan, hen ni ch goyol chimeglelee zuusengui. 5 Uchir ni EZEN
Mosyed "Izrailiin hovguuded «Ta nar zoruud ard tumen. Bi ta naryn dund
gants hormyn todiid yavbal, ta naryg sonooj magadgui. Odoo tegehleer ta
nar goyol chimeglelee tail. Bi ta naryg yaahygaa shiidne» gej hel" hemeen
aildsan yum. 6 Iimees Izrailiin hovguud Horyeb uulaas tsaash yavahdaa
goyol chimeglelee tailav. 7 Mosye maihan avch, huarangiin gadna
huarangaas neleed zaiduu barij, tuuniigee hurlyn maihan gej nerlev.
EZENiig haisan hun bur huarangiin gadna baigaa hurlyn maihand ochdog
bolov. 8 Mosyeg maihan uruu yavah burd, buh ard tumen boson hun bur
ooriin maihny amand zogsoj, Mosyeg maihand ortol tuunii araas shirten
hardag baiv. 9 Mosyeg maihand oroh burd uulen bagana buun irj, maihny
amand togtdog bailaa. EZEN Mosyetei yaridag baiv. 10 Buh ard tumen
maihny amand togton bui uulen baganyg harahdaa, hun bur ooriin maihny
amand bosoj, morgodog baiv. 11 Iinhuu hun and nohorteigoo yarij baigaa
met, EZEN Mosyetei nuur nuureeree tulan yaridag bailaa. Mosye huaran
uruu butsah hurtel tuunii zarts zaluu, Nuny huu Ioshua maihnaas
holddoggui baiv. 12 Daraa ni Mosye EZENd — Haraach, Ta nadad "Ene

ard tumniig avchir" gej ailddag atlaa nadtai hamt heniig yavuulahaa Ta
Ooroo nadad meduuleegui. Tuunees gadna Ta "Bi chamaig nereer chini
medne. Mon chi Minii melmiid taallyg olson" gej aildsan. 13 Odoo
tegehleer bi Tand zalbirya. Herev bi Tany melmiid taallyg olson yum bol
Ooriinhoo zamuudyg nadad meduuleech, bi Tanyg mediye. Ingesneer bi
Tany melmiid taallyg oloh yum. Eneundesten Tany ard tumen gedgiig ch
hargalzan uzeech gev. 14 Ter — Minii orshihui chamtai hamt yavj, Bi
chamd amraltyg ogno gev. 15 Daraa ni Mosye Tuund — Herev Tany
orshihui bidentei hamt yavahgui bol bidniig endees buuyavuulaach. 16
Tegehgui bol, bi bolon Tany ard tumen Tany melmiid taallyg olson ni
yuugaar medegdeh ve? Ta bidentei hamt yavj bi bolon Tany ard tumen bid
gazryn horson deer bui buh ard tumnees yalgagdsanaar medegdeh bish uu?
gev. 17 EZEN Mosyed — Chinii helsen ene zuiliig Bi bas hiine. Uchir ni
chi Minii melmiid taallyg olson, Bi chamaig nereer chini meddeg gej
aildav. 18 Tegehed Mosye — Ooriinhoo tsog javhlang nadad uzuuleech
gej bi Tand zalbirya gejee. 19 Ter — Bi Ooroo Ooriinhoo buh sain
saihnyg chinii omnuur ongoruulj, EZENii neriig chinii omno tunhaglana. Bi
niguulseh hunee niguulsej, orovdoh hunee orovdoh bolno gev. 20 Gevch
Ter — Chi Minii tsaraig harj chadahgui. Uchir ni Namaig haraad, amid
baij chadah hun baihgui gej aildav. 21 EZEN — Haragtun, Minii derged
negen gazar baina. Chi tend hadan deer zogs. 22 Minii tsog javhlan
ongoroh uyed Bi chamaig hadny hondiid oruulj, Ooriigoo ongoroh hurtlee
chamaig mutraaraa halhalna. 23 Daraa ni Bi mutraa avch, chiMinii ard
talyg harna. Harin Minii nuur haragdahgui gev.

Egipetees Garsan ni 34

34:1 EZEN Mosyed aildan — Uridyn adil hoyor chuluun havtang oortoo
zoriulan beltge. Chinii butalsan turuuchiin havtanguud deer baisan ugsiig
Bi edgeer havtanguud deer bichne. 2 Tiimees ogloo gehed belen bolgood,
ogloo Sinai uuland garch irj, uulyn oroid Minii omno ir. 3 Chamtai hamt
hen ch garch irj bolohgui, uuland neg ch hun uzegdej bolohgui. Mal sureg
ch uulyn omno belchij bolohgui gev. 4 Tiimees Mosye uridyn adil hoyor

chuluun havtang beltgej, ogloo ert bosood, EZENii tushaasan yosoor Sinai
uuland garav. Ter gartaa hoyor chuluun havtang barijee. 5 EZEN uulen
dotor buun irj, Mosyeg EZENii neriig duudsanaar tend tuuntei hamt
zogsov. 6 Daraa ni EZEN tuunii urduur ongorch — EZEN, EZEN Burhan
orovch, niguulsengui, uurlahdaa udaan ba enerel hair, uneneer byalham
bilee. 7 Ter enerel hairyg myangan uyeiin tursh hadgalj, gemt hereg, gem
buruu, nugliig uuchildag. Gesen ch Ter gemtniig shiitgelgui orhihgui.
Etsguudiin gem buruug gurav, dorov deh uyeiig hurtel ur huuhed, ach nart
ni buulgadag gej tunhaglav. 8 Mosye gazart doosh bohiin morgohoor
yaaravchlav. 9 Ter — Ezen mini, hervee odoo bi Tany melmiid taallyg
olson bol bi zalbirch baina. Hediigeer ard tumen tiim zoruud bolovch
Ezeniig bidnii dund hamt yavuulj,bidnii gem buruu bolon nugliig uuchilj,
Ooriin ezemshil bolgon bidniig avaach gej helev. 10 Tegehed Burhan —
Haragtun, Bi geree baiguulah gej baina. Buh delhiid yamar ch undestnii
dund buteegdeegui gaihamshguudyg Bi chinii buh ard tumnii omno
uildene. Chinii dund ni amidarch baigaa ard tumen bugdeeree EZENii
uilsiig harah bolno. Uchir ni Minii chamd hiih gej baigaa uils ni aimshigtai
yum. 11 Ene odor Minii chamd yuu tushaaj baigaag sahihyg anhaar. Bi
chinii urdaas amorichuud, kanaanchuud, hitchuud, pyerizchuud,
hivichuud, iyebuschuudyg hooj gargana. 12 Chi ochij bui gazrynhaa orshin
suugchidtai yamar ch geree baiguulj bolohgui gedgiig anhaar. Es tegvel
ene ni ta naryn dundah urhi bolno. 13 Harin chi tednii tahilyn shireenuudiig
nuraaj, tednii chuluun baganuudyg byatslaj, tednii Ashyeryn modon
shonguudyg ni tsavch. 14 (Chi oor yamar ch burhand morgoj bolohgui.
Uchir ni Hardagch nertei EZEN bol hartai Burhan bilee). 15 Chi ter
gazryn orshin suutchidtai geree baiguulj, ted oorsdiin burhadtai zavhairch,
oorsdiin burhdad tahil orgood, ter tahilaasaa id hemeen hen negen ni
chamaig urih vii. 16 Chi tednii ohidoos hovguuddee avch, tednii ohid ni
burhadtaigaa zavhairch, bas chinii hovguudiig burhadtaigaa zavhairuulah
vii. 17 Chi oortoo yamar ch tsutgamal burhdyg buu hii. 18 Chi Isgeegui
Talhny Bayaryg sahi. Minii chamd tushaasan yosoor, Abib saryn tovloson
uyed chi doloon odriin tursh isgeegui talh id. Uchir ni Abib sard chi
Yegipyetees garsan. 19 Hevlii buriin uugan ur ba uher, honiny anhny tol

boloh buh er mal Miniih. 20 Iljignii anhny toliig hurgaar zoligtun. Hervee
zolihgui gevel tuunii huzuug ni hugal. Chi hovguudiinhee uugan ur bugdiig
zoli. Minii omno hen ch gar hooson uzegdej bolohgui. 21 Chi zurgaan
odor ajillaj, harin doloo dahi odort amar. Gazar hagalah, urgats huraah
uyed ch amar. 22 Doloo Honoguudyn Bayar buyuu ulaan buudain urgatsyn
anhny uriin bayaryg temdegle. Jiliin etsest Urgats Huraaltyn Bayaryg
temdegle. 23 Jild gurvan udaa tanai buh erchuud Izrailiin Burhan, Ezen
BURHANy omno uzegdeh yostoi. 24 Uchir ni Bi undestnuudiig chinii
urdaas hooj, hil hyazgaaryg chini orgon uudam bolgono. Jidd gurvan udaa
chi ooriin Burhan EZENii omno uzegdeheer ireh ter uyed yamar ch hun
chinii gazart shunahairahgui. 25 Chi Minii tahilyn tsusyg isgesen talhtai
hamt buu orgo. Deeguur Ongoroh Bayaryn tahilyg ch ogloo boltol buu
uldee. 26 Chi gazrynhaa anhny ur jimsnii deejiig ooriin Burhan EZENii
gert avchir. Chi ishgiig ehiinh ni suund buu chana gev. 27 Daraa ni EZEN
Mosyed — Edgeer ugsiig bichij av. Uchir ni edgeer ugsiin daguu Bi
chamtai bolon Izrailitai geree baiguulsan bilee gev. 28 Mosye tend
EZENtei hamt dochin odor, dochin shono bailaa. Ter talh ch idsengui, us
ch uusangui. Arvan Huuli buyuu gereenii ugsiig havtanguud deer ter
bichiv. 29 (Mosyeg uulaas buuj irj baihad gerchleliin hoyor havtan tuunii
gart baiv.) Tuuntei yarisnaas bolj nuurniih ni aris gereltseniig Mosye Sinai
uulaas buuj irj baihdaa medsengui. 30 Tiimees Aaron ba Izrailiin buh
hovguud Mosyeg haran, tuunii nuurnii aris gereltseniig uzeed, tuund
oirtohoos aiv. 31 Mosye tedniig duudsand, Aaron bolon tsutlaan dahi buh
zahiragchid tuun uruu irj, Mosye tedentei yariltsav. 32 Uunii daraa Izrailiin
buh hovguud oirton irev. Sinai uulan deer EZENii oort ni aildsan bolgonyg
uildehiig Mosye tedend tushaav. 33 Mosye tedentei yarij duusaad, nuuren
deeree buteeleg taviv. 34 Harin Mosye EZENtei yarihaar Tuunii omno
ochih burd, garah hurtlee buteelgee avdag baisan. Ter garch ireed, yuu
tushaasnyg Izrailiin hovguuded damjuulah bolgond 35 Mosyegiin nuuriig
buyuu tuunii nuurnii aris gereltseniig Izrailiin hovguud hardag baiv.
Tiimees EZENtei yariltsahaar oroh hurtlee Mosye nuuree dahin buteedeg
baiv.

Egipetees Garsan ni 35

35:1 Tegeed Mosye Izrailiin hovguudiin buh tsuglaanyg huralduulan,
tedend — EZEN ta nart edgeer zuilsiig hii gej tushaasan. 2 Zurgaan odor
ajlaa hiigeed, harin doloo dahi odriig EZENd buren amrah amraltyn odor
buyuu ariun odor bolgo. Ene odor alivaa ajil hiideg hen bolovch uheh
yostoi. 3 Amraltyn odor ta nar oorsdiin yamar ch ger orond gal asaaj
bolohgui gev. 4 Mosye Izrailiin hovguudiin buh tsuglaand handaj —
EZEN ene zuiliig tushaasan. 5 "Oorsdiinhoo dundaas EZENd handiv av.
Zurhneesee ogohiig hussen hun tuuniigee EZENii handiv bolgon avchrag.
Tedgeer ni: alt, mongo, hurel, 6 hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuu,
nariin nehsen maalinga, yamaany hyalgas, 7 ulaanaar budsan hutsyn aris,
dalain gahain aris, huais mod, 8 gereltuulgiin tos, tosloh tos ba anhiluun
utlagad zoriulsan amtlagch, 9 oniks chuluunuud, yefod bolon tseejivchind
suulgah chuluunuud boloi. 10 Ta naryn dundaas ur duitei hun bolgon irj,
EZENii tushaasan buhniig hiitugei. 11 Uund: asar bolon tuunii maihan,
tuunii buteeleg, gogtsoonuud, dunznuud, hondlovch modod, baganuud ba
ugluuruudyg ni, 12 avdar bolon tuunii damnuurguud, orshooliin suudal,
delgetsiin bureesiig, 13 shiree bolon tuunii damnuurguud, tuunii buh
heregsluud bolon Orshihuin talhyg, 14 mon gereltuulgend zoriulsan
denluunii suuri bolon tuunii heregsluud, denluunuud, denluunii tosyg, 15
utlagyn tahilyn shiree bolon tuunii damnuurguud, tosloh tos bolon anhiluun
utlaga, asryn oroh uudnii delgetsiig, 16 shataalt tahilyn shireeg hurel tortoi
ni hamt, tuunii damnuurguud, tuunii buh heregsluud, ugaaguur ba tuunii
suuriig, 17 hashaany ol guur, tuunii baganuud bolon ugluuruud, mon
hashaany haalgany delgetsiig, 18 asryn gadasnuud ba hashaany gadasnuud
bolon tedgeeriin oosruudyg, 19 ariun gazart uilchlehed zoriulj suljmel
huvtsas, tahilch Aarond bolon tahilch nar bolj uilchlehed ni zoriulj tuunii
hovguuded ni ariun huvtsasnuudyg hiitugei" gev. 20 Tegeed Izrailiin
hovguudiin buh tsutlaan Mosyegiin omnoos holdotsgoov. 21 Zurh ni hodol
son hun bur, sunsendee hotlogdson hun bur irj, hurlyn maihny ajild bolon
buh uilchleld ni, mon ariun huvtsasnuudad zoriulj EZENd handivyg
avchrav. 22 Zurh setgeleesee ogohiig hussen eregtei, emegtei humuus irj,

zuult, eemeg, bogj, buguivch zereg buh altan edleluudee avchrav. EZENd
altaar orgol orgoson hun bur iinhuu uildev. 23 Hoh, yagaan, chas ulaan
ongiin daavuutai bolon nariin nehsen maalinga, yamaany hyalgas, ulaanaar
budsan hutsyn aris, dalain gahain aris ezemshdeg hun bolgon tedniigee
avchrav. 24 Mongo, hurleer handiv orgoj chadah hun bolgon EZENd
handivyg avchrav. Uilchleliin yamar negen ajild zoriulah huais modtoi
baisan hun bur tuuniigee avchrav. 25 Uilend uran buh emegteichuud
garaaraa eerch, eersen bolgonoo avchirsan ni hoh, yagaan, chas ulaan
ongiin daavuu bolon nariin nehsen maalinga bailaa. 26 Zurh ni hodolson
buh emegteichuud yamaany hyalgasyg urnaar eerev. 27 Zahiragchid yefod
bolon tseejivchind suulgah chuluunuud bolon oniks chuluunuudyg, 28
gereltuulgend bo lon tosloh tosond mon anhiluun utlagad zoriulan
amtlagch bolon tosyg avchrav. 29 EZENii hiigtun gej Mosyegeer
damjuulan tushaasan buh ajluudad zoriulah daavuug avchrahaar zurhendee
hotlogdson izrailichuud, eregtei ba emegtei buh humuus EZENd sain
duryn orgoliig avchrav. 30 Tegeed Mosye Izrailiin hov guuded —
Uzegtun, EZEN Iuda ovgiin Huryn ach, Uriin huu Byezalyelyg nereer ni
duudav. 31 Tereer tuuniig mergen uhaan, oilgolt, medleg bolon buh ur
chadvart Burhany Sunseer duurgesen ni 32 alt, mongo, hurleer uran hiitsiin
ajil hiilgej, 33 suulgah chuluunuudyg zasah, modoor siileh alivaa zohion
buteeh ajlyg hiilgehiin tuld yum. 34 Tereer zaah chadvaryg Dan ovgiin
Ahisamahyn huu Oholiab ter hoyoryn zurhend ogchee. 35 Siilberchin,
zohion buteer chiin, hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuu bolon nariin
nehsen maalingan deer hatgah, buhii l ajlyg guitsetgeh, zagvaryg zohioh
alivaa ajlyg hiih ur chadvaraar EZEN tedniig duurgev.

Egipetees Garsan ni 36

36:1 Ariun gazryn buttsiin buh ajlyg herhen guitsetgehiig medeh mergen
uhaan, oilgoltyg EZENees avsan Byezalyel, Oholiab bolon ur duitei hun
bolgon EZENii tushaasan buhniig yosoor guitsetgeh bolno gev. 2 Tegeed
Byezalyel, Oholiab bolon EZENii ur chadvar ogson ur duitei hun bolgonyg
zurh ni hodolson hun buriig Mosye uuniig guitsetgeh ajild duudav. 3

Tegeed ariun gazryn buttsiin ajlyg guitsetgehed zoriulj Izrailiin hovguudiin
avchirsan buh handivyg ted Mosyegees huleen avlaa. Ogloo bur humuus
tuund sain duryn orgoluud avchirsaar bailaa. 4 Ariun gazryn buh ajlyg hiij
baisan buh urchuud tus bur hiij baisan ajlaasaa irtsgeej, 5 Mosyed —
Bidniig hiigtun gej EZEN tushaasan bosgoltyn ajild hangalttai hureh
hereshcheenees iluug ard tumen avchirj baina gev. 6 Tiimees Mosye zarlig
gargaj, huaran dayaar — Eregtei ch bai, emegtei ch bai yamar ch hun
tsaashid ariun gazryn handivt zoriulj yuu ch buu hiitugei gesen tunhag
yavuulav. Iinhuu ard tumen iluu ihiig nemj avchrahaa boliv. 7 Uchir ni
tedend baisan matyerial ni hangalttai baisan ba buh ajlyg duusgahad
shaardagdah hemjeenees ch iluu ih baiv. 8 Ajlyg guitsetgej baisan
humuusiin dundaas buh urchuud ni arvan bureestei asryg hiiv. Byezalyel
tedgeeriig nariin nehsen maalinga, hoh, yagaan, chas ulaan ongiin
daavuugaar uran hunii urlal boloh hyerubuudyn hamt buteejee. 9 Burees
neg buriin urt ni horin naiman tohoi, orgon ni dorvon tohoi bogood buh
bureesnuud ijil hemjeetei baiv. 10 Ter tavan bureesiig neg negtei ni
holbood, nogoo tavan bureesiig neg negtei ni holbov. 11 Ehnii hesgiin
gadna talyn bureesiin zahad hoh ongiin gogtsoo hiij, hoyor dahi hesgiin
gadna talyn bureesend mon uunchlen hiilee. 12 Tereer neg bureesend tavin
gogtsoog, hoyor dahi hesgiin bureesnii zahad tavin gogtsoo hiiv.
Gogtsoonuud biye biyeniihee haraldaa baiv. 13 Tegeed ter tavin altan
garhi hiij, bureesnuudiig hoorond ni garhinuudaar holboson tul asar ni neg
bolov. 14 Mon asryn deeguurh maihand zoriulan tereer yamaany
hyalgasaar bureesnuud hiiv. Ter niitdee arvan negen burees hiisen bailaa.
15 Burees neg buriin urt ni guchin tohoi, orgon ni dorvon tohoi baisan ba
arvan negen burees bugd ijil hemjeetei baiv. 16 Ter tavan bureesiig
hoorond ni holboj, nogoo zurgaan bureesiig ch hoorond ni holbov. 17
Tsaashilbal, ter ehnii hesgiin gadna talyn bureesnii zahad tavin gogtsoo
hiij, hoyor dahi hesgiin gadna talyn bureesnii zahad tavin gogtsoo hiiv. 18
Maihnyg neg bolgon hamtad ni holbohyn tuld tereer tavin hurel garhi
hiijee. 19 Maihny buteelgiig tereer ulaanaar budsan hutsyn arisaarhiij,
deeguur ni dalain gahain arisan buteelgiig taviv. 20 Tegeed ter asryn
dunznuudiig huais modoor bosoogoor ni hiiv. 21 Dunz tus buriin urt ni

arvan tohoi, orgon ni neg tohoi hagas baiv. 22 Dunz tus burd neg ni
nogoogiinhoo zergeldee hoyor ugluurga baisan ba asryn buh dunziig tereer
tegj hiiv. 23 Ter asryn dunznuudiig hiiv. Omnod tald horin dunz bailaa. 24
Horin dunznii door dochin mongon ugluur, neg dunznii doorh hoyor
ugluurand ni zoriulj hoyor ugluuryg mon nogoo dunznii doorh hoyor
ugluurgad zoriulj hoyor ugluur hiiv. 25 Tegeed asryn hoyor dahi tadd
buyuu hoid tald ni ter horin dunz hiijee. 26 Mon tedgeeriin dochin mongon
ugluur, hoyoryg ni neg dunznii door, hoyoryg ni nogoo dunznii door hiiv.
27 Asryn ar tal buyuu baruun tald ni ter zurgaan dunz hiijee. 28 Asryn ar
talyn bulanguudad ter hoyor dunz hiiv. 29 Tedgeer ni dood talaasaa oroi
hurtel davharlagdan, neg tsagiragtai bailaa. Iinhuu hoyor buland ter
hoyouland ni tegj uildev. 30 Arvan zurgaan mongon utluurtai naiman dunz
baisan ba dunz tus buriin door hoyor ugluur baiv. 31 Daraa ni ter huais
modoor hondlovch mod hiij, tavyg ni asryn neg talyn dunznuuded zoriulj
hiiv. 32 Tavan hondlovch modyg asryn nogoo talyn dunznuuded zoriulj
hiin, mon tavan hondlovch modyg baruun tal buyuu ar tald asryn
dunznuuded zoriulj hiiv. 33 Ter golyn hondlovch modyg dunznuudiin
dunduur neg zahaas nogoo zah hureheer hiiv. 34 Tegeed ter dunznuudee
altaar bureed, hondlovch moddyg togtooh altan tsagirguudyg hiiv.
Hondlovch moddyg altaar burev. 35 Tsaashaa ter hoh, yagaan, chas ulaan
ongiin daavuutaar bolon nariin nehsen maalingaar hoshig hiiv. Uuniig ter
uran hunii urlal boloh hyerubuudyn hamt hiiv. 36 Tuund zoriulaad tereer
huais modoor dorvon bagana hiigeed tedgeeriig altaar burj, mon
degeenuudiig ni altaar hiiv. Baganuudad zoriulan dorvon mongon ugluuryg
tsutgav. 37 Ter maihny uudend zoriulj hoh, yagaan, chas ulaan ongiin
daavuugaar bolon nariin nehsen maalingaar delgets hiiv. Edgeeriig
nehmelchid hiijee. 38 Mon tereer tuunii tavan baganuudyg degeenuudtei ni
hamt hiij, tedgeeriin oroinuudyg ni bolon holboosuudyg ni altaar burev.
Harin tavan ugluur ni hurleer buteegdjee.

Egipetees Garsan ni 37

37:1 Byezalyel huais modoor avdar hiisen bogood tuunii urt ni hoyor tohoi

hagas, orgon ni neg tohoi hagas, ondor ni neg tohoi hagas ajee. 2 Ter
tuuniig dotor gadnagui shijir altaar bureed, tuuniig buheld ni toiruulan altan
emjeer hiijee. 3 Ter avdart zoriulj dorvon hol deer ni dorvon altan
tsagirguudyg, neg tald ni hoyor tsagirag, nogoo tald ni hoyor tsagirag
baihaar hiijee. 4 Tegeed huais modoor damnuurguud hiij, tedgeeriig shijir
al taar burev. 5 Avdryg zoohiin tuld damnuurguudaa avdryn hajuu taluud
dahi tsagirguudad hiiv. 6 Ter shijir altaar orshooliin suudlyg hiisen bogood
tuunii urt ni hoyor tohoi hagas, orgon ni neg tohoi hagas ajee. 7 Ter hoyor
altan hyerubuudyg hiisen. Tedgeeriig orshooliin suudlyn hoyor uzuurt
davtan hiiv. 8 Neg hyerubyg neg zahad ni, nogoo hyerubyg nogoo zahad
ni buyuu hyerubuudyg hoyor uzuurt ni orshooliin suudaltai negtgen hiiv. 9
Hyerubuudyn dalavchnuud deesh delgegdsen bogood dalavchaaraa
orshooliin suudlyg burhsen baiv. Tednii nuur ni biye biye uruugaa harsan
ba hyerubuud ni orshooliin suudal uruu harsan baiv. 10 Tegeed ter huais
modoor urt ni hoyor tohoi, orgon ni neg tohoi, ondor ni neg tohoi hagas
shiree hiiv. 11 Tereer tuuniig shijir altaar burj, buheld ni toiruulan altan
emjeer hiiv. 12 Mon tuuniig buheld ni toiruulan algany engeer hovoo hiiv.
Hovoog buheld ni zahlan altan emjeer hiiv. 13 Ter tuund dorvon altan
tsagirag tsutgaad, tedniig dorvon holiinh ni dorvon ontsogt ni bairluulav.
14 Hovoonii derged tsagirguud buyuu shireeg zooh damnuurguudad
zoriulsan togtoogchuud baijee. 15 Shireeg zooh damnuurguudyg ter huais
modoor hiij, tedniig altaar burev. 16 Shireen deerh heregsluud boloh
undaan orgoliig hiih tavag, sav, ayaga, hundaga metiig ter shijir altaar
hiijee. 17 Tegeed ter shijir altaar denluunii suuriig buteev. Tereer denluunii
suuri bolon suuri ba ishiig davtaj tuunii hundaganuud, boltsuunuud,
tsetsguudiig tuuntei negtgen holbov. 18 Denluunii suuriin hajuugaas ni
garah zurgaan salaa baisan bogood neg hajuugaas ni denluunii suuriin
gurvan salaa garch irj, nogoo talaas ni denluunii suuriin gurvan salaa garch
irj baiv. 19 Gurvan hundaga ni neg salaan dahi boltsuu ba tsetseg met
guilsiin delbeenuudiin helbertei hiigdjee. Nogoo gurvan hundaga ni nogoo
salaan dahi boltsuu ba tsetseg met guilsiin delbeenuudiin helbertei hiigdjee.
Denluunii suurias garch ireh zurgaan salaany huvid iim baiv. 20 Denluunii
suurind guilsiin delbeenuudiin helbertei buyuu boltsuu ba tsetsegtei ni adil

dorvon hundaga bailaa. 21 Denluunii suurias garah zurgaan salaany huvid
uunees garsan ehnii hos salaany door neg boltsuu, hoyor dahi hos salaany
door neg bolduu, gurav dahi hos salaany door neg boltsuu baiv. 22
Tedgeeriin boltsuunuud bolon salaanuud ni denluunii suuritaigaa negdmel
baiv. Buheldee ene ni shijir altaar davtaj hiigdsen neg buteel baijee. 23 Ter
tuunii doloon denluug galyn chimhuur ba taviuruudtai ni hamt shijir altaar
hiiv. 24 Denluunii suuri bolon buh heregsliig ni neg talant shijir altaar
buteev. 25 Tegeed ter huais modoor utlagyn tahilyn shireeg hiisen ba
evruud ni tuuntei negdmel baiv. Tuunii urt ni neg tohoi, orgon ni neg tohoi
dorvoljin bogood ondor ni hoyor tohoi baiv. 26 Tereer oroig ni bolon hajuu
taluudyg ni buheld ni toiruulaad, evruudiinh ni hamtaar ug tahilyn shireeg
shijir altaar burev. Ter buheld ni toiruulan altan emjeer hiiv. 27 Tuuniig
zooh damnuurguudyg togtooh hoyor altan tsagirgiig emjeeriinh ni door,
hoyor esreg tadd ni hiijee. 28 Tereer huais modoor damnuurguudyg hiij,
tedniig altaar burev. 29 Tereer ariun tosloh tos bolon surchig
nairuulagchdyn buteegdehuun boloh tsever, anhiluun utlagyg amtlagchaar
hiiv.

Egipetees Garsan ni 38

38:1 Tegeed ter huais modoor shataalt tahilyn shireeg hiiv. Tuunii urt ni
tavan tohoi, orgon ni tavan tohoi dorvoljin bogood ondor ni gurvan tohoi
ajee. 2 Tereer dorvon ontsogt ni evruudiig ni hiiv. Evruud ni tuuntei
negdmel baisan ba ter tuuniig hurleer burev. 3 Tegeed ter tahilyn shireenii
buh l heregsluud boloh savnuud, utguuruud, ugaaguuruud, mahny
degeenuud ba boiporuudyg ni hiiv. 4 Tereer tahilyn shireend zoriulj tuunii
amsrynh ni door tahilyn shireenii gold hureheer hurel saraaljin toryg
dooshluulj tavihaar hiiv. 5 Mon hurel toryn dorvon buland ter
damnuurguudyn togtoogch bolgon dorvon tsagirag tsutgajee. 6
Tereerhuais modoor dorvon damnuurgyg hiij tedgeeriig hurleer burev. 7
Tahilyn shireeg zooh damnuurguudyg tuunii hajuu taluud dahi
tsagirguudad suulgav. Damnuurgyg dotor taddaa hondii banzaar hiijee. 8
Tsaashlaad, ter hurel suuritai ugaalgyn savyg hurleer hiiv. Hurlyn maihny

uudend uilchildeg emegteichuudiin tolinuudaar tuuniig buteesen bilee. 9
Tegeed ter hashaag bosgojee. Omno tald hashaany hoshignuud ni nariin
nehsen maalingaar hiigdsen bogood neg zuun tohoi baiv. 10 Horin bagana
ni bolon horin ugluur ni hurleer hiigdsen ba baganuudyn degeenuud bolood
holboosuud ni mongon ajee. 11 Hoid tal ni neg zuun tohoi baisan ba horin
bagana, horin ugluur ni hurel bogood bagany degeenuud, holboosuud ni
mongon aj. 12 Baruun tald ni arvan bagana bolon tednii arvan ugluurgatai
hamt tavin tohoi hoshignuud hiiv. Bagany degeenuud bolon holboosuud ni
mongoor butsen baina. 13 Zuun tald ni tavin tohoig hiiv. 14 Haalgany neg
talyn hoshig ni gurvan bagana bolon gurvan ugluurtaigaa arvan tavan tohoi
baiv. 15 Nogoo talynh mon uunii adil baiv. Hashaany haalgany hoyor tal
tus burd ni gurvan bagana bolon gurvan ugluurtaigaa arvan tavan tohoi
hoshig bailaa. 16 Hashaany ergen toiron dahi buh hoshignuudiig nariin
nehsen maalingaar hiijee. 17 Baganuudad zoriulsan ugluuruud ni
hurelbogood baganuudyn degeenuud bolon holboosuud ni mongon ajee.
Oroinuudyg ni mongoor burj, hashaany buh baganuud mongon
holboosuudaar tonoglogdson baina. 18 Hashaany haalgany delgets ni
nehmelchdiin urlal bogood hoh, yagaan, chas ulaan daavuu bolon nariin
nehsen maalingaar hiigdsen baiv. Hashaany hoshignuudiin adil tuunii urt ni
horin tohoi, ondor ni tavan tohoi baiv. 19 Dorvon baganuud bolon dorvon
ugluuruud ni hurel bogood degeenuud bolon holboosuud ni mongon ajee.
Oroinuudyg ni mongoor burjee. 20 Asryn bolon hashaany ergen toiron
dahi buh gadasnuud ni hurel baiv. 21 Ene bol gerchleliin asart zoriulsan
zuilsiin too bogood edgeer ni lyevichuudiin uilchleld zoriulagdan,
Mosyegiin tushaasny daguu terguun tahilch Aarony hovguun Itamaryn
garaar toologdson bilee. 22 Iuda ovgiin Huryn ach, Uriin huu Byezalyel ni
EZENii Mosyed tushaasan buhniig hiiv. 23 Tuuntei hamt siilberchin, hoh,
yagaan, chas ulaan ongiin daavuu, nariin maalingyn nehmelchin, uran hun
Oholiab gegch Dan ovgiin Ahisamahyn hovguun baiv. 24 Enehuu ajild
buyuu ariun gazryn buh ajild zartsuulagdsan buh alt bolon dallah orgoliin
alt ni ariun gazryn shyekyeliin daguu horin yeson talant, doloon zuun
guchin shyekyel baiv. 25 Tsuglaanaas toologdson humuusiin mongo ni
ariun gazryn shyekyeliin daguu zuun talant, myanga doloonzuun dalan

tavan shyekyel baiv. **26** Hori bolon tuunees deesh nasny zurgaan zuun
gurvan myanga tavan zuun tavin erchuudiin toloo buyuu toologdson hunii
toond orson hun neg burees neg byekag (ene ni ariun gazryn shyekyeliin
daguu hagas shyekyel yum) avav. **27** Zuun talant mongo ni ariun gazryn
bolon hoshignii ugluuruudyg tsutgahad zoriulagdsan bogood neg zuun
talant ni neg zuun ugluurand buyuu neg talant ni neg ugluurand
zartsuulagdjee. **28** Tereer neg myanga doloon zuun dalan tavan
shyekyeleer baganuudyn degeenuudiig hiij, oroinuudyg ni burj, tedend
holboos hiiv. **29** Dallah orgoliin hurel ni dalan talant, hoyor myanga
dorvon zuun shyekyel baiv. **30** Tuuteer ter hurlyn maihny uudend zoriulj
ugluuruudyg, hurel tahilyn shireeg, hurel toryg ni, bas tahilyn shireenii buh
heregsluudiig hiijee. **31** Mon ergen toiron dahi hashaany ugluuruudyg,
hashaany haalgany ugluuruudyg, asryn bolon ergen toiron dahi hashaany
buh gadasnuudyg hurleer hiisen baiv.

Egipetees Garsan ni 39

39:1 Tsaashlaad, ariun gazart uilchleh uilchleld zoriulan ted EZENii
Mosyed tushaasny daguu hoh, yagaan, chas ulaan daavuugaar nariin
suljsen huvtsas hiisen bogood bas Aarond ariun huvtsas hiiv. **2** Tereer alt
bolon hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuu bolon nariin nehsen
maalingaar yefod hiiv. **3** Tegeed hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuu
bolon nariin nehsen maalingatai hamt suljihiin tuld ted golmon altyg davtan
tsohij, nariin utas bolgon zusej, uran hunii ajlyg hiiv. **4** Ted yefodod
holbogdoh hoyor morovchiig hiisen ba deed talyn hoyor ontsogt ni
holbojee. **5** Yefodyn deerh uran suljigdsen bus ni EZENii Mosyed
tushaasny daguu alt, hoh, yagaan, chas ulaan daavuu bolon nariin nehsen
maalingaar yefodtoi adil hiigdjee. **6** Ted oniks chuluunuudyg altan hureetei
suurind suulgajee. Tedgeer ni Izrailiin hovguudiin nersiin daguu tamgany
siilber met siilegdev. **7** EZENii Mosyed tushaasny daguu tedniig Izrailiin
hovguudiin tolooh dursgalyn chuluunuud bolgoj yefodyn morovchin deer
suulgav. **8** Tereer uran hunii urlal boloh tseejivchiig yefodyn uran hiitstei
adil alt, hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuugaar bolon nariin nehsen

maalingaar hiiv. 9 Ter ni dorvoljin baiv. Ted tseejivchiig hoyor
davharlasan bogood urt ni neg soom, orgon ni neg soom bolov. 10 Ted
tuun deer dorvon egnee chuluunuudyg suulgav. Ehnii egneend badmaarag,
molor, margad, 11 hoyor dahi egneend oyuu, indranil ba ochir almaaz, 12
gurav dahi egneend nal erdene, gartaam ba yagaan bolor, 13 dorov deh
egneend binderiyaa, oniks, hash chuluu baiv. Ted edgeeriig suulgahdaa
altan hureetei suurind suulgajee. 14 Chuluunuudni Izrailiin hovguudiin
nersiin toogoor baiv. Edgeer ni nersiinh ni toogoor arvan hoyor bogood tus
bur deer ni arvan hoyor ovgiin nersees tamgany siilbereer siilberlesen baiv.
15 Ted tseejivchin deer shijir altaar suljmel ols met ginjiig hiiv. 16 Ted
hoyor altan hureetei suuri, hoyor altan tsagirag hiigeed hoyor tsagirgaa
tseejivchnii hoyor uzuurt holbov. 17 Daraa ni ted hoyor altan oosroo
tseejivchnii uzuuruud deh hoyor tsagiragt holbov. 18 Ted hoyor
oosornyhoo nogoo hoyor uzuuriig hoyor altan hureetei suurind holboj,
tedgeeriig yefodyn urd tadd tuunii morovchtei holbov. 19 Ted hoyor altan
tsagirag hiij, tedgeeriig tseejivchnii hoyor ontsogt, yefodyn zereshchee
baisan dotood irmegt ni hadav. 20 Tsaashlaad, ted hoyor altan tsagirag
hiij, yefodyn omno tald, hoyor morovchniih ni door zalgaasny oiroltsoo,
yefodyn nehmel busnii deed tald hadlaa. 21 EZENii Mosyed tushaasny
daguu ted tseejivchnii tsagirguudyg yefodyn tsagirguudtai hoh oosroor
holbov. Ingesneer tseejivch ni yefodyn nehsen busnii deer baij, yefodoos
salahgui bolov. 22 Daraa ni ter yefodyn nomrogiig buheld ni hoh ongoor
nehej hiiv. 23 Nomrogiin amsryg hoo huyagny amsar shig oroin hesgiin
gold gargaj, uragduulahguin tuld amsryg toiruulan suljij zahlav. 24 Ted
nomrogiin hormoid hoh, yagaan, chas ulaan ongiin matyerial bolon nehsen
maalingaar anaruud hiiv. 25 Ted bas shijir altaar honhnuud hiij, nomrogiin
hormoig toiruulan anaruudyn zavsar hiiv. 26 EZENii Mosyed tushaasny
daguu uilchleld zoriulj nomrogiin hormoig toiruulan honh bolood
anaruudyg solbiulan hiiv. 27 Ted Aaron bolon hovguuded ni zoriulj nariin
nehsen maalingaar dotuur deel, 28 nariin maalingan malgai, mon tolgoin
chimeglesen omsgol ba nariin nehsen maalingan dotuur omd, 29
nehmelchnii ajil boloh hoh, yagaan, chas ulaan ongiin daavuu bolon nariin
nehsen maalingan busiig EZENii Mosyed tushaasny daguu hiilee. 30

Tegeed ted shijir altaar ariun titmiin paizyg hiij, tamgany siilbertei adil
"EZENd ariun" gej bichiv. **31** EZENii Mosyed tushaasny daguu ted uuniig
malgain deed tald holbohyn tuld hoh uyaag uyav. **32** Ingesneer hurlyn
maihny asryn buh ajil duusjee. Izrailiin hovguud EZENii Mosyed
tushaasan buhnii daguu hiiv. Ted iinhuu hiiv. **33** Ted asryg Mosyed
avchrav. Uund: maihan ba tuunii buh tonoglol boloh garhinuud, dunznuud,
hondlovch modod, baganuud, ugluurguud, **34** ulaanaar budsan hutsyn
arisan buteeleg, dalain gahain arisan buteeleg bolon delgemel hoshig, **35**
gerchleliin avdar, tuunii damnuurguud ba orshooliin suudal, **36** shiree
bolon tuunii buh heregsluud, Orshihuin talh, **37** shijir altan denluunii suuri,
tuunii denluunuudiig (des daraallaar ni) buhii l heregsel, gereltuulgiin tos,
38 altan tahilyn shiree, tosloh tos, anhiluun utlaga bolon maihny uudnii
hoshig, **39** hurel tahilyn shiree, tuunii hurel tor, tuunii damnuurguud bolon
tuunii buhii l heregsluud, ugaalgyn sav bolon suuri, **40** hashaany hoshig,
tuunii baganuud bas ugluuruud, hashaany haalgany delgets, tuunii oosruud,
tuunii gadasnuud bolon asryn uilchleld buyuu hurlyn maihand zoriulsan buh
tonogloluudyg, **41** mon ariun gazart uilchlehed zoriulj nehmel huvtsas
bolon tahilch Aarony ariun huvtsas ba tahilchaar uilchleh hovguudiinh ni
huvtssyg avchrav. **42** Tiinhuu Izrailiin hovguud buh ajlyg EZENii Mosyed
tushaasan buhnii daguu hiijee. **43** Mosye buh ajlyg shalgav. Uzegtun, ted
uuniig EZENii tushaasan yosoor hiisen baiv. Tiimees Mosye tedniig
yeroov.

Egipetees Garsan ni 40

40:1 Tegeed EZEN Mosyed handan, — **2** Ehnii saryn ehnii odort chi
hurlyn maihny asryg bosgoh yostoi. **3** Tegeed chi tend gerchleliin avdryg
bairluulj, avdryg hoshgoor daldal. **4** Chi shireeg dotogsh oruulj, uund
hamaaragdah zuilsiig tsegtsel. Chi denluunii suuriig oruulaad,
denluunuudiig ni suulga. **5** Tsaashlaad, chi gerchleliin avdryn omno
utlagyn altan tahilyn shireeg taviad, asryn uudnii hoshgiig tat. **6** Tegeed
hurlyn maihny asryn uudnii omno shataalt tahilyn shireeg bairluul. **7**
Ugaalgyn savyg hurlyn maihan ba tahilyn shireenii hoorond tavij, dotor ni

ushiigtun. 8 Chi ergen toirnyh ni hashaag barij, hashaany haalgand hoshig
olgo. 9 Tegeed chi tosloh tos avch, asar bolood tuunii dotorh buh zuilsiig
toslood, tuuniig bolon buh heregsluudiig ni ariusga. Ter ni ariun baih
bolno. 10 Chi shataalt tahilyn shiree bolon buh heregsliig ni tosloj, tahilyn
shireeg ariusga. Tahilyn shiree ni hamgiin ariun baih bolno. 11 Chi ugaah
sav bolon suuriig ni toslood ariusga. 12 Tegeed chi Aaron bolon
hovguudiig ni hurlyn maihny uudend avchran, tedniig usaar ugaagtun. 13
Aaron Nadad tahilchaar uilchlehiin tuld chi tuund ariun huvtsas omsgood,
tuuniig tosloj ariusga. 14 Tegeed chi tuunii hovguudiig avchirj, tedend
dotuur deel omsgo. 15 Ted Nadad tahilchaar uilchlehiin tuld chi tednii
etsgiig ni tosolson shigee tedniig tosol. Tednii tosolgoo ni uyeiin uyed
monhod tahilchiin ajild tednii toloo baih bolno gej aildav. 16 Iinhuu Mosye
uildev. Mosye EZENii tushaasan buhnii daguu tegj uildev. 17 Hoyor dahi
jiliin ehnii sard, ut saryn anhny odor asryg bosgov. 18 Mosye asryg
bosgood, ugluuruudyg ni suulgaj, dunznuudiig ni bosgon, hondlovch
moddyg ni hiij, baganuudyg ni bosgoloo. 19 EZENii Mosyed tushaasny
daguu tereer asryn deeguur maihnyg tataj, deer ni maihny buteelgiig taviv.
20 Daraa ni ter gerchleliig avch, avdart hiigeed, damnuurguudyg ni
avdartai holbood, deer ni orshooliin suudlyg taviv. 21 Tegeed tereer
avdryg asar dotor oruulj, EZENii Mosyed tushaasny daguu delgets bolgon
hoshgiig olgood, gerchleliin avdryg daldlav. 22 Daraa ni hoshignii gadna,
asryn hoid tald, hurlyn maihan dotor tereer shireeg bairluulav. 23 EZENii
Mosyed tushaasny daguu tereer EZENii omno shireen deer talhyg des
daraataigaar taviv. 24 Daraa ni shireenii esreg zugt asryn omno tald,
hurlyn maihan dotor denluunii suuriig taviv. 25 EZENii Mosyed tushaasny
daguu tereer EZENii omno denluunuudiig asaalaa. 26 Daraa ni ter hurlyn
maihan dotor hoshignii omno altan tahilyn shireeg bairluulav. 27 EZENii
Mosyed tushaasny daguu tereer anhiluun utlagyg tuun deer shataav. 28
Tegeed ter asryn uudend hoshig olgov. 29 EZENii Mosyed tushaasny
daguu ter hurlyn maihny asryn uudnii omno shataalt tahilyn shireeg
bairluulj, tuun deer shataalt tahil bolon ideen orgoliig orgov. 30 Tegeed ter
ugaalgyn savyg hurlyn maihan ba tahilyn shireenii hoorond bairluulj,

ugaalgand zoriulan dotor ni us hiiv. 31 Mosye, Aaron bolon hovguud ni
gar, holoo tuund utaav. 32 Ted hurlyn maihand orohdoo, mon tahilyn
shireend oirtohdoo EZENii Mosyed tushaasny daguu ugaalga hiideg baiv.
33 Tegeed asar bolon tahilyn shireeg buheld ni toiruulan ter hashaa
bosgoj, hashaany haalgand hoshig olgov. Ingeed Mosye ajlaa duusgalaa.
Z4 Tegtel hurlyn maihnyg uul burhen, EZENii tsog javhlan asryg
duurgelee. 35 EZENii tsog javhlan asryg duurgej, deer ni uul bagshran
suusan tul Mosye hurlyn maihan uruu orj chadahgui baiv. 36 Tednii buh
ayany turshid uul asryn deerees deesh orgogdoh bolgond Izrailiin hovguud
hodlon, 37 harin uul deesh orgogdohgui bol deesh orgogdoh odriig hurtel
ted hodoldoggui bailaa. 38 Uchir ni tednii buh ayany turshid Izrailiin buh
geriin nuden deer EZENii uul odor ni asryn deer baij, shono ni uulen dotor
gal uzegdev.

Lyevit 1

1:1 EZEN hurlyn maihan dotroos Mosyeg duudaj, tuund aildan — 2
Izrailiin hovguudtei yarin tedend iin hel. "Ta naryn hen negen ni EZENd
orgoliig avchrahdaa amitdyn tahilaa bod buyuu bog malyn surgeesee
avchir. 3 Herev tuunii orgol ni bod malyn shataalt tahil baih avaas ter
sogoggui er malyg orgoh bogood EZENii omno ter hun huleen
zovshoorogdohiin tuld hurlyn maihny uudend tuuniig orgoh yostoi. 4 Ter
hunii toloo, omnoos ni ene ni huleen avagdaj evleruulehiin tuld ter hun
garaa shataalt tahilyn tolgoi deer tavina. 5 Ter hun EZENii omno zaluu
buh nyadalj, tahilch nar boloh Aarony hovguud tsusyg ni deesh orgon,
hurlyn maihny uuden deh tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsna. 6 Daraa ni
shataalt tahilyg ter ovchij, tuuniig ogtolj evdene. 7 Tahilch Aarony
hovguud, tahilyn shireen deer gal ordoj, gal deer mod orno. 8 Tegeed
tahilch nar boloh Aarony hovguud ni hesguud, tolgoi, gadar oohiig tahilyn
shireen deer bui gal deerh tuleen deer orno. 9 Harin ter tuunii gedes dotor
bolon mochuudiig ni usaar ugaah yostoi. Tahilch tuuniig buhleer ni tahilyn
shireen deer shataalt tahil bolgon shataan uugiulna. Ene ni EZENd
taivshruulah taalamjit unertei galaar orgoh orgol yum. 10 Harin herev ter
hunii orgol ni honi, esvel yamaan surgiinh baih avaas ter sogoggui er
malyg shataalt tahil bolgon orgoh yostoi. 11 Ter tuuniig EZENii omno,
tahilyn shireenii hoid tald nyadlaad, tahilch nar boloh Aarony hovguud
tsusyg ni tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsna. 12 Tegeed ter tuuniig tolgoi,
gadar oohniih ni hamt ogtlon evdeed, tahilch tedgeeriig tahilyn shireen
deer bui gal deerh tuleen deer oroh ajguu. 13 Gehdee ter gedes dotryg ni,
mochuudiig ni usaar ugaah yostoi. Tahilch tuuniig buhleer ni tahilyn
shireen deer shataan uugiulna. Ene ni shataalt tahil boloh bogood EZENd
taivshruulah taalamjit unertei galaar orgoh orgol yum. 14 Harin herev ter
hunii EZENd orgoh orgol ni shuvuudyn shataalt tahil baih avaas ter ni
huurzgene, esvel zaluu tagtaag ooriin tahil bolgon avchrah yostoi. 15
Tahilch tuuniig ni tahilyn shireend avchirj, tolgoig ni mushgin avaad
tuuniig tahilyn shireen deer shataan uugiulah bogood tsusyg ni tahilyn
shireenii hajuu uruu goojuulna. 16 Ter bas tuunii hoyeog odniih ni hamt

avch tahilyn shireenii hajuud, zuun tiish unsuruu haya. 17 Tegeed tuunii
dalavchiig ni buren salgalguigeer tsuul. Tahilch tuuniig tahilyn shireen deer
bui gal deerh tuleen deer shataan uutiulna. Ene ni shataalt tahil boloh
bogood EZENd taivshruulah taalamjit unertei galaar orgoh orgol yum.

Lyevit 2

2:1 Hen negen hun EZENd orgol bolgon ideen orgoliig orgoh tohioldold,
tuunii orgol ni sain gurilynh baih bogood tereer tuun deer tos asgan, deer ni
gugliig tavih yostoi. 2 Tegeed ter tuuniigee tahilch nar boloh Aarony
hovguuded avchrahdaa sain guril, tos, gugleesee atgyg avna. Tahilch
tuuniig ni dursgalyn huvi bolgon tahilyn shireen deer shataan uugiulna. Ene
ni EZENd taivshruulah taalamjit unertei galaar orgoh orgol yum. 3 Ideen
orgoliin uldegdel ni Aaron bolon tuunii hovguuded onogdoh bogood ene ni
EZENd galaar orgoh orgoluudiin hamgiin ariun ni yum. 4 Ta nar zuuhand
jignesen ideen orgol avchrah avaas ene ni tostoi holison sain gurilan
isgeegui bin, esvel deer ni tos turhsen isgeegui boov baih yostoi. 5 Herev
ta naryn orgol ni hairuulyn tavag deer hiisen ideen orgol baih avaas ene ni
isgegdeegui, tostoi holison sain gurilynh baih yostoi. 6 Tuuniig jijiglen
hugalj, deer ni tos asgana. Ene ni ideen orgol boloi. 7 Herev ta naryn orgol
ni savand chanasan ideen orgol baih avaas ene ni tostoi sain gurilaar
hiigdsen baih yostoi. 8 Ta nar edgeer zuilseer hiigdsen ideen orgoliig
EZENd avchran tahilchid ogohod, ter tuuniig tahilyn shireend avaachna. 9
Tegeed tahilch ideen orgoloos tuunii dursgalyn huviig avch, tuuniigee
EZENd taivshruulah taalamjit unertei galaar orgoh orgol bolgon tahilyn
shireen deer shataan uugiulna.10 Ideen orgoliin uldegdel ni Aaron bolon
tuunii hovguuded onogdoh agaad ene ni EZENd galaar orgoh orgoluudiin
hamgiin ariun ni bolgoo. 11 EZENd ta naryn avchrah yamar ch ideen orgol
ni horongoor isgegdsen baih yosgui. Uchir ni ta nar alivaa horongo, esvel
alivaa zogiin balyg EZENd galaar orgoh orgol bolgon shataan uutiulah
yosgui. 12 Edgeeriig ta nar anhny ur jimsnii orgol bolgon EZENd avchirj
boloh bolovch tedgeer ni tahilyn shireen deer taivshruulah taalamjit uner
bolon orgogdoh yosgui. 13 Tuunees gadna ta nar ideen orgol bolgonyg

davsaar amtal. Ingesneer ta naryn Burhany gereenii davs ni ideen orgold
chini dutagdahgui baih yum. Buh orgoliinhoo hamt ta nar davs orgogtun.
14 Bas herev ta nar ert bolovsorson zuiliinhee ideen orgoliig EZENd
avchrah avaas gal deer huursan shine tarian tolgoig, uiruulsen shine tarian
turuug oorsdiin ert bolovsorson zuiliin ideen orgold zoriulan avchrah
yostoi. 15 Tuun deeree ta nar tos tavin, deer ni utlagyg bairluul. Ene ni
ideen orgol yum. 16 Tahilch tuunii dursgalyn huviig, tuunii uirmeg bolon
tosyg buh utlagynh ni hamt EZENd galaar orgoh orgol bolgon shataan
uugiulna.

Lyevit 3

3:1 Tuunii orgol ni eviin tahilyn orgol baih tohioldold, herev ter ni tuuniig
bod malyn surgees orgoh gej baigaa bol ter hun EZENii omno er ch bai,
em ch bai sogoggui malyg orgoh yostoi. 2 Ug hun garaa tahilyn malyn
tolgoi deer tavij, hurlyn maihny uudend nyadlahad, tahilch nar boloh
Aarony hovguud tsusyg ni tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsna. 3 Eviin
tahilyn orgoloos ter hun EZENd galaar orgoh orgol bolgon semj, buh
dotor oohiig, 4 uutsny hoyor booriig, deer ni baidag oohniih ni hamt,
boortei hamt salgah onchin elgiig avchrah yostoi. 5 Tegeed Aarony
hovguud tuuniig tahilyn shireen deer, gal deer bui tuleen deerh shataalt
tahil deer shataan uugiulna. Ene ni EZENd taivshruulah taalamjit unertei
galaar orgoh orgol yum. 6 Harin herev EZENd orgoh tuunii eviin tahilyn
orgol ni bog malyn surgees baih avaas ter hun er ch bai, em ch bai
sogoggui malyg orgoh yostoi. 7 Herev ter orgol bolgon hurgyg orgoh gej
baigaa avaas ter hun tuuniigee EZENii omno orgoh yostoi bogood 8 tereer
garaa orgoliinhoo tolgoi deer tavij, tuuniig hurlyn maihny omno nyadalna.
Aarony hovguud tuunii tsusyg tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsna. 9 Eviin
tahilyn orgoloos ter hun EZENd galaar orgoh orgol bolgon tuunii ooh,
seerniih ni ugaar salgah suulnii buh ooh, semj, buh dotor oohiig, 10 uutsny
hoyor booriig, deer ni baidag oohniih ni hamt, boortei hamt salgah onchin
elgiig avchrah yostoi. 11 Tegeed tahilch tuuniig EZENd galaar orgoh
orgol buyuu huns bolgon tahilyn shireen deer shataan uugiulna. 12 Tuunees

gadna, herev tuunii orgol ni yamaa baih avaas ter hun tuuniig EZENii
omno orgoh yostoi. 13 Tereer garaa tuunii tolgoi deer tavin, tuuniig hurlyn
maihny omno nyadalna. Aarony hovguud tsusyg ni tahilyn shiree uruu
toiruulan tsatsna. 14 Uunees ter ooriin orgoliig EZENd galaar orgoh orgol
bolgon semj,buh dotor oohiig, 15 uutsny hoyor booriig, deer ni baidag
oohniih ni hamt, boortei hamt salgah onchin elgiig avchrah yostoi. 16
Tahilch tedgeeriig taivshruulah taalamjit unert zoriulan galaar orgoh orgol
buyuu huns bolgon tahilyn shireen deer shataan uugiulna. Buh ooh ni
EZENiih boloh yum. 17 Ene ni uyeiin uyed, amidrah gazar burd chini
uliran urgeljleh zarlig boloi. Ta nar alivaa ooh bolon alivaa tsus buu id"
gelee.

Lyevit 4

4:1 Tegeed EZEN Mosyed aildahdaa — 2 Izrailiin hovguuded iin hel.
"Hun EZENii hiih yosgui hemeen tushaasan alivaa zuiliig sanamsarguigeer
hiisneeree nugel uilden, tedgeeriin ali negiig zorchih tohioldold, 3 herev
toslogdson tahilch ni ard tumend gem buruug avchrahaar nugliig uildeh
avaas, ter hun uiddsen nugliinhee toloo sogoggui buhyg nugliin tolooh tahil
bolgon EZENd orgog. 4 Tereer buhyg EZENii omno hurlyn maihny
uudend avchraad garaa buhyn tolgoi deer tavij, tuuniig EZENii omno
nyadalna. 5 Daraa ni toslogdson tahilch buhyn tsusnaas hesgiig avch,
tuuniigee hurlyn maihand avchirna. 6 Tahilch tsusand huruugaa duren
tsusny zarim hesgiig EZENii omno, ariun gazryn hoshignii omno doloon
udaa tsatsah bolgoo. 7 Tahilch bas heseg tsusyg hurlyn maihand EZENii
omno bui anhiluun utlagyn tahilyn shireenii evruud deer nyalj, buhyn buh
tsusyg hurlyn maihny uudend baigaa shataalt tahilyn shireenii suuri uruu
asgah boloi. 8 Tereer tuunees, nugliin tolooh tahilyn buhaas buh oohiig ni
salgahdaasemj, buh dotor oohiig, 9 uutsny hoyor booriig, deer ni baidag
oohniih ni hamt, boortei hamt salgah onchin elgiig 10 (eviin tahilyn
orgoliin uhrees salgasan yag ter yosoor) salgana. Tahilch tedgeeriig
shataalt tahilyn shireen deer shataan uutiulah yum. 11 Harin buhyn aris
bolon tuunii buh mahyg tolgoi, moch, gedes dotor, sevs zereg 12 buhyn

busad buh zuilsiig tereer huarangiin gadaa uns asgadag tsever gazart
avaachij tuuniig modon deer galdan shataana. Uns asgadag gazart uuniig
shataah yostoi. 13 Herev Izrailiin niit tsuglaan aldaa hiin, ug hereg ni
chuulgand anzaaragdalgui, EZENii hiih yosgui hemeen tushaasan alivaa
zuiliig hiisneer ted gem buruutai boloh avaas, 14 tednii uildsen nugel ni
medegdeh uyed chuulgan ni nugliin tolooh tahild zoriulan bod malaas
buhyg orgoh yostoi. Tuuniig hurlyn maihny omno avchrah bolgoo. 15
Daraa ni tsutlaany ahmaduud oorsdiin garyg EZENii omno, buhyn tolgoi
deer taviad, ug buhyg EZENii omno nyadlah boloi. 16 Tegeed toslogdson
tahilch buhyn tsusnaas hesgiig hurlyn maihand avaachna. 17 Tahilch
tsusand huruugaa duren, EZENii omno, hoshignii omno tuuniig doloon
udaa tsatsna. 18 Tereer heseg tsusyg hurlyn maihand EZENii omno bui
tahilyn shireenii evruud deer nyalna. Buh tsusyg ter hurlyn maihny uuden
deh shataalt tahilyn shireenii suuri uruu asgana. 19 Ter monooh buhaas
buh oohiig ni salgan, tuuniig tahilyn shireen deer shataan uugiulna. 20 Ter
nugliin tolooh tahilyn buhand hiisenchlen mon tegj, ug buhand hiine.
Uuniig yag ter yosoor ni tuund hiine. Tahilch iinhuu tednii toloo
evleruulliig hiij, ted uuchlagdah bolno. 21 Tegeed ter buhyg huarangiin
gadna avaachij tuuniig ehnii buhyg shataasantai adil shataana. Ene bol
chuulgand zoriulsan nugliin tolooh tahil yum. 22 Udirdagch nugel uilden,
EZEN Burhany hiih yosgui hemeen tushaasan buh zuiliin ali negiig
nisanamsarguigeer uilden, gem buruutai boloh tohioldold, 23 herev uildsen
nugliig ni tuund meduulbel, ter sogoggui uhnyg ooriin tahild zoriulan
avchrah yostoi. 24 Ter garaa uhny tolgoi deer tavij, shataalt tahilyg
nyadaldag gazart EZENii omno tuunii nyadalna. Ene ni nugliin tolooh tahil
yum. 25 Tegeed tahilch nugliin tolooh tahilyn heseg tsusyg huruugaaraa
avch, tuuniig shataalt tahilyn shireenii evruud deer nyalan, tuunii busad
tsusyg shataalt tahilyn shireenii suuri uruu asgah yostoi. 26 Buh oohiig ni
ter eviin tahiluudyn orgoliin oohiig hiisentei adil tahilyn shireen deer
shataan uugiulna. Tuunii nugliinh ni huvid, tahilch iinhuu tuunii toloo
evleruulliig hiih bogood ter uuchlagdah bolno. 27 Jiriin humuusiin ali neg
ni EZENii hiih yosgui hemeen tushaasan zuilsiin ali negiig sanamsargui
hiisneer nugel uilden, gem buruutai boloh tohioldold, 28 herev uildsen

nugliig ni ug hund meduulbel ter uildsen nugliinhee toloo ooriin tahild
zoriulan sogoggui em yamaag avchrah boloi. 29 Ter hun garaa nugliin
tolooh tahilyn tolgoi deer tavij, ug nugliin tolooh tahilyg shataalt tahilyn
bairand nyadalna. 30 Tahilch tuunii tsusnaas hesgiig huruugaaraa avch,
shataalt tahilyn shireenii evruud deer nyalan, tuunii busad buh tsusyg
tahilyn shireenii suuri uruu asgah boloi. 31 Tegeed ter tuunii buhoohiig
eviin tahiluudyn orgoliin oohiig salgasantai adil ter yosoor salga. Tahilch
tuuniig ni tahilyn shireen deer EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon
shataan uugiulna. Iinhuu tahilch tuunii toloo evleruulliig hiih bogood ter
uuchlagdah bolno. 32 Gevch herev ter hun hurgyg ooriin tahil bolgon
nugliin tolooh tahild avchrah avaas, sogoggui em hurgyg avchrah yostoi.
33 Ter garaa nugliin tolooh tahilyn tolgoi deer tavij, tuuniig shataalt
tahilyg nyadaldag gazart nugliin tolooh tahild zoriulan nyadlah bolno. 34
Tahilch nugliin tolooh tahilyn heseg tsusyg huruugaaraa avch shataalt
tahilyn shireenii evruud deer nyalaad, tuunii busad buh tsusyg tahilyn
shireenii suuri uruu asgana. 35 Tegeed ter tuunii buh oohiig eviin
tahiluudyn orgoliin hurgany oohiig salgasantai adil ter yosoor salgah
bogood tahilch tedgeeriig tahilyn shireen deer EZENd galaar orgoh
orgoluud deer shataan uugiulna. Tuunii nugliinh ni huvid, tahilch iinhuu
tuunii toloo evleruulliig hiih bogood ter uuchlagdah bolno.

Lyevit 5

5:1 Herev hun alivaa hergiig harsan, esvel medsen baigaad gerchil gesen
shaardlagyg sonsson atlaa helelgui nutel uildvel ter hun ooriin gem buruug
uureh bolno. 2 Esvel hun alivaa buzar zuild, buzar araatny huurt ch bai,
esvel buzar malyn huurt ch bai, esvel buzar molhogch amitdynhuurt hureh
tohioldold hediigeer ter uuniigee medeegui baisan ch gelee tereer
buzartsan agaad gem buruutai boloh ajguu. 3 Esvel herev ter ni humuunii
alivaa buzart huren (alivaa torliin buzar ni tuuniig buzarlan) uuniigee
medeegui baigaad, daraa ni ter hun medeh avaas ter ni gem buruutai boloh
yum. 4 Esvel hen negen ni humuunii bodlogoguigeer andgailan yarij boloh
alivaa hereg yavdald, sain buyuu muug hiih gej amaaraa bodlogoguigeer

tangaraglaval, tereer uuniigee medeegui baigaad daraa ni ter tuuniigee
medeh avaas ter ni edgeeriin ali negneer gem buruutai boloh yum. **5**
Tiimees edgeeriin ali negneer tereer gemtei boloh avaas ooriin uildsen
nuglee ilchlen heleh yostoi. **6** Ter bas uildsen nugliinhee toloo EZENd
ooriin gemiin tolooh tahilyg buyuu surgees em hurga, esvel em yamaag
nugliin tolooh tahil bolgon avchrah yostoi. Ingej tuunii nugliin toloo tahilch
tuunii omnoos evleruulliig hiine. **7** Harin herev ter hun hurga ogoh
chadalgui avaas hoyor huurzgene, esvel hoyor zaluu tagtaag, negiig ni
nugliin tolooh tahild, nogoog ni shataalt tahild zoriulan uildsen nugliinhee
toloo EZENd ooriin gemiin tolooh tahild avchrah boloi. **8** Ter tedgeeriig
tahilchid avchraad tahilch nugliin tolooh tahild zoriulsan negniig ehleed
orgoj, tolgoig ni salgalguigeer tuunii huzuuniih ni urdaas mushgih bolgoo.
9 Termon nugliin tolooh tahilyn heseg tsusyg tahilyn shireenii hajuu uruu,
busad tsusyg tahilyn shireenii suurin deer hataagdaj baih zuur tsatsna. Ene
bol nugliin tolooh tahil yum. **10** Tegeed ter udaahiig ni shataalt tahil
bolgon zarligiin daguu beltgene. Tiinhuu tahilch tuunii uildsen nutliinh ni
toloo tuunii omnoos evleruulliig hiih bogood ter ni uuchlagdah bolno. **11**
Harin herev ter hun hoyor huurzgene, esvel hoyor zaluu tagtaag avchrah
chadalgui baival uildsen nugliinhee toloo ter yefagiin aravny negen sain
gurilyg ooriin orgol bolgon nugliin tolooh tahidd avchrah agaad tuun
deeree tos asgaj bolohgui, utlaga tavij bolohgui. Uchir ni ene bol nugliin
tolooh tahil yum. **12** Tuuniig ter tahilchid avchraad tahilch tuunees atgyg
dursgalyn huvi bolgon avch, tuuniigee EZENd galaar orgoh orgoluudiin
hamt tahilyn shireen deer shataan uugiulah boloi. Ene bol nutliin tolooh
tahil yum. **13** Ingej tahilch evleruulliig tuunii toloo, edgeeriin ali negiig
uildsen nugliinh ni toloo hiih bogood ene ni tuund uuchlagdah boloi.
Uldegdel ni ideen orgoliin adil tahilchiinh boloh bolgoo" gelee. **14** Tegeed
EZEN Mosyed aildan — **15** Herev hun unench bus baij, EZENii ariun
zuilsiin esreg sanamsarguigeer nugel uildeh tohioldold ter hun surgees
sogoggui neg hutsyg EZENd gemiin tolooh tahil bolgon avchrah boloi.
Ene ni mongon shyekyeliin (ariun gazryn shyekyel) daguu ta naraar
unelegdeh bogood gemiin tolooh tahil yum. **16** Ter hun ariun zuiliin esreg
nugel uildseniihee toloo nohon tolboriig toloh bogood uun deeree dahin

tavny negiig ni nemen tuuniigee tahilchid ogoh boloi. Tahilch gemiin
tolooh tahilyn hutsaar tuunii toloo evleruulliig hiij, ene ni tuund uuchlagdah
yum. **17** Herev hun nugel uilden, EZENii hiih yosgui hemeen tushaasan
zuilsiin ali negiig ni hiivel, hediigeer ter uuniigee uhaaraagui baisan ch
gelee ter ni gemtei boloh bogood ooriin shiitgeliig uureh yostoi. **18** Ter ta
naryn unelgeenii daguu surgees sogoggui neg hutsyg gemiin tolooh tahild
zoriulan tahilchid avchirna. Tiinhuu tahilch evleruulliig tuunii toloo, tuunii
medelguigeer sanamsargui nugel uildsen, aldaanyh ni toloo hiih bogood ter
ni tuund uuchlagdah boloi. **19** Ene bol gemiin tolooh tahil yum. EZENii
omno ter hun gartsaagui gemtei boloi gev.

Lyevit 6

6:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — **2** Hun nugel uilden, EZENd unench
bus baij, oort ni hadgaluulsan bolon daatgasan zuileer andygaa mehleh,
esvel hulgailah, esvel andaasaa luivardan avah, **3** esvel aldagdsan zuiliig
olood tuuniihee tuhaid hudal helj, huuramchaar tangaraglasnaasbolj (hunii
uildej boloh iimerhuu zuilsiin ali negneer ni) nugliig uildvel, **4** tegvees ter
ninugel uilden gemtei boloh tohioldodd, hulgailan avsan, esvel luivardan
avsan zuilee, esvel oort ni hadgaluulsan zuiliig, esvel ooriin olson hunii
aldagdsan zuiliig, **5** esvel huuramchaar tangaraglasan alivaa zuiliig nohon
toloh yostoi. Ter tuunii nohon tolboriig buren hiin, tuun deeree dahij tavny
negiig ni nemeed uuniig ooriin gemiin tolooh tahilyg orgoh odroo ug ezend
ni ogoh boloi. **6** Tegeed ter gemiin tolooh tahild zoriulan ta naryn
unelgeenii daguu surgees sogoggui neg hutsyg EZENd ooriin gemiin
tolooh tahil bolgon tahilchid avchraad, **7** tahilch tuunii toloo evleruulliig
EZENii omno hiih bolno. Tuuniig gem buruutai bolgoson edgeer hergiin
ali neg ni tuund uuchlagdah bolno gelee. **8** Tegeed EZEN Mosyed aildan
— **9** Aaron bolon tuunii hovguuded tushaan helegtun. "Shataalt tahilyn
huuli ni iim yum. Shataalt tahil ni ogloo boltol buhel shonojin tahilyn
shireen deerh zuuhan deer baih bogood tahilyn shireen deerh gal tuun deer
shatsaar baih yostoi. **10** Tahilch ni maalingan nomrog omsoh yostoi.
Nutsgen biyen deeree ter dotuur huvtssyg omsoh boloi. Tereer tahilyn

shireen deer gald shataasan shataalt tahilyn unsiig avch tahilyn shireenii
hajuud tavina. 11 Tegeed ter huvtssaa tailan, oor huvtsas omsood, unsiig
huarangiin gadna tsever gazart avaachih yostoi. 12 Tahilyn shireen
deerhgal tuun deeree urgelj shatsaar baih yostoi. Ene ni untrah yosgui.
Harin tahilch ogloo bur tuun deer mod shataaj, deer ni shataalt tahilyg
tavin, eviin tahiluudyn oohiig shataan uugiulna. 13 Gal ni tahilyn shireen
deer bainga asaj baih yostoi. Ene ni untrah yosgui. 14 Harin ideen orgoliin
huuli ni iim yum. Aarony hovguud ni tuuniig EZENii omno, tahilyn
shireenii urd avchirna. 15 Tednii neg ni ideen orgoliin sain gurilaas atgyg
tuunii tos bolon ideen orgol deerh buh utlagynh ni hamt avch, dursgalyn
orgol bolgon EZENd taivshruulah taalamjit unereer tahilyn shireen deer
shataan uugiulah boloi. 16 Uldegdliig ni Aaron bolon tuunii hovguud ideh
bolgoo. Ene ni isgeegui boovtoi adil, ariun gazart idegdeh yostoi. Ted
uuniig hurlyn maihny hashaan dotor idne. 17 Ene ni horongotei hiigdeh
yosgui. Uuniig Bi galaar orgoh orgoluudeesee tednii huvi bolgon ogson.
Ene ni nugliin tolooh tahil, gemiin tolooh tahilyn adil hamgiin ariun boloi.
18 Aarony hovguudiin dundah er huisten bur uuniig idej bolno. Ene ni
uyeiin uyed EZENd galaar orgoh orgoluudiin uliran urgeljleh zarlig yum.
Tedgeert hureh hen bolovch ariusgagdah yostoi" gev. 19 Tegeed EZEN
Mosyed aildan — 20 Toslogdson odroo Aaron bolon tuunii hovguud ene
tahilyg EZENd avchrah yostoi. Yefagiin aravny negen sain gurilygbaingyn
ideen orgol bolgon avchirj hagasyg ni ogloo, hagasyg ni udesh orgoh
yostoi. 21 Ene ni hairuulyn tavgan deer tostoi beltgegdsen baih yostoi.
Sain hutgasny daraa avchir. Ta nar ideen orgoliig bolson hesguudeer ni
EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon avchir. 22 Hovguudiinh ni
dundaas tuunii bairyg ezleh terhuu toslogdson tahilch tuuniig orgono.
Uliran urgeljleh zarligiin daguu uuniig EZENd buheld ni shataan uugiulna.
23 Tiinhuu tahilchiin ideen orgol bur ni buheldee shataagdah yostoi.
Uuniig ideh yosgui gelee. 24 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 25 Aaron
bolon tuunii hovguudtei yarin iin helegtun. "Nugliin tolooh tahilyn huuli ni
iim yum. Shataalt tahil nyadlagddag gazart, nugliin tolooh tahil ni EZENii
omno nyadlagdah yostoi. Ene ni hamgiin ariun ajguu. 26 Tuuniig nugliin
toloo orgoson tahilch tuuniig idne. Ene ni ariun gazart, hurlyn maihny

hashaan dotor idegdeh yostoi. 27 Tuunii mahand hureh hen bolovch
ariusgagdah yostoi. Tuunii alivaa tsus huvtssan deer usrehed, tsus usersen
hesgiig ta nar ariun gazart ugaagtun. 28 Mon dotor ni tuuniig butsalgasan
shavar savyg hagalah yostoi. Herev ene ni hurel savand butsalgagdsan bol,
savyg saitar tseverlen, usaar zailah yostoi. 29 Tahilch naryn dundah er
huisten bur uuniig idej bolno. Ene ni hamgiin ariun boloi. 30 Gevch ariun
gazart evleruulliighiiheer alivaa tsusyg ni hurlyn maihand avaachsan
nugliin tolooh tahilyg ideh yosgui. Ene ni gald shataagdah yostoi.

Lyevit 7

7:1 Gemiin tolooh tahilyn huuli ni iim yum. Ene ni hamgiin ariun bolgoo. 2
Tednii shataalt tahilyg nyadaldag gazart ted gemiin tolooh tahilyg nyadlah
yostoi. Tsusyg ni ter tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsna. 3 Tegeed ter
tuunees buh oohiig ni orgohdoo suul, semj, 4 uutsny hoyor booriig, deer ni
baidag oohniih ni hamt, boortei hamt salgah onchin elgiig orgono. 5
Tahilch tedgeeriig EZENd galaar orgoh orgol bolgon tahilyn shireen deer
shataan uugiulna. Ene bol gemiin tolooh tahil boloi. 6 Tahilch naryn
dundah er huisten bur tuuniig idej bolno. Ene ni ariun gazart idegdeh
yostoi. Ene ni hamgiin ariun boloi. 7 Gemiin tolooh tahil ni nugliin tolooh
tahiltai adil bogood edgeert neg l huuli baih boloi. Tuugeer evleruulliig
hiisen tahilch tuuniig avah bolno. 8 Mon hen negnii shataalt tahilyg orgoh
tahilch ooriin orgoson shataalt tahilyn arisyg oortoo avna. 9 Tuunchlen
zuuhand jignegdsen ideen orgol bur, savand esvel hairuulyn tavgan deer
beltgegdsen bolgon ni tuuniig orgoh tahilchid onogdoh boloi. 10 Tostoi
holison, esvel huurai ideen orgol bur Aarony buh hovguuded tentsuu
onogdono. 11 EZENd orgogdoh eviin tahiluudyn orgoliin huuli ni iim yum.
12 Herev ter uuniig talarhsnyhaa toloo orgoh bol talarhlyn orgoltei hamt
tostoi holison bing, tos turhsen isgeegui boovyg, tostoi holij sain hutgasan
sain gurilyn bing orgono. 13 Talarhald zoriulsan eviin orgoluudiin
tahiltaigaa hamt ter isgesen talhan boovtoi orgoloo avchirna. 14 Uunees
ter orgol burees negiig EZENd handiv bolgon orgo. Eviin tahilyn tsusyg
tsatssan tahilchid ene ni onogdoh boloi. 15 Tuunii talarhalt eviin orgoliin

tahilyn mahny tuhaid bol, orgoliinh ni odor tuuniig ideh yostoi bogood
ogloo boltol tuunees yuu ch uldeeh yosgui. 16 Gevch herev tuunii orgoliin
tahil ni tangargiin, esvel sain duryn orgol baih avaas, ter hun tuuniigee tahil
orgoson odortoo idej boloh bogood uldegdliig ni margaash ni idej boloh
17 bolovch gurav dahi odor ni tahilyn mahny uldegdliig gald shataah
yostoi. 18 Tegehleer eviin orgoliin tahilyn alivaa mah ni gurav dahi odort
idegdeh tohioldold tuuniig orgoson hun huleen avagdahgui bolno. Mon ene
ni orgoson negnii tuld tootsogdohgui bolno. Ene ni buzar zuil boloh
bogood tuuniig idegch ni ooriin hilentsee uureh yostoi. 19 Bas buzar alivaa
zuild hursen mah ni idegdeh yosgui. Ter ni gald shataagdah yostoi. Busad
mahny huvid, tsever hun ni tiim mahyg idej bolno. 20 Harin buzartsan
baihdaa, EZENd onogdoh eviin orgoliin tahilyn mahygidsen hun ooriin ard
olnoos taslagdana. 21 Hen negen ni hunii buzart, esvel buzar amitand,
esvel buzar jigshim zuil zereg alivaa buzart hureed, EZENd onogdoh eviin
orgoliin tahilyn mahnaas ideh avaas ter hun ooriin ard olnoos taslagdana"
gev. 22 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 23 Izrailiin hovguuded hel. "Ta
nar uher, honi, yamaany alivaa oohiig buu id. 24 Mon uhsen amitny ooh,
araatand tastuulsan amitny ooh ni yamar negen oor heregtseend
zoriulagdaj boloh bolovch ta nar tuuniig uneheer idej bolohgui. 25 Hen
negen ni EZENd galaar orgoson tahil boloh amitny oohiig idvel, idsen ter
hun ooriin ard olnoos taslagdana. 26 Ta nar amidarch bui ali ch gazartaa
shuvuunyh ch bai, amitnyh ch bai yamar ch tsusyg idej bolohgui. 27 Hen
neg ni alivaa tsusyg idvel, ug hun ooriin ard olnoos taslagdah boloi" gev.
28 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 29 Izrailiin hovguudteiyarin iin hel.
"EZENd ooriin eviin tahilyn orgoliig orgoj bui hun ooriin orgoliig eviin
tahilyn orgoloosoo EZENd avchragtun. 30 Ter ooriinhoo garaar EZENd
galaar orgoh orgoliig avchrah yostoi. Ovchuu ni EZENii omno dallah
orgol bolon dallagdahyn tuld tereer oohiig ovchuunii hamt avchrah yum.
31 Tahilch oohiig tahilyn shireen deer shataan uutiulna. Harin ovchuu ni
Aaron bolon tuunii hovguuded onogdoh yum. 32 Ta nar eviin tahilyn
orgoloosoo baruun guyayg handiv bolgon tahilchid ogogtun. 33 Baruun
guya ni eviin tahilyn tsus, oohiig orgoj bui Aarony hovguudiin dundah
negnii huvi bolon tuund onogdono. 34 Uchir ni Izrailiin hovguudiin eviin

tahilyn orgoluudees Bi dallah orgoliin ovchuug, handivyn guyayg ni avan
edgeeriig Izrailiin hovguudees avah monhiin huvi bolgon tahilch Aaron
bolon tuunii hovguuded ogson bilee. **35** Ene ni Aaron bolon tuunii
hovguudiig Mosye EZENd tahilch nar bolgon uilchluuleheer avchirsan
odort EZENd galaar orgoh orgoluudees tedend zoriulagdan ariusgagdsan
zuil boloi. **36** EZEN tedniig tosolson odort edgeeriig Izrailiin hovguudees
tedend ogohiig tushaasan yum. Ene ni uyeiin uyed tednii monhiin huvi ni
boloh yum" gelee. **37** Ene bol shataalt tahil, ideen orgol, nugliin tolooh
tahil, gemiin tolooh tahil, sahil hurteeh yoslolyn tahil, eviin tahiluudyn
orgoliin huuli bogood **38** Izrailiin hovguuded orgoluudee Sinain tsold
EZENd orgohiig tushaasan ter odroo EZEN edgeer huuliig Sinai uuland
Mosyed tushaasan bilee.

Lyevit 8

8:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — **2** Aaronyg, tuuntei hamt hovguudiig
ni, mon huvtsasnuud, tosolgoony tos, nugliin tolooh tahilyn buhyg, hoyor
huts, neg sags isgeegui talhyg avagtun. **3** Hurlyn maihny uudend buh
tsuglaanyg tsugluul gev. **4** Tiinhuu MosyeEZENii oort ni tushaasan yosoor
hiiv. Hurlyn maihny uudend tsuglaanyg tsuglah zuur, **5** Mosye tsuglaand
handan — EZENii hiigtun hemeen tushaasan zuil bol ene boloi gev. **6**
Tegeed Mosye ni Aaron bolon tuunii hovguudiig oirtuulaad tedniig usaar
ugaav. **7** Ter tuund deel omsgoj, urt buseer buslen nomrogiig omsuuleed,
tuund yefodyg omsgon, uuniig togtooh yefodyn uran goyo buseer tuuniig
buslev. **8** Tegeed ter tseejivchiig tuund tohon omsgoj, tseejivchind Urim
bolon Tummimiig hiiv. **9** Ter bas tuunii tolgoi deer malgaig tavin, malgain
deer, urd tald ni ariun titem boloh altan paizyg EZENii Mosyed tushaasan
yosoor taviv. **10** Tegeed Mosye tosolgoony tosyg avch, asar bolon tuun
dotor baisan buhniig toslon tedgeeriig ariusgav. **11** Ter tosny zarimyg
tahilyn shireen deer doloon udaa tsatsaj, tahilyn shiree bolon tuunii buh
heregsliig, ugaaguur bolon tuunii suuriig toslon ariusgav. **12** Tegeed ter
tosolgoony tosny zarimyg Aarony tolgoi deer asgan tuuniig ariusgahaar
toslov. **13** Daraa ni Mosye Aarony hovguudiig oirtuulj, EZENii Mosyed

tushaasan yosoor tedend deeliig omsgon, urt buseer buselj, tolgoi deer ni
malgai omsgov. 14 Tegeed ter nugliin tolooh tahilyn buhyg avchraad,
Aaron bolon tuunii hovguud nugliin tolooh tahilyn buhyn tolgoideer garaa
tavitsgaav. 15 Daraa ni Mosye tuuniig nyadlaad tsusyg ni avan
huruugaaraa zarimyg ni tahilyn shireenii evruudiin deer toiruulan nyalj,
tahilyn shireeg ariusgav. Tegeed ter busad tsusyg ni tahilyn shireenii suuri
uruu tuunii toloo evleruulliig hiiheer asgan tuuniig ariusgav. 16 Mosye
mon buh dotor oohiig, onchin eleg, hoyor booriig oohtei ni avchee. Ter
uuniig tahilyn shireen deer shataan uugiulav. 17 Harin tereer buh bolon
aris, mah, sevsiig ni EZENii Mosyed tushaasan yosoor huarangiin gadna
gald shataav. 18 Tegeed ter shataalt tahilyn hutsyg avchirsan. Aaron bolon
tuunii hovguud hutsyn tolgoi deer garaa tavitsgaav. 19 Mosye tuuniig
nyadlan tsusyg ni tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsav. 20 Tereer hutsyg
mochlon evdej ogtlood, Mosye tolgoi, hesguudiig bolon oohiig ni shataan
uutiulav. 21 Gedes dotor bolon mochuudiig ni usaar ugaasny daraa Mosye
hutsyg buhleer ni tahilyn shireen deer shataan uugiulav. Ene bol
taivshruulah taalamjit unert zoriulsan shataalt tahil bailaa. Ene ni EZENii
Mosyed tushaasan yosoor EZENd galaar orgoh orgol bailaa. 22 Tegeed
ter sahil hurteeh yoslolyn huts boloh hoyor dahi hutsyg avchirlaa. Aaron
bolon tuunii hovguud hutsyn tolgoi deer garaa tavitsgaav. 23 Mosye
tuuniig nyadalj, tuunii heseg tsusyg ni avan Aarony baruun chihnii
gedsend,baruun garynh ni erhii huruun deer, baruun holiinh ni erhii huruun
deer nyalav. 24 Ter mon Aarony hovguudiig oirtuulj, Mosye heseg tsusyg
tednii baruun chihnii gedsend, baruun garynh ni erhii huruun deer, baruun
holiinh ni erhii huruun deer nyalav. Tegeed Mosye busad tsusyg tahilyn
shiree uruu toiruulan tsatsav. 25 Ter oohiig, suuliig, buh dotor oohiig,
onchin eleg, hoyor booriig oohniih ni hamt, baruun guyayg ni avav. 26
EZENii omno baisan isgeegui talhny sagsnaas ter neg isgeegui bing, tostoi
holison talhan boov negiig bolon neg boovyg avch, tedgeeriig oohnuud
bolon baruun guyan deer bairluulav. 27 Tegeed ter ene buhniig Aarony gar
deer, tuunii hovguudiin gar deer tavij, tedgeeriig EZENii omno dallah
orgol bolgon avchrav. 28 Tegeed Mosye tedgeeriig tednii garaas avch,
shataalt tahilyn hamt tedgeeriig tahilyn shireen deer shataan uugiulav.

Edgeer ni taivshruulah taalamjit unert zoriulsan, sahil hurteeh yoslolyn
tahil bailaa. Ene ni EZENd galaar orgoh orgol baiv. **29** Mon Mosye
ovchuug avch, tuuniig EZENii omno dallah orgol bolgon avchrav. Ene ni
EZENii Mosyed tushaasan yosoor, sahil hurteeh yoslolyn hutsyn
Mosyegiin huvi bailaa. **30** Tegeed Mosye tosolgoony tosnoos bolon
tahilyn shireen deer baisan tsusnaas hesgiig avch tuuniig Aaron ba tuunii
huvtsas, tuunii hovguud ba tednii huvtsasnuud deer tsatsan, Aaronyg,
tuunii huvtssyg, hovguudiig ni, hovguudiinh ni huvtsasnuudyg tuuntei hamt
ariusgav. **31** Tegeed Mosye ni Aaron bolon tuunii hovguuded helsen ni —
Mahyg hurlyn maihny uudend butsalgaj, minii tushaan "Aaron bolon tuunii
hovguud uuniig ideh bolno" hemeen helsen yosoor tuuniig sahil hurteeh
yoslolyn tahilyn sagsand baigaa talhtai hamt idegtun. **32** Mah bolon talhny
uldegdliig ta nar gald shataagtun. **33** Ta nar sahil hurteh yoslolyn chini uye
duusah odriig hurtel, doloo honogiin tursh hurlyn maihny uudnees gadagsh
garch bolohgui. Uchir ni Ter ta nart doloo honogiin tursh sahil hurteeh
yum. **34** Ta naryn omnoos evleruulliig hiiheer onoodriin hiigdseniig EZEN
hiihiig tushaasan. **35** Tuunees gadna, ta nar uhehguin tuld hurlyn maihny
uudend doloo honogiin turshid odorjin shonojin baij, EZENii shaardlagyg
sahigtun. Uchir ni bi iim tushaal avsan gelee. **36** Aaron bolon tuunii
hovguud ingej EZENii Mosyegeer damjuulan tushaasan buh zuilsiig hiiv.

Lyevit 9

9:1 Naim dahi odort Mosye ni Aaron bolon tuunii hovguudiig, Izrailiin
ahmaduudyg duudav. **2** Ter Aarond helsen ni — Nugliin tolooh tahildaa
zoriulan sogoggui er tugal, shataalt tahidd sogoggui huts avan, tedgeeriig
EZENii omno orgogtun. **3** Tegeed Izrailiin hovguuded iin heltugei.
"Nugliin toloohtahild neg uhnyg, shataalt tahild sogoggui, neg nastai tugal
hurga hoyoryg, **4** eviin tahild uher, hutsyg tostoi holison ideen orgoliig
EZENii omno orgohoor avagtun. Uchir ni EZEN onoodor ta nart uzegdeh
bolno". **5** Tiinhuu ted Mosyegiin tushaasnyg hurlyn maihny omno avchrav.
Buh tsuglaan oirton irj, EZENii omno zogsov. **6** Mosye — EZENii tsog
javhlan ta nart uzegdehiin tuld EZENii hiigtun hemeen ta nart tushaasan

zuil ni ene boloi gev. 7 Tegeed Mosye Aarond — Tahilyn shireend oirton
irj, ooriinhoo toloo bolon ard olny toloo evleruulliig hiihiin tuld nugliin
toloo tahil bolon shataalt tahilaa orgo. Tegeed EZENii tushaasan yosoor
ard olny omnoos chi evleruulliig hiihiin tudd tednii toloo orgoliig orgo
gelee. 8 Tiimees Aaron tahilyn shireend oirton irj, ooriinh ni toloo baisan,
nugliin tolooh tahilyn tutalyg nyadlav. 9 Aarony hovguud tsusyg ni tuund
avchirsand, ter tsusand huruutaa duren tahilyn shireenii evruud deer nyalj,
busad tsusyg tahilyn shireenii suuri uruu asgav. 10 Daraa ni ter nugliin
tolooh tahilyn ooh, boor, onchin elgiig EZENii Mosyed tushaasan yosoor
tahilyn shireen deer shataan uutiulav. 11 Harin mah bolon arisyg ni ter
huarangiin gadna gald shataav. 12 Tegeed ter shataalt tahilyg nyadlav.
Tsusyg ni Aarony hovguud tuund ogohod, ter tuuniig tahilyn shiree uruu
toiruulan tsatsav. 13 Ted shataalt tahilyg heseglen tolgoinh ni hamt tuund
ogsond ter tedgeeriig tahilyn shireen deer shataan uugiulav. 14 Ter mon
gedes dotor bolon mochuudiig ugaagaad, tedgeeriig shataalt tahilyn hamt
tahilyn shireen deer shataan uugiulav. 15 Tegeed ter ard olny tahilyg
avchran, ard olny toloo baisan, nugliin tolooh tahilyn yamaag avch,
nyadlan ehniihtei adil tuuniig nugliin toloo orgov. 16 Ter mon shataalt
tahilyg avchirj, tuuniig zarligiin daguu orgov. 17 Daraa ni ter ogloonii
shataalt tahilaas gadna ideen orgoliig avchirj, tuunii hesgees ni ooriin
atgyg duurgeed, tuuniigee tahilyn shireen deer shataan uugiulav. 18
Tegeed ter ard olny toloo baisan eviin tahilyn orgol boloh uher bolon
hutsyg nyadaljee. Tsusyg ni Aarony hovguud tuund ogsond, ter tuuniig
tahilyn shiree uruu toiruulan tsatsav. 19 Uher bolon hutsyn oohnii
hesguudiin huvid gevel, suul, gadar ooh, boor, onchin elgiig avan, 20 ted
edgeer oohnii hesguudiig ovchuunuud deer tavisan. Ter tedgeeriig tahilyn
shireen deer shataan uugiuljee. 21 Harin ovchuunuud bolon baruun guyayg
Aaron EZENii omno dallah orgol bolgon Mosyegiin tushaasan yosoor
dallav. 22 Tegeed Aaron ard olon uruu garaa orgoj, tedniig yerooloo. Ter
nugliin tolooh tahil, shataalt tahil, eviin tahilyg hiisniihee daraa doosh
buulaa. 23 Mosye, Aaron nar hurlyn maihand orov. Tedniig garch iren ard
olnyg yeroomoshch, EZENii tsog javhlan buh ard olond uzegdev. 24
Tegehed EZENii omnoos gal garch iren, tahilyn shireen deerh shataalt

tahil bolon oohnii hesguudiig shataajee. Buh ard olon uuniig harmagts,
hashhiraldan nuureeree unav.

Lyevit 10

10:1 Aarony hovguud boloh Nadab, Abihu nar oorsdiin boiporuudyg avch,
tuun dotor gal hiigeed deer ni utlagyg tavij EZENii omno Tuunii tedend
tushaagaagui yos bus galyg orgov. **2** EZENii orshihuigaas gal garch iren,
tedniig ustgalaa. Ted EZENii omno nas barav. **3** Tegtel Mosye Aarond —
Ene ni EZENii "Nadad oirton iregsdeer Biariun hemeen uzegdej, buh ard
olny omno Bi hundlegden deedlegdeh bolno" hemeen aildsan zuil mon
gev. Tegehed Aaron duugui baiv. **4** Mosye ni bas Aarony avga ah
Uzziyeliin hovguud boloh Mishayel, Yelzafan naryg duudaj, tedend —
Uragsh garch iren, oorsdiin hamaatnuudyg ariun gazryn omnoos
huarangiin gadna avaach gelee. **5** tiimees ted uragsh garch iren tedniig
deeltei ni Mosyegiin helsneer huarangiin gadna avaachiv. **6** Tegeed Mosye
ni Aarond bolon tuunii hovguud boloh Yelyeazar, Itamar nart —
Tolgoigoo buu il garga, huvtssaa buu uragtun. Ingesneer ta nar uhehgui
bogood buh tsuglaany esreg Tuuniig hilegnuulehgui baih yum. Harin ta
naryn hamaatnuud boloh Izrailiin ger buhleeree EZENeer shataagdsan
humuusiin hoinoos uilan gashuudag. **7** Ta nar hurlyn maihny uudnees ch
gadagsh garch bolohgui. Es bogoos ta nar uhne. Uchir ni EZENii
tosolgoony tos ni ta nar deer baigaa gelee. Tiimees ted Mosyegiin ugiin
daguu uildev. **8** Tegtel EZEN Aarond aildan — **9** Chi bolon chamtai hamt
baidag hovguud chini ch uhehguin tuld hurlyn maihand irehdee darsyg ch,
arhiig ch buu uugtun. Ene ni uyeiin uyed uliran urgeljleh zarlig bogood **10**
ariunyg jiriinees, buzryg tsevrees yalguulahyn tuld, **11** bas Izrailiin
hovguuded Mosyegeer damjuulan EZENii aildsan buh zarliguudyg tedend
surgahyn tuld yum gelee. **12** Tegeed Mosye ni Aaron bolon tuunii amid
uldsen hovguud boloh Yelyeazar Itamar nartai yarin — EZENd galaar
orgoh orgoluudees uldsen ideen orgoliig avch, tuuniig isgegdeeguigeer ni
tahilyn shireenii hajuud idtugei. Uchir ni ene bol hamgiin ariun yum. **13**
Ene ni EZENdgalaar orgoh orgoluudees chinii bolon hovguudiin chini huvi

uchraas ta nar uuniig ariun gazart idne. Uchir ni nadad ingej tushaasan
yum. 14 Gehdee chi bolon chamtai hamt baidag hovguud, ohid chini
dallah orgoliin ovchuu, handivyn guyayg tsever gazart idej bolno. Uchir ni
tedgeer ni Izrailiin hovguudiin eviin tahilyn orgoluudees, chinii bolon
hovguudiin chini huvi bolon ogogdson yum. 15 Ted orgon orgogdson
guya, dallan orgogdson ovchuug galaar orgoh oohnii hesguudiin
orgoluudtei hamt avchirj, EZENii omno dallah orgol bolgon orgono.
Iinhuu ene ni EZENii tushaasan yosoor chamd bolon chamtai hamt baidag
hovguudiin chini uliran urgeljleh huvi boloh yum gelee. 16 Harin Mosye
nugliin tolooh tahilyn yamaag saitar eren haiv. Haragtun, ter ni
shataagdsan bailaa. Tiimees ter Aarony amid uldsen hovguud boloh
Yelyeazar, Itamar nart uurlan — 17 Ta nar yuund nugliin tolooh tahilyg
onooh ariun gazart idsengui ve? Uchir ni ene bolhamgiin ariun agaad Ter
tuuniig ta nart tsutlaany gemiig uuruuleheer, tednii toloo evleruulliig
EZENii omno hiilgeheer ogson boloi. 18 Haragtun, tuunii tsus ni dotogsh,
ariun gazryn dotor haraahan avaachigdaagui baisan uchraas minii
tushaasan yosoor ta nar tuuniig ariun gazart zaaval ideh yostoi baisan
gelee. 19 Gevch Aaron Mosyed — Haragtun. Ted yag ene odor EZENii
omno nugliin tolooh tahilaa bolon shataalt tahilaa avchirsan yum. Iimerhuu
zuil nadad ch tohiolddog. Herev bi onoodor nugliin tolooh tahilyg idsen
bol ene ni EZENii melmiid taatai baih baisan gej uu? gelee. 20 Uuniig
sonsood, Mosyed ene ni taalagdav.

Lyevit 11

11:1 EZEN dahin Mosye, Aaron nart aildan — 2 Izrailiin hovguudtei yarin
iin helegtun. "Gazar deerh buh amitdaas ta naryn idej boloh amitad ni
edgeer boloi. 3 Amitdyn dundaas tuurai ni salaatai buyuu ats tuuraitan
bolon sevsee hivdeg amitdyg ta nar idej bolno. 4 Harin ta nar sevsee
hivegchdiin dundaas, esvel ats tuuraitny dundaas edgeeriig idej bolohgui.
Temee hediigeer sevsee hivdeg bolovch ats tuuraitan bish uchir ene ni ta
nart buzar yum. 5 Uuntei adil hadny dorgo hediigeer sevsee hivdeg ch ats
tuuraitan bish uchir ene ni ta nart buzar yum. 6 Mon tuulai ch hediigeer

sevsee hivdeg ch ats tuuraitan bish uchir ene ni ta nart buzar boloi. **7** Gahai
hediigeer tuurai ni salaatai buyuu ats tuuraitan bolovch sevsee hivdeggui
uchir ene ni ta nart buzar boloi. **8** Ta nar edgeeriin mahyg idej bolohgui,
huurt ni hurch bolohgui. Tedgeer ni ta nart buzar yum. **9** Usand baidag
buyuu dalaid baidag, godd baidag serveetei, hairstai bolgonyg ta nar idej
bolno. Usand baidag ene buhniig ta nar idej bolno. **10** Harin usand
selegchdiin dundaas, mon usan dahi buh amitdaas dalaid ch bai, gold ch
bai serveegui, hairsgui aliv buhen ni ta nart jigshuurt zuils mon. **11** Edgeer
ni ta nart jigshuurt zuil boloh uchir tedgeeriin mahyg ta nar idej bolohgui.
Huuruudiig ni ch ta nar jigsh. **12** Usand baidag serveegui, hairsgui bolgon
ni ta nart jigshuurt zuil boloi. **13** Shuvuudyn dundaas edgeeriig ta nar
jigshih yostoi. Tedgeer ni idegdeh yosgui jigshuurt zuil boloi. Edgeer ni
burged, tas, har tas, **14** elee ba shonhryn torluud **15** ba hereenii buh
torluud, **16** temeen hyaruul, shar shuvuu, tsahlai ba hartsagyn torluud, **17**
uuli, har galuu, tsagaan huzuut tas, **18** hun, hoton shuvuu, huren shuvuu,
19 orovtas ba hoh degliin torluud, ovoolj, sarisan bagvaahai boloi. **20**
Dorvon holoor yavdag dalavchit buh shavij ni ta nart jigshuurt zuil boloi.
21 Gesen ch dorvon holoor yavdag dalavchit buh shavijny dundaas ta nar
holdoo gazar deeguur devhreh uye mochteig ni idej bolno. **22** Tedgeerees
ta nar tsartsaan torluud, suitgegch tsartsaan torluud, hurelzgenii torluud,
devhregiin torluudiig idej bolno. **23** Harin busad dorvon holt, dalavchit
shavij buhen ni ta nart jigshuurt zuil yum. **24** Uunees gadna, edgeereer ta
nar buzartah yum. Tedgeeriin huurt hursen hen bolovch udesh boltol
buzartsan bolno. **25** Tedgeeriin huurees ali negiig ni deesh avsan hen
bolovch huvtssaa ugaah yostoi bogood udesh boltol buzartsan bolno. **26**
Ats tuuraitan bolovch tuurai ni salgagdaagui, esvel sevsee hivdeggui buh
amitdyn tuhaid, tedgeer ni ta nart buzar bogood tedgeert hursen hen
bolovch buzartsan bolno. **27** Bas dorvon holooroo yavdag, buh amitdyn
dundaas tavhaigaaraa yavdag buhen ni ta nart buzar bogood tedgeeriin
huurt hursen hen bolovch udesh boltol buzartsan bolno. **28** Tedgeeriin
huuriig deesh avsan negen ni huvtssaa ugaah yostoi bogood udesh boltol
buzartsan bolno. Tedgeer ni ta nart buzar ajguu. **29** Gazar deer molhogch
amitdyn dundaas edgeer ni ta nart buzar boloi. Edgeer ni sohor nomin,

hulgana ba tom gurveliin torluud, 30 omhii huren, matar, gurvel, elsnii
hevleer yavagch, hamyelyeon ajguu. 31 Buh molhogch amitdyn dundaas
edgeer ni ta nart buzar bogood tedgeeriin uhsen biyed hursen hen bolovch
udesh boltol buzartsan bolno. 32 Mon tedgeeriin ali negnii uhsen biye ni
modon edlel, esvel huvtsas hunar, esvel aris, esvel uut huudii zereg
hereglegddeg alivaa zuils deer unah avaas edgeer ni buzartsan bolno. Ene
ni usand hiigdeh yostoi bogood udesh boltol buzartsan bolno. Tegeed ene
ni tsever bolno. 33 Mon tedgeeriin ali negen ni alivaa shavar savand unah
avaas dotor ni baisan zuil ni buzar boloh agaad ta nar ug savyg hagalah
yostoi. 34 Idej boloh bolovch, tiim savny us deer ni togtson alivaa idee ni
buzartsan bolno. Uuj boloh bolovch tiim savan dahi alivaa shingen ni
buzartsan bolno. 35 Alivaa zuiliin deer tedgeeriin huuriin yamar neg heseg
ni unaval ter ni buzartsan bolno. Iim tohioldold piishinesvel zuuh ni
hemhlegdeh yostoi. Tedgeer ni buzartsan bogood ta nart buzar heveer
uldene. 36 Hediigeer tedgeer amitdyn huurt hursen negen ni buzartdag
bolovch bulag buyuu us hadgalah nootsluur ni tsever heveer baih yum. 37
Herev tedgeeriin huuriin neg heseg ni tarialaltand zoriulsan alivaa uren
deer unah avaas ter ni tsever heveer baina. 38 Harin herev uren deer us
hiigdsen baigaad, tedgeeriin huuriin neg heseg ni tuun deer unah avaas ene
ni ta nart buzar bolno. 39 Mon herev ta nart idesh boloh amitdyn neg ni
uheh tohioldold. tuunii huurt hursen hun ni udesh boltol buzartsan bolno.
40 Mon tuunii huurees idsen negen ni huvtssaa ugaah yostoi bogood udesh
boltol buzartsan bolno. Tuunii huuriig deesh avsan negen ni huvtssaa ugaah
yostoi bogood udesh boltol buzartsan bolno. 41 Gazar deer molhoh
molhogch amitan bur ni jigshuurt bogood tedniig idej bolohgui. 42
Hevleer molhogch bur, dorvon holoor yavdag, olon holoor gazar deeguur
molhoh molhogch amitan buriig ta nar idej bolohgui. Uchir ni ted jigshuurt
boloi. 43 Molhodog alivaa molhogch amitnaar oorsdiigoo buu jigshuur
bolgo. Tedneer oorsdiigoo buu buzarla. Tegvel ta nar buzar bolno. 44
Uchir ni Bi bol ta naryn Burhan EZEN. Tiimees oorsdiigoo ariusgaj, ariun
bai. Uchir ni Bi ariun bilee. Ta nar gazar deeguur molhodog molhogch
amitdyn ali negeeroorsdiigoo buzarlaj bolohgui. 45 Uchir ni Bi bol ta
naryn Burhan bolohyn tuld Yegipyetiin nutgaas ta naryg avchirsan EZEN

boloi. Iimees Bi ariun uchir ta nar ariun baih yostoi" gelee. 46 Ene ni
amitan, shuvuu, usand hodlogch alivaa amid biyet, gazar deeguur
molhogch buhnii talaarh huuli bogood 47 buzryg tsevrees bolon idej boloh
amitdyg idej ul boloh amitdaas yalgan salgahyn tuld boloi.

Lyevit 12

12:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 2 Izrailiin hovguudtei yarin
helegtun. "Emegtei hun jiremslen, huu toruuleh avaas ter ni ooriin saryn
temdgiin odruuded buzartsan boldgiin adil doloo honogiin turshid
buzartsan bolno. 3 Naim dahi odort hovguunii hovchnii mahyg hondoh
yostoi. 4 Tegeed ter emegtei guchin gurvan odor tsusnaas tsevershine.
Tsevershih honoguudyg duustal ariusgagdsan alivaa zuild hurelgui, ariun
gazart ch orohgui baih yostoi. 5 Gevch herev tereer ohin toruuleh avaas
ooriin saryn temdgiinhtei adil hoyor doloo honog buzartsan bolno. Ter
jaran zurgaan honog tsusnaas tsevershine. 6 Huu, esvel ohiny toloo
tsevershih honoguudyg duusmagts ter hurlyn maihny uudend shataalt
tahild zoriulan neg hurgyg, nugliin tolooh tahidd zoriulan zaluu tagtaag,
esvel huurzgeniig tahilchid avchrah yum. 7 Tegeed tahilch tuuniig EZENii
omno orgon, ug emegtein toloo evleruulliighiine. Ter emegtei tsus
aldaltaasaa tsevershigdeh boloi. Ene ni huu, esvel ohin toruuleh emegteid
zoriulsan huuli boloi. 8 Gevch herev ter emegtei ni hurga olj avah
chadalgui bol hoyor huurzgene, esvel hoyor zaluu tagtaag, negiig ni
shataalt tahild, nogoog ni nugliin tolooh tahild zoriulan avchrah bogood
tahilch tuunii toloo evleruulliig hiihed, emegtei ni tsever bolno" gev.

Lyevit 13

13:1 Tegeed EZEN Mosye, Aaron nart aildan — 2 Hunii biyeiinh ni arisan
deer govdruu, esvel sharh, esvel tod tolbo bii bolon, biyeiinh ni arisan deer
arisny ovchnii haldvar bii bolbol ter huniig tahilch Aaron uruu esvel tahilch
nar boloh tuunii hovguudiin negen uruu avaachna. 3 Tahilch biyeiinh ni
arisan deerh shinj temdgiig uzej, herev ovchtei gazar deerh us tsaij,

urevsel ni biyeiinh ni arisnaas gun haragdah avaas ene ni arisny ovchnii
haldvar yum. Tahilch tuuniig uzeed, tuuniig buzartsan hemeen todorhoiloh
yostoi. 4 Harin biyeiinh ni arisan deerh tod tolbo ni tsagaan bogood
arisnaas gun haragdahgui, tuun deerh us ni tsaigaagui baival ovchtei
bolson huniig tahilch doloo honogoor hol horino. 5 Doloo dahi odor ni
tahilch tuuniig uzne. Herev tuunii nudend ug ovchin ni oorchlogdoogui
baih bolon haldvar arisan deeguur tarhaagui baival tahilch tuuniig dahin
doloo honogoor hol horino. 6 Tahilch tuuniig doloo dahi odor nidahin
uzne. Herev ug ovchin arisan deeguur tarhaagui baij, hatsan baival tahilch
tuuniig tsever hemeen todorhoiloh yostoi. Ene ni bijruu todii boloi. Ter
huvtssaa ugaan tsever bolno. 7 Harin herev ter tsevershiheer biyee
tahilchid uzuulsnii daraa ug bijruu arisan deeguur tsaash tarhah tohioldold
ter hun tahilchid dahin uzuuleh boloi. 8 Tahilchiig uzehed, herev ug bijruu
ni arisan deeguur tarhsan baih avaas tahilch tuuniig buzartsan hemeen
todorhoiloh yostoi. Ene ni arisny haldvart ovchin boloi. 9 Hun arisny
haldvart ovchintei baival tuuniig tahilch uruu avaachna. 10 Tahilchiig
uzehed, arisan deer usiig tsairuulsan tsagaan havdar baih bogood havdart
ni sharhalj baigaa mah baih avaas 11 ene ni ter hunii biyeiin arisan deerh
arisny arhag haldvart ovchin yum. Tahilch tuuniig buzartsan hemeen
todorhoiloh yostoi. Buzartsan hemeen todorhoilson tul tuuniig ajiglahaar
hol horih shaardlagagui. 12 Herev arisny ovchin arisan deeguur tsaash
tarhan, tolgoigoos ni avaad holiig ni hurtel ovchtonii buh biyeiig
burhseniig tahilch harval 13 tahilch tuuniig ni saitar uzeh bogood herev ug
arisny ovchin tuunii buh biyeiig burhsen baih avaas tahilch ovchtoniig
tsever hemeen todorhoiloh yostoi. Bugd tsairch, ter tsever bolson. 14
Harin sharhalj baigaa mah garch ireh burd ter ni buzartsan bolno. 15
Tahilch ug sharhalj baigaa mahyg uzej tuuniig buzartsan hemeen
todorhoiloh yostoi. Sharhalj baigaa mah buzar agaad ene ni arisny
haldvart ovchin ajguu. 16 Esvel ug sharhalsan mah ni dahin ergej, tsairan
oorchlogdoh avaas ter hun tahilchid ochno. 17 Tahilch tuuniig saitar
uzehed ovchtei gazar tsairsan baih avaas tahilch ovchtoniig tsever hemeen
todorhoiloh yostoi. Ter ni tsever baina. 18 Biyeiin arisan deer hatig garaad
edgesend, 19 hatigny orom deer tsagaan havdar, esvel tsaivar yagaan, tod

ongotei tolbo baih tohioldold uuniig tahilchid uzuulne. **20** Tahilch tuuniig
saitar uzeed ene ni arisny dood tald haragdan, deerh us ni tsaisan baih
avaas tahilch tuuniig buzartsan hemeen todorhoiloh yostoi. Ene bol
hatigny ormond garsan arisny haldvart ovchin yum. **21** Harin herev tahilch
tuuniig uzeed, tuun deer yamar ch tsagaan us baihgui bogood ter ni arisny
door bish, hatsan baival tahilch tuuniig doloo honogoor hol horino. **22**
Harin ene ni arisan deeguur tsaash tarhsan baival tahilch tuuniig buzartsan
hemeen todorhoiloh yostoi. Ene ni haldvartai boloi. **23** Herev tod tolbo
bairandaa ulden, tarhaagui baival ene ni zovhon hatigny sorvi bogood
tahilch tuuniig tsever hemeen todorhoiloh yostoi. **24** Biye gadd tulegdeh
tohioldodd herev tulenhiinii sharh ni tod tsaivar yagaan, esvel tsagaan
tolbo baival **25** tahilch tuuniig uzeed herev arisnaas gun haragdan, tolbon
deerh us ni tsaisan baih avaas ene ni tulegdelt deer garsan arisny haldvart
ovchin boloi. Tiimees tahilch tuuniig buzartsan hemeen todorhoiloh yostoi.
Ene ni arisny haldvart ovchin boloi. **26** Harin herev tahilch tuuniig uzehed,
arisnaas gun bish, harin budgersen baigaad, tolbon deer yamar ch tsagaan
us baihgui baival, tahilch ter huniig doloo honogoor hol horino. **27** Tahilch
tuuniig doloo dahi odor ni uzeed arisan deer tsaash tarhsan baih avaas ter
huniig buzartsan hemeen todorhoiloh yostoi. Ene ni arisny haldvart ovchin
boloi. **28** Gevch tolbo bairandaa ulden, arisan deeguur tarhalgui,
budgersen baih tohioldold ene ni tulegdeltiin havdar boloi. Ene ni zovhon
tulegdeltiin sorvi uchir tahilch tuuniig tsever hemeen todorhoiloh yostoi.
29 Herev er, esvel em hun ni tolgoi buyuu sahaldaa urevseltei baih avaas
30 tahilch ut urevsliig uzeed arisnaas gun haragdan, tuun deer nariihan
sharavtar us baih avaas ter huniig buzartsan hemeen todorhoiloh yostoi.
Ene ni hamuu bogood tolgoi buyuu sahlan deerh arisny haldvart ovchin
boloi. **31** Gevch herev tahilchiig hamuuny haldvaryg uzehed, uneheer
arisnaas gun haragdahgui baigaad, tuun deer yamar ch har us baihgui
baival tahilch hamuuny haldvartai huniig doloo honogoor hol horino. **32**
Doloo dahi odor ni tahilch haldvaryg uzeedarisnaas gun bish bogood
tsaash tarhaagui, tuun deer yamar ch sharavtar us urgaagui baih avaas **33**
ter hun ni ug urevssen gazryg husalguigeer, usee husah bogood tahilch ug
hamuutai huniig dahin doloo honogoor hol horino. **34** Tegeed doloo dahi

odor ni tahilch hamuug uzeed arisnaas gun bish haragdan, arisan deeguur
tarhaagui baival tahilch tuuniig tsever hemeen todorhoiloh yostoi. Ter hun
huvtssaa ugaaj tsever bolno. **35** Harin tuuniig tsevershsenii daraa ug
haldvar arisan deeguur tsaash tarhah avaas **36** tahilch tuuniig uzeed hamuu
arisan deeguur tarhsan baih tohioldold tahilch sharavtar usiig haih
shaardlagagui. Ter hun buzartsan baina. **37** Herev tuunii nudend hamuuny
haldvar oorchlogdoogui, har us tuun deer urgasan baih avaas ug hamuu ni
edgersen uchir ter hun tsever boloi. Tahilch tuuniig tsever hemeen
todorhoiloh yostoi. **38** Er buyuu em hun ni biyeiin arisan deeree tolbotoi
todiigui tsagaan tolbotoi baih tohioldold, **39** tahilch uzeed, herev tednii
biyeiin arisan deerh tolbonuud ni budeg tsagaan baih avaas ene ni arisan
deer garsan maajuur boloi. Ter hun tsever baina. **40** Herev eregtei hunii
tolgoin us ni unah avaas ter ni halzan bolno. Ter tsever boloi. **41** Herev
tuunii tolgoi ni urdaasaa bolon hajuugaasaa halzrah avaas ter ni duhandaa
halzan uchraas tsever boloi. **42** Gevch herev halzan tolgoin deer, esvel
halzan duhan deertsaivar yagaan urevsel bii boloh avaas ene ni halzan
tolgoin deer, esvel halzan duhan deer garsan arisny haldvart ovchin boloi.
43 Tahilch tuuniig uzeed, herev tuunii halzan tolgoin deerh, esvel halzan
duhan deerh urevsliin havdar ni biyeiin arisan deerh arisny haldvart ovchnii
baidaltai adil tsaivar yagaan baih avaas, **44** ter ni arisny haldvart ovchtei
hun mon bogood buzartsan boloi. Tuunii urevsel ni tolgoi deer ni baigaa
uchir tahilch tuuniig buzartsan hemeen zaaval todorhoiloh yostoi. **45**
Arisny haldvart ovchtei bolson ovchtonii huvid, tereer tolgoinhoo usiig
buteelgui, uranhai noorhoi huvtsastai baij, ooriin eruu nuuriig taglan
"Buzartsan, buzartsan" hemeen hashhirch baih yostoi. **46** Haldvartai baih
odruudiinhee turshid tereer buzar baih boloi. Ter buzartsan baina. Ter
gantsaaraa amidrah yostoi bogood tuunii oron suuts ni huarangiin gadna
baina. **47** Huvtssan deer haldvart shinjtei tolbo garah tohioldold, ene ni
nooson huvtsas ch bai, maalingan huvtsas ch bai, **48** nooson, esvel
maalingan nehmel ch bai, suljmel ch bai, savhi ch bai, savhiar hiigdsen
alivaa ed ch bai yalgaagui, **49** herev huvtssan deer, esvel arisan deerh,
esvel nehmel yum uu, suljmel ediin deerh, esvel alivaa savhin eden deerh
ug tolbo ni nogoovtor buyuu ulbar baih avaas ene ni haldvart hogtsiin tolbo

uchir tahilchid uzuuleh yostoi. **50** Tahilch tolbyg uzeed ug ediig doloo
honogoor tusgaarlana. **51** Tegeed ter doloo dahi odor ni ut tolbyg uzeed
herev ter ni nehmel buyuu suljmel huvtssan deeguur, esvel yamar ch
zorilgoor ashiglaj boloh savhin deeguur tarhsan baih avaas ene tolbo ni
hortoi haldvar mon uchir buzar boloi. **52** Tiimees ter tiim tolbotoi bolson
nooson, esvel maalingan nehmel buyuu suljmel huvtssyg, esvel iim alivaa
savhin zuiliig shataana. Uchir ni ene bol hortoi haldvar boloi. Ter ni gald
shataagdah yostoi. **53** Gevch tahilchiig harahad ug tolbo nehmel buyuu
suljmel huvtssan deer ch, esvel alivaa savhin zuil deer ch tarhaagui baih
avaas **54** ug tolbotoi bolson zuiliig ugaahyg tahilch tedend tushaan uuniig
dahin doloo honogoor tusgaarlana. **55** Tahilch ug tolbotoi zuiliig
ugaagdsanyh ni daraa dahin uzeh bogood herev ug tolbony gadnah baidal
oorchlogdoogui, hediigeer ug tolbo tarhaagui baisan ch ene ni buzar uchir
tuuniig gadnaas ni ch esvel dotroos ni ch haltslan idsen baih avaas, tuuniig
ta nar gald shataah yostoi. **56** Gevch herev tahilch tuuniig ugaagdsanyh ni
daraa uzehed ug tolbo hatan arilsan baival, ug huvtsasnaas buyuu savhin
zuilees, esvel nehmel buyuu suljmel edees tuuniig urj avna. **57** Herev ter ni
huvtssan deer yum uu, nehmel, suljmel ed deer, esvel savhin alivaa edlel
deer dahin uzegdeh tohioldodd ene ni tarhsan hereg uchir tolbotoi zuil ni
gald shataagdana. **58** Huvtsas, esvel nehmel buyuu suljmel ed, esvel
savhin alivaa edleliig ugaasny daraa ter tolbo ni buren arilgagdsan baih
tohioldold ter ni hoyor dahi udaagaa ugaagdan tsever boloh yum gelee. **59**
Ene bol nooson yum uu, maalingan huvtssan deerh, esvel nehmel buyuu
suljmel deerh, esvel savhin alivaa edlel deerh haldvart shinjtei tolbyn
talaarh, mon tuuniig tsever, esvel buzar hemeen todorhoilon helehed
zoriulsan huuli boloi.

Lyevit 14

14:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — **2** Arisny haldvart ovchtonii
tsevershigdeh odriinh ni huuli ene boloi. Tuuniig tahilch uruu avchirj, **3**
tahilch huarangaas gadagsh garch yavna. Ingeed tahilch uzej, herev arisny
haldvart ovchtonii ovchin ni edgesen baih avaas, **4** hoyor amid, tsever

shuvuu, hush mod, ulaan utas, hissopyg tsevershuulegdegchiin toloo avch
yavahyg tahilch tushaana. **5** Tahilch bas neg shuvuug ni ursgal usan deer,
shavar savand nyadlahyg tushaana. **6** Tereer amid shuvuut hush mod,
ulaan utas, hissoptoi hamt avan, tedgeeriig bolon amid shuvuug ursgal
usan deer nyadlagdsan shuvuuny tsusand durne. **7** Tegeed ter arisny
haldvart ovchnoos tsevershuulegdegch uruu tuuniig doloon udaa tsatsaad,
ter huniig tsever hemeen todorhoiloh yostoi. Amid shuvuug heer tald
sullan yavuulna. **8** Tsevershuulegdegch ni tegeedhuvtssaa ugaan, buh usee
husaj, usand oron tsever bolno. Daraa ni ter huarand orj bolno. Gevch ter
doloo honogiin tursh maihnyhaa gadna baih yostoi. **9** Doloo dahi odor ni
ter ooriin buh usiig husna. Ter ni tolgoin usee, sahal homsog todiigui
ooriin buh usiig husah boloi. Tegeed ter huvtssaa ugaan, usand biyee ugaaj
tsever bolno. **10** Naim dahi odor ni ter sogoggui hoyor er hurgyg,
sogoggui neg em hurgyg bolon ideen orgodd zoriulan tostoi holison
yefagiin aravny gurvan sain gurilyg, neg log tosyg avchrah bogood, **11**
tsevershuulegdegchiig tsever hemeen todorhoilon helsen tahilch edgeer
zuilsiig tuuntei hamt EZENii omno, hurlyn maihny uudend avchirna. **12**
Tegeed tahilch neg er hurgyg avch, gemiin tolooh tahild zoriulan neg log
tostoi hamt avchran tedgeeriig dallah orgol bolgon EZENii omno orgoh
boloi. **13** Daraa ni nutliin tolooh tahil, shataalt tahilyg nyadaldag ariun
gazryn talbaid tahilch er hurgyg nyadalna. Uchir ni nugliin tolooh tahilyn
adil gemiin tolooh tahil ni tahilchid onogdoh bogood ene bol hamgiin ariun
boloi. **14** Tegeed tahilch gemiin tolooh tahilyn heseg tsusyg avch,
tsevershuulegdegchiin baruun chihnii gedsen deer, baruun garynh ni erhii
huruun deer, baruun holiinh ni erhii huruun deer ni turhene. **15** Tahilch bas
neg log tosnoos hesgiig avch, zuun garynhaa algand asgaad, **16** baruun
garynhaa huruug zuunalgan dahi tosond durj, heseg tosyg huruugaaraa
EZENii omno doloon udaa tsatsna. **17** Tahilch algan dahi uldsen
tosnoosoo hesgiig ni tsevershuulegdegchiin baruun chihnii gedsen deer
baruun garynh ni erhii huruun deer, baruun holiinh ni erhii huruun deer
gemiin tolooh tahilyn tsusan deer davhar turhene. **18** Tahilch algan dahi
uldsen tosyg tsevershuulegdegchiin tolgoi deer asgana. Tiinhuu tahilch
tuunii omnoos evleruulliig EZENii omno hiih yostoi. **19** Tahilch daraa ni

nugliin tolooh tahilyg orgoj, buzraasaa tsevershuulegdej baigaa negnii
toloo evleruulliig hiine. Tegeed uunii daraa tahilch shataalt tahilyg
nyadalna. **20** Ter shataalt tahil, ideen orgoliig tahilyn shireen deer deesh
orgono. Ingej tahilch tuunii toloo evleruulliig hiih bogood ter hun tsever
bolno. **21** Gevch herev ter hun ni yaduu bogood tegj orgoh chadalgui baih
avaas, tereer ooriinhoo toloo evleruulliig hiihed zoriulan dallah orgoloor
orgoh gemiin tolooh tahild neg er hurgyg, ideen orgold zoriulan tostoi
holison yefagiin aravny negen sain guril, neg log tos avah yostoi. **22** Mon
ooriin bolomjiin hireer hoyor huurzgene, esvel hoyor zaluu tagtaag avah
yostoi bogood neg ni nugliin tolooh tahil, nogoo ni shataalt tahil boloh
yum. **23** Tegeed naim dahi odor ni ter tedgeeriig ooriin tsevershuulelted
zoriulan EZENii omno hurlyn maihny uudend tahilchid avchrah boloi. **24**
Tahilch gemiin tolooh tahilyn hurgyg, neg log tosyg avch, tedgeeriig
dallah orgol bolgon EZENii omno orgono. **25** Daraa ni ter gemiin tolooh
tahilyn hurgyg nyadalj, heseg tsus avaad, tsevershuulegdegchiin baruun
chihnii gedsen deer, baruun garynh ni erhii huruun deer, baruun holiinh ni
erhii huruun deer turhene. **26** Tahilch mon tosnoos hesgiig ni zuun
garynhaa algand asgaad, **27** baruun garynhaa huruugaar zuun algan dahi
tosny hesgees doloon udaa EZENii omno tsatsna. **28** Tegeed tahilch
algandaa baigaa tosny zarimyg tsevershuulegdegchiin baruun chihnii
gedsen deer, baruun garynh ni erhii huruun deer, baruun holiinh ni erhii
huruun deer, gemiin tolooh tahilyn tsusan deer davhar turhene. **29** Tuunees
gadna tahilch algandaa baigaa uldsen tosyg tsevershuulegdegchiin toloo
EZENii omno evleruulliig hiiheer tuunii tolgoi deer asgah yostoi. **30**
Tegeed ter hun ooriin bolomjiin hireer huurzgene, esvel zaluu tagtaany ali
negiig orgo. **31** Ter ooriin gargaj chadah zuilee orgoh bogood negiig ni
nugliin tolooh tahidd, nogoog ni ideen orgoliin hamt shataalt tahild orgoh
boloi. Tiinhuu tahilch EZENii omno tsevershuulegdegchiin toloo
evleruulliig hiine. **32** Ene bol tsevershuulelted zoriulah chadal bolomj
homs arisny haldvart ovchtonii tuhai huuli boloi. **33** EZEN Mosye, Aaron
nartai tsaash ni yarin aildaj — **34** Minii ta nart ezemshil bolgon ogoh
Kanaan nutagt ta nar orohdoo, ta naryn ezemshih nutag dahi baishind Bi
arisny haldvart ovchnii tolbyg tavihad, **35** ter baishing omchlogch negen ni

irj, tahilchid "Baishind mini tolbotoi adil zuil nadad haragdav" gej heleh
yostoi. 36 Tegehed ni tahilch baishin dotorh buh zuilsiig buzart
tootsohguin tuld ug tolbyg uzeheer dotogsh orohyn omno baishing
sullahyg tushaana. Uunii daraa tahilch baishing harahaar dotogsh orno. 37
Tiinhuu ter tolbyg harah bogood herev baishingiin hanan deerh tolbo ni
nogoovtor, esvel ulbar honhor baij, mon gadargaas gun haragdah avaas 38
tahilch baishingaas uud uruu garch, ug baishing doloo honogoor
tusgaarlana. 39 Tahilch doloo dahi odor ni butsan irj, saitar ajiglana. Herev
ut tolbo ni baishingiin hanan deeguur uneheer tarhsan baih avaas 40 tolbo
suusan chuluug salgan avch, tedgeeriig hotyn gadna buzar gazart hayahyg
tahilch tedend tushaana. 41 Mon ter baishing dotor talaas ni ergen toirond
ni husuulaad husaj avsan shohoig ted hotyn gadna buzar gazart ovoolon
asgana. 42 Tegeed ted oor chuluunuudyg avch tedgeer chuluunuudyn
orond bairluulna. Ter oor shohoig avan baishing dahin shohoidoh yostoi.
43 Gesen ch herev ter hun chuluunuudyg salgan, baishing husaad, dahin
shohoidsny daraa ug tolbodahin baishind garch ireh avaas, 44 tahilch
dotogsh oron saitar ajiglana. Herev tereer baishind tolbo uneheer
tarhsanyg harah avaas ene ni baishin dotorh hortoi haldvaryn tolbo mon
uchir buzar boloi. 45 Tiimees ter hun ug baishing, chuluunuudyg ni,
dunznuudiig ni, mon buh shohoig ni buulgaj tedgeeriig hotyn gadna buzar
gazar uruu avaachih boloi. 46 Tuunees gadna tusgaarlagdsan baih uyed ni
baishind orson hen bolovch udesh boltol buzartsan bolno. 47 Uunchlen
baishin dotor hevtsen hen bolovch huvtssaa ugaah yostoi. Ug baishin dotor
idsen hen bolovch huvtssaa ugaah yostoi. 48 Nogoo talaar, herev tahilch
dotogsh oron saitar ajiglan, baishing dahin shohoidsny daraa baishind ug
tolbo uneheer tarhaagui baih avaas, tolbo dahin garch ireeguin uchir
tahilch ter baishing tsever hemeen todorhoiloh yostoi. 49 Tegeed ut
baishing tsevershuulehiin tudd tereer hoyor shuvuu, hush mod, ulaan utas,
hissopyg avaad, 50 neg shuvuug ursgal usan deer shavar savand nyadalna.
51 Tegeed tereer hush mod, hissop, ulaan utsyg amid shuvuutai hamt
avch, tedgeeriig nyadluulsan shuvuuny tsusand bolon ursgal usand durj
baishin uruu doloon udaa tsatsna. 52 Iinhuu tereer shuvuuny tsus, ursgal
us, amid shuvuu, hush mod, hissop, ulaan utsaar ug baishing tsevershuuleh

yum. 53 Harin ter amid shuvuut hotoos gadagsh heer tald sullan yavuulna.
Tiinhuu ter baishingiin tolooevleruulliig hiih bogood ene ni tsever boloh
yum. 54 Ene ni arisny haldvart ovchnii alivaa shinj temdgiin huuli boloi.
Uund hamuu, 55 mon arisny haldvart ovchin tusgah huvtsas, esvel baishin,
56 mon havdar, sharh, tolbotoi holbootoi, 57 tedgeeriig yamar tohioldold
buzar, yamar tohioldold tsever gedgiig zaah huuli boloi. Ene bol arisny
haldvart ovchnii huuli yum.

Lyevit 15

15:1 EZEN mon Mosye, Aaron nart aildahdaa — 2 Izrailiin hovguudtei
yarin tedend iin helegtun. "Alivaa hunii biyees goojdos garval tuunii
goojdos ni buzar boloi. 3 Tuunii biye ni ooroo goojdosyg goojuulj baisan
ch, esvel goojdosyg saatuulj baisan ch ene ni tuuniig buzarlana. Tuunii
goojdos ingej buzarlana. 4 Goojdostoi hunii deer ni hevtsen alivaa or buzar
boldog. Mon tuunii suusan yum buhen buzar boldog. 5 Tuunees gadna
tuunii orond hursen alivaa hun ni huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah
bogood udesh boltol buzartsan bolno. 6 Goojdostoi hunii suuj baisan zuil
deer suusan hen bolovch huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah ba udesh
boltol buzartsan bolno. 7 Mon goojdostoi hund hursen hen bolovch
huvtssaa ugaan, usand biyee bulhah bogood udesh boltol buzartsan bolno.
8 Esvel herev goojdostoi hun ni tsever baigaa negniig nulimah avaas ter
hun bas huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah bogood mon l udesh boltol
buzartsan bolno. 9 Goojdostoi hunii unaj yavsan alivaa emeel ni buzar
boloh yum. 10 Mon tuunii dor baisan alivaa zuild hursen hen bolovch
udesh boltol buzartsan boloh ba tedgeeriig zooj yavsan hun huvtssaa
ugaaj, usand biyee bulhah bogood udesh boltol buzartsan bolno. 11
Uunchlen goojdostoi negnii garaa usand zailalguigeer hursen ter hun ni
huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah bogood udesh boltol buzartsan bolno.
12 Goojdostoi hunii hursen shavar sav ni hagalagdah bogood harin modon
sav bolgon ni usaar zailagdah yostoi. 13 Goojdostoi hun goojdosoosoo
tsevershuulegdeed, tsevershuuleltendee zoriulan doloo honogiig tooloh
yostoi. Tegeed ter huvtssaa ugaan, ursgal usand biyee bulhaj tsever bolno.

14 Tegeed naim dahi odor ni ter ooriinhoo toloo hoyor huurzgene, esvel
hoyor zaluu tagtaag avch, EZENii omno hurlyn maihny uuden deer ochin
tedgeeriig tahilchid ogno. 15 Tahilch tedgeeriig, negiig ni nugliin tolooh
tahild, nogoog ni shataalt tahild zoriulan orgoh boloi. Tiinhuu tahilch
goojdosynh ni ulmaas EZENii omno tuunii toloo evleruulliig hiih ajguu. 16
Herev er hunees uriin shingen garah avaas tereer buh biyee usand bulhah
bogood udesh boltol buzartsan bolno. 17 Deer ni uriin shingen togtson
alivaa huvtsas, esvel alivaa arisny tuhaid gevel ene ni usaar ugaagdah
bogood udesh boltol buzar boloh boloi. 18 Herev er hun emegtei huntei
untan uriin shingen gargah avaas ted hoyoul usand biyee bulhah bogood
udesh boltol buzartsan boloh yum. 19 Harin emegtei hun goojdostoi
tohioldold, herev tuunii biye deh goojdos ni tsus baih avaas ter ni saryn
temdgiinhee buzartald doloo honogiin tursh baih bogood tuund hursen hen
bolovch udesh boltol buzartsan boloh ajguu. 20 Mon tuunii saryn
temdgiinhee buzartlyn uyed, deer ni hevtsen alivaa zuil ni buzar boloh
bogood tuunii deer ni suusan alivaa zuil ni buzar boloh boloi. 21 Tuunii
orond hursen alivaa hun ni huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah bogood
udesh boltol buzartsan boloh yum. 22 Tuunii suusan alivaa zuild hursen
hen bolovch huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah bogood udesh boltol
buzartsan boloh yum. 23 Tuunii or ch bai, deer ni suuj bui zuil ch bai,
tuund ni hursen hun udesh boltol buzartsan bolno. 24 Herev er hun ug
emegteitei untan, ingesneer tuunii saryn temdgiin buzar ni tuun deer baih
avaas ter eregtei doloo honogiin tursh buzartsan boloh bogood eregtein
hevtsen alivaa or ni buzar boloh ajguu. 25 Herev emegtei hun saryn
temdgiin buzartlaas oor uyed olon honog tsusan goojdostoi boloh avaas,
esvel ter uyeesee tsaash goojdostoi baih avaas buzar goojdosynhoo buh
odruuded tereer saryn temdgiinhee buzartald baigaa met iinhuu tsaash
urgeljluulen baih boloi. Ter nibuzartsan baina. 26 Goojdosynhoo buh
odruuded tuunii deer ni hevtsen alivaa or ni saryn temdgiin buzartlynh ni
uye deh tuunii orny adil boloh boloi. Tuunii deer ni suusan alivaa zuil ni
tuunii ter uyeiinh ni buzryn adilbuzar boloh yum. 27 Uunchlen tedgeert
hursen hen bolovch huvtssaa ugaaj, usand biyee bulhah bogood udesh
boltol buzartsan boloh yum. 28 Goojdosoosoo ter emegtei tsevershihed

doloo honogiig toolood, uunii daraa tsever boloh yum. 29 Tegeed naim
dahi odor ni ter ooriinhoo toloo hoyor huurzgene, esvel hoyor zaluu
tagtaag avch, tedgeeriig hurlyn maihny uud uruu tahilchid avchrah boloi.
30 Tahilch negiig ni nugliin tolooh tahild, nogoog ni shataalt tahild
zoriulan orgono. Tiinhuu tahilch, tuunii buzar goojdosynh ni ulmaas ter
emegtein toloo EZENii omno evleruulliig hiine". 31 Ingej ta nar Izrailiin
hovguudiig, oorsdiinh ni buzraas angid bailgah yum. Es bogoos tednii
dund baigaa Minii asryg ted buzarlasnaar oorsdiin buzart uheh yum gelee.
32 Ene ni goojdostoi negnii tuhai, uriin shingen gargaj tuugeer buzartsan
hunii tuhai bogood 33 saryn temdgiinhee buzartlyn ulmaas zoviurtai bolson
emegtein tuhai bogood er ch bai, em ch bai goojdostoi negnii tuhai, esvel
buzartsan emegteitei untsan eregtein tuhai huuli yum.

Lyevit 16

16:1 EZENii orshihuid dohoj ochood uhsen, Aarony hoyor huugiin uhliin
daraa EZEN Mosyetei yariv. 2 EZEN Mosyed aildsan ni — Ooriin ah
Aarond handan tuuniig, hoshignii dotorh, avdar deerh orshooliin suudlyn
omnoh ariun gazart hezee ch hamaagui orj bolohguig helegtun. Es bogoos
ter uheh bolno. Uchir ni terhuu orshooliin suudal deer Bi uulen dotor
uzegdeh yum. 3 Aaron ni, nugliin tolooh tahild zoriulsan neg buh, shataalt
tahild zoriulsan neg hutstaigaar ariun gazart or. 4 Ter maalingan ariun
deeliig omsoh yostoi. Maalingan dotuur huvtsas tuunii biyen deer baina.
Ter maalingan urt busiig buselj, daavuun malgaigaar goyoh boloi. Edgeer
ni ariun huvtsas uchir ter biyee usand bulhan tedgeeriig omsoh yostoi. 5
Tereer Izrailiin hovguudiin tsuglaanaas hoyor uhnyg nugliin tolooh tahild
zoriulan, neg hutsyg shataalt tahild zoriulan avah yostoi. 6 Tegeed
ooriinhoo toloo bolon geriinhniihee toloo evleruulliig hiihiin tuld buhyg
ooriin nugliin tolooh tahild zoriulan orgoh ajguu. 7 Ter hoyor uhnyg avch,
tedgeeriig EZENii omno hurlyn maihny uudend avchrah yostoi. 8 Aaron
hoyor uhnad zoriulan shavga hayah agaad neg shavga ni EZENd, nogoo ni
nugliig uuregch uhnad onogdoh boloi. 9 tegeed Aaron EZENd onogdoh
shavga, deer ni unasan uhnyg nutliin tolooh tahil bolgon orgoh yostoi. 10

Gevchnugliig uuregch yamaany shavga, deer ni unasan yamaagaar
damjuulj evleruulliig hiihiin tuld tuuniig nugliig uuregch yamaa bolgon
heer tal uruu yavuulahaar EZENii omno amidaar ni avchirna. 11 Tegeed
Aaron ooriinhoo nugliin tolooh tahilyn buhyg orgoh bogood ooriinhoo
bolon geriinhniihee toloo evleruulliig hiih yostoi. Ter ooriinhoo nugliin
tolooh tahilyn buhyg nyadalna. 12 Ter EZENii omnoh tahilyn shireen
deerees galtai nuurseer duuren boipor, hoyor atga duuren nuntaglasan
anhiluun utlagyg avch, hoshignii dotor avchirna. 13 Ter EZENii omno ut
utlagyg gal deer hiij, utlagyn utaa ni gerchleliin deerh orshooliin suudlyg
burheh yostoi. Es bogoos ter uhne. 14 Tuunees gadna ter buhny tsusnaas
hesgiig avch, huruugaaraa orshooliin suudlyn zuun tal uruu tsatsaj, bas
orshooliin suudlyn nuuren tal uruu heseg tsusyg doloon udaa tsatsna. 15
Tegeed ter ard olond zoriulagdsan nugliin tolooh tahilyn uhnyg nyadalj,
tsusyg ni hoshignii dotor avaachij, buhyn tsusaar hiisenchlen tuunii tsusaar
hiij, tuuniig orshooliin suudal deer bolon orshooliin suudlyn nuuren tal uruu
tsatsna. 16 Izrailiin hovguudiin buzryn ulmaas, tednii gem buruu uils, buh
nugliinh ni ulmaas tereer ariun gazryn toloo evleruulliig hiih yostoi. Ter
tednii buzryn dund tedentei hamt orshih hurlyn maihnytoloo tegj hiih
yostoi. 17 Tuuniig ariunaas ariun gazart evleruulliig hiiheer dotogsh oroh
uyed ni tuuniig ooriinhoo toloo, geriinhniihee toloo, Izrailiin buh chuulgany
toloo evleruulliig hiin garch ireh hurtel ni hen ch hurlyn maihand baih
yosgui. 18 Tegeed ter EZENii omnoh tahilyn shiree uruu garch iren, tuunii
toloo evleruulliig hiihdee buh bolon uhny heseg tsusyg avch, tahilyn
shireenii evruud deer nyalna. 19 Ter huruugaaraa heseg tsusyg tuun deer
doloon udaa tsatsan, tuuniig tsevershuulj, Izrailiin hovguudiin buzraas
ariusgah boloi. 20 Aaron ni ariunaas ariun gazar, hurlyn maihan, tahilyn
shireenii toloo evleruulliig hiij duusaad, amid uhnyg orgoh yostoi. 21
Tegeed Aaron amid uhny tolgoin deer hoyor garaa tavij, Izrailiin
hovguudiin buh muu uilsiig, tednii gem buruu uils, buh nugliig tuun deer
naminchilj, tedgeeriig uhny tolgoi deer shiljuuleed tuuniig songogdson
hunii garaar hotluulen heer tal uruu yavuulah yostoi. 22 Uhna buh gem
nugliig zeluud gazar uruu oor deeree uuren yavah bogood monooh hun
uhnyg heer sullah yostoi. 23 Tegeed Aaron hurlyn maihand irj, ariunaas

ariun gazar uruu orohdoo omsson maalingan huvtssyg tailan tend orhino.
24 Ter ariun gazart usand biyee bulhaad ooriin huvtssuudyg omsoj, uragsh
garch iren ooriin shataalt tahil bolon ard tumnii shataalt tahilyg orgoj,
ooriinhoo toloo bolon ard tumnii toloo evleruulliig hiine. 25 Tegeed ter
nugliin tolooh tahilyn oohiig tahilyn shireen deer shataan uugiulna. 26
Nugliig uuregch uhnyg sullaj yavuulsan negen ni huvtssaa utaan usand
biyee bulhaad uunii daraa huarand orno. 27 Gevch evleruulel hiiheer
ariunaas ariun gazart tsusyg ni oruulsan nugliin tolooh tahilyn buh bolon
nugliin tolooh tahilyn uhna ni huarangiin gadna gargagdaj tedgeeriin aris,
mah, sevs ni gald shataagdah boloi. 28 Tegeed tedgeeriig shataasan negen
ni huvtssaa ugaaj, biyee usand bulhaad uunii daraa huarand oroh yostoi. 29
Ene ni ta nart uliran urgeljleh togtool bolno. Doloo dahi sard, ug saryn
aravny odor ta nar bolon ta naryn dund tur suuj bui hariinhan oorsdiin
setgeliig daruu bolgon, alivaa ajlyg buu hii. 30 Uchir ni ta naryg
tsevershuuleheer ta naryn toloo ene odor evleruulel hiigdeh bogood ta nar
EZENii omno oorsdiin buh nugleesee tsevershigdeh bolno. 31 Ene ni ta
naryn huvid setgeliig chini daruu bolgon amraah Amraltyn odor boloh
yum. Ene ni uliran urgeljleh togtool yum. 32 Tiim uchraas etsgiinhee
bairand tahilchaar uilchleheer toslogdon, sahil hurtsen tahilch evleruulliig
hiine. Ter ariun huvtsas buyuu maalingan huvtssuudyg omsood, 33
ariunaas ariun gazryn toloo evleruulliig hiine. Ter hurlyn maihan
bolontahilyn shireenii toloo evleruulel hiih yum. Ter mon tahilch naryn
bolon chuulgany buh ard olny toloo evleruulel hiih yum. 34 Ene ni ta nart
jil bur gants udaa Izrailiin hovguudiin buh nugliin toloo evleruulliig hiih
tuhai uliran urgeljleh togtool boloh yum gev. Mosye oort ni EZENii
tushaasan yosoor yag hiiv.

Lyevit 17

17:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 2 Aaron bolon tuunii hovguud,
Izrailiin buh hovguudtei yarin tedend iin helegtun. "EZENii tushaan aildsan
ni ene boloi. 3 «Izrailiin geriinhnees alivaa hun huarangiin dotor, esvel
huarangiin gadna uher, esvel hurga, esvel yamaa nyadlah avaas, 4 EZENii

asryn omno EZENd orgol bolgon orgohoor tuuniigee hurlyn maihny
uudend avchraagui bol ter hun tsusny buruutan hemeen tootsogdono. Ter
hun tsus ursgasan uchir ooriin ard tumnii dundaas taslagdah yostoi. 5 Uunii
uchir shaltgaan ni gevel, Izrailiin hovguud heer tald orgoj baisan
tahiluudaa avchrahyn tudd buyuu tedgeeriigee ted EZENd, hurlyn maihny
uudend tahilchid avchran, EZENd eviin tahilyn orgoluud bolgon orgohiin
tuld boloi. 6 Tahilch tsusyg ni hurlyn maihny uudend EZENii tahilyn
shireen deer tsatsan, oohiig ni EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon
shataan uutiulah yostoi. 7 Ted oorsdiin sadarlasan yamaan shuteenuuded
tsaashid tahilaa orgoh yosgui. Ene ni tedenduyeiin uyed uliran urgeljleh
togtool boloh yum»". 8 Tegeed chi tedend iin hel. "Izrailiin geriinhnees,
esvel tednii dund tur suuj bui gadaadynhnaas alivaa hun ni shataalt tahil,
esvel orgoliig orgohdoo, 9 tuuniig hurlyn maihny uudend EZENd
orgohoor avchrahgui bol ter hun ard olnoos taslagdana. 10 Izrailiin
geriinhnees, esvel tednii dund tur suuj bui gadaadynhnaas alivaa hun tsus
ideh avaas, tsus iddeg ter hunii esreg Bi Ooriin nuuriig handuulan tuuniig
ard olnyh ni dundaas taslah bolno. 11 Uchir ni mahan biyeiin ami ni
tsusand baidag bogood tuuniig Bi ta nart oorsdiin chini amiin toloo
evleruulliig tahilyn shireen deer hiiheer ogson yum. Uchir ni tsus bol amiin
toloo evleruulliig hiideg yum". 12 Tiimiin tul Bi Izrailiin hovguuded "Ta
naryn dotroos neg ch hun tsus idej bolohgui, ta naryn dund tur suuj bui
alivaa gadaadyn hun tsus idej bolohgui" hemeen aiddsan. 13 Tiimees
Izrailiin hovguudees, esvel tednii dund tur suuj bui gadaadynhnaas alivaa
hun ni idej boloh amitan buyuu shuvuug agnasan tohioldold tuuniihee
tsusyg asgan shoroogoor darah yostoi. 14 Uchir ni buh mahan biyeiin
amiin huvid gevel, tuunii tsus ni amitaigaa hamt baidag. Tiim uchraas Bi
Izrailiin hovguuded "Buh mahan biyeiin ami ni tuunii tsus uchraas ta nar
alivaa mahan biyeiin tsusyg ideh yosgui. Uuniigidsen hen bolovch
taslagdana" hemeen aildsan. 15 Uhsen amitan, esvel tastchuulsan segiig
idsen alivaa hun ni, nutgiin uutuul hun ch bai, gadaadyn hun ch bai ooriin
huvtssyg ugaan, biyee usand bulhah bogood udesh boltol buzartsan baij
baigaad daraa ni tsever bolno. 16 Harin herev ter hun huvtssaa
ugaagaagui, esvel biyee usand bulhaagui avaas ter ni ooriin gem buruut

uurne gelee.

Lyevit 18

18:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 2 Izrailiin hovguudtei yarin tedend
iin helegtun. "Bi bol EZEN, ta naryn Burhan. 3 Ta nar oorsdiin amidarch
baisan Yegipyetiin nutagt hiigddeg zuilsiig hiij bolohgui. Minii ta naryg
avaachij bui Kanaan nutagt hiigddeg zuilsiig ch ta nar hiih yosgui. Tednii
yos zanshluud dotor ta nar yavah yosgui. 4 Ta nar Minii shuultiig
heregjuulen, Minii togtoolyg sahin tedgeeriin dotor yavagtun. Bi bol
EZEN, ta naryn Burhan. 5 Tiimees ta nar Minii togtool, Minii shuultiig
sahigtun. Tedgeeriig uilddeg hun tuugeeree amidarna. Bi bol EZEN. 6 Ta
naryn hen ni ch, huritsah gej ooriin tsusan toroldoo hurch ul bolno. Bi bol
EZEN. 7 Etsgiinhee biye boloh ehteigee huritsaj bolohgui. Ter bol chinii
eh mon. Chi tuund havitah yosgui. 8 Chi etsgiinhee ehnertei huritsaj
bolohgui. Ene ni chinii etsgiinh boloi. 9 Egch duuteigee, etsgiin chini ch
ohin bai, ehiin chini ch ohin bai, gert ch torson bai, gadna ch torsonbai
tedentei chi huritsaj bolohgui. 10 Ach ohintoigoo, esvel zee ohintoigoo chi
huritsaj bolohgui. Uchir ni tednii mahan biye ni chamaas garsan yum. 11
Etsegt chini torson, etsgiin chini ehneriin ohin ni chinii egch duu boldog
uchir tuuntei chi huritsaj bolohgui. 12 Chi avga egchteigee huritsaj
bolohgui. Ter bol chinii etsgiin chini tsusan torol yum. 13 Chi nagats
egchteigee huritsaj bolohgui. Ter bol ehiin chini tsusan torol yum. 14 Chi
avgynhaa biye boloh ehnertei ni huritsaj bolohgui. Tuunii ehnert buu havit.
Ter ni chinii avga bergen boloi. 15 Chi mon berteigee huritsaj bolohgui.
Ter ni chinii huugiin chini ehner uchir chi tuund havitah yosgui. 16 Chi
bergenteigee huritsaj bolohgui. Ene ni chinii ahyn biye boldog yum. 17 Chi
emegtei bolon tuunii ohin hoyoulantai ni huritsaj bolohgui. Mon tuunii ach
ohin, esvel zee ohintoi huritsahyn tuld tuuniig buu av. Ted ni tsusan torol
bogood ene ni jigshuurt yavdal yum. 18 Chi ehneriigee amid baihad ni
deer ni nemen tuunii egch duutei gerlen huritsaj, tedniig orsoldogchid
bolgoj bolohgui. 19 Mon chi emegteitei saryn temdgiinh ni uyeer huritsah
gej tuund hurch bolohgui. 20 Chi mon busdyn ehnertei huritsaj tuuntei

hamt buzarlagdah yosgui. 21 Chi mon ooriin ur udmyg Molyeht orgohoor
ogch bolohgui. Chi ooriin Burhany neriig buu gutaa. Bi bol EZEN. 22 Er
hun emegteitei untdagiin adil, chi er huistentei buuunt. Ene ni jigshuurt
yum. 23 Mon chi alivaa amitantai havitaj, tuuntei hamt buzarlagdaj
bolohgui. Alivaa emegtei ni amitny omno tuuntei niileldeheer zogsoh
yosgui. Ene ni gajuu yavdal boloi. 24 Edgeer zuilsiin ali negeer ni
oorsdiigoo buu buzarlagtun. Uchir ni ta naryn omnoos Minii hooh
undestnuud edgeer buh zuilseer buzar bolson yum. 25 Ug gazar nutag
buzar bolsnoos, tiimiin uchir Bi shiitgeliig ni deer ni avchirsan bogood ter
nutag orshin suutchdaa booljin gargasan. 26 Gevch ta naryn huvid, ta nar
Minii togtooluud bolon huuliudyg sahih yostoi bogood uutuul bolon ta
naryn dund tur amidarch bui gadaadynhan ch edgeer jigshuurt zuilsiin aliig
ni ch hiih yosgui. 27 (Uchir ni ene nutagt ta naryn urid amidarch baisan
humuus edgeer buh jigshuuriig hiisen bogood gazar nutag ni buzar bolson
yum.) 28 Ene ni ta naryg ter nutgiig buzarlahad ter ni omno chini baisan
undestniig booljin gargasan shigee ta naryg mon booljin garguulahguin tuld
boloi. 29 Uchir ni edgeer jigshuuriin ali negiig ni hiisen hen bolovch
tiinhuu uildegchid ni oorsdiin ard olny dundaas taslagdah yum. 30 Ingej ta
naraas omno hiigdej baisan edgeer jigshuurt zanshlyn ali negiig ta nar
(tedgeereer oorsdiigoo buzarlahguin tudd) ul uilden, Minii shaardlaguudyg
sahih yostoi. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan" gev.

Lyevit 19

19:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 2 Izrailiin hovguudiin buh
tsuglaantai yarin tedend iin helegtun. "Ta nar ariun baigtun. Uchir ni ta
naryn Burhan EZEN Bi ariun boloi. 3 Ta nar hun neg bur ooriin eh, etsgiig
hundetgen, Minii Amraltyn odriig sahigtun. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan.
4 Shuteenuud uruu buu hand. Oorsoddoo zoriulj tsutgamal burhdyg buu
hiigtun. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan. 5 EZENd eviin tahilyn orgoliig
orgohdoo ta nar tuuniig oorsdiigoo huleen avahuulahaar orgogtun. 6 Ene
ni orgogdson ter odroo bolon daraagiin odor ni idegdeh yostoi. Gevch
gurav dahi honog hurtel uldsen ni gald shataagdah yostoi. 7 Tiimees herev

ene ni gurav dahi honogt idegdeh avaas ter ni buzar bolood, huleen
avagdahgui. 8 Tuuniig idsen hun bur ni ooriin gem buruut uurne. Uchir ni
ter EZENii ariun zuiliig gutaasan boloi. Ter hun ooriin ard olnoos
taslagdah bolno. 9 Ta nar gazrynhaa urgatsyg huraahdaa talbainhaa ontsog
bulanguudyg ni hurtel huraah yosgui. Urgatsynhaa geegdsen uldegdliig ch
tsugluulah yosgui. 10 Usan uzmiin talbainhaa uldegdliig tuulgui, usan
uzmiin talbainhaa unasan jimsiig ch buu tsugluul. Tedgeeriig ta nar yaduust
bolon gadnyhand zoriulan uldeegtun. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan. 11 Ta
nar hulgai buu hii. Huuramchaar buu uild. Biye biyee buu huur. 12 Minii
nereer huuramchaar tangaraglasnaaraa ooriin Burhany neriig buu gutaa. Bi
bol EZEN. 13 Ooriin horshiig buu darla, tuuniig buu deeremd. Holsnii
hunii tsalin ni buhel shonojingoo ogloog boltol chamd baij bolohgui. 14
Chi dulii huniig buu haraa. Sohor hunii urd budruuleh zuiliig buu tavi.
Harin ooriin Burhanyg hundetge. Bi bol EZEN. 15 Shuuh deer shudarga
busaar buu uild. Yaduus uruu buu hazai, ihesd buu niitsuul, harin horshoo
shudargaar shuu. 16 Ard olnyhoo dund hov zoogch met buu yav.
Horshiinhoo amiin esreg buu uild. Bi bol EZEN. 17 Nutgiinhaa zaluug
zurhendee buu uzen yad. Horshoo shuluuhan zemlej boloh bolovch
tuunees bolj nugeld orootsoldoj bolohgui. 18 Chi ooriin ard olny
hovguudiin esreg os honzong buu av, alivaa zevuutsliig ch buu hadgal.
Harin horshoo ooriin adil hairla. Bi bol EZEN. 19 Ta nar Minii
togtooluudyg sahih yostoi. Hoyor oor torliin malyg hoorond ni buu
heeltuul. Tarian talbaidaa hoyor oor torliin uriig buu suulga. Hoyor torliin
ediig holij hiisen huvtssyg buu oms. 20 Herev eregtei hun ni oor hund
ezemshigdsen, choloologdoogui bool emegteitei mahan biyeer untah avaas
tedend shiitgel baih yum. Gehdee ted tsaazlagdah yosgui. Uchir ni emegtei
choloot bus yum. 21 Eregtei ni hutsyg ooriin gemiin tolooh tahilaar
EZENd hurlyn maihny uudend avchirna. 22 Tahilch mon tuunii toloo,
gemiin tolooh tahilyn hutsaar uiddsen nugliinh ni toloo EZENii omno
evleruulel hiih bogood tuunii uildsen nugel ni uuchlagdah boloi. 23 Ta nar
ug nutagt oron, hunsend zoriulan buh torliin moddyg tarihdaa tedgeeriin ur
jimsiig tseerlegdsen hemeen toots. Gurvan jiliin tursh ene ni ta nart
tseerlegdeh boloi. Uuniig ideh yosgui. 24 Gevch dorov deh jild ni tuunii

buh ur jims EZENd magtaalyn ariun orgol bolno. 25 Tav dahi jild ni ta nar
ur jimsiig idej bolno. Ingej tuunii ur jimsiig ta nart ulam nemegduulne. Bi
bol EZEN, ta naryn Burhan. 26 Ta nar tsustai yamar ch yumyg buu id.
Merge tolog, esvel id shideer buu orold. 27 Tolgoinhoo hajuugiin
sanchgiig buu toiruulan av, sahlynhaa uzuuriig ch buu evd. 28 Uhegsdiin
toloo oorsdiin biye deer alivaa herchlegiig buu hii. Oorsod deeree shivees
temdgiig ch buu hii. Bi bol EZEN. 29 Ooriin ohinyg yanhan bolgoj tuuniig
buu gutaa. Tegsneer nutag oron sadar samuund unahgui, muu muuhaigaar
duurehgui. 30 Ta nar Minii Amraltyn odriig sahin, Minii ariun gazryg
hundetge. Bi bol EZEN. 31 Boo bolon suns duudagchid URUU buu
ergegtun. Tedniig buu erj hai. Tedgeereer buzarlagdana shuu. Bi bol
EZEN, ta naryn Burhan. 32 Buurlyn omno boson zogsoj, nastang deedlen,
ooriin Burhanyg hundel. Bi bol EZEN. 33 Nutagt chini hariin hun ta nartai
hamt amidrah avaas ta nar tuund muugaar handah yosgui. 34 Ta nartai
hamt amidrah hariin hun ni ta nart, dund chini bui uutuul hun met baih
yostoi. Chi tuuniig ooriin adil hairla. Uchir ni ta nar Yegipyetiin nutagt
hariinhan baisan bilee. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan. 35 Jin, bagtaamj,
hemjeeg shudarga busaar buu shuu. 36 Ta nar zov jinluur, zov tuuhai, zov
yefa, zov hintei baih yostoi. Bi bol ta naryg Yegipyetiin nutgaas gargan
avchirsan EZEN, ta naryn Burhan yum. 37 Ingej ta nar Minii buh
togtooluud bolon Minii buh zarliguudyg sahin tedgeeriig hiigtun. Bi bol
EZEN" gelee.

Lyevit 20

20:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 2 Chi mon Izrailiin hovguuded iin
helegtun. "Izrailmin hovguudees buyuu esvel Izrailid tur suuj bui
gadnyhnaas alivaa hun ni ur udmaasaa ali negiig ni Molyeht ogvol
gartsaagui aluulah yostoi. Nutgiin ard olon tuun uruu chuluu chuluudna. 3
Bi mon Ooriin nuuriig ter hunii esreg handuulj, tuuniig ard olnyh ni
dundaas taslah bolno. Uchir ni ter ooriin ur udmyn zarimyg ni Molyeht
ogsnooroo Minii ariun gazryg buzarlaj, Minii ariun neriig gutaah yum. 4
Herev nutgiin ard olon ni ter huniig ooriin ur udmaas ali negiig Molyeht

ogohod ni tuuniig alahgui ul toomsorlohavaas, 5 Bi Ooroo, Ooriin nuuriig
ter hun bolon tuunii ger buliin esreg handuulah bolno. Bi tuuniig bolon
tuunii araas dagan Molyehtoi sadarlasan buhniig ard olnyh ni dundaas
taslah bolno. 6 Boo bolon suns duudagchid uruu ergesneer tedentei
sadarlasan hunii huvid, Bi mon Ooriin nuuriig ter hunii esreg handuulan
tuuniig ard olnyh ni dundaas taslah bolno. 7 Tiimiin tul ta nar oorsdiigoo
ariusgaj, ariun bai. Uchir ni Bi bol EZEN, ta naryn Burhan. 8 Ta nar Minii
togtooluudyg sahin tedgeeriig hiigtun. Bi bol ta naryg ariusgah EZEN
boloi. 9 Herev ooriin etsgiig, esvel ehiig haraah hun baih avaas ter ni
gartsaagui uheh yostoi. Ter ni ooriin etseg, esvel ooriin ehiig haraasan
uchir ter ooriin tsusyg ooroo hariutsna. 10 Herev oor hunii ehnertei
zavhairsan hun naizynhaa ehnertei zavhairsan negen baih avaas zavhai er,
em hoyor gartsaagui aluulah yostoi. 11 Herev etsgiinhee ehnertei untsan
hun baih avaas ter ni etsgiigee doromjilson. Ted hoyoulaa gartsaagui
aluulah yostoi. Ted oorsdiin tsusyg oorsdoo hariutsna. 12 Herev berteigee
untsan hun baih avaas ted hoyoulaa gartsaagui aluulah yostoi. Ted bol gaj
yavdaltnuud bogood oorsdiin tsusyg oorsdoo hariutsna. 13 Herev er hun
emegteitei untdagiin adil er huistentei untsan baih avaas, ted hoyoulaa
jigshuurt zuiliiguildsen bogood ted gartsaagui aluulah yostoi. Ted oorsdiin
tsusyg oorsdoo hariutsna. 14 Herev emegtei bolon tuunii ehtei ni gerlesen
hun baih avaas ene ni sadar samuun yavdal bogood ta naryn dund yamar
ch sadar samuunyg bailgahguin tuld ter hun bolon ted gald shataagdah
yostoi. 15 Herev amitantai yavalddag hun baih avaas ter ni gartsaagui
aluulah yostoi. Ta nar ter amitnyg ch mon alah yostoi. 16 Herev alivaa
amitantai yavaldahaar tuund hurdeg emegtei baih avaas ta nar emegteig
bolon ter amitnyg alah bogood ted gartsaagui aluulah yostoi. Ted oorsdiin
tsusyg oorsdoo hariutsna. 17 Herev hun etsgiinhee, esvel ehiinhee ohin
boloh egch duugee avch, ingesneeree tuunii nutsgen biyeiig harj, ter
emegtei ch ooriinh ni nutsgen biyeiig harah avaas, ene ni ichguur bogood
ted oorsdiin ard tumnii hovguudiin nudnees taslagdah yostoi. Ter ni ooriin
egch duug doromjilson bogood ter ooriin gemiig hariutsna. 18 Herev saryn
temdegtei emegteitei untan, huritssan hun baih avaas ter ni emegtein
goojiltyg nutsgelsen bogood emegtei ch ooriin tsusny goojiltyg il gargasan

boloi. Tiimees ted hoyoulaa oorsdiin ard olny dundaas taslagdah yostoi. 19
Ta nar mon nagats egchteigee, esvel avga egchteigee huritsah yosgui. Iim
negen ni ooriin tsusan torliig gutaasan bogood ted oorsdiin gemiig
hariutsna. 20 Herev avgynhaa esvelnagatsynhaa ehnertei untsan hun baih
avaas ter ni ahygaa doromjilson bogood ted oorsdiin nugliig hariutsna. Ted
ur huuhedgui uhetsgeene. 21 Herev ah duugiinhee ehneriig avsan hun baih
avaas ene ni jigshuurt hereg bogood ter hun ooriin ah duugee doromjilson
yum. Ted ur huuhedgui baih bolno. 22 Tiimees Minii ta naryg
amidruulahaar avaachij bui nutag ni ta naryg booljin gargahguin tuld ta nar
Minii buh togtooluudyg, Minii buh zarliguudyg sahin tedgeeriig hiih
yostoi. 23 Tuunees gadna, ta naryn omnoos Minii hoon gargah undestnii
yos zanshluudyg ta nar dagah yosgui. Uchir ni ted edgeer buh zuilsiig
hiisnees bolj Bi tedniig jigshsen yum. 24 Iimees Bi ta nart «Ta nar tednii
nutgiig ezemshih yostoi. Bi Ooroo tuuniig ta nart ezemshuuleheer suu
balaar urssan ter nutgiig ogoh bolno» hemeen aiddsan. Bi bol ta naryg ard
tumnuudees tusgaarlasan EZEN, ta naryn Burhan. 25 Tiimiin tul ta nar
tsever bolon buzar amitny hoorond, buzar shuvuu bolon tsevriin hoorond
yalgaa gargah yostoi. Minii ta naryn huvid buzar hemeen salgasan
amitnaar, esvel shuvuugaar, esvel gazar deeguur molhogch alivaa zuileer
ta nar oorsdiigoo buu buzarla. 26 Ingej ta nar Nadad ariun humuus baih
yostoi. Uchir ni EZEN Bi ariun bogood ta naryg Bi Ooriinh bolgoh gej
busad uls undestnees tusad ni tavisan yum. 27 Boo bolon suns duudagch
eregtei, emegtei hun ni gartsaagui aluulah yostoi. Tedniig chuluugaar
chuluud. Ted oorsdiin tsusyg oorsdoo hariutsna" gev.

Lyevit 21

21:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — Aarony hovguud boloh tahilch
nartai yarin tedend iin helegtun. "Hen ni ch, ooriin ard olny dundah uhsen
huneer ooriigoo buzarlah yosgui. 2 Zovhon ooriin oiryn torluud boloh
etseg, ehiinhee to loo, huu, ohinyhoo toloo, ah duugiinhee toloo, 3 bas
huntei suugaagui ongon egch duugiinhee to loo (uchir ni ter ni nohorgui)
ter ooriigoo buzarlaj bolno. 4 Ter mon ooriin urag barildsan hamaatnaar

ooriigoo buzarlasnaaraa ooriigoo tseertei bolgoh yosgui. 5 Ted tolgoin
usee husalgui, sahlyn uzuuriig ch avalgui, mahan biyedee alivaa herchleg
hiih yosgui. 6 Ted oorsdiin Burhandaa ariun baij, oorsdiin Burhany neriig
gutaah yosgui. Uchir ni ted oorsdiin Burhany talh, tahiluudyg EZENd
galaar orgodog uchir ted ariun baih yostoi. 7 Ted sadar samuunaar
gutaagdsan emegteitei, esvel nohroosoo salsan emegteitei suuj bolohgui.
Uchir ni ter ooriin Burhand ariun boloi. 8 Tiimiin tul ter ta naryn Burhany
talhyg orgodog uchir ta nar tuuniig ariusgah yostoi. Ter ni ta naryn huvid
ariun boloh yostoi. Uchir ni ta naryg ariusgadag EZEN Bi ariun yum. 9
Bas herev alivaa tahilchiin ohin sadarlasnaar ooriigoo gutaah avaas ter ni
etsgiigee gutaah bogood gald shataagdah yostoi. 10 Ah duu nar dotroo
hamgiin terguun ni boloh, tosolgoony tos tolgoi deer ni asgagdsan
huvtsasnuudyg omsohoor ariusgagdsan terhuu tahilch ni ooriin tolgoig ch
il gargah yosgui, huvtssaa ch urah yosgui, 11 alivaa uhsen hund ch oirtoh
yosgui, ooriin etseg ehiin toloo ch ooriigoo buzarlah yosgui. 12 Tereer
ariun gazraas ch gadagsh garalgui, ooriin Burhany ariun gazryg ch gutaah
yosgui. Uchir ni tuunii Burhany tosolgoony tosny ariusgal ni tuunii deer
baigaa boloi. Bi bol EZEN. 13 Ter ehneree ongon baidlaar ni avag. 14
Belevsen ehner, esvel salsan emegtei, esvel sadar samuunaar gutaagdsan
negniig ter avch bolohgui. Harin ter ooriin ard tumnii ongon ohintoi gerleh
yostoi. 15 Ene ni ard tumniihee dund ooriin ur udmyg gutaahguin tuld
yum. Uchir ni Bi bol tuuniig ariusgadag EZEN boloi" gev. 16 Tegeed
EZEN Mosyed aiddan — 17 Aarontai yarin iin hel. "Uyeiin uyed chinii ur
udmyn sogog gajigtai neg ch hun Burhany talhyg orgohoor oirtoh yosgui.
18 Sogog gajigtai neg ch hun oirtoh yosgui. Uund; sohor, esvel dogolon,
esvel zeremdeg tsaraitai hun, esvel gajsan mochtei alivaa negen, 19 esvel
hugarsan holtei buyuu hugarsan gartai hun, 20 esvel bogtor, esvel odoi,
esvel dolir, esvel maajuurtai, esvel yartai, esvel byatsarsan tomsogtei hun
bagtana. 21 Tahilch Aarony ur udmyn dundaas sogog gajigtai neg ch hun
EZENd galaar orgoh tahiluudyg orgohoor oirtoj ireh yosgui. Ter ni sogog
gajigtai tul Burhany talhyg orgohoor oirton ireh yosgui. 22 Ter ni ooriin
Burhany talhnaas hamgiin ariun bolon ariuny ali aliig ni idej boloh bolovch,
23 Minii ariun gazryg gutaahguin tudd tereer sogog gajigtain ulmaas

hoshignii dotor uruu orolgui, tahilyn shireend oirtoh yosgui. Uchir ni Bi
bol tedniig ariusgadag EZEN boloi" gelee. 24 Tiimees Mosye Aarontai
bolon tuunii hovguudtei, Izrailiin buh hovguudtei yariv.

Lyevit 22

22:1 Tegeed EZEN Mosyetei yarin aildaj — 2 Minii ariun neriig
gutaahguin tuld Izrailiin hovguudiin Nadad zoriulsan ariun orgold nyahuur
handahyg Aaron bolon tuunii hovguuded helegtun. Bi bol EZEN. 3 Tedend
helegtun. "Herev uyeiin uyed chinii buh ur udmyn hen neg ni buzartsan
baihdaa, EZENd zoriulsan Izrailiin hovguudiin ariun orgold oirtoh avaas
ter hun Minii omnoos taslagdah bolno. Bi bol EZEN. 4 Aarony ur udmyn
arisny haldvart ovchtei, esvel goojdostoi neg ch hun tsever boltloo ariun
orgoloos idej bolohgui. Herev negen ni huureer buzartsan alivaa zuild
hureh avaas, esvel herev uriin shingen gargasan hun baih avaas, 5 esvel
herev ooroo tuugeer buzartah alivaa molhogch zuild hureh, esvel ooroo
tuugeer buzartah alivaa hund hursen hunbaih avaas yamar buzar ni
hamaagui 6 iim alivaa zuild hursen hun ni udesh boltol buzartsan bogood
ooriin biyeiig usand bulhahaas naash ariun orgoloos idej bolohgui. 7 Harin
nar jargahad ter hun tsever boloh bogood uunii daraa ter ariun orgoloos
idej bolno. Uchir ni ene bol tuunii hool boloi. 8 Ter ni uhsen amitan, esvel
tastchuulsan seg idej, tuugeer buzartah yosgui. Bi bol EZEN. 9 Tiimiin tul
ted Minii zarligaas shaltgaalsan nugliig uurehguin tuld, zarligiig
gutaasnaas bolj uhehguin tuld uuniig sahih yostoi. Bi bol tedniig
ariusgadag EZEN boloi. 10 Yamar ch gadaadyn hun ariun orgoliig ideh
yosgui. Tahilchiind tur suugch, esvel holsnii hun ariun orgoloos idej
bolohgui. 11 Gevch herev tahilch ooriin mongoor ooriin omch bolgon bool
hudaldan avah avaas ter ni tuunees idej boloh bogood tuunii gert torogsod
ni tuunii hunsnees idej boloh boloi. 12 Herev tahilchiin ohin ni hariin huntei
gerleh avaas orgoliin huvias idej bolohgui. 13 Gevch herev tahilchiin ohin
ni belevsreh, esvel nohroosoo salah ba ur huuhedgui, ooriin zaluu uyeiinh
shig etsgiinhee gert ergen ireh avaas ter ni etsgiinhee hunsnees idne. Harin
yamar ch hariin hun tuunees ideh yosgui. 14 Gevch herev hun ariun

orgoloos sanamsarguigeer ideh avaas, tuun deer tuunii tavny negiig nemen
ut ariun orgoliig tahilchid ogno. 15 Ted EZENd orgojbui Izrailiin
hovguudiin ariun orgoliig gutaah yosgui. 16 Ingej tednii ariun orgoliig
idseneeree gemiin tolooh shiitgeliig tedend uuruulehed hurgeh yum. Uchir
ni Bi bol tedniig ariusgadag EZEN boloi" gelee. 17 Tegeed EZEN
Mosyed aildan — 18 Aaron bolon tuunii hovguud, Izrailiin buh hovguudtei
yarin tedend iin helegtun. "Izrailiin geriin alivaa hun, esvel Izraili dahi
gadaadyn hun EZENd orgoliig avchrahdaa tednii shataalt tahil bolgon
ogch bui orgol ni tangargiinh ch bai, sain durynh ch bai, 19 (ta nar huleen
avagdahyn tuld) ene ni uhrees, honinoos, esvel yamaanaas sogoggui, er
huisniih baih yostoi. 20 Sogogtoi alivaa zuiliig ta nar orgoh yosgui. Yuu
gevel, ter ni ta naryn omnoos huleen avagdahgui bolno. 21 Hun tusgai
tangargiig biyeluuleheer esvel sain duryn orgold zoriulan EZENd eviin
tahilyn orgoliig bod, esvel bog malyn surgees orgoh tohioldold ter ni
huleen avagdahyn tuld oogui togs baih yostoi. Tuund yamar ch sogog baih
yosgui. 22 Sohor, esvel hugarsan, esvel zeremdeg, esvel ursah sharhtai,
esvel hamuutai, esvel yartai malyg ta nar EZENd orgoh yosgui.
Tedgeereer tahilyn shireen deer EZENd galaar orgoh tahilyg ch buu hii.
23 Ta nar tom, esvel jijig erhtentei uher, hurgyg sain duryn orgoloor orgoj
boloh bolovch tangargiin toloo ene ni huleen avagdahgui bolno. 24 Bas
gemtsen, esvel byatsarsan, esvel uragdsan, esvel tastuulsan tomsogtei
alivaa malyg EZENd buu orgo. Uuniig nutagtaa buu hii. 25 Hari hunii
garaas iim alivaa malyg tahild zoriulan oorsdiin Burhany talh bolgon
huleen avah yosgui. Uchir ni ted gajuud sogogtoi tul ta naryn omnoos
huleen avagdahgui bolno" gev. 26 Tegeed EZEN Mosyed aildan — 27
Uher, honi, yamaa ni torood ehteigee doloo honog baih yostoi. Naim dahi
odroos ene ni EZENd galaar orgoh orgoliin tahil bolon huleen avagdah
bolno. 28 Harin uhriig ch bai, honiig ch bai tuuniig bolon nyalh toliig ni
neg odor nyadlah yosgui. 29 Ta nar EZENd talarhlyn tahilyg orgohdoo
oorsdoo huleen avagdahaar tuuniig orgoh yostoi. 30 Ene ni ter odroo
idegdeh bogood ogloo boltol tuunees yuug ch ta nar uldeeh yosgui. Bi bol
EZEN. 31 Tiinhuu ta nar Minii tushaaluudyg sahin, uild. Bi bol EZEN. 32
Ta nar Minii ariun neriig buu gutaa. Harin Bi Izrailiin hovguudiin dotor

ariund tootsogdoh yostoi. Bi bol ta naryg ariusgadag EZEN bogood 33 ta
naryn Burhan baihyn tuld ta naryg Yegipyetiin nutgaas gargan avchirsan.
Bi bol EZEN gev.

Lyevit 23

23:1 EZEN dahin Mosyed aildan — 2 Izrailiin hovguudtei yarin tedend iin
helegtun. "Ariun tsuglaraltuud hemeen ta naryn zarlah, EZENii tovloson
uyeud boloh Minii tovloson uyeud ni edgeer boloi. 3 Zurgaan odriin
turshid ajil hiij boloh bolovch doloo dahi odor ni buren amrah Amraltyn
odor baih boloi. Ene odor ariun tsuglaralt boldog. Ta nar yamar ch ajlyg
hiih yosgui. Ene ni ta naryn buh amidrah gazruudad chini EZENii
Amraltyn odor yum. 4 EZENii tovloson uyeud boloh ariun tsuglaraltuud ni
edgeer yum. Tovlogdson uyeuded ni ta nar zarlah yostoi. 5 Ehnii sard, ug
saryn arvan dorovnii odor, udshiin buriigeer EZENii Deeguur Ongoroh
bayar boldog. 6 Tegeed ter saryn arvan tavny odor EZENd Isgeegui
Talhny Bayar boldog bogood doloo honogiin tursh ta nar isgeegui talh id.
7 Ehnii odor ni ta nar ariun tsuglaralttai baih bogood alivaa huchir ajlyg
buu hiigtun. 8 Harin doloon honogiin tursh ta nar EZENd galaar orgoh
orgoliig orgoh yostoi. Doloo dahi odor ni ariun tsutlaralttai bogood ta nar
alivaa huchir ajlyg buu hiigtun" gev. 9 Tegeed EZEN Mosyed aildan —
10 Izrailiin hovguudteiyarin tedend helegtun. "Minii ta nart ogoh gej bui
nutagt orj, urgatsyg ni huraahdaa ta nar urgatsynhaa anhny ur jimsnii
bagtsyg tahilchid avchragtun. 11 Ta nar huleen avagdahyn tudd tereer ug
bashchyg EZENii omno dallana. Amraltyn odriin daraagiin odor tahilch
tuuniig dallana. 12 Ta nar ug bagtsyg dallah odortoo sogoggui er hurgyg
shataalt tahilaar EZENd orgogtun. 13 Uunii ideen orgol ni tostoi
holisonyefagiin aravny hoyor sain guril baih bogood taivshruulah taalamjit
unert zoriulan EZENd galaar orgoh orgol boloh yum. Ene ni tuunii undaan
orgol boloh hinii dorovnii negen darstai hamt baih yum. 14 Ter odriig
hurtel, oorsdiin Burhanyhaa tahilyg avchrah hurtlee ta nar talhyg ch,
huursan bolon shine ur tariag ch buu idegtun. Ene ni uyeiin uyed amidrah
buh gazart chini uliran urgeljleh togtool baih yostoi. 15 Amraltyn odriin

daraah odroos, dallah orgoliin bagtsyg avchirsan ter odroosoo ta nar bas
doloon doloo honogiig tool. 16 Doloo dahi amraltyn odriin daraah odriig
hurtel ta nar tavin honogiig tooloh bogood tegeed ta nar EZENd shine
ideen orgoliig avchir. 17 Amidrah gazraasaa ta nar dallah orgold zoriulan
yefagiin aravny hoyoroor hiigdsen hoyor talhyg avchrah bolno. Tedgeer ni
EZENd anhny ur jims bolgon horongotei jignegdsen sain gurilyn baih
yostoi. 18 Talhtai hamt ta nar sogoggui doloon er hurgyg, mon bod malyn
surgees neg buhyg bolon hoyor hutsyg avchir. Tedgeer ni ideen orgol,
undaan orgoliinhoo hamt EZENd shataalt tahil bolno. Ene ni EZENd
taivshruulah taalamjit unertei galaar orgoh orgol bolno. 19 Ta nar mon neg
uhnyg nugliin tolooh tahild, hoyor er hurgyg eviin tahidd orgogtun. 20
Tahilch tegeed tedgeeriig anhny ur jimsnii talhtai, hoyor hurgany hamt
EZENii omno dallah orgol bolgon dallana. Tedgeer ni tahilchiin toloo
EZENd ariun baih yostoi. 21 Ter odroo ta nar ariun tsuglaraltyg zarlah
yostoi. Ta nar alivaa huchir ajlyg buu hiigtun. Ene ni uyeiin uyed amidrah
buh gazart chini uliran urgeljleh togtool baih yostoi. 22 Tuunees gadna, ta
nar gazrynhaa urgatsyg huraahdaa talbainhaa ontsog bulanguudyg ni hurtel
huraah yosgui, urgatsynhaa geegdsen uldegdliig tsutluulah yosgui.
Tedgeeriig ta nar yaduust, gadaadynhand uldeeh yostoi. Bi bol EZEN, ta
naryn Burhan" gelee. 23 Dahin EZEN Mosyed aildan — 24 Izrailiin
hovguuded helegtun. "Doldugaar sard, ug saryn negend ta nart bureenii
uleelteer sanuulagdah Amraltyn odor, ariun tsuglaralt baih bolno. 25 Ta
nar alivaa huchir ajlyg hiih yosgui. Harin EZENd galaar orgoh orgol
avchragtun" gelee. 26 EZEN Mosyed aildan — 27 Ene doloo dahi saryn
yag aravny odort evleruulliin odor baih yum. Ene ni ta nart ariun tsuglaralt
boloh bogood ta nar oorsdiin setgeliig daruu bolgon EZENd galaar orgoh
orgoliig avchragtun. 28 Ene odor ta nar yamar ch ajlyg buu hiigtun. Uchir
ni ene bol omnoos chini, ta naryn Burhan EZENii omno evleruulliig hiih
evleruulliin odor bilee. 29 Herev ene odor ooriigoo daruu bolgoogui alivaa
hun baih avaas ter ni ooriin ard olnoos taslagdah yum. 30 Ene odor alivaa
ajlyg hiisen hunii tuhaid gevel, terhuniig Bi ard olnyh ni dundaas ustgah
bolno. 31 Ta nar ogt ajillah yosgui. Ene ni buh amidrah gazart chini uyeiin
uyed uliran urgeljleh togtool baih yostoi. 32 Ene ni ta naryn huvid, buren

amrah Amraltyn odor boloh bogood ta nar oorsdiin setgeliig daruu bolgoh
yostoi. Saryn yesnii oroi, udshees udesh hurtel ta nar Amraltyn odriig
sahih yum gev. **33** Dahin EZEN Mosyed aildan — **34** Izrailiin hovguuded
helegtun. "Ene doloo dahi saryn arvan tavand Maihan Bayar ni doloon
honogiin tursh EZENd baih yostoi. **35** Ehnii odor ariun tsuglaralt boloh
bogood ta nar alivaa torliin huchir ajlyg buu hiigtun. **36** Doloon honogiin
tursh ta nar EZENd galaar orgoh orgoliig avchir. Naim dahi odort ariun
tsuglaralttai bogood EZENd galaar orgoh orgoliig avchir. Ene ni chuulgan
boloi. Ta nar yamar ch huchir ajlyg hiih yosgui. **37** Edgeer ni ta naryn
ariun tsutlaraltuud hemeen zarlah, tus tusyn odriinh ni shaarddag shataalt
tahiluud, ideen orgoluud, tahiluud, undaan orgoluud buyuu EZENd galaar
orgoh orgoluudiig avchrah EZENii tovloson uyeud boloi. **38** Edgeer ni
EZENii Amraltyn odruudees gadna, ta naryn belguudees gadna, ta naryn
buh tangargiin bolon sain duryn EZENd ogoh orgoluudees gadna baih
yum. **39** Gazryn urgatsyg huraagaad doloo dahi saryn arvan tavny odor, ta
nar EZENii bayaryg doloo honogoor temdegle. Ehnii odort amraltyn odor,
naim dahi odort Amraltyn odor bolno. **40** Ehnii odor ta nar oorsoddoo
goyo modny navch, dadduu modny mochir, navchit modny gishuu, golyn
burgasyg avch, doloo honogoor oorsdiin Burhan EZENii omno
bayasagtun. **41** Ingej ta nar uuniig EZENd bayar bolgon jild doloo
honogoor temdeglegtun. Ene ni uyeiin uyed uliran urgeljleh togtool baih
yostoi. Uuniig ta nar doloo dahi sard temdegleh bolno. **42** Ta nar
maihnuudad doloon honogoor amidarna. Izraili dahi buh uuguul torogsod
ni maihnuudad amidarna. **43** Ingesneer Izrailiin hovguudiig Bi Yegipyetiin
nutgaas gargan avchrahdaa tedniig Bi maihnuudad amidruulsnyg tanai ur
sad medeh yum. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan" gev. **44** Tiimees Mosye
Izrailiin hovguuded EZENii tovloson uyeudiig tunhaglav.

Lyevit 24

24:1 Tegeed EZEN Mosyed aildan — **2** Izrailin hovguuded denluug
bainga asaalttai bailgahyn tuld tsohison chidunaas tsever tosyg
gereltuulegt zoriulan chamd avchrahyg tushaagtun. **3** Tuuniig hurlyn

maihny dotor, gerchleliin hoshignii gadna Aaron udshees ogloog hurtel
EZENii omno bainga yosoor ni bailgah yostoi. Ene ni uyeiin uyed uliran
urgeljleh togtool baih boloi. 4 Denluunuudiig tereer denluunii shijir altan
suurin deer yosoor ni EZENii omno bainga bailgah yostoi. 5 Tegeed ter
sain gurilyg avch, tuugeer arvan hoyor boovyg jigneh bogood boov tus
burd yefagiin aravny hoyor baih boloi. 6 Tedgeeriig EZENii omno shijir
altan shireen deer hoyor egnee bolgon, neg egneend ni zurgaag tavih boloi.
7 EZENd galaar orgoh orgol boloh dursgalyn huvi bolgohyn tuld egnee
bur deer talhand zoriulsan tsever gugliig tavigtun. 8 Amraltyn odor bur ter
tuuniig EZENii omno yosoor ni bainga bairluulah boloi. Ene ni Izrailiin
hovguuded monhiin geree bolno. 9 Ene ni Aaron bolon tuunii hovguuded
zoriulagdah bogood ted tuuniig ariun gazart ideh boloi. Uchir ni ene ni
EZENii galaar orgoh orgoluudees, tuunii monhiin huvias tuund hamgiin
ariun yum gelee. 10 Izraili emegtein huu Izrailiin hovguudiin dund garch
irev. Tuunii etseg ni yegipyet hun bailaa. Huarand izraili emegtein huu
bolon izraili er biye biyeteigee muudaltsav. 11 Izraili emegtein huu ni
EZENii Neriig doromjlon, haraav. Tiimees ted tuuniig Mosye uruu
avaachlaa. (Tuunii ehiin neriig Shyelomit geh bogood ter emegtei Dan
ovgiin Dibriin ohin bailaa.) 12 Ted EZENii tushaalyg oorsoddoo todorhoi
boloh hurtel tuuniig horiond bailgav. 13 Tegtel EZEN Mosyed aildan —
14 Haraasan negniig huarangiin gadna avchragtun. Tuuniig sonsson buhen
tuunii tolgoi deer garaa tavig. Tegeed buh tsuglaan tuun uruu chuluu
chuluud.15 Chi Izrailiin hovguuded helj yarigtun. "Herev hen negen ni
ooriin Burhanyg haraah avaas ter ooriin nugliig uureh bolno. 16 Tuunees
gadna, EZENii neriig doromjloh negen ni gartsaagui aluulah yostoi. Buh
tsuglaan tuuniig zaaval chuluugaar chuluudah yostoi. Uuguul huntei adil
gadaadyn hun mon EZENii Neriig doromjloh avaas ter ni aluulah yostoi.
17 Herev hun alivaa humuun torolhtnii amiig horooh avaas ter ni
gartsaagui aluulah yostoi. 18 Amitny amiig horooson negen ni amiig amiar
nohon toloh boloi. 19 Herev hun ooriin horshiig gemteeh avaas ooriinh ni
uildsenchlen oort ni uildegdene. 20 Hugaraltyg hugaraltaar, nudiig nudeer,
shudiig shudeer, huniig gemteesen daguu ni tuund mon tuunchlen uchrah
boloi. 21 Amitnyg alsan hun ni tuuniigee ingej nohon toloh bogood harin

huniig alsan negen ni aluulah yostoi. 22 Neg l shuult ta nart baih bogood
ene ni gadnyhand uuguul nutgiinhantai adil zoriulagdah boloi. Uchir ni Bi
bol EZEN, ta naryn Burhan" gev. 23 Tegeed Mosye, Izrailiin hovguudtei
yariad, ted haraasan huniig huarangiin gadna avaachin tuun uruu chuluu
shidlev. Ingej Izrailiin hovguud EZENii Mosyed tushaasan yosoor hiiv.

Lyevit 25

25:1 Tegeed EZEN Mosyed Sinai uulan deer yarin aildahdaa — 2 Izrailiin
hovguudtei yarin tedend helegtun. "Minii ta nart ogoh ter nutagt ta naryg
ochihod ug gazar ni EZENii amraltyg edleh yum. 3 Zurgaan jil ta nar
talbaidaa tarialj, zurgaan jil usan uzmiin modoo tairan, urgatsyg ni
tsugluulah 4 bolovch doloo dahi jiliin turshid gazar ni buren amraltyg
edelne. Ene ni EZENii amralt boldog bogood ta nar talbaidaa ch
tarialalgui, usan uzmiin modoo ch buu tairagtun. 5 Zongooroo urgasan
tariag ta nar huraah yosgui, tairagdaagui usan uzmiin modny uzmee buu
tsutluul. Gazar ni amraltyn jiltei baih yostoi. Ta buhen gazryn amraltyn
jilees huns avah bogood chi ooroo bolon tanai er, em booluud, tanai holsnii
humuus bolon ta naryn dund nutaglaj bui gadaadyn suugchid ba hariinhan
bugd avah yum. 7 Ter ch baitutai nutagt chini bui tanai mal sureg bolon
amitad hurtel gazryn ur shimiig ideh yum. 8 Ta nar bas doloon amraltyn
jiliig tooloh yostoi. (doloon jiliig doloogoor urjuulen) Ingevel doloon
amraltyn jiluudiin hugatsaa buyuu dochin yeson jil bolno. 9 Tegeed ta nar
hutsyn evren bureeg doloo dahi saryn aravny odor haa saigui duutargah
bogood evleruulliin odor ta nar ever bureeg nutag dayaaraa duugargagtun.
10 Ingej ta nar tavi dahi jiliig ariusgan, nutag dayaar buh orshin suugchdad
erh choloog zarlagtun. Ene ni ta nart evriin bureedelt boloh bogood ta
naryn hun neg bur ooriin ezemshil uruu butsaj yavna. Hun neg bur
ooriinurag uruutaa butsaj yavah boloi. 11 Tavi dahi jil ni ta nart evriin
bureedeltiinh boloh yum. Ta nar tarialahgui, zongooroo urgasnyg ni ch
huraahgui, tairagdaagui usan uzmiin modnoos ch jimsiig tsugluulahgui
baih yostoi yum. 12 Uchir ni ene bol evriin bureedelt bogood ta nart ariun
baih yostoi. Talbaigaas garah urgatsyg idegtun. 13 Evriin bureedeltiin ene

jild ta naryn hun neg bur ooriin ezemshil uruu butsaj yav. 14 Tuunees
gadna, herev chi anddaa yum hudaddah, esvel andynhaa garaas yum
hudaldan avah avaas ta nar biye biyedee buruug hiihgui baigtun. 15 Evriin
bureedeltees hoishih jiluudiin toond taaruulan chi andaasaa yum hudaldan
avah bogood tereer urgatsyn jiluudiin toony daguu chamd hudaldah yostoi.
16 Jiluudiin ihseh tusam ta nar uniig ni osgoj, jiluudiin tsooroh tusam uniig
ni bagasgah yostoi. Uchir ni tuunii chamd zarj bui ni urgatsyn too yum. 17
Tiimees ta nar biye biyedee buruug hiilgui, harin oorsdiin Burhanaas
emeegtun. Uchir ni Bi bol EZEN, ta naryn Burhan. 18 Nutag deeree
ayuulgui amidrahyn tudd ta nar Minii togtoolyg dagan mordoj, Minii
zarligiig sahin ingesneer biyeluulegtun. 19 Tegvel gazar ooriin ur shimiig
gargah bolno. Ingesneer ta nar tsadtal iden, tuun deer ayuulgui amidarch
chadna. 20 Gevch ta nar «Herev bid tarialahgui, esvel oorsdiin urgatsyg
huraahgui yum boldoloo dahi jild yuu ideh ve?» hemeen asuuval 21 zurgaa
dahi jild Bi ta nart Ooriin iveelee uzuulj, gurvan jiliin urgatsyg gargan
avchrah yum. 22 Naim dahi jild ta nar tarialj baihdaa ch, urgatsaas uldsen
huuchin yumsyg idseer baij boloh bogood tarialsan urgats chini yes deh
jild garah hurtel huuchnyg idseer baih yum. 23 Gazar bol Miniih uchir
burmoson zaragdah yosgui. Uchir ni ta nar bol Minii tur suugch, hariinhan
boloi. 24 Ta naryn ezemshih gazar buriin huvid, ta nar gazryn zoliltyg
olgoh yostoi. 25 Herev ah duu chini yaduursnaas bolj, ezemshil gazrynhaa
hesgiig zarah avaas tuunii hamgiin oiryn hamaatan ni irj, ah duugiinhee
zarsnyg ni zolih uchirtai. 26 Esvel ter hund oiryn hamaatan baihgui
tohioldold herev gazryn zoliltond hureltsehuits ooriin horongiig dahin olj
avah avaas, 27 ter ni gazryg zaragdsanaas hoishih jiluudiig tootsoolj,
monooh zarsan hundee tentsveriig butsaan toloh boloi. Tiinhuu ooriin
ezemshil gazartaa butsaj irne. 28 Gevch herev ter hun gazraa oortoo
butsaaj avahad hureltsehuits horongiig olj chadahgui avaas, tuunii zarsan
zuil ni evriin bureedeltiin jiliig hurtel tuuniig ni hudaldan avagchiin gart
uldene. Harin evriin bureedelteer ene ni huuchin ezendee butsan ochih ba
ter hun ooriin ezemshil gazartaa butsaj ireh yum. 29 Uunii adil herev hun
ni heremtei hot dotorh oron suutsaa zarah avaas tuunii zoliltyn erh ni
zarsnaas ni hoishih buten jild huchintei baih boloi. Tuunii zoliltyn erh ni

buten jil urgeljleh yum. 30 Harin herev buten jiliin hugatsaand ezen ni
tuuniig butsaan hudaldaj avahgui baih avaas heremtei hotod baigaa ter
suuts tuuniig hudaldan avagchid bolon ur huuhded ni buren hodolshguigeer
shiljuulegdeh boloi. Ene ni evriin bureedelteer ch huuchin ezendee butsan
ochihgui boloi. 31 Gesen ch toirson heremgui tosgodyn oron suutsnuud ni
hodoonii hemeen tootsogdoh uchir tedgeert zoliltyn erh baih bogood ted
evriin bureedelteer huuchin ezendee butsan ochih yum. 32 Lyeviinhnii
hotuudyn tuhaid gevel, lyevichuud ni ezemshliinhee hotuudyn oron
suutsand zoliltyn hodolshgui erhtei boloi. 33 Tiimiin tul lyeviinhnees avsan
zuils ni zoligdoj boloh bogood enehuu ezemshliin hotod zaragdsan oron
suuts ni evriin bureedelteer huuchin ezendee butsan ochij bolno. Uchir ni
lyeviinhnii hotuudyn oron suutsnuud ni Izrailiin hovguudiin dundah tednii
ezemshil bolno. 34 Harin tednii hotuudyn belcheeruud ni tednii monhiin
ezemshil uchir zaragdah yosgui. 35 Nutgiin chini hun yaduurch, ta naryn
hajuud tuunii horongo ni hurehgui tohioldold ta nar tuuniig oorsodteigoo
hamt amidruulahyn tuld tuuniig gadaadynhanbuyuu tur suutchiin adil
tetgegtun. 36 Nutgiin chini hun ta nartai hamt amidarch baihyn tuld
tuunees zeeliin ondor huug avalgui, harin oorsdiin Burhanyg hundel. 37
Tuund chi mongiig huuteigeer zeeluulj bolohgui, hunsiig ashig orlogo
olohyn toloo ogch bolohgui. 38 Ta nart Kanaan nutgiig ogohoor ta naryn
Burhan chini baihyn tuld Yegipyetiin nutgaas ta naryg gargan avchirsan Bi
bol EZEN, ta naryn Burhan. 39 Herev nutgiin chini hun yaduursnaas bolj ta
naryn dund ooriigoo chamd hudaldah avaas tuuniig boolyn uilchleld buu
oruulagtun. 40 Ter evriin bureedeltiin jiliig hurtel chamtai hamt holsnii hun
shig yum uu, tur suugch met baij chamd uilchleh yostoi. 41 Tegeed ter
bolon tuunii hovguud ni chamaas choloologdoj yavan etseg ovgodiinhoo
omch, ooriin urag uruu butsaj yavna. 42 Uchir ni izrailichuud bol
Yegipyetiin nutgaas Minii gargan avchirsan Minii zarts nar boloi. Ted
boolyn hudaldaand zaragdah yosgui. 43 Tuuniig hatuu shiruuneer
zahiralgui, harin oorsdiin Burhanyg hundel. 44 Ta naryn avch boloh er, em
booluudyn huvid, ta nar ergen toirnyhoo undestnuudees er, em booluudyg
avch ezemshij bolno. 45 Mon ta naryn dund amidardag hariinhan boloh tur
suugchdyn hovguudees bolon ta nartai hamt baigaa, nutag deer chini oson

urjih tednii urguudaas hun hudaldaj avch bolno. Ted bas ta naryn ezemshil
bolj boloh boloi. **46** Tedgeeriig ta nar oorsdiinhoo daraah hovguuddee
ezemshil bolgon huleen avahaar gereeslen ogch boloh bogood tedgeeriig
nasan turshiin booluud bolgon ashiglaj bolno. Harin Izrailiin hovguud
boloh nutgiin chini hunii tuhaid bol, ta nar biye biyee hatuu shiruuneer
zahirah yosgui. **47** Herev ta nartai hamt baigaa hariin hun, esvel tur
suugchdyn horongo ni hangalttai bolj, tuunii hajuud nutgiin chini hun
yaduursnaas bolj, ta nartai hamt tur suuj bui hariin hund esvel hari urgiin ur
udamd ooriigoo zarval, **48** ter ni hudaldagdsanyhaa daraa zoliltyn erhtei
baih yum. Ah duu narynh ni neg ni tuuniig zolij boloh, **49** esvel tuunii avga,
esvel nagats ni, esvel tuunii avgyn, esvel nagatsyn huu ni tuuniig zolij
boloh, esvel tuunii urgaas, tsusan torliinh ni neg hun tuuniig zolij boloh
yum. Esvel herev ter ni horongojih avaas ooriigoo zolij boloh yum. **50**
Tegvel ter ooriig ni hudaldan avagchtaigaa ooriigoo tuund hudaldsan ter
jilees Evriin bureedeltiin jiliig hurtel tootsool. Tuunii hudaldagdsan une ni
jiluudiin toog hargalzsan baih yostoi. Ene ni holsnii hunii odruudtei adil
tuund mon tiim baih yum. **51** Herev dahiad olon jil uldsen baih avaas
tedgeeriin haritsaagaar hudaldagdsan uniihee hesgiig ter ooriin zoliltond
zoriulan butsaan ogoh bogood **52** herev Evriin bureedeltiin jiliig
hurteltsoon jil uldsen baih avaas ter ni tuuntei iinhuu tootsno. Ter ooriin
zoliltyg uldsen jiluudiin daguu butsaaj tolno. **53** Ter ni jilees jild
holslogdson hun met tuuntei hamt baih yostoi. Ter ni ta naryn nuden deer
tuuniig hatuu shiruun zahirah yosgui. **54** Herev edgeereer ter ni
zoligdoogui baisan ch ter bolon tuuntei hamt tuunii hovguud ni Evriin
bureedeltiin jild garch yavah boloi. **55** Uchir ni Izrailiin hovguud bol Minii
zarts nar boloi. Ted bol Yegipyetiin nutgaas Minii gargaj avchirsan Minii
zarts nar bilee. Bi bol EZEN, ta naryn Burhan.

Lyevit 26

26:1 Ta nar oorsoddoo zoriulan bohiin morgoh gej nutagtaa shuteenuudiig
hiih yosgui. Oorsoddoo horog, esvel chuluun baganyg ch bosgolgui,
helbert chuluug ch buu bairluul. Uchir ni Bi bol EZEN ta naryn Burhan. **2**

Ta nar Minii Amraltyn odruudiig sahij, Minii ariun gazryg hundetge. Bi bol
EZEN. **3** Herev ta nar Minii togtooluud dotor alhaj, Minii tushaaluudyg
sahin, tedgeeriig biyeluulbel, **4** Bi ta nart tsag ulirald ni boroog ogoh
bolno. Ingesneer gazar ni ur shimee ogch, talbain modod ni jimsleh yum. **5**
Uneheer ta naryn taria tsairuulalt chini usan uzmiin huraalt hurtel urgeljilj,
usan uzmiin huraalt chini tarialaltyn tsagiig hurtel urgeljleh bolno. Ingej ta
nar hunsee tsadtal idej, nutag deeree ayuulguigeer amidrah bolno. **6** Bas ta
naryg ailgahnegengui ta naryg hevtuulehiin tuld Bi nutagt chini amar
taivnyg soyorhoh bolno. Bi mon ayuultai araatan amitdyg nutgaas chini
ugui bolgoh bogood yamar ch ild nutgaar chini dairan ongorohgui. **7** Harin
ta nar daisnaa ulden hoogtun. Ted ta naryn omno ildend unaj, **8** tanai tav
chini zuug hooj, tanai zuu chini arvan myangyg ulden hooh bogood
daisnuud chini ta naryn omno iddend unah bolno. **9** Tiinhuu Bi ta naryn zug
ergej, ta naryg onor otgon bolgon, osgon urjuulne. Bi ta nartai baiguulsan
Ooriin gereeg batalgaajuulah bolno. **10** Ta nar huuchin nootsoo idej,
shiniig oruulahyn tuld huuchnyg zaichilna. **11** Tuunees gadna, Bi ta naryn
dund Ooriin orshih gazryg barij Minii setgel ta naryg ul jigshine. **12** Bi bas
dund chini alhaj, ta naryn Burhan boloh bogood ta nar Minii ard tumen
baih bolno. **13** Bi bol ta naryg yegipyetchuudiin bool bailgahguin tuld,
Yegipyetiin nutgaas ta naryg gargan avchirsan EZEN, ta naryn Burhan. Bi
ta naryn buulgany chini modyg evden, ta naryg tseh shuluun alhuulsan. **14**
Gehdee herev ta nar Namaig duulgavartai dagahgui, ene buh tushaaluudyg
biyeluulehgui baih avaas, **15** herev uunii orond ta nar Minii togtooluudyg
ul toomsorlon, herev ta naryn setgel chini Minii zarliguudyg jigshin, Minii
buh tushaaluudyg biyeluulehgui baisnaaraa Minii gereeg zorchvol, **16** Bi
hariud ni uuniig ta nart hiih bolno. Bi nudiig chinishirgeen, setgeliig chini
hataahad hurgeh genetiin aimshig, suriyee, haluurlyg ta nar deer tohoh
bolno. Bas ta nar uriig ashigguigeer suulgana. Uchir ni tuuniig daisnuud
chini ideh bolno. **17** Bi Ooriin tsaraig ta naryn esreg handuulj, daisnyhaa
omno ta nar tsohigdon unah bolno. Ta naryg uzen yadagchid ni ta naryg
zahirah bogood hen ch ta naryg moshgoogui baihad ta nar zugtan yavah
bolno. **18** Herev bas edgeer zuilsiin daraa ta nar Namaig duulgavartai
dagahgui baival nugliin chini toloo Bi ta naryg dahin doloon udaa zalhaan

tseerluuleh bolno. 19 Bi mon ta naryn huch chadliyn bardamnalyg chini
buulgan evdene. Bas Bi tengeriig chini tomor met, gazryg chini hurel met
bolgono. 20 Chinii huch chadal demii uregdene. Uchir ni gazar chini ur
shimee ogohgui, gazryn chini modod ur jimsee gargahgui. 21 Tegsen ch,
herev ta nar Minii esreg daisagnan, Namaig duulgavartai dagahyg
husehgui baival nutliin chini daguu Bi gai gamshgiig ta naryn deer doloo
dahin nemeh bolno. 22 Bi ta naryg ur huuhduudees chini hagatsaan, mal
surgiig chini ustgan, ta naryn too tolgoig bagasgaj, ingesneer zamuudyg
chini ezguiruuleh heeriin araatang dund chini sul yavuulah bolno. 23 Herev
edgeer zuileer ch ta nar Nad uruu ergelgui, harin Minii esreg daisagnaval,
24 Bi ta naryn esreg daisagnah bolno. Bi, Bi hurtel ta naryg nugliin chini
toloo doloo dahin tsohih bolno. 25 Bi bas gereenii toloo os avah ildiig deer
chini avchrah bogood ta naryg hotuuddaa hamtdaa tsuglah uyed chini,
dund chini Bi tahlyg ilgeeh bolno. Tegsneer ta nar daisny gart tushaagdah
bolno. 26 Namaig talhny chini hangamjiig taslahad, talhyg chini arvan
emegtei neg zuuhand jignen, talhny huviig hemjin noogduulna. Tegeed ta
nar idsen ch tsadahgui baih bolno. 27 Gesen ch uuniig ul hargalzan ta nar
Namaig duulgavartai dagahgui, harin Minii esreg daisagnaval, 28 Bi ta
naryn esreg hilegnen daisagnaj, Bi, bur Bi hurtel ta naryg nugliin chini
toloo doloo dahin shiitgeh bolno. 29 Tsaash ni ta nar oorsdiin
hovguudiinhee mahyg, ohidynhoo mahyg ideh bolno. 30 Tegeed Bi ta
naryn morgoliin ondorloguudiig ustgaj, utlagyn tahilyn shireeg chini
nuraan, ta naryn shuteenuudiin deer huuruudiig chini ovoolno. Uchir ni
Minii setgel ta naryg jigshih bolno. 31 Bi hotuudyg chini balgas bolgon,
ariun gazruudyg chini ezguiruulne. Taivshruulah taalamjit uneriig chini Bi
unerlehgui. 32 Bi nutgiig chini zeluud bolgoh uchir tuun deer suurishsan
daisnuud chini uund gaihan sandrah bolno. 33 Nutag chini ezguirch,
hotuud chini balgas bolohod ta naryg ch Bi undestnuudiin dund taraaj,
araas chini ildiig sugalah bolno. 34 Tegeed ta naryg daisnyhaa nutagt baih
zuur ezguirliin buh odruuded ene nutag ni amraltdaa hanah bolno. Ter uyed
gazar amran, ooriin amraltad hanah bolno. 35 Ezguirliinhee buh odruuded
ene nutag ni, deer ni ta naryg amidarch baisan hugatsaand edleegui
amraltaa edleh bolno. 36 Ta naraas uldegsdiin huvid bol, Bi mon

daisnuudynh ni nutguud deer tednii zurhend doroitlyg avchrah bolno.
Hatsan navchny serchignee tedniig ulden hooh bogood hen ch mordoogui
baihad ted ildnees zugtah met zugtaj, ted unah bolno. 37 Hediigeer hen ch
mordoogui bolovch ted ildnees zugtaj bui met biye biye deeree budreh
bolno. Ta nar daisnyhaa omno zogsoh yamar ch huchgui baih bolno. 38
Harin ta nar undestnuudiin dund mohoj, daisnuudyn chini nutag ta naryg
zalgih bolno. 39 Ta naraas uldegsed ni daisnuudynhaa nutagt oorsdiin
horon muugiinhaa ulmaas yalzrah bolno. Mon ted ovog deedsiinhee horon
muugiin ulmaas tedenteigee hamt yalzrah bolno. 40 Herev ted Minii esreg
itgemjgui handaj, Minii esreg daisagnaj baisan oorsdiin gem buruug, ovog
deedsiinhee gem buruug huleen zovshoorvol, 41 (Bi mon tedniig
daisnuudynh ni nutagt avaachihaar tedend daisagnaj baisan) esvel herev
tednii hondogdoogui zurh daruu bolgogdsonoor ted oorsdiin gem buruut
zalruulbal, 42 tegvel Bi Iakovtai baiguulsan gereegee, bas Isaaktai
baiguulsan gereegee, mon Abrahamtai baiguulsan gereegee sanan, mon Bi
ene gazryg ch sanah bolno. 43 Uchir ni ug nutag ni tedneer orhigdoj, tednii
baihguid ezguireh zuuraa amraltdaa hanah bolno. Ene uyed ted oorsdiin
nugel hilentsiig zalruulsaar baina. Uchir ni ted Minii zarliguudyg ul
toomsorlon, tednii setgel Minii togtooluudyg jigshsen bilee. 44 Gesen
hedii ch daisnyhaa nutagt baih uyed ni Bi tedniig orhihgui, tedentei
baiguulsan Ooriin gereeg zorchin tedniig ustgachihaar jigshihgui. Uchir ni
Bi bol EZEN, tednii Burhan. 45 Harin tednii Burhan ni baihyn tuld
undestnuudiin nudnii omno Yegipyetiin nutgaas gargan avchirsan, ovog
deedestei ni baiguulsan gereegee Bi tednii toloo sanah bolno. Bi bol
EZEN" gelee. 46 Edgeer ni Sinai uuland Mosyegeer damjuulan EZEN
Izrailiin hovguud bolon Ooriinhoo hoorond togtooson togtool, zarliguud
bolon huuliud bilee.

Lyevit 27

27:1 EZEN dahiad Mosyed aildan — 2 Izrailiin hovguudtei yarin tedend
helegtun. "Hun ni EZENd zoriulagdah humuusiig unelsen unelgeenii
daguuh ontsgoi tangargiig orgoh uyed 3 herev ta nar hori ba tuunees deesh

hurtelh nasny eregteig unelj baival ta naryn unelgee ni ariun gazryn shyekyeleer mongonii tavin shyekyel baih yostoi yum. **4** Esvel herev ene ni emegtei baival ta naryn unelgee ni guchin shyekyel baih yostoi. **5** Herev ene ni tavan nasnaas horin nasyg hurtel baih avaas eregteid zoriulsan unelgeechini horin shyekyel baih bogood emegteid arvan shyekyel baih yum. **6** Gevch herev neg sartaigaas tavan nas hurtel baih avaas eregteid zoriulsan unelgee chini mongonii tavan shyekyel baih bogood emegteid zoriulsan unelgee chini mongonii gurvan shyekyel baih boloi. **7** Herev jaran nasnaas deeshih baih tohioldold, herev ene ni eregtei baival unelgee chini arvan tavan shyekyel baih bogood emegteid arvan shyekyel baih boloi. **8** Harin herev ter hun unelgeenees chini yaduu baih avaas, tuuniig tahilchiin omno avaachih bogood tahilch tuuniig uneleh boloi. Tangarag orgoson negnii horongo chadlyn hireer ni tahilch tuuniig uneleh yum. **9** Herev ene ni EZENd tahil bolgon ogohod zohistoi torliin amitan baival EZENd ogson alivaa iim amitan ni ariun boldog. **10** Ter ni tuuniig sainyg muugaar esvel muug sainaar orluulah, esvel solij bolohgui yum. Esvel herev ter amitnyg amitnaar solih avaas ter bolon orluulsan amitan hoyoulaa ariun bolno. **11** Herev ene ni EZENd tahil bolgon ogohod zohisgui buzar torliin amitan baival ter ni ug amitnyg tahilchiin omno tavina. **12** Tahilch tuuniig sain muutaar ni uneleh bogood ene ni tahilch ta naryn unelsen uniin daguu togtoogdoh yum. **13** Gevch herev ter hun tuuniig zolihyg husvel, ter ni tuunii uniin tavny negiig ni tuun deer nemeh yostoi. **14** Herev hun ooriin suutsyg EZENd ariun bolgon ariusgah tohioldold, tahilch tuuniig ni sain muutaar ni unelne. Tahilchiin unelsnii daguu une ni tegj togtono. **15** Gesen ch herev oron suutsaa ariusgasan negen ni tuuniigee zolihyg husvel tereer ta naryn unelsen uniin tavny negiig deer ni nemne. Ingej oron suuts ni tuuniih boloh yum. **16** Dahin herev hun ooriin omchiin talbaigaas hesgiig ni EZENd ariusgah tohioddold ta naryn unelgee chini tuund shaardagdah uriin tootoi tentsuu baih yostoi. Arvain uriin neg homyer ni tavin shyekyel mongotei tentsuu yum. **17** Herev ter talbaigaa Evriin bureedeltiin jild ariusgah avaas ene ni ta naryn unelgeenii daguu togtono. **18** Herev ter hun Evriin bureedeltiin daraa ooriin talbaig ariusgaval tahilch daraagiin Evriin bureedeltiin jiliig hurtel uddsen jiluudtei tentsuulen tuunii uniig tootsno.

Ene ni ta naryn unelgeenees hasagdah boloi. 19 Herev tuuniig ariusgasan
hun ni talbaigaa zolihyg husvel ter ni ta naryn unelsen uniin tavny negiig
deer ni nemne. Ingej talbai ni tuuniih boloh yum. 20 Gesen ch herev tereer
talbaigaa zolihgui, harin talbaig oor hund hudaldsan baival uuniig tsaashid
zolih bolomjgui bolson baih bogood, 21 evriin bureedelteer ug talbai ni
huuchin ezendee butsan ochih uyedee zoriulagdsan talbain adil EZENd
ariun boloh yum. Ene nitahilchiin omch boloh boloi. 22 Esvel herev hun
ooriin ezemshliin talbain neg heseg bish boloh ooriin hudaldaj avsan
talbaigaa EZENd ariusgaval, 23 tahilch Evriin bureedeltiin jil hurtelh uniig
ni unelen tootsoh yostoi. Ter odor monooh hun unelsen uniig ni EZENd
ariun hemeen ogno. 24 Evriin bureedeltiin jild ug talbai ni ter hund talbaig
zarsan huuchin ezendee butsan ochih boloi. Ene gazryn ezemshil ni tuuniih
baisan yum. 25 Tuunees gadna, ta naryn uneleh une bur chini ariun gazryn
shyekyeliin daguu baih yostoi. Shyekyel ni horin gyera baina. 26 Anhny
torogsod ni EZENiih uchir amitdyn dundah anhny torogsdiig hen ch
ariusgaj bolohgui. Uher ch bai, honi ch bai EZENiih yum. 27 Harin herev
ene ni buzar amitan baih avaas ta naryn unelsen uniin tavny negiig deer ni
nemen, tuuniig zolih bolno. Herev ene ni zoligdohgui baih avaas ene ni ta
naryn unelsen uniin daguu zaragdana. 28 Gesen ch hun oortoo baigaa
buhnees, hunees, esvel amitnaas, esvel ooriin omchiin talbaigaas EZENd
tusgaarlasan alivaa zuil ni zaragdah, esvel zoligdoh yosgui. Zoriulagdsan
alivaa zuil ni EZENd hamgiin ariun yum. 29 Humuusiin dundaas
tusgaarlagdsan baij boloh neg ch hun zoligdoh yosgui bogood ter ni
gartsaagui aluulah yostoi. 30 Gazryn, esvel gazryn uriin, esvel modny ur
jimsnii buh arvan huvi ni EZENiih bogood ene ni EZENd ariun bilee. 31
Tiimiin tul herev hun ooriin ogoh yostoi arvan huviin hesgiig ni zolihyg
huseh avaas tereer tuunii tavny negiig ni tuun deer nemne. 32 Bod bolon
bog malyn surgiin arvan huvi buyuu shilbuur dooguur ongorogch buriin
arav dahi negen ni EZENd ariun baih yum. 33 Ter hun uuniig sain uu, muu
yuu gedegt sanaa tavih ch hereggui bogood solij ch bolohgui. Esvel herev
tuuniig solih avaas ter bolon tuuniig orlogch ni hoyoul ariun boloh bogood
zoligdoh yosgui" gelee. 34 Edgeer ni Izrailiin hovguuded zoriulan Sinai
uulan deer Mosyed EZENii tushaasan tushaaluud boloi.

Toollogo 1

1:1 Ingeed tedniig Yegipyetiin nutgaas garsnaas hoish hoyor dahi jiliin
hoyordugaar saryn negend Sinain tsold, hurlyn maihan dotor EZEN
Mosyed aildan — 2 Izrailiin hovguudiin buh tsuglaany toollogyg hiij,
tednii urguudaar ni, etsguudiinh ni buluudeer, nersiinh ni toony daguu er
huisten buriig, tolgoi daraalan tool. 3 Izrailias daind yavj chadah hori ba
tuunees deesh nasny Izraili dahi hun buriig Aaron ta hoyor tednii tsergiin
bulegleleer ni tool. 4 Uunees gadna ovog burees ooriin etsgiin buliin
terguulegch boloh neg hun ta nartai hamt baih bolno. 5 Ta nartai hamt baih
humuusiin ners ni ene yum. Ryeubyeniihees Shyedyeuryn huu Yelizur, 6
Simyeonyhoos Zurishaddain huu Shyelumiyel, 7 Iudagiinhaas Aminadabyn
huu Nahshon, 8 Issaharynhaas Zuaryn huu Nyetanyel, 9 Zyebulunyhaas
Hyelony huu Yeliab, 10 Iosyefyn hovguudees Yefraimynhaas Ammihudyn
huu Yelishama, Manassyegiinhaas Pyedahzuryn huu Gamaliyel, 11
Byeniaminyhaas Gidyeoniin huu Abidan, 12 Danyhaas Ammishaddain huu
Ahiyezyer, 13 Ashyerynhaas Ochrany huu Pagiyel, 14 Gadynhaas
Dyeuyeliin huu Yeliasaf, 15 Naftaliinhaas Yenany huu Ahira nar boloi. 16
Edgeer ni tsuglaanaasduudagdsan humuus bogood oorsdiin etsgiin
ovguudyn udirdagchid bilee. Ted bol Izrailiin myangatuudyn ahlagchid
yum gev. 17 Tiinhuu nereeree duudagdsan edgeer humuusiig Mosye,
Aaron nar avan, 18 ted hoyordutaar saryn negend buh chuulganyg hamtad
ni tsugluulav. Ingeed ted hori ba tuunees deesh nasny erchuudiig urag
dotorh udam ugsaagaar ni, etsguudiinh ni buluudeer, nersiinh ni toony
daguu tolgoi daraalan burtgehdee 19 EZENii Mosyed tushaasan yosoor
hiiv. Iinhuu ter tedniig Sinain tsold toolov. 20 Izrailiin uugan huu
Ryeubyenii hovguud ni oorsdiin utiin bichgiin daguu urguudaar,
etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj chadah hori ba
tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan tooluulav. 21 Ryeubyen
ovgiin toologdson erchuud ni dochin zurgaan myanga tavan zuu bailaa. 22
Simyeony hovguud ni utiin bichgiin daguu urguudaar, etsguudiinhee
buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj chadah hori ba tuunees deesh
nasny er huisten bur tolgoi daraalan tooluulav. 23 Simyeon ovgiin

toologdson erchuud ni tavin yeson myanga gurvan zuu bailaa. 24 Gadyn
hovguud ni ugiin bichgiin daguu urguudaar, etsguudiinhee buluudeer,
nersiin toony daguu, daind yavj chadah hori ba tuunees deesh nasny er
huisten bur tolgoi daraalan tooluulav. 25 Gad ovgiin toologdson erchuud ni
dochin tavan myanga zurgaan zuun tavi bailaa. 26 Iudagiin hovguud ni
ugiin bichgiin daguu urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony
daguu, daind yavj chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi
daraalan tooluulav. 27 Iuda ovgiin toologdson erchuud ni dalan dorvon
myanga zurgaan zuu bailaa. 28 Issaharyn hovguud ni ugiin bichgiin daguu
urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj
chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan
tooluulav. 29 Issahar ovgiin toologdson erchuud ni tavin dorvon myanga
dorvon zuu bailaa. 30 Zyebuluny hovguud ni ugiin bichgiin daguu
urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj
chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan
tooluulav. 31 Zyebulun ovgiin toologdson erchuud ni tavin doloon myanga
dorvon zuu bailaa. 32 Iosyefyn hovguudees tuhailbal, Yefraimyn hovguud
ni utiin bichgiin daguu urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony
daguu, daind yavj chadah hori ba tuunees deesh nasny er huistenbur tolgoi
daraalan tooluulav. 33 Yefraim ovgiin toologdson erchuud ni dochin
myanga tavan zuu bailaa. 34 Manassyegiin hovguud ni ugiin bichgiin
daguu urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj
chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan
tooluulav. 35 Manassye ovgiin toologdson erchuud ni guchin hoyor
myanga hoyor zuu bailaa. 36 Byeniaminy hovguud ni ugiin bichgiin daguu
urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj
chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan
tooluulav. 37 Byeniamin ovgiin toologdson erchuud ni guchin tavan
myanga dorvon zuu bailaa. 38 Dany hovguud ni ugiin bichgiin daguu
urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj
chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan
tooluulav. 39 Dan ovgiin toologdson erchuud ni jaran hoyor myanga
doloon zuu bailaa. 40 Ashyeryn hovguud ni utiin bichgiin daguu

urguudaar, etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj
chadah hori ba tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan
tooluulav. **41** Ashyer ovgiin toologdson erchuud ni dochin negen myanga
tavan zuu bailaa. **42** Naftaliin hovguud ni ugiin bichgiin daguu urguudaar,
etsguudiinhee buluudeer, nersiin toony daguu, daind yavj chadah hori ba
tuunees deesh nasny er huisten bur tolgoi daraalan tooluulav. **43** Naftali
ovgiin toologdson erchuud ni tavin gurvan myanga dorvon zuu bailaa. **44**
Edgeer toologdson humuus ni Mosye, Aaron bolon Izrailiin udirdagchid
boloh arvan hoyor huneer tooluulav. Ted tus bur oorsdiin etsgiin buliig
toloolson ajee. **45** Iinhuu Izrailias daind yavj chadah hori ba tuunees deesh
nasny Izrailiin hovguudiin buh erchuud oorsdiin etsguudiin buluudeer
tooluulav. **46** Toologdson buh erchuud ni zurgaan zuun gurvan myanga
tavan zuun tavi bailaa. **47** Harin tednii dund lyevichuud etsguudiinhee
ovgoor toologdsongui. **48** Uchir ni EZEN Mosyed yarin, aildahdaa — **49**
Zovhon Lyevi ovgiig chi buu tool, Izrailiin hovguudiin dund tednii toog
buu av. **50** Harin chi lyevichuuded gerchleliin asar bolon tuunii buh
heregsel, tuund hamaaragdah buhniig hariutsuul. Ted asar bolon tuunii buh
heregsliig avch yavan, tuuniig harj hamgaalan, mon asryg toiron buudallaj
baih yostoi. **51** Tiimees asryg nuulgeh bolohod lyevichuud tuuniig
buulgana. Asryg bairluulah uyed ted tuuniig bosgoh yostoi. Harin oirtoj
ochson gadny hun uheh yostoi. **52** Izrailiin hovguud oorsdiin tsergiin
buleglеluudiin daguu hun bur ooriin huarangiin derged, ooriin tugiin door
buudallah yostoi. **53** Harin Izrailiin hovguudiin chuulgan deer uur hilen
bailgahguin tuld lyevichuud gerchleliin asryg toiron buudallah yostoi.
Iinhuu lyevichuud gerchleliin asryn hariutslagyg sahih bolno gev. **54**
Izrailiin hovguud tiinhuu hiiv. Mosyed EZENii tushaasan buhnii daguu ted
tiinhuu hiiv.

Toollogo 2

2:1 EZEN Mosye, Aaron nartai yarin, aildahdaa — **2** Izrailiin hovguud,
hun bur ooriin tugiin derged, oorsdiin etsguudiin buliin dalbaan door
buudallagtun. Ted hurlyn maihnyg alsuur hureelen buudallana. **3** Naran

mandah zugiin zuun tald buudallagsad ni oorsdiin tsergiin bulegleliin daguu
Iudagiin huarangiin tugiinhan baih yostoi. Iudagiin hovguudiin udirdagch ni
Amminadabyn huu Nahshon bogood **4** tuunii tserguud, tednii toologdson
erchuud ni dalan dorvon myanga zurgaan zuu baina. **5** Tuunii derged
buudallagsad ni Issaharyn ovog baih yostoi. Issaharyn hovguudiin
udirdagch ni Zuaryn huu Nyetanyel bogood **6** tuunii tserguud, tednii
toologdson erchuud ni tavin dorvon myanga dorvon zuu baina. **7** Uunii
daraa Zyebuluny ovog baih yostoi. Zyebuluny hovguudiin udirdagch ni
Hyelony huu Yeliab bogood **8** tuunii tserguud, tednii toologdson erchuud
ni tavin doloon myanga dorvon zuun hun baih boloi. **9** Iudagiin huarangiin
toologdson erchuudiin niit dun ni ednii tsergiin buglegleluudiin daguu
zuunnayan zurgaan myanga dorvon zuu baina. Ted ehend hoddoh yostoi
ajguu. **10** Omnod tald tednii tsergiin bulegleliin daguu Ryeubyenii
huarangiin tug baih yostoi. Ryeubyenii hovguudiin udirdagch ni
Shyedyeuryn huu Yelizur bogood **11** mon tuunii tserguud, tednii
toologdson erchuud ni dochin zurgaan myanga tavan zuu baina. **12** Tuunii
derged buudallagsad ni Simyeony ovog baih yostoi. Simyeony hovguudiin
udirdagch ni Zurishaddain huu Shyelumiyel bogood **13** tuunii tserguud,
tednii toologdson erchuud ni tavin yeson myanga gurvan zuu baina. **14**
Uunii daraa Gadyn ovog baih yostoi. Gadyn hovguudiin udirdagch ni
Dyeuyeliin huu Yeliasaf bogood **15** tuunii tserguud, tednii toologdson
erchuud ni dochin tavan myanga zurgaan zuun tavin hun baina. **16**
Ryeubyenii huarangiin toologdson erchuudiin niit dun ni tednii tsergiin
buglegleluudiin daguu zuun tavin negen myanga dorvon zuun tavi baina. Ted
hoyordugaart hodloh yostoi yum. **17** Daraa ni huaranguudyn tovd hurlyn
maihan lyevichuudiin huarantai hamt hodloh yostoi. Hun bur ooriin
bairandaa, oorsdiin tugiin derged baij, buudallasantaigaa adil mon tegj
hodloh yostoi ajguu. **18** Baruun tald tednii tsergiin buglegleluudiin daguu
Yefraimyn huarangiin tug baih yostoi. Yefraimyn hovguudiin udirdagch ni
Ammihudyn huu Yelishama bogood **19** tuunii tserguud, tednii toologdson
erchuud ni dochin myanga tavan zuun hun baina. **20** Tuunii derged
Manassyegiin ovog baih yostoi. Manassyegiin hovguudiin udirdagch ni
Pyedahzuryn huu Gamaliyel bogood **21** tuunii tserguud, tednii toologdson

erchuud ni guchin hoyor myanga hoyor zuun hun baina. **22** Uunii daraa
Byeniaminy ovog baih yostoi. Byeniaminy hovguudiin udirdagch ni
Gidyeoniin huu Abidan bogood **23** tuunii tserguud, tednii toologdson
erchuud ni guchin tavan myanga dorvon zuun hun baina. **24** Yefraimyn
huarangiin toologdson erchuudiin niit dun ni tednii tsergiin bulegleluudiin
daguu zuun naiman myanga neg zuu baina. Ted guravdugaart hodloh
yostoi ajguu. **25** Hoid tald tednii tsergiin bulegleluudiin daguu Dany
huarangiin tug baih yostoi. Dany hovguudiin udirdagch ni Ammishaddain
huu Ahiyezyer bogood **26** tuunii tserguud, tednii toologdson erchuud ni
jaran hoyor myanga doloon zuu baina. **27** Tuunii derged buudallagsad ni
Ashyeryn ovog baih yostoi. Ashyeryn hovguudiin udirdagch ni Ohrany
huu Pagiyel bogood **28** tuunii tserguud, tednii toologdson erchuud ni
dochin negen myanga tavan zuu baina. **29** Uunii daraa Naftaliin ovog baih
yostoi. Naftaliin hovguudiin udirdagch ni Yenany huu Ahira bogood **30**
tuunii tserguud, tednii toologdson erchuud ni tavin gurvan myanga dorvon
zuu baina. **31** Dany huarangiin toologdson erchuudiin niit dun ni zuun tavin
doloon myanga zurgaan zuu baina. Ted oorsdiin tugiin derged suuld
hodloh yostoi ajguu. **32** Edgeer ni Izrailiin hovguudiin etsguudiinhee
buluudeer toologdson erchuud boloi. Huaranguudyn toologdson erchuudiin
niit dun ni tednii tsergiin bulegleliin daguu zurgaan zuun gurvan myanga
tavan zuun tavi baiv. **33** Harin EZENii Mosyed tushaasan yosoor
lyevichuud ni Izrailiin hovguudiin dund toologdsongui. **34** Iinhuu EZENii
Mosyed tushaasan buhnii daguu Izrailiin hovguud hiij, tiinhuu ted oorsdiin
tutiin derged buudallan, hun bur ooriin urgaar, ooriin etsguudiin buliin
daguu tiinhuu hodlon nuuj baiv.

Toollogo 3

3:1 EZEN Mosyetei Sinai uulan deer yarisan ter uyeiin Aaron bolon
Mosyegiin ugiin bichig ene baina. **2** Aarony hovguudiin ners ni uutan huu
Nadab, Abihu, Yelyeazar, Itamar nar yum. **3** Edgeer ni tahilch nar bolgon
uilchluuleheer tuunii sahil hurteesen, toslogdson tahilch nar boloh Aarony
hovguudiin ners boloi. **4** Gevch Nadab, Abihu nar Sinain tsold EZENii

omno yos bus galyg orgohdoo EZENii omno uhsen bilee. Ted ur
huuhedgui baiv. Tiimees Yelyeazar, Itamar nar oorsdiin etseg Aarony
omno tahilchaar uilchiljee. 5 EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 6 Lyevi
ovgiig oirtuulan, tedniig tahilch Aarond uilchluuleheer tuunii omno bailga.
7 Ted asryn uilchleliig hiihiin tuld hurlyn maihny omno tuund bolon buh
chuulgand zoriulagdsan uurguudiig biyeluuleh bolno. 8 Ted bas asriga
uilchleliig hiihiin tuld Izrailiin hovguudiin uurguudiin hamt hurlyn maihny
buh heregsliig sahih boloi. 9 Ingeed chi Aaron bolon tuunii hovguuded
lyevichuudiig ogoh yostoi. Ted Izrailiin hovguudiin dundaas buhleeree
tuund ogogdson ajguu. 10 Tiimees tahilchiin uilchleliig ni sahiulahyn tuld
chi Aaron ba tuunii hovguudiig tomiltutai. Harin oirtoj ochson gadny
huniig alah yostoi gev. 11 EZEN dahin Mosyetei yarin, aildahdaa — 12
Odoo haragtun. Izrailiin hovguudiin dund umaig anh neegch uutan buriin
orond Bi Izrailiin hovguudiin dundaas lyevichuudiig avav. Tiimees
lyevichuud ni Miniih baih bolno. 13 Uchir ni buh uugan torogsod Miniih.
Yegipyetiin nutagt Bi buh uugan torogsdiig tsohin ustgasan ter odor,
hunees avahuulaad adguus mal hurtelh Izrailiin buh uugan torogsdiig Bi
Oortoo ariusgasan. Ted Miniih baih bolno. Bi bol EZEN mon gev. 14
Tegeed Sinain tsold EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 15 Lyeviin
hovguudiig etsguudiinh ni buluudeer, urguudaar ni toologtun. Neg sartai ba
tuunees deesh nasny er huisten buriig chi tool gev. 16 Tiimees oort ni
tushaasan yosoor, EZENii ugiin daguu Mosye tedniig toolov. 17 Lyeviin
hovguud ni nersiinhee daguu Gyershon, Kohat, Myerari nar yum. 18
Urguudynhaa daguu Gyershony hovguudiin ners ni Libni, Shimyei bogood
19 urguudyn daguu Kohatyn hovguul ni Amram, Izhar, Hyebron, Uzziyel
bogood 20 urguudynhaa daguu Myerariin hovguud ni Mahli, Mushi nar
baiv. Edgeer ni oorsdiin etsguudiin buluudiin daguuh lyevichuudiin urguud
bailaa. 21 Gyershonoos libnichuudiin urag, shimyeichuudiin urag garchee.
Tedgeer ni gyershonchuudyn urguud boloi. 22 Tednii toologdson erchuud
buyuu neg sartai ba tuunees deesh nasny toologdson er huistei humuusiin
too ni doloon myanga tavan zuu baiv. 23 Gyershonchuudyn urguud ni
asryn ard baruun tald ni buudallah yostoi bailaa. 24 Gyershonchuudyn
etsguudiin buluudiin udirdagch ni Layelyn huu Yeliasaf baiv. 25 Hurlyn

maihan dahi Gyershony hovguudiin uuregt asar ba maihan, tuunii buteeleg
ba hurlyn maihny uudnii delgets, **26** asar, tahilyn shireeg toirson hashaany
hoshignuud bolon hashaany uudnii delgets, edgeeriin oosruud ba
tedgeeriin talaarh buh uilchleluud bagtaj bailaa. **27** Kohataas
amramchuudyn urag, shimyeichuudiin urag, hyebronchuudyn urag,
uzziyelchuudiin urag garchee. Tedgeer ni kohatchuudyn urguud boloi. **28**
Ariun gazryn uurgiig guitsetgegch, neg sartai ba tuunees deesh nasny er
huistei hun buriin too ni naiman myanga zurgaan zuu baiv. **29** Kohatyn
hovguudiin urguud ni asryn omno tald buudallah yostoi bailaa. **30**
Kohatchuudyn urguudyn etsguudiin buluudiin udirdagch ni Uzziyeliin huu
Yelizafan bailaa. **31** Tednii uuregt avdar, shiree, denluunii suuri, tahilyn
shiree bolon oorsdiinh ni heregledeg ariun gazryn heregsel, delgets ba
tedgeeriin talaarh buh uilchleluud bagtaj bailaa. **32** Tahilch Aarony huu
Yelyeazar ni Lyeviin udirdagchdyn terguun ni baisan bogood ariun gazryn
uurgiig guitsetgegchdiig hyanadag bailaa. **33** Myerarias mahlichuudyn
urag, mushichuudiin urag garchee. Tedgeer ni Myerariin urguud boloi. **34**
Tednii neg sartai ba tuunees deesh nasny toologdson buh er huistnii too ni
zurgaan myanga hoyor zuu baiv. **35** Myerariin urguudyn etsguudiin
buluudiin udirdagch ni Abihailyn huu Zuriyel baiv. Ted asryn hoid tald
buudallah yostoi bailaa. **36** Myerariin hovguudiin tomilogdson uuregt
asryn yas mod, tuunii hondlovch modod, baganuud, ugluuruud, buh
heregsluud bolon tedgeert hamaarah uilchlel, **37** hashaag toirson
baganuud, ugluuruudyn hamt tedgeeriin gadas ba oosruud bagtaj bailaa. **38**
Zuun tald asryn urd naran mandah zugt hurlyn maihny urd Mosye, Aaron
ba tuunii hovguud Izrailiin hovguudiin hariutslagyn toloo ariun gazryn
uurgiig guitsetgen buudallah yostoi bailaa. Harin oirtoj ochson gadny hun
uheh yostoi baiv. **39** EZENiiugeer Mosye, Aaron naryn toolson neg sartai
ba tuunees deesh nasny er huisten bur, urguudaar toologdson lyevichuudiin
buh erchuud ni horin hoyor myanga bailaa. **40** Tegeed EZEN Mosyed
aildan — Izrailiin hovguudiin neg sartai ba tuunees deesh nasny er huistei
uugan buriig toolj, tednii nersiin toog av. **41** Bi bol EZEN mon. Chi Minii
toloo Izrailiin hovguudiin dundah buh uutan torogsdiin orond
lyevichuudiig, Izrailiin hovguudiin surgiin dundah buh uugan torogsdiin

orond lyevichuudiin surgiig avagtun gej aildlaa. 42 Tegeed Mosye oort ni
EZENii tushaasny daguu Izrailiin hovguudiin dundah buh uugan torogsdiig
tooljee. 43 Nersiin toogoor neg sartai ba tuunees deesh nasny toologdson
buh uugan er huistei erchuud ni horin hoyor myanga hoyor zuun dalan
gurav bailaa. 44 Tegeed EZEN Mosyetei yarin aildahdaa — 45 Izrailiin
hovguudiin dundah buh uugan torogsod bolon lyevichuudiin surgiin orond
lyevichuudiig avagtun. Lyevichuud ni Miniih baih bolno. Bi bol EZEN. 46
Lyevichuudees iluu garsan Izrailiin hovguudiin hoyor zuun dalan gurvan
uugan torogsdiin zoliosond 47 chi tolgoi tus burd tavan shyekyeliig avah
yostoi. Tedgeeriig chi ariun gazryn shyekyeliin daguu avch (neg shyekyel
ni horin gyera), 48 tednii dundah iluu garagsdyn zolios boloh ug mongiig
Aaron bolon tuunii hovguuded og gev. 49 Tiinhuu lyevichuudeer
zolioslogdson humuusees gadna iluu garagsdaas zoliosny mongiig Mosye
avchee. 50 Izrailiin hovguudiin uugan torogsdoos tuunii avsan mongo ni
ariun gazryn shyekyeliin daguu neg myanga gurvan zuun jaran tav bailaa.
51 Ingeed Mosye ug zoliosny mongiig EZENii tuund tushaasan yosoor,
EZENii tushaalaar Aaron bolon tuunii hovguuded ogov.

Toollogo 4

4:1 Tegeed EZEN Mosye bolon Aarontai yarin, aildahdaa — 2 Lyeviin
hovguudiin dundaas Kohatyn ur udmyn toollogyg hiij, tednii urguudaar ni,
etsguudiinh ni buluudeer, 3 guchin nasnaas deesh bur tavin nas hurtelh,
hurlyn maihand ajil hiiheer uilchleld oroh bugdiig tool. 4 Hurlyn maihand
Kohatyn ur udmyn hiih hamgiin ariun zuilstei holbogdoh ajil ni ene boloi. 5
Huarang nuuh uyed Aaron bolon tuunii hovguud dotogsh orj, delgetsiin
hoshgiig buulgan avch, tuugeer gerchleliin avdryg buteeh yostoi. 6 Ted
tuun deer dalain gahain arisan buteelgiig tavij, deeguur ni hov hoh
daavuutaar buteegeed, damnuurguudyg ni shurguulna. 7 Orshihuin talhny
shireen deeguur ted hoh daavuutaar buteej, tuun deer tavag, sav bolon
tahilyn tagsh, undaan orgold zoriulsan ayaganuudyg tavih ba shireen deer
baingyn talh baih yostoi ajguu. 8 Edgeeriin deeguur ted chas ulaan
daavuugaar buteej, dalain gahain arisan buteelegtei adil burj,

damnuurguudyg nishurguulna. 9 Tegeed ted hoh daavuu avch,
gereltuulegch denluunii suuriig denluunuudtei ni hamt, mon tuunii
chimhuuruud, tuunii tosguuruudyg, tuund hereglegddeg tosny buh
savnuudyg buteej, 10 tuuniig bolon buh heregsluudiig dalain gahain arisan
buteelgend orooj, tuuniigee damnuurgan deer tavih ajguu. 11 Altan tahilyn
shireen deeguur ted hoh daavuutaar buteej, tuuniig dalain gahain arisan
buteelgeer buteegeed, damnuurguudyg ni shurguulna. 12 Ted ariun gazart
oorsdiin heregledeg uilchleliin buh heregsliig avch, tedgeeriig hoh
daavuund orooj, dalain gahain arisan buteelgeer buteej, damnuurgan deer
tavih boloi. 13 Tegeed ted tahilyn shireenees unsiig ni zailuulj, deeguur ni
nil yagaan daavuugaar buteene. 14 Ted mon tuun deer oorsdiin uilchleddee
heregledeg, tuuntei holbogdoh buh heregsluud boloh boipor, seree, utguur,
hulnuud, tahilyn shireenii buh heregsliig taviad, deeguur ni dalain gahain
arisan buteelgeer buteej, damnuurguudyg ni shurguulna. 15 Aaron ba tuunii
hovguud ariun yums, ariun gazryn buh edleliig buteej duusahad, huaran
nuuh bolson uyed tedgeeriig avch yavahaar Kohatyn hovguud ireh yostoi.
Ingesneer ted ariun yumsad hurch, uhehgui baih yum. Edgeer ni Kohatyn
hovguudiin avch yavah yostoi hurlyn maihan dahi zuils yum. 16 Tahilch
Aarony huu Yelyeazaryn hariutslaga bol gereltuulgiintos, anhiluun utlaga
bolon baingyn ideen orgol, tosloh tos, ariun gazar bolon tuunii heregsliin
hamt buh asar, tuunii dotorh buhnii hariutslaga yum gev. 17 Tegeed EZEN
Mosye bolon Aarontai yarin, aildahdaa — 18 Kohatchuudyn urguudyn
ovgiig lyevichuudiin dundaas tasrahyg buu zovshoor. 19 Harin ted
hamgiin ariun yumsad hureh uyedee uhehgui, amid baihyn tuld uuniig
tedend hii. Aaron bolon tuunii hovguud dotogsh oron, hun tus burd
oorsdiinh ni ajil bolon achaag zaaj ogogtun. 20 Harin ted dotogsh orj,
ariun yumsyg hormyn todii ch harah yosgui bogood es bogoos ted uheh
boloi gelee. 21 Tegeed EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 22 Mon
Gyershony hovguudiin toollogyg tednii etsguudiinh ni buluudeer ni,
urguudaar ni 23 guchin nasnaas deesh tavin nas hurtelh, hurlyn maihand
ajil hiiheer uilchleld oroh butded yavuulan, chi tedniig toologtun. 24
Uilchlel bolon zoohod gyershonchuudyn urguudyn uilchlel ni ene boloi. 25
Ted asar, hurlyn maihny hoshgiig tuunii bureesiin hamt, oroi deer ni

baidag dalain gahain arisan buteeleg, hurlyn maihny uudnii delgets, 26
hashaany hoshignuud ba asryn ergen toiron dahi ug hashaany haalgany
uuden deh delgets bolon tahilyn shiree, tedgeeriin oosruud, tedgeert
hereglegdeh buh heregsluudiig avch yavna. Hiigdsen baih yostoi buhniig
ted guitsetgeh yostoi boloi. 27 Gyershonchuudyn hovguudiin buh achaa
bolon buh ajil dahi tednii buh uilchlel ni Aaron bolon tuunii hovguudiin
tushaalaar guitsetgegdeh yostoi. Ta nar tedend uureg bolgon buh achaag ni
zaaj ogogtun. 28 Ene ni hurlyn maihan dahi gyershonchuudyn hovguudiin
urguudyn uilchlel bogood tednii uureg ni tahilch Aarony huu Itamaryn
udirdlagan door baih boloi. 29 Myerariin hovguudiin huvid gevel, chi
tedniig urguudaar ni, etsguudiinh ni buluudeer ni, 30 guchin nasnaas deesh
bur tavin nas hurtelh, hurlyn maihny ajlyg hiiheer uilchleld oroh hun buriig
toologtun. 31 Hurlyn maihan dahi tednii buh uilchleld tednii achaany uureg
ni asryn dunznuud, tuunii hondlovch modod, baganuud bolon ugluuruud,
32 ergen toirny hashaany baganuud bolon tedgeeriin ugluuruud,
gadasnuud, oosruud, tedgeeriin buh heregsluud bolon tedgeeriin buh
uilchleliin hamt baih yum. Mon hun tus burd avch yavah yostoi torol zuil
buriig ni nereer ni zaaj ogogtun. 33 Ene bol tahilch Aarony huu Itamaryn
udirdlagan door hurlyn maihan dahi tednii buh uilchleliin daguu hiih
Myerariin hovguudiin urguudyn uilchlel yum gev. 34 Tiimees Mosye,
Aaron bolon chuulgany udirdagchid kohatchuudyn hovguudiig tednii
urguudaar ni, etsguudiinh ni buluudeer, 35 guchin nasnaas deesh bur tavin
nas hurtelh, hurlyn maihandajil hiiheer uilchleld orson hun buriig toolov.
36 Tednii urguudaar toologdson erchuud ni hoyor myanga doloon zuun
tavi bailaa. 37 Edgeer ni Mosyegeer damjuulan EZENii tushaalyn daguu
Mosye, Aaron naryn toolson, hurlyn maihand uilchilj baisan hun bur buyuu
kohatchuudyn urguudyn toologdson erchuud bailaa. 38 Gyershony
hovguudees tednii urguudaar ni, etsguudiinh ni buluudeer, 39 guchin
nasnaas deesh bur tavin nas hurtelh, hurlyn maihny ajil hiiheer uilchleld
orson hun buhen toologdov. 40 Tednii urguudaar, etsguudiinh ni buluudeer
toologdson erchuud ni hoyor myanga zurgaan zuun guch baiv. 41 Edgeer
ni EZENii tushaalyn daguu Mosye, Aaron naryn toolson, hurlyn maihand
uilchilj baisan hun bur buyuu Gyershony hovguudiin urguudyn toologdson

humuus bailaa. 42 Myerariin hovguudees tednii urguudaar ni, etsguudiinh
ni buluudeer, 43 guchin nasnaas deesh bur tavin nas hurtelh, hurlyn
maihand ajil hiiheer uilchleld orson hun buhen toologdov. 44 Tednii
urguudaar toologdson erchuud ni gurvan myanga hoyor zuu baiv. 45
Edgeer ni Mosyegeer damjuulan EZENii tushaalyn daguu Mosye, Aaron
naryn toolson, Myerariin hovguudiin urguudyn toologdson humuus bailaa.
46 Mosye, Aaron bolon Izrailiin udirdagchdyn toolson toollogod
lyevichuudiin toologdson buh humuus ni tedgeeriin urguudaar, etsguudiinh
ni buluudeer, 47 hurlyn maihan dahi zooh ajil bolon uilchleliin ajlyg hiiheer
orj chadah guchin nasnaas deesh bur tavin nas hurtelh hun bur bailaa. 48
Tednii toologdson erchuud ni naiman myanga tavan zuun naya baiv. 49
Mosyegeer damjuulsan EZENii tushaalyn daguu hun bur ooriin uilchlel
bolon zooh ajlaaraa toologdjee. Tiimees edgeer ni Mosyed EZENii
tushaasan yosoor tuunii toolson humuus bailaa.

Toollogo 5

5:1 Tegeed EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 2 Uyaman ovchin,
goojilttoi bolon uhsen hunees bolj buzartsan alivaa huniig huarangaas
gadagsh gargan yavuulahyg Izrailiin hovguuded tushaagtun. 3 Er, em
gelgui chi gargan yavuul. Dund ni Bi orshij bui tednii huarang tedneer
buzarluulahguin tuld chi tedniig huarangaas gargagtun gelee. 4 Izrailiin
hovguud tuunchlen hiij, tedniig huarangiin gadna gargav. EZENii Mosyed
aildsan yosoor Izrailiin hovguud tiinhuu hiiv. 5 Tegeed EZEN Mosyetei
yarin aildahdaa — 6 Izrailiin hovguuded handan "Er, em alivaa hun
EZENd unench bus handaj, hun torolhtnii alivaa nugluudiig uildehdee
gemten bolno. 7 Ter hun uildsen nugluudee huleen zovshoorch uchruulsan
hohirlynhoo nohon tolboriig buren hiij, uun deeree dahij tavny negiig ni
nemen, tuuniigee hohirogchid ogoh yostoi. 8 Gevch herev hohirlyn nohon
tolbor hiigdeh hamaatan ug hohirogchid baihgui bol hohirlyn toloo
hiigdsen nohon tolbor ni ter hunii tolooh evleruulliig hiiheer ashiglasan
evleruulliin hutsaas gadna tahilchid zoriulagdan EZENd ochih yostoi. 9
Mon tahilchid orgoh Izrailiin hovguudiin buh ariun belguuded hamaarah

handiv bur tuuniih baih yum. **10** Tiimees hun buriin ariun beleg ni tuuniih
bogood alivaa hunii tahilchid ogoh yum bur ni tuuniih bolno" gej hel gev.
11 Tegeed EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — **12** Izrailiin hovguudtei
yarin tedend iinhuu heltugei. "Herev hen negen hunii ehner tooroldoj,
nohortoo unench bus baij, **13** oor hun tuuntei huritsal uildeed, ene yavdal
nohriinh ni nudnees daldlagdsan bogood hediigeer onooh emegtei ooriigoo
buzarlasan ch ter ni ilchlegdeegui ba tuunii esreg yamar ch gerch baihgui,
uildel deeree ter barigdaagui avaas, **14** herev nohort ni hardah setgel
toron, ehner ni ooriigoo buzarlasan uyed ter ehneree hardval, esvel nohort
ni hardah setgel toron, ehner ni ooriigoo buzarlaagui baihad ehneree
hardval, **15** ter hun ooriin ehneriig tahilchid avchrah bogood mon tuunii
toloo orgol bolgon yefagiin aravny neg arvain gurilyg avchrah yostoi. Ene
ni hardaltyn ideen orgol ba gem buruugiin sanuulga, dursgalyn ideen
orgolboloh uchir ter uun deer tos asgaj bolohgui, gugel ch tavih yosgui. **16**
Tegeed tahilch, onooh emegteig oirtuulan avchirj, EZENii omno tuuniig
zogsoono. **17** Tahilch shavar savand ariun usyg hiij avaad, asryn shalan
deerh shoroonoos avch tuuniigee usand hiine. **18** Tegeed tahilch ter
emegteig EZENii omno zogsoogood, emegtein tolgoin usiig zadgai tavij,
hardaltyn ideen orgol boloh dursgalyn ideen orgoliig gart ni tavina.
Tahilchiin gart haraal avchrah gashuun us baih boloi. **19** Tahilch onooh
emegteigeer tangarag taviulaad, ter emegteid «Herev yamar ch er hun
chamtai untaagui bogood nohriinhoo door baigaa chi buzar yavdal uruu
tooroogui baih avaas haraal avchrah ene gashuun usnaas chi choloologdoh
boltugai. **20** Harin herev chi nohriin door baidag atal tooron, ooriigoo
buzarlan, nohroos chini ondoo er hun chamtai huritsal uildsen baih avaas,
21 (Tegeed tahilch monooh emegteigeer haraalyn tangargiig taviulaad,
emegteid handan) EZEN guyayg chini hataan, hevliig chini hoolgon, ard
olny chini dund chamaig haraal, tangarag bolgoh boltugai. **22** Haraal
avchrah ene us hodoodond chini orj, hevliig chini hoolgon, guyayg chini
hataag» gene. Onooh emegtei «Amyen, Amyen» hemeen heleh yostoi. **23**
Tahilch edgeer haraaluudyg huilmal nomd bicheed, tuuniigee gashuun
usand utaan arilgah boloi. **24** Tegeed ter haraal avchrahgashuun usyg
emegteid uulgana. Ingesneer haraalyg avchrah gashuun us tuunii biyed

oron, gashuunyg bii bolgoh ajguu. **25** Tahilch onooh emegtein garaas
hardaltyn ideen orgoliig avch, ug ideen orgoliig EZENii omno dallan,
tahilyn shireend avchirna. **26** Tahilch dursgalyn orgol bolgon ideen
orgoloos atgyg avch, tuuniig tahilyn shireen deer shataan uutiulaad, daraa
ni ter emegteid usyg uulgah boloi. **27** Emegteid usyg uulgahad, herev ter
emegtei ooriigoo buzarlan, nohortoo unench bus baisan bol haraal avchrah
us tuunii biyed oron gashuunyg bii bolgoh ba tuunii hevlii hoon, guya ni
hataj, ter emegtei ard olnyhoo dund haraal boloh boloi. **28** Harin herev
onooh emegtei ooriigoo buzarlaagui bogood tsever baih avaas ter
choloologdoj, jiremsleh chadvar ni heveeree baina. **29** Ene bol hardaltyn
huuli yum. Ehner ni nohriin door baidag atal toorch, ooriigoo buzarlahad,
30 esvel nohort ni hardah setgel torohod ter ehneree hardaj, ter emegteig
EZENii omno zogsooh ba tahilch ene buh huuliig emegteid heregjuuleh
ajguu. **31** Tsaashilbal, nohor ni gem buruutaas choloologdoj, harin emegtei
gem buruugaa uureh bolno" gelee.

Toollogo 6

6:1 EZEN dahin Mosyetei yarin, aildahdaa — **2** Izrailiin hovguudtei yarin
tedend iin heltugei. "Er, em alivaa hun ooriigoo EZENd zoriulahaar
Naziryn tangarag bolohontsgoi tangargiig orgoh avaas, **3** ter hun dars
bolon hatuu undaag tseerlej, dars, esvel hatuu undaagaar hiigdsen tsuut ul
hereglen, usan uzmiin shuusiig ch ul uun, shine buyuu hataasan usan
uzmiigch idej ul bolno. **4** Tusgaarlaltynhaa buh odruuded tereer usan
uzmiin modny urees ni avaad halisyg ni ch hurtel yamar ch
buteegdehuuniig idej bolohgui. **5** Tuunii tusgaarlaltyn tangargiin buh
odruuded tolgoid ni tongorog hurgej bolohgui. EZENd ooriigoo
tusgaarlasan odruud ni duustal tereer ariun baih yostoi. Tolgoinhoo usiig
ter urt urguulah boloi. **6** EZENd tusgaarlagdsan buh odruuded tereer
uhsen hund oirtoj bolohgui. **7** Ooriin etseg, eh, ah, egch duug ch nas barah
uyed ter ooriigoo tednii toloo buzarlah yosgui. Uchir ni EZENd
tusgaarlagdsan ni tuunii tolgoi deer baigaa bilee. **8** Tusgaarlaltyn buh
odruuded tereer EZENd ariun boloi. **9** Gevch herev tuunii derged hun

genet uhej, tereer zoriulagdsan ustei tolgoigoo buzarlasan tohioldold
tsevershih odroo ter usee husah yostoi. Ter doloo dahi odort usee husah
boloi. 10 Tegeed ter naim dahi odor tahilchid, hurlyn maihny uudend
hoyor huurzgene, esvel hoyor zaluu tagtaag avchrah yostoi. 11 Tahilch
negiig ni nugliin tolooh tahild, nogoog ni shataalt tahild zoriulan orgoj,
uhsen hunees bolson nugliinh ni tuhaid tuunii toloo evleruulliig hiine. Yag
ter odor monoohhun tolgoigoo ariusgan, 12 Naziraar baih odruudee
EZENd zoriulj, gemiin tolooh tahild neg nastai er hurga avchirna. Harin
tuunii tusgaarlalt buzartsan tul uridyn odruud ni tootsogdohgui bolno. 13
Ene bol Naziryn huuli bogood ter hunii tusgaarlaltyn odruud duusahad ter
hurlyn maihny uudend tahilyg avchrah yostoi. 14 Ter hun tahilaa EZENd
orgono. Ingehdee shataalt tahild zoriulan neg nastai sogoggui er hurga
negiig, nugliin tolooh tahild zoriulan neg nastai sogoggui ohin hurga
negiig, eviin tahild zoriulan sogoggui huts negiig, 15 mon tostoi holison
sain gurilyn isgeegui boov, tos turhsen isgeegui talh neg sagsyg, tedgeeriin
ideen orgol bolon undaan orgoliin hamt orgoh boloi. 16 Tegeed tahilch
tedgeeriig EZENii omno avchrah bogood ter hunii nugliin tolooh tahil
bolon shataalt tahilyg orgoh boloi. 17 Ter bas EZENd eviin tahilyn orgol
bolgon hutsyg, sagstai isgeegui talhny hamt orgoh bogood uunii negen adil
tahilch, ideen orgol bolon undaan orgoliig ni orgoh ajguu. 18 Tegeed ug
Nazir ni ooriin tolgoin zoriulagdsan usiig hurlyn maihny uudend husaj,
tolgoinhoo zoriulagdsan usiig avan, eviin tahilyn orgoliin doorh gald hiine.
19 Tahilch hutsyn chanasan dalyg, sagsnaas isgeegui neg boov bolon
isgeegui neg talhyg avch, tedgeeriig Naziryn gar deer zoriulagdsan usee
hussanyhni daraa tavina. 20 Tegeed tahilch tedgeeriig EZENii omno
dallah tahil bolgon dallah ajguu. Ene ni dallan orgoson ovchuu bolon
orgogdson guyany hamt tahilchid ariun boloi. Uunii daraa Nazir ni darsyg
uuj bolno. 21 Ene bol hiij chadah yuman deeree nemelt bolgon,
tusgaarlaltyn yosoor EZENd ooriin orgoliig tangaraglagch Naziryn huuli
yum. Tiimees ter orgoson tangargaa tusgaarlaltyn huuliin daguu hiih
yostoi. 22 Tegeed EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 23 Aaron bolon
tuunii hovguudtei yarin "Izrailiin hovguudiig ta nar ingej yeroogtun. Ta nar
tedend handan 24 «EZEN chamaig yeroon, sahih boltutai. 25 EZEN chinii

deer Ooriin nuuriig gereltuulj, chamd niguulsengui handah boltugai. **26**
EZEN Ooriin nuur tsaraig cham uruu orgon, chamd amar amgalang ogoh
boltugai»" hemeen hel. **27** Tiinhuu ted Minii neriig Izrailiin hovguudiin
deer duudah bogood tegehed Bi tedniig yerooh bolno gev.

Toollogo 7

7:1 Mosye asryg bosgoj duussan ter odroo tuuniig toslon, buh tavilga,
tahilyn shiree bolon tuunii buh heregseltei ni hamt tuuniig ariusgasan yum.
Ter bas tedgeeriig tosolj, ariusgav. **2** Tegeed Izrailiin udirdagchid boloh
etsguudiin buluudiin terguulegchid tahilyg orgov. (Ted bol ovguudyn
udirdagchid baisan bogood toologdson humuusiig ted terguulj bailaa). **3**
Ted oorsdiin tahilyg EZENii omno avchirsan ni hoyor udirdagchiin dund
neg tereg, hun tus burd neg uher buyuu zurgaan buheegtei tereg, arvan
hoyor uher bolov. Tedgeeriig asryn omno avchrav. **4** Tegtel EZEN
Mosyetei yarin, aildahdaa — **5** Edgeer zuilsiig hurlyn maihny uilchleld
hereglehiin tuld tednees huleen av. Tedgeeriig chi lyevichuuded,
uilchleliinh ni daguu hun burd ogogtun gelee. **6** Tiimees Mosye teregnuud
bolon uhruudiig avch, tedgeeriig lyevichuuded ogov. **7** Gyershony
hovguuded tednii uilchleliinh ni daguu hoyor tereg, dorvon uhriig ogson
bogood **8** Myerariin hovguuded uilchleliinh ni daguu dorvon tereg, naiman
uhriig ogchee. Ted tahilch Aarony huu Itamaryn udirdlagan door baidag
bailaa. **9** Harin Kohatyn hovguuded tereer yuug ch ogsongui. Uchir ni ted
moron deeree ariun zuilsiig avch yavah uilchleliig hiideg baiv. **10** Tahilyn
shireeg tosolson odor udirdagchid uund zoriulaltyn tahilyg orgov. Tiinhuu
udirdagchid tahilyn shireenii omno tahilaa orgov. **11** Tegehed EZEN
Mosyed — Tahilyn shireenii zoriulaltand odor bur neg udirdagch tahilaa
avchran, ted tahiluudaa orgog gev. **12** Anhny odor orgoloo avchirsan
negen bol Iuda ovgiin Amminadabyn huu Nahshon baiv. **13** Tuunii orgol ni
ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei neg
mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood
tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren
baiv. **14** Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **15**

shataalt tahild zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **16**
nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, **17** eviin tahilyn orgold zoriulan
hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni
Amminadabyn huu Nahshony orgol baiv. **18** Hoyor dahi odor ni Issaharyn
udirdagch Zuaryn huu Nyetanyel orgol avchrav. **19** Tuunii avchirsan orgol
ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei neg
mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood
tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren
baiv. **20** Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **21**
shataalt tahild zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **22**
nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, **23** eviin tahilyn orgold zoriulan
hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni
Zuaryn huu Nyetanyelyn orgol baiv. **24** Gurav dahi odor ni Zyebuluny
hovguudiin udirdagch Hyelony huu Yeliab baiv. **25** Tuunii orgol ni ariun
gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei neg mongon
tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood tedgeeriin ali ali
ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren baiv. **26** Bas
duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **27** shataalt tahild
zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **28** nugliin tolooh
tahild zoriulan neg uhna, **29** eviin tahilyn orgodd zoriulan hoyor uher,
tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni Hyelony
huu Yeliabyn orgol baiv. **30** Dorov deh odor ni Ryeubyenii hovguudiin
udirdagch, Shyedyeuryn huu Yelizur baiv. **31** Tuunii orgol ni ariun gazryn
shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei neg mongon tavag,
dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood tedgeeriin ali ali ni
ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren baiv. **32** Bas
duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **33** shataalt tahild
zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **34** nugliin tolooh
tahild zoriulan neg uhna, **35** eviin tahilyn orgold zoriulan hoyor uher, tavan
huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni Shyedyeuryn huu
Yelizuryn orgol baiv. **36** Tav dahi odor ni Simyeony huuhduudiin
udirdagch, Zurishaddain huu Shyelumiyel baiv. **37** Tuunii orgol ni ariun
gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei neg mongon

tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood tedgeeriin ali ali
ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren baiv. **38** Bas
duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **39** shataalt tahidd
zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **40** nugliin tolooh
tahidd zoriulan neg uhna, **41** eviin tahilyn orgold zoriulan hoyor uher,
tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni
Zurishaddain huu Shyelumiyeliin orgol baiv. **42** Zurgaa dahi odor ni
Gadyn hovguudiin udirdagch, Dyeuyeliin huu Yeliasaf baiv. **43** Tuunii
orgol ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei
neg mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood
tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren
baiv. **44** Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **45**
shataalt tahild zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **46**
nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, **47** eviin tahilyn orgold zoriulan
hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni
Dyeuyeliin huu Yeliasafyn orgol baiv. **48** Doloo dahi odor ni Yefraimyn
hovguudiin udirdagch, Ammihudyn huu Yelishama baiv. **49** Tuunii orgol
ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin jintei neg
mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan bogood
tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain gurilaar duuren
baiv. **50** Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan boipor neg, **51**
shataalt tahild zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er hurga, **52**
nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, **53** eviin tahilyn orgold zoriulan
hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga bailaa. Ene ni
Ammihudyn huu Yelishamagiin orgol baiv. **54** Naim dahi odor
Manassyegiin hovguudiin udirdagch, Pyedahzuryn huu Gamaliyel baiv. **55**
Tuunii orgol ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin
shyekyeliin jintei neg mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh
baisan bogood tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain
gurilaar duuren baiv. **56** Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan
boipor neg, **57** shataalt tahild zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er
hurga, **58** nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, **59** eviin tahilyn orgodd
zoriulan hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga

bailaa. Ene ni Pyedahzuryn huu Gamaliyelyn orgol baiv. 60 Yes deh odor
ni Byeniaminy hovguudiin udirdagch, Gidyeoniin huu Abidan baiv. 61
Tuunii orgol ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin
shyekyeliin jintei neg mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh
baisan bogood tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain
gurilaar duuren baiv. 62 Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan
boipor neg, 63 shataalt tahild zoriulan neg buh, neg huts, neg nastai neg er
hurga, 64 nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, 65 eviin tahilyn orgodd
zoriulan hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga
bailaa Ene ni Gidyeoniin huu Abidany orgol baiv. 66 Arav dahi odor ni
Dany hovguudiin udirdagch, Ammishaddain huu Ahiyezyer baisan. 67
Tuunii orgol ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin
shyekyeliin jintei neg mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh
baisan bogood tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain
gurilaar duuren baiv. 68 Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan
boipor neg, 69 shataalt tahild zoriulan neg buh, neg honi, neg nastai neg er
hurga, 70 nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, 71 eviin tahilyn orgodd
zoriulan hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er hurga
bailaa. Ene ni Ammishaddain huu Ahiyezyeriin orgol baiv. 72 Arvan neg
deh odor ni Ashyeryn hovguudiin udirdagch, Ohrany huu Pagiyel baiv. 73
tuunii orgol ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin shyekyeliin
jintei neg mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh baisan
bogood tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain
gurilaar duuren baiv. 74 Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan
boipor neg, 75 shataalt tahild zoriulan neg uher, neg honi, neg nastai neg
er hurga, 76 nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, 77 eviin tahilyn
orgold zoriulan hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er
hurga bailaa. Ene ni Ohrany huu Pagiyelyn orgol baiv. 78 Arvan hoyor
dahi odor ni Naftaliin hovguudiin udirdagch, Yenany huu Ahira baiv. 79
Tuunii orgol ni ariun gazryn shyekyeliin daguu neg zuun guchin
shyekyeliin jintei neg mongon tavag, dalan shyekyeliin neg mongon tagsh
baisan bogood tedgeeriin ali ali ni ideen orgold zoriulan tostoi holison sain
gurilaar duuren baiv. 80 Bas duuren utlagatai arvan shyekyeliin altan

boipor neg, **81** shataalt tahild zoriulan neg uher, neg honi, neg nastai neg
er hurga, **82** nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhna, **83** eviin tahilyn
orgold zoriulan hoyor uher, tavan huts, tavan uhna, neg nastai tavan er
hurga bailaa. Ene ni Yenany huu Ahiragiin orgol baiv. **84** Edgeer ni tahilyn
shireeg tosolson odor, Izrailiin udirdagchdaas uund orgoson zoriulaltyn
tahil bailaa. Uund: arvan hoyor mongon tavag, arvan hoyormongon tagsh,
arvan hoyor altan boipor, **85** mongon tavag buriin jin ni neg zuun guchin
shyekyel bogood tagsh bur ni dalan shyekyel baiv. Buh mongon heregsel
ni ariun gazryn shyekyeliin daguu hoyor myanga dorvon zuun shyekyel
bailaa. **86** Duuren utlagatai arvan hoyor altan boiporyn jin ni ariun gazryn
shyekyeliin daguu tus bur arvan shyekyel bogood boiporuudyn buh alt ni
zuun horin shyekyel bailaa. **87** Shataalt tahild zoriulsan buh uher ni arvan
hoyor buh bogood arvan hoyor huts, neg nastai arvan hoyor er hurga ideen
orgoluudiinhee hamt, nugliin tolooh tahild zoriulsan arvan hoyor uhna, **88**
eviin tahilyn orgold zoriulsan buh uher ni horin dorvon buh bogood jaran
huts, jaran uhna, neg nastai jaran er hurga bailaa. Ene ni tahilyn shireeg
tosolsny daraa tuund orgoh zoriulaltyn tahil baiv. **89** Mosye Tuuntei
yarihaar hurlyn maihand orohod, gerchleliin avdran deer baisan orshooliin
suudlyn deerees, hoyor hyerubyn dundaas oortei ni yarih duug ter sonsov.
Tiinhuu Ter tuuntei yarilaa.

Toollogo 8

8:1 Tegehed EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — **2** Aarontai yarin, tuund
"Chamaig denluunuudiig bairluulan asaahad doloon denluu ni denluunii
suuriin omnohiig gereltuulne" hemeen hel gev. **3** Aaron tiinhuu hiij,
Mosyed EZENii tushaasan yosoor denluunii suuriin omnohiig
gereltuuleheer denluunuudiig asaav. **4** Denluunii suuriin uran hiits ni gevel
altyg davtaj hiisen ajil bailaa. Suuriasaa tsetsguudiig ni hurtel davtaj hiisen
baiv. Mosyed EZENii uzuulsen zagvaryn daguu ter denluunii suuriig hiisen
bilee. **5** EZEN Mosyetei dahin yarin, aildahdaa — **6** Izrailiin hovguudiin
dundaas lyevichuudiig avch, tedniig tseverle. **7** Tedniig tseverlehiin tuld
uuniig chi tedend hiigtun. Tednii deer tsevershuulegch usyg tsats. Ted buh

biyeiinhee hamag usiig tongorgoor husaj, huvtsasnuudaa ugaag. Tegeed
ted tsever bolno. 8 Tegeed tedneer neg buhyg, tostoi holison sain gurilan
ideen orgoliinh ni hamt avahuulah yostoi. Hoyor dahi buhyg chi nugliin
tolooh tahild zoriulan avagtun. 9 Chi lyevichuudiig hurlyn maihny omno
avchragtun. Mon Izrailiin hovguudiin buh chuulganyg tsugluulan, 10
lyevichuudiig EZENii omno avchir. Izrailiin hovguud lyevichuudiin deer
garaa tavih yostoi. 11 Tzteed EZENii uilchleliig guitsetgeheer
beltgegdehiin tudd lyevichuudiig Izrailiin hovguudiin dundaas dallah orgol
bolgon Aaron tedniig EZENii omno avchirna. 12 Tegeed lyevichuud
buhnuudyn tolgoin deer garaa tavisny daraa, lyevichuudiin toloo
evleruulliig hiihiin tuld negiig ni nutliin tolooh tahil bolgon, nogoog ni
shataalt tahil bolgon EZENd orgogtun. 13 Chi mon lyevichuudiig Aaron
bolon tuunii hovguudiin omno zogsooj tedniig EZENd dallah orgol bolgon
avchir. 14 Ingej chi lyevichuudiig Izrailiin hovguudiin dundaas tusgaarlah
ba lyevichuud Miniih bolno. 15 Uunii daraa lyevichuud hurlyn maihand
uilchleliig hiiheer orj boloh boloi. Harin chi tedniig tseverlen, tedniig
dallah orgol bolgon avchrah yostoi. 16 Uchir ni ted Izrailiin hovguudiin
dundaas Nadad buhleeree ogogdson boloi. Umaig anh neegch uugan buriin
orond, Izrailiin buh hovguudiin uugan torogsdiin orond Bi tedniig Oortoo
avsan. 17 Uchir ni Izrailiin hovguudiin dundah hun, malyn dotorh alivaa
uugan torogsod ni Miniih. Yegipyetiin nutagt buh uutan torogsdiig Bi
ustgasan ter odor Bi tedniig Oortoo ariusgasan boloi. 18 Harin Bi Izrailiin
hovguudiin dundah alivaa uugan torogsdiin orond lyevichuudiig avsan. 19
Hurlyn maihand Izrailiin hovguudiin uilchleliig guitsetguuleheer, Izrailiin
hovguudiin omnoos evleruulliig hiilgeheer Bi lyevichuudiig Izrailiin
hovguudiin dundaas avan, Aaron bolon tuunii hovguuded beleg bolgon
ogson boloi. Ingesneer Izrailiin hovguud ariun gazart oirton ochsonoos bolj
Izrailiin hovguudiin dund gai gamshig uchrahgui baih yum gelee. 20
Mosye, Aaron bolon Izrailiin hovguudiin buh chuulgan lyevichuuded
tiinhuu uildlee. Lyevichuudiin talaar EZENii Mosyed tushaasan buhnii
daguu Izrailiin hovguud tedend tiinhuu hiiv. 21 Lyevichuud bas oorsdiigoo
nuglees tsevershuulen, huvtssaa ugaajee. Aaron tedniig EZENii omno
dallah orgol bolgon avchrav. Aaron tedniig tseverlehiin tuld tednii toloo

evleruulliig hiilee. 22 Uunii daraa Aaron bolon tuunii hovguudiin omno
hurlyn maihand uilchlelee hiiheer lyevichuud dotogsh orov. Lyevichuudiin
tuhaid EZENii Mosyed tushaasan yosoor ted uildev. 23 EZEN Mosyetei
yarin, aildahdaa — 24 Ene bol lyevichuuded hamaarah zuil bogood horin
tav bolon tuunees deesh nasnyhan hurlyn maihand uilchleliin ajlyg
guitsetgeheer oroh yostoi. 25 Gevch tavin nas hureed ted uilchleliin ajlaas
choloologdoh ba tsaashid ajillaj bolohgui. 26 Hediigeer ted duu nartaa
hurlyn maihand uurgee sahihad ni tusalj boloh bolovch oorsdoo yamar ch
ajil hiij bolohgui. Lyevichuuded tednii uuregtei holbogduulan iinhuu
hiigtun gev.

Toollogo 9

9:1 Tedniig Yegipyetiin nutgaas garsny daraa hoyor dahi jiliin ehnii sard
Sinain tsold EZEN Mosyetei ingej yarin, aildahdaa — 2 Izrailiin
hovguudeer Deeguur Ongoroh bayaryg togtoogdson tsagt ni sahiul. 3 Ene
saryn arvan dorovnii odor, udshiin buriigeer ta nar uuniig togtoogdson
tsagt ni sahigtun. Ta nar uuniig buh togtooluud, buh zarliguudynh ni daguu
sahigtun gelee. 4 TiimeesMosye Izrailiin hovguuded Deeguur Ongoroh
bayaryg sahihyg helev. 5 Ted Deeguur Ongoroh bayaryg Sinain tsold ehnii
sard, ter saryn arvan dorovnii odor, udshiin buriigeer sahiv. Mosyed
EZENii tushaasan buhnii daguu, tiinhuu Izrailiin hovguud hiiv. 6 Gevch
uhsen hunees bolj buzartsan heseg hun tend baisan tul ted ter odor
Deeguur Ongoroh bayaryg sahij chadsangui. Tiimees ted ter odor Mosye,
Aaron naryn omno ireed, 7 tuund — Hediigeer bid uhsen hunees bolj
buzartsan bolovch yaagaad Izrailiin hovguudiin dotor togtoogdson tsagt ni
EZENii orgoliig avchrahyg bidend horiglov? hemeev. 8 Mosye tedend —
Hulee. Ta naryn talaar EZEN yuu tushaahyg bi sonsyo gev. 9 Tegehed
EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 10 Izrailiin hovguudtei yarin "Herev
ta naryn, esvel ur udmyn chini hen negen ni uhsen hunees bolj buzar bolbol,
esvel holyn ayand yavj baival, ter hun EZENd Deeguur Ongoroh bayaryg
sahij bolno. 11 Hoyordugaar saryn arvan dorovnii odriin udshiin buriigeer
ted tuuniig sahih yostoi. Ted uuniig isgeegui talh bolon gashuun nogootoi

hamt ideh boloi. 12 Ted ogloo boltol uunees yuut ch uldeeh yosgui
bogood mon yasyg ni ch hugalj bolohgui. Deeguur Ongoroh bayaryn buh
togtoolyn daguu ted tuuniig sahih yostoi. 13 Gevch tsever baigaa
bolonholyn ayand yavaagui atlaa Deeguur Ongoroh bayaryg sahihaas
tatgalzah hun baih avaas ter hun EZENii tahilyg togtoogdson tsagt ni
orgoogui tul ooriin ard olnoos taslagdah bolno. Ter hun ooriin nugliig
uureh yostoi. 14 Herev hariin hun ta naryn dund baigaad Deeguur
Ongoroh bayaryn togtool, zarligiinh ni daguu EZENd Deeguur Ongoroh
bayaryg sahih avaas, ter ch ingej hiih yostoi. Hariin hund bolon nutgiin
uuguul hund ta nar neg zarligtai baih yostoi" hemeen hel gelee. 15 Asryg
bosgoson ter odor gerchleliin maihan buyuu asryg uul burhej, udshees
ogloo hurtel ter ni asryn deer gal met uzegdev. 16 Tiinhuu ene ni urgeljlen,
odor ni uul tuuniig burhej, shono ni gal met uzegdej bailaa. 17 Asryn
deerees uul deeshleh burd uunii daraa Izrailiin hovguud hodlon, uul doosh
buusan gazart Izrailiin hovguud buudallaj baiv. 18 EZENii tushaalaar
Izrailiin hovguud hodlon, EZENii tushaalaar ted buudallan, uul asryn deer
togton baih uyed ted buudallan ulddeg bailaa. 19 Uul asryn deer olon
honogoor saatan horogdohod ch Izrailiin hovguud EZENii zahiramjiig
sahin, hodoldoggui baiv. 20 Herev zarim uyed uul asryn deer hed
honogoor saatah avaas, EZENii tushaalyn daguu ted buudallan ulddeg
baiv. Tegeed EZENii tushaalyn daguu ted hodoldog bailaa. 21 Herev
zarim uyed uul udshees ogloo boltol saatan, ogloo ni uul deeshleh
avaasted hodoldog baiv. Esvel odroor ba shonoor togtoj baisan uul
deeshleh avaas ter uyed ted hodoldog baiv. 22 Hoyor odroor, saraar, esvel
jileer ch uul asryn deer saatan, tuunii deer uldsen ch Izrailiin hovguud
buudallan ulddeg bogood hododdoggui bailaa. Harin tuuniig orgogdoh
uyed ted hodoldog bailaa. 23 EZENii tushaalaar ted buudallaj, EZENii
tushaalaar ted hodolj, Mosyegeer damjuulsan EZENii tushaalyn daguu
EZENii zahiramjiig ted sahij bailaa.

Toollogo 10

10:1 EZEN Mosyetei tsaash ni yarin, aildahdaa — 2 Oortoo hoyor

mongon bureeg hiigtun. Chi tedgeeriig davtaj hiih yostoi. Chuulganyg
duudan tsugluulahad bolon huarang hodolgon nuulgehed chi tedgeeriig
ashiglah boloi. 3 Hoyoulang ni uleehed buh chuulgan hurlyn maihny uuden
deer cham uruu tsuglah yostoi. 4 Harin negiig ni uleehed Izrailiin
bulguudiin terguulegchid buyuu udirdagchid chinii omno tsuglah ajguu. 5
Harin chamaig tutshuuriin dohiog uleehed zuun tald buudallasan
huaranguud hodlon nuuh yostoi. 6 Chamaig tugshuuriin dohiog hoyor dahi
udaa uleehed omno tald buudallasan huaranguud hodlon nuuh bogood
tedniig hodolgon nuulgehiin tuld tugshuuriin dohiog uleeh ajguu. 7 Harin
chuulganyg tsutluulahdaa chi tugshuuriin dohioguigeer uleegtun. 8
Tuunees gadna, Aarony tahilch hovguud bureenuudiig uleeh bogood ene
niuyees uyed chamd urgeljiin togtool boloh boltugai. 9 Cham uruu dovtloh
ostnii esreg ooriin nutagt daind yavahdaa chi ooriin Burhan EZENii omno
dursagdahyn tuld, daisnuudaasaa avragdahyn tuld bureenuudiig
tugshuuriin dohiogoor uleegtun. 10 Mon bayarlan bayasah odort,
togtoogdson nair naadmuudad saryn ehnii odort chi shataalt tahiluudynhaa
deer, eviin tahiluudynhaa orgoluud deer bureenuudiig uleeh yostoi.
Tedgeer ni chinii Burhany omno ta naryn sanuulga met baih ajguu. Bi bol
ta naryn Burhan EZEN mon gelee. 11 Hoyor dahi jiliin hoyordugaar sard,
ug saryn horind gerchleliin asryn deerees uul orgogdson bogood 12
Izrailiin hovguud Sinain tsoloos ayand garch hodoltsgoov. Daraa ni uul
Parany tsold buuj togtov. 13 Iinhuu Mosyegeer damjuulsan EZENii
tushaalyn daguu ted anh udaa nuulee. 14 Ehend Iudagiin hovguudiin
huarangiin tug ni tednii tsergiin buleglelиin daguu, oorsdiin tsergiin
zahiragch, Amminadabyn huu Nahshontai hamt, 15 Issaharyn hovguudiin
ovgiin tsergiin zahiragch, Zuaryn huu Nyetanyeltai hamt, 16 Zyebuluny
hovguudiin ovgiin tsergiin zahiragch, Hyelony huu Yeliabtai hamt hodlov.
17 Daraa ni asryg buulgasan bogood asryg avch yavj baisan Gyershony
hovguud bolon Myerariin hovguud hodlov. 18 Daraa ni Ryeubyenii
huarangiin tut ni tedniitsergiin bulegleluudiin daguu, oorsdiin tsergiin
zahiragch, Shyedyeuryn huu Yelizurtai hamt, 19 Simyeony hovguudiin
ovgiin tsergiin zahiragch, Zurishaddain huu Shyelumiyeltei hamt, 20
Gadyn hovguudiin ovgiin tsergiin zahiragch, Dyeuyeliin huu Yeliasaftai

hamt hodlvv. **21** Daraa ni kohatchuud ariun zuilsiig avch hodolson bogood
tedniig hurch ochihoos omno asar bosgogdson bailaa. **22** Daraa ni
Yefraimyn hovguudiin huarangiin tug ni tednii tsergiin buleglеluudiin
daguu oorsdiin tsergiin zahiragch, Ammihudyn huu Yelishamatai hamt, **23**
Manassyegiin hovguudiin ovgiin tsergiin zahiragch, Pyedahzuryn huu
Gamaliyeltai hamt, **24** Byeniaminy hovguudiin ovgiin tsergiin zahiragch,
Gidyeoniin huu Abidantai hamt hodlov. **25** Daraa ni buh huaranguudyn
tolooh aryn hamgaalalt boloh Dany hovguudiin huarangiin tug ni tednii
tsergiin buleglеluudiin daguu oorsdiin tsergiin zahiragch, Ammishaddain
huu Ahiyezyertei hamt, **26** mon Ashyeryn hovguudiin ovgiin tsergiin
terguun boloh Ohrany huu Pagiyeltai hamt, **27** Naftaliin hovguudiin ovgiin
tsergiin zahiragch, Yenany huu Ahiratai hamt hodlov. **28** Ene bol tsergiin
buleglеluudiin daguu hodloh Izrailiin hovguudiin jagsaalyn daraalal bailaa.
29 Daraa ni Mosye ooriin hadam etseg, midian hun Ryeuyeliin huu
Hobabd — "Bi uuniig ta nart ogoh bolno" gej EZENii aildsan ter gazar
uruu bid nuuj yavna. Bidentei hamt yavagtun. EZEN Izrailiin talaar sainyg
amlasan tul bid tand sainyg hiih bolno gev. **30** Gevch ter Mosyed — Bi
yavahgui. Harin bi ooriin nutag, torol sadan uruugaa yavna gev. **31** Tegtel
ter — Bidniig buu orhioch. Bidniig tsold haana buudallah yostoig ta
medeh uchraas ta bidend nud met baih bolno. **32** Yosoor bolj, herev ta
bidentei hamt yavah avaas bidnii toloo EZENii hiih alivaa sainyg bid tany
toloo hiih bolno gev. **33** Iinhuu gurvan honogiin ayanaar ted EZENii
uulaas hodlon yavsan bogood tedend amrah gazryg olohoor tednii urd tald
gurvan odriin turshid EZENii gereenii avdar yavav. **34** Tedniig huarangaas
hodloh uyed, EZENii uul odroor tednii deer baiv. **35** Avdryg hodloh uyed
Mosye — EZEN, bosooch! Tany daisnuud butran tarj, Tanyg uzen
yadagchid ni Tany omnoos zugtah boltugai gej helev. **36** Amrah bolohod
tereer — EZEN, Ta Izrailiin ui tumen myangatuuddaa ireech gej helev.

Toollogo 11

11:1 Ard tumen EZENii chihend gai zovlongoos bolj gomdollogsodtoi
adil bolov. EZEN uuniig sonsmoshch Tuunii uur hilen durelzsen ba

EZENii gal tednii dund shatan, huarangiin zarim zah hayaag shataav. 2
Ard tumen Mosye uruu hashhirahad, Mosye EZENd zalbirsan bogood gal
untrav. 3 EZENii gal tednii dund shatsan uchir ug gazryn ner ni Tabyera
hemeen duudagdah boljee. 4 Tednii dund baisan holildson humuus denduu
shunahairch, mon Izrailiin hovguud ch dahin uilj — Hen bidend ideh
mahyg ogoh ve? 5 Bid Yegipyetiin nutagt uneguigeer idej dassan zagas,
orgost hemh, tarvas, zerleg songino, songino, sarmisyg sanagalzaj baina. 6
Harin odoo bidend ideh dur alga. Ene mannagaas ondoo harah yum end
yuu ch alga getsgeev.7 Manna ni koriandryn urtei adil bogood bdyellium
adiltorhtei baiv. 8 Ard tumen ergen toirond yavan, tuuniig tuuj, teermiin
hoyor chuluuny hoorond hiij nuntaglan, esvel uurand nudeed, togoond
butsalgan tuugeer boov hiideg bailaa. Tuunii amt ni tostoi jignesen boovny
amttai adil bailaa. 9 Shonoor huarand shuuder unahad manna tuuntei hamt
unadag bailaa. 10 Ard olon oorsdiin urguud dayaar, hun bur maihnyhaa
uudend uilan baihyg Mosye sonsov. EZENii uur hilen ihed durelzen baisan
ba Mosyed taalagdahgui bailaa. 11 Tiinhuu Mosye EZENdhandan — Ta
Ooriin zartsdaa yuund iim hatuu handsan be? Yaagaad bi Tany melmiid
taallyg es olon, yuund Ta ene buh ard tumnii achaag nad deer tohson yum
be? 12 Ene buh ardtumniig olj teesen negen ni bi baisan gej uu? Ta nadad
"Hohuul nyalh huuhdiig asrah hun met tedniig ooriin tseejindee teverch,
ovog deedest ni Tany amlasan gazar uruu avch yavagtun" hemeen
heleheer tedniig toruulsen negen ni bi baisan gej uu? 13 Ene buh ard
tumend ogoh mahyg bi haanaas oloh ve?" Bidend ideh mah ogooch"
hemeen ted minii omno uilj baina. 14 Bi gantsaaraa ene buh ard tumniig
avch yavah chadvargui yum. Uchir ni nadad ene het hund baina. 15
Tiimees herev Ta nadad ingej handah gej baigaa bol, herev bi Tany
melmiid taallyg olson bol namaig negmoson alaach. Muug mini buu
uzuuleech gelee. 16 Tiimees EZEN Mosyed — Ard tumnii ahmaduud
bolood tednii terguulegchid hemeen chinii meddeg, Izrailiin ahmaduudaas
dalan huniig Minii toloo tsutluulan, tedniig hurlyn maihan uruu avchirj,
tend oorteigoo hamt zogsoo. 17 Daraa ni Bi doosh buun irj, tend chamtai
yarih bolno. Chinii deer bui Sunsiig Bi avan, tednii deer tavih bolno. Ted
ard tumnii achaag chamtai hamt uureltseh boloi. Ingesneer chi uuniig

gantsaaraa uurehgui bolno. 18 Ard olond handan "Margaashiin toloo
oorsdiigoo ariusga. Ta nar mah ideh bolno. Uchir ni ta nar EZENii chihend
uilan «Hen negen bidend ideh mahyg ogoosei! Bid Yegipyeted saihan
baisan» gej baisan. Tiimees EZEN ta nart mah ogno. Ta nar ideh bolno. 19
Ta nar neg odor ch bish, hoyor odor chbish, tavan odor ch bish, arvan
odor ch bish, horin odor ch bish, 20 harin hamryn chini nuheer tsuhuih
hurtel, zevuun muuhai sanagdah hurtlee buten sar uuniig ideh bolno. Uchir
ni oorsdiin chini dund bui EZENiig ta nar eserguutsej, Tuunii omno uilan
«Bid yer ni yuund Yegipyetiig orhiv?» hemeesen" gej hel gev. 21 Harin
Mosye — Minii dund ni bui ard tumen zurgaan zuun myangan yavgan
huntei atal "Bi tedend buten sar ideh mahyg ogoh bolno" hemeen Ta
aildav. 22 Tedend hangalttai baihaar tednii toloo honin sureg bolon uher
sureg nyadlah bolj baina uu? Esvel tedend hangalttai baihaar tednii toloo
dalain buh zagas hamtdaa tsugluulagdah bolj baina uu? gev. 23 EZEN
Mosyed handan — EZENii huch hyazgaartai yuu? Minii ug chamd biyeleh
uu, ugui yuu gedgiig odoo chi uzeh bolno gej aildav. 24 Tiinhuu Mosye
garch, ard olond EZENii ugsiig helev. Mon tereer ard olny ahmaduudyn
dalan huniig tsugluulaad, maihnyg toiruulan zogsoov. 25 Daraa ni EZEN
uulen dotor doosh buun irj, tuuntei yariv. Mosyegiin deer baisan Sunsiig
Ter avan, dalan ahmad deer bairluulav. Suns tednii deer orshihod ted esh
uzuultsgeev. Gevch ted dahin uuniig uildsengui. 26 Gevch hoyor hun
huarand uldsen baijee. Negiinh ni neriig Yeldad, nogoogiinh ni neriig
Myedad gedeg baiv. Suns tednii deer orshiv (ted burtgegdsen humuusiin
dund baisan bolovch maihan uruu ochoogui baiv). Ted buudald esh
uzuultsgeev. 27 Tegtel neg zaluu hun guin, Mosyed handan — Yeldad,
Myedad nar huarand esh uzuulj baina gev. 28 Zaluu nasnaasaa Mosyegiin
zarts baisan Nuny huu Ioshua ni — Mosye, ezen mini, tedniig boliulaach
gev. 29 Harin Mosye tuund — Chi minii omnoos hardaj baina uu? EZENii
buh ard tumen esh uzuulegchid baigaad EZEN tednii deer Ooriin Sunsiig
tavidag ch boloosoi hemeen helev. 30 Tegeed Mosye bolon Izrailiin
ahmaduud huaran uruu butsav. 31 Tend EZENees salhi garan, dalaigaas
bodno shuvuudyg avchran, tedgeeriig huarangiin derged, huarangiin ergen
toirond naad taldaa neg odor orchmyn ayany zaind, nogoo taldaa neg odor

orchmyn ayany zaind, gazryn gadarguu deer hoyor tohoi orchim zuzaan
boltol unagav. 32 Ard olon buten odor, buten shono, mon daraagiin buten
odriig zartsuulan bodno shuvuudyg tsugluulav. (Hamgiin baga tsutluulsan
negen ni arvan homyeryg tsugluulsan bailaa.) Ted oorsoddoo zoriulan
tedgeeriig huarangiin buh ergen toirond taraan delgev. 33 Mah ni tednii
shuden zavsar baih zuur, zajlahaas ni ch omno EZENii uur hilen ard olny
esreg durelzsen bailaa. EZEN ard olnyg mash hund gamshgaar tsohiv. 34
Tiimees ug gazryn ner ni Kibrothattaava hemeen duudagdsan. Uchir ni
tedshunaltai baisan humuusiig tend orshuulsan bailaa. 35 Kibrothattaavaas
ard olon Hazyerot uruu hodlon nuuj, tendee uldev.

Toollogo 12

12:1 Daraa ni Miriam, Aaron nar Mosyegiin gerlesen Kush emegtein
ulmaas tuunii esreg yaria garav. (Yaagaad gevel Mosye Kush emegteitei
gerlesen bailaa). 2 Ted — EZEN uneheer zovhon Mosyegeer damjuulan
yarisan gej uu? Ter bidneer ch gesen damjuulan yariagui yuu? gehed
EZEN uuniig sonsov. 3 (Mosye gegch hun delhiin gadarguu deerh yamar
ch hunees iluugeer mash daruu bailaa.) 4 Genet EZEN Mosye, Aaron ba
Miriam nart handan — Ta gurav hurlyn maihan uruu hurch ir gej aildav.
Tiimees ter gurav hurch irlee. 5 Daraa ni EZEN uulen bagana dotor doosh
buuj, maihny uuden deer zogsov. Tereer Aaron, Miriam naryg duudav. Ter
hoyoryg uragsh garahad 6 Ter — Ugiig mini odoo sons. Herev ta naryn
dund esh uzuulegch baival EZEN Bi Ooriigoo tuund uzegdleer meduuleh
bolno. Bi tuuntei zuudend ni yarih bolno. 7 Minii zarts Mosyegiin huvid
tiim bish bogood ter Minii buhii l gert itgemjit bilee. 8 Tuuntei Bi am dadd
hellegeer bish, harin bur ilen dalangui amaaraa yaridag bogood ter EZENii
helber dursiig hardag. Tegtel ta nar yuund Minii zarts Mosyegiin esreg
yarihdaa emeesengui ve? gelee. 9 Tiinhuu tednii esreg EZENii uur hilen
shataj, Ter salan yavav. 10 Harin uul maihny deerees salan yavahad,
haragtun, Miriam ni tsas met tsagaan, uyaman ovchtei bolov. Aaronyg
Miriam URUU ergehed, haragtun, ter uyaman ovchtei bolson baiv. 11
Daraa ni Aaron Mosyed handan — Oo, ezen mini, bi tanaas guiya. Bidnii

munhgaar uilden, nugel uildsen enehuu nugliig bidend buu tohooch. 12
Tuuniig ehiinhee hevliigees garahdaa hagas mah ni omhorson uhsen
negentei adil buu bolgooch gev. 13 Mosye EZEN uruu hashhiran —
Burhan, tuuniig edgeegeech, bi zalbirch baina! hemeev. 14 Gevch EZEN
Mosyed — Herev etseg ni tuuniig nuur uruu ni nulimsan bol ter ooriin
ichguuriig doloo honogiin tursh uurehgui baisan gej uu? Tuuniig doloo
honogiin tursh huarangiin gadna hori. Uunii daraa tuuniig dahin huleen
avah yum hemeev. 15 Tiinhuu Miriam doloo honogiin tursh huarangiin
gadna horigdson bogood tuuniig dahin huleej avahaas naash ard olon
nuusengui. 16 Uunii daraa harin ard olon Hazyerotaas nuuj, Parany tsold
buudallav.

Toollogo 13

13:1 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 2 Izrailiin hovguuded
Minii ogoh gej bui Kanaan nutgiig tanduulahaar ooriinhoo toloo humuusiig
ilgee. Tednii etsguudiin ovog burees, tednii dund udirdagch boloh hun
buriig chi ilgeegtun gev. 3 Tiimees Mosye Izrailiin hovguudiin
terguulegchid boloh tedgeer buh huniig EZENii tushaalaar Parany tsoloos
ilgeelee. 4 Tedgeeriin ners ni ene baiv. Ryeubyen ovgoos Zakkuryn huu
Shammua, 5 Simyeon ovgoos Horiin huu Shafat, 6 Iuda ovgoos
Iyefunnyegiin huu Kalyeb, 7 Issahar ovgoos Iosyefyn huu Igal, 8 Yefraim
ovgoos Nuny huu Hoshyea, 9 Byeniamin ovgoos Rafugiin huu Palti, 10
Zyebulun ovgoos Sodiin huu Gaddiyel, 11 Iosyefyn ovgoos, Manassye
ovgoos Susigiin huu Gaddi, 12 Dan ovgoos Gyemalligiin huu Ammiyel, 13
Ashyer ovgoos Mihayelyn huu Syetur, 14 Naftali ovgoos Vofsiin huu
Nahbi, 15 Gad ovgoos Mahiin huu Gyeuyel nar bailaa. 16 Edgeer ni ug
nutgiig tanduulahaar Mosyegiin ilgeesen humuusiin ners ajguu. Harin Nuny
huu Hoshyeag Ioshua hemeen Mosye nerlev. 17 Mosye tedniig Kanaan
nutgiig tanduulahaar ilgeehdee tedend — Tiishee Nyegyev uruu ogson
yav. Daraa ni uularhag nutag uruu ogsoj och. 18 Ter nutag yamarhuu
bolohyg, tend amidarch bui ard olon ni huchtei yuu, doroi yuu, ted tsoon
uu, esvel olon uu gedgiig med. 19 Tednii amidarch bui nutag ni

yamarboloh, ene ni sain uu, esvel muu yuu? Tednii amidardag hotuud ni
yamar boloh, tedgeer ni zadgai huaranguud shig uu, esvel behlelttei yuu?
20 Gazar ni yamar boloh, urjil shimtei yuu esvel tarchig uu? Tend modtoi
yuu, esvel ugui yuu? Daraa ni ug nutgiin ur jimsnees avchrahyg hicheegtun
gelee. Ene uye ni usan uzmiin ehnii bolovsroh tsag bailaa. 21 Tiinhuu ted
ogson yavj, Zinii tsoloos Lyebohamat dahi Ryehobyg hurtelh nutgiig
tandav. 22 Ted Nyegyev uruu ogson yavahdaa Anakiin ur udam boloh
Ahiman, Shyeshai, Talmai naryn baisan Hyebrond hurch irev. (Hyebron ni
Yegipyet deh Zoanaas doloon jiliin omno barigdsan baiv.) 23 Daraa ni ted
Yeshkolyn hondiid irj, tendees usan uzmiin gants hongortsog buhii
mochriig ogtlon avchee. Ted tuuniig hoyor hunii hoorond damjlah
damnuurgan deer heseg anar bolon injriin hamt tavin avch yavav. 24
Izrailiin hovguudiin tendees ogtolj avsan hongortsgiin ulmaas ter gazar
Yeshkolyn hondii hemeen nerlegdsen bailaa. 25 Ted ug nutgiig tandaad,
doch honogiin etsest butsahdaa 26 Kadyesh dahi Parany tsodd Mosye,
Aaron nar bolon Izrailiin hovguudiin buh chuulgan deer irjee. Ted tedend
bolon buh chuulgand ugiig hurgen, ug nutgiin ur jimsiig tedend uzuullee.
27 Ted tuund iinhuu helev. — Tany bidniig ilgeesen nutagt bid ochloo. Ter
bol uneheersuu, zogiin balaar byalhsan nutag mon bogood tuunii ur jims ni
ene baina. 28 Gehdee ter nutagt amidarch bui ard tumen ni huchirheg
agaad hotuud ni behlegdsen mash tom yum. Tuunees gadna, bid tend
Anakiin ur udmyg uzev. 29 Amalyek ni Nyegyeviin nutagt amidarch baina.
Hitchuud, iyebuschuud, amorichuud uularhag nutagt amidarch baina.
Kanaanchuud dalain ergeer, Iordany ereg haviar amidarch baina gelee. 30
Daraa ni Kalyeb Mosyegiin omno ard olnyg namjaagaad — Bid tuuniig
gartsaagui diileh uchir zaaval yavj tuuniig ezelj avah yostoi gev. 31 Harin
tuuntei hamt yavj baisan humuus — Bidnii huvid ted heterhii huchirheg tul
bid ter ard tumnii esreg yavj chadahgui hemeen oguulev. 32 Tiinhuu
oorsdiin tagnasan nutgiin talaar ted Izrailiin hovguuded muu medeeg
delgeruulj — Bidnii tagnan tuulsan ter nutag ni orshin suugchdaa tsolmon
iddeg nutag bogood tend bidnii harsan buh ard tumen ni avarga biyetei
humuus baiv. 33 Tend bas bid Nyefilimiig harsan. (Anakiin hovguud ni
Nyefilimiin neg heseg ni bailaa.) Bid oorsdiinhoo nudend tsartsaa met

bolson bogood tednii nudend ch tiinhuu bailaa gev.

Toollogo 14

14:1 Daraa ni buh chuulgan oorsdiin duugaa ondorsgon hashhirch, ter
shono ard olon uilaldav. **2** Izrailiin buh hovguud Mosye, Aaron naryn esreg
gomdolloj baiv. Buhel chuulgan tedend — Bid Yegipyetiin nutagt
uhetsgeesen ch boloosoi! Esvel bid ene tsold uhetsgeesen ch boloosoi! **3**
EZEN yaagaad bidniig ene nutagt avchirj baigaa yum be? Ildend
unagaahaar uu? Bidnii ehneruud, bidnii byatshan huuhduud olz boloh
bolno. Yegipyet uruu butssan ni bidend deer baih yum bish uu? gej baiv. **4**
Tiinhuu ted biye biyedee — Tsomooroo udirdagchiig tomilood Yegipyet
uruu butsatsgaaya gev. **5** Daraa ni ni Mosye, Aaron nar Izrailiin
hovguudiin chuulgany buh tsuglaraltyn omno nuureeree unatsgaav. **6** Ter
nutgiig tagnasan humuusiin dotroos Nuny huu Ioshua bolon Iyefunnyegiin
huu Kalyeb nar huvtssaa urav. **7** Ted Izrailiin hovguudiin buh chuulgand
handaj yarin — Bidnii tagnahaar tuulan ongorson nutag bol denduu saihan
nutag boloi. **8** Herev EZEN bidniig taalbal, Ter bidniig ter nutagt avaachij,
terhuu suu, zogiin balaar byalhsan nutgiig bidend ogoh bolno. **9** Zovhon
EZENii esreg buu tersel. Ter nutgiin ard olnoos buu ai. Uchir ni ted bidnii
olz boloh bolno. Tednii hamgaalalt ni tednees zailuulagdsan bogood EZEN
bidentei hamt baina. Tednees buu aigtun gelee. **10** Gevch buh chuulgan
teden uruu chuluu chuluud getsgeej bailaa. Tegtel EZENii tsog javhlan ni
hurlyn maihan dotor Izrailiin buh hovguuded uzegdev. **11** EZEN Mosyed
handan — Ene ard tumen her udaan Namaig goloh ve? Tednii dund Minii
buteesen buh temdguudiig ul oishoon ted her udaan Nadad itgehgui baih
yum be? **12** Bi tedniig tahlaar tsohij, tedniig ustgah bolno. Bi chamaig
tednees iluu aguu, iluu huchirheg undesten bolgono gev. **13** Gevch Mosye
EZENd — Tegvel Ta Ooriin hucheer ene ard olnyg yegipyetchuudiin
dundaas gargasan uchir ted uuniig sonsood, **14** ene nutgiin orshin
suutchdad yarih bolno. Tany uul tednii deer togton baih zuur, EZEN Ta
nuur nuureeree tulan haragddag tul EZEN Ta ene ard olny dund baigaag
ted sonsotsgooson bilee. Ta tednii omno odor ni uulen baganaar, shono ni

galan baganaar yavdag. 15 Odoo herev Ta ene ard olnyg neg hun met alah
avaas, Tany addar suut sonsson undestnuud 16 "EZEN tedend tangaraglan
amlasan nutagt ene ard tumniig avaachij chadaagui uchraas Ter tedniig
tsold alav" hemeen yarih bolno. 17 Harin odoo bi zalbirch baina. Tany
tunhaglasan shig Ezenii huch chadal ni aguu baig. 18 "EZEN bol
uurlahdaa udaan, hair enerleer elbeg, gem nugel, huuli busyg uuchildag.
Harin Ter gem buruug shiitgelgui orhidoggui bogood etsguudiinh ni gem
buruug gurav, dorov deh uyeiin huuhduuded ni hurtel buulgadag". 19 Bi
zalbiran guiya, Ta ene ard tumniig Yegipyetees odoog hurtel uuchilsaar
irsen shigee Ooriin hair enerliin augaa baidlyn daguu ene ard tumnii huuli
bus yavddyg uuchlaach gelee. 20 Tiinhuu EZEN aildan — Chinii ugeer Bi
tedniig uuchillaa. 21 Harin uneheer Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya.
Buh delhii EZENii yaruu aldraar duureh bolno. 22 Uneheer Yegipyet
bolon tsold Minii buteesen temdguud bolon Minii tsog javhlang harsan
atlaa iinhuu arvan udaa Namaig sorin, Minii duut sonsoogui buh humuus,
23 ovog deedest ni Minii amlasan ter nutgiig yaasan ch uzehgui bogood
Namaig golson humuusiin hen ni ch tuuniig uzehgui. 24 Harin Minii zarts
Kalyeb oor sunstei bain, Namaig buren dagaj baisan tul tuunii orson ter
nutag uruu ni Bi avaachih bogood tuunii ur udam ni ter gazryg ezemshih
bolno. 25 Amalyekchuud bolon kanaanchuud hondii tadd amidarch baigaa.
Margaash butsan, Ulaan tengisiin zamaar bui tsol uruu hodlogtun gev. 26
EZEN Mosye, Aaron nartai yarin aildahdaa — 27 Minii esreg gomdolloj
bui ene horon muu chuulganyg Bi her udaan tesverleh ve? Minii esreg
gomdolloj bui Izrailiin hovguudiin gomdlyg Bi sonsson. 28 Tedend iin hel.
EZEN aildaj baina. "Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya. Ta nar Minii
chihend yarisantai adil tuunchlen Bi ta nart uneheer hiih bolno. 29 Minii
esreg gomdolloson hori ba tuunees deesh nasny guitsed toologdson
toonyhoo daguu ta naraas toologdson buh hunii tsogtsos ni ene tsold unah
bolno. 30 Minii ta naryg suurypuulahaar tangaraglasan ter nutagt
Iyefunnyegiin huu Kalyeb bolon Nuny huu Ioshua naraas oor hen ch
orohgui. 31 Harin olz boloh ni hemeen ta naryn helsen huuhduudiig chini
Bi oruulj, ta naryn es toomsorloson ter nutgiig ted medeh boloi. 32 Harin
ta naryn huvid, tsogtssuud chini ene tsold unah bolno. 33 Hovguud chini

tsold dochin jiliin tursh honichid baih bolno. Ta naryn tsogtssyg tsodd unah
hurtel ta naryn unench bus baidlyn chini toloo ted zovoh bolno. **34** Dochin
honog buyuu ta naryn ter nutgiig tagnasan odruudiin too yosoor, odor
buriin toloo neg jil buyuu dochin jiliin tursh ta nar oorsdiin gem buruug
uurne. Ta nar Minii eserguutsliig medeh bolno. **35** EZEN Bi aildav. Minii
esreg hamtdaa tsuglasan ene buh horon muu chuulgand Bi uuniig uneheer
hiih bolno. Ted ene tsold ustgagdaj, tend uheh bolno" hemeev. **36** Ug
nutgiig tagnahaar Mosyegeer ilgeegdsen, butsaj iren, ug nutgiin talaar muu
medeeg avchirsnaaraa buh chuulganyg tuunii esreg gomdolluulsan
humuusiin huvid, **37** ug nutgiin talaar mash muu medeeg avchirsan tedgeer
humuus EZENii omno tahlaar uhev. **38** Harin Nuny huu Ioshua,
Iyefunnyegiin huu Kalyeb nar nutgiig tagnahaar yavsan humuusees amid
uldev. **39** Mosye edgeer utsiig Izrailiin buh hovguuded helehed ardolon
ulemj gashuudatsgaav. **40** Harin ogloo ni ted ertlen bosoj, uularhag nutag
uruu ood yavj — Bid end baina. Bid uneheer nugliig uildsen bolovch
EZENii amlasan gazar uruu yavah bolno gev. **41** Harin Mosye — Ene
chini butehgui atal ta nar yuund EZENii tushaalyg zorchij baina ve? **42**
Buu yav. Es bogoos ta nar daisnyhaa omno nam tsohigdono. Uchir ni
EZEN ta naryn dund baihgui. **43** Amalyekchuud bolon kanaanchuud tend
ta naryn omno baih bogood ta nar EZENiig dagahaas ergen butssan
bolohoor ildend unah bolno. EZEN ta nartai hamt baihgui hemeev. **44**
Gevch ted uularhag nutag uruu dur zorgooroo ogson yavlaa. EZENii
gereenii avdar ch, Mosye ch huarang orhisongui. **45** Tegtel uularhag
nutagt amidarch baisan amalyekchuud bolon kanaanchuud buun irj, tedniig
hyadan, Horma hurtel tedniig but tsohiv.

Toollogo 15

15:1 EZEN Mosyetei yarin aildahdaa — **2** Izrailiin hovguudtei yarin,
tedend "Minii ta nart ogch bui, ta naryn amidrah ter nutagt orohdoo ta nar
3 EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgohyn tuld, ontsgoi tangargiig
guitseeheer, esvel sain duryn orgol bolgon esvel oorsdiin tovloson uyeuded
orgoh shataalt tahil, orgoliig oorsdiin uher sureg, honin surgees EZENd

galaar orgogtun. 4 Orgoloo avchragch negen ni hiniin dorovnii neg tostoi
holison yefagiin aravny negen saingurilan ideen orgoliig EZENd avchir. 5
Shataalt tahiltai hamt, esvel orgold zoriulan, hurga burd hiniin dorovnii
neg darsyg undaan orgold zoriulan beld. 6 Esvel hutsand zoriulan hinii
guravny neg tostoi holison yefagiin aravny hoyor sain gurilyg ideen orgol
bolgon beld. 7 Undaan orgold zoriulan hiniin guravny neg darsyg EZENd
taivshruulah taalamjit uner bolgon orgogtun. 8 Shataalt tahil, esvel ontsgoi
tangargiig biyeluuleheer orgol bolgon esvel EZENd eviin tahiluudad
zoriulan buhyg beltgehdee 9 ta nar hagas hin tostoi holison yefagiin aravny
gurvan sain gurilan ideen orgoliig buhtai hamt orgoh yostoi. 10 Undaan
orgodd zoriulan tahil bolgon hagas hiniin hemjeetei darsyg galaar orgoh
orgoloor EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon orgogtun. 11 Uher,
huts, er hurga burd, yamaanuudad tiinhuu hiigdeh boloi. 12 Ta naryn
beldsen toony daguu, tednii toony daguu tus neg burd ni chi tiinhuu hiigtun.
13 EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon galaar orgoh orgoliig
avchrahdaa uuguul nutgiinhan bugdeeree edgeer zuilsiig ene mayagaar
hiih yostoi. 14 Herev hariin hun ta nartai hamt tur suuj baival, esvel uye
udmyg chini damjin ta naryn dund baih hen bolovch, tereer EZENd
taivshruulah taalamjit uner bolgon galaar orgoh tahilyg hiihiig huseh avaas
ta naryn hiisen shigtuunchlen hiih yostoi. 15 Chuulgany huvid gevel, ta
nart bolon ta nartai hamt tur suuj bui hari hund neg l togtool baih bogood
uye udmyg chini damjin monhiin togtool baih yostoi. Ta naryn adil
tuunchlen hari hun EZENii omno baih ajguu. 16 Ta nart bolon ta nartai
hamt tur suuj bui hari hund neg huuli, zarlig baih yostoi" gej hel gev. 17
Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 18 Izrailiin hovguudtei yarin
tedend iinhuu hel. "Bi ta naryg avaachih ter nutagt ta nar orohdoo, 19 ter
nutgiin hunsiig ideh uyed ta nar EZENd orgol orgogtun. 20 Zuursan ehnii
gurilaasaa ta nar orgol bolgon neg bing orgoh bogood tuuniigee utremiin
orgol bolgon orgo. 21 Zuursan ehnii gurilaasaa ta nar uye ulamjlan EZENd
orgol ogogtun. 22 Harin ta nar sanamsargui aldah uyed, EZENii Mosyed
aildsan edgeer buh tushaaluudyg sahilgui, 23 tuugeer ch barahgui EZEN
tushaalaa ogson ter odroos hoishih uye udmyn turshid Mosyegeer
damjuulan EZENii ta nart tushaasan buhniig ul sahih avaas, 24 herev

uuniig sanamsarguigeer, chuulgan medelgui uildsen bol buh chuulgan ni
shataalt tahild zoriulan neg buhyg EZENd taivshruulah taalamjit uner
bolgon, zarligiin daguu ideen orgol ba undaan orgoliinh ni hamt, mon
nutliin tolooh tahild zoriulan neg uhnyg orgogtun. **25** Daraa ni tahilch
Izrailiin hovguudiin buhchuulgany toloo evleruulliig hiih ba ted
uuchlagdah bolno. Uchir ni ene ni aldaa baisan ba ted oorsdiin orgol,
EZENd galaar orgoh tahilyg bolon addaanyhaa toloo nugliin tolooh
tahilyg avchirsan bilee. **26** Tiinhuu Izrailiin hovguudiin buh chuulgan ni
tednii dund tur suuj bui hariin hunii hamt uuchlagdah bolno. Uchir ni ene ni
aldaany ulmaas buh ard tumend tohioldson. **27** Mon herev neg hun
sanamsarguigeer nugel uiddeh avaas tereer nugliin tolooh tahild zoriulan
neg nastai em yamaag orgoh yostoi. **28** Sanamsarguigeer nugel
uildseneeree tooroldoj bui hunii toloo tahilch EZENii omno evleruulliig
hiih yostoi. Ter hunii toloo evleruulliig hiisneer ter uuchlagdah bolno. **29**
Izrailiin hovguudiin dundah nutgiin uuguul hund bolon tednii dund tur suuj
bui hariin hund ta nar sanamsarguigeer uildegchiintolooh neg huulitai baih
yostoi. **30** Harin sanaataigaar uildegch ni nutgiin uuguul hun ch bai, esvel
hariin hun ch bai ter ni EZENiig doromjilj bui yum. Ter hun ard olnyhoo
dundaas taslagdah yostoi. **31** Ter hun EZENii ugiig basamjlan, Tuunii
tushaalyg zorchson tul tuuniig burmoson taslah yostoi. Tuunii gem buruu
ni tuun deer baih bolno" hemeev. **32** Izrailiin hovguud tsold baih zuuraa
amraltyn odroor mod tsugluulj bui huniig olov. **33** Mod tsugluulj baihad ni
tuuniig olson humuus tuuniig Mosye, Aaronbolon buh chuulgan uruu
avchrav. **34** Tuuniig yaah yostoi ni medegdeegui baisan tul ted tuuniig
horiond bailgav. **35** Daraa ni EZEN Mosyed — Ter hun zaaval uheh
yostoi. Buh chuulgan tuuniig huarangiin gadna chuluugaar chuluudah
yostoi hemeen aildav. **36** Tiimees buh chuulgan tuuniig huarangaas
gargan, EZENii Mosyed tushaasan yosoor tuun uruu uhtel ni chuluu
chuluudav. **37** EZEN bas Mosyetei yarin, aildahdaa — **38** Izrailiin
hovguudtei yarin, tedend uye ulamjlan huvtsasnyhaa ontsguuded tsatsgiig
hiin, mon ontsog buriin tsatsag deer hoh uyaa hiigtun hemeen hel. **39** Ene
tsatsag ni ta nart tuuniig haran EZENii buh tushaaluudyg sanaj, tiinhuu
uildej, zavhairch baisan oorsdiin zurh bolon oorsdiin nudnii araas dagahgui

baihyn tuld yum. 40 Tegsneer ta nar Minii buh tushaaluudyg hiihiig sanah
bogood oorsdiin Burhandaa ariun baih bilee. 41 Ta naryn Burhan bolohyn
tuld ta naryg Yegipyetiin nutgaas avchirsan ta naryn Burhan EZEN bol Bi
boloi. Bi bol ta naryn Burhan EZEN bilee hemeev.

Toollogo 16

16:1 Lyeviin guch, Kohatyn ach, Izharyn huu Kora ni Ryeubyenii hovguud
boloh Datan, Abiram bolon Pyelyetiin huu Ontoi hamt hodolj 2 Izrailiin
heseg hovguudiin hamt Mosyegiin omno hondoldon bosjee. Tedgeer ni
chuulgand songogdson, tsuglaany hoyorzuun tavin udirdagchid buyuu ner
aldartai humuus baiv. 3 Ted hamtdaa Mosye, Aaron naryn esreg tsuglaj,
tedend — Ta nar het hol yavchihlaa. Uchir ni buh chuulgan, tuunii hun bur
ni ariun bogood EZEN tednii dund baina. Tiimees ta nar yuund oorsdiigoo
EZENii chuulganaas deeguur orgomjilno ve? gev. 4 Mosye uuniig sonsood
nuureeree unav. 5 Tereer Kora bolon tuunii buh nohdod handan —
Margaash ogloo hen ni Tuuniih, hen ni ariun bolohyg EZEN uzuulj, ter
huniig Oortoo oirtuulah bolno. Ter tusmaa Ooriin songoh huniig l Ter
Oortoo oirtuulah bolno. 6 Uuniig hiigtun. Kora bolon tuunii nohod ta nar
oorsoddoo zoriulan boiporuudyg avan, 7 dotor ni gal hiin, tuun deer
margaash EZENii orshihuid utlaga tavi. Tegeed EZENii songoh ter hun ni
ariun negen boloh bolno. Lyeviin hovguud ta nar l het hol yavchihsan baina
gev. 8 Daraa ni Mosye Korad — Lyeviin hovguud ta nar odoo sonsogtun.
9 Izrailiin Burhan ta naryg Oortoo oirtuulahaar, EZENii asryn uilchleliig
hiilgeheer, chuulgany omno zogsoon tedend uilchluuleheer Izrailiin
tsuglaanaas ta naryg tusgaarlasan ni ta nart hangaltgui baina uu? 10 Mon
Ter Lyeviin hovguud boloh chamaig, ah duusiin chini hamt oirtuulsan ni
hangaltgui baina uu? Ta nar bas tahilchiin uilchleliig erne uu? 11 Tiim
uchraas chibolon chinii buh nohod EZENii esreg hamtdaa tsutlasan baina.
Harin Aarony huvid gevel, ta nar tuunii esreg gomdolloh ter hen yum be?
gelee. 12 Daraa ni Mosye Yeliabyn hovguud boloh Datan, Abiram naryg
duudan iruuleheer hun ilgeesen bolovch ted — Bid ochihgui. 13 Chi
bidniig tsold uhuuleheer suu balaar urssan nutgaas avch garsandaa

hanahgui, bas bidniig zahirah ni uu? 14 Uneheer chi bidniig suu balaar
urssan nutagt avaachsangui, tarialangiin talbai, usan uzmiin tsetserlegiig ch
bidend ov bolgon ogsongui. Chi edgeer humuusiin nudiig uhah gej baina
uu? Bid ochihgui hemeen oguulev. 15 Tegtel Mosye ihed uurlan, EZENd
handan — Tednii orgoliig buu huleej avaach! Bi tednees gants ch iljig
avaagui, tednii hend ni ch bi hor uchruulaagui gelee. 16 Mosye Korad —
Chi bolon chinii buh nohod margaash EZENii omno och. Chi bolon ted
Aarontai hamt baitsgaa. 17 Tanai hun bur ooriin boiporyg avch, dotor ni
utlaga hiigtun. Tanai hun bur oor ooriin boiporyg buyuu hoyor zuun tavin
boiporyg EZENii omno avchir. Bas Aaron ta hoyor tus tusyn boiporyg
avchragtun hemeen oguulev. 18 Tiimees ted tus bur oorsdiin boiporyg
avch, dotor ni gal hiin, deer ni utlaga taviv. Ted Mosye, Aaron nartai hamt
hurlyn maihny uudend zogsloo. 19 Tiinhuu Kora buh chuulganyg tednii
esreg hurlynmaihny uudend tsugluulav. EZENii tsog javhlan buh
chuulgand uzegdev. 20 Daraa ni EZEN Mosye, Aaron nartai yarin
aildahdaa — 21 Bi tedniig darui ustgah uchraas oorsdiigoo ene
chuulganaas salga gev. 22 Gevch ted nuureeree unan — Burhan, buh
mahan biyeiin sunsnuudiin Burhan Ta neg hun nugel uildehed buhel
chuulgand hilegnene gej uu? gev. 23 Tegtel EZEN Mosyetei yarin,
aildahdaa — 24 Chuulgantai yarin, tedend "Kora, Datan ba Abiram naryn
baigaa gazryn ergen toirnoos uhartsgaa" hemeen hel gev. 25 Daraa ni
Mosye boson, ooriig ni dagaj bui Izrailiin ahmaduudyn hamt Datan,
Abiram nar uruu yavan, 26 chuulgand handan helsen ni — Edgeer horon
muu humuusiin maihnaas odoo holdon salj, tedend hariyaalagdah yuund ch
buu hur. Es bogoos ta nar tednii buh nugeld ustgagdah bolno gev. 27
Tiimees ted Kora, Datan ba Abiram naryn baigaa gazryn ergen toirnoos
uhartsgaav. Datan, Abiram nar garch iren, oorsdiin ehneruud, hovguud
bolon bagachuudynhaa hamt maihnuudynhaa uudend zogsov. 28 Mosye
— Edgeer buh uilsiig hiilgeheer EZEN namaig ilgeesniig ta nar uugeer
medeh bolno. Uchir ni ene bol minii ooriin hiij bui zuil bish yum. 29 Herev
edgeer humuus buh l hunii uhleer uhej, esvel buh hunii huvi tavilangaar
zovoh avaas EZEN namaig ilgeegeegui bolno. 30 Harin EZEN tsoo shine
zuiliig avchirj, gazar amaa neej, tedniig buh zuilsiinh ni hamt zalgin, ted

amidaaraa Uhegsdiin orond ochih avaas edgeer humuus EZENiig
basamjilsnyg ta nar oilgoh bolno gev. **31** Tereer ene buh ugsiig helj
duustal, tednii doorh gazar hagaran tsuurch, **32** gazar amaa neen, tedniig
bolon geriinhniig ni, mon Korad hamaatai buh huniig ed horongotei ni
hamt zalgilaa. **33** Tiinhuu ted bolon tedend hariyaalagdah buhen
amidaaraa Uhegsdiin oron uruu doosh yavav. Gazar tednii deer haagdaj,
ted chuulgany dundaas mohov. **34** Tednii ergen toirond baisan buh Izraili
tednii hashhirah duunaas bolj zugtjee. Uchir ni ted — Gazar bidniig zalgij
bolzoshgui getsgeej baiv. **35** Bas EZENees gal garch iren, utlagyg orgoj
baisan hoyor zuun tavin huniig shataav. **36** Daraa ni EZEN Mosyetei yarin,
aildahdaa — **37** Tahilch Aarony huu Yelyeazart handan, boiporuud ni
ariun uchraas tedgeeriig avch, shataj bui nuursiig ni taraan tsats hemeen
hel. **38** Oorsdiin amiin uneer nugel uildsen tedgeer humuusiin boiporuudyn
huvid gevel, ted tedgeeriig EZENii omno avchirsan bogood tedgeer ni
ariun uchraas tedgeeriig tahilyn shireeg burehed zoriulan davtsan yaltas
bolgogtun. Tedgeer ni Izrailiin hovguuded temdeg bolj baig gelee. **39**
Tiimees shataagdsan humuusiinutlaga orgoj baisan hurel boiporuudyg
tahilch Yelyeazar avav. Ted tedgeeriig tahilyn shireeg bureh yaltas bolgon
davtsan ni **40** EZEN Mosyegeer damjuulan tuund aildsany daguu Kora
bolon tuunii nohodtei adil bolohguin tudd Aarony udmyn bish yamar ch
jiriin hun EZENii omno utlagyg shataahaar oirton ochih yosguig Izrailiin
hovguuded sanuulga bolgohyn tuld bilee. **41** Getel daraagiin odor ni
Izrailiin hovguudiin buh chuulgan Mosye, Aaron naryn esreg gomdollon
— EZENii ard tumniig uheld hurgesen humuus bol ta nar yum gev. **42**
Harin chuulgan Mosye, Aaron naryn esreg tsuglaj, hurlyn maihan uruu
ergetel, haragtun, maihnyg uul burhej, EZENii tsog javhlan uzegdev. **43**
Daraa ni Mosye, Aaron nar hurlyn maihny urd tadd irev. **44** EZEN
Mosyetei yarin, aiddahdaa — **45** Bi tedniig darui ustgahyn tuld ene
chuulgany dundaas holdon zail gev. Tegeed ted nuureeree unav. **46** Mosye
Aarond handan — Ooriin boiporyg avch, dotor ni tahilyn shireenees gal
hiigeed, deer ni utlagyg tavi. Tegeed tuuniigee chuulgan uruu hurdhan
avaachij, tednii toloo evleruulliig hiigtun. Uchir ni uur hilen EZENees
garch, gamshig negent eheljee gev. **47** Mosyegiin helsen yosoor Aaron

boiporoo avch, chuulgany dund guin orov. Haragtun, gamshig ni ard olny
dund ehelchihsen bailaa. Tiinhuu ter utlagygtavij, ard olny toloo
evleruulliig hiilee. **48** Ter amid bolon uhegsdiin hoorond zogsov. Ingesneer
gamshig ni zogsloo. **49** Gevch Koragiin ulmaas uhegsdees gadna
gamshgaar uhegsed ni arvan dorvon myanga doloon zuu bailaa. **50** Daraa
ni gamshig zogsson uchir Aaron hurlyn maihny uudend Mosye uruu ergej
irev.

Toollogo 17

17:1 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — **2** Izrailiin hovguudtei
yarij, etsgiin bul bolgony toloo tednees neg neg tayag buyuu etsguudiinh ni
buluudiin daguu buh udirdagchdaas ni arvan hoyor tayagiig av. Hun buriin
tayag deer neriig ni bichigtun. **3** Tednii etsguudiin bul bolgony terguulegch
burd neg tayag baih tul Aarony neriig Lyeviin tayag deer bich. **4** Daraa ni
chi tedgeeriig Minii chamtai uulzdag hurlyn maihan dotor gerchleliin urd
bairluul. **5** Minii songoh hunii tayag nahialah bolno. Tiinhuu chinii esreg
gomdolloj baigaa Izrailiin hovguudiin gomdluudyg Bi Ooriinhoo deerees
salgah bolno gev. **6** Tiim uchraas Mosye Izrailiin hovguudtei yarisan
bogood tednii buh udirdagchid ni oorsdiin etsguudiin buluudiin daguu neg
neg tayagiig buyuu arvan hoyor tayagiig Aarony tayagtai hamt tuund ogov.
7 Tiinhuu Mosye gerchleliin maihand EZENii omno tayaguudyg
bairluulav. **8** Daraagiin odor ni Mosye gerchleliin maihand orov. Haragtun,
Lyeviin geriin Aarony tayag nahialan gologloj, tsetsegleed bolovsorson
builsyn jimsiig gargasan baiv. **9** Daraa ni Mosye buh tayaguudyg EZENii
orshihuigaas Izrailiin buh hovguud uruu avchrav. Ted harj, hun bur ooriin
tayagiig avav. **10** Harin EZEN Mosyed — Namaig eserguutseh tednii
gomdluudyg etses bolgohyn tuld chi Aarony tayagiig tersleliin esreg
temdeg bolgon hadgalahaar gerchleliin omno butsaaj tavi. Ingesneer ted
uhehgui yum hemeen aildav. **11** Tiinhuu Mosye uildev. EZEN tuund
tushaasan yosoor tiinhuu ter hiiv. **12** Daraa ni Izrailiin hovguud Mosyetei
yarin — Haragtun, bid mohoj, bid uhej baina. Bid bugd uhej baina! **13**
EZENii asart oirtoj ochson hun bur uheh yostoi. Bid burmoson mohoh gej

uu? gev.

Toollogo 18

18:1 EZEN Aarond — Ariun gazartai holbogdoh gemiig chi bolon
hovguud chini, mon chinii etsgiin bul chamtai hamt uureh yostoi. Ta naryn
tahilchiin uilchleltei holbogdoh gemiig chi bolon chinii hovguud chamtai
hamt uureh bolno. **2** Gevch chi oorteigoo hamt bas ooriin etsgiin ovog,
ooriin ah duu boloh Lyeviin ovgiig avchir. Ene ni chi bolon hovguud chini
chamtai hamt gerchleliin maihny omno baih zuur ted chamtai hamtran,
chamd uilchlehiin tuld bilee. **3** Tiinhuu ted chinii alba bolon buh maihny
alband oroltsoh yostoi bogood harin ted ariun gazryn bolon tahilyn
shireenii edleluuded oirtoh yosgui. Es bogoos chi bolon tednii ali ali ni
uheh bolno. **4** Ted chamtai hamt baij, hurlyn maihny alband, maihny buh
uilchleliin toloo oroltsoh yostoi. Harin gadny hun chamd oirtoh yosgui. **5**
Tiinhuu Izrailiin hovguudiin deer hoishid uur hilen buulgahguin tudd chi
ariun gazryn alba bolon tahilyn shireenii alband oroltsoh yostoi. **6**
Haragtun, Bi Ooroo chinii ah duu boloh lyevichuudiig Izrailiin hovguudiin
dundaas avav. Ted bol hurlyn maihny toloo uilchleliig guitsetgeheer
EZENd zoriulagdsan, chamd ogogdson beleg ajguu. **7** Harin chi bolon
hovguud chini chamtai hamt tahilyn shiree bolon hoshignii dotor taltai
holbootoi yum buriin toloo tahilchiin uurgiig hashina. Ta nar uilchleliig
guitsetgene. Bi ta nart tahilchiin uurgiig soyorhogdson uilchlel bolgon
ogch baina. Harin oirton irsen gadny hun uheh yostoi hemeelee. **8** Daraa ni
EZEN Aarontai yariv. — Odoo, haragtun. Bi Ooroo chamd Ooriinhoo
orgoluudiin hariutslagyg ter ch baitugai Izrailiin hovguudiin ariun
belguudiig ogson. Tedgeeriig Bi chamd huvi bolgon, hovguuded chini
monhiin noogdol bolgon ogov. **9** Gald oroogui hamgiin ariun belguudees
ene ni chiniih baih yostoi. Tednii orgol bur, ter ch baitugai tednii Nadad
ogoh yostoi ideen orgol bur, nugliin tolooh tahil bur, gemiin tolooh tahil
bur nichamd bolon chinii hovguuded hamgiin ariun baih yostoi. yuHamgiin
ariun belguudiin huvid, chi tuuniig ideh yostoi. Er huisten bur tuuniig id.
Ene ni ta nart ariun boloh yum. **11** Bas tednii belgiin orgol, ter ch baitugai

Izrailiin hovguudiin buh dallah orgoluud ch chiniih yum. Tedgeeriig Bi
chamd bolon chamtai hamt chinii hovguud, ohidod monhiin noogdol
bolgon ogson. Chinii ger buliin tsever hun bolgon uuniig idej bolno. 12
Shine tosny hamgiin sain buhniig, shine dars bolon ur tariany hamgiin sain
buhniig, tednii EZENd ogdog yumsyn anhny ur jimsnuudiig Bi chamd
ogloo. 13 Tednii EZENd avchirdag, tednii nutag dahi buhnii anhny
bolovsorson ur jimsnuud chiniih baih bolno. Chinii ger buliin tsever hun
bolgon tuuniig idej bolno. 14 Izrailiin dotorh alivaa zoriulagdsan zuil
chiniih boloh ajguu. 15 Tednii EZENd orgodog buh mahan biyeiin umaig
neegch uugan bolgon hun ch bai, amitan ch bai chiniih boloh yostoi.
Gehdee hunii uugan uriig chi zaaval zolih yostoi bogood buzar amitdyn
uugan toliig ch chi zolih yostoi. 16 Tednii zoliltyn uniin huvid gevel, chi
tedniig neg sartaigaas ni ehlen ooriin unelgeegeer horin gyera boloh ariun
gazryn shyekyeliin daguu tavan mongon shyekyeleer zoligtun. 17 Harin
uhriin uutan tol, esvel honiny uugan tol, esvel yamaany uutan toliig chi
zolih yosgui. Ted ariun bilee. Chi tednii tsusyg tahilynshireen deer tsatsaj,
EZENd taivshruulah taalamjit unert zoriulan galaar orgoh tahil bolgon
oohiig ni shataan uugiulagtun. 18 Tedgeeriin mah ni chinii boloh yostoi.
Ene ni dallah orgoliin ovchuu ba baruun guyayn adil chiniih boloh boloi.
19 Izrailiin hovguudiin EZENd orgodog, ariun belguudiin buh orgoluudiig
Bi chamd bolon chamtai hamt chinii hovguud, ohidod monhiin noogdol
bolgon ogson. Ene ni chamd bolon chamtai hamt chinii ur udamd ogoh
EZENii omnoh monhiin davsan geree boloi gev. 20 Daraa ni EZEN
Aarond aiddsan ni — Chamd tednii nutagt yamar ch ov baihgui, tednii
dundaas yamar ch huviig chi ezemshihgui. Izrailiin hovguudiin dund Bi
chinii huvi, chinii ov bilee. 21 Haragtun, Lyeviin hovguuded Bi Izraili dahi
buh arvan huviig ov bolgon tednii guitsetgedeg uilchlel boloh hurlyn
maihny uilchleliin hariud ogov. 22 Izrailiin hovguud dahin hurlyn maihand
oirtoh yosgui. Es bogoos ted nugliig uuren uheh bolno. 23 Zovhon
lyevichuud hurlyn maihny uilchleliig guitsetgej, oorsdiin huuli busyg uureh
yostoi. Ene ni uye udmyg chini damjin uliran urgeljleh togtool boloh
bogood Izrailiin hovguudiin dund ted yamar ch ovgui baih bolno. 24 Uchir
ni Izrailiin hovguudiin orgol bolgon EZENd orgodog tednii arvan huviig Bi

lyevichuuded ov bolgon ogson bilee. Tiim uchraas Bi tednii tuhaid
"Izrailiin hovguudiin dund tedend yamar ch ov baihgui bolno" gej aildav
hemeev. **25** Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — **26** Uunees
gadna, chi lyevichuudtei yarij, tedend "Izrailiin hovguudees ta nart ov
bolgon Minii ogoh arvan huviig ta nar tednees avahdaa tuuneesee buyuu
arvan huvias arvan huviig ni EZENd orgol bolgon avchir. **27** Orgol chini
utremiin ur taria, esvel darsny torhny buren buteegdehuun hemeen ta nart
tootsogdoh boloi. **28** Tiinhuu ta nar Izrailiin hovguudees huleen avsan
oorsdiin arvan huviasaa EZENd orgoliig bas avchrah bolno. Tuuneesee ta
nar tahilch Aarond EZENii orgoliig ogoh ajguu. **29** Oorsdiin buh belgees,
tedgeeriin hamgiin sainaas ni, tedgeeriin ariun hesgees ni ta nar EZENd
ogoh yostoi orgol buriig avchir" hemeen hel. **30** Chi tedend "Tuuneesee ta
nar hamgiin sainyg ni orgood uddsen ni lyevichuuded utremiin
buteegdehuun met, darsny torhny buteegdehuun met tootsogdoh boloi. **31**
Ta nar bolon tanai geriinhen uuniig haana ch idej bolno. Uchir ni ene bol
hurlyn maihan dahi uilchleliin chini hariud ogoh nohon tolbor chini bilee.
32 Ta nar tuunees hamgiin sainyg ni orgoson uyed, uunii ulmaas ta nar
yamar ch nugliig uurehgui bolno. Harin ta nar Izrailiin hovguudiin ariun
belguudiig buzarlah yosgui. Es bogoos ta nar uheh bolno" gej helegtun
gev.

Toollogo 19

19:1 Daraa ni EZEN Mosye, Aaron nartai yarin, aildahdaa — **2** EZENii
tushaasan huuliin togtool ni ene boloi. "Izrailiin hovguudtei yarin, oo
sevgui, yamar ch sogoggui ba buulgand orj baigaagui ulaan ohin byaruut ta
nart avchrahyg tedend helegtun. **3** Ta nar tuuniig tahilch Yelyeazart ogoh
bogood byaruut huarangiin gadna avchran, tahilchiin omno nyadlah boloi.
4 Daraa ni tahilch Yelyeazar tuunii tsusnaas huruugaaraa avaad, hurlyn
maihny urd talyg chigluulen doloon udaa tsatsah yostoi. **5** Tegeed ohin
byaruug tahilchiin nudnii omno shataana. Tuunii aris, mah, tsusyg sevstei
ni hamt shataah boloi. **6** Tahilch ni hush mod, hissop bolon chas ulaan
daavuug avan, tuuniig shataagdaj bui ohin byaruuny gold chuluudna. **7**

Tahilch huvtssaa ugaan ooriin biyeiig usand bulhaad, daraa ni huaran uruu
orj bolno. Gehdee tahilch udesh boltol buzartsan baih bolno. **8** Tuuniig
shataagch negen ni bas usand huvtssaa ugaan, biyee mon usand bulhah
bogood udesh boltol buzartsan baih boloi. **9** Tsever hun ohin byaruuny
unsiig tsugluulan avch, tuuniig huarangiin gadna tsever gazart asgana.
Uuniig Izrailiin hovguudiin chuulgan buzryg zailuulah usand zoriulan
hadgalan bailgah yum. Ene ni nugliin tsevershuulelt boloi. **10** Ohin
byaruuny unsiig tsugluulsan negen ni huvtssaa ugaah bogood udesh
boltolbuzartsan baih yum. Ene ni Izrailiin hovguuded bolon tednii dund tur
suuj bui hariin hund uliran urgeljleh togtool boloh boloi. **11** Alivaa hunii
tsogtsost hursen hun ni doloon honogiin turshid buzartsan boloh ajguu. **12**
Ter hun gurav dahi odor, doloo dahi odort ooriigoo buzartlaas usaar
tsevershuuleh bogood ter tsever boloh boloi. Gevch herev ter hun ooriigoo
gurav dahi odor, doloo dahi odort es tsevershuuleh avaas ter tsever
bolohgui. **13** Uhsen hunii biye, tsogtsost hureed ooriigoo tsevershuuleegui
alivaa hun EZENii asryg buzarlah bolno. Ter hun Izrailias taslagdah
yostoi. Buzart zoriulagdsan us tuunii deer tsatsagdaaguin ulmaas tereer
buzartsan baih bolno. Buzar ni tuunii deer heveer baih bolno. **14** Maihan
dotor hun uhehed huuli ni iim bilee. Maihan uruu orson hun bur bolon
maihand baisan hun bur doloo honogiin turshid buzartsan baih boloi. **15**
Deer ni behlegdsen taggui ongorhoi sav bur buzar boloh ajguu. **16** Bas
heer tadd bui hen negen hun ildend alagdsan negend, esvel jamaaraa uhsen
negend, esvel hunii yas, bulshind hursen baival ter hun doloo honogiin
turshid buzartsan baih bolno. **17** Daraa ni buzartsan hund zoriulj ted
nuglees tsevershuuleh shataaltyn unsnees hesgiig avaad, savan dotor deer
ni ursgal usyg nemeh boloi. **18** Tsever hun hissopyg avaad usand durj,
maihan ba buh tavilga deer, mon tend baisan humuus deer bolon yasand,
esvel alagdsan hund, esvel jamaaraa uhsen negend, esvel bulshind hursen
hun deer tsatsah ajguu. **19** Tegeed ter tsever hun buzartsan hun deer gurav
dahi odor, doloo dahi odort tsatsah yostoi. Doloo dahi odort ni ter tuuniig
buzraas ni tsevershuuleh bogood tereer ooriin huvtssyg utaan, usand
bulhaad, udesh tsever boloh boloi. **20** Harin buzartsan bogood ooriigoo
buzraas tsevershuuleegui hun EZENii ariun gazryg buzarlasny ulmaas

chuulgany dundaas taslagdah yostoi. Buzart zoriulagdsan us tuunii deer
tsatsagdaagui tul tereer buzartsan boloi. 21 Tiinhuu ene ni tedend
zoriulagdsan uliran urgeljleh togtool boloh ajguu. Buzart zoriulagdsan
usyg tsatssan hun ooriin huvtssyg ugaah bogood buzart zoriulagdsan usand
hursen hun udesh boltol buzarlagdsan boloh bolno. 22 Tuunees gadna,
buzartsan hunii hursen yum bolgon buzar boloh bogood tedgeert hursen
hun udesh boltol buzartsan baih ajguu" hemeev.

Toollogo 20

20:1 Daraa ni Izrailiin hovguudiin buhel chuulgan negdugeer sard Zinii
tsold irjee. Ard olon Kadyesht buudallav. Miriam tend nas barj, tendee
orshuulagdlaa. 2 Tend chuulgan us baihgui baisan bogood ted Mosye,
Aaron naryn esreg tsuglatsgaav. 3 Ard olon Mosyetei metgeltsen, —
Bidnii ah duus EZENii omno mohoh uyed bid ch mohson boloosoi! 4
Bidniig bolon mal amitdyg maani end uhuuleheer yuund chi EZENii
chuulganyg ene tsold avchrav? 5 Bidniig ene yoryn gazar avchrahaar
yuund chi bidniig Yegipyetees gargav? Ene chini ur taria, injir, usan uzem,
anaryn gazar nutag bish, end uuh us ch alga getsgeev. 6 Tegehed ni
Mosye, Aaron nar chuulgany dundaas hurlyn maihny uud uruu garch
ochin, nuureeree unav. Tegtel EZENii tsog javhlan tedend uzegdlee. 7
EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 8 Tayag av. Chi ooriin ah Aarontai
hamt chuulganyg tsugluulaad, tednii nudnii omno usyg ni garguulahaar
hadtai yarigtun. Ingej chi tedend hadnaas us gargaj, chuulgan ba tednii
malyg uslagtun gev. 9 Tiinhuu EZENii tushaasan yosoor Mosye Tuunii
omnoos tayag avav. 10 Mosye, Aaron nar hadny omno chuulganyg
tsugluulav. Tereer tedend — Terslegchid ta nar, odoo sonsogtun. Bid ene
hadnaas ta nart zoriulj us gargah yostoi yuu? gelee. 11 Daraa ni Mosye
garaa orgood, tayagaaraa hadyg hoyor udaa tsohiv. Us arvin iheer orgilon
garch, chuulgan bolon tednii mal amitad uutsgaav. 12 Harin EZEN Mosye,
Aaron nart aildan — Izrailiin hovguudiin nudnii omno Namaig ariun
hemeen haragduulahaar ta nar Nadad itgeegui uchraas Minii tedend ogson
nutagt ene chuulganyg ta nar avaachihgui gev. 13 Ene us ni Myeribagiin us

baijee. Uchir ni tend Izrailiin hovguud EZENtei metgeltssen bogood
Tereer tednii dund Ooriin ariun bolohyg notolson bilee. 14 Mosye daraa ni
Kadyeshaas Yedomyn haan uruu elch naryg ilgeej, — Tany duu Izraili
ingej helsen. "Bidnii deer unasan buh zovlong ta medne. 15 Bidnii ovog
deedes Yegipyet uruu yavj, bid Yegipyeted udaan hugatsaagaar baisan
bogood yegipyetchuud bidend bolon ovog deedest maani muutaar handaj
baisan bilee. 16 Gevch bid EZEN uruu hashhirahad, Ter duug maani
sonson, tenger elchiig ilgeen, bidniig Yegipyetees gargasan boloi. Odoo
haragtun, bid tanai nutag devsgeriin zahad orshih Kadyesh hotod baina. 17
Nutgaar tani damjin ongorohiig bidend zovshoorooch? Bid tarian talbai
esvel usan uzmiin tsetserlegiig dairan ongorohgui. Bid hudgaas ch us
uuhgui. Bid nutgiig tani damjin ongortloo baruun tiish ch, zuun tiish ch
ergelgui haany ih zamyn daguu yavah bolno" gev. 18 Gevch Yedom tuund
— Chi manaihaar damjin ongorch bolohgui. Es bogoos bi chinii esreg
ildteigeer garah bolno hemeev. 19 Dahin Izrailiin hovguud tuund — Bid ih
zamaar l yavah bolno. Herev bi bolon sureg maani tanai alivaa usnaas uuh
avaas bi uniig ni toloh bolno. Zovhon holooroo damjin ongorohiig nadad
zovshoorooch, oor yuu ch hereggui gelee. 20 Harin ter — Chi damjin
ongorch bolohgui hemeen hariulav. Yedom ni ih huch, hatuu nudargaar
tuunii esreg garav. 21 Tiinhuu Yedom ooriin nutag devsgereer Izrailiig
damjin ongoruulehees tatgalzjee. Ingeed Izraili tuunees ergev. 22 Ted
Kadyeshaas hodloh uyed Izrailiin hovguudiin buh chuulgan Hor uuland
hurev. 23 Daraa ni EZEN Yedomyn nutgiin hil deer Hor uuland Mosye,
Aaron nartai yarin, aildahdaa — 24 Aaron ooriin ard olon uruu
avaachigdah bolno. Uchir ni ta nar Myeribagiin usny derged Minii
tushaalyn esreg terselsen uchraas Izrailiin hovguuded Minii ogoh nutagt
tereer orohgui. 25 Aaron bolon tuunii huu Yeliazaryg avch, tedniig Hor
uuland avchragtun. 26 Aarony huvtssyg tailan, huu Yelyeazart ni
omsgogtun. Tiinhuu Aaron ooriin ard olond avaachigdah bogood tendee
uheh bolno hemeev. 27 Iinhuu Mosye EZENii tushaasan yosoor hiij, ted
buh chuulgany nudnii omno Hor uul uruu garav. 28 Mosye Aarony
huvtssyg tailan avch huu Yelyeazart ni omsgosnii daraa Aaron tend uulyn
oroi deer uhev. Daraa ni Mosye, Yelyeazar nar uulaas buuv. 29 Buh

chuulgan ni Aarony uhseniig haraad, Izrailiin buh ger Aarony hoinoos
guch honogiin tursh uilaldav.

Toollogo 21

21:1 Nyegyevd amidarch baisan Aradyn haan, kanaan hun ni Izrailiig
Atarimyn zamaar irj yavaag sonsood Izrailiin esreg daitaj, tednii zarimyg
ni olzlov. **2** Tiimees Izraili EZENd andgailan — Herev Ta uneheer ene ard
tumniig minii gart ogoh avaas bi tednii hotuudyg burmoson ustgah bolno
gev. **3** EZEN Izrailiin duu hooloig sonsoj, kanaanchuudyg tedend tushaav.
Tegeed izrailichuud tedniig bolon hotuudyg ni burmoson ustgav. Tiinhuu
ter gazryn neriig Horma geh boljee. **4** Daraa ni ted Yedomyn nutgiig
toiron yavahaar Ulaan tengisiin zamd bui Hor uulaas hodolson yum. Ayany
ulmaas ard tumen tevcheergui bolov. **5** Ard tumen Burhany bolon
Mosyegiin esreg yarij — Ene tsol gazart uhuuleheer yuund chi bidniig
Yegipyetees gargan avchrav? Uchir ni end talh ch alga, us ch alga. Bid
ene zavaan hunsiig jigshij baina getsgeelee. **6** EZEN ard tumnii dund galt
mogoinuudyg ilgeehed, ted ard olnyg hatgajee. Ingesneer Izrailiin olon hun
uhev. **7** Tiimees ard tumen Mosye uruu irj — Bid EZEN bolon tany esreg
yarisnaas bolj nugliig uildev. Bidnees mogoinuudyg zailuulahaar EZENd
zuuchlan zalbiraach gev. Mosye ard olny toloo zuuchlan zalbirav. **8** Tegtel
EZEN Mosyed — Galt mogoi hiij, tuuniig shurgaagny oroid bairluulagtun.
Tegvel hatguulsan hun bur tuuniig haraad amidrah bolno gev. **9** Mosye
hurel mogoig hiij, tuuniig shurgaagny oroid bairluulav. Hervee hen negen
huniig mogoi hatgasan baival, ter hun hurel mogoig haraad amidarch
bailaa. **10** Ingeed Izrailiin hovguud nuuj Obotod buudallav. **11** Ted
Obotoos ayalan yavj, zuun zugt Moabyn haraldaa orshih tsol deh
Iyeabarimd buudallav. **12** Tendees ted hodolj, VadiZyeryeded buudallaa.
13 Tendees ted ayalan, amorichuudyn hil hurtel urgeljleh tsol deh Arnony
nogoo tald buudallajee. Uchir ni Arnon bol Moab, amorichuudyn
hoorondoh Moabyn hil hyazgaar ni baiv. **14** Tiimees ch uuniig EZENii
Dainy Nomd "Sufa dahi Vahyeb ba Arnony Vadis,**15** Aryn talbai uruu
sunan, Moabyn hil hyazgaaryg tushsen Vadisyn hormoi" hemeesen baidag.

16 Tendees ted EZENii Mosyed "Ard olnyg tsugluulagtun. Bi tedend us
ogiye" hemeen aildsan hudag boloh Byeyer uruu yavav. 17 Daraa ni Izraili
enehuu duug duullaa. — Orgilogtun, hudag aa! Tuund duulagtun. 18
Udirdagchdyn maltaj, ard olny yazguurtnuudyn ochirt tayagaar bolon
tedgeeriin tayaguudaar uhsan hudag. Tsoloos ted Mattana uruu 19
Mattanagaas Nahaliyel uruu, Nahaliyelaas Bamot uruu, 20 Bamotaas
zeluud nutag uruu harsan Pisgagiin ondorlog deer orshih Moabyn nutag
dahi hondii uruu yavav. 21 Daraa ni Izraili amorichuudyn haan Sihond
elch naryg ilgeen, — 22 Tanai nutgaar namaig damjin ongoruuleech. Bid
tarian talbai, esvel usan uzmiin tsetserleg uruu hazaihgui. Bid hudguudaas
us uuhgui. Bid tanai nutgiin hileer ongortol haany ih zamaar l yavah bolno
gelee. 23 Gevch Sihon ni ooriin hileer damjin ongorohiig Izrailid
zovshoorsongui. Tegeed Sihon ooriin buh ard tumniig tsugluulan, tsold
Izrailiig eserguutseheer garch, Iahaz uruu irj Izrailiin esreg daitav. 24
Tegeed Izraili tuuniig ildnii ireer tsohij, Arnonaas Iabbok hurtel, Ammony
hovguudiig hurtelh tuunii gazryg ezlen avav. Uchir ni Ammony hovguudiin
hil ni Iazyer bailaa. 25 Izraili tedgeer buh hotuudyg avsan bogood
amorichuudyn buh hotuudad, Hyeshbon bolon tuunii buh tosgodod Izraili
amidrav. 26 Uchir ni Hyeshbon ni amorichuudyn haan Sihony hot bailaa.
Tereer Moabyn omnoh haany esreg daitan, Arnon hurtelh tuunii buh
nutgiig garaas ni avchee. 27 Tiimees zuir ugeer yarigsad ni"Hyeshbond
iregtun. Ter ni bosgogdog! Sihony hot ni baiguulagdag. 28 Uchir ni
Hyeshbonoos gal, Sihony hotoos dol garchee. Ter ni Moabyn Aryg,
Arnony noyorhogch ondorloguudiig tsolmov. 29 Moab aa, chamd gai ireg!
Hyemoshiin ard olon oo, ta nar suirsen baina! Tereer Amoriin haan Sihond
ooriin hovguudiig orgodol met ogch, ooriin ohidyg olzluulav. 30 Gevch
bid tedniig doosh hayaj, Hyeshbon ni Dibonyg hurtelsuirev. Daraa ni bid
Myedyeba hurtel telsen Nofag hurtel but nirgev" gedeg. 31 Iinhuu Izraili ni
amorichuudyn nutagt amidrav. 32 Iazyeryg tagnahaar Mosye hun ilgeejee.
Ted tosgodyg ni ezelj, tend baisan amorichuudyg hoov. 33 Daraa ni ted
ergej, Bashany zamaar ogsov. Bashany haan Og Yedryeid daitahaar ooriin
buh ard tumentei hamt garav. 34 Gevch EZEN Mosyed — Tuunees buu
ai. Uchir ni tuuniig bolon tuunii buh ard tumniig, tuunii nutgiig Bi chinii

gart ogson. Hyeshbond amidarch baisan amorichuudyn haan Sihond
uildsenii adil chi tuund uildegtun gej aildav. 35 Tiimees ted tuuniig bolon
hovguudiig ni, buh ard tumniig ni gants ch hun uddehgui boltol ni hyadaj,
nutgiig ni ezemshiv.

Toollogo 22

22:1 Daraa ni Izrailiin hovguud ayalan, Iyerihogiin haraldaa Iordany
chanadad Moabyn heer tald buudallav. 2 Amorichuudad Izrailiin hiisen
buhniig Zipporyn huu Balak harav. 3 Tiimees ard tumnees bolj Moab
ulemj aidast avtjee. Uchir ni izrailichuud too tomshguiolon bailaa. Moab ni
Izrailiin hovguudees ihed aiv. 4 Moab Midiany ahmaduudad handan —
Heeriin ovsiig uher herhen doloodgiin adil ene boon humuus bidnii ergen
toiron dahi buhniig dolooh bolno gev. Ter uyed Moabyn haan ni Zipporyn
huu Balak bailaa. 5 Tiimees ter ooriin ard tumnii hovguudiin nutagt bui
Yevfratyn derged orshih Pyetor dahi Byeoryn huu Balaam uruu tuuniig
duudahaar elch naryg ilgeen — Haragtun, Yegipyetees ard tumen garch
irsen baina. Haragtun, ted gazryn gadarguug burhej, minii esreg tald
amidarch baina. 6 Tiim uchraas odoo ireech. Ted minii huvid het
huchirheg baigaa tul minii toloo ene ard tumniig haraagtun. Tegvel bi
tedniig diilj, nutgaasaa hoon gargah chadvartai bolj magadgui. Uchir ni
chinii yeroodog hun yeroogdoj, chinii haraadag hun haraagddag gedgiig bi
medne gej heluulev. 7 Tiinhuu Moabyn ahmaduud, Midiany ahmaduud
gartaa tologchid ogoh shan holstei yavav. Ted Balaam deer ireed, tuund
Balakiin ugiig damjuullaa. 8 Ter tedend — Shoniig endee ongoruulegtun.
EZENii nadad yuu aildahyg bi ta nart hariu heliye hemeen oguulev.
Moabyn udirdagchid Balaamtai hamt uldev. 9 Daraa ni Burhan Balaam
deer irj — Chamtai hamt baigaa edgeer humuus hen be? hemeev. 10
Balaam Burhand — Moabyn haan, Zipporyn huu Balak nadad ug ilgeen
11 "Yegipyetees garch irsen ard olnyg haragtun. Ted gazryn gadarguug
burhev. Odoo irj, minii toloo tedniig haraagtun. Tegvel bi tednii esreg
daitaj, tedniig hoon gargah chadvartai bolj magadgui" gej heluulsen gev.
12 Burhan Balaamd — Tedentei hamt buu yavagtun. Ter ard tumen

yeroogdson uchir chi tedniig haraaj bolohgui hemeelee. **13** Tiinhuu ogloo
ni Balaam bosoj Balakiin udirdagchdad — Namaig ta nartai yavahyg
EZEN tatgalzsan tul nutag uruugaa butsan yavtsgaa gev. **14** Moabyn
udirdagchid bosoj Balak uruu ochin, tuund — Balaam bidentei hamt
irehees tatgalzav hemeen helev. **15** Daraa ni Balak uridynhaasaa iluu olon,
iluu ner hundtei udirdagchdyg dahin ilgeev. **16** Ted Balaam uruu ireed,
tuund — Zipporyn huu Balak iinhuu helj baina. "Tanaas bi guiya. Nad uruu
irehed tand yuu ch buu saad bolog. **17** Uchir ni bi tanyg uneheer ih
hundetgej, tany nadad helsen bolgonyg bi hiih bolno. Tegeheer ireech,
minii toloo ene ard tumniig haraagaach" gev. **18** Balaam Balakiin zarts
nart hariulan — Balak nadad alt mongoor duuren ooriin geriig ogson ch
gesen bi ooriin Burhan EZENii tushaaltai zorchildoh ih ch bai, baga ch bai
yamar ch zuiliig hiij chadahgui. **19** Odoo harin ta nar mon onoo shono
endee uldegtun. EZEN nadad oor yuu aildahyg ni bimediye gelee. **20**
Shono ni Burhan Balaam uruu irj, tuund — Herev edgeer humuus chamaig
duudahaar irsen avaas, bosoj tedentei hamt yavagtun. Harin zovhon Minii
chamd aildah ugiig l chi hiih yostoi hemeev. **21** Tiimees Balaam ogloo
bosoj, ooriin iljgee unan, Moabyn udirdagchidtai hamt yavav. **22** Gevch
tuuniig yavsnaas bolj Burhan uurlav. EZENii tenger elch tuunii esreg
daisan bolon zam deer zogsloo. Ter iljgee unan yavj baisan bogood hoyor
zarts ni tuuntei hamt bailaa. **23** EZENii tenger elch gartaa sugalsan idd
barin zam deer zogsoj buig iljig harmagtsaa zamaas ergej, tarian talbai
uruu yavav. Gevch Balaam tuuniig zam uruu erguulj butsaahaar iljgiig
tsohiv. **24** Tegtel EZENii tenger elch hoyor taldaa hanatai usan uzmiin
talbainuudyn nariihan zam deer zogsov. **25** Iljig ni EZENii tenger elchiig
haraad, ooriigoo hanand shahan, Balaamyn holiig hanand shahav. Tiimees
ter iljgiig dahin tsohiv. **26** EZENii tenger elch tsaash yavan, baruun tiish
ch, zuun tiish ch ergehiin argagui nariihan gazar zogsov. **27** Iljig EZENii
tenger elchiig haraad, Balaamyn door hevtev. Tiimees Balaam uurlaj
savaagaaraa iljgiig tsohiloo. **28** EZEN iljignii amyg neesen bogood iljig
Balaamd — Chi namaig ingej gurvan udaa tsohihoor chamd bi yuug hiiv?
gev. **29** Tegehed ni Balaam iljgend — Uchir ni chi nadaar tohuurhav.
Herev gart mini ild baisansan bol bi chamaig odoo alsan baihsan gelee. **30**

Iljig Balaamd — Onoodriig hurtel buhel amidralynhaa turshid unaj yavaa
iljig chini bi bish gej uu? Bi chamd tiim yumyg hiij zanshsan baisan gej uu?
gehed ter — Ugui gelee. 31 Daraa ni EZEN Balaamyn nudiig neehed,
EZENii tenger elch gartaa sutalsan ild barin zam deer zogsoj buig ter
harlaa. Balaam gazar hurtel bohiiloo. 32 EZENii tenger elch tuund — Chi
iljgee yuund iinhuu gurvan udaa tsohiv? Haragtun, chinii zam nadad sorog
baisny uchir bi daisan met garch irsen. 33 Gevch iljig namaig haraad,
gurvan udaa nadaas zailsan. Herev ter nadaas zailaagui bol Bi gartsaagui
chamaig dor ni alj, tuuniig amid uldeeh baisan gev. 34 Balaam EZENii
tenger elchid handan — Tanyg zam deer minii esreg zogsoj baisnyg
medeegui uchir bi nugel uildjee. Tegeheer odoo herev ene ni tand
taalagdahgui baival bi butsah bolno gelee. 35 Gevch EZENii tenger elch
Balaamd — Ene humuustei hamt yav. Harin chi minii chamd heleh ugiig l
zovhon yarigtun gev. Tiimees Balaam ni Balakiin udirdagchidtai hamt
yavav. 36 Balaamyn irj yavaag Balak sonsood, ter Arnony hil deer baidag,
hiliin hamgiin etsest orshih Moabyn hotod tuuntei uulzahaar garav. 37
Daraa ni Balak Balaamd — Chamaig duuduulahaar bi cham uruu elch
naryg yaaraltai ilgeegui gej uu? Chi yuund nad uruu irsengui ve? Bi
chamaig uneheer hundetgej chadahgui baina gej uu? gev. 38 Tiimees
Balaam Balakt — Haragtun, bi odoo cham deer irchiheed baina. Bi yer
yuug ch oguulj chadna gej uu? Burhan minii amand hiih ugiig l bi yarih
bolno hemeen oguulev. 39 Balaam Balaktai hamt yavj, ted Kiriathuzotod
irev. 40 Balak uher, honi orgoj, Balaam bolon tuuntei hamt baisan
udirdagchdad ilgeelee. 41 Ogloo ni Balak Balaamyg avch, Baalyn
morgoliin ondorloguud ood avaachjee. Ter tendees ard tumnii neg hesgiig
harav.

Toollogo 23

23:1 Tegeed Balaam Balakt — End nadad zoriulan doloon tahilyn shireeg
bosgo. End nadad zoriulan doloon buh, doloon hutsyg beltgegtun gelee. 2
Balaamyn helsen yosoor Balak hiiv. Balak, Balaam nar tahilyn shiree bur
deer buh bolon hutsyg orgov. 3 Tegeed Balaam Balakt handan — Shataalt

tahilynhaa derged zogs. Bi yavya. EZEN nadtai uulzahaar irj magad.
Tuunii nadad uzuulsen buhniig bi chamd helne gev. Tiinhuu ter nutsgen
tolgod uruu yavlaa. **4** Burhan Balaamtai uulzsan bogood ter Tuund — Bi
doloon tahilyn shireeg bosgoson. Tahilyn shiree bur deer bi buh bolon
hutsyg orgov hemeen oguullee. **5** Tegeed EZEN Balaamyn amand ug
hiigeed — Balak uruu butsan ochij, iinhuu heltugei gev. **6** Tiimees ter tuun
uruu butsan ochloo. Haragtun, ter bolon Moabyn buh udirdagchid shataalt
tahilynhaa derged zogsoj baiv. **7** Ter surgaalt zuirleleer yarin, helsen ni —
Moabyn haan Balak namaig Aramaas, Dornyn uulsaas avchirj, "Irj, minii
toloo Iakovyg haraagtun. Irj, Izrailiig buruushaagtun" gev. **8** Burhany
haraagaagui huniig bi herhen haraah bilee? EZENii buruushaagaagui
huniig bi herhen buuruushaaj chadah bilee? **9** Bi tuuniig hadny oroigoos
haran, tolgodoos ajiglaad, haragtun, undestnuudiin dund toologdohoorgui,
angid orshih ard tumen baina. **10** Iakovyn toosyg hen toolj chadah ve?
Izrailiin dorovnii negiig hen toolj chadah ve? Shudarga zoviin uhleer
namaig uhuultugei, togsgol maani tuuniihtei adil baih boltugai gelee. **11**
Tegehed Balak Balaamd — Chi nadad yuu hiichih ve? Bi chamaig daisnaa
haraalgahaar avchirsan. Getel haragtun, chi chuhamdaa tedniig yerooloo
gev. **12** Ter hariu bolgon — EZEN minii amand hiisen zuiliig yarihyg bi
anhaarah yosgui gej uu? gelee. **13** Daraa ni Balak tuund — Chi tedniig
buhedd ni bish, zovhon tednii hamgiin naad zahyg ni l harah hedii ch
tedniig harj boloh oor gazar uruu nadtai hamt yavaach. Tendees chi minii
toloo tedniig haraagtun gelee. **14** Ingeed ter tuuniig Pisgagiin oroi ood
Zofimiin belcheer uruu avaachij, doloon tahilyn shireeg bosgon, tahilyn
shiree bur deer buh, hutsyg orgov. **15** Ter Balakt — Teer tend bi ooroo
EZENtei uulzaj baih zuur, shataalt tahilynhaa derged end zogsoj baigtun
gev. **16** Daraa ni EZEN Balaamtai uulzaj, tuunii amand ugiig hiigeed, —
Balak uruu butsan ochij, chi ingej heltutei hemeen aildav. **17** Ter tuun uruu
ochloo. Haragtun, ter bolon tuuntei hamt Moabyn buh udirdagchid shataalt
tahilynhaa derged zogsoj baiv. Balak tuunees — EZEN yuu aildav? gej
asuuv. **18** Tegehed ter surgaalt zuirleleer yarin, helsen ni — Balak aa,
bosoj sonsogtun. Zipporyn huu, nad uruu chih tavi! **19** Burhan bol hudal
heldeg hun bish, gemshin haramsdag hunii huu ch bish. Tereer

aildchihaad, Ter tuuniigee hiihgui gej uu? Esvel Ter yarichihaad, Ter
tuuniigee sain bolgohgui gej uu? 20 Haragtun, yerooh tushaalyg bi huleen
avsan. Ter yerooson baihad bi tuuniig ni zorchij chadahgui. 21 Ter
Iakovyn dotor gem buruug ajiglaagui. Izrailiin dotor Ter zovlong haraagui.
Tuunii Burhan EZEN tuuntei hamt baigaa, haany uuhai tednii dund baina.
22 Burhan tedniig Yegipyetees gargan avchirdag Ter bol tednii huvid
zerleg uhriin ever met yum. 23 Uchir ni Iakovyn esreg yamar ch yor alga,
Izrailiin esreg alivaa merge tolog baihgui. Burhany yuu hiisen ni zohistoi
tsagt Iakov bolon Izrailid helegdeh boltugai. 24 Haragtun, ard tumen em
arslan met ondiij baina. Arslan met ter ooriigoo orgono. Ter olzoo
zalgitlaa, alagdagsdyn tsusyg uutlaa doosh hevtehgui gelee. 25 Tegehed ni
Balak Balaamd — Tedniig yerdoo ch buu haraa, yerdoo ch buu yeroogtun
gev. 26 Gevch Balaam hariud ni Balakt — "EZENii aildsan bolgonyg bi
hiih yostoi" hemeen bi chamd heleegui gej uu? gev. 27 Tegehed Balak
Balaamd — Ireech, bi chamaig oor gazart avaachya. Tendees chi minii
toloo tedniig haraah ni Burhany melmiid zov baij magad gev. 28 Tiinhuu
Balak zeluud nutag uruu harah Pyeoryn oroid Balaamyg avaachiv. 29
Balaam Balakt — End nadad doloon tahilyn shireeg bosgo. End nadad
doloon buh, doloon hutsyg beltgegtun gelee. 30 Balaamyn helsen yosoor
Balak hiisen bogood tahilyn shiree bur deer buh bolon hutsyg orgov.

Toollogo 24

24:1 Izrailiig yerooh ni EZENd taalagdsanyg Balaam haraad, tereer
uridyn adil yor hain yavsangui, harin nuuree tsol uruu handuulav. 2 Balaam
nudee orgon, ovog ovgooroo buudallan bui Izrailiig harav. Burhany Suns
tuun deer irlee. 3 Ter surgaalt zuirleleer yarin oguulsen ni — Byeoryn huu
Balaamyn zonba nud ni neelttei hunii zon. 4 Burhany ugsiig sonsdog, Togs
Huchit Negenii uzegdliig uzdeg, unadag bolovch nud ni halhlagdaagui
hunii zon. 5 Iakov aa, chinii maihnuud, Izraili aa, chinii suutsnuud yamar
uzesgelentei ve! 6 Sunaisan uudam hondiinuud met, golyn hajuutaarh
tsetserleguud met,EZENii tarisan zuun nastuud met, usny dergedeh
hushnuud met. 7 Tuunii huvinguudaas us ursah agaad tuunii ur ni ih usny

derged baij, tuunii haan ni Agagaas iluu ondor baih bogood tuunii
haanchlal ni orgomjlogdoh boltutai. 8 Burhan tuuniig Yegipyetees
gargadag, Ter bol tuunii huvid zerleg uhriin ever met boloi. Ooriin daisan
boloh undestnuudiig ter tsolmoj, yasyg ni hesegchin byatslaj, ooriin
sumaaraa tedniig hemhchine. 9 Ter tuhlan arslan met hevtene. Arslan met
tuuniig bosgoj hen zurhleh ve? Chamaig yerooh buhen yeroogdoh agaad
chamaig haraah buhen haraagdah boltugai gev. 10 Tegehed Balaamyn
esreg Balakiin uur shataj, ter tuunii hoyor garyg ni tsohiv. Balak Balaamd
— Bi chamaig ooriin daisnuudyg haraalgahaar duudsan bilee. Getel
haragtun, chi iinhuu gurvan udaa tedniig yeroohoo urgeljluulseer bailaa. 11
Iimiin tul odoo ooriin gazar uruugaa zugtagtun. Bi chamaig ulemj
hundetgeh baisan gedgee helsen. Getel haragtun, EZEN chamaig
hundlelees butsaan tatav gev. 12 Balaam Balakt handan — Chinii nad uruu
ilgeesen elch nart bi 13 "Balak mongo altaar duuren ooriin geriig nadad
ogoh baisan ch gesen, EZENii tushaalyn esreg bi ooriin husleer sainyg ch,
muut ch yuu ch hiij chadahgui. EZEN yuu aildsanyg l bi yarih bolno" gej
heleegui gej uu? 14 Odoo haragtun, Bi ooriin ard tumen uruu yavah gej
baina. Iregtun, ireh odruuded ene ard tumen chinii ard tumend yuug hiihiig
bi chamd zovlon heliye gelee. 15 Ter surgaalt zuirleleer yarin, helsen ni —
Byeoryn huu Balaamyn zon ba nud ni neelttei hunii zon. 16 Burhany ugsiig
sonsdog ba Hamgiin Deed Negenii medlegiig meddeg, Togs Huchit
Negenii uzegdliig uzdeg, unadag bolovch nud ni halhlagdaagui hunii zon.
17 Bi tuuniig hardag, harin odoo bish. Bi tuuniig uzdeg, harin oir bish.
Iakovaas od garch iren, Izrailias ochirt tayag bosoj, Moabyn magnaig nevt
tsomlon, Shyetiin buh hovguudiig nuraana. 18 Izrailiig huchee avah zuur
Yedom ni ezlegdej, Syeir bolon tuunii daisnuud ch bas ezlegdene. 19
Iakovaas neg ni noyorhoj, hotoos uldegsdiig ustgah bolno gev. 20
Amalyek uruu ter haran, surgaalt zuirleleer yarin, — Amalyek ni
undestnuudiin terguun baisan bolovch, tuunii togsgol ni suirel bolno gelee.
21 Ter Kyeniig haran, surgaalt zuirleleer yarin, — Chinii suuts udaan bat
togtvortoi bogood chinii uur hadand zasagdjee. 22 Gesen ch Kain ni
shataagdana. Asshur ni chamaig hir udaan olzond bailgah ve? gev. 23
Daraa ni ter surgaalt zuirleleer yarin, — Ayaa, Burhan uuniig hiij baihad

hen amidarch chadah ve? 24 Gevch holog ongotsnuud Kittimiin ergees irj,
tedgeer ni Asshuryg, Yebyeriig zovoono. Tiinhuu ted ch bas suirne gelee.
25 Ingeed Balaam bosoj, ooriin nutag uruugaa salan yavsan bogood Balak
ch ooriin zamaar yavav.

Toollogo 25

25:1 Izrailiig Shittimd baih zuur ard tumen Moabyn ohidtoi zavhairch
ehlev. 2 Uchir ni ted oorsdiin burhdyn tahild ard tumniig urisan bogood
ard tumen idej, tednii burhdad bohiijee. 3 Iinhuu Izraili oorsdiigoo Pyeoryn
Baaltai niiluulsen. EZEN Izrailiin esreg hilegnej baiv. 4 EZEN Mosyed —
Ard tumnii buh udirdagchdyg avan, tedniig gegeen tsagaan odroor EZENii
omno tsaazlagtun. Ingesneer EZENii dogshin hilen Izrailias ergeh yum
hemeen aildav. 5 Tiimees Mosye Izrailiin shuugchded — Oorsdiigoo
Pyeoryn Baaltai niiluulsen, oorsdiin humuusiig ta naryn hun neg bur chini
alagtun gelee. 6 Tegtel haragtun, Izrailiin hovguudiin neg ni irj, Izrailiin
hovguudiig hurlyn maihny uudend uilj baihad, Mosyegiin nudnii omno,
Izrailiin hovguudiin buh chuulgany nudnii omno, ooriin hamaatan uruugaa
negen Midian emegteig avchrav. 7 Tahilch Aarony huu, Yelyeazaryn huu
Finyehas uuniig harmagtsaa, chuulgany dundaas bosoj, gartaa jad avav. 8
Tereer Izraili eriin araas maihan uruu orj, Izraili er ba emegtein biyeiig
nevt hatgan, hoyoulang ni nevt jadlav. Tiinhuu Izrailiin hovguud deer
baisan gai gamshig zogsov. 9 Gamshgaar uhegsed ni horin dorvon myanga
bailaa. 10 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 11 Tahilch
Aaronyhuu, Yelyeazaryn huu Finyehas ni tednii dund Minii hardaltaar
hardsanaaraa Izrailiin hovguudees Minii hileng erguulsen. Ingesneer Bi
Izrailiin hovguudiig Ooriin hardaltaar ustgaagui. 12 Tiim uchraas
"Haragtun, Bi tuund Ooriin enhiin gereeg ogch baina. 13 Ene ni tuund
bolon tuunii daraah ur udamd ni monhiin tahilchiin uilchleliin geree bolno.
Uchir niter ooriin Burhany toloo hardaj, Izrailiin hovguudiin toloo
evleruulliig hiisen yum" gej hel hemeev. 14 Midian emegteitei hamt
aluulsan Izraili eriin ner ni simyeonchuudyn dund etsgiin buliin udirdagch
Salutiin huu Zimri baiv. 15 Alagdsan Midian emegtein ner ni Midiany

etsgiin buliin ard olny terguulegch Zuryn ohin Kozbi bailaa. 16 Daraa ni
EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 17 Midianchuudad daisagnan, tedniig
but tsohi. 18 Uchir ni ted oorsdiin zali meheer ta nart daisagnan, Pyeoryn
hereg ba Pyeoryn ulmaas bolson gamshgiin odor aluulsan tednii egch,
Midiany udirdagchiin ohin Kozbiin hergeer ta naryg huuran mehelsen
gelee.

Toollogo 26

26:1 Gamshgiin daraa Mosye bolon tahilch Aarony huu Yelyeazar nartai
EZEN yarin, — 2 Izraili dotor daind yavj chadah hori ba tuunees deesh
nasny hun buriig etsguudiinh ni buluudeer ni Izrailiin hovguudiin buh
chuulgany toollogyg yavuul gev. 3 Tiimees Iyerihod, Iordany zergeldeeh
Moabyn tald Mosye bolon tahilch Yelyeazar nar tedentei yarin — 4
EZENii Mosyed tushaasan yosoor hori ba tuunees deesh nasny ard olnyg
toologtun gelee. Yegipyetiin nutgaas garsan Izrailiin hovguud ni edgeer
yum. 5 Izrailiin uugan huu Ryeubyen bogood Ryeubyenii hovguud ni
Hanohaasgarsan hanohchuudyn urag, Pallugaas garsan palluchuudyn urag,
6 Hyezronoos garsan hyezronchuudyn urag, Karmigaas garsan
karmichuudyn urag baiv. 7 Edgeer ni ryeubyenchuudiin urguud ba tednii
toologdson humuus dochin gurvan myanga doloon zuun guch bailaa. 8
Pallugiin huu ni Yeliab baiv. 9 Yeliabyn hovguud ni Nyemuyel, Datan,
Abiram nar yum. Datan, Abiram nar bol chuulganaar duudagdaj, EZENii
esreg temtseldehdee Koratai nohorlon Mosye, Aaron naryn esreg
temtseldsen humuus bailaa. 10 Tedniig uheh uyed, hoyor zuun tavin huniig
gal zalgihad gazar amaa neen, tedniig Koratai hamt zalgisan yum.
Ingesneer ted anhaaruulga boljee. 11 Gesen ch Koragiin hovguud uheegui
bailaa. 12 Simyeony hovguud urguudynhaa daguu gevel Nyemuyelees
garsan nyemuyelchuudiin urag, Iaminaas garsan iaminchuudyn urag,
Iahinaas garsan iahinchuudyn urag, 13 Zyeragaas garsan zyerachuudyn
urag, Shaulaas garsan shaulchuudyn urag baiv. 14 Edgeer ni
simyeonchuudyn urguud bogood horin hoyor myanga hoyor zuun hun
boloi. 15 Gadyn hovguud urguudynhaa daguu gevel Zyefonoos garsan

zyefonchuudyn urag, Haggigaas garsan haggichuudyn urag, Shunigees
garsan shunichuudiin urag, 16 Oznigoos garsan oznichuudyn urag, Yeries
garsan yerichuudiin urag, 17 Arodaas garsan arodchuudyn urag, Aryelias
garsan aryelichuudyn urag baiv. 18 Edgeer ni toologdson humuusiin daguu
Gadyn hovguudiin urguud bogood dochin myanga tavan zuun hun baiv. 19
Iudagiin hovguud ni Yer, Onan nar baiv. Gevch Yer, Onan nar Kanaan
nutagt uhsen bailaa. 20 Iudagiin hovguud urguudynhaa daguu gevel
Shyelagaas garsan shyelachuudyn urag, Pyeryezees garsan
pyeryezchuudiin urag, Zyeragaas garsan zyerachuudyn urag baiv. 21
Pyeryeziin hovguud ni Hyezronoos garsan hyezronchuudyn urag,
Hamulaas garsan hamulchuudyn urag bailaa. 22 Edgeer ni toologdson
humuusiin daguu Iudagiin urguud bogood dalan zurgaan myanga tavan
zuun hun baiv. 23 Issaharyn hovguud urguudynhaa daguu gevel Tolagaas
garsan tolachuudyn urag, Puvaas garsan puvachuudyn urag, 24 Iashubaas
garsan iashubchuudyn urag, Shimronoos garsan shimronchuudyn urag
baiv. 25 Edgeer ni toologdson humuusiin daguu Issaharyn urguud bogood
jaran dorvon myanga gurvan zuun hun baiv. 26 Zyebuluny hovguud
urguudynhaa daguu gevel Syeryedees garsan syeryedchuudiin urag,
Yelonoos garsan yelonchuudyn urag, Iahlyeyelaas garsan
iahlyeyelchuudyn urag baiv. 27 Edgeer ni toologdson humuusiin daguu
zyebulunchuudyn urguud bogood jaran myanga tavan zuun hun baiv. 28
Iosyefyn hovguud urguudynhaa daguu gevel Manassye, Yefraim nar
bailaa. 29 Manassyegiin hovguud ni Mahiraas garsan mahirchuudyn urag
yum. Mahir ni Gilyeadyn etseg boljee. Gilyeadaas gilyeadchuudyn urag
garsan bilee. 30 Gilyeadyn hovguud ni Iyezyerees garsan iyezyerchuudiin
urag, Hyelyekees garsan hyelyekchuudiin urag, 31 Asriyelaas garsan
asriyelchuudyn urag, Shyehyemees garsan shyehyemchuudiin urag, 32
Shyemidagaas garsan shyemidachuudyn urag, Hyefyerees garsan
hyefyerchuudiin urag baiv. 33 Hyefyeriin huu Zyelofyehad ni yamar ch
huugui, harin zovhon ohidtoi baijee. Zyelofyehadyn ohidyn ners ni Mahla,
Noa, Hogla, Milka, Tirza boloi. 34 Edgeer ni Manassyegiin urguud baiv.
Tednees toologdson humuus ni tavin hoyor myanga doloon zuu baiv. 35
Yefraimyn hovguud ni urguudynhaa daguu gevel Shutyelagaas garsan

shutyelachuudyn urag, Byehyerees garsan byehyerchuudiin urag,
Tahanaas garsan tahanchuudyn urag baiv. **36** Shutyelagiin hovguud ni
Yeranaas garsan yeranchuudyn urag bailaa. **37** Edgeer ni toologdson
humuusiin daguu Yefraimyn hovguudiin urguud bogood guchin hoyor
myanga tavan zuun hun baiv. Edgeer ni urguudynhaa daguu Iosyefyn
hovguud boloi. **38** Byeniaminy hyevguud ni urguudynhaa daguu gevel
Byelagaas garsan byelachuudyn urag, Ashbyelaas garsan ashbyelchuudyn
urag, Ahiramaas garsan ahiramchuudyn urag, **39** Shyefufamaas garsan
shyefufamchuudyn urag, Hufamaas garsan hufamchuudyn urag baiv. **40**
Byelagiin hovguud ni Ard, Naaman nar baisan. Ardaas ardchuudyn
urag,Naamanaas naamchuudyn urag garsan bilee. **41** Edgeer ni
urguudynhaa daguu Byeniaminy hovguud yum. Tednees toologdson
humuus ni dochin tavan myanga zurgaan zuu bailaa. **42** Dany hovguud ni
urguudynhaa daguu gevel Shuhamaas garsan shuhamchuudyn urag bailaa.
Edgeer ni urguudynhaa daguu Dany urguud bilee. **43** Toologdson
humuusiin daguu shuhamchuudyn buh urguud ni jaran dorvon myanga
dorvon zuu bailaa. **44** Ashyeryn hovguud ni urguudynhaa daguu gevel
Imnagaas garsan imnichuudiin urag, Ishvigees garsan ishvichuudiin urag,
Byeriagaas garsan byerichuudiin urag baiv. **45** Byeriagiin hovguudees
Hyebyerees garsan hyebyerchuudiin urag, Malhiyelaas garsan
malhiyelchuudyn urag baiv. **46** Ashyeryn ohiny neriig Syera gedeg baiv.
47 Edgeer ni toologdson humuusiin daguu Ashyeryn hovguudiin urguud
bogood tavin gurvan myanga dorvon zuu bailaa. **48** Naftaliin hovguud ni
urguudynhaa daguu gevel Iahzyeyelaas garsan iahzyeyelchuudyn urag,
Gunigees garsan gunichuudiin urag, **49** Iyezyerees garsan iyezyerchuudiin
urag, Shillyemees garsan shillyemchuudiin urag baiv. **50** Edgeer ni
urguudynhaa daguu Naftaliin urguud yum. Tednees toologdson humuus ni
dochin tavan myanga dorvon zuu baiv. **51** Edgeer ni Izrailiin hovguudees
toologdson zurgaan zuun negmyanga doloon zuun guchin hun bailaa. **52**
Daraa ni EZEN Mosyeteiyarin, aildahdaa — **53** Gazar nutgiig edgeeriin
dund nersiin toony daguu ov bolgon huvaah boloi. **54** Tomhon bulegt
tednii oviig ni chi ihesgej, bagahan bulegt tednii oviig ni chi bagasgagtun.
Tednees toologdson huniih ni daguu buleg burd ov ogogdoh boloi. **55**

Gevch nutgiig shodoltoor huvaah yostoi. Ted oorsdiin etsguudiin
ovguudyn nersiin daguu oorsdiin oviig huleen avah boloi. **56** Shodson
songoltyn daguu tednii ov ni tom, baga bulguudiin hoorond huvaagdah
yum hemeev. **57** Edgeer ni lyevichuudees urguudynhaa daguu toologdson
humuus bilee. Gyershonoos garsan gyershonchuudyn urag, Kohataas
garsan kohatchuudyn urag, Myerarias garsan myerarichuudyn urag baiv.
58 Lyeviin urguud ni libnichuudiin urag, hyebronchuudyn urag,
mahlichuudyn urag, mushichuudiin urag, korachuudyn urag bailaa. Kohat
ni Amramyn etseg bolson. **59** Amramyn ehneriin neriig Lyeviin ohin
Iohyebyed gedeg baiv. Ter Yegipyeted Lyevid torson yum. Tereer Aaron,
Mosye bolon tednii egch Miriamyg Amramd toruulj ogchee. **60** Aarond
Nadab ba Abihu, Yelyeazar ba Itamar nar torov. **61** Harin Nadab, Abihu
nar EZENii omno yos bus galyg orgoh uyedee uhsen boloi. **62** Tednees
toologdson humuus boloh neg sartai ba tuunees deesh nasny buh er huisten
ni horin gurvan myanga baiv. Izrailiin hovguudiin dund tedend yamar ch ov
ogogdoogui uchir ted Izrailiin hovguudiin dund toologdsongui. **63** Edgeer
ni Iyerihod Iordany zergeldee, Moabyn tald Izrailiin hovguudiig toolson
Mosye bolon tahilch Yelyeazaraar tooluulsan humuus boloi. **64** Gevch
Sinain tsold Izrailiin hovguudiig toolson Mosye bolon tahilch Aaronaar
tooluulsan humuus tednii dund baihgui bailaa. **65** Uchir ni EZEN tednii
tuhaid — Ted tsold zailshgui uheh bolno hemeen aildsan. Iyefunnyegiin
huu Kalyeb bolon Nuny huu Ioshuagaas oor neg ch hun tednees uldeegui
ajee.

Toollogo 27

27:1 Daraa ni Iosyefyn huu Manassyegiin urguudaas Manassyegiin huu,
Mahiryn huu, Gilyeadyn huu, Hyefyeriin huu Zyelofyehadyn ohid oirton
irjee. Tuunii ohidyn ners ni Mahla, Noa, Hogla, Milka, Tirza nar baiv. **2**
Ted hurlyn maihny uudend Mosyegiin omno, tahilch Yelyeazaryn omno,
udirdagchid bolon buh chuulgany omno zogsood, — **3** Bidnii etseg tsold
uhsen bolovch Koratai nohorloj EZENii esreg hamtdaa tsutlasan tedgeer
humuusiin dund ter baigaagui. Gevch ter ooriin nugeldee uhsen bogood

yamar ch huugui baisan. 4 Huugui baisnaas bolj bidnii etsgiin ner buliinhee
dotroos yaagaad hasagdah yostoi bilee? Etsgiin maani ah duu naryn dund
bidend ov ogooch gev. 5 Mosye tednii hergiig EZENii omno avaachiv. 6
Tegehed EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 7 Zyelofyehadyn ohidyn helj
bui ni zov yum. Chi tedend etsgiinh ni ah duu naryn dund ovlogdoh
ezemshliig zailshgui ogoh yostoi. Chi tednii etsgiin oviig tedend shiljuulen
ogtugei. 8 Tsaashilbal chi Izrailiin hovguudtei yarin ingej hel. "Herev hun
uhehdee huugui baival, tuunii oviig ta nar ohind ni shiljuulen ogogtun. 9
Herev ter hun ohingui avaas tuunii oviig ta nar ah duu nart ni ogogtun. 10
Herev ter hun ah duugui bol tuunii oviig ta nar etsgiinh ni ah duu nart
ogogtun. 11 Herev tuunii etseg ni ah duugui avaas tuunii oviig ta nar urgiin
dotorh hamgiin oiryn hamaatand ogoh bogood ter ni tuuniig ezemshih
boloi. Ene ni EZENii Mosyed tushaasan yosoor Izrailiin hovguuded huuli
yosny togtool boloh yostoi" gev. 12 Daraa ni EZEN Mosyed — Ene
Abarim uul ood yavj, Izrailiin hovguuded Minii ogson nutgiig haragtun. 13
Tuuniig harsnyhaa daraa chi bas ooriin ah Aarony adil ovog deedes
uruugaa odoh bolno. 14 Uchir ni Zinii tsold chuulganyg metgeltsen baih
uyed usny derged tednii nudnii omno Namaig ariun hemeen haragduulah
Minii tushaalyn esreg chi terselsen hemeev. (Ene ni Zinii tsol deh
Kadyeshiin Myeribagiin us bailaa.) 15 Tegehed Mosye EZENtei yarin —
16 Buh mahan biyeiin sunsnuudiin Burhan EZEN chuulgany deer neg
huniig tomiloh boltugai. 17 EZENii chuulgan ni honichingui honi met
bolohguin tuld ter hun garch yavan, tednii omno orj ireh bogood tedniig
udirdan gargaj, mon oruulah bilee gev. 18 Tiimees EZEN Mosyed —
Nuny huu Ioshuag avan, tuunii deer garaa tavigtun. Ter hunii dotor Suns
bii. 19 Tuuniig tahilch Yelyeazar bolon buh chuulgany omno zogsoogood,
tednii nudnii omno tuund uureg hariutslagyg daalgagtun. 20 Izrailiin
hovguudiin buh chuulgan tuund duulgavartai baihyn tuld chi ooriin erh
medlees zarimyg ni tuun deer tavigtun. 21 Tuunees gadna EZENii omno
Urimiin shuulteer tuunii toloo asuuh tahilch Yelyeazaryn omno ter zogsoh
yostoi. Ter bolon tuuntei hamt Izrailiin hovguud, ter ch baitugai buh
chuulgan ni tuunii tushaalaar garch, tuunii tushaalaar oroh bolno gelee. 22
EZENii tuund tushaasan yosoor Mosye hiijee. Ter Ioshuag avan, tuuniig

tahilch Yelyeazar, buh chuulgany omno bairluulav. 23 Daraa ni
Mosyegeer damjuulan EZENii aildsan yosoor ter tuunii deer garaa tavin,
tuund uureg hariutslagyg daalgav.

Toollogo 28

28:1 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 2 Izrailiin hovguuded
tushaan, tedend "Ta nar tovlogdson tsaguudad ni Minii orgol, galaar orgoh
Minii orgoluudiin hunsiig mini Nadad taivshruulahtaalamjit uner bolgon
avchrahdaa anhaaraltai baigtun" gej hel. 3 Chi tedend "Ta naryn EZENd
galaar orgoh orgol ene yum. Neg nastai, sogoggui hoyor er hurgyg
baingyn shataalt tahil bolgon odor bur orgogtun. 4 Ta nar neg hurgyg ni
ogloo, nogoo hurgyg ni udshiin burenhiigeer orgoh yostoi. 5 Bas ideen
orgold zoriulan hiniin dorovnii neg tsohison tostoi holison yefagiin aravny
neg sain gurilyg orgogtun. 6 Ene ni EZENd galaar orgoh orgol buyuu
taivshruulah taalamjit uner hemeen Sinai uulan deer togtoogdson baingyn
shataalt tahil yum. 7 Tegeed uuntei hamt hurga burd hiniin dorovnii neg
undaan tahil baih yostoi. Hatuu undaagaar hiigdsen undaan orgoliig ariun
gazart EZENd zoriulan asgana. 8 Nogoo hurgyg ta nar udshiin
burenhiigeer orgoh yostoi. Ogloonii ideen orgol bolon tuunii undaan
orgoliin adil ta nar uuniig EZENd taivshruulah taalamjit uner, galaar orgoh
orgol bolgon orgogtun. 9 Daraa ni amraltyn odor neg nastai, sogoggui
hoyor er hurga ba ideen orgol bolgon tostoi holison yefagiin aravny hoyor
sain guril, tuunii undaan yergoliig orgogtun. 10 Ene ni baingyn shataalt
tahil bolon tuunii undaan orgol deer nemegdeh amraltyn odor buriin
shataalt tahil boloi. 11 Daraa ni sar buriin ehend ta nar EZENd shataalt
tahil bolgon hoyor buh, neg huts, neg nastai sogoggui doloon er hurgyg
avchir. 12 Buh burd ideen orgol bolgon tostoi holison yefagiin aravny
gurvan sain guril, mon neg hutsand ideen orgol bolgon tostoi holison
yefagiin aravny hoyor sain gurilyg, 13 hurga burd ideen orgol bolgon
tostoi holison yefagiin aravny neg sain gurilyg EZENd galaar orgoh orgol,
taivshruulah taalamjit uneriin shataalt tahild orgogtun. 14 Tedgeeriin
undaan orgoluud ni buhand hagas hin dars, hutsand hiniin guravny neg

dars, hurgand hiniin dorovnii neg dars baih yostoi. Ene ni jiliin saruudyn
tursh baih sar buriin shataalt tahil yum. 15 Neg uhnyg EZENd nugliin
tolooh tahil bolgo. Ene ni baingyn shataalt tahil deer nemegden undaan
orgoliinhoo hamt orgogdoh boloi. 16 Daraa ni ehnii saryn arvan dorovnii
odor EZENii Deeguur Ongoroh bayar boloh yostoi. 17 Ene saryn arvan
tavny odor nair naadam boloh bogood doloo honogiin turshid isgeegui
talhyg ideh ajguu. 18 Anhny odor ariun tsuglaralt boloh bogood ta nar
yamar ch hund huchir ajlyg hiij bolohgui. 19 Ta nar EZENd shataalt
tahilyg galaar orgoh bogood sogoggui hoyor buh, neg huts, neg nastai
doloon er hurga baih yostoi. 20 Tedgeeriin ideen orgodd zoriulj tostoi
holison sain gurilyg orgogtun. Buhand yefagiin aravny gurav, hutsand
aravny hoyor, 21 doloon hurga tus burd ni yefagiin aravny neg baih yum.
22 Oorsdiinhoo toloo evleruulliig hiihiin tuld nugliin tolooh tahild neg
uhnyg orgogtun. 23 Edgeeriig ta nar baingyn shataalt tahidd zoriulagddag
ogloonii shataalt tahilaas tusad ni orgoh yostoi. 24 Iim mayagaar ta nar
doloon odriin turshid, odor tutam galaar orgoh orgol buyuu EZENd
taivshruulah taalamjit uner bolgon hunsiig avchrah yostoi. Ene ni baingyn
shataalt tahil deer nemegden undaan orgolteigoo hamt avchragdah boloi.
25 Doloo dahi odor ni ta nar ariun tsuglaralttai bogood yamar ch hund
huchir ajlyg hiij bolohgui. 26 Bas anhny ur jimsnuudiin odor, ta nar Doloo
Honoguudyn bayar deer shine ideen orgoliig EZENd orgoh uyedee ta nar
ariun tsuglaraltyg hiih bogood hund huchir ajil hiij bolohgui. 27 Ta nar
EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon hoyor zaluu buh, neg huts, neg
nastai doloon er hurgaar shataalt tahil orgogtun. 28 Tedgeeriin ideen orgol
boloh tostoi holison sain gurilyg, buh tus burd yefagiin aravny gurvyg, neg
hutsand aravny hoyoryg, 29 doloon hurgany tus burd ni aravny negiig
orgogtun. 30 Bas oorsdiinhoo toloo evleruulliig hiiheer neg uhnyg
orgogtun. 31 Baingyn shataalt tahil bolon tuunii ideen orgoloos tusad ni ta
nar edgeeriig undaan orgoliinh ni hamt avchir. Tedgeer ni sogoggui baih
yostoi.

Toollogo 29

29:1 Doloodugaar sard, ug saryn ehnii odor ta nar bas ariun tsuglaraltyg
hiih bogood hund huchir ajlyg hiij bolohgui. Ene ni ta nart buree uleeltiin
odor boloh yum. 2 Ta nar EZENd taivshruulah taalamjit uner bolgon neg
buh, neg huts, neg nastai sogoggui doloon er hurgaar shataalt tahil orgo. 3
Bas tedgeeriin ideen orgol boloh tostoi holison sain gurilyg buhand
yefagiin aravny gurvyg, hutsand aravny hoyoryg, 4 doloon hurgany tus
burd ni aravny negiig orgoh boloi. 5 Bas oorsdiinhoo toloo evleruulliig
hiiheer nugliin tolooh tahild neg uhnyg orgo. 6 Edgeeriig togtoolynh ni
daguu taivshruulah taalamjit uner buyuu EZENd galaar orgoh orgol
bolgon shine saryn shataalt tahil bolon tuunii ideen orgol, baingyn shataalt
tahil bolon tuunii ideen orgol ba tedgeeriin undaan orgoluudees tusad ni
orgogtun. 7 Daraa ni ene doloodugaar saryn aravny odor ta nar ariun
tsuglaraltyg hii. Ta nar oorsdiigoo daruu bolgoh bogood yamar ch ajlyg
hiij bolohgui. 8 Ta nar shataalt tahilyg EZENd taivshruulah taalamjit uner
bolgon sogoggui neg buh, neg huts, neg nastai doloon er hurgyg avchir. 9
Tedgeeriin ideen orgol boloh tostoi holison sain gurilyg, buhand yefagiin
aravny gurvyg, hutsand aravny hoyoryg, 10 doloon hurgany tus burd ni
aravny negiig orgogtun. 11 Bas nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhnyg
orgoh boloi. Edgeeriig evleruulliin nugliin tolooh tahil, baingyn
shataalttahil bolon tuunii ideen orgol, tedgeeriin undaan orgoluudees tusad
ni orgoh yostoi. 12 Daraa ni doloodugaar saryn arvan tavny odor ta nar
ariun tsuglaraltyg hiih bogood hund huchir ajlyg hiij bolohgui. Ta nar
EZENd nair naadmyg doloo honogiin turshid temdeglegtun. 13 Ta nar
shataalt tahil buyuu galaar orgoh orgoliig EZENd taalamjit uner bolgon
sogoggui arvan gurvan buh, hoyor huts, neg nastai arvan dorvon er hurgyg
avchir. 14 Tedgeeriin ideen orgol boloh tostoi holison sain gurilyg, arvan
gurvan buhyn tus burd ni yefagiin aravny gurvyg, hoyor hutsyn tus burd ni
aravny hoyoryg, 15 arvan dorvon hurgany tus burd ni aravny negiig orgo.
16 Bas nugliin tolooh tahild zoriulan neg uhnyg orgoh boloi. Edgeeriig
baingyn shataalt tahil bolon tuunii ideen orgol, undaan orgoloos tusad ni
orgoh yostoi. 17 Daraa ni hoyor dahi odor ni arvan hoyor buh, hoyor huts,
neg nastai sogoggui arvan dorvon er hurgyg orgo. 18 Buhnuudad,
hutsnuudad, hurganuudad zoriulagdsan tedgeeriin ideen orgol bolon

undaan orgoluudiig togtoolyn daguu too yosoor ni orgoh boloi. **19** Bas
nutliin tolooh tahild neg uhnyg orgoh boloi. Edgeeriig baingyn shataalt
tahil bolon tuunii ideen orgol, tedgeeriin undaan orgoloos tusad ni orgoh
yostoi. **20** Daraa ni gurav dahi odor ni arvan negen buh, hoyor huts, neg
nastai sogoggui arvan dorvon er hurgyg orgo. **21** Buhnuudad, hutsnuudad,
hurganuudad zoriulagdsan tedgeeriin ideen orgol bolon undaan orgoluudiig
togtoolyn daguu too yosoor ni orgoh boloi. **22** Bas nugliin tolooh tahild
neg uhnyg orgoh boloi. Edgeeriig baingyn shataalt tahil bolon tuunii ideen
orgoloos tusad ni orgoh yostoi. **23** Daraa ni dorov deh odor ni arvan buh,
hoyor huts, neg nastai sogoggui arvan dorvon er hurgyg orgo. **24**
Buhnuudad, hutsnuudad, hurganuudad zoriulagdsan tedgeeriin ideen orgol
bolon undaan orgoluudiig togtoolyn daguu too yosoor ni orgoh boloi. **25**
Bas nugliin tolooh tahild neg uhnyg orgoh boloi. Edgeeriig baingyn
shataalt tahil bolon tuunii ideen orgol, tuunii undaan orgoloos tusad ni
orgoh yostoi. **26** Daraa ni tav dahi odor ni yeson buh, hoyor huts, neg
nastai sogoggui arvan dorvon er hurgyg orgo. **27** Buhnuudad, hutsnuudad,
hurganuudad zoriulagdsan tedgeeriin ideen orgol bolon undaan orgoluudiig
togtoolyn daguu too yosoor ni orgoh boloi. **28** Bas nugliin tolooh tahild
neg uhnyg orgoh boloi. Tedgeeriig baingyn shataalt tahil bolon tuunii ideen
orgol, tuunii undaan orgoloos tusad ni orgoh yostoi. **29** Daraa ni zurgaa
dahi odor ni naiman buh, hoyor huts, neg nastai sogoggui arvan dorvon er
hurgyg orgo. **30** Buhnuudad, hutsnuudad, hurganuudad zoriulagdsan
tedgeeriin ideen orgol bolon undaanorgoluudiig togtoolyn daguu too
yosoor ni orgoh boloi. **31** Bas nugliin tolooh tahild neg uhnyg orgoh boloi.
Tedgeeriig baingyn shataalt tahil bolon tuunii ideen orgol, tuunii undaan
orgoluudees tusad ni orgoh yostoi. **32** Daraa ni doloo dahi odor ni doloon
buh, hoyor huts, neg nastai sogoggui arvan dorvon er hurgyg orgo. **33**
Buhnuudad, hutsnuudad, hurganuudad zoriulagdsan tedgeeriin ideen orgol
bolon undaan orgoluudiig togtoolyn daguu too yosoor ni orgoh boloi. **34**
Bas nugliin tolooh tahild neg uhnyg orgoh boloi. Tedgeeriig baingyn
shataalt tahil bolon tuunii ideen orgol, tuunii undaan orgoloos tusad ni
orgoh yostoi. **35** Naim dahi odor ta nar yoslolyn chuulganyg hiih bogood
hund huchir ajlyg hiij bolohgui. **36** Harin ta nar neg buh, neg huts, neg

nastai sogoggui doloon er hurgyg EZENd taivshruulah taalamjit uner
boloh shataalt tahil buyuu galaar orgoh orgol bolgon avchrah yostoi. **37**
Buhnuudad, hutsnuudad, hurganuudad zoriulagdsan tedgeeriin ideen orgol
bolon undaan orgoluudiig togtoolyn daguu too yosoor ni orgono. **38** Bas
nugliin tolooh tahild neg uhnyg orgoh boloi. Tedgeeriig baingyn shataalt
tahil bolon tuunii ideen orgol, tuunii undaan orgoloos tusad ni orgoh
yostoi. **39** Edgeeriig ta nar oorsdiin tangargiin orgoluud ba oorsdiin sain
duryn orgoluudees tusad ni shataalt tahiluud, ideen orgoluud ba undaan
orgoluud eviin tahiluudynhaa toloo EZENd oorsdiin tovloson tsaguudad
avchir" gej hel gev. **40** EZENii Mosyed tushaasan bugdiin daguu Mosye
Izrailiin hovguuded oguulev.

Toollogo 30

30:1 Daraa ni Mosye Izrailiin hovguudiin ovguudyn terguulegchidtei yarin,
helsen ni — EZENii tushaasan ug ni ene boloi. **2** Herev er hun EZENd
andgailan, ooriigoo uureg hariutslagad huleheer tangaraglasan bol ter
ooriin ugiig zorchih yosgui. Tereer amnaasaa garsan buhnii daguu uildeh
yostoi. **3** Bas herev emegtei hun EZENd andgailan, zaluu nasandaa
etsgiinhee gert ooriigoo uureg hariutslagad huleed, **4** tuunii etseg ni
andgaig ni bolon ooriigoo hulsen uureg hariutslagyg ni sonsood, tuund yuu
ch helehgui bol, tegvel tuunii buh andgai tangarguud ni togtoh bogood
ooriigoo hulsen tuunii uureg hariutslaga bur ni togtoh boloi. **5** Gevch herev
etseg ni uuniig sonsson odroo tuuniig horigloh avaas tuunii amlalt bolon
ooriigoo hulsen tuunii uureg hariutslagyn ali ni ch togtoh yosgui. Etseg ni
tuuniig horigloson tul EZEN ter emegteig uuchlah bolno. **6** Harin herev ter
emegtei ooriin amlaltyn dor, esvel ooriigoo hulsen amnyhaa yaaruu
tunhaglalyn dor baihdaa nohort garval, **7** nohor ni uuniig sonsood, sonsson
odroo tuund yuu ch helehgui bol, tuunii amlalt bolon ooriigoo hulsen tuunii
uureg hariutslaga ni togtoh ajguu. **8** Gevch herevnohor ni uuniig sonsson
odroo tuuniig horigloh avaas tegvel ter emegtein deer bui amlalt bolon
ooriigoo hulsen amnyh ni yaaruu tunhgiig nohor ni huchingui bolgoh
bogood EZEN ter emegteig uuchlah bolno. **9** Gevch belevsen ehner bolon

salsan emegtein tangarag, ooroo ooriigoo hulsen bolgon ni tuunii esreg
togtoh bolno. 10 Harin herev ter nohriinhoo gert tangaraglasan, esvel
ooriigoo uureg hariutslagad andgailan hulsen bogood 11 nohor ni uuniig
sonsson bolovch tuund yuu ch heleegui, horigloogui bol, tegvel tuunii buh
tangarguud ni togtoh bogood ooriigoo hulsen tuunii uureg hariutslaga bur
ni togtoh ajguu. 12 Gevch herev nohor ni sonsson odroo tedgeeriig ni
uneheer huchingui bolgoson bol, tegvel tuunii tangarag, tuunii uureg
hariutslagatai holbogdoh, ter emegtein amnaas garsan yuu ni ch togtohgui.
Tuunii nohor ni tedgeeriig huchingui bolgoson bogood EZEN ter emegteig
uuchlah bolno. 13 Ter emegtei ooriigoo daruu bailgah andgai bolon huleh
tangarag buriig ni nohor ni batalj, esvel huchingui bolgoj bolno. 14 Gevch
herev nohor ni odroos odort tuund yuu ch helehgui baival ter tuunii deer
baigaa buh tangarag, buh uureg hariutslagyg ni batalj baina. Nohor ni
tedgeeriig sonsson odroo tuund yuu ch heleegui uchraas tedgeeriig
batalsan baina. 15 Gevch herev ter tedgeeriig sonssonyhoo daraa
uneheerhuchingui bolgovol tegvel emegtein gem buruug ter uureh yostoi
gev. 16 Edgeer ni nohor ba ehneriin hoorondoh bolon zaluu nasandaa,
etsgiinhee gert baigaa ohin ba etsgiin hoorond baih, EZENii Mosyed
tushaasan togtooluud yum.

Toollogo 31

31:1 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 2 Izrailiin hovguudiin
toloo midianchuudaas oshoogoo buren avagtun. Uunii daraa chi ovog
deedes uruugaa odoh bolno gev. 3 Mosye ard olontoi yarin — EZENii
oshoog Midiand guitselduuleheer Midiany esreg yavahyn tuld oorsdiinhoo
dundaas erchuudiig daind zevseglegtun. 4 Izrailiin buh ovgiin, ovog burees
neg myangatyg ta nar daind ilgeeh yostoi gelee. 5 Tiinhuu Izrailiin
myangatuudaas, ovog burees neg myangat buyuu arvan hoyor myangat
daind avagdav. 6 Ovog burees neg myangatyg Mosye daind ilgeesen
bogood tahilch Yelyeazaryn huu Finyehas gartaa ariun savnuud bolon
tugshuuriin dohiony bureenuudiig avan tedentei hamt daind yavav. 7 Iinhuu
EZENii Mosyed tushaasan yosoor ted Midiany esreg dain hiilee. Ted er

huisten buriig alav. 8 Ted Midiany haadyg busad alagdagsdyn hamt alsan
bilee. Tedgeer ni Midiany tavan haad boloh Yevi, Ryekyem, Zur, Hur,
Ryeba nar baiv. Ted bas Byeoryn huu Balaamyg ildeer alav. 9 Izrailiin
hovguud Midiany emegteichuud bolon tednii bagachuudyg olzlon avav.
Tednii buhsurgiig, buh mal surgiig bolon tednii buh ed yumsyg ted
deeremdev. 10 Daraa ni izrailichuud tednii amidarch baisan buh hotuudyg,
tednii huaranguudyg galdan shataav. 11 Hun, malyn buh deerem, buh
olzyg ted avav. 12 Ted olzlogdogsdyg ba olz, deeremdsen yumsyg
Iyerihogiin haraldaah Iordany derged Moabyn tald bui huaran uruu Mosye,
tahilch Yelyeazar ba Izrailiin hovguudiin chuulgand avchirlaa. 13 Mosye,
tahilch Yelyeazar nar bolon chuulgany buh udirdagchid tedniig ugtahaar
huarangiin gadna gartsgaav. 14 Dainy albaas irsen tsergiin zahiragchid
boloh myangatyn darga nar, zuutyn darga nart Mosye uurlav. 15 Mosye
tedend — Ta nar buh emegteichuudiin amiig heltruulev uu? 16 Haragtun,
ted Balaamyn zovlogoogoor Pyeoryn hereg yavdald Izrailiin hovguudiig
EZENii esreg buruug uildehed hurgesen. Tegeed EZENii tsuglaany dund
gamshig irsen. 17 Tiim uchir odoo, bagachuudyn dundah er huisten buriig,
er huntei untaj medsen emegtei bolgonyg alagtun. 18 Harin er huniig
medeegui buh ohidyg oorsoddoo heltruulen uldeegtun. 19 Ta nar
huarangiin gadna doloo honog buudallagtun. Hun alsan hen bolovch,
alagdagsdad hursen hen bolovch, ta nar bolon olzlogdogsod chini gurav
dahi, doloo dahi odor oorsdiigoo tsevershuul. 20 Ta nar huvtsas buriig,
arisan edlel buriig, yamaany nooluuran buh zuilsiig, mon buh modonediig
oorsdiinhoo toloo tsevershuulegtun gelee. 21 Daraa ni tahilch Yelyeazar
daind yavsan buh daichdad — EZENii Mosyed tushaasan huuliin togtool
ni ene boloi. 22 Zovhon alt, mongo, hurel, tomor, tsagaan tutalga, har
tugalga, 23 gald tesvertei buhniig ta nar gal dunduur gargah yostoi.
Tegeed ene ni tsever boloh bolovch buzart zoriulsan usaar ene ni
tsevershuulegdeh boloi. Harin gald tesvergui aliv buhniig usan dunduur
garga. 24 Ta nar oorsdiin huvtssyg doloo dahi odor ugaan tsever
bolgogtun. Uunii daraa ta nar huarand orj bolno gev. 25 Daraa ni EZEN
Mosyetei yarin, aildahdaa — 26 Chi bolon tahilch Yelyeazar, tsuglaany
etsguudiin buluudiin terguulegchid deeremdsen olz omog buyuu hun,

malyn ali alinyh ni toollogyg hii. 27 Daind yavsan daichdad bolon buh
tsuglaany dund olz omgiig huvaagtun. 28 Daind yavsan daichdaas EZENd
zoriulan tatvar bolgon hun, mal, iljig, ho niny tavan zuugaas negiig ni
huraan av. 29 Uuniig tednii hagasaas avaad, EZENd orgol bolgon tahilch
Yelyeazart ogogtun. 30 Izrailiin hovguudiin hagasaas hun, mal, iljig, honi
bolon buh amitdyn tavi burees negiig ni avch, tedgeeriig EZENii asryn
uurgiig sahij bui lyevichuuded ogogtun gev. 31 Mosye, tahilch Yelyeazar
nar EZENii Mosyed tushaasan yosoor hiiv. 32 Daichdyn deeremdsen
olznoos uldsen olz omog ni zurgaan zuun dalan tavan myangan honi, 33
dalan hoyor myangan uher, 34 jaran negen myangan iljig, 35 humuusees,
er huntei untaj uzeegui emegteichuudiin buh hunii too ni guchin hoyor
myanga bailaa. 36 Neg hagas boloh, daind yavagsdyn huvi ni honiny too
gurvan zuun guchin doloon myanga tavan zuu baisan bogood Z7 honinoos
avsan EZENii huraamj ni zurgaan zuun dalan tav baiv. 38 Uher guchin
zurgaan myanga baisan bogood EZENii huraamjind dalan hoyoryg ni
avav. 39 Iljignuud guchin myanga tavan zuu baisan bogood EZENii
huraamjind jaran negiig ni avav. 40 Humuus arvan zurgaan myanga baisan
bogood EZENii huraamjind guchin hoyor huniig avav. 41 EZENii Mosyed
tushaasan yosoor tahilch Yelyeazart ogoh EZENii orgol boloh alba
tatvaryg Mosye ogchee. 42 Daind yavsan erchuudees Mosyegiin
tusgaarlasan Izrailiin hovguudiin nogoo hagasyn huvid, 43 tsuglaany hagas
ni gurvan zuun guchin doloon myanga tavan zuun honi, 44 guchin zurgaan
myangan uher, 45 guchin myanga tavan zuun iljig, 46 arvan zurgaan
myangan hun bailaa. 47 Izrailiin hovguudiin hagasaas hun, malyn ali alinyh
ni tavi burees negiig ni Mosye avch, EZENii tuund tushaasan yosoor
tedgeeriig EZENii asryn uurgiig sahij baisan lyevichuuded ogov. 48 Daraa
ni tsergiin myangatuudyn zahiragchid boloh myangatyn darga nar bolon
zuutyn darga nar Mosye uruu ochin, 49 Mosyed handaj — Tany zarts nar
boloh bidnii udirdlagan dor baigaa daichdad toollogyg yavuulav. Bidnees
neg ch hun aldagdaagui. 50 Tiimees bid oorsdiinhoo toloo EZENii omno
evleruulliig hiiheer hun buriin olson altan edlel, garyn zuult, buguivch,
tamgan bogj, eemeg ba huzuunii zuultuudiig EZENd orgol bolgon avchrav

gelee. **51** Mosye, tahilch Yelyeazar nar gar urlalyn buh torol boloh tedgeer
altyg tednees avav. **52** Myangatyn darga nar, zuutyn darga naraas EZENd
orgoson orgoliin buh alt ni arvan zurgaan myanga doloon zuun tavin
shyekyel bailaa. **53** Daichdaas hun bur oortoo olzyg avsan bailaa. **54**
Tiinhuu Mosye, tahilch Yelyeazar nar myangatyn bolon zuutyn darga
naraas altyg ni avan, tuuniig EZENii omno Izrailiin hovguuded dursgal
bolgon hurlyn maihand avchrav.

Toollogo 32

32:1 Ryeubyenii hovguud, Gadyn hovguud ni het olon toony mal suregtei
bailaa. Tiimees ted Iazyeryn nutgiig bolon Gilyeadyn nutgiig mal suregt ni
uneheer tohiroh gazar bolohyg haraad, **2** Gadyn hovguud, Ryeubyenii
hovguud irj, Mosye, tahilch Yelyeazar nart bolon tsuglaany udirdagchdad
— **3** Atarot, Dibon, Iazyer, Nimra, Hyeshbon, Yelyealye, Syebam, Nyebo
bolon Byeon **4** hemeeh nutgiig Izrailiin tsutlaany omno EZEN ezelsen. Ug
nutag ni mal surgiinnutag bogood booluud tani mal suregtei boloi gev. **5**
Ted — Herev bid tany nudend taallyg olson avaas ene nutgiig booluuddaa
ezemshil bolgon ogogtun. Bidniig Iordanyg gatluulan buu avch yavagtun
gej oguulev. **6** Harin Mosye Gadyn hovguud, Ryeubyenii hovguuded —
Ta naryg end suuh zuur ah duu nar chini daind yavah yostoi gej uu? **7**
EZENii tedend ogson nutag uruu gatlan yavahad ni yuund ta nar Izrailiin
hovguudiin zorigiig mohoono ve? **8** Bi tanai etsguudiig ug nutgiig
haruulahaar Kadyeshbarnyeagaas ilgeehed tednii hiisen zuil iim boloi. **9**
Uchir ni ted Yeshkolyn hondii uruu ochin ug nutgiig uzeh uyed, Izrailiin
hovguudiin zorigiig ni mohooson. Ingesneer ted EZENii tedend ogson
nutag uruu yavaagui. **10** Tiimees ter odor EZENii uur hilen shataj, Ter
tangaraglan, **11** "Yegipyetees garch irsen hori ba tuunees deesh nasny neg
ch hun, Abraham, Isaak, Iakovd Minii amlasan ter nutgiig harahgui. Uchir
ni ted Namaig buren dagaagui. **12** Harin kyeniz hun Iyefunnyegiin huu
Kalyeb, Nuny huu Ioshua nar l harah bolno. Uchir ni ted EZENiig buren
dagasan" hemeesen. **13** Tiinhuu EZENii uur hilen Izrailiin esreg shataj,
EZENii melmiid muug uildsen humuusiin buhel buten uye ustah hurtel Ter

tedniig tsodd dochin jil tenuuchluulsen bilee. 14 Odoo haragtun, nugelt
humuusiin zulzaganuud, ta nar Izrailiin esreg EZENiishataj bui uur hileng
ulam nemeheer etsguudiinhee bairand bosloo. 15 Herev ta nar Tuuniig
dagahaas nyatsan ergeh avaas Ter dahin neg udaa tedniig tsol gazart hayan
orhih bogood ta nar ene buh ard olnyg ustgah bolno gelee. 16 Daraa ni ted
tuun uruu oirton irj, — Bid end mal suregtee zoriulan honiny hashaa
horoog, bagachuuddaa zoriulj hotuudyg barij bosgoh bolno. 17 Harin ut
nutgiin orshin suutchdaas bolj manai bagachuud behlegdsen hotuudad
amidarch baih zuur Izrailiin hovguudiig nutagt ni avaachih uye hurtel bid
zevsegleed Izrailiin hovguudiin omno yavahad belen baih bolno. 18
Izrailiin hovguudiin hun neg bur ooriin oviig ezemshtel bid oorsdiin ger
oron uruu butsahgui. 19 Iordany nogoo tald tedentei hamt bidend ov
baihgui. Uchir ni zuun zug uruu Iordany ene tald bidend oorsdiin maani ov
irsen bilee gev. 20 Tiimees Mosye tedend — Herev ta nar uuniig hiin,
daind yavahaar EZENii omno oorsdiigoo zevseglej, 21 Tuuniig Ooriin
daisnuudaa omnoosoo hoon zailuulah hurtel tanai buh zevseglesen erchuud
EZENii omno Iordanyg gatlan yavj, 22 ter nutag EZENii omno diilegdeh
avaas, uunii daraa ta nar butsah bogood EZENii omno bolon Izrailiin omno
huleesen uureg hariutslagaas choloologdoh bolno. Ene nutag EZENii
omno ta naryn ezemshil boloh yum. 23 Gevch herev tanar ingehgui avaas,
haragtun, ta nar EZENii omno nutel uildsen bogood nugel chini ta naryg
oloh bolno gedgiig sain medtugei. 24 Bagachuuddaa zoriulan hotuudyg,
honindoo zoriulj hashaa horoog oorsdoo barij bosgon, amlasan zuilee
hiigtun gelee. 25 Gadyn hovguud, Ryeubyenii hovguud Mosyetei yarin, —
Booluud tani ezniihee tushaasan yosoor hiih bolno. 26 Bidnii bagachuud,
bidnii ehneruud, bidnii mal sureg bolon bidnii buh uher surguud end
Gilyeadyn hotuudad uldeh boloi. 27 Ter zuur tany booluud, daind
zevseglesen hun bur ezniihee helsen yosoor tulaldahaar EZENii orshihuid
gatlan yavah bolno gelee. 28 Tiimees Mosye tednii talaarh tushaalyg
tahilch Yelyeazar, Nuny huu Ioshua ba Izrailiin hovguudiin ovguudyn
etsguudiin buluudiin terguulegchded ogov. 29 Mosye tedend — Herev
Gadyn hovguud, Ryeubyenii hovguud buyuu tulaand zevseglesen hun bur
ni EZENii orshihuid ta nartai hamt Iordanyg gatlaad ug nutag ni ta naryn

omno diilegdeh avaas, ta nar tedend Gilyeadyn nutgiig ezemshil bolgon
ogogtun. 30 Harin herev ted zevseglen ta nartai hamt gatlahgui bol ted
Kanaany nutagt ta naryn dund ezemshiltei baih bolno gev. 31 Gadyn
hovguud, Ryeubyenii hovguud hariulan, — Tany booluudad EZENii
aildsanchlan bid hiih bolno. 32 Bid zevseglen EZENii orshihuid Kanaan
nutag uruu gatlan oroh bogood bidnii oviin ezemshil ni Iordany tsaad tald
bidend uldeh bolno gelee. 33 Tiimees Mosye Gadyn hovguuded,
Ryeubyenii hovguuded, Iosyefyn huu Manassyegiin ovgiin hagast
amorichuudyn haan Sihony haanchlal ba Bashany haan Ogiin haanchlalyg,
hotuud bolon nutag devsgeriig ni ergen toirondoh gazryn hotuudtai ni hamt
ug nutgiig ogov. 34 Gadyn hovguud Dibon, Atarot, Aroyer, 35
Atrotshofan, Iazyer, Iogbyeha zergiig, 36 Byetnimra, Byetharanyg behlelt
hot bolgon barisan bogood honindoo zoriulj hashaa horoog bariv. 37
Ryeubyenii hovguud Hyeshbon, Yelyealye, Kiriataim, 38 Nyebo,
Baalmyeon (edgeeriin ners oorchlogdson), Sibmag barisan ba ted barisan
hotuuddaa oor nersiig ogov. 39 Manassyegiin huu Mahiryn hovguud
Gilyead uruu yavj, tuuniig avan, tend baisan amorichuudyg zailuulav. 40
Tiimees Mosye, Manassyegiin huu Mahirt Gilyeadyg ogson bogood ter
tend amidrav. 41 Manassyegiin huu Iair yavj tendhiin suuringuudyg avan,
tedgeeriig Havvotiair hemeen nerlev. 42 Noba yavj Kyenat bolon tuunii
gatsaanuudyg avaad, tuuniig ooriinhoo nereer Noba hemeen nerlev.

Toollogo 33

33:1 Mosye, Aaron naryn udirdlagan dor, tsergiinhee bulegleluudeer
Yegipyetiin nutgaas garsan Izrailiin hovguudiin ayan ni ene yum. 2 EZENii
tushaalaar tednii ayany daguu Mosye tednii ehlen garsan gazruudyg
temdeglesen bogood tednii ehlen garsan gazruudyn daguu ayan ni ene
yum. 3 Ted anhny sard buyuu anhny saryn arvan tavand Ramyesyesaas
ayalan hodoljee. Deeguur Ongoroh bayaryn daraagiin odor Izrailiin
hovguud buh yegipyetchuudiin nudnii omno zorigtoigoor garan, 4
yegipyetchuudiin dund EZENii ustgasan buh uutan torogsdiig
yegipyetchuud orshuulan baih zuur ted yavav. EZEN mon tednii burhdyn

deer zalhaan tseerluuleltuudiig buulgasan boloi. **5** Daraa ni Izrailiin
hovguud Ramyesyesaas ayalan Sukkotod buudallasan yum. **6** Ted
Sukkotoos ayalan tsoliin zahad orshih Yetamd buudallav. **7** Ted Yetamaas
ayalan BaalZyefon uruu harsan Pihahirot tiish butsan ergev. Ted Migdolyn
omno buudallav. **8** Ted Hahirotyn omnoos ayalan dalain dunduur gatlan
tsol uruu yavjee. Ted Yetamyn tsold gurvan honog ayalan yavaad Marad
buudallav. **9** Ted Maragaas ayalan Yelimd irsen bilee. Yelimd usny arvan
hoyor bulag, dalan dalduu mod baisan bogood ted tend buudallasan yum.
10 Ted Yelimees ayalan Ulaan tengisiin derged buudallav. **11** Ted Ulaan
tengisees ayalan Siniin tsold buudallav. **12** Ted Siniin tsoloos ayalan
Dofkad buudallasan boloi. **13** Ted Dofkagaas ayalan Alusht buudallav. **14**
Ted Alushaas ayalan Ryefidimd buudallasan bogood ard olon uuh usgui
baisan gazar bol ter boloi. **15** Ted Ryefidimees ayalan Sinain tsold
buudallav. **16** Ted Sinain tsoloos ayalan Kibrothattaavad buudallasan
ajguu. **17** Ted Kibrothattaavaas ayalan Hazyerotod buudallav. **18** Ted
Hazyerotaas ayalan Ritmad buudallav. **19** Ted Ritmagaas ayalan
Rimmonpyeryezed buudallav. **20** Ted Rimmonpyeryezees ayalan Libnad
buudallasan boloi. **21** Ted Libnagaas ayalan Rissad buudallav. **22** Ted
Rissagaas ayalan Kyehyelatad buudallav. **23** Ted Kyehyelataas ayalan
Shyefyer uuland buudallav. **24** Ted Shyefyer uulaas ayalan Haradad
buudallav. **25** Ted Haradaas ayalan Makhyelotod buudallav. **26** Ted
Makhyelotoos ayalan Tahatad buudallav. **27** Ted Tahataas ayalan Tyerad
buudallav. **28** Ted Tyeragaas ayalan Mitkad buudallav. **29** Ted Mitkagaas
ayalan Hashmonad buudallav. **30** Ted Hashmonagaas ayalan Mosyerotod
buudallav. **31** Ted Mosyerotoos ayalan Byenyeiaakand buudallav. **32** Ted
Byenyeiaakanaas ayalan Horhaggidgadad buudallav. **33** Ted
Horhaggidgadaas ayalan Iotbatad buudallav. **34** Ted Iotbatagaas ayalan
Abronad buudallav. **35** Ted Abronagaas ayalan Yeziongyebyert buudallav.
36 Ted Yeziongyebyerees ayalan Zinii tsold buudallav. Ene ni Kadyesh
boloi. **37** Ted Kadyeshaas ayalan Yedomyn nutgiin zahad, Hor uuland
buudallav. **38** Tegeed EZENii tushaalaar tahilch Aaron Hor uulan deer
garch, Izrailiin hovguudiig Yegipyetiin nutgaas garsnaas hoish doch deh

jiliin tavdugaar saryn ehnii odor tend uhsen bilee. 39 Horuulan deer
uhehdee Aaron zuun horin gurvan nastai bailaa. 40 Kanaan nutagt
Nyegyevd amidarch baisan Aradyn haan kanaan hun ni Izrailiin hovguudiin
irj yavaag sonsson baiv. 41 Daraa ni ted Hor uulaas ayalan Zalmonad
buudallav. 42 Ted Zalmongaas ayalan Punond buudallav. 43 Ted Punonoos
ayalan Obotod buudallav. 44 Ted Obotoos ayalan Moabyn hil deerh
Iiyeabarimd buudallav. 45 Ted Iiimees ayalan Dibongadad buudallav. 46
Ted Dibongadaas ayalan Almondiblataimd buudallav. 47 Ted
Almondiblataimaas ayalan Nyebogiin omnoh Abarimyn uulsad buudallav.
48 Ted Abarimyn uulsaas ayalj, Iyerihogiin haraldaah Iordany derged
Moabyn tadd buudallav. 49 Ted Iordany derged Moabyn tald
Byetiyeshimotoos Abyelshittimiig hurtel buudallav. 50 Daraa ni
Iyerihogiin haraldaah Iordany derged Moabyn tadd EZEN Mosyetei yarin,
aildahdaa — 51 Izrailiin hovguudtei yarin, tedend "Ta nar Kanaan nutag
uruu Iordanyg gatlan oroh uyedee, 52 ug nutgiin buh orshin suugchdyg
omnoosoo hoon zailuulj, tednii buh siilsen chuluunuudyg, buh tsutgamal
horguudiig ni ustgan, tednii buh morgoliin ondorloguudiig ni nuraah yostoi.
53 Ta nar nutgiin ezemshliig avan tend amidragtun. Uchir ni ter nutgiig Bi
ta nart ezemshuuleheer ogson boloi. 54 Ta nar urguudynhaa daguu
shodoltoor ug nutgiig ovloh boloi. Tomd ni ta nar ih oviig ogch, bagad ni
ta nar baga oviig ogogtun. Hen negend shoo ni haana buuna, ter ni tuuniih
boloh bolno. Ta nar etsguudiinhee ovguudyn daguu ezemshih yostoi. 55
Gevch herev ta nar nutgiin orshin suugchdyg omnoosoo hoon zailuulahgui
bol ta naryn tednees uldeesen uldegsed ni nudend chini orgos, hajuu
havirgad chini uurgene boloh bolno. Ted ta naryn amidrah nutag deer ta
naryg zovooh bolno. 56 Mon tedend hiiheer tolovlosnoo tiinhuu Bi ta nart
hiih bolno" gej helegtun gev.

Toollogo 34

34:1 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 2 Izrailiin hovguuded
tushaan, tedend heltutei. "Ta naryg Kanaan nutagt oroh uyed ta nart ov
bolon buuh nutag buyuu Kanaany nutag ni hil hyazgaarynhaa daguu ene

boloi. 3 Tanai omnod tal ni Zinii tsoloos Yedomyn hajuug dagan sunan
urgeljleh bogood omnod hil chini Davst tengisiin adgaas zuun tiish sunah
ajguu. 4 Tegeed tanai hil omnodoos Akrabbimyn ondorlog tiish chiglen
ergej Zin uruu urgeljleh bogood tuunii togsgol ni Kadyeshbarnyeagaas
omnod zugt baih yostoi. Ene ni Hazaraddart hurch Azmon uruu urgeljleh
boloi. 5 Ug hil Azmonaas Yegipyetiin gorhi uruu chiglen ergej, tuunii
togsgol ni dalaid baih yostoi. 6 Baruun hiliin huvid gevel, ta nart Ih tengis
butou tuunii ereg baigaa bogood ene ni tanai baruun hil boloh yum. 7 Tanai
hoid hil ni ene boloh boloi. Ta nar hiliin shugamyg Ih tengisees Hor uulyg
hurtel tatah boloi. 8 Ta nar Hor uulaas Lyebohamatyg hurtel shugam tatah
bogood hiliin togsgol ni Zyedadad baih yostoi. 9 Ug hil Zifron uruu garch,
tuunii togsgol ni Hazaryenand baih boloi. Ene ni tanai hoid hil hyazgaar
boloh yum. 10 Bas zuun hildee zoriulj, ta nar Hazaryenanaas Shyefamyg
hurtel shugam tat. 11 Ug hil ni Shyefamaas Ainy zuun tald bui Ribla uruu
uruudna. Hil uruudan yavsaar, Hinnyeryetiin tengisiin zuun tald bui naluud
hureh boloi. 12 Hil ni Iordan uruu uruudah bogood tuunii togsgol ni Davst
tengis deer baih boloi. Ergen toirny buh hiliinhee daguu tanai nutag ni ene
ajguu" hemeev. 13 Tiinhuu Mosye Izrailiin hovguuded tushaan, helehdee
— Yeson ovog ba hagas ovogt ogohoor EZENii tushaasan, ezemshil
bolgon ta naryn dund shodoltoor tentsuu huvaagdah gazar ni ene boloi. 14
Uchir ni Ryeubyenii hovguudiin ovog ni etsguudiinhee buluudiin daguu
oorsdiinhiigoo avsan bogood Gadyn hovguudiin ovog etsguudiinhee
buluudiin daguu Manassyegiin hagas ovog oorsdiin ezemshliig huleen
avsan boloi. 15 Hoyor ovog bolon hagas ovog Iyerihogiin egts haraldaa
Iordany tsaad tald zuun tiish naran mandah zugt oorsdiin ezemshliig avsan
boloi gev. 16 Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa — 17 Ta nart ug
nutgiig ov bolgon tentsuu huvaan ogoh humuusiin ners ni tahilch
Yelyeazar, Nuny huu Ioshua nar yum. 18 Nutgiig ov bolgon tentsuu
huvaahyn tuld ta nar ovog burees neg udirdagchiig avagtun. 19 Tedgeer
humuusiin ners ni Iuda ovgoos Iyefunnyegiin huu Kalyeb, 20 Simyeony
hovguudiin ovgoos Ammihudyn huu Samuyel, 21 Byeniamin ovgoos
Hislony huu Yelidad, 22 Dany hovguudiin ovgoos udirdagch, Iogligiin huu
Bukki, 23 Iosyefyn hovguudees Manassyegiin hovguudiin ovgoos

udirdagch, Yefodyn huu Hanniyel, **24** Yefraimyn hovguudiin ovgoos
udirdagch, Shiftany huu Kyemuyel, **25** Zyebuluny hovguudiin ovgoos
udirdagch, Parnahyn huu Yelizafan, **26** Issaharyn hovguudiin ovgoos
udirdagch, Azzany huu Paltiyel, **27** Ashyeryn hovguudiin ovgoos
udirdagch, Shyelomyn huu Ahihud, **28** Naftaliin hovguudiin ovgoos
udirdagch, Ammihudyn huu Pyedahyel nar boloi gev. **29** Edgeer ni
Kanaany nutagt Izrailiin hovguuded oviig tentsuu huvaalgahaar EZENii
tushaasan humuus bailaa.

Toollogo 35

35:1 Iyerihogiin haraldaah Iordany derged Moabyn tald EZEN Mosyetei
yarin, aildahdaa — **2** Izrailiin hovguud oorsdiin ezemshliinhee ovoos
lyevichuuded amidrah hotuudyg ogohiig tedend tushaagtun. Ta nar
lyevichuuded ter hotuudyn ergen toiron dahi belcheer nutgiig og. **3** Dotor
ni amidrah hotuud tedniih boloh yostoi. Tedgeeriin belcheeruud ni tednii
uher, mal hiigeed buh amitdynh ni boloh yum. **4** Ta naryn lyevichuuded
ogoh hotuudyn belcheeruud ni hotyn heremnees gadagsh toiruulan
myangan tohoi baih boloi. **5** Ta nar bas hotoos gadagsh, zuun tald hoyor
myangan tohoi, omnod tald hoyor myangan tohoi, baruun tald hoyor
myangan tohoi, hoid tald hoyor myangan tohoig tovd ni hotyg oruulan
hemjigtun. Ene ni hotuudyn belcheer nutag bolj, tedniih boloh yostoi. **6**
Lyevichuuded ta naryn ogoh hotuud ni aluurchnyg zuttan ochihod ni
zoriulan ogoh zurgaan horgodoh hot baih yostoi. Tedgeeriin deer nemelt
bolgon ta nar dochin hoyor hotyg ogoh yostoi. **7** Lyevichuuded ta naryn
ogoh buh hotuud ni dochin naiman hot belcheer nutgiinhaa hamt baih
boloi. **8** Izrailiin hovguudiin ezemshlees ogoh hotuudyn tuhaid gevel ta nar
tomhonoos ni iluug avch, bagahanaas ni bagyg avch ogoh yostoi. Ovog
bur ooriin ovolj bui ezemshilteigee haritsuulan ooriin hotuudaas
lyevichuuded ogogtun gelee. **9** Daraa ni EZEN Mosyetei yarin, aildahdaa
— **10** Izrailiin hovguudtei yarin, tedend helegtun. "Ta nar Kanaan nutag
uruu Iordanyg gatlan oroh uyedee, **11** horgodoh hot chini boloh hotuudyg
oorsoddoo songon avagtun. Tegvel alivaa huniig sanamsargui alsan

aluurchin ni tiishee zugtah yum. **12** Tedgeerhotuud ni ta nart oshoo
avagchaas horgodoh gazar boloh uchirtai. Tegsneer aluurchin ni
shuugdeheer tsuglaany omno zogsohoosoo omno uhehgui baih bolno. **13**
Ta naryn ogoh hotuud ni ta naryn horgodoh zurgaan hot baih boloi. **14** Ta
nar gurvan hotyg Iordany tsaad tald, gurvan hotyg Kanaany nutagt ogoh
bogood tedgeer ni horgodoh hot boloh yostoi. **15** Edgeer zurgaan hot ni
Izrailiin hovguud, hari hun bolon tednii dund bui tur suugchiin toloo
horgodoh gazar boloh yostoi. Huniig sanamsarguigeer alsan alivaa hun
tiish zugtan ochij bolno. **16** Gevch herev ter tuuniig tomor zuileer tsohin
unagasnaas bolj ter hun ni uhsen bol ter ni aluurchin mon. Aluurchin zaaval
uheh yostoi. **17** Herev hun uhej bolohoor, gartaa barisan chuluugaar ter
tuuniig tsohin unagasan bogood ur dund ni ter hun uhsen avaas tereer
aluurchin mon. Aluurchin zaaval uheh yostoi. **18** Esvel herev hun uhej
bolohoor, gartaa barisan modon zuileer ter tuuniig tsohison bogood ur
dund ni ter hun uhsen avaas tereer aluurchin mon. Aluurchin zaaval uheh
yostoi. **19** Tsusan oshoo avagch ni ooroo ug aluurchnyg alah yostoi. Ter
tuuntei uchrah uyedee tuuniig alah bolno. **20** Herev ter uzen yadsanaas bolj
tuuniig tulheh, esvel otoj baigaad alivaa zuiliig tuun uruu shideh ba ur dund
ni ter hun uhsen bol, **21** esvel herev ter os horsloor ooriin garaaraa tuuniig
tsohin unagasan bogood urdund ni ter hun uhsen bol tuuniig tsohison ter
negen zaaval uheh yostoi. Ter bol aluurchin mon. Tsusan oshoo avagch ni
aluurchintai uchrah uyedee tuuniig alah yostoi. **22** Harin herev ter tuuniig
os horsolguigeer genet tulhsen avaas, esvel otoogui baigaad alivaa zuiliig
tuun uruu shidsen bol, **23** esvel tuuniig haralgui deerees ni, uhuulj bolohoor
chuluun zuiliig unagasnaas bolj ter hun uhsen bol, ter tuunii daisan
baigaagui, tuuniig gemteeh geegui uchraas **24** tsuglaan ni aluurchin bolon
tsusan oshoo avagchiin hoorondohyg edgeer togtooluudyn daguu shuuh
yostoi. **25** Aluurchnyg tsusan oshoo avagchiin garaas tsutlaan avarch,
zugtan ochson horgodoh hotod ni tuuniig butsaah yostoi. Ariun tosoor
toslogdson terguun tahilchiig nas bartal ter hun tend amidrah ajguu. **26**
Harin herev aluurchin ni negen tsagt ooriin zugtan ochih horgodoh
hotynhoo hilees gadagsh garan, **27** tsusan oshoo avagch ni tuunii
horgodoh hotyn hiliin gadna tuuniig olood, tsusan oshoo avagch ni

aluurchnyg albal tereer tsusny buruutan bolohgui. 28 Uchir ni terguun
tahilchiig nas bartal ter horgodoh hotdoo uldeh yostoi baiv. Harin terguun
tahilchiig nas barsny daraa aluurchin ni ezemshsen nutag uruutaa butsah
bolno. 29 Edgeer zuils ni ta naryn buh amidrah gazart, ur udmyn chini
turshid huuli yosny togtool boloh boloi. 30 Herev hen negen ni hun albal,
ug aluurchin gerch naryn amaar alagdah yostoi. Harin gants gerchiin
gerchleleer yamar ch huniig alah yosgui. 31 Tuunees gadna, uheld
buruutai aluurchny amiin toloo ta nar zolios avch bolohgui. Harin ter
zaaval uheh yostoi. 32 Horgodoh hot uruugaa zuttsan hunii toloo ta nar
zolios avch, tahilchiig nas barahaas omno nutagtaa amidrahaar butsahyg
tuund zovshoorch bolohgui. 33 Iinhuu ta nar oorsdiin baigaa nutgaa
bohirduulah yosgui. Uchir ni tsus gazryg bohirduuldag bogood gazryn
toloo, tuun deer urssan tsusny toloo, tsus ursgagchiin tsusnaas gaduur
yamar ch naminchlal hiigdej chadahgui ajguu. 34 Dund ni Bi orshih, dotor
ni ta nar amidrah ter nutgiig ta nar buzarlaj ul bolno. Uchir ni EZEN Bi
Izrailiin hovguudiin dund orshin baigaa" gelee.

Toollogo 36

36:1 Iosyefyn hovguudiin urguudaas Manassyegiin huu, Mahiryn huu,
Gilyeadyn hovguudiin urgiin etsguudiin buluudiin terguulegchid oirton irj,
Mosye bolon Izrailiin hovguudiin etsguudiin buluudiin terguulegchid boloh
udirdagchdyn omno yarin, — 2 Izrailiin hovguuded ov bolgon ut nutgiig
shodoltoor ogohiig EZEN minii ezend tushaasan bogood bidnii ah
Zyelofyehadyn oviig tuunii ohidod ogohiig ezend maani EZEN tushaasan
boloi. 3 Gevch herev ted Izrailiin hovguudiin busad ovguudyn hovguudiin
negtei ni gerlevel tednii ov ni bidnii etsguudiin ovoos avagdan, tednii
hariyaalagdah ovgiin ovd nemegdeh bolno. Ingej ene ni bidend huvaagdsan
ovoos avagdah bolno. 4 Izrailiin hovguudiin evriin bureedelt boloh uyed
tednii ov ni hariyaalagdan bui ovgiinhoo ovd nemegdeh bolno. Iinhuu
tednii ov bidnii etsguudiin ovgiin ovoos avagdah bolno gev. 5 Daraa ni
Mosye Izrailiin hovguuded EZENii ugiin daguu tushaan — Iosyefyn
hovguudiin ovgiinhny yarij bui ni zov yum. 6 Zyelofyehadyn ohidyn talaar

EZENii tushaasan zuil ni ene boloi. "Ted hussen hunteigee gerleg. Zovhon
ted oorsdiin etsgiin ovgiin urgiin dotor l gerleh yostoi". **7** Iinhuu Izrailiin
hovguudiin yamar ch ov ovgoos ovogt shiljihgui baih yostoi. Uchir ni
Izrailiin hovguud tus bur ooriin etsguudiin ovgiin ovd barigdah boloi. **8**
Izrailiin hovguud tus bur ooriin etsguudiin oviig ezemshij baihyn tuld
Izrailiin hovguudiin alivaa ovgiin oviin ezemshild irj bui ohin bur
etsgiinhee ovgiin urgiin negend ehner boloh yostoi. **9** Iinhuu yamar ch ov
neg ovgoos nogoo ovogt shiljihgui baih yum. Uchir ni Izrailiin hovguudiin
ovguud ni tus bur ooriin ovd barigdah yostoi gelee. **10** EZENii Mosyed
tushaasan yosoor tiinhuu Zyelofyehadyn ohid uildev. **11** Mahla, Tirza,
Hogla, Milka, Noa nar buyuu Zyelofyehadyn ohid oorsdiin nagats,
avguudyn hovguudtei gerlev. **12** Ted Iosyefyn huu Manassyegiin
hovguudiin urguudynhantai gerlesen bogood tednii ov etsgiinh ni urgiin
ovogt uldev. **13** Edgeer ni Iyerihogiin haraldaa, Iordany dergedeh Moabyn
tald Mosyegeer damjuulan Izrailiin hovguuded EZENii tushaasan tushaal
bolon togtooluud yum.

1:1 Buh Izrailiig tsold Iordany dornod etgeeded, Sufyn esreg tal dahi
Arabad butau Paran, Tofyel, Laban, Hazyerot, Dizahabyn hoorond baihad
Mosyegiin tedend handaj helsen ugs ene boloi. 2 Horyeboos Syeir uulyn
zamaar Kadyeshbarnyea hurehed arvan negen honog yavdag. 3 Doch deh
jiliin arvan negdugeer saryn negnii odor Mosye Izrailiin huuhduudiin talaar
EZENees oort ni tushaasan buhniig tedend oguuljee. 4 Ene ni Mosye
Hyeshbond suuj baisan amorichuudyn haan Sihonyg but tsohij, Ashtarot
bolon Yedryeid suuj baisan Bashany haan Ogiig but tsohisny daraa bolson
yavdal yum. 5 Mosye Iordany dornod etgeed deh Moabyn nutagt ene
huuliig tailbarlan ehelj, oguulsen ni — 6 Bidnii Burhan EZEN Horyeb
uuland bidend aildahdaa "Ta nar ene uuland ih udaan suulaa. 7 Ta nar
ayany joloogoo erguulen hodolj, amorichuudyn uularhag nutag uruu bolon
tuunii horsh zergeldeeh Araba, uularhag nutag, nam dor gazar, Nyegyev,
dalain ergiin daguuh buh ard tumnuud uruu ochin, kanaanchuudyn nutag,
Livan, ulmaar ih Yevfrat moron hurtel yavtsgaa. 8 Haragtun. Bi ta naryn
omno ter nutgiig tavilaa. EZEN ta naryn ovog deedes Abraham, Isaak,
Iakovd bolon tednii ur huuhded ogohoor tangaraglasan ter nutagt orj,
tuuniig ezemshitsgee" gesen. 9 Bi ter uyed ta nart handan "Bi ta naryg
gantsaaraa daaj chadahgui. 10 Ta naryn Burhan EZEN ta naryg onor otgon
bolgoson. Uzegtun, ene odor ta nar tengeriin odod met olon boljee. 11 Ta
naryn ovog deedsiin Burhan EZEN ta naryg odoo baigaagaas chini
myanga dahin osgoj, ta nart amlasan yosooroo ta naryg yerooh boltugai.
12 Harin bi gantsaaraa ta naryn achaa, hund daramt, ta naryn heruul
margaanyg yaaj uurch daah yum be? 13 Ovog bureesee mergen uhaantai,
medlegtei, ner hundtei humuusiig songogtun. Bi tedniig ta naryn
terguuneer tomilyo" gesend 14 "Tany helsen yosoor hiih ni zov" gej ta nar
nadad hariulsan. 15 Tanai ovguudyn terguulegchid boloh mergen uhaantai,
ner hundtei humuusiig bi avch, ta naryg ahluulahaar ovog burd myangat,
zuut, tavit, aravtyn darga nar, daamluudyg tomilson. 16 Bi ter uyed ta
naryn shuugchded tushaaj "Ta nar ah duu narynhaa hoorondoh hergiig
sonsood, ah duu naryn hoorondoh hergiig, esvel tednii dundah hariin

huntei hamaatai hergiig zov shudargaar shuu. 17 Shuuh bol Burhanyh
uchirta nar huniig shuuhdee yalgavarlan uzej bolohgui. Deedes, doodsyn
ugiig negen adil sonsoj, hunees buu ai. Oorsdoo shiidej chadahgui hetsuu
hergee nadad avchir. Bi tuuniig chini sonsyo" gesen. 18 Bi ta naryn hiih
yostoi zuilsiig ter uyed ni ta nart bugdiig tushaasan shuu dee. 19 EZEN
Burhanyhaa bidend tushaasan yosoor bid Horyeboos hodolj, ta naryn
harsan aimshigt orgon tsoliig buheld ni gatlan, amorichuudyn uularhag
nutag hureh zamaar Kadyeshbarnyead irsen bilee. 20 Tegehed bi ta nart
"Bidnii Burhan EZENii bidend ogoh gej baigaa amorichuudyn uularhag
nutagt ta nar hurch irlee. 21 EZEN Burhany chini ogson gazar ta naryn
omno baina. Ovog deedsiinhee Burhan EZENii ta nart aildsan yosoor yavj,
tuuniig ezemshitsgee. Buu ai. Buu zurhshee" gej bilee. 22 Tegehed ta
buhen nad uruu dohon ireed "Bidnii omnoos ter gazryg tandaj medeed,
yamar zamaar ochih, yamar hot uruu oroh tuhai hel medeeg bidend
avchrah humuusiig bid omnoo ilgeeye" gej heltsgeesen. 23 Ter ug nadad
taalagdaj, bi ovog tus burees neg hun bugd arvan hoyor huniig chini avsan.
24 Ted tendeesee uularhag nutagt hurch, ulmaar Yeshkolyn hondiid ochij,
tuuniig tandaad, 25 ter nutgiin jimsnees gartaa avch, bidend avchrav. Ted
"EZEN Burhany maani bidend ogoh gej baigaa ter nutag saihan gazar
baina" gesen medeeg bidend hurgej avchirsan. 26 Gevch ta nar tiish
yavahaas durguitsen, oorsdiin Burhan EZENii tushaalyn esreg terselsen
bilee. 27 Ta nar maihan dotroo gomdolloj "EZEN bidniig uzen yaddag
uchraas bidniig ustgahyn tudd amorichuudyn gart tushaahaar Yegipyetiin
nutgaas avchirsan baina. 28 Bid haashaa yavtsgaah ve? Ah duu nar maani
«Humuus ni bidnees avarga tom, ondor, hotuud ni mash tom, tenger tulsan
heremtei. Tuunees gadna, bid tend anakchuudyn hovguudiig harsan» gej
helen bidnii zurhiig mohooson" gesen. 29 Tegehed bi ta nart "Buu
tsochird, tednees buu ai. 30 Ta naryn omno yavdag EZEN Burhan chini
Yegipyeted nudnii chini omno ta naryn toloo uildsen shigee ta naryn toloo
Ooroo temtseh bolno. 31 Etseg hun huugee teverdeg shig EZEN Burhan
chini ta naryg ene gazar hurch irtel ta naryn yavsan buh zamyn turshid
herhen uurch, duurch irsniig ta nar tsold uzsen" gev. 32 Gevch ene buhend
ta nar oorsdiin Burhan EZENdee itgesengui. 33 Ter zamd chini ta nart

buudallah gazryg haihyn tuld, yavah yostoi zamyg chini ta nart zaahyn tuld
shonoor gal dotor, odroor uulen dotor omno chini yavdag. **34** Tegeed
EZEN ta naryn ugiig sonsood, uurlan tangaraglaj aildahdaa **35** "Ene buzar
muu uyeiinhen buyuu edgeer humuusiin neg ni ch ta naryn ovog deedest
ogohoor Minii tangaraglasan saihan gazryg uzehgui. **36** Harin
Iyefunnyegiin huu Kalyeb EZENiigburen dagasny uchir ter gazryg uzeh
bolno. Tuunii gishgesen gazryg ni Bi tuund bolon tuunii hovguuded ogno"
gev. **37** EZEN ta naraas bolj nadad ch bas uurlasan uchraas "Chi ch bas
tiishee oroh yosgui. **38** Harin chamd uilchildeg, Nuny huu Ioshua tiishee
orno. Ioshua ter gazryg Izrailid ovluuleh uchraas tuuniig zorigjuulagtun. **39**
Uunees gadna, olzlogdogsod bolno hemeen ta naryn helj baisan balchir
huuhduud chini, mon ene odor sain muug yalgaj chadahgui hovguud chini
tiishee oroh bolno. Bi tedend ter gazryg ogch, ted tuuniig ezemshine. **40**
Harin ta nar butsaad, Ulaan tengis hureh zamyn daguuh tsol uruu
hodoltsgoo" gesen. **41** Ta nar "Bid EZENii esreg nugel hiisen. Bid
oorsdiin Burhan EZENii bidend tushaasan yosoor yavj, tulaldatsgaaya" gej
nadad hariu heleed buh erchuud chini daitah zevsgee agsaj, uularhag nutag
ood yavj orohyg hyalbar hemeen sanasan. **42** EZEN nadad "«Bi ta naryn
dund baihgui uchir buu yav, buu dait. Ta nar daisnyhaa omno yalagdah vii»
gej tedend hel" hemeesen. **43** Bi ta nart helsen bolovch ta nar sonsolgui
EZENii tushaalyn esreg terselj, davliun zan gargan uularhag nutag ood
hodoltsgooson bilee. **44** Ter uularhag nutagt amidarch baisan amorichuud
ta naryn esreg hodlon, ta naryg sureg zogii met ulden hooj, Syeir uulaas
Horma hurtel but tsohison bilee. **45** Ta nar ergej ireed, EZENii
omnouiltsgaasan bolovch EZEN ta naryn duu hooloig sonsoogui, ta nart
chih tavia ch ugui. **46** Tegeed ta nar Kadyesht olon honog suusan. Ter
odruudiin toogoor tend suusan bilee.

Del Huuli 2

2:1 Tegeed bid butsaj, EZENii nadad aildsan yosoor Ulaan tengis hureh
zamyn daguuh tsol gazar uruu hodolj, Syeir uulyg olon honog toiron
yavtsgaasan. **2** EZEN nadad aildahdaa **3** "Ta nar ene uulyg ih udaan

toirloo. Odoo umard zug erge. 4 Ard tumend tushaan «Ta nar Syeirt suuj
baigaa oorsdiin sadan torol boloh Yesavyn hovguudiin nutgiin hil
hyazgaaryg dairan ongorno. Ted ta naraas aih bolno. Ta nar tun
bolgoomjtoi bai! 5 Tedniig buu odoo! Bi ta nart tednii gazar nutgaas neg
mor ch ogohgui. Uchir ni Bi Syeir uulyg Yesavd ezemshil bolgon ogson
bilee. 6 Ta nar tednees hool huns mongooroo hudaldan avch id, bas
tednees usaa mongooroo avch uu. 7 Burhan EZEN chini chinii hiisen
buhend chamaig iveej baisan. Ene ih tsoloor tuulahyg chini medeed
ongorson dochin jiliin tursh EZEN Burhan chini chamtai hamt baisnaar chi
yuugaar ch dutaagui» gej hel" hemeesen. 8 Bid Syeirt nutaglan suudag
oorsdiin sadan torol boloh Yesavyn hovguudiig orhin garaad Arabag
dairch Yelat, Yeziongyebyeriig ongorood, tendeesee ergej, Moabyn tsoliin
zamaar yavtsgaalaa. 9 Tegehed EZEN nadad "Moabchuudyg buu zovoo,
tedniig daindbuu odoo. Bi tednii gazar nutgaas chamd ezemshil bolgon
ogohgui. Uchir ni Bi Aryg Lotyn hovguuded ezemshil bolgon ogson bilee.
10 (Ert urid yemchuud tend amidarch baisan bogood avarga, onor otgon,
anakchuud shig ondor baisan tul 11 tedniig anakchuudyn negen adil
Ryefaim gej uzdeg baijee. Harin moabchuud tedniig yemchuud gej
nerledeg baijee. 12 Ert urid horichuud Syeirt nutaglaj baisan bogood harin
Yesavyn hovguud tedniig omnoosoo zailuulan ustgaj, tednii orond nutaglan
suujee. Ene ni Izraili EZENii ov bolgon ogson nutag deer uildsentei adil
boljee.) 13 Odoo bosoj, Zyeryed gorhiig gataltsgaa" gesend bid Zyeryed
gorhiig gatalsan bilee. 14 Bid Kadyeshbarnyeagaas hodlood Zyeryed
gorhiig gatalsan uye hurtel buyuu EZENii tedend tangaraglasan yosoor ter
uyeiin daichid bugdeeree huarandaa sonoh hurtel guchin naiman jil
ongorchee. 15 Huarangaas tedniig ustgahyn tuld bugdiig ni ustaj duustal
EZENii mutar tednii esreg baiv. 16 Ard tumnii dundaas buh daichid buren
ustsany daraa 17 EZEN nadad aildahdaa 18 "Chi onoodor Moabyn hil
Aryg davah bolno. 19 Ammony hovguudiin haraldaa ochihdoo tedniig buu
zovoo, tedniig bitgii odoo. Bi Ammony hovguudiin gazar nutgaas chamd
ezemshil bolgon ogohgui. Uchir ni Bi tuuniig Lotyn hovguuded ezemshil
bolgon ogson bilee. 20 (Tend urid ryefaimchuud nutaglaj baisan uchir
tuuniig Ryefaimyn gazar gedeg baijee. Harin ammonchuud tedniig

Zamzummin gej nerledeg baisan. 21 Ter ard tumen avarga, onor otgon,
anakchuud shig ondor baijee. Harin EZEN ammonchuudyn omno tedniig
ustgaj, ammonchuud tedniig hoon gargaad, orond ni orshin suuh boljee. 22
Ene ni EZEN Syeirt amidran suudag Yesavyn hovguudiin omnoos
horichuudyg ustgasantai adil boljee. Ted horichuudyg hoon zailuulaad,
tednii orond odoo hurtel orshin suusan. 23 Kaftoraas irsen kaftorchuud
Gaz hurtelh tosgodod amidran suuj baisan Avvi humuusiig ustgaj, tednii
orond orshin suujee). 24 Bosoj, hodlon, Arnony hondiig gatal. Har! Bi
Hyeshbony haan, Amori hun Sihonyg bolon gazar nutgiig ni chinii gart
ogson bilee. Tedentei baildaad, ter gazar nutgiig ezlen avch ehel. 25 Bi
onoodroos ehleed tengeriin doorh ard tumnuudiig chamaas aij emeedeg
bolgono. Ted chinii aldar tsuug sonsood chichirch, chamaas bolj zovj
shanalah bolno" gesen. 26 Bi Kyedyemotyn tsoloos Hyeshbony haan
Sihond elch naryg ilgeej, ev nairamdlyn hel hurguulehdee 27 "Namaig
gazar nutgaaraa nevtruuleech. Bi zovhon gol zamaar yavah bogood baruun
zuun tiish hazaihgui. 28 Chi ideh hoolyg mini nadad mongoor hudald, uuh
usyg mini nadad mongoor og. Namaig zovhon yavganaar ongoruuleech.
29 Syeirt suudag Yesavyn hovguud bolon Art suudag moabchuudyn nadad
uildsen shig ta nar namaig Iordan golyg gatlan bidnii Burhan EZENees
bidend ogch baigaa ter gazar uruu oroh hurtel nevtruulj ogno uu?" gev. 30
Harin Hyeshbony haan Sihon bidniig nutgaaraa nevtren ongorohiig
zovshoorsongui. Uchir ni EZEN Burhan chini tuuniig chinii gart tushaahyn
tuld sunsiig ni hatuuruulan, zurhiig ni zoruud bolgon onoodriinh shig
bolgoson baina. 31 EZEN nadad handan "Bi Sihon bolon tuunii gazar
nutgiig chamd tushaaj ehelsen. Chi ter gazryg ezemshihiin tuld odoonoos
ezlen av" gej aildsan bilee. 32 Tegehed Sihon buh ard tumnee daguulan,
Iahazd bidentei tulaldahaar garch irev. 33 Bidnii Burhan EZEN tuuniig
bidend tushaaj, bid tuuniig hovguudtei ni bolon buh ard tumentei ni but
tsohiv. 34 Ter tsagt bid tuunii buh hotuudyg ezlen avch, hot bolgony
erchuud, emegteichuud bolon ur huuhdiig ni huis temtren, neg ch hun
uldeesengui. 35 Bid zovhon mal adguus bolon ezelsen hotuudaasaa
olzolson zuilsiig avlaa. 36 Arnony hondiin zahad orshih Aroyer bolon ter
hondii deh hotoos Gilyead hurtel bidend diildeheergui tiim ondor hot neg

ch baisangui. Bidnii Burhan EZEN ter bugdiig bidend tushaasan. **37** Harin
chi Ammony hovguudiin nutag, Iabbok golyn ereg daguu, uularhag nutag
dahi hotuud bolon EZEN Burhan maani bidniig ochihyg tushaagaagui
alivaa gazar l oirton ochoogui bilee.

Del Huuli 3

3:1 Bid ergej Bashan uruu hurch ochihod Bashany haan Og ooriin buh ard
tumnee daguulan Yedryeid bidentei tulaldahaar irev. **2** EZEN nadad
handaj "Tuunees bitgii ai. Bi tuuniig buh ard tumen, gazar nutagtai ni chinii
gart tushaasan. Hyeshbond suuj baisan amorichuudyn haan Sihonyg
yaasan shigee chi tuund tiin uild" gev. **3** Ingeed EZEN Burhan maani
Bashany haan Og bolon tuunii buh ard tumniig bidnii gart tushaasand bid
tedniig neg ch amid hun uldeelgui but tsohiv. **4** Bid ter uyed tuunii buh
hotyg ezlen avsan bilee. Argobyn buh nutag devsger buyuu Bashan dahi
Ogiin haant uls, tuunii jaran hotoos bidnii ezleegui neg ch hot baihgui. **5**
Tedgeer hotuud ni bugd ondor herem, daaman haalguud, haaltuudaar
behlegdsen baiv. Tuunees gadna hana heremgui suuringuud nen olon
baijee. **6** Bid Hyeshbony haan Sihond uildsen shigee hot bolgony erchuud,
emegteichuud, huuhduudiig huis temtren, tedgeer hotyg ustgasan. **7** Bid
harin buh mal adguus bolon hotuudaas deeremdsen zuilsiig oorsoddoo olz
bolgon avlaa. **8** Ingej bid ter uyed Iordany chanadad baisan amorichuudyn
hoyor haany garaas Arnony hondiigoos Hyermon uul hurtelh gazryg bolon
9 (Hyermon uulyg sidonchuud Sirion gej, amorichuud tuuniig Syenir gej
nerledeg) yutegsh tal dahi buh hotuud, buh Gilyead, buh Bashan, Bashan
dahi Ogiin haant ulsyn hot Salyeka, Yedryei hurtel ezlen avsan. **11**
(Ryefaimchuudaas zovhon Bashany haan Og l uldjee. Tuunii or ni tomron
or bogood engiin hunii tohoigoor bol yeson tohoi urt, dorvon tohoi orgon
baijee. Ter ni Ammony hovguudiin Rabbad baigaa) **12** Ter uyed bid ene
gazryg ezlen avsan bilee. Bi Arnony hondiin dergedeh Aroyeraas
Gilyeadyn uularhag nutgiin hagasyg hotuudynh ni hamt Ryeubyen, Gad
ovgiinhond ogson. **13** Gilyeadyn uldsen gazar nutag bolon Ogiin haant uls
buh Bashan, Argobyn buh nutgiig bi Manassye ovgiinhny hagast ogson.

(Buh Bashanyg Ryefaimyn nutag gej nerlej baijee. 14 Manassyegiin
hovguun Iair ni gyeshurchuudyn bolon maakatchuudyn hil hurtelh Argobyn
buh nutgiig avch, Bashanyg ooriin nereer HavvotIair gej nerlesen ni odoo
hurtel heveeree baina.) 15 Bi Gilyeadyg Mahirt ogson bilee. 16 Bi
ryeubyenchuud bolon gadchuudad Gilyeadaas Arnony hondii hurtelh
gazryg ogch, ter hondiin dunduur hiliig ni togtooson. Ammony hovguudiin
hil boloh Iabbok gol hurtel 17 mon Araba, Iordan golyn hamt
Hinnyeryetees Arabagiin tengis buyuu Davst tengis, Pisga uulyn hormoi
hurtel baruun hil ni boljee. 18 Ter uyed bi ta nart "EZEN Burhan chini ene
gazryg ta nart omchluuleheer ogloo. Er zorigt erchuud ta buhen
zevsegleed, Izrailiin hovguud boloh ah duu naraa manlailan golyg
gataltsgaa. 19 Harin ta naryn ehner, huuhed, mal sureg chini (Ta naryg
olon maltai gedgiig bi medne.) minii ta nart ogson hotuudad uldeh bogood
20 EZEN ta nart ogson shigee ta naryn ah duust ch amraltyg ogoh hurtel
tiin baih bolno. Ted Iordany nogoo tald, ta naryn Burhan EZENii ogoh
gazryg ezemshsenii daraa ta nar bugdeeree minii ogson ezemshil gazartaa
butsan irj bolno" gej helsen. 21 Ter uyed bi Ioshuad handan "Ta naryn
Burhan EZENees ene hoyor haand uchruulsan bugdiig chi nudeeree uzsen.
Chinii gatlan ochih gej bui buh haant ulsuudad EZEN bas tiin uildeh bolno.
22 Tednees bitgii ai. EZEN Burhan chini ta naryn toloo temtsegch negen
yum" gej tushaasan bilee. 23 Bi bas ter uyed EZENees guij, 24 "Ezen
BURHAN! Ta zartsdaa Ooriinhoo aguu ih, huchirheg mutryg uzuulj
ehelsen. Tanyh shig iim ajluudyg, huchit uilsiig uildej chadah yamar
burhan tenger gazart baina ve? 25 Bi zalbirch baina. Namaig gatluulj,
Iordany chanadad orshih ter saihan gazar, ter uzesgelent uuls bolon
Livanyg uzuuleech" gesen 26 bolovch EZEN ta naraas bolj, nadad
uurlasan baisan bogood namaig sonssongui. EZEN nadad "Bolloo. Chi ene
tuhai Nadad dahin buu yari. 27 Pisga uulyn oroid garch, nudee orgon, zuun
baruun, hoish uragsh shirten, ter gazryg ooriinhoo nudeer har. Uchir ni chi
ene Iordan golyg gatlah yosgui. 28 Harin chi Ioshuad tushaaj, tuund uram
zorig, huch chadal og. Uchir ni tereer ene ard tumniig terguulen, Iordanyg
gatalj, chinii harah ter gazryg tedend ovluulne" gev. 29 Tegehed bid
Byetpyeoryn nogoo talyn hondiid uldsen.

Del Huuli 4

4:1 Izraili aa! Odoo minii ta nart zaaj surgah zarlig huuliig sonsotsgoo.
Edgeeriig guitsetgesneer ta nar amidran, oorsdiin chini ovog deedsiin
Burhan EZENees ta nart ogch bui ter gazar hurch ochin, tuuniig ezemshih
yum. 2 Minii ta nart tushaaj baigaa EZEN Burhanyhaa tushaalyg sahihyn
tuld minii ta nart ogch bui tushaald ug nemj ch bolohgui, hasaj ch
bolohgui. 3 Baalpyeoryn hereg yavdlaas bolj EZEN chuham yuu hiisniig
ta nar nudeeree uzsen. EZEN Burhan chini ta naryn dundaas Baalpyeoryg
dagasan buh humuusiig ustgasan bilee. 4 Harin EZEN Burhanaasaa zuurch
baisan ta buhen l onoodor amid baina. 5 Ta naryn hurch ochood ezemshin
suuh ter gazart ta naraar uuniig dagaj morduulehiin tuld bi EZEN
Burhanyhaa nadad tushaasan yosoor ta nart zarlig huuliig surgasan bilee. 6
Tiimees ta nar tuuniig sahij, uildegtun. Tegeh ni ard tumnuudiin omno ta
naryn mergen uhaan, ta naryn uhaaral bolno. Ted edgeer buh zarligiig
sonsood "Uneheer ene aguu ih undesten bol mergen uhaantai, uhaarsan ard
tumen mon" hemeen yariltsah bolno. 7 Tuuniig duudah burd mini bidnii
Burhan EZEN bidend oir baidag shig oorsodtei ni tiim oir baidag burhantai
yamar aguu undesten baina ve? 8 Onoodor minii ta nart taniulsan ene
tsogts huuli shig tiim zovt zarlig, huuli togtooltoi yamar aguu undesten
baina ve? 9 Oortoo anhaaral tavij, setgelee nyahuur hyana. Nudeer uzsen
buhnee chi martuuzai, tedgeeriig nasan turshdaa zurhneesee salguuzai.
Harin tedgeeriig hovguud, ach nartaa taniulj meduul. 10 Sanagtun, ta
naryg Horyeb uuland EZEN Burhanyhaa omno zogsoj baihad chini EZEN
"Ard tumniig Nad uruu tsutluul. Bi tedend ugee sonsgoyo. Ingesneer ted
gazar deer amidrah buhii l odruuddee Namaig emeen hundetgehed surch,
tuuniigee ur huuhduuddee zaaj surgah yum" gej nadad aildsan bilee. 11 Ta
naryg oirton ochood, uulyn beld zogssond, ter uul tenger ogtorguid tultal
durelzen shataj, uulburhen, manan budandhuchigdaj, tas haranhui bolson.
12 Tegeed EZEN galyn dundaas ta nart aildsan. Ta nar ug ayalguug
sonsson bolovch yamar ch durs haraagui, zovhon Tuunii duu hooloig l
sonsson. 13 Ingej EZEN ta nart gereegee zarlaj, ta nart dagan
morduuleheer tushaasan. Ene ni Arvan Huuli bogood tuuniigee hoyor

chuluun havtan deer Ooroo bichsen bilee. 14 EZEN ter uyed ta nart ene
huuli togtooluudyg taniulan zaahyg nadad tushaasan bilee. Ene ni ta naryn
ezemshiheer gatlan ochih gej bui gazartta naraar tedgeeriig dagan
morduulehiin tuld boloi. 15 EZEN Horyeb uuland galyn dundaas ta nart
aildsan ter odor ta nar yamar ch dursiig haraagui uchir ta nar oorsdiigoo
mash nariin hyanagtun. 16 Ta nar oorsdoo zavharch, oorsoddoo zoriulan
yamar negen helberiin durs buhii siilmel horgiig buteeguuzei. Er, esvel em
hunii durs ch yum uu, 17 gazar deer baidag yamar negen amitny durs ch
yum uu, tengert nisdeg yamar negen jiguurtnii durs ch yum uu, 18 gazar
deeguur molhogch yamar negen yumny durs ch yumuu, gazar door, usan
dotor baidag yamar negen zagasny durs buteeguuzei. 19 Tenger ood
haraad EZEN Burhanaas tani buh tengeriin doorh hamag hun ardad
onooson nar, sar, odod, ogtorguin buh erhsiig chi uzeed, tuund tatagdan,
morgoj zaragduuzai. 20 Harin EZEN ta naryg avch, onoodriinh shig
Ooriin ezemshliin tolooh ard tumen bolgohyn tuld huder hailuulah zuuh
Yegipyetees avchirsan. 21 EZEN ta naraas bolj nadad uurlasan bogood
namaig Iordanyg gatluulahgui, EZEN Burhanaas chini ta nart ov bolgon
ogch bui ter saihan gazart oruulahgui gej tangaraglasan. 22 Bi ene
gazartaa uhne. Bi Iordanyg gatlah yosgui. Harin ta nar gatalj, ter saihan
gazryg ezemshih bolno. 23 Tiimees oorsdiigoo hyana. EZEN Burhanaas
chini ta nartai baiguulsan gereeg martaj, EZEN Burhanyhaa horigloson
yamar negen durstei siilmel horgiig ta nar buteeguuzei. 24 Uchir ni chinii
Burhan EZEN bol huihlan shataagch gal, hartai Burhan yum. 25 Chi ter
nutagt huutei, ach huutei bolood ono udaan amidran suuhdaa zavhran
gajuudaj, yamar negen durstei shuteen hiij, Tuunii uur hileng hodolgohoor
EZEN Burhanyhaa melmiin omno buzar muug uildeh avaas 26 Iordan
golyg gatlan ezemshiheer ochij bui gazartaa ta nar darui sonoh bolno
hemeen ta naryn esreg gerchlehiin tuld onoodor bi tenger gazryg duudaj
baina. Ta nar tend udaan amidrahgui, harin burmoson sonono. 27 EZEN ta
naryg ard tumnuudiin dund butraan taraaj, EZENii ta naryg hoon yavuulah
tedgeer undestnuudiin dotor ta nar tsoohuulee uldene. 28 Tend ta nar hunii
garyn buteel boloh mod, chuluun burhdad zaragdah bolno. Tedgeer ni
hardag ch ugui, sonsdog ch ugui, iddeg ch ugui, unerledeg ch ugui. 29

Harin tendees chi ooriin Burhan EZENiig ereh bolno. Herev chi Tuuniig
buh zurheeree, buh setgeleeree ervel olno. **30** Ene buh zuil chamd
tulgarch, zovon zudreh uyed, tegeed hojmyn odor chi ooriin Burhan
EZEN uruu ergej, Tuunii duu hooloig sonsoh bolno. **31** Chinii Burhan
EZEN orovch Burhan mon. Tereer chamaig orhih ch ugui, chamaig
ustgah ch ugui, chinii ovog deedest tangaraglasan gereegee martah ch
ugui. **32** Burhan delhii deer huniig buteesen odroos hoishih, chamaas
omno baisan ert uridyn odruudiin tuhai, tengeriin neg hyazgaaraas nogoo
hyazgaaryg hurtel asuu. Uun shig aguu ih zuil urid omno yer ni baisan uu?
Uun shig yumyg urid omno yer ni sonsson uu? **33** Galyn dundaas aildsan
Burhany duu hooloig cham shig sonsood, amid uldsen yamar negen ard
tumen baina uu? **34** EZEN Burhan chini Yegipyeted ta buhnii toloo ta
naryn nudnii omno uildsen buhentei adilaar sorilt, temdeg, gaihamshig,
dain baildaan, huchit gar, sungasan mutar, ailgan surduulelteer damjuulan
neg undestniig nogoo undestnii dotroos oortoo avahaar hodolson burhan
baina uu? **35** EZEN bol Burhan, Tuunees oor yamar ch burhan baihgui
gedgiig chamd meduulehiin tuld tedgeeriig chamd uzuulsen yum. **36**
EZEN chamaig zaaj surgahyn tuld tengerees Ooriin duu hooloig chamd
sonsgoj, gazar deer Ooriin ih galyg chamd uzuulsen bogood ter galyn
dotroos Tuunii ugiig chi sonsson bilee. **37** Ter ovog deedsiig chini
hairlasan uchir tednii hoich uyeiig songoson. Ter chamaig Ooroo aguu
hucheeree Yegipyetees avchirsan ni **38** chamaas iluu aguu, iluu huchtei
undestnuudiig chinii omnoos hoon gargaad, onoodriinhtei adil chamaig
tednii gazar nutag uruu avaachij, tuuniig chamd ov bolgon ogohiin tuld
yum. **39** Deed tenger, dood gazart EZEN bol Burhan, Tuunees oor burhan
baihgui gedgiig chi onoodor zurh setgeldee shingeej, medej av. **40** Chi
bolon chinii ur udam sain saihan yavahyn tuld,chinii Burhan EZENees
chamd ogch bui gazar nutag deer buhii l uyed urt udaan naslahyn tuld chi
onoodor minii chamd tushaaj baigaa EZENii zarlig tushaalyg sahi gev. **41**
Tegeed Mosye Iordany naad tal buyuu naran mandah zugt gurvan hotyg
tusgaarlan salgajee. **42** Ene ni uridaas sanasan os honzonguigeer,
sanamsarguigeer hun alsan huniig tiishee zugtaalgahyn tuld boloi. Tedgeer
hotyn negend zugtan ochsonoor ter hun amia hamgaalah yum. **43** Ingehdee

tegsh tald baidag Byezyer hotyg ryeubyenchuuded, Gilyead dahi Ramot
hotyg gadchuudad, Bashan dahi Golan hotyg manassyechuudad zoriullaa.
44 Mosyegees Izrailiin hovguudiin omno tunhaglasan huuli ni ene boloi. 45
Edgeer ni Yegipyetees Izrailiin hovguudiig garah uyed Mosye tedend
tunhaglasan gerchlel, zarlig, huuli boloi. 46 Ted ter uyed Iordany dornod
tal dahi Byetpyeoryn zergeldeeh hondiid baijee. Ene gazar ni Hyeshbond
amidarch baisan amorichuudyn haan Sihony gazar nutag baisan atal
Mosye bolon Izrailiin hovguud Yegipyetees garch ireed, tuuniig but tsohij,
47 tuunii gazar nutgiig, bas Bashany haan Ogiin gazar nutgiig ezemshin
avchee. Amorichuudyn ter hoyor haan bol Iordany naad tald buyuu naran
mandah zugt 48 Arnony hondiin zah dahi Aroyeraas Sion uul (ter ni
Hyermon uul) hurtel, 49 Iordany dornod tal dahi Arabagiin buh nutag, bur
Pisga uulyn bel, Araba tengis hurtelh nutagt suuj baijee.

Del Huuli 5

5:1 Tegeed Mosye buh Izrailiig duudan tedend handaj helsen ni — Izraili
aa, minii onoodor ta nart sonorduulj bui huuli zarligiig sonsogtun. Ta nar
tuuniig surch medeed, yoschlon dagaj mord! 2 EZEN Burhan maani
Horyeb uuland bidentei geree baiguulsan bilee. 3 EZEN ene gereegee
bidnii ovog deedestei baiguulaagui, harin onoodor end amid baigaa
bidentei, bid buhentei baiguulsan bilee. 4 EZEN uulan deer galyn dundaas
ta nartai nuur nuureeree yarisan bilee. 5 Ta nar galaas aigaad, uul ood
garahgui baisan uchir ter uyed bi EZENii ugiig ta nart tunhaglahaar EZEN
bolon ta naryn hoorond zogsoj baisan. EZEN6 "Bi bol chamaig
boolchlolyn gerees Yegipyetiin nutgaas gargaj avsan chinii Burhan EZEN
baina. 7 Chi Nadaas oor burhadtai baij bolohgui. 8 Chi oortoo zoriulan
shuteen, esvel deed tenger, dood gazar, gazar doorh usand baidag yamar
ch yumny dursiig buu hii. 9 Chi tedend morgoj, tedend uilchilj bolohgui.
Uchir ni chinii Burhan EZEN Bi bol hartai Burhan bogood Namaig uzen
yadagchdyn gurav dorov deh uyeiin huuhduuded ni hurtel etsguudiinh ni
nugliin shiitgeliig buulgadag. 10 Harin Namaig hairlaj, Minii tushaalyg
sahigchdad myangan uyed ni hurtel hair enerlee uzuuldeg. 11 Chi ooriin

Burhan EZENii neriig demii buu durd. Uchir ni EZEN Ooriinh ni neriig
demii durdagchiig shiitgelgui orhihgui. 12 EZEN Burhanyhaa chamd
tushaasan yosoor amraltyn odriig ariunaar sahihyn tuld tuuniig mordogtun.
13 Chi zurgaan odor hodolmorloj, buh ajlaa hii. 14 Harin doloo dahi odor
bol chinii Burhan EZENii amralt tul chi bolon chinii huu, chinii ohin, chinii
zarts, shivegchin, chinii uher, chinii iljig, chinii buh mal adguus, tanaid
baigaa zochin yamar ch ajil hiij bolohgui. Chi zarts, shivegchnee mon
ooriinhoo adil amraa. 15 Chi Yegipyetiin nutagt bool baisnaa bolon EZEN
Burhan chini huchit gar, sungasan mutraaraa chamaig tendees gargaj
avchirsnyg sana. Tiimees EZEN Burhan chini amraltyn odriig sahihyg
chamd tushaasan bilee. 16 EZEN Burhanyhaa tushaasan yosoor etseg
ehee hundel. Tegvel chi urt nasalj, chinii Burhan EZENees chamd ogson
gazar deer sain saihan amidarna. 17 Chi hun buu al. 18 Chi buu zavhair.
19 Chi buu hulgail. 20 Chi horshiinhoo esreg hudal buu gerchil. 21 Chi
horshiinhoo ehnert buu sanaarh. Chi horshiinhoo ger oron, tuunii gazar,
tuunii zarts, tuunii shivegchin, tuunii uher, tuunii iljig, horshiinhoo yuund
ch buu shuna" gej aildsan bilee. 22 EZEN edgeer utsiig uulan deerh galyn
dotroos, uulen dotroos, gun haranhui dundaas, tanai buh chuulgand changa
duugaar aildsany daraa oor yuu ch nemj aildsangui. Tegeed tuuniigee
hoyor chuluun havtan deer Ter bicheed, nadad ogson. 23 Uul gald
durelzen shataj baihad ta nar haranhuin dundaas garah duu hooloig sonson,
tanai ovguudyn terguunuud, ahmaduud bugdeeree nad uruu hurch ireed 24
"Bidnii Burhan EZEN bidend Ooriinhoo sur javhlan, aguu chadlaa
uzuullee. Bid gal dotroos garch baigaa Tuunii duug sonsotsgooloo. Burhan
huntei yarij, ter hun ni amidran baigaag bid onoodor uzlee. 25 Hegeheer
bid odoo yuund uheh yostoi yum be? Ene ih gal bidniig zalgina. Herev bid
EZEN Burhanyhaa duug tsaashid sonsvol uhne. 26 Galyn dundaas amid
Burhany aildah duu hooloig sonsood, biden shig amid uldsen biye
mahbodtoi hun hen baina ve? 27 Ta ooroo ochij, manai Burhan EZENii
aildah buhniig sonsood, EZEN Burhanyhaa tand aildsan bugdiig bidend
helj og. Bid tuuniig sonsood, dagan mordiye" gesen. 28 Ta naryg nadtai
yarij baihad EZEN ta naryn duug sonsood, nadad handan " Ene ard tumnii
chamd helsen ugiig Bi sonsloo. Tednii helsen buhen zov zuitei. 29 Tednii

zurh setgel iim baij, Nadaas emeen, Minii tushaal bugdiig urgelj sahiasai!
Tegeed ted bolon tednii hovguud uurd sain saihan baih boltutai. 30 Chi
ochood, tedend «Maihan uruutaa butsatsgaa» gej heleed, 31 Harin chinii
tedendzaah buh tushaal, zarlig, huuliig Bi chamd helj ogohiin tuld chi end
Minii derged zogs. Minii tedend ezemshuuleheer ogoh nutagt ted uuniig
dagan mordog" gej aildsan. 32 Tiimees ta nar EZEN Burhanyhaa
tushaasnyg yoschlon biyeluulehdee hyanuur baij, baruun tiish ch, zuun tiish
ch hazaij bolohgui. 33 EZEN Burhanyhaa ta nart tushaasan buh yos
jurmyg dagan mord. Tegvel ta nar amidarch, sain saihan yavan, oorsdiin
ezemshih gazar nutagt urt naslah bolno.

Del Huuli 6

6:1 Ene bol Iordanyg gatlan ochood, ezemshih gazar nutag deeree ta
naryn dagaj mordoh tushaal, huuli, zarlig bogood uuniig ta nart zaaj
surgahyg EZEN Burhan chini nadad tushaasan yum. 2 Ingesneer chi bolon
chinii huu, ach huu chini nasan turshdaa EZEN Burhanaasaa ain emeej,
minii ta nart tushaasan buh zarlig tushaalyg dagan mordoh bogood chi urt
naslah yum. 3 Izraili aa, sons! Ta nar tuuniig dagaj mordohdoo
bolgoomjtoi bai! Tegvel chi sain saihan yavj, ovog deedsiin chini Burhan
EZENii chamd amlasanchlan chi suu, balaar byalhsan ter gazar nutag deer
ulam onor otgon bolno. 4 Izraili aa, sons! EZEN bol bidnii Burhan, EZEN
bol gants. 5 Chi ooriin Burhan EZENiig buh zurh, buh setgel, buh huch
chadlaaraa hairla. 6 Onoodor minii chamd tushaaj baigaa ene ugsiig chi
zurhendee bailgaj, 7 hovguuddee hicheenguilen zaaj, gertee suujbaihdaa
ch, zamd yavj baihdaa ch, hevtej baihdaa ch, ondiin bosohdoo ch tuunii
tuhai yarij bai. 8 Chi tuuniig temdeg bolgon gartaa uyaj, hoyor nudnii
hoorond sahius met bailga. 9 Mon tuuniig geriinhee haalgany hatavchin
deer, daaman haalgan deeree bich. 10 EZEN Burhan chini chamd ogohoor
chinii ovog deedes Abraham, Isaak, Iakovd tangaraglasan ter gazart
chamaig avaachij, oorsdiin chini barij bosgoogui tom saihan hotuud, 11
chinii duurgeegui sain saihan yumsaar duuren geruud, chinii uhaagui usan
sanguud, bas chinii tarij urguulaagui usan uzmiin tsetserleg, chidun jimsnii

moddyg chamd ogch, chamaig tsadtal iduuleh uyed **12** chi ooriigoo hyana.
Ooriig chini boolchlolyn gerees, Yegipyetiin gazar nutgaas avchirsan
EZENiig chi martuuzai. **13** Chi ooriin Burhan EZENees emeej, Tuund
zaragdan, Tuunii nereer tangaragla. **14** Ta nar busad burhdyg buyuu ergen
toirnyhoo ard tumnuudiin burhdaas alinyg ni ch buu daga. **15** Ta naryn
dund baigaa EZEN Burhan chini hartai Burhan uchir EZEN Burhan chini
ta nart uurlan hilegnej, gazryn horsnoos ta naryg archin zailuuluuzai. **16** Ta
nar oorsdiinhoo Burhan EZENiig Massad sorison shigee buu sori. **17** Ta
nar EZEN Burhanyhaa ta nart tushaasan tushaal, gerchlel, zarligiig saitar
sahij, **18** EZENii omno yuu ni zov, sain bolohyg uild. Tegvel chi sain
saihan baij, chinii ovog deedestEZENii tangaraglasan ter saihan gazar
nutagt ochin, ezemshine. **19** EZENii aildsanchlan, chinii hamag
daisnuudyg omnoos chini hoon gargana. **20** Hojim chinii huu "Bidnii
Burhan EZENii tand tushaasan gerchlel, zarlig, huuliud ni yamar uchirtai
yum be? " gej chamaas asuuval **21** chi huudee "Bid Yegipyeted Faraony
bool baisan yum. EZEN huchirheg mutraaraa bidniig Yegipyetees
avchirsan. **22** EZEN bidnii nudnii omno aguu ih aimshigt temdguud,
gaihamshguudyg Yegipyeted, Faraond bolon tuunii hamag ger orond
uzuulsen yum. **23** Ter bidnii ovog deedest tangaraglasan nutagt bidniig
oruulj, bidend ogohiin tuld tendees avchirsan bilee" gej hel. **24** Bidnii
urgeljiin sain saihny toloo, mon bidniig onoodriinh shig amid bailgahyn
tuld EZEN edgeer buh zarligiig dagahyg, oorsdiin Burhan EZENees
emeehiig bidend tushaasan. **25** Bid Tuunii tushaasan yosoor oorsdiin
Burhan EZENii omno edgeer buh tushaalyg dagahdaa hyanuur baih avaas
ter ni bidnii zovt baidal bolno.

Del Huuli 7

7:1 EZEN Burhan chini chinii ezemshiheer ochih gej baigaa ter gazar
uruu chamaig oruulj, olon undestniig buyuu hitchuud, girgashchuud,
amorichuud, kanaanchuud, pyerizchuud, hivichuud, iyebuschuud hemeeh
ta naraas ch olon, iluu huchtei doloon undestniig ta naryn omno hoon
gargahad, **2** EZEN Burhan chini tedniig chamd tushaah uyed, chi tedniig

tsohigtun. Tegehdee tedniig burmoson ustgah yostoi. Chi tedentei yamar
ch geree baiguulj bolohgui. Tedend yamar ch orshool uzuulj bolohgui. 3
Mon chi tedentei buu gerle. Ohinoo ch tednii hovguund buu og. Tednii
ohinyg ch beree buu bolgo. 4 Tereer huug chini oor burhdyg shutuulehiin
tuld Minii araas holduulan erguulne. Tegvel EZENii uur hilen ta naryn
esreg durelzej, ta naryg darui ustgah bolno. 5 Harin ta nar tedend iinhuu
hand. Tednii tahilyn shireeg nuraaj, tednii bosgoson chuluun baganyg
evdelj, Ashyeragiin modon shong huga tsavchij, siilmel shuteenuudiig ni
galdan shataa. 6 Ta nar bol oorsdiin Burhan EZENd ariun ard tumen mon.
EZEN Burhan chini ene delhii deer baigaa buh ard tumnuudees ta naryg
Ooriinhoo omchloliin ard tumen bolgon songoson bilee. 7 Ta nar busad
undestnees olon baisan uchraas EZEN ta naryg hairlaj, songoson yum bus.
Ta nar bol buh undestnees hamgiin tsoohon ni bilee. 8 Harin EZEN ta
naryg hairlasan uchraas, bas ta naryn ovog deedest andgailsan tangargaa
sahihyn tuld ta naryg Ter huchirheg mutraaraa gargan avch, boolchlolyn
gerees, Yegipyetiin haan Faraony garaas zolison bilee. 9 Tiimees chi
medej av. Chinii Burhan EZEN bol Burhan, Ter bol itgemjit Burhan. Ter
Ooriig ni hairlaj, tushaalyg ni dagagchdad myangan uyeiig hurtel gereegee
sahij, hair enerlee uzuuldeg. 10 Harin Ooriig ni uzenyadagchdad hariug
ogch, ustgana. Ter Ooriig ni uzen yadagchdad hoishluulalgui darui hariu
ogdog. 11 Tiim uchraas minii onoodor ta nart tushaaj baigaa tushaal,
zarlig, huuli togtoolyg ta nar uildehiin tuld sahin mordotsgoo. 12 Herev ta
nar edgeer buh huuli togtoolyg sonsoj, tuuniig yoschlon dagaj mordvol
chinii Burhan EZEN chinii ovog deedest tangaraglasan gereegee sahij,
chamd hair enerlee hurteeh bolno. 13 Tereer chamaig hairlan, iveej,
chamaig onor otgon bolgon, chamd ovluulen ogohoor ovog deedest chini
tangaraglasan gazar nutag deer ur huuhduudiig chini iveej, gazryn chini ur
jims boloh taria, usan uzmiin shine dars, tosyg yerooj, bod bog malyn
toliig chini osgoj urjuuleh bolno. 14 Chi busad buh ard tumnees iluu
iveegdene. Ta naryn dund urgui, huuser hun baihgui boloh bogood mal
surgiin chini dund urgui, suvai mal baihgui bolno. 15 EZEN buh ovchniig
chamaas zailuulna. Tereer ta naryn meddeg Yegipyetiin ayuult
ovchnuudees chamd hurgehgui, harin ta naryg uzen yadagch buhnii deer

ter ovchnuudiig buulgana. **16** Chinii Burhan EZENees chamd tushaah buh
ard tumnuudiig chi ustgah yostoi. Tedniig buu orovdon har. Tednii
burhdad buu zaragd. Ter chini chamd urhi bolno. **17** "Edgeer undesten
nadaas iluu olon. Bi tedniig yaaj zailuulj chadah ve?" gej chi zurhendee
helj baij magadgui. **18** Gevch chi tednees buu ai! Chinii Burhan EZEN
Faraond bolon buh Yegipyeted yuu uildseniig sain sana. **19** Ta naryn
nudeeree harsan ter ih sorilt, temdeg, gaihamshig, huchirheg gar, sungasan
mutraar EZEN Burhan chini chamaig gargaj avsan. EZEN Burhan chini
chinii aij baigaa buh ard tumnuuded tiinhuu uildene. **20** Chinii Burhan
EZEN tednees uddegsed ba chamaas nuugdsan humuusiig ustaj duustal
tednii esreg morin zogiig ilgeene. **21** Chi tednees buu ai! Uchir ni ta naryn
Burhan EZEN aguu ih, aimshigt Burhan ta naryn dund baina. **22** Chinii
Burhan EZEN chinii omno tedgeer undestnuudiig baga bagaar hoon
zailuulah bolno. Chi tedniig darui turgen ustgaj bolohgui. Ergen toirond
chini heeriin araatan asar olnoor oson urjih boluuzai. **23** Harin chinii
Burhan EZEN tedgeer ard tumnuudiig chamd tushaaj ogoh bogood tedniig
ustaj duustal ni ulemjiin uimeen samuund avtuulna. **24** Ter tednii haadyg
chinii gart tushaana. Tegsneer chi tednii nersiig tengeriin dooroos archin
zailuulna. Chi tedniig ustgaj duusgah hurtel chinii omno zogsoj chadah neg
ch hun baihgui. **25** Chi tednii burhdynh ni siilmel horguudiig gald shataa.
Tedgeeriin alt, mongon burhuuld ni buu shuna, tuuniig oortoo buu av. Chi
tuunees bolj urhiduuluuzai. Ene bol chinii Burhan EZENii jigshin uzdeg
zuil. **26** Chi tiim jigshuurt zuiliig ger orondoo buu avchir. Chi bas tuun
shig haraal hurteh vii. Chi tuuniig burmosonjigshij, burmoson uzen yad.
Yuu gevel ter ni horiotoi zuil yum.

Del Huuli 8

8:1 Onoodor minii ta nart tushaaj bui buh tushaalyg ta nar yoschlon daga.
Tegvel ta nar amidran, onor otgon bolj, ta naryn ovog deedest EZENii
tangaraglasan ter gazart orj, tuuniig ezemshih yum. **2** EZEN Burhan chini
chamaig ene dochin jiliin tursh tsold udirdsan buh l zam moriig dursan
sana. Ene ni chinii zurhend yuu baisnyg, Tuunii tushaalyg dagah esehiig

chini medehiin tuld, chamaig nomhtgoj, shalgaj sorihyn tuld baisan yum. 3
Hun zovhon talhaar amidardaggui, harin hun EZENii amnaas garah ug
buhneer amidardag gedgiig chamd oilguulahyn tuld Tereer chamaig
nomhtgon, chamaig olsgoj, chinii meddeggui, chinii ovog deedes ch
meddeggui baisan "manna"gaar chamaig hoolloj baisan. 4 Ene dochin jiliin
tursh chinii omsson huvtsas elegdeegui, chinii hol tsevruuteegui. 5 Etseg ni
huutee humuujuuldeg shig EZEN Burhan chini chamaig sahilgajuulj
baisnyg zurhendee sanaj yav. 6 Tiimees Tuunii zamaar yavj, Tuunees
emeehiin tuld chi ooriin Burhan EZENii tushaalyg sahi. 7 Chinii Burhan
EZEN chamaig saihan gazart avaachij baina. Ter gazar bol hondii
tolgodoor ni gol gorhi, bulag shand ursdag, 8 ulaan buudai, arvai, usan
uzem, injir, anar jimsnii oron, chiduny tos, bal burmyn oron yum. 9 Chi
tend ideh hool hunseer homsdohgui, yuugaar ch dutahgui, had chuluu
nitomor bogood tolgodoos ni zes maltan gargaj bolno. 10 Chi idej tsadaad
ter saihan gazryg chamd ogsniih ni toloo EZEN Burhanaa magtana. 11
Onoodor minii chamd tushaaj bui Tuunii tushaal, huuli, zarligiig sahilgui,
ooriin Burhan EZENiig martahaas bolgoomjlooroi. 12 Chi idej tsadaad,
saihan baishin barij, tendee amidran, 13 mal sureg chini urjin olshirch, alt
mongo chini arvijij, chamd baigaa buhen chini oson nemegdeh uyed 14
chinii zurh bardam bolj, ooriin Burhan EZENiig martuuzai. Ter
Yegipyetiin nutgaas, boolchlolyn gerees chamaig gargaj avaad, 15 orgon
uudam, aimshigt tsol dunduur, galt mogoi, hilentset horhoitoi, usgui
angamal gazraar udirdan daguulj, chinii toloo tsahiur chuluunaas us gargaj
ogson bilee. 16 Chamaig nomhtgon, chamaig sorij shalgaad, etsest ni
chamaig sain saihan amidruulahyn tuld Tereer chinii ovog deedes ch
meddeggui baisan "manna"gaar tsold chamaig hoolloj baisan bilee. 17 "Bi
huch tenhee, garynhaa chadlaar ene horongo chineeg oortoo bii bolgoson
yum" gej chi zurhendee heluuzei. 18 Harin ovog deedest chini
tangaraglasan Ooriinhoo gereeg onoodriinh shig batlahyn tuld Ter chamd
horongo chinee oloh huch chadlyg ogdog uchraas chi ooriin Burhan
EZENiig sanagtun. 19 Herev chi ooriin Burhan EZENiig martaj, oor
burhdyg dagaj, tedend uilchlen, tedend morgovoos chi gartsaagui
ustahbolno hemeen bi onoodor ta naryn esreg gerchilj baina. 20 Ta nar

EZEN Burhanyhaa duu hooloig sonsooguin toloo ta naryn omno EZENii
ustgasan tedgeer undestnuudiin negen adil ta nar ustgagdah bolno.

Del Huuli 9

9:1 Izraili aa, sons! Tenger tulsan ondor hana herem buhii tom tom
hotuudtai, oorsdoos chini iluu huchirheg tom undestnuudiig ezleheer
yavahyn tuld chi onoodor Iordan golyg gatlah gej baina. 2 Tendhiin
humuus ni avarga tom, ondor, ta naryn meddeg anakchuudyn hovguud
bilee. "Anakiin hovguudiin omno hen zogsoj chadah bilee?" gej
heleltsdegiig ta nar bas sonsson. 3 Chi onoodor medej av. EZEN Burhan
chini durelzej baigaa gal shig chinii omno gatlan yavj, tedniig but tsohiod,
chinii omno unagana. Ingesneer chi EZENiihee aildsan yosoor tedniig
hoon gargaj, darui ustgah yum. 4 EZEN Burhan chini tedniig chinii
omnoos hoon gargasny daraa "EZEN minii zovt baidlaas bolj namaig ene
gazar nutgiig ezemshuuleheer avchirsan" gej dotroo buu bod. Harin
edgeer undestnii horon muu baidlaas bolj EZEN tedniig chinii omnoos
hoon gargaj baigaa yum. 5 Chi tednii gazar nutgiig ezemshiheer yavah gej
baigaa ni chinii zovt baidlaas bolson yum bish, zurh setgeliin chini shuluun
shudargaas bolson yum bish, harin EZEN chinii ovog deedes Abraham,
Isaak, Iakovd tangaraglasan tangargaa batlahyn tuld EZENBurhan chini
tedniig chinii omnoos hoon zailuulj baigaa ni edgeer undestnuudiin horon
muu baidlaas bolson yum. 6 EZEN Burhan chini chamd ene saihan gazar
nutgiig ezemshuuleheer ogch baigaa ni chinii zovt baidlaas bolson yum
bish gedgiig medej av. Uchir ni chi bol hoshuun huzuutei ard tumen yum.
7 Tsold chi ooriin Burhan EZENiig yaaj hilegnuulj baisnaa martalgui sanaj
yav. Chi Yegipyetiin nutgiig orhison odroos hoish ene gazart irtlee
EZENii esreg terselseer baisan. 8 Ter ch baitugai ta nar Horyeb uuland
EZENii uur hileng odoosnoos bolj EZEN ta nart ihed hilegnej, ta naryg
ustgah gesen bilee. 9 Ter uyed bi chuluun havtanguud buyuu EZENii ta
nartai baiguulsan gereenii havtanguudyg avahaar uul ood garaad, ter
uuland dochin odor, dochin shono baihdaa talh ch ideegui, us ch uutaagui.
10 Burhany huruutaar bichigdsen hoyor chuluun havtang EZEN nadad

ogson. Chuulgan bolson ter odor uulyn oroi deer galyn dundaas ta nart
handaj EZENii aildsan buh ugs tedgeer havtan deer baisan. **11** Terhuu
dochin odor, dochin shoniin etsest EZEN nadad hoyor chuluun havtan
buyuu gereenii havtang ogson. **12** Daraa ni EZEN nadad handan "Chi
bosoj, endees darui buu. Uchir ni chinii Yegipyetees gargaj avchirsan ard
tumen chini yalzarch, Minii tedend tushaasan zamaas ted mash turgen
butsaj, oorsoddoo zoriulan tsutgamal horog buteesen baina" gesen. **13**
EZEN tsaash ni nadad "Bi ene ard tumniig harlaa. Uneheer ted bol
hoshuun huzuutei ard tumen baina. **14** Nadad buu saad hii. Bi tedniig
ustgaj, tednii neriig tengeriin dooroos archin hayaj, chamaig tednees iluu
huchtei, iluu aguu undesten bolgono" gesen. **15** Namaig uulan deerees
butsaj buuhad uuland gal durelzej, gereenii hoyor havtan minii hoyor gart
baiv. **16** Uneheer ta nar EZEN Burhanyhaa esreg nugel uildseniig bi
harsan. Ta nar oorsoddoo zoriulj, tugalyn dursiig tsutgan buteejee. Ta nar
EZENii tushaasan zamaas mash turgen butssan uchir **17** bi onooh hoyor
havtang gartaa avch, chuluudan ta naryn nudnii omno butalsan bilee. **18** Bi
EZENii omno uridynh shigee dochin odor, dochin shono turuulgee haran
hevtej, talh ch ideegui, us ch uugaagui. Ta naryn Tuunii uur hileng
hodolgohoor EZENii melmiin omno buzar muu uildeld holbogdson buh
nuglees chini bolj tegsen yum. **19** EZEN ta nart ihed uurlan hilegnej, ta
naryg ustgah gesend bi aisan. Harin EZEN ter uyed ch mon namaig
sonsson. **20** EZEN Aarond ihed uurlaj, tuuniig honooh gesend bi ter uyed
ch mon Aarony toloo zalbirsan. **21** Ta naryn nugel boloh ta naryn buteesen
tugalyg bi avch gald shataan, nariin toos met boltol ni butlaj nuntaglaad,
uulaas ursan buuh gorhiny usand tsatssan. **22** Ta nar Tabyera, Massa,
Kibrothattaavad baihdaa EZENiigbas hilegnuulsen. **23** EZEN ta naryg
Kadyeshbarnyeagaas yavuulahdaa "Ta nar yavj, Minii ta nart ogson gazryg
ezemshitsgee" gej helsen. Harin ta nar oorsdiin Burhan EZENii tushaalyg
eserguutsen, Tuund itgesen ch ugui, Tuunii ugiig ch sonsoogui. **24** Bi ta
naryg medeh bolson ter odroos hoish ta nar EZENii esreg terselseer irsen.
25 EZEN ta naryg ustgana hemeen aildsanaas bolj bi Tuunii omno dochin
odor, dochin shono turuulgee haran hevtsen bilee. **26** Bi EZENd zalbirsan
bogood "Ezen BURHAN, Ta Ooriinhoo sur hucheer zolison, huchirheg

mutraaraa Yegipyetees gargaj avsan Ooriin ard tumen Ooriin oviig bitgii
ustgaach. **27** Ta Ooriin zarts Abraham, Isaak, Iakov naryg sanaach. Ene
ard tumnii zoruud zan, tednii horon muu baidal, tednii nugliig bitgii
haraach. **28** Es bogoos Tany bidniig gargaj avsan ter nutgiinhan «EZEN
tedend amlasan gazartaa tedniig avaachih chadvargui baisan uchraas, mon
tedniig uzen yadsan uchraas Ter tedniig tsold alahaar avchirsan» gej heleh
bolno. **29** Ted bol Tany aguu ih hucheeree, sungasan mutraaraa gargaj
avchirsan Tany ard tumen boloh Tany ov bilee" gesen.

Del Huuli 10

10:1 Tegehed EZEN nadad "Chi turuuchiinh shigee hoyor chuluun
havtang zasaj yanzlaad, uulan deer Nad uruu hurch ir. Bas negen modon
avdar hii. **2** Chinii butalsan turuuchiin havtanguuddeer baisan ugsiig Bi ter
havtan deer bichiye. Chi tuuniig ter avdartaa hii" gev. **3** Bi huais modoor
neg avdar hiij, turuuchiinh shigee hoyor chuluun havtang zasaj yanzlan,
tuuniigee gartaa bariad uul uruu garsan. **4** Chuulgan bolson ter odor EZEN
uulan deer galyn dundaas ta nart handaj aildsan Arvan Huulia turuuchiin
adil havtanguud deer bicheed, tuuniigee nadad ogson bilee. **5** Tegeed bi
butsaj, uulaas buugaad, EZENii nadad tushaasan yosoor nogooh
havtanguudaa ooriinhoo hiisen avdart hiisen bogood havtanguud odoo ch
tendee baigaa. **6** (Izrailiin hovguud Byeyerot ByenyeIaakanaas, Mosyera
uruu hodolson bilee. Aaron tend uhej, tuuniig tend orshuulsan. Tuunii huu
Yelyeazar orond ni tahilch bolj uilchilsen. **7** Ted tendeesee Gudgoda uruu
hodolj, mon tsaash Gudgodagaas hodolj, gorhi elbegtei Iotbatad hurch
irsen bilee. **8** Ter uyed EZEN Lyevi ovgiinhnyg EZENii gereenii avdryg
zoolgohiin tuld, Tuund zaragdaj, Tuunii nereer ene odriig hurtel yerool
hiilgeheer EZENii omno zogsoohyn tuld tusgaarlasan. **9** Tiimees
lyevichuud ah duusiinhee dund huvi ch ugui, ov ch ugui. Chinii Burhan
EZEN tedend aildsan yosoor EZEN tednii ov yum.) **10** Bi uridyn adil
uulan deer dochin odor, dochin shono baisan. EZEN ter uyed ch bas
namaig sonsson bogood chamaig ustgah huselgui baisan. **11** Tegeed
EZEN nadad handan "Chi bos. Minii tedendogohoor ovog deedest ni

tangaraglasan gazar uruu tedniig avaachij, ezemshuulehiin tuld ene ard
tumniig terguulen ayan zamaa tsaash urgeljluul" gej aildsan bilee. 12 Izraili
aa! Chinii Burhan EZEN chamaas yuut shaarddag ve? Zovhon EZEN
Burhanaasaa ain emeehiig, Tuunii buh zamaar yavahyg, Tuuniig hairlan,
buh zurh, buh setgeleeree EZEN Burhandaa uilchlehiig bolon 13 chinii
sain saihny toloo onoodor minii chamd tushaaj baigaa EZENii zarlig,
tushaalyg dagaj mordohiig shaarddag bus uu? 14 Tenger hiigeed hamgiin
deed tenger, bas gazar delhii, tuun deer baigaa buhen chinii Burhan
EZENiih yum. 15 Gesen ch EZEN zovhon chinii ovog deedsiig hairlahaar
taashaan soyorhoj, tednii ur udmynhan boloh ta naryg onoodriinhtei adil
buh ard tumnuudiin deeguur songoj avsan. 16 Tiimees ta nar zurhendee
hovch honduulj, tsaashid hoshuun huzuu buu garga. 17 Ta naryn Burhan
EZEN bol burhdyn Burhan, ezdiin Ezen, aguu ih, huchirheg, aimshigt
Burhan. Tereer huniig alagchildag ch ugui, heel hahuuli avdag ch ugui. 18
Tereer onchin, belevsen emegtein toloo shudarga yosyg togtoon, hariin
hund hool huns, huvtsas hunar ogch Ooriin hairaa haruuldag. 19 Ta nar
Yegipyeted hariin hun baisan. Tiim uchraas ta nar hariin huniig hairla. 20
EZEN Burhanaasaa ain emeej, Tuund zaragdan, Tuunees zuuran, Tuunii
nereer tangaragla. 21 Ter bol chinii magtaal, Ter bol chinii Burhan. Tereer
chinii nudeeree uzsen tiim aguu ih, surdmeer zuilsiig chinii toloo uildsen.
22 Yegipyeted hurch ochson chinii ovog deedes yerdoo daluulaa baisan
bol EZEN Burhan chini odoo chamaig tengeriin odod met olon bolgojee.

Del Huuli 11

11:1 Tiimees chi ooriin Burhan EZENiig hairlan, Tuunii zahia daalgavar,
huuli togtool, zarlig, tushaalyg urgelj dagaj yav. 2 Ta naryn Burhan
EZENii sahilgajuulaltyg medeegui, haraagui hovguudtei chini bi yariagui
gedgiig onoodor oilgo. Ted Tuunii sur javhlan, Tuunii huchirheg gar,
Tuunii sungasan mutryg, 3 Yegipyetiin tovd Yegipyetiin haan Faraon
bolon buh gazar nutagt ni Tuunii uildsen temdeg, uilsiig ni, 4 ta naryn
hoinoos hoon irsen tedniig Ulaan tengisiin usand jivuuleh uyedee
Yegipyetiin tserguud, tednii agt morid, teregnuuded EZENii yuu hiisniig

bolon EZEN tedniig burmoson ustgasnyg, 5 ta naryg end ireh hurtel tsold
ta nart Tuunii yuu hiisniig, 6 Ryeubyenii huu, Yeliabyn hovguud boloh
Datan, Abiram naryg herhseniig, ter uyed gazar amaa angailgan buh
Izrailiin dundaas tedniig, tednii ger bul, tednii maihan, tedniig dagasan
amitai buhniig zalgisnyg haraagui. 7 Harin ta nar EZENii uildsen ene buh
aguu uilsiig nudeeree uzsen bilee. 8 Tiimees ta nar minii onoodor ta nart
ogch bui tushaal buriig dagan mord. Ingesneer ta nar huchirheg bolj,
Iordanyg gatlan, ezemshih gesen ter gazraa orj, tuuniig ezemshih yum. 9
Ingesneer tedend bolon tednii ur huuhded ogohoor ovog deedest chini
EZENii tangaraglasan suu, balaar byalhsan ter gazart ta nar urt naslah
yum. 10 Chinii ezemshiheer ochih gej baigaa ter gazar bol chinii garch
irsen Yegipyetiin gazar nutagtai adilgui. Yegipyeted ta nar ur suulgaad,
nogoony talbai met holooroo usaldag baisan. 11 Harin chinii ezemshiheer
Iordanyg gatlah gej baigaa ter gazar bol tengeriin hur boroogoor
undaaldag hondii, tolgodyn oron bogood 12 chinii Burhan EZENii asran
hamgaaldag oron yum. Chinii Burhan EZENii melmii jiliin ehnees avaad
etses hurtel urgelj tuuniig tolidon baidag bilee. 13 Herev ta nar onoodor
minii ta nart tushaaj baigaa tushaalyg mini saitar sonsoj, EZEN Burhanaa
hairlaj, Tuund buh zurh, buh setgeleeree zaragdval 14 EZEN ta naryn
gazar deer hur boroog tsag ulirald ni oruulj, havar namryn boroog ilgeej, ta
nar ur taria, shine dars, tos avah bolno. 15 Tereer mal surgiin chini toloo
ovs nogoog heer tald urguulan, ta nar idej, oog tsatgalan baih bolno. 16 Ta
nar bolgoomjtoi bai! Ta naryn zurh mehlegden ergej, oor burhdad
zaragdan tedend morgoh vii. 17 Tegvel EZENii uur hilen ta naryn esreg
durelzen tengeriig haagaad boroo orohgui, gazraas ur taria ch urgahgui
bolno. Ta nar EZENii ogch bui sain gazraas darui ustana. 18 Tiimees ta
nar minii ene ugsiig zurhendee, setgeldee togtooj, tuuniig temdeg bolgon
buguindaa uyaj, hoyor nudnii hoorondoh sahius met bailga. 19 Ta nar
tuuniig hovguuddee zaaj, gertee suuj baihdaa ch, zamd yavj baihdaa ch,
hevtehdee ch, bosohdoo ch tuunii tuhai yarij bai. 20 Ta nar uuniig
haalganyhaa hatavch, daaman haalgan deer bich. 21 Tegvel ta naryn ovog
deedest ogohoor EZENii tangaraglasan gazar deer ta naryn bolon
hovguudiin chini amidral gazryn deer tengeriin orshih honoguud met

urtsana. 22 Ta nar herev minii ta nart tushaaj bui ene buh tushaalyg sahin,
uildej, EZEN Burhanaa hairlaj, Tuunii buh zamaar yavj, Tuunees zuuran
baival 23 EZEN edgeer buh undestniig ta naryn omnoos hoon gargaj, ta
nar oorsdoosoo iluu huchtei, iluu tom ulsuudyg ezemshih bolno. 24 Ta
naryn holiin ul gishgeh gazar buhen chini ta narynh bolno. Tanai hil
hyazgaar ni tsoloos Livan hurtel, Yevfrat mornoos baruun tengis hurtel
urgeljleh bolno. 25 EZEN Burhan chini ta nart aildsan yosooroo ta naryn
hol hursen buh l gazryn humuusiig ta naraas aih aidas huidseer huchna.
Tiimees ta naryn esreg hen ch bosoj chadahgui. 26 Onoodor bi ta naryn
omno yerool, haraal hoyoryg tavij baina. 27 Herev ta nar onoodor minii
tushaaj bui EZEN Burhanyhaa tushaalyg sonsvol yeroogdoh bolno. 28
Herev ta nar EZEN Burhanyhaa tushaalyg sonsolgui, harin minii onoodor
ta nart tushaaj bui yos jurmaas hazaij, urid meddeggui baisan oor burhdyg
dagavaas haraagdah bolno. 29 EZEN Burhan chini chinii ezemshiheer
ochij bui ter gazart chamaig avaachin oruulah uyed chi Gyerizim uulan
deer yerooliig, Yebal uulan deer haraalyg tavi! 30 Ter hoyor uul Iordany
nogoo tald, naran shingeh zug uruu chiglesen zamyn baruun tald, Gilgalyn
haraldaa, Moryegiin tsars modny derged Arabad orshin suudag
kanaanchuudyn nutagt baidag bish uu? 31 Ta nar EZEN Burhanaas chini ta
nart ogch baigaa ter gazryg ezemshiheer ochihyn tuld Iordan golyg gatlah
gej baina. Ta nar tuuniig ezemshin, tendee orshin suuh bolno. 32 Minii
onoodor ta naryn omno taniulj baigaa buh zarlig, huuli togtoolyg ta nar
yoschlon daga.

Del Huuli 12

12:1 Delhii deer ta nar amidran suuh hugatsaandaa ovog deedsiin chini
Burhan EZEN chamd ezemshuuleheer ogson gazar nutagt dagan
biyeluuleh yostoi zarlig, huuli togtool ene baina. 2 Ta naryn hoon gargah
tedgeer undestnuudiin burhaddaa zaragdaj baisan ondor uul, dov tolgod,
alivaa nogoon modon doorh buh l gazruudyg burmoson ustga. 3 Ta nar
tednii tahilyn shireeg ni nuraaj, chuluun baganyg ni hutalj, Ashyeragiin
modon shong ni gald shataaj, burhdynh ni siilmel horguudiig tas tsavchij,

tendeestednii neriig archin zailuul. 4 Ta nar EZEN Burhandaa ingej handaj
bolohgui. 5 Harin ta naryn Burhan EZEN Ooriinhoo neriig tavin, Ooroo
suuhaar tanai ovguudaas songoh ter gazryg ta buhen haij, tend ta nar och.
6 Ta nar oorsdiin shataalt tahil, oorsdiin tahil, oorsdiin aravny neg huviin
orgol, oorsdiin garyn deedlen barih orgol, tangargiin orgol, sain duryn
orgol, oorsdiin bod, bog malyn uugan tol terguutnee tend avchrah yostoi. 7
Ta nar EZEN Burhanyhaa omno tendee hoolloj, garaaraa hiisen buhniig
chini chinii Burhan EZEN iveesen uchraas ger hotlooroo nargij
tsengetsgee. 8 Onoodor end bidnii uildej baigaag hiij bolohgui. Uchir ni
end hun bur ooriinhoo nudend zov gej uzsenee uildej baina. 9 Ta nar amralt
bolon EZEN Burhany chini ta nart ogch bui ovd hureh arai boloogui baina.
10 Harin ta nar Iordanyg gatlan, EZEN Burhanyhaa ta nart ov bolgon ogch
bui ter gazar suuh bolno. Ter ergen toirny chini daisnuudaas chamaig
angijruulan, chi aih ayuulgui amidrah bolno. 11 Ter tsagt EZEN Burhan
chini Ooriin neriig orshoohoor songoj avah ter gazart ta nar minii
tushaasan buhniig avch ochih yostoi. Ta nar oorsdiin shataalt tahil,
oorsdiin tahil, aravny neg huviin orgol, oorsdiin garyn deedlen barih tahil,
oorsdoo EZENd tangaraglaj barih shilmel tangargiin orgol buhnee
avaachij, 12 ta nar hovguud,ohid, zarts shivegchdiinhee hamt EZEN
Burhanyhaa omno bayasan tsengene. Mon tanai hotod bui lyevichuud, ta
naryn dund huvi ch ugui, ov ch ugui tul bas ta nartai hamt bayasan
tsengene. 13 Chi harsan gazar burdee shataalt tahilaa orgoj bolohgui,
bolgoomjtoi bai. 14 Harin tanai ovguudyn ali negnees EZENii songoj avah
ter gazart l chi shataalt tahilaa orgoj, minii chamd tushaasan buhniig tend
uild. 15 Harin EZEN Burhany chini chamd ogson iveeliin daguu chi oor
ooriinhoo hotyn dotor malaa duraaraa nyadalj mahyg ni idej bolno.
Buzartsan ba tsever hunii ali ni ch tuunees goroos, bugyn mah iddeg
shigee idej bolno. 16 Zovhon tsusyg ni idej bolohgui, tuuniig gazart us shig
asga. 17 Chi ur taria, shine dars, tosnyhoo aravny neg hiigeed bod bog
malynhaa uugan tol, tangaraglasan yosooroo toloh alivaa tangargiin orgol,
ooriin sain duryn orgol, garyn deedlen barih tahilyg hotynhoo dotor buu id.
18 Harin chi EZEN Burhanyhaa songoj avah ter gazart ooriin Burhan
EZENii omno hovguud, ohid, zarts, shivegchid, hotynhoo lyevichuudtei

hamt tuuniig idej, bas ooriinhoo hiij buteesen buhnii toloo EZEN
Burhanyhaa omno bayasan tsenge. **19** Chi bolgoomjtoi baij, nutagtaa
amidran suuh hugatsaandaa lyevichuudiig buu orhi. **20** EZEN Burhan
chini chamd amlasan yosooroo hil hyazgaaryg chinitelj ogoh uyed chi mah
idehiig husej "Bi mah idiye" gej heleed husseniihee zorgoor mah idej
bolno. **21** Herev EZEN Burhan chini neree tavihaar songoson ter gazar
chamaas heterhii hol baival minii chamd tushaasan yosoor EZENii ogson
mal surgees nyadalj, hotynhoo dotor husseneeree idej bolno. **22** Goroos,
butyn mahyg iddeg shig ta nar idej bolno. Buzartsan, esvel tsever hun mon
adil tuunees idej bolno. **23** Harin chi tsus idehees bolgoomjil. Tsus bol ami
uchraas ter amiig mahtai hamt idej bolohgui. **24** Chi tuuniig idelgui gazart
us shig asga. **25** Chi tsusyg buu id. EZENii zov gej uzdeg zuiliig uildej
baih yum bol chi bolon chinii hovguud sain saihan yavah bolno. **26** Harin
chi oort baigaa ariun zuilsee, tangargiin orgoloo avch EZENii songoj
avsan ter gazart och. **27** Chi shataalt tahil orgohdoo mah, tsus hoyoryg
EZEN Burhanyhaa tahilyn shireen deer orgo. Tahiluudyg orgohdoo tsusyg
ni EZEN Burhanyhaa tahilyn shireen deer asgaad, mahyg ni ideh yostoi.
28 Minii chamd tushaaj bui ene buh utsiig chi saitar sonsood dagan
biyeluul. Chi EZEN Burhanyhaa sain, zov gej uzdeg zuiliig uildej baih
yum bol chi bolon chinii hovguud uurd sain saihan yavah bolno. **29** Chinii
hoon gargahaar ochij bui ter undestnuudiig EZEN Burhan chini ta naryn
omno huis temtren, chi tedniig huis temtren nutagt ni orshin suuh uyed **30**
chi bolgoomjtoi baij, chinii omno ted ustgagdsany daraa ooroo tedend buu
urhiduul. Mon tednii burhdyg suraglaj "Tedgeer undesten burhaddaa
herhen zaragdaj baisan be? Bi ch mon tegiye" gej buu hel. **31** EZEN
Burhandaa chi ingej handaj bolohgui. Ted EZENii uzen yaddag jigshuurt
uildliig burhaddaa zoriulan hiij, ulmaar oorsdiinhoo hovguud, ohidyg ch
gadd shataan, burhaddaa orgodog. **32** Minii ta nart tushaasan bolgonyg ta
nar dagaj mordoj, tuun deer buu nem, buu has.

Del Huuli 13

13:1 Esh uzuulegch, esvel mergen zuudech ta naryn dundaas garch,

chamd temdeg, gaihamshgiig uzuulj, 2 "Chinii meddeggui baisan oor
burhdyg tsomooroo dagan, tedend zaragdatsgaaya" gej heleed chamd
uridchilan helsen terhuu temdeg, gaihamshig ni biyelsen ch gesen 3 chi ter
esh uzuulegch, esvel mergen zuudchiin ugiig buu sons. Uchir ni EZEN
Burhan chini ta naryg buh zurh, buh setgeleeree EZEN Burhandaa hairtai
esehiig chini shalgan uzej baigaa yum. 4 Ta nar EZEN Burhanyhaa
hoinoos dagaj, Tuunees ain emeej, Tuunii tushaalyg mordoj, Tuunii duu
hooloig sonson dagaj, Tuund zaragdaj, Tuunees zuurch, 5 harin ter esh
uzuulegch yum uu, mergen zuudchiig al. Uchir ni tereer EZEN Burhany
chini chamd yav gej tushaasan zamaas ta naryg uruu tatan gargahyn tudd
ta naryg Yegipyetiin nutgaas avchirsan, boolchlolyn gerees zolison
EZENBurhanaas chini urvuulah gej yatgasan. Ta nar iinhuu oorsdiinhoo
dundaas buzar muug arilgan zailuulah yostoi. 6 Herev torson ah duu chini,
esvel huu, ohin chini, esvel ovor deh ehner chini, esvel ami shigee
hairladag dotno nohor chini chamaig semhen yatgaj, "Chinii bolon ovog
deedsiin chini meddeggui baisan busad burhad, 7 chinii ergen toirond
baigaa chamd oir yumuu hol, gazryn neg hyazgaaraas nogoo hyazgaar
hurtelh ard tumnuudiin burhdad bugdeeree ochij zaragdatsgaaya" gesen ch
8 chi tuuniig buu daga, buu sons, buu orovd, buu heltruul, buu halhal. 9
Harin chi tuuniig zaaval al. Alahdaa ehleed chi tuund gar hurch, busad
humuus daraa ni gar hureh yostoi. 10 Tereer Yegipyetiin nutgaas,
boolchlolyn gerees chamaig gargaj avsan EZEN Burhanaas chini chamaig
urvuulahyg zavdsan tul chi tuun uruu chuluu chuluudaj al. 11 Tegvel buh
Izraili tuuniig sonsood, aij, dahin hezee ch tiim muu yum ta naryn dund hiij
chadahgui. 12 Chinii Burhan EZENees chamaig amidruulahaar chamd
ogch bui ali negen hotod, 13 ta naryn dundaas oodgui heseg humuus garch
ireed, hotynhnygoo uruu tatan, "Yavj, ta naryn meddeggui oor burhdad
zaragdya" gej helehiig chi sonsvol, 14 chi tuuniig sain erj, asuuj suraglaad,
uneheer tiim jigshuurt yum ta naryn dund garsan baival 15 chi ter hotyn
orshin suugchdyg ildnii ireer hiar tsohin, ter hot bolon tuunii dotorh
bugdiig mal suregtei ni hamt ildnii ireer huis temter. 16 Bas tendees bulaaj
avsan buh zuilee hotyn tov talbaid tsugluulan huraagaad, ter hotyg bulaan
avsan buh zuilteigee shataaj, EZEN Burhandaa shataalt tahil bolgo. Ter

hot uurd balgas bolj, dahin hezee ch bosohgui. 17 Ter ustgagdah yumnaas
yuund ni ch buu gar hur. Tegvel EZENii uur hilen namdaj, chamd orshool
uzuulj, chinii ovog deedest tangaraglasan yosooroo chamaig onor otgon
bolgono. 18 Hervee chi EZEN Burhanyhaa duu hooloig sonsood, onoodor
minii chamd tushaaj bui buh tushaalyg dagaj, EZEN Burhanyhaa melmiin
omno zov zuiliig uildvel tiim baih bolno.

Del Huuli 14

14:1 Ta nar bol oorsdiinhoo Burhan EZENii hovguud yum. Uhegsdiinhee
toloo biyee buu zus. Magnainyhaa usiig buu hus. 2 Chi bol EZEN
Burhanyhaa ariun ard tumen. EZEN delhii deer baigaa buh ard tumnuudiin
dotroos chamaig Ooriinhoo ov, ard tumen bolgohoor songoson bilee. 3
Chi jigshmeer muuhai yuug ch buu id. 4 Ta naryn idej boloh amitad ni
uher, honi, yamaa, 5 buta, zeer, ulaan buga, zerleg yamaa, yangir, urt
evertei goroos, argali yum. 6 Amitdyn dundaas tuurai ni salaatai ats
tuuraitan, hivdeg yamar ch amitdyg ta nar idej bolno. 7 Harin hivdeg, esvel
ats tuuraitai amitdyn dotroos ta naryn idej bolohgui amitan bol temee,
tuulai, hadny dorgo. Edgeer amitad hivdeg bolovch salaa tuuraigui uchir ta
nart buzar bogood 8 gahai bol ats tuuraitan bolovch hivdeggui uchir ta nart
buzar bolno. Ta nar edgeeriin mahyg ni idej bolohgui, huurt ni ch hurch
bolohgui. 9 Usan dotor baidag serveetei, hairstai buhniig ta nar idej bolno.
10 Harin serveegui, hairsgui yamar ch amitnyg buu id. Ene ni ta nart buzar
bolno. 11 Alivaa tsever shuvuug ta nar idej bolno. 12 Harin idej bolohgui
shuvuud gevel burged, tas, har tas, 13 ulaan shonhor, elee, shonhryn torol,
14 hereenii torol, 15 temeen hyaruul, shar shuvuu, tsahlai, hartsagyn torol,
16 uuli, tsagaan huzuut tas, tsagaan uuli, 17 hoton, huren shuvuu, har
galuu, 18 orovtas, hoh degliin torol, ovoolj, sarisan bagvaahai yum. 19
Nisdeg horhoi shavij buhen ta nart buzar bolno. Tedgeeriig buu id. 20
Harin alivaa tsever shuvuug ta nar idej bolno. 21 Ta nar bol EZEN
Burhanyhaa ariun ard tumen. Tiimees alivaa uhsen amitnyg buu id. Harin
ta nar tuuniig ooriinhoo hotod suudag hariin hund ogood iduuleh, esvel
gadny hund hudaldaj bolno. Chi ishgiig ehiinh ni suund buu chana. 22 Chi

jil bur talbainhaa urgatsyn aravny negiig zaaval orgo. **23** EZEN
Burhanaasaa urgelj ain emeehiig surahyn tuld EZEN Burhanyhaa omno,
EZEN neree tavihaar songoj avsan ter gazart chi ur taria, shine dars,
tosnyhoo aravny negiig, mal surgiinheeuugan toliig ideh yostoi. **24** Herev
chinii Burhan EZEN neree tavihaar songoj avsan gazar ni chamaas
heterhii hol uchraas chinii yavah zam berhtei bolj EZEN Burhanyhaa
iveesen zuiliig chi avaachij chadahgui bol **25** tuuniigee mongoor soliod, ter
mongoo gartaa bariad, EZEN Burhanyhaa songoj avsan ter gazar uruu
hurch och. **26** Tegeed chi setgeldee hussen zuilee mongooroo hudaldaj
avch bolno. Uher, esvel honi, esvel dars, esvel hatuu undaa yum uu, ali
setgeldee hussen zuilee avch bolno. Chi bolon chinii ger bul tend EZEN
Burhanyhaa omno hoolloj, hooron bayasah bolno. **27** Tanai hotod amidran
suudag lyevichuud bol ta naryn dund huvi ch ugui, ov ch ugui uchir ta nar
lyevichuudiig buu orhi. **28** Gurvan jil tutamd jiliin etsseer, ter jiliinhee
urgatsyn aravny negiig buren gargaj, hot dotroo hadgal. **29** Tegeed ta
naryn dund huvi ch ugui, ov ch ugui lyevichuudiig bolon hotyn dotor
suudag hariin hun, onchin, belevsen humuusiig iruulj, hoollon tsatga.
Tegvel EZEN Burhan chini chinii garaaraa hiideg buh uilsed chamaig
iveeh bolno.

Del Huuli 15

15:1 Doloon jil tutamd jiliin etsseer chi avlagaa tsutsla. **2** Tsutslaltyg ingej
hiine. Zeelduulegch hun bur horshoosoo avah avlagaa tsutslah yostoi. Ter
horshoosoo, esvel ah duuseesee oroo buu neh. Uchir ni EZENii orshooliin
jil tunhaglagdsan bilee. **3** Hariin hunees oroo nehejbolno. Harin ah
duuseesee avah buh oriig tsutsal. **4** Onoodor minii chamd ogch baigaa ene
buh tushaalyg sahin mordohiin tuld chi zovhon EZEN Burhanyhaa duu
hooloig duulgavartai sonsoh avaas, **5** chinii Burhan EZENii chamd ov
bolgon ezemshuuleheer ogch bui gazar deer EZEN chamaig unenhuu
iveeh uchir ta naryn dund yaduu hun baihgui bolno. **6** EZEN Burhan chini
chamd amlasan yosooroo chamaig iveeh bolno. Chi olon undestnuuded
zeelduulne. Harin chi zeelj avahgui. Chi olon undestnuudiig zahirna. Harin

chi tedend zahiragdahgui. 7 Herev EZEN Burhan chini chamd ogch bui
gazar nutag deerh ali negen hotod chinii ah duusiin dotor yaduu hun baival
chi ter yaduu ah duudee hatuu zurh setgel buu garga. Tuunees garaa buu
tat. 8 Harin chi tuund zaaval garaa sungaj, tuunii heregtei buhniig ni
ogoomroor hangaj, zeeluul. 9 Chi bolgoomjtoi baij, dotroo horon muu
sanaa buu hadgal. "Oroo tsutslah doloo dahi jil oirtloo" geed yaduu ah
duugee muuhai harj, tuund yuu ch ogohgui baival tereer EZENd chinii
esreg meduulj, ter ni chamd nugel bolno. 10 Chi tuund ogoomroor ogoh
yostoi. Tuund oglog ogohdoo haram setgel buu garga. Ingevel EZEN
Burhan chini chinii buh ajil uils bolon gardan hiih buhnii chini toloo
chamaig iveeh bolno. 11 Gazar delhii deer yaduu zuduu hun hezee ch
tasrahgui. Tiim uchraas bi chamd "Ooriinhoo gazar nutag deerhugeegui,
yaduu zuduu ah duustee chi garaa sungaj bai" gej tushaaj baina. 12 Herev
chamtai ugsaa neg yevryei er, esvel yevryei em chamd hudaldagdaad,
zurgaan jil chamd zartslagdsan bol chi tuuniig doloo dahi jild ni choloolj
yavuul. 13 Tuuniig chi choloolohdoo gar hooson buu yavuul. 14 Tuund
mal surgeesee, utremeesee, usan uzem shahah torhnoosoo haramgui og.
EZEN Burhan chini chamaig iveesen shig tuund og. 15 Chi Yegipyetiin
nutagt bool baisnaa, chinii Burhan EZEN chamaig zolisnyg sanaj yav. Tiim
uchraas bi onoodor chamd uuniig tushaaj baina. 16 Herev zarts chini
chamd bolon chinii ger buliinhend hairtai uchir chamtai hamt baih ni iluu
sain gej uzeed, chamd handan "Bi tanaihaas yavahgui" gevel 17 chi
shovog avaad, tuunii chihiig haalgand naaj baigaad tsool. Tegvel ter uurd
chinii zarts bolno. Chi shivegchind ch mon uunchlen uild. 18 Zarts chini
chamd zurgaan jiliin tursh holsnii zartsaas hoyor dahin iluugeer
zartslagdsan uchraas chi tuuniig choloolohiig hetsuu gej buu bod. Tegvel
EZEN Burhan chini chinii uildeh alivaa uilsed chamaig iveene. 19 Chi
ooriinhoo uher, honiny uugan er tol buriig ooriin Burhan EZENd
tusgaarlagtun. Chi uhriinhee uugan tutalyg buu edel. Chi honinyhoo uugan
hurgyg buu hyarga. 20 Chi bolon ger buliinhen chini EZENiihee songoj
avah gazart jil bur EZEN Burhanyhaaomno tuuniigee id. 21 Harin tedgeer
ni dogolon yum uu, sohor, esvel oor yamar negen sogogtoi baival tuuniig
EZEN Burhandaa zoriulan tahil bolgon orgoj bolohgui. 22 Chi tuuniig

hotynhoo dotor id. Buzartsan ba tsever hunii ali ni ch tuuniig zeer, bugyn
mah meteer id. 23 Harin chi tsusyg ni buu id, tuuniig gazart us shig asga.

Del Huuli 16

16:1 Abib saryg sahij, EZEN Burhandaa zoriulan Deeguur Ongoroh
bayaryg temdegle. Uchir ni EZEN Burhan chini Abib sard chamaig
Yegipyetees shonoor gargaj avsan yum. 2 EZENii Ooriinhoo neriig
tavihaar songoson gazart chi EZEN Burhandaa Deeguur Ongoroh bayaryn
tahilyg uher, honior orgo. 3 Chi Yegipyet nutgaas yaaruu garsan tul
tuuniig isgesen talhtai holij idej bolohgui. Doloo honogiin tursh tuuniig
isgeegui talh buyuu zovlongiin talhtai id. Iinhuu uildseneer chi Yegipyetees
garsan ter odriig nasan turshdaa sanaj yavah bolno. 4 Chinii gazar nutagt
doloo honogiin tursh isgeh horongo buu oldog. Anhny odriin udesh
orgoson tahilyn mahnaas shono ongorch ogloo boltol yuu ch buu uldeg. 5
Deeguur Ongoroh bayaryn tahilyg EZEN Burhany chini chamd ogch bui
ali ch hotod orgoh yosgui. 6 Harin EZEN Burhany chini neree tavihaar
songoson gazart Yegipyetees chinii garch yavsan ter tsagt buyuu nar
shingeh uyed udsheer chi Deeguur Ongoroh bayaryn tahilyg orgo. 7 Chi
EZEN Burhanyhaa songoson gazart ter mahyg sharj ideed, oglooguur
maihan uruugaa buts. 8 Chi zurgaan odriin tursh isgeegui talh iden, doloo
dahi odor ni EZEN Burhanyhaa omno ariun chuulgan chuulj, ter odroo
yamar ch ajil buu hii. 9 Chi oortoo doloon doloo honogiig tool.
Bolovsorson tariand haduur hurgej ehleh uyees hoish doloon doloo
honogiig tool. 10 EZEN Burhanyhaa omno Doloo Honoguudyn Bayaryg
temdeglej, EZEN Burhan chini chamaig iveedegchlen chi sain duraaraa,
chadlynhaa hereer orgol orgo. 11 EZEN Burhan chini neree tavihaar
songoh gazart chi bolon chinii huu, chinii ohin, chinii zarts, shivegchin,
hotod chini orshin suudag lyevichuud, ta naryn dund baigaa hariinhan,
onchin hun, belevsen emegtei tsomooroo EZEN Burhanyhaa omno hogjin
bayarla. 12 Chi Yegipyeted bool baisnaa sanaj, edgeer zarligiig chand
sahigtun. 13 Ta nar utremeesee bolon usan uzem shahah torhnoosoo
huraaj tsugluulj avsny daraa Maihan bayaryg doloo honog temdegle. 14

Ter bayaraar chi bolon chinii hovguud, ohid, zarts, shivegchid, tanai hotod
orshin suudag lyevichuud, hariinhan, onchin hun, belevsen emegtei
tsomooroo hooron bayarla. 15 Chi ter bayaryg EZENii songoj avah gazart
EZEN Burhanyhaa omno doloo honog temdegle. EZEN Burhan chini
chinii hiij buteesen buh zuil, chinii garaar butsen alivaa ajil uilsiigiveeh
uchir chi setgel duuren bayarlah bolno. 16 Jild gurvan udaa tanai buh
erchuud Tuunii songoh gazart Isgeegui Talhny bayar, Doloo Honogiin
bayar, Maihan bayaraar EZEN Burhanyhaa omno uzegdeh yostoi. Ted
EZENii omno gar hooson uzegdej bolohgui. 17 Hun bur EZEN
Burhanyhaa ogson iveeliin hereer, chadlynhaa hereer orgogtun. 18 EZEN
Burhanaas chini chamd ogch bui hot burd ovgiinh ni toogoor shuugchid,
tushmediig tomil. Ted humuusiig zov shudargaar shuuh bolno. 19 Chi
shudarga yosyg buu gajuuduul, nuur tal buu har, heel hahuuli buu av.
Uchir ni heel hahuuli bol mergen hunii nudiig soholj, zov shudarga hunii
ugiig guivuuldag. 20 Chi amidarch, EZEN Burhanaas chini chamd ogch
bui ter gazryg ezemshihiin tuld chi shudarga yosyg, zovhon shudarga
yosyg l daga. 21 EZEN Burhandaa zoriulan bosgoh tahilyn shireenii
derged yamar negen modon Ashyera shong buu bosgo. 22 Chinii Burhan
EZENii uzen yaddag chuluun baganyg chi oortoo zoriulan buu bosgo.

Del Huuli 17

17:1 Chi ooriin Burhan EZENd oo sevtei, yamar negen sogogtoi uher,
honiig buu orgo. Uchir ni ter chini chinii Burhan EZENii omno jigshuurt
zuil yum. 2 EZEN Burhanaas chini chamd ogch bui hotuudyn ali negend,
ta naryn dund suudag eregtei, emegtei hen negen hun Tuunii gereeg
zorchin, EZEN Burhany chini omno muu uil hiij, 3 minii tushaasny esreg
oor burhdad ochij, zaragdan tedend, esvel nar, sar, tengeriin aliv erhest
morgovoos 4 ene ni chamd medegdej, chi tuunii tuhai sonsson bol saitar
shalgaj uz. Herev ter ni unen baigaad, Izrailid iim jigshuurt hereg garsan
gedeg ni batlagdval 5 chi tiim buzar muu hereg hiisen ter eriig, esvel ter
emiig hotyn daaman haalga uruu avaachij, chuluu chuluudaj al. 6 Aluulah
huniig hoyoroos gurvan gerchiin amaar alagtun. Harin gants gerchiin

amaar buu al. 7 Tuuniig alah uyed ehleed tuunii esreg gerch naryn gar
hurch, daraa ni busad buh humuusiin garyg hurge. Ta nar oorsdiinhoo
dundaas muu muuhai hergiig tegj zailuul. 8 Herev hotyn chini dotorh
margaanaas biye biyeiinhee tsusyg ursgasan yum uu, biye biyeteigee
margaddsan, esvel biye biyee zodson zereg shiidverlehed hetsuu hereg
garval chi bosoj EZEN Burhanyhaa songoj avah gazar uruu yavj, 9 Lyevi
ovgiin tahilch yum uu, ter uyed baih shuugch deer ochij tednii tuhai asuuj
lavla. Tegvel ted chamd herhen shuun heleltsehiig zaana. 10 Chi EZENii
songon avah gazraas tednii chamd ogson shiidveriin yosoor guitsetge. Chi
tednii zaasan buhniig yosoor guitsetgehiig anhaar. 11 Tednii chamd zaaj
ogoh huuliin zuil angi, tednii chamd helj ogson shiidveriin yosoor
guitsetge. Tednii chamd helsen ugees baruun tiish ch, zuun tiish ch buu
hazai. 12 EZEN Burhandaa uilchleheer tend zogsojbui tahilch yum uu,
shuugchiig sonsohgui davliun zagnah hun baival ter huniig alah yostoi.
Izrailias muu muuhaig ingej zailuul. 13 Tegvel buh humuus tuuniig sonsoj,
aigaad dahin tiim davliun yavdal garahgui. 14 EZEN Burhanaas chini
chamd ogch bui ter gazart chi hurch ochood, tuuniig ezemshij, tend orshin
suuhdaa "Bidnii ergen toirond baigaa buh undestnuudiinh shig oorsdiinhoo
deer haanyg zalya" gevel 15 chi zaaval EZEN Burhanyhaa songoh huniig l
ooriinhoo deer suuh haanaar zal. Chi ah duusiinhee hen negiig ooriinhoo
deer suuh haan bolgo. Harin chinii ah duu bish, hariin huniig ooriinhoo
deer suuh haanaa buu bolgo. 16 Tereer ooriinhoo toloo aduutaa osgoh ch
yosgui, aduugaa osgohoor humuusiig Yegipyet uruu butsaah ch yosgui.
Uchir ni EZEN "Ta nar ene zamaar dahin hezee ch butsah yosgui" gej ta
nart aildsan bilee. 17 Ter hun oortoo olon ehner avch zurh ni uruu tatagdah
yosgui. Tereer oortoo zoriulan alt mongoo arvijuulj bolohgui. 18 Tereer
haan shireend zalranguutaa Lyevi ovgiin tahilch naryn omno baidag ene
nomoos ene huuliig oortoo huilmal nom deer huulan bichij avaad, 19
oortoo hadgalj tuuniigee amidralynhaa buhii l odruudiin tursh unshih
yostoi. Ene ni ter hun ene huuliin buh ugsiig, edgeer zarligiig hyanan
sahisnaaraa ooriin Burhan EZENees ain emeehiig surahyn tuld bogood 20
tuunii zurh ni ahduu naraasaa deeguur orgogdohguin tudd, huuli durmees
baruun tiish ch, zuun tiish ch hazaihguin tuld yum. Ingesneer ter ooroo

bolon hovguud ni Izrailiin dund urt udaan haanchilna.

Del Huuli 18

18:1 Lyeviin tahilch nar buyuu Lyeviin buh ovog ni Izrailiin dund huvi ch
ugui, ov ch ugui bolno. Ted EZENd galaar orgoh tahil bolon Tuunii huvias
ideh bolno. 2 Ted ah duu narynhaa dund ovgui baina. Uchir ni EZEN
tedend amlasan yosooroo Ooroo tednii ov baih yum. 3 Ard tumnii
orgoloos tahilchiin avah huvi ni tahild orgoh uher, honiny haa, hoyor eruu,
gedes dotor bolno. Edgeeriig tahilchid ogoh yostoi. 4 Chi tuund ur
tarianyhaa deej, shine dars, tos, honiny noosnyhoo deejiig ogoh yostoi. 5
EZEN Burhan chini tanai buh ovguudyn dundaas tuuniig bolon tuunii
hovguudiig uurd EZENii nereer zogsoon, uilchluulehiin tuld songojee. 6
Izrailiin buh gazar nutag deerh ali negen hotod amidran suudag Lyevi hun
tendeesee yavj, EZENii songoson gazart chin setgeleeree hurch irvel 7
tereer EZENii omno tend zogsoj baigaa buh Lyevi ah duusiinhee negen
adil EZEN Burhanyhaa nereer uilchleh bolno. 8 Tuunii avah huvi ni
tedentei adil baih bogood etsgees ovloson horongiig hudaldaj olson mongo
ni ch bas tuuniih bolno. 9 EZEN Burhany chini chamd ogch baigaa ter
gazart chi hurch ochihdoo, tendhiin undestnuudiinjigshuurt uilsiig buu
duuraigtun. 10 Ta naryn dund, huu yum uu, ohinoo galyn dunduur
gargagchid, merge tologch, sovin tailagch, id shidten, ilbechin, 11
haraalch, suns zuuchlagch, har domch, suns duudagch buu baig. 12
Edgeeriig uildegch hen bolovch EZENd jigshuurtei yum. Iim jigshuurt
uilees bolj EZEN Burhan chini chinii omnoos tedniig hoon gargana. 13
Chi ooriin Burhan EZENii omno togs bai. 14 Chinii hooj gargah edgeer
undestnuud ni sovin tailagch, merge tologchdiig sonsdog. Harin chinii
huvid, EZEN Burhan chini chamaig tegehiig zovshoorohgui. 15 EZEN
Burhan chini chinii toloo ta naryn dundaas, ah duu naryn chini dotroos nad
shig negen esh uzuulegchiig gargaj irne. Ta nar tuuniig sonsogtun. 16 Ene
ni Horyeb uuland chuulgan bolson ter odor chi EZEN Burhanaasaa guisan
buhnii chini daguu yum. Tegehed chi "EZEN Burhany mini duu hooloig
nadad dahin buu sonsgooch. Ene ih galyg nadad dahin buu haruulaach. Bi

uhchih vii" gej helsen bilee. 17 EZEN nadad "Tednii helsen ug zov baina.
18 Bi tednii ah duu narynh ni dundaas cham shig negen esh uzuulegchiig
gargaj, Ooriinhoo utiig tuunii amand tavina. Minii tuund tushaah buhniig
ter tedend helne. 19 Minii nereer tuunii heleh Minii ugiig sonsohgui hen
buhen Minii shiitgeliig huleeh bolno. 20 Harin Minii helegtun gej
tushaagaagui ugiig esh uzuulegch Minii nereer duraaraa yarival, esvel oor
burhdyn nereer yarival ter esh uzuulegch uheh bolno" gesen. 21 Ta nar
dotroo "EZENii aildaagui ug gedgiig bid yaaj medeh bilee?" gej bodoh biz
ee. 22 Herev esh uzuulegchiin EZENii nereer helsen zuil boloh ch ugui,
biyeleh ch ugui baival ter ni EZENii aildsan ur bish. Ter esh uzuulegch
uuniig duraaraa helsen baih tul chi tuunees buu ai.

Del Huuli 19

19:1 Chinii Burhan EZEN edgeer undestniig ustgaad, EZEN Burhan chini
tednii gazar nutgiig chamd ogohod chi tedniig hoon gargaad, tednii hot,
tednii oron bairnuudad amidran suuhdaa 2 EZEN Burhanaas chini chamd
ezemshuuleheer ogch bui nutgiin tov dund oorsoddoo zoriulan gurvan
hotyg tusgaarla. 3 Chi oortoo zoriulan zamuud zasaj EZEN Burhanaas
chini chamd ezemshil bolgon ogch bui nutag devsgeriig gurvan hesegt
huvaa. Tegsneer hen negen aluurchin tiishee zugtan ochig. 4 Tiishee
zugtaan ochij amidarch boloh aluurchny hereg ni iim baih yum. Ter
horshiinhoo huniig uridyn os honzongoor bish, sanamsarguigeer alsan
tohioldold 5 (tuhailbal hen negen hun horshteigee hamt mod ogtlohoor oid
ochij, gartaa barisan suheer mod tsavchtal suhnii tolgoi ni ishneesee mult
usreed, horshiig ni tsohij, ter ni uhvel) tereer tedgeer hotyn ali negend
zugtaan ochij, amidarch bolno. 6 Es tegvees horshiinhoo huniig uridyn os
honzongoor alaagui ter huniig alah ni zohisgui atal tsusan oshoo avagchiin
uur hilen ni butsalj, aluurchnyg mordon, hooh zam ni urt baival tuuniig
guitsen ochood, alna. 7 Tiimees bi chamd "Oortoo gurvan hotyg
tusgaarlan av" gej tushaaj baina. 8 EZEN Burhan chini chinii ovog deedest
tangaraglasan yosooroo chinii nutgiin hiliig telj, ovog deedest chini
ogohoor amlasan buh gazryg chamd ogvol, 9 bas chi ooriin Burhan

EZENiig hairlan, yamagt Tuunii zamaar yavahyn tuld minii onoodor
chamd tushaaj baigaa ene buh tushaalyg dagan biyeluulbel ene gurvan
hotoos gadna oor gurvan hotyg nemj av. **10** EZEN Burhanaas chini chamd
ov bolgon ogch bui ter gazar deer gemgui tsusyg buu ursga. Tegvel tsus
ursgasan gem chamd onogdohgui. **11** Harin hen negen hun horshoo uzen
yadaj, tuuniig otoj baigaad, dairan tsohisnoor nogoo hun uheed, aluurchin
tedgeer hotyn ali negend zugtan ochvol **12** ter hotyn ahmaduud hun ilgeej,
tuuniig tendees bariad, tsusan oshoo avagchiinh ni gart tushaaj, tuuniig
alna. **13** Chi tuuniig buu orovdon har. Gemgui tsusyg ursgasny nugliig chi
Izrailias zailuul. Tegvel chi sain saihan yavah bolno. **14** EZEN Burhanaas
chini chamd ezemshuuleheer ogch baigaa ter gazart buyuu chinii ovlon
avah gazar deer ovgod deedsiin togtooson horshuudiinhoo shavyg buu
hodolgo. **15** Yamar negen gem buruu, esvel nugel uildsen hunii esreg
gantshan gerch temtsej chadahgui. Harin hoyor yum uu, gurvan gerchiin
amaar ter hergiig togtooh yostoi. **16** Herev huniig heregten hemeen
buruutgahaar huuramch gerch garch irvel, **17** margaldaj baigaa hoyor hun
EZENii omno, ter odriinh ni tahilch nar, shuugchdiin omno zogsono. **18**
Shuugchid ter hergiig nyagtlan shalgaad, herev gerch ni huuramch gerch
baigaad ah duugiinhee esreg hudal meduuleg ogson ni batlagdval **19** ah
duugiinhee esreg hiih gej tolovlosniig ni oort ni erguulen onoogtun. Ta nar
oorsdiinhoo dundaas buzar muug iinhuu zailuul. **20** Tegvel busad humuus
sonsood aij, ta naryn dund dahin hezee ch iim buzar muu uil uildegdehgui
bolno. **21** Iimees orshoongui hartsaar buu har. Amiig amiar, nudiig nudeer,
shudiig shudeer, garyg garaar, holiig holoor.

Del Huuli 20

20:1 Chi daisantaigaa tulaldahaar garaad, ooriinhoos chini iluu olon
morid, tereg, humuusiig harval tednees buu ai. Uchir ni chamaig Yegipyet
nutgaas avchirsan EZEN Burhan chini chamtai hamt baina. **2** Ta naryg
tulaldaany gazar oirtoh uyed tahilch hurch ochood, ard tumend handan
helne. **3** Tereer tedend handan "Izraili aa, sons! Onoodor ta nar
daisantaigaa tuladdahaar hurch ireed baina. Buu zurh ald. Ta nar tednees

buu ai, buu uimar, buu chichir! 4 Uchir ni ta naryn toloo daisantai chini
baildahaar, ta naryg avrahaar ta nartai hamt yavagch ni chinii Burhan
EZEN yum" gej hel. 5 Tushmed ard olond handan "Shine baishin bariad,
yosloloo hiigeegui baigaa hun hen baina ve? Ter hun gertee buts. Tereer
daind amia aldaj, oor hun baishingiinh ni yoslolyg hiih vii. 6 Usan uzmiin
tsetserleg baiguulaad, ur jimsiig ni amsaagui baigaa hun hen baina ve? Ter
hun gertee buts. Tereer daind amia aldaj ur jimsiig ni oor hun ideh vii. 7
Busgui hund sui tavisan bolovch tuuniigee avch amjaagui hun hen baina
be? Ter hun gertee buts. Ter daind amia addaj, oor hun tuuniig ni avah vii"
geed, 8 tushmed ard olond tsaash ni urgeljluulen "Aimhai, zurhgui hun hen
baina ve? Ter hun gertee buts. Ingesneer ter ah duu naraa oor shigee zurh
alduulahgui yum" gej hel. 9 Tushmed ard olond handan yarij duusaad, ard
olnyg terguuleh tsergiin darga naryg tomiloh bolno. 10 Chi ali neg hotyg
dairan ezleheer ochih uyedee, ter hotynhond handan nairamdahyg zarlan
tunhagla. 11 Herev ter hot chamtai nairamdahyg zovshoorch, hotynhoo
haalgyg chamd neej ogvol chi ter hotyn buh orshin suugchdyg albadan
ajilluulj, oortoo uilchluul. 12 Herev ter hotynhon chamtai nairamdalgui,
chamaig eserguutsen baildval, chi ter hotyg buslegtun. 13 EZEN Burhan
chini ter hotyg chinii gart tushaah uyed chi ter hotyn buh erchuudiig ildnii
ireer tsavch. 14 Harin emegteichuud, huuhduud, mal sureg bolon hotyn
dotroos olzolson buhen chiniih uchir av. Chinii Burhan EZENees chamd
ogson, daisnuudaasaa olzolson ed yumsyg chi edelj heregle. 15 Dergedeh
edgeer undestnuuded hamaarahgui ooroos chini hol baigaa hotuudad chi
uuniig uildegtun. 16 Harin EZEN Burhanaas chini chamd ov bolgon ogch
bui edgeer ard tumnuudiin hotuudaas amisgaatai yuug ch buu uldee. 17
EZEN Burhanyhaa tushaasan yosoor chi hitchuud, amorichuud,
kanaanchuud, pyerizchuud, hivichuud, iyebuschuudyg huis temter. 18 Es
tegvel ted burhaddaa uildsen jigshuurt buhnee ta nart zaaj, daguulan, ta
naraar EZEN Burhand chini nugel uilduuleh bolno shuu. 19 Ta nar ali neg
hotyg ezleheer daitan, udaan hugatsaagaar busleh uyed, suhee dalaij
tendhiin moddyg buu ustga. Ta nar ter moddoos ideh uchraas tedgeeriig
buu tsavchin unaga. Talbain modod chini hun yum uu? Ta nar yaahin
tuuniig buselne ve? 20 Harin ta nar jimsnii mod bish bolohyg ni medej

baigaa moddyg ustga. Tegeed tsavchin behlelt hiin, ta nartai baildaj baigaa
ter hotynhnyg yalagdah hurtel ni heregle.

Del Huuli 21

21:1 EZEN Burhanaas chini chamd ezemshuuleheer ogch bui gazar deer
hen negen hunii huur heer tald hevtej baih ni oldood, hend alagdsan ni
medegdehgui baival 2 tanai ahmaduud, shuugchid garch ochood, ter
alagdsan hunees ergen toirnyh ni hotuud hurtelhzaig hemj. 3 Ter alagdsan
hund hamgiin oir baigaa hotyn ahmaduud ni edelgee, buulgand oroogui
baigaa ohin byaruug avna. 4 Tegeed ter hotyn ahmaduud ohin byaruug
ursgal us buhii hagalaagui, tarialaagui atar hondii uruu hotolj avaachaad,
huzuut ni huga mushgina. 5 Lyeviin hovguud boloh tahilch nar bas tiishee
ochno. Tedniig Oortoo uilchluulj, EZENii nereer yerool taviulahaar EZEN
Burhan chini songoson yum. Alivaa margaan, temtsliig tednii ugeer
shiidne. 6 Monooh alagdsan hund hamgiin oirhon baigaa hotyn ahmaduud
bugdeeree ter hondiid huzuugee huga mushgiulsan ohin byaruun deer
garaa utaaj, 7 "Bid oorsdiin garaar ene tsusyg ursgaagui, oorsdiin nudeer
tuuniig haraa ch ugui. 8 Oo, EZEN! Ta Ooriin zolison ard tumen, Izrailiig
uuchilj orshoo. Gemgui hunii tsusyg ursgasan gem buruug Ooriin ard
tumen Izrailiin dund buu bailgaach" gej helbel tsus ursgasan ter gem
uuchlagdah bolno. 9 Chi tiinhuu EZENii melmiid zov uiliig hiihdee
gemgui hunii tsusyg ursgasan gemiig oorsdiinhoo dundaas zailuulna. 10
Chamaig daisantaigaa tulaldahaar yavahad chinii Burhan EZEN tedniig
gart chini tushaaj, chi tedniig olzlon avah uyed, 11 olzlogdogsdyn dund
uzesgelentei busguig chi haraad, tuuniig husemjlen, ehneree bolgoj avya
gevel 12 tuuniig gertee ooriin baishind avaach. Tegeed ter busgui usee
husaj, humsaa avch, 13 olzlogdogchiin huvtssaa solij, gert chini suugaad,
etseg ehiigee uguilen buten sar gashuudsany daraa chi tuun deer orj, nohor
ni bolj, ter chinii ehner bolno. 14 Tegeed ter busgui herev chamd
taalagdahgui baival tuuniig durtai zugt ni yavuul. Harin chi tuuniig
mongoor hudaldaj herhevch bolohgui. Chi tuuniig ezegnej baisan uchraas
tuund bool shig buu hand. 15 Herev hoyor ehnertei hun negend ni hairtai,

nogood ni hairgui atal hairtai, hairgui hoyor ehner ni hoyoulaa tuund
hovguun toruulen ogch, uugan huu ni hairgui ehnerees ni garsan baival, 16
hovguuddee omchoo ovluuleh odor ter hun hairtai ehnereesee garsan huug
hairgui ehnereesee garsan jinhene uutan huugiin omnuur uugan huu bolgoj
bolohgui. 17 Harin hairgui ehnerees garsan huugee uugan huu gedgiig
huleen zovshoorch, buh omch horongonoosoo tuund hoyor dahin iluu
huviig og. Uchir ni tereer chinii er chadlyn ohi bolsnyhoo huvid uugan
huugiin erh tuund bii. 18 Hervee etseg ehiinhee ugiig dagadaggui, zoruud,
tersluu huutei hen negen hun huutee zodoj zanchsan ch duulgavargui
baival 19 etseg eh ni tuuniig barij avaad, hotynhoo haalga uruu hotyn
ahmaduudad hurgej ogood, 20 hotynhoo ahmaduudad handan "Manai ene
huu zoruud, tersluu huuhed, bidnii utend ordoggui tanhai balmad,
arhichin" hemeevees 21 hotynhon bugdeeree tuun uruu chuluu shiden alah
yostoi. Tiinhuu chioorsdiinhoo dundaas buzar muug zailuul. Tegvel tuuniig
buh Izraili sonsood, aij emeene. 22 Uhvel zohih nutel uildsen Hu. niig alj,
tuuniig modond olgovol 23 huuriig ni modon deer shonojin bailgaj
bolohgui. Tuuniig ter odort ni bulshil. EZEN Burhanaas chini ta nart ov
bolgon ogch bui ter gazryg buu buzarla. Modon deer olgogdson hun bol
Burhanaar haraagdsan boloi.

Del Huuli 22

22:1 Herev chi ah duugiin chini uher, honi toorch yavaag harval haihralgui
buu ongoroo. Harin chi tuuniig ah duudee zaaval butsaan hurgej og. 2
Hervee ah duu chini chamaas hol, esvel chi tuuniig medehgui baival chi
ter malyg gertee avchraad, ah duu chini haij irtel ni oortoo bailgaj baigaad,
tuund butsaaj og. 3 Iljig ch baisan butsaaj og, huvtsas hunar ch baisan
butsaaj og. Ah duugiinhee alivaa aldagdsan zuiliig olbol chi tiinhuu
butsaan ogch bai. Haihralgui buu ongoroo. 4 Ah duugiin chini iljig, esvel
uher zamd unasan baihyg harval haihralgui buu ongor. Ah duudee tuuniig
tushij bosgohod ni zaaval tusal. 5 Emegtei ni eregtei hunii huvtssyg buu
oms. Eregtei ni ch emegtei hunii huvtssyg buu oms. Tegsen hen buhen
EZEN Burhanyhaa jigshliig toruuleh bolno. 6 Herev yavah zamd chini

modon deer, esvel gazart angaahai yum uu ondogtei uur baij, angaahai
esvel ondgoo darsan eh shuvuu dairaldval eh bolon angaahaig hamtad ni
buu av! 7 Chi ehiig ni zaavalyavuul. Harin angaahaig ni oortoo avch bolno.
Tegvel chi sain saihan baij, urt nasalna. 8 Chi shine baishin barihdaa
deever deeree hashlaga hii. Hen negen hun chinii baishin deerees unaj, tsus
urssan gem ni gert chini onogduuzai. 9 Usan uzmiin tsetserlegtee hoyor
oor torliin ur buu tari. Herev tegvel chinii tarisan urees urgasan jims, usan
uzmiin tsetserlegiin urgats bugd bohirdono. 10 Chi gazar hagalahdaa uher,
iljig hoyoryg neg anjsand buu hollo. 11 Noos maalinga hoyoryg holij
nehsen huvtsas buu oms. 12 Omsdog gaduur huvtsasnyhaa dorvon ontsogt
ni buch hii. 13 Herev hen negen hun ehner avch, tuunteigee untaad, tuund
durgui bolj, 14 "Bi ene huuhniig avsan. Harin tuuntei untaad bi tuunii
ongony shinj temdgiig olj medsengui" hemeen gutgen, neriig ni gutaaval,
15 ter busguin etseg eh ni busguin ongon baisny temdgiig avch garaad,
hotyn daaman haalgany dergedeh ahmaduud deer ochij, 16 busguin etseg
ni ahmaduudad handan "Bi ohinoo ene hund ehner bolgon ogson bilee.
Getel ter durguitsen, 17 «Bi chinii ohiny ongony shinj temdgiig olj
medsengui» hemeen tuuniig gutgesen. Getel har! Minii ohiny ongony shinj
temdeg ene baina" gej heleed etseg eh ni hotyn ahmaduudyn omno
huvtssyg ni delgen uzuulne. 18 Hotyn ahmaduud ter huniig barij avch
tseerluulne. 19 Ter hun Izrailiin ongon busguin neriig gutaasan uchir ted
tuuniig zuun mongon shyekyeleer torgon, mongiig busguin etsegt ogno.
Tegeed monooh busgui tuunii ehner ni heveeree uldeh bolno. Ter hun
nasan turshdaa tuunees salj bolohgui. 20 Harin ter busguig ongon
baigaagui gesen tuunii meduuleg ni unen baival, 21 busguig etsgiinh ni
geriin uuden deer avaachij, hotynhon ni tuun uruu chuluu shidej al. Uchir ni
ter busgui etsgiinhee gert sadarlan samuurch Izrailid shivshigt hereg
hiisen. Chi oorsdiinhoo dundaas buzar muug ingej zailuul. 22 Hervee hen
negen er gerlesen emegteitei untaj baigaad barigdval emegteitei untsan er
bolon monooh emegtei hoyoulaa uhvel zohino. Ta nar buzar muug ingej
Izrailias zailuulah yostoi. 23 Herev huntei sui tavisan ongon busguitei oor
eregtei hun hotyn dotor uchraad, untval 24 ta nar ter hoyoryg hotyn
haalgany gadna gargaj, teden uruu chuluu shidej al. Uchir ni ter busgui

hotyn dotor baisan ch hashhiraagui. Ter er horshiinhoo ehneriig
huchirhiilsen. Chi oorsdiinhoo dundaas buzar muug ingej zailuul. 25
Hervee huntei sui tavisan busguitei hen negen er hodoo heer taaraldaad
huchindsen baival zovhon ter huchindsen eriig l alah yostoi. 26 Ter busgui
aluulbal zohih nugelgui uchir tuuniig zugeer orhi. Ene ni hen neg hun horsh
uruugaa dairan amiig ni horoosontoi adil hereg yum. 27 Uchir niter er
busguitei hodoo heer taaraldah uyed ter suit busgui hashhirsan ch gesen
tuuniig avrah hen ch baihgui baisan. 28 Hervee hen negen er sui taviagui,
ongon busguitei taaraldaj, tuuniig barij avaad, untaj baigaad barigdval 29
tuuntei untsan ter er busguin etsegt tavin mongon shyekyel ogch, ter
busguig ehner bolgon avah yostoi. Uchir ni tereer busguig huchirhiilsen
yum. Ter nasan turshdaa tuunees salj bolohgui. 30 Hen negen hun
etsgiinhee ehneriig avch, etsgiinhee hormoig sohoj bolohgui.

Del Huuli 23

23:1 Tomsgoo nyatsluulsan yum uu, beleg erhtnee ogtluulsan hen ch gesen
EZENii chuulgand oroh yosgui. 2 Huuli bus gerleltees torson hen ch
gesen, tuunii arvan uyeiin ur udmynhan ch gesen EZENii chuulgand oroh
yosgui. 3 Ammonchuud, moabchuud EZENii chuulgand oroh yosgui.
Tednii arvan uyeiin ur udmynhan ch gesen EZENii chuulgand hezee ch
oroh yosgui. 4 Uchir ni ted chamaig Yegipyetees garahad zamd chini talh
us barin ta naryg ugtaagui, mon chamaig haraalgahyn tuld Myesopotami
dahi pyetor hun Byeoryn huu Balaamyg chinii esreg holsolson boloi. 5
Gesen hedii ch EZEN Burhan chini chamaig hairladag uchir Balaamyg
sonsohyg hussengui, harin ter haraalyg chinii toloo yerool bolgon
huvirgasan. 6 Chi nasan turshdaa tedend amar taivan, sain saihnyg hezee
ch buu hus. 7 Chi yedomchuudyg buu uzen yad. Ted bol chinii ah duus.
Chi yegipyetchuudiig buu uzen yad. Yaagaad gevel ta nar tednii gazar
nutag deer hariin humuus bolj baisan. 8 Tednii gurav dahi uyeiin hovguud
ni EZENii chuulgand oroltsoj bolno. 9 Chi daisnuudynhaa esreg
huaragnahdaa alivaa buzar zuilees sergiil. 10 Herev ta naryn hen neg ni
shono dur tavisnaas bolj buzartsan bol tereer huarangaas garch, huarandaa

ergej oroh yosgui. 11 Harin udesh bolohod ter biyee usaar utaagaad, nar
shingemegts huarandaa ergen orj bolno. 12 Chi bas huarangaas gadna biye
zasah gazar barij, tiisheegee ochij bolno. 13 Chinii bagaj zevsguudiin dund
hurz baih yostoi. Chi garaad biye zasahdaa, tuugeeree gazar uhaj, ergeed
yalgadsaa bul. 14 EZEN Burhan chini chamaig avarch, daisnuudyg chini
ta nart tushaahaar huarangiin chini dunduur yavah uchir huaran chini ariun
baih yostoi. Tegvel ta naryn dundaas Ter buzar muuhai zuiliig olj harahgui
uchir chamaig orhihgui. 15 Ezneesee orgoj cham uruu ochson boolyg chi
ezend ni butsaaj buu tushaa. 16 Ter bool tanai ali negen hotyn dotroos
oortoo taatai hemeen songoj avsan gazartaa ta naryn dund chamtai hamt
amidran suug. Tuuniig buu daramtal. 17 Izraili ohidyn dund sumiin yanhan
baih yosgui. Izraili hovguudiin dotor sumiin yanhan er baih yosgui. 18
Yanhny olson mongohiigeed nohoi met hunii (sumiin yanhan eriin) olson
holsiig yamar ch tangargiin orgold zoriulan EZEN Burhanyhaa orgoond
buu oruul. Ter hoyoryg hoyoulang ni EZEN Burhan chini jigshdeg bilee.
19 Chi ah duugeesee zeeliin huu bitgii neh. Tuhailbal mongonii huu, hool
hunsnii huu bolon busad alivaa huulj bolmoor zuilseesee huu bitgii av. 20
Chi gadaadyn hunees zeeliin huug avch bolno, harin ah duugeesee zeeliin
huu bitgii neh. Tegvel EZEN Burhan chini chinii ezemshiheer ochih gej
bui gazar nutag deer chinii garaaraa hiisen buhnii toloo chamaig iveene. 21
Chi EZEN Burhandaa amlasan bol tolohoo buu udaashruul. EZEN Burhan
chini uuniig chamaas zaaval shaardah bogood ene ni chamd nugel bolno.
22 Herev chi amlaagui bol nugelgui baihsan. 23 Chi amaaraa helsen zuilee
EZEN Burhandaa sain duraaraa tangaraglasan shigee helsen zuilee
heregjuulehdee anhaar. 24 Chi horshiinhoo usan uzmiin tsetserlegt
orohdoo, usan uzmees duraaraa tsadtal idej bolno. Harin sagsandaa negiig
ch buu hii. 25 Chi horshiinhoo tarian talbaid orohdoo tarian turuug
garaaraa shuvtran avch bolno. Harin horshiinhoo tariand haduuraa buu
hurge.

Del Huuli 24

24:1 Herev hen negen hun ehner avch gerlesniihee daraa tuund ichguurt

zuil baigaag olj medeed, tuuniig taalahaa baival salaltyn gerchilgeeg bichij,
gart ni ogood, tuuniig gereesee yavuul. **2** Ter emegtei tuunii gerees
yavaad, oor hunii ehner bolj, **3** hoyor dahi nohor ni bas tuund durguitsej
salaltyn gerchilgee bichij, gart ni ogood gereesee yavuulah yum uu, esvel
tuuniig ehneree bolgon avsan hoyor dahi nohor ni uhvel **4** ter emegtei
buzartsan uchir tuuniig yavuulsan anhny nohor ni dahin ehneree bolgon
avch bolohgui. Ingeh ni EZENii omno jigshuurt zuil bolno. EZEN Burhan
chini chamd ov bolgon ogch bui gazar nutag deer chi nugel buu avchir. **5**
Sayahan gerlesen huniig tseregt buu yavuul. Alivaa alband buu tat. Tereer
neg jil gertee cholootei suuj, avsan ehnertee az jargal ogoh yostoi. **6** Hen
ch gar teermiig, esvelteermiin bul chuluug buu baritsaand av. Ene ni hunii
amiig baritsaalsan hereg bolno. **7** Herev hen negen ni ah duu boloh Izrailiin
hovguudees neg huniig hulgailj, tuuniigee boolchloh yum uu, hudaldsan ni
medegdvel ter hulgaichiig al. Ta nar oorsdiinhoo dotroos tiinhuu buzar
muug arilgan zailuul. **8** Chi arisny haldvart ovchnoos bolgoomjilj, tahilch
lyevichuudiin ta nart zaah bugdiin daguu hicheenguilen hii. Minii tedend
tushaasanchlan ta nar anhaaraltai uild. **9** Ta naryg Yegipyetees garch ireh
zamd EZEN Burhan chini Miriamyg yaasnyg sanagtun. **10** Chi horshdoo
yamar negen yum zeelduulehdee baritsaa avahaar gert ni buu or. **11** Chi
gadaa ni zogsood, chamaas zeel avsan hun baritsaagaa ooroo chamd
avchirj ogoh yostoi. **12** Herev tereer yaduu hun baival tuunii baritsaag
gertee buu honuul. **13** Chi tuunii baritsaag nar shingeh uyed zaaval butsaaj
ogoh yostoi. Tegvel ter hun huvtssaa nomorch untaad, chamaig yeroono.
Ene chini EZEN Burhany chini omno chinii zovt baidal bolno. **14** Chi
yaduu zuduu holsnii zartsaa ah duu chini ch baisan, tanai nutagt hotyn
chini dotor suudag hariin hun ch baisan buu daranguil. **15** Chi tuunii hols
mongiig odort ni nar shingehees omno ogch bai. Uchir ni tereer yaduu
bogood setgeldee holsoo tesej yadan huleej baigaa. Es tegvel tereer
chamaig EZENd meduulj, ter ni chamd nugel boloh vii. **16** Etseg ni
huugeesee bolj tsaazlagdah yosgui. Huu ni ch etsgeesee bolj tsaazlagdah
yosgui. Hun bur ooriinhoo nugliin toloo tsaazlagdah yostoi. **17** Chi hariin
hun yum uu, onchin humuus deer shudarga yosyg buu gajuuduul. Belevsen
emegtein huvtssyg baritsaand buu av. **18** Chi Yegipyeted bool baisnaa,

EZEN Burhan chini chamaig tendees zolisnyg sanaj yav. Tiim uchraas
uuniig hiihiig bi chamd tushaaj baina. 19 Chi talbai dahi tariagaa hadaj
baihdaa talbaid neg yuujiig martsan bol tuuniigee avahaar buu buts.
Tuuniigee hariinhan, onchin hun, belevsen emegteid uldee. Tegvel EZEN
Burhan chinichinii garaar hiisen buhnii toloo chamaig yeroono. 20 Chi
chidun jimsnii modoo tunshsenii daraa dahin tuunii mochriig buu ajigla.
Uldsen jimsiig hariinhan, onchid, belevsen emegteid uldee. 21 Chi usan
uzmiin tsetserlegees usan uzmee huraagaad, uldseniig ni dahin tuulgui,
hariinhan, onchin hun, belevsen emegteid uldee. 22 Chi Yegipyet nutagt
bool baisnaa sana. Tiim uchraas uuniig hiihiig bi chamd tushaaj baina.

Del Huuli 25

25:1 Hervee humuus hoorondoo margaddan, shuuhed irvel shuugch
tedniig shuuj, zov shudarga huniig ni zovtgoj, horon muu huniig shiitgene.
2 Horon muu hund janchih shiitgel onogduulah ni zov baival shuugch
tuuniig ooriinhoo omno hevtuuleed hiisen gemiinh ni hireer tashuurduulna.
3 Tuuniig doch hurtel tashuurdaj bolno, harin tuunees hetruulj bolohgui.
Herev chi tuunees iluu tashuurdval ah duu chini heterhii dord uzegdehed
hureh vii. 4 Taria tsairuulj baigaa uhriin amand hoshuuvch buu hii. 5 Ah
duus tsugtaa amidarch baigaad tednii neg ni hovguungui nas barval, tuunii
ehner ni ger buliinhee hureenees garch, gadny huntei gerlej bolohgui.
Tuunii nohriin ah duu ni tuun deer orj, ooriin ehner bolgon avch, nohriin ah
duugiin uurgiig tuund guitsetgeh yostoi. 6 Monooh nas barsan hunii neriig
Izrailias alga bolgohguin tuld ter emegtein toruuleh uutan huu ni tuunii
golomtyg zalgamjlah yostoi. 7 Harin herev hun ah duugiinhee ehneriig
avah huselgui baival ah duugiinh ni ehner hotyn haalgan deerh
ahmaduudad ochij, "Minii nohriin ah duu Izrailiin dund ah duugiinhee
neriig avch yavahaas tatgalzaj baina. Ter nadad nohriin ah duugiin uurgiig
guitsetgehgui baina" gej helne. 8 Tegehleer ni hotyn ahmaduud tuuniig
duudan avchirj, yariltsahad tereer "Bi tuuniig avah durgui" gej
shiidverteigeer helbel 9 tuunii ah duugiinh ni ehner ahmaduudyn nuden
deer tuun uruu hurch ochood, shaahaig ni holoos ni multlan avch, nuur

uruu ni nuliman "Ahynhaa geriig bosgodoggui huniig ingevel taarna" gej
helne. 10 Tegeed Izrailiin dund tuuniig "Shaahaigaa multluulsan hunii ger
bul" gej hochloh bolno. 11 Hervee hoyor hun biye biyeteigee zodoldoj
baihad negiinh ni ehner tsohij baigaa hunii garaas nohroo avrahaar oirton
ochood, gar sungan nogoogiinh ni beleg erhtnees barij avbal 12 chi ter
emegtein garyg tast. Tuuniig buu orovd. 13 Chi halaasandaa tom, jijig oor
jintei tuuhai buu hii. 14 Chi gertee tom, jijig zoruutei hemjuur bailgaj
bolohgui. 15 Chi buren buten zov tuuhaitai, buren buten zov hemjuurtei
baih yostoi. Tegvel EZEN Burhanaas chini chamd ogch bui gazart chi urt
naslana. 16 Tiim zuil hiisen hen bolovch, shudarga busyg uilddeg
henbolovch EZEN Burhand chini jigshuurtei bilee. 17 Yegipyetees garch
irehed zamd chini Amalyek chamaig yaasnyg sanagtun. 18 Ted EZEN
Burhanaas chini aisangui. Ta naryg ayan zamdaa yadarch zuderch yavahad
chini uulzaad, ard chini hotsorch yavsan sul doroi humuus uruu dovtolson
bilee. 19 Tiimees EZEN Burhan chini chamd ov bolgon ezemshuuleheer
ogch bui ter gazar nutag deer chinii Burhan EZEN ergen toirond chini
baigaa buh daisnuudaas chamaig angijruulj, amraah ter tsagt chi
Amalyekiin dursamjiig tengeriin dooroos archin hayah yostoi. Chi buu
mart.

Del Huuli 26

26:1 Chi EZEN Burhanyhaa chamd ov bolgon ogch bui gazar nutagt orj,
tuuniig ezegnen suuhdaa 2 EZEN Burhanaas chini chamd ogch bui ter
gazryn horsnoos urguulj avsan buh urgatsynhaa deejees hesgiig avch,
sagsand hiigeed, chinii Burhan EZEN Ooriin neriig bailgahaar songoj
avsan ter gazar uruu avaachij, 3 tend baih tahilch uruu hurch ochood,
"«EZENees bidend ogohoor bidnii ovog deedest tangaraglasan ter gazar
hurch irlee» gej onoodor bi tany Burhan EZENd heliye" gej hel. 4
Tegehed tahilch chinii garaas sagsyg chini avaad, EZEN Burhany chini
tahilyn shireenii omno tavina. 5 Chi bas EZEN Burhanyhaa omno "Minii
ovog etseg bol tenuulch Aramyei hun baisan. Ter hedhen hun daguulaad,
Yegipyeted ochij, tend suurishaad, aguu, huchirheg, onor otgonundesten

bolson bilee. 6 Harin yegipyetchuud bidniig hargislan zovooj, hund ajidd
zutguulsen. 7 Tegeed bid ovog deedsiinhee Burhan EZENd handan
hashhirsand EZEN bidnii duug sonson, bidnii zovlon zudguur darlalyg
uzeed, 8 EZEN huchirheg gar, sungasan mutraaraa, aguu ih sur huch,
temdeg, gaihamshgaaraa Yegipyetees gargan avsan bilee. 9 Ter bidniig
end avchraad, ene gazar nutag, suu balaar byalhsan nutgiig bidend ogson.
10 EZEN Tany nadad ogson ter gazryn urgatsyn deejiig bi odoo avchirlaa"
gej heleed, orgoloo EZEN Burhanyhaa omno tavij, EZEN Burhanyhaa
omno morgo. 11 EZEN Burhanaas chini chamd bolon chinii ger buliinhend
ogson buh sain saihny toloo chi bolon lyevichuud, chinii dund baigaa
hariinhan bayarlah yostoi. 12 Gurav dahi jil buyuu aravny negiig orgoh jild
buh urgatsynhaa aravny negiig huraaj duusaad, tuuniig lyevichuud,
hariinhan, onchin hun, belevsen emegteid ogood hotynhoo haalgany dotor
tsadtal ni iduul. 13 Chi EZEN Burhanyhaa omno "Bi ariun huviig gereesee
avch garaad, Tany nadad tushaasan buh tushaalyn tani daguu lyevichuud,
hariinhan, onchin hun, belevsen emegteid tugeesen. Bi Tany tushaalyg
zorchoo ch ugui, martaa ch ugui. 14 Bi enehuu ariun huvias gashuudlyn
uyed ideegui, buzartsan uyedee ch hureegui, uhegsdiin toloo orgoogui. Bi
EZEN Burhanyhaa duu hooloig sonson, Tany nadad tushaasan bugdiig
yosoor biyeluulsen. 15 Ta tenger deh ariun gazraas doosh harj, Ooriin ard
tumen Izrailiig bolon bidnii ovog deedest tangaraglasan yosooroo bidend
ogson ter gazar buyuu suu balaar byalhsan gazryg yeroogooch" geerei. 16
EZEN Burhan chini onoodor chamd ene zarlig huuli togtoolyg dagaj
morduuleheer tushaaj baina. Tiimees chi tedgeeriig buh zurh, buh
setgeleeree hicheenguilen dagaj mord. 17 Onoodor chi EZENiig ooriin
Burhan gej zarlan, Tuunii zamaar yavj, Tuunii zarlig tushaal, huuli
togtoolyg sahij, duu hooloig ni sonsohoo tunhaglalaa. 18 EZEN ch bas
chamd amlasan yosooroo onoodor chamaig Ooriinhoo erhem nandin ard
tumen hemeen zarlan, Ooriinhoo buh tushaalyg sahiulna gedgiig
tunhaglasan. 19 Mon chamaig Ooriin buteesen buh uls undestnii deer
magtaal, aldar, hundleleer deedlen, aildsan yosooroo chamaig EZEN
Burhany ariun ard tumen bolgohoor tunhaglasan gev.

Del Huuli 27

27:1 Mosye bolon Izrailiin ahmaduud ard tumend handaj tushaasan ni —
Onoodor minii ta nart tushaaj baigaa buh tushaalyg sahi. 2 Ta nar EZEN
Burhanyhaa chamd ogch bui gazar uruu orohoor Iordanyg gatlah odroo
tom chuluunuud bosgoj, shohoigoor bud. 3 Chi Iordanyg gatlah uyedee
ene huuliin buh ugsiig ter chuluunuud deeree bich. Tegvel ovog deedsiin
chini Burhan EZENees chamd amlasnydaguu chinii Burhan EZENii
chamd ogch bui suu balaar byalhsan ter gazart chi oroh bolno. 4 Ta nar
Iordanyg gatalj garaad, onoodor minii chamd tushaaj baigaachlan tedgeer
chuluug Yebal uulan deer bosgood, shohoigoor bud. 5 Tegeed chi ooriin
Burhan EZENd zoriulan chuluugaar tahilyn shiree bosgo. Tuundee yamar
ch tomor buu hurge. 6 Chi zasaagui chuluugaar EZEN Burhanyhaa tahilyn
shireeg bosgoj, tuun deer EZEN Burhandaa shataalt tahil orgo. 7 Mon
eviin tahil orgoj, tendee idej uun, EZEN Burhanyhaa omno bayasan
tsengetsgee. 8 Chi tedgeer chuluunuud deer ene huuliin buh ugiig mash
todoor bich gev. 9 Tegeed Mosye tahilch lyevichuudtei hamt buh Izrailid
handan — Izraili aa, chimeegui, sons! Chi onoodroos EZEN Burhanyhaa
ard tumen bolloo. 10 Tiimees ooriin Burhan EZENii ugiig duulgavartai
dagaj, minii onoodor chamd tushaaj bui Tuunii tushaal zarligiig mord gev.
11 Mosye mon ter odor ard tumend tushaan — 12 Ta nar Iordanyg gatalj
garaad, Simyeon, Lyevi, Iuda, Issahar, Iosyef, Byeniamin ovguud ni ard
tumniig yeroohoor Gyerizim uulan deer zogsoj, 13 Ryeubyen, Gad,
Ashyer, Zyebulun, Dan, Naftali ovguud ni haraal hiiheer Yebal uulan deer
zogsono. 14 Lyevichuud buh Izraili humuust handan changa duugaar 15
"Urchuudyn siilsen, esvel tsutgasan shuteeniig EZEN jigshdeg bogood
tuuniig hiij,nuutsaar bosgogch hun ni haraagdsan" gehed buh ard tumen
hariud ni "Amyen" gene. 16 "Etseg ehee hundeldeggui hun ni haraagdsan"
gehed buh ard tumen "Amyen" gene. 17 "Horshiinhoo shavyg hodolgodog
hun ni haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen" gene. 18 "Sohor huniig
zamaas ni tooruulegch hun ni haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen"
gene. 19 "Hariin hun, onchin hun, belevsen emegteig hils shuugch hun ni
haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen" gene. 20 "Etsgiinhee ehnertei

untaj, etsgiinhee hormoig sohogch hun ni haraagdsan" gehed buh ard
tumen "Amyen" gene. **21** "Alivaa mal adguustai yavaldagch hun ni
haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen" gene. **22** "Ooriin egch duu
buyuu etsgiinhee, esvel ehiinhee ohintoi untdag hun ni haraagdsan" gehed
buh ard tumen "Amyen" gene. **23** "Hadam ehteigee untdag hun ni
haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen" gene. **24** "Horshoo nuutsaar
aldag hun ni haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen" gene. **25**
"Gemgui huniig alahaar hahuuli avagch hun ni haraagdsan" gehed buh ard
tumen "Amyen" gene. **26** "Ene huuliin buh ugiig uilden guitsetgedeggui
hun ni haraagdsan" gehed buh ard tumen "Amyen" gene.

Del Huuli 28

28:1 Herev chi ooriin Burhan EZENd duulgavartai baij, minii onoodor
chamd tushaaj bui Tuunii buh tushaalyg hicheenguilen dagaj mordvoos
EZEN Burhan chini chamaig gazar delhii deerh buh uls undestnees iluu
ondort tavina. **2** Herev chi ooriin Burhan EZENd duulgavartai baival
edgeer buh yerool cham deer buuj, chamd hurne. **3** Chi hotod ch
yeroogdono, hodood ch yeroogdono. **4** Biyees chini toroh ur huuhed,
gazryn chini urgats, mal amitdyn chini tol, uher, honiny chini tol
yeroogdono. **5** Chinii sags, talh isgedeg sav yeroogdono. **6** Chi orohdoo
ch yeroogdono, garahdaa ch yeroogdono. **7** Chinii esreg bosoh
daisnuudyg EZEN chinii omno yalagdahad hurgene. Ted cham uruu neg
zamaar dovtolj, chamaas doloon zamaar zugtana. **8** EZEN chinii taria
budaany aguulah, chinii gar oroltsoh buh zuild yerool aildana. EZEN
Burhanaas chini chamd ogch bui ter gazart Ter chamaig yeroono. **9**
Hervee chi EZEN Burhanyhaa tushaalyg sahij, Tuunii zamaar yavbaas
EZEN chamd tangaraglasan yosooroo chamaig Ooriin ariun ard tumen
bolgon baiguulna. **10** Tegvel chamaig EZENii nereer duudagdahyg gazar
delhii deerh buh ard tumnuud haraad, chamaas aih bolno. **11** EZENii
chamd ogohoor chinii ovog deedest tangaraglasan gazar deeree chinii ed
horongiig, biyees chini toroh ur huuhed, malyn chini tol, gazryn chini
urgatsyg arvin bolgono. **12** Gazar deer chini tsag ulirald ni hur boroo

oruulj, garyn chini alivaa ajiluilsiig iveehiin tuld EZEN chinii toloo
ogtorguin saihan san homrogoo neene. Olon undesten chamaas zeelne.
Harin chi zeelehgui. **13** Herev minii onoodor chamd tushaaj bui EZEN
Burhanyhaa tushaalyg chi sahin uildehiin tuld tedgeeriig sonsvol EZEN
chamaig suul bolgohgui, tolgoi bolgono. Chi door orohgui yamagt deer ni
baina. **14** Onoodor minii ta nart tushaaj bui alivaa ugnees baruun tiish, zuun
tiish hazain, oor burhdad uilchleheer dagaj bolohgui. **15** Chi hervee EZEN
Burhanyhaa ugiig sonsohgui, minii onoodor chamd tushaaj bui buh
tushaal, zarligiig dagaj mordohgui baival ene buh haraal cham deer buuj,
chamd hurne. **16** Chi hotod ch haraagdana, hodood ch haraagdana. **17**
Chinii sags, talh isgedeg sav haraagdana. **18** Biyees chini toroh ur huuhed,
gazryn chini urgats, uher, honiny chini tol haraagdana. **19** Chi orohdoo ch
haraagdana, garahdaa ch haraagdana. **20** Chi buzar muut uildej, Namaig
martsanaas chini bolj EZEN chamaig ustgah hurtel, uter sonooh hurtel
chinii deer garaaraa hiideg buh zuild chini haraal, uimeen sandral, hatuu
zemlel ilgeeh bolno. **21** EZEN chinii ezemshiheer ochij bui gazraas chini
chamaig usttal tahlaar nervene. **22** EZEN chamaig hatgaa, haluural,
haluun haniad, haluun chichirgee, gan gachig, salhiny gamshig, hogts
moogontsroor but nirgene. Ene buh gai gamshig chamaig sonotolchini
dagana. **23** Chinii tolgoi deerh tenger ni hurel bolj, chinii doorh gazar ni
tomor bolno. **24** EZEN chinii gazar nutag deer oroh boroony orond toos
shoroo buulgaj, ter ni chamaig usttal tengerees oroh bolno. **25** EZEN
chamaig daisnuudyn chini omno yalagdahad hurgene. Chi tednii oodoos
neg zamaar dovtolj, tednees doloon zamaar zugtana. Chi delhiin hamag uls
orond ad uzegdene. **26** Chinii huur ogtorguin buh shuvuud, gazryn araatan
amitdyn hool boloh bogood tedniig hen ch urgeen ailgahgui. **27** EZEN
chamaig Yegipyetiin hatig, shambaram, yar sharh, hamuu ovchnoor tsohih
bogood chi edgerch chadahgui. **28** EZEN chamaig galzuu, sohor, solio
ovchnoor tsohino. **29** Sohor hun haranhuid temtchihiin adil chi gegeen
tsagaan odor ch temtchin, zam mor chini butemjgui, chi dandaa darlagdan
deeremduulj, hen ch chamaig avrahgui. **30** Chi busgui hund sui tavih
bolovch oor hun tuuniig chini huchirhiilne. Chi baishin barih bolovch
tuundee suuhgui, chi usan uzmiin tsetserleg tarialah bolovch ur jimsiig ni

hurtehgui. 31 Chinii uhriig nudnii chini omno nyadlah bolovch chi tuunees
idej chadahgui. Chinii iljgiig ulaan nuuren deer chini bulaah bolovch chi
tuuniig butsaaj avch chadahgui. Chi honio daisnuudad aldah bolovch
chamd tuslah hen ch baihgui. Z2 Chi hovguud, ohidoo oor ard tumnuuded
aldaj, odorjin tednii hoinoos haruuldsaar nud chini suumiij, gar chini yamar
ch huch chadalgui bolno. 33 Gazryn chini urgats, ajil hodolmoriin chini ur
jimsiig chinii tanij medehgui undesten idej, chi urgelj darlagdan
nuhlagdana. 34 Tiimees chi uzej harsan buhneesee bolood galzuurna. 35
EZEN ovdog, holiig chini edgeshgui hatig yarand bariulj, ta nar holiinhoo
ulnaas tolgoinhoo oroig hurtel shavsan ter hatig yarnaasaa angijirch
chadahgui. 36 EZEN chamaig bolon chinii deeree zalah haanyg chinii
bolon ovog deedsiin chini tanij medehgui uls undesten uruu avaachna. Chi
tend mod, chuluugaar hiisen oor burhdad zaragdana. 37 EZEN chamaig
hoon avaachih buh undestnii dund chi adlagdan, zuir ug, hel amny bai
bolno. 38 Chi talbaidaa arvin ur suulgah bolovch tsartsaand iduulsnii
ulmaas baga urgats avna. 39 Chi usan uzem tarij urguulah bolovch otond
iduulsnii ulmaas usan uzem ch avch chadahgui, dars ch uuj chadahgui. 40
Chinii buh gazar nutag deer chidun jimsnii mod baih bolovch jims ni
unasnaas bolood, tosoor ni biyee tosolj chadahgui. 41 Chi hovguud ohid
toruuleh bolovch ted olzlogdoh tul chamtai hamt baij chadahgui. 42 Chinii
buh mod, gazryn chini urgatsyg golionuud ezemshine. 43 Ta naryn dund
baigaa hariin hun chamaas deeshilj, ulam ulam devshin, chi ulam ulam
buurna. 44 Tereer chamd zeel ogno. Harin chi tuund zeel ogch chadahgui.
Ter tolgoi bolj, chi suul bolno. 45 Chi EZEN Burhanyhaaugiig dagaj,
Tuunii chamd tushaasan zarlig tushaalyg sahiagui uchir ene buh haraal
cham deer buuj, chamaig nehen dagasaar etsest ni chamaig ustgana. 46
Ter buh haraal chamd bolon chinii ur huuhduuded temdeg, gaihshral bolj
uurd baina. 47 Chi aliv buhneer elbeg delbeg baisan ch gesen EZEN
Burhandaa bayar hoortei zurh setgeleer zaragdaagui uchraas 48 EZENees
chinii esreg ilgeeh daisnuudad chi olsoj tsangan, nutsgerch, aliv buhneer
dutagdan baij zaragdana. Ter chamaig ustgah hurtel huzuund chini tomor
buulga uglana. 49 EZEN alsaas, gazar delhiin hyazgaaraas hel ni chamd ul
oilgogdoh neg undestniig burgediin shuurelt met cham uruu avchirna. 50

Ter undesten bol shiruun dogshin tsaraitai bogood nastnyg ul hundelj, huuhdiig es orovddog. 51 Ted chamaig ustgah hurtel malyn chini tol, gazryn urgatsyg chini idne. Ted bas chamaig mohtol taria budaa, dars, tos, uher, honiny toliig chamd uldeehgui. 52 Ted chinii naidvar bolson ondor, bat beh hana hermuudiig nuran unah hurtel chamaig gazar nutag deerh buh hotuudad chini buselne. Ted EZEN Burhanaas chini chamd ogson gazryn buh hotuudad chamaig busleh bolno. 53 Chi daisnuuddaa buslegdej shahagdan zovoh uyedee, EZEN Burhanaas chamd hairlaj, biye mahbodoos chini tasran garsan ur huuhdiinhee, hovguud ohidynhoo mahyg idne. 54 Ta naryn dund mash emzeg zoolon setgelteier baisan ch gesen tereer ah duu, hairtai ehner, amid uddsen huuhduuddee ch osorhon, 55 ooriin ideh huuhdiinhee mahnaas tednii hend ni ch ogohgui. Chinii daisnuud buh hotuudyg chini buslen, zovoon, tuund yuu ch uldeegeegui uchraas ter yum. 56 Mon ta naryn dund emzeg zoolon setgeltei busgui, gazar shoroon deer holoo ch tavij uzeegui tiim emzeg zoolon setgeltei busgui bailaa ch gesen hairtai nohor, huu ohindoo osorhon, 57 holiin hoorondoos ni unjih ehesee torson urteigee hamt nuutsaar idne. Chinii daisnuud buh hotuudyg chini buslen, zovoon, tereer yuu ch oloogui uchraas ter yum. 58 Herev chi ene nomd bichigdsen huuliin buh utiig chinii Burhan EZEN hemeeh ene erhem, surdmeer nerees ain emeehiin tuld hicheenguilen dagahgui bol 59 EZEN chinii gai gamshig, chinii ur udmyn gai gamshgiig aimshigtai bolgoj, ter ni ulam bur hundren udaan urgeljleh gai gamshig, muuhai ujig ovchin bolno. 60 EZEN chinii aij baisan Yegipyetiin buh ovchniig cham deer butsaan avchirj, tedgeer ni chamaig nervene. 61 EZEN bas enehuu huuliin nomd bichigdeegui buh ovchin, buh tahlyg chamaig usttal chini cham deer avchirna. 62 Ta nar tengeriin odod shig too tomshgui olon baisan ch EZEN Burhanyhaa ugiig dagaagui uchraas heduulhnee bolj uldene. 63 EZEN ta naryg sain saihan, onor otgon bolgohdoo bayarlasan shigee ta narygustgan sonoohdoo bayarlah bolno. Ta nar ezemshiheer ochij bui ter gazraasaa hagatsna. 64 EZEN chamaig gazar delhiin neg ontsgoos nogoo ontsog hurtel buh ard tumnuudiin dund taraah bolno. Tend chi ooroo ch medehgui, ovog deedes chini ch medehgui mod, chuluun burhdad zaragdah bolno. b5 Chi tedgeer undestnii

dotor amar amgalang olj chadahgui, holoo amraah gazar ch olj chadahgui.
Harin tend EZEN zurhiig chini chichruulj, zovhiig chini buulgan, setgeliig
chini samuuruulna. **66** Ami amidral chini deesen doroon deer togtoj, odor
shonogui aij emeen, amidraldaa yamar ch itgelgui baih bolno. b**7** Zurhnii
aidas, uzsen harsan zuileesee bolood chi ogloo ni "Oroi boloosoi", oroi ni
"Ee, ogloo boloosoi" geh bolno. **68** Minii chamd "Chi uuniig dahin hezee
ch uzehgui" gej omno ni helsen ter zamaar EZEN chamaig holog
ongotsoor Yegipyeted butsaaj avaachna. Tend ta nar oorsdiigoo
daisnuuddaa bool shivegchid bolgon hudaldah gesen ch hen ch ta naryg
avahgui gev.

Del Huuli 29

29:1 Horyeb uuland Izrailiin hovguudtei baiguulsan gereenees ni gadna
EZENii Mosyed tushaaj, Moabyn nutagt izrailichuudtai baiguulsan
gereenii ugs ni ene boloi. **2** Mosye buh Izrailiig duudan tedend helsen ni —
Yegipyetiin nutagt Faraond bolon tuunii buh tushmeded, tuunii buh gazar
nutagt EZENii uildsen buhniig ta nar nudeereeuzsen. **3** Ta nar ih sorilt,
aguu temdeg, gaihamshgiig nudeeree uzsen bilee. **4** Harin EZEN
onoodriig hurtel ta nart oilgoh uhaan, harah nud, sonsoh chihiig ogoogui.
5 Bi tsold ta naryg dochin jil udirdsan. Ta naryn omsson huvtsas chini
elegdeegui, holiin chini gutal ch uragdaagui bilee. **6** Bi bol chinii Burhan
EZEN gedgiig ta nart meduulehiin tuld ta nart talh ch iduuleegui, dars,
hatuu undaa ch uulgaagui. **7** Ta naryg end hurch irehed Hyeshbony haan
Sihon, Bashany haan Og bidentei baildahaar irsen bolovch bid tedniig but
tsohison. **8** Bid tednii gazar nutgiig avaad, Ryeubyen, Gad, Manassye
ovgiinhny hagast ov bolgon ogson bilee. **9** Tiimees ta nar ene gereenii
ugiig sahin mord! Tegvel ta naryn hiisen buhen sain saihan bolno. **10**
Onoodor ta buhen, tanai terguunuud, tanai ovguud, tanai ahmaduud, tanai
tushmed, Izrailiin buh erchuud, **11** ta naryn balchir huuhduud, ta naryn
ehneruud, tanai huarand suudag hariin humuus, modyg chini hagaldag
hunees avaad, usyg chini zoodog hun hurtel bugd **12** Chinii Burhan
EZENii gereend negdej, EZEN Burhany chini onoodor chamd handan

orgoj baigaa tangaragt oroltsohoor EZEN Burhanyhaa omno zogsoj baina.
13 EZEN chamd aildsan yosooroo mon chinii ovog deedes Abraham,
Isaak bolon Iakovd tangaraglasan yosooroo, onoodor chamaig Ooriin ard
tumen bolgon,Ooroo chinii Burhan boloh gesen yum. 14 Bi ene gereeg
bolon ene tangargiig zovhon ta nartai hiigeegui 15 bogood onoodor end
bidnii Burhan EZENii omno bidentei hamt zogsoj baigaa hun buhentei,
mon onoodor end bidentei hamt baihgui baigaa hun buhentei hiij baina. 16
Yegipyet gazart bidnii herhen amidarch baisan, mon ta naryn tuulsan
undestnuudiin dunduur bidnii herhen garch irsniig ta nar medeh bilee. 17
Ta nar mon tedend baigaa jigshuurtei zuils, mod, chuluu, mongo, altan
shuteeniig harsan. 18 Onoodor ta naryn dotor baigaa neg ch er yum uu, em
hun esvel ger bul yum uu, ovog bidnii Burhan EZENees setgel urvaj,
tedgeer undestnii burhdad ochij zaragdah boluuzai. Ta naryn dotor hort ur,
gashuun undes bii boluuzai. 19 Ene haraalyn ugiig sonsogch ni zurhendee
ooriigoo taivshruulj, "Bi setgelee hatuuruulj, ustai gazar, huurai gazryg
ustgasan ch bi amar taivan baina" gej bodoh boluuzai. 20 EZEN tuuniig
hezee ch orshoohgui. Harin ch EZENii uur hilen, har hor ni tuunii esreg
shataj, ene nomd bichigdsen haraal buhen tuun deer buuj, EZEN tuunii
neriig tengeriin dooroos archina. 21 EZEN enehuu huuliin nomd
bichigdsen gereenii buh haraalyn daguu tuuniig muu yor bolgon Izrailiin
buh ovguudaas tusgaarlan salgana. 22 Ta naryn hoich uye udam chini
hiigeed als gazraas hurch ireh hariin humuus ter gazryn gai gamshig bolon
EZENii ter gazart delgeruulsen ovchniig haraad, 23 "End tendgui huher
davs bolj, gald shatan, taria ch tarij bolohgui, urjil shimgui, ovs nogoo ch
urgahgui baigaa ni EZEN uur hilengeeree homruulsen Sodom, Gomorra,
Adma, Zyeboiimyn suirel shig boljee" gej helne. 24 Buh undestnuud
"EZEN ene gazart yaagaad iim zuiliig hiiv ee? Yaagaad iinhuu uur
hilengeer shatav aa?" gej helbel 25 humuus "Tednii ovog deedsiin Burhan
EZEN Yegipyetiin nutgaas tedniig gargahdaa baiguulsan gereeg ted hayaj,
26 oorsdoo ch medehgui, EZEN ch tedend ogoogui oor burhdad ochij
zaragdan, morgosnoos tiim boljee. 27 Tiim uchraas EZEN ene gazart
hilegnej, ene nomd bichigdsen buh haraalyg tuun deer buulgan, 28 EZEN
bas uur hilen, zevuutsleeree tedniig ter gazraas huu tatan oor gazar uruu

taraaj shidsen ni onoodriinhtei adil boljee" gej heleh bolno. 29 Nuuts zuils
ni bidnii Burhan EZENd hamaarah bogood harin ilerch medegdsen zuils ni
bidend, bidnii hovguuded uurd hamaarna. Bidneer ene huuliin buh ugsiig
morduulehiin tuld ter boloi.

Del Huuli 30

30:1 Chinii omno minii tavisan yerool haraal buyuu ene buhen chamd
tohioldon, EZEN Burhandaa hoogdoj, ochson buh ulsynhaa dotor chi ene
buhniig zurhendee sanavaas, 2 chi bolon chinii hovguud oorsdiin Burhan
EZEN uruugaa ergej, onoodor minii tanart tushaasan bugdiin daguu Tuunii
ugiig buh zurh, buh setgeleeree dagavaas 3 EZEN Burhan chini chamaig
orovdon, chamaig taraan tsatssan buh uls undestnuudiin dundaas dahin
tsugluulj, olzlogdogsdyg chini butsaana. 4 Tsologdogsod chini tengeriin
hyazgaart baisan ch EZEN Burhan chini chamaig tendees tsugluulj,
chamaig tendees erguulen avchirna. 5 tegeed EZEN Burhan chini chamaig
ovog deedsiin chini ezemshij baisan ter gazart avchirj, chamd tuuniig
dahin ezemshuulne. Tereer chamaig jargaaj, ovog deedsees chini iluu onor
otgon bolgono. 6 EZEN Burhan chini chamaig ooriin Burhan EZENiig
buh zurh, buh setgeleeree hairladag bolgohyn tuld chinii zurhend, chinii ur
huuhduudiin zurhend hovch hondoh yoslol hiine. 7 EZEN Burhan chini
chinii daisnuud bolon chamaig uzen yadaj havchdag buhen deer ene buh
haraalyg buulgana. 8 Chi dahin EZENii ugiig duulgavartai dagaj, minii
onoodor chamd tushaaj bui Tuunii buh tushaalyg biyeluuleh bolno. 9
Tegvel EZEN Burhan chini chinii garaaraa hiideg alivaa ajil uilsiig tetgen,
chinii ur huuhed, chinii mal surgiig osgon urjuulj, gazryn chini urgatsyg
arvijuulan sain saihan bolgono. EZEN chinii ovog deedest bayarlasan
shigee chamd dahin bayarlaj, chamd sain saihnyg hairlana. 10 Uchir ni ta
nar EZEN Burhanyhaa ugiig duulgavartai dagan, ene huuliin nomd
bichigdsen Tuunii tushaal zarligiig sahin mordoj, buh zurh, buh setgeleeree
oorsdiin Burhan EZENdee ergeh yum. 11 Onoodor minii chamd tushaaj
bui ene tushaal bol chamd tiim ch hetsuu zuil bish, als holyn ch zuil bish,
12 tengert baigaa zuil ch bish uchir chi "Bidneer ter tushaalyg sahiulahyn

tuld tuuniig bidend avchirj, bidend sonsgohoor hen bidnii toloo tengert
garah yum be?" gej heleheer yum bish. **13** Ene bol dalain tsaana baigaa
zuil ch bish uchir chi "Bidneer ter tushaalyg sahiulahyn tuld tuuniig bidend
avchirj, bidend sonsgohoor hen bidnii toloo dalaig gatlah yum be?" gej
heleheer yum bish. **14** Harin ug ni chamd tun oirhon, chinii amand, chinii
zurhend baina. Ene ni chi tuuniig sahihyn tuld yum. **15** Uzegtun! Bi
onoodor chinii omno ami ba az jargal, uhel ba gai zovlong tavilaa. **16** Bi
onoodor chamd EZEN Burhanaa hairlaj, Tuunii buh zamaar yavj, Tuunii
tushaal, zarlig, huuli togtoolyg sahihyg tushaaj baina. Tegvel chi amidran,
onor otgon bolj, EZEN Burhan chini chinii ezemshiheer ochij bui gazart
chamaig yeroono. **17** Harin chinii zurh ergej, duulgavargui baij, uruu
tatagdan, oor burhdad morgoj, tedend zaragdval **18** ta nar gartsaagui
sonono gedgiig bi onoodor ta nart tunhaglaj baina. Iordanyg gatlan
ezemshiheer ochij bui ter gazartaa ta nar udaan amidrahgui. **19** Bi
onoodor tenger gazryg duudaj ta nart gerch bolgon, chinii omno amiba
uhel, yerool ba haraalyg taviya. Chi bolon chinii ur udam amidrahyn tuld
amiig songoj, **20** EZEN Burhanaa hairlan, Tuunii ugiig duulgavartai dagaj,
Tuunees zuurch bai. Ter bol chinii ami amidral, chinii amidrah hutatsaa
yum. Tiimees chinii ovog deedes Abraham, Isaak, Iakov nart ogohoor
EZENii tangaraglasan ter gazart chi amidrah bolno.

Del Huuli 31

31:1 Ingeed Mosye garaad, buh Izrailid handaj helsen ugs ene boloi. **2**
Tereer tedend handan — Bi onoodor zuun horin nastai. Bi tsaashid irj
ochij chadahgui. EZEN nadad "Chi ene Iordan golyg gatalj bolohgui" gej
aiddsan. **3** Chinii Burhan EZEN chamaas uritaj gatlan, chinii omno tedgeer
undestniig ustgaj, chamd tednii gazryg ezemshuuleh bolno. EZENii
aildsanchlan Ioshua chamaas uritaj Iordanyg gatalna. **4** EZENii urid ni
ustgasan amorichuudyn haan Sihon, Og nar bolon tednii gazar nutagt
uiddsen shigee tedend ch bas uildene. **5** EZEN tedniig ta nart tushaan
ogno. Ta nar tedniig minii ta nart tushaasan buh tushaalyn yosoor bolgo. **6**
Tuushtai, zorigtoi bai. Chinii Burhan EZEN chamtai hamt yavdag uchraas

tednees buu ai, tednii omno buu chichir. Ter chamaig orhihgui, chamaig
hayahgui gev. 7 Mosye Ioshuag duudaj, buh Izrailiin omno tuund — Chi
tuushtai, zoriggoi bai. Uchir ni chi ovog deedest ni ogohoor EZENii
tangaraglasan ter gazar uruu ene ard tumnii hamt ochood, ter gazryg
tedend ov bolgon ogoh yostoi. 8 Chinii omno terguulen yavagch ni EZEN
yum. Ter chamtai hamt baij, chamaig orhihgui, chamaig hayahgui. Buu ai,
buu zurhshee! gelee. 9 Mosye ene huuliig bicheed, tuuniigee EZENii
gereenii avdryg orgoltsoj yavdag Lyeviin hovguud boloh tahilch nar bolon
Izrailiin buh ahmaduudad ogov. 10 Mosye tedend tushaan helsen ni —
Doloon jil buriin etses buyuu or tolboriig tsutslahaar togtson ter jiliin
Maihan Bayaryn uyeer, 11 EZEN Burhanyhaa songoj avah gazart buh
Izraili Tuunii omno uzegdeheer ireh ter uyed ta nar ene huuliig unshij, buh
Izrailid sonsgo. 12 Ard tumniig, eregteichuud, emegteichuud, huuhed
bagachuud, tanai hotod baigaa hariin humuusiig tsugluul. Tedend tuuniig
sonsgon, zaaj, ooriin Burhan EZENees ain emeej, ene huuliin buh ugiig
sahin morddog bolgo. 13 Ta nar Iordanyg gatlan ochood, ezemshih gej
baigaa ter gazraa amidran suuh buhii l hugatsaandaa ene huuliig
meddeggui huuhduuddee tuuniig sonsgoj, EZEN Burhanaasaa ain
emeehiig surga gev. 14 Tegeed EZEN Mosyed handan — Chinii uheh
odor chini oirtoj baina. Ioshuag duudan hamtdaa hurlyn maihand hureltsen
och. Bi tuund tushaal ogno gejee. Tegeed Mosye, Ioshua hoyor yavj,
hurlyn maihand hureltsen ochiv. 15 EZEN uulen bagana dotor, maihand
uzegdjee. Uulen bagana nimaihny amand baiv. 16 EZEN Mosyed handaj
— Chi udahgui ovog deedsiinhee hamt noirsoh bolno. Harin ene ard
tumen ochij amidran suuh gazartaa bosoj, hariin burhdyg sadarlan dagaj,
Namaig hayaj, Minii tedentei baiguulsan gereeg zorchih bolno. 17 Ter
tsagt Minii uur hilen tednii esreg durelzen, tedniig hayaj, tednees nuuree
buruulahad ted uregdeh bolno. Eldviin olon gai gamshig teden deer buuh
ter tsagt ted "Edgeer buzar muu biden deer buusan ni manai Burhan bidnii
dund baihguigees bolson bish uu? " gej heleh bolno. 18 Tednii uildeh
hamag buzar bulaigaas ni bolj ter tsagt Bi tednees zaaval nuuree buruulna.
Uchir ni ted oor burhdad urvana. 19 Tiimees odoo ta nar ene duut
oorsoddoo bichen avch, tuuniigee Izrailiin hovguuded zaaj surga. Ene duut

Izrailiin hovguuded Minii gerch bolgohyn tuld uuniig tednii amand hii. **20**
Uchir ni bi tednii ovog deedest tangaraglasan yosooroo suu, balaar
byalhsan ter gazart tedniig avaachsany daraa ted idej tsadan targalbal
ergeed oor burhdad urvaj, tedend zaragdan, Namaig basamjlan, Minii
gereeg zorchino. **21** Tedend eldviin olon gai zovlon uchrahad tednii ur
udmynhny amnaas martagdaagui baih ene duu tedend gerch boloh bolno.
Minii tedend ogohoor tangaraglasan ter gazart tedniig avaachihaas omno
onoodor tednii tolovloj bui sanaag Bi medej baina gelee. **22** Tegeed
Mosyeene duug ter odortoo bicheed, Izrailiin hovguuded zaaj ogchee. **23**
Daraa ni Ter Nuny huu Ioshuad tushaaj — Chi Izrailiin hovguudiig Minii
tedend tangaraglasan gazart avaachih bolno. Tiimees tuushtai, zorigtoi bai.
Bi chamtai hamt baina gejee. **24** Mosye ene huuliin ugsiig nom deer buren
bichij duussanyhaa daraa, **25** EZENii gereenii avdryg orgoltsoj yavdag
lyevichuuded handan tushaaj — **26** Ene huuliin nomyg avaad, EZEN
Burhanyhaa gereenii avdryn hajuud tavi. Ter ni ta naryn esreg gerch bolj
tendee baig. **27** Ta naryn tersluu, hoshuun huzuuteig bi medne. Uzegtun,
onoodor namaig amid, ta nartai hamt baihad, ta nar EZENii esreg terselj
baiga a yum chini namaig uhsenii daraa ta nar yaah yum be? **28** Ovgiinhoo
buh ahmaduud bolon tushmedee minii omno tsutluul. Bi tednii chihend
edgeer ugsiig sonsgoj, tedend gerch bolgohoor tenger gazryg duudya. **29**
Namaig uhsenii daraa ta nar yalzarch, minii ta nart tushaasan zamaas
ergene. Ta nar EZENii melmiin omno muu muuhaig uildej, oorsdiinhoo
garyn ajil uilseer Tuuniig hilegnuuleh uchraas hojmyn odruuded oorsdod
chini gai zovlon uchirna gedgiig bi medej baina hemeev. **30** Tegeed
Mosye Izrailiin buh chuulgany omno ene duuny ugiig duustal ni unshin
sonsgojee.

Del Huuli 32

32:1 — Tenger ee, chih tavin sons! Bi ugee heliye. Gazar aa, ugiig mini
sons! **2** Minii surgaal bol oroh boroo, minii heleh ug bol unah shuuder,
shine zulgen deer buuh boroony dusal, ovs nogoon deer oroh aadar yum. **3**
Bi EZENii neriig tunhaglana. Sur huchiig bidnii Burhand og. **4** Ter bol

Had, Tuunii uils ni togs. Tuunii buh zam mor ni shudarga. Itgemjit
Burhand hudal huurmag ugui. Ter bol zovt bogood shudarga. 5 Ted Tuund
muug uildsen. Ted Tuunii huuhduud bish. Uchir ni ted gem zemtei, gaj
buruu uyeiinhen. 6 Teneg munhag humuus ee! Ta nar EZENd ingej hariu
barij baigaa yum uu? Ter chamaig hudaldaj avsan Etseg chini bish uu? Ter
chamaig buteej, bii bolgoson. 7 Ertnii odruudiig sanatsgaa. Uye uyeiin on
jiluudiig shuun tungaatsgaa! Etsgeesee asuu, ter chamd tailbarlaj ogno.
Ahmadaasaa asuu, ted chamd helj ogno. 8 Hamgiin Deed Negen
undestnuuded oviig ni ogoh uyed, Adamyn hovguudiig huvaah uyed
Tereer Izrailiin hovguudiin too yosoor ard tumnuudiin hil hyazgaaryg
togtoojee. 9 EZENii huvi bol Ooriinh ni ard tumen, Iakov bol Tuunii
songoj avsan ov. 10 EZEN tuuniig ezgui zeluud, araatan arhirah tsoloos
oljee. Ter tuuniig ergen toirch, hairlan halhalj, Ooriinhoo melmiin tsetsgii
met hamgaalsan. 11 Uuree sandaan degdeehii deeree dalavchaa delgen
devj, degdeehiigee jiguur deeree avan zooh burged met 12 EZEN
gantsaaraa tuuniig udirdsan ba Tuuntei hamt yamar ch hariin burhan
baisangui. 13 EZEN tuuniig gazryn ondriig unuulan yavuulj, talbain
urgatsyg iduulj, hadnaas bal, tsahiur hadnaas tos gargaj tuund hohuulsen.
14 Uhriin suunii eedem, honiny suu, hurgany ooh, Bashan uuldriin huts,
yamaa shilmel sain buudaig iduulj, usan uzmiin ulaan darsyg uulgasan. 15
Gehdee Yeshurun targalj, oshigloloo. Chi targalj, buduurch, gyalalzan,
ooriig chini buteesen Burhanyg hayaj, ooriig chini avarsan Hadyg ul
oishoojee. 16 Ted hariin burhdaar Tuunii hardaltyg hodolgon, jigshuurt
yumsaar Tuunii hileng odoojee. 17 Ted Burhand bish, harin chotgoruuded
tahil orgojee. Tedgeer ni oorsdiinh ni meddeggui baisan burhad, sayahan
garch irsen shine burhad, ovog deedsiin chini aidaggui baisan burhad yum.
18 Ooriig chini toruulsen Hadyg chi ul haihran, chamaig gargasan
Burhanyg chi martjee. 19 EZEN uuniig haraad, uzen yadsan bilee.
Yaagaad gevel hovguud ohid ni Tuuniig hilegnuulsen yum. 20 Tegeed Ter
aildsan ni "Bi tednees nuuree buruulna. Tednii togsgol ni yamar baihyg Bi
harna. Uchir ni ted gaj buruu uyeiinhen, itgelgui hovguud. 21 Ted burhan
bus zuileer Minii hardaltyg hodolgon, ted oorsdiin shuteenuudeeree hileng
mini hodolgoloo. Tiimees Bi bas ard tumen bish humuuseer tedniig

ataarhuulj, munhag undestneer tednii uuryg hodolgono. 22 Minii hilengiin
gal durelzen Uhegsdiin orny gund hurtel shataaj, gazryg urgatstai ni zalgin,
uulsyn suurid ch gal tavina. 23 Bi teden deer gai gamshgiig ovoolj, sumaa
teden deer buulgana. 24 Ted olsgolongoor uregden, gal shig haluun,
gashuun suirleer sonoh bolno. Bi bas teden uruu araatny shud, toos
shoroond molhogchdiin horyg ilgeene. 25 Gadaah ni selmend, dotorh ni
aidast nervegdene. Ider zaluus, ohid, nyalhas, otgos bugdeeree mohno. 26
«Bi tedniig tastchin hun torolhtnii durdatgalaas archin hayana» gej Bi
aildah baisan. 27 Gevch daisny odoon hatgalgand tugshij baina. Ostnuud ni
buruugaar oilgoj, «Bidnii gar aguu, ene buhniig EZEN hiisen yum bish
ee!» gej heleh boluuzai". 28 Ted bol zovlodoggui undesten. Tedend
medleg baihgui. 29 Hervee ted uhaantai baigaad uuniig oilgoj, oorsdoo
etsest ni yuu bolohyg bodson bol! 30 Tednii Had tedniig hudaldaaguisen
bol, EZEN tedniig gargaj ogoogui baisan bol yaahin neg ni myangyg hooj,
hoyor ni tumiig zugtaalgah ve? 31 Daisny had bol manai Hadtai adilgui.
Tuuniig manai daisnuud ch oorsdoo yalgadag. 32 Tednii usan uzmiin mod
ni Sodomyn usan uzmiin modnoos, Gomorragiin talbaigaas garsan yum.
Tednii usan uzem ni tsos, hongortsog ni gashuun yum. 33 Tednii usan
uzmiin dars ni mogoin hor, naj mogoin uhliin hor yum. 34 "Ter ni Nadad
hadgalagdaj, Minii aguulahad latsduulsan baigaa bus uu? 35 Oshoo avalt
ni Miniih. Tednii hol aldah ter tsagt Bi hariugaa avna. Tednii gamshgiin
odor oirtoj baina. Tedend nuurlen tulgarah zuils ni teden uruu yaarch
baina" gene. 36 EZEN Ooriin ard tumniig shuune. Tereer tedniig huch
chadalgui bolsnyg, huleestei, cholootei hen ch uldeeguig harah uyedee
Ooriin zarts naryg orovdono. 37 EZEN aildsan ni "Tednii burhad haa baina
ve? Tednii horgodson had haa baina ve? 38 Tednii tahilyn oohiig hen idej,
undaan orgoliin darsnaas hen uusan be? Ted bosoj ta nart tuslag. Ted ta
naryn nuugdah gazar bolog. 39 Namaig, Namaig Ter gedgiig odoo medej
av. Nadaas oor yamar ch burhan baihgui. Uhuulj, amidruulagch ni Bi
bilee. Sharhduulj, edgeegch ni Bi bilee. Minii mutraas avarch chadah hen
ch baihgui. 40 Uneheer Bi tenger ood mutraa orgon Ooriin amid buigaar
tangaraglaya. 41 Bi gyalalzsan selmee hurtslan huuli tsaazaa gartaa barin,
daisnuudaasaa oshoo jshzongoo avch, Namaig uzen yadagsdad hariu

barina. 42 Bi sumaa tsusand sogtooj, selmendee mah umhuulne. Ter ni
alagdagsad ba olzlogdogsdyn tsus, daisny udirdagchid baih bolno". 43
Undestnuud ee! Ta nar Tuunii ard tumentei bayarlatsgaa. Uchir ni Ter zarts
narynhaa tsusan oshoog avch, daisnuudaasaa os honzongoo avch, Ooriin
gazar nutag bolon ard tumniihee toloo evleruulliig hiine gev. 44 Tegeed
Mosye Nuny hovguun Ioshuatai garch ireed, ene duuny buh ugiig ard
tumend duudan sonorduuljee. 45 Mosye ene buh ugiig buh Izrailid helj
duusaad, 46 tedend handan — Minii onoodor ta nart hatuu tunhaglasan ug
buhniig zurhendee shingeej, hovguuddee tushaan, ene huuliin ug buriig
sahin morduul. 47 Ene bol ta nart demii hooson ug bus, unendee ta naryn
ami amidral yum. Ene ugsiin achaar ta nar Iordanyg gatlan ezemshiheer
yavah gej bui gazar nutag deer urt naslana gev. 48 Yag ter odor EZEN
Mosyed handan — 49 Iyerihogiin nogoo tal dahi, Moabyn gazar nutag
deerh Abarimyn ene uul, Nyebo uuland garch, Izrailiin hovguuded
ezemshil bolgon Minii ogch bui Kanaan nutgiig har. 50 Chinii ah Aaron
Hor uuland uhej, ovog deedes uruugaa odson shig, chi bas ogsoj garsan
uulan deeree uhej, ovog deedes uruugaa odoh bolno. 51 Uchir ni ta nar
Zinii tsold Myeribakadyeshiin usny derged Izrailiin hovguudiin dund
Nadaditgelgui handan, Minii ariun bolohyg Izrailiin hovguudiin dund
ilerhiileegui. 52 Tiimees chi ter gazryg alsaas harj bolno. Harin chi
Izrailiin hovguuded Minii ogch bui ter gazar uruu tiish orj bolohgui gej
aildav.

Del Huuli 33

33:1 Burhany hun Mosye uhehiinhee omno Izrailiin hovguudiig yerooson
yerool ni ene boloi. 2 Ter helehdee — EZEN Sinaigaas irj, tednii toloo
Syeir uulaas bosoj,Paran uulaas gereltej, tumen ariun humuusiin dundaas
irsen. Tuunii baruun mutart ni galt huuli baisan. 3 Uneheer Ter ard
tumnuudiig hairladag, buh ariun humuus ni Tany mutart baina. Ted Tany
hold hevten Tany ugiig huleen avna. 4 Mosye bidend huuli zarlig
buulgasan. Ter huuli ni Iakovyn chuulgany omch yum. 5 Ard tumnii
terguun nar tsutlarch, Izrailiin ovguud hamt baih uyed Tereer Iyeshurund

haan baijee. 6 Ryeubyen uhelgui amidarch, tuunii humuus tsoorohgui baih
boltugai gev. 7 Iudagiin tuhaid ter ingej helev. — Oo, EZEN, Iudagiin duu
hooloig sonsooch. Tuuniig ooriinh ni ard tumend avaachaach. Ter
ooriinhoo toloo garaaraa tulaldsan. Daisnaa darahad ni Ta tuslah boltutai.
8 Lyeviin tuhai ter helev. — Tany Tummim, Tany Urim ni Tany burhanlag
hund baih boltugai. Ta tuuniig Massad turshij, Myeribagiin usny derged
tuuntei margaldsan bilee. 9 Ter etseg ehiinhee tuhai "Bi tedniig harj
uzeegui" gej helsen. Ter ah duusee huleen zovshooroogui, ooriin
hovguudee ch tanihgui baisan. Uchir ni ted Tany ugiig dagan mordoj,
gereeg tani sahisan boloi. 10 Ted Tany huuli togtoolyg Iakovd, Tany
huuliig Izrailid zaaj, Tany omno utlaga uugiulan, tahilyn shireen deer tani
shataalt tahilyg buhleer ni orgono. 11 Oo, EZEN! Tuunii ed horongiig
iveej, tuunii garyn uilsiig huleen avaach. Tuuniig eserguutsegchdiin, uzen
yadagchdyn uutsyg ni hugalj, dahin bosoj chadahgui bolgooch! 12
Byeniaminy tuhai ter helev. — EZENd hairlagdagch ni Tuunii derged
amar taivan suuh boltugai. Ter tuuniig odorjin hamgaalj, tuuniig dalnyhaa
hoorond suulgana. 13 Iosyefyn tuhai ter helev. — Tuunii nutgiig EZEN
yerooj, tengeriin unet zuils, shuuder ba gazryn gund hadgalagdah usaar, 14
narny urguuldag unet jimseer, sarny gargadag unet buteeleer, 15 ertnii
uulsyn hamgiin sain zuilseer, monhiin tolgodyn unet zuilseer, 16 gazryn
unet zuils hiigeed tuuniig duurgedeg buhneer, butan dotor orshij baisan
Tuunii iveeleer iveeh boltugai. Ter yerool ni Iosyefyn tolgoi deer, ah
duusiinhee dund yalgarsan negnii tolgoin titem deer buuh boltutai. 17
Tuunii sur huch ni uugan tugal shig, tuunii ever ni zerleg uhriin ever shig
bogood tuugeeree ard tumnuudiig gazar delhiin hyazgaar hurtel turne. Ted
bol Yefraimyn tumtuud, Manassyegiin myangatuud boloi. 18 Zyebuluny
tuhai ter helev. — Zyebulun aa! Chi garahdaa bayarlagtun. Issahar aa! chi
asar dotroo bayarlagtun. 19 Ted ard tumnuudiig uulyn zug duudaj, tendee
zov shudargyn tahilyg orgono. Ted dalain arvin zuils, elsend nuusan
erdenesiig sorj avna. 20 Gadyn tuhai ter helev. — Gadyg aguu tom
bolgogch ni yerooltei yee! Gad em arslan shig hevtej gar bolon tolgoin
oroig urna. 21 Ter oortoo deejiig ni harsan. Tend zahiragchiin huvi
hadgalagdsan baisan. Ter ard tumnii udirdagchidtai hamt irj, EZENii

shudarga yos ba Izrailitai togtooson huuli togtoolyg ni guitsetgesen bilee.
22 Dany tuhai ter helev. — Dan bol Bashanaas usren garch bui arslangiin
zulzaga boloi. 23 Naftaliin tuhai ter helev. — Iveeld tsadaj, EZENii
yerooloor duursen Naftali aa! Chi ornod hiigeed omnodiig ezemsh. 24
Ashyeryn tuhai ter helev. — Hovguudees hamgiin yerooltei ni Ashyer. Ter
ah duusiinhee iveeliig hurten, holoo tosond bulhag. 25 Haalgany chini
tugjee hurel tomor bolj, amidrah odriin chini urtad huch chadal orshino. 26
Iyeshuruny Burhan shig oor hen ch alga. Tereer chamd tuslahaar tengeriig
hologlon unaj, ogtorguid sur javhlangaa badraadag. 27 Monhiin Burhan
bol orshih gazar. Tuunii monhiin mutar door chini baina. Tereer chinii
daisnuudyg omnoos chini zailuulj, "Ustga" hemeen aildsan. 28 Izraili amar
tuvshin suuj, Iakovyn bulag ni ur taria, shine darsny gazart gantsaarhnaa
baina. Tuunii tenger bas shuuder buulgadag. 29 Izraili aa! Chi yerooltei
yee! EZENii avralyg hurtsen cham shig ard tumen hen yum be? Ter bol
chamd tuslah bambai, chinii sur javhlant ild yum. Tiimees daisnuud chini
chamd zahiragdaj, chi tednii morgoliin ondorloguudiig gishgechne gelee.

Del Huuli 34

34:1 Tegeed Mosye Moabyn tal gazraas Nyebo uuland avirch, Iyerihogiin
esreg tald orshih Pisgagiin orgild garav. EZEN tuund buh gazryg buyuu
Gilyeadaas Dan hurtel, 2 buh Naftali, Yefraim ba Manassyegiin gazar,
baruun dalai hurtelh Iudagiin buh gazar, 3 Nyegyev, dalduu modny hot
Iyerihogiin hondii tal gazryg Zoar hurtel uzuuljee. 4 EZEN tuund handan
— Ene bol "Bi uuniig ta naryn ur udamd ogno" gej aildan Abraham, Isaak,
Iakovd Minii tangaraglasan gazar yum. Bi tuuniig ooriin chini nudeer
haruullaa. Harin chi tiishee gatlan ochij bolohgui gej aildjee. 5 Tegeed
EZENii zarts Mosye EZENii aildsan yosoor Moabyn nutagt uhjee. 6
Tuuniig Byetpyeoryn esreg tald orshih Moab nutgiin hondiid orshuuljee.
Harin tuuniibulshiig onoog hurtel hen ch medehgui. 7 Mosye uhehdee
zuun horin nastai baisan ch nudniih ni gal buursangui, huch tenhee ni ch
harisangui. 8 Izrailiin hovguud Mosyegiin hoinoos Moabyn tald guch
honog uilan gashuudatsgaajee. Tegeed Mosyegiin hoinoos uilan

gashuudah hugatsaa duusjee. **9** Mosye Nuny huu Ioshua deer gar tavin
tomilson uchraas ter mergen uhaany sunseer duuren boljee. Izrailiin
hovguud EZENees Mosyed tushaasan yosoor Ioshuagiin ugiig dagan,
guitselduuljee. **10** Tuunees hoish EZENtei nuur nuureeree uchirch, tanij
medsen Mosye shig esh uzuulegch Izrailid garsangui. **11** EZEN Mosyeg
Faraony esreg, tuunii buh zarts nar, tuunii buh gazar nutgiin esreg
Yegipyetiin nutagt guitselduuleh buh temdeg, gaihamshguudyn toloo
bolon **12** buh izrailichuudyn omno Mosyegiin guitsetgesen buh huchit uils,
ulemjiin aidas huidsiin toloo ilgeesen yum.

Ioshua 1

1:1 EZENii zarts Mosyeg nas barsny daraa, Mosyegiin tuslah Nuny huu
Ioshuatai EZEN yarin, aildsan ni — 2 Minii zarts Mosye nas barav.
Tegeheer odoo bosoj, ene buh humuusiin hamt ene Iordanyg gatlan,
Izrailiin hovguud boloh tedend Minii ogch bui ter gazar uruu yav. 3 Holiin
chini ul gishgeh gazar buriig Bi Mosyed amlasnyhaa daguu chamd ogson
bilee. 4 Ta naryn gazar nutag bol tsol ba ene Livanaas ih moron Yevfrat
hurtel, hitchuudiin buh nutag boloh naran jargah zugiin ih Dalai hurtel baih
bolno. 5 Hen ch chamaig amidralyn chini turshid eserguutsen zogsoj
chadahgui. Bi Mosyetei hamt baisan shigee mon chamtai hamt baih bolno.
Bi chamaig hayahgui, mon chamaig orhihgui. 6 Tuushtai bogood zorigtoi
bai. Uchir ni ovog deedest ni ogohoor Minii amlasan gazar nutgiig chi ene
ard tumend ovluulen ezemshuulne. 7 Gagtshuu tuushtai bogood chin
zorigtoi bai. Minii zarts Mosyegiin chamd tushaasan buh huuliig sahin
biyeluulehed anhaaral tavi. Haa yavsan gazraa amjilt olohyn tuld tuunees
baruun tiish ch, zuun tiish ch buu hazai. 8 Huuliin ene nomyg amnaasaa
salgalgui, harin tuun dotor bichigdsen buhniig sahin biyeluuleheer odor
shonoguituuniig byasalgaj yav. Tegvel chi hogjin devjij, amjiltad hureh
bolno. 9 Chamd Bi tushaagaagui gej uu? Tuushtai bogood zorigtoi bai!
Haana yavsan gazart chini chinii Burhan EZEN chamtai hamt baih uchraas
buu chichirch aigtun gev. 10 Ingeed Ioshua ard olny zahiragchdad tushaan
helsen ni — 11 Huaran dunduur yavj, ard olond "Oorsdiin hunsee
beltgetsgee. Uchir ni gurav honogiin dotor ta nar oorsdod chini
ezemshuuleheer ta naryn Burhan EZENii ogch bui gazar nutgiig ezleheer
Iordanyg gatlan yavah gej baina" hemeen hel gev. 12 Harin Ryeubyen,
Gad bolon Manassyegiin hagas ovgiinhond Ioshua helsen ni — 13 EZENii
zarts Mosyegiin ta nart tushaan helsen ug boloh "Ta naryn Burhan EZEN
ta nart amraltyg ogch baigaa bogood ene gazryg ta nart ogno" gesniig
sana. 14 Ta naryn ehner, huuhed bolon mal sureg Mosyegiin ta nart ogson
Iordany zuun talyn nutagt uldeh bolno. Harin tanai buh erelheg daichid ah
duu narynhaa omno tulaldaany buren zevsegteigeer gatlan yavna. 15
EZEN ta naryg amraasantai adil ah duusiig tani amraatal, mon ted bas ta

naryn Burhan EZENii ogch bui nutgiigezemshih hurtel ta nar tedend tuslah
yostoi. Daraa ni ta nar nutagtaa harij, EZENii zarts Mosyegiin ta nart
ogson Iordany zuun talyn naran mandah zugiin nutgaa ezemshitsgee gev.
16 Ted Ioshuad hariulan helsen ni — Tushaasan bolgonyg tani bid hiij,
ilgeeh gazar burd tani yavah bolno. 17 Bid Mosyeg buh yumand dagaj
baisan shigee, tanyg mon dagah bolno. Harin zovhon tany Burhan EZEN
Mosyetei hamt baisan shig tantai hamt baih boltugai. 18 Tushaalyg tani
eserguutsen, tushaaj helsen ugiig tani dagaagui hen bolovch uheh bolno.
Gagtshuu tuushtai bogood zorigtoi bai gelee.

Ioshua 2

2:1 Ingeed Nuny huu Ioshua hoyor eriig turshuulaar Shittimees nuutsaar
ilgeej — Yavj, ter nutgiig, yalanguyaa Iyerihog saitar tandagtun gev. Ted
yavj, Rahab gegch yanhan emegtein gert ochij, tendee honoglov. 2
Haragtun, Izrailiin hovguud ene nutgiig tandahaar onoo oroi irchiheed
baigaa ni Iyerihogiin haand duuldav. 3 Iyerihogiin haan Rahabt — Tanaid
irj, gert chini orson humuusiig avchir. Uchir ni ted ene nutgiig buheld ni
tandahaar irsen bilee gesen medeeg yavuulav. 4 Harin onooh emegtei
hoyor eriig nuun daddalj, helehdee — Tiim ee. Nad deer humuus irsen.
Gevch haanaas irsniig ni bi medsengui. 5 Haalga haah tsag boloh uyeer,
udshiin burenhiigeer ted garch yavsan. Ter humuus haashaa yavsnyg bi
medehgui. Tedniig guitseh uchir araas ni hurdan moshgon hootsgoo gelee.
6 Harin ter ooroo tedniig deever deer gargan, tend devssen maalingyn
ishin dund nuusan baijee. 7 Ingeed nogoo humuus Iordany garam hurtelh
zamaar turshuuluudyn hoinoos moshgoson ba moshgogchdiig yavmashch
haalga haagdjee. 8 Ingeed nogoo hoyoryg hajuulahyn omno Rahab teden
uruu deever deer garch, 9 tedend — EZEN ene gazryg ta nart ogsniig, ta
naraas aih aidas bidniig nomorsniig, mon ene nutgiin buh orshin suugchid
ta naryn omno zurh aldan baigaag bi medej baina. 10 Uchir ni Yegipyetees
ta naryg garahad EZEN herhen Ulaan tengisiin usyg ta naryn omno
shirgeesniig, Iordany zuun tald ta naryn burmoson ustgasan amorichuudyn
hoyor haan boloh Sihon, Og naryg ta buhen yaasnyg bid sonsson bilee. 11

Bid uuniig sonsood ta naraas bolj bidnii zurh mohoj, hend ch zorig
uldsengui. Uchir ni ta naryn Burhan EZEN bol deed tenger deh hiigeed
dood gazar dahi Burhan mon bilee. 12 Tegeheer odoo, negent bi ta nart
enerengui handsan bolohoor ta nar ch mon manai etsgiin geriinhend bas
enerengui handana gedgee EZENeer tangaraglan, nadad unen temdeg
ogch, 13 minii etseg eh, ah egch duu nar bolon tedend hamaaragdah
buhnii amiig heltruulen, bidniig uhlees avraach gev. 14 Erchuud tuund —
Herev chi bidnii hergiig yarihgui bol bidnii ami ta naryn uhliin orond
yavag. EZEN bidend ene nutgiig ogohod bid ta nartai enerengui bogood
unencheer handah bolno gelee. 15 Ter emegtein amidarch baisan baishin ni
hotyn hanand baisan uchraas ter tedniig tsonhooroo olsoor damjuulan
doosh buulgav. 16 emegtei tendend — Moshgogchidtei taaraldahguin tuld
uularhag nutag uruu yav. Tedniig butsaj irtel tendee gurav honog nuugd.
Tuunii daraa ta nar zamaaraa yavj bolno gev. 17 Ter erchuud tuund — Chi
bidneer oortoo tangaragluulsan ene tangargaas chini bidnii choloologdoh
nohtsol bol 18 bidniig ene nutagt orj ireh uyed, chi bidniig buulgasan
tsonhnoosoo ene chas ulaan uyaag uyaagui, mon etseg eh, ah duu bolon
etsgiinhee buhii l ger ornyhnyg gertee tsugluulaagui tohioldold baih yum.
19 Herev hen negen hun gerees chini gudamj uruu garval, tuunii tsus
ooriinh ni tolgoi deer buuh bogood bid uund hariutslaga huleehgui. Harin
gert chini baigaa hen negend alivaa hun gar hureh yum bol tsus ni bidnii
tolgoi deer buuna. 20 Harin chi bidnii ene hergiig yarih yum bol chi
bidneer tangaragluulsan tangargaas bid choloologdoh bolno gev. 21
Emegtei — Ta naryn helsneer bolog gev. Iinhuu ter tedniig yavuulj, ted
saltsgaav. Tegeed ter emegtei chas ulaan uyaag tsonhnoosoo uyav. 22 Ted
salan yavj, uularhag nutagt ochood, moshgogchdiig butstal gurav honog
tendee baiv. Moshgogchid tedniig buhii l zamyn turshid haisan bolovch
olsongui. 23 Daraa ni nogoo hoyor hun uularhag nutgaas ergen irj, golyg
gatlan, Nuny huu Ioshua deer ochood oorsdod ni tohioldson buhniig yariv.
24 Ted Ioshuad helehdee — EZEN uneheer buh nutgiig bidnii gart ogson
aj. Tuugeer barahgui ter nutgiin buh orshin suugchid bidnii omno zurh
aldaj baina gelee.

Ioshua 3

3:1 Ingeed Ioshua ogloo ertlen bosov. Ter Izrailiin buh hovguudiin hamt
Shittimees hodlon Iordan uruu irj, gatlahynhaa omno tendee honov. 2
Gurvan honogiin etsest zahiragchid huaran dunduur yavj, 3 humuust
tushaan — Ta naryn Burhan EZENii gereenii avdryg Lyeviin tahilch nar
damnan yavahyg haraad ta buhen bairnaasaa hodolj, araas ni dagan yav. 4
Harin avdar bolon ta naryn hoorond hoyor myanga orchim tohoi zai baih
yostoi. Tuund buu dohoj oirt. Ta nar urid ni ene zamaar hezee ch yavj
uzeegui uchraas tuuniig dagaj yavbal ali zamaar yavahaa medej avah
bolno gev. 5 Tegeed Ioshua humuust — Oorsdiigoo ariusgatsgaa. Uchir ni
margaash EZEN ta naryn dund gaihamshigt zuilsiig hiih bolno hemeev. 6
Ioshua tahilch nartai yarin, — Gereenii avdryg avan, humuusiin omno
garch golyg gatlan yavgev. Tiimees ted gereenii avdryg avch, humuusiin
omno terguulen yavav. 7 EZEN Ioshuad — Bi Mosyetei hamt baisan
shigee chamtai hamt baih bolno gedgiig meduulehiin tuld onoodor Bi
chamaig buh Izrailiin nudnii omno orgomjilj ehleh bolno. 8 Tsaashlaad,
gereenii avdryg avch yavaa tahilch nart chi tushaan "Ta nar Iordany ergiin
usand hurch ochood usan dotor zogs" gej hel gelee. 9 Tegeed Ioshua
Izrailiin hovguuded — Naash irj, EZEN Burhanyhaa ugiig sons gej helev.
10 Ioshua helehdee — Uugeer damjuulan amid Burhan ta naryn dund
baigaa bogood Ter ta naryn urdaas kanaanchuud, hitchuud, hivichuud,
pyerizchuud, girgashchuud, amorichuud bolon iyebuschuudyg zaaval hooh
bolno gedgiig ta nar medeh bolno. 11 Haragtun, buh gazar delhiin Ezenii
gereenii avdar ta naryg terguulen gatlahaar Iordan uruu orj baina. 12
Tiimees odoo Izrailiin ovguudaas bugdees ni tus bur neg hun baihaar arvan
hoyor huniig oorsoddoo zoriulan av. 13 Buh gazar delhiin Ezen boloh
EZENii avdryg damnan yavaa tahilch naryn holiin ul Iordany usand
ormogts Iordany ursgal ni taslagdaj, deerees ursaj baigaa us ovooron
togtoh bolno gev. 14 Ingeed humuus Iordanyg gatlahaar maihnaa
buulgasan ba gereenii avdryg damnan yavaa tahilch nar ard tumnii omno
terguulen yavlaa. 15 (Urgats huraaltyn odruudiin turshid Iordan buh ergee
halin uyerlesen baidag) Avdryg damnan yavaa tahilch nar Iordand orj

holoo usny zahad durmegts, 16 deerees ursaj baigaa us Zaryetany
oiroltsoo orshih Adam hotoos nileed hol zaid togton ovoorood, Davst
tengis buyuu Arabagiin tengis uruu ursaj baigaa us buren tasarchee.
Tegeed humuus Iyerihogiin haraldaa gatlan garav. 17 Buh Izraili niit
undestneeree huurai gazraar Iordanyg gatalj duustal EZENii gereenii
avdryg damnan yavaa tahilch nar Iordany godd huurai gazar deer bat
zogsoj bailaa.

Ioshua 4

4:1 Ingeed undesten buhleeree Iordanyg gatalj duusahad EZEN Ioshuatai
yarin — 2 Ovog tus burees neg hun buyuu ard tumnees niit arvan hoyor
hun avch, 3 "Iordany goloos, tahilch naryn hol bat zogsoj bui gazraas
oorsoddoo arvan hoyor chuluu avch, orgon zoogood, ene shono honogloh
gazraa avaachij tavi" gej tedend tushaagtun gejee. 4 Tegehed ni Ioshua
ovog tus burees neg hun buyuu Izrailiin hovguudees ooriin tomilson arvan
hoyor huniig duudaad, 5 tedend — EZEN Burhanyhaa avdar uruu Iordany
gold ni ochin, Izrailiin hovguudiin ovguudyn toogoor hun neg bur chuluu
avan moron deeree uureed avchir. 6 Ene ni ta naryn dund temdeg bolon
baig. Hojim huuhduud tani ta naraas "Ene chuluunuud yamar uchirtai yum
be?" gej asuuhad 7 ta nartedend "Uchir ni EZENii gereenii avdryn omno
Iordany ursgal tasarch baiv. Ug avdar Iordanyg gatlan garah uyed Iordany
us tasarsan yum" hemeen hel. Tiimees ch edgeer chuluunuud Izrailiin
hovguuded monhiin dursgal boloh yum gev. 8 Ingeed Izrailiin hovguud
Ioshuagiin tushaasan yosoor guitsetgej, EZEN Ioshuad aildsanchlan,
Izrailiin hovguudiin ovguudyn toogoor arvan hoyor chuluug Iordany
goloos avan, honogloh gazartaa avaachin, tendtaviv. 9 Daraa ni Ioshua
gereenii avdryg damnan yavsan tahilch naryn hol zogsoj baisan ter gazart,
Iordany gold arvan hoyor chuluu avaachin ovoolov. Tedgeer chuluunuud
onoog hurtel tend baigaa bilee. 10 Mosyegiin Ioshuad zahiramjilsan
yosoor Ioshuad EZENii tushaasan bugdiig ard olon guitsetgej duustal
avdryg damnasan tahilch nar Iordany gold zogssoor l baiv. Ard olon
yaaravchlan gatlav. 11 Buh humuus gatalj duusmagts, EZENii avdar ba

tahilch nar humuusiin omno gatlan garch irlee. 12 Ryeubyenii hovguud,
Gadyn hovguud, mon Manassyegiin hagas ovgiinhon tuladdaany buren
zevsegteigeer Mosyegiin tedend helsnii daguu Izrailiin hovguudiin
terguund gatalj garav. 13 Daitahaar zevseglesen dochin myangaad hun
EZENii omno tuladdahaar Iyerihogiin tal gazar uruu gatlav. 14 Ter odor
EZEN Ioshuag buh Izrailiin nudnii omno orgomjilson ni ted Mosyeg
amidralynh ni tursh hundetgej baisan shig tuuniig ch mon hundetgehiin tuld
bilee. 15 EZEN Ioshuad — 16 Gerchleliin avdryg damnasan tahilch nart
Iordanaas garch irehiig tushaa gej aildav. 17 Tegehed ni Ioshua tahilch
nart — Iordanaas garch ir gej tushaav. 18 EZENii gereenii avdryg
damnasan tahilch nar Iordan goloos garch irj, tahilch naryn holiin ul huurai
gazart hureh uyed Iordany us huuchin hevendee orj, uridynh shigee buh
ergee halin ursav. 19 Ard olon anhdugaar saryn aravny odor Iordanaas
garch iren Iyerihogiin zuun hyazgaart orshih Gilgadd buudallav. 20
Iordanaas tednii avsan tedgeer arvan hoyor chuluug Ioshua Gilgald
ovoolov. 21 Ter Izrailiin hovguuded — Ireh tsagt ur huuhduud chini
etsguudeesee "Ene yuun chuluunuud ve?" hemeen asuuval, 22 ta nar
tedend "Izrailichuud ene Iordanyg huurai gazraar gatalsan yum" gej hel.
23 Uchir ni bidniig gatalj duustal EZEN Burhan tani bidnii omno Ulaan
tengisiig shirgeesnii adilaar odoo EZEN Burhan tani ta naryg gatalj
duustal Iordany usyg ta naryn omno shirgeesen bilee. 24 Ene ni delhiin buh
humuust EZENii mutar huchirheg bolohyg meduulehiin tuld yum.
Ingesneer ta nar EZEN Burhanaasaa monhod emeeh yum gev.

Ioshua 5

5:1 Iordany chanadad baruuntaid orshih Amoriin buh haad, mon dalain
ergiin daguuh Kanaany buh haad EZEN herhen Iordany usyg Izrailiin
hovguudiin omno tedniig gatalj duustal shirgeesniig sonsood, zurh ni
mohoj, Izrailiin hovguudees bolj suns suld ni arilav. 2 Ter uyed EZEN
Ioshuad — Oortoo tsahiur hutganuudyg hiij, Izrailiin hovguuded hoyor
dahi udaa hovch hondoh yoslol hii gelee. 3 Tegehed ni Ioshua tsahiur
hutganuud hiin, Gibyeathaaralotod Izrailiin hovguudiin hovchiig hondov. 4

Ioshua tednii hovchiig hondsonii uchir yuu gevel Yegipyetees garch
yavsan daitah nasny buh erchuud Yegipyetees garch yavsnyhaa daraa
zamdaa tsold uhetsgeesen yum. 5 Uchir ni garch yavsan humuus bugd
hovch honduulsen baisan bolovch Yegipyetees garch yavsny daraah ayan
zamd, tsol gazart mendelsen buh hun hovch honduuleegui bailaa. 6
Yegipyetees garch yavsan daichin erchuud buyuu buh undesten EZENii
ugiig sonsoogui uchraas tedniig ustaj duustal Izrailiin hovguud tsold
dochin jil tenuuchiljee. Uchir ni bidend ogohoor tednii etseg ovgodod
EZENii amlasan suu bolon balaar byalhsan gazar nutgiig tedend
haruulahgui gej EZEN tangaraglasan bilee. 7 Harin tednii orond EZENii
bosgoson huuhduuded ni Ioshua hovch hondoh yoslol uildjee. Uchir ni ted
zamyn turshid hovch honduuleegui baiv. 8 Undesten buhleeree hovch
honduulj duussany daraa edgertlee huarandaa baiv. 9 Daraa ni EZEN
Ioshuad — Onoodor Bi ta naraas Yegipyetiin zemleliig zailuullaa gev.
Tiinhuu ene gazryn ner onoog hurtel Gilgal gegddeg yum. 10 Izrailiin
hovguud Gilgald buudallaj baih zuuraa ug saryn arvan dorovnii odriin oroi
Iyerihogiin tal gazart Deeguur Ongoroh bayaryg temdeglev. 11 Deeguur
Ongoroh bayaryn daraagiin odor ni ted gazryn ur shim, isgeegui talh bolon
huursan ur taria idev. 12 Ted gazryn ur shimees hurtsenii daraa odor ni
manna duussan bogood Izrailiin hovguud dahin mannag avsangui. Harin ter
jiliin turshid ted Kanaan nutgiin urgatsaas hurtev. 13 Ioshua Iyerihogiin
oiroltsoo baih uyed nudee deesh orgon hartal, esreg tald ni selmee sugalan
gartaa barisan hun zogsoj baiv. Ioshua tuun uruu ochin, tuunees — Ta
bidnii tald uu, manai daisny tald uu? gej asuusand 14 ter — Ugui, harin bi
EZENii daichdyn janjnaar ireed baina gehed ni Ioshua nuureeree gazart
unan mehiij, tuund — Minii ezen ooriin zartsdaa yuu helehsen bol? gej
asuulaa. 15 EZENii daichdyn janjin Ioshuad — Zogsoj bui gazar chini
ariun uchraas holoosoo shaahaigaa tail gehed Ioshua yosoor ni uildlee.

Ioshua 6

6:1 Izrailiin hovguudees bolj Iyeriho chand haagdsan bogood hen ch orj,
garahgui baiv. 2 EZEN Ioshuad — Har, Bi Iyerihog haantai ni hiigeed

erelheg daichidtai ni hamt chinii gart ogch baina. 3 Ta nar buyuu buh
tsereg ers hotyg neg udaa toiron alh. Uuniig zurgaan honog hii. 4 Mon
doloon tahilch hutsyn evreer hiisen doloon bureeg avdryn omno avch
yavah yostoi. Doloo dahi odor ni ta nar hotyg doloon udaa toirch, tahilch
nar bureeg uleegtun. 5 Ted hutsyn evriig urtaar hungenuulehed, ta nar
bureenii duug sonsohdoo, buh humuus mash changaar hashhiraldah
yostoi. Hotyn hana dooshoo nuran unaj, hun bur chigeeree dairagtun gelee.
6 Tegeed Nuny huu Ioshua tahilch naryg duudan — Gereenii avdryg av.
Doloon tahilchid doloon hutsyn evren bureeg bariulan EZENii avdryn
omno yavuul gej helev. 7 Tegeed ter ard olond — Uragshaa yavj, hotyg
toiron alhagtun. EZENii avdryn omno zevseglesen erchuudiig yavuul gej
tushaav. 8 Ioshuag ard tumend handan ugee helsnii daraa EZENii omno
doloon hutsyn evren buree barisan doloon tahilch uragshlan bureegee
hungenuulev. EZENii gereenii avdar tedniig dagalaa. 9 Zevseglesen
erchuud buree uleej baisan tahilch naryn omno yavj, tedniig hungenuulen
baih zuur aryn hamgaalagchid avdryn ard yavlaa. 10 Harin Ioshua
humuust tushaan helehdee — Namaig "Hashhir" gej heleh ter odriig
hurtel ta nar hashhirch ch, duutaa sonsgoj ch mon amnaasaa ug gargaj ch
bolohgui. Harin ter uyed hashhiragtun gelee. 11 Ingeed EZENii avdar
hotyg neg udaa toirov. Tegeed ted huarandaa butsan irj, tendee shoniig
ongoroov. 12 Margaash ni Ioshua ogloo ertlen bosoj, mon tahilch nar
EZENii avdryg damnav. 13 EZENii avdryn omno doloon hutsyn evren
bureeg avch yavagch doloon tahilch uragsh yavj bureegee hungenuulev.
Ted bureegee uleen duugargah zuur zevseglesen erchuud tednii omno
alhlan, aryn hamgaalagchid EZENii avdryn ard yavav. 14 Tiinhuu hoyor
dahi odor ted hotyg neg toiron alhaad, huarandaa butsaj irsen. Ted uuniig
zurgaan odor guitsetgev. 15 Doloo dahi odor ted ogloo ert uur tsaih uyed
bosoj, omnoh argaaraa hotyg doloon udaa toirov. Gagtshuu ter odor l ted
hotyg doloon udaa toirchee. 16 Doloo dahi udaagaa toiroh uyed tahilch
nar bureegee uleehed Ioshua ard olond handan — Hashhirtsgaa! Uchir ni
EZEN ta nart ene hotyg ogson. 17 Ene hot horion dor baih bolno. Hot
bolon dotorh buh yums ni EZENiih. Zovhon yanhan em Rahab bolon
tuuntei hamt gert ni baigaa buh hun amid uldene. Uchir ni ter bidnii

yavuulsan turshuuluudyg nuusan bilee. 18 Harin ta naryn huvid gevel,
horiglogdson zuilsed shunaj tedgeerees avaad, Izrailiin huarang
haraagdahad hurgej, deer ni gamshig zovlon avchrahaas seremjil. 19
Harin buhalt, mongo, mon hurel ba tomor ed zuils ni EZENd ariun bilee.
Ted bugd EZENii erdenesiin sand oroh yostoi gelee. 20 Tiinhuu ard olon
hashhirch, tahilch nar bureenuudee uleev. Humuus bureen duug sonsood,
mash changaar uuhailsand, hana dooshoo nuran unaj, hun bur chigeeree
uragsh davshin hot uruu orj, ted hotyg ezlen avav. 21 Ted hotod bui
buhniig, tuhailbal er em, hogshin zaluu gelgui mon shar ba iljignuudiig ni
ildnii ireer huis temtrev. 22 Ioshua ug nutgiig tagnasan hoyor hund handan
— Yanhan emiin gert ochij, tuund amlasnyhaa daguu ter emegteig bolon
tuund hamaaragdah buhniig tendees avchir gelee. 23 Ingeed turshuuluud
baisan zaluuchuud dotogsh orj, Rahab bolon tuunii etseg eh, ah duu naryg
hiigeed tuund baisan buhniig avch irev. Ted mon tuunii buh hamaatnuudyg
avchirj, Izrailiin huarangiin gadna tald bairluulav. 24 Ted hotyg dotorh buh
zuiltei ni galdan shataav. Zovhon alt mongo bolon hurel tomor zuilsiig ted
EZENii geriin erdenesiin sand hiiv. 25 Harin yanhan em Rahab, tuunii
etsgiin geriinhen bolon tuund hamaatai buhniig Ioshua heltruulev. Iyerihog
tagnahaar Ioshuagiin ilgeesen hoyor turshuulyg nuusan uchraas ter Izrailiin
dund onoog hurtel amidarsan yum. 26 Ter uyed Ioshua tedend tangaraglan
— Iyeriho hotyg bosgon barisan hun EZENii omno haraagdag. Ter uugan
huugee zolioslon hotyn suuriig tavij, otgon huugee zolioslon haalgyg ni
bosgoh bolno gev. 27 Iinhuu EZEN Ioshuatai hamt baij, tuunii aldar tsuu ni
ter nutag dayaar tarhav.

Ioshua 7

7:1 Gevch Izrailiin hovguud horiglogdson zuilst itgelgui handlagaar
uildev. Iuda ovgiin Zyeragiin huu, Zabdiin huu, Karmiin huu Ahan
horigloson zuilsees zarimyg ni avav. Tiim uchraas EZENii uur hilen
Izrailiin hovguudiin esreg durelzev. 2 Ioshua Iyerihogoos hoyor huniig
Byetyeliin zuunteid orshih, Byetavyeny oiroltsoo baidag Ai uruu ilgeen,
tedend — Yavj ochood, nutgiig tagna gev. Ted yavj, Aig tagnav. 3 Ted

Ioshua uruu butsan irj, — Buh ard olnyg buu yavuul. Zovhon hoyor yum
uu, gurvan myanga orchim hun Ai uruu yavah heregtei. Ted tsoohuulee
uchraas buh humuusee tend buu tuilduul gev. 4 Iinhuu ard olnoos gurvan
myanga orchim hun tiish ochson bolovch Ain erchuudees ted zuttaav. 5
Ain erchuud tednees guchin zurgaa orchim huniig alj, tedniig haalganaas
Shyebarim hurtel nehen hooj, bel gazart tedniig alav. Tiimees ard olny
zurh mohon us met bolov. 6 Tegeed Ioshua huvtssaa uran, EZENii avdryn
omno nuureeree gazart unaj, oroi boltol hevtev. Izrailiin ahmaduud ch mon
tiinhuu uildej, tolgoi deeree shoroo tsatslav. 7 Ioshua — Ai, Ezen
BURHAN, yuund Ta ene ard olnyg Iordanyg gatluulan avch irev? Zovhon
amorichuudyn gart bidniig ogch, ustguulahyn tuld gej uu? Bid Iordany
chanadad setgel hangaluun orshin suusaar baisan ch boloosoi! 8 Ezen mini,
negent Izraili daisandaa nuruutaa haruulan zugtsanaas hoish bi yuu heleh
ve? 9 Uchir ni kanaanchuud bolon nutgiin buh orshin suugchid uuniig
sonsood, bidniig buslen, gazar delhiigees neriig maani archij hayah bolno.
Tegehed ni Ta Ooriin aguu neriin toloo yuu hiih yum be? gelee. 10 Tegtel
EZEN Ioshuad — Ondiin bos. Chi nuureeree haruuldan unah ni yuu ve? 11
Izraili nugel uildej, Minii tedend tushaasan gereeg mini ted bas zorchson.
Ted bur horiglogdson zuilsees zarimyg avch, hulgai hiih ba huuran mehleh
zergiig hiisen. Tuugeer barahgui tedgeeriig oorsdiin ed zuilsiin dund
tavisan. 12 Tiim uchraas Izrailiin hovguud daisnuudynhaa esreg zogsoj
chadahgui. Ted haraagdsan tul daisandaa nuruugaa haruulan zugtsan. Ta
nar oorsdiin dotroos terhuu horiglogdson zuilsiig ugui hiihees naash Bi ta
nartai tsaashid hamt baihgui. 13 Bos, ard olnyg ariusgan tedend
"Margaashiin toloo oorsdiigoo ariusgatsgaa. Uchir ni Izrailiin Burhan
EZEN iinhuu aildjee. «Izraili aa, ta naryn dund horiglogdson zuils baina.
Ter zuilsee ta nar dotroosoo zailuulahaas naash daisnyhaa esreg zogsoj
chadahgui». 14 Tegeheer ogloo ta nar ovog ovgooroo oirton ir. EZENii
avah ovog ni urag urgaaraa, EZENii avah urag ni bul buleeree, mon
EZENii avah bul hun tus bureeree iregtun. 15 Horigloson zuilsiig avsan
hun, oortoo baigaa buhnii hamt gald shataagdana. Uchir ni gevel ter
EZENii gereeg zorchij, Izrailid shivshigt zuiliig uildsen yum" gej hel
gelee. 16 Ingeed Ioshua ogloo ertlen bosoj, Izrailiig ovguudaar ni

avchrahad Iuda ovog avagdav. **17** Iudagiin urgiig avchirsand
zyerahchuudyn urgiig avav. Zyerahchuudyn urgiig hun tus bureer ni
avchirsand, Zabdi avagdav. **18** Ioshua tuunii geriinhniig hun tus bureer ni
avchrahad, Iuda ovgiin Zyerahyn huu, Zabdiin huu, Karmiin huu Ahan
avagdjee. **19** Ioshua Ahand — Huu mini, bi chamaas guiya. Izrailiin
Burhan EZENd aldryg ogch, Tuund magtaal orgo. Tegeed yuu hiisnee
odoo nadad hel. Uuniigee nadaas buu nuu gelee. **20** Tegehed ni Ahan
Ioshuad hariulsan ni — Uneheer bi Izrailiin Burhan EZENii esreg nugel
uildsen. Minii hiisen hereg gevel **21** olzon dotor Shinaryn goyomsog
omsgol, hoyor zuun shyekyel mongo bolon tavin shyekyel jintei altan
guldmai baihyg bi uzeed, shunahairan tedgeeriig avsan. Uzegtun, tedgeer
zuils doroo mongonii hamt minii maihan dotorh gazart nuutslagdsan
baigaa gev. **22** Ioshua elch naryg yavuulsand ted maihan uruu guin ochij
harval, tedgeer zuils ni dooroo mongonii hamt tuunii maihan dotorh gazart
nuutslagdsan baiv. **23** Ted maihan dotroos tedgeeriig avch, Ioshua bolon
Izrailiin buh hovguuded avchran, EZENii omno asgav. **24** Ingeed Ioshua
buh Izrailiin hamtaar Zyeragiin huu Ahanyg mongo, omsgol, altan guldmai
mon tuunii hovguud, ohid, uher, iljig, honi, maihan hiigeed tuund baisan
buhniig avch, Ahoryn hondiid avchrav. **25** Ioshua — Chi yuund bidniig
zovooson be? Ene odor EZEN chamaig zovoono gelee. Ingeed buh Izraili
teden uruu chuluu shidlev. Teden URUU chuluu chuluudsany daraa galaar
shataav. **26** Tegeed Ahany deer tom chuluun ovoog bosgoson ni ene odriig
hurtel baisaar baina. Tegeed EZENii dogshin uur hilen namdav. Tiimees
ch ter gazar ene odriig hurtel Ahoryn hondii hemeen nerlegdseer irev.

Ioshua 8

8:1 Ingeed EZEN Ioshuad — Buu ai. Buu zorig moh. Tsergiin buh
erchuudiig avch yavan, Ai uruu dovtol. Har, Bi Ain haanyg tuunii ard olon,
hot, mon gazar nutgiig ni chinii gart ogson. **2** Chi Iyeriho bolon tuunii
haanyg herhseniihee adilaar, Ai bolon tuunii haand mon tiin uild. Tuunii ed
horongo bolon mal surgiig l oorsoddoo olz bolgon avch bolno. Yavj, hotyn
ar tald otogtun gej aildav. **3** Ioshua Ai uruu dovtlohoor tsergiin buh

erchuudtei hamt hodlov. Ioshua guchin myangan erelheg daichdyg songon
avch, tedniig shonoor ilgeev. 4 Ioshua tedend tushaan — Anhaaragtun, ta
nar hotyn ar tald otoh gej baina. Hotoos heterhii holdolgui, harin bugd
belen bai. 5 Tegehed bi ooriin hamt baigaa buh humuusteigee hot uruu
dohon ochno. Ted uridyn adil bidniig ugtan garch irehed, bid tednees
zugtana. 6 Ted hotoos holdtol bid zugtah bogood ted bidnii araas nehen
garch, dotroo "Izrailichuud uridyn adil bidnees zugtaj baina" gej bodoh
bolno. 7 Ta nar nuuvchaasaa garan, hotyg ezel. Uchir ni ta naryn Burhan
EZEN hotyg ta naryn gart ogoh bolno. 8 Ta nar hotyg ezelsniihee daraa
hotod gal tavi. Ta nar EZENii tushaalyn daguu uuniig uild. Anhaaragtun,
bi ta nart tushaasan bilee gev. 9 Iinhuu Ioshua tedniig yavuulsand ted
Byetyel ba Ain hoorond, Ain baruun tadd ochin bugetsgeev. Harin Ioshua
ter shoniig ard olny dund ongoroov. 10 Ioshua ogloo ertlen bosoj,
erchuudee duudan tsutluulaad, Izrailiin ahmaduudyn hamtaar ooroo ard
olnoo terguuleed, Ai uruu yavav. 11 Tuuntei hamt baisan tsergiin buh
erchuud yavj, dohon oirtoj hotyn omno tald ni hurch ireed, Ain hoid tald
behlen buuv. Ai bolon tednii hoorond negen hondii baiv. 12 Tegeed Ioshua
tavan myanga orchim erchuudiig avch, tedniig hotyn baruun tald, Byetyel
bolon Ain hoorond buguulev. 13 Iinhuu humuus bairaa ezlen,hotyn hoid
tald buh tserguud baisan ba hotyn baruun tald ard talyn hamgaalalt bairlav.
Ioshua ter shoniig onooh hondiin dund ongorooloo. 14 Ain haan uuniig
harmagts hotyn erchuud yaaran, ert bosoj, Izrailiig ugtan daitahaar tsol
talyn urd baih omno ni tovloson gazar uruu hodlov. Gevch hotyn ar tald
ooriig ni otoj baigaa humuus buig ter medsengui. 15 Ioshua bolon buh
izrailichuud tedend tsohigdson met dur uzuulj, tsoliin zamaar zugtaalaa. 16
Hotod baisan buh humuus izrailichuudyg moshgon hoohoor duudagdaj,
ted Ioshuag hoosoor hotoos alslagdav. 17 Iinhuu Ai bolon Byetyeld
Izrailiin araas yavalgui uldsen neg ch er hun baisangui. Ted hotyg
hamgaalaltgui orhin, Izrailiig nehjee. 18 Tegtel EZEN Ioshuad — Gart
chini baigaa jadyg Ai tiish sunga. Uchir ni Bi ter hotyg gart chini ogoh
bolno gelee. Iinhuu Ioshua gartaa baisan jadyg hot uruu sungav. 19
Bugeltend baisan erchuud bairnaasaa hurdan garch, Ioshuag garaa sungah
uyed hot uruu nevtren guin orj, tuuniig ezleed, yaaravchlan hotod gal taviv.

20 Ain erchuud hoishoo ergen hartal hotyn utaa tenger ood olgoidoj
bailaa. Tsol uruu zuttaj baisan izrailichuud moshgogchdiinhoo oodoos
genet ergen dovtolsond, ted tsaashaa ch naashaa ch zugtah argagui bolov.
21 Bugeltiinhen hotyg ezelj, hotoos utaa garahyg Ioshua bolon buh Izraili
haraad, ergej Ain erchuudiig hyadav. 22 Tedentei tulahaar busad
izrailichuud ch hotoos garch irsen uchir ted ali ch talaasaa izrailichuudad
havchigdan, urhind orov. Tednees amid garsan yum uu, zugtsan hen ch
uldehgui boltol izrailichuud tedniig ustgav. 23 Harin ted Ain haanyg
amidaar ni barij Ioshuad avchrav. 24 Izrailichuud Ain buh humuusiig
oorsdiig ni moshgon hooj baisan tsol gazryn heer tald ildnii ireer hyadaj
duusgaad, Ai uruu butsan ochij, tend baisan bugdiig ildnii ireer tsavchiv.
25 Ter odor alagdsan eregtei emegtei buh humuus arvan hoyor myanga
buyuu Ain buh humuus bailaa. 26 Uchir ni Ain buh orshin suugchdyg huis
temterch duustalaa Ioshua jad sungasan garaa buulgasangui. 27 Ioshuad
tushaasan EZENii zarligiin daguu ter hotyn zovhon mal sureg ba ed
horongiig izrailichuud oorsoddoo olz bolgon avav. 28 Iinhuu Ioshua Aig
galdan shataaj, tuuniig monhiin nurangi bolgoj, ene ni onoog hurtel balgas
heveer baina. 29 Mon Ioshua Ain haanyg udesh boltol modnoos duujilj,
nar jargah uyed Ioshua tushaal ogch haany tsogtssyg modnoos buulgan
avaad, hotyn haalgany uudend hayasan bogood tuunii deer tom chuluun
ovoog bosgoson ni onoog hurtel baisaar baina. 30 Daraa ni Ioshua Yebal
uulan deer Izrailiin Burhan EZENd zoriulan tahilyn shiree bosgov. 31 Ene
ni EZENii zarts Mosye izrailichuudad tushaasny daguu, Mosyegiin huuliin
nomd bichigdsen yosoor, tomor bagajaar zasagdaj butlaagui chuluugaar
barisan tahilyn shiree yum. Izrailichuud tuun deer EZENd zoriulan shataalt
tahil bolon eviin tahil orgov. 32 Tend Ioshua Izrailiin hovguudiin omno
Mosyegiin bichsen huuliig chuluunuud deer huulan bichiv. 33 Gereenii
avdryn hoyor talaar buh Izraili ooriin ahmaduud, tushmed,
shuugchidteigee bolon tednii dund uuguul ba hari nutgiinhny hamt EZENii
gereenii avdryg damnan yavdag Lyeviin tahilch naryn omno zogsov.
EZENii zarts Mosye Izrailiin ard tumniig yeroohiig anh tushaasny daguu
humuusiin hagas ni Gyerizim uulyn ovort, nogoo hagas ni Yebal uulyn
ovort zogsotsgoojee. 34 Ingeed daraa ni Ioshua ug huuliin buh ugsiig

buyuu yerool ba haraalyg huuliin nomd bichigdsen yosoor ni unshiv. **35**
Mosyegiin tushaasan buhnees buh Izrailiin chuulgan, emegteichuud,
huuhed hiigeed tednii dund amidragch hariinhny omno Ioshuagiin
unshaagui neg ch ug baisangui.

Ioshua 9

9:1 Iordany chanad, uularhag nutag bolon nam dor gazart ba Livany zug
deh Ih dalain buh ergiin daguuh hitchuud, amorichuud, kanaanchuud,
pyerizchuud hivichuud, iyebuschuudyn buh haad uuniig sonsood, **2** Ioshua
bolon Izrailiin esreg daitahaar ted hamtdaa tsuglaj ugsen niilev. **3**
Gibyeony orshin suugchid Iopgua, Iyeriho bolon Aig herhseniig sonsood,
4 zali zohion, elchnaryg ilgeehdee elegdej huuchirsan uut shuudai bolon
yazarch uragdsan, nohon torgooson huuchirsan darsny hohuur zergiig
iljgen deeree achij, **5** holdoo huuchirsan shaahai, biyedee huuchirsan
huvtsas omsov. Tednii hool huns boloh talh ni hataj, uirsen bailaa. **6** Ted
Gilgal dahi huaran uruu Ioshua deer ochij, tuund bolon izrailichuudad —
Bid als holyn nutgaas irsen. Tiimd odoo bidentei heltsel hiigeech gev. — **7**
Ta nar manai gazar nutagt amidardag baij magadgui. Tegvel bid ta nartai
herhen heltsel hiih ve? gej izrailichuud hivichuuded helev. **8** Harin ted
Ioshuad — Bid tany booluud bilee gehed Ioshua — Ta nar hen bolood
haanaas irsen yum be? gev. **9** Ted tuund — Tany Burhan EZENii ner
aldryn ulmaas tany zarts nar boloh bid als holyn nutgaas irlee. Uchir ni bid
Tuunii tuhai medeeg bolon Tuunii Yegipyeted hiisen buhniig sonsov. **10**
Bas Iordany tsaad tald baisan Amoriin hoyor haan boloh Hyeshbony haan
Sihon bolon Ashtarotod baisan Bashany haan Og nart Tuunii uildsen
bugdiig medsen. **11** Tiimees manai ahlagchid bolon manai nutgiin buh
orshin suugchid bidend zahin "Zamyn hunsee avch yavan, tedentei uulzaj
«Bid tany booluud bilee. Tiimd odoo bidentei heltsel hiigeech» hemeen
gui" gesen yum. **12** Ta naryg zorin garsan ter odor ene talhyg bid huns
bolgon geruudeesee avahad ter ni buleen baisan. Harin odoo haragtun, ene
ni hataj uirchee. **13** Mon bidnii duurgesen ene darsny hohuuruud shine
baisan, harin odoo yazarch uragdsan. Mon bidnii shaahai, huvtsas hunar ch

als holyn zamd elegden huuchrav gelee. 14 Tegtel izrailichuud tednii
hunsnees hesgiig avch, EZENii zovlogoog asuusangui. 15 Tegeed Ioshua
tedniig amid uldeeh enhiin gereeg tedentei hiij, chuulgany udirdagchid
tedend tangaraglav. 16 Tedentei geree baiguulsnaas hoish gurvan honogiin
daraa ted bol oorsdiinh ni nutagt amidarch bui horsh undesten bolohyg ni
izrailichuud sonsov. 17 Daraa ni Izrailiin hovguud hodolj, Gibyeon,
Hyefira, Byeyerot, mon Kiriatiyearim zereg hotuud uruugaa gurav dahi
odroo hurch irev. 18 Chuulgany udirdagchid Izrailiin Burhan EZENeer
tedend tangaraglasan uchir Izrailiin hovguud teden uruu dovtolsongui.
Chuulgan buheldee udirdagchdyn esreg buvtnan baiv. 19 Gevch buh
udirdagchid hamag chuulgand — Bid Izrailiin Burhan EZENeer tedend
tangaraglasan bogood odoo bid tedend hurch chadahgui bolson. 20 Harin
bidnii hiih zuil bol tedend orgoson tangargaas nyatssanaas bolj uur hilen
biden deer buuhguin tuld bid tedniig amid uddeene gev. 21 Udirdagchid
tedend — Tedniig amid uldee gesen. Udirdagchdyn tedend helsnii daguu
ted hamag chuulgany us zoogch ba mod tulee beltgegchid bolov. 22
Ingeed Ioshua gibyeonchuudyg duudan — Ta nar manai gazar nutagt
amidardag atlaa "Bid ta naraas als hol baidag" hemeen yuund bidniig
mehelsen be? 23 Iimiin tul odoo ta nar haraagdsan bogood minii Burhany
gert tulee beltgeh, us zooj uilchlehiin ali alinaas hezee ch choloologdohgui
gelee. 24 Ted Ioshuad — Ene nutgiig buheld ni ta nart ogch, uutuul
nutgiinhnyg ni ta naryn omno ustgahyg EZEN Burhan tani Ooriinhoo zarts
Mosyed herhen tushaasnyg bid todorhoi duulsan uchraas ta naraas bolj bid
oorsdiin amiin toloo ihed aisandaa uuniig hiisen yum. 25 Odoo haragtun,
bid tany gart baina. Oort chini zov zohistoi, sain gej uzsenee l bidend hii
gej hariulav. 26 Iinhuu Ioshua tedniig Izrailiin hovguudiin garaas avarch,
izrailichuud ch tedniig alsangui. 27 Harin ter odor Ioshua gibyeonchuudyg
chuulgany bolon EZENii songoson gazar dahi Tuunii tahilyn shireenii tulee
beltgegch bolon us zoogch bolgon ene odriig hurtel ajilluulav.

Ioshua 10

10:1 Ioshua Aig ezlen avch, tuuniig burmoson ustgasan (Iyeriho bolon

tuunii haanyg herhseniihee adilaar Ai bolon tuunii haand Ioshua tiin
handsan bilee), mon Gibyeony ard tumen Izrailitai enhiin geree baiguulj,
Izrailiin gazar nutagt bagtsan zergiig Iyerusalimyn haan Adonizyedyek
sonsood 2 ihed ain tugshiv. Uchir ni Gibyeon bol haan hotuudyn adil augaa
tom hot bogood Aigaas ch tom, buh erchuud ni ch huchirheg baisan yum.
3 Iimees Iyerusalimyn haan Adonizyedyek ni Hyebrony haan Hoham,
Iarmutyn haan Piram, Lahishiin haan Iafia bolon Yeglony haan Dyebir nart
ug ilgeen — 4 Naashaa irj nadad tuslagtun. Gibyeon uruu dovtoltsgooyo.
Uchir ni ted Ioshua bolon Izrailiin hovguudtei enhiig togtooson bilee gev. 5
Tiinhuu Iyerusalim, Hyebron, Iarmut, Lahish, Yeglony haad boloh
amorichuudyn edgeer tavan haan huchee negtgen, buh tserguudteigee
yavj, Gibyeony oiroltsoo bairlan, tuunii esreg dovtlov. 6 Tegehed
Gibyeony erchuud Gilgalyn huaran uruu, Ioshuad ug ilgeen — Ta zarts
naraa buu hosor hayaach. Uularhag nutagt amidardag amorichuudyn buh
haad bidnii esreg negdeed baigaa uchraas biden uruu daruihan irj, bidniig
avran tuslaach gev. 7 Tiimees Ioshua buh tsergiin humuusteigee, hamag
erelheg daichdynhaa hamtaar Gilgalaas hodlov. 8 Mon EZEN Ioshuad —
Tednees buu ai. Uchir ni Bi tedniig gart chini ogson. Tednii neg ni ch ta
naryg soron zogsoj chadahgui gej aildlaa. 9 Tiinhuu Ioshua Gilgalaas
shonojin alhsaar, tednii deerees genet buuv. 10 EZEN tedniig Izrailiin
omnobalmagduulsan bogood Gibyeond tedniig ui olnoor ni hyadaj,
Byethoron uruu ogsson zamaar tedniig hoon, Azyeka bolon Makkyeda
hurtel tedniig tsohiv. 11 Ted izrailichuudyn urd tald zuttaj, Byethorony
zamaar uruudaj baihad EZEN tednii deer tengerees tom tom mondriig
Azyeka hurtel buulgasan bogood ted uhetsgeev. Mondort tsohiulan
uhegsed ni Izrailiin hovguudiin ildend alagdagsdaas ih bailaa. 12 EZEN
amorichuudyg Izrailiin hovguuded ogson ter odor Ioshua EZENd handan,
izrailichuudyn nudnii omno — Oo nar mini, Gibyeonyg giiguulj, Oo sar
mini, Aialony hondiin deer meltiin togtooch gev. 13 Tiinhuu ard olon
daisnaasaa oshoogoo avtal nar giiguulj,sar meltiin togtjee. Iinhuu nar
tengeriin gold togtoj, buten odriin tursh ogt heviisengui. Ene ni Iasharyn
nomd bichigdeegui gej uu? 14 Uuntei adil, EZEN hunii duug sonsson odor
uunii urid ch, uunees hoish ch baisangui. Uchir ni EZEN Izrailiin toloo

daitav. 15 Daraa ni Ioshua bolon buh Izraili Gilgal dahi huaran uruugaa
butsav. 16 Harin nogoo tavan haan zuttan, Makkyedagiin aguid nuugdav.
17 Tavan haan Makkyedagiin aguid nuugdaj baigaag Ioshua sonsood, —
18 Aguin amand tom chuluunuudyg onhruulen tavij, derged ni heden
huneer haadyg manuul gej helev. — 19 Harin oorsdoo tend buu
zogsotsgoo. Daisnaa hoon, ar talaas ni dovtol. Ta naryn Burhan EZEN
tedniig gart chini ogson uchir tedniig hotuud uruu ni buu oruul gelee. 20
Ioshua bolon Izrailiin hovguud tedniig barag ugui boltol ui olnoor ni hyadaj
duusaad, tednees amid garsan tsoonh ni behlelt bosgoson hotdoo hursnii
daraa 21 buhii l humuus Makkyeda dahi huarand baigaa Ioshua uruu
ayuulguigeer butsaj irev. Hen ch Izrailiin hovguudiin heniih ni ch esreg
gants ch ug duugarsangui. 22 Tegtel Ioshua — Aguin amyg ongoilgoj,
tavan haadyg nad uruu avchir gev. 23 Tiinhuu ted aguigaas Iyerusalim,
Hyebron, Iarmut, Lahish, Yeglony haan zereg edgeer tavan haadyg gargan
tuun uruu avchrav. 24 Ted haadyg gargan Ioshua deer avch irehed, Ioshua
Izrailiin buh erchuudiig duudan, oortei ni hamt yavsan tsergiin janjnuudad
— Naash irj, edgeer haadyn huzuun deer holoo tavi gej helev. Tiinhuu ted
oirton irj, tedgeer haadyn huzuun deer holoo tavilaa. 25 Ioshua tedend —
Buu aij emeegtun. Huchtei bogood zorigtoi bai. Uchir ni ta nartai daitah
buh daisnyg chini EZEN ingeh bolno gelee. 26 Uunii daraa Ioshua tedniig
tsavchin alj, tavan modnoos duujlev. Ted oroiboltol modond olgoostei
bailaa. 27 Nar jargahad Ioshua tushaaj, tedniig buulgaj avan, nuutdaj
baisan aguid ni hayav. Aguin amand tom chuluunuudyg tavisan ni onoog
hurtel bii. 28 Mon ter odor Ioshua Makkyedag ezlen avch, tuuniig suitgej,
haanyg ni tsavchin, tuuniig dotor ni baisan buh humuustei ni hamt ustgav.
Ter neg ch huniig amid uldeesengui. Ter Iyerihogiin haanyg herhseniihee
adil Makkyedagiin haand tiinhuu uildev. 29 Daraa ni Ioshua bolon tuuntei
hamt buh Izraili Makkyedagaas Libna uruu yavj, Libnagiin esreg dovtlov.
30 EZEN mon ut hotyg haantai ni hamt Izrailiin gart ogov. Ioshua ug
hotyg bolon buh humuusiig ni ildnii ireer tsohiv. Ter tend neg ch amid hun
uldeesengui. Ter Iyerihogiin haand yuu hiisnii adilaar ene hotyn haand ch
tiin handav. 31 Tegeed Ioshua bolon tuuntei hamt buh Izraili Libnagaas
tsaashaa Lahish uruu yavj, tuunii derged buudallan, tuunii esreg dovtlov.

32 EZEN Lahishiig Izrailiin gart ogchee. Ioshua tuuniig hoyor dahi odroo
ezlen avch, Libnad hiisniihee adil dotor ni baisan buh huniig ildnii ireer
tsohiv. 33 Ene hoorond Gyezyeriin haan Horam Lahisht tuslahaar irsen
bolovch tuund neg ch amid hun uldehgui boltol ni Ioshua tuuniig bolon
humuusiig ni yalan diilev. 34 Ioshua bolon tuunii hamt buh Izraili
Lahishaas Yeglon uruu yavan, derged ni buudallaj, tuunii esreg dovtlov. 35
Ted tuuniig ter odroo ezlen avch, ildnii ireer tsohiv. Lahisht uildsenteigee
negen adil Ioshua ter odor dotor ni baisan buh huniig burmoson ustgav. 36
Ingeed Ioshua bolon tuuntei hamt buh Izraili Yeglonoos tsaashaa Hyebron
uruu ochij, tuunii esreg daitav. 37 Ted hotyg ezlen avch, tuuniig, haadyg
ni, buh tosgod bolon tedgeeriin dotor ni baisan buh humuusiig ildnii ireer
tsohiv. Ter Yeglond uildsenteigee adilaar uilden heniig ch amid uldeelgui
burmoson ustgav. 38 Tegeed Ioshua bolon tuuntei hamt buh Izraili Dyebir
uruu butsan, tuunii esreg daitav. 39 Ted hotyg haantai ni bolon buh
tosgodtoi ni ezlen avch, tedniig ildnii ireer tsohin, dotor ni baisan buh
humuusiig burmoson ustgav. Ter neg ch huniig amid uldeesengui. Ter
Hyebron, bas Libna bolon haand ni yaaj handsany adilaar Dyebir bolon
haand ni mon tiinhuu uildev. 40 Iinhuu Ioshua uularhag nutag, Nyegyev,
nam dor gazar, mon uulyn naluu bel zereg buh nutgiig haadtai ni hamt but
tsohiv. Ter neg ch huniig amid uldeesengui, harin Izrailiin Burhan EZENii
tushaasnaar amisgaltai buhniig burmoson ustgav. 41 Ioshua tedniig
Kadyeshbarnyeagaas Gazyg hurtel buyuu Goshyeny buh nutgiig
Gibyeonyg hurtel but tsohiv. 42 Izrailiin Burhan EZEN Izrailiin toloo
daitsan tul, Ioshuatedgeer buh haadyg bolon tednii nutgiig neg dor ezlev.
43 Tegeed Ioshua buh Izrailiin hamtaar Gilgal dahi huaran uruutaa butslaa.

Ioshua 11

11:1 Hazoryn haan Iabin uuniig sonsood, Madony haan Iobab bolon
Shimron ba Ahshafyn haand, 2 Hinnyerotyn omno talyn Araba, orno zugiin
nam gazruud ba Doryn ondorlogt baigch hoid zugiin uularhag nutgiin
haadad buyuu, 3 orno ba dorno zugt baigch kanaanchuud, mon uularhag
nutgiin amorichuud, hitchuud, pyerizchuud, iyebuschuud bolon Mizpye

nutgiin Yermony hormoid orshih hivichuud uruu ug ilgeev. 4 Ted oorsdiin
buh tsereg buyuu dalain ergiin els shig too tomshgui hun, ih hemjeenii
morid ba teregtei garch irlee. 5 Tiinhuu edgeer buh haad uulzahaar
tohiron, Izrailiin esreg daitahaar Myeromyn usny hajuud irj hamtdaa
buudallav. 6 EZEN Ioshuad — Tednees buu aigtun. Uchir ni margaashiin
odiid Bi Izrailiin omno tedniig butdiig ni hyadah bolno. Ta nar tednii
moridyn shormosiig tasalj, teregnuudiig ni gadd shataah bolno gelee. 7
Iinhuu Ioshua tsergiin buh humuusiin hamt Myeromyn usny derged tednii
deer genet orj irj, tedniig dovtlov. 8 EZEN tedniig Izrailiin gart ogch,
Izraili tedniig yalj, Aguu Sidon, Misryefotmaim bolon Mizpyegiin hondii
hurtel tedniig moshgon hooj, tedend neg ch amid hun uldehguiboltol ni
tedniig tsohiv. 9 EZENii oort ni aildsanyg Ioshua tedend uildej, moridynh
ni shormosiig taslan, teregnuudiig ni gald shataalaa. 10 Ter tsagt Ioshua
butsaj, Hazoryg ezlen avch, haanyg ni ildeer tsohiv. Uchir ni Hazor urid ni
edgeer buh haanchlaluudyn terguun baiv. 11 Ted hot dotorh buh huniig
ildnii ireer tsohin burmoson ustgav. Amisgaltai neg ch huniig tend
uldeegeegui. Ioshua Hazoryg galdan shataav. 12 Mon Ioshua tedgeer
haadyn buh hotuudyg haadtai ni hamt ezlen avch, tedniig ildnii ireer
tsohin, EZENii zarts Mosyegiin tushaasanchlan burmoson ustgav. 13
Gehdee Ioshuagiin shataasan hot boloh Hazoraas busad, dovon deeree
barigdan zogsoh hotuudaas negiig ni ch Izraili shataagaagui yum. 14
Izrailiin hovguud edgeer hotuudyn buh ed hogshil bolon mal surgiig
oorsoddoo olz bolgon avsan. Harin buh humuusiig ustgan ustgatlaa ildnii
ireer tsohijee. Ted amisgaatai neg ch hun uldeegeegui. 15 EZEN ooriin
zarts Mosyed tushaasan shig, Mosye Ioshuad tushaaj, Ioshua ch tushaal
yosoor uildev. EZENii Mosyed tushaasan buhnees Ioshua neg ch zuiliig
hiilguigeer orhisongui. 16 Ingeed Ioshua buh nutgiig, tuhailbal, uularhag
nutag, Nyegyev, Goshyeny buh nutag, nam dor gazar, Araba ba Izrailiin
uularhag nutag bolon nam dor gazruudyg ni, 17 Syeir uruu ogsson Halak
uulaas avahuulaad bur Hyermon uulynhormoi dahi Livany hondiin Baalgad
hurtelhiig ezlen avav. Ter mon buh haadyg ni olzolj, tedniig tsavchin alav.
18 Ioshua edgeer buh haadtai urt hugatsaagaar dain hiiv. 19 Gibyeony
orshin suutch hivichuudees oor Izrailiin hovguudtei nairamdal togtooson

hot neg ch baisangui. Ted buh hotuudyg tulaldan avsan. 20 Uchir ni EZEN
tednii setgeliig hatuuruulaad, Izrailitai daituulahaar iruulsen ni Mosyed
EZENii tushaasan yosoor Izraili tedniig burmoson, yamar ch
orshoolguigeer ustgahyn tuld baiv. 21 Ter tsagt Ioshua irj, Hyebron,
Dyebir, Anab, Iudagiin buh uularhag nutag bolon Izrailiin buh uularhag
nutguudaas anakchuudyg taslan ustgav. Ioshua tedniig hotuudtai ni hamt
burmoson ustgasan bilee. 22 Izrailiin hovguudiin nutagt neg ch Anak hun
uldsengui. Zovhon Gaz, Gat bolon Atttdodod zarim ni amid uldjee. 23
Tiinhuu Mosyed EZENii aildsan buhnii daguu Ioshua buhel nutgiig avaad,
uuniigee ovgiin huvaarilaltynh ni daguu Izrailid ovluulen ogov. Iinhuu ter
nutag dain dajingui bolov.

Ioshua 12

12:1 Iordany chanadad, naran mandah zugt, Arnony hondiigoos Hyermony
uul hurtelh, tuunchlen Arabagiin zuun zutiin buh gazar nutgiig oroltsuulan
Izrailiin hovguudiin baildan ezelsen nutgiin haad ni gevel, 2 Hyeshbond
amidarch baisan amorichuudyn haan Sihon. Ter ni Arnon golyn hondiin
zahad orshihAroyer buyuu Gilyeadyn hagasyg ch oroltsuulan ug hondiin
goloos avaad bur Ammony hovguudiin hil boloh Iabbok gol hurtelh nutgiig
zahirch baisan. 3 Mon zuun zugiin Hinnyeryetiin tengisees avaad
Arabagiin tengis, Davst tengis hurtel, bolon Byetiyeshimot hurtel omno
zugt Pisgagiin naluu bel hurtelh nutgiig ezemshij baiv. 4 Mon Ashtarot
bolon Yedryeid amidarch baisan Ryefaimyn udam boloh Bashany haan
Ogiin ezemshij baisan bus nutag boloh 5 gyeshurchuud bolon
maakatchuudyn hil hurtelh Hyermon uul, Salyeka bolon buh Bashan, mon
Gilyeadyn hagas buyuu Hyeshbony haan Sihony nutgiin hil hurtelhiig
ezemshij baiv. 6 EZENii zarts Mosye bolon Izrailiin hovguud tedniig
yalsan bogood uuniig EZENii zarts Mosye gazar nutgiig ni Ryeubyen, Gad
bolon Manassyegiin hagas ovgiinhond ov bolgon ogov. 7 Iordanaas baruun
tiish Livany hondii dahi Baalgadaas bur Syeir uruu ogsson Halak uulyg
hurtel, Ioshua bolon Izrailiin hovguudiin yalsan nutag ni ene bilee. Ioshua
tuuniig Izrailiin ovguudad huvaarilaltynh ni daguu ov bolgon ogson. 8

Uularhag nutag, nam dor gazruud, Araba, uulsyn beluud, tsol gazar bolon
Nyegyevd baisan hitchuud, amorichuud, kanaanchuud, pyerizchuud,
hivichuud, iyebuschuudyn gazar nutgiin haad gevel **9** Iyerihogiin haan neg,
Byetyeliin oiroltsooh Ain haan neg, **10** Iyerusalimynhaan neg, Hyebrony
haan neg, **11** Iarmutyn haan neg, Lahishiin haan neg, **12** Yeglony haan
neg, Gyezyeriin haan neg, **13** Dyebiriin haan neg, Gyedyeriin haan neg, **14**
Hormagiin haan neg, Aradyn haan neg, **15** Libnagiin haan neg, Adullamyn
haan neg, **16** Makkyedagiin haan neg, Byetyeliin haan neg, **17** Tappuagiin
haan neg, Hyefyeriin haan neg, **18** Afyekiin haan neg, Lasharony haan neg,
19 Madony haan neg, Hazoryn haan neg, **20** Shimronmyerony haan neg,
Ahshafyn haan neg, **21** Taanahyn haan neg, Myegiddogiin haan neg, **22**
Kyedyeshiin haan neg, Karmyel dahi Ioknyeamyn haan neg, **23** NafatDor
dahi Doryn haan neg, Gilgal dahi Goiimyn haan neg, **24** Tirzagiin haan
neg, bugd guchin negen haad bailaa.

Ioshua 13

13:1 Ioshua nas ahij hogshrohod EZEN tuund — Chinii nas ihed ondor
bolov. Gevch ezemshild avah mash ih gazar baisaar l baina. **2** Uldsen
nutguud gevel Filist bolon Gyeshuryn buh bus nutag boloh **3** Yegipyetiin
zuunteeh Shihor goloos hoid zugiin Yekrony nutgiin hil hurtel (ter ni
kanaanchuudynh gej tootsogddog), buh nutag, gazchuud, ashdodchuud,
ashkyelonchuud, gitchuud bolon yekronchuud hemeegdeh filistchuudiin
tavan ezdiin gazar nutag buyuu avvichuudyn gazar nutag, **4** omno zugt
kanaanchuudyn buh nutag bolon amorichuudyn hil nutag dahi Afyekiig
hurtelh sidonchuudad hariyaalagdah Myeara, **5** mon gyebalichuudyn nutag
hiigeed Hyermon uulyn doorh Baalgadaas Lyebohamatyg hurtelh, dorno
dahi buh Livan yum. **6** Livanaas avahuulaad Misryefotmaim hurtelh
uularhag nutgiin buh orshin suugchid boloh buh sidonchuudyg Bi Izrailiin
hovguudiin urdaas hoon gargah bolno. Zovhon Bi chamd tushaasny daguu
ene gazryg Izrailid ov bolgon huvaarilagtun. **7** Tegeheer odoo ene nutgiig
yeson ovog bolon Manassyegiin hagas ovogt ov bolgon huvaa gev. **8**
Manassyegiin nogoo hagas ovgiinhontoi hamt Ryeubyen bolon Gadynhan

EZENii zarts Mosyegiin tedend ogsnii daguu Iordanaas tsaashih zuun
zugiin nutgiig huleen avsan baijee. 9 Ene ni Arnon golyn hondiin zahad
orshih Aroyer bolon hondiin dund orshih hotoos ehleed, Dibonyg hurtel
Myedyebagiin tal gazar, 10 mon Hyeshbond haanchilj baisan
amorichuudyn haan Sihony buh hotuudaas, Ammony hovguudiin nutgiin
hiliig hurtel urgeljilj baisan yum. 11 Mon Gilyead bolon gyeshurchuud ba
maakatchuudyn nutag devsger, buh Hyermon uul, bas Salyekag hurtelh
buh Bashanyg buyuu 12 Ashtarot ba Yedryeid haanchilj baisan
(Ryefaimyn udmaas hamgiin suulchiin), Bashan dahi Ogiin buhii l haant
ulsyg bagtaaj baisan. Uchir ni Mosye tedniig yalj, gazar nutgiig ni ezlen
avsan yum. 13 Gevch Izrailiin hovguud gyeshurchuud bolon
maakatchuudyg hoon gargasangui. Tiimees ch Gyeshur bolon Maakat
izrailichuudyn dund onoog hurtel amidarsaar irsen. 14 Zovhon Lyeviin
ovogt ter yamar ch ov ogsongui. EZEN aildsan yosoor Izrailiin Burhan
EZENd galaar orgoson tahiluud bol tednii ov yum. 15 Iinhuu Mosye
Ryeubyenii hovguuded, tednii urgiin daguuoviig ni ogov. 16 Ingeed Tednii
nutag devsger ni Arnon golyn hondiin ard orshih Aroyer mon hondiin dund
orshih hot bolon Myedyebagiin hajuudah buh tal nutgaas, 17 Hyeshbon ba
tal nutag dahi tuunii buh hotuud, tuhailbal Dibon,
Bamotbaal,Byetbaalmyeon, 18 Iahaz, Kyedyemot bolon Myefaat, 19
Kiriataim, Sibma ba hondiin uulan deerh Zyeryetshahar, 20 Byetpyeor ba
Pisgagiin hormoi gazar ba Byetiyeshimot zergiig 21 bur tal gazryn buh
hotuud ba Hyeshbond haanchilj baisan amorichuudyn haan Sihony buhii l
uls yum. Mosye tuuniig bolon ug nutagt amidarch baisan Sihony noyod
boloh Yevi, Ryekyem, Zur, Hur, Ryeba zereg Midiany udirdagchdyn hamt
but tsohiv. 22 Izrailiin hovguud busad alagdagsdaas gadna bas Byeoryn
huu mergech Balamyg selmeer tsavchiv. 23 Ryeubyenii hovguudiin nutgiin
hil ni Iordany ereg bailaa. Edgeer ni hotuud ba tednii tosgoduud tednii
urguudyn daguuh Ryeubyenii hovguudiin ov baiv. 24 Mosye mon Gadyn
ovogt, Gadyn hovguuded urguudynh ni daguu oviig ogov. 25 Tednii nutag
devsger ni gevel Iazyer Gilyeadyn buh hotuud, mon Rabbagiin urd tal dahi
Aroyeryg hurtel teleh Ammony hovguudiin nutgiin hagas, 26 mon
Hyeshbonoos Ramatmizpye bolon Byetonimyg hurtel, Mahanaimaas

Dyebiriin nutgiig hurtel, 27 mon hondiid Byetharam, Byetnimra, Sukkot
ba Zafon, bolon Hyeshbony haan Sihony haant ulsyn Iordanaar
hyazgaarlagdsan uldsen hesgees Iordany tsaana zuun tald Hinnyeryetiin
dalai hurtelh nutag bailaa. 28 Edgeer ni hotuud bolon tednii tosgod tednii
urguudyn daguuh Gadyn hovguudiin ov ni baiv. 29 Mosye bas
Manassyegiin ovgiin hagast buyuu Manassyegiin hovguudiin ovgiin
hagast, urguudynh ni daguu nutag onooson bilee. 30 Nutag devsger ni
Mahanaimaas buh Bashanyg, Bashany haan Ogiin buh haanchlal bolon
Bashan dahi Iairyn buh suurin, niitdee jaran hotyg oroltsuulj baiv. 31
Gilyeadyn hagas, mon Bashan dahi Ogiin haanchlalyn hotuud boloh
Ashtarot Yedryei zereg ni Manassyegiin huu Mahiryn hovguudiin hagast,
tednii urgiinhny daguu ogogdson baiv. 32 Edgeer ni Iordany tsaad tald
Iyerihogiin zuunteid Moabyn tald baihdaa Mosyegiin ov bolgon huvaasan
gazar nutguud yum. 33 Gevch Lyeviin ovogt Mosye yamar ch oviig
ogsongui. Izrailiin Burhan EZEN tedend amalsanchlan, Ooroo tednii ov ni
bailaa.

Ioshua 14

14:1 Edgeer ni Kanaan nutagt Izrailiin hovguudiin ovlon avsan bogood
tahilch Yelyeazar, Nuny huu Ioshua bolon Izrailiin hovguudiin urguudyn
ahlagchid uuniig tedend huvaarilsan yum. 2 Uuniig EZEN Mosyegeer
damjuulan tushaasanchlan, yeson ovog ba hagas ovogt shavgaar
huvaarilav. 3 Uchir ni Mosye hoyor ovog ba hagas ovgiin oviig Iordany
zuun tald ogchee. Harin tednii dund lyevichuuded oviig ogoogui bilee. 4
Uchir ni Iosyefyn hovguud ni Manassye ba Yefraim gesen hoyor ovog
bolson bogood ted lyevichuuded gazar nutgaas huviig ogoogui, zovhon
suuh hotuud bolon mal surgee belcheeh gazryg l tedend ogchee. 5 Ingeed
Mosyed EZENii tushaasan yosoor Izrailiin hovguud hiij ter gazar nutgiig
huvaav. 6 Tegtel Iudagiin hovguud Ioshua deer Gilgald ireed, Kyeniz hun
Iyefuny huu boloh Kalyeb tuund helsen ni — EZEN ta bid hoyoryn tuhai
Kadyeshbarnyead Burhany hun Mosyed yuu helsniig ta medne. 7 EZENii
zarts Mosye namaig Kadyeshbarnyeagaas ug nutgiig shinjuuleheer

yavuulahad bi dochin nastai baisan. Bi butsaj ireed tuund zurhendee
baisnaa meduulsen. 8 Harin nadtai hamt yavsan ah duu nar maani
humuusiin zurhiig shimshruulj, aidast hurgesen. Hedii tiim baisan ch bi
ooriin Burhan EZENiig buh zurh setgeleeree dagasan. 9 Tiimees ter odor
Mosye nadad tangaraglan helehdee "Hol tavin alhsan ter gazar nutag bol
chamd bolon ur huuhduuded chini uurd monhod ov boloh bolno. Uchir ni
chi minii Burhan EZENiig buh zurh setgeleereedagasan bilee" gesen.
yuHarin odoo haragtun, EZEN amlasanchlan, Izraili tsol gazart yavj
baihad Mosye ene ugiig helsen uyees hoish dochin tavan jiliin turshid
EZEN namaig amid bailgav. Iinhuu onoodor bi nayan tavan nas hurlee. 11
Mosye namaig ilgeesen ter odor shig bi huchtei heveeree baina. Bi yag l
ter uyeiinh shigee tulaldah, gadagsh dotogsh orj yavah huch tenheetei
baina. 12 Tegeheer odoo ter odor EZENii nadad amlasan ene uularhag
nutgiig nadad ogooch. Tend anakchuud augaa tom behlegdsen
hotuudtaigaa baigaa gedgiig ta ooroo ter odor sonsson. Gehdee EZEN
nadtai hamt baij, Tuunii helsenchlen tedniig bi hoon gargaj ch bolzoshgui
yum gev. 13 Tegehed Ioshua Iyefuny huu Kalyebyg yerooj, tuund
Hyebronyg ov bolgon ogov. 14 Iimd Hyebron ni onoog hurtel Kyeniz hun
boloh Iyefuny huu Kalyebyn ov bolson uchir ni ter Izrailiin Burhan
EZENiig buh zurh setgeleeree dagasan bilee. 15 Hyebronyg anh
Kiriatarba gej nerledeg baiv. Uchir ni anakchuudyn dundaas hamgiin aguu
hun ni Arba baijee. Ingeed ter nutag dain dajingui bolov.

Ioshua 15

15:1 Iudagiin hovguudiin ovgiin urguudynh ni daguu huvaarilan ogson
gazar ni Yedomyn hil hyazgaar hurtel urgeljilj, omnod hyazgaart Zinii tsol
gazar hurtelhurch baiv. 2 Tednii omnod hil ni Davst tengisiin dood zah
buyuu omno zug uruu ergeh tohoinoos ehelj baiv. 3 Daraa ni ter omno zug
Akrabbim uruu ogson Zinii daguu urgeljlen, ulmaar Kadyeshbarnyeagiin
omnuur ogsood, Hyezronyg ongoron, Addar uruu ogson garch, Karka
uruu ergesen bailaa. 4 Endees ene ni Azmonyg hurtel urgeljlen,
Yegipyetiin hil daguuh golyg dagan yavj, togsgol ni gazar dundyn tengis

bolov. Ene ni ta naryn umard hil baih bolno. 5 Mon dornod hil ni Davst
tengis, Iordany tsutgalan hurtel bailaa. Hoid talyn hil ni Iordany tsutgalan
dahi tengisiin tohoinoos ehelj baiv. 6 Endees ut hil Byethogla uruu ogsoj,
Byetarabagiin hoiguur urgeljlen, Ryeubyenii huu Bohany had hurtel ogsov.
7 Ingeed tsaash Ahoryn hondiigoos Dyebir uruu ogsoj, hondiin omnod
hesegt orshih Adummimyn hotliin esreg tald baih Gilgalyn zut hoishoo
ergej, Yenshyemyeshiin us hurtel urgeljlen, Yenrogyeld hureed duusaj
baiv. 8 Endees ut hil deh Byenhinnomyn hondiigoor ogsoj, omnod zugt
iyebuschuudyn bel uruu (ene ni Iyerusalim yum) hurch, tendeesee ter ni
Ryefaimyn hondiin hoid zah dahi, Hinnomyn hondiin baruuntaid orshih
uulyn oroig hurtel ogsdog aj. 9 Ter uulyn oroigoos hil ni Nyeftoagiin usny
eh bulag uruu mushgirch, Yefron uulyn hotuudyg hurtel urgeljilsen ba
Baala uruu (ene ni Kiriatiyearim yum) ergev. 10 Tegeed ug hil Baalagaas
baruun zugt Syeir uul uruu ergej, Iyearim uulyn (ene ni Hyesalon yum)
hoid hormoin daguu urgeljleed, Byetshyemyesh uruu uruudan, Timnad
hurne. 11 Ene ni Yekrony hoid tald hurne. Daraa ni ug hil Shikkyeron uruu
chiglen ergej, Baala uul uruu urgeljleed, Iabnyeyeld irj, tengist irj togsov.
12 Mon baruun hil ni Ih tengisiin ereg gazart bailaa. Edgeer ni Iudagiin
hovguudiin urguudynh ni daguu ergen toiron dahi hil ni bilee. 13 Ingeed
Ioshua EZENii tushaasan yosoor ter Iyefuny huu Kalyebt Iudagiin
hovguudiin dund huviig ni, tuhailbal Kiriafarbag (buyuu Hyebronyg)
ogloo. (Arba ni Anakiin ovog etseg baijee.) 14 Kalyeb tendees Anakiin ur
udam, Anakiin gurvan huu Shyeshai, Ahiman bolon Talmai naryg hoon
gargav. 15 Tegeed ter tendeesee Dyebiriin orshin suutchdyn esreg yavlaa.
Urid tsagt Dyebiriin ner ni Kiriatsyefyer baiv. 16 Ingeed Kalyeb
«Kiriatsyefyeriig dovtlon ezelsen hund bi ooriin ohin Ahsag ehner bolgon
ogno» gelee. 17 Kalyebyn duu Kyenazyn huu Otniyel tuuniig ezelsend, ter
tuund ooriin ohin Ahsag ehner bolgon ogov. 18 Tegeed Ahsag Otniyel
deer irehed, ter tuuniig etsgeesee edlen gazar guihyg yatgav. Tuuniig
iljignees buuhad Kalyeb — Chamd yuu heregtei ve? gehed ni 19 Ahsa —
Namaig yeroogooch. Ta nadad negent Nyegyev deh huurai gazryg ogson
tul usny eh bulgiig ch mon ogooch gelee. Iinhuu Kalyeb tuund deed bolon
dood eh bulguudyg ogov. 20 Iudagiin hovguudiin ovgiin urguudynh ni

daguu ov ni ene bilee. 21 Nyegyev deh Yedomyn hiliig chiglesen Iudagiin
ovgiin hamgiin zahyn hotuud gevel Kabzyeyel, Yedyer, ba Iagur, 22 Kina,
Dimona, Adada, 23 Kyedyesh, Hazor ba Itnan, 24 Zif, Tyelyem ba
Byealot, 25 Hazorhadatta, Kyeriothyezron (ene ni Hazor yum), 26 Amam,
Shyema ba Molada, 27 Hazargadda, Hyeshmon ba Byetpyelyet, 28
Hazarshual, Byeyershyeba ba Biziotia, 29 Baala, Iim ba Yezyem, 30
Yeltolad, Hyesil ba Horma, 31 Ziklag, Madmanna ba Sansanna, 32
Lyebaot, Shilhim, Ain ba Rimmon zereg bugd horin yeson hot,
tosgodynhoo hamt bailaa. 33 Bel gazart Yeshtaol, Zora ba Ashna, 34
Zanoa, Yengannim, Tappua ba Yenam, 35 Iarmut, Adullam, Soko ba
Azyeka, 36 Shaaraim, Aditaim, Gyedyera bolon Gyedyerotaim zereg
arvan dorvon hot ni tosgodynhoo hamt, 37 Zyenan, Hadasha, Migdalgad,
38 Dilyean, Mizpye ba Ioktyeyel, 39 Lahish, Bozkat ba Yeglon, 40
Kabbon, Lahmas ba Hitlish, 41 Gyedyerot, Byetdagon, Naama ba
Makkyeda zereg arvan zurgaan hot ni tosgodynhoo hamt, 42 Libna,
Yetyer ba Ashan, 43 Ifta, Ashna ba Nyezib, 44 Kyeila, Ahzib ba
Maryesha zereg yeson hot ni tosgodynhoo hamt, 45 Yekron orchin
toirnyhoo suurin ba tosgodynhoo hamt, 46 Yekronoos dalai hurtel,
Ashdodyn orchmyn buh hot ni tosgodynhoo hamt 47 Ashdod bolon tuunii
ergen toirny suurin ba tosgod, Gaz bolon tuunii suurin ba tosgod,
Yegipyetiin hil daguuh gol ba Ih tengisiin ereg gazar hurtel bagtaj baiv. 48
Uularhag nutagt Shamir, Iattir ba Soko, 49 Danna, Kiriatsanna (ene ni
Dyebir yum) 50 Anab, Yeshtyemo ba Anim, 51 Goshyen, Holon ba Gilo
zereg arvan negen hot ni tosgodynhoo hamt, 52 Arab, Duma ba Yeshan,
53 Ianum, Byettappua ba Afyeka, 54 Humta, Kiriatarba (ene ni Hyebron
yum) ba Zior zereg yeson hot ni tosgodynhoo hamt, 55 Maon, Karmyel,
Zif ba Iutta, 56 Iyezryeyel, Iokdyeam ba Zanoa, 57 Kain, Gibyea ba Timna
zereg arvan hot ni tosgodynhoo hamt, 58 Halhul, Byetzur ba Gyedor, 59
Maarat, Byetanot ba Yeltyekon zereg zurgaan hot ni tosgodynhoo hamt,
60 Kiriatbaal (ene ni Kiriatiyearim yum) ba Rabba gesen hoyor hot ni
tosgodynhoo hamt, 61 Tsol gazart Byetaraba, Middin, Syekaka, 62
Nibshan, Davst hot ba Yengyedi zereg zurgaan hot ni tosgodynhoo hamt

baiv. 63 Gevch Iudagiin hovguud Iyerusalimd orshin suuj baisan
iyebuschuudyg hoon gargaj chadaagui bogood tiinhuu iyebuschuud
Iudagiin hovguudtei hamt Iyerusalimd onoog hurtel amidarch baina.

Ioshua 16

16:1 Iosyefyn hovguuded noogdson gazar nutag Iyerihogiindergedeh
Iordanaas buyuu Iyerihogiin usny zuunteigees ehelj, tendeesee tsoloor
damjin Byetyeliin uularhag nutag uruu ogsov. 2 Ene ni tsaashlan
Byetyelees (buyuu Luzaas) yavj Atarot dahi Arhigiin hil hyazgaar uruu
urgeljlev. 3 Baruun zugt Iaflyetyn nutag uruu uruudan, dood Byethorony
bus nutag bolon bur Gyezyer uruu hurch, tengist iren togsoj baiv. 4
Iosyefyn hovguud boloh Manassye ba Yefraim hoyor oorsdiin oviig avav.
5 Yefraimyn hovguudiin urgiinh ni daguu nutag devsger ni gevel oviinh ni
hil zuunteid Atarotaddaraas ehlen deed Byethoronyg hurtel baiv. 6 Tegeed
ug hil Mihmyetatyn hoid zugeer baruun tiishee chiglen Taanatshilo uruu
zuun tiish ergen, hajuugaar ongorch Ianoagiin tengisiin zuun talaar
urgeljlen baiv. 7 Ene ni Ianoagaas Atarot bolon Naara uruu uruudan,
Iyerihod hurch, Iordan uruu garch irj baiv. 8 Tappuagaas ug hil ni baruun
tiish Kana gorhi hurtel urgeljlen tengis hurch togsoj baiv. Ene ni
Yefraimyn hovguudiin urguudynh ni daguuh ov bilee. 9 Mon Manassyegiin
hovguudiin oviin dotor Yefraimyn hovguuded huvaarilagdsan buh hotuud
ni tosgodynhoo hamt Yefraimyn ov ni bolov. 10 Harin Gyezyert amidarch
baisan kanaanchuudyg ted hooj gargasangui. Tiimees kanaanchuud onoog
hurtel Yefraimyn dotor amidardag ba ted albadllgyn ajil hiigchid bolov.

Ioshua 17

17:1 Mon Manassyegiin ovogt gazar nutgiig huvaarilan ogov. Uchir ni ter
Iosyefyn uugan huu baiv. Manassyegiin uugan huu Mahir ni Gilyeadyn
etseg bogood daichin er baisan tul tuund Bashan ba Gilyeadyg ogov. 2
Iinhuu ene gazar ni Manassyegiin busad hovguuded urguudynh ni daguu
tuhailbal Abiyezyer, Hyelyek, Asriyel, Shyehyem, Hyefyer bolon

Shyemida naryn hovguuded huvi onogdov. Edgeer ni urguudynhaa daguu,
Iosyefyn huu Manassyegiin er talyn ur udam ni bailaa. 3 Gevch
Manassyegiin huu Mahiryn guch, Gilyeadyn ach, Hyefyeriin huu
Zyelofyehad ni huugui baisan bogood zovhon ohidtoi bailaa. Ohidyg ni
Mahla, Noa, Hogla, Milka ba Tirza gedeg baiv. 4 Ted tahilch Yelyeazar,
Nuny huu Ioshua bolon udirdagchdyn omno oirton ireed — Bidend ah duu
naryn dund oviig maani ogohiig EZEN Mosyed tushaasan bilee gev.
Tiinhuu EZENii tushaalyn daguu Ioshua tedend etsgiinh ni ah duusiin
dotor oviig ogov. 5 Tiinhuu Manassyegiin ov ni Iordany zuun tal dahi
Gilyead bolon Bashanaas gadna, arvan zurvas gazar baiv. 6 Uchir ni
Manassyegiin ohid hovguudiinh ni dotor oviig avsan bilee. Harin
Gilyeadyn nutag ni Manassyegiin busad ur udamd hariyaalagdav. 7
Manassyegiin hil ni Ashyeraas Shyehyemiin zuuntei orshih Mihmyetat
hurtel urgeljleed, tendees Yentappuagiin orshin suugchid urd zug uruu
yavsan baiv. 8 Tappuagiin nutag Manassyed hariyaalagddag baisan
bolovch, Manassyegiin hil deerh Tappua ni Yefraimyn hovguuded
hariyaalagdav. 9 Ug hil Kanagiin gorhiny omno tal hurtel uruudsan ba
(Manassyegiin hotuud dundaas Yefraimd edgeer hotuud hariyaalagdaj
baisan) Manassyegiin hil ni ug jalgyn hoid talaar urgeljlen tengist iren
togsoj baiv. 10 Omnod talyn gazar ni Yefraimd, hoid talynh ni Manassyed
hariyaalagdsan bogood tengis tednii hil hyazgaar ni baiv. Ted hoid zugt
Ashyer bolon zuun zugt Issahartai hil zalgadag baiv. 11 Issahar bolon
Ashyeryn dotor Manassyed, Byetshyean bolon Iblyeam suuringuudyn hamt
Dor, Yendor, Taanah ba Myegiddogiin orshin suugchid bolon suuringuud
zereg ni Manassyed hariyaalagdaj baiv. Gurav dahi ni Nafyet yum. 12
Gevch kanaanchuud ug nutagt amidarsan heveer baisan tul Manassyegiin
hovguud edgeer hotuudyn ezlen avch chadsangui. 13 Harin Izrailiin
hovguud huchirheg bolchihood, kanaanchuudyg albadlagyn ajild
zutguulsen bolovch tedniig burmoson hoon gargasangui. 14 Tegtel
Iosyefyn hovguud Ioshuad — Bid too tomshgui oluulaa bogood EZEN
bidniig arvinaar yerooson baihad yaagaad ta bidend gantshan huvi noogdol
buyuu neg l heseg gazryg ov bolgon ogoo ve? gev. 15 Ioshua tedend —
Herev ta nar tiim oluulaa bogood Yefraimyn uularhag nutag ta nart het

davchuu baigaa yum bol, oi uruu ochij pyerizchuud bolon Ryefaimyn
nutag boloh ter gazart oorsoddoo zoriulan gazryg tseverlen beltgegtun
gev. **16** Iosyefyn hovguud — Uularhag nutag bidend hureltseetei bish
bogood hondii gazart amidardag, mon Byetshyean ba tuunii suuringuud
bolon Iyezryeyeliin hondiid amidardag buh kanaanchuud tomor hosog
teregtei bilee gev. **17** Harin Ioshua Iosyefyn ger boloh Yefraim ba
Manassye nart — Ta nar oluulaa bogood ih huchirheg bilee. Ta nar
zovhon gants noogdol huvitai baih ni zohisgui, **18** harin uularhag nutag ch
mon ta narynh boloh yostoi. Hediigeer ter ni oi mod ch gesen ta nar tuuniig
tseverlej beltge. Hedii kanaanchuud tomor teregtei, huchirheg ch gelee ta
nar tedniig hoon gargaj chadna gelee.

Ioshua 18

18:1 Ingeed Izrailiin hovguudiin niit chuulgan Shilod tsuglan, tend Hurlyn
maihan bosgov. Ug nutag tednii zahirgaand baiv. **2** Izrailiin hovguudiin
dund ov zalgamjlalaa huleen avaagui doloon ovog uldsen bailaa. **3** iimees
Ioshua Izrailiin hovguuded helsen ni — Etseg ovgodiin tani Burhan
EZENii ta nart ogson gazar nutgiig ezemshildee avahaasaa omno ta nar
her udaan huleeh yum be? **4** Ovog burees gurav gurvan huniig tomil. Ted
bosoj, ug nutgaar yavj, tus buriin ov zalgamjlalyn daguu ug gazryg
todorhoilon bichuulehiin tuld bi tedniig gadagsh yavuulna. Daraa ni ted
nad deer butsaj irne. **5** Ted tuuniig doloon hesegt huvaana. Iuda omno zugt
ooriin nutagtaa uldeh bogood Iosyefyn ger hoid zugt ooriin nutagtaa
heveer uldeh yostoi. **6** Ta nar ug nutgiig doloon talaar todorhoilon bichij,
daraa ni tuuniigee nadad avchir. Bidnii Burhan EZENii omno bi ta naryn
toloo end shavga orhih bolno. **7** Harin lyevichuuded ta naryn dundaas
yamar ch onogdoh heseg baihgui, uchir ni EZENii tahilchiin uilchlel bol
tednii ov yum. Gad, Ryeubyen bolon Manassyegiin hagas ovgiinhon ch
Iordany zuunteed oorsdiin oviig avsan bogood EZENii zarts Mosye uuniig
tedend ogson yum. **8** Ingehed nutgiig todorhoilon bichiheer humuus bosoj
yavsan bogood Ioshua tedend tushaan — Nutag dayaar yavj, tuuniig
todorhoilj bicheed, nad uruu ergen ir. Tegehed bi end EZENii omno

Shilod ta nart zoriulan shavgyg orhih bolno gev. 9 Tiinhuu humuus ug
nutgaar yavj, tuunii talaar hot hotoor ni, doloon heseg tus bureer nomd
todorhoilj bichiv. Ted Shilo dahi huree buudald Ioshua deer irlee. 10
Ioshua Shilod EZENii omno tedend shavgyg orhison ba tend Ioshua ug
nutgiig Izrailiin hovguuded, tednii ovgiinh ni huvaarilaltyn daguu huvaav.
11 Byeniaminy hovguudiin ovogt urguudynh ni daguu shavga buulaa.
Tedend onogdson nutag ni Iuda bolon Iosyefyn ovgiinhny nutgiin hoorond
baiv. 12 Hoid zug deh tednii hil ni Iordanaas ehelj baisan ba Iyerihogiin
hoid tal uruu ogson garch, baruun zutt uularhag nutgiig damjin ogsoj,
Byetavyeny tsold iren togsoj baiv. 13 Endees hil Luz hurtel (ene ni Byetyel
yum) urgeljlen omnod beleer ni garch, dood Byethorony omno tadd orshih
uulyn dergedeh Atarotaddar uruu uruudsan baiv. 14 Endees ug hil
Byethorony omno zugt orshih uulaas urgeljlen baruun talaar ni omno zugt
ergen, Iudagiin hovguudiin hot Kiriatbaald (ene ni Kiriatiyearim yum) iren
togsoj baiv. Ene ni baruun tal ni bailaa. 15 Omnod tal ni Kiriatiyearimyn
baruun zahaas ehlen Nyeftoagiin bulgiin us hurtel baruun tiish yavsan
bailaa. 16 Tegeed ut hil Ryefaimyn hondiin hoino baidag Byenhinnomyn
hondiid orshih uulyn hormoi hurtel uruudaad, iyebuschuudyn beliin omnod
talaar damjin Hinnomyn hondii bolon Yenrogyel uruu urgeljilj baiv. 17 Ene
ni hoid zug uruu sunan, Yenshyemyesh uruu yavj, Adummimyn ogsuuriin
esreg orshih Gyelilot uruu urgeljlen, Ryeubyenii huu Bohany had uruu
uruudsan bailaa. 18 Tegeed Byetarabagiin hoid belees urgeljlen, dooshoo
Araba uruu yavsan baiv. 19 Ug hil Byethoglagiin hoid bel uruu urgeljleed,
Davst tengisiin hoid tohoid, Iordany omnod adagt iren togsoj baiv. Ene ni
omnod hil ni bailaa. 20 Tuuneesgadna, Iordan gol zuun hil ni bolj baiv. Ene
buhen ni Byeniaminy hovguudiin tednii urguudyn daguuh oviin ergen
toirny buh hil ni bailaa. 21 Byeniaminy hovguudiin ovgiin tednii urgiinhny
daguuh hotuud ni gevel, Iyeriho, ByetHogla ba Yemyekkyeziz, 22
Byetarava, Zyemaraim ba Byetyel, 23 Avvim, Para ba Ofra, 24
Hyefarammoni, Ofni ba Gyeba zereg arvan hoyor hot ni tosgodynhoo
hamt, 25 Gibyeon, Rama ba Byeyerot, 26 Mizpye, Hyefira ba Moza, 27
Ryekyem, Irpyeyel ba Tarala, 28 Zyela, Hayelyef ba iyebuschuudyn hot
(ene ni Iyerusalim yum), Gibyea ba Kiriat zereg arvan dorvon hot ni

tosgodynhoo hamt baiv. Ene ni Byeniaminy hovguudiin oorsdiinh ni
urguudyn daguuh ov ni bilee.

Ioshua 19

19:1 Hoyor dahi shavga Simyeond buyuu Simyeony hovguudiin ovog deer
tednii urguudyn daguu buuv. Tednii ov ni Iudagiin hovguudiin ovgiin ov
boloh gazar nutag dund bailaa. 2 Tiinhuu ted ov bolgon Byeyershyeba
buyuu Shyeba, Molada, 3 Hazarshual, Bala ba Yezyem, 4 Yeltolad,
Byetul ba Horma, 5 Ziklag, Byetmarkabot ba Hazarsusa, 6 Byetlyebaot ba
Sharuhyen zereg arvan gurvan hotyg tosgodynh ni hamt, 7 mon Ain,
Rimmon, Yetyer ba Ashany zereg dorvon hotyg tosgodynh ni hamt, 8 mon
Baalatbyeyer ba Nyegyeviin Rama hurtel, edgeer hotuudyn ergen toiron
dahi buh tosgoduudyg avav. Ene ni Simyeony hovguudiin ovgiin urguudyn
daguuh ov bailaa. 9 Simyeony hovguudiin ov ni Iudagiin hovguudiin
huvias onogdson baiv. Uchir ni Iudagiin hovguudiin huvi noogdol ni
heregtseenees ni iluu baiv. Iinhuu Simyeony hovguud Iudagiin ov bolson
gazar nutgiin gold ov zalgamjlalaa huleen avav. 10 Gurav dahi shavga
Zyebuluny hovguuded urguudynh ni daguu buulaa. Tednii oviin nutag ni
Saridyg hurtel baiv. 11 Daraa ni hil ni baruun tiish bolon Marala uruu yavj,
tegeed Dabbyeshyetiig shurgen, Ioknyeamyn urd orshih gorhind hurchee.
12 Ter ni Saridaas zuun tiish naran mandah zug uruu Hislottaboryn hil
hurtel ergen, tsaashaa Dabyerat uruu urgeljlen, Iafia uruu ogsson bailaa. 13
Endees hil zuun tiish naran mandah zug uruu Gathyefyer bolon Yetkazin
uruu urgeljlen, Nyea uruu chiglesen Rimmon uruu sunasan baiv. 14 Ug hil
hoid zugt Hannaton uruu toiron dutuirch, Iftahyelyn hondiid iren togsoj
bailaa. 15 Mon Katta, Nahalal, Shimron, Idala ba Byetlyehyem zereg
arvan hoyor hot tosgodynhoo hamt bagtsan bailaa. 16 Edgeer hotuud
tosgodynhoo hamt Zyebuluny hovguudiin tednii urguudynh ni daguuh ov ni
bailaa. 17 Dorov deh shavga Issahart buyuu Issaharyn hovguud deer
urgiinh ni daguu buuv. 18 Tednii bus nutagt ni Iyezryeyel hurtel Hyesullot,
Shunyem, 19 Hafaraim, Shion ba Anaharat, 20 Rabbit, Kishion ba
Yebyez, 21 Ryemyet, Yengannim, Yenhadda ba Byetpazzyeziig bagtaaj

baiv. 22 Mon ug hil Tabor ba Shahazuma bolon Byetshyemyesht hurch,
tednii hil Iordan deer iren togsson baiv. End arvan zurgaan hot ni
tosgodtoigoo hamt bailaa. 23 Edgeer hotuud tosgodtoigoo hamt Issaharyn
hovguudiin ovgiin urguudynh ni daguuh ov ni bailaa. 24 Tav dahi shavga
Ashyeryk hovguudiin ovogt urguudynh ni daguu buuv. 25 Tednii nutag ni
Hyelkat, Hali, Byetyen ba Ahshaf, 26 Allammyelyeh, Amad ba Mishal nar
baisan ba ene ni baruun zugt Karmyel bolon Shihorlibnat uruu hurch
bailaa. 27 Mon ene ni zuun zug uruu Byetdagon uruu chiglen ergej,
Zyebulund hureed, mon Byetyemyek ba Nyeiyeliin hoid zugt Iftahyelyn
hondiid hureed daraa ni hoishoogoo Kabul uruu sunan hurch, 28 Yebron,
Ryehob, Hammon ba Kana bolon bur Ih Sidonyg hurtel urgeljilj baiv. 29
Ug hil Rama uruu chiglen ergej, mon Tiriin behlegdsen hot uruu hurchee.
Daraa ni Hosa uruu ergej, Ahzibyn bus nutag dahi tengist irj togsoj baiv.
30 End bas Umma, Afyek ba Ryehob zereg horin hoyor hot ni
tosgodtoigoo hamt bailaa. 31 Edgeer hotuud tosgodynhoo hamt Ashyeryn
hovguudiin ovgiin, urguudishh ni daguuh ov ni bailaa. 32 Zurgaa dahi
shavga Naftaliin hovguuded urguudynh ni daguu buuv. 33 Tednii hil ni
Hyelyefees Zaanannim dahi tsars bolon, Adaminyekyeb ba Iabnyeyelees
ehlen Lakkumd hurch, Iordan deer iren togsoj baiv. 34 Endees hil
baruuntiish Aznottabor uruu ergej yavsaar, Hukkok uruu urgeljlen, omno
zugt Zyebulund hurch ochin mon baruun zugt Ashyert hureed, zuun zugt
Iordany dergedeh Iudad hursen bailaa. 35 Behlegdsen hotuudni Ziddim,
Zyer, Hammat, Rakkat ba Hinnyeryet, 36 Adama, Rama ba Hazor, 37
Kyedyesh, Yedryei ba Yenhazor, 38 Iiron, Migdalyel, Horyem, Byetanat
ba Byetshyemyesh zereg arvan yeson hot ni tosgodtoigoo hamt bailaa. 39
Edgeer hotuud tosgodynhoo hamt Naftaliin hovguudiin ovgiin urguudynh
ni daguuh ov ni bailaa. 40 Doloo dahi shavga Dany hovguudiin ovogt
urguudynh ni daguu buuv. 41 Tednii oviin gazar nutag ni Zora, Yeshtaol ba
Irshyemyesh, 42 Shaalabbin, Aialon ba Itla, 43 Yelon, Timna ba Yekron,
44 Yeltyekye, Gibbyeton ba Baalat, 45 Iyehud, Byenyebyerak ba
Gatrimmon, 46 Myeiarkon ba Rakkon, Ioppagiin haraldaah bus nutagtai
hamt baiv. 47 Gevch gazar nutgaa ezemshihed ni Dany hovguuded

berhsheel uchirchee. Uchir ni Dany hovguud yavj, Lyeshyemtei daitan,
tuuniig ezlen avchee. Daraa ni ted tuuniig ildnii ireer tsohin, ezlen avch,
tend suurishiv. Ted Lyeshyemiig oorsdiin ovog etseg Dany nereer Dan
hemeen nerlev. **48** Edgeer hotuud tosgodynhoo hamt Dany hovguudiin
ovgiin urguudynh ni daguu ov ni bailaa. **49** Humuust ov boloh gazryg hil
hyazgaaruudaar ni huvaarilaj duusaad Izraili ooriin dotor Nuny huu
Ioshuad oviig ni ogov. **50** EZENii tushaalyn daguu ted tuund ooriinh ni
hussen guisan Yefraimyn uularhag nutagt orshih Timnatsyera hotyg
ogsond, tereer hot bosgon barij, tendee suurishiv. **51** Edgeer ni bol Shilod,
Hurlyn maihny uudend bolon EZENii omno tahilch Yelyeazar ba Nuny
huu Ioshua bolon Izrailiin hovguudiin ovguudyn urguudyn terguulegchdiin
shodoj huvaarilsan gazruud yum. Tiinhuu ted gazar nutgiig huvaaj duusav.

Ioshua 20

20:1 Tegtel EZEN Ioshuad yarin aildsan ni — **2** Izrailiin hovguuded hel
"Mosyegeer damjuulan Minii ta nart aildsan horgodoh hotuudyg
oorsoddoo songo. **3** Huniig uridaas tolovlolguigeer, sanamsarguigeer alsan
alivaa hun tiishee zugtag. Tedgeer hotuud ni tsusan oshoo avagchdaas ta
naryg hamgaalah horgodoh gazar tani bolog. **4** Edgeer hotuudyn neg uruu
zugtsan hun hotyn haalgany uudend zogson, ter hotyn nastanguudad ooriin
hergiig yarih ba ted tuuniig hotod oruulan, tednii dund amidarch boloh
bairyg ogoh yostoi. **5** Herev tsusan oshoo avagch tuuniig nehen hoovol,
hun alsan ut heregtniig ted tuunii tart ogoh yosgui. Uchir ni ter horshoo
uridaas tolovlolguigeer alsan ba urid ni ch tuund horsdoggui baisan. **6**
Chuulgany omno shuugdeheer ochtoloo, mon ter odruuded terguun tahilch
baigch negnii nas etsesleh tsagiig boltol, ter hun ug hotod amidrah yostoi.
Daraa ni hun alsan ug heregten ooriin hot, ooriin gert buyuu zugtsan hot
uruugaa butsaj bolno" gej hel gev. **7** Tiinhuu ted Naftaliin uularhag nutgiin
Galil dahi Kyedyeshiig, Yefraimyn uularhag nutag dahi Shyehyemiig,
Iudagiin uularhag nutag dahi Kiriatarbag (ene ni Hyebron yum) songov. **8**
Mon Iyerihogiin zuuntee Iordany tsaana, ted Ryeubyen ovgoos tal gazryn
tsol deh Byezyeriig, Gad ovgoos Gilyead dahi Ramotyg, mon Manassye

ovgoos Bashan dahi Golanyg songov. 9 Edgeer ni Izrailiin buh hovguuded
bolon tednii dund suugch gadnyhand zoriulagdsan hotuud baisan bogood
sanamsarguigeer hun alsan hen bolovch tiishee zugtan chuulgany omno
ochih hurtlee tsusan oshoo avagchiin gart uhehgui baihyn tuld togtoogdov.

Ioshua 21

21:1 Tegtel lyevichuudiin orhiin terguulegch nar tahilch Yelyeazar, Nuny
huu Ioshua bolon Izrailiin hovguudiin busad ovguudyn orhiin terguunuud
deer irjee. 2 Kanaan nutgiin Shilod ted tedentei yarin — EZEN Mosyegeer
damjuulan bidend amidran suuh hotuudyg bolon mal suregt mini
zoriulagdsan belcheeruudtei ni hamt ogohiig tushaasan bilee gev. 3
Tiinhuu EZENii tushaal yosoor Izrailiin hovguud lyevichuuded
oorsdiinhoo ovoos edgeer hotuudyg belcheer nutguudynh ni hamt ogloo. 4
Ehnii shavga ni kohatchuudyn urgiinhan deer buuv. Tahilch Aarony ur
udam boloh lyevichuudIuda, Simyeon, Byeniamin ovguudaas arvan gurvan
hotyg shavgaar huleen avav. 5 Kohatyn uldsen hovguud Yefraim, Dan
bolon Manassyegiin hagas ovgiin urguudaas arvan hotyg shavgaar huleen
avlaa. 6 Gyershony hovguud Issahar, Ashyer, Naftaliin ovguudaas bolon
Bashan dahi Manassyegiin hagas ovgiin urguudaas arvan gurvan hotyg
shavgaar huleen avav. 7 Myerariin hovguud urguudynhaa daguu
Ryeubyen, Gad, Zyebulun ovguudaas arvan hoyor hotyg avav. 8 Ingeed
EZENii Mosyegeer damjuulan tushaasan yosoor Izrailiin hovguud
lyevichuuded edgeer hotuudyg belcheer nutgiinh ni hamt shavgaar ogloo.
9 Iuda, Simyeony hovguudiin ovgoos ted daraah nereeree duridagdsan
hotuudyg ogson bogood 10 Edgeer ni Lyeviin hovguud kohatchuudyn
urgiinhny Aarony ur udamd onogdson yum. Uchir ni ehnii shavga tedend
deer buusan bilee. 11 Ingej ted Iudagiin uularhag nutagt dahi Kiriatarbag
(ene ni Hyebron yum) ergen toiron dahi belcheer nutgiinh ni hamt tedend
ogov. Arba bol Anakiin ovog etseg yum. 12 Gehdee hotyn ergen toirond
baih tarialangiin talbai bolon tosgoduudyg ni ted Iyefunnyegiin huu Kalyebt
ezemshil bolgon ogloo. 13 Tiinhuu tahilch Aarony hovguuded ted hun
alsan heregtnuudiin horgodoh hot boloh Hyebron Libnag bolon

belcheeruudiinh ni hamt, 14 mon Iattir, Yeshtyemoa 15 Holon, Dyebir, 16
Ain, Iutta,Byetshyemyesh zergiig belcheer nutagtai ni hamt niit yeson
hotyg deerh hoyor ovgoos ogov. 17 Byeniamin ovgoos Gibyeon, Gyeba,
18 Anatot, Almon zergiig belcheer nutgiinh ni hamt niit dorvon hotyg
ogov. 19 Aarony hovguud boloh tahilch naryn buh hotuud gevel belcheer
nutguudynhaa hamt arvan gurvan hot bailaa. 20 Daraa ni Kohatyn
hovguudiin urguudyn lyevichuuded buyuu Kohatyn uldsen hovguuded
Yefraim ovgoos hotuudyg huvaarilan ogov. 21 Yefraimyn uularhag nutag
dahi hun alsan heregtnuudiin horogodoh hot boloh Shyehyem bolon
Gyezyeriig belcheer nutagtai ni hamt, 22 mon Kibzaim, Byethoron zergiig
belcheer nutgiinh ni hamt niit dorvon hotyg tedend ogov. 23 Dan ovgoos
Yeltyekye, Gibbyeton, 24 Aialon, Gatrimmon zereg belcheer nutgiinh ni
hamt niit dorvon hotyg ogchee. 25 Manassyegiin hagas ovgoos Taanah
bolon Gatrimmonyg belcheer nutgiinh ni hamt ene hoyor hotyg tedend
huvaarilan ogov. 26 Kohatyn uldsen hovguuded ogson buh hotuud
belcheer nutguudynhaa hamt niitdee arav bailaa. 27 Mon lyevichuudiin
urguudyn neg boloh Gyershony hovguuded ted Manassyegiin hagas
ovgoos hun alsan heregtnuudiin horgodoh hot boloh Bashan dahi Golanyg
bolon Byeyeshtyera zergiig tedgeeriin belcheer nutgiinh ni hamt ene hoyor
hotyg ogov. 28 Issahar ovgoos ted Kishion, Dabyerat, 29 Iarmut,
Yengannim zergiig belcheernutguudtai ni hamt ene dorvon hotyg ogloo.
30 Ashyer ovgoos ted Mishalyg mon Abdonyg tuunii belcheer nutgiinh ni
hamt, 31 Hyelkat, Ryehob zergiig belcheer nutgiinh ni hamt dorvon hotyg
tedend ogov. 32 Naftaliin ovgoos hun alsan heregtnii horgodoh hot Galil
dahi Kyedyesh mon Hammotdor, Kartan zereg gurvan hotyg belcheer
nutagtai ni hamt ogov. 33 Gyershonchuudyn urguudyn daguu buh hot
gevel belcheer nutgiinhaa hamt arvan gurav bailaa. 34 Myerariin
hovguudiin urguudad buyuu uldsen lyevichuuded ted Zyebulun ovgoos
Ioknyeam, Karta, 35 Dimna, Nahalal zergiig belcheer nutgiinh ni hamt
dorvon hotyg ogov. 36 Ryeubyen ovgoos ted Byezyer, Iahaz, 37
Kyedyemot bolon Myefaatyg belcheer nutgiinh ni hamt dorvon hotyg
ogov. 38 Gad ovgoos ted, hun alsan heregtnuudiin horgodoh hot Gilyead

dahi Ramotyg mon Mahanaim zergiig belcheer nutgiinh ni hamt, 39
Hyeshbon, Iazyer zergiig belcheer nutgiinh ni hamt niit dorvon hotyg
ogov. 40 Edgeer bugd ni lyevichuudiin urguudyn uldegdel boloh Myerariin
hovguudiin urguudynh ni daguu huvaarilsan hotuud baisan bogood niit
arvan hoyor hot bailaa. 41 Izrailiin hovguudiin ezemshliin dundah
lyevichuudiin hotuud bugd dochin naiman hot belcheer nutgiinhaa hamt
baiv. 42 Edgeer buh hotuud tus bur ergen toirondoo belcheer nutagtai
baiv. Buh hotuud ni adil baiv. 43 Iinhuu ovog deedest ni ogohoor amlasan
buh nutgiig EZEN Izrailid ogson ba ted tuuniig ezemshin, tendee suurishin
amidrav. 44 Mon tednii ovog deedest ni amlasan buhniihee daguu EZEN
tedend buh talaar amar amgalang ogson bogood tednii daisnuudyn hen ni
ch tednii omno sorj zogsoogui. EZEN buh daisnuudyg ni tednii gart ogov.
45 Izrailiin gert EZENii ogson sain amlaltuudyn neg ni ch butelguigeer
ongoroogui bogood bugd biyelev.

Ioshua 22

22:1 Tegeed Ioshua Ryeubyen, Gad bolon Manassyegiin hagas ovgiinhnyg
duudan iruulj, 2 tedend helsen ni — EZENii zarts Mosyegiin ta nart
tushaasan buhniig ta nar sahij, mon minii ta nart tushaasan buhend minii
duu hooloig sonsoj baisan. 3 Ta nar ene odriig hurtelh udaan hutatsaand ah
duu naraa ul umartan, harin Burhan EZENiihee tushaalyn uurgiig sahij
baiv. 4 Harin odoo ta naryn Burhan EZEN amlasan yosooroo ah duusiig
tani amruulav. Iimiin tul EZENii zarts Mosyegiin ta nart ogson Iordany
chanad dahi ezemshil nutagtaa, oorsdiin maihnuuddaa butsan ochitsgoo. 5
Harin zovhon EZENii zarts Mosyegiin ta nart tushaasan Burhan
EZENiigee hairlan, Tuunii buh zamaar alhan, tushaaluudyg ni sahij,
Tuunees bat barin, Tuund buh zurh ba setgeleeree uilchil hemeeh tushaal
ba huuliudyg sahihyg mash hyanamgaigaaruild gelee. 6 Ingeed Ioshua
tedniig yeroon yavuulahad ted maihnuud uruugaa yavav. 7 Manassyegiin
hagas ovogt Mosye Bashan dahi nutgiig ezemshuulj ogson, harin nogoo
hagast ni Ioshua ah duu narynh ni dund Iordany baruun tal dahi nutgiig
ezemshuulj ogov. Tiinhuu Ioshua tedniig maihnuud uruu ni ilgeehdee

tedniig yeroon 8 helsen ni — Maihnuud uruugaa ih horongo, mash olon
mal suregtei, mongo, alt, hurel, tomor bolon arvin ih huvtsastai butsan och.
Daisnuudynhaa olzyg ah duu nartaigaa huvaa gev. 9 Ryeubyenii hovguud,
Gadyn hovguud bolon Manassyegiin hagas ovgiinhon Kanaan nutgiin Shilo
dahi Izrailiin hovguudees salj Mosyegeer damjuulan EZENii tushaalyn
daguu ezemshsen Gilyeadyn ezemshil nutag uruugaa yavav. 10 Kanaan
nutag dahi Iordany orchmyn bus nutagt irehdee Ryeubyenii hovguud,
Gadyn hovguud bolon Manassyegiin hagas ovgiinhon tend, Iordany derged
surleg tom tahilyn shiree bosgoson bailaa. 11 Izrailiin hovguud uuniig
sonsood — Haragtun, Ryeubyenii hovguud, Gadyn hovguud bolon
Manassyegiin hagas ovgiinhon Kanaan nutgiin zaag deer, Iordany orchmyn
bus nutagt, Izrailiin hovguuded hariyaalagdah tald tahilyn shiree bosgoson
bilee gev. 12 Uunii tuhai sonsood Izrailiin hovguudiin buhel chuulgan
tednii esreg yavj daitahaar Shilod tsutlav. 13 Tegeed Izrailiin hovguud
Gilyeadyn nutag uruu, Ryeubyenii hovguud, Gadyn hovguud bolon
Manassyegiin hagas ovgiinhon uruu tahilch Yelyeazaryn huu Finyehasyg
yavuulav. 14 Tuuntei hamt Izrailiin ovog burees tus tusyn etseg ovgodiin
orhiin terguulegch boloh arvan udirdagchiig ilgeev. Tedgeer ni bugd
Izrailiin tumnuudiin dotor oorsdiin etseg ovgodiin orhiin terguulegch baiv.
15 Ted Gilyead nutagt, Ryeubyenii hovguud, Gadyn hovguud bolon
Manassyegiin hagas ovgiinhon deer ireed, tedend helsen ni — 16 EZENii
niit chuulgan iin helj baina. Ene odor EZENiig eserguutsen, EZENiig
dagahaas butsan, oorsdoo tahilyn shireeg bosgosnooroo Izrailiin Burhany
esreg itgelgui uildliig ta buhen yaaj uiddej chadna ve? 17 Pyeoryn huuli
bus yavdal bidend bagadsan gej uu? Hediigeer EZENii chuulgan deer ter
gai gamshig buusan ch, ene odriig hurtel bid tuunees tseverlegdeegui
baigaa. 18 Harin ta nar ene odor EZENiig dagahaas butsaj baina gej uu?
Herev ta nar onoodor EZENiig terslen bosvol, margaash Ter Izrailiin
buhel chuulgand hilegneh bolno. 19 Harin herev ezemshliin tani nutag
tsever bus baigaa bol, EZENii asar orshin bui EZENii ezemshliin nutag
uruu gatlan irj, bidnii dund orshin suutaach. Harin bidnii Burhan EZENii
tahilyn shireenees oor tahilyn shireeg oorsoddoo bosgon EZENii bolon
bidnii esreg buu terslen bosogtun. 20 Zyeragiin huu Ahan horiglogdson

zuilsiin tuhaid itgelgui handahad uur hilen Izrailiin niit chuulgan deer
buugaagui gej uu? Gem nugel hiisneesee bolj ter hun gantsaaraa uheegui
yum" gelee gev. 21 Tegtel Ryeubyenii hovguud, Gadyn hovguud bolon
Manassyegiin hagas ovgiinhon Izrailiin urguudyn terguulegchidtei yarin,
hariulsan ni — 22 Huchit Negen, EZEN boloh Burhan, Huchit Negen,
EZEN boloh Burhan! Ter medne. Mon Izraili ch ooroo medeg. Herev ene
ni terslel yum uu, EZENii esreg itgelgui uil baisan bol ene odor bidniig buu
avar. 23 Herev bid EZENiig dagahaas ergej, shataalt buyuu ur tarian,
esvel eviin tahilyg orgoluudiin deer ni orgohoor oorsoddoo zoriulan
tahilyn shiree bosgoson bol EZEN Ooroo bidnees hariu neheg. 24 Harin
unendee bid sanaa zovsondoo, "Hojim tanai ur udam manai ur udamd
«Izrailiin Burhan EZENtei ta nar yamar holbootoi yum be? 25 EZEN
Iordanyg Ryeubyen bolon Gadyn hovguud ta bidnii hoorondoh hil
bolgoson. Ta nart EZENii dotor yamar ch huvi noogdol ugui bilee»
hemeen helj, tiinhuu tanai ur udam manai ur udmyg EZENees emeehgui
bolgoj magadgui" gesen uchraas uuniig hiisen bilee. 26 Tiim uchraas bid
helehdee "Bugdeeree tahilyn shiree baritsgaaya! Shataalt tahil bolon
orgoliin toloo bus, 27 harin ene nita bidnii ba bidnii daraagiin uyeiinhnii
hoorond bid EZENii omno shataalt tahil, orgol bolon eviin tahilaaraa
EZENii uilchleliig buteehiin tuld bogood hojim tanai ur udam manai ur
udamd «EZENii dotor ta nart yamar ch huvi noogdol baihgui» hemeen
helehguin tuld gerch bolohyn toloo bilee" gev. 28 Tiim uchraas bid "Herev
ted bidend, esvel hojim bidnii uye udamd uuniig helbel bid tedend «Bidnii
ovog etsguud shataalt tahil yum uu, orgoliin toloo bus, harin ta bidnii
hoorond gerchlel bolgohyn tudd barij bosgoson EZENii tahilyn shireenii
huulbaryg har» hemeen helne" gej hellee. 29 Bidnii Burhan EZENii asryn
omno baigaa Ooriinh ni tahilyn shireenees gadna, shataalt ba ur tariany
tahild bolon orgold zoriulan oor tahilyn shiree bosgosnoor ene odor
EZENii esreg terslen, EZENiig dagahaas ergeh yavdal bidnees hol baig
gev. 30 Tiinhuu tahilch Finyehas ba tuuntei hamt baisan chuulgany
udirdagchid boloh Izrailiin urguudyn terguulegchid Ryeubyenii hovguud,
Gadyn hovguud bolon Manassyegiin hovguudiin yarisan ugiig sonsood
taashaav. 31 Tegeed tahilch Yelyeazaryn huu boloh Finyehas ni

Ryeubyenii hovguud, Gadyn hovguud bolon Manassyegiin hovguuded
helsen ni — EZEN bidnii dund baigaag onoodor bid medne, uchir ni ta nar
EZENii esreg ene itgelgui uiliig uildeegui yum. Ta nar Izrailiin hovguudiig
EZENii garaas avarlaa gev. 32 Tegeed tahilch Yelyeazaryn huu Finyehas
bolon udirdagchid Gilyead nutagt bui Ryeubyenii hovguud, Gadyn
hovguudees butsan Kanaan nutag uruu Izrailiin hovguud uruu irj, tedend
hariu ug avchrav. 33 Ene ug ni Izrailiin hovguuded taalagdsan ba ted
Burhanyg magtan, Ryeubyenii bolon Gadyn hovguudiin amidarch baisan
nutgiig ustgahaar tednii esreg daind yavah tuhai dahin yarihaa boliv. 34
Ryeubyenii bolon Gadyn hovguud ug tahilyn shireeg "Gerch" gej nerleed
— Uchir ni ene ni EZEN bol Burhan mon gedgiin talaar bidnii hoorondoh
gerch yum hemeen helev.

Ioshua 23

23:1 EZEN Izrailiig tal buriin daisnaas ni amruulsnaas hoish olon odruud
ongorsnii daraa, bas Ioshua nas ahij hogshirsnii daraa 2 buh Izrailiig, tednii
nastanguud, terguulegchid, shuugchid bolon tushmediig duudan iruulj,
tedend — Bi hogshirch, nas mini ahiv. 3 Mon ta naryn toloo edgeer buh
undestnuuded Burhan EZENii tani hiisen buhniig ta nar harsan, uchir ni
Burhan EZEN ta naryn toloo daitsan Negen baiv. 4 Har, Iordanaas bur Ih
Tengisiig hurtel naran jargah zugt minii ezlen avsan buh uls undestnuudiin
hamt uldsen ene buh undestnuudiig Bi tanai ovguudad ov bolgon
huvaarilan ogson bilee. 5 Ta naryn Burhan EZEN Ooroo tedniig urdaas
chini tulhen gargaj, hoon zailuulah ba ta naryn Burhan EZENii ta nart
amlasan yosoor tednii nutgiig ta nar ezemshih bolno. 6 Tegeheer
Mosyegiin huuliin nomd bichigdsen buhniig sahij hiihdee mash tuushtai
baij, tuunees baruun tiish ch, zuun tiish ch hazaihgui bai. 7 Ta naryn dund
uldsen edgeer undestnuudtei holbogdolgui, tednii burhdyn neriig
duridalgui, tedneer tangaraglalgui, tedend uilchlelgui, tedend bohiin
morgolgui bai. 8 Harin ene odriig hurtel hiisen shigee, ta nar oorsdiin
Burhan EZENees bat barij baih yostoi. 9 Uchir ni aguu ba huchit
undestnuudiig EZEN ta naryn omnoos hoon gargasan. Ene odriig hurtel

neg ch hun ta naryn omno soron zogsoj chadaagui bilee. 10 Tanai neg hun
myangan huniig zugtahad hurgedeg. Uchir ni ta naryn Burhan EZEN ta
nart amlasan yosooroo ta naryn toloo tulalddag Negen bilee. 11 Tegeheer
oorsdiin Burhan EZENiig hairlahyn toloo hicheen anhaaragtun. 12 Uchir
ni herev ta nar zamaasaa butsaj, ta naryn dotor uldsen tedgeer
undestnuudiin humuustei holbogdoj, tedentei niilen, ger bul boloh yum bol
13 ta naryn Burhan EZEN edgeer undestnuudiig omnoos chini hoon
gargahaa bolino gedgiig bat medeerei. Harin Burhan EZENii tani ta nart
ogson ene saihan nutgaas ta naryg mohoj ugui boltol ted ta nart urhi ba
zanga nuruund chini tashuur, nudend chini orgos boloh bolno. 14 Odoo bi
buh delhiinhnii jamaar odoh gej baina. Burhan EZENii tani ta naryn tuhaid
aildsan buh sain utsees neg ni ch butelguitej unaagui, neg ni ch
hosordoogui, bugd biyelsen gedgiig ta nar buh zurh, buh setgeleeree
medej baigaa. 15 Harin ta naryn Burhan EZENii ta nart aildsan buh sain
ugs biyelsentei adil tuunchlen Ooriinhoo ogson saihan nutgaas ta bugdiig
ustgatlaa EZEN ta naryn deer buh ayuulyg avchrah bolno. 16 Ta nar
Burhan EZENiihee tushaasan gereeg zorchin, oor burhdad ochin uilchilj,
tedend sogdon morgovol, EZENii uur hilen ta naryn esreg shataj, Tuunii ta
nart ogson saihan nutagt ta nar udahgui mohoh bolno gev.

Ioshua 24

24:1 Ingeed Ioshua Shyehyemd Izrailiin buh ovguudyg tsugluulan, Izrailiin
nastanguud, terguulegchid, shuutchid ba tushmediig ni duudsan bogood
ted Burhany omno irev. 2 Ioshua buh ard tumend helsen ni — Izrailiin
Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Ert deer uyed ta naryn ovog deedes,
tuhailbal Abraham bolon Nahoryn etseg Tyera Yevfrat mornii tsaana
amidarch, oor burhdad morgoj baiv. 3 Tegehed Bi tanai ovog Abrahamyg
Yevfrat mornii chanadaas avch, Kanaany buh nutgaar damjuulan
gazarchlan hotolj, tuunii ur udmyg olshruulj, Bi tuund Isaakiig ogson. 4
Isaakt Bi Iakov bolon Isavyg ogch, Isavd Bi Syeir uulyg ezemshuuleheer
ogson. Harin Iakov bolon tuunii hovguud Yegipyet uruu yavsan bilee. 5
Daraa ni Bi Mosye, Aaron hoyoryg ilgeesen bogood Ooriin hiisen

zuilsuudeer Yegipyeted gamshgiig uchruulsan. Uunii daraa Bi ta naryg
tendees gargasan. **6** Bi tanai ovog deedsiig Yegipyetees gargasan ba ta nar
dalai deer irsen bogood yegipyetchuud ta naryn ovog etsguudiig Ulaan
tengis hurtel hosog teregnuud bolon moritonguudaar moshgon hoov. **7**
Gevch ted EZENees tuslamj guin hashhirahad, Ter ta nar bolon
yegipyetchuudiin hoorond haranhui bolgon, tednii deer tengisiig avchran,
tedniig burhsen. Yegipyeted Minii yuu hiisniig ta nar oorsdiin nudeeree
harsan. Tegeed ta nar tsol gazar udaan hutatsaagaar amidrav. **8** Daraa ni
Bi ta naryg Iordany zuunteid amidardag baisan amorichuudyn nutagt
avaachsan ba ted ta nartai daitsan. Bi tedniig gart chini ogch, ta naryn
omno Bi tedniig ustgahad nutgiig ni ta nar ezemshil bolgon avsan bilee. **9**
Tegtel Zipporyn huu, Moabyn haan Balak bosoj, Izrailiin esreg daitsan
bogood ta naryg haraalgahaar Byeoryn huu Balaamyg duudan yavuulsan
yum. **10** Gevch Bi Balaamyg sonsohyg huseegui. Tiimees ter ta naryg
yerooh bolson ba Bi ta naryg tuunii garaas avarsan. **11** Ta nar Iordanyg
gatalj, Iyerihod irsen. Iyerihogiin irged bolon amorichuud, pyerizchuud,
kanaanchuud, hitchuud, girgashchuud, hivichuud, iyebuschuud ta naryn
esreg daitsan bilee. Tiinhuu Bi tedniig gart chini ogov. **12** Bi ta naryn
omno hort zogiig ilgeesen ba ter ni amorichuudyn hoyor haanyg ta naryn
omnoos hoon gargasan yum. Harin ta nar uuniig oorsdiin selem buyuu
numaaraa uildeegui yum. **13** Bi ta nart oorsdiin chini hodolmorloogui
nutgiig, oorsdiin chini barij bosgoogui hotuudyg ogson ba ta nar dotor ni
amidarsan. Ta nar oorsdoo es tarisan usan uzmiin talbaigaas bolon chiduny
togloos idej baigaa bilee" gev. **14** Tegeheer odoo EZENees emeen, Tuund
chin setgel bolon uneneer uilchlegtun. Yevfrat mornii tsaana bolon
Yegipyeted ovog deedsiinhee morgoj baisan burhdyg avch hayaad,
EZENd uilchil. **15** Herev EZENd uilchleh ni ta naryn huvid niitsgui met
baival, hend uilchleh ve gedgee onoodor oorsoddoo songo. Tuhailbal,
Yevfrat mornii tsaana etseg deedsiinhee uilchilj baisan burhdad uu, esvel
nutaglaj bui gazrynhaa amorichuudyn burhdad uilchleh uu? Harin bi bolon
manai geriinhen, bid EZENd uilchilne gelee. **16** Ard olon hariulan helsen
ni — Oor burhdad uilchleheer EZENiig orhih ni bidnees holuur baig. **17**
Uchir ni bidnii Burhan EZEN bidniig bolon ovog deedsiig maani

Yegipyetiin nutgaas, boolchlolyn gerees gargaj, bidnii nudnii omno tedgeer
aguu temdguudiig hiisen ba bidniig buhii l zamyn tursh bolon zam daguu
dairan ongorson buh ard olnoos hamgaalsan Negen bilee. **18** Mon EZEN
bidnii omnoos buh ard tumniig, tedgeeriin dotor bur ug nutagt amidarch
baisan amorichuudyg hurtel hoon gargasan. Bid ch mon EZENd uilchleh
bolno. Uchir ni Ter bidnii Burhan yum gev. **19** Tegehed Ioshua ard olond
helsen ni — Ta nar EZENd uilchilj chadahgui. Uchir ni Ter bol ariun
Burhan. Ter bol hartai Burhan. Ter ta naryn gem buruu bolon nugliig
uuchlahgui bilee. **20** Herev ta nar EZENiig orhin, hariin burhdad
uilchilbel, Ter ta nart sainyg hiisen hedii ch uruu ergen, ta nart gamshig
avchirj, ta naryg zalgih bolno gev. **21** Ard olon Ioshuad — Ugui, harin bid
EZENd uilchleh bolno gehed **22** Ioshua ard olond — Oort ni uilchleheer
EZENiig songosnyhoo gerch nar ta nar oorsdoo bolov gehed ted — Bid
gerch nar mon gelee. — **23** Tegeheer odoo dund chini baigaa hariin
burhdyg avch hayan, zurh setgelee Izrailiin Burhan EZEN uruu
handuulagtun gev. **24** Ard olon Ioshuad — Bid oorsdiin Burhan EZENd
uilchlen, Tuunii duu hooloig dagah bolno gelee. **25** Tiinhuu Ioshua ter odor
ard olontoi geree baiguulan, Shyehyemd tedend zoriulsan togtool ba
zarligiig uildev. **26** Ioshua edgeer ugsiigBurhany huuliin nomd bicheed,
tom chuluu avan, tuuniig EZENii ariun gazryn derged baisan tsars modny
door bairluulav. **27** Ioshua buh ard olond — Haragtun, ene chuluu bidend
gerch boloh bolno. Uchir ni ta bidend aildsan EZENii buh ugsiig ene
chuluu sonsson. Iimees ta naryg oorsdiin Burhanaas tatgalzahgui baihaar
ene ni ta nart gerch boloh bolno gev. **28** Ingeed Ioshua ard olnyg tus bur
oorsdiinh ni ov uruu ni yavuulav. **29** Ene bugdiin daraa EZENii zarts,
Nuny huu Ioshua neg zuun arvan nastaidaa nas etseslev. **30** Ted Tuuniig
Gaash uulyn hoid tald orshih Yefraimyn uularhag nutagt baih ooriinh ni
oviin nutag boloh Timnatsyerad nutagluulav. **31** Izraili Ioshuagiin
amidralyn buh odruuded bolon Ioshuagaas hoish amid baisan ba Izrailid
EZENii hiisen buh hergiig medej baisan nastanguudyn amidralyn buh
odruuded EZENd uilchlev. **32** Yegipyetees Izrailiin hovguudiin avchirsan
Iosyefyn yasyg ted Shyehyemiin etseg Yemmoryn hovguudees zuun
mongon zoosoor Iakovyn hudaldaj avsan gazar buyuu Shyehyemd

orshuulj, ter gazar Iosyefyn hovguudiin ov bolov. **33** Mon Aarony huu
Yelyeazar nas barsan ba ted tuuniig tuunii huu Finyehast Yefraimyn
uularhag nutagt huvaarilagdsan Gibyeagiin tolgodod nutagluulav.

Shuugchid 1

1:1 Ioshuag nas barsny daraa Izrailiin hovguud EZENees guin, —
Kanaanchuudyn esreg tedentei tulaldahad hen bidnii terguund yavah ve?
gej asuusand, 2 EZEN — Iuda yavah bolno. Haragtun, Bi ter gazryg tuunii
gart ogson yum hemeen aildav. 3 Tegehed Iuda ooriin ah Simyeond —
Kanaanchuudtai tulaldahaar nadad onogdson gazar uruu nadtai tsug
yavaach. Tegvel chamd onogdson gazar uruu ch bi bas yavna shuu gehed
Simyeon tuuntei hamt yavlaa. 4 Iuda yavsand EZEN tednii gart
kanaanchuud bolon pyerizchuudiig ogov. Ted Byezyekt arvan myangan
huniig huis temterlee. 5 Ted Byezyekt Adonibyezyekiig olj, tuunii esreg
tulaldan, kanaanchuud bolon pyerizchuudiig yalav. 6 Harin Adonibyezyek
zugtsand, ted araas ni nehej bariad, gar holiinh ni erhii huruunuudyg ni
tastav. 7 Adonibyezyek — Gar holiinhoo erhii huruug tastuulsan dalan
haan minii hoolny shireen dooroos shavhruu tsugluuldag baiv. Hiisen uiliin
mini daguu Burhan nadad hariu ogloo gev. Tegeed ted Adonibyezyekiig
Iyerusalimd avchirsand, ter tend nas barlaa. 8 Daraa ni Iudagiin hovguud
Iyerusalimyn esreg daitaj, tuuniig ezlen avaad, ildnii ireer tsavchlan, galdan
shataav. 9 Ingesnii daraa Iudagiin hovguud uularhag nutag, Nyegyev bolon
nam gazart nutaglaj baisan kanaanchuudtai tulaldahaar irev. 10 Tiinhuu
Iuda Hyebrond amidardag baisan kanaanchuudyn esreg hodolloo.
(Hyebrony neriig urid ni Kiriatarba gedeg baiv). Ted Shyeshai, Ahiman
bolon Talmaig but tsohiv. 11 Tegeed tendees Iuda Dyebiriin orshin
suugchdyn esreg dovtlov. (Dyebiriig urid ni Kiriatsyefyer gedeg baiv). 12
Kalyeb — Kiriatsyefyeriig dovtlon, tuuniig ezlen avsan hund bi ohin
Ahsagaa ch hurtel ehner bolgon ogno gev. 13 Kalyebyn duu Kyenazyn
hovguun boloh Otniyel tuuniig ezelsen tul Kalyeb tuund ohin Ahsagaa
ehner bolgon ogov. 14 Ohin tuun deer ochihod, tuuniig etsgeesee
tarialangiin talbai gui hemeen yatgav. Ohin iljigneesez buusand, Kalyeb
tuunees — Chi yuu husev? hemeen asuuv. 15 Ter tuund — Nadad
yerooloo hairlaach. Negent nadad Nyegyeviin nutgiig ogsnoos hoish mon
bulguudyg ni ogooch gev. Tiinhuu Kalyeb deed, dood bulguudyg tuund
ogov. 16 Mosyegiin hadam etseg Kyen hunii udmynhan Iudagiin

hovguudtei hamt Dalduu hotoos Aradyn omno orshdog Iudagiin tsol uruu
yavan, humuustei ni hamt amidran suuv. 17 Iuda ah Simyeontoi hamt yavj,
Zyefatad amidarch baigaa kanaanchuudyg tsohij alaad, hotyg burmoson
ustgav. Iinhuu ter hot Horma gej nerlegdeh bolov. 18 Gaz, Ashkyelon,
Yekronyg hyazgaar nutguudynh ni hamt Iuda avav. 19 EZEN Iudatai hamt
baisan ba ted uularhag nutgiig ezlen avav. Gevch tal hondiin humuus
tomor teregtei baisan tul tedniig hoon zailuulj chadsangui. 20 Tegeed
Mosyegiin amlasan yosoor ted Hyebronyg Kalyebt ogsond, ter Anakiin
gurvan hovguuniig tednees hooj zailuulav. 21 Harin Byeniaminy hovguud
Iyerusalimd orshin suuj baisan iyebuschuudyg hoogoogui uchraas
iyebuschuud ene odriig hurtel Byeniaminy hovguudiin hamt Iyerusalimd
amidrav. 22 Uuntei adil Iosyefyn geriinhen Byetyeliin esreg dairahad,
EZEN tedentei hamt baiv. 23 Iosyefyn geriinhen Byetyeliig tagnav. (Ene
hotyn neriig urid ni Luz gedeg baijee). 24 Hotoos negen huniig garch
turshuuluud irehiig haraad, tuund "Bidend hotyn oroh haalgyg zaaj
ogooch, tegvel bid chamd enerengui handah bolno" gev. 25 Hotyn oroh
haalgyg ter zaaj ogohod, ted ildnii ireer hotyg ustgav. Harin onooh eriig
buh ger buliinh ni hamt choloolov. 26 Ter hun hitchuudiin nutagt ochin,
negen hot barij,tuuniigee Luz gej nerlev. Ter ni ene odriig hurtel iinhuu
nerlegddeg. 27 Harin Manassye ni Byetshyean bolon tuunii hariyaa gatsaa
tosgod, Taanah bolon tuunii hariyaa gatsaa, Doryn orshin suutchid bolon
tuunii hariyaa gatsaa, Iblyeamyn orshin suugchid bolon tuunii hariyaa
gatsaa, Myegiddogiin orshin suugchdyg bolon tuunii hariyaa gatsaanuudyg
ezlen avaagui tul kanaanchuud ter nutagt amidarsaar baiv. 28 Izraili
huchirheg bolohod, kanaanchuudaar albadlagyn ajil hiilgesen bolovch
tedniig burmoson hooj zailuulsangui. 29 Yefraim ch mon Gyezyert orshin
suuj baisan kanaanchuudyg hooj zailuulsangui. Tiimees kanaanchuud tednii
dund Gyezyert amidrav. 30 Zyebulun Kitrony bolon Nahalolyn orshin
suutchdyg hooj zailuulaagui tul kanaanchuud tednii dund amidarch,
albadlagyn ajil hiih bolov. 31 Ashyer ni Akko, Sidon, Ahlab, Ahzib,
Hyelba, Afik bolon Ryehobyn orshin suugchdyg hooj zailuulsangui. 32
Kanaanchuudyg hoogoogui uchraas ashyerchuud ug nutagt orshin
suugchid bolon kanaanchuudyn dund amidrav. 33 Naftali ni

Byetshyemyeshiin bolon Byetanatyn orshin suugchdyg hooj zailuulalgui,
harin ug nutgiin orshin suugchid bolov. Kanaanchuudyn dund suurishiv.
Tegeed Byetshyemyesh bolon Byetanatyn orshin suugchid tednii toloo
albadlagyn ajil hiih bolov. **34** Tegtel amorichuud Dany hovguudiig hondii
tal uruu buuj irehiig zovshooroogui bogood uularhag gazar uruu tedniig
shahav. **35** Gesen ch amorichuud Hyeryes uul, Aialon bolon Shaalbimd
suurishihaar zutgev. Gevch Iosyefyn ger huchirheg bolohod, ted
albadlagyn hodolmor hiih bolov. **36** Amorichuudyn nutgiin hyazgaar ni
Akrabbimyn ondorlog, Syelagaas bolon tuunees deesh urgeljlev.

Shuugchid 2

2:1 EZENii tenger elch Gilgalaas Bohimd irj — Bi ta naryg Yegipyetees
gargan, ovog deedest chini tangaraglasan ter gazart daguulj ireed helehdee
"Bi ta nartai baiguulsan gereegee hezee ch tsutslahgui. **2** Ta naryn huvid,
ta nar ene nutgiin orshin suugchidtai geree baiguulj bolohgui. Ta nar tednii
tahilyn shireeg evd" gesen bolovch ta nar Namaig dagasangui. Ta nar yuu
hiichih ni ene ve? **3** Tiim uchraas Bi ch bas "Bi ta naryn omnoos tedniig
hoohgui, harin ted hajuud chini uurgene met bolj, tednii burhad ta nart urhi
bolno" gej aildav gesen. **4** EZENii tenger elch edgeer ugsiig Izrailiin buh
hovguuded helehed, ard olon duugaa ondorsgon uilaldav. **5** Tiimees ter
gazryg ted Bohim hemeen nerleed tend EZENd tahilyg orgov. **6** Ioshua
ard olnyg taraahad, Izrailiin hovguud tus tusyn ovlon avah gazraa
ezemshihiin tuld yavtsgaav. **7** Ioshuag amid baih zuur bolon EZENii
Izrailid uildsen buh gaihamshgiig harsan ahlagchdyg amid baih uyed ard
olon EZENd uilchlev. **8** EZENii zarts Nuny huu Ioshua ni zuun arvan
nasandaa nas etseslejee. **9** Humuus tuuniig Gaash uulyn hoino baidag
Yefraimyn uularhag nutag dahi tuunii ovlon avsan Timnathyeryesiin nutagt
orshuulav. **10** Ter uyeiin humuus bugd etseg ovgod uruugaa duudagdsan
bogood tednii daraa EZENiig ch medehgui, Izrailiin toloo uildsen Tuunii
uilsiig ch medehgui oor uyeiinhen garch irev. **11** Izrailiin hovguud EZENii
melmiin omno muug uildej, Baald uilchlev. **12** Yegipyetiin nutgaas
oorsdiig ni gargan avchirsan etseg ovgodiinhoo Burhan EZENiig ted orhij,

tedniig toiron baigaa ulsuudyn burhdyg dagan, tedend morgoj, EZENiig
hilegnuulev. 13 Ingeed ted EZENiig orhij, Baal bolon Ashtarotod
uilchiljee. 14 EZENii uur hilen Izrailiin esreg shataj, Ter tedniig
tonuulchdyn gart ogch, tonuulav. Ted daisnuudynhaa omno zogsoj
chadahaa bolitol Ter toiron baigaa daisnuudynh ni gart tedniig tushaav. 15
EZENii aiddaj, tedend tangaraglasny daguu ted haashaa ch yavsan EZENii
mutar tedend gamshgiig avchirsan bogood ted mash iheer tarchlav. 16
Tegeed EZEN shuugchdiig bosgoj, tedniig tonuulchdyn garaas avrav. 17
Gesen hedii ch ted shuugchdiigee ch sonsolgui, oor burhdyn araas dagan
zavhairlyg uildej, tedend morgov. Etseg ovgod ni EZENii tushaalyg dagaj
yavsan zamaas tedhurdan ergev. Ted etseg ovgodiinhoo adil uiddsengui.
18 EZEN tedend shuugchdiig bosgohdoo ter shuugchtei Ooroo hamt baij,
shuugchiin amid baih odruuded daisnuudynh ni garaas tedniig avrav. Uchir
ni tedniig darlan zovoogchdoos bolj yoolohod ni EZEN tedniig orovdov.
19 Gevch shuugchiig nas etseslesnii hoino ted ergen butsaj, oor burhdyg
dagaj, tedend morgosnooroo etseg ovgodoosoo ulam iluu nugel uilddeg
baiv. Ted oorsdiin uils bolon zoruud yavdlaa orhisongui. 20 Tiimees
EZENii hilen Izrailiin esreg shataj, Ter aildahdaa — Ene undesten tednii
ovog etsguuded Minii tushaasan Minii gereeg tasalj, Minii duug sonsoogui
uchraas 21 Ioshua nas nogchihdoo uldeesen ulsuudyn negiig ch Bi
tsaashid tednii omnoos hooj zailuulahgui. 22 Etseg ovgodiin adil EZENii
zamaar yavah uu, ugui yuu hemeen Izrailiin ard tumniig sorihyn tuld Bi
ingeh bolno gev. 23 Tiimees EZEN tedgeer undestnuudiig hurdan hoolgui,
tedend uldeh bolomj ogov. Ter tedniig Ioshuagiin gart tushaasangui.

Shuugchid 3

3:1 Edgeer ni Izrailiig sorihoor EZENii uldeesen undestnuud yum. Izrailiin
hovguud Kanaany tulaldaanyg medehgui humuus bilee. 2 Ene ni zovhon
urid ni tulaldaanyg medeegui Izrailiin hovguudiin ter uyeiinhend
tuladdaanyg zaaj meduulehiin tuld yum. 3 Edgeer undestnuud ni gevel
Filistiin tavannoyod, buh kanaanchuud, sidonchuud, Baalhyermony uulaas
Lyebohamat hurtelh Livany uuland suuj baisan hivichuud yum. 4

Mosyegeer damjuulan etseg ovgodod ni tushaasan EZENii tushaaluudyg
izrailichuud dagah esehiig medehiin tuld tedgeer humuuseer Izrailiig
sorison yum. 5 Izrailiin hovguud kanaanchuud, hitchuud, amorichuud,
pyerizchuud, hivichuud, iyebuschuudyn dund amidarch, 6 Tednii ohidyg
oorsoddoo ehner bolgon avch, oorsdiin ohidyg tednii hovguuded ogch,
tednii burhdad ni uilchlev. 7 Izrailiin hovguud EZENii melmiin omno
muug uildej, oorsdiin Burhan EZENiig umartan, Baal bolon Ashyerotod
uilchlev. 8 Tegehed EZENii uur hilen Izrailiin esreg shataj, Ter tedniig
Myesopotamiin haan Hushanrishataimyn gart tushaav. Izrailiin hovguud
naiman jil Hushanrishataimd boolchlogdov. 9 Izrailiin hovguud EZENd
hashhiran guisand, EZEN tednii toloo tedniig avrah negen choloologchiig
bosgoson ni Kalyebyn duu Kyenazyn hovguun Otniyel baiv. 10 EZENii
Suns tuun deer irj, ter Izrailiig shuuv. Tuuniig tuladdahaar yavahad,
Myesopotamiin haan Hushanrishataimyg EZEN tuunii gart ogov. Ingej ter
Hushanrishataimyg darav. 11 Daraa ni Kyenazyn hovguun Otniyelyg nas
etsesletel gazar nutag ni dochin jil amar taivan baijee. 12 Izrailiin hovguud
dahin EZENii melmiin omno muug uildsen tul EZEN Izrailiin esreg
Moabyn haan Yeglonyg huchirheg bolgov. Uchir ni izrailichuud EZENii
melmiin omno buruug uildjee. 13 Tereer ammonchuud bolon
amalyekchuudyg oortoo negtgen, Izraili uruu dovtolj yalaad, Dadduu
modny hotyg ezlev. 14 Izrailiin hovguud Moabyn haan Yeglond arvan
naiman jiliin tursh boolchlogdjee. 15 Harin Izrailiin hovguud EZENd
hashhiran guisand, EZEN tednii toloo negen choloologchiig bosgoson ni
Byeniamin hun Gyeragiin hovguun solgoi gart Yehud baiv. Izrailiin
hovguud Moabyn haan Yeglond barih alba guvchuuraa tuugeer yavuulav.
16 Yehud oortoo neg tohoi urt, hoyor taldaa irtei selem hiij, baruun
tashaandaa behlen, huvtssaaraa halhlav. 17 Tegeedter Moabyn haan
Yeglond alba guvchuuraa garduulav. Yeglon mash buduun hun baiv. 18
Ter alba guvchuuraa garduulsny daraa tuuniig zooj avchirsan humuusiig
yavuulav. 19 Harin ooroo Gilgald baisan shuteenii gazraas ergej ireed, —
Haantan, tand duulgah nuuts medee nadad baina gesend, haan tuund —
Chimeegui gev. Haany derged baisan bugd tuuniig orhin garlaa. 20 Ingeed
deevriin seruun lavrindaa gantsaar suuj baihad ni Yehud derged ni ochiv.

Yehud — Tand duulgah Burhany ug nadad baina hemeen oguulehed haan
suudlaasaa bosmogts, 21 Yehud zuun garaa sungan, baruun
tashaanaasaaselmee sugalan haany hevliid durehed, 22 bariul ni hurtel
irteigee hamt orov. Ter selmee haany hevliigees sugalj avaagui tul harvin
ni selmiig huchiv. Tegeed gedes dotorh hamag yum ni garch irev. 23
Tegeed Yehud uudam hongil uruu yavahdaa haany baigaa deevriin seruun
lavringiin haalgyg haaj tugjiv. 24 Tuuniig garsny daraa haany zarts nar irj,
deevriin lavringiin haalga tugjeetei baigaag haraad, — Haantan lav seruun
lavrindaa amarch baigaa baih aa getsgeev. 25 3arts nar ni sanaa zovtloo
huleevch, haan lavringiinhaa haalgyg ongoilgolgui udsan uchraas ted
tulhuur avch neehed, tednii ezen shalan deer unaad nas barsan baiv. 26
Zarts naryg teenegelzen baih zuur Yehud shuteenii gazryg ongoron, Syeira
uruu zugtaj amjsan bailaa. 27 Yehud tend hureed, Yefraimyn uularhag
nutagt buree uleev. Izrailiin hovguud tuuntei hamt uularhag nutgaas buuj
yavahad, ter tedniig terguulev. 28 Tereer tedend handan — Oston daisan
moabchuudyg chini EZEN ta naryn gart ogson tul tedniig mordogtun gev.
Ingeed ted tuuniig dagan dooshoo yavj, Moabyn esreg tadd orshih Iordany
garmyg ezlen avch, heniig ch gatluulsangui. 29 Ter uyed eruul chiireg, er
zorigtoi arvan myanga orchim moabchuudyg ted alav. Tednii neg ni ch
zugtsangui. 30 Ingeed ter odor Moab izrailichuudad ezlegden, gazar nutag
ni nayan jiliin tursh amar taivan baiv. 31 Yehudiin daraa uhriin shilbuureer
zurgaan zuun filistchuudiig alsan, Anatyn hovguun Shamgar garch irev.
Tereer mon Izrailiig cholooljee.

Shuugchid 4

4:1 Yehudiig nas barsny daraa Izrailiin hovguud EZENii melmiid dahin
muug uildev. 2 Tiimees EZEN tedniig Hazort haanchilj baisan Kanaany
haan Iabiny gart tushaav. Iabiny tsergiin udirdagch ni Sisyera bogood ter
Haroshyethagoimd amidarch baiv. 3 Ted yeson zuun tomor teregtei baisan
bogood horin jiliin tursh Izrailiin hovguudiig hargislan darlaj baisan tul
Izrailiin hovguud EZENees hashhiran guiv. 4 Ter uyed Lappidotyn ehner
esh uzuulegch emegtei Dyebora Izrailiig shuuj baiv. 5 Ter emegtei

Yefraimyn uularhag nutag dahi Rama bolon Byetyeliin dund baidag
Dyeboragiin Dalduu modny door suudag baiv. Izrailiin hovguud
margaanaa tasluulj, shuugdehiin tuld tuun deer irdeg baiv. **6**
Kyedyeshnaftalid amidardag Abinoamyn hovguun Barakt, Dyebora elch
ilgeej, — Haragtun, Izrailiin Burhan EZEN tushaaj baina. "Yav, Tabor
uuland gar. Oorteigoo hamt Naftali bolon Zyebuluny hovguudees arvan
myangan ersiig daguul. **7** Bi Iabiny tsergiin janjin Sisyerag teregnuudtei ni
bolon olon tseregtei ni hamt Kishon golynzug ta nar uruu yavuulj, ta naryn
gart tushaana" gev gej heluulev. **8** Tegtel Barak Dyeborad — Herev ta
nadtai hamt yavbal, bi yavna. Harin ta nadtai hamt yavahgui bol bi
yavahgui gev. **9** Dyebora — Medeej bi chamtai hamt yavna, harin chinii
hiih gej bui ayand chi aldarshihgui, uchir ni EZEN Sisyerag negen
emegtein gart tushaana gev. Ingeed Dyebora bosoj, Baraktai hamt
Kyedyesh uruu yavav. **10** Barak Zyebulun bolon Naftaliig Kyedyesht
duudan tsugluulj, arvan myangan ers tuuniig dagasan bogood Dyebora ch
tuunii hamt yavav. **11** Kyen hun Hyebyer ni Mosyegiin hadam etseg
Hobabyn hovguud boloh kyenchuudeesee salj, Kyedyeshiin oiroltsoo baih
Zaanannim dahi tsars modny derged maihnaa bosgov. **12** Abinoamyn
hovguun Barak Tabor uuland garsnyg humuus Sisyerad helsend, **13**
Sisyera ooriin yeson zuun tomor tergee, oorteigoo hamt baisan buh
humuusee Haroshyethagoimaas Kishon gol uruu tsutluuljee. **14** Dyebora
Barakt handan — Bos! Onoodor EZEN chinii gart Sisyerag ogno.
Uzegtun, EZEN chinii omno yavsan gev. Ingeed Barak Tabor uulaas arvan
myangan ersiig daguulan buulaa. **15** EZEN Barakiin omno Sisyera bolon
tuunii buh tereg, tserguudiig ildnii ireer hyadsand, Sisyera tergee hayan,
yavganaar zugtan odloo. **16** Harin Barak tereg bolon tserguudiig ni
Haroshyethagoimaas holyn hold nehen hooj, Sisyeragiin tserguudiig
negiig ch uldeelgui butdiig ildnii ireer tsavchin unagaav. **17** Harin Sisyera
Kyen hun Hyebyeriin ehner Iayelyn maihan uruu yavgan zugtaj irev. Uchir
ni Hazoryn haan Iabin ni Kyen hun Hyebyeriin ger buliinhentei sain
haritsaatai baiv. **18** Iayel Sisyerag ugtan garch ireed, tuund — Orj hairla,
ezenten mini. Manaid orj hairla. Buu emeegtun gev. Sisyera tuunii
maihand orsond, Iayel tuuniig esgiigeer buteev. **19** Sisyera tuund —

Jaahan us uulgaach. Bi tsangaj baina gesend, Iayel suutei baisan arisan
tulmyg ongoilgoj, tuund uulgaad, tuuniig dahin buteev. **20** Sisyera tuund
— Chi maihny uudend zogsood, herev hen negen ni irj "End hun baina
uu?" gej chamaas asuuval chi "Baihgui" gej heleerei gev. **21** Harin
Hyebyeriin ehner Iayel maihny gadas avch, gartaa alh barin semhen tuun
uruu oirtoj ochood, chamarhai uruu ni gadsaa shaaj, gazartai zoov. Sisyera
yadarsan baisan tul boh untsan baijee. Ingeed Sisyera nas barlaa. **22** Barak
Sisyerag hooj irehed, Iayel tuuniig ugtan garch ireed, — Naash ir, tany
haij baigaa huniig bi tand haruulya gev. Barak maihand orj uzvel, Sisyera
chamarhaidaa maihny gadas zoolgoostoi, uhsen hevtej bailaa. **23** Iinhuu
Burhan ter odor izrailichuudyn omno Kanaany haanIabinyg nomhruulav.
24 Izrailiin hovguudiin gar Kanaany haan Iabiny deerees ulam ulam
darsaar etsest ni Kanaany haan Iabinyg ustgav.

Shuugchid 5

5:1 Ter odor Dyebora bolon Abinoamyn hovguun Barak nar iinhuu duulav.
— **2** Izrailiin noyod udirdaj, arduud sain duraaraa zutgelee haruulsand
EZENiig magtya. **3** Haad aa, sonsogtun. Noyod oo, chagnagtun. Bi,
EZENd Bi duulna. Bi Izrailiin Burhan EZENd magtaalyn duug orgono. **4**
EZEN mini, Tanyg Syeireesgarahad, Tanyg Yedomyn talaas jagsan
hodlohod delhii dorgin, tenger duslaj, uuls usaa dusaav. **5** EZENii
orshihuid uuls dorgij, Izrailiin Burhan EZENii orshihuid ene Sinai ch
chichrev. **6** Anatyn hovguun Shamgaryn odruuded, Iayelyn odruuded ch ih
zamuud ezguirch, ayalagchid toiruu zamaar yavdag baiv. **7** Izrailiin eh
Dyebora namaig bosoh hurtel Izrailid tariachdyn amidral ch orhigdson
baiv. **8** Shine burhad songogdohod haalga uudend dain irev. Izrailiin
dochin myangan hunii dund bambai ch, jad ch haragdsangui. **9** Minii zurh
Izrailiin zahiragchdad bolon arduudyn dund sain duryn zutgegchded
handaj EZENiig magtya. **10** Tsagaan iljig unagchid, tansag hivsen deer
suugchid, zamaar ayalagchid aa, duultsgaa. **11** Honin surgiig huvaan
usaldag humuusiin duunaar ted EZENii zov uilsiig, Izraili dahi Ooriin
tariachdyn tolooh zov uilsiig ni delgeruulne. EZENii ard tumen hotyn

haalgand hurch ochiv. 12 Sertugei, sertugei, Dyebora. Sertugei, sertugei,
duugaa duulagtun. Bosogtun, Barak aa, Olzlogsdoo avch yavagtun,
Abinoamyn hovguun ee. 13 Tegeed amid uddegsed ni yazguurtnuud uruu
buuj irev. EZENii ard tumen nadad daichid met buuj irev. 14 Byeniamin
aa, chinii humuustei hamt chamaig dagaj Yefraimaas Amalyek garaltai
humuus buuj irev. Mahiraas zahiragchid buuj, Zyebulunaas bicheechiin
tayagtanguud irev. 15 Issaharyn vanguud Dyeboratai hamt baiv. Issahar
Baraktai adil hondii uruu holooroo guiv. Ryeubyen ovgiin dotor aguu ih
zorig zurh baiv. 16 Yuund chi honiny hotond suuj, honin sureg
mailaddahyg sonsono ve? Ryeubyenii ovgiin dund zurh setgeliin aguu ih
erel baiv. 17 Gilyeadchuud Iordany zuunteid uldsen. Harin Dan yaagaad
holog ongotson dotor uldsen yum be? Ashyer ni dalain eregt suuj,
zogsooluudynhaa derged uldlee. 18 Harin Zyebuluny humuus ami orson
temtsev. Naftali ch mon tal gazryn tolgodod daitav. 19 Haad iren
tuladdav. Daraa ni Kanaany haad ch Myegiddogiin usny dergedeh
Taanahad tuladdsan bolovch ted mongon olz omog olsongui. 20 Tengerees
odod tulaldan, oorsdiin toirguudaasaa ted Sisyeragiin esreg tulaldav. 21
Kishon golyn ono ertnii ursgal tedniig ursgan avav. Minii suns ee, zorigtoi
davshigtun. 22 Tegehed zorigt moridyn shiruun davhiltaas bolj moridyn
tuurai ni setrev. 23 "Myerozyg haraagtun. Tuunii orshin suutchdyg
burmoson haraagtun. Uchir ni ted EZENd tuslahaar irsengui,huchtenii
esreg EZENd tuslahaar irsengui" gej EZENii tenger elch oguulev. 24
Kyen hun Hyebyeriin ehner Iayel ni emegteichuudiin dotroos hamgiin
yerooltei. Maihand suugch emegtein dotroos ter hamgiin yerooltei. 25
Sisyerag us guihad Iayel tuund suu ogch, unet hulaar tuund tsotsgii
ogchee. 26 Iayel maihny gadsyg avahaar garaa sungaj, baruun gartaa
darhny alh barilaa. Daraa ni ter Sisyerag tsohin tolgoig ni hagalj,
chamarhaid ni zooj oruulav. 27 Iayelyn hold tereer sohron unaj hevtev.
Tuunii hold sohron unav. Sohorson gazartaa ter nas barav. 28 Sisyeragiin
eh tsonhoor haran, toron tsonhoor gadagsh haran gashuudav. "Yaagaad
tuunii tereg irelgui udna ve? Yaagaad teregnii chimee sonsogdohgui
chileene ve?" 29 Tuunii uhaalag gunj nar emegteid hariulan, ter ooroo
oortoo l ugleseer baina. 30 "Ted dainaas olz olood, tuuniigee huvaaj

baigaa bish uu? Hun burd neg, hoyor shivegchniig bas Sisyerad olon
ongiin huvtsas, olon ongiin hatgamaltai huvtsasny olz, Olon ongiin hoyor
davhar hatgamaltai huvtssyg olood huzuundee orooson baigaa". **31** EZEN
mini, buh daisnuudaa iinhuu ustgaj, harin Tuuniig hairlagchid oorsdiin
dund mandah nar met bailgaach gev. Gazar nutag dochin jiliin tursh taivan
bailaa.

Shuugchid 6

6:1 Izrailiin hovguud EZENii melmiid yoryn muug uildev. EZEN tedniig
doloon jiliin tursh Midiany gart tushaav. **2** Midiany gar Izrailiig
daramtalsan bilee. Midianaas bolj, Izrailiin hovguud oorsoddoo uulyn an
tsav, agui bolon behleltiig barij bii bolgov. **3** Izraili taria tarih uyed
midianchuud amalyekchuudtai bolon dorny hovguudtei hamtran tednii
esreg dovtoldog baiv. **4** Tegeed tednii esreg behlen suuj, Gaz hureh zamyn
daguuh gazryn ur jimsiig talhalj, izrailichuudad honi, uher, iljig, amid
amitan uldeedeggui baiv. **5** Uchir ni ted oorsdiin mal sureg bolon
maihantaigaa irdeg baiv. Ted bolon tednii temeenuud ni tsartsaany nuudel
met toolshgui iheeree irdeg bailaa. Ted gazar nutgiig hoosruulahyn tuld orj
irsen bilee. **6** Midianaas bolj Izraili ihed doroiton, izrailichuud EZEN uruu
uilan hashhirav. **7** Midianaas bolj Izrailiin hovguud EZENees hashhirch
guihad, **8** EZEN Izrailiin hovguuded negen esh uzuulegchiig ilgeev. Esh
uzuulegch tedend handan — Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Ta
naryg Yegipyetees gargaj, ta naryg boolchlolyn gerees avchirsan ni Bi
yum. **9** Bi ta naryg yegipyetchuudiin garaas bolon ta naryg darlagch
bugdiin garaas avran gargaj, tedniig ta naryn omnoos zailuulj, gazar
nutgiig ni ta nart ogson. **10** Bi ta nart «Bi bol ta naryn Burhan EZEN mon.
Ta naryn amidarch baigaa nutgiin amorichuudyn burhdaas buu emee.
Harin ta nar Namaig dagasangui» gej aildsan" gesen. **11** EZENii tenger
elch irj, Abiyezri hun Ioasht hariyaalagdah Ofrad baidag tsars modon door
suuv. Ter uyed Ioashiin hovguun Gidyeon midianchuudaas nuun avch
uldehiin tuld ulaan buudaigaa usan uzmiin shahuurga dotor tsairuulj baiv.
12 EZENii tenger elch tuund uzegden — Eremgii daichin mini, EZEN

chamtai hamt baina gesend 13 Gidyeon hariulan — Ezenten mini, herev
EZEN bidentei hamt baidag yum bol yaagaad ene bugd bidend tohioldono
ve? Bidnii ovog deedes "EZEN bidniig Yegipyetees avchirsan shuu"
hemeen bidend huuchilsan Tuunii ter buh gaihamshguud ni haana baina
ve? Harin odoo EZEN bidniig orhij, Midianygart ogchee gehed 14 EZEN
tuund handan, — Chi ooriin hucheer yavj, Izrailiig Midiany garaas
avragtun. Bi chamaig ilgeej baigaa bus uu? gev. 15 Gidyeon Tuund —
Ezen mini, bi herhen Izrailiig avarch chadah ve? Uzegtun, manai bul
Manassyegiin dotroos hamgiin doroi ni, mon bi etsgiinhee gert hamgiin
baga ni shuu dee gesend, 16 EZEN tuund — Bi uneheer chamtai hamt
baih bolno. Gants huniig tsohij alah met chi Midianyg diilne gev. 17 Iimd
Gidyeon — Herev bi Tany melmiid taalal olson bol nadtai yariltsaj bui ni
Ta mon gesen temdgiig nadad haruulaach. 18 Bi orgoloo avch, Tani uruu
butsaj iren Tany omno tavih hurtel endees bitgii yavaach gehed EZEN —
Chamaig butsaj irtel huleeye gej aildav. 19 Gidyeon yavj, negen ishig
tohoorch, neg yefa gurilaar isgeegui talh hiij, mahyg ni sagsan dotor,
sholiig ni togoond hiij, tsars modny door baigaa tenger elchid tedgeeriig
avch iren tuund orgov. 20 Burhany tenger elch Gidyeond — Mah bolon
isgeegui talhyg avch, ene hadan deer taviad, sholiig deerees ni asga gev.
Ter tiin uildev. 21 Ingehed EZENii tenger elch gartaa baisan tayagiin
uzuuriig mah bolon isgeegui talhand hurgemegts hadnaas gal durelzen,
mah bolon isgeegui talhyg shataaj orhiv. Tegeed EZENiitenger elch tuund
uzegdehgui bolov. 22 Ene ni EZENii tenger elch baisnyg Gidyeon haraad
— Ayaa, Ezen BURHAN mini, bi EZENii tenger elchtei nuur nuureeree
uchrav hemeen uulga aldsand 23 EZEN tuund — Amar taivan baigtun.
Buu ai. Chi uhehgui hemeen aildav. 24 Gidyeon tend EZENd zoriulan
tahilyn shiree bosgoj, tuuniigee EZEN bol Amar taivan hemeen nerlev. Ter
ni ene odriig hurtel abiyezrichuudyn Ofrad baigaa. 25 Ter shono EZEN
Gidyeond aildan — Chi etsgiinhee buhyg, doloon nastai oor buhny hamt
avch, Baald zoriulsan etsgiinhee tahilyn shireeg nuraan hayaj, derged ni
baih Ashyeragiin baganyg tairch unaga. 26 Ene ondorlogiin oroid chi
ooriin Burhan EZENd zoriulan tahilyn shireeg zov argaar bosgogtun.
Tairch unagasan Ashyeragiin baganyn modyg ashiglan hoyor dahi buhaar

shataalt tahilyg orgogtun gev. 27 Gidyeon ooriin zarts naryn dundaas
arvan eriig avch, EZENii tushaasan yosoor uildev. Tereer etsgiin geriinhen
bolon hotyn humuusees ihed emeej baisan tul uuniig odor hiilgui, shonoor
uildev. 28 Hotyn humuus daraa ogloo ni ertlen bosood harsand, Baalyn
tahilyn shireeg nuraaj hayasan, derged ni baisan Ashyeragiin baganyg
tairch unagaad, shineer bosgoson tahilyn shireen deer hoyor dahi buhaar
tahil orgoson baiv. 29 Ted hoorondoo — Hen uuniig uildev? hemeen asuuj
shalgaan — Ioashiin hovguun Gidyeon uuniig uildsen geltsev. 30 Hotyn
humuus Ioasht — Huugee gargaad ir. Ter Baalyn tahilyn shireeg evdlen,
derged ni baisan Ashyeragiin baganyg tairch unagasan tul uheh yostoi
hemeen shaardsand 31 Ioash ooriinh ni esreg zogsotsgooj bui bugded
handan — Ta nar Baalyn toloo temtseh uu, esvel tuuniig avarya gej baina
uu? Baalyn toloo temtsegch ni ogloo gehed alagdah bolno. Herev Baal
burhan l yum bol hen negen tuunii tahilyn shireeg nuraasan tul ooriinhoo
toloo ooroo temtseg gev. 32 Baalyn tahilyn shireeg nuraasan tul ter odor
Gidyeond "Baal tuuntei ooroo temtseg" gesen utgatai "Iyerubbaal" gedeg
neriig ogov. 33 Daraa ni buh midianchuud, amalyekchuud bolon dorny
hovguud negden, Iordan golyg gatalj, Iyezryeyeliin tald huaragnan buuv.
34 EZENii Suns Gidyeon deer buuv. Ter ever buree uleehed tuuniig
dagahaar abiyezrichuud tsuglav. 35 Gidyeon Manassye dayaar elch naryg
ilgeesend ted ch gesen tuuniig dagahaar irtsgeev. Ter bas Ashyer,
Zyebulun bolon Naftali uruu elch naryg ilgeesend ted irj tedentei negdev.
36 Ingeed Gidyeon Burhand handan — Herev Ta aildsan yosooroo nadaar
damjuulan Izrailiig avrah gej baigaa bol, 37 bi odoo hesegnoosyg utremiin
shalan deer tavina. Herev zovhon ter nooson deer l shuuder buuj, hamag
gazar huurai baival, Ta amlasan yosoor nadaar damjuulan Izrailiig avrah
bolno gedgiig chini bi mediye gev. 38 Tiinhuu ter yosoor bolov. Gidyeon
margaash ogloo ni ertlen bosood, nogoo noosoo mushgin shuudriig ni
shavharsand, neg ayaga us gargav. 39 Tegehed Gidyeon Burhand — Bi
dahin neg yarihad Minii esreg Ta buu hilegneerei. Ene noosoor dahin neg
udaa shalgahyg zovshoorooch. Odoo zovhon noosyg huurai bailgaj, ergen
toirond ni shuuder buulgaj ogooch gev. 40 Ter shono Burhan tiin uildev.
Zovhon noos ni huurai baij, ergen toirond ni shuuder buusan baiv.

Shuugchid 7

7:1 Iyerubbaal (ene ni Gidyeon) bolon tuunii hamt baisan hamag arduud
ertlen bosoj, Harodyn bulgiin derged huaragnan buuv. Midianchuudyn
huaran tednees umard zugt, Moryegiin tolgodyn hajuud hondiid bailaa. **2**
EZEN Gidyeond — Chamtai baigaa humuus ni Minii huvid
midianchuudyg Izrailiin gart ogohod heterhii olon baina. Uchir ni Izraili
"Bi ooriin hucheer ooriigoo avarsan" gej bardamnaj magadgui yum. **3**
Tiim uchraas odoo humuust "Aij surdej baigaa hun bur butsan, Gilyead
uulaas holdogtun" hemeen tunhagla gej aildav. Ingesend horin hoyor
myangan hun butsaj, arvan myangan hun uldev. **4** Tegehed EZEN
Gidyeond — Arduud mon l denduu olon baina. Tedniig us uruu daguulan
avaach. Tend Bi chinii toloo tedniig soriyo. Minii chamd "Ene ni chamtai
hamt yavna" gej helsen hun chamtai hamt yavah bolno. Harin Minii chamd
"Ene ni chamtai hamt yavj bolohgui" gej helsen buhen yavah yosgui gej
aildlaa. **5** Ingeed Gidyeon arduudyg us uruu daguulan avchirsan. EZEN
Gidyeond aildan — Nohoi shig heleeree us doloogchdyg ovdoglon suuj us
uuj bui humuusees salga gev. **6** Amandaa garaaraa oirtuulan dolooh met
uugch ni gurvan zuun hun baiv. Harin uldsen arduud bugd ovdog sogdon
us uuj bailaa. **7** EZEN Gidyeond — Bi chamaig us doloogch gurvan zuun
hunii hamt avarch, midianchuudyg ta naryn gart tushaana. Tiimees uldsen
buh huniig ger ger uruu ni hariul gej aildav. **8** Tegeed gurvan zuun er
busdynhaa huns bolon ever bureeg gartaa avchee. Gidyeon gurvan zuun
huniig uldeen, busdyg ni oor oorsdiinh ni maihan uruu butsaan yavuulsan
bogood Midiany huaran ni tuunii door, hondiid haragdaj baiv. **9** Ter shono
EZEN Gidyeond aildan — Bos, ter huaran uruu och. Uchir ni Bi ter
huarang chinii gart ogson. **10** Gevch herev chi yavahaasaa aij baival
ooriinhoo zarts Puratai hamt huaran uruu ochood, itednii yuu yariltsaj
baigaagsons. Ingesnii daraa chi huaran uruu dairah huch zorigtoi bolno
gev. Tegeed Gidyeon, zarts Puragiin hamt huaran dahi tsergiin haruuluud
uruu yavtsgaav. **12** Tend midianchuud, amalyekchuud bolon dornyn buh
hovguud hondiid duuren tsartsaa met olnooroo hevtej baiv. Tednii
temeenuud ni dalain ergiin els met too tomshgui boloi. **13** Gidyeon tend

ochood harsand negen hun naizdaa zuudee yarij baiv. Ter — Uzegtun. Bi
negen zuud zuudellee. Zuudend arvain gurilaar hiisen negen talh
midianchuudyn huarand onhorch ireed, maihand hurch morgosond maihan
nurj unav gesend 14 naiz ni — Ene chini Ioashiin hovguun Izraili hun
Gidyeony ildnees gartsaagui. Burhan Midian bolon buh huarang tuunii gart
ogchee gej hariulav. 15 Gidyeon zuud bolon taillyg ni sonsood mehiin
sogdoj morgov. Tegeed Izrailiin huarand butsan ireed — Bosogtun. EZEN
Midiany huarang ta naryn gart ogchee hemeen tunhaglav. 16 Tegeed ter
gurvan zuun hunee gurvan bulegt huvaaj, buh humuusiin gart ever buree
bolon hooson sav bariulj, savny dotor bambar hiilgev. 17 Gidyeon tedend
handaj — Namaig harj, duurain uildegtun. Haragtun. Bi huarangiin zahad
hureed, yuut uildene, ta nar ch mon adil uiddegtun. 18 Bi bolon nadtai
hamt baigchid bugd ever buree uleehed, ta nar ch bas buh huarang toiron
ever bureeg uleej duutargan, "EZENii toloo. Gidyeony toloo" hemeen
hashhiraldagtun gev. 19 Ingeed Gidyeon bolon tuuntei hamt baisan zuun
hun shoniin haruul ehleh tsagt huarangiin zahad hurev. Ter uyed haruul
dongoj soligdson baiv. Ted ever bureegee uleej hungenuulen, gartaa barij
baisan savyg tsohij hagalav. 20 Gurvan buleg buree uleen hungenuulj,
savaa tsohij hagalan, zuun gartaa bambaraa barij, baruun gartaa bureegee
changa uleen, — EZENii toloo bolon Gidyeony toloo ild hemeen
hashhiraldav. 21 Huarang hureelen hun bur ooriin bairlal deer
zogsotsgoosond, buh tserguud guidden oriloldoj, barhiraldan zuttav. 22
Ted gurvan zuun ever buree uleen duugargah uyed EZEN buhel
tserguudiin dund negniih ni ildiig nogoogiinh ni esreg zorolduulsend,
tserguud Zyeryeragiin zug orshih Byetshitta bolon Tabbatyn oiroltsooh
Abyelmyeholagiin hyazgaar hurtel zugtatsgaav. 23 Naftali, Ashyer bolon
buh Manassyegaas Izraili humuus duudagdan Midianyg hoov. 24 Gidyeon
Yefraimyn buh l uularhag nutguudaar elch naryg ilgeen — Midianchuudyn
esreg dovtlohoor buun irj, Iordan bolon Byetbaragiin usyg tednii omno
bulaan avagtun gesend, Yefraimyn buh erchuud duudagdan tsuglarch,
Iordan bolon Byetbaragiin usyg bulaan avav. 25 Ted midianchuudygelden
hooj baihdaa Midiany hoyor noyon Oryeb bolon Zyeyebiig olzolj, Oryebyg
Oryebyn hadand, Zyeyebiig Zyeyebiin usan uzmiin shahuurgad alaad,

tednii tolgoig Gidyeond Iordany chanadaas avchrav.

Shuugchid 8

8:1 Ter tsagt Yefraimyn erchuud Gidyeond handan — Ta bidend yaagaad
iin handan, midianchuudyn esreg tulaldahaar hodlohdoo bidniig yuund
duudsangui ve? geed tuuniig hatuu zemlev. **2** Harin Gidyeon tedend — Ta
nartai haritsuulah yum bol minii uildsen zuil ni yuu ve? Abiyezriin usan
uzmiin urgatsnaas Yefraimyn jimsnii hayagdal ni deer bus uu? **3** Burhan ta
naryn gart Midiany noyod Oryeb Zyeyeb naryg tushaav. Ta nartai
haritsuulchihaar yuug bi hiisen yum be? hemeen Gidyeonyg ochihod tuunii
esreg baisan tednii hilen namdav. **4** Tendees Gidyeon gurvan zuun
ersiinhee hamt Iordan gold hureltsen irj, gatlav. Ted yadarch etssen baisan
bolovch mordoltoo urgeljluulseer baiv. **5** Ter Sukkotyn humuust handan
— Bi Midiany haad Zyeba, Zalmunna naryg nehej yavna. Namaig
dagaldan yavaa humuus yadarch etssen tul tedend talh hairlaach gesend **6**
Sukkotyn noyod — Zyeba, Zalmunna nar ali hediinee ta naryn gart
orchihson bolood tanai tserguuded bid talh ogoh bolj baina uu? gev. **7**
Tegehed Gidyeon — Za yaahav. Zyeba, Zalmunna naryg EZEN minii gart
tushaah tsagt bi goviin uurgene, orgost halgaigaar ta naryn mahyg urna
daa gev. **8** Gidyeon tendees Pyenuyel uruu ochin, deerhiin adil guisand,
Pyenuyeliin humuus tuund Sukkotyn humuusiin adil hariulav. **9** Tiimees ter
mon pyenuyelchuuded handan — Bi esen mend butsaj ireheeree ene
tsamhgiig chini evden nuraana gev. **10** Zyeba, Zalmunna nar Karkort baiv.
Dorny hovguudiin niit tsergees amid uldsen bugd arvan tavan myanga
orchim humuustei tsereg ni tedentei hamt baiv. Yuu gevel ild agssan zuun
horin myangan hun alagdsan baiv. **11** Gidyeon Noba ba Iogbyehagiin zuun
tald maihnuudad suugch humuusiin zamyg dagan ogsoj ochood, sejig
avaagui baihad ni huarang tsohiv. **12** Midiany hoyor haan Zyeba bolon
Zalmunna naryg zugtsand, Gidyeon tedniig nehen olzlood, tserguudiig ni
uldeelgui hiar tsohiv. **13** Tegeed Ioashiin hovguun Gidyeon Hyeryesiin
ondorlog gazryg tuulan tulaldaanaas butsaj irev. **14** Tegeed
Sukkotynhnoos negen zaluug olzlood baitsaav. Ter zaluu Sukkotyn noyod

bolon ahlagchid boloh dalan doloon hunii nersiig Gidyeond bichij ogov. **15**
Gidyeon Sukkotyn humuus deer irj — "Zyeba, Zalmunna nar ali hediinee
ta naryn gart orchihson bolood yadarch etssen ta nart bid talh ogoh yostoi
gej uu?" hemeen ta nar namaig eleglej baisan. Zyeba ba Zalmunna naryg
haragtungev. **16** Tereer hotyn ahlagchdyg barij, goviin uurgene bolon
orgost halgaigaar sukkotchuudyg hashraav. **17** Mon Pyenuyeliin tsamhgiig
nuraan, hotyn humuusiig ni alav. **18** Daraa ni Zyeba bolon Zalmunna
naraas — Tabort ta naryn alsan humuus yamarshuu torhiin humuus baisan
be? hemeen Gidyeon asuusand — Ted nar tantai adil bugd l haany
hovguunii durtei humuus baisan gev. **19** Gidyeon — Ted nar minii ah duu
nar, minii ehiin hovguud baisan yum. EZENii amid buigaar tangaraglaya.
Herev ta nar tedniig amid uldeesen l yum bol bi ta naryg alahgui baihsan
gej oguuleed, **20** ooriin uugan hovguun Iyetyert — Bosoj tedniig alagtun
hemeen tushaasan bolovch zaluu hovguun ildee sugalsangui. Uchir ni ter
zaluu baisan tul aiv. **21** Tegehed Zyeba, Zalmunna nar — Ta ooroo bosoj
bidniig alagtun. Hun hunii zorig yalgaatai gehed Gidyeon bosoj, Zyeba
bolon Zalmunna naryg alaad, tednii temeenuudiin huzuund baisan havirgan
sar helbertei chimgiig multlan avav. **22** Tegeed Izrailiin erchuud Gidyeond
— Ta bolon tany hovguud, tany ach nar ch bidniig zahirag. Yaagaad gevel
ta bidniig Midiany savraas avarsan yum getsgeelee. **23** Gevch Gidyeon
tedend — Bi ta naryg zahirahgui. Minii hovguun ch ta naryg zahirahgui.
EZEN ta naryg zahirna gev. **24** Tegeed Gidyeon tednees — Ta naraas
negen zuiliig husiye. Hun bur ooriin olz omgoosoo eemegnuudiig avch
nadad ogogtun gev. (Alagdsan humuus ni Ishmayel humuus baisan tul
altan eemeg zuudeg baiv. **25** Ted — Bid durtaiyaa ogno gej oguuleed,
negen deeliig gazar delgej, hun bur olzny yumnaasaa neg neg eemeg deer
ni hayav. **26** Gidyeony husemjilsen altan eemgiin jin myanga doloon zuun
shyekyel alt bolov. Tuunees gadna havirgan sar helbertei chimeg bolon
unjdag chimeg, Midiany haadyn omsoj baisan nil yagaan nomrog hiigeed
tednii temeenuudiin huzuund zuulttei baisan huzuunii chimeg metchilen
baiv. **27** Gidyeon tedgeereer negen yefod buteej, torolh hot Ofrad taviv.
Buh izrailichuud tuuniig shuten morgoj, tend zavhairtsgaav. Ter ni
Gidyeon bolon tuunii geriinhend zanga boljee. **28** Ingeed Midian Izrailiin

hovguudiin omno daragdsan bogood dahin tolgoigoo ondiilgosongui. Ene
nutag Gidyeony uyed dochin jiliin turshid amar taivan baiv. **29** Ingeed
Ioashiin hovguun Iyerubbaal butsaj, ooriin gert amidrav. **30** Gidyeon olon
ehnertei baisan tul ter dalan huutei bailaa. **31** Shyehyemd baisan tatvar em
ni tuund negen hovguuniig toruulj ogsond Abimyelyeh gedeg ner ogov. **32**
Ioashiin hovguun Gidyeon ondornasyg naslan ood bolson bogood tuuniig
etseg Ioashiinh ni bulshind abiyezrichuudyn Ofrad orshuuljee. **33**
Gidyeonyg nas etseslesnii daraahan Izrailiin hovguud dahin Baaluudyg
shuten zavhairch, Baalbyeritiig oorsdiin burhan bolgov. **34** Iinhuu hureelen
bui daisnuudyh ni savraas oorsdiig ni avarsan oorsdiin Burhan EZENiig
Izrailiin humuus umartav. **35** Iyerubbaalyn (buyuu Gidyeony) Izrailid
uildsen hamag sain uilsiinh ni daguu tuunii ger buliinhend enerel hairyg ch
ted uzuulsengui.

Shuugchid 9

9:1 Iyerubbaalyn hovguun Abimyelyeh Shyehyemd baidag nagats nar
deeree ochij, tedend bolon ehiinhee etsgiin orhiin buhii l ovogt handan, —
2 Shyehyemiin buh ahlagchdyn omno helegtun. "Iyerubbaalyn buh
hovguud boloh dalan hun ta naryg zahirah, esvel gants hun ta naryg
zahirahyn ali ni ta nart deer ve?" gej asuu. Bi ta naryn yas mahny tasarhai
gedgiig ch sanagtun gev. **3** Abimyelyehiin nagats nar ni tuunii omnoos ene
bugdiig Shyehyemiin buh ahlagchdad helsend ted Abimyelyehiig dagan
hoshuurav. — Ter bidnii hamaatan hemeen ted heltsgeejee. **4** Ted
Baalbyeritiin duganaas dalan shyekyel mongo avch, Abimyelyeht ogsond
ter mongoor ul buteh, bodlogogui etgeeduudiig holslov. Ted
Abimyelyehiig dagaldan yavlaa. **5** Tegeed Abimyelyeh Ofra dahi
etsgiinhee gert ochij, ooriin ah duu boloh Iyerubbaalyn hovguud, dalan
huniig neg chuluun deer alav. Harin Iyerubbaalyn otgon hovguun Iotam
nuugdsan tul amid garchee. **6** Shyehyemiin bolon Byetmillogiin hamag
humuus negden chuulaad, ted yavj, Shyehyemd baidag baganyn tsars
modny derged Abimyelyehiig haanaar orgomjlov. **7** Iotamd ene tuhai
medegdehed ter yavj, Gyerizim uulyn orgil deer garch zogsood, duugaa

ondorsgon tedend handaj — Shyehyemiin humuus ee, namaig sonsogtun.
Tiinhuu Burhan ta naryg sonsoh bolno. 8 Negen udaa modod oorsdiin
haanyg orgomjlon toslohoor yavtsgaav. Ted chidun modond handan
"Bidnii haan bolooch" gesend 9 chidun mod tedend "Burhan ba huniig
hundlehiin tuld heregledeg ooriin tosyg bi orhin, moddyn deeguur naigan
ganhah hereg uu?" hemeev. 10 Tegeheer ni modod injriin modond handan
"Irj, bidnii haan bolooch" gesend 11 injriin mod tedend "Bi ooriin amtlag
bolood sain ur jimsee hayaj, moddyn deeguur naigan ganhah hereg uu?"
gej helev. 12 Tegehed modod usan uzmiin modond handan "Irj, bidnii
haan bolooch" gev. 13 Harin usan uzmiin mod tedend "Burhan bolon
huniig bayarluulah ooriin shine usan uzmiin darsaa bi orhin, moddyn
deeguur naigan ganhah hereg uu?" gev. 14 Etsest ni buh modod nohoin
hoshuund handan "Irj, bidnii haan bolooch" gesend 15 nohoin hoshuu
hariud ni "Herev ta nar uneheer namaighaanaa bolgon tosloj baigaa bol irj
minii suudert horgodogtun. Es tegvees nohoin hoshuunaas gal garch
Livany hushin oig shataag" gev. 16 Harin odoo ta nar unen ba chin
setgeleer Abimyelyehiig haanaar orgomjlon, Iyerubbaal bolon tuunii
geriinhend sainaar handaj, tuunii hiisen achit uilsiin yosoor ni haritsav uu?
17 Uchir ni minii etseg ta naryn toloo tulaldaj, ooriin amiig ul hairlan ta
naryg Midiany savraas avarsan bilee. 18 Harin ta nar onoodor minii etsgiin
geriin esreg bosoj, tuunii hovguud boloh dalan huniig neg chuluun deer alj,
ta naryn sadan torliin hun uchir shivegchnii hovguun Abimyelyehiig
Shyehyemiin humuusiin haan bolgov. 19 Herev ta nar ene odor Iyerubbaal
bolon tuunii gert unen ba chin setgelees handsan avaas, ta nar
Abimyelyehiig bayarluul, ter ch bas ta naryg bayarluulag. 20 Harin tiim
bus avaas, Abimyelyehees gal garch, Shyehyemiin bolon Byetmillogiin
humuusiig galdan shataag. Bas Shyehyem bolon Byetmillogiin humuusees
gal garch, Abimyelyehiig galdan shataag gev. 21 Tegeed Iotam orgon
zailj, Byeyert ireed, ooriin ah Abimyelyehees bolj tend suuv. 22
Abimyelyeh gurvan jil Izrailiig zahirchee. 23 Daraa ni Burhan Abimyelyeh
bolon Shyehyemiin humuusiin hoorond muu sunsiig ilgeesend
Shyehyemiin humuus Abimyelyehees urvav. 24 Ene ni Iyerubbaalyn dalan
huud uildsen hertsgiilel bolon tednii tsus ah duugee alsan Abimyelyeh deer

bolon ene gemt yavdadd Abimyelyehiig zorigjuulsan Shyehyemiinhnii deer
tednii tsusyg ergen buulgahyn tuld boloi. 35 Shyehyemiin humuus uulsyn
oroid Abimyelyehiig oton suuj, zamyn daguu hajuugaar ni ongorson buh
huniig deeremdej baiv. Udalgui ene hereg Abimyelyeht duuldav. 26
Yebyediin hovguun Gaal ah duusiinhee hamt Shyehyemd nuun irj,
Shyehyemiin humuus tuund naidvar tavih bolov. 27 Ted talbaid garch,
oorsdiin usan uzmee huraan shahaj, bayar naadam hiiv. Ted oorsdiin
burhny dutand orood, idej uun Abimyelyehiig haraatsgaav. 28 Ter uyed
Yebyediin hovguun Gaal — Abimyelyeh gegch hen be ? Shyehyem gegch
hen be? Yuuny uchir bid tuund zaragdah yostoi ve? Abimyelyeh
Iyerubbaalyn hovguun ba Zyebul Abimyelyehiin tushmel bish uu?
Shyehyemiin etseg Hamoryn erchuuded uilchil. Harin yaagaad bid
Abimyelyeht zaragdah yostoi yum be? 29 Ene ard tumen minii erhen dor
baisan ch boloosoi! Tegvel bi Abimyelyehiig hoon zailuulahsan hemeen
agsraad, Abimyelyeht — Tsergiin huchee nemen, hurch iregtun hemeen
heluulev. 30 Yebyediin hovguun Gaalyn ugiig hotyn zahiragch Zyebul
sonsoj, uur hilen ni badarlaa. 31 Ter Abimyelyeh uruu nuutsaar elch naryg
ilgeen — Uzegtun, Yebyediin hovguun Gaal ah duusiinhee hamt
Shyehyemd ireed baina. Odoo ted hotyg tany esreg bosgoj baina. 32
Tegeheer ooriinhoo ardyn hamt shonoor bosoj, tald nuutdan huleegtun. 33
Ogloo ert nar mandmagts ta ertlen bosoj, hot uruu dairan orogtun. Gaal
bolon tuuntei hamt baigch arduud tany esreg garch ireh tsagt ta ooriin hiij
chadah buh zuilee uildegtun gej heluulev. 34 Iinhuu Abimyelyeh ba tuuntei
hamt baigch buh ard shonoor bosoj, dorvon angid huvaagdan,
Shyehyemiin esreg nuutdan bugev. 35 Yebyediin hovguun Gaal garch iren,
hotyn haalgany uuden deer zogsov. Abimyelyeh ooriinhoo humuusiin hamt
nuuvchaasaa bosotsgooloo. 36 Gaal ter humuusiig haraad, Zyebuld —
Haraach, uulsyn oroigoos humuus buun irj baina gesend Zyebul tuund —
Chi uulsyn suudriig hun gej harj l dee gev. 37 Gaal dahin — Uzegtun,
humuus ene gazryn hamgiin ondorlog gazraas buuj irj baina. Bas neg angi
tsars modny havias irj baina gev. 38 Zyebul tuund — Chinii "Abimyelyeh
gegch hen yum be? Yuuny uchir bid tuund zaragdah yostoi ve?" hemeen
oguulsen bardamnal odoo haachsan be? Chinii basamjilsan humuus chini

ed bish uu? Odoo garch ochood, tedentei tuladdagtun gev. 39 Tegehed
Gaal Shyehyemiin udirdagchdyn turuund garch yavan, Abimyelyehtei
tulaldlaa. 40 Abimyelyeh davshin, Gaal uhrav. Hotyn haalgany uud hurtel
olon hun ersden unav. 41 Daraani Abimyelyeh Arumad uldej, harin Zyebul
Gaalyg ah duusiinh ni hamt hoon zailuulj tedniig Shyehyemd suulgasangui.
42 Daraagiin odor ni arduud tald garch irsniig Abimyelyeht medegdev. 43
Ter ooriin humuusee avch, gurvan angid huvaagaad, tald nuugdan huleev.
Tegeed arduudyg hotoos garch irehiig harmagts dovtolj, tedniig huis
temterlee. 44 Daraa ni Abimyelyeh ba tuuntei hamt baisan neg angi ni
uragshaa dovtolj, hotyn haalgan deer zogsov. Nogoo hoyor angi ni tald
baisan ard uruu dovtolj, tedniig ustgajee. 45 Abimyelyeh ter hotyn esreg
odorjingoo tulaldsaar tuuniig ezlen avch, tend baisan humuusiig ustgav.
Daraa ni hotyg gazartai ni tegshlen, deer ni davs tsatsav. 46 Shyehyemiin
tsamhgiin hamag ahlagchid uuniig sonsood, Yelbyeritiin dugany dood
hongidd ortsgoov. 47 Shyehyemiin tsamhgiin hamag ahlagchid bugdeeree
tsuglarsnyg Abimyelyeht duulgasand 48 Abimyelyeh ooriin hamt baisan
humuusteigee Zalmon Uuland garav. Abimyelyeh gartaa suh barij, modny
mochir tsavchin avch, tuuniigee orgon moron deeree taviv. Tegeed hamt
baisan humuustee — Minii yuu hiihiig harsny daguu ta nar ch hurdan tegj
hiigtun gej tushaav. 49 Buh arduud ch mon neg neg mochir tsavchin,
Abimyelyehiig dagan yavj, tedgeeriig dood hongilyn deer tavij, dotor ni
baigsdyn deer gal asaan dood hongilyg shataav. Shyehyemiintsamhgiin
buh humuus, myanga garui eregtei, emegtei hun uhetsgeev. 50 Tegeed
Abimyelyeh Tyebyez uruu yavj, Tyebyeziin haraldaa huaragnan, tuuniig
avch ezlev. 51 Gevch hotyn tovd negen boh bat tsamhag bailaa. Buh
eregteichuud ba emegteichuud hotyn buh ahlagchdyn hamt tiish zuttaan
orj, oorsdiigoo tugjin tsamhgiin deevert garav. 52 Abimyelyeh tsamhag
uruu oirton, tednii esreg tulaldaj, gal tavihyn tuld tsamhgiin uudend oirttol
53 negen emegtei Abimyelyehiin tolgoi deer teermiin chuluug shidej,
gavlyg ni hagalav. 54 Abimyelyeh ooriin zevseg barigch zaluug yaaran
duudaj — Chi ildee sugalan, namaig alagtun. Ene ni "Emegtei hun tuuniig
alsan" hemeen heluulehguin tuld bilee gev. Tegeed zaluu tuuniig hatgasand
ter uhev. 55 Izraili humuus Abimyelyehiin nas barsnyg haraad, bugd oor

ooriin gertee haritsgaav. 56 Ingej ooriinhoo dalan ah duugee alj, etsegtee
uildsen Abimyelyehiin buzar muug Burhan oort ni hariulav. 57 Burhan bas
Shyehyemiin humuusiin buh l buzar muug oorsdiinh ni tolgoi deer buulgav.
Iyerubbaalyn hovguun Iotamyn haraal teden deer irev.

Shuugchid 10

10:1 Abimyelyehiig alagdsany daraa Izrailiig avrahyn toloo Issahar hun,
Dodogiin huu Puagiin hovguun Tola bosov. Tereer Yefraimyn uularhag
nutagt baidag Shamirt amidardag baiv. 2 Ter horin gurvan jiliin
turshIzrailiig shuusnii etsest nas etseslen, Shamirt orshuulagdav. 3 Tuunii
daraa Gilyead hun Iair bosoj, Izrailiig horin hoyor jiliin tursh shuuv. 4 Ter
guchin hovguuntei baisan bogood ted guchin iljig unadag bailaa. Ter
guchin huu ni Gilyeadyn nutagt guchin hottoi baisan bogood tedgeer
hotuud ni ene odriig hurtel Havvotiair hemeen nerlegddeg. 5 Iair nas
etseslej, Kamond orshuulagdav. 6 Daraa ni Izrailiin hovguud dahin
EZENii melmiid buzar muug uildej, Baaluud ba Ashtarot, Aramyn burhad,
Sidony burhad, Moabyn burhad, Ammony hovguudiin burhad,
filistchuudiin burhdad uilchlev. Iinhuu ted EZENiig umartan, Tuund
uilchilsengui. 7 EZENii uur hilen Izrailiin esreg shataj, Ter tedniig
filistchuudiin savar bolon Ammony hovguudiin savart tushaav. 8 Ted
Izrailiin hovguudiig ter jil daramtlan zovooj, Iordany terteeh amorichuudyn
nutag Gilyeadad baisan Izrailiin hamag hovguudiig ted arvan naiman jiliin
turshid darlav. 9 Ammony hovguud bas Iuda, Byeniamin bolon Yefraimyn
geriinhentei daitahaar Iordanyg gatalsan uchraas Izraili ihed zovj doroitov.
10 Tegeed Izrailiin hovguud EZENd hashhiran — Bid Tany esreg nugel
uildev. Uneheer bid oorsdiin Burhanyg umartan Baaluudad uilchilsen bilee
gev. 11 EZEN Izrailiin hovguuded aildan "Bi ta naryg yegipyetchuudees,
amorichuudaas, Ammony hovguudees, filistchuudees avarsan bus uu? 12
Mon sidonchuud, amalyekchuud, maonchuud ta naryg daranguilahad ta
naryg Nad uruu hashhirahad, Bi ta naryg tednii savraas avarsan. 13 Gesen
ch ta nar Namaig orhij, oor burhdad uilchlev. Tiimees Bi uunees hoish ta
naryg avrahgui. 14 Yavj, oorsdiinhoo songoson burhdad hashhiragtun.

Zovoh tsagt chini ted ta naryg avrag" gev. 15 Izrailiin hovguud EZENd
handan — Bid nugliig uildev. Ta Ooriin taalamjaar bidend uildeech.
Zovhon ene odor l bidniig avraach gej guilaa. 16 Tiimees ted oorsdiin
dotroos hariin burhdyg avch hayaad, EZENd uilchilsend EZEN Izrailiin
zovlong harj chadahgui bolood enerev. 17 Ter uyed Ammony hovguud
duudagdan tsutlarch, Gilyeadad huaragnav. Mon Izrailiin hovguud
tsuglarch, Mispad huaragnan buuv. 18 Ard tumen, Gilyeadyn noyod biye
biyendee — Ammony hovguudiin esreg tulaldaanyg ehleh hun hen yum
bol doo? Ter ni Gilyeadyn hamag orshin suugchdyn terguulegch bolno
getsgeev.

Shuugchid 11

11:1 Gilyead hun Iyefta ni erelheg daichin bolovch yanhny hovguun baiv.
Iyeftagiin etseg ni Gilyead baiv. 2 Gilyeadyn ehner ch tuund hovguudiig
toruulev. Ter ehneriin hovguud osoj ondiigood, Iyeftag hooj, — Chi oor
emiin hovguun uchir bidnii etsgiin ger dotor chamd ov onogdohgui gej
zagnav. 3 Iinhuu Iyefta ah duu naraasaa zugtaan, Tobyn nutagt amidrah
boljee. Ul buteh etgeeduud Iyefta uruu tsuglaj iren, tuunii hamt yavav. 4
Heseg hugatsaany daraa Ammony hovguud Izrailiin esreg daitlaa. 5
Ammony hovguud Izrailiin esreg tulaldahad Gilyeadyn ahlagchid Iyeftag
Tobyn nutgaas avchrahaar yavaad, 6 ted Iyeftad — Irj bidniig Ammony
hovguudiin esreg tulaldahad bidnii udirdagch bologtun gej yatgasand 7
Iyefta Gilyeadyn ahlagchdad — Ta nar namaig uzen yadaj, etsgiin mini
gerees hooj gargasan bish uu? Odoo zovlond orohdoo ta nar yaagaad nad
uruu ireh bolov? hemeev. 8 Gilyeadyn ahlagchid Iyeftad — Chi bidentei
yavj, Ammony hovguudtei tulaldaad, Gilyeadyn buh orshin suugchdyn
terguulegch bolno shuu dee. Tiim l uchraas bid cham uruu irlee gev. 9 Ter
Gilyeadyn ahlagchdaas — Herev ta nar namaig Ammony hovguudtei
tuladduulahyn tuld butsaan avch, EZEN tedniig minii gart tushaaval, bi ta
naryn terguulegch boloh uu? hemeen asuusand 10 Gilyeadyn ahlagchid
Iyeftad — EZEN bidnii hoorond gerch bolno. Uneheer bid chinii helsneer
uildeh bolno gev. 11 Tegeed Iyefta Gilyeadyn ahlagchdyn hamt yavj,

arduud tuuniig oorsdiin terguulegch ba udirdagch bolgoson. Iyefta ooriin
hamag ugiig EZENii omno Mizpad helev. 12 Iyefta Ammony hovguudiin
haand elch naryg ilgeej, — Chi minii gazar nutag uruu daitahaar minii
esreg ireh yamar hereg chi bid hoyoryn dund bolson yum be? hemeen
heluulsend 13 Ammony hovguudiin haan hariud ni Iyeftagiin elch nart —
Yaagaad gevel Izraili Yegipyetees garch irehdee Arnonaas Iabbok bolon
Iordanyg hurtelh minii nutgiig avsan bilee. Tiimees odoo edgeer gazryg
enh taivnaar butsaaj og gejee. 14 Iyefta Ammony hovguudiin haand elch
naryg dahin ilgeej, 15 tuund — Iyefta iinhuu heluuljee. "Moabyn gazryg
ch, Ammony hovguudiin gazryg ch Izraili avaagui. 16 Izraili Yegipyetees
garch irj, tsoliig tuulan Ulaan tengis hurtel yavj, Kadyesht irehdee 17
Yedomyn haand elch naryg ilgeen, «Bidniig ooriinhoo gazraar
nevtruuleech» hemeen guisan bolovch Yedomyn haan haiharsangui. Ted
ba Moabyn haand elch naryg ilgeesen bolovch ter ch zovshooroogui.
Ingeed Izraili Kadyesht uldsen yum. 18 Daraa ni ted tsoliig tuulan
Yedomyn bolon Moabyn gazryg toirch, Moabyn nutgiin zuun tald irj,
Arnony chanadad buudallav. Gevch ted Moabyn gazar nutagt haldan
orsongui. Uchir ni Arnon bol Moabyn hil baiv. 19 Izraili Hyeshbony haan,
amorichuudyn haan Sihond elch naryg ilgeen «Oorsdiin gazar uruugaa
yavahyn tuld bidniiggazar nutgaaraa damjin ongoruulne uu?» hemeen
ulamjluulsan bolovch, 20 Sihon Izrailid ul itgen, ooriin gazar nutgaar
ongoruuleeguigeer barahgui buh ard tumnee tsugluulj, Iahazad huaragnan,
Izrailitai tulaldsan yum. 21 Izrailiin Burhan EZEN Sihon bolon tuunii buh
ard tumniig Izrailiin gart tushaasand Izraili tedniig yalav. Ingej l Izraili
tendhiin uuguul orshin suutchid boloh amorichuudyn buh nutgiig ezlen
avsan bilee. 22 Iimees ted Arnonaas Iabbokiig hurtelh bas tsoloos
Iordanyg hurtelh amorichuudyn buh gazar nutgiig ezemshsen yum. 23
Izrailiin Burhan EZEN Ooriin ard tumen boloh Izrailiin omnoos
amorichuudyg hoon zailuulsny hoino odoo chi tuuniig ezemshih gej uu? 24
Chinii burhan Hyemosh chamd yuu ezemshuuleheer ogsniig l chi
ezemshdeg bish uu? Tiimees bidnii Burhan EZEN bidnii omnoos hoon
zailuulah buhniig bid ezemshih bolno. 25 Chi Moabyn haan Zipporyn
hovguun Balakaas yuugaaraa iluu yum be? Balak Izrailitai temtssen buyuu

tedentei tulaldsan udaa baina uu? 26 Izraili ni Hyeshbon ba tuunii hariyaa
gatsaanuud, Aroyer ba tuunii hariyaa gatsaa bolon Arnon golyn ereg deh
hamag hotuudad gurvan zuun jiliin tursh izrailichuud orshin suuh
hugatsaand ta nar yaagaad uuniigee tednees butsaaj avaagui yum be? 27
Tegeheer Bi chinii esreg nutel uildeegui atal, minii esreg dain
odoosnooroo chinadad buruu zuil hiij baina. Shuugch boloh EZEN
onoodor Izrailiin hovguud bolon Ammony hovguudiin hoorondohyg shuuh
boltugai" gev gejee. 28 Harin oort ni ilgeesen Iyeftagiin ugiig Ammony
hovguudiin haan oishoosongui. 29 EZENii Suns Iyeftagiin deer buuj irsend
tereer Gilyead bolon Manassyegaar ongorch garaad, daraa ni Gilyeadyn
Mizpagaar dairan, Gilyeadyn Mizpagaas Ammony hovguud uruu hodlov.
30 Iyefta EZENd tangaraglan — Herev Ta uneheer Ammony hovguudiig
minii gart ogvol 31 bi Ammony hovguudees amar mend butsaj ireh uyed
geriin mini uudnees namaig ugtan garch ireh ter l hun EZENiih baih
bogood bi tuuniig shataalt tahil bolgon orgono gej oguulev. 32 Ingeed
Iyefta Ammony hovguudtei tulaldahaar golyg gatlav. EZEN tedniig
Iyeftagiin gart tushaalaa. 33 Iyefta Aroyeraas Minnitiin garts hurtel, horin
hotyg bas Abyelkyeramimyn chanadad hurtel dovtlon, huis temtrev.
Ingeed Ammony hovguud Izrailiin hovguudiin omno daragdav. 34 Iyefta
Mizpa dahi ooriin gertee irehed, ohin ni hengereg duugargan bujigleseer
tuuniig ugtan garch irev. Ter ohin tuunii tsoryn gants huuhed ni baisan
bogood Iyeftad ter ohinoos oor hovguun ch, ohin ch baihgui baijee. 35
Iyefta ohinoo harmagts huvtssaa urj tastan — Hoorhii ohin mini! Chi
nadad asar ih gunig avchirlaa. Chi namaig shanalgav. Uchir ni Bi EZENd
am aldsan bogood ugee butsaaj avch chadahgui gev. 36 Ohin etsegtee —
Etseg mini, ta EZENd am aldsan bilee. Tany daisan boloh Ammony
hovguudees tany oshoog EZEN avch ogsnoos hoish helsniihee daguu
nadad uiddegtun! gejee. 37 Ter etsegtee handan — Uuniig nadad
zovshoorooch. Hoyor saryn hugatsaag nadad ogno uu? Bi naiz narynhaa
hamt uulaar heren yavj, ooriin ongon baidlyn uchir uilan gashuudya gev.
38 Iyefta — Yavagtun hemeen oguuleed, ohinoo hoyor sar yavuulsand
ohin naiz naryn hamt yavj, uulan deer ooriin ongon baidlyn uchir uilan
gashuudav. 39 Hoyor saryn etsest ohin etsegtee butsaj irsend etseg ni

tangaraglasan tangargiin yosoor tuund uildev. Ter ohin er huntei untaj
uzeegui baiv. Uunees ulamjlan Izrailid negen zanshil bii bolson bilee. 40 Jil
buriin dorvon odor Izrailiin ohid yavj, Gilyead hun Iyeftagiin ohinyg
dursan gashuuddag yum.

Shuugchid 12

12:1 Daraa ni Yefraimyn erchuud duudagdan tsuglarch, Zafon uruu gatlan
ochood, Iyeftad — Yaagaad chi ooriinhoo hamt avch yavahaar bidniig
duudalguigeer Ammony hovguudtei daitahaar hodlov? Bid chamaig gertei
chini hamt shataana hemeen zanajee. 2 Iyefta tedend — Bi bolon minii
arduud Ammony hovguudtei mash berh terselden artssan. Bi ta naryg
duudahad ta nar namaig tednii savraas avarsangui. 3 Ta nar namaig
avrahgui bolohyg haraad, bi ami orsoj, Ammony hovguudiin esreg gatlan
hodolsond EZEN tedniig minii gart tushaav. Yaagaad ta nar ene odor minii
esreg daitahaar nad uruu irne ve? hemeen ochiv. 4 Tegeed Iyefta
Gilyeadyn buh ersiig tsugluulj, Yefraimtai daitav. Gilyeadyn erchuud
Yefraimyg yalav. Uchir ni ted — Gilyeadyn humuus ee, ta nar bol Yefraim
bolon Manassyegiin dund baigaa Yefraimyn orgodluud yum gesen aj. 5
Gilyeadyn humuus Yefraimyn haraldaa bairlah Iordany garmyg ezlev.
Yefraimyn durvegsdees hen negen — Gol gatluulj ogooch hemeen guihad
Gilyeadyn erchuud tuunees — Chi Yefraim hun mon uu gej asuuhad ter
hun — Ugui hemeen hariulsand 6 ted — Chi "Shibbolyet" gej hel hemeen
shaarddag baiv. Ter zov ayalgaar helj chadalgui "Sibbolyet" gesend
tuuniig homorgolon barij, Iordany garam deer aldag baiv. Ter uyed dochin
hoyor myangan Yefraim hun tend alagdjee. 7 Iyefta Izrailiig zurgaan jil
shuuv. Tegeed Gilyead hun Iyefta nas etseslen, Gilyeadyn hotuudyn
negend ni orshuulav. 8 Tuunii daraa Byetlyehyemiin Ibzan Izrailiig shuuv.
9 Ter guchin huu, guchin ohintoi baiv. Ter ohidoo ger buleesee gadagshaa
hadamd gargaj, mon ooriin hovguuddee guchin ohidyg gadnaas ber bolgon
avav. Ter doloon jil Izrailiig shuujee. 10 Ibzanyg nas etseslehed,
Byetlyehyemd orshuulav. 11 Tuunii daraa Zyebulun hun Yelon Izrailiig
shuuv. Tereer Izrailiig arvan jil shuuv. 12 Tegeed Zyebulun hun Yelon nas

etseslej, Zyebulun nutgiin Aialond orshuulagdav. **13** Tuunii daraa Piraton
hun Hillyeliin hovguun Abdon Izrailiig shuuv. **14** Ter dochin huu, guchin
achtai baisan bogood ted dalan iljig unadag baiv. Ter naiman jil Izrailiig
shuujee. **15** Tegeed Piraton hun Hillyeliin hovguun Abdon nas etseslehed
tuuniig amalyekchuudyn uularhag nutag dahi Yefraim nutgiin Piratond
orshuulav.

Shuugchid 13

13:1 Izrailiin hovguud dahin EZENii melmiid buzar muug uildsend EZEN
tedniig dochin jiliin tursh filistchuudiin gart tushaav. **2** Dany urgiin
Zoragiin negen hun Manoa hemeeh nertei negen er baijee. Tuunii ehner ni
huuser tul huuhed toruulsengui. **3** EZENii tenger elch ter emegteid
uzegden — Uzegtun, chi huuser bogood huuhed toruuleegui bolovch
jiremselj huu toruulne. **4** Odoo bolgoomjlogtun. Usan uzmiin dars bolon
arhi uuj ul bolno. Buzar ideeg ch idej ul bolno. **5** Uzegtun, chi jiremselj
huu toruuleh bolno. Ter hovguunii terguund tongorog hurgej bolohgui.
Uchirni ter ehiin umaid baihaasaa Burhand Nazir hun boloh yum. Ter
Izrailiig filistchuudiin savraas avarch ehelne gej helev. **6** Onooh emegtei
irj, nohortoo — Burhany hun nad deer irev. Tuunii torh ni Burhany tenger
elchiin torh met, ihed aimshigtai baiv. Bi tuuniig haanaas irsniig ni ch
lavlasangui, ter ch nadad neree helsengui. **7** Harin ter nadad handan
"Uzegtun, chi jiremselj huu toruulne. Odoo chi uzmiin dars buyuu arhi uuj,
buzar ideeg idej ch ul bolno. Uchir ni hovguun ehiin umaid baihaasaa uheh
odroo hurtel Burhand Nazir hun boloh yum" gej aildlaa gev. **8** Tegehed ni
Manoa EZENd zalbirch — Ezen mini, toroh gej bui hovguund yuug
uildvel zohihyg bidend tuugeer surgahyn tuld Tany ilgeesen Burhany
huniig dahin bidend iruulj soyorhooch gev. **9** Burhan Manoagiin duug
sonsjee. Onooh emegtei tarialangiin talbaid suuj baihad ni Burhany tenger
elch tuun uruu dahin irev. Harin tuunii nohor Manoa tuuntei hamt
baisangui. **10** Nogoo emegtei yaaran guij ochood, nohortoo — Uzegtun,
ter odor nad deer irsen hun nadad uzegdlee gev. **11** Tegehed Manoa bosoj,
ehneree dagan yavj, nogoo hun deer ochin — Ene emegteitei yarisan hun

ta mon uu? gehed ter — Bi mon gej hariulav. 12 Manoa — Odoo tany ug
biyelegdeh uyed hovguunii amidralyn hev mayag bolon uilchlel ni yamar
baih ve? hemeen asuusand 13 EZENii tenger elch Manoad — Minii helsen
buhend emegtei anhaaraltai baig. 14 Usan uzmiin modnoos garsan yamar
ch yumyg ter idej ul bolno. Mon usan uzmiin dars bolon arhiig uuj ul
bolno. Buzar ideeg idej bolohgui. Minii tushaasan buhniig ter emegteigeer
sahiulagtun gej aildlaa. 15 Tegehed ni Manoa EZENii tenger elchid — Bid
tand zoriulan ishig tohooroh tul ta tur saataj bolgoono uu? gev. 16 EZENii
tenger elch Manoad — Chi namaig saatuulsan ch bi chinii ideenees ul
idne. Harin chi shataalt tahilyg orgoo hemeevel tuuniigee EZENd
orgogtun gev. Uchir ni Manoa tuuniig EZENii tenger elch gedgiig
medeegui ajee. 17 Manoa EZENii tenger elchid handan — Tany ner aldar
hen be ? Tany ug biyelegdeh uyed bid tanyg magtah bolno gesend 18
EZENii tenger elch tuund — Minii ner gaihamshigtai gedgiig harsaar baij
yuund tuuniig asuuna ve? gej aildlaa. 19 Tiinhuu Manoa ishig bolon ur
tarian tahilyg avch, hadan deer EZENd orgov. Manoa bolon tuunii
ehneriig harj baihad EZENii tenger elch gaihamshgiig uildev. 20 Galyn
dol tahilyn shireenees tenger ood durelzsend EZENii tenger elch tahilyn
shireenii dolon dotor zalran deesh odov. Manoa bolon tuunii ehner uuniig
haraad nuureeree gazart hosor unav. 21 EZENii tenger elch Manoa bolon
tuunii ehnert dahin uzegdsengui. Tegeed Manoa tuuniig EZENii tenger
elch baisnyg medjee. 22 Manoa ehnertee — Bid Burhanyg uzsen tul
zaaval uheh bolno gehed 23 ehner ni tuund — Herev EZEN bidniig
alahaar sanasan avaas Ter bidnii garaas shataalt tahil bolon ur tarian
tahilyg avahgui baih baisan bogood ene bugdiig ch bidend uzuulehgui, bas
ene uyed uuntei adil zuilsiig bidend sonsgohgui baih baisan gev. 24 Uunii
daraa onooh emegtei hovguun toruulj, tuundee Samson hemeeh ner
hairlav. Hovguun osoj, EZEN tuuniig yeroov. 25 Zora bolon Yeshtaolyn
hoorondoh Mahanyedan hotod baihad ni EZENii Suns tuuniig hodolgoj
ehlev.

Shuugchid 14

14:1 Samson Timnad ochood, tend Filist ohidyn negiig harjee. 2 Tereer
butsaj ireed, etseg ehdee — Bi Timnad negen busguig harav. Ter ni Filist
ohidyn neg yum. Odoo tuuniig nadad ehner bolgon avch ogooch gesend 3
etseg eh ni tuund — Manai buh humuusiin dund, esvel chinii
hamaatnuudyn ohidyn dotor emegtei hun baihgui bolchihood hovch
honduuleegui filistchuudees chi ehner avahaaryavah gev uu? gesen hedii
ch Samson etsegtee — Tuuniig nadad avch ogogtun. Ter l nadad tohirch
baina gelee. 4 Harin ene ni EZENii husel bolohyg tuunii etseg eh hoyor
medsengui. Uchir ni EZEN filistchuudiin esreg shaltag haij baiv. Ter uyed
filistchuud Izrailiig zahirch baiv. 5 Ingeed Samson etseg ehiinhee hamt
Timna uruu yavj, Timnagiin usan uzmiin tarialangiin talbaid hurch irev.
Genet negen zaluu arslan arhiran Samsonyg chiglen irev. 6 EZENii Suns
tuunii deer huchteigeer buuj irsend tereer gartaa yuu ch bariagui bolovch
ishgiig tastchih met arslang huu tatav. Harin ter uildsen hergee etseg
ehdee helsengui. 7 Tegeed Samson yavj, ter emegteitei yariltsav. Ter
emegtei Samsond uzesgelentei haragdjee. 8 Heseg hugatsaany daraa
Samson ter emegteig avahaar butsaj irehdee nogoo arslangiin segiig
uzeheer ochvol arslangiin biyend zogiin uur ba zogiin bal baiv. 9 Tereer
balyg garaaraa utgan avch, zamdaa idseer tsaashaa yavav. Ter etseg eh
deeree irj balaasaa ogsond ted ch idev. Gevch tuuniig arslangiin biyenees
tsugluulj avsnaa tedend helsengui. 10 Tegeed etseg ni nogoo emegtei uruu
ochson bogood Samson tend nair hiiv. Uchir ni zaluu erchuudiin uilddeg
zanshil iim baijee. 11 Humuus Samsonyg haraad, tuunii hamt baih guchin
nohdiig avchrav. 12 Samson tedend — Bi ta naraar negen onisogo
taalgaya. Herev ta nar nairyn doloon honogiin dotor tuuniig taaj, nadad helj
ogvol bi ta nart guchin maalingan tsamts, guchin huvtsas ogno. 13 Harin
herev ta nar tuuniig tailj chadahgui bol guchin maalingan tsamts, guchin
huvtsas nadad ogogtun gehed ted — Onisogoo taalgagtun, bid sonsyo
hemeetsgeev. 14 Samson teDend — Idegchees ideh yum garav.
Huchtenees amttai zuil garav gev. Gurvan honog bolson ch ted onisogyg
tailj es chadav. 15 Dorov deh odor bolsond ted Samsony ehnert handaj —
Ter onisogyn taillyg bidend heleheer nohroo yatgagtun. Es tegvees bid
chamaig bolon etsgiin chini geriig gaddan shataana. Chi bidniig

yaduuruulahyn tuld urisan yum uu? Ugui gej uu? geltsen zanav. **16** Ehner
ni Samsony omno uilan — Chi zovhon namaig uzen yaddag, chi nadad
hairgui. Chi manai ard tumnii hovguuded onisogo taalgasan hirnee nadad
tuuniig tailsangui hemeev. Samson tuund — Uzegtun. Bi etseg ehdee ch
tuuniig tailsangui. Tegeed chamd tailah bolj baina uu? geed halgaasangui.
17 Ehner ni nair urgeljleh doloo honogiin turshid Samsony omno uilav.
Ehner ni tuund amar zayaa uzuulehgui baisan tul doloo dahi honogt ni
Samson ehnertee helev. Tegeed ter emegtei ooriin ard tumnii hovguuded
taillyg helj ogov. **18** Doloo dahiodor nar jargahaas omno hotyn humuus
Samsond — Balaas amttai ni yuu ve? Arslangaas huchtei ni yuu ve? gehed
Samson tedend — Herev ta nar minii ohin tugalaar hagalaagui bol minii
taavryg taaj chadahgui baihsan gev. **19** Tegeed EZENii Suns Samsony
deer huchteigeer buuj, Ter Ashkyelon uruu yavaad, tendhiin guchin orshin
suugchdyg alaad, huvtssyg ni avch onisogo taasan humuust ogov. Uur
hilen ni badarsaar tereer etsgiinhee gert butsaj irev. **20** Harin Samsony
ehner tuunii and naizuudyn negniih ni ehner bolov.

Shuugchid 15

15:1 Gevch heseg hugatsaa ongorch, buudai huraah uyed Samson zaluu
yamaa avan ooriin ehneriind ailchlan ochood, — Bi ehneriinhee gert oryo
hemeesend emegtein etseg zovshoorsongui. **2** Emegtein etseg tuund — Bi
chamaig tuund uneheer oshirhson baigaa hemeen bodood, tuuniig chinii
naizad ogson yum. Tuunii ohin duu ni tuunees iluu uzesgelentei bish uu?
Tuunii orond chi duug ni ooriin bolgon avagtun gev. **3** Samson tedend —
Ene udaad bi filistchuuded hor honool uchruulsan ch nadad yamar ch gem
zem baihgui gev. **4** Samson yavj gurvan zuun uneg bariad, suul suuleer ni
holboj hoyor suulnii hoorond bambar uyav. **5** Tegeed bambaruuddaa gal
asaagaad, unegnuudiig filistchuudiin tarian talbai uruu oruulsand, yuujilsen
taria bolon huraagaagui tariany ali alinyg, mon usan uzmiin tarialan bolon
chidun moddyg ni hurtel shataav. **6** Tegehed filistchuud — Hen ene
hergiig uildev? hemeeltssend — Timnachuudyn hurgen Samson. Yuu
gevel hadam etseg ni ehneriig ni avch and nohort ni ogchihson yum

getsgeev. Iimees filistchuud irj, onooh emegteig etsegtei ni hamt galdan
shataav. 7 Samson tedend — Ta nar negent iim hereg uildsen tul bi ta
naraas zaaval oshoo avna. Tuunii daraa l bi salna gej helev. 8 Samson
tedniig hair nairguigeer olnoor ni hyadav. Tegeed yavj, Yetamyn hadny
havtsald amidran suuv. 9 Daraa ni filistchuud hurch irj, Iudad huaragnan,
Lyehigeer tarhjee. 10 Iudagiin humuus — Yaagaad ta nar bidnii esreg irev
ee? gev. Ted — Bid Samsonyg barin hulj, tuunii bidend uildsenii adilaar
tuund uildeheer irtsgeev gej hariullaa. 11 Gurvan myangan Iuda erchuud
Yetamyn hadny havtsal uruu yavj, Samsond — Filistchuud bol bidnii
zahiragch gedgiig chi medehgui gej uu? Chi bidend yuu hiichih ni ene ve?
hemeev. Samson tedend — Ted nadad uildsenii adilaar bi tedend uildsen
bilee gej hariulsan. 12 Ted tuund — Bid chamaig hulj, filistchuudiin gart
tushaahaar irlee gesend Samson tedend — Ta nar namaig alahgui gedgee
nadad tangaraglagtun gev. 13 Ted Samsond — Ugui. Bid chamaig hurdan
huleed, tednii gart tushaah bolovch bid uneheer chamaig alahgui geed,
hoyor shine olsoor tuuniig hulj, hadnaas buulgan avch yavav. 14 Samson
Lyehid irehed filistchuud uuhai hadaan tuuniig uttav. EZENii Suns tuunii
deer huchteigeer buuj irsend tuunii garyg hulsen ols ni gald shatsan
maalingan utas met bolj, uyaanuud garaas ni tailagdaj unav. 15 Samson
iljignii shinehen eruunii yas olood, garaa sungan tuuniig avch, tuuteer
myangan huniig alav. 16 Tegeed Samson — Iljignii eruunii yasaarovoon
deer ovoo bosgov. Iljignii eruunii yasaar bi myangan huniig alav gejee. 17
Ingej helj duusaad, tereer iljignii eruunii yasyg hayaad, ter gazryg
RamatLyehi hemeen nerlev. 18 Daraa ni ter ihed undaasaj, EZENiig
duudan — Ta Ooriin boolyn garaar ene ih avralyg ogson bilee. Getel odoo
bi hataj uhen, hovch honduuleegui humuusiin gart unah gej uu? hemeen
helev. 19 Harin Burhan Lyehid baidag dooguuraa hondii gazryg angailgan,
tendees us gargav. Ter us uumagts, huch tamir orj sergev. Tiimees ter ene
gazryg Yenhakkor hemeen nerlesen ni ene odriig hurtel Lyehid bii aj. 20
Ingej Samson filistchuudiin odruuded horin jiliin tursh Izrailiig shuuv.

Shuugchid 16

16:1 Samson Gazad irj, negen yanhan emiig haraad, tuun deer orov. — 2
Samson end irev hemeen Gazynhand medegdsend ted tus gazryg buselj,
hotyn haalgand buhel shono nuugdan tuuniig huleev. Ted buhel shoniin
tursh nam gum baij, — Uur tsaital huleej baigaad, tuuniig alya hemeen
heleltsetsgeejee. 3 Samson shono dund hurtel untaad, shono doloor bosoj,
hotyn haalga bolon hoyor baganyg ni avch, tsuurga modtoi ni hamt sugalj,
moron deeree tavin, Hyebrony haraldaah uulyn oroid uuren avaachiv. 4
Tuunii daraa Soryekiin hondiid amidardag Dyelila hemeeh emegteid
Samson durlav. 5 Filistiin noyod ter emegtei uruu irj, tuund — Samsonyg
argadan, tuunii augaa huch chadal haana ni orshdogiig bolon herhen bid
tuuniig diilj, huleed, zovooj boloh talaar olj medegtun. Tegvel bidnii hun
neg bur chamd myanga neg zuun mongon zoos ogno gev. 6 Tiimees
Dyelila Samsond — Chinii aguu huch chadal yuund baigaa bogood yaaval
chamaig hulj zovooj chadah ve? Nadad helj ogooch? hemeen guisand 7
Samson tuund — Herev ted namaig hataagui doloon shinehen numyn
hovchoor hulbel bi doroi bolj, busad hunii adil bolno gev. 8 Filistiin noyod
hataagui doloon shinehen numyn hovchiig onooh emegteidavchirsand ter
tuugeer Samsonyg hulev. 9 Ter emegtei muhryn oroondoo heden huniig
nuusan baiv. Tegeed ter — Samson, Filist humuus cham uruu irj baina
hemeen barhirav. Gevch Samson boh olsyg gald hurgen taslah met numyn
hovchiig taslav. Ingeed tuunii huch chadlyn nuuts ilchlegdsengui. 10
Dyelila Samsond — Chi namaig mehlen, nadad hudal helsen bilee.
Chamaig yuugaar hulj bolohyg odoo nadad hel l dee gev. 11 Samson
tuund — Herev ted hereglej baigaagui tsoo shine olsoor namaig changa
hulbel bi doroi bolj, jiriin hunii adil bolno gev. 12 Dyelila tsoo shine ols
avch, tuuniig huleed — Samson, Filist humuus cham uruu irj baina hemeen
barhirav. Muhryn oroond heden erchuud nuugdsan bailaa. Gevch Samson
ter olsyg utas met taslan garaasaa unagav. 13 Daraa ni Dyelila Samsond
handan — Onoog hurtel chi namaig mehlen, nadad hudal helev. Chamaig
herhen hulj bolohyg nadad hel hemeen shaardav. Samson tuund — Herev
chi minii tolgoin doloon tug usiig nehej, hadaasaar hadval bi doroi bolj,
jiriin hunii adil bolno gev. 14 Tiinhuu tuuniig untaj baihad ni Dyelila tuunii
usnees doloon tug usiig nehjee. Ter usiig ni hadaasaar hadaad — Samson,

Filist humuus cham uruu irj baina hemeen barhirav. Gevch Samson
noirnoos serj, hadaasyg nehmeliin hamt ugz tatav. **15** Tegtel nogoo huuhen
Samsond — Zurh setgel chini nadaas hondii atal "Bi chamd hairtai" gej
chi yaaj nadad helj chadna ve? Chi namaig gurvantaa mehlen, chinii aguu
huch chadal yuund baigaag nadad helsengui hemeev. **16** Ter odor bur
tuuniig ugeeree daramtlan zovoosond, tuunii setgel sanaag mohoov. **17**
Ingeed Samson tuund ooriin setgeld bui bugdiig yarij, — Minii tolgoid
tongorog hurgesen udaagui. Uchir ni bi ehiin hevliid baihaasaa Burhany
Nazir hun baiv. Herev minii usiig husval minii huch chadal nadaas zailj, bi
doroiton jiriin hunii adil bolno gev. **18** Samson ooriinhoo setgeld bui
bugdiig yarisnyg Dyelila haraad, hun yavuulj, Filistiin noyodyg duudan —
Dahin neg udaa hurch iregtun. Uchir ni Samson ooriin zurh setgeliin
hamag buhnee nadad delgesen gej heluulev. Tegehed Filistiin noyod tuun
uruu mongoo barij irev. **19** Onooh emegtei Samsonyg ovdog deeree
untuulj, negen huniig duudan, Samsony tolgoin doloon tug usiig husuuljee.
Daraa ni ter tuuniig zovooj ehelsend Samsony huch alga boljee. **20** Onooh
emegtei — Samson, Filist humuus cham uruu irj baina gej barhirav.
Samson noirnoosoo serj, — Bi uridyn adil garch yavan, biyee segseriye
hemeen oguulev. Harin EZEN tuuniig orhisnyg termedsengui. **21** Tegehed
filistchuud tuuniig barij, nudiig ni sohlood, Gazad avchran, hurel ginjeer
dongolov. Ingeed Samsonyg shorond buudai teeremduuldeg bolov. **22**
Usiig ni hussanaas hoish Samsony tolgoin us dahin urgaj ehlev. **23** Filistiin
noyod — Bidnii daisan Samsonyg manai burhan bidnii gart tushaav gej
hoortsgoon, oorsdiin burhan Dagond augaa tahilyg orgon bayarlahaar
tsutlatsgaav. **24** Arduud Samsonyg haraad, oorsdiin burhnyg magtan, —
Uls ornyg mini hoosruulj, bidnees olnyg horooson bidnii daisnyg manai
burhan bidnii gart tushaav getsgeev. **25** Tednii zurh hoorohod ted —
Samsonyg duudan avchir. Ter bidniig hogjoog hemeen hashhirtsgaav.
Tiinhuu ted Samsonyg shorongoos duudan gargasan bogood ter tedniig
hogjooj ogov. Ted Samsonyg baganuudyn hoorond zogsooson bilee. **26**
Tereer garyg ni barij baisan zaluud — Ene dutany tulguur baganad hurch,
tushihiig zovshoorooch gev. **27** Dugand duuren humuus baisan bogood
Filistiin noyod bugd tend baijee. Dugany deever deerees barag gurvan

myangan eregtei, emegtei humuus Samsony hogjoohiig harj bailaa. 28
Tegehed Samson EZENiig duudan — Ezen BURHAN mini, namaig sanan
soyorhooch. Burhan mini, zovhon ene udaa l nadad huchiig ogooch. Bi
gantshan l udaa hoyor nudniihee toloo filistchuudees oshoogoo avya
hemeen guiv. 29 Samson duganyg tulj baisan hoyor golyn bagany negiig ni
baruun garaaraa, nogoog ni zuun garaaraa tulav. 30 tegeed Samson —
Filistchuudtei hamt uhiye hemeen oguulj, hamag chadlaaraa tulhsend
dugan nurj, dotor ni baisan noyod bolon ardyg darav. Iinhuu uhehdee
Samsony alsan humuus ni tuunii amid baihdaa alsan humuusees ch olon
baiv. 31 Daraa ni tuunii ah duus bolon etsgiinh ni geriin humuus bugd buun
irj, tuuniig avch, Zora bolon Yeshtaolyn hoorond orshih etseg Manoagiin
bulshind avchran orshuulav. Iinhuu Samson horin jiliin tursh Izrailiig
shuuv.

Shuugchid 17

17:1 Yefraimyn uularhag nutagt Mika nertei negen hun baiv. 2 Tereer
ehdee — Ta myanga neg zuun mongon zoosoo aldchihaad haraaj baihyg
chini bi sonsson. Mongo chini nadad bii. Bi hulgailsan yum gehed eh ni —
EZEN minii huug iveeh boltutai gev. 3 Tegeed ter ehdee myanga neg zuun
mongon zoosyg butsaaj ogsond eh ni — Bi ooriin garaas ene mongiig
EZENd buren zoriulj, huugiinhee toloo tuugeer siilmel bolon tsutgamal
horog dursiig buteeye. Tiim uchraas odoo uuniig chamd erguulj ogiye gev.
4 Ter ehdeemongiig butsaaj ogsond eh ni hoyor zuun mongon zoosyg
avch, mongonii darhand ogood, tuugeer siilmel bolon tsutgamal horog
dursiig hiilgev. Tedgeer ni Mikagiin gert baiv. 5 Enehuu Mika gegch ni
burhdyn dugantai bolj, yefod bolon geriin shuteenuudiig hiij, negen
hovguundee sahil hurteen, ooriinhoo tahilch bolgov. 6 Ter uyed Izrailid
haan baihgui tul hun bur ooriin nudend zov hemeen uzsenee uildej bailaa. 7
Iudagiin Byetlyehyemees irsen Iudagiin urgiin negen Lyevi zaluu baiv. Ter
tend amidarch baijee. 8 Ter hun Iudagiin Byetlyehyem hotoos garch,
amidrah gazar hain ayalj yavsaar, Yefraimyn uularhag nutagt Mikagiin
gert irsen bilee. 9 Mika tuunees — Chi haanaas irev? hemeen asuuhad ter

— Bi Iudagiin Byetlyehyemees irsen Lyevi hun baina. Amidrah gazar haij
yavna daa gejee. 10 Tegehed Mika tuund — Nadtai hamt baij, nadad etseg
bas tahilch bologtun. Bi chamd jil bur arvan mongon zoos ogch, huvtsas
ba hunseer hangana gejee. Tiinhuu Lyevi hun gert ni orjee. 11 Lyevi hun
tuuntei hamt amidrahyg zovshoorch, zaluu er tuunii hovguudiin neg adil
baih bolov. 12 Mika Lyevi hund sahil hurteen, zaluu er tuunii tahilch bolj,
Mikagiin gert amidrah bolov. 13 Tegeed Mika — Lyevi hun minii tahilch
bolsnyg haraad EZEN namaig bayan chineeleg bolgono gedgiig bi odoo
medej baina hemeen helev.

Shuugchid 18

18:1 Ter uyed Izrailiin haan gej baigaagui. Ter uyed Dan ovgiinhon
suurishih nutgaa haisaar baiv. Uchir ni ter odriig hurtel Izrailiin ovguudyn
dund tedend ezemshih gazar noogdoogui bailaa. 2 Tiimees Dany hovguud
oorsdiin buliig tolooluulen buh humuuseesee tavan zorigt ersiig Zora bolon
Yeshtaoloos gazar haij sudluulahaar ilgeej, tedend — Yavj, gazryg
sudlagtun gev. Ted Yefraimyn uularhag nutagt Mikagiin gert irj, tendee
honoglov. 3 Ted Mikagiin geriin oiroltsoo baihdaa Lyevi zaluugiin duug
tanijee. Tegeed tedniid orj, — Hen chamaig end avchrav? Chi end yuu hiij
baigaa yum be? End chamd yuu baina ve? hemeen tuunees asuuv. 4 Ter
tedend — Mika nadad iinhuu handan, namaig holsolj, bi tuunii tahilch
bolson yum gej ochiv. 5 Ted tuund handan — Bidnii hiij bui ayan butemjtei
boloh esehiig bidend meduulehiig Burhanaas asuuj ogno uu? gej guiv. 6
Tahilch tedend — Amar taivan yavagtun. Ta naryn hiij bui ayanyg EZEN
zovshoorchee gev. 7 Tegeed tavan er tsaash yavan, Laisht hurch, tendhiin
orshin suugchid Sidon humuusiin adil sanaa zovoh yumgui, amar taivan
suuj buig harav. Ene gazart dutah yum yuu ch ugui, havchih hun ch ugui
ajee. Ted Sidon humuusees als baidag tul hentei ch holboo haritsaagui
baiv. 8 Turshuuluud Zora bolon Yeshtaold bui ah duu nar deeree butsaj
irehed ah duus ni — Yamar medeetei irev? geseer ugtlaa. 9 Ted —
Bosotsgoo, teden uruu dovtoltsgooyo. Bid ter gazryg uzsen bogood ter ni
mash sain gazar yum. Ta nar suusaar l baih uu? Yavj, ter gazar uruu

nevterch, ter gazryg ezlehiig buu hoishluul. **10** Ta nar nevtrehdee amar
amgalan humuustei, orgon uudam nutagt ochih bolno. Yuu gevel Burhan
uuniig ta naryn gart tushaav. Ter ni delhiid baigaa yamar ch zuilseer
dutagdahgui nutag bilee gev. **11** Tegeed Dany orhoos buyuu Zora ba
Yeshtaoloos dainy zevseg agssan zurgaan zuun hun ayand garchee. **12**
Ted yavsaar, Iudagiin Kiriatiyearimd buudallav. Tiim uchraas ted ene
odriig hurtel ter gazryg Mahanyedan hemeen nerlesen yum. Ene ni
Kiriatiyearimyn baruun tald baigaa. **13** Ted tendees yavj ongoron,
Yefraimyn uularhag nutagt Mikagiin gert hurev. **14** Tegeed Laish nutgiig
tagnahaar yavsan tavan hun ni hamaatnuuddaa handan — Edgeer
geruudiin dotor yefod, tyerafim, siilmel bolon tsutgamal horog dursuud
baigaag ta nar medeh uu? Odoo tegehleer ta nar yuu uildeh yostoigoo med
gev. **15** Ted ergen yavaad, nogoo zaluu Lyevi hunii gert buyuu Mikagiin
gert ochij, tuunii amar mendiig asuuv. **16** Dainy zevseg agssanzurgaan
zuun Dan hun haalgany uudend zogsoj bailaa. **17** Tahilch ni dainy zevseg
agssan zurgaan zuun hunii hamt haalgany uudend zogsoj baih zuur ter
gazryg tagnahaar yavsan tavan hun nevtren orj, siilmel horog durs, yefod,
geriin shuteenuud bolon tsutgamal horog dursiig ch avchee. **18** Tedgeer
humuus Mikagiin gert orj, siilmelhorogdurs, yefod, geriin shuteenuud
bolon tsutgamal horog dursiig avsand, tahilch tednees — Ta nar yuu hiij
baigaa ni ene ve? gej asuuv. **19** Ted tuund — Duugui bai. Chi garaaraa
amaa taglaj, bidnii hamt yavj, bidnii etseg bolon tahilch bologtun. Uunii
huvid gants hunii geriin tahilch baih ni deer uu, esvel Izrailiin ovog, urgiin
tahilch baih ni deer uu? gev. **20** Tahilchiin setgel hoorch, tereer yefod,
geriin shuteenuud, siilmel horog dursiig avch, humuusiin dund orj yavlaa.
21 Ingeed ted ergen, ur huuhduud, mal, horongoo omnoo oruulan ayan
zamaa urgeljluulev. **22** Ted Mikagiin gerees nileed holdson hoino
Mikagiin horsh ailuudyn erchuud tsuglan, Dany hovguudiin araas hooj
guitsev. **23** Ted Dany hovguud uruu hashhiraldsand ergej haraad Mikad
— Ta nar chini boonooroo tsuglaad yuu bolov? gev. **24** Mika — Ta nar
minii buteesen burhad bolon minii tahilchiig avch yavchihaad nadad yuu
uldeesen yum be? Tegeed ta nar nadad "Chi yuu bolov?" gej yaaj helj
chadaj baina ve? gelee. **25** Dany hovguud Mikad — Bidnii dundaas buu

chalch. Es tegvel dogshin hilentei humuus chamaig dovtlon, chi ooriinhoo
amiig ooriin geriinhnii amitai hamt addah bolno gev. **26** Ingeed Dany
hovguud zamaa hoon odov. Tednii ooroos ni iluu huchteig Mika haraad,
ergen ger ood butslaa. **27** Ted Mikagiin buteesen yumsyg bolon tuunii
tahilchiig avch, Laisht ireed, amar amgalan ba sanaa zovoh yumgui
humuus uruu irj, tedniig ildnii ireer tsavchlan, hotyg galdan shataav. **28**
Ter hot Sidonoos als hol orshdog bogood ted hen negentei hariltsaa
baihgui uchir tedniig avrah hun gants ch baisangui. Ter hot Byetryehobyn
oiroltsoo hondiid baiv. Ted hotyg sergeen bosgoj, tendee suurypiv. **29** Ted
ter hotyg Izrailid torson oorsdiin ovog etseg Dany nereer Dan hemeen
nerlejee. Harin hotyn ner urid ni Laish gedeg baijee. **30** Dany hovguud
oorsoddoo zoriulan siilmel shuteeniig bosgov. Manassyegiin hovguun,
Gyershomyn hovguun Ionatan bolon tuunii hovguud gazar nutag ni
boolchlogdoh odriig hurtel Dan ovgiin tahilch nar baiv. **31** Iinhuu Burhany
orgoo Shilod baih buh uyeiin turshid ted Mikagiin buteesen hiimel
shuteeniig oorsoddoo zoriulan tavisan baiv.

Shuugchid 19

19:1 Izraili haangui baih ter uyed negen Lyevi hun Yefraimyn uularhag
nutgiin buid gazart nutaglaj baiv. Ter hun Iudagiin Byetlyehyemees oortoo
tatvar em avchee. **2** Getel tuunii tatvar em zavhairan samuurch, tuuniig
orhin, Iudagiin Byetlyehyemd bui etsgiinhee gert irj, tend dorvon sar
suulaa. **3** Daraa ni tuunii nohor ni bosoj, tuuniig butsaaj avchrahyn tuld
enhrii zoolnoor yarihaar neg zartsaa avch hoyor iljgee daguulan tuunii
araas yavav. Onooh emegtei tuuniig etsgiinhee gert daguulj orohod ohiny
etseg hurgenee haraad, ihed bayarlav. **4** Ohiny etseg buyuu hadam etseg ni
tuuniig saatuulsaar, ter hadmyndaa gurav honov. Ted tendee idej uuj
honogloson bilee. **5** Dorov deh odor ni ted ogloo ertlen bosoj, Lyevi hun
ayand beltgev. Ohiny etseg hurgendee — Zusem talh idej, huchee selbeed
daraa ni yavagtun gev. **6** Ted hamtdaa suuj, hamt idej uutsgaav. Ohiny
etseg onooh erd handan — Negen udshiig ongorooj, setgelee
hogjoogooch gelee. **7** Tegehed onooh er yavahaar bosson bolovch hadam

ni tuuniig dahin negen udshiig tend ongoruuleheer ihed yatgasan yum. **8**
Tav dahi odor ni ter ogloo ertlen yavahaar bossond ohiny etseg — Huchee
selben ud boltol huleegeech gehed ted tsut hoollov. **9** Onooh er tatvar em
bolon zartsynhaa hamt yavahaar bossond ohiny etseg buyuu hadam etseg
ni tuund — Uzegtun, odor barag ongorloo shuu dee. Shoniig
ongoruulegtun. Odor duusaj baina. End honoj, setgelee hogjoogtun.
Tegeed margaash ogloo chi ertlen bosood, gertee harij bolno shuu dee
gev. **10** Harin onooh er shoniig ongoruulehiig huselgui, boson yavj,
Iyebusyn (buyuu Iyerusalimyn) haraldaa gazar irev. Tuuntei hamt
emeellesen hoyor iljig bolon tatvar em ni bailaa. **11** Ted Iyebusyn oiroltsoo
baih uyed gegee tasrah dohoj bailaa. Zarts ni ezendee — Iyebuschuudyn
ene hotod orj, tend ene shoniig ongorooye gejee. **12** Harin ezen ni tuund
— Izrailiin hovguud bus, hari humuusiin hotod bid orohgui. Harin Gibyea
hurtel yavna gej heljee. **13** Ter zartsdaa — Gibyea, esvel Ramagiin ali
negend ni hurch, tend ene shoniig ongorooye gev. **14** Ingeed ted tsaashlan
ongorch zamaaraa yavsaar, Byeniaminy hariyaa Gibyead oirton ireh uyed
nar shingev. **15** Ted Gibyead nevtren orj, honoglohoor tiishee zuglev.
Tedniig gertee honuulah hun baisangui tul ted hotyn zadgai talbaid suuv.
16 Udesh negen ovgon talbai dahi ajlaasaa buun irj yavj bailaa. Ene hun
Yefraimyn uularhag nutgiin hun bogood Gibyead amidardag baijee. Harin
ene gazryn humuus ni byeniaminchuud bailaa. **17** Ter ovgon haraagaa
deesh orgon, hotyn zadgai talbaid baigaa ayany humuusiig haraad — Ta
nar haashaa yavj baina ve, mon haanaas irsen be? hemeen asuuv. **18**
Onooh er tuund — Bid Iudagiin Byetlyehyemees Yefraimyn uularhag
nutgiin buid gazar uruu ayalj baigaa yum. Yuu gevel bi tendhiinh bogood
bi Iudagiin Byetlyehyemd ochson bilee. Bi odoo ooriin ger uruu harij
yavna. Harin hen ch namaig gertee oruuldaggui. **19** Gevch bidnii iljgend
surel ch, tejeel ch baina. Bas nadad, tany shivegchind bolon tany zarts
nartai hamt yavaa zaluud ch talh dars baina. Dutah yum yuu ch alga gej
hariulav. **20** Ovgon — Manaid moriltsgoo doo. Buh heregtseeg chini
hangahyg nadad zovshoorooch. Harin zadgai talbaid shoniig ongorooj
bolohgui gev. **21** Ingeed ter tuuniig ooriin gertee daguulj iren, iljgend ni
ovs taviv. Ted holoo ugaaj, idej uutsgaalaa. **22** Tedniig nairlaj baital

baishing ni ut hotyn humuus boloh ul buteh etgeeduud buslen, haalgyg ni
balbaj garlaa. Ted geriin ezen ovgond — Tanai gert irsen ter eriig garga.
Bid tuuntei huritsmaar baina gej barhiraldav. **23** Geriin ezen boloh onooh
hun teden uruu garch, tedend — Bolohgui, naizuud mini, iim buzar hereg
buu uildegtun. Ene hun minii gert irsen hoino tiim ichguurt hereg buu
uiddegtun. **24** End minii ongon ohin bolon ter hunii tatvar em baina. Bi
tedniig gargaya. Ta nar tedniig huchirhiilj, hussen zuilee tedend uildegtun.
Harin ter hund tiim ichguurt hergiig buu uildegtun gej helev. **25** Gevch
humuus tuuniig sonssongui. Iimees ter hun tatvar emee barij, tedend gargaj
ogov. Ted tuuniig buh l shonojingoo ogloo boltol huchirhiilj, doromjilj, uur
tsaih uyed ter emegteig taviv. **26** Uur tsaih uyeer onooh emegtei nogoo
hunii geriin buyuu ezniihee bairlaj baisan gazryn uudend irj unaad, gegee
ortol tendee baiv. **27** Tuunii ezen ni ogloo bosoj, baishingiin haalgyg neen
zamaaraa tsaashaa hodlohoor gadagsh gartal, tatvar em ni garaa bosgon
deer taviad geriin uudend unasan hevtej baiv. **28** Ter tuund — Bos,
yavtsgaaya gesend hariu duugarsangui. Tegeed emegteig iljgen deer taviv.
Ter hun bosoj, ger oodoo yavav. **29** Ter gertee orood hutga avch, tatvar
emiinhee tsogtssyg avch moch mochoor ni arvan hoyor heseg bolgon
huvaaj, Izrailiin nutag devsger dayaar ilgeev. **30** Uuniig uzsen bugd —
Izrailiin hovguud Yegipyet gazraas garsan odroos ene odriig hurtel uuntei
adil hereg garsan ch ugui, uzegdsen ch ugui bilee. Uuniig saitar tungaan
bodoj, zovlon heltugei geltsev.

Shuugchid 20

20:1 Daraa ni Gilyeadyn nutgiig hamruulan, Danaas Byeyershyeba hurtelh
buh Izrailiin hovguud irtsgeen, ard olon EZENii omno Mizpad neg hun
met tsuglarav. **2** Buh ard tumnii udirdagch buyuu Izrailiin buh ovguudyn
udirdagchid Burhany humuusiin buyuu ild agssan dorvon zuun myangan
daichdyn chuulgand bairaa ezlev. **3** (Izrailiin hovguud Mizpadhurch irsniig
Byeniaminy hovguud sonsov.) Izrailiin hovguud — Ene zerleg balmad
uiddel herhen bolsnyg bidend ochigtun? hemeen asuulaa. **4** Alagdsan
emegtein nohor boloh Lyevi hun hariulan helsen ni — Bi tatvar emiinhee

hamt Byeniaminy Gibyead shoniig ongoroohoor irsen bilee. 5 Getel
Gibyeagiin erchuud minii esreg bosotsgooj, nadaas bolj shonoor baishing
buselsen bilee. Ted namaig alahaar tolovloson bolovch orond ni minii
tatvar emiig huchirhiilsend ter uhsen. 6 Bi tatvar emee avch, tsogtssyg ni
heseglen huvaagaad, Izrailiin ov boloh buh gazruudaar ilgeev. Uchir ni
byeniaminchuud Izrailid iim buzar ichguurt hergiig uildsen yum. 7
Uzegtun, ta nar butd Izrailiin hovguud. End bodol, zovlogoogoo helne uu?
gev. 8 Tegtel buh humuus neg hun met bosoj — Bidnii neg ni ch ooriin
maihan uruu yavahgui. Bidnii hen ch ooriin gert butsahgui. 9 Harin odoo
Gibyead bidnii hiih zuil gevel, shodohod buusny daguu bid Gibyeagiin
esreg mordono. 10 Humuusiin hunsiig hangahaar Izrailiin buh ovguudaas
zuun hunees arvan huniig, myangan hunees zuun huniig, arvan myangan
hunees myangan huniig bid avna. Tserguud Byeniaminy Gibyead ochin,
Izrailid uildsen tednii buh ichguurt herguudiin toloo shiitgeh boltutai gev.
11 Iinhuu Izrailiin hamag erchuud bugd neg hunmet negden, ter hotyn
esreg tsuglarav. 12 Daraa ni Izrailiin ovguud Byeniaminy hamag ovog
dayaar humuusiig ilgeen — Ta naryn dund gazar avsan buzar hereg chini
yuu geech ve? 13 Tegehleer odoo Gibyea dahi tedgeer ul buteh
etgeeduudiig tushaagtun. Bid tedniig alj, Izrailias ene buzar yavdlyg
zailuulya gej heluulev. Gevch Byeniaminy hovguud oorsdiin ah duus boloh
Izrailiin hovguudiig sonssongui. 14 Izrailiin hovguudiin esreg daitahaar
Byeniaminy hovguud hot burees Gibyeadtsuglarav. 15 Ter odor hot burees
tsutlarsan Byeniaminy hovguudiig toolohod Gibyeagiin orshin suutchid
boloh shildeg doloon zuun erchuudees gadna horin zurgaan myangan ild
agsagch baisan bilee. 16 Edgeer buh humuus dotroos shildeg doloon zuun
solgoi humuus baiv. Ted bugd chuluugaar hyalgasyg ch aldalgui harvaj
chaddag bailaa. 17 Byeniaminaas gadna Izrailiin ersiig toolohod, ild
agssan dorvon zuun myangan hun baisan bogood ted bugd daichin ers baiv.
18 Izrailiin hovguud bosoj, Byetyeld ochin, Burhanaas asuun, —
Byeniaminy hovguudiin esreg tulaldahad bidnii toloo hen ni turuund yavah
ve? gesend — Iuda turuund yavah bolno gej EZEN aildav. 19 Ingeed
Izrailiin hovguud ogloo bosoj, Gibyeagiin esreg huaragnan buuv. 20
Izrailiin ers Byeniaminy esreg tuladdahaar hodolj, Gibyead tednii esreg

tald bairlalaa ezlev. 21 Tegehed Byeniaminy hovguud Gibyeagaas garch
iren, ter odortoo horin hoyor myangan Izrailiin ersiig gazar deer honoov.
22 Gevch Izrailiin erchuud boloh ard olon oorsdiigoo zorigjuulan, ehnii
odor bairlalaa ezelsen gazartaa dahin tulaldahaar bairlalaa ezlev. 23
Izrailiin hovguud yavj, EZENii omno udesh boltol uilaldan, EZENees
asuun — Minii duu Byeniaminy hovguudiin esreg tulaldahaar bid dahin
yavah uu? gev. EZEN — Tuunii esreg hodol hemeen aiddlaa. 24 Tegeed
hoyor dahi odor ni Izrailiin hovguud Byeniaminy hovguudiin esreg irev. 25
Byeniamin ch oodoos ni Gibyeagaas garch ireed, dahin Izrailiin
hovguudees arvan naiman myangan ild agssan huniig gazar deer honoov.
26 Tegehed Izrailiin buh hovguud, buh ard tumen Byetyeld irj uilaldav.
Iinhuu ted EZENii omno suun udesh hurtel matsag barilaa. Ted EZENii
omno shataalt bolon eviin tahiluudyg orgov. 27 Izrailiin hovguud
EZENees guiv. (Uchir ni ter uyed Burhany gereenii avdar Byetyeld baiv.
28 Mon ter uyed Aarony hovguun boloh Yelyeazaryn hovguun Finyehas
avdryn omno uilchilj baiv. Ted — Bi ooriin duu Byeniaminy hovguudiin
esreg dahiad tulaldah uu, esvel bolih uu? gesen bilee. EZEN — Dairagtun.
Margaash Bi tedniig ta naryn gart tushaah bolno gej aildav. 29 Tiimees
Izraili Gibyeag toiruulan otogchdyg taviv. 30 Gurav dahi odor ni Izrailiin
hovguud Byeniaminy hovguudiin esreg hodlon, omnohiin adil Gibyeagiin
haraldaa bairlalaa ezlev. 31 Byeniaminy hovguud ard tumnii esreg garch,
hotoos holdov. Tednii neg heseg ni Byetyel uruu, nogoo heseg ni Gibyea
tiishih zamd uridyn adil Izrailiin ersiig alj ehlen, tednees guchiig ni zam
deer bolon tald ustgav. 32 Byeniaminy hovguud — Ted uridyn adil bidnii
omno tsohigdloo hemeen heleltsev. Harin Izrailiin hovguud — Tedniig
hotoos holduulan, zam uruu gargahyn tuld zugtatsgaaya getsgeej bailaa.
33 Tegehed Izrailiin hamag erchuud baisan gazraasaa bosotsgooj,
Baaltamart bairlalaa ezeltsgeev. Izrailiin otogchid ch Maaryegyeba dahi
nuuvchaasaa garch irev. 34 Buh Izrailias shildeg arvan myangan ers
Gibyeagiin esreg dovtlohod tulaldaan ni ulam shiruuslee. Harin oorsdod ni
gai oirtoj buig Byeniamin medsengui. 35 EZEN Izrailiin omno
Byeniaminyg tsohisond, ter odor Izrailiin hovguud Byeniaminy ild agssan
horin tavan myanga neg zuun huniig alav. 36 Byeniaminy hovguud

oorsdiigoo yalagdsanyg medev. Gibyeagiin haraldaa nuugdaj bui
otogchdod naidaj baisan uchraas Izrailiin ers Byeniamind zam tavihad 37
otogchid yaaravchlan Gibyea uruu ercheeree dovtlov. Otogchid bas
tsomron orood, hotyg buheld ni ildnii ireer tsavchiv. 38 Izraili erchuud
bolon otogchdish hoorond bolzson temdeg baisan bogood ene ni hotoos
otgon utaa bagshran gargah temdeg baiv. 39 Tegehed Izrailiin erchuud
ergen tulaldah yostoi baiv. Byeniamin tsohij ehlen, barag guchaad Izraili
huniig alj, — Uneheer ted anhny tulaldaany adil bidend tsohigdon
yalagdsan bilee hemeen heltsgeej baiv. 40 Harin hotoos otgon utaa
olgoidon garch ehlehed Byeniamin ergen hartal, buh hotyg utaa nomron,
tengert hoorch baiv. 41 Izraili humuus ergen dairsand, oorsod uruu ni gai
oirtoj buig harsan byeniaminchuud aitsgaav. 42 Izrailiin ersed nuruugaa
haruulan, tsol uruu zugtaasan bolovch araas ni nehen tulaldsan ba
hotuudaas garch irsen humuus ch negden tedniig ustgav. 43 Izraili humuus
Byeniaminyg buslen, tedniig ams hiilgelgui nehen, Gibyeagiin zergeldee
naran urgah zugt but tsohiv. 44 Ingej Byeniaminy arvan naiman myangan
ers alagdlaa. Ted bugd erelheg daichid baijee. 45 Uldegsed ni ergej, tsol
tiish Rimmony had uruu zugtaasan bolovch izrailichuud zam deer tednees
tavan myangyg ni barij, uldseniig ni Gidomd guitsej bariad hoyor myangan
huniig alav. 46 Ter odor Byeniaminaas alagdsan buh humuus ni selem
agssan horin tavan myangan ers bailaa. Ted bugd erelheg daichid baiv. 47
Harin zurgaanzuun hun ergen, tsol tiish Rimmony had uruu zugtaan,
tendee dorvon saryn tursh butev. 48 Tegehed Izrailiin erchuud Byeniaminy
hovguud uruu butsaj, tedniig bolon hotuudyg ni dovtlon, tendhiin hun, mal,
hamag yumsyg ni ildnii ireer suitgej, galdan shataav.

Shuugchid 21

21:1 Izrailiin erchuud Mizpad tangarag tavin "Bidnii hen ni ch ohinoo
Byeniamintai gerluulehgui" hemeen oguulev. 2 Ard tumen Byetyeld irj,
tend Burhany omno udesh boltol suugaad, duutaa ondorsgon, gashuudan
uilaldav. 3 Ted — Izrailiin Burhan, EZEN mini, yaagaad Izrailid ene met
hereg bolj, onoodor Izrailias negen ovog dutah bolov oo? getsgeev. 4

Daraagiin odor ni arduud ertlen bosood, tend tahilyn shiree bosgoj,
shataalt bolon eviin tahiluudyg orgov. 5 Tegeed Izrailiin hovguud —
Izrailiin buh ovguudaas EZENii tsutlaraltad ireegui ni hen be?
hemeetsgeev. Uchir ni Mizpad EZENd hurch ireegui hunii tuhaid — Ter
ni zaaval alagdah bolno hemeen hatuu tangargiig ted tavisan boloi. 6
Izrailiin hovguud oorsdiin duu boloh Byeniaminy toloo gashuudan —
Onoodor Izrailias neg ovog taslagdav. 7 Tedentei ohidoo gerluulehgui
hemeen bid EZENeer tangaraglasan hoino tednii uldsen humuust ni ehner
avch ogohiin tuld bid yaah ve? hemeetsgeev. — Izrailiin ovguud dotroos
haanahyn hen ni Mizpad EZEN hurch irsengui ve? hemeesend
Iabyeshgilyeadaas neg ni ch huarangiin tsuglaraltad ireegui baiv. 9 Uchir
ni ard tumniig toolsond, Iabyeshgilyeadyn orshin suutchdaas neg ni ch tend
baisangui. 10 Tiimees chuulgan arvan hoyor myangan erelheg daichdyg
tiish ni ilgeej, tedend tushaasan ni — Yavaad, Iabyeshgilyeadyn orshin
suugchdyg emegteichuud ba huuhduudtei ni hamt ildnii ireer tsavchigtun.
11 Ene bol ta naryn hiih zuil bilee. Buh erchuudiig ni bolon eregtei huntei
havitsan emegtei bolgonyg buren ustgagtun gev. 12 Ted Iabyeshgilyeadyn
orshin suugchdyn dundaas er huntei havitaj uzeegui dorvon zuun ongon
ohidyg olj, tedniig Kanaan gazart baidag Shilogiin huaran uruu daguulj
irev. 13 Daraa ni buh chuulganaas Rimmony hadand baigaa Byeniaminy
hovguud uruu ug ilgeej, tedend evlerliig tunhaglav. 14 Ter uyed Byeniamin
butsaj irsend, Iabyeshgilyeadyn emegteichuudees amid uddsen
emegteichuudiig tedend ogson bolovch tedend hureltssengui. 15 EZEN
Izrailiin ovguudyn dund ongorhoi zai gargasan tul ard tumen Byeniaminy
toloo gashuudav. 16 Chuulgany ahlagchid — Byeniaminy emegteichuud
ustgagdsan hoino uldsen humuusiig ni ehnertei bolgohyn tuld bid yuu
hiivel zohih ve? geed, — 17 Ene ovog Izrailias archigdan ustgagdahguin
tudd Byeniaminy amid uldegsded zalgamjlagchid baih yostoi. 18 Gevch
bid oorsdiin ohidoo tedend ehner bolgon ogch chadahgui gev. Uchir ni
Izrailiin hovguud tangarag tavin — Byeniamind ehner ogson hun ni
haraagdah boltugai hemeesen bilee. 19 Iinhuu ted — Haragtun, Byetyeliin
hoid zugt, Byetyelees Shyehyem ordog zamyn zuun tald buyuu
Lyebonagiin omnodod baidag Shilo hotod jil bur EZENii bayar boldog

gev. **20** Ted Byeniaminy hovguuded — Yavj, usan uzmiin talbaid nuutdan
huleej, **21** haragtun. Herev Shilogiin ohid bujigleheer garch irvel ta nar
usan uzmiin talbaigaasaa garch iren hun bur Shilogiin ohidoos ooriin
ehneree songon barij, Byeniamin nutagtaa butsagtun. **22** Ohidyn etsguud,
esvel ah nar ni irj, bidend gomdol meduulbel bid tedend "Ohidoo tedend
ogch, bidnii toloo tedniig eneregtun. Bid dainy uyed tedend ehner avsangui
bogood ta nar ch ohidoo tedend ogoogui uchraas ta nar yallagdahgui yum"
hemeen helne gev. **23** Byeniaminy hovguud tiinhuu uildev. Bujiglej baisan
ohidoos ted oorsdiin toogoor bulaan avch yavav. Ted oorsdiin ov boloh
nutagtaa butsaj ireed, hotuudaa sergeen bosgoj, tendee suurishiv. **24** Ter
uyed Izrailiin hovguud tendees tus tusyn ovog bolon buluruugaa butsaj,
hun bur oorsdiin ov boloh gazar uruugaa yavtsgaav. **25** Ter uyed Izrailid
haan baigaagui. Hun bur ooriinh ni nudend zov hemeen uzsenee uildej
baiv.

Rut 1

1:1 Shuugchdiin zahirch baisan odruuded ter nutagt olsgolon bolov. Iuda
dahi Byetlyehyemees negen hun ehner bolon hoyor hovguuniihee hamt
Moabyn nutag uruu tur suuhaar yavav. 2 Ter hunii ner ni Yelimyelyeh
bogood ehneriinh ni neriig Naomi gedeg baiv. Hoyor hovguuniih ni neriig
Mahlon ba Hilion hemeeh bogood ted Iuda dahi Byetlyehyemiin yefrat
humuus ajee. Ted Moabyn nutagt orj iren, tendee uldev. 3 Tegtel Naomiin
nohor Yelimyelyeh nas barj, tereer hoyor hovguunteigee uldev. 4 Ted
oorsoddoo Moab emegteichuudiig ehner bolgon avtsgaav. Negniih ni
neriig Orpa, nogoogiinh ni neriig Rut gedeg baiv. Tend ted arvaad jil
amidarchee. 5 Tegtel Mahlon, Hilion hoyor hoyoul bas nas barav. Ingej ter
emegtei hoyor huuhed bolon nohroosoo hagatsav. 6 EZEN Ooriin humuus
deer irj, hool huns ogch buig Moabyn nutagt sonsson tul tereer hoyor
beriinhee hamt Moabyn nutgaas butsahaar bosov. 7 Tiimees ter oorteigoo
hamt hoyor beree avch, baisan gazraa orhin odov. Tegeed ted Iudagiin
nutag uruu butsahaar zamd garav. 8 Naomi hoyor berdee — Yavtsgaa. Ta
hoyor oor ooriinhoo ehiin gert butsagtun. Ta narnas baragsdad hiigeed
nadad handsany chini adil EZEN ta nart enerengui handah boltugai! 9
EZEN ta hoyoryg oorsdiin nohriin gert amarlingui bailgan soyorhoh
boltutai hemeen oguulev. Tegeed ter tedniig unssend ted duugaa
ondorsgon uilaldav. 10 Ted tuund — Gevch bid zaaval tany ard tumen
uruu tantai hamt butsna gev. 11 Harin Naomi — Butsagtun, ohid mini!
Yaagaad ta nar nadtai hamt yavah yostoi bilee? Ta naryn nohor bolchihoor
hovguud minii hevliid odoo hurtel bii yuu? 12 Butsagtun, ohid mini! Yav.
Uchir ni bi nohort garahad denduu hogshdono. Herev bi nadad naidvar bii
hemeen helj, ene shono nohort garch, bas hovguud toruulsen ch, 13 tedniig
ostol ni ta nar huleeh uu? Tegsneer ta nar gerlehees tatgalzah uu? Ugui,
ohid mini. Yaagaad gevel ene ni ta naraas iluu nadad hund baina. Uchir ni
EZENii mutar minii esreg baisan yum gev. 14 Ted dahin duugaa
ondorsgon uiladdav. Orpa hadam ehiigee unsej, harin Rut tuund naaldav.
15 Tegtel ter — Haragtun, bergen chini ooriin ard tumen bolon ooriin
burhad uruugaa butsan yavlaa. Bergeniihee araas buts gev. 16 Harin Rut

— Tanyg orhij, tanyg dagahaas butsaj ergehiig nadad buu yatgaach. Uchir
ni tany yavah gazar uruu bi yavna. Tany suuh gazart bi ch suuna. Tany ard
tumen minii ard tumen, tany Burhan minii Burhan. **17** Tany uheh gazart bi
uhne. Tend bi orshuulagdana. Tiimees herev bi uhlees busdaar tanaas
salbal EZEN namaig hatuu shiitgeh boltugai gev. **18** Ter tuuniig oortei ni
hamt yavahaar ers shiidseniig haraad, tuund dahin yuu ch oguulsengui. **19**
Tegeed ted hoyoulaa Byetlyehyemd hurch irtlee yavav. Tedniig
Byetlyehyemd irtel buh hotynhon tednees bolj hol uimeen bolon,
emegteichuud ni — Ene chini Naomi mon uu? geltsev. **20** Tereer tedend
— Namaig Naomi gej bitgii duud. Uchir ni Togs huchit Negen nadad
hertsgii handsan tul namaig Mara hemeen duud.**21** Bi duuren garch yavsan
bolovch, EZEN namaig hooson butsaaj avchrav. Negent EZEN minii
esreg gerchilj, Togs huchit Negen namaig zovooson tul ta nar yuund
namaig Naomi gej duudna ve? gelee. **22** Tegeed Moabyn nutgaas ergej
irsen Naomi ooriin ber Moab emegtei Ruttai irev. Ted arvai huraaltyn ehen
uyed Byetlyehyemd irev.

Rut 2

2:1 Naomid nohriinh ni hamaatan boloh ih bayan hun baijee. Ter hun
Yelimyelyehiin urgiinhbogood neriig ni Boaz gedeg baiv. **2** Moab emegtei
Rut Naomid — Namaig tarian talbai uruu yavuulaach. Bi taallyg ni olj
boloh negnii araas yavj, hayagdsan tarian turuug tuuye gehed ter tuund —
Ohin mini, yav! gej helev. **3** Tiinhuu ter yavj, taria hadagchdyn araas tarian
talbaid hayagdsan turuug tuuv. Tereer sanaandgui Yelimyelyehiin urgiin
Boazyn tarian talbain heseg deer irchihsen ajee. **4** Haragtun, Boaz
Byetlyehyemees irj, taria hadagchdad — EZEN ta nartai hamt baih
boltutai gehed ted — EZEN tanyg iveeh boltugai hemeen hariulav. **5**
Tegeed Boaz taria hadagchdyg hariutssan zartsdaa — Ene henii busgui
ve? gev. **6** Taria hadagchdyg hariutssan zarts — Ter bol Moabyn nutgaas
Naomitai hamt butsaj irsen Moab emegtei yum. **7** Ter emegtei "Taria
hadagchdyn araas yuujilsen tarian dund hayagdsan turuug tuuj
tsugluulahyg nadad zovshoorooch" gej heleed iinhuu ireed, ogloonoos

odoo hurtel baisan. Ter gert tur zuur l suuj baina gev. 8 Tegeed Boaz
Rutad — Ohin mini, anhaaraltai sons. Hayagdsan turuug tuuh gej oor
tarian talbai uruu buu yav. Tsaashilbal endees bitgii yav. Harin endee minii
shivegchidtei uld. 9 Chi tednii hadah talbaig harj, araas ni yav. Bi zarts
nartaa chamd hurch bolohgui gej tushaasan. Chi undaashaaraa us uuh
gazart ochij zarts naryn utgasan usnaas uu! gev. 10 Ter emegtei nuureeree
unan, gazart hurtel bohiin,tuund — Namaig hari hun atal, ta namaig ajiglaj
baidag. Bi yaagaad tany taallyg olson yum be? gev. 11 Boaz hariulj, tuund
— Nohriigoo nas barsny daraa chinii hadam ehdee hiisen bugdiig, mon
herhen etseg eh hiigeed torson nutgaa orhin, uridaas medeegui ard tumen
deer irsen tuhai chini nadad buren medegdsen. 12 EZEN chinii ajlyg
shagnah boltugai. Izrailiin Burhan EZENees ireh shagnal ni duuren baih
boltugai! Tuunii dalavchin door chi horgodoh gazar hain irjee gev. 13
Tegehed ter — Hediigeer bi tany shivegchin naryn neg adil bish bolovch
ta namaig taitgaruulj, shivegchin nadtai uneheer elegsegeer yarisan tul
ezen mini tany omno bi taallyg tani olov gej oguulev. 14 Hoolny tsagt
Boaz tuund — Naash irj, talhnaas iden, talhaa tsuund duregtun gesend
tereer taria hadagchdyn derged suuv. Boaz tuund huursan buudai ogsond
ter idej tsadaad, zarimyg ni uldeev. 15 Tuuniig hayagdsan turuug tuuheer
bosohod Boaz zarts nartaa tushaan iin oguulev. — Ter yuujilsen tarian
dund ch hayagdsan turuug tuug! Tuuniig buu doromjlooroi! 16 Mon tuund
zoriulan boodoluudaas zoriud heseg turuug sugalan, tuund tuulgeheer orhi!
Tuuniig buu zemle gev. 17 Ingeed tereer udesh boltol tarian talbaid
hayagdsan turuug tuuv. Daraa ni ter tuusen tariagaa tsohihod neg yefa
arvain guril bolov. 18 Tereer tuuniig avch, hot uruu yavj, hadam eh ni
tuunii tuusniig ni harav. Tereer mon idej tsadaad uldeesen zuilee gargaj
hadam ehdee ogov. 19 Hadam eh ni tuund — Chi onoodor haana
hayagdsan turuu tuuv? Chi haana ajillasan be? Chamaig ajiglasan ter hun
yeroogdoh boltugai gev. Ingeed ter hentei ajillasan tuhaigaa hadam ehdee
yarij, — Onoodor hamt ajillasan ter hunii neriig Boaz gedeg hemeen
oguulev. 20 Naomi berdee — Amid hiigeed uhegsdees enerlee tatan
avdaggui EZEN ter huniig iveeh boltugai gej helev. Tegeed Naomi tuund
dahin — Ter hun bol bidend oiryn hun bogood bas hudaldan avah erh buhii

bidnii hamaatny negen yum gev. **21** Tegtel Moab emegtei Rut — Ter hun
bas "Minii zarts nar buh urgatsyg huraaj duusah hurtel tednii hajuugaas
buu holdogtun" gej nadad helsen gev. **22** Naomi ooriin ber Rutad — Ohin
mini, ter hunii shivegchidtei hamt garah ni sain yum. Es tegvees oor tarian
talbaid busad ni chamd hor uchruulah vii gev. **23** Tiinhuu tereer arvai
bolon buudai huraaltyg duustal hayagdsan turuug tuuhiin tuld Boazyn
shivegchdiin dergedees hoddsongui. Tegeed ter hadam ehteigee hamt
amidrav.

Rut 3

3:1 Hadam eh Naomi ni tuund — Ohin mini, chamaig sain saihan
bailgahyn tuld bi chamd amrah gazar haij ogoh bish uu? **2** Chinii
shivegchdiinh ni hamt baisan Boaz bol manai hamaatan bish uu? Uzegtun,
onoo oroi ter hun utrem deer arvai shigshine. **3** Tiim uchraas chi biyee
utaan, toslood, hamgiin sain huvtssaa omson, doosh utrem uruu och!
Gevch ter huniig idej, uuj duustal ooriigoo tuund buu taniul. **4** Tuuniig
hevtehed ni chi tuunii hevtej bui gazryg ajiglaad, yavj tuunii holiig il
gargaad hevt! Daraa ni ter chamd yuu hiihiig chini heleh bolno gehed **5** ter
tuund — Tany helsen bugdiig bi hiine gev. **6** Ingeed tereer utrem uruu
ochij, hadam ehiinhee tushaasan bugdiin daguu uildev. **7** Boaz idej
uugaad, zurh ni hogjiltei bolohod ovoolson tariany zahad ochin hevtev.
Rut semhen irj holiig ni il gargan hevtev. **8** Tegeed shono dundyn uyed ter
hun tsochij, uragshaa bohiitol, negen emegtei hold ni hevtej baiv. **9** Tereer
— Chi hen be? gehed ter — Bi tany shivegchin Rut baina. Ta oiryn
hamaatan uchir buteelgee shivegchniihee deeguur delgeech gev. **10** Tegtel
ter — Ohin mini, chamaig EZEN iveeh boltugai! Chi yamar ch bayan,
yaduu zaluusyn araas yavsangui. Ingesneeree chinii suulchiin enerel
ehniihees chini iluu deer bolohyg chi haruullaa. **11** Odoo ohin mini, buu ai!
Chinii helsen bugdiig bi chinii toloo hiine. Uchir ni hotyn buh humuus
chamaig ontsgoi sain emegtei gedgiig medne. **12** Bi oiryn hamaatan gedeg
ni unen. Gelee ch nadaas iluu oiryn hamaatan bii. **13** Ene shono endee uld.
Ogloo bolohod herev ter hun chamaig hudaldan avbal sain. Ter chamaig

hudaldan avag. Harin ter chamaig hudaldan avahyg husehgui bol bi
chamaig hudaldan avna gedgee EZENii amid buigaar tangaraglaya. Ogloo
boltol hevt gev. 14 Tiimees ter ogloo boltol tuunii hold hevtlee. Tegeed
Rut humuus biye biyenee tanihaas omno haranhuigaar bosov. Ter — Ene
emegteig utremd irsniig medegdej bolohgui gev. 15 Ter dahin — Oort bui
nomrogoo nadad ogood bari gej helev. Tegeed tuuniig barihad zurgaan
hemjuur arvai hemjij, tuund uuruulev. Ingeed ter hot uruu yavlaa. 16
Tegeed tuuniig hadam eh deeree irehed ter — Ohin mini, yamar bolov?
gehed monooh hunii oort ni yuu hiisen bugdiig Rut tuund helev. 17 Tegeed
Rut — Ter hun "Chi hadam ehdee gar hooson ochij bolohgui" hemeen
oguuleed ene zurgaan hemjuur arvaig nadad ogov gev. 18 Tegehed hadam
eh ni — Ohin mini, ene hereg herhen duusahyg medeh hurtel hulee! Uchir
ni ter hun onoodor uuniig shiidehees naash amrahgui gev.

Rut 4

4:1 Boaz daaman haalgan deer ochij, tend suuhad Boazyn oguulsen
monooh oiryn hamaatan ongorch yavah ni haragdav. Ter tuund — Naiz
mini ireed end suu gev. Ter irj suuv. 2 Tegeed ter hotyn ahlagchdaas arvan
huniig avchran — End suugtun hemeen oguulsend ted suutsgaav. 3 Tegeed
ter hamgiin oiryn hamaatand handan — Moabyn nutgaas butsaj irsen
Naomi ni bidnii ah duu boloh Yelimyelyehiin heseg talbaig hudaldah
yostoi. 4 Tiimees bi chamd medegdiye gej bodood "End suuj bui
humuusiin omno bolon minii arduudyn ahlagchdyn omno tuuniig hudaldan
avagtun. Herev chi uuniig hudaddan avya gevel tuuniig avagtun. Harin
ugui bol nadad heleerei! Bi mediye. Uchir ni chamaas oor tuuniig hudaldan
avah hun baihgui. Bi chinii daraagiinh yum" hemeev gehed ter — Bi
hudaldan avna gev. 5 Tegtel Boaz — Chi Naomiin garaas tarialangiin
talbaig hudaldan avah ter odortoo, mon nas baragchiin neriig tuunii ovd
orgohiin tul nas baragchiin belevsen ehner buyuu Moab emegtei Rutyg
avah yostoi gev. 6 Hamgiin oiryn hamaatan — Bi uuniig oortoo hudaldan
avch chadahgui. Es bogoos bi ooriinhoo oviig suiruulne. Chi oortoo uuniig
hudaddaj av. Chi minii hudaldan avah erhiig avch bolno. Uchir ni bi uuniig

hudaldan avch chadahgui gev. **7** Izrailid uridyn tsagt hudaldan avah bolon
gazar soliltsoh talaar yamar negen hergiig batlahdaa iim zanshiltai baiv.
Neg ni shaahaigaa tailj, nogoodoo ogdog baiv. Ene ni Izrailid batalgaatai
bolgoh arga baiv. **8** Tegeed hamgiin oiryn hamaatan ni Boazd — Chi
oortoo uuniig hudaddan avagtun hemeen oguuleed shaahaigaa tailav. **9**
Tegtel Boaz ahlagchid hiigeed hamag arduudad — Onoodor bi Naomiin
garaas Yelimyelyeh bolon Hilion, Mahlon nart hariyaalagdah buhniig
hudaldan avsny gerch nar ni ta nar yum. **10** Bas nas barsan hunii neriig ovd
ni uldeehiin tudd bi Mahlony belevsen ehner Moab emegtei Rutyg ooriin
ehner bolgon avav. Ingesneer nas barsan hunii ner ni ah duu naraasaa bolon
torson gazrynhaa hashaanaas taslagdahgui yum. Onoodor ta nar gerch nar
gev. **11** Hashaan dotor baisan buh arduud bolon ahlagchid — Bid gerch
nar mon. Chinii gert orj irj bui ter emegteig EZEN Izrailiin geriig
bosgogch Rahyel, Lyea hoyoryn adil bolgoh boltutai. Chi Yefratad ed
bayalag olj, Byetlyehyemd aldarshih boltutai. **12** Mon EZENii ene zaluu
emegteigeer ogoh ur udmaar damjuulan ger chini Tamaraas Iudad
toruulsen Pyeryeziin ger adil boloh boltugai gev. **13** Ingeed Boaz Rutyg
avan, ter emegtei tuunii ehner bolov. Boaz tuun uruu orsond EZEN tuund
ur togtoon ogloo. Tegeed ter huu toruulev. **14** Tegtel emegteichuud
Naomid — Chamaig onoodor hudaldan avagchguigeer orhiogui EZEN
magtagdah boltugai! Tegeed tuunii ner Izrailid aldarshih boltugai! **15** Ter
ni mon tand amidralyg sergeegch, ondor nasny tani tetgegch baih boltutai.
Uchir ni tand hairtai ber chini tuund huu toruulj ogov. Rut tand doloon
hovguunees ch iluu deer bilee getsgeev. **16** Tegeed Naomi huuhdiig avch,
ovor deeree hevtuuleed tuuniig asrah bolov. **17** Horsh emegteichuud ni —
Naomid huu torov hemeen oguuleddej, tuund ner ogov. Tegeed ted tuuniig
Obyed hemeen nerlev. Ter bol Davidyn etseg boloh Iyessiin etseg yum. **18**
Pyeryeziin udam ugsaa ni ene yum. Pyeryezd Hyezron torson bilee. **19**
Hyezrond Ram, Ramd Amminadab, **20** Amminadabt Nahshon, Nahshond
Salmon, **21** Salmond Boaz, Boazd Obyed, **22** Obyedod Iyessi, Iyessid
David torjee.

1 Samuyel 1

1:1 Yefraimyn uularhag nutgiin Ramataimzofim nutagt Yelkana gedeg
nertei hun baijee. Ter hun Iyerohamyn huu, Yelihutiin ach, Tohugiin guch,
Yefraim hun Zufyn jich baiv. 2 Yelkana hoyor ehnertei baisan bogood
negniih ni ner Hanna, nogoogiinh ni ner Pyeninna gedeg baiv. Pyeninna
huuhedtei, Hanna huuhedgui baijee. 3 Ter hun jil bur Shilod tumen tsergiin
EZENd morgoj, tahil orgohoor torolh hotoosoo yavdag bailaa. Tend
Yeligiin hoyor hovguun Hofni, Finyehas nar EZENii tahilch nar baiv. 4
Yelkana tahil orgoh odroo ehner Pyeninna bolon tuunii buh hovguud,
ohidod huvi hurteedeg baijee. 5 Harin Hannad hoyor huvi iluug ogdog
baiv. Uchir ni ter Hannad hairtai baisan bolovch EZEN tuunii hevliig
haasan ajee. 6 EZEN hevliig ni haasan uchir tuuntei orsoldogch Pyeninna
tuuniig buhimduulahyn tudd oddog baiv. 7 Jil bur tegdeg baisan bogood
Hanna EZENii orgoond ochih bolgond Pyeninna tuuniig oddog baiv. Tiim
uchraas Hanna uilan, hool und ch iddeggui baijee. 8 Tegehed tuunii nohor
Yelkana tuund — Hanna, chi yuund uilj, yaagaad hool, und ch idehgui
baina ve? Yuund zurh setgel ni uitgarlana ve? Bi chamd arvan hovguunees
deergui yuu? gev. 9 Shilod hool und idej uuj duussany daraa Hanna bosov.
Ter uyed tahilch Yeli EZENii sumiin haalgany dergedeh suudal deer suuj
baisan bilee. 10 Ihed shanalsan Hanna EZENd zalbiran, gashuunaar uilj
baiv. 11 Ter tangaraglan, — Tumen tsergiin EZEN mini, herev Ta
shivegchniihee zovlong uzej, namaig sanan, shivegchnee ul martan, harin
Ooriin shivegchindee hovguuniig ogvol, bi ter hovguuniig amidralynh ni
buh odriin turshid EZENd ogoh bogood tuunii tolgoid tongorog ch
hurgehgui gev. 12 Hanna EZENii omno urgeljluulen zalbirch baihad Yeli
tuunii amyg ajiglan harj baiv. 13 Hanna zurh setgel dotroo zalbirch,
zovhon uruul ni hodolj, harin duu ni garahgui baisan yum. Tiimees Yeli
tuuniig sogtuu baina hemeen bodjee. 14 Yeli tuund — Hedii boltol chi
sogtuu baih yum be? Darsnaasaa salgev. 15 Gevch Hanna hariud ni —
Ugui, ezen mini, minii suns shanalj baina. Bi dars ch, arhi ch uugaagui,
harin EZENii omno setgelee ilchilj baina. 16 Shivegchnee oliggui emegtei
gej buu uzegtun. Uchir ni setgel iheer zovnij, odoon hatguulsaar baigaa tul,

bi odii hurtel zalbirlaa hemeelee. 17 Tegehed Yeli hariulan, — Amar
amgalan yavagtun! Izrailiin Burhan chinii guisan guiltyg biyeluuleh
boltugai! gev. 18 Ter EMEGTEI — Shivegchin tani tany omno taallyg
oloh boltugai! gev. Iinhuu ter emegtei butsan yavj, hool und idej, tuunii
nuur tsarai ni uitgar guniggui bolov. 19 Daraagiin ogloo ni ted ert bosoj,
EZENii omno morgood, Ramad baidag oorsdiin ger uruu butsaj irtsgeev.
Yelkana ooriin ehner Hannatai untsan ba EZEN tuuniig sanav. 20 Hanna
jiremselsnii daraa tsag ni bolohod hovguun toruullee. — Bi ene hovguuniig
EZENees guisan yum gej oguuleed tuuniig Samuyel gej nerlev. 21 Daraa
ni Yelkana amlaltaa biyeluulen jiliin tahilyg EZENd orgohoor ger buliin
hamt yavah bolloo. 22 Harin Hanna nohortoo — Ene hovguuniig hohnoos
garah hurtel bi tiishee yavahgui. Daraa ni bi tuuniig daguulan yavj, EZENii
omno avaachij, tend uurd uldeene hemeen oguuleed yavsangui. 23 Nohor
Yelkana ni tuund — Chi taallaaraa bol. Hovguuniig hohnoos gartal ni end
uld. Zovhon EZEN ugeer batlah boltugai! gev. Tiinhuu ter emegtei uldej,
hovguuniig hohnoos gartal ni hohuulj tejeev. 24 Hovguuniig hohnoos
garmagts, hediigeer ter nyalhaaraa baisan bolovch Hannatuuniig mon
gurvan nastai buh, neg yefa guril, neg tulam dars avch, Shilod bui EZENii
orgoond tuuniig daguulan irev. 25 Tegeed ted buhaa nyadalj, huug Yelid
avchirj ogov. 26 Hanna oguulev. — Ezen mini ee! Tany amid buigaar
tangaraglaya, Ezen mini. Bi end, tany derged zogson EZENd zalbirch
baisan emegtei baina. 27 Ene hovguunii toloo bi zalbirsan yum. Ooroos ni
guisan minii guiltyg EZEN biyeluulj ogson bilee. 28 Tiimees bi ch mon ene
hovguuniig negent EZENd zoriulsan yum. Ene hovguun amid baih tsagtaa
EZENd zoriulagdav gev. Ter tend EZENd morgov.

1 Samuyel 2

2:1 Daraa ni Hanna zalbiran, — Minii zurh EZENd bayarlana. Bi Tany
avrald bayasdag uchir minii am daisnuudynhaa esreg zorigtoigoor yarij,
ever mini EZENd orgogdono. 2 EZENtei adil ariun hen ch baihgui.
Uneheer Tan shig hen ch ugui, mon bidnii Burhan adil had gej baihgui. 3
Ihed bardamnan buu ongirogtun. Ihemseg ugsiig amnaasaa buu gargagtun.

Uchir ni EZEN bol hamgiig medegch Burhan bogood Tereer uilsiig
denselne. 4 Huchtenii num hugarch, harin doroi ni huchiig agsa5 Tsatgalan
baisan ni talhny toloo oorsdiigoo holsoltsgooj, harin olsgolon baisan ni
olsohoo bolijee. Huuser emegtei ch hurtel doloo torj, harin olon huuhedtei
emegtei zovno. 6 EZEN uhuuldeg, bas amidruuldag. Uhegsdiin orond
unagadag, bas bosgodog. 7 EZEN hoosruuldag, bas bayajuuldag. Ter dord
bolgodog, bas orgomjiddog. 8 Ter yaduu negniig shoroonoos bosgoj,
ugeegui negniig unsen ovoonoos orgoj, tedniig noyodyn hamt suulgan,
tedend aldryn suudlyg ovluulne. Uchir ni yertontsiin bagana ni EZENiih
bogood tuunii deer EZEN delhiig togtoov. 9 EZEN burhanlag
humuusiinhee holiig hamgaaldag, harin buzar humuus haranhuid duugui
bolgogdono. Uchir ni hun hucheer ul yaldag. 10 EZENtei sorgoldogchid
yuu ch ugui ustgagdana. Tednii esreg EZEN tengerees ayanga buulgana.
EZEN delhiin hyazgaar hurtel shuuh bolno. Ter Ooriin haand huch
chadlyg ogch, Ooriin tosolson Negenii evriig orgomjilno gev. 11 Daraa ni
Yelkana Ramad baidag ooriin gertee hariv. Harin hovguun ni tahilch
Yeligiin omno EZENd uilchlev. 12 Yeligiin hovguud ni ul buteh humuus
baisan bogood ted EZENiig meddeggui baiv. 13 Mon tahilch nar ard
tumentei ingej haritsdag baiv. Hen negen hun tahil orgoh uyed, mah chanaj
baihad ni tahilchiin zarts gurvan salaa sereeg gartaa barin, hurch irdeg
baiv. 14 Tuugeeree togoo, sav, hairuulyn tavag, huvin uruu hatgaj, sereend
zoogdson buhniig tahilch oortoo avdag baiv. Ted Shilod irsen buh
izrailichuudad ingej handdag bailaa. 15 Tuunees gadna, humuusiig ooh
shataahaas omno tahilchiin zarts iren, orgoj bui hund — Tahilch nart
sharah mah og. Tahilch chamaas chanasan mah avahgui, zovhon tuuhii
mah avna gedeg baiv. 16 Herev ter hun tuund — Ehleed ooh bugd shatag,
daraa ni hussenee avagtun gej helbel tahilchiin zarts — Ugui, chi uuniig
nadad odoo og. Es tegvees bi hucheer avna gedeg baiv. 17 Iinhuu edgeer
hovguudiin nugel ni EZENii omno asar ih bailaa. Uchir ni humuus EZENii
orgoliig jigshiv. 18 Balchir hovguun Samuyel maalingan yefod omson,
EZENii omno uilchilj baiv. 19 Samuyelyn eh ni tuund zoriulan byatshan
huvtsas hiij, jil buriin tahil orgohoor nohriinhoo hamt irehdee jil bur
tuuniigee avchirj ogdog baiv. 20 Tegehed Yelkana bolon tuunii ehneriig

Yeli yeroon, — EZENd zoriulsan hovguunii orond EZEN ene emegteigees
chamd huuhduudiig ogoh boltugai! gedeg baiv. Tegeed ted ooriin gert
butsdag baiv. 21 EZEN Hannag ergej, tereer jiremslen gurvan hovguun,
hoyor ohin toruuljee. Balchir hovguun Samuyel EZENii omno oson torniv.
22 Yeli ih nastai boljee. Ooriin hovguud ni buh Izrailid yuu uildej baigaag,
bas hurlyn maihny uudend uilchlegch emstei ted herhen untdag tuhai Yeli
sonsov. 23 Tereer hovguuddee — Ta nar iim hereg buyuu edgeer buh
arduudaas sonsoj baigaa muu yoryn hergiig yuund uildene ve? 24
Huuhduud mini, ingej bolohgui. EZENii humuusiin dund tarhaj bui, nadad
sonsogdson medee ni sain yum ogt bish. 25 Herev neg hun nogoo huniihee
esreg nugel uiddvel, Burhan tuunii toloo zuuchilna. Harin herev hun
EZENii esreg nugel uildvel hen tuunii toloo zuuchlah ve? hemeen
surgamjlav. Gevch ted etsgiinhee ugiig sonssongui. Uchir ni EZEN tedniig
uhuuleh gej baiv. 26 Balchir hovguun Samuyel ulam osoj tornin, EZENd
bolon humuust hairlagdav. 27 Tegehed Burhany hun Yelid irj, tuund —
EZEN iinhuu aildaj baina "Chinii etsgiin ger Yegipyeted Faraony geriin
boolchlold baihadBi Ooriigoo tedend ilerhiilsen bus uu? 28 Minii tahilch
nar baij Minii tahilyn shireend ochij, utlagyg shataaj, Minii omno yefodyg
omsuulehiin tuld Bi Izrailiin hamag ovguudaas tedniig songoson bus uu?
Izrailiin hovguudiin galaar orgodog buh orgoluudiig Bi chinii etsgiin gert
ogson bus uu? 29 Ta nar yaagaad Minii orshih gazart Minii tushaasnaar
uildegddeg, Nadad orgoson orgol, tahiluudad hongon handaj, bas Minii
ard tumen Izrailiin tahil buriin hamgiin sainaar ni oorsdiigoo targaluulsnaar
ooriinhoo hovguudiig Nadaas iluud uzej baina ve?". 30 Tiimiin tul Izrailiin
Burhan EZEN iinhuu aildaj baina. "Chinii ger bolon chinii etsgiin ger Minii
omno monhod yavna hemeen Bi chin uneneer oguulsen bilee. Harin odoo
EZEN aildahdaa "Ene ni Nadaas hol baig! Uchir ni Namaig hundetgedeg
huniig Bi hundetgene. Namaig jigshigchdiig Bi ul haiharna. 31 Haragtun,
Bi chinii bolon chinii etsgiin geriin huchiig tasalj, chinii gert hogshin nastai
hun ugui boloh odor aisui. 32 Izrailiin toloo Minii hiideg buh sain saihny
dund Minii orshih gazar gamshig bolohyg chi uzne. Chinii gert hezee ch
hogshin nastai hun baihgui bolno. 33 Gesen ch Bi tanaihnaas buh huniig
Ooriin tahilyn shireenees zailuulahgui ni uilsnaas bolj chinii nud sohorch,

setgel chini gansrahyn tuld bilee. Chinii geriinhen bugd id zaluugaaraa nas
barna. 34 Chinii hoyor huu Hofni, Finyehas nart tohioldoh zuil ni chamd
temdeg bolno. Ter hoyor neg odor uhne. 35 Gevch Minii zurh bolon Minii
setgeld baigaa zuilsiin daguu uildeh unench tahilchiig Bi Ooriinhoo toloo
orgomjilno. Bi tuund bat beh geriig barij ogno. Ter urgelj Minii tosolson
hunii omno alhah bolno. 36 Chinii gert amid uddegsed bugd heseg mongo,
zusem talhny toloo irj, tuund ovdog sogdon, «Zusem talhtai bolohyn tuld
tahilchiin yamar negen ajlyg nadad ogooch» hemeen guih bolno" gesen
gev.

1 Samuyel 3

3:1 Balchir hovguun Samuyel Yeligiin omno EZENd uilchilj baiv. Ter
uyed EZENii ug hovor, uzegdluud ch tsoon baiv. 2 Ter uyed Yeli ooriin
gazartaa hevtej baihad (Nud ni muudaj ehelsen bogood tereer sain harj
chadahgui bolson baiv.) 3 mon Burhany denluu haraahan untraagui uyed,
Burhany avdar orshih EZENii sumd Samuyel hevtej baiv. 4 EZEN
Samuyelyg duudahad — Bi end baina gej ter helev. 5 Tegeed ter Yeli uruu
guij ochin, — Ta namaig duudsan tul bi end baina gej oguulev. Harin Yeli
— Bi duudaagui. Butsaj yavaad hevtegtun gesend Samuyel butsaj yavaad
hevtev. 6 EZEN dahin — Samuyel! gej duudav. Tiimees Samuyel bosoj,
Yeli uruu ochin, — Ta namaig duudsan tul bi end baina gev. Gevch Yeli
— Bi duudaagui. Huu mini, butsaad hevtegtun hemeen oguulev. 7
Samuyel EZENiig haraahan meddeggui, EZENii ug ch tuund haraahan
ilerhiilegdeegui baijee. 8 Iinhuu EZEN gurav dahi udaa Samuyelyg dahin
duudahad Samuyel bosoj, Yeli uruu ochin, — Ta namaig duudsan uchir bi
end baina hemeen oguulev. Tegehed balchir hovguuniig EZEN duudaj
baijee gedgiig Yeli oilgov. 9 Yeli Samuyeld — Yavj, hevt. Herev Ter
chamaig duudval "EZEN mini, aildaj hairla. Bool tani sonsoj baina"
hemeen oguulegtun gev. Ingeed Samuyel yavj, orondoo hevtev. 10
Tegehed ni EZEN irj, derged ni zogsood, uridyn adil — Samuyel aa,
Samuyel aa! gej duudav. Samuyel — Aildaj hairla. Bool tani sonsoj baina
hemeen oguulev. 11 EZEN Samuyeld aildahdaa — Haragtun! Bi Izrailid

negen zuiliig uildeh gej baina. Tuuniig sonsson buh humuusiin hoyor chih
ni hanginah bolno. 12 Ter odor Bi Yeligiin geriin talaar Ooriin oguulsen
buhniig ehnees ni duustal tuunii esreg guitsetgene. 13 Tuunii hovguud
oorsoddoo haraal avchirsan bogood ter tedniig zemleegui tul ooriinh ni
medsen gem nugliin toloo tuunii geriig monhod shiitgeheer zehej baigaa
hemeen Bi tuund aiddsan bilee. 14 Tiimees Yeligiin geriin gem nugel ni
orgol, esvel tahilaar hezee ch tsagaatgagdahgui gej Bi Yeligiin gert
tangaraglav gev. 15 Iinhuu Samuyel ogloo hurtel untlaa. Daraa ni EZENii
orgoonii haalgyg ter neev. Gevch Samuyel enehuu uzegdliig Yelid
helehees aij bailaa. 16 Daraa ni Yeli Samuyelyg duudaj, — Minii huu,
Samuyel aa gev. Samuyel — Bi end baina gej hariullaa. 17 Yeli — EZEN
chamd aildsan ug ni yuu ve? Nadaas buu nuutaach. Chamd aildsan ugsees
gantsyg ni ch gesen chi nadaas nuuval, Burhan chamd ter ugsiin daguu
bolon tuunees ch iluugeer handah boltugai gev. 18 Iinhuu Samuyel yuu ch
nuulgui bugdiig tuund yariv. Tegehed Yeli — Ter bol EZEN mon. Tuund
taalagdsan bugdiig Ter uildeh boltugai! gev. 19 Samuyelyg iinhuu osoj
tornihod EZEN tuuntei hamt baisan ba tuunii ugnees negiig ni ch
biyelegdeegui es hotsrov. 20 Danaas Byeyershyeba hurtelh buh Izraili
Samuyelyg EZENii esh uzuulegch mon bolohyg medev. 21 EZEN Shilod
dahin uzegdev. Uchir ni EZENii aildsan ugeer Ezen Shilod Ooriigoo
Samuyeld ilchlev.

1 Samuyel 4

4:1 Iinhuu Samuyelyn ug Izraili dayaar tarhav. Izraili filistchuudtei
tulaldahaar garch, Yebyenyezyeriin derged buudallav. Filistchuud ch
Afyekt buudallav. 2 Filistchuud Izrailitai uulzan tulaldahaar jagsaalaar
irjee. Tulaan gazar avahad, Izraili filistchuuded yalagdsan ba filistchuud
dainy talbart dorvon myanga orchim huniig alav. 3 Ard olnyg huarand
butsaj irehed Izrailiin ahlagchid — EZEN yaagaad onoodor bidniig
filistchuudiin omno yalagdald hurgev? Shilogoos EZENii gereenii avdryg
oorsoddoo avchirya. Ter ni bidnii dund irj, bidniig daisnuudyn garaas
avrah yum hemeen oguuljee. 4 Tiimees ard olon Shilo uruu humuusiig

yavuulj, horubuudyn deer orshih tumen tsergiin EZENii gereenii avdryg
tendees avch irev. Yeligiin hoyor hovguun Hofni, Finyehas nar Burhany
gereenii avdryn hamt tend bailaa. 5 EZENii gereenii avdryg huarand
avchrahad, gazar dorgitol buh Izraili uuhailan hashhirav. 6 Filistchuud ter
ih uuhailah duug sonsood, — Yevryeichuudiin huarand garsan iim
uuhailah duu ni yuu ve? geltsev. Tegeed EZENii gereenii avdar huarand
irsniig ted medlee. 7 Filistchuud — Burhan tednii huarand zalran irev
hemeen oguulj aitsgaav. Tegeed — Bidend gai irev. Urid ni iim yum
tohioldoj baigaagui. 8 Bidend gai irev. Hen bidniig edgeer huchit burhdyn
mutraas avrah ve? Edgeer ni yegipyetchuudiig tsold eldev torliin
gamshgaar ustgasan burhad mon bilee. 9 Filistchuud ee, erelheg, zorigtoi
baigtun. Es tegvees yevryeichuud ta naryn bool baisny adil ta nar
yevryeichuudiin bool bolno. Erelheg baij, tuladdagtun geltsev. 10 Tegeed
filistchuud tulaldsand, Izraili yalagdan, hun bur maihan uruugaa zugtav.
Izrailias guchinmyangan yavgan tsereg alagdsan ni aimshigtai tom allaga
bailaa. 11 EZENii avdar bulaagdaj, Yeligiin hoyor hovguun Hofni,
Finyehas nar uhev. 12 Negen Byeniamin hun baildaany terguun shugamaas
zuttan ter odroo Shilod irev. Ter huvtssaa urj, tolgoidoo shoroo tsatssan
baiv. 13 Tuuniig irehed Yeli zamyn hajuugiin sandal deer suun, tuunii zurh
Burhany avdryn toloo tugshij baisan uchir ter hicheenguilen haruuldaj
bailaa. Ter hun hot uruu orj medeeg duulgahad, hotynhon bugd uilaldan
barhiraldav. 14 Yeli uilaldan barhiraldah duut sonsood, — Ene yuun duu
shuugian be? hemeen asuuhad, onooh hun yaaravchlan ireed, Yelid
meduulev. 15 Yeli yeren naiman nastai, tuunii nud ni haranhuilan, yum
uzehee bolison baiv. 16 Ter hun Yelid — Bi baildaany terguun shugamaas
ireed baigaa negen baina. Bi onoodor dainy talbaraas zugtaj irlee gesend
Yeli — Yuu bolson be? Huu mini gej asuuv. 17 Tegehed medee hurgej
irsen hun — Izraili filistchuudees zugtaaj, olny dund aimshigtai tom allaga
bolj, tany hoyor huu Hofni, Finyehas nar uhej, Burhany avdar bulaagdav
gej hariullaa. 18 Tereer Burhany avdryn tuhai duridahad Yeli haalgany
hajuud suudlaasaa gedregee unan, huzuugee hutalj uhev. Uchir ni ter
ondor nastai, hund biyetei baijee. Ter dochin jiliin tursh Izrailiig shuuv. 19
Tuunii ber buyuu Finyehasyn ehner ni jiremsen, toroh dohson bailaa.

Burhany avdar bulaagdaj, hadam etseg ni bolon nohor ni uhsen tuhai
medeeg sonsonguutaa ter sohorch unan, huuhdee toruulev. Uchir ni toroh
ovdolt ni ehelsen bilee. 20 Ter emegteig uheh gej baihad hajuud ni baisan
emegteichuud — Buu aigtun. Chi hovguun toruulev gej helsen bolovch ter
hariu ch helsengui, anhaarsan ch ugui. 21 Burhany avdar bulaagdaj,
hadam etseg ni bolon nohor ni uhsen tul ter emegtei — Aldar ni Izrailias
salav geed hovguuniig Ihabod gej nerlev. 22 Ter emegtei — Burhany
avdar bulaagdsan uchir aldar ni Izrailias salav hemeen oguulev.

1 Samuyel 5

5:1 Filistchuud Burhany avdryg olzlon avaad, tuuniig Yebyenyezyerees
Ashdod hot uruu avchrav. 2 Daraa ni filistchuud Burhany avdryg Dagony
dugand avchran, Dagony derged taviv. 3 Ashdodchuud daraagiin ogloo
ertlen bosoj harval, Dagon EZENii avdryn omno nuureeree gazart
unachihsan baiv. Ted Dagonyg avch, bairand ni dahin taviv. 4 Gevch ted
daraagiin ogloo ni ert boson harval, Dagon EZENii avdryn omno
nuureeree gazart unachihsan baiv. Dagony tolgoi bolon hoyor gar ni
tasarch bosgony derged baisan ba Dagony ih biye ni l uddsen baiv. 5
Tiimees Dagony tahilch nar Dagony dutandiregch hen bolovch onoog
hurtel Ashdodod baidag Dagony bosgyg alhsangui. 6 EZENii mutar
ashdodchuudyn deer hundeer darj, Ter Ashdod bolon tuunii hyazgaar
nutgiin humuusiig suiruulj, havdar ovchnoor tsohiv. 7 Ashdodyn humuus
uuniig uzeed — Izrailiin Burhany avdryg bidnii dund uldeej bolohgui.
Uchir ni ter Burhany mutar bidnii deer bolon bidnii burhan Dagond gai
zovlon uchruulsan bilee getsgeev. 8 Tegeed ted humuusiig yavuulj, Filistiin
buh noyodyg tsugluulan, — Izrailiin Burhany avdryg bid yaah ve? gej
asuuv. Ted — Izrailiin Burhany avdryg Gatad avaachya hemeev. Ted
Izrailiin Burhany avdryg avaachiv. 9 Tuuniig Gatad avaachsany daraa
Burhany mutar ene hotyn esreg aimshigtai uimeen avchran, Burhan ene
hotyn humuusiig hogshin, zaluugui zovooj, ted butd havdar ovchtei bolov.
10 Ted Burhany avdryg Yekron uruu ilgeev. Burhany avdar Yekrond
hursend yekronchuud hashhiraldan, — Ted Izrailiin Burhany avdryg biden

uruu avchirsan ni bidniig bolon manai ard olnyg uhuulehiin tuld yum
getsgeev. 11 Tiim uchraas ted humuusiig ilgeej, Filistiin hamag noyodyg
tsugluulan, — Bidniig bolon manai ard olnyg uhuulehguin tuld Izrailiin
Burhany avdryg baisan gazar uruu ni butsaan yavuulagtun hemeen
shaardav. Uchir ni hot dayaar uhliin uimeen samuun baiv. Burhany mutar
tend mash hundeer tedniig darj baiv. 12 Uheegui humuus ni havdar
ovchind barigdaj, hotyn ori duu tengert hadav.

1 Samuyel 6

6:1 EZENii avdar filistchuudiin nutagt doloon sar bailaa. 2 Filistchuud
tahilch nar bolon mergech tologchdiig duudan, — Bid EZENii avdryg
yaah ve? Tuuniig baisan gazart ni yaaj butsaahyg bidend zaaj ogooch
gejee. 3 Ted — Hervee ta nar Izrailiin Burhany avdryg butsaah bol yuu ch
ugui hooson butsaaj bolohgui. Harin ta nar Tuund gemiin tahilyg zaaval
orgogtun! Tegvel ta nar edgerch, Burhany mutar ta naraas yaagaad
salahgui baigaag ta nar medeh bolno gev. 4 Tegehed humuus — Bidnii
Tuund orgoh gemiin tahil ni yuu baih ve? gej asuuv. Ted — Filistiin
noyodyn toogoor tavan altan havdar ovchin, tavan altan hulgana hii. Uchir
ni ta bugdiin deer bolon tanai noyodyn deer neg l gamshig buusan bilee. 5
Ta nar havdar ovchniihoo bolon ene gazryg hoosruulagch hulganyhaa
dursuudiig hiij, Izrailiin Burhanyg aldarshuulbal, magadgui ta naraas, ta
naryn burhdaas, mon ene nutgaas Burhan mutraa holduulna bui zaa. 6
Yaagaad ta nar yegipyetchuud bolon Faraon setgelee hatuuruulsny adil
setgelee hatuuruulna ve? Burhan tedend hatuugaar handahad ted
Izrailihumuusiig yavuulsan bus uu? 7 Tiim uchraas odoo neg shine tereg
bolon buulgand oruulj baigaagui, tugaltai hoyor uneeg avch beltge.
Uneenuudiig tergend hollon, tugaluudyg ni salgaj, tugalyn hashaand hii. 8
EZENii avdryg avch, tergen deer tavi. Gemiin tahil bolgon Burhand
butsaah altan edlelee hairtsagt hiij, avdryn hajuud tavi. Daraa ni uuniig
zond ni yavuulagtun. 9 Ter avdar nutgiinhaa zamaar Byetshyemyesh uruu
yavahyg harval, Burhan bidend ene ih gai zovlong uchruulsan gesen ug
bilee. Harin herev es yavbal bidniig tsohison ni Tuunii mutar bish, ene ni

bidend sanamsargui tohioldov gedgiig bid medeh bolno gev. 10 Humuus
tiinhuu uildej, tugaltai hoyor unee avch, tergend hollon, tugaluudyg ni
tugalyn hashaand hiij tugjjee. 11 Ted EZENii avdryg bas altan hulganuud
bolon havdrynhaa dursuudiig hiisen hairtsgiig tergen deer taviv. 12
Uneenuud Byetshyemyeshiin zug uruu chigeeree yavj, neg zamaa dagan
moorsoor tsaashlan, baruun tiish ch, zuun tiish ch ergesengui. Filistiin
noyod Byetshyemyeshiin hil hyazgaar hurtel tednii araas dagaj yavav. 13
Byetshyemyeshiin humuus hondiid ulaan buudainyhaa urgatsyg huraaj
baigaad, nudee orgon avdryg hartsgaav. Ted avdryg haraad ihed bayarlav.
14 Onoo tereg Byetshyemyesh hun Ioshuagiin talbaid irj, negen bul
chuluuny derged zogsov. Ter humuus teregnii modyg hagalan,
uneenuudiigEZENd shataalt tahil bolgon orgov. 15 Lyevichuud EZENii
avdar bolon tuuntei hamt baisan altan edlel hiisen hairtsgiig avch,
tedgeeriig bul chuluun deer taviv. Byetshyemyeshiin humuus ter odor
EZENd shataalt tahiluud bolon orgogdson orgoluudiig orgoloo. 16 Filistiin
tavan noyon uuniig uzeed, ter odortoo Yekron uruu butsav. 17 Filistchuud
gemiin tahil bolgon EZENd butsaan ogson havdar ovchnii altan dursuud
gevel neg ni Ashdodyn toloo, neg ni Gazyn toloo, neg ni Ashkyelony
toloo, neg ni Gatyn toloo, neg ni Yekrony toloo baiv. 18 Bas altan
hulganuud ni tavan noyond hariyaalagdah filistchuudiin buh hotuud boloh
behlelttei hotoos oron nutgiin tosgod hurtelh hotuudyn toony daguu baiv.
EZENii avdryg tavisan bul chuluu ni onoodriig hurtel Byetshyemyesh hun
Ioshuagiin talbaid gerchlel bolon bui ajee. 19 Byetshyemyeshiin humuus
EZENii avdryn dotorhyg harsan tul EZEN tednii zarimyg tsohij alav.
EZEN arduudaas tavin myanga dalan huniig tsohij alav. EZEN arduudyg
orshoolgui hyadsand arduud gashuudav. 20 Byetshyemyeshiin humuus —
Ene ariun Burhan, EZENii omno hen zogsoj chadah ve? Ter Burhan
bidnees hen uruu ochih ve? getsgeev. 21 Tiimees ted Kiriatiyearimyn
orshin suugchid uruu elch naryg ilgeej — Filistchuud EZENii avdryg
butsaaj avchirlaa. Ta nar irj, uuniig oortoo avagtun gev.

1 Samuyel 7

7:1 Kiriatiyearimyn humuus irj, EZENii avdryg avch, tolgod deerh
Abinadabyn gert avchrav. Tuunii huu Yelyeazaryg EZENii avdryg
hamgaaluulahaar ariusgasan bilee. **2** Avdar Kiriatiyearimd uldsen odroos
hoish udaan hutatsaa ongorch, horin jil bolov. Izrailiin buh ger EZENiig
sanagalzan gashuudlaa. **3** Ter uyed Samuyel Izrailiin buh gertei yarin, —
Herev ta nar buh zurh setgeleeree EZENd ergen handaj baigaa bol, ta nar
dotroosoo hariin burhad bolon Ashtarotyg zailuulan, zurh setgelee EZENd
handuulan, zovhon Tuund l uilchil. EZEN ta naryg filistchuudiin garaas
avarna gev. **4** Tiinhuu Izrailiin hovguud Baaluud bolon Ashtarotyg
zailuulan, zovhon EZENd uilchlev. **5** Tegehed Samuyel — Buh Izrailiig
Mizpad tsugluulagtun! Bi ta naryn toloo EZENd zalbirna gev. **6** Ted
Mizpad tsuglarch, us tataj, EZENii omno asgan, ter odor matsag barin, —
Bid EZENii esreg nugel uildsen bilee gev. Samuyel Mizpad Izrailiin
hovguudiig shuuv. **7** Izrailiin hovguudiin Mizpad tsutlasan tuhai filistchuud
sonsood, filistchuudiin noyod Izrailiin esreg hodlov. Izrailiin hovguud
uuniig sonsood, filistchuudees aiv. **8** Izrailiin hovguud Samuyeld — Ter
bidniig filistchuudiin savraas avrahyn tuld bidnii Burhan EZEN uruu bidnii
toloo hashhirsaar baigtun gev. **9** Samuyel neg nyalh hurga avch, tuuniig
buhleer ni shataan, shataalt tahil bolgon EZENd orgov. Samuyel Izrailiin
toloo EZENd hashhirahad EZEN tuund hariulav. **10** Samuyel shataalt
tahil orgoj baisan bogood filistchuud Izrailitai tulaldahaar dohoj irev.
Gevch EZEN ter odor filistchuudiin deerees huchit ayanga buulgaj, tedniig
samgarduulsand, ted Izrailiin omno but tsohigdov. **11** Izrailiin erchuud
Mizpagaas garch, filistchuudiig hoon, Byetkaryn bel hurtel tedniig tsohiv.
12 Daraa ni Samuyel neg chuluu avch, Mizpa Shyen hoyoryn dund taviad,
tuuniig Yebyenyezyer gej nerlen, — EZEN bidend ene gazar hurtel tuslav
gejee. **13** Iinhuu filistchuud yalagdaj, Izrailiin hyazgaar uruu dahin haldaj
orj irsengui. Samuyelyn amid baih buh odruuded EZENii mutar
filistchuudiin esreg baiv. **14** Izrailias filistchuudiin bulaaj avsan Yekronoos
Gat hurtelh hotuud Izrailid butsan negdev. Izraili filistchuudiin savraas
gazar nutgaa choloolloo. Tiinhuu Izraili bolon amorichuudyn hoorond
amar taivan baiv. **15** Samuyel amidralynhaa buh odruudiin tursh Izrailiig
zahirchee. **16** Tereer jil bur Byetyel, Gilgal, Mizpagaar toiron, edgeer buh

gazruudad Izrailiig shuuv. 17 Daraa ni Ramad butsdag baijee. Uchir ni
tuunii ger tend baiv. Tend Izrailiig ter shuuv. Ter tend EZENd tahilyn
shiree bosgov.

1 Samuyel 8

8:1 Samuyel ondor nastai bolj, ooriin hovguudiig Izrailiin shuugchid
bolgon tomilov. 2 Uutan hovguuniih ni ner Ioyel, udaah hovguuniih ni ner
Abia baisan bogood ted Byeyershyebad shuugchid baiv. 3 Harin tuunii
hovguud ni etsgiinhee zamaar yavalgui, shudarga bus olz ashig hain ergej,
heel hahuuli avan, shudarga yosyg gajuuduulav. 4 Izrailiin buh ahlagchid
tsuglaran, Rama dahi Samuyel uruu irjee. 5 Ted tuund — Ta odoo nastai
bolov. Tany hovguud ch tany zamaar yavahgui baina. Odoo busad
ulsuudyn adil bidniig zahirah haanyg bidend tomilj ogno uu? gev. 6 Ted —
Bidniig zahirah haanyg bidend ogno uu? gej helsen ni Samuyelyn setgeld
niitssengui. Samuyel EZENd zalbirlaa. 7 EZEN Samuyeld — Ard olny
chamd oguuleh buhnii talaarh tednii duu hooloig sonsogtun. Uchir ni ted
chamaig ul heregsej baigaa yum bish, harin tedniig zahirah haan baihaas
Namaig eserguutsej baigaa hereg yum. 8 Bi tedniig Yegipyetees gargasan
odroos onoodriig hurtel tednii hiisen buh uilstei adil ted Namaig orhin, oor
burhdad uilchilseer irev. Ted chamd mon adiluildej baina. 9 Tegehleer
odoo tednii duug sonsogtun. Harin chi tedend hatuu sanuulj, tedniig
zahirah haany erhiig tedend meduulegtun hemeen zarlig aildjee. 10
Tiinhuu ooroos ni haanyg hussen ard tumend Samuyel EZENii buh ugsiig
oguulev.11 Ter helehdee — Ta naryg zahirah haany erh ni iim baih yum.
Haan ta naryn hovguudiig avch, tedniig ooriin morin teregnuuded suulgan,
morindoo morduulan, ted haany morin teregnuudiin omno yavah bolno. 12
Haan ooriinhoo toloo myangat bolon tavityn darga naryg tomilj, zarim
huneer gazraa hagaluulan, tariagaa huraalgaj, zer zevsgee bolon
teregniihee tonoglolyg hiilguulne. 13 Haan bas ta naryn ohidyg avch, ted
naraar unertniig belduulen, hool hiilguulen, talh bariulna. 14 Haan ta naryn
tarialangiin talbai, usan uzmiin bolon chidun modny talbainuudaas hamgiin
sainyg avch, ooriin zarts nart ogno. 15 Ter ta naryn ur taria bolon usan

uzmiin aravny negiig avch, ooriin tushmed, zarts nartaa ogno. 16 Haan bas
ta naryn eregtei, emegtei booluud, hamgiin ajilsag zaluus, iljgiig avch,
tedgeeriig ooriinhoo ajild hereglene. 17 Ter ta naryn honin surguudees
aravny negiig avch, ta nar oorsdoo tuunii booluud bolno. 18 Ter odor
bolohod ta nar oorsoddoo zoriulj songoson haanaas bolj hashhirsan ch, ter
odor EZEN ta nart hariu ogohgui gev. 19 Gesen ch ard olon Samuyelyn
ugiig sonsohoos tatgalzan, — Ugui. Harin bidniig zahirah haan baih
yostoi. 20 Bid ch busad buh uls undestnii adil baij, manai haan bidniig
zahirch, bidnii terguund yavj, tulaldaanyg mini udirdah boltugai getsgeev.
21 Samuyel ard olny oguuleh buh ugsiig sonsood, tedgeeriig EZENd
davtan heljee. 22 EZEN Samuyeld aildan — Tednii duu hooloig sonsoj,
tedend haanyg tomilogtun hemeev. Tiinhuu Samuyel Izrailiin erchuuded
— Hun bur oor oorsdiin hot uruu butsagtun gej helev.

1 Samuyel 9

9:1 Byeniamin ovgiin Kish gedeg nertei hun baijee. Kish bol Abiyelyn
hovguun, Zyeroryn ach, Byehoratyn guch, Afiagiin jich,
byeniaminchuudyn hovguun bogood er zorigtoi hun baiv. 2 Kish neg
huutei bogood tuunii neriig Saul gedeg baiv. Saul bol shildeg, saihan zaluu
bogood Izrailiin hovguudiin dotor tuunees iluu saihan zaluu ugui baiv. Ter
buh arduudaas morooroo iluu ondor bailaa. 3 Neg udaa Saulyn etseg
Kishiin iljignuud ni alga boljee. Kish ooriin huu Saudd — Zarts naraas
negiig daguulan bosoj, iljignuudee ereheer yav gejee. 4 Ted Yefraimyn
uularhag nutgaar, bas Shalishagiin nutgaar damjin yavsan bolovch
iljignuudee olsongui. Daraa ni ted Shalimyn nutgaar yavsan
bolovchiljignuud tend baisangui. Tegeed ter Byeniaminy nutgaar yavaad
ch iljignuudee olsongui. 5 Ted Zufyn nutagt irehed Saul zartsdaa — Odoo
butsatsgaaya. Es tegvel etseg maani iljignuuddee bish, harin bidend sanaa
zovoh bolno gev. 6 Zarts ni tuund — Huleegtun. Ene hotod Burhany hun
bii. Ter bol hundtei hun. Ter hunii helsen bugd ni zaaval biyeldeg. Odoo
tiishee yavtsgaaya. Bidnii yavah yostoi ayan zamyn talaar ter helj ogch
magadgui yum gev. 7 Tegehed Saul zartsdaa — Harin herev bid ochvol,

ter hund yuu avaachij ogoh ve ? Bidnii bogtson dahi talh ch duuschihsan.
Burhany hund barih beleg ch baihgui. Bidend yuu baigaa bilee? gev. **8**
Zarts ni Sauld dahin hariulj, — Haragtun. Minii gart mongon shyekyeliin
dorovnii neg baina. Bi uuniig Burhany hund ogch, ter bidend yavah zamyg
mini zaaj ogno gev. **9** (Urid Izrailid hen negen hun Burhany husliig
asuuhaar ochihdoo "Uzmerchid ochyo" gedeg baijee. Odoogiin esh
uzuulegchiig uridyn tsagt uzmerch gedeg baiv.) **10** Tegeed Saul zartsdaa
— Zov yarij baina. Odoo yavtsgaaya gev. Ingeed Burhany hun baigaa hot
uruu ted yavtsgaav. **11** Ted hot uruu ogson yavahdaa us avahaar garch
yavsan zaluu emegteichuudtei uulzan, tedend — Uzmerch end baigaa yuu?
gej asuuv. **12** Ted hariulan — Tiim ee, ter ta naryn urd yavj baina. Odoo
hurdlagtun, ard olon onoodor morgoliin ondorlog deer tahil orgoh tul ter
onoodor hotod irsen yum. **13** Ta nar hot uruu ormogts, tuuniig morgoliin
ondorlog ood garch, zoog barihyn omno tuuntei uulzah bolno. Uchir ni ter
tahilyg yerooh yostoi bolohoor tuuniig ireh hurtel ard olon zoog barihgui.
Yeroosnii daraa urigdagsad zoog barij eheldeg yum. Tiim uchraas odoo
yavj, tuuntei uulzagtun gev. **14** Tiinhuu ted hot uruu yavtsgaav. Tedniig
hotod hureh uyed Samuyel morgoliin ondorlog ood garahaar yavj baisan
bogood tedniig chiglen irsen bilee. **15** Saulyg irehees neg odriin omno
EZEN Samuyeld negen zuiliig ilchilj, — **16** Margaash odiid Bi cham uruu
Byeniaminy nutgaas neg huniig yavuulna. Chi tuuniig Minii ard tumen
Izrailiig zahirah noyon bolgon tosol. Ter Minii ard tumniig filistchuudiin
savraas avrah bolno. Uchir ni Minii ard tumnii hashhirah duu Nadad
hurch, Bi Ooriin ard tumnee enerev gejee. **17** Samuyel Saulyg harah uyed
EZEN tuund — Haragtun, Minii chamd helsen hun ene baina. Ene hun
Minii ard tumniig zahirna gej meduulev. **18** Saul haalgany derged Samuyel
uruu oirtoj ireed, — Uzmerchiin ger haana baigaag nadad helj ogno uu
gev. **19** Samuyel Sauld hariulan, — Bi uzmerch baina. Minii omno orood
morgoliin ondorlog ood yavagtun. Uchir ni onoodor chi nadtai hamt hool
ideh bolno. Margaash ogloo bi chamaig yavuulya. Chinii zurh setgeld
baigaa bugdiig heleh bolno. **20** Gurvan honogiin omno alga bolson
iljignuudiinhee toloo buu sanaa zovogtun. Uchir ni tedniig olson bilee.
Izrailiin buhii l husel temuulel henii toloo baina ve? Ene ni chinii toloo

bolon etsgiin chini buh geriinhnii toloo bus uu? gej helev. 21 Saul hariud ni
— Bi Izrailiin ovguudyn dotroos hamgiin baga ni boloh Byeniaminy
hovguun bogood minii ger bul Byeniamin ovgiin buh ger bul dotroos
hamgiin doroi ni bus uu? Yuund ta nadad iinhuu oguulne ve? gev. 22
Tegeed Samuyel Saul bolon tuunii zartsyg tanhimd daguulan orj, urigdsan
guch orchim erchuudiin terguun suudald suulgav. 23 Samuyel togoochid
— Minii chamd ogch "Uuniig hoish tavi" gej helsen huviig avchragtun
gejee. 24 Togooch ni guya bolon tuunii deerh mahyg gargan, Saulyn omno
taviv. Samuyel helehdee — Chamd uldeesen zuil ene baina. Uuniig omnoo
tavin, zooglogtun. Bi zochdyg urisan gej helsneesee hoish chamd zoriulan
uuniig hoish tavisan yum gev. Iinhuu ter odor Saul Samuyeltai hamt
hoollov. 25 Ted morgoliin ondorlogoos hot uruu buuj ireed, Samuyel
Saultai deever deer yariltsav. 26 Ted ogloo ert bosloo. Uur tsaihad
Samuyel deever deer Saulyg duudan, — Bosogtun. Bi chamaig udej ogiye
gev. Saul bosoj, Samuyeltai hamt gudamjind garav. 27 Ted hotyn zah uruu
yavj baihad Samuyel Sauld — Bidnees turuuleed yavahyg zartsdaa
helegtun. Harin chi end zogsoj bai. Bi chamd Burhany ugiig meduuliye gej
helev.

1 Samuyel 10

10:1 Daraa ni Samuyel savtai tos avch, Saulyn tolgoi deer tsutgan, tuuniig
unseed, — EZEN Ooriin oviin zahiragch bolgon chamaig tosolson bus uu?
2 Chi onoodor nadaas salj yavahdaa Byeniaminy nutagt Zyelza dahi
Rahyelyn bulshny derged hoyor huntei uulzana. Ted chamd "Chinii
haihaar yavsan iljignuudiig olson bilee. Haragtun, chinii etseg iljignuuddee
sanaa zovohoo bolin «Bi huugee yaaj oloh ve?» gej asuuj, ta naryn araas
sanaa zovj baina" gej heleh bolno. 3 Chi tendees tsaash yavj, Taboryn tsars
mod hurehed, tend Byetyel deh Burhan uruu yavj bui gurvan huntei
uulzana. Neg ni gurvan ishig, nogoo ni gurvan talh, gurav dahi ni neg
tulam dars avch yavj baigaa. 4 Ted chinii mendiig asuuj, chamd hoyor talh
ogno. Chi garaas ni talhyg avna. 5 Daraa ni Filistiin haruulyn angi
bairladag, Burhany davaand chi hurne. Chamaig tend hotod irmegts,

turuundee yatga, hengereg, bishguur, huur hogjim duutargan, morgoliin
ondorlogoos buuj baigaa heseg esh uzuulegchid chamtai uulzana. Ted esh
uzuultsgeeh bolno. 6 Tegehed EZENii Suns chinii deer huchtei buuj, chi
tedentei hamt esh uzuulj, oor hun bolj oorchlogdono. 7 Edgeer temdguud
chamd irehed, yuu durtaigaa uildegtun. Uchir ni Burhan chamtai hamt
baina. 8 Chi nadaas turuulj Gilgal uruu uruudna. Haragtun, bi shataalt
tahiluud bolon eviin tahiluudyg orgohoor cham uruu uruudaj ochno.
Namaig cham uruu ochtol chi tend doloo honog huleene. Bi chinii hiih
butdiig zaaj ogno gej heljee. 9 Saul Samuyelyg orhin salj yavsan ter uyed
Burhan Saulyn zurhiig oorchlov. Tedgeer buh temdguud ter odortoo
biyelegdev. 10 Ted nogoo davaand hurehed heseg esh uzuulegchid tuuntei
taaraldaj, Burhany Suns tuunii deer huchtei buusand ter ch tednii dund esh
uzuulev. 11 Saulyg uridaas meddeg buh humuus tuuniig odoo esh
uzuulegchidtei hamt esh uzuulj baihyg haraad oor hoorondoo — Kishiin
hovguund yuu tohioldov? Saul bas esh uzuulegchdiin neg gej uu? geltsev.
12 Tend baisan negen hun — Tednii etseg ni hen be? gev. Tiim uchraas —
Saul ch bas esh uzuulegchdiin neg gej uu? gedeg helleg garchee. 13 Saul
esh uzuulj duusaad, morgoliin ondorlog uruu irev. 14 Saulyn avga ah
tuunees bolon tuunii zartsaas — Ta nar haashaa yavav? gehed Saul —
Iljignuudee haihaar yavlaa. Oldohgui bolohoor ni Samuyel deer ochood
irlee gej helev. 15 Saulyn avga ah ni — Samuyelyn ta nart yuu helsniig
nadad heleech gev. 16 Saulavga ahdaa — Iljignuud oddov gedgiig ter
bidend meduulev gev. Gevch Samuyelyn duridsan haanchlalyn talaar Saul
avga ahdaa helsengui. 17 Uunii daraa Samuyel ard olnyg Mizpad EZEN
uruu duudan tsugluulsan bilee. 18 Tereer Izrailiin hovguuded — Izrailiin
Burhan EZEN iinhuu aildaj baina. "Bi Izrailiig Yegipyetees gargaj, ta
naryg yegipyetchuudiin savraas bolon ta naryg darlaj baisan buh
haanchlaluudyn savraas avarsan bilee" gev. 19 Getel buhii l gai gamshig,
zovlongoos chini avardag oorsdiinhoo Burhanaas ta nar onoodor
tatgalzsan bilee. Gesen ch ta nar "Bidnii deer haanyg tavigtun!"
getsgeesen. Tiim uchraas odoo Burhany omno ovog bolon urag torlooroo
zogsogtun gej helev. 20 Ingeed Samuyel Izrailiin buh ovguudyg oirtuulan
duuduulsan bogood Byeniaminy ovog shavgaar songogdov. 21 Daraa ni

ter Byeniaminy ovgiig urag urgaar ni oirtuulsan bogood Matriin urag
songogdson bilee. Kishiin hovguun Saul songogdov. Harin humuus Saulyg
erj haisan bolovch olsongui. **22** Tiim uchraas humuus EZENees — Ter
hun end irsen uu? gej dahin asuuv. EZEN — Haragtun, ter achaan dotor
nuugdaj baina gev. **23** Humuus guin ochij, tuuniig tendees daguulan irev.
Saul ard olny dund zogsohod, ard olny dundaas morooroo ondor baiv. **24**
Samuyel ard tumend — EZENii songoson ene huniig ta nar harj baina uu?
Uneheer buh ard tumnii dund ene huntei en zeregtseh hun ugui bilee gej
helev. Tiimees buh humuus bayarlan uuhailj, — Haan mandtugai! gev. **25**
Daraa ni Samuyel ard olond haanchlalyn togtooluudyg meduulj, tedgeeriig
nomd bichin, EZENii omno taviv. Samuyel buh ard olnyg ger gert ni
butsaav. **26** Saul ch bas Gibyea dahi ger uruugaa butslaa. Burhan zurhend
ni hursen er zorigt humuus tuuniig dagaj yavjee. **27** Harin zarim ul buteh
etgeeduud — Ene hun bidniig yaaj avrah yum be? hemeen tuuniig
basamjilj, tuund yamar ch beleg avchirsangui. Harin Saul duugui baiv.

1 Samuyel 11

11:1 Ammon hun Nahash hurch irj, Iabyeshgilyeadyg buslev. Iabyeshiin
buh humuus Nahasht — Bidentei geree baiguulbal, bid tand uilchiliye
getsgeev. **2** Harin Ammon hun Nahash tedend — Daraah jurmaar bi ta
nartai geree baiguulna. Ta naryn bugdiin chini baruun nudiig uhaj avan,
ingesneeree buh Izraili deer zemlel bolgoyo gej helev. **3** Iabyeshiin
ahlagchid tuund — Izrailiin nutag dayaar elch naryg yavuulahyn tuld
bidend doloo honogiin hutatsaa ogogtun! Herev bidniig hen ch avrahgui
bol bid cham uruu garch ochyo gev. **4** Tegeed elch nar Saulyn Gibyea uruu
irj, tendhiin buh humuust edgeer ugsiig duulgasand buh humuus changa
duugaar uilaldav. **5** Saul uhree tuun, talbaigaas butsaj irj baiv. Saul —
Humuus uilaldaad, yuu bolj baigaa yum be? gej asuusand ted Iabyeshiin
humuusiin ugsiig tuund helj ogov. **6** Saulyg edgeer ugsiig sonsohod,
Burhany Suns Saulyn deer huchtei buuv. Saul mash ih uurtai bolov. **7** Ter
buulgatai uhruudiig avch, tsavchin huvaagaad, elch naryn garaar Izrailiin
nutag dayaar ilgeej, — Saul bolon Samuyelyn araas ul dagagchiin uher

uuntei adil bolno gej heluulev. Ard olon EZENees aij, negen hun met
irtsgeev. 8 Saul tedniig Byezyekt toolov. Izrailiin hovguud gurvan zuun
myanga, Iudagiin erchuud guchin myanga baiv. 9 Ted irsen elch nart —
Iabyeshgilyeadyn humuust iinhuu helegtun. "Margaash ud dund ta nar
avragdah bolno" gej hel gev. Tiinhuu elch nar butsaj iren Iabyeshiin
humuust medegdehed, ted bayarlav. 10 Tegeed Iabyeshiin humuus —
Margaash bid ta nar uruu garch ochno. Ta nar oorsdiin taallaar bidniig
yaahaa medegtun gej oguulev. 11 Daraagiin ogloo Saul humuusee gurvan
angi bolgon huvaav. Ogloonii haruulyn uyeer ted huaran uruu ni tsomron
orj,ud hurtel ammonchuudyg hyadav. Amid uldsen humuus ni butran tarj,
neg dor hoyor hun hamt uldsengui. 12 Tegehed ard olon Samuyeld —
Omno ni Saul bidniig zahirah uu?" gej helsen hun haa baina? Ter
humuusiig avchragtun. Bid tedniig alah bolno geltsev. 13 Gevch Saul —
Onoodor hun alj bolohgui. Uchir ni onoodor EZEN Izrailid avralyg
guitselduulev gev. 14 Tegeed Samuyel arduudad — Gilgal uruu
yavtsgaaya. Tend ochin haanchlalyg shinechiltsgeeye gej helev. 15
Tiinhuu buh arduud Gilgal uruu yavj, tend Gilgald EZENii omno ted
Saulyg haan bolgov. Ted tendee bas EZENii omno eviin tahilyn
orgoluudiig orgoj, Saul bolon Izrailiin buh humuus augaa iheer
bayarlatsgaav.

1 Samuyel 12

12:1 Tegeed Samuyel buh Izrailid handan — Haragtun! Ta naryn nadad
helsen bugdiig bi sonsoj, ta naryn deer haanyg tomilov. 2 Odoo ta naryn
omno alhaj yavaa haan ene baina. Harin Bi otolj, us mini buuraltlaa. Mon
minii hovguud ch ta nartai hamt baina. Bi zaluu nasnaasaa ene odriig hurtel
ta naryn omno yavlaa. 3 Bi end baina. EZENii omno bolon toslogdson
negniih ni omno minii esreg gerchlegtun. Bi henii uhriig, esvel henii iljgiig
avsan be? Esvel bi heniig huuran mehelsen be? Bi heniig zovoon darlaj,
henii garaas heel hahuuliavch, ooriin nudiig taglasan be? Herev tiin avaas,
bi ta nart butsaaj ogiye gev. 4 Humuus — Ta bidniig huuran mehleegui,
zovoon darlaagui, henii ch garaas yuu ch avaagui getsgeev. 5 Samuyel

tedend — Ta nar minii garaas yuu ch oloogui yavdlyn tuhaid onoodor ta
naryn dund EZEN gerch bolj, EZENii tosolson hun mon gerch bolj baina
gehed ted tuund — Ter bol gerch mon getsgeev. 6 Tegehed Samuyel ard
olond — Mosye, Aaron naryg tomilj, ta naryn etseg ovgodiig Yegipyetees
avchirsan ni EZEN mon yum. 7 Tiimees odoo bosogtun. Ta nart bolon ta
naryn etseg ovgodod uildsen EZENii buh zov uilsiin talaar bi EZENii
omno ta nartai heleltsiye. 8 Iakovyg Yegipyeted ochson uyed ta naryn
etseg ovgod EZENd hashhirsand ta naryn etseg ovgodiig Yegipyetees
gargaj, ene gazart suuryiuulsan Mosye, Aaron hoyoryg EZEN ilgeev. 9
Gevch ted oorsdiin Burhan EZENiig martsand EZEN tedniig Azoryn
tsergiin janjin Sisyeragiin gart, filistchuudiin gart bolon Moabyn haany gart
tushaahad ted tednii esreg daitaj baiv. 10 Ted EZENd hashhiran "Bid
EZENiig orhij, Baaluud bolon Ashtarotad uilchilsen uchraas nugel uildjee.
Harin odoo daisny maani garaas bidniig avarch ogooch. Bid Tand
uilchilne" gej guisan bilee. 11 Tegehed EZEN Iyerubbaal, Byedan, Iyefta
bolon Samuyel naryg ilgeej, ta narygtoiron hureelj baisan daisnuudyn chini
garaas avarsan bilee. Tegeed ta nar amar taivan amidarch irev. 12 Ta nar
Ammony haan Nahash ta naryn esreg irehiig haraad, hediigeer Burhan
EZEN haan chini baisaar atal "Ugui, bidniig haan zahirah yostoi" gej ta
nar nadad helev. 13 Odoo tiim uchraas ta naryn husej songoson haan end
baina. Haragtun, EZEN ta naryn deer haanyg taviv. 14 Herev ta nar
EZENees emeej, Tuund uilchilj, Tuunii duug sonsoj, EZENii tushaalyg ul
eserguutseh bol ta nar ch, ta naryg zahirah haan ch Burhan EZENee dagah
bolno. 15 Herev ta nar EZENii duug ul sonsoj, harin EZENii tushaalyg
eserguutseh avaas, EZENii mutar ta naryn etseg ovgodiin esreg baisny adil
ta naryn ch esreg baih bolno. 16 Odoo ch gesen zogsoj, EZEN ta naryn
nudnii omno uildeh ene ih aguu uilsiig uzegtun! 17 Onoodor ulaan buudai
huraah tsag bus uu? Bi EZENiig duudahad, EZEN ayanga tsahilgaantai
boroo oruulna. Ta nar oorsoddoo haanyg guisnaar EZENii melmiin omno
uildsen buzar muu chini autaa ih baina gedgee oilgoj, uhaarah bolno gev.
18 Tiinhuu Samuyel EZENiig duudahad EZEN ter odor ayanga
tsahilgaantai boroo oruulav. Buh humuus EZEN bolon Samuyelaas mash
ih aijee. 19 Tegeed buh humuus Samuyeld — Bid oorsoddoo haanyg

guisnaaraa oorsdiin buh nugel deer ene buzryg nemsen tul
bidniiguhuulehguin tuld bool bidniihee toloo Burhan EZENdee zalbiraach
getsgeev. 20 Samuyel humuust — Buu aigtun. Ta nar ene buh nugliig
negent uildev. Gesen ch ta nar EZENiig dagahaas ergehgui, harin buh
zurhneesee EZENd uilchlegtun. 21 Hereg ul boloh, avral ogohgui, demii
yumyg dagaj, zamaasaa buu salagtun! Ted bol demii uchraas ta nart yamar
ch tus bolohgui bogood ta naryg avrahgui. 22 Uchir ni Burhan aguu
neriinhee toloo Ooriin ard tumniig orhihgui. Uchir ni EZEN ta naryg
Ooriinhoo ard tumen bolgohdoo bayartai baiv. 23 Uunees gadna, bi ta
naryn toloo zalbirahguigees bolj EZENii esreg nugel uildeh ni nadaas hol
baig. Harin bi ta nart sain zov zamyg zaana. 24 Zovhon EZENees emeej,
buh zurhneesee unen dotor Tuund uilchlegtun! EZEN ta nart yamar aguu
ih zuils uiddseniig sanagtun! 25 Harin herev ta nar buruu zuils uildseer
baival, ta nar ch, ta naryn haan ch ustgagdah bolno gejee.

1 Samuyel 13

13:1 Saul dochin nasandaa haan bolov. Ter Izrailiig guchin hoyor jil
zahirav. 2 Saul oortoo Izrailias gurvan myangan erchuudiig songon
avsnaas hoyor myanga ni tuuntei hamt Mihmash bolon Byetyeliin uularhag
nutagt baisan ba nogoo neg myanga ni Ionatantai hamt Byeniaminy
Gibyead baiv. Harin uldsen humuusiig ter oor oorsdiin maihan uruu ni
butsaav. 3 Ionatan Gyebad baisan filistchuudiin haruulyn angiig tsohison
bilee. Filistchuud uuniigsonsov. Tegehed Saul oron dayaar ever buree
uleej, — Yevryeichuud sonsogtun! hemeen zarlav. 4 Saulyg filistchuudiin
haruulyn angiig tsohij, filistchuud Izrailiig uzen yadah bolson gesen
medeeg buh Izraili sonsloo. Ard olon Gilgald baigaa Saul deer duudagdan
tsuglarav. 5 Filistchuud Izrailitai baildahaar tsuglasan ni gurvan myangan
tereg, zurgaan myangan morin tsereg ba dalain ergiin els met too tomshgui
olon humuus baiv. Ted irj, Byetavyeny zuun tald, Mihmasht buudallav. 6
Izraili humuus (ard olon iheer shahagdsan baiv) ayuuld uchirsnyg haraad
agui, havtsal, hadny zavsar, gazar doorh nuh, hudagt nuugdav. 7 Mon
zarim yevryeichuud Iordanyg gatalj, Gad bolon Gilyeadyn nutagt ochjee.

Harin Saul Gilgald baisaar baisan ba tuuniig dagasan buh humuus
chichirch baiv. 8 Samuyelyn togtooson hugatsaa boloh doloo honog Saul
huleesen bolovch Samuyel Gilgald irsengui. Humuus tuuniig orhin
tartsgaaj baiv. 9 Tiinhuu Saul — Shataalt tahil bolon eviin tahiluudyg
nadad avchragtun gej helev. Tegeed ter shataalt tahil orgov. 10 Tuuniig
shataalt tahil orgoj duusaad harahad, Samuyel irev. Saul tuuniig uttan
mendchileheer garchee. 11 Harin Samuyel — Chi yuu hiichihsen be? gej
asuuhad, Saul — Humuus namaig orhin, bas ta ch togtooson hugatsaandaa
irsengui bogood filistchuud Mihmashttsuglarsnyg bi uzsen bilee. 12
Tiimees bi "Odoohon filistchuud Gilgald minii esreg irtsgeeh bolno, harin
bi EZENii taallyg guigaagui" gev. Tiimees bi argagui shataalt tahil orgov
gej hariulav. 13 Samuyel Sauld — Chi munhag hereg uildev. Chi Burhan
EZENiihee chamd tushaasan tushaalyg sahisangui. Tegeegui baisan bol
odoo EZEN Izrailid chinii haanchlalyg monhod togtooh baisan. 14 Gevch
odoo chinii haanchlal togtohgui. EZEN Oortoo Ooriinh ni zurh setgeliin
daguuh huniig olj, ter huniig Ooriin ard tumnii udirdagchaar tomilson.
Uchir ni EZEN chamd tushaasnyg chi biyeluulsengui gev. 15 Tegeed
Samuyel bosoj, Gilgalaas Byeniaminy Gibyead ochiv. Saul oorteigoo hamt
baigaa humuusiig toolbol, zurgaan zuutaad hun baiv. 16 Saul bolon tuunii
huu Ionatan bolon tedentei hamt baisan humuus Byeniaminy Gyebad
baihad filistchuud Mihmasht buudallasan heveer baiv. 17 Filistchuudiin
buudlaas gurvan angi bolon huvaagdaj, deeremchid garav. Neg angi ni
Ofragiin zamaar, Shualyn gazryg chiglen, 18 nogoo angi ni Byethorony
zamyg chiglen, gurav dahi angi ni tsoliin zugt bui Zyeboimyn hondii
hyazgaar zamyg chiglen garchee. 19 Izraili buh nutgiin haana ni ch tomriin
darhan baihgui baiv. Uchir ni — Tegehgui bol yevryeichuud ild, jad hiih
bolno gej filistchuud heljee. 20 Tiimees buh Izraili anjis, zeetuu, suh,
haduuraa irluulehiin tuld filistchuud uruu ochdog baijee. 21 Anjis, zeetuu,
seree, suh bolon haduuryg irlehed guravny hoyortoi tentseh uniig toldog
baiv. 22 Tulaldaany odor Saul bolon Ionatantai hamt baisan ard olny heniih
ni ch gart ild ch, jad ch baisangui. Harin Saul bolon tuunii hovguun
Ionatand l baiv. 23 Filistchuudiin tsergiin angi Mihmashiin garmaar garav.

1 Samuyel 14

14:1 Neg odor Saulyn hovguun Ionatan zevseg barigch zaluudaa —
Yavtsgaaya, nogoo tald baigaa filistchuudiin tsergiin angi uruu gatlan
ochyo gej helev. Harin ene tuhai Ionatan etsegtee medegdsengui. **2** Saul
Gibyeagiin Migron dahi anar modny dor baiv. Tuuntei hamt zurgaan zuu
orchim hun bailaa. **3** Shilo dahi EZENii tahilch baisan Yeligiin guch,
Finyehasyn ach, Ihabodyn ah, Ahitubyn hovguun Ahia yefod omsoj baiv.
Ionatany yavsnyg humuus medeegui baiv. **4** Ionatan filistchuudiin tsergiin
angi uruu gatlan ochih gesen garmyn hoyor tald hadan havtsal baisan ba
neg talyn havtslyg Bozyez, nogoo talyn havtslyg Syenye gedeg baijee. **5**
Neg talyn havtsal ni Mihmashiin haraldaa hoid tald, nogoo talyn havtsal ni
Gyebagiin haraldaa omnod tald baiv. **6** Ionatan zevseg barigch zaluudaa
— Yavtsgaaya. Edgeer hovch honduuleegui humuusiin tsergiin angi uruu
gatlan ochyo. Burhan bidnii toloo ajillaj magadgui. Olon huneer ch, tsoon
huneer ch avrahad EZENd saad boloh zuil ugui gej helev. **7** Zevseg
barigch zaluu ni tuund — Zurhniihee taallaaraa uildegtun. Yavagtun, bi
tany husleer tantai hamt baina gev. **8** Ionatan — Haragtun, bid ter humuus
uruu gatlan ochij, tedend oorsdiigoo ilchiliye. **9** Herev ted bidend "Bid ta
nar uruu ochtol huleegtun" gej helbel, bid oorsdiin baih gazart baij, teden
uruu ochihgui. **10** Herev ted "Biden uruu iregtun" gevel, bid yavj ochyo.
Uchir ni EZEN tedniig bidnii gart ogson bilee. Ene ni bidend temdeg bolog
gej helev. **11** Ter hoyor filistchuudiin tsergiin angid oorsdiigoo ilchlehed,
filistchuud — Haragtun. Yevryei humuus nuugdaj baisan nuhnuudeesee
garch irj baina gev. **12** Tiimees tsergiin angiin humuus Ionatan ba zevseg
barigch uruu hashhiran, — Biden uruu iregtun. Bid ta nart neg yum heliye
gev. Ionatan zevseg barigchdaa — Namaig dagaad yavagtun. Uchir ni
EZEN tedniig Izrailiin gart ogov gev. **13** Tegeed Ionatan gar holooroo
avirch tuunii zevseg barigch araas ni dagav. Filistchuud Ioiatany omno ch
unaj, zevseg barigch ni ch mon tuunii araas zarimyg ni alav. **14** Ehnii
dairaltaaraa Ionatan zevseg barigchtaigaahamt hagas akr gazart horin
huniigalav. **15** Huarand ch, tald ch, buh humuusiin dund aidas nomorloo.
Tsergiin angi bolon deeremchid ch hurtel chichirch, mon gazar hodolsnoos

bolj augaa aidas tedniig nomrov. **16** Byeniaminy Gibyead baigaa Saulyn
haruuluudyg harahad, too tomshgui humuus tarj butran, naash tsaash
guildej baihyg harav. **17** Saul hamt baisan humuustee — Oorsdiigoo
toologtun. Bidnii dundaas hen garch yavsnyg haragtun gej helev. Ted
oorsdiigoo toolohod, Ionatan bolon tuunii zevseg barigch hoyor alga
baijee. **18** Saul Ahiad — Burhany avdryg end avchragtun gev. Ter uyed
Burhany avdar Izrailiin hovguudtei baiv. **19** Saulyg tahilchtai yariltsaj baih
zuur filistchuudiin huaran dahi uimeen urgeljlen, ulam ihsev. Saul tahilch
nart — Garaa avagtun gej helev. **20** Saul bolon tuuntei hamt baisan buh
humuus tsuglaj, dainy talbar deer ochood hartal filist hun bur biye
biyeniihee esreg ild zoruulen tend mash ih uimeen samuun bolj baiv. **21**
Urid filistchuudiin tald baisan, tedentei hamt huarand irsen Yevryei
humuus hurtel Saul bolon Ionatantai hamt baisan izrailichuudtai
hamtrahaar ergen irtsgeev. **22** Yefraimyn uularhag nutagt nuugdaj baisan
buh Izraili humuus filistchuudiig zugtaasnyg sonsood ted ch hurtel
tulaldaand orj filistchuudiig gezeg daran hoov. **23** Iinhuu ter odor EZEN
Izrailiig avarch, tulaldaan Byetavyenaas ch tsaashaa urgeljlev. **24** Ter odor
Izrailiin erchuud ihed zudrev. Uchir ni Saul ard olnyg tangaragluulan, —
Oroin tsagaas omno, namaig daisnaasaa oshoogoo avah hurtel hool idsen
alivaa hun haraagdah boltugai! hemeen oguulev. Tiimees hen ch hool
amssangui. **25** Nutgiin humuus bugdeeree oi uruu orohod tend gazar deer
zogiin bal baiv. **26** Humuusiig oi uruu orood harahad zogiin bal ursaj
baisan bolovch neg ch hun tuund gar hurch, garaa amandaa hiisengui.
Uchir ni humuus tangargaas aij baiv. **27** Harin etseg ni ard olnyg
tangaragluulsnyg Ionatan sonsoogui baijee. Tiim uchraas gartaa barisan
tayagiin uzuuriig ter zogiin balyn sarhinagt hiij, zogiin bal avan garaa
amandaa hiihed, nud ni gereltev. **28** Tegehed arduudyn neg — Tany etseg
ard olnyg hatuugaar tangaragluulan "Onoodor hool idsen hun haraagdah
boltugai" hemeen oguulsen bilee gev. Ard olon yadarsan baiv. **29** Tegeed
Ionatan — Minii etseg ene ulsyg yadraajee. Bi ene zogiin balaas jaahan
idehed minii nud yaaj gereltej baigaag haragtun. **30** Herev onoodor
humuus daisnaas olzolson olznoosoo duraar idsen bol yamar iheer gerelteh
baisan bol. Odii boltol olon filistchuud alagdaagui baina hemeen oguulev.

31 Ted ter odortoo Mihmashaas Aialon hurtel filistchuudiig tsohiv.
Humuus ihed tuildsan baiv. 32 Humuus olzny yums uruu shunaltaigaar
dairch, honi, uher, tugalyg barij, ter gazart nyadalj, tedgeeriig tsustai ni
idev. 33 Daraa ni ted Sauld — Haragtun. Humuus tsustai ni idseneeree
EZENii esreg nugel uildej baina hemeen meduulev. Saul — Ta nar itgel
evdsen uildel hiijee. Odoohon nad uruu bul chuluu onhruulj avchragtun
gev. 34 Saul — Humuusiin dund taran yavj, tedend iin helegtun "Ta nar
oor oorsdiin uher, honiig nad uruu avchirj, end tuuniig nyadalj idegtun.
Tsustai ni idej EZENii esreg nugel buu uildegtun" hemeen hel gej oguulev.
Iinhuu buh humuus ter shono tus bur ooriin uhriig avchirj, tend nyadlav. 35
Saul EZENd zoriulan tahilyn shiree bosgov. Ene ni tuunii EZENd zoriulan
bosgoson anhny tahilyn shiree baiv. 36 Saul — Shonoor filistchuudiig
hoon yavtsgaaj, uur tsaital tedniig deeremden, tednees neg ch huniig
uldeehgui baitsgaaya gehed arduud — Ta taallaaraa uildegtun hemeev.
Tiimees tahilch — End Burhand oirtotsgooyo gev. 37 Saul Burhanaas
asuun, — Bi filistchuudiig hooh uu? Ta tedniig Izrailiin gart ogoh uu?
hemeen asuuv. Gevch Burhan ter odor Sauld hariulsangui. 38 Saul — Ard
olny ahlagchid aa, ta nar bugd oirton iregtun. Ene nugliig onoodor yaaj
uildseniig shalgaj uz. 39 Izrailiig avardag Burhany amid buigaar
tangaraglaya. Uuniig minii hovguun Ionatan uildsen baisan ch, ter zaaval
uheh bolno hemeev. Gevch ard olny dotroos tuund hariulah neg ch hun
baisangui. 40 Saul Izrailiin buh humuust — Ta nar neg tadd zogsogtun. Bi
ooriin hovguun Ionatantai hamt nogoo tald garya gehed arduud Sauld —
Ta taallaaraa uiddegtun gev. 41 Saul Izrailiin Burhan EZENd — Zoviig
uzuulegtun hemeen oguulev. Ionatan, Saulhoyor avagdaj, ard olon zovdov.
42 Tegeed Saul — Minii hovguun Ionatan bid hoyoryn dund shavga
hayaach gehed Ionatan shavgaar avagdav. 43 Saul Ionatand — Yuu
uildsenee nadad oguulegtun gehed Ionatan tuund hariulan, — Bi gartaa
baisan tayagiin uzuureer jaahan zogiin bal avch, uneheer amssan. Bi end
baina. Odoo bi uheh yostoi gev. 44 Saul — Ionatan! Chi zaaval uheh
yostoi. Es tegvees Burhan namaig shiitgeh boltugai! hemeen oguulev. 45
Gevch ard olon Sauld — Ene aguu ih yalaltyg Izrailid avchirsan Ionatan
uheh gej uu? Iim yum hol baig. EZENii amid buigaar tangaraglaya. Tuunii

tolgoin gants shirheg us ch gazart unahgui. Uchir ni ter onoodor Burhantai
hamt uuniig uildev geltsev. Iinhuu ard olon Ionatanyg avarch, ter uhsengui.
46 Saul filistchuudiig mordon hoohoo zogsooj, filistchuud nutag uruugaa
yavtsgaav. **47** Saul Izrailiin haan bolsnoosoo hoish tedniig hureelj baisan
buh daisnuud boloh Moab, Ammony hovguud, Yedomd, Zobagiin haad
bolon filistchuudtei tulaldaj, haana ch yavsan tedniig shiitgej baiv. **48** Ter
er zorig gargan, amalyekchuudyg ustgaj, Izrailiig deeremchdiin savraas
avrav. **49** Saulyn hovguud bol Ionatan, Ishvi, Malhishua bogood hoyor
ohinyh ni ner egchiinh ni Myerab, duugiinh ni Mihal. **50** Saulyn ehneriin
ner ni Ahinoam bogood Ahimaazyn ohin baiv. Tsergiin janjin ni Nyeriin
hovguun Saulyn avga ah Abnyer baiv. **51** Kish ni Saulyn etseg bogood
Abnyeryn etseg Nyer ni Abiyelyn hovguun bailaa. **52** Saulyn amidralyn
odruudiin turshid filistchuudiin esreg shiruun temtsel yavagdaj baiv. Er
zorigtoi, chadaltai huniig haraad, Saul uuniig oortoo avdag baiv.

1 Samuyel 15

15:1 Samuyel Sauld — Chamaig Ooriin ard tumen Izrailiin haan bolgon,
tosluulahaar EZEN namaig ilgeesen. Tiim uchraas odoo EZENii zarligiig
sonsogtun. **2** Tumen tsergiin EZEN iinhuu aildaj baina. "Izraili
Yegipyetees garah zamd Amalyek tuunii esreg dovtolson uchir Izrailid
uildsen zuiliinh ni toloo Bi tuuniig shiitgene. **3** Odoo yavj,
amalyekchuudyg but tsohij, tednii hamag yumsyg ustgaj, tuuniig buu
orshoogtun. Er, em, nyalhas huuhdiig ni ch, uher ba honi, temee ba iljig
zergiig bugdiig ni al" hemeev gej helev. **4** Tegeed Saul ard tumnee duudaj,
Tyelaimd tedniig toolohod, hoyor zuun myangan yavgan tsereg, arvan
myangan Iudagiin erchuud baiv. **5** Saul Amalyekiin hot uruu irj, tald huleej
bugev. **6** Saul kyenchuuded — Yavtsgaa, bi ta naryg tedentei hamt
honoohguin tuld amalyekchuudyn dundaas salj, yavagtun. Uchir ni ta nar
Izrailiin buh ard olnyg Yegipyetees garch yavah uyed tedend elegseg
handsan bilee hemeen oguulev. Tiinhuu kyenchuud amalyekchuudyn
dundaas salj yavav. **7** Iinhuu Saul Havilagaas Yegipyetiin zuun tadd bui
Shuryn hyazgaar hurtel amalyekchuudyg but tsohiv. **8** Tereer

amalyekchuudyn haan Agagiig amidaar ni olzolj, ard olnyg ni
uldeelguigeer ildiin ireer huis temtrev. 9 Harin Saul ba tuunii ard olon ni
Agag bolon hamgiin sain honi, uher, targan tugal hurga ba sain buhniig
orshooj, ter bugdiig burmoson ustgahyg ul hussen yum. Harin ted zovhon
hereggui, une tsenegui zuilsiig burmoson ustgav. 10 Ter uyed Samuyeld
EZENii ut irj, — 11 Bi Saulyg haan bolgosondoo haramsaj baina. Uchir ni
terNamaig dagahaas butsan ergej, Minii tushaalyg ul sahiv gev. Samuyel
sanaa zovj, shonojingoo EZENd handan uilav. 12 Samuyel Saultai
uulzahaar ogloo ert bosov. Negen hun Samuyeld — Saul Karmyeld irj,
tend ooriin aldar hunded zoriulj hoshoo bosgov. Tendeesee ergej, Gilgal
uruu yavlaa hemeen oguuljee. 13 Samuyel Saul uruu ochihod Saul tuund
— EZEN tanyg iveeh boltugai! Bi EZENii tushaalyg sahilaa hemeen
oguulev. 14 Harin Samuyel — Tegvel minii chihend bui honiny mailaan,
nadad sonsogdoj baigaa uhriin mooroldoon chuham yuu ve? gev. 15 Saul
— Tedgeeriig amalyekchuudaas avchirsan yum. Uchir ni humuus honi,
uhriin hamgiin sainyg uldeesen ni tany Burhan EZENd tahil orgohiin tuld
yum. Gevch busdyg ni bid burmoson ustgav hemeen oguullee. 16 Samuyel
Sauld — Huleegtun. Urid shono EZEN nadad yuu gej aiddsanyg chamd
meduuliye gehed Saul tuund — Yarigtun hemeev. 17 Samuyel —
Hediigeer chi ooriigoo ochuuhen hemeen sanaj baisan bolovch, Izrailiin
ovguudyn terguun bolson bus uu? EZEN chamaig Izrailiin haan bolgoj,
tosolson bilee. 18 EZEN chamaig ayan zamd ilgeen, "Yavj, nugeltnuud
boloh amalyekchuudyg ustgan, tedniig burmoson ustaj duustal ni tuladd"
gesen. 19 Chi yuund EZENii duu hooloig ul dagaj, harin olzyg shuuren
avch, EZENii melmiid buzar muug uildev? gejee. 20 Saul Samuyeld — Bi
EZENii duu hooloig dagaj, EZENii namaig ilgeesen ayan zamd yavsan
bilee. Bi Amalyekiin haan Agagiig olzlon avchirj, amalyekchuudyg bur
moson ustgasan bilee. 21 Gevch ard olon Gilgald tany Burhan EZENd
tahil orgohiin tuld ustgahaar zoriulagdsan yumnuudaas shilmeliig ni honi,
uher buyuu olznoos zarimyg avchirsan bilee hemeen oguulev. 22 Samuyel
— EZENii duu hooloig duulgavartai dagah ni EZENd shataalt tahil,
orgoluudiig orgoj bayarluulahaas iluu bus uu? Haragtun, duulgavartai
dagahni tahil orgohoos iluu, sonsoj dagah ni hutsyn oohnoos iluu. 23 Uchir

ni tersleh ni id shidiin nugel adil, zahiragdahgui baih ni gem ba shuteend
morgohtei adil bilee. Chi EZENii ugees tatgalzsan tul EZEN bas chamaig
haan bailgahaas tatgalzlaa hemeen oguulev. 24 Saul Samuyeld — Bi nugel
uildev. Bi ard olnoos aij, tednii ugiig dagasan uchraas EZENii tushaal
bolon tany ugiig uneheer zorchloo. 25 Tiimees odoo minii nugliig uuchilj,
nadtai hamt butsagtun. Bi EZENdmorgol uildiye hemeen oguulev. 26
Gevch Samuyel Saudd — Bi chamtai hamt butsahgui. Uchir ni chi EZENii
ugees tatgalzsan bogood EZEN ch chamaig Izrailiin haan bailgahaas
tatgalzsan bilee gev. 27 Samuyel yavahaar ergetel Saul Samuyelyn deeliin
hormoinoos zuurch urav. 28 Samuyel tuund — EZEN onoodor chamaas
Izrailiin haanchlalyg taslan avch, tuuniig chamaas iluu sain, chinii horshid
ogov. 29 Mon Izrailiin Aldar hudal yarihgui, sanaagaa ch oorchlohgui.
Uchir ni Ter huntei ogt adilgui bogood sanaagaa oorchildoggui hemeev.
30 Saul — Bi nugel uildev. Gevch odoo minii ard olny ahlagchid bolon
Izrailiin omno namaig hundelj, nadtai hamt butsaj, Burhan EZENd morgol
uilduulj ogno uu? hemeen guiv. 31 Tiinhuu Samuyel Saulyg dagan hamt
butsav. Saul EZENd morgol uiddlee. 32 Tuunii daraa Samuyel —
Amalyekchuudyn haan Agagiig nad uruu avchragtun gev. Agag tuun uruu
bayartaigaar irj, — Uhliin zovlon uneheer ongorloo hemeen helev. 33
Samuyel — Chinii idd emegteichuudiig huuhedgui bolgosny adil,
emegteichuudiin dundaas chinii eh huuhedgui bolno hemeen oguulev.
Samuyel Agagiig EZENii omno Gilgald tas tsavchiv. 34 Samuyel Rama
uruu yavj, harin Saul ni Saulyn Gibyead baidag ger uruugaa butslaa. 35
Samuyel nas barah odor hurtlee Saulyg dahin harsangui. Gevch Samuyel
Saulyn tuhaid ihed gashuudaj baiv. EZEN ch Saulyg Izrailiin haan
bolgosondoo haramsav.

1 Samuyel 16

16:1 EZEN Samuyeld aildaj — Bi Saulyg Izrailiin haan bailgahaas negent
tatgalzsan uchir chi hedii hurtel Saulyn hoinoos gashuudah yum be?
Evertee tos duurgen yavagtun. Bi chamaig Byetlyehyemiin hun Iyessi uruu
ilgeeye. Uchir ni Bi tuunii hovguudiin dundaas Oortoo haanyg songoson

bilee gev. 2 Harin Samuyel — Bi yaaj yavah ve? Saul uunii tuhai sonsvol
namaig alah bolno gev. EZEN aildahdaa — Chi em tugal avch, "EZENd
tahil orgohoor irlee" gej helegtun. 3 Tahil orgohdoo Iyessig urigtun. Chinii
yuu hiihiig Bi chamd zaaj ogno. Chi Minii toloo Minii haruulah hund tos
tsutgagtun! gev. 4 Iinhuu Samuyel EZENii aildsanyg uildej, Byetlyehyem
URUU irev. Hotyn ahlagchid tuuniig uttahaar chichirseer garch iren, —
Ta enhiin hergeer irev uu? hemeen oguulev. 5 Samuyel — Enhiin hergeer
bi EZENd tahil orgohoor irlee. Biyee ariusgan, nadtai hamt tahil orgohoor
iregtun hemeev. Ter mon Iyessi bolon tuunii hovguudiig ariusgan, tedniig
tahil orgohod uriv. 6 Tedniig orj irehed Samuyel Yeliabyg haraad —
Uneheer EZENii toslogdson hun Ooriinh ni omno baina hemeen bodov. 7
Gevch EZEN Samuyeld aildan — Tuunii gadnah baidlyg bolon nuruuny
ondriig ni buu haragtun. Bi tuuniig ul toov. Uchir ni Burhan huntei adil
hardaggui. Hun gadnah torhiig hardag bol EZEN zurhiig ni hardag gev. 8
Tegehed Iyessi Abinadabyg duudan Samuyelyn urduur yavuulav. Samuyel
— EZEN ene huniig ch mon songoogui baina hemeen oguulev. 9
Daraagaar Iyessi Shammag urduur yavuulsan bolovch Samuyel — EZEN
ene huniig ch mon songoogui baina hemeen oguulev. 10 Iinhuu Iyessi
doloon hovguunee Samuyelyn urduur yavuulsan bolovch Samuyel Iyessid
— EZEN edniig songoogui gej oguulev. 11 Samuyel Iyessid — Hovguud
chini bugd end baina uu? gehed Iyessi — Otgon hovguun mini uldsen.
Haragtun, ter honio hariulj baigaa gev. Tegehed Samuyel Iyessid — Hun
yavuulj, ter hovguuniig avchragtun. Ter hovguuniig end irtel, bid suuhgui
hemeen oguulev. 12 Iyessi hun yavuulj, tuuniig avchruulav. Ter ulaa
butarsan, saihan nudtei, saihan torhtei hovguun baiv. EZEN aildahdaa —
Bosoj, tuuniig toslogtun. Ene bol ter hun mon gev. 13 Tegehed Samuyel
evertei tosyg avch, ah narynh ni dund tuuniig toslov. Ter odroos ehlen
EZENii Suns Davidyn deer huchtei buuv. Samuyel bosoj Rama uruu
butsav. 14 EZENii Suns Saulaas salsan bogood EZENees irsen muu suns
tuuniig ailgan surduulev. 15 Saulyn tushmed tuund — Haragtun,
Burhanaas irsen muu suns tanyg ailgan surduulj baina. 16 Ezenten mini,
ooriinhoo omno baigaa zarts nartaa tushaagtun. Bosoo yatga chadvarlag
toglodog huniig zarts naraaraa erj hailguulagtun. Burhanaas irsen muu

suns tani deer baihad tereer yatgaa ooriin garaar toglovol ta taivshrah
bolno hemeen oguulev. **17** Saul zarts nartaa — Nadad chadvarlag
toglodog huniig olj, nad uruu avchragtun hemeev. **18** Tegtel neg zaluu
zarts ni — Haragtun, bi Byetlyehyemiin Iyessiin hovguuniig harsan. Tereer
chadvarlag hogjimchin, er zorigt daichin hun, ugend uhaalag, saihan zaluu
bilee. EZEN tuuntei hamt baigaa hemeen hariulav. **19** Saul Iyessid elch
naryg ilgeej, — Chi ooriin hovguun honichin Davidyg nad uruu
yavuulagtun hemeen heluulev. **20** Iyessi neg iljig avch, neg talh, neg tulam
usan uzmiin dars, neg ishgiig achin, ooriin huu Davidaar tedgeeriig Saul
uruu ilgeev. **21** David Saul deer irj, tuund uilchlev. Saul tuuniig ihed
hairlan, David Saulyn zevseg barigch bolov. **22** Saul Iyessid hun yavuulj,
— David odoo minii omno zogsog. Uchir ni ter minii taalald niitsev
hemeen heluulev. **23** Burhanaas muu suns Sauld ireh bolgond David bosoo
yatga avch, ooriin garaar toglohod Sauld huch tenheeergen irj, taivshran
muu suns tuunees angijirdag baiv.

1 Samuyel 17

17:1 Filistchuud baildahaar tsergee tsugluulav. Ted Iudad hariyaalagddag
Sokod tsuglaj, Soko bolon Azyekagiin dund bui YefyesDammimd
buudallav. **2** Saul bolon Izrailiin erchuud tsuglaj, Yelagiin hondiid
buudallan, filistchuudtei tulaldahaar jagsan irtsgeev. **3** Filistchuud neg
talyn uulan deer, Izraili nogoo talyn uulan deer baisan bogood tednii dund
hondii bairlaj baiv. **4** Tegehed filistchuudiin tserguudees iruul daichin
garch irev. Tuuniig Gataas irsen Goliat gedeg bogood tuunii ondor ni
zurgaan tohoi neg soom baijee. **5** Tereer tolgoidoo zes duulga, biyedee
tavan myangan zes shyekyeliin jintei hairst huyag omsson baiv. **6** Ter
holdoo zes ovdgovchtei bogood morondoo zes bambai uursen baiv. **7**
Tuunii jadny ish ni nehmelchnii gogdogch mod met, jadny uzuur ni
zurgaan zuun tomor shyekyeliin jintei baiv. Tuunii bambai uuregch bas
omno ni yavdag baiv. **8** Goliat zogsoj, Izrailiin tserguud uruu hashhiran —
Ta nar yuund jagsaj irev ? Bi filist hun, harin ta nar Saulyn booluud bish
uu? Oorsdoosoo neg huniig songoj nad uruu yavuulagtun. **9** Herev ter hun

nadtai tulaldan, namaig alj chadah bol bid ta naryn bool bolyo. Harin herev
bi tuuniig yalj albal, ta nar bidnii bool bolj, bidend uilchlegtun gev. 10 Filist
hun tsaash ni — Onoodor bi Izrailiin huarang doromjilj baina. Neg huniig
yavuulagtun. Halz tulaldya gev. 11 Saul bolon buh Izraili ene filist hunii
ugiig sonsood zorig ni mohoj, ted ihed aiv. 12 David bol Iuda dahi
Byetlyehyemiin Yefrat hun Iyessi gedeg nertei hunii hovguun baiv. Iyessi
naiman hovguuntei baijee. Tereer Saulyn uyed nastai, hogshin bolson baiv.
13 Iyessiin gurvan tom hovguun ni Saulyg dagan daind yavsan baiv. Daind
yavsan gurvan hovguuniih ni ners gevel uugan ni Yeliab, udaah ni
Abinadab, daraah ni Shamma gedeg baiv. 14 David otgon hovguun ni
bailaa. Gurvan tom huu ni Saulyg dagaj yavjee. 15 Harin David
Byetlyehyemd baigaa etsgiinhee honiig hariulahyn tuld Saul uruu iren,
ochin baiv. 16 Onoo filist hun dochin odriin tursh ogloo, udesh bur garch
iren ooriigoo haruuldag baiv. 17 Tegtel Iyessi hovguun Daviddaa — Ah
nartaa zoriulj neg yefa huursan budaa, edgeer arvan shirheg talhyg avch
huaran uruu ah nar uruugaa guin och. 18 Mon ene arvan shirheg byaslagiig
myangatyn dargad ni hurgej ogood, ah narynhaa mendiig medeed tednees
medee avch ir. 19 Uchir ni Saul hiigeed ah nar chini bas buh Izraili
erchuud Yelagiin hondiid filistchuudtei tulaldaj baigaa yum hemeen
oguulev. 20 David ogloo ert bosoj, honin surgee holsnii honichind
daatgaad hunsiig avaad, Iyessiin tushaasnaar yavav. Tuuniig huarangiin
toirogt irehed tserguud uuhailan hashhirch, jagsaalaar gartsgaaj baiv. 21
Izraili bolon filistchuudiin tserguud ood oodoosoo jagsaalaar irtsgeev. 22
Tegehed David avchirsan yumaa haruuld uldeegeed, baildaany shugam
uruu guij, ah narynhaa mendiig asuuhaar ochiv. 23 Davidyg ah nartaigaa
yariltsaj baih yag ter uyed iruul daichin, Goliat gedeg nertei Gatyn filist
hun, filistchuudiin tsereg jagsaalaas garch iren, uridyn adil ugsiig helehed
David tuuniig sonsov. 24 Izrailiin buh erchuud ter huniig haraad, tuunees
ihed ain zugtav. 25 Izrailiin erchuud — Ter garch irj baigaa huniig harav
uu? Ter uneheer Izrailiig doromjlohoor garch irj baina. Tuuniig alsan
huniig haan ih bayalgaar shagnan, tuund ooriin ohinyg ogch, tuunii etsgiin
geriig Izrailid cholooloh bolno hemeev. 26 Tegehed David hajuudaa
zogsoj baisan humuustei yarin, — Ene filist huniig alj, Izrailias zemleliig

arilgah huniig yaah ve? Hovch honduuleegui ene filist hun amid Burhany
tsergiig doromjlohoor hen yum be? hemeen oguulev. 27 Humuus turuund
helsnii adilaar — Tuuniig alsan huniig ingeh bolno hemeen hariulav. 28
Tuunii tom ah Yeliab Davidyg humuustei yarij baihyg sonsjee. Yeliab
Davidad ihed uurlan, — Chi yaah gej naashaa irev? Tald baigaa heden
honio chi hend orhiod irev? Bi chinii ih zan, muu sanaag chini medne. Chi
tulaldaanyg uzeheer irsen biz dee? hemeen zagnav. 29 Harin David — Bi
saya yuu hiisen yum be? Bi zugeer yum asuuj boldoggui yum uu? hemeen
oguulev. 30 David Yeliabaas oor hun uruu ergej, onooh l zuiliig asuuv.
Humuus turuuchiin negen adil hariu ogov. 31 Davidyn helsen ugiig
humuus sonsood, Sauld meduulsend Saul Davidyg duudan avchruulav. 32
David Sauld — Ter hunees bolj hen ch setgeleer buu unagtun. Tany bool
bi yavj, ter filist huntei tulaldya gesen. 33 Tegehed Saul Davidad — Chi
ter filist hun uruu ochij tuuntei tulaldaj chadahgui. Uchir ni chi bol zaluu,
harin ter bol zaluutaasaa tsergiin hun baisan yum gev. 34 Gevch David
Sauld — Tany bool bi etsgiinhee honiig hariulj baisan. Arslan, esvel
baavgai ireed, honin surgees mini hurga avch yavbal, 35 bi araas ni hoon
ochij, tuuniig dovtolj, hurgaa avardag baiv. Herev ter nad uruu dairval bi
sahlaas ni shuuren avch, tuuniig tsohij aldag baiv. 36 Tany bool bi arslan,
baavgain ali alinyg ni alsan bilee. Ter hovch honduuleegui filist hun ch
amid Burhany tsergiig doromjilsnoos hoish tedgeertei negen adil boloh
bolno hemeen oguulev. 37 David tsaash ni — Arslan, baavgain savraas
namaig avarsan EZEN ter filisthunii garaas ch namaig avarna gev. Saul
Davidad — Yavagtun. EZEN chamtai hamt baih boltugai hemeen
oguulev. 38 Tegeed Saul Davidyg ooriinhoo huvtssaar huvtsaslaj, tolgoid
ni zes duulgaa omsgoj, biyed ni huyagaa omsgov. 39 David Saulyn
huyagny gaduur Saulyn iddiig busleed, suraagui uchir alhaj uzev. Iinhuu
David Saudd — Suraagui uchir bi uuniig omson yavj chadahgui ni geed
omsgoliig ni tailjee. 40 Ter ooriinhoo tayagiig gartaa avch, gorhinoos
oortoo tavan molgor chuluu shilj avaad, ooriinhoo honiny uutand hiij,
duuguuree gartaa barin, onooh filist hun uruu yavav. 41 Tegehed filist hun
ch bambai barigchaa urdaa zogsoon, David uruu oirtoj irev. 42 Filist hun
harj, Davidyg uzeed tuuniig ul toomsorlov. Uchir ni David zaluuhan, ulaa

butarsan, saihan torhtei hovguun baiv. **43** Filist hun Davidad — Chi yuund
tayag barij nad uruu irev? Bi nohoi yum uu? gev. Filist hun ooriinhoo
burhdaar Davidyg haraav. **44** Filist hun Davidad, — Naash ir, bi chinii
mahyg ogtorguin shuvuud, heeriin araatand ogiye hemeen zanav. **45** David
filist hund — Chi idd, bambai, jad barij nad uruu irj baigaa bol, harin bi
chinii doromjilson Izrailiin buh tsergiin Burhan, tumen tsergiin EZENii
nereer cham uruu irj baina. **46** OnoodorEZEN chamaig minii gart ogno. Bi
chamaig alaad, chinii tolgoig biyenees chini taslan avna. Onoodor bi filist
tserguudiin huuriig ogtorguin shuvuud, heeriin zerleg araatand ogno. Buh
uls Izrailid Burhan baina gedgiig medeh bolno. **47** Ene tsuglasan olon ch
EZEN ild, jad hereglelgui avarna gedgiig medeh bui zaa. Ene tulaldaan bol
EZENiih bogood EZEN ta naryg bidnii gart ogno hemeev. **48** Filist hun
bosoj, Davidtai bariltsahaar oodoos ni oirtoj irehed David ch filist huntei
nuur tulahaar tulaldaany shugam uruu yaaran guij irlee. **49** David uutand
garaa hiij, neg chuluu avan duuguureer duuguurden, filist hunii duhyg
onov. Chuluu duh uruu ni zoogdohod ter nuureeree gazar shaan unav. **50**
Iinhuu David duuguur bolon neg chuluugaar monooh filist huniig yalav.
Davidyn gart ild ugui baital filist huniig ter tsohij alav. **51** David guij
ochin, ter filist hunii deer garch, tuunii ildiig huinaas ni sugalan avch,
tuuniig alan, tolgoig ni ildeer tsavchin taslav. Oorsdiin iruul daichin
uhseniig filistchuud uzeed zugtatsgaav. **52** Izraili bolon Iuda humuus
bosoj, uuhailan hashhirch, filistchuudiig hondii, Yekrony haalga hurtel
hoov. Shaaraimaas Gat bolon Yekron hurtelh zamaar alagdsan filistchuud
unatsgaasan baiv. **53** Izrailiin hovguud filistchuudiig hoohoo bolin butsaj
ireed, filistchuudiin huaranguudyg deeremdev. **54** Daraa ni David nogoo
filist hunii tolgoig avch, Iyerusalimd avch irsen ba harin zevsgiig ni
maihandaa taviv. **55** Saul Davidyg terhuu filist hunii esreg garch yavahyg
haraad tsergiin janjin Abnyeraas — Abnyer aa, ene zaluu henii hovguun
be? hemeen asuuv. Abnyer — Haantan mini, tany amiar tangaraglaya. Bi
medehgui gev. **56** Tegeed haan — Chi ter zaluug henii hovguun bolohiig
asuugtun hemeen tushaav. **57** David ter filist huniig alaad butsaj irsend
Abnyer tuuniig Saulyn omno daguulan ochiv. David filist hunii tolgoig
gartaa barisan baiv. **58** Saul Davidaas — Zaluu mini, chi henii hovguun

be? hemeen asuusand David — Bi tany bool Byetlyehyemiin hun Iyessiin
hovguun yum hemeen hariuljee.

1 Samuyel 18

18:1 David Saultai yariltsaj duusahad, Ionatany setgel Davidyn setgeltei
niitsev. Ionatan Davidyg ooriin adil hairlalaa. 2 Saul ter odor Davidyg
uldeen, etsgiinh ni gert butsaasangui bilee. 3 Ionatan Davidyg ooriin adil
hairlasan tul Davidtai geree baiguulav. 4 Ionatan omsoj baisan gaduur
deelee tailj, ooriin huyag duulgyg ild, num sum bus zergiin hamt Davidad
ogov. 5 Iinhuu David Saulyn ilgeesen gazar burd yavj, yalalt baiguulsand
Saul tuuniig daichdynhaa ahlagch bolgov. Ene ni buhard tumnii bolon
Saulyn zarts naryn ch taalald niitsev. 6 David onooh filist huniig ustgaad,
bugdeer butsaj irj baihad emegteichuud Izrailiin buh hotuudaas garch iren,
hengereg barin, duu duulj bujiglen, bayartaigaar, hogjmiin zevseg barin
Saul haanyg uttav. 7 Emegteichuud hogjim toglon, — Saul myangyg alj,
David tumiig alav hemeen duulaldav. 8 Tegehed ene ug Saulyn durguig
hurgesen tul ter ihed uurlan, — Ted Davidad tumiig hamaaruulj, nadad
myangyg ogov. Odoo tuund haanchlal l dutuu baina uu? hemeen heljee. 9
Ter odroos hoish Saul Davidyg sejiglen harah bolov. 10 Daraa odor ni
Burhanaas irsen muu suns Saul uruu huchtei dairch, David uridyn adil
yatgaa gartaa avch togloh mochid ter ger dotroo soliorov. Saulyn gart jad
baiv. 11 Saul "Davidyg hanand hadya" gej bodood ter jadyg shidev. Getel
David tuunees hoyor udaa zailav. 12 Saul Davidaas aij baiv. Uchir ni
EZEN Saulaas salj, Davidtai hamt baiv. 13 Tiim uchraas Saul Davidyg
ooroosoo zailuulj, tuuniig myangatyn dargaar taviv. David humuusiin
terguund zogson udirdaj baiv. 14 EZEN Davidtai hamt baisan uchir ter
buh yumand aguu amjiltyg olj baiv. 15 David aguu ih amjilt olj buig uzeed
Saul tuunees mash ih aij bailaa. 16 Harin buh Izraili bolon Iuda Davidyg
hairlav. Uchir ni ter tednii terguund zogson udirdaj baiv. 17 Daraa ni Saul
Davidad — Ene bol minii tom ohin Myerab. Uuniig chamd ehner bolgon
ogiye. Zovhon minii toloo zorigtoi baij, EZENii tulaldaand tuladdagtun
hemeen oguulev. Uchir ni Saul — Minii gar bus, harin filistchuudiin gar

Davidyn esreg baig hemeen sanasan ajee. 18 Gevch David Sauld — Bi
hen bilee? Minii amidral, minii etsgiin ger bul ch Izrailid yuu bilee? Bi yaaj
haany hurgen boloh ve? hemeen oguulev. 19 Ingeed Saulyn ohin
Myerabyg Davidad ogoh baital Myeholat hun Adriyeld ehner bolgon
ogson ajee. 20 Saulyn ohin Myehal Davidad hairtai bolsnyg Sauld
medegdehed Saul tuuniig huleen zovshoorov. 21 Saul — Myehal Davidad
urhi bolj, filistchuudiin gar tuunii esreg bolohyn tuld Myehalyg tuund
ogiye hemeen bodov. Tiim uchraas Saul Davidad — Onoodor chi hoyor
dahi udaagaa minii hurgen bolj bolno gev. 22 Tegeed Saul zarts nartaa
tushaan — Davidad nuutsaar ingej hel. "Haragtun. Haan tanyg taalj, tuunii
zarts nar ni ch butd tanyg hairlaj baina. Tiimees haany hurgen bologtun"
gej yatga hemeev. 23 Iinhuu Saulyn zarts nar edgeer ugsiig Davidad
duulgav. Gevch David — Bi yaduu hun bogood dord garaltai bolohoor
haany hurgen boloh ni hyalbar zuil gej ta nar sanaj baina uu? gev. 24
Saulyn zarts nar Davidyn helsen edgeer ugsiig Sauld meduulsen bilee. 25
Tegehed Saul — Ta nar Davidad iinhuu helegtun. "Haan daisnaasaa
oshoogoo avahyn tuld zuun filist hunii hovchnii arisnaas oor yuug ch inj
bolgon avahyg husehgui baina" gesen hemeen oguulev. Saul Davidyg
filistchuudiin garaar horluulahyg tolovlon sanaarhaj baiv. 26 Saulyn zarts
nar edgeer ugsiig Davidad meduulehed, haany hurgen boloh ene bolzol
tuund taalagdav. Togtooson hutatsaa duusahaas omno 27 David bosoj,
humuusteigee hamt yavj, filistchuudiin dundaas hoyor zuun huniig tsohij
alsan bilee. David tednii hovchnii arisyg avchirj, haany hurgen bolohyn
tuld tedgeeriin too yosoor ni haand ogov. Iinhuu Saul ohin Myehalaagaa
Davidad ehner bolgon ogchee. 28 EZEN Davidtai hamt baigaag bolon
ooriinh ni ohin Myehal Davidad hairtaig Saul harj medeed 29 Davidaas
ulam ih aiv. Tiinhuu nasan turshdaa Saul Davidyn oston boljee. 30
Filistchuudiin noyod daitahaar ireh burd David Saulyn buh tushmedees
iluu mergen handdag baiv. Iimees tuunii ner ulam iheer aldarshiv.

1 Samuyel 19

19:1 Saul ooriin hovguun Ionatan bolon buh zarts nartaa Davidyg alahyg

tushaav. Gevch Saulyn hovguun Ionatan Davidad ih hairtai baijee. 2 Tiim
uchraas Ionatan Davidad — Minii etseg Saul chamaig alahaar sanaarhaj
baina. Tiimees ogloo bolgoomjtoi baij, dald gazar nuugdagtun. 3 Bi
gadagsh garch, chinii baigaa talbaid etsgiinhee derged zogson, chinii tuhai
etsegteigee yarina. Hervee bi yamar neg yum medeh bol chamd meduuliye
gejee. 4 Daraa ni Ionatan etseg Sauldaa Davidyg saishaan yarij, — Ter
tany esreg nugel uildeegui bogood tuunii uildsen ni tand ih ashigtai bolj
baisan hoino haantan ta ooriin bool Davidynhaa esreg nugel buu uildegtun.
5 Uchir ni ter amia ul hairlan, filist huniig tsohin ustgaj, EZEN buh Izrailid
aguu ih avralyg hairlav. Ta uuniig uzeed bayassan bilee. Getel odoo ta
yaagaad yamar ch shaltgaanguigeer Davidyg alj, gemgui hunii tsusny
esreg nugel uildeh gej baigaa yum be? gev. 6 Saul Ionatany helehiig
sonsood, tangaraglan — EZENii amid buigaar tangaraglaya. Ter
aluulagdahgui hemeen oguulev. 7 Tegeed Ionatan Davidyg duudan, edgeer
buh ugiig tuund meduulev. Ionatan Davidyg Saul uruu daguulan ochsond,
David uridyn adil Sauld uilchlev. 8 Dahin dain ehlehed David yavj,
filistchuudtei tulaldan, tedniig iheer hyadsand ted Davidaas zugtav. 9 Saul
ooriin gert gartaa jad barin suuj, David Saulyn derged ooriin
garaaraabosoo yatgaar togloj baital EZENees irsen muu suns Saulyg
dairav. 10 Saul jadaar Davidyg hanand hadah getel David Saulaas biyee
zailuulsand Saulyn jad hanand zoogdov. David ter shonodoo orgon zailav.
11 Daraa ni Saul Davidyn ger uruu elch naryg ilgeen, tuuniig manuulj,
ogloo bolohoor tuuniig alah gej baiv. Getel Davidyn ehner Myehal
Davidad — Onoo shono chi amia avrahgui bol margaash aluulna gev. 12
Iinhuu Myehal tuuniig tsonhoor buulgasand tereer gadagsh garaad zugtaj,
zailav. 13 Myehal geriin shuteeniig avch, tuuniig oron deer tavij, tolgoi
deer ni heden yamaany us tavin, tuuniig huvtssaaraa buteev. 14 Saul
Davidyg bariulahaar elch naryg ilgeesend Myehal — Ter ovchtei gej
helev. 15 Tegehed Saul Davidtai uulzahaar elch naryg ilgeej — Tuuniig or
devsgertei ni nadad avchragtun. Bi tuuniig alna gev. 16 Elch nar orj uzvel
tolgoi deeree heden yamaany ustei geriin shuteen oron deer ni baiv. 17
Saul Myehald — Yuund chi namaig ingej huurch, minii daisnyg orguulj,
zugtaalgav? gehed Myehal Sauld — Ter "Namaig yavuulaach. Bi yaaj

chamaig alah ve?" gej nadad helsen yum hemeen oguulev. 18 David orgon
zugtaaj, Rama uruu Samuyel deer irj, Saul oort ni uildsen bugdiig
Samuyeld oguulev. Tereer Samuyeltai hamtNaiotod ochij suuv. 19 Neg
hun Sauld — David Ramagiin Naiotod baina hemeen meduulev. 20
Tegeed Saul Davidyg bariulahaar elch naryg ilgeev. Gevch heseg esh
uzuulegchid esh uzuulen, Samuyel tedniig udirdaj baihyg elch nar haraad
Burhany Suns Saulyn elch nart irehed ted ch mon adil esh uzuulev. 21
Saudd ene tuhai medegdsend ter oor elch naryg ilgeesen bogood ted ch
mon adil esh uzuulev. Iinhuu Saul gurav dahi udaagaa dahin elch naryg
ilgeesend ted ch mon adil esh uzuulev. 22 Tegeed Saul ooroo Rama uruu
yavj Syehud baidag negen tom hudag uruu irev. — Samuyel, David nar
haana baina? hemeen Saul asuusand neg hun — Ted odoo Ramagiin
Naiotod baina hemeen oguulev. 23 Saul tendees Ramagiin Naiot uruu
yavsan ba tuund Burhany Suns irj, tereer Ramagiin Naiotod hurtel
urgeljluulen esh uzuulj yavav. 24 Ter bas huvtssaa tailj, odorjin shonojin
Samuyelyn omno nutsgen hevtej esh uzuulev. Tiimees — Saul ch bas esh
uzuulegch yum uu? geltsev.

1 Samuyel 20

20:1 David Ramagiin Naiotoos zugtan, Ionatan uruu irj, — Bi yamar
hereg hiisen yum be? Nadad yamar gem buruu baina ve? Bi tany etsegt
yamar nugel uildsen bolood ter minii amiig erne ve? hemeen oguulev. 2
Ionatan tuund — Tiim yavdal hol baig. Chi alagdah yosgui. Minii etseg ih
bagayamar ch hergiig nadad duulgalgui uilddeggui yum. Tegehleer ene
hergiig minii etseg nadaas yaagaad nuuh bilee? Tiim yum baihgui hemeen
oguulev. 3 Gesen ch David dahin tangaraglan — Namaig tany nudend
taallyg olson gedgiig tany etseg sain medne. Ter "Ionatanyg gomdoohguin
tuld ene hergiig tuund meduulehgui baigtun" hemeen helsen bilee. Gevch
EZENii amid buigaar bolon tany amid buigaar uneheer tangaraglaj baina.
Uhel bid hoyoryn hoorond gants alhmyn zai bui hemeen oguulev. 4
Ionatan Davidad — Chinii helsen bugdiig bi chinii toloo guitsetgeye gev. 5
Tiimees David Ionatand — Margaash shine saryn bayar tul bi haantai hamt

zoogiin shireend suuh yostoi. Gevch namaig yavuulj ogooch. Gurav dahi
odriin udesh hurtel heer tald nuugdya. 6 Herev tany etseg namaig asuusaar
l baival "David Byetlyehyem hot uruugaa turgen yavahaar nadaas guisan
yum. Uchir ni tend tuunii buh torliinhnii toloo jiliin tahil orgoh yoslol boloh
ajee" hemeen oguulegtun. 7 Herev tany etseg "Sain" gej helbel tany bool
avragdana. Harin herev ter iheer hilegnevel ter nadad hor uchruulahaar
shiidjee gedegt itge. 8 Iimees ooriin booldoo enerengui handaach. Uchir ni
ta EZENd tangaraglan ooriin booltoi geree baiguulsan bilee. Gevch herev
nadad gem buruu baival ta ooroo namaig alagtun. Namaigetsegtee
avaachij ogoh yamar hereg tand baina ve? gev. 9 Ionatan — Tiim yavdal
chamaas hol baig. Minii etseg chamd gai bolohoor shiidjee gedgiig lavtai
medvel bi chamd meduulehgui orhih yum gej uu? gehed 10 David
Ionatand — Herev tany etseg tand hatuu hariu ogvol hen nadad meduuleh
ve? gev. 11 Ionatan Davidad — Yavya, heer tald garya gev. Tegeed ted
hoyoulaa heer garav. 12 Tegehed Ionatan Davidad — Izrailiin Burhan,
EZEN gerch bolog. Bi margaash esvel nogoodor odii uyed etsgiinhee
sanaag tandaj mediye. Herev Davidyn talaar saihan setgeltei baival bi hun
ilgeej, chamd duulgahgui gej uu? 13 Herev minii etseg chamd gai
bolohoor shiidsen baival tuuniig chamd duulgalgui, chamaig ayuulguigeer
zugtaalgahgui bol EZEN Ionatanyg iinhuu bolon uunees ch iluu shiitgeh
boltugai. EZEN minii etsegtei hamt baisny adil chamtai ch hamt baih
boltugai. 14 Bi amidheveer baival namaig uhuulehgui bailgahaar EZENii
hair enerliig chi nadad uzuulehgui gej uu? 15 EZEN Davidyn daisnaas
negiig ch uldeelgui gazryn horsnoos ustgasan uyed ch chi ooriin hair
enerliig minii gerees uurd salgahgui baih boltugai hemeen oguulev. 16
Ionatan Davidyn gertei geree baiguulaad — EZEN Davidyn daisnuudyn
garaas uuniig neheh boltugai! gev. 17 Ionatan Davidad hairtai baisan tul
tuugeer dahin tangaragluulav. Uchir ni Ionatanooriin amiig hairlah adil
Davidyg hairladag baijee. 18 Ionatan Davidad — Margaash shine saryn
bayar. Chinii suudal hooson baih tul chamaig baihgui gedgiig medeh
bolno. 19 Gurvan odor bolohod chi garch yavan, urid ni nuugdaj baisan
nogoo gazartaa ochij, Yezyeliin chuluuny derged baigtun. 20 Bi bai harvaj
bui met ter zug uruu gurvan sum tavina. 21 Bi negen hovguuniig yavuulj,

"Yavj, sumnuudyg olj ir" gej helne. Herev bi hovguund tusgailan "Har,
sum chinii naad tald baina. Tuuniig avch ir" gej helbel, chi garch ireerei.
Uchir ni EZENii amid buigaar tangaraglaya, chamd yamar ch gai totgor,
ayuul baihgui. 22 Harin herev bi zaluud "Har, sum chinii tsaad tald baina"
gej helbel chi yavaarai. Uchir ni EZEN chamaig yavuulj baina. 23 Chi bid
hoyoryn yarisan zuiliin tuhaid bol, haragtun, EZEN chi bid hoyoryn
hoorond monhod baina gej helev. 24 Ingeed David heer tald nuugdav.
Shine saryn bayar bolohod, haan zoogiin shireend suulaa. 25 Haan zanshil
yosooroo hanany derged ooriin suudaddaa suuv. Ionatan bosoj, Abnyer
Saulyn hajuud suusan ba Davidyn suudal hooson baiv. 26 Gesen ch Saul
ter odor yuu ch helsengui. Uchir ni ter — Tuund sanaandgui zuil tohioldoj,
ter biyee buzarlasan biz hemeen sanajee. 27 Daraagiin odor, shine saryn
bayaryn hoyor dahi odor ch Davidyn suudal hooson baiv. Ingeed Saul
ooriin hovguun Ionatanaas — Yaagaad Iyessiin hovguun ochigdor ch,
onoodor ch zoogond irsengui ve? hemeen asuuv. 28 Tegehed Ionatan
Sauld — David Byetlyehyem uruu yavahaar nadaas ihed guisan yum. 29
Ter "Manai torol torogsod ter hotod tahil orgoh yostoi bogood minii ah
namaig irehiig tushaasan uchraas namaig yavuulj ogno uu? Herev bi
taallyg tani olson bol namaig yavuulj, ah nartai mini uulzuulahyg guiya"
hemeen helsen bilee. Tiim uchraas haany zoogiin shireend David ireegui
yum hemeen hariulav. 30 Saul Ionatand ihed hilegnen — Buzar tersluu
emiin huu! Chi Iyessiin hovguuntei shadarlaj, ooriigoo shivshiglen, ehiigee
ichguur bolgoj baigaag chini bi medehgui gej bodoj baina uu? 31 Iyessiin
hovguun ene gazar deer amid baigaa tsagt chi ch, chinii haanchlal ch
togtohgui. Tiim uchraas odoo hun ilgeej, tuuniig nadad avchir. Ter zaaval
uheh yostoi hemeen oguulev. 32 Harin Ionatan etseg Sauldaa hariulan, —
Yaagaad ter huniig alah yostoi yum be? Ter hun yuu uildsen yum be?
hemeen oguulev. 33 Tegehed Saul Ionatanyg alahaar tuun uruu jad shidev.
Iinhuu etseg ni Davidyg alahaar shiidseniig Ionatan medjee. 34 Ionatan
ihed uurlan zoogiin shireenees bosoj, shine saryn bayaryn hoyor dahi odor
zoog barisangui. Uchir ni tuunii etseg Davidyg doromjilsond Davidyn
toloo setgel ni zovj baiv. 35 Ogloo bolohod Ionatan byatshan hovguuniig
daguulan Davidtai bolzohoor heer tal uruu garch yavav. 36 Ter hovguund

— Minii harvah gej baigaa sumyg olj ir gev. Hovguuniig guij odohod
Ionatan ter hovguunii araas sumaa taviv. **37** Ionatany sum harvasan gazart
ter hovguun hurch ochihod Ionatan hovguunii araas duudan, — Sum chinii
tsaana chini baina hemeen hashhiran oguulev. **38** Ionatan hovguunii araas
duudaj — Hurdal, turgel, zogsoj bolohgui gev. Ionatany hovguun sumyg
avch, ezen uruugaa irev. **39** Gevch hovguun yuu ch medeegui ba zovhon
Ionatan, David hoyor l uchryg medej bailaa. **40** Ionatan ooriinhoo zevsgiig
hovguund ogch — Uuniig hot uruu avch yav gej oguulev. **41** Hovguuniig
yavahad David omno zugees garch iren, nuureeree gazar shaan unaj,
gurvan udaa morgov. Ted biye biyenee unsej, hamtdaa uilsan ba David iluu
iheer uilav. **42** Ionatan Davidad — Taivan yavagtun. Chi bid hoyor
"EZEN chi bid hoyoryn dund bolon minii ur udam ba chinii ur udmyn
hoorond monhod baih boltugai" hemeen oguulj EZENii nereer biye
biyendee tangaraglasan bilee gev. Tegeed David bosoj yavav. Ionatan hot
uruu butsaj yavjee.

1 Samuyel 21

21:1 David Nobt, tahilch Ahimyelyeh uruu ochiv. AhimyelyehDavidtai
uulzahdaa dagjin chichirch,tuund — Yaagaad ta hentei ch bish, gantsaaraa
yavj baina ve? hemeen asuuv. **2** David tahilch Ahimyelyeht — Haan neg
hergiig tushaaj, "Chamaig ilgeej, chamd tushaah zuiliig neg ch hund
meduulj bolohgui" Bi zaluustai negen gazart uulzahaar bolzov" gesen. **3**
Tiim uchraas odoo chamd yuu baigaa ve? Tavan talh ch hamaagui, yuu
baigaagaa nadad ogooch gev. **4** Tahilch Davidad hariulan, — Minii gart
jiriin talh alga. Gesen ch ariusgasan talh bii bogood emegteichuudtei
havitaagui erchuud idej boloh yum gev. **5** David tahilch nart hariulan, —
Uneheer namaig garsnaas hoish odii hurtel manaihan emegteichuudiig
tseerlej irsen bogood hediigeer ene jiriin ayalal bolovch zaluuchuudyn biye
ni buzartaagui. Onoodor ch gesen buzartaagui hemeen oguulev. **6** Tiinhuu
tahilch tuund ariusgasan talhyg ogov. Uchir ni tend orond ni haluun talh
tavihaar EZENii omnoos salgaj avsan orshihuin talhnaas oor talh
baisangui. **7** Ter odor Saulyn booluudyn neg ni tend EZENii omno saatan

uldsen baiv. Tuunii neriig yedom hun Doyeg gedeg baisan bogood ter
Saulyn honichdyn ahlagch baiv. 8 David Ahimyelyeht — End chinii gart
jad, ild baihgui yum uu? Bi ooriin ildee ch, zevsgee ch avchraagui. Uchir
ni haany tushaal yaaraltai baiv gev. 9 Tegehed tahilch — Yelagiin hondiid
chinii alsan filist hun Goliatyn ildiig uzegtun. Ter ni Yefodyn ard daavuund
orooltoi baigaa. Herev husvel tuuniig oortoo avagtun. End tuunees oor
yum baihgui hemeen oguulev. David — Ter ild shig oor ild baihgui.
Tuuniig nadad ogogtun gev. 10 Daraa ni David bosoj, ter odor Saulaas
zugtan, Gatyn haan Ahish uruu ochiv. 11 Getel zarts nar ni Ahisht — Ene
hun ter nutgiin haan David gedeg ni bish uu? Ted tuunii tuhai "Saul
myangyg alj, David tumiig alav" hemeen duulj bujigledeg bish uu?
getsgeev. 12 David ene ugiig zurhendee huleen avch, Gatyn haan
Ahishaas ihed emeev. 13 Iinhuu David tednii omno eruul saruul
uhaantaigaa nuun, galzuu soliotoi yum shig bain, haalgany uudend yum
saraachin, sahal uruugaa shulsee goojuulav. 14 Tegehed Ahish zarts
nartaa — Ta naryn harj baigaa ene hun galzuu soliotoi yum shig baina.
Yuund ta nar tuuniig nad uruu avchrav? 15 Bi galzuu soliotoi huneer dutlaa
geed minii omno galzuu soliotoi huniig uzuuleheer ta nar avchrav uu? Ene
huniig minii gert oruulah gee yuu? hemeen oguulev.

1 Samuyel 22

22:1 David tendees yavj, Adullamyn agui uruu zuttav. Tuunii ah nar bolon
tuunii etsgiin geriinhen bugd uuniig sonsood Davidyn baigaa gazar uruu
irev. 2 Zovson, orond orson, setgeleerunasan buh humuus David deer
tsuglarch irsen bogood David tednii deer udirdagch bolov. Iinhuu dorvon
zuugaad hun tuuntei hamt baiv. 3 David tendees Moabyn Mizpad ochij,
Moabyn haand — Burhan nadad yuu hiij ogohiig medeh hurtel minii etseg
eh hoyoryg oorsodteigoo hamt bailgaach gej guiv. 4 Ingeed David etseg
ehiigee Moabyn haantai hamt orhisond etseg eh ni Davidyg behlelted
amidrah hutatsaand haanyd amidrav. 5 Esh uzuulegch Gad Davidad —
Behlelted buu nuutd. Bosoj, Iudagiin nutag uruu yavagtun hemeen
oguulsend David tendees garch, Hyeryetiin oi uruu yavav. 6 David bolon

tuuntei hamt baisan humuus oldson tuhai Saul sonsov. Ter uyed Saul
Gibyead, suhai modny door, ondorlog gazar gartaa jad barin suuj baiv.
Buh zarts tushmed ni tuuniig toiron zogsoj baiv. 7 Saul toiron baisan zarts
nartaa — Sonsogtun, byeniaminchuud aa! Iyessiin hovguun bas ta butded
tarialangiin ba usan uzmiin talbai ogch, bugdiig chini myangatyn bolon
zuutyn darga bolgoh uu? 8 Uchir ni ta nar bugd minii esreg huivaldsan
bilee. Minii huu Iyessiin huutei geree baiguulahad nadad duulgasan hun
ugui, edugee ch minii toloo setgel ni ovdson, esvel minii huu boolyg mini
minii esreg bolgosnyg ch nadad duulgah hun baihgui baina hemeen
zemlev. 9 Tegtel Saulynzarts naryn derged zogsoj baisan Yedom hun
Doyeg — Iyessiin hovguuniig Nobt, Ahitubyn hovguun Ahimyelyeh uruu
irsniig bi harsan bilee. 10 Ahimyelyeh tuunii tuhai EZENees asuuj, tuund
hool huns ogch, filist hun Goliatyn ildiig tuund ogson hemeen oguulev. 11
Haan neg hun ilgeej, Ahitubyn hovguun tahilch Ahimyelyeh bolon tuunii
etsgiin geriinhen boloh Nobt baigaa tahilch naryg duuduulsand ted bugd
haan uruu irev. 12 Saul — Ahitubyn hovguun ee, odoo sonsogtun gesend
ter — Ezen mini, bi end baina gev. 13 Tegehed Saul tuund — Yuund chi
Iyessiin hovguuntei hamt minii esreg huivaldaan zohioj, chi tuund talh, ild
ogch, onoodor baigaa shig minii esreg terslen, bugej otohod ni tuslan
tuunii tuhai Burhanaas asuuv? gev. 14 Ahimyelyeh haand hariulan, —
Tany zarts naryn dotor David shig unench hun hen baina ve? David bol
haany hurgen, tany haruulyn darga, tany gert hundtei hun yum. 15 Bi tuunii
toloo onoodor l Burhanaas asuuj ehelsen uu? Ene ni nadaas hol baig! Tany
bool ene buh hergiin tuhai ogt medehgui uchraas namaig, esvel minii
etsgiin geriinhnees heniig ch haan ta buu gutgeech hemeen oguulev. 16
Gevch haan — Ahimyelyeh ee, chi zaaval uheh yostoi. Chi bolon chinii
etsgiin geriinhen bugd uheh bolno hemeenoguulev. 17 Haan derged ni
zogsoj baisan biye hamgaalagch nartaa — Yavj ochood, EZENii tahilch
naryg alagtun. Uchir ni ted Davidtai niilj, mon tuunii orgosnyg medseer
baij nadad medegdsengui bilee gev. Gevch haany zarts nar EZENii tahilch
nart gar hurch alahyg hussengui. 18 Tegehed haan Doyegt — Chi yavj
ochood, tahilch nar uruu dairagtun gesend yedom hun Doyeg yavj ochood,
tahilch nar uruu dairch, ter odor maalingan yefod omsson nayan tavan

huniig alav. 19 Ter tahilch naryn hot Nobyg, tendhiin eregtei emegtei,
nyalhas huuhed, mon uher, iljig bolon honiig ni ildnii ireer ustgav. 20
Gevch Ahitubyn ach, Ahimyelyehiin negen hovguun Abiatar gegch hun
zugtan, Davidyn araas irev. 21 Saul EZENii tahilch naryg honoosniig
Abiatar Davidad medegdev. 22 Tegehed David Abiatart — Ter odor
yedom hun Doyegiig tend baihaar ni ter lav Sauld medegdene gedgiig bi
medej baisan bilee. Bi chinii etsgiin buh geriinhend uhel avchirlaa. 23
Nadtai hamt baigtun. Buu ai. Uchir ni minii amiig erj bui hun chinii ch
amiig erj baigaa tul nadtai hamt chi ayuulgui baina hemeen oguulev.

1 Samuyel 23

23:1 Neg hun Davidad — Filistchuud Kyeilagiin esreg dairch, utremiig
deeremdej baina gej medegdev. 2 Tegeed David EZENees lavlan — Bi
ochij edgeer filistchuud uruu dovtloh uu? hemeen asuuhad EZEN Davidad
— Yavagtun, filistchuud uruu dovtolj, Kyeilag avragtun hemeen aildav. 3
Getel Davidyn humuus oort ni — Haragtun, bid end Iudad baigaa atlaa aij
baina. Herev bid Kyeila uruu filistchuudiin tsergiin esreg yavbal yamar ih
aih bol hemeen oguulev. 4 Tegehed David dahin EZENees asuuv. EZEN
tuund hariu bolgoj, — Bosoj, Kyeila uruu yavagtun. Uchir ni Bi
filistchuudiig chinii gart ogno hemeen aildav. 5 Iinhuu David ooriin
humuusiin hamt Kyeilad ochij, filistchuudtei tulaldan, tednii mal surgiig
bulaan tuuj, filistchuudiig mash iheer tsohin alav. Ingej David Kyeilagiin
orshin suugchdyg avrav. 6 Ahimyelyehiin hovguun Abiatar David uruu
Kyeilad baihad ni zuttaj irehdee gartaa yefod avchirsan baiv. 7 David
Kyeilad irsen gedgiig Sauld medegdsend ter — Burhan tuuniig minii gart
ogov. Uchir ni David davhar haalga, tsuurgatai hotod orsnooroo ooroo
ooriigoo tugjlee hemeen oguulev. 8 Iinhuu Saul Kyeila uruu yavj, David
bolon tuunii humuusiig buslen daitahaar buh ard olnyg duudaj tsutluulav. 9
Saulyg oort ni hor honool hiih gej baigaag David medsen bailaa. Iimees
tahilch Abiatart — Yefodyg avch iregtun hemeen oguulev. 10 Tegeed
David — Izrailiin Burhan, EZEN mini ee, Saul Kyeilad irj, nadaas bolj ene
hotyg ustgah gej baigaa gedgiig Tany bool lavtai sonsloo. 11 Kyeilagiin

humuus namaig tuunii gart ogoh uu? Tany bool sonssony adil Saul hurch
ireh uu? Izrailiin Burhan, EZEN mini ee, edgeeriig booddoo meduulj
hairlaach hemeesend EZEN — Ter irne hemeen aildav. 12 Daraa ni David
— Kyeilagiin humuus namaig bolon minii humuusiig Saulyn gart ogoh uu?
gesend EZEN — Ted chamaig ogno hemeen aildav. 13 Tegehed David
bolon tuunii zurgaan zuutaad humuus boson, Kyeilagaas garch, gazar
saigui tenuuchlev. Davidyg Kyeilagaas orgosnyg Sauld medegdsend ter
mordohoo zogsoov. 14 David tsol gazar behleltuuded horgodoj, mon
Zifiin tsold uularhag gazart saataj baiv. Saul Davidyg odor bur erj haij
baisan bolovch Burhan Davidyg Saulyn gart ogsongui. 15 David Zifiin
tsold, Horyesht baihdaa Saul ooriinh ni amiig avahyn tuld garsnyg medsen
bilee. 16 Saulyn hovguun Ionatan bosoj, Horyesht bui David uruu ochij,
Burhany dotor Davidyg zorigjuulav. 17 Tereer Davidad — Buu aigtun.
Uchir ni minii etseg Saulyn gar chamd hurehgui bogood chi Izrailiin haan
bolj, bi chinii daraa zogsoh hun bolno. Minii etseg Saul ch ene tuhai medej
baigaa hemeen oguulev. 18 Ingeed ter hoyor EZENii omno
gereebaiguulav. David Horyesht uldej, Ionatan ooriin ger uruu butsav. 19
Tegehed zifchuud Gibyea dahi Sauld irj, — David Iyeshimony omno zugt
bairladag Hahilagiin davaany Horyesh dahi behlelted bidnii hamt nuugdaj
baigaa bus uu? 20 Odoo tegehleer haan mini, setgeliinhee huslee biyeluulj
hurch iregtun. Harin bid tuuniig haany gart tushaana hemeen oguulev. 21
Saul — EZEN ta naryg iveeh boltugai. Uchir ni ta nar namaig orovdon
hairlasan bilee. 22 Odoo yavj, iluu todorhoi bolgon, tuunii ochdog gazar
bolon tend tuuniig harsan hun bii esehiig saitar shalgaj uzegtun. Uchir ni
tuuniig mash zalitai hun gej bi sonsson. 23 Tiimees harj, tuunii horgodon
nuugdaj baigaa buh gazruudyn talaar medej, battai unen medeeg avaad
butsaj iregtun. Ter uyed bi ta nartai hamt yavya. Herev ter ene nutagt
baigaa bol bi tuuniig Iudagiin buh myangatuudyn dotroos ch erj haiya
hemeen oguulev. 24 Ingeed ted bosoj, Saulaas uritan Zif uruu yavav.
David bolon tuunii humuus Iyeshimony omno zutt bairlah Arabad, Maony
tsold baiv. 25 Saul bolon tuunii humuus Davidyg erj haihaar garahad ene
tuhai Davidad medegdsend tereer Maony tsold ulden, hadtai gazar uruu irj
buuv. Saul uuniig sonsood Davidyg Maony tsold moshgon hoov. 26 Saul

uulyn neg talaar David bolon tuunii humuus uulyn nogoo talaar yavav.
David Saulaas zailah gej yaarch baiv. Uchir ni Saul bolon tuunii humuus
Davidyg humuustei ni hamt barihaar buslej baiv. **27** Getel negen elch
Sauld irj, — Hurdan iregtun. Filistchuud nutag uruu dovtolj irlee hemeen
medegdev. **28** Iinhuu Saul Davidyg moshgohoo bolij, filistchuudiig ugtan
tulaldahaar yavav. Iim uchraas ted ene gazryg — Zailan zugtaalgasan had
gej nerlejee. **29** David tendees yavj, Yengyediin behleltuuded horgodov.

1 Samuyel 24

24:1 Saul filistchuudiig moshgon hoogood, butsan irehed ni — David
odoo Yengyediin tsold baina gedgiig medegdev. **2** Tegeed Saul buh
Izrailias gurvan myangan songodog huniig avch, David bolon tuunii
humuusiig erj haihaar Yangiryn hadnuudyn urduur yavav. **3** Tereer
zamdaa honiny hashaatai gazart irsen ba tend agui baisand Saul biye
zasahaar tiish orov. Ene uyed David bolon tuunii humuus ter aguin muhart
suutsgaaj baiv. **4** Davidyn humuus oort ni — EZEN tand "Haragtun. Bi
chinii daisnyg gart chini ogoh gej baina. Tuuniig ooriin duraar bolgogtun"
hemeen aildsan ter tsag odor ni bolov gesen bilee. David bosoj Saulyn
deeliin hormoig semhen ogtolj avav. **5** Uunii daraa David Saulyn deeliin
hormoinoos ogtolj avsandaa setgel ni ihed zovov. **6** Tereer humuustee —
EZEN baigaa tul, EZENii tosolson ooriin ezend bi iinhuu handan, ter
EZENii tosolson hun tul tuunii esreg garaa sungasan iim hereg nadaas hol
baig hemeen oguulev. **7** David ingej oguuleed humuusee yatgan, Saul uruu
dairahyg tedend zovshoorsongui. Saul ch bosoj, aguigaas garch, zamdaa
garav. **8** Uunii daraa David bosoj, aguigaas garch, Saulyn araas duudan —
Ezen haan mini! gev. Saulyg ergej harahad David nuureeree gazart hurtel
mehiin, sunan morgov. **9** David Sauld — Ta yuund "David tanyg horloh
gej baina" gej heldeg humuusiin ugend itgej baigaa yum be? **10** Unendee
onoodor ene aguid EZEN tanyg minii gart ogsniig ene odor ta harsan bilee.
Zarim maani tanyg alya hemeesen bolovch bi tanyg orovdoj, "Bi ooriin
eznii esreg gar sungahgui, uchir ni ter bol EZENii tosolson hun" hemeen
oguulsen bilee. **11** Etseg mini, minii gart baigaa ooriinhoo deeliin hormoig

sain haragtun. Uchir ni bi tany deeliin hormoig ogtolj avsan bolovch tanyg
alaagui ene zuileer nadad horon sanaa, tersleh baidal baihgui bogood bi
tand nugel uildeegui gedgiig lavtai medegtun. Tiim atal ta minii amiig
avahaar erj baina. 12 EZEN ta bid hoyoryg shuuj, EZEN tanaas oshoog
mini avah boltugai. Harin minii gar tany esreg baihgui. 13 Ertnii tsetsen
ugend "Nugeltnees nugel gardag" gedeg bilee. Harin bi tand gar hurehgui.
14 Izrailiin haan henii araas irsen be? Ta heniig hoon moshgoj baina ve?
Ene chini uhsen nohoi neg boosnii araas hoosontei adil. 15 Tiim uchraas
EZEN shuugch bolj, ta bid hoyoryn hoorondohyg shiidej, Ter minii
gomdlyg haraad shiidej, tany garaas namaig avrah boltugai hemeen
oguulev. 16 David Sauld ingej helsnii daraa Saul — David huu mini, ene
chinii duu yuu? geed, eher tatan changaar uilav. 17 Ter Davidad — Chi
nadaas iluu zovt baina. Uchir ni chi nadad sain handaj baital bi chamd muu
handav. 18 Chi nadad sainyg uildej baisnyg, mon EZEN namaig chinii gart
tushaasan atal chi namaig alsangui gedgee onoodor nadad meduullee. 19
Ooriin daisnyg olson hun tuuniig zugeer sullan tavih uu? Tiim uchraas
chinii onoodor nadad uildsen hergiin toloo EZEN chamaig sain saihnaar
shagnah boltutai! 20 Haragtun, chi zaaval haan bolj, chinii gart l Izrailiin
haanchlal togtono gedgiig bi lavtai medne. 21 Minii daraa uldeh minii ur
udmyg chi ustgahgui, minii neriig minii etsgiin gerees taslahgui gedgiig
EZENeer nadad tangaraglagtun hemeen oguulev. 22 David uuniig Sauld
tangaraglav. Saul ooriin gertee butsaj, harin David bolon tuunii humuus
behlelt uruu yavav.

1 Samuyel 25

25:1 Samuyel nas etseslev. Buh Izraili tsuglarch, tuuniitoloo gashuudan,
tuuniig Rama dahi gert ni orshuullaa. David bosoj, Parany tsol uruu yavav.
2 Karmyeld edlen gazartai negen hun Maond baijee. Tereer mash ih bayan
hun bogood gurvan myangan honi, neg myangan yamaatai baiv. Ter hun
Karmyeld honinyhoo noosyg hyargaj baih zuur 3 (ter hunii neriig Nabal,
tuunii ehneriin neriig Abigail gedeg baiv. Onooh emegtei uhaan saruul, goo
uzesgelentei baisan bolovch nohor ni zoruud, muuhai zantai baijee. Ter

kalyeb hun ajee.) 4 David Nabalyg honio hyargaj baigaag tsold sonsov. 5
Iinhuu David arvan zaluug ilgeej, tedend helehdee — Karmyel ood yavj,
Nabaltai uulzan, minii neriin omnoos tuunii mendiig asuu. 6 Ta nar ingej
mendchilegtun. "Urt udaan naslaarai. Ta amar amgalan baih boltugai. Tany
ger buliin humuus amar amgalan baih boltugai. Tany gesen buh yums amar
amgalan baih boltugai. 7 Honiny noos hyargagchid tanaid baina gej bi
sonsloo. Urid tanai honichid bidentei hamt baih uyed bid tedniig
gomdoogoogui bogood tedniig Karmyeld baih hoorond yuu ni ch alga
boloogui. 8 Ta ooriin zaluusaas asuuval ted tegj heleh bolno. Tiimees minii
zaluusyg iveej ogno uu. Uchir ni bid bayaryn odor irsen bilee. Tany
booluud bolon tany huu Davidad tany gart baigaa yuug ch hamaagui ogno
uu?" gej hel gev. 9 Davidyn zaluus tend irtsgeej, helsen buh ugsiin daguu
Davidyn neriin omnoos Nabald helen hariug huleev. 10 Harin Nabal
Davidyn zarts nart hariulahdaa — David gej hen yum be? Iyessiin hovguun
gej hen yum be? Odoo ezneesee zugtaah booluud olon bolloo.11 Honiny
noos hyargagchiddaa zoriulj nyadalsan ene mah, us bolon talhaa haanaas
irsen ni ul medegdeh humuust bi ogoh yostoi bolj baina uu? hemeen
oguulev. 12 Tegehed Davidyn zaluus irsen zamaaraa butsaj irtsgeen
edgeer buh ugsiig Davidad meduulev. 13 David humuustee — Hun bur
oorsdiin ildee biyedee zuugtun hemeen tushaasand hun bur ildee zuuv.
David ch bas ildee zuun, dorvon zuugaad hun Davidyg dagaj yavan, hoyor
zuun hun achaa baraagaa harj uldev. 14 Getel Nabalyn ehner Abigaild
zaluusynh ni neg ni meduulen — Haragtun, bidnii ezend mend hurgehiin
tuld David tsoloos elch naryg ilgeesend manai ezen tedniig haraaj zuhev.
15 Gesen ch tedgeer humuus bidend ih sain handaj, bidniig
gomdoogoogui, bas bid tedentei hamt heer tald baihad bidnii yuu ch alga
boloogui bilee. 16 Bidniig tedentei hamt honi hariulj baih uyed odor ch,
shono ch tedgeer humuus bidend hana tsaiz met bolj baiv. 17 Tiimees
odoo ta yaaval zohihyg bodoj medegtun. Uchir ni gai zovlon bidnii ezen
bolon tuunii buh geriinhniig dairah ni gartsaaguibolloo. Ezenten bol
uneheer oodgui hun tul hen ch tuuntei yarij chadahgui hemeen oguulev. 18
Abigail hoyor zuun talh, hoyor tulam dars, ali hediinee beltgegdsen tavan
honi, tavan hemjuur huursan taria, zuun boodol uzem, hoyor zuun boodol

injir tus tusyg yaaran avch, tedgeeriig iljignuud deer avaachiv. **19** Ter
ooriin zaluustaa — Minii omno yav. Bi ta naryn araas yavj baina gev.
Gevch ter emegtei ooriin nohor Nabald yuu ch helsengui. **20** Ter iljgee
unaj, uulyn nugachaagaar buuj ireh uyed David bolon tuunii humuus tuun
uruu buuj irj baisan bogood ted uulzlaa. **21** David — Bi tsold ter hunii
hamag horongiig hamgaalj baihdaa ter hund hariyaalagdah buhnees gants
ni ch alga boloogui. Uneheer ene bugd ogt demii baijee. Ter nadad sainyg
muugaar hariulav. **22** Herev margaash ogloo hurtel tuund hariyaalagdah
humuusiin dotroos gants ch eregtei huniig uldeevel Burhan Davidyn
daisnuudyg iinhuu bogood uunees ch ulam iheer shiitgeh boltutai hemeen
heleed baisan ajee. **23** Abigail Davidyg haranguutaa yaaran, iljigneesee
buuj, Davidyn omno nuureeree unaj, morgov. **24** Ter emegtei Davidyn
hold unan, — Ezenten mini, zovhon minii buruu. Ooriin shivegchniig
yariulj, ochgiig ni sonsono uu. **25** Ter oodgui hun Nabalyg ezenten mini
buu haihragtun. Uchir niter ooriinhoo nertei adil hun. Tuunii neriig Nabal
gedeg bogood munhag baidal tuuntei hamt bilee. Harin tany shivegchin bi
ezentnii ilgeesen zaluusyg haraagui yum. **26** Tiim uchraas odoo ezenten
mini, EZENii amid buigaar bolon amid buigaar tangaraglaya. EZEN tanyg
tsus ursgahaar yavahyg zogsooj, tany garaar oshoo avahyg negent
boliulsan tul ezentend mini hor honool bolohyg husegchid bolon daisnuud
tani Nabaltai adil boloh boltugai. **27** Ezentendee avchirsan shivegchnii tani
enehuu belgiig ezentniig mini dagaldaj bui zaluust ogoh boltugai. **28** Ta
shivegchniihee nugliig orshoon soyorh. EZEN zaaval ezentend mini bat
beh geriig barij ogno. Uchir ni ezenten mini EZENii dainyg hiij baigaa
bilee. Tany amidralyn buhel odruuded buzar muu yum baihgui. **29** Herev
hen negen hun boson, tanyg moshgon hooj, tany amiig avahaar ersen ch
minii ezentnii amiig tany Burhan EZEN amiin uutand hiij uyah bolno.
Harin tany daisnuudyn amiig EZEN duuguurt hiij shideh met baih bolno.
30 EZEN tany tuhai amlasan sain saihan bugdiinhee daguu ezentend mini
guitsetgej, tanyg Izrailiin udirdagchaar tomiloh tsagt **31** shaltgaanguigeer
tsus ursgaj, ezenten mini ooriinhoo toloo oshoo avsan edgeer zuils ni
ezentnii mini zurhend saad totgor bolon gashuudal bolohgui baih boltugai.
EZEN, ezentniig mini sain saihan bolgohod ooriin shivegchniig sanagtun

hemeen oguulev. 32 David Abigaild — Onoodor chamaig nadtai
uulzuulahaar yavuulsan Izrailiin Burhan EZEN magtagdah boltugai. 33
Mon chinii saruul uhaan magtagdah boltugai. Namaig onoodor tsus
ursgahaas bolon ooriinhoo garaar ooriin oshoog avahaas boliulsan chi
magtagdah boltutai. 34 Namaig chamd hor honool hiihiig boliulsan
Izrailiin Burhan EZENii amid buigaar tangaraglaya. Herev nadtai
uulzahaar chi yaaran ireegui bol uneheer uur tsaih hurtel Nabald gants ch
eregtei hun uldehgui baih baisan hemeen oguulev. 35 Iinhuu David
Abigailyn garaas tuunii avchirsan yumyg avch, ter emegteid — Gertee
taivan butsagtun. Haragtun, bi chinii oguulsniig sonsoj, chinii guiltyg
huleen avlaa hemeen oguulev. 36 Tegeed Abigail Nabal uruu butsaj irehed
Nabal ooriin gertee haany nair shig nair hiij baiv. Nabal ihed sogtuu baisan
bolohoor setgel ni hangaluun baiv. Tiimees Abigail uur tsaih hurtel tuund
yuu ch yarisangui. 37 Harin ogloo bolj Nabalyn sogtuu garahad ehner ni
tuund tedgeer zuilsuudiin tuhai yarisand tuunii zurh ni mohoj, chuluu met
bolov. 38 Arvaad honogiin daraa EZEN Nabalyg tsohisond ter uhev. 39
David Nabalyg uhseniig sonsood, — Nabalyn gart doromjlogdson minii
oshoog avch, Ooriin booloo buzar muut uildehees zogsooson EZEN
magtagdah boltutai. EZEN Nabalyn nugliig tuunii tolgoid hariulav hemeen
oguulev. Tegeed David hun ilgeej, Abigailyg ehneree bolgoh gej baigaa
tuhai heluulev. 40 Davidyn zarts nar Karmyel dahi Abigail uruu irj, tuund
— David chamaig ehneree bolgon avahyn tuld bidniig ilgeev hemeen
oguulev. 41 Ter emegtei bosoj, nuureeree gazart hurtel mehiin, —
Haragtun, shivegchin tani ezentniihee zarts naryn holiig ugaah bool
emegtei chini bilee hemeen oguulev. 42 Abigail yaaran bosoj, ooriin tavan
shivegchniihee hamt iljgee unan Davidyn elch naryn araas dagaj yavan,
Davidyn ehner bolov. 43 David mon Iyezryeyeliin Ahinoamyg avsan
baisan tul ted hoyoulaa Davidyn ehner bolov. 44 Saul Davidyn ehner
baisan ooriin ohin Myehalyg Gallimaas garaltai Laishiin hovguun Paltid
ogchee.

1 Samuyel 26

26:1 Gibyead baisan Saul uruu zifchuud irj, — David Iyeshimony urd tald
baidag Hahilagiin tolgodod nuutdaj baigaa bus uu? hemeen oguulev. **2**
Saul bosoj, Izrailiin gurvan myangan shilmel erchuudiig avch, Zifiin tsold
baigaa Davidyg ereheer Zifiin tsol uruu hodlov. **3** Saul Iyeshimony urd
tald, zamyn derged orshih Hahilagiin tolgod deer buudallav. Ene uyed
David tsold baiv. Saulyg ooriig ni mordoj tsold irsniig haraad **4** David
turshuuluudyg yavuulj, Saulyg uneheer irj baigaag medev. **5** Daraa ni
David Saulyn buudallasan gazart irj, Saul bolon tuunii tsergiin janjin
Nyeriin hovguun Abnyer naryn untdag gazryg harav. Saul buudlyn dund
untaj, humuus ni tuuniig toiron bairlajee. **6** Tegeed David hit hun
Ahimyelyeh bolon Zyeruiagiin hovguun Ioabyn duu Abishai nart handan
— Hen nadtai hamt Saul uruu, buudal uruu yavah ve? gesend Abishai —
Bi tantai hamt yavna hemeen hariulav. **7** Iinhuu David, Abishai hoyor
shonoor humuus uruu ochood harahad Saul buudlyn dund untaj baisan ba
tuunii jad tolgoinh ni hajuud gazart zoolttoi baiv. Abnyer bolon humuus ni
tuuniig toiron untaj baiv. **8** Tegehed Abishai Davidad — Burhan onoodor
tany daisnyg gart tani ogchee. Tiim uchraas ene jadaar tuuniig negmoson
gazart hatgaj alahyg nadad zovshoorno uu. Bi hoyor dahin hatgahgui
hemeen oguulev. **9** Gevch David Abishaid — Tuuniig buu alagtun. EZENii
tosolson hunii esreg gar dalaichihaad hen gem buruugui uldej chadah ve?
gev. **10** David bas helehdee — EZENii amid buigaar tangaraglaya. EZEN
tuuniig zaaval ustgana, esvel tuunii uheh odor irne, esvel tulaldaand yavj
ustgagdana. **11** Bi EZENii tosolson hunii esreg gar dalaihyg EZEN horih
boltugai. Harin odoo tolgoinh ni hajuud baigaa jad, ustai savyg avaad
yavya hemeen oguulev. **12** Tegeed David Saulyn tolgoin hajuugaas jad ba
ustai savyg avch, yavsan bolovch harsan hun, medsen hun, sersen hun
baisangui. EZENees irsen gun noir tednii deer baisan uchir ted bugd untaj
baiv. **13** Daraa ni David nogoo tal uruu yavj, hol zaind uulyn oroi deer
garav. Tednii hoorond ih zaitai baisan bilee. **14** David humuusiig bolon
Nyeriin hovguun Abnyeryg duudan, — Abnyer aa, chi hariulahgui yuu?
gehed Abnyer — Haanyg duuddag chi hen be? hemeen hariulav. **15** Iinhuu
David Abnyert — Chi er hun bus uu? Izrailid chamtai en zeregtseh hun
baina uu? Yaagaad chi ooriin ezen haanygaa hamgaalsangui ve? Uchir ni

chinii ezen haanyg horoohoor negen hun irsen bilee. 16 Chinii hiisen zuil
sain bish. EZENii amid buigaar tangaraglan oguulehed, ta nar uhvel
zohiltoi. Uchir ni ta nar oorsdiin ezen, EZENii tosolson huniig
hamgaalsangui. Odoo haany tolgoin hajuud baisan haany jad ba savtai us
haana baigaag haragtun hemeen oguulev. 17 Tegehed Saul Davidyn duug
tanin — Minii huu David aa, ene chinii duu yuu? gehed David — Minii
duu baina, ezen. Haan mini! hemeen hariulav. 18 Ter bas — Yaagaad ezen
mini ooriin boolyn araas moshgono ve? Bi yuu uildev? Esvel minii gart
yamar buzar muu yum baina ve? 19 Tiim uchraas odoo minii ezen haan
ooriin boolyn helehiig sonsoj soyorhono uu. Herev EZEN tanyg minii
esreg bolgoson bol, Ter tahilyg huleen avah boltugai. Harin ter ni
humuusiin hereg bol EZENii omno ted haraagdah boltugai. Uchir ni ted
namaig onoodor EZENii ov zalgamjlaltai holboogui bolgon hooj yavuulan,
"Yavj busad burhdad uilchil" hemeen oguulj baigaa hereg yum. 20
EZENii orshihuigaas holdohod minii tsus gazart buu ursaasai. Uchir ni
Izrailiin haan uuland yatuu shuvuu agnaj baigaa negentei adil gantshan
nohoi boos ereheer garsan bilee hemeen oguulev. 21 Tegehed Saul — Bi
nugel uildev. Butsaj iregtun, huu David mini! Bi dahin chamd gai totgor
uchruulahgui. Uchir ni onoodor minii ami chamd unetei baiv. Bi munhag
zuil uildej, tom addaa gargalaa gev. 22 David hariulan — Haragtun, haany
jad ene baina! Zaluusynhaa negiig ilgeej, uuniig avagtun. 23 EZEN hun
buriig zovt bolon itgeltei baidlaar ni shagnah bolno. EZEN onoodor tanyg
minii gart ogson bolovch bi EZENii tosolson hunii esreg garaa dalaihaasaa
tatgalzsan bilee. 24 Haragtun, miniinudend onoodor tany ami ihed unetei
baisny adil EZENii melmiid minii ami ihed unetei baih boltugai. Mon
EZEN namaig hamag zovlongoos avrah boltugai hemeen oguulev. 25
Daraa ni Saul Davidad — Minii huu David aa, chi iveegdeh boltugai. Chi
ih hergiig buteej, uneheer amjilt oloh bolno gev. Ingeed David ooriin
ayanyg urgeljluulj, Saul ger uruugaa butsav.

1 Samuyel 27

27:1 David oortoo — Bi negen odor Saulyn gart ustgagdah baih.

Filistchuudiin nutagt zugtaj ochihoos oor arga nadad alga. Tegvel Saul
namaig Izrailiin hyazgaar nutag dayaar erj haihaas tsohorch, ingeed bi
tuunii garaas zugtana hemeen oguulev. 2 Tegeed David bosoj, oorteigoo
hamt baisan zurgaan zuun hunee daguulan Gatyn haan Maohyn hovguun
Ahish uruu ochiv. 3 David bolon tuunii humuus oorsdiin ger buluudiin
hamt Gatad Ahishiin hamt suuv. David hoyor ehner, Iyezryeyel emegtei
Ahinoam bolon Nabalyn ehner baisan Karmyel emegtei Abigailtai hamt
baiv. 4 Davidyg Gat uruu zugtsanyg Sauld medegdsend Saul dahin
Davidyg moshgosongui. 5 Daraa ni David Ahisht — Hervee bi odoo tany
taallyg olson bol, ug nutgiin neg hotod neg gazryg nadad ogch, tend
namaig suulgaj ogno uu. Bool chini haany hotod tantai hamt yaagaad suuh
yostoi bilee? hemeen oguulev. 6 Iinhuu Ahish ter odor Ziklagiig Davidad
ogov. Tiinhuu Ziklag ni onoodriig hurtel Iudagiin haadyn medeld baidag
ajee. 7 Filistchuudiin nutagt Davidyn suusan honogiin too gevel neg jil
dorvon sar baiv. 8 David ooriin humuusiin hamt yavj, gyeshurchuud,
girzichuud bolon amalyekchuudyg dairan tonov. Ted ertnees Yegipyetiin
nutag hurtelh Shuryn hyazgaar nutagt suuj baiv. 9 David edgeer nutag
uruu dairch, neg ch eregtei, emegtei huniig amid uldeelgui, honi, uher,
iljig, temeen surguud bolon huvtsas zergiig bulaan avch, daraa ni butsaj
Ahish uruu irev. 10 Ahish — Onoodor chi hen uruu dairan tonoson be? gej
asuuhad ni David — Iudagiin Nyegyev, Iyerahmyeyeliin Nyegyev, Kyeniin
Nyegyev zergiin esreg gej hariuldag baiv. 11 David neg ch eregtei,
emegtei huniig amid uldeelgui, Gatad gants ch huniig daguulj irsengui. —
Es tegvel ted "David iim hereg uildej filistchuudiin nutagt suuj baihdaa
urgelj iim hereg uildej baiv" hemeen oguulj, bidnii tuhai medegdeh vii gej
baiv. 12 Iinhuu Ahish Davidad itgen, — David ooriin ard tumen Izrailiin
dund jigshigdeh hergiig uildej baigaa tul ter monhod minii bool bolno
hemeen bodoj baiv.

1 Samuyel 28

28:1 Ter uyed filistchuud Izrailiin esreg tulaldahaar tsergiin huaranguudaa
tsutluulav. Ahish Davidad — Chi bolon chinii humuus nadtai hamt

tulaldaand yavna gedgiig saitar medegtun hemeen oguulev. 2 David
Ahisht — Ih sain baina. Tany bool yuu hiij chadahyg ta medeh bolno gev.
Tegehed Ahish Davidad — Sain baina. Bi chamaig buh nasaar chini ooriin
biye hamgaalagchaar tomilno gev. 3 Samuyel nas etseslesend buh Izraili
tuunii toloo gashuudaj, tuuniig ooriinh ni hot boloh Ramad orshuulav. Saul
mergech tologch naryg ooriin nutgaas hoov. 4 Filistchuud tsuglan irj,
Shunyemd huaragnan buudallasand Saul buh Izrailiig tsutluulan, Gilboad
huaragnan buuv. 5 Saul filistchuudiin huarang uzeed ihed aij, zurh ni
chichrev. 6 Saul EZENees asuusand EZEN tuund zuudeer ch, Urimeer ch,
esh uzuulegcheer ch hariu ogsongui. 7 Tegehed Saul ooriin zarts nartaa —
Nadad tologch emiig erj ologtun. Bi tuund ochij ter emees asuuya gev.
Zarts nar ni Sauld — Yendort negen tologch em bii gelee. 8 Saul huvtssaa
solij zusee huvirgaad, hoyor huniig daguulan, ter em deer shonoor ochiv.
Ter — Nadad mergelj, minii nerleh huniig duudaj ogogtun gev. 9 Getel ter
em tuund — Saul ene nutgaas mergech tologch naryg hooj gargasnyg chi
medne. Tiin atal yaagaad chi minii amind urhi tavij, namaig uhuuleh gev?
hemeen zagnav. 10 Saul ter emd EZENeer tangaraglan, — EZENii amid
buigaar tangaraglaya. Ene hergees bolj chamd yamar ch shiitgel
onoogdohgui gej oguulev. 11 Tegehed ter em — Bi heniig duudaj ogoh
ve? gesend Saul — Nadad Samuyelyg duudaj ogooch gev. 12 Ter em
Samuyelyg uzenguutee changa duugaar hashhirav. Tegeed ter em Sauld
— Ta yuund namaig mehlev? Ta Saul baina? gev. 13 Haan ter emd — Buu
aigtun. Harin chi yuu harj baina ve? gev. Ter em Sauld — Burhanlag
negen ni gazraas garch irehiig bi harj baina gev. 14 Saul ter emees —
Tuunii dur torh ni yamar ve? gej asuusand ter em — Nastai hun garch irj
baina. Ter deeltei yum gev. Ter ni Samuyel baisnyg Saul medeed,
nuureeree gazar hurtel mehiin, hundetgel uzuulev. 15 Samuyel Sauld —
Yuund chi namaig duudaj, nadad tovog bolov? gehed Saul hariulan — Bi
mash ih zovj baina. Filistchuud namaig dairahaar irj baihad Burhan nadaas
salsan bogood esh uzuulegchdeer ch, zuudeer ch nadad hariu ogohgui
baina. Tiim uchraas yaah yostoig mini meduulj ogohiin tuld bi tanyg
duudlaa gev. 16 Samuyel — EZEN chamaas salj, chinii daisan bolson atal
chi yuund nadaas asuuj baina ve? 17 EZEN nadaar damjuulan aildsanyhaa

daguu guitsetgesen bilee. EZEN chinii garaas haanchlalyg salganavch,
chinii horsh Davidad ogson bilee. 18 Chi EZENiig dagalgui, dogshin uur
hilengeer ni Amalyekiig shiitgeegui uchraas EZEN onoodor chamd uuniig
uildej baina. 19 Tuugeer ch barahgui EZEN bas Izrailiig chamtai hamt
filistchuudiin gart ogno. Tiim uchraas margaash chi bolon chinii hovguud
nadtai hamt baih bolno. Uneheer EZEN Izrailiin tserguudiig filistchuudiin
gart ogno hemeen oguulev. 20 Tegj helmegts Saul gazar guldain unaj,
Samuyelyn ugnees bolj ihed ailaa. Mon ter odorjin, shonojin yuu ch
ideegui baisan tul tuund huch tenhee baisangui. 21 Onooh em Saul uruu irj,
Saulyg ihed aisan baihyg haraad, tuund — Tany shivegchin tanyg dagalaa.
Bi ooriin amiaraa denchin tavij, tany oguulsen ugiig sonsloo. 22 Tiimees
odoo ta shivegchniihee ugiig ch gesen sonsogtun. Tany omno zusem talh
tavihyg zovshoorooch. Uuniig idej butsah zamdaa huch orno uu gev. 23
Harin Saul uunees tatgalzan, — Bi idehgui gev. Gevch tuunii zarts nar
onooh emegtein hamt tuuniig yatgasand Saul tednii utiig sonsov. Tereer
gazraas bosoj, devsger deer suuv. 24 Ter emegtein gert targan tutal
baisand tuuniig yaaran nyadlav. Ter emegtei guril zuuran, horongogui talh
bariv. 25 Ter uuniig Saul bolon tuunii zarts naryn omno tavisand ted idev.
Ter oroi ted bosoj yavav.

1 Samuyel 29

29:1 Filistchuud buh tsergee Afyekt tsugluulah uyed, izrailichuud
Iyezryeyel deh bulgiin derged buudallav. 2 Filistchuudiin noyod zuut,
myangataaraa ongoron yavahad, David bolon tuunii humuus ch Ahishtai
hamt tednii araas yavav. 3 Tegehed filistchuudiin udirdagchid — Edgeer
yevryeichuud end yuu hiij baigaa yum be? hemeen asuuv. Ahish
filistchuudiin udirdagchdad — Ene hun Izrailiin haan Saulyn zarts David
bish uu? Ter nadtai hamt neg hoyor jil baisan bogood ter nad uruu orgoj
irsnees hoish edugee hurtel bi tuunees yamar negen gem buruug oloogui
hemeen oguulev. 4 Gevch filistchuudiin udirdagchid Ahisht uurlaj, tuund
handan — Ene huniig bidentei hamt tulaldaand yavuulalgui, tany tuuniig
suurishuulsan gazar uruu ni butsaagtun. Es tegvel tulaldaany uyed ted

bidnii daisan bolj bolzoshgui. End baigaa humuusiin tolgoigoor bish bol
ene hun yaaj ezniihee orshooliig oloh ve? 5 Ene hun "Saul myangyg alj,
David tumiig alav" hemeen duulagddag David bish uu? hemeev. 6 Tegeed
Ahish Davidyg duudan, — EZENii amid buigaar tangaraglaya. Chi zovt
baijee. Nadtai hamt tsergiig udirdaj baigaa chini minii taalald niitsev.
Uchir ni chamaig nad uruu irsnees hoish odii hurtel bi chamaas yamar ch
buzar muu yum olsongui. Harin edgeer noyodod chi taalagdahgui baina. 7
Tiim uchraas filistchuudiin noyodyn durguig hurgehguin tuld ergej, taivan
butsagtun! hemeen oguulev. 8 David Ahisht — Gevch bi yuu uildsen yum
be? Tany omno irsen odroos hoish odii hurtel tany bool yamar aldaa
gargasnaas bolj bi ezen haanyhaa daisnuudtai tulaldahaar yavj bolohgui
bilee? hemeen asuuv. 9 Harin Ahish Davidad hariulan — Chi Burhany
tenger elch adil minii nudend zov gedgiig bi medej baina. Harin
filistchuudiin noyod "Ter bidentei hamt tulaldaand yavj bolohgui" hemeen
helsen bilee. 10 Chi oorteigoo hamt irsen, ezniihee zarts naryn hamt
margaash ogloo ert bosonguutaa, uur tsaihaar butsagtun hemeen oguulev.
11 Iinhuu David bolon tuunii humuus ogloo ni filistchuudiin gazart
butsahaar ertlen bosov. Filistchuud Iyezryeyel uruu yavlaa.

1 Samuyel 30

30:1 David bolon tuunii humuusiig gurvan honogiin daraa Ziklagt butsaj
irehed amalyekchuud Nyegyev bolon Ziklag uruu dovtolson baiv. Ted
Ziklagiig ezlen avch, galdan shataasan baijee. 2 Ted emegteichuud bolon
tend baisan buhniig, jijig ch bai, tom ch bai buh hunii negiig ni ch
alalguigeer olzlon avch, ooriin nutag uruutaa yavsan bailaa. 3 David bolon
tuunii humuus hotod ireed harahad hotyg galdan shataachihsan, ehner
huuhduud, ohidyg ni avaad yavchihsan baiv. 4 Tegehed David bolon
tuuntei hamt baisan humuus duutaa ondorsgon uilah chtenheegui boltloo
tsurhiran uilav. 5 Davidyn hoyor ehner boloh Iyezryeyel emegtei Ahinoam
bolon Nabalyn ehner baisan Karmyel emegtei Abigail naryg ch olzlon
yavsan baiv. 6 Tuunees gadna, arduud bugd oorsdiin hovguud ohidynhoo
toloo setgeldee gashuudaj baisan tul David uruu chuluu shidej alahaar

yariltsaj baisan uchraas David ihed zovov. Gevch David ooriin Burhan
EZENeer ooriigoo zorigjuulav. 7 Daraa ni David Ahimyelyehiin hovguun
tahilch Abiatart handan — Yefodyg avch iregtun hemeen guisand Abiatar
Davidad yefodyg avchirj ogov. 8 David EZENees lavlan, — Edgeer
deeremchdiin bulgiig bi mordoh uu? Bi tedniig hooj guitseh uu? hemeen
asuuhad EZEN tuund — Mordogtun, Chi tedniig zaaval hooj guitsen,
buhniig avarch chadna hemeen hariulav. 9 Tegeed David zurgaan zuun
hunii hamt yavj, Byesor gorhi uruu hurch irehed zarim ni tend uddev. 10
Byesor gorhiig gatalj chadahgui boltloo tuildsan hoyor zuun hun tendee
uldsen uchir David dorvon zuun hunii hamt tsaash mordon hoov. 11 Ted
heerees negen Yegipyet huniig olj, tuuniig David uruu daguulj irev. Ted
tuund talh iduulj, us uulgahad, ter idej uuv. 12 Ted tuund heseg hataasan
injir, hoyor boodol uzem ogsond ter tedgeeriig iden, tenhee orov. Uchir ni
ter gurvan odor, gurvanshono talh idej, us uutaagui ajee. 13 David tuunees
— Chi heniih ve? Haanaas irsen be? hemeen asuuhad — Bi yegipyet zaluu
bogood amalyek hunii bool yum. Namaig gurav honogiin omno ovchin
tusahad ezen maani namaig orhij yavsan yum. 14 Bid kyeryetchuudiin
Nyegyev, Iudad hariyaalagdah gazar bolon Kalyebyn Nyegyev uruu
dovtlon tonoj, Ziklagiig galdan shataasan yum hemeen oguulev. 15
Tegehed David tuund — Tedgeer deeremchdiin buleg uruu chi gazarchilj
chadah uu? hemeen asuuhad — Namaig alahgui, esvel minii eznii gart
ogohgui gedgee Burhanaar nadad tangaraglagtun. Tegvel bi tanyg tedgeer
deeremchdiin buleg uruu avaachij ogiye gej hariulav. 16 Ter Davidyg
avaachihad, haragtun, amalyekchuud gazraar duuren tarhaj, filistchuudiin
gazar bolon Iudagiin gazraas olzlon avsan asar ih zuilsees bolj, idej uun,
bujigleldej bailaa. 17 David uuriin gegeenees daraagiin odriin oroi ni hurtel
tedniig hyadav. Temee unaj zugtsan dorvon zuun zaluusaas oor tednii neg
ch hun zugtaj chadsangui. 18 Iinhuu amalyekchuudad bulaalgasan buh
zuilsee David erguulj avch, ooriin hoyor ehneriig ch avarchee. 19 Tednii
zuilsees jijig ch, tom ch, hovguud ch, ohid ch, olzluulsan yums ch, tedend
bulaalgasan zuilsiin neg ni ch aldagdsangui. David ter buhniig butsaaj
avav. 20 Iinhuu David surgiin ehend humuusiin tuuj baisan buh honi, uhriig
olzolj avlaa. Ted — Ene bol Davidyn olz hemeen oguulj bailaa. 21 Byesor

gorhiny derged uldsen, Davidyg dagaj chadahgui boltloo tuildsan hoyor
zuun hun uruu hurch irehed ted Davidyg bolon tuunii humuusiig ugtahaar
garch irev. David tedgeer humuust oirtoj ochin, tedentei mendchilev. **22**
Ter uyed Davidtai hamt yavsan humuusiin dotroos horon sanaatai ba ul
buteh buh humuus am amandaa — Ted bidentei hamt yavaagui uchir
zovhon oorsdiinhoo ehner huuhdiig l avch yavag. Bid erguulj avsan
olznoosoo tedentei huvaaltsahgui hemeen oguuljee. **23** Tegehed David —
Ah duu nar mini, bidniig hamgaalj, bidnii esreg irsen deeremchdiin bulgiig
bidnii gart tushaasan EZENii bidend ogson yumsyg ingej bolohgui. **24** Iim
hergiin tuhaid ta naryn helehiig hen sonsoh ve? Tulaldaand yavsan
humuusiin huvi ni achaa baraany derged baisan humuusiin huvitai adilhan.
Ted adilhan huvaah yostoi hemeen oguulev. **25** Ter odroos hoish David
uuniig Izrailiin tolooh zarlig togtool bolgoson ni edugee hurtel mordogdoj
irjee. **26** David Ziklagt ireed, ooriin naiz nohod boloh Iudagiin ahlagchdad
olzny yumsaas ilgeen, — Haragtun, ene bol EZENii daisnuudyn olznoos ta
nart beleg bolgoh yums bilee. **27** Edgeer ni Byetyel, Nyegyeviin Ramot
bolon Iattirt baisan humuust, **28** mon Aroyer, Sifmot bolon Yeshtyemoad
baisan humuust, **29** mon Rakal, iyerahmyeyelchuudiin hotuud bolon
kyenchuudiin hotuudad baisan humuust, **30** mon Horma, Borashan bolon
Atahad baisan humuust, **31** mon Hyebrond baisan humuust hiigeed David
ba tuunii humuusiin yavj dassan buh gazryn humuust bilee hemeen
heluulev.

1 Samuyel 31

31:1 Filistchuud Izrailiin esreg tulaldahad, Izrailiin erchuud filistchuudees
zugtaj, Gilboa uuland hiaran unav. **2** Filistchuud Saul bolon tuunii
hovguudiig guitsen avch, Saulyn hovguun boloh Ionatan, Abinadab,
Malhishua naryg alav. **3** Saulyn esreg tulaldaan huchtei bolj, num sumaar
harvagchid tuuniig harvasand ter sumand onogdon hund uherhdav. **4**
Tegehed Saul ooriin zevseg uuregchdee — Chi ildee sugalan namaig
hatgaj al. Es tegvel hovch honduuleegui edgeer humuus irj, namaig hatgan
alj, doromjlol bolgoh bolno hemeen oguulev. Gevch zevseg barigch ni

ihed aij baisan tul uuniig guitsetgej chadsangui. Tiimees Saul ildee avch,
deerees ni unav. **5** Zevseg barigch ni Saulyg uhseniig uzeed ooriinhoo
ildnii deerees unaj, Saulyn derged uhev. **6** Iinhuu ter odor Saul gurvan
hovguunteigee, zevseg barigchtaigaa bolon buh humuusiinhee hamt uhev.
7 Hondiin nogoo tadd bolon Iordan golyn tsaad tald baisan Izraili humuus
Izrailiin erchuudiig zugtaaj, Saul bolon tuunii hovguudiin uhseniig haraad
hotuudyg orhij, zailav. Tegeed filistchuud irj tend suujee. **8** Daraa odor ni
filistchuud alagdagsdyg tonohoor irehdee Saul bolon tuunii gurvan
hovguuniig Gilboa uuland uhsen baihyg olov. **9** Ted Saulyn tolgoig ogtlon,
zevsgiig ni multlan avch, oorsdiin shuteenuudiin sum bolon arduudad
saihan medeeg hurgeheer tedgeeriig Filistiin buh nutagtilgeev. **10** Ted
Saulyn zevsgiig Ashtarotyn sumd tavij, tuunii tsogtssyg Byetshany hanand
olgov. **11** IabyeshGilyeadyn orshin suugchid filistchuudiin Sauld yuu
hiisniig sonsood, **12** buh er zorigt baatruud ni bosoj, buhel shoniin turshid
alhsaar Saul bolon tuunii hovguudiin tsogtssyg ByetShany hananaas avch,
Iabyesht avchran, tend shataav. **13** Tegeedtednii yasyg avch, Iabyesh dahi
suhai modny door orshuulan, doloo honog matsag bariv.

2 Samuyel 1

1:1 Saulyg nas nogchsonii daraa David amalyekchuudyg but tsohiod
butsaj irehdee hoyor honog Ziklagt bairlav. 2 Gurav dahi odor ni negen
hun Saulyn huarangaas irev. Tuunii huvtsas ni uragdaj, tolgoi ni toos
shoroond daragdsan baiv. Ter David uruu dohon ireed, gazart unan, sunaj
morgov. 3 Tegehed David tuunees — Chi haanaas irev? gej asuuhad ter
Davidad — Bi Izrailiin huarangaas zugtaj irlee gev. 4 David tuund — Yuu
bolj ongorov? Nadad heleech gehed ter — Humuus tulaldaany talbaraas
zugtaaj, bas olon arduud unan uhetsgeev. Saul bolon tuunii hovguun
Ionatan ch bas uhev gev. 5 Medee hurgej irsen ter zaluud handan David —
Saul bolon tuunii hovguun Ionatan uhsen gedgiig chi herhen medev? gev. 6
Davidad oguulsen ter zaluu — Namaig tohioldloor Gilboa uuland baigaad
harah uyed Saul jadaa tushij baiv. Teregnuud bolon morin tserguud ardhan
ni hooj baiv. 7 Saul ergej, namaig haraad duudahad ni bi "Bi end baina"
hemeen hariulsan. 8 Saul nadaas "Chi hen be?" gej asuusand bi "Amalyek
hun baina" hemeesen bilee. 9 Saul nadad "Minii derged ireed, namaig
alagtun. Bi amisgaatai baigaa hedii ch zovj baina" hemeen oguulev. 10
Tiinhuu bi tuunii derged ochij, tuuniig alav. Uchir ni ter unasnyhaa daraa
amid baij chadahgui gedgiig bi medev. Bi tuunii tolgoi dahi titem, gar dahi
buguivchiig ni avch, end ezendee avchirlaa gev. 11 David huvtssaa zuuran
ursand, tuunii hamt baisan buh hun mon tegev. 12 Ildeer aluulsan Saul,
tuunii hovguun Ionatan, EZENii humuus bolon Izrailiin geriin toloo ted
gashuudan, uilj, udesh boltol matsag bariv. 13 David medee hurgej irsen
zaluugaas — Chi haanahyn hun be? gehed zaluu hariulan — Bi hari hun
boloh amalyek hunii huu gev. 14 Tegehed ni David — Chi EZENii
tosolson huniig alahaar gar sungahaas yuund aisangui ve? gev. 15 David
zaluusynhaa negiig duudan, — Ochij tuuniig alagtun gesend, tereer tuuniig
tsohij alav. 16 David tuund — Chinii tsus tolgoi deer chini buug. Uchir ni
chinii am "Bi EZENii tosolson huniig alav" gej heleed ooriin chini esreg
gerchlev gesen gev. 17 Daraa ni Saul bolon tuunii hovguun Ionatany toloo
David enehuu gashuudlyn duug duulj, 18 enehuu numyn duug Iudagiin
hovguuded surgahyg tedend tushaav. Ene ni Iasharyn nomd bichigdsen

ajee. 19 "Oo, Izraili aa, uzesgelent baidal chini chinii ondorlog gazruudad
alagdav. Huchtenuud herhen alagdsan bilee! 20 Filistchuudiin ohidyg
bayarluulan, hovch honduuleegui hunii ohidyg bardamnuulahguin tuld
uuniig Gatad buu meduul, Ashkyelony gudamjind ch buu tunhagla. 21 Oo,
Gilboagiin uuls aa, ta naryn deer shuuder buu unag, boroo buu orog, mon
talaar duuren orgol ch buu baig. Uchir ni tend huchtenii bambai, Saulyn es
toslogdson bambai buzarlagdav. 22 Ami uregdegsdiin tsus, huchtenuudiin
oohnoos Ionatany num hoishoo ergeegui, Saulyn ild ch hooson butsaagui.
23 Saul bolon Ionatan amidraddaa hoorondoo taalamjtai, mon hairlagdsan
humuus baisan bogood uhehdee ch ted salsangui. Ted burgedees ch
hurdan, arslangaas ch huchtei baiv. 24 Oo, Izrailiin ohid oo, ta naryg chas
ulaan deeleer goyon huvtsaslaj, omsgoliin chini deer altan chimgiig zuuj
ogson Saulyn toloo uilagtun. 25 Tulaldaany dund huchtenuud herhen
unasan bilee! Ionatan ondorlog gazruudad chini alagdav. 26 Ah Ionatan
mini, tany toloo bi zovon shanalj baina. Ta nadad mash taalamjtai baiv.
Namaig gesen tany hair nadad busgui hunii hairaas iluu gaihamshigtai
baiv. 27 Huchtenuud unan, dainy zevseg herhen mohov!".

2 Samuyel 2

2:1 Uunii daraa David EZENees lavlan — Bi Iudagiin hotuudyn neg uruu
yavah uu? gej asuuhad EZEN tuund — Yavagtun hemeen tushaav. Iinhuu
David — Bi haashaa yavah ve? hemeen asuuhad EZEN — Hyebron uruu
hemeen aildav. 2 Tegeed David ooriin hoyor ehner boloh iyezryeyel
emegtei Ahinoam bolon Nabalyn ehner baisan karmyel emegtei Abigail
nartai hamt tiish yavav. 3 David oorteigoo hamt baisan humuusiig ger
buluudiinh ni hamt daguulj yavav. Ted Hyebrony hotuudad amidarlaa. 4
Daraa ni Iudagiin erchuud irj, tend Davidyg Iudagiin geriin haan bolgon
toslov. Ted Davidad — Iabyeshgilyeadyn humuus Saulyg orshuulsan bilee
gej helev. 5 David Iabyeshgilyeadyn humuustelch naryg ilgeen, tedend iin
heluulev. — Ta nar oorsdiin ezen Sauld enerengui setgel gargaj, tuuniig
orshuulsan tul ta nar EZENeer yeroogdoh boltugai! 6 Odoo EZEN ta nart
unen bolood hair enerliig uzuuleh boltutai. Ta nar iim uil hiisen tul bi ch

gesen ta nart sainyg uildeh bolno. 7 Tiim uchraas odoo garaa changalj, er
zorigtoi baigtun. Uchir ni ta naryn ezen Saul nas barsan, mon Iudagiin ger
namaig ooriin haanaa bolgon tosolson bilee gev. 8 Harin Saulyn tsergiin
janjin, Nyeriin huu Abnyer ni Saulyn huu Ishboshyetyg Mahanaim uruu
avaachiv. 9 Ter tuuniig Gilyead, ashurchuud, Iyezryeyel, Yefraim,
Byeniamin todiigui hamag Izrailiin haan bolgov. 10 Saulyn huu Ishboshyet
ni Izrailiin haan boloh uyedee dochin nastai baisan bogood hoyor jil
haanchlav. Gelee ch Iudagiin ger Davidyg dagav. 11 Davidyn Hyebrond
Iudagiin geriin haan baisan hutatsaa ni doloon jil zurgaan sar baiv. 12
Nyeriin huu Abnyer Saulyn huu Ishboshyetyn zarts naryn hamt
Mahanaimaas garch, Gibyeonygchiglev. 13 Zyeruiagiin hovguun Ioab
Davidyn zarts naryn hamt garch yavan, ted Gibyeony tsoormiin derged
tulgarchee. Tednii neg ni tsoormiin naad eregt, nogoo ni tsoormiin tsaad
eregt buuv. 14 Abnyer Ioabt — Zaluusyg gargan oorsdiinhoo omno
temtselduuliye gesend Ioab — Gargaya gev. 15 Tegeed humuus bosoj
tooluulahad Byeniamin ba Saulyn hovguun Ishboshyetyn talaas arvan
hoyor hun, Davidyn zarts naraas arvan hoyor hun bailaa. 16 Hun bur oor
oorsdiinhoo orsoldogchiin tolgoigoos zuuran, biye biyeniihee havirga uruu
ild duren, hamt unatsgaav. Tiimees Gibyeond baidag ter gazryg
Hyelkathazzurim hemeen nerlev. 17 Ter odor shiruun tulaldaan bolj,
Abnyer bolon Izrailiin erchuud Davidyn zarts nart tsohigdov. 18
Zyeruiagiin gurvan hovguun Ioab, Abishai, Asahyel nar tend baiv. Asahyel
ni talyn zeer met hurdan holtei baiv. 19 Asahyel Abnyeryn araas hoon,
baruun tiish ch zuun tiish ch, ergehgui baiv. 20 Abnyer ergen haraad, —
Ene chini Asahyel chi mon uu? gehed, ter — Tiim ee, bi baina gej
hariulav. 21 Iinhuu Abnyer tuund — Baruun, esvel zuun tiishee ergen
zaluusyn negiig barij, tuunees olzyg ni oortoo avagtun gev. Gevch Asahyel
ni Abnyeryg hoohoo bolij, butsahyg hussengui. 22 Abnyer dahin Asahyeld
— Namaig hoohoo bolij, ergegtun. Bi chamaig yaagaad alah yostoi bilee?
Tegvel bi yaaj chinii ah Ioab uruu harj chadah yum be? gev. 23 Gevch
Asahyel zamaasaa butsahaas tatgalzlaa. Tiim uchraas Abnyer jadny
uzuureer tuunii hevlii uruu nevt hatgasand jad nuruunaas ni garav. Asahyel
tend unaj, gazar deeree uhlee. Asahyelynunaj, uhsen gazart irsen humuus

bugd zogssoor baiv. 24 Harin Ioab bolon Abishai Abnyeryn araas hoov.
Nar jargaj baihad ted Gibyeony tsoliin zamd baidag Giahyn naana orshih
Ammagiin davaand irtsgeev. 25 Byeniaminy hovguud Abnyeryn ard
tsuglaran, neg buleg bolj, negen davaany oroid zogsov. 26 Daraa ni
Abnyer Ioabyg duudan — Ild ni monhod tsolmoh gej uu? Ene ni etsestee
berh bolno gedgiig chi medehgui gej uu? Ah duu narygaa hoohoo zogsooj
butsah talaar chi humuustee tushaahgui hir udah gesen yum be? gev. 27
Ioab — Burhany amid buigaar tangaraglaya, herev chi heleegui bol
uneheer tserguud margaash ogloo boltol ah duu naraa hoohoo zogsoohgui
baih baisan shuugev. 28 Ingeed Ioab ever bureegee uleesend buh humuus
zogson, Izrailiin araas hoohoo zogsooj, tulaldahaa ch boliv. 29 Abnyer
bolon tuunii erchuud ter shoniin tursh Arabagaar damjin ongorood,
Iordanyg gatlan, ogloonii tursh alhsaar Mahanaimd irlee. 30 Tegehed Ioab
Abnyeryg hoohoo boliv. Tuuniig buh humuusee hamtad ni tsugluulsand
Asahyelaas gadna Davidyn arvan yeson zarts alga baiv. 31 Harin Davidyn
zarts nar Byeniaminaas bolon Abnyeryn erchuudees olnyg tsohisond
gurvan zuun jaran huniig alsan baiv. 32 Ted Asahyelyg avch,
Byetlyehyemd bairlaj baisan etsgiinh ni hadan bulshind orshuulav. Tegeed
Ioabbolon tuunii erchuud shonojingoo yavsaar, uur tsaih uyed Hyebrond
hurchee.

2 Samuyel 3

3:1 Saulyn ger bolon Davidyn geriin hoorond urt udaan dain urgeljlev.
David ulam huchirhegjij, harin Saulyn ger ulam doroitsoor bailaa. 2
Hyebrond Davidyn hovguud torov. Uugan hovguun ni iyezryeyel emegtei
Ahinoamaas torson Amnon yum. 3 Udaah hovguun ni karmyel hun
Nabalyn belevsersen ehner Abigailaas torson Hilyeab. Gurav dahi hovguun
ni Gyeshuryn haan Talmain ohin Maahagiin hovguun Absalom yum. 4
Dorov deh hovguun ni Haggityn hovguun Adonia, tav dahi hovguun ni
Abitalyn hovguun Shyefatia, 5 zurgaa dahi hovguun ni Davidyn ehner
Yeglagaas torson Itryeam yum. Ted Davidyn hovguud bolj Hyebrond
torson yum. 6 Saulyn ger bolon Davidyn geriin hoorond dain boloh zuur

Abnyer Saulyn gert ooriigoo ulam batjuulj baiv. 7 Sauld Rizpa gedeg
tatvar em baisan bogood Aiagiin ohin baiv. Ishboshyet Abnyert — Chi
yaagaad etsgiin mini tatvar em uruu orood baina? gev. 8 Abnyer
Ishboshyetyn helsen ugend ihed uursaj, — Bi Iudad hariyaalagdah nohoin
tolgoi yum uu? Onoodor bi chinii etseg Saulyn ger, tuunii ah duu bolon
nohdod enerengui handaj, ta naryg Davidyn gart tushaagaagui atal, chi
onoodor ter emees bolj namaig zemlej baina. 9 EZEN Davidad
tangaraglasny daguu herev bi tuund es guitselduuleh bol Burhan Abnyeryg
ulam iheer shiitgeh boltugai. 10 Saulyn gerees haanchlalyg shiljuulj,
Davidyn haan shireeg Danaas Byeyershyeba hurtel, Izraili bolon Iudagiin
deer togtoohgui bol shiitgeh boltugai gev. 11 Ishboshyet Abnyert gants ch
ug hariulj zurhelsengui. Uchir ni ter Abnyeraas aij bailaa. 12 Daraa ni
Abnyer ooriinhoo omnoos David uruu elch naryg ilgeej, — Ene gazar
heniih ve? Nadtai gereegee baiguulagtun. Buh Izrailiig cham uruu
avchrahad minii gar chamtai hamt baih bolno gej heluulev. 13 David —
Sain baina! Bi chamtai geree baiguulya. Gehdee chamaas neg zuiliig bi
shaardaj baina. Yuu gevel, chi nadtai uulzahaar irehdee Saulyn ohin
Mihalyg daguulj avchrahaas naash minii nuuriig harah yosgui gev. 14
Tegeed David Saulyn huu Ishboshyeted elch naryg ilgeen, —
Filistchuudiin zuun hovchnii arisaar sui tavisan minii ehner Mihalyg nadad
butsaaj ogogtun gej heluulev. 15 Ishboshyet hun ilgeej, ter emegteig tuunii
nohor boloh Laishiin hovguun Paltiyelaas butsaaj avav. 16 Harin nohor ni
ter emegteig uilan dagaj, Bahurim hurtel yavjee. Tegeed Abnyer tuund —
Yav, butsagtun gesend ter butsav. 17 Abnyer Izrailiin ahlagchidtai
zovloldon, — Ta nar ertnees Davidyg oorsdiin haan bolgohyg husej
baisan. 18 Odoo uuniigee biyeluulegtun. Uchir ni EZEN Davidyn talaar
aildahdaa "Ooriin zarts Davidyn garaar bi Ooriin ard tumen Izrailiig
filistchuudiin hiigeed hamag daisnyh ni savraas avarna" gej aildsan bilee
gev. 19 Abnyer bas Byeniaminyg sonsoj baihad yariv. Uunii hajuugaar
Hyebrond bui Davidyn sonsgold Izraili bolon hamag Byeniaminy geriin
huvid sain saihan buh zuilsiig duulgahaar yavlaa. 20 Tegeed Abnyer horin
huniig daguulan Hyebrond bui David uruu irjee. Abnyer bolon tuunii hamt
bui humuust zoriulan David nair hiiv. 21 Abnyer Davidad — Nadad boson

yavj, hamag Izrailiig ezen haandaa tsutluulahyg zovshoorooch. Ted tantai
geree baiguulj, Ta setgeliinhee hussen buhnii haan boloh boltugai gev.
Iinhuu David Abnyeryg ilgeesend ter amar amgalan garch odov. 22 Tegtel
David bolon Ioabyn zarts nar ayan dairaltaas ih olztoi butsaj irev. Gevch
David Abnyeryg ilgeesen bogood tereer amar taivan yavj odson tul Abnyer
Davidyn hamt Hyebrond baisangui. 23 Ioab bolon tuuntei hamt baisan buh
tserguud butsaj irehed humuus tuund — Nyeriin huu Abnyer haan uruu
ireed, haan Abnyeryg yavuulsand, ter amar taivan yavav gej helev. 24
Tegehed Ioab haand baraalhan — Ta yuu hiichih ni ene ve? Abnyer tan
deer irsen atal, yaagaad ta tuuniig butsaaj yavuulav? Ter odoo yavj odson
bilee. 25 Nyeriin huu Abnyeryg ta medne shuu dee. Ter tanyg mehelj, orj
garahyg tani haruuldan, hiij baigaa buhniig tani medehiin tuld irsen bilee
gev. 26 Ioab Davidyn orgoonoos garaad, Abnyeryn araas elch naryg
ilgeen, ted tuuniig Siragiin hudgaas butsaaj avchrav. Gevch David uuniig
medsengui. 27 Ingeed Abnyeryg Hyebrond butsaj irehed, Ioab tuuntei
huvichlan yarihaar haalgany tov heseg uruu tuuniig avaachij, ooriin duu
Asahyelyn tsusny oshoog avahaar hevlii uruu hatgaj alav.28 Uunii daraa ni
David ene tuhai sonsood — Nyeriin huu Abnyeryn tsusny tuhaid bol bi
bolood minii haanchlal EZENii omno monhod gemgui. 29 Tuunii tsus ni
Ioabyn tolgoi deer bolon etsgiinh ni buh geriin deer buuh boltutai. Idee
yalgaruulagchid, uyaman ovchtonuud, tayag tulagchid, ildend tsohigdon
unagsad, talhaar dutagsad Ioabyn gerees buu salah boltugai gev. 30
Abnyer duu Asahyelyg ni Gibyeony tuladdaand alsan tul, Ioab bolon tuunii
duu Abishai nar Abnyeryg alsan ajee. 31 Tegeed David Ioab bolon tuuntei
hamt baisan hamag arduudad — Huvtssaa urj, taar omsoj, Abnyeryn omno
gashuudagtun gev. David haan ooroo avsny araas alhlaa. 32 Ingeed ted
Abnyeryg Hyebrond orshuulav. Haan Abnyeryn bulshin deer changaar uilj,
hamag arduud ch uilaldav. 33 Haan Abnyert zoriulan gashuudlyn duug
duulj, — Munhgiin uheltei adil Abnyer uheh yostoi baiv uu? 34 Chinii gar
hulegdeegui, chinii hol ch dongologdoogui baisan. Muu yavdaltny omno
unahyn adil chi unav gev. Hamag arduud tuunii toloo dahin gashuudan
uilaldav. 35 Daraa ni odriin tsag baisaar baital Davidyg talh iduuleh gej
yatgahaar hamag arduud irev. Harin David tangaraglaj, — Herev nar

jargahaas omno bi talh, esvel yamar negen yumyg amsval, Burhan namaig
iheer shiitgeh boltutai gev. 36 Hamag arduud uuniig ajiglahad haany
uildsen hamag hereg arduudyn taaladd niitsdeg baisny adilaar ene ni ch
mon tednii taalald niitsev. 37 Ingeed Nyeriin huu Abnyeryg alah ni haany
husel baigaagui yum baina gedgiig hamag arduud bolon buh Izraili ter
odor medetsgeelee. 38 Daraa ni haan zarts nartaa — Onoodor Izrailid
noyon bolood aguu hun unalaa gedgiig ta nar medehgui baina uu? 39 Bi
toslogdson haan atal onoodor doroi baina. Zyeruiagiin hovguud boloh
edgeer humuus namaig hund baidadd oruulj baina. Muug uildegch negend
muu uiliinh ni daguu EZEN hurteeh boltugai gev.

2 Samuyel 4

4:1 Abnyeryg Hyebrond nas nogchsoniig Saulyn huu Ishboshyet sonsood,
zorig ni mohoj, hamag Izraili ch sandrav. 2 Saulyn huud deerem hiideg
bulguudiig udirddag hoyor zahiragch baiv. Negniih ner ni Baana,
nogoogiinh ni ner ni Ryehab gedeg bailaa. Ted hoyoulaa Byeniamin
hovguudees garaltai, Byeyerot hun Rimmony hovguud baiv. (Uchir ni
Byeyerotyg ch bas Byeniaminy negen heseg hemeen uzdeg baiv. 3
Byeyerot humuus Gittaim uruu zuttan irj, ene odriig hurtel tend hariinhan
boljee.) 4 Saulyn huu Ionatand negen hol muutai hovguun baiv. Saul bolon
Ionatany tuhai medee Iyezryeyelees ireh uyed ter huu tavan nastai baijee.
Asragch ni tuuniig tevren zugtsan bogood yaarch baih uyedee huug
unagasnaas bolj huu holgui boljee. Ter huugiin neriig Myefiboshyet gedeg
baiv. 5 Byeyerot hun Rimmony hovguud boloh Ryehab, Baana nar odriin
haluund Ishboshyetyn gert ireh uyed, Ishboshyet udiinhee amraltyg edelj
baiv. 6 Ted ulaan buudai avah gej bui met geriin gold ochij, tuunii hevlii
uruu tsohiv. Tegeed Ryehab bolon tuunii ah Baana nar zuttatsgaav. 7
Tedniig gert oroh uyed Ishboshyet noirsoh tanhimdaa oron dotroo hevtej
baisand, ted tuuniig tsohij alaad, tolgoig ni ogtolj avav. Ted tolgoig ni
avaad, shonojingoo Arabagiin zamaar yavav. 8 Tegeed ted Ishboshyetyn
tolgoig Hyebrond bui Davidad avchran, haand — Haragtun, ene bol tany
amind zanalhiilj baisan tany daisan Saulyn huu Ishboshyetyn tolgoi. EZEN

onoodor Saul bolon tuunii ur udmaas ezen haany mini toloo oshoo iinhuu
avahuulav gej ailtgav. 9 Byeyerot hun Rimmony hovguud boloh Ryehab
bolon tuunii ah Baana nart David hariulan — Minii amiig hamag
zovlongoos angijruulj ogson EZENii amid buigaar tangaraglaya. 10 Negen
hun nadad "Haragtun. Saul uhev" hemeen medegdej, ooriigoo sain medee
avchirlaa hemeen bodohod ni bi tuuniig barij, Ziklagt alav. Ter ni
medeeniih ni toloo tuund ogson shagnal bailaa. 11 Ter tusmaa horon muug
uildegch humuus zov shudarga huniig ooriinh ni gert, ooriinh ni oron deer
alsan baihad, odoo bi tsusyg ni ta naryn garaas shaardaj, ta naryg
horvoogoos archij hayahgui yum gej uu? gev. 12 Tegeed Davidyg zaluust
tushaahad, zaluus ni tedniig alj, gar holiig ni tsavchin, tedgeeriig Hyebrond
tsoormiin derged duujlen taviv. Harin ted Ishboshyetyn tolgoig avch,
Hyebron dahi Abnyeryn bulshind orshuulav.

2 Samuyel 5

5:1 Izrailiin buh ovguud Hyebrond David deer irj, — Haragtun, bid tany
mah tsusny tasarhai bilee. 2 Urid ni Saul bidnii haan baih uyed ch ta
Izrailiig tulaldaand udirdaj baisan. Tegeed EZEN tand "Chi Minii ard
tumen boloh Izrailiig hariulj, chi Izrailiin udirdagchbolno" gej aildsan
hemeen oguulev. 3 Ingeed Izrailiin buh ahlagchid Hyebrond haan deer irj,
David haan Hyebrond EZENii omno tedentei geree baiguullaa. Tegeed ted
Davidyg toslon, Izrailiin haan bolgov. 4 David guchin nasandaa haan bolj,
dochin jil haanchlav. 5 Ter Hyebrond Iudag doloon jil zurgaan sar,
Iyerusalimd buh Izraili bolon Iudag guchin gurvan jil zahirchee. 6 Haan
ooriin humuusiin hamt nutgiin uuguul humuus boloh iyebuschuudyn esreg
Iyerusalim uruu irehed, ted Davidad — Chi end orj irehgui. Harin sohor,
dogolon ni ch chamaig hooj gargana gev. Ted Davidyg iishee nevterch
chadahgui hemeen sanaj bailaa. 7 Gevch David Siony tsaizyg ezlen avav.
Ene ni Davidyn hot yum. 8 Ter odor David — Iyebuschuudyg alah gesen
hun bur usan suvgaar yavj, Davidyn uzen yaddag dogolon, sohort hurch
och hemeev. Uunii tuld "Sohor, dogolon ni gert orj bolohgui" gej ted
heldeg yum. 9 Ingeed David ter tsaizad suuj, tuuniigee Davidyn hot

hemeen nerleh bolov. David Millogoos dotogsh ni toiruulan bariv. 10
Tumen tsergiin Burhan EZEN tuuntei hamt baisan uchraas David ulam
ulam huchirhegjsen bilee. 11 Tiriin haan Hiram David uruu hush mod,
mujaan, chuluuchidtai hamt elch naryg ilgeev. Ted Davidad ger barij
ogov. 12 EZEN ooriig ni Izrailiin haan bolgon togtooj, Ooriin ard tumen
Izrailiin toloo haanchlalyg ni orgomjilsniig David oilgov. 13 Hyebronoos
irsnii daraa David Iyerusalimaas dahin olon ehner bolon tatvar ems avav.
Davidad olon hovguud, ohid torov. 14 Iyerusalimd torson tuunii
huuhduudiin ners gevel: Shammua, Shobab, Natan, Solomon, 15 Ibhar,
Yelishua, Nyefyeg, Iafia, 16 Yelishama, Yeliada, Yelifyelyet nar yum. 17
Humuus Davidyg toslon, Izrailiin haan bolgosnyg filistchuud sonsood buh
filistchuud Davidyg haij olohoor irev. David ene tuhai sonsood tsaiz uruu
yavav. 18 Filistchuud irj, Ryefaimyn hondiigoor tarhan bairlav. 19
Tegehed David EZENees lavlan — Filistchuudiin esreg bi hodloh uu? Ta
minii gart tedniig tushaaj ogoh uu? gej asuuhad EZEN Davidad —
Yavagtun! Uchir ni filistchuudiig chinii gart Bi zaaval tushaana gej aildav.
20 Ingeed David Baalpyerazim uruu irj, tend tedniig hiaruulav. Ter —
EZEN minii omno daisnuudyg mini uyeriin us met hemh tatlaa gev.
Tiimees David ter gazryg Baalpyerazim hemeen nerlejee. 21 Ted tend
shuteenuudee orhisond David bolon tuunii humuus tedgeeriig ni avch
yavlaa. 22 Filistchuud dahin neg udaa irj, Ryefaimyn hondiid tarhan
bairlav. 23 David EZENees lavlahad EZEN — Chi shuud chiglen yavj
bolohgui. Tednii araar toirch yavan, yalam modny togliin omno tedniig
dair. 24 Yalam modny togliin deeguur alhah chimeeg sonsmogts chi
dairagtun. Uchir ni EZEN filistchuudiin tsergiig dairahaar chinii turuund
garsan baina gev. 25 Tegehed David EZENii oort ni tushaasan yosoor
tiinhuu uildej, Gyebagaas Gyezyeriig hurtel filistchuudiig tsohiv.

2 Samuyel 6

6:1 David Izrailiin guchin myangan shildeg ersiig bugdiig ni dahin
tsugluulav. 2 David bosoj, hyerubuudyn deer zalragch tumen tsergiin
EZENii nereer duudagdsan Burhany avdryg avchrahaar oorteigoo hamt

baisan buh humuusteigee Baalyeiuda uruu yavav. 3 Tolgodyn deer baih
Abinadabyn gerees avchrahyn tuld ted Burhany avdryg shine tergen deer
taviv. Abinadabyn hovguud boloh Uzza, Ahio nar shine tergiig hotolj
yavlaa. 4 Tolgodyn deer baih Abinadabyn gerees ted Burhany avdryg
shine tergeer zooj irsen bogood Ahio avdryn urd alhaj yavjee. 5 Ter uyed
David bolon Izrailiin buh ger gatsuur modon hogjmiin zevsguud bolon
yatga, lir, hengereg, tovshuur, tsan duugargan EZENii omno bayarlaj baiv.
6 Harin ted Nakony utremd ireh uyed uher ni Burhany avdryg unagaah
shahsan tul Uzza tuun uruu hurch, bariad avav. 7 EZENii uur hilen
Uzzagiin esreg shataj, Burhan hundetgelgui baidlaas ni bolj tuuniig ter
gazart tsohisond tereer Burhany avdryn derged uhev. 8 EZEN Uzzad
hilegnesend David uurlav. Ter gazaronoodriig hurtel Pyeryezuzza hemeen
nerlegddeg. 9 Ter odor David EZENees ain — EZENii avdar nadad
herhen irj boloh bilee? gev. 10 David EZENii avdryg Davidyn hotod
shiljuulen, ooriin hamt bailgahyg hussengui. Harin tuuniig git hun
Obyedyedomyn gert hurgev. 11 Iinhuu EZENii avdar Git hun
Obyedyedomyn gert gurvan sar uldev. EZEN Obyedyedomyg bolon
hamag geriinhniig ni yeroov. 12 David haand — Burhany avdraas bolj
EZEN Obyedyedomyn ger bolon tuund hariyaalagddag hamag yumyg
yerooson gej medegdlee. David yavj, Burhany avdryg Obyedyedomyn
gerees Davidyn hot uruu bayartaigaar avch irev. 13 EZENii avdryg
damjlagch humuus zurgaan alham yavsny daraa David uher bolon targan
tugalaar tahil orgov. 14 David EZENii omno buhii l chadlaaraa bujiglev.
David maalingan yefod omsson bailaa. 15 Iinhuu David bolon Izrailiin
hamag ger uuhailan, ever buree hungenuulseer EZENii avdryg avchirj
bailaa. 16 EZENii avdar Davidyn hotod orj ireh uyed Saulyn ohin Mihal
tsonhoor harj, David haanyg EZENii omno tsovhchin bujiglehiig uzeed
zurh setgel dotroo tuuniig basamjlav. 17 Ingeed ted EZENii avdryg
avchran, tuund zoriulan Davidyn bosgoson maihny dotor tuuniig bairand ni
zalav. David EZENii omno shataalt tahiluud bolon eviin tahiluudyg orgov.
18 David shataalt tahil bolon eviin tahilyg orgoj duusaad tumen tsergiin
EZENii nereer arduudyg yeroov. 19 Tsaashlaad ter hamag arduud, eregtei
ba emegtei Izrailiin buh olon tumend hishig hurteen, hun burd neg talh,

sharsan mah, atga uzem ogov. Daraa ni hamag arduud ger gertee hariv. 20
Harin David ger buliinhnee yeroohoor butsaj irehed, Saulyn ohin Mihal
Davidyg uttahaar garch ireed, — Izrailiin haan onoodor yamar ih
ontsgoirov? Munhag humuusiin neg ni ichguurguigeer nutsgeldgiin adil
onoodor ter zarts narynhaa shivegchdiin nudnii omno nutsgellee gev. 21
Ingehed David Mihald — Chinii etseg bolon tuunii hamag geriin deeguur
namaig songoj, namaig EZENii ard tumen boloh Izrailiin haan bolgon
tomilson EZENii omno l bi bujiglesen. Tiim uchraas bi EZENii omno
bayarlah l bolno. 22 Bi uunees iluu doromjlogdoj, ooriin nudend daruu
haragdsan ch, harin chinii helsen tedgeer shivegchded hundlegdeh bolno
gev. 23 Saulyn ohin Mihal nasan etses boltloo ur huuhedgui baiv.

2 Samuyel 7

7:1 Haan ooriin gert amidran, EZEN tuuniig ergen toirny buh daisnuudaas
ni hamgaalj, taivshralyg ogson ter uyed 2 haan esh uzuulegch Natand iin
oguulev. — Haragtun, bi hush modon gert zalarch baihad Burhany avdar
maihny hoshgon dund orshin baina gev. 3 Natan haand — Yavj, oyuun
bodoldoo baigaa buhnee uildegtun. Uchir ni EZEN tantai hamt baina gev.
4 Getel ter shono EZENii ug Natand irj, — 5 Yav, Minii bool Davidad
oguulegtun. "EZEN ingej aildaj baina. «Nadad orshin suuh orgoog barij
ogoh ni chi mon gej uu? 6 Uchir ni Bi Yegipyetees Izrailiin hovguudiig
gargasan odroos hoish ene odriig hurtel orgoond zalarsan udaagui, harin bi
maihand buyuu asart ayalj baiv. 7 Bi Izrailiin buh hovguudtei yavj irsen
yamar ch gazart, Ooriin ard tumen Izrailiig hariul hemeen tushaasan
Izrailiin ovguudyn negd ni "Yaagaad ta nar Nadad hush modoor orgoo
barisangui ve?" hemeen helsen gej uu?» gej helegtun. 8 Tiim uchraas odoo
chi Minii bool Davidad ingej helegtun. "Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. «Minii ard tumen Izrailiin zahiragch bolgohyn tuld Bi chamaig
belcheerees honin sureg hariulj baihad avsan. 9 Chamaig haana ch yavsan
Bi chamtai hamt baij, chinii omnoos hamag daisnuudyg chini ustgav.
Gazar deerh aguu humuusiin neriin adil Bi chamd aguu ner ogno. 10 Bi
Ooriin ard tumen Izrailid gazar nutag togtooj, tedniig tend suulgana. Ted

oorsdiin gazart suun, dahin uimeen samuund ch avtahgui, muu humuus
tedniig uridynh shig zovoohoo ch bolino. **11** Minii ard tumen Izrailiig
udirdahyg Bi shuutchded tushaasan odroos hoish Bi chamaig hamag
daisnuudaas chini hamgaalj, amraana. EZEN mon chamd ger bii bolgohyg
chamd meduulj baina. **12** Chinii odruud duusaj, chi etseg ovgodiinhoo
hamt noirsoh uyed Bi chamaas garah uriig chini chinii daraa bosgoj, tuunii
haanchlalyg togtoono. **13** Ter Minii neriin toloo orgoo bosgoj, Bi tuunii
haanchlalyn suudlyg monhod togtoono. **14** Bi tuunii etseg bolj, ter Minii
hovguun bolno. Ter gem buruug uildvel, Bi hunii tayag, hunii hovguunii
tashuuraar tuuniig zasan humuujuulne. **15** Gevch chinii omnoos Minii
zailuulj ogson Saulaas Bi hair enerlee avsny adil Minii hair enerel tuunees
salahgui. **16** Chinii ger bolon chinii haanchlal Minii omno monhod
urgeljilj, chinii haan shiree monhod togtono» gev" hemeegeerei gej aildav.
17 Natan edgeer buh ugs bolon buh zongiin daguu Davidad damjuulav. **18**
David haan dotogsh oron, EZENii omno suugaad, — Ezen BURHAN
mini, bi hen bolood bas minii ger yuu bolood Ta namaig ene hurtel
avchirsan yum be? **19** Gelee ch ene ni Tany melmiid chuhal bish baisan,
Ezen BURHAN mini! Uchir ni Ooriinhoo boolyn geriin als ireeduin talaar
Ta aildlaa. Ene ni hunii zanshil yum, Ezen BURHAN mini. **20** David Tand
uunees iluu oor yuu heleh ve? Uchir ni Ta Ooriin booloo meddeg bilee,
Ezen BURHAN mini! **21** Ooriin ugiin toloo, Ooriin zurh setgeliinhee
daguu Ooriinhoo boold meduulehiin tuld Ta ene buh aguu uiliig hiiv. **22**
Iim uchraas Ezen BURHAN mini, Ta bol aguu bilee. Bidnii chiheeree
sonssony daguu Tantai adil ni hen ch ugui bogood Tanaas oor Burhan
baihgui bilee. **23** Tany ard tumen Izraili shig yamar undesten gazar deer
baina ve? Burhan irj, Ooriin ard tumniig oortoo zoriulan avarch, Oortoo
ner aldryg avch, Oortoo zoriulan Yegipyetees buyuu busad uls
undestnuud, tednii burhdaas avarsan Ooriin ard tumnii omno Ta Ooriinhoo
toloo aguu uils buteen Ooriin gazar nutagtaa surdmeer zuilsiig hiiv. **24**
Uchir ni Ta Ooriin ard tumen Izrailiig Oortoo zoriulan uurd monhod ard
tumnee bolgon togtoov. EZEN mini, Ta tednii Burhan bolov. **25** Tiimees
odoo, EZEN Burhan mini, Ta Ooriin bool bolon geriinh ni talaar helsen
ugee uurd batalj, Ooriin helsnii daguu uildegtun. **26** Tany ner monhod

deedlegdej, "Tumen tsergiin EZEN bol Izrailiin Burhan" hemeen helegdeh
boltugai. Tany bool Davidyn ger Tany omno togtoh boltugai. 27 Uchir ni
tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan Ta Ooriinhoo boold negen ilchlelt
ogch, "Bi chamd ger barij ogno" gej aildsan bilee. Tiim uchraas bool tani
Tand ene zalbirlyg zalbirah uram zorigiig olov. 28 Ezen BURHAN mini,
Ta bol Burhan bogood Tany ugs unen yum. Ta ene sain zuiliig Ooriinhoo
boold amlasan bilee. 29 Tiimees odoo boolynhoo geriig yerooh ni Tany
taalald niitsehboltutai. Ene ni Tany omno uurd monhod urgeljleh boltugai.
Uchir ni Ezen BURHAN mini, Ta aildsan bilee. Tany yerooloor boolyn
tani ger monhod yeroogdoh boltugai gev.

2 Samuyel 8

8:1 Tuunii daraa David filistchuudiig yalj, tedniig nomhtgov. David
filistchuudiin garaas gol hotyn hyanaltyg bulaan avav. 2 Ter Moabyg
yalaad, tedniig gazart hevtuulj shutamaar hemjiv. Hoyor shugamaar
hemjigdsen ni uhej, neg buten shugamaar hemjsen hunee amid uldeev.
Moabchuud Davidyn bool bolj, alba guvchuur toltsgoov. 3 Daraa ni David
Zobagiin haan Ryehobyn huu Hadadyezyeryg Yevfrat mornii hondiid
noyorhloo sergeeheer irehed ni yalav. 4 David tuunii myanga doloon zuun
morin tsereg, horin myangan yavgan tsergiig olzlon avav. David tuunii
teregnii moridyn shormosiig ni ogtolj, harin zuun tergend hangalttai
hemjeenii moridyg uldeev. 5 Damaskiin sirichuud ni Zobagiin haan
Hadadyezyert tuslahaar irsend, David horin hoyor myangan sirichuudiig
alav. 6 Tegeed David Damaskiin sirichuudiin dund tsergiin angiudaa
bairluulaad, sirichuud Davidyn bool bolj, alba guvchuur toltsgoov.
Davidyn yavsan gazar burd EZEN tuund tuslav. 7 Hadadyezyeryn zarts
naryn zooj yavsan altan bambainuudyg David bulaan avch, Iyerusalimd
avchirlaa. 8 Hadadyezyeryn hotuud boloh Byetabolon Byerotaigaas David
haan ih hemjeenii zesiig deeremdjee. 9 Hadadyezyeryn hamag tsergiig
David but tsohison gedgiig Hamatyn haan Toi sonsood, 10
Hadadyezyeryn esreg tulaldaj, tuuniig yalsan uchraas David haany amryg
ni eren, yerool hurguuleheer Toi, huu Ioramaa ilgeev. Uchir ni

Hadadyezyer Toitoi daitaj baisan yum. Ioram irehdee alt, mongo, hurel ed
zuils avchrav. 11 David haan tedgeeriig ni ooriin ezelsen buh ulsuudaas
zoriulan avsan alt, mongonuudtei hamt EZENd zoriulav. 12 Tedgeer ni
Siri, Moab, Ammony hovguud, filistchuud, Amalyekaas, mon Zobagiin
haan Ryehobyn huu Hadadyezyerees olzlon avsan yums zereg baiv. 13
David Davst Hondiid arvan naiman myangan sirichuudiig alsan tulaanaas
butsahdaa ooriin neriig duursgav. 14 Ter Yedomd tsergiin angiudaa
bairluulav. Buh Yedomd tsergiin angiud bairluulsnaar buh yedomchuud
Davidyn bool bolov. Davidyn yavsan gazar burd EZEN tuund tuslav. 15
Iinhuu David buh Izrailiig zahirch, ard tumnee zov shudargaar zasaglaj
bailaa. 16 Zyeruiagiin huu Ioab tsergiin janjin, Ahiludyn huu Iyehoshafat
bicheech, 17 Ahitubyn huu Zadok bolon Abiataryn huu Ahimyelyeh nar
tahilch, Syeraia hereg hotlogch, 18 Iyehoiadagiin huu Byenaia ni
hyeryetchuud bolon pyelyetchuudiin zahiragch, Davidyn hovguud zovloh
saiduud bolov.

2 Samuyel 9

9:1 Daraa ni David — Saulyn gerees amid uldsen hun baihgui yuu? Bi
Ionatany toloo ter hund enerel uzuuleh yumsan gev. 2 Ziba gedeg nertei,
Saulyn geriin zarts baisan bogood tuuniig David deer duudaj iruulev. Haan
tuunees — Chi Ziba mon uu? gehed ter — Tany bool bi baina gev. 3 Haan
— Saulyn gerees hen negen ni uldeegui yuu? Bi tuund Burhany enerliig
uzuulmeer baina gev. Ziba haand — Ionatany holgui huu ni bii gev. 4 Haan
tuunees — Ter haana baina? gej asuuhad Ziba haand — Lodyebart baidag
Ammiyelyn huu Mahiryn gert baigaa gej hariulav. 5 Tegeed David Haan
hun ilgeen, Lodyebaraas Ammiyelyn huu Mahiryn gerees tuuniig
avchruulav. 6 Saulyn ach, Ionatany huu Myefiboshyet David deer irj,
nuureeree gazar unan morgov. David — Myefiboshyet gehed ter — Tany
bool bi end baina gev. 7 David tuund — Buu emee! Bi chinii etseg
Ionatany toloo chamd enerliig zaaval uzuulj, chinii ovog etseg Saulyn buh
gazryg chamd erguulj ogno. Chi minii shireend togtmol hoolloh bolno gev.
8 Myefiboshyet dahin morgon — Uhsen nohoi met bool bi chini hen

bolood tany halamjiig hurtene ve? gev. 9 Tegehed Saulyn bool Zibag haan
duudaj, — Sauld bolon tuunii buhel gert hariyaalagdah hamag yumyg bi
chinii eznii ach huud ogloo. 10 Tanai eznii ach huu hool hunstei zolgohyn
tuld chi ooroo hovguud bolon booluudtaigaa tuund zoriulan gazryg hagalj,
ur jimsiig ni avchirj ogch bai. Gelee ch eznii chini ach huu Myefiboshyet
minii shireend togtmol hoolloh bolno gev. Ziba arvan tavan hovguud, horin
booltoi ajee. 11 Tegehed Ziba haand — Haan eznii mini booldoo
tushaasan bugdiin daguu bool tani guitsetgeh bolno gev. Ingeed
Myefiboshyet haany hovguudiin neg adil Davidyn shireend hoolloh bolov.
12 Myefiboshyetod Miha hemeeh nertei balchir hovguun baiv. Zibagiin
gert amidardag bugd Myefiboshyetyn zarts nar bolov. 13 Ingeed
Myefiboshyet haany shireend togtmol hoollodog baisan tul Iyerusalimd
amidrav. Ter hoyor holgui baiv.

2 Samuyel 10

10:1 Uunii daraa ammonchuudyn haan nas nogchson bogood huu Hanun ni
haan suudlyg zalgav. 2 Tegehed David — Etseg ni nadad enerliig
uzuulsnii adil, bi Nahashiin huu Hanund enerliig uzuuliye hemeegeed,
etsgiinh ni tuhaid tuuniig taivshruulahaar heseg zarts naraa yavuulav.
Harin Davidyn zarts nar ammonchuudyn nutagt irehed, 3 ammonchuudyn
noyod oorsdiin ezen Hanund — Tani uruu taitgaruulagchdyg ilgeesneeree
David etsgiig tani hundelj baina gej ta bodoj baina uu? Ene hotyg tagnan
turshij, unagaah gej David tani uruu zarts naraa yavuulsan bus uu? gev. 4
Iinhuu Hanun Davidyn zarts naryg barij, tednii sahlyn talyg ni husaad,
huvtssyg ni tashaa hurtel ni tsuulan, butsaaj yavuulav. 5 Ted ene tuhai
Davidad helsend ter tedniig ugtuulahaar hun yavuulav. Uchir ni ter humuus
ulemj doromjlogdjee. Haan — Ta nar sahlaa urgatal Iyerihod baij baigaad
daraa ni butsatsgaa gev. 6 Ammony hovguud Davidad jigshigdeh bolsnoo
haraad humuusiig ilgeen Byetryehobyn sirichuud bolon Zobagiin sirichuud
boloh horin myangan yavgan tsergiig, Maakagiin haanyg neg myangan
tsergiin hamt, mon arvan hoyor myangan erchuudiin hamt Tobyn
humuusiig holslon avav. 7 David uuniig sonsood, Ioab bolon hamag

tserguud, huchit ersee ilgeev. 8 Ammony hovguud garch iren, hotyn
haalgan deer baildaany jagsaalaar zogsohod Zoba bolon Ryehobyn
sirichuud, mon Tob bolon Maakagiin humuus tusdaa tald bairlav. 9
Tulaldaany talbar tuunii urd tald, mon ard tald baigaag Ioab haraad,
Izrailiin buh shildeg ersees songon, tedniig sirichuudiin esreg jagsaan
bairluulav. 10 Harin uldsen humuusee ter ooriin duu Abishaigiin
gartdaatgan, Ammony hovguudiin esreg jagsaan bairluulav. 11 Ioab —
Herev sirichuud nadaas het iluu huchtei bol chi nadad tusal. Harin herev
Ammony hovguud chamaas het iluu huchtei bol bi chamd tuslahaar ochih
bolno. 12 Huchtei baigtun. Ard tumniihee toloo hiigeed Burhanyhaa
hotuudyn toloo zorigtoi gedgee uzuuliye. EZEN Ooriin melmiid yuu sain
gesnee uildeh boltugai gev. 13 Ingeed Ioab bolon tuuntei hamt baisan
tserguud sirichuudtei tulaldahaar oirtsond sirichuud zugtav. 14 Ammony
hovguud sirichuudiin zugtahyg haraad oorsdoo bas Abishaigiin urdaas
zugtaj hot uruu orov. Tegeed Ioab Ammony hovguudtei daitahaas butsan,
Iyerusalimd irev. 15 Sirichuud oorsdiigoo Izrailid yalagdsanyg haraad,
oorsdiinhoo humuusiig tsugluulav. 16 Hadadyezyer humuusiig ilgeen,
Yevfrat mornii chanad dahi sirichuudiig avchruulsand ted Hyelamd irev.
Hadadyezyeryn tsergiin janjin Shobah tedniig udirdav. 17 Ene tuhai
Davidad helsend ter hamag Izrailiig tsugluulj, Iordanyg gatlan, Hyelamd
irev. Sirichuud Davidtai nuur uchran, tuunii esreg tulaldahaar jagsatsgaav.
18 Gevch sirichuud Izrailiin uridaas zugtaasan bogood David sirichuudees
doloon zuun teregt tsereg bolon dochin myangan morit tsergiig alj, tsergiin
janjin Shobahyg tsohisond ter tendee uhev. 19 Hadadyezyeryn hariyaany
buh haad Izrailid yalagdsanaa haraad, Izrailitai enhiig togtoon, tedend
uilchleh bolov. Sirichuud uunees hoish Ammony hovguuded tuslahaasaa
aidag boljee.

2 Samuyel 11

11:1 Havar haad daind morddog uyed David Ioabyg zarts narynhaa hamt
bolon buh Izrailiig ilgeehed, ted Ammony hovguudiig ustgaj, Rabbag
buslev. Harin David Iyerusalimd uldjee. 2 Negen udesh David ornoosoo

bosoj, haany geriin deever deeguur alhalj baigaad, ugaal uildej bui negen
emegteig deever deerees harav. Ter emegtei torhooroo ihed uzesgelentei
baijee. **3** Davidhun yavuulj, ter emegtein tuhai lavlan asuuhad, neg ni —
Ene chini hit hun Uriagiin ehner, Yeliamyn ohin Batshyeba bish uu? gev. **4**
David elch naryg yavuulj, tuuniig avchruulav. Emegtei tuun deer irsend
David tuuntei untav. Ter emegtei buzraas tseversheed, ooriin gert butsav.
5 Emegtei jiremsen bolood, David uruu hun yavuulj, — Bi jiremsen bolloo
gej heluulev. **6** David Ioab uruu hun yavuulj, — Hit hun Uriag nad uruu
iruul gej heluulev. Iinhuu Ioab Uriag David uruu yavuulav. **7** Uria tuun
deer irehed, David tuunees Ioab bolon humuusiin sain saihan ba tulaldaany
baidlyn talaar asuuv. **8** Tegeed David Uriad — Gertee harij, holoo
ugaagtun gev. Uria haany gerees garch yavsand, haan tuunii araas beleg
ilgeev. **9** Gevch Uria haany geriin hatavchind ezniihee hamag zarts naryn
hamt untaj, gertee harisangui. **10** Humuus Davidad — Uria gertee hariagui
gej helehed, ter Uriad — Chi ayan zamaas ireegui gej uu? Yuund chi
gertee harisangui ve? gev. **11** Uria Davidad — Burhany avdar, Izraili
bolon Iuda nar maihand orognoj, minii ezen Ioab bolon eznii mini zarts nar
zadgai tald hevtej baihad bi gertee idej uun, ehnerteigee untahaar ochij
chadna gej uu? Tany amiar bolon tany sunsnii amiar tangaraglaya. Bi
ogthonch tiim zuil hiihgui gev. **12** Iimd David Uriad — Onoodor ch mon
end baigtun. Margaash bi chamaig yavuulya gev. Ingeed Uria ter odor
bolon daraa odor ni Iyerusalimd uldev. **13** David tuuniig urij, ooriin omno
iduulj, uulgasaar sogtoov. Udesh Uria garch yavan ezniihee zarts nartai
hamt ooriin devsger deer untav. Harin ter gertee harisangui. **14** Ogloo
bolohod David Ioabt zahidal bichij, Uriagiin garaar ilgeev. **15** Ter
zahidaldaa bichihdee — Uriag hamgiin shiruun tulaldaany terguun
egneend tavij, tuuniig orhin holdogtun. Tegvel ter tsohigdon uhne gesen
bailaa. **16** Iinhuu Ioab hotyg ajiglan, er zorigtoi daisnuud baigaa gej
medsen gazart Uriag taviv. **17** Hotyn humuus garch iren, Ioabyn esreg
tulaldahad, Davidyn zarts naryn dundaas zarim ni alagdsanbogood hit hun
Uria ch mon uhev. **18** Tegeed Ioab hun ilgeen, tulaldaany buh uil yavdlyg
Davidad medegdev. **19** Ter elchid tushaaj, — Tulaldaany buh uil yavdlyg
haand helj duusahad, **20** herev haan hilegnej, "Yaagaad ta nar tulaldahaar

hot uruu tiim oirhon ochiv? Hermen deerees ted harvaj bolno gedgiig ta
nar meddeggui yum uu? 21 Iyerubbyeshyetiin huu Abimyelyehiig hen
tsohij alsan be? Negen em hermen deerees teermiin chuluut unagaj,
Tyebyezed tuuniig alsan bus uu? Yaagaad ta nar hermend tiim oirhon
ochiv?" hemeen chamaig zagnaval chi "Tany zarts hit hun Uria ch uhev"
gej helegtun gev. 22 Ingeed elch hodlon irj, Ioabyn hel gesen bugdiig
Davidad medeelev. 23 Elch Davidad — Daisnuud bidnii esreg davuu
hucheer baildan, bidniig dovtlon heer tald garch irsen bolovch bid tedniig
haalgany uud hurtel shahav. 24 Uunees gadna, hermen deerees harvaachid
tany zarts naryg harvaj, haany zarim zarts nar uhej, mon tany zarts Hit hun
Uria ch uhev gej ochiv. 25 Tegehed David elchid — Chi Ioabt iinhuu
damjuul. "Ild heniig ch zalgidag uchraas ene heregt sanaa buu zovogtun.
Hotyn esreg dovtolgoogoo shiruusgej, hotyg archin haya" gej helj, tuunii
urmyg sergee gev. 26 Nohor Uria ni uhsen gedgiig Uriagiin ehner
sonsood, nohriinhoo toloo gashuudav. 27 Gashuudlyn uye ongorohod
David hunyavuulj, ter emegteig gertee avchruulav. Ter emegtei tuunii
ehner bolj, tuund negen huu toruulev. Gevch Davidyn uiddsen hereg ni
EZENii omno buzar muu baiv.

2 Samuyel 12

12:1 Daraa ni EZEN Natanyg David uruu ilgeev. Ter David deer irj, —
Negen hotod hoyor hun baijee. Neg ni bayan, nogoo ni yaduu hun baiv. 2
Bayan hun ni mash olon honi bolon uher suregtei baijee. 3 Harin yaduud ni
ooroo hudaldan avch tejeesen neg byatshan ohin hurganaas oor yuu ch
ugui yumsanjee. Hurga tuuntei bolon huuhduudtei ni hamt oson boijij,
talhnaas ni idej, ayaganaas ni uuj, ovort ni untaj, ter hund yag l ohiny adil
baiv. 4 Negen odor bayan huniid ayanchin irev. Oor deer ni irsen
ayanchind zoriulan ooriin honi bolon uher surgees tohoorohiig bayan hun
hussengui. Harin ter yaduu hunii ohinhurgyg avch, oor deer ni irsen hund
zoriulan tohoorchee gev. 5 Tegehed David ter hund ihed hilegnej, Natand
handan — EZENii amid buigaar tangaraglaya. Uuniig uildsen hun uheh
yostoi. 6 Ter hund enereh setgelbaisangui bogood iim hereg uildsen

uchraas ter hun ohin hurgany toloo dorov dahin toloh heregtei gev. 7
Tegehed Natan Davidad — Chi bol ter hun! Izrailiin Burhan EZEN ingej
aildaj baina. "Chamaig Izrailiin haanaar toslon tomilson bogood Saulyn
garaas avarch gargasan ni Bi bilee. 8 Bi bas chamd eznii chini geriig mon
tuunii ehneruudiig halamjind chini ogch, Izraili bolon Iudagiin geriig ch
chamd ogov. Herev ene ni denduu bagadsan bol Bi chamd ene met zuilsiig
iluu iheer nemj ogoh baisan! 9 Yuund chi EZENii melmiin omno muug
uilden tuunii ugiig ul toomsorlov? Chi hit hun Uriag ildeer alj, tuunii
ehneriig ooriin ehner bolgon avch, tuuniig Ammony hovguudiin ildeer
aluulav. 10 Tiim uchraas odoo chinii gerees hezee ch ild salahgui. Uchir ni
chi Namaig ul toomsorloj, hit hun Uriagiin ehneriig ooriin ehner bolgon
avsan bilee" gev. 11 EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, chinii esreg gai
zovlong Bi geriinhnees chini osgono. Bi bur chinii nudnii omno
ehneruudiig chini avch, hamtragchid chini ogno. Ter hun gegeen tsagaan
odor chinii ehneruudtei untah bolno. 12 Chi uuniig nuutsaar uildsen bol, Bi
hamag Izrailiin omno, narny door ene hergiig uildene" gev hemeen helev.
13 Tegehed David Natand — Bi EZENii esreg nugel uildev gev. Natan
Davidad — EZEN mon chinii nugliig zailuulsan. Chi uhehgui. 14 Harin
hiisen ene hergeeree chi EZENii daisnuudad doromjloh bolomjiig ogson
tul chinii huu ch zaaval uhne gev. 15 Ingeed Natan ger oodoo butsav.
Uriagiin belevsen ehneriin Davidad toruulsen huug EZEN tsohisond, ter
huu hund ovchind nervegdev. 16 Tiim uchraas David ter huuhdiin toloo
Burhanaas guin, matsag barij, yavj, shonojingoo gazar hevtev. 17 Tuunii
geriinhnii ahlagchid derged ni zogson, tuuniig gazraas bosgoh gesen
bolovch David bosohyg hussengui bogood tedentei hamt hool ch idsengui.
18 Doloo dahi odor huuhed ni nas barjee. Davidyn zarts nar huuhdiig nas
barsnyg Davidad helehees aij baiv. Uchir ni "Huug amid baih uyed bid
haanyg yatgahad ter bidnii ugiig sonsoogui. Haan oortoo yamar negen
muu yum hiij magadgui tul huuhed ni nas barsnyg haand yaaj heleh ve?"
geltsej baiv. 19 Harin David zarts narynhaa shivneldehiig haraad, huuhed
nas barsnyg oilgoloo. Iinhuu David zarts naraasaa — Huu nas barsan uu?
gej asuuhad ted — Tiim ee, ter nas barav gev. 20 Ingeed David gazraas
bosoj, ugaal uilden, biyee toslood, huvtssaa solijee. Ter EZENii orgoond

orj, hundetgen morgov. Daraa ni gertee harin, hool beltguulj, idev. 21
Tegtel zarts nar ni — Tany uildsen ene hereg yamar uchirtai yum be?
Huuhed amid baihad ta matsag barij, uilj baisan, harin huuhed nas barahad
ta bosoj, hool idlee geltsev. 22 David — Huug amid baih uyed bi matsag
barin, uilj baisan ni "EZEN namaig niguulsej, huug amidruulah magad"
hemeen sanasny uchir yum. 23 Getel odoo huuhed nas barchihlaa. Bi
yuundaa matsag barih yostoi bilee? Bi tuuniig dahin erguulj avchirj chadah
uu? Bi tuun uruu ochih bolno. Gevch ter nad deer ergej irehgui gev. 24
Tegeed David ehner Batshyebagaa taitgaruulan, tuun deer oron, tuuntei
untav. Ter emegtei huu toruulsend tuuniig Solomon hemeen nerlev. EZEN
odoo tuuniig hairlasan bogood 25 esh uzuulegch Natanaar ug ilgeen,
EZENii toloo tuuniig Iyedidia hemeen nerlelee. 26 Ioab Ammony
hovguudiin Rabbagiin esreg tulaldan, haan hotyg ezelj avav. 27 Ioab
Davidad elch naryg ilgeen — Bi Rabbagiin esreg daitan, usny hotyg hurtel
ezlen avav. 28 Tiim uchraas odoo, arduudaas uldsen humuusiig hamtad ni
tsugluulj, ter hotyn esreg huaragnan, tuuniig ezlen avagtun. Es tegvees bi
ooroo ene hotyg ezelj avan, ene hot minii nereer nerlegdeh bolno gej
heluulev. 29 Iimees David buh humuusee tsugluulj, Rabba uruu ochin,
tuunii esreg daitan, hotyg ezelj avav. 30 Tegeed tednii haany titmiig
tolgoigoos ni avav. Titmiin hund ni neg talant alt bogood unet chuluu
suulgasan baiv. Ter titmiigDavidyn tolgoid omsgov. Ter hotoos David
mash ih hemjeenii zuilsiig olz bolgon avav. 31 David bas ter hotod baisan
humuusiig avchran, horoo, hurts tomor zemseg bolon tomor suheer hiih
ajild tavij, toosgo tsohiulav. Ammony hovguudiin buh hotuudad David ene
meteer uildev. Tegeed David bolon hamag arduud Iyerusalim uruu butsav.

2 Samuyel 13

13:1 Tuunii daraa iim yavdal bolov. Davidyn huu Absalomd Tamar nertei
mash uzesgelent busgui duu baisan bogood Davidyn huu Amnon tuund
durlajee. 2 Amnon duu busgui Tamaraas bolj mash ih bachimdsany ulmaas
ovdov. Uchir ni Tamar ongon baisan bogood Amnon tuund yamar neg yum
hiine gehed hetsuu sanagdaj baiv. 3 Gevch Amnond negen naiz baisan ni

Davidyn ah Shimyeagiin huu Ionadab hemeeh nertei bailaa. Ionadab ni ih
zali mehtei hun baiv. 4 Ter Amnond — Haany huu mini, yuund ta odor bur
iim daramttai baina ve? Ta nadad helehgui yum uu? gehed, Amnon tuund
— Bi ah Absalomynhaa duu Tamart durlav gev. 5 Tegehed Ionadab tuund
— Orondoo hevtej, ovchtei met dur uzuul. Etseg chini chamaig ergeheer
irehed ni tuund "Duu busgui Tamaryg iruulj, minii nudnii omno hool undyg
mini belduuleech. Bi uuniig ni harj, Tamaryn garaas idmeer baina" gej hel
gev. 6 Iinhuu Amnon hevtej, ovchtei met dur uzuulev. Haan tuuniig
ergeheer irehed ni Amnon haand — Duu busgui Tamaryg iruulj, minii
nudnii omno nadad heden boov hiilguulj, nadad tuunii garaas idehiig
zovshoorch ogooch gev. 7 Tegehed David Tamaryg avchruulahaar ger
uruu hun yavuulj, — Amnon ahynhaa gert ochij, tuund hool hiij ogogtun
gej heluulev. 8 Iinhuu Tamar Amnon ahynhaa gert irehed, ter hevtej baiv.
Tamar zuursan guril avch nuhaad, nudniih ni omno boov hiij jignev. 9 Ter
emegtei togoog avch, tuunii omno boovyg tavisan bolovch, Amnon
idehees tatgalzav. Amnon — Bugd endees gartsgaa gesend bugd oroonoos
ni garav. 10 Daraa ni Amnon Tamart — Hoolyg untlagyn oroond avchir.
Bi chinii garaas l idne gev. Tamar ooriin hiisen boovyg Amnon ahynhaa
untlagyn oroond avch ochiv.11 Amnond iduuleheer boovyg avchirtal,
Amnon tuuniig tevren avch, — Duu mini, nadtai unt gev. 12 Harin Tamar
— Bolohgui, ah mini. Namaig buu doromjlooch. Izrailid iim zuil hiideggui
shuu dee. Iim ichguurgui hereg buu uildeech! 13 Iim ichguurteigeer bi
haash yavah ve? Ta ch gesen Izrailiin munhguudyn neg met tootsogdono
shuu dee. Iimees odoo haand ailtgagtun. Uchir ni ter namaig tanaas
haramlahgui gev. 14 Gevch Amnon tuunii ugiig sonssongui. Amnon
tuuneesiluu huchtei baisan tul tuuniig doromjlon, tuuntei untav. 15 Daraa ni
Amnon tuuniig mash iheer uzen yadav. Ter uzen yadalt ni tuuniig hairlaj
baisan hairaas ni ch iluu huchtei baiv. Amnon ter emegteid — Bosood,
zail! gev. 16 Harin Tamar tuund — Ugui. Namaig hooj gargah ni tany
nadad uildsen muu hergees ch iluugeer buruu shuu dee gesen bolovch, ter
Tamaryn helehiig sonssongui. 17 Tegeed Amnon zarts zaluugaa duudan,
— Ene huuhniig nadaas hooj gargaad, uudee tugj gej tushaav. 18 Tamar
urt hantsuitai huvtsas omsson baiv. Haany ongon gunjuud iim huvtsas

omsdog bailaa. Amnony zarts tuuniig hooj gargaad, uudee tugjiv. 19
Tamar tolgoi deeree uns tavin, omsson urt hantsuitai huvtssaa urj, tolgoi
deeree garaa tavin, changaar orilsoor yavav. 20 Tuunii ah Absalom tuund
— Chinii ah Amnon chamtai hamt baisan uu? Harin odoo, duu mini,
duugui bai. Ter chinii ah shuu dee. Ene yavdlyg zurh setgeldee buu hadgal
gev. Iinhuu Tamar ni Absalom ahynhaa gert uldeed, gantsaaraa amidrav.
21 David haan edgeer buh herguudiin talaar sonsood ihed uurlan hilegnev.
22 Harin Absalom Amnond ene hergiin talaar sain muu yuu ch yarisangui.
Ohin duu Tamaryg ni doromjilson uchir Amnonyg Absalom uzen yadaj
baiv. 23 Tuunees hoish buten hoyor jiliin daraa Absalom Yefraimyn
oiroltsoo Baalhazort honiny noos hyargah bayar hiin, haany buh
hovguudiig uriv. 24 Absalom haand baraalhan, — Haragtun, bool tani
noos hyargah bayar hiih uchir haan ooriin zarts naryn hamt zarts nadtai
hamt yavaach gev. 25 Gevch haan Absalomd — Ugui, huu mini, bid
bugdeeree yavah hereggui. Uchir ni bid chamd daramt bolj magadgui gev.
Hediigeer Absalom yatgasan ch David yavsangui, harin tuuniig yeroov. 26
Tegehed ni Absalom — Tegvel minii ah Amnonyg bidentei hamt
yavuulaach gehed, haan tuunees — Yaagaad ter chamtai yavah yostoi
bilee? gej asuuv. 27 Gevch Absalom tuuniig yatgahad ter Amnon bolon
haany buh hovguudiig tuuntei hamt yavuulav. 28 Absalom zarts nartaa
tushaaj, — Odoo anhaar! Amnony zurh darsand hogjih uyed, mon bi ta
nart "Amnonyg tsohigtun" hemeen oguulmegts tuuniig alagtun. Buu aigtun.
Bi ooroo ta nart tushaaj baigaa bus uu? Huchtei, zorigtoi bai gev. 29
Absalomyn zarts nar tushaasan yosoor ni Amnonyg alsan bilee. Tegehed
haany buh hovguud bosoj, oor ooriin luusyg unan zuttatsgaav. 30 Tedniig
zamdaa yavj baih uyed Davidad — Absalom ni haany buh hovguudiig
tsohin alav. Tednees neg ni ch amid uldsengui geh medee irev. 31
Tegehed haan bosoj, huvtssaa uran, gazart hevtev. Tuunii buh zarts nar
derged ni huvtssaa uran zogsoj baiv. 32 Davidyn ah Shimyeagiin huu
Ionadab hariulan — Haany hovguud boloh tedgeer zaluus bugd alagdav
hemeen ezenten mini buu bod. Amnon l uhev. Uchir ni duu ohin Tamaryg
ni Amnon doromjilson odroos Absalomyn sanaa todorhoi baisan yum. 33
Tiim uchraas odoo "Haany buh hovguud alagdav" hemeeh ene medeeg

ezen haan mini zurhendee buu bailga. Uchir ni gantshan Amnon l uhev
gev. **34** Absalom zuttlaa. Haruul zaluu nudee orgon harahad, tuunii aryn
uulyn hajuugiin zamaar olon hun irj yavav. **35** Ionadab haand — Haragtun,
haany hovguud irchiheed baina. Tany boolyn helsnii daguu boljee hemeev.
36 Tuuniig iinhuu ailtgamagts haany hovguud orj irj, changa duutaar
uilaldav. Mon haan bolon tuunii hamag zarts nar ihed gashuudan uilaldav.
37 Absalom zuttan Gyeshuryn haan Ammihudyn huu Talmai uruu ochjee.
David huugiinhee hoinoos odor bur gashuudan guniglaj baiv. **38** Iinhuu
Absalom zugtan Gyeshurt ochood, tend gurvan jiliin tursh baiv. **39** David
Haany zurh setgel Absalomyn hoinoos yavahyg ermelzej baiv. Uchir ni
Amnon nas barsnaas hoish tuunii tuhaid David taivshirsan bailaa.

2 Samuyel 14

14:1 Haany zurh Absalomyn hoinoos sanaashran buig Zyeruiagiin huu
Ioab oilgov. **2** Ingeed Ioab Tyekoa uruu hun yavuulj, tendees mergen
uhaalag emegteig avchruulaad, tuund — Chi gashuudaj bui hunii dur
uzuulj, yag odoo gashuudlyn huvtsas omsoj, biyedee tos turhehgui, harin
taliigaachiin araas olon odor emgenej bui emegtei met bologtun. **3** Daraa
ni haan deer ochin, iinhuu ailtgagtun gev. Ingeed Ioab ter emegteid heleh
ugsiig ni zaaj ogov. **4** Tyekoagiin emegtei haand yarihdaa, nuureeree gazar
shaan unaj, sunan morgood — Tusalj hairla, haantan mini gev. **5** Haan ter
emegteigees — Yamar zovlon chamd uchrav? gej asuuhad, ter emegtei
hariulan — Unendee bi belevsen emegtei, nohor mini nas barsan bilee. **6**
Shivegchin tani hoyor huutei baisan. Gevch ter hoyor heer tald hoorondoo
temtseldehed ter hoyoryg salgah hun neg ch baigaagui uchir neg ni
nogoogoo tsohij alav. **7** Tegtel buh l geriinhen shivegchin minii esreg
bosoj, "Ahygaa alsan huniig bidend tushaagtun. Tuund alagdsan ahynh ni
amiin toloo bid tuuniig alj, bas ene geriin udmyg tasalya" getsgeev. Ted
ingesneeree nadad uldsen gants ochiig mini untraaj, gazar deer nohroos
mini neriig ni ch, ur udmyg ni ch uldeehgui bolgoh yum gej ailtgav. **8**
Tegehed Haan emegteid — Gertee hari. Chinii ene hergiin talaar bi zarlig
buulgahbolno gej helev. **9** Tyekoagiin emegtei haand — Haan ezen mini

ee, gem buruu ni nad deer bolon etsgiin mini ger deer buuh boltugai. Harin
haan hiigeed, tuunii haan shiree ni gemgui gev. 10 Ingesend haan —
Chamd hen gomdollono, tuuniig nad deer avchragtun. Ter tsaashid chamd
gar hurehgui gej helev. 11 Tegehed ter emegtei — Haan ta ooriin Burhan
EZENee sanah boltugai. Ingesneer tsusan oshoo avagch ni ustgah ajlaa
urgeljluulehee bolij magad. Es tegvees ted huug mini ustgana shuu dee
gehed, haan — EZENii amid buigaar tangaraglaya. Huugiin chini tolgoin
neg shirheg ch us gazart unahgui gej helev. 12 Tegtel ter emegtei —
Ooriin ezen haand gants ug ailtgahyg shivegchin nadad zovshoorch hairla
gesend haan — Ailtgagtun! gejee. 13 Emegtei — Tegvel yuund ta
Burhany humuusiin esreg iim zuiliig setgene ve? Uchir ni ingej helsneeree
hooson hunee butsaaj avchirdaggui tul haan ooriigoo gemtei hun bolgoj
baina. 14 Uchir ni bid uheh ni gartsaagui bogood gazart asgagdaad, dahin
tsutluulj ul chadah ustai adil yum. Gelee ch Burhan ami tasaldaggui, harin
hoogdson huniig Ooroosoo zailuulahguin tuld arga zamuudyg tolovlodog.
15 Bi ene hergiig haan ezendee heleheer irsen uchir ni gevel humuus
namaig ailgan surduulsnees yum. Ingeed tany shivegchin bi"Haantand helj
uziye. Haantan shivegchniihee husliig biyeluulj magad. 16 Uchir ni
haantan sonsoj, namaig bolon huug mini Burhany ovoos taslan ustgah hunii
garaas shivegchnee avrah bolno" gev. 17 Tegeed shivegchin tani "Minii
ezen haany ug namaig taitgaruulah boltugai. Uchir ni Burhany tenger elch
shig minii ezen haan sain muug yalgadag bilee. Tany Burhan EZEN tantai
hamt baih boltugai" gej helsen bilee gev. 18 Daraa ni haan ter emegteid
hariulan, — Minii asuuh gej baigaa zuilsees ta yuug ch nadaas buu
nuugaarai gev. Emegtei — Haan ezen mini, oguulegtun gev. 19 Iinhuu
haan — Ene bugded Ioabyn gar oroltsson uu? gehed emegtei hariulan —
Haan ezen mini, tany amid buigaar tangaraglaya. Haan ezenii mini
helsnees hen ch baruun, zuun tiish ergej chadahgui. Uneheer tany zarts
Ioab nadad tushaasan ba ter hun l heleh ene buh ugsiig shivegchind tani
zaaj ogson bilee. 20 Ug hergiin yavtsyg oorchlohiin tuld tany zarts Ioab
iim zuiliig uildev. Harin minii ezen Burhany tenger elch met mergen
bogood ene gazar deerh buh zuilsiig meddeg bilee gev. 21 Tegehed haan
Ioabt — Haragtun, bi uuniig zaaval uildeh bolno. Tiim uchraas yavj, zaluu

hun Absalomyg butsaaj avchragtun gev. **22** Ioab nuureeree gazar shaan
unaj, sunan morgoj, haanyg yeroov. Tegeed Ioab — Haan ezen mini ee,
haan boolynhoo huseltiig biyeluulj ogson tul onoodor tany bool bi tany
taallyg olsnoo medev gejee. **23** Tiinhuu Ioab bosood, Gyeshur uruu yavj,
Absalomyg Iyerusalimd avchrav. **24** Harin haan — Tuuniig gert ni avaach.
Nuuriig ni nadad buu haruul gej helev. Ingeed Absalom haany nuuriig ch
uzelgui gertee hariv. **25** Buh Izrailiin haana ni ch Absalomtai adil tiim
saihan gej magtagdah hun ugui baiv. Holiin ulnaas ni tolgoi deerh titem
hurtel ni tuund oo sev baisangui. **26** Tuuniig usee husuulahad, (Deerees ni
hundeer dardag baisan uchir jil buriin suulcheer ter usee husuuddag baiv)
ter tolgoin usee haany hemjuureer hemjihed hoyor zuun shyekyel boldog
baiv. **27** Absalomd gurvan hovguun, neg ohin torov. Ohiny neriig Tamar
gedeg baisan bogood ter uzesgelent goo emegtei baiv. **28** Absalom
Iyerusalimd buten hoyor jil amidrahdaa haantai neg ch udaa uulzsangui. **29**
Daraa ni Absalom Ioabyg haan uruu ilgeeheer tuun uruu hun yavuulsan
bolovch, ter irsengui. Tiimees Absalom dahin hoyor dahi udaagaa hun
yavuulahad ch Ioab irehgui l baiv. **30** Tiim uchraas Absalom zarts nartaa
— Haragtun, Ioabyn tarialangiin talbai minii talbain hajuud baigaa bogood
tend arvai tarisan baina. Yavj, tuuniig nigaldan shataagtun gehed
Absalomyn zarts nar tarialangiin talbaid gal taviv. **31** Tegehed Ioab bosoj,
Absalomyn gert iren tuund — Chinii zarts nar yuund minii tarialangiin
talbaig galdan shataav? gev. **32** Absalom Ioabt — Haragtun, bi cham uruu
hun yavuulj "Bi tanyg haan uruu ilgeej «Yuund namaig Gyeshuraas butsaaj
iruulev? Tend baisaar baih ni nadad deer baisan yum» hemeen heluuleheer
ta end iregtun" hemeen heluulsen bus uu? Tiim uchraas odoo bi haantai
uulzaj, herev nadad gem nugel baival, ter namaig alah boltugai gev. **33**
Iinhuu Ioab haan deer ochin ailtgasand, haan Absalomyg duudav. Absalom
haand baraalhaj, haany omno nuureeree gazart hurtel sunan morgohod,
haan Absalomyg unsev.

2 Samuyel 15

15:1 Uunii daraa Absalom oortoo hosog tereg bolon morid beltgej, mon

ooriinhoo urd guilgeh tavin huntei bolov. 2 Absalom ogloo ertlen bosoj,
haalgaar ongoroh zamyn derged zogsdog baiv. Haanaar shuulgehiin tuld
irj bui zargatai hun baival Absalom tedniig duudan, — Chi ali hotyn hun be
? gehed ut hun — Tany bool bi Izrailiin iim ovgiin hun baina hemeen
hariuldag baiv. 3 Tegehed ni Absalom tuund — Haragtun. Chinii zarga
sain hiigeed zov yum. Harin haany zugees chinii hergiig sonsoh hunneg ch
baihgui hemeen oguuldeg baiv. 4 Uunees gadna Absalom — Ayaa, hen
negen namaig ene ulsyn shuugcheer tomildogson bol hereg zarga buhii hun
bur nad deer irehed bi tuuniig ni shudargaar shuuh baisan gedeg baiv. 5
Hen negen tuun deer oirton irj, sunan morgoh gevel ter garaa sungan, ter
huniig teverch unsdeg baijee. 6 Shuugdehiin tuld haan deer irsen buh
Izrailitai Absalom iim mayagaar haritsdag baiv. Iinhuu Absalom Izrailiin
humuusiin zurh setgeliig ezemden avav. 7 Dochin jil ongorohod Absalom
haand — EZENd orgoson tangargaa bi biyeluulehiin tuld namaig Hyebron
uruu yavuulaach. 8 Tany bool bi Siriin Gyeshurt baihdaa "Herev EZEN
namaig uneheer Iyerusalimd butsaan avchirval bi EZENd uilchleh bolno"
hemeen tangaraglasan yum gev. 9 Haan tuund — Amar amgalan yavaarai
hemeen aildsand tereer bosoj Hyebron uruu yavav. 10 Gehdee Absalom
Izrailiin buhii l ovog aimguudaar tagnuul ilgeej, — Ever bureenii duug
sonsonguutaa ta nar "Absalom bol Hyebron dahi haan yum" hemeegtun
gej heluulev. 11 Tegeed hoyor zuun hun Absalomyn hamt Iyerusalimaas
yavav. Tedgeer humuus urigdaj yavsan bogood yuu bolj baigaag ch
medeegui, gemgui humuus baiv. 12 Absalom tahil orgoj baih zuuraa hun
yavuulj, Davidyn zovloh Gillon hun Ahitofyelyg, ooriinh nihot Gilogoos
duudaj avchrav. Absalomtai negden niileh humuusiin too ossoor baisan tul
huivaldaan ch huchtei baiv. 13 Tegehed David deer negen elch irj, —
Izrailiin humuusiin setgel zurh Absalomtai hamt baina hemeen oguulev. 14
Tegehed David Iyerusalimd oortei ni hamt baisan buh zarts nartaa —
Zugtatsgaaya. Es tegvees bidnii hen ni ch Absalomaas zugtaaj orgoj
chadahgui. Hurdalya. Ter bidniig uter guitsej, gai uchruulan, ildnii ireer
ene hotyg dairah vii gej helev. 15 Haany zarts nar haand — Minii haan
ezen taallaaraa yuu helne, ter buhniig bid biyeluulehed belen baina
getsgeev. 16 Ingeed haan garch yavahad, geriinhen ni bugd tuuniig dagan

garav. Harin haan geree sahiulahaar arvan baga ehneree uldeev. 17 Haan
bolon tuuntei hamt baisan buh humuus garch, suulchiin geriin derged
zogsov. 18 Hamag zarts nar ni haany hajuugaar ongoron, buh
hyeryetchuud bolon buh pyelyetchuud, haantai hamt Gataas irsen zurgaan
zuun git humuus bugd haany omnuur yavj ongorov. 19 Haan git hun Ittaid
— Yuund chi bas bidentei hamt yavna ve? Chi hari hun bogood bas
tsagaachin uchir butsaj, haantaigaa hamt uld. 20 Chi dongoj ochigdor l
irsen, tegeed chamaig onoodor oorsdiin hamt heren hesuuleh hereg uu?
Uchir ni bi endees haashaa ch hamaagui ayalah yum. Chi ooriinah duus
naraa avaad buts. Orshool bolon unen ni chamtai hamt baih boltutai gev.
21 Ittai haand hariulan — EZENii amid buigaar bolon ezen haany amid
buigaar tangaraglaya. Minii ezen haan amid ch baisan, uhsen ch baisan,
haa baigaa gazar ni bool bi tantai hamt baina gev. 22 Tiimees David Ittaid
— Yavj, ongorogtun gev. Ingeed git hun Ittai, hamag humuus bolon oortei
ni hamt baisan buhii l hovguudiin hamtaar yavj ongorov. 23 Oron dayaar
arduud changa duutaar gashuudan baih uyed humuus yavj ongorov. Haan
Kidron gorhiig gatlan buh arduud ch tsoliin zam tiish gatlan garav. 24 Mon
Zadok buh Lyevi humuusiin hamt Burhany gereenii avdryg avchraad,
buulgan taviv. Mon Abiatar irj, hamag arduudyg hotoos garch duustal ni
baiv. 25 Haan Zadokt — Burhany avdryg hot uruu butsaan avaach. Herev
bi EZENii omno taallyg ni olbol, EZEN namaig dahin butsaaj avchran,
avdar bolon Ooriin orshihuig uzuuleh bolno. 26 Herev Ter "Bi chamaig
sainaar taaldaggui" hemeen oguulbees, uztugei, bi end baina. Ter nadad
taallaaraa uildeh boltugai gev. 27 Haan tahilch Zadokt — Chi uzmerch
bish uu? Chi hoyor hovguun boloh ooriinhoo hovguun Ahimaaz bolon
Abiataryn hovguun Ionatanyg daguulan amar taivan hot uruutaa butsagtun.
28 Bi ta naraas medee iren irtel, tsoliin zamd huleene gev. 29 Zadok bolon
Abiatar nar Burhany avdryg Iyerusalim uruu butsaaj, tend ni uldeev. 30
David Chidun Uul ood ogsohdoo, tolgoigoo buteen, uilan, hol nutsgen
yavav. Mon tuuntei hamt baisan hamag arduud tolgoigoo buteej, uilan
yavav. 31 Hen negen ni Davidad — Absalomtai huivaddagchdyn dund
Ahitofyel baina gej helehed, David — EZEN mini, Ahitofyelyn zovlogoog
munhag bolgoj ogooch gej bi zalbirch baina gev. 32 Burhand morgol

uildeh gazar bolson uulyn oroid Davidyg ireh uyed huvtssaa urj, tolgoi
deeree shoroo tsatssan arhyet hun Hushai Davidtai uulzav. **33** David tuund
— Herev chi nadtai hamt yavbal chi nadad teer bolno. **34** Herev chi hot
uruu butsaj, Absalomd "Haantan mini, bi tany zarts bolyo. Urid etsgiin tani
zarts baisny adil odoo bi tany zarts bolyo" gej helbel chi Ahitofyelyn
zovlogoog minii toloo butelgui bolgoj chadna. **35** Tend tahilch Zadok
bolon Abiatar nar ch chamtai hamt baigaa bish uu? Chi haany gerees
sonsson bolgonoo tahilch Zadok bolon Abiatar nart damjuulagtun. **36**
Hednii hoyor hovguun ni buyuu Zadokiin hovguun Ahimaaz, Abiataryn
hovguun Ionatan nar tend tedentei hamt bii. Sonsson bolgonoo nadad
tedneer damjuulsugai gev. **37** Tegeed Davidyn nohor Hushai hot uruu
butsav. Ter uyed Absalom ch Iyerusalimd irev.

2 Samuyel 16

16:1 David uulyn oroigoos tsaash jaahan dooshlov. Harval,
Myefiboshyetyn zarts Ziba haanyg uttahaar irj baiv. Ter emeellesen hos
iljgen deer hoyor zuun shirheg talh, hataasan uzem zuun bashch, zuny
zuun jims, neg tulam usan uzmiin dars achsan baiv. **2** Haan Zibagaas —
Chi yuund edgeer zuilsiig avch irne ve? gej asuuhad Ziba — Iljignuud ni
haany geriinhend unaa, talh bolon zuny jims ni zaluu humuust ideh hool,
usan uzmiin dars ni tsold etssen humuust uuh undaa boloh yum gev. **3**
Haan — Eznii chini hovguun haa baina? gehed Ziba haand — Ter
"Onoodor Izrailiin ger etsgiin mini haanchlalyg nadad erguulj ogno"
hemeen oguuleed, Iyerusalimd uldsen gev. **4** Haan Zibad — Uzegtun,
Myefiboshyetyn hamag yums ni chiniih gehed, Ziba — Ezen haantan mini,
tany taallyg bi oloh boltugai hemeen morgon guiya gejee. **5** David haan
Bahurimd hurch irehed, Saulyn geriin negen urgiin Gyeragiin hovguun
Shimyei gegch negen hun haraalyn ugs ursgasaar garch irev. **6** Tegeed ter
David bolon David haany hamag zarts nar uruu chuluu shidev. Arduud
bolon hamag huchit erchuud haany baruun, zuun tald baiv. **7** Shimyei —
Zail, tonil. Tsus ursgadag, zohisgui hun! hemeen haraav. **8** Saulyn geriin
urssan buh tsusygEZEN cham deer butsaaj buulgav. Chi tuunii orond haan

bolson bilee. Chinii hovguun Absalomyn gart haan shireeg chini EZEN
shiljuulev. Chi tsus ursgagch uchir chi ooriinhoo buzar muu uilsdee
oroogdov gej haraav. 9 Zyeruiagiin hovguun Abishai haand — Ene uhsen
nohoi yaahlaaraa minii ezen haanyg haraadag bilee? Ochij, tuunii tolgoig
tastahyg nadad zovshoorooch gej helev. 10 Haan — Zyeruiagiin hovguud
ee, bi ta naryg yaah ve? Herev EZEN tuund "Davidyg haraa" gej heleed,
ter haraasan bol "Chi yuund ingev?" gej hen heleh yum be? hemeen aildav.
11 Tegeed David Abishai bolon buh zarts nartaa — Haragtun, nadaas
torson huu mini minii amiig erj baihad, ene byeniamin hunii huvid bol ter
tusmaa argagui yum. Tuuniig orhi. EZEN tuund tushaasan tul ter haraaj l
baig. 12 EZEN minii zovlont baidlyg harj, onoodor tuunii haraalyn orond
nadad sainyg butsaaj magad gev. 13 David bolon tuunii humuus zamdaa
garav. Shimyei Davidtai zeregtsen uulyn beleer yavangaa haraaj,
chuluutaar shiden, shoroo tsatsaj baiv. 14 Haan, mon tuuntei hamt yavsan
hamag arduud etsej yadarsan tul tend tur amrav. 15 Absalom bolon buh
hun ard, izrailichuud bugd Iyerusalim hotod orj irev. Ahitofyel ch mon
tuuntei hamt irev. 16 Davidynnohor arhyet hun Hushai Absalom deer irj,
tereer Absalomd — Haantan monh naslah boltugai! Haantan mandtugai!
gev. 17 Absalom Hushaid — Nohortoo chin unench baigaa chini ene uu?
Yuuny uchir chi nohorteigoo hamt yavsangui ve? gej asuuv. 18 Hushai
Absalomd hariulan — Ugui, EZEN bolon ene ard tumen, buh izrailichuud
heniig songoson baina, bi tuuniih bolj, mon tuuntei hamt baih bolno. 19
Tegeed ch bi hend uilchleh baisan yum be? Huugiinh ni omno bi uilchleh
yostoi bish uu? Bi etsgiin tani omno uilchilsen shig, mon tany toloo
zutgene gev. 20 Absalom Ahitofyeld — Ta zovlooch. Bid yaah yostoi ve?
gev. 21 Ahitofyel Absalomd — Geree sahiulahaar etsgiinhee uldeesen
baga ehneruud uruu orogtun. Tanyg etsegtee uzen yadagdah zuil hiisniig
buh Izraili sonsono. Tantai hamt baigaa buh humuusiin gar ni ch huchtei
bolno gev. 22 Ingeed Absalomd zoriulj, deever deer maihan barij, buh
Izrailiin nudnii omno Absalom etsgiinhee baga ehneruudiin gert orov. 23
Ter tsagt Ahitofyelyn zovloson zovlogoo ni hun Burhany zarligiig asuuj
olson ug adil baiv. Iimees Ahitofyelyn hamag zovlogoo ni Davidad, mon
Absalomd unelegddeg bailaa.

2 Samuyel 17

17:1 Tsaashilbal Ahitofyel Absalomd — Arvan hoyor myangan huniig
shilj avch bosood, ene shono Davidyg nehen hoohiig zovshoorno uu. **2**
Tuuniig etsej, tenhee aldsan baih uyed ni bi tuun uruu dairch, tuuntei hamt
baigaa buh humuus zugtah boltol tuuniig ailgaya. Tegeed bi gantshan
haanyg ni alya. **3** Bi hamag arduudyg tan deer butsaaj avchirna. Hun buriin
butsaj ireh ni tany haij bui gantshan hunees shaltgaalj baina. Tegsnii daraa
hun buhen amar taivan baih bolno gej helev. **4** Ene ug Absalom bolon
Izrailiin buh ahlagchdad taalagdav. **5** Gevch Absalom — Arhyet hun
Hushaig mon duud. Ter yuu gej helehiig ni sonsyo gev. **6** Hushai Absalom
deer ochihod, Absalom tuund iinhuu oguulev. — Ahitofyel ingej hellee.
Bid tuunii ugeer boloh uu, ugui yuu? Herev ugui bol, chi ugee helne uu?
gev. **7** Hushai Absalomd — Ene udaa Ahitofyel sain zovlogoo ogsongui
gev. **8** Tegeed tsaash ni Hushai — Heer tadd bambaruushaa bulaalgasan
evshiin adil etseg chini bolon tuunii tserguud ni dogshin, huchtei erchuud
gedgiig chi medne. Chinii etseg daind mergeshsen garguud hun. Tereer
arduudtai hamt shoniig ongoruulehgui. **9** Odoo ter neg aguid, esvel ondoo
gazart nuugdaj baigaa. Herev tany tserguudiig ter dovtolbol, uuniig
sonsson hun bur "Absalomyg dagaldagch tserguudiin dotor aluulsan
humuus baina" gej helne. **10** Tegvel arslan adil zorigtoi hunii ch zurh
mohno. Chinii etseg bolhuchit hun bogood tuuniig dagaldagchid ni
erelheg, zorigtoi humuus gedgiig Izraili dayaar medne. **11** Harin Danaas
Byershyeba hurtelh dalain hovoonii els met ui olon izrailichuudyg bugdiig
ni tsugluulj, ta ooroo tulaldaand garagtun gej bi zovloh baina. **12** Tuuniig
olj bolohoor neg gazart bid tuun uruu ochij, shuuder gazar unah met
tuuniig bid nomron avch, tuuniig bolon hamt bui hamag tserguudiin negiig
ni ch amid uddeehgui. **13** Herev tereer ali negen hotod orognovol, buh
Izraili ter hot uruu ols avchran, tend gants ch chuluu uldehgui boltol ni ter
hotyg hondii hurtel chirne gev. **14** Absalom bolon Izrailiin hamag arduud
— Arhyet hun Hushain zovlogoo ni Ahitofyelyn ogson zovlogoonoos iluu
deer yum getsgeev. Uchir ni EZEN Absalomd gai uchruulahyn tuld
Ahitofyelyn sain zovlogoog EZEN butelgui bolgohoor shiidsen ajee. **15**

Hushai tahilch Zadok bolon Abiatar nart — Ahitofyel ni Absalom bolon
Izrailiin ahlagchdad ingej zovloson bogood, harin bi iim zovlogoo ogov.
16 Tiimees odoo yaaraltai hun yavuulj, Davidad "Ene shono tsoliin zamd
buu honoglooroi. Harin yamar ch baisan ter gazryg gatlan yav. Es tegvees
haan bolood hamt bui hamag humuus ni alagdah vii" hemeen hel gev. **17**
Ionatan bolon Ahimaaz YenRogyeld baiv. Ted hotod nevterch, haragdaj
bolohgui baisan uchir negen shivegchin emegtei ochij, tedend helsend, ted
David haand hel hurgeheer bolov. **18** Getel neg eregtei huuhed tedniig
haraad Absalomd helev. Iimd ter hoyor yaaravchlan yavsaar, Bahurimd
negen hunii gert ochiv. Ter hun hashaandaa hudagtai bogood ted tuun
dotor orov. **19** Emegtei buteeleg avch iren, hudgiin amyg buteej, tuunii
deer buudai taraan tsatsaj, yuu ch medegdehgui bolgov. **20** Absalomyn
zarts nar ter emegtein gert irj — Ahimaaz bolon Ionatan nar haana baina
ve? gehed, ter emegtei — Ted gorhi gatlaad yavsan gev. Ted erj haisan
bolovch olj chadalgui Iyerusalim uruu butsav. **21** Tedniig yavsny hoino ter
hoyor hudgaas garch iren, David haand hel hurgeheer yavav. Ted Davidad
— Golyg turgen gatlagtun. Uchir ni Ahitofyel ta naryn esreg ingej
zovloson baina gev. **22** Tegeed David bolon tuuntei hamt baisan humuus
bugd hodlon, Iordan golyg gatlav. Uur tsaih uyeer Iordan golyg gatlaagui
hun neg ch baisangui. **23** Ahitofyel ooriinh ni zovlogoog dagaaguig
haraad, iljgee emeellen, torolh hot uruugaa gertee butsaj iren, geree
yanzlan, ooriigoo boimolj uhsend etsgiinh ni bulshind orshuulav. **24**
Tegeed David Mahanaimd irev. Absalom bolon tuuntei hamt baisan
Izrailiin humuus bugd Iordan golyg gatlav. **25** Absalom Ioabyn orond
Amasag tsergiin udirdagchaar tomilson baiv. Amasa bol Ioabyn eh
Zyeruiagiin duu, Nahashiin ohin Abigailtai gerlesen Itra hemeegch Izraili
hunii hovguun baiv. **26** Ingeed Izraili bolon Absalom ni Gilyeadyn nutagt
buudallav. **27** Davidyg Mahanaimd irehed, Rabbagiin Ammony
hovguudees Nahashiin hovguun Shobi bolon Lodyebaryn Ammiyelyn
hovguun Mahir, Rogyelimyn gilyead hun Barzillai nar **28** devsger, ayaga,
vaar, buudai, arvai, guril, shar budaa, shosh, buurtsag, hataasan ur, **29**
zogiin bal, eedem, honi, byaslag zergiig David bolon tuuntei hamt
yavagchdyn hunsend avch irev. Uchir ni ted humuusiig tsold olsoj yadran

tsangaj bui hemeen bodjee.

2 Samuyel 18

18:1 David oortei ni hamt baisan humuusee toolj, tednii deer myangatyn
darga, zuutyn darga naryg tomilov. 2 David humuusiinhee guravny negiig
Ioabyn udirdlagand, guravny negiig Ioabyn duu, Zyeruiagiin hovguun
Abishain udirdlagand, uldsen guravny negiig git hun Ittain udirdlagand
huvaarilav. Haan humuust — Minii biye bas ta buhentei hamt yavah bolno
gev. 3 Harin humuus — Ta yavj bolohgui. Uchir ni bid zugtval, ted bidniig
haihrahgui. Bidnii hagas ni uhsen ch ted bidniig haihrahgui. Harin ta bidnii
tumen huntei tentsene. Tiimiin tul ta hotoos bidend tuslahad belen baih ni
deer gev. 4 Haan tedend — Ali ni ta nart hamgiin deer sanagdana, tuugeer
chini bolyo gev. Tegeed haan haalgany derged zogsoj, buh humuus zuut,
myangataaraa garch yavtsgaav. 5 Haan Ioab, Abishai, Ittai nart — Minii
toloo zaluu Absalomd zoolon handaarai gej tushaav. Tsergiin buh
udirdagchdad Absalomyn talaar haany tiinhuu tushaasnyg buh humuus
sonsov. 6 Ingeed humuus izrailichuudyn esreg tulaldahaar dainy talbar
uruu yavtsgaav. Tulaldaan Yefraimyn oid bolov. 7 Izrailiin arduud tend
Davidyn zarts nart tsohigdon yalagdaj, ter odor ui olon hun buyuu horin
myangan hun tend alagdav. 8 Tend hiisen tulaldaan buh nutgaar tarhaj, ter
odor ildend alagdsan hunees iluu oid alagdsan hun ni olon baiv. 9 Absalom
Davidyn zarts nartai taaraldav. Absalom luus unasan baisan bogood, luus
ni tom tsars modny saglagar mochriin dooguur ongortol, Absalomyn tolgoi
ni tsars modond orootsoldon, tereer tenger gazar hoyoryn hoorond
duujlegdev. Harin ter zuur unaj baisan luus ni chigeeree yavsaar l baiv. 10
Negen hun tuuniig haraad Ioabt — Absalomyg tsars modond olgogdson
baihyg ni bi harlaa gej helev. 11 Ioab ter hund — Chi tuuniig harsan baij,
yaagaad tuuniig gazar deer ni tsohij alsangui ve? Tegsen bol bi
chamdarvan mongon zoos bolon bus ogoh baiv gehed, 12 ter Ioabt — Bi
myangan mongo avah baisan ch haany hovguund gar hurehgui. Bidniig
sonsoj baihad, haan tand bolon Abishai, Ittai nart "Minii toloo zaluu
Absalomyg hamgaalaarai" hemeen tushaasan bilee. 13 Herev bi tuund

horon sanaagaar handsan bol, (haanaas yuu ch nuugdaj chaddaggui) ta
ooroo hol hondii zogsoh baisan gej oguulev. **14** Ioab — Bi end chamtai
tsag demii urmeergui baina hemeen oguuleed, gartaa gurvan jad avaad,
amidaaraa tsars modny dund olgogdson baisan Absalomyn zurhend zoov.
15 Ioabyn zevseg barij yavsan arvan zaluus ch Absalomyg toirch tuuniig
tsohij alav. **16** Ioab ever buree uleej, duugargahad humuus izrailichuudyg
moshgon hoohoo zogsooj, butsaj irev. Uchir ni Ioab arduudyg tatan
zogsoov. **17** Tegeed ted Absalomyg avch, oid gunzgii nuhend hayaad,
tuunii deerees chuluu ovoolon mash tom ovoo bosgov. Hamag izrailichuud
oor oorsdiin maihan uruu zugtatsgaav. **18** Absalom amid baihdaa oortoo
negen baganyg Haany Hondiid bosgoson bogood ter — Minii neriig
hadgalah huu nadad baihgui gedeg baiv. Onoodriig hurtel ter bagana
Absalomyn hoshoo hemeen duudagddag. **19** Zadokiin hovguun Ahimaaz
— Bi haan deer guij ochood, daisnuudynh ni garaas tuuniig EZEN
choloolson gedgiig medegdiye gev. **20** Harin Ioab tuund — Onoodor chi
medee hurgej bolohgui, harin ondoo odor medee hurgej bolno. Haany
hovguun uhsen tul onoodor chi yamar ch medee hurgeh yosgui gev. **21**
Ioab kushi hund — Yavj, chi yuu harsnaa haand medeel gev. Kushi hun
Ioabt mehiigeed, guij odov. **22** Zadokiin hovguun Ahimaaz dahin neg udaa
Ioabt — Yuu bolson ch bi bas kushi hunii araas guiye l dee gehed, Ioab —
Huu mini. Yavlaa geed shagnal hurtehguigees hoish chi guigeed yaah yum
be? gev. — **23** Gevch yamar ch atutai bi guine gehed, Ioab — Gui, gui
hemeen oguulev. Ahimaaz tegsh tal gazraar guij, kushi huniig guitsej
turuulev. **24** David hoyor haalgany hoorond suuj baiv. Haruul tsaizyn
haalgany deever deeguur yavsnaa, nudee orgon harahad, negen eregtei hun
guin irj baiv. **25** Haruul haanyg duudan, ailtgasand haan — Gants hun
baigaa bol, bayartai medee bui zaa gev. Onooh hun ulam ulam oirtov. **26**
Tegtel haruul bas negen huniig guin irj baihyg harav. Haruul haalgachid —
Bas negen hun gantsaaraa guin irj baina gehed, haan — Ter ch bas
bayartai medee avchirj baigaa gev. **27** Haruul oguulen — Turuund ni guij
baigaa ni Zadokiin hovguun Ahimaazyn guihtei tostei haragdana gehed
haan — Ter bol sain hun. Sain medee avchirdag hun gev. **28** Ahimaaz
changa duugaar haand — Bugd sain hemeen oguuleed, gazart hosor unan,

haand morgov. Tereer — Minii ezen haanyg eserguutssen huniig tushaaj
ogson tany Burhan EZEN iveeltei yee gev. 29 Haan — Zaluu Absalom
mend uu? hemeen asuuhad, Ahimaaz — Ioab haany zarts naryg ilgeeh
uyed zarts bi negen ih shuugian degdehiig harsan ba yuu bolsnyg
medsengui gev. 30 Tegehed haan — Hajuu tiish bolj, end zogs gev. Tereer
hajuu tiish bolj, hodlolgui zogsov. 31 Ter uyed kushi hun hurch iren —
Haan ezend bayartai medee duulgaya. EZEN onoodor tanyg
eserguutsegch hamag humuusiin garaas tanyg choloolloo gev. 32 Haan
kushi hund — Zaluu Absalom mend uu? gehed, kushi hun — Haantny
daisnuud bolon muu sanaa ovorlon tanyg eserguutsegchid ni ter zaluutiin
adil boloh boltutai gev. 33 Tegehed haany setgel ni gun hyamarch,
haalgany deerh oroond oron uilav. Tereer uilan holhij — Minii hovguun
Absalom mini, huu mini. Minii hovguun Absalom mini. Chinii orond bi
uhsen bol deer baisan yum. Absalom huu mini, huu mini hemeej baiv.

2 Samuyel 19

19:1 Ene ni Ioabt — Odoo haan Absalomyn toloo uilan gashuudaj baina
gej medegdev. 2 Haan hovguuniihee tuld gashuudaj baigaag humuus
duulsan uchir, ter odriin yalalt ni hamag arduudyn emgenel bolon huvirav.
3 Dainaas zugtaj, basamjlagdan doromjlogdson humuus nuutsaar butsaj
irdgiin adil, ter odor humuus hotod semhen nuutsaar orj irev. 4 Haan
nuuree buteen changa duugaar — Minii huu Absalom. Absalom oo. Huu
mini. Huu mini hemeen orilon hashhirch baiv. 5 Ioab haany gert ochin,
haand — Ta onoodor tany ami bolon tany ohid hovguudiin chini ami, mon
tany ehneruud bolon tatvar emsiin chini amiig avarsan ooriinhoo buh zarts
naryg gutaalaa. 6 Uchir ni ta ooriig tani uzen yaddag humuusiig hairlaj,
ooriig tani hairladag humuusiig uzen yadlaa. Ta onoodor janjnuud chini
bolon zarts nar chini tany huvid yuu ch bish gedgiig haruulav. Herev
onoodor Absalom amid baigaad, bid zugtan, bugd uhsen bol ene ni tany
taalald niitseh baisnyg bi ene odor medlee. 7 Tiim uchraas odoo bosoj,
gadagsh garan, zarts nartaigaa eveer yariach. Bi EZENeer tangaraglaya.
Ta gadagsh garahgui bol, ene shono neg ch hun tantai hamt baihgui.

Tegeed ene ni tanyg zaluu baihaas edugee hurtel tand uchirsan yamar ch
gai zovlongoos muu baih bolno gev. 8 Ingeed haan bosoj, haalgany derged
suuv. Ted buh hund — Haraach. Haan haalgany hajuud suuj baina gehed,
buh humuus haany omno irev. Izraili humuus tus bur oorsdiin maihan uruu
zugtaaj butssan baiv. 9 Izrailiin buh ovguudaar humuus — Haan bidniig
daisny garaas, filistchuudiin savraas avarch gargasan. Harin odoo haan
Absalomaas bolj gazar nutgaasaa zugtav. 10 Bidnii tosolj haan bolgoson
Absalom tulaldaand nas barav. Getel odoo ta nar yaagaad haanyg butsaan
avchrah talaar duugaa huraana ve? gej margaldaj baiv. 11 David haan
tahilch Zadok bolon Abiatart hun yavuulj — Iudagiin ahlagchdad ingej hel.
"Hamag Izrailiin heleltsen baigaa ni haany chihend, bur gert ni hurtel
hursen atal ta nar yuund haanaa ordond ni butsaan avchrahad suul barina
ve? 12 Ta nar bol minii ah duus, mah tsusny mini tasarhai. Tiin atal yuund
haanyg butsaan avchrahad suul barij baina ve?" 13 Bas Amasad "Chi minii
mah tsusny tasarhai bus uu? Herev chi Ioabyn orond urgelj minii tsergiin
janjin es bolbol, Burhan namaig uunees iluu shiitgeh boltugai" gej
heluulev. 14 Ingeed David hamag iudachuudyg neg hunii zurh met oortoo
handuulav. Iudachuud haand hun yavuulj — Ta bolood zarts nar tani butsaj
irne uu hemeen heluulev. 15 Tegeed haan butsaj, Iordan gold hurehed,
iudachuud haanyg ugtan, Iordan golyg gatluulahyn tuld Gilgald irev. 16
Bahurimyn Byeniamin hun Gyeragiin hovguun Shimyei, David haanyg
ugtahaar yaaran, iudachuudyn hamt irev. 17 Tuunii hamt myangan
Byeniamin ers, mon Saulyn geriin zarts Ziba ch arvan tavan hovguun, horin
zarts naraa daguulan haany omno Iordan gold irev. 18 Ingeed ted haany
geriinhniig gol gatluulahyn tuld bolon tuunii taalald niitseh zuiliig hiiheer
garmaar gatalsaar baiv. Gyeragiin hovguun Shimyei Iordan golyg gatalj
baihdaa, haany omno gazart hosor unav. 19 Tereer haand — Ezen mini,
namaig gemtei gej buu uzeech. Haantan mini, Iyerusalimaas garch yavsan
ter odor bool minii uildsen gemiig buu zurhendee hadgalan sanaarai. 20
Bool bi nugel uildsenee medeh uchir, haragtun, onoodor bi Iosyefyn
gerees hamgiin turuund haan eznee ugtahaar irev gev. 21 Zyeruiagiin
hovguun Abishai hariulj — EZENii tosolson huniig haraasan tul Shimyei
uheh yosgui gej uu? gev. 22 Gevch David — Zyeruiagiin hovguud mini.

Ene bol minii hereg. Ta nar onoodor nadad daisagnaj baina. Bi onoodor
Izrailiin haan mon gedgee medehgui uchir Izrailid hun alah yostoi gej uu?
gej helev. **23** Tegeed haan Shimyeid — Chi uhehgui hemeen aildaj, tuund
tangaraglav. **24** Saulyn hovguun Myefiboshyet haanyg ugtahaar irev.
Tereer haanyg garch yavsan odroos ehlen amar mend butsaj irsen odor
hurtel ooriin holoo archlalgui, sahlaa husaagui, huvtssaa ch ugaagaagui
ajee. **25** Haanyg ugtahaar tuuniig Iyerusalimaas irsen uyed haan tuunees
— Myefiboshyet, chi yuund nadtai hamt yavsangui ve? gej asuuv. **26** Ter
— Haan ezen mini, zarts mini namaig mehlev. Bool bi holgui uchir "Bi
iljig emeellen unaj, haantai hamt yavya" gej helsen yum. **27** Getel ter bool
namaig ezen haand gujirdev. Gevch minii ezen haan Burhany tenger elch
met tul ta ooriin taallaar bologtun. **28** Etsgiin mini geriinhen bugd haany
omno yuu ch bish, uhvel taarah humuus baisan bolovch, bool namaig ta
ooriinhoo hoolny shireend hoolloh humuusiin dund oruulav. Tiimees bi
haand dahin gomdolloh yamar erhtei yum be? gev. **29** Haan tuund — Chi
yuund ooriinhoo hergiig yarina ve? Chamd bolon Zibad gazar huvaaj ogno
gej bi shiidsen gej helev. **30** Myefiboshyet haand — Haantan amar mend
gertee butsaj irsnees hoish ter bugdiig ni avag gev. **31** Gilyead hun
Barzillai Rogyelimoos Iordan gold haanyg uden gargahyn tuld haantai
hamt Iordan gol hurtel yavav. **32** Barzillai bol nayan nastai, ih hogshin hun
baiv. Tereer ihed bayan hun baisan uchir Mahanaimd baih zuur nihaanyg
hunseer hangaj baiv. **33** Haan Barzillaid — Nadtai hamt gatlan yavagtun.
Iyerusalimd nadtai hamt baihad bi tanyg ideh hunseer hangah bolno gev.
34 Gevch Barzillai haand — Haantai hamt Iyerusalimd ochson ch bi hedii
udaan naslah bilee? **35** Bi odoo nayan nastai bolov. Bi sain, muut yalgaj
chadah uu? Yuu idej, uuhaa bi amtalj uzej chadna gej uu? Duuchin ers,
emsiin hooloig sonsoj chadna gej uu? Iim uchir bool bi ezen haand teer
bolohgui gej uu? **36** Bool bi haantai hamt Iordan golyg gatalj, jaahan
yavaad butsya. Haan yaasan gej nadad iim shagnal hairlana ve? **37** Bi
ooriinhoo hotod, etseg ehiinhee bulshny oir uhmeer baigaa uchir bool
namaig butsaagaach. Gesen hedii ch tany zarts Kimham end baina. Ter
minii ezen haantai hamt gatlan yavag. Ta tuunii huvid taallynhaa daguu
boltutai! gej helev. **38** Haan — Kimham nadtai hamt gatlan yavah bolno.

Bi tuund chinii taaladd niitssen zuiliig hiih bolno. Chi nadaas yuu husne,
tuuniig chini bi biyeluulj ogiye gev. **39** Ingeed humuus butdeeree Iordan
golyg gatlav. Haan ch mon adil gatlav. Haan Barzillaig unsej, tuuniig
yeroohod, ter hot uruugaa butsav. **40** Haan Gilgal uruu yavj, Kimham
bolon Iudagiin buh arduud, izrailichuudyn hagas ni haanyg dagaldan
yavav. **41** Getel tend izrailichuud bugd haan deer ireed — Bidnii ah duus
boloh iudachuud ni yuuny tuld tanyg bulaaj, haan hiigeed tuunii geriinhen
bas haantai hamt Davidyn humuusiig Iordan golyg gatluulan avchrav? gev.
42 Iudagiin buh humuus izrailichuudad — Yaagaad gevel haan bol bidnii
oiryn torol yum. Ta nar yuund ene talaar uurlana ve? Haanyhaas bid
hoolloson uu? Esvel bid yamar negen zuil oorsoddoo avch uldsen uu? gev.
43 Izrailichuud iudachuudad hariulj — Bid haand arvan huvitai bilee. Tiim
uchraas Davidad ch ta naraas iluu baih yostoi. Tiin atal yuuny uchir bidniig
ul toomsorlono ve? Haantnaa butsaan zalah gej ehelj heleltssen ni bid bus
uu? gev. Gevch iudachuudyn ug ni izrailichuudyn ugnees iluu hatuu bailaa.

2 Samuyel 20

20:1 Byeniamin hun Bihriin hovguun Shyeba gegch negen uimeen
degdeegch tend baiv. Ter ever buree uleen — Davidad ogoh huvi gej
bidend baihgui. Iyessiin hovguunees zalgamjlan avah ov bidend ugui.
Izraili aa, hun bur tus tusynhaa maihan uruugaa butsatsgaagej baiv. **2**
Iinhuu Izrailiin buh humuus Davidyg dagahaa bolij, Bihriin hovguun
Shyebag dagav. Gevch iudachuud Iordan goloos Iyerusalim hurtel oorsdiin
haany derged battai uldev. **3** David Iyerusalimd bui gertee irev. Haan
geree sahiulahaar uldeesen arvan baga ehneruudee avch, hyanagchaar
hargalzuulan tejeej baiv. Gevch haan teden uruu ochsongui. Tegeed ted
belevsen emegtei met amidarch, uhen uhtlee tugjigdmel baiv. **4** Haan
Amasad — Iuda humuusiig gurav honogiin dotor duudan tsugluul. Chi
ooroo mon end baij baigaarai gev. **5** Tegeed Amasa Iuda humuusiig
duudahaar yavsan bolovch togtooson hugatsaand hiisengui, udaashruulav.
6 David Abishaid — Odoo, bidend Bihriin hovguun Shyeba Absalomaas
ch iluu gaitai bolloo. Chi minii tserguudiig daguulj, tuuniig moshgon hoo.

Es tegvees ter behlegdsen hotod orognoj, bidnii hyanaltaas garch magad
gev. 7 Tegeed Ioabyn erchuud, Hyeryet bolon Pyelyetiin buh huchit
erchuudiin hamt tuunii araas hodlov. Ted Bihriin hovguun Shyebag nehen
hoohoor Iyerusalimaas garav. 8 Tedniig Gibyeon dahi negen bul chuluuny
derged baihad, Amasa tedentei uulzahaar irev. Ioab tsergiin huvtssaa
omsson baisan bogood huitai ildee tashaandaa zuusen baiv. Tegeed tuuniig
uragshaa alhahad, ild ni sugarav. 9 Ioab Amasad — Ah mini, ta amar
baina uu? hemeen oguuleed, Amasag unseheer baruun garaaraa sahlyg ni
atgav. 10 Harin Amasa Ioabyn gart bui ildiig eserguutseh zevseggui baiv.
Ioab tuunii hevlii uruu dursend, gedes ni gazart goojiv. Tegeed tuuniig
dahin dursengui. Amasa ch uhev. Daraa ni Ioab bolon tuunii duu Abishai
nar Bihriin hovguun Shyebag nehen hoov. 11 Ioabyn zaluusyn neg ni
Amasagiin derged zogsood — Ioabyg taashaaj, Davidyn toloo yavah hun
baival, Ioabyg dagagtun gev. 12 Amasa zamyn gold tsusandaa hutgaldan
hevtej baiv. Ter zaluu buh humuusiin hodolgoongui zogsohyg haraad,
Amasag zamaas tal gazar uruu avaachiv. Tuunii hajuugaar ongorogch
bugd hodolgoongui zogsohyg haraad, tuuniig deeleer buteev. 13 Amasag
zamaas holduulmagts, Bihriin hovguun Shyebag hoohoor bugd Ioabyn
araas dagav. 14 Shyeba Abyel hurtel, bur ByetMaaka, Byer hurtel Izrailiin
buh ovog aimguudaar yavav. Ted tsuglaran negdej, tuunii araas dagalaa.
15 Humuus tuunii orognoson Abyel, Byetmaakag buslen irj hotyn haraldaa
dalan bosgov. Ene ni behlelt bolgon bosgoson hamgaalaltyn hajuud baiv.
Ioabtai hamt baisan buh humuus hermiig evdej nuraahyg oroldov. 16 Ter
uyed ter hotoos negen uhaalag emegtei — Sonsooch, sonsooch. "Naash ir.
Chamd heleh yum baina" gej Ioabt heleech gej hashhirav. 17 Ioabyg tuun
uruu oirtohod, ter emegtei — Chi Ioab mon uu? hemeen asuuv. Tereer —
Bi baina gehed, ter emegtei — Shivegchin minii ugiig sonsooch gehed —
Bi sonsoj baina gev. 18 Tegeed ter emegtei iinhuu yariv. — Urid humuus
"Ted Abyeld zovloldoh ni lavtai" gej helen margaanyg etsesledeg baiv. 19
Bi Izrailiin enhiig sahidag, unench itgelt humuusiin neg. Chi Izrailiin eh
boloh hotyg ustgah gej baina. Chi yuuny uchir EZENii oviig zalgih ni ve?
gev. 20 Ioabhariud ni — Ogt tiim bus. Hoosruulj ustgah gedeg ni nadaas
hol baig! 21 Hergiin uchir uund bish yum. Harin Bihriin hovguun Shyeba

gegch Yefraimyn uularhag nutgiin negen hun David haanyg eserguutsev.
Zovhon tuuniig tushaaj ogvol bi ene hotoos holdono gehed ter emegtei
Ioabt — Tuunii tolgoig heremnii deerees cham uruu shiden unagaaya gev.
22 Ter emegtei uhaalgaar hamag arduud deer ochiv. Ted Bihriin hovguun
Shyebagiin tolgoig ogtolj, Ioab uruu shidev. Tegeed Ioab ever buree
uleehed, humuus hotoos taran yavj, tus tusynhaa maihan uruu butsatsgaav.
Ioab ch mon adil Iyerusalim uruu haan deer butsaj irev. 23 Ioab Izrailiin
buhii l tsergiin udirdagch bolov. Iyehoiadagiin hovguun Byenaia
hyeryetchuud bolon pyelyetchuudiin udirdagch baiv. 24 Adoram
albadlagyn ajil hyanagch, Ahiludyn hovguun Iyehoshafat bicheech, 25
Shyeva guush, Zadok bolon Abiatar nar tahilch, 26 iar hun Ira Davidyn
tahilch baiv.

2 Samuyel 21

21:1 Davidyn uyed jil daraalan gurvan jiliin tursh olsgolon bolsond David
EZENii orshihuig erelhiilev. Tegeed EZEN — Ene ni Gibyeon humuusiig
alsan Saul bolon tuunii tsust gerees bolson yum gev. 2 Tegeed haan
Gibyeon humuusiig duudan tedentei yariv. (Gibyeonchuud bol Izrailiin
hovguud bish, harin amorichuudaas uldsen humuus bogood Izrailiin
hovguud tedentei geree baiguulsan bolovch Saul izrailichuud bolon
iudachuudad taashaagdahyn tuld tedniig ustgahaar ermelzej baiv). 3
Tegeed David Gibyeon humuust — Bi ta naryn toloo yuu hiih yostoi ve?
Namaig yuu tolbol, ta nar EZENii oviig yerooj boloh ve? gehed 4
gibyeonchuud tuund — Saul bolon tuunii gerees alt mongo avah hereg
bidend baihgui. Mon Izrailid ch hen negniig alah bodol bidend alga gehed,
David — Bi ta naryn yuu husseniig hiij ogoh bolno gev. 5 Tegehed ted
haand — Bidniig Izrailiin gazar nutgaas uldeelgui ustgahaar tolovloj
baisan huniih ni huvid, 6 hovguudees ni doloon huniig bidend tushaaj
ogogtun. Bid EZENeer songogdson Saulyn Gibyead, EZENii omno tedniig
duujlen alah bolno gehed, haan — Tedniig ta nart ogoh bolno gev. 7
Gevch haan Saulyn hovguun boloh Ionatany hovguun Myefiboshyetyg
uldeev. David bolon Saulyn hovguun Ionatany hoorond EZENd

tangaraglasan tangargiin ulmaas amid uldeejee. **8** Tegeedhaan Aiagiin ohin
Rizpagiin Saudd toruulj ogson hoyor hovguun buyuu Armoni,
Myefiboshyet, mon Saulyn ohin Myerabyn Myeholat hun Barzillain
hovguun Adriyeld toruulj ogson tavan hovguudiig avch, **9** gibyeonchuudyn
gart ogov. Tiinhuu tedniig EZENii omno, uulan deer duujilj alav. Ingeed
doloon hun hamtdaa uhev. Ted arvai huraah uyeiin ehnii odruuded
alagdjee. **10** Aiagiin ohin Rizpa taar avch, hadan deer devsen suugaad
urgats huraahaas avahuulan tengerees boroo teden deer oroh hurtel, odor
ni tengeriin shuvuug, shono ni heeriin araatnyg urgeen tednii tsogtsost
oirtuulsangui. **11** Saulyn tatvar em, Aiagiin ohin Rizpagiin yuu hiisniig
Davidad helehed, **12** ter yavj, filistchuud Saulyg Gilboad alsan odroo,
ByetShany talbaid Saul, Ionatanyg duujlehed, tendees tedniig hulgailan
avsan Iabishgilyeadyn humuusees David ter hoyoryn yasyg avav. **13** David
Saulyn bolon tuunii hovguun Ionatany yasyg tendees avchrav. Mon
duujlegden uhsen humuusiin yasyg ch ted tsugluulav. **14** Ingeed ted haany
tushaasan yosoor bugdiig uilden, Saul bolon tuunii hovguun Ionatany yasyg
Byeniaminy nutgiin Zyela dahi etseg Kishiinh ni bulshind orshuulav. Tuunii
daraa ene nutgiin talaarh zalbiral bolon guilt Burhand hurev. **15** Filistchuud
dahin Izrailitai daitav. David zarts nartaigaa hamt yavj, filistchuudtei
tulaldah zuur David etsej yadarsan bailaa. **16** Rafagiin (Avarga biyetnii
udam) udmyn neg hun IshbiByenob Davidyg alya gesen bodoltoi baiv.
Tuunii jadny hund ni gurvan zuun shyekyel hurel bogood ter shinehen ild
zuusen baiv. **17** Gevch Zyeruiagiin hovguun Abishai Davidad tuslan,
filistchuudiig tsohij, tuuniig alav. Ter uyed Davidyn tserguud tuund
tangaraglan — Izrailiin gerliig untraahguin tul ta dahin bidentei hamt
tulaldaand buu garagtun gej oguulev. **18** Tuunii daraa Gobd, filistchuudtei
dahin tulaldaj, kushi hun Sibbyekai Rafagiin (Avarga biyetnii udam)
udmyn Safyg alav. **19** Dahiad Gobd filistchuudtei tuladdahad,
Byetlyehyemiin hun IaryeOryegimyn hovguun Yelhanan, git hun Goliatyg
alav. Goliatyn jadny ish ni nehmelchnii gogdogch mod met baiv. **20** Bas
Gatad dahin tulaldaan bolohod tend gar, holiinh ni huruunuud ni zurgaa,
bogood bugd niileed horin dorvon huruutai avarga biyeten er bailaa. Ter ch
mon Rafagiin (Avarga biyetnii udam) udam baiv. **21** Tereer Izrailiig

doromjilsond Davidyn ah, Shimyeigiin hovguun Ionatan tuuniig tsohij alav.
22 Gatad Rafagiin (Avarga biyetnii udam) udmynhand torson edgeer
dorvon hun David bolon tuunii tserguudiin gart alagdav.

2 Samuyel 22

22:1 EZEN ooriig ni hamag daisnuudynh ni bolon Saulyn garaas avarsan
odor Davidene duut EZENd duulav. 2 Ter iinhuu duulav. — EZEN bol
minii had, minii tsaiz, minii avragch. 3 Minii horgoddog had boloh Burhan
mini. Minii bambai, avralyn ever, tsaiz herem, horgodoh gazar. Avragch
mini, Ta namaig balmad yavdlaas hamgaaldag bilee. 4 Magtaal
hundetgeliin EZENiig duudahad daisnuudaasaa bi avragddag. 5 Uchir ni
uhliin davalgaa namaig hureelen, suirliin gol namaig ailgav. 6 Uhegsdiin
orny uyaa namaig herj, uhliin tor nad uruu chiglev. 7 Bi zovj shanalj
baihdaa EZENiig duudsan. Tiim ee, bi Burhan uruugaa hashhirsan bilee.
Ter Ooriinhoo dutanaas minii duut sonson, minii tuslamj guin hashhirah ni
Tuunii sonort hurev. 8 Tegtel gazar dorgin hodlov. Ter hilegnesen uchir
tengeriin suuri ch dorgin chichrev. 9 Tuunii hamraas utaa garch, amnaas ni
tsolmon zalgih gal garan, tuugeer nuurs asan shataj baiv. 10 Ter tengeriig
bohiilgon, hol doroo tuner haranhuigaar buuj irev. 11 Ter negen hyerub
hologlon nisej, salhiar jiguurlen, dalavchin deer uzegdev. 12 Ter Ooriigoo
toiruulan haranhuig burhuul bolgoj, ih hemjeenii us hiigeed zuzaan uuls bii
bolgov. 13 Tuunii omnoh gyalbaanaas nuurs asan shatav. 14 EZEN
tengerees ayanga tsahiluulan, Hamgiin Deed Negen ni duugarav. 15 Ter
sum tavij, daisnuudaa taraan, ayanga gyalbuulj, tedniig budliulav. 16
EZENii zemlel, Tuunii hamryn amisgalaar dalain yorool il haragdaj,
yertontsiin suuri il garav. 17 Ter deerees yavuulj, namaig avch, ih usnaas
tatan gargav. 18 Ter huchit daisnuudaas bolon oshin horsogchdoos namaig
avrav. Uchir ni ted nadaas ulemj huchtei baiv. 19 Nadad gai gamshig
tohioldson odor ted nadtai nuur tulgarsan bolovch EZEN minii tulguur
bailaa. 20 Ter namaig hairladag uchir namaig mon orgon uudam gazart
avchran, namaig avarsan bilee. 21 EZEN minii zov shudarga yavdlyn
daguu namaig shagnan,garyn mini tsever ariun baidlyn toloo namaig

uramshuulav. **22** Uchir ni bi Burhany esreg buzar muu zuil uildelgui
EZENii zamaar yavsan. **23** Tuunii buh zaavar omno mini baij, Tuunii
togtooluudaas ni bi holdoogui bilee. **24** Bi Tuunii omno gem zemgui
bogood nuglees ooriigoo hol bailgav. **25** Tiim uchraas Tuunii omno zov
shudarga bolon tsever ariun baisan tul EZEN namaig shagnaj
uramshuulsan yum. **26** Ogoomor hund Ta Ooriinhoo ogoomriig, gem
zemgui hund Ta Ooriinhoo togs bolohoo haruuldag. **27** Tsever ariun
yavdaltai hund Ta Ooriinhoo ariunyg, tersluu hund Ooriinhoo ovjin
gyarhaig haruuldag. **28** Ta shanalan zovj bui arduudyg avardag.
Bardamnagchdad haraagaa chigluulj, tedniig nomhruuldag. **29** EZEN
mini, Ta minii gerel uchraas EZEN haranhuig mini gereltuuldeg. **30**
Tanaar bi tsergiin huarang dairch, Burhanyhaa hucheer bi hermiig davj
chaddag. **31** Burhany huvid, Tuunii zam togs. EZENii Ug shalgagdsan
bilee. Tuund horgodogch buhend Ter bambai boldog. **32** EZENees oor
hen Burhan yum be? Bidnii Burhanaas oor hen had yum be? **33** Burhan bol
minii huchit tsaiz bogood Ter shudarga huniig Ooriinhoo zamaar
hotoldog. **34** Ter holiig mini goroosnii hol met bolgon, namaig ondorlog
gazar deer avaachdag. **35** Ter garyg mini tuladdaand beltgedeg. Ingesneer
gar mini hurel numyg tahiilgaj chaddag. **36** Ta nadad mon avralyn
bambaig ogson bilee. Tany tuslamj namaig aguu bolgov. **37** Ta alhaag mini
tomsgoj, hol mini haltirsangui. **38** Bi daisnaa hooj ustgan, tedniig sonoh
hurtel ni ergej butsaj baisangui. **39** Tedniig bosgoj iruulehguin tuld bi
tedniig tsolmoj sonoov. Tegeed ted minii hol door unasan bilee. **40**
Tulaldahad Ta nadad huch chadal busluulj, namaig eserguutsen
bosogchdyg hold mini hosor unagav. **41** Ta mon daisnuudyn mini nuruug
nad uruu haruulav. Namaig uzen yadagchdyg bi ustgav. **42** Ted
haruuldavch, tedniig hen ch avarsangui. Ted EZENd handsan bolovch, Ter
hariu ogsongui. **43** Bi tedniig gazryn toos met but tsohin, gudamjny
shavhai met nuhchin devslev. **44** Ta namaig humuusiin mini margaanaas
avarch, namaig undestnuudiin terguun bailgasaar baiv. Minii ul medeh
humuus ch nadad uilchlev. **45** Hari undesten nadad zusardan, ted
sonsonguutaa minii zarligiig ug duugui dagadag. **46** Hari humuus zurh

aldaj, tsaizaasaa chichren garch irdeg. **47** EZEN amid. Yeroogdoh
boltutai, minii had! Orgomjlogdoh boltugai, avralyn mini had boloh
Burhan! **48** Minii omnoos oshoo avdag, humuusiig minii erhen dor
oruuldag Burhan, **49** Ta namaig daisnuudaas mini gargan avchirdag
Burhan. Ta namaig eserguutsen bosogchdyn deer orgomjlon bosgoj, hargis
hunees namaig avarsan bilee. **50** Tiim uchraas EZEN Tand undestnuudiin
dundaas talarhlyg orgoj, Tany neriig magtan duulya. **51** Ter bol Ooriinhoo
haand avralyn tsamhag bogood Ooriinhoo tosolson negendee, David bolon
tuunii ur udamd hair orshooliig uurd monh uzuuldeg gej duulav.

2 Samuyel 23

23:1 Edgeer ni Davidyn suulchiin ugs yum. Ondort orgomjlogdoj,
Burhanaar toslogdson, Izrailiin yaruu duullyg bichigch, Iyessiin hovguun
David tunhaglaj baina. — **2** EZENii Suns nadaar damjuulan aildav. Tuunii
ug minii helen deer bui. **3** Izrailiin Burhan zarlig bolov. Izrailiin had nadad
oguulev. "Burhanaas ain emeej, zov shudargaar humuusiig zahirdag negen
ni **4** naran mandah ogloonii gerel, uulgui tselmeg ogloo, boroony daraah
narnaar gazart urgah nyalh nogoo met". **5** Bugd emhlegdsen, naidvartai,
uurd monhiin gereeg Ter nadtai baiguulsan uchir minii ger Burhany huvid
ch mon iim bus gej uu? Burhan uneheer minii hamag avral bolon husliig
osgohgui gej uu? **6** Harin nugel hilentset hun bur garaar barij bolohgui
orgost hargana met hayagdana. **7** Tedend hureh hun tomor bolon jadny
isheer hureh heregtei. Tegeed ted gazartaa burmoson shataagdah yostoi
gev. **8** Edgeer ni Davidyn huchit ersiin ners yum. Gurvan huchit eriin
terguun tahyemon hun IoshyebBashyebyet. Ter neg udaa naiman zuun hun
alsan uchir Yezni hun Adino gej mon duudagddag baiv. **9** Tuunii udaah
hun ni tulaldahaar tsuglarsan filistchuudiig doromjlood, Izrailiin erchuud
hoishoo uhran yavahad, Davidtai hamt baisan gurvan huchit eriin neg
boloh Ahoh hun Dodogiin hovguun Yelyeazar baiv. **10** Ter bosoj, garaa
etsej tsutstal, gar ni ildend naaldan salahgui boltloo filistchuudiig tsohij
alsan yum. EZEN ter odor ih yalaltyg avchirsan ba tuunii araas humuus
butsaj irsen ni alagdsan humuusiin huuriig zovhon tsolmohiin tuld baiv. **11**

Tuunii udaah ni harar hun Agyegiin hovguun Shamma baiv. Shosh ih
urgasan negen heseg gazar filistchuud horoo bolon tsuglarahad, humuus
filistchuudees zugtav. **12** Tereer ter heseg gazryn gol dund zogson
hamgaalj, filistchuudiig tsohij alav. Iinhuu EZEN ih yalaltyg avchrav. **13**
Filistchuudiin neg horoo tsereg Ryefaimyn hondiid huaragnaj baih zuur,
urgats huraah uyed guchin huchit erchuudees gurav niAdullamyn agui
uruu, David deer irev. **14** Filistchuudiin huaran Byetlyehyemd baih uyed
David behleltdee baiv. **15** David negen zuiliig ihed husemjlen — Haalgany
dergedeh Byetlyehyemiin hudgiin usnaas uuh us hen neg ni nadad ogdog
ch bol gej helev. **16** Tiimees gurvan huchit er filistchuudiin huarang
nevtren garch, haalgany dergedeh Byetlyehyemiin hudgaas us utgan avch,
Davidad avchrav. Getel David tuuniig uulgui, asgaj EZENd orgood, — **17**
EZEN mini, bi uuniig uuj ul chadna. Amia zolioslon yavsan humuusiin
tsusyg uuh gej uu? geed usyg uusangui. Gurvan huchit er ene met hergiig
uildsen ajee. **18** Zyeruiagiin hovguun Ioabyn ah Abishai ni tedgeer gurvan
huchit eriin tolgoilogch ni baiv. Tereer jadaa orgoj, gurvan zuun huniig
alsan ba ter gurvan hunii adil nertei baiv. **19** Ter tedgeer guchaas hamgiin
hundtei ni baisan tul tednii zahiragch boljee. Gelee ch ter gurvan huchit
eriin toond ordoggui baiv. **20** Baatarlag uils buteesen Kabzilyn zorigt hunii
hovguun buyuu Iyehoiadagiin hovguun Byenaia Moabyn Ariyelyn hoyor
hovguuniig aljee. Mon tsas budarsan odor aguid orj, arslan alsan ajee. **21**
Tereer bas Yegipyetiin negen avarga eriig alav. Ter Yegipyet gartaa jadtai
baiv. Harin ter savaa modtoi irj, yegipyet hunii garaas jadyg ni bulaan
avaad, ter jadaar ooriig ni alav. **22** Iyehoiadagiin hovguun Byenaia
edgeeruilsiig hiisen bogood nogoo gurvan huchit eriin adil aldartai baiv. **23**
Tereer tedgeer guchiin dund hundetgel huleesen hun baisan bolovch ter
guravt hureegui yum. David tuuniig ooriin biye hamgaalagchdyn
tolgoilogch bolgov. **24** Tedgeer guchiin dund: Ioabyn ah Asahyel,
Byetlyehyemiin Dodogiin hovguun Yelhanan, **25** harod hun Shamma,
harod hun Yelika, **26** palt hun Hyelyez, tyekoit hun Ikyeshiin hovguun Ira,
27 anatot hun Abiyezyer, hushaat hun Myebunnai, **28** ahoh hun Zalmon,
nyetofat hun Maharai, **29** nyetofat hun Baanagiin hovguun Hyelyeb,
Byeniamin ovgiin Gibyeagiin Ribain hovguun Ittai, **30** pyeraton hun

Byenaia, NahlyeGaashiin Iddai, **31** arbat hun AbiAlbon, barhum hun
Azmavyet, **32** shaalbon hun Yeliahba, Yashyeny hovguud, Ionatan, **33**
harar hun Shamma, arar hun Shararyn hovguun Ahiam, **34** maakat hunii
hovguun Ahasbain hovguun Yelifyelyet, gilon hun Ahitofyelyn hovguun
Yeliam, **35** karmyel hun Hyezro, arbi hun Paarai, **36** Zobagiin Natany
hovguun Igal, gad hun Bani, **37**ammon hun Zyelyek, Zyeruiagiin hovguun
Ioabyn zevseg barigch byeyerot hun Naharai, **38** itri hun Ira, itri hun
Garyeb, **39** hit hun Uria buyuu bugd guchin doloon hun baiv.

2 Samuyel 24

24:1 EZENii hilen dahin Izrailiin esreg durelzev. ezen — Yavj, Izraili
bolon Iudagiin hun amyg tool hemeen tednii esreg Davidyg yatgav. **2** Haan
oortei ni hamt baisan tsergiin janjin Ioabt — Danaas Byeyershyeba hurtel
Izrailiin buh ovguudaar odoo yavj, humuusiig toolj burtgen nadad
humuusiin toog medeel gesend **3** Ioab haand — Tany Burhan EZEN
edgeer arduudyg odoogiinhoos zuu dahin osgoh boltutai! Ezen haantan
mini, uuniig ooriinhoo nudeer uzeh boltugai! Gevch ezen haantan mini,
yuuny uchir uuniig husne ve? gev. **4** Gesen hedii ch haan Ioab bolon
tsergiin udirdagchdyg yatgaj chadav. Ingeed Ioab bolon tsergiin
udirdagchid Izrailiin ard tumniig toolohoor haanaas salj odov. **5** Tegeed
ted Iordan golyg gatlan, Iazyeryn zug Gadyn hondiin dund baidag hotyn
baruun tald baidag Aroyert buudallav. **6** Daraa ni ted Gilyead bolon
Tahtimhodshigiin nutag uruu yavj bas Daniaan uruu yavj, Sidonyg toirov.
7 Tegeed Tiriin tsaizad ochin, hivichuud, kanaanchuudyn buh hotuudaar
yavan, tendees Iudagiin omnod heseg uruu yavj, Byeyershyebad irev. **8**
Ted buh nutgaar yavj, yeson sar hori honogiin daraa Iyerusalimd butsaj
irev. **9** Tegeed Ioab ulsyn hun amyn toollogyn burtgeliig haand ogov.
Izrailid ild barigch zorigt erchuud naiman zuun myanga, Iudagiin tserguud
tavan zuun myangan hun baiv. **10** David ard tumnee toolsny daraa setgel ni
shanalj, EZENd — Bi ene hiisen zuileeree ih nugel uildev. Harin odoo
EZEN mini, Ooriinhoo zartsyn nugliig orshoon heltruuleech. Bi uneheer
munhag hereg uildev gej zalbirav. **11** Davidyg ogloo bosohod EZENii ug

Davidyn uzmerch boloh esh uzuulegch Gad deer irj, iinhuu zarlig bolov.
— 12 Yavj, Davidad "EZEN zarlig bolj baina. Bi chamd gurvan zuil ogoh
bolno. Edgeerees chi negiig ni songo, tegeed Bi chamd uildeh bolno" gej
helegtun gev. 13 Tegeed Gad David deer irj, tuund iinhuu oguulev. —
Nutagt chini doloon jil olsgolon iruuleh uu? Esvel daisnuud chini chamaig
mordon moshgoh uyed chi tednees gurvan saryn tursh zugtah uu? Esvel
nutagt chini gurvan odriin tursh ovchin tahal delgeruuleh uu? Uuniig
tungaan bodood, namaig ilgeesen Tuund yamar hariu avch butsahyg nadad
heleerei gev. 14 David Gadad — Bi asar ih shanalj baina. EZENii orshool
aguu uchir Tuunii gart oorsdiigoo daatgaya. Harin namaig hunii gart bitgii
ogooch gev. 15 Tiinhuu EZEN ter ogloonoos togtooson tsag hurtel Izrailid
ovchin tahal taraaj, Danaas Byeyershyeba hurtel hun ardaas dalan
myangyg uhuulev. 16 Tenger elch Iyerusalim uruu garaa sungan, tuuniig
ustgah getel EZEN gai zovlon uchruulahaa bolij, arduudyg ustgaj baisan
tenger elchid zarlig bolon — Odoo hangalttai. Odoo garaa amraa gev.
EZENii tenger elch iyebus hun Arunagiin utremiin derged baiv. 17 Hun
ardyg ustgan talj baisan tenger elchiig haraad David EZENd — Nugel
uilden, buruu zuil hiisen ni bi bilee. Harin ene honin sureg chuham yuu
uildsen yum be? Tany mutar nad deer bolon minii etsgiin ger deer buugtun
gev. 18 Tegeed ter odor Gad David deer irj, tuund — Yavj, iyebus hun
Arunagiin utrem deer, EZENd zoriulj tahilyn shiree bosgogtun gev. 19
Tegeed David Gadyn helsen yosoor, EZENii tushaasny daguu yavlaa. 20
Ingeed Arunag doosh harahad, haan zarts nartaigaa hamt tuunii zug irj
yavah ni haragdav. Aruna garch iren gazart hosor unan, haand morgov. 21
Tegeed Aruna — Ezen haan mini, ta yuuny uchir bool nad deer irev gehed
David — Humuusees gai gamshgiig butsaan tatuulahyn tudd chinii
utremiig hudaldan avch, EZENd tahilyn shiree bosgoh gesen yum gej
helev. 22 Aruna Davidad — Ezen haantan mini, sanaand chini niitseh
bugdiig avch orgogtun. Haraach! End shataalt tahild zoriulah uher baina.
Tuleh tuleend taria tsairuulagch tereg, mon uhriin buulga baina. 23
Haantan mini, Aruna bugdiig haand orgon bariya geed Aruna haand —
Tany Burhan EZEN tany orgoliig huleen avah boltutai gev. 24 Harin haan
Arunad — Ugui, bi zaaval uneer ni chamaas hudaldaj avna. Uchir ni bi

uniig ni toloogui zuileer Burhan EZENd shataalt tahil orgohgui geed
David utrem bolon uhriig tavin shyekyel mongoor hudaldan avav. **25**
Ingeed David tend EZENd tahilyn shiree zasaj, shataalt tahil bolon eviin
tahilyg orgov. Iinhuu EZEN ene ulsyn zalbirlyg sonson, gai gamshig
Izrailias tatagdan avagdav.

1:1 David haan nas ondor bolj hogshirson bilee. Tuuniig heden davhar
honjloor huchaad ch dulaatsahaa bolijee. 2 Tushmed ni tuund — Bidnii
ezen haan tand neg zaluu ongon ohinyg olj avchirj tereer haan deer orj
tuunii asragch bolog. Tuuniig ta ovortlon untval, bidnii ezen haan tany biye
dulaatsah bolno geltsev. 3 Ted Izrailiin buh nutag dayaar goo uzesgelentei
ohinyg haij, Abishag nertei negen shunyem ohinyg olj, haany ordond
avchirlaa. 4 Ter ohin mash goo uzesgelentei baisan bogood haany asragch
bolj, haand uilchlev. Gevch haan tuuntei enger zoruulsengui. 5 Ter uyed
Haggityn huu Adonia ooriigoo orgomjlon — Bi haan bolno hemeen
chalchij baiv. Tereer oortoo teregnuud bolon moritonguudyg omnoo
yavuulah tavin tsergiin hamt belduuljee. 6 Etseg ni tuuniig "Chi yaagaad
iin uildsen be?" hemeen hezee ch zemlen, horiglodoggui baisan ajee. Ter
bas Absalomyn daraa torson bogood mash saihan er bailaa. 7 Tereer
Zyeruiagiin huu Ioab bolon tahilch Abiatar nartai zovshiltson, ted Adoniag
dagaj tuslav. 8 Gevch tahilch Zadok Iyehoiadagiin huu Byenaia, esh
uzuulegch Natan, Shimyei, Ryei bolon Davidyn huchit ers Adoniatai
niilsengui. 9 Adonia Yenrogyelyn oiroltsooh Zohyelyetyn hadan deer honi,
uher bolon targan tugaluudaar tahil orgon, ooriin ah duu boloh haany buh
hovguud, Iudagiin buh erchuud boloh haany zarts naryg ch urijee. 10
Harin tereer esh uzuulegch Natan, Byenaia, huchit ers bolon duu Solomon
naryg urisangui. 11 Tegehed Solomony eej Batshyebad Natan oguulen —
Bidnii ezen David medeegui baihad Haggityn huu Adonia haan bolchihson
gedgiig ta sonsoogui yuu? 12 Odoo tany ami bolon huu Solomony tani
amiig avrah zovlogoo ogiye. 13 David haand uter baraalhan, tuund "Haan
ezen mini, ta ooriin shivegchin nadad negentee tangaraglan «Chinii huu
Solomon l minii daraa haan bolj, minii sentiind zalrah bolno» gej amlasan
bish uu? Getel yaagaad Adonia haan bolchihson baigaa yum be?" gej
helegtun. 14 Haragtun, ta haantand iin ailtgaj baih uyed bi hoinoos tani orj
iren, ochigt tani dem ogiye hemeev. 15 Haantnyg lavrindaa hajuulah uyed
ni Batshyeba baraalhav. Haan ihed otolson bogood Shunyem ohin Abishag
tuund uilchlen bailaa. 16 Tegeed Batshyeba bohiihod, haany omno sunan

morgoloo. Haan — Chi yuu husev? hemeen asuuv. "Tereer haand — Ezen
mini, ta shivegchindee ooriin Burhan EZENeer tangaraglan "Chinii huu
Solomon l minii daraa haan bolj, minii sentiind zalrah bolno" gej amlasan
shuu dee. 18 Getel odoo haragtun, Adonia haan boljee. Minii ezen haan, ta
uuniig medeegui l baina. 19 Adonia ui olnoor uher, honi bolon targan
tutaluudaar tahil orgoj, haany buh hovguud, tahilch Abiatar, tsergiin janjin
Ioabyg ch urisan bolovch tany bool Solomonyg urisangui. 20 Haan ezen
mini, tany huvid gevel, buh Izraili humuus tanyg harj baina. Minii ezen
haany daraa tuunii sentiind hen zalgamjlan, suuhyg ta meduulj ogoorei. 21
Es tegvel minii ezen haan ta ovog deedsiinhee hamt noirsoh tsag irmegts
bi bolon minii huu Solomon tersluu hemeen tootsogdono shuu dee
hemeev. 22 Batshyeba haand ailtgasaar baih uyed, esh uzuulegch Natan
orj irev. 23 Ted haand — Esh uzuulegch Natan ireed baina gej duulgav.
Tereer haany omno orj ireed, nuuree gazart hurtel haany omno sunan
morgov. 24 Tegeed Natan — Minii ezen haan ta "Adonia minii daraa haan
bolj, minii sentiind zalarna" hemeen helsen yum uu? 25 Uchir ni ter
onoodor yavj, ui olnoor uher, honi bolon targan tutaluudaar tahil orgoj,
haany buh hovguud, tsergiin janjnuud ba tahilch Abiatar naryg urisan baih
yum. Haragtun, ted Adoniagiin omno uuj iden, "Adonia haan mandtutai"
gej uuhailtsgaaj baina. 26 Harin tany bool namaig bolon tahilch Zadok,
Iyehoiadagiin huu Byenaia, tany bool Solomon naryg tereer urisangui. 27
Edgeeriig minii ezen haan ta uildehiig zovshoorson bol minii ezen haany
daraa hen tuunii sentiind zalgamjlan suuhyg ooriin booluuddaa duulgaagui
baihsan gej uu? gej meduulev. 28 Tegehed David haan — Batshyebag nad
uruu duudagtun gelee. Batshyeba orj iren, haany omno zogsov. 29 Haan
tangaraglaj, — Minii amidralyg buh zovlongoos avarsan EZENii amid
buigaar tangaraglaya. 30 Bi chamd Izrailiin Burhan EZENeer tangaraglan
"Chinii huu Solomon l minii daraa haan bolj, minii sentiind minii orond
suuh bolno" gej helsen bilee. Onoodor bi ter yosoor uildeh bolno gev. 31
Tegehed Batshyeba nuuree gazart shaan bohiij, haany omno sunan morgoj,
— Minii ezen David haan ta monh naslah boltugai gej helev. 32 Daraa ni
David haan — Tahilch Zadok, esh uzuulegch Natan bolon Iyehoiadagiin
huu Byenaiag naash duudagtun gesend ted haany omno irlee. 33 Haan

tedend — Ta nar ezniihee zarts naryg daguulan, minii unadag luusand huu
Solomonyg mini morduulj, Gihon uruu avaach. **34** Tahilch Zadok bolon
esh uzuulegch Natan nar tuuniig Izrailiin haan bolgon tend tosolj, ever
buree uleen, "Solomon haan mandtugai!" gej uuhailagtun. **35** Tegeed ta
nar tuuniig dagan irj, ter ireed minii sentiind suuj minii orond haan boloh
yostoi. Uchir ni tuuniig bi Izraili ba Iudagiin udirdagchaar tomilson bilee
hemeen tushaav. **36** Iyehoiadagiin huu Byenaia haand hariulan — Amyen!
Haan ezenii mini Burhan EZEN iin aildah boltugai. **37** Minii ezen haantai
EZEN hamt baisan shig, Solomontoi ch hamt baij, tuunii haan shireeg
minii ezen David haanyhaas ch iluu aguu bolgoh boltutai hemeen helev. **38**
Ingeedtahilch Zadok, esh uzuulegch Natan, Iyehoiadagiin huu Byenaia,
hyeryetchuud bolon pyelyetchuud doosh yavan Solomonyg David haany
luusand morduulan, Gihond avaachiv. **39** Tegeed tahilch Zadok maihnaas
tostoi evriig avchirj, Solomonyg toslov. Daraa ni ted ever buree uleen, buh
humuus — Solomon haan mandtutai! gej uuhailav. **40** Buh ard tumen
tuunii hoinoos dagan ogsoj, limbe uleen, mash bayarlan hoorsnoos tednii
duu chimeend gazar ganhaj bailaa. **41** Adonia bolon tuuntei hamt baisan
buh zochid idej duusah uyedee uuniig sonsjee. Ioab ever bureenii duug
sonsood, — Yuu bolood ene hotd iim ih chimee shuugian garaad baina ve?
gev. **42** Tereer helj duusaagui baital tahilch Abiataryn huu Ionatan irev.
Tegehed Adonia — Ta er zorigtoi hun bogood sain medee avchirdag uchir
morilon orogtun gev. **43** Harin Ionatan Adoniad — Ugui ee. Manai ezen
David haan Solomonyg haanaar orgomjilson bilee. **44** Haan bas Solomony
hamt tahilch Zadok, esh uzuulegch Natan, Iyehoiadagiin huu Byenaia,
hyeryetchuud bolon pyelyetchuudiig ilgeesen. Ted Solomonyg haany
luusan deer morduulsan. **45** Tahilch Zadok bolon esh uzuulegch Natan nar
tuuniig Gihond haan bolgon toslov. Ted tendees hoor bayartai butsan irj
baigaa tul hot ch chimee shuugianaar duurch baina. Ta nar ter l duu
chimeeg sonsjee. **46** Solomon haanchlalyn sentiind zalran suusan bilee. **47**
Tuugeer barahgui haany tushmed bidnii ezen David haanyg yeroohoor
baraalhan, "Tany Burhan ni Solomony neriig tany nernees ulemj iluu
bolgoj, tuunii haan shireeg tany haan shireenees aguu ih bolgoh boltugai"
gej baina. Haan ch ooroo or dotroosoo mehiin, **48** "Minii nuden deer minii

sentiind zalrah huniig onoodor ogson Izrailiin Burhan EZENd magtaal baih
boltutai" gej helj baisan gej hariulav. 49 Tegtel Adoniagiin buh zochid
aidast avtav. Ted bosoj, oor ooriin zamaar odotsgoov. 50 Adonia
Solomonoos aij bailaa. Ter boson yavj, tahilyn shireenii evrees zuurch
avav. 51 Solomond — Adonia Solomon haanaas aisandaa tahilyn shireenii
evrees zuuran "Ooriin zartsyg selmeer tsavchin alahgui gej Solomon haan
onoodor nadad tangaraglaasai" gej uglej baina hemeen duuldsand, 52
Solomon — Herev ter zohistoi hun baival, tuunii shirheg us ch gazart
unahgui. Harin herev buzar muu ni tuunees oldvol ter zaaval uheh bolno
gej helev. 53 Solomon haan hun ilgeej, ted tuuniig tahilyn shireenees
avchirsan bilee. Ter irj, Solomon haany omno sunan morgohod Solomon
tuund — Gertee harigtun gev.

Haadyn Deed 2

2:1 Davidyn uheh tsag oirtsoor irehed tereer huu Solomondoo surgamjlan,
— 2 Bi delhiin buh humuusiin jamaar yavj baina. Tiim uchraas huchtei
baij, er hun gedgee haruul. 3 Chi yuu hiisen ch, haa yavsan ch buh zuild
amjiltyg olohyn tudd ooriin Burhan EZENii zamaar alhalj, Mosyegiin
huulid bichigdsenii daguu Tuunii togtool, tushaal zarlig bolon gerchleliig
sahihyn tuld Tuunii zaavryg daga. 4 Ingesneer minii talaar "Herev chinii
hovguud buh zurh, buh setgeleeree Minii omno unen dotor yavbal, Izrailiin
sentiind zalrah hun chamaas hoish tasrahgui" gej helsen amlaltaa EZEN
biyeluuleh bolno. 5 Zyeruiagiin huu Ioabyn nadad uiddseniig bolon Izrailiin
tsergiin hoyor janjin boloh Nyeriin huu Abnyer ba Iyetyeriin huu Amasa
nart yaaj handaj tedniig alsnygni chi medej baigaa. Ter bas amar taivan
uyed dainy tsus ursgasan bilee. Ter dainy tsusyg ooriin bus bolon holdoo
uglasan shaahaindaa nyalsan yum. 6 Tegeheer chi ooriin mergen
uhaanaaraa shiiden, tuunii buural usiig Uhegsdiin oron uruu amar taivan
yavuulj bolohgui. 7 Harin gilyead hun Barzillain hovguuded enerel
uzuulen, tedniig shireend chini hoollodog humuusiin dund bailga. Uchir ni
namaig chinii ah Absalomaas zugtaj baisan uyed ted nadad tusalsan yum. 8
Haragtun, Bahurimaas garaltai byeniamin hun Gyeragiin huu Shimyei

chamtai hamt baina. Namaig Mahanaim uruu yavdag odor ter namaig
haraasan bolovch tereer Iordan gol deer nad uruu ireh uyed ni bi tuund
EZENeer tangaraglan "Bi chamaig selmeer horoohgui" gej helsen yum. 9
Tiimees odoo tuuniig shiitgelgui buu orhigtun. Chi uhaantai hun uchir
tuuniig yaahaa medne. Chi tuunii buural usiig tsustai hamt Uhegsdiin oron
uruu yavuulaarai gev. 10 Tegeed David etseg ovgodiinhoo hamt noirsson
bogood Davidyn hotod orshuulagdsan bilee. 11 David Hyebrond doloon
jil, Iyerusalimd guchin gurvan jil, niit dochin jil Izrailiig zahirchee. 12
Etseg Davidynhaa sentiind Solomon zalarsan bogood tuunii haanchlal bat
togtson bailaa. 13 Negen udaa Haggityn huu Adonia Solomony eh
Batshyebad baraalhav. Batshyeba — Chi amar taivan irev uu? gej
asuuhad, tereer — Amar taivan gej hariulav. 14 Daraa ni ter — Tand
duulgah ug baina gehed Batshyeba — Ailtgagtun gev. 15 Tereer — Ug ni
haanchlal miniih baih yostoi baisan bogood buh Izraili namaig haan
bolohyg husej baisnyg ta medne. Gevch EZENii husel uchraas haanchlal
odoo minii duugiinh bolson bilee. 16 Odoo nadad neg huselt baina. Nadad
buu tatgalzaarai gej ochihod Batshyeba tuund — Helegtun hemeev. 17
Tegehed tereer — Shunyem emegtei Abishagiig nadad ehner bolgon
ogohiig Solomonoos guij ogooch. Uchir ni ter tand tatgalzahgui gej heljee.
18 Batshyeba ch — Sain baina. Bi chinii toloo haantai yariltsya gev. 19
Tegeed Batshyeba Adoniagiin toloo Solomon haantai yariltsahaar
baraalhav. Haan boson, eejiigee ugtan avch, tuund mehiigeed, dahin
sentiindee zalrav. Tegeed tereer eejdee sentii zasuulsand eej ni Solomony
baruun tald ni suulaa. 20 Daraa ni Batshyeba — Nadad neg byatshan
huselt baina. Nadad buu tatgalzaarai gesend, haan tuund — Bi tand
tatgalzahgui uchraas ta asuu daa. Eej ee gev. 21 Batshyeba — Shunyem
ohin Abishagiig chinii ah Adoniad ehner bolgonogooch gev. 22 Solomon
haan eejdee hariulan — Ta yaagaad Shunyem ohin Abishagiig Adoniagiin
toloo guij baigaa yum be? Tegvel ter tusmaa ter minii ah uchraas tuunii
toloo mon haanchlalyg ch guigaach. Mon tahilch Abiatar, Zyeruiagiin huu
Ioabyn toloo ch mon huselt gargaach gej oguulev. 23 Tegeed Solomon
haan EZENeer tangaraglaj — Herev Adonia ene ugiig ooriinhoo ami
nasny esreg heleegui baival Burhan namaig shiitgeg. 24 Tiim uchraas

odoo namaig togtooj, David etsgiin mini sentiind zalsan bogood
amlasnaaraa nadad ger baiguulj ogson EZENii amid buigaar tangaraglaya.
Onoodor Adonia zaaval uheh bolno gej helev. **25** Solomon haan
Iyehoiadagiin huu Byenaiag ilgeej, tuuniig honoolgon aluulav. **26** Daraa ni
tahilch Abiatart haan — Ooriin talbai uruu, Anatot uruu yavagtun. Chi
hediigeer uhvel zohih bolovch minii etseg Davidyn omno BURHAN
Ezenii avdryg avch yavdag baisan bogood minii etsgiin buh zovlong
huvaaltsaj baisan uchraas ene udaa bi chamaig alahgui gelee. **27** Solomon
Abiataryg EZENii tahilch baihaas halsan ni Yeligiin ger buliinhnii talaar
Shilod helsnee EZENii ugiig guitselduulehiin tuld bailaa. **28** Ene medee
Ioabt duuldlaa. Hediigeer Ioab Absalomyg dagaagui ch Adoniag dagasan
tul tereer EZENii maihan uruu zugtan, tahilyn shireenii evrees zuuran
bariv. **29** Ioab EZENii maihan uruu zuttan odoo tahilyn shireenii hajuud
baigaa tuhai Solomon haand duulgasand, tereer Iyehoiadagiin huu
Byenaiag ilgeej, — Yavj, tuuniig honoo gej tuund tushaav. **30** Iinhuu
Byenaia EZENii maihan uruu ireed, Ioabt — Haan chamd "Garaad ir"
hemeen tushaasan gev. Harin ter — Garahgui. Bi end l uhne gej hariullaa.
Byenaia haand — Ioab iinhuu helj, iinhuu hariullaa gedeg medeeg
erguulen avaachlaa. **31** Haan tuund — Tuunii helsneer uildej, tuuniig
honoogood, orshuul. Tegvel chi Ioabyn shaltgaanguigeer ursgasan tsusyg
nadaas bolon minii etsgiin ger bulees zailuulah bolno. **32** Ioabyn tsusyg
EZEN ooriinh ni tolgoi deer buulgah bolno. Uchir ni minii etseg Davidyg
medeegui baihad tereer ooroosoo ch iluu zov shudarga, sain hoyor huniig
buyuu Izrailiin armiin janjin Nyeriin huu Abnyer bolon Iudagiin armiin
janjin Iyetyeriin huu Amasa naryg honooj selmeer alsan bilee. **33** Iinhuu
tednii tsus ni Ioab bolon tuunii ur huuhduudiin tolgoin deer monhod baih
bolno. Harin David bolon tuunii ur huuhed, tuunii ger bul, tuunii haan
shireend ni EZENees amar taivan baidal monhod baih boltugai gev. **34**
Tegeed Iyehoiadagiin huu Byenaia yavj, tuuniig honoon alav. Tereer tsol
deh ooriin gert orshuulagdjee. **35** Haan Ioabyn orond Iyehoiadagiin huu
Byenaiag tsergiin janjin bolgoj, Abiataryn orond tahilch Zadokiig tomilloo.
36 Ingeed haan hun ilgeej, Shimyeig duudan iruuleed tuund — Oortoo
zoriulan Iyerusalimd ger barij, tendee amidar. Oor haashaa ch yavj

bolohgui. 37 Uchir ni chi gadagsh garch, Kidron gorhiig tuulah ter odor
chi zaaval uhehee battai medegtun. Chinii tsus ooriin chini tolgoi deer baih
bolno gev. 38 Tegehed Shimyei ni haand — Zov ug baina. Minii Ezen
haany tushaasnaar tany bool bi uildiye gej hariulav. Iinhuu Shimyei
Iyerusalimaas garalgui tend olon odor amidarchee. 39 Gevch gurvan jiliin
togsgold Shimyeigiin booluudaas hoyor hun Gatyn haan, Maakagiin huu
Ahish uruu zugtjee. Humuus Shimyeid — Haragtun. Zarts nar chini Gatad
baina gedgiig meduulev. 40 Tegehed Shimyei bosoj, iljgendee emeel
tohon, booluudaa olj ireheer Gatad bui Ahish uruu yavsan bilee. Shimyei
yavj tendees booluudaa daguulan irjee. 41 Shimyei Iyerusalimaas Gat uruu
yavchihaad ergeed irsen gedgiig Solomond medegdjee. 42 Tiimees haan
hun ilgeej, Shimyeig duudan iruuleed, tuund — Bi chamaig EZENeer
tangaragluulan, unen setgeleesee sanuulahdaa "Chi yamar neg gazar uruu
yavahaar hodloh odroo zaaval uhehee chi uneheer medeh bolno" gej
helsen bus uu? Chi ooroo ch nadad "Helsen ug tani sain baina" gej helsen
shuudee. 43 Tegehleer yuund chi EZENii tangarag bolon minii chamd
daalgasan tushaalyg sahisangui ve? gej zemlev. 44 Mon haan Shimyeid —
Minii etseg Davidad hiisen ba zurh setgeldee huleen zovshoorson buh
buzar muugaa chi sanaj baigaa. Tiim uchraas EZEN chinii buzar muug
tolgoi deer chini butsaan buulgana. 45 Harin Solomon haan yeroogdoj,
Davidyn haan shiree EZENii omno monhiin monhod bat zogsoh bolno gej
oguulev. 46 Haan Iyehoiadagiin huu Byenaiad tushaasand, ter gadagsh
garan, Shimyeig honooj allaa. Ingeed haanchlal Solomony gart atgagdlaa.

Haadyn Deed 3

3:1 Daraa ni Solomon gerlelteer damjuulan Yegipyetiin haan Faraontai
holboo togtooj, ohinyg ni avav. Tereer ooriin ger, EZENii orgoo bolon
Iyerusalim hotyn hermiig buheld ni barij duusgah hurtlee hatnaa Davidyn
hotod bailgav. 2 Ter odruudiig hurtel EZENii nerd zoriulan bosgoson
orgoo baigaagui tul ard tumen morgoliin ondorloguud deer tahil orgosoor
bailaa. 3 Solomon etseg Davidynhaa togtooluudaar alhaj EZENd hairtai
baisan hedii ch morgoliin ondorloguud deer orgol orgon, utlaga shataadag

baijee. 4 Haan hamgiin tom morgoliin ondorlog boloh Gibyeon uruu orgol
orgohoor zoriv. Solomon ter tahilyn shireen deer myangan shataalt tahil
orgov. 5 Gibyeond baihad ni negen shono EZEN zuudend ni Solomond
uzegdej — Chi nadaas yuu avahyg husej baigaagaa nadaas guigtun
hemeen Burhan aildav. 6 Tegehed Solomon — Ta Ooriin bool, minii etseg
Davidyg Tany omno unen, zov shudarga Tan uruu handsan tseh shuluun
setgeleer yavj baihad tuund enerliig uzuulsen yum. Mon Ta ene odor
baigaagiin adil sentiind ni zalrah huug tuund ogsnooroo ene aguu hair
enerlee tuund hadgalsan bilee. 7 Odoo EZEN Burhan mini ee, hediigeer
Ta Ooriin bool namaig etseg Davidyn mini orond haan bolgoson bolovch
bi balchir huuhed yum. Bi herhen orj garahaa ch medehgui bilee. 8 Tany
bool bi toolj burtgej chadahaargui aguu ih, Tany songoson ard tumnii tovd
baina. 9 Tegeheer Tany ard tumniig shuun, sain muug uhaaran yalgah
chadvaryg Ooriin booldoo ogooch. Uchir ni tany ene aguu ih ard tumniig
hen udirdaj chadah bilee? gev. 10 Solomon ene zuiliig guisand EZENii
melmiid taashaagdav. 11 Tiimees Burhan tuund — Chi ene zuiliig guij,
oortoo urt nas, bayalag bolon daisnuudynhaa uhliig guilgui, harin unen
zoviig uhaaran yalgah chadvaryg oortoo guisan tul 12 haragtun, Bi chinii
hussenii daguu uildlee. Haragtun, bi chamd mergen, uhaaran yalgah
chadvartai zurhiig ogloo. Chinii omno chamtai adil hunbaigaagui bogood
chinii daraa ch chamtai adil hun garch irehgui yum. 13 Bi bas chinii
guigaagui zuils boloh bayan tansag baidal bolon ner hundiig ch chamd
ogson. Chinii buh odruudiin turshid haadyn dund chamtai adil hun baihgui
bolno. 14 Herev chi edeg David gee Minii togtool, tushaaluudyg sahin,
Minii zamaar yavbal, Bi chinii amidralyg urtasgana gej aildlaa. 15
Tegehed Solomon sereed hartal, ene ni zuud baiv. Tereer Iyerusalimdaa
irj, EZENii gereenii avdryn omno zogsoj, shataalt tahiluud bolon eviin
tahiluudyg orgon, buh tushmeddee zoriulan nair hiijee. 16 Uunii daraa,
yanhan baisan hoyor emegtei haan uruu iren, tuunii omno zogsov. 17 Neg
emegtei ni — Ezen mini, ene emegtei bid hoyor neg gert amidardag yum.
Ene emegtei ger dotor baihad bi huuhed toruulsen bilee. 18 Namaig
huuhed toruulsnees hoish gurvan odriin daraa ene emegtei ch bas huuhed
toruuleed, bid hamt suujee. Gert bidentei hamt gadny hun baigaagui,

zovhon bid hoyor l gert baiv. 19 Ene emegtei untaj baihdaa huuhdee nyats
darsnaas, huuhed ni shono nas barsan bilee. 20 Tegeed ene emegtei shono
dund boson, tany shivegchin namaig untaj baihad hajuugaas mini huug
mini avaad, ooriinhoo ovort hiin, harin ooriin uhsen huuhdiig minii ovort
hiisen bailaa. 21 Ogloo bi huugee hohuuleh gej bosood hartal ter
uhchihsen baiv. Harin bi ogloo huuhdiig nyahuur ajiglan hartal ter ni minii
toruulsen minii huu bish baisan yum gev. 22 Tegtel nogoo emegtei —
Ugui! Amid bui ni minii huu, harin uhsen ni chinii huu gej artsav. Tegtel
ehnii emegtei — Ugui! Uhsen ni chinii huu, harin amid bui ni minii huu gej
margav. Ted iin haany omno hereldev. 23 Tegehed haan — Neg ni "Amid
bui ni minii huu, harin uhsen ni chinii huu" gej helj baihad, nogoodoh ni
"Ugui! Chinii huu uhsen, harin minii huu amid" gej baina gej helev. 24
Haan — Nadad selem avaad ir gev. Iimees tushmed haany omno selem
avchrav. 25 Haan — Amid bui ene huuhdiig hoyor heseg bolgon huvaaj,
talyg ni neg emegteid, nogoo talyg ni nogoo emegteid ogogtun gej
tushaav. 26 Amid bui huuhdiin eh ni huugee mash ih orovdson uchraas
haand handan — Oo ezen mini, amid bui huuhdiig tuund og doo. Tuuniig
bitgii l alaach gej guiv. Harin nogoo emegtei ni — Ter miniih ch bolohgui,
chiniih ch bolohgui. Tuuniig huvaaj l av gej heljee. 27 Haan — Ehnii
emegteid amid bui huuhdiig ogogtun. Huug buu al. Huugiin eh ni ter mon
baina hemeen lunden buulgajee. 28 Buh Izraili humuus haany shiidverlesen
shuultiin talaar sonsood, shuultiig udirdan yavuulahyntuld Burhany mergen
uhaan haand buig ted uzeed, haanaas emeev.

Haadyn Deed 4

4:1 Iinhuu Solomon haan buh Izrailiig zahirah haan boljee. 2 Tuunii
tushmed ni gevel: Zadokiin huu Azaria ni tahilch, 3 Shishagiin hovguud
boloh Yelihoryef ba Ahia nar hereg hotlogch nar, Ahiludyn huu
Iyehoshafat ni bicheech, 4 Iyehoiadagiin huu Byenaia ni tsergiin janjin,
Zadok ba Abiatar nar tahilch nar, 5 Natany huu Azaria ni zahiragchdyn
ahlagch, Natany huu, tahilch Zabud ni haany naiz, 6 Ahishar ordny
tushmel, mon Abdagiin huu Adoniram ni albadlagyn ajilchdyg tus tus

hariutsdag bailaa. 7 Solomon buh Izrailiig zahirah arvan hoyor
zahiragchiig tomiljee. Ted haan bolon tuunii geriinhend heregleh zuilsiig
sar saraar eeljlen niiluulj baih uureg huleesen bailaa. 8 Tedgeeriin ner gevel
Yefraimyn uularhag nutagt Byenhur, 9 Makazyn, Shaalbimyn,
Byetshyemyeshiin bolon Yelonbyethanany nutagt Byendyekyer, 10
Arubbot nutagt Byenhyesyed (Soko bolon Hyefyeriin buh nutag tuuniih
baisan) 11 Doryn buh ondorlog nutagt Byenabinadab (Solomony ohin
Tafat tuunii ehner bailaa), 12 Taanah, Myegiddo mon Iyezryeyeliin omnoh
Zaryetany hajuud baih Byetshyeany buh nutag buyuu Byetshyeanaas
Abyelmyehola, Iokmyeamd hursen nutagt Ahiludyn huu Baana, 13
Ramotgilyeadad Byengyebyer (Gilyeadad baih Manassyegiin huu Iairyn
buh tosgon, mon Bashand baih Ar gob, bus nutag buyuu hurel haalga, hana
heremnuud buhii jaran tom hot tuuniih bailaa), 14 Mahanaimd nutgiig
Iddogiin huu Ahinadab, 15 Naftalid Ahimaaz (ter bas Solomony ohin
Basyemattai gerlejee), 16 Ashyer ba Vyealotod Hushain huu Baana, 17
Issahart Paruagiin huu Iyehoshafat, 18 Byeniamind Yelagiin huu Shimyei,
19 amorichuudyn haan Sihon bolon Bashany haan Ogiin nutag boloh
Gilyeadyn nutagt Uriin huu Gyebyer bailaa. 20 Iuda bolon Izraili dalain
ergiin too tomshgui els shig olon baisan bogood ted idej uuj bayarlan
tsengeldej bailaa. 21 Solomon Yevfrataas Filistiin nutag hurtelh, mon
Yegipyet ulsyn hil hurtelh buhii l haanchlaluudyg zahirch, tedgeer ni
Solomony amidralyn tursh tuund alba guvchuur barin uilchildeg baijee. 22
Solomony neg odriin heregleh zuils ni guchin kor deed guril, jaran kor
teeremdsen buudai, 23 arvan targan uher, belcheeriin horin uher, buga, bor
goroos, sogoo, targaluulsan yanzaga zergees gadna zuun honi bailaa. 24
Uchir ni Solomon Yevfrataas baruun tiish orshih buhniig buyuu Tifsagaas
Gaz hurtelh, Yevfrat golyn baruun talyn buh haadyg zahirah erh medeltei
baiv. Tereer ergen toirondoo amar amgalan baiv. 25 Solomony odruuded
Danaas Byeyershyeba hurtelh Iuda ba Izraili buyuu hun bur ooriin usan
uzmiin ba injriin modny door ayuulgui amidarchee. 26 Solomon
teregnuuddee zoriulsan dochin myangan jucheetei bogood arvan hoyor
myangan moritontoi baiv. 27 Oron nutgiin zahiragchid hariutssan sardaa
Solomon haand bolon haany shireend ireh buh humuust hunsnii zuilsiig

dutagdahguigeer hangadag bailaa. **28** Ted bas aduu bolon hurdan moridyn
ideh arvai, surliig tus tusyn uurgiin daguu baih yostoi gazart ni niiluulj
baiv. **29** Burhan Solomond mergen uhaan, uhaaran yalgah chadvar bolon
gun oilgoh chadvaryg dalain ergiin els shig iheer ogchee. **30** Solomony
mergen uhaan dorny buh hovguudiin mergen uhaanaas ch, Yegipyetiin buh
mergen uhaanaas ch davan garchee. **31** Ter buh humuusees todiigui, yezra
hun Yetan, Maholyn hovguud Hyeman, Kalgol bolon Dardagaas ch iluu
mergen baisan bogood ner aldar ni ergen toirny buh undestnuudiin dund
duurisgagdav. **32** Ter gurvan myangan surgaalt ug helj, neg myanga tavan
duu zohioson. **33** Tereer Livany hush modnoos ehleed hanan deeguur
urgadag hissop urgamal hurtel, mon an amitad, shuvuud, hevleer
yavagchid, zagasny talaar hurtel yaridag baiv. **34** Solomony mergen
uhaany talaar duulj medsen gazryn buh haadaas, tuunii mergen uhaanyg
sonsohoor undesten burees humuus irdeg baijee.

Haadyn Deed 5

5:1 Tiriin haan Hiram urgelj Davidyn and naiz baisan tul humuus
Solomonyg etsgiinh ni orond haan bolgon toslosnyg sonsood tushmedee
tuun uruu ilgeev. **2** Tegehed Solomon Hiram uruu ug ilgeej, — **3** Minii
etseg David ooriin Burhan EZENii nerd orgoo barij ogch chadaagui bilee.
Ingesen ni EZEN daisnuudyg ni tuunii holiin ul dor oruulah hurtel tuunii
ergen toirond baisan dain tulaanuudaas bolsnyg haantan ta medne. **4** Harin
odoo minii Burhan EZEN ergen toirond nadad amraltyg ogson bogood
daisan ch, gai zovlon ch baihgui bolloo. **5** Haragtun, EZEN minii aav
Davidad "Bi chinii orond sentiind chini suulgah chinii huugeer Ooriin nerd
zoriulan orgoo bariulna" gej aildsany daguu minii Burhan EZENii nerend
bi orgoo barih gej baina. **6** Tegeheer odoo Livanaas hush mod tairch
ogohiig haantan ta tushaaj soyorhono uu. Minii zarts nar tany zarts nartai
hamt ajillah bolno. Tany humuust ogoh holsiig haan tany helsneer bi toliye.
Uchir ni bidnii dund sidonchuud shig dunz beltgehiig meddeg neg ch hun
ugui bilee hemeen heluulev. **7** Solomony ulamjluulsnyg Hiram sonsood
mashid bayarlan, — Davidad autaa undestniig ni zahirah mergen huu

zayaasan EZEN onoodor magtagdah boltugai hemeen oguulev. 8 Hiram
Solomond ug ilgeen, — Chinii nadad ilgeesen ugiig bi sonsloo. Chinii
hussen hush bolon agar modon dunznuudiig bi niiluuliye. 9 Minii zarts nar
tedgeeriig Livanaas tengis uruu zoon, bi tedneer sal hiij tanytovloson gazar
uruu tengiseer hovuulen, daraa ni salaa zadlan chi tedniig tsaash tatan avna
biz ee. Tanaas minii huseh yum bol minii geriinhend heregleh idee huns
beltgej ogooch gesen hariu iruulev. 10 Solomony husseneer hush bolon
narsan dunziig Hiram beltgej ogchee. 11 Tegehed Hiramyn geriinhend
heregleh idee huns bolgon horin myangan kor guril, horin kor shahsan
tosyg Solomon ilgeev. Solomon Hiramd jil bur iinhuu ogchee. 12 EZEN
amlaltynhaa daguu Solomond mergen uhaanyg ogov. Hiram Solomon
hoyoryn hoorond amar taivan togtoj, ter hoyor geree baiguuljee. 13
Solomon haan buh Izrailias guchin myangan ersiig albadlagyn ajild
daichlav. 14 Tereer tedniig arav, arvan myangaar ni sar saraar eeljluulen
Livan uruu ilgeej, Livand neg sar, nutagt ni hoyor sar bailgadag baiv.
Albadan ajillaj baigaa humuusiig Adoniram hariutsdag baiv. 15 Solomond
achaa zooh dalan myangan hun, mon uuland chuluu tsavchih nayan
myangan hun bailaa. 16 Uunees gadna ajillagsdyg zahirch, ajlyg hyanah
gurvan myanga gurvan zuun daamal baiv. 17 Haan zarlig buulgasand
orgoonii suuriig zassan chuluutaar tavihyn tuld ted tom unet chuluu
olborlojee. 18 Solomon ba Hiramyn barilgachid bolon gyebalchuud
chuluug zasaj, orgoonii barilgad heregleh dunz chuluunuudyg beldev.

Haadyn Deed 6

6:1 Izrailiin hovguud Yegipyetiin gazraas garsnaas hoish dorvon zuun
naya dahi jild, Izrailid Solomony haanchlal togtsony dorov deh jiliin
hoyordugaar sard buyuu Ziv sard Solomon EZENii orgoog barij eheljee. 2
Solomon haany EZENd zoriulan barisan orgoo ni jaran tohoi urt, horin
tohoi orgon, guchin tohoi ondor bailaa. 3 Orgoonii gol tanhimyn omnoh
uudnii tanhim ni horin tohoi urt baiv. Tanhimyn urt ni orgoonii orgontei en
chatsuu bogood orgoonii omnoh hananaas uragsh arvan tohoi iluu
hiigdjee. 4 Orgoond zoriulj tereer nariihan saraaljin tsonhnuud hiiv. 5 Gol

tanhim ba dotood ariun gazryg hamruulsan orgoonii hananuudyg toiruulan
tedgeertei zeregtsee barilga barijee. Iinhuu ergen toirond tereer hajuugiin
oroonuudiig bii bolgov. 6 Dood davhryn oroonuud tavan tohoi, dund
davhrynh ni zurgaan tohoi, deed davhrynh ni doloon tohoi orgon baiv.
Dunznuudiig orgoonii hanatai zalgahguin tuld gadna tald orgoonii hanany
ergen toirond tereer davhar dam nuruu hiij ogov. 7 Orgoog bosgoh uyed
chuluuny il uurhaid saitar ongolj bolovsruulsan chuluugaar barisan tul alh
suh metiin tomron bagajny chimee ogthon ch duuldaagui yum. 8 Hamgiin
dood davhryn hajuugiin oroond oroh haalgyg orgoonii baruun tald
gargajee. Endees mushgirsan shataar dund davhar uruu, dund davhraas
deed davhar uruu ogsdog bailaa. 9 Tereer orgoog barij duusaad, hush
modon banz, dunzeer burev. 10 Tuunchlen ter orgoonii haraldaa tus bur
tavan tohoi ondor oroonuud baiguulsan ba tedgeer ni orgootei hushin
hondlovch modoor holbogdoj bailaa. 11 EZENii ug Solomond irj, — 12
Chinii bariulj baigaa ene orgoonii tuhaid gevel, herev chi Minii
togtooluudyn dotor alhaj, Minii zarligiig dagaj, Minii buh tushaaluudyg
sahin amidarval chinii etseg Davidad aildsan ugee Bi chamaar
guitsetguuleh bolno. 13 Bi Izrailiin hovguudiin dund orshij, Ooriin ard
tumen bolson Izrailiig orhihgui gev. 14 Solomon orgoog barij duusgalaa.
15 Tegeed orgoonii dotor talyn shalnaas taaz hurtelh hanyg hush modon
banzaar burj, orgoonii shaland agar banz devsev. 16 Tereer orgoonii
hoimryn horin tohoi heseg gazryg dotood ariun gazar buyuu hamgiin ariun
gazar bolgon tusgaarlaj, hush modon banzaar shalnaas taaz hurtel barij
bosgov. 17 Orgoo buyuu dotood ariun gazryn omnoh gol tanhimyn urt ni
dochin tohoi baiv. 18 Orgoog huluu bolon tsomorligoo neesen tsetsgen
siilber buhii hush modoor dotorloson uchir chuluu ni ogt haragdahaargui
boljee. 19 EZENii gereenii avdryg zalahyn tuld tereer orgoo dotorh
dotood ariun gazryg beltgejee. 20 Dotood ariun gazryn urt ni horin tohoi,
orgon ni horin tohoi,ondor ni horin tohoi bogood Solomon tuuniig shijir
altaar dotorlov. Mon tahilyn shireeg ch hushaar burjee. 21 Solomon
orgoog shijir altaar dotorloj, dotood ariun gazryn omnuur altan ginjnuud
tataj, tuunchlen dotood ariun gazryg buheld ni altaar burjee. 22 Iinhuu ter
orgoonii dotorhyg nelenhuid ni altaar bursen yum. Dotood ariun gazart

baisan tahilyn shireeg ch bas buheld ni altaar bursen bailaa. 23 Mon
dotood ariun gazart tereer chidun modoor arvan tohoi ondor hos
hyerubuud buteejee. 24 Neg hyerubyn neg dalavch ni tavan tohoi, nogoo
dalavch ni bas tavan tohoi buyuu neg talyn dalavchny uzuurees nogoo talyn
dalavchny uzuur hurtel arvan tohoi hemjeetei baiv. 25 Nogoo hyerub ch
bas arvan tohoi bailaa. Edgeer hyerubuud hoyoulaa adil helber,
hemjeeteigeer hiigdjee. 26 Hyerub tus bur arvan tohoi ondor bailaa. 27
Solomon hos hyerubuudyg dotood orgoonii gold zalav. Hyerubuudyn
dalavchuud ni delgegdsen bogood neg hyerubyn dalavch neg talyn hanand,
nogoo hyerubyn dalavch nogoo talyn hanand hurch baiv. Tednii
dalavchuud ni orgoonii gold hoorondoo shurgen bailaa. 28 Hyerubuudyg
ch mon tereer altaar bursen bailaa. 29 Daraa ni orgoonii buh hananuudyg
toiruulsan buyuu dotood, gadaad ariun gazruudad tereer hyerubuud,
dalduu mod bolon tsomorligoo delgesen tsetsegsiin dursiig siiljee. 30
Tereer orgooniishal buyuu dotood, gadaad ariun gazruudyn shalyg altaar
burev. 31 Dotood ariun gazar uruu nevtreh uudend chidun modoor
haalganuudyg, holboosuudyg ni bolon tavan talt hureeg hiiv. 32 Tereer
chidun modon hoyor haalga hiij, deer ni hyerubuud, dalduu mod,
tsomorligoo delgesen tsetsguudiig siilj, altaar bursen bailaa. 33 Iinhuu gol
tanhimyn uudend tereer dorvon talt hureeg chidun modoor hiijee. 34
Hoyor haalgyg ni agar modoor hiiv. Haalga tus bur ni evhegddeg hos
havtasnaas butej bailaa. 35 Tedgeeriin deer tereer hyerubuud, dadduu
mod, tsomorligoo delgesen tsetsguudiig siilj, deeguur ni jigd tarhahaar
altaar bursen bailaa. 36 Tereer dotood hashaag gurvan uye zassan chuluu
bolon neg uye hush modon dunzeer hiijee. 37 Dorov deh jiliin Ziv sard
EZENii orgoonii suuriig tavisan bilee. 38 Arvan neg deh jiliin Bul sar
buyuu naimdugaar sard tolovlogoonii daguu buhii l hesguud hiigdej, orgoo
barigdaj duusav. Solomon uuniig doloon jil barijee.

Haadyn Deed 7

7:1 Solomon oortoo ger barij duusgahad arvan gurvan jil zartsuuljee. 2
Tereer Livany oin modoor zuun tohoi urt, tavin tohoi orgon, guchin tohoi

ondor baishin barijee. Ene ni hush modon dorvon egnee bagany deer
barigdsan bogood baganuud ni hushan hondlovchuudiig tulj baiv. 3 Dochin
tavan bagana deer togtdog ba egnee burd ni arvan tavan baganatai hajuutiin
oroonuudiig hushaar deeverlesen. 4 Tsonhnuud ni ood oodoosoo harsan
baidlaar gurvan egnee bairlasan baiv. 5 Buh haalga ba hureenuud dorvoljin
helbertei tortoi baisnaas gadna tsonhnuud ood oodoosoo harsan gurvan
egneegeer bairlajee. 6 Daraa ni Solomon mon tavin tohoi urt, guchin tohoi
orgon baganat tanhimyg baiguulsan bogood ug tanhimyn omno tald uudnii
tanhim, baganuud ba bosgo bairlaj bailaa. 7 Tereer humuusiig shuuhiin
tuld sentiit tanhim buyuu shuuhiin tanhimyg barij, shalyg ni buheld ni hush
modoor dotorlov. 8 Solomony amidrah ger ni tanhimaas dotogsh
hashaand baisan bogood helber ni busad barilguudynhtai adil baiv.
Solomon ooriin gerlesen Faraony ohind ch ene tanhimtai adil geriig barij
ogchee. 9 Edgeer buh barilguud horoodoj zassan unet chuluugaar hiigdsen
bailaa. Barilgyn suurias oroi hurtel gadna ba dotor taldaa, tiim chuluunaas
butsen bogood gadnah tom hashaa hurtel tiim chuluugaar hiigdjee. 10
Suuriig unet chuluugaar tavisan bogood zarim ni arvan tohoi, zarim ni
naiman tohoi hemjeetei tom chuluunuud bailaa. 11 Deer ni hemjuureer
zassan unet chuluu bolon hush orjee. 12 EZENii orgoonii dotood hashaa
bolon orgoonii uudnii tanhim shig gadnah tom hashaa ergen toirondoo
gurvan egnee zassan chuluu, neg egnee hushin dunzeer hureelegdjee. 13
Solomon haan hun ilgeen, Tirees Hiramyg duudaj avchruullaa. 14 tereer
Naftali ovgiin belevsen ehneriin huu baisan bogood etseg ni tir hun, hurliin
darhan baiv. Tereer mergen uhaan, oilgoltoor bolood hurleer alivaa zuiliig
hiih chadvaraar duuren bailaa. Ingeed tereer Solomon haan uruu ireed,
tuunii buh ajlyg guitsetgejee. 15 Tereer hos hurel bagana buteesen bogood
edgeeriin ondor ni arvan naiman tohoi, toirgiig ni olsoor hemjvel arvan
hoyor tohoi bailaa. 16 Tedgeeriin oroidtavih hos bagany tolgoig hurel
tsutgan buteejee. Neg bagany tolgoi tavan tohoi, nogoo ni ch tavan tohoi
ondor baiv. 17 Baganyn oroid togtooson bagany tolgoig chimeglehiin tuld
havtgai toron unjlaga bas ginjin helbert tsagirgiig tus burd ni doloon
shirhgiig urlasan baina. 18 Hiram baganuudyg hiij, anaruudyn deer bairlah
baganyn tolgoig buteehiin tuld neg toron deer hoyor egnee bolgojee.

Nogoo bagany oroig ch ingej chimeglesen bailaa. 19 Uudnii tanhimd bui
bagany oroid tavisan baganuudyn tolgoi ni dorvon tohoi ondor bogood
saraana tsetsgen durstei baiv. 20 Hoyor bagany oroi dahi ginjin unjlagyn
derged bui tsagirguudyn hajuud bagany tolgoinuud baisan bogood hoyor
zuun shirheg hurel semberuu tsetsgeer egnee uusgen toiruulan chimj
ogchee. 21 Tereer hos baganyg gol tanhimyn uudnii tanhimd bosgoson
baiv. Baruun talyn baganyg bosgoj Iahin gej nerlen, zuun talyn baganyg
Boaz gej nerlejee. 22 Baganuudyn oroid saraana tsetsgen chimeglel baiv.
Iinhuu baganyg bosgoh ajil ondorlojee. 23 Tuunii daraa tereer toirog
helbertei tsutgamal tengis hiisen bogood amsraas ni nogoo amsar hurtel
arvan tohoi, tavan tohoi ondor, toirog ni guchin tohoi hemjeetei sav bailaa.
24 Amsrynh ni door tengisiig buten toiruulj hoyor egnee huluu urlajee.
Ingehdee neg tohoi burd arvan huluu bairluulsan bogood savtai ni tsug
tsutgaj hiisen baiv. 25 Tengisiig arvan hoyor uher deer bairluulsan baiv.
Tedgeeriin gurav ni hoit zug uruu, gurav ni baruun zug uruu, gurav ni
omno zug uruu, nogoo gurav ni zuun zug uruu harsan baijee. Tengis ni
tednii deer togtoj, uhruud butd uutsaa dotogshoo haruulsan baiv. 26 Tengis
ni algany en shig zuzaan, amsar ni ayagany amsar shig helbertei buyuu
saraana tsetsgiin delbee shig baiv. Bagtaamj ni hoyor myangan bat baiv.
27 Daraa ni tereer hurleer arvan taviur hiijee. Taviur tus bur dorvon tohoi
urt, dorvon tohoi orgon, gurvan tohoi ondor bailaa. 28 Taviuruudyn zagvar
ni iim baiv: tedgeer ni hureetei bogood sambaruudyn hoorond ch hureetei
baijee. 29 Sambaruudyn hoorondoh tedgeer hureenuud deer arslan, uher,
hyerubuudyn durs bairluuljee. Sambaruud deer tavtsan baisan bogood
arslanbolon uhriin dursnii dood tald tsetsgen helhee urlasan baiv. zotaviur
bur hurel tenhlegtei dorvon hurel duguitai, dorvon hol ni tulguurtai baiv.
Ugaalgyn savny door tal burdee tsetsgen helheetei tulguuruudyg tsutgasan
baiv. 31 Oroi deerh titmen dotorh amsar ni neg tohoi bogood tavtsangiin
helbertei adil dugui, neg tohoi hagas bailaa. Mon amsar deer ni siilbertei
bogood zah ni dugui bish dorvoljin yum. 32 Dorvon dugui ni hureenii door
baih bogood duguiny tenhleg ni taviur deer baiv. Duguiny ondor ni neg
tohoi hagas baiv. 33 Duguinuudyn hiits ni teregnii duguinuudynhtai adil
baijee. Duguiny tenhleg, moor, duguiny higees, tuunii tenhlegiin bulyg

bugdiig tsutgan hiisen yum. 34 Taviur buriin dorvon buland dorvon
tulguuryg hiisen ba tulguuruud ni taviuryn neg heseg bolj baiv. 35 Taviuryn
oroid hagas tohoi ondor toirog hiijee. Taviuryn oroid bariul baih bogood
huree ni uunii negen heseg baiv. 36 Tereer taviuryn bariul bolon hureenii
deer hyerubuud, arslan, dalduu modyg tsulgai zaind ni bagtaaj, mon
toiruulan tsetsgen helhee siilberlejee. 37 Ter arvan taviuryg ingej hiiv.
Tedgeer ni bugd ijil hemjee, helbertei tsutgaj hiigdsen baiv. 38 Hiram
taviur burd negiig buyuu niit arvan togoog hurleer hiisen bogood togoo tus
bur dochin bat usny bagtaamjtai baiv. Togoo bur dorvon tohoi hemjeetei
baiv. 39 Daraa ni taviuruudyn tavyg dugany baruun tald, tavyg dutany zuun
tald bairluuljee. Tereer tsutgamal tengisiig orgoonii zuun tald buyuu urd
zug uruu chigluulen dorno zugt bairluulsan yum. 40 Hiram ugaalgyn sav,
utguur, hul ayaga geh metiig urlajee. Solomon haany toloo EZENii
orgoond guitsetgesen buh ajlyg Hiram duusgajee. 41 Uund: hos bagana,
tedgeeriin oroid suulgasan hoyor tolgoi, oroid ni suulgasan tolgoinuudyg
chimegleheer zuusen hoyor unjlaga, 42 bagany oroin tolgoi dahi unjlagad
chimeg bolgon hoyor egneegeer suulgaj ogson dorvon zuun semberuu, 43
arvan taviur, taviur deer tavih arvan ugaalgyn sav, 44 neg tengis bolon
tengisiin doorh arvan hoyor uhriig, 45 sav suulga, utguur, hul ayaga geh
met Solomon haany toloo EZENii orgoon dotorh ene buh heregsel
ongolson hurleer hiisen baiv. 46 Haan edgeeriig Sukkot ba Zaryetany
hoorond baih shavartai horsond, Iordany hondiid tsutgaj hiijee. 47
Solomon edgeer buh heregleluudiig hemjeegui orhisny uchir ni hurliin jing
tootsoolohyn argagui asar ih heregsel baisnaas yum. 48 Solomon EZENii
orgoond baisan buh edleluudiig hiisen bilee. Uund altan tahilyn shiree ba
Orshihuin talh tavidag altan shiree, 49 dotood ariun gazryn omnuur baih
zuun baruun tald ni tav tavaar bairluulsan shijir altan denluunii suuriud,
altan tsetsguud, denluunuud, bahinuud, 50 shijir altan ayaga, chimhuur, hul
ayaganuud, boipor bolon galyn horgo, hamgiin dotood orgoo buyuu
hamgiin ariun gazar bolon orgoo buyuu gol tanhimyn haalgand altan nugas
zereg bolno. 51 Ingeed Solomon haany EZENii orgoond guitsetgesen buh
ajil duusav. Etseg Davidynhaa zoriulj tsugluulsan alt, mongo bolon ed
zuilsiig Solomon avch iren, tedgeeriig EZENii orgoonii erdenesiin sand

tavilaa.

Haadyn Deed 8

8:1 Solomon EZENii gereenii avdryg Davidyn hot Sionoos zalahaar
Izrailiin buhii l ahmaduudad bolon buh ovguudyn udirdagchid boloh
Izrailiin hovguudiin etsguudiin buluudiin terguulegchdiig Iyerusalimd oor
uruugaa tsutluulav. **2** Izrailiin buh erchuud Solomon haany nairt doldugaar
sar buyuu Yetanim sard tsuglarav. **3** Ingeed Izrailiin buh ahmaduud irj,
tahilch nar avdryg orgon avav. **4** Tahilch nar ba lyevichuud EZENii avdar,
hurlyn maihan bolon dotor ni baisan buh ariun ed zuilsiig avchrav. **5**
Solomon haan bolon tuunii omno tsuglasan buh Izrailiin chuulgan hamtdaa
avdryn omno toolj tootsoolj barahgui ih honi, uhreer tahil orgoloo. **6**
Daraa ni tahilch nar EZENii gereenii avdryg orgoonii dotood ariun gazar
buyuu hamgiin ariun gazart oruulan, hyerubuudyn dalavch door bairand ni
zallaa. **7** Hyerubuud dalavchaa avdran deeguur delgej, avdryg bolon
damnuurguudyg deerees ni halhalj baiv. **8** Harin damnuurguud ni urt uchir
tedgeeriin uzuuruud ni dotood ariun gazryn naana baih ariun gazraas
haragdaj bailaa. Gevch ariun gazryn gadnaas tedgeer ni haragdahaargui
baiv. Tedgeer damnuurguud ene odriig hurtel tendee bii. **9** Horyebt
baihdaa Mosye tiishee hiisen hoyor chuluun havtangaas oor yuu ch avdar
dotor baihgui baiv. Horyeb bol Izrailiin hovguud Yegipyet gazraas
gargasny daraa EZENii tedentei geree baiguulsan gazar yum. **10** Tahilch
naryg ariun gazraas garsny daraa EZENii orgoog uul duurgev. **11** EZENii
tsog javhlan EZENii orgoog duurgesen uchraas tahilch nar uilchlelee hiij
chadahgui bailaa. **12** Tegehed Solomon — EZEN otgon uulen dotor
orshino. **13** Bi uneheer Tany uurd monh orshih gazar, surleg orgoog Tand
barij bosgoloo hemeen oguulev. **14** Uunii daraa haan ergen harj, tedniig
zogsoj baih zuur ni Izrailiin buh chuulganyg yerooloo. **15** Tereer —
Izrailiin Burhan EZEN magtagdah boltutai. Ter Ooriin amaar minii etseg
Davidad helsen bogood Ooriinhoo mutraar ter buhniig biyeluulj ogloo.
Tereer aildahdaa **16** "Minii ard tumen boloh Izrailiig Yegipyetees udirdan
gargasan odroos hoish Bi Ooriin neriig bailgahaar orgoog bariulah gej

Izrailiin buh ovgoos ali ch hotyg songoogui yum. Harin ooriin ard tumen
Izrailiig zahiruulahaar Bi Davidyg songoson bilee" hemeesen yum. 17
Izrailiin Burhan EZENii nerd zoriulj orgoo barih gesen sanaa minii etseg
Davidyn zurhend baisan. 18 Harin EZEN minii etseg Davidad "Minii nerd
zoriulj orgoo barina gesen sanaa zurhend chini baigaa uchir mash sain
baina. 19 Gesen ch ter orgoog chi bosgohgui, harin chamaas torson chinii
huu Minii nerd zoriulj orgoo barih bolno" gesen bilee. 20 EZEN Ooriin
helsen ugee saya biyeluullee. Uchir ni EZENii amlasny daguu bi ooriin
etseg Davidyn orond bosoj, Izrailiin sentiind zalarch, Izrailiin Burhan
EZENii nerd zoriulj orgoo barij bosgoloo. 21 EZEN bidnii ovog deedsiig
Yegipyet gazraas udirdan gargahdaa tedentei baiguulsan gereeg aguulsan
avdryg zalah bairyg bi tend beltgen zehlee hemeelee. 22 Tuunii daraa
Solomon Izrailiin buh chuulgany omno EZENii tahilyn shireenii urd
zogsood, tenger ood garaa sungaj, — 23 Izrailiin Burhan EZEN mini ee!
Deed tenger ba dood gazart Tantai adil Burhan ugui bilee. Buh zurh
setgeleeree Tany omno alhagch booluuddaa Ta hair enerlee uzuulen,
gereegee sahin hadgaldag bilee. 24 Ta Ooriin bool, minii etseg Davidad
amlasnaa sahisan. Uneheer Ta Ooriin amaaraa helsen bogood ene odor
baigaa shig Ooriinhoo mutraar helsnee biyeluullee. 25 Tiim uchraas odoo,
Izrailiin BurhanEZEN mini, Ta Ooriin bool, minii etseg Davidad "Harin
Minii omno yavsan zamyg chini chinii hovguud dagahdaa anhaaraltai baij
amidrah avaas, Izrailiin sentiind suuh hun chamd tasrahgui baih bolno" gej
amlasnaa sahina uu. 26 Tiimees odoo Izrailiin Burhan mini ee, Ta Ooriin
bool, minii etseg Davidad helsen ugee batatgaj ogooch gej bi zalbirch
baina. 27 Gevch Burhan gazar deer orshino gej uu? Haragtun, tenger bolon
deed tenger ch gesen Tanyg bagtaaj chadahgui. Tegvel Minii barisan ene
orgoo hechneen ch ochuuhen yum be! 28 Gesen ch Minii Burhan EZEN
mini ee, onoodor bool chini Tanyhaa omno hashhirch zalbirsan ene
zalbirlyg sonsohyn tuld Ta boolynhoo orgoj bui zalbiral, huseltiig bolgoon
soyorhooch. 29 Ene gazraas zalbirah boolynhoo guiltyg sonsohyn tuld
tany "Minii ner tend baih bolno" gej aildsan ter gazar uruu, Tany haraa
odor ch, shono ch orgoo deer tusah boltugai. 30 Ene gazryg haran
zalbirah uyed Tany bool bolon Tany ard tumen Izrailiin huseltiig sonsooch.

Tenger deh Ooriin orshih gazraasaa sonsooch. Sonsood, orshoon
soyorhooch. 31 Herev hun horshiinhoo esreg nugel uildej, tangarag tavih
bolood ene orgoond Tany tahilyn shireenii omno irj tangaraglaval, 32 Ta
tengerees sonson uildeech. Booluudaa shuuj, har sanaatny arga zamyg
ooriinh ni tolgoi deer buulgaj, zov shudargahund zoviinh ni daguu
ogsnooroo zovtgon bolgoono uu. 33 Tany ard tumen Izraili Tany esreg
nugel uildsenees bolj daisandaa yalagdah uyed, herev ted Tani uruu dahin
ergej, Tany neriig huleen zovshoorch, zalbiran ene orgoond Tand handan
huselt gargaval, 34 Ta tengerees sonsoj, Ooriin ard tumen Izrailiin nugliig
uuchilj, ovog deedest ni Tany ogson gazar uruu, tedniig butsaan iruulj
ogoorei. 35 Ted Tany esreg nugel uildsenees bolj tenger haagdaj, hur
boroo ugui bolohod ted ene gazar uruu chiglen zalbirch, Tany neriig
huleen zovshoorch, Ta tedniig zovoohod ted nugleesee ergevel, 36 Ta
tengerees sonson, Ooriin booluud bolon Ooriin ard tumen Izrailiin gemiig
uuchilj, tednii amidran yavbal zohih sain zamyg tedend zaan ogooch.
Ooriin ard tumend ov bolgon ogson Ooriin gazartaa dahin hur boroog
buulgan ogoorei. 37 Herev ene gazart olsgolon bolj, tahal ovchin garch, ur
taria hatan, gan gachig bolj, tsartsaan sureg ba tooluuriin sureg irvel,
daisnuud ni tedniig hotuudynh ni nutag dotor buslen avbal, eldviin gamshig
ovchin nomroh uyed, 38 hun bur zurh setgeliinhee tsohroliig medej, garaa
ene orgoo uruu sungan zalbirsan yamar ch hun, esvel Tany buh ard tumen
Izrailiin alivaa zalbiral, huseltiig 39 Ta tenger deh Ooriin orshih gazartaa
sonson, uuchilj orshoogoorei. Zovhon Ta l huniihovguud neg buriin zurh
setgeliig medeh uchir tus tusynh ni uiliin daguu hun burd tohiruulan
ogoorei. 40 Ingesneer ovog deedest maani Tany ogson ene gazart ted
amidran baih buh hutatsaand ted Tanaas emeeh bolno. 41 Tuunchlen bas
Tany ard tumen Izrailid ul hariyaalagdah hari hunii huvid gevel Tany neriin
toloo hol gazraas end irehed, 42 (Uchir ni ted Tany aguu ner, Tany huchit
garyg, Tany sungasan mutryn talaar sonsoh bolno) mon ireed ene orgoonii
zugt zalbirval, 43 Ta tenger deh Ooriin orshih gazartaa sonsoj, ter hari hun
Tanyg duudsan husliinh ni daguu buhniig uildej, bolgoogoorei. Ene ni
gazar deer orshih buh ard tumnuud Tany neriig medej, Tany ard tumen
boloh Izraili shig Tanaas emeen, Minii barisan ene orgoo Tany nereer

duudagdsan gedgiig tedend meduulehiin tuld yum. 44 Tany ard tumen
daisantai tulaldah gej yavah uyed, Ta tedniig yamar ch zamaar ilgeesen
Tany songoj avsan hot bolon Tany nerd zoriulj minii barij bosgoson dugan
uruu handan EZENd ted zalbirah uyed, 45 tednii guilt huseltiig ni Ta
tengerees sonsoj, tedend tusalj ogoorei. 46 Ted Tany esreg nugel uilden,
(nugel uilddeggui neg ch hun baidaggui yum) Tanyg hilegnuulsnees bolj Ta
tedniig daisand ogch, ted daisny nutag uruu hol, esvel oir gazar uruu
olzlogdoj yavah uyed, 47 olzlogdson nutagt baihdaa teduhaaran gemshij,
"Bid nugel hiij, huuli busyg uildsen, bid buruu uildel hiijee" gej helen,
tedniig olzolson humuusiin nutagt Tand guiltaa orgoh yum bol, 48 mon
tedniig olzolson daisnuudyn nutagt ted Tani uruu ergej, etseg ovgodod ni
Tany ogson gazar, Tany songoson hot, Tany nerd zoriulj minii barisan ene
orgoo uruu Tand handan zalbirval, 49 Ta tenger deh Ooriin orshih
gazartaa tednii zalbiral guiltyg sonsoj, tedend tusalj ogoorei. 50 Tany
esreg nugel uildsen ard tumnee bolon Tany esreg ul dagasan buh
nugeltnuudiig uuchlan, orshooj bolgoogooch. Tedniig olzlon avsan humuus
tedniig eneren, tedgeer humuuseer ni damjuulj tedniig orshoon
niguulseerei. 51 (Uchir ni ted bol Tany ard tumen ba Yegipyet buyuu
tomor hailuuldag zuuhny dotroos Tany gargaj avsan ov tani bilee). 52
Ingesneeree Tanyg duudah burd ni Ta sonsoj, boolynhoo ba ard tumen
Izrailiinhaa guilt buhend Tany melmii tusah bolno. 53 Ta ovog deedsiig
mini Yegipyetees udirdan gargahdaa Ooriin bool Mosyegeer damjuulan
helsenchlen izrailichuudyg Ooriin ov bolgon, delhiin buh ard tumnees
tusgaarlasan shuu dee, Ezen BURHAN mini hemeen zalbirav. 54 Solomon
ut zalbiral guiltyg EZENd zalbirsnyhaa daraa EZENii tahilyn shireenii
omnoos, ovdog deereesee garaa tenger ood orgoostei bosov. 55 Tereer
zogsood, Izrailiin buh chuulganyg ondor duugaar yeroon, — 56 Amlasan
yosooroo Ooriin ard tumen boloh Izrailid amraltyg ogson. EZEN
magtagdah boltugai. Ter Ooriin bool Mosyegeer damjuulan amlasan buh
sain amlaltuudaas ni neg ch ug biyellee oloogui orhigdsongui. 57 Bidnii
Burhan EZEN ovog deedestei mini hamt baisan shigee bidentei ch hamt
baih boltugai. Ter bidniig orhihgui, martahgui baih boltugai. 58 Ingesneer
Ooriin buh zamaaraa alhuulan, ovog deedest mini tushaasan tushaal,

zarlig, togtooluudyg ni sahin morduulehiin tuld bidnii zurh setgeliig
Ooriinhoo zug handuulah boltugai. **59** EZENii omno hussen guisan minii
edgeer ugs odor shonogui bidnii Burhan EZENd oir baih boltugai.
Ingesneer odor buriin heregtseenii daguu Tuunii bool ba Tuunii ard tumen
boloh Izrailid tereer tusalj ogoh boltutai. **60** Uunees delhiin buh ard tumen
EZEN bol Burhan bogood oor burhan baidaggui yum gedgiig oilgoh
boltugai. **61** Tiim uchraas onoodor baigaa shig niilj, Tuunii tushaaluudyg
sahin, Tuunii zarlig dotor yavahyn tuld ta naryn zurh setgel EZEN
Burhandaa buren zoriulagdah boltugai gej helev. **62** Tegeed haan bolon
tuuntei hamt baisan buh Izraili EZENii omno orgol orgov. **63** Solomon
EZENd zoriulan eviin tahilyn orgold horin hoyor myangan uher, zuun
horin myangan honi orgov. Haan ba Izrailiin buh hovguud EZENii orgoog
EZENd zoriulsan yum. **64** Ter odortoo haan shataalt tahil, ideen orgol ba
eviin tahilyn oohiig orgohiin tuld EZENii orgoonii omno bairlah talbain
toviig ariusgasan yum. Yaagaad gevel EZENii omno baih hurel tahilyn
shiree ni shataalt tahil, ideen orgol, eviin tahilyn oohiig bagtaaj chadahgui
denduu jijig bailaa. **65** Ter uyed Solomon bolon tuuntei hamt Hamatyn
hooloinoos Yegipyetiin gorhi hurtelh asar ih chuulgan buyuu buh Izraili
doloo honog bas dahin doloo honog, niitdee arvan dorvon honog EZENii
omno bayar naadmyg sahiv. **66** Naim dahi odort Solomon ard tumniig
butsaan yavuulahad, ted haanyg yeroov. EZEN Ooriin bool David bolon
Ooriin ard tumen Izrailid uzuulsen buhii l sain saihand bayarlasan setgeltei,
jargaltaigaar humuus tus tusyn maihnuud uruu haritsgaalaa.

Haadyn Deed 9

9:1 Solomon EZENii orgoo, haany ger bolon hiiye hemeesen buhnee
bosgon barij guitseesend, **2** EZEN Gibyeon uuland uzegdsen shigee hoyor
dahi udaagaa Solomond uzegdev. **3** EZEN tuund — Minii omno hiisen
chinii zalbiral ba huseltiig Bi sonsloo. Minii neriig end uurd monhod
tavisnaar chinii barisan ene orgoog Bi ariusgan tusgaarlalaa. Minii melmii,
minii zurh setgel urgelj ene gazart baih bolno. **4** Chinii huvid gevel, herev
chi Minii omno etseg David shigee buyuushudarga setgeleer ba zovt

baidlaar yavj, Minii chamd tushaasny daguu uilden, Minii togtool
zaavruudyg sahival, 5 Bi chinii etseg Davidad amlan, "Izrailiin sentiind
zalrah hun chamd tasrahgui" gej aildsan yosoor Izrailiig zahirah chinii
sentiig Bi monhod togtooj ogno. 6 Gevch herev chi bolon hovguud chini
Namaig dagahaas uneheer tatgalzan ergej, chinii omno tavisan Minii
tushaal zarliguudyg sahihgui, yavj oor burhdad uilchilj morgovol, 7 Bi
tedend ogson gazar nutgaas, Ooriin neriin toloo ariusgan tusgaarlasan
orgoonoos Izrailiig taslan hayaj, melmiineesee zailuulna. Izraili buh ard
tumnuudiin dund surgamj jishee bolno. 8 Ene orgoo ch ovoolson nurangi
bolj, hajuugaar ni ongoroh hun bur gaihan "EZEN yuund ene gazar nutag,
ene orgoog iim bolgoj orhison yum bol doo?" gej haruusah bolno. 9
Tegehed humuus "Ovog deedsiig ni Yegipyet gazraas choloolson Burhan
EZENiig Izrailiin ard tumen umartan, oor burhdyg urchlen avch, tedend
morgon, uilchilsnees bolj EZEN ene buh gai gamshgiig teden deer
buulgasan yum" gej helne hemeen aildav. 10 Solomon EZENii orgoo
bolon haany geriin barilgyg hoyoulang ni barisan horin jiliin togsgold 11
(Tiriin Hiram haan Solomony hussen yosoor hush ba narsan dunz, alt
zergiig Solomond niiluulj baisan yum) Solomon haan Hiramd Galilyn
nutagthorin hot ogchee. 12 Solomony oort ni ogson hotuudyg uzen
sonirhohoor Hiram Tirees irj, tedgeer hotuud setgedd ni niitseegui yum.
13 Tereer — Minii duu, chinii nadad ogson ene hotuud yerdoo l iim uu?
gej asuuv. Onoo hurtel tedgeeriig Kabulyn gazar gej nerledeg boljee. 14
Ingeed Hiram Solomon haand zuun horin talant alt ilgeesen bilee. 15
EZENii orgoo, ooriin ger, Millo, Iyerusalimyn herem, Hazor, Myegiddo,
Gyezyer zergiig sergeen baiguulahad Solomony daichlan ajilluulj baisan
albadlagyn ajlyn tuhai oguuliye. 16 (Yegipyetiin haan Faraon ogson yavj
Gyezyeriig ezlen avch, galdan shataaj, ut hotod amidarch baisan
kanaanchuudyg huis temtren, ug hotyg Solomony ehner bolson ohindoo
hurimyn inj bolgon ogson ajee. 17 Solomon Gyezyer bolon dood
Byethoronyg sergeen bosgoj, 18 mon Baalatyg, Iuda gazryn elsen tsol deh
Tamaryg, 19 mon oort ni hariyaalagddag buh noots hangamjiin hotuud,
teregtenguuded bolon moriton tserguuded huvaarilan ogson hotuudyg
baiguuljee. Solomon Iyerusalimd ch, Livand ch, yer ni ooriinh ni hariyaa

buh nutagt bii bolgono gej sanasan bugdee baiguullaa. **20** Izraili hovguud
bus, harin amorichuud, hitchuud, pyerizchuud, hivichuud, iyebuschuudaas
uldsen humuusiin huvid gevel, **21** Izrailiin hovguudiig buren ustgaj
chadaagui bogood ter nutagt uldeesendeerh humuusiin ur huuhduudees
Solomon onoog hurtel albadan ajilchdyg avsaar irsen yum. **22** Harin
Solomon Izrailiin hovguudees boolchloogui. Tedgeer ni daichid ba tuunii
tushmed, noyod, tsergiin janjid, tereg hariutssan alba haagchid bolon,
moritonguud baisan. **23** Edgeer humuus Solomony ajlyg hariutssan
bogood tavan zuun tavin zahiragchid baidag baiv. Ted ajil guitsetgej bui
humuusiig hyanadag baiv. **24** Faraony ohin Davidyn hotoos Solomony
tuund barij ogson gertee irmegts Solomon Millog barijee. **25** Solomon
EZENd zoriulan zassan tahilyn shireend jild gurvan udaa shataalt tahil,
eviin tahil orgoj bas EZENii omno bairlah ug shireen deer tahiluudyn hamt
utlaga uugiuldag bailaa. Tereer orgoo barih ajlaa duusgalaa. **26** Solomon
haan bas Yedom nutag, Ulaan tengisiin ergiin Yelotyn oiroltsoo baidag
Yeziongyebyert holog ongotsnuudyg bosgov. **27** Dalaig sain meddeg
dalaichdaas ooriin zarts naryg Hiram yavuulj, Solomony zarts nart tusluulj
baiv. **28** Ted Ofirt ochood, tendees dorvon zuun horin talant altyg avch,
Solomon haand avchirsan yum.

Haadyn Deed 10

10:1 Shyebagiin hatan haan EZENii neriin tuld aldarshsan Solomony aldar
tsuug sonsood, berh hund asuultaar sorij uzehiin tuld tuuniig zorin irjee. **2**
Tereer asar olon zarts shivegchinguudee daguulan, haluun nogoo, mash ih
alt, erdenesiin chuluu zergiig temeend tegnen Iyerusalimd irev. Ter
Solomontoi uulzan zurh setgeldee baisan buhnii tuhai yariltssan yum. **3**
Solomon tuunii buh l asuultad hariulj bailaa. Tuunii helsen bugdiig
tailbarlan helehed Solomon haan yer tuurtsengui. **4** Shyebagiin hatan haan
Solomony buh medleg uhaanyg oilgon, tuunii barisan geriig, **5** haany
hoolny shireend zasaj tavisan zoog, tushmediin suuj bui baidal,
uilchlegchdiinh ni herhen ajilladgiig, mon tednii omsson yoslolyn huvtssyg,
arhi sognon orgoh sonch naryg, EZENii orgoo uruu hotoldog shatyg ni

haraad 6 tereer haand — Tany ugs ba tany mergen uhaany talaar bi ooriin
orond baihdaa sonsson bilee. Sonsson buhen maani uneheer unen bolohyg
medlee. 7 Gesen ch bi irj ene buhniig ooriin nudeer uzeh hurtlee itgeegui
bailaa. Getel minii sonsson zuils ene bugdiin hagas ni l baij. Unendee tany
mergen uhaan, hogjil tsetseglelt minii sonsoj duulsnaas ulemj ih ajee. 8
Tany ard tumen yamar yerooltei humuus ve! Tany omno urgelj zogsoj,
tany mergen uhaanyg sonordoh edgeer tushmed tani bas yamar ih
iveegdsen humuus ve! 9 Tanyg hairlan Izrailiin sentiind zalsan Tany
Burhan EZEN magtagdah boltugai. EZEN Izrailiig monhod hairlasan
uchir zovshudargaar zasagluulahyn tuld tereer tanyg haan bolgon orgoson
ajee gej helev. 10 Tereer haand zuun horin talant alt, mash ih hemjeenii
haluun nogoo, erdeniin chuluu beleglev. Shyebagiin hatan haanaas
Solomon haand beleglesen shig tiim ih haluun nogoo hezee ch dahin
ireegui bilee. 11 Mon Ofiroos alt teen avchirsan Hiramyn holog
ongotsnuud tendees ih hemjeenii ulaan mod, erdenesiin chuluu avchirsan
yum. 12 Haan ulaan modoor EZENii orgoo bolon haany geriin
tulguuruudyg hiihed ashiglaj bas nairal duuchdad zoriulan yatga ba bosoo
yatga hiiv. Iimerhuu ulaan modyg hen negen hun dahin avchraagui bogood
ene odriig hurtel uzegdsengui. 13 Solomon haan Shyebagiin hatan haand
ooriin haany beleg beldsenees gadna tuunii hussen buhniig ogchee. Ingeed
hatan haan ooriin tushmediin hamtaar torolh nutag uruugaa butslaa. 14
Neg jiliin dotor Solomon zurgaan zuun jaran zurgaan talant jintei alt huleen
avsan bilee. 15 Uunii zeregtseegeer hudaldaachdaas bolon naimaachdyn
ed baraanaas Arabyn buh haadaas, mon oron nutgiin zahiragchdaas alt
avdag baiv. 16 Solomon haan alt davtaj hoyor zuun tom bambai hiisen
bogood bambai burd zurgaan zuun shyekyel alt orjee. 17 Tereer bas alt
davtaj gurvan zuun bambai hiisen bogood bambai burd gurvan mina alt
orson yum. Haan edgeer bambainuudyg Livany oin gertee tavin hadgalav.
18 Uunees gadna haan zaany yasaar asar tom sentii urlan, shijir altaar
burev. 19 Sentii ni zurgaan gishguurtei, ar tal ni deeguuree dugui, hoyor
taldaa tus tus arslangiin barimal buhii tushlegtei baisan yum. 20 Zurgaan
gishguur buriin hoyor tald hoyor arslangiin barimaltai buyuu niit arvan
hoyor arslangiin barimal taviastai baisan. Oor yamar ch haanchlald uuntei

adil zuiliig urlaj baisangui bilee. 21 Solomon haany buh junz hundaganuud
altan bogood Livany oin geriin buh sav suulganuud tsever altaar hiigdsen
baiv. Solomony odruuded mongo yamar ch une tsenegui baisan uchir
mongon edlel tuund baisangui. 22 Haand dalaid Hiramyn holog
ongotsnuudyn hamt Tarshishiin holog ongotsnuud baidag baiv. Gurvan jil
burd neg udaa Tarshishiin holog ongotsnuud alt, mongo, zaany yas, mich
bolon togos avchirdag baijee. 23 Solomon haan ed bayalag, tsetsen
mergen uhaanaaraa gazryn buh haadaas ulemj augaa boljee. 24 Tiimees
Burhan Solomony zurhend ogson mergen uhaanyg sonsoh gej buh delhii
Solomond baraalhahyg husemjildeg bailaa. 25 Jil bolgon irj bui hun bur
oorsdiin beleg bolgon alt mongon urlal, huvtsas hunar, zevseg, amttan,
morid, luus avchirdag baiv. 26 Solomon morin tsereg tergiig tsutluuljee.
Tuund myanga dorvon zuun tereg, arvan hoyor myangan morin tsereg
baisan bogood Solomon tedniig teregt tsergiin hotuud bolon haany
amidardag Iyerusalim hotod huvaarilan bairluulsan. 27 Solomon haan
mongiig Iyerusalim dahi chuluu shig yerdiin zuil bolgoj, hush modyg nam
gazryn injriin mod shig elbeg bolgoson bailaa. 28 Solomon moridyg
Yegipyet, Kuyegees oruulj irdeg baisan bogood haany naimaachid ter
moridyg Kuyegees hudaldan avdag baiv. 29 Solomon Yegipyetees
teregnuudiig zurgaan zuun shyekyeleer, moridyg zuun tavin mongon
shyekyeleer oruulj irdeg baiv. Tuuniigee hitchuudiin buh haad ba
aramyeichuudyn haadad zardag baijee.

Haadyn Deed 11

11:1 Solomon haan Faraony ohinoos gadna Moabyn, Ammony, Yedomyn,
Sidony, Hitiin geh met hari orny emegteichuudiig hairladag bailaa. 2
Edgeer undestnuudiin talaar EZEN Izrailiin hovguuded handan "Ta nar
tedentei, mon ted ch ta nartai holbogdoj bolohgui. Uchir ni ted ta naryn
zurh setgeliig oorsdiinhoo burhad uruu zaaval hotloh bolno" gej sanuulj
baisan bilee. Gesen hedii ch Solomon tedgeer emegteichuudiig tuushtai
hairlaj bailaa. 3 Tereer survaljit udamtai doloon zuun ehnertei, bas gurvan
zuun tatvar emstei baisan bogood ehneruud ni tuunii setgeliig urvuuljee. 4

Solomon hogshrohod ehneruud ni tuunii setgeliig oor burhad uruu
erguulsen uchir tuunii zurh setgel etseg Davidynhaa zurh setgelshig
Burhany toloo buhleeree zoriulagdsangui. **5** Ingeed Solomon
sidonchuudyn ohin tenger Ashtoryet, ammonchuudyn jigshuurt shuteen
Milkomyg shutev. **6** Solomon EZENii melmiin omno buzar muu zuil
uilden, etseg David shigee EZENiig guitsed dagasangui. **7** Daraa ni
Solomon Moabyn jigshuurt shuteen Hyemoshd bolon Ammony hovguudiin
jigshuurt shuteen Molyeht zoriulan Iyerusalimyn zuun zugt baih uulan deer
morgoliin ondorlog bosgov. **8** Oorsdiin burhdad utlaga shataan, tahil orgoj
baisan hari orny buh ehneruuddee zoriulan Solomon tiinhuu handav. **9**
Oort ni hoyor ch udaa uzegdsen Izrailiin Burhan EZENees Solomony zurh
setgel urvasan tul EZEN Solomond hilegnen **10** oor burhdyg dagahgui
baih talaar ter zuiliinh ni tuhai tuund tushaasan bolovch Solomon EZENii
tushaalyg sahisangui. **11** EZEN Solomond — Chi uuniig uilden Minii
chamd tushaasan Minii geree zaavryg chi sahiagui uchir Bi chamaas
haanchlalyg uneheer tastan avch, zartsad chini ogoh bolno. **12** Gagtshuu
chinii etseg Davidyn tusyn tuld Bi uuniig chinii odruuded hiihgui, harin
chinii hovguunii garaas Bi uuniig tastan avah bolno. **13** Gevch Bi
haanchlalyg buheld ni tastan avahgui, harin Ooriin bool Davidyn toloo ba
Ooriin songoson Iyerusalimyn toloo neg ovgiig chinii hovguund ogno gej
aildlaa. **14** Uuni daraa, EZEN yedom hun Hadadyg Solomony oston
bolgov. Ter Yedomd survaljit garaltai hun baiv. **15** Urid ni Davidyg
Yedomd baih uyed tsergiin janjin Ioab alagdagsdyg orshuulahaar
ochihdoo Yedomd baisan buh erchuudiig huis temtrehed **16** (Uchir ni Ioab
bolon buh Izraili Yedomyn buh erchuudiig huis temterch duustlaa zurgaan
saryn tursh tendee baisan yum) **17** Hadad etsgiinh ni tushmed boloh heseg
yedomchuudyn hamt Yegipyet uruu zuttan garsan bilee. Ter uyed Hadad
balchir hovguun baiv. **18** Ted Midianaas boson garch Parand ireed,
tendees heden erchuudiig daguulan Yegipyeted hurch iren, Yegipyetiin
haan Faraond baraalhsand Faraon tuund ger oron ogch, tuuniig hool
hunseer hangaj, mon gazar ch ogchee. **19** Hadad Faraony taalald mash ih
niitssen tul Faraon tuund ooriin ehner Tahpyenyez hatny duug ogch
gerluulev. **20** Tahpyenyezyn ohin duu tuund huu Gyenubatyg toruulsend

Tahpyenyez tuuniig Faraony ordond tejeen hohnoos gargasan ajee.
Gyenubat Faraony ordond Faraony hovguudtei hamt osloo. **21** Harin
Hadad Yegipyeted baihdaa Davidyg ovog etsguudteigee noirsoj, tsergiin
janjin Ioabyg uhsen gedgiig sonsood, — Namaig torson nutag uruu mini
yavuulaach gej Faraonoos husev. **22** Tegehed Faraon tuund — Nadtai
hamt baihad chamd yuu dutagdsan geed chi ooriin nutag uruu butsahyg
husne ve? gev. Hadad — Dutagdah zuil ogthon ch baisangui, gehdee ta
namaig zaaval yavuulah yostoi gej hariuljee. **23** Burhan bas oor neg huniig
buyuu ooriin ezen Zobagiin haan Hadadyezyeraas zugtsan Yeliadagiin huu
Ryezonyg Solomony oston bolgon bosgov. **24** Davidyg Zobad
hariyaalagdah humuusiig ustgasny daraa Ryezon humuus tsugluulj,
deeremchdiin bulgiin tolgoilogch bolov. Ted Damaskt ochin suurishij
Damaskiig zahirchee. **25** Solomony amidralynh ni tursh Hadadyn uildsen
buzar muutai hamt Ryezon Izrailid daisagnan bailaa. Tereer Izrailid
daisagnasaar, mon Aramyg zahirch bailaa. **26** Solomony zarts baisan,
Nyebatyn huu Iyeroboam bas haany esreg bosov. Ter Zyeryedagiin
yefraim hun bogood tuunii eh ni belevsen emegtei Zyerua baiv. **27** Haany
esreg bosoh bolson shaltgaan ni ene boloi. Solomon Millog barij, etseg
Davidynhaa hotyn hermen deh tsomorson hesgiig bituulj baisan yum. **28**
Ter uyed Iyeroboam zorigtoi daichin er baisan bogood Solomon ene
zaluugiin hodolmorch baidlyg haraad, tuuniig Iosyefyn geriin buh holsnii
ajilchdyn deer tavijee. **29** Ter uyed Iyeroboamyg Iyerusalimaas garch yavj
baihad ni shilon hun Ahia esh uzuulegch tuuntei zam deer uulzsan. Ter
hoyor ter gazar hoyoulhnaa baisan bogood Ahia shine deel omsson baiv.
30 Tegeed Ahia ooriin omsoj yavsan shine deelee tailj, arvan hoyor
hesegbolgon urlaa. **31** Tereer Iyeroboamd — Ene arvan hesgiig chi oortoo
av. Uchir ni Izrailiin Burhan EZEN iin aildaj baina. "Uzegtun. Bi
Solomony garaas haanchlalyg ni salgan, arvan ovgiig ni chamd ogoh
bolno. **32** (Gevch Minii bool Davidyn tusyn tuld mon Izrailiin buh
ovguudaas Minii songoson hot Iyerusalimyg bodon, zovhon neg l ovgiig
tuund uldeene.) **33** Uchir ni ted etseg David shigee amidarch, Minii
togtool zaavruudyg sahin, Minii melmiin omno zov zuiliig hiij, Minii
zamaar yavalgui Namaig umartan sidonchuudyn ohin tenger Ashtoryet,

Moabyn burhan Hyemosh, Ammony hovguudiin burhan Milkomyg
shutsen. **34** Gevch Solomony garaas buh haanchlalyg avahgui. Harin Minii
tushaal zaavruudyg sahij baisan Minii songoson Minii zarts Davidyg bodoj
Solomonyg amidralynh ni turshid haan heveer uldeene. **35** Harin Bi
huugiinh ni garaas haanchlalyg bulaan, arvan ovgiig chamd ogoh bolno. **36**
Neg ovgiig Solomony huud ogno. Tegvel Ooriin neree bailgah gej Minii
songoson Iyerusalimd Minii zarts David minii omno urgelj gerelteh bolno.
37 Bi chamaig avch, chi ooriin husej bui bugdiig zahirch Izrailiin deer
haan boloh bolno. **38** Tegeed Minii zarts David shig chamd Minii
tushaasan buhniig chi sonson, Minii zamaar yavj, Minii tushaal,
zaavruudyg mordsonoor Minii melmiin omno zoviiguildvel Bi chamtai
hamt baih bolno. Bi Davidad barij ogson shig monhiin geriig chamd
bosgon ogch, Izrailiig chamd daatgana. **39** Solomony uildsen gemees bolj
Davidyn ur huuhduudiig Bi ingej zovooh bolovch, urgeljid iim baihgui"
gej aildsan gev. **40** Uunii uchir Solomon, Iyeroboamyg alah gej ersen
bolovch Iyeroboam bosoj, Yegipyetiin haan Shishak uruu zugtan Yegipyet
uruu Solomonyg uheh hurtel Yegipyeted horgodoj baiv. **41** Solomony
hiisen ajluud, mergen uhaan zereg oor busad uilsiig Solomony uilsiig
temdeglesen nomd bicheegui gej uu? **42** Solomon Iyerusalimd suun, buh
Izrailiig zahirsan hugatsaa ni dochin jil baiv. «Solomon etseg ovgodiin
hamt noirsoj, etseg Davidynhaa hotod orshuulagdjee. Tuunii huu
Ryehoboam tuunii orond haan bolov.

Haadyn Deed 12

12:1 Ingeed buh izrailichuud Ryehoboamyg haan bolgoh gej Shyehyemd
tsuglarsan uchir Ryehoboam ch Shyehyemd ochiv. **2** Nyebatyn huu
Iyeroboam sonsoh uyed tereer Yegipyeted amidarch baisan (Uchir ni
tereer Solomon haany omnoos zugtan garaad Yegipyetdee amidarsaar
baiv). **3** Tegeed ted hun ilgeej, Iyeroboamyg duuduulan, tereer Izrailiin buh
chuulgantai hamt Ryehoboamd baraalhahdaa — **4** Tany etseg bidnii
buulgyg hund bolgoson. Tiim uchraas odoo bidnii deer tohson hund buulga
bolon etsgiinhee berh alba tatvaryg hongolj ogooch. Tegvel bidtand

uilchilne gev. 5 Ryehoboam tedend — Gurvan odroor yavtsgaa, daraa nad
uruu dahin iregtun gej tushaav. Ingeed ard tumen yavtsgaav. 6 Amid baih
uyed ni etseg Solomond ni uilchilj baisan ahmaduudtai Ryehoboam haan
zovloldon, — Ene ard tumend yamar hariu ogohiig ta nar nadad
zovlomoor baina ve? gej asuuv. 7 Ted Ryehoboamd hariulan — Herev ta
onoodor ene ard tumnii bool baij, tedend uilchilj, tednii husemjilsen zuilsiig
ni tedend ogch, tedend eyeldeg ugsiig helbel ene ard tumen uurd tany bool
boloh yum gej zovlov. 8 Gevch tuund ogson ahmaduudyn zovlogoog ter ul
haihran, oortei ni hamt osson, oort ni uilchilj irsen zaluuchuudtai
zovloldov. 9 Tereer tedend, — Ene ard tumen "Bidnii deer tohson
etsgiinhee buulgyg hongolj ogooch" gej helj baihad tedend yamar hariult
og gej ta nar nadad zovlohson bol? gev. 10 Tuuntei hamt osson zaluus
tuund — Chamd handan "Tany etseg bidnii buulgyg hund huchir bolgoson,
odoo ta uuniig hongolj og" gej shaardaj bui ene ard tumend
hariulahdaa"Minii chigchii huruu etsgiin mini uutsnaas ch buduun yum! 11
Minii etseg ta nart hund buulga uuruulsen bol, bi tuuniig chini iluu hund
bolgono. Etseg mini ta naryg tashuuraar sahilgajuulj baisan bol bi ta
naryghilentset horhoigoor sahilgajuulah bolno" gej heleerei gev. 12 Haan
— Gurav dahi odor nad uruu butsaj ir gej tushaasny daguu Iyeroboam ba
buh ard tumen gurav dahi odor Ryehoboamd baraalhav. 13 Oort ni ogson
ahmaduudyn zovlogoog tereer ul haiharsan tul ard tumend hatuu
shiruuneer hariullaa. 14 Tereer zaluusyn zovlosnii daguu tedend hariulan
— Minii etseg ta naryn buulgyg hund bolgoson bol, bi ta naryn buulga deer
nemeh bolno. Etseg mini ta naryg tashuuraar sahilgajuulj baisan bol bi ta
naryg hilentset horhoigoor sahilgajuulah bolno gej helev. 15 Haan ard
tumniig sonssongui. Uchir ni EZEN shilon hun Ahiagaar damjuulan,
Nyebatyn huu Iyeroboamd helsen ugee togtoohyn tuld edgeer buh zuilsiig
erguulsen yum. 16 Oorsdiig ni haan sonsohgui baigaag buh izrailichuud
haraad, ard tumen haand hariulan — Davidyn dotor bidend yamar huvi
baigaa ve? Iyessiin huugees zalgamjlan avah ov bidend baihgui. Izraili aa,
oor oorsdiin maihan uruu butsatsgaa! David aa, odoo chi ooriinhoo geriig l
harj hand getsgeev. Ingeed izrailichuud oor oorsdiin maihan uruu
odotsgoov. 17 Gevch Iudagiin hotuudad amidarch baisan Izrailiin hovguud

Ryehoboamyn zahirgaan door uldjee. 18 Daraa ni albadlagyn hodolmoriin
zahiragch Adoramyg Ryehoboam haan ilgeesen bolovch buh izrailichuud
tuun uruu chuluu shidlen aljee. Ryehoboam haan ch shalavhan tergendee
suun, Iyerusalim uruu zugtlaa. 19 Izrailichuud ene odriig hurtel Davidyn
geriinhentei terselseer baigaa yum. 20 Iyeroboamyn ergej irsniig Izrailiin
buh ard tumen sonsood, hun ilgeen, tuuniig chuulgand duudaj, buh Izrailiig
zahirah haan bolgov. Davidyn buliinhniig zovhon Iuda ovog l dagav. 21
Ingeed Ryehoboam Iyerusalimd ireed Solomony huu Ryehoboamyn
haanchlalyg dahin sergeehiin tuld Izrailiin geriin esreg daitahaar buh
Iudagiin geriinhen bolon Byeniamin ovgiig buyuu zuun nayan myangan
daichid boloh shilmel ersiig tsugluulav. 22 Gevch Burhany hun Shyemaiad
Burhany ug irj, — 23 Chi Iudagiin haan boloh Solomony huu Ryehoboam
bolon Iudagiin bas Byeniaminy buh geriinhend, mon uldsen humuust
handan 24 "EZEN iinhuu aildaj baina. «Ta nar yavj, oorsdiin torol sadan
boloh Izrailiin hovguudiin esreg daitaj bolohgui. Ene zuil Nadaas irsen
uchir hun bur oor oorsdiin ger uruu harigtun» hemeev" gej helgejee. Ted
EZENii ugiig sonsood, butsan irj, EZENii ugiin daguu oor oorsdiin zamaar
odotsgooloo. 25 Iyeroboam Yefraimyn uularhag nutagt Shyehyemiig
bosgon barij tendee amidarsan bilee. Tendees tereer nuun Pyenuyeliig
bosgon bariv. 26 Iyeroboam setgeldee — Odoo haanchlal Davidyn
geriinhend dahin ochih ni. 27 Herev edgeer humuus Iyerusalim dahi
EZENii orgoond orgol orgohoor yavbal tednii zurh setgel oorsdiin ezen
buyuu Iudagiin haan Ryehoboam uruu ergene. Ted namaig alaad Iudagiin
haan Ryehoboam uruugaa butsaj ochno gej bodov. 28 Haan zovloldood
hoyor altan tugal buteelee. Tereer ard tumendee — Iyerusalim uruu yavah
ni ta nart het hol yum. Izraili aa, ta naryg Yegipyet gazraas gargasan
burhdyg haragtun gev. 29 Tereer negiig ni Byetyeld bairluulan, nogoog ni
Dand taviv. 30 Ard tumen altan tugadd morgohoor Danyg hurtel yavj
baisan uchir ene ni nugel bolov. 31 Iyeroboam bas morgoliin
ondorloguuded bunhan bosgoj, Lyeviin hovguudees gadna yanz buriin oor
humuusiig tahilch nar bolgov. 32 Iudad hiideg bayartai adil bayaryg
Iyeroboam naimdugaar saryn arvan tavny odor tovloj, tahilyn shireen deer
ochdog baiv. Tereer Byetyeld ch uuntei adil uildej ooriin hiisen

tugaluuddaa tahil orgoj baiv. Mon tereer ooriin bii bolgoson morgoliin
ondorloguudiin tahilch naryg Byetyeld tomilov. 33 Haan ooriin songoj
togtooson naimdugaar saryn arvan tavny odor Byetyeld bosgoson tahilyn
shireendee ochiv. Tereer Izrailiin hovguuded zoriulj bayaryg tovlon,
tahilyn shireen deer utlaga uugiulahaar yavav.

Haadyn Deed 13

13:1 Haragtun, Iyeroboam utlagyg shataahaar tahilyn shireenii hajuud
zogsoj baih uyed Burhany hun Iudagaas Byetyeld EZENii ugeer irev. 2
Tereer EZENii ugeer tahilyn shireenii esreg, hashhiran, — Tahilyn shiree,
tahilyn shiree, EZEN iinhuu aildaj baina. "Uzegtun, Davidyn ger budd
Iosia gegdeh negen huu torno. Chinii deer utlaga shataadag morgoliin
ondorloguudiin tahilch naryg chinii deer tereer orgon, chinii deer hunii
yasyg shataah bolno" hemeej baina gelee. 3 Ter odortoo tereer temdeg
uzuulj, — Ene ni EZENii aildsan temdeg yum. "Uzegtun, ene tahilyn
shiree nuran huvaagdaj, tuunii deer baih uns asgarah bolno gev. 4 Byetyel
deh tahilyn shireenii esreg hashhirah Burhany hunii ugiig Iyeroboam haan
sonsmogts tahilyn shireenees garaa tatan — Tuuniig barigtun hemeen
zandarlaa. Gevch ter hunii zug chichlen sungasan Iyeroboamyn gar ni
butsaad hodlohgui boltol hatangirshav. 5 Burhany hun EZENii ugeer
uzuulsen temdgiin daguu tahilyn shiree nuran huvaagdaj, uns tahilyn
shireen deerees asgarav. 6 Haan Burhany hund handan — EZEN
Burhanaasaa guin, garyg mini edgeej ogooch hemeen Minii toloo zalbirch
ogno uu gev. Burhany hun EZENees guisandhaany gar edgej uridyn adil
bolov. 7 Tegeed haan Burhany hund — Nadtai hamt gert ochij, aljaalaa
tailagtun. Bi tand shagnal ogiye gev. 8 Harin Burhany hun haand hariulan
— Ta ooriin geriinhee ten hagasyg nadad ogoh baisan ch bi tantai hamt
yavahgui, mon ene gazart baihdaa bi talh ch idej, us ch uuhgui. 9 Uchir ni
EZENii ugeer nadad "Chi talh ch idej, us ch uuj bolohgui, ter ch buu hel
irsen zamaaraa ch butsan yavj bolohgui" gej tushaagdsan yum gev. 10
Tereer Byetyeld irsen zamaaraa butsalgui oor zamaar ergen yavlaa. 11
Byetyeld negen hogshin esh uzuulegch amidarch baiv. Tuunii hovguud ni

ireed, ter odor Byetyeld Burhany hunii hiisen buh ajluudyg, mon haand
handan helsen ugsiig ch ted etsegtee yarij ogov. 12 Etseg ni tednees —
Ter ali zamaar butssan be? gej asuuv. Hovguud ni Iudagaas irsen Burhany
hunii ergen yavsan zamyg harsan baijee. 13 Tegtel etseg ni huuhduuddee
— Minii iljgend emeel toh gev. Hovguud ni tuund iljgiig emeellen
beltgesend ter iljgee unan, yavav. 14 Tereer Burhany hunii araas yavsaar,
tsars modny door suuj baihad ni tuuniig olj haraad, — Ta Iudagaas irsen
Burhany hun mon uu? gej asuuv. Ter — Bi mon gejee. 15 Hogshin esh
uzuulegch tuund handan — Nadtai hamt gert ochij talh idne uu gesend 16
Burhany hun — Bi tantai hamt butsaj ch chadahgui, yavj ch chadahgui,
mon ene gazar tantai hamt talh ch idej, us ch uuhgui. 17 Uchir ni EZENii
ugeer nadad "Chi tend talh idej, us uuj bolohgui. Irsen zamaaraa buu
butsan ireerei" gesen tushaal ogogdson yum gev. 18 Hogshin esh
uzuulegch tuund — Bi ch bas chamtai adil esh uzuulegch. Tenger elch
EZENii ugeer nadad helehdee "Tuuniig gertee daguulan irj, talh iduulen,
us uulgaarai" gesen yum gev. Gevch tereer hudal yariv. 19 Burhany hun
tuuntei hamt yavj, gert ni talh idej, us uulaa. 20 Tedniig shireenii ard suuj
baih uyed, Burhany huniig butsaan avchirsan esh uzuulegch deer EZENii
ug buun irsend 21 tereer Iudagaas irsen Burhany hund handan hashhiran
uilj, — EZEN iin aildaj baina. "Chi EZENii tushaalyg zorchin, EZEN
Burhanyhaa chamd tushaan helsen tushaalyg mordsongui, 22 harin butsan
irj, EZENii chamd «Talh buu id, us buu uu» gesen gazart talh ch idej, us
ch uusan tul chinii huur etseg ovgodiin chini bulshind orshuulagdahgui"
hemeejee gej helev. 23 Burhany hun idej, uusny daraa hogshin esh
uzuulegch tuund zoriulan iljgiig emeellev. 24 Ter tsaash yavj baital zamd
ni arslan tulgarch, tuuniig aljee. Tuunii huur zam deer hayagdan hevtej,
iljig ni tuunii derged, mon hajuud ni arslan zogsoj bailaa. 25 Hajuugaar ni
humuus ongoron yavahdaa zam deer hevtehhuur bolon derged ni zogsoh
arslang harjee. Ted hogshin esh uzuulegchiin amidardag hotod hurch
ireed, uzsen harsnaa yariv. 26 Burhany huniig zamaas ni erguulj avchirsan
ter hogshin esh uzuulegch uuniig sonsood, — Ter bol EZENii tushaalyg
zorchson Burhany hun yum. EZEN tuund helsen yosooroo tuuniig arsland
ogch tastchuulan aljee hemeen helev. 27 Tegeed hovguuddee — Minii

iljgend emeel toh gesend ted iljgiig emeellev. 28 Ter yavsaar zam deer
hayagdan hevteh huuriig ni bolon hajuud ni iljig arslan hoyor baihyg harav.
Arslan ter huuriig ch ideegui baisnaar ul baram iljgend ch hureegui bailaa.
29 Burhany hunii huuriig esh uzuulegch avch iljignii nuruund tegnen,
gashuudan, tuuniig nutagluulahaar ooriin hot uruu butsaan avchrav. 30
Tereer sharilyg ooriin bulshindaa orshuulsan bogood tuunii deer
gashuudan — Ai hoorhii, duu mini! hemeen haruusaj bailaa. 31 Orshuulj
duussany daraa, tereer ooriin hovguuddee — Namaig nas barahad ene
Burhany huniig orshuulsan bulshind namaig orshuulaarai. Minii yasyg
tuunii yasny hajuud taviarai. 32 Uchir ni Byetyel deh tahilyn shiree bolon
Samariin hotuudad bui morgoliin ondorloguudiin buh bunhnuudyn esreg
EZENii ugeer tuunii hashhirch baisan zuils zaaval biyeleh bolno hemeen
gereeseljee. 33 Iim yavdal bolsny daraa ch Iyeroboam ooriin buzar muu
zamaas ergesengui, harin buh humuusiin dundaas buyuu hussen hunee
morgoliin ondorloguudiin tahilchaar dahin tomilsoor bailaa. 34 Ene yavdal
Iyeroboamyn ger deerh gem bolj etssiin ur dund tuuniig unagan gazraas ul
morgui archihyn tuld bailaa.

Haadyn Deed 14

14:1 Ter uyed Iyeroboamyn huu Abia ovchtei bolloo. 2 Iyeroboam
ehnertee — Bosoj, ooriigoo Iyeroboamyn ehner gej tedend medegdehgui
boltol zusee huvirgaad Shilo URUU yavagtun. Ene ard tumniig zahirah
haan bolno gej minii tuhai helsen baisan esh uzuulegch Ahia tend bii. 3
Arvan talh, zoolon boov, neg shil zogiin bal avaad tuun uruu och. Huud
yuu tohioldohyg ter chamd helj ogno gej oguulev. 4 Iyeroboamyn ehner
tiin uildeed, bosoj Shilo uruu ochin, Ahiagiin gert irev. Ahia ondor nastai
bolsnoos haraa ni budgerch, harj chadahaa bolijee. 5 EZEN Ahiad —
Haragtun, Iyeroboamyn ehner ooriin ovchtei huugiinhee talaar asuuhaar
cham uruu irj baina. Chi tuund ingej, ingej hariul. Uchir ni ter irehdee oor
emegtei met haragdahyg oroldono gej aildsan bailaa. 6 Haalgaar orj ireh
tuunii holiin chimeeg Ahia sonsood — Iyeroboamyn ehner ee, orj iregtun.
Yuund oor emegtei met haragdahyg oroldono ve? Bi cham uruu muu

medeeg avaachihaar ilgeegdsen yum. 7 Yavj, Iyeroboamd "Izrailiin
Burhan EZEN iinhuu helj baina. «Bi chamaig ard tumnii dundaas
orgomjilj, Minii ard tumen boloh Izrailiig zahirah udirdagchaar tomilj, 8
Davidyn urgiinhnaas haanchlalyg tastan chamd ogson bolovch, chi Minii
zarts David shig baisangui. David Minii tushaaluudyg sahin, Minii melmiin
omno zov gegdeh zuilsiig l uildeheer Namaig buh zurh setgeleeree
dagasan bilee. 9 Bas ooroos chini omno baisan bugdees chi iluu buzar muu
uilden yavj, oortoo zoriulan oor burhad bolon tsutgamal, shuteenuudiig
hiij, Namaig uurlahad hurgen, etsestee Nadad nuruugaa haruulsan. 10
Tiim uchraas haragtun, Bi Iyeroboamyn geriin deer gai zovlong buulgana.
Izrailid bui erchuudiig, bool ch bai, choloot ch bai bugdiig ni
Iyeroboamaas taslan avna. Hog novshiig yuu ch uldeelgui shuurddeg shig
Iyeroboamyn geriinhniig Bi tseverlen shuurden hayana. 11 Iyeroboamd
hamaaragdah hen bolovch hot dotor uheh avaas nohod huuriig ni idej, tald
uhsen negniig ni ogtorguin shuvuud tonshin ideh bolno. Uchir ni EZEN
uuniig aildjee» hemeesen" gej hel. 12 Harin odoo chi hodlon, gertee
harigtun. Chamaig hot uruu oroh uyed huuhed uheh bolno. 13 Buh Izraili
tuunii uheld gashuudan, tuuniig orshuulna. Iyeroboamyn ger bul dotor ter
huuhdees l Izrailiin Burhan EZENd taalamjit sain zuil oddson uchraas
Iyeroboamyn geriinhnees gantshan ter l huuhed bulshind orshuulagdana.
14 Uunees gadna EZEN ene odor bolon ene tsagaas hoish Ooriinhoo toloo
Izrailiig zahirah oor haanyg bosgoh bogood ter ni Iyeroboamyn geriig
archin hayana. 15 Uchir ni usand naigah zegs shig EZEN Izrailiig tsohih
bolno. Ted oorsdiin Ashyeragiin modon shong buteen, EZENiig
hilegnehed hurgesen tul etseg ovgodod ni ogson ene saihan gazraas
Izrailiig undseer ni salgaj, Yevfrat mornii chanad uruu taraah bolno. 16
Iyeroboamyn uildsen todiigui Izrailiar uilduulsen gem nugliinh ni toloo Ter
Izrailiig hayah bolno hemeen oguulev. 17 Ingeed Iyeroboamyn ehner
bosoj, Tirza uruu butsjee. Tereer geriinhee bosgoor orj irj baih uyed
huuhed nas barav. 18 Ooriin zarts esh uzuulegch Ahiagaar damjuulan
helsen EZENii ugiin daguu buh Izraili tuuniig orshuulj, tuunii uheld
gashuudjee. 19 Iyeroboamyn herhen dain hiij, herhen haanchilsan zereg
busad uilsiig ni Izrailiin Haadyn Shastir Nomd temdeglesen yum. 20

Iyeroboam horin hoyor jil haanchlav. Ter etseg ovgodiinhoo hamt noirsson
bogood tuunii huu Nadab orond ni haan boljee. **21** Solomony huu
Ryehoboam Iudag zahirch bailaa. Ryehoboam haan bolohdoo dochin
negen nastai baisan bogood Ooriin neriig tend bailgahyn tuld Izrailiin
buhovguudaas EZENii songoson hot boloh Iyerusalimd arvan doloon jil
haanchiljee. Tuunii eh ni ammon em Naama baijee. **22** Iuda EZENii
melmiin omno buzar muug uildev. Ted etseg ovgodoosoo ch iluugeer
uildsen oorsdiin nugleeree EZENiig hilegnehed hurgev. **23** Uchir ni ted ch
bas oorsoddoo zoriulj morgoliin ondorloguud, ongon baganuudyg bolon
ondor tolgod buhnii oroi deer ba sugleger mod buhnii door Ashyeragiin
modon shong bosgoj taviv. **24** Mon ter gazart shuteenii yanhan erchuud
hurtel bailaa. Izrailiin hovguudiin omnoos EZENii zailuulsan undestnuudiin
buh l jigshuurtei buzar zuilsiin daguu ted uildej bailaa. **25** Ryehoboam
haany tav dahi jild Yegipyetiin haan Shishak Iyerusalimyn esreg dovtlon
irjee. **26** Tereer EZENii orgoonii bolon haany geriin erdenesiig olzlon
avchee. Tereer buhniig avsan todiigui Solomony hiisen altan
bambainuudyg ch hurtel haman odjee. **27** Tegehed Ryehoboam haan
tedgeeriin orond guulin bambai urlan, haany geriin haalgyg hamgaaldag
haruulyn darga nart tedgeeriig daatgav. **28** Haanyg EZENii orgoond orj
ireh bolgond haruulyn humuus ter guulin bambainuudyg orgon yavaad
daraa ni dahin haruulyn oroond tavih boljee. **29** Ryehoboamyn busad uils
bolon hiisen buhen ni Iudagiin Haadyn Shastir Nomd temdeglegdeegui gej
uu? **30** Ryehoboam, Iyeroboam naryn hoorond dain urgeljilseer baiv. **31**
Ryehoboam etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood Davidyn hotod
etseg ovgodiinhoo derged orshuulagdjee. Tuunii eh ni ammon em Naama
baijee. Tuunii huu Abiam tuunii orond haan bolov.

Haadyn Deed 15

15:1 Nyebatyn huu Iyeroboam haany arvan naimdugaar jild, Abiam
Iudagiin haan boljee. **2** Ter Iyerusalimd gurvan jiliin tursh haanchlav.
Tuunii eh ni Abishalomyn ohin Maaka baiv. **3** Abiam etsgiinhee urid ni
uildsen gem bolgonyg dagan yavsan ba tuunii zurh setgel tuunii etseg

Davidyn zurh setgel shig EZENd buren zoriulagdaagui baijee. 4 Gesen
hedii ch Davidyg bodon tuunii Burhan EZEN tuuniig zalgamjlah huug
osgoj, Iyerusalimyg sergeen togtoohyn tuld tuund Iyerusalimd negen
denluug ogchee. 5 Yaagaad gevel David EZENii melmiin omno zoviig
uildej, hit hun Uriagiin hergiig tootsohgui bol amidralynhaa buh odruudiin
tursh EZENii tuund tushaasan yamar ch zuilees ergej baigaagui. 6 Tuunii
amidralyn buh odruudiin tursh Iyeroboam, Ryehoboam naryn hoorond dain
bailaa. 7 Abiamyn busad uils bolon hiisen buhen ni Iudagiin Haadyn
Shastir Nomd temdeglegdeegui gej uu? Abiam, Iyeroboam naryn hoorond
ch dain bailaa. 8 Abiam etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood ted
tuuniig Davidyn hotod orshuuljee. Tuunii huu Asa orond ni haan bolov. 9
Izrailiin haan Iyeroboamyn horidugaar jild Asa Iudagiin haan bolj zahirch
ehellee. 10 Tereer Iyerusalimd dochin negen jiliin tursh haanchlav. Tuunii
eh ni Abishalomyn ohin Maaka bailaa. 11 Asa ooriin etseg ovog Davidyn
adil EZENii melmiid zoviig uildej baiv. 12 Tereer bas shuteenii yanhan
erchuudiig gazar nutgaasaa hoon gargaj, etseg ovgodiinhoo buteesen
shuteenuudiig nuraaj hayav. 13 Ter bas ooriin emeg eh Maakag eh hatan
baihaas zailuuljee. Uchir ni emeg eh ni ashyera met jigshuurt horgiig
buteejee. Asa emeg ehiinhee jigshuurt horgiig tsavchin hayaj, Kidron
gorhiny derged shataav. 14 Gevch morgoliin ondorloguud
zailuulagdsangui. Harin Asagiin zurh setgel amidralynh ni tursh EZENd
buren zoriulagdsan baiv. 15 Ter etsgiinhee bolon ooriinhoo hadgalj baisan
zoriulagdsan ed zuils boloh alt, mongo ba heregsluudiig EZENii orgoond
oruulan taviv. 16 Asa bolon Izrailiin haan Baasha nar haanchlalynhaa buh
uyed hoorondoo urgelj daitdag baiv. 17 Izrailiin haan Baasha Iudag
dovtlon irj, Iudagiin haan Asagiin gazar uruu hen bolovch orj, garahaargui
bolohoor Ramad behlelt bosgov. 18 Tegehed EZENii orgoo bolon haany
geriin erdenesiin sand uldsen buh alt, mongiig Asa haman, tushmediinhee
gart ogood, Damaskt amidarch baisan Aramyn haan Hyeziony huu
Tabrimmony huu Byenhadadad ilgeen, 19 "Minii etseg, tany etseg
hoyoryn hoorond baisan shig tiim gereeg hoorondoo baiguulya. Haragtun,
bi tand ene alt, mongiig beleg bolgon ilgeesen bilee. Izrailiin haan
Baashatai togtooson gereegee tsutslan, tuuniig nadaas hodduulahad

tuslaach" gej ulamjluulav. 20 Byenhadad Asa haanyg sonsoj, Izrailiin
hotuudyg dovtlohoor ooriin tsergiin janjnuudyg ilgeen, Naftaliin buh
nutgaas gadna Ion, Dan, Abyelbyetmaaka bolon Hinnyerotyn buh nutgiig
ezlen avlaa. 21 Baasha uuniig duulaad, Ramag behlen barihaa bolij, Tirzad
uldev. 22 Ingemegts Asa haan neg ch huniig uldeelguigeer buh Iuda
humuust tunhaglasand ted Baashagiin barilgad hereglej baisan Ramagiin
chuluu, dunz moddyg avch yavav. Asa haan tuugeer ni Byeniaminy Gyeba
bolon Mizpag bosgov. 23 Asagiin hiisen busad zuils, tuunii huch chadal,
tuunii barisan buh hotuud ba hiisen buhniig ni Iudagiin Haadyn Shastir
Nomd temdeglesengui gej uu? Harin otlon hogshirson uyedee tereer
holdoo ovchtei bolov. 24 Asa etseg ovgodiinhoo hamt noirson, ooriin
etseg Davidyn hotod etseg ovgodiinhoo hamt orshuulagdjee. Tuunii huu
Iyehoshafat tuunii orond haanchlav. 25 Iudagiin haan Asagiin hoyordugaar
jild Iyeroboamyn huu Nadab Izrailiin haan bolj, hoyor jiliin tursh Izrailiig
zahirav. 26 Tereer EZENii melmiin omno buzar muug uildsen bogood
etsgiinheezamaar zamnaj, Izrailiar nugel hiilgesen etsgiinhee aldaag
davtjee. 27 Tegehed Issaharyn geriin Ahiagiin huu Baasha tuunii esreg
huivaldaan gargaj, Nadab bolon buh Izraili Gibbyetonyg buslej baihad
filistchuuded hariyaalagdah Gibbyetond tuuniig tsohij alav. 28 Iudagiin
haan Asagiin guravdugaar jild Baasha Nadabyg alj orond ni haan bolloo.
29 Baasha haan bolonguutaa l Iyeroboamyn ger buliinhniig bugdiig huis
temtrev. EZEN Ooriin bool shilon hun Ahiagaar damjuulan helsenchlen
Baasha Iyeroboamd neg ch hun amid uddeelgui bugdiig ustgav. 30 Uchir
ni Iyeroboam nugel uildej, bas Izrailiar ch nugel uilduulen, Izrailiin Burhan
EZENiig hilegnehed hurgesen yum. 31 Nadabyn busad uils bolon hiisen
buhniig ni Izrailiin Haadyn Shastir Nomd temdegleegui gej uu? 32 Asa
bolon Izrailiin haan Baasha nar urgelj hoorondoo daitaj bailaa. 33 Iudagiin
haan Asagiin guravdugaar jild Ahiagiin huu Baasha Tirzad buh Izrailiin
haan bolj, horin dorvon jiliin tursh haanchlav. 34 Tereer EZENii melmiin
omno buzar muug uildej Izrailiar nugel uilduulsen Iyeroboamyn zamaar
zamnajee.

Haadyn Deed 16

16:1 EZENii ug Hananigiin huu Iyehud Baashagiin esreg irj 2 Bi chamaig
shoroonoos tatan bosgoj, Ooriin ard tumen Izrailiin udirdagchaar tavisan
bilee. Getel chi Iyeroboamyn zamaarzamnan, Minii ard tumen Izrailiar
nugel uilduulj, tednii nugluudeer Namaig hilegnehed hurgelee. 3 Uzegtun,
Bi Baasha bolon tuunii geriig shataaj, chinii geriig Nyebatyn huu
Iyeroboamyn ger shig bolgono. 4 Baashagiinhnaas hotod uhsen negniih ni
huuriig nohod idej, tald uhsen negniig ni ogtorguin shuvuud tonshin ideh
bolno gelee. 5 Baashagiin huch chadal, hiisen uils zereg busad zuils ni
Izrailiin Haadyn Shastir Nomd temdeglegdeegui gej uu? 6 Baasha etseg
ovgodiinhoo hamt noirsoj, Tirzad orshuulagdjee. Tuunii huu Yela ni tuunii
oryg zalgamjlan haan bolov. 7 Baasha EZENii melmiin omno buzar muug
uildej, terhuu uilseeree EZENiig hilegnuulj, Iyeroboamyn ger shig baisan,
mon tuugeer barahgui Iyeroboamyn geriig ustgasan tul Hananigiin huu esh
uzuulegch Iyehugeer damjuulan irsen EZENii ug Baashany bolon tuunii
ger buliinh ni esreg baiv. 8 Iudagiin haan Asagiin horin zurgadugaar jild
Baashagiin huu Yela Tirzad Izrailiin haan bolj, hoyor jiliin tursh
haanchiljee. 9 Tuunii tushmel, tuuniig teregt tsergiin hagasyg ni zahirdag
janjin Zimri tuunii esreg huivaldaan gargajee. Ter uyed Yela ni Tirza dahi
haany geriig hariutssan Arzagiin gert arhi uun, sogtson baiv. 10 Tegehed
Zimri orj iren, Iudagiin haan Asagiin horin doldutaar jild Yelagiin amiig
horooj, Yelagiinorond Izrailiin haan bolloo. 11 Zimri haan bolj, sentiind
zalranguutaa Baashagiin urgiin buh humuusiig huis temtrev. Torol
torogsod, naiz nohdoos ni yamar ch er huistniig uddeegeegui ajee. 12
Iyehu esh uzuulegcheer damjuulan Baashagiin esreg aildsan EZENii ugiin
daguu Zimri Baashagiin urgiinhnyg bugdiig ni iinhuu ustgajee. 13 Uchir ni
Baasha ba tuunii huu Yela nar oorsdoo nugel uildej, bas Izrailiar nugel
uilduulen, oorsdiin shuteenuudeeree Izrailiin Burhan EZENiig hilegnehed
hurgesen yum. 14 Yelagiin busad uils bolon hiisen buh ajil Izrailiin Haadyn
Shastir Nomd temdeglegdeegui gej uu? 15 Iudagiin Asa haany horin
doldugaar jild Zimri Tirzad doloon odor haanchlav. Ter uyed Filisted
hariyaalagddag Gibbyetony esreg ard olon huaragnan buusan bailaa. 16
Zimri huivaldaan zohioj, haanyg horoosnyg huaragnan bui humuus
sonsjee. Tiim uchraas buh Izraili oorsdiin tsergiin janjin Omriig Izrailiin

haan hemeen ter odor huarandaa orgomjlov. 17 Tegeed Omri buh Izrailiin
hamt Gibbyetonoos ireed, Tirzag buslev. 18 Hot ezlegdsniig medmegts
Zimri haany geriin tsaiz uruu oron, haany geriig galdan shataaj, ooroo ch
uhev. 19 Ene ni Zimri EZENii melmiin omno buzar muut uilden,
Iyeroboamyn zamaar yavsnaaraa ooroo ch nutel uilden, Izrailiarch nugel
uilduulsen zergees bolson yum. 20 Zimriin busad uils bolon tuunii gargasan
huivaldaan Izrailiin Haadyn Shastir Nomd temdeglegdeegui gej uu? 21
Daraa ni Izrailiin ard tumen hoyor hesegt huvaagdan, neg hagas ni Ginatyn
huu Tibniig haan bolgohoor dagaddan, nogoo hagas ni Omriig dagalaa. 22
Gevch Omriig dagasan ard tumen Ginatyn huu Tibniig dagasan humuusees
iluu huchirheg bolj, Tibni horoogdon, Omri haan bolov. 23 Iudagiin haan
Asagiin guchin negdugeer jild Omri Izrailiin haan bolj, arvan hoyor jiliin
tursh haanchilsan. Tereer zurgaan jil Tirzad haanchilj baiv. 24 Tereer
hoyor mongon talantaar Samariin tolgodyg Shyemyerees hudaldaj avav.
Tegeed terhuu tolgodyn deer hot baiguulan, tolgodyn Ezen Shyemyeriin
nereer ter hotyg Samari gej nerlejee. 25 Omri EZENii melmiin omno
buzar muug hiisen todiigui tuunii uils ni omnoh haadynhaas ch iluu hargis
bailaa. 26 Yuu gevel ter Nyebatyn huu Iyeroboamyn yavsan zam bureer
zamnaj, Izrailiar gem uilduulen, oorsdiin shuteenuudeeree Izrailiin Burhan
EZENiig hilegnuulsen yum. 27 Omriin hiisen busad uil yavdal bolon tuunii
huch chadal ni Izrailiin Haadyn Shastir Nomd temdeglegdeegui gej uu? 28
Omri etseg ovgodiinhoo hamt noirsoj, Samarid orshuulagdav. Tuunii huu
Ahab orond ni haan bolov. 29 Iudagiin haan Asagiin guchin naimdutaar jild
Omriin huu Ahab Izrailiin haan bolj, Samarid suun Izrailiig horin hoyor
jiliin tursh zahirav. 30 Omriin huu Ahab omnoh buh haadaasaa ch iluugeer
EZENii melmiin omno buzar muug uildev. 31 Nyebatyn huu Iyeroboamyn
gemeer yavah ni tuunii huvid jiriin l zuil baisan uchir tereer sidonchuudyn
haan Yetbaalyn ohin Iyezyebyeltei gerlej, Baald uilchlen, morgodog
boljee. 32 Tereer Samarid bosgoson Baalyn dugand Baald zoriulan tahilyn
shiree bosgov. 33 Ahab bas Ashyerag buteev. Ingesneeree Ahab ooriin
omnoh Izrailiin buh haadaas ch iluugeer Izrailiin Burhan EZENiig
hilegnuuleh zuil hiiv. 34 Ahabyn uyed byetyel hun Hiyel Iyerihog bosgon
barijee. Nuny huu Ioshuagaar damjuulan helsen EZENii ugiin daguu Hiyel

hotyn suuriig tavihdaa ooriin uugan huu Abiramyg addsan bogood hotyn
daaman haalgyg bosgohdoo otgon huu Syegubyg aldsan ajee.

Haadyn Deed 17

17:1 Gilyeadyn suurypigchdyn neg tishbye hun Yelia Ahabt — Minii
hundetgedeg Izrailiin Burhan EZENii amid buigaar tangaraglaya. Namaig
tushaahaas naash end heden jiliin tursh boroo ch orohgui, shuuder ch
buuhgui bolno gev. 2 EZENii ug Yeliad irj, — 3 Endees yavj, zuun zug
uruu ergegtun. Iordan golyn zuun tald orshih Hyerit gorhiny hovoond
nuugdan amidar. 4 Gorhiny usnaas uu. Bi hereenuuded chamaig tend
tejeehiig tushaav gej aildlaa. 5 Yelia yavj EZENii ugiin daguu uildlee.
Tereer yavaad, Iordany zuun tald baih Hyerit gorhiny hovoond amidrav. 6
Hereenuud tuund ogloo, oroi bolgon talh bolon mah avchirdag baisan
bogood tereer gorhiny usnaas undaaldag baiv. 7 Ter nutagt boroo
orooguigees bolj udalgui onooh gorhi hatan shirgejee. 8 Tegehed EZENii
ug tuund irj, — 9 Bosoj, Sidond hariyaalagddag Zaryefat uruu yavaad,
tendee bai. Tend chamaig tejeehiig negen belevsen emegteid Bi tushaasan
gev. 10 Yelia darui boson, Zaryefat uruu yavlaa. Tereer hotyn haalgand
hureed hartal negen belevsen emegtei mod tuuj baiv. Yelia ter emegteig
duudaad — Nadad uuh us vaart hiij avchirj ogooch gej guiv. 11 Ter
emegtei us avch ireheer yavah gej baihad Yelia tuuniig duudan — Nadad
zusem talh avchirj ogooch gej helev. 12 Harin ter emegtei hariud ni —
Tany Burhan EZENii amid buigaar tangaraglaya. Nadad talh baihgui.
Zovhon minii hul ayagand mini atgyn todii guril, vaart mini jaahan tos
uldsen. Haragtun, bi gertee harij, oortoo bolon huudee zoriulan hool hiihiin
tuld odoo tulee tuuj baina. Daraa ni bid uheh baihdaa gev. 13 Tegehed
Yelia emegteid — Buu ai. Yavj, helsneeree guitsetge. Harin baigaa
yumnaasaa ehleed nadad jijighen gurilanboov hiigeed nad uruu avch ir.
Uunii daraa oortoo bolon huudee ideh yum hiigtun. 14 Yaagaad gevel
Izrailiin Burhan EZEN "EZEN ene gazryn gadarga uruu dahin boroo
buulgaj ogoh odriig hurtel hul ayagan dahi guril ch duusahgui, tostoi vaar
ch hoosrohgui" gej aildsan yum gev. 15 Ter emegtei yavan, Yeliagiin

ugeer uildsen bogood ter emegtei, Yelia bolon emegtein geriinhen olon
odriin turshid hool undtai baiv. 16 Yeliagaar damjuulan EZEN
aildsanchlan hul ayagan dahi guril duusaagui, mon vaar dotorh tos ch
duussangui. 17 Iin baij baital geriin ezegtein huu ovdjee. Tuunii ovchin
hunderseer etsestee huu amisgal huraav. 18 Ter emegtei Yeliad —
Burhany hun ee, tand namaig buruutgah yum yuu baina? Ta nugliig mini
sanuulj, huug mini uheld hurgeh gej iree yuu? hemeev. 19 Yelia tuund —
Nadad huugee ogooch gev. Tereer emegtein tevrees huug ni avaad, ooriin
amidarch baisan deed davhryn oroond uuren avchirj oron deeree
hevtuuljee. 20 Tereer EZENiig duudan, — Minii Burhan EZEN, Ta minii
buudallan baigaa ene geriin belevsen emegtein huug uheld hurgesneeree
tuund iim gai buulgasan uu? gej helev. 21 Tegeed tereer huugiin deerees
gurvantaa aldlan hevteed, EZENii duudan, — Minii Burhan EZEN, ene
huugiin amiig butsaan ogooch gej bi Tanaas guij baina hemeev. 22 EZEN
Yeliagiin duug sonsood, huugiin ami butsan irj, huu amilav. 23 Yelia huug
avaad, deed oroonoos buulgan gert ni oruulj, ehed ni ogov. Yelia — Har.
Huu chini amid baina gev. 24 Tegehed emegtei Yeliad — Odoo l bi tanyg
Burhany hun gedgiig medej, tany amand bui EZENii ug unen bolohyg
oilgoloo hemeen oguuljee.

Haadyn Deed 18

18:1 Olon odor uliran ongorch, gurav dahi jild EZENii ut Yeliad irj, —
Yavj, Ahabtai uulz. Bi gazryn gadarga deer boroo oruulah bolno gej
aildlaa. 2 Yelia Ahabt baraalhahaar yavav. Ter uyed Samarid olsgolon id
gaarch bailaa. 3 Ahab geriin tushmed Obadiag duudjee. (Obadia EZENees
gunee emeedeg negen bailaa. 4 Iyezyebyel EZENii esh uzuulegchdiig
ustgaj baih uyed Obadia zuun esh uzuulegchiig avch, tavi taviar ni aguid
nuun, tedend talh us hangan ogch baisan yum.) 5 Ahab Obadiad — Nutag
dayaar bui usny undargatai bolon hondii buh gazraar yav. Bid ovs
nogootoi gazar olj, mori, luusuudaa amid bailgaj, mal surgeesee aldahgui
baij boloh yum gej helev. 6 Ted nutgiig shinjiheer oor hoorondoo
huvaagaad, Ahab neg tal uruu Obadia nogoo tal uruu, tus tusyn zamaa

hoon yavjee. 7 Obadia zamdaa yavj baital tuuntei Yelia taarav. Obadia
tuuniig taniad, nuureeree gazar unan, — Minii ezen Yelia ta mon uu? gev.
8 Yelia tuund — Bi baina. Yavj, ezendee "Haragtun Yelia end baina" gej
hel hemeen oguulev. 9 Obadia — Bi yamar nugel uildsen gej ta ooriin
zartsaa Ahabyn gart ogch, aluulah gej baina ve? 10 Tany Burhan EZENii
amid buigaar tangaraglaya. Tany erj olohoor humuusiig ilgeegeegui
undestnuud, esvel haanchlaluud baihgui. Tedgeer ni "Ter end alga" gej
helsen uyed Tanyg uneheer olj chadaagui gej Ahab ug haanchlal esvel
undestnuudeer tangaragluuldag baiv. 11 Getel odoo ta "Ezendee ochood
«Haragtun, Yelia end baina» gej hel" geh yum. 12 Bi tanaas salmashch
EZENii Suns tanyg minii medehgui gazar avaachih bolno. Herev bi Ahabt
ochij heleed, ter tanyg olj chadahgui bol hediigeer Tany bool bi baga
zaluugaasaa EZENees emeen irsen bolovch Ahab namaig alah bolno. 13
Iyezyebyel EZENii esh uzuulegchdiig alj baihad bi EZENii zuun esh
uzuulegchiig tavi taviar ni aguid nuun, tedend talh us hangaj baisan zereg
minii yuu hiisniig ezen mini ta sonsoogui gej uu? 14 Getel odoo ta
"Ezendee ochood «Haragtun, Yelia end baina» gej hel" geh yum. Tegvel
Ahab namaig alna shuu dee gev. 15 Yelia — Minii uilchildeg tumen
tsergiin EZENii amid buigaar tangaraglaj baina. Bi onoodor zaaval Ahabt
baraalhana gev. 16 Obadia Ahabtai uulzahaar ochij duulgaad, Ahab
Yeliatai uulzahaar irev. 17 Ahab Yeliag harmagtsaa, — Ene chini Izrailiig
zovoogch chi yuu? gesend 18 Yelia — Bi Izrailiig zovooson bus harin chi
bolon chinii etsgiin ger bul zovooson bilee. Yuu gevel ta nar EZENii
tushaaluudyg ogooron, Baalyg dagan yavsan. 19 Odoo hun ilgeen, buh
Izrailiig Karmyel uuland nad deer tsugluulagtun. Iyezyebyeliin shireenii ard
hoollodog, Baalyn dorvon zuun tavin esh uzuulegchiig, mon Ashyeragiin
dorvon zuun esh uzuulegchiig hamt duudan iruulegtun gev. 20 Ahab
Izrailiin buh hovguudiin dund ug medeeg ilgeen, Karmyel uuland esh
uzuulegchdiig hamtdaa tsugluullaa. 21 Yelia buh ard tumend oirton
zogsood, — Ta buhen hedii boltol hoyor zamyn hoorond teenegelzeh yum
be? Herev EZEN ni Burhan mon yum bol Tuuniig daga. Harin Baal mon
bol tuuniig daga gev. Ard tumen tuund neg ch ut hariulsangui. 22 Tegeed
Yelia ard tumend handan — EZENii esh uzuulegcheer gantshan bi uldjee.

Harin Baalyn esh uzuulegch dorvon zuun tavin hun baina. **23** Bidend hoyor
uhriig avchirj ogooch. Baalyn esh uzuulegchid oorsoddoo neg uhriig
songon avaad, heseglen evdej, zereglesen modon deer bairluulj, harin door
ni gal buu asaa. Bi nogoo sharyg beltgej, zereglesen modon deer tavina. Bi
tuunii dotor gal oruulahgui. **24** Iin uildsenii daraa ta nar oorsdiin burhny
neriig duud. Bi ch EZENii neriig duudya. Galaar hariu ogoh Burhan ni
jinhene Burhan mon gelee. Buh humuus — Sain sanaa baina getsgeejee.
25 Yelia Baalyn esh uzuulegchded — Ta nar oluulaa baigaa tul ehleed
uhree songon avch, beltgen, burhnyhaa neriig duudagtun. Harin gal notsooj
bolohgui shuu gej oguulev. **26** Ingeed ted avchirsan uhriig avch beltgeed,
ogloonoos ud dund boltol Baalyn neriig duudan, — Baal aa, bidend hariulj
ogooch hemeen oriloldov. Gevch yamar ch chimee garsangui, hen ch
hariulsangui. Baalyn esh uzuulegchid oorsdiin hiisen tahilynshireeg toiron
tsovhchiv. **27** Ud dund bolohod Yelia tedniig ogoodon, — Ter chini
burhan yum chini changaar duudaach. Ter chini byasalgaj baigaa yuu,
esvel zavgui baina uu, esvel ayallaar yavchihsan yum uu, esvel ter chini
untaj baigaa bogood tuuniig sereeh heregtei bolov uu gej helev. **28** Ted
changaar hashhiran, zanshil yosooroo idd, jadaar oorsdiigoo zusej, tsusaa
ursgav. **29** Ud dund ongorohod ted, oroin tahil orgoh tsag boltol ted
ulangasan bailaa. Gevch yamar ch chimee garsangui, hen ch hariulsangui,
hen ch anhaarsangui. **30** Uunii daraa Yelia buh ard tumend — Nad uruu
oirton iregtun gev. Buh ard tumen tuun uruu oirton irlee. Tereer nursan
baisan EZENii tahilyn shireeg bosgov. **31** Yelia Iakovyn hovguudiin
ovguudyn toogoor arvan hoyor chuluu avchee. Iakovd EZENii ug irj,
"Chinii ner Izraili baih bolno" hemeen aildsan bilee. **32** Edgeer
chuluunuudaaraa Yelia EZENii ner deer tahilyn shiree bosgoj, tuuniigee
toiruulan hoyor hemjuur taria bagtah orgontei shuuduu uhav. **33** Tuunii
daraa tereer modoo zereglen taviad, deer ni uhriin tsavchilsan mahyg
tavilaa. Ter — Dorvon dombyg usaar duurgej, shataalt tahil bolon modon
deeree asga gev. **34** Yelia — Hoyor dahi udaa us hii gehed ted hoyor dahi
udaa uuniig guitsetgev. Tereer — Uuniig gurav dahia hii gesend ted gurav
dahi udaa us asgalaa. **35** Us tahilyn shireeg toiron halij asgarsan todiigui,
tereer shuuduug ch mon usaar duurgev. **36** Oroin tahilyg orgoh tsag

bolohod esh uzuulegch Yelia uragsh alhan garch, — Abraham, Isaak,
Izrailiin Burhan EZEN mini ee, Ta bol Izraili dahi Burhan mon bogood bi
Tany bool gedgiig, mon ene bugdiig bi Tany ugeer l hiij baigaag onoodor
meduulj ogooch. **37** Nadad hariu ogooch, EZEN mini. EZEN mini Ta
Burhan gedgee ene ard tumend meduulj, tednii zurh setgeliig erguulen
avchrahyn tudd nadad hariu ogooch gej zalbirav. **38** Tegtel EZENii gal
unan buuj, shataalt tahil, tulee mod, chuluu bolon shoroog galdan shataaj,
shuuduun dahi usyg shirgeej orhiv. **39** Buh ard tumen uuniig harmagtsaa,
nuureeree gazar shaan unaj, — EZEN l Burhan mon, EZEN l Burhan mon
gej hashhiraldav. **40** Yelia tedend — Baalyn esh uzuulegchdiig barigtun.
Negend ni ch zugtah bolomj buu og hemeev. Ard tumen tedniig barij
avaad, Yelia tedniig Kishon gorhiny derged avaachij, tend aljee. **41** Yelia
Ahabt — Aadar boroony nurgeenii duu chimee oirton irj bui tul yavj, idej
uugtun gev. **42** Ahab idej uuhaar yavlaa. Harin Yelia Karmyelyn oroid
garlaa. Tereer gazart suun bohiigood, tolgoigoo ovdgon zavsraa
havchuulav. **43** Tereer zartsdaa — Yavaad, tengis uruu haraadah gej
helev. Zarts ni deesh garan harchihaad — Yuu ch alga gej hariulsand
Yelia — Dahiad yav gej dahin doloon udaa tushaav. **44** Doloo dahi udaad
zarts ni — Haraach, hunii garyn daitai jijighen uul dalaigaas hooron irj
baina gej helev. Yelia — Yavj Ahabt handan "Aadar boroond saatahguin
tuld tergee beltgen yavagtun" gej hel gelee. **45** Tun udalgui tengert baraan
uul huraldan, salhi shiruusej, aadar boroo orj ehellee. Ahab morin tergend
suun, Iyezryeyel uruu yavjee. **46** EZENii mutar Yelia deer baisan bogood
ter busleed, Ahabyn omno turuulen guiseer Iyezryeyel uruu orov.

Haadyn Deed 19

19:1 Yeliagiin hiisen buh zuils bolon ter buh esh uzuulegchdiig herhen
ildeer tsavchin alsan zergiig Ahab Iyezyebyeld yarij ogchee. **2** Tegehed
Iyezyebyel Yeliad hun ilgeen, — Herev bi margaash odiid chinii amiig
tedgeer esh uzuulegchdiin ami shig bolgohgui bol ooriin burhdaasaa yalyg
avag. Ugui ee, uunees ch iluu gai gamshgiig tuunees avah bolog gej
heluuljee. **3** Yelia ain bosoj, amia avrahaar zugtan Iudad hariyaalagddag

Byeyershyebad irev. Tend ooriin zartsaa uldeev. 4 Harin tereer ooroo neg
odorjingoo alhsaar tsold hureed, negen arts modny door suuv. Tereer
uhehiig husemjlen — Odoo hangalttai. EZEN mini, bi etseg ovgodoosoo
deerdeh yumgui tul odoo minii amiig avaach gej helev. 5 Tereer arts
modny dor hevten untav. Haragtun, negen tenger elch tuund hurch, —
Bos, idegtun gejee. 6 Yelia harval tuunii tolgoin havid haluun chuluunuud
deer jignesen talh, vaartai us baijee. Tereer idej uuchihaad dahiad l hevtev.
7 EZENii tenger elch hoyor dahi udaagaa dahin ireed, tuund hurch, —
Bosood idej av. Uchir ni ene ayalal chinii huvid denduu hund yum gev. 8
Tereer bosood, idej uulaa. Ter hoolny hucheer dochin odor, dochin shono
Burhany uul boloh Horyeb uruu yavlaa. 9 Yelia tend aguid orj shoniig
ongoroov. EZENii ut tuund irj, EZEN tuund — Yelia, chi end yuu hiij
baigaa yum be? gev. 10 Tereer — Bi tumen tsergiin Burhan EZENd mash
ih zutgeseer irsen. Izrailiin hovguud Tany gereeg umartaj, Tany tahilyn
shireenuudiig nuraan, Tany esh uzuulegchdiig ildeer tsavchin alsan bilee.
Odoo gantshan bi l uldeed baina. Ted minii amiig avahyn tuld namaig haij
baina hemeen ochiv. 11 EZEN — Garch ireed, uulan deer EZENii omno
zogsogtun gej aildlaa. Haragsun, EZEN hajuugaar ni ongorov. Asar ih
huchtei salhi EZENii omnoh uulsyg tsuulj, hadnuudyg heseglen butalj
baisan bolovch ter salhin dotor EZEN baisangui. Salhi ongoron odsony
daraa gazar hodolson bolovch ter gazar hodloltiin dotor ch EZEN
baisangui. 12 Gazar hodloltiin daraa gal garsan bolovch EZEN gal dotor
baisangui. Harin gal garsny daraa namuun hungeneh duu garlaa. 13 Yelia
ter duug sonsmogts nuuree nomrogooroo oroon, aguin amand garch
zogsov. Haragtun, duu chimee tuund ireed, — Yelia, chi end yuu hiij
baigaa yum be? hemeev. 14 Yelia — Bi tumen tsergiin Burhan EZENd
mash ih zutgeseer irsen. Izrailiin hovguud Tany gereeg umartan, Tany
tahilyn shireenuudiig nuraaj, Tany esh uzuulegchdiig ildeer tsavchin alsan
bilee. Odoo gantshan bi l uldeed baina. Ted minii amiig avahyn tudd
namaig haij baina hemeen ochiv. 15 EZEN tuund — Yav, Damaskiin tsol
uruu yavah zamaaraa buts. Chi Hazayelyg Aramyn haanaar tomilon tosloh
bolno. 16 Mon Nimshiin huu Iyehug Izrailiin haanaar tomilon tosloj, bas
Abyelmyeholagiin Shafatyn huu Yelishag ooriinhoo orond esh

uzuulegcheer tomilon tosloh bolno. **17** Hazayelyn ildnees zugtsan hun
Iyehugiin gart orj uheh bolno. Iyehugiin ildnees zugtsan hun Yelishagiin
gart orj uheh bolno. **18** Gesen ch Bi Izrailid doloon myangan hun uldeeh
bogood ted bugd Baalyn omno ovdog sogdoogui, tuuniig unseegui humuus
yum gej aildav. **19** Yelia tendees hodolj, Shafatyn huu Yelishag olj avlaa.
Ter uyed Yelisha buulgatai arvan hoyor hos uhreer talbaigaa hagalj, ooroo
arvan hoyor dahi hos uhriin araas dagan yavj baiv. Yelia Yelishagiin
derged ochood, ooriinnomrogoo tuund nomorgov. **20** Yelisha uhruudee
orhiod, Yeliagiin hoinoos guin, — Bi aav eejiigee unschiheed tanyg dagan
yavahyg zovshoorno uu gev. Yelia tuund — Harigtun. Bi yaah bilee gej
hariulav. **21** Tereer Yeliag dagahaa bolij, hos uhriig avch, tahil bolgon,
buulgyg ni evden tulj, uhriin mahyg chanaad, humuust ogsond ted
idetsgeev. Tuunii daraa tereer bosoj, Yelisha Yeliag dagan yavj, Yeliad
uilchlev.

Haadyn Deed 20

20:1 Aramyn haan Byenhadad buh tsergee tsutluulav. Tuuntei hamt guchin
hoyor haad, morid bolon teregnuud tsuglasan baiv. Tereer Samari hotyg
buslen baildav. **2** Tereer hot uruu elch naryg ilgeej, Izrailiin haan Ahabt
handan "Byenhadad iinhuu helj baina. **3** «Chinii alt, mongo miniih. Chinii
hamgiin uzesgelentei ehner, huuhduud ch bas miniih» gesen" gejheluuljee.
4 Izrailiin haan hariu ug ilgeen — Haan ezen mini ee, tany ugeer boloh
boltugai. Bi bolon minii ezemshij baigaa buh yums tanyh bilee gev. **5**
Tegehed elch nar Ahab uruu butsaj iren, — Byenhadad iinhuu helj baina.
"Omno ni bi chamd «Chi nadad alt, mongo, ehner, huuhduudee og» gesen
ug ilgeesen bilee. **6** Harin margaash yag ene tsagiin orchimd bi ooriin
tushmedee cham uruu ilgeeh bolno. Ted chinii ger bolon tushmediin chini
geriig negjij, chinii huvid unetei gegdeh yum bolgonyg chini ted avch
yavah bolno" gev. **7** Izrailiin haan ulsynhaa buh ahmaduudyg tsugluulan,
— Ene hun yamar hetsuu zuil shaardaj buig haraach? Tereer nad uruu elch
ilgeen minii ehner huuhdiig bolon alt mongiig avahyg husehed bi
tatgalzsangui gejee. **8** Buh ahmaduudad bolon buh humuus Ahabt —

Tuuniig buu sons, tuund buu zovshoor geltsev. **9** Ahab Byenhadadyn elch
nart — Haan ezend mini "Zartsdaa ilgeesen tany anhny buh shaardlagyg bi
zovshooroh bolno. Harin ene udaagiin shaardlagyg bi biyeluulj chadahgui"
gej damjuul gev. Elch nar yavtsgaaj, Byenhadadad uuniig sonorduulav. **10**
Byenhadad Ahab uruu elch naryg yavuulan, — Herev namaig dagaj bui
hun burd atga atgaar onogdoh shoroo Samarid uldeh avaas burhad mini
namaig tseerluuleg. Bur iluu gai gamshig uchruulah boltugai gej heluulev.
11 Izrailiin haan hariulahdaa — Haandaa "Huyag duulgaa omsoj bui hun
huyag duulgaa tailj bui hun shig buu sairhag" gej hel gev. **12** Byenhadad
busad haadyn hamt tsatsartaa arhidan baih uyedee ene ugiig sonsmogts
tushmeddee — Tulaldaand beltgetsgee gej tushaav. Ingeed ted hotyn
esreg dovtlohod beltgetsgeelee. **13** Ter uyed negen esh uzuulegch Izrailiin
haan Ahabt iren, — EZEN iin aildaj baina. "Chi iim ih tsergiig uzsen uu?
Haragtun. Onoodor bi tedniig chinii gart oruulj, chi Minii EZEN mon
bolohyg medne" hemeev gej helev. **14** Ahab — Heneer uuniig hiilgeh ve?
gesend esh uzuulegch — EZEN iin aildaj baina. "Mujuudyn zahiragchdyn
dundah zaluusaar uuniig hiilgene" hemeev gej hariulav. Tegehed Ahab —
Hen tulaanyg ehluuleh ve? gesend esh uzuulegch — Ta gej hariulav. **15**
Ingeed Ahab mujuudyn zahiragchdyn dundaas zaluusyg tsugluulahad
hoyor zuun guchin hoyor hun baiv. Tednii daraa tereer buh humuusiig
buyuu Izrailiin buh hovguudiig tsutluulahad doloon myangan hun baiv. **16**
Ahabyn tserguud ud dund dovtolgoogoo eheljee. Ter uyed Byenhadad
oort ni tusalj bui guchin hoyor haadyn hamt tsatsartaa arhidan sogtuurch
bailaa. **17** Mujuudyn zahiragchdyn dundah zaluu terguulen hodlov.
Byenhadad turshuuluudyg ilgeehed ted — Samarias humuus garch, irj
baina gej medegdjee. **18** Byenhadad — Ted nairamdahaar irsen ch bai,
daitahaar irsen ch bai tedniig amidaar ni barij av gej tushaav. **19** Mujuudyn
zahiragchdyn dundah zaluus araasaa tserguudiig daguulan hotoos garchee.
20 Ted tus bur neg daisnyg aljee. Aramyeichuud zugtaj, izrailichuud tednii
hoinoos hooloo. Aramyn haan Byenhadad morin tserguudiin hamt
morindoo mordon zugtjee. **21** Izrailiin haan dovtolj morid bolon
teregnuudiig tsohison bogood aramyeichuudyg ui olnoor ustgav. **22**
Tegehed esh uzuulegch Izrailiin haand oirton irj, tuund — Yavj, ooriin

huchiig selbeed, yuu hiih yostoigoo haran huleegtun. Ireh jiliin ehend
Aramyn haan chinii esreg dovtlon irne gev. 23 Aramyn haany tushmed
haandaa — Tednii burhad uulyn burhad uchir ted bidnees huchtei baisan
yum. Harin tedentei tal gazart tulaldahyg bidend zovshoorvol bid uneheer
tednees huchtei baih bolno. 24 Uuniig hiigtun. Buh haadyg tushaalaas ni
buulgan, orond nioor ahmaduudyg tavi. 25 Aldsan tsergee, moriig morior,
tergiig tergeer ni nohoj tsugluul. Tegeed izrailichuudtai tal gazart tulaldah
bogood bid uneheer tednees huchtei baih bolno gev. Haan tedniig sonsoj,
tiinhuu hiiv. 26 Daraagiin jiliin ehend Byenhadad aramyeichuudyg
tsugluulan, Izrailiin esreg daitahaar Afyek uruu yavlaa. 27 Izrailiin
hovguud ch tsuglaran, hool hunseer hanguulan, tedentei uulzahaar yavlaa.
Izrailiin hovguud tednii omno hoyor heseg bagahan yamaan sureg shig
huaragnav. Harin aramyeichuud tal gazryg duurgesen. 28 Tegehed
Burhany hun oirton irj, Izrailiin haand handan — EZEN iinhuu aildaj baina.
"Aramyeichuud «EZEN bol uulyn burhan bolohoos tal gazryn burhan
bish» gej helsen uchir Bi ene ih tsergiig chinii gart ogno. Tegeed Namaig
EZEN mon gedgiig chi medeh bolno" hemeev gej hellee. 29 Doloo
honogiin tursh ted biye biyeniihee esreg huaragnan baiv. Doloo dahi odor
tulaldaan ehelj Izrailiin hovguud neg odriin dotor aramyeichuudaas zuun
myangan yavgan tsergiig ustgalaa. 30 Harin uldegsed ni Afyek hot uruu
zugtsan bogood uldsen horin doloon myangan tsergiin deer hotyn hana
nuran unalaa. Byenhadad zugtan, hot dotor negen dotood tanhim uruu
orson baiv. 31 Tushmed ni tuund — Haragtun. Izrailiin geriin haadyg
orshoolt haad gej bid sonsson yum. Bid uuts nuruundaa taar omsoj,
tolgoidoo ols uyaad, Izrailiin haan uruu garch ochyo. Tereer tany amiig
orshooj magadgui gej zovlov. 32 Ted uuts nuruundaa taar buselj,
tolgoidoo ols uyaj, Izrailiin haand hurch ochood, — Tany bool Byenhadad
"Minii amiig orshoogooch" hemeen guij baina gev. Ahab haan — Ter
odoog hurtel amid baigaa yum uu? Ter bol minii duu shuu gej helev. 33
Ted uuniig sainy temdeg gej uzen, darui ugiig ni olgon avch, — Tany duu
Byenhadad mon geltsehed ni haan — Yavj, tuuniig avchir gej tushaav.
Byenhadad tuun uruu garch irehed, haan tuuniig morin tergendee
suulgalaa. 34 Byenhadad tuund — Minii etseg chinii etsgees avsan

hotuudyg bi butsaaj ogoh bolno. Mon Samarid minii etsgiin baiguulsan
shig tiim gudamjnuudyg Damaskt chi baiguulaarai hemeev. Ahab — Bi
chamaig ene gereegeer chini sullaya gev. Tereer tuuntei geree baiguulj,
tuuniig yavuullaa. **35** Esh uzuulegchdiin hovguudiin neg ni nogoodoo
EZENii ugeer — Namaig tsohioch gesen bolovch nogoo er tuuniig
tsohihoos tatgalzav. **36** Tegeheer ni onooh esh uzuulegch tuund — Chi
EZENii duu hooloig sonsoogui tul nadaas salan yavah uyedee chi arsland
bariulan aluulna gev. Nogoo er tuunees salan odonguut l arslan garch ireed
tuuniigbarij aljee. **37** Daraa ni onooh esh uzuulegch oor neg huniig olood,
— Namaig tsohioch gej guisand nogoo hun esh uzuulegchiig tsohin
sharhduulav. **38** Esh uzuulegch tendees holdoj, nudniihee deeguur boolt
oroon zusee huvirgaad, zamyn hajuud haanyg huleen zogsov. **39** Haan
hajuugaar ongoroh uyed, tereer haanyg duudan hashhirch — Tany bool bi
dainy talbar deer ochson bilee. Tegtel neg hun nadad olzny huniig
daguulan ireed, "Ene huniig manaj bai. Herev yamar neg shaltgaanaar ene
hun zugtval chinii ami tuunii amiin orond baih bolno, esvel chi neg mongon
talant toloh heregtei" gesen bilee. **40** Tany bool end ch, tend ch ajillaad
zavgui baih uyed onooh hun zuttaj odson yum gev. Izrailiin haan tuund —
Chi ooroo ingej shiidsen tul chamd ireh shiitgel iinhuu baih boltugai gev.
41 Tegtel esh uzuulegch nudneesee booltyg multlan avahad Izrailiin haan
tuuniig esh uzuulegchdiin neg bolohyg ni tanilaa. **42** Tereer haand —
EZEN ingej aildaj baina. "Minii ustgahaar shiidsen huniig chi garaasaa
multlan yavuulsan tul chinii ami tuunii amiin orond ogogdoj, mon chinii ard
tumen tuunii ard tumnii orond mohoh bolno" hemeesen gelee. **43** Izrailiin
haan dunsger tsarailan, utsaartaigaar ger uruugaa yavj, Samarid irlee.

Haadyn Deed 21

21:1 Tuunii daraa iim negen yavdal bolloo. Iyezryeyel hun Nabot ni
Iyezryeyeld, Samariin haan Ahabyn ordny hajuud usan uzmiin tsetserlegtei
baijee. **2** Ahab Nabotad handan — Tany usan uzmiin tsetserleg minii gertei
oir tul tuuniig nadad ogooch. Bi tuuniig nogoony tarialan bolgoh gesen
yum. Bi chamd ene usan uzmiin tsetserlegees iluu saihnyg ogiye. Ta husej

baival tuunii ortgiig mongoor ch tolj bolno gev. 3 Gevch Nabot Ahabt —
Etseg ovgodiinhoo omchiig tand ogoh yavdlaas EZEN namaig hol bailgag
gev. 4 "Etseg ovgodiinhoo oviig bi tand ogohgui" gej Iyezryeyel hun
Nabotyn helsen ugnees bolj Ahab gertee ih l dunsger, utsaarlan orj irev.
Tereer oron deeree hevtej, nuuree buruulan hool ch idsengui. 5 Harin
tuunii ehner Iyezyebyel tuun uruu ireed, — Yuund chinii setgel dunsiigeed,
chi hool idehgui baigaa yum be? gelee. 6 Haan tuund — Bi iyezryeyel hun
Nabottai yariltsaj, tuund "Usan uzmiin tsetserlegee nadad mongoor
hudaldaach. Esvel chamd taalagdval orond ni bi chamd oor usan uzmiin
tsetserleg ogiye" gesen bolovch tereer "Bi chamd usan uzmiin tsetserlegee
ogohgui" gev gej hariulav. 7 Tuunii ehner Iyezyebyel tuund — Chi odoo
Izrailiig zahirch baigaa yum bish uu? Bos, talh id, zurh setgelee bayasga.
Iyezryeyel hun Nabotyn usan uzmiin tsetserlegiig bi chamd avch ogoh
bolno gej helev. 8 Iyezyebyel Ahabyn nereer zahidluud bicheed, tamgaar
ni latsdan Nabottai hamt hotod ni amidarch baisan ahmaduudad bolon
yazguurtnuudad edgeer zahidluudyg ilgeev. 9 Tereer zahidluud dotroo
ingej bichsen bailaa. "Matsag barih odriig tunhaglan Nabotyg humuusiin
terguund suulga. 10 Tuunii hajuud hoyor ul buteh huniig suulgaj, ted
naraar Nabotyn esreg «Chi Burhanyg bolon haanyg haraasan» gej
gerchluul. Tegeed tuuniig gargaj, chuluudan al" gesen baiv. 11 Tuunii
hotyn humuus boloh ahmaduud ba yazguurtnuud Iyezyebyeliin oorsdod ni
ilgeesen ugiin daguu buyuu tuunii zahiand bichsenii daguu uildjee. 12 Ted
matsag barih odriig tunhaglan, Nabotyg humuusiin terguund suulgav. 13
Tegtel hoyor ul buteh hun orj irj, tuunii omno suuv. Tegeed onooh ul buteh
etgeed ni Nabotyn esreg humuusiin omno gerchlel hiij, — Nabot Burhan
ba haanyg haraasan yum gev. Ted Nabotyg hotoos gadagsh gargan tuun
uruu chuluu shidlen aljee. 14 Ingeed ted — Nabot uruu chuluu shidej aljee
hemeeh ugiig Iyezyebyeld ilgeejee. 15 Nabot chuluugaar shiduulen
aluulsan gedgiig Iyezyebyel sonsood Ahabt handan — Bosogtun.
Iyezryeyel hun Nabotyn mongoor ogohoos tatgalzaad baisan usan uzmiin
tsetserlegiig omchlon avaarai. Uchir ni Nabotamid bish, uhsen bilee gev.
16 Nabot uhseniig sonsood Ahab bosoj, iyezryeyel hun Nabotyn usan
uzmiin tsetserlegiig ooriin bolgohoor yavav. 17 Tegehed EZENii ug

tishbye hun Yeliad irj aildsan ni — 18 Bosogtun. Samarid baigaa Izrailiin
haan Ahabtai uulzahaar yavagtun. Ter odoo Nabotyn usan uzmiin
tsetserlegiig ooriin bolgon avahaar ter gazart ochood baigaa. 19 Chi
tuuntei yarihdaa "EZEN iin aildaj baina. «Chi alchihaad, mon ed horongiig
ni avah ni uu?»". Chi bas tuund "EZEN iin aildaj baina. «Nabotyn tsusyg
nohod dolooj bui ter gazart, chinii tsusyg ch bas nohod dolooh bolno»" gej
heleerei hemeejee. 20 Ahab Yeliad — Oo minii daisan, chi namaig olood
irev uu? gesend Yelia — Bi chamaig olloo. Uchir ni EZENii melmiin
omno buzar muug uildeheer chi ooriigoo hudaldsan bilee. 21 Uzegtun. Bi
cham deer gai gamshgiig buulgan, chamaig burmoson shuurden hayah
bolno. Izraili dahi choloot, bool ni hamaagui buh erchuudiig Ahabaas bi
tastan hayah bolno. 22 Chi Izrailiar gem uilduulen, Minii uuryg hurgesen
uchir Bi chinii geriig Nyebatyn huu Iyeroboamyn ger shig, bas Ahiagiin
huu Baashagiin ger shig bolgono. 23 EZEN bas Iyezyebyeliin tuhai
aiddahdaa "Iyezryeyeliin hermiin derged nohod Iyezyebyeliig zulgaah
bolno" gev. 24 Ahabt hamaarah humuusees hen negen hot dotor uheh
avaashuuriig ni nohod idej, tald uhsen negniig ni ogtorguin shuvuud
tonshin ideh bolno gej helev. 25 Ahabtai adil ehner Iyezyebyeliinhee uruu
tataltand avtan EZENii melmiin omno buzar muu uil hiiheer ooriigoo
hudaldsan hun urd omno baigaagui bilee. 26 Izrailiin hovguudiin omno
EZENii hoon zailuulsan amorichuudyn buhii l uildliin daguu Ahab
shuteend morgohdoo mash buzar zuiliig hiisen yum. 27 Ahab edgeer ugiig
sonsmoshchoo huvtssaa uran, taar omsoj, matsag barin, taaran
huvtsastaigaa hevtej, tsohron yavah boljee. 28 Ter uyed EZENii ug
tishbye hun Yeliad irj — 29 Minii omno Ahab ooriigoo hichneen daruu
bolgosnyg chi harj baina uu? Ter ooriigoo Minii omno daruu bolgoson tul
Bi tuuniig amid baihad ni gai gamshig buulgahgui, harin tuunii huugiin
uyed ger deer ni gai zovlon avchirna gev.

Haadyn Deed 22

22:1 Aram Izrailiin hoorond dain dajin bololgui gurvan jil ongorov. 2
Gurav dahi jil ni Iudagiin haan Iyehoshafat Izrailiin haanyg zorij irev. 3

Izrailiin haan ooriin tushmeddee — Ramotgilyead bidend hariyaalagddag
bolovch tuuniig Aramyn haany garaas avah gej bid yuu ch hiihgui baisaar
baigaag ta nar medeh uu? gev. 4 Tereer Iyehoshafatad handan —
Ramotgilyeadad baildahaar chi nadtai hamt yavah uu? gehed Iyehoshafat
Izrailiin haand — Bi bol chi, minii humuus bol chinii humuus bogood minii
morid ch chinii morid met bilee gev. 5 Uunees gadna, Iyehoshafat Izrailiin
haand — Ehleed EZENii ugiig medehiin tuld asuuj ogooch gej helev. 6
Tegehed Izrailiin haan dorvon zuugaad esh uzuulegchdiig hamtad ni
tsugluulaad, tednees — Bi Ramotgilyeadyn esreg baiddahaar mordoh uu,
esvel tudgelzeh uu? hemeen asuusand ted — Yavagtun. Uchir ni EZEN ter
hotyg haany gart ogno gej hariultsgaav. 7 Gevch Iyehoshafat — Bidend
asuuchihaar EZENii oor neg esh uzuulegch end alga uu? hemeen asuulaa.
8 Izrailiin haan Iyehoshafatad — EZENees asuuj boloh oor negen hun bii.
Gevch ter minii talaar sainyg esh uzuulj baigaagui, harin buzar muug
heldeg uchir bi tuuniig uzen yaddag yum. Ter bol Imlahyn huu Mikaia yum
hemeen oguuljee. Harin Iyehoshafat tuund — Haan hun ingej yarij
bolomgui gejee. 9 Tegehed Izrailiin haan tushmelee duudan, — Imlahyn
huu Mikaiag hurdan avch iregtun hemeen tushaav. 10 Ter uyed Izrailiin
haan bolon Iudagiin haan Iyehoshafat nar yoslolyn deelee omson, Samari
hotyn haalgany uudend, utremd oor oorsdiin sentiind zalarsan baiv. Esh
uzuulegchid bugd l tednii omno esh uzuultsgeej bailaa. 11 Hyenaanagiin
huu Zyedyekia oortoo tomor evruudiig hiij, — EZEN iin aildaj baina.
"Edgeereer ta aramyeichuudyg ustgaj duustal ni nevt sulbegtun" hemeev
gejee. 12 Buh esh uzuulegchid — Ramotgilyead uruu yavj, amjilt ol.
Uchir ni EZEN ter hotyg haany gart ogno gej esh uzuultsgeej bailaa. 13
Mikaiag duudahaar yavsan elch tuund handan — Haragtun, esh
uzuulegchdiin ugs haany taalald ijil niitsej baina. Tany uts ch tednii negnii
ugtei adil baij, haany taalald niitsuulegtun gev. 14 Harin Mikaia — EZENii
amid buigaar tangaraglaya. EZENii nadad yuu helsniig bi yarih bolno
gelee. 15 Tuuniig haany omno irehed, haan tuunees — Mikaia, bid
Ramotgilyeadyg dovtlohoor hodloh uu, esvel tatgalzah uu? gej asuusand
Mikaia tuund — Yavj, yalagtun. EZEN ter gazryg haany gart ogoh bolno
gejee. 16 Haan tuund — EZENii ner deer nadad zovhon unenees oor yuug

ch helehgui baihyg bi chamd hichneen guih yum be? hemeev. 17 Mikaia
hariud ni — Buh Izraili honichinguihonid met uulsyn oroigoor tarhan
yavahyg bi harsan bilee. EZEN aildahdaa "Tedend ezen baihgui. Ted bugd
oor oorsdiin ger uruu amar taivan haritsgaag" gevhemeen ochloo. 18
Tegehed Izrailiin haan Iyehoshafatad — Ter minii tuhai sain yum esh
uzuuldeggui, harin buzar muut l esh uzuuldeg gej bi chamd helsen bish bil
uu? gev. 19 Mikaia — Tiim uchraas EZENii ugiig sonsogtun. EZEN
sentiindee zalran, Tuunii hajuutaar baruun, zuun talaar tengeriin buh
daichid hureelen zogsoj baihyg bi harsan yum. 20 EZEN "Hen Ahabyg
yavuulj, Ramotgilyeadad unagahaar uruu tatah ve?" hemeen asuulaa. Neg
ni "Bi tegiye" gehed nogoo ni oor yum helj bailaa. 21 Tegtel neg suns
uragsh garch iren, EZENii omno zogsood, "Bi tuuniig uruu tatya" hemeev.
22 EZEN tuunees "Yaaj?" hemeen asuuhad tereer hariud ni "Bi yavj,
tuunii buh esh uzuulegchdiin amand huurdag suns bolno" gev. EZEN tuund
"Chi tuuniig uruu tataj, yatgagtun. Yavj, uuniigee hiigtun" hemeelee. 23
Tiimees odoo uzegtun, EZEN edgeer buh esh uzuulegchdiin tani amand
huurdag sunsiig hiisen bilee. EZEN tany esreg gai gamshgiig tunhaglajee
gev. 24 Tegehed Hyenaanagiin huu Zyedyekia dohon irj, Mikaiagiin
hatsryg algadaad — EZENii Suns chamd yarihaar nadaas yaaj irsen be?
gev. 25 Mikaia — Uzegtun, dotood oroo uruu nuugdahaar oroh ter odor
chi oilgono gev. 26 Izrailiin haan — Mikaiag avaad, hotyn zahiragch
Amon bolon haany huu Ioash uruu butsaagtun. 27 Mon "Haan tushaahdaa
«Namaig esen mend butsan irtel ene huniig shorond bailgan, zovhon talh
usaar homshon tejee» gej baina" gej hel gev. 28 Mikaia — Herev ta
uneheer esen mend butsaj irvel EZEN nadaar damjuulan yariagui gesen ug
geed, — Buh ard tumen, sonsogtun gev. 29 Ingeed Izrailiin haan, Iudagiin
haan Iyehoshafat nar Ramotgilyeadyn esreg hodlov. 30 Izrailiin haan
Iyehoshafatad handan — Bi zusee huvirgaad, tulaldaand orno, harin ta
ooriin nomroguudee omsogtun gev. Izrailiin haan zusee huvirgaad
tulaldaand orloo. 31 Aramyn haan morin teregnuudiinhee guchin hoyor
ahmaduudad tushaan, — Ta nar baga tomtoi ni buu tulald, harin zovhon
Izrailiin haantai l tuladdagtun gev. 32 Morin teregnii ahmaduud
Iyehoshafatyg haraad, — Ter hun Izrailiin haan mon baina geed tuuntei

tulaldahaar ergetel Iyehoshafat hashhirchee. 33 Morin teregnii ahmaduud
tuuniig Izrailiin haan bish bolohyg medenguutee tuuniig hoohoo bolin
ergev. 34 Negen tsereg num sumaaraa harvaad orhitol, Izrailiin haanyg
huyagnyh ni zavsraar onojee. Haan morin teregniihee hotochid —
Ergeerei, namaig tulaldaany talbaraas avch gar. Bi hund sharhadlaa gej
helev. 35 Ter odor tulaan shiruusej, haan aramyeichuudyn omno tergen
dotroo tergee nalj baigaad, oroi bolohod nas barlaa. Sharhnaas ni ursah
tsus teregnii yoroold tunasan baiv. 36 Tegtel nar shingehiin aldad — Bugd
oor ooriin hot uruu, tus tusyn nutag uruu yavtsgaa geh duu buh l tsergiin
huarangaar tarhav. 37 Haan uhej, humuus tuuniig Samarid avchran
orshuuljee. 38 Ted Samariin tsoormiin derged haany tergiig ugaahad
nohod tuunii tsusyg dolooj baisan ni EZENii helsen ugiin daguu bolson
yum. (Tend yanhnuud usand ordog baiv.) 39 Ahabyn busad uils, hiisen buh
ajluud, tuunii bosgon barisan zaany yasan ordon bolon buh hotuudyn tuhai
Izrailiin Haadyn Shastir Nomd temdeglegdeegui gej uu? 40 Ahab etseg
ovgodiinhoo hamt noirsson bogood tuunii huu Ahazia oryg ni zalgamjlan,
haan boljee. 41 Izrailiin haan Ahabyn dorovdugeer jild Asagiin huu
Iyehoshafat Iudagiin haan bolov. 42 Iyehoshafat haan bolohdoo guchin
tavan nastai baisan bogood horin tavan jil Iyerusalimd haanchlav. Tuunii
eej ni Shilhiin ohin Azuba yum. 43 Iyehoshafat ooriin etseg Asagiin buh
zamaar zamnaj, EZENii melmiin omno zoviig uiddseneeree ter zamaas
gajaagui. Gevch tereer morgoliin ondorloguudiig ustgaj zailuulaagui
bogood ard tumen morgoliin ondorloguud deer tahil orgon, utlaga
uugiulsaar lbaiv. 44 Iyehoshafat mon Izrailiin haantai ev nairamdlyg
togtoov. 45 Iyehoshafatyn busad uils tuunii uzuulsen huch chadal, herhen
daitan tulaldsan zereg ni Iudagiin Haadyn Shastir Nomd temdeglegdeegui
gej uu? 46 Etseg Asagiinh ni uyed uldsen sodomchuudyg Iyehoshafat
nutgaasaa hoon gargasan yum. 47 Ter uyed Yedomd haan baigaagui
bogood zahiragch ni haanchildag baiv. 48 Iyehoshafat Ofiroos alt
avchruulahaar Tarshishiin usan ongotsnuudyg bosgoson bolovch tedgeer ni
Yeziondyebyert suirsen uchir yavj chadsangui. 49 Tegehed Ahabyn huu
Ahazia Iyehoshafatad — Minii zarts naryg ooriinhoo zarts naryn hamt
holog ongotsooroo yavuulaach hemeesen bolovch Iyehoshafat huseegui

yum. **50** Iyehoshafat etseg ovgodiinhoo hamt noirsoj, etseg Davidynhaa
hotod etseg ovgodteigoo orshuulagdjee. Tuunii oryg zalgamjlan huu
Iyehoram ni haan bolov. **51** Iudagiin haan Iyehoshafatyn arvan doldugaar
jild Ahabyn huu Ahazia ni Samarid Izrailiin haan bolov. Tereer hoyor jil
Izrailiig zahirchee. **52** Tereer EZENii melmiin omno buzar muug uilden
ooriin etseg, eh bolon Izrailiig gemd unagasan Nyebatyn huu Iyeroboamyn
zamaar zamnasan yum. **53** Tereer Baald uilchlen, morgoj, etsgiinhee
hiisen buhneer EZEN Izrailiin Burhan EZENiig hilegnehed hurgejee.

Haadyn Ded 1

1:1 Ahabyg nas barsny daraa Izrailiin esreg Moab bosov. **2** Ahazia
Samarid deed orooniihoo saraaljaar unan bertjee. Tereer elch naryg ilgeen,
tedend — Yavj, ene ovchnoos bi angijrah uu gedgiig Yekrony burhan
Baalzyebubaas asuuj medegtun gev. **3** Harin EZENii tenger elch tishbye
hun Yeliad — Bos, Samariin haany elch nartai uulzahaar yavj, tedend
"Izrailid Burhan baidaggui bolood ta nar Yekrony burhan Baalzyebubaas
asuuh gej baina uu?" gej hel. **4** Tiimees odoo EZEN ingej aildaj baina.
"Chi hevtsen ornoosoo buuhgui, harin chi gartsaagui uheh bolno" gev
helev. Tegeed Yelia salj yavlaa. **5** Elch nar haan uruu butsaj irsend ter
tedend — Yaagaad ta nar butsaj irev? hemeev. **6** Ted tuund — Negen hun
bidentei uulzahaar ireed, bidend "Yavj, ta naryg ilgeesen haand butsaj
ochood, tuund «EZEN ingej aildaj baina. "Izrailid Burhan baidaggui
bolood chi Yekrony burhan Baalzyebubaas asuuhaar ilgeej baina uu?
Tiimees chi hevtsen ornoosoo buuhgui, harin gartsaagui uheh bolno"
hemeev» gej hel" gej helsen getsgeev. **7** Haan tedend — Ta nartai
uulzahaar irj, edgeer ugsiig ta nart helsen ter hun yamarshuu torhtei baisan
be? gehed **8** ted haandaa — Buselhiigeeree arisan bus buselsen, userheg
hun gej hariultsgaav. Haan — Ter bol tishbye hun Yelia baina hemeen
helev. **9** Tegeed tavityn dargyg tavitynh ni hamt Yelia uruu ilgeev. Tereer
tuun uruu ogson garch harahad Yelia tolgodyn oroi deer suuj bailaa. Ter
tuund — Burhany hun ee, haan "Buuj iregtun!" gej heluullee gev. **10** Yelia
onooh tavityn dargad handan — Herev bi Burhany hun mon yum bol
tengerees gal buuj, chamaig bolon chinii tavityg shataag gev. Tegtel
tengerees gal buuj, tuuniig bolon tuunii tavityg shataav. **11** Tiimees haan
tavityn oor dargyg tavitynh ni hamt Yelia uruu dahij ilgeelee. Ter Yeliad
— Burhany hun ee, haan aildahdaa "Turgehen buugaad ir" gej baina gev.
12 Yelia tedend — Herev bi Burhany hun mon yum bol tengerees gal buuj,
chamaig bolon chinii tavityg shataag gej helev. Tegtel Burhany gal
tengerees buuj, tuuniig bolon tavityg ni shataav. **13** Tiimees haan dahiad
gurav dahi tavityndargyg tavitynh ni hamt ilgeelee. Gurav dahi tavityn
darga deeshee ogsood, Yeliagiin omno ovdog sogdoj, tuunees guin, —

Burhany hun ee, minii ami bolon tany edgeer tavin boolyn ami nasyg
taalaldaa bagtaagaach. **14** Haragtun tengerees gal buuj, turuuchiin hoyor
tavityn dargyg tavituudtai ni hamt shataasan bilee. Gevch odoo minii amiig
taalaldaa bagtaagaach gev. **15** EZENii tenger elch Yeliad — Tuuntei hamt
buugtun. Tuunees buu aigtun gej helehed Yelia bosood, tuuntei hamt haan
uruu buun yavlaa. **16** Tegeed tereer haand — EZEN ingej aildaj baina
"Yekrony burhan Baalzyebubaas asuulgahaar elch naryg ilgeesen chini
Ooriinh ni ugiig asuun medej boloh Burhan Izrailid baidagguigees bolson
uu? Tiim uchraas chi ooriin hevtsen ornoosoo buuhgui, harin gartsaagui
uheh bolno" gev gejee. **17** Iinhuu Yeliagiin helsen EZENii ugiin daguu
Ahazia nas barav. Tereer huugui baisan tul Iudagiin haan Iyehoshafatyn
huu Iyehoramyn hoyor dahi jild Iyehoram tuunii orond haan bolov. **18**
Ahaziagiin hiisen busad uils Izrailiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui
gej uu?

Haadyn Ded 2

2:1 EZEN Yeliag hui salhiar tenger ood avah gej baih uyed Yelia
Yelishatai hamt Gilgalaas yavav. **2** Yelia Yelishad — EZEN namaig
Byetyel hurtel ilgeesen uchir chi end uldeech gesen bolovch Yelisha —
EZENii amid buigaar bolon tany amid buigaar tangaraglaj baina. Bi tanyg
orhihgui gev. Tiimees ted Byetyel uruu yavav. **3** Tegtel Byetyel dahi esh
uzuulegchdiin hovguud Yelisha uruu garch ireed, tuund — EZEN ezniig
tani tany hajuugaas onoodor avch yavah bolno gedgiig ta medeh uu? gej
helev. Yelisha helehdee — Tiim ee, bi medne. Duugui baigtun gev. **4**
Yelia tuund — EZEN namaig Iyeriho uruu ilgeesen uchir chi end uldeech
gesen bolovch Yelisha — EZENii amid buigaar bolon tany amid buigaar
tangaraglaj baina. Bi tanyg orhihgui gej helev. Tiimees ted Iyerihod irlee.
5 Iyeriho dahi esh uzuulegchdiin hovguud Yelishad dohon ireed, tuund —
EZEN ezniig tani tany hajuugaas onoodor avch yavah bolno gedgiig ta
medeh uu? gej helev. Yelisha hariulahdaa — Tiim ee, bi medne, duugui
baigtun gev. **6** Tegehed Yelia tuund — EZEN namaig Iordan uruu ilgeesen
uchir chi end uldeech gehed Yelisha — EZENii amid buigaar bolon tany

amid buigaar tangaraglaj baina. Bi tanyg orhihgui gev. Ingeed ter hoyor
tsaash yavav. 7 Ter hoyoryg Iordany derged zogsoh zuur esh
uzuulegchdiin hovguudees tavin hun irj, haraldaa zaiduu zogsov. 8 Yelia
nomrogoo avch evheed usyg tsohihod ter ni hoyor tiish huvaagdsand ter
hoyorhuurai gazraar gatlan garlaa. 9 Ted gatalj garsny daraa Yelia
Yelishad — Bi chamaas avagdahaas omno chinii toloo bi yuu hiih yostoig
guigtun? gesend Yelisha — Tany sunsiig hoyor dahin iluugeer nad deer
bailgaach gev. 10 Ter — Chi hetsuu yum guij baina. Herev namaig
chamaas avagdaj baihad chi namaig harval ene ni chinii toloo biyelne.
Harin harahgui bol ene ni biyelehgui gev. 11 Tedniig yariltssaar yavj
baital, haragtun, galt teregnuud bolon galt morid ter hoyoryg salgav. Yelia
hui salhiar tenger ood odov. 12 Yelisha uuniig haraad — Etseg mini, etseg
mini, Izrailiin teregnuud, tedgeeriin moritnuudaa! gej hashhirav. Tereer
Yeliag dahin harsangui. Tegeed ter ooriinhoo huvtssyg zuuran hoyor
heseg bolgon urav. 13 Ter mon Yeliagaas unasan tuunii nomrogiig avch,
butsaj, Iordany ereg deer zogsov. 14 Yeliagaas unasan tuunii nomrogiig ter
avaad, usyg tsohij, — Yeliagiin Burhan, EZEN haana baina ve? gev. Ter
bas usyg tsohihod, ter ni hoyor tiish bolon huvaagdav. Yelisha gatalj
garlaa. 15 Haraldaa Iyeriho dahi esh uzuulegchdiin hovguud tuuniig
haraad, — Yeliagiin suns Yelisha deer orshdog gev. Ted tuuntei uulzahaar
irj, tuunii omno gazar bohiiv. 16 Ted tuund — Haragtun, tany zarts naryn
hamt tavin huchit er baina. Tedend yavj, tany ezniig haihyg zovshoorooch.
EZENii Suns tuuniig orgon yavaad zarim uuls deer, esvel zarim
hondiinuud uruu hayasan baij magadgui gelee. Yelisha — Buu ilgeegtun
gej helev. 17 Gevch tuuniig ichtel ted yatgahad ter — Ilgeegtun gev.
Iimees ted tavin ersiig ilgeev. Ted gurvan odor erj haisan bolovch tuuniig
olsongui. 18 Yelishag Iyerihod baih uyed ted tuun uruu butsaj irjee. Ter
tedend — Bi ta nart "Bitgii yav" gej heleegui yuu? gev. 19 Tegtel ter
hotyn humuus Yelishad — Haragtun, ene hotyn baidal ni ezen tany harj
baigaachlan taalamjtai bolovch us ni muu, mon gazar nutag ni urjil shimgui
yum gev. 20 Yelisha — Nadad shine sav avchirj dotor ni davs hii gev. Ted
tuund avchrav. 21 Tereer usny undarga uruu ochin, tuun uruu davsaa
asgaad, — EZEN ingej aildaj baina "Bi ene usyg tsevershuulsen yum. End

dahin uhel ba urguidel baihgui bolno gev. 22 Iinhuu Yelishagiin helsen
ugiin daguu us tseverhsen ni onoodriig hurtel baina. 23 Daraa ni ter
tendees Byetyel uruu yavav. Tuuniig zamaar yavj baital hotoos zaluu
hovguud garch ireed, tuuniig dooglon, tuun uruu — Halzan tolgoit oo, chi
deeshee yav. Halzan tolgoit oo, chi deeshee yav getsgeev. 24 Tereer
aragshaa harj, tedniig haraad EZENii nereer haraav. Tegehed hoyor em
baavgai modon dotroos garch ireed, tednees dochin hoyor hovguudiig
tastchin hayav. 25 Ter tendees Karmyel uul uruu yavaad, tendees Samari
uruu butsav.

Haadyn Ded 3

3:1 Iudagiin haan Iyehoshafatyn arvan naim dahi jild Ahabyn huu
Iyehoram Samarid Izrailiin haan bolson bogood arvan hoyor jilhaanchlav.
2 Hediigeer etseg eh shigee baigaagui ch tereer EZENii melmiid buzar
muut uildjee. Uchir ni tereer etsgiinhee buteesen Baalyn baganuudyg
zailuulsan yum. 3 Hedii tiim bolovch Izrailiar nugel uilduulsen Nyebatyn
huu Iyeroboamyn nugluudees tereer zuurch avan, tedniig orhisongui. 4
Moabyn haan Myesha honichin baisan bogood Izrailiin haand zuun
myangan hurga, zuun myangan hutsyn noosyg toldog baiv. 5 Harin
Ahabyg nas barahad Moabyn haan Izrailiin haanyg esreg bosov. 6 Ter
uyed Iyehoram haan Samarias garch, buh Izrailiig tsugluulav. 7 Daraa ni
ter yavj, Iudagiin haan Iyehoshafatad ilgeehdee — Moabyn haan minii
esreg bosloo. Moabyn esreg tulaldahaar chi nadtai hamt yavah uu? gej
heluulev. Ter — Bi yavna. Bi bol chi, minii humuus bol chinii humuus,
minii morid ch chinii morid met bilee hemeev. 8 Tereer — Bid ali zamaar
yavah ve? gej asuuhad Iyehoshafat — Yedomyn tsoliin zamaar gej
hariulav. 9 Ingeed Izrailiin haan ni Iudagiin haan bolon Yedomyn haantai
hamt hodlov. Ted doloo honog ayalan toirson bogood tend tseregt bolon
tednii araas yavaa mal suregt uuh us baihgui baiv. 10 Tegtel Izrailiin haan
— Ayaa! Moabyn savart ogoh gej ene gurvan haanyg EZEN duudjee gej
helev. 11 Harin Iyehoshafat — Ooroor ni damjuulan bid EZENees asuuj
bolohoor EZENii esh uzuulegch end alga uu? gev. Izrailiin haany zarts

naryn neg ni hariulj, — Shafatyn huu Yelisha end baina. Ter Yeliagiin gar
deer us asgadag baisan gev. 12 Iyehoshafat — EZENii ug tuuntei hamt
bilee gejee. Ingeed Izrailiin haan, Iyehoshafat bolon Yedomyn haad tuun
uruu ochiv. 13 Yelisha Izrailiin haand — Bi chamtai yuutaaraa holbootoi
bilee? Chi etsgiinhee esh uzuulegchid bolon ehiinhee esh uzuulegchid uruu
yav gev. Izrailiin haan tuund — Ugui, uchir ni EZEN ene gurvan haanyg
Moabyn gart ogohoor duudsan yum gev. 14 Yelisha — Minii omno ni
zogsdog tumen tsergiin EZENii amid buigaar tangaraglaj baina. Bi
Iudagiin haan Iyehoshafatyn orshihuig hundleegui bol bi cham uruu harah
ch ugui, chamaig harah ch ugui baihsan. 15 Harin odoo nadad chavhdast
hogjim toglodog huniig avchirgev. Onooh hogjimchin togloj ehlehed
EZENii mutar Yelishagiin deer irev. 16 Ter — EZEN aildahdaa "Ene
hondiig suvag shuuduugaar duurgegtun" gev. 17 Uchir ni EZEN ingej
aildaj baina. "Ta nar salhiig harahgui, boroog ch uzehgui. Gesen ch ta nar
bolon ta naryn mal sureg, ta naryn amitad uuhyn tuld ter hondii usaar
duurne. 18 Ene ni EZENii melmiid ochuuhen zuil yum. Tereer bas
moabchuudyg ta naryn gart ogoh bolno. 19 Tegeed ta nar behlegdsen
bolon shilmel hot buriig tsohij, sain mod bolgonyg unagaj, usny buh
undargyg zogsooj, gazar nutgiin sain heseg buriig chuluugaar suitgeh
boloi" gesen gev. 20 Ogloo tahil orgoh uyed, uzegtun, Yedomyn zamaar
us ursan irj, ter gazar usaar duursen bailaa. 21 Oorsdiinh ni esreg
tulaldahaar haad irsniig buh moabchuud sonsjee. Zevseg barih chadvartai
bugd bolon tednees deesh nasny humuus tsutlaran, hil deeree zogsov. 22
Ted ogloo ert bosohod narny tuyaa usan deer gyalbasan bogood
moabchuud haraldaah usyg tsus met ulaan gej harav. 23 Tegeed ted —
Ene bol tsus baina. Haad gartsaagui oor hoorondoo tulaldaj, neg negnee
hyadsan baina. Tiimees, Moab aa, olz uruugaa! getsgeelee. 24 Harin ted
Izrailiin huarand irtel izrailichuud bosoj, moabchuudyg tsohison bogood
moabchuud tednii omnoos zuttjee. Ted moabchuudyg hyadsaar gazar
nutag uruu orj uragshlav. 25 Ingeedted hotuudyg suitgejee. Tednii hun bur
ni sain gazar nutgiin heseg burd chuluu hayan tuuniig duurgev. Ingeed ted
usny buh undargyg zogsooj, buh sain moddyg unagasaar, Kirharasyetad l
chuluunuudyg ni uldeelee. Harin chuluu duuguurdegchid yavj baigaad ter

gazryg tsohiv. 26 Ooriinh ni huvid tulaldaan denduu hatuu shiruun bolohyg
Moabyn haan haraad, tereer ooriinhoo hamt ild agsagch doloon zuun
huniig avaad, Yedomyn haany dunduur nevtren garah gesen bolovch
chadsangui. 27 Tegeed ooriig ni zalgamjlan haanchlah yostoi baisan uugan
huugee ter avaad, tuuniig hermiin deer shataalt tahil bolgon orgojee.
Izrailiin esreg asar ih uur hilen badarsand izrailichuud tuunees salj,
oorsdiin nutag uruugaa butsatsgaalaa.

Haadyn Ded 4

4:1 Esh uzuulegchdiin hovguudiin ehneruudees negen emegtei Yelisha
uruu hashhiran, — Tany zarts boloh minii nohor nas barsan bogood tuuniig
EZENees emeedeg baisnyg ta medeh bilee. Zeelduulegch minii hoyor
huuhdiig ooriin booloo bolgon avahaar irsen yum gejee. 2 Yelisha tuund
— Chinii toloo bi yuu hiih ve? Gert chamd yuu baigaag nadad heleech?
gev. Ter emegtei — Tany shivegchind neg vaar tosnoos oor yuu ch
baihgui hemeev. 3 Tegehed ni Yelisha — Yavj, buh horshuudeesee olon
sav suulgyg buyuu hooson sav suulgyg zeelj avagtun. Bitgii tsoohon sav
avaarai. 4 Chi dotogsh orj, ooriinhoo bolon hovguudiinhee araas haalgaa
haaj, edgeer buh savnuuddaa tsutgan hiij, duursniig ni hajuu tiish tavih
yostoi gev. 5 Ingeed ter emegtei Yelishag orhin yavj, ooriin bolon
hovguudiinhee araas haalgaa haav. Ted tuund avchirj, tereer tsutgan hiij
bailaa. 6 Savnuud duurehed tereer huudee handan — Nadad oor sav
avchirj ogooch gesend huu ni tuund — Iluu gants ch sav baihgui gev. Tos
ch garahaa boliloo. 7 Daraa ni ter emegtei irj, Burhany hund helsen yum.
Tereer — Yavj, tosoo zaraad, oroo tolj, uldseneer ni chi bolon hovguud
chini amidarch bolno gev. 8 Negen odor Yelisha Shunyem uruu yavjee.
Tend negen aldar nertei emegtei baisan bogood ter tuuniig hool zooglogtun
hemeen yatgajee. Ingeed Yelisha ter gazraar ongoron yavah bolgondoo
tedniid hoollodog boljee. 9 Ter emegtei nohortoo — Uzegtun, manaihaar
urgelj dairan ongordog ter hun bol Burhany ariun hun gedgiig bi medej
baina. 10 Hanatai deed talyn jijig oroo hiij, tend tuund zoriulan or, shiree,
sandal, denluunii suuri taviya. Ter irehdee tend orj baig gev. 11 Negen

odor Yelisha tend ireed, deed oroond orj, amrav. 12 Tegeed ter ooriin
zarts Gyehazid handan — Ter shunyem emegteig duud gev. Gyehazi ter
emegteig duudsand onooh emegtei Yelishagiin omno zogsov. 13 Yelisha
Gyehazid — Tuund helehdee "Uzegtun, ene buh halamjaaraa chi bidniig
anhaarlaa. Bi chinii toloo yuu hiih ve? Chinii toloo haan, esvel tsergiin
janjind yarih uu?" geerei gev. Emegtei hariulan — Bi ooriin ard tumnii
dund amidardag gejee. 14 Iimees Yelisha — Tegvel tuunii toloo yuu hiivel
zohih ve? gesend Gyehazi — Unendee ene emegtei huuhedgui bogood
tuunii nohor ni hogshin bilee gev. 15 Tereer — Tuuniig duud gej helev.
Gyehazi tuuniig duudsand tereer uudend zogsov. 16 Tegehed Yelisha —
Ireh jiliin ene ulirald chi huu tevreh bolno gesend emegtei — Ugui,
Burhany hun boloh ezen mini, ta shivegchindee buu hudal hel hemeev. 17
Yelishagiin tuund helsneer emegtei jiremsen bolj, daraa jiliin ter ulirald
huu toruuljee. 18 Huuhed osson hoino neg odor taria huraagchid uruu,
etseg uruugaa ochiv. 19 Tereer etsegtee — Minii tolgoi, minii tolgoi
gesend etseg ni zartsdaa — Tuuniig ehed ni avaachij og gej helev. 20
Zarts tuuniig ehed ni avchirsand huu ud boltol ehiinhee ovdog deer suuj
baigaad nas barjee. 21 Ter emegtei deesh garaad, Burhany hunii oron deer
tuuniig hevtuuleed, araas ni haagaad, garav. 22 Tegeed ter nohroo
duudaad, — Zarts naraas negiig, mon iljignuudeesee negiig nadad
yavuulaach. Bi Burhany hun uruu guigeed iriye gev. 23 Nohor ni — Chi
yuund tuun uruu onoodor yavah gev? Onoodor chini shine sar ch bish,
amraltyn odor ch bish shuu dee gesend ehner ni — Zugeer gej hariullaa.
24 Tegeed ter emegtei iljgee emeellen, zartsdaa handan — Joloodon,
uragsh yav. Bi chamd helehees naash minii toloo hurdaa bitgii
saaruulaarai gev. 25 Ingeed onooh emegtei yavj, Karmyel uuland Burhany
hun uruu irlee. Burhany hun ter emegteig holoos haraad, ooriin zarts
Gyehazid — Haraach, tend onooh shunyem emegtei yavna. 26 Tuuntei
uulzahaar guij ochood, tuunees "Chi sain uu? Nohor chini sain uu? Huuhed
sain uu?" gej asuugtun gev. Emegtei hariulahdaa — Sain gej helev. 27
Emegtei tolgod uruu Burhany hun uruu ireed, holoos ni zuurch avav.
Gyehazi tuuniig zailuulah gej oirtloo. Harin Burhany hun — Tuuniig orhi,
uchir ni tuunii setgel dotor ni shanalj baina. EZEN uuniig ni nadaas

nuutslan, nadad helsengui gev. **28** Tegtel emegtei — Bi ezeneesee huu
guisan uu? Bi "Namaig bitgii huuraach" gej heleegui gej uu? hemeen
hellee. **29** Tegehed Yelisha Gyehazid — Uutsaaraa buselj, minii tayagiig
gartaa avaad, zamaaraa yav. Herev chi hen negen huntei dairaldval tuuntei
buu mendlegtun. Herev hen negen hun chamtai mendelbel tuund hariu buu
og. Miniitayagiig hovguunii nuuren deer tavigtun gev. **30** Hovguunii eh ni
— EZENii amid buigaar bolon tany amid buigaar tani tangaraglaj baina. Bi
tanyg orhin yavahgui gev. Yelisha bosood, ter emegteig dagav. **31**
Gyehazi tednees turuulen yavj, hovguunii nuuren deer tayagiig tavisan
bolovch duu chimee ch, hariu ch baisangui. Iimees Gyehazi Yelishatai
uulzahaar butsaj ireed, tuund — Huu sergesengui gev. **32** Yelishag gert orj
irehed, haragtun huu uhsen baisan bogood oron deer ni hevtsen bailaa.
zzIngeed ter dotogsh orood, hoyoulangiinh ni araas haalgaa haagaad,
EZENd zalbirav. **34** Tereer deeshee ochij, huuhdiin deer hevten, amaa
huugiin amand, nudee huugiin nudend, garaa huugiin gar deer tavij,
huugiin deer sunan hevtev. Huuhdiin biye mahbod buleen bolov. **35** Daraa
ni Yelisha butsaad, ger dotor naash tsaashaa neg udaa alhaj, deeshee
garch, huugiin deer sunan hevtev. Huu doloon udaa naitaagaad, nudee
neev. **36** Yelisha Gyehaziig duudaad, — Ter shunyem emegteig duud gev.
Tereer ter emegteig duudlaa. Emegteig tuun deer orj irehed Yelisha —
Huugee av gej helev. **37** Tegtel emegtei dotogsh orj, tuunii hold unan,
gazart tultal mehiigeed, huutee avaad, garch yavlaa. **38** Yelishag Gilgal
uruu butsaj irehed gazar nutagt olsgolon baiv. Esh uzuulegchdiin hovguud
tuunii omno suutsgaaj baihad tereer zartsdaa — Tom togoog tavij, esh
uzuulegchdiin hovguuded zoriulan shol butsalga gej helev. **39** Tegtel neg
ni nogoo tsugluulahaar talbai uruu garch, zerleg oroongo urgamal olood,
tuunees hormoigoo duurtel zerleg huluu tsutluulan, butsaj ireed, tedgeeriig
sholtei togoondoo herchij hiiv. Uchir ni ted medeegui ajee. **40** Ingeed ted
humuust iduuleheer ayagalav. Ted sholnoos idej baital hashhiran, —
Burhany hun ee, togoon dotor uhel baina getsgeelee. Ted idej chadahgui
baiv. **41** Harin Yelisha — Guril avaad ir geed tuuniig togoond hiigeed, —
Humuust ayagalj og, ted idetsgeeg gej helev. Tegtel togoond yamar ch hor
baihgui bolson bailaa. **42** Negen hun Baalshalishagaas irj, Burhany hund

urgatsynhaa deejees talhyg, arvain horin talh bolon tariany shinehen turuug
sagsandaa avch irjee. Yelisha — Humuust og, ted idetsgeeg hemeev. **43**
Zarts ni — Yuu, bi uuniig zuun hunii omno tavih gej uu? gev. Harin
Yelisha — Humuust og, ted idetsgeeg. Uchir ni EZEN aildahdaa "Ted
idetsgeej, iluu garna" hemeej baina gev. **44** Ingeed ter tednii omno tavihad,
EZENii ugiin daguu ted idetsgeej, iluu garsan ajee.

Haadyn Ded 5

5:1 Aramyn haany tsergiin ahmad Naaman ezniihee omno aguu, hundetgel
huleesen hun bailaa. Uchir ni tuugeer damjuulan EZEN Aramd yalaltyg
ogson ajee. Ter bas zorigtoi daichin er baisan bolovch uyaman ovchtei
baiv. **2** Aramyeichuud buleglen yavj, Izrailiin nutgaas negen byatshan
ohinyg olzlon avchirjee. Ter ohin Naamany ehnert uilchildeg bailaa. **3**
Tereer ezegteidee — Samari dahi esh uzuulegchtei ezen mini uulzaasai gej
bi huseh yum! Tegvel ter tuunii uyaman ovchniig edgeehsen gev. **4**
Naaman yavj, ezendee baraalhan, — Izrailiin nutgaas avchirsan ter ohin
ingej, ingej helev hemeen ailtgav. **5** Tegtel Aramyn haan — Odoo yav. Bi
Izrailiin haand zahidal ilgeeh bolno gev. Naaman arvan talant mongo,
zurgaan myangan alt, arvan eeljiin huvtsas avch yavlaa. **6** Tereer Izrailiin
haand zahidal avchirsan bogood tuun dotor "Ene zahidal chamd ireh uyed,
haragtun, bi ooriin zarts Naamanyg uyaman ovchnoos ni chamaar
edgeelgehiin tuld cham uruu ilgeelee" gejee. **7** Izrailiin haan ut zahidlyg
unshaad, huvtssaa uran, — Ene huniig uyaman ovchnoos ni edgeelgeheer
nogoo ni nadad ut ilgeej baidag ni bi huniig uhuulj, amid bailgadag Burhan
yum uu? Harin odoo tungaan bodoj, ter minii esreg margaldahyg herhen
oroldoj baigaag haraach gej helev. **8** Izrailiin haan huvtssaa urj tastsanyg
Burhany hun Yelisha sonsood, tereer haand ilgeen, heluulehdee — Yuund
chi huvtssaa ursan be? Ter huniig nad uruu iruul. Izrailid esh uzuulegch
baidag gedgiig ter medeh bolno gev. **9** Ingeed Naaman morid,
teregnuudteigee irj, Yelishagiin geriin uudend zogsov. **10** Yelisha tuun
uruu elch yavuulan, — Yavj, Iordand doloon udaa ugaa. Tegvel chinii biye
mahbod dahin sergej, tsever bolno gej heluulev. **11** Harin Naaman

hilegnen uurlan yavj, — Haragtun, "Ter nad uruu gartsaagui garch irj,
zogsood, ooriin Burhan EZENii nereer duudan, ovchtei gazar deer garaa
dallan, uyaman ovchniig edgeene" gej bi bodson yum. **12** Damaskiin
goluud boloh Abana, Farpar zereg ni Izrailiin buh l usnaas iluu deer bish
gej uu? Bi tedgeeriin dotor ugaagaad, tsever bolj bolohgui baisan gej uu?
gev. Tereer ergej, uurlasaar butsav. **13** Tegtel zarts nar ni oirtoj irj, tuuntei
yarin, tuund — Etseg mini, ter esh uzuulegch tand aguu zuilsiig helsen bol
ta hiihgui baih baisan uu? Getel ter tand "Ugaaj, tsever bol" gej baihad ta
hiihgui gej uu? getsgeev. **14** Tiimees Naaman yavj, Burhany hunii ugiin
daguu Iordan gold doloon udaa bulhav. Tuunii biye mahbod nyalh
huuhdiin biye mahbod met dahin sergej, tereer tsever boljee. **15** Tereer
buhii l baraa bologchdynhoo hamt Burhany hun uruuergej ireed,
Yelishagiin omno zogsood, — Uzegtun, buh delhiid yamar ch Burhan
baidaggui, zovhon Izrailid baidgiig bi odoo medlee. Iimees odoo ooriin
booloosoo beleg huleen avaach gejee. **16** Harin Yelisha — Minii omno ni
zogsdog EZENii amid buigaar tangaraglaj baina. Bi yuu ch avahgui gelee.
Naaman avahuulahaar tuuniig yatgasan bolovch ter tatgalzav. **17** Naaman
— Herev ugui yum bol, ta booldoo hoyor luusand achih hemjeenii shoroo
yadaj ogooch. Uchir ni bool tani dahij shataalt tahil orgohgui, oor burhdyg
ch tahihgui. Harin EZENd orgoh bolno. **18** Daraah zuil deer boolyg tani
EZEN uuchlah boltutai. Minii ezen morgol uildeheer Rimmony dugand
oroh uyed ter minii garyg tushdeg bogood bi Rimmony dugand bohiidog
tul bi Rimmony dugand bohiih uyed tany boolyg EZEN ene zuil deer
uuchlah boltutai gev. **19** Yelisha tuund — Amar amgalan yavagtun gev.
Ingeed Naaman tuunees heseg zaind holdov. **20** Harin Burhany hun
Yelishagiin zarts Gyehazi — Uzegtun, ene aram hun Naamany avchirsan
zuiliig garaas ni avaaguigeeree minii ezen tuuniig orshoon heltruullee.
EZENii amid buigaar tangaraglaj baina. Bi tuunii araas guin ochood,
tuunees yamar negen yum avya gej bodjee. **21** Ingeed GyehaziNaamanyg
nehen odov. Araas ni neg hun guin irj baigaag Naaman haraad, tuuntei
uulzahaar teregnees buun irj, — Buh yum sain uu? gev. **22** Gyehazi —
Buh yum sain. Minii ezen namaig ilgeej, heluulehdee "Uzegtun, esh
uzuulegchdiin hovguudees hoyor zaluu Yefraimyn uularhag nutgaas nad

uruu dongoj saya irlee. Tedend neg talant mongo bolon hoyor eeljiin
huvtsas ogooch" gesen bilee gev. 23 Naaman — Hoyor talantyg avch
hairla geed, Gyehaziig yatgaad, hoyor talant mongiig hoyor eeljiin
huvtsasny hamt hoyor uutand boon hiij, hoyor zartsdaa ogood, ted
Gyehaziin omno uuren yavjee. 24 Ted tolgod deer ireed Gyehazi onooh
zuilsiig tednii garaas avan, gertee oruulan tavij, ter humuusiig butsaasand
ted yavtsgaav. 25 Harin ooroo orj, ezniihee omno zogsov. Yelisha tuund
— Gyehazi, chi haana baiv? gehed tereer — Tany zarts haashaa ch
yavaagui gej helev. 26 Tegtel Yelisha tuund — Negen hun chamtai
uulzahaar teregneesee buuj baisan uyed minii zurh gadagshaa yavaagui gej
uu? Odoo mongo, huvtsas, chidun, usan uzmiin talbai, honi, uher, er em
booluud zergiig avah tsag gej uu? 27 Tiim uchraas Naamany uyaman
ovchin chamd bolon chinii ur udamd monhod naaldah boloi gev. Tiimees
Yelishagiin omnoos tereer tsas shig uyaman ovchtei garch yavjee.

Haadyn Ded 6

6:1 Esh uzuulegchdiin hovguud Yelishad handan — Haragtun, tantai hamt
bidnii amidarch baigaa gazar bidend mash davchuu yum. 2 Bidniig Iordan
uruu yavuulaach. Bidnii hun bur tendees gualin mod avch, oorsoddoo
amidrah gazryg tend bariya geltssend Yelisha — Yavtsgaa gej hariuljee. 3
Tegehed neg ni — Zarts nartaigaa hamt yavj taalaach gehed Yelisha — Bi
yavna gev. 4 Ingeed tereer tedentei hamt yavlaa. Ted Iordand hurch
irehdee moddyg tsavchij unagav. 5 Getel neg ni gualin unagaj baital suhnii
tolgoi ni usand unav. Tereer hashhirch, — Ayaa, ezen mini! Ene ni zeeliin
yum baisan gev. 6 Tegtel Burhany hun — Suh chini haana unasan be? gej
asuusand ter hun tuund ter gazryg haruulaad, Yelisha savaa tairaad tiishee
shidej, tomriig hovuulev. 7 Tereer — Uuniig gargaj oortoo av gej helsend
ter hun garaa sungan suhee avav. 8 Aramyn haan Izrailiin esreg tulaldaj
bailaa. Ter ooriin tushmedtei zovloldon, — Iim, iim gazruudad minii
huaran baih bolno gev. 9 Burhany hun Izrailiin haand ilgeen, —
Aramyeichuud tend irj baigaa tul ene gazraar ongorohoos ta nar
bolgoomjil gej heluulev. 10 Burhany hunii oort ni helj sanuulsan ter gazar

uruu Izrailiin haan hun ilgeev. Ingej Yelishatuund sanuulsand, tereer gants,
hoyor udaa ch bus ooriigoo tend hamgaalav. nuunees bolood Aramyn
haany zurh hilegnejee. Tereer zarts naraa duudan, tedend — Bidnii hen ni
Izrailiin haany tald baidgiig ta nar nadad heleh uu? gev. 12 Zarts narynh ni
neg — Ugui, ezen haan mini, harin Izrailid bui esh uzuulegch Yelisha
untlagyn yeroondoo tany yarisan ugsiig Izrailiin haand heldeg yum hemeen
ailtgav. 13 Tiimees Aramyn haan — Bi hun ilgeej, tuuniig bariulahyn tuld
ta nar yavj, tuuniig haa baigaag ni medegtun gelee. Tegtel haand —
Uzegtun, ter Dotand baina gej medegdjee. 14 Tereer tiishee morid,
teregnuud bolon asar ih tserguudiig ilgeesend, ted shonoor irj, hotyg
buslev. 15 Burhany hunii zarts nar ert bosood gadagsh gartal, haragtun,
morid bolon tereg buhii ih tsereg hotyg buselj baiv. Zarts ni Yelishad —
Ayaa, ezen mini! Bid yaah bilee? gev. 16 Tereer hariulahdaa — Buu
aigtun. Uchir ni bidentei hamt baigchid ni tedentei hamt baigchdaas iluu
olon yum gev. 17 Tegeed Yelisha zalbiran, — Oo, EZEN, bi zalbirch
baina, tuund haruulahyn tuld nudiig ni neegeech gej heljee. EZEN zartsyn
nudiig neej, ter harav. Haragtun, Yelishagiin buhii l ergen toiron dahi uul ni
galt morid, tergeer duursen baiv. 18 Ted tuunuruu buun irehed Yelisha
EZENd zalbiran, — Ene humuusiig sohor bolgooch, bi zalbirch baina gev.
Ingeed Yelishagiin ugiin daguu Ter tedniig sohor bolgojee. 19 Tegeed
Yelisha tedend — Ene ni terhuu zam bish, ene hot ch onooh hot bish.
Namaig dagagtun, bi ta naryg haij bui ter hun uruu chini avaachya gev.
Yelisha tedniig Samari uruu avchrav. 20 Ted Samarid hurch ireh uyed
Yelisha — Oo, EZEN, tedend haruulahyn tuld edgeeriin nudiig neegeech
gev. Iinhuu EZEN tednii nudiig neesend, ted harav. Uzegtun, ted Samariin
dund bailaa. 21 Tegehed Izrailiin haan tedniig haraad Yelishad — Etseg
mini, bi tedniig alah uu? Bi tedniig alah uu? gev. 22 Yelisha hariulahdaa
— Chi alj bolohgui. Chi ooriin ild, ooriin num sumaar olzolson humuusiig
alah baisan gej uu? Ted idej, uutaad, oorsdiin ezen uruu yavahyn tuld tednii
omno talh, us tavigtun gejee. 23 Ingeed ter tedend zoriulan ih nairyg
beltgev. Idej, uusnyh ni daraa ter tedniig yavuulsand, ted oorsdiin ezen
uruu butsav. Aramyeichuudyn deermiin buleglеluud Izrailiin nutag uruu
dahin haldan irsengui. 24 Uunii daraa Aramyn haan Byenhadad ooriin buh

tsergee tsugluulan, hodolj, Samarig buslev. **25** Samarid ih olsgolon bolj
baiv. Uzegtun, iljignii tolgoinayan mongoor, kabyn dorovnii neg tagtaany
baas tavan mongoor zaragdah hurtel ted hotyg buslev. **26** Izrailiin haanyg
hermen deeguur ongoron yavj baital, negen emegtei tuun uruu hashhirch,
— Minii ezen, haantan, tuslaach! gev. **27** Haan — Herev EZEN chamd
tuslahgui yum bol bi haanaasaa chamd tuslah yum be? Utremees uu, esvel
usan uzmiin shahuurgaas uu? gejee. **28** Haan tuund — Chamd yuu
tohioldov? gehed ter emegtei hariulan — Ene emegtei nadad "Chi huugee
ogooch. Onoodor bid chinii huug ideed, margaash minii huug idetsgeeye"
gej helsen bilee. **29** Ingeed bid minii huug chanaj, idsen yum. Daraa odor
ni bi tuund "Huugee og. Bid tuuniig idetsgeeye" gesen bolovch ter emegtei
huugee nuuchihsan baiv gev. **30** Haan ter emegtein ugiig sonsood, tereer
huvtssaa urjee. Ter hermen deeguur yavj baisan bogood ard tumen hartal,
uzegtun, haan biyedee taar omsson baiv. **31** Tegeed haan — Shafatyn huu
Yelishagiin tolgoi onoodor moron deer ni uldvel Burhan namaig ingej
bolon uunees ch iluugeer shiitgeh boltugai! gev. **32** Yelisha ooriin gert
ahmaduudtai hamt suuj baiv. Haan ooriin omnoos hun ilgeejee. Harin ter
elchiig oor deer ni irehees omno Yelisha ahmaduudad handan — Ene
aluurchny huu minii tolgoig avahuulahaar herhen hun ilgeesniig ta nar harj
baina uu? Haragtun, elchiig irehed haalgaa haaj, tuunii omno haalgaa
haalttai bailgagtun. Tuunii ard ezniih ni holiin chimee baigaa bus uu? gev.
33 Tuuniig ahmaduudtai yariltsaj baihad, haragtun, onooh elch tuun uruu
irj, — Uzegtun, ene buzar muu ni EZENees irsen. Yaagaad bi EZENiig
tsaashid huleeh yostoi yum be? gejee.

Haadyn Ded 7

7:1 Tegtel Yelisha — EZENii utiig sonsogtun. EZEN aildahdaa
"Margaash yag odiid Samariin daaman haalgan deer neg hemjuur sain
gurilyg neg shyekyeleer, hoyor hemjuur arvaig neg shyekyeleer zarah
bolno" gej baina gev. **2** Haany garyn tushmel hun Burhany hund hariulan,
— Uzegtun, EZEN tengert tsonhnuudyg hiisen ch iim yum baij bolno gej
uu? gejee. Tegehed Yelisha — Uzegtun, chi uuniig ooriin nudeer uzeh

bolovch chi uunees idehgui gej helev. 3 Daaman haalgany uuden deer
uyaman ovchtei dorvon hun baijee. Ted neg negendee — Yaagaad bid
uheh hurtlee end suuh yostoi yum be? 4 Herev bid "Hot uruu ortsgooyo"
gevel hot dotor olsgolon bolson tul bid tend uheh bolno. Herev bid endee
suuval mon l uhne. Iimees aramyeichuudyn huaran uruu yavtsgaaya. Herev
ted bidniig amid uldeevel bid amidrah bolno. Herev ted bidniig albal bid
uheh l bolno geltsev. 5 Ted aramyeichuudyn huaran uruu yavahaar udshiin
burenhiigeer bosov. Tedniig aramyeichuudyn huarangiin zahad hurch
ochtol, uzegtun, tend hen ch baisangui. 6 Uchir ni Ezen aramyeichuudyn
tserguuded tereg, moridyn duu chimee buyuu aguu ih tsergiin duu chimeeg
sonsgoson bogood ted neg negendee — Uzegtun, biden uruu dairahaar
Izrailiin haan bidnii esreg hitchuudiin haad bolon yegipyetchuudiin haadyg
holsolson baina getsgeev. 7 Tiim uchraas ted bosoj, udshiin burenhiigeer
zuttan, maihnuud, morid, iljignuudee buyuu huarangaa baisan chigeer ni
orhiod, amia hoon zugtsan ajee. 8 Edgeer uyaman ovchtonuud huarangiin
zahad hurch ireed neg maihand orj, idej uugaad, tendees alt, mongo,
huvtsas zooj, daldlan nuujee. Ted butsaj iren, oor negen maihand nevtren
orj, tendees yum zooj, daldlan nuujee. 9 Daraa ni ted biye biyendee — Bid
zov yum hiisengui. Ene odor bol sain medeenii odor atal bid duugaa
huraan baina. Herev bid ogloonii gegee tustal huleevel biden deer shiitgel
buuh bolno. Tiimees odoo yavj, haany geriinhend ailtgaya getsgeev. 10
Ingeed ted irj, hotyn daaman haalga sahigchdyg duudan, tedend — Bid
aramyeichuudyn huarand ochtol, uzegtun, tend hen ch baisangui, hunii duu
ch sonsogdsongui, zovhon morid ba iljignuud uyaatai, maihnuud ni ch
baisan heveeree baiv gev. 11 Daaman haalganysahiuluud duudan, haany
geriinhnii dund ailtgalaa. 12 Tegtel haan shonoor bosood, tushmeddee
handan — Aramyeichuud bidend yuu hiisniig bi ta nart odoo heliye.
Bidniig olsoj baigaag ted medne. Tiimees ted "Hotoos garahad ni bid
tedniig amidaar ni olzolj, hot uruu ni ortsgooyo" geed tald nuugdahaar
huarang orhij yavsan yum gej heljee. 13 Zarts narynh ni neg — Hotod
uldsen amid bui moridoos tavyg zarimd ogooch. Uzegtun, ted hotod
uldsen Izrailiin buhii l ard tumnii adil yum. Uzegtun, ted ami uregdsen
Izrailiin buhii l ard tumnii adil yum. Tiimees ilgeej, hartsgaaya gejee. 14

Tiimees ted moritoi hoyor tereg avch, haan tedniig aramyeichuudyn
tsergiin araas ilgeen, — Yavj, har gej heljee. 15 Ted araas ni Iordan uruu
yavsan bogood uzegtun, buh zam aramyeichuudyn yaarahdaa hayasan
huvtsas, heregleleer duursen baiv. Tegeed elch nar butsaj ireed, haand
ailtgav. 16 Ingeed ard tumen garch, aramyeichuudyn huarang tonov.
Tegehed EZENii ugiin daguu neg hemjuur sain gurilyg neg shyekyeleer,
hoyor hemjuur arvaig neg shyekyeleer hudaldaalav. 17 Haan ooriin garyn
tushmeliig hotyn daaman haalgyg hariutsahaar tomiljee. Gevch humuus
daaman haalgany derged tuuniig dairan gishgechsen bogood tereer
Burhany hunii yag helsnii daguu uhev. Haan tuunuruu ireh uyed Burhany
hun tegj yariv.18 Ene ni Burhany hun haand "Margaash odiid Samariin
daaman haalgan deer hoyor hemjuur arvai neg shyekyeleer, neg hemjuur
sain guril neg shyekyeleer zaragdah bolno" gej helsnii daguu boljee. 19
Tegehed haany tushmel Burhany hund hariulan — Uzegtun, herev EZEN
tengert tsonhnuud hiisen ch iim yum baij bolno gej uu? gej helev. Tereer
— Uzegtun, chi uuniig ooriin nudeer uzeh bolovch chi tuunees idehgui
gesen bilee. 20 Ingeed tuund ene ni tohioldoj, humuust hotyn daaman
haalgany derged tuuniig dairan gishgetsgeej, tereer uhsen yum.

Haadyn Ded 8

8:1 Huug ni ami oruulsan ter negen emegteid Yelisha handan, — Bosoj,
ger buliinhenteigee yavj, tur orshin suuj boloh gazart tur orshin suu. Uchir
ni EZEN olsgolong duudsan bogood ter ni ug nutagt doloon jiliin tursh
baihaar irne gev. 2 Iinhuu monooh emegtei bosoj, Burhany hunii ugiin
daguu uildej, ger buliinhenteigee yavj, doloon jiliin tursh filistchuudiin
nutagt tur amidrav. 3 Doloon jiliin etsest monooh emegtei filistchuudiin
nutgaas butsaj irev. Ter ooriin ger, ooriin talbain talaar haand huselt
gargahaar yavjee. 4 Haan — Yelishagiin uildsen buh aguu zuilsiig nadad
yarij ogooch hemeen Burhany hunii zarts Gyehazitai yarij baiv. 5 Uhsen
negniig Yelisha herhen ami oruulsan tuhaihaand yarij baih uyed ni,
uzegtun, huug ni ami oruulsan terhuu emegtei ooriin ger, ooriin talbain
talaar haand huselt gargahaar irjee. Gyehazi — Ezen haan mini, ene chini

onooh emegtei bogood ene chini Yelishagiin ami oruulsan, tuunii huu
baina gev. 6 Haan emegteigees asuuhad ter tuund yarij ogloo. Tiimees
haan ter emegtein toloo negen tushmeliig tomilon, — Ene emegteinh
baisan gesen buhniig bolon nutgaa orhin yavsan ter odroos ni onoog hurtel
talbaigaas garsan buh buteegdehuuniig butsaan ogogtun hemeev. 7 Daraa
ni Yelisha Damaskt irev. Aramyn haan Byenhadad ovchtei baisan bogood
tuund — Burhany hun end ireed baina gej medegdjee. 8 Haan Hazayeld
handan — Gartaa beleg avch, Burhany huntei uulzahaar yavj, tuugeer
damjuulan EZENees "Ene ovchnoos bi angijrah bolov uu?" gej asuulga
gev. 9 Ingeed Hazayel tuuntei uulzahaar yavj, dochin temeen achaa boloh
Damaskiin buh torliin sain zuilees gartaa beleg avchee. Ter ireed, tuunii
omno zogson, — Tany huu Aramyn haan Byenhadad namaig tan uruu
ilgeen, "Ene ovchnoos bi angijrah bolov uu?" gej heluulsen yum gejee. 10
Tegehed Yelisha tuund — Yavj, tuund "Ta zaaval edgeh bolno" gej hel.
Gevch ter gartsaagui uhne gedgiig EZEN nadad uzuulsen yum gev. 11
Tereer Hazayelyg ichtel golron shirtjee. Tegeed Burhany hun uilav. 12
Hazayel — Minii ezen yuund uilna ve? gej asuusand Yelisha — Uchir ni
Izrailiin hovguuded chinii hiih buzar muut bi medej baina. Tednii
behleltuudiig chi galdaj, zaluusyg ni ildeer horoon, nyalhsyg ni hemh
byatsalj, jiremsen emegteichuudiinh ni gedsiig siichih bolno gej hariulav.
13 Tegehed Hazayel — Gevch tany zarts tiim aguu zuiliig hiideg nohoi
yum uu? gesend Yelisha — Chamaig Aramyn haan bolno gedgiig EZEN
nadad uzuulsen yum gej hariulav. 14 Ingeed ter Yelishag orhin, ezen
uruugaa butsan irsen bogood Byenhadad tuunees — Yelisha chamd yuu
gej helev? gesend tereer — Tanyg zaaval edgerne gej ter nadad helsen
yum hemeen hariullaa. 15 Daraagiin odor ni tereer shiruun alchuur avaad,
usand durj, Byenhadadyn nuuren deer delgesend ter uhjee. Hazayel tuunii
orond haan bolov. 16 Izrailiin haan Ahabyn huu Ioramyn tav dahi jild
Iyehoshafat Iudagiin haan baisan bogood Iudagiin haan Iyehoshafatyn huu
Iyehoram haan boljee. 17 Tereer haan bolohdoo guchin hoyor nastai
baisan bogood Iyerusalimd naiman jil haanchiljee. 18 Tereer Ahabyn geriin
uildsentei adil Izrailiin haadyn zamaar yavav. Uchir ni Ahabyn ohin tuunii
ehner boljee. Tereer EZENii melmiid horon muug uildev. 19 HarinOoriin

zarts Davidyn toloo hovguudeer ni damjuulan tuund denluug urgelj ogno
gej Davidad Ooroo negent amlasan tul Iudag ustgahyg EZEN hussengui.
20 Tuunii odruuded Yedom Iudagiin gar doroos bosoj, oorsoddoo haan bii
bolgojee. **21** Tegehed Ioram ba tuuntei hamt buh teregnuud ni Zair uruu
gatlan garlaa. Tereer shonoor bosoj, ooriig ni bolon teregnuudiin darga
naryg hureelsen baisan yedomchuudyg tsohison bolovch tserguud oor
oorsdiin maihan uruugaa zugtan odotsgoov. **22** Yedom ene odriig hurtel
Iudag eserguutslee. Yag ter uyed Libna eserguutsen bosjee. **23** Ioramyn
busad uils bolon tuunii uildsen buhen Iudagiin Haadyn Shastir Nomd
bichigdeegui gej uu? **24** Ioram etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood
etseg ovgodiinhoo hamt Davidyn hotod orshuulagdav. Tuunii huu Ahazia
orond ni haan boljee. **25** Izrailiin haan Ahabyn huu Ioramyn arvan hoyor
dahi jild Iudagiin haan Iyehoramyn huu Ahazia haanchilj ehlev. **26** Ahazia
haan bolohdoo horin hoyor nastai baisan bogood Iyerusalimd neg jil
haanchlav. Tuunii ehiig Izrailiin haan Omriin ach ohin Atalia gedeg baiv.
27 Ahazia Ahabyn geriin hurgen baisan tul Ahabyn geriinhnii zamaar
zamnan, Ahabyn geriin adil EZENii melmiid buzar muug uildjee. **28** Daraa
ni tereer Ahabyn huu Ioramtai hamt Ramotgilyeadad Aramyn haan
Hazayelyn esregtulaldahaar yavsan bogood aramyeichuud Ioramyg
sharhduuljee. **29** Iimees Aramyn haan Hazayelyn esreg tulaldaj baihad ni
Ramad aramyeichuudyn oort ni uchruulsan sharhyg edgeeheer Ioram
Haan Iyezryeyel uruu butsav. Tegeed Ahabyn huu Ioram ovchtei baisan tul
Iudagiin haan Iyehoramyn huu Ahazia Iyezryeyeld tuuntei uulzahaar
yavjee.

Haadyn Ded 9

9:1 Esh uzuulegch Yelisha esh uzuulegchdiin hovguudiin negiig duudaad,
tuund — Busee uutsaaraa buselj, gartaa ene tostoi savyg barij,
Ramotgilyead uruu yav. **2** Chi tend ochood, Nimshiin ach, Iyehoshafatyn
huu Iyehug haij olood, dotogsh oron, ah duusiinh ni dundaas tuuniig
bosgon, dotood oroo uruu daguulan orogtun. **3** Tegeed tostoi savaa avch,
tolgoi deer ni tos tsutgan, "EZEN aildahdaa «Bi chamaig Izrailiin haan

bolgon tosolloo» gej baina" gej helegtun. Daraa ni haalgaa ongoilgood,
zugtagtun. Bitgii hulee hemeev. 4 Ingeed esh uzuulegchiin zarts boloh ter
zaluu Ramotgilyead uruu yavjee. 5 Tuuniig irehed, haragtun, tsergiin
ahmaduud suuj baiv. Tereer — Ahmad aa, tand heleh ug nadad baina gev.
Iyehu — Bidnii hend ni yum be? hemeen asuuhad tereer — Ahmad aa,
tand gev. 6 Iyehu bosood, gert orohod tereer tuunii tolgoi deer tos tsutgan,
tuund — Izrailiin Burhan, EZEN aildahdaa "Bi chamaig EZENii ard
tumen boloh Izrailiin haan bolgon tosolloo. 7 Iyezyebyeliin gart uregdsen
Ooriin zarts nar boloh esh uzuulegchdiin tsusny bolon EZENii buh zarts
naryn tsusny oshoog Bi avahyn tuld chi ooriin ezen Ahabyn geriig
tsohigtun. 8 Uchir ni Ahabyn buh ger mohoh yostoi. Izraili dahi bool ch
bai, choloot ch bai buh eregtei humuusiig Bi Ahabaas taslah bolno. 9 Bi
Ahabyn geriig Nyebatyn huu Iyeroboamyn gertei adil, mon Ahiagiin huu
Baashagiin gertei adil bolgono. 10 Nohod Iyezryeyeliin nutagt
Iyezyebyeliig ideh bogood hen ch tuuniig orshuulahgui" gej baina gev.
Tegeed tereer haalgaa ongoilgon zugtav. 11 Iyehu ezniihee zarts nar deer
orohod neg ni tuunees — Buh yum zuteer uu? Ter galzuu yaagaad cham
uruu irsen yum be? gej asuuv. Tereer tedend — Ta nar huniig bolon tuunii
yarisnyg medne shuu dee gev. 12 Ted — Ene chini hudal. Bidend
odoohon heleech gesend Iyehu — Tereer nadad ingej, ingej yariad,
"EZEN aildahdaa «Bi chamaig Izrailiin haan bolgon tosolloo» gej baina"
gej helsen bilee gev. 13 Tegehed ted yaaravchlan, hun bur ooriin huvtssaa
avch, Iyehutiin holiin door gishgeh gazart ni devsen taviad, buree uleen, —
Iyehu bol haan getsgeev. 14 Ingeed Nimshiin ach, Iyehoshafatyn huu
Iyehu Ioramyn esreg huivaldav. Ter uyed Ioram buh izrailichuudyn hamt
Aramyn haanHazayelyn esreg Ramotgilyeadyg hamgaalj bailaa. 15 Harin
Ioram haan Aramyn haan Hazayeltai tulaldaj baihdaa aramyeichuudaas
olson sharhaa edgeeheer Iyezryeyel uruu butsaj irsen bailaa. Iimees Iyehu
— Herev ta naryn sanaa iim baigaa bol, Iyezryeyeld duulgahaar hen ch
orgoh yum uu hotyg orhin yavj bolohgui hemeev. 16 Tegeed Iyehu
tergend suugaad Iyezryeyel uruu yavav. Uchir ni Ioram tend hevtej baisan
bilee. Iudagiin haan Ahazia Ioramtai uulzahaar tend irchihsen baiv. 17
Iyezryeyeliin tsamhag deer haruul zogsoj baisan bogood Iyehugiin

tserguudiig irj baigaag ter haraad, — Bi tserguudiig harj baina gejee.
Ioram — Neg moritong avch, tedniig ugtuulan ilgeen, "Amar amgalan uu"
hemeen tuugeer asuulga gev. **18** Ingeed moriton er tuuntei uulzahaar yavj,
— Haantan "Amar amgalan uu?" hemeesen bilee gev. Iyehu — Chi amar
amgalantai yamar hamaatai ve? Minii hoinoos yav gev. Haruul
medeelehdee — Elch teden uruu ochson bolovch butsaj irsengui gev. **19**
Tegehed haan hoyor dahi moriton eriig ilgeesend tereer teden uruu ireed,
— Haan "Amar amgalan uu?" gej asuuj baina gev. Iyehu — Chi amar
amgalantai yamar holbootoi ve? Minii hoinoos yav hemeen hariulav. **20**
Haruul — Elch teden uruu hurch ochson bolovch butsaj irsengui. Tednii
davhilt ni Nimshiin huu Iyehugiin davhihtai adil yum. Uchir ni tereer
galzuursan met davhidag gej medegdev. **21** Tegehed Ioram — Belen
baigtun gev. Ted tuunii tergiig beltgev. Izrailiin haan Ioram bolon Iudagiin
haan Ahazia tus tusyn tergendee suun, Iyehug ugtahaar garch, iyezryeyel
hun Nabotyn ezemshil deer tuuntei tulgarav. **22** Ioram Iyehug haraad —
Iyehu, amar amgalan uu? gej asuusand Iyehu — Chinii eh Iyezyebyeliin
zavhairal bolon tuunii id shiduud olshron baihad yuun amar amgalan baih
bilee? hemeev. **23** Ioram ergen zugtaad, Ahaziad — Hooye, Ahazia,
urvalt gev. **24** Iyehu buh hucheeree numaa tataj, Ioramyg garyh ni
hooronduur harvav. Sum tuunii zurhiig nevtlen garch, tereer tergen dotroo
dooshoo suuv. **25** Tegeed tuunii tushmel Bidkart handan — Tuuniig orgoj,
iyezryeyel hun Nabotyn ezemshliin talbaid avaachin hayagtun. Uchir ni
tuunii etseg Ahabyn araas chi bid hoyor dagan yavj baihad EZEN tuunii
esreg ene zong tavisang bi sanaj baina. **26** "Nabot bolon tuunii hovguudiin
tsusyg ochigdor Bi uneheer harlaa" gej EZEN aildaj, "Bi ene ezemshil
deer chamd erguulen toloh bolno" gesen bilee. Tegeheer odoo EZENii
ugiin daguu tuuniig avch, ter ezemshil deer hayagtun gev. **27** Iudagiin haan
Ahazia haraad tsetserlegt geriin zamaar zugtaav. Iyehu tuunii hoinoos
hoon, — Tuuniig ch mon tergen dotor ni harva gej Iblyeam dahi Guryn
ogsuur zam deer helev. Gevch tereer Myegiddo uruu zuttan, tendee uhjee.
28 Daraa ni zarts nar ni tuuniig tergeer Iyerusalim uruu avaachij, tuuniig
bulshind ni etseg ovgodiinh ni hamt Davidyn hotod orshuulsan yum. **29**
Ahabyn huu Ioramyn arvan neg deh jild Ahazia Iudagiin haan bolson yum.

30 Iyehu Iyezryeyeld ireh uyed Iyezyebyel sonsood, nudee budan,
tolgoigoo chimegleed, tsonhooroo harav. 31 Iyehu daaman haalgaar orj irj
baihad Iyezyebyel — Ezniigee horooson Zimri, ene chini zov gej uu?
hemeesen yum. 32 Tegehed Iyehu tsonh uruu tolgoigoo orgon, — Hen
minii tald ve? Hen be? gev. Hoyor gurvan tushmel tuun uruu harjee. 33 Ter
— Tuuniig doosh hayagtun hemeev. Ingeed ted tuuniig dooshoo
chuluudsan bogood tuunii tsus hanan deeguur, morind ch hurtel
tsatsagdav. Ter tuuniig hol doroo devselsen yum. 34 Iyehu dotogsh orood,
uuj idlee. Tereer — Odoo ene haraagdsan emiig harj, tuuniig orshuul.
Uchir ni tereer haany ohin yum gev. 35 Ted tuuniig orshuulahaar garsan
bolovch tuunees gavlynh ni yas, hol, garyh ni sarvuunaas oor yum
olsongui. 36 Tiimees ted butsaj ireed, Iyehud heljee. Tereer — Ene bol
EZENii ug yum. Tereer Ooriin zarts tishbye hun Yeliagaar damjuulan
"Iyezryeyeliin ezemshild nohod Iyezyebyeliin mahyg idne. 37
Iyezyebyeliin huur ni Iyezryeyeliin ezemshliin talbai deerh hog met bolj,
hen ch «Ene bol Iyezyebyel» gej helj chadahgui" gesen bilee gev.

Haadyn Ded 10

10:1 Ahabt Samarid dalan huu baiv. Iyehu zahidluud bichij, tedgeeriig
Samari uruu, Iyezryeyeliin zahiragchid boloh ahmaduudad, mon Ahabyn
asramjlagchdad ilgeen, — 2 Odoo ene zahidal ta nart irenguut, ta naryn
eznii hovguud negent ta nartai hamt baigaa bogood tereg, morid,
behlegdsen hot bolon zevsguud baigaa tul 3 ooriin eznii hovguudees
hamgiin sain, hamgiin zohistoig songoj, etsgiinh ni haan shireend zalan,
ezniihee geriin toloo tulaldagtun hemeejee. 4 Harin ted ihed ain, —
Haragtun, hoyor haan tuunii omno zogsoj chadaagui yum. Tegvel bid
herhen zogsoj chadah ve? getsgeev. 5 Ordny daamal, hotyn zahiragch,
ahmaduud bolon asramjlagch nar Iyehud ug ilgeen, — Bid tany booluud
bilee. Bidend helsen butdiig tani bid guitsetgene. Bid yamar ch huniig
haanaar orgomjlohgui. Ooriin taalald niitssen zuiliig uildegtun gev. 6
Tegehed Iyehu hoyor dahi udaagaa tedend zahidal bichij, — Herev ta nar
minii tald bogood minii duug sonsoh bol oorsdiin eznii hovguud boloh

erchuudiin tolgoig avch, margaash yag odiid nad uruu Iyezryeyeld iregtun
gejee. Ter uyed haany hovguud boloh dalan hun oorsdiig ni osgoj bui
hotyn hundet humuusiin hamt baiv. **7** Tedend zahidal irehed ted haany
hovguud boloh dalan huniig barij alaad, tednii tolgoinuudyg sagsnuudad
hiin, Iyezryeyeld bui Iyehu uruu ilgeev. **8** Elch ireed, tuund — Ted haany
hovguudiin tolgoinuudyg avchirlaa gej medegdehed, Iyehu — Tedgeeriig
daaman haalgany oroh uudend ogloo boltol hoyor heseg bolgon
ovoologtun gev. **9** Ogloo Iyehu gadagshaa garch zogsood, buh ard tumend
handan — Ta nar gemgui. Uzegtun, bi ezniihee esreg huivaldan, tuuniig
alsan, harin ene bugdiig hen alsan be? **10** Ahabyn geriin tuhaid EZENii
aildsan Tuunii ugnees yuu ni ch gazart unaagui gedgiig medegtun. Uchir ni
EZEN Ooriin bool Yeliagaar damjuulan aildsanaa guitsetgesen yum gev.
11 Ingeed Iyezryeyeld Ahabyn geriinhnees uldsen bugdiig, tuunii aguu
humuus, tuunii dotny humuus, tuunii tahilch naryg, tuund neg huniig ch
uldeelguigeer Iyehu hyadjee. **12** Tegeed Iyehu boson hodloj, Samari uruu
yavav. Zamd tuuniig honichdyn Byetyekyed baih zuur **13** Iudagiin haan
Ahaziagiin torol sadanguudtai Iyehu taaraldaj, — Ta nar hen be? hemeev.
Ted — Bid Ahaziagiin torol sadan yum. Bid haany hovguud bolon eh
hatny hovguudiin mendiig asuuh gej yavaa gej hariulav. **14** Iyehu —
Tedniig amidaar ni barigtun gej tushaahad tedniig amidaar ni barij, dochin
hoyor huniig Byetyekyediin nuhend horoov. Tednees heniig ch
uldeesengui. **15** Tereer tendees holdohdoo oortei ni uulzahaar irj bui
Ryehabyn huu Iyehonadabtai uulzjee. Iyehu tuuntei mendleed, tuund —
Minii zurh chinii zurhtei hamt baigaachlan chinii zurh zov baina uu? gehed
Iyehonadab — Tiim baina gej hariulav. — Herev tiim bol garaa ogogtun
gehed tereer tuund garaa ogsond Iyehu tuuniig oor uruutaa tergend
oruulav. **16** Iyehu — Nadtai hamt yavj, EZENii tolooh minii zutgeliig
haragtun gev. Ingeed Iyehu tuuniig tergendee suulgan yavlaa. **17** Iyehu
Samarid ireed Samarid Ahabt uldsen butdiig Yeliad aildsan EZENii ugiin
daguu ustgah hurtlee aljee. **18** Daraa ni Iyehu buh ard tumniig tsugluulaad,
tedend — Ahab Baald jaahan l uilchilsen bol Iyehu tuund mash ih
uilchilne. **19** Odoo Baalyn buh esh uzuulegchdiig, buh morgogchid bolon
buh tahilch naryg ni tsugluul. Bi Baald ulemj ih tahil orgoh tul negiig ni ch

buu uldee. Uldsen hen bolovch amid uldzhgui hemeev. Harin Iyehu Baalyg
shuten bishregchdiig ustgahyn tuld ingej zalilan heljee. — Baald zoriulan
yoslolyn chuulganyg ariusgagtun gesend ted tunhaglav. **21** Tegeed Iyehu
Izraili dayaar hun ilgeesen bogood Baalyn buh morgogchid irjee. Irelgui
uldsen neg ch hun baigaagui yum. Ted Baalyn sumd orohod Baalyn sum
neg zahaas nogoo zah hurtlee duursen baiv. **22** Iyehu huvtsasny aguulahyg
hariutssan hund — Baalyn buh morgogchdod huvtsas avchragtun gej
tushaasand onooh hun tedend huvtsas avch irev. **23** Iyehu, Ryehabyn huu
Iyehonadabyn hamt Baalyn sum uruu orood, Baalyn morgogchdod handan
— End ta naryn hamt EZENii zarts naraas neg ch hun baihgui, harin
gagtshuu Baalyg morgogchid l baih esehiig olj haragtun gev. **24** Tegeed
ted orgol bolon shataalt tahiluudyg orgohoor dotogsh orov. Iyehu oortoo
zoriulaad nayan huniig gadaa bairluulan zogsooj, — Bi ta naryn gart
oruulah humuusees negend ch gesen zuttah bolomj olgoson hen bolovch
tuunii orond ooriin amiig ogno shuu gej anhaaruulav. **25** Tegeed tereer
shataalt tahil orgoj duusmagts Iyehu hargalzagch ba haany tushmeded
handan — Dotogsh orood tedniig alagtun. Neg ch huniig buu garga gev.
Ted ildnii ireer tedniig alav. Hargalzagchid bolon haany tushmed gargan
hayaj, Baalyn sumiin dotood oroo uruu orov. **26** Ted Baalyn sumiin
baganuudyg gargaad shataav. **27** Ted bas Baalyn baganuudyg hutalan,
Baalyn sumiig nuraaj, jorlon bolgoj orhison ni ene odriig hurtel baigaa
bilee. **28** Iinhuu Iyehu Izrailias Baalyg ustgav. **29** Gesen hedii ch Byetyel
ba Dan dahi altan tugaluud buyuu Izrailiar nugel hiilgesen Nyebatyn huu
Iyeroboamyn nugluudees Iyehu salj angijirsangui. **30** EZEN Iyehud —
Minii melmiid zoviig guitsetgesneeree chi sainyg uildej, Minii zurhen deh
buhnii daguu Ahabyn gert uildsen tul chinii dorov deh uyeiin hovguud
chini Izrailiin sentiind zalarna hemeen aildjee. **31** Gevch Iyehu buh zurh
setgeleesee Izrailiin Burhan boloh EZENii huuli dotor alhahyg
anhaarsangui. Izrailiar nugliig uilduulsen Iyeroboamyn nugluudees tereer
salj angijirsangui. **32** Ter odruuded EZEN Izrailias tasalj ehelsen yum.
Hazayel Izrailiin buh gazar nutagt tedniig yalj baiv. **33** Iordany zuunteid
Gilyeadyn buh nutgiig buyuu gadchuud, ryeubyenchuud,
manassyechuudyg, mon Arnony hondii deh Aryeoraas Gilyead, Bashan

zergiig hurtel yalav. 34 Iyehugiin busad uils, tuunii hiisen bugd, tuunii huch
chadal zereg ni Izrailiin Haadish Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? 35
Iyehu etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood ted tuuniig Samarid
orshuulsan yum. Tuunii huu Iyehoahaz tuunii orondhaan bolov. 36
Iyehugiin Samarid Izrailiig zahirsan hugatsaa ni horin naiman jil bailaa.

Haadyn Ded 11

11:1 Ooriin huug uhseniig Ahaziagiin eh Atalia haraad, bosoj haany
udmyn buh hovguudiig ustgav. 2 Harin Ioram Haany ohin buyuu
Ahaziagiin egch Iyehoshyeba Ahaziagiin huu Ioashiig avch, aluulj baisan
haany hovguudiin dundaas hulgailan, tuuniig asragchtai ni hamt untlagyn
oroondoo bailgav. Ingej ted tuuniig Ataliagaas nuun, ter aluulsangui. 3
Atalia ut gazryg zahirch baih hoorond tereer asragchiinhaa hamt EZENii
orgoond zurgaan jil nuugdaj baiv. 4 Doloo dahi jil Iyehoiada hun ilgeej,
karichuudyn bolon hamgaalagchdyn zuutyn darga naryg avchirj, tedniig
oor uruugaa EZENii orgoond avchrav. Tegeed tereer tedentei geree
baiguulan, EZENii orgoond tedniig tangaragluulj, tedend haany huut
haruulav. 5 Tereer tedend tushaan — Ta naryn hiih zuil ene yum. Amraltyn
odor irj, haany geriig hargalzdag ta bugdiin guravny neg ni 6 (guravny neg
ni bas Sur daaman haalgan deer, mon guravny neg ni hamgaalagchdyn
aryn daaman haalgan deer) hamgaalaltyn toloo ordnyg hargalzah yostoi. 7
Amraltyn odor gardag buh hun buyuu ta naryn hoyor heseg ni haany toloo
EZENii orgoog hamgaalagtun. 8 Tegeed hun bur gartaa zer zevsgee avch,
ta nar haanyg hureelen zogs. Hureenii dotor orogch heniig bolovch alah
yostoi. Garch, oroh buriid ni haantai hamt baigtun gev. 9 Zuutyn darga nar
tahilch Iyehoiadagiin tushaasan bugdiig yosoor guitsetgev. Tednii hun bur
amraltyn odor ordog, gardag buh ersee daguulan tahilch Iyehoiada uruu
irev. 10 Tahilch zuutyn darga nart EZENii orgoon deh, David haany jad,
bambainuudyg ogov. 11 Haruulyn hun bur gartaa zevsgee bariad, orgoonii
baruun talaas zuun tal hurtel haanyg hureelen tahilyn shiree bolon orgoonii
hajuugaar zogsotsgoov. 12 Uunii daraa Iyehoiada haany huug gargan irj,
tuund titem omsgon, gerchlel ogov. Ted tuuniig haan bolgon tosolj, alga

tashin, — Haan monh naslag! getsgeev. 13 Atalia haruulyn bolon
humuusiin duu chimeeg sonsood, humuus uruu EZENii orgoond orj irev.
14 Tuuniig harahad, haan dergedee ahmaduud bolon bureechdiig egnuulen
bagany derged zanshil yosoor zogsoj baiv. Ter gazryn buh ard tumen
bayarlaldan, bureegee hungenuulj baiv. Tegehed Atalia huvtssaa uraad, —
Terslelt! Terslelt! gej hashhirav. 15 Tahilch Iyehoiada tsergiig zahirahaar
tomilogdson zuutyn darga nart tushaan, tedend — Ter emiig hureenii
dundaas garga. Tuuniig dagah heniig ch bai ildeer tsavchin alagtun
hemeev. Uchir ni tahilch "Ter emiig EZENii orgoond buu alagtun" gejee.
16 Ingeed ted tuuniig barivchlan, tuuniig haany geriin moridynoroh uud
uruu irehed ni tend tsaazlav. 17 Daraa ni Iyehoiada EZEN, haan bolon ard
tumnii hoorond ted EZENii ard tumen bolno gesen geree baiguulan, mon
haan ba ard tumnii hoorond ch baiguuljee. 18 Ter gazryn buh ard tumen
Baalyn dugan uruu ochin, tuuniig buulgan nuraajee. Tuunii tahilyn
shireenuud ba horguudiig ni ted yuu ch ugui boltol evdej, Baalyn tahilch
Mattanyg tahilyn shireenuudiin omno alav. Tahilch EZENii orgoog
hariutsuulan tushmediig tomilov. 19 Tereer zuutyn darga, karichuud,
hamgaalagchid bolon ter gazryn buh ard tumniig daguuljee. Ted haanyg
EZENii orgoonoos avaad, hamgaalagchdyn daaman haalgany zamaar
haany ordond irev. Tereer haadyn sentiind zalarchee. 20 Ingeed ter gazryn
buh ard tumen bayarlaldan hoorch, hot nam gum baiv. Uchir ni ted Ataliag
haany ordond ildeer tsavchin alsan bilee. 21 Iyehoash haanaar
orgomjlogdohdoo doloon nastai bailaa.

Haadyn Ded 12

12:1 Iyehugiin doloo dahi jild Iyehoash haan bolson bogood tereer
Iyerusalimd dochin jil haanchiljee. Tuunii ehiig Byeyershyebagiin Zibia
gedeg baiv. 2 Tahilch Iyehoiada oort ni zaavarlaj baisan buh odruudiinhee
turshid Iyehoash EZENii melmiid zoviig uildsen yum. 3 Zovhon morgoliin
ondorloguud l zailuulagdsangui. Ard tumen morgoliin ondorloguud deer
tahil orgoj, utlaga uugiulsaar baiv. 4 Daraa ni Iyehoash tahilch nart handan
— EZENii orgoond avchirsan ariun zuilsiin buh mongiig buyuu hun buriin

tatvaryn mongo, mon EZENii orgoond avchrahaar zurh ni odooson alivaa
hunii buh mongo zereg belen mongiig 5 tahilch nar tus bur oorsdiin dotny
humuuseesee avag. Ted orgoond oldson alivaa evderliig zasvarlagtun gev.
6 Gevch Iyehoash haany horin gurav dahi jild ch tahilch nar orgoonii
evdreliig zasvarlasangui baiv. 7 Tegehed Iyehoash haan tahilch Iyehoiada
bolon tahilch naryg duudan tedend — Yaagaad ta nar orgoonii evdreliig
zasvarlahgui baina ve? Tiimees odoo dotny humuuseesee mongo avahaa
bolij, harin uuniigee orgoonii evdreliig zasvarlahad zartsuul gev. 8 Ingeed
ard tumnees ch mongo avahaa bolij, orgoonii evdreliig zasvarlahaa
bolihyg tahilch nar zovshoorov. 9 Harin tahilch Iyehoiada neg avdar avch,
tagan deer ni nuh gargaad, ter avdraa EZENii orgoond ordog haalgany
baruun tald tahilyn shireenii hajuud tavijee. Bosgyg hamgaaldag tahilch
nar EZENii orgoond avchirsan buh mongiig ter avdart hiiv. 10 Avdran
dotor mash ih mongo baigaag haraad haany guush, terguun tahilch nar irj,
uutand hiin, EZENii orgoond oldson mongiigtooljee. iTootsoolson mongoo
ted ajil hiigchid buyuu EZENii orgoog hyanagchdyn gart ogov. Ted uuniig
EZENii orgoond ajillaj baisan mujaanuud bolon barilgachdyn holsond
ogchee. 12 Mon chuluuchid, chuluu tsavchigchdad ch ogchee. Ter mongo
bas EZENii orgoonii evdreliig zasvarlahyn tuld gualin, zassan chuluu
hudaldan avahad, mon orgoog zasvarlahad heregtei bugdiig avahad
zartsuulagdjee. 13 Harin EZENii orgoond avchirsan mongoor EZENii
orgoond zoriulaad mongon ayaga, chimhuur, hul, buree bolon alt mongon
alivaa sav suulganuudyg hiigeegui. 14 Uchir ni ted mongiig ajil hiigchded
ogson bogood tuugeer ted EZENii orgoog zasvarlajee. 15 Uunees gadna,
ajil hiigchded holsiig ni oguulehed mongiig gart ni hariutsuulsan
humuusees ted tailan tootsoo shaardaagui. Uchir ni ted itgelteigeer uildev.
16 Gemiin tolooh tahil bolon nugliin tolooh tahilyn mongiig EZENii
orgoond oruulahgui. Ter ni tahilch nart zoriulagdjee. 17 Ter uyed Aramyn
haan Hazayel hodlon Gadyn esreg daitan tuuniig ezelj avaad, Hazayel
Iyerusalim uruu yavahaar chiglev. 18 Iudagiin haan Iyehoash ni Iudagiin
haad baisan etseg ovgod Iyehoshafat, Iyehoram, Ahazia narynhaa zoriulan
orgoson buh ariun ed yumsyg, ooriin ariun ed yumsyg bolon EZENii orgoo
ba haany geriin erdenesiin sanguudaas oldson buh altyg Aramyn haan

Hazayeld ilgeev. Tegehed l Hazayel Iyerusalimaas holdon odjee. **19**
Ioashiin busad uils bolon tuunii hiisen buh yum Iudagiin Haadyn Shastir
Nomd bichigdeegui gej uu? **20** Tuunii zarts ni bosoj, huivaldaan zohion,
Silla uruu yavahad ni Millogiin ordond Ioashiig tsohiv. **21** Tuunii zarts nar
boloh Shimyeatyn huu Iozakar ba Shomyeryn huu Iyehoshafat nar
tsohisond ter uhev. Ted tuuniig etseg ovgodtei ni hamt Davidyn hotod
orshuulj, tuunii huu Amazia tuunii bairand haan boljee.

Haadyn Ded 13

13:1 Ahaziagiin huu Iudagiin haan Ioashiin horin gurav dahi jild Iyehugiin
huu Iyehoahaz Samarid Izrailiin haan bolj, arvan doloon jil zahirchee. **2**
Tereer EZENii melmiid buzar muug uildsen bogood Izrailiar nugel
uilduulsen Nyebatyn huu Iyeroboamyn nugliig dagav. Tereer tedgeerees
ergesengui. **3** Tiimees EZENii uur hilen Izrailiin esreg shataj, Ter tedniig
Aramyn haan Hazayelyn gart urgelj ogch, mon Hazayelyn huu
Byenhadadyn gart tushaasaar baiv. **4** Tegehed Iyehoahaz EZENii taallyg
husemjlen guisand EZEN tuuniig sonsov. Aramyn haan tedniig herhen
darlaj baigaag bolon Izrailiin zovlon shanallyg Ter harjee. **5** EZEN Izrailid
choloologchiig ilgeesend ted aramyeichuudyn garaas multran garchee.
Izrailiin hovguud uridyn adil oorsdiin maihnuud dotor amidarsan yum. **6**
Hedii tiimbolovch ted Izrailiar nugel uilduulsen Iyeroboamyn geriin
nugluudees ergesengui, harin tedgeeriin dotor yavsan yum. Ashyera ch
Samarid heveeree uldev. **7** Aramyn haan Iyehoahazyn tsergiig ustgan,
utremiin toos shoroo met bolgoj orhison tul tedend ordoo l tavin moriton,
arvan tereg bolon arvan myangan yavgan tsereg l uldjee. **8** Iyehoahazyn
busad uils, tuunii hiisen buh yum bolon tuunii huch chadal Izrailiin Haadyn
Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? **9** Iyehoahaz etseg ovgodiinhoo hamt
noirsoj, ted tuuniig Samarid orshuulav. Tuunii huu Ioash tuunii orond haan
bolov. **10** Iudagiin haan Ioashiin guchin doloo dahi jild Iyehoahazyn huu
Iyehoash Samarid Izrailiin haan bolj, arvan zurgaan jil zahirchee. **11**
Tereer EZENii melmiid buzar muug uildev. Izrailiar nugel uilduulsen
Nyebatyn huu Iyeroboamyn buh nugluudees ter ergelgui, harin tedgeeriin

dotor yavjee. 12 Ioashiin busad uils, tuunii hiisen buh yum, Iudagiin haan
Amaziagiin esreg tulaldsan tuunii huch chadal zereg ni Izrailiin Haadyn
Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? 13 Ingeed Ioash etseg ovgodiinhoo
hamt noirsoj, Iyeroboam tuunii sentiind zalarchee. Ioash Izrailiin haadtai
hamt Samarid orshuulagdjee. 14 Yelisha tuuniig uheld hurgeheer ovchtei
bolohod Izrailiin haan Ioash tuun uruu ireed, tuunii omno uilan, — Etseg
mini, etseg mini, Izrailiin tereg ba tuunii moriton oo! gev. 15 Yelisha tuund
— Num sumaa av gehed tereer num sumaa avav. 16 Tegeed Yelisha
Izrailiin haand — Garaa numan deer tavigtun gehed tereer garaa tavisan
bogood daraa ni Yelisha tuunii gar deer ooriin garaa taviv. 17 Yelisha —
Zuun zug harsan tsonhyg nee hemeehed tereer ongoilgov. Daraa ni
Yelisha — Harvagtun! gesend ter harvav. Yelisha — EZENii yalaltyn sum
buyuu Aramyg yalah yalaltyn sum. Uchir ni ta nar Afyekt aramyeichuudyg
tsohin, huis temtreh bolno gev. 18 Daraa ni ter — Sumnuudaa av gehed
haan sumnuudaa avav. Tereer Izrailiin haand — Gazryg tsohigtun gehed
haan gurvan udaa tsohiod boliv. 19 Iimees Burhany hun tuund uurlan, —
Ta tav yum uu, zurgaan udaa tsohih baisan yum. Tegsen bol ta buren
ustgaj duustal Aramyg tsohih baisan yum. Harin odoo ta Aramyg gurvan
udaa tsohih bolno gej helev. 20 Yelisha uhsend ted tuuniig orshuulav.
Moabyn deermiin bulguud ter jiliin havar gazar nutagt ni haldav. 21 Ted
neg udaa neg huniig orshuulj baihad deeremchdiin bulgiig harjee. Ted
onooh huniig Yelishagiin bulshin dotor hayajee. Onooh hun Yelishagiin
yasnuudad hurmegts ami oron sergej, hol deeree bosov. 22 Iyehoahazyn
buhii l odruuded Aramyn haan Hazayel Izrailiig daranguilav. 23 Gevch
EZEN izrailichuudad niguulsengui Handan, tedniig orovdon, Abraham,
Isaak, Iakovtai baiguulsan Ooriin gereenees bolj teden uruu ergesen
bogood odoo hurtel tedniig ustgaagui, Ooriinhoo orshihuigaas ch
zailuulaagui bilee. 24 Aramyn haan Hazayel uhehed tuunii huu Byenhadad
tuunii orond haan bolov. 25 Tegehed Iyehoahazyn huu Iyehoash
Hazayelyn huu Byenhadadyn garaas hotuudyg dahin avchee. Edgeer
hotuudyg ter Iyehoashiin etseg Iyehoahazyn garaas dain hiij bulaan avsan
baisan yum. Ioash gurvan udaa Byenhadadyg diilj, Izrailiin hotuudyg
butsaan avav.

Haadyn Ded 14

14:1 Izrailiin haan Ioahazyn huu Ioashiin hoyor dahi jild Iudagiin haan
Ioashiin huu Amazia haan bolov. **2** Tereer haan bolohdoo horin tavan
nastai baisan bogood Iyerusalimd horin yeson jil haanchiljee. Tuunii ehiig
Iyerusalimyn Iyehoaddin gedeg baiv. **3** Ter EZENii melmiid zoviig uildsen
bolovch ovog etseg David shig baisangui. Tereer ooriin etseg Ioashiin
hiisen bugdiig duuraiv. **4** Zovhon morgoliin ondorloguud zailuulagdaagui
yum. Ard tumen morgoliin ondorloguud deer tahil orgoj, utlaga uugiulsaar
l baiv. **5** Haanchlal tuunii gart changa atgaastai bolmogts tereer haan
etsgiig ni horooson zarts naraa tsaazlav. **6** Harin Mosyegiin huuliin nomd
bichigdsenii daguu EZEN "Hovguudees bolj etsguudiig ni alj bolohgui,
mon etsguudees bolj hovguudiig ni ch alj bolohgui. Harin hun bur
ooriinhoo nugliin toloo l alagdah boloi" gej tushaasanchlan terhuu
aluurchdyn hovguudiig tereer tsaazalsangui. **7** Tereer Davst Hondiid arvan
myangan yedomchuudyg alaad, Syelag daitan ezelj, tuuniig ene odriig
hurtel Ioktyeyel hemeen nerlev. **8** Daraa ni Amazia Iyehugiin ach
Iyehoahazyn huu Izrailiin haan Iyehoasht elch naryg ilgeen, — Iregtun,
nuur nuureeree tulya hemeev. **9** Izrailiin haan Iyehoash Iudagiin haan
Amaziad hun ilgeen — Livand baisan orgost but Livand baisan hush
modond elch ilgeen "Ohinoo minii huud ogch, gerluuleech" gejee. Gevch
Livand baisan zerleg araatan tuuteer ongoron yavj, orgost butyg gishgen
devseljee. **10** Chi uneheer Yedomyg yalsan bogood chinii zurh bardam
boljee. Sur javhlandaa bayasan, gertee baigtun. Chi ooriigoo bolon
oorteigoo hamt Iudag unagah gej yuund tovog udna ve? hemeev. **11**
Gevch Amazia sonssongui. Ingeed Izrailiin haan Iyehoash hodoljee. Ter
bolon Iudagiin haan Amazia Iudad hariyaalagddag Byetshyemyesht nuur
nuureeree tulgarav. **12** Iuda Izrailid yalagdan tednii hun bur oor ooriin
maihan uruugaa zuttaajee. **13** Tegeed Izrailiin haan Iyehoash Ahaziagiin
ach, Iyehoashiin huu Iudagiin haan Amaziag Byetshyemyesht olzlon
avaad, Iyerusalimd irj, Iyerusalimyn hermiig Yefraimyn Daaman
Haalganaas Bulangiin Daaman Haalga hurtel buyuu dorvon zuun tohoi
gazryg nuraav. **14** Tereer EZENii orgoo bolon haany geriin erdenesiin

sanguudaas oldson buh alt, mongo bolon buh sav suulgyg, mon humuusiig
olzlon avch, Samari uruu butsjee. **15** Iyehoashiin hiisen busad uils, tuunii
huch chadal hiigeed tereer Iudagiin haan Amaziatai herhen tulaldsan tuhai
Izrailiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? **16** Ingeed Iyehoash
etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood Izrailiin haadyn hamt Samarid
orshuulagdsan yum. Tuunii huu Iyeroboam tuunii orond haan bolov. **17**
Iudagiin haan Ioashiin huu Amazia Izrailiin haan Iyehoahazyn huu
Iyehoashiig nas barsny daraa arvan tavan jil amidrav. **18** Amaziagiin busad
uils Iudagiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? **19** Iyerusalimd
humuus tuunii esreg huivaldsand tereer Lahish uruu zugtav. Gevch ted
Lahish uruu tuunii araas hun ilgeen, tuuniig tend aljee. **20** Tegeed ted
sharilyg ni morin deer avchirj, tereer Iyerusalimd etseg ovgodiinhoo hamt
Davidyn hotod orshuulagdsan yum. **21** Iudagiin buh ard tumen arvan
zurgaan nastai Azariag etseg Amaziagiinh ni orond haanaar orgomjilson
bilee. **22** Tereer haanyg etseg ovgodiinhoo hamt noirssony daraa Yelatyg
bosgon, Iudad negtgev. **23** Iudagiin haan Ioashiin huu Amaziagiin arvan
tav dahi jild Izrailiin haan Ioashiin huu Iyeroboam Samarid haan bolj,
dochin negen jil zahirav. **24** Tereer EZENii melmiid buzar muug uildev.
Tereer Izrailiar nugel uilduulsen Nyebatyn huu Iyeroboamyn buh
nugluudees holdoj zailsangui. **25** Ooriin zarts, Gathyefyert baisan,
Amittain huu esh uzuulegch Ionagaar damjuulan aildsan Izrailiin Burhan
EZENii ugiin daguu tereer Izrailiin hiliig Hamatyn hooloinoos Arabyn
dalai hurtel sergeen togtooson yum. **26** Uchir ni Izrailiin mash gashuun
zovlon shanallyg EZEN harjee. Uchir ni bool ch, choloot hun ch, Izrailid
tuslah neg ch hun tend baihgui bolson yum. **27** Izrailiin neriig tengeriin
dooroos archin hayana gej EZEN aildsangui, harin Ioashiin huu
Ioroboamyn garaar Ter tedniig avarsan boloi. **28** Iyeroboamyn busad uils,
tuunii uildsen buhen, tuunii huch chadal bolon tereer herhen daitaj, Iudad
Damask ba Hamatyg Izrailiin toloo erguulen avsan zereg ni Izrailiin
Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? **29** Iyeroboam ooriin etseg
ovgod boloh Izrailiin haadtai hamt noirsson bogood tuunii huu Zyeharia
tuunii orond haan boljee.

15:1 Izrailiin haan Iyeroboamyn horin doloo dahi jild Iudagiin haan
Amaziagiin huuAzaria haan boljee. 2 Tereer haan bolohdoo arvan zurgaan
nastai baisan bogood Iyerusalimd tavin hoyor jil haanchlav. Tuunii ehiig
Iyerusalimyn hun Iyekolia gedeg baiv. 3 Ter ooriin etseg Amaziagiin hiisen
bugdiig duurain EZENii melmiid zoviig uildev. 4 Zovhon morgoliin
ondorloguudiig zailuulsangui. Ard tumen morgoliin ondorloguud deer tahil
orgoj, utlaga uutiulsaar baiv. 5 EZEN haanyg tsohisond tereer uheh odroo
hurtel uyaman ovchtei baiv. Haany huu Iotam orh geree tolgoilon, nutgiin
humuusiig shuuj baih zuur tusdaa ordond amidarchee. 6 Azariagiin busad
uils bolon tuunii hiisen buhen Iudagiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui
gej uu? 7 Azaria etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood ted tuuniig
etseg ovgodiinh ni hamt Davidyn hotod orshuulsan yum. Tuunii huu Iotam
tuunii orond haan bolov. 8 Iudagiin haan Azariagiin guchin naim dahi jild
Iyeroboamyn huu Zyeharia Izrailiin haan bolj Samarid zurgaan sar zahirav.
9 Ter etseg ovgodiinhoo uildsenii adil EZENii melmiid buzar muug uildev.
Tereer Izrailiar nugel uilduulsen Nyebatyn huu Iyeroboamyn nugluudees
holdsongui. 10 Daraa ni Iabyeshiin huu Shallum tuunii esreg huivaldaj, ard
tumnii omno tuuniig tsohin alj, tuunii bairand haanchlav. 11 Zyehariagiin
busad uils, haragtun, ted Izrailiin Haadyn Shastir Nomd bichigdsenbilee.
12 Ene bol Iyehud handan "Dorov deh uye hurtelh chinii hovguud Izrailiin
haan shireend suuh bolno" gej aildsan EZENii ug yum. Ene ni tiinhuu
biyelegdjee. 13 Iabyeshiin huu Shallum, Iudagiin haan Uzziagiin guchin
yes deh jild haan bolj, Samarid neg sar haanchlav. 14 Daraa ni Gadiin huu
Myenahyem Tirzagaas hodlon Samarid irj, Iabyeshiin huu Shallumyg
Samarid tsohin alj, tuunii orond haan bolov. 15 Shallumyn busad uils bolon
tuunii zohioson huivaldaan, haragtun, tedgeer ni Izrailiin Haadyn Shastir
Nomd bichigdsen yum. 16 Tegeed Myenahyem Tifsag, tuun dotor baisan
buh huniig bolon Tirzagaas ogsuuleed hil hyazgaaryg ni tsohison yum. Ted
neej ogooguigees bolj ter buh jiremsen emegteichuudiig ni tsohij, siichiv.
17 Iudagiin haan Azariagiin guchin yes deh jild Gadiin huu Myenahyem
Izrailiin haan bolj, Samarid arvan jil haanchlav. 18 Tereer EZENii melmiid

buzar muut uildev. Tereer Izrailiar nugel uilduulsen Nyebatyn huu
Iyeroboamyn nuglees buh odruudiinhee turshid salsangui. **19** Assiriin haan
Pul ter nutgiin esreg irsen bogood tuunii udirdlaga door haanchlalyg
behjuulehdee tuunii garyg oorteigoo hamt bailgahyn tuld Myenahyem Puld
myangan mongon talant ogchee. **20** Tegeed Assiriin haand toloh gej
Izrailias buyuu buh bayan huchirheg hunees, hun tus burees tavin shyekyel
mongiig Myenahyem albadan garguulav. Tiimees Assiriin haan ter nutagt
uldelgui butsjee. **21** Myenahyemyn busad uils bolon tuunii hiisen buhen
Izrailiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? **22** Myenahyem etseg
ovgodiinhoo hamt noirsson bogood tuunii huu Pyekahia tuunii orond haan
bolov. **23** Iudagiin haan Azariagiin tavi dahi jild Myenahyemyn huu
Pyekahia Samarid Izrailiin haan bolj, hoyor jil zahirav. **24** Tereer EZENii
melmiid buzar muug uildev. Tereer Izrailiar nugel uilduulsen Nyebatyn huu
Iyeroboamyn nugluudees salsangui. **25** Daraa ni tuunii tushmel boloh
Ryemaliagiin huu Pyeka tuunii esreg huivaldaan zohioj, tuuniig Argob,
Ariye naryn hamt haany geriin shiltgeend, Samarid tsohiv. Pyekagiin hamt
gilyeadchuudaas tavin ers baisan bogood tereer haanyg alj tuunii orond
haan bolov. **26** Pyekahiagiin busad uils bolon tuunii hiisen buhen, haragtun,
tedgeer ni Izrailiin Haadyn Shastir Nomd bichigdsen yum. **27** Iudagiin
haan Azariagiin tavin hoyor dahi jild Ryemaliagiin huu Pyeka Samarid
Izrailiin haan bolj, horin jil haanchlav. **28** Tereer EZENii melmiid buzar
muut uildev. Tereer Izrailiar nugel uilduulsen Nyebatyn huu Iyeroboamyn
nugluudees salsangui. **29** Izrailiin haan Pyekagiin odruuded Assiriin haan
Tiglatpilyesyer irj, Ion, Abyelbyetmaaka, Ianoa, Kyedyesh, Hazor, Gilyead
bolon Galil buyuu Naftaliin buh gazar nutgiig ezlen avav. Tereer tedniig
Assiri uruu olzlon avch yavjee. **30** Yelagiin huu Hoshyea Ryemaliagiin
huu Pyekagiin esreg huivaldaan zohioj, tuuniig tsohij alaad, Uzziagiin huu
Iotamyn hori dahi jild tuunii bairand haan bolov. **31** Pyekagiin busad uils
bolon tuunii hiisen buhen, haragtun, ter ni Izrailiin Haadyn Shastir Nomd
bichigdsen yum. **32** Izrailiin haan Ryemaliagiin huu Pyekagiin hoyor dahi
jild Iudagiin haan Uzziagiin huu Iotam haan bolov. **33** Tereer haan
bolohdoo horin tavan nastai baisan bogood Iyerusalimd arvan zurgaan jil
haanchilsan yum. Tuunii ehiig Zadokiin ohin Iyerusha gedeg baiv. **34**

Tereer EZENii melmiid zoviig uildev. Tereer ooriin etseg Uzziagiin hiisen
bugdiig duuraiv. 35 Zovhon morgoliin ondorloguud zailuulagdsangui. Ard
tumen morgoliin ondorloguud deer tahil orgoj, utlaga uugiulsaar baiv.
Tereer EZENii orgoonii deed haalgyg bosgoson yum. 36 Iudamyn busad
uils bolon tuunii hiisen buhen Iudagiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui
gej uu? 37 Ter odruuded Aramyn haan Ryezin bolon Ryemaliagiin huu
Pyeka naryg Iudagiin esreg EZEN ilgeej ehlev. 38 Iotam etseg
ovgodiinhoo hamt noirsoj, etseg Davidynhaa hotod etseg ovgodiinhoo
hamt orshuulagdav. Tuunii huu Ahaz tuunii orond haan bolov.

Haadyn Ded 16

16:1 Ryemaliagiin huu Pyekagiin arvan doloo dahi jild Iotamyn huu
Iudagiin haan Ahaz haan bolov. 2 Ahaz haan boloh uyedee horin nastai
baisan bogood Iyerusalimd arvan zurgaan jil haanchiljee. Ahaz ooriin ovog
etseg David shig ooriin Burhan EZENii melmiid zoviig uildsengui. 3 Harin
tereer Izrailiin haadyn zamaar zamnasan todiigui Izrailiin hovguudiin
omnoos EZENii hoon gargasan undestnuudiin buzar zanshlyn daguu
huugee gal dunduur yavuulsan ajee. 4 Tereer morgoliin ondorlog, tolgod
bolon nogoon mod buriin door utlaga uutiulan, tahil orgov. 5 Daraa ni
Aramyn haan Ryezin bolon Ryemaliagiin huu Izrailiin haan Pyeka nar
daitahaar Iyerusalim uruu irjee. Ted Ahazyg buslen avsan bolovch diilj
chadahgui baiv. 6 Ter uyed Aramyn haan Ryezin Yelatyg Aramd
butsaasan bogood iudyeichuudiig Yelataas bugdiig ni gargasan bilee.
Aramyeichuud Yelatad irj, ene odriig hurtel tend amidarsan yum. 7
Ingehed Ahaz Assiriin haan Tiklatpilyesyert elch naryg ilgeen, — Bi tany
zarts bolon tany huu bilee. Irj, minii esreg bosoj bui Aramyn haan bolon
Izrailiin haany garaas namaig avarch ogooch hemeen ulamjluulav. 8 Ahaz
EZENii orgoo bolon haany geriin erdenesiin sanguudaas oldson mongo
altyg avch, Assiriin haand beleg ilgeev. 9 Tiimees Assiriin haan tuuniig
sonsov. Assiriin haan Damaskiin esreg hodolj, tuuniig ezlen avaad, Kir
uruu tsollogt avch yavj, Ryeziniig aljee. 10 Ingeed Ahaz haan Assiriin
haan Tiklatpilyesyertai uulzahaar Damask uruu yavj, Damask dahi tahilyn

shireeg harav. Ahaz haan ug tahilyn shireenii hev ba zagvaryg hiitsiinh ni
daguu tahilch Uriad ilgeev. 11 Ingeed tahilch Uria tahilyn shireeg buteev.
Ahaz haany Damaskaas ilgeesen buhnii daguu tahilch Uria uuniig Ahaz
Haanyg Damaskaas butsaj irehees omno hiiv. 12 Haan Damaskaas butsaj
ireed, tahilyn shireeg harjee. Tegeed haan tahilyn shireend oirton ochood,
deer ni garch, 13 tahilyn shireen deer ooriin shataalt tahil ba ooriin ideen
orgoliig orgoj, ooriin undaan orgoloo tsutgaj, ooriin eviin tahilyn tsusyg
tsatsav. 14 EZENii omno baidag hurel tahilyn shireeg tereer orgoonii urd
tal buyuu tahilyn shiree ba EZENii orgoonii hoorondoos avchirj, ooriin
tahilyn shireenii hoid tald tavijee. 15 Tegeed Ahaz haan tahilch Uriad
tushaan, — Ogloonii shataalt tahil, udshiin ideen orgol, haany shataalt
tahil bolon tuunii ideen orgoliig ene gazryn buh ard tumnii shataalt tahil,
ideen orgol ba undaan orgoluudiin hamtaar tom tahilyn shireen deer orgo.
Mon tuun deer shataalt tahil bolon tahilyn buh tsusyg tsats. Harin hurel
tahilyn shiree nadad zalbiran asuuhad mini hereglegdene gev. 16 Ingeed
tahilch Uria Ahaz Haany tushaasan bugdiin daguu biyeluulev. 17 Daraa ni
Ahaz haan taviuruudyn sambaruudyg salgaad, ugaalgyn savyg ni avav. Ter
bas door ni baisan hurel uhruudiin deerees tengisiig salgan avaad, tuuniig
chuluun tavtsan deer taviv. 18 Assiriin haanaas bolj orgoo dotor tednii
barisan amraltyn odort zoriulsan jim bolon haany gadna haalgyg tereer
EZENii orgoonoos zailuulav. 19 Ahazyn uildsen busad uils Iudagiin
Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? 20 Ingeed Ahaz etseg
ovgodiinhoo hamt noirsoj, etseg ovgodiinhoo hamt Davidyn hotod
orshuulagdav. Tuunii huu Hyezyekia tuunii orond haanchlav.

Haadyn Ded 17

17:1 Iudagiin haan Ahazyn arvan hoyor dahi jild Yelagiin huu Hoshyea
Samarid Izrailiin haan bolj, yeson jil haanchlav. 2 Tereer EZENii melmiid
buzar muut uildsen bolovch ooriinh ni omno baisan Izrailiin haad shig
uildeegui bilee. 3 Assiriin haan Shalmanyesyer tuunii esreg irsend Hoshyea
tuunii bool bolj, tuund alba guvchuur ogov. 4 Gevch Yegipyetiin haan So
uruu elch ilgeen, jilees jild uildej baisan shigee Assiriin haand alba

guvchuur orgohoo bolisond Hoshyeagiin huivaldaanyg Assiriin haan
medjee. Tiimees Assiriin haan Hoshyeag shorond horijee. 5
TegeedAssiriin haan buh gazryg tsomron dairch, Samari uruu ochij,
tuuniig gurvan jil buseljee. 6 Hoshyeagiin yes deh jild Assiriin haan
Samarig ezelj, izrailichuudyg Assiri uruu tsollogt avch yavaad, tedniig
Gozan gol Hala ba Habort bolon myedyechuudiin hotuudad suurishuulav.
7 Ene ni Izrailiin hovguud oorsdiig ni Yegipyetiin haan Faraony gar
doroos, Yegipyetiin gazraas gargasan oorsdiin Burhan EZENii esreg nugel
uildej, oor burhdaas emeej, 8 Izrailiin hovguudiin omnoos EZENii hoon
gargasan undestnuudiin bolon Izrailiin haadyn bii bolgoson yos
zanshluudaar yavsnaas bolson yum. 9 Izrailiin hovguud oorsdiin Burhan
EZENiihee esreg zov bus zuilsiig nuutsaar uildsen bilee. Uunees gadna,
haruulyn tsamhgaas ehleed behlegdsen hot hurtelh buh suuringuuddaa ted
oorsoddoo zoriulan morgoliin ondorloguudiig bosgoson yum. 10 Ted
oorsoddoo zoriulan buh ondor tolgod bolon nogoon mod buriin door
baganuud ba ashyerchuudyg bosgoj, 11 Tendee tednii omnoos EZENii
tsolon avch yavsan undestnuud shig ted buh morgoliin ondorloguud deer
utlaga uugiulav. Ted EZENiig odoon buzar muu zuils hiiv. 12 EZENii
tedend "Ta nar uuniig uildej bolohgui" gej aildsan shuteenuuded ted
uilchlev. 13 Gesen hedii ch EZEN Ooriin buh esh uzuulegchid bolon
uzmerch bureer damjuulan Izraili ba Iudad anhaaruulj, — Oorsdiin buzar
muu zamuudaas ergej, ta naryn etseg ovgodod Minii tushaasan bolon
Ooriin zarts nar esh uzuulegchdeer damjuulan Minii ta nart ilgeesen buh
huuliin daguu Minii tushaal, Minii togtooluudyg sahigtun gej aildaj baiv.
14 Gevch ted sonssongui, harin oorsdiin Burhan EZENd itgeegui etseg
ovgod shigee huzuugee hatuuruulsan bilee. 15 Ted Tuunii togtooluud,
etseg ovgodtei ni EZENii baiguulsan geree bolon Ter tedend anhaaruulj
baisan Tuunii sanuulguudaas tatgalzjee. Edentei adil uildej bolohgui gej
EZEN oorsdod ni tushaasan, oorsdiig ni hureelen bui undestnuudiin araas
buyuu hooson yumyg ted dagan yavj, oorsdoo hooson boljee. 16 Ted
oorsdiin Burhan EZENii buh tushaaluudyg umartan, oorsoddoo zoriulan
tsutgasan horguud boloh hoyor tugalyg hiij, Ashyerag buteej, tengeriig
buh erhest morgoj, Baald uilchlev. 17 Ted oorsdiin hovguud, ohidoo gal

dunduur gargaj, merge tolog, ilbe shidiig heregjuulj, EZENiig odoon
Tuunii melmiid buzar muut uildeheer oorsdiigoo hudaldav. 18 Iimees
EZEN Izrailid mash ih uurlan, tedniig Ooriin melmiinees zailuulav. Iuda
ovgoos oor hen ch uldsengui. 19 Iuda ch mon oorsdiin Burhan EZENii
tushaaluudyg sahilgui, harin Izrailiin bii bolgoson yos zanshlaar yavav. 20
EZEN Izrailiin buh ur udmyg uguisgej, tedniig Ooriin melmiinees zailuulah
hurtlee tedniig zovooj, deeremchdiin gart ogov. 21 Tereer Izrailiig
Davidyn gerees salgahad ted Nyebatyn huu Iyeroboamyg haan bolgojee.
Daraa ni Iyeroboam Izrailiig EZENiig dagahaas holduulj, tedneer asar tom
nugel uilduulev. 22 Izrailiin hovguud Iyeroboamyn uildsen buh nugluud
dotor yavjee. Ted tedgeerees salsangui. 23 Etsest ni Ooriin buh bool esh
uzuulegchdeer damjuulan aildsan yosooroo EZEN Izrailiig Ooriin
melmiinees zailuuljee. Tiimees Izraili ni oorsdiin eh nutgaas Assiri uruu
ene odriig hurtel tsollogt avaachigdsan bilee. 24 Assiriin haan humuusiig
Vavilon, Kuta, Avva, Hamat bolon Syefarvaimaas avchran, Izrailiin
hovguudiin orond Samariin hotuudad suurishuulav. Ingeed ted Samariig
ezemshin, hotuudad ni amidrav. 25 Ted tendee amidarch ehlehdee
EZENees emeej baigaagui. Tiimees EZEN tednii dund arslanguudyg
ilgeen, tednees zarimyg ni uhuulev. 26 Iimees ted Assiriin haand handan
ailtgahdaa — Samariin hotuudad tany tsolon avaachsan undestnuud ter
nutgiin burhny yos zanshlyg medehgui baina. Iimees ter burhan tednii dund
arslanguudyg ilgeej, haragtun, ted ter nutgiin burhny yos zanshlyg
medehguigees bolj ter arslanguud tedniig alj baina gev. 27 Tegehed
Assiriin haan — Tsollogt avch yavsan tahilch naryn negiig tiishee avch,
tuuniig yavuulan tend amidruul. Ter tedend ter gazryn burhny yos zanshlyg
zaan surgag gej tushaav. 28 Tiimees Samarias tsollogt avaachigdsan
tahilch naryn neg irj, Byetyeld amidran, ted EZENees herhen emeeh
yostoig tedend zaan surgav. 29 Gevch undesten bur oorsdiin burhdyg
buteeseer, tedniigee Samariin humuusiin bosgoson morgoliin
ondorloguudiin bairnuudad buyuu undesten bur oorsdiin amidarch bui
hotuuddaa tavijee. 30 Vavilony humuus Sukkotbyenotyg buteej, Kutyn
humuus Nyergalyg buteej, Hamat humuus Ashimag buteej, 31 avvachuud
Nibhaz ba Tartakiig buteejee. Syefarvaimchuud Syefarvaimyn burhad

boloh Adrammyelyeh, Anammyelyek nart zoriulan oorsdiin ur huuhduudee
gald shataav. 32 Ted bas EZENees emeej, morgoliin ondorloguudiin
bairnuudad tednii toloo uildej baisan morgoliin ondorloguudiin tahilch
naryg oorsdiinhoo dundaas tomilov. 33 Ted EZENees emeehiin hamt
tsollogt irehees omnoh oorsdiin undestniihee yos zanshlyn daguu oorsdiin
burhaddaa ch mon uilchilj baiv. 34 Ene odriig hurtel ted ertnii yos
zanshlynhaa daguu uildej irlee. Ted EZENees ch emeehgui, oorsdiin
togtool, oorsdiin zarlig, huuli, esvel EZENii Izraili hemeen nerlesen
Iakovyn hovguuded Tuunii tushaasan tushaaluudyg ch ted dagadaggui. 35
EZEN tedentei geree baiguulan, tedend tushaan "Ta nar oor burhdaas
emeej, tedend mehiij, tedend uilchilj, tedend tahil orgoj bolohgui. 36 Harin
aguu ih hucheer bolon sungasan mutraar ta naryg Yegipyet gazraas
gargasan EZENees ta nar emeej, Tuund ta nar mehiij, Tuund ta nar tahil
orgogtun. 37 Ta nart zoriulaad Tuunii bichsen togtool, zarlig, huuli bolon
tushaaluudyg ta nar uurd uildeheer sahigtun. Ta nar oor burhdaas buu
emeegtun. 38 Bi ta nartai baiguulsan gereeg ta nar martaj ch bolohgui, oor
burhdaas emeej ch bolohgui. 39 Harin oorsdiin Burhan EZENees l ta nar
emeeh yostoi. Ter ta naryg buh daisnuudyn chini garaas cholooloh bolno"
gej aildsan bilee. 40 Gevch ted sonssongui, harin oorsdiin ertnii zanshlyn
daguu uildjee. 41 Iinhuu edgeer undestnuud EZENees emeehiin hajuugaar
oorsdiin shuteenuuddee ch mon uilchlev. Tednii ur huuhed, ach guch nar
ch mon adil oorsdiin etseg ovgodiin uildliig dagan, onoodriig hurtel
uildseer baina.

Haadyn Ded 18

18:1 Izrailiin haan Yelagiin huu Hoshyeagiin gurav dahi jild Iudagiin haan
Ahazyn huu Hyezyekia ni haan bolov. 2 Tereer haan bolohdoo horin tavan
nastai baisan bogood Iyerusalimd horin yeson jil haanchlav. Tuunii ehiig
Zyehariagiin ohin Abi gedeg baiv. 3 Ter ooriin ovog etseg Davidyn hiisen
buhniig duurain EZENii melmiid zoviig uildev. 4 Tereer morgoliin
ondorloguudiig zailuulan, ariun baganuudyg hemhlen, ashtyerag tsavchin
hayajee. Ter bas Mosyegiin hiisen zes mogoig jijiglen butaljee. Uchir ni ter

odruudiig hurtel Izrailiin hovguud terhuu zes mogoid utlaga uugiulj baisan
yum. Ter ni Nyehushtan gegddeg baiv. **5** Tereer Izrailiin Burhan boloh
EZENd itgej baiv. Tuunees omno ch, tuunees hoish ch Iudagiin haadyn
dotor tuun shig haan baigaagui yum. **6** Uchir ni tereer EZENees zuurch
avsan baiv. Tereer Tuuniig dagahaa bolilgui, harin EZENii Mosyed
tushaasan tushaaluudyg sahijee. **7** EZEN tuuntei hamt baisan tul ter haa
yavsan gazartaa amjilt olj baiv. Tereer Assiriin haany esreg terslen, tuund
uilchilsengui. **8** Tereer Gaz bolon tuunii gazar nutgiig hurtel, haruulyn
tsamhgaas ehlen behlegdsen hotyg hurtel filistchuudiig yalav. **9** Hyezyekia
haany dorov deh jil buyuu Izrailiin haan Yelagiin huu Hoshyeagiin doloo
dahi jild Assiriin haan Shalmanyesyer Samariin esreg hodlon irj, tuuniig
buslen avav. **10** Gurav dahi jiliin shuvtargaar ted ug hotyg ezlev.
Hyezyekiagiin zurgaa dahi jil buyuu Izrailiin haan Hoshyeagiin yes deh jild
Samari ezlegdjee.**11** Tegeed Assiriin haan izrailichuudyg tsollogt avch
yavj, tedniig Hala bolon Gozany gol Habort, mon Myedyegiin hotuudad
suurypuuljee. **12** Uchir ni ted oorsdiin Burhan EZENii duu hooloig
dagalgui, harin Tuuniigereeg boloh EZENii zarts Mosyegiin tushaasan
buhniig zorchjee. Ted sonsson ch ugui, hiisen ch ugui bilee. **13** Hyezyekia
haany arvan dorov deh jild Assiriin haan Syennahyerib Iudagiin buh
behlegdsen hotuudyg dovtlon irj, ezlen avav. **14** Tiimees Iudagiin haan
Hyezyekia Lahisht baisan Assiriin haand elch ilgeen, "Bi buruutai. Nadaas
holdooch. Ta nad deer yuu ch tavisan bi uureh bolno" gej heluulev.
Tegehed Assiriin haan Iudagiin haan Hyezyekiagaas gurvan zuun talant
mongo, guchin talant altyg shaardjee. **15** Hyezyekia tuund EZENii orgoo
bolon haany geriin erdenesiin sangaas oldson buh mongiig ogchee. **16** Ter
uyed Hyezyekia EZENii sumiin haalganuudaas bolon ooriin buruulsen
bosgonuudaas altyg ni huulj, Assiriin haand ogov. **17** Daraa ni Assiriin
haan Lahishaas Iyerusalim tiish Hyezyekia haan uruu Tartan, Rabsaris,
Rabshakye naryg ih tsergiin hamt ilgeev. Ted yavsaar Iyerusalimd hurch
irev. Ted yavsaar ireed, ugaagchiin gazryn zam deer baidag deed
tsoormiin us tugeeguuriin hooloin oiroltsoo zogsloo. **18** Tedhaanyg
duudahad, Hilkiagiin hovguun ordny daamal Yeliakim, guush Shyebna,
Asafyn hovguun hereg hotlogch Ioa nar teden uruu garch ochiv. **19**

Rabshakye tedend — Odoo Hyezyekiad hel. "Aguu haan boloh Assiriin
haan iin helj baina. «Chamd baigaa ene itgel yuu yum be? 20 Chi helehdee
(gevchedgeer ni zovhon hooson ugs yum) "Daitahyn tuld nadad zovlogoo
bolon huch bii" gedeg bilee. Edugee chi hend naidaj minii esreg terselsen
be? 21 Odoo haragtun, chi ene hugarsan hulsan tayag boloh Yegipyeted
naidaj baina. Herev hun ene tayagiig tushvel ter ni algyg ni shaaj, tsoo
hatgana. Yegipyetiin haan Faraon oort ni tushiglegch bugded ingej
handdag. 22 Harin chi nadad "Bid oorsdiin Burhan EZENd itgedeg" gej
helj baigaa yum bol, ter chini Hyezyekiagiin "Ta nar Iyerusalim dahi ene
tahilyn shireenii omno morgogtun" gej Iuda bolon Iyerusalimd heleed,
zailuulj baisan onooh morgoliin ondorloguud bolon tahilyn shireenuudiin
Ezen yum bish uu? 23 Tiim uchraas odoo irj, minii ezen Assiriin haantai
naimaa hii. Hervee chi ooroosoo hangalttai humuusiig gargaj chadah yum
bol bi chamd tednii unah hoyor myangan moriig ogiye. 24 Tegvel chi minii
eznii booluudyn dotroos hamgiin dord tushmeliig nyatsaan, tereg ba morin
tsergiin talaar Yegipyeted naidaj yaaj chadna ve? 25 EZENii
zovshoorolguigeer ene gazryg ustgahaar bi dovtloh baisan gej uu? EZEN
nadad "Ene gazryn esreg yavj, ustga" gej aildsan bilee»" gev. 26 Tegehed
Hilkiagiin huu Yeliakim bolon Shyebna, Ioa nar Rabshakyed handan —
Edugee ta booluudtaigaa aramyei heleer yarigtun. Bid oilgono. Herem
deer baigaa humuust sonsogdohoor iudyei heleer bidenteibuuyarigtun gev.
27 Harin Rabshakye tedend — Edgeer ugsiig heluulehiin tuld minii ezen
namaig zovhon tanai ezen hiigeed ta nar uruu yavuulsan gej uu? Ta nartai
hamt oorsdiin baasaa idej, sheesee uuh tavilantai, hermen deer suuj baigaa
tedgeer humuus uruu bas ilgeegeegui gej uu? gev. 28 Tegeed Rabshakye
bosoj zogson iudyei heleer changa duugaar — Aguu haan bolon Assiriin
haany ugsiig sonsogtun. 29 Haan iin helj baina. "Hyezyekiad buu
mehlegdegtun. Uchir ni ter ta naryg minii garaas avarch chadahgui. 30
Hyezyekia ta naryg EZENd itguulehiin tuld «EZEN bidniig zaaval avarna.
Ene hotyg Assiriin haany gart ogohgui» gej bui yatgalgad buu or. 31
Hyezyekiag buu sons. Assiriin haan ingej oguulj baina. «Ta nar nadtai
nairamdan, nad uruu garch iregtun. Ta nar oorsdiin usan uzem, injriin
modny jimsiig idej, nootsluuriinhee usnaas uutsgaa. 32 Daraa ni bi irj, ta

naryg tanai torolh nutag shig ur taria, shine dars, talh, usan uzmiin tarialan
bolon zogiin bal, chidun moddyn nutagt avaachna. Ingesneer ta nar
amidarch, uhehgui» gev. Harin Hyezyekia ta naryg mehlen, «EZEN
bidniig avarna» gej baihad tuuniig buu sons. **33** Uls undestnuudiin burhdyn
dotroos Assiriin haany garaas gazar nutgaa avarsan yamar negen burhan
baina uu? **34** Hamat, Arpadyn burhad haana baina ve? Syefarvaim,Hyena,
Ivvagiin burhad haana baina? Ted Samariig minii garaas avarsan gej uu?
35 Gazruudyn buh burhdyn dotroos hen ni minii garaas gazar nutgaa
avarsan yum be? Tegehed EZEN minii garaas Iyerusalimyg avarna gej
uu?" gev. **36** Gevch humuus chimeegui baij, tuund neg ch ug hariulsangui.
Uchir ni haan "Tuund buu hariulagtun" gej tushaasan bailaa. **37** Tegeed
Hilkiagiin huu ordny daamal Yeliakim, guush Shyebna, Asafyn huu hereg
hotlogch Ioa nar uranhai huvtsastaigaa Hyezyekia uruu irj, Rabshakyegiin
ugiig tuund ailtgav.

Haadyn Ded 19

19:1 Hyezyekia haan uuniig sonsmogts, huvtssaa urj, taar nomron, EZENii
orgoond orov. **2** Tereer ordny daamal Yeliakim, guush Shyebnag tahilch
naryn nastanguudyn hamt taar nomorgon, Amozyn huu esh uzuulegch Isaia
uruu ilgeev. **3** Ted Isaiad — Hyezyekia ingej helev "Ene odor bol zovlon,
zemlel, gutamshgiin odor yum. Uchir ni torj bui huuhed umain amsart
irsen bolovch toruuleh chadvar alga. **4** Amid Burhanyg doromjlohoor
ooriin ezen Assiriin haanaas ilgeegdsen Rabshakyegiin ugiig tany Burhan
EZEN sonsoh biz. Tany Burhan EZEN sonsson ugiinhee toloo tuuniig
zemlene biz. Tiimees uldsen amid humuusiin toloo zalbirlaa orgooch"
hemeev gejee. **5** Ingeed Hyezyekia haany zarts nar Isaia uruu irev. **6** Isaia
tedend — Ta nar ezendee ingej helegtun. "EZEN iin aildaj baina «Namaig
doromjilson Assiriin haany booluudyn ugs buyuu chamd sonsogdson
tedgeer ugsees bolj buu aigtun. **7** Uzegtun, Bi tuunii dotor neg suns
tavihad, ter neg medee sonsood ooriin nutagtaa butsna. Bi tuuniig nutagt ni
ildeer unagana» hemeev" geerei gej heljee. **8** Daraa ni Rabshakye butsaj
ireed, Assiriin haand Lahishiig orhisnyg sonsood, tuuniig Libnagiin esreg

daitaj baihad ni olov. 9 Mon Kushiin haan Tirhakagiin tuhaid — Uzegtun,
ter ooriin chini esreg daitahaar hodolson gehiig sonsood, ter Hyezyekiad
elch naryg ilgeej, — 10 Iudagiin haan Hyezyekiad ta nar ingej hel. "Chinii
itgedeg Burhan «Iyerusalim Assiriin haany gart ogogdohgui» hemeen
chamaig buu mehleg. 11 Uzegtun, Assiriin haad buh gazruudyg buren
ustgaj, yuu hiisniig ni chi sonsson bilee. Tegeheer chi avragdana gej uu?
12 Gozan, Haran, Ryezyef mon Tyelassart baisan Yedyenii hovguudiig
minii etseg ovgod ustgahad, ter undestnuudiin burhad tedniig avarsan uu?
13 Hamatyn haan, Arpadyn haan, Syefarvaim hotyn haan bolon Hyena,
Ivvagiin haad haana baina?" geerei gev. 14 Tegeed Hyezyekia elch naryn
garaas zahidlyg avch unshaad, EZENii orgoo uruu yavj, ug zahidlyg
EZENii omno delgev. 15 Hyezyekia EZENii omno zalbiran, —
Hyerubuudyn deer zalragch, Izrailiin Burhan boloh EZEN, Ta bol delhii
deerh buh haanchlaluudyn gants Burhan mon. Ta tenger, gazryg buteesen
bilee. 16 EZEN, chih tavin sonsooch. EZEN, melmii talbin haraach. Amid
Burhanyg doromjlohoor Syennahyeribyn ilgeesen ugsiig sonsooch. 17
EZEN, Assiriin haad uneheer undestnuudiig bolon tednii gazar nutgiig
suitgeed, 18 tednii burhdyg gald hayasan. Uchir ni tedgeer ni burhad bus,
harin hunii garyn buteel, mod, chuluu baiv. Tiimees ted ustsan bilee. 19
Bidnii Burhan EZEN, delhiin buh haanchlaluudad, EZEN, Ta bol tsoryn
gants Burhan gedgiig meduulehiin tuld odoo bidniig tuunii garaas avraach
gej bi zalbirch baina gev. 20 Tegeed Amozyn huu Isaia Hyezyekiad ilgeen,
— Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Assiriin haan
Syennahyeribyn talaar chi Nadad zalbirsan uchraas Bi chamaig sonsloo"
gev. 21 Tuunii esreg EZENii aildsan ug ene yum. "Chamaig Siony ongon
ohinbasamjlan, eleglev. Chinii araas Iyerusalimyn ohin tolgoigoo segsrev.
22 Chi heniig basamjlan, doromjilson be? Chi henii esreg duugaa
ondorsgon, ihemsgeer nudee orgov ? Izrailiin Ariun Negenii esreg! 23 Chi
elch naraaraa damjuulan Ezeniig doromjilj, «Bi ooriin olon tergeer uulsyn
ondorloguuded, Livany hamgiin alslagdsan hesguuded hurlee. Bi tendhiin
ondor hush, shilmel nars moddyg tas tsavchlaa. Bi tuunii hamgiin ondor
orgil, hamgiin otgon oid nevtren orson bilee. 24 Bi maltaj, hariin us uuj,
holiinhoo ulaar Yegipyetiin buh golyg hataasan bilee» gejee. 25 Chi

sonsoogui yum uu? Bi uuniig ono ertnees tolovloj, deer uyed hiisen yum.
Chamaar behlegdsen hotuudyg nurangi balgas bolgon erguulehiin tuld
odoo Bi uuniig biyeluuleheer avchirlaa. **26** Iim uchraas tednii orshin
suugchid chadal dutaj, ain tugshij, ichguurt orson. Ted heer talyn ovs,
nogoo shig, baishingiin oroi deerh urgaj nahialahaasaa omno hatdag ovs
met bolov. **27** Gevch Bi chinii suuh, garah, orohyg bolon Minii esreg
uurlahyg chini ch medne. **28** Chi minii esreg uurlaj, chinii deerelhuu zan
Minii chihend hursen uchraas Bi Ooriin doriig chinii hamart zuuj, amyg
chini hazaarlaj, irsen zamaar chini chamaig butsaana. **29** Tegeed ene ni
chamd temdeg bolno. Ene jil chi yuu urgasnyg ni idej, hoyor dahi jild mon
tuunees yuu garsnyg ni idej, gurav dahi jil ni tarij huraan, usan uzem tarialj,
tuuniihee ur jimsiig ideh boloi. **30** Iudagiin geriin amid uldegsed dahin
dooguuraa undeslen, deeguuree ur jims gargah bolno. **31** Uchir ni
Iyerusalimaas uldegsed, Sion uulaas avragdagsad garch irne. EZENii
zutgel uuniig guitselduulne. **32** Tiim uchraas Assiriin haany talaar EZEN
ingej aildaj baina «Ter ene hot uruu irehgui, num sumaar ch harvahgui.
Hotyn omno tereer bambaitai irehgui, buslelt ovoo ch bosgohgui. **33** Ter
irsen zamaaraa butsah bolno. Ter ene hot uruu irehgui» gev" gej EZEN
tunhaglaj baina. **34** "Uchir ni Bi Ooriinhoo toloo bolon Minii zarts
Davidyn toloo ene hotyg avrahyn tuld tuuniig hamgaalah bolno" gev gej
heljee. **35** Ter shono ni EZENii tenger elch garch ireed, assirichuudyn
huarand zuun nayan tavan myangan huniig tsohiv. Humuus ogloo ert
bosood hartal, ted bugd uhetsgeesen baijee. **36** Ingeed Assiriin haan
Syennahyerib hodlon, butsaj, Ninyevyed amidrav. **37** Tuuniig ooriin
Nisroh burhny dutandaa morgol uildej baihad ni Adrammyelyeh,
Sharyezyer nar tuuniig ildeer alaad, oorsdoo Ararat nutag uruu zugtav.
Tuunii orond huu Yesarhaddon ni haan boljee.

Haadyn Ded 20

20:1 Ter odruuded Hyezyekia uhluut ovchtei boljee. Amozyn huu esh
uzuulegch Isaia tuun uruu ireed, — EZEN iin aildaj baina. "Geree
zasagtun. Uchir ni chi amidrahgui, uhne" gesen gev. **2** Tegehed tereer

nuuree hana uruu erguulen, EZENd zalbirahdaa — 3 Oo, EZEN, bi Tanaas
guiya. Bi Tany omno herhen uneneer bolon buhii l zurheeree yavj, Tany
melmiid sain uiliig uildej baisnyg odoo sanaach gej heleed, tsurhiran uilav.
4 Isaiag dundah hashaanaas garahaas omno EZENii ug tuund irj, — 5
Butsaad yavj, Minii ard tumnii udirdagch Hyezyekiad "Chinii ovog etseg
Davidyn Burhan EZEN ingej aildaj baina. «Bi chinii zalbirlyg sonsoj,
nulimsyg chini harlaa. Uzegtun, Bi chamaig edgeene. Gurav dahi odor chi
EZENii orgoo uruu ochno. 6 Bi chinii odruud deer arvan tavan jiliig nemj,
chamaig bolon ene hotyg Assiriin haany garaas avarna. Ooriinhoo toloo
bolon Minii zarts Davidyn toloo Bi ene hotyg hamgaalna» gev" gej hel
hemeen aildlaa. 7 Tegeed Isaia — Injriin hataamlyg tavi gev. Ted tuuniig
avaad, hatgin deer ni tavisand Hyezyekia edgev. 8 Hyezyekia Isaiad —
EZEN namaig edgeej, bi gurav dahi odor ni EZENii orgoouruu yavah
bolno gesen temdeg yuu baih ve? gev. 9 Isaia — Daraah zuil ni EZEN
Ooriin aildsan yosoor hiihiin EZENees ireh temdeg bolno. Suudriig arvan
alhmaar uragshluulah uu, esvel arvan alhmaar uhraah uu? gev. 10
Hyezyekia hariud ni — Suudriig arvan alhmaar uragshluulah ni amarhan.
Ugui, harin suudriig arvan alhmaar butsaagtun gej heljee. 11 Esh
uzuulegch Isaia EZENd hashhirsand, Ahazyn shatan deeguur ongorson
suudriig Tereer arvan alhmaar butsaav. 12 Ter uyed Vavilony haan
Baladany huu Byerodahbaladan tuuniig ovchtei baisnyg duulaad,
Hyezyekiad zahidal ba beleg ilgeev. 13 Hyezyekia uuniig sonsood, tedend
ooriin buh erdenesiin san, mongo, alt, amtlagch, unet tos, ooriin zevsgiin
aguulah bolon ooriin erdenesiin sand baisan bugdiig uzuulev.
Hyezyekiagiin tedend uzuuleegui neg ch zuil tuunii gert bolon buh
ezemshild ni uldsengui. 14 Tegehed esh uzuulegch Isaia Hyezyekia haan
uruu irj, — Ene humuus yuu yarij baina ve? Ted haanaas chamaig zorij
irev? gej asuuhad Hyezyekia — Ted als holyn oron, Vavilonoos irsen gej
hariulav. 15 Isaia — Ted tany gert yuu uzev? gehed Hyezyekia — Ted
gert mini baigaa buhniig uzsen. Tedend uzuuleegui yum minii erdenesiin
sand baihgui gev. 16 Tegehed Isaia Hyezyekiad — EZENii ugiig
sonsogtun. 17 "Uzegtun, chinii gert baigaa buhen, chinii etseg ovgodiin
ene odriig hurtel tsutluulsan buhniig Vavilon zooh odruud irj baina. Yuu ch

uldehgui" gej EZEN aildaj baina. 18 "Chinii ur udam, chinii toruuleh
hovguudees zarim ni avaachigdana. Ted Vavilony haany ordond tushmed
bolno" gev gejee. 19 Tegehed Hyezyekia Isaiad — Tany helsen EZENii
ug ni sain yum gev. Uchir ni ter "Herev minii odruuded l amar amgalan,
unen baival boloh yum bus uu?" gej bodjee. 20 Hyezyekiagiin busad uils,
tuunii buh chadal, ter herhen tsoorom bolon us tugeeguuriin hooloig
baiguulj, hot uruu us tatsan zereg ni Iudagiin Haadyn Shastir Nomd
temdeglegdeegui gej uu? 21 Ingeed Hyezyekia etseg ovgodiinhoo hamt
noirsoj, tuunii huu Manassye tuunii orond haan bolov.

Haadyn Ded 21

21:1 Manassye haan bolohdoo arvan hoyor nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd tavin tavan jil haanchlav. Tuunii ehiig Hyefziba gedeg baiv. 2
Tereer Izrailiin hovguudiin omnoos EZENii hoon gargasan undestnuudiin
buzryn daguu EZENii melmiid buzar muug uildjee. 3 Ter ooriin etseg
Hyezyekiagiin nuraan hayasan morgoliin ondorloguudiig sergeen barij,
Izrailiin haan Ahabyn hiisen shig Baald zoriulan tahilyn shireeg bosgon,
Ashyerag buteej, bas tengeriin buh erhest morgon,uilchlev. 4 Tereer
EZENii orgoo dotor tahilyn shireenuud bosgov.Ene orgoonii talaar
"Iyerusalimd Bi Ooriin neriig tavina" gej EZEN aildsan yum. 5 Tereer
EZENii orgoonii hoyor hashaand tengeriin buh erhest zoriulan tahilyn
shireenuud bosgov. 6 Ter ooriin hovguuniig gal dunduur yavuulan, id
shidiig uildej, merge tolog ashiglan, suns duudagchid bolon har domch
nartai holbogdjee. EZENii melmiid ulemj ih buzar muug uildseneeree
tereer EZENiig uurlahad hurgejee. 7 Daraa ni ter ooriin buteesen
Ashyeragiin siilmel horgiig orgoo dotor bairluulav. Ene orgoonii tuhai
Davidad bolon tuunii huu Solomond EZEN aildahdaa — Bi Izrailiin buh
ovguudaas songoson ene orgoo bolon Iyerusalimd Bi Ooriin neriig uurd
monhod tavih bolno. 8 Hervee ted Minii tushaasan bolgony daguu, mon
Minii bool Mosyegiin tedend tushaasan buh huuliin daguu sahin uildej
baival Bi tednii etseg ovgodod ogson gazar nutgaas Izrailiin holiig dahin
hezee ch tenuuchluulehgui gesen bilee. 9 Gevch ted sonsoogui bogood

Izrailiin hovguudiin omnoos EZENii ustgasan undestnuudees ch iluugeer
buzar muug hiilguulen Manassye tedniig uruu tatsan yum. **10** EZEN Ooriin
zarts nar boloh esh uzuulegchdeer damjuulan aildahdaa — **11** Iudagiin
haan Manassye ooroos ni omno baisan buh amorichuudyn hiisnees
iluugeer buzar muug uilden edgeer buzar yumyg hiij, ooriin shuteenuudeer
Iudagaar nugel uilduulsen uchraas **12** Izrailiin Burhan, EZEN ingej aildaj
baina. "Uzegtun, Bi Iyerusalim bolon Iuda deer gamshgiig ilgeeh bogood
uunii talaar sonsson henii ch bai hoyor chih ni hungeneh bolno. **13** Bi
Iyerusalimyn deeguur Samariin olsyg bolon Ahabyn geriin tegshluuriig
tatna. Hun tavgaa archaad, erguulen homordog shig Bi Iyerusalimyg archij
hayah bolno. **14** Bi Ooriin oviin uldegsdiig orhij, tedniig daisnyh ni gart
ogoh bogood ted buh daisnuuddaa olz omog bolno. **15** Uchir ni tednii
etseg ovgod Yegipyetees garsan odroos ehleed ene odriig hurtel ted Minii
melmiid buzar muug uildej, Namaig uurlahad hurgej baisan yum" hemeev
gejee. **16** Uunees gadna, Iyerusalimyn neg zahaas nogoo zah hurtel duureh
boltloo ulemj ih gemgui tsusyg Manassye ursgasan bilee. Ene ni EZENii
melmiid buzar muug hiisneeree Iudagaar nugel uilduulsen tuunii nuglees
gadna hiigdsen baiv. **17** Manassyegiin busad uils bolon tuunii hiisen buhen,
tuunii uildsen nugluud Iudagiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu?
18 Manassye etseg ovgodiinhoo hamt noirsoj, ooriin geriin tsetserleg
boloh Uzzagiin tsetserlegt orshuulagdjee. Tuunii huu Amon tuunii orond
haan boljee. **19** Amon haan bolohdoo horin hoyor nastai baisan bogood
Iyerusalimd hoyor jil haanchlav. Tuunii ehiig Iotbagiin Haruzyn ohin
Myeshullyemyet gedeg baiv. **20** Ter ooriin etseg Manassyegiin uildsenii
adil EZENii melmiid buzar muug uildev. **21** Uchir ni ter etsgiinhee yavsan
buh zamaar zamnaj, etsgiinhee uilchilj baisan shuteenuuded uilchilj,
tedgeert morgoson bilee. **22** Ter etseg ovgodiinhoo Burhan EZENiig
umartan, EZENii zamaar yavsangui. **23** Amony zarts nar tuunii esreg
huivaldaj, haanyg ooriinh ni gert alav. **24** Daraa ni ter gazryn ard tumen
Amon haany esreg huivaldsan buh huniig alj, tuunii orond tuunii huu Iosiag
haanaar orgomjiljee. **25** Amony hiisen busad uils Iudagiin Haadyn Shastir
Nomd bichigdeegui gej uu? **26** Tereer Uzzagiin tsetserleg deh ooriin
bulshind orshuulagdjee. Tuunii huu Iosia tuunii orond haan bolson yum.

22:1 Iosia haan bolohdoo naiman nastai baisan bogood Iyerusalimd guchin
negen jil haanchlav. Tuunii ehiig Bozkatyn Adaiagiin ohin Iyedida gedeg
baiv. 2 Tereer EZENii melmiid zoviig uilden, ooriin ovog etseg Davidyn
buh zamaar zamnaj, zuun baruun uruu ch hazaigaagui. 3 Iosia haany arvan
naim dahi jild guush Myeshullamyn ach Azaliagiin huu Shafanyg haan
EZENii orgoo uruu ilgeen, — 4 Daaman haalgany sahiuluudyn ard
tumnees tsutluulsan mongo boloh EZENii orgoond avchirsan mongiig
tooluulahyn tuld terguun tahilch Hilkia uruu ochigtun. 5 Ter mongiig
EZENii orgoog hariutsan ajiglaj bui humuusiin gart daatgaad, ted tuuniig
orgoonii evdreliig zasvarlahaar EZENii orgoond bui ajilchdad, 6
mujaanuud, barilgachid bolon chuluuchdad, mon orgoog zasvarlahaar
gualing ba tsavchsan chuluu hudaldaj avahad zoriulan ogogtun. 7 Ted
itgelteigeer handdag tul tednii gart mongo daatgagdsan uchraas tedentei
yamar ch tootsoo buu bod gej heljee. 8 Tegeed terguun tahilch Hilkia
Shafan guushid — Bi EZENii orgoond huuliin nom olloo gev. Hilkia ter
nomyg Shafand ogch unshuulav. 9 Guush Shafan haand baraalhaj, tuund
ug ulamjlan — Tany zarts nar orgoonoos oldson mongiig hooslon gargaj,
EZENii orgoog hyanagch humuusiin gart daatgav gev. 10 Uunees gadna
guush Shafan haand — Tahilch Hilkia nadad neg nom ogson gev. Shafan
ut nomyg haany omno unshjee. 11 Haan terhuuhuuliin nomyn ugsiig
sonsood, ooriin huvtssaa urav. 12 Daraa ni tahilch Hilkia, Shafany huu
Ahikam, Mikiagiin huu Ahbor, guush Shafan bolon haany zarts Asaia nart
tushaan — 13 Yavtsgaaj, minii toloo, ard tumen bolon buh Iudagiin toloo,
oldson nomyn ugsiin talaar EZENees asuugtun. Bidnii talaar bichigdsen
buhnii daguu uildeheer ene nomyn ugsiig bidnii etseg ovgod sonsoogui
uchraas bidnii esreg shataj bui EZENii uur hilen aguu ajee gev. 14 Tegeed
tahilch Hilkia, Ahikam, Ahbor, Shafan, Asaia nar Shallumyn ehner esh
uzuulegch emegtei Hulda uruu yavav. Shallum ni Harhasyn ach, Tikvagiin
huu bogood huvtsasny aguulahyn sahiul yum. (Hulda Iyerusalimd
hoyordugaar duuregt amidardag baiv) Ted tuuntei yariltsjee. 15 Tereer
tedend — Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Ta naryg nad uruu

ilgeesen hund helegtun. 16 EZEN aildahdaa «Uzegtun, Bi ene gazart bolon
endhiin orshin suugchid deer buzar muut buyuu Iudagiin haany unshsan
terhuu nomyn buh ugsiig avchirdag. 17 Yaagaad gevel ted Namaig
umartan, oorsdiin garyn buh ajlaar Namaig uurlahad hurgeheer oor
burhdad utlaga uugiulsan bilee. Tiimees Minii uur hilen ene gazryn esreg
shataj baigaa bogood untrahgui» gej baina" hemeev. 18 Harin EZENees
asuulgahaar ta naryg ilgeesen Iudagiin haand ta nar uuniig helegtun.
"Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. «Chinii sonsson ugsiig, 19 chinii
zurh zoolon baij, ene gazar bolon endhiin orshin suugchdyn esreg Minii
helsniig buyuu ted hoosrol ba haraal bolno gedgiig sonsood EZENii omno
chi ooriigoo daruu bolgon, huvtssaa uran, Minii omno uilsan uchraas
chamaig Bi uneheersonsloo» gej EZEN tunhaglaj baina. 20 Tiimees
uzegtun, Bi chamaig chinii etseg ovgod uruu avaachin, chi bulshindaa
amar taivnaar ochih bolno. Ene gazar deer Minii avchrah buh buzar muug
ch chinii nud uzehgui» gesen" geerei gev. Ingeed ted hariu ugiig haand
damjuulav.

Haadyn Ded 23

23:1 Daraa ni haan hun ilgeej, ted tuun uruu Iuda bolon Iyerusalimyn buh
ahmaduudyg tsugluulav. 2 Haan ba tuuntei hamt Iudagiin buh erchuud,
Iyerusalimyn buh orshin suugchid, mon tahilch nar, esh uzuulegchid bolon
ih, baga buh ard tumen EZENii orgoo uruu yavav. EZENii orgoonoos
oldson gereenii nomyn buh ugsiig tedniig sonsoj baihad haan unshiv. 3
Haan baganyn hajuud zogsood, EZENii omno geree baiguulan, EZENii
araas yavj, ooriin, Tuunii tushaal, gerchlel, zarliguudyg buh zurh, setgeleer
sahij, ene nomd bichigdsen ug gereenii ugsiig guitselduulne gejee. Buh ard
tumen ug gereend negdjee. 4 Daraa ni haan terguun tahilch Hilkia, ded
tushaalyn tahilch nar bolon haalgach nart Baal, Ashyera bolon tengeriin
buh erhest zoriulan hiigdsen buh edleluudiig EZENii sumees gargahyg
tushaav. Tereer tedgeeriig Iyerusalimyn gadna Kidrony tald shataan, unsiig
ni Byetyeld avaachjee. 5 Iudagiin hotuud bolon Iyerusalimyn oir orchimd
morgoliin ondorloguud deer utlaga uugiulahaar Iudagiin haadyn tomilson

shuteenuudiin tahilch naryg, mon Baal, nar, sar, oddyn orduud bolon
tengeriin buh erhest utlaga uugiulagchdyg ter hoon zailuulav. 6 Tereer
EZENii orgoonoos Ashyerag Iyerusalimyn gadagsh gargan Kidron gorhi
uruu avaachaad, Kidron gorhiny derged tuuniig shataan, uns bolgon butlaj,
unsiig ni jiriin arduudyn bulshin deer tsatsjee. 7 Ter bas EZENii orgoo deh
shuteenii yanhan erchuudiin bairyg nuraav. Tend emegteichuud Ashyerad
zoriulan hoshig nehej baisan yum. 8 Daraa ni tereer Iudagiin hotuudaas
buh tahilch naryg avchran, tahilch nar utlaga uugiulj baisan morgoliin
ondorloguudiig Gyebagaas Byeyershyeba hurtel buzarlav. Tereer hotyn
zahiragch Ioshuagiin daaman haalgany oroh uudend buyuu hotyn daaman
haalgany derged zuun tald baisan haalgany morgoliin ondorloguudiig ch
nuraan hayasan yum. 9 Gesen ch morgoliin ondorloguudiin tahilch nar
Iyerusalim dahi EZENii tahilyn shiree uruu ochoogui, harin ted
oorsdiinhoo ah duusiin dund isgeegui talh idjee. 10 Ter bas Hinnomyn
huugiin hondiid bui Tofyetyg buzarlasan ni yamar ch hun ooriin huu, esvel
ohinoo Molyeht zoriulan gal dunduur gargahgui baihyn tuld yum. 11
Tereer narand zoriulan Iudagiin haadyn orgoson moridyg zailuulav.
Tedgeer morid EZENii orgoonii uudend, Natanmyelyeh tushmeliin
tanhimyn oiroltsooh hashaand baisan yum. Tereer narny
teregnuudiiggaldan shataav. 12 Ahazyn deed tanhim buyuu deever deerh
Iudagiin haadyn buteesen tahilyn shireenuud bolon EZENii orgoonii hoyor
hashaan dotor Manassyegiin buteesen tahilyn shireenuudiig haan nuraav.
Tedniig haan tend ni hemhlen, unsiig ni Kidron gorhi uruu asgajee. 13
Iyerusalimyn omno buyuu sidonchuudyn buzar yum boloh Ashtoryet,
Moabyn buzar yum boloh Hyemosh, Ammony hovguudiin buzar yum
boloh Milkom nart zoriulan Izrailiin haan Solomony bosgoson mohliin
uulyn baruun tal dahi morgoliin ondorloguudiig haan buzarlajee. 14 Tereer
ariun baganuudyg heseg bolgon hugalj, Ashyeragiin modon shong tsavchij,
tedgeeriin gazruudyg hunii yasaar duurgev. 15 Tsaashilbal Byetyel deh
tahilyn shiree, Izrailiar nugel uilduulsen, Nyebatyn huu Iyeroboamyn
barisan morgoliin ondorlog boloh ter tahilyn shiree bolon morgoliin
ondorlogiig ter nuraav. Tegeed tuunii chuluunuudyg buulgan, uns bolgoj
butlaad, Ashyerag shataajee. 16 Iosia ergehdee tend uulan deerh

bulshnuudyg haraad, hun ilgeen, bulshnuudaas yasnuudyg avchruulj,
tedgeeriig tahilyn shireen deer shataan, Burhany hunii tunhaglasan EZENii
ugiin daguu ug tahilyn shireeg buzarlajee. **17** Daraa ni tereer — Minii harj
bui ene dursgalyn bagana yuu ve? hemeen asuusand ter hotyn ard tumen
tuund — Ene bol Iudagaas irj, Byetyeliin tahilyn shireenii esreg tany hiisen
edgeer zuilsiig tunhaglasan Burhany hunii bulsh getsgeev. **18** Haan —
Tuuniig orhi. Tuunii yasyg hen ch buu hondog gev. Ingeed ted tuunii yasyg
Samarias irsen esh uzuulegchiin yasny hamt hondolgui orhiv. **19** Iosia bas
Samariin hotuud dahi morgoliin ondorloguudiin buh bairuudyg zailuulsan
bilee. Tedgeeriig Izrailiin haad EZENiig odoon hatgasaar bosgoson yum.
Tereer Byetyeld uildseniihee adilaar tedend tiim yum uildjee. **20** Morgoliin
ondorloguudiin buh tahilch naryg tereer tahilyn shireenuud deer alj,
tedgeeriin deer hunii yasyg shataav. Daraa ni tereer Iyerusalim uruu
butsav. **21** Tegeed haan buh ard tumend — Gereenii ene nomd
bichigdsenchlen ooriin Burhan EZENd Deeguur Ongoroh bayaryg
temdeglegtun hemeen tushaav. **22** Izrailiig shuudeg baisan shuugchdiin
odruudees ch, Izraili bolon Iudagiin haadyn buh odruuded ch ene met
Deeguur Ongoroh bayar temdeglegdej baigaagui bilee. **23** Harin Iosia
haany arvan naim dahi jild Iyerusalimd ene Deeguur Ongoroh bayaryg
EZENd sahisan yum. **24** Uunees gadna, tahilch Hilkiagiin EZENii
orgoonoos olson nomd bichigdsen huuliin ugsiig batlahyn tuld suns
duudagchid, shidtenuud, tyerafim, shuteenuud bolon Iudagiin gazar ba
Iyerusalimd haragdsan buh l buzar yumsyg Iosia hoon zailuuljee. **25**
Mosyegiin buh huuliin daguu ooriin buh zurh, buh setgel, buh huch
chadlaaraa EZEN uruu ergesen tuun shig haan tuunii omno baigaagui,
tuunees hoish ch garsangui yum. **26** Hedii tiim bolovch, Tuuniig
hilegnuulsen Manassyegiin buh odooltuudees bolj Iudagiin esreg shatsan
Ooriin asar ih uur hilengiinhee shiruunees EZEN ergesengui. **27** EZEN
aildahdaa — Bi Izrailiig zailuulsan shigee Iudag ch mon Ooriin
melmiinees zailuulah bolno. Minii songoson ene hot boloh Iyerusalimyg
bolon "Minii ner tend baih bolno" gesen sumee Bi hayah bolno hemeev. **28**
Iosiagiin busad uils bolon tuunii hiisen bugd Iudagiin Haadyn Shastir
Nomd bichigdeegui gej uu? **29** Tuunii odruuded Yegipyetiin haan Faraon

Nyeko Assiriin haan uruu Yevfrat moron tiish ochiv. Iosia haan tuuntei
uulzahaar ochtol tuuniig uzeed Myegiddod alav. **30** Tuunii zarts nar tuunii
biyeiig tergen dotor Myegiddogoos hurgej Iyerusalimd avch ireed, ooriinh
ni bulshind orshuuljee. Tegeed ter gazryn ard tumen Iosiagiin huu
Iyehoahazyg avch, tuuniig tosolj, etsgiinh ni orond tuuniig haan bolgon
orgomjlov. **31** Iyehoahaz haan bolohdoo horin gurvan nastai baisan
bogood tereer Iyerusalimd gurvan sar haanchiljee. Tuunii ehiig Libnagiin
Iyeryemiagiin ohin Hamutal gedeg baiv. **32** Tereer etseg ovgodiinhoo
uildsen buhniig duurain EZENii melmiid buzar muug uildjee. **33** Faraon
Nyeko tuuniig Hamatyn gazar dahi Riblad horison ni tereer Iyerusalimd
zahirch chadahgui baihyn tuld yum. Faraon ug gazart zuun talant mongo,
neg talant altny hemjeetei torguuli noogduulav. **34** Faraon Nyeko Iosiagiin
huu Yeliakimyg etsgiinh ni orond haan bolgon orgomjilj, tuunii neriig
Iyehoiakim bolgon oorchiljee. Harin Iyehoahazyg Yegipyeted avaachin,
ter tendee uhev. **35** Ingeed Iyehoiakim Faraond alt, mongiig ogchee.
Gevch Faraony tushaalaar mongiig ogohiin tuld tereer ug nutgaas tatvar
avchee. Faraon Nyekod ogohiin tuld tereer ter nutgiin ard tumnees hun
buriin horongonii hemjeenii daguu alt mongiig avav. **36** Iyehoiakim haan
bolohdoo horin tavan nastai baisan bogood Iyerusalimd arvan negen jil
haanchlav. Tuunii ehiig Rumagiin Pyedaiagiin ohin Zyebida gedeg baiv. **37**
Tereer etseg ovgodiinhoo uildsen buhniig duurain EZENii melmiid buzar
muut uildjee.

Haadyn Ded 24

24:1 Tuunii odruuded Vavilony haan Nyebuhadnyezar dovtlon irsend
Iyehoiakim gurvan jil tuunii bool boljee. Daraa ni ter ergej,
Nyebuhadnyezaryn esreg bosov. **2** EZEN tuunii esreg haldyeichuudyn,
aramyeichuudyn, moabchuudyn bolon ammonchuudyn buluglеluudiig
ilgeev. Iinhuu Ooriin zarts nar boloh esh uzuulegchdeer damjuulan Tuunii
aildsan EZENii ugiin daguu Iudag ustgahyn tuld tuunii esreg Tereer tedniig
ilgeesen yum. **3** Manassyegiin uildsen buhnii daguu tuunii nugluudees bolj
EZENii melmiinees zailuulagdah ni Iudagiin deer EZENii tushaalaar

biyellee olson yum. 4 Ene ni bas tuunii ursgasan gemgui tsusny toloo baiv.
Uchir ni tereer Iyerusalimyg gemgui tsusaar duurgesen yum. Uuniig EZEN
uuchlahgui baisan bilee. 5 Iyehoiakimyn busad uils bolon tuunii hiisen
bugd Iudagiin Haadyn Shastir Nomd bichigdeegui gej uu? 6 Ingeed
Iyehoiakim etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood tuunii huu Iyehoiahin
tuunii orond haan boljee. 7 Yegipyetiin goloos Yevfrat moron hurtelh
Yegipyetiin haand hariyaalagdaj baisan buhniig Vavilony haan ezlen avsan
uchir Yegipyetiin haan ooriin nutgaas gadagsh dahin garaagui. 8
Iyehoiahin haan bolohdoo arvan naiman nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd gurvan sar haanchlav. Tuunii ehiig Iyerusalimyn Yelnatany
ohin Nyehushta gedeg baiv. 9 Iyehoiahin etseg ovgodiinhoo uildsen
buhniig duurain EZENii melmiid buzar muug uildev. 10 Ter uyed Vavilony
haan Nyebuhadnyezaryn booluud Iyerusalim uruu dovtlon irj, hotyg
buslev. 11 Booluud ni hotyg buselsen baih hoorond Vavilony haan
Nyebuhadnyezar hurch irev. 12 Iudagiin haan Iyehoiahin ooroo bolon
tuunii eh, zarts nar, ahmaduud, tushmediinhee hamt Vavilony haan uruu
garch ochiv. Ingeed Vavilony haan tuuniig haanchlalynh ni naim dahi jild
olzlon avav. 13 Nyebuhadnyezar tendees EZENii orgoonii buh erdenes
bolon haany geriin erdenesiig avch yavan, EZENii aildsan yosoor EZENii
sum dotor Izrailiin haan Solomony buteesen buh altan savnuudyg heseglen
tsavchjee. 14 Tegeed tereer buh Iyerusalimyg bolon buh ahmaduud, buh
huchirheg zorigt ersiig butou arvan myangan olzlogsdyg, mon buh gar
urchuud ba darhchuudyg tsollog uruu avch yavjee. Nutgiin ugeegui yaduu
humuusees oor yamar ch hun uldsengui. 15 Iinhuu tereer Iyehoiahinyg
Vavilon uruu tsollogt avaachiv. Mon haany eh, haany ehneruud, tuunii
tushmed bolon ter gazryn udirdagch humuusiig tereer Iyerusalimaas
Vavilon uruu tsollogt avch yavjee. 16 Buh baatar ers doloon myangan hun,
gar urchuud ba darhchuud myangan hun, bugd daind shalgarsan
huchtenuud baisan bogood tedniig Vavilony haan Vavilon uruu tsollogt
avaachjee. 17 Tegeed Vavilony haan, Iyehoiahiny avga ah Mattaniag
tuunii orond haan bolgoj, neriig ni Zyedyekia bolgon oorchlov. 18
Zyedyekia haan bolohdoo horin negen nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd arvan negen jil haanchlav. Tuunii ehiig Libnagiin

Iyeryemiagiin ohin Hamutal gedeg baiv. 19 Tereer Iyehoiakimyn uildsen
bugdiig duurain EZENii melmiid buzar muug uildev. 20 EZEN tedniig
Ooriin orshihuigaas hooh hurtel Tuunii uur hilengeer damjuulan Iyerusalim
ba Iudad ene ni biyeljee. Zyedyekia Vavilony haany esreg terslen bosov.

Haadyn Ded 25

25:1 Tuunii haanchlalyn yes deh jiliin aravdugaar saryn arvand Vavilony
haan Nyebuhadnyezar ooroo bolon buh tsergiinhee hamt Iyerusalimyn
esreg irj, hotyn haraldaa huaragnan ergen toirond ni busleltiin herem
bosgojee. 2 Iinhuu Zyedyekia Haany arvan neg deh jil boltol hot busleltend
baijee. 3 Dorovdugeer saryn yesnii odor ter nutgiin ard tumend hool huns
baihgui boltol hot dotorh olsgolon ihed shiruusjee. 4 Tegeed hot uruu
tsomron orson bogood hotyn ergen toirond haldyeichuud baisan hedii ch
buh daichid haany tsetserlegiin hajuutiin hoyor hanany hoorond baih
haalgaar damjin shonoor zugtav. Ted Arabagiin zamaar yavjee. 5 Gevch
haldyeichuudyn tsereg haanyg nehen hooj, Iyerihogiin tald tuuniig barisan
bogood buh tserguud ni tuuniig orhin tarav. 6 Tegeed ted haanyg olzlood,
Ribla dahi Vavilony haand hurgej irehed, ter tuund yal onoov. 7 Ted
Zyedyekiagiin nudnii omno hovguudiig ni tsaazlan, daraa ni Zyedyekiagiin
nudiig uhaad, tuuniig hurel dongoor hulj, Vavilon uruu avchirjee. 8
Tavdugaar saryn doloond buyuu Vavilony haan boloh Nyebuhadnyezar
haany arvan yes deh jild Vavilony haany zarts, biye hamgaalagch naryn
ahmad Nyebuzaradan Iyerusalimd irjee. 9 Tereer EZENii orgoo, haany
ger bolon Iyerusalimyn buh barilguudyg shataajee. Hamgiin tom orgoog
ch hurtel ter galdan shataav. 10 Ingeed biye hamgaalagchdyn ahmadtai
haldyeichuudyn buh tsereg Iyerusalimyn ergen toiron dahi hermiig nuraav.
11 Tegeed hotod uldsen busad humuus, Vavilony haan uruu orgoson
orgodluud bolon busad ard olnyg biye hamgaalagchdyn ahmad
Nyebuzaradan tsollogt avch yavjee. 12 Gevch biye hamgaalagchdyn
ahmad ter gazryn ugeegui yaduuchuudaas zarimyg usan uzmiin
tsetserlegch bolon gazar hagalagchaar uldeev. 13 EZENii orgoond baisan
hurel baganuud, mon EZENii orgoond baisan suuriud ba hurel tsutgamal

tengis zergiig haldyeichuud heseg bolgon evdelj, hurliig ni Vavilon uruu
avch yavjee. 14 Togoonuud, utguur, chimhuur, halbaganuud bolon
uilchleld hereglegdej baisan buh hurel savnuudyg ted avch yavjee. 15 Biye
hamgaalagch naryn ahmad mon tsever alt, mongon boiporuud ba ugaalgyn
savnuudyg avch yavjee. 16 EZENii orgoond zoriulan Solomony hiisen
hoyor bagana, neg tsutgamal tengis bolon suuriud boloh edgeer buh sav
suulganuudyn hurel ni hemjeelshgui ih baijee. 17 Neg bagany ondor ni
arvan naiman tohoi bogood tuun deer hurel tolgoi baiv. Tolgoin ondor ni
gurvan tohoi baiv. Tolgoig toiruulan tor ba anaruud bugd hurleer hiigdsen
baiv. Hoyor dahi bagana edgeeriin adil tortoi baiv. 18 Tegeed biye
hamgaalagch naryn ahmad ni ahlah tahilch Syeraia, ded tahilch Zyefania,
sumiin gurvan tushmeliin hamt avav. 19 Hotoos tereer daichdyg
hariutsagch neg tushmeliig, mon hotoos oldson haany zovlogchdiin tavan
huniig, mon ter gazryn ard tumniig tsutluuldag baisan tsergiin ahmadyn
guushiig, mon hotoos oldson nutgiin jaran huniig avch odov. 20 Biye
hamgaalagchdyn ahmad Nyebuzaradan tedniig avaad Riblad bui Vavilony
haand avch irjee. 21 Tegehed Vavilony haan tedniig Hamat gazryn Riblad
tsohin aljee. Iinhuu Iuda ooriin gazraas tsollogt hoogdjee. 22 Vavilony
haan Nyebuhadnyezaryn Iuda gazart uldeesen humuusiig zahiruulahaar
tereer Shafany ach, Ahikamyn huu Gyedaliag tomilov. 23 Vavilony haan
Gyedaliag tomilsnyg tsergiin buh ahmaduud oorsdiin humuusiin hamt
sonsood ted Mizpad Gyedalia uruu irjee. Tedgeer ni Nyetaniagiin huu
Ishmayel, Karyeagiin huu Iohonan, Nyetofat hun Tanhumyetyn huu
Syeraia, Maaka hunii huu Iazania nar bogood tednii humuus boloi. 24
Gyedalia tedend bolon tednii humuust tangaraglan, — Haldyeichuudyn
zarts naraas buu aigtun. Ene gazartaa amidarch, Vavilony haand
uilchlegtun. Ene ni ta nart olziitei baih bolno gej tedend helev. 25 Gevch
doldugaar sard Yelishamagiin ach Nyetaniagiin huu boloh haany urgiin
Ishmayel arvan ersiin hamt ireed, Gyedaliag tsohij, tuuniig Mizpad tuunii
hamt baisan iudyeichuud, haldyeichuudyn hamt aljee. 26 Tegeed ih, baga
gelgui buh humuus bolon tsergiin ahmaduud boson Yegipyet uruu odjee.
Uchir ni ted haldyeichuudaas aij baiv. 27 Iudagiin haan Iyehoiahiny
tsologdsonii dochin doloo dahi jild, arvan hoyordutaar saryn horin doloony

odor Vavilony haan Yevilmyerodah haan suudaldaa zalarsan ter jildee
Iudagiin haan Iyehoiahing shorongoos choloolov. **28** Tereer Iyehoiahintai
elegseg dotnoor yariltsan, Vavilond oortei ni hamt baidag haadyn
sentiinees iluu ondor sentiind Iyehoiahing suulgajee. **29** Iyehoiahin
shorongiin huvtssaa solij, amidralynhaa buh odruudiin tursh haany omno
togtmol zoogloj baiv. **30** Amidralynh ni buh odruudiin turshid odor buriin
huvi hishig boloh togtmol tetgelgiig haan tuund hangan niiluulj baijee.

Shastiryn Deed 1

1:1 Adam, Syet, Yenosh, **2** Kyenan, Mahalalyel, Iaryed, **3** Yenoh,
Myetusyela, Lamyeh, **4** Noa, Shyem, Ham, Iafyet. **5** Iafyetyn hovguud ni
Gomyer, Magog, Madai, Iavan, Tubal, Myeshyeh, Tiras nar bogood **6**
Gomyeryn hovguud ni Ashkyenaz, Difat, Togarma nar yum. **7** Iavany
hovguud ni Yelisha, Tarshish, Kittim, Rodanim nar yum. **8** Hamyn
hovguud ni Kush, Mizraim, Put, Kanaan nar bogood **9** Kushiin hovguud ni
Zyeba, Havila, Sabta, Raama, Sabtyeka nar yum. Raamagiin hovguud ni
Shyeba, Dyedan nar yum. **10** Kush Nyemrodyn etseg bolson bogood ter ni
ene delhiin anhny huchirheg hun boljee. **11** Mizraimaas Lud, Anam,
Lyehab, Naftuh, **12** Patrus, Kaslu, Kaftor humuus garsan yum. Kaslugaas
filistchuud garsan bilee. **13** Kanaan ni uugan huu Sidonyg toruuleed, mon
Hyet bolon **14** iyebuschuud, amorichuud, girgashchuud, **15** hivichuud,
arkichuud, sinichuud, **16** arivadchuud, zyemarchuud, hamatchuudyg
toruulsen yum. **17** Shyemiin hovguud ni Yelam, Ashur, Arfahshad, Lud,
Aram, Uz, Hul, Gyetyer, Myeshyek yum. **18** Arfahshad ni Shyelagiin
etseg bolj, Shyela ni Yebyeriin etseg boljee. **19** Yebyert hoyor huu torson
bogood tuunii odruuded delhii huvaagdsan uchir neg huuhdiin ner ni
Pyelyeg, tuunii duugiin ner ni Ioktan boloi. **20** Ioktan ni Almodad,
Shyelyef, Hazarmavyet, Iyera, **21** Hadoram, Uzal, Dikla, **22** Yebal,
Abimayel, Shyeba, **23** Ofir, Havila, Iobabyg toruulsen yum. Edgeer ni
bugd Ioktany hovguud boloi. **24** Shyem, Arfaksad, Shyela, **25** Yebyer,
Pyelyeg, Ryeu, **26** Syerug, Nahor, Tyera, **27** Abram buyuu Abraham. **28**
Abrahamyn hovguud ni Isaak, Ishmayel boloi. **29** Tednii ugiin bichig ni
daraah boloi. Ishmayelyn uugan huu ni Nyebaiot baisan bogood udaah ni
Kyedar, Adbyeyel, Mibsam, **30** Mishma, Duma, Massa, Hadad, Tyema,
31 Iyetur, Nafish, Kyedyema nar yum. Edgeer ni Ishmayelyn hovguud
boloi. **32** Abrahamyn tatvar em Kyeturagiin toruulsen hovguud ni Zimran,
Iokshan, Myedan, Midian, Ishbak, Shua nar boloi. Iokshany hovguud ni
Shyeba, Dyedan yum. **33** Midiany hovguud ni Yefa, Yefyer, Hanoh,
Abida, Yeldaa boloi. Edgeer ni bugd Kyeturagiin hovguud yum. **34**
Abraham ni Isaakiig toruulsen bilee. Isaakiin hovguud ni Yesav bolon

Izraili. **35** Yesavyn hovguud ni Yelifaz, Ryeuyel, Iyeush, Ialam, Kora
boloi. **36** Yelifazyn hovguud ni Tyeman, Omar, Zyefi, Gatam, Kyenaz,
Timna, Amalyek nar boloi. **37** Ryeuyeliinhovguud ni Nahat, Zyera,
Shamma, Mizza boloi. **38** Syeiriin hovguud ni Lotan, Shobal, Zibyeon,
Ana, Dishon, Yezyer, Dishan. **39** Lotany hovguud ni Hori, Homam,
Lotany egch ni Timna yum. **40** Shobalyn hovguud ni Alian, Manahat,
Yebal, Shyefi, Onam boloi. Zibyeony hovguud ni Aia, Ana boloi. **41**
Anagiin huu ni Dishon bogood Dishony hovguud ni Hamran, Yeshban,
Itran, Hyeran boloi. **42** Yezyeriin hovguud ni Bilhan, Zaavan, Iaakan boloi.
Dishany huu ni Uz, Aran boloi. **43** Izrailiin hovguudiin hen negen haany
haanchlahaas omno Yedom gazryg zahirch baisan haad ni edgeer boloi.
Byeoryn huu Byela. Tuunii hotyn neriig Dinhaba gedeg baiv. **44** Byela
uhehed Bozragiin Zyeragiin huu Iobab tuunii orond haan bolson yum. **45**
Iobab uhehed tyemanchuudyn nutgiin Husham tuunii orond haan bolson
bilee. **46** Husham uhehed Moabyn tald midianchuudyg tsohison Byedadyn
huu Hadad tuunii orond haan bolson bogood hotynh ni neriig Avit gedeg
baiv. **47** Hadad uhehed Masryekagiin Samla tuunii orond haan bolson
bilee. **48** Samla uhehed Yevfratyn orchmyn Ryehobotyn Shaul tuunii
orond haan bolson yum. **49** Shaul uhehed Ahboryn huu Baalhanan tuunii
orond haan bolson yum. **50** Baalhanan uhehed Hadad tuunii orond haan
bolson bogood tuunii hotyg Pai hemeen nerledeg baiv. Tuunii ehneriin
neriig Myehyetabyel gedeg bogood ter MyeZahabyn Matryedyn ohin
boloi. **51** Daraa ni Hadad uhsen bilee. Yedomyn zahiragchid ni zahiragch
Timna, zahiragch Alia, zahiragch Iyetyet **52** zahiragch Oholibama,
zahiragch Yela, zahiragch Pinon, **53** zahiragch Kyenaz, zahiragch
Tyeman, zahiragch Mibzar, **54** zahiragch Magdiyel, zahiragch Iram boloi.
Edgeer ni Yedomyn zahiragchid yum.

Shastiryn Deed 2

2:1 Izrailiin hovguud ni Ryeubyen, Simyeon, Lyevi, Iuda, Issahar,
Zyebulun, **2** Dan, Iosyef, Byeniamin, Naftali, Gad, Ashyer boloi. **3**
Iudagiin hovguud ni Yer, Onan, Shyela nar bogood ene gurvyg ni Kanaan

emegtei Batshua tuund toruulj ogson yum. Iudagiin uugan huu Yer ni
EZENii melmiid balmad muu hun baisan tul Ter tuuniiguhuuljee. 4
Iudagiin ber Tamar tuund Pyeryez, Zyera naryg toruulj ogson ajee.
Iudagiin hovguud ni bugd tav boloi. 5 Pyeryeziin hovguud ni Hyezron,
Hamul nar boloi 6 Zyerahyn hovguud ni Zimri, Yetan, Hyeman, Kalkol,
Dara nar bogood ted tsomooroo tavuulaa boloi. 7 Karmiin huu ni Ahar
bogood horiglogdson zuild tereer shunasnaas bolj Izrailiig zovooson hun
boloi. 8 Yetany huu ni Azaria yum. 9 Hyezrony hovguud ni Iyerahmyeyel,
Ram, Hyelubai nar bogood tuund torson hovguud ni ted boloi. 10 Ram
Amminadabyn etseg bolj, Amminadab ni Iudagiin hovguudiin udirdagch
boloh Nahshony etseg bolson yum. 11 Nahshon Salmony etseg bolj,
Salmon Boazyn etseg bolj, 12 Boaz Obyedynetseg bolj, Obyed Iyessiin
etseg bolov. 13 Iyessiin uugan huu ni Yeliab, udaah huu ni Abinadab,
guravdugaar ni Shimyea, 14 dorovdugeer huu ni Nyetanyel, tavdugaar ni
Raddai, 15 zurgadugaar huu ni Ozyem, doldugaar huu ni David yum. 16
Tednii egch naryg Zyeruia ba Abigail gedeg boloi. Zyeruia ni Abishai,
Ioab, Asahyel hemeeh gurvan hovguuntei bilee. 17 Abigail ni Amasag
toruuljee. Amasagiin etseg ni Ishmayel hun Iyetyer boloi. 18 Hyezrony huu
Kalyeb ooriin ehner Azuba bolon Iyeriotaar hovguudtei bolson yum. Ter
emegtein hovguud ni Iyeshyer, Shobab, Ardon nar boloi. 19 Azuba uhehed
Kalyeb bas Yefrattai gerlej, ter tuund Huryg toruulj ogson. 20 Hur Uriin
etseg bolj, Uri ni Byezalyelyn etseg bolson ajee. 21 Tuunii daraa Hyezron
jaran nasandaa Gilyeadyn etseg boloh Mahiryn ohin uruu ireed, tuuntei
gerlesen yum. Ter tuund Syegubyg toruulj ogov. 22 Syegub Iairyn etseg
bolj, Iair ni Gilyead nutgiin horin gurvan hotuudyg ezemshiv. 23 Gevch
Gyeshur, Aram ni Kyenat bolon tendhiin jaran hot suuringuud ba Iairyn
hotuudyg tednees bulaan avsan yum. Edgeer ni bugd Gilyeadyn etseg
Makiryn hovguud boloi. 24 Kalyebyefratad Hyezron uhsenii daraa tuunii
ehner Abia tuund Tyekoagiin etseg Ashuryg toruulj ogson yum. 25
Hyezrony uugan huu Iyerahmyeyeliin hovguudiin uugan huu ni Ram,
udaah ni Buna, Oryen, Ozyem,Ahia nar boloi. 26 Iyerahmyeyeld Atara
hemeeh bas oor neg ehner baisan bogood ter Onamyn eh boloi. 27

Iyerahmyeyeliin uutan huu Ramyn hovguud ni Maaz, Iamin, Yekyer yum.
28 Onamyn hovguud ni Shammai, Iada bogood Shammain hovguud ni
Nadab, Abishur nar boloi. 29 Abishuryn ehneriin ner ni Abihail. Ter tuund
Ahban, Molid naryg toruulj ogov. 30 Nadabyn hovguud ni Syelyed,
Appaim boloi. Syelyed hovguudgui nas etseslev. 31 Appaimyn huu ni Ishi,
Ishiin huu ni Shyeshan, Shyeshany huu ni Ahlai ajee. 32 Shammain duu
Iadagiin hovguud ni Iyetyer, Ionatan nar yum. Iyetyer ni hovguudgui nasan
etseslejee. 33 Ionatany hovguud ni Pyelyet, Zaza boloi. Edgeer ni
Iyerahmyeyeliin hovguud boloi. 34 Shyeshan hovguudgui harin zovhon
ohidtoi l baiv. Shyeshan Yegipyet booltoi baisan bogood tuunii ner ni Iarha
boloi. 35 Shyeshan ohinoo ooriin bool Iarhad ogson bogood ter tuund
Attaig toruulj ogson. 36 Attai Natany etseg bolj, Natan ni Zabadyn etseg
bolj, 37 Zabad ni Yeflalyn etseg bolj, Yeflal ni Obyedyn etseg bolov. 38
Obyed ni Iyehugiin etseg bolj, Iyehu ni Azariagiin etseg bolj, 39 Azaria ni
Hyelyeziin etseg bolj, Hyelyez ni Yelyeasagiin etseg bolov. 40 Yelyeasa ni
Sismain etseg bolj, Sismai ni Shallumyn etseg bolj, 41 Shallum
Iyekamiagiin etseg bolj, Iyekamia ni Yelishamagiin etseg bolov. 42
Iyerahmyeyeliin duu Kalyebyn hovguudiin uugan ni Myeshabogood ter
Zifiin etseg yum. Tuunii huu Maryesha bol Hyebrony etseg boloi. 43
Hyebrony hovguud ni Kora, Tappua, Ryekyem, Shyema yum. 44 Shyema
ni Iyerkoamyn etseg Rahamyn etseg bolov. Ryekyem ni Shammain etseg
bolov. 45 Shammain huu ni Maon, Maon ni Byetzuryn etseg boloi. 46
Kalyebyn tatvar em Yefa ni Haran, Moza, Gazyezyg toruuljee. Haran
Gazyezyn etseg bolov. 47 Iahdain hovguud ni Ryekyem, Iotam, Gyeshan,
Pyelyet, Yefa, Shaaf nar yum. 48 Kalyebyn tatvar em Maaka ni Shyebyer,
Tirhana naryg toruuljee. 49 Ter mon Madmannagiin etseg Shaafyg, bas
Mahbyena, Gibyea naryn etseg Shyevag toruuljee. Kalyebyn ohinyg Ahsa
gedeg baiv. 50 Edgeer ni Kalyebyn hovguud baisan yum. Yefratagiin
uugan huu Huryn hovguud ni Kiriatiyearimyn etseg Shobal, 51
Byetlyehyemiin etseg Salma, Byetgadyeryn etseg Haryef nar boloi. 52
Kiriatiyearimyn etseg Shobalyn hovguud ni Haroye, manahatchuudyn
hagas bogood 53 Kiriatiyearimyn orhuud boloh Itri, Put, Shumat,

mishraichuud boloi. Edgeerees zoratchuud, yeshtoalchuud bii bolson yum.
54 Salmagiin hovguud ni Byetlyehyem, nyetofatchuud, Atrotbyetioab,
manahatchuudyn hagas boloh zorichuud boloi. 55 Iabyezt amidarch
baisan, temdeglegdsen orhuud ni tiratchuud, shimyeatchuud, sukatchuud
bogood edgeer ni Ryehabyn geriinhnii etseg boloh Hammataas garsan
kyenchuud boloi.

Shastiryn Deed 3

3:1 Hyebrond Davidad toruulj ogson hovguud ni daraah boloi. Uutan huu
ni iyezryeyel emegtei Ahinoamaas torson Amnon, udaah huu ni karmyel
emegtei Abigailaas torson Daniyel, 2 Guravdugaar huu ni Gyeshuryn haan
Talmain ohin Maahagaas torson Absalom, dorovdugeer huu ni Haggitaas
torson Adonai, 3 tavdugaar huu ni Abitalaas torson Shyefatia, zurgadutaar
huu ni Davidyn ehner Yeglagaas torson Itryeam yum. 4 Ene zurgaa ni
Davidyg Hyebrond baihad torson hovguud boloi. David tend doloon jil
zurgaan sar haanchiljee. Iyerusalimd guchin gurvan jil haanchlav. 5
Iyerusalimd tuund torson hovguud ni daraah boloi. Shimyea, Shobab,
Natan, Solomon, dorvuulee Ammiyelyn ohin Batshuagaas torson boloi. 6
Ibhar, Yelishama, Yelifyelyet, 7 Noga, Nyefyeg, Iafia, 8 Yelishama,
Yeliada, Yelifyelyet ene yes ch 9 mon bugdeeree Davidyn hovguud
bogood tednii egch ni Tamar boloi. Uund tatvar emsiin hovguud orsongui.
10 Solomony huu ni Ryehoboam, tuunii huu ni Abia, tuunii huu ni Asa,
tuunii huu ni Iyehosabat, 11 tuunii huu ni Ioram, tuunii huu ni Ahazia,
tuunii huu ni Ioash, 12 tuunii huu ni Amazia, tuunii huu ni Azaria, tuunii
huu ni Iotam, 13 tuunii huu ni Ahaz, tuunii huu ni Hyezyekia, tuunii huu ni
Manassye, 14 tuunii huu ni Amon, tuunii huu ni Iosia yum. 15 Iosiagiin
hovguudiin uugan ni Iohanan, udaah huu ni Iyehoiakim, guravdugaar ni
Zyedyekia, dorovdugeer ni Shallum boloi. 16 Iyehoiakimyn hovguud ni
Iyekonia ba Zyedyekia boloi. 17 Horigdol Iyekoniagiin hovguud ni
Shyealtiyel, 18 Malhiram, Pyedaia, Shyenazzar, Iyekamia, Hoshama,
Nyedabia nar boloi. 19 Pyedaiagiin hovguud ni Zyerubbabyel ba Shimyei,
Zyerubbabyelyn hovguud ni Myeshullam, Hanania nar bogood tednii egch

ni Shyelomit boloi. 20 Mon Hashuba, Ohyel, Byeryehia, Hasadia,
Iushabhyesyed gesen tavan hovguud baiv. 21 Hananiagiin hovguud ni
Pyelatia, Iyeshaia bolon Ryefaiagiin hovguud Arnany hovguud Obadiagiin
hovguud Shyekaniagiin hovguud yum. 22 Shyekaniagiin huu ni Shyemaia
bogood tuunii ach nar ni Hattush, Igal, Baria, Nyearia, Shafat nar niileed
zurguulaa boloi. 23 Nyeariagiin hovguud ni Yelioyenai, Hyezkia, Azrikam
ene gurav boloi. 24 Yelioyenain hovguud ni Hodavia, Yeliashib, Pyelaia,
Akkub, Iohanan, Dyelaia, Anani ene doloo boloi.

Shastiryn Deed 4

4:1 Iudagiin hovguud ni Pyeryez, Hyezron, Karmi, Hur, Shobal boloi. 2
Shobalyn huu Ryeaia ni Iahatyn etseg bolj, Iahat ni Lahad Ahumain etseg
bolj, edgeer ni zoratchuudyn orhuud boloi. 3 Yetamyn hovguud ni
Iyezryeyel, Ishma, Idbash bogood tednii egch ni Hazzyelyelponi boloi. 4
Gyedoryn etseg ni Pyenuyel, Hushagiin etseg ni Yezyer boloi. Edgeer ni
Byetlyehyemiin etseg Yefratagiin uugan huu Huryn hovguud yum. 5
Tyekoagiin etseg Ashur ni Hyela, Naara gesenhoyor ehnertei baiv. 6
Naara tuund Ahuzzam, Hyefyer, Tyemyeni, Haahashtari naryg toruulj
ogchee. Edgeer ni Naaragiin hovguud boloi. 7 Hyelagiin hovguud ni
Zyeryet, Izhar, Yetnan nar yum. 8 Koz ni Anub, Zobyebagiin bolon
Harumyn huu Aharhyelyn urgiinhny etseg boljee. 9 Iabyez ooriin ah
duusees iluugeer hundlegdsen bogood eej ni tuuniig Iabyez hemeen
nerlehdee "Uchir ni bi tuuniig zovlontoigoor toruulsen yum" hemeejee. 10
Iabyez Izrailiin Burhand handan "Oo, Ta uneheer namaig yerooh boltugai!
Hil hyazgaaryg mini orgosgoj, Tany mutar nadtai hamt baij, Ta namaig gai
gamshgaas hamgaalj, ovchin zovlond namaig buu ortuuleech!" gej hussen
bogood Burhan tuunii husliig guitselduulj ogchee. 11 Shuhagiin ah Hyelub
Myehiriin etseg bolov. Myehir Yeshtony etseg boloi. 12 Yeshton ni
Byetrafa, Pasyea bolon Irnahashiin etseg Tyehinnagiin etseg bolson
bogood edgeer ni Ryekagiin erchuud boloi. 13 Kyenazyn hovguud ni
Otniyel, Syeraia yum. Otniyelyn huu ni Hatat boloi. 14 Myeonotai Ofragiin
etseg bolj, Gyeharashimyn etseg Ioabyn etseg ni Syeraia bogood ted

darhchuud baisan yum. 15 Iyefunnyegiin hovguun Kalyebyn hovguud ni
Iru, Yela, Naam bogood Yelagiin huu ni Kyenaz boloi. 16 Iahallyelyelyn
hovguud ni Zif, Zifa, Tiria, Asaryel nar boloi. 17 Yezragiin hovguud ni
Iyetyer, Myeryed, Yefyer, Ialon nar boloi. Edgeer ni Myeryediin avsan
Faraony ohin Bitiagiin hovguud boloi. Ter Miriam, Shammai,
Yeshtimoagiin etseg Ishba naryg olj teejee. 18 Tuunii Iuda ehner ni
Gyedoryn etseg Iyeryed, Sokogiin etseg Hyebyer, Zanoagiin etseg
Iyekutiyeliig toruulsen yum. 19 Hodiagiin ehner buyuu Nahamyn egchiin
hovguud ni garmi hun Kyeilagiin etseg bolon Maaka hun Yeshtyemoa nar
boloi. 20 Shimony hovguud ni Amnon, Rinna, Byenhanan, Tilon boloi.
Ishiin hovguud ni Zohyet, Byenzohyet boloi. 21 Iudagiin huu Shyelagiin
hovguud ni Lyekagiin etseg Yer, Maryeshagiin etseg Laada, Byetashbyea
dahi maalinga nehegchdiin geriin urgiinhan, 22 Moab, Iashubilyehyemiig
zahirsan Iokim bolon Kozyebagiin humuus, Ioash, Saraf nar bogood
enehuu temdeglel ni ertniih boloi. 23 Edgeer ni vaarchid bogood haany
albyg zalguulan, haantai hamt Nyetaim, Gyedyerahad amidarch baisan
yum. 24 Simyeony hovguud ni Nyemuyel, Iamin, Iarib, Zyera, Shaul nar
boloi. 25 Tuunii huu ni Shallum, tuunii huu ni Mibsam, tuunii huu ni
Mishma boloi. 26 Mishmagiin hovguud ni Hammuyel, tuunii huu ni
Zakkur, tuunii huu Shimyei nar boloi. 27 Shimyei arvan zurgaan huutei
zurgaan ohintoi baisan hedii ch tuunii ah duus ni tiim ch olon hovguudtei
baisangui. Tednii buh orhuud ni ch Iudagiin hovguud shig osoj urjin
olshirsongui. 28 Tednii suurishsan gazruud ni Byeyershyeba, Molada,
Hazarshual, 29 Bilha, Yezyem, Tolad, 30 Byetuyel, Horma, Ziklag, 31
Byetmarkabot, Hazarsusim, Byetbiri, mon Shaaraim yum. Edgeer hotuud
ni Davidyn haanchlalyg hurtel tedniih baiv. 32 Tednii suuringuud ni
Yetam, Ain, Rimmon, Tohyen, Ashan geh tavan hot, 33 Baalyn chanad
dahi deerh hotuudyn ergen toirny buh tosgod yum. Ene ni tednii nutagshilt
bogood ted oorsdiin ugiin bichigtei baiv. 34 Bas Myeshobab, Iamlyeh,
Amaziagiin hovguun ni Iosha, 35 Ioyel bolon Asiyelyn guch, Syeraiagiin
tach, Ioshibain huu, Iyehunar boloi. 36 Mon Yelioyenai, Iaakoba,
Iyeshohaia, Asaia, Adiyel, Iyesimiyel, Byenaia, 37 Ziza nar bogood Ziza
ni Shifiin huu, Allony ach, Iyedaiagiin guch, Shimriin dyech, Shyemaiagiin

ach huu boloi. 38 Edgeeriig tednii urguudyn udirdagchdyn nersiin daguu
bichsen boloi. Tednii etsguudiin geruud ihed osoj urjseneer 39 ted oorsdiin
maldaa belcheer hain, Gyedoryn hooloi, bur hondiin zuun tal uruu
yavtsgaav. 40 Ted uudam saihan belcheeriig olson bogood ug gazar ni
orgon uudam, ayatai tuhtai, amar taivan baisan ba omno ni tend hamichuud
amidarch baisan yum. 41 Ners ni temdeglegdsen edgeer humuus Iudagiin
haan Hyezyekiagiin odruuded irsen bogood tednii maihnuudyg bolon tend
baisan myeunichuudiig dairch, huis temtren, tednii nutagt ni ene odriig
hurtel amidarsaar baigaa yum. Yuu gevel tend mald ni belcheer baijee. 42
Tedniidundaas, Simyeony hovguudees tavan zuun hun Ishiin hovguud
boloh Pyelatia, Nyearia, Ryefaia, Uzziyel naryg oorsdiin udirdagchid
bolgon Syeir uul uruu yavj, 43 orgoj zugtsan amalyekchuudyn uldegsdiig
ustgaad, tendee ene odriig hurtel amidarsan yum.

Shastiryn Deed 5

5:1 Izrailiin uugan huu Ryeubyenii hovguud ni daraah boloi. (Ryeubyen
uutan huu baisan bolovch ter etsgiinhee oryg buzarlasan tul tuunii uutan
huugiin erh ni Izrailiin huu Iosyefyn hovguuded ogogdson yum. Iimees ter
ugiin bichigt uugan hemeen bichigdsengui. 2 Hediigeer Iuda ah duusee
davamgailj, tuunees udirdagch garsan bolovch uutan huugiin erh Iosyeft
hamaatai yum.) 3 Izrailiin uugan huu Ryeubyenii hovguud ni Hanoh, Pallu,
Hyezron, Karmi nar boloi. 4 Ioyelyn hovguud ni Shyemaia, tuunii huu ni
Gog, tuunii huu ni Shimyei, 5 tuunii huu ni Mika, tuunii huu ni Ryeaia,
tuunii huu ni Baal, 6 tuunii huu ni Byeyera bogood ter ryeubyenchuudiin
udirdagch baisan bolovch Ashuryn haan Tilgatpilnyesyer tuuniig olzlon
avch yavsan bilee. 7 Tednii udmyn ugiin bichigt orson urguudynh ni
daguuh tuunii hamaatnuud ni zahiragch Iyeiyel, tegeed Zyeharia, 8
Shyemagiin ach, Ioyelyn guch Azazyn huu Byela boloi. Ter Aroyert
Nyebo, Baalmyeon hurtelh gazart amidarsan yum. 9 Gilyead gazart tednii
tugal ihed osson uchir ted zuun zugt Yevfrat mornoos zeluud tsoliin hooloi
hurtel suurishin amidarchee. 10 Saulyn odruuded ter hagri humuustei dain
hiij, gartaa oruulan, Gilyeadyn zuun zugiin buh nutagt oorsdiin maihnuudaa

delgetsgeev. **11** Tednii zergeldee Gadyn hovguud Salyekagaas tsaash
Bashany gazart amidran bailaa. **12** Bashand Ioyel terguun, Shafat udaah ni
bogood daraa ni Ianai, Shafat nar baiv. **13** Tednii etsguudiinh ni ger buliin
hamaatnuud ni Mihayel, Myeshullam, Shyeba, Iorai, Iakan, Zia, Yebyer
ene doloo boloi. **14** Edgeer ni Abihailyn hovguud bogood Abihail ni Huriin
huu, Iaroagiin ach, Gilyeadyn guch, Mihayelyn doch, Iyeshishain tach,
Iahdogiin jich, Buzyn doldugaar uyeiin huu boloi. **15** Guniin ach Abdiyelyn
huu Ahi bol tednii etsguudiin ger buliin terguun boloi. **16** Ted Gilyead,
Bashan bolon tendhiin suuringuudad, Sharony buh belcheeriin hyazgaar
hurtel tarhan amidarsan yum. **17** Ene bugd ni buh Iudagiin haan Iotam
bolon Izrailiin haan Iyeroboamyn odruuded ugiin bichigt temdeglegdsen
yum. **18** Ryeubyenii hovguud gadchuud bolon Manassyegiin hagas ovogt
selem bambai agsan, numyg hovchlon, tulaand morddog daind turshlagatai
zorigt erchuud dochin dorvon myanga doloon zuun jar baisan yum. **19** Ted
hagri hun, Iyetur, Nafish, Nodabyn esreg daitav. **20** Ted tednii esreg tusalj,
hagrichuud bolon tuuntei evssen buhniig tednii gart tushaajee. Ted dainy
uyed Burhand handan guihadni Ter tedend orshool uzuuldeg baisny uchir
ni ted Tuund itgedgiinh yum. **21** Ted daisny mal surgees tavin myangan
temee, hoyor zuun tavin myangan honi, hoyor myangan iljgiig bolon zuun
myangan huniig olzlon irjee. **22** Burhany dain baisan tul ui olon hun
alagdav. Ted olzlogdon yavah hurtlee tednii nutagt amidarsan yum. **23**
Manassyegiin hagas ovgiin hovguud Bashanaas Baalhyermon, Syenir,
Hyermon uul hurtelh nutagt amidarsan yum. Ted heterhii oluulaa baiv. **24**
Tednii etsguudiin ger buliin terguulegchid ni Yefyer, Ishi, Yeliyel, Azriyel,
Iyeryemia, Hodavia, Iahdiyel bogood ted erelheg zorigtoi, aldar tsuutai,
oorsdiin etsguudiin ger buliin terguulegchid boloi. **25** Gevch ted oorsdiin
ovog deedsiin Burhany esreg itgelees urvan tednii omnoos Burhany
ustgasan ter gazryn ard tumnii burhdyn araas zavhairav. **26** Iimees Izrailiin
Burhan Ashuryn haan Pulyn suns, Ashuryn haan Tilgatpilnyesyeriin sunsiig
hodolgosond ted Ryeubyen, Gad, Manassyegiin hagas ovgiig olzlon, Hala,
Habor, Hara, Gozan gol uruu avaachjee. Ted odoo ch tendee baina.

Shastiryn Deed 6

6:1 Lyeviin hovguud ni Gyershom, Kohat, Myerari nar boloi. 2 Kohatyn
hovguud ni Amram, Izhar, Hyebron, Uzziyel nar boloi. 3 Amramyn
huuhduud ni Aaron, Mosye, Miriam nar boloi. Aarony hovguud ni Nadab,
Abihu, Yelyeazar, Itamar nar boloi. 4 Yelyeazar ni Finyehasyn etseg bolj,
Finyehas ni Abishuagiin etseg bolov. 5 Abishua ni Bukkiin etseg bolj,
Bukki ni Uzziin etseg bolov. 6 Uzzi ni Zyerahiagiin etseg bolj, Zyerahia ni
Myeraiotyn etseg bolood 7 Myeraiot ni Amariagiin etseg bolj, Amaria ni
Ahitubyn etseg bolov. 8 Ahitub ni Zadokiin etseg bolj, Zadok ni
Ahimaazyn etseg bolood 9 Ahimaaz ni Azariagiin etseg bolj, Azaria ni
Iohanany etseg bolov. 10 Iohanan ni Azariagiin etseg bolov. Iyerusalimd
Solomony barisan sumd Azaria tahilchiin uilchleld baiv. 11 Azaria
Amariagiin etseg bolj, Amaria ni Ahitubyn etseg bolood 12 Ahitub
Zadokiin etseg bolj, Zadok ni Shallumyn etseg bolov. 13 Shallum
Hilkiagiin etseg bolj, Hilkia ni Azariagiin etseg bolood 14 Azaria
Syeraiagiin etseg bolj, Syeraia ni Iyehozadakiin etseg bolov. 15 EZEN
Nyebuhadnyezaraar damjuulan Iuda, Iyerusalimyg tsolohod Iyehozadak ch
mon yavsan yum. 16 Lyeviin hovguud Gyershom, Kohat, Myerari nar
yum. 17 Gyershomyn hovguudiin ners ni Libni, Shimyei yum. 18 Kohatyn
hovguud ni Amram, Izhar, Hyebron, Uzziyel boloi. 19 Myerariin hovguud
ni Mahli, Mushi yum. Edgeer ni etsguudiinh ni ger buliin daguu
lyevichuudiin geruud yum. 20 Gyershomynh ni Libni bogood tuunii huu ni
Iahat, tuunii huu ni Zimma, 21 tuunii huu ni Ioa, tuunii huu ni Iddo, tuunii
huu ni Zyera, tuunii huu ni Iyeatyerai boloi. 22 Kohatyn huu ni
Amminadab, tuunii huu ni Kora, tuunii huu ni Assir, 23 huunii huu ni
Yelkana, tuunii huu ni Yebiasaf, tuunii huu ni Assir, 24 tuunii huu ni Tahat,
tuunii huu ni Uriyel, tuunii huu ni Uzzia, tuunii huu ni Shaul boloi. 25
Yelkanagiin hovguud ni Amasai, Ahimot, 26 Yelkanagiin huvid tuunii huu
ni Zofai, tuunii huu ni Nahat, 27 tuunii huu ni Yeliab, tuunii huu ni
Iyeroham, tuunii huu ni Yelkana yum. 28 Samuyelyn hovguudiin uugan ni
Ioyel, udaah ni Abia boloi. 29 Myerariin huu ni Mahli, tuunii huu ni Libni,
tuunii huu ni Shimyei, tuunii huu ni Uzza, 30 huunii huu ni Shimyea, tuunii
huu ni Haggia, tuunii huu ni Asaia boloi. 31 EZENii sumd avdryg

bairluulsny daraa David tend duuny uilchleld humuusiig tomilson bogood
32 Solomon Iyerusalimd EZENii sumiig barih uye hurtel ted hurlyn
maihny asryn omno duulah ajlyg hiij baiv. Ted oorsdiin hergemiin daguu
uurgee guitsetgejee. 33 Oorsdiin hovguudiin hamt uilchlegchid ni daraah
boloi. Kohatchuudyn hovguudees huu Hyeman ni duuchin bogood tereer
Ioyelyn huu yum. Ioyel ni Samuyelyn huu, 34 Samuyel ni Yelkanagiin huu,
Yelkana ni Iyerohamyn huu, Iyeroham ni Yeliyeliin huu, Yeliyel ni Toagiin
huu boloi. 35 Toa ni Zufyn huu, Zuf ni Yelkanagiin huu, Yelkana ni
Mahatyn huu, Mahat ni Amasaigiin huu, 36 Amasai ni Yelkanagiin huu,
Yelkana ni Ioyelyn huu, Ioyel ni Azariagiin huu, Azaria ni Zyefanagiin huu,
37 Zyefana ni Tahatyn huu, Tahat ni Assiryn huu, Assir ni Yebiasafyn huu,
Yebiasaf ni Koragiin huu, 38 Kora ni Izharyn huu, Izhar ni Kohatyn huu,
Kohat ni Lyeviin huu, Lyevi ni Izrailiin huu boloi. 39 Hyemany ah duu
Asaf ni tuunii baruun tadd zogsoh bolson yum. Asaf ni Byerahiagiin huu,
Byerahia ni Shimyeagiin huu, 40 Shimyea ni Mihayelyn huu, Mihayel ni
Baasyeiagiin huu, Baasyeia ni Malhiagiin huu, 41 Malhia ni Yetniin huu,
Yetni ni Zyeragiin huu, Zyera ni Adaiagiin huu, 42 Adaia ni Yetany huu,
Yetan ni Zimmagiin huu, Zimma ni Shimyeigiin huu, 43 Shimyei ni Iahatyn
huu, Iahat ni Gyershomyn huu, Gyershom ni Lyeviin huu. 44 Zuun tald ni
tednii hamaatan boloh Myerariin hovguun ni Yetan bogood ter ni Kishiin
huu, Kishi ni Abdiin huu, Abdi ni Malluhyn huu, 45 Malluh ni
Hashabiagiin huu, Hashabia ni Amaziagiin huu, Amazia ni Hilkiagiin huu,
46 Hilkia ni Amziin huu, Amzi ni Baniin huu, Bani ni Shyemyeriin huu, 47
Shyemyer ni Mahliin huu, Mahli ni Mushiin huu, Mushi ni Myerariin huu,
Myerari ni Lyeviin huu boloi. 48 Tednii hamaatan lyevichuud ni Burhany
geriin asar dahi buh uilchleld tomilogdson ajee. 49 Harin Aaron bolon
tuunii hovguud ni shataalt orgoluudiin tahilyn shiree, utlagyn tahilyn
shireen deer tahil orgoh ajil, ariunaas ariun gazryn buh ajil, Izrailiin toloo
nugliig naminchlah ajlyg Burhany bool Mosyegiin zaasny daguu hiideg
yum. 50 Aarony hovguud ni daraah boloi. Tuunii huu ni Yelyeazar, tuunii
huu ni Finyehas, tuunii huu ni Abishua, 51 tuunii huu ni Bukki, tuunii huu
ni Uzzi, tuunii huu ni Zyerahia, 52 tuunii huu ni Myeraiot, tuunii huu ni
Amaria, tuunii huu ni Ahitub, 53 tuunii huu ni Zadok, tuunii huu ni

Ahimaaz. **54** Tednii hil hyazgaar dotorh huaranguudynh ni daguu tednii
nutagshilt ni daraah boloi. Kohatyn urgiinhny Aarony hovguuded (Uchir ni
anhny shavga tedniih baiv) **55** ted Iudagiin nutag dahi Hyebron, tuunii oir
orchmyn belcheeriig ogov. **56** Harin ter hotyn tarian talbai, tosgodyg ni
Iyefunnyegiin huu Kalyebt ted ogchee. **57** Aarony hovguuded daraah
horgodoh hotuudyg ogson yum. Hyebron, Libna belcheer nutgiinh ni hamt
Iattir, Yeshtimoag belcheer nutgiinh ni hamt, **58** Hilyeniig belcheer
nutgiinh ni hamt, Dyebiriig belcheer nutgiinh ni hamt, **59** Ashanyg
belcheer nutgiinh ni hamt, Byetshyemyeshiig belcheer nutgiinh ni hamtaar,
60 mon Byeniaminy ovgoos Gyebag belcheer nutgiinh ni hamt,
Allyemyetyg belcheer nutgiinh ni hamt, Anatotyg belcheer nutgiinh ni
hamtaar avav. Tednii orhuuded noogdson hotuud ni bugd arvan gurav
boloi. **61** Daraa ni Kohatyn hovguudiin uldsen ni Manassyegiin tal boloh
hagas ovgoos buyuu ovgiin orhuudees arvan hotyg shodoj avav. **62**
Gyershomyn hovguud urguudynhaa daguu Issahar ovgoos, Ashyer
ovgoos, Naftali ovgoos, Bashan dahi arvan gurvan hotyg Manassyegiin
ovgoos avsan yum. **63** Myerariin hovguud urguudynhaa daguu shodon
Ryeubyen ovog, Gad ovog, Zyebuluny ovgoos arvan hoyor hotyg avav. **64**
Iinhuu Izrailiin hovguud ni lyevichuuded hotuudyg belcheer nutgiinh ni
hamtaar ogchee. **65** Ted shodon Iudagiin hovguudiin ovgoos, Simyeony
hovguudiin ovgoos, Byeniaminy hovguudiin ovgoos deer ner durdagdsan
hotuudyg ogchee. **66** Kohatyn hovguudiin orhiin zarim ni Yefraimyn
ovgoos avsan ooriin gazar nutgiin hotuudtai baiv. **67** Tedend mon daraah
horgodoh hotuudyg ogson yum. Edgeert ni Yefraimyn uularhag nutag dahi
Shyehyem belcheer nutgiinhaa hamt mon Gyezyer ni belcheer nutgiinhaa
hamt, **68** Iokmyeam belcheer nutgiinhaa hamt, Byethoron belcheer
nutgiinhaa hamt, **69** Aiadon belcheer nutgiinhaa hamt, Gatrimmon
belcheer nutgiinhaa hamt orjee. **70** Kohatyn hovguudiin urguudyn uldsend
ni Manassyegiin hagas ovgoos Anyeryg belcheer nutguudynh ni hamt,
Bilyeamyg belcheer nutguudynh ni hamt ogov. **71** Gyershomyn
hovguuded Manassyegiin hagas ovgiin orhuudees Bashany Golanyg
belcheer nutguudynh ni hamt, Ashtarotyg belcheer nutguudynh ni hamt, **72**
Issahar ovgoos Kyedyeshiig belcheer nutgiinh ni hamt, Dabyeratyg

belcheernutguudynh ni hamt, 73 Ramotyg belcheer nutguudynh ni hamt,
Anyemyg belcheer nutguudynh ni hamt, 74 Ashyeryn ovgoos Mashalyg
belcheer nutgiinh ni hamt, Abdonyg belcheer nutgiinh ni hamt, 75
Hukokiig belcheer nutgiinh ni hamt, Ryehobyg belcheer nutgiinh ni hamt,
76 Naftali ovgoos Galilyn Gyedyeshiig belcheer nutguudynh ni hamt,
Hammonyg belcheer nutgiinh ni hamt, Kiriataimyg belcheer nutgiinh ni
hamt ogov. 77 Lyevichuudiin uldsend ni buyuu Myerariin hovguuded
Zyebuluny ovgoos Rimmono belcheer nutgiinh ni hamt, Taboryg belcheer
nutgiinh ni hamt, 78 mon Iyeriho dahi Iordany chanad buyuu Iordany zuun
tadd ogch, Ryeubyen ovgoos tsol deh Byezyeriig belcheer nutgiinh ni
hamt, Iazag belcheer nutgiinh ni hamt, 79 Kyedyemotyg belcheer nutgiinh
ni hamt, Myefaatyg belcheer nutguudynh ni hamtaar bolon 80 Gad ovgoos
Gilyeadyn Ramotyg belcheer nutgiinh ni hamt, Mahanaimyg belcheer
nutguudynh ni hamt, 81 Hyeshbonyg belcheer nutgiinh ni hamt, Iazyeryg
belcheer nutguudynh ni hamt ogchee.

Shastiryn Deed 7

7:1 Issaharyn hovguud ni Tola, Pua, Iashub, Shimron dorov boloi. 2
Tolagiin hovguud ni Uzzi, Ryefaia, Iyeriyel, Iahmai, Ibsam, Samuyel
bogood ted etsguudiinhee geriin terguulegchid baiv. Tolagiin hovguud
oorsdiin udmynhaa dotor erelheg zorigtoi ers baiv. Davidyn odruuded
tednii too horin hoyor myanga zurgaan zuu baiv. 3 Uzziin huu ni Izrahia,
Izrahiagiin hovguud ni Mihayel, Obadia, Ioyel, Ishia yum. Ted tavuulaa
bugd zahiragchid boloi. 4 Tednii etsgiin urguudyn daguu ur udam ni
tedentei hamt daitah tsergiin buglegleluud guchin zurgaan myanga baiv.
Uchir ni tedend ehner hovguud mash olon baijee. 5 Issaharyn buh
orhuudiin dotorh tednii hamaatnuud erelheg zorigtoi daichid bogood nayan
doloon myanguulaa ugiin bichigt orjee. 6 Byeniaminy hovguud Byela,
Byehyer, Iyediayel ene gurav boloi. 7 Byelagiin hovguud ni Yezbon, Uzzi,
Uzziyel, Iyerimot, Iri ene tav bogood ted tus tusyn geriin zahiragchid
boloi. Tednii ugiin bichigt orson erelheg zorigtoi ers ni horin hoyor
myanga guchin dorvon hun yum. 8 Byehyeriin hovguud ni Zyemira, Ioash,

Yeliyezyer, Yelioyenai, Omri, Iyerimot, Abia, Anatot, Alyemyet yum. Ted
bugd Byehyeriin hovguud boloi. 9 Ednii ugiin bichigt tus tusyn geriin
zahiragchaar bichigdsen erelheg baatruud ni horin myanga hoyor zuun hun
boloi. 10 Iyediayelyn huu ni Bilhan bogood tuunii hovguud ni Iyeush,
Byeniamin, Yehud, Hyenaana, Zyetan, Tarshish, Ahishahar nar boloi. 11
Ted butd Iyediayelyn hovguud bogood tus tusyn geriin zahiragchid boloi.
Daind mordohod belen, shalgarsan erelheg baatruud ni arvan doloon
myanga hoyor zuu yum. 12 Iriin hovguud ni Shuppim, Huppim nar bogood
Ahyeryn huu ni Hushim boloi. 13 Naftaliin hovguud ni Iahziyel, Guni,
Iyezyer, Shallum bogood ted Bilhagiin hovguud boloi. 14 Manassyegiin
huu ni tuunii tatvar em siri emegtein toruulsen Asriyel boloi. Gilyeadyn
etseg Mahir ch ene emegteigees torson ajee. 15 Mahir ni Huppim,
Shuppimd ehner avch ogson bogood tuunii egchiin ner ni Maaka boloi.
Udaah hovguunii ner ni Zyelofyehad yum. Zyelofyehad ni ohidtoi bolov.
16 Mahiryn ehner Maaka huu toruulen, tuuniig Pyeryesh gej nerlev. Tuunii
duugiin ner ni Shyeryesh bogood tuunii hovguud ni Ulam, Rakyem nar
boloi. 17 Ulamyn huu ni Byedan boloi. Edgeer ni Manassyegiin ur udam
Mahiryn hovguun Gilyeadyn hovguud boloi. 18 Tuunii egch
Hammolyehyet ni Ishhod, Abiyezyer, Mahlag toruulsen yum. 19
Shyemidagiin hovguud ni Ahilan, Shyehyem, Likhi, Aniam nar boloi. 20
Yefraimyn huu ni Shutyela, tuunii huu ni Byeryed, tuunii huu ni Tahat,
tuunii huu ni Yelyeada bogood tuunii huu ni Tahat, 21 tuunii huu ni Zabad,
tuunii huu ni Shutyela yum. Ter gazart torson Gatyn humuus Yezyer,
Yelyead naryg alsny uchir ni ted gatchuudyn mal surgiig bulaah gesnees
bolson boloi. 22 Tednii etseg Yefraim olon odor gashuudaj torol sadan ni
tuuniig taitgaruulahaar irev. 23 Daraa ni Yefraim ehnerteigee untsand
ehner ni jiremslen huu toruulev. Yefraim gert ni zolgui yavdal tohioldson
baisan tul ter huutee Byeria gej nerlev. 24 Tuunii ohinyg ni Shyeyera geh
bogood deed, dood Byethoron, Uzzyenshyeyerag ter bosgoson ajee. 25
Tuunii hovguud ni Ryefa, Ryeshyef nar boloi. Ryeshyefiin huu ni Tyela,
tuunii huu ni Tahan, 26 tuunii huu ni Ladan, tuunii huu ni Ammihud, tuunii
huu ni Yelishama, 27 tuunii huu ni Non, tuunii huu ni Ioshua boloi. 28
Tednii ezemshil, nutagshilt ni Byetyel bolon tuunii tosgod, zuun zugt

Naaran, baruun zugt Gyezyer bolon tuunii tosgod, Shyehyem bolon tuunii
tosgod, bas Azza bolon tuunii tosgod, mon **29** Manassyegiin hovguudiin
hiliin daguu Byetshyean bolon tuunii tosgod, Taanah bolon tuunii tosgod,
Myegiddo bolon tuunii tosgod, Dor bolon tuunii tosgod yum. Izrailiin huu
Iosyefyn hovguud ene gazruudad amidarch baiv. **30** Ashyeryn hovguud ni
Imna, Ishva, Ishvi, Byeria bogood tednii egch ni Syera boloi. **31** Byeriagiin
hovguud ni Hyebyer, Malhiyel boloi. Malhiyel ni Birzaityn aav boloi. **32**
Hyebyer ni Iaflyet, Shomyer, Hotam naryn etseg bolson yum. Tednii egch
ni Shua boloi. **33** Iaflyetyn hovguud ni Pasah, Bimhal, Ashvat yum.
Edgeer ni Iaflyetyn hovguud ajee. **34** TTTrmrriin hovguud ni Ahi, Rohga,
Iyehubba, Aram nar boloi. **35** Shyemyeriin duu Hyelyemiin hovguud ni
Zofa, Imna, Shyelyesh, Amal yum. **36** Zofagiin hovguud ni Sua,
Harnyefyer, Shual, Byeri, Imra, **37** Byezyer, Hod, Shamma, Shilsha,
Itran,Byeyera nar boloi. **38** Iyetyeriin hovguud ni Iyefunnye, Pispa, Ara
boloi. **39** Udlagiin hovguud ni Ara, Hanniyel, Rizia boloi. **40** Ted
bugdeeree Ashyeryn hovguud bogood tus tusyn geriin zahiragchid,
shalgarsan baatar erchuud, jononguudyn terguulegchid boloi. Dainy heregt
ugiin bichigt orson hunii too ni horin zurgaan myanga boloi.

Shastiryn Deed 8

8:1 Byeniamin ni uutan huu Byela, udaah huu Ashbyel, guravdugaarh huu
Ahara, **2** dorovdugeerh huu Noha, tavdugaarh huu Rafa naryn etseg
bolov. **3** Byela hovguudtei baisan bogood tedniig Addar, Gyera, Abihud, **4**
Abishua, Naaman, Ahoa, **5** Gyera, Shyefufan, Huram gedeg baiv. **6**
Yehudiin hovguud ni daraah boloi. Ted Gyebad amidardag ger buliin
zahiragchid bogood Gyeba irgediig Manahat uruu olzlon avaachjee. **7**
Tedniig nerlevel Naaman, Ahia, Gyera bogood tedniig olzlon avaachsan
Gyera ni Uzza, Ahihud naryn etseg boljee. **8** Shaharaim ni Hushim, Baara
hemeeh ooriin ehneruudiig yavuulsny daraa Moab ni orond huuhduudiin
etseg bolov. **9** Ter ooriin ehner Hodyeshaar damjuulan Iobab, Zibia,
Myesha, Malkam, **10** Iyeuz, Sahia, Mirma naryn etseg bolov. Tuunii
hovguud ni tedgeer geriin zahiragchid boloi. **11** Bas Shaharaim ni ehner

Hushimaar damjuulan Abitub, Yelpaal naryn etseg bolov. **12** Yelpaalyn
hovguud ni Yebyer, Misham, Shyemyed nar yum. Ono, Lod bolon tuunii
tosgodyg Shyemyed baiguulav. **13** Mon Byeria,Shyema ni Aialond
amidardag ger buluudiin zahiragchid bogood ted Gatyn orshin suugchdyg
hoon gargajee. **14** Mon Ahio, Shashak, Iyerimot, **15** Zyebadia, Arad,
Yedyer, **16** Mihayel, Ishpa, Ioha nar ni Byeriagiin hovguud boloi. **17**
Zyebadia, Myeshullam, Hizki, Hyebyer, **18** Ishmyerai, Izlia, Iobab nar ni
Yelpaalyn hovguud boloi. **19** Iakim, Zihri, Zabdi, **20** Yeliyenai, Zillyetai,
Yeliyel, **21** Adaia, Byeraia, Shimrat nar ni Shimyeigiin hovguud boloi. **22**
Ishpan, Yebyer, Yeliyel, **23** Abdon, Zihri, Hanan, **24** Hanania, Yelam,
Antotia, **25** Ifdyeia, Pyenuyel nar ni Shashakiin hovguud boloi. **26**
Shamshrai, Shyeharia, Atalia, **27** Iaaryeshia, Yelia, Zihri nar ni
Iyerohamyn hovguud boloi. **28** Ted udmynhaa daguu tus tusyn geriin
zahiragchid bogood edgeer zahiragchid ni Iyerusalimd amidarch baiv. **29**
Gibyeony etseg Iyeiyel ni Gibyeond amidarsan bogood tuunii ehneriin ner
ni Maaka boloi. **30** Tuunii uugan huu ni Abdon bogood udaah ni Zur, Kish,
Baal, Nadab, **31** Gyedor, Ahio, Zyehyer nar boloi. **32** Miklot ni
Shimyeagiin etseg bolov. Mon ted oorsdiin ah duusiin hamt oor busad
hamaatnuudynhaa zergeldee Iyerusalimd amidrav. **33** Nyer Kishiin etseg
bolj, Kish ni Saulyn etseg bolj, Saul ni Ionatan, Malhishua, Abinadab,
Yeshbaal naryn etseg bolson yum. **34** Ionatany huu ni Myeribbaal bogood
Myeribbaal ni Mikagiin etseg bolov. **35** Mikagiin hovguud ni Piton,
Myelyek,Taryea, Ahaz nar boloi. **36** Ahaz ni Iyehoaddagiin etseg bolj,
Iyehoadda ni Alyemyet, Azmavyet, Zimri naryn etseg bolj, Zimri Mozagiin
etseg bolov. **37** Moza ni Binyeagiin etseg bolson yum. Binyeagiin huu ni
Rafa, tuunii huu ni Yelyeasa, tuunii huu ni Azyel boloi. **38** Azyel zurgaan
huutei bolson bogood tednii ners ni Azrikam, Bohyeru, Ishmayel,
Shyearia, Obadia, Hanan yum. Ed bugd Azyelyn hovguud yum. **39** Tuunii
duu Yeshyekiin hovguudiin uugan ni Ulam, hoyordutaarh ni Iyeush,
guravdugaarh ni Yelifyelyet boloi. **40** Ulamyn hovguud ni sain harvaach
zorigtoi baatar erchuud bogood olon huu, ach nartai bogood tedgeer ni
bugd zuun tavin hun baiv. Edgeer ni bugd Byeniaminy hovguud boloi.

9:1 Ingeed buh Izraili ugiin bichigt orov. Uzegtun, ted Izrailiin Haadyn
Nomd temdeglegdsen bilee. Iuda ooriin itgelgui baidlaasaa bolj Vavilon
uruu olzlogdon yavav. 2 Oorsdiin hotuud bolon ezemshil gazartaa
amidragsdyn turuuch ni tahilch nar, lyevichuud, dutany uilchlegchid boloh
izrailichuud boloi. 3 Iudagiin hovguudiin Byeniaminy hovguudiin,
Yefraimyn hovguudiin, Manassyegiin hovguudiin zarim ni Iyerusalimd
amidarsan ni 4 Iudagiin huu Pyeryeziin hovguudees Utai bogood ter
Ammihudyn huu, Omriin ach, Imriin guch, Baniin doch boloi. 5
Shilonchuudaas uugan huu Asaia bolon tuunii hovguud tend amidarchee. 6
Zyeragiin hovguudeesIyeuyel bolon tuunii torol sadangiin zurgaan zuun
yeren hun amidarsan ajee. 7 Byeniamin hovguudees Hassyenuagiin guch
Hodaviagiin ach, Myeshullamyn huu Sallu amidarsan boloi. 8 Mon
Iyerohamyn huu boloh Ibnyeia, Mikriin ach Uzziin huu Yela, Ibnyeiagiin
guch Ryeuyeliin ach Shyefatiagiin huu Myeshullam amidarsan yum. 9
Tednii sadan torol ni udmynhaa daguu butd yeson zuun tavin zurgaan hun
bogood ted bugdeeree tus tusyn geriin zahiragchid boloi. 10 Tahilch
naraas Iyedaia, Iyehoiarib, Iahin, 11 Azaria nar amidarsan bogood Azaria
bol Hilkiagiin huu, Myeshullamyn ach Zadokiin guch, Myeraiotyn doch,
Burhany sumiin ahlah daamal Ahitubyn tach huu boloi. 12 Bas Adaia
baisan bogood ter bol Iyerohamyn huu, Pashuryn ach, Malhiagiin guch
yum. Mon Maasai baisan bogood ter bol Adiyelyn huu, Iazyeragiin ach,
Mishullamyn guch, Myeshillyemitiin doch, Immyeriin tach yum. 13 Tednii
torol sadan boloh orhuudiin terguulegchid buyuu Burhany sumiin
uilchleliin ajild avyaaslag myanga doloon zuun jaran hun baiv. 14 Lyevi
humuusees Myerariin hovguudiin neg boloh Shyemaia baisan bogood ter
bol Hasshubyn huu, Azrikamyn ach, Hashabiagiin guch boloi. 15 Bas
Bakbakkar, Hyeryesh, Galal, Mattania nar baisan bogood Mattania bol
Mikagiin huu, Zikriin ach, Asafyn guch boloi. 16 Bas Obadia baisan
bogood ter bol Shyemaiagiin huu, Galalyn ach, Iyedutuny guch yum.
Byeryekia ch baisan bogood ter bol Asagiin huu, Nyetofat humuusiin
tosgond amidarch baisan Yelkanagiin ach boloi. 17 Haalgach nar ni

Shallum, Akkub, Talmon, Ahiman nar bolon tednii torol sadanguud boloi.
Shallum ni terguun bogood 18 odoog hurtel zuun tal dahi Haany haalgan
deer haalgach baina. Edgeer ni Lyeviin hovguudiin hureenii haalgach nar
baisan yum. 19 Koragiin guch, Yebiasafyn ach, Koryegiin huu Shallum
bolon tuunii etsgiin ger buliinhen tuunii torol sadan, korachuud maihny
uudiig sahin uilchleliin ajild tavigdjee. Tednii ovog deedes ch EZENii
huarangiin uud haalgyg hamgaaldag humuus baiv. 20 Urid Yelyeazaryn
huu Finyehas ni tednii udirdagch baisan bogood EZEN tuuntei hamt baiv.
21 Myeshyelyemiagiin huu Zyeharia hurlyn maihny uudnii sahiul boloi. 22
Uudnii sahiulaar songogdson humuus ni bugd hoyor zuun arvan hoyoulaa
baisan bogood tosgonooroo utiin bichigt temdeglegdjee. David bolon
uzmerch Samuyel ch tedniig itgeliin ajild tomilov. 23 Iimees ted bolon
tednii hovguud ni maihan ger buyuu EZENii sumiin haalgany
hamgaalaltyg daan avav. 24 Sahiuluud zuun, baruun, omno, hoid dorvon
zugt baiv. 25 Tednii tosgon dahi torol sadanguud ni doloo honog bur irj,
eeljeer tedentei hamt baidag baiv. 26 Burhany orgoonii erdenesiin sang ba
oroonuudiig hariutssan itgeliin uilchleld dorvon ahlah sahiul baisan bogood
ted lyevi humuus baiv. 27 Haruul hamgaalalt ba ogloo bur haalgyg neeh
uurgiig daan avsan tul ted Burhany sumiin ergen toirond shoniig
ongoroodog baiv. 28 Tednii zarim ni uilchleliin heregsluudiig daan avsan
tul tedgeeriig gargaj, oruulah buriidee tooldog baijee. 29 Tednii zarim ni
ariun gazryn buh heregsel, tavilguud, sain guril, usan uzmiin dars, tos,
gugel, unertniig hariutsaj bailaa. 30 Tahilch naryn hovguudiin zarim ni
unertnuudiig holin beltgedeg baiv. 31 Lyevichuudiin neg Mattitia ni kora
hun Shallumyn uutan huu bogood tereer savand sharah zuilsiig hariutsaj
avchee. 32 Kohatchuudyn hovguudiin torol sadangiin zarim ni amraltyn
odor bur il tavih talh hiihiig hariutsaj avsan baiv. 33 Duuchid ni Lyeviin
orhuudiin zahiragchid bogood sumiin oroonuuded amidran, odor ch shono
ch oorsdiin ajlyg hiih tul oor busad uilchlelees choloologdov. 34 Edgeer ni
ugiin bichigt orson lyevichuudiin etsgiin udmyn zahiragchid boloi. Ted
Iyerusalimd amidarchee. 35 Gibyeony etseg Iyeiyel ni Gibyeond amidarsan
yum. Tuunii ehneriin ner ni Maaka boloi. 36 Tuunii uugan huu ni Abdon,
udaah ni Zur, Kish, Baal, Nyer, Nadab, 37 Gyedor, Ahio, Zyeharia,

Miklot nar boloi. 38 Miklot ni Shimyeamyn etseg bolov. Ted mon
Iyerusalimd oorsdiin ah duusiin hamt busad hamaatnuudynhaa zergeldee
amidrav. 39 Nyer ni Kishiin etseg bolj, Kish ni Saulyn etseg bolj, Saul ni
Ionatan, Malhishua, Abinadab, Yeshbaal naryn etseg bolov. 40 Ionatany
huu ni Myeribbaal bogood Myeribbaal ni Mikagiin etseg bolov. 41
Mikagiin hovguud ni Piton, Myelyek, Taryea, Ahaz nar boloi. 42 Ahaz ni
Iaragiin etseg bolj, Iara ni Alyemyet, Azmavyet, Zimri naryn etseg bolj,
Zimri ni Mozagiin etseg bolov. 43 Moza ni Binyeagiin etseg bolov.
Binyeagiin huu ni Ryefaia, tuunii huu ni Yelyeasa, tuunii huu ni Azyel
boloi. 44 Azyel zurgaan huutei baisan bogood tednii ners ni Azrikam,
Bokyeru, Ishmayel, Shyearia, Obadia, Hanan boloi. Edgeer ni Azyelyn
hovguud boloi.

Shastiryn Deed 10

10:1 Filistchuud Izrailiin esreg daitsand Izraili humuus filistchuudiin omno
zugtan, Gilboa uuland alagdan unatsgaav. 2 Filistchuud Saul bolon tuunii
hovguudiig nehen hooj, ted Saulyn hovguud boloh Ionatan, Abinadab,
Malhishua naryg tsohijee. 3 Saulyn esreg tulaldaan shiruusej, harvaachid
Saulyg olj harav. Ingeed harvaachid Saulyg sharhduuljee. 4 Tegmegts
Saul ooriin zevseg uuregch tseregtee — Selmee sugalaad, namaig hatgan
sulbegtun. Es tegvel hovch honduuleegui humuus irj namaig doromjilno
gev. Gevchtuunii zevseg uuregch ni mash ih aisan tul tiinuildsengui. Tegtel
Saul ooriin ildiig avaad, deerees ni unav. 5 Saulyn uhehiig zevseg uuregch
ni haraad, mon adilaar ooriin ilden deerees unaj uhev. 6 Ingeed Saul ooriin
gurvan huu, ooriin buh geriinhnii hamt uhev. 7 Hondiid baisan buh Izraili
humuus, Izrailiin tserguud zugtan, Saul bolon tuunii huuhduudiig uhehiig
haraad, oorsdiin hotuudaa orhin zuttatsgaav. Filistchuud irj, tend ni
amidrav. 8 Daraa odor ni filist humuus uhegsdiig deeremdeheer irehdee,
Saul bolon tuunii hovguudiig Gilboa uuland unasnyg olov. 9 Ingeed ted
Saulyg tonoj, tuunii tolgoi, zevsgiig ni avaad, filistchuudiig gazar burd elch
naryg ilgeen, oorsdiin shuteen bolon ard tumend sain medeeg hurgev. 10
Ted Saulyn zevsgiig oorsdiin burhdyn dugandaa tavij, tolgoig ni Dagony

dugand olgov. 11 Filist humuus Sauld hiisen buhniig
Iyebyeshgilyeadynhan bugd sonsood 12 buh zorigt ers ni bosoj, Saulyn
sharil bolon hovguudiinh ni sharilyg bulaaj avan, Iabyesht avchraad
tendhiin neg tsarsny door yasyg ni orshuulaad doloo honog matsag bariv.
13 Iinhuu EZENii esreg ooriin uildsen busarmag uilsiinhee toloo Saul
uhsen ni EZENii ugiig sahilgui, uzmerchiin zovlogoog guin sanaa bodlyg
ni asuuj, 14 EZENii husliig medehiig huseeguigees bolson yum. Tiimees
Ter tuuniig horoon,haanchlalyg ni Iyessiin huu Davidad shiljuulev.

Shastiryn Deed 11

11:1 Tegeed buh Izraili Hyebrond baisan David uruu tsuglan irj —
Uzegtun, bid tany yas mahny tasarhai bilee. 2 Urid Saulyg haan baih uyed
Izrailiig udirdan gargaj avchirdag gants hun ni ta baisan bilee. Tany Burhan
EZEN tand "Chi Minii ard tumen Izrailiin honichin bolj, chi Minii ard
tumen Izrailiin zahiragch boloh bolno" gej aildsan gej heltsgeev. 3 Iinhuu
Izrailiin buh ahmaduudad Hyebrond haan uruu irj, Hyebrond David
EZENii omno tedentei geree baiguulav. Ted Samuyelaar damjuulsan
EZENii ugiin daguu Davidyg Izrailiin haan bolgon toslov. 4 Tegeed David
bolon buh Izraili ni Iyerusalim (buyuu Iyebus) uruu yavav. Tend uuguul
nutgiinhan boloh iyebuschuud amidarch baiv. 5 Iyebusyn orshin suugchid
Davidad — Chi end nevterch bolohgui gej heljee. Gevch David Siony
behleltiig ezlen avchee (ter ni Davidyn hot). 6 David — Hamgiin turuund
Iyebus huniig tsohigch hen bolovch janjin, udirdagch bolno gehed
Zyeruiagiin huu Ioab hamgiin turuund dovtlon, yavj janjin bolov. 7 Tegeed
David ter behlelted orshin suusan tul ene ni Davidyn hot gej nerlegdeh
boljee. 8 Ter Millogoos ehleed buten neg toiruulan buh ergen toirondoo
hotyg bosgohod hotyn uldsen hesgiig Ioab sergeen bosgov. 9 Tumen
tsergiin EZEN Davidtai hamt baisan tul tereer ulam huchirhegjseer baiv.
10 Davidtai baisan huchit ersiin tolgoilogchid ni daraah boloi. Ted Izrailiin
talaar EZENii aildsan ugiin daguu haanchlald ni Davidad idevhtei tuslan,
buh Izrailiin hamt tuuniig haanaar orgomjilson humuus boloi. 11 Davidtai
baisan huchit ersiin jagsaal ni daraah boloi. Guchin hunii terguulegch ni

hagmon hunii huu Iashobyeam yum. Ter gurvan zuun hunii esreg jadaa
orgon tedniig neg dalailtaar alsan hun bilee. **12** Tuunii udaah ni aho hun
Dodogiin huu Yelyeazar bogood ter gurvan huchit ersiin neg bilee. **13**
Filistchuud tulaldahaar Pasdammimd boognoron tsuglah uyed tereer tend
Davidtai hamt baiv. Tend ni arvai ih tarisan talbai baisan bogood humuus
filistchuudees zugtaav. **14** Ted talbain gol dund bairlalaa ezleed talbaig
hamgaalan, Filistiin tserguudiig tsohiv. EZEN aguu yalaltaar tedniig avrav.
15 Filistiin ih tsereg Ryefaimyn hondiid huaragnan baih uyed guchin
terguulegch ersiin gurav ni hadand bui Davidyg hain Adullamyn aguid
irev. **16** Filistiin tsergiin angi Byetlyehyemd baih uyed David Ariun uulyn
behlelted baiv. **17** David — Hen negen ni Byetlyehyemiin haalgany hajuud
baih hudgaas nadad us avchran ogdog ch boloosoi! hemeen husemjilsend
18 onooh gurav filistchuudiin huarang nevtren garch, Byetlyehyemiin
haalgany hajuudah hudgaas us hutgan avchirj Davidad ogov. Gesen hedii
ch David ter usyg uulgui, harin EZENii omno asgaj, — **19** Ooriin Burhany
omno uuniig uildeh yavdal ni nadaas hol baig! Oorsdiin amiaraa denchin
tavij yavsan edgeer humuusiin tsusyg bi uuh gej uu? Uchir ni ted ene usyg
oorsdiin amiar denchin tavij avchirsan yum gej helsen yum. Tegeed ter
usyg uusangui. Ene gurvan huchit ersiin uildsen ni iim boloi. **20** Ioabyn duu
Abshai monooh guchiin terguun ni baiv. Ter gurvan zuun hunii esreg jadaa
erguulen tedniig alsan bilee. Ter monooh guchiin adil ner hundtei baiv. **21**
Ter ni ene shildeg guchin hunees hamgiin ihed hundlegden deedlegdsen ni
bilee. Tereer tednii janjin bolson bolovch terguun guravtai duitsehgui. **22**
Iyehoiadagiin huu Byenaia bol Kabzyeyelyn zorigt eriin huu bogood
Moabyn Ariyelyn hoyor huug tsohij alsan aguu uilstei hun baiv. Tsas
budarsan negen odor tereer nuh uruu orj, arslan agnasan bilee. **23** Tereer
tavan tohoi ondor, ulemj avarga yegipyet huniig alsan yum. Ter yegipyet
hunii gar dahi jad ni nehmelchnii gogdogch zuu met baisan bolovch
Byenaia tuun uruu neg savaa barij ochood onooh yegipyet hunii garaas
jadyg ni bulaan avch, jadaar ni tuuniig horooson yum. **24** Iyehoiadagiin
huu Byenaia edgeer zuilsiig uildsen bogood ter gurvan huchit ersiin negen
adil nertei baiv. **25** Uzegtun, ter guchin hunii dund hundleliig olson
bolovch onooh guravtai duitsehgui boloi. David tuuniig ooriin

hamgaalagch bolgon tomilson bilee. 26 Ih tsergiin huchit ers ni daraah
boloi. Ioabyn duu Asahyel, Byetlyehyemiin Dodogiin huu Yelkanan, 27
haror hun Shammot, pyelonit hun Hyelyez, 28 tyekoa hun Ikkyeshiin huu
Ira, anatot hun Abiyezyer, 29 husha hun Sibbyekai, ahoa hun Ilai, 30
nyetofat hun Maharai, nyetofat hun Baanagiin huu Hyelyed, 31
Byeniaminy hovguudiin Gibyeagiin Ribain huu Itai, piraton hun Byenaia,
32 Gaash gorhiny Hurai, arbat hun Abiyel, 33 baharum hun Azmavyet,
shaalbon hun Yeliaba, 34 gizon hun Hashyemyn huuhduud, harar hun
Shagyegiin huu Ionatan, 35 harar hun Sakaryn huu Ahiam, Uryn huu
Yelifal, 36 myekyerat hun Hyefyer, pyelonit hun Ahia, 37 galmyer hun
Hyezro, Yezbaigiin huu Naarai, 38 Natany duu Ioyel, Hagrigiin huu
Mibhar, 39 ammon hun Zyelyek, Zyeruiagiin huu Ioabyn zevseg uuregch
byerot hun Naharai, 40 itrithun Ira, itrit hun Garyeb, 41 hyet hun Uria,
Ahlain huu Zabad, 42 ryeubyen hun TTTizagiin huu ryeubyenchuudiin
tolgoilogch guchin huniig oorteigoo bailgan Adina, 43 Maakagiin huu
Hanan, mitnit hun Ioshafat, 44 ashtyerat hun Uzzia, aroyer hun Hotamyn
hovguud Shama, Iyeiyel, 45 Shimriin huu Iyediayel, tuunii duu Tiz hun
Ioha, 46 mahavi hunYeliyel, Yelnaamyn hovguud boloh Iyeribai, Ioshavia
nar ba moab hun Itma, 47 Yeliyel, Obyed, myezobai hun Iaasyel nar boloi.

Shastiryn Deed 12

12:1 Kishiin hovguun Saulaas bolj David Ziklagt nuugdan baih uyed tuun
deer irsen humuus ni daraah humuus yum. Ted dain tulaand huchit ersiin
dund Davidad tusalj baiv. 2 Ted numand garamgai bogood baruun, zuun
hoyor garaaraa chuluu duuguurdeh, num sum harvah erdemd bolovsorson
humuus baiv. Ted Saulyn hamaatan Byeniamin garlyn humuus baiv. 3
Tolgoilogch ni Abiyezyer, udaah ni Ioash bogood ted gyebyeat hun
Shyemaagiin hovguud, mon Azmavyetyn hovguud boloh Iyeziyel, Pyelyet
nar, Byeraka, anatot hun Iyehu 4 monooh guchiin terguulegch, tednii dund
huchirheg er boloh gibyeon hun Ishmaia, tegeed Iyeryemia, Iahaziyel,
Iohanan, gyedyera hun boloh Iozabad, 5 Yeluzai, Iyerimot, Byealia,
Shyemaria, haruf hun boloh Shyefatia, 6 koratchuud boloh Yelkanan,

Isshia, Azaryel, Ioyezyer, Iashobyeam, 7 Gyedoryn Iyerohamyn hovguud
Ioyela, Zyebadia nar boloi. 8 Gadchuudaas bambai, jad ezemshij dadsan,
daind shalgarsan erelheg zorigtoi ers ni tsol deh tsaizad baisan David uruu
hurch irev. Tednii tsarai ni arslangiin torhtei adil bogood uulyn bor
goroostei adil hurdan boloi. 9 Neg deh ni Yezyer, hoyor dahi ni Obadia,
gurav dahi ni Yeliab, 10 dorov deh ni Mishmanna, tav dahi ni Iyeryemia,
11 zurgaa dahi niAttai, doloo dahi ni Yeliyel, 12 naim dahi ni Iohanan, yes
deh ni Yelzabad, 13 arav dahi ni Iyeryemia, arvan neg deh ni Makbanai
boloi. 14 Gadyn hovguudees edgeer ni tsergiin darga nar yum. Doroi neg
ni zuutyg, aguu neg ni myangatyg zahirav. 15 Negdugeer sard ted Iordan
gol buh ergee halin uyerlej baihad ni gatlan garch, hondii deh buh huniig
zuun, baruun zug uruu hoon butargav. 16 Daraa ni Byeniamin bolon
Iudagiin hovguudiin zarim ni behlelted baisan David uruu hurch irev. 17
David tedniig ugtan garch, — Herev ta buhen nadad tuslahaar sain
sanaagaar nad uruu irsen bol, minii setgel ta nartai negdeh bolno. Harin
minii gart yamar ch buruu ugui baihad, herev ta nar nadaas urvan minii
daisnuud uruu handah avaas bidnii etseg ovgodiin Burhan uuniig haraad,
shiideh boltugai gej helev. 18 Ter uyed monooh guchin hunii tolgoilogch
Amasaigiin deer Suns buun irj — Davidaa, bidtanyh, Iyessiin huu mini, bid
tantai hamt baina. Enh amgalan, amar taivan tand orshig! Tand tuslagch
negend amar taivan ni orshig! Uneheer tany Burhan tanyg demjdeg bilee
gej helsnii daraa David tedniig huleen avch, tedniig bulgiin tolgoilogchoor
taviv. 19 David filistchuudtei hamtran Saulyn esreg daitahaar yavah gej
baital tuun uruu Manassyegaas heseg humuus irev. Gevch ted
filistchuuded tusalj chadsangui. Yuu gevel, Filistiin noyod zovloldsonii
daraa — Bidnii tolgoin uneer ter oariin ezen Sauld buuj ogohgui gej uu?
geed Davidyg holduulan yavuulav. 20 David Ziklag uruu yavah uyed, tend
tuun uruu Manassyegaas urvan irsen humuus gevel Adna, Iozabad,
Iyediayel, Mihayel, Iozabad, Yelihu, Zillyetai nar buyuu Manassyed
hariyaalagdah myangatyn darga nar boloi. 21 Ted bugd erelheg huchit
daichid bogood tsergiin darga nar baisan tul deeremchdiin bulguudiin
esreg Davidad tuslav. 22 Uchir ni Davidad tuslahaar odroos odort humuus
irseer Burhany tsereg met augaa ih tsergiig burelduulev. 23 EZENii ugiin

daguu Saulyn haanchlalyg Davidad erguulehiin tuld Hyebrond bui David
uruu hurch irsen, zevseglesen bulegleluudiin too ni daraah boloi. **24**
Bambai, jad uursen, daitahaar zevseglesen Iudagiin hovguud ni zurgaan
myanga naiman zuu baiv. **25** Simyeony hovguudees daind eremgii doloon
myanga neg zuun huchit ers baiv. **26** Lyeviin hovguudees dorvon myanga
zurgaan zuu hun baiv. **27** Iyehoiada ni Aarony buliin udirdagch baisan
bogood tuunii hamt gurvan myanga doloon zuun hun, **28** mon erelheg
daichin zaluu Zadok bolon tuunii etsgiin bulees horin hoyor ahmad baiv.
29 Saulyn torol sadan boloh Byeniaminy hovguudees gurvan myangan hun
baiv. Tednii ihenh heseg ni onoog hurtel Saulyn gert unench heveer baina.
30 Yefraimynhovguudees horin myanga naiman zuun erelheg daichin ers
baisan bogood ted oorsdiin etsguudiin buluuded nertei humuus baiv. **31**
Manassyegiin hagas ovgoos Davidyg haan bolgohyn tudd songogdson
arvan naiman myangan ers baiv. **32** Issaharyn hovguudees tsag uyee oilgon
tanij, Izraili yuu hiih yostoi talaarh medlegtei humuus baiv. Tednii hoyor
zuun udirdagch ni oorsdiin buh torol sadangaa daguulan irsen bailaa. **33**
Zyebulunaas baildaany beltgeltei, buh torliin zevseg agssan, huvaagdaagui
setgeleer Davidad tuslahaar tsuglarsan tsereg ni tavin myanga baiv. **34**
Naftalias myangan ahmaduud ba tedentei hamt bambai jadtai guchin
doloon myangan ers baiv. **35** Danchuudaas tulaldaany beltgeltei horin
naiman myanga zurgaan zuun hun baiv. **36** Ashyeraas tulaldaany beltgeltei
dochin myangan hun baiv. **37** Iordany nogoo talaas buyuu Ryeubyen, Gad,
Manassyegiin hagas ovgoos baildaany torol buriin zevseg agssan zuun
horin myangan tsereg irev. **38** Tulaldaany beltgeltei edgeer buh daichid
Davidyg buh Izrailiin haanaar orgomjilno gesen tsever itgelteigeer
Hyebrond irjee. Izrailiin uldsen humuus ch bugd Davidyg haanaar
orgomjloh negen sanaatai baiv. **39** Tednii torol sadanguud ni tedend hool
beltgen ogson tul ted idej, uusaar Davidtai hamt gurvan honog tend baiv.
40 Uunchlen tednii oir orchmynhon buyuu bur Issahar,Zyebulun, Naftalias
ch iljig, temee, luus, uher deer huns achin, gurilan boov, injirtei talh,
hataasan uzem, usan uzmiin dars, tos, uher, honiig mash iheer avchrav.
Izrailid uneheer bayar hoortei bailaa.

Shastiryn Deed 13

13:1 Tegeed David myangatyn bolon zuutyn darga nar buyuu buh
udirdagchidtai zovloldjee. **2** David Izrailiin buh chuulgand handan —
Herev ene zuil ta nart taalagdaj, ene ni bidnii Burhan EZENees bol,
Izrailiin buh nutagt uldsen oorsdiin torol sadanguud uruu, mon belcheer
buhii tednii hotuudad tedentei hamt baigaa tahilch nar ba lyevichuud uruu
gazar burd zar ilgeen, tedniig bidentei uulzuulahaar duudatsgaaya. **3**
Oorsdiin Burhany avdryg oorsoddoo avchirtsgaaya. Uchir ni Saulyn
odruuded bid tuuniig haigaagui shuu dee hemeev. **4** Buh ard tumnii
nudend ene ni zov hemeen uzegdsen tul buh chuulgan tiin uildene gej
hariulav. **5** Ingeed Burhany avdryg Kiriatiyearimaas avchrahyn tuld David
Yegipyetiin Shihoroos Hamatyn hooloi hurtelh buh Izrailiig tsugluulav. **6**
Tuunii neriig aguulsan avdar buyuu hyerubuudyn deer zalragch EZEN,
Burhany avdryg tendees avchrah gej Iudad hariyaalagdah Baala uruu
buyuu Kiriatiyearim uruu David bolon buh Izraili yavjee. **7** Ted Burhany
avdryg Abinadabyn gerees shine tergend achin yavsan bogood Uzza, Ahio
nar tergiig hotlov. **8** Davidbolon buh izrailichuud duu duulan, yatga, bosoo
yatga, hengereg, tsan, buree hogjimteigeer, oorsdiin hamag chadlaaraa
Burhany omno bayarlatsgaav. **9** Ted Kidony utrem deer irtel, uher ni
budersen tul Uzza garaa sungan, avdryg tushiv. **10** Uzza garaaraa avdart
hursnees bolj EZENii hilen tuunii esreg shataj, Ter tuuniig tsohijee. Uzza
tend Burhany omno uhev. **11** Uzzagiin esreg EZEN durshiin uurlasan tul
David uurlajee. David ter gazryg Pyeryezuzza hemeen nerlesen ni onoog
hurtel baidag. **12** Ter odor David Burhanaas aij, — Bi herhen Burhany
avdryg oortoo avchirj chadah bilee? gev. **13** Tiimees David avdryg
Davidyn hot uruu oortoo avch yavsangui. Harin tuunii git hun
Obyedyedomyn ger uruu avaachiv. **14** Ingeed Burhany avdar
Obyedyedomyn ger buliin hamt tuunii gert gurvan sar baisan bogood
EZEN Obyedyedomyn ger buliig tuund baisan buhnii hamt yeroov.

Shastiryn Deed 14

14:1 Tiriin haan Hiram Davidad ger barij bosgohoor hush mod,
chuluuchid, mujaanuudyn hamt elch naryg David uruu ilgeev. 2 EZEN
ooriig ni Izrailiin haanaar orgomjlon, Tuunii ard tumen Izrailiin tusyn tuld
haanchlalyg ni augaa ondort orgosniig David uhaaran oilgojee. 3 Tegeed
David Iyerusalimd oor olon ehner avan, olon hovguud ohidyn etseg bolov.
4 Iyerusalimd tuund torson huuhduudiin ners gevel Shammua, Shobab,
Natan, Solomon, zibhar, Yelishua, Yelpyelyet, 6 Noga, Nyefyeg, Iafia, 7
Yelishama, Byeyeliada, Yelifyelyet nar yum. 8 David buh Izrailiin haanaar
toslogdson gedgiig filistchuud sonsood, buh filistchuud Davidyg haij irev.
David uuniig sonsood, tednii esreg hodlov. 9 Filistchuud hurch ireed,
Ryefaimyn hondiig deeremden tonov. 10 David Burhanaas asuun, — Bi
filistchuudiin esreg hodloh uu? Ta tedniig minii gart tushaah uu? gev.
EZEN tuund — Bi tedniig chinii gart ogoh uchraas yav hemeev. 11
Tiimees ted Baalpyerazimd ireed, David filistchuudiig tend yalav. David
helehdee — Uyeriin us met Burhan minii daisnuudyg minii garaar hemh
tatlaa gev. Tiimees ted ter gazryg Baalpyerazim gej nerlejee. 12 Ted
oorsdiin burhdaa tend hayan zugtsan tul David tushaan tedniig gald
shataav. 13 Filistchuud monooh hondiid dahin neg deerem tonuul hiiv. 14
David dahin Burhanaas asuusand Burhan tuund — Chi tednii hoinoos buu
neh. Tednii hoiguur toiron yavj, yalam moddyn urdaas teden uruu dair. 15
Yalam moddyn oroigoos alhah chimeeg sonsmogtsoo chi tulaldahaar gar.
Uchir ni Burhan filistchuudiin tsergiig tsohihoor chinii omno yavna
hemeen aildav. 16 David Burhany oort ni tushaasnaar uildej, ted
Gibyeonoos Gyezyeriin tsaana gartal filistchuudiin tserguudiig but tsohiv.
17 Ingeed Davidyn aldar ner buh gazart tugen tarhjee. EZEN buh undestnii
deer Davidaas emeeh aidsyg avchrav.

Shastiryn Deed 15

15:1 David oortoo zoriulan Davidyn hotod geruud bariulav. Bas tereer
Burhany avdart zoriulan gazar beltgen, tuund maihan bosgov. 2 Tegeed
David — Burhany avdryg lyevichuudees oor hen ch orgon zooj bolohgui.
Uchir ni Burhany avdryg zoolgoj, Oortoo uurd monh uilchluuleheer EZEN

tedniig songoson bilee gev. 3 David ooriin beltgesen gazart EZENii
avdryg avchruulahaar buh Izrailiig Iyerusalimd tsugluulav. 4 David
Aarony hovguudiig bolon lyevichuudiig hamtad ni tsugluuljee. Uund: 5
Kohatyn hovguudees zahiragch Uriyel bolon tuunii torol sadangiin zuun
horin hun, 6 Myerariin hovguudees zahiragch Asaia bolon tuunii torol
sadangiin hoyor zuun horin hun, 7 Gyershomyn hovguudees zahiragch
Ioyel bolon tuunii torol sadangiin zuun guchin hun, 8 Yelizafany
hovguudees zahiragch Shyemaia bolon tuunii torol sadangiin hoyor zuun
hun, 9 Hyebrony hovguudees zahiragch Yeliyel bolon tuunii torol
sadangiin nayan hun, 10 Uzziyeliin hovguudees zahiragch Amminadab
bolon tuunii torol sadangiin zuun arvan hoyor hun baiv. 11 Daraa ni tahilch
Zadok, Abiatar naryg bolon lyevichuud boloh Uriyel, Asaia, Ioyel,
Shyemaia, Yeliyel, Amminadab naryg David duudan 12 tedend — Ta nar
bol lyevichuudiin etsguudiin buluudiin terguulegchid bilee. Izrailiin Burhan
EZENii avdryg minii tuund zoriulan beltgesen gazart avchrahyn tuld
oorsdiigoo bolon hamaatan sadanguudaa ariusga. 13 Ehnii udaa ta nar
tuuniig uureeguigees bolj bidnii Burhan EZEN bidend durshiin uurlasan
yum. Yaagaad gevel bid zaavryn daguu Tuuniig erj haigaagui bilee gej
helev. 14 Ingeed Izrailiin Burhan EZENii avdryg avchrahyn tuld tahilch
nar bolon lyevichuud oorsdiigoo ariusgav. 15 EZENii ugiin daguu
Mosyegiin tushaasnaar lyevichuudiin hovguud Burhany avdryg
damnuurgaar orgon, moron deeree uurch yavav. 16 Tegeed bayar bayaslyn
duug orgohoor bosoo yatga, yatga, tsan hogjmuudtei hamt duulah
duuchdaar hamaatnuudaas ni tomiloh tuhai David lyevichuudiin
zahiragchidtai yariltsav. 17 Ingeed Ioyelyn huu Hyemanyg bolon tuunii
torol sadnaas Byeryeiagiin huu Asafyg lyevichuud tomiljee. Mon tednii
torol sadan boloh Myerariin hovguudees Kushaiagiin huu Yetanyg bolon
18 tednii hamt hoyordugaar zergiin hamaatnuud buyuu haalgach nar boloh
Zyeharia, Byen, Iaziyel, Shyemiramot, Iyehiyel, Unni, Yeliab, Byenaia,
Maasyeia, Mattitia, Yelifyelye, Miknyeia, Obyedyedom, Iyeiyel nar baiv.
19 Duuchid boloh Hyeman, Asaf, Yetan nar guulin tsan tsohihoor
tomilogdjee. 20 Zyeharia, Aziyel, Shyemiramot, Iyehiyel, Unni, Yeliab,
Maasyeia,Byenaia nar alamotod niitsuulen bosoo yatga toglov. 21

Mattitia, Yelifyelye, Miknyeia, Obyedyedom, Iyeiyel, Azazia nar
shyeminited niitsuulen yatga darav. 22 Dyevichuudiin zahiragch Kyenania
ni duulah uurgiig daan avchee. Tereer avyaastai baisan tul duulah zaavryg
ogch baiv. 23 Byeryekia, Yelkana nar avdryn sahiuluud baiv. 24 Tahilch
nar boloh Shyebania, Ioshafat, Nyetanyel, Amisai, Zyeharia, Byenaia,
Yeliyezyer nar Burhany avdryn omno buree uleev. Obyedyedom, Iyehia
nar mon avdryn sahiuluud baiv. 25 Obyedyedomyn gerees EZENii
gereenii avdryg bayar bayasgalantaigaar nuulgen avchrahaar Izrailiin
ahmaduud bolon myangatyn darga naryn hamt yavsan hun ni David baiv.
26 EZENii gereenii avdryg zooson lyevichuuded Burhan tusalsan tul ted
doloon buh, doloon hutsaar tahil orgov. 27 Avdryg uursen buh lyevichuud,
duuchid bolon duuny udirdaach Kyenania naryn adil David nariin
maalingaar hiisen deel omsov. David bas maalingan yefod omsson baiv.
28 Iinhuu buh Izraili uuhain duugaar, ever buree bolon buree uleen, tsan
hogjmiig changa duugargan, bosoo yatga ba yatgyn ayalguutaigaar
EZENii gereenii avdryg avchirjee. 29 EZENii gereenii avdar Davidyn hot
uruu oirton ireh uyed Saulyn ohin Mikal tsonhoor haraad, David haany
userch tsovhchin, bayarlan temdeglej baihyg uzeed,zurh setgeldee tuuniig
basamjlav.

Shastiryn Deed 16

16:1 Ted Burhany avdryg Davidyn tuund zoriulan bosgoson maihand
oruulan tavij, Burhany omno shataalt tahiluud bolon eviin tahiluudyg
orgov. 2 David shataalt tahil bolon eviin tahiluudyg orgoj duussany daraa
EZENii nereer ard olnyg yeroov. 3 Eregtei, emegtei buh Izraili humuust,
hun neg burd neg shirheg talh, zusem mah, uzmeer hiisen boovyg ter
taraav. 4 Tereer lyevichuudiin zarimyg Izrailiin Burhan EZENiig magtan,
talarhan, bayarlan temdeglej baihaar buyuu EZENii avdryn omno
uilchlegchdeer tomilov. 5 Terguulegch ni Asaf, udaah ni Zyeharia, tegeed
Iyeiyel, Shyemiramot, Iyehiyel, Mattitia, Yeliab, Byenaia, Obyedyedom,
Iyeiyel nar baiv. Ted bosoo yatga, yatga, hogjmiin zemsguudtei baiv. Bas
Asaf changa duutai tsan hogjmiig tsohij, 6 tahilch nar boloh Byenaia,

Iahaziyel nar Burhany gereenii avdryn omno urgelj buree uleej baiv. 7
Tegeed EZENd talarhal orguuleheer Asaf bolon tuunii torol sadanguudyg
ter odor David anh udaa tomilov. 8 Oo, EZENd talarhal orgon, Tuunii
neriig duudagtun. Tuunii uilsiig ard tumnii dund meduulegtun. 9 Tuund
duulj, Tuund magtaalyg duulagtun. Tuunii buh gaihamshguudyg yarigtun.
10 Tuunii ariun nerd addar baig. EZENiig haij bui hunii zurh bayar
bayasgalantai baih boltutai. 11 EZENiig bolon Tuunii huchiig eregtun.
Urgelj Tuunii nuuriig haigtun. 12 EZENii uildsen gaihamshigt uilsiig,
Tuunii yer busyn zuils bolon Tuunii amnaas garah shuultuudiig dursan
sanagtun. 13 Tuunii bool Izrailiin uree, Tuunii songoson negen boloh
Iakovyn hovguud ee! 14 Ter bol bidnii BurhanEZEN. Tuunii shuultuud
buh delhiid baina. 15 Tuunii gereeg buyuu myangan uyeiinhend Tuunii
tushaasan ugiig monhod sanagtun. 16 Abrahamtai togtooson Tuunii geree,
Isaakt ogson Tuunii amlaltyg sanagtun. 17 Ter mon uuniigee Iakovd
togtool bolgon, Izrailid monhiin geree bolgon batalj ogood, 18 "Bi ta nart
Kanaany gazryg ta naryn oviin heseg bolgon ogno" gej aildsan bilee. 19
Ted toogoor tsoon, mashtsoohon bogood ter gazart hari humuus baisan
uyed, 20 ted neg undestnees nogoo undesten uruu, neg haanchlalaas oor
ard tumen uruu tenuuchlen yavah uyed ni 21 tedniig darlahyg EZEN hend
ch zovshoorolgui, tednii toloo haadyg zemlen, 22 "Minii toslogdson
humuust buu hurch, Minii esh uzuulegchded hor honool buu uchruulagtun"
hemeen aildsan bilee. 23 Buh gazar delhii, EZENd duulagtun. Tuunii
avralyn sain medeeg odroos odort tunhaglagtun. 24 Tuunii yaruu aldryn
talaar undestnuudiin dund helj, Tuunii gaihamshigt uilsiin talaar buh ard
tumnuudiin dund yarigtun. 25 Uchir ni EZEN bol aguu bogood aguutaar
magtagdah Negen. Mon buh burhdaas deeguur Tuunees emeegtun. 26
Uchir ni humuusiin buh burhad bol shuteenuud yum. Harin EZEN
tengeruudiig buteesen bilee. 27 Tuunii omno sur javhlan, yaruu aldar bii.
Tuunii gazart huch chadal, bayar bayasgalan bii. 28 EZENd orgogtun, ard
tumnuudiin urguud aa, EZENd yaruu aldar, huch chadlyg orgogtun. 29
Nerd ni zohih yaruu aldryg EZENd orgogtun. Orgoloo avchran Tuunii
omno ir. Ariun huvtsastaigaar EZENd morgogtun. 30 Buh delhii, Tuunii

omno chichregtun. Uneheer gazar delhii bat togtson bogood ganhahgui. **31**
Tengeruud bayarlan, gazar delhii bayasag. Ted undestnuudiin dund "EZEN
haanchildag" gej oguuleg. **32** Dalai bolon tuuniig burduulegch buh yums
nurgelegtun. Tal bolon tend baigaa buh yums bayarlagtun. **33** Tegeed oin
modod EZENii omno bayarlan duulah bolno. Uchir ni EZEN delhiig
shuuheer irj baina. **34** EZEN sain uchir Tuund talarhal orgogtun. Uchir ni
Tuunii hair enerel uurdiinh. **35** Tegeed "Bidnii avralyn Burhan aa, bidniig
avraach. Tany ariun nerd talarhlyg, Tany magtaal dotor aldryg orgohoor
bidniig tsugluulj, undestnuudees choloolj ogooch" gej helegtun. **36** Izrailiin
Burhan EZEN ono monhoos uurd monh hurtel magtagdah boltugai. Daraa
ni buh ard tumen — Amyen hemeegeed, EZENiig magtav. **37** Ingeed odor
tutmyn ajil met avdryn omno urgeljluulen uilchlehiin tuld Asaf bolon tuunii
torol sadanguudyg David tend, EZENii gereenii avdryn omno uldeesen
bilee. **38** Obyedyedomyg tuunii torol sadangiin jaran naiman huntei uldeev.
Iyedutuny huu Obyedyedom ba Hosa nar haalgachid bolov. **39** Tahilch
Zadok bolon tuunii torol sadangiin tahilch naryg tereer Gibyeon dahi
morgoliin ondorlog deerh EZENii asryn omno uldeesen ni **40** Izrailid
tushaasan EZENii huulid bichigdsen bugdiin daguu EZENd shataalt
tahiluudyg shataalt tahilyn shireen deer ogloo oroigui urgeljluulen
orguulehiin tuld baiv. **41** Tednii hamt Hyeman, Iyedutun nar bolon EZENd
talarhal orgoj baihaar ners ni togtoogdoj, songogdson uldsen humuus baiv.
Uchir ni Tuunii hair enerel uurdiinh yum. **42** Changaar duugaragchdad
zoriulsan buree, tsantai, mon Burhany duunuudad zoriulsan hogjmiin
zemsguudtei Hyeman, Iyedutun nar tedentei hamt bailaa. Iyedutuny
hovguud ni haalgachid bolov. **43** Tuunii daraa buh ard tumen oor ooriin
ger uruu yavtsgaaj, David ch ooriin ger buliinhniig yeroohoor butsav.

Shastiryn Deed 17

17:1 David ooriin gertee amidarch baih uyedee esh uzuulegch Natand
handan — Uzegtun, bi hush modon gert amidarch baihad EZENii gereenii
avdar hoshgon door baina hemeev. **2** Natan Davidad — Burhan chamtai
hamt baigaa tul ooriin setgeld baigaa buhnee hiigtun gev. **3** Ter shono

Burhany ug Natand irj aildahdaa — 4 Yavj, Minii zarts Davidad
oguulegtun "EZEN iin aildahdaa «Orshin suuh orgoog Nadad zoriulan chi
barihgui. 5 Uchir ni Bi Izrailiig gargan avchirsan odroos hoish ene odriig
hurtel orgoond zalarsangui, harin Bi maihnaas maihand, neg orshih
gazraas nogoo uruu ayalj baiv. 6 Buh Izrailiin hamt Minii alhaj baisan buh
gazruudad Minii ard tumniig hariuluulahaar tushaasan Izrailiin shuugch
naryn hen negend ni Bi "Yaagaad chi Nadad zoriulan hush modoor orgoo
bariagui ve?" gej helsen gej uu?» hemeev" gej hel. 7 Tegeheer odoo chi
Minii bool Davidad ingej hel. "Tumen tsergiin EZEN iin aildahdaa «Bi
chamaig belcheerees, honin surgee dagan yavahaas chini avch, Ooriin ard
tumen Izrailiin udirdagch bolgoson. 8 Chamaig haa yavsan ch Bi chamtai
hamt baij, buh daisnuudyg chini chinii omnoos tastan hayasan. Bi chamaig
delhii deerh aguu humuusiin aldar tsuutai adil aldartai bolgono. 9 Bi Ooriin
ard tumen Izrailid gazar togtoon ogch, ted oorsdiin nutagtaa orshin suuj,
dahin nuudellehgui baihaar tedniig tend suulgana. Uridyn adil nugeltnuud
tedniig dahin zovoohoo bolino. 10 Ene ni Bi Ooriin ard tumen Izrailid
shuugch naryg tomilson odroos ehelsen bilee. Bi chinii buh daisnyg
zahirgaand oruulna. Tuugeer ch barahgui, EZEN chamd ger barij ogno
gedgiig Bi chamd helne. nchinii odruud guitsen, chi ooriin etseg ovgodtei
baihaar yavah uyed Bi chinii hovguudiin neg boloh chinii ur udmaas negiig
chinii daraa bosgon tuunii haanchlalyg baiguulna. 12 Ter nadad orgoo
bosgoj, Bi tuunii haan shireeg uurd monhod baiguulna. 13 Bi tuunii etseg
bolj, ter Minii huu bolno. Bi chinii omno baisan negnees avsan shig, Bi
tuunees Ooriin hair enerliig holduulahgui. 14 Gevch Bi tuuniig Ooriin
orgoo, Ooriin haanchlald monhod suulgan, tuunii haan shiree monhod
togtoh bolno» hemeev" gev. 15 Edgeer buh ugs ba ene uzegdliin daguu
Natan Davidad heljee. 16 Tegeed David haan yavj, EZENii omno
suugaad, — EZEN Burhan mini, bi hen bolon minii ger yuu bolood Ta
namaig ene hurtel avchirsan yum be? 17 Burhan mini, ene ni Tany melmiid
ochuuhen zuil baisan bolovch Ta Ooriin boolyn gert irj bui aguu uyeiin
tuhai aildaj, erhem deed hunii hemjuuriin daguu nadad handlaa, Burhan
EZEN mini. 18 Tany boold ogogdson hundleliin talaar David Tand oor
iluu yuu helj chadah bilee? Uchir ni Ta Ooriin booloo medeh bilee. 19 Oo,

EZEN mini, Ooriin boolyn toloo bolood Ooriinhoo zurh setgeliin daguu
edgeer buh augaa zuilsiig meduulehiin tuld Ta ene buh aguu zuilsiin uchir
shaltgaan boljee. 20 Oo, EZEN mini, bid chiheeree sonsson bugdiin daguu
Tantai adil hen chbaihgui bogood Tanaas oor yamar ch Burhan baihgui
bilee. 21 Ene gazar deer yamar undesten ni Tany ard tumen Izrailitai adil
ve? Burhan tedniig ard tumen bolgon Oortoo avrahaar yavj, Yegipyetees
avran gargasan Ooriin humuusiin omnoos undestnuudiig hoon zailuulsan
uildel dotorh augaa, aimshigt zuilseer Oortoo ner aldryg avchee. 22 Uchir
ni Tany buteesen Tany ard tumen Izraili ni monhod Tanyh bogood Oo
EZEN, Ta tednii Burhan boljee. 23 Oo EZEN, Ooriin bool ba tuunii geriin
talaar Tany aildsan ugiig monhod togtooj, aildsanaaraa hiigeerei. 24 Tany
ner monhod togtoogdon orgomjlogdoj, "Tumen tsergiin EZEN bol Izrailiin
Burhan, Izrailid hamaarah Burhan bilee. Tany bool Davidyn ger ch Tany
omno battai zogsjee" hemeen helegdeh boltugai. 25 Burhan mini ee, Ta
Ooriin booldoo zoriulan geriig barij ogno gedgiig tuund ilchlen uzuulsen
tul Tany bool Tany omno zalbirah zorigiig avsan bilee. 26 EZEN, Ta
Burhan mon bogood edgeer sain zuiliig Ooriin boold amlasan bilee. 27
Tegeheer ene ni Tany omno monhod urgeljlehiin tuld odoo Ooriin boolyn
geriig yerooh ni Tany taalald niitsjee. Uchir ni EZEN mini, Ta yerooson
bogood ene bol monhiin yerool bilee gev.

Shastiryn Deed 18

18:1 Uunii daraa David filistchuudiig yalj, tedniig oortoo zahiruulan,
filistchuudiin garaas Gat bolon tuuniin gatsaanuudyg avav. 2 Tereer
Moabyg yalj, moabchuud Davidyn bool bolj, alba guvchuur avchrav. 3
Zobagiin haan Hadadyezyer ooriin zahirgaagaa baiguulahaar Yevfrat
moron uruu yavj baih uyed David tuuniig Hamat hurtel yaljee. 4 David
tuunees myangan tereg, doloon myangan moriton, horin myangan yavgan
tsergiig olzlon avav. David buh teregnii moridyn shormosiig tastaj, harin
zuun tergend hangalttai hureh moridyg oorsoddoo uldeev. 5 Damaskiin
aramyeichuud Zobagiin haan Hadadyezyert tuslah gej irehed David
aramyeichuudaas horin hoyor myangan huniig horoov. 6 Tegeed David

Damaskiin aramyeichuudyn dund tserguudiig tavij, aramyeichuud Davidyn
booluud bolj, alba guvchuur avchrav. Davidyn yavsan gazar burd EZEN
tuund tuslav. 7 Hadadyezyeryn tushmeded baisan altan bambainuudyg
David bulaaj, Iyerusalim uruu avchirlaa. 8 Bas Hadadyezyeryn hotuud
boloh Tibhat ba Kunaas David mash ih hemjeenii hurel olzoljee. Tuugeer
Solomon hurel tengis, baganuud bolon hurel sav suulgyg tsutgaj hiiv. 9
Zobagiin haan Hadadyezyeryn buh tsergiig David yalsan tuhai Hamatyn
haan Tou sonsood, 10 David haan uruu tuuntei mendchilj, Hadadyezyeryn
esreg tulaldan yalsand ni bayar hurgeheer ooriin huu Hadoramyg ilgeev.
Uchir ni Hadadyezyer Toutai daitaj yavsan bilee. Hadoram alt, mongo,
guuliar hiisen yanz buriin edleluudiigavchrav. 11 Yedom, Moab, Ammony
hovguud, filistchuud bolon Amalyek zereg buh undestnuudees avchirsan
mongo, alttai hamt David haan edgeeriig ch gesen EZENd zoriuljee. 12
Uunees gadna, Zyeruiagiin huu Abishai ni Davsny Hondiid arvan naiman
myangan yedomchuudyg aljee. 13 Tegeed tereer Yedomd tserguudiig
tavij, buh yedomchuud Davidyn booluud bolov. Davidyn yavsan gazar
burd EZEN tuund tuslav. 14 Iinhuu David buh Izrailiig zahirchee. Tereer
ooriin buh ard tumniig zovoor ba shudargaar udirdav. 15 Zyeruiagiin huu
Ioab tsergiin janjin bolj, Ahiludyn huu Iyehoshafat bicheech bolov. 16
Ahitubyn huu Zadok, Abiataryn huu Ahimyelyeh nar tahilch nar bolj,
Shavsha ni hereg hotlogch bolov. 17 Iyehoiadagiin huu Byenaia ni
kyeryetchuud ba pyelyetchuudiig zahirch, Davidyn hovguud haany hajuud
baih udirdagchid bolov.

Shastiryn Deed 19

19:1 Uunii daraa Ammony hovguudiin haan Nahash uhej, tuunii huu orond
ni haan bolov. 2 Tegehed David — Hanuny etseg Nahash nadad enerel
uzuulsen tul bi ch huud ni enerel uzuulne gej helev. Ingeed aavynh ni talaar
huug taitgaruulahaar David elch naryg ilgeev. Davidyn elch nar Hanunyg
taitgaruulahaar Ammony hovguudiin nutagt irev. 3 Gevch Ammony
hovguudiin noyod Hanund handan — Taitgaruulagchdyg cham uruu
ilgeesneeree David chinii etsgiig hundelj baigaa gej chi bodoj baina uu?

Tuunii tushmed ene gazryg sudalj, ustgahyn tuld tagnahaar irsen bish gej
uu? gev. **4** Tiimees Hanun Davidyn tushmediig barij, sahlyg ni husaad,
omsson huvtssyg ni ogzgiin haviar ni goloor tairaad, butsaan yavuulav. **5**
Heden humuus yavj Davidad elch narynh ni tuhaid ailtgav. Onooh
humuust mash iheer doromjluulsan tul David teden uruu hun ilgeejee.
Haan tedend — Ta naryn sahal urgaj guitseh hurtel Iyerihod uldeed, daraa
ni butsaj iregtun hemeen heluulev. **6** Oorsdiig ni David jigshseniig
Ammony hovguud haraad, Hanun bolon Ammony hovguud oorsoddoo
tereg ba morit tserguudiig Myesopotami, Arammaaka bolon Zobagaas
holslon avahaar myangan mongon talantyg ilgeev. **7** Ted oorsoddoo
guchin hoyor myangan tereg, Maakagiin haan bolon tuunii humuusiig
holslon avav. Ted irj, Myedyebagiin omno huaragnan buuv. Ammony
hovguud ch oorsdiin hotuudaas huran tsuglaj, daitahaar irev. **8** David
uuniig sonsood, Ioab bolon huchirheg erchuudees burdsen buh tsergee
ilgeev. **9** Ammony hovguud garch iren, hotyn oroh haalgan deer daitahad
beltgen jagsaj, irsen haad ch oorsdiin tsergee heer tald bairluulav. **10**
Tulaldaan urd tald bolon araar ni ooriinh ni esreg ornoj baigaag Ioab
haraad, buh tsergees Izrailiin shildeg daichdyg songon avch, ted
aramyeichuudyn esreg jagsan bairlav. **11** Harin uldsen humuusiig Ioab
ooriin duu Abishaigiin gart daatgav. Ted Ammony hovguudiin esreg
jagsan bairlajee. **12** Ioab oguulehdee — Herev aramyeichuud nadaas
hucheeree ih bol chi nadad tuslagtun. Harin Ammony hovguud chamaas
iluu huchtei baih avaas, bi chamd tusalna. **13** Huchirheg baij, oorsdiin ard
tumen bolon bidnii Burhany hotuudyn toloo zorigtoigoor tulaldatsgaaya.
Melmiid ni sain zuiliig EZEN uildeh boltugai gev. **14** Ingeed Ioab ooriin
humuusiin hamt aramyeichuudyn esreg tulaldahaar oirtohod aramyeichuud
Ioabyn omnoos zugtatsgaav. **15** Ammony hovguud aramyeichuudyn
zuttahyg haraad, oorsdoo ch mon Ioabyn duu Abishaigiin omnoos zuttan,
hot uruugaa orov. Tegeed Ioab Iyerusalimd irlee. **16** Aramyeichuud
Izrailid diildsenee haraad, elch naryg ilgeen, Yevfratyn chanadad baih
aramyeichuudyg tedniig udirdaj bui Hadadyezyeryn tsergiin janjin
Shofakiin hamtaar iruulev. **17** Uuniig Davidad medegdsend tereer buh
Izrailiig hamtad ni tsugluulj, Iordanyg gatlan, tednii deer irj, tednii esreg

bairlalaa ezlev. David aramyeichuudyn esreg tulaldahaar jagsanguut
aramyeichuud tuunii esreg dairav. **18** Aramyeichuud Izrailiin omnoos
zugtsand David aramyeichuudaas doloon myangan teregt tsereg,
dochinmyangan yavgan tsergiig ustgaj, tednii tsergiin janjin Shofakiig ch
alav. **19** Hadadyezyeryn zarts nar Izrailid diildsenee haraad, Davidtai
nairamdan, tuund uilchlev. Ingeed aramyeichuud dahin Ammony
hovguuded tuslah husel zoriggui bolloo.

Shastiryn Deed 20

20:1 Daraa ni haadyn daind mordoh tsagt buyuu havar Ioab tsergee
udirdan yavj, Ammony hovguudiin gazryg suiruulen, irj Rabbag buslen
avav. Gevch David Iyerusalimd uldjee. Ioab Rabbag tsohin ustgav. **2**
David tednii haany tolgoigoos altan titmiig ni avchee. Ter titem neg altan
talant jintei bogood erdeniin chuluu shigtgegdseniig David olj medev.
Tuuniig Davidyn terguun deer tavijee. Tereer hotoos mash ih hemjeenii olz
omog avchrav. **3** Ter hotod baisan humuusiig ch olzlon avchirj, irtei horoo
bagaj suh heregleh ajild daichiljee. Ammony hovguudiin buh hotuudad
David iinhuu uildev. Daraa ni David bolon buh humuus Iyerusalim uruu
butsaj irev. **4** Uunii daraa Gyezyert filistchuudtei daitaj eheljee. Tegehed
avarga biyetnuudiin ur udmyn neg Sippaig hushat hun Sibbyekai alsand,
filistchuud buuj ogov. **5** Dahin filistchuudtei daitah uye garch, Iairyn huu
Yelkanan ni git hun Goliatyn duu Lahmig alsan yum. Lahmiin jadny ish ni
nehmelchnii gogdogch mod met baiv. **6** Gatad dahin dain boloh uyed
negen ulemj avarga hun baisan bogood tuunii gar, holiin huruunuud ni tus
tus zurgaa, niit horin dorvon huruutai baijee. Ene hun ch avarga
biyetnuudiin ur udmyn neg baisan bilee. **7** Tereer Izrailiig doromjlohod,
Davidyn ah Shimyeagiin huu Ionatan tuuniig alav. **8** Edgeer ni Gat dahi
avarga biyetnuudiin ur udmuud baisan bogood ted Davidyn gart bolon
tuunii booluudyn gart unatsgaasan yum.

Shastiryn Deed 21

21:1 Daraa ni Satan Izrailiin esreg bosood, Izrailiig tooluulahaar Davidyg
hodolgov. 2 Tiimees David Ioab bolon ard tumnii noyodod handan —
Yavj, Byershyebaagaas Dan hurtelh izrailichuudyg toolj, tednii toog nadad
medegtun hemeev. 3 Ioab — EZEN Ooriin ard tumnee odoo baigaagaas ni
zuu dahin osgoh boltutai! Harin haan ezen mini, ted chini butdeeree eznii
mini booluud bish gej uu? Yuund minii ezen ene zuiliig hiiheer husemjilne
ve? Yaagaad ter Izrailid gem buruut uchruulah yostoi yum be? gev. 4
Gesen hedii ch haany zarlig Ioabyn ugnees huchtei baiv. Tiimees Ioab
hodlon, buh Izraili dayaar yavj, Iyerusalimd irev. 5 Buh ard tumnii
toollogyn medeeg Ioab Davidad ogchee. Ild agssan Izrailiin erchuud butd
neg saya neg zuun myanga baisan ba ild agssan Iudagiin erchuud dorvon
zuun dalan myanga baiv. 6 Gehdee haany tushaal Ioabyn jigshliig toruulsen
tul tereer tednii dund Lyevi, Byeniaminyg toolsongui. 7 Burhand ene zuil
taalagdaagui bogood Ter Izrailiig tsohiv. 8 David Burhand — Bi uuniig
hiisneeree asar ih nugel uildlee. Gevch odoo boolynhoo gem buruug
orshoogooch. Uchir ni bi mash teneg mulguu zuil uildsen yum hemeev. 9
EZEN Davidyn uzmerch Gadad handan aiddahdaa — 10 Yavj, Davidad
helehdee "EZEN iin aildaj baina «Bi chamd gurvan zuil ogno. Tednii
negiig oortoo songoj avagtun. Tuuniig Bi chamd uildeh bolno» gesen" gej
hel hemeev. 11 Gad David uruu irj, tuund — EZEN iin aiddahdaa "Oortoo
12 gurvan jil olsgolon boloh, esvel chinii orsoddogchdiin ild chinii deer
baih zuur daisnuudynhaa omnoos gurvan saryn tursh zugtaan yavah, esvel
EZENii ild boloh tahlyg ene gazart gurvan odriin tursh buulgan, EZENii
tenger elch Izrailiin buh nutag dayaar ustgan uhuuleh zergiin ali negiig
songo" hemeev. Tiim uchraas odoo namaig ilgeesen Tuund bi yamar
hariutai butsahyg ergetsuulen bodogtun gev. 13 David Gadad — Bi mash
ih shanalj baina. EZENii orshooluud aguu ih uchraas namaig Tuunii gart
tushaagtun. Harin namaig hunii gart buu oruulaach hemeen hariulav. 14
Ingeed EZEN Izraili deer tahal ilgeej, Izrailiin dalan myangan hun uhev. 15
Mon Iyerusalimyg suitgeheer Burhan tenger elchee tiishee ilgeev. Gevch
tenger elch Iyerusalimyg suitgehed belenbaih uyed EZEN haraad, gai
gamshig buulgah gej baigaadaa haruusaj, suiruulegch tenger elchid handan
— Hangalttai. Odoo garaa avagtun gej tushaav. EZENii tenger elch iyebus

hun Ornany utremiin hajuud zogsoj baiv. 16 David nudee orgood, tenger,
gazryn hoorond zogsoj bui EZENii tenger elch gartaa ildee barin
Iyerusalimyn deeguur sungasan baigaag uzev. Tiimees David bolon
ahmaduud taar nomron, nuureeree gazart unatsgaav. 17 David Burhand —
Ard tumniig tooloh tushaalyg gargasan hun ni bi bish gej uu? Uneheer
nugel uildej, mash ih buzryg hiisen hun ni bi bolohoos edgeer honin sureg
yuu hiisen yum be? Oo, minii Burhan EZEN, Tany mutar minii esreg bolon
minii etsgiin buliin esreg baig. Harin tahald nervegdsen Ooriin ard
tumneesee Ta mutraa tataach gev. 18 Ingehed deeshee yavj, iyebus hun
Ornany utrem deer EZENd tahilyn shireeg bosgoh yostoig Davidad
helehiig EZENii tenger elch Gadad tushaav. 19 EZENii nereer helsen
Gadyn ugeer David yavav. 20 Ornan hoish ergen, tenger elchiig harsan
bogood tuuntei hamt baisan dorvon huu ni nuugdjee. Ornan ulaan buudai
tsairuulj baiv. 21 David Ornan uruu dohoj baihad Ornan Davidyg haraad,
utremeesee garch iren, Davidyn omno nuureeree gazar sunan morgov. 22
Tegeed David Ornand — Bi end EZENd tahilyn shireeg bosgohyn tuld
ene utremiin gazraa nadad ogooch. Ard tumnees tahlyg salgahyn tuld chi
uuniig nadad buten uneer ni zarah yostoi hemeev. 23 Ornan Davidad —
Uuniig ga oortoo av. Minii ezen haan ooriin nudend taalagdsanaa
uildegtun. Hardaa, bi shataalt tahild zoriulan uhriig, tulee bolgon taria
tsairuulagch nuduuriig, ideen orgold zoriulan ulaan buudaig ogiye. Bi ene
bugdiig ogiye gev. 24 Gevch David Haan Ornand — Ugui, bi zaaval
uuniig buten uneer ni hudaldan avna. Uchir ni bi chinii yumyg EZENd
zoriulan avahgui, mon uniig ni toloogui zuileer shataalt tahil orgohgui
hemeev. 25 David gazryn unend zurgaan zuun altan shyekyeliig Ornand
ogov. 26 Tegeed David tend EZENd zoriulan tahilyn shiree bosgon,
shataalt tahil bolon eviin tahiluudyg orgov. David EZENiig duudsand
Tereer shataalt tahilyn shireen deer tengerees gal buulgan tuund hariulav.
27 EZEN tenger elchid tushaasand ter ni ildee huind ni butsaan hiilee. 28
Ter uyed iyebus hun Ornany utrem deer EZEN oort ni hariulahyg David
haraad, tend tahil orgov. 29 Yaagaad gevel tsold Mosyegiin bosgoson
EZENii asar bolon shataalt tahilyn shiree ter uyed Gibyeon dahi morgoliin
ondorlog deer baisan boloi. 30 Gevch David EZENii tenger elchiin ildees

aisan tul Burhany husliigmedeheer tuunii omno ochij chadsangui.

Shastiryn Deed 22

22:1 Tegeed David — Ene bol Burhan EZENii orgoo, ene bol Izrailiin
tolooh shataalt tahilyn shiree yum hemeev. 2 Ingeed David Izrailiin nutagt
baisan hariinhnyg tsugluulah tushaalyg gargaj, Burhany orgoonii barilgyn
chuluunuudyg tsavchih humuusiig togtoov. 3 David daaman haalganuud
bolon tonogloluudyn hadaasnuudyg hiih ulemj hemjeenii tomriig, mon
jinlen hemjij chadahaargui hurliig beltgev. 4 Sidonchuud ba tirchuud
Davidad ulemj hemjeenii hushin dunznuud avchirj ogson tul hushin
gualinguudaar hiisen dunznuud toolshgui ih baiv. 5 David — Minii huu
Solomon balchir, turshlagagui baina. EZENd zoriulan barigdah orgoo ch
mash surleg, buh delhii dahind aldarshsan, tsog javhlantai baih yum. Tiim
uchraas odoo bi uuniig barih beltgeliig hangana gev. Ingeed David ood
bolohoosoo omno hangalttai beltgeliig bazaav. 6 Tuunii daraa David ooriin
huu Solomonyg duudaj, Izrailiin Burhan EZENd zoriulan orgoo barihyg
tuund tushaav. 7 David Solomond handan — Huu mini ee, bi ooriin
Burhan EZENii ner aldryn toloo orgoo barih bodoltoi baisan bilee. 8
Gevch EZENii ug nadad irj, "Chi ih tsus ursgan, olon dainyg odooson. Chi
Minii omno delhiideer ih tsus ursgasan tul Minii ner aldryn toloo orgoo
barij bolohgui. 9 Haragtun, chamd negen huu toroh bogood tereer amar
amgalangiin hun baih bolno. Bi tuund ergen toirny buh daisnuudaas ni
hamgaalalt, amar taivnyg ogoh bolno. Tuunii ner Solomon baih bogood
tuunii amidralyn odruuded Bi Izrailid amar amgalan, anirgui baidlyg ogno.
10 Ter Minii ner aldryn toloo orgoo barih bogood Ter Minii huu bolj, Bi
tuunii etseg bolno. Bi tuunii haanchlalyn sentiig Izrailiin deer uurd monhod
suuriluulah bolno" gesen yum. 11 Minii huu, chi amjilttai yavj, chinii
tuhaid Tuunii aildsanaar chi ooriin Burhan EZENii orgoog barihyn tuld
EZEN chamtai hamt baih boltugai. 12 Chi ooriin Burhan EZENii huuliig
sahij baihyn tuld zovhon EZEN chamd hersuu baidal ba uhaarlyg, mon
Izrailiig zahirah medliig chamd ogoh boltugai. 13 Izrailiin talaar Mosyed
EZENii tushaasan togtool, zarliguudyg chi sahihdaa hyanamgai handah

avaas, chi amjilt oloh bolno. Tuushtai bogood zorigtoi bai. Buu ai, buu
shantar. 14 Odoo haragtun, bi EZENii orgoond zoriulan zuun myangan
talant alt, neg saya talant mongo, jignen hemjij barahaargui mash ih
hemjeenii hurel ba tomor, mon dunz bolon chuluunuudyg zovlontoigoor
beltgen tavisan bilee. Chi deer ni nemerleerei. 15 Tuunees gadna, chamtai
hamt mash olon ajilchid buyuu chuluutsavchigchid, chuluu ongologchid,
mujaanuud bolon buh torliin ajild avyaas chadvartai buh humuus baina. 16
Alt, mongo, hurel, tomriin huvid hemjeelshgui iheer baina. Bosood,
ajillagtun. EZEN chamtai hamt baih boltugai gev. 17 Mon David Izrailiin
buh udirdagchdad ooriin huu Solomond tuslahyg tushaan, — 18 Ta naryn
Burhan EZEN ta nartai hamt baigaa yum bus uu? Ergen toirond amar
taivnyg Ter ta nart ogoogui gej uu? Tereer ene gazryn irgediig minii gart
tushaaj, ene gazar ch EZEN bolon Tuunii ard tumnii omno sohorson yum.
19 Odoo oorsdiin Burhan EZENiig haihaar oorsdiin zurh setgel, sanaa
bodloo chigluulegtun. Tiim uchraas EZENii ner aldryn toloo barigdah
orgoond EZENii gereenii avdar bolon Burhany ariun zuilsiig oruulan
tavihyn tuld bosoj, EZEN Burhany ariun gazryg barij bosgogtun hemeev.

Shastiryn Deed 23

23:1 David ondor nastai bolood ooriin huu Solomonoo Izrailiin haan
bolgov. 2 Ter Izrailiin buh udirdagchdyg tahilch nar ba lyevichuudiin hamt
tsugluulav. 3 Guch bolon tuunees deeshih nasny lyevichuud tooluulsan
bogood toollogyn burtgeleer too ni guchin naiman myanga baiv. 4
Tedgeerees horin dorvon myanga ni EZENii orgoonii ajlyg hargalzah
humuus baiv. Zurgaan myanga ni tushmed ba shuugch nar, 5 dorvon
myanga ni haalgach bogood dorvon myangani magtaalyg orgohiin tuld
Davidyn buteesen hogjmoor EZENiig magtdag humuus bailaa. 6 David
tedniig Lyeviin hovguud boloh Gyershom, Kohat, Myerari naryn daguu
bulguuded huvaajee. 7 Gyershomchuudaas Ladan, Shimyei nar baiv. 8
Ladany hovguud gevel uugan ni Iyehiyel bolon Zyetam, Ioyel zereg
gurvuulaa baiv. 9 Shimyeigiin hovguud ni Shyelomit, Haziyel, Haran
zereg gurvuulaa baiv. Edgeer ni Ladany buliin terguunuud yum. 10

Shimyeigiin hovguud ni Iahat, Zina, Iyeush, Byeria nar boloi. Ene dorvon
ni Shimyeigiin hovguud yum. 11 Iahat uugan ni, Ziza udaah ni baiv. Harin
Iyeush, Byeria nar olon hovguudgui baisan tul ted etsgiin neg bul buyuu
neg gar bul bolov. 12 Kohatyn hovguud dorvuulee bogood Amram, Izhar,
Hyebron, Uzziyel nar baiv. 13 Amramyn hovguud ni Aaron ba Mosye
boloi. Aaron ni EZENii omno utlaga shataaj, Tuund uilchlen, Tuunii neriig
uurd yeroohiin tuld ooroo bolon hovguudiinhee hamt uurd monh hamgiin
ariunaar ariusgagdahaar tusgaarlagdsan hun baisan yum. 14 Harin Burhany
hun Mosyegiin huvid tuunii hovguud Lyevi ovgiin dund bagtsan boloi. 15
Mosyegiin hovguud Gyershom, Yeliyezyer nar baiv. 16 Gyershomyn huu
ni terguulegch Shyebuyel baiv. 17 Yeliyezyeriin huu ni terguulegch
Ryehabia baiv. Yeliyezyer oor hovguudgui baisan bolovch Ryehabiagiin
hovguud ni ui olon baiv. 18 Izharyn huu ni terguulegch Shyelomit baiv. 19
Hyebrony hovguudiin uugan ni Iyeria, udaah ni Amaria, gurav dahi ni
Iahaziyel, dorov deh ni Iyekatiyem boloi. 20 Uzziyeliin hovguudiin uugan
ni Mika, udaah ni Ishshia boloi. 21 Myerariin hovguud ni Mahli, Mushi
nar baiv. Mahliin hovguud ni Yelyeazar, Kish nar boloi. 22 Yelyeazar
uhehdee hovguudgui, zovhon ohidtoi baiv. Tiimees tednii ah duu nar boloh
Kishiin hovguud tedniig ehneruudee bolgon avav. 23 Mushiin hovguud
gurvuulaa bogood Mahli, Yedyer, Iyeryemot nar baiv. 24 Edgeer ni
EZENii orgoonii uilchleld zoriulan ajil hiij bui, horin nastai bolon tuunees
deeshih nasny, neriig ni temdeglesen, toologdson humuusiin etsguudiin
buluudiin terguunuud buyuu tus tusyn etsguudiin buluudiin daguu Lyeviin
hovguud baiv. 25 David "Izrailiin Burhan EZEN Ooriin ard tumendee
amraltyg ogch, Iyerusalimd monhod orshih bolov. 26 Mon lyevichuud
asryg bolon tuunii uilchledd hereglegddeg buh edleliig dahin zoon yavah
shaardlagagui bolson" hemeen oguulse yum. 27 Davidyn suulchiin ugiig
dagaj horin nastai bolon tuunees deeshih nasny Lyeviin hovguud tooluulav.
28 Tednii uureg ni EZENii orgoonii uilchleld, hashaa, oroonuud bolon buh
ariun zuilsiig tseverlehed buyuu Burhany orgoonii uilchleliin ajild Aarony
hovguuded tuslah bolon 29 il tavih talh, ideen orgoliin sain
guril,horongogui hiisen talh zereg savand sharah esvel sain zuurah ajil,
jignen hemjih buh ajlyg hariutsahad orshij baiv. zoted ogloo bur EZENd

talarhan, magtahaar zogsoj, oroi bur uunii adil uilden, 31 amraltyn odor,
shine sar, togtoogdson bayar naadmyn uyeer EZENd buh shataalt tahilyg
orgoj, tednii talaar togtooson zaavryn toogoor EZENii omno urgeljluulen
uilchleh yostoi baiv. 32 Ingej EZENii orgoonii uilchleld zoriulan ted hurlyn
maihan, ariun gazar bolon tednii ah duus boloh Aarony hovguudiin tolooh
uurgiig hariutsaj baiv.

Shastiryn Deed 24

24:1 Aarony ur udmyn bulguud gevel, Aarony hovguud ni Nadab, Abihu,
Yelyeazar, Itamar nar baiv. 2 Gevch Nadab, Abihu nar etsgeesee omno
nas barj ur huuhedgui baiv. Yelyeazar, Itamar nar tahilch nar bolon
uilchlev. 3 David Yelyeazaryn udmyn Zadok, Itamaryn udmyn
Ahimyelyeh nartai hamt tedniig uilchleliin daguu ajluudad ni huvaajee. 4
Yelyezaryn udmynhand Itamaryn udmynhnaas iluu olon terguulegch ers
baisan tul tedniig huvaarilahdaa ted Yelyeazaryn udmynhny etsguudiin
buluuded arvan zurgaan terguun, Itamaryn udmynhny etsguudiin buluudiin
daguu naiman terguun onoov. 5 Ted Itamaryn ur udam bolon Yelyeazaryn
ur udmaas hoyoulangaas ni Burhany ba ariun gazryn tushmed baisan uchir
negiig ni nogootei ni adil shodon huvaav. 6 Lyevichuudeesgaraltai, guush
Nyetanyelyn huu Shyemaia tedniig haan, jononguud, tahilch Zadok,
Abiataryn huu Ahimyelyeh, tahilch nar bolon lyevichuudiin etsguudiin
buluudiin terguunuudiin omno temdeglesen bilee. Yelyeazarynhaas neg
etsgiin bul, Itamarynhaas neg etsgiin buliig avchee. 7 Anhny shavga
Iyehoiarib deer irj, hoyordugaarh ni Iyedaia, 8 guravdugaarh ni Harim,
dorovdugeerh ni Syeorim, 9 tavdugaarh ni Malhiia, zurgadugaarh ni
Miamin, 10 doldugaarh ni Hakkoz, naimdugaarh ni Abia, 11 yesdugeerh
ni Iyeshua, aravdugaarh ni Shyekania, 12 arvan negdugeerh ni Yeliashib,
arvan hoyordugaarh ni Iakim, 13 arvan guravdutaarh ni Huppa, arvan
dorovdugeerh ni Iyeshyebyeab, 14 arvan tavdutaarh ni Bilga, arvan
zurgadugaarh ni Immyer, 15 arvan doldutaarh ni Hyezir, arvan
naimdutaarh ni Happizzyez, 16 arvan yesdugeerh ni Pyetahia, horidugaarh
ni Iyehyezkyel, 17 horin negdugeerh ni Iakin, horin hoyordutaarh ni

Gamul, 18 horin guravdugaarh ni Dyelaia, horin dorovdugeerh ni Maazia
deer buuv. 19 Edgeer ni tedniig EZENii orgoo dotor oroh uyed tednii
uilchilgeenii uurguud baisan bogood tednii ovog etseg Aarond Izrailiin
Burhan EZENii tushaasny daguu tuugeer damjuulan tedend ogogdson
zaavryn daguu baiv. 20 Lyeviin hovguudiin busad ni gevel Amramyn
hovguudees garaltai Shubayel, Shubayelyn hovguudees garaltai Iyedyeia
baiv. 21 Ryehabiagaas, Ryehabiagiin hovguudees uugan ni Isshia yum. 22
Izharchuudaas, Shyelomot, Shyelomotyn hovguudees Iahat baiv. 23
Hyebrony hovguud gevel, uugan ni Iyeria, hoyordugaarh ni Amaria,
guravdugaarh ni Iahaziyel, dorovdugeerh ni Iyekamyeam yum. 24
Uzziyeliin hovguudees Mika, Mikagiin hovguudees Shamir boloi. 25
Mikagiin duu Ishshia, Ishshiagiin hovguudees Zyeharia yum. 26 Myerariin
hovguudees Mahli, Mushi nar boloi. Iaziagiin hovguudees Byeno yum. 27
Myerariin hovguudees, Iaziagaar Byeno, Shoham, Zakkur, Ibri nar baiv.
28 Mahligaar Yelyeazar bogood tereer hovguudgui baiv. 29 Kisheer,
Kishiin hovguud, Iyeramyeyel baiv. 30 Mushiin hovguudees Mahli,
Yedyer, Iyerimot nar baiv. Edgeer ni etsguudiinhee buluudiin daguu
Lyeviin hovguud boloi. 31 Ed ch bas tednii torol sadan boloh Aarony
hovguudiin adilaar David haan, Zadok, Ahimyelyeh, tahilch nar bolon
lyevichuudiin etsguudiin buluudiin terguunuudiin omno shodjee. Etsguudiin
buliin terguulegch ch bai, tuunii duu naraas ch bai bugd adil shodotsgoov.

Shastiryn Deed 25

25:1 Uunees gadna, David bolon ih tsergiin janjnuud ni Asaf, Hyeman,
Iyedutuny hovguudiin zarimyg ni uilchleld zoriulan tusgaarlan avchee.
Tedend yatga, bosoo yatga, tsantaigaar esh uzuuleh uurgiig daalgav.
Enehuu uilchleldee orson humuusiin too ni daraah boloi. 2 Asafyn
hovguudees Zakkur, Iosyef, Nyetania, Asharyela nar boloi. Asafyn
hovguud ni haany zaavraar esh uzuuldeg Asafyn udirdlagyn door baiv. 3
Iyedutunaas, Iyedutuny hovguud boloh Gyedalia, Zyeri, Iyeshaia, Shimyei,
Hashabia, Mattitia zereg zurgaa boloi. Yatga darj, EZENd talarhaj magtan
esh uzuuldeg oorsdiin etseg Iyedutunaar ted udirduuldag baiv. 4

Hyemanaas, Hyemany hovguud boloh Bukkia, Mattania, Uzziyel,
Shyebuyel, Iyerimot, Hanania, Hanani, Yeliatan, Giddalti, Roamtiyezyer,
Ioshbyekasha, Malloti, Hotir, Mahaziot nar boloi. 5 Burhany ugeer haanyg
orgomjloh haany uzmerch Hyemany hovguud ed bugd yum. Burhan
Hyemand arvan dorvon huu, gurvan ohin ogov. 6 Ted bugd oorsdiin
etsgiin udirdlaga door Burhany orgoonii uilchleld zoriulan tsan, bosoo
yatga, yatgyg daran, EZENii orgoond duu duuldag baiv. Asaf, Iyedutun,
Hyeman nar haany udirdlaga door bailaa. 7 EZENd duulahaar beltgegdsen
ted bolon tednii torol sadanguud buyuu avyaas chadvartai buh hunii too ni
hoyor zuun nayan naim baiv. 8 Tednii baga ni aguu negentei, bagsh ni
suragchtai adil bugd uurgiinhee toloo shavga tatav. 9 Anhny shoo ni
Asafaar Iosyeft, hoyordugaarh ni Gyedaliad buuv. Gyedalia ooriin torol
sadan, hovguudiinhee hamt arvan hoyoulaa baiv 10 Guravdugaarh ni
Zakkurt bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa bailaa. 11
Dorovduteerh ni Izridbogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan
hoyoulaa baiv. 12 Tavdugaarh ni Nyetaniad bogood tuunii hovguud, torol
sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 13 Zurgadutaarh ni Bukkiad bogood tuunii
hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 14 Doldutaarh ni
Iyesharyelad bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv.
15 Naimdugaarh ni Iyeshaiad bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan
hoyoulaa baiv. 16 Yesdugeerh ni Mattaniad bogood tuunii hovguud, torol
sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 17 Aravdugaarh ni Shimyeid bogood tuunii
hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 18 Arvan negdugeerh ni
Azaryeld bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 19
Arvan hoyordugaarh ni Hashabiad bogood tuunii hovguud, torol sadan ni
arvan hoyoulaa baiv. 20 Arvan guravdugaarh ni Shubayeld bogood tuunii
hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 21 Arvan dorovdugeerh ni
Mattitiad bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 22
Arvan tavdugaarh ni Iyeryemotod bogood tuunii hovguud, torol sadan ni
arvan hoyoulaa baiv. 23 Arvan zurgadugaarh ni Hananiad bogood tuunii
hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 24 Arvan doldugaarh ni
Ioshbyekashad bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv.
25 Arvan naimdugaarh ni Hananid bogood tuunii hovguud, torol sadan ni

arvan hoyoulaabaiv. 26 Arvan yesduteerh ni Mallotid bogood tuunii
hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 27 Horidugaarh ni Yeliatand
bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 28 Horin
negdugeerh ni Hotirt bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan
hoyoulaa baiv. 29 Horin hoyordugaarh ni Giddaltid bogood tuunii
hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv. 30 Horin guravdugaarh
Mahaziotod bogood tuunii hovguud, torol sadan ni arvan hoyoulaa baiv.
31 Horin dorovdugeerh ni Romamtiyezyert bogood tuunii hovguud, torol
sadan ni arvan hoyoulaa baisan boloi.

Shastiryn Deed 26

26:1 Daaman haalganuudyn sahiuluudyn hesguuded korachuudaas, Asafyn
hovguudees garaltai Koryegiin huu Myeshyelyemia baiv. 2
Myeshyelyemia hovguudtei baisan bogood uutan ni Zyeharia,
hoyordutaarh ni Iyediayel, guravdugaarh ni Zyebadia, dorovdugeerh ni
Iatniyel, 3 tavdugaarh ni Yelam, zurgadugaarh ni Iyehonan, doldugaarh ni
Yeliyehoyenai boloi. 4 Obyedyedom hovguudtei baisan bogood uugan ni
Shyemaia, hoyordugaarh ni Iyehozabad, guravdugaarh ni Ioa,
dorovdugeerh ni Sakar, tavdugaarh ni Nyetanyel, 5 zurgadugaarh ni
Ammiyel, doldugaarh ni Issahar, naimdugaarh ni Pyeulyetai boloi. Burhan
tuuniig uneheer yerooson yum. 6 Mon tuunii huu Shyemaiad ch hovguud
torj, ted erelheg zorigtoi daichid baisan tul oorsdiin etsgiin buliig zahirav.
7 Shyemaiagiin hovguud ni Otni, Ryefayel, Obyed, Yelzabad nar bogood
Yelzabadyn ah duu Yelihu, Shyemakia nar erelheg humuus baiv. 8 Edgeer
ni bugd Obyedyedomyn hovguudees garaltai humuus baiv. Ted bolon
tednii hovguud, torol sadan ni uilchlelee hiih huchtei, chadvartai humuus
bogood Obyedyedomoos jaran hoyor hun baiv. 9 Myeshyelyemiad
hovguud bolon torol sadan boloh arvan naiman erelheg hun baiv. 10 Bas
Myerariin hovguudiin neg boloh Hosa hovguudtei baisan bogood ehniih ni
Shimri (hediigeer ter uugan huu bish bolovch etseg ni tuuniig ehniih
bolgoson), 11 hoyordugaarh ni Hilkia, guravdugaarh ni Tyebalia,
dorovdugeerh ni Zyeharia nar boloi. Hosagiin buh hovguud ba torol sadan

ni arvan gurvan hun baiv. **12** Terguulegchid boloh daaman haalgany
sahiuluudyn edgeer baguudad torol sadanguudynh ni adil EZENii orgoond
uilchleh uurguud ogogdov. **13** Ted tom, jijig gej yalgalgui oorsdiin
etsguudiin buluudiin daguu daaman haalga tus buriin toloo shodov. **14**
Zuun zugiin shoo ni Shyelyemiad taarav. Daraa ni ted tuunii huu bileg
uhaantai zovlogch Zyehariagiin toloo shoo hayasand ter ni umard zugt
buuv. **15** Obyedyedomd ter ni omno zugt unaj, tuunii hovguuded aguulah
taarav. **16** Shuppim ba Hosa nart baruun zugt, Shallyekyetyn daaman
haalgany hajuud, ogsoh gol zam deer buuv. Haruul ni haruulynhaa
zergeldeebaiv. **17** Zuun tald zurgaa, hoid tald odor bur dorov, omnod tald
odor bur dorov, aguulahad hoyor hoyorooroo lyevichuud zogsdog baiv.
18 Baruun tal dahi Parbaryn gol zam deer dorvon hun, Parbar deer hoyor
hun baiv. **19** Edgeer ni Kora bolon Myerariin hovguudees garaltai, daaman
haalgany sahiuluudyn bulguud baiv. **20** Tednii torol sadanguud boloh
lyevichuud Burhany orgoonii erdenes ba zoriulan orgoson belguudiin
erdenesiig hariutsaj baiv. **21** Ladany hovguud boloh Ladand hariyaalagdah
gyershonchuud buyuu iyehiyelchuud ni gyershon hun Ladany etsguudiin
buluudiin terguunuud baiv. **22** Iyehiyeliin hovguud bolon tuunii ah duu
Zyetam, Ioyel nar EZENii orgoonii erdenesiig hariutsaj baiv. **23**
Amramchuud, izharchuud, hyebronchuud, uzziyelchuudiin huvid gevel, **24**
Mosyegiin ach, Gyershomyn huu Shyebuyel ni erdenesiin nyarav bolov. **25**
Yeliyezyeraar damjuulan tuunii hamaatnuud gevel Yeliyezyeryn huu
Ryehabia, Ryehabiagiin huu Iyeshaia, Iyeshaiagiin huu Ioram, Ioramyn
huu Zikri, Zikriin huu Shyelomot nar baiv. **26** Ene Shyelomot ba tuunii
torol sadanguud ni David haan, etsguudiin buluudiin terguunuud, myangat,
zuutyn darga nar, ih tsergiin janjnuudyn zoriulan orgoson belguudiin buh
erdenesiig hariutsav. **27** Ted daind yalsan olznyhoo hesgiig EZENii
orgoog zasvarlahad zoriulan orgojee. **28** Uzmerch Samuyel, Kishiin huu
Saul, Nyeriinhuu Abnyer, Zyeruiagiin huu Ioab naryn bolon yamar negen
zuil zoriulan orgoson hun buriin orgoluud ni bugd Shyelomot bolon tuunii
sadanguudyn hamgaalalt dor baijee. **29** Izharchuudyn huvid gevel,
Kyenania ba tuunii hovguud ni Izrailiin gaduur alba boloh tushmed,
shuugchdeer tomilogdson ajee. **30** Hyebronchuudyn huvid gevel Hashabia

ba tuunii hamaatnuud buyuu myanga doloon zuun chadvarlag ers ni
Iordany baruun tal dahi Izrailiin herguudiig hariutsaj, EZENii buh ajild ch,
haany uilchleld ch tomilogdjee. 31 Hyebronchuudyn huvid gevel,
terguulegch Iyeria (edgeer hyebronchuud ni Davidyn haanchlalyn doch
deh jild oorsdiin ugiin bichig bolon etsguudiin buluudiin daguu
sudlagdahad, Gilyeadyn Iazyert tednii dundaas ontsgoi chadvarlag humuus
oldov) 32 bolon tuunii torol sadanguud gevel etsguudiin buluudiin
terguunuud boloh hoyor myanga doloon zuun chadvarlag ers baiv. David
haan tedniig Burhany bolon haany buh herguudiin talaarh ryeubyenchuud,
gadchuud bolon manassyechuudyn hagas ovgiin hargalzagchdaar tomilov.

Shastiryn Deed 27

27:1 Ene bol Izrailiin hovguud, etsguudiin buluudiin terguunuud boloh
myangat, zuutyn darga nar bolon bulguudiin hamag herguuded haand
uilchildeg tushmediin toollogo yum. Terhuu bulguud tus burdee horin
dorvon myangan huntei bogood jiliin buh saryn turshid sar bur soligddog
baiv. 2 Zabdiyelyn huu Ioshobyeam ni negdugeer sard alba haah
negdugeer bulgiig zahirdag baiv. Tuunii bulegt horin dorvon myangan hun
baiv. 3 Tereer Pyeryeziin hovguudees garaltai bogood negdugeer saryn
huvid ih tsergiin buh darga naryn terguulegch baiv. 4 Aho hun Dodai
bolon tuunii buleg ni hoyordugaar sard alba haah bulgiig hariutsaj baiv.
Tuunii bulgiin ahlah tushmel Miklot yum. Tuunii bulegt horin dorvon
myangan hun baiv. 5 Guravdutaar sard ih tsergiin gurav dahi janjin buyuu
terguulegch bol tahilch Iyehoiadagiin huu Byenaia yum. Tuunii bulegt
horin dorvon myangan hun baiv. 6 Ene Byenaia ni guchin baatryn dotroos
huchirheg negen bogood ug guchiig zahirdag baiv. Tuunii bulgiin
zahiragchaar tuunii huu Ammizabad baijee. 7 Dorovdugeer sard dorov
deh ni Ioabyn duu Asahyel bolon udaah ni tuunii huu Zyebadia boloi.
Tuunii bulegt horin dorvon myangan hun baiv. 8 Tavdutaar sard tav dahi ni
Izra hun ahlagch Shamhut baiv. Tuunii bulegt horin dorvon myangan hun
baiv. 9 Zurgadugaar sard zurgaa dahi ni tyekoi hun Ikkyeshiin huu Ira
boloi. Tuunii bulegt horin dorvon myangan hun baiv. 10 Doldugaar sard

doloo dahi ni Yefraimyn hovguudees garaltai pyelon hun Hyelyez baiv.
Tuunii bulegt horin dorvon hun baijee. 11 Naimdutaar sard naim dahi ni
zyerachuudaas garaltai hushat hun Sibbyekai boloi. Tuunii bulegt horin
dorvon myangan hun baiv. 12 Yesduteer sardyes deh ni
byeniaminchuudaas garaltai anatot hun Abiyezyer baiv. Tuunii bulegt horin
dorvon myangan hun baiv. 13 Aravdugaar sard arav dahi ni zyerachuudaas
garaltai Nyetofat hun Maharai baiv. Tuunii bulegt horin dorvon myangan
hun baiv. 14 Arvan negdugeer sard arvan neg deh ni Yefraimyn
hovguudees garaltai piraton hun Byenaia boloi. Tuunii bulegt horin dorvon
myangan hun baiv. 15 Arvan hoyordutaar sard arvan hoyor dahi ni
Otniyelyn nyetofat hun Hyeldai baiv. Tuunii bulegt horin dorvon myangan
hun baiv. 16 Izrailiin ovguudyg hariutsahaar ryeubyenchuudiin ahlah
tushmel ni Zihriin huu Yeliyezyer, simyeonchuudad Maakagiin huu
Shyefatia, 17 Lyevid Kyemuyeliin huu Hashabia, Aarond Zadok, 18 Iudad
Davidyn ah naryn neg boloh Yelihu, Issahart Mikayelyn huu Omri, 19
Zyebulund Obadiagiin huu Ishmaia, Naftalid Azriyelyn huu Iyeryemot, 20
Yefraimyn hovguuded Azaziagiin huu Hoshyea, Manassyegiin hagas
ovogt Pyedaiagiin huu Ioyel, 21 Gilyead dahi Manassyegiin hagas ovogt
Zyehariagiin huu Iddo, Byeniamind Abnyeryn huu Iaasiyel, 22 Dand
Iyerohamyn huu Azaryel nar boloi. Edgeer ni Izrailiin ovguudyn noyod
baiv. 23 Harin EZEN izrailichuudyg tengeriin odod met olon bolgono
hemeen aildsan uchraas David horin nastai bolon tuunees dooshih nasny
humuusiig toolsongui. 24 Zyeruiagiin huu Ioab tedniig toolj ehelsen
bolovch duusgaagui. Uunees bolj Burhany uur hilen Izraili deer buugaad
tednii too David haany Shastiryn burtgeld oroogui bilee. 25 Adiyelyn huu
Azmavyet haany aguulahyg hariutsav. Uzziagiin huu Ionatan ni hodoo,
hot, tosgon, tsaizuud dahi aguulahuudyg hariutsav. 26 Kyelubiin huu Yezri
ni gazar hors bolovsruulj baisan ajilchdyg hariutssan baiv. 27 Ramat hun
Shimyei usan uzmiin talbaig hariutsav. Shifmit hun Zabdi darsny
aguulahuudad hadgalagdsan usan uzmiin urgatsyg hariutsav. 28 Gyedyer
hun Baalhanan ni Shyefyela dahi chidun mod, yalam moddyg hariutsav.
Tosny aguulahyg Ioash hariutsav. 29 Sharond belchij bui uher surgiig
Sharon hun Shitrai hariutsav. Adlaigiin huu Shafat hondiinuuded baih uher

surgiig hariutsav. 30 Ishmayel hun Obil temeenuudiig, myeronot hun
Iyedyeia iljignuudiig hariutsav. 31 Hagri hun Iaziz ni honin surgiig
hariutsav. Ed bugd David haany hariyaalagdah horongonii hargalzagchid
baiv. 32 Bas Davidyn avga ah Ionatan uhaantai zovlogch bogood guush
baiv. Hahmoniin huu Iyehiyel ni haany hovguudiig asarch baiv. 33
Ahitofyel ni haany zovloh, arhye hun Hushai ni haany and baiv. 34
Byenaiagiin huu Iyehoiada, Abiatar nar Ahitofyelyg zalgamjiljee. Ioab ni
haany ih tsergiin janjin baiv.

Shastiryn Deed 28

28:1 David Izrailiin buh tushmed, ovguudyn zahiragchid,haand uilchildeg
hesguudiin ahlagchid, myangatyn, zuutyn darga nar, haan bolon haany
hovguuded hariyaalagdah buh ed horongo, mal surgiin hargalzagchid,
tushmed, huchit ers boloh buh zorigt baatruudyg Iyerusalimd tsutluuljee. 2
Tegeed David haan hol deeree boson, — Minii ah duus bolon minii ard
tumen, namaig sonsogtun. Bi EZENii gereenii avdar bolon bidnii Burhany
holiin taviurand zoriulan baingyn orgoo barihyg hussen yum. Iimees bi
tuuniig barihad beltgesen bilee. 3 Gevch Burhan nadad "Chi dainch hun ba
tsus ursgasan tul Minii ner aldart zoriulan sum barij bolohgui" gej aildsan
bilee. 4 Gesen ch EZEN boloh Izrailiin Burhan namaig monhod Izrailiin
haan bolgohoor minii etsgiin buh gerees namaig songoson yum. Uchir ni
Tereer Iudag udirdagchaar songoson yum. Iudagiin ger, minii etsgiin ger
bolon minii etsgiin hovguudiin dundaas Tereer namaig buh Izrailiin haan
bolgohoor taalan soyorhson bilee. 5 Minii buh hovguudees (uchir ni EZEN
nadad olon hovguud ogson) Tereer minii huu Solomonyg Izraili dahi
EZENii haanchlalyn sentiind zalahaar songov. 6 Ter nadad aildahdaa
"Minii orgoo bolon Minii hashaanuudyg barih hun bol chinii huu Solomon
yum. Uchir ni Bi tuuniig Ooriin hovguun bolgohoor songoson bogood Bi
tuund etseg ni baih bolno. 7 Tereer odoo uilddegshigee Minii tushaal,
Minii zaavruudyg charmain sahival, Bi tuunii haanchlalyg uurd monhod
togtoono" gesen yum. 8 Iimees odoo, ta nar ene saihan gazryg ezemshij,
tuuniigee oorsdiin daraa garah hovguuddee monhod ovluulehiin tuld

EZENii chuulgan boloh buh Izrailiin nudnii omno, mon bidnii Burhany
sonort oorsdiin Burhan EZENii buh tushaaluudyg sahin mordogtun. 9
Minii huu Solomon oo, ooriin etsgiin Burhanyg tanij meden, buh zurh
bolon oyuun uhaanaaraa Tuund uilchlegtun. Uchir ni EZEN buh
zurhnuudiig shalgaj, bodol sanaany handlaga buriig meddeg yum. Herev
chi Tuuniig haival, Tuuniig olno. Harin chi Tuuniig umartah avaas, Ter
chamaig monhod orhino. 10 Ariun gazart zoriulan orgoog bariulahaar
EZEN chamaig songoson tul odoo uuniig anhaaraldaa av. Zorigtoi baij,
uildegtun hemeev. 11 Daraa ni sumiin uudnii tanhim, tuunii barilga
baiguulamj, tuunii aguulahuud, tuunii deed oroonuud, tuunii dotor
oroonuud bolon orshooliin suudald zoriulsan oroo zergiin zagvar zurgiig
David ooriin huu Solomond ogov. 12 Bas EZENii orgoonii hashaanuud,
ergen toirny buh oroonuud, Burhany orgoonii aguulahuud bolon zoriulan
orgogdson zuilsiin aguulahuudyn talaar sanaandaa baisan buhnii zagvar
zurgiig ogov. 13 Mon tahilch nar bolon lyevichuudiin bulguud, EZENii
orgoonii uilchleliin buh ajil, EZENii orgoon deh uilchleliin buh ed
heregleluud, 14 buh torliin uilchleld heregleh altan sav suulganuudyn altny
jin buyuu altan sav suulganuud, buh torliin uilchleld heregleh mongon sav
suulganuudyn mongonii jin buyuu mongon sav suulganuud, 15 altan
denluunii suurind zoriulsan altny jin bolon tedgeeriin altan denluunuud,
mongon denluunii suurind zoriulsan mongonii jin, denluunii suuri buriin
zoriulaltyn daguu tedgeeriin bolon denluuniih ni jin, 16 mon il tavih talhny
shireend zoriulan shiree buriin altny jin, mongon shireenuuded zoriulsan
mongonii jin, 17 bas shijir altan seree, togoo, savnuud, mon altan
ayaganuudad tus buriinh ni jing, mongon ayaganuudad zoriulsan tus buriinh
ni jingiin talaar, 18 mon utlagyn tahilyn shireeg hiih tsevershuulsen altny
jin, teregnii zagvaryn alt bolon EZENii gereenii avdryg dalavchaa delgen
burhsen hyerubuud zergiin zagvar zurgiig ogchee. 19 David — Ene bugd
buyuu ene zagvaryn buh hesguudiig EZEN Ooriin mutraar minii deer
bichin, nadad meduulj ogson yum gev. 20 Tegeed David ooriin huu
Solomond handan — Tuushtai bogood zorigtoi baij uildegtun. Minii
Burhan boloh Burhan EZEN chamtai hamt baigaa tul buu ai, buu shantar.
EZENii orgoonii uilchleld zoriulsan buh ajluud duusah hurtel Ter chamaig

hayahgui, chamaig martahgui. **21** Odoo haragtun, Burhany orgoonii buh
uilchleliin tolooh tahilch nar ba lyevichuudiin baguud bolon yuund ch
chadvarlag sain duryn urchuud buh torliin uilchleliin buh ajild chamtai
hamt baih bolno. Bas tushmed bolon buh ard tumen chinii tushaalyg buren
dagah bolno gev.

Shastiryn Deed 29

29:1 Tegeed David haan buh chuulgand handan — Burhany songoson
minii huu Solomon nas baga, turshlagagui bogood ajil ch mash aguu baina.
Uchir ni ene sum hund zoriulagdaagui, harin EZEN Burhand zoriulagdsan
bilee. **2** Ooriin buhii l chadlaaraa bi Ooriin Burhany orgoond zoriulan altan
edleluudiig hiih alt, mongon edleluudiig hiih mongo, hurel edleluudiig hiih
hurel, tomor edleluudiig hiih tomor, modon edleluudiig hiih mod, oniks
chuluu, shigtgeh chuluu, chimegleh chuluu, olon ongiin chuluu, buh torliin
erdenesiin chuluu bolon shohoin chuluut mash iheer beldsen. **3** Uunees
gadna, minii Burhany orgoond bayarlasandaa, ariun sumiin toloo minii
hediinee beltgesen buh zuilsees iluu ihiig buyuu nadad baigaa alt, mongon
erdenesiig bi ooriin Burhany orgoond orgoson yum. **4** Uund Ofiryn altnaas
gurvan myangan talant alt, barilgyn hanyg burehed doloon myangan talant
tsevershuulsen mongo, **5** altaar hiih edleld alt, mongoor hiih edleld
mongobuyuu urchuudyn garaar buteh buh ajild heregleh zuils yum.
Tiimees ene odor EZENd zoriulan ooriigoo ariusgahyg hen husej baina
ve? gev. **6** Tegehed etsguudiin buluudiin terguunuud, Izrailiin ovguudyn
noyod, myangatyn bolon zuutyn darga nar, haany ajlyn hargalzagchdyn
hamt sain duraaraa orgol orgov. **7** Burhany orgoonii uilchledd zoriulan ted
tavan myangan talant ba arvan myangan darik alt, arvan myangan talant
mongo, arvan naiman myangan talant zes, zuun myangan talant tomriig
orgov. **8** Unet chuluu ezemshigch hun bur tedgeeriigee EZENii orgoonii
erdenesiin sand avchirj, gyershon hun Iyehiyeld hariutsuulj ogov. **9**
Humuus buhii l zurh setgeleeree EZENd orgoloo orgoson uchraas iinhuu
sain duraaraa uiddsendee bayarlatsgaav. David haan ch bas mash iheer
bayarlav. **10** Ingeed David buh chuulgany nudnii omno EZENiig

magtahdaa — Bidnii etseg ovog Izrailiin Burhan EZEN, Ta monhiin
monhod magtagdah boltugai. 11 Oo, EZEN mini, aguu sur, huch chadal,
yaruu aldar, yalalt, tsog javhlan bogood uneheer tenger, gazar dahi buh
yums Tanyh bilee. Oo, EZEN mini, noyorhol ch Tanyh bogood Ta
Ooriigoo buhnii terguuneer orgomjildog bilee. 12 Ed bayalag, hundlel ni
hoyoulaa Tanaas irdeg, Ta buhniig zahirdag ba Tany mutart erh medel,
huch chadal baidag. Hen negen huniig aguu bolgoj huchirhegjuuleh ni
Tany mutart atgaastai baidag. 13 Iimees odoo, Burhan mini ee, bid Tand
talarhaj, Tany tsog javhlant neriig magtya. 14 Uunii adil haramguigeer
orgoj chadahaar minii ard tumen bolood bi hen yum be? Uchir ni buh zuils
Tanaas irdeg bogood Tany mutraas bid Tand orgoson yum. 15 Uchir ni bid
Tany omno tur orshin suuh humuus bogood oorsdiin buh etseg
ovgodiinhoo adil holslon suugchid bilee. Delhii deerh bidnii odruud
suudertei adil bogood yamar ch naidvar alga. 16 Oo, bidnii Burhan EZEN,
Tany ariun neriin toloo Tand orgoo barihaar bidnii beltgesen ene ulemj ih
yums bugdeeree Tany mutraas irsen bogood ed bugd Tanyh boloi. 17 Oo,
Burhan mini, Ta hunii zurhiig tandan medej, tseh shuluun baidlyg taalan
soyorhdog gedgiig bi negent meddeg uchir bi chin unench zurheeree
edgeer buh zuiliig sain duraaraa orgoson yum. Tiimees odoo end baigaa
Tany ard tumen Tand sain duraaraa orgoluudee orgoj baigaag haraad bi
bayarlaj baina. 18 Bidnii etseg ovgod boloh Abraham, Isaak, Izrailiin
Burhan, EZEN, Ooriin ard tumnii zurh setgeliig uurd iimeer ni hadgalan,
tednii setgeliig Oor uruutaa handuulaach. 19 Minii huu Solomond Tany
tushaaluud, gerchleluud bolon zarliguudyg sahij, ter bugdiig uildej, minii
beltgej ogson sumiig barih buren togs zurh setgeliig ogooch hemeev. 20
Tegeed David buh chuulgand — Oorsdiin Burhan EZENiig odoo
magtapun hemeesend buh chuulgan ni etseg ovgodiinhoo Burhan boloh
EZENiig magtaj, dooshoo morgoj, EZENd bolon haand hundlel uzuulev.
21 Daraa odor ni ted EZENd tahil orgoj, myangan buh, myangan huts,
myangan hurgyg darsnyh ni orgol bolon tahiluudtai ni hamt buh Izrailiin
toloo hangalttaigaar shataalt tahil bolgon orgoloo. 22 Iinhuu ted ter
odortoo EZENii omno bayartaigaar idej, uutsgaav. Ted Davidyn huu
Solomonyg hoyor dahi udaagaa haanaar orgomjlon, tuuniig EZENii omno

udirdagch bolgon, Zadokiig tahilchaar tomiljee. **23** Daraa ni Solomon
ooriin etseg Davidyn orond haan bolj, EZENii sentiind zalrav. Tereer
hogjin devshsen bogood buh Izraili tuuniig duulgavartai dagav. **24** Buh
tushmed, huchirheg ers, mon David Haany buh hovguud ch Solomon
Haand unench baihaa tangaraglalaa. **25** EZEN Solomonyg buh Izrailiin
nudend ondort orgomjilj, tuunii omno Izrailid yamar haany edelj baigaagui
sur javhlang tuun deer tsutgav. **26** Iyessiin huu David buh Izrailiig zahirav.
27 Tuunii Izrailiig zahirsan hutatsaa ni dochin jil boloi. Ter Hyebrond
doloon jil, Iyerusalimd guchin gurvan jil zahirchee. **28** Tegeed ter bayalag,
hundetgeleer duuren odruudee etseslen, ondor nasyg naslaad uhev. Tuunii
huu Solomon tuunii orond haanchlav. **29** David haany uils ni ehniiheesee
etssiinh hurtel uzmerch Samuyelyn shastir, esh uzuulegch Natany shastir
bolon uzmerch Gadyn shastir bichigdsen bogood **30** tuunii buh haanchlal,
tuunii huch chadal, mon tuund, Izrailid bolon delhiin buh haanchlaluudad
tohioldson nohtsol baidluud tend bichigdsen yum.

Shastiryn Ded 1

1:1 Davidyn huu Solomon erh medlee haant ulsdaa behjuulev. Tuunii
Burhan EZEN tuuntei hamt baij, tuuniig ihed orgomjilloo. 2 Solomon buh
izrailichuudad bolon myangatyn, zuutyn darga nart, shuugch nart, buh
Izraili dahi udirdagch, geriin terguulegch burd zarlig buulgav. 3 Tegeed
Solomon buh chuulgany hamtaar Gibyeon dahi shuteenii ondorlog uruu
yavsan bogood uchir ni EZENii bool Mosyegiin tsold bosgoson Burhany
maihan tend baijee. 4 Gevch David gereenii avdart zoriulan Iyerusalimd
maihan bariad Burhany avdryg Kiriatiyearimaas tiish ni zooson bilee. 5
Huryn ach, Uriin huu Byezalyelyn hiisen hurel tahilyn shiree ni Gibyeon
dahi EZENii asryn omno bailaa. Tiimees Solomon chuulgany hamt tuuniig
zorin ochjee. 6 Solomon tend EZENii omno hurlyn maihand baisan hurel
tahilyn shiree uruu ogson ochood myangan shataalt tahil orgov. 7 Ter
shono Burhan Solomond uzegdej — Chi Nadaas yuu avahyg husej baina
ve? Tuuniigee Nadaas guigtun hemeen aildav. 8 Solomon — Minii etseg
Davidad Ta aguu ih hair enerliig hurteesen. Mon namaig tuunii orond haan
bolgoloo. 9 Odoo Burhan EZEN mini ee, minii etseg Davidad ogson Tany
amlalt biyelegdlee. Uchir ni Ta namaig gazar delhiin shoroo shig ui olon
arduudyn haanaar tomilloo. 10 Ene ard tumnii omno bi orj garch baihad
medleg, bilig uhaanyg nadad ogooch. Tany ene aguu ih ard tumniig hen
udirdaj chadah bilee? gev. 11 Burhan tuund — Chi ed bayalag, horongo
zoori, addar hund, ostnuudiinhee uhliig bolon oortoo urt nasyg huselgui,
harin chamaig haanaar ni tomilson Minii ard tumniig udirdahyn tuld oortoo
medleg, bilig uhaanyg guin setgeldee iin sanaj baigaa uchraas 12 medleg,
bilig uhaan ni chamd ogogdono. Urid hojid yamar ch haadyn edelj
baigaagui ed bayalag, horongo zoori, aldar hundiig Bi chamd ogno gej
aildlaa. 13 Ingeed Solomon Gibyeon dahi morgoliin ondorlogoos, hurlyn
maihnaas hodlon Iyerusalimd irj, Izrailiig zahirlaa. 14 Solomon morin
tsereg bolon teregt tsergiig tsugluulahad, teregt tsereg ni myanga dorvon
zuun, morin tsereg ni arvan hoyor myangan hurch baiv. Solomon tedniig
teregt tsergiin huaran buhii hotuud bolon haany amidardag Iyerusalim
hotod huvaarilan bairluuljee. 15 Solomon haany uyedIyerusalimd alt,

mongo chuluu shig ordiin zuil bolj, hush mod nam door gazryn injriin mod
shig elbeg bolson bailaa. 16 Solomon moridoo Yegipyet, Kuyegees oruulj
irdeg bogood haany hudaldaachid tedniig Kuyegees hudaldan avdag baiv.
17 Ted teregnuudiig Yegipyetees zurgaan zuun shyekyeleer, moridyg zuun
tavin shyekyel mongonii uneteigeer oruulj irdeg bogood tuuniigee
hotchuudiin buh haad ba Siriin haadad zardag baiv.

Shastiryn Ded 2

2:1 Solomon EZENii ner aldart zoriulan sum, oortoo zoriulan ordon
bosgohoor shiidjee. 2 Iimees ter achaa zooh dalan myanga, uuland chuluu
beltgeh nayan myanga, tedniig hyanah gurvan myanga zurgaan zuun huniig
tomilov. 3 Tegeed Solomon Tiriin haan Hiramd ug ilgeen — Ta minii
etseg Davidtai nohorlon, ordongoo barihad ni zoriulj hush mod ilgeej
baisan shigee nadad ch mon tegj handaach. 4 Uzegtun, amraltyn odruud,
shine sarny geh met manai Burhan EZENii togtooj ogson bayar
yosloluudyn uyeer Tuunii omno anhiluun unertniig uugiulj, urgeljid il tavih
talhyg tavij, ogloo oroiny shataalt tahiluudyg orgoh yostoi. Uunii tuld bi
ooriin Burhan EZENii ner deer orgoo bosgoj, Tuund zoriulah gesen yum.
Ene bol Izrailiin monhiin uureg. 5 Manai Burhan buh burhdaas aguu uchir,
minii barih gej bui orgoo aguu baih uchirtai. 6 Gevch hen Tuund zoriulan
orgoo barijchadah yum be? Uchir ni tenger bolon deed tenger ch Tuuniig
bagtaaj chadahgui shuu dee. Iimees Tuunii omno unerten uugiulaad
zogsohgui, Tuund orgoo barij ogoh gedeg bi hen yum be? 7 Alt, mongo,
hurel, tomor bolon ulaan, hoh yagaan, huren ulaan ongiin bus, zotongoor
yum hiih avyaastai, siilberiin buh torol, yamar ch zagvaryn tosol zurgiig
herhen urlahyg meddeg huniig nad uruu ilgeene uu? Ter hun chini Iuda,
Iyerusalim dahi minii urchuudyn hamt ajillag. Tedgeer humuusiig minii
etseg David beltgesen yum. 8 Mon Livanaas hush, agar, arts modod
ilgeene uu? Tany zarts nar Livany moddyg herhen unagahaa medne
gedgiig bi oilgoj baigaa. Minii humuus tany humuustei hamt ajillaj 9 nadad
ih hemjeegeer gualin beltgeh bolno. Uchir ni minii barih gej bui orgoo
mash surleg, gaihamshigtai boloh yostoi. 10 Haragtun, gualin beltgedeg

modchinguud boloh tany zarts nart bi teeremdsen buudai horin myangan
koryg, arvai horin myangan koryg, dars dorvon zuun jaran batyg, tos
dorvon zuun jaran batyg ogiye hemeev. 11 Tiriin haan Hiram Solomond
zahidal ilgeen hariulahdaa — EZEN Ooriin ard tumnee hairladag uchir
Ter chamaig tednii haan bolgojee gev. 12 Hiram tsaash ni — Tenger,
gazryg buteesen EZENd orgoog, oortoo haany ordon barih gej bui
uhaalag, hashir ene huug David haand zayaasan Izrailiin Burhan boloh
EZEN magtagdah boltugai. 13 Odoo bi chadvarlag, uhaantai Hiramabi
hemeeh huniig ilgeeye. 14 Tereer dan emegtein hovguun bogood etseg ni
tir hun. Ter hun alt, mongo, hurel, tomor, chuluu, mod bolon hoh yagaan,
huren ulaan, chas ulaan ongiin bos daavuu, maalingan daavuutaar yum hiih
chadvartai, siilberiin buh torol, oort ni daalgasan yamar ch zagvaryn zuiliig
herhen urlahyg meddeg yum. Tuuniig chi ooriin urchuudtai bolon minii
ezen, etseg Davidynhaa humuustei hamt ajilluul. 15 Odoo minii ezen
amlasnaaraa buudai, arvai, tos, darsyg ooriin zarts nartaa ilgeene uu. 16
Bid tand heregtei yamar ch gualing Livanaas tairan avch, tedneer sal hiij
tengiseer hovuulen Ioppad hurgeed, ta tedniig Iyerusalim uruu tatan avna
biz ee hemeev. 17 Tuunii etseg Davidyn hiisen toollogyg dagaad Solomon
Izrailiin nutagt baisan buh hari humuusiig toolson bogood zuun tavin
gurvan myanga zurgaan zuun hun bailaa. 18 Solomon tednii dalan
myangyg ni achaa zoohod, nayan myangyg ni uuland chuluu beltgehed,
mon ut humuusiig ajilluulahaar gurvan myanga zurgaan zuun hyanagchdyg
tomilov.

Shastiryn Ded 3

3:1 Ingeed Solomon Iyerusalimd Moria uulan deer EZENii orgoog barij
ehlev. Iyebus hun Ornany utremd Davidyn beltgesen gazart David etsegt ni
EZEN uzegdsen gazar ene yum. 2 Solomon haanchlalynhaa dorov deh
jiliinhoyerdugaar saryn hoyor dahi odor barilgyg eheljee. 3 Burhany
orgoog barihaar Solomony tavisan suuriud gevel, huuchny hemjuureer
tohoigoor hemjsen urt ni jaran tohoi, orgon ni horin tohoi bailaa. 4
Orgoonii omnoh uudnii tanhim orgoonii orgontei adil horin tohoi urt

bogood ondor ni zuun horin tohoi baiv. Dotor talyg ni tereer shijir altaar
burjee. **5** Gol tanhimyg tereer agar modoor dotorlon, tsever altaar burj,
dalduu mod bolon ginjnuudeer chimeglev. **6** Tsaash ni tereer orgoog
erdeniin chuluugaar chimeglev. Alt ni Parvaimyn alt baijee. **7** Ter bas
gualin, bosgo, hana, haalganuudyg ni buyuu buh orgoog altaar burj,
hananuud deer hyerubuudyg siilev. **8** Tereer ariunaas ariun gazryn
tanhimyg hiisen yum. Uunii urt ni orgoonii orgonii daguu horin tohoi
bogood orgon ni mon horin tohoi baiv. Ene tanhimyg tereer zurgaan zuun
talantyn hemjeetei tsever altaar burjee. **9** Hadaasnuudyn jin ni tavin
shyekyel alt bolov. Ter bas deed oroonuudiig altaar burev. **10** Daraa ni
tereer ariunaas ariun gazryn tanhimd hos hyerubuudyn barimal dur
buteegeed, tuuniig altaar burev. **11** Hyerubuudyn dalavchnuudyn delgelt
horin tohoi baiv. Negniih ni neg dalavch ni tavan tohoi bogood orgoonii
naad talyn hanand hurch baihad, nogoo dalavch ni bas tavan tohoi bogood
nogoo hyerubyn dalavchind hurch baiv. **12** Nogoo hyerubyn neg dalavch
ni tavan tohoi bogood orgoonii tsaad talyn hanand hurch baihad, nogoo
dalavch ni bas tavan tohoi bogood ehnii hyerubyn dalavchind hurch baiv.
13 Edgeer hyerubuudyn dalavchnuud horin tohoi delgegdsen bogood ted
gol tanhim uruu haran hol deeree zogsotsgoojee. **14** Tereer ulaan, hoh
yagaan, huren ulaan ongiin bos, nariin maalingaar hoshig hiigeed, deer ni
hyerubuudyg urlav. **15** Ter bas orgoonii urd tald zoriulaad guchin tavan
tohoi ondor hos bagana buteesen bogood bagana buriin oroi deerh bagany
tolgoi tavan tohoi baiv. **16** Tereer dotood ariun gazart ginjnuud hiigeed,
tedgeeriig baganuudyn oroi deer bairluulav. Tereer zuun semberuu urlan,
ginjin deer shigtgev. **17** Ter sumiin omno baganuudyg, negiig ni baruun
tadd, nogoog ni zuun tald bosgoson bogood baruun talynhyg ni Iahin, zuun
talynhyg ni Boaz gej nerlejee.

Shastiryn Ded 4

4:1 Daraa ni ter horin tohoi urt, horin tohoi orgon, arvan tohoi ondor hurel
tahilyn shiree hiiv. **2** Ter bas amsraas amsar hurtlee arvan tohoi bogood
booronhii helbertei, tavan tohoi ondor, toirgiin urt ni guchin tohoi

hemjeetei tsutgamal tomron tengis hiijee. 3 Tuunii door bolon buh ergen
toirond ni, tengisiig butneer toiruulan arvan tohoind uher met durs baijee.
Uhruud hoyor egneegeer tengistei hamt tsutgagdaj hiigdsen baiv. 4 Tengis
arvan hoyor uhren deer baisan bogood gurav ni hoit zug uruu, gurav ni
baruun zug uruu, gurav ni omno zug uruu, gurav ni zuun zug uruu harsan
baijee. Tengis tednii deer togtoj, uhruud bugd uutsaa dotogshoo haruulsan
baiv. 5 Tengisiin hanany zuzaan ni algany en shig bogood amsar ni
ayagany amsar shig helbertei, saraana tsetsgiin delbee shig baiv. Bagtaamj
ni gurvan myangan bat baiv. 6 Ter bas ugaal uildeh arvan sav hiigeed,
shataalt tahidd heregleh zuilsiig ugaaj zailahyn tuld tavyg ni baruun tald,
tavyg ni zuun tald bairluuljee. Harin tengis ni ugaal uildeheer tahilch nart
zoriulagdsan baiv. 7 Daraa ni zaavarlagdsanyh ni daguu ter arvan altan
denluunii suuri hiij, tedgeeriig sum dotor, tavyg ni baruun tald, tavyg ni
zuun tald bairluulav. 8 Ter bas arvan shiree hiigeed tedniigee sum dotor,
tavyg ni baruun tald, tavyg ni zuun tald bairluulav. Tereer zuun altan hul
ayaga hiijee. 9 Tegeed ter tahilch naryn hashaa, ih hashaa bolon hashaany
haalguudyg hiij, tedgeeriin haalguudyg hurleer burev. 10 Tereer tengisiig
orgoonii baruun tald, zuun urd zug uruu chigluulen bairluulav. 11 Huram
bas utaalgyn sav, utguur, hul ayaga geh metiig urlajee. Iinhuu Burhany
orgoond Solomon haany toloo hiisen ajluudyg Huram duusgalaa. Uund: 12
hos bagana, tedgeeriin oroidsuulgasan hul helbertei bagany hoyor tolgoi,
baganuudyn oroid bui bagany tolgoinuudyg halhlah hoyor unjlaga, 13
hoyor unjlagad zoriulsan dorvon zuun semberuu buyuu baganuudyn oroid
bui hul helbertei bagany tolgoig halhlah unjlaga burd hoyor egnee
semberuu zereg ni baiv. 14 Ter bas taviuruud, taviuruud deer ugaalgyn
sav, 15 on dooroo arvan hoyor uhertei neg tengis hiiv. 16 EZENii
orgoond, Solomon haand zoriulan ugaalgyn sav, utguur, seree zergiig
Huramabi ongolson hurleer hiisen yum. 17 Haan edgeer ed zuiliig Sukkot
ba Zaryetany hoorondoh shavarlag horstei Iordany hondiid tsutgaj hiiv. 18
Iinhuu Solomon edgeer buh ed hereglelüüdiig asar iheer hiijee. Uchir ni
hurliin jing tootsooloh argagui baijee. 19 Solomon bas Burhany orgoond
baisan buh zuilsiig hiisen bogood altan tahilyn shiree, deeree Orshihuin
talhtai shireenuud, 20 zaavarlagdsany daguu dotood ariun gazryn omno

asaah denluunii suuriudyg shijir altan denluunuudiinh ni hamtaar, 21 shijir
altan tsetsguud, denluunuud, bahinuud, 22 shijir altan chimhuur, hul
ayaganuud, galyn horgo bolon boiporuud, mon orgoonii oroh uud, ariunaas
ariun gazart oroh dotood haalganuudyg ni, mon orgoo buyuu gol tanhimyn
haalganuudyg altaar hiisen bilee.

Shastiryn Ded 5

5:1 Ingeed EZENii orgoond zoriulan Solomony guitsetgesen buh ajluud
duusjee. Solomon etseg Davidynhaa zoriulan orgoson zuils boloh mongo,
alt bolon buh sav suulganuudyg oruulj iren, tedgeeriig Burhany orgoonii
erdenesiin sanguudad tavilaa. 2 Daraa ni EZENii gereenii avdryg Davidyn
hot boloh Sionoos zalahaar Izrailiin ahmaduud, Izrailiin hovguudiin
etsguudiin buluudiin udirdagchid boloh ovguudyn buh terguunuudiig
Solomon Iyerusalimd tsugluulav. 3 Izrailiin buh erchuud bayar naadmaar
buyuu doldugaar sard haan uruu tsuglarav. 4 Daraa ni Izrailiin buh
ahmaduud irj, lyevichuud avdryg orgov. 5 Lyeviin tahilch nar avdar,
hurlyn maihan bolon maihan dotor baisan buh ariun sav suulgyg avchrav. 6
Solomon haan bolon tuuntei hamt avdryn omno tsuglasan Izrailiin buh
chuulgan ni mash ih honi, uhreer tahil orgoj baisan tul tedgeeriig toolj,
tootsoolj barhaargui bailaa. 7 Tegeed tahilch nar EZENii gereenii avdryg
orgoonii dotood ariun gazar buyuu ariunaas ariun gazart oruulan,
hyerubuudyn dalavch door bairand ni zallaa. 8 Uchir ni hyerubuud
dalavchnuudaa avdryn baih gazryn deer delgesneeree avdar bolon
damnuurguudyg ni halhalj baiv. 9 Damnuurguud mash urt baisan uchir
avdryn damnuurguudyn uzuuruud ni dotood ariun gazryn naanaas haragdaj
baisan bolovch gadnaas haragdahaargui baiv. Tedgeer ni ene odriig hurtel
tendbaina. 10 Horyebt baihdaa Mosyegiin oruulan hiisen hoyor havtangaas
oor zuil avdar dotor baigaagui. Izrailiin hovguud Yegipyetees gargasny
daraa EZENii tedentei geree baiguulsan gazar bol Horyeb yum. 11 Tahilch
nar ariun gazraas gartsgaahad (uchir ni tend baisan buh tahilch nar buleg
hamaaralguigeer oorsdiigoo ariusgasan baiv) 12 buh Lyeviin duuchid
buyuu nariin maalingan deel omsson Asaf, Hyeman, Iyedutun nar bolon

tednii hovguud ba torol sadanguud ni tsan, bosoo yatga, yatga hogjim
barin, buree uleej bui zuun horin tahilch naryn hamt tahilyn shireenii zuun
tald zogsson bilee. 13 Bureechid bolon duuchid negen duutaar EZENiig
magtan, aldarshuulahaar duulj baigaagaa sonsgoj, buree, tsan, hogjmiin
zemsguudtei havsargan oorsdiin duu hooloigoo ted orgoj, EZENiig
magtahdaa "Tuunii hair enerel uurdiinh uchir Ter uneheer sain" hemeen
duulahad orgoo buyuu EZENii orgoo uuleer duurev. 14 EZENii tsog
javhlan Burhany orgoog duurgesen uchraas uulnees bolj tahilch nar
uilchlelee hiiheer zogsoj chadahgui bailaa.

Shastiryn Ded 6

6:1 Daraa ni Solomon — EZEN Ooriigoo otgon uulen dotor orshino gej
aildsan bilee. 2 Tand surleg saihan orgoogbolon Tany uurd monhod orshih
gazryg bi barilaa hemeev. 3 Daraa ni haan ergen harj, Izrailiin buh
chuulganyg zogsoj baihad ni yerooloo. 4 Ter helehdee — Minii etseg
Davidad Ooriin amaar aildsan buhnee Ooriin mutraar biyeluulj ogson
Izrailiin Burhan EZEN magtagdah boltugai. Ter aildahdaa 5 "Bi Ooriin
ard tumnee Yegipyetiin gazraas udirdan gargasan odroos hoish Ooriin
neriig bailgahaar orgoog bariulahyn tuld Izrailiin buh ovgoos neg ch hotyg
Bi songoogui, mon Minii ard tumen boloh Izrailiig udirdah yamar ch
huniig Bi songoogui yum. 6 Harin Bi Ooriin neriig tavihyn tuld
Iyerusalimyg songoj, Ooriin ard tumen Izrailiig zahiruulahyn tuld Davidyg
songoson bilee" hemeesen yum. 7 Izrailiin Burhan boloh EZENii ner
aldryn toloo orgoo barih gesen setgel minii etseg Davidyn zurhend baisan.
8 Harin EZEN minii etseg Davidad helehdee "Minii ner aldryn toloo
orgoo barih setgel chinii zurhend baisan uchir mash sain baina. 9 Gesen ch
ter orgoog chi bosgohgui, harin chamd toroh chinii huu Minii ner aldryn
toloo ug orgoog barih bolno" gesen bilee. 10 Ooriin helsen ugee EZEN
saya biyeluullee. Uchir ni EZEN amlasny daguu bi ooriin etseg Davidyn
orond oson garch, Izrailiin haan shireend zalarch, mon Izrailiin Burhan
boloh EZENii ner aldryn toloo orgoo barilaa. 11 Izrailiin hovguudtei
EZENiibaiguulsan gereeg hadgalsan avdryg bi end zalav hemeev. 12

Daraa ni Solomon Izrailiin buh chuulgany omno, EZENii tahilyn shireenii
urd zogsood, garaa sungav. **13** Solomon tavan tohoi urt, tavan tohoi
orgon, gurvan tohoi ondor hurel tavtsan hiigeed, hashaany gold bairluulsan
baijee. Tereer tavtsangiin deer garch, Izrailiin buh chuulgany omno ovdog
sogdon, tenger ood garaa sungav. **14** Tereer — Izrailiin Burhan boloh
EZEN, buh zurh setgeleeree Tany omno alhdag Ooriin booluuddaa hair
enerlee uzuulen, gereegee sahin hadgaldag Tantai adil burhan tengert ba
gazar deer ugui bilee. **15** Ta Ooriin bool minii etseg Davidad amlasnaa
sahisan. Uneheer Ta Ooriin amaaraa helsnee ene odor Ooriinhoo mutraar
biyeluulev. **16** Tiimees odoo, Izrailiin Burhan boloh EZEN Ooriin bool
minii etseg Davidad "Herev chinii hovguud oorsdiin zamuuddaa anhaarch,
Minii omno chinii amidarsan shig Minii huuli dotor zamnah avaas, Izrailiin
haan shireend suuh hun chamd tasrahgui baih bolno" gej amlasnaa sahina
uu. **17** Tiimees odoo Izrailiin Burhan boloh EZEN, Ta Ooriin bool
Davidad helsen ugee batalj ogooch. **18** Gevch Burhan gazar deer hun
torolhtontei hamt orshino gej uu? Haragtun, tenger bolon hamgiin ondor
tenger ch Tanyg bagtaaj chadahgui. Minii barisan ene orgoo hichneen ch
ochuuhen yumbe! **19** Gesen ch minii Burhan EZEN, Ta boolynhoo
zalbiral, guiltyg bolgoon soyorhooch. Tany omno boolynhoo uilan zalbirah
zalbirlyg sonsooroi. **20** Tany bool ene gazar uruu haran zalbirah zalbirlyg
sonsohyn tuld ene orgoo buyuu Ooriin neree tend tavina gej Tany helsen
ter gazar uruu Tany melmii odor ch, shono ch neelttei baih boltugai. **21**
Tany bool bolon Tany ard tumen Izraili ene gazar uruu zalbirah uyed tednii
guiltyg sonsooch. Ooriin orshih gazar boloh tengerees sonsooch. Sonsood,
orshoogooch. **22** Herev hun horshiinhee esreg nugel uildeed, tangarag
tavihaar bolood, irj, ene orgoond Tany tahilyn shireenii omno
tangaraglaval, **23** Ta tengerees sonson, uildel hiij, Ooriin booluudaa
shuugeech. Buzar huniig ooriinh ni tolgoi deer ooriinh ni uiddliig
buulgasnaar shiitgej, zov shudarga hund ooriinh ni zov shudarga baidlyn
daguu ogsnoor tuuniig zovtgono uu. **24** Tany ard tumen Izraili Tany esreg
nugel uildsenees bolj daisandaa yalagdaad, Tan uruu ergej, Tany neriig
huleen zovshoorch, zalbirch, ene orgoond Tany omno guih avaas, **25** Ta
tengerees sonsoj, Ooriin ard tumen Izrailiin nugliig uuchilj, tedend bolon

etseg ovgodod ni ogson gazar uruu tedniig butsaan iruuleerei. 26 Ted Tany
esreg nugel uildsenees bolj tenger haagdan, hur boroogui bolohod ted ene
gazar uruu zalbirch, Tany neriig huleen zovshoorch, Ta tedniig zovooh
uyed nugleesee ergevel 27 Ta tengert sonson, Ooriin booluudyn bolon
Ooriin ard tumen Izrailiin nugliig uuchilj, tednii yavbal zohih sain zamyg
tedend zaan ogooch. Ta Ooriin ard tumend ov bolgon ogson gazartaa hur
boroog buulgaarai. 28 Herev ene nutagt olsgolon, tahal, gangiin salhi,
esvel hoshch, tsartsaa, esvel devhreg baij, tednii daisnuud tedniig
hotuudynh ni nutagt buslen avch, yamar ch gai gamshig, yamar ch ovchin
zovlon nomroh uyed, 29 hun bur ooriin zovlon shanalal, ovchingoo
oilgood, ene orgoo uruu garaa sungasan hen negen hun, esvel Tany ard
tumen Izrailiin yamar ch zalbiral guiltyg 30 Ta Ooriin orshih gazar boloh
tengerees sonson, uuchilj, zovhon Ta hunii hovguudiin zurh setgeliig
medeh uchraas zurhiig ni medeh tedend Ta hun burd ni ooriinh ni uildliin
daguu ogoorei. 31 Ingesneer bidnii etseg ovgodod Tany ogson ene gazart
ted amidrah buh hugatsaand Tany zamuudaar alhalj baihyn tuld ted Tanaas
emeeh bolno. 32 Tuunchlen Tany ard tumen Izrailid ul hariyaalagdah hari
hunii huvid gevel, ter Tany augaa ner aldar, Tany huchit gar, Tany
sungasan mutryn toloo hol gazraas ireed, ted irj, ene orgoo uruu zalbirval,
33 Ta Ooriin orshih gazar boloh tengerees sonsoj, ter hari hunii Tanyg
duudsan buhnii daguu uildej bolgoogooroi. Ingesneer delhiin buh humuus
Tany neriig medej, Tany ard tumen Izraili shig Tanaas emeen, minii barisan
ene orgoo Tany nereer duudagdsan bolohyg ted medeh bolno. 34 Tany ard
tumen oorsdiin daisnuudyn esreg tulaldahaar yavah uyed, Ta tedniig yamar
ch zamaar ilgeesen ch, ted Tany songoson ene hot uruu bolon Tany nerd
zoriulan minii bosgoson orgoo uruu handan zalbirah uyed 35 Ta tengerees
tednii zalbiral, guiltyg sonsoj, tednii hergiig shiidverlej ogoorei. 36 Ted
Tany esreg nugel uildej (uchir ni nugel uilddeggui neg ch hun baidaggui),
Ta tedend uurlan, tedniig daisand tushaan, hol oiryn nutagt tedend
olzluulan yavuulah uyed, 37 ted olzluulan avaachigdsan nutagtaa uhaaran,
gemshin, olzlolynhoo gazart Tand handan "Bid nugel uildej, gem buruug
hiij, buzar zuil uildlee" gej guih avaas, 38 ted olzluulan avaachigdsan
nutagtaa buyuu olzlolynhoo gazart buh zurh setgel, sanaa bodlooroo Tan

uruu ergej, etseg ovgodod ni Tany ogson gazar, Tany songoson hot bolon
Tany nerd zoriulan minii barisan orgoo uruu zalbirval, 39 Ta Ooriin orshih
gazar boloh tengerees tednii zalbiral, guiltyg sonsoj, tednii hergiig
shiidverlej, Tany esreg nugel uildsen Ooriin ard tumnee uuchilj ogooch. 40
Oo, Burhan mini, ene gazart orgoson zalbirald Tany melmii tungalag baij,
tany chih sonor anhaaraasai gej bi zalbirch baina. 41 Tiim uchraas, Oo,
EZEN Burhan, Ta odoo bosood, Ooriin huch chadlyn avdartai hamt
Ooriin amrah gazart zalraach. Oo, EZEN Burhan mini, Ooriin tahilch
naryg avralaar huvtsaslaj, Ooriin burhanlag humuusiig sain zuilsed
bayasgaach. 42 Oo, EZEN Burhan mini, Tany toslogdson negnii nuuriig
buu erguuleech. Ooriin bool Davidad uzuulsen hair enerlee dursan sanaach
gev.

Shastiryn Ded 7

7:1 Solomonyg zalbirch duusahad tengerees gal buun irj, shataalt tahil
bolon orgoluudiig shataasan bogood EZENii yaruu aldar orgoog duurgev.
2 EZENii yaruu aldar EZENii orgoog duurgesnees bolj tahilch nar EZENii
orgoo uruu nevtren orj chadahgui bailaa. 3 Gal doosh buun irj, EZENii
yaruu aldar orgoonii deer zalrahyg uzeed Izrailiin buh hovguud chuluun
zam deer nuureeree gazar haran bohiin, morgoj, EZENd magtaalyg orgoj,
— Ter uneheer sain, Tuunii hair enerel uneheer uurdiinh getsgeev. 4
Tegeed haan bolon buh humuus EZENii omno tahil orgov. 5 Solomon
haan horin hoyor myangan uher, zuun horin myangan honior tahil orgov.
Ingej haan ba buh ard tumen EZENii orgoog zoriullaa. 6 Tahilch nar
bairaa ezlen, lyevichuud ch bas EZENd magtaalyg orgohoor David haany
zohioson, EZENd zoriulagdah hogjmiin zemsguudtei zogsov. "Uchir ni
Tuunii hair enerel uurdiinh". Tereer tedgeeriin tuslamjtaigaar magtaal
orgoj baisan bilee. Tahilch nar nogoo tald buree uleej baisan bogood buh
Izraili zogsoj baiv. 7 Daraa ni EZENii orgoonii omno bairlah hashaany
toviig Solomon ariusgav. Tend Solomon shataalt tahiluud bolon eviin
tahiluudyn oohiig orgojee. Uchir ni Solomony hiisen hurel tahilyn shiree ni
shataalt tahil, ideen orgol bolon oohiig bagtaaj chadahgui bailaa. 8 Iinhuu

Solomon bolon tuuntei hamt buh Izraili buyuu Hamatyn hooloinoos
Yegipyetiin gorhi hurtelh asar ih chuulgan ter uyed doloo honog bayar
naadmyg sahiv. **9** Ted tahilyn shireenii zoriulaltyg bolon bayar naadmyg
doloon odor sahisan tul naim dahi odor ni ted yoslolyn chuulganyg
yavuulav. **10** Tegeed doldugaar saryn horin gurav dahi odor tereer ard
tumnee maihan, maihan uruu ni butsaav. Ooriin ard tumen Izrailid bolon
David, Solomon nart uzuulsen EZENii sain saihand bayarlan hoorch,
setgeldee jargaltaigaar ted yavtsgaav. **11** Ingeed Solomon EZENii orgoo,
haany ordnyg duusgaj, EZENii orgoo bolon ooriin ordon dotor hiiheer
tolovloson buhnee amjilttaigaar hiij guitseev. **12** EZEN shonoor Solomond
uzegdej, tuund handan — Bi chinii zalbirlyg sonsoj, ene gazryg Oortoo
zoriulan tahilyn orgoo bolgon songoj avlaa. **13** Herev Bi boroo
oruulahguigeer tengeriig haaj, esvel ene gazryg hoosruulahyg Bi
tsartsaanuudad tushaaj, esvel Ooriin ard tumnii dund tahal ilgeeh uyed **14**
Minii nereer duudagdsan Minii humuus oorsdiigoo daruu bailgan, zalbirch,
Minii nuuriig erelhiilj, buzar muu zamuudaasaa ergeh avaas, Bi tengerees
sonsoj, tednii nugliig uuchlan, tednii gazar nutgiig edgeene. **15** Ene gazart
orgogdoh zalbirald Minii melmii tungalag, Minii chih sonor baih bolno. **16**
Minii ner tend uurd monhod baihyn tudd Bi ene orgoog songood,
ariusgasan bogood Minii melmii, Minii zurh setgel tend urgelj baih bolno.
17 Herev chi Minii omno etseg David shigee yavj, Minii chamd tushaasan
bugdiin daguu uilden, Minii zarlig, Minii togtoolyg sahival, **18** chinii etseg
Davidtai geree baiguulan, "Izrailid zahiragch baih huneer chi
dutagdahgui" gej aildsanaaraa Bi chinii haany sentiig togtoono. **19** Gevch
chi herev ergej, chinii omno tavisan Minii zarlig, Minii tushaaluudyg
umartan, yavj, oor burhdad uilchilj, tedend morgovol, **20** Bi chamd ogson
Ooriin gazar nutgaas chamaig zailuulj, mon Ooriin ner aldryn toloo
ariusgasan ene orgoog Bi Ooriin melmiinees zailuulj, Bi uuniig buh ard
tumnuudiin dund surgamj, jishee bolgono. **21** Ene orgomjlogdson orgoonii
huvid ch gesen, hajuugaar ni zorchin ongoroh hun bur gaihan, "EZEN
yuund ene gazar, ene orgoog iim bolgoj orhison yum bol doo?" gej
haruusah bolno. **22** Ted helehdee "Uchir ni oorsdiig ni Yegipyet gazraas
avchirsan, etseg ovgodiinhoo Burhan EZENiig ted umartan, oor burhdyg

urchlen avch, tedend morgon, tedend uilchilsen bilee. Tiimees Ter ene buh
gai gamshgiig teden deer buulgasan yum" geh bolno hemeen aildav.

Shastiryn Ded 8

8:1 Solomon EZENii orgoo bolon ooriin geriig barisan horin jiliin togsgold
2 Huramyn oort ni ogson hotuudyg tereer barij bosgon, Izrailiin
hovguudiig tend suurishuulav. 3 Daraa ni Solomon Hamatzoba uruu yavj,
tuuniig ezlev. 4 Ter Tadmoryg tsold bosgoj, Hamatad buh noots
hangamjiin hotuudyg bariv. 5 Tereer bas deed, dood Byethoron bolon
hana, herem, tugjee buhii behlegdsen hotuudyg bosgov. 6 Baalatyg,
Solomond hariyaalagddag buh noots hangamjiin hotuudyg, teregtenguud
bolon moritonguudyn hotuudyg, mon Iyerusalimd ch, Livand ch, oort ni
zahiragdah buh nutagt baiguulahaar Solomony taalald niitssen bugdiig
barij bosgoloo. 7 Izrailiinh bus buyuu hyetchuud, amorichuud,
pyerizchuud, hivichuud, iyebuschuudaas uddsen buh humuus 8 tuhailbal,
Izrailiin hovguudiin ustgalgui ter nutagt uldeesen humuusiin ur sadyg
Solomon ene odriig hurtel albadlagyn ajilchid bolgojee. 9 Harin Solomon
Izrailiin hovguudeesooriin ajildaa bool bolgoogui. Ted daichid, tuunii
terguun ahmaduud, tuunii tereg, moritonguudyn janjid baijee. 10 Edgeer ni
Solomon Haany hoyor zuun tavin tushmed baiv. Ted ard tumniig zahirdag
bailaa. 11 Daraa ni Solomon Davidyn hotoos Faraony ohinyg oort ni
zoriulan bosgoson gert avchrav. Uchir ni Solomon "Minii ehner Izrailiin
haan Davidyn gert zalarch bolohgui. Yaagaad gevel EZENii avdar orson
gazar bol ariun gazar yum" hemeev. 12 Uudnii tanhimiin urd tadd ooroo
bosgoson EZENii tahilyn shireen deer Solomon EZENd zoriulan shataalt
tahiluudyg orgojee. 13 Uuniig odor tutmyn jurmyn daguu, Mosyegiin
huuliin daguu amraltyn odruud, shine sar bolon jil buriin gurvan bayar
boloh Isgeegui Talhny Bayar, Doloo honoguudyn Bayar, Maihan
Bayaruudyn uyed tahiluudyg orgodog bailaa. 14 David etsgiinhee
togtooson jurmyn daguu tereer uilchleld ni taaruulan tahilch naryn
bulguudiig, mon magtaalyn uureg bolon odor tutmyn jurmyn daguu tahilch
nart tuslah zeregt lyevichuudiig, mon haalgachdyg bulguudeer ni haalga

bur deer tomilov. Uchir ni Burhany hun David iin tushaasan yum. **15**
Lyevichuud, tahilch nart handsan aguulahuudyn talaarh bolon busad
hergiin talaarh haany ug tushaalyg ted zorchsongui. **16** Iinhuu EZENii
orgoonii suuriig tavisan odroos ehleed barilgyn ajil duustal Solomony buh
ajil yavagdsaar baiv. Ingej EZENii orgoo barigdaj duusav. **17** Daraa ni
Solomon Yeziongyebyer bolon Yedomyn nutag dahi tengisiin ergiin Yelot
uruu yavav. **18** Huram zarts naraaraa damjuulan holog ongotsnuud bolon
dalai sain meddeg zarts naraa Solomond yavuulav. Ted Solomony zarts
naryn hamt Ofir uruu yavj, tendees dorvon zuun tavin talant altyg avch,
Solomon haand avchirsan yum.

Shastiryn Ded 9

9:1 Shyebagiin hatan haan Solomony aldar tsuug sonsood, berh hund
asuultaar Solomonyg sorij uzehiin tuld Iyerusalimd irjee. Tuund asar olon
shivegchinguud, amttan bolon ih hemjeenii alt, erdenesiin chuluunuudyg
tegnuulsen temeenuud baiv. Tereer Solomon uruu irsen hoino zurh
setgeddee baisan butdiin tuhai tuuntei yariltssan yum. **2** Solomon tuunii
buh asuultad hariuljee. Solomonoos nuutslagdsan, hatand tailbarlaj
ogoogui neg ch zuil uddsengui. **3** Shyebagiin hatan haan ni Solomony
mergen uhaan, tuunii barisan ordon, **4** haany shireen deh hool, tushmediinh
suuj bui baidal, said narynh ni ajil, tednii omsson yoslolyn huvtsas, sonch
nar bolon tednii omsgol, EZENii orgoond ordog shatyg haraad bahdan
almairchee. **5** Tegeed tereer haand — Tany uts bolon tany mergen uhaany
talaar ooriin nutagt baihdaa sonsson medee uneheer unen baijee. **6** Gesen
ch bi ooroo irj, uuniig nudeeree uzeh hurtlee tednii ugend itgeegui yum.
Haragtun, minii sonsson zuil bol tany mergen uhaany hagas hugas ni l baij.
Tany tuhai minii sonsson medeenees ene ni iluu ajee. **7** Tany ard tumen,
tany omno urgelj zogsoj, mergen uhaanyg tani sonordoh tany tushmed
yamar yerooltei humuus ve! **8** Tany Burhan EZENii toloo tanyg Ooriin
sentiind zalsnaaraa tanyg taalsan Tany Burhan EZEN magtagdah boltugai.
Tany Burhan izrailichuudyg monhod togtoon, hairlasan uchir tseh shuluun,
zov shudarga baidlyg zasagluulahyn tuld tanyg haan bolgoson ajee gej

helev. 9 Tegeed tereer haand zuun horin talant alt, mash ih hemjeenii
amtlagch bolon erdeniin chuluunuudyg beleglev. Shyebagiin hatan haanaas
Solomon haand beleglesen shig tiim ih amtlagch hezee ch baigaagui bilee.
10 Ofiroos alt teen avchirsan Huramyn zarts nar bolon Solomony zarts nar
mon ulaan mod, erdenesiin chuluunuudyg avch irev. 11 Haan ulaan
modoor EZENii orgoo bolon haany ordny shatnuudyg, mon duuchdad
zoriulan yatga ba bosoo yatguudyg hiiv. Tedgeertei adil zuilsiig urd omno
Iuda nutagt haraagui bilee. 12 Solomon haan Shyebagiin hatan haand
tuunii avchirsan belgiin hariud beleg beldsenees gadna tuunii hussen
buhniig ogchee. Tegeed hatan haan ergej, ooriin zarts naryn hamt torolh
nutag uruugaa butslaa. 13 Neg jild Solomony huleen avdag baisan altny jin
ni zurgaan zuun jaran zurgaan talant baiv. 14 Deerh alt ni hudaldaachid,
naimaachdyn avchirj baisan altnaas gadna baiv. Mon Arabyn buh haad
bolon oron nutgiin zahiragchid Solomond alt mongo avchirdag baiv. 15
Solomon haan davtmal altaar hoyor zuun tom bambai hiisen bogood tom
bambai burd zurgaan zuun shyekyel davtmal alt orjee. 16 Tereer davtmal
altaar gurvan zuun bambai hiij, bambai burd gurvan zuun shyekyel alt
ashiglasan bogood haan edgeeriig Livany oin gertee hadgalav. 17 Uunees
gadna haan zaany yasaar asar tom sentii urlan, tuuniig shijir altaar burev.
18 Sentii ni zurgaan gishguurtei, tuund zalgaa altadsan holiin taviurtai,
mon suudlyn hoyor tald tushlegtei bogood tushleg buriin hajuud tus tus
arslangiin barimal baiv. 19 Zurgaan gishguuriin hoyor zahad hoyor
arslangiin barimaltai buyuu niit arvan hoyor arslangiin barimal taviastai
baijee. Oor yamar ch haant ulsad uunii adil zuilurlaj baisangui. 20 Solomon
haany junz bolon hundaganuud bugd altan bogood Livany oin geriin buh
sav suulganuud shijir altaar hiigdsen baiv. Solomony odruuded mongo une
tseneteid tootsogddoggui baiv. 21 Huramyn zarts naryn hamt Tarshish
uruu ayaldag holog ongotsnuud haand baiv. Gurvan jild neg udaa
Tarshishiin holog ongotsnuud alt,mongo, zaany yas, sarmagchin, togos
teen avchirdag baijee. 22 Iinhuu Solomon haan ed bayalag, mergen
uhaanaaraa delhiin buh haadaas ulemj aguu bolov. 23 Burhan tuunii
zurhend ogson bilig uhaanyg ni sonsoh gej delhiin buh haad Solomond
baraalhahyg husemjildeg bailaa. 24 Irj bui hun bur ooriin beleg boloh alt,

mongon edlel, huvtsas, zevseg, amtlagch, morid, luusyg avchirj baisan
bogood ene ni jilees jild nemegdseer bailaa. 25 Solomon morid,
teregnuuded zoriulsan dorvon myangan jucheetei, mon arvan hoyor
myangan moritontoi baiv. Tereer tedniig teregt tsergiin hotuud bolon haany
hamt Iyerusalim hotod huvaarilan bairluuljee. 26 Yevfrat mornoos
filistchuudiin nutag hurtel, tsaashilbal Yegipyetiin hil hurtelh buh haadyg
Solomon zahirdag baiv. 27 Haan mongiig Iyerusalimd chuluu shig ordiin
zuil bolgoj, hush modyg nam door gazryn injriin mod shig elbeg bolgoson
bilee. 28 Yegipyet bolon buh ornuudaas ted Solomond morid avchirdag
bailaa. 29 Solomony busad uilsiig, ehnees ni duustal ni esh uzuulegch
Natany temdegleld, shilon hun Ahiagiin esh uzuullegt bolon Nyebatyn huu
Iyeroboamyn talaar uzmerch Iddogiin harsan uzegdluuded bicheegui gej
uu? 30 Solomon dochin jil Iyerusalimd buh Izrailiig zahirlaa. 31 Solomon
etseg ovgodiinhoo hamt noirsoj, ooriin etseg Davidyn hotod
orshuulagdjee. Tuunii huu Ryehoboam tuunii orond haanchlav.

Shastiryn Ded 10

10:1 Ingeed buh izrailichuud Ryehoboamyg haan bolgoh gej Shyehyemd
tsuglarsan uchraas Ryehoboam ch Shyehyemd ochiv. 2 Nyebatyn huu
Iyeroboam uuniig sonsood (uchir tereer Solomon haany omnoos zugtan
Yegipyetdee baiv), Yegipyetees butsaj irev. 3 Ingeed ted hun ilgeej
Iyeroboamyg duuduuljee. Iyeroboam ba buh Izraili ireed Ryehoboamd
baraalhahdaa — 4 Tany etseg bidnii buulgyg hund bolgoson. Tiim uchraas
odoo bidnii deer tohson hund buulga bolon etsgiinhee berh alba tatvaryg
hongolj ogooch. Tegvel bid tand uilchilne gev. 5 Ryehoboam tedend —
Gurvan odriin daraa nad uruu dahin iregtun gej tushaav. Ingeed ard tumen
yavtsgaav. 6 Amid baih uyed ni etseg Solomond ni uilchilj baisan
ahmaduudtai Ryehoboam haan zovloldon, — Ene ard tumend yamar hariu
ogohiig ta nar nadad zovloh ve? gej asuuv. 7 Ted Ryehoboamd hariulan
— Herev ta ene ard tumend sainaar handan, tednii setgeld niitsuulj, tedend
eyeddeg ugsiig helbel ene ard tumen uurd tany bool boloh yum gej zovlov.
8 Gevch tuund ogson ahmaduudyn zovlogoog ter ul haihran, oortei ni

hamt osoj, oort ni uilchilj irsen zaluuchuudtai zovloldov. 9 Tereer teDend
— Ene ard tumen "Bidnii deer tohson etsgiinhee buulgyg hongolj ogooch"
gej helj baihad tedend yamar hariult ogohiig ta nar nadad zovlohson bol?
gev. 10 Tuuntei hamt osson zaluus tuund — Chamd handan "Tany etseg
bidnii buulgyg hund huchir bolgoson, harin ta uuniig hongolj og" gej
shaardaj bui ene ard tumend hariulahdaa 11 Minii chigchii huruu etsgiin
mini uutsnaas ch buduun yum. nminii etseg ta nart hund buulga uuruulsen
bol, bi tuuniig chini iluu hund bolgono. Etseg mini ta naryg tashuuraar
sahilgajuulj baisan bol bi ta naryg hilentset horhoigoor sahilgajuulah
bolno" gej heleerei gev. 12 Haan — Gurav dahi odor nad uruu butsaj ir gej
tushaasny daguu Iyeroboam ba buh ard tumen gurav dahi odor
Ryehoboamd baraalhav. 13 Ryehoboam haan ahmaduudyn zovlogoog ul
haihran, ard tumend hatuu shiruuneer hariullaa. 14 Tereer zaluusyn
zovlosnii daguu tedend hariulan — Minii etseg ta naryn buulgyg hund
bolgoson bol, bi deer ni nemeh bolno. Etseg mini ta naryg tashuuraar
sahilgajuulj baisan bol, bi ta naryg hilentset horhoigoor sahilgajuulah bolno
gej helev. 15 Haan ard tumniig sonssongui. Uchir ni EZEN shilon hun
Ahiagaar damjuulan, Nyebatyn huu Iyeroboamd helsen ugee togtoohyn
tuld Burhan buh zuiliig erguulsen yum. 16 Oorsdiig ni haan sonsohgui
baigaag buh izrailichuud haraad, ard tumen haand hariulan — Davidyn
dotor bidend yamar huvi baigaa ve? Iyessiin huugees zalgamjlan avah ov
bidend baihgui. Izraili aa, hun bur oor oorsdiin maihan uruu butsatsgaa.
David aa, odoo chi ooriinhoo geriig l harj hand getsgeev. Ingeed buh
izrailichuud oor oorsdiin maihan uruu odotsgoov. 17 Gevch Iudagiin
hotuudad amidarch baisan Izrailiin hovguud Ryehoboamyn zahirgaan door
uldjee. 18 Daraa ni albadlagyn hodolmoriin zahiragch Hadoramyg
Ryehoboam haan ilgeesen bolovch Izrailiin hovguud tuun uruu chuluu
shidlen aljee. Ryehoboam Haan ch shalavhan tergendee suun, Iyerusalim
uruu zuttlaa. 19 Izrailichuud ene odriig hurtel Davidyn geriinhentei
terselseer baigaa yum.

Shastiryn Ded 11

11:1 Ryehoboam Iyerusalimd ireed, ooriin haanchlalyg dahin sergeehiin
tuld Izrailiin esreg daitahaar Iuda, Byeniaminy geriinhniig buyuu zuun
nayan myangan daichid boloh shilmel ersiin tsugluulav. 2 Gevch Burhany
hun Shyemaiad EZENii ug irj, — 3 Chi Iudagiin haan boloh Solomony
huu Ryehoboam bolon Iuda, Byeniamin dahi buh izrailichuudad handan 4
"EZEN iinhuu aildaj baina «Ta nar yavj, esvel oorsdiin torol sadanguudyn
esreg daitah yosgui. Ene zuil Nadaas uchir hun bur oor oorsdiin ger uruu
harigtun» hemeev" gej hel gejee. Ted EZENii ugiig sonsood, Iyeroboamyn
esreg hodlohoo bolin butsatsgaav. 5 Ryehoboam Iyerusalimd amidran,
Iudad hamgaalaltyn hotuud bosgov. 6 Ingeed tereer Byetlyehyem, Yetam,
Tyekoa, 7 Byetzur, Soko, Adullam, 8 Gat, Maryeshan, Zif, 9 Adoraim,
Lahish, Azyeka, 10 Zora, Aialon, Hyebronyg bosgov. Edgeer ni Iuda,
Byeniamin dahi behlegdsen hotuud yum. 11 Ter mon behleltuudiig
huchirhegjuulen, tedgeeriin dotor huns, tos, darsny aguulahuudyg bolon
tushmediig bairluuljee. 12 Tereer hot buriig bambai, jadnuudaar hangan,
asar iheer huchirhegjuulev. Iinhuu Iuda, Byeniaminyg ter barij bailaa. 13
Uunees gadna, buh Izrailid baisan tahilch nar bolon lyevichuud oorsdiin
buh bus nutguudaas tuuntei hamt zogsson yum. 14 Lyevichuud oorsdiin
belcheer nutag, ezemshluudee orhin, Iuda bolon Iyerusalim uruu irtsgeev.
Uchir ni Iyeroboam bolon tuunii hovguud tedniig EZENd tahilchaar
uilchleh uilchlelees ni hasjee. 15 Tereer morgoliin ondorloguuded bolon
ooriin hiisen yamaa, tugalyn dursnuuded zoriulan huviin tahilch naryg bii
bolgov. 16 Izrailiin Burhan EZENiig haihaar zurh setgelee handuulsan,
Izrailiin buh ovguudaas garaltai humuus etseg ovgodiinhoo Burhan boloh
EZENd tahil orgohoortedniig dagan Iyerusalimd irtsgeev. 17 Ted Iudagiin
haanchlalyg huchirhegjuulen, gurvan jiliin tursh Solomony huu
Ryehoboamyg demjiv. Uchir ni ted gurvan jil David bolon Solomony
zamaar zamnasan yum. 18 Daraa ni Ryehoboam Davidyn huu Iyerimotyn
ohin, mon Iyessiin huu Yeliabyn ohin Abihailyn ohin Mahalatyg ehneree
bolgov. 19 Tereer tuund hovguud toruulj ogson ni Iyeush, Shyemaria,
Zaham nar yum. 20 Tuunii daraa Ryehoboam Absalomyn ohin Maakag
avav. Tereer tuund Abia, Attai, Ziza, Shyelomit naryg toruulj ogchee. 21
Ryehoboam busad buh ehner, tatvar emseesee iluugeer Absalomyn ohin

Maakad hairtai baiv. Ryehoboam arvan naiman ehner, jaran tatvar emstei
baisan bogood horin naiman huu, jaran ohidyn etseg bolson yum. 22
Ryehoboam Maakagiin huu Abiag ah duusiinh ni dund terguun bolgon
udirdagchaar tomilson bogood tuuniig haan bolgoh sanaatai bailaa. 23
Tereer mergen zuiluilden, hovguudiinhee zarimyg Iuda bolon Byeniaminy
buh nutag devsger dayaar buh behlegdsen hotuud uruu taraan suulgaj, hool
hunsiig ni hangalttaigaar ogchee. Tereer hovguuddee olon ehner haij
bailaa.

Shastiryn Ded 12

12:1 Ryehoboamyn haanchlal batjin, huchirhegjsend ter ooroo bolon tuunii
hamt buh Izraili EZENii huuliig umartav. 2 Ryehoboam haany tav dahi jild
ted EZENd itgelgui handsan tulYegipyetiin haan Shishak Iyerusalimyg
dovtlohoor 3 myanga hoyor zuun tereg, jaran myangan morin tseregteigeer
irev. Tuunii hamt Yegipyetees too tomshgui lub, sukki, yetiop humuus
irev. 4 Ter Iudagiin behlegdsen hotuudyg ezlen avch, Iyerusalim hurtel
dovtlov. 5 Shishakaas bolood Iyerusalimd tsuglarsan Ryehoboam bolon
Iudagiin noyod uruu esh uzuulegch Shyemaia irj, tedend — EZEN iin
aildahdaa "Ta nar Namaig umartsan uchraas Bi ch mon ta naryg Shishakt
ogon umartsan" hemeev gej helev. 6 Tiimees Izrailiin noyod bolon haan
oorsdiigoo daruu bolgon, — EZEN bol zov shudarga getsgeev. 7 Ted
oorsdiigoo daruu bolgosnyg EZEN uzeed, Tuunii ug Shyemaiad irj
aildahdaa — Ted oorsdiigoo daruu bolgoson, tiimees Bi tedniig ustgahgui.
Harin tedend baga zereg avralyg hairlaj, Minii uur hilen Iyerusalimyn deer
Shishakaar damjin tsutgagdahgui. 8 Gevch ted tuunii bool bolj,
ingesneeree Nadad uilchleh bolon uls ornuudyn haanchlaluudad uilchleh
hoyoryn hoorondoh yalgaag ted oilgoh bolno gelee. 9 Yegipyetiin haan
Shishak Iyerusalimyn esreg dovtlon irj, EZENii orgoonii bolon haany
ordny erdenesiig olzlon avchee. Tereer buhniig avsan todiigui Solomony
hiisen altan bambainuudyg ch hurtel haman odjee. 10 Tegehed
Ryehoboam haan tedgeeriin orond guulin bambai urlan, haany ordny
haalgyg hamgaaldag haruulyn darga nart tedgeeriig daatgav. 11 Haan

EZENii orgoond orj ireh bolgond haruuluud irj, ter guulin bambainuudyg
orgon yavah bogood daraa ni tedgeeriig haruulyn oroond butsaan tavih
boljee. 12 Tereer ooriigoo daruu bolgohod EZENii uur hilen tuunees ergej,
tuuniig bur moson suiruulsengui. Mon Iudad nohtsol baidal saijrav. 13
Ryehoboam haan Iyerusalimd huchirhegjin, noyorhjee. Ryehoboam
noyorhoj ehlehdee dochin negen nastai baisan bogood Ooriin neriig tend
bailgahyn tuld Izrailiin buh ovguudaas EZENii songoson hot boloh
Iyerusalimd arvan doloon jil haanchiljee. Tuunii eh ni ammon emegtei
Naama baijee. 14 Tereer EZENiig haihaar zurh setgelee chigluuleegui
uchir buzar muug uildsen yum. 15 Ryehoboamyn uilsiig ehnees ni duustal,
ugiin bichgiinh temdegleliin daguu esh uzuulegch Shyemaia, uzmerch
Iddo naryn temdegleld bicheegui gej uu? Ryehoboam, Iyeroboam naryn
hoorond dainuud urgeljilseer baiv. 16 Ryehoboam etseg ovgodiinhoo hamt
noirsson bogood Davidyn hotod orshuulagdav. Tuunii huu Abia tuunii
orond haan bolov.

Shastiryn Ded 13

13:1 Iyeroboam haany arvan naimdutaar jild Abia Iudagiin haan boljee. 2
Tereer Iyerusalimd gurvan jiliin tursh haanchlav. Tuunii eh ni Gibyeagiin
Uriyeliin ohin Mikaiabaiv. Abia, Iyeroboam naryn hoorond dain bolj baiv.
3 Abia dorvon zuun myangan shilmel ers boloh zorigt daichidtai tulaanyg
ehluulj baihad, Iyeroboam tuunii esreg naiman zuun myangan shilmel
erelheg daichidtaigaar tulaany bairlalaa ezelj baiv. 4 Tegeed Yefraimyn
uularhag nutagt orshdog Zyemaraim uulan deer Abia zogsood, —
Iyeroboam bolon buh Izraili aa, namaig sonsogtun. 5 Izrailiin Burhan
EZEN, Izrailiig zahirah erhiig davsan gereegeer David bolon tuunii
hovguuded monhod ogsniig ta nar medehgui gej uu? 6 Gevch Davidyn huu
Solomony zarts boloh Nyebatyn hovguun Iyeroboam bosoj, ezniihee esreg
terslev. 7 Tuun uruu hamgiin oliggui, ul buteh humuus iren niiljee.
Solomony huu Ryehoboam balchir, turshlagagui, ooriigoo hamgaalj
chadahaargui baihad tuunii huvid ted heterhii huchtei bailaa. 8 Odoo ta nar
Davidyn hovguudeer udirduulsan EZENii haanchlalyg eserguutseh

sanaatai baina. Ta nar ui olnooroo irj, oorsdod chini zoriulan burhad
bolgon Iyeroboamyn buteesen altan tutaluudaa avchirj baina. **9** Ta nar
EZENii tahilch nar boloh Aarony hovguud bolon lyevichuudiig hoon
zailuulj, oor gazruudyn ard tumnuudiin adilaar oorsoddoo zoriulan tahilch
naryg tomilson bus uu? Ooriigoo ariusgahaar neg zaluu buh, doloon hutsyg
avchran ireh hun ch gesen burhad bus zuilsiin tahilchbolj boldog gene. **10**
Harin bidnii huvid gevel, EZEN bol bidnii Burhan bogood bid Tuuniig
umartaagui. Aarony hovguud EZENd tahilch naryn uurgiig guitsetgen,
lyevichuud tednii ajild tusaldag. **11** Ogloo, oroi bur ted EZENd shataalt
tahiluudyg orgon, anhiluun utlagyg uugiulj, il tavih talhyg tseverhen
shireen deer tavidag bogood altan denluunii suuriig denluunuudiinh ni hamt
udesh bur asaahad belen baidag. Uchir ni bid oorsdiin Burhan EZENii
hariutslagyg sahidag, harin ta nar Tuuniig umartsan bilee. **12** Odoo
haragtun, Burhan bidnii terguun deer zalran, bidentei hamt baigaa bogood
ta naryn esreg tugshuuriin dohio ogohoor Tuunii tahilch nar ch dohiony
bureenuudteigee end baina. Oo Izrailiin hovguud ee, etseg ovgodiinhoo
Burhan EZENii esreg buu daitagtun. Uchir ni ta nar amjiltad hurehgui
shuu dee hemeev. **13** Harin Iyeroboam tedniig araas ni tsohihyn tuld
nuuvch beltgejee. Ingeed Iudagiin urd tadd Izraili, ar tald ni nuuvch baiv.
14 Iudachuud ergemegts, haragtun, urd, araasaa zereg dovtluuljee. Iimees
iudachuud EZENd hashhiran, tahilch nar bureenuudee uleev. **15** Tegeed
Iudagiin erchuud dainy uuhai hadaav. Tedniig dainy uuhai hadaamagts
Burhan Iyeroboam bolon buh izrailichuudyg Abia bolon iudachuudyn
omno but tsohijee. **16** Izrailiin hovguud Iudagiin omno zugtsand,Burhan
tedniig iudachuudyn gart ogov. **17** Abia bolon tuunii humuus tedniig ui
olnoor ni hyadan ustgaj, Izrailiin tavan zuun myangan shildeg daichdyg
alav. **18** Ter uyed Izrailiin hovguud yalagdsan bogood Iudagiin hovguud
etseg ovgodiinhoo Burhan EZENd itgesen uchraas yaljee. **19** Abia
Iyeroboamyg nehen hooj, tuunees zarim hotuud boloh Byetyeliig
gatsaanuudynh ni hamt, Iyeshanag gatsaanuudynh ni hamt bolon Yefronyg
gatsaanuudynh ni hamt bulaan avav. **20** Abiagiin odruuded Iyeroboam
huchee sergej chadsangui. EZEN tuuniig tsohisond tereer uhev. **21** Harin
Abia huchirhegjsen bilee. Ter oortoo arvan dorvon ehner avch, horin

hoyor huu, arvan zurgaan ohidyn etseg bolov. 22 Abiagiin busad uils
buyuu tuunii ugs, tuunii zamuud esh uzuulegch Iddogiin tailbart bichigdsen
bilee.

Shastiryn Ded 14

14:1 Abia etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood ted tuuniig Davidyn
hotod orshuuljee. Tuunii huu Asa orond ni haan bolov. Tuunii amidralyn
odruuded arvan jiliin tursh gazar nutag amar amgalan baiv. 2 Asa ooriin
Burhan EZENii melmiid zov, sainyg uildev. 3 Uchir ni tereer hariin tahilyn
shireenuud, morgoliin ondorloguudiig zailuulan, ongon baganuudyg nuraaj,
Ashyeragiin modon shong tsavchin hayaj, 4 etseg ovgodiinhoo Burhan
EZENiig hain, huuli tushaaluudyg sahihygiudachuudad tushaav. 5 Tereer
bas Iudagiin buh hotuudaas morgoliin ondorloguud bolon utlagyn tahilyn
shireenuudiig zailuulav. Tuunii udirdlaga door haanchlal amar amgalan
baiv. 6 Gazar nutag amar amgalan baisan tul tereer Iudad behlelt buhii
hotuudyg bosgov. EZEN tuund amralt ogson uchir tedgeer on jiluudiin
turshid hen ch tuuntei daitsangui yum. 7 Tereer Iudad handan — Edgeer
hotuudyg bosgoj, tedgeeriig hana herem, tsamhag, haalga, tugjee zergeer
toiruultsgaaya. Bid oorsdiin Burhan EZENiig eren haisan tul ene gazar
bidniih heveeree. Bid Tuuniig haisan bogood Tereer bidnii ergen toirond
bidend amraltyg ogloo gev. Ingeed ted barij bosgood, amjilt oljee. 8 Tom
bambai, jad uursen, Iudagaas garaltai gurvan zuun myangan tsereg bolon
bambai, num sum ezemshsen, Byeniaminaas garaltai hoyor zuun nayan
myangan tsereg Asad baisan yum. Ted bugd erelheg daichid baiv. 9
Yetiop hun Zyera tednii esreg neg saya tsereg, gurvan zuun teregtei
dovtlon, Maryeshad hurch irev. 10 Asa tuuniig ugtahaar hodolj, ted
Maryesha dahi Zyefatagiin hondiid tulaldahaar bairlalaa ezlev. 11 Asa
ooriin Burhan EZENiig duudan, "EZEN, huchirheg bolon sul doroi
hoyoryn hoorondoh tulaldaand Tanaas oor tusaldag hen ch baihgui. Iimees
bidnii Burhan EZEN, bidend tuslaach. Uchir ni bid Tand itgej, Tany nereer
ene ui olon daisny esreg irsen bilee. Oo, EZEN, Ta bol bidnii Burhan. Neg
ch hun Tanyg buu diileg" hemeejee. 12 EZEN yetiopchuudyg Asagiin

omno bolon iudachuudyn omno but tsohison bogood ted zugtav. 13 Asa
bolon tuuntei hamt baisan humuus tedniig Gyerar hurtel hoov.
Yetiopchuud EZENii omno bolon Tuunii tsergiin omno ustsan tul mash
olon yetiopchuud uhej, ted dahin sergeegdeegui. Iudachuud asar ih olztoi
harilaa. 14 EZENii aidas nutgiinhan deer buusan uchir iudachuud
Gyeraryn ergen toirny buh hotuudyg ustgajee. Tedgeer hotuudad asar ih
bayalag baisan tul ted bugdiig ni deeremdsen yum. 15 Ted mon mal sureg
ezemshigchdiig alj, asar olon toony honi, temeeg deeremdjee. Daraa ni ted
Iyerusalimd butsaj irev.

Shastiryn Ded 15

15:1 Burhany Suns Odyedyn huu Azaria deer irsend 2 tereer Asatai
uulzahaar yavj, tuund — Asa bolon buh Iuda, Byeniamin aa, namaig sons.
Ta nar EZENtei hamt baih uyed Tereer ta nartai hamt baina. Herev ta nar
Tuuniig haival, Tereer ta nart oldono. Harin ta nar Tuuniig umartah avaas
Ter ta naryg umartah bolno. 3 Olon odruudiin turshid Izraili unen
Burhangui, surgah tahilchgui, huuligui baisan bilee. 4 Gevch oorsdiin
zovlon shanalal dotor ted Izrailiin Burhan EZEN uruu ergej, Tuuniig
haisan bogood Ter tedend oldson yum. 5 Ter uyeuded garch, orson
humuust amar amgalan uguibailaa. Uchir ni gazar nutguudyn orshin
suugchdyg ter ih uimeen samuun zovoon shanalgaj baisan yum. 6 Neg
undestniig nogoo undesten, neg hotyg nogoo hot byatslan ustgaj baiv.
Uchir ni Burhan tedniig buh torliin zovlon gamshgaar zovoov. 7 Harin ta
nar tuushtai baij, buu zurh ald. Ta naryn ajil shagnaltai yum gev. 8 Esh
uzuulegch Odyedyn huu Azariagiin oguulsen edgeer ugs bolon esh
uzuullegiig sonsood Asa zorigjin, Iuda, Byeniaminy buh gazar nutag bolon
Yefraimyn uularhag nutgaas ezlen avsan hotuudaasaa buzar shuteenuudiig
zailuuljee. Daraa ni EZENii uudnii tanhimyn urd tadd baisan EZENii
tahilyn shireeg ter sergeen bosgov. 9 Tereer buh Iuda, Byeniamin bolon
tedentei hamt amidarch baisan Yefraim, Manassye, Simyeony humuusiig
tsugluulav. Asagiin Burhan EZEN tuuntei hamt baigaag haraad olon
humuus Izrailias tuun uruu urvajee. 10 Ingeed ted Asagiin haanchlalyn

arvan tav dahi jiliin guravdugaar sard Iyerusalimd tsuglarchee. 11 Ter
odor ted avchirsan olznoos doloon zuun uher, doloon myangan honiig
EZENd tahil bolgon orgojee. 12 Ted buh zurh, setgeleeree etseg
ovgodiinhoo Burhan EZENiig erelhiileheer gereend orov. 13 Izrailiin
Burhan EZENiig erelhiilehgui hen bolovch, ih baga, er em gelgui aluulah
yostoi baiv. 14 Uunees gadna, ted changa duu, hashhirah duu, buree, ever
bureeteigeer EZENdtangarag orgojee. 15 Ene tangargaas bolj buh
iudachuud bayasan hoorch bailaa. Uchir ni ted buh zurh setgeleeree
tangaraglaj, Tuuniig uneheer erelhiilsen bogood Ter tedend oldson boloi.
EZEN tedend buh tadd amraltyg ogov. 16 Ter bas Asa haany eh Maakag
eh hatny suudlaas zailuuljee. Uchir ni ter Ashyera met jigshuurt horgiig
buteesen yum. Asa tuunii jigshuurt horgiig tsavchin, tuuniig byatslaj,
Kidron gorhiny derged shataav. 17 Gevch morgoliin ondorloguud Izrailias
zailuulagdsangui. Harin Asagiin zurh setgel amidralynh ni tursh gem
buruugui baiv. 18 Tereer Burhany orgoo uruu etsgiinhee bolon ooriin
zoriulan orgoson ed zuils boloh alt, mongo, sav suulguudyg oruulan taviv.
19 Asagiin haanchlalyn guchin tav dahi jil hurtel yamar ch dain garsangui.

Shastiryn Ded 16

16:1 Asagiin haanchlalyn guchin zurgaa dahi jild Izrailiin haan Baasha
Iudag dovtlon irj, Iudagiin haan Asagiin gazar uruu hen bolovch orj,
garahaargui bolohoor Ramad behlelt bosgov. 2 Tegehed EZENii orgoo
bolon haany ordny erdenesiin sanguudaas Asa alt, mongo avchruulan,
Damaskt amidarch baisan Aramyn haan Byenhadadad ilgeen, — 3 Minii
etseg, tany etseg naryn hoorond baisan shig tiim gereeg hoorondoo
baiguulya. Haragtun, bi tand ene alt, mongiig ilgeesen bilee. Izrailiin haan
Baashatai togtooson gereegee tsutslan, tuuniig nadaas holduulahad
tuslaach gej ulamjluulav. 4 Byenhadad, Asa haanyg sonsoj, Izrailiin
hotuudyg dovtlohoor ooriin tsergiin janjnuudyg ilgeen, Ion, Dan,
Abyelmaim bolon Naftaliin buh noots hangamjiin hotuudyg ezlen avlaa. 5
Baasha uuniig duulaad, Ramag behlen barihaa bolij, ajlaa zogsoov. 6
Ingemegts Asa haan buh iudachuudyg avchran, ted Baashagiin barilgad

hereglej baisan Ramagiin chuluu, dunz modnuudyg avch yavav. Asa haan
tuugeer ni Gyeba, Mizpag behlev. 7 Ter uyed uzmerch Hanani Iudagiin
haan Asa uruu irj, tuund — Chi ooriin Burhan EZENd naidalgui, Aramyn
haand naidsan uchraas Aramyn haany tserguud chinii garaas negent
multarchee. 8 Yetiopchuud, lubchuud asar olon tereg, moridtoi aguu tom
tsereg baigaagui gej uu? Hedii tiim baisan ch, chi EZENd naidsan uchraas
Tereer daisnyg chini chinii gart oruulsan yum. 9 Uchir ni Oort ni buren
zoriulsan zurh setgeltei humuust huchtei demjleg bolohoor EZENii melmii
delhii dayaar hoish uragshaa heren yavdag yum. Chi ene udaa munhag uil
hiilee. Uneneer odoonoos ehlen chi yamagt dain tulaantai baih bolno gej
helev. 10 Asa uzmerchid uurlan, tuuniig shorond hiiv. Uchir ni ene
yavdlaas bolj tereer tuund hilegnesen bilee. Mon Asa yag ter uyed zarim
humuusiig havchiv. 11 Asagiin uils ehniiheesee suuliinh hurtel, haragtun,
Izraili bolon Iudagiin Haadyn Nomd temdeglegdsen bilee. 12
Haanchlalynhaa guchin yes deh jild Asa holdoo ovchtei boljee. Tuunii
ovchin hund baisan bolovch ovchin dotroo ch hurtel tereer EZENiig
hailgui, harin emch nart handav. 13 Asa haanchlalynhaa dochin neg deh
jild nas barj, etseg ovgodiinhoo hamt noirsov. 14 Ted tuuniig ooriinh ni
bulshind orshuullaa. Ter bulshiig Asa oortoo zoriulan Davidyn hotod
uhuulsan yum. Ted tuuniig surchig hiigchdiin joroor nairuulsan torol buriin
unertenguudeer duurgesen amraltyn gazar hevtuuleed, tuund zoriulan asar
tom gal asaajee.

Shastiryn Ded 17

17:1 Tuunii huu Iyehoshafat tuunii orond haan bolood, Izrailid ooriin bair
suuria bat bolgov. 2 Tereer Iudagiin buh behlegdsen hotuudad tserguud
tavij, Iudagiin gazart bolon etseg Asagiinhaa ezlen avsan Yefraimyn
hotuudad tsergiin angiudyg bairluulav. 3 Iyehoshafat Baald morgolgui,
ooriin etseg ovog Davidyn ertnii odruudiin jisheeg dagaj baisan tul EZEN
tuuntei hamt baiv. 4 Harin tereer ooriin etsegiin Burhanyg erelhiilen,
Tuunii tushaaluudyg dagasan bogood Izrailiin adil uildeegui yum, 5 Iimees
EZEN haanchlalyg tuunii medeld oruulj, buh Iuda Iyehoshafatad alba

guvchuur avchirsand, tereer ulemj bayalag, ner hundtei baiv. 6 Tereer
EZENii zamuudaar ulemj baharhan, Iudagaas morgoliin ondorloguud
bolon Ashyeragiin modon shong dahin zailuulsan yum. 7 Daraa ni
haanchlalynhaa gurav dahi jidd ooriinhoo tushmed boloh Iudagiin
hotuudad zaah Byenhail, Obadia, Zyeharia, Nyetanyel, Mikaia naryg ter
ilgeev. 8 Mon tednii hamt lyevichuudiig, mon Shyemaia, Nyetania,
Zyebadia, Asahyel, Shyemiramot, Iyehonatan, Adonia, Tobia, Tobadonia
geh lyevichuudiig, mon tednii hamt tahilch Yelishama, Iyehoram naryg
yavuulav. 9 Ted EZENii huuliin nomyg oortoo avch yavan, Iudad zaajee.
Ted Iudagiin buh hotuudaar yavj, ard tumnii dund zaav. 10 Iudagiin ergen
toirond bui buh ulsuudyn haanchlaluud deer EZENii aidas baisan bogood
ted Iyehoshafatyn esreg daitsangui. 11 Filistchuudiin zarim ni
Iyehoshafatad alba tatvar bolgon mongo, beleg selt avchrav. Mon arabuud
tuund doloon myanga doloon zuun huts, doloon myanga doloon zuun
yamaatai sureg ogchee. 12 Iyehoshafat ulam huchirhegjij, Iudad behlelt
tsaiz bolon noots hangamjiin hotuudyg barij baiguulav. 13 Tuund Iudagiin
hotuudad mash ih hangamj, mon Iyerusalimd daichin, zorigt ersuud bailaa.
14 Ene ni tednii etsguudiin buluudiin daguuh tednii jagsaal baiv. Iudagaas
myangatyn darga Adna janjin bolj, tuuntei hamt gurvan zuun myangan
erelheg daichid baiv. 15 Tuunii daraah ni janjin Iohanan bolon tuuntei hamt
hoyor zuun nayan myangan daichid baiv. 16 Tuunii daraah ni EZENii toloo
sain duraar garsan, Zihriin huu Amasia bogood tuuntei hamt hoyor zuun
myangan erelheg daichid baiv. 17 Byeniaminaas erelheg daichin Yeliada
bogood tuuntei hamt num, bambaigaar zevseglegdsen hoyor zuun
myangan daichid baiv. 18 Tuunii daraah ni Iyehozabad bogood tuuntei
hamt daind zevseglegdsen zuun nayan myangan daichid baiv. 19 Edgeer ni
buh Iuda dayaar behlegdsen hotuudad haany bairluulsan humuusees gadna
haand uilchilsen humuus yum.

Shastiryn Ded 18

18:1 Iyehoshafat asar ih ed bayalag, ner hundtei baiv. Tereer Ahabtai urag
holbosnooroo tuuntei negdev. 2 Heden jiliin daraa tereer Samarid Ahabtai

uulzahaar yavav. Ahab tuund bolon tuuntei hamt irsen humuust zoriulan
mash olon honi, uhriig alj, Ramotgilyeadyn esreg yavj daitahaar tuuniig
yatgav. 3 Izrailiin haan Ahab Iudagiin haan Iyehoshafatad handan — Chi
nadtai hamt Ramotgilyeadyn esreg baildahaar yavah uu? gehed
Iyehoshafat tuund — Bi bol chi, minii humuus bol chinii humuus bogood
bid tulaand tantai hamt baih bolno gev. 4 Uunees gadna, Iyehoshafat
Izrailiin haand — Ehleed EZENii ugiig medehiin tuld asuuj ogooch gej
helev. 5 Tegehed Izrailiin haan dorvon zuun esh uzuulegchdiig
tsugluulaad, tednees — Bid Ramotgilyeadyn esreg baildahaar mordoh uu,
esvel bi tudgelzeh uu? hemeen asuusand ted — Yavagtun. Uchir ni Burhan
ter hotyg haany gart ogno gej hariultsgaav. 6 Gevch Iyehoshafat —
Bidend asuuchihaar EZENii oor neg esh uzuulegch end alga uu? hemeen
asuulaa. 7 Izrailiin haan Iyehoshafatad — EZENees asuuj boloh oor negen
hun bii. Gevch ter minii talaar sainyg hezee ch esh uzuuldeggui, harin
urgelj buzar muug heldeg uchir bi tuuniig uzen yaddag yum. Ter bol
Imlagiin huu Mikaia yum hemeen oguuljee. Harin Iyehoshafat tuund —
Haan hun ingej yarij bolomgui gejee. 8 Tegehed Izrailiin haan tushmelee
duudan, — Imlagiin huu Mikaiag hurdan avch iregtun hemeen tushaav. 9
Ter uyed Izrailiin haan bolon Iudagiin haan Iyehoshafat nar yoslolyn
deelee omson, Samari hotyn haalgany uudend, utremd oor oorsdiin
sentiind zalarsan baiv. Esh uzuulegchid bugd tednii omno esh uzuultsgeej
bailaa. 10 Hyenaanagiin huu Zyedyekia oortoo tomor evruudiig hiij, —
EZEN iin aildaj baina. "Edgeereer ta aramyeichuudyg ustaj duustal ni nevt
sulbegtun" hemeev gejee. 11 Buh esh uzuulegchid — Ramotgilyead uruu
yavj, yalagtun. Uchir ni EZEN ter hotyg haany gart ogno gej esh
uzuultsgeej bailaa. 12 Mikaiag duudahaar yavsan elch tuund handan —
Haragtun, esh uzuulegchdiin ugs haany taalald ijil niitsej baina. Tany ugs
ch gesen tednii ugtei adil baij, haany taaladd niitsuulegtun gev. 13 Harin
Mikaia — EZENii amid buigaar tangaraglaya. Minii Burhan yuu helsniig
bi yarih bolno gelee. 14 Tereer haany omno irehed, haan tuunees —
Mikaia, bid Ramotgilyeadyg dovtlohoor hodloh uu, esvel bi tatgalzah uu?
gej asuusand Mikaia tuund — Yavj, yalagtun. Uchir ni ted tany gart
ogogdoh bolno gejee 15 Haan tuund — EZENii ner deer nadad zovhon

unenees oor yuug ch helehgui baihyg bi chamaas hichneen guih yum be?
hemeev. 16 Mikaia hariud ni — Buh Izraili honichingui honid met uulsyn
oroigoor tarhan yavahyg bi harsan bilee. EZEN aildahdaa "Tedend ezen
baihgui. Ted bugd oor oorsdiin ger uruu amar taivan haritsgaag"
gevhemeen ochloo. 17 Tegehed Izrailiin haan Iyehoshafatad — Ter minii
tuhai sain yum esh uzuuldeggui, harin buzar muut l esh uzuuldeg gej bi
chamd helsen bish bil uu? gev. 18 Mikaia — Tiim uchraas EZENii ugiig
sonsogtun. EZEN sentiindee zalran, Tuunii baruun, zuun talaar tengeriin
buh daichid hureelen zogsoj baihyg bi harsan yum. 19 EZEN "Hen
Izrailiin haan Ahabyg yavuulj, Ramotgilyeadad unagahaar uruu tatah ve?"
hemeen asuulaa. Neg ni "Bi tegiye" gehed nogoo ni oor yum helj bailaa.
20 Tegtel neg suns uragsh garch iren, EZENii omno zogsood, "Bi tuuniig
uruu tatya" gesend EZEN tuunees "Yaaj?" hemeen asuuv. 21 Tereer
hariud ni "Bi yavj, tuunii buh esh uzuulegchdiin amand huurdag suns
bolno" gev. EZEN tuund "Chi tuuniig uruu tataj, yatgagtun. Yavj, uuniigee
hiigtun" hemeelee. 22 Tiimees odoo uzegtun, EZEN edgeer esh
uzuulegchdiin tani amand huurdag sunsiig hiisen bilee. Uchir ni EZEN tany
esreg gai gamshgiig tunhaglajee gev. 23 Tegehed Hyenaanagiin huu
Zyedyekia dohon irj, Mikaiagiin hatsryg algadaad — EZENii Suns chamd
yarihaar nadaas yaaj irsen be? gev. 24 Mikaia — Uzegtun, dotood oroo
uruu nuugdahaar oroh ter odor chi oilgono gev. 25 Izrailiin haan —
Mikaiag avaad, hotyn zahiragch Amon bolon haany huu Ioash uruu
butsaagtun. 26 Mon "Haan tushaahdaa «Namaig esen mend butsan irtel
ene huniig shorond bailgan, zovhon talh usaar homshon tejee» gej baina"
gej hel gev. 27 Mikaia — Herev ta uneheer esen mend butsaj irvel EZEN
nadaar damjuulan yariagui gesen ug geed, — Buh ardtumen, sonsogtun
gev. 28 Ingeed Izrailiin haan, Iudagiin haan Iyehoshafat nar
Ramotgilyeadyn esreg hodlov. 29 Izrailiin haan Iyehoshafatad handan —
Bi zusee huvirgaad, tulaldaand orno, harin ta ooriin nomroguudee
omsogtun gev. Izrailiin haan zusee huvirgaad, ted tulaldaand orloo. 30
Aramyn haan morin teregnuudiinhee ahmaduudad tushaan, — Ta nar baga
tomtoi ni buu tulald, harin zovhon Izrailiin haantai l tulaldagtun gev. 31
Morin tergiin ahmaduud Iyehoshafatyg haraad, — Ter hun Izrailiin haan

baina geed, tuuntei tulaldahaar ergelee. Harin Iyehoshafat hashhirsand
EZEN tuund tusalj, Burhan tedniig tuunees holduulav. **32** Morin tergiin
ahmaduud tuuniig Izrailiin haan bish bolohyg medenguutee tuuniig hoohoo
bolin ergev. **33** Negen tsereg num sumaaraa harvaad orhitol, Izrailiin
haanyg huyagnyh ni zavsraar onojee. Haan morin teregnii hotochid —
Ergeerei, namaig tulaldaany talbaraas avch gar. Bi hund sharhadlaa gej
helev. **34** Ter odriin tulaan shiruusej, Izrailiin haan aramyeichuudyn omno
tergen dotroo oroi boltol tergee nalj baigaad, nar jargahad nas barlaa.

Shastiryn Ded 19

19:1 Tegeed Iudagiin haan Iyehoshafat Iyerusalim dahi ooriin gertee esen
mend butsaj irev. **2** Uzmerch Hananigiin huu Iyehu tuuniig uttahaar garch
ireed, Iyehoshafat haand — Ta hargis muu humuust tuslan, EZENiig uzen
yadagchdyg hairlasnaaraa EZENees ireh uur hileng oor deeree buulgah
gej uu? **3** Gevch tand zarim sain zuils bii, uchir ni ta ene gazraas
Ashyerotyg zailuulan, zurh setgelee Burhanyg erelhiilehed handuulsan
yum gev. **4** Ingeed Iyehoshafat Iyerusalimd amidran, Byeyershyebagaas
Yefraimyn uularhag nutag hurtelh ard tumnii dunduur dahin yavj, tedniig
etseg ovgodiinh ni Burhan boloh EZEN uruu butsaan avchirsan. **5** Tereer
gazar nutagt, Iudagiin buh behlegdsen hotuudad buyuu hot tus burd
shuugchdiig tomilov. **6** Tereer shuugchded handan — Yuu hiij baigaagaa
ergetsuulegtun. Uchir ni ta nar hunii toloo bus, harin shuuhiin shiidver
gargaj baihad chini ta nartai hamt baidag EZENii toloo shuudeg bilee. **7**
Tiim uchraas EZENees emeeh setgel ta naryn deer baih boltugai. Hiij bui
zuildee mash hyanuur hand. Uchir ni bidnii Burhan EZEN zov shudarga
bus bolon yalgavarlah baidal, heel hahuuli avah yavdald oroltsohgui yum
hemeev. **8** Mon Iyerusalimd Iyehoshafat zarim lyevichuud, tahilch nar
bolon Izrailiin etsguudiin buluudiin zarim terguulegchdiig EZENii shuultiin
toloo bogood Iyerusalimyn orshin suugchdyn dundah margaanuudyg
shiidverluuleheer tomilov. **9** Tegeed ter tedend daalgan, — Ta nar
EZENees emeeh setgel dotor, itgelteigeer, mon chin zurh setgeleer uuniig
uildegtun. **10** Ooriin hotuuddaa amidardag ta naryn ah duusees tsus tsusny

hoorondoh, huuli, tushaal, zarlig bolon togtoolyn dundah yamar negen
margaan ta nart irvel, ted EZENii omno gem buruutui baij, ta naryn deer
bolon ah duusiin chini deer uur hilen buuhguin tuld ta nar tedend
anhaaruulah yostoi. Ta nar iinhuu uildeh yostoi bogood ta nar gem
buruugui baih bolno. **11** Haragtun, EZENd hamaatai buhend ahlah tahilch
Amaria ta naryg zahirch, haand hamaatai buhend Iudagiin geriin
zahiragch, Ishmayelyn huu Zyebadia ta naryg zahirah bolno. Mon
lyevichuud ta naryn omnoh tushmed baih bolno. Shiidemgii uildegtun.
EZEN tseh shuluun huntei hamt baih boltutai gev.

Shastiryn Ded 20

20:1 Uunii daraa Moabyn hovguud, Ammony hovguud zarim
myeunichuudiin hamtaar Iyehoshafatyn esreg daitahaar irev. **2** Heseg hun
irj, Iyehoshafatad medeelj, — Dalain chanadaas, Aramaas asar ih tsereg
tany esreg irj baina. Haragtun, ted Hazazontamart (ter ni Yengyedi) baina
gev. **3** Iyehoshafat aij, EZENiig erelhiileheer anhaarlaa handuulan, buh
Iuda dayaar matsag bariltygzarlav. **4** Ingeed EZENees tuslamj huseheer
iudachuud hamtdaa tsuglarchee. EZENiig haihaar ted bur Iudagiin buh
hotuudaas irev. **5** Tegeed Iyehoshafat Iuda bolon Iyerusalimyn chuulgany
dund, EZENii orgoond shine hashaany omno zogsood, **6** zalbiran —
Bidnii etseg ovgodiin Burhan, EZEN, Ta tengeruud deh Burhan yum bus
uu? Ta undestnuudiin buh haanchlaluudyg zahiragch yum bus uu? Hen ch
Tany esreg zogsoj chadahguin tuld huch chadal Tany mutart baidag. **7**
Bidnii Burhan, Ta ene nutgiinhnyg Ooriin ard tumen Izrailiin omnoos hoon
zailuulj, gazar nutgiig ni Ooriin and naiz Abrahamyn ur udamd monhod
ogoogui yum gej uu? **8** Ted end amidarch, Tany neriin toloo Tand end
ariun gazryg barij, **9** "Bidnii deer ild, shiitgel, tahal, olsgolon zereg buzar
muu yums buuh avaas, bid ene orgoonii urd, Tany omno zogsood (uchir ni
Tany ner ene orgoond baigaa), zovlon shanallynhaa dundaas Tan uruu
hashhirah bogood Ta sonsoj, bidniig avrah bolno" gesen bilee. **10** Odoo
haragtun, izrailichuudyg Yegipyetiin gazraas garah uyed Ta Ammon,
Moab bolon Syeir uulyn hovguudiig ustgahyg tedend zovshooroogui

(izrailichuud ergej, tedniig ustgaagui). 11 Ta bidend ov bolgon ogson Tany
ezemshlees bidniig hoon zailuulah gej irj baigaagaaraa ted bidend herhen
hariulj baigaag haraach. 12 Oo, bidnii Burhan, Ta tedniig shiitgehgui yum
gej uu? Uchir ni bidnii esreg irj bui ene asar ih tsergiin omno bid sul doroi
bilee. Bid yuu hiihee ch medehgui baina, harin bidnii haraa Tan deer baina
gejee. 13 Buh iudachuud oorsdiin nyalh urs, ehneruud, huuhduudiinhee
hamt EZENii omno zogsoj baiv. 14 Tegtel chuulgany dund EZENii Suns
Asafyn hovguudees garaltai lyevi hun Mattaniagiin doch, Iyeiyeliin guch,
Byenaiagiin ach, Zyehariagiin huu Iahaziyeldeer buun irjee. 15 Tereer —
Buh Iuda, Iyerusalimyn orshin suugchid bolon Iyehoshafat haan aa,
sonsotsgoo. EZEN ta nart iin aildahdaa "Ene asar ih tsergees bolj buu aij,
buu zurh aldagtun. Uchir ni ene tulaan ta narynh bish, harin Burhanyh yum.
16 Margaash tednii oodoos yavagtun. Haragtun, ted Ziziin ogsuur zamaar
garch ireh bogood ta nar tedniig Iyeruyeliin tsoliin omnuur hondiin adgaas
oloh bolno. 17 Ta nar ene tulaldaand daitah hereggui. Oo, Iuda bolon
Iyerusalim aa, oorsdiigoo jagsaan, zogsooj, ta naryn tolooh EZENii
avralyg haragtun" gev. Buu aij, buu zurh aldagtun. Margaash tedentei
nuureeree tulgarahaar yav, uchir ni EZEN ta nartai hamt baina" hemeev.
18 Iyehoshafat nuuree gazar uruu haruulan terguunee bohiilgoson bogood
buh iudachuud bolon Iyerusalimyn orshin suugchid EZENii omno unaj,
EZENd morgov. 19 Kohatchuudyn bolon korachuudyn hovguudees
garaltai lyevichuud mash changa duu hooloigoor Izrailiin Burhan EZENiig
magtahaar zogsloo. 20 Ted ogloo ertlen bosood, Tyekoagiin tsol uruu
hodlov. Tedniig hodlohod Iyehoshafat bosoj, — Iuda bolon Iyerusalimyn
orshin suutchid aa, namaig sonsotsgoo. Itgel naidvaraa oorsdiin Burhan
EZENii dotor tavi, tegvel ta nar baiguulagdah bolno. Itgel naidvaraa
Tuunii esh uzuulegchdiin dotor tavij, amjilt ologtun gev. 21 Tegeed tereer
humuustei zovloldood, EZENd duulj, ariun huvtsas omson Tuuniig magtah
humuusiig tomiljee. Ted tserguudiin omno yavan, — EZENii hair enerel
uurd monh tul Tuund talarhal orgoo gej duulj bailaa. 22 Tedniig duulj,
magtaj ehelmegts, Iudagiin esreg irsen Ammon, Moab bolon Syeir uulyn
hovguudiin esreg EZEN otoh nuuvchuudyg tavisand ted suirtsgeev. 23
Ammon bolon Moabyn hovguud Syeir uulynhny esreg bosoj, tedniig huis

temtrev. Ted syeiriinhniig ustgaj duusgasny daraa neg negnee ustgahad
tusaljee. 24 Iudachuud tsoliin haruulyn tsamhag uruu ireed, monooh asar
ih tsergiig hartal, ted gazraar duuren huur bolon hevtej, hen ch ami
garaagui baiv. 25 Iyehoshafat ooriin humuusteigee olzoo avahaar irehdee
ed zuil, huvtsas bolon unet zuils zereg daaj chadahaargui ih yumsyg olov.
Tend mash ih yum baisan uchraas ted gurvan honogiin tursh olz avch baiv.
26 Tegeed dorov deh odor ted Byerakagiin hondiid tsuglasan bogood tend
ted EZENiig magtsan bilee. Tiimees ted ter gazryg onoodriig hurtel
"Byerakagiin Hondii" hemeen nerlesen bilee. 27 Iuda bolon Iyerusalimyn
buh humuus Iyehoshafataar terguuluulen Iyerusalim uruu bayar
hoorteigoor butsjee. Uchir ni EZEN tedniig daisnyh ni yalagdald
bayarluulsan yum. 28 Ted Iyerusalimd EZENii orgoo uruu bosoo yatga,
yatga, bureen duutai irsen yum. 29 Izrailiin daisnuudyn esreg EZEN Ooroo
daitsanyg ted sonsood, delhiin buh haanchlaluud deer Burhany aidas
nomron baiv. 30 Iinhuu Iyehoshafatyn haanchlal amar amgalan baiv. Uchir
ni tuunii Burhan buh tald tuund amraltyg ogson yum. 31 Iyehoshafat Iudag
zahirav. Tereer haan bolohdoo guchin tavan nastai baisan bogood horin
tavan jil Iyerusalimd haanchiljee. Tuunii eh ni Shilhiin ohin Azuba baiv. 32
Tereer ooriin etseg Asagiin zamaas garalgui zamnaj, EZENii melmiid
zoviig uildjee. 33 Harin morgoliin ondorloguud ustaagui. Ard tumen zurh
setgelee oorsdiin etseg ovgodiin Burhan uruu haraahan handuulaagui baiv.
34 Iyehoshafatyn busad uils ehneesee togstol hurtel, haragtun, ted Izrailiin
Haadyn Nomd bichigdsen Hananigiin huu Iyehugiin shastirt
temdeglegdsen yum. 35 Uunii daraa Iudagiin haan Iyehoshafat Izrailiin
haan Ahaziatai negdev. Ingesneeree ter buzar muu hereg hiiv. 36 Tarshish
uruu yavah holog ongotsnuudyg hiihiin tuld Iyehoshafat tuuntei negdej, ted
Yeziongyebyert ongotsnuudyg hiiv. 37 Tegehed Maryeshagiin
Dodavahugiin huu Yeliyezyer Iyehoshafatyn esreg esh uzuulj, — Chi
Ahaziatai negdsen uchir EZEN chinii ajlyg nuraalaa gev. Tiimees holog
ongotsnuud ni suirch, Tarshish uruu yavj chadsangui.

Shastiryn Ded 21

21:1 Iyehoshafat etseg ovgodiinhoo hamt noirsoj, tednii hamt Davidyn
hotod orshuulagdsan bogood tuunii huu Iyehoram tuunii orond haan bolov.
2 Tuund ah duus baisan bogood ted Iyehoshafatyn hovguud boloh Azaria,
Iyehiyel, Zyeharia, Azariahu, Mihayel, Shyefatia nar boloi. Edgeer ni bugd
Izrailiin haan Iyehoshafatyn hovguud baiv. 3 Tednii etseg alt, mongo, unet
zuils buhii olon belguudiin hamtaar Iudagiin behlegdsen hotuudyg tedend
ogson bolovch, haant ulsaa Iyehoramd ogov. Uchir ni tereer uugan huu
baiv. 4 Iyehoram etsgiinhee haanchlalyn erhiig gartaa avmagts, ooriigoo
ayuulgui bailgah uudnees buh ah duusee, bas Izrailiin zarim udirdagchdyg
ildeer horoov. 5 Iyehoram haan bolohdoo guchin hoyor nastai baisan
bogood Iyerusalimd naiman jil haanchiljee. 6 Tereer Ahabyn geriin adil
Izrailiin haadyn zamaar yavsan (uchir ni Ahabyn ohin tuunii ehner baijee)
bogood EZENii melmiid horon muug uildev. 7 Gesen ch Davidtai
togtooson gereeneesee bolj, mon David bolon tuunii hovguuded denluug
monhod ogno gej Ooroo negent amlasan tul Davidyn geriig ustgahyg
EZEN hussengui. 8 Iyehoramyn odruuded Yedom Iudagiin zahirgaag
eserguutsen bosoj, oorsoddoo haanyg tavijee. 9 Tegehed Iyehoram
tsergiin darga nar bolon buh teregnuudteigee gatlav. Tereer shonoor bosoj,
ooriig ni bolon teregnuudiin darga naryg hureelj baisan yedomchuudyn
tsohijee. 10 Yedom ene odriig hurtel Iudag eserguutslee. Yag ter uyed
Libna tuuniin noyorhlyg eserguutsev. Uchir ni tereer etseg ovgodiinhoo
Burhan EZENiig umartsan bilee. 11 Uunees gadna, tereer Iudagiin uuls
deer morgoliin ondorloguudiig bosgon, Iyerusalimyn orshin suugchdyg
zavhairuulj, Iudag tooruulev. 12 Tegtel esh uzuulegch Yeliagaas tuund
zahidal irj, ulamjlahdaa "Chinii etseg ovog Davidyn Burhan EZEN iin
aildaj baina «Chi ooriin etseg Iyehoshafat bolon Iudagiin haan Asagiin
zamaar zamnalgui, 13 harin Izrailiin haadyn zamaar zamnaj, Ahabyn ger
zavhairsny adil Iuda bolon Iyerusalimyn orshin suugchdyg zavhairuulj, bas
chinii ger bul boloh chamaas iluu sain baisan ah duusee alsan uchraas 14
haragtun, EZEN chinii humuusiig, chinii hovguud, ehneruud bolon buh
ezemshliig aguu ih gai gamshgaar tsohih gej baina. 15 Ovchingoos bolj
chinii gedes dotor odroos odort garch ireh boltol, chi mash hund gedesnii
ovchingoor shanalah bolno» gev" gesen bilee. 16 Tegeed Iyehoroamyn

esreg EZEN filistchuudiin bolon yetiopchuudtai hilledeg arabuudyn sunsiig
hodolgosond, **17** ted Iudagiin esreg dovtlon irj, tuun uruu tsomron orj,
haany gerees oldson buh ed zuils, tuunii huuhduud bolon ehneruudiig ni
avch odov. Tuunii hovguudiin otgon ni boloh Iyehoahazaas oor hovguud
tuund uldsengui. **18** Ene buhnii daraa EZEN gedes dotort ni edgershgui
ovchnoor tuuniig tsohiv. **19** Tsag hugatsaa ongorohod hoyor jiliin daraa
ovchnoos ni bolj tuunii gedes dotor tsuvan garch, tereer aimshigtaigaar
tarchlan uhlee. Humuus etsegt ni zoriulsan shig tuund zoriulan gal
asaasangui. **20** Tereer haan bolohdoo guchin hoyor nastai baisan bogood
naiman jil Iyerusalimd haanchiljee. Tuunii uheld hen ch haramsaagui
bogood ted tuuniig Davidyn hotod orshuulsan bolovch haadyn
bulshnuudad hiigeegui.

Shastiryn Ded 22

22:1 Arabuudyn hamt huaran uruu dairan irsen deeremchdiin buleg buh
uugan hovguudiig ni alsan tul Iyerusalimyn orshin suugchid tuunii otgon
huu Ahaziag orond ni haanaar orgomjlov. Ingeed Iudagiin haan
Iyehoramyn huu Ahazia haanchilj eheljee. **2** Ahazia haan bolohdoo horin
hoyor nastai baisan bogood neg jil Iyerusalimd haanchlav. Tuunii ehiig
Omriin ach ohin Atalia gedeg baiv. **3** Ahazia bas Ahabyn geriin zamaar
zamnasan yum. Uchir ni tuunii eh tuuniig buzar muug uildehed zovlogch ni
bolj baiv. **4** Tereer Ahabyn geriin adil EZENii melmiid buzar muug uildev.
Uchir ni tuunii etsgiin uhliin daraa ooriinh ni suirel hurtel ted tuunii zovloh
bolj baiv. **5** Ter bas tednii zovlogoogoor yavj, Izrailiin haan Ahabyn huu
Iyehoramtai hamt Ramotgilyeadad Aramyn haan Hazayelyn esreg
tulaldahaar yavjee. Harin aramyeichuud Ioramyg sharhduuljee. **6** Iimees
Aramyn haan Hazayelyn esreg tulaldaj baihad ni Ramad aramyeichuudyn
oort ni uchruulsan sharhyg edgeeheer tereer Iyezryeyel uruu butsav.
Ahabyn huu Iyehoram ovchtei baisan tul Iudagiin haan Iyehoramyn huu
Ahazia Iyezryeyeld tuuntei uulzahaar yavjee. **7** Ahazia Ioram uruu
yavsand tuunii suirel Burhanaas irsen yum. Uchir ni ter tend irmegts,
Iyehoramyn hamt Nimshiin huu Iyehugiin esreg hodoljee. Ahabyn geriig

tastuulahaar Iyehug EZEN tosolson baiv. **8** Iyehu Ahabyn ger deer
shiitgeliig guitselduuleh uyedee Iudagiin haany hovguud bolon Ahaziagiin
ah duusiin hovguud Ahaziad uilchilj baigaag olj haraad, tedniig horoov. **9**
Ter mon Ahaziag hain, ted tuuniig Samarid nuugdaj baihad ni barij avav.
Ted tuuniig Iyehu uruu avchran, alaad, orshuulav. Uchir ni ted "Ter hun
bol EZENiig buh zurh setgeleeree erelhiilj baisan Iyehoshafatyn huu yum"
getsgeej baiv. Haanchlalyn erhiig barih hun Ahaziagiin gerees neg ch
uldsengui. **10** Ooriin huug uhseniig Ahaziagiin eh Atalia haraad, bosoj
Iudagiin geriin haany udmyn buh hovguudiig ustgav. **11** Harin haany ohin
Iyehoshabyeat Ahaziagiin huu Ioashiig avch, aluulj baisan haany
hovguudiin dundaas hulgailan, tuuniig asragchtai ni hamt untlagyn oroond
bailgav. Iinhuu Iyehoram haany ohin, tahilch Iyehoiadagiin ehner
Iyehoshabyeat (uchir ni Iyehoshabyeat ni Ahaziagiin egch baiv) tuuniig
Ataliagaas nuun, tuund aluulsangui. **12** Atalia ug gazryg zahirch baih
hoorond tereer tednii hamt Burhany orgoond zurgaan jil nuugdaj baiv.

Shastiryn Ded 23

23:1 Doloo dahi jil Iyehoiada ooriigoo huchirhegjuulen, zuutyn darga nar
boloh Iyerohamyn huu Azaria, Iohanany huu Ishmayel, Obyedyn huu
Azaria, Adaiagiin huu Maasyeia, Zihriin huu Yelishafat naryg avch,
tedentei geree togtoov. **2** Ted Iuda dayaar yavj, Iudagiin buh hotuudaas
lyevichuudiig, mon Izrailiin etsguudiin buluudiin terguulegchdiig
tsugluulav. Ted Iyerusalimd irtsgeev. **3** Tegeed buh chuulgan haantai
Burhany orgoond geree baiguulav. Iyehoiada tedend — Haragtun,
Davidyn hovguudiin talaar EZEN aildsany daguu haany huu haanchlah
boloi. **4** Ta naryn hiih zuil bol ene yum. Amraltyn odor irdeg tahilch
narbolon lyevichuud ta bugdiin guravny neg ni daaman haalgany sahiuluud
bolog. **5** Guravny neg ni haany ordond, mon guravny neg ni Suuriin
Daaman haalgan deer baigtun. Buh ard olon EZENii orgoonii hashaand
baigtun. **6** Harin tahilch nar bolon uilchilj bui lyevichuudees oor neg ch
huniig EZENii orgoond buu nevtruul. Ted ariun uchraas nevtren orj bolno.
Buh humuus EZENii uurgiig sahigtun. **7** Lyevi hun bur zevsgee gartaa

avch haanyg hureelen zogsoh bolno. Orgoond nevtersen heniig ch bolov
alagtun. Haantnyg orj, garahad iim baigtun gev. **8** Ingeed lyevichuud bolon
buh iudachuud tahilch Iyehoiadagiin tushaasan bugdiig yosoor
guitsetgejee. Tahilch Iyehoiada ali ch bulgiig taraagaagui uchir tednii hun
bur amraltyn odor orj irdeg, gardag ersee daguulan irev. **9** Tegeed tahilch
Iyehoiada zuutyn darga nart Burhany orgoon deh, David haanyh baisan
jadnuud bolon tom, jijig bambainuud ogchee. **10** Tereer hun buriin gart ni
zevsgiig ni bariulaad, orgoonii baruun talaas zuun tal hurtel haanyg
hureeluulen tahilyn shiree bolon orgoonii hajuutaar buh huniig zogsooson
yum. **11** Tegeed ted haany huug gargan irj, tuund titem omsgon, gerchlel
ogch, tuuniig haan bolgov. Iyehoiada bolon tuunii hovguud tuund tos
tsutgan, — Haan monh naslah boltugai! getsgeev. **12** Atalia ard tumnii
guildeh bolon haanyg magtah duu chimeeg sonsood, humuus uruu EZENii
orgoond orj irjee. **13** Tuuniig harahad, haan hajuudaa ahmaduud bolon
bureechdiin hamt oroh uudend bagany derged zogsoj baiv. Ter gazryn buh
ard tumen bayarlaldan, bureenuudee hungenuulj, duuchid hogjimdon
magtaalyg udirdaj baiv. Tegehed Atalia huvtssaa uraad, — Terslelt!
Terslelt! hemeejee. **14** Tahilch Iyehoiada tsergiig zahirahaar tomilogdson
zuutyn darga naryg avchraad, tedend — Ter emiig hureenii dundaas garga.
Tuuniig dagah heniig ch bai ildeer tsavchin alagtun hemeen tushaav.
Tahilch — Ter emiig EZENii orgoond buu alagtun gev. **15** Ingeed ted
tuuniig barivchlan, haany geriin Morit Haalgany oroh uud uruu avchraad,
tend ter emiig tsaazaljee. **16** Daraa ni Iyehoiada ooroo buh ard tumen
bolon haany hoorond ted EZENii ard tumen baih bolno gesen geree
baiguulsan yum. **17** Buh ard tumen Baalyn sum uruu ochin, tuuniig buulgan
nuraaj, Baalyn tahilyn shireenuud bolon horguudiig ni helterhii boltol
evdej, Baalyn tahilch Mattanyg tahilyn shireenuudiin omno aljee. **18**
Uunees gadna, Iyehoiada EZENii orgoonii tushmediig Lyeviin tahilch
naryn erh medeld oruulav. Edgeer tahilch nart David EZENii orgoog
hariutsuulsan yum. Mosyegiin huulid bichigdsenchlen, EZENii shataalt
tahiluudyg Davidyn zaavryn daguu bayar hoorteigoor, duulaltaigaar orgoh
ni tednii uureg baiv. **19** Yamar neg talaar tsever bus hen ch dotogsh orj
bolohguin tuld tereer EZENii orgoonii haalgany sahiuluudyg tomilov. **20**

Tereer zuutyn darga nar, yazguurtnuud, ard tumnii udirdagchdyg bolon ter
gazryn buh ard tumniig daguulan, haanyg EZENii orgoonoos avan, deed
daaman haalgaar nevtren haany gert irev. Ted haany sentiind haanyg
zaljee. **21** Ter gazryn buh ard tumen bayarlaldan hoorch, hot nam gum
baiv. Uchir ni ted Ataliag ildeer tsavchin alsan bilee.

Shastiryn Ded 24

24:1 Ioash haanaar orgomjlogdohdoo doloon nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd dochin jil haanchiljee. Tuunii ehiig Byeyershyebagaas garaltai
Zibia gedeg baiv. **2** Tahilch Iyehoiadagiin buh odruudiin tursh Ioash
EZENii melmiid zoviig uildev. **3** Iyehoiada tuund hoyor ehner avch ogson
bogood ter hovguud, ohidyn etseg bolov. **4** Uunii daraa Ioash EZENii
orgoog sergeen bosgohoor shiidjee. **5** Tereer tahilch nar bolon
lyevichuudiig tsutluulan, tedend — Iudagiin hotuud uruu yavtsgaa. Jil bur
oorsdiin Burhany orgoog sergeen bosgohod zoriulj buh Izrailias mongo
tsugluul. Ta nar ene hergiig turgen guitsetgegtun hemeev. Gevch
lyevichuud hurdan hodolsongui. **6** Iimees terguun tahilch Iyehoiadag haan
duudan, tuund handan — Yaagaad ta gerchleliin maihny toloo Izrailiin
chuulgan deer EZENii bool Mosyegiin noogduulsan alba guvchuuryg Iuda,
Iyerusalimaas avchrahyg lyevichuudees shaardahgui baina ve? gev. **7** Yuu
gevel balmad Ataliagiin hovguud Burhany orgoond tsomron orj, EZENii
orgoonii ariun ed zuilsiig ch hurtel Baadd ashiglasan bailaa. **8** Ingeed haan
tushaasand ted avdryg hiij, tuuniig gadna tald EZENii orgoonii daaman
haalgany derged taviv. **9** Tsold Burhany bool Mosyegiin Izrailid
noogduulsan alba guvchuuryg EZENd avchrahyg Iuda, Iyerusalimd ted
tunhaglasan bilee. **10** Buh tushmed bolon buh ard tumen bayasan, oorsdiin
alba guvchuuryg avchirj hairtsag uruu hayasaar tuuniig duurgejee. **11**
Lyevichuud haany tushmed uruu hairtsgiig avchrah burd, mon tend mash
ih mongo baihyg harah uyed haany guush bolon terguun tahilchiin tushmel
irj, hairtsgiig hooslon sullaj, butsaan bairand ni tavidag baiv. Ted odor bur
iinhuu ajillaj, mash ih mongo huraalaa. **12** Haan, Iyehoiada nar ug mongiig
EZENii orgoonii uilchleliin ajlyg hiij baisan humuust ogov. Ted EZENii

orgoog sergeen zasvarlahyn tuld chuluuchid, mujaanuud bolon tomor,
hurleer urlah ajilchdyg holsolson bilee. **13** Ajilchid hodolmorlosoor,
sergeen bosgoltyn ajil ch tedniigart uragshilj, ted Burhany orgoog helber
torhiinh ni daguu zasvarlaj, bat boh bolgoloo. **14** Ted ajlaa duusgaad,
uldsen mongiig haan, Iyehoiada naryn omno avchirjee. Ug mongiig
EZENii orgoonii ed zuils buyuu uilchlel bolon shataalt tahild zoriulah ed
zuils, alt mongon sav, ed zuilsiig hiihed ashiglasan bilee. Ted
Iyehoiadagiin buh odruuded EZENii orgoond urgeljluulen shataalt
tahiluudyg orgosoor baiv. **15** Iyehoiada nasnyhaa toog guitseegeed uhev.
Nas etseslehdee tereer zuun guchin nastai bailaa. **16** Ted tuuniig Davidyn
hotod haadyn dund orshuulsan bilee. Uchir ni tereer Izrailid bolon Burhan
ba Tuunii orgoond sainyg uildjee. **17** Gevch Iyehoiadag nas barsny daraa
Iudagiin tushmed irj, haand mehiisend haan tedniig sonsov. **18** Ted etseg
ovgodiinhoo Burhan boloh EZENii orgoog orhin, Ashyeragiin modon
shon bolon shuteenuuded uilchlev. Tednii ene gem buruugiin ulmaas Iuda
bolon Iyerusalim deer uur hilen buun irev. **19** Gesen ch tedniig EZEN uruu
butsaan avchrahyn tuld Tereer teden uruu esh uzuulegchdiig ilgeev. Esh
uzuulegchid tednii esreg gerchilsen hedii ch ted sonssongui. **20** Tegehed
Burhany Suns tahilch Iyehoiadagiin huu Zyeharia deer buujee. Tereer
arduudyn deer zogsood, tedend handan — Burhan iin aildjee. "Ta nar
yaagaad EZENii tushaaluudyg zorchin, amjilt olohgui baina ve? Tanar
EZENiig umartsan uchraas Ter bas ta naryg umartsan bilee" hemeev gej
heljee. **21** Tiimees humuus tuunii esreg huivaldaj, haany tushaalaar
EZENii orgoonii hashaan dotor tuun uruu uhtel ni chuluu shidev. **22** Tuunii
etseg Iyehoiadagiin oort ni uzuulj baisan enerliig Ioash haan dursan
sanalgui, harin huug ni aljee. Zyeharia uhehdee — EZEN haraad, oshoo
avah boltugai hemeejee. **23** Daraa jiliin ehend aramyeichuudyn tsereg
Ioashiin esreg dairan irev. Ted Iuda bolon Iyerusalimd hurch ireed, ard
tumnii dundaas humuusiin buh tushmediig alj, buh olz omgoo Damaskiin
haan uruu ilgeejee. **24** Unendee aramyeichuudyn tsereg tsoohon toony
daichidtai baiv. Getel iudachuud etseg ovgodiinhoo Burhan boloh
EZENiig umartsan uchraas EZEN ulemj ih tsergiig ni aramyeichuudyn
gart oruulj ogchee. Ingeed ted Ioashiin deer shiitgeliig guitselduuljee. **25**

Ted tuunees salan yavahad (tuuniig hund ovchteigoor orhin odov) ooriin
zarts nar ni tahilch Iyehoiadagiin huugiin tsusnaas bolj tuunii esreg
huivaddaj, orondoo baihad ni tuuniig aljee. Ingeed Ioash uhsen bogood ted
tuuniig Davidyn hotod orshuulsan bolovch, tuuniig haadyn bulshnuudad
orshuulsangui. 26 Tuunii esreg huivaldsan humuus gevel, Ammon emegtei
Shimyeatyn huu Zabad, moab emegtei Shimriin huu Iyehozabad nar yum.
27 Tuunii hovguud, tuunii esreg garsan olon zonguud bolon Burhany
orgoog sergeen zasvarlasan tuhai Haadyn Nomyn tailbart bichigdsen yum.
Daraa ni tuunii huu Amazia tuunii orond haan bolov.

Shastiryn Ded 25

25:1 Amazia haan bolohdoo horin tavan nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd horin yeson jil haanchiljee. Tuunii ehiig Iyerusalimyn hun
Iyehoaddan gedeg baiv. 2 Tereer EZENii melmiid zoviig uildsen bolovch
buh zurh setgeleesee uildsengui. 3 Haanchlal tuunii gart changa atgaastai
bolmogts tereer haan etsgiig ni horooson zarts naraa tsaazlav. 4 Harin
tednii huuhduudiig ter tsaazlalgui, EZENii tushaasan Mosyegiin nomd
buyuu huulid "Hovguudees bolj etsguudiig ni alj bolohgui, mon etsguudees
bolj hovguudiig ni ch alj bolohgui. Harin hun bur ooriinhoo nugliin toloo l
alagdah boloi" gej bichigdsenii daguu uildjee. 5 Uunees gadna, Amazia
iudachuudyg tsugluulan, tedniig Iuda, Byeniamin dayaar etsguudiinh ni
buluudiin daguu myangat bolon zuutyn darga nart zahiruulav. Tereer hori
ba tuunees deesh nasny erchuudiin toollogo hiij, daind yavah chadvartai,
jad bolon bambai ezemshsen gurvan zuun myangan shildeg ers bolohyg ni
olj medev. 6 Ter bas Izrailias zuun myangan erelheg daichdyg zuun
mongon talantaar holslon avav. 7 Gevch Burhany hun tuun uruu irj, — Oo,
haantan, Izrailiin tsergiig oorteigoo hamt buu yavuulaach. Uchir ni EZEN
Izrailitai buyuu Yefraimyn hovguudiin hentei ni ch hamt baidaggui yum. 8
Harin hervee chi yavbal, tuuniig uild, tulaand huchtei bai. Gesen ch Burhan
daisny omno chamaig dord oruulna. Uchir ni tuslah bolon dord oruulah erh
Burhand bii gev. 9 Amazia Burhany hund handan — Gevch Izrailiin
tserguuded minii ogson zuun talant mongiig bid yaah ve? gesend Burhany

hun hariulahdaa — Chamd uunees hamaagui ih ogoh yum EZENd bii gev.
10 Tegeed Amazia tedniig buyuu Yefraimaas tuun uruu irsen tserguudiig
ger uruugaa harihaar taraan yavuuljee. Uunees bolj Iudagiin esreg tednii
uur durelzej, ted uurandaa shatsaar gertee haritsgaav. 11 Amazia
huchirhegjin, humuusee uragsh udirdan, Davst Hondii uruu hodolj,
Syeiriin hovguudees arvan myangan huniig alav. 12 Iudagiin hovguud bas
arvan myangan huniig amidaar ni olzlon avch, tedniig hadan tsohiony oroi
uruu avaachaad, tedniig byatsartal tendees dooshoo chuluudav. 13 Gevch
Amaziagiin oorteigoo hamt daind yavahyg boliulaad butsaan ilgeesen
tserguud Samarias Byethoron hurtelh Iudagiin hotuudyg deeremdej,
gurvan myangan huniig alj, mash ih zuils olzlov. 14 Amazia
yedomchuudyg hyadsany daraa irehdee Syeiriin hovguudiin burhdyg
avchran, tedgeeriigooriin burhdaa bolgoj, tedgeeriin omno mehiin sogdoj,
tedend utlaga uugiulav. 15 Tegehed EZENii uur hilen Amaziagiin esreg
shataj, Tereer tuund esh uzuulegchiig ilgeen, — Chinii garaas oorsdiin ard
tumnee avraagui ter humuusiin burhdyg chi yuund erelhiilsen be?
gejheluulev. 16 Tuuniighaantai yarih zuur haan tuund — Bid chamaig
haany zovlohoor tomilson bil uu? Zogs! Yaagaad chi aluulahaar yum hiij
baigaa ve? gev. Esh uzuulegch zogsood, — Chi uuniig uildej, minii
zovlogoog sonsoogui uchraas Burhan chamaig ustgahaar tolovlosniig bi
medne gev. 17 Tegehed Iudagiin haan Amazia zovlogoog huleen avch,
Iyehugiin ach, Iyehoahazyn huu Izrailiin haan Ioasht elch ilgeen, —
Iregtun, nuur nuureeree tulya gev. 18 Izrailiin haan Ioash Iudagiin haan
Amaziad hun ilgeen, — Livand baisan orgost but Livand baisan hush
modond elch ilgeen, "Ohinoo minii huud ogch, gerluuleech" gejee. Gevch
Livand baisan zerleg araatan tuugeer ongoron yavj, orgost butyg gishgen
devseljee. 19 Chi helehdee "Haragtun, bi Yedomyg yalsan yum" gev.
Chinii zurh iherhel dotor bardam boljee. Odoo gertee baigtun. Chi
ooriigoo bolon oorteigoo hamt Iudag unagah gej yuund tovog udna ve?
hemeev. 20 Gevch Amazia sonssongui. Uchir ni ted Yedomyn burhdyg
erelhiilsen tul Tereer tedniig Ioashiin gart oruulahyn tuld Burhan iin uildsen
yum. 21 Ingeed Izrailiin haan Ioash hodlon, Iudad hariyaalagdah
Byetshyemyesht Iudagiin haan Amaziatai nuur nuureeree tulgarav. 22 Iuda

Izrailid yalagdan, hun bur ni oor oorsdiin maihan uruu zugtaav. **23** Tegeed
Izrailiin haan Ioash Iyehoahazyn ach, Ioashiin huu Iudagiin haan Amaziag
Byetshyemyesht olzlon avaad, tuuniig Iyerusalimd avchran, Iyerusalimyn
hermiig Yefraimyn Daaman haalganaas Bulangiin Daaman haalga hurtel
buyuu dorvon zuun tohoi gazryg nuraav. **24** Burhany orgoond
Obyedyedomyn halamjind bolon haany geriin erdenesiin sand baisan buh
alt, mongo bolon buh sav suulgyg ter deeremdej, mon humuusiig olzlon
avch, Samari uruu butsjee. **25** Iudagiin haan Ioashiin huu Amazia
Iyehoahazyn huu Izrailiin haan Ioashiig nas barsny daraa arvan tavan jil
amidrav. **26** Amaziagiin busad uils ehniiheesee suuliinh hurtlee, haragtun,
tedgeer ni Iuda, Izrailiin Haadyn Nomd temdeglegdeegui gej uu? **27**
EZENiig dagahaas Amazia ergesen tsagaas ehlen Iyerusalimd humuus
tuunii esreg huivaldsand tereer Lahish uruu zugtav. Gevch ted Lahish uruu
tuunii araas hun ilgeen, tuuniig tend aljee. **28** Tegeed ted sharilyg ni morin
deer avchirj, tuuniig etseg ovgodiinh ni hamt Iudagiin hotod orshuulsan
bilee.

Shastiryn Ded 26

26:1 Iudagiin buh ard tumen ar van zurgaan nastai baisan Uzziag etseg
Amaziagiinh ni orond haanaar orgomjiljee. **2** Tereer haanyg etseg
ovgodiinhoo hamt noirssony daraa Yelotyg bosgon, Iudad negtgev. **3**
Uzzia haan bolohdoo arvan zurgaa nastai baisan bogood Iyerusalimd tavin
hoyor jil haanchiljee. Tuunii ehiig Iyerusalimyn hun Iyehilia gedeg baiv. **4**
Ter ooriin etseg Amaziagiin hiisen bugdiig duurain EZENii melmiid zoviig
uildev. **5** Burhany uzegdleer damjuulan uhaaral avsan Zyehariagiin
odruuded tereer Burhanyg erelhiilseer baiv. Tereer EZENiig erelhiileh
tusam Burhan tuuniig amjilttai bailgav. **6** Ter yavj, filistchuudiin esreg dain
hiij, Gatyn herem, Iabnyegiin herem, Ashdodyn hermiig nuraav. Tereer
Ashdodyn nutagt bolon filistchuudiin dund hotuud barij bosgov. **7** Burhan
tuund filistchuudiin esreg, Gurbaald amidarch baisan arabuudyn esreg,
mon myeunichuudiin esreg daitahad tuslav. **8** Bas ammonchuud Uzziad
alba guvchuur barij, tereer mash huchtei bolson tul tuunii ner aldar

Yegipyetiin hil hyazgaart ch hurev. 9 Uunees gadna, Uzzia Iyerusalimd
Bulangiin Daaman haalga, Hondiin Daaman haalga bolon bulangiin tulguur
bagana deer tsamhguudyg barij, behlev. 10 Tereer tsold tsamhguud
bosgoj, chuluu uhaj olon nootsluur hiiv. Uchir ni nam dor gazart ch, tal
gazart ch tuund mal sureg asar ih baiv. Tereer gazar horsond hairtai baisan
uchraas uularhag nutag bolon urjil shimtei talbainuudad tariachid, usan
uzemchdiig bailgav. 11 Uunees gadna, Uzziad daitahad belen tsereg
baisan bogood ted haany tushmediin neg boloh Hananiagiin udirdlaga door
bui guush Iyeiyel, tushmed Maasyeia naryn yavuulsan toollogyn daguuh
bulguudeeree tulaand gardag baiv. 12 Ger buluudiin terguulegchid boloh
erelheg daichid niitdee hoyor myanga zurgaan zuun hun bailaa. 13 Tednii
udirdlaga door daisny esreg haand demjleg uzuuleheer aguu hucheer
tuladdah chadvartai gurvan zuun doloon myanga tavan zuun hunii
bureldehuuntei shildeg tsereg baiv. 14 Uunees gadna, Uzzia buh tseregtee
zoriulan bambai, jad, duulga, huyag, num sum bolon chuluu duuguurdeh
heregsluudiig beldej ogson bilee. 15 Iyerusalimd tereer uran darhchuudyn
zohion buteesen daitah heregsluudiig hiijee. Tedgeer ni sum bolon tom
chuluunuud harvuulah zorilgoor bulanguud, tsamhguud deer bairluulagdah
baiv. Ingeed tuunii ner aldar als hol tugej, tereer huchirheg boltloo asar
iheer tetguulj bailaa. 16 Gevch huchirheg bolmogts zurh setgel ni ihed
bardam bolsnoos bolj tereer zavharch, ooriin Burhan EZENd itgelgui
handav. Tereer utlagyn tahilyn shireen deer utlaga uutiulahaar EZENii
sumd orson yum. 17 Tuunii araas tahilch Azaria bolon tuuntei hamt zorigt
ers boloh EZENii nayan tahilch nar orson bilee. 18 Ted Uzzia haanyg
eserguutsej, tuund — Uzzia, EZENd utlaga uugiulah ni chinii uureg bish,
harin utlaga uugiulahaar ariusgagdsan Aarony hovguud boloh tahilch
naryn uureg yum. Ariun gazraas garagtun, uchir ni chi itgelgui bogood
EZEN Burhanaas hundlel hurtehgui gev. 19 Harin Uzzia utlaga uugiulah
boiporyg gartaa barin, uurlan hilegnejee. Tuuniig tahilch nart uurlan
hilegnej baih uyed duhan deer ni uyaman ovchin garchee. Ene ni tahilch
naryn omno EZENii orgoond, utlaga uugiuldag tahilyn shireenii hajuud
bolson bilee. 20 Ahlah tahilch Azaria bolon buh tahilch nar tuun uruu
hartal duhan deer ni uyaman ovchin baiv. Ted tuuniig tendees turgehen

gargav. EZEN tuuniig tsohison uchraas Uzzia ooroo ch garah gej
yaaravchlav. **21** Uzzia haan uheh odroo hurtel uyaman ovchtei baiv.
Tereer EZENii orgoonoos taslagdsan tul uyaman ovchinteigoor tustai gert
amidarch baiv. Tuunii huu Iotam haany geriig zahiran, uls ornyhoo
humuusiig shuuv. **22** Uzziagiin busad uilsiig ehnees ni duustal Amozyn
huu esh uzuulegch Isaia bichsen bilee. **23** Ingeed Uzzia etseg ovgodiinhoo
hamt noirssond, ted tuuniig haadad hariyaalagdah bulshny talbaid etseg
ovgodiinh ni hamt orshuuljee. Ingehdee ted — Ter bol uyaman ovchtei
gejee. Tuunii huu Iotam tuunii orond haan bolov.

Shastiryn Ded 27

27:1 Iotam haan bolohdoo horin tavan nastai baisan bogood Iyerusalimd
arvan zurgaan jil haanchiljee. Tuunii ehiig Zadokiin ohin Iyerusha gedeg
baiv. **2** Tereer ooriin etseg Uzziagiin hiisen bugdiig duurain EZENii
melmiid zoviig uildev. Harin tereer EZENii sumd oroogui. Gevch ard
tumen zavharsan uilee urgeljluulseer l baiv. **3** Tereer EZENii orgoonii
deed haalgyg, mon Ofyelyn hermiin mash urt hesgiig barij bosgov. **4**
Uunees gadna, tereer Iudagiin uularhag nutagt hotuud bosgoj, modtoi
tolgoduud deer behlelt, tsamhguudyg bariv. **5** Ter bas ammonchuudyn
haantai tulaldaj, tedniig diilsen bogood ammonchuud ter jiliin tursh tuund
neg zuun talant mongo, arvan myangan kor ulaan buudai, arvan myangan
kor arvai ogchee. Ammonchuud bas hoyor, gurav dahi jil yag tiim
hemjeegeer tuund toljee. **6** Iotam ooriin zamuudaa ooriin Burhan
EZENiihee omno emh tsegtstei bolgoson uchraas huchirhegjsen yum. **7**
Iotamyn busad uils buyuu tuunii buh dain bolon buh ajluud, haragtun,
tedgeer ni Izraili, Iudagiin Haadyn Nomd temdeglegdsen bilee. **8** Haan
bolohdoo tereer horin tavan nastai baisan bogood Iyerusalimd arvan
zurgaan jil haanchlav. **9** Iotam etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood
ted tuunii Davidyn hotod orshuuljee. Tuunii huu Ahaz tuunii orond haan
bolov.

Shastiryn Ded 28

28:1 Ahaz haan boloh uyedee horin nastai baisan bogood Iyerusalimd
arvan zurgaan jil haanchiljee. Ahaz ooriin ovog etseg David shig EZENii
melmiid zoviig uildsengui. **2** Harin tereer Izrailiin haadyn zamaar
zamnasan yum. Ter bas Baaluudad zoriulan tsutgamal horguud hiiv. **3**
Uunees gadna, Izrailiin hovguudiin omnoos EZENii hoon gargasan
undestnuudiin buzar zanshlyn daguu tereer Byenhinnomyn hondiid utlaga
uugiulj, ooriin hovguudiig gald shataav. **4** Tereer morgoliin ondorlog,
tolgod bolon nogoon mod buriin door utlaga uugiulan, tahil orgov. **5** Tiim
uchraas tuunii Burhan EZEN tuuniig Aramyn haany gart tushaav. Ted
tuuniig yalj, tuunees ulemj toony arduudyg olzlon avch, Damaskt avaachiv.
Tuund hund hohirol uchruulsan Izrailiin haany gart ter bas orson yum. **6**
Ryemaliagiin huu Pyeka gants odriin dotor Iudad zuun horin myangan
huniig buyuu buh zorigt ersiig hyadsan yum. Uchir ni ted etseg
ovgodiinhoo Burhan EZENiig umartsan bilee. **7** Yefraimyn huchit er Zihri
ni haany huu Maasyeiag, geriin zahiragch Azrikamyg bolon haany udaah
hun Yelkanag aljee. **8** Izrailiin hovguud oorsdiin ah duusees hoyor zuun
myangan emegteichuud, hovguud, ohidyg olzlon yavav. Bas tednees asar
ih zuilsiig deeremden, tuuniigee Samarid avchrav. **9** Harin tend Odyed
gegch EZENii esh uzuulegch baijee. Tereer Samarid irsen tserguudiig
uttahaar ochij, tedend — Haragtun, ta naryn etseg ovgodiin Burhan EZEN
Iudad uurlasan uchraas tedniig ta naryn gart oruulsan bogood ta nar tedniig
tengert tulsan hargislalaar hyadlaa. **10** Odoo ta nar Iuda, Iyerusalimyn
humuusiig oorsoddoo eregtei, emegtei booluud bolgon zahirahaar tolovloj
baigaa. Uneheer EZEN Burhanyhaa esreg handsan nugel hilents ta nart
oorsdod chini baihgui gej uu? **11** Iimees odoo, namaig sonsoj, ah
duuseesee olzlon avchirsan humuusiig butsaatsgaa. Yuu gevel EZENii
shataj bui uur hilen ta naryn esreg baina gev. **12** Tegehed Yefraimyn
hovguudiin terguulegchdiin zarim ni buyuu Iohanany huu Azaria,
Myeshillyemotyn huu Byeryehia, Shallumyn huu Iyehizkia, Hadlain huu
Amasa nar tulaldaanaas butsaj irj baigaa tserguudiin esreg bosoj, **13**
tedend — Ta nar olzlogsdyg end avchrah yosgui. Uchir ni ta nar bidnii
nugel, gem buruu deer nemen EZENii esreg gem buruug bidnii deer
buulgahyg tolovloj baina. Bidnii gem buruu ulemj ih baigaa uchraas Tuunii

durelzsen uur Izrailiin esreg yum getsgeev. 14 Ingeed zevseglesen erchuud
olzlogsdyg ba deeremdsen zuilsee tushmed bolon buh chuulgany omno
orhiv. 15 Tegeed deer ner duridagdsan humuus bosoj, olzlogsdyg avch,
nutsgen negniig ni olzny huvtssaar huvtsaslajee. Mon tedend huvtsas,
shaahai ogch, hoollood uuh yum ogch, tosoor toslon, buh nyalh
balchiruudyg ni iljgen deer suulgan hotolj, dal modny hot Iyerihod ah duus
uruu ni avchrav. Daraa ni ted Samari uruu butsatsgaajee. 16 Ter uyed
Ahaz haan Assiriin haad uruu tuslamj husen hun ilgeev. 17 Uchir ni dahin
yedomchuud irj, Iudag dovtlon, olzlogsdyg avch yavjee. 18 Bas
filistchuud nam dor gazryn bolon Iudagiin Nyegyeviin hotuudyg turemgiilj,
Byetshyemyesh, Aialon, Gyedyerot, Sokog gatsaanuudynh ni hamt,
Timnag gatsaanuudynh ni hamt, Gimzog gatsaanuudynh ni hamt ezlen
avch, tend suuryijee. 19 EZEN Iudag Izrailiin haan Ahazaas bolj dord
bolgov. Uchir ni tereer Iudad hyanaltgui baidlyg gargan, EZENd tuilyn
itgelgui baiv. 20 Iimees Assiriin haan Tilgatpilnyesyer tuunii esreg dovtlon
irj, tuuniig huchirhegjuulehiin orond bur ch daramtlav. 21 Hediigeer Ahaz
EZENii orgoo, haany bolon noyodyn ordnoos huvi avch, tuuniig Assiriin
haand ogson bolovch ene ni tuund tus bolsongui. 22 Ooriinhoo zovlon
shanallyn uyed enehuu Ahaz Haan EZENd ulam itgelgui boljee. 23 Uchir
ni tereer ooriig ni yalsan Damaskiin burhdad tahil orgon, — Aramyn
haadyn burhad tedend tusalsan uchraas tedneer oortoo tusluulahyn tuld bi
tedgeer burhdad tahil orgoh bolno gev. Harin tedgeer ni tuunii bolon buh
Izrailiin budruulegch boljee. 24 Uunees gadna, Ahaz Burhany orgoonii sav
suulgyg haman tsutluulaad, tedgeeriig heseg bolgon tsavchiv. Tereer
EZENii orgoonii haalguudyg haaj, Iyerusalimyn bulan burd oortoo
zoriulan tahilyn shireenuudiig bosgov. 25 Iudagiin hot burd tereer oor
burhdad utlaga uugiulahaar morgoliin ondorloguudiig baiguulj, etseg
ovgodiinhoo Burhan boloh EZENiig uurlahad hurgesen yum. 26 Tuunii
busad uils bolon buh zamnal ni ehneesee togstol hurtel, haragtun, tedgeer
ni Iuda bolon Izrailiin Haadyn Nomd temdeglegdsen bilee. 27 Ingeed Ahaz
etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood ted tuuniig Iyerusalim hotod
orshuuljee. Ted tuuniig Izrailiin haadyn bulshind hiigeegui yum. Tuunii huu
Hyezyekia tuunii orond haanchlav.

29:1 Hyezyekia haan bolohdoo horin tavan nastai baiv. Tereer Iyerusalimd
horin yeson jil haanchiljee. Tuunii ehiig Zyehariagiin ohin Abia gedeg
baiv. 2 Ter ooriin ovog etseg Davidyn hiisen buhniig duurain EZENii
melmiid zoviig uildev. 3 Haanchlalynhaa anhny jiliin neg deh sard tereer
EZENii orgoonii haalguudyg ongoilgoj, tedgeeriig zasvarlav. 4 Tereer
tahilch nar bolon lyevichuudiig avchran, tedniig zuun talyn talbaid
tsutluuljee. 5 Tegeed tedend — Lyevichuud ee, namaig sonsogtun. Odoo
oorsdiigoo, mon etseg ovgodiinhoo Burhan boloh EZENii orgoog
ariusgaj, ariun gazraas buzar zuilsiig gargagtun. 6 Uchir ni bidnii etseg
ovgod itgelgui baij, bidnii Burhan EZENii melmiid buzar muut uilden,
Tuuniig umartan, EZENii orshih gazraas nuuree buruulan, nuruugaa
haruulsan bilee. 7 Ted bas uudnii tanhimyn haalguudyg haaj, denluunuudiig
gargaj, Izrailiin Burhand zoriulan ariun gazart utlagyg uutiulj, shataalt
tahiluudyg orgosongui. 8 Tiimees EZENii uur hilen Iuda, Iyerusalimyn
esreg handan, Tereer tedniig aidas, tugshuur, zevuutsliin bai bolgoson.
Uuniig ta nar oorsdiin nudeer uzsen bilee. 9 Haragtun, uunees bolj bidnii
ovog etsguud ildend unatsgaaj, bidnii hovguud, ohid bolon ehneruud
olzlogdson yum. 10 Izrailiin Burhan EZENtei geree baiguulah sanaa minii
zurhend baina. Ingevel Tuunii durelzsen uur bidnees ergeh biz. 11
Hovguud mini ee, odoo buu haihramjgui bai. Uchir ni EZEN ta naryg
Ooriinhoo omno zogsooj, Oortoo uilchluulen, uilchlegchid ni bolj, utlaga
uugiulahaar songoson bilee hemeev. 12 Tegeed lyevichuud bosohod
kohatchuudyn hovguudees Amasaigiin huu Mahat, Azariagiin huu Ioyel
nar, Myerariin hovguudees Abdiin huu Kish, Iyehallyelyeliin huu Azaria
nar, gyershonchuudaas Zimmagiin huu Ioa, Ioagiin huuYedyen nar, 13
Yelizafany hovguudees Shimri, Iyeiyel nar, Asafyn hovguudees Zyeharia,
Mattania nar, 14 Hyemany hovguudees Iyehiyel, Shimyei nar, Iyedutuny
hovguudees Shyemaia, Uzziyel nar baiv. 15 Ted ah duusee tsugluulan,
oorsdiigoo ariusgaad, EZENii ugiin daguuh haany tushaalaar EZENii
orgoog tseverleheer orjee. 16 Tahilch nar EZENii orgoonii dotood hesgiig
tseverleheer tiishee ortsgoogood, EZENii sumees oldson buh buzar

zuilsiig ted EZENii orgoonii hashaand gargan hayav. Tegeed lyevichuud
uuniig Kidrony hondii uruu avaachihaar yavav. **17** Ariusgah ajlyg ted
negdugeer saryn ehnii odor ehelsen bogood ter sarynhaa naim dahi odor
ted EZENii uudnii tanhimd orjee. Tegeed ted EZENii orgoog naiman
odriin dotor ariusgan, negdugeer saryn arvan zurgaa dahi odor duusgav.
18 Tegeed ted Hyezyekia haan uruu ochij, — Bid EZENii orgoog buheld
ni buyuu shataalt tahilyn shireeg buh l ed zuilsiinh ni hamt, mon il tavih
talhny shireeg buh l ed zuilsiinh ni hamt tseverlelee. **19** Uunees gadna,
Ahaz haan ooriin haanchlalyn turshid itgelgui baidal dotroo hereggui geed
hayasan buh ed zuilsiig bid beltgen ariusgalaa. Haragtun, tedgeer zuils
EZENii tahilyn shireenii omno baina gej ailtgav. **20** Tegeed Hyezyekia
haan ertlen bosoj, hotyn noyodyg tsugluulaad, EZENii orgoo uruu yavav.
21 Haanchlal, ariun gazar bolon Iudagiin toloo nugliin tolooh tahil
bolgohoor doloon buh, doloon huts, doloon hurga, doloon uhnyg ted
avchirjee. Tedgeeriig EZENii tahilyn shireen deer orgohiig Aarony
hovguud boloh tahilch nart ter tushaav. **22** Ingeed ted buhnuudyg alj,
tahilch nar tsusnaas ni avch, tahilyn shireen deer tsatsav. Ted bas
hutsnuudyg alj, tsusyg ni tahilyn shireen deer tsatsav. Ted bas
hurganuudyg alj, tsusyg ni tahilyn shireen deer tsatsav. **23** Daraa ni ted
nugliin tolooh tahilyn uhnuudyg haan bolon chuulgany omno avchraad, ted
garaa deer ni tavitsgaav. **24** Tahilch nar uhnuudyg alaad, buh Izrailiin
toloo evleruulliig guitsetgeheer tedgeeriin tsusaar tahilyn shireeg
tsevershuulev. Uchir ni haan buh Izrailiin toloo shataalt bolon nugliin
tolooh tahil orgohiig tushaasan bilee. **25** Tegeed David, mon haany
uzmerch Gad bolon esh uzuulegch Natany tushaalyn daguu tereer EZENii
orgoond lyevichuudiig hengereg, bosoo yatga, yatga hogjimteigeer
zogsoov. Uchir ni ene tushaal EZENees, Tuunii esh uzuulegchdeer
damjuulsan irsen baiv. **26** Lyevichuud Davidyn hogjmiin zemsguudiig
barij, tahilch nar bureeteigee zogsotsgoov. **27** Daraa ni tahilyn shireen
deer shataalt tahil orgoh tushaalyg Hyezyekia buulgav. Shataalt tahil
ehelmegts, Izrailiin haan Davidyn hogjmiin zemsguudiig dagalduulsan
bureenuudiin hamt EZENd orgohduu bas ehellee. **28** Buh chuulganyg
morgoj baih zuur duuchid bas duulj, bureenuud hungenej baiv. Ene buhen

shataalt tahilyg duustal urgeljilsen yum. **29** Shataalt tahiluudyn togsgold
haan bolon tuuntei hamt baigch buhen mehiin sogdoj, morgotsgoov. **30**
Uunees gadna, David bolon uzmerch Asafyn ugseer EZENd magtaaluudyg
duulahyg Hyezyekia haan bolon tushmed ni lyevichuuded tushaajee. Ted
magtaaluudyg bayar hoorteigoor duulj, mehiin sogdoj, morgov. **31** Daraa
ni Hyezyekia — Oorsdiigoo EZENd ariusgasan ta nar odoo oirton irj,
tahiluudyg bolon talarhlyn orgoluudiig EZENii orgoond avchragtun
hemeev. Chuulgan ni tahiluud bolon talarhlyn orgoluudiig avchirsan
bogood zarim humuus sain duraaraa shataalt tahiluudyg ch avchirjee. **32**
Chuulgany avchirsan shataalt tahiluudyn too tolgoi ni dalan buh, zuun huts,
hoyor zuun hurga baiv. Edgeer ni bugd EZENd orgoh shataalt tahild
zoriulagdsan bailaa. **33** Ariusgagdsan zuils ni zurgaan zuun buh, gurvan
myangan honi bolson. **34** Gevch tahilch nar mash tsoodoj, buh shataalt
tahiluudyn arisyg ovchij chadahgui bailaa. Tiim uchraas ajil buren duustal,
mon busad tahilch nar oorsdiigoo ariusgaj duustal tednii ah duus boloh
lyevichuud tedend tusaltsgaav. Uchir ni lyevichuud oorsdiigoo
ariusgahdaa tahilch naryg bodvol iluu uhamsartai handsan baiv. **35** Tend
mon olon shataalt tahiluud eviintahiluudyn ooh bolon shataalt tahiluudad
zoriulsan undaan orgoluudiin hamt bailaa. **36** Tegeed Hyezyekia bolon buh
ard tumen Burhan humuust yuu beldseniig haraad bayarlan hoortsgoov.
Uchir ni ene zuil genet tohioldson yum.

Shastiryn Ded 30

30:1 Hyezyekia buh Izraili, Iuda uruu hun ilgeej, mon Yefraim bolon
Manassye uruu zahidal bichij, Izrailiin Burhan EZENd zoriulan Deeguur
Ongoroh bayaryg temdegleheer Iyerusalim dahi EZENii orgoo uruu
irehiig tednees husev. **2** Haan, tuunii noyod bolon Iyerusalim dahi buh
chuulgan Deeguur Ongoroh bayaryg hoyordugaar sard temdegleheer
shiidsenii shaltgaan ni **3** tahilch nar oorsdiigoo hureltsehuits toogoor
ariusgaagui, mon humuus ch Iyerusalimd tsuglaraaguigees bolj ted ug
bayaryg tuhain uyed temdeglej chadaaguitei holbootoi yum. **4** Ingeh ni
haan bolon buh chuulgany nudendzov hemeen tootsogdov. **5** Iimees

Izrailiin Burhan EZENd Deeguur Ongoroh bayaryg Iyerusalimd
temdegleheer tedniig iruuleh tunhgiig Byeyershyebagaas Dan hurtelh buh
Izraili dayaar taraan zarlah zarligiig ted gargav. Uchir ni end bichigdsen
shigeer iim olon toony hunteigeer ted ene bayaryg temdeglej baigaagui
bilee. 6 Zarlaguud haany tushaalyn daguu haan bolon tuunii noyodyn
garaas avsan zahidluudyg teen buh Izraili, Iuda dayaar yavj, "Oo, Izrailiin
hovguud ee, Abraham, Isaak, Izrailiin Burhanboloh EZEN uruu ergegtun.
Ingevel Assiriin haadyn savraas zailan, uldsen ta nar uruu Ter ergene. 7
Etseg ovgodiinhoo Burhan EZENd itgelgui handaj baisan etsguud bolon
ah nar shigee buu bai. Ta naryn harj baigaagaar Tereer tedniig aimshigtai
bolgoson bilee. 8 Oorsdiin etsguud shig huzuugee buu hatuuruul, harin
EZENd garaa ogch, Tuunii monhod ariusgasan Tuunii ariun gazart orj,
Tuunii durelzsen uur ta naraas ergehiin tuld EZEN Burhandaa uilchlegtun.
9 Herev ta nar EZEN uruu butsaj irvel, ta naryn ah duus bolon hovguud
oorsdiig ni olzlon yavsan humuusiin omno orshooliig olj, ene nutagt butsaj
ireh bolno. Uchir ni ta naryn Burhan EZEN niguulsengui bolood
orshoongui bogood ta nar Tuun uruu butsaj irvel ta naraas nuuree
buruulahgui" hemeesen. 10 Zarlaguud Yefraim bolon Manassyegiin nutag
dayaar, Zyebuluny chanad hurtel hotoos hot damjin yavsan bolovch
humuus tedniig jigshin ineeddej, doromjilj baiv. 11 Hedii tiim bolovch
Ashyer, Manassye, Zyebuluny zarim humuus oorsdiigoo daruu bolgon,
Iyerusalimd irtsgeev. 12 EZENii uteer haan bolon noyodyn tushaasnyg
guitsetgeh neg zurh setgeliig tedend ogohiin tuld Burhany mutar Iudagiin
deer bas baiv. 13 Hoyordugaar sard Isgeegui Talhny Bayaryg
temdegleheer olon humuus buyuu asar tom chuulgan Iyerusalimd
tsuglarchee. 14 Ted bosood, Iyerusalimd baisan tahilyn shireenuudiig
zailuuljee. Ted bas utlagyn tahilyn shireenuudiig holduulan, Kidron gorhi
uruu hayav. 15 Tegeed hoyordugaar saryn arvan dorvond ted Deeguur
Ongoroh bayaryn hurganuudyg nyadlav. Tahilch nar bolon lyevichuud
oorsdoosoo ichij, oorsdiigoo ariusgaad, EZENii orgoond shataalt
tahiluudyg avchrav. 16 Ted Burhany hun Mosyegiin huuliin daguu
oorsdiin yosyn daguu oorsdiin bair bairandaa zogsotsgoov. Tahilch nar
lyevichuudiin garaas huleen avsan tsusyg tsatsjee. 17 Tend chuulgany dund

oorsdiigoo ariusgaagui olon hun baisan uchraas tedniig EZENd ariusgahyn
tuld buzar baisan hun neg buriin toloo lyevichuud Deeguur Ongoroh
bayaryn hurganuudyg nyadlav. **18** Ard tumnii neleed ni buyuu Yefraim,
Manassye, Issahar bolon Zyebulunaas irsen olon hun oorsdiigoo
tsevershuuleegui bolovch Deeguur Ongoroh bayaryn zoogiig deer
bichigdsenees ooroor idetsgeej baiv. Hyezyekia tednii toloo zalbiran, —
Sain EZEN uuchlag. **19** Hediigeer ariun gazryn tsevershuuleltiin jurmyn
daguu bish ch gesen etseg ovgodiinhoo Burhan EZEN boloh Burhanyg
erelhiileheer ooriin zurh setgeliig beldegch hun buriig uuchlag gev. **20**
iimees EZEN Hyezyekiag sonsood, ard tumniig edgeev. **21** Iyerusalimd
baisan Izrailiin hovguud Isgeegui Talhny Bayaryg doloo honogiin tursh
mash ih bayar hoorteigeer temdeglesen bogood lyevichuud bolon tahilch
nar EZENd changa hogjmoor togloj EZENiig odor algasalgui magtav. **22**
Daraa ni, EZENii zuilsuuded saruul oilgoltoor handagch buh lyevichuuded
Hyezyekia urmyn ugsiig heljee. Ingeed ted eviin tahiluudyg orgon, etseg
ovgodiinhoo Burhan EZENd talarhan tovloson doloon odriin tursh
idetsgeev. **23** Tegeed chuulgan buheldee bayaryg dahin doloo honog
temdegleheer shiidseneer ted bayar hoorteigoor dahin doloo honog
temdegletsgeev. **24** Uchir ni Iudagiin haan Hyezyekia chuulgand zoriulan
myangan buh, doloon myangan honiig handivlasan bogood noyod ch
chuulgand zoriulan myangan buh, arvan myangan honiig handivlasan bilee.
Mon asar olon toony tahilch nar oorsdiigoo ariusgav. **25** Iudagiin buh
chuulgan ni tahilch nar, lyevichuud bolon Izrailias irsen buh chuulgany
hamt, mon Izraili gazraas irsen bolon Iudad amidardag hariinhny ali alintai
ni hamt bayarlan hoortsgoojee. **26** Davidyn huu Izrailiin haan Solomony
odruudees hoish Iyerusalimd uuntei adil yum bolj baigaagui uchraas
Iyerusalimd asar ih bayar hoor bolj bailaa. **27** Daraa ni Lyeviin tahilch nar
bosoj, ard tumniig yeroov. Tednii duu sonsogdoj, tednii zalbiral Tuunii
ariun orshihui boloh tengert hursen ajee.

Shastiryn Ded 31

31:1 Ene buhen duussany daraa tend baisan buh izrailichuud Iudagiin

hotuud uruu yavj, buh Iuda, Byeniamin dayaar bolonYefraim, Manassyed
bui baganuudyg heseglen butlaj, Ashyeragiin modon shong tsavchin,
morgoliin ondorloguud bolon tahilyn shireenuudiig nuraan, ter bugdiig
ustgaj duusgav. Daraa ni Izrailiin buh hovguud oorsdiin hotuud uruug hun
bur ooriin ezemshil uruu haritsgaav. 2 Tegeed shataalt tahiluud, eviin
tahiluudyg orgohiin tuld, mon EZENii huree buudlyn daaman haalganuud
deer uilchilj, talarhal orgon, magtahyn tuld tahilch nar, lyevichuudiin hun
neg buriig ooriinh ni uilchleliin daguu buleg bulgeer ni uuregt ajild
Hyezyekia tomilov. 3 Ter bas ooriin ed zuilsees shataalt tahiluudad,
tuhailbal, EZENii huulid bichigdsenchlen, ogloo, oroiny shataalt tahiluud,
amraltyn odruud, shine saruud bolon tovlogdson bayar yosloluudad
zoriulagdsan shataalt tahiluudad haany huviig togtoojee. 4 Tahilch nar
bolon lyevichuud oorsdiigoo EZENii huulid zoriulahyn tuld tedend
tohirson huviig ogohiig Iyerusalimd amidarch baisan irgeded haan bas
tushaav. 5 Zahiramj garch tarhmagts, Izrailiin hovguud ur tariany anhny ur
jims, shine dars, tos, zogiin bal bolon gazryn buh buteegdehuuniig arvin
hemjeegeer hangav. Ted buh zuilsiinhee aravny negiig asar ih hemjeegeer
avchrav. 6 Iudagiin hotuudad amidarch baisan Iuda bolon Izrailiin hovguud
uher, honinyhoo aravny negiig, mon oorsdiin BurhanEZENd ariusgagdsan
ariun belguudiin aravny negiig avchirj, ovoolon taviv. 7 Gurav dugaar sard
ted ovoonuud bosgoj ehleed, doldugaar sard duusgav. 8 Hyezyekia bolon
zahiragchid irj, ovoonuudyg haraad, EZEN bolon Tuunii ard tumen boloh
Izrailiig yeroov. 9 Daraa ni ug ovoonuudyn talaar Hyezyekia tahilch nar
bolon lyevichuudees asuuv. 10 Zadokiin geriin ahlah tahilch Azaria tuund
hariulan, — EZENii orgoond handivuudyg avchirj ehelsnees hoish bidend
ideh yum hangalttai baisan bogood iluu garsan ni ch elbeg uldev. Uchir ni
EZEN Ooriin ard tumniig yerooson bogood ene ulemj hemjeenii zuil iluu
garsan yum gev. 11 Tegeed Hyezyekia tedend EZENii orgoon dotor
oroonuud beltgehiig tushaasand, ted beltgev. 12 Ted handivuud, aravny
neguud bolon ariusgagdsan zuilsiig itgelteigeer avchirjee. Lyevi hun
Konania tedgeeriig hariutssan tushmel, tuunii duu Shimyei udaah hun ni
bolov. 13 Hyezyekia haan tomilsnoor Iyehiyel, Azazia, Nahat, Asahyel,
Iyerimot, Iozabad, Yeliyel, Ismahia, Mahat, Byenaia nar Konania, Shimyei

naryn erh medel door baih hargalzagchid bolson bogood Burhany orgoond
ahlah tushmel ni Azaria baiv. 14 Zuun talyn daaman haalgany sahiul,
Lyevi hun Imnagiin huu Korye EZENd zoriulsan handivyg bolon hamgiin
ariun zuilsiig togtoohoor Burhand orgoh sain duryn orgoluudiig hariutsdag
baiv. 15 Tahilch naryn hotuudad tuunii erh medel door Yedyen, Miniamin,
Iyeshua, Shyemaia, Amaria, Shyekania nar baiv. Ted oorsdiin ah duus nart
bulguudiin daguu, tom jijgiig ali alind huviudyg ni itgelteigeer ogdog baiv.
16 Ugiin bichigt temdeglegdseniig ni ul hargalzan guchin nasnaas deeshih
ers buyuu odor buriin uurgee guitsetgeheer EZENii orgoond orj baisan hun
burd bulgiinhee daguu guitsetgesen ajil uurgiin toloo ug huviud taraagdaj
baiv. 17 Mon etsguudiinhee buluudiin daguu ugiin bichigt temdeglegdsen
tahilch nar, horin nasnaas deeshih lyevichuuded, tednii uureg bolon
bulguudiin daguu huviig ogchee. 18 Ugiin bichgiin temdegleluuded buhii l
chuulgany balchir huuhduud, ehneruud, hovguud bolon ohidyg bagtaasan
bailaa. Uchir ni ted ariun baidal dotor oorsdiigoo itgelteigeer ariusgajee.
19 Mon hotuudynhaa belcheer gazruud dahi tahilch nar boloh Aarony
hovguudiin toloo, esvel hot neg burd, tahilch naryn dotroos buh
erchuuded, lyevichuudiin dotroos ugiin bichigt temdeglegdsen hun burd
huvi taraah humuusiig nerseer ni togtooson yum. 20 Hyezyekia buh Iuda
dayaar iinhuu uildev. Tereer ooriin Burhan EZENii omno sain, zov, unen
boloh zuilsiig hiijee. 21 Ooriin Burhanyg erelhiilen, huuli ba tushaal dotor
Burhany orgoonii uilchleld ehluulsenajil buree tereer buh zurh setgeleesee
hiij, amjilt olj baiv.

Shastiryn Ded 32

32:1 Edgeer itgelt uilsiin daraa Assiriin haan Syennahyerib irj, Iudag
dovtlon, behlegdsen hotuudyg buslen avch, tedgeeriig oortoo ezlen
avahaar sanajee. 2 Syennahyerib irsniig, mon Iyerusalimd daitahaar
tolovloj baigaag ni Hyezyekia haraad, 3 ooriin tushmed bolon
daichidtaigaa hamtran hotyn gadna baidag bulguudaas usyg taslahaar
shiidsend, ted tuund tuslav. 4 Ingeed olon humuus tsuglaran, duurgeer
ursdag buh bulag, suvguudyg zogsooj, — Assiriin haan irj, ene ih usyg

yaagaad olj ezemshih yostoi yum be? getsgeev. 5 Tereer uram avch,
nursan baisan buh hermiig sergeen bosgoj, deer ni tsamhguudyg
bairluulaad, oor gadnah hanyg barij, Davidyn hot dahi Millog batjuulan, ih
hemjeenii zevseg, bambainuudyg hiiv. 6 Tereer ard tumniig zahirah
tsergiin darga naryg tomilood, hotyn daaman haalgan deerh talbaid oor
uruugaa tsugluulaad, tedniig uramshuulan yarihdaa — 7 Tuushtai bogood
zorigtoi baigtun. Assiriin haanaas, tuuntei hamt baigaa ene buh
tumnuudees buu emee, buu zurh aldagtun. Uchir ni bidentei hamt baigaa
negen ni tuuntei hamt baigaa negnees aguu yum. 8 Tuuntei hamt zovhon
mahan gar, harin bidentei hamt bidend tuslah bolon tulaldaand mini baildah
bidnii Burhan EZEN baina gev. Tegeed ardtumen Iudagiin haan
Hyezyekiagiin ugend naidjee. 9 Uunii daraa Assiriin haan Syennahyerib
Lahish hotyg buh tsergiin hucheeree buslen baih uyedee Iyerusalim uruu
ooriin zarts naryg Iudagiin haan Hyezyekia bolon Iyerusalimd baisan buh
iudachuudyn esreg ilgeej, — 10 Assiriin haan Syennahyerib iin helj baina.
"Ta nar yuund itgej, buslegdsen Iyerusalimd uldene ve? 11 Oorsdiigoo
olsgoj, tsangaan uheld hurgeesei gej «Bidnii Burhan EZEN bidniig Assiriin
haany garaas avarna» hemeen Hyezyekia ta naryg toorogduulj baigaa bus
uu? 12 Onooh Hyezyekia chini Tuunii morgoliin ondorloguud bolon
tahilyn shireenuudiig zailuulaad, Iuda, Iyerusalimd handan «Ta nar neg
tahilyn shireenii omno morgoj, tuun deer l utlaga uugiulah boloi» gesen
yum bish uu? 13 Bi bolood minii etseg ovgod gazar nutgiin buh ard
tumnuuded yuu hiisniig ta nar medehgui gej uu? Terhuu gazar nutguudyn
undestnuudiin burhad minii garaas ooriin gazar nutgaa avarch chadah
baisan uu? 14 Minii etseg ovgodiin burmoson ustgasan tedgeer
undestnuudiin buh burhdyn dotroos ooriin ard tumnee minii garaas avarch
chadah hen baisan be ? Tegehed ta naryn Burhan ta naryg minii garaas
avarch chadna gej uu? 15 Tiimees odoo, Hyezyekiad ingej buu mehlegd,
buu toorogd, mon tuund buu itge. Uchir ni yamar ch undesten,
haanchlalynyamar ch burhan ooriin ard tumnee minii garaas, esvel minii
etseg ovgodiin garaas avarch chadsangui. Tegvel ta naryn Burhan ta naryg
minii garaas yaaj avrah yum bol? " hemeev gej heluuljee. 16 Tuunii zarts
nar EZEN Burhany esreg bolon Tuunii zarts Hyezyekiagiin esreg tsaashlan

yaritsgaav. 17 Ter mon Izrailiin Burhan EZENiig doromjlohoor "Gazar
nutguudyn undestnuudiin burhad oorsdiin ard tumnee minii garaas avarch
chadaagui shig, Hyezyekiagiin Burhan ch gesen Ooriin ard tumniig minii
garaas avarch chadahgui" gej Tuunii esreg yarihaar zahidluudyg bichiv.
18 Ted herem deer baisan Iyerusalimyn humuusiig ailgan surduuleh gej
teden uruu uuniigee iuda heleer changa duugaar hashhirav. Ingesneer ted
hotyg avah sanaatai baiv. 19 Ted Iyerusalimyn Burhany tuhai hunii garyn
buteel boloh delhiin ard tumnuudiin burhdyn tuhai yarij baigaa yum shig
yarilaa. 20 Harin Hyezyekia haan bolon Amozyn huu esh uzuulegch Isaia
uunii talaar zalbiran, tenger ood hashhirtsgaav. 21 EZEN tenger elchee
ilgeen, Assiriin haany huarand buh huchit daichid, janjnuud, tushmediig
aluuljee. Ingeed tereer ichguurteigeer ooriin nutag uruutaa butsav. Ter
ooriin burhny sumd oroh uyed ooriinh ni huuhduudiin zarim ni tuuniig tend
ni ildeer aljee. 22 EZEN Hyezyekiag bolon Iyerusalimyn orshin suugchdyg
Assiriinhaan Syennahyeribyn garaas, mon busad buhnii garaas avarch,
tedniig tal burd ni udirdjee. 23 Olon humuus Iyerusalimd EZENd beleg
selt, Iudagiin haan Hyezyekiad shilmel belguudiig avchirjee. Uunees hoish
tereer buh undestnii omno orgomjlogdson bilee. 24 Ter odruuded
Hyezyekia uhluug ovchtei boljee. Tereer EZENd zalbirsand EZEN tuund
aildaj, temdeg ogov. 25 Harin Hyezyekia huleej avsan ashgaasaa butsaaj
ogsongui. Uchir ni tuunii zurh bardam boljee. Iimees uur hilen tuunii deer
bolon Iuda, Iyerusalimyn deer buuv. 26 Harin Hyezyekia bolon
Iyerusalimyn orshin suutchid zurhniihee bardamnalyg nomhruulsan
uchraas EZENii uur hilen tednii deer Hyezyekiagiin odruuded buusangui.
27 Hyezyekiad ulemj ih bayalag, ner hund baiv. Ter oortoo zoriulan
mongo, alt, unet chuluu, amtlagch, bambai bolon buh torliin unet ed
zuilsuudiin erdenesiin sanguudyg, 28 mon ur tariany buteegdehuun, dars,
tosny aguulahuudyg baiguulj, mon buh torliin uhriin horoo, honiny
hashaanuudyg barijee. 29 Ter oortoo zoriulan hotuud baiguulj, honi, uher
surgiig ui tumeer ni ezemshjee. Uchir ni Burhan tuund asar ih bayalgiig
ogson bilee. 30 Gihony usny deed ursgalyg zogsooj, Davidyn hotyn baruun
tal uruu ursgasan hun ni Hyezyekia baiv. Hyezyekia hiisen bugddee amjilt
oljee. 31 Ug gazart bolson gaihamshgiin talaar asuuhaar tuun uruu

ilgeegdsen Vavilony zahiragchdyn toloologchdiin heregt l Hyezyekiagiin
zurh setgeld baisan buhniig medej, tuuniig zovhon sorihyn tuld Burhan
tuuniig gantsaarang ni orhison yum. **32** Hyezyekiagiin busad uils, tuunii
itgeliin uildluud, haragtun, tedgeer ni Amozyn huu esh uzuulegch Isaiagiin
uzegdeld, Izraili ba Iudagiin Haadyn Nomd bichigdsen bilee. **33** Ingeed
Hyezyekia etseg ovgodiinhoo hamt noirsoj, ted tuuniig Davidyn
hovguudiin bulshny deed hesegt orshuulav. Buh Iuda bolon Iyerusalimyn
orshin suugchid tuuniig uhehed ni hundetgev. Tuunii huu Manassye tuunii
orond haan bolov.

Shastiryn Ded 33

33:1 Manassye haan bolohdoo arvan hoyor nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd tavin tavan jil haanchlav. **2** Tereer Izrailiin hovguudiin omnoos
EZENii hoon gargasan undestnuudiin buzryn daguu EZENii melmiid buzar
muug uildsen bilee. **3** Ter ooriin etseg Hyezyekiagiin nuraan hayasan
morgoliin ondorloguudiig sergeen barij, Baaluudad zoriulan tahilyn
shireenuud bosgon, Ashyeragiin modon shong buteej, bas tengeriin buh
erhest morgon, uilchlev. **4** Tereer EZENii orgoo dotor tahilyn shireenuud
bosgov. Ene orgoonii talaar "Minii ner Iyerusalimd uurd baih boloi" gej
EZEN aildsan yum. **5** Tereer EZENii orgoonii hoyor hashaand tengeriin
buh erhest zoriulan tahilyn shireenuud bosgov. **6** Ter ooriin hovguudiig
Byenhinnomyn hondiid gal dunduur yavuulan, id shid uildej, ilbe surch,
merge tolog ashiglaj, suns duudagchid bolon har domch nartai
holbogdson. EZENii melmiid ulemj ih buzar muug uildseneeree tereer
EZENiig uurlahad hurgejee. **7** Daraa ni ter ooriin buteesen shuteenii
siilmel horgiig Burhany orgoo dotor bairluulav. Ene orgoonii tuhai
Davidad bolon tuunii huu Solomond Burhan aildahdaa "Bi Izrailiin buh
ovguudaas songoson ene orgoo bolon Iyerusalimd Bi Ooriin neriig uurd
monhod tavih bolno. **8** Hervee Mosyegeer damjuulan ogogdson huuli,
zarliguud bolon togtooluudyn daguu ted Minii tushaasan bolgonyg sahin
uildej baival Bi ta naryn etseg ovgodod togtooj ogson gazar nutgaas
Izrailiin holiig dahin gargahgui" gesen bilee. **9** Iinhuu Izrailiin hovguudiin

omnoos EZENii ustgasan undestnuudees ch iluu buzar muut hiilguulen
Iuda bolon Iyerusalimyn orshin suugchdyg Manassye toorogduulsen yum.
10 Manassyed bolon tuunii ard tumend EZEN aildsan bolovch ted
anhaarsangui. 11 Tiimees tednii esreg Assiriin haany ih tsergiin janjnuudyg
EZEN avchirsan bogood ted Manassyeg degeenuudeer barij, hurel gav
ginjeer hulj, Vavilon uruu avch yavav. 12 Zovlon zudguurt orson hoino ter
ooriin Burhan EZEN uruu handaj, etseg ovgodiinhooBurhany omno
ooriigoo ihed dord bolgov. 13 Manassye Tuund zalbirahad, guiltand ni
Tereer setgel hodolj, tuunii huseltiig sonsoj, tuuniig Iyerusalimd uruu,
ooriinh ni haant uls uruu dahin avchirjee. Ingeed EZEN bol Burhan mon
gedgiig Manassye medsen bilee. 14 Uunii daraa hondiid buyuu Gihony
baruun tald Zagsan Haalgany uud hurtel tereer Davidyn hotyn gadnah
hermiig bosgov. Tereer Ofyelyg ug hermeer hureeluulsen bogood hermiig
mash ondor bariv. Daraa ni Iudagiin buh behlegdsen hotuudad tereer
tsergiin darga naryg bairluulav. 15 Ter bas EZENii orgoonoos hariin
burhad, shuteenuudiig zailuulj, EZENii orgoonii uul bolon Iyerusalimd
ooriin bosgoson tahilyn shireenuudiig ch zailuulan, hotyn gadna gargaj
hayajee. 16 Tereer EZENii tahilyn shireeg bosgon, deer ni eviin tahiluud
bolon talarhlyn tahiluudyg orgov. Mon Izrailiin Burhan EZENd uilchlehiig
Iudad ter tushaav. 17 Tegsen hedii ch ard tumen morgoliin ondorloguud
deer zovhon oorsdiin Burhan EZENd tahil orgosoor baiv. 18
Manassyegiin busad uils, Burhandaa handsan tuunii zalbirluud bolon
Izrailiin Burhan EZENii nereer tuuntei yarij baisan uzmerchdiin ugs zereg
ni Izrailiin haadyn temdegleluudiin dund bii. 19 Bas tuunii zalbirluud bolon
herhen Burhand huselt tavij baisan ni, tuuniibuh nugluud, tuunii itgelgui
baidal, ooriigoo dord bolgohoos omno tuunii morgoliin ondorloguud
bosgoj, Ashyeragiin modon shon ba siilmel horguudiig zooj baisan
gazruud zereg ni Hozain temdegleluuded bichigdsen yum. 20 Ingeed
Manassye etseg ovgodiinhoo hamt noirsson bogood ted tuuniig ooriinh ni
gert orshuuljee. Tuunii huu Amon tuunii orond haan boljee. 21 Amon haan
bolohdoo horin hoyor nastai baisan bogood Iyerusalimd hoyor jil
haanchlav. 22 Ter ooriin etseg Manassyegiin uildsenii adil EZENii
melmiid buzar muug uildej, ooriin etseg Manassyegiin buteesen buh siilmel

horguuded Amon tahil orgoj, tedgeert uilchlev. **23** Uunees gadna, ooriin
etseg Manassyegiin uildsenii adil tereer EZENii omno ooriigoo dord
bolgosongui, harin Amon gem buruug arvijuulsan yum. **24** Etsest ni tuunii
zarts nar tuuniig esreg huivaldaj, tuuniig ooriinh ni gert alav. **25** Gevch ter
gazryn ard tumen Amon haany esreg huivaldagchdyg bugdiig ni alj, tuunii
orond tuunii huu Iosiag haanaar orgomjiljee.

Shastiryn Ded 34

34:1 Iosia haan bolohdoo naiman nastai baisan bogood Iyerusalimd guchin
negen jil haanchlav. **2** Tereer EZENii melmiid zoviig uilden, ooriin ovog
etseg Davidyn zamaar zamnasan bogood zuun, baruun tiish hazaisangui. **3**
Haanchlalynhaa naim dahi jild, zaluuhan baihdaa tereer ovog etseg
Davidynhaa Burhanyg erelhiilj ehlev. Arvan hoyor dahi jild tereer Iuda
bolon Iyerusalimyg morgoliin ondorloguud, Ashyeragiin modon shon
bolon siilmel, tsutgamal horguudees tseverlej ehelsen yum. **4** Ted tuunii
omno Baaluudyn tahilyn shireenuudiig nuraaj, ondort bairluulsan utlagyn
tahilyn shireenuudiig ter tsavchin unagav. Bas Ashyeragiin modon shon,
siilmel bolon tsutgamal horguudiig tereer heseglen butlaad, nuntag boltol
uuruulen, tedgeert tahil orgoj baisan humuusiin bulshnuud deeguur taraav.
5 Tegeed tereer tahilch naryn yasyg tahilyn shireenuud deer ni shataaj,
Iuda bolon Iyerusalimyg tsevershuulev. **6** Manassye, Yefraim, Simyeony
hotuudad bolon Naftaliig hurtel, ergen toirnyh ni balgasnuudad ch gesen **7**
ter tahilyn shireenuudiig nuraaj, Ashyeragiin modon shon bolon siilmel
shuteenuudiig nuntaglan butlaad, Izraili gazar nutag dayaar utlagyn tahilyn
shireenuudiig tsavchin hayav. Tegeed tereer Iyerusalim uruu butsav. **8**
Tereer gazar nutag bolon orgoog tseverlesen baih uyed buyuu
haanchlalynhaa arvan naim dahi jild ooriin Burhan EZENii orgoog
zasvarluulahaar tereer Azaliagiin huu Shafan, hotyn tushmel Maasyeia,
hereg hotlogch Ioahazyn huu Ioa naryg ilgeev. **9** Ted terguun tahilch
Hilkia uruu ochood, Burhany orgoo uruu avchirsan mongiig tushaajee. Ug
mongiig lyevichuud boloh haalgany sahiuluud Manassye, Yefraim bolon
Izrailiin buh uldegsdees, mon buh Iuda, Byeniamin bolon Iyerusalimyn

orshin suugchdaas tsugluulsan baiv. 10 Ted ug mongiig EZENii orgoog
hariutsan ajillaj bui humuusiin gart ogson bogood EZENii orgoond ajillaj
baisan ajilchid orgoog sergeen barij, zasvarlahad hereglesen yum. 11 Ter
mongiig ted zassan chuluu, zalgahad ashiglah gualing hudaldaj avahad,
mon Iudagiin haadyn suiredd hurgesen barilguudad dunznuud hiihed
zoriulj mujaanuud, barilgachdad erguulen ogchee. 12 Humuus ni ajlaa
itgelteigeer hiiv. Tedniig hyanaj baisan daamluud ni Myerariin hovguudees
garaltai lyevichuud boloh Iahat, Obadia nar, Kohatyn hovguudees garaltai
Zyeharia, Myepgullam nar bolon bugdeeree hogjmiin zemsegt garamgai
humuus boloh lyevichuud baiv. 13 Ted bas hund yum zoogchdiig
hariutsaj, mergejil buriin buh ajilchdyg hyanaj baiv. Lyevichuudees zarim
ni guush, tushmed bolon daaman haalgany sahiuluudyn uurgiig guitsetgej
baiv. 14 EZENii orgoo dotor avchirsan mongiig ted avchirj baih uyed
Mosyegeer damjuulan ogson EZENii huuliin nomyg tahilch Hilkia oljee.
15 Hilkia hariulan guush Shafand — Bi EZENii orgoond huuliin nom
olloo gev. Hilkia ter nomyg Shafand ogchee. 16 Tegeed Shafan nomyg
haand avchran, tuund tsaashluulan medeelehdee — Tany zarts nart
daalgagdsan buhniig ted guitsetgej baigaa. 17 Ted bas EZENii orgoonoos
oldson mongiig hooslon gargaj, tuuniig hyanagchid bolon ajilchdyn gart
daatgav gev. 18 Uunees gadna guush Shafan haand helehdee — Tahilch
Hilkia nadad neg nom ogson gev. Shafan ug nomoos haany omno unshjee.
19 Haan terhuu huuliin ugsiig sonsood ooriin huvtssaa urav. 20 Daraa ni
Hilkia, Shafany huu Ahikam, Mikagiin huu Abdon, guush Shafan bolon
haany zarts Asaia nart haan tushaahdaa — 21 Yavtsgaaj, minii toloo bolon
Izraili ba Iudad uldsen humuusiin toloo oldson nomyn ugsiin talaar
EZENees asuugtun. Ene nomd bichigdsen buhnii daguu uiddeheer EZENii
ugiig bidnii etseg ovgod sahiagui uchraas bidnii deer asgarsan EZENii uur
hilen aguu ajee gev. 22 Tegeed Hilkia bolon haany ilgeesen humuus
Shallumyn ehner esh uzuulegch emegtei Hulda uruu yavav. Shallum ni
Hasragiin ach, Tokhatyn huu bogood huvtsasny aguulahyn sahiul yum.
(Hulda Iyerusalimd hoyordugaar duuregt amidardag baiv). Ted monooh
zuiliin talaar tuuntei yariltsjee. 23 Tereer tedend — Izrailiin Burhan EZEN
ingej aildaj baina. "Ta naryg Nad uruu ilgeesen hund helegtun. 24 EZEN

aildahdaa «Uzegtun, Bi ene gazar bolon endhiin orshinsuugchid deer buzar
muug buyuu Iudagiin haany omno tednii unshsan terhuu nomd bichigdsen
buh haraaluudyg avchirj baina. 25 Yaagaad gevel oorsdiin garyn buh
ajluudaar Namaig uurlahad hurgeheer ted Namaig umartan, oor burhdad
utlaga uugiulsan bilee. Tiimees Minii uur hilen ene gazar deer tsutgagdah
bogood untrahgui» gej baina" hemeev. 26 Harin EZENees asuulgahaar ta
naryg ilgeesen Iudagiin haand ta nar uuniig heleh bolno. "Chinii sonsson
ugsiig Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. 27 «Chinii zurh zoolon
baij, ene gazar bolon endhiin orshin suugchdyn esreg helsen Tuunii ugsiig
sonsood Burhany omno chi ooriigoo daruu bolgoson bogood Minii omno
chi ooriigoo daruu bolgoj, huvtssaa uran, Minii omno uilsan uchir Bi
chamaig uneheer sonsloo» gej EZEN tunhaglaj baina. 28 «Uzegtun, Bi
chamaig chinii etseg ovgod uruu avaachin, chi bulshindaa amar taivnaar
ochih bolno. Ene gazar bolon endhiin orshin suugchid deer Minii avchrah
buh buzar muug chinii nud uzehgui» gesen" geh bolno gev. Ted hariu ugiig
haand damjuulav. 29 Daraa ni haan ni hun ilgeej, Iuda bolon Iyerusalimyn
buh ahmaduudyg tsugluulav. 30 Haan ba Iudagiin buh erchuud,
Iyerusalimyn orshin suugchid, tahilch nar, lyevichuud bolon hamgiin
aguugaas hamgiin baga hurtelh buh ard tumen EZENii orgoo uruu yavav.
EZENii orgoonoos oddson gereenii nomyn buh ugsiig tedniig sonsgold
haan unshiv. 31 Tegeed haan ooriin bairandaa zogsood, EZENii araas
yavj, Tuunii tushaal, gerchlel, zarliguudyg ooriin buh zurh setgeleeree
sahij, ene nomd bichigdsen gereenii ugsiig heregjuulne gej EZENii omno
geree baiguuljee. 32 Uunees gadna, Iyerusalimd ba Byeniamind baisan buh
humuusiig ter oorteigoo hamt zogsoov. Tiimees Iyerusalimyn orshin
suutchid etseg ovgodiinhoo Burhan boloh Burhany gereenii daguu uildjee.
33 Iosia Izrailiin hovguuded hariyaalagdah buh gazar nutgaas buh buzryg
zailuulaad, Izrailid bui buh humuusiig oorsdiin Burhan EZENd uilchluulev.
Tuunii amidralynh ni turshid ted etseg ovgodiinhoo Burhan EZENiig
dagahaas ergeegui yum.

Shastiryn Ded 35

35:1 Daraa ni Iosia EZENd Deeguur Ongoroh bayaryg Iyerusalimd
temdeglej, negdugeer saryn arvan dorvond ted Deeguur Ongoroh bayaryn
hurganuudyg tohoorov. 2 Tereer tahilch naryg uuregt ajild ni oruulan,
EZENii orgoond uilchlehed ni tedniig uramshuulav. 3 Ter bas buh
izrailichuudyg surgadag bogood EZENd ariun baisan lyevichuuded handan
— Ariun avdryg Izrailiin haan Davidyn huu Solomony barisan orgoond
oruulan zalagtun. Ene ni dahij moron deerh achaa bolohgui. Odoo oorsdiin
Burhan EZENd bolon Tuunii ard tumen Izrailid uilchlegtun. 4 Izrailiin haan
David bolon tuunii huu Solomony bicheesiin daguu oorsdiin bulguud deh
etsguudiinhee buluudeer beltgegtun. 5 Uunees gadna, oorsdiin ah duus
boloh egel arduudyn etsguudiin buluudiin hesguudiin daguu, mon
lyevichuudiin daguu etsguudiin buluudiin bulgeer ariun gazart zogs. 6
Deeguur Ongoroh bayaryn hurganuudyg tohoorch, oorsdiigoo ariusgaj,
Mosyegeer damjuulsan EZENii ugiin daguu hiihed ni oorsdiin ah duusiig
beltgegtun hemeev. 7 Iosia baisan buh humuust boloh egel arduudad
Deeguur Ongoroh bayaryn tahiluudad zoriulan hurganuudyn surguud ba
zaluu yamaanuudyg handivlasan bogood guchin myanga deer gurvan
myangan buh nemjee. Tedgeer ni haany omch baiv. 8 Tuunii tushmed bas
arduudad, tahilch nart bolon lyevichuuded sain duryn orgoliig taraav.
Burhany orgoonii tushmed boloh Hilkia, Zyeharia, Iyehiyel nar Deeguur
Ongoroh bayaryn orgold zoriulan hoyor myanga zurgaan zuut ba gurvan
zuun buhyg tahilch nart ogchee. 9 Lyevichuudiin tushmed boloh Konania,
tuunii ah duus Shyemaia, Nyetanyel nar, Hashabia, Iyeiyel, Iozabad nar
Deeguur Ongoroh bayaryn orgold zoriulan tavan myangyg ba tavan zuun
buhyg lyevichuuded taraan ogson yum. 10 Ingeed uilchlel beltgegdsend
haany tushaalyn daguu tahilch nar oorsdiin bairlaluudad, mon lyevichuud
oorsdiin hesguudeer zogsotsgoov. 11 Ted Deeguur Ongorohbayaryn
hurganuudyg tohooj, tahilch nar tednii garaas tsusyg tsatsah hoorond,
lyevichuud arisyg ni ovchiv. 12 Daraa ni, egel arduudyn etsguudiin
buluudiin hesguuded ogohiin tuld ted shataalt tahiluudyg tustai taviv.
Tedgeeriig Mosyegiin nomd bichigdsenii daguu EZENd barih baiv.
Buhnuudyg mon adil ogov. 13 Ingeed ted Deeguur Ongoroh bayaryn
hurganuudyg zaavryn daguu gal deer sharj, ariun zuilsiig togoo, tom

toogoonuud, savnuudad chanaad, buh egel arduudad turgehen shig
avaachjee. **14** Uunii daraa ted oorsoddoo bolon tahilch nart zoriulan
beltgev. Uchir ni tahilch nar boloh Aarony hovguud shataalt tahiluud ba
oohiig shono hurtel orgojee. Tiim uchraas lyevichuud oorsoddoo ba
Aarony hovguud boloh tahilch nart zoriulan beldsen yum. **15** Asafyn
hovguud boloh duuchid ch gesen David, Asaf, Hyeman bolon haany
uzmerch Iyedutuny tushaalyn daguu oorsdiin bairlalaa ezelj baiv. Mon oor
oorsdiin daaman haalgan deerh sahiuluud oorsdiin uilchlelees holdoh
shaardlaga garsangui. Uchir ni tednii ah duus boloh lyevichuud tedend
zoriulan beltgesen bailaa. **16** Deeguur Ongoroh bayaryg temdeglej, Iosia
haany tushaalaar EZENii tahilyn shireen deer shataalt tahiluudyg orgohoor
EZENii buh uilchlel ter odortoo beltgegdsen baiv. **17** Ingeed tend baisan
Izrailiin hovguud ter uyed Deeguur Ongoroh bayaryg, mon Isgeegui
Talhny Bayaryg doloonodor temdeglejee. **18** Uuntei adil Deeguur
Ongoroh bayaryg esh uzuulegch Samuyelyn uyees hoish temdeglej
baisangui. Mon Izrailiin haadyn neg ni ch tahilch nar, lyevichuud, tend
baisan buh Iuda, Izraili bolon Iyerusalimyn orshin suugchdyn hamt
Iosiagiin uildsenii adil tiim Deeguur Ongoroh bayaryg temdeglej baigaagui
bilee. **19** Iosiagiin haanchlalyn arvan naim dahi jild ene Deeguur Ongoroh
bayar temdeglegdsen yum. **20** Ene bugdiin daraa buyuu Iosia sumiig
yanzalsny daraa Yegipyetiin haan Nyeko daitahaar Yevfrat dahi
Karshyemisht irsen bogood Iosia tuuniig dovtlohoor yavlaa. **21** Gevch
Nyeko tuun uruu elch naryg ilgeen, — Iudagiin haantan, bid biye
biyeteigee yuu hiih bilee? Onoodor chinii esreg bus, harin minii daitaj bui
geriin esreg yavj baigaa bogood Burhan nadad yaaravchlahyg tushaav.
Ooriigoo Tuugeer ustguulahguin tuld ooriigoo bodon nadtai hamt baigaa
Burhand saad hiihee boligtun gev. **22** Harin Iosia tuunees ergelgui, tuuntei
daitahaar zusee huvirgav. Tereer Burhany amaas garsan Nyekogiin ugiig
ch sonsolgui, harin Myegiddogiin tald tuladdahaar irev. **23** Harvaachid
Iosia haanyg harvan onosond, haan zarts nartaa — Bi hund sharhadsan
bolohoor namaig avaad yav gev. **24** Tiimees zarts nar ni tuuniig teregnees
ni buulgan avch, oort ni baisan hoyor dahi tergend tavin, Iyerusalimd avch
irehed tereer tend uhej, etseg ovgodiinhoo bulshind orshuulagdsan bilee.

Buh Iuda ba Iyerusalim Iosiagiin toloo gashuudjee. 25 Daraa ni Iyeryemia
Iosiad zoriulan gashuudlyn duu duuljee. Buh er, em duuchid ene odriig
hurtel oorsdiin gashuudluuddaa Iosiagiin tuhai oguuldeg yum. Ted nar
tedgeeriig Izrailid zarlig bolgojee. Haragtun, tedgeer ni bas
Gashuudluudyn dotor bichigdsen yum. 26 Iosiagiin busad uils bolon
EZENii huulid bichigdsenchlen tuunii itgeliin uildluud, 27 tuunii uils
ehneesee duustal, haragtun, tedgeer ni Izraili ba Iudagiin Haadyn Nomd
bichigdsen yum.

Shastiryn Ded 36

36:1 Tegeed ter gazryn ard tumen Iosiagiin huu Ioahazyg avch, etsgiinh ni
orond Iyerusalimd haan bolgon orgomjlov. 2 Ioahaz haan bolohdoo horin
gurvan nastai baisan bogood tereer Iyerusalimd gurvan sar haanchiljee. 3
Daraa ni Yegipyetiin haan tuuniig Iyerusalimd buulgan avch, gazar nutagt
ni zuun talant mongo, neg talant altny hemjeetei torguuli noogduulav. 4
Yegipyetiin haan, tuunii ah Yeliakimyg Iuda ba Iyerusalimyn haan bolgoj,
tuunii neriig Iyehoiakim bolgon oorchiljee. Harin duu Ioahazyg ni Nyeko
avaad Yegipyeted avaachiv. 5 Iyehoiakim haan bolohdoo horin tavan
nastai baisan bogood Iyerusalimd arvan negen jil haanchlav. Tereer ooriin
Burhan EZENiimelmiid buzar muug uildsen bilee. 6 Vavilony haan
Nyebuhadnyezar tuunii esreg dovtlon irj, tuuniig Vavilon uruu avch
yavahaar hurel ginjeer hulev. 7 Nyebuhadnyezar bas EZENii orgoonii ed
zuilsees Vavilon uruu avaachaad, tedgeeriig Vavilon dahi sumdee taviv. 8
Iyehoiakimyn busad uils, tuunii hiisen buzar zuils, tuunii esreg oldson buh
yums, haragtun, tedgeer ni Izraili ba Iudagiin Haadyn Nomd bichigdsen
yum. Tuunii huu Iyehoiahin tuunii orond haan boljee. 9 Iyehoiahin haan
bolohdoo naiman nastai baij, Iyerusalimd gurvan sar arvan odor
haanchilsan bogood tereer EZENii melmiid buzar muug uildev. 10 Daraa
jiliin ehend Nyebuhadnyezar haan hun ilgeen, tuuniig EZENii orgoonii unet
ed zuilsiig hamt Vavilon uruu avchirsan bogood tuunii hamaatan boloh
Zyedyekiag Iuda ba Iyerusalimyn haan bolgov. 11 Zyedyekia haan
bolohdoo horin negen nastai baisan bogood tereer Iyerusalimd arvan negen

jil haanchlav. 12 Tereer ooriin Burhan EZENii melmiid buzar muug
uildsen yum. EZENii toloo yarisan esh uzuulegch Iyeryemiagiin omno ch
ter ooriigoo daruu bolgoogui yum. 13 Zyedyekia bas Ooriig ni Burhanaar
tangaragluulsan Nyebuhadnyezar haany esreg terslen bosov. Gevch tereer
Izrailiin Burhan EZEN uruu ergehiin esreg zurhee hatuuruulj, huzuugee ch
hatuu bolgov. 14 Tsaashilbal, tahilch naryn buh tushmed bolon ard tumen
undestnuudiin buh buzar yumsyg dagan mash itgelgui baiv. Iyerusalimd
ariusgasan EZENii orgoog ted buzarlajee. 15 Tednii etseg ovgodiin
Burhan boloh EZEN Ooriin elch naraaraa damjuulan tedend dahin dahin
ug ilgeej baiv. Uchir ni Tereer Ooriin ard tumen bolon Ooriin orshih
gazryg enersen bilee. 16 Gevch EZENii uur hilen Ooriin ard tumnii esreg
hodolj, yamar ch arga baihgui boloh hurtel ted Burhany elch naryg eleglen
doromjilj, Tuunii ugiig jigshin, Tuunii esh uzuulegchdiig tohuurhsan yum.
17 Tiimees Tereer tednii esreg haldyeichuudyn haanyg avchirsand ter ni
tednii zaluusyg ariun gazrynh ni orgoond ildeer tsavchin alj, zaluuchuud
ongon ohidyg ch, hogshid nyalhsyg ch orshoogoogui yum. Tereer butdiig
tuunii gart tushaav. 18 Burhany orgoonii ed zuilsiig ih baga gelgui,
EZENii orgoonii erdenes bolon haan ba tuunii tushmediin erdenesiig
bugdiig tereer Vavilon uruu avchirjee. 19 Daraa ni ted Burhany orgoog
shataaj, Iyerusalimyn hermiig nuraaj, buh behlegdsen barilguudyg ni
galdan shataaj, buh unet ed zuilsiig ni ustgasan yum. 20 Ildnees ami
garagsdyg tereer Vavilon uruu avch yavjee. Pyersiin haant ulsyn noyorhlyg
hurtel ted tuund bolon hovguuded ni booluud boltsgooson baiv. 21 Ene ni
Iyeryemiagiin amaar damjuulsan EZENii ugiigbiyeluulehiin tuld ter gazar
nutag amraltyn odruudee edelj duustal baiv. Hoosrolynhoo buh odruuddee
buyuu dalan jil guitstel ug gazar amraltyn odriig sahisan yum. 22
Iyeryemiagiin amaar damjuulsan EZENii ugiig biyeluulehiin tuld Pyersiin
haan Koryeshiin neg deh jild Pyersiin haan Koryeshiin sunsiig EZEN
hodolgosond tereer haanchlal dayaaraa tunhaglal ilgeej, bichihdee 23
"Pyersiin haan Koryesh ingej aildaj baina. «Tengeriin Burhan EZEN nadad
delhiin buh haanchlaluudyg ogch, Iuda dahi Iyerusalimd Tuund zoriulan
orgoo bariulahaar namaig Ter tomilloo. Tuunii buh humuusees ta naryn
dund baih hen ch bai, tuunii Burhan EZEN tuuntei hamt baij, ter hun

yavag»" hemeesen boloi.

Yezra 1

1:1 Pyersiin haan Koryeshiin ehnii jild Iyeryemiagiin amaar heluulsen
EZENii ugiig biyeluulehiin tuld EZEN Pyersiin haan Koryeshiin sunsiig
hodolgoj, Koryesh ooriin buh haanchlal dayaar tunhaglaj, mon uuniig
bichgeer zarlan, 2 "Pyersiin haan Koryesh iinhuu oguulj baina. «Tengeriin
Burhan, EZEN nadad delhiin buh haanchlalyg ogood, Iuda dahi
Iyerusalimd Tuund orgoo barihyg daalgav. 3 Tuunii ard tumnees ta naryn
dund bui hen ch bai, tuunii Burhan tuuntei hamt baig! Tuuniig Iuda dahi
Iyerusalim uruu yavuulj, Izrailiin Burhan, EZENii orgoog dahin bariul. Ter
bol Iyerusalimd bui Burhan mon. 4 Ali ch gazar amidarch baij boloh amid
uldsen hun buriig ter gazryn humuus ni Iyerusalim dahi Burhany orgoonii
toloo mongo, alt, ed baraa, mal surgiig sain duryn orgoliin hamtaar tetgeh
boltutai»" gev. 5 Tegehed Iuda bolon Byeniaminy etsguudiin buluudiin
terguulegchid, tahilch nar ba lyevichuud bolon Iyerusalim dahi EZENii
orgoog dahin barihyn tuld yavuulahaar sunsiig ni Burhan hodolgoson hun
bur bosotsgoov. 6 Tednii buh horsh ni sain duryn orgol gej ogogdson
buhnees gadna mongon ed zuils, alt, ed baraa, mal sureg bolon unet
zuilseer tedniig uramshuulan demjiv. 7 Bas Koryesh haan
Nyebuhadnyezaryn Iyerusalimaas avch odood ooriin burhdyn gert tavisan
EZENii orgoonii ed yumsyg gargaj irev. 8 Pyersiin haan Koryesh tedgeer
ed yumsyg erdenesiin san sahigch Mitryedatyn garaar gargaj iruulen,
Iudagiin noyon Shyeshbazart toogoor ni ogov. 9 Tedgeeriin too ni guchin
altan tavag, myangan mongon tavag, horin yeson hutga, 10 guchin altan
ayaga, hoyordutaar torliin dorvon zuun arvan mongon ayaga bolon neg
myangan busad ed yums baiv. 11 Buh alt, mongon ed yums ni tavan
myanga dorvon zuu baiv. Ene butdiig Shyeshbazar ni Vavilonoos
Iyerusalim uruu butssan tsologdogsodtei hamt avaachiv.

Yezra 2

2:1 Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn Vavilon uruu avch odson
tsologdogsdiin olznoos Iyerusalim, Iuda uruu, oor ooriin hot uruu butssan,

mujiin humuus ni edgeer bolno. 2 Edgeer ni Zyerubbabyel, Iyeshua,
Nyehyemia, Syeraia, Ryeyelaia, Mordyehai, Bilshan, Mispar, Bigvai,
Ryehum bolon Baana nartai hamt irtsgeesen yum. Izrailiin ard tumnii
erchuudiin too bol 3 Paroshiin hovguud hoyor myanga neg zuun dalan
hoyor, 4 Syefatiagiin hovguud gurvan zuun dalan hoyor, 5 Aragiin
hovguud doloon zuun dalan tav, shua ba Ioabyn hovguudees, Pahatmoabyn
hovguud hoyor myanga naiman zuun arvan hoyor, 'Yelamyn hovguud
myanga hoyor zuun tavin dorov, 8 Zattutiin hovguud yeson zuun dochin
tav, 9 Zakkain hovguud doloon zuun jar, 10 Baniin hovguud zurgaan zuun
dochin hoyor, 11 Byebain hovguud zurgaan zuun horin gurav, 12 Azgadyn
hovguud myanga hoyor zuun horin hoyor, 13 Adonikamyn hovguud
zurgaan zuun jaran zurgaa, 14 Bigvain hovguud hoyor myanga tavin
zurgaa, 15 Adiny hovguud dorvon zuun tavin dorov, 16 Hyezyekiagiin
Atyeryn hovguud yeren naim, 17 Byezain hovguud gurvan zuun horin
gurav, 18 Ioragiin hovguud zuun arvan hoyor, 19 Hashumyn hovguud
hoyor zuun horin gurav, 20 Gibbaryn hovguud yeren tav, 21
Byetlyehyemiin erchuud zuun horin gurav, 22 Nyetofagiin erchuud tavin
zurgaa, 23 Anatotyn erchuud zuun horin naim, 24 Azmavyetyn hovguud
dochin hoyor, 25 Kiriatarim, Hyefira bolon Byeyerotyn hovguud doloon
zuun dochin gurav, 26 Rama ba Gyebagiin hovguud zurgaan zuun horin
neg, 27 Mihmasyn erchuud zuun horin hoyor, 28 Byetyel ba Ain erchuud
hoyor zuun horin gurav, 29 Nyebogiin hovguud tavin hoyor, 30
Magbishiin hovguud zuun tavin zurgaa, 31 oor Yelamyn hovguud myanga
hoyor zuun tavin dorov, 32 Harimyn hovguud gurvan zuun hori, 33 Lod,
Hadid ba Onogiin hovguud doloon zuun horin tav, 34 Iyerihogiin erchuud
gurvan zuun dochintav, 35 Syenaagiin hovguud gurvan myanga zurgaan
zuun guch. 36 Tahilch nar ni Iyeshuagiin geriin, Iyedaiagiin hovguud yeson
zuun dalan gurav, 37 Immyeriin hovguud myanga tavin hoyor, 38
Pashhuryn hovguud myanga hoyor zuun dochin doloo, 39 Harimyn
hovguud myanga arvan doloo. 40 Lyevichuud ni Hodaviagiin hovguudees,
Iyeshua ba Kadmiyelyn hovguud dalan dorov. 41 Duuchid ni Asafyn
hovguud zuun horin naim, 42 Haalgachdyn hovguud ni Shallumyn

hovguud, Atyeryn hovguud, Talmony hovguud, Akkubyn hovguud,
Hatitagiin hovguud, Shobain hovguud, bugd zuun guchin yes. **43** Sumiin
uilchlegchid ni Tsihagiin hovguud, Hasufagiin hovguud, Tabbaotyn
hovguud, **44** Kyerosyn hovguud, Siahagiin hovguud, Padony hovguud, **45**
Lyebanagiin hovguud, Hagabagiin hovguud, Akkubyn hovguud, **46**
Hagabyn hovguud, Shalmain hovguud, Hanany hovguud, **47** Giddyeliin
hovguud, Gaharyn hovguud, Ryeaiagiin hovguud, **48** Ryezinii hovguud,
Nyekodagiin hovguud, Gazzamyn hovguud, **49** Uzzagiin hovguud,
Pasyeagiin hovguud, Byesain hovguud, **50** Asnagiin hovguud, Myeunimiin
hovguud, Nyefisimiin hovguud, **51** Bakbukiin hovguud, Hakufagiin
hovguud, Harhuryn hovguud, **52** Bazlutyn hovguud, Myehidagiin
hovguud, Harshagiin hovguud, **53** Barkosyn hovguud, Sisyeragiin
hovguud, Tyemagiin hovguud, **54** Nyeziagiin hovguud, Hatifagiin
hovguud yum. **55** Solomony zarts naryn hovguud ni Sotain hovguud,
Hassofyeryetyn hovguud, Pyerudagiin hovguud, **56** Iaalagiin hovguud,
Darkony hovguud, Giddyeliin hovguud, **57** Shyefatiagiin hovguud,
Hattilyn hovguud, Pohyeryethazzyebaimyn hovguud, Amigiin hovguud
yum. **58** Sumiin buh uilchlegchid ba Solomony zarts naryn hovguud ni
gurvan zuun yeren hoyor baiv. **59** Edgeer ni Tyelmyela, Tyelharsha,
Hyerub, Addan bolon Immyerees irsen humuus yum. Gevch ted Izrailiinh
mon esehee, oorsdiin ur udmaa, oorsdiin etsguudiin buluudiin tuhai
batalgaagaa gargaj es chadav. Uund: **60** Dyelaiagiin hovguud, Tobian
hovguud, Nyekodagiin hovguud zurgaan zuun tavin hoyor. **61** Tahilch
naryn hovguudees Habaiagiin hovguud, Hakkozyn hovguud, gilyead hun
Barzillain ohidoos ehner avch tednii nereer nerlegdeh bolson Barzillain
hovguud. **62** Tedgeer humuus oorsdiin ugsaa garlyn temdeglelees
bairshlaa haisan bolovch oloogui aj. Tiimees ted buzar hemeen tootsogdoj,
tahilchlalaas hasagdav. **63** Tegeed Urim ba Tummimtei tahilch bosoj
zogsohoos naash ted hamgiin ariun zuilsees idej bolohguig zahiragch
tedend helev. **64** Buh chuulgand dochin hoyor myanga gurvan zuun jaran
hun tooluulsan yum. **65** Ene ni tednii doloon myanga gurvan zuun guchin
doloon eregtei, emegtei zarts naraas gadna baisan bogood tedend hoyor

zuun eregtei, emegtei duuchid baiv. 66 Tednii morid ni doloon zuun guchin
zurgaa, luus ni hoyor zuun dochin tav, 67 temeed ni dorvon zuun guchin
tav, iljignuud ni zurgaan myanga doloon zuun hori baiv. 68 Tedniig
Iyerusalim dahi EZENii orgoond irtsgeehed, zarim etsguudiin buluudiin
terguunuud Burhany orgoond zoriulan tuuniig suurin deer ni sergeehiin tuld
sain duraaraa orgotsgoov. 69 Ted oorsdiin chadlaaraa ajlyn sand jaran
negen myangan altan drahma, tavan myangan mongon mina, tahilchiin
zuun huvtsas ogov. 70 Tegeed tahilch nar bolon lyevichuud, ard tumnees
zarim ni, duuchid, haalgachid bolon sumiin uilchlegchid oorsdiin hotuudad
suusan bogood buh izrailichuud oorsdiin hotuudad amidartsgaav.

Yezra 3

3:1 Doldugaar sar bolohod Izrailiin hovguudiig hotuudad baisan uyed ard
tumen bugd neg hun met Iyerusalimd tsutlatsgaav. 2 Tegehed Iozadakiin
huu Iyeshua ba tuunii ah duu tahilch nar bolon Shyealtiyelyn huu
Zyerubbabyel ba tuunii ah duu nar bosoj, Burhany hun Mosyegiin huulid
bichigdsenchlen shataalt tahilyg deer ni orgohiin tuld Izrailiin Burhany
tahilyn shireeg bosgov. 3 Ted nutgiin humuusees bolj aij baisan uchraas
tahilyn shireeg suurin deer ni bairluulaad tuun deeree EZENd shataalt
tahiluudyg ogloo, oroi orgov. 4 Ted Maihan Bayaryg bichigdsen yosoor
temdeglen, odor buriin togtooson toony shataalt tahilyg odor bur
shaardagdah hemjeegeer zaavryn daguu orgov. 5 Uunii daraa baingyn
shataalt tahilyg orgoj, mon shine sar ba ariusgagdsan EZENii togtooson
buh bayaruudad zoriulan orgosond EZENd sain duryn orgol orgoson hun
bur uuniig uildev. 6 Doldugaar saryn ehnii odroos ted EZENd shataalt
tahilyg orgoj ehelsen bolovch EZENii sumiin suuri ni tavigdaagui bailaa. 7
Daraa ni ted chuluuchid, mujaanuudad mongo ogch, Pyersiin haan
Koryeshiin tedend olgoson zovshoorloor Livanaas hush moddyg Ioppa
dahi dalai uruu avchruulahaar idee, undaa, tosyg sidonchuud bolon
tirchuuded ogov. 8 Iyerusalim dahi Burhany orgoond irsniihee hoyor dahi
jiliin hoyordugaar sard Shyealtiyelyn huu Zyerubbabyel, Iozadakiin huu
Iyeshua bolon tednii busad ah duu tahilch nar ba lyevichuud,

olzlogdogsdoos Iyerusalimd irtsgeesen buh humuus ajlyg ehelsen bogood
EZENii orgoonii ajlyg hyanuulahaar horios deesh nasny lyevichuudiig
tomilov. 9 Tegeed Iyeshua ooriin hovguud bolon ah duu narynhaa hamt
Kadmiyel bolon tuunii hovguud, Iudagiin hovguud, Hyenadadyn hovguud
oorsdiinhoo hovguudtei bolon ah duu lyevichuudtei hamt negden Burhany
sum deh ajilchdyg hyanahaar zogsotsgoov. 10 Barilgachid EZENii sumiin
suuriig tavimagts,Izrailiin haan Davidyn zaavarlasanchlan EZENiig
magtahaar tahilch nar nomorgoo omson bureeteigee, lyevichuud, Asafyn
hovguud tsan barin zogsotsgoov. 11 Ted EZENiig magtan, talarhal orgon,
— Ter bol sain. Tuunii hair enerel ni Izraili deer monhod baidag gej
duultsgaav. EZENii orgoonii suuri tavigdsan tul buh humuus EZENiig
magtahdaa changa duutaar hashhirtsgaav. 12 Gesen hedii ch olon
humuusiig bayarlan shuugij baihad tahilch nar, lyevichuud bolon
etsguudiin buluudiin terguunuudiin olonh ni anhny sumiig uzsen hogshin
humuus oorsdiinh ni nudnii omno ene orgoonii suuri tavigdsand changa
duugaar uiltsgaav. 13 Humuus changa duugaar shuugij, chimee ni alsad
sonsogdoj baisan uchir humuus bayar hooriin shuugianaas humuusiin uilah
duug yalgaj chadahgui baiv.

Yezra 4

4:1 Tsollogoos irsen humuus Izrailiin Burhan EZENd sum barij baigaag
Iuda, Byeniaminy daisnuud sonsood, 2 Zyerubbabyel bolon etsguudiin
buluudiin terguunuuded handan, — Bid ta nartai hamt bariltsya. Uchir ni
bid ta nartai adil tanai Burhanyg haidag. Bidniig end avchirsan Assiriin
haan Yesarhaddony odruudees hoish bid Tuund tahil orgosoor baiv gev. 3
Gevch Zyerubbabyel, Iyeshua bolon Izrailiin etsguudiin buluudiin busad
terguunuud tedend — Manai Burhand orgoo bariltsahad ta nart bidentei
adil zuilyuu ch baihgui! Harin Pyersiin haan Koryeshiin bidend tushaasan
yosoor Izrailiin Burhan EZENd zoriulan bid oorsdoo bosgoh bolno gev. 4
Tegehed ter gazryn ard tumen Iudagiin humuusiin urmyg ni mohooj,
tsaashid barihad ni tedniig ailgaad, 5 Pyersiin Koryesh haany buh
odruuded Pyersiin Darius haany haanchlah hurtel tednii zovloliig

nuraalgahaar tednii esreg zovlogchdiig holsoljee. **6** Ahashvyeroshiin
haanchlalyn uyed, tuunii haanchlalyn ehend ted Iyerusalim ba Iudagiin
orshin suugchdyn esreg buruushaah bichgiig bichiv. **7** Artaksyerksyn
odruuded Bishlam, Mitryedat, Tabyeyel bolon tuunii busad hamtragchid ni
Pyersiin Artaksyerks haand zahidal bichsen bogood ug zahidlyn eh bichig
ni aramyei heleer bichigdej aramyeigaas orchuulagdsan bolno. **8**
Zahiragch Ryehum bolon guush Shimshai nar Artaksyerks haand
Iyerusalimyn esreg daraah zahidlyg bichiv. **9** Zahiragch Ryehum, guush
Shimshai bolon tednii busad hamtragchid, shuugchid, baga tushaalyn
zahiragchid, alban haagchid, nariin bichgiin darga nar, Yeryehiin humuus,
vavilonchuud, Susyn humuus boloh yelamchuud, **10** augaa, hundet
Osnapparyn hooson, Samariin hot hiigeed Yevfrat mornii terteeh busad
mujuudad suurishuulsan busad undestnuud bichiv. **11** Ene bol tednii tuund
ilgeesen zahiany huulbar yum. "Artaksyerks Haand: Yevfrat morniiterteeh
mujiin humuus bol tany zarts nar yum. **12** Edugee tanaas irsen iudyeichuud
biden uruu Iyerusalimd irsen yum. Ted tersluu, horon muu hotyg dahin
bosgoj, hermiig ni barij duusgan, suuriig ni zasaj buig haan medtugei! **13**
Herev ter hotyg dahin bosgoj, hermuudiig ni barij duusgah yum bol ted
alba guvchuur, gaali, tatvaryg tolohgui bogood ene ni haadyn orlogod
hohirol uchruulna gedgiig haan medtugei! **14** Bid ordond uilchildeg uchir
bidnii huvid haany doromjlogdohyg uzeh ni ul zohih bogood tiimees bid
uuniig ilgeej, haand medeellee. **15** Ene ni tany etseg ovgodiin bichlegiin
nomuudad sudalgaa yavuulahyn tuld yum. Tegeed ta bichlegiin nomuudaas
ter hot tersluu bogood haan bolon mujuudad hohirol uchruulagchid, mon
ted ongorson odruuded ter hotod boslogo odooj baisan gedgiig medeh
bolno. Tiimees ter hot ezgui hooson bolson. **16** Herev ter hot dahin
bosgogdoj, hermuud ni barigdaj duusval, ur dund ni ta Yevfrat mornii
terteeh mujid yamar ch ezemshilgui bolno gedgiig bid haand medeelj
baina" gev. **17** Tegehed zahiragch Ryehum, guush Shimshai bolon
Samari, Yevfrat mornii terteeh mujiin busad nutguudaar amidragch tednii
busad hamtragchdad haan hariu ilgeej "Amar taivan boltugai! **18** Ta naryn
bidend ilgeesen barimt bichig orchuulagdaj, nadad unshuulsan boloi. **19** Bi
zarlig gargan, sudalgaa hiisend, ter hot ongorson odruuded haadyn esreg

bosoj baisan bogood ene hotod uimeen boslogo bolj baisan gedgiig olj
medlee. 20 Mon huchirheg haad Yevfrat mornii terteeh buh mujuudyg
zahiran Iyerusalimyg udirdaj, oorsoddoo alba guvchuur, gaali ba tatvar
toluulj baisnygolj medev. 21 Tiimees odoo tedgeer humuusiig ajlaa
zogsooj, namaig zarlig gargatal ter hotyg dahin bosgoj bolohgui hemeen
tushaa. 22 Ene hergiig guitsetgehdee hainga handahaas bolgoomjil.
Haadad hor hohirol uchruulahyg ihesgeh hereg yuu baina ve?" hemeejee.
23 Tegeed Artaksyerks haany barimt bichgiin huulbaryg Ryehum, guush
Shimshai bolon tednii hamtragchdyn omno unshmagts, ted Iyerusalim uruu
iudyeichuud uruu yaaran ochij, tedniig zevsgiin hucheer zogsoov. 24
Tegeed Iyerusalim dahi Burhany orgoonii ajil zogsloo. Ene ni Pyersiin
haan Dariusyn haanchlalyn hoyor dahi jil hurtel zogsov.

Yezra 5

5:1 Esh uzuulegchid bolon esh uzuulegch Haggai, Iddogiin huu Zyeharia
nar Iuda bolon Iyerusalim dahi iudyeichuuded tednii deer orshih Izrailiin
Burhany nereer esh uzuultsgeesend 2 Shyealtiyelyn huu Zyerubbabyel,
Iozadakiin huu Iyeshua nar bosotsgoon, Iyerusalim dahi Burhany orgoog
dahin barij ehlev. Burhany esh uzuulegchid tedniig demjin tedentei hamt
baitsgaav. 3 Ter uyed Yevfrat mornii terteeh mujiin zahiragchTattyenai,
Shyetarbozyenai bolon tednii hamtragchid irj, — Hen ta nart ene sumiig
dahin barij, ene barilgyg guitseej duusgah zarlig ogson yum be? getsgeev.
4 Tegehed bid ter daguu tedend ug barilgyg dahin bosgoj baisan humuusiin
nersiig helev. 5 Gevch tednii Burhany melmii iudyeichuudiin ahmaduud
deer baisan bogood Darius haand medeelel ochij, uunii tuhai bichgeer
hariu irtel ted tedniig zogsoosongui. 6 Ene bol Yevfrat mornii terteeh
mujiin zahiragch Tattyenai, Shyetarbozyenai bolon Yevfrat mornii terteed
baisan tuunii hamtragchid boloh alban haagchdaas Darius haand ilgeesen
zahidlyn huulbar yum. 7 Ted tuund daraah zuiliig bichsen medeelliig
ilgeejee. "Darius haand, buh amar amgalang ailtgaya. 8 Bid Iuda mujid,
aguu Burhany orgoo URUU ochson ba tuuniig tom chuluugaar barij,
hermuudiig ni dunzeer bosgoj bui bogood ene ajlyg mash bolgoomjtoi

yavuulj baigaa bolon tednii gart amjilttai yavagdaj baigaa gedgiig haan
medtugei! 9 Tegeed bid tedgeer ahmaduudaas ni asuuj, tedend «Hen ta
nart ene sumiig dahin barij, ene barilgyg guitseen duusgah zarlig ogson
yum be? » gej helev. 10 Bid mon tand medegdej, tedniig terguulj bui
humuusiin nersiig bichij avahyn tuld tednees nersiig ni asuuv. 11 Ted
bidend iin hariulav. «Bid bol tenger, gazryn Burhany zarts narbogood
Izrailiin aguu haany bosgoj guitseesen, olon jiliin omno barigdsan sumiig
dahin barij baina. 12 Gevch bidnii etseg ovgod tengeriin Burhany uur
hileng odooson uchir Ter tedniig Haldyei boloh Vavilony haan
Nyebuhadnyezaryn gart ogson ba ter ene sumiig suitgej, ard tumniig
Vavilon uruu hooson yum. 13 Harin Vavilony haan Koryeshiin ehnii jild
Burhany ene orgoog dahin barih zarligiig Koryesh haan gargasan bilee. 14
Mon Nyebuhadnyezaryn Iyerusalim dahi sumees avch Vavilony sumd
avaachsan, Burhany orgoonii altan, mongon sav suulguudyg Koryesh haan
Vavilony sumees avch, ooroo zahiragchaar tomilson Shyeshbazar
hemeegch negend tedgeeriig ogson bolno. 15 Ter tuund "Edgeer sav
suulguudyg avch, yavaad Iyerusalim dahi sumd hadgaluulan, Burhany
orgoog bairand ni dahin bariul!" gesen. 16 Tegeed Shyeshbazar irj,
Iyerusalimd Burhany orgoonii suuriig taviv. Ter uyees ehlen odoog hurtel
ene ni barigdsaar baigaa bogood haraahan duusaagui baina». 17 Odoo,
herev uuniig haan taalbal, Vavilon dahi haany erdenesiin sand sudalgaa
yavuulj, Iyerusalim dahi Burhany ene orgoog dahin bariulahaar Koryesh
haanaas gargasan zarlig baigaa esehiig haij uzeed, ene asuudlyn talaar
haan ooriin shiidveree bidend ilgeegtun" hemeev.

Yezra 6

6:1 Tegehed Darius haan zarlig gargaj, Vavilon dahi erdenesiig
hadgaddag arhivd erel hiigdev. 2 Myediin muj dahi tsaizad, Yekbatanad
negen huilmal bichig oldson bogood dotor ni daraah zuiliig bichsen baiv.
"Temdeglel: 3 Koryesh haany ehnii jild Koryesh haan zarlig gargajee.
«Iyerusalim dahi Burhany orgoonii tuhaid gevel, tahiluudyg orgodog gazar
boloh sumiig dahin bosgoj, tuunii suuriig tavigtun! Tuunii ondor ni jaran

tohoi, orgon ni jaran tohoi bogood 4 tom chuluugaar gurvan davhar,
dunzeer neg davhar orj barigtun! Zardlyg ni haany erdenesiin sangaas tol!
5 Mon Nyebuhadnyezaryn Iyerusalim dahi sumees avch, Vavilon uruu
avaachsan, Burhany sumiin altan, mongon sav suulguudyg Iyerusalim dahi
sumd baisan gazart ni butsaaj, Burhany orgoond tavi». 6 Tiimees odoo
Yevfrat mornii terteeh mujiin zahiragch Tattyenai, Shyetarbozyenai bolon
ta naryn hamtragchid boloh Yevfrat mornii terteeh mujuudyn alban
haagchid tendees hol baitsgaa! 7 Burhany orgoonii ene ajlyg zond ni orhi.
Iudyeichuudiin zahiragch ba iudyeichuudiin ahmaduud Burhany ene
orgoog buiran deer ni baritsgaag. 8 Tuunees gadna, Burhany ene orgoog
dahin barih ajild Iudagiin edgeer ahmaduudyn toloo ta naryn yuu hiih
talaarh zarligiig bi gargaj baina. Tedgeer humuust buren zardlyg ni Yevfrat
mornii terteeh mujuudyn tatvaruudaas burdsen haany sangaas
hoishluulalguigeer toloh yostoi. 9 Tengeriin Burhand orgoh shataalt tahild
zoriulan zaluu buhnuud, hutsnuud ba hurguud, mon ulaan buudai, davs,
dars bolon tosolgoony tos, aliv heregtei buhniig Iyerusalim dahi tahilch
naryn husseneer tedend odor bur saadguigeer ogch bai. 10 Ene ni ted
tengeriin Burhand taalamjit tahilyg orgon, haan bolon tuunii hovguudiin
amiin toloo zalbirahyn tuld yum. 11 Hen negen hun ene zarligiig zorchvol
uuniih ni toloo tuunii baishingaas ni gualing sugalan avch, ter huniig deer ni
hadaj, baishing ni hayagdlyn ovoo bolgogtun hemeesen zarligiig bi gargav.
12 Iyerusalim dahi Burhany ene orgoog ustgah ch yum uu, oorchloh gej
oroddson alivaa haan, esvel ard tumniig Ooriin neriig end orshooson
Burhan ustgah boltugai. Darius bi enehuu zarligiig gargav. Enehuu
zarligiig buren charmailttaigaar guitsetgegtun!". 13 Tiinhuu Yevfrat mornii
terteeh mujiin zahiragch Tattyenai, Shyetarbozyenai bolon tednii
hamtragchid Darius haany ilgeesenchlen, zarligiig buren charmailttaigaar
guitsetgev. 14 Esh uzuulegch Haggai ba Iddogiin huu Zyehariagiin esh
uzuulsneer iudyeichuudiin ahmaduud barih uildee amjilttai baiv. Tegeed
ted Izrailiin Burhany tushaal ba Koryesh, Darius bolon Pyersiin haan
Artaksyerksyn zarligiin daguu barij duusgav. 15 Ene sum ni Adar saryn
guravny odor barigdaj guitsjee. Ene ni Darius haany haanchlalyn
zurgadugaar jil baiv. 16 Izrailiin hovguud, tahilch nar, lyevichuud bolon

tsollogoos irsen busad humuus Burhany ene orgoonii zoriulaltyg bayar
hoorteigoor temdeglev. 17 Ted Burhany ene sumiin zoriulaltand zuun buh,
hoyor zuun huts, dorvon zuun hurga, mon buh Izrailiin nugliin tolooh tahild
Izrailiin ovguudyn tootoi adil arvan hoyor uhnyg orgov. 18 Tegeed ted
Iyerusalim dahi Burhany uilchleliin toloo tahilch naryg tednii bulguuded ni,
lyevichuudiig tednii des daraagaar ni Mosyegiin nomd bichigdsen yosoor
tomilov. 19 Tsologdogsod negdugeer saryn arvan dorvond Deeguur
Ongoroh bayaryg sahiv. 20 Tahilch nar bolon lyevichuud hamtdaa
oorsdiigoo tsevershuulev. Ted bugd tsever baiv. Tegeed ted buh
tsologdogsdod, oorsdiin ah duu tahilch nart bolon oorsoddoo zoriulan
Deeguur Ongoroh bayaryn hurgyg tohoorov. 21 Tsollogoos butsaj irsen
Izrailiin hovguud ba Izrailiin Burhan EZENiig haihyn tuld tedentei
niileheer ter gazryn undestnuudiin buzraas oorsdiigoo tusgaarlasan buh
humuus Deeguur Ongoroh bayaryn zoog bariltsav. 22 EZEN tedniig bayar
hoortei bolgoj, Izrailiin Burhan boloh Burhany orgoonii ajlyg
demjuuleheer Assiriin haany zurhiig tednii zut erguulsen tul ted Isgeegui
Talhny Bayarygdoloo honog bayar hoorteigoor temdeglev.

Yezra 7

7:1 Edgeer yavdlyn daraa, Pyersiin haan Artaksyerksyn haanchlalyn uyed
Yezra garch irev. Yezra ni Syeraiagiin huu, Syeria ni Azariagiin huu,
Azaria ni Hilkiagiin huu, 2 Hilkia ni Shallumyn huu, Shallum ni Zadokiin
huu, Zadok ni Ahitubyn huu, 3 Ahitub ni Amariagiin huu, Amaria ni
Azariagiin huu, Azaria ni Myeraiotyn huu, 4 Myeraiot ni Zyerahiagiin huu,
Zyeharia ni Uzziin huu, Uzzi ni Bukkiin huu, 5 Bukki ni Abishuagiin huu,
Abishua ni Finyehasyn huu, Finyehas ni Yelyeazaryn huu, Yelyeazar ni
ahlah tahilch Aarony huu baiv. 6 Ene Yezra bol Vavilonoos irsen ba
Izrailiin Burhan EZENii ogson Mosyegiin huulid mergeshsen guush baiv.
Tuunii Burhan EZENii mutar tuunii deer baisan uchir haan tuunii hussen
buhniig tuund soyorhjee. 7 Izrailiin hovguudiin zarim ni, tahilch naryn
zarim ni, lyevichuud, duuchid, daaman haalgany sahiuluud, sumiin
uilchlegchid Artaksyerks haany doloo dahi ond Iyerusalim uruu yavtsgaav.

8 Tereer haany doloo dahi jiliin tavdugaar sard Iyerusalimd irev. 9 Tereer
negdugeer saryn negend Vavilonoos garch ehleed, tuunii Burhany sain
mutar tuunii deer baisan uchir tavdugaar saryn negend Iyerusalimd irjee.
10 Uchir ni Yezra EZENii huuliig surch, tuuniig heregjuulehed, Izrailid
Tuunii durem,zarliguudyg zaahad zurhee zoriulsan yum. 11 EZENii
tushaaluudyn ugs ba Tuunii Izrailid ogson togtoold suraltssan guush,
tahilch Yezrad ogson haan Artaksyerksyn zarligiin huulbar ni ene yum. 12
"Haadyn haan Artaksyerksees tengeriin Burhany huuliin guush, tahilch
Yezrad: Togs amgalan boltugai! Odoo 13 Minii haanchlald bui, Iyerusalim
uruu yavahyg husej baigaa Izrailiin yamar ch hun, tednii tahilch nar bolon
lyevichuud chamtai hamt yavj bolno hemeen bi zarlig gargav. 14 Chi
ooriin gart bui, Burhanyhaa huuliin daguu Iyerusalim bolon Iudagiin talaar
asuuhaar haan ba tuunii doloon zovlogchoos tomilogdon, ilgeegdej bui
bolohoor, 15 bas Iyerusalimd orshihui ni bui Izrailiin Burhand haan bolon
tuunii zovloh naryn sain duraar orgoson mongo, altyg, 16 Vavilony buhii l
mujaas oldoh buh mongo hiigeed altny hamt Iyerusalim dahi Burhany
orgoond zoriulan sain duraar orgoson tahilch nar bolon ard tumnii sain
duryn orgoliig avch yavah uchraas 17 ene mongoor chi buhnuud, hutsuud
bolon hurganuudyg hicheenguilen hudaddan avch, tedniig ideen orgol
bolon undaan orgoltei ni hamt Iyerusalim dahi Burhanyhaa orgoonii tahilyn
shireen deer orgo! 18 Chamd bolon ah duu nart chini uldsen alt, mongoor
yuu ni sain hemeen sanagdana, chi Burhanyhaa husliin daguu hiigtun! 19
Bas chinii Burhany orgooniiuichleld zoriulan chamd ogson sav suulgyg
Iyerusalimyn Burhany omno buren butneer ni hurge! 20 Burhany orgoonii
toloo uldsen heregtseeg hangah hereg chamd garval tedgeeriig haany
erdenesiin sangaas hanga! 21 Haan Artaksyerks bi ooroo Yevfrat mornii
terteeh mujuudyn buh jasyn nyarav nart zarlig gargaj baina. Tengeriin
Burhany huuliin guush, tahilch Yezra ta naraas yuu husne, ter ni chand
guitsetgegdeh yostoi. 22 Zuun mongon talant, zuun kor ulaan buudai, zuun
bat dars, zuun bat tos, mon davsyg heregtei hemjeegeer og! 23 Tengeriin
Burhan yuug tushaasan, ter ni haan bolon haany hovguudiin haanchlalyn
esreg hilen toruulehguin tuld tengeriin Burhany orgoond zoriulan hicheel
zutgelteigeer uildegdeg. 24 Mon tahilch nar, lyevichuud, duuchid,

haalgachid, Nyetinim, esvel Burhany orgoonii zarts naryn hend ch tatvar,
alba guvchuur, huraamj noogduulahyg zovshoorohgui gedgee bid ta nart
medegdej baina. 25 Yezra, chi ooriin gart bui Burhanyhaa mergen uhaany
daguu Yevfrat mornii terteeh mujiin buh ard tumniig bolon chinii Burhany
huuliudyg meddeg ard tumniig ch hurtel shuuh shuugchdiig bolon
tushmediig tomil. Medehgui alivaa hund zaaj og. 26 Chinii Burhany
huuliig bolon haany huuliig ul sahigch hen bolovch alah, esvel tsoloh,
esvel ed horongiig ni huraah, esvel shorond horih ch bai, ter hun hatuu
yallagdag". 27 Iyerusalim dahi EZENii orgoog chimegleheer ene met
zuiliig haany zurhend oruulsan bidnii etseg deedsiin Burhan, EZEN
magtagdah boltutai. 28 Uchir ni Ter haan bolon haany zovlohuudiin omno,
haany buh huchirheg noyodyn omno nad uruu hair enerlee sungasan.
Iinhuu minii deerh minii Burhan EZENii mutraar bi huchirhegjij, Izrailiin
udirdah humuusiig oorteigoo hamt yavuulahaar bi tsutluulav.

Yezra 8

8:1 Ene bol haan Artaksyerksyn haanchlalyn uyed nadtai hamt Vavilonoos
yavsan humuusiin etsguudiin buluudiin terguunuud ba tednii ugiin bichgiin
burtgel yum. 2 Finyehasyn hovguudees Gyershom, Itamaryn hovguudees
Daniyel, Davidyn hovguudees Hattush, 3 Paroshiin hovguudiinh boloh
Shyekaniagiin hovguudees Zyeharia bolon tuuntei hamt ugiin bichgiin
jagsaaltand bui zuun tavin erchuud, 4 Pahatmoabyn hovguudees
Zyerahiagiin huu Yeliyehoyenai bolon tuuntei hamt hoyor zuun erchuud, 5
Shyekaniagiin hovguudees Iahaziyelyn huu bolon tuuntei hamt gurvan
zuun erchuud, 6 Adiny hovguudees Ionatany huu Yebyed bolon tuuntei
hamt tavin erchuud, 7 Yelamyn hovguudees Ataliagiin huu Iyeshaia bolon
tuuntei hamt dalan erchuud, 8 Shyefatiagiin hovguudees Mihayelyn huu
Zyebadia bolon tuuntei hamt nayan erchuud, 9 Ioabyn hovguudees
Iyehiyeliin huu Obadia bolon tuuntei hamt hoyor zuun arvan naiman
erchuud, 10 Shyelomitynhovguudees Iosifiagiin huu bolon tuuntei hamt
zuun jaran erchuud, 11 Byebain hovguudees Byebain huu Zyeharia bolon
tuuntei hamt horin naiman erchuud, 12 Azgadyn hovguudees Hakkatany

huu Iohanan bolon tuuntei hamt zuun arvan erchuud, 13 Adonikamyn
hovguudees suulchiin humuus buyuu tednii ners gevel, Yelifyelyet, Iyeuyel
ba Shyemaia bolon tedentei hamt jaran erchuud, 14 Bigvain hovguudees
Utai ba Zabbud bolon tedentei hamt dalan erchuud boloi. 15 Bi tedniig
Ahava uruu ursdag gol deer tsugluulj, tend bid gurav honogiin tursh
buudallav. Bi humuusiig bolon tahilch naryg ajiglaj baihdaa tendees neg ch
Lyevi huniig oloogui. 16 Tegeed bi Yeliyezyer, Ariyel, Shyemaia,
Yelnatan, Iarib, Yelnatan, Natan, Zyeharia ba Myeshullam hemeeh
udirdah humuusiig bolon Ioiarib, Yelnatan hemeeh bagsh naryg
duuduulahaar humuusiig ilgeev. 17 Bi tedniig Kasifia gazryn udirdah hun
Iddo uruu ilgeev. Bidnii Burhany orgoonii toloo biden uruu uilchlegchdiig
avchrahyn tuld Iddo bolon Kasifia gazar dahi sumiin uilchlegchid boloh
tuunii ah duu nart yuu helehiig ni bi tedend zaaj ogov. 18 Bidnii deerh
Burhany sain mutryn daguu ted bidend negen bilig uhaantai hun boloh
Shyeryebia bolon tuunii hovguud, ah duu nar arvan naiman huniig avchrav.
Shyeryebia ni Izrailiin huu Lyeviin huu Mahliin hovguudees garaltai yum.
19 Hashabia bolon Myerariin hovguudees Iyeshaia, ooriin ah duu nar
bolon tednii hovguudtei hamt horin hun. 20 Mon lyevichuuded
uilchluuleheer David ba noyodyn ogson sumiin uilchlegchdees hoyor zuun
horin hun buyuu bugd ner nereeree temdeglegdsen yum. 21 Tegeed
Tuunees oorsdiinhoo toloo bolon bagachuud, buh ed horongoniihoo toloo
ayuulgui ayan zamyg guihyn tuld Burhanyhaa omno oorsdiigoo daruu
bolgohoor bi tend Ahava golyn derged matsag bariltyg zarlav. 22 Uchir ni
zamd uchrah daisnaas hamgaaluulahyn tuld tsereg ba moritonguudyg
haanaas guihaas bi ichsen yum. Yaagaad gevel bid haand "Bidnii Burhany
mutar Ooriig ni erj bui buhend eeltei handdag bolovch, Tuunii huch
chadal, uur hilen ni Ooriig ni orhidog buhnii esreg baidag" gej helsen yum.
23 Tiimees bid matsag barij, ene asuudlyn tuhaid Burhanaa erelhiilsen
bogood Ter bidnii guiltyg sonsov. 24 Tegeed bi arvan hoyor udirdah
tahilch nar boloh Shyeryebia, Hashabia bolon tednii hamt ah duu naraas ni
arvyg tusgaarlaj, 25 haan bolon tuunii zovlohuud, tuunii noyod bolon tend
baisan buh izrailichuudyn manai Burhany orgoonii toloo orgoson mongo,
alt, sav suulguud orgoluudiig bi tedend jinlej ogov. 26 Iinhuu bi tednii gart

zurgaan zuun tavin talant mongo, zuun talantyn unetei mongon sav
suulguud, zuunaltan talant, 27 myangan darikiin unetei horin altan hul, alt
met unetei gyalalzsan hoyor hurel savyg jinlej ogov. 28 Tegeed bi tedend
— Ta nar EZENd ariun. Sav suulguud ch ariun. Edgeer mongo, alt ni ta
naryn etseg deedsiin Burhan EZENd sain duraar orgoson orgol bilee. 29
EZENii orgoonii oroonuuded, Iyerusalim dahi Izrailiin etsguudiin buluudiin
terguunuud, lyevichuud bolon udirdah tahilch naryn omno jinlej ogtloo
tedniig harj hadgal gev. 30 Tegeed jinlej ogson mongo, alt ba sav
suulguudyg Iyerusalim uruu bidnii Burhany orgoond avchrahaar tahilch
nar bolon lyevichuud huleen avtsgaav. 31 Daraa ni bid Ahava goloos
Iyerusalim uruu yavahaar negdugeer saryn arvan hoyorond garlaa. Manai
Burhany mutar bidnii deer baisan bogood Ter bidniig zamyn daguuh
otoltuud bolon daisny garaas getelgev. 32 Iinhuu bid Iyerusalimd irj, tend
gurav honog bailaa. 33 Tegeed dorov deh odor ni mongo, alt ba sav
suulguudyg bidnii Burhany orgoond tahilch Uriagiin huu Myeryemotyn
gart jinlej ogov. Tuuntei hamt Finyehasyn huu Yelyeazar baisan bogood
tedentei hamt lyevichuud boloh Iyeshuagiin huu Iozabad ba Binnuin huu
Noadia nar baiv. 34 Buh zuilsiig dugaarlaj, jinlej, mon buh jin hemjeeg ni
ter uyed temdeglej avsan yum. 35 Olznoos irsen tsologdogsod Izrailiin
Burhand shataalt tahiluudyg orgov. Buh Izrailiin toloo arvan hoyor buh,
yeren zurgaan huts, dalan doloon hurga, nugliin tolooh tahilyn arvan hoyor
uhna ene bugdiig EZENd shataalt tahil bolgon orgov. 36 Tegeed ted
Yevfrat mornii terteeh mujuudyn zahiragchid ba haany zasag noyodod
haany zarligiig ulamjilsan bogood ted humuusiig bolon Burhany orgoog
tetgen tuslav.

Yezra 9

9:1 Edgeer yavdluud ongorsnii daraa noyod nadad handan, helruun —
Izrailiin ard tumen, tahilch nar bolon lyevichuud ni ene nutgiin humuus
boloh kanaanchuud, hitchuud, pyerizchuud, iyebuschuud, ammonchuud,
moabchuud, yegipyetchuud ba amorichuudaas tednii jigshilt baidlyn daguu
oorsdiigoo tusgaarlasangui. 2 Uchir ni ted oorsoddoo bolon hovguuddee

tednii ohidyn zarimyg ni ehner bolgon avch, ariun undesten ter gazryn ard
tumnuudtei holildson yum. Unendee noyod, zahiragchdyn gar enehuu
itgelgui baidald hamgiin turuund oroldson gev. 3 Ene yavdlyn tuhai bi
sonsood ooriin huvtsas, nomrogoo urj, tolgoi, sahlynhaa usiig zulgaan,
balmagdan suuv. 4 Tegehed tsologdogsdiin unench bus baidlyn ulmaas
Izrailiin Burhany ugsees ain surdsen hun bur nad deer tsutlarch, bi oroin
tahil hurtel balmagdsan heveer suuv. 5 Gevch oroin tahilyn uyed bi onoo
uranhai huvtsas, nomrogteigoo ooriin dord baidlaas bosoj,ovdog sohron
unaj, ooriin Burhan EZENd garaa sungav. 6 Tegeed bi — Oo, Burhan
mini! Bi Tan uruu nuuree orgohoos ichin zovj baina, Burhan mini. Uchir ni
bidnii huuli bus yavdal bidnii tolgoigoos davj, bidnii gem buruu tengert
tultlaa osjee. 7 Bidnii etseg deedsiin odruudees ene odriig hurtel bid ulemj
buruutai baisaar, bidnii gem nugliin ulmaas bid bolon manai haad, tahilch
nar delhiin haadyn gart, selmend, olzond, mon deerem tonuul bolon ilt
gutamshigt onoodriinh shig ogogdson bilee. 8 Gevch odoo boginohon
hugatsaand bidnii Burhan EZEN niguulslee bidend uzuulj zugtsan
uldegsdiig orhin, Ooriin ariun gazart gadas ogson. Ingesneer bidnii Burhan
bidnii nudiig gegeeruulen, boolchlold baihad maani bagahan sergeltiig
soyorhoh yum. 9 Bid bol bool hedii ch bidniig boolchlodd baihad bidnii
Burhan bidniig orhisongui, harin ch bidnii Burhany orgoog bosgon, tuunii
nurangiig sergeen, bidend Iuda bolon Iyerusalimd hermiig ogohiin tuld
bidniig dahin sergeeheer Pyersiin haadyn omno biden uruu hair enerlee
sungav. 10 Odoo, Burhan mini, uunii daraa bid yuu heleh ve? Uchir ni bid
Tany tushaaluudyg orhison. 11 Ta tedgeeriig Ooriin esh uzuulegchid boloh
zarts naraar damjuulan iin tushaasan. "Ta naryn ezemshiheer orj irj bui
gazar ni ene gazruudyn humuusiin buzar baidlaarbuzartsan gazar yum. Ted
ene gazryg jigshuurt zuilseeree bolon buzar baidlaaraa neg zahaas nogoo
zahyg hurtel duurgesen. 12 Tiimees odoo ohidoo tednii hovguuded buu
og, tednii ohidyg ch hovguuddee buu av! Ta nar huchirheg baij, gazryn
shimeer hoolloj, uuniig ur huuhduuddee ov bolgon uurd uldeehiin tuld
tednii amar amgalang, esvel sain saihan baidlyg ni hezee ch buu er!" gesen
bilee. 13 Bidnii buzar muu uils hiigeed asar ih gem buruugiin ulmaas bidnii
deer irsen buhnii daraa bidnii Burhan Ta bidniig bidnii huuli bus uild

havigui hongon shiitgej, bidend ene met zuttsan uldegsdiig ogsnoos hoish
14 bid dahin Tany tushaaluudyg zorchij, edgeer jigshuurt zuilsiig uildegch
ard tumnuudtei urag torol bolno gej uu? Bidniig ustgah hurtlee uldegsed ch
ugui, zugtah hun ch ugui boltol ni Ta bidend bitgii hilegneech. 15 Oo,
Izrailiin Burhan EZEN, Ta bol zov shudarga. Uchir ni ene odor baigaa
shig Ta bidniig mend uldeev. Haragtun, Tany omno bid gem buruutai.
Uchir ni hen ch uunii ulmaas Tany omno zogsoj chadahgui gev.

Yezra 10

10:1 Yezrag zalbirch, nuglee naminchlan uilj, Burhany orgoonii omno
sunan morgoj baihad, tuun uruu Izrailias asar ih chuulgan buyuu
eregteichuud, emegteichuud mon huuhduud tsuglartsgaav. Uchir ni
humuus gashuunaar uiltsgaaj baiv. 2 Yelamyn hovguudiin neg Iyehiyeliin
huu Shyekania Yezrad — Bid Burhandaa itgelgui handaj, ene gazryn ard
tumnuudees hari emegteichuudtei gerlesen. Gesen hedii ch odoo ene
buhnees ul hamaarch Izrailid naidvar baina. 3 Tiimees odoo Ezen bolon
bidnii Burhany huulias surddeg humuusiin zovlogoonii daguu buh
ehneruudee bolon tednii huuhduudiig yavuulahaar Burhantaigaa geree
hiitsgeeye. Ene ni huuliin daguu hiigdeg! 4 Bosogtun! Uchir ni ene hereg
bol tany hariutslaga bolovch bid tantai hamt baina. Zorigtoi baij, uildegtun!
gev. 5 Tegehed Yezra bosoj, udirdah tahilch nar, lyevichuud bolon buh
izrailichuudyg ene sanalyn daguu uildene hemeen tangarag orguulev.
Tiinhuu ted tangarag orgov. 6 Tegeed Yezra Burhany orgoonii omnoos
bosoj, Yeliashibyn huu Iyehohanany tanhimd orov. Ter hediigeer tiish
ochson bolovch tsologdogsdiin itgelgui baidlyn ulmaas gashuudaj baisan
tul talh ch idsengui, us ch uusangui. 7 Ted buh tsologdogsdod Iyerusalimd
tsuglah yostoi gej Iuda ba Iyerusalim dayaar zarlasan bogood 8 gurav
honogiin dotor ireegui heniig ch bolov udirdagchid ba ahmaduudyn
zovlogoonii daguu buh horongiig ni huraaj, tuuniig ooriig ni tsologdogsdiin
chuulganaas hoohoor bolov. 9 Ingeed Iuda bolon Byeniaminy buh erchuud
gurav honogiin dotor Iyerusalimd tsuglav. Ene bol yesdugeer saryn horin
baisanbogood buh humuus ug uil yavdlaas bolon shiruun boroo orsnoos

bolj chichirseer Burhany orgoonii omnoh zadgai talbaid suutsgaav. 10
Tegeed tahilch Yezra bosoj, tedend — Ta nar itgelgui baij, Izrailiin gem
buruug nemegduulen hari ehneruud avchee. 11 Tiimees odoo etseg
ovgodiinhoo Burhan EZENd nuglee naminchilj, Tuunii husliig hii.
Oorsdiigoo ene gazryn ard tumnuudees bolon hari ehneruudeesee
tusgaarla gej helev. 12 Tegtel buh chuulgan changa duugaar hariulan —
Ene zov! Tany helsenchlen, ene ni bidnii guitsetgeh yostoi uureg. 13
Gevch olon humuus baina, mon odoo boroony uliral tul bid zadgai gazar
zogsood baij chadahgui ni. Ene daalgavar ch neg yum uu, hoyor odriin
dotor biyelegdej chadahgui. Uchir ni bid ene heregt iheer terseljee. 14
Manai udirdagchid buh chuulganyg toloolj, manai hotuudad hari ehner
avsan buh humuus togtson tsagt hot buriin ahmaduud bolon shuugchidtei
hamt irtsgeeg. Ene hergiin ulmaas bidnii Burhany dogshin uur hilen
bidnees zailuulagdah hurtel ingeg gev. 15 Zovhon Asahyelyn huu Ionatan,
Tikvagiin huu Iahzyeia nar uuniig eserguutsehed, Myeshullam ba lyevi hun
Shabbyetai nar tedniig demjiv. 16 Gevch tsologdogsod tuunchlen
uiddetsgeev. Tegeed tahilch Yezra tednii etsguudiin buluud buriin toloo
etsguudiin buluudiin terguulegchid boloh humuusiig bugdiig nereer ni
songov. Tegeed aravdugaar saryn ehnii odor ter hergiig nariivchlan
uzeheer ted tsutlav. 17 Ted negdugeer saryn ehnii odor gehed hari ehner
avsan buh humuusiig nariivchlan togtooj duusjee. 18 Hari ehner avsan
tahilch naryn hovguudiin dotor Iozadakiin huu Iyeshuagiin hovguudees
bolon tuunii ah duu naraas Maasyeia, Yeliyezyer, Iarib, Gyedalia nar baiv.
19 Ted ehneruudee zailuulahyg amlasan bogood gemtei uchir gemiinhee
toloo honin surgees hutsyg tahild orgov. 20 Immyeriin hovguudees
Hanani, Zyebadia, 21 Harimyn hovguudees Maasyeia, Yelia, Shyemaia,
Iyehiyel bolon Uzzia, 22 Pashhuryn hovguudees Yelioyenai, Maasyeia,
Ishmayel, Nyetanyel, Iozabad bolon Yelasa nar baiv. 23 Lyevichuudees
Iozabad, Shimyei, Kyelaia (ter ni Kyelita), Pyetahia, Iuda bolon
Yeliyezyer nar baiv. 24 Duuchdaas Yeliashib baiv. Haalgachdaas
Shallum, Tyelyem bolon Uri nar baiv. 25 Izrailias, Paroshiin hovguudees
Ramia, Izzia, Malhia, Miamin, Yelyeazar, Malhia bolon Byenaia, 26
Yelamyn hovguudeesMattania, Zyeharia, Iyehiyel, Abdi, Iyeryemot bolon

Yelia, **27** Zattugiin hovguudees Yelioyenai, Yeliashib, Mattania,
Iyeryemot, Zabad bolon Aziza, **28** Byebain hovguudees Iyehanan,
Hanania, Zabbai bolon Atlai, **29** Baniin hovguudees Myeshullam, Malluh,
Adaia, Iashub, Shyeal bolon Iyeryemot, **30** Pahatmoabyn hovguudees
Adna, Hyelal, Byenaia, Maasyeia, Mattania, Byezalyel, Binnui, bolon
Manassye, **31** Harimyn hovguudees Yeliyezyer, Isshia, Malhia, Shyemaia,
Shimyeon, **32** Byeniamin, Malluh, Shyemaria, **33** Hashumyn hovguudees
Mattyenai, Mattatta, Zabad, Yelifyelyet, Iyeryemai, Manassye bolon
Shimyei, **34** Baniin hovguudees Maadai, Amram, Uyel, **35** Byenaia,
Byedyeia, Hyeluhi, **36** Vania, Myeryemot, Yeliashib, **37** Mattania,
Mattyenai, Iaasu, **38** Bani, Binnui, Shimyei, **39** Shyelyemia, Natan, Adaia,
40 Mahnadyebai, Shashai, Sharai, **41** Azaryel, Shyelyemia, Shyemaria, **42**
Shallum, Amaria bolon Iosyef, **43** Nyebogiin hovguudees Iyeiyel, Mattitia,
Zabad, Zyebina, Iaddai, Ioyel bolon Byenaia nar baiv. **44** Ed bugd hari
ehneruud avsan bogood tednii zarim ni tedgeerees huuhedtei baiv.

Nyehyemia 1

1:1 Hakaliagiin huu Nyehyemiagiin ugs. Horidugaar ony Hislyev sard
namaig Susa ordond baih uyed 2 minii ah duusiin neg boloh Hanani bolon
heseg humuus Iudagaas irtsgeelee. Ami heltren, olznoos uldsen
iudyeichuudiin tuhai bolon Iyerusalimyn tuhai bi tednees asuuv. 3 Ted
nadad — Ene mujid olznoos uldegsed ni tuilyn zovlon zudguur edlen
basamjlagdaj baigaa bogood Iyerusalimyn herem nurj, tuunii daaman
haalguud ni gald shatjee gev. 4 Edgeer ugsiig sonsmogts bi doosh suun
uilj, heden odriin tursh gashuudan tengeriin Burhany omno matsag barin
zalbirch baiv. 5 Bi — Bi Tanaas guij baina, augaa, aimshigt Burhan boloh
tengeriin Burhan EZEN! Tand hairtai, Tany tushaaluudyg sahigch humuust
Ta hair enerel bolon gereegee sahidag. 6 Ooriin zartsyn zalbirlyg sonsohyn
tuld Tany chih sonor, Tany melmii neelttei baig. Tany zarts nar boloh
Izrailiin hovguudiin omnoos bi odoo Tany omno odor shonogui zalbirch
baina. Tany esreg bidnii uildsen, bi bolon minii etsgiin geriin hiisen Izrailiin
hovguudiin nugliig ulaij baina. 7 Bid Tany esreg mash busarmagaar
uildsenba Ooriin zarts Mosyed Tany tushaasan tushaalyg ch, togtoolyg ch,
zarligiig ch sahiagui bilee. 8 Ta Ooriin zarts Mosyed tushaasan ugee
sanaach. Ta aildahdaa "Herev ta nar itgelgui bolbol Bi ta naryg ard
tumnuudiin dund taraana. 9 Harin herev ta nar Nad uruu ergej, Minii
tushaaluudyg sahij biyeluuleh avaas ta naraas tengeriin hamgiin als hesegt
taraagdsan baisan ch Bi tedniig tendees tsugluulj, Ooriin neriig orshooh
gej Minii songoson ter gazartaa avaachna" gesen. 10 Ted bol Tany zarts
nar bogood Tany augaa huch, Tany huchirheg mutraar zoligdson Tany ard
tumen yum. 11 Ezen mini, bi Tanaas guij baina. Tany chih zartsynhaa
zalbirald sonor baig. Tany neriig hundlen bishregch zarts narynhaa
zalbiradd Tany chih sonor baij, Ooriin zartsdaa ene odriig amjilttai bolgon
hairlaj, ene hunii omno tuund niguulsliig soyorhooch gev. Tegehed bi
haany sonch baiv.

Nyehyemia 2

2:1 Artaksyerks haany horidugaar ony Nisan sard tuunii omno dars baisan
bogood bi darsyg avch haand bariv. Bi urid ni tuunii omno gunigtai
baisangui. 2 Tiimees haan nadad — Chi ovchin tusaagui atal tsarai chini
yuund gunigtai baina ve? Ene ni zurhnii guniglalaas oor yuu ch bish ajee
gej helev. Tegehed bi mash ihed aiv. 3 Tegeed bi haand — Haan monh
naslah boltugai. Minii etseg ovgodiig tavisan gazar boloh ter hot ezguirch,
daaman haalguud ni gald shataagdsan baihad minii tsarai yuund guniggui
baih bilee? gev. 4 Tegehed haan nadad — Chi yuu guimaar baina? gev.
Tiimees bi tengeriin Burhand zalbirlaa. 5 Bi haand handan — Herev haan
taalbal, herev tany zarts tany hishgiig olson bol namaig Iuda uruu, minii
etseg ovgodiig tavisan hot uruu tuuniig dahin bosgohyn tuld ilgeene uu?
gelee. 6 Tegehed tuunii hajuud hatan ni suuj baisan bogood haan nadad —
Chinii ayan her udaan bolj, chi hediid butsaj ireh ve? gev. Namaig
ilgeehiig haan taalsan tul bi tuund todorhoi tsagiig tovlov. 7 Bi haand —
Herev haan taalbal, Yevfrat mornii terteeh mujiin zahiragchdad namaig
Iuda hurtel nevtruulehiig tedneer zovshooruuleh zahidlyg nadad ogno uu.
8 Mon sumiin dergedeh tsaizyn daaman haalganuudad dam nuruu hiih
bolon hotyn hermend zoriulan, minii ochih baishind zoriulan dunz moddyg
nadad oguulehiin tuld haany oig sahigch Asaft zahidal ogno uu gelee.
Tegehed haan tedgeeriig nadad soyorhov. Uchir ni minii Burhany sain
mutar minii deer baiv. 9 Tegeed bi Yevfrat mornii terteeh mujuudyn
zahiragchid uruu ochij, tedend haany zahidduudyg garduulav. Haan nadtai
hamt tsergiin zahiragchid ba moritonguudyg ilgeesen yum. 10 Horoni Hun
Sanballat ba ammon hun, tushmel Tobia nar uuniig sonsood, hen negen hun
Izrailiin hovguudiin sain saihnyg hain irsen ni tedend tun taalamjgui baiv.
11 Tiimees bi Iyerusalimd ochij, tend gurav honog baiv. 12 Tegeed
shonoor bi tsoohon hunii hamt bosov. Iyerusalimyn toloo yuu hiih yostoig
Burhan minii zurhend chigluulj baisnyg bi hend ch heleegui bogood minii
unaj yavsan unaanaas mini oor amitan tend baisangui. 13 Tegeed bi
shonoor Luut Hudgiin zug Hondiin Haalgaar garch, Iyerusalimyn
nuraagdsan hermiig, gald shataagdsan daaman haalguudyg ajin Hayagdlyn
Haalga hurtel yavav. 14 Daraa ni Orgiluuryn Haalga ba Haany tsoorom
uruu ochson ch tend minii unalga morind yavah gazar ugui baiv. 15

Tiimees bi shonoor jalga dagan yavj, hermiig shinjiv. Daraa ni bi Hondiin
Haalgaar dahin orj, butsaj hariv. 16 Namaig haashaa yavj, yuu hiisniig
mini tushmed medeegui bogood bi iudyeichuuded ch, tahilch nart ch,
yazguurtnuudad ch, tushmeded ch, ajil hiisen busad humuust ch yuu ch
heleegui yum. 17 Tegehed bi tedend — Ta nar bidnii baigaa muu nohtsol
baidlyg, Iyerusalim ezguirch, daaman haalguud ni galdshataagdsan
baigaag harj baigaa biz dee. Irtsgee, Iyerusalimyn hermiig dahin
bosgotsgooyo. Tegvel bid tsaashid gutamshig bolohgui gev. 18 Minii
Burhany mutar nadad yamar iveeltei baisnyg bolon haany nadad helsen
ugsiin tuhai bi tedend helev. Tegehed ted — Bosotsgoon, dahin
baritsgaaya gev. Ted tiinhuu garaa sain uild zoriulav. 19 Gevch horoni hun
Sanballat ba ammon hun, tushmel Tobia, Gyeshyem, Arab nar uuniig
sonsood bidniig shoolon jigshij — Ta nar yuu geechiig hiij baina ve? Ta
nar haany esreg samuun uusgej baina uu? gev. 20 Tegehed bi tedend
hariulan — Tengeriin Burhan bidend amjilt ogno. Tiimees Tuunii zarts nar
boloh bid bosotsgoon barih bolno. Harin ta nart Iyerusalimd yamar ch
huvi, erh, esvel dursgal ch baihgui gej helev.

Nyehyemia 3

3:1 Tegeed terguun tahilch Yeliashib ooriin ah duu tahilch naryn hamt
bosotsgoon, Honiny haalgyg bariv. Ted tuuniig ariusgan, haalguudyg ni
bairluulav. Ted Zuutyn Tsamhag hurtelh herem bolon Hananyelyn
Tsamhgiig ariusgav. 2 Tuunii hajuud Iyerihogiin humuus, tednii hajuud
Imriin huu Zakkur barij baiv. 3 Hassyenaahyn hovguud Zagasny Haalgyg
bariv. Ted uunii yas modyg tavij daaman haalguudyg ni tugjee, haaltuudtai
ni bairluulav. 4 Tednii hajuud Hakkozyn huu Uriagiin huu Myeryemot
zasvar hiiv. Tuunii hajuud Myeshyezabyelyn huu Byeryehiagiin huu
Myeshullam zasvar hiiv. Tuunii hajuud mon Baanagiin huu Zadok zasvar
hiiv. 5 Tuugeer ch barahgui, tuunii zergeldee tyekoichuud zasvar hiisen.
Gevch tednii yazguurtnuud ezdiinhee ajlyg tetgeegui. 6 Pasyeagiin huu
Ioiada bolon Byesodyeiagiin huu Myeshullam nar Huuchin haalgyg zasav.
Ted uunii yas modyg tavij haalguudyg ni tugjee, haaltuudtai ni bairluulav.

7 Tednii hajuud gibyeon hun Myelatia, myeronotit hun Iadon, Gibyeony
bolon Mizpagiin humuus Yevfrat mornii terteeh mujiin zahiragchiin alban
yosny suudlyn toloo zasvar hiiv. 8 Tuunii hajuud altny darhchuudyn neg
boloh Harhaiagiin huu Uzziyel zasvar hiiv. Tuunii hajuud surchig
hiigchdiin neg boloh Hanania zasvar hiisen. Ted Iyerusalimyg Orgon Hana
hurtel sergeen bosgov. 9 Tednii hajuud Iyerusalimyn hagas duurgiin
zahiragch, Huryn huu Ryefaia zasvar hiiv. 10 Tednii hajuud Harumafyn
huu Iyedaia ooriin geriin haraldaa zasvar hiiv. Tuunii hajuud
Hashabnyeiagiin huu Hattush zasvar hiiv. 11 Harimyn huu Malhia,
Pahatmoabyn huu Hasshub nar oor hesgiig bolon Zuuhnuudyn Tsamhgiig
zasav. 12 Tuunii hajuud Iyerusalimyn hagas duurgiin zahiragch,
Hallohyeshiin huu Shallum ooriin ohidtoigoo zasvar hiiv. 13 Hanun bolon
Zanoagiin orshin suugchid Hondiin Haalgyg zasav. Ted uuniig barij,
haalguudyg nitugjee, haaltuudtai ni hamt bairluulsan ba Hayagdlyn Haalga
hurtel neg myangan tohoi hermiig zasvarlav. 14
Byethakhyeryemynduurgiin zahiragch, Ryehabyn huu Malhia Hayagdlyn
Haalgyg zasvarlav. Ter uuniig barij, haalguudyg ni tugjee, haaltuudtai ni
bairluulav. 15 Mizpagiin duurgiin zahiragch, Kolhozyegiin huu Shallum ni
Orgiluuryn Haalgyg zasvarlav. Ter uuniig barij, bureed, haalguudyg ni
tugjee, haaltuudtai ni hamt bairluulsan. Haany tsetserleg deh Shyelagiin
tsoormiin hermiig Davidyn hotoos uruudah shat hurtel zasvarlav. 16
Tuunii daraa Byetzuryn hagas duurgiin zahiragch, Azbukiin huu
Nyehyemia ni Davidyn bulshny haraldaah hurtel, hiimel tsoorom, huchit
ersiin baishin hurtel zasvar hiiv. 17 Tuunii daraa Baniin huu Ryehumyn dor
lyevichuud zasvar hiiv. Tuunii hajuud Kyeilagiin hagas duurgiin zahiragch
Hashabia ooriin duuregtee zasvar hiiv. 18 Tuunii daraa Kyeilagiin nogoo
hagas duurgiin zahiragch, Hyenadadyn huu Bavvain dor ah duu nar ni
zasvar hiiv. 19 Tuunii hajuud Mizpagiin zahiragch, Iyeshuagiin huu
Yezyer ni Anglye dahi zevsgiin aguulahyn ogsuuriin omno tald oor neg
hesgiig zasvarlav. 20 Tuunii daraa Anglyegaas terguun tahilch Yeliashibyn
baishingiin uud hurtelh oor neg hesgiig Zabbain huu Baruh charmain
zasvarlav. 21 Tuunii daraa Hakkozyn huu Uriagiin huu Myeryemot ni
Yeliashibyn baishingiin uudnees baishingiin etses hurtel oor neg hesgiig

zasvarlav. **22** Tuunii daraa hondiin humuus boloh tahilch nar zasvar hiiv.
23 Tednii daraa Byeniamin ba Hasshub nar oorsdiin baishingiin omno tadd
zasvar hiiv. Tednii daraa Ananiagiin huu Maasyeiagiin huu Azaria ooriin
baishingiin hajuud zasvar hiiv. **24** Tuunii daraa Hyenadadyn huu Binnui ni
Azariagiin baishingaas Anglye ba bulan hurtel oor neg hesgiig zasvarlav.
25 Uzain huu Palal haruulyn talbain dergedeh haany deed baishingaas
tsuhuisan tsamhag ba Anglyegiin omno tald zasvar hiiv. Tuunii daraa
Paroshiin huu Pyedaia zasvar hiiv. **26** Ofyeld amidragch sumiin
uilchlegchid Usny Haalgany omno talaas zuun tiish tsuhuisan tsamhag
hurtel zasvar hiiv. **27** Tuunii daraa tyekoichuud tsuhuisan ih tsamhgiin
omno heseg ba Ofyelyn herem hurtelh oor neg hesegt zasvar hiiv. **28**
Morin Haalgan deer tahilch bur ooriin baishingiin omno talyg zasvarlav.
29 Tednii daraa Immyeriin huu Zadok ooriin baishingiin omno tald zasvar
hiiv. Tuunii daraa Zuun Haalgany haruul, Shyekaniagiin huu Shyemaia
zasvar hiiv. **30** Tuunii daraa Shyelyemiagiin huu Hanania ba Zalafyn
zurgaa dahi huu Hanun nar oor neg hesgiig zasvarlav. Tuunii daraa
Byeryehiagiin huu Myeshullam ooriin suutsnyhaa omnoh hesgiig
zasvarlav. **31** Tuunii daraa altny darhchuudyn neg Malhia ni sumiin
uilchlegchdiin ba hudaldaachdyn baishin hurtel, Hyanaltyn Haalgany omno
tal ba bulangiin deed oroog hurtel zasvar hiiv. **32** Bulangiin deed oroo ba
Honiny Haalgany hoorond altny darhchuud ba hudaldaachid zasvar hiiv.

Nyehyemia 4

4:1 Bid hermiig sergeen barij buig Sanballat sonsood, ter ihed dogshron
uursaj, iudyeichuudiig doromjlov. **2** Ter ooriin ah duus ba Samariin
bayachuudyg baihad — Edgeer doroi iudyeichuud yuu hiij baina ve? Ted
oorsdiin toloo uuniig sergeen bosgoh gej baigaa yum uu? Ted tahil orgoj
chadah uu? Ted odriin dotor duusgaj chadna gej uu? Ted ovoorson
shoroonoos, ter ch buu hel shatsan negnees chuluunuudyg sergeej chadna
gej uu? gev. **3** Ammon hun Tobia tuunii oiroltsoo baisan bogood ter —
Tednii bosgoj baigaa zuiliin deeguur ni herev uneg haraival chuluun
hermiig ni nuraachihna gej helev. **4** Burhan mini, sonsooch, bid herhen

jigshigdene ve! Tednii zuhliig oorsdiinh ni tolgoi deer buulgaj, olzny nutagt
tedniig olz bolgon ogooch. **5** Tednii gem zorchliig buu uuchil, tednii nugel
Tany omnoos buu archigdag. Uchir ni ted barilgachdyg shantruulsan yum.
6 Tiimees bid hermiig barisan ba buh herem ondriinhoo hagast l hurchee.
Uchir ni ardtumen ajillah zurhtei baiv. **7** Iyerusalimyn hermiin zasvar
urgeljilj, tsomorhiinuud ni boglogdoj ehelj buig Sanballat, Tobia, arabuud,
ammonchuud bolon ashdodchuud sonsood, ted ihed uurlav. **8** Ted bugd
Iyerusalimyn esreg baildahaar irj, tend uimeen gargahaar hamtdaa
huivaldav. **9** Harin bid oorsdiin Burhand zalbirsan bogood tednees bolj bid
tednii esreg odor, shonogui haruul gargav. **10** Iudad iinhuu yarigdav. —
Achaa uuregchiin huch sulidaj baina. Gesen ch hog novsh ih baina. Bid
oorsdoo hermiig sergeen barij chadahgui. **11** Bidnii daisnuud — Bid
tedniig medeegui, haraagui baihad ni tednii dund orj, tedniig alj, ajlyg ni
zogsoono gesen. **12** Tednii oiroltsoo amidardag iudyeichuud irtsgeej,
bidend — Ta naryn ergeh zug burees ted bidnii esreg dovtolno gej arvan
udaa helehed, **13** bi humuusiig hermiin ar talyn gazryn hamgiin nam
hesguud boloh zadgai gazruudad bairluulj, humuusiig urguudaar ni selem,
jad, numtai ni bairluulav. **14** Bi tednii aidsyg haraad, bosoj survaljtanuud,
zahiragchid, mon busad humuust helev. — Tednees buu aitsgaagtun.
Augaa, aimshigt Ezeniig sanaj, oorsdiin ah duus, hovguud, ohid, ehneruud
ba ar geriinhee toloo tulaldatsgaagtun! **15** Tednii tolovlogoo bidend
medegdseniig, Burhan tuuniig ni tasalduulsan gedgiig daisnuud maani
sonssond bid bugd herem uruu, hun bur ooriin ajil uruugaa butsav. **16** Ter
odroos hoish minii zarts naryn hagas ni ajillaj baih uyed hagas ni jad,
bambai, num ba huyag barij, darga nar ni Iudagiin buhel geriin ard
baitsgaav. **17** Hermiig sergeen bosgogchid bolon achaa zoogchid ajil hiij
baihdaa neg garaaraa achaagaa avch nogoo gartaa zevsgee barij baiv. **18**
Barilgachdyn huvid gevel, hun bur herem bosgoh uyedee selmee hajuudaa
zuuj yavah bogood bureechin minii hajuud zogsoj baiv. **19** Bi
survaljtanuud, zahiragchid bolon busad humuust — Ajil ih, huree orgon,
bid herem deer biye biyeesee hol salsan baina. **20** Ta nar haa negtee
bureenii duu sonsvol tiishee biden uruu tsuglartsgaa. Bidnii Burhan bidnii
toloo tulaldana gev. **21** Tiinhuu humuusiin maani hagas ni jad barin, uur

tsaihaas michid garah hurtel butd ajillatsgaav. 22 Ter uyed bi bas humuust
— Hun bur zartstaigaa hamt Iyerusalimd shoniig ongoruul. Tegvel ted
bidnii toloo shonodoo haruul, odortoo ajilchin boloh yum gej helev. 23
Tiinhuu bi ooroo ch, minii ah duu nar ch, minii zarts nar ch, namaig
dagaldaj baigaa hamgaalah humuus ch, bidnii hen ni ch huvtssaa
tailsangui, usand yavahdaa ch zevsgee avch yavdag baiv.

Nyehyemia 5

5:1 Humuus bolon tednii ehneruudiin dund iudyei ah duusiinhee esreg
boon eserguutsel garav. 2 Uchir ni "Bid hiigeed bidnii hovguud, ohid olon
baina. Tiimees bid oorsdiigoo tejeej amidrahyn tuld ur taria olj avtsgaahyg
bidend zovshoor" gej helegsed end baiv. 3 Mon "Olsgolongoos bolj, bid ur
taria olj avahyn tuld tarian talbaigaa, usan uzmiin togluudee, baishinguudaa
baritsaalj baina" gej heleh humuus ch baiv. 4 Mon iin helegsed ch baiv.
"Bidnii tarian talbai, usan uzmiin togluuded onooh haany tatvaryg tolohiin
tuld bid mongo zeelsen. 5 Bidnii mahan biye bidnii ah duu naryn mahan
biyetei adil, bidnii huuhduud tednii huuhduudtei adil bilee. Gesen ch
hartsgaa, bid hovguud, ohidoo bool bolgohoor huchilj, manai ohidyn
zarim ni ali hediin boolchlogdoj baigaa. Bid yaaj ch chadahgui baina.
Uchir ni bidnii tarian talbai, usan uzmiin togluud busdynh boljee". 6
Tegeed bi tednii eserguutsliig bolon edgeer ugsiig sonsood ihed uurlav. 7
Tegeed bi oortoo zovshood, survaljtanuud ba zahiragchidtai margan,
tedend — Ta nar butd oorsdiinhoo ah duugees mongo huulehiig shaardaj
baina gev. Tiim uchraas bi tednii esreg augaa chuulganyg tsugluulav. 8 Bi
tedend — Bid undestnuuded hudaldagdsan iudyei ah duusee oorsdiin
chadah chineegeeree choloolson bilee. Odoo bidend hudaldagdahyn tuld
ta nar ah duusee hudaldah gej uu? gesend ted chimeegui bolj, heleh ugee
ch olj chadsangui. 9 Bi dahin helev. — Ta naryn hiij bui zuil chini sain
yum bish. Ta nar bidnii daisnuudyn bolon undestnuudiin zemlelees bolj
Burhany aidas dotor yavahgui gej uu? 10 Uuntei adil bi bolon minii ah duu
nar minii zarts nar ch tedend mongo ba ur tariag zeeluulj baigaa. Mongo
huulehee bolitsgooyo. 11 Yag ene odor tednii tarian talbai, usan uzmiin

togluud, chiduny togluud bolon baishinguudyg ni, mon tednees shaardaj
baigaa mongonii, ur tariany, shine darsny tosny huug tedend butsaan
ogtsgoogev. 12 Tegehed ted — Bid uuniig butsaan ogood, tednees yuu ch
nehehgui. Bid yag tany helsenchlen hiine gev. Tiimees bi tahilch naryg
duudaj, ene amlalt yosoor hiine gesen tangargiig tednees avav. 13 Bi mon
ooriin huvtsasny hormoig segserch, Burhan ene amlaltyg biyeluuleegui
hun buriig gerees ni, ezemshlees ni iinhuu segsreg. Ter iinhuu segsregdej
bur hoosrog gev. Tegehed buh chuulgan — Amyen gev. Tegeed ted
EZENiig magtav. Daraa ni humuus amlasan yosooroo uildev. 14 Tuunees
gadna, bi Iudagiin nutagt tednii zahiragchaar tomilogdson odroos buyuu
Haan Artaksyerksyn horidugaar onoos guchin hoyordugaar on hurtel arvan
hoyor jiliin tursh bi ooroo ch minii hamaatnuud ch zahiragchiin hunsnii
hangamjiig idsengui. 15 Harin minii omno baisan uridyn zahiragchid ard
tumend achaa uuruulj, dochin mongon shyekyeleesgadna tednees talh, dars
avch baisan. Zarts nar ni hurtel ard tumniig noyolj baijee. Harin bi
Burhanaas emeesen uchir tiin uildsengui. 16 Mon bi ene hermiin ajild buh
huchee shavhan oroltsson. Bid yamar ch gazar hudaldaj avaagui bogood
minii buh zarts nar tend ajillahaar tsutlasan. 17 Tuunees gadna, bidnii ergen
toirond baisan undestnuudees biden uruu iregsdees gadna zuun tavin
iudyeichuud bolon zahiragchid minii shireend hoollodog baiv. 18 Odor bur
neg uher, zurgaan shildeg honi tohoorch baisan todiigui, nadad mon
shuvuudyg beltgedeg baiv. Arvan honogt neg udaa buh torliin darsyg elbeg
delbegeer ogch baiv. Gesen ch ene buhend bi zahiragchiin hunsnii
noogdlyg shaardaj baigaagui. Uchir ni ene ard tumnii deerh boolchlol ni
hund baiv. 19 Burhan mini, ene ard tumnii toloo hiisen buhnii mini daguu,
sainy toloo namaig sanaach.

Nyehyemia 6

6:1 Hediigeer ter uyed bi haalguudyg ni daaman haalganuudad ni
bairluulaagui baisan ch, namaig hermiig dahin bosgoson ba hermend
tsomorhii uldeegui gedgiig Sanballat, Tobia, arab hun Gyeshyemd bolon
bidnii busad daisnuudad medeelehed, 2 Sanballat, Gyeshyem nar nadad

zahidal ilgeen, — Irne uu! Onogiin tald Hyefirimd bugdeeree
uulzatsgaaya! gev. Gevch ted nadad hor hurgeheer tolovloj baisan. **3**
Tiimees bi teden uruu elch naryg ilgeej, "Bi aguu ajil hiij baigaa
bogoodochij chadahgui. Bi uuniig orhij ta nar uruu ochih hoorond ene
ajlyg zogsooh hereg yuu baina ve?" gej heluulev. **4** Ted nadad ene meteer
dorvon udaa zahidal ilgeesen bogood bi tedend nogoo l hariugaa ogov. **5**
Tegehed Sanballat iim baidlaar tav dahi udaa ooriin zartsaa ilgeesen
bogood tuunii gart bituumjleegui zahidal baiv. **6** Tend bichsen ni "Chi
bolon iudyeichuud boslogo gargahaar tolovloj baigaa. Tiimees ta nar
hermiig sergeen bosgoj baina gej undestnuudiin dund yarigdaj baina.
Gashmu ch uuniig helj baina. Ene medeelliin daguu bol chi tednii haan
boloh gene. **7** Mon chi Iyerusalimd ooriinhoo tuhai «Iudad haan baina»
hemeen zarluulahaar esh uzuulegchdiig tomilson gene. Odoo edgeer
medeelliin daguu ene ni haand medeelegdene. Tiimees odoo iregtun,
hamtdaa zovloldoo" gejee. **8** Tegehed bi tuund zahidal ilgeen "Tany helj
bui shig tiim zuils ogt boloogui. Harin ta edgeeriig sanaanaasaa zohioj
baina" gelee. **9** Uchir ni ted bugdeeree "Ted ajildaa mohoj, ajil ni guitsed
hiigdehgui" hemeen bodoj, bidniig ailgahyg hicheej baiv. Harin odoo, oo
Burhan, minii garyg tenhruuleech. **10** Tegeed bi gert horigdson
Myehyetabyelyn huu, Dyelaiagiin huu Shyemaiagiin baishind orohod, ter
— Burhany orgoond, sum dotor uulzatsgaaya. Sumiin haalguudyg ni haa.
Uchir ni ted chamaig alah gej baina. Ted chamaig alahaar shono irne gev.
11 Gevch bi — Nad shig hun zugtaah gej uu? Nad shig neg ni amia
avrahaar sum URUU RJ chadah uu? Bi orohgui gej helev. **12** Tegehed
Burhan uneheer tuuniig ilgeegeegui, harin Tobia, Sanballat nar tuuniig
holsolson uchir ter minii esreg esh uzuulsen gedgiig bi uhaarsan. **13** Bi aij,
tuunchlen nugel uildej, tegsneer ted namaig buruutgaj chadah muu
medeelliig olj avahaar ter huniig holsolson yum. **14** Oo, Burhan mini,
tednii edgeer ajlaar ni Tobia, Sanballat naryg, mon esh uzuulegch emegtei
Noadiag, namaig ailgahyg hicheej baisan busad esh uzuulegchdiig
sanaach. **15** Ingeed herem ni tavin hoyor honogiin dotor, Yelul saryn horin
tavand barigdaj guitslee. **16** Bidnii buh daisnuud uuniig sonsoj, bidnii ergen
toirny buh undestnuud uuniig haraad, ted oorsdiin itgelee addav. Uchir ni

ene ajil bidnii Burhany demjlegeteigeer butsen gedgiig ted oilgojee. 17
Mon ter odruuded Iudagiin survaljtanuudaas olon zahidal Tobiad ochij,
Tobiagiin zahidluud tedend irev. 18 Uchir ni Iudad olon humuus tuuntei
tangargaar holbogdson baisan. Uchir ni ter Aragiin huu Shyekaniagiin
hurgen baisan bogood tuunii huu Iyehohanan ni Byeryehiagiin huu
Myeshullamyn ohintoi gerlesen baiv. 19 Tuunees gadna ted minii derged
tuunii sain uilsiin tuhai yarij baisan ba minii ugsiigtuund medeeljee. Tegeed
Tobia namaig surduuleheer zahidluudyg ilgeev.

Nyehyemia 7

7:1 Hermiig sergeen bosgoj, bi haalguudyg ni bairluulj, haalgachid,
duuchid, lyevichuud tomilogdsony daraa 2 bi ooriin duu Hanani ba tsaizyn
janjin Hananiag Iyerusalimyg hariutsuulahaar taviv. Uchir ni ter itgemjit
hun bogood busad olon humuusees iluugeer Burhanaas emeedeg hun baiv.
3 Tegeed bi tedend — Nar hoorch, haluu shattal Iyerusalimyn daaman
haalguudyg buu ongoilgo. Haalgachdyg haruuld zogsoj baih uyed
haalguudyg haaj, tutjig! Mon Iyerusalimyn orshin suugchdaas hun buriig
haruuld gargaj, hun buriig ooriinh ni baishingiin omno tald haruulaar tomil
hemeev. 4 Hot tom bogood uudam, harin tuun dotorh humuus ni tsoon,
baishinguud ni sergeen bosgogdoogui baiv. 5 Tegehed survaljtanuud,
tushmed ba ard irgediig ug garlaar ni burtgen danslahyn tuld tsugluulah
sanaag minii Burhan zurhend mini oruulsan. Tegeed bi anh iregsdiin ugsaa
garvalyn nomyg olj, tendees daraah bichlegiig olov. 6 Edgeer ni Vavilony
haan Nyebuhadnyezaryn avch yavsan tsollogiin olzlogdogsdoos irsen
mujiin humuus yum. Ted Iyerusalim ba Iuda uruu, oor ooriin hot uruu
butsaj irsen. 7 Ted Zyerubbabyel, Iyeshua, Nyehyemia, Azaria, Raamia,
Nahamani, Mordyehai, Bilshan, Mispyeryet, Bigvai, Nyehum, Baana
nartai hamt irsen yum. Izrailiin ard tumnii erchuudiin too. 8 Paroshiin
hovguud hoyor myanga neg zuun dalan hoyor, 9 Shyefatiagiin hovguud
gurvan zuun dalan hoyor, 10 Aragiin hovguud zurgaan zuun tavin hoyor,
11 Pahatmoabyn hovguudiin Iyeshua ba Ioabyn hovguud hoyor myanga
naiman zuun arvan naim, 12 Yelamyn hovguud myanga hoyor zuun tavin

dorov, 13 Zattugiin hovguud naiman zuun dochin tav, 14 Zakkain hovguud
doloon zuun jar, 15 Binnuin hovguud zurgaan zuun dochin naim, 16
Byebain hovguud zurgaan zuun horin naim, 17 Azgadyn hovguud hoyor
myanga gurvan zuun horin hoyor, 18 Adonikamyn hovguud zurgaan zuun
jaran doloo, 19 Bigvain hovguud hoyor myanga jaran doloo, 20 Adiny
hovguud zurgaan zuun tavin tav, 21 Hyezyekiagiin, Atyeryn hovguud
yeren naim, 22 Hashumyn hovguud gurvan zuun horin naim, 23 Byezain
hovguud gurvan zuun horin dorov, 24 Harifyn hovguud zuun arvan hoyor,
25 Gibyeony hovguud yeren tav, 26 Byetlyehyem ba Nyetofagiin erchuud
zuun nayan naim, 27 Anatotyn erchuud zuun horin naim, 28
Byetazmavyetyn erchuud dochin hoyor, 29 Kiriatiyearim, Hyefira ba
Byeyerotyn erchuud doloon zuun dochin gurav, 30 Rama ba Gyebagiin
erchuud zurgaan zuun horin neg, 31 Mihmasyn erchuud zuun horin hoyor,
32 Byetyel ba Ain erchuud zuun horin gurav, 33 oor Nyebogiin erchuud
tavin hoyor, 34 oor Yelamyn hovguud myanga hoyor zuun tavin dorov, 35
Harimyn hovguud gurvan zuun hori, 36 Iyerihogiin erchuud gurvan zuun
dochin tav, 37 Lod, Hadid, Onogiin hovguud doloon zuun horin neg, 38
Syenaagiin hovguud gurvan myanga yeson zuun guch baiv. 39 Tahilch nar
ni: Iyeshuagiin geriin Iyediagiin hovguud yeson zuun dalan gurav, 40
Immyeriin hovguud myanga tavin hoyor, 41 Pashhuryn hovguud myanga
hoyor zuun dochin doloo, 42 Harimyn hovguud myanga arvan doloo baiv.
43 Lyevichuud ni: Hodyevagiin hovguudees Kadmiyelyn, Iyeshuagiin
hovguud dalan dorov baiv. 44 Duuchid ni: Asafyn hovguud zuun dochin
naim baiv. 45 Haalgachid ni: Shallumyn hovguud, Atyeryn hovguud,
Talmony hovguud, Akkubyn hovguud, Hatitagiin hovguud, Shobain
hovguud zuun guchin naim baiv. 46 Sumiin uilchlegchid ni: Zihagiin
hovguud, Hasufagiin hovguud, Tabbaotyn hovguud, 47 Kyerosyn
hovguud, Siagiin hovguud, Padony hovguud, 48 Lyebanagiin hovguud,
Hagabagiin hovguud, Shalmain hovguud, 49 Hanany hovguud, Giddyeliin
hovguud, Gaharyn hovguud, 50 Ryeaiagiin hovguud, Ryezinii hovguud,
Nyekodagiin hovguud 51 Gazzamyn hovguud, Uzzagiin hovguud,
Pasyeagiin hovguud, 52 Byesain hovguud, Myeunimiin hovguud,

Nyefushyesimiin hovguud, **53** Bakbukiin hovguud, Hakufagiin hovguud,
Harhuryn hovguud, **54** Bazlityn hovguud, Myehidagiin hovguud,
Harshagiin hovguud, **55** Barkosyn hovguud, Sisyeragiinhovguud,
Tyemagiin hovguud, **56** Nyeziagiin hovguud, Hatifagiin hovguud yum. **57**
Solomony zarts naryn hovguud ni: Sotain hovguud, Sofyeryetyn hovguud,
Pyeridagiin hovguud, **58** Jaalagiin hovguud, Darkony hovguud, Giddyeliin
hovguud, **59** Shyefatiagiin hovguud, Hattilyn hovguud,
Pohyeryethazzyebaimyn hovguud, Amony hovguud yum. b**0** Sumiin zarts
nar ba Solomony zarts naryn hovguud bugd gurvan zuun yeren hoyor baiv.
61 Edgeer ni Tyelmyela, Tyelharsha, Hyerub, Addon ba Immyerees
iregsed baisan. Gevch ted Izrailiinh mon esehee ch, etsguudiinhee
buluudiig, esvel ur udmaa uzuulj chadsangui. **62** Dyelaiagiin hovguud,
Tobiagiin hovguud, Nyekodagiin hovguud zurgaan zuun dochin hoyor. **63**
Tahilch naraas Hobaiagiin hovguud, Hakkozyn hovguud, gilyead hun
Barzillain ohidoos ehner avch, tednii nereer nerlegdeh bolson Barzillain
hovguud. **64** Ted oorsdiin ertnii ugsaa garlyn temdeglelees bairshlaa
haisan hedii ch ene ni togtoogdsongui. Tiimees tedniig buzar hemeen
tootsoj tahilchlalaas hasav. **65** Urim ba Tummimtei tahilch bosohoos
naash ted hamgiin ariun zuilsees idej bolohguig zahiragch tedend helsen.
66 Buhii l chuulgand niitdee dochin hoyor myanga gurvan zuun jaran hun
baijee. **67** Ene ni tednii doloon myanga gurvan zuun guchin doloon eregtei,
emegtei booluudaas gadna bailaa. Tedend hoyorzuun dochin tavan eregtei,
emegtei duuchid baiv. **68** Tednii morid ni doloon zuun guchin zurgaa, luus
ni hoyor zuun dochin tav, **69** temee ni dorvon zuun guchin tav, iljignuud ni
zurgaan myanga doloon zuun hori baiv. **70** Etsguudiin buluudiin
terguunuudiin dundaas zarim ni ajild zoriulan handivlajee. Zahiragch
myangan altan drahma, tavin sav, tavan zuun guchin tahilch naryn huvtsas
erdenesiin sand ogson. **71** Etsguudiin buluudiin zarim terguulegchid ajlyn
sand horin myangan altan drahma, hoyor myanga hoyor zuun mongon
mina ogov. **72** Uldsen humuusiin ogson zuils gevel horin myangan altan
drahma, hoyor myangan mongon mina ba jaran doloon tahilch naryn
huvtsas baiv. **73** Tahilch nar, lyevichuud, haalgachid, duuchid, ard tumnii
zarim ni, sumiin uilchlegchid bolon buh Izraili oorsdiin hotuudad amidarch

baisan. Tegeed doldugaar sar bolohod Izrailiin hovguud oorsdiin
hotuuddaa bailaa.

Nyehyemia 8

8:1 Buh ard tumen neg hun met, Usny Haalgany urd tald bairlah talbaid
tsuglajee. EZENii Izrailid ogson Mosyegiin huuliin nomyg avchrahyg ted
guush Yezragaas guijee. **2** Tegeed doldugaar saryn anhny odor tahilch
Yezra eregteichuud, emegteichuud bolon oilgon sonsoj chadah bugdiin
omno buyuu chuulgany omno huuliig avchirlaa. **3** Ter eregtei, emegtei,
oilgoh chadvartai humuusiin omno Usny Haalgany urd tald bairlah talbain
omno ogloo ertees ud dund hurtel tuunees unshiv. Buh humuus huuliin
nomd anhaaraltai handaj baiv. **4** Guush Yezra humuusiin zoriudaar barisan
modon tavtsan deer zogsoj baiv. Tuunii hajuud, baruun gart ni Mattitia,
Shyema, Anaia, Uria, Hilkia bolon Maasyeia nar, zuun gart ni Pyedaia,
Mishayel, Malhia, Hashum, Hashbaddana, Zyeharia bolon Myeshullam
nar zogsoj baiv. **5** Yezra buh humuusees deer zogsoj baisan uchraas buh
humuusiig harj baihad nomyg neelee. Ter nomyg neemegts buh ard olon
bosoj zogsotsgoov. **6** Daraa ni Yezra, augaa Burhan EZENiig magtav.
Buh ard tumen garaa orgon, " Amyen, amyen!" hemeen hariuljee. Tegeed
ted doosh bohiin, nuuree gazart hurgen, EZENd morgov. **7** Mon
humuusiig bairandaa baih zuur Iyeshua, Bani, Shyeryebia, Iamin, Akkub,
Shabbyetai, Hodia, Maasyeia, Kyelita, Azaria, Iozabad, Hanan, Pyelaia
nar bolon lyevichuud ard tumend huuliig tailbarlajee. **8** Ted nomoos
Burhany huulias unshij, unshsan zuilee tedend oilguulahyn tuld tailbarlajee.
9 Daraa ni zahiragch baisan Nyehyemia, tahilch ba guush Yezra, mon buh
ard tumend huuliig zaasan lyevichuud ni buh ard tumend handan — Ene
odor bol ta naryn Burhan EZENd ariun yum. Buu gashuudan uilagtun gev.
Uchir ni buh ard tumen huuliin ugsiig sonsood uilj baiv. **10** Tegeed ter
tedend — Yavtsgaa. Targanyg idej, chiherlegiig uuj, beltgeh yumgui
negendee huviudyg yavuul. Uchir ni ene odor bidnii Ezend ariun yum. Buu
gashuud. Uchir ni EZENii bayar bayasgalan bol ta naryn huch chadal yum
gesen. **11** Tiimees lyevichuud buh ard tumniig namjaan, Odor ni ariun

uchraas chimeegui baitsgaa. Buu gashuudagtun gej helev. 12 Buh ard
tumen idej, uuj, huvi ilgeej, augaa bayar naadmyg temdegleheer
yavtsgaav. Uchir ni tedend meduulsen ugsiig ted oilgojee. 13 Daraa ni
hoyor dahi odor buh ard tumnii etsguudiin buluudiin terguunuud, tahilch
nar ba lyevichuud huuliin ugsiig nariivchlan sudlahyn tuld guush Yezra
deer tsuglajee. 14 Doldugaar saryn bayar naadmyn turshid Izrailiin
hovguud maihand amidrah yostoi gedgiig EZEN Mosyegeer damjuulan
herhen tushaasan tuhai huulid bichigdsen baigaag ted olov. 15 Tiimees ted
tunhaglan, ooriin buh hotuudad bolon Iyerusalimd tunhgiig davtan, —
Tolgod ood gar. Bichigdsenii daguu maihan barihaar chiduny mochir,
zerleg chiduny mochir, domt modny mochir, dalduu modny mochir bolon
busad navchit moddyn mochruudiig avchir gesen. 16 Tiimees humuus
garch yavaad, tedgeeriig avchran, hun bur ooriin deever deer, oorsdiin
hashaanuud bolon Burhany orgoonii hashaanuudad, Usny Haalga dahi
talbaid, Yefraimyn Haalga dahi talbaid oorsoddoo zoriulan maihnuud
barijee. 17 Olzlogdogsdoos butsaj iregsdiin buhii l chuulganmaihnuudyg
barij, tendee amidarsan. Izrailiin hovguud Nuny huu Ioshuagiin odruudees
ter odriig hurtel uneheer iinhuu hiij baigaagui aj. Tend augaa bayar hoor
boljee. 18 Tereer anhny odroos ehlen etssiin odriig hurtel odor bur
Burhany huuliin nomoos unshij baisan. Ted doloon honog bayar naadmyg
temdeglen, naim dahi odor ni zaavryn daguu yoslolyn chuulganyg hiijee.

Nyehyemia 9

9:1 Ene saryn horin dorvond Izrailiin hovguud tsutlan matsag barij, taar
omson, oorsod deeree shoroo tsatsav. 2 Izrailiin ur udmynhan oorsdiigoo
buh hariinhnaas tusgaarlan, zogsoj, oorsdiin nugliig bolon ovog
deedsiinhee gemiig naminchlav. 3 Bairandaa zogsoj baih zuuraa ted EZEN
Burhanyhaa huuliin nomoos odriin dorovnii negiin turshid unshiv. Tegeed
daraagiin dorovnii negiin turshid ted nuglee naminchlan, EZEN Burhandaa
morgov. 4 Lyevichuudiin tavtsan deer Iyeshua, Bani, Kadmiyel,
Shyebania, Bunni, Shyeryebia, Bani bolon Hyenani nar zogsood, oorsdiin
Burhan EZENd changa duugaar hashhirch baisan. 5 Tegeed lyevichuud,

Iyeshua, Kadmiyel, Bani, Hashabnyeia, Shyeryebia, Hodia, Shyebania
bolon Pyetahia nar heltsgeesen ni — Bosotsgoo, EZEN Burhanaa uurd
monhod magt! Tany suu aldart ner magtagdan,Buh yerool ba magtaalyn
deer orgomjlogdog! **6** Ta bol gantshan EZEN. Ta tengeriig bolon
tengeruudiin tengeriig buh erhestei ni, Gazryg ba tuun deer baigch buhniig
ch, Tengisuudiig, dotor ni baigch buhniig ni buteesen. Ta ter buhend
amidralyg ogson ba tengerleg erhes Tany omno bohiidog. **7** Ta bol
Abramyg songoj, Tuuniig haldyeichuudyn Uraas gargaj, Tuund Abraham
gedeg neriig ogson EZEN Burhan yum. **8** Ta tuunii zurhiig Tany omno
unench baihyg olood, Kanaanchuudyn, hitchuudiin, amorichuudyn,
Pyerizchuudiin, iyebuschuudyn, girgashchuudyn gazryg tuund, Tuunii ur
udamd ogohoor gereeg baiguulsan. Ta Ooriin amlaltaa biyeluulsen. Uchir
ni Ta zovt yum. **9** Ta Yegipyeted manai ovog deedsiin zovlong uzej, Ulaan
Tengisiin derged tednii oriloldohyg sonsson. **10** Tegeed Ta Faraony esreg
bolon tuunii buh zarts nar, tuunii gazryn buh ard tumnii esreg temdguud
bolon gaihamshgiig uzuulsen. Uchir ni ted manai ovog deedest omgorhon
handahyg Ta medsen bogood Ene odor baigaa shig neriig Oortoo ogov. **11**
Ta tednii omno tengisiig huvaaj, Ted tengisiin dunduur huurai gazraar
ongorson. Tedniig nehegchdiig Ta huchit usand chuluu hayah met gun
uruu chuluudsan. **12** Uulen baganaar Ta tedniig odor ni udirdaj, Shono ni
tednii yavah zamyg galan baganaar gereltuulsen. **13** Tegeed Ta Sinai uulan
deer buuj iren, Tedentei tengerees yarisan. Ta tedend shudarga zarlig ba
unen huuliudyg, Sain durem ba tushaaluudyg ogson. **14** Ta tedend Ooriin
ariun amraltyn odriig meduulj, Ooriin zarts Mosyegeer damjuulan tedend
tushaaluud, Durem ba huuliig ogson. **15** Tedniig olsohod Ta tedniig
tengerees talhaar hangaj, Tedniig undaasahad Ta tedend hadnaas us
gargan ogson. Ta tedend ogohoor tangaraglasan gazryg ezemshiheer tiish
ochihyg tedend aildsan. **16** Gevch ted, manai ovog deedes iherheg baidal
gargav. Ted zoruudlen, Tany tushaaluudyg es sonsov. **17** Ted sonsohoos
tatgalzan, Tednii dund Tany uildsen gaihamshigt uilsiig sanasangui.
Tiimees ted zoruudlen, Yegipyet deh boolchlol uruugaa butsahyn tuld
udirdagchiig tomilov. Gevch Ta bol orshool uuchlalyn Burhan,
Niguulsengui bolood orovch, uurlahdaa udaan, Hair enerleer byalham

bilee. Ta tedniig orhisongui. 18 Ted hailuulsan tomorlogoor oorsoddoo
tugal buteegeed, "Ene bol ta naryg Yegipyetees avch garsan ta naryn
Burhan" hemeej, Autaa doromjlolyg uildehed 19 Ta Ooriin aguu enerleer
tedniig tsodd orhisongui. Tednii zamyg zaahyn tuld uulen bagana ch
odroor tedniig orhisongui. Tednii yavah zamyg gereltuulehiin tuld galan
bagana ch Shonoor tedniig orhisongui. 20 Tedend zaavarchlahyn tuld Ta
Ooriin sain Sunsiig ogov. Ta Ooriin mannag tednii amnaas salgasangui. Ta
tedniig undaasahad us ogson. 21 Uneheer tsold dochin jiliin tursh Ta tednii
toloo beltgesen ba ted es gachigdav. Tednii huvtsas ni elegdeegui, hol ni
ch havdaagui. 22 Ta mon tedend haanchlaluud ba ard tumnuudiig ogch,
Tedniig hil hyazgaaraar ni tedend huvaav. Ted Hyeshbony haan Sihony
gazryg, Bashany haan Ogiin gazryg ezlev. 23 Ta tednii hovguudiig
tengeriin odod met olon bolgov. Tednii ovog deedest ni ochij, Ezemsh gej
aildsan ter gazartaa Ta tedniig oruulav. 24 Tiimees tednii hovguud ter
gazart orj, Tuuniig ezemshiv. Ta tednii omno ter gazryn orshin suugchid
boloh kanaanchuudyg darav. Tegeed oorsdiin husseneeree tedend uildeg
hemeen Ta tedniig haadtai ni, Ter gazryn ard tumnuudtei ni hamt tedend
ogov. 25 Ted behlegdsen hotuud ba urjil shimt gazryg ezlev. Aliv sain
buhneer duuren baishinguudyg omchlon, Zassan nootsluuruud, usan uzmiin
togluud, Chiduny togluud, jimsnii moddyg elbeg delbegeer ted ezemshiv.
Tiimees ted idetsgeej, Targaltsgaasan ba Tany aguu sain saihand bayasav.
26 Gevch ted duulgavargui bolj, Tany esreg terselj, Oorsdiinhoo nuruuny
ar uruu Tany huuliig hayasan. Tan uruu ergej iruulehiin tuld tedniig
yatgasan Tany esh uzuulegchdiig ted alj, Augaa doromjlolyg uildsen. 27
Tiimees tedniig darlasan darlagchdyn gart Ta tedniig tushaasan. Gevch ted
zovlontoi uyedee Tanyg duudahad, Ta tengerees sonsoj, Ooriin aguu
enerleer tedniig darlagchdyn garaas avarsan avragchdyg Ta tedend ogson.
28 Gevch amshiimegtsee ted dahin Tany omno muug uildev. Tiimees Ta
tedniig daisnuudynh ni gart orhison. Ingesneer daisnuud ni tedniig noyolov.
Ted dahiad Tanyg duudahad Ta tengerees sonsov. Ta tedniig Ooriin
enerleer olon udaa avarch, 29 tedniig Ooriin huuli uruu butsaan erguuleh
gej yatgav. Gesen ch ted iherhegeer uilden, Tany tushaaluudyg es sonson,
Harin Tany zarliguudyn esreg nugliig uiddev. Herev hun tedgeeriig

sahivaas amidrah yum. Ted zoruud moroo erguulj, oorsdiin huzuugee
gurdiilgen, es sonsov. **30** Harin Ta tedniig olon jil hultsej, NYeHYeMIA **9**
Ooriin Sunseer, Ooriin esh uzuulegchdeer damjuulan yatgasan ch ted chih
tavisangui. Tiimiin uchir Ta tedniig gazryn ard tumnuudiin gart ogov. **31**
Gelee ch Ooriin aguu enerleer Ta tednii togsgoliig hiisengui, orhisongui.
Uchir ni Ta bol enerengui orovch Burhan. **32** Tiimees odoo, bidnii Burhan
boloh gereegee bolon hair enerlee sahigch aguu, Huchirheg bolood
aimshigt Burhan mini, Assiriin haadyn odruudees ene odriig hurtel Bidniig
bolon manai haad, noyod, Tahilch nar, esh uzuulegchid, ovog deedes ba
Tany buh ard tumnii deer buusan buh hund zovlong Ta Ooriinhoo omno
ochuuhen hemeen buu uzeech! **33** Gesen ch biden deer buusan buhend Ta
shudarga yum. Uchir ni Ta itgemjteigeer handdag baital harin bid horon
muugaar uildsen. **34** Uchir ni manai haad, manai udirdagchid, Manai
tahilch nar bolon manai ovog deedes Tany huuliig sahisangui. Tany
tushaaluud bolon tedniig yatgasan Tany yatgalguudad anhaaral
handuulsangui. **35** Harin tedend ogson Tany aguu sain saihand bolon tednii
omno tavisan orgon uudam, Urjil shimt gazartai ooriin haanchladdaa ted
Tand uilchilsengui, Oorsdiin muu uileesee ch butssangui. **36** Uzegtun, bid
onoodor booluud mon. Jimsiig ni iduulj, shimiig ni hurteeheer manai ovog
deedest Tany ogson gazryn huvid gevel, haragtun, bid tuun deer booluud
baina. **37** Bidnii nuglees bolj tuunii elbeg delbeg ur jims ni bidnii deer Tany
tavisan haadynh bolov. Ted mon bidnii biyesiig noyolno. Bidnii mal
surguudiig husseneeree ezemshine. Tiimees bid ulemj zovlond baina. **38**
Odoo ene buhnii uchir bid bichgeer geree hiij baina. Tamgalsan bichig
deer manai udirdagchdyn, Manai lyevichuudiin bolon manai tahilch naryn
ners baina.

Nyehyemia 10

10:1 Tamgalsan bichgen deer edgeer ners baiv. Uund: Hakaliagiin huu
zahiragch Nyehyemia, Zyedyekia, **2** Syeraia, Azaria, Iyeryemia, **3**
Pashhur, Amaria, Malhia, **4** Hattush, Shyebania, Malluh, **5** Harim,
Myeryemot, Obadia, **6** Daniyel, Ginnyeton, Baruh, **7** Myeshullam, Abia,

Miamin, 8 Maazia, Bilgai, Shyemaia. Edgeer ni tahilch nar baiv. 9
Lyevichuud boloh Azaniagiin huu Iyeshua, Hyenadadyn hovguudiin
Binnui, Kadmiyel, 10 mon tednii ah duus Shyebania, Hodia, Kyelita,
Pyelaia, Hanan, 11 Mika, Ryehob, Hashabia, 12 Zakkur, Shyeryebia,
Shyebania, 13 Hodia, Bani, Byeninu. 14 Ard tumnii udirdagchid boloh
Parosh, Pahatmoab, Yelam, Zattu, Bani, 15 Bunni, Azgad, Byebai, 16
Adonia, Bigvai, Adin, 17 Atyer, Hyezyekia, Azzur, 18 Hodia, Hashum,
Byezai, 19 Harif, Anatot, Nyebai, 20 Magpiash, Myeshullam, Hyezir, 21
Myeshyezabyel, Zadok, Iaddua, 22 Pyelatia, Hanan, Anaia, 23 Hoshyea,
Hanania, Hasshub, 24 Hallohyesh, Pilha, Shobyek, 25 Ryehum,
Hashabna, Maasyeia 26 Ahia, Hanan, Anan, 27 Malluh, Harim, Baana. 28
Uldsen humuus boloh tahilch nar, lyevichuud, haalgachid, duuchid, sumiin
uilchlegchid bolon Burhany huulid oorsdiigoo ter gazryn humuusees
tusgaarlasan buh humuus, tednii ehneruud, tednii hovguud ba ohid,
medlegtei ba oilgolttoi buhen 29 oorsdiinhoo sadan toroltei,
survaljtanuudtaigaa niilj Burhany zarts Mosyegeer ogogdson Burhany
huuliar alhahyn tuld, mon bidnii Ezen BURHANy buh tushaaluudyg ba
Tuunii zarlig, Tuunii togtooluudyg sahin dagahaar haraal ba tangargiig
oorsoddoo avch baina. 30 Mon bid ohidoo ene gazryn humuust ogohgui,
tednii ohidyg ch hovguuddee avahgui. 31 Amraltyn odor baraa, esvel ur
taria zarahaar avchirdag nutgiin humuusiin huvid, bid amraltyn odor, esvel
ariun odort tednees yum hudaldan avahgui. Bid doloo dahi jiliin urgatsaas
bolon alivaa oriig nehemjlehees tatgalzana. 32 Bid mon oorsdiin Burhany
orgoonii uilchleld zoriulan jil bur shyekyeliin guravny negiig handivlaj baih
uurgiig oorsoddoo huleej baina. 33 Ene ni il tavih talh, baingyn ideen
orgol, baingyn shataalt tahil, amraltyn odruudiin, shine saryn tovloson
uyeuded ariun zuilsed bolon Izrailiin evleruulliig hiiheer nugliin tolooh
tahild zoriulan, mon bidnii Burhany orgoonii buh ajlyn tuld yum. 34
Tuunchlen tahilch nar, lyevichuud bolon humuusiin dund bid tuleenii
hangamjiin toloo shavga hayaj shodov. Ene ni bidnii etsguudiin buluudiin
daguu Burhanyhaa orgoo uruu tuuniig avaachij, huulid bichigdsenchlen jil
bur togtooson tsagt bidnii Burhan EZENii tahilyn shireen deer shataahyn
tuld 35 bogood ted jil bur gazrynhaa ur jimsnii deejiig bolon mod buriin

buh anhny ur jimsnuudiig EZENii orgoond avchrahyn tuld yum. 36 Mon
huulid bichigdsenchlen bidnii Burhany orgoond uilchilj bui tahilch nart
zoriulan, huulid bichigdsenchlen hovguudiinhee uuganyg, malyn uuganyg,
bod malyn bolon bog malyn anhny toliigBurhany orgoo uruu avaachihyn
tuld yum. 37 Bid mon zuursan gurilynhaa deejiig, oorsdiin handivyg, mod
buriin ur jimsiig, shine dars ba tosyg Burhany orgoonii oroonuuded tahilch
nart hurgej ogoh ba lyevichuuded gazrynhaa aravny negiig ogno. Uchir ni
lyevichuud bol buh tosgodoos aravny negiig avah humuus yum. 38
Lyevichuud aravny negiig huleej avah uyed Aarony huu boloh tahilch ni
lyevichuudtei hamt baih ba lyevichuud aravny negiinhee aravny negiig
Burhany orgoo uruu, aguulahyn oroonuud uruu avaachih yostoi. 39 Uchir
ni Izrailiin hovguud bolon Lyeviin hovguud ni ur tariany, shine dars ba
tosny orgoliig tedgeer oroonuuded avaachih yostoi. Tend ariun gazryn
heregsel bolon uilchilj bui tahilch nar, haalgachid, duuchid bui. Iimees bid
Burhanyhaa orgoog orhihgui.

Nyehyemia 11

11:1 Ard tumnii udirdagchid ni Iyerusalimd amidarsan. Harin busad
humuusiin arvaas negiig ni ariun hot Iyerusalimd amidruulahyn tuld shavga
orhiv. Harin arvaas yes ni oor hotuudad uldev. 2 Iyerusalimd amidrahaar
sain duraar yavsan buh humuusiig ard tumen yeroov. 3 Edgeer ni
Iyerusalimd amidarch baisan, mujuudyn terguunuud yum. Harin Iudagiin
hotuudad izrailichuud, tahilch nar, lyevichuud, sumiin uilchlegchid bolon
Solomony zarts naryn ur udmynhan oorsdiin hotuuddaa hun bur ooriin
omchoor amidarch baiv. 4 Iudagiin hovguudiin zarim ni bolon Byeniaminy
zarim hovguud Iyerusalimd amidarch baiv. Iudagiin hovguudees
Pyeryeziin hovguudees, Mahalalyelyn huu, Shyefatiagiin huu, Amariagiin
huu, Zyehariagiin huu, Uzziagiin huu Ataia, 5 Shilonityn huu, Zyehariagiin
huu, Ioiaribyn huu, Adaiagiin huu, Hazaiagiin huu, Kolhozyegiin huu,
Baruhyn huu Maasyeia nar baiv. 6 Iyerusalimd amidarch baisan Pyeryeziin
hovguud bugd dorvon zuun jaran naiman chadvarlag hun baiv. 7 Edgeer ni
Byeniaminy hovguud yum. Iyeshaiagiin huu, Itiyeliin huu, Maasyeiagiin

huu, Kolaiagiin huu, Pyedaiagiin huu, Ioyedyn huu, Myeshullamyn huu
Sallu, **8** tuunii daraa Gabbai ba Sallai, yeson zuun horin naim. **9** Zihriin huu
Ioyel tednii hargalzagch baisan ba Hassyenuagiin huu Iuda hotyn
zahirgaand hoyor dahi ni baiv. **10** Tahilch naraas Ioiaribyn huu Iyedaia,
Iahin, **11** Burhany orgoonii udirdagch, Ahitubyn huu, Myeraiotyn huu,
Zadokiin huu, Myeshullamyn huu, Hilkiagiin huu Syeraia bolon **12** sumiin
ajlyg guitsetgedeg tednii sadan torliinhon naiman zuun horin hoyor. Mon
Malhiagiin huu, Pashhuryn huu, Zyehariagiin huu, Amziin huu,
Pyelaliagiin huu, Iyerohamyn huu Adaia **13** ba tuunii sadangiinhan,
etsguudiin buluudiin terguunuud hoyor zuun dochin hoyor. Mon Immyeriin
huu, Myeshillyemotyn huu, Ahzain huu,Azaryelyn huu Amashsai **14** bolon
tednii ah duus, erelheg daichid, zuun horin naim. Tedniig hargalzagch ni
Haggyedolimyn huu Zabdiyel baiv. **15** Lyevichuudees Bunniin huu,
Hashabiagiin huu, Azrikamyn huu, Hasshubyn huu Shyemaia, **16** Burhany
orgoonii gadnah ajlyg hariutssan lyevichuudiin udirdagchdaas Shabbyetai
ba Iozabad, **17** mon talarhlyn morgoliig ehluuleh udirdagch baisan Asafyn
huu, Zabdiin huu, Mikagiin huu Mattania, mon ah duusiinhee dund hoyor
dahi ni boloh Bakbukia, mon Iyedutuny huu, Galalyn huu, Shammuagiin
huu Abda. **18** Ariun hot dahi buh lyevichuud ni hoyor zuun nayan dorov
baiv. **19** Mon haalgachid, Akkub, Talmon bolon daaman haalguudyg
manadag tednii ah duus zuun dalan hoyor baiv. **20** Izrailiin busad ni tahilch
nar ba lyevichuudees Iudagiin buh hotuudad, hun bur ooriin ov deer
amidarch baiv. **21** Harin sumiin uilchlegchid Ofyeld amidarch baisan.
Ziha, Gishpa nar sumiin uilchlegchdiig hariutsaj baiv. **22** Iyerusalim dahi
lyevichuudiin hargalzagch ni Burhany orgoonii uilchleliin duuchid baisan
Asafyn hovguudees, Mikagiin huu, Mattaniagiin huu, Hashabiagiin huu,
Baniin huu Uzzi baiv. **23** Uchir ni tednii talaar gargasan haany tushaal
baisan ba duuny udirdagchdad odor odriin hatuu durem baiv. **24** Iudagiin
hovguun Zyeragiin hovguudees, Myeshyezabyelyn huu Pyetahia ni ard
tumnii talaarh buh asuudluudad haany toloologch bolj baiv. **25** Tarian
talbainuudtai tosgodyn huvid, Iudagiin zarim hovguud Kiriatarba bolon
tuunii tosgodod, Dibon bolon tuunii tosgodod, Iyehabzyeyel bolon tuunii
tosgodod amidarch baiv. **26** Mon Iyeshuad, Moladad ba Byetpyelyeted,

27 Hazarshuald,Byeyershyebad bolon tuunii gatsaanuudad, 28 Ziklagd,
Myekonad bolon tuunii gatsaanuudad, 29 Yenrimmond, Zorad Iarmutad,
30 Zanoa, Adullam bolon tednii tosgodod, Lahish bolon tuunii talbainuud,
Azyeka bolon tuunii gatsaanuudad baiv. Tiimees ted Byeyershyebagaas
Hinnomyn hondii hurtel huaragnav. 31 Byeniaminy hovguud mon
Gyebagaas uragsh, Mihmash bolon Aiad, Byetyel bolon tuunii
gatsaanuudad amidrav. 32 Mon Anatot, Nob, Anania, 33 Hazor, Rama,
Gittaim, 34 Hadid, Zyeboim, Nyeballat, 35 Lod ba Onod uran
darhchuudyn hondiid baiv. 36 Mon lyevichuudees Iuda dahi zarim heseg
ni Byeniamind hariyaalagdav.

Nyehyemia 12

12:1 Shyealtiyelyn hovguun Zyerubbabyel ba Iyeshuatai hamt irtsgeesen
tahilch nar ba lyevichuud ni Syeraia, Iyeryemia, Yezra, 2 Dmaria, Malluh,
Hattush, 3 Shyekania, Ryehum, Myeryemot, 4 Iddo, Ginnyetoi, Abia, 5
Miamin, Maadia, Bilga, 6 Shyemaia ba Ioiarib, Iyedaia, 7 Sallu, Amok,
Hilkia ba Iyedia nar yum. Edgeer ni Iyeshuagiin odruud deh tahilch
narynterguunuud ba tedgeeriin torol sadanguud baiv. 8 Lyevichuud ni
Iyeshua, Binnui, Kadmiyel, Shyeryebia, Iuda bolon talarhlyn duunuudyg
hariutsagch Mattania ba tuunii ah duu nar baiv. 9 Mon Bakbukia bolon
Unni, tednii ah duu nar, uilchleh bulgeeree tednii haraldaa zogsotsgoov. 10
Iyeshua ni Ioiakimyn etseg bolj, Ioiakim ni Yeliashibyn etseg bolj,
Yeliashib ni Ioiadagiin etseg bolj, 11 Ioiada ni Ionatany etseg bolj, Ionatan
ni Iadduagiin etseg bolson yum. 12 Ioiakimyn odruuded tahilch nar,
etsguudiin buluudiin terguunuud ni Syeraiagaas Myeraia, Iyeryemiagaas
Hanania, 13 Yezragaas Myeshullam, Amariagaas Iyehohanan, 14
Malluhigaas Ionatan, Shyebaniagaas Iosyef, 15 Harimaas Adna,
Myeraiotoos Hyelka, 16 Iddogoos Zyeharia, Ginnyetonoos Myeshullam,
17 Abiagaas Zihri, Miniaminaas Moadiagaas Piltai, 18 Bilgagaas
Shammua, Shyemaiagaas Iyehonatan, 19 Ioiaribaas Mattyenai,
Iyedaiagaas Uzzi, 20 Sallaigaas Kallai, Amokaas Yebyer, 21 Hilkiagaas
Hashabia, Iyedaiagaas Nyetanyel nar baiv. 22 Lyevichuudiin huvid,

etsguudiin buluudiin terguunuud ni Yeliashib, Ioiada ba Iohanan ba
Iadduagiin odruuded burtgegdsen baisan. Mon tahilch nar ni Pyersiin
Dariusyn haanchlalyn uyed burtgegdsen baiv. **23** Lyeviin hovguud,
etsguudiin buluudiin terguunuud ni Yeliashibyn hovguun Iohanany
odruudiig hurtelShastiryn Nomd burtgegdsen baiv. **24** Lyevichuudiin
terguunuud ni Hashabia, Shyeryebia, Kadmiyelyn hovguun Iyeshua nar
tednii haraldaa ah duusteigee hamt Burhany hun Davidyn zaavarlasan
yosoor buleg ni bulegtee hariulan magtan, talarhal orgohoor tavigdav. **25**
Mattania ba Bakbukia, Obadia, Myeshullam, Talmon, Akkub nar bol
daaman haalguudyn aguulahuudyg manah haalgachid baiv. **26** Edgeer ni
Iozadakiin huu, Iyeshuagiin huu Ioiakimyn odruuded bolon zahiragch
Nyehyemia, tahilch, guush Yezragiin odruuded uilchilj baiv. **27**
Iyerusalimyn hermiin zoriulalt deer ted lyevichuudiig buh gazruudaas ni
haij, lir hogjim, bosoo yatga, tsan hogjmoor dagan hogjimdoh duunuud ba
talarhlyn magtuutai, bayar hoorteigoor zoriulaltyg temdeglehiin tuld
tedniig Iyerusalimd avchrav. **28** Duuchdyn hovguudiig Iyerusalimyn
orchmyn duurgees bolon Nyetofatchuudyn tosgodoos tsugluulav. **29** Mon
Byetgilgalaas, Gyeba ba Azmavyet dahi talbainuudaas ni avchirsan. Uchir
ni duuchid Iyerusalimyn ergen toirond oorsoddoo tosgod baiguuljee. **30**
Tahilch nar ba lyevichuud oorsdiigoo ariusgav. Ted mon ard tumniig,
daaman haalguudyg bolon hermiig ariusgav. **31** Tegeed bi Iudagiin
udirdagchdyg hermiin oroid gargaad, nairal duuny hoyor tom hesgiig
tomilson. Negdugeerh ni hermiin oroid baruun tiish Hayagdlish Haalgany
zug yavav. **32** Hoshaia bolon Iudagiin udirdagchdyn hagas ni tedniig
dagaldaj **33** Azaria, Yezra, Myeshullam, **34** Iuda, Byeniamin, Shyemaia,
Iyeryemiatai hamt **35** bo lon tahilch naryn zarim hovguud bureetei, Asafyn
huu, Zakkuryn huu, Mikaiagiin huu, Mattaniagiin huu, Shyemaiagiin huu,
Ionatany huu Zyeharia **36** ba tuunii sadanguud, Shyemaia, Azaryel,
Milalai, Gilalai, Maai, Nyetanyel, Iuda ba Hanani nar Burhany hun
Davidyn hogjmiin zemsguudiig barij yavav. Yezra guush tednii omno
yavav. **37** Orgiluuryn Haalgany derged ted Davidyn hotyn shataar
chigeeree deesh garch, hermiin shataar Davidyn baishingiin deeguur zuun
zugt Usny Haalga uruu yavav. **38** Nairal duuny hoyor dahi heseg ni zuun

tiish hodolson ba bi humuusiin hagastai ni hamt tedniig hermen deeguur
dagaj, Zuuhnuudyn Tsamhag deeguur Orgon Herem uruu, **39** Yefraimyn
Haalga deeguur, Huuchin Haalga, Zagasny Haalga, Hananyelyn Tsamhag
ba Zuutyn Tsamhgaar damjin, Honiny Haalga hurtel yavaad ted Haruulyn
Haalgan deer zogsotsgoov. **40** Tegeed nairal duuny hoyor heseg Burhany
orgoond bairaa ezeltsgeev. Bi bolon nadtai hamt bui tushmediin hagas ni
ch mon tiin uildev. **41** Mon bureetei tahilch nar Yeliakim, Maasyeia,
Miniamin, Mikaia, Yelioyenai, Zyeharia ba Hanania nar **42** Maasyeia,
Shyemaia, Yelyeazar, Uzzi, Iyehohanan, Malhia, Yelam ba Yezyer nar
bastiin uildev. Duuchid oorsdiin udirdagch Iyezrahiatai hamt duulav. **43**
Ter odor ted ulemj tahiluudyg orgoson ba ihed bayasatsgaav. Uchir ni
Burhan tedend ih bayar hooriig ogson bogood emegteichuud bolon
huuhduud ch hurtel bayasatsgaav. Tiimees Iyerusalimyn bayar hoor alsaas
sonsogdoj baiv. **44** Ter odor aguulah oroonuud, handivuud, anhny ur jims,
aravny negiig hariutsah tahilch nar ba lyevichuuded huuliar ogogdoh huvi
noogdluudyg hotuudyn tarian talbainuudaas tend tsugluulah humuusiig
mon tomilov. Yuu gevel iudachuud ni uilchilj bui tahilch nar ba
lyevichuuded bayarlav. **45** Uchir ni ted David bolon tuunii huu Solomony
tushaalyn daguu duuchid ba haalgachidtai hamt Burhany morgoliig ba
ariusgalyn uilchleliig guitsetgesen yum. **46** Uchir ni ert uyed David bolon
Asafyn odruuded magtaalyn duunuud, Burhand orgoh talarhlyn
magtuunuudyn udirdagchid baidag baisan. **47** Tiimees Zyerubbabyel bolon
Nyehyemiagiin odruuded buh izrailichuud ni duuchid ba haalgachdad odor
buriin shaardlagatai hemjeegeer ni huvi noogdlyg ogch, lyevichuuded
zoriulsan ariusgasan huviig tusgaarlasan bogood mon lyevichuud ch
Aarony hovguuded zoriulan ariusgasan huviig tusgaarlav.

Nyehyemia 13

13:1 Ter odor ard tumniig sonsoj baihad ted Mosyegiin nomoos changaar
unshiv. Neg ch ammon hun, esvel moab hun hezee chBurhany chuulgand
orj bolohgui hemeen tuun dotor bichigdseniig olov. **2** Uchir ni ted Izrailiin
hovguudiig talh ustaigaar ugtsangui, harin ch Balaamyg tednii esreg

tedniig haraalgahaar holsoljee. Harin bidnii Burhan haraalyg ni yerool
bolgoson yum. 3 Tiimees ted huuliig sonsood, buh hariinhnyg Izrailias
gargav. 4 Uunii omno manai Burhany orgoonii oroonuudiig hariutsahaar
tomilogdson tahilch Yeliashib, Tobiagiin sadan uchir 5 urd ni lyevichuud,
duuchid, haalgachid, bolon tahilch nart orgoson handiv, ideen orgoluud,
gugel, sav suulguud ba urgatsyn aravny neg, dars ba tosyg hadgalj baisan
tom oroog tuund beltgej ogchee. 6 Harin ene buh uyeiin turshid bi
Iyerusalimd baisangui. Uchir ni Vavilony haan Artaksyerksyn guchin
hoyordugaar ond bi haand baraalhahaar yavsan baiv. Harin heseg
hugatsaany daraa bi haanaas yavah zovshoorol guiv. 7 Tegeed bi
Iyerusalimd irj, Yeliashib Burhany orgoonii hashaand Tobiad oroo beltgej
ogsnoor tuunii toloo uildsen muu uiliin tuhai sonsov. 8 Ene ni nadad tun ch
taagui baisan uchraas bi ter oroonoos Tobiagiin geriin buh yumsyg gargaj
hayav. 9 Tegeed namaig tushaal ogohod ted oroonuudiig tseverlev. Bi
tiishee Burhany orgoonii sav suulgyg ideen orgoluud ba gugeltei ni hamt
butsaaj avchrav. 10 Mon lyevichuudiin huviud ni tedend ogogdooguigees
bolj uilchilj baisan lyevichuud ba duuchid oor oorsdiin tarian talbai uruu
yavtsgaasnyg bi olj medev. 11 Tegeed bi tushmediig zemlen — Burhany
orgoo yaagaad orhigdov? gev. Bi tedniig hamtad ni tsugluulj, oorsdiinh ni
alband butsaan taviv. 12 Tegeed buh iudachuud ur taria, dars ba tosnyhoo
aravny negiig aguulahuudad avchirtsgaav. 13 Aguulahuudyn daamlaar
tahilch Shyelyemia, guush Zadok, lyevichuudees Pyedaiag, mon teden
deer nemj Mattaniagiin huu, Zakkuryn huu Hananyg bi tomilov. Uchir ni
ted naidvartai hemeen uzegddeg baisan ba tednii uureg ni oorsdiin ah duu
nart huvaarilah yavdal baiv. 14 Burhan mini, uunii toloo namaig sanaach.
Minii Burhany orgoo ba tuunii uilchleluudiin toloo guitsetgesen minii
unench uilsiig buu arilgaarai! 15 Ter odruuded Iudad amraltyn odroor
zarim humuus usan uzmiin shahuurga gishgej, uuttai ur tariag avchran,
iljgendee dars, usan uzem, injir bolon buh torliin achaa achaalan, tedniig
amraltyn odroor Iyerusalimd avchirj buig bi uzev. Huns zarj baisan ter
odor ni bi tedend anhaaruulan sanuulav. 16 Mon tend amidarch baisan
Tiriin humuus zagas bolon buh torliin baraag gadnaas oruulj, tedniigee
Iudagiin hovguuded, Iyerusalimd ch hurtel amraltyn odroor zarj baiv. 17

Tegehed ni bi Iudagiin yazguurtnuudyg zemlen, tedend handan — Ta nar
yuund amraltyn odriig buzarlan, yamar muu uiliig hiine ve? **18** Tanai
etsguud ene metiig uildseneer Burhan maani biden deer bolon ene hotyn
deer ene buh gai gamshgiig avchirsan bish uu? Gesen ch ta nar amraltyn
odriig buzarlasnaar Izraili deerh uur hileng nemegduulj baina gev. **19**
Tegeed amraltyn odriin omno dongoj haranhui bolmogts Iyerusalimyn
daaman haalguudyg haaj, amraltyn odor ongortol ongoilgohgui baihyg bi
tushaav. Tegeed amraltyn odor yamar ch achaa oruulahgui baihyn tuld bi
zarts narynhaa zarimyg daaman haalguuddeer bairluulav. **20** Neg, hoyor
udaa hudaldaachid ba yanz buriin baraany naimaachid Iyerusalimyn gadna
shoniig ongoruulj baiv. **21** Tegehed bi tedend anhaaruulj — Ta nar
yaagaad hermiin derged shoniig ongoruulne ve? Herev ta nar dahiad
ingevel, bi ta naryn esreg huch hereglene gev. Ter tsagaas hoish ted
amraltyn odor irsengui. **22** Mon lyevichuuded, oorsdiigoo ariusgan,
amraltyn odriig ariusgahyn tuld haalgachid met irtsgeehiig bi tushaav.
Uunii toloo mon namaig sanaach! Burhan mini, Ooriin hair enerliin aguu
baidlaar namaig orovdooch! **23** Ter odruuded iudyeichuud Ashdod,
Ammon ba Moabyn emegteichuudtei gerlesniig bi mon uzev. **24** Tednii
huuhduudiin huvid, hagas ni Ashdodyn heleer, esvel busad ard tumnii
heleer yaridag baisan bogood tednii neg ni ch iuda heleer yarij chadahgui
baiv. **25** Tiimees bi tedentei temtsej, tedniig haraan, tednii zarimyg ni
tsohij, usiig ni zulgaan, tedniig Burhanaar tangaragluulan — Ta nar ohidoo
tednii hovguuded ogoh yosgui, tednii ohidyg ch ooriin hovguuded, esvel
oorsoddoo avah yosgui. **26** Izrailiin haan Solomon edgeer zuilseer nugel
uildeegui gej uu? Hediigeer olon undestnuudiin dund tuun shig haan
baigaagui, ter Burhanaaraa hairlagdan, Burhan tuuniig buh Izrailiin haan
bolgoson bolovch hari emegteichuud tuuniig ch hurtel nugel uildehed
hurgesen. **27** Tegehed ta nar hari emegteichuudtei gerlen, bidnii Burhany
esreg unench busaar handan, ene buh ulemjiin muut hiisen hemeen bid ta
naryn tuhai sonsono gej uu? gev. **28** Ioiadagiin hovguudiin neg, terguun
tahilch Yeliashibyn huu ch hurtel horoni hun Sanballatyn hurgen bolson
bogood bi tuuniig ooroosoo zailuulav. **29** Burhan mini, tedniig sanaach.
Uchir ni ted tahilchlalyg ba tahilchlalyn, lyevichuudiin gereeg buzarlav. **30**

Iinhuu bi tedniig hariin aliv buhnees ariusgaj, tahilch nar ba lyevichuudiig oor ooriinh ni uuregt ajild ni tomilov. **31** Bi tuleenii hangalt bolon anhny ur jimsend todorhoi tsagiig togtoov. Burhan mini, sainy toloo namaig sanaach!

Yestyer 1

1:1 Ene ni Enethegees Yetiop hurtelh zuun horin doloon mujiig haanchilj
baisan Ahashvyeroshiin odruuded bolov. 2 Haan Ahashvyeroshiin niislel
Susa dahi ooriin haan suudaldaa zalrah ter odruuded buyuu 3
haanchlalynhaa gurav dahi jidd tereer ooriin buh noyon, baraa bologchid,
Pyersiin bolon Myediin tsergiin darga nar, yazguurtnuud ooriinh ni
mujuudyg zahirah noyodyg ooriinhoo omno bailgan nair hiiv. 4 Tegeed
tereer haany yaruu aldrynhaa bayan chineelgiig bolon ooriin autaa tsog
javhlangiinhaa sur huchiig olon odriin tursh, zuun nayan honog haruulav. 5
Edgeer odruudiig duusahad haan niislel Susa hotod baisan buh humuust,
hamgiin augaa ihees hamgiin ochuuhend ni hurtel zoriulan haany ordny
tsetserlegiin hashaand doloo honog urgeljilsen nair hiiv. 6 Tend nil ongiin
nariin maalingan uyaanuudaar mongon garhinuudtai bolon gantigan
baganuudtai holbogdson tsagaan bolon hoh yagaan ongiin nariin maalingan
hoshignuud baiv. Mon ereen chuluu, gantig, tana bolon erdeniin
chuluunuudyg shigtgen zassan zam deer alt, mongoor hiisen buidanguud
bailaa. 7 Yanz buriin torliin altan savand uuh yumaar uilchilj baisan
bogoodhaany elbeg delbegiin daguu haany dars elbeg hureltsehuits baiv. 8
Uuh ni huuliin daguu baisan bogood hen ch albadahgui baiv. Uchir ni hun
neg bur ooriinhoo husliin daguu baij bolno hemeen haan ordnyhoo
tushmeded tushaal buulgasan aj. 9 Hatan Vashti mon Haan
Ahashvyeroshiin ordond emegteichuuded zoriulan nair hiiv. 10 Doloo dahi
odor haany zurh darsand bayasah uyedee, haan Ahashvyeroshiin omno
uilchilj baisan doloon taigan hun boloh Myehuman, Bizta, Harbona, Bigta,
Abagta, Zyetar ba Karkas nart iin tushaav. 11 Hatan Vashtiin goo
uzesgeleng ard tumen bolon noyodod haruulahyn tuld tuuniig hatnyh ni
titemteigeer haany omno avchrahyg tushaav. Uchir ni ter ihed uzesgelentei
ajee. 12 Gevch Hatan Vashti taiganuudaar damjuulsan haany tushaalaar
irehees tatgalzav. Tegehed haan ihed uursan, tseejin dotor ni hilen
durelzev. 13 Tegeed haan tsag uye oilgodog mergen humuustei yariltsan
(Uchir ni huuli bolood shudarga yosyg meddeg buhnii omno haany yarih ni
yos zanshil baiv. 14 Pyers bolon Myediin doloon noyon haany shadruud

Karshyena, Shyetar, Admata, Tarshish, Myeryes, Marsyena ba Myemukan
nar ni haand oir bogoodhaant ulsynhaa dotor ehnii bairand suudag.) — 15
Taiganuudaar damjuulsan haan Ahashvyeroshiin tushaalyg dagaagui hatan
Vashtig huuliin daguu herheh yostoi ve? hemeesend, 16 haan bolon
noyodyn omno Myemukan iin oguulev. — Hatan Vashti zovhon haany
omno buruug uildeed zogsoogui, mon haan Ahashvyeroshiin buh mujuud
dahi noyod bolon buh ard tumnii omno buruug uildev. 17 Uchir ni hatny
uildel ni buh emegteichuuded medegdehed ene ni tedniig "Haan
Ahashvyerosh hatan Vashtig ooriin omno avchrahyg tushaahad ter
ireegui" gej helen nohruuddee hundetgelgui handahad hurgeh bolno. 18
Ene odor hatny uildliig sonsson Pyers bolon Myediin survaljit
emegteichuud mon iim baidlaar haany buh noyodtoi yarih bogood jigshil
zevuutsel bolon uur hilen ih boloh bolno. 19 Herev haan uuniig taalbal
zarlig gargag! Mon ene ni huchingui bolguulahguin tuld Vashti ni haan
Ahashvyeroshiin omno tsaashid ireh yosguig Pyers bolon Myediin huulid
bichigdeg. Mon haan tuunii hatny bair suuriig tuunees iluu zohistoi hund ni
ogog! 20 Tegeed haany gargah zarlig ni tuunii buh augaa haant uls dayaar
tunhaglagdahad buh emegteichuud nohruudee, tom ch, jijig ch hundleh
bolno. 21 Ene ug haan bolon tuunii noyodyn taalald niitsej, Myemukany
sanal bolgosonchlon haan uildev. 22 Tegeed ter haany buh mujuudad, tus
tusynh ni bichig usgeer, ard tumen burd oorsdiin ni heleer er hun bur ooriin
gertee ezen baij, ooriin ard tumniihee heleer yarigch baih yostoi hemeesen
zahidluudyg ilgeev.

Yestyer 2

2:1 Edgeer zuilsiin daraa haan Ahashvyeroshiin uur hilen namdahad, ter
Vashtig bolon tuunii yuu hiisniig, mon tuunii esreg yamar zarlig gargasnaa
sanav. 2 Tegehed tuund uilchilj baisan haany baraa bologchid iin helev. —
Haand uzesgelentei ongon ohidyg erj olog. 3 Haan ooriin haanchlalyn buh
mujuudaar hyanagch naryg tomilj, ted uzesgelentei ongon ohin buriig
niislel Susa uruu emegteichuudiin bair uruu emegteichuudiig hariutsaj
baisan haany taigan Hyegain halamjind tsugluulj avchrag. Tegeed tedend

oo engesgiig ni ogsugei! 4 Tegeed haany taaladd niitssen zaluu emegteig
Vashtiin orond hatan bolgog gev. Ene hereg haany taalald niitssen bogood
ter tuunchlen uildev. 5 Niislel Susad byeniamin hun Kishiin huu,
Shimyeigiin huu, Iairyn huu Mordyehai hemeegch negen iudyei hun baiv.
6 Ter ni Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn tsolson Iudagiin haan
Iyekoniatai hamt tsologdson olzlogsodtoi tsug Iyerusalimaas tsollogt irsen
hun yum. 7 Tegeed ter avga ahynhaa ohin Hadassag buyuu Yestyeriig
humuujuulj baiv. Uchir ni ter ohin etseg ehgui ajee. Ter zaluu emegtei biye
galbir, tsarai zuseer uzesgelentei baisan bogood etsegehiig ni nas barahad
Mordyehai tuuniig ohinoo bolgon avchee. 8 Haany tushaal bolon zarlig
zarlagdan, olon zaluu emegteichuud niislel Susa uruu Hyegain halamjind
tsuglatsgaaj baihad Yestyer haany ordon uruu emegteichuudiig hariutsaj
baisan Hyegain halamjind hurgegdjee. 9 Ter zaluu emegtei tuunii taaladd
niitsej, iveeliig ni olov. Tiimees ter Yestyeriig oo engesgeer bolon hunseer
turgen hangaj, tuund haany ordnoos doloon shilmel shivegchniig ogon,
tuuniig bolon shivegchdiig ni haany ehneruudiin bairny hamgiin sain gazar
uruu shiljuulev. 10 Yestyer ooriin ard tumnee ch, sadan torloo ch
ilchilsengui. Uchir ni Mordyehai tuund tedniig ilchilj bolohgui hemeen
zahijee. 11 Tegeed Mordyehai odor bur haany ehneruudiin bairny
hashaany omnuur Yestyeriin yamar baigaag bolon yuu bolj baigaag medeh
gej uragshaa hoishoo holhidog baiv. 12 Zaluu emegtei buriin haan
Ahashvyerosh uruu ochih eelj bolohod ter emegteichuuded zoriulagdsan
arvan hoyor saryn goo saihny uilchleliig guitseeh yostoi baiv. Miriin tosny
zurgaan sar, mon emegteichuudiin unerten ba oo engesgiin zurgaan sar
ajee. 13 Zaluu emegtei ni haan uruu iim baidlaar oroh yostoi.
Emegteichuudiin bairnaas haany ordon uruu tuunii avch yavahyg hussen
buhen ni tuund ogogdoh yum. 14 Oroi ni tereer ochood, ogloo ni
emegteichuudiin hoyor dahi bair uruu butsaj,tatvar emsiig hariutsaj baisan
haany taigan Shaashgazyn halamjind ochno. Tegeed haan ter emegteig
taalj, neriig ni duudahaas naash ter dahin haand baraalhdaggui ajee. 15
Ooriig ni ohinoo bolgoj avsan Mordyehain avga ah Abihailyn ohin
Yestyeriin haan uruu ochih eelj irehed emegteichuudiig hariutsaj baisan
haany taigan Hyegain zovlosnoos oor zuiliig ter guisangui. Tegeed

Yestyer ooriig ni harsan buhnii nudend taallyg olov. 16 Ingeed Yestyeriig
Tyebyet buyuu aravdugaar sard tuunii haanchlalyn doloo dahi jidd haany
ordond Haan Ahashvyerosh deer avchrav. 17 Haan Yestyeriig buh
emegteichuudees iluu hairlaj, Yestyer tuunii taalal hiigeed enerliig busad
buh ongon ohidoos iluu olson tul haan hatny titmiig Yestyeriin tolgoid
omsgoj, tuuniig Vashtiin orond hatan bolgov. 18 Daraa ni haan ih nair
buyuu Yestyeriin nairyg ooriin buh noyon bolon alban haagchdad zoriulan
hiisen bogood mon mujuuddaa amraltyn odriig zarlan, ooriin ogoomor
zangaar belguudiig ogov. 19 Tegeed ongon ohidyg hamtdaa hoyor dahi
udaagaa tsuglahad Mordyehai ni haany daaman haalgany tushaa suuj baiv.
20 Yestyer Mordyehain tushaasanchlan, undes ugsaagaa ch, ard tumnee
ch haraahan medegdeegui baiv. Uchir ni Yestyer Mordyehain ugiig, tuunii
halamjind baih uyeiinh shigee l dagaj baiv. 21 Ter odruuded Mordyehaig
haany daaman haalgany tushaasuuj baihad haalgyg sahij baisan haany
albany humuusees hoyor ni buyuu Bigtan, Tyeryesh nar uurlan, haan
Ahashvyerosht haldahaar zehev. 22 Gevch huivaldaanyg Mordyehai
medeed, hatan Yestyerd helehed Yestyer uuniig haand Mordyehain nereer
medegdev. 23 Huivaldaanyg shalgaj, unen baisan ni medegdehed, ted
hoyoul duujluurt duujlegdev. Ene ni haany omno Sudryn nomd bichigdjee.

Yestyer 3

3:1 Ene yavdlyn daraa haan Ahashvyerosh ni agag hun Hammyedatagiin
huu Hamanyg alba ahiulan, erh medliig ni tuuntei hamt bui noyodoos
deeguur togtoon tuuniig devshuulev. 2 Haany daaman haalgany dergedeh
haany buh uilchlegchid Hamand hundetgel uzuulen bohiiv. Uchir ni haan
tuunii tuhaid tiin zarligdjee. Harin Mordyehai bohiison ch ugui, hundetgel
ch uzuulsen ch ugui. 3 Tegehed haany daaman haalgany derged baidag
haany uilchlegchid Mordyehaid — Chi yaagaad haany zarligiig zorchino
ve? gev. 4 Ted tuund odor bolgon helsen ch Mordyehai tedniig sonsdoggui
baiv. Tiimees ted Mordyehain shaltgaan teseh esehiig harahaar Hamand
meduulev. Uchir ni Mordyehai tedend ooriigoo iudyei hun hemeen heljee.
5 Mordyehaig oort ni bohiih ch ugui, hundetgel uzuuleh ch ugui baigaag

uzeed Haman uur hilengeer duurev. 6 Gevch ter Mordyehaid gantsaarand
ni haldahyg ul toomsorlov. Uchir ni ted tuund Mordyehain ard tumen ni
hen bolohyghelsen uchir Haman Ahashvyeroshiin buh haant ulsaar tarhsan
Mordyehain ard tumen, buh iudyeichuudiig ustgahaar sanaarhav. 7 Haan
Ahashvyeroshiin arvan hoyor dahi jild Nisan sar buyuu negdugeer sard
Hamany omno odroos odort, saraas sard Adar buyuu arvan hoyordugaar
saryg hurtel pur hemeeh shavgyg orhin shodov. 8 Tegeed haan
Ahashvyerosht Haman iin helev. — Tany haanchlalyn buh mujuudyn ard
tumnuudiin dund tarj sarnisan negen ard tumen baina. Tednii huuli ni busad
ard tumnuudiin huuliudaas oor bogood ted haany huuliudyg sahidaggui
yum. Tiimees tedniig bailgah ni haand tustai bus boloi. 9 Herev haan
uuniig taalbal, tedniig ustgah zarlig gargatutai. Tegeed bi arvan myangan
mongon talantyg haany sand oruulahyn tuld haany ajlyg heregjuulegchdiin
gart tushaana gev. 10 Tegehed haan garaasaa ooriin tamgat bogjoo avch
iudyeichuudiin daisan agag hun, Hammyedatagiin huu Hamand ogov. 11
Mon haan Hamand — Mongo chiniih, ter humuus ch mon adil. Chi tednii
tuhaid taallaaraa boloh boltutai gev. 12 Tegeed haany guush nar
negdugeer saryn arvan gurav dahi odor duudagdan Hamany tushaasnyg
haany noyod, muj buriin zahiragchdad, ard tumen buriin noyon nart muj
burd oor oorsdiinh ni bichgeer, ard tumen burd oorsdiinh ni heleer haan
Ahashvyeroshiin nereer bichin ilgeej haany tamgat bogjoor tamgaljee. 13
Adar sar buyuu arvan hoyordugaar saryn arvan gurav dahi odor neg odriin
dotor emegteichuud bolon huuhduud, hogshin zaluu buh iudyeichuudiig
huis temterch, alj ustgahyn tudd bolon tednii ed horongiig olzlon avahyn
tuld haany buh mujuudad zarlaguudaar zahidal ilgeev. 14 Muj burd
huulichlan gargah zarligiin huulbaryg ene odriin toloo belen bailgahyn tuld
buh ard tumend niitlev. 15 Niislel Susad zarlig garch baih hoorond haany
tushaalaar daichlagdsan zarlaguud garch yavtsgaav. Mon haan bolon
Haman uuhaar suutsgaah uyed Susa hot uimen sandarch baiv.

Yestyer 4

4:1 Mordyehai bolson buh zuilsiig medeed, huvtssaa uran, uns bolon taar

uglaj, hotyn dund garch changa duugaar gashuunaar uilav. 2 Tereer haany
daaman haalga hurtel yavav. Uchir ni taar utlasan hen ch haany daaman
haalgaar oroh yosgui baiv. 3 Haany tushaal bolon zarlig hursen muj
buhend iudyeichuud matsag barin, uilaldan orilj ihed gashuudan, uns bolon
taar uglav. 4 Tzttel Yestyeriin shivegchid bolon taiganuud irj tuund
helehed, hatan ihed zovon shanalav. Tegeed ter Mordyehain taaryg
tailuulahyn tuld tuund omsgoh huvtsas ilgeesen ch Mordyehai tedgeeriig
avsangui. 5 Tegehed Yestyer ooriig ni halamjluulahaar haany tomilson
tuunii taiganuudaas Hatahyg duudan, ene ni yuu bolood yaagaad iim yum
bolov gedgiig meduuleheer tuuniig Mordyehai deer ochgej tushaav. 6
Tegeed Hatah haany daaman haalgany omnoh hotyn talbai uruu
Mordyehai deer ochiv. 7 Mordyehai oort ni tohioldson buhniig bolon
Haman iudyeichuudiig ustgasny toloo haany san homrogt tolohoor
amlasan mongonii yag nariin toog tuund helev. 8 Mordyehai mon tuund
tedniig ustgahyn tuld Susad gargasan zarligiin eh bichgiin huulbaryg
Yestyerd uzuulj tuund medegdehiin tuld ogch, tuuniig haan uruu orj
iveeliig ni guij ooriin ard tumniihee toloo guihyg tushaav. 9 Tegeed Hatah
butsaj iren Mordyehain ugiig Yestyerd helev. 10 Tegehed Yestyer
Hatahad handaj, tuuniig Mordyehaid iin hariu helehiig tushaav. — 11
Duudagdaagui yamar ch eregtei, emegtei hun haany dotood ordond orson
bol amid uldehgui, haan ochirt altan tayagaa tuun uruu sungaagui l bol ter
ni uheh yostoi gesen gants huuli baidag gedgiig haany buh zarts nar bolon
haany mujuudyn ard tumen medne. Tegeed bi edgeer guchin honogiin
tursh haan deer ochihoor duudagdaagui baina. 12 Ted Yestyeriin ugiig
Mordyehaid helev. 13 Mordyehai Yestyerd ingej hariul gej tedend helev.
— Haany ordond baigaa chi buh iudyeichuudees iluugeer multarch chadna
gej buu sana. 14 Uchir ni herev chi ene uyed chimeegui baival oor gazraas
iudyeichuudiin avral bolood tuslamj bii bolj, chi bolon chinii etsgiin ger
sonono. Chi uun shig iim tsagiin toloo l haany erh darhand hursen ch yum
bil uu hen medeh ve? 15 Tegehed Yestyer Mordyehaid ingej hariul gej
tedend helev. — 16 Yavj, Susad baigaa buh iudyeichuudiig tsugluulj, minii
toloo matsag bari! Shono ch, odor ch gurvan honogiin tursh buu id, buu
uu. Bi bolon minii shivegchid ch mon iim baidlaar matsag barina. Ene ni

huuliin daguu bish ch bi haan deer orno. Herev bi uheh bol uhne. 17
Tegeed Mordyehai yavj Yestyeriin oort ni tushaasanchlan uildev.

Yestyer 5

5:1 Gurav dahi odor ni Yestyer hatnyhaa huvtssyg omson, haany dotood
ordond haany oroonuudiin omno zogsohod ordny uudnii oodoos harsan
oroondoo haany sentiindee haan zalran baiv. 2 Haan Yestyer hatnyg ordon
dotor zogsoj baigaag harsand Yestyer haany taallyg olj, haan Yestyer uruu
gartaa barisan ochirt altan tayagaa sungav. Tegehed Yestyer oirton ochij,
ochirt tayagiin uzuurt hurev. 3 Tegeed haan tuund — Hatan Yestyer
chamaig yuu zovoov? Chi yuu husej baina ve? Haant ulsyn tal ch baisan
chamd ogogdoh bolno gev. 4 Tegehed Yestyer — Herev haan taalah
avaas, haan bolon Haman ene odor minii tuund beltgesen nairt iregtun gej
helev. 3 Haan — Bid Yestyeriin husliin daguu uildehiin tuld Hamanyg
turgen avchir gev. Tegeed haan bolon Haman Yestyeriin beddsen nairtirev.
6 Ted nairan deer dars uuj baih uyed haan Yestyerd — Chinii guilt yuu ve
? Chamd tuuniig chini ogoh bolno. Chi yuu husej baina ve? Haant ulsyn tal
ch baisan tuuniig guitselduuleh bolno gej helev. 7 Yestyer hariud ni —
Minii guilt bolon huselt bol, 8 herev bi haany taallyg olson bol, herev haan
minii guiltyg guitselduulj minii husseniig hiihiig taalbal, haan bolon Haman
minii tedend beldeh nairt iregtun! Tegeed margaash bi haany helsniig hiine
gev. 9 Tegeed Haman ter odor bayartai, ondor setgeltei garch yavlaa.
Harin Haman haany daaman haalgany derged Mordyehaig bolon ter tuunii
omno bosohgui, surden chichrehgui baigaag haraad Haman Mordyehaid
uurlan hilegnev. 10 Gesen hedii ch Haman biyee barij, ger oodoo yavan,
naiz nohod bolon ehner Zyeryeshee duuduulahaar ilgeev. 11 Tegeed
Haman tedend ooriin ed bayalgiin sur javhlang hovguudiinhee onor olnyg,
mon haan tuuniig doviilgoson tohioldol buriig tuuniig noyod bolon zarts
naraas deeguur alband devshuulsniig oguulev. 12 Haman mon — Yestyer
hatan hurtel ooriin beldsen nairtaa haantai hamt nadaas oor heniig ch
iruuleegui, mon margaash ch bas ter namaig haany hamt urisan. 13 Gelee
ch bi iudyei hun Mordyehaig haany daaman haalgany derged suugaag

harah bur ene buhen minii setgeldniitsehgui yum hemeev. **14** Tegtel ehner
Zyeryesh bolon buh naiz nar ni — Tavin tohoi ondor duujluur hiilgeed
ogloo ni Mordyehaig tuun deer duujlehiig haanaas gui. Tegeed haantai
hamt nairt bayar hoortei och! gej helehed ene zovlogoo Hamand taalagdaj,
tereer duujluur hiilgev.

Yestyer 6

6:1 Haan ter shoniin turshid untaj chadsangui tul bichlegiin nom, on
daraallyn bichgiig avchrah tushaal ogch, tedgeeriig haany omno unshiv. **2**
Tendees sahiul baisan taiganuudyn hoyor ni boloh Bigtana, Gyeryesh
naryn talaar bolon haan Ahashvyerosht haldah gesen tednii oroldlogyn
talaar Mordyehain medeelel bichigdsen baisnyg olov. **3** Tegeed haan —
Uunii toloo Mordyehaid yamar ner aldar bolon hundetgel olgoson be?
gehed hajuud ni baisan haany zarts nar, tuund — Tuunii toloo yuu ch
hiigeegui baigaa gev. **4** Haan — Ordondhen baina ve? gev. Tegehed
Haman Mordyehaid beldsen duujluurtee tuuniig duujluuleh tuhai haantai
yarihaar haany ordny gadaad orgoond dongoj orj ireed baiv. **5** Haany zarts
nar tuund — Uzegtun! Haman ordon dotor zogsoj baina gehed haan —
Tuuniig oruul! gev. **6** Tegeed Haman orj irehed haan — Haany hundetgel
uzuulehiig husej bui hunii toloo yuu hiih yostoi ve? gehed Haman oortoo
"Haan heniig nadaas iluu hundlehiig huseh bilee?" gej oguulev. **7** Tegeed
Haman haand — Haan hundetgelee uzuulehiig taalj bui hund **8** haany
omsson deel, tolgoid ni haany titem tavisan haany unaj baisan moriig
tedneer avchruulj, **9** deel bolon moriig haany hamgiin terguun noyodyn
negend ogch, haan hundetgelee uzuulehiig hussen huniig huvtsasluulaad,
tuuniig mori unuulan hotyn talbaigaar hotlon yavj, omno ni "Haan
hundetgelee uzuulehiig hussen hund iin uildegdene" hemeen tunhaglag!
gev. **10** Tegehed haan Hamand — Ooriinhoo helsneer deel bolon moriig
turgen avch, haany haalgany derged suuj bui iudyei Mordyehaid tiin uild!
Ooriinhoo helsen buh zuilsees aliig ni ch buu orhioroi! gev. **11** Tiimees
Haman deel bolon moriig avch, Mordyehaig huvtsaslaad, tuuniig mori
unuulan hotyn talbaigaar hotlon, omno ni — Haan hundetgelee uzuulehiig

husej bui hund iin uildegdene gej tunhaglav. 12 Tegeed Mordyehai haany
daaman haalga uruu butsav. Harin Haman tolgoigoo buteen gashuudaj, ger
uruutaa yaarav. 13 Haman oort tohioldson bugdiig ehner Zyeryeshtee
bolon buh nohoddoo yariv. Tegehed tuunii mergen humuus bolon ehner
Zyeryesh nar — Chinii omno ni doroitoj ehelsen Mordyehai ni iudyei
garaltai bol, chi tuuniig diilj chadahgui, harin tuunii omno lavtai unah bolno
gev. 14 Tedniigtuuntei yarij baih uyed, haany taiganuud hureltsen irj,
Hamanyg Yestyeriin beldsen nairt yaaran avch odov.

Yestyer 7

7:1 Tegeed haan bolon Haman Yestyer hatantai hamt dars uuhaar
irtsgeev. 2 Hoyor dahi odor ni nairan deer ted darsaa uuj baihdaa haan
Yestyerd — Hatan Yestyer ee, chinii guilt yuu ve? Tuuniig chini chamd
ogoh bolno. Chi yuu husej baina? Haant ulsyn tal ch baisan, tuuniig chini
guitselduuleh bolno gev. 3 Tegehed Hatan Yestyer iin hariulav. — Herev
bi tany taallyg tani olson bol haantan mini, herev uuniig haan taalbal, minii
ami guilt mini bolj, minii ard tumen huselt mini bolj ogogdog! 4 Uchir ni
bid, bi ch, minii ard tumen ch ustgagdaj, alagdaj, huis temtregdeheer
hudaldagdaad baina. Herev bid ordoo er, em booluud bolon hudaldagdsan
bol, ene ni haanyg uurluulmaar zuil bish uchir bi duutui baih baisan. 5
Tegehed Haan Ahashvyerosh hatan Yestyerees — Ter chini hen be? Iin
uildehiig zurhlegch ter hun haana baina ve? gej asuuv. 6 Yestyer —
Daisan bolon oston bol ene horon sanaat Haman! gev. Tegehed Haman
haan bolon hatny omno aiv. 7 Tegehed haan hilegnen, dars uuhaa bolij
bosood ordny tsetserleg uruu orov. Harin Haman hatan Yestyerees amia
guihaar uldev. Uchir ni haan tuunii esreg hor honooliig togtoosnyg ter
harjee. 8 Tegeedhaan ordny tsetserlegees dars uuj baisan gazar uruugaa
butsaj irehed, haman Yestyeriin hevtej baisan buidan deer unaj baiv. Tegtel
haan — Minii ordond ter namaig baihad hatnyg bur huchirhiileh ni uu?
gev. Haan edgeer ugsiig helehed, ted Hamany nuuriig buteev. 9 Tegehed
haany omno baisan haany taiganuudyn neg Harbona — Uzegtun! Hamany
baishingiin derged haany toloo sainyg oguulsen Mordyehaid Hamany

beldsen tavin tohoi ondor duujluur baina! gehed, haan — Tuun deer tuuniig
duujil! gev. **10** Tiin ted Hamanyg ooriinh ni Mordyehaid beldsen duujluurt
duujlen, haany uur hilen namjiv.

Yestyer 8

8:1 Ter odor haan Ahashvyerosh iudyeichuudiin daisan Hamany geriig
hatan Yestyerd ogson bogood Mordyehai haany omno irev. Uchir ni
Yestyer ooriinh ni huvid ter hen baisnyg ilchilsen ajee. **2** Tegeed
Hamanaas avsan ooriin tamgat bogjoo haan sugalan avch Mordyehaid
ogov. Yestyer Mordyehaig Hamany geriinhnii zahiragchaar tomilov. **3**
Tegeed Yestyer haantai dahin hold ni unan uilj, agag hun Hamany horon
muu tolovlogoog bolon iudyeichuudiin esreg tuunii sanaachilsan
huivaldaanyg boliulahyg tuunees guiv. **4** Haan ochirt altan tayagaa Yestyer
uruu sungav. Tiimees Yestyer boson, haany omno zogsov. **5** Daraa ni ter
iin helev. — Herev haan uuniig taalbal, herev bi haany omno taallyg ni
olson bol, mon ene hereg haand zov sanagdan, bi tuunii nudend taalamjit
boloh avaas agag hun, Hammyedatagiin huu Hamany sanaachilsan, haany
buh mujuud dahi iudyeichuudiig ustgahaar bichsen zahidluudyg huchingui
bolgoh zarlig bichigdeg. **6** Uchir ni bi minii ard tumend uchrah ayuulyg
herhen harj tevchih bilee? Mon bi ooriinhoo torol sadny suirliig herhen
harj tevchih bilee? gev. **7** Tiimees haan Ahashvyerosh hatan Yestyerd
bolon iudyei hun Mordyehaid iin helev. — Uzegtun! Bi Hamany geriig
Yestyerd ogson bogood Haman iudyeichuudiin esreg gar sungasan uchir
tuuniig ted duujluurt duujilsen. **8** Odoo ta nar zohistoi gej uzsen zuilee
haany ner deer iudyeichuuded handan bichij, haany tamgat bogjoor
tamgal! Uchir ni haany ner deer bichigdsen, haany tamgat bogjoor
tamgalagdsan zarlig ni huchingui boldoggui. **9** Tegeed ter tsagt buyuu
guravdugaar sard (ene ni Sivan sar yum), horin guravny odor haany guush
naryg duudan, Enethegees Yetiop hurtel urgeljleh zuun horin doloon
mujiin iudyeichuud, erh barigchid, zahiragchid, amban zahiragchdad
iudyeichuuded oorsdiinh ni bichig useg bolon heleer bichuulehees gadna
muj burd oorsdiinh ni bichig usgeer, ard tumen burd oorsdiinh ni heleer

Mordyehain tushaasan bugdiin daguu bichuulev. 10 Tegeed ter haan
Ahashvyeroshiin ner deer zarligiig bichij, haany tamgat bogjoor
tamgalan,zahidluudyg haany moridyn jucheenii hurdan hulguudiig unasan
zarlaguudaar ilgeev. 11 Ug zahidluudad haan hot burd bui iudyeichuudiig
tsuglan oorsdiin amia hamgaalah, mon oorsdiig ni dovtolj boloh ali neg
mujiin ch yum uu, ard tumnii tsergiig huuhed emegteichuudiig oruulan
ustgah, alah, huis temtreh, mon tednii olzyg tonon deeremdeh erhiig, 12
neg odort haan Ahashvyeroshiin buh mujuudad arvan hoyordugaar saryn
(ter ni Adar sar) arvan gurav dahi odort olgov. 13 Muj burd huuli bolgon
garah zarligiin huulbar ni iudyeichuudiig daisnuudaasaa oshoogoo avahad
belen bailgahyn tuld buh ard tumend medegdev. 14 Haany zarligaar
daichlagdsan zarlaguud yaaravchlan haany moridyg unan gartsgaav.
Niislel Susad zarlig tunhaglagdav. 15 Haany dergedees Mordyehai haany
hoh, tsagaan deeltei, tom altan titemtei, nariin maalingan nil yagaan
huvtsastai garch irehed Susa hot ihed bayasan hashhiraldav. 16
Iudyeichuudiin huvid ene ni gerel gegee, bayar hoor, bayasgalan,
hundetgel baiv. 17 Muj burd, hot burd, haany tushaal bolon zarlig hursen
gazar buhend iudyeichuudiin huvid bayar hoor, bayasgalan bolj nair,
yoslolyn odor bolov. Nutgiin ard olny olonh ni iudyeichuud bolov. Uchir ni
iudyeichuudees aih aidas tedniig nomorchee.

Yestyer 9

9:1 Haany tushaal, zarligiig guitsetgehed barag belen bolson arvan
hoyordugaar saryn (ene niAdar sar yum) arvan gurav dahi odor,
iudyeichuudiin daisnuud tedniig ezegneheer gorilj baisan ter odor ene ni
esregeer ergej, iudyeichuud oorsdiig ni uzen yadagchdyg ezegnev. 2 Haan
Ahashvyeroshiin buh muj dayaar iudyeichuud tus tusyn hotuudad oorsdiig
ni horlohyg husegchded haldahaar tsutlatsgaasan bogood hen ch tednii
esreg zogsoj chadsangui. Uchir ni tednees aih aidas buh ard tumniig
nomrov. 3 Mujuudyn buh amban zahiragchid, erh barigchid, zahiragchid
bolon haany ajlyg guitsetgej baisan humuus hurtel iudyeichuuded tuslav.
Uchir ni Mordyehaigaas aih aidas tedniig nomorchee. 4 Uneheer

Mordyehai haany orgoond nertei tsuutai baisan bogood tuunii ner aldar
buh muj dayaar tuten tarjee. Uchir ni Mordyehai ulam bur nertei tsuutai
bolov. **5** Tiinhuu iudyeichuud buh daisnuudaa ildnii ireer huis temtren
ustgav. Ted oorsdiinhoo oshootnuudiin esreg duraaraa uildev. **6** Niislel
Susad, iudyeichuud tavan zuun huniig alj ustgav. **7** Mon Parshandata,
Dalfon, Aspata, **8** Porata, Adalia, Aridata, **9** parmashta, Arisai, Aridai,
bolon Vaizata naryg buyuu **10** iudyeichuudiin daisan Hammyedagiin huu
Hamany arvan hovguuniig alsan bolovch ted olzond gar es hurev. **11** Ter
odor niislel Susad alagdagsdyn toog haand medeelev. **12** Tegeed haan
hatan Yestyerd — Iudyeichuud niislel Susad tavan zuun huniig bolon
Hamanyarvan hovguuniig alsan baina. Tegvel ted haany busad mujuudad
yuug uildeed baigaa bol? Odoo chi yuug guih ve? Ene ni ch bas chamd
ogogdono. Chi oor yuug huseh ve? Tuuniig chini guitselduuleh bolno gev.
13 Tegehed Yestyer — Herev uuniig haan taalbal, onoodriin zarlig yosoor
uildeh ni margaash mon Susad bui iudyeichuuded zovshoorogdog.
Hamany arvan hovguun ch duujluurt duujlegdeg gej helev. **14** Ingeed haan
tiinhuu uildeg hemeen zarlig bolj, zarlig ni Susad garch, Hamany arvan
hovguuniig duujlev. **15** Susyn iudyeichuud Adar saryn arvan dorov deh
odor mon tsuglatsgaan, Susad gurvan zuun huniig alsan bolovch ted tonuul
uildsengui. **16** Mon haany mujuudyn busad iudyeichuud oorsdiin amia
hamgaalj, daisnuudaasaa angijran, oorsdiin oshootnuudees dalan tavan
myangyg alahaar tsuglarav. Gevch ted tonuul uildsengui. **17** Ene ni Adar
saryn arvan gurav dahi odor bolson bogood arvan dorov deh odor ni ted
amarch, ene odriig nair naadam bayaryn odor bolgov. **18** Harin Susyn
iudyeichuud ter saryn arvan gurav dahi bolon arvan dorov deh odor
tsutlarch, arvan tav dahi odor ni amartsgaan, ene odriig nair naadam
bayaryn odor bolgov. **19** Tiimees zahyn hotuudad amidragch hodoo
nutgiin iudyeichuud Adar saryn arvan dorov deh odriig bayasah, nair
naadam, bayar tsengeen hiin tsailah, biye biyedeeideenii huviig ilgeeh
amraltyn odor bolgodog. **20** Tegeed Mordyehai edgeer yavdluudyg
temdeglej, haan Ahashvyeroshiin hol, oiryn buh mujuudad amidragch buh
iudyeichuuded zahidluudyg ilgeev. **21** (Zahidluuddaa ter) jil buriin Adar
saryn arvan dorov deh odor, mon saryn arvan tav dahi odriig temdeglehiig

uureg bolgov. 22 Uchir ni tedgeer odruuded iudyeichuud daisnaasaa
angijirsan ba ene sar ni tednii huvid ui gashuugaas bayar hoor, gashuudlaas
tsengeliin odor bolson tul ted edgeer odruudiig nair naadam, bayar
tsengeen, mon ideenii huviig biye biyendee ilgeeh bolon yaduuchuudad
beleg ogoh odruud bolgoh yostoi. 23 Tiinhuu iudyeichuud oorsdiin hiij
ehelsen baisnaa bolon Mordyehain tedend bichsen zuiliig uureg bolgon
avav. 24 Uchir ni agag hun, Hammyedagiin huu, buh iudyeichuudiin
daisan Haman iudyeichuudiig ustgahaar tednii esreg tolovlon, tedniig
ustgan suiruuleheer Pur buyuu shavga orhin shodson bilee. 25 Gevch ene
ni haand hurehed haan iudyeichuudiin esreg Hamany sanaachilsan horon
muu tolovlogoo ni ooriinh ni tolgoi deer buuh yostoi gej uzen, mon tuuniig
bolood hovguudiig ni duujluurt duujleh yostoi hemeen zahidlaar tushaav.
26 Tiimees ted enehuu odruudiig Puryn nereer Purim hemeen nerlev. Mon
ene zahidal dahi zaavruud buyuu ted ene tuhaid uzsen bolon tedend
tohioldson zuilsees bolj 27 iudyeichuudoorsoddoo, oorsdiin ur udamdaa
bolon tedentei negdsen buhend jil buriin togtooson tsag bolood yos
jurmynhaa daguu edgeer hoyor odriig temdeglehee orhigduulahguin tuld
zanshil bolgon togtoov. 28 Edgeer odruudiig uyeiin uyed ger bul, muj
bolon hot bur dursan sanaj, temdegleh yostoi. Purimiin edgeer odruud ni
iudyeichuudiin dund temdeglegdehee bolih ch yum uu, esvel tednii ur
udmyn dursamjaas arilah yosgui. 29 Tegehed Abihailyn ohin Hatan
Yestyer iudyei Mordyehaitai hamt Purimiin tuhai hoyor dahi zahidlyg
batlahaar buren erhteigeer bichiv. 30 Ter Ahashvyeroshiin haant ulsyn
zuun horin doloon mujuud uruu buh iudyeichuuded zahidluudyg
yalanguyaa amar amgalan bolon unenii ugsiig ilgeev. 31 Ene ni togtooson
tsaguudad Purimiin edgeer odruudiig iudyei Mordyehai bolon hatan
Yestyer naraas tedend togtoosontoi adil ted oorsoddoo bolon oorsdiin ur
udamdaa oorsdiin matsag barih bolon gashuudah uyeiin tuhaid zaan
togtoosontoi adil togtoohyn tuld yum. 32 Iinhuu Yestyeriin zarlig ni
Purimiin talaar edgeer zanshluudyg togtooson bogood ene ni nomd
bichigdev.

Yestyer 10

10:1 Haan Ahashvyerosh gazar nutagtaa bolon dalain ereg haviin nutagtaa
ch alba guvchuur onogduulav. **2** Tuunii erh medel bolon huch chadlyn buh
uilsiin tuhai, mon Mordyehaid haanaas devshuulj hurteesen aldar gavyaany
buren iltgel, ene buhen ni Pyersiin bolon Myediin Haadyn Sudryn (on
daraallyn) Nomd bichigdeegui gej uu? **3** Uchir ni iudyei Mordyehai ni
haan Ahashvyeroshiin udaah hun baisan ba iudyeichuudiin dund ontsgoi
ner tortein gadna, ooriin sadan torliintaallyg olson, ard tumniihee sain
saihnyg erelhiilj, ooriin buhel undestniihee az jargalyn toloo yaridag hun
bailaa.

1:1 Uz hemeeh nutagt Iov gegch negen hun baiv. Tereer gem zemgui,
shuluun shudarga, Burhanaas emeedeg bolood buzar muutaas zaiddag hun
baiv. 2 Tuund doloon huu, gurvan ohin torjee. 3 Tereer doloon myangan
honi, gurvan myangan temee, tavan zuun hos uher ba tavan zuun em iljig,
asar olon zarts buhii ed horongotei baiv. Ter hun dorny buh humuusiin
dundaas hamgiin aguu negen baijee. 4 Tuunii hovguud oor oorsdiin
odortoo biye biyeniihee gert tsuglartsgaan nairladag baisan ba oorsdiin
gurvan egch duusiig hamtdaa uuj, ideheer uridag baiv. 5 Tednii eeljit bayar
naadmyn odruud ondorlohod, Iov ogloo ertlen bosoj, tedniig duudaj
avchruulan ariusgaad, huuhed buriinhee toogoor shataalt tahil orgodog
bailaa. Uchir ni Iov — Minii hovguud nugel uilden, setgeldee Burhanyg
haraasan baij magadgui gev. Iov urgelj iinhuu uilddeg baiv. 6 Negen odor
Burhany hovguud oorsdiigoo EZENii omno uzuuleheer irehed tednii dund
Satan ch bas irev. 7 EZEN Satand — Chi haanaas irev? gehed Satan
EZENd hariulan, — Gazar delhii deeguur heren hesuuchilseer irlee gev. 8
EZEN Satand — Minii bool Iovyn talaar chi bodov uu? Tuun shig
Burhanaas emeedeg, buzar muugaas zaildag, gem zemgui, shuluun
shudarga hun gazar delhii deer gants ch alga gev. 9 Tegehed Satan
EZENd hariulan, — Iov utga uchirguigeer Burhanaas emeedeg gej uu? 10
Ta tuunii deer bolon tuunii ger oron, tuund baigaa buhnii deer buh tald ni
herem bosgoogui gej uu? Ta tuunii garyn buteeliig yerooj, tuunii ed
bayalag nutagt ni olshirloo. 11 Harin odoo Ooriin mutraa sungan, tuund
baigaa buhend hureech. Tereer Tany nuuren deer Tanyg zailshgui haraah
bolno gev. 12 Tegehed EZEN Satand — Uzegtun, tuund baigaa buhen
chinii medeld baina, chi tuund garaa l buu hurge gejee. Ingeed Satan
EZENii orshihuigaas zailan odjee. 13 Tuunii hovguud ba ohid oorsdiin
hamgiin tom ahyn gert idetsgeej, dars uutsgaaj baisan odort 14 Iov uruu
negen elch irj, — Uhruud gazar hagalj, iljignuud ch hajuuhand ni ideeshilj
baiv. 15 Savyechuud dovtolj, tedniig bulaan avchee. Ted bas zarts naryg
ildnii ireer honooson bogood bi gantsaaraa tand heleheer zugtaaj irlee gev.
16 Tuuniig ailtgasaar baih uyed oor neg ni bas irj, — Tengerees Burhany

gal buuj, honin sureg bolon zarts naryg chini shataan ustgasan bogood bi
gantsaaraa tand heleheer zugtaaj irlee gev. **17** Tuuniig ailtgasaar baih uyed
oor neg ni bas irj, — Haldyeichuudyn gurvan buleg deeremchid
temeenuudiig deeremden avch, zarts naryg ildnii ireer alsan bogood bi
gantsaaraa tand heleheer zugtaaj irlee gev. **18** Tuuniig ailtgasaar baih uyed
oor neg ni bas irj, — Tany hovguud, ohid tom ahynhaa gert idetsgeen,
dars uutsgaaj baital, **19** haragtun, tsoliin tsaanaas ih salhi degden bosoj,
baishingiin dorvon bulang tsohisond, baishin ni zaluusyn deerees nurj, ted
uhsen bogood bi gantsaaraa tand heleheer zugtaaj irlee gev. **20** Tegehed
Iov bosoj, nomrogoo urj, tolgoin usee husuulan, gazar unaj morgov. **21**
Tereer — Bi ehiinhee hevliinees nutsgen irsen, bi tiishee ch nutsgen
butsna. EZEN ogson, EZEN zailuulan avlaa. EZENii ner aldarshig gev. **22**
Ene buhen bolj baihad Iov nugel hiisengui, Burhanyg ch buruutgasangui.

Iov 2

2:1 Oor negen odor Burhany hovguud oorsdiigoo EZENii omno
uzuuleheer irehed Satan bas EZENii omno ooriigoo uzuuleheer tednii
dund irev. **2** EZEN Satand — Chi haanaas irev? gehed, Satan EZENd
hariulan, — Gazar delhiigeer heren hesuuchilseer irlee gev. **3** EZEN
Satand — Minii bool Iovyn talaar chi bodov uu? Tuun shig Burhanaas
emeedeg, buzar muugaas zaildag, gem zemgui, shuluun shudarga hun
gazar delhii deer neg ch alga. Yamar ch uchir shaltgaanguigeer tuuniig
suiruuleheer chi Namaig tuunii esreg turhirsan bolovch tereer unench
shudarga baidlaa hadgalsaar l baina gev. **4** Satan EZENd hariulan —
Arisyg arisaar! Tiim ee, oort baigaa buhnee hun amiinhaa toloo ogdog
yum. **5** Harin odoo Ooriin mutraa sungaj, tuunii yas ba mahand hurgeech.
Ter Tany nuuren deer Tanyg haraah bolno gev. **6** Tiimees EZEN Satand
— Uzegtun, tereer chinii medeld baina, zovhon tuunii amind hurch
bolohgui gev. **7** Tegeed Satan EZENii orshihuigaas yavj, Iovyg holiinh ni
ulnaas tolgoin oroi hurtel ni yar hatigand bariulav. **8** Tereer uns nurman
dund suuj baihdaa ooriigoo maajih gej vaaryn helterhii avav. **9** Tegehed
ehner ni tuund — Chi unench shudarga baidlaa hadgalsaar l baina uu?

Burhanyg haraagaad, uh gev. 10 Harin tereer tuund — Chi munhag emsiin
adilaar yarij baina. Bid unendee Burhanaas sainyg huleen avch, zovlon
berhsheeliig huleen avahgui baih yostoi yuu? gev. Ene buhend Iov
uruulaaraa nugel hiisengui. 11 Iovd tohioldson ene buh gai zovlongiin
talaar tuunii gurvan naiz boloh tyeman hun Yelifaz, shuh hun Bildad,
naamat hun Zofar nar sonsood, tus tusyn gazraas irev. Ted tuuniig
taitgaruulj, taivshruulahyn tuld ireheer hamtdaa bolzjee. 12 Ted alsaas
nudee orgon, tuuniig haraad tanisanguid duugaa ondorsgon, uilaldav.
Tednii hun neg bur nomroguudee urj, tolgoi deeguuree tenger ood shoroo
tsatsav. 13 Tegeed hen ni ch tuund neg ch ug helelguigeer ted doloon
odor, doloon shoniin tursh tuunii hamt gazar suutsgaav. Uchir ni ovchin
shanalal mash ih baigaag ted harsan bilee.

Iov 3

3:1 Uunii daraa Iov amaa neej, ooriin torson odriig haraav. 2 Iov helehdee
— 3 Minii torson odor, "Hovguun bureldsen" gesen shono sonog. 4 Ter
odor haranhui baig. Deer bui Burhan tuuniig buu harj uzen, ter odor gerel
ch buu gerelteg. 5 Haranhui bolon har manan tuuniig butsaaj avag. Uul
tuuniig burheg. Odriin haranhui tuuniig ailgag. 6 Ter shono tuner
haranhuid ezlegdeg. Jiliin odruudiin dund ter odor buu bayasag. Ter ni
saruudyn toond ch buu orog. 7 Uzegtun, ter shono urgui bolog. Ter shono
bayaryn uuhai buu hadag. 8 Lyeviatanyg sereeheer beldsen, odriig
haraagch nar tuuniig haraagtun. 9 Tuunii udshiin burenhiin odod bohog.
Ter ni gerliig huleevch avahgui baij, uuriin gegeeg ch buu uzeg. 10 Uchir
ni tereer ehiin mini hevliin am neegdehiig zogsoogoogui, minii nudnees
zovlong mini nuudaggui. 11 Yuund bi torohdoo uhsengui, hevliinees
garahdaa endsengui ve? 12 Yuund ovdguud bolon namaig hohuuleh gej
ehiin hoh namaig huleen avav aa? 13 Ug ni bi odoo hevteed, anir
chimeegui bolj, bi noirsoj amrah baisan san. 14 Oorsoddoo nurangiig dahin
bosgoson gazar delhiin haad, zovlogch nartai hamt, 15 esvel ger ornuudaa
mongoor duurgesen, altyg ezemshij baisan noyodyn hamt baih baisan. 16
Zulbaad hayagdsan, narny gerel hezee ch uzeegui nyalhsyn adil bi baihgui

yaav daa. 17 Tend horon muu sanaatnuud ch tuiveehee zogsooj, yadarch
tuildagsad amartsgaadag bilee. 18 Horigdluud hamtdaa taivnyg edelj
baina. Ted hargalzagchiin hashhirah duug ul sonsdog aj. 19 Ih bagagui
tend baitsgaadag bogood boolchuud ezneesee choloologddog aj. 20
Yuund zovon tarchlagsdad gerel, setgeleer gashuudagsdad ami ogogddog
ve? 21 Ted uhliig husemjlevch ter ni irdeggui bogood nuusan erdenesees
iluugeer ted uhliig haij uhdag ajee. 22 Ted bulshaa olmogts asar iheer
hooron, bayarladag. 23 Zam ni nuugdmal huniig Burhan hureeldeg bilee.
24 Hoolny orond nadad yooloh ni l ireh bogood minii nulims us met
asgarch baina. 25 Minii emeedeg zuil nad deer irj, minii aidag zuil nadad
onoogddog. 26 Bi taivan bish, chimeegui ch bish bogood bi amraagui,
harin uimeen samuun irdeg bilee gev.

Iov 4

4:1 Daraa ni tyeman hun Yelifaz hariu helehdee, — 2 Herev hen negen
hun chamd ug heleheer zoriglood uzvel, chi tevcheeree aldah uu? Gevch
hen yarihyg horigloj chadah bilee? 3 Chi olon huniig surgamjilsan bogood
chi sul doroi garyg tenhruulsnee haragtun. 4 Chinii ugs ganhaj bui humuust
zogsohod ni tusalsan bogood chi sohrogsdiig huchirhegjuulsen bilee. 5
Harin odoo ter ni chamd irehed, chi tevcheergui baina. Ene ni chamd
hurehed chi zorig mohjee. 6 Emeelt chini chinii itgel, unench shudarga
zamaar yavsan chini chinii naidvar bish bil uu? 7 Odoo sanaach, gemgui
atlaa mohson hen baina? Esvel shuluun shudarga negen haana sonoson be?
8 Minii harsny daguu gem buruug hagalj, zovlon zudguuriig tarigchid
tuuniigee huraaj avdag. 9 Burhany amisgalaar ted mohoj, Tuunii uur
hilengiin huchtei tsohiltoor ted togsdog yum. 10 Arslangiin arhiraan,
arslangiin duu tasarch, zaluu arslanguudyn shudnuud hu garchee. 11 Idesh
dutagdsanaas arslan uhej, em arslangiin zulzaganuud taran butarchee. 12
Nadad negen ug nuutsaar irj, chih mini tuunii shivnehiig sonsov. 13
Humuus gun noirond avtah shoniin uzegdluudees gardag setgel tugsheesen
bodluudyn dund 14 aidas ba chichirgee nad uruu irj, buh yasyg mini
chichruulev. 15 Tegeed nuuren deeguur mini suns ongorsond, biyeiin mini

us arzain bosov. 16 Ter ni hodolgoongui zogsoj baisan bolovch bi torhiig
ni yalgan tanij chadahgui bailaa. Nudnii mini omno durs baiv. Anir
chimeegui. Daraa ni bi duu sonsloo. 17 "Hun torolhton Burhany omno zov
shudarga baij chadah uu? Hun ooriin Buteegchiin omno tsever baij chadah
uu? 18 Tereer Ooriin zarts nartaa ch itgedeggui. Ooriin tenger elch naryn
esreg ch Tereer aldaa endliig ni tulgadag. 19 Tegvel shavar suutsand
amidardag, undes suuri ni shoroond baidag, dengiin erveehiinees omno
byatslagddag humuust yaaj naidah yum! 20 Ogloonoos udshiin hoorond l
ted heseg bolj hugardag yum. Ajiglagdahguigeer ted monhod mohdog
ajee. 21 Tednii dotor maihnuudynh ni oosruud tatagdsan bish uu? Mergen
uhaanguigeer ted uhdeg yum".

Iov 5

5:1 Odoo duudaach, chamd hariulah hen negen hun baigaa yum uu? Ariun
humuusiin ali uruu ni chi ergeh yum be? 2 Uur horsol ni munhag huniig alj,
ataarhal ni genen negniig uhuuldeg. 3 Undeslej bui munhgiig bi harsan
bogood tuunii oron geriig bi shuud haraasan bilee. 4 Tuunii hovguud
ayuulgui baidlaas hol bogood ted daaman haalgan dotor byatslagdavch,
avragch baihgui aj. 5 Olsogchid urgatsyg ni tsolmoj, orgost butnuud uruu
avch yavdag. Undaasagchid ed horongond ni sanaarhdag. 6 Zolgui yavdal
shoroonoos gardaggui, gai zovlon ch gazraas urgadaggui. 7 Deeshee
tsorvolzon uschih ochnuudyn adil hun zovlongiin toloo l tordog. 8 Harin
minii huvid, bi Burhanyg erelhiilj, Burhany omno bi ooriin hergiig
tavihsan. 9 Tereer augaa, uhaarshgui zuilsiig bolon too tomshgui
gaihamshguudyg uilddeg yum. 10 Tereer gazar delhii deer hur boroo
ogch, talbainuud uruu us ilgeedeg bogood 11 ingesneer Tereer doroi
humuusiig ondort tavij, gashuudagsad ch ayuulgui bai dald orgogdoh ajee.
12 Tereer bashir humuusiin huivaldaanyg tasaldag bogood ingesneer tednii
gar am jilt olj chaddaggui aj. 13 Ter uhaantnuudyg bashir baidal dotor ni
olzoldog bogood zalitnuudyn zovlogoo hurdan huchingui boldog. 14
Odroor ted haranhuitai uchirch, ud dund ch shono met temtechdeg. 15
Harin Tereer tednii amny selmees hiigeed yaduusyg huchtenii savraas

avardag. 16 Tiimees tuslamj demjleggui humuust naidvar baigaa bogood
shudarga bus ni ooriin amyg tugjih yostoi yum. 17 Uzegtun, Burhanaar
surgamjlagddag hun yuutai jargaltai ve, tiimees Togs Huchit Negenii
gesgeeltiig buu jigsh. 18 Tereer ovtgodog bogood sharhyg booj ogdog.
Tereer sharhluuldag bogood Tuunii mutar edgeedeg aj. 19 Zurgaan gai
gamshgaas Tereer chamaig avarch, doloon buzar muu zuil ch chamd
hurehgui. 20 Olsgolongiin uyed Tereer chamaig uhlees, dainy uyed ildnii
huchnees zolino. 21 Chi helnii tashuuraas halhlagdaj, irehed ni
huchirhiillees aihgui bolno. 22 Huchirhiilel ba olsgolon bolohod chi ineej,
zerleg araatnuudaas ch aihgui bolno. 23 Uchir ni chi talyn chuluunuudtai
holbooton bolj, heeriin araatnuud ch chamtai evtei baih bolno. 24 Chi
orshih suutsaa ergej, yamar ch aldagdlaas emeehgui uchraas maihan chini
ayuulgui bolohyg chi medne. 25 Ur udmuud chini onor otgon, ur huuhed
chini gazar delhiin ovs met bolohyg chi bas medeh bolno. 26 Tsagt ni
huraasan yuujilsen taria adil chi buren huch tenheetei baihdaa bulshind
orno. 27 Uuniig uzegtun. Iim uchirtai bolohyg bid shalgasan bilee. Uuniig
sonsoj, oortoo uhaaragtun gev.

Iov 6

6:1 Tegehed Iov hariulj — 2 Oo, minii ui gashuu unendee hemjigdej, minii
suirliin hamt jin hemjuur deer tavigdah ch boloosoi! 3 Tegvel ter ni dalai
tengisiin elsnees ch iluu hund baihsan. Tiimees minii ugs yaaruu baina. 4
Togs Huchit Negenii sumnuud minii dotor baigaa bogood tednii horyg
suns mini uuj baina. Burhany aimshguud minii esreg jagsjee. 5 Ovstei bol
hulan oriloh uu? Tejeeltei bol uher mooroh uu? 6 Amtgui zuiliig
davslahguigeer idej chaddag bil uu? Ondognii tsagaand amt baidag bil uu?
7 Tedgeert hurehees setgel mini tatgalzaj baina. Minii huvid, ted baliar
muuhai hool met yum. 8 Oo, minii huselt biyelegdej, Burhan minii
temuulliig ogch soyorhoh ch boloosoi! 9 Burhan namaig nyatslahyg
hussen baigaad Tereer Ooriin mutraa sul tavin, namaig tastan hayaasai! 10
Gesen ch ene ni nadad taitgaral bolsoor baidag bogood bi honoolt ovchind
bayarlan hoordog. Uchir ni bi Ariun Negenii ugsiig uguisgeegui yum. 11

Bi huleehiin tuld nadad yamar huch baigaa ve? Minii togsgol yamar
bolood bi teseh yostoi bilee? 12 Minii huch had chuluuny huch uu? Minii
biye hurel uu? 13 Minii tuslamj minii dotor baihgui ni ene uu? Avral ni
nadaas zailuulagdsan ni ene uu? 14 Tsohorson hun Togs Huchit Negenees
emeehee martahguin tuld tuund and nohdoos ni enerel baih boloi. 15 Ah
duus mini gorhi met, shirgedeg gorhinuudyn tsutgalan met itgelguigeer
uildjee. 16 Ted mostson uyedee bulingartai bogood dotroos ni tsas
haildag. 17 Usgui bolohdoo ted duutui bolj, haluun bolohod ted bairnaasaa
alga boldog. 18 Tednii zamnalyn jimuud tahiidag bogood ted tsol uruu
yavj, or suraggui alga boldog bilee. 19 Tyemagiin jinchid tedniig harj,
Shyebagiin ayanchid tedgeert naidaj baisan. 20 Naidlaga tavij baisan
uchraas ted ichitsgeesen bogood tend ochood ted ulaitsgaasan. 21
Uneheer ta nar odoo tiim boltsgoojee. Ta nar aimshgiig hardag bogood ain
dagjij baina. 22 Bi "Nadad ogooch", esvel "Oorsdiin ed horongonoos
minii toloosiig yergooch", 23 esvel "Ostnii savraas namaig choloolooch",
esvel "Hargis dogshin humuusiin savraas namaig avraach" gej helev uu?
24 Nadad surgaach, tegvel bi duugui baiya. Herhen aldsanyg mini
haruulaach. 25 Shudarga ugs yuutai huchtei ve? Gevch ta naryn
zalruulguud yuug zalruuldag ve? 26 Tsohorson negnii ugs salhi met baidag
baihad ta nar ugsiig buruutgah gej baina uu? 27 Ta nar onchin humuusiin
toloo ch shavga hayaj, and naizaa ariljih baisan. 28 Bi ta naryn nuurnii
omno hudal yarij baigaa esehiig nadaas odoo haraach. 29 Ergegtun, bi guij
baina, buruug buu bailga. Ergegtun, minii shudarga baidal uund baina. 30
Helen deer mini buruu yum baina uu? Minii tagnai suirliig yalgaj chadahaa
bolison uu?

Iov 7

7:1 Hun gegch ni gazar delhii deer albadlagyn ajild nuhluuddag bogood
tuunii odruud ni ch holsnii hunii odruudtei adil bish gej uu? 2 Suudriig
husemjildeg bool huntei adil buyuu holsoo husen huleedeg holsnii huntei
adil, 3 uunchlen hooson saruudyg ongoruuleh ni nadad huvaarilagdsan
bogood zovlont shonuud nadad togtoogdjee. 4 Hevtehdee bi "Hezee bi

bosoh boldoo?" hemeen bodovch shono urgeljilseer baih bogood uur
tsaital bi ergej horvosoor ongoroono. 5 Biye mini otond bolon tooson
halisand huchigdan, aris mini evershin hagardag. 6 Minii odruud
nehmelchnii zuunees ch hurdan ongorch, naidvarguigeer togsgoldoo
oirtono. 7 Minii amidral bol amisgal gedgiig sanaach. Minii nud dahin
sainyg uzehgui. 8 Namaig hardag hunii nud namaig dahin harahgui. Tany
nud nad deer baih bolovch bi baihgui. 9 Uul zamhran oddog. Uunchlen
Uhegsdiin oron uruu yavagsad garch irdeggui bilee. 10 Tereer ger
orondoo dahin ergej irehgui bogood tuunii oromj ni ch tuuniig medehee
bolino. 11 Iimees bi amaa hamhihgui. Sunsniihee shanalal dotor bi yarij,
setgeliinhee ui gashuu dotor bi gomdolloh bolno. 12 Bi Tanaar manuulj
baihaar tengis, esvel tengisiin mangas yum uu? 13 Herev bi "Or mini
namaig taivshruulna, hevter mini minii gomdlolyg tailah bolno" gesen ch
14 Ta zuuduudeer namaig ailgaj, uzegdluudeer namaig surduuldeg. 15
Ingesneer setgel mini ovchin shanallaas mini iluugeer booj uhehiig
songohson. 16 Bi ongoron odoj baina. Bi monh amidrahgui. Minii odruud
amisgal uchraas namaig gantsaarang mini orhioch. 17 Ta tuuniig erhemlej,
tuunii talaar sanaa tavih bolohoor hun gegch ni yuu yum be? 18 Yuund Ta
tuuniig ogloo bur shalgaj, agshin burd tuuniig sorino ve? 19 Ta nadaas
Ooriin hartsaa hezee ch holduulahgui, esvel shulsee zalgih hurtel mini
namaig gantsaarang mini orhihgui yum gej uu? 20 Bi nugel uildsen uu?
Humuusiin hargalzagch aa, Tand bi yuu hiisen yum be? Bi ooroo oortoo
daramt boltol yuund Ta namaig Ooriin bai bolgoson be? 21 Tegvel
yaagaad Ta minii nugliig orshoohgui, gem buruug mini zailuuldaggui ve?
Odoo bi shoroond hevteh bolno. Ta namaig haivch bi baihgui gev.

Iov 8

8:1 Daraa ni shuh hun Bildad hariulan — 2 Her udaan chi edgeer zuilsiig
chalchij, amny chini ugs huchit salhi boloh yum be? 3 Burhan shudarga
yosyg zavhruuldag uu? Togs Huchit Negen zov yumyg zavhruuldag uu? 4
Herev hovguud chini Tuunii esreg nutel uildsen bol Tereer tedniig
oorsdiinh ni nugliin huchind tushaasan hereg yum. 5 Herev chi Burhanyg

haij, Togs Huchit Negenii orshooliig guisan san bol, 6 mon herev chi
tsever ba shuluun shudarga bol, Tereer odoo chinii toloo Ooroo bosoj,
chinii zov shudarga oron geriig dahin bosgono. 7 Chinii ehlel shalihgui
baisan ch togsgoloo aguu iheer osgo. 8 Ongorson uyeiinhnii talaar asuuj,
tednii etseg ovgodiin erelhiilj baisan zuilsiig ergetsuulen bod. 9 Bid chini
ochigdriinh bogood gazar delhii deerh bidnii odruud suuder met uchraas
bid yuu ch meddeggui bilee. 10 Ted chamd surgan helj, oorsdiin oyuun
sanaany ugsiig gargahgui gej uu? 11 Namag baihgui bol huls urgaj chadah
uu? Usguigeer zegs urgaj chadah uu? 12 Ter ni ogtlogdoogui,
nogoonooroo baihdaa ch aliv urgamlaas omno hataj horchiidog aj. 13
Burhanyg umartsan buh hunii zam uuntei adil yum. Burhanguichuudiin
naidvar mohno. 14 Tednii naidvar hevreg bogood itgel ni aalzny shulsen
tor yum. 15 Tereer ooriin gert naiddag bolovch ger ni togtdoggui. Tereer
tuunees zuurdag bo lovch ter ni daadaggui. 16 Tereer narand otgoron
urgaj, mochruud ni tsetserlegeer ni tarhdag. 17 Tuunii undesnuud chuluun
ovoog orooj, tereer chuluun gerees zuuraldana. 18 Herev tereer bairnaasaa
hodolbol, daraa ni ter gazar ni tuuniig uguisgej "Bi chamaig ogt haraagui"
gene. 19 Haragtun, Tuunii zamyn bayar bayasgalan ene boloi. Shoroonoos
oor humuus soyooloh bolno. 20 Unench shudargyg Burhan uneheer
orhihgui, buzar muug uildegchdiig ch Tereer demjihgui yum. 21 Tereer
chinii amyg ineedeer, chinii uruulyg bayaryn duugaar duurgeh l bolno. 22
Chamaig uzen yadagchid ichguureer huvtsaslah bogood horon muu hunii
maihan baihgui gev.

Iov 9

9:1 Tegehed Iov hariulan — 2 Tiim baidag gedgiig unendee bi medne.
Harin Burhany omno hun herhen zovt baij chadah bilee? 3 Herev hen
negen Tuuntei margahyg husvel, myangaas neg udaad ch tereer Tuund
hariulj ul chadna. 4 Zurheeree mergen, huch chadlaaraa togoldor Tuuniig
yamar ch hohirolguigeer hen eserguutsej baisan be? 5 Tedniig medehgui
baihad Ooriin uurandaa tedgeeriig homruuleh uyedee Tereer uulsyg ch
hodolgodog bilee. 6 Tereer gazar delhiig ch bairnaas ni segserch,

baganuudyg ni ganhuuldag. **7** Tuuniig tushaahad nar manddaggui bogood
tereer oddyg latsaddag. **8** Tereer Ooroo tengeruudiig sungan tataj, dalain
davalgaanuudyg doosh gishgechdeg. **9** Tereer Doloon burhan, Michid,
Marlyn ordyg bolon omnodiin orduudyg buteesen bilee. **10** Tereer
uhaarshgui augaa zuils hiigeed too tomshgui gaihamshguudyg buteej
baidag. **11** Tuuniig minii hajuugaar ongoroh baisan bol bi Tuuniig harahgui
baih baisan. Tuuniig tsaashaa ongoroh baisan bol bi Tuuniig ajiglahgui baih
baisan. **12** Tereer shuuren avah baisan bol hen Tuuniig saatuulj chadah
baisan be? Hen Tuund "Ta yuu hiij baina ve?" gej helj chadah baisan be?
13 Burhan Ooriin uuraa butsaahgui. Rahabyn tuslagch nar Tuunii door
sohordog yum. **14** Tegeheer bi Tuund herhen hariulj, Tuunii omno ugsee
songoh ve? **15** Hediigeer bi zov baisan ch bi hariulj chadahgui baiv.
Shuugchiinhee orshooliig bi guih baisan. **16** Herev bi duudaj, Tereer nadad
hariulsan bol minii duu hooloig Ter sonsson gedegt bi itgej chadahgui
baisan. **17** Uchir ni Ter namaig shuurgaar dovtolj, shaltgaanguigeer minii
sharhnuudyg ihesgedeg. **18** Tereer amisgaa avahyg ch nadad
zovshoordoggui, harin namaig ui gashuutaar duurgedeg. **19** Herev huchnii
talaar bol, haragtun, Tereer huchit negen yum! Herev shudarga yosny
talaar bol, hen Tuuniig duudaj chadah ve? **20** Bi hedii zovt ch gesen minii
am namaig buruutgah bolno. Bi hediigeer buruugui ch ge sen Tereer
namaig buruutai gej tunhaglah bolno. **21** Bi buruugui. Bi ooriinhoo talaar
sanaa tavidaggui. Bi amidralaa jigshdeg. **22** Bugd yalgaagui. Tiimees bi
"Tereer buruuguig ch, horon muug ch ustgadag" gej heldeg yum. **23**
Herev tashuur genethen honoodog bol Tereer gemgui negnii tsoh roliig
elegledeg yum. **24** Gazar delhii horon muu humuusiin gart ogogdson yum.
Tereer shuugch narynh ni nuuriig buteedeg. Herev ugui bol, tegvel ter ni
hen baih bilee? **25** Minii odruud guigchees ch iluu hurdan yum. Ted zugtan
oddog, ted sainyg yer uzdeggui. **26** Ted hulsan zavinuud met, olz uruutaa
shumban dairah burged met ongoron oddog. **27** Hediigeer bi "Bi gomdloo
martaj, gunigt torhoo orhij, hogjoontei baiya" gej heldeg ch **28** bi buh
ovchin zovlongoosoo aidag bogood Ta namaig gemgui gej tootsohgui
gedgiig bi medne. **29** Bi horon muu gej tootsogdson, tegvel yuund demii

hooson zutgeh yum be? **30** Bi ooriigoo tsasaar utaaj, garaa shulteer
tseverlevel, **31** gesen ch Ta namaig nuhend unagah baisan bogood ooriin
huvtsas mini ch namaig egduutseh baisan. **32** Bid hamtdaa shuuh uruu
yavj bi Tuund hariulj ogohoor Ter nad shig hun bish. **33** Bid hoyoryn deer
garaa tavih shuugch bidnii dund baihgui. **34** Ter Ooriin savaagaa nadaas
holduulj, Tuunii aimshig namaig buu tugshuuleg. **35** Bi Tuunees emeelgui
yarihsan. Gevch bi ooriin dotroo uuntei adilgui bilee.

Iov 10

10:1 Bi ooriin amidralaa uzen yaddag. Bi ooriin gomdloo buren gargana.
Bi setgeliinhee ui gashuu dotor yarih bolno. **2** Bi Burhand "Namaig buu
buruushaagaach. Ta yaagaad nadtai temtseed baigaagaa nadad
meduuleech" gej heleh bolno. **3** Ooriin garyn hodolmoriig darlan,
heregsehgui bolgoj, horon muu humuusiin huivaldaanuudyg taashaan uzeh
ni Tany huvid uneheer zov hereg yum uu? **4** Tand mahan nud baidag uu?
Esvel Ta hunii hardag shig hardag uu? **5** Tany odruud monh bus negnii
odruudiin adil, esvel Tany jiluud hunii jiluudiin adil bolood **6** Ta minii gem
buruug haij, minii nugliig uhaj tonhdog uu? **7** Tany medlegiin yosoor bol bi
unendee gemtei bus yum. Gevch Tany mutraas garah avral alga. **8** Tany
mutar nadad helber durs oruulj, namaig buheld ni buteesen baital Ta
namaig ustgah baisan gej uu? **9** Ta namaig shavar met buteesnee odoo
sanaach. Ta namaig butsaagaad shoroo bolgoh baisan gej uu? **10** Ta
namaig suu shig tsutgaj, byaslag shig burelduulj, **11** namaig aris ba mahaar
huchij, yas bolon shormosoor hamtad ni holboogui gej uu? **12** Ta nadad
amidral bolon hair enerliig beleglesen bilee. Tany halamj sunsiig mini
hamgaalsan bilee. **13** Getel edgeer zuilsiig Ta Ooriin zurhend hadgaljee.
Ter zuil Tany dotor baigaag bi medne. **14** Herev bi nugel uilddeg bol,
tegvel Ta namaig ajiglan harj, minii gem buruugaas namaig angijruulahgui
baih baisan. **15** Herev bi horon muu bol bi zolgui yee! Herev bi shudarga
zov bol tolgoigoo ondiilgoj zurhledeggui, ichguureer duursen, zovlongoo
harsan bi. **16** Deesh ondiilgoson avaas Ta namaig arslan shig agnah baisan.
Dahin Ta Ooriin huch chadlyg minii esreg haruulah baisan. **17** Ta Ooriin

gerch naryg minii esreg sergeej, nad uruu handsan Ooriin uuraa ihesgedeg.
Zovlon zudguuriin tsaana zovlon zudguur l nadtai hamt baina. 18 Tegvel
yuund Ta namaig hevliigees gargasan yum be? Bi uhej, henii ch nud
namaig haraagui baih ni yaav daa! 19 Bi ogt baigaagui met hevliigees
bulsh uruu oruulagdsan baih baisan. 20 Bi udaan amidarna gej uu? Namaig
orhioch, bi tur ch bolov sergehsen, 21 haranhuin bolon gun suudriin oron
uruu yavahaasaa omno. Bi butsaj irehgui bilee. 22 Ter ni haranhui met
tuner haranhui bolon emh tsegtsgui gun suudriin oron bogood haranhui
met gereltdeg bilee gev.

Iov 11

11:1 Daraa ni naamat hun Zofar hariulan, — 2 Olon ug hariulagdalgui
ursaj, chalchaa hun zovtgogdoh yostoi yuu? 3 Chinii bardam ugs
humuusiig duugui bolgoh yostoi yuu? Chi hend ch zemluulelguigeer
tohuurhah yostoi yuu? 4 Uchir ni chi "Minii surgaal bol tsever bogood bi
ta naryn nudend gemgui bilee" gej helsen yum. 5 Harin Burhan yarij, chinii
esreg Ooriin uruulyg neej, 6 chamd mergen uhaany nuutsuudyg uzuuldeg
ch boloosoi! Uchir ni jinhene mergen uhaan hoyor taltai yum. Tegvel
Burhan chinii gem buruugiin neg hesgiig martdag bolohyg medtugei. 7 Chi
sudalsnaaraa Burhany guniig olj chadah uu? Esvel chi Togs Huchit
Negenii hyazgaaryg olj chadah uu? 8 Tedgeer ni tengerees ch ondor. Chi
yuu hiij chadah yum be? Tedgeer ni Uhegsdiin ornoos ch gun. Chi yuu
medej chadah yum be? 9 Tuunii hemjees gazar delhiigees ch urt, dalaigaas
ch orgon yum. 10 Herev Tereer ongoron yavj, horij, esvel chuulganyg
duudval hen Tuuniig horigloj chadah yum be? 11 Tereer huuramch
humuusiig tanij, gem buruug hardag bogood tuund sanaa tavihgui gej uu?
12 Uchir ni hooson hun uhaanaar dutmag bogood hun iljignii dudran met
tordog yum. 13 Herev chi zurhee zov udirdaj, garaa Tuun uruu sungaj, 14
chinii gart gem buruu baival tedgeeriig hol zailuulj, maihnuuddaa horon
muut or shin bailgahgui bol, 15 chi oo sevguigeer tsaraigaa orgon yavj
uneheer chadahsan bogood chi bat boh bolj, aihgui baih baisan. 16 Chi
zovlong martah baisan bogood ursan odoh us met tuuniig sanah baisan. 17

Amidral chini jin udees ch iluu hurts gereltei baihsan. Haranhui ch ogloo
met baihsan. 18 Tegehed, naidvar bii uchraas chi itgeh baisan. Chi ergen
toirnoo harj, ayuulguigeer amrahsan. 19 Uimuuleh zuilguigeer chi
hevtehsen bogood olon hun chinii taallyg guih baisan. 20 Harin horon muu
humuusiin nud suumiij, tedend zugtah gazar ch oldohgui. Tednii naidvar ni
etssiinh ni amisgal ajee gev.

Iov 12

12:1 Tegehed Iov hariulan — 2 Ta nar uneheer humuus bogood ta nartai
hamt mergen uhaan mohoh bolno! 3 Nadad ch bas ta naryn adil oyuun
uhaan bii. Ta naraas dutah yum nadad ugui. Ene metiig hen meddeggui
yum be? 4 Burhanyg duudaj, Tuunees hariu avsan negen boloh bi naiz
nohdiinhoo doog tohuu yum. Zov shudarga, gem zemgui ni ch doog tohuu
yum. 5 Taivan baigchid gai zovlong hol ni haltirdag humuust beltgegdsen
hemeen tohuurhdag bilee. 6 Suitgegchdiin maihnuud hogjin tsetsegledeg
bogood oorsdod ni huchiig avchirdag Burhanyg odoon hatgagchid
ayuulgui baidag. 7 Harin odoo araatan amitdaas asuu, ted chamd surgag.
Mon tengeriin shuvuudaas asuu, ted chamd helj ogog. 8 Esvel gazar
delhiitei yariltsaj, tereer chamd surgag. Dalain zagas chamd tunhaglag. 9
EZENii mutar uuniig hiisen gedgiig edgeer bugdiin dund hen meddeggui
yum be? 10 Tuunii mutart aliv amid buhnii ami hiigeed buh hun torolhtnii
amisgal baidag. 11 Am hooloo amtaldgiin adil chih ugiig nyagtaldag bus
uu? 12 Mergen uhaan ahmad nastanguudtai baidag bogood urt udaan
amidral bol uhaa ral yum. 13 Mergen uhaan hiigeed huch Tuuntei hamt
baih bogood zovlogoo hiigeed uhaaral Tuund hariyaalagddag. 14
Uzeggun, Tereer nuraadag bogood ter ni sergeen bosgogdoj chaddaggui.
Tereer huniig shorond horidog bogood sullagdah arga baidaggui aj. 15
Uzegtun, Tereer ih usyg horidog bogood ted huuraishdag. Tereer tedniig
gadagsh ilgeedeg bogood gazar delhii usand avtdag aj. 16 Huch chadal
hiigeed mergen uhaan Tuuntei hamt bogood tooroldogch hiigeed
toorolduulegch ni Tuund hariyaalagddag yum. 17 Tereer zovlohuudiig hol
nutsgen yavuulj, shuugchdiig ch teneguud bolgodog. 18 Tereer haadyn

huleesuudiig sulladag bogood tednii uutsyg buseer buseldeg. 19 Tereer
tahilch naryg hol nutsgen yavuulj, huchirheg humuusiig ch homordog. 20
Tereer itgelt humuusiin heleh ugsiig ugui bolgoj, ahmaduudyn gyarhai
uhaanyg ch zailuuldag. 21 Tereer yazguurtnuud deer jigshuuriig asgaj,
huchtenuudiin busiig sulruuldag aj. 22 Tereer haranhuigaas gun zuilsiig
ilchilj, gun haranhuig gereld avchirdag aj. 23 Tereer undestnuudiig aguu
bolgodog bogood daraa ni tedniig ustgadag. Tereer undestnuudiig
tarhaadag bogood daraa ni tedniig avch yavdag. 24 Tereer nutgiin ard olny
terguunuudiin uhaanyg ugui bolgodog bogood zamgui tsold tedniig
tenuuchluuldeg. 25 Ted gerelgui haranhuid temtchin yavdag bogood Ter
tedniig sogtuu hun met guivuuldag aj.

Iov 13

13:1 Haragtun, minii nud buhniig harj, minii chih sonsoj, uuniig oilgoson
yum. 2 Ta naryn meddegiig bi ch bas medne. Ta naraas dutah yum nadad
ugui. 3 Harin bi Togs Huchit Negentei yariltssan ch boloosoi. Burhantai
margahyg bi husdeg. 4 Harin ta nar hudal huurmagaar hureeldeg. Ta nar
bugdeeree oliggui emch nar yum. 5 Ta nar burmoson duugui baij, ter ni ta
naryn mergen uhaan boloosoi! 6 Minii ergetsuulluudiig sonsoj, minii
uruulyn eserguutsliig chagna. 7 Ta nar Burhany toloo shudarga busyg,
Tuunii toloo huurmagiig yarih uu? 8 Ta nar Tuund tal zasah uu? Ta nar
Burhany toloo temtseh uu? 9 Tereer ta naryg shalgah uyed ene chini sain
boloh uu? Esvel huniig huurdag shig ta nar Tuuniig huurah uu? 10 Herev
ta nar nuutsaar tal zasdag bol, Ter ta naryg zaaval zalruulna. 11 Tuunii sur
huch ta naryg ailgaj, Tuunees aih yavdal ta nart uchrahgui yuu? 12 Ta
naryn tseejilsen helleguud uns adil bogood ta naryn hamgaalaltuud shavran
hamgaalaltuud ajee. 13 Minii omno duugui bai, namaig yariul. Daraa ni
nadad tohioldoh ni tohioldog. 14 Yaagaad bi ooriin mahaa shudendee
zuuj, amidralaa ooriin gartaa avah yostoi yum be? 15 Ter namaig alah ch
gesen bi Tuund naidah l bolno. Yamar ch baisan bi Tuunii omno ooriin
zamuudaa hamgaalah bolno. 16 Ene ch gesen minii avral bolno. Uchir ni
burhangui hun Tuunii orshihuid irj boldoggui. 17 Minii ugsiig anhaaraltai

sons. Heleh zuil mini ta naryn chihend baig. 18 Haragtun, bi ooriin hergiig
beltgesen yum. Zovdono gedgee bi medej baina. 19 Hen nadtai temtseldeh
yum be? Tegvel bi duugui baij, uhiye. 20 Zovhon hoyor zuiliig l nadad buu
hii, tegvel bi Tany nuurnees nuugdahgui. 21 Ooriin mutryg nadaas
holduulj, Ooriin aimshgaar namaig buu ailgaach. 22 Tegeed duud, bi ch
hariulna. Esvel namaig yariulaad, tegeed nadad hariul. 23 Minii gem buruu
bolon nugluud hichneen yum be? Minii terslelt bolon nugliig nadad
meduuleech. 24 Ta yuund Ooriin nuuriig nuuj, namaig Ooriin daisan
hemeen uzne ve? 25 Ta hiisej bui navchiig ailgah uu? Esvel Ta hatsan
surliig moshgoh uu? 26 Ta gashuun zuilsiig minii esreg bichij, zaluu uyeiin
mini gem buruug nadad ovluuldeg. 27 Ta holiig mini dongond hiij, buh
zamyg mini ajigladag. Ta minii holiin tavhainuudad hyazgaar togtoodog.
28 Ene zuur bi horhoid iduulsen huvtsas met, muudsan zuil met yalzarch
baina.

Iov 14

14:1 Emegteigees tordog hun amidralaar bogino bogood berhsheeleer
duuren ajguu. 2 Tsetseg met tereer soyoolon garch, hatan horchiidog.
Tereer bas suuder met zugtan odoj, zogsdoggui ajee. 3 Ta bas tuun uruu
melmiigee neej, tuuniig Ooriin hamt shuulted avchirdag ajee. 4 Hen
buzraas tsevriig bii bolgoj chadah ve? Hen ch ugui. 5 Tuunii odruud
todorhoilogdson hoino saruudynh too Tantai hamt. Ta tuunii
hyazgaaruudyg togtoodog bogood tereer davj chaddaggui aj. 6 Holsnii
hun met odruudee duusgah hurtel tereer amrahyn tuld Ta tuunees hartsaa
erguuleech. 7 Tereer dahin soyoolj, tuunii nahianuud ustahgui gesen
naidvar ogtlogdohod ni ch modond bii. 8 Hediigeer tuunii undesnuud gazar
dotor hogshirch, hojuul ni huurai horsond uhdeg ch, 9 chiig medregdeh
todiid l tereer sain urgaj, urgamal met nahiagaa delgene. 10 Harin hun
uhdeg bogood turuulgee haran hevtdeg. Hun amisgaa huraadag bogood
tereer haana baina ve? 11 Us tengisees gardag bogood gol moron hataj
shirgesen shig 12 tuunchlen hun dooshoo hevteed, bosdoggui. Tengeruud
baihaa bolih hurtel tereer bosohgui, noirnoosoo ch serehgui. 13 Ta namaig

Uhegsdiin orond nuuj, Tany uur hilen butstal Ta namaig hadgalj, Ta nadad
hyazgaar togtoon ogch, namaig sanadag ch boloosoi! 14 Herev hun uhvel
tereer amilah uu? Ooriin zovlon berhsheeliin buh odruuded oorchlolt ireh
hurtel bi huleene. 15 Ta duudah bogood bi Tand hariulah bolno. Ta Ooriin
mutryn buteel uruu temuuleh bolno. 16 Odoo Ta alham buriig mini tooldog
bogood Ta nugliig mini ajiglahgui baina. 17 Minii nugel hilents shuudain
dotor hadgalagdsan bogood Ta minii gem buruug halhaldag bilee. 18
Gevch nurj bui uul ch hurtel evderch, had chuluu ch bairnaasaa hodoldog.
19 Chuluunuudyg us eleej, ursgaluud ni gazryn shoroog ugaadag. Iinhuu
Ta hunii naidvaryg tasaldag bilee. 20 Ta tuuniig uurd noyoldog bogood
tereer ch oddog bilee. Dur torhiig ni oorchilj, tuuniig holduuldag bilee. 21
Tuunii hovguud ner hundtei boldog bolovch tereer meddeggui, esvel ted
ochuuhen dord boldog bolovch tereer uuniig haihardaggui. 22 Gevch biye
ni tuuniig shanalgadag bogood tereer zovhon ooriinhoo l toloo
gashuuddag bilee gev.

Iov 15

15:1 Daraa ni tyeman hun Yelifaz hariulan — 2 Mergen hun hooson
medlegiig yarij, ooriigoo dorny salhiar duurgedeg baih yostoi gej uu? 3
Tereer hereggui yaria, esvel ashig ogdoggui ugseer margadag baih yostoi
yuu? 4 Unendee chi hundetgeliig zailuulj, Burhany omnoh byasalgalyg
saatuulj baina. 5 Chinii gem buruu amyg chini surgadag bogood chi zalitny
heliig songodog. 6 Bi bish, ooriin chini am chamaig buruutgadag. Ooriin
chini uruul chinii esreg gerchildeg. 7 Chi anhny hun bolon torj, esvel
tolgodoos ch omno buteegdsen uu? 8 Chi Burhany nuuts zovlogoog
sonsson bogood mergen uhaanyg oorooroo hyazgaarladag uu? 9 Bidnii
meddeggui yuug chi meddeg yum be? Esvel bidend baidaggui yuug chi
oilgodog yum be? 10 Chinii etsgees ch ahmad, buural tolgoiton bolon otol
nastnuudyn ali ali ni bid nii dund baina. 11 Burhany taitgaruulluud bolood
chamd zoolnoor aildsan ug ni ch hurtel chamd chamlagdaj baigaa yum uu?
12 Yaagaad setgel chini chamaig avch yavna ve? Yuund nud chini
gyalalzan, 13 ingesneeree chi ooriin sunsee Burhany esreg erguulj,

amnaasaa ugsiig gargana ve? 14 Tsever baihaar hun geech ni yuu yum be?
Zovt baihaar emegteigees torson negen ni yuu yum be? 15 Uzegtun, Tereer
Ooriin ariun negnuuddee ch itgedeggui bogood tengeruud ch hurtel Tuunii
melmiid tsever bish baidag. 16 Ter tusmaa jigshmeer, zavharsan negen
buyuu gem buruut us adil uudag hun yamar baih bol! 17 Bi chamd heliye,
namaig sons. Yuu uzsenee ch bi bas meduuleh bolno. 18 Mergediin
oorsdiin etseg ovgodoos nuulgui helseniig ch meduulne. 19 Zovhon tedend
gazar nutag ogogdson bogood tednii dunduur hariin yamar ch hun
ongoroogui bilee. 20 Horon muu hun buh odruudiin tursh ovchin dotor
tarchildag bogood hargis hund hadgalagdsan jiluud tootoi bolgoo. 21
Tugshuuriin chimee chihend ni baina. Amar amgalan baihad ni suitgegch
tuun deer irdeg aj. 22 Tereer haranhuigaas ergen garna gedegt itgedeggui
bogood tereer ildend zayaagdsan ajee. 23 Tereer hool hain tenuuchilj,
"Haana baina ve?" hemeedeg. Haranhuin odor mash oir baigaag ter
meddeg bilee. 24 Zovlon ba ovchin tuuniig ailgadag bogood dovtlohod
belen bui haan met ted tuuniig nomron avdag. 25 Uchir ni tereer Burhany
esreg garaa sungaj, Togs Huchit Negenii esreg ihemsgeer uilddeg. 26
Tereer zuzaan, bat boh bambaitaigaar Tuun uruu gojuudeer dairdag aj. 27
Uchir ni ter ooriin nuuriig oohooroo buteej, guyaa tsultsgar mahaar bursen.
28 Tereer ezguirsen hotuudad bolon henii ch amidrahaargui suutsnuudad
amidarch baisan. 29 Tereer bayajihgui, ed bayalag ni ch uurdiinh bish. Ur
taria ni gazart unahgui. 30 Tereer haranhuigaas zugtahgui. Myechruudiig
ni gal huihlah bogood Tuunii amny amisgalaar tereer odoh bolgoo. 31
Tereer ooriigoo huurch, hoosond buu itgeg. Hooson ni tuunii shagnal
bolno. 32 Tuunii tsagaas omno ene ni biyelegdej, dalduu modny mochir ch
nogoorohgui. 33 Ter ooriin bolovsorch guitseegui usan uzmiig usan uzmiin
mod met unagaj, ooriin tsetsgee chidun mod shig hayah bolno. 34 Uchir ni
burhangui humuusiin nohorlol urgui bogood zavhragchdyn maihnuudyg
gal shataadag yum. 35 Ted hudal huurmagiig urselj, gem buruug toruuldeg
bogood tednii oyuun bodol zali mehiig beltgedeg ajee gev.

Iov 16

16:1 Tegehed Iov hariulj, — **2** Iimerhuu olon yumsyg bi sonsson bilee. Ta
nar bugd hoorhiiloltei taitgaruulagchid yum. **3** Hooson ugsend hyazgaar
baigaa yuu? Esvel yuu tulheheeree ta nar hariuldag ve? **4** Bi ch gesen ta
naryn orond baisan bol ta nar shig yarij chadah baisan. Bi ta naryn esreg
ugs holboj, ta naryn deer tolgoigoo segserch chadah baisan. **5** Bi ta naryg
amaaraa huchirhegjuulj, uruulynhaa hodolgoonoor l ta naryg jijigruulj
chadah baisan. **6** Bi yaridag bol, ovchin mini bagasaagui, yarihaa bolidog
ch namaig yuu orhih yum be? **7** Harin odoo Tereer namaig sulidaalaa. Ta
minii buh nohorloliig hooson bolgoloo. **8** Ta namaig hataan horchiilgoson
bogood ter chini gerch boljee. Minii doroitol minii esreg bosson bogood
tereer nuuren deer mini gerchilne. **9** Tuunii uur namaig tastchin,
anguuchilsan bogood Tereer nad uruu Ooriin shudee havirav. Ostnuud
mini namaig tsoo shirtdeg. **10** Ted oorsdiin amnuudaa nad uruu angailgaj,
zevuutsleer hatsar deer mini zanchij, minii esreg negdsen bilee. **11** Burhan
namaig gajsan humuusiin savart ogch, horon muu humuusiin gart
tushaadag. **12** Bi taivan baisan bolovch Tereer namaig haga tsohij, huzuun
deerees mini zuuran avch, namaig heseg bolgon butaljee. Tereer bas
namaig Ooriin bai bolgojee. **13** Tuunii sumnuud namaig hureeldeg. Tereer
booriig mini orovdolguigeer hoyor huvaadag. Tereer tsosiig mini gazart
asgadag. **14** Tereer namaig ahin dahin segledeg. Tereer daichin met nad
uruu dovtoldog. **15** Bi arisan deeguuree taar oyoj, evree shoroond shaav.
16 Uilsnaas bolj nuur mini ulaij, zovhi mini gun harlav. **17** Gesen hedii ch
minii gart huchirhiilel baihgui bogood zalbiral mini tsever bilee. **18** Oo,
gazar delhii, tsusyg mini buu daldal, minii uilah duund baih gazar buu
uldeg. **19** Odoo ch, haragtun, Minii gerch tengert, minii omgoologch
ondort baina. **20** Naizuud mini namaig tohuurhagchid yum. Minii nud
Burhand handan uildag. **21** Hun horshteigoo margadag adil, Burhantai
margaldaj boldog ch boloosoi! **22** Uchir ni hedhen jil ongoron odoh uyed
bi ergej irdeggui zamaar yavna.

Iov 17

17:1 Minii suns bohson bogood odruud mini guitsej, nadad bulsh baina. **2**

Uneheer tohuurhagchid minii derged baigaa bogood minii nud tednii
doromjlolyg shirtene. 3 Odoo, Ooriinhoo omno minii toloo baritsaag
taviach. Minii batlan daagch boloh hen baina ve? 4 Ta tednii zurh setgeliig
uhaarlaas nuusan uchraas Ta tedniig orgohgui. 5 Olz ashgiin toloo and
nohdiinhoo esreg meduuleg ogogchiin ur huuhduudiin nud ch mon sulrah
bolno. 6 Gevch Ter namaig humuusiin zuir ug bolgoson bogood humuust
haraal bolson negen bol bi yum. 7 Ui gashuugaas bolj nud mini ch ulam
suumiij, buh ed erhtnuud mini sug suuder shig bolov. 8 Shudarga humuus
uuniig haraad gaihaj, gemgui negen ooriigoo burhangui humuusiin esreg
bolgono. 9 Gesen ch zov shudarga negen ooriin zamaa hoon yavj, tsever
gartai negen ulam huchirheg bolon osoh ajee. 10 Harin ta bugd odoo dahin
ireerei. Uchir ni ta naryn dundaas mergen huniig bi olohgui baina. 11 Minii
honoguud ongoron odoj, minii tolovlogoonuud buyuu zurhnii mini husluud
tasran ugui bolov. 12 Ted haranhui orchind "Gerel oirhon baina" hemeen
shoniig odor bolgodog aj. 13 Herev bi Uhegsdiin ornyg ger shigee harval,
bi ooriinhoo oryg haranhuid zasdag bolno. 14 Herev bi nuhend handan
"Chi minii etseg" gej, ot horhoid handan "Minii eh bolon minii egch" gej
heldeg bol 15 minii naidvar odoo haana baina ve? Minii naidvaryg hen
oishooh yum be? 16 Ter ni nadtai hamt Uhegsdiin oron uruu buuh bolov
uu? Bid hamtdaa shoroond orno gej uu? gev.

Iov 18

18:1 Daraa ni shuh hun Bildad hariulj — 2 Chi hir udaan ugsiin araas
hootsoldoh yum be? Uhaarsnaa uzuul, daraa ni bid yariltsaj chadna. 3
Yaagaad bid chinii nudend araatan amitad shig, teneg hun shig
tootsogdson yum be? 4 Uurandaa ooriigoo tastdag chi mini, chinii toloo
gazar delhii hoosorch, had chuluu bairnaasaa hodloh bolj baina uu? 5
Unendee horon muu hunii gerel untarch, tuunii galyn dol yamar ch gerel
ogdoggui. 6 Tuunii maihan dahi gerel haranhuilj, tuunii denluu tuunii deer
untardag. 7 Tuunii huch tenheetei alhaa saarch, ooriinh ni horon sanaa
tuuniig doosh oruuldag. 8 Uchir ni tereer ooriin holoor damjuulan torond
unagaagdsan bogood tereer aalzny shulsen deer alhdag aj. 9 Zangand

osgiigooroo orj, havhand tereer urhiduuldag yum. 10 Tuuniig oosorloh
gogtsoo gazart daldlagdsan bogood tuunii urhi zamd ni otoh bolgoo. 11
Buh ergen toirond aimshguud tuuniig ailgaj, alham tutamd ni tuuniig
yaaruulna. 12 Tuunii huch chadal baragdaj, gamshig zovlon hajuud ni
belen baih aj. 13 Aris ni ovchind idegdsen bogood uhliin uugan huu uye
mochuudiig ni iddeg aj. 14 Tereer ooriin maihny ayuulgui baidlaas
taslagdsan bogood ted tuuniig aimshguudyn haany omno avaachdag. 15
Maihand ni tuunii geh yum neg ch baihgui. Tuunii nutagt huher taraagdsan
bilee. 16 Tuunii undesnuud ni door hataj, tuunii mochir ni deeree
ogtlogddog. 17 Gazar delhiigees tuunii dursamj ugui bolj, tuunii ner haana
ch baihgui bolno. 18 Tereer gerlees haranhui uruu hoogdoj, orshin
suugchidtai yertontsoos zailuulagdsan ajee. 19 Tereer ooriin humuusiin
dund ur huuhed, esvel torol sadangui bogood tur amidarsan gazartaa ch
uldeh hungui bilee. 20 Tuunii daraa baigsad tuunii huvi zayaand gaihaj,
omnoh uyeiinhen ni aimshigt nomruulsen bolgoo. 21 Uneheer, horon muu
hunii amidrah gazruud iim bogood Burhanyg meddeggui hunii gazar ene
buyuu gev.

Iov 19

19:1 Tegehed Iov hariulan — 2 Hedii boltol ta nar namaig tarchlaaj,
ugseer namaig byatslah yum be? 3 Ta nar namaig iinhuu arvan udaa
doromjilloo. Namaig buruutgahaasaa ch ta nar ichdeggui bilee. 4 Herev bi
uneheer aldsan baisan ch aldaa mini naddaa l uldene. 5 Herev ta nar
uneheer minii esreg oorsdiigoo doviilgoj, minii shivshgiig nadad notolj
baigaa bol, 6 Burhan namaig buruutgaj, minii ergen toirond Ooriin toryg
tatsanyg medtugei. 7 Haragtun, bi "Huchirhiilel!" hemeen orildog bolovch
yamar ch hariu avdaggui. Bi tuslamj eren hashhirdag, harin yamar ch
shudarga yos alga. 8 Tereer zamyg mini taglasan ni bi nevtren garch
chadahguin tuld bogood tereer jimuud deer mini haranhuig buulgajee. 9
Tereer aldar hundiig mini nadaas zailuulj, terguunees mini titmiig tailj
avsan yum. 10 Tereer namaig tal burd suitgedeg bogood bi ongorloo.
Tereer naidvaryg mini mod met undseer sutalan hayav. 11 Tereer bas

Ooriin uuraa minii esreg notsooj, namaig Ooriin daisnaa hemeen uzsen
bilee. 12 Tuunii tserguud hamtdaa irj, minii esreg chiglej, maihnyg mini
buslen uudalladag. 13 Tereer ah duusiig mini nadaas hol yavuulsan bogood
taniluud mini nadaas burmoson doloh boljee. 14 Torol torogsod mini
daijsan bogood dotny nohod mini namaig martav. 15 Minii gert
amidragsad hiigeed shivegchid mini hurtel namaig tanihgui hund tootsdog.
Tednii nudend bi hari hun bilee. 16 Zartsaa bi duuddag bolovch, tereer
hariuldaggui. Bi tuuniig amaaraa guih boldog. 17 Minii amisgal ehnert
mini tseerlegdej, ooriin ah duustee bi jigshigdej baina. 18 Jaahan
huuhduud hurtel namaig jigshdeg. Namaig bosohod ted minii esreg
yaridag yum. 19 Buh zovlohuud mini namaig uzen yaddag bogood minii
hairlaj baidag humuus ch minii esreg ergejee. 20 Minii yas ni aris,
mahtaigaa naaddaj, bi shudniihee builtai l uldlee. 21 Burhany mutar
namaig tsohison tul minii and nohod ta nar namaig orovdooch, namaig
orovdooch. 22 Yuund ta nar Burhany adil namaig havchij, minii mahand
tsadahgui baina ve? 23 Minii ugs bichigdsen baidag ch boloosoi! Ted
nomd buulgagddag ch boloosoi! 24 Tomor zoruul bolon tugalgaar ted had
chuluun deer uurd monhod siilegddeg ch boloosoi! 25 Minii huvid gevel,
minii Zoligch amid gedgiig bolon etsest Tereer delhii deer bair suuria
ezelne gedgiig bi medne. 26 Aris mini ustgagdsan hoino ch bi mahan
biyeeree Burhanyg harah boloi. 27 Tuuniig bi ooroo harah bogood
Tuuniig, oor heniig ch bish minii nud uzeh bolno. Minii zurh dotor mini
uuniig l husen huleej baina! 28 Herev ta nar "Bid tuuniig yaaj havchih
ve?", mon "Tuunii esreg hergiin yamar shaltgiig bid olj chadah ve?" gej
helbel, 29 oorsdod chini ireh ildnees aitsgaa. Uchir ni uur hilen ni ildnii
shiitgel bogood ene ni shuult bii gedgiig ta nart meduulehiin tuld yum gev.

Iov 20

20:1 Daraa ni naamat hun Zofar hariulan — 2 Minii dotood tutshuurees ch
bolj, uunii ulmaas zorchildson bodluud mini namaig hariu helehiig shaardaj
baina. 3 Namaig doromjildog zemleliig bi sonsson bogood minii oilgoltyn
suns namaig hariulahad hurgene. 4 Delhii deer hun uussenees buyuu ertnii

uyees daraah zuiliig chi medeh uu? 5 Horon muu humuusiin bayasgalan
bogino bolood burhangui humuusiin bayar hoor zuurdynh bilee. 6
Hediigeer tuunii ihemseg baidal tengeruuded tulj, tolgoi ni uulsed hurdeg
ch, 7 tereer baastaigaa adil uurd mohdog yum. Tuuniig harsan humuus
"Ter haana baina ve?" gej heleh bolno. 8 Tereer zuud met nisen oddog
bogood ted tuuniig olj chaddaggui. Shoniin uzegdel met tereer zamharch
alga bolson. 9 Tuuniig harsan nud tuuniig dahin hardaggui bogood oron
bair ni ch tuuniig dahin uzdeggui. 10 Ur huuhduud ni yaduusaas taallyg
haij, ooriinh ni gar ed bayalgaa butsaaj ogdog. 11 Tuunii yasnuud zaluu
nasnyh ni chadal tenheegeer duuren baigaa bolovch tedgeer ni tuunii hamt
shoroond hevtdeg bolgoo. 12 Hediigeer buzar muu ni tuunii amand amttai
ch, tereer tuuniig helen dooroo nuutsalj, 13 tereer tuuniig husdeg bogood
tuuniigee gargadaggui, harin amandaa hadgaldag. 14 Tuunii hodoodon
dahi hool ni tuunii dotor naj mogoin hor bolj huvirsan. 15 Tereer bayalgiig
zalgidag bolovch tedniig booljin gargah bolno. Burhan tedniig tuunii
gedesnees gargana. 16 Tereer naj mogoinuudyn horyg sorj, hort mogoin
hel tuuniig aldag. 17 Zogiin bal bolon suu eedmeer ursah gol buyuu
ursgaluud uruu tereer hardaggui. 18 Tereer olj avsnaa butsaadag bogood
zalgidaggui. Tuunii hudaldaany horongonii huvid gevel tereer hereglej ch
chaddaggui yum. 19 Uchir ni tereer yaduusyg umartan darlasan bilee.
Tereer ooriin barij bosgoogui geriig ezlen avsan bilee. 20 Tereer dotroo
taivan baidlyg meddeggui baisan uchraas tereer hussen yamar ch yumyg
hadgaldaggui. 21 Tuund zalgih yuu ch ulddeggui, tiimees tuunii devshilt
uurdiinh bish ee. 22 Elbeg hangaluunyhaa duuren baidald tereer davchdah
bolno. Gunig zovlontoi hun buriin gar tuunii deer irne. 23 Tuuniig gedsee
duurgeh uyed Burhan Ooriin shiruun uuraa tuun deer ilgeeh bogood
tuuniig idseer baih uyed tuunii deer uur hilengee tsutgana. 24 Tereer tomor
zevsgees zugtaj boloh bolovch hurel num tuuniig tsoo hatgah bolno. 25
Hen negen tuuniig tataj, nuruunaas ni buyuu tsosnoos ni gyalbaj bui zeviig
gargaj ogno. Tuun deer aimshguud irj, 26 buren haranhui tuunii erdenest
uldsen bogood untarshgui gal tuuniig zalgina. Ter gal tuunii maihand
uldegsdiig shataana. 27 Tengeruud tuunii gem buruut ilchilj, gazar delhii

tuunii esreg bosoh bolno. 28 Tuunii geriin ur jims zailuulagdah bolno.
Tuunii uur hilengiin odort ursan odoh bolno. 29 Ene bol Burhanaas ogoh
horon muu hunii huvi bolood Burhanaar tuund togtoogdson ov zalgamjlal
mon gev.

Iov 21

21:1 Tegehed Iov hariulan — 2 Heleh ugiig mini anhaaraltai sonsoj, ene ni
ta naryn taivshral bolog. 3 Tevchin baij namaig yariultsgaa. Tegeed
namaig yarisny daraa ta nar tohuurhatsgaaj bolno. 4 Minii huvid gevel, bi
hund gomdson gej uu? Yaagaad bi tevcheergui baij bolohgui yum be? 5
Nad uruu harj, gaihan almairtsgaan, garaa aman deeree tavi. 6 Bi sanahdaa
ch hurtel tugshsen bogood aidas huides biye mahbodyg mini ezemddeg. 7
Yaagaad horon muu humuus amidarch, tsaash urgeljlen, bas mash
huchirheg bolj baina ve? 8 Ur udmuud ni tednii nuurnii omno tedentei
hamt, mon ur huuhduud ni tednii nudnii omno behejsen baina. 9 Tednii ger
ornuud aidsaas angid bogood Burhany savaa ch tednii deer alga. 10 Tednii
buhnuud zogsoltgui heeltuulj, unee mal ni ch zulbahgui tugal gargadag
yum. 11 Ted byatshan negnuudee sureg mal met gargaj, tednii toluud ni ch
uschin tsovhchdog. 12 Huur, bosoo yatgand ted duulj, limbenii egshigt
tsengen bayarladag. 13 Ted odruudee tsetsegleld ongoruuleed, mon
genethen ted Uhegsdiin oron uruu oddog. 14 Ted Burhand "Bidnees hold!
Tany zamyg medeh husel ch bidend alga. 15 Togs Huchit Negen gej hen
bolood bid Tuund uilchleh yostoi bilee? Tuunees guival bidend yamar
ashigtai yum be?" getsgeedeg. 16 Haragtun, tednii hogjil tsetseglel tednii
gart baidaggui aj. Nugeltnii zovlogoo nadaas hol bilee. 17 Horon muu
hunii denluu hir ih untarch, esvel gai zovlon ni tednii deer unadag uu?
Burhan Ooriin uurand suirliig togtoodog uu? 18 Ted salhiny omno surel
met, esvel shuurgand hiisej ugui boldog hiveg met uu? 19 "Burhan hunii
gem nugliig ur huuhduuded ni huraadag" Oort ni meduulehiin tuld Burhan
tuund nohon toloh boltugai. 20 Tuunii ooriinh ni nud yalzarlaa harj, tereer
Togs Huchit Negenii uur hilengees uug. 21 Yaagaad gevel tuunii saruudyn
too guitsehed buyuu ooriinhoo daraa tereer ger orondoo yaaj sanaa tavih

yum be? 22 Burhan ondort baigsdyg shuun shiitgedeg baihad hen negen
Tuund bileg uhaanyg zaaj chadah uu? 23 Hen negen ni buhleeree taivan,
hangaluun baihdaa buren huch tenheeteigeer nas etsesledeg. 24 Tuunii
dotor ooh byalhsan bogood tuunii yasny chomog boh bat heveer baidag.
25 Tegeh zuur oor negen ni sainyg hezee ch amsalguigeer gashuun
setgelteigeer uhdeg. 26 Ted hamtdaa shoroon dotor hevtdeg bogood
horhoinuudad huchigddag. 27 Haragtun, sanaa bodluudyg chini bolon
namaig buruutgah baisan tolovlogoonuudiig chini bi medne. 28 Ta nar
"Survaljit hunii ger oron, mon horon muu hunii orshihui boloh maihan
haana baina ve?" gedeg. 29 Ta nar ayanchin humuusees asuugaagui yum
uu? Ta nar tednii gerchleliig huleen zovshooroogui yuu? 30 Uchir ni horon
muu hun suirliin odort nootslogdson bilee. Ted hilengiin odort
avaachigdana. 31 Hen tuunii zamyg nuuren deer ni helj, hen uildsen
zuiliinh ni toloo tuund hariulah ve? 32 Tuuniig bulshind hiih hoorond ch
bulshin deer ni haruul baih bolno. 33 Hondiin shavar ch tuuniig zoolon
nomorno. Tuunees gadna tuunii urd toolshgui ih hun baihad araas ni buh
humuus dagah bolno. 34 Tegvel ta nar namaig herhen hoosnoor
taitgaruulah ve? Uchir ni ta naryn hariult huurmag heveer baidag gev.

Iov 22

22:1 Daraa ni tyeman hun Yelifaz hariulj, — 2 Hun Burhand
ashiglagdahaar baij chadah uu? Esvel mergen hun oortoo ashigtai baij
chadah uu? 3 Chi shudarga baidag geed Togs Huchit Negend yamar
negen taalal ogoh uu? Esvel chi ooriin zamaa togs bolgodog geed Tuund
ashig ogoh uu? 4 Chinii hundlelees bolj Tereer chamaig zemlej, chinii
esreg shuult yavuuldag yum gej uu? 5 Chinii har sanaa ulemj ih, chinii gem
buruu togsoshgui bus uu? 6 Uchir ni chi ah duuseesee shaltgaanguigeer
baritsaa avch, humuusiig nutsgelsen bilee. 7 Yadarsan hund chi uuh us
ogohgui, olsson hunees talhyg haramlasan. 8 Gevch gazar delhii huchit
hund hariyaalagddag bogood aldar hundtei hun end orshin suudag. 9 Chi
belevsen emegteichuudiig hooson butsaasan bogood onchin huuhduudiin
huch nyats san bilee. 10 Tiimees urhiud chamaig hureelj, genetiin aimshig

chamaig tugsheedeg ni, 11 oo haranhui, chi harj chadahgui bolohyn tuld
bogood arvin ih us chamaig nomordog bilee. 12 Burhan tengeriin ondort
baigaa bus uu? Alsyn odod uruu har, ted yamar ondor yum be! 13 Chi
"Burhan yuu meddeg bilee? Tereer gun haranhuig nevtlen shuuj chadah
uu? 14 Uuls Tuunii nuutdah gazar tul Tereer harj chaddaggui. Tereer
tengeriin toirogt alhdag" gedeg. 15 Horon muu humuusiin yavj ongorson
ertnii jimeer chi dagah uu? 16 Ted tsagaasaa omno avagdaj, tednii suuriud
gol mornoor ugaagdaj ustsan. 17 Ted Burhand "Bidnees hold!", mon
"Togs Huchit Negen tedend yuu hiij chadah yum be?" gej helsen. 18
Gesen hedii ch Tereer tednii geruudiig sainaar duurgesen bilee. Harin
horon muu humuusiin zovlogoo nadaas hol baidag. 19 Zov shudarga
humuus haraad, bayarladag bogood gemgui humuus tedniig tohuurhaj, 20
"Bidnii ostnuud uneheer taslagdaj, tednii duuren yumsyg gal shataav"
getsgeedeg. 21 Odoo Tuuniig tanij, Tuuntei evtei baigtun. Iim l zamaar
chamd sain ni ireh bolno. 22 Tuunii amnaas zaavryg huleen avch, Tuunii
ugsiig zurhendee undesluuleech. 23 Herev chi Togs Huchit Negen uruu
ergevel, chi dahin sergene. Herev chi shudarga bus baidlyg hol zailuulaad,
24 altyg shoroond bulj, Ofiryn altyg gorhinuudyn chuluudyn dund orhih
avaas, 25 tegvel Togs Huchit Negen chinii alt bolon shilmel mongo boloh
bolno. 26 Uchir ni tegeh avaas chi Togs Huchit Negenii taalald orshij,
nuuree Burhan uruu orgoh bolno. 27 Chi Tuund zalbirah bogood Tereer
chamaig sonsoh bolno. Chi tangarguudaa ch biyeluuleh bolno. 28 Chi bas
neg yumyg sanah bogood ter ni chinii toloo butemjtei baih bolno. Chinii
zam deer gerel giih bolno. 29 Ted chamaig dord bolgohod chi itgelteigeer
yarih bolno. Tereer daruu huniig avrah bolno. 30 Tereer gemguig avrah
bogood ter hun chinii tsever garaar damjuulan avragdah bolno gev.

Iov 23

23:1 Tegehed Iov hariulan — 2 Onoodor ch gesen minii gomdol tersluu
baina. Yoolohyg mini hargalzahguigeer Tuunii mutar hund baina. 3 Bi
Tuunii sentiind ochihyn tuld Tuuniig haanaas olj bolohyg bi meddeg ch
boloosoi! 4 Bi Tuunii omno hergiig taniltsuulj, ooriin amaa omgoolluudeer

duurgehsen. 5 Tuunii hariulah baisan ugsiig bi surch, Tuunii nadad
aildahyg sonsohson. 6 Tereer huch chadlyn aguu baidlaaraa nadtai
temtseldeh baisan uu? Ugui, Tereer zaaval nadad anhaaral tavihsan. 7
Tegvel shudarga hen bolovch Tuuntei metgeltsehsen. Bi ch ooriin
Shuugchees monhod choloologdohson. 8 Uzegtun, bi uragsh yavdag
bolovch Ter alga, hoish yavavch bi Tuuniig olj chaddaggui. 9 Tereer zuun
tald ajillahad bi uzej chaddaggui. Tereer baruun tal uruu ergehed bi
Tuuniig harj chaddaggui. 10 Gevch Ter minii zamyg meddeg. Ter namaig
shalgasan bogood bi alt met uragsh garch irne. 11 Tuunii zam deer hol
mini bat zogsson. Bi Tuunii zamyg sahij, hajuu tiish ergesengui. 12 Bi
Tuunii uruulyn tushaalaas holdoogui. Bi Tuunii amnaas gardag ugsiig oort
mini heregtei hoolnoos ch iluugeer nandignasan. 13 Gevch Tereer hosgui
bogood hen Tuuniig erguulj chadah ve? Setgeldee hussenee Tereer
uilddeg bilee. 14 Nadad tovlogdsnyg Ter heregjuuldeg bogood uuntei adil
Tuund olnooroo bii. 15 Tiim uchraas bi Tuunii omno tugshih baisan.
Ergetsuulen bodood Bi Tuunees aij baidag bilee. 16 Burhan zurhiig mini
doroituulsan bogood Togs Huchit Negen namaig tugsheesen bilee. 17
Gesen ch haranhuid ch, namaig nomordog gun haranhuid ch bi duutui
baihgui.

Iov 24

24:1 Yaagaad Togs Huchit Negen tsag hugatsaag huraagaagui ve?
Yaagaad Tuuniig tanij meddeg humuus Tuunii odruudiig hardaggui ve? 2
Zarim ni shav temdguudiig hodolgoj, ted mal surgiig bulaan avch,
zalgidag. 3 Ted onchin huuhduudiin iljignuudiig bulaan avdag. Ted
belevsen emiin uhriig baritsaand avdag. 4 Ted doroig zamaas gadagsh
tulhdeg. Nutgiin yaduus bugdeeree neg dor nuugdah bolson. 5 Uzegtun,
tsol deh hulanguudyn adil ted hool huns buyuu tsodd ur huuhduuddee talh
haihaar ajild gardag. 6 Ted talbaigaas hog hayagdlaa tuuj, horon muu
hunii usan uzmiin tsetserleguudees uldegdel tsugluuldag. 7 Ted omsoh
huvtsasguigeer shoniig nutsgen ongoruulj, huitend nomroh yumgui onjdog.
8 Ted uulyn boroond nordog bogood nomor baraadan had chuluu

teverdeg. 9 Busad ni onchin huuhduudiig hohnoos ni salgaj, yaduusaas
baritsaa avdag bolgoo. 10 Ted yaduusyg huvtsasgui, nutsgen yavuulj,
olsogchdoos yuujilsen tariagaa bulaadag. 11 Hanan dund ted tos
uildverledeg. Ted darsny shahuurguudyg gishgedeg bolovch, undaasdag.
12 Hotoos humuus yoolj, sharhadsan humuusiin setgel hashhirch baina.
Gesen ch Burhan teneguuded anhaaral tavidaggui. 13 Busad ni gerliin
esreg terslegchidtei hamt baisan bilee. Ted gerliin zamyg medehiig ch,
tuunii jimeer yavahyg ch husdeggui. 14 Aluurchin uureer bosdog. Tereer
yaduusyg hiigeed ugeeguichuudiig aldag bogood shono ni hulgaich shig
baidag. 15 Zavhairagchiin nud udshiin buriig huleen, "Namaig neg ch nud
harahgui" hemeen nuuree tagladag. 16 Haranhuid ted baishinguudyg uhaj,
odor ted oorsdiigoo halhalj haadag. Ted gerliig meddeggui yum. 17 Tuunii
huvid ogloo tuner haranhuitai adil baidag. Uchir ni tereer tuner haranhuin
aimshguudtai tanil bilee. 18 Ted usny mandal deer hongon. Tednii huvi
gazar deer haraagdsan baidag. Ted usan uzmiin talbainuud uruu
zugledeggui. 19 Gan bolon haluun ni tsas usyg hailuulan shirgeeh met
nugel uildegsdiig Uhegsdiin oron zalgidag. 20 Eh ni tedniig martah bolno.
Tereer dahin dursagdahgui boltol ot horhoi tuuteer amtarhan hoollodog.
Horon muu baidal mod met ustana. 21 Tereer huuser emegteig buruushaaj,
belevsen emd sainyg uilddeggui bilee. 22 Harin Tereer huchteniig Ooriin
hucheer chirdeg. Ter bosdog bolovch hend ch ami nasny batalgaa
baidaggui. 23 Ter tedniig ayuulgui baidlaar hangadag bogood ted demjleg
avsan baidag. Tuunii melmii tednii zamuud deer baidag. 24 Ted bagahan
hugatsaand orgomjlogdood, daraa ni ted alga boldog. Uunees gadna, ted
doosh buulgagddag bogood busdyn hamt avagdaj oorsdiin hadaj baisan
tarian turuu met hatdag. 25 Herev ene buhen tiim bus baih avaas hen
namaig hudalch gej notlon, hen minii ugsiig hooson bolgoh ve? gev.

Iov 25

25:1 Daraa ni shuh hun Bildad ha riulj, — 2 Haanchlal hiigeed aimshig ni
Ooriin ondorlogt amar amgalang togtoodog Tuuniih. 3 Tuunii tseregt too
hemjee gej bii yuu? Tuunii gerel henii deer tusdaggui ve? 4 Tegvel hun

herhen Burhany huvid zovt baij chadah ve? Emegteigees torson tereer
yaaj tsever baij chadah ve? 5 Herev Tuunii melmiid sar gerelgui, odod ch
tsever bish bol 6 ter tusmaa avgaddai boloh hun, ot boloh hunii huu yamar
baih ve! Gev.

Iov 26

26:1 Tegehed Iov hariulj, — 2 Sul negend chi yuutai ih tuslamj ve!
Huchgui bolson garyg chi herhen avrav aa! 3 Mergen bus negend chi
yamar unet zovlogoo ogov oo! Yamar heregtei bileg uhaanyg chi
ogoomroor ogov oo! 4 Hend chi ugsiig helsen be? Henii suns chamaar
damjuulj yariv? 5 Usny dooroos uhegsdiin sunsnuud usand amidragsdyn
hamtaar chichirdeg. 6 Tuunii omno Uhegsdiin oron nutsgen bogood
Suirliin Gazar ch buteegdej halhlagdaagui. 7 Tereer hooson gazryn deer
umardyg delgej, hooson yuman deer gazar delhiig olgodog. 8 Tereer us
chiigiig Ooriin zuzaan uuls dotor tsugluuldag bolovch tednii door uuls
zadarch unadaggui. 9 Tereer tergel sarny nuuriig buteej, deeguur ni Ooriin
uulsiig delgedeg. 10 Gerel hiigeed haranhuin hil zaag deer Tereer usny
mandal deer toirgiig zurav. 11 Tuuniig zemlehed tengeriin baganuud
ganhaj, gaihatsgaadag. 12 Tereer Ooriin hucheer dalai tengisiig
nomhruulj, Ooriin oilgoltoor tereer Rahabyg but tsohison. 13 Tuunii
amisgalaar tenger tselmedeg. Ooriin mutraar tereer zugtagch mogoig tsoo
hatgav. 14 Haragtun, edgeer ni bol Tuunii zamuudyn ochuuhen ni yum.
Tuunii talaar bidnii sonsdog ug yamar amarhan be! Gevch Tuunii huchit
nurgeeniig hen oilgoj chadah ve? gev.

Iov 27

27:1 Tegeed Iov yariagaa urgeljluulj, — 2 Erhiig mini hassan Burhan
bolood sunsiig mini gashuun bolgoson Togs Huchit Negenii amid buigaar
tangaraglaya. 3 Minii dotor ami hiigeed hamryn nuhend mini Tuunii
amisgaa baisaar baih hutatsaand 4 uruul mini uneheer shudarga busaar
yarij, hel mini ch huurmagiig buvtnahgui. 5 Ta naryg zovt gej tunhaglah ni

nadaas hol baig! Uhen uhtlee bi ooriin unench baidlaa ooroosoo
holduulahgui. 6 Bi ooriin zov shudargyg barimtalj baigaa bogood
butsahgui yum. Minii zurh amidralyn mini ali ch odriig zemledeggui. 7
Minii daisnuud horon muu humuus met, minii esreg bosogch zovt bus hun
met baig. 8 Burhan amiig erdeg bogood tereer taslagdsan baihad
burhangui hunii naidlaga yuu baidag ve? 9 Tuund zovlon tohioldohod
Burhan tuunii hashhirah duug sonsoh uu? 10 Tereer Togs Huchit Negenii
taallyg oloh uu? Tereer buh uyeudiin tursh Burhanyg duudah uu? 11
Burhany hucheer bi chamd zaavarlana. Togs Huchit Negenii tuhai bi yuug
ch nuugaagui. 12 Uzegtun, ta bugd harlaa. Tegvel yaagaad ta nar munhag
uil hiine ve? 13 Ene ni chuhamdaa horon muu humuust Burhanaas
onoogddog huvi bogood hargis hertsgii humuusiin Togs Huchit Negenees
avdag ov yum. 14 Tuunii hovguud olon ch gesen ted ildend zayaagdjee.
Tuunii ur udmuud talhaar tsadahgui. 15 Tuunii uldegsed tahlaas bolj
orshuulagdan, belevsen ems ni uilah ch chadalgui bolno. 16 Hediigeer
tereer mongiig shoroo met huraaj, huvtsas hunaryg ch shavar met
nootsoldog ch, 17 ter beltgedeg baihad harin zovt negen tuuniig omsoj,
gemgui hun mongiig huvaana. 18 Ter ooriin baishingaa aalzny tor met,
esvel haruulyn hiisen ovoohoi shig barij bosgoson bilee. 19 Tereer bayan
hevtdeg bolovch hezee ch dahin baihgui. Tereer nudee needeg bogood ter
ni baihgui bolson baidag. 20 Aimshig tuuniig uyeriin adil nomordog.
Huilrah salhi shonoor tuuniig hulgailan oddog. 21 Dorny salhi tuuniig avch
oddog bogood tereer alga bolson. Uchir ni ter tuuniig bairnaas ni
ergelduulen avch yavdag. 22 Uchir ni ter tuun uruu orshoolguigeer
dairdag. Ter hun tuunii huchnees zugtahyg hicheeh ni gartsaagui. 23
Tuund alga tashij, oron bairnaas ni tuun uruu isgereh bolno.

Iov 28

28:1 Mongonii uurhai bolon altyg tsevershuuldeg gazar zailshgui baidag.
2 Tomriig shoroonoos avdag bogood zesiig hudrees gargadag. 3 Tereer
haranhuig etseslej, haranhui ba uhliin suuder dund hudriig hamgiin zah
hyazgaaraas haidag. 4 Tereer humuusiin orshin suuh gazraas hol uurhain

nuh uhdag bogood ter ni hunii hold martagdsan baidag. Ted hunees hol
tsaash naash duujlegden savladag. 5 Gazraas hool huns garch irdeg
bogood tuunii dooroos ter ni gal met garch irdeg. 6 Tuunii chuluunuud
indranilyn eh bulag bogood shoroo ni alt bolgoo. 7 Jimiig ni mahchin
shuvuud meddeggui, eleenii nud ch tuuniig haraagui yum. 8 Bardam
araatnuud tuunii deeguur gishgeegui, arslanguud ch tuugeer yavj
ongoroogui yum. 9 Tereer garaa tsahiur chuluun deer tavidag. Tereer
uulsyg suuriar ni erguuldeg. 10 Tereer chuluunuud dunduur suvag tsavchin
gargadag bogood tuunii nud yamar ch unet zuiliig hardag. 11 Tereer
ursgaluudyg ursgahgui dalangaar haaj, nuutslagdsan yumsyg tereer gereld
gargadag. 12 Harin mergen uhaan haanaas olddog ve? Uhaarlyn gazar
haana baina ve? 13 Hun tuunii une tseniig meddeggui bogood ter ni amid
humuusiin nutgaas ch oldoogui. 14 Gun gunzgii ni "Ene ni minii dotor
baihgui", mon dalai ch "Ene ni nadad baihgui" gej heldeg. 15 Tuuniig
tsever altaar ch solij chaddaggui bogood uned ni mongiig ch hemjin ogch
chaddaggui yum. 16 Ter ni Ofiryn altaar, unet oniks, esvel indranilaar ch
unelegddeggui. 17 Alt ba shil tuuntei en zeregtsdeggui bogood tuuniig unet
altan edleluudeer ch solidoggui. 18 Shur bolon bolryg duridah ch
hereggui. Mergen uhaany hudaldan avah chadvar suvdnaas ch ondor boloi.
19 Yetiopyn molor erdene ch tuuntei en zeregtsdeggui bogood ter ni shijir
altaar ch unelegdej chaddaggui yum. 20 Tegvel mergen uhaan haanaas
irdeg yum be? Uhaarlyn gazar haana baina ve? 21 Tereer iinhuu amitai
buhnii nudnees nuutslagdsan bogood tengeriin shuvuudaas daldlagdsan
ajguu. 22 Suirel bolon Uhel "Oorsdiin chiheer bid tuunii tuhai sonsson"
getsgeedeg. 23 Burhan tuunii zamyg oilgodog bogood tuunii gazryg ch
meddeg. 24 Uchir ni Tereer gazar delhiin hyazgaar uruu harj, tengeruudiin
doorh buh yumsyg hardag bilee. 25 Salhiny hund, usny hemjee, 26
boroond hyazgaaryg, ayanga tsahilgaand hemiig togtoohod 27 Tereer
uuniig haraad, uuniig tunhaglajee. Tereer uuniig togtooson bogood bas
uuniig shalgan uzsen bilee. 28 Tereer hund handan "Uzegtun, Ezenees
emeeh ni mergen uhaan yum. Buzar muutaas zailah ni uhaaral yum"
hemeen aildav gev.

Iov 29

29:1 Iov dahin ooriin ugsee urgeljluulen — 2 Bi ongoron odson saruudynh
shigee buyuu Burhan namaig hamgaalj baisan odruudiinh shigee baisan ch
boloosoi. 3 Tuunii denluu tolgoi deer mini gereltej, Tuunii gerleer bi
haranhui dunduur yavdag baisan bilee. 4 Burhany nohorlol minii maihan
deer baih uye buyuu bi amidralynhaa urgats huraaltyn uyed baijee. 5 Togs
Huchit Negen nadtai hamt baisaar, huuhduud mini namaig hureelen baiv. 6
Alhmuud mini tsotsgiin tosond bulhagdaj, had chuluu nadad zoriulan tos
tsutgadag baiv. 7 Bi hotyn daaman haalga uruu garch, talbai deer suudlaa
ezeldeg baisan bogood 8 zaluus namaig haraad nuugdaj, ovgod bosoj,
zogsdog baiv. 9 Noyod ugsee horij, garaaraa amaa tagladag baiv. 10
Yazguurtnuudyn duu alga bolj, hel ni tagnaand ni naalddag baiv. 11 Uchir
ni chihnuud sonsood namaig yeroogdson gej duudaj, nudnuud haraad
namaig gerchildeg baiv. 12 Yaagaad gevel bi tuslamj guin hashhirsan
yaduusyg hiigeed tuslagchgui onchin humuusiig avardag baiv. 13 Uhej bui
humuusiin yerool nadad irj, bi belevsen emegteichuudiin zurhiig
bayarluulan duuluuldag baisan. 14 Bi shudarga zoviig omsoj, ter namaig
huvtsaslav. Minii zovt baidal nomrog bolon malgai met baiv. 15 Bi sohort
nud ni, dogolond hol ni bolj baiv. 16 Bi ugeeguichuuded etseg ni baisan
bogood meddeggui hergiin uchryg ch shinjin tailj baiv. 17 Bi horon muu
hunii eruug hugalj, amnaas ni olzyg ni bulaaj avdag baiv. 18 Tegeed bi
"Uurendee bi uhne. Odruudiig bi els adil olshruulna. 19 Undes mini us
uruu tarhaj, mochruud deer mini shonojin shuudriin us bonjignono. 20
Aldar mini nadtai hamt, minii num gart mini shinechlegddeg" gej bodov.
21 Namaig ted sonsotsgooj, huleetsgeej, zovlogoog mini huleen
chimeegui baidag baiv. 22 Minii ugsiin daraa ted dahin yaridaggui baisan
bogood minii yaria tedend taalamjtai baisan. 23 Ted namaig hur boroo met
huleej, havryn boroo met amaa angailgadag baiv. 24 Ted itgeegui baihad
bi teden uruu ineemseglej, minii nuurnii gerliig ted untraaj baigaagui yum.
25 Bi tedend zamyg songoj, terguund ni suuj, daichdynhaa dund bui haan
met buyuu gashuudagsdyg taitgaruulsan negen met zalarch baisan.

Iov 30

30:1 Getel odoo nadaas zaluu tedgeer ni namaig eleglen dooglodog.
Tednii etsguudiig bi honi hariuldag nohodtoi ch adil uzdeggui bailaa. 2
Unendee, tednii garyn huch nadad yamar ashigtai yum be? Ted huch
tenheegee addsan yum. 3 Ted uguirel, olsgolongoor amigui baidag. Ted
urid ni ezguiren hoosorson huurai gazryg hemheldeg. 4 Ted butnuudyn
hajuugaas nogoo tuudeg bogood arts modny undes tednii hool boldog. 5
Ted olon tumnees hoogdson. Humuus tedniig hulgaich adil hashhiran
tuudag. 6 Tiimees ted aimshigt hondiinuuded, gazryn bolon hadny
nuhnuuded amidardag. 7 Butnuudyn dund ted hashhiran orildog. Halgain
door ted hamtdaa tsugladag. 8 Teneguud buyuu ner hundgui ted nutgaasaa
hoogdson boloi. 9 Odoo bi tednii eleglel, tednii zuirlel ch bolson yum. 10
Ted namaig uzen yadaj, nadaas doltsgooj, nuur uruu mini nulimahaas ch
tseerledeggui aj. 11 Tereer Ooriin numyn hovchiig tataj, namaig zovooson
tul ted minii omno hazaaruudaa tailan hayasan. 12 Baruun tald tednii urs
dairdag. Ted holiig mini tulhej, minii esreg suirliin zamuudaa bosgodog.
13 Ted minii zamyg evdej, minii suirlees ashig oldog. Hen ch tedniig
horiglodoggui ajee. 14 Ted orgon tsomorhiigoor oroh met irj, shuurgan
dundaas ted boonooroo davshij baina. 15 Aimshguud nad uruu ergejee.
Ted aldar hundiig mini salhi met moshgodog bogood hogjil tsetseglel mini
uul met ongoron odov. 16 Odoo dotor mini minii setgel asgarchee.
Zovlongiin odruud namaig ezlen avchee. 17 Shonoor ene ni dotor mini
minii yasyg tsoo hatgaj, ovchnuud mini amraahgui baina. 18 Asar ih
hucheer huvtsas mini mushgigdaj, huremnii mini zah shig ter namaig
baglana. 19 Tereer namaig shavart hayasan bogood bi shoroo uns shig
bolov. 20 Bi Tani uruu tuslamj eren hashhirdag bolovch, Ta nadad
hariuldaggui. Bi bosdog bolovch, Ta Ooriin anhaarlyg minii esreg
handuuldag. 21 Ta nadad hargis handdag boljee. Ooriin mutryn hucheer
Ta namaig havchdag. 22 Ta namaig orgon salhiar hiisgej, shuurgand
uruuduuldag. 23 Ta namaig uhedd buyuu amid buhnii uulzah gert
avaachna gedgiig bi medej baina. 24 Getel ovoolson nurangi doorh hun
garaa sungadaggui yum uu? Esvel gamshig dotroo tiimees tuslamj eren

guidaggui yum uu? 25 Amidral ni hund negnii toloo bi uilj baigaagui gej
uu? Ugeeguichuudiin toloo minii setgel shanalj baigaagui gej uu? 26 Bi
sainyg gorilj baihad buzar muu irlee. Bi gerel gegeeg huleej baihad
haranhui irlee. 27 Bi dotood setgeddee shatan, angijirch chadahgui baina.
Zovlongiin odruud nadad nuurledeg. 28 Bi taivshralguigeer gashuudsaar
baina. Bi chuulgany dund zogsood tuslamj husen hashhirna. 29 Bi tsoovor
chononuudyn ah duu. temeen hyaruulyn nohor bolloo. 30 Aris mini harlaj,
yas mini haluu toonono. 31 Tiimees yatga mini gashuudlaar hiigeed limbe
mini uildag humuusiin duugaar soligdov.

Iov 31

31:1 Bi nudteigee geree hiisen bilee. Tegvel bi ongon ohinyg herhen bodoj
zurhleh baisan be? 2 Deer bui Burhany huvi, esvel ondort bui Togs Huchit
Negenii ov zalgamjlal yuu bilee? 3 Ene ni shudarga bus humuust gai
zovlon, gem buruut uildegsded gai gamshig boddog bus uu? 4 Tereer minii
zamuudyg harj, buh alhmuudyg mini tooldoggui gej uu? 5 Hervee bi
huurmagaar alhaj, minii hol zali mehiin araas yaarch baisan bol, 6 Ter
namaig zov shudarga jingeer jinlej, minii unench shudarga baidlyg Burhan
medeg. 7 Hervee alham mini zamaas garch, esvel zurh mini nudiig mini
dagaj, esvel alivaa tolbo gart mini naaldsan bol, 8 minii tarisnyg oor hun
idej, taria mini undseeree sugarag. 9 Herev minii zurh emegteigeer uruu
tatagdaj, esvel bi horshiinhoo haalgany uudend otoj baisan bol, 10 minii
ehner oor hund taria tsairuulj, oor erchuud tuunii deerees tongoig. 11
Uchir ni ter ni buzar gemt hereg baih baisan. Uunees gadna ene ni
shuugchdeer shiidverluuleh gem buruu yum. 12 Uchir ni ene bol Suirliin
gazar hurtel shataadag gal bogood minii buh olzyg undseer ni ustgah
baisan. 13 Herev, ted minii esreg gomdolloh uyed bi ooriin booluud, esvel
shivegchdiin margaanyg ul toomsorloson bol, 14 Burhanyg bosohod bi
yuu hiij chadahsan be? Hariutslaga tootsohoor Tereer namaig duudahad bi
Tuund yuu gej hariulah bilee? 15 Namaig hevliid buteesen Ter tuuniig
buteedeggui yum uu? Adil negen bidniig hevlii dotor durs oruuldaggui gej
uu? 16 Herev bi yaduusyg huslees ni tatgalzuulj, esvel belevsen emegtein

nudiig suumiilgej, **17** esvel onchin negentei huvaaltsalgui ooriin huviig
gantsaaraa idsen bol **18** (harin zaluu nasnaas mini tereer nadtai etseg yum
shig osson bogood nyalh balchraas ni bi ter emegteig udirdsan bilee), **19**
herev huvtsasguigees bolj uhej bui negniig, mon ugeegui negend nomroh
yum uguig bi haraad, **20** tereer minii honiny nehiind dulaatsaagui bogood
tuunii uuts nuruu nadad talarhaagui bol, **21** herev daaman haalgan deer
minii tuslamj buig haraad onchin hunii esreg garaa dalaisan bol, **22** mor
mini nuruunaas tasran, gar mini tohoigoor hugarag. **23** Uchir ni Burhanaas
irdeg gai zovlon minii huvid aimshig bogood Tuunii sur huchees bolj bi
yuu ch hiij chaddaggui. **24** Herev bi naidvaraa altand tavij, unet altyg
ooriin itgel gej duudsan bol, **25** herev bayalag mini aguugaas bolj, mon
minii gar ihiig huraasnaas bolj bi bayarlasan bol, **26** herev gerelten baihad
ni naryg, sur javhlantaigaar ongorch baihad ni saryg bi haraad, **27** zurh
mini nuutshanaar uruu tatagdan, amandaa garaa hurgen unsej baisan bol,
28 ene ch gesen shiitgegdvel zohih gem buruu baih baisan. Uchir ni bi
deer bui Burhanyg uguisgesen hereg bolohson. **29** Bi daisnyhaa uheld
bayarlaj, tuund buzar muu yum tohioldohod hoorch baisan uu? **30** Ugui,
haraaldaa tuunii amiig avahyg guisnaaraa nugel hiihiig bi ooriin amand
zovshooroogui. **31** Minii maihny humuus "Tuunii mahand tsadaagui
negniig hen olj chadah ve?" gej heleegui gej uu? **32** Hari hun gadaa honoj
baisangui, bi ayanchdad haalguudaa neesen bilee. **33** Ooriin gem buruug
ovortoo nuusnaaraa bi ooriin nuglee Adam shig buteen haasan uu? **34**
Uchir ni bi olon tumnees emeej, orh geruudiin jigshil namaig ailgasan
bogood bi duugaa huraan, haalganaas gadagsh garahgui baisan uu? **35**
Namaig sonsdog neg hun ch baigaasai! Uzegtun, minii huviin temdeg ene
baina. Togs Huchit Negen nadad hariulag! Minii ostnii bichsen
buruutgasan bichgiig **36** bi morondoo uurch, tuuniig titem shig oortoo
holboh baisan. **37** Bi Tuund alhmuudynhaa toog tailagnaj, noyon hun shig
bi Tuund oirtohson. **38** Herev minii nutag minii esreg hashhirch, hagalsan
shanguud ni hamtdaa uiddag yum bol, **39** herev bi ur jimsiig uneguigeer
idej, esvel ezemshigchdiinh ni ami nasyg horoohod hurgesen bol, **40** ulaan
buudain orond orgost urgamal, arvain orond hogiin urgamal urgag gev.

Iovyn ug baragdjee.

Iov 32

32:1 Iov ooriin nudend shudarga zov baisan tul onooh gurvan hun tuund
hariulahaa bolijee. 2 Tegtel Ramyn urgiin, buz hun Barahyelyn huu
Yelihugiin uur shatav. Iov ooriigoo Burhany omno zovtgoson tul
Yelihugiin uur tuunii esreg shatsan yum. 3 Iovyn gurvan nohor tuuniig
buruutgaj baisan hedii ch hariu helj chadahgui baisan tul Yelihugiin uur
mon tednii esreg shatav. 4 Ted ooroos ni nasaar ahmad baisan tul Yelihu
Iovtoi yariltsahaa huleeznej baiv. 5 Tegeed onooh gurvan hunii amand
hariu baihguig Yelihu haraad tuunii uur shatjee. 6 Tiimees buz hun
Barahyelyn huu Yelihu oguulruun, — Bi nasaar zaluu, ta nar ahmad bilee.
Tiimees ch bi ooriin bodlyg ta nart helehees ain emeej bailaa. 7 Ahmaduud
yarij, olon nasalsan ni mergen uhaanyg meduuleh yostoi gej bi bodoj
bailaa. 8 Getel hunii dotorh suns bolon Togs Huchit Negenii amisgal l
tedend oilgoltyg ogdog aj. 9 Aguu humuus mergen baih yosgui bogood
ahmaduud ch unen shudargyg uhaarah albagui yum baina. 10 Iimd bi
"Namaig sons. Bi ch gesen bodol sanaagaa heliye" gene. 11 Haragtun, bi
ta naryn ugiig huleej, heleh ugee ergetsuulen baih zuur chini ta naryn
tsetsen tailbaruudyg sonsloo. 12 Bi ta naryg mash hyanuur ajiglasan bilee.
Unendee, Iovyg nyatsaasan hen ch baigaagui bogood tuunii ugend
hariulsan hen ch ta naraas baigaagui. 13 "Bid mergen uhaanyg olloo. Hun
bish, Burhan l tuuniig nirgene" gej buu hel. 14 Ter minii esreg heleh ugee
beltgeegui bogood bi ch ta naryn helsen ugseer tuund hariulahgui. 15 Ted
aitsgaasan, ted hariulah ch ugui baina. Tednii ugs ch baragdlaa. 16 Ted
yarihgui, zogsood dahin hariulahgui baigaa uchraas bi huleeh uu? 17 Bi ch
mon ooriin huvia hariulj, ooriin sanaa bodlyg heleh bolno. 18 Bi ugseer
duuren baina, minii dotorh suns namaig albaddag. 19 Haragtun, gedes
dotor mini savlaad ongoilgoogui dars met, shine tulam adil delbereh gej
baina. 20 Taitgarahyn tuld namaig yariulaach. Bi uruulaa neej, hariu
heliye. 21 Bi hend ch doligonohgui, hund ch byalduuchlahgui. 22 Uchir ni
herhen byalduuchlahyg bi medehgui bilee. Es bogoos Buteegch mini

namaig udahgui zailuulah baisan.

Iov 33

33:1 Yamar ch baisan, Iov oo, odoo minii yariag sonsoj, buh ugsiig mini
chagnaach. 2 Odoo haragtun, bi amaa neej, minii aman dotorh hel yaridag.
3 Minii ugs bol zurhnii mini zovt baidal bogood uruul mini chin uneneesee
medlegiig oguuldeg. 4 Burhany Suns namaig buteesen bogood Togs
Huchit Negenii amisgal nadad ami ogdog bilee. 5 Chaddag yum bol
namaig nyatsaa. Minii omno ooriigoo jagsaaj, bairaa ezlegtun. 6 Uzegtun,
bi chamtai adil Burhand hariyaalagddag. Bi ch gesen shavraas buteegdsen
bilee. 7 Uzegtun, nadaas aih hereggui, minii daramt ch chamd hunddeh
yosgui. 8 Uneheer chi minii chihen deer yarisan bogood ugsiig bi sonsson
bilee. 9 "Bi tsever, nugelgui. Bi gemgui bogood minii dotor gem buruu
baihgui. 10 Haragtun, Tereer l minii esreg os honzon sanaj, namaig Ooriin
daisnaa hemeen tootsdog. 11 Tereer holiig mini dongolj, alhah buriig mini
haruulddag". 12 Uzegtun, bi chamd heliye, uund chi buruutaj baina. Uchir
ni Burhan hunees aguu bilee. 13 Hiisen bugdee tailagnadaggui hemeen
yuund chi Tuunii esreg gomdollono ve? 14 Unendee Burhan neg, esvel
hoyor udaa heldeg bogood hen ch uuniig oishoodoggui yum. 15 Gun noir
humuusiig huchin, humuus orondoo dut hiih zuur teden deer gun noir
irehed zuud buyuu shoniin uzegdel dotor, 16 tegehed l Tereer hunii chihiig
neej, tednii zaavruudyg bituumjildeg ni 17 Tereer huniig yavdlaas ni
erguulj, bardamnalaas barihyn tuld bilee. 18 Ter hun ooriin setgelee
nuhnees, ooriin amia Uhegsdiin orond orohoos butsaan tatdag. 19 Hun bas
oron dotroo ovchin shanallaar, yasandaa ihsej bui yanginalaar shiitgegdsen
bilee. 20 Ingesneer tuunii ami talhyg, tuunii setgel durtai hooloo jigshdeg.
21 Tuunii mah nuden deerees alga bolj, haragddaggui baisan yasnuud ni il
garch irdeg. 22 Tegeed tuunii setgel nuhend, tuunii ami uhliig avchragchid
uruu oirtdog ajee. 23 Herev ter hund zoviig ni meduulj ogohoor tuunii
toloo zuuchlagch tenger elch myangyn dund neg baival, 24 ter ni onooh
huniig niguulsej, "Nuhend unahaas tuuniig avar. Bi zoliosyg olov" hemeeg.
25 Tuunii mahan biye zaluu uyeiinhees ch iluu sergeg bolog. Tereer

zaluutiinhaa huch tenheetei odruuded butsaj ochig. 26 Tegehed tereer
Burhand zalbirah bogood Burhan tuuniig huleen avna. Ingesneer tereer
Tuunii nuur uruu bayartaigaar harah bogood Ter Ooriin unen zoviig hund
sergeeh bolno. 27 Tereer humuust duulj "Bi nugel hiij, zoviig utuisgesen
bogood ene ni nadad hanamjiig ogsongui. 28 Tereer minii sunsiig nuhend
unahaas zolison bogood minii ami gerliig uzne" geh bolno. 29 Uzegtun,
Burhan uuniig hund olonh tohioldold uilddeg ni 30 tuunii setgeliig nuhnees
butsaan avchrahyn tuld bogood tereer amiin gerleer giiguulegdehiin tuld
boloi. 31 Anhaarlaa handuul, Iov oo! Namaig sons. Duugui baij, namaig
yariul. 32 Chamd heleh zuil baival nadad hariul. Chamaig zovtgohiig bi
husej baigaa uchraas yari. 33 Herev ugui bol namaig sons. Duugui bai, bi
chamd mergen uhaanyg surgaya gev.

Iov 34

34:1 Tegeed Yelihu urgeljluulen, — 2 Mergen erchuud ta nar, minii ugsiig
sons. Meddeg hemeegch ta nar, namaig chagna. 3 Uchir ni tagnai hoolyg
amtaldgiin adil chih ugsiig nyagtaldag yum. 4 Yuu ni zov bolohyg
oorsoddoo songotsgooyo. Yuu ni sain bolohyg oorsdiinhoo dotor
medetsgeeye. 5 Uchir ni Iov helehdee "Bi bol zovt, harin Burhan minii
zoviig zailuulsan. 6 Ooriin zoviin tuhaid bi hudlaa heleh yum gej uu? Bi
nugelgui bolovch sharh mini edgeshgui" gesen. 7 Yamar hun Iov shig ve?
Tereer daapaalsan yariag us adil uudag, 8 gem buruu uildegchidtei hamt
yavj, horon muu humuustei alhdag. 9 Uchir ni tereer "Burhand taalagdlaa
gehed ene ni hund yamar ch ashiggui" gesen. 10 Tiim uchraas, uhaantai
humuus ta nar, namaig sonsotsgoo. Horon muug uildeh ni Burhanaas,
buruug uildeh ni Togs Huchit Negenees hol baig. 11 Uchir ni Tereer hund
ajlynh ni daguu hariulj, ooriinh ni zam moriin daguu hund ogdog ajee. 12
Unendee Burhan horon muugaar uildehgui bogood Togs Huchit Negen ch
shudarga yosyg guivuulahgui. 13 Gazar delhiin erh medliig hen Tuund
ogson yum be? Buhii l yertontsiig hen Tuun deer togtooson yum be? 14
Herev Tereer Oor uruutaa Ooriin suns, Ooriin amisgalyg tsugluulsan
bogood herev iin uildeheer shiidsen bol, 15 buh biye mahbod hamtdaa

uhej, hun shoroond butsah baisan. 16 Harin uhaan baival uuniig sons. Minii
ugsiig sons. 17 Shudarga yosyg uzen yaddag negen zahirah gej uu? Zov
shudarga, huchit Negeniig chi buruutgah uu? 18 Tereer haanyg "Oodgui
negen ee", noyodyg "Horon muuchuud aa" gedeg. 19 Tereer
yazguurtnuudad doligonolgui, bayang ch yaduugaas iluud uzdeggui. Uchir
ni ted bugd Tuunii mutryn buteel bilee. 20 Agshin zuurd ted uhetsgeej,
shono dund ch humuus segsregdej, ongoron oddog bogood huchtenuud
garyn oroltsooguigeer avagdana. 21 Tuunii melmii hunii zamuudyg ajij,
Tereer tuunii buh alhmyg hardag. 22 Gem buruug uildegchid oorsdiigoo
nuuj bolohoor haranhui, esvel gun suuder baidaggui bilee. 23 Uchir ni
huniig Burhany omno shuuhed ochuulahaar Ter huniig tsaashid guidag gui
yum. 24 Tereer huchtenuudiig asuulguigeer heseglen byatslaj, tednii orond
busdyg tavidag. 25 Tereer tednii ajlyg medej, shonoor homron hayadag
bogood ted suirdeg bilee. 26 Tereer tedniig gemt heregtnuudiin adil olon
niitiin gazar ustgadag ni 27 ted Tuuniig dagahaas ergej, Tuunii ali ch
zamyg ul oishooson uchraas bilee. 28 Ingesneeree ted yaduusyn
hashhiraanyg Tuund sonsdohod hurgesen bogood Tereer zovson
humuusiin hashhirahyg sonsohyn tudd boloi. 29 Tuuniig duugui baihad hen
buruushaaj chadah ve? Tereer nuuree nuuhad undesten, huvi hunii hen ni
tegvel Tuuniig harj chadah ve? 30 Ene ni burhangui humuus noyorhohgui,
ard tumnii urhi ch bolohguin tuld ajee. 31 Hen negen ni Burhand "Bi
shiitgeliig uursen, bi dahin gomdoohgui. 32 Minii hardaggui yumyg nadad
zaaj ogooch. Herev bi gem buruug uildsen bol bi tuuniig dahin uildehgui"
gej heldeg uu? 33 Chi tatgalzsan uchraas Ter chamd butsaaj toloh yostoi
yuu? Uchir ni bi bish, chi songoh yostoi. Tiimees yuu meddegee tunhagla.
34 Uhaantai humuus bolon namaig sonsdog mergen humuus nadad 35 "Iov
medlegguigeer yarij baigaa bogood tuunii ugs utgagui. 36 Iov horon muu
hunii adil hariuldag tul tereer tsaad hemjeeg hurtel sorigdoh ni. 37 Uchir ni
nutel deeree tereer tersleliig nemdeg. Tereer bidnii dund algaa tashin,
Burhany esreg ooriin ugsee nemegduulseer baina" gej heleh bolno gev.

Iov 35

35:1 Daraa ni Yelihu urgeljluulen, — 2 Ene chini shudarga yosny daguu
baina gej chi bodoj baina uu? Chi "Minii shudarga zov baidal Burhanyhaas
iluu yum" gej heleh uu? 3 Uchir ni chi "Ene ni Tand yamar heregtei yum
be? Bi nugel hiisen baihaas iluu yamar ashgiig bi avah ve?" gedeg. 4 Bi
chamd bolon chamtai hamt baigaa anduudad chini hariulya. 5 Tenger uruu
haraad, uzegtun. Uulsiig haragtun, ted ta naraas ch deer orshdog. 6 Chi
nugel hiisen bol Tuunii esreg yuug guitselduuldeg ve? Chinii nugel
hilentsuud olon bol Tuund chi yuu hiideg ve? 7 Chi shudarga zov bol
Tuund yuu ogch, esvel Tereer chinii garaas yuu avdag ve? 8 Chinii horon
muu oortei chini adil hunii toloo bogood shudarga zov chini hunii huugiin
toloo yum. 9 Too tomshgui darlaluudaas bolj ted hashhirtsgaadag.
Huchtenii garaas bolj ted tuslamj eren hashhirtsgaadag. 10 Gevch hen ch
"Shonoor egshig duu ogdog minii Buteegch Burhan haana baina ve? 11
Tereer bidend gazryn amitdaas ch iluugeer zaadag bogood bidniig
tengeriin shuvuudaas ch iluu mergen bolgodog" gej heldeggui yum. 12
Ted tend orildog bolovch buzar muu humuusiin bardamnalaas bolj Tereer
hariuldaggui. 13 Uneheer Burhan hoosong sonsohgui, Togs Huchit Negen
ch uuniig anhaarahgui. 14 Tegeh tusam Tuuniig hardaggui gej chamaig
oguulehed sonsohgui. Hereg Tuunii omno baigaa bogood chi Tuuniig
huleeh yostoi! 15 Odoo ch, Ter Ooriin uur hilengeer zalraagui, nutel
hilentsiig ch olj haraagui baigaa uchraas, 16 tiimees Iov amaa utgagui
hoosnoor needeg. Tereer medlegguigeer ugsee lshruuddag ajee gev.

Iov

36:1 Tegeed Yelihu urgeljluulen — 2 Namaig jaahan huleegeech,
Burhany toloo helegdeh iluu ih zuils bii gedgiig bi chamd uzuuliye. 3 Bi
medlegee als holoos avchirj, shudarga zov baidlyg Buteegchdee
hamaaruulna. 4 Uneheer minii ugs hudal bish yum. Medlegeer togs negen
chamtai hamt baina shuu dee. 5 Haragtun, Burhan huchirheg bolovch
jigshdeggui, uhaany chadavhaar huchirheg bilee. 6 Ter horon muu
humuusiig amid uldeedeggui, harin darlagdagsdad shudarga yosyg ogdog.
7 Tereer shudarga zov negnees melmiigee salgadaggui. Harin sentii deh

haadtai Tereer tedniig uurd zalsan bogood ted orgomjlogdson. 8 Herev ted
dongond hulegdej, zovlongiin urhind barigdsan bol, 9 tegehed Tereer
tedend oorsdiinh ni ajil bolon ted oorsdiigoo orgomjilson tednii nugel
hilentsiig meduulj ogdog. 10 Tereer tednii chihiig zaavar tushaaluudad
neej, tedniig buzar muugaas ergehiig tushaadag. 11 Herev ted sonsood
uilchilbel ted oorsdiin odruudee amjilt tsetsegledd, jiluudee taashaal dund
ongorooh bolno. 12 Harin ted sonsohgui avaas ildend mohoj,
medlegguigeer uheh bolno. 13 Harin zurhendee burhangui humuus uur
hileng nootsoldog. Tereer tedniig huleh uyed ted tuslamj eren
hashhirdaggui. 14 Ted zaluugaaraa uhej, tednii amidral shuteenii
yanhnuudyn dund baidag. 15 Tereer zovogsdyg zovlon dotor ni avarch,
darlal dotor chihiig ni needeg. 16 Tegeed Tereer chamaig ch zovlongiin
amnaas shahalt baihgui orgon uudam gazar uruu gargahsan. Chinii shireen
deer tavigdsan yums ni ch oohlog baihsan. 17 Harin chi horon muugiin
shiitgeleer duuren baisan. Shiitgel bolon shudarga yos chamaig barij
avdag. 18 Uur hilen jigshuultel chamaig uruu tatag. Chinii toloosiin aguu
baidal chamaig erguulehiig buu zovshoor. 19 Chinii bayalguud, esvel buh
huch chadluud chamaig zovlongoos hamgaalj chadah uu? 20 Humuus
gazar deeree alga boldog shoniig buu husemjil. 21 Bolgoomjtoi bai, buzar
muu uruu buu erge. Uchir ni chi uuniig zovlongoos iluugeer erhemlesen
bilee. 22 Haragtun, Burhan Ooriin huch dotroo orgomjlogdjee. Tuun shig
bagsh hen be? 23 Hen Tuund zamyg ni togtooj, hen "Ta buruu uildej
baina?" gej helsen yum be? 24 Chi Tuunii ajlyg orgoh yostoi gedgee sana.
Humuus ch uunii tuhai duulsan. 25 Buh hun uuniig harsan bogood hun
alsaas uzdeg. 26 Haragtun, Burhan orgomjlogdson bogood bid
meddeggui. Tuunii on jiluudiin toog uhvarlashgui. 27 Uchir ni Tereer usny
dusluudyg deeshee tatdag bogood ted dundaas boroog bii bolgodog. 28
Uuniig uuls doosh asgadag bogood tedgeer ni hun deer byalhmaar
dusaldag. 29 Uulsiin tarhahyg hiigeed Tuunii orshihuin nijigneh duug hen
negen oilgoj chaddag uu? 30 Uzegtun, Ter Ooriin ayangyg ergen
toirondoo tsatsraaj, dalai tengisiin guniig ch burhdeg. 31 Uchir ni
edgeereeree Tereer humuusiig shiitgedeg. Tereer hool hunsiig ch elbeg

hangaluunaar ogdog. **32** Tereer ayangaar mutraa burhen, baig nirgehiig
tuundee tushaadag. **33** Duu chimee ni Tuunii orshihuig ilerhiildeg. Mal
sureg ch hurtel yuu bolj buig mederdeg bilee.

Iov 37

37:1 Uund ch gesen zurh mini chichirch, delsdeg. **2** Tuunii duu hooloin
ayangyg bolon Tuunii amnaas garah nijigneeniig saitar sons. **3** Buhel
tengeriin door Tereer ayanga gyalbaagaa gazar delhiin muhruud uruu
sullan tavidag. **4** Araas ni duu nijignedeg. Ter Ooriin sur javhlantai duu
hooloigoor ayanga buulgaj, duu ni sonsogdohod Tereer gyalbaagaa
baridaggui. **5** Burhan bidnii uhaarch chadahgui aguu zuilsiig uilden Ooriin
duu hooloigoor gaihamshigtaigaar ayanga buulgadag boloi. **6** Tereer
tsasand "Gazart una", namuun shivree bolon aadar boroond "Huchtei bai"
gej heldeg. **7** Tereer hun buriin garyg tamgaldag ni Ooriin ajlyg buh hund
taniulahyn tuld boloi. **8** Tegehed araatan amitad icheendee orj, nuhendee
horgoddog bolgoo. **9** Omnodoos huilrah salhi, umard zugees huiten irdeg.
10 Burhany amisgalaar mos bii bolj, usny mandal holddog bilee. **11** Tereer
otgon uulsiig ch chiigeer duurgedeg. Tereer Ooriin uulsiig gyalbuuldag
bilee. **12** Tuunii zaavraar ergej, uuls chigee oorchildog ni orshin
suugchidtai gazar delhiin gadarguu deer Tuunii tushaadag buhniig hiihiin
tuld boloi. **13** Shiitgehiin tuld ch, Ooriin yertontsdoo zoriulan, esvel hair
enerliin tuld Tereer uuniig uchruuldag bolgoo. **14** Iov oo, uuniig sons.
Zogsood, Burhany gaihamshguudyg ergetsuul. **15** Burhan tedgeeriig
herhen undeslej, Ooriin uulsiig herhen gyalbuuldag bolgosnyg chi medeh
uu? **16** Otgon uulsiin davharguudyn tuhai bolon medlegeer togs negenii
gaihamshguudyg chi meddeg uu? **17** Omnodiin salhind gazar taivan
bogchim baihad ta naryn huvtsas dulaan baidag. **18** Tsutgamal toli shig bat
boh tengeriig chi Tuuntei hamt delgeltsej chadah uu? **19** Bid Tuund yuu
gej helehiig bidend zaaj ogooch. Haranhuigaas bolj bid beltgen tsegtselj
chadahgui baina. **20** Bi yarih baisan gej Tuund medegdeh uu? Esvel
ooriigoo zalgigdah baisan gej hun heleh uu? **21** Tengert todroh gerliig
humuus hardaggui bolovch, salhi ongorohdoo uulsiig sarniuldag. **22**

Umardaas altan sur javhlan irj, Burhany ergen toirond aimshig torom tsog
javhlan baidag. 23 Togs Huchit Tuuniig bid olj chaddaggui. Tereer huch
dotor orgomjlogdson bogood shudarga yos, byalham zovt baidlyn toloo
hargis hatuu handdaggui. 24 Iimees humuus Tuunees emeedeg. Tereer
zurhendee mergen hemeegch heniig ch oishoodoggui gev.

Iov 38

38:1 Tegtel shuurgan dundaas EZEN Iovd hariulan, — 2 Medleggui
ugseer zovlogoog guivuulagch ter ni hen yum be? 3 Odoo hun shig uuts
nuruugaa busel. Uchir ni Bi chamaas asuuh bogood chi Nadad zaavar og.
4 Bi gazar delhiin suuriig tavihad chi haana baiv aa? Herev chamd oilgolt
baigaa yum bol Nadad heleech, 5 tuunii hemjuuruudiig hen togtoodog ve?
Chi meddegees hoish. Nadad hel. Tuunii deer hen zuraas tatsan be? 6
Yuun deer tuunii suuriud togtson be? Tuunii bulangiin chuluug hen tavisan
yum be? 7 Tegehed ogloonii odod hamtdaa duultsgaaj, Burhany buh
hovguud bayarlaldan uuhailsan. 8 Esvel hevliigees orgilon garahad ni hen
dalaig haalgaar hyazgaarlasan be? 9 Tegehed Bi uuliig tuunii huvtsas,
tuner haranhuig tuunii olgii bolgoj, 10 mon tuund hil togtooj, haalga
tugjeeg tavij, 11 "Ene hurtel chi iregtun, harin tsaashilj bolohgui. End
chinii bardam davalgaanuud zogsoh bolno" gej Bi aildsan bilee. 12 Chi
amidraldaa oglood tushaaj, uuriin gegeend bairyg ni meduulj baiv uu? 13
Ingesneer ter ni gazar delhiin hyazgaaraas zuuran avch, horon muu
humuus endees segsregdeh bolno. 14 Ene ni latsny shavar shig
oorchlogdson. Ted huvtsas met boltsgoodog. 15 Horon muugaas tednii
gerel avagdsan bogood orgogdson gar hugarav. 16 Chi dalain undarga
uruu nevterch, gunii hondiinuuded alhsan uu? 17 Uhliin daaman haalguud
chamd ilerhiilegdej, esvel chi gun haranhuin daaman haalguudyg harsan
uu? 18 Gazar delhiin orgoniig chi oilgoson uu? Herev chi ene bugdiig
meddeg bol heleech. 19 Gerliin orshihui uruu hureh zam haana baina ve?
Mon haranhui, tuunii gazar haana baina ve? 20 Chi tuuniig orshih gazart ni
avaachij chadah uu? Tuunii gert hureh zamyg chi meddeg uu? 21 Tegehed
chi torson uchraas chi medeh bogood odruudiin chini too toolshgui ih

bilee! 22 Chi tsasny aguulahuudad orj, esvel mondriin aguulahuudyg
harsan uu? 23 Bi tedgeeriig zovlont tsagiin toloo, dain tulaany odort
zoriulan nootsolson bilee. 24 Gerel huvaagdah hiigeed dorny salhi gazar
delhii deer tarhsan baih arga zam yuu ve? 25 Uyeriin suvgiig, esvel
ayangyn moriig hen tatsan be? 26 Ene ni humuusgui gazart, neg ch hungui
tsol deer boroo avchrahyn tuld bogood 27 ezgui hooson gazryg hangaj,
ovsnii urnuudiig soyooluulahyn tuld boloi. 28 Boroond etseg bii yuu?
Esvel hen shuudriin dusluudyg olson be? 29 Henii hevliinees mos garsan
be? Tengeriin hyaruug hen toruulsen be? 30 Us chuluu shig hatuu bolj,
gunii gadarguu ch horigdson baidag. 31 Chi Michid zurgaag holboj, Maral
gurvyg salgaj chadah uu? 32 Chi oddyn orduudyg ulirald ni udirdaj,
Doloon burhang tuunii daguulaar zalj chadah uu? 33 Chi tengeriin
togtooluudyg medej, tedgeeriin gazar delhii deerh huuliudyg tohiruulj
chadah uu? 34 Asar ih usaar burhuulehiin tuld uuls uruu handan chi
duugaa ondorsgoj chadah uu? 35 "Bid end baina" hemeen chamd iltgeed
yavahaar chi ayanga gyalbaag uragsh ilgeej chadah uu? 36 Dotood
zurhend hen mergen uhaanyg oruulj, oyuun uhaand hen oilgoltyg ogson
be? 37 Hen mergen uhaanaar uulsiig toolj chadah ve? Esvel tengeriin usny
savnuudyg 38 toos nyagtran tsul bolj, shavar hoorondoo zuuraldahad
togtooj chadah ve? 39 Chi arslangiin toloo an agnaj, esvel zaluu
arslanguudyn hool ideh duryg hangaj chadah uu? 40 Ted nuhnuuded
horgodon, uurend hevten huleedeg. 41 Hereenii degdeehiinuud Burhand
hashhiran hoolgui tenuuchilj baihad hen hereend hoolyg ni zalguulj ogdog
ve?

Iov 39

39:1 Yangir toroh tsagiig chi meddeg uu? Buga tutalahyg chi uzsen uu? 2
Tednii heelee teeh tsagiig chi toolj chadah uu? Esvel tednii toroh tsag
hugatsaag chi medeh uu? 3 Ted doosh ovdoglon baij, zulzaganuudaa
gargaj, toroltiinhoo ovchnoos saldag bilee. 4 Ur tol ni huchirhegjij, heer
tald osoj tornidog. Ted butsaj irelguigeer oldog bilee. 5 Hen hulang erh
cholooteigoor ilgeedeg ve? Hen hurdan hulangiin chodriig tailsan be? 6

Tuund Bi heer talyg ger ni bolgoj, hujirtai gazryg tuunii orshih nutag ni
bolgoson bilee. 7 Hotyn shuutianyg ter jigshin ineej, urgeegchdiin oriloon
duug ter sonsdoggui bilee. 8 Tereer belcheer hain uulsyg shinjij, nogoon
urgamal buriig erdeg. 9 Zerleg uher chamd uilchlehiig husej, esvel tevshnii
chini hajuud honogloh uu? 10 Chi zerleg uhriig shan tatuulahaar olsoor
hulj, esvel araasaa daguulan hondii gazryg hagaluulj chadah uu? 11 Huch
ni aguu uchir chi tuund naidaj, ooriin ajlaa tuund daatgan uldeeh uu? 12
Tereer chinii buudain uriig erguulen avchirj, utremd chini huraana gej chi
itgeh uu? 13 Temeen hyaruul dalavchaa turgen devdeg, gevch orovtasyn
jiguurtei zuirlehiin argagui. 14 Tereer ondgoo gazart uldeej, shoroon dotor
tedniig dulaatsuulj, 15 tedgeeriig ni hol nyatsalj, esvel zerleg amitad
tedniig devschij magadgui gedgiig ter martdag yum. 16 Tereer ur toldoo
ooriinh ni bish yum shig hargis handdag. Tuunii hodolmor utgagui hooson
boldog hedii ch ter ordoo zovdoggui. 17 Uchir ni Burhan tuuniig mergen
uhaanyg martdagaar buteej, tuund oilgoltyg ogoogui bilee. 18 Tereer
ooriigoo ondort orgohdoo huleg mori bolon tuunii moritong jigshij
ineedeg. 19 Chi huleg morind chadal tenheeg ogdog uu? Chi huzuug ni
deleer halhaldag uu? 20 Tuuniig chi tsartsaa adil harailgadag uu? Tuunii
yer busyn turgian ni aimshigtai bilee. 21 Tereer hondiid tuuraigaaraa gazar
uhaj, huch chadaldaa erddeg. Tereer ild zevsegtei tulgarahaar yavdag. 22
Tereer aidas huidsiig jigshin ineedeg bogood zurh alddaggui. Tereer
ildnees ch ergej butsdaggui. 23 Sum saadag oodoos ni shajignaj, jad ba
hanuur jad gyalalzana. 24 Chichirch, dogshron tereer gazar deeguur
davhij, bureen duund zogsohgui agsamnadag. 25 Bureen duu duugarah
buriid tereer uhashiin, "Aha" gedeg bogood tulaanyg, janjnuudyn nurgeleh
duug bolon dainy uuhaig tereer alsaas mederdeg bilee. 26 Omno zug uruu
jiguuree delgen shonhor elin halidag ni chinii uhaanaar boldog uu? 27
Burged ondort halin nisej, uuree orgild zasdag ni chinii tushaalaar boldog
uu? 28 Tereer havtsald, chuluun tsohio buyuu hurch bolohoorgui gazar
amidarch, amardag bilee. 29 Tendeesee ter olzoo haidag. Tuunii nud als
holoos hardag bolgoo. 30 Tuunii degdeehiinuud ch tsus hohdog. Uhdluud
haana baina, tend ter baidag ajguu gej aildav.

Iov 40

40:1 Tegeed EZEN Iovd aildahdaa — **2** Zargaldagch hun Togs Huchit
Negentei temtseddeh uu? Burhanyg zalruulagch negen uund hariulag gev.
3 Tegehed Iov EZENd hariulan, — **4** Haragtun, bi bol ochuuhen yum.
Tand bi yuug hariulj chadah bilee? Bi garaa aman deeree taviya. **5** Bi neg
udaa yarisan, bi hariulahgui. Hoyor dahi udaa bi oor yuug ch nemehgui gej
helev. **6** Tegehed EZEN shuurgan dundaas Iovd hariulan, — **7** Odoo er
hun shig hormoigoo tataj busel. Bi chamaas asuuh bogood chi Nadad
surga. **8** Chi Minii shuultiig uneheer nyatsaah uu? Ooroo zovtgogdohiin
tuld chi Namaig buruutgah uu? **9** Esvel chamd Burhanyh shig mutar bii
yuu? Chi Tuuntei adil duutaar ayanga nurjigneh met duugarch chadah uu?
10 Ooriigoo aldar suu, sur javhlangaar goyoj, hundlel, yaruu aldraar
huvtsasla. **11** Ooriin uuryg ovolzuulan asgaj, bardam hun buriig haraad,
tuuniig dord bolgooch. **12** Bardam hun buriig haraad, tuuniig nomhruulj,
horon muu huniig zogsoj bui gazart ni dooshoo devsleech. **13** Tedniig
shoroon dotor hamtad ni nuugaach. Nuuts gazart tedniig huleech. **14**
Tegvel chinii ooriin baruun gar chamaig avarch chadna gedgiig Bi ch mon
chamd huleen zovshoorno. **15** Odoo haragtun, Minii chamtai adil buteesen
usny uher ene baina. Tereer uher shig ovsoor hoollodog. **16** Haragtun,
tuunii huch tenhee uuts nuruund ni, tuunii chadal hevlii deh bulchind ni bii.
17 Tereer hush mod shig suulee tahiilgadag. Guyanyh ni bulchinguud ni
hamtdaa suljigdsen baidag. **18** Tuunii yasnuud hurel hooloi yum. Tuunii
uye mochuud tomor haaltuud met boloi. **19** Ter bol Burhany zamuudyn
anhdagch bilee. Buteegch ni ildee avchrag. **20** Uuls tuund hoolyg ni
zalguuldag bogood heeriin buh araatan amitad tend naaddag. **21** Tereer
lyanhua tsetsgiin door, zegs bolon hulsan nuuvchid hevtdeg bolgoo. **22**
Lyanhua tsetseg tuuniig suudreer halhaldag. Gorhiny ud modod tuuniig
hureeldeg. **23** Gol uyerlevel tereer sandardaggui. Iordan gol amaar ni
tatsan ch tereer itgeltei taivan baidag. **24** Harj baihad ni tuuniig hen negen
barij chadah uu? Hamryg ni hen negen dorloj chadah uu?

Iov 41

41:1 Chi Lyeviatanyg zagasny degeegeer gargan avch chadah uu?
Oosroor heliig ni dooshoo darj chadah uu? **2** Chi tuunii hamart ols dorloj,
esvel eruug ni degeegeer tsoolj chadah uu? **3** Ter chamd huselt tavij,
zoolon ugsiig chamd heleh uu? **4** Ter chamtai geree baiguulah uu? Chi
tuuniig uurd booloo bolgoh uu? **5** Chi shuvuuhaigaar naadah adil tuugeer
toglon naadaj, esvel tuuniig shivegchiddee zoriulan huleh uu? **6**
Hudaldaachid tuuniig borluulah uu? Ted tuuniig naimaachdyn hoorond
huvaah uu? **7** Chi arisyg ni jalangaar, tolgoig ni zagaschny jadaar tsoolj
chadah uu? **8** Garaa tuun deer tavigtun. Tulaldaanyg sana. Chi dahin
ingehgui! **9** Uzegtun, chinii goridlogo huuramch yum. Chi tuunii nudend
ch hurtel dord uzegdeh uu? **10** Tuuniig odoohiig zurhleh er zorigton ugui
bilee. Tegvel Minii esreg zogsoj chadah ter negen ni hen yum be? **11** Bi
butsaaj tolohiin tuld hen Nadad ogson yum be? Buhii l tengeriin doorh ni
Miniih yum. **12** Ter amitny erhtnuud, esvel huch chadal, esvel saihan
helber galbirynh ni tuhai Bi duugui baihgui. **13** Tuunii gaduurh huyagiig
hen huulj chadah ve? Davhar shudniih ni dotor hen nevterch chadah ve?
14 Nuurniih ni eruug hen ongoilgoj chadah ve? Shudnuudiin toirog ni aidas
baidag aj. **15** Bat boh huyag bol bardamnal bogood ted zavsar zaigui
bituumjeer holbogdson baidag. **16** Neg ni nogooteigoo mash oirhon tul
tednii hoorond agaar ch oroh bolomjgui bolgoo. **17** Ted oor hoorondoo
holboostoi bilee. Ted neg negendee holbogdson bogood salgagddaggui. **18**
Tuuniig naitaahad gerel tsatsardag bogood nud ni uuriin tuyaa adil yum. **19**
Amnaas ni shataj bui bambaruud garch, galyn ochnuud ch uschine. **20**
Hamrynh ni nuhnees zegsen deer butsalj bui togoonoos met utaa garch
irdeg bilee. **21** Amisgal ni nuurs asaadag bogood amnaas ni galyn dol
gardag. **22** Huzuu ni huch chadlyg aguuldag bogood tuunii omno aidas
tsovhchino. **23** Mahan biyeiinh ni sul mahnuud hoorondoo holbogdson
bogood tuun deer hodolshgui bat togtjee. **24** Tuunii zurh chuluu met hatuu,
teermiin bul chuluu met ch hatuu. **25** Tereer bosohod, huchtenuud aisnaas
bolj zugtana. **26** Tuund hurdeg idd, jad ch, odtei sum ch bolon huyag ch
yamar ch nemergui baidag ajee. **27** Tereer tomriig surel met, hurliig
yalzarsan mod met tootsdog. **28** Sum ch tuuniig zuttaalgaj chaddaggui.

Duuguuriin chuluunuud tuunii huvid surel bolson baidag. 29 Shiidmuud ch
surel met tootsogdson. Tereer jadny shajignaand ineedeg. 30 Tuunii door
vaaryn hurts helterhiinuud baidag. Tereer shavran deer hairsny mor
uldeedeg bilee. 31 Tereer gun usyg togoo met butsalgaj, dalaig tostoi
togoo met bolgodog. 32 Tereer ardaasaa gyalbadag mor uldeedeg bogood
usny gun ch buuraltsan met baidag. 33 Gazar delhii deerh yamar ch yum ni
aidas tugshuurguigeer buteegdsen tuuntei adilgui bilee. 34 Tereer ondor
buhniig deerees hardag. Tereer bardamnalyn buh hovguudiin haan ni bilee
gej aildav.

Iov 42

42:1 Daraa ni Iov EZENd hariulan, — 2 Ta buh yumsyg uildej chaddag
bogood Tany tolovloson zuilsiin neg ni ch butelguitdeggui gedgiig bi
meddeg. 3 "Medlegguigeer zovlogoog haatsaildag ene ni hen yum be?".
Tiim uchraas bi oilgooguigee buyuu minii medeegui, minii huvid denduu
gaihamshigtai zuilsiig bi tunhaglasan bilee. 4 Sonsooroi odoo, bi yariya. Bi
Tanaas asuuj, Ta namaig surgaach. 5 Bi Tany tuhai chiheeree sonsloo.
Harin odoo minii nud Tanyg hardag. 6 Tiimees bi helsneesee butsaj,
shoroo ba unsen dund gemshiye gev. 7 EZEN edgeer ugsiig Iovd aildsany
daraa, EZEN tyeman hun Yelifazd handan — Minii uur chinii esreg
bolood hoyor naizyn chini esreg asjee. Uchir ni ta nar Minii tuhai Minii
zarts Iov shig zoviig yarisangui. 8 Iimees odoo oorsoddoo doloon buh,
doloon hutsyg avch, Minii zarts Iov uruu ochij, oorsdiinhoo toloo shataalt
tahilyg orgo. Minii zarts Iov ta naryn toloo zalbirna. Minii zarts Iov shig
Minii tuhai ta nar zoviig yariagui uchraas Bi ta naryn munhaglalyg
shiitgehguin tudd Bi tuuniig huleen avna gev. 9 Ingeed tyeman hun
Yelifaz, shuh hun Bildad bolon naamat hun Zofar nar yavj, EZENii tedend
aildsany daguu hiisen bilee. EZEN ch Iovyg huleen avchee. 10
Nohdiinhoo toloo zalbirahad ni Iovyn sain saihnyg EZEN sergeej, Iovd
urid baisan buhniig EZEN hoyor dahin iluu bolgov. 11 Tegehed tuunii buh
ah duu, egch duus hiigeed omno ni tuuniig tanidag baisan bugd tuun uruu
irtsgeej, tuuntei hamt gert ni talh idetsgeev. EZENii tuund uchruulsan buh

zovlon zudguuriin toloo ted tuuniig taivshruulj, taitgaruulav. Hun bur tuund
nijgeed mongo, altan bogj ogchee. **12** EZEN Iovyn suulchiin odruudiig
ehlelees ni iluugeer yeroojee. Tereer arvan dorvon myangan honi, zurgaan
myangan temee, neg myangan hos sarlag, neg myangan em iljigtei baiv. **13**
Tereer doloon huu, gurvan ohintoi baiv. **14** Tereer uugan ohinoo Iyemima,
udaahaa Kyezia, gurav dahia Kyeryenhappuh hemeen nerlejee. **15** Buh
nutag dayaar Iovyn ohid shig tiim uzesgelentei emegtei neg ch oldoogui
ajee. Tednii etseg tedend ah narynh ni dund ov ogchee. **16** Uunii daraa Iov
zuun dochin jil amidarch, hovguud, ach nar boloh dorvon uyee uzjee. **17**
Iov hogshirch, odruudee guitseegeed uhev.

NEGDUGEER NOM

Duulal 1

1:1 Horon muu hunii zovlogoog dagadaggui, Nugeltnuudiin zam deer ch
zogsdoggui, Basamjlagchdyn suudald ch suudaggui hun yerooltei yee! **2**
Harin tereer EZENii huulid bayarlaj, Tuunii huuliig odor shonogui tungaan
byasalgadag. **3** Tereer ursgal usny derged tarisan mod adil bilee. Ter mod
tsagtaa ur jimsee urguuldag bogood Navchis ni ch hatdaggui. Ter hunii
uils buhen ni olziitei. **4** Horon muu humuus bol tiim bish, Harin ted salhind
hiisdeg tariany halis met. **5** Tiim uchraas horon muu hun shiitgeld,
Nugeltnuud ch zov shudarga hunii tsuglaand zogsoj chadahgui. **6** Zov
shudarga hunii zamyg EZEN meddeg, Harin horon muu hunii zam sonoh
bolno.

Duulal 2

2:1 Yaagaad undestnuud uurandaa shataj, Ard tumnuud demii huivaldana
ve? **2** Gazar delhiin haad bat zogsoj, Udirdagchid hoorondoo zyevloldoj,
EZEN ba Tuunii Toslogdson Negeniig eserguutsen, **3** "Bid tednii ginjiig
tasalj, Hulgiig ni oorsdoosoo zailuultsgaaya!" gej ted helev. **4** Tengert
zalragch ineej, Tedniig Ezen tohuurhaj baina. **5** Tegeed Ter tedend Ooriin
uurand aildaj, Ooriin hilengeer tedniig ailgan, **6** "Minii ariun uul Siond Bi
Ooriin haanyg orgomjilson" gene. **7** "Bi EZENii zarligiig tunhaglana. Ter
nadad helehdee «Chi bol Minii Huu, Onoodor Bi Chamaig toruulsen. **8**
Nadaas gui! Bi undestnuudiig Chinii ov bolgon, Delhiin hyazgaaruudyg ch
Chinii ezemshil bolgon ogno. **9** Chi tedniig tomor tayagaar hemh tsohij,
Shavar sav shig butlah bolno» gesen". **10** Tiimees haad aa, uhaalag bai.
Delhiin shuugchid ee, surgamj av. **11** Emeen EZENd uilchilj, Surden
bayasapun. **12** Huug uns, es tegvel Tereer uurlaj, Chi zamd suireh bolno.
Uchir ni Tuunii uur hilen udahgui asah yum. Tuund itgelee ogogch buhen
yerooltei yee!

Duulal 3

3:1 Huu Absalomaasaa zugtah uyeiin Davidyn duulal. EZEN, minii
ostnuud yaasan olshirno ve! Minii esreg bosogchid olon baina. 2 Olon
humuus minii tuhai "Tuund Burhany dotor avral ugui" gedeg. Syela 3
Gevch, EZEN, Ta bol minii bambai, Minii tsog javhlan bolon terguuniig
mini orgogch Negen bilee. 4 Bi EZENd handan duu hooloigooroo
hashhirsan bogood Tereer ariun uulaasaa nadad hariulsan. Syela 5 Bi
hevteed, untaad, sersen, Uchir ni EZEN namaig tushij baina. 6 Tumen hun
minii esreg Namaig buselsen ch bi aihgui. 7 EZEN, bosooch! Burhan mini
ee, namaig avraach! Minii buh daisny shanaa uruu Ta delssen. Horon muu
hunii shudiig Ta hemhelsen. 8 Avral bol EZENiih. Tany yerool Tany ard
tumend hurteh boltugai! Syela

Duulal 4

4:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, utsan hogjim deer. Minii
zov shudargyn Burhan, Namaig duudahad hariulaach! Namaig zovohod
Ta namaig amraasan bilee. Namaig orshoon, zalbirlyg mini sonsooch. 2
Hunii hovguud ee, hedii boltol minii tsog javhlan ichguureer soligdoh ve?
Hedii boltol ta nar hooson yumand durlaj, Hudal huurmagiig haih yum be?
Syela 3 Harin EZEN Ooriin toloo burhanlag humuusiig tusgaarlasnyg
medej av. Bi Tuunii duudahad EZEN sonsdog bilee. 4 Chichren aij, nugel
buu hii. Oron dotroo zurhendee tungaan byasalgaj, duugui bai. Syela 5 Zov
shudargyn tahil orgoj, EZENd itge. 6 "Bidend sainyg uzuulegch ni hen
be?" gej olon hun asuuj baina. EZEN, nuurniihee gerliig biden uruu
orgooch! 7 Zurhend mini Tany ogson bayar bayasgalan ni Tednii ur taria,
shine dars byalhah uyeiinhees ch iluu yum. 8 Bi amar amgalan hevtej,
untah bolno. Namaig ayuulguigeer aj toruulegch ni, EZEN, Zovhon Ta
bilee.

Duulal 5

5:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, limbenii hamt. EZEN,
ugend mini chih tavij, Yooloh duug mini anhaaraach. 2 Minii Haan bolon
minii Burhan, Tuslamj guin hashhirahyg mini sonsooch, Uchir ni Tandaa bi
zalbirnam. 3 Oglooguur, EZEN, Ta minii duu hooloig sonsono. Oglooguur
bi Tany omno baraalhan, husen huleeh bolno. 4 Uchir ni Ta bol horon
muug taashaadag Burhan bish ee. Yamar ch muu muuhai ni Tantai hamt
orshdoggui. 5 Ongiron sagsuuragchid Tany melmiin omno zogsoj
chadahgui. Gem nugel uiddegch bugdiig Ta uzen yaddag. 6 Hudal
yarigchdyg Ta ustgadag. Tsus ursgadag, zalilj meheldeg huniig EZEN
jigshdeg. 7 Harin minii huvid gevel, Tany elbeg hair enerleer bi Tany
orgoond orj, Tany ariun sumd bi Tanyg hundetgen bohiino. 8 EZEN,
daisnuudyn mini ulmaas Ta namaig Ooriin zov shudargaar hotlooch. Minii
omno Ooriinhoo zamyg tegshitgeech. 9 Tednii helj baigaa zuilsed itgeh
yum yuu ch utui. Tednii zurh setgel ni suirel yum. Tednii hooloi ni
ongorhoi bulsh yum. Ted heleeree magtan hoorogddog. 10 Burhan, tednii
gemteig tunhaglaach! Oorsdiinh ni arga zaliar tedniig unagaach! Ui tumen
aldaa zorchil dotor ni tedniig hoon gargaach, Uchir ni ted Tany esreg
terseldeg bilee. 11 Harin Tand horgodogch bugd bayar hoortei baij,
Monhod bayarlan duulah bolno. Tany neriig hairlagchid Tand bayarlahyn
tuld tedniig Ta hamgaalaach. 12 Uchir ni zov shudarga huniig yeroodog
ni, EZEN, Ta bilee. Ta tuuniig bambaigaar halhlah shig taallaaraa
hureelne.

Duulal 6

6:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, utsan hogjim, naiman
utastai lir deer. EZEN, Ooriin uuraar namaig buu zemleech, Ooriin
hilengeer ch namaig buu gesgeegeech. 2 Bi sul doroi uchir, EZEN, namaig
orshoogooch. Minii yas yanginadag uchir, EZEN, namaig edgeegeech. 3
Minii setgel ch ihed shanalj baina. Harin EZEN, Ta her udah ve? 4 EZEN,
butsan irj, minii setgeliig heltruuleech, Ooriin hair enerliin ulmaas namaig
avraach. 5 Uchir ni uheld Tanyg dursan sanana gej ugui, Uhegsdiin orond
hen tand talarhah ve? 6 Bi yoolsoor etsej yadarch baina. Shono bur bi oroo

hovuulj, Devsgeree ch nulimsaaraa nevt norgodog. 7 Gashuudsnaas bolj
nudnii mini gal bohson. Minii buh ostnuudees bolj nud mini haranhuilsan. 8
Gem nugel uildegchid ta bugd nadaas hold. Uchir ni EZEN minii uilan
ginshih duug sonsson. 9 EZEN minii guiltyg sonsson bogood EZEN minii
zalbirlyg huleen avdag. 10 Minii buh daisnuud ichguurt orj, ihed
zurhsheene. Ted genet ichin, uhrah bolno.

Duulal 7

7:1 Byeniamin hun Kushiin talaar EZENd duulsan Davidyn shigaion. Minii
Burhan EZEN, Tany dotor bi horgodson bilee. Namaig moshgoj bui
bugdees namaig avran, choloolooch. 2 Es tegvel cholooloh hunguid
namaig chiren, tereer arslan met namaig urj tastchina. 3 Minii Burhan
EZEN, herev bi uuniig hiisen bol, Herev minii gart gem nugel baigaa bol, 4
Herev bi and nohortoo horon muug butsaaj, Shaltgaanguigeer minii oston
bolson hunees bulaaj avsan bol 5 Daisan mini namaig moshgon barig.
Tereer amiig mini gazart gishgelen, Aldryg mini toos shoroond unagaag.
Syela 6 EZEN, uuran dotroo bosooch. Minii ostnuudiin hilengiin esreg
zogsooch, Minii toloo bosooch. Ta shiitgeliig tovloson bilee. 7 Too
tomshgui humuuseer Ta Ooriigoo hureeluulj, Tednii deeguur ondortoo
butsaj zalraach. 8 EZEN ard tumnuudiig shuudeg. Minii dotor bui minii
zov shudarga bolon unench baidlyn daguu, EZEN, namaig zovtgooch. 9
Horon muu hunii buzar muug togsgoj, Harin zov shudarga huniig bat
togtoogooch. Zov shudarga Burhan zurh bolon oyuun bodlyg shalgadag
yum. 10 Minii bambai Tseh shuluun zurhtniig avardag Burhand bii. 11
Burhan bol shudarga shuugch bogood Odor bur hilegnedeg Burhan yum.
12 Hervee hun gemshihgui bol Tereer ildee irleh bolno. Tereer numaa
hovchlood, belen bolgojee. 13 Tereer bas Oortoo alah zevsguudiig
beltgesen yum. Tereer sumaa galt sum bolgodog. 14 Haragtun, tereer gem
nugliig toruuleheer dunshij, Horon muugaar jiremselj, hudal huurmagiig
toruuldeg. 15 Tereer nuh maltan, tuuniigee uhaad, Ooriin uhsan nuhendee
unasan yum. 16 Tuunii horon muu ooriinh ni tolgoi deer ergen irj, Tuunii
huchirhiilel ooriinh ni zulai deer buuna. 17 Bi EZENd Tuunii zov

shudargyn daguu talarhaj, Hamgiin Deed EZENii nerd magtaalyg duulna.

Duulal 8

8:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, Git deer. EZEN, bidnii
Ezen, Tany ner buh gazar delhiid yamar suu aldartai ve! Ta Ooriin tsog
javhlang tengeruudiin deeguur bairluulsan bilee. **2** Ooriin ostnuudees bolj
Balchir, nyarai huuhduudiin amaar Ta huch chadlyg batatgasan ni Daisan
bolon honzognogchiig duugui bailgahyn tuld boloi. **3** Tany mutryn buteel
boloh Tany tengeruudiig, Tany tsogtslon baiguulsan sar, oddyg bi tungaan
bodohdoo **4** Hun gegch yuu bolood Ta tuund sanaa tavij, Hunii huu gegch
yuu bolood Ta tuuniig halamjilna ve? **5** Ta tuuniig tenger elchees arai door
bolgoj, Aldar ba hundetgeliin titmiig tuund omsgojee. **6** Ta tuund Ooriin
mutryn buteeluudiig zahiruuldag. Ta tuunii hol door buh yumyg tavisan ni
7 Buh honi ba uhruud, Mon heeriin araatan amitad, **8** Tengeriin shuvuud
bolon dalain zagas buyuu Usan zamaar selegch buhen yum. **9** EZEN,
bidnii Ezen, Tany ner buh gazar delhiid yamar suu aldartai ve!

Duulal 9

9:1 Davidyn duulal, Nairal duuny udirdaachid, Mutlabbyen deer. Bi buh
zurheeree EZENd talarhah bolno. Bi Tany buh gaihamshguudyg
tunhaglana. **2** Bi bayarlaj, Tany dotor bayasna. Hamgiin Deed Negen, bi
Tany nerd magtaalyg duulna. **3** Minii daisnuud uhrahdaa Tany omno
budren unaj, sonodog yum. **4** Uchir ni Ta minii shudarga zargyg demjsen
bilee. Ta zov shudargaar shuun sentiindee zalarsan bilee. **5** Ta
undestnuudiig zemlej, Ta horon muu humuusiig ustgasan. Ta tednii neriig
uurd monhod ugui bolgoson. **6** Daisan uurdiin suirleer suirsen bogood Ta
hotuudyg nuraasan yum Tednii talaar dursagdah ch yumgui bolson bilee. **7**
Harin EZEN monhod zahiran suuj baidag. Tereer shuuhiin toloo Ooriin
sentiig zehsen bogood **8** Ter delhiig zov shudargaar shuuh bolno. Tereer
ard tumnuudiig shuluun shudargaar shuune. **9** EZEN bas darlagdagsdyg
hamgaalah behlelt, Berh tsagiin behlelt bolno. **10** Tany neriig meddeg

humuus Tand itgelee ogoh bolno. Uchir ni Ooriig tani eren haigchdyg,
EZEN, Ta orhiogui. 11 Siond orshin baigch EZENd magtaalyg duulagtun.
Tuunii uilsiig humuusiin dund zarlagtun. 12 Tsus ursgaltaar oshoo avagch
Tereer tedniig sanadag. Tereer zovogsdyn hashhirahyg martdaggui. 13
EZEN, namaig orshoogooch. Uhliin daaman haalganaas namaig bosgodog
Ta Namaig uzen yadagchdaas irdeg zovlon zudguuriig mini haraach. 14
Tegvel bi Tany buh magtaalyg zarlah bogood Siony ohiny daaman
haalgand Bi Tany avrald bayasna. 15 Undestnuud oorsdiin uhsan nuhend
unasan bilee. Oorsdiinh ni nuusan torond tednii hol orson bilee. 16 EZEN
Ooriigoo meduulj, shuultiig guitsedduuljee. Ooriin garyn uildsen uileer
horon muu hun urhiduuljee. Higgaion, Syela 17 Burhanyg martdag buh
undestnuud buyuu Horon muu humuus Uhegsdiin oron uruu butsna. 18
Gachigdagsad uurd martagdahgui, Zovogsdyn naidlaga ch monhod
tasrahgui. 19 EZEN, bosoj, humuund yalaltyg buu ogooch. Ooriinhoo
omno undestnuudiig shuulgeerei. 20 EZEN, tedniig emeelgeech. Oorsdiig
ni zovhon hun l yum gedgiig undestnuuded meduuleech. Syela

Duulal 10

10:1 EZEN, Ta yaagaad tertee hol zogsdog ve? Berh tsagt Ta yaagaad
nuugddag ve? 2 Bardam zangaaraa horon sanaat hun zovj bui negniig
moshgodog. Oorsdiinh ni sedsen zali mehend tedniig unagaach. 3 Horon
muu hun ooriin husel tachaalaar sairhdag bogood Shunahai hun EZENiig
haraan, ul oishoodog. 4 Horon muu hun bardam nuureeree haidaggui.
Tuunii bodol buhend "Burhan baidaggui". 5 Tuunii zam yamagt bat beh
baidag. Tany shiitgeluud ondort, tuunii haraanaas gadna bilee. Ooriin buh
daisnuudyg ter doromjildog yum. 6 Tereer zurhendee "Bi ogt ganhahgui.
Uyees uyed bi zovlon berhsheeltei uchrahgui" gedeg. 7 Tuunii am ni
haraal, ov meh, havchlagaar duuren. Tuunii helen door saad tovog bolon
horon sanaa baidag. 8 Tereer tosgodyn nuuvchuudad suudag. Nuuts
gazruudad tereer gemgui huniig aldag. Tuunii nud yaduu huniig nuutshan
haij baidag. 9 Arslan nuhendee myaraadag shig tereer nuuts gazruudad
hevtdeg. Tereer yadarsan negniig barihaar huleen hevtdeg. Tereer

yadarsan negniig ooriin torond oruulj baridag bilee. 10 Ter myaraan, atiin
hevtdeg bogood Yaduuchuud tuunii huchirhiileld unadag yum. 11 Tereer
zurhendee "Burhan martsan bilee. Tereer nuuree nuusan. Tereer uuniig
hezee ch harahgui" gedeg. 12 EZEN, bosooch! Burhan, mutraa orgooch!
Yaduusyg buu martaach. 13 Horon muu hun Burhanyg yuund haraana ve?
Tereer zurhendee "Ta butsaaj nehehgui" gedeg. 14 Ta harsan bilee. Uchir
ni Ooriin mutraar hariulahyn tuld Ta zovlon zudguur, uur untuutslyg
ajiglasan bilee. Yaduu hun Tand daatgadag. Ta onchin humuusiin tuslagch
baisaar irsen bilee. 15 Horon muu hiigeed buzryg uildegchiin garyg hugalj,
Yuu ch olohgui boltloo tuunii horon muug hain ilruuleech. 16 EZEN bol
uurd monhod Haan yum. Tuunii gazar nutgaas undestnuud ustgagdsan
bilee. 17 EZEN, Ta daruu hunii huseltiig sonsson bilee. Zurhiig ni batjuulj,
chihee tavin sonsooch. 18 Ingesneer delhii deerh humuus dahin
surduulehgui bolgohoor Onchin bolon havchigdsan huniig zovtgooch.

Duulal 11

11:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. EZEN dotor bi
horgoddog. Ta nar setgeld mini handan "Ooriin uul uruu shuvuu shig zugt"
gej yaaj helj chadaj baina aa! 2 Haragtun, horon muu humuus numaa
hovchilj, Sumaa tavihaar zehej baigaa ni Haranhuid shuluun shudarga
zurhtei hun uruu harvahyn tuld boloi. 3 Herev suuriud ustgagdval Zov
shudarga hun yuu hiij chadah ve? 4 EZEN Ooriin ariun sumd baina.
EZENii sentii tengert baina. Tuunii melmii, tuunii zovhi hunii hovguudiig
shalgadag yum. 5 EZEN zov shudarga hiigeed horon muu huniig
shalgadag bogood Huchirhiileld durlagchiig Tuunii setgel uzen yaddag
bilee. 6 Tereer horon muu hun deer tor buulgah bogood Gal, huher bolon
tuleh salhi tednii ayagany huvi hishig boloh yum. 7 EZEN zov shudarga,
Tereer zov shudarga baidald durtai. Shuluun shudarga hun Tuunii tsaraig
harah bolno.

Duulal 12

12:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, naiman utastai lir deer.
Tuslaach EZEN, uchir ni burhanlag hun tasarch, Itgeltei negen hunii
hovguudiin dundaas ugui boloh ni. 2 Ted biye biyendee hudlyg heldeg.
Oorsdiin zusardagch uruul bolon hoyor zurh gargan ted yaridag yum. 3
Buh zusardagch uruul bolon Sairhan yarigch heliig EZEN taslah boltutai.
4 Ted "Oorsdiin heleer bid yalna. Uruul maani bidniih yum. Hen bidniig
zahirah yum be?" gejee. 5 EZEN "Sul doroin darlal, Gachigdagsdyn
yooloh duunaas bolj Bi bosoj, Tuuniig hussen ayuulgui gazart ni tavina"
gedeg. 6 Shavar zuuhand tungaagdaj, Doloo dahin tsevershuulegdsen
mongo met EZENii ug bol tsever yum. 7 EZEN, Ta tedniig hamgaalna. Ta
edugee uyeiinhnees monhod hurtel tedniig hadgalna. 8 Oliggui etgeeduud
hunii hovguudiin dund orgomjlogdohod Horon muu humuus ergen toirond
yavdag.

Duulal 13

13:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. EZEN, hedii boltol yum
be? Ta namaig uurd martah yum uu? Hedii boltol Ta nadaas nuuree nuuh
yum be? 2 Bi hedii boltol setgelteigee yarij, Buhii l odorjin zurheeree
zovoh yum be? Hedii boltol daisnuud mini minii deer orgomjlogdoh ve? 3
Minii Burhan EZEN, tungaan bodoj, nadad hariu ogooch. Nudiig mini
neegeech, Es tegvel bi uhleer noirsoh bolno. 4 Minii daisan ch "Bi tuuniig
yalan diilsen" gej, Namaig ganhah uyed minii ostnuud ch bayarlah bolno. 5
Harin bi Tany hair enereld itgesen. Minii zurh Tany avrald bayasah bolno.
6 Bi EZENd duulna, Uchir ni Ter nadad ogoomor handsan yum.

Duulal 14

14:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. Munhag hun zurhendee
"Burhan baidaggui" gesen. Ted zavhartsgaasan, ted jigshuurtei uils hiisen.
Sain uil hiideg hun ogt baihgui. 2 EZEN tengerees hunii hovguud uruu
ongiin harsan ni Oilgodog, Burhanyg eren haidag hun baigaa esehiig
harahyn tuld yum. 3 Ted bugdeeree dur meden yavtsgaaj, Ted hamtdaa

zavhartsgaasan. Sain uil hiideg hun baihgui, Neg ch baihgui. 4 Talh iddeg
shig minii humuusiig iddeg, EZENiig duuddaggui, Buzar muug uiddegch
buhen meddeggui yum uu? 5 Burhan zov shudarga uyeiinhentei hamt
baigaa uchir Ted tend ihed aij baina. 6 Ta nar yaduusyn bodol sanaag
ichguurtei bolgohson Gevch EZEN bol tuunii horgodoh gazar yum. 7
Izrailiin avral Sionoos garah boltugai! EZEN Ooriin olzlogdson humuusiig
erguulen avch irehed Iakov bayasan, Izraili bayarlana.

Duulal 15

15:1 Davidyn duulal. EZEN, Tany asart hen orshin suuh ve? Tany ariun
uuland hen amidran suuh ve? 2 Unencheer yavj, zov shudargyg uildej,
Zurhendee uneniig oguuldeg hun. 3 Tereer heleeree gutgedeggui, Ooriin
and nohort ch muu yum hiideggui, Horshiigoo ch eserguutsen
buruutgadaggui. 4 Tuunii nudend oliggui hun jigshigddeg Bolovch
EZENees emeegchdiig tereer hundeldeg yum. Ter ooroo hohirson ch
andgailsnaasaa nyatsdaggui. 5 Ter ooriin mongiig huutei zeeluuldeggui,
Gemgui hunii esreg hahuuli avdag ch ugui. Edgeeriig uildegch ni hezee ch
ganhahgui.

Duulal 16

16:1 Davidyn miktam. Namaig hamgaalaach Burhan, Uchir ni bi Tany
dotor horgoddog. 2 Bi EZENd "Ta bol minii Ezen. Tanaas oor sain saihan
gej nadad ugui" gej helev. 3 Gazar delhiid baigaa ariun humuusiin tuhaid
Ted goid sain bogood minii buh bayar jargal tedend baidag. 4 Oor burhand
handagchdyn gunig zovlonguud nemegdene. Bi tednii tsust undaan orgoliig
tsutgahgui, Tednii neruudiig ch uruulaaraa duudahgui. 5 EZEN bol minii
oviin bolon minii ayagany huvi yum. Ta minii huvi noogdlyg tetgedeg. 6
Nadad taalamjtai gazart zuraasuudyg tatjee. Minii ov naddaa uneheer
saihan. 7 Nadad zovloson EZENiig bi magtana. Shonoor ch oyuun bodol
mini namaig surgadag. 8 Bi EZENiig ooriin omno urgelj baihaar tavisan.
Ter minii baruun gar tald baigaa uchraas bi ganhahgui. 9 Tiimees minii

zurh bayarlaj, aldar mini ch bayasdag. Minii biye ch ayuulgui aj torno. 10
Uchir ni Ta minii setgeliig Uhegsdiin orond orhihgui. Ta Ooriin Ariun
Negend ch yalzrahyg zovshoorohgui. 11 Ta nadad amiin zamyg taniulna.
Tany omno l bayar hoor duuren baidag. Tany baruun mutart uurd bayar
jargal baidag.

Duulal 17

17:1 Davidyn zalbiral. Shudargyn hergiig sonsooch, EZEN, Minii
hashhirahyg anhaaraach. Hudal huurmaggui uruulaas garsan zalbirald mini
chih taviach. 2 Minii shuult Tany omnoos ireh avai. Tany melmii tseh
shuluunaar harah boltugai. 3 Ta minii zurhiig shalgav. Ta shono ailchiljee.
Ta namaig sorison bogood Ta yuut ch oloogui. Bi amaaraa gem nugel
hiihgui gej shiidsen. 4 Hunii uilsiin tuhaid Tany uruulyn ugiin daguu Bi
huchirhiilegchiin zamaas sahin hamgaalsan. 5 Minii alhmuud Tany
zamuudad bat holbogdson. Hol mini haltirsangui. 6 Burhan, Ta nadad
hariulah uchir Bi Tanyg duudsan yum. Nadad chihee tavin, ugiig mini
sonsooch. 7 Tany baruun mutryn hajuud Eserguutsen bosogchdoos
horgodogchdyn Avragch aa, Hair enerlee gaihamshigtaigaar uzuuleech. 8
Namaig nudnii tsetsgii met hamgaalaach. Dalavchnuudynhaa suudert
namaig halhlaach, 9 Namaig daragch horon muu hunees, Namaig buselsen
honoolt daisnuudaas. 10 Ted oohooroo huchigdaj, Ted amaaraa
bardamnan yaridag. 11 Ted odoo alham burd maani bidniig hureeljee. Ted
gazart unagah gej hartsaa togtoodog. 12 Tereer olzoo tastchin hayahyg
husdeg arslan met, Nuuts gazruudad getdeg zaluu arslan met yum. 13
Bosooch, EZEN, Tuuntei tulj, tuuniig doosh unagaach. Ooriin ildeer minii
setgeliig horon muu hunees avraach. 14 EZEN, ene amidrald ooriin huviig
hurtsen yertontsiin humuusees, Ter humuusees Ooriin mutraar avraach.
Tednii hevliig Ta erdeneseeree duurgedeg bilee. Ted ur huuhduuddee
setgel hangaluun baij, Ov horongoo oorsdiin bayalguudyg nyalh
huuhduuddee uldeedeg yum. 15 Minii huvid bol bi zov shudargaar Tany
nuuriig harna. Bi serehdee Tany dur torhond setgel hangaluun baina.

Duulal 18

18:1 Nairal duuny udirdaachid zoriulsan duu. EZEN Davidyg buh
daisnuudynh ni garaas bolon Saulyn garaas avarsan odor ene duuny ugeer
EZENd oguulsen, EZENii zarts Davidyn duulal. Minii huch boloh EZEN,
Bi tand hairtai. 2 EZEN bol minii had, minii tsaiz, minii avragch, minii
Burhan, minii horgoddog had mini, minii bambai, minii avralyn ever, minii
behlelt yum. 3 Magtuulah zohistoi EZENiig bi duudaad, Ooriin
daisnuudaas bi avragdsan. 4 Uhliin utas namaig herj, Burhanlag busyn
tsutgaluud namaig ailgajee. 5 Uhegsdiin orny utas namaig hureeljee. Uhliin
urhinuud minii omno tulgarchee. 6 Ooriin zovlondoo bi EZENiig duudaj,
Ooriin Burhan uruu handan hashhirsand Ter Ooriin sumees minii duu
hooloig sonsoj, Tuunii omno bui hashhirah duu mini Tuunii sonort hursen
bilee. 7 Tegeed gazar delhii chichren dorgiv. Tereer uurlasnaas bolj uulsyn
suuri ganhan hodolson. 8 Tuunii hamraas utaa garch, Tuunii amnaas gal
manaran shataajee. Terhuu gald nuurs notsson. 9 Tereer tengeriig ch
bohiilgon, hol dooroo gun haranhuitaigaar buuj irsen. 10 Tereer hyerub
hologlon nisev. Tereer salhin jiguur deeguur elin haliv. 11 Tereer
haranhuig Ooriin nuutdah gazar, Usny haranhui, ogtorguin otgon uulsiig
Ooriin ergen toiron dahi hoshig bolgoson. 12 Tuunii omnoh gegeenees
Tuunii otgon uuls, Mondor bolon galtai nuurs nuujee. 13 EZEN bas tengert
hungenej, Hamgiin Deed Negen Ooriin duu, mondor ba galtai nuursiig
buulgasan yum. 14 Tereer Ooriin sumnuudaa nisgen butraaj, Ayanga
tsahilgaanuudaa ui olnoor tsahiulj, tedniig but nirgesen. 15 Tegeed, EZEN,
Tany zemleld hiigeed Hamryn tani amisgalyn huchit tsohiltoor Usny
ursgaluud uzegdej, Yertontsiin suuriud il gargagdjee. 16 Tereer deerees
ilgeej, namaig avsan. Ih usnaas Ter namaig tatan gargasan. 17 Ter namaig
huchit daisnaas mini bolon namaig uzen yadagchdaas avarsan. Uchir ni ted
minii huvid denduu huchtei baiv. 18 Ted zovlon gamshgiin odort mini
nadtai tulgarsan, Gevch EZEN minii tushig baiv. 19 Mon Ter namaig
uujim gazar uruu avaachsan. Ter namaig taalsan uchir namaig avarsan
bilee. 20 EZEN namaig zov shudargyn mini daguu shagnasan, Garyn mini
tsever baidlaar Ter nadad hariulsan. 21 Uchir ni bi EZENii zamyg

barimtalj, Ooriin Burhanaas horon muutaar salaagui. **22** Tuunii buh
togtooluud minii omno baisan bogood Bi Tuunii zarliguudyg ooroosoo
holduulaagui. **23** Bi bas Tuunii omno gem zemgui baij, Bi ooriigoo gem
nugleesee sahin hamgaalsan. **24** Tiimees EZEN nadad zov shudargyn mini
daguu, Tuunii melmiid minii garyn tsever baidlaar hariulsan. **25** Enerengui
humuust Ta Ooriin enerliig uzuuldeg. Shuluun shudarga humuust Ta
Ooriin togs chanaryg uzuuldeg. **26** Tsever humuust Ta Ooriin tsever
baidlyg, Huuramch humuust Ta Ooriin ovjin baidlaa haruuldag. **27** Ta zovj
zudersen humuusiig avardag, Harin ihemseg hartsyg Ta nomhtgodog. **28**
Ta minii denluug asaadag. Minii Burhan EZEN haranhuig mini giiguulj
ogdog. **29** Tand tushiglen bi ih tsergiin esreg guij chadna. Burhandaa
tushiglen bi hana davj chadna. **30** Burhany zam togs togoldor yum.
EZENii ug shalgagdsan. Ooriinh ni dotor horgoddog buhend Tereer
bambai yum. **31** EZENees oor hen Burhan yum be? Bidnii Burhanaas oor
hen had ve? **32** Burhan namaig huch chadlaar zevseglej, Minii zamyg
shuluun bolgodog. **33** Ter minii holiig sogoonyh shig bolgoj, Ondorlog
gazruudad mini namaig suulgadag. **34** Ter minii garyg tulaldaand surgadag
ni Minii gar hurel numyg hovchilj chadahyn tuld yum. **35** Ta Ooriin
avralyn bambaig nadad mon ogson bogood Tany baruun mutar namaig
tushdeg. Tany dolgoon baidal namaig aguu bolgodog. **36** Ta minii alhah
zamyg orgosgodog, Tiimees minii hol budreegui. **37** Bi daisnuudaa nehen
hooj, guitsej, Tedniig sonohoos naash bi ergesengui. **38** Dahin bosoj
chadahgui boltol bi tedniig but tsohison. Ted minii hol door unav. **39** Ta
namaig tulaldaand beltgen huch chadlaar zevseglejee. Minii esreg
bosogchdyg minii door Ta oruulsan bilee. **40** Ta nadad daisnuudyn mini
shiliig haruulsan bogood Namaig uzen yadagchdyg bi ustgalaa. **41** Ted
hashhirsan bolovch avrah hen ch baigaagui, EZENd handsan bolovch Ter
tedend hariulaagui yum. **42** Tegeed salhind toos shoroo shig bi tedniig
butargadag. Gudamjny shavar shalbaag shig bi tedniig tsatssan yum. **43** Ta
namaig humuusiin dovtlolt haldlagaas avarsan yum. Ta namaig
undestnuudiin terguun met bolgoson. Minii meddeggui humuus nadad
zaragddag. **44** Ted sonsonguutaa namaig dagadag. Hari humuus nadad

zahiragddag. 45 Hari humuus sulidan doroitoj, Bat tsaizuudaasaa chichren
garch irdeg. 46 EZEN amid. Minii had magtagdah boltugai. Minii avralyn
Burhan orgomjlogdoh boltugai. 47 Tereer Minii toloo oshoo avch, Nadad
undestnuudiig zahiruuldag Burhan yum. 48 Ter namaig daisnuudaas mini
avardag. Namaig eserguutsegchdiin deer Ta namaig uneheer orgodog
yum. Huchirhiilegchees Ta namaig avardag yum. 49 Tiimees
undestnuudiin dund bi Tand talarhaj, EZEN Tany nerd bi magtaaluudyg
duulna. 50 Ter Ooriin haand aguu avralyg ogch, Ooriin toslogdogch boloh
David bolon tuunii ur udamd Monhod hair enerlee uzuuldeg boloi.

Duulal 19

19:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. Tenger ni Burhany sur
javhlang zarlaj, Ogtorgui ni Tuunii garyn buteeliig tunhaglaj baina. 2
Odroos odort tedgeer ni yarij, Shonoos shonod medlegiig ilchildeg. 3 Hel
yaria hiigeed ug ch baihgui, Chimee ch sonsogdohgui. 4 Duu hooloi ni
buh delhiid, Ugs ni yertontsiin hyazgaar hurtel tarj tugjee. Tedgeeriin
dotor Burhan narny toloo maihan barisan. 5 Nar orgoonoosoo suit zaluu
met garch irj baina. Tereer uraldaany zamd garahaar baatar hun shig
dogdoldog. 6 Tuunii mandah ni tengeriin neg zahaas, Toiroh ni tuunii
nogoo zah hurtel. Tuunii haluun dulaanaas nuugdah yum gej neg ch ugui. 7
EZENii huuli ni togs togoldor, setgeliig sergeedeg. EZENii gerchlel ni
battai, geneniig uhaantai bolgodog. 8 EZENii surgaal ni zov, zurhiig
bayarluuldag. EZENii tushaal ni todorhoi, nudiig neej ogdog. 9 EZENees
emeehui ni tsever, monhod orshdog. EZENii shuultuud unen. Ted
bugdeeree zov shudarga. 10 Ted altnaas, ih shijir altnaas iluu husuushtei,
Mon zogiin bal, zogiin sarhinagaas dusdag yumnaas ch iluu chiherleg. 11
Uunees gadna tedgeereer Tany zarts sanuulga avsan. Tedgeeriig sahin
biyeluulsneer aguu ih shagnal baidag. 12 Ooriin buruug hen uhaarch
chadah ve? Namaig nuutslagdsan buruunuudaas angijruulaach. 13 Mon
Ooriin zartsaa sanaatai nuglees hamgaalaach. Tedneer namaig buu
zahiruulaach. Tegvel bi gemgui bolj, Aguu nuglees angijirna. 14 Minii had
bolon minii Avragch boloh EZEN, Amnaas mini garah ugs hiigeed zurhiin

mini byasalgaluud Tany melmiid taalamjtai boloh boltutai!

Duulal 20

20:1 Davidt duulal. Nairal duuny udirdaachid. Zovlongiin odor EZEN
chamd hariulah boltugai! Iakovyn Burhany ner chamaig ondort bailgah
boltugai! 2 Ter chamd ariun gazraas tuslamjiig ilgeej, Sionoos chamaig
tushih boltugai! 3 Ter chinii buh ideen orgoluudiig sanaj, Chinii shataalt
tahilyg huleen avah boltugai! Syela 4 Ter chamd zurhnii chini husliig
hurteej, Chinii buh zorilgo tolovlogoog biyeluuleh boltugai! 5 Bid chinii
yalaltad bayarlan duulj, Oorsdiin Burhany nereer tugaa bid manduulah
bolno. EZEN chinii buh guiltyg biyeluuleh boltugai! 6 EZEN Ooriin
toslogdogchoo avardag gedgiig odoo bi medne. Ter baruun garynhaa
avrah hucheer, Ooriin ariun tengerees tuund hariulah bolno. 7 Zarim ni
morin tergend, zarim ni morind naiddag. Harin bid oorsdiin Burhan
EZENii neriig sanah bolno. 8 Ted bohiin unatsgaasan, Harin bid
bosotsgooj, tseh shuluun zogsotsgooson. 9 EZEN, avraach! Bidnii duudah
odort Haan bidend hariulah boltutai!

Duulal 21

21:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. EZEN, Tany huchind
haan bayasah bolno, Tany avrald ter yamar ih bayarlana ve! 2 Ta tuund
zurhniih ni husliig ogson bogood Tuunii uruulyn guiltand tatgalzaagui.
Syela 3 Uchir ni Ta tuuniig sain zuilsiin yerooloor ugtan avdag. Ta shijir
altan titmiig tuunii tolgoid omsgodog. 4 Ter Tanaas ami guisand Ta tuund
monhiin monhod urt udaan nasyg ogson yum. 5 Tuunii aldar Tany avralaar
damjuulan aguu ih yum. Ta tuunii deer aldar ba sur huchiig omsgoson. 6
Uchir ni Ta tuuniig monhod hamgiin yerooltei bolgodog. Ta tuuniig
Ooriinhoo orshihuid bayar bayasgalantai bolgodog. 7 Uchir ni haan
EZENd tushdeg bogood Hamgiin Deed Negenii hair enerleer ter
ganhahgui. 8 Chinii gar ooriinhoo buh daisnuudyg olno. Chinii baruun gar
chamaig uzen yadagchdyg olj ilruuleh bolno. 9 Chi uurlasan uyedee

tedniig galtai zuuh met bolgono. EZEN ooriin uur hilen dotroo tedniig
zalgij, Gal tedniig shataana. 10 Chi tednii uriig delhiigees, Tednii
udmynhnyg hunii hovguudiin dundaas ustgana. 11 Hediigeer ted Tany
esreg horon muut sanaarhaj, Huivaldaan zohioson bolovch Ted amjiltad
hurehgui. 12 Uchir ni Ta tedniig nuruugaa haruulahad hurgeh bolno. Ta
tednii nuurnii esreg sumaa onilon belen bolgono. 13 Ooriin huch chadlaar,
EZEN, Ta orgomjlogdoh boltutai! Bid Tany sur huchiig duulan magtah
bolno.

Duulal 22

22:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, Aiyelyet Hashshahar
deer. Burhan mini, Burhan mini, yuund Ta namaig orhison be? Minii
yooloh duu, minii avralaas Ta yuund hol baina ve? 2 Burhan mini ee, bi
odor hashhirdag bolovch Ta hariuldaggui. Shono ch bas hashhirdag
bolovch nadad amralt ugui. 3 Gevch Izrailiin magtaaluudyn deer sentiind
zalragch aa, Ta bol ariun yum. 4 Bidnii etseg ovgod Tand itgesen. Ted
itgesen bogood Ta tedniig avarsan. 5 Ted Tan uruu hashhirch, avragdaj
baiv. Ted Tand itgesen bogood ichguurt unasangui. 6 Harin bi bol ot, hun
bish! Bi bol humuusiin buruutgal bogood ard olond jigshigdsen yum. 7
Namaig hardag buhen namaig tohuurhan ineedeg. Ted uruulaa neej, tolgoi
segsren 8 "Ter ooriigoo EZENd daatgasan. Ter tuuniig avrag! Ter tuund
bayarladag tul tuuniig avrag!" gej baina. 9 Gesen ch Ta bol namaig ehiin
hevliigees gargasan Ter mon. Ehiinhee hohoor baih uyed Ta namaig
itguulsen. 10 Bi torohoosoo Tand daatgagdsan. Ehiinhee hevliid baih
uyees mini Ta minii Burhan baisan. 11 Zovlon oirhon baigaa uchraas
Nadaas buu holdooch. Uchir ni tuslah hun neg ch alga. 12 Olon uhruud
namaig hureelsen. Bashany huchtenuud namaig buselsen. 13 Huu tatahaar
arhiran baigaa arslan shig Ted nad uruu amaa tom angailgadag. 14
Namaig us shig asgasan bogood Minii buh yas multarsan. Minii zurh laany
tos adil yum. Ter ni minii dotor hailsan. 15 Minii huch shaazangiin
helterhii shig hataj, Minii hel tuushindee naaldsan. Ta namaig uhliin
shoroond tavidag. 16 Uchir ni namaig nohod hureeljee. Buleg horon

sanaatnuud namaig buseljee. Ted minii gar, holiig nevt hatgasan. 17 Bi buh
yasaa toolj chadna. Ted harj, nad uruu golron shirtdeg. 18 Ted minii
gaduur huvtssyg hoorondoo huvaaj, Minii dotuur huvtsasny toloo
shoddog. 19 Harin, EZEN, Ta buu holdooch. Minii huch chadal aa, nadad
tuslahaar hurdlaach. 20 Minii setgeliig ildnees, Minii gants amiig nohoin
erhsheelees avraach. 21 Namaig arslangiin amnaas avraach. Zerleg uhriin
evrees avarch, Nadad hariu ogooch. 22 Bi Tany neriig ah duustee heleh
bolno. Chuulgany dund bi Tanyg magtah bolno. 23 EZENees emeegchid
ee, Tuuniig magt. Iakovyn ur udam boloh ta bugd Tuuniig aldarshuul.
Izrailiin ur udam boloh ta bugd Tuuniig hundetge. 24 Uchir ni Ter
zovogsdyn zovlong jigshee ch ugui, uzen yadaa ch ugui. Ter nuuree
tuunees nuugaa ch ugui. Harin tuslamj guin tuuniig hashhirahad Ter
sonsson yum. 25 Ih chuulgany dund minii magtaal Tanaas irdeg. Tuunees
emeegchdiin omno bi ooriin tangargaa biyeluulne. 26 Yaduu hun idej,
tsadna. EZENiig eren haigchid Tuuniig magtah bolno. Ta naryn zurh
monhod amid baih boltugai! 27 Gazryn buh zah hyazgaar EZENiig sanaj,
Tuun uruu ergeh bolno. Uls undestnuudiin buh urguud Tany omno
hundetgen morgono. 28 Uchir ni haanchlal bol EZENiih. Tereer uls
undestnuudiig zahirdag. 29 Delhiin bayan chineeleg hun buhen idej,
hundetgen morgoh bolno. Shoroon door orogch buhen, Oorsdiin setgeliig
amid hadgalj chaddaggui buhen ch Tuunii omno sogdono. 30 Ur udmuud
Tuund zaragdah bolno. Ezenii tuhai ireh uyeuded yarigdah bolno. 31 Ted
irj, Ter uuniig uildsen gedgiig, Ireeduid toroh humuust Tuunii zov
shudargyg zarlah bolno.

Duulal 23

23:1 Davidyn duulal. EZEN bol minii honichin, Nadad dutah zuil neg ch
ugui. 2 Ter namaig nogoon belcheert hevtuulj, Dolgoon usny dergeduur
hotoldog. 3 Ter minii setgeliig sergeedeg. Ter Ooriinhoo neriin toloo
Zoviin zamaar namaig hotoddog. 4 Uhliin haranhuin hondiigoor tuulavch
Bi hor honooloos aihgui, Uchir ni Ta nadtai hamt baina. Tany savaa, Tany
tayag namaig taivshruuldag. 5 Ta minii daisnuudyn omno nadad shiree

zasdag. Ta minii tolgoig tosoor tosolson. Ayaga mini duurch byalhdag. 6
Sain saihan hiigeed hair enerel Nasan turshid mini namaig lavtai yaa
dagana. Bi EZENii orgoond monhod orshin suuh bolno.

Duulal 24

24:1 Davidyn duulal. Delhii bolon tuuniig duurgedeg buhen, Yertonts
hiigeed tuund orshigchid EZENiih yum. 2 Uchir ni Tereer dalainuud deer
tuunii eh suuriig tavij, Gol mornuud deer tuuniig baiguulsan yum. 3
EZENii uul ood hen avirch boloh ve? Tuunii ariun gazart hen zogsoj boloh
ve? 4 Tsever gartai, ariun zurhtei, Huurmag baidald setgelee orgoogui,
Hudal tangarag taviagui hun tegeh yum. 5 Tereer EZENees yerooliig,
Avralynhaa Burhanaas zovtgoliig hurteh bolno. 6 Ene bol Tuuniig
haigchdyn uye yum. Iakovyn Burhan, Tany nuuriig haigchdyn uye yum.
Syela 7 Sur javhlangiin Haan orj irehiin tuld Daaman haalganuud aa,
tolgoigoo orgoj, Monhiin haalganuud aa, orgogdogtun. 8 Sur javhlangiin
Haan gej hen be? Huchtei, chadaltai EZEN, Tulaldaand chadaltai EZEN
yum. 9 Sur javhlangiin Haan orj irehiin tuld Daaman haalganuud aa,
tolgoigoo orgoj, Monhiin haalganuud aa, orgogdogtun. 10 Ter sur
javhlangiin Haan gej hen be? Tumen tsergiin EZEN, Ter bol sur
javhlangiin Haan yum. Syela

Duulal 25

25:1 Davidyn duulal. EZEN, Tan uruu bi setgelee orgodog. 2 Burhan mini
ee, bi Tand itgedeg, Namaig buu ichguur bolgooch. Daisnuudyg mini
nadaas bolj buu bayarluulaach. 3 Unendee Tanyg husen huleegchdiin hen
ni ch ichguur bolohgui. Shaltgaanguigeer itgel evdegchid ichguur bolno. 4
EZEN, nadad Ooriinhoo zamuudyg meduuleech. Ooriinhoo jimuudiig
nadad zaaj ogooch. 5 Ooriinhoo uneneer namaig daguulj, namaig
surgaach. Uchir ni Ta bol minii avralyn Burhan yum. Tanyg bi buhel
odorjin husen huleedeg. 6 EZEN, Ooriin orshool bolon hair enerliig dursan
sanaach. Uchir ni tedgeer ni monhoos baisan bilee. 7 Minii zaluu nasny

nugliig, esvel aldaa zorchliig mini buu sanaach. Ooriin hair enerliin daguu
namaig sanaach, EZEN, Ooriin sain chanaryn toloo sanaach. 8 EZEN bol
sain bogood shuluun shudarga yum. Tiimees Tereer nugeltnuuded zamyg
zaavarladag. 9 Tereer daruu huniig shudargaar udirdaj, Tedend Ooriin
zamyg surgadag. 10 Tuunii geree hiigeed Tuunii gerchleliig sahigchdad
EZENii buh jimuud bol hair enerel ba unen yum. 11 EZEN, Ooriin neriin
toloo Minii ih gem nugliig uuchlaach. 12 EZENees emeedeg hun hen yum
be? Tereer tuund songoh yostoi zamd ni zaavarchilna. 13 Tuunii setgel
sain saihan baidal dotor orshij, Ur udam ni gazar nutgiig ovlon avah bolno.
14 EZENii nuuts Ooroos ni emeegchdiin toloo baidag. Ter tedend Ooriin
gereeg meduulne. 15 Minii nud urgelj EZEN uruu hardag. Uchir ni Ter
minii holiig urhinaas sullah yum. 16 Bi gantsaardsan bolon zovj shanalsan
uchir Nad uruu ergej, namaig niguulseech. 17 Zurhnii mini zovlonguud
ihessen yum. Zudguurees mini namaig gargaach. 18 Minii shanalal,
zovlong harj, Minii buh nugliig uuchlaach. 19 Minii daisnuudyg haraach.
Uchir ni ted oluulaa bogood Ted namaig mash iheer uzen yaddag. 20
Minii setgeliig hamgaalj, namaig avraach. Bi Tany dotor horgoddog uchir
namaig ichguurt buu oruulaach. 21 Bi Tanyg husen huleedeg uchir Unench
bolon shuluun shudarga baidald namaig hamgaalag. 22 Burhan, Izrailiig
Buh zovlon berhsheelees ni avraach!

Duulal 26

26:1 Davidyn duulal. Bi unench shudargaar yavj, Guivalguigeer EZENd
itgesen uchraas, EZEN, Ta namaig zovtgooch. 2 EZEN, namaig shalgaj,
namaig turshaach. Minii oyuun bodol, zurhiig mini shalgaach. 3 Tany hair
enerel nudnii mini omno baigaa bogood Bi Tany uneneer yavsan. 4 Bi
huurmag humuustei hamt suudaggui, Dur esgegch nartai hamt ch
yavahgui. 5 Bi horon sanaatnuudyn chuulganyg uzen yaddag, Mon buzar
muu huntei hamt suuhgui. 6 Bi gemgui baidal dotor garaa ugaaj, EZEN,
Tany tahilyn shireend oirton ochno. 7 Ingeh ni bi talarhlyn duugaar
tunhaglaj, Tany buh gaihamshguudyg zarlahyn tuld bilee. 8 EZEN, bi Tany
orgoonii orshihui bolon Tany sur javhlangiin orshih gazart hairtai. 9 Minii

setgeliig nugeltnuudtei hamt, Minii amiig tsus ursgagchidtai hamt buu
avch yavaach. 10 Tednii gart horon muu huivaldaanuud baidag bogood
Tednii baruun gar ni hahuuliar duuren. 11 Harin minii huvid, bi unench
baidlaaraa yavah yostoi. Namaig avarch, namaig niguulseech. 12 Minii hol
tegsh gazart zogsdog. Tsuglaanuudad bi EZENiig magtana.

Duulal 27

27:1 Davidyn duulal. EZEN bol minii gerel bolon minii avral yum. Henees
bi emeeh yum be? EZEN bol minii amiin hamgaalalt yum. Henees bi aih
yum be? 2 Minii oston ba daisnuud boloh Buzar muug uildegchid mahan
biyeiig mini zalgihaar nad uruu irehdee Buderch unatsgaasan. 3 Tumen
tserguud namaig buslevch Minii zurh aihgui. Minii esreg dain garsan ch,
Ene bugdiin dund bi itgeltei baih bolno. 4 Bi eren haih yostoi neg l zuiliig
EZENees guisan. Ene ni EZENii goo saihnyg harj, Tuunii sumd
byasalgahyn tuld Bi nasan turshdaa EZENii orgoond suuhyg guisan. 5
Uchir ni zovlongiin odor Ter namaig Ooriin asart daldlah bolno. Ooriin
maihny nuuts gazart Ter namaig nuuh bolno. Ter namaig hadan deer
gargana. 6 Tegeed minii tolgoi namaig toirson daisnuudyn mini deer
orgomjlogdoj, Bi Tuunii maihand bayar hoorteigoor orgoluudee orgono.
Bi duulna. Tiim ee, bi EZENd magtaaluudyg duulna. 7 EZEN, namaig duu
hooloigooroo hashhirahad sonsoj, Namaig niguulsej, nadad hariulaach. 8
Ta "Minii tsaraig eren haigtun" gehed Minii zurh Tand "EZEN, Tany
tsaraig bi erj haih yostoi" gej heljee. 9 Ooriinhoo nuuriig nadaas buu
nuugaach. Ooriin zartsyg uurlasandaa buu orhioch. Ta minii tuslamj
baisaar irsen. Minii avralyn Burhan, Namaig buu hayaj, buu orhioch. 10
Minii etseg, eh namaig orhison, Harin EZEN namaig bosgono. 11 EZEN,
Ooriin zamyg nadad zaaj, Daisnuudyn mini uchir namaig shuluun jimeer
udirdaach. 12 Huchirhiilliin amisgal gargagchid bolon Hudal gerchlegchid
minii esreg bosson tul Namaig ostonguudiin mini huseld buu daatgaach. 13
Amidyn gazart EZENii sain saihnyg harna gej bi itgesen. 14 EZENiig
husen huleegtun. Huchtei baij, zurhee zorigtoi bolgogtun. Tiim ee,
EZENiig husen huleegtun.

Duulal 28

28:1 Davidyn duulal. EZEN, Tan uruu bi hashhirch baina. Had mini,
chihee buu boglooch. Uchir ni herev Ta duugui baival Bi nuh uruu unadag
humuusiin adil bolno. 2 Bi Tan uruu tuslamj guin hashhirahad, Bi garaa
Tany ariun gazar uruu chigluulen orgohod Minii guiltyn duug sonsooch. 3
Horon muu humuus bolon Gem buruug uildegchidtei hamt namaig buu
chiren avaachaach. Ted horshuuddee ev nairamdlyg zahidag bolovch
Zurhend ni buzar muu baidag. 4 Tednii ajluud bolon Uildliinh ni buzar
muugiin daguu tedend hariu ogooch. Tednii garyn buteeliin daguu tedend
hariu ogooch. Tednii avbal zohih zuilseer tedend butsaan tolooch. 5 Ted
EZENii ajluud bolon Tuunii garyn buteeluudiig oishoodoggui tul Ter
tedniig ustgaj, harin tedniig dahin bosgohgui. 6 EZEN magtagdah
boltugai. Uchir ni Ter minii guih duug sonsson yum. 7 EZEN bol minii
huch chadal, minii bambai yum. Zurh mini Tuund itgedeg bogood bi tusyg
ni hurtsen. Tiimees zurh setgel mini bayarladag bogood Ooriin duutaar bi
Tuund talarhah boloi. 8 EZEN bol tednii huch chadal, Mon Tereer Ooriin
toslogdogchiin huvid avralyn hamgaalalt yum. 9 Ooriin humuusiig avarch,
Ooriin oviig yeroogooch. Bas tednii honichin ni bolj, Tedniig monhod
uurch yavaach.

Duulal 29

29:1 Davidyn duulal. EZENd ogogtun, huchit humuusiin hovguud ee,
EZENd aldar ba huch chadlyg ogogtun. 2 Ooriinh ni nerd tohiroh aldryg
EZENd ogogtun. Ariun huvtssyg omson EZENd hundetgen morgo. 3
EZENii duu hooloi usan deeguur baina. Aldryn Burhan nurgeldeg, EZEN
ih usan deeguur baina. 4 EZENii duu hooloi huchtei, EZENii duu hooloi
sur javhlantai. 5 EZENii duu hooloi hush modyg ch hugaldag. Tiim ee,
EZEN Livany hush modyg zomgol bolgodog. 6 Tereer Livanyg tutal shig,
Shirionyg zerleg uhriin tugal shig oodgonuuldag. 7 EZENii duu hooloi
galyn doluudiig dunduur ni salgadag. 8 EZENii duu hooloi tsol gazryg
chichruuldeg. EZEN Kadyeshiin tsoliig chichruuldeg. 9 EZENii duu

hooloi sogoog tugalluulj, Oig nutsgertel huu tatdag. Tuunii sumd yum
bugd "Aldar" gej heltsgeedeg. 10 EZEN uyeriin usan deer suusan. Tiim
ee, EZEN Haan met monhod suudag. 11 EZEN Ooriin humuust huchiig
hairlah bolno. EZEN Ooriin humuusiig amar amgalangaar yeroono.

Duulal 30

30:1 Duulal. Davidyn orgoog zoriulan orgohod duulah duu. EZEN, Ta
namaig deeshee orgoj, Minii daisnuudyg nadaas bolj bayarluulaagui
uchraas Bi Tanyg orgomjilno. 2 Minii Burhan EZEN, Bi tuslamj guin Tan
uruu hashhirsan bogood Ta namaig edgeesen. 3 EZEN, Ta minii setgeliig
Uhegsdiin ornoos tatan gargasan. Bi nuh uruu dooshoo yavahguin tuld Ta
namaig amid uldeesen. 4 Tuunii burhanlag humuus ee, Ta nar EZENd
magtaalyg duulj, Tuunii ariun nerd talarhal orgogtun. 5 Uchir ni Tuunii uur
hilen agshin zuurynh, Mon Tuunii iveel nasan turshiinh. Shonojin uilaan
baij bolno, Harin oglood bayaryn hashhiraan irdeg. 6 Minii huvid gevel, bi
taatai nohtsoldoo "Bi hezee ch ganhahgui" gesen. 7 EZEN, Ooriin
iveeleer Ta minii uulyg bat togtooson. Ta Ooriin nuur tsaraig nuusand bi
setgel zovj baiv. 8 EZEN, Tan uruu bi hashhirch, EZENd bi guiltyg
orgoson. 9 "Bi dooshoo nuh uruu ochvol minii tsus yamar ashigtai ve?
Toos shoroo Tanyg magtah uu? Ter ni Tany itgeltei baidlyg tunhaglah uu?
10 EZEN, sonsood namaig niguulseech. EZEN, minii tuslagch bolooch".
11 Ta nadad ui gashuug mini bujig bolgoson. Ta taaran huvtssyg mini
tailan nadad bayar hooriig omsgoson. 12 Ingesen ni bi duugui baihgui
bogood Setgeleeree Tand magtaalyg duulahyn tuld boloi. Minii Burhan
EZEN, bi Tand monhod talarhana.

Duulal 31

31:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. EZEN, Tany dotor bi
horgodson. Namaig hezee ch ichguur buu bolgooch. Ooriin zov shudarga
baidlaar namaig avraach. 2 Nad uruu chihee oirtuulj, Namaig hurdan
avraach. Minii huvid huchnii had, namaig avrah behlelt bolooch. 3 Uchir

ni Ta bol minii had, minii tsaiz yum. Ooriin neriin toloo Ta namaig udirdaj,
hotloh bolno. **4** Tednii nadad zoriulan nuutsaar tavisan tornoos Ta namaig
gargana. Uchir ni Ta bol minii huch chadal yum. **5** Tany gart bi sunsee
daatgadag. Unenii Burhan EZEN, Ta namaig zolison. **6** Hooson
shuteenuudiig hundetgedeg humuusiig bi uzen yaddag, Gevch bi EZENd
itgedeg. **7** Bi Tany hair enereld bayasan bayarlah bolno, Yaagaad gevel Ta
minii zudguuriig harsan. Ta setgeliin mini zovlong medsen bogood **8** Ta
namaig daisny gart tushaasangui. Ta minii holiig uudam gazart tavisan
bilee. **9** EZEN, namaig niguulseech, Uchir ni bi zovlon zudguur dund
baina. Ui gashuutaas bolj minii nud, setgel bolon biye mini ch turj etsjee.
10 Uchir ni bi amidralaa uitgar gunigtaigaar, On jiluudee sanaa
aldalttaigaar ongoruulsen. Minii huch tenhee gemees mini bolj sulran, Biye
mini turj etssen. **11** Ooriin buh ostnuudees bolj bi Yalanguyaa
horshuudiinhee dund doromjlol, Taniluudynhaa dund aidas toruuleheer
bolson. Namaig gudamjind hardag humuus nadaas zailshiideg. **12** Uhsen
hun shig bi sanaanaas garan martagdsan. Bi hagarsan sav shig yum. **13**
Uchir ni bi olon hunii gutgelgiig sonsson. Tal burd aimshig bolgoo. Ted
minii esreg hamtdaa zovloldoj baihdaa Minii amiig avahaar huivaldjee. **14**
Harin, EZEN, bi Tand itgedeg, "Ta bol minii Burhan" gej bi heldeg. **15**
Minii tsag hugatsaa Tany gart baina. Namaig daisnuudyn mini garaas
bolon Namaig havchigchdaas avraach. **16** Nuur tsaraigaa Ooriin zartsyn
deer gereltuuleech. Hair enerleeree namaig avraach. **17** Bi Tanyg duuddag
uchraas, EZEN, namaig ichguur buu bolgooch. Horon muu humuusiig
ichguur bolgon, Tedniig Uhegsdiin orond duugui bailgaach. **18** Bardamnal,
jigshilteigeer zov shudargyn esreg orshoolgui yaridag Hudalch amyg
duugui bolgooch. **19** Tanaas emeegchded zoriulan Tany hurimtluulsan,
Tany dotor horgodogchdod Tany soyorhson sain saihan tani Hunii
hovguudiin omno hichneen aguu ve! **20** Ta tedniig Ooriin orshihuin nuuts
gazart hunii zali mehnees nuudag. Ta tedniig maihand hel amny
gutgelguudees nuutsalj hamgaaldag. **21** EZEN magtagdah boltugai. Uchir
ni Tereer buslegdsen hotod Ooriin hair enerliig nadad gaihamshigtaigaar
uzuulsen. **22** Bi sandran baihdaa "Bi Tany melmiin omnoos taslagdsan
bilee" gev. Gesen ch bi Tan uruu hashhirahad Ta minii guiltyn duug

sonsson bilee. 23 Tuunii burhanlag humuus ee, ta bugd EZENiig
hairlatsgaa. EZEN itgeltei huniig hamgaalj, Bardamnan uildegchded
hariug ni buren toldog. 24 EZENd naidagch bugd ee, Huchtei bain, zurhee
zorigtoi bailga.

Duulal 32

32:1 Davidyn duulal. Maskil. Aldaa zorchil ni uuchlagdsan bogood Nugel
ni daldlagdsan negen yuutai yerooltei ve! 2 EZENd gemten gej ul
tootsogddog bogood Sunsendee zali mehgui hun yuutai yerooltei ve! 3 Bi
duugui baihad Odorjingoo yoolsnoos bolj yas mini yairsan. 4 Uchir ni odor
shonogui Tany mutar namaig hundeer darj baiv. Shim shuus mini zuny
gand met hatsan yum. Syela 5 Bi nuglee Tand huleen helsen bogood Gem
nuglee bi nuugaagui. "Bi EZENd aldaa zorchloo huleene" gej bi helev.
Tegeed Ta minii nugliin buruug uuchilsan bilee. Syela 6 Tiimees burhanlag
hun bur Tany oldoh bolomjtoi uyed Tand zalbirag. Unendee ih us
uyerlehed ted tuund hurehgui. 7 Ta bol minii horgodoh gazar, Ta namaig
zovlon berhsheelees hamgaaldag. Ta namaig avralyn duugaar
hureeluuldeg. Syela 8 Bi chinii yavah yostoi zamd chamd zaavarlan zaaj
ogno. Bi chamaig shirten, chamaig zovlono. 9 Uhaangui aduu, esvel luus
shig buu bol. Tedniig hazaar nogtoor oosorlon barihgui bol Ta nart oirton
irehgui. 10 Horon muu hunii zovlon gunig olon bilee. Harin EZENd
itgedeg huniig hair enerel hureeleh bolno. 11 Zov shudarga humuus ee, ta
nar EZEN dotor bayarlan, bayasagtun. Zurheeree shuluun shudarga bugd
ee, ta nar bayarlan hashhiragtun!

Duulal 33

33:1 Zov shudarga humuus ee, EZEN dotor bayarlan duulagtun. Shuluun
shudarga hun magtan duulahad zohistoi. 2 Yatgyn egshgeer EZENd
talarhal orgo. Arvan utast piipaa hogjmoor Tuund magtaaluudyg
duulagtun. 3 Tuund shine duug duul. Bayart duugaar uran chadvarlag
toglo. 4 Uchir ni EZENii ug bol shuluun shudarga bogood Tuunii buh

ajluud itgelteigeer hiigdsen yum. 5 Tereer zov ba shudarga baidlyg
hairladag. Delhii EZENii hair enerleer duuren. 6 EZENii ugeer tengeruud,
Amnyh ni amisgalaar tedgeeriin buh erhes buteegdsen. 7 Tereer dalain
usyg ovoo shig hamtad ni tsugluuldag. Tereer gunii usyg aguulahad
hurimtluuldag. 8 Buh delhii EZENees emeegtun. Yertontsiin buh orshin
suugchid Tuuniig hundetgegtun. 9 Uchir ni Tuuniig aildahad ter ni
biyelsen. Tuuniig tushaasand ter ni bat beh bolson. 10 EZEN uls
undestnuudiin zovlogoog ugui hiideg. Tereer humuusiin tolovlogoog ur
dungui bolgodog. 11 EZENii zovlogoo monhod, Tuunii zurhnii tolovlogoo
uyeiin uyed baidag. 12 Oorsdiin Burhan ni EZEN baidag uls buyuu
Ooriinhoo ov bolgohoor Tuunii songoson ard tumen yerooltei yee! 13
EZEN tengerees hardag. Tereer hunii hovguudiig bugdiig hardag. 14
Ooriin orshin baigaa gazraas Tereer Delhiin buh orshin suugchid uruu
hardag. 15 Ter ted bugdiin zurhiig buteedeg bogood Ted bugdiin uilsiig
oilgodog yum. 16 Huchit tsergeer avragdah haan gej ugui. Aguu hucheer
choloologdoh daichin er gej ugui. 17 Mori bol yalaltyn hooson naidvar
bogood Ooriin aguu hucheer ch heniig ch avarch chadahgui. 18 Haragtun,
EZENii melmii Ooroos ni emeegchdiig, Tuunii hair enereld naidagchdyg
hardag ni 19 Tednii setgeliig uhlees avarch, Tedniig olsgolon dund amid
uldeehiin tuld baidag yum. 20 Bidnii setgel EZENiig husen huleedeg. Ter
bol bidnii tuslamj bolon bidnii bambai yum. 21 Bid Tuunii ariun nerd
itgedeg uchraas Bidnii zurh Tuund bayarladag. 22 EZEN, bidnii Tand
naidsany daguu Tany hair enerel bidnii deer baih boltugai.

Duulal 34

34:1 David Abimyelyehiin omno galzuursan dur uzuulj, hoogdood yavah
uyeiin duulal. Bi EZENiig tsag urgelj magtana. Tuuniig magtah ni minii
amand urgelj baih bolno. 2 Minii setgel EZENeer sairhana. Daruu hun
uuniig sonson bayarlana. 3 Nadtai hamt EZENiig deedelj, Hamtdaa Tuunii
neriig orgomjiltsgooye. 4 Bi EZENiig haisan bogood Ter nadad hariulj,
Buh aidsaas mini namaig avarsan. 5 Ted Tuuniig haraad gerelteh bolson
bogood Tednii nuur tsarainuud dahin ichguurt orohgui. 6 Ene yaduu hun

hashhirahad EZEN tuuniig sonsoj, Buh saad berhsheelees ni tuuniig
avarsan. 7 EZENii tenger elch Tuunees emeegchdiin ergen toirond baij,
Tedniig avardag. 8 EZEN sain gedgiig amsaj uz. Tuunii dotor horgoddog
hun yuutai yerooltei ve! 9 Tuunii ariun humuus ee, ta nar EZENees
emeegtun. Tuunees emeegchded yuu ch dutagddaggui. 10 Zaluu arslan ch
gachigdan olsoj baidag. Harin EZENiig haigchid yamar ch sain yumaar
gachigdahgui. 11 Huuhduud ee, ta nar irj, namaig sons. Bi ta nart
EZENees emeehiig zaaj ogiye. 12 Amiig husemjildeg bogood Sainyg
harahaar urt naslahyg hairlagch hen be? 13 Ooriin heliig horon muugaas,
Ooriin uruulyg hudal helehees sahin hamgaal. 14 Buzar muugaas salj,
sainyg uild Amar taivnyg haij, tuuniig mordon moshgo. 15 EZENii melmii
zov shudarga hun uruu chiglesen baidag bogood Tuunii sonor tednii
hashhirahyg chagnadag. 16 EZENii nuur tsarai buzryg uildegchdiin esreg
baidag ni Tednii tuhai dursgalyg ch delhiigees arilgahyn tuld yum. 17
Tedniig hashhirahad EZEN sonsoj, Buh saad berhsheelees ni tedniig
avardag. 18 EZEN emtersen zurhtei hund oirton baidag bogood Sunseeree
gemshigchdiig avardag. 19 Zov shudarga hunii zovlon zudguur ih baidag,
Harin EZEN tuuniig ter bugdees ni avardag. 20 Ter tuunii buh yasyg
hamgaaldag, Tednees neg ni ch hugaraagui yum. 21 Buzar muu baidal
horon muu huniig alna. Zov shudarga huniig uzen yadagchid
buruushaagdana. 22 EZEN Ooriin zarts naryn setgeliig avardag bogood
Tuunii dotor horgoddog hen ni ch buruushaagdahgui.

Duulal 35

35:1 Davidyn duulal. EZEN, nadtai temtseldegchidtei temtseldeech.
Nadtai tulaldagchidtai tulaldaach. 2 Halhavch, bambaigaa barin Nadad
tuslahaar bosooch. 3 Namaig mordogchidtei tulgarahaar jad, suhee sugal.
Minii setgeld handan "Bi bol chinii avral!" gej hel. 4 Minii amiig
haigchdyg shivshig bolgoj, ichguurt unagaagaach. Minii esreg buzar muug
sedegchdiig butsaaj, dord bolgooch. 5 Tedniig EZENii tenger elcheer
tuugdaj bui, Salhind hiiseh budaany halis met bolgooch. 6 EZENii tenger
elcheer tedniig hoolgon Zamyg ni haranhui, haltirgaatai bolgooch. 7 Uchir

ni yamar ch shaltgaanguigeer ted namaig barihaar tor tavisan, Yamar ch
shaltgaanguigeer ted minii sunsend nuh uhsan. 8 Tuuniig medeegui baihad
suirliig tuund iruulj, Ooriinh ni nuusan tor ooriig ni barig. Ter l suireld
tuuniig unagaagaach. 9 Minii setgel EZENd bayarlaj, Tuunii avrald
bayasna. 10 Minii buh yasnuud "EZEN, hen tantai adil ve? Hen zudersen
huniig ooroos ni iluu huchtei negnees, Mon zudersen ba gachigdsan huniig
ooroos ni deeremddeg negnees avardag ve?" geh bolno. 11 Hertsgii gerch
nar bosdog. Ted minii medehgui zuilsiig nadaas baitsaadag. 12 Ted
setgeliig mini onchruulen Tusyg mini usaar hariuldag. 13 Harin minii huvid
tedniig ovchtei baihad bi taaran huvtsas omsson. Bi setgelee matsgaar
zovooson bogood Minii zalbiral tseejind mini butsan irseer baiv. 14 Bi
ooriin naiz, esvel ah duudee yum shig tedend uildsen. Bi ehiin hoinoos
gashuuddag negen shig gashuudan bohiison. 15 Harin namaig budersend
ted bayarlan hamtran tsuglav. Minii meddeggui baisan dovtlogchid minii
esreg tsuglaj, Zogsoo zaigui namaig gujirdsen. 16 Nairan deerh burhangui
tohuurhagchid met Ted nad uruu shudee havirsan. 17 Ezen, Ta hedii boltol
harj suuh ve? Minii setgeliig tednii hor honooluudees, Minii tsoryn gants
amiig arslanguudaas avraach! 18 Bi Tand ih chuulgand talarhal orgono. Bi
Tanyg huchit olon tumnii dund magtah bolno. 19 Hudal yarigch
daisnuudyg mini nadaas bolj buu bayasga. Shaltgaanguigeer namaig uzen
yadagchdyn nudiig ch buu hyalalzuul. 20 Uchir ni ted amar amgalang
yaridaggui, Harin gazar nutagt anirgui orshigchdyn esreg huurmag ugsiig
zohiodog. 21 Ted nad uruu amaa tom angailgadag. Ted "Aa, aa, bidnii nud
uuniig harlaa!" gejee. 22 EZEN, Ta uuniig harsan bilee. Buu duutui
baigaach. Ezen, nadaas buu hol baigaach. 23 Minii Burhan, minii Ezen,
Ooriigoo sereej, namaig hamgaalahaar, Minii hergiin toloo bosooch. 24
Minii Burhan EZEN, Ooriin zov shudargyn daguu namaig shuuj, Nadaas
bolj tedniig buu bayasgaach. 25 Tedniig "Aa, bidnii husel biyellee!" gej
zurhend ni buu heluuleech. Tedniig "Bid tuuniig zalgisan!" gej buu
heluuleech. 26 Minii zovlon zudguurt bayasagchdyg bugdiig ichguurt
unagan dord bolgooch.Oorsdiigoo minii deeguur doviilgogchdiig ichguur,
gutamshigt oruulaach. 27 Minii zovtgold bayarlagchid Bayasan hashhirch,
bayarlan hoorog. Tedneer "Ooriin zartsyn sain saihan baidald bayarladag

EZEN deedlegdeh boltugai!" gej urgeljluulen heluuleech. 28 Minii hel ch
Tany zov shudargyg bolon Tany magtaalyg odorjin tunhaglana.

Duulal 36

36:1 EZENii zarts Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. Burhanlag
bus hund zurhend ni nugelt chanar yaridag. Tuunii nudend Burhanaas
emeehui ni ugui. 2 Uchir ni ter ooriigoo doviilgoj, ooriin gem nugliig
ilrehgui, uzen yadagdahgui! gesen. 3 Tuunii amnaas garah ug ni horon
muuhai bogood huuramch yum. Ter mergen uhaan ba sain uilsee
zogsooson. 4 Ter gemt horon sanaagaa orondoo tolovlodog. Ter ooriigoo
buruu zam deer zogsoodog. Ter buzar uiliig jigshdeggui. 5 EZEN, Tany
enerel tengert bii! Tany itgemj ogtorguid ch hurne. 6 Tany zov shudarga
Burhany uulstai adil, Tany shuuh bol ih dalaitai adil. EZEN, Ta hun bolood
araatnyg hamgaaldag. 7 Burhan aa! Tany enerel hair hichneen unetei ve!
Humuun Tany jiguuriin suuder dor horgoddog. 8 Ted Tany orgoon deh
bayalgaar elbeg hangaluun baidag. Ta tedniig Ooriin taalamjit goloos
undaaldag. 9 Amiin eh bulag ni Tand bii. Tany gerel gegeend l bid gerel
gegeeg hardag. 10 Tanyg tanij medegchded Ooriin enerel hairyg
urgeljluulen Shuluun shudarga setgeltend Ooriin zov shudargyg
hurteegeech! 11 Bardamnagchiin holiig nadad buu hurgeech! Muu hunii
garaar namaig buu zailuulaach! 12 Gem hor hiigchid tend unasan. Ted
gazar hosor unaad, dahin bosoj chadahgui!

Duulal 37

37:1 Davidt duulal. Buzar muug uildegchees bolj buu sanaa zov, Buruug
uildegchded buu ataarh. 2 Uchir ni ted ovs shig udahgui hatan horchiij,
Nogoon urgamal shig hagdrah bolno. 3 EZENd itgej, sainyg uild. Gazar
nutagt orshin suuj, itgeltei baidlyg hool hunsee bolgo. 4 EZENd
bayarlagtun. Ter chamd zurhnii chini husliig ogno. 5 Ooriin zamyg EZENd
daatga, Mon Tuund itgej naid. Tegvel Ter biyeluulj ogno. 6 Ter chinii zov
shudargyg gerel met, Chinii shudarga hergiig ud dundyn gerel met ilerhii

bolgono. 7 EZEN dotor duutui baij, Tuuniig tevcheerteigeer hulee.
Ooriinhoo zamaar amjilt ologchoos bolon Horon muu tolovlogoo
biyeluuldeg hunees bolj buu sanaa zov. 8 Uurlahaa bolij, hilengee mart.
Buu sanaa zov. Ene ni zovhon buzar muug uildehed l hurgene. 9 Buzar
muut uildegchid taslagdana, Harin EZENiig husen huleegchid gazar
nutgiig ovloh bolno. 10 Tun udahgui horon sanaatan ugui bolno. Chi tuunii
baih gazryg anhaaraltai haih bolovch Ter baihgui baih bolno. 11 Harin
daruu hun gazar nutgiig ovloj, Elbeg amar amgalangaar bayarlana. 12
Horon muu hun zov shudarga hunii esreg huivaldaj, Tuun uruu shudee
havirdag. 13 Tuunii odor irj buig hardag uchraas Ezen tuund ineedeg. 14
Zudregsed ba gachigdagsdyg hosor unagaj, Uilseeree shuluun shudarga
humuusiig alahaar Horon muu hun ild sutalj, numaa hovchiljee. 15 Tednii
ild oorsdiinh ni zurhend zoogdoj, Numuud ni hugarah bolno. 16 Zov
shudarga hunii jaahan yums ni Olon horon sanaatnuudyn elbeg baidlaas
havigui deer yum. 17 Uchir ni horon sanaatny gar ni hugalagdana, Harin
zov shudarga huniig EZEN demjdeg. 18 EZEN gem zemgui hunii
odruudiig meddeg. Tednii ov monhod baina. 19 Ted gamshgiin uyed
ichguurt orohgui bogood Olsgolongiin odruuded ch hangaluun baina. 20
Harin horon muu hun mohno. EZENii daisnuud belcheeriin tsetsguud met
bolj, Utaa met zamhardag. 21 Horon muu hun zeelj, butsaan ogdoggui.
Harin zov shudarga hun niguulsen ogdog. 22 Tuugeer yeroogdogsod gazar
nutgiig ovlono, Harin Tuugeer haraagdagsad taslagdana. 23 Hunii
alhmuud EZENeer togtoogddog bogood Tuunii zamd Ter bayarladag. 24
Tereer budrevch, gazar hosor unahgui. Uchir ni EZEN Ooriin garaar
tuuniig tushdeg. 25 Bi zaluutaasaa hogshirtloo Zov shudarga hun
hayagdahyg, Ur udam ni talh guij baihyg uzeegui. 26 Ter urgelj niguulsen
hairlaj, zeeluuldeg. Tuunii ur udam ni yerooltei yum. 27 Buzraas hagatsaj,
sainyg uild, Tegvel chi monhod orshih bolno. 28 Uchir ni EZEN shudarga
yosyg hairladag bogood Ooriin burhanlag humuusiig orhidoggui. Ted
monhod hamgaaluulsan, Harin horon muu hunii ur udam taslagdah bolno.
29 Zov shudarga hun gazar nutgiig ovloj, Tuund monhod orshin suuh
bolno. 30 Zov shudarga hunii am ni mergen ugiig heldeg bogood Tuunii

hel ni shudarga ugiig oguuldeg. 31 Tuunii zurhend Burhanyh ni huuli
orshdog. Tuunii alhamd aldaa baihgui. 32 Horon muu hun zov shudarga
huniig anaj, Tuuniig horloh bolomjiig haidag. 33 EZEN tuuniig horon
sanaatny gart orhihgui, Esvel shuugdeh uyed ni tuuniig buruushaahgui. 34
EZENiig huleej, Tuunii zamaas buu gar, Tegvel gazar nutgiig ovluuleheer
Ter chamaig orgomjilno. Horon muu hun taslagdahad chi uuniig uzeh
bolno. 35 Torolh horsondoo urgaj bui saglagar mod shig ooriigoo
sagsailgan urguuldag. Horon muu, hargis huniig bi harsan bilee. 36 Tegeed
ter ongorson bogood haragtun ter alga bolson. Bi tuuniig haisan bolovch
ter oldoogui. 37 Gem zemgui huniig temdeglej, Shuluun shudarga huniig
haragtun. Uchir ni amar amgalan hun sain saihnyg avna. 38 Harin
nugeltnuud tsomooroo ustgagdana. Horon muu hunii hoich uyeiinhen ch
taslagdana. 39 Harin zov shudarga hunii avral EZENees irdeg. Tereer
berh tsagt tednii huch chadal yum. 40 EZEN tedend tusalj, tedniig
cholooldog. Ted Tuunii dotor horgoddog uchraas Ter tedniig horon muu
hunees choloolj, avardag yum.

Duulal 38

38:1 Dursgald zoriulsan Davidyn duulal. EZEN, Ooriin hilen dotroo
namaig buu zemleech, Ooriin shataj bui uuran dotroo namaig buu
gesgeegeech. 2 Uchir ni Tany sum namaig nevt sulbej, Tany mutar namaig
doosh darsan. 3 Tany hilegnelees bolj mahan biyed mini eruul gazar ugui.
Minii nuglees bolj yasand mini amar amgalan ch ugui. 4 Uchir ni minii gem
buruu tolgoigoos mini davjee. Hund achaa met ted nadad daagdahgui
baina. 5 Minii munhgaas bolj Sharhnuud mini huvilj, muuhai uner
hanhluulna. 6 Namaig mushgin ihed bohiilgojee. Bi buhel odriin tursh
gashuudan yavna. 7 Uuts nuruu mini haluu shataj, Mahan biyed mini eruul
gazar gej ugui. 8 Namaig suliduulan doroituulj, mash hundeer berteejee.
Zurhnii mini shanallaas bolj bi yooldog. 9 Ezen, minii buh husel Tany
omno baina. Minii sanaa aldah duu Tanaas nuutslagdaagui baina. 10 Minii
zurh davchdaj, huch chadal mini aldardag. Nudnii mini gal ch bohson. 11
Minii hairtai humuus hiigeed minii naiz nohod Gamshgaas mini zugtdag.

Hamaatan sadnuud mini ch holuur zogsdog. 12 Minii amiig eregchid urhi
tavidag. Namaig sharhluulahyg husegchid suirliin tuhai yariltsaj,
Odorjingoo zali mehiig seddeg. 13 Harin bi dulii hun shig ul sonsdog. Mon
amaa es needeg helgui hun shig baina. 14 Tiim ee, bi bol ogt sonsdoggui,
Amand ni zemlel baidaggui hun met baina. 15 Uchir ni, EZEN, bi Tand
naiddag. Minii Burhan EZEN, Ta hariulah bolno. 16 Uchir ni bi "Hol
aldah uyed mini oorsdiigoo minii esreg orgomjloh Ted nadaas bolj buu
bayarlatugai" gej helsen. 17 Uchir ni bi unahad belen bogood Ovchin
shanalal mini urgelj minii omno baidag. 18 Bi gem buruugaa ulaidag.
Nugleesee bolj bi sanaa zovoltoor duuren baina. 19 Harin minii daisnuud
idevhtei, huchtei bogood Namaig utga uchirguigeer uzen yadagchid olon
baina. 20 Bi sainyg dagadag tul sainyg muutaar hariulagchid namaig
eserguutsdeg. 21 EZEN, namaig buu orhioch. Burhan mini ee, nadaas buu
hol baigaach. 22 Minii avral boloh Ezen, Nadad tuslahaar hurdlaach.

Duulal 39

39:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid, Iyedutund. "Bi heleeree
nutel uildehguin tuld Ooriin zam moriig sahih bolno. Horon muu hun minii
omno baih zuur Bi amaa hazaarlah bolno" gej bi helsen. 2 Bi ug duugui
baij, Bi sainyg ch duugaraagui bogood Minii shanalal ihsej baina. 3 Minii
zurh dotor mini haluun orgij, Namaig gun bodoj baihad gal durelzev.
Tegeed bi heleeree yarisan. 4 Ezen, minii etses hiigeed nasny mini
hemjeeg nadad meduuleech. Her sul doroig mini nadad meduuleech. 5
Haragtun, Ta minii odruudiig algany chineehen, Minii amiig melmiinhee
omno yuu ch bish bolgoson. Unendee hun bur ooriin hamgiin sain uyedee
zugeer l neg amisgal yum. Syela 6 Unendee hun bur sug suuder shig l
yavdag. Unendee ted demii yumand l hurherdeg. Tereer ovooddog
bolovch tuuniig hen avahyg meddeggui. 7 Oo Ezen, odoo bi chuham yuug
huleene ve? Minii naidvar Tand l baina. 8 Namaig buh nuglees mini
avraach. Namaig munhag huneer buu zemluuleech. 9 Ta uuniig uildsen
uchraas Bi helgui bolson bogood bi amaa es needeg. 10 Ooriin gamshgiig
nadaas zailuulaach. Tany mutryn tsohiltod bi uregdsen. 11 Gem buruugiin

toloo zemleleer Ta huniig gesgeedeg. Dengiin erveehiin adil Ta tuunii
huvid nandin yumsyg shataadag. Uneheer hun buhen zugeer l neg amisgal
yum. Syela 12 EZEN, minii zalbirlyg sonsoj, Minii hashhirah duund chih
taviach. Nulimsand mini buu duugui baigaach. Bi Tand hari hun, Ooriin
buh etseg ovgodiin adil tur suugch boloi. 13 Tsaash yavj, alga bolohoosoo
omno Bi dahin bayartai bolohyn tuld Ta hartsaa nadaas salgaach.

Duulal 40

40:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. Bi EZENiig
tevcheerteigeer huleesen. Ter nad uruu oirtoj, minii hashhirahyg sonsson.
2 Ter namaig suirliin nuhnees, shavar shavhainaas tatan gargaj, Alhmyg
mini bat beh bolgon minii holiig hadan deer tavisan. 3 Ter minii amand
shine duu boloh bidnii Burhand orgoh magtaalyn duug oruulav. Olon hun
haraad emeej, EZENd itgeh bolno. 4 EZENiig ooriin itgelee bolgoj,
Bardamnagchid, esvel huurmag uruu hazaigchid uruu ergeegui hun
yerooltei yee! 5 Minii Burhan EZEN, Tany uildsen gaihamshguud bolood
Bidniig bodson Tany bodol sanaanuud olon yum. Tantai en zeregtsehuits
hen ch baihgui. Bi tedgeer gaihamshguudyg zarlan heliye gesen ch ted
toolshgui olon yum. 6 Tahil bolon ideen orgoliig Ta huseegui. Ta chihiig
mini neesen. Shataalt tahil bolon nugliin tolooh tahilyg Ta shaardaagui. 7
Tegehed bi "Haragtun, bi irlee. Huilmal nomd minii tuhai bichsen baidag.
8 Burhan mini ee, bi Tany husliig guitselduulehdee bayarladag yum. Tany
Huuli minii zurhend bii" gej helsen. 9 Bi zov shudarga baidlyg aguu ih
tsutlaand tunhaglasan. EZEN, haragtun, bi uruulaa hamhihguig Ta medne
shuu dee. 10 Bi Tany zov shudarga baidlyg zurhendee nuutslaagui. Bi
Tany itgeltei baidal hiigeed Tany avralyn talaar tunhaglasan. Bi Tany hair
enerel hiigeed Tany uneniig aguu ih tsuglaanaas nuugaagui. 11 EZEN, Ta
Ooriin orshooliig nadaas buu zailuulaach. Ooriin hair enerel hiigeed
uneneer namaig urgelj hamgaalaach. 12 Uchir ni too tomshgui buzruud
namaig toirchee. Bi harj chadahgui boltol gem buruundaa barigdjee.
Tedgeer ni minii tolgoi dahi usnees ch iluu olon bogood zurh mini ch
mohjee. 13 EZEN, namaig avrahaar taalaach. EZEN, nadad tuslahaar

hurdlaach. 14 Minii amiig ustgahaar haigchdyg Hamtad ni ichguurt
unagaj, dord bolgooch. Namaig sharhlahad bayarlagchdyg Uhraaj,
shivshig bolgooch. 15 Nadad "Ha, ha!" gegchdiig Oorsdiinh ni ichguureer
surduuleech. 16 Tanyg eren haigch buhniig Ooriinhoo dotor
bayarluulaach. Tany avralyg hairlagsdaar "EZEN deedlegdeh boltugai"
gej urgelj heluuleech. 17 Bi zovj zudersen, gachigdsan bolohoor Ezen
namaig bodoh boltugai. Ta bol minii tuslamj hiigeed minii avragch. Burhan
mini ee, buu hoishluulaach.

Duulal 41

41:1 Davidyn duulal. Nairal duuny udirdaachid. Doroi humuusiig anhaaran
halamjlagch ni yuutai yerooltei ve! Zovlongiin odort EZEN tuuniig avarna.
2 EZEN tuuniig hamgaalan, amidruulah bogood Tereer gazar delhii deer
yerooltei hemeegdeh bolno. Ta tuuniig daisnyh ni huseld buu ogooch. 3
EZEN tuuniig ovchtonii orond hevtej baihad ni tetgene. Ta tuuniig ovchtei
baihad ni sergeen bosgono. 4 Bi "EZEN, namaig niguulseech. Bi Tany
esreg nugel uildsen uchraas minii setgeliig edgeegeech" gev. 5 Minii
daisnuud namaig muulan "Ter hezee uhej, tuunii ner ugui boloh ve?" gej
yariltsdag. 6 Ter namaig harahaar irehdee hudal yaridag. Tereer
zurhendee horon muug aguulaad Gadagsh garahdaa tuuniigee taraadag. 7
Namaig uzen yadagch buhen minii tuhai shivnelddeg. Namaig horlohoor
ted huivaldan 8 "Ter hort ovchin tussan. Ter hevteed dahin bosoj
chadahgui" genem. 9 Minii itgedeg, Minii talhyg idej baisan dotno naiz
mini ch Minii esreg osgiigoo orgoson. 10 Gevch EZEN, Ta namaig
niguulsej, Tedend hariu barihyn tuld namaig bosgooch. 11 Minii daisan
namaig yalsan duugaar hashhirdaggui uchir Ta namaig taaldgiig bi uugeer
medne. 12 Ta namaig minii unench baidlyn dund tushij, Namaig Ooriin
omno monhod bailgadag. 13 Izrailiin Burhan EZEN monhiin monhod
magtagdah boltugai! Amyen, amyen.

HOYORDUGAAR NOM

Duulal 42

42:1 Nairal duuny udirdaachid. Koragiin hovguudiin maskil. Buta usny
ursgaluudyg husehiin adil Minii setgel, Burhan, Tanyg husdeg. 2 Minii
setgel Burhanaar, amid Burhanaar tsangadag. Bi hezee yavj, Burhand
baraalhah ve? 3 Humuus nadad "Chinii Burhan haana baina? gej odorjin
helehed Nulims mini odor shonogui minii hool bolson. 4 Urid ni bi bayar
temdeglej bui olon tumnii dund yavj, Bayar hiigeed talarhal orgoh duugaar
Tedniig Burhany orgoo uruu tsuvaagaar daguuldag bailaa. Edgeer zuilsiig
l bi sanaj, Setgeldee shanalan ovdoj baina. 5 Setgel mini ee, chi yuund
tsohorno ve? Yaagaad chi minii dotor uimuulegdene ve? Burhand naid,
Uchir ni Tuunii orshihuin avralyn toloo Bi Tuuniig dahin magtah bolno. 6
Burhan mini ee, setgel mini minii dotor tsohorson baina. Tiimees bi Tanyg
Iordan nutag, Hyermon ba Mizar uulaas dursdag. 7 Tany hurhreenuudiin
duund gun dalai biye biyee duuddag. Tany davalgaa, dolgio namaig
nomrov. 8 EZEN odroor ooriin hair enerliig tushaana. Mon shonoor Tuunii
duu boloh Minii amidralyn Burhand handsan zalbiral nadtai hamt baina. 9
Bi ooriin had Burhand "Yuund Ta namaig martsan be? Yuund bi daisny
daramtnaas bolj gashuudan yavna ve?" gej helne. 10 Minii yasyg byatslah
shig minii ostnuud namaig buruutgadag. Ted nadad "Chinii Burhan haana
baina?" gej odorjin heldeg. 11 Setgel mini ee, chi yuund tsohorno ve?
Yaagaad chi minii dotor uimuulegdsen be? Burhand naid, Uchir ni bi
ooriin tuslagch bolon ooriin Burhanyg, Tuuniig l magtah bolno.

Duulal 43

43:1 Burhan, namaig zovtgoj, Burhangui undestnii esreg minii hergiig
demjeech. Huurmag, shudarga bus hunees namaig avraach. 2 Ta bol minii
huch chadlyn Burhan bilee. Yuund Ta namaig orhison be? Yuund bi daisny
daramtnaas bolj gashuudan yavna ve? 3 Ooriin gerel ba Ooriin uneniig
ilgeej, Tedneer namaig udirduulaach. Tedneer namaig Ooriin ariun uul ba
Ooriin orshih gazart avchruulaach. 4 Tegeed bi Burhany tahilyn shireend
hurch ochin, Oo Burhan, minii Burhan, Tanyg bi bosoo yatgaar magtana.

Minii byalham bayar bayasal Burhanyh bilee. 5 Setgel mini ee, chi yuund
tsohorno ve? Yaagaad chi minii dotor uimuulegdene ve? Burhand naid,
Uchir ni bi ooriin tuslagch ba ooriin Burhanyg, Tuuniig dahin magtah
boloi.

Duulal 44

44:1 Nairal duuny udirdaachid. Koragiin hovguudiin maskil. Burhan, ertnii
odruud boloh Bidnii etseg ovgodiin odruuded Tany uildsen ajlyg Ted
bidend yarisan bogood Bid chiheeree sonsson bilee. 2 Ta Ooriinhoo garaar
uls undestnuudiig zailuulsan. Tegeed Ta etseg ovgodiig maani
suurypuulsan. Ta humuust gai tarij, Tedniig taraasan. 3 Uchir ni oorsdiin
ildeer ted gazar nutgiig ezleegui, Mon oorsdiinh ni gar tedniig avraagui,
Harin Tany baruun gar bolon Tany mutar, Tany orshihuin gerel tegsen
Uchir ni Ta tedniig iveesen. 4 Burhan, Ta bol minii Haan. Iakovd yalaltyg
tushaagaach. 5 Tanaar bid oorsdiin ostnuudiig erguulen shahna. Tany
nereer bidnii esreg bosogchdyg bid gishgechne. 6 Bi ooriin numand
naidahgui, Minii ild ch namaig avrahgui. 7 Harin Ta bidniig ostnuudees
mini avarch, Bidniig uzen yadagchdyg Ta ichguurt unagasan. 8 Bid odorjin
Burhanaar baharhsan bogood Bid Tany nerd monhod talarhana. Syela 9
Gesen ch Ta orhij, bidniig ichguur bolgon, Bidnii tserguudtei hamt
davshdaggui. 10 Ta bidniig ostnii omnoos zugtaalgasan. Bidniig uzen
yadagchid oorsoddoo olz avsan. 11 Ta bidniig ideshnii honi shig ogch,
Bidniig uls undestnuudiin dund taraasan. 12 Ta Ooriin humuusiig unegui
shaham hudalddag bogood Tedniig hudaldsanaar yamar ch ashig avaagui.
13 Ta bidniig horshuuded maani ichguur, Ergen toirnyhond maani eleglel,
tohuurhal bolgodog. 14 Ta bidniig uls undestnuudiin dund zuirlel,
Humuusiin dund shivshig bolgoson. 15 Minii shivshig odorjin minii omno
baidag bogood Minii doromjlol namaig duurgejee. 16 Ene ni namaig
buruushaaj, zemledeg negnii duunaas, Daisan hiigeed oshoo avagchiin
orshihuigaas boloi. 17 Ene buhen bidend tohioldson bolovch bid Tanyg
martaagui bogood Bid Tany gereend huuramchaar handaagui. 18 Bidnii
zurh ergej butsaagui bogood Bidnii alhmuud Tany zamaas hazaigaagui. 19

Getel Ta bidniig tsoovor chononuudyn orognoh gazart nyats darj, Bidniig
uhliin suudreer huchsan bilee. 20 Herev bid oorsdiin Burhany neriig
martsan, Esvel garaa hariin burhan uruu sungasan bol 21 Burhan uuniig olj
ilruulehgui baisan gej uu? Uchir ni Tereer zurhnii nuutsyg meddeg yum. 22
Harin Tany toloo bid buhel odorjin aluuldag. Bid nyadluulah honi shig
tootsogdson baina. 23 Ezen, bosooch. Yuund Ta untana ve? Sereech,
bidniig buu monhod orhioch. 24 Yuund Ta nuuree nuuj, bidnii zovlon,
daramtyg martana ve? 25 Uchir ni setgel maani toos shoroond daragdav.
Bidnii biye gazart naalddag. 26 Bosooch, bidend tusalj, Ooriin hair enerliin
toloo bidniig avraach.

Duulal 45

45:1 Nairal duuny udirdaachid. Shoshannimyn tuhai, Koragiin hovguudiin
maskil. Hairyn duu. Minii zurhend sain ug byalham baina. Bi ooriin
shulgee Haand zoriulya. Minii hel bol chadvarlag zohiolchiin biir yum. 2
Ta bol hunii hovguudees goid saihan yum. Tany uruul niguulsleer duuren.
Tiimees Burhan Tanyg monhod yerooson bilee. 3 Huchit Negen, Ooriin
tsog javhlan bolon sur huchteigeer Tashaandaa ildee zuu. 4 Unen, dolgoon
baidal, zov shudargyn toloo Ooriin sur huch dotor yalguusnaar mordooch.
Baruun gar tani Tand aidas toruulem zuilsiig zaana. 5 Tany sumnuud hurts.
Tedgeer ni Haany daisnuudyn zurhiig sulbene. Ard tumnuud Tany omno
unadag. 6 Burhan, Tany sentii monhiin monhod boloi. Shudarga yosny
ochirt tayag bol Tany haanchlalynh yum. 7 Ta zov shudargyg hairlaj,
horon muug uzen yadsan. Tiimees Burhan, Tany Burhan Tanyg Bayar
bayaslyn tosoor and nohdiin chini deer zalj tosolson. 8 Tany buh huvtsas
gugel, zuun nast ba kassiagiin unertei. Zaany yasan ordnoos gardag Utsan
hogjmiin zemsguud Tanyg bayasgajee. 9 Tany erhem hatagtai naryn dund
haadyn ohid baidag. Tany baruun gar tald Ofiryn altaar goyoson hatan
zogsdog. 10 Sons, ohin oo, anhaaran chagna. Ooriin ard tumen hiigeed
etsgiinhee geriig mart. 11 Tegvel Haan chinii goo uzesgelend setgel
tatagdana. Ter chinii Ezen uchir Tuund bohiin morgo. 12 Tiriin ohin
belegtei irj, Humuusiin dundah bayachuud chinii hair hishgiig guina. 13

Haany ohin ordon dotroo buh tsog javhlang edelj, Tuunii huvtsas ni altaar
heelegdjee. **14** Heetei huvtsas omsson tereer haand hurgegden irev. Tuunii
uilchlegch naiz busguichuudiig ch araas ni daguulan haand avaachna. **15**
Ted bayar bayasgalantaigaar hurgegden ordond oroh bolno. **16** Ta naryn
etseg ovgodiin bairand hovguud tani baina. Ta tedniig buh delhiid haad
bolgono. **17** Bi Tany neriig uyeiin uyed sanuulna. Tiimees ard tumen Tand
monhiin monhod magtaaluudyg orgono.

Duulal 46

46:1 Nairal duuny udirdaachid. Alamotod taaruulsan, Koragiin hovguudiin
duulal. Duu. Burhan bol bidnii horgodoh gazar bolon huch chadal, Zovlon
dundah bodit tuslamj yum. **2** Tiimees gazar delhii oorchlogdohod ch, uuls
dalain gun uruu nuran orohod ch bid aihgui. **3** Us hurjignen hurherch, Uuls
bardamnald ni ganhan chichrevch aihgui. Syela **4** Burhany hot buyuu
Hamgiin Deed Negenii ariun orshihuig bayasgadag ursgaltai gol baidag. **5**
Burhan tuunii gold orshin baigaa bogood ter ni ganhahgui. Burhan tuund
uuriin gegeeneer tusalna. **6** Uls undestnuud turherch, haanchlaluud ganhav.
Tuuniig duugarsand gazar hailav. **7** Tumen tsergiin EZEN bidentei hamt.
Iakovyn Burhan bol bidnii huchit tsaiz yum. Syela **8** Irj, Burhany uilsiig
haragtun. Tereer gazar delhiig suiruulsen. **9** Tereer delhiin hyazgaart
hurtel dainyg zogsoodog. Ter numyg hugalan, jadyg hoyor hesegt
huvaadag. Tereer teregnuudiig galdan shataadag. **10** Temtseddehee bolij,
namaig Burhan gedgiig med. Bi uls undestnuudiin dund orgomjlogdono, Bi
delhiid orgomjlogdono. **11** Tumen tsergiin EZEN bidentei hamt. Iakovyn
Burhan bol bidnii huchit tsaiz. Syela

Duulal 47

47:1 Nairal duuny udirdaachid. Koragiin hovguudiin duulal. Buh humuus
ee, algaa tashaarai. Bayartai duugaar Burhand hashhiragtun. **2** Uchir ni
Hamgiin Deed EZEN bol aimshigtai, Buh delhiin aguu Haan yum. **3** Ter
bidnii dor humuusiig, Bidnii hol dor uls undestnuudiig oruulsan. **4** Ter

bidend Ooriin hairlasan Iakovyn sur javhlan boloh Oviig maani songodog.
Syela **5** Burhan EZEN hashhirah duutaigaar, Bureen duuny dund deesh
zalrav. **6** Burhand magtan duulagtun, magtan duulagtun. Bidnii Haand
magtan duulagtun, magtan duulagtun. **7** Uchir ni Burhan bol buh delhiin
Haan. Yaruu saihan duullaar magtan duulagtun. **8** Burhan uls
undestnuudiig zahiran, Ooriin ariun sentiind zalardag. **9** Uls undestnuudiin
noyod Abrahamyn Burhany humuus met tsuglarsan. Uchir ni gazar delhiin
bambainuud bol Burhanyh. Ter ondort orgomjlogdson.

Duulal 48

48:1 Duu. Koragiin hovguudiin duulal. EZEN bol augaa bogood Bidnii
Burhany hot boloh Tuunii ariun uuland Aguugaar magtagdah boltugai. **2**
Buh delhiin bayar hoor boloh Hoid hyazgaart bui Sion uul buyuu Ih Haany
hot orgogdohdoo uzesgelentei yum. **3** Tuunii ordnuudad Burhan Ooriigoo
huchit tsaiz hemeen taniulsan. **4** Uchir ni uz, haad tsuglaj, hamtdaa yavj
ongorov. **5** Ted tuuniig uzeed gaihaj baiv. Ted aisan bogood
tugshuurteigeer zugtav. **6** Tend ted uimeen samuund, Torj bui emegteinh
shig ovchin shanalald avtjee. **7** Dorny salhiar Ta Tarshishiin usan
ongotsnuudyg hemhechdeg. **8** Tumen tsergiin EZENii hot, bidnii Burhany
hotod Bid sonsson shigee harsan bilee. Burhan tuuniig monhod baiguulna.
Syela **9** Burhan, bid Tany sumiin gold Tany hair enerliig bodson. **10**
Burhan, Tany ner yamar baidag shig Tany magtaal ch gazryn
hyazgaaruudad tiin hurdeg. Tany baruun mutar zov shudargaar duuren. **11**
Tany shuultees bolj Sion Uulyg bayarluulj, Iudagiin ohidyg bayasuulaach.
12 Sionoor alhaj, tuuniig toiron yav. Tsamhguudyg ni tool. **13** Tuunii
hermuudiig tungaan bod. Hoich uyedee damjuulan yarihyn tuld tuunii
ordnuudaar damjin yav. **14** Uchir ni ene Burhan bol monhiin monhod bidnii
Burhan bilee. Ter bidniig uhen uhtel hotloh bolno.

Duulal 49

49:1 Nairal duuny udirdaachid. Koragiin hovguudiin duulal. Buh humuus

ee, uuniig sons. Gazar delhiin buh orshin suugchid aa, chih tavin sons. 2
Deedes doodos, Bayan yaduu hamtdaa sonsotsgoo. 3 Minii am mergen
ugiig heleh bogood Minii zurhnii byasalgal ni uhaaral baih bolno. 4 Bi
surgaalt utend chih tavina. Bi uchir bituuleg helsnee bosoo yatgaar tailna.
5 Minii daisnuudyn gem buruu namaig hureeleh uyed, Zovlon zudguuriin
odor bi yuund aih yostoi ve? 6 Ted bol oorsdiin ed horongond itgej,
Oorsdiin bayalgiin elbeg delbegeer sairhdag. 7 Yamar ch hun yamar ch
argaar ah duugee zolij chadahgui, Esvel tuunii toloo Burhand toloos ogch
chadahgui. 8 Uchir ni tuunii setgeliin avral mash ih une tsenetei bogood
Tuuniig monhod tolj barshgui. 9 Ene bol tuuniig monhod amidarch,
yalzralyg uzehguin tuld yum. 10 Uchir ni mergen humuus ch uhdegiig ter
hardag. Munhag bolon uhaangui ni hamt sonon, Ed horongoo busdad
uldeedeg. 11 Ted dotroo oorsdiinh ni geruud monh baina, Mon orshin
suuh gazruud ni buh uyeiinhend baina gej boddog. Ted oorsdiin gazruudaa
oorsdiinhoo nereer nerlesen. 12 Harin hun aguu hundetgel dotroo
uldehgui. Tereer mohdog adguustai adil yum. 13 Ene bol munhag
humuusiin bolon Tednii utiig saishaadag humuusiin zam bilee. Syela 14
Ted honi shig Uhegsdiin orond avaachigdahaar tovlogdson. Uhel tednii
honichin bolno. Shuluun shudarga hun tedniig oglood zahirch, Tednii
helber durs ni shataagdahyn tuld Uhegsdiin orond zoriulagdana. Ingesneer
ted orshin suuh gazargui bolno. 15 Harin Burhan minii setgeliig Uhegsdiin
orny erhsheelees avarna. Uchir ni Ter namaig huleen avna. Syela 16 Hun
bayajij, ger ornyh ni ed horongo nemegdeh uyed chi buu ai. 17 Uchir ni ter
uhehdee yuu ch avch yavahgui. Tuunii aldar ch tuunii araas buuj irehgui.
18 Uchir ni amiddaa ter oortoo bayar hurgedeg, Mon oortoo sainyg hiihed
chini humuus chamaig magtdag bolovch, 19 Ter ooriin etseg ovgod uruu
ochno. Ted hezee ch gerliig harahgui. 20 Aguu hundetgeltei bolovch
uhaaralgui hun bol Mohoh adguustai adil yum.

Duulal 50

50:1 Asafyn duulal. Huchit Negen, Burhan, EZEN aildaj, Nar mandahaas
jargah hurtelh gazar delhiig duudsan. 2 Uzesgelengiin deed boloh Sionoos

Burhan gerlee tsatsruulsan. 3 Bidnii Burhan ireed buu duugui baig. Tuunii
urd tald gal shataj, Ergen toirond ni salhi shuurga shuurna. 4 Ter Ooriin
humuusiig shuuhiin tuld Deed tengert bolon gazar delhiig duudaj 5 "Minii
burhanlag humuusiig Nad uruu tsugluul. Ted tahilaar damjuulan Nadtai
geree hiisen yum" gedeg. 6 Tengeruud Tuunii zov shudargyg tunhagladag,
Uchir ni Burhan Ooroo shuugch yum. Syela 7 "Sonsogtun, Minii humuus
ee, bi yarih bolno. Izraili aa, Bi chinii esreg gerchilne. Bi bol Burhan,
chinii Burhan bilee. 8 Bi chinii tahiluudaas bolj chamaig zemlehgui
bogood Chinii shataalt tahiluud ch urgelj minii omno baidag. 9 Bi chinii
gerees zaluu buhyg ch, Chinii hashaanaas hutsyg ch avahgui. 10 Uchir ni
oin amitan bur, Myangan tolgodod belchdeg mal sureg Miniih yum. 11 Bi
uulyn shuvuu buriig meddeg bogood Heer tadd hodoldog buhen Miniih
yum. 12 Bi olsson baisan ch chamd helehgui baisan. Uchir ni delhii bolon
tuunii aguuldag buhen Miniih yum. 13 Bi buhnuudyn mahyg idej,
Hutsnuudyn tsusyg uuh gej uu? 14 Burhand talarhlyn orgoliig orgoj,
Hamgiin Deed Negend amlaltuudaa biyeluul. 15 Zovlon zudguuriin odor
Namaig duud. Bi chamaig avrah bogood Chi Namaig hundetgeh bolno".
16 Harin horon muu hund Burhan aildahdaa "Minii togtooluudyg zarlan,
Minii gereeg amandaa bailgah yamar erh chamd baina ve? 17 Chi
sahilgajuulaltyg uzen yadaj, Ugsiig mini ul toodog. 18 Chi hulgaichiig
harahdaa tuund bayarladag bogood Chi zavhairagchidtai negddeg. 19 Chi
amaa buzar muud ogdog bogood Chinii hel zali mehiig zohiodog. 20 Chi
suuj, ah duusee muulan yaridag. Chi ooriin ehiin huug gutgedeg. 21
Chamaig edgeeriig hiihed Bi duugui baisan. Chi Namaig oorteigoo adil
gej bodson. Bi chamaig zemlej, Nudnii chini omno hergiig chini daraalan
bairluulna. 22 Burhanyg magtagch ta nar aa, odoo uuniig bodogtun, Es
tegvel Bi tastchin hayah bogood ta naryg avrah hun ugui baina. 23
Talarhlyn tahilyg orgogch ni Namaig hundetgedeg. Uils zamnalaa zasagch
hund Bi Burhany avralyg uzuulne."

Duulal 51

51:1 Nairal duuny udirdaachid. David Batshyeba uruu orsny daraa esh

uzuulegch Natan Tuun uruu irsen uyeiin Davidyn duulal. Burhan, Ooriin
hair enerliinhee daguu namaig niguulseech. Ooriin orshooliin aguu baidlyn
daguu minii aldaa zorchliig arilgaach. 2 Gem buruutaas mini namaig
guitsed ugaaj, Nuglees mini namaig tseverleech. 3 Uchir ni bi aldaa
zorchloo medeh bogood Minii nugel urgelj minii omno baidag. 4 Tany
esreg, zovhon Tany esreg bi nugel uiddej, Tany melmiid buzar muut hiilee.
Tiimees Ta aildahdaa zovtson bogood Shuuh uyedee gem zemgui boloi. 5
Haragtun, gem buruugiin dund bi torson bogood Nugliin dund eh mini
namaig olj teesen. 6 Haragtun, setgeliin gund unen baihyg Ta husdeg
bogood Minii dotor Ta nadad mergen uhaanyg meduulne. 7 Namaig
hissopoor tsevershuuleech, Tegvel bi tsever bolno. Namaig ugaagaach,
Tegvel bi tsasnaas tsagaan bolno. 8 Nadad bayar hoor, bayasgalangiin
duug sonsgooch. Ooriin yairuulsan yasyg Ta bayasgaach. 9 Minii nuglees
nuuree buruulj, Minii buh gem buruut arilgaach. 10 Burhan, minii dotor
tsever zurhiig buteej, Minii dotor zov sunsiig shinechleech. 11 Ooriin
orshihuigaas namaig buu holduulaach. Ooriin Ariun Sunsiig nadaas buu
avaach. 12 Avralynhaa bayasgalang nadad sergeej ogch, Huslent sunseer
namaig tetgeech. 13 Tegvel bi nugeltnuuded Tany zamuudyg zaah bogood
Nugeltnuud Tan uruu butsaj ergeh bolno. 14 Burhan, minii avralyn Burhan,
Namaig tsusny buruugaas avraach. Tegvel hel mini Tany zov shudargyg
bayasgalantaigaar duulna. 15 EZEN, minii am Tany magtaalyg
tunhaglahyn tuld Minii uruulyg neegeech. 16 Uchir ni Ta tahild
bayarladaggui. Tiim bishsen bol bi tuuniig orgoh baisan. Ta shataalt
tahilyg taaldaggui. 17 Burhand orgoh tahil bol emtersen suns yum.
Burhan, emtersen, gemshdeg zurhiig Ta jigshihgui. 18 Ooriin taallaar
Siond sainyg uildeech. Iyerusalimyn hermiig barij bosgooch. 19 Tegeed
Ta zov shudarga tahiluud, Shataalt tahil bolon buten shataalt tahild
bayarlana. Tegeed Tany tahilyn shireen deer zaluu buhnuud tahigdana.

Duulal 52

52:1 Nairal duuny udirdaachid. Yedom hun Doyeg irj, Sauld "David
Ahimyelyehiin gert irszn" gej heleh uyeiin Davidyn maskil. Huchirheg hun

ee, chi yaagaad buzar muutaar baharhdag ve? Burhany hair enerel buhel
odorjin tesverledeg. 2 Hudal huurmagiin ajilchin aa, chinii hel Hurts
tongorog met suirliig seddeg. 3 Chi buzar muug sainaas iluugeer, Hudlyg
uneniig yarihaasaa iluugeer hairladag. Syela 4 Zalit hel ee, Chi honoolt ug
buriig hairladag. 5 Harin Burhan chamaig uurd sonoono. Tereer chamaig
avch hayan maihnaas chini gargaj, Amidyn gazraas chamaig undseer chini
suga tatan hayana. Syela 6 Zov shudarga hun haraad, emeej Tuuniig
tohuurhan ineehdee 7 "Haragtun, Burhanyg ooriin horgodoh gazar
bolgoogui, Harin ooriin bayalgiin elbeg delbegt itgej, Husel dotroo huchtei
baisan hun ene baina" geh bolno. 8 Harin bi bol Burhany orgoond bui
nogoon chidun mod met. Bi Burhany hair enereld monhiin monhod
itgedeg. 9 Ta uuniig uildsen uchraas bi Tand monhod talarhaj, Tany ner
sain uchir bi Tany ariun humuusiin omno Tuund naidan huleene.

Duulal 53

53:1 Nairal duuiy udirdaachid. Mahalatyn daguu. Davidyn maskil.
Munhag hun zurhendee "Burhan baihgui" gev. Ted yalzarsan bogood
jigshmeer shudarga busyg uildsen. Sainyg uilddeg hun baihgui. 2
Uhaardag, Burhanyg haidag hun baigaa esehiig uzeheer Burhan hunii
hovguud uruu tengerees ongiin harjee. 3 Ted hun bur gajij, Hamtdaa buzar
boltsgooson. Sainyg uilddeg hun baihgui, neg ch hun baihgui. 4 Minii
humuusiig talh idsen met iddeg Buzar muutiin ajilchid uhaardaggui yum
uu? Ted Burhanyg duuddaggui yum uu? 5 Ted aihaar yum baihgui gazar
ihed aisan bilee. Uchir ni Burhan chamaig buslegchdiin yasyg butraan
taraasan. Burhan tedniig golson uchraas chi tedniig ichguur bolgoson. 6
Oo, Izrailiin avral Sionoos garaasai! Burhan Ooriin olzlogdogsdyg butsaan
avchrahad Iakovyg bayasga, Izrailiig bayarluul.

Duulal 54

54:1 Nairal duuny udirdaachid. Zifchuud irj, Sauld 'David bidnii dund
nuugdsan bish uu?' gesen uyeiin Davidyn maskil. Burhan, Ooriin nereer

namaig avarch, Ooriin huch chadlaar namaig zovtgooch. 2 Burhan, minii
zalbirlyg sonsooch. Minii amnaas garah ugend chih taviach. 3 Uchir ni
hari humuus minii esreg bosson bogood Hertsgii humuus amiig mini erj
haisan. Ted bol oorsdiinhoo omno Burhanyg zaldaggui humuus yum.
Syela 4 Haragtun, Burhan bol minii tuslagch. Ezen bol minii setgeliig
tetgegch. 5 Tereer minii daisnuudad buzar muug hariulan tolno. Ooriin
itgemjit baidlaar tedniig ustgaach. 6 Bi sain duraaraa Tand tahilyg orgono.
EZEN, Bi Tany neriig magtah bolno, Uchir ni ter ni sain bilee. 7 Ter
namaig buh berhsheel zovlongoos avarsan bogood Bi daisnuudaa nudeeree
harsan bilee.

Duulal 55

55:1 Nairal duuny udirdaachid. Utsan hogjmon deer. Davidish Maskil.
Burhan, zalbirald mini chih taviach. Namaig guihad buu nuutdaach. 2
Namaig anhaaran sonsoj, nadad hariulaach. Bi gomdol dotroo shanalj,
uneheer sanaa aldaj baina. 3 Ene ni daisny duu bolon Horon muu hunii
daramtaas bolson boloi. Uchir ni ted nadad hor honool avchirdag bogood
Uur dotor ted namaig uzen yaddag. 4 Minii dotor zurh mini shimshirch,
Uhliin ayuuluud ch namaig nomorson. 5 Aidas, chichrel nadad irj, Bi
aimshigt avtjee. 6 "Bi tagtaa shig jiguurtei baisan ch boloosoi! Tegvel bi
zailan nisej, amrahsan. 7 Haraggun, bi als hol daijij, Tsold saatan suuh
baisan. Syela 8 Bi hui salhi, shuurganaas Horgodoh gazar uruugaa yaaran
ochih baisan" gej bi helev. 9 Bi hotod huchirhiilel bolon margaanyg harsan
uchir Uimuuleech, Ezen, tednii heluudiig hutgalduulaach. 10 Ted odor,
shonogui hermen deeguur ni toiron yavdag bogood Tuunii dotor gem
buruu bolon hudal baidag. 11 Tuunii dotor suirel bii. Darlal bolon mehlel
gudamjnaas ni saldaggui. 12 Uchir ni ene bol namaig doromjildog minii
daisan bish bilee. Tiim baisan bol bi tesehsen. Mon ene ni minii esreg
ooriigoo orgomjildog namaig uzen yadagch ch bish. Tiim baisan bol bi
tuunees nuutdahsan. 13 Gevch ene bol nadtai neg zindaatai hun boloh chi,
Minii and nohor ba minii dotny naiz bilee. 14 Bid hamtdaa amttai yaria
delgej, Burhany orgoond olon humuusiin dunduur alhaj baisan. 15 Teden

deer uhel genet ireg. Ted Uhegsdiin oron uruu amidaaraa yavag. Uchir ni
buzar muu ni tednii amidardag gazar, tednii dund baina. **16** Bi Burhanyg
duudaj, EZEN namaig avarna. **17** Udesh, ogloo bolon ud dund ch bi
gomdollon, ugleh bogood Tereer duut mini sonsono. **18** Nadtai
temtseldegch ted olon uchraas Ter setgeliig mini minii esreg bui
tuladdaanaas amar taivnaar avarna. **19** Ertnees sentiind zalran bui negen
boloh Burhan sonsood tedend hariulna. Syela Ted oorchlogddoggui
bogood Burhanaas emeedeggui. **20** Ter oortei ni amar taivan baigchdyn
esreg garaa sungajee. Ter ooriin gereeg zorchjee. **21** Tuunii yaria tsotsgiin
tosnoos ch yaldam baisan, Harin zurhend ni daisagnal baiv. Tuunii ugs
tosnoos ch uyan zoolon baisan, Gevch ted sugalsan ild met baiv. **22**
Achaagaa EZENd daatga, Ter chamaig omgoolno. Zov shudargyg
ganhahyg Ter hezee ch zovshoorohgui. **23** Harin ch, Burhan, Ta tedniig
suirliin nuhend unagana. Tsus ursgagch, mehlegch humuus nasnyhaa
hagasyg ch amidrahgui. Harin bi Tand itgeh bolno.

Duulal 56

56:1 Nairal duuny udirdaachid. Als holyn tsarsan deerh tagtaany
ayalguund zoriulsan duu. Filistchuud ooriig ni Gatad barih uyeiin Davidyn
miktam. Humuus namaig zalgihyg hussen uchraas Burhan, namaig
yerovdooch. Buhel odorjin davshlan dairch ter namaig darladag. **2** Minii
daisnuud odorjin namaig zalgihaar haidag. Uchir ni minii esreg bardamnan
dovtlogchid ted oluulaa bilee. **3** Aih uyedee bi Tand itgelee ogno. **4**
Burhany dotor bi Tuunii ugiig magtana. Burhand bi itgelee ogson. Bi
aihgui. Hun nadad yuu hiij chadah ve? **5** Buhel odorjin ted minii ugsiig
guivuuldag. Tednii buh bodluud minii esreg hor honooliin toloo yum. **6**
Ted temtseldeeniig odooj, nuugddag, Ted minii amiig avahaar huleej
baihdaa Minii alhmuudyg ajigladag. **7** Burhan, horon muutaas bolj tedend
nohon tolooch, Uur hilengeer humuusiig nomhtgooch. **8** Minii tooron
yavsnyg Ta toolson bilee. Minii nulimsyg tulmandaa hiigeech. Ted Tany
nomd bichigdeegui gej uu? **9** Tegvel minii duudah odor daisnuud mini
uharna. Uugeer bi Burhan minii tald baigaag medne. **10** Burhany dotor bi

ugiig magtana. EZEN dotor bi ugiig magtana. 11 Burhand bi itgelee ogson
bogood bi aihgui. Hun nadad yuu hiij chadah ve? 12 Burhan, Tany
tangarguud nad deer bui. Bi Tand talarhlyn tahiluudyg orgono. 13 Uchir ni
Ta minii amiig uhlees, Tuugeer ch barahgui, amidyn gereld Burhany omno
namaig alhuulahyn tuld Minii holiig budrehees avarsan.

Duulal 57

57:1 Nairal duuny udirdaachid. Buu ustgaach ayalguund zoriulsan duu.
Saulaas agui uruu zugtsan uyeiin. Davidyn miktam. Namaig orshoogooch,
Burhan, namaig orshoogooch. Uchir ni minii setgel Tany dotor
horgoddog. Tany jiguuriin suudert bi Suirliig ongortol horgodno. 2 Bi
Hamgiin Deed Burhand hashhirna. Ter bol minii toloo biyeluuldeg Burhan.
3 Tereer tengerees ilgeej, namaig avarna. Ter namaig zalgihaar
zavdagchdyg zemledeg. Syela Burhan Ooriin hair enerel bolon uneniig
ilgeene. 4 Minii setgel arslanguudyn dund baina. Bi amaar gal
gargagchdyn dund hevtdeg. Ted bol hunii hovguud bogood shud ni jad ba
sum, Hel ni hurts ild yum. 5 Burhan, tengeruudees deeguur
orgomjlogdooch. Tany sur javhlan buh delhiin deeguur baig. 6 Ted minii
hold tor tavisan. Setgel mini bohiiv. Ted minii omno nuh uhsan. Ted tuunii
gun uruu unatsgaav. Syela 7 Zurh mini bat baina, Oo, Burhan, zurh mini
bat baina. Bi duulna, bi magtan duulna. 8 Zurh mini, sereech! Bosoo yatga
bolon yatga aa, sereech! Bi uuriin gegeeg sereene. 9 Oo Ezen, bi
humuusiin dund Tand talarhal orgono. Bi undestnuudiin dund Tanyg
magtan duulna. 10 Uchir ni Tany hair enerel tengert tulam aguu bogood
Tany unen uulsed tulam aguu bilee. 11 Oo Burhan, tengeruudees deeguur
orgomjlogdooch. Tany sur javhlan buh delhiin deeguur baig.

Duulal 58

58:1 Nairal duuny udirdaachid. Buu ustgaach ayalguund zoriulsan duu.
Davidyn miktam. Shuugchid ee, ta nar uneheer zov shudargyg yaridag uu?
Hunii hovguud ee, ta nar shudargaar shuudeg uu? 2 Ugui ee, ta nar

zurhend zov shudarga busyg uilddeg. Ta nar gazar delhii deer garynhaa
huchirhiilliig jinledeg. 3 Horon muu hun ehiin hevliigees ehlen holddog.
Hudal yaridag humuus torohoosoo gajdag. 4 Tedend mogoin hortoi adil
hor bii. Ted chihee boglodog dulii naj mogoitoi adil yum. 5 Ingesneer ted
tarniig chadvarlagaar unshigch, Shidtenii duu hooloig sonsdoggui yum. 6
Burhan, tednii aman dahi shudiig ni hugalaach. EZEN, zaluu arslangiin
araag hemhleech. 7 Tedniig ursaj bui us shig ursgan yavuulaach. Tuuniig
numaa hovchloh uyed sumyg ni hutarsan met bolgooch. 8 Tedniig yavah
uyedee zadardag emgen hums shig, Naryg hezee ch uzdeggui dutuu
torson huuhed shig bolgooch. 9 Togoonuud tani orgost butyg medrehees
omno Tereer nogoonyg ni ch, shataj buig ch hui salhiar haman arilgana. 10
Oshoo avaltyg harahdaa zov shudarga hun bayarladag. Tereer horon muu
hunii tsusand holoo ugaana. 11 Tegeed humuus "Uneheer zov shudarga
hund shagnal baidag. Uneheer gazar delhii deer shuudeg Burhan baidag"
gej helne.

Duulal 59

59:1 Nairal duuny udirdaachid. Buu ustgaach ayalguund zoriulsan duu.
Saul humuus ilgeej, ted Davidyg alahyn tuld geriig tagnaj baih uyeiin.
Davidyn miktam. Burhan mini ee, namaig daisnuudaas mini avraach. Minii
esreg bosogchdoos hol, ondor gazart namaig taviach. 2 Gem buruu
uildegchdees namaig choloolj, Tsus ursgadag humuusees namaig avraach.
3 Uztugei, ted minii amiig horoohoor otoj baina. Huchit humuus namaig
eserguutseheer tsuglarch baigaa bogood EZEN, ene ni minii aldaa
zorchliin ch, nugliin ch toloo bus. 4 Minii buruu baihgui atal ted guin irj,
minii esreg bosdog. Nadad tuslahaar bosoj, haraach. 5 Tumen tsergiin
Burhan EZEN, Izrailiin Burhan, Ta buh undestnuudiig shiitgeheer
bosooch. Gem buruu dotor terslegch hend ch orshooloo buu uzuuleech.
Syela 6 Ted udsheer ergej irdeg bogood nohoi met ulij, Hotyg toiron
yavdag. 7 Uztugei, ted amaaraa herherdeg. Tednii uruuld ild baidag. "Hen
sonsoh yum be?" gej ted heldeg. 8 Harin EZEN, Ta tedniig shoolj ineedeg.
Ta buh undestnuudiig dooglon tohuurhdag. 9 Tuunii huch chadlaas bolj bi

Tan uruu harna. Uchir ni Burhan bol minii bat tsaiz. **10** Minii Burhan
Ooriin hair enerleer namaig ugtan avna. Burhan nadad daisnuud uruugaa
deerees harahyg zovshoorno. **11** Tedniig bitgii honoogooch, es tegvel
minii humuus martana. Bidnii bambai boloh Ezen, Ooriin huch chadlaar
tedniig taraaj, tedniig dord bolgooch. **12** Tednii amny nugel bol uruulaas
garah ugs yum. Tedniig oorsdiinh ni bardamnal dotor, Mon heldeg haraal,
hudlyn toloo bariulaach. **13** Uur hilengeer sonoogooch. Tedniig ugui boltol
ni sonoogooch. Burhan Iakovyn dotor delhiin hyazgaar hurtel zahirdgiig
taniulaach. Syela **14** Ted udsheer ergej irdeg bogood nohoi met ulij, Hotyg
toiron yavdag. **15** Ted hool hain tenuuchilj, Tsadaagui bol shonojin
arhirdag. **16** Harin bi Tany huch chadlyn tuhai duulna. Bi ogloo Tany hair
enerliin tuhai bayar hoorteigoor duulna. Uchir ni Ta minii bat tsaiz, Zovlon
shanallyn odor minii horgodoh gazar baisaar irsen. **17** Huch chadal mini
ee, Bi Tanyg magtan duulna. Uchir ni Burhan bol minii bat tsaiz, nadad
hair enerel uzuuldeg Burhan bilee.

Duulal 60

60:1 Nairal duuny udirdaachid. Shushan Yedutyn daguu. Terzer
Aramnaharaim bolon Aramzoba nartai temtseldsen bogood Ioab butsan irj,
Davst Hondiid Yedomyn arvan hoyor myangan huniig usshgasan uyeiin,
surgahad zoriulsan Davidyn miktam. Burhan, Ta bidnees tatgalzsan. Ta
bidniig nyatsalsan. Ta uurlan hilegnesen. Bidniig sergeegeech. **2** Ta gazryg
hodolgon, tuuniig hagalsan. Gazar dorgij baigaa tul tuunii tsomorhiig
niiluuleech. **3** Ta Ooriin ard tumniig hetsuu berheer tuuluulsan. Ta bidend
guivuulan daivuuldag darsyg uulgasan. **4** Ta Ooroos tani emeedeg
humuust tugiig ogson. Ingesneer uuniig unenii toloo orguulsen. Syela **5**
Tany hairt choloologdohiin tuld Baruun mutraaraa avarch, bidend
hariulaach. **6** Burhan ariun gazartaa aildsan ni "Bi ihed bayarlana, Bi
Shyehyemiig huvaaj, Sukkotyn hondiig ch hemjine. **7** Gilyead bol Miniih,
Manassye ch Miniih. Yefraim ch bas Minii tolgoin duulga. Iuda bol Minii
ochirt tayag. **8** Moab bol Minii utaalgyn sav. Yedomyn deer Bi gutlaa
shidne. Filist ee, Nadaas bolj changa hashhir!". **9** Hen namaig buslegdsen

hot uruu avchrah ve? Hen namaig Yedom uruu hotlon daguulah ve? 10
Oo, Burhan, Ta Ooroo bidnees tatgalzaagui yum uu? Oo, Burhan, Ta
manai tserguudtei hamt davshihgui gej uu? 11 Ostnii esreg bidend
tuslaach, Uchir ni huneer avruulah ni hooson yum. 12 Burhanaar
damjuulaad bid zorigtoi baih bogood Bidnii ostnuudiig gishgechleh negen
bol Ter bilee.

Duulal 61

61:1 Nairal duuny udirdaachid. Utsan hogjim deer. Davidyn duulal.
Burhan, minii hashhirahyg sonsooch. Minii zalbirald chih taviach. 2 Minii
zurh setgel daramtand orohod gazar delhiin hyazgaaraas bi Tanyg
duuddag. 3 Uchir ni Ta minii horgodoh gazar, Daisny esreg bat beh
tsamhag baisaar irsen bilee. 4 Ooriin maihand namaig monhod suulgaach.
Tany jiguuriin dor namaig horgoduulaach. Syela 5 Burhan, Ta minii
tangarguudyg sonsson bilee. Ta nerees tani emeegchdiin oviig nadad
ogson. 6 Ta haanyg urt nasluulna. Tereer olon uyeudiin tursh amidarna. 7
Tereer Burhany omno monhod amidrah bolno. Tuuniig hamgaaluulahaar
hair enerel bolon uneniig tomilooch. 8 Tiinhuu odor odroor ooriin
tangarguudyg biyeluulehiin tuld Bi Tany nerd monhod magtan duulna.

Duulal 62

62:1 Nairal duuny udirdaachid. Iyedutuny daguu Davidyn duulal. Minii
setgel Burhanyg l chimeegui huleene. Minii avral Tuunees yum. 2
Gantshan Ter l minii had, minii avral, Minii bat tsaiz yum. Bi iheer
ganhahgui. 3 Nurj bui hanyg, ganhaj bui hashaag met Alah gej ta nar
bugdeeree Hedii boltol hun uruu dovtloh ve? 4 Ted tuuniig ondor bair
suurias ni unagahaar l huivaldav. Ted hudal huurmagt bayasdag. Ted
amaaraa yeroodog, Gevch dotroo haraadag yum. Syela 5 Setgel mini,
Burhanyg l chimeegui hulee, Uchir ni minii naidvar Tuunees yum. 6
Zovhon Ter l minii had, minii avral, Minii bat tsaiz yum. Bi ganhahgui. 7
Minii avral bolon aldar Burhand baidag. Minii huch chadlyn had, minii

horgodoh gazar Burhand baidag. 8 Humuus ee, hezeed Tuund itge. Tuunii
omno zurhee nee. Burhan bidend horgodoh gazar yum. Syela 9 Harts ard
bol hooson, yazguurtnuud bol hudal yum. Denslen uzvees ted niileed
amisgalaas ch hongon. 10 Havchlaga darlald buu itge, Deerem tonuuld ch
demii buu naid. Bayalguud osoj nemegdvel tedend zurhee buu togtoo. 11
Burhan neg udaa aildsan. Huch chadal bol Burhanyh gedgiig bi hoyor
udaa sonsson. 12 Ezen, hair enerel ch Tanyh. Uchir ni Ta uildseniih ni
daguu hun burd hariuldag.

Duulal 63

63:1 Davidyn duulal. Tuuniig Iudagiin tsold baih uyed. Burhan, Ta bol
minii Burhan. Bi Tanyg chin setgelees haih boloi. Usgui, huurai, angamal
gazart Setgel mini Tanaar tsangaj, mahan biye mini Tanyg husen huleedeg.
2 Tiimees bi Tany huch chadal, Tany sur javhlang harahaar Tanyg ariun
gazart ajiglasan. 3 Tany hair enerel aminaas deer uchir Uruul mini Tanyg
magtana. 4 Iinhuu bi amid baih hugatsaandaa Tanyg magtana. Bi Tany ner
deer garaa orgoh bolno. 5 Chomog, ooh idsen yum shig setgel mini
tsadsan bogood Am mini bayasgalant uruulaar magtaaluudyg orgodog. 6
Bi orondoo Tanyg dursan sanahdaa Shonojin Tany tuhai tungaan boddog.
7 Uchir ni Ta minii tuslamj baisaar irsen yum. Tany jiguuriin dor bi
bayasgalantaigaar duuldag. 8 Setgel mini Tanaas zuurdag. Tany baruun
mutar namaig tushdeg. 9 Harin minii amiig ustgahaar eren haigchid
Gazryn gun uruu oroh bolno. 10 Ted ildend tushaagdana. Ted tsoovor
chononuudyn hool bolno. 11 Harin haan Burhany dotor bayasna. Tuugeer
tangaraglagchid bugd baharhan bahdana. Uchir ni hudal yarigchdyn
amnuud taglagdsan baina.

Duulal 64

64:1 Nairal duuny udirdaachid. Davidyn duulal. Burhan, Minii gomdlyn
duug sonsooch. Daisny aimshgaas amiig mini hamgaalaach. 2 Namaig
buzar muu humuusiin nuuts huivaddaan, Gem buruu uildegchdiin uimeen

shuugianaas nuugaach. 3 Ted helee ild met irlejee. Ted horon ugsee sum
met onilson ni 4 Nuuts dald gazraas gem zemgui huniig harvahyn tuld
yum. Ted tuun uruu genethen harvadag bogood aidag ch utui. 5 Ted horon
zorilgo dotor bat zogsdog. Ted nuutsaar urhi tavih tuhai yariltsdag. Ted
"Hen tedniig harah yum be?" gedeg. 6 Ted "Bid guitsed bolovsruulsan
huivaldaanyg duusgalaa" gej helen Shudarga busyg seddeg. Uchir ni hunii
dotor bodol bolon zurh setgeliig oilgoj bolohgui bilee. 7 Harin Burhan
tedniig sumaar harvana. Ted genethen sharhadna. 8 Ingeed ted tuuniig
budruulne. Tednii oorsdiinh ni hel oorsdiinh ni esreg baidag. Tedniig
haragchid bugd tolgoi segserne. 9 Tegeed buh humuus aij, Burhany ajlyg
tunhaglan, Tuunii uildseniig tungaan bodoh bolno. 10 Zov shudarga hun
EZENii dotor bayarlaj, Tuunii dotor horgodno. Shudarga zurhtei hun
buhen baharhan bahdana.

Duulal 65

65:1 Nairal duuny udirdaachid. Davidyn duulal. Duu. Burhan, Tany omno
anir chimeegui baidal, Sion dahi magtaal baih bolno. Tand tangargiig ch
biyeluulne. 2 Zalbirlyg sonsdog Negen, Tan uruu buh hun irdeg. 3 Namaig
gem buruu diiljee. Ta bidnii aldaa zorchliig uuchiddag. 4 Ooriin
hashaanuudad suulgahaar Tany songoj, oirtuulan avchirdag hun yuutai
yerooltei ve! Bid Tany ariun sum boloh Tany orgoonii sain saihand
hangaluun baina. 5 Bidnii avralyn Burhan, Gazar delhiin buh hyazgaaruud
bolon als holyn dalain itgel boloh Ta zov shudargaar aidas toruulmeer
uilseer bidend hariuldag. 6 Ta huch tenheeg buslen Ooriin huch chadlaar
uulsyg tsogtsluuldag. 7 Ta dalain turhree Davalgaanuudynh ni turhree
bolon Humuusiin uimeeniig ch namdaadag. 8 Hyazgaart orshin suugchid
Tany temdguudees ain zogsdog. Ta uuriin tuyaa bolon nar shingehiig
bayasgan hashhiruuldag. 9 Ta gazar delhiid ailchilj, tuuniig byalhuuldag.
Ta tuuniig ihed bayajuuldag. Burhany ursgal usaar duuren. Ta tednii ur
tariag beltgedeg. Uchir ni tiinhuu Ta gazryg ch beltgedeg bilee. 10 Ta
tuunii shang arvinaar usaldag. Ta tuunii nuruutai tegshilsen. Ta zuser
boroogoor tuuniig devteedeg. Ta urgahyg ni ch yeroodog. 11 Ta Ooriin

belgeer on jild titem omsgoson bogood Tany zamd tos dusaldag. 12 Heer
talyn belcheeruud ch dusluulj, Tolgod bayar bayasgalangaar huchigddag.
13 Nugyg honin sureg nomorch, Hondiinuud ur tariagaar buteegdjee.
Bayasgalantai hashhiraltuud, tiim ee, ted duulaldana.

Duulal 66

66:1 Nairal duuny udirdaachid. Duu. Duulal. Buh gazar delhii, Burhand
bayartaigaar hashhir. 2 Tuunii nerd sur javhlang duul. Tuunii magtaalyg
sur javhlantai bolgo. 3 Burhand "Tany uils hichneen surleg ve! Tany
huchnii aguutaas daisnuud tani Tany omno zusardan byalduuchilna. 4 Buh
delhii Tand morgoj, Tanyg magtan duulna. Ted Tany neriig magtan duulna.
Syela 5 Ireed, hunii hovguuded handsan uils dotor surdmeer Burhany
ajluudyg uz. 6 Tereer dalaig huurai gazar bolgoson. Ted holooroo alhaj
golyg gataljee. Tend bid Tuunii dotor bayarlatsgaaya! 7 Ter Ooriin
chadlaar monhod zahirdag. Tuunii melmii undestnuud uruu harsaar baidag.
Terslegchded oorsdiigoo orgomjlohiig buu zovshoor. Syela 8 Humuus ee,
bidnii Burhanyg magtaj, Tuunii magtaalyg gadagsh sonsgogtun. 9 Ter
bidniig amid bailgaj, Bidend hol addahyg zovshoordoggui. 10 Burhan, Ta
bidniig sorison bilee. Mongiig tsevershuuldeg met Ta bidniig
tsevershuulsen. 11 Ta bidniig torond oruulsan. Ta bidnii uuts nuruund
darah achaag uuruulsen. 12 Ta humuusiig bidnii tolgoi deeguur
morduulsan. Bid gal ba usan dunduur garsan, Gelee ch Ta bidniig elbeg
bayan gazart avchirsan bilee. 13 Bi Tany orgoond shataalt tahiluudyg avch
orno. Bi Tand tangaraglasnaa biyeluulne. 14 Namaig zovlon zudguurt
baihad uruul mini gargaj, Am mini ingej helsen. 15 Bi Tand targan malaar
shataalt tahiluudyg Hutsnuudyn utaatai hamt orgono. Bi buhnuudyg
uhnuudtai hamt orgono. Syela 16 Burhanaas emeegch bugd ee, irj sons,
Tegvel minii sunsnii toloo Tuunii yuu uildseniig bi oguuliye. 17 Bi amaaraa
Tuund handan hashhirsan bogood Heleeree Tuuniig orgomjilson. 18 Herev
Bi zurhendee horon muut hundetgesen bol Ezen sonsohgui. 19 Harin
Burhan uneheer sonsson yum. Ter minii zalbirlyn duund chih tavisan. 20
Minii zalbirlyg ch, Nadaas Ooriin hair enerliig ch butsaasangui. Burhan

magtagdah boltugai.

Duulal 67

67:1 Nairal duuny udirdaachid. Utsan hogjimd zoriulav. Duulal. Duu.
Burhan bidniig niguulsen, bidniig yerooj, Ooriin nuuriig bidnii deer
tusgaach. Syela 2 Ene ni Tany zam delhii deer, Tany avral buh
undestnuudiin dund tanigdahyn tuld bilee. 3 Burhan, Tanyg ard tumnuud
magtag. Buh ard tumnuud Tanyg magtag. 4 Undestnuud bayarlan, bayar
hooroor duulag. Uchir ni Ta humuusiig shudarga yosoor shuuj, Delhii deer
undestnuudiig zahirah bolno. Syela 5 Burhan, Tanyg ard tumnuud magtag.
Buh ard tumnuud Tanyg magtag. 6 Gazar urgatsaa urguulan gargajee.
Burhan, bidnii Burhan bidniig yeroodog. 7 Gazar delhiin buh hyazgaaryg
Ooroosoo emeedeg bolgohyn tuld Burhan bidniig yeroodog.

Duulal 68

68:1 Nairal duuny udirdaachid. Davidyn duulal. Duu. Burhan bosoj,
daisnuud ni taran butarch, Tuuniig uzen yadagchid Tuunii omnoos zugtag.
2 Utaa zamhardgiin adil tedniig hoogooch. Laany tos galyn omno haildgiin
adil Horon muu huniig Burhany omno sonoogooch. 3 Harin zov shudarga
humuusiig bayarluul. Tedniig Burhany omno bayar hoor bolgo. Tedniig
bayasaltaigaar bayarluul. 4 Burhand duul, Tuunii neriig magtan duulagtun.
Tsoloor yavagch Tuund duugaa orgo. Tuunii ner bol EZEN. Tuunii omno
bayarlan hoorogtun. 5 Etseggui hunii etseg ni, belevsnii shuugch ni bol
Ooriin ariun gazartaa bui Burhan yum. 6 Burhan gantsaardagchid zoriulan
geriig bii bolgodog. Tereer horigdluudyg sain saihan uruu daguuldag
bogood Zovhon terslegchid l huurai hagarsan gazart orshin suudag. 7
Burhan, Tanyg Ooriin humuusiig manlailan yavahad, Mon Tanyg tsol
dunduur jagsan yavahad Syela 8 Gazar hodoljee. Tengeruud ch bas
Burhany omno boroo dusluulsan. Sinai uul ooroo ch Izrailiin Burhan boloh
Burhany omno ganhan hodoljee. 9 Burhan, Ta elbeg bayan boroog
hairlasan. Ta Ooriin oviig doroitohod ni bat beh bolgojee. 10 Tany

buteeluud tuun dotor suurishsan. Burhan, Ta Ooriin sainaar yaduust
hangajee. 11 Ezen tushaal buulgadag. Medee tunhaglagch emegteichuud
olon baina. 12 "Ih tserguudiin haad zugtdag, ted zugtdag bogood Gert
uldsen emegtei olzyg huvaana". 13 Honiny hashaand hevteh uyedee ta nar
Tagtaany mongoor bursen jiguur, Shijir altaar bursen od ni met baidag. 14
Togs Huchit Negen tend haadyg taraasan uyed Zalmond tsas budarch
baiv. 15 Burhany uul bol Bashany uul yum. Olon ondor orgiltoi uul bol
Bashany uul yum. 16 Olon ondor orgiltoi uuls aa, Burhany Ooriin orshin
suuh gazraa bolgohyg hussen uul uruu Ta nar yuund ataarhan harna ve?
Uneheer EZEN tend monhod orshino. 17 Burhany suih teregnuud
myangaaraa, tum tumeer baidag. Ezen Sinaid baigaatai adil tednii dund
ariun baidal dotor baina. 18 Ta ondort garch, olzlogdogsdyg daguuljee. Ta
humuusiin dund beleg avsan, Terslegchdees ch avsan ni EZEN Burhan
tend orshin suuhyn tuld yum. 19 Odor bur bidnii achaag uurdeg Ezen,
Bidnii avral boloh Burhan magtagdah boltutai. Syela 20 Bidnii huvid
Burhan bol avralyn Burhan yum. Uhlees zailah ni Ezen boloh BURHANyh
yum. 21 Uneheer Burhan daisnuudynhaa tolgoig, Gemee bainga uilddeg
hunii ustei oroig byats tsohino. 22 Ezen "Bi tedniig Bashanaas avchirna.
Bi tedniig dalain gunees butsaaj gargana. 23 Ene ni hol chini tedniig
tsusand ni tuiveej, Nohdyn chini hel daisnuudyn chini tsusnaas huvi
hurtehiin tuld boloi" gev. 24 Burhan, ted Tany zalran irehiig, Minii haan
boloh minii Burhany ariun gazart zalran irehiig harsan. 25 Shagshuurga
shajignuulah busguichuudiin duund Duuchin ehelj, hogjimchid dagav. 26
Izrailias undran gardag ta nar aa, Ih chuulgand Burhan EZENiig magtan
duulagtun! 27 Tend tedniig udirddag otgon Byeniamin, Iudagiin noyod
oorsdiin olon tumentei, Zyebulun ba Naftaliin noyod tend baina. 28 Chinii
Burhan chamd huchiig tushaav. Bidnii toloo uildej baisan Burhan, Ta
Ooriin huchiig haruulaach. 29 Iyerusalim dahi Tany sumees bolj Haad
Tand belguudiig avchirna. 30 Hol dooroo mongonii oodsiig gishgeldeg
Zegsen dundah araatnuud bolon Ard tumnuudiin tugaluudyn dundah buhan
surgiig zemle. Tereer daind bayarlagch humuusiig taraajee. 31 Deedsuud
Yegipyetees garch irne. Yetiop garaa Burhan uruu hurdan sungana. 32

Delhiin haanchlaluud aa, Burhand duulagtun. Ezend magtan duulagtun.
Syela 33 Ertnii uyeiin deed tengeruudiig hologlogch Tuund duulagtun.
Haragtun, Tereer surleg duu hooloigoor ailddag. 34 Huch chadlyg
Burhanyh gej uz. Tuunii sur huch Izrailiin deer, Tuunii huch chadal tengert
baina. 35 Burhan, Ooriin ariun gazraas Ta surdmeer baina. Izrailiin Burhan
Ooroo humuust huch chadlyg ogdog. Burhan magtagdah boltugai!

Duulal 69

69:1 Nairal duuny udirdaachid. Shushanimyn daguu. Davidyn duulal.
Burhan, namaig avraach. Uchir ni ih us amind mini zanalhiilsen. 2 Bi gun
namagt jivsen bogood tend hol togtoh gazar utui. Bi gun usand orj, uyert
avtsan. 3 Bi hashhirsaar baigaad yadarchee. Hooloi mini hatjee. Bi
Burhanaa huleehed nud mini garhilsan. 4 Namaig utga uchirguigeer uzen
yadagchid tolgoin usnees mini ch olon baina. Shudarga busaar minii daisan
bolon namaig ustgah gegchid huchtei baina. Bi hulgailaagui zuilee butsaaj
ogoh yostoi bolj baina. 5 Burhan, minii munhaglalyg meddeg ni Ta bogood
Minii buruu Tanaas nuutslagdaagui. 6 Tumen tsergiin BURHAN Ezen,
Tanyg huleegchid nadaas bolj ichguurt buu oroosoi. Izrailiin Burhan,
Tanyg eren haigchdyg nadaas bolj shivshigt buu oruulaasai. 7 Uchir ni
Tany toloo bi jigshil zevuutsliig uurchee. Minii nuuriig ichguur nomorson.
8 Bi ah duustee hariin hun bolj, Ehiinhee hovguuded ch gadny hun bolson.
9 Tany orgoonii tolooh hicheel zutgel namaig zalgij, Tanyg buruutgasan
humuusiin buruutgaluud nadad irsen. 10 Namaig matsag barin setgeldee
uilahad, Ter ni chuhamdaa minii shivshig bolson. 11 Namaig taaran
huvtsas omsohod, Bi tednii huvid, surgamj yaria bolson. 12 Daaman
haalgany derged suugchid minii tuhai yaridag bogood Bi sogtuuragchdyn
duu ni bolson. 13 EZEN, taalamjtai tsagt minii zalbirluud Tand handdag.
Burhan, Ooriin hair enerliin aguu baidlaar Ooriin avralyn uneneer nadad
hariulaach. 14 Namaig namgaas tatan gargaj, buu jivuuleech. Bi ooriin
daisnuud bolon gun ih usnaas avragdah boltugai. 15 Bi usny uyert ul avtaj,
Gun usand ul zalgiulj, Minii deer nuhnii am ch buu haagdaasai. 16 EZEN,
Tany hair enerel sain uchir nadad hariulaach. Ooriin orshooliin aguu

baidlaar nad uruu ergej, 17 Ooriin zartsaas nuuree buu nuugaach. Uchir ni
bi zovlon shanallyn dund baina. Nadad turgen hariulaach. 18 Setgeld mini
oirton irj, tuuniig avraach ee. Minii daisnuudyn uchir namaig zolioch! 19
Nadad irsen buruutgal, ichguur bolon doromjlolyg Ta medne. Minii buh
ostnuud Tany omno baina. 20 Buruutgal minii zurhiig emtruulj, bi mash ih
ovchtei baina. Bi hen negnii orovdohiig naidan harsan bolovch hen ch
baigaagui. Mon taitgaruulagchdyg harsan ch heniig ch oloogui. 21 Ted bas
nadad minii hunsend tsosiig, Namaig tsangahad uulgahaar tsuug ogson. 22
Tednii omnoh tednii shiree urhi bolog. Tedniig amar taivan baihad ene ni
havh bolog. 23 Tedniig harj chadahgui bolgohoor nud ni haranhuilah
boltugai. Tednii uuts nuruug urgelj chichruuleech. 24 Ooriin hilegneliig
tednii deer asgaach. Tany durelzej bui uur tedniig nomroh boltugai. 25
Tednii huaran hoosroh boltugai. Tednii maihnuudad hen ch buu orshin
suug. 26 Uchir ni ted Tany but tsohison huniig hyahan havchsan bogood
Ted Tany sharhduulsan humuusiin ovchnii talaar yariltsdag. 27 Tednii gem
buruu deer gem buruut nemeech. Ted Tany zovt baidald buu oroosoi. 28
Ted amiin nomoos hasagdan archigdaj, Zov shudarga humuustei hamt buu
bichigdeesei. 29 Harin bi zovj shanalsan bogood ovdoj baina. Burhan,
Tany avral namaig ondort orgoh boltugai. 30 Bi Burhany neriig duutaar
magtaj, Tuuniig talarhlaar orgomjilno. 31 Ene ni EZENd uhrees iluugeer,
Esvel ever tuuraitai zaluu buhnaas iluugeer taalagdah bolno. 32 Daruu
humuus uuniig uzsen bogood bayarlaj baina. Burhanyg eren haigchid aa, ta
naryn zurh sergeh boltugai. 33 Uchir ni EZEN gachigdagsdyg sonsdog
bogood Ooriin horigdluudyg jigshdeggui. 34 Tenger ba gazar, Dalai ba
tedgeeriin dotor hodolj bui buhen Tuuniig magtag. 35 Uchir ni Burhan
Sionyg avarch, Iudagiin hotuudyg bosgon baiguulna. Ene ni tedniig tend
suulgaj, tedgeeriig ezemshuulehiin tuld yum. 36 Tuunii zarts naryn ur
udmuud uuniig ovloj, Tuunii neriig hairlagchid tend orshin suuh bolno.

Duulal 70

70:1 Nairal duuny udirdaachid. Davidyn duulal. Dursgald. Burhan, namaig
avrahaar yaaraach. EZEN, nadad tuslahaar hurdlaach. 2 Minii amiig eren

haigchid Doromjlogdon, ichguurt orog. Namaig gemtehed bayarlagchid
Ergej, shivshig bolog. 3 "Ha, ha" gegchid Oorsdiin ichguurees bolj ergej
butsag. 4 Tanyg eren haigchid bugd Tany dotor bayarlan, bayasag. Tany
avralyg hairlagsad "Burhan orgomjlogdoh boltugai" gej urgelj heleg. 5
Harin bi zovj zudersen bogood gachigdsan baina. Burhan, nad uruu hurdan
ireech. Ta bol minii tuslamj, minii avragch yum. EZEN, buu saataach.

Duulal 71

71:1 EZEN, Tany dotor bi horgodov. Namaig hezee ch ichguurt buu
unagaach. 2 Ooriin zov shudargaar namaig avran, sullaach. Ooriin chihee
nad uruu handuulan, namaig avraach. 3 Nadad minii bainga ochij baih
horgodoh had bolooch. Ta minii had, minii bat tsaiz uchraas Namaig
avrahaar tushaasan bilee. 4 Burhan mini ee, namaig horon muu hunii
garaas, Buruug uildegch ba hargis hunii atgaltaas avraach. 5 Uchir ni Ta
bol minii naidvar. BURHAN Ezen, Ta bol zaluugaas mini minii itgel yum.
6 Bi torohoosoo Tanaar tushuulsen. Ta bol namaig ehiin mini hevliigees
gargaj avsan Negen bilee. Bi urgelj Tanyg magtana. 7 Bi olon humuust
hachin yum bolson. Uchir ni Ta bol minii bat beh horgodoh gazar. 8 Minii
am Tany magtaalaar, Tany aldraar buhel odorjin duursen baina. 9
Hogshroh uyed namaig buu orhioch. Minii huch chadal baragdah uyed
namaig buu hayaach. 10 Uchir ni minii daisnuud minii esreg yariltsjee.
Minii amiig otogchid hamtran huivaldjee. 11 Tegehdee ted "Burhan
tuuniig hayasan. Avrah hun baihgui uchraas tuuniig hooj, bari" gej helsen.
12 Burhan, nadaas buu hol baigaach. Burhan mini ee, nadad tuslahaar
hurdlaach. 13 Minii sunsnii daisnuudyg ichguurt unagan, sonoogooch.
Namaig horlohyg husegchdiig doromjlol, ichguureer nomorgooch. 14
Harin bi urgelj naidaj, Tanyg ulam iheer magtah bolno. 15 Minii am Tany
zov shudarga, Tany avralyn talaar odorjin yarina. Uchir ni bi tedgeeriin
niilberiig ch meddeggui yum. 16 Bi BURHAN Ezenii huchit uilsiig
avchirna. Bi Tany zov shudargyn talaar, zovhon Tany l tuhai tunhaglana.
17 Burhan, Ta zaluugaas mini ehlen namaig surgasan. Bi odoo boltol Tany
gaihamshigt uilsiig tunhagladag. 18 Burhan, hogshirch, buuraltah uyed

mini ch namaig buu orhioch. Bi Tany chadlyg uye udamd, Tany huchiig
ireeduin buh hund tunhaglah hurtel buu orhioch. 19 Uchir ni augaa zuilsiig
hiisen Burhan, Tany zov shudarga baidal tengert hursen. Burhan, hen
Tantai adil ve? 20 Nadad olon zovlon zudguuriig uzuulsen Ta Namaig
dahin sergeej, Gazryn gunees dahin tatan gargana. 21 Ta minii aguu
baidlyg ulam osgoj, Namaig taivshruulahaar ergeech. 22 Burhan mini ee,
bi Tany uneniig, Tanyg bosoo yatgaar magtana. Izrailiin Ariun Negen, Bi
Tand yatga hogjmoor magtan duulna. 23 Bi Tand magtan duulah uyed
uruul mini bayarlan hashhirna. Mon Tany avarsan minii setgel bayasna. 24
Hel mini ch odorjin Tany zov shudargyg oguulne. Uchir ni namaig
horlohyg husegchid doromjlol ba ichguurt unasan bilee.

Duulal 72

72:1 Solomony duulal. Burhan, Ooriin shuultiig haand, Ooriin zov
shudargyg haany huud ogooch. 2 Ter Tany humuusiig zov shudargaar,
Tany ugeeguichuudiig shudarga yosoor shuuh boltugai. 3 Uuls ba tolgod
ch zov shudargaar Humuust amar taivnyg avchrag. 4 Tereer ard tumnii
zudregsdiig zovtgon, Gachigdagsdyn huuhduudiig avarch Darlagchiig
sonooh boltugai. 5 Ted naryg bolon saryg baihad, uyeiin uyed Tanaas
emeeg. 6 Tereer hatsan ovson deer boroo shig, Gazar horsiig usaddag
shiruun boroo shig buuj ireh boltutai. 7 Tuunii odruuded zov shudarga hun
tsetsegleg. Saryg ugui boltol amar taivan ch arvin iheer baig. 8 Tereer
dalaigaas dalai hurtel, Mornoos gazryn hyazgaar hurtel zahirah boltugai. 9
Tsoliin nuudelchid tuunii omno bohiij, Tuunii daisnuud toos shoroog
dolooh boltugai. 10 Tarshish bolon arluudyn haad alba guvchuuryg
avchrag. Shyeba bolon Syebagiin haad beleg barih boltugai. 11 Buh haad
tuunii omno sogdoj, Buh undestnuud tuund zaragdah boltugai. 12 Tereer
gachigdagchiig tuslamj guin hashhirahad ni, Mon darlagdagchiig bolon
tuslagchgui negniig ch bas avarna. 13 Tereer yaduus ba gachigdagsdyg
orshooh bogood Gachigdagsdyn amiig avrah bolno. 14 Ter tednii amiig
daramt ba huchirhiillees avrah bogood Tednii tsus tuunii nudend unetei
baih bolno. 15 Tiimees ter amid baij, Shyebagiin alt tuund ogogdoh

boltutai. Ted tuunii toloo urgelj zalbirah boltutai. Ted tuuniig odorjin
yerooh boltutai. **16** Uulsyn orgil deerh gazart ur taria elbeg delbeg baih
boltugai. Tuunii ur jims Livany hush shig naigana. Hotod suugchid gazryn
urgamal met urgan tsetsegleh boltugai. **17** Tuunii ner monhod baih
boltugai. Tuunii ner nar gerelteh met osoh boltugai. Humuusiig tuugeer
yeroolgooch. Buh undestnuud tuuniig yeroogdson gej duudagtun. **18**
Gantsaaraa gaihamshguudyg uilddeg Izrailiin Burhan, EZEN Burhan
magtagdah boltutai. **19** Tuunii sur javhlant ner monhod magtagdah
boltugai. Buh delhii Tuunii aldraar duurtugei. Amyen, Amyen. **20** Iyessiin
huu Davidyn zalbiral togsov.

GURAVDUGAAR NOM

Duulal 73

73:1 Asafyn duulal. Uneheer Burhan Izrailid, Zurh ni tsever humuust sain
bilee. **2** Harin minii huvid bi barag hol addaj, Barag halitrah shahlaa. **3**
Uchir ni bi horon muu hunii amjiltyg haran Sairhagchid ataarhsan. **4** Uchir
ni ted uheh tsagtaa ovchingui baidag bogood Tednii biye ni targan yum. **5**
Ted busad humuus shig zovlongui, Hun torolhton shig ch gai gamshiggui.
6 Tiimees bardamnal ni tednii huzuunii zuult boldog. Huchirhiilliin huvtsas
tedniig nomordog. **7** Targalsnaas bolj nud ni bulterchee. Tednii zurhnii
tosoolluud huslees ni iluu. **8** Ted eleglej, daranguillyn talaar horsoltoigoor
yaridag. Ted ihemsgeer yaridag. **9** Ted amaaraa tengeruudiig eserguutsej,
Tednii hel gazar delhiigeer jagsan alhaj baina. **10** Tiimees tuunii humuus
ene gazar uruu ergen irj, Byalham ih usyg uudag. **11** Ted "Burhan yaaj
meddeg yum be? Hamgiin Deed Negend medleg baidag uu?" gedeg. **12**
Haragtun, edgeer ni horon muu humuus yum. Urgelj taivshirsan baij ted ed
horongoo arvijuulsan bilee. **13** Unendee bi demii l zurhee tsever bailgaj,
Garaa gemgui baidal dotor ugaalaa. **14** Uchir ni bi odorjin
sahilgajuulagdaj, Ogloo bur gesgeel hurtdeg baijee. **15** Hervee bi "Bi ingej
yarina" gesen bol, Haragtun, bi Tany huuhduudiin uye udmaas urvah
baisan. **16** Uuniig oilgohoor bodoh uyed mini Nadad mash tovogtei baisan

bogood 17 Ene ni namaig Burhany ariun gazart oroh uye hurtel urgeljlev.
Tegehed l bi tednii etssiig uhaarsan. 18 Unendee Ta tedniig halitirgaatai
gazar bailgasan yum. Ta tedniig mohol uruu hayasan. 19 Ted horomhon
zuur ingej suireh gej! Ted genetiin aimshgaar burmoson suitgegdsen bilee!
20 EZEN, hun zuudneesee serdeg shig Ta tedniig sereen, dur torhiig ni ch
ul oishoono. 21 Minii zurh setgel gashuudahad Bi dotroo tsoo hatgagdan
22 Medremjgui, haihramjgui baiv. Bi Tany omno adguus amitan shig l
baisan. 23 Gesen ch bi urgelj Tantai hamt baina. Ta baruun garaas mini
barisan yum. 24 Ta namaig Ooriin zovlogoogoor udirdaj, Hojim namaig
sur javhland ugtan avna. 25 Tengert Tanaas gadna nadad hen baigaa ve?
Tanaas oor yuug ch gazar deer bi husdeggui. 26 Mahan biye ba zurh mini
ugui bolj bolno, Harin Burhan bol monhod zurhnii mini huch bolon minii
huvi yum. 27 Uchir ni haragtun, Tanaas hol bui humuus sonoh bolno. Tand
itgelgui bugdiig Ta ustgasan bilee. 28 Harin Burhand oir baih ni nadad
sain. Tany buh uilsiig tunhaglahyn tuld Bi BURHAN Ezeniig ooriin
horgodoh gazar bolgoson.

Duulal 74

74:1 Asafyn maskil. Burhan, yaagaad Ta bidniig uurd orhison be?
Yaagaad Tany uur Ooriinhoo belcheeriin honin surgiin esreg shatna ve? 2
Tany ert uyees olj avran, Ooriin oviin ovog bolgohoor Tany zolison
chuulganaa sanaach. Ooriin orshin suusan gazar boloh ene Sion uulyg ch
sanaach. 3 Ooriinhoo alhaag uurdiin nurangi uruu erguuleech. Daisan ariun
gazar dotorh buhniig busniulsan. 4 Tany ostnuud Tany hurlyn gazryn dund
turhirchee. Ted oorsdiinhoo tugiig temdeg bolgon bosgoson. 5 Ene ni hen
negen hun oi modond Suhee orgoson yum shig baina. 6 Odoo ch tuun
dotorh buh siilberuudiig Ted suh ba lantuugaar tsavchin ustgaj baina. 7
Ted Tany ariun gazryg buren shataasan. Ted Tany neriin orshdog gazryg
buzarlasan. 8 Ted zurhendee "Tedniig buren ustgatsgaaya" gev. Ted gazar
nutag dahi Burhany buh hurlyn gazruudyg shataajee. 9 Bid oorsdiin
temdguudee hardaggui. Esh uzuulegch ch baihgui bogood Her udahyg
medeh hun ch bidnii dund alga. 10 Burhan, oston hedii boltol tohuurhaj,

Daisan ch Tany neriig hedii boltol monhod haraan zuheh ve? 11 Yuund Ta
mutraa, baruun mutraa tatna ve? Ooriin ovroos gargaj, tedniig ustgaach!
12 Gesen ch Burhan bol ertnees minii haan yum. Tereer delhiin dund
avralyn ajluudyg hiideg. 13 Ta Ooriin hucheer dalaig huvaasan. Ta usan
dotorh dalain amitdyn tolgoig byatsalsan. 14 Ta Lyeviatany tolgoinuudyg
nyatsalsan. Ta tuuniig tsol gazryn amitdad huns bolgon ogson. 15 Ta gorhi
ba bulguudyg orgiluulsan. Ta urgelj ursdag ursgaluudyg shirgeen hataasan.
16 Odor bol Tanyh, shono ch bas Tanyh yum. Ta gerel hiigeed naryg
beltgesen. 17 Ta gazar delhiin buh hil hyazgaaryg togtooson. Ta zun
hiigeed ovliig bii bolgoson. 18 EZEN, daisan tohuurhsanyg bolon Munhag
humuus Tany neriig haraan zuhsniig sanaach. 19 Ooriin tagtaany amiig
zerleg amitand buu ogooch. Ooriin zudersen hunii amiig buu uurd
martaach. 20 Gereeg ergen haraach. Uchir ni gazar nutgiig haranhui
gazruud huchirhiilliin orshih suutsaar duursen. 21 Darlagdagsdyg
ichguurteigeer buu butsaagaach. Zudregsed ba gachigdagsdaar Ooriin
neriig magtuulaach. 22 Burhan, bosoj Ooriin hergee omgoolooch. Munhag
hun odorjin Tanyg herhen buruutgadgiig sanaach. 23 Ooriin ostnuudiin
duug, Tany esreg bosdog humuusiin urgelj garch baidag shuutianyg buu
martaach.

Duulal 75

75:1 Nairal duuny udirdaachid. Altashyetyn daguu. Asafyn duulal buyuu
Duu. Bid Tand talarhal orgoj baina, Burhan, bid talarhal orgoj baina. Uchir
ni Tany ner oirhon baina. Humuus Tany gaihamshigt uilsiig tunhagladag. 2
"Bi togtooson tsagiig songohdoo Shuluun shudargaar shuudeg ni Bi bilee.
3 Gazar delhii bolon tuun dotor orshin suugch bugd utui boldog. Tuunii
baganuudyg bat bohoor togtooson ni Bi bilee. Syela 4 Bi bardamnagchid
«Buu bardamna», Horon muu hund «Evree buu orgo. 5 Ooriin evree
ondort buu orgo. Bardam hatuugaar buu yari» gesen". 6 Uchir ni orgomjlol
dornoos ugui, ornoos ch ugui Tsoloos ch irdeggui. 7 Harin Burhan bol
Shuugch yum. Tereer negiig buuruulj, nogoog orgomjildog. 8 Uchir ni
ayaga EZENii mutart baigaa bogood dars ch hoosorch baina. Ter ni sain

hutgagdsan bogood Tereer tuunii dotroos asgadag. Uneheer delhiin buh
horon muu hun tuunii shavhruug shahan uuh boloi. 9 Harin bi monhod
tunhaglana. Bi Iakovyn Burhand magtan duulna. 10 Horon muu hunii buh
evruudiig Ter ogtolj, Harin zov shudarga hunii evruud ondort orgogdono.

Duulal 76

76:1 Nairal duuny udirdaachid. Utsan hogjim deer. Asafyn duulal buyuu
Duu. Burhan Iudad aldartai. Tuunii ner Izrailid augaa. 2 Tuunii asar
Salyemd bii. Tuunii orshih gazar ch bas Siond bii. 3 Tend Tereer galtai
sumnuud, Bambai, selem bolon dainy zevsguudiig hugalsan. Syela 4 Ta
bol aldartai, Olzny uulsaas ch iluu sur javhlantai. 5 Bat beh zurhtei humuus
deeremduulj, Noirsotsgoojee. Daichdyn hen ni ch garaa hodolgoj
chadaagui. 6 Iakovyn Burhan, Tany zemleld Moriton hiigeed mori ni
hoyoulaa gun noirond avtjee. 7 Ta, zovhon Ta bol emeen hundetguushtei
yum. Tanyg negent uurlasan uyed hen Tany omno zogsoh ve? 8 Ta
tengerees shuultiig sonsgoson. 9 Burhan delhiin buh daruu humuusiig
avrahaar Shuuhiin tuld bosson uyed Gazar aij, duugui baisan. Syela 10
Uchir ni hunii uur hilen Tanyg magtah bolno. Uur hilengiin uldegsdeer Ta
Ooriigoo hureeluulne. 11 Ooriin Burhan EZENd tangaraglaj, tuuniigee
biyeluul. Tuuniig hureelegch bugd emeevel zohih Tuund belguudiig
barigtun. 12 Tereer noyodyn sunsiig nomhtgono. Tuunees delhiin haad
aidag yum.

Duulal 77

77:1 Nairal duuny udirdaachid. Iyedutuny daguu. Asafyn duulal. Duu mini
Burhand handdag, bi changaar hashhirna. Duu mini Burhand handdag, Ter
namaig sonsono. 2 Zovlon zudguuriinhee odor bi Ezeniig haisan. Shonoor
ch gar mini yadrahguigeer sungagdsan baidag. Setgel mini ch taivshrahaas
tatgalzdag. 3 Bi Burhanyg sanaad, zovj shanalsan baidag. Bi sanaa aldaad,
suns mini suliddag. Syela 4 Ta minii nudiig tsavchuulaagui. Bi mash ih
shanalsan bolohoor yarij ch chadahgui baina. 5 Bi uridyn odruudiin tuhai,

Omnoh jiluudiin tuhai bodson. 6 Bi ooriin duug shono sanana. Bi
zurheeree byasalgah bogood Suns mini tungaan boddog. 7 Ezen uurd
orhih uu? Ter dahin hezee ch iveehgui gej uu? 8 Tuunii hair enerel
monhod baragdsan uu? Amlalt monhod ugui bolson uu? 9 Burhan
niguulsengui baihaa martsan uu? Esvel Ter uurandaa orshooloo haasan uu?
Syela 10 Tegeed bi "Hamgiin Deed Negenii baruun mutar oorchlogdson ni
Minii ui gashuu bilee" gev. 11 Bi EZENii uilsiig sanana. Bi ert uyeiin Tany
gaihamshguudyg uneheer sanana. 12 Bi Tany buh ajlyg tungaan, Tany
uilsiig shimten bodno. 13 Burhan, Tany zam bol ariun. Yamar burhan
bidnii Burhany adil aguu ve? 14 Ta bol gaihamshguudyg uilddeg Burhan.
Ta ard tumnuudiin dund Ooriin huch chadlyg meduulsen. 15 Ta Ooriin
hucheer Ooriin humuusiig buyuu Iakov ba Iosyefyn hovguudiig zolison.
Syela 16 Burhan, ih us Tanyg harsan. Ih us Tanyg harsan bogood ted ihed
aisan. Gun ni ch chichirsen. 17 Uuls usyg asgasan. Tengeruud ch duu
gargasan. Tany sumnuud ch end tend gyalbasan. 18 Tany ayangyn duu hui
salhin dund baiv. Tsahilgaan gyalbaanuud delhiig gereltuulsen. Gazar
chichren hodolson. 19 Tany zam dalaid, Tany jimuud ih usand baisan
bogood Tany moruud ch medegdehgui. 20 Ta Ooriin humuusiig honin
sureg met Mosye ba Aarony garaar udirdsan.

Duulal 78

78:1 Asafyn maskil. Minii humuus ee, minii surgamjiig sons. Minii amnaas
garah ugiig chih tavin sons. 2 Bi surgaalt zuirlel yarin amaa neene. Bi
ertnii nuuts ugsiig duudna. 3 Tedgeeriig bid sonsson, medsen, Bidnii etseg
ovgod ch bidend helj ogson. 4 Bid tedgeeriig huuhduudees ni nuuhgui.
Harin ireh uyeiinhend EZENii magtaal, Tuunii huch chadal bolon Tuunii
uildsen gaihamshigt ajluudyg tunhagla. 5 Uchir ni Tereer Iakovyn dotor
gerchleliig tavij, Izrailid huuliig togtooson. Tedgeeriig ur huuhduuddee
zaagaarai gej Ter bidnii etseg ovgodod tushaasan. 6 Ingesen ni ireh
uyeiinhen buyuu Hoishid toroh huuhduud medej, Mon ted ch bosoj,
oorsdiin huuhduuddee tedgeeriig helehiin tuld baiv. 7 Ene ni ted Burhand
itgelee ogch, Burhany ajluudyg ul martaj, Harin Tuunii tushaaluudyg sahin

biyeluulen, 8 Etseg ovgod shigee Zoruud bolon tersluu uyeiinhen buyuu
Oorsdiin zurhee zovt bolgoogui, Suns ni Burhand unench baigaagui
uyeiinhen bolohguin tuld yum. 9 Yefraimyn hovguud num sumaar
zevseglesen harvaachid baisan, Gesen ch ted tulaldaany odor uharsan. 10
Ted Burhany gereeg sahin biyeluuleegui, Tuunii huuliig mordohoos ch
tatgalzsan. 11 Ted Tuunii uilsiig bolood Oorsdod ni uzuulsen Tuunii
gaihamshguudyg ch martsan. 12 Tereer Yegipyet nutagt, Zoany heer tald
Tednii etseg ovgodiin omno gaihamshguudyg uildsen bilee. 13 Tereer
dalaig huvaaj, tedniig dunduur ni hotlon gargaj, Ih usyg ch ovoo met
zogsooson. 14 Daraa ni Ter tedniig odor ni uuleer, Shonojin galyn gerleer
udirdsan. 15 Tereer tsold had chuluunuudyg hagalan Dalain gunii us met
elbeg delbeg undaag uulgasan. 16 Ter bas hadnaas ursgal us gargaj, Ih
usyg moron shig ursgasan. 17 Gesen ch ted Tuunii esreg nugel uildej,
Tsold Hamgiin Deed Negenii esreg terslehee urgeljluulsen. 18 Oorsdiin
shunalt husleer hool hunsiig guisnaar Ted zurhendee Burhanyg sorison. 19
Tegeed ted Burhany esreg yarisan. Ted "Burhan tsold shireeg beltgej
chadah uu? 20 Haragtun, Tereer usyg orgiluulan gargaj, Ursgalyg duurtel
hadyg tsohison. Tereer bas talh ogch chadah bolov uu? Ter Ooriin
humuust mahyg beltgej ogoh uu?" gejee. 21 Tiimees EZEN sonsoj, uur
hilengeer duursen. Iakovyn esreg gal asaj, Izrailiin esreg uur hilen ch
nemegdjee. 22 Yaagaad gevel ted Burhand itgeegui, Tuunii avrald ch
naidaagui. 23 Harin Ter deer bui uulsed tushaan, Tengeriin haalguudyg ch
ongoilgoson. 24 Ter tednii deer iduuleh mannagaar boroo oruulan, Tedend
tengerees hool ogson. 25 Hun tenger elch naryn talhyg idsen. Ter tedend
hool hunsiig hangalttaigaar ilgeesen. 26 Tereer tengert dorny salhiig
uleelgej, Ooriin huch chadlaar omnodiin salhiig ch udirdsan. 27 Ter teden
deer mahyg toos shoroo met, Jiguurten shuvuudyg dalain els met
buulgahdaa 28 Tedniig huarangiinh ni dund, Orshin suudag gazrynh ni
ergen toirond unagaasan. 29 Iinhuu ted idej, sain tsadatsgaasan bogood
Tereer tedend shunan hussen yosoor ni ogchee. 30 Ted shunal huslee
hangahaas omno buyuu Hool ni tednii amand baisaar baih zuur 31 Burhany
uur hilen tednii esreg handaj Tednii hamgiin targan humuusees zarimyg alj,

Izrailiin shildeg erchuudiig tsohin unagasan. 32 Iim bolovch ted nugel
hiiseer baij, Tuunii gaihamshigt ajluudad itgeegui. 33 Tiimees Ter tednii
odor honoguudyg hooson baidal dotor, On jiluudiig ni genetiin aimshig
dotor duusgasan. 34 Ter tedniig alsan tsagt ted Tuuniig haij, Tuuniig dahin
chin setgelees haisan. 35 Burhan tednii had baisnyg, Mon Hamgiin Deed
Burhan tednii Avragch baisnyg ted sanajee. 36 Harin Ted amaaraa Tuuniig
huurch, Heleeree Tuund hudal yarisan. 37 Uchir ni tednii zurh Tuund
handahdaa bat baigaagui, Ted ch Tuunii gereend unench baigaagui. 38
Harin Ter orshoongui bain gem buruug uuchilj, tedniig ustgaagui. Ter
Ooriin uuryg olontaa barij, Ooriin buhii l hilengee hodolgoogui. 39 Iinhuu
Ter tedniig zovhon mahan biye, Ongoron odood dahin irdeggui salhi
bolohyg ni sanajee. 40 Ted tsold Tuunii esreg hichneen ih terselj, Govid
Tuuniig hichneen ih gashuuduulsan be! 41 Ted Burhanyg dahin dahin sorij,
Izrailiin Ariun Negeniig ovtgoson. 42 Ted Tuunii huch chadlyg, Tuunii
oorsdiig ni ostnoos avarsan odriig ch sanaagui. 43 Ter Ooriin temdguudiig
Yegipyeted, Ooriin gaihamshguudyg Zoany heer tald haruulj, 44 Tednii
gol mornuudiig Mon usny ursgaluudyg tsus bolgon huvirgaj, Tedniig uuj
chadahgui bolgosnyg ch sanaagui. 45 Ter tednii dund tedniig zalgisan
yalaan surgiig, Mon tedniig ustgasan melhiinuudiig ilgeesen. 46 Ter bas
tednii tariag devhregt, Tednii hodolmoriin ur shimiig tsartsaand ogson. 47
Ter tednii usan uzmiin moddyg mondort, Injriin moddyg ni hyaruund
tsohiulsan. 48 Ter bas tednii mal surgiig mondort, Tednii honin surgiig
ayangand nirguulsen. 49 Ter tednii deer shataj bui uur. Hilen, zevuutsel
bolon gai zovlongoo buyuu Heseg ustgagch tenger elch naryg ilgeesen. 50
Ter Ooriin uurand zam zassan. Ter tednii setgeliig uhlees heltruuleegui,
Harin tednii amiig gai gamshigt ogch, 51 Yegipyetiin buh uutanyg buyuu
Hamyn maihan dotorh huch chadlynh ni ohiig tsohison yum. 52 Harin Ter
Ooriinhoo humuusiig honi shig hotlon gargaj, Tedniig tsold honin sureg
met udirdsan. 53 Ter tedniig aihgui baihaar ayuulguigeer udirdsan. Harin
tednii daisnuud dalain usand avtsan. 54 Ingeed Ter tedniig Ooriin ariun
gazart, Baruun mutrynhaa avsan ene uularhag nutagt avchirsan. 55 Ter bas
undestnuudiig tednii omnoos hoon zailuulj, Tedend hemjigcheer huvaan

gazryg huvaarilan, Izrailiin ovguudyg oorsdiinh ni maihnuudad suulgasan.
56 Gevch ted Hamgiin Deed Burhanyg sorin, Tuunii esreg terselj, Tuunii
gerchleluudiig sahilgui, 57 Harin oorsdiin etseg ovgod shig urvan,
meheljee. Ted mehlegch num shig hazgai tussan. 58 Uchir ni ted oorsdiin
morgoliin ondorloguudeer Tuuniig odoj, Oorsdiin siilmel horguudeer
Tuunii hardaltyg hodolgoson. 59 Burhan sonsood, uur hilengeer duurch,
Izrailiig ihed uzen yadsan. 60 Ingeed Ter Shilo dahi orshih gazryg buyuu
Humuusiin dund bosgoson maihnyg orhij, 61 Ooriin huch chadlyg olzlold,
Ooriin sur javhlang ostnii gart ogson. 62 Ter bas Ooriin humuusiig ildend
tushaaj, Ooriin ovd uurlasan. 63 Tuunii zaluusyg gal zalgij, Ongon ohidod
ni hurimyn duu ugui bolov. 64 Tuunii tahilch nar ildend unaj, Tuunii
belevsen emegteichuud uilj ch chadsangui. 65 Daraa ni Ezen noirnoos met,
Darsand sogtuursan daichin er met serjee. 66 Ter Ooriin ostnuudiig
butsaan tsohison. Ter teden deer uurdiin buruutgalyg tohson. 67 Ter bas
Iosyefyn maihnyg hayaj, Yefraimyn ovgiig songoogui, 68 Harin Iuda
ovgiig, Ooriin hairlasan Sion uulyg songoson. 69 Ter Ooriin ariun gazryg
ondorlog gazruud shig, Monhod bii bolgoson gazar shigee barij bosgoson.
70 Ter bas Ooriin zarts Davidyg songon Honiny hashaanaas avsan. 71
Hurgatai honidyg dagan yavsan tuuniig Ter Ooriin humuus boloh Iakovyg
bolon Ooriin ov boloh Izrailiig hariuluulahaar avchrav. 72 Ingeed David
tedniig chin setgelees hariulj, Garynhaa uraar tedniig udirdsan.

Duulal 79

79:1 Asafyn duulal. Burhan, undestnuud Tany ov uruu irjee. Ted Tany
ariun sumiig buzarlajee. Ted Iyerusalimyg balgas bolgojee. 2 Ted Tany
zarts naryn tsogtssuudyg tengeriin shuvuudad hool bolgon, Tany burhanlag
humuusiin mahan biyeiig gazryn araatnuudad ogson. 3 Ted tsusaa
Iyerusalimyn ergen toirond us met ursgasan. Tedniig orshuulah hen ch
baigaagui. 4 Bid oorsdiin horshuuded buruutan, Bidnii ergen toirond
baigsdad doog tohuu bolson. 5 EZEN, hedii boltol ve? Ta monhod
uurlasaar baih uu? Tany hardalt gal shig shatah uu? 6 Ooriin uur hileng
Tanyg meddeggui undestnuud, Tany neriig duuddaggui haanchlaluud deer

asgaach. 7 Uchir ni ted Iakovyg zalgij, Orshih gazryg ni tsol bolgoson. 8
Bidnii ovog deedsiin gem buruug bidnii esreg buu sanaach. Bid mash door
orson uchir Tany orshool bidniig ugtan avahaar hurdan ireech. 9 Bidnii
avralyn Burhan, Ooriin neriin aldryn toloo bidend tuslaach. Ooriin neriin
toloo bidniig avarch, bidnii gemiig uuchlaach. 10 Yuund undestnuud
"Tednii Burhan haana baina ve?" gej heleh yostoi ve? Tany zarts naryn
urssan tsusny os honzon Bidnii nudend undestnuudiin dund medegdeh
boltugai. 11 Horigdluudyn yooloh duu Tany omno ireg. Uheheer
yallagdsan humuusiig Ooriin huchnii aguugaar hamgaalaach. 12 Ezen,
Tanyg buruutgasan buruutgalyg Bidnii horshuuded ovort ni doloo dahin
iluugeer butsaan ogooch. 13 Tiinhuu Tany humuus boloh bid ba Tany
belcheeriin honin sureg Tand monhod talarhana. Tany magtaalyg bid
uyeiin uyed damjuulna.

Duulal 80

80:1 Nairal duuny udirdaachid. Yel Shoshannim Yeduted tohiruulsan.
Asafyn duulal. Iosyefyg honin sureg met udirddag Izrailiin honichin oo,
chih tavin sonsooch. Hyerubuudyn deeguur zalragch aa, gerelteech. 2
Yefraim, Byeniamin bolon Manassyegiin omno Ooriin huchiig haruulan,
Bidniig avrahaar ireech! 3 Burhan, bidniig sergeej Ooriin nuur tsaraig
gereltuuleech, Tegvel bid avragdah bolno. 4 Tumen tsergiin Burhan
EZEN, Ta hedii boltol Ooriin humuusiin zalbirald uurlah ve? 5 Ta tedniig
nulimsaar hoolloj, Tedend nulimsyg iheer uulgasan. 6 Ta bidniig horshiin
maani margaany bai bolgodog bogood Daisnuud maani oorsdiinhon
dundaa shoolon hohordog. 7 Tumen tsergiin Burhan, bidniig sereej, Ooriin
nuur tsaraig gereltuuleech, Tegvel bid avragdah bolno. 8 Ta usan uzmiin
negen modyg Yegipyetees gargasan. Ta undestnuudiig hoon gargaj,
tuuniig suulgasan. 9 Ta tuund horsiig beltgesen bogood Ter ni gazart
gunzgii undeslej, nutgiig duurgesen. 10 Tuunii suuder uulsyg burhsen
bogood Tuunii mochruud Burhany hush shig baiv. 11 Ter mochroo dalai
hurtel, Salaagaa Moron hurtel sungasan. 12 Zamaar yavj ongorogch buhen
jimsiig ni tuuheer Yuund Ta tuunii hanyg nuraasan be? 13 Oin bodon gahai

tuuniig idej, Tal heert hodoldog buhen tuugeer hoollodog. 14 Tumen
tsergiin Burhan, dahin ergen ireech, bid Tanaas guij baina. Tengerees
ongiin harj, ene usan uzmiin modyg bolon 15 Tany baruun mutryn tarisan
nahiag ch archlan, Ooriinhoo toloo bat beh bolgoson mochroo ch haraach.
16 Ter ni gald shataj, tastuulsan. Tany nuur zemlesnees bolj ted sonodog.
17 Tany gar Tany baruun gar tal dahi hunii deer, Tany Ooriinhoo toloo bat
beh bolgoson hunii huugiin deer baih boltutai. 18 Tegvees bid Tanaas
uharch butsahgui. Bidniig sergeegeech, tegvel bid Tany neriig duudna. 19
Tumen tsergiin Burhan EZEN, bidniig sergeegeech. Ooriin nuur tsaraig
gereltuuleech, Tegvel bid avragdah bolno.

Duulal 81

81:1 Nairal duuny udirdaachid. Gshpit deerh duu. Asafyn duulal. Bidnii
huch chadal boloh Burhand bayasgalantaigaar duulagtun. Iakovyn
Burhand bayasgalantaigaar hashhiragtun. 2 Duu ayalj, bombor tsohij,
Sonsgolont yatgyg bosoo yatgatai hamt duugarga. 3 Bidnii bayaryn odor,
shine sar buyuu Tergel sartaid buree uleegtun. 4 Uchir ni ene bol Izrailid
zoriulsan zarlig, Iakovyn Burhany togtool yum. 5 Tereer Yegipyet nutag
dayaar yavj baisan uyedee Uuniig Iosyefyn dund gerchleliin toloo
baiguulsan. Bi ooriin medehgui helee sonsson. 6 "Bi tuunii mornoos
achaag buulgaj, Tuunii garyg sagsnaas choloolson. 7 Chi zovlon berhsheel
dotroo hashhirsan bogood Bi chamaig avarsan. Bi ayangyn duuny nuuts
gazraas chamd hariu ogson. Bi chamaig Myeribagiin usny derged
turshsan. Syela 8 Minii humuus ee, sonsogtun, tegvel Bi ta naryg
gerchilne. Izraili aa, chi Namaig sonsson ch boloosoi! 9 Ta naryn dund
gadny burhan buu baig. Ta nar yamar ch hariin burhand morgoh yosgui. 10
Ta naryg Yegipyet nutgaas udirdan gargasan EZEN Bi bol ta naryn
Burhan yum. Amaa tom angailga, bi tuuniig duurgene. 11 Gevch Minii
humuus Minii duug sonsoogui bogood Izraili ch Namaig dagaagui. 12
Iimees Bi tedniig dur zorgoor ni yavuulahaar Zurhniih ni zoruudleld ni
tushaasan. 13 Minii humuus Namaig sonsoj, Izraili Minii zamaar yavsan
ch boloosoi! 14 Tegvees Bi tednii daisnuudyg hurdan darj, Ooriin mutryg

ostnuudiinh ni esreg erguuleh baisan. 15 EZENiig uzen yadagsad Tuund
duulgavartai met dur uzuuleh baisan bogood Tednii uye monhod
urgeljlehsen. 16 Bi ta naryg ulaan buudain deedeer hoollon, Had
chuluunaas garah zogiin balaar Bi ta naryg hangah baisan".

Duulal 82

82:1 Asafyn duulal. Burhan Ooriinhoo tsuglaand Ooriin bairyg ezeldeg.
Tereer zahiragchdyn dund shuudeg. 2 Hedii boltol ta nar shudarga busaar
shuuj, Horon muu hund tal zasna ve? Syela 3 Doroi bolon etseggui
humuusiig zovtgo, Zovogsid bolon gachigdagsdad shudarga yosoor uild. 4
Doroi bolon gachigdagsdyg avar. Tedniig horon muu hunii garaas cholool.
5 Ted meddeggui, oilgodog ch ugui. Ted haranhuid holhidog. Delhiin buh
suuriud ganhsan. 6 Bi "Ta nar bol burhad, Ta nar bugdeeree Hamgiin
Deed Negenii hovguud yum. 7 Gesen ch ta nar hun shig uhej, Noyodyn
negtei adil unah bolno" gev. 8 Burhan, bosoj, delhiig shuugeech! Uchir ni
buh undestniig ezemshigch ni Ta yum.

Duulal 83

83:1 Asafyn duulal. Oo, Burhan, buu duugui baigaach. Oo, Burhan, buu
duugui baigaach, buu nam jim bolooch. 2 Uchir ni haragtun Tany daisnuud
shuugij, Tanyg uzen yadagchid tolgoigoo orgoson. 3 Ted Tany humuusiin
esreg horon sanaatai tolovlogoog gargaj, Tany nandignasan humuusiin
esreg hamtdaa huivalddag. 4 Ted "Izrailiin ner dahin dursagdahguin tuld
Ochij, tedniig undestneer ni archij, utui bolgotsgooyo" getsgeev. 5 Ted neg
oyuun bodloor hamtran huivaldjee. Tany esreg ted geree baiguuldag. 6
Yedomyn maihnuud bolon ishmayelchuud, Moab bolon hagirchuud, 7
Gyebal, Ammon bolon Amalyek, Filist, Tiriin orshin suugchidtai hamt 8
Assiri ch tedentei holboo togtooj, Ted Lotyn huuhduuded tus dem boljee.
Syela 9 Tedentei Midiand uildsen shig, Kishon golyn ursgalyn derged
Sisyera ba Iabind uildsen shig handaach. 10 Ted Yendort sonooj, Gazart
hayagdah hog met bolson. 11 Tednii yazguurtnuudyg Oryeb ba Zyeyeb

shig, Tednii buh noyodyg Zyeba ba Zalmunna shig bolgooch. 12 Ted
"Oorsoddoo zoriulan Burhany belcheeruudiig ezemshitsgeeye" getsgeej
baisan. 13 Burhan mini ee, tedniig hamhuul shig, Salhind hiiseh surel met
bolgooch. 14 Oig shataadag gal shig, Uulsyg shataadag dol shig 15 Ooriin
hui salhiar tedniig hooj, Ooriin shuurgaar tedniig surduuleech. 16 Ted
Tany neriig erj haidag bolohyn tuld Tednii nuuriig ichguureer duurgeech.
17 Tedniig monhod ichguurt oruulan ailgaj, Tedniig dord bolgon mohold
uchruulaach. 18 Ingesneer ted EZEN gedeg nertei Ta l gantsaaraa Buh
delhiin Hamgiin Deed Negen gedgiig medeh boltugai.

Duulal 84

84:1 Nairal duuny udirdaachid. Gshpit deer. Koragiin hovguudiin duulal.
Oo, Tumen tsergiin EZEN, Tany orshin suudag gazar hichneen taalamjtai
ve! 2 Minii setgel EZENii hashaa uruu temuulen, ermelzdeg. Minii zurh ba
mahan biye mini amid Burhand bayasan hashhirna. 3 Minii Haan ba minii
Burhan, Tumen tsergiin EZEN Tany tahilyn shireend Shuvuu ch orshih
gazraa, Haraatsai ch ooriin angaahainuudyg suulgah uurgiig olson. 4 Tany
orgoond orshigchid yuutai yerooltei ve! Ted urgelj Tanyg magtaj baina.
Syela 5 Huch ni Tany dotor, Zurhend ni Sion uruu hotloh zamuud baih hun
yuutai yerooltei ve! 6 Nulimsny hondiigoor tuulan garahdaa ted tuuniig
bulag bolgodog. Ert oroh boroo ch mon tuuniig yeroodog. 7 Ted Siond
Burhany omno uzegden Huchees huch uruu hurdeg. 8 Oo, Tumen tsergiin
Burhan EZEN, minii zalbirlyg sonsooch. Oo, Iakovyn Burhan, chih tavin
chagnaach. Syela 9 Haraach, bidnii bambai bolson Burhan, Ooriin tosolson
hunii nuur uruu haraach. 10 Uchir ni Tany hashaan dahi neg odor gadna
baih myangan odroos ch deer yum. Bi horon muutiin maihnuudad orshin
suuhaas Ooriin Burhany orgoonii bosgon deer zogsohson. 11 Uchir ni
EZEN Burhan bol nar bolon bambai yum. EZEN niguulsel bolon aldryg
ogdog. Tereer shuluun shudargaar yavagchdaas yamar ch sain yumyg
nuun daragduuldaggui. 12 Oo, Tumen tsergiin EZEN, Tand itgedeg hun
yuutai yerooltei ve!

Duulal 85

85:1 Nairal duuny udirdaachid. Koragiin hovguudiin duulal. Oo, EZEN,
Ta Ooriin nutagt iveelee uzuulsen. Ta Iakovyn olzlogdogsdyg butsaaj
iruulsen. 2 Ta Ooriin ard tumnii gem buruut uuchilsan. Ta tednii buh
nugliig daldalsan. Syela 3 Ta Ooriin buh uur hileng zailuulsan. Ta Ooriin
shataj bui uuraas ergen butssan. 4 Oo, bidnii avralyn Burhan, bidniig
sergeej, Bidend handsan Ooriin uur hileng zogsoogooch. 5 Ta bidend
monhod uurlah uu? Ta buh uyeiinhend Ooriin uuryg urgeljluulseer baih uu?
6 Tany humuus Tand bayarlahyn tuld Ta Ooroo bidniig sergeehgui gej uu?
7 Oo, EZEN, Ooriin hair enerliig bidend uzuulj, Ooriin avralyg bidend
hairlaach. 8 Burhan EZENii aildahyg bi sonsono. Uchir ni Ter Ooriin ard
tumen buyuu Ooriin burhanlag humuust amar taivnyg aildana. Harin
tedniig munhaglal uruu butsahyg ul zovshooriye. 9 Bidnii gazar nutagt
aldar orshihyn tuld Tuunii avral Tuunees emeegchded uneheer oir baina.
10 Hair enerel bolon unen hamtdaa uulzjee. Zov shudarga bolon amar
taivan biye biyee unsjee. 11 Unen gazraas orgilon, Zov shudarga baidal
tengerees ongiin hardag. 12 Unendee EZEN sainyg ogoh bogood Bidnii
gazar nutag urgatsaa urguulna. 13 Zov shudarga baidal Tuunii omno yavj,
Tuunii alhmuudyg zam deer tavina.

Duulal 86

86:1 Davidyn zalbiral. Oo, EZEN chih tavin nadad hariulaach. Uchir ni bi
zovj, gachigdaj baina. 2 Bi burhanlag hun uchir setgeliig mini
hamgaalaach. Oo, minii Burhan Ta Oort tani itgedeg Ooriin zartsyg
avraach. 3 Oo, Ezen, namaig niguulseech, Uchir ni Tan uruu handan Bi
odorjin hashhirdag. 4 Ooriin zartsyn setgeliig bayarluulaach, Uchir ni Ezen
Tan uruu bi setgelee orgodog. 5 Uchir ni Ezen Ta sain bogood uuchlahad
belen, Tanyg duudagch bugded hair enerleer elbeg bayan. 6 Oo, EZEN,
minii zalbirlyg chih tavin chagnaach. Minii guiltuudyn duund anhaaral
taviach! 7 Ooriin zovlongiin odor bi Tanyg duudna, Uchir ni Ta nadad
hariulna. 8 Oo, EZEN, burhdyn dund Tan shig hen ch ugui, Tanyh shig uils

ch baihgui. 9 Oo, EZEN, Tany buteesen buh uls undestnuud irj, Tany
omno hundetgen morgoj, Ted Tany neriig addarshuulna. 10 Uchir ni Ta
bol aguu bogood gaihamshigt uilsiig uilddeg. Ta gantsaaraa l Burhan yum.
11 Oo, EZEN, Ooriin zamyg nadad zaaj ogooch. Bi Tany uneneer yavah
bolno. Tany nerees emeeheer zurhiig negtgeech. 12 Minii Burhan EZEN,
bi buh zurheeree Tand talarhaj, Tany neriig monhod aldarshuulna. 13
Uchir ni nadad handsan Tany hair enerel aguu bogood Ta minii setgeliig
Uhegsdiin orny gunees avarsan. 14 Oo, Burhan, bardamnagch humuus
minii esreg bosoj, Huchirhiilegch humuusiin buleglel minii amiig haisan
bogood Ted Tanyg oorsdiinhoo omno zalaagui. 15 Harin EZEN Ta bol
orshoolt, niguulselt, Uurlahdaa udaan, hair enerel bolon uneneer elbeg
bayan Burhan yum. 16 Nad uruu ergej, namaig niguulseech. Ooriin zartsad
Ooriin huchiig ogch, Shivegchniihee huug avraach. 17 Namaig uzen
yadagchid haraad ichihiin tuld Sainy tolooh temdgiig nadad uzuuleech.
Uchir ni EZEN Ta nadad tuslan, namaig taivshruulsan.

Duulal 87

87:1 Koragain hovguudiin duulal. Duu. Tuunii suuri ariun uulsand bii. 2
EZEN Siony daaman haalguudyg Iakovyn orshin suuh gazruudaas iluugeer
hairladag. 3 Burhany hot oo, Chinii talaar aldartai yums yarigddag. Syela
4 "Namaig medegchdiin dund bi Rahab bolon Vavilonyg durdana.
Haragtun, Filist ba Tir Yetiopyn hamt «Ene negen tend torson» gene". 5
Harin Siony tuhai "Ene hun ba ter hun tuunii dotor torson" gej helegdene.
Hamgiin Deed Negen Ooroo tuuniig baiguulna. 6 EZEN humuusiig
burtgeh uyedee toolj, "Ene negen tend torson" gene. Syela 7 Tegeed
duuldag humuus limbe toglodog humuusiin hamt "Minii buh eh bulguud
chamd bii" gene.

Duulal 88

88:1 Duu. Koragiin hovguudiin duulal. Nairal duuny udirdaachid. Mahalat
Lyeannoshyn daguu. Yezra hun Hyemany maskil. Oo, EZEN, minii

avralyn Burhan, Bi odroor bolon shono ch Tany omno hashhirsan. 2 Minii
zalbirlyg Ooriinhoo omno avchraach. Minii hashhiraltad chihee taviach. 3
Uchir ni minii setgel zovlon berhsheeliig hangalttai avsan bogood Ami
mini Uhegsdiin orond oirtson. 4 Bi dooshoo nuh uruu buutchdyn dund
toologdson. Bi huch chadalgui huntei adil, 5 Uhegsdiin dund hayagdsan,
Bulshind tavigddag uhdeltei adil bolson. Ta tedniig dahin sanahgui bogood
Ted Tany mutraas taslagdsan. 6 Ta namaig hamgiin gunzgii nuhend,
Haranhui gazruudad, gund tavisan. 7 Tany uur hilen namaig hundeer
darsan bogood Ta Ooriin buh davalgaagaar namaig zovooson. Syela 8 Ta
minii taniluudyg nadaas holduulsan. Ta namaig tedend jigshuurt zuil
bolgoson. Bi tutjigdsen bogood garch chadahgui bolson. 9 Gai zovlongoos
bolj nud mini ch sulidsan. Oo, EZEN, bi Tanyg odor bur duudsan. Bi Tan
uruu garaa sungasan. 10 Ta uhegsded zoriulsan gaihamshguudyg uildeh
uu? Uhegsdiin sunsnuud bosood, Tanyg magtah uu? 11 Tany hair enerel
bulshind, Tany itgeltei baidal suirliin gazart tunhaglagdah uu? 12 Tany
gaihamshguud haranhuid medegdeh uu? Tany zov shudarga baidal
martaltyn gazar medegdeh uu? 13 Harin EZEN, bi tuslamj guin Tan uruu
hashhirsan bogood Oglood minii zalbiral Tany omno irdeg. 14 Oo, EZEN,
Ta yuund setgeliig mini hayana ve? Yuund Ta nadaas nuuree nuuna ve? 15
Bi zaluugaasaa zovj, uheh shahsan. Bi Tany aimshguudyg amsdag. Bi
tevdej baina. 16 Tany shataj bui uur hilen minii deeguur ongorson. Tany
aimshguud namaig sonooson. 17 Tedgeer ni namaig us met odorjin
hureelsen. Ted hamtdaa namaig buselsen. 18 Ta amrag hairt bolon and
nohriig nadaas holduulsan. Taniluud mini ch haranhuid baina.

Duulal 89

89:1 Yezra hun Yedany maskil. Bi EZENii hair enerliin tuhai monhod
duulna. Buh uyeiinhend bi Tany itgeltei baidlyg amaaraa meduulne. 2
Uchir ni bi "Hair enerel monhod baiguulagdana. Ta Ooriin itgeltei baidlyg
tengeruud deer togtoono" gev. 3 "Bi Ooriin songoson negentei geree
baiguulsan. Bi Ooriin zarts Davidad tangaraglasan, 4 Bi chinii uriig
monhod togtooj, Chinii haan shireeg buh uyeiinhend baiguulna". Syela 5

Oo, EZEN, tengeruud Tany gaihamshguudyg magtana. Mon ariun
humuusiin chuulgand Tany itgeltei baidlyg ch magtana. 6 Uchir ni tengert
heniig EZENtei haritsuulj boloh ve? Chadaltnuudyn hovguudiin dundaas
hen ni EZENtei adil ve? 7 Ter bol ariun humuusiin chuulgand aguugaar
emeegdeh Burhan, Ooriig ni toirch bui buhnees iluu surdem yum. 8 Tumen
tsergiin Burhan EZEN, hen Tantai adil ve, huchit EZEN? Tany itgeltei
baidal ch Tanyg toiron baidag. 9 Ta dalain dogshroltyg zahirdag.
Davalgaanuud ni bosohod Ta nomhruuldag. 10 Ta Ooroo Rahabyg
alagdsan hun shig byats darsan. Ta Ooriin daisnuudyg huchit mutraaraa
taraasan. 11 Tengeruud bol Tanyh, gazar ch bas Tanyh. Yertonts ba
tuuniig burduulj bui buhniig Ta baiguulsan. 12 Omnod ba umardyg Ta
buteesen. Tabor ba Hyermon Tany nerd bayartaigaar hashhirdag. 13 Ta
huchit mutartai. Tany gar huchtei, Tany baruun gar orgomjlogdson. 14
Zov shudarga ba shudarga yos bol Tany sentiinii suuri yum. Hair enerel ba
unen Tany omno yavdag. 15 Bayart duug meddeg ard tumen yuutai
yerooltei ve! Oo, EZEN, ted Tany nuur tsarainy gereld alhdag. 16 Tany
nerd ted odorjin bayarlaj, Tany zov shudargaar ted orgomjlogddog. 17
Uchir ni Ta bol tednii huch chadlyn aldar bogood Tany iveeleer bidnii ever
orgomjlogdson baidag. 18 Uchir ni bidnii bambai bol EZENiih bogood
Izrailiin Ariun Negen bol bidnii Haan. 19 Neg udaa Ta Ooriin ariun
humuust uzegdel dotor aildaj, "Bi huch chadalt negend tuslamj ogson. Bi
ard tumnees shilj songoson negniig orgomjilson. 20 Bi Ooriin zarts
Davidyg olson. Ooriin ariun tosoor Bi tuuniig tosolson. 21 Minii gar
tuuntei hamt baij, Minii mutar ch bas tuuniig huchtei bolgono. 22 Daisan
tuunees nehen shaardaj chadahgui, Horon muugiin huu ch tuuniig zovooj
chadahgui. 23 Harin Bi tuunii omno ostnuudiig ni byatsalj, Tuuniig uzen
yadagchiig but tsohino. 24 Minii itgeltei baidal ba Minii hair enerel tuuntei
hamt baih bogood Minii ner deer tuunii ever orgomjlogdono. 25 Bi bas
tuunii garyg dalai deer, Tuunii baruun garyg gol moronguud deer bailgana.
26 Ter Nad uruu «Ta bol minii Etseg, Minii Burhan bolon minii avralyn
had» gej hashhirna. 27 Bi mon tuuniig uugan huu, Gazar delhiin haadaas
hamgiin deed haan bolgono. 28 Bi Ooriin hair enerlee tuunii toloo monhod

hadgalj, Ooriin gereeg ch tuund batjuulna. 29 Ingeed Bi tuunii ur udmyg
monhod togtooj, Tuunii sentiig tengeriin odruud met bolgono. 30 Herev
tuunii hovguud Minii huuliig martaj, Minii shuultiin daguu yavahgui bol,
31 Herev ted Minii togtooluudyg zorchij, Minii tushaaluudyg
biyeluulehgui bol, 32 Bi tednii aldaa zorchliig tayagaaraa, Tednii gem
buruug savaagaar shiitgene. 33 Harin Bi Ooriin hair enerliig tuunees
taslahgui, Itgelguigeer ch uildehgui. 34 Ooriin gereeg bi zorchihgui,
Amnaas garsan aviagaa oorchlohgui. 35 Bi Ooriin ariun baidlaar negentee
tangaraglasan bogood Bi Davidad hudal helehgui. 36 Tuunii ur udam ni
monhod amidarch, Tuunii sentii Minii omnoh nar shig baina. 37 Ter ni sar
shig monhod baihaar togtoogdoh bogood Tengeriin gerch itgemjit yum"
gev. Syela 38 Harin Ta hayan, tatgalzaj, Ooriin toslogdogchiin esreg
hilengeer duuren baiv. 39 Ta Ooriin zartsyn gereeg haihraagui. Ta tuunii
titmiig shoroond buzarlasan. 40 Ta tuunii buh hanyg evdsen. Ta tuunii bat
tsaizuudyg suiruulsen. 41 Zamaar ongoron yavagch buhen tuuniig tonoson.
Ter ooriin horshuuded buruutgagdsan. 42 Ta tuunii ostnuudiin baruun
garyg orgomjilson. Ta buh daisnuudyg ni bayarluulsan. 43 Ta bas ildniih ni
iriig mohooj, Tuuniig tulaldaand bat zogsoj chadahgui bolgoson. 44 Ta
tuunii sur javhlang duusgan, Tuunii sentiig gazart homrov. 45 Ta tuunii
zaluu nasny odruudiig boginosgoson. Ta tuuniig ichguureer nomruulsen.
Syela 46 Oo, EZEN, hedii boltol ve? Ta Ooriigoo monhod nuuh uu? Tany
uur hilen gal met shatah uu? 47 Minii amidralyn hugatsaag sanaach. Ta
hunii hovguudiig yuund demii hooson bugeegee ve! 48 Yamar hun uhliig
uzelgui amidarch chadah ve? Tereer ooriin setgeliig Uhegsdiin orny
erhsheelees avarch chadah uu? Syela 49 Oo, Ezen, itgeltei baidal dotroo
Tany Davidad tangaraglasan Uridyn hair enerel tani haana baina ve? 50
Oo, Ezen, Ooriin zarts naryn doromjlolyg sanaach. Bi ovortoo buh olon
tumnii doromjlolyg herhen teedgiig ch sanaach. 51 Oo, EZEN, tedgeereer
Tany daisnuud doromjlon, Tedgeereer ted Tany toslogdogchiin alham
buriig doromjilson. 52 EZEN monhod magtagdah boltugai! Amyen,
Amyen.

DOROVDUGEER NOM

Duulal 90

90:1 Burhany hun Mosyegiin zalbiral. Oo, Ezen, Ta uyeiin uyed bidnii
orshih gazar baisan bilee. **2** Uuls bii bolohoos ch omno, Tanyg delhii ba
yertontsiig toruulehees ch omno, Uurdees uurd monh hurtel Ta bol
Burhan. **3** Ta huniig toos shoroo uruu ni butsaan, Aildahdaa "Hunii
huuhduud ee, butsagtun" gedeg. **4** Uchir ni Tany melmiid myangan jil bol
Ongoron odoj bui ochigdor met, Esvel shoniin manaa met buyuu. **5** Ta
tedniig uyeriin us shig hamsan bogood Ted noirond avtjee. Oglood ted
shineer soyoolon bui ovs met baidag. **6** Ogloo ter ni tsetseglej, shineer
soyooldog. Udesh dohohod ter ni hagdran hatdag. **7** Uchir ni bid Tany uur
hilengeer shataagdaj, Tany uur hilengees bid aisan. **8** Ta bidnii gem buruut
Ooriinhoo omno, Bidnii nuutsyg Ooriin orshihuin gereld bairluulsan. **9**
Uchir ni buh odruud maani Tany hilengiin dund ongorson. Bid sanaa aldah
met on jiluudee duusgasan. **10** Bidnii amidralyn odor honoguud dalan jil
yum. Esvel herev huch chadaltai bol nayan jil, Gevch tedgeeriin orgil ni
zudguur, ui gashuud ongordog. Uchir ni udalgui ene ni ch ongorch, bid
nisen oddog. **11** Tany uuryn huch chadlyg bolon Tanaas emeeh her
hemjeegeer Tany hileng hen oilgodog ve? **12** Iimees bid Tand mergen
zurhiig orgohiin tuld Oorsdiinhoo odruudiig toolohyg bidend zaaj ogooch.
13 Oo, EZEN, butsaj ireech. Hedii boltol ve? Ooriin zarts naryg
yerovdooch. **14** Bidniig bayasgalantaigaar duulj, nasan turshid bayarlan
baihyn tuld Oglood bidniig Ooriin hair enerleer hangaach. **15** Bidniig
zudreesen odriinhoo toogoor bolon Bidnii hor hohirol uzsen jiluudiin
toogoor bidniig bayarluulaach. **16** Ooriinhoo uilsiig zarts nartaa,
Ooriinhoo sur javhlang huuhduuded ni uzuuleech. **17** Bidnii Burhan Ezenii
iveel biden deer baih boltugai. Bidnii garyn uilsiig bidnii toloo bat
togtoogooch, Tiim ee, bidnii garyn uilsiig bat togtoogooch.

Duulal 91

91:1 Hamgiin Deed Negenii halhavchind orshigch negen Togs Huchit
Negenii suuder dor amidarna. **2** Bi EZENd handan "Minii horgodoh gazar,

minii bat tsaiz, Minii itgedeg Burhan mini" gene. 3 Uchir ni chamaig
anchny urhinaas, Bas uhliin tahlaas avardag negen bol Ter yum. 4 Ter
chamaig odooroo huchih bogood Tuunii jiguur dor chi horgodoh bolno.
Tuunii itgeltei baidal bol bambai bolon behlelt yum. 5 Chi shoniin
aimshgaas ch, Odor isgereh sumnaas ch aihgui. 6 Mon haranhuid yavagch
tahlaas ch, Ud dund tsoljuuleh mohloos ch aihgui. 7 Myangan hun chinii
derged, Tumen hun chinii baruun gar tald unavch, Ene ni chamd haldahgui.
8 Chi zovhon nudeeree haraad l Horon muu hund ogoh hariug uzeh bolno.
9 Uchir ni chi minii horgodoh gazar boloh EZENiig buyuu Hamgiin Deed
Negeniig orshih gazraa bolgoson yum. 10 Yamar ch hor honool chamd
uchrahgui, Yamar ch gamshig chinii maihand oirtohgui. 11 Uchir ni buh
zamd chamaig hamgaalahyn tuld Ter Ooriin tenger elch nart chinii talaar
tushaal ogno. 12 Chamaig holoo chuluund tsohichih vii gesendee Ted
chamaig gar deeree orgon yavna. 13 Chi arslan, naj mogoig gishgej, Zaluu
arslan, mogoig holooroo devselne. 14 "Ter Namaig hairlasan uchraas Bi
tuuniig avarna. Ter Minii neriig medsen uchraas Bi tuuniig orgomjilno. 15
Ter Namaig duudah bogood Bi tuund hariulna. Saad berhsheeltei uyed Bi
tuuntei hamt baina. Bi tuuniig avarch, hundleh bolno. 16 Bi tuuniig urt
amidralaar hangaj, Tuund Ooriin avralyg uzuulne.

Duulal 92

92:1 Duulal, Amraltyn odriin tolooh duu. Oo, Hamgiin Deed Negen,
EZENd talarhlyg orgon Tany nerd magtan duulah ni sain yum. 2 Ogloo
Tany hair enerliig, Shonoor Tany itgeltei baidlyg 3 Arvan utast yatga bolon
bosoo yatgaar, Yatgyn aya duugaar tunhaglah ni ch sain. 4 Uchir ni EZEN
Ta hiisen zuilseeree namaig bayarluulsan bogood Bi Tany garyn uilsiin
ulmaas bayasgalantaigaar duulna. 5 Oo, EZEN, Tany uils hichneen aguu
ve! Tany bodluuA gun gunzgii yum. 6 Munhag hun ch medehgui, Teneg
hun ch uuniig uhaarahgui. 7 Ene ni horon muu hun ovs shig soyoolj, Gem
buruug uildegchid bugd tsetseglehed Ted monhod ustgagdahyn tuld ch
baisan ajguu. 8 Harin EZEN Ta bol monhod erhem deed yum. 9 Uchir ni
uztugei EZEN, Tany daisnuud, Uchir ni uztugei, Tany daisnuud sonono.

Gem buruug uildegchid bugd taraagdah bolno. 10 Harin Ta minii evriig
zerleg uhriinh met orgomjilson. Bi shinehen tosoor toslogdson. 11 Minii
nud daisnuud uruu mini harj, Minii chih minii esreg bosogch horon muu
humuusiin tuhai sonsdog. 12 Zov shudarga hun dalduu mod shig
tsetseglej, Livan dahi hush mod shig urgana. 13 EZENii orgoond
suulgagdsan Ted bidnii Burhany hashaanuudad tsetseglene. 14 Ted
hogshirson ch jims gargana. Ted shuusleg ba nogoon baina. 15 Ene ni
EZEN shuluun shudarga gedgiig tunhaglahyn tuld yum. Ter bol minii had
bogood Tuun dotor shudarga bus yum gej ugui.

Duulal 93

93:1 EZEN zahirdag. Tereer sur javhlangaar huvtsaslasan yum. EZEN
Ooriigoo huch chadlaar huvtsaslaj buselsen. Uneheer delhii bat beh
togtson bogood ganhahgui. 2 Tany sentii ert deer uyees togtson. Ta ono
monhoos baisan. 3 Oo, EZEN, ih us ondorsgoj, Ih us duugaa ondorsgoson.
Ih us davalgaanuudaa orgodog. 4 Ih usny nurgeen shuugianaas, Dalain
huchit davalgaanuudaas ch Ondort bui EZEN iluu huchtei. 5 Tany
gerchleluud mash unen yum. Oo, EZEN, ariun baidal Tany orgoond uurd
monhod zohistoi.

Duulal 94

94:1 Oshoo avaltyn Burhan boloh EZEN, Oshoo avaltyn Burhan,
gerelteech! 2 Delhiin Shuugch ee, bosoj, Bardamnagchdad nohon tolooch.
3 Hedii boltol horon muu humuus, EZEN, Hedii boltol horon muu humuus
bayarlaj tsengeh ve? 4 Ted tsatsaj, deerelhuu ugs yaridag. Huuli busyg
uildegchid bugd oorsdooroo baharhdag. 5 Oo, EZEN, ted Tany humuusiig
byatsalj, Tany ov zalgamjlalyg zovoodog. 6 Ted belevsen emegtei ba hari
huniig alj, Onchniig ch horoodog. 7 Ted "EZEN hardaggui, Iakovyn
Burhan anhaardaggui" gev. 8 Ard tumnii dundah munhguud aa,
anhaaraarai. Teneguud ee, ta nar hezee uhaarah yum be? 9 Chihiig
buteesen Tereer sonsohgui gej uu? Nudiig buteesen Tereer harahgui gej

uu? 10 Undestnuudiig gesgeedeg, Hund erdem medlegiig zaadag Tereer
zemlehgui gej uu? 11 EZEN hunii bodluudyg hiigeed Tedgeer ni demii
hooson bolohyg medne. 12 Oo, EZEN, Tany gesgeedeg, Tany Ooriin
huulia zaadag hun yerooltei yee! 13 Ingesneer horon muu hund nuh uhah
hurtel Ta tuuniig zovlongiin odroos angijruulan taivnyg ogno. 14 Uchir ni
EZEN Ooriin ard tumniig hayahgui, Ooriin oviig ch orhihgui. 15 Uchir ni
shuuh dahin zov shudarga bolj, Zurheeree shuluun bugd tuuniig dagana. 16
Hen muug uildegchiig eserguutsen Minii toloo bosoh ve? Hen gem nugel
uildegchiig eserguutsen Minii toloo zogsoh ve? 17 Herev EZEN nadad tus
bolooguisen bol Minii setgel udahgui chimeeguin dund orshihson. 18
Herev bi "Minii hol halitirsan" gej heleh yostoi baisan bol, Oo, EZEN,
Tany hair enerel namaig tushih baisan. 19 Minii dotor sanaa zovson
bodluud olshirohod Tany taitgarluud minii setgeliig bayasgadag. 20
Zarligiin esreg buzar muug sedegchdiin buyuu Suirliin sentii Tantai evsej
chadah uu? 21 Ted hamtdaa zov shudarga humuusiin amiin esreg buleglej,
Gemgui hund uhliin yal ogdog. 22 Harin EZEN minii bat tsaiz, Minii
Burhan minii horgodoh had baisaar irsen. 23 Ter tednii gem nugliig oorsod
deer ni avchirsan bogood Tedniig buzar muugiinh ni dotor ustgana. Bidnii
Burhan EZEN tedniig ustgana.

Duulal 95

95:1 Iregtun, EZENd bayasaltaigaar duultsgaan, Avralynhaa hadand
bayartaigaar hashhirtsgaaya. 2 Tuunii omno talarhaltaigaar irj, Tuund
duulluudaar bayartaigaar hashhirtsgaaya. 3 Uchir ni EZEN bol aguu
Burhan ba Buh burhdyn deer aguu Haan yum. 4 Delhiin gun gazruud
Tuunii gart baidag bogood Uulsyn shovh oroinuud ch bas Tuuniih. 5 Dalai
ch Tuuniih. Uchir ni Tereer tuuniig buteesen Negen bogood Tuunii mutar
huurai gazryg ch dursend oruulsan. 6 Iregtun, morgoj, bohiin, Bidniig
buteegch EZENii omno ovdog sogdotsgooye. 7 Uchir ni EZEN bol bidnii
Burhan bogood Bid Tuunii hariuldag humuus, Tuunii mutryn honin sureg
yum. Onoodor ta nar Tuunii duug sonsson bol 8 Myeribad bolsny adil,
Tsold Massagiin odor bolsny adil zurhee buu hatuuruul. 9 "Ta naryn etseg

ovgod sorihod, Minii uilsiig harsan hernee Namaig shalgahad ni 10
Dochin jiliin tursh Bi ter uyeiinhend tsuhaldaj, Tedniig zurhendee
tooroldson bogood Minii zamuudyg meddeggui humuus hemeen aildsan.
11 Tiimees Bi uurandaa Uneheer ted Minii amralt uruu orohgui hemeej
andgailsan".

Duulal 96

96:1 EZENd shine duug duulagtun. Buh delhii EZENd duulagtun. 2
EZENd duulj, Tuunii neriig magtagtun. Tuunii avralyn sain medeeg odroos
odort tunhaglagtun. 3 Tuunii aldryg undestnuudiin dund, Tuunii
gaihamshigt uilsiig buh ard tumnuudiin dund tunhaglagtun. 4 Uchir ni
EZEN aguu bogood aguugaar magtagdah yum. Buh burhdaas iluugeer
Tuunees emeevel zohino. 5 Uchir ni humuusiin buh burhad bol hooson
shuteenuud, Harin EZEN tengeruudiig buteesen. 6 Tsog javhlan ba sur
javhlan Tuunii omno, Huch chadal ba uzesgelent baidal Tuunii ariun gazart
baidag. 7 Ard tumnuudiin urguud aa, EZENd ogogtun, EZENd aldar ba
huch chadlyg ogogtun. 8 EZENd neriinh ni aldryg ogogtun. Orgol avchirj,
Tuunii hashaanuudad iregtun. 9 Ariun baidlyn goo uzesgelengeer EZENd
morgogtun. Buh delhii Tuunii omno chichregtun. 10 Undestnuudiin dund
"EZEN zahirdag. Uneheer yertonts bat beh togtoogdson bogood
ganhahgui. Tereer humuusiig shudarga yosoor shuune" gej hel. 11
Tengeruudiig bayasgaj, gazar delhiig bayarluul. Dalai bolon tuunii dotorh
buh yumsyg nurgeluul. 12 Talbai bolon tuunii dotorh buh yumsyg bayasga.
Tegeed oin buh modod EZENii omno bayasan duulna. 13 Uchir ni Ter irj
baina, Uchir ni Tereer gazar delhiig shuuheer irj baina. Tereer yertontsiig
zov shudargaar, Humuusiig Ooriin itgeltei baidlaar shuune.

Duulal 97

97:1 EZEN zahirdag, gazar delhii bayasagtun. Olon arluud ch
bayarlagtun. 2 Uuls ba tuner haranhui Tuuniig hureeddeg. Zov shudarga ba
shudarga yos bol Tuunii sentiinii suuri yum. 3 Tuunii omno gal garch,

Ergen toirond Tuunii ostnuudiig shataadag. 4 Tuunii ayanga tsahilgaan
yertontsiig gereltuuldeg. Gazar delhii haraad, chichrev. 5 Buh delhiin
Ezenii omno buyuu EZENii omno uuls laany tos shig hailsan. 6 Tengeruud
Tuunii zov shudargyg tunhagladag bogood Buh humuus Tuunii tsog
javhlang harsan. 7 Siilmel horguuded uilchildeg, Shuteenuudeer
bardamnadag buh humuus ichih boltugai. Buh burhad aa, Tuund
morgogtun. 8 Oo, EZEN, Tany shuultuudees bolj Sion sonsood bayarlaj,
Iudagiin ohid bayassan. 9 Uchir ni Ta bol buh delhiin deer Hamgiin Deed
EZEN yum. Ta buh burhdaas havigui deeguur orgomjlogdson. 10 Ooriin
burhanlag humuusiin setgeliig hamgaaddag EZENiig hairlagch ta nar,
buzar muut uzen yad. Ter tedniig horon muu hunii garaas avardag. 11 Zov
shudarga hunii toloo gerel, Shuluun shudarga zurhtei hunii toloo bayar
hoyer tarigdsan. 12 Zov shudarga ta nar, EZENd bayarlaj, Tuunii ariun
nerd talarhagtun.

Duulal 98

98:1 Duulal. EZENd shine duug duulagtun. Uchir ni Tereer gaihamshigtai
zuilsiig uildsen bogood Tuunii baruun gar ba Tuunii ariun mutar Tuund
avralyg guitsetgesen. 2 EZEN Ooriin avralyg meduulsen. Tereer
undestnuudiin nudend Ooriin zov shudarga baidlyg ilchilsen. 3 Tereer
Izrailiin gert handsan Ooriin hair enerel ba itgeltei baidlaa sanasan. Delhiin
zah hyazgaar bur bidnii Burhany avralyg uzsen yum. 4 Buh delhii EZENd
bayartaigaar hashhiragtun. Duu gargan, bayarlan duulj, magtan duulagtun.
5 Yatgaar bolon aya egshgeer, Yatgaar EZENd magtan duulagtun. 6
Bureenuud bolon ever bureenii duutaar EZEN boloh Haany omno
bayartaigaar hashhiragtun. 7 Dalai bolon tuunii dotorh buh yumsyg,
Yertonts bolon tuun dotor orshigch buhniig nurgeluul. 8 EZENii omno gol
mornuudiig alga tashuulan, Uul nuruudyg bayarlan duuluul. 9 Uchir ni
Tereer gazar delhiig shuuheer irj baina. Tereer yertontsiig zov shudargaar,
Humuusiig tegsh yosoor shuuh bolno.

Duulal 99

99:1 EZEN zahirdag. Humuusiig chichruulegtun. Tereer hyerubuudyn
deer zalardag. Gazar delhiig ganhuulagtun. 2 EZEN Siond aguu bogood
Buh undestnii deer orgomjlogdson. 3 Tany aguu, surdmeer neriig ted
magtan duulag. Ter bol ariun. 4 Haany huch chadal ni shuuhiig hairladag.
Ta tegsh yosyg batjuulsan. Ta Iakovyn dotor shuuh ba zov shudarga
baidlyg guitselduulsen. 5 Bidnii Burhan EZENiig orgomjilj, Tuunii holiin
gishguuriin omno morgogtun. Ter bol ariun. 6 Mosye, Aaron nar Tuunii
tahilch naryn dund, Mon Samuyel Tuunii neriig duudagchdyn dund baisan.
Ted EZENiig duudsand Tereer tedend hariulsan. 7 Ter tedend uulen
baganaas aiddsan. Ted Tuunii gerchleluudiig bolon Tuunii tedend ogson
zarliguudyg sahin biyeluulsen. 8 Bidnii Burhan EZEN, Ta tedend
hariulsan. Ta tedniig uuchildag Burhan, Mon tednii uildsend hariug
ogogch baisan. 9 Bidnii Burhan EZENiig orgomjilj, Tuunii ariun uuland
morgogtun. Uchir ni bidnii Burhan EZEN bol ariun.

Duulal 100

100:1 Talarhlyn duulal. Buh gazar delhii, EZENd bayasaltaigaar
hashhiragtun. 2 EZENd bayartaigaar uilchil. Tuunii omno bayasaltaigaar
duulan iregtun. 3 EZEN Ooroo bol Burhan gedgiig medtugei. Bidniig
buteesen ni Ter bogood bid oorsdoo bus yum. Bid Tuunii ard tumen,
Tuunii belcheeriin honin sureg. 4 Tuunii daaman haalgaar talarhaltaigaar,
Tuunii hashaand magtaaltaigaar or. Tuund talarhal orgoj, Tuunii neriig
magt. 5 Uchir ni EZEN bol sain. Tuunii hair enerel monhiinh bogood
Tuunii itgeltei baidal buh uyeiinhend yum.

Duulal 101

101:1 Davidyn duulal. Bi hair enerel ba shudarga yosny tuhai duulna, Oo,
EZEN Tand bi magtan duulna. 2 Bi togs zamd anhaaraltai yavna. Ta nad
uruu hezee ireh ve? Bi ger dotroo unench zurheer yavah bolno. 3 Bi
nudniihee omno yamar ch horon yumyg bailgahgui. Bi urvagchdyn ajlyg
uzen yaddag. Ter ni nadad naaddahgui. 4 Zalihai zurh nadaas salna. Bi

yamar ch buzar muu zuiliig medehgui bolno. 5 Ooriin horshiig semhen
muulagchdyg bi ustgana. Deeguur harts, bardam setgeltei heniig ch bi
tevchihgui. 6 Tedniig oorteigoo hamt suulgahyn tudd Nud mini ene gazar
nutgiin itgeltei humuusiig ajiglana. Togs zamaar yavagch negen nadad
uilchilne. 7 Huuran mehlegch hun minii gert orshin suuhgui. Hudal yarigch
hun minii omno bair suuria hadgalahgui. 8 Gem buruug uildegch buhniig
EZENii hotoos taslahyn tuld Ogloo bur bi ene gazar nutgiin buh horon
muu huniig ustgana.

Duulal 102

102:1 Shanalj, gomdloo EZENii omno uudlah uyeiin zovlont hunii
zalbiral. Oo, EZEN, minii zalbirlyg sonsooch! Minii tuslamj guisan
hashhiralt Tand hureg. 2 Zovlon berhsheeliin mini odor nadaas nuuree buu
nuugaach. Nad uruu chihee handuulaach. Minii duudah odor nadad hurdan
hariulaach. 3 Uchir ni minii odruud utaa shig zamharsan bogood Yasnuud
mini ch tsutsal mod shig shatsan. 4 Zurh mini zuleg nogoo shig shirh
horhoid barigdaj, hagdarsan. Bi talhaa idehee ch uneheer martsan. 5
Yooloh duuny mini changaas bolj Yas mini mahand mini naaldav. 6 Bi
heer talyn hoton shuvuutai ijilssen. Bi zeluud nutgiin shar shuvuu shig
bolson. 7 Bi seruun hevtdeg, Bi deever deerh gantsaardsan shuvuu shig
bolson. 8 Minii daisnuud namaig odorjingoo buruutgasan. Nadad horsson
humuus minii neriig haraald ashiglasan. 9 Uchir ni bi unsiig talh shig idej,
Uuh usaa nulimstaigaa holison ni 10 Tany zevuutsel bolon Tany hilengees
bolson yum. Uchir ni Ta namaig deesh orgood, shidsen. 11 Minii odruud
urtassan suuder shig bogood Bi ovs shig gandan hataj baina. 12 Harin
EZEN Ta monhod orshdog, Tany ner ch uyeiin uyed baidag. 13 Ta bosoj,
Sionyg orovdono. Uchir ni tuuniig niguulseh tsag odoo irlee, Togtooson
tsag irlee. 14 Tany zarts nar tuunii chuluund uneheer bayarlaj, Tuunii toos
shoroog ch orovddog. 15 Ingeed undestnuud EZENii nerees, Delhiin buh
haad Tany aldraas emeene. 16 Uchir ni EZEN Sionyg bosgon baiguuljee.
Ter Ooriin tsog javhlangiin dund uzegdsen. 17 Tereer ugeeguichuudiin
zalbirlyg huleen avch, Tednii zalbirlyg jigshdeggui. 18 Hojim buteegdeh

humuus EZENiig magtahyn tuld Ene ni ireh uyeiinhnii toloo bichigdene.
19 Uchir ni Ter Ooriin ariun ondorlogoos harsan. Tengerees EZEN gazar
delhiig shirtsen. 20 Ene ni horigdlyn yoolohyg sonsoj, Uhliin yal avsan
humuusiig choloolohiin tuld yum. 21 Ingesneer Siond EZENii neriig,
Iyerusalimd Tuunii magtaalyg 22 Humuusiig hamtdaa irj, EZENd
uilchleheer haanchlaluudyg tsuglahad tunhaglah ajguu. 23 Tereer zam
zuur minii huch chadlyg sulruulsan. Ter minii odruudiig boginosgoson. 24
Bi "Burhan mini ee, odruudiin mini dundaas namaig buu avaach. Tany
jiluud buh uyeudiin turshid baidag yum. 25 Ta ert uyed gazar delhiin
suuriig tavisan. Tengeruud ch Tany garyn buteel yum. 26 Ted ch sonono,
harin Ta monh orshino. Tedgeer ni bugd omsgol shig elegdene. Huvtsas
shig Ta tedniig solih bogood ted ch soligdono. 27 Gevch Ta heveeree
bolood Tany on jiluud togsohgui. 28 Tany zarts naryn ur huuhDUUD
urgeljluulen amidarch, Tednii ur udmuud Tany omno bat zogsono" gedeg.

Duulal 103

103:1 Davidyn duulal. Setgel mini ee, EZENiig magtagtun. Dotor mini
baigaa buhen ch Tuunii ariun neriig magtagtun. 2 Setgel mini ee, EZENiig
magtaj, Tuunii ach tusyn aliig ni ch buu mart. 3 Ter chinii buh gem buruug
uuchilj, Chinii buh ovchniig ilaarshuuldag. 4 Ter chinii amiig mohloos
avarch, Chamd hair enerel bolon yershooliin titmiig omsgodog. 5 Zaluu
nas chini burged met shinechlegdehiin tuld Ter chinii husliig sain zuilseer
hangadag. 6 EZEN darlagdsan buhnii toloo Zov shudarga uilsiig bolon
shuultuudiig uilddeg. 7 Ter Ooriin zamyg Mosyed, Ooriin uilsiig Izrailiin
hovguuded meduulsen. 8 EZEN bol orovch, niguulsengui, Uurlahdaa
udaan bolood hair enerleer elbeg bayan. 9 Ter urgelj temtseldehgui, Uuraa
ch monhod hadgalahgui. 10 Ter bidnii uildsen nugliin daguu bidend
handaagui, Bidnii gem buruutiin daguu bidend hariu ogoogui. 11 Uchir ni
tenger gazryn deeguur ondort baidag shig Tuunees emeegchded Tuunii
hair enerel aguu ih yum. 12 Orno dornoos hol baidag shig Ter bidnii aldaa
zorchliig bidnees tiin holduulsan. 13 Etseg hun ur huuhdee orovddogiin
adil EZEN Ooroos ni emeegchdiig orovddog. 14 Uchir ni Ter Ooroo

bidnii herhen butsniig meddeg. Bid bol toos shoroo yum gedgiig Ter sanaj
baidag. 15 Hunii huvid gevel, tuunii odruud ovs nogoo shig baidag. Tereer
heeriin tsetseg shig oson hogjdog. 16 Deeguur ni salhi ongorohod ter ugui
boldog bogood Tuunii gazar ni ch tuuniig dahin tanidaggui. 17 Harin
EZENii hair enerel Tuunees emeegchdiin deer monhoos monhod bolood
Tuunii zov shudarga baidal ur huuhduudiin ur huuhduuded hurdeg. 18 Ene
ni Tuunii gereeg sahigchdad, Tuunii zaavruudyg biyeluuleheer sanagchdad
yum. 19 EZEN Ooriin sentiig tengert zalsan bogood Tuunii haanchlal
buhniig zahirdag. 20 Tuunii ugiin duug dagan Tuunii ugiig biyeluuldeg,
huch chadaltai, Tuunii tenger elch nar aa, EZENiig magtagtun. 21 Tuunii
husliig biyeluulen Tuund uilchildeg Tuunii tumen tserguud ee, ta nar
EZENiig magtagtun. 22 Tuunii zahirdag buh gazart bui Tuunii buteeluud
boloh ta bugd ee, EZENiig magtagtun. Setgel mini ee, EZENiig
magtagtun.

Duulal 104

104:1 Setgel mini ee, EZENiig magtagtun. Minii Burhan EZEN Ta bol
aguu ih yum. Ta tsog javhlan, sur hucheer huvtsaslasan. 2 Tegehdee
huvtsas omsdogiin adil Oortoo gerliig omsoj, Tengeriig hoshig shig
tatdag. 3 Ter Ooriin deed tasalgaany tulguuryg usan dotor tavidag. Tereer
uulsiig Ooriin tereg bolgon hologlodog. Tereer salhiny jiguureer yavdag. 4
Tereer salhiig Ooriin elch, Galyn doliig Ooriin uilchlegch bolgodog. 5
Uurd monhod guivuulj daivuulahguin tuld Tereer gazar delhiig suurin deer
ni togtoon tavisan. 6 Ta tuuniig huvtssaar halhlahyn adil guneer burhsen. Ih
us uulsyn deer bailaa. 7 Tany zemlelees ted zugtaj, Tany ayangyn duunaas
ted zailan odson. 8 Uuls orgogdson. Hondii taluud Tany tedend onooj
togtooson gazar uruu doosh suusan. 9 Tedniig gazryg burheheer butsaj
iruulehguin tuld, Tedniig haliulahguin tuld Ta ih usny hyazgaaryg
togtooson yum. 10 Tereer hondiid bulag orgiluuldag. Tedgeer ni uulsyn
dunduur ursdag. 11 Tedgeer ni heer talyn araatan amitan buriig undaalj,
Hulanguudyn tsangaag ch taildag. 12 Tedgeeriin derged ogtorguin
shuvuud nutagshij, Myechruudiin dund duulan jirgedeg. 13 Ter Ooriin

deed tasalgaanaas uulsyg usaldag. Tuunii uilsiin ur jimsend gazar delhii
hangaluun baidag. 14 Tereer mal suregt zoriulan ovsiig, Hunii hodolmort
zoriulan hunsnii nogoog urguuldag. Ene ni tuugeer gazar shoroonoos
hunsiig bolon 15 Hunii zurhiig bayasgadag darsyg, Nuuriig ongoldog
tosyg bolon Hunii zurhiig tenhruuldeg hool hunsiig garguulahyn tuld yum.
16 EZENii modod, Tuunii tarisan Livany hush modod arvin iheer
undaaldag yum. 17 Tend shuvuud bolon Nars modyg oromj bolgodog
orovtas ch uuree zasdag. 18 Ondor uuls yangirt zoriulagdsan. Hadan
tsohio dorgony horgodoh gazar boldog. 19 Tereer tsag hugatsaag zaahaar
saryg buteesen. Nar ch shingeh gazraa meddeg. 20 Ta haranhuig
tomilsond ter ni shono boldog. Tegehed oin buh araatan amitad hesen
yavdag. 21 Zaluu arslanguud ideshniihee hoinoos arhirch, Burhanaas
hunsee guidag. 22 Nar mandahad ted butsaj, Aguinuuddaa ochin hevtdeg.
23 Hun ch ajillahaar, Udesh boltol hodolmorlohoor gardag. 24 Oo,
EZEN, Tany uils hichneen ih ve! Mergen uhaanaar Ta ted buhniig
buteesen. Gazar delhii Tany bayalgaar duuren yum. 25 Aguu, orgon dalai
baidag bogood Tend too tomshgui olon molhogchid buyuu Tom, jijig
amitad bii. 26 Tend usan ongotsnuud naash tsaash yavdag bogood Tend
togloj baihaar Tany buteesen Lyeviatan ch bii. 27 Togtooson tsagt ni hool
hunsiig ni ogohiig tani Ted bugd huleej baidag. 28 Tanyg tedend ogvol ted
tuuj avdag. Tanyg mutraa delgehed ted sain saihand hanadag. 29 Tanyg
nuuree nuuhad ted hyamardag. Tanyg tednii amisgalyg avahad ted uhej,
Hors shoroondoo butsdag. 30 Ta Ooriin Sunsiig ilgeehed ted buteegddeg.
Tegeed Ta gazryn ongo torhiig shinechildeg. 31 EZENii aldar monhod
baih boltugai. EZEN Ooriin uilsed bayarlah boltugai. 32 Tuuniig gazar
delhii uruu harahad ter ni chichirdeg. Tuuniig uulsad hurehed tedgeer ni
utaa gargadag. 33 Bi amidrah hutatsaandaa EZENd duu duulna. Bi amid
baihdaa Burhandaa magtan duulna. 34 Minii byasalgaluud Tuund
taalamjtai baih boltugai. Bi EZENii dotor bayarlah bolno. 35 Nugeltnuud
gazar delhiigees zailuulagdaj, Horon muu humuus baihgui bolog. Setgel
mini ee, EZENiig magtagtun. EZENiig magtagtun.

105:1 EZENd talarhlyg orgoj, Tuunii neriig duudagtun. Tuunii uilsiig ard
tumnii dund meduulegtun. 2 Tuund duu, Tuund magtan duulagtun. Tuunii
buh gaihamshguudyn tuhai tunhagla. 3 Tuunii ariun nereer sairh. EZENiig
eren haigchdyn zurh bayartai baih boltugai. 4 EZENiig hiigeed Tuunii
huch chadlyg erelhiilegtun. Tuunii nuur tsaraig urgelj haigtun. 5 Tuunii
uildsen gaihamshguudyg ni, Tuunii gaihamshigt yums bolood Tuunii
amnaas garah shuultiig sanagtun. 6 Abrahamyn ur udam, Tuunii zarts,
Iakovyn hovguud, Tuunii songoson humuus ee! 7 Ter bol bidnii Burhan
EZEN yum. Tuunii shuultuud buh delhiid baidag. 8 Ter Ooriin gereeg
buyuu Myangan uyeiinhend Ooriin tushaasan ugiig monhod sanasan. 9 Ene
bol Abrahamtai Tuunii baiguulsan geree bolon Isaakt tavisan Tuunii
tangarag yum. 10 Tegeed Ter tuuniig Iakovd togtool bolgon, Izrailid
monhiin geree bolgon batalsan yum. 11 Ingehdee "Bi chamd Kanaan
nutgiig Ta naryn ov zalgamjlalyn huvi bolgon ogno" gesen yum. 12
Tegehed ted toogoor tsoohon, Mash tsoohon bogood ter nutagt hariin
humuus baiv. 13 Ted undestnees undesten uruu. Neg haanchlalaas oor
humuus uruu tenuuchilsen. 14 Ter tedniig darlahyg hend ch zovshooroogui
bogood Tednii toloo haadyg ch zemlen 15 "Minii toslogdogchdod buu
hur, Minii esh uzuulegchded buu hor hurge" gev. 16 Tereer ter nutagt
olsgolong duudan iruulsen. Ter talhny buh nootsiig ugui bolgoson. 17 Ter
tednii omno neg huniig buyuu Bool bolon hudaldagdsan Iosyefyg ilgeesen.
18 Ted tuunii holiig dongolson. Ter ooroo tomroor ginjlegdsen. 19 Ene ni
tuunii ugs biyelegdeh hurtel baiv. EZENii ug tuuniig turshsan. 20 Haan
humuusiig ilgeej, tuuniig sullasan, Undestnuudiin zahiragchdyg yavuulj
tuuniig choloolson. 21 Ter tuuniig ooriin geriin ezen, Ooriin buh
ezemshliin zahiragch bolgoson. 22 Ingesen ni taallaar noyodyg hyanahyn
tuld bogood Tuugeer ooriin ahlagchdad mergen uhaanyg zaalgahyn tuld
boloi. 23 Izraili ch bas Yegipyeted irsen. Ingej Iakov Hamyn nutagt tur
suusan. 24 Ter Ooriin ard tumniig onor otgon bolohyg zovshoorch,
Tedniig ostnuudees ni iluu huchtei bolgoson. 25 Ter tednii zurhiig Ooriinh
ni humuusiig uzen yadahaar Ooriinh ni zarts naryg zalilahaar erguulsen. 26
Ter Ooriin zarts Mosyeg, Ooriin songoson Aaronyg ilgeesen. 27 Ted

humuusiin dund Tuunii gaihamshigt uilsiig, Hamyn nutagt
gaihamshguudyg uildsen. 28 Tereer haranhuig ilgeej, haranhui bolgoson.
Ted Tuunii ugsiig eserguutssengui. 29 Ter tednii usyg tsus bolgon
huvirgaj, Zagasyg ni uhuulsen. 30 Tednii nutag melhiigeer duurch, Tednii
haany ordond ch orj irsen. 31 Tuuniig aildsand yalaan sureg, Buh nutag
devsgert ni boos orj irjee. 32 Ter tedend boroony orond mondor oruulj,
Tednii nutagt galtai doliig buulgasan. 33 Ter bas tednii usan uzmiin modod
ba injir moddyg ni huta tsohij, Nutag hyazgaarynh ni moddyg tsavchsan.
34 Tuuniig aildsand tsartsaa buyuu Too tomshgui olon zaluu tsartsaa irj,
35 Tednii nutgiin buh nogoog, Gazrynh ni ur jimsiig idej tsolmoson. 36 Ter
bas tednii nutgiin buh uutan hovguudiig, Tednii huch tenheenii anhny ur
jimsiig tsohin unagaasan. 37 Daraa ni Ter tedniig alt mongoor gargasan
bogood Tuunii ovguudyn dotor budersen hun neg ch baigaagui. 38 Tedniig
hodlon yavah uyed Yegipyet bayartai baisan. Uchir ni tednees aih aidast
ted avtjee. 39 Tereer hoshig bolgon uulsiig, Mon shonoor gereltuuleheer
galyg taraasan. 40 Tedniig guisand Tereer bodno shuvuug avchirj, Tedniig
tengeriin talhaar hangasan. 41 Tereer hadyg neesend us olgoidon garav.
Ter ni huurai gazruudaar gol met urssan. 42 Uchir ni Ter Ooriin ariun
ugiig, Ooriin zarts Abrahamyg dursan sanasan yum. 43 Ter Ooriin
humuusiig bayar hoorteigeer, Ooriin songoson humuusiig bayart uuhaigaar
gargan avchirsan. 44 Ter bas tedend undestnuudiin gazar nutgiig ogson ni
Humuusiin hodolmoriig tedniih bolguulahyn tuld yum. 45 Ene ni tedneer
Ooriin zarliguudyg sahiulj, Ooriin huuliudyg dagan morduulehiin tuld baiv.
EZENiig magtagtun.

Duulal 106

106:1 EZENiig magtagtun. EZENd talarhal orgo, uchir ni Ter bol sain
bogood Tuunii hair enerel monhiinh yum. 2 Hen EZENii sur huchit uilsiin
tuhai oguulj, Esvel Tuunii buh magtaalyg tunhaglaj chadah ve? 3 Shudarga
yosyg sahigchid, Zov shudargyg urgelj uildegch hun yuutai yerooltei ve? 4
Oo, EZEN, Ooriin ard tumnii tolooh iveeleer namaig sanaach. Ooriin
avralyg avan nad uruu ailchlaach. 5 Ene ni bi Tany songogdson humuusiin

sain saihnyg harj, Tany undestnii bayar hoort bayasgaj, Tany ovoor
baharhahyn tuld yum. 6 Bid etseg ovgodiinhoo adil nugel uildej, Bid gem
buruug hiij, horon muutaar uildjee. 7 Bidnii etseg ovgod Yegipyeted Tany
gaihamshguudyg uhaarsangui. Ted Tany ui olon enerliig sanaagui, Harin
tengisiin derged, Ulaan tengist terselsen. 8 Gesen ch, Ooriinhoo sur
huchiig meduulehiin tuld Ter Ooriin neriin toloo tedniig avarsan. 9 Iinhuu
Tereer Ulaan tengisiig zemlesend ter ni hatsan bogood Ter tedniig guneer
tsol gazraar met udirdsan. 10 Ingeed Ter tedniig uzen yadagchiin garaas
avarch, Daisny garaas zolison. 11 Tednii ostnuudiig us burhsen. Tednii neg
ni ch uldsengui. 12 Tegehed ted Tuunii ugend itgesen. Ted Tuunii
magtaalyg duulsan. 13 Ted Tuunii uilsiig hurdan martjee. Ted Tuunii
zovlogoog huleegeegui, 14 Harin tsold ihed shunahairch, Zeluud gazart
Burhanyg sorison. 15 Iimees Ter tedend shaardsanyg ni ogson bolovch
Tednii sunsiig etseeh ovching ilgeesen. 16 Huarand baihdaa ted Mosyed
bolon EZENii ariun hun Aaronod ataarhsand 17 Gazar neegden, Datanyg
zalgij, Abiramyn bulgiig darsan. 18 Tednii bulegt gal durelzej, Galyn dol
horon muu huniig shataasan. 19 Ted Horyebt tugalyg buteej, Tsutgamal
horogt morgotsgooson. 20 Ingej ted oorsdiin aldryg Ovs iddeg uhriin
durseer solison. 21 Yegipyeted aguu zuilsiig hiisen Oorsdiin Avragch
Burhanyg ted martsan. 22 Tereer Ham nutagt gaihamshguudyg, Ulaan
tengisiin derged surdmeer zuilsiig uildsen yum. 23 Tiimees tedniig ustgana
gej Ter aiddsan bogood Tuunii uur hileng tedniig ustgahaas boliulan
butsaahyn tuld Tuunii songoson hun Mosye Tuunii omno zorchil dund
zogsooguisen bol uuniigee guitselduulehsen. 24 Daraa ni ted taalamjit
gazar nutgiig ul oishooson. Ted Tuunii ugend itgeegui, 25 Harin maihan
dotroo egduutsen buvtnasan. Ted EZENii duu hooloig sonssongui. 26
Tiimees Tuunii tedend tangaraglasan ni Tedniig zeluud tsol gazart hayan,
27 Tednii ur udmyg undestnuudiin dund unagaj, Gazar burd tedniig taraah
bolno gesen yum. 28 Ted Baalpyeortoi niilj, Uhegsded orgoson tahiluudyg
idjee. 29 Ingesneer ted oorsdiin uildleer Tuuniig uurlahad hurgesen
bogood Tednii dund tahal delgersen. 30 Ter uyed Finyehas bosoj, shuultiig
guitsetgesen bogood Uunees bolj tahal zogsson. 31 Ene ni buh uyeiinhend

monhod Tuund zovt baidald tootsogdson. 32 Ted bas Myeribagiin ih usny
derged Tuuniig hilegnehed hurgesen bogood Tednees bolj Mosyed
berhsheel uchirsan. 33 Ted Tuunii Sunsnii esreg terselsen uchraas Mosye
goomoi uts helsen. 34 EZENii tedend tushaasny daguu Ted ard
tumnuudiig ustgaagui, 35 Harin undestnuudtei hutgaldaj, Tednii uilsees
suraltsan, 36 Oorsdod ni urhi bolson tednii shuteenuuded uilchilsen. 37
Tuugeer ch barahgui ted oorsdiin ohid, hovguudeer chotgoruudiig tahij,
38 Gemgui tsusyg buyuu Kanaany shuteenuuded tahisan Oorsdiin ohid,
hovguudiinhee tsusyg ursgajee. Ter gazar ch tsusaar buzarlagdsan. 39
Ingeed ted oorsdiigoo uilseeree buzarlan, Uildleeree sadar samuunyg
hiijee. 40 Tiimees EZENii uur hilen Ooriinhoo humuusiin esreg asaj, Ter
Ooriin oviig jigshsen. 41 Tegeed Ter tedniig undestnuudiin gart oruulsan
bogood Tedniig uzen yadagchid tedniig zahirsan. 42 Tednii daisnuud ch
bas tedniig daranguilj, Gar doroo tedniig zahirsan. 43 Olon udaa Ter
tedniig avardag baisan. Harin ted tolovlogoonuuddee terselj, Oorsdiin gem
buruun dotroo ulam shigdseer baiv. 44 Tiim baisan ch, tednii hashhirahyg
sonsohdoo Tereer zovlong ni anhaarsan. 45 Ter tednii toloo Ooriin gereeg
sanaj, Ooriin hair enerliin ulemj ihiin yosoor zoolrov. 46 Ter bas buh
olzlogchdynh ni omno Tedniig orovdson. 47 Bidnii Burhan EZEN, bidniig
avarch, Tany ariun nerd talarhal orguuleheer bolon Tany magtaald
baharhuulahaar Bidniig undestnuudiin dundaas tsugluulaach. 48 Izrailiin
Burhan EZEN Ono monhod magtagdah boltugai. Buh humuuseer
"Amyen" hemeen heluulegtun. EZENiig magtagtun!

TAVDUGAAR NOM

Duulal 107

107:1 EZENd talarhal orgo. Uchir ni Ter bol sain bogood Tuunii hair
enerel monhiinh. 2 EZENii zoligdson humuus oguulegtun. Tedniig Ter
ostnii garaas zolij, 3 Orno hiigeed dornoos, Omnod hiigeed umraas, Nutag
burees tsutluulsan. 4 Ted tsol nutagt zeluud gazar tenej baiv. Ted orshin
suutchidtai hot uruu hotloh zamyg olj chadahgui baiv. 5 Olsoj, tsangaad

Tednii setgel tednii dotor sulidsan. 6 Tegeed ted zovlongiinhoo dund
EZENd hashhirsan. Ter tedniig zovlon zudguurees ni avarsan. 7 Orshin
suugchidtai hot uruu ni yavuulahaar Ter bas tedniig shuluun zamaar
hotolson. 8 Hair enerliinh ni toloo, Hunii hovguuded uildsen
gaihamshguudynh ni toloo ted EZENd talarhagtun! 9 Uchir ni Ter
tsangasan setgeliig hangaluun bolgoj, Olsson setgeliig sain zuilseer
duurgesen. 10 Ted bol haranhuid bolon uhliin suudert suugchid, Archaagui
baidal bolon tomroor ginjlegdsen humuus yum. 11 Yaagaad gevel ted
Burhany ugsiin esreg terslen, Hamgiin Deed Negenii zovlogoog ul tooson.
12 Tiimees Ter tednii zurhiig hodolmoroor nomhtgoson. Ted budren
unasan bogood hen ch tusalsangui. 13 Tegeed ted zovlongiinhoo dund
EZENd hashhirsan. Ter tedniig zovlon zudguurees ni avarsan. 14 Ter
tedniig haranhuigaas bolood uhliin suudrees gargaj, Tednii huleesiig
tasalsan. 15 Hair enerliinh ni toloo, Hunii hovguuded uildsen
gaihamshguudynh ni toloo ted EZENd talarhagtun! 16 Uchir ni Ter hurel
daaman haalgyg hemhelj, Tomor tugjeeg ni hugalsan. 17 Oorsdiinhoo
tersluu zam bolon Oorsdiin gem buruugaas bolj teneguud zovjee. 18 Tednii
setgel buhii l torliin hoolond durguitssen bogood Ted uhliin daaman haalga
uruu oirtson. 19 Tegeed ted zovlongiinhoo dund EZENd hashhirsan. Ter
tedniig zovlon zudguurees avarsan. 20 Ter Ooriin ugiig ilgeen, tedniig
edgeej, Tedniig mohloos ni avarsan. 21 Hair enerliinh ni toloo, Hunii
hovguuded uildsen gaihamshguudynh ni toloo ted EZENd talarhagtun! 22
Tedneer bas talarhlyn tahiluudyg orguulen, Tuunii uilsiin tuhai
bayasgalantai duutaar tunhagluul! 23 Usan ongotsoor dalaid garagchid, Ih
usan deer naimaa erhlegchid 24 EZENii uilsiig hiigeed Gund bui Tuunii
gaihamshguudyg harsan. 25 Uchir ni Ter tushaaj, har salhiig bosgoj,
Tuugeer dalain davalgaag huilruulsan. 26 Tedgeer ni tenger ood garch,
Gun uruu ergen buuv. Suirliin ulmaas tednii setgel hailsan. 27 Ted sogtuu
hun shig doroo ergelden, guivsan bogood Tednii oyuun uhaan ni
samuursan. 28 Tegeed ted zovlongiinhoo dundaas EZENd hashhirsan. Ter
tedniig zovlon zudguurees ni gargan avsan. 29 Dalain davalgaanuudyg
nam gum bolgohoor Tereer shuurgyg nomhtgoson. 30 Tedgeer ni nam

gum bolson uchraas ted bayarlaad, Tiimees Ter tedniig hussen boomt uruu
ni gazarchilsan. **31** Hair enerliinh ni toloo, Hunii hovguuded uildsen
gaihamshguudynh ni toloo ted EZENd talarhagtun! **32** Tedneer bas ard
tumnuudiin tsuglaand Tuuniig orgomjluulj, Ahmaduudyn zovlodd Tuuniig
magtuul. **33** Ter gol mornuudiig tsol bolgon, Usny bulguudyg angasan
gazar bolgon huvirgadag. **34** Tend orshin suugchdyn horon muugaas bolj
Shimtei gazryg hujirtai gazar bolgoson. **35** Tereer tsoliig usny tsoorom,
Hatsan gazryg usny bulguud bolgon huvirgadag. **36** Tend Tereer olsson
humuusiig suulgadag. Ene ni tedneer orshin suugchidtai hotyg bosguulan,
37 Talbaid taria tariulj, usan uzmiin talbai baiguuluulj, Ur jims saitai
urgatsyg huraalgahyn tuld boloi. **38** Ter bas tedniig yeroodog bogood ted
onor otgon bolj, Ter tednii mal surgiig ch horogdohyg zovshoordoggui. **39**
Ted daramt, archaagui baidal, ui gashuugaas bolj Tsoorch, doroitson uyed
40 Ter noyodod zevuutslee yuulj, Zamgui zeluud gazraar tedniig
tenuuchluuldeg. **41** Harin Tereer gachigdagsdyg zovlon zudguurees hol,
ondort orgoj, Tednii ger buluudiig honin sureg met osgodog. **42** Shuluun
shudarga hun uuniig hardag bogood bayartai baina. Harin hamag zovt bus
baidal amaa hamhidag. **43** Hen mergen be? Ter ni edgeer zuilsiig
anhaarch, EZENii hair enerliig tungaag.

Duulal 108

108:1 Duu. Davidyn duulal. Oo, Burhan, zurh mini bat baina. Bi duulna, bi
setgeleeree ch hurtel magtan duulna. **2** Bosoo yatga bolon yatga aa,
sereech. Bi uuriin gegeeg sereene! **3** Oo, EZEN, bi humuusiin dund Tand
talarhal orgoj, Undestnuudiin dund Tand magtan duulna. **4** Uchir ni Tany
hair enerel tengert tulam aguu bogood Tany unen ogtorguid tulam aguu
bilee. **5** Oo, Burhan, tengeruudees deeguur orgogdoj, Tany sur javhlan buh
delhiin deeguur orgomjlogdoh boltugai. **6** Tany hairt choloologdohiin tuld
Baruun mutraaraa avarch, nadad hariulaach. **7** Burhan Ooriin ariun gazart
aildsan ni "Bi ihed bayarlana, bi Shyekyemiig huvaan, Sukkotyn hondiig
hemjine. **8** Gilyead bol Miniih, Manassye ch Miniih. Yefraim ch gesen
Minii tolgoin duulga. Iuda bol Minii ochirt tayag. **9** Moab bol Minii

ugaalgyn sav. Yedomyn deer Bi gutlaa shidne. Filistiin deer Bi changaar
hashhirna". 10 Hen namaig buslegdsen hot uruu avchrah ve? Hen namaig
Yedom uruu hotlon daguulah ve? 11 Oo, Burhan, Ta Ooroo bidnees
tatgalzsan bish uu? Oo, Burhan, Ta manai tserguudtei hamt davshihgui gej
uu? 12 Ostnii esreg bidend tuslaach, Uchir ni huneer avruulah ni hooson
yum. 13 Burhanaar damjuulan bid zorigtoi baih bogood Bidnii ostnuudiig
gishgechleh negen bol Ter bilee.

Duulal 109

109:1 Davidyn duulal, Nairal duuny udirdaachid. Minii magtaalyn Burhan,
Buu duugui baigaach. 2 Uchir ni ted minii esreg horon muu, mehlegch
amaa neesen. Ted minii esreg hudalch heleer yarisan. 3 Ted bas uzen
yadaltyn ugseer namaig toiruulj, Minii esreg yamar ch shaltgaanguigeer
dovtolson. 4 Minii hairyn hariud ted namaig buruutgagchid boldog. Harin
bi zalbirch baina. 5 Ingej ted nadad sainyg muugaar, Minii hairyg uzen
yadaltaar hariullaa. 6 Horon muu huniig tuunii deer tomilj, Buruutgagchiig
baruun gar tald ni zogsoogtun. 7 Shuugdeh uyed ni gemtei gej tuuniig
uragsh gargaj, Tuunii zalbirlyg ch nugel bolgooch. 8 Tuunii honog
odruudiig tsooruuleech. Tuunii ajil albyg oor hund ogooch. 9 Tuunii
huuhduudiig onchin, Ehneriig ni belevsen bolgooch. 10 Tuunii
huuhduudiig tenuuchluulj, guilga guilguulaach. Tedniig suirsen geruudees
ni hol gazar guij hoolloh bolgooch. 11 Tuund zeedduulegch hund oort ni
baigaa buhniig olzluulj, Gadny humuust tuunii hodolmoriin ur shimiig
tonuulaach. 12 Tuund orshool hurteeh heniig ch, Tuunii onchin
huuhduudiig ch orovdoh heniig ch ugui bolgooch! 13 Tuunii ur udmuudyg
taslaach. Hoich uyed tednii nersiig archuulaach. 14 Tuunii etseg ovgodiin
hiisen gem buruug EZENii omno sanuulj, Tuunii ehiin nugliig archigdahyg
buu zovshoorooch. 15 Tednii tuhai dursamjiig gazar delhiigees
arilguulahaar Tedniig EZENii omno bainga bailgaach. 16 Yaagaad gevel
tereer hair enerliig uzuulehee martaj, Harin alahyn tuld zudregch bolon
gachigdagchiig, Mon zurh ni shanalsan huniig havchsan yum. 17 Ter bas
haraah durtai baisan bogood ter ni ch oort ni butsan irjee. Ter yeroold

bayarlaagui bogood ter ni ch tuunees hol baiv. 18 Harin tereer huvtsas
omsdog shig oortoo haraalyg omsoj, Haraal ni ch tuunii biyed us shig,
Tuunii yasand tos shig shingesen. 19 Ter haraal tuunii huvid omsdog
huvtsas ni met, Urgelj buseldeg bus ni met boloh boltugai. 20 Ene ni
namaig buruutgagchdad hiigeed Minii setgeliin esreg buzryg yarigchdad
EZENees ogoh shan bolog. 21 Harin BURHAN Ezen, Ta Ooriinhoo neriin
toloo nadad handaach. Tany hair enerel sain uchraas namaig avraach. 22
Uchir ni bi bol zudregch ba gachigdagch bogood Zurh mini minii dotor
sharhadsan. 23 Bi urtsaj bui suuder met alga bolj baina. Bi tsartsaa met
hiisen tuugdsan. 24 Matsag barisnaas bolj ovdog mini sulran, Mahan biye
mini ch oohguigeer etsej yadarlaa. 25 Bi bas tedend zemlel buruushaal
bolson. Ted namaig haraad, tolgoigoo segserdeg. 26 Minii Burhan EZEN,
nadad tuslaach. Ooriin hair enerliin yosoor namaig avraach. 27 Ene bol
Tany mutar gedgiig tedend meduuleech. EZEN Ta uuniig uildsen. 28 Ted
haraag, harin Ta yeroogooch. Ted bosohdoo ichguurt orno, Harin Tany
zarts bayarlah bolno. 29 Namaig buruutgagchdyg ichguureer huvtsaslaj,
Tedniig oorsdiinh ni shivshgeer gaduur huvtsasaar buteelgeech. 30 Bi
amaaraa EZENd talarhlyg elbegeer orgoh bolno. Mon olny dund bi
Tuuniig magtah bolno. 31 Uchir ni setgeliig ni shuudeg humuusees tuuniig
avrahyn tuld Tereer gachigdagch hunii baruun gar tald zogsdog.

Duulal 110

110:1 Davidyn duulal. EZEN minii Ezend "Bi chinii daisnuudyg holiin
chini gishguur bolgoh hurtel Minii baruun gar tald suu" gedeg. 2 "Ooriin
daisnuudyn dund zahir" geed EZEN Sionoos Tany huchtei ochirt tayagiig
sungana. 3 Tany huchnii odor Tany ard tumen ariun goyol chimgee zuun
sain duraaraa uilchleh bolno. Uuriin hevliinees Tany zaluuchuud shuuder
met Tand irne. 4 EZEN tangaraglasan bogood bodloo oorchlohgui,
"Myelhizyedyekiin hergemiin daguu Chi bol monhiin tahilch yum" gev. 5
Ezen bol Tany baruun gar tald baina. Ter hilengiinhee odor haadyg but
tsohih bolno. 6 Tereer undestnuudiin dund shuuj, Huureer duurgen, Orgon
uudam orny deerh terguun humuusiig but tsohino. 7 Tereer zamyn

hajuutiin gorhinoos undaalna. Tiimees Ter terguunee orgoh bolno.

Duulal 111

111:1 EZENiig magtagtun! Bi shuluun shudarga humuusiin dund bolon
chuulgand Buhii l zurheer EZENd talarhal orgono. **2** EZENii uils aguu
yum. Tedgeert bayarlagchid tedniig sudaldag yum. **3** Tuunii ajil bol tsog
javhlantai ba sur huchtei bogood Tuunii zov shudarga baidal monhod
baidag. **4** Ter Ooriin gaihamshguudyg dursagdahaar bolgodog. EZEN bol
niguulsengui bolood orovch. **5** Ter Ooroos ni emeegchded hool huns
ogson. Ter Ooriinhoo gereeg monhod sanah bolno. **6** Ter undestnuudiin ov
zalgamjlalyg Ooriin ard tumend ogsnoor Ooriin uilsiin huchiig tedend
meduulsen. **7** Tuunii mutryn uils bol unen ba shudarga yos yum. Tuunii buh
togtooluud battai yum. **8** Ted monhiin monhod bat togtoogdson. Ted unen
ba shudarga yosoor uildegdsen. **9** Ter Ooriin humuust zoliltyg ilgeesen.
Ter Ooriin gereeg monhod baiguulsan. Tuunii ner bol ariun bolood
surdmeer yum. **10** EZENees emeehui bol mergen uhaany ehlel yum.
Tuunii tushaaluudyg uildegch bugded sain uhaan baidag. Tuunii magtaal
monhod baidag.

Duulal 112

112:1 EZENiig magtagtun! EZENees emeedeg, Tuunii tushaaluudad ihed
bayarladag hun yuutai yerooltei ve! **2** Tuunii ur udmuud delhii deer huch
chadaltai baih bolno. Shuluun shudarga hunii hoich uyeiinhen yeroogdoh
bolno. **3** Ed horongo bolon bayalguud tuunii gert baidag bogood Tuunii
zov shudarga baidal monhod baidag. **4** Niguulsengui, orovch, zov
shudarga hunii toloo, Shuluun shudarga hunii toloo haranhuid gerel
tsatsardag. **5** Niguulsengui bogood zeelduuldeg hun sain baih bolno.
Tereer shuuhed ooriin hergee batlah bolno. **6** Uchir ni ter hezee ch
ganhuulagdahgui. Zov shudarga hun monhod dursagdah bolno. **7** Tereer
muu medeenees aihgui. EZENd itgen tuunii zurh bat yum. **8** Tuunii zurh
guivshgui. Tereer ostnuud uruugaa bah ni hanan harah hurtel aihgui. **9**

Tereer uneguigeer yaduust taraan ogson bogood Tuunii zov shudarga
baidal monhod baidag. Tuunii ever hundetgelteigeer orgomjlogdono. 10
Horon sanaatan haraad untuutsan, Shudee haviran, ustaj ugui bolno. Horon
muu hunii shunal husel sonoh bolno.

Duulal 113

113:1 EZENiig magtagtun! EZENii zarts nar aa, magtagtun, EZENii
neriig magtagtun. 2 Edugeegees ono monhod EZENii ner magtagdah
boltutai. 3 Nar mandahaas jargah hurtel EZENii ner magtagdag. 4 EZEN
buh undestnuudiin deeguur ondor baidag. Tuunii sur javhlan ch
tengeruudiin deeguur yum. 5 Bidnii Burhan EZENtei hen ni adil baij,
Ondort zalarch, 6 Tenger bolood gazryg uzeheer Ooriigoo daruu
bolgodog ve? 7 Tereer yaduusyg shoroo toosnoos orgoj, Gachigdagsdyg
unsen ovoonoos ondiilgodog. 8 Ene ni noyodtoi hamt, Ooriin ard tumnii
noyodtoi hamt tedniig bailgahyn tuld yum. 9 Tereer huuser emegteig
Huuhduudiin jargalt eh bolgon gert ni amidruuldag. EZENiig magtagtun!

Duulal 114

114:1 Izraili Yegipyetees, Iakovyn ger hari heltei humuusiin dundaas
garahad 2 Iuda Tuunii ariun gazar, Izraili ch Tuunii ezemshil bolson bilee.
3 Tengis haraad zugtjee. Iordan ch uhran butsav. 4 Uuls huts met haraij,
Tolgod hurga met tsovhchiv. 5 Tengis ee, yuuny uchir chi zugtav aa?
Iordan aa, chi yuund uhrav aa? 6 Uuls aa, ta nar yuund huts met haraiv?
Tolgod oo, yuund hurga met tsovhchiv ? 7 Oo, gazar delhii Ezenii omno,
Iakovyn Burhany omno dorgigtun. 8 Tereer hadyg usan tsoorom, Hatuu
chuluug ch usny bulag bolgoson.

Duulal 115

115:1 Bidend bish, Oo, EZEN, bidend bish, Harin Tany hair enerel, Tany
unenii ulmaas Ooriinhoo nerd l aldryg orgo. 2 Undestnuud yuund "Tednii
Burhan odoo haana baina ve?" gej heleh yostoi ve? 3 Harin bidnii Burhan

tengert baidag. Ter Ooriin hussen buhnee uilddeg. 4 Tednii shuteenuud bol
mongo ba alt buyuu Hunii garyn buteel boloi. 5 Tedgeer ni amtai bolovch
yarij chaddaggui. Tedgeer ni nudtei bolovch harj chaddaggui. 6 Tedgeer ni
chihtei bolovch sonsoj chaddaggui. Tedgeer ni hamartai bolovch unerlej
chaddaggui. 7 Tedgeer ni gartai bolovch temterch chaddaggui. Tedgeer ni
holtei bolovch alhaj chaddaggui. Ted hooloigooroo ch duu gargaj
chaddaggui. 8 Tedgeeriig buteegchid, Tedend itgegch bugd mon teden
shig l bolno. 9 Izraili aa, EZENd itgegtun. Ter bol tednii tuslamj ba tednii
bambai yum. 10 Aarony geree, EZENd itgegtun. Ter bol tednii tuslamj ba
tednii bambai yum. 11 EZENees emeegchid ee, ta nar EZENd itgegtun.
Ter bol tednii tuslamj ba tednii bambai yum. 12 EZEN bidniig sanasaar
irsen. Ter bidniig yeroono. Tereer Izrailiin geriig yeroono. Tereer Aarony
geriig ch bas yeroono. 13 Tereer EZENees emeedeg humuusiig Ih bagagui
hamtad ni yeroono. 14 EZEN ta naryg ch, Ur udmuudyg chini ch yesgon
onor otgon bolgoh boltugai. 15 Ta nar tenger gazryg buteegch EZENees
yerool hurteh boltugai. 16 Tengeruud bol EZENii tengeruud bilee, Harin
gazar delhiig Tereer hunii hovguuded ogson. 17 Uhegsed EZENiig
magtdaggui, Anir chimeegui uruu doosh odogch hen bolovch magtdaggui.
18 Harin bid odgoogoos ono monhod EZENiig magtana. EZENiig
magtagtun!

Duulal 116

116:1 Bi EZENd hairtai. Uchir ni Ter Minii duu hooloig, guiltyg mini
sonsdog. 2 Ter namaig chih tavin sonsdog uchraas Bi amid baih
hugatsaandaa duudah bolno. 3 Uhliin uyaa namaig orooj, Uhegsdiin orny
aimshguud nad deer irjee. Bi zovlon zudguur hiigeed ui gashuutai ch
uchirsan. 4 Tegeed bi EZENii ner deer duudan "Oo, EZEN, bi Tanaas
guiya, amiig mini avraach!" gev. 5 EZEN bol niguulsengui ba zov
shudarga. Tiim ee, bidnii Burhan bol orovch. 6 EZEN genen tsailgan
huniig hamgaaldag. Namaig dord bolohod Ter namaig avarsan. 7 Setgel
mini ee, ergeed amar taivan bol doo. Uchir ni EZEN chamd ih ogoomor
handsan yum. 8 Uchir ni Ta minii setgeliig uhlees, Nudiig mini nulimsnaas,

Holiig mini budrehees avarsan bilee. 9 Bi EZENii omno Amidyn nutagt
alhah bolno. 10 "Bi ihed zovj shanalsan" gej helehdee Bi itgesen yum. 11
Bi bachimdahdaa "Buh humuus hudalch" gej helsen. 12 Nadad ogson buh
ashig tusynh ni toloo Bi EZENd yuutaar hariulah ve? 13 Bi avralyn
hundagyg orgoj, EZENii ner deer duudna. 14 Bi buh ard tumniih ni omno
EZENd tangaraglasnaa biyeluulne. 15 Ooriinh ni burhanlag humuusiin uhel
EZENii melmiid une tseneteid tootsogddog. 16 Oo, EZEN, bi uneheer
Tany zarts, Bi Tany zarts busguin huu Tany zarts bilee. Ta minii huleesiig
tailsan yum. 17 Tand bi talarhlyn tahilyg orgoj, EZENii ner deer duudna.
18 Bi buh ard tumniih ni omno EZENd tangaraglasnaa biyeluulne. 19
Iyerusalim aa, chinii gol dund, EZENii orgoonii hashaand bi
tangaraglasnaa biyeluulne. EZENiig magtagtun!

Duulal 117

117:1 Buh undestnuud ee, EZENiig magtapun. Buh ard tumnuud ee,
Tuuniig orgomjlogtun! 2 Uchir ni bidend handsan Tuunii hair enerel aguu
bogood EZENii unen uurd monhiin yum. EZENiig magtagtun!

Duulal 118

118:1 EZENd talarhal orgo. Uchir ni Ter sain, Uchir ni Tuunii hair enerel
monhiin yum. 2 Izrailichuudaar heluul, "Tuunii hair enerel monhiin yum". z
Aarony gereer heluul, "Tuunii hair enerel monhiin yum". 4 EZENees
emeegchdeer heluul, "Tuunii hair enerel monhiin yum". 5 Zovlon dundaas
bi EZEN uruu hashhirsan yum. EZEN nadad hariulj, namaig uudam gazart
avchirsan. 6 EZEN minii tald, bi aihgui. Hun nadad yuu hiij chadah ve? 7
EZEN nadad tuslagchdyn dund minii tald baina. Tiimees bi namaig uzen
yaddag humuus uruu harah bolno. 8 Hund itgehees EZENii dotor
horgodoh ni iluu deer. 9 Noyodod itgehees EZENii dotor horgodoh ni iluu
deer. 10 Buh undestnuud namaig buseljee. EZENii nereer bi tedniig zaaval
but tsohino. 11 Ted namaig hureeljee, ted namaig hureeljee. EZENii
nereer bi tedniig zaaval but tsohino. 12 Ted namaig zogiinuud met

hureelsen. Ted orgost butny dundah gal met untarchee. EZENii nereer bi
tedniig zaaval tasalna. 13 Ta nar namaig unagahaar hucheer tulhsen,
Gevch EZEN nadad tusalsan yum. 14 EZEN bol minii huch ba minii duu,
Ter minii avral bolson yum. 15 Zov shudarga hunii maihand bayar hoortei
hashhiraan, avralyn duu baina. EZENii baruun mutar erelheg zorigtoigoor
uilddeg. 16 EZENii baruun mutar ondort orgogdson. EZENii baruun mutar
erelheg zorigtoigoor uilddeg. 17 Bi uhehgui, harin amidarch, EZENii
uilsiig tunhaglah bolno. 18 EZEN namaig hundeer gesgeesen, Gevch
namaig uheld hurgeegui. 19 Nadad zoriulj zov shudargyn daaman haalgyg
neegeech. Bi tuugeer orno, bi EZENd talarhal orgono. 20 Ene bol EZENii
daaman haalga yum. Zov shudarga hun tuugeer oroh bolno. 21 Ta nadad
hariulsan bogood Ta minii avral bolson uchraas Bi Tand talarhal orgono.
22 Barilgachdyn golson chuluu Bulangiin tulguur chuluu bolov. 23 Ene bol
EZENees bogood Bidnii nudend gaihaltai yum. 24 Ene bol EZENii
buteesen odor yum. Uund hogjildon bayarlatsgaaya. 25 Oo, EZEN, bid
zalbirch baina, avraach. Oo, EZEN, bid zalbirch baina, devshliig ogon
soyorhooch! 26 EZENii nereer iregch negen yerooltei yee. Bid EZENii
orgoonoos chamaig yerooson yum. 27 EZEN bol Burhan bogood Ter
bidend gerliig ogson. Tahilyg tahilyn shireenii evrend uyaagaar holboggun.
28 Ta bol minii Burhan, bi Tand talarhal orgoo. Minii Burhan, bi Tanyg
orgomjilno. 29 EZENd talarhal orgo. Uchir ni Ter bol sain, Tuunii hair
enerel monhiinh yum.

Duulal 119

119:1 Yavdal uil ni gem zemgui, EZENii huuliar yavagch humuus yuutai
yerooltei ve! 2 Tuunii gerchleluudiig sahin, Tuuniig buhii l zurheeree
haigch humuus yuutai yerooltei ve! 3 Ted bas yamar ch shudarga busyg
uilddeggui. Ted Tuunii zamaar yavdag. 4 Bidneer hicheenguilen
sahiulahaar Ta Ooriin tushaaluudyg togtooson yum. 5 Tany zarliguudyg
sahihaar Zamuud mini bat togtoosoi! 6 Tegvel Tany buh tushaaluudyg
anhaarah tsagt Bi ichihgui. 7 Tany zov shudarga shuuhees surahdaa Bi
shuluun shudarga zurheer Tand talarhah bolno. 8 Bi Tany zarliguudyg

sahin biyeluuleh bolno. Namaig burmoson buu orhioch! 9 Zaluu hun zam
moroo herhen tsevreer hadgalah ve? Tany ugiin daguu sahisnaar... 10 Bi
buhii l zurheeree Tanyg eren haisan. Tany tushaalaas holdon tenuuchlehiig
nadad buu zovshoorooch! 11 Tany esreg nugel hiihguin tuld Tany ugiig bi
zurhendee hadgalsan. 12 Oo, EZEN, Ta yerooltei yee! Ooriin zarliguudyg
nadad zaagaach. 13 Tany amnaas garsan buh togtoolyg Bi uruulaaraa
tunhaglasan yum. 14 Bi buh bayalagt bayasdagtai adil Tany gerchleluudiin
zamd bayassan yum. 15 Bi Tany tushaaluudyg byasalgaj, Tany zamuudyg
ergetsuuleh bolno. 16 Bi Tany zarliguudad bayarlana. Bi Tany ugiig
martahgui. 17 Namaig amid bailgaj, Tany ugiig sahin biyeluuluulehiin tuld
Ooriin zartsdaa ogoomor handaach. 18 Tany huulias gaihamshigt zuilsiig
Nadad haruulahaar nudiig mini neegeech. 19 Bi gazar delhiid gadny hun
bilee. Ooriinhoo tushaaluudyg nadaas buu nuugaach. 20 Tany
togtooluudyg tsag urgelj husen temuulseer Setgel mini shanalj baina. 21
Tany tushaalaas salan tenuuchildeg Bardam hun buyuu haraal hurtsen
huniig Ta zemledeg yum. 22 Buruutgal ba doromjlolyg nadaas
zailuulaach. Uchir ni bi Tany gerchleluudiig sahidag bilee. 23 Noyod suuj,
minii esreg heleltsdeg ch gesen Tany zarts Tany zarliguudyg byasalgadag.
24 Tany gerchleluud mon minii bayasal, Minii zovlogchid yum. 25 Minii
setgel toos shoroond daragdsan. Ooriin ugiin daguu namaig sergeegeech.
26 Bi ooriin yavdluudyn tuhai yarisan bogood Ta nadad hariulsan bilee. 27
Ooriin zarliguudyg nadad zaagaach. Ooriin tushaaluudyn zamuudyg nadad
uhaaruulaach. Tegvel bi Tany gaihamshguudyg byasalgana. 28
Gashuudlaas bolj setgel mini uildag. Ooriin ugiin daguu namaig
huchjuuleech. 29 Hudal huurmag zamyg nadaas zailuulj, Ooriin huuliig
nadad niguulsenguigeer hurteegeech. 30 Bi itgeltei zamyg songoson yum.
Bi Tany togtooluudyg omnoo tavisan bilee. 31 Bi Tany gerchleluudees
zuurdag. EZEN, namaig ichguurt buu unagaach! 32 Ta zurhiig mini
uujruulah uchir Bi Tany tushaaluudyn zamaar guih bolno. 33 Oo, EZEN,
Ooriin zarliguudyn yos jurmyg nadad zaagaach. Bi tuuniig etses hurtel
mordono. 34 Bi Tany huuliig mordoj, Buhii l zurheer tuuniig sahin
biyeluulehiin tuld nadad uhaarlyg hairlaach. 35 Ooriinhoo tushaaluudyn

jimeer namaig alhuulaach, Uchir ni bi tuund bayarladag bilee. **36** Zurhiig
mini olz uruu bus, Ooriin gerchlel uruu handuulaach. **37** Nudiig mini
hooson yumsyg harahaas erguulen, Ooriin zamd namaig sergeegeech. **38**
Tanaas emeeh aidsyg toruuldeg Ooriin ugiig Ooriin zartsad batatgaach. **39**
Minii aidag buruutgalyg nadaas zailuulaach. Uchir ni Tany togtooluud bol
sain bilee. **40** Haragtun, bi Tany tushaaluudyg husemjilj baina. Ooriin zov
shudargaar namaig sergeegeech. **41**! Oo, EZEN, Tany hair enerel, Tany
ugiin daguu avral tani nadad ireh boltutai. **42** Tegvel namaig buruutgadag
hund hariulah ug nadad bii bolno. Uchir ni bi Tany ugend itgedeg yum. **43**
Unenii ugiig amnaas mini burmoson buu avaach. Uchir ni bi Tany
togtooluudyg huleedeg bilee. **44** Ingevel bi Tany huuliig urgelj, Monhiin
monhod sahina. **45** Bi Tany tushaaluudyg haidag uchraas Cholootei alhah
bolno. **46** Bi bas haadyn omno Tany gerchleluudiig yarih bogood Ichihgui
baih bolno. **47** Bi ooriin hairladag Tany tushaaluudad bayasah bolno. **48** Bi
ooriin hairladag Tany tushaaluud uruu garaa orgoh bolno. Bi Tany
zarliguudyg byasalgana. **49** Tany nadad naidvaryg ogson, Ooriin zartsad
handuulsan ugiig sanaach. **50** Tany ug namaig sergeesen ni Minii zovlon
zudguuriin dundah minii taivshral yum. **51** Bardam hun namaig ihed
tohuurhdag, Gesen ch bi Tany huulias nyatsahgui. **52** Oo, EZEN, bi Tany
ertnii togtooluudyg sanasan bogood Ooriigoo taitgaruuldag. **53** Tany
huuliig ogoorson Horon muu hunees bolj shatam ih zevuutsel namaig barin
avsan. **54** Minii ayan zamyn orgoond Tany zarliguud bol minii duu yum. **55**
Oo, EZEN, bi Tany neriig shono sanaj, Tany huuliig sahidag. **56** Bi Tany
tushaaluudyg biyeluuldeg ni Miniih bolson yum. **57** EZEN bol minii huvi
yum. Bi Tany ugiig sahin biyeluuleheer amlasan bilee. **58** Bi buhii l
zurheer Tany iveeliig haisan bilee. Ooriin ugiin daguu nadad niguulsengui
baigaach. **59** Bi zamuudaa tungaan bodoj, Holoo Tany gerchleluud uruu
erguulsen. **60** Bi Tany tushaaluudyg sahin biyeluuleheer Yaaravchilsan
bogood uuniigee hoishluulaagui yum. **61** Horon muu hunii uyaanuud
namaig hersen, Gevch bi Tany huuliig martaagui bilee. **62** Tany zov
shudarga togtooluudyn ulmaas Bi Tand talarhahaar shono dund bosoh
bolno. **63** Bi Tanaas emeedeg buh humuus hiigeed Tany tushaaluudyg

biyeluuldeg humuusiin and nohor yum. 64 Oo, EZEN, gazar delhii Tany hair enerleer duuren. Ooriin zarliguudyg nadad zaagaach. 65 Oo, EZEN, Ta Ooriin ugiin daguu Ooriin zartsad sainaar handsan bilee. 66 Bi Tany tushaaluudad itgedeg uchraas Nadad yalgah chadvar bolon medlegiig zaagaach. 67 Zovj shanalahynhaa omno bi buruu zug uruu yavsan baijee. Harin odoo bi Tany ugiig sahin biyeluuldeg. 68 Ta bol sain bogood sainyg uilld.chg bilee. Ooriin zarliguudyg nadad zaagaach. 69 Bardam hun minii esreg gutgeleg zohiodog. Bi buhii l zurheer Tany tushaaluudyg biyeluulne. 70 Tednii zurh setgel hatuursan, Harin bi Tany huulid bayasdag. 71 Minii zovon shanalsan ni, Tany zarliguudyg surah bolson ni nadad tustai. 72 Tany amnaas garsan huuli nadad Myanga myangan alt mongonoos ch havigui iluu yum. 73 Tany mutar namaig urlan buteesen yum. Ooriin tushaaluudyg nadad surgahyn tuld namaig uhaaruulj ogooch. 74 Bi Tany ugiig huleedeg uchraas Tanaas emeegchid namaig haraad, bayarlah boltugai. 75 Oo, EZEN, Tany shuultuud zov shudarga bogood Ta itgeltei baidal dotor namaig zovoon shanalgasan gedgiig bi medne. 76 Tany zartsdaa helsen ugiin daguu Tany hair enerel namaig taitgaruulah boltugai. 77 Namaig amid bailgahaar Tany orshool nadad ireg. Uchir ni Tany huuli bol minii bayasgalan yum. 78 Namaig hudal huurmagaar zavhruulsan uchraas bardam humuus ichih boltugai. Harin bi Tany tushaaluudyg byasalgana. 79 Tanaas emeedeg, Tany gerchleluudiig meddeg humuus nad uruu ergeh boltugai. 80 Bi ichguurt orohguin tuld Zurh mini Tany zarliguud dotor gem zemgui baih boltugai. 81 Setgel mini Tany avralyg haisaar suliddag. Bi Tany ugiig huleedeg. 82 Namaig "Ta namaig hezee taitgaruulah ve?" gej helehed Tany ugiin toloo nud mini garhildag. 83 Hediigeer bi utaan dotorh hohuur shig bolson ch gesen Bi Tany zarliguudyg martdaggui. 84 Tany zartsyn odruud hed ve? Namaig havchdag humuust Ta hezee shuultiig guitsetgeh ve? 85 Tany huuliig ul dagagchid boloh Bardam humuus nadad nuh uhjee. 86 Tany buh tushaaluud itgeltei yum. Ted namaig hudal huurmagaar havchsan yum. Nadad tuslaach! 87 Ted namaig gazar delhii deer barag horoojee, Gevch bi Tany tushaaluudyg ogooroogui. 88 Nadaar Tany amnaas garah

gerchleliig sahiulahyn tuld Ooriin hair enerliin daguu namaig sergeegeech.
89 Oo, EZEN, Tany ug tengert Monhod bat togtdog. 90 Tany itgeltei
baidal buh uyeiin turshid urgeljildeg. Ta delhiig bii bolgoson bogood ter
baisaar baina. 91 Ted ene odor Tany togtooluudyn daguu bat zogsdog.
Uchir ni buh yums bol Tany zarts nar bilee. 92 Tany huuli minii bayasgalan
baigaaguisen bol Tegvel bi zovlon shanalal dotroo mohoh baisan. 93 Bi
Tany tushaaluudyg hezee ch martahgui. Uchir ni tedgeereer Ta namaig
sergeesen bilee. 94 Bi Tanyh bilee, namaig avraach. Uchir ni bi Tany
tushaaluudyg eren haisan yum. 95 Horon sanaatnuud namaig ustgahaar
oton huleedeg. Bi Tany gerchleluudiig gun tungaana. 96 Bi buh togs
togoldor yumand zah hyazgaaryg tavisan ch Tany tushaal bol
hemjeelshgui orgon delger yum. 97 Oo, Tany huuliig bi yamar ih hairladag
ve! Ter ni buhii l odorjingoo minii byasalgal baidag. 98 Tany tushaaluud
namaig daisnuudaas mini iluu mergen bolgodog. Uchir ni ted urgelj nadtai
hamt baidag. 99 Tany gerchleluud minii byasalgal uchir Bi buh bagsh
naraasaa iluu uhaalag bolson. 100 Tany tushaaluudyg sahin biyeluulsen
uchraas Bi nastanguudaas ch iluu oilgon uhaardag. 101 Bi Tany ugiig
sahin biyeluulehiin tuld Buh buzar zamaas holoo tatsan yum. 102 Ta
Ooroo nadad zaasan uchir Bi Tany togtooluudaas gajaagui. 103 Tany ug
amtlahad mini yamar chiherleg ve! Minii amand zogiin balaas ch iluu
chiherleg! 104 Tany tushaaluudaas bi uhaarlyg avdag. Tiimees bi hudal
huurmag yavdal buriig uzen yaddag bilee. 105 Tany ug bol minii hol deh
denluu, Minii zam dahi gerel yum. 106 Tany zov shudarga togtooluudyg
sahin biyeluulne gej Bi tangarag tavisan bogood tuuniigee ch batlah bolno.
107 Bi hemjeelshgui iheer zovj zudersen. Oo, EZEN, Ooriin ugiin daguu
namaig sergeegeech. 108 Oo, EZEN, minii amnaas garah sain duryn
orgoliig huleen avch, Ooriin togtooluudyg nadad zaagaach. 109 Ami nas
mini urgelj gart mini baina, Gesen ch bi Tany huuliig martdaggui yum. 110
Horon sanaatnuud namaig horlohoor urhi tavisan, Gevch bi Tany
tushaaluudaas gajaagui bilee. 111 Bi Tany gerchleluudiig monhod ov
bolgon avsan. Uchir ni ted zurhnii mini bayasgalan yum. 112 Bi Tany
zarliguudyg guitselduuleheer zurhee Monhod, etses hurtel zoriulsan. 113

Bi hoyor sanaatai humuusiig uzen yaddag, Harin Tany huulid bi hairtai.
114 Ta bol minii horgodoh gazar ba minii bambai. Bi Tany ugiig huleedeg.
115 Bi Burhanyhaa tushaaluudyg sahin biyeluulehiin tuld Buzar muug
uildegchid ee, nadaas hoddogtun. 116 Namaig amid bailgahyn tuld Ooriin
ugiin daguu namaig demjin tetgeech. Namaig naidvaraas mini bolj ichguurt
buu oruulaach. 117 Bi ayuulgui baij, Tany zarliguudyg urgelj anhaarahyn
tuld namaig tetgeech. 118 Ta zarliguudaas tani holdon odogchdyg bugdiig
golson bilee. Uchir ni tednii ov meh demii hooson yum. 119 Ta delhiin buh
horon sanaatnuudyg nuursnii hog shig hosor hayasan. Tiimees bi Tany
gerchleluuded hairtai. 120 Mahan biye mini Tanaas emeehdee chichirdeg
bogood Bi Tany shuultuudees aidag yum. 121 Bi shudarga yos ba unen
zoviig uildsen bilee. Namaig darlagchdad mini buu tushaagaach. 122
Ooriin zartsad sainy tolooh batalgaa bolooch. Bardamnagchdad namaig
buu darluulaach. 123 Minii nud Tany avralyn toloo hiigeed Tany zov
shudarga ugiin toloo garhilan suliddag. 124 Ooriin hair enerliin daguu
zartsdaa handaj, Ooriin zarliguudyg nadad zaagaach. 125 Bi Tany zarts
bilee. Bi Tany gerchleluudiig meddeg baihyn tudd nadad uhaarlyg ogooch.
126 Ted Tany huuliig zorchson tul EZENii ajillah tsag irchiheed baina.
127 Tiimees bi Tany tushaaluudad Altnaas ch, shijir altnaas ch iluuteer
hairtai yum. 128 Tiimees bi alivaa togtooluudyg zovd tootsdog bogood Bi
alivaa hudal huurmag yavdlyg uzen yaddag yum. 129 Tany gerchleluud
bol gaihamshigtai. Tiimees setgel mini tedgeeriig sahidag. 130 Tany ugsiin
tunhaglal gegeeruuldeg. Tedgeer ni engiin humuust uhaarlyg hairladag.
131 Bi Tany tushaaluudad temuulsen uchir Amaa tom angain aahilsan. 132
Tany neriig hairlagsdad uilddeg shigee Nad uruu ergej, namaig
niguulseech. 133 Minii alhmuudyg Ooriin ugen deer togtooj, Yamar ch
gem buruud namaig noyorhohyg buu zovshoorooch. 134 Bi Tany
tushaaluudyg sahihyn tuld Hunii darlalaas namaig zolioch. 135 Ooriin nuur
tsaraig zartsynhaa deeguur giiguulj, Ooriin zarliguudyg nadad zaagaach.
136 Tany huuliig sahin biyeluuldeggui uchir Nud mini usny ursgal met
nulimsyg ursgadag yum. 137 Oo EZEN, Ta bol shudarga bogood Tany
shuultuud shuluun shudarga yum. 138 Ta zov shudarga ba Hemjeelshgui

itgeltei baidald Ooriin gerchleluudiig tushaasan bilee. **139** Minii ostnuud
Tany ugsiig martsan uchraas Minii hicheel zutgel namaig ugui bolgojee.
140 Tany ug bol mash tsever tungalag bilee. Tiimees Tany zarts tuuniig
hairladag yum. **141** Bi dord ba uzen yadagdsan, Gesen ch bi Tany
tushaaluudyg martdaggui. **142** Tany zov shudarga baidal bol monhiinh
bogood Tany huuli bol unen yum. **143** Berhsheel ba zovlon nadad
tohioldson, Gevch Tany tushaaluud bol minii bayasal yum. **144** Tany
gerchleluud monhod zov shudarga ajguu. Namaig amid bailgahyn tuld
nadad uhaarlyg hairlaach. **145** Bi buhii l zurheeree hashhirsan bilee. Oo,
EZEN, nadad hariulaach! Bi Tany zarliguudyg sahin biyeluulne. **146** Bi
Tand handan hashhirsan. Namaig avraach. Tegvel bi Tany gerchleluudiig
biyeluuleh bolno. **147** Bi uur tsaihyn omno bosoj, tuslamj guin hashhirdag.
Bi Tany ugsiig huleedeg. **148** Tany ugiig tungaan bodohyn tuld Bi shoniin
manaany omno nudee needeg. **149** Ooriin hair enerliin daguu minii duu
hooloig sonsooch. Oo, EZEN, Ooriin togtooluudyn daguu namaig
sergeegeech. **150** Horon muug dagagchid oirton irj baina. Ted Tany
huulias hol bilee. **151** Oo EZEN, Ta oirhon bogood Tany buh tushaaluud
ch unen bilee. **152** Ert uyees Bi Tany gerchleluudees Ta tedniig monhod
bii bolgosnyg medsen bilee. **153** Minii zovlong harj, namaig avraach.
Uchir ni bi Tany huuliig martdaggui. **154** Minii hergiig omgoolj, namaig
zolioch. Ooriin ugiin daguu namaig sergeegeech. **155** Avral horon muu
humuusees hol baidag. Uchir ni ted Tany zarliguudyg erj haidaggui bilee.
156 Oo, EZEN, Tany orshooluud aguu ih yum. Ooriin togtooluudyn daguu
namaig sergeegeech. **157** Namaig havchigchid bolon minii ostnuud olon
bolovch Bi Tany gerchleluudees gajdaggui. **158** Bi ov mehtnuudiig
haraad, jigshdeg. Uchir ni ted Tany ugiig sahin biyeluuldeggui. **159** Tany
tushaaluudyg herhen hairlaj buig mini haraach. Oo, EZEN, Ooriin hair
enerliin daguu namaig sergeegeech. **160** Tany ugiin niilber ni unen bogood
Tany zov shudarga togtool buhen ni monhiinh yum. **161** Noyod namaig
shaltgaanguigeer havchdag, Harin zurh mini Tany ugnees l surddeg. **162**
Ih olz olson hun shig Bi Tany ugend bayasdag. **163** Bi hudal huurmagiig
uzen yadan, jigshdeg, Harin Tany huuliig bi hairladag. **164** Tany zov

shudarga togtooluudyn ulmaas Bi odort doloon udaa Tanyg magtdag. **165**
Tany huuliig hairlagchid aguu amar amgalan baidag bogood Tedniig
budruuleh zuil ch baidaggui. **166** Oo, EZEN, bi Tany avrald naiddag
bogood Tany tushaaluudyg biyeluuldeg. **167** Setgel mini Tany
gerchleluudiig sahidag bogood Bi tedend hemjeelshgui ih hairtai. **168** Bi
Tany tushaaluud ba gerchleluudiig sahidag, Uchir ni minii buh yavdluud
Tany omno baidag bilee. **169** Oo, EZEN, minii hashhirah duu Tany omno
hureg. Ooriin ugiin daguu nadad uhaarlyg hairlaach. **170** Minii guiltyg
Ooriin omno iruuleech. Ooriin ugiin daguu namaig avraach. **171** Ta nadad
zarliguudaa zaadag uchraas Uruul mini magtaalyg gargag. **172** Tany buh
tushaaluud zov shudarga uchraas Hel mini Tany ugiin talaar duulag. **173**
Bi Tany tushaaluudyg songoson uchir Tany mutar nadad tuslahad belen
bolog. **174** Oo, EZEN, bi Tany avralyg husen temuuldeg bogood Tany
huuli bol minii bayasal yum. **175** Tanyg magtahyn tuld setgeliig mini amid
bailgaach. Ooriin togtooluudyg nadad tusluulaach. **176** Bi toorson honi
shig zamaas gajin yavsan bilee. Ooriin zartsyg hain olooch. Uchir ni bi
Tany tushaaluudyg martdaggui bilee.

Duulal 120

120:1 Ogsoh duu. Bi zovlon berhsheeliinhee dund EZENd handan
hashhirsand Tereer nadad hariulsan. **2** Oo, EZEN, minii setgeliig hudalch
uruulaas bolon Hudal huurmag helnees avraach. **3** Hudal huurmag hel ee,
chamd yuu ogch, chamd oor yuug hiij boloh ve? **4** Arts modny shataj bui
nuurstei Daichin hunii hurts sum. **5** Bi Myeshyekt tur suuj, Kyedaryn
maihnuudyn dund orshin suudag tul bi gaslantai yaa! **6** Amar taivnyg uzen
yadagchtai hamt Setgel mini heterhii udaan orshin suujee. **7** Bi bol amar
taivan. Harin namaig yarij baihad Ted dainyg husdeg bilee.

Duulal 121

121:1 Ogsoh duu. Bi hartsaa uuls uruu orgono. Haanaas nadad tuslamj
ireh ve? **2** Minii tuslamj tenger ba gazryg buteesen EZENees irdeg. **3** Ter

chamaig hol alduulahgui. Chamaig hamgaalagch Tereer uureglehgui. **4**
Haragtun, Izrailiig hamgaalagch Tereer Uuregleh ch ugui, untah ch ugui. **5**
EZEN bol chamaig hamgaalagch. EZEN bol chinii baruun gar tal dahi
chinii suuder yum. **6** Odroor nar ch chamaig horlohgui, Shonoor sar ch
honoohgui. **7** EZEN chamaig buh hor honooloos sahin hamgaalna. Ter
chinii setgeliig sahina. **8** EZEN chinii oroh, garah buriig Odgoogoos
monhod sahin hamgaalna.

Duulal 122

122:1 Davidyn ogsoh duu. Ted nadad "EZENii orgoo uruu yavtsgaaya"
gehed Bi bayarlasan. **2** Iyerusalim aa, bidnii hol Chinii daaman haalgany
dotor zogsoj baina. **3** Iyerusalim ih shiguu hot shig baiguulagdsan, **4**
Tiishee ovguud, EZENii ovguud EZENii nerd talarhal orgohoor Izrailiin
togtoolyn daguu ochdog yum. **5** Uchir ni tend shuuhed zoriulan
sentiinuudiig, Davidyn geriin sentiinuudiig tavisan baiv. **6** Iyerusalimyn
amar amgalangiin toloo gui. "Chamaig hairlagchid olziitei baih boltugai. **7**
Amar amgalan chinii hanan hermiin dotor, Sain saihan chinii ordnuudad
baih boltugai". **8** Ah duus ba and nohdiinhoo toloo Bi odoo "Chinii dotor
amar amgalan baih boltugai" gej helne. **9** Bidnii Burhan EZENii orgoonii
toloo Bi chinii sain saihnyg eren haih bolno.

Duulal 123

123:1 Ogsoh duu. Tengert zalragch aa, Tan uruu bi hartsaa orgoj baina. **2**
Haragtun, zartsyn nud ezentniihee garyg, Shivegchnii nud ezegteinhee
garyg hardag shig Tuuniig bidniig niguulseh hurtel Bidnii nud oorsdiin
Burhan EZEN uruu hardag. **3** Bidniig niguulseech, Oo, EZEN, bidniig
niguulseech. Uchir ni bid doromjloloor ihed duursen bilee. **4** Bidnii setgel
Tsalgar humuusiin doog tohuu, Bardamnagchdyn doromjloloor ihed
duursen bilee.

Duulal 124

124:1 Davidyn ogsoh duu. "EZEN bidnii tald baigaaguisen bol" gej
Izrailiar odoo heluul 2 "Humuus bidnii esreg bosoh uyed EZEN bidnii tald
baigaaguisen bol 3 Tednii uur hilen bidnii esreg shatah uyed Ted bidniig
amidaar maani zalgih baisan. 4 Tegeed ih us bidniig haman, Usny
ursgaluud bidnii setgeliig jivuuleh baisan. 5 Tegeed dogshin us bidnii
setgeliig jivuuleh baisan". 6 Bidniig tednii shudend tastuulahaar ogoogui
EZEN magtagdah boltugai. 7 Bidnii setgel anchny urhinaas multrah
shuvuu shig zugtsan bilee. Urhi evdersen bogood bid ch zugtsan. 8 Bidnii
tuslamj bol tenger ba gazryg buteesen EZENii nerd bii.

Duulal 125

125:1 Ogsoh duu. EZENd itgedeg humuus bol Ul hodloh, monhod
orshdog Sion uulyn adil yum. 2 Iyerusalimyg uuls hureelen baidag shig
Odgoogoos monhod hurtel Ooriin humuusiig EZEN hureeldeg. 3 Uchir ni
horon muu baidlyn ochirt tayag zov shudarga hunii gazar deer baihgui.
Ene ni zov shudarga hun buruu uildeld garaa hurgehguin tuld yum. 4 Oo,
EZEN, sain humuust bolon Shuluun shudarga zurhtei humuust sainyg
uildeech. 5 Harin murui zam uruugaa hazaidag humuusiig EZEN gem
buruug uildegchidtei hamt avch odno. Izrailiin deer amar amgalan
orshtugai.

Duulal 126

126:1 Ogsoh duu. EZEN Siony olzlogdogsdyg butsaan avchrah uyed Bid
zuudelj baigaa humuus shig baisan bilee. 2 Tegeed bidnii am ineedeer, Hel
maani bayasaltai duugaar duursen yum. Tegeed ted undestnuudiin dund
"EZEN tednii toloo augaa ih zuiliig uildsen yum" gev. 3 EZEN bidnii
toloo augaa ih uilsiig uildsen yum. Bid bayarlaj baina. 4 Oo, EZEN, bidnii
olzlogdogsdyg Omnodiin gol gorhinuud shig sergeegeech. 5 Nulims
dusluulan ur suulgagchid Bayartai duu hoorteigoor urgats huraah bolno. 6
Urtei uutaa uuren, uilan tsaash naash yavdag hun Bagtsalsan tariagaa avch
iren, bayasgalantai duutaigaar zaaval dahin irne.

Duulal 127

127:1 Solomony ogsoh duu. EZEN geriig barij baiguulahaas naash
Tuuniig baiguulagchid demii hodolmorlodog yum. EZEN hotyg
hamgaalahaas naash Manaach hun demii l seruun baidag yum. 2 Ta naryn
huvid ert boson, Oroi boltol untahgui baij, Zutgej olson talhyg ideh ni
demii hooson yum. Uchir ni Ter Ooriin hairladag hundee noiryg ogdog
bilee. 3 Haragtun, ur huuhed bol EZENees irdeg beleg, Umain ur jims bol
shagnal yum. 4 Daichny gart bui sumtai adil Zaluu hunii ur huuhduud tiim
baidag bilee. 5 Tedneer saadgaa duurgesen hun yuutai yerooltei ve! Ted
daaman haalgan deer daisnuudtaigaa yariltsah uyedee Ichguurt orohgui.

Duulal 128

128:1 Ogsoh duu. EZENees emeedeg, Tuunii zamaar zamnagch hun bur
yuutai yerooltei ve. 2 Chi ooriin garyn ur jimsiig ideh uyedee Az jargaltai
baih bogood sain saihan amidarna. 3 Chinii ehner tanai ger dotorh Ur
jimstei usan uzmiin mod adil, Chinii huuhduud shireeg chini toiron bui
Chidun mod adil baih bolno. 4 Haragtun, uchir ni EZENees emeedeg hun
Iinhuu yeroogdono. 5 EZEN chamaig Sionoos yerooj, Chi nasan turshdaa
Iyerusalimyn sain saihnyg uzeh boltugai. 6 Chi huuhduudiinhee
huuhduudiig uzeh boltugai. Izrailiin deer amar amgalan orshtugai!

Duulal 129

129:1 Ogsoh duu. "Ted namaig zaluugaas mini olon udaa havchin
zovooson bilee". Odoo Izrailiar heluul. 2 "Ted namaig zaluugaas mini olon
udaa havchin zovooson bilee. Gevch ted namaig diileegui yum. 3
Tariachin minii nuruug anjsaar hagalav. Ted urt shan tatsan bilee". 4
EZEN bol zov shudarga yum. Tereer horon muu hunii uyaag tasaddag. 5
Sionyg uzen yadagchid bugd Ichguurt orj, uhragtun. 6 Ted urgahaasaa
omno hatdag Deever deerh ovs nogoo met bolog. 7 Edgeer ni hadlanchiin
atgyg ch, Taria bagtslagchiin tevriig ch duurgehgui. 8 Hajuutaar

ongorogchid ch "EZENii yerool ta nar deer baig. Bid ta naryg EZENii
nereer yerooye" gej heldeggui.

Duulal 130

130:1 Ogsoh duu. Oo, EZEN, bi gunees Tan uruu hashhirsan. 2 Ezen, duu
hooloig mini sonsooch! Minii guiltyn duund Tany chih zoolon baig. 3
EZEN, herev Ta gem buruut temdeglevees, Oo, Ezen, hen tesverlen
zogsoj chadah ve? 4 Harin Tanaas emeehiin tudd Tand uuchlal baidag
bilee. 5 Bi EZENiig huleedeg, setgel mini ch huleedeg bogood Tuunii
ugend bi naiddag bilee. 6 Manaach hun ogloo bolohyg huleehees ch
iluugeer Setgel mini EZENiig huleedeg. Manaach hun ogloog huleehees
ch iluugeer shuu. 7 Izraili aa, EZENd naidagtun. Uchir ni EZENd hair
enerel baigaa, Tuund arvin zolilt bii. 8 Tereer Izrailiig Buh gem buruugaas
ni zolih bolno.

Duulal 131

131:1 Davidyn ogsoh duu. Oo, EZEN, zurh mini bardam bish, nud mini ch
ihemseg bish yum. Bi ih uils, Esvel nadad het hund zuilsed ch
oroltsdoggui. 2 Bi setgelee uneheer taivshruulan chimeegui bolgoson.
Hohnoos garsan huuhed ehiinhee tevert baidag shig Setgel mini minii
dotor hohnoosoo garsan huuhed met yum. 3 Izraili aa, odgoogoos monhiin
monhod EZENd naidagtun!

Duulal 132

132:1 Ogsoh duu. Oo, EZEN, Davidyn toloo Tuunii buh shanallyg
sanaach. 2 Tuunii herhen EZENd tangaraglan, Iakovyn Togs huchit
Negend andgailahdaa 3 "Uneheer bi gertee ch orohgui, Oron deeree ch
hevtehgui. 4 Bi untahaar nudee ch anihgui, Zovhio ch buulgahgui. 5 Ene ni
namaig EZENd zoriulsan gazryg, Iakovyn Togs huchit Negend orshih
gazryg oloh hurtel boloi" gej baisnyg sanaach. 6 Haragtun, bid uunii talaar
Yefratad sonsoj, Uuniig Iaaryn talbaigaas olson. 7 Tuunii orshih gazart

ochitsgooyo. Tuunii holiin gishguuriin hajuud morgotsgooye. 8 Oo, EZEN
Ta Ooriin huch chadlyn avdartai hamt Ooriin amraltyn gazart orohoor
bosooch. 9 Ooriin tahilch naryg zov shudargaar huvtsasla. Tany burhanlag
humuus bayar hoor bolon duulag. 10 Ooriin zarts Davidyn toloo
Toslogdogchiinhoo nuuriig buu buruulaach. 11 EZEN Davidad Ooriin
ergen butsahgui uneniig tangaraglahdaa "Chinii biyeiin ur jimsnees Bi
chinii sentiind zalna. 12 Herev chinii hovguud Minii gereeg bolon Minii
tedend surgah gerchleliig mini sahival Tednii hovguud ch bas chinii
sentiind monhod zalrah bolno" hemeev. 13 Uchir ni EZEN Sionyg
songoson yum. Ter tuuniig Ooriin orshih gazar bolgohyg husev. 14 "Ene
bol monhod Minii amrah gazar boloi. Uuniig hussen tul Bi end amidarna.
15 Bi tuuniig hool hunseer elbegeer yeroono. Bi gachigdagsdyg ni talhaar
hangana. 16 Tuunii tahilch naryg ch bas Bi avralaar huvtsaslah bogood
Tuunii burhanlag humuus bayarlan changaar duulna. 17 Tend Bi Davidyn
evriig urguulna. Bi Ooriin toslogdogchiin toloo denluug beltgesen yum. 18
Tuunii daisnuudyg Bi ichguureer huvtsaslana. Harin ooriinh ni deer titem
ni gyalbah bolno".

Duulal 133

133:1 Davidyn ogsoh duu. Haragtun, ah duusiin huvid hamtdaa
negdmeleer amidrah ni Hichneen saihan, hichneen taalamjtai ve! 2 Ene ni
sahal deeguur, Aarony sahal deeguur dooshoo ursan, Huvtsasnyh ni
zahaar dooshoo ursaj bui Tolgoi deerh une tsenetei tostoi adil yum. 3 Ene
ni Siony uuls deer buudag Hyermony shuudertei adil yum. Uchir ni tend
EZEN yerooliig tushaasan bogood Ter ni monhiin ami bilee.

Duulal 134

134:1 Ogsoh duu. Haragtun, EZENii orgoond shonoor uilchildeg EZENii
buh zarts nar aa, EZENiig magtagtun! 2 Ariun gazart handuulan garaa
orgoj, EZENiig magtagtun. 3 Tenger ba gazryg buteesen Negen boloh
EZEN Sionoos chamaig yerooh boltugai.

Duulal 135

135:1 EZENiig magtagtun! EZENii neriig magtagtun. EZENii zarts nar
aa, magtagtun, 2 EZENii orgoond, Bidnii Burhany orgoonii hashaand
zogsogchid oo, ta nar. 3 EZENiig magtagtun. Uchir ni EZEN bol sain.
Tuunii nerd magtan duulagtun. Uchir ni ter saihan yum. 4 Uchir ni EZEN
Oortoo zoriulan Iakovyg, Ooriin omch bolgon Izrailiig songoson bilee. 5
EZEN bol augaa bogood Bidnii Ezen bol buh burhdaas iluu deeguur
gedgiig bi medne. 6 EZEN taaldag alivaa zuilee Tengert ba gazart hiigeed
dalainuudad ba buh gun gazruudad uilddeg bilee. 7 Tereer delhiin zah
hyazgaaruudaas uur mananguudyg deeshee hooruuldeg. Ter bol boroond
zoriulan ayanga tsahilgaanyg buteej, Ooriin aguulahuudaas salhiig
gargadag. 8 Tereer Yegipyetiin uuganuudyg, Hunii huuhed, amitny toliin
ali alinyg tsohison. 9 Yegipyet ee, Ter chinii dund temdguud ba
gaihamshguudyg Faraon bolon tuunii buh tushmed deer ilgeesen yum. 10
Tereer olon undestnuudiig but tsohij, Huchtei haadyg alsny dotor i
Amorichuudyn haan Sihon, Bashany haan Og bolon Kanaany buh
haanchlaluud boloi. 12 Ter tednii gazar nutgiig ov bolgon Ooriin ard tumen
boloh Izrailid ov bolgon ogson. 13 Oo, EZEN, Tany ner monhiinh bogood
Oo, EZEN, Tany tuhai dursgal buh uyeuded hurne. 14 Uchir ni EZEN
Ooriin ard tumniig shuuj, Ooriin zarts naryg orshoono. 15 Uls
undestnuudiin shuteenuud bol alt, mongo buyuu Hunii garyn buteel yum.
16 Ted amtai bolovch yaridaggui. Ted nudtei bolovch hardaggui. 17 Ted
chihtei bolovch sonsdoggui, Tednii amand yamar ch amisgal baihgui bilee.
18 Tedniig buteedeg humuus, Tedend itgegchid bugdeeree tedentei
adilhan bolno. 19 Izrailiin ger ee, EZENiig magtagtun. Aarony ger ee,
EZENiig magtagtun. 20 Lyeviin ger ee, EZENiig magtagtun. EZENees
emeegchid ee, ta nar EZENiig magtagtun. 21 Iyerusalimd orshin suudag
EZEN Sionoos magtagdah boltutai. EZENiig magtagtun!

Duulal 136

136:1 EZENd talarhagtun. Uchir ni Ter sain, Uchir ni Tuunii hair enerel

monhiinh. 2 Burhdyn Burhand talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel
monhiinh. 3 Ezdiin EZENd talarhagtun, Uchir ni Tuunii hair enerel
monhiinh. 4 Aguu gaihamshguudyg gantsaar uildegch Tuund talarhagtun,
Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 5 Tsetsen mergeneer tengeruudiig
buteesen Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 6
Gazryg usan deeguur delgesen Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair
enerel monhiinh. 7 Aguu gerluudiig buteesen Tuund talarhagtun. Uchir ni
Tuunii hair enerel monhiinh. 8 Naraar odriig zahiruulagch Tuund
talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 9 Shoniig zahiruulahaar
sar ba oddyg buteesen Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel
monhiinh. 10 Yegipyetiin uugan huuhduudiig tsohison Tuund talarhagtun.
Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 11 Izrailiig tednii dundaas gargan
avchirsan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 12
Huchit gar, sungasan mutraar gargasan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii
hair enerel monhiinh. 13 Ulaan Tengisiig hoyor hesegt huvaasan Tuund
talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 14 Tuunii dunduur
Izrailiig gargasan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh.
15 Harin Tereer Faraon ba tuunii ih tsergiig Ulaan Tengist suiruulsen
Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 16 Ooriin
humuusiig tsoloor daguulsan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair
enerel monhiinh. 17 Ih haadyg but tsohison Tuund talarhagtun. Uchir ni
Tuunii hair enerel monhiinh. 18 Huchit haadyg alsan Tuund talarhagtun.
Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 19 Amorichuudyn haan Sihonyg
alsan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 20 Bashany
haan Ogiig alsan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh.
21 Tednii gazryg ov bolgon ogson Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair
enerel monhiinh. 22 Ooriin zarts Izrailid ov bolgoson Tuund talarhagtun.
Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 23 Dord baihad maani bidniig dursan
sanasan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 24
Bidniig ostnuudees maani avarsan Tuund talarhagtun. Uchir ni Tuunii hair
enerel monhiinh. 25 Buh mahbodod hool huns ogdog Tuund talarhagtun.
Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh. 26 Tengeriin Burhand talarhagtun.

Uchir ni Tuunii hair enerel monhiinh.

Duulal 137

137:1 Vavilony gol mornuudiin derged Bid suuj, Sionyg sanan uiltsgaasan.
2 Bid bosoo yatgaa, hogjmuudee Ud modond olgoson. 3 Uchir ni tend
olzlon avagchid maani bidnees duu shaardan, "Siony duunuudaas negiig
bidend duulaach" hemeen Bidniig zovoogchid bayar hoor shaardsan yum.
4 Bid EZENii duug Hari nutagt yaaj duulah ve? 5 Iyerusalim aa, herev bi
chamaig martsansan bol Minii baruun gar chadvaraa aldah boltugai. 6
Hervee bi chamaig sanahgui bol, Hervee bi Iyerusalimyg Ooriin hamgiin
deed bayasgalangaas iluugeer orgomjlohgui bol Hel mini tagnaind mini
naaldag. 7 Oo, EZEN, "Tuuniig nuraa, tuuniig nuraa, Suuri hurtel ni nuraa"
gej baisan Yedomyn hovguuded Iyerusalimyn honoolt odriig sanuulaach. 8
Suirsen negen boloh Vavilony ohin oo, Chinii bidend hariu uildsen yosoor
Chamd hariulagch negen yuutai yerooltei baih ve! 9 Chinii nyalh
huuhduudiig barij avan Had uruu shidegch negen yuutai yerooltei baih ve!

Duulal 138

138:1 Davidyn duulal. Bi buhii l zurheeree Tand talarhal orgono. Bi
burhdyn omno Tand magtan duulna. 2 Bi Tany ariun sum uruu handan
sogdon morgoj, Tany hair enerel, unenii tani toloo Tany nerd talarhal
orgono. Uchir ni Ta Ooriin buh nereer Ooriin ugiig ondort orgomjilson
yum. 3 Minii duudsan odor Ta nadad hariuljee. Ta setgeliig mini huchtei
bolgon namaig zorigjuulsan. 4 Oo, EZEN, Tany amnaas garah ugiig
sonsohdoo Gazryn buh haad Tand talarhal orgono. 5 Ted EZENii
zamuudyn tuhai duulna. Uchir ni EZENii sur javhlan aguu ih bilee. 6 Uchir
ni EZEN hediigeer orgomjlogdson bolovch Dord huniig harj handdag,
Harin bardamnagchiig Ter holoos l ch meddeg yum. 7 Hediigeer bi
berhsheel zovlongiin dund yavdag ch Ta namaig sergeene. Ta mutraa minii
daisnuudyn uur hilengiin omnoos sungah bogood Tany baruun mutar
namaig avarna. 8 EZEN nadad hamaarah zuilsiig guitselduulne. Oo,

EZEN, Tany hair enerel monhiin yum. Ooriin mutryn buteeluudiig buu
orhioch.

Duulal 139

139:1 Davidt duulal, Nairal duuny udirdaachid. Oo, EZEN, Ta namaig
sudlan, namaig medsen bilee. 2 Minii suuj, bosohyg ch hurtel Ta meddeg
yum. Ta haa holoos minii sanaa bodluudyg oilgodog. 3 Ta minii yavah
zam mor hiigeed hevtehiig mini ch nariivchlan uzej, Minii buh yavdlyg
dotno sain meddeg. 4 Namaig gants ug oguulehees ch omno, Haragtun,
EZEN Ta bugdiig meddeg. 5 Ta namaig hoinoos ba urdaas mini nomorloj,
Minii deer mutraa tavisan. 6 Iimd medleg nadad denduu gaihamshigtai
yum. Ene ni ondor bogood bi tuund hurshgui bilee. 7 Tany Sunsnees bi
haashaa odoj chadah ve? Esvel Tany orshihuigaas bi haashaa zugtaj
chadah ve? 8 Herev bi tenger ood ochvol, Ta tend baidag. Herev bi
Uhegsdiin orond or deree zasval, haragtun, Ta tend baidag. 9 Herev bi
uuriin gegeegeer jiguurlen, Herev bi dalain hamgiin alsyn hesegt suuval,
10 Tend ch Tany mutar namaig udirdaj, Tany baruun mutar nadaas zuurah
bolno. 11 Herev bi "Haranhui uneheer namaig nomorch, Namaig
hureelegch gerel ni shono bolno" gevel 12 Haranhui ch Tand haranhui bish
bogood Shono ch odor met gereltei bilee. Gerel haranhui hoyor hoyoulaa
adilhan yum. 13 Uchir ni Ta minii erhtnuudiig helbertei bolgojee. Ta ehiin
mini hevliid namaig burduuljee. 14 Bi aimshigtai bolood gaihamshigtai
buteegdsen tul Tand talarhal orgono. Tany uils bol gaihaltai bogood Minii
setgel ch uuniig mash sain meddeg yum. 15 Namaig nuuts dotor bureldej,
Gazryn gund urnaar shaglagdaj baihad ch Minii biyeiin galbir Tanaas
nuutslagdaagui yum. 16 Minii torhoo olj amjaagui ur hovroliig Tany nud
harj l baisan. Nadad togtoogdson odruudiin Neg ni ch boloogui baihad Ted
bugd Tany nomd bichigdsen baijee. 17 Oo Burhan, nadad handsan Tany
bodluud hichneen nandin be! Tednii niilber hichneen ih ve! 18 Hervee bi
tedgeeriig toolbol ted elsnii shirhgees ch davan garna. Bi seruun baihdaa
ch Tantai hamt baina. 19 Oo, Burhan, Ta horon muu huniig hyadah ch
boloosoi. Tiimees tsus ursgagchid aa, nadaas holdogtun. 20 Uchir ni ted

Tany esreg muugaar yaridag bogood Tany daisnuud Tany neriig demii
hoosnoor ashigladag. 21 Oo, EZEN, Tanyg uzen yadagchdyg bi uzen
yaddaggui gej uu? Tany esreg bosogchdyg bi jigshdeggui gej uu? 22 Bi
tuild hurtel tedniig uzen yaddag. Ted minii daisnuud bolson. 23 Oo,
Burhan, namaig sudlan, minii zurhiig medeech. Namaig shalgaj, minii
bodluudyg medeech. 24 Minii dotor yamar negen honoolt uil bui esehiig
harj, Monhiin zam uruu namaig zalaach.

Duulal 140

140:1 Iairal duuny udirdaachid. Davidyn duulal. Oo, EZEN, namaig buzar
muu humuusees avraach. Namaig huchirhiilegchdees hamgaalaach. 2 Ted
zurhendee buzar muu zuilsiig seddeg. Ted urgelj dainuudyg odoodog. 3
Ted mogoi shig helee biluuddeg. Tednii uruul dor hort mogoin hor baidag.
Syela 4 Oo, EZEN, namaig buzar muu humuusiin garaas hamgaalaach.
Minii holiig tulheheer zorison Huchirhiilegchdees namaig hamgaalaach. 5
Bardam humuus namaig horlohoor urhi ba uyaanuudyg tavijee. Ted zamyn
hajuud tor tatsan. Ted nadad zanga tavisan. Syela 6 Bi EZENd handan "Ta
bol minii Burhan. Oo, EZEN, minii guih duund chih taviach" gev. 7 Minii
avralyn huch chadal boloh Ezen BURHAN, Ta tulaldaany odor minii
tolgoig buteen nomorson yum. 8 Oo, EZEN, horon muu hunii husliig buu
soyorhooch. Ted orgomjlogduuzei gej tolovlogoog ni buu demjeech. Syela
9 Namaig toiron baigchdyn tolgoinuudyn huvid gevel Oorsdiinh ni uruulyn
hor honooloor tedniig nomorgooch. 10 Shataj bui nuurs teden deer unah
boltugai. Ted gal uruu, Garch chadahaargui gun nuhend tulhuulen unah
boltugai. 11 Gujirdegch hun gazar deer buu zogsog. Huchirhiilegch huniig
gai zovlon dagaj honoono. 12 EZEN zovogch hunii hergiig hiigeed Yaduu
hunii tolooh shudarga yosyg demjih bolno gedgiig bi medne. 13 Zov
shudarga hun Tany nerd uneheer talarhana. Shuluun shudarga hun Tany
orshihuid amidarna.

Duulal 141

141:1 Davidyn duulal. Oo, EZEN, bi Tanyg duuddag. Nad uruu hurdan
ireech! Namaig Tanyg duudaj baih uyed minii duund chih taviach! **2** Minii
zalbiral Tany omno utlaga adil toologdog. Garaa deesh orgoh mini udshiin
tahil adil toologdog. **3** Oo, EZEN, amand mini manaach taviach. Uruulyn
mini haalgyg sahiach. **4** Gem buruug uildegchidtei hamt Horon muu uilsiig
uildeheer Zurhiig mini alivaa buzar zuild buu uruu tatuulaach. Tednii
tansag amttanuudaas nadad buu iduuleech. **5** Zov shudarga hun namaig
eneren tsohij, namaig zemleg. Ene ni tolgoin tos met bilee. Tolgoig mini
uunees buu tatgalzuulaach, Uchir ni minii zalbiral horon muu uilsiinh ni
esreg handsaar l baina. **6** Tednii shuugchid hadny hajuu uruu shidegdsen
bogood Minii ug amttai uchraas ted tuuniig sonsdog. **7** Hen negen ni gazar
hagalj, horsiig bornoidoh uyed Bidnii yasnuud Uhegsdiin orny haalgan
deer taraagdsan yum. **8** Oo, BURHAN Ezen, minii nud Tan uruu chiglene.
Tan dotor bi horgodno. Namaig hamgaalaltgui buu orhioch. **9** Namaig
barihaar tednii tavisan urhiny tornoos bolon Gem buruut uildegchdiin
zanganaas namaig hamgaalaach. **10** Namaig ayuulgui ongoroh zuur Horon
muu huniig ooriinh ni torond oruulaach.

Duulal 142

142:1 Davidyn maskil, aguid baihad ni. Zalbiral. Bid duu hooloigooroo
EZENd handan changaar hashhirna. Bi duu hooloigooroo EZENees guina.
2 Bi Tuunii omno gomdloo ursgana. Bi zovlon berhsheelee Tuunii omno
yarina. **3** Minii suns minii dotor sulidah uyed Ta zam moriig mini medej
baisan. Yavah zamd mini Ted namaig barihaar urhi nuusan baiv. **4** Baruun
tal uruu harj ajiglaach. Namaig toodog hun neg ch baihgui baina. Nadad
zugtaah gazar ch ugui. Setgeld mini sanaa tavigch neg ch ugui. **5** Oo,
EZEN, bi Tand handan hashhirsan bilee. Bi "Ta bol minii horgodoh gazar,
Amidyn gazart minii huvi yum. **6** Hashhirah duug mini anhaaraach. Uchir
ni bi mash dord bolgogdson baina. Namaig havchigsdaas mini avraach.
Uchir ni ted minii huvid het huchtei yum. **7** Bi Tany nerd talarhal orgoj
baihyn tuld Setgeliig mini shorongoos gargaach. Ta nadad ogoomor
handah uchir Zov shudarga humuus namaig hureelne" gev.

Duulal 143

143:1 Davidyn duulal. Oo, EZEN, zalbirlyg mini sonsoj, Guiltad mini chih
taviach. Ooriin itgeltei bolon zov shudarga baidal dotor nadad hariulaach!
2 Ooriin zartsaa buu shuugeech. Uchir ni Tany melmiid amid yamar ch
hun zov shudarga bish baidag. 3 Uchir ni daisan setgeliig mini havchjee.
Ter minii amiig gazart nuhchjee. Ter namaig ali ert uhsen humuus shig
Haranhui gazruudad suulgasan. 4 Tiimees suns mini minii dotor sulidsan
bilee. Zurh mini ch minii dotor zogsoh shahsan yum. 5 Bi ertnii odruudiig
sanadag. Bi Tany uis buhniig tungaadag. Bi Tany garyn uilsiig nyagtlan
boddog. 6 Bi Tan uruu garaa sungadag. Setgel mini angasan gazar met
Tan uruu temuuldeg. Syela 7 Oo, EZEN, nadad hurdhan hariulaach, suns
mini doroitoj baina. Nadaas nuuree buu nuugaach. Es tegvees bi nuh uruu
doosh odogchdyn adil boloh yum. 8 Tany hair enerliig ogloo nadad
sonsgooch. Uchir ni bi Tand itgedeg bilee. Yavah zamyg mini nadad zaaj
ogooch. Tand l bi setgelee orgon barij baina. 9 Oo, EZEN, namaig
daisnuudaas mini avraach. Bi Tany dotor horgodno. 10 Ta minii Burhan
uchraas Tany husel taallyg guitselduulehiig nadad zaagaach. Tany sain
Suns namaig tegsh gazar deer udirddag. 11 Oo, EZEN, Ooriin neriin toloo
namaig sergeegeech. Ooriin zov shudargaar setgeliig mini zovlongoos
angijruulaach. 12 Ooriin hair enerleer daisnuudyg mini taslan hayaj,
Setgeliig mini zovoogch bugdiig ustgaach. Uchir ni bi bol Tany zarts bilee.

Duulal 144

144:1 Davidyn duulal. Minii garyg daitahad bolood Minii huruug
tulaldahad beltgedeg, Minii had boloh EZEN magtagdah boltugai. 2 Ter
bol Minii hair enerel ba minii tsaiz, Minii behlelt ba minii avragch, Minii
bambai ba minii horgoddog Negen, Humuusiig mini minii dor
zahiruulagch. 3 Oo, EZEN, hun gegch ni yuu bolood Ta tuuniig meddeg
yum be? Hunii huu gegch ni yuu bolood Ta tuunii tuhai boddog yum be? 4
Hun bol zugeer l neg amisgaltai adil yum. Tuunii odruud bol ongorch bui
suuder shig bilee. 5 Oo, EZEN, Ooriin tengeruudiig bohiilgood doosh buuj

ireech. Utaa garguulahaar uulsad hureech. 6 Ayanga tsahilgaan tsahiulj,
tedniig taraagaach. Sumnuudaa harvaj, tedniig but tsohioch. 7 Ondor
deerees Ooriin mutryg sungan, Namaig ih usnaas bolon Hari humuusiin
garaas avran choloolooch. 8 Tednii am hudal huurmagiig yaridag bogood
Tednii baruun gar bol hudal huurmagiin baruun gar yum. 9 Oo, Burhan, bi
Tand shine duug duulna. Arvan utast yatgaar bi Tand magtan duulna. 10
Ta haadad avralyg hairlaj, Ooriin zarts Davidyg buzar ildnees avardag
bilee. 11 Am ni hudal huurmagiig heldeg, Baruun gar ni hudal huurmagiin
baruun gar boloh Hari humuusiin garaas namaig avran choloolooch. 12
Manai hovguudiig zaluud ni urgaj guitssen urgamal met, Manai ohidyg
ordond zoriulan urlasan bulangiin bagana met bolgooch. 13 Manai
saravchuud buh torliin taria budaagaar duuren, Manai honin surguud
talbainuudad mini Myanga, tumeer urjih boltugai. 14 Manai uher surguud
Gai zovlon, aldagdalgui hund achaag zooj, Manai gudamjnuudad
hashhirah duun ch baihgui boloh boltutai! 15 Iim ard tumen yuutai
yerooltei ve! EZENiig oorsdiin Burhanaa bolgodog ard tumen yuutai
yerooltei ve!

Duulal 145

145:1 Davidyn magtaalyn duulal. Oo, Haan boloh Burhan mini, bi Tanyg
orgomjilj, Tany neriig uurd monhod magtana. 2 Odor bur bi Tanyg magtaj,
Tany neriig uurd monhod magtana. 3 EZEN bol aguu ba ondort
magtuushtai bogood Tuunii aguu baidal hemjeelshgui bilee. 4 Neg
uyeiinhen Tany uilsiig nogoo uyeiinhend magtaj, Tany huchirheg
uildluudiig tunhaglana. 5 Tany sur huchnii tsog javhlant yaruu aldar bolon
Tany gaihamshigt uilsiig bi tungaan bodno. 6 Humuus Tany surdmeer
uilsiin huchiig yarih bogood Bi ch Tany aguu baidlyg tunhaglana. 7 Ted
Tany elbeg bayan sain saihny dursgalyg hicheenguilen yarih bogood Bi ch
Tany zov shudargyn tuhai bayartaigaar hashhirna. 8 EZEN bol
niguulsengui ba orshoongui, Uurlahdaa udaan, hair enerleer aguu ih yum. 9
EZEN bol bugded sain, Tuunii orshooluud Ooriinh ni buteel buhnii deer
baidag. 10 Oo, EZEN, Tany buteel buhen Tand talarhal orgoh bogood

Tany burhanlag humuus Tanyg magtatsgaana. 11 Ted Tany haanchlalyn
sur javhlangiin tuhai yarij, Tany sur huchnii talaar oguulne. 12 Ene ni hunii
hovguuded Tany huchit uils bolon Tany haanchlalyn sur javhlangiin yaruu
addryg meduulehiin tuld boloi. 13 Tany haanchlal bol monhiinh bogood
Tany noyorhol bol buh uyeiinhnii turshid urgeljilne. 14 EZEN unasan
buhniig ondiilgoj, Sohorson buhniig bosgodog. 15 Buhnii nud Tan uruu
hardag bogood Ta tovloson tsagt tednii hool hunsiig ogdog bilee. 16 Ta
mutraa delgen, Buh amitny husliig hangadag yum. 17 EZEN bol Ooriin
buh zamd zov shudarga, Ooriin buh uilsed enerengui. 18 EZEN Ooriig ni
duudagch buhend, Ooriig ni uneneer duudagch buhend oir baidag. 19
Tereer Ooroos ni emeegchdiin husliig biyeluulne. Ter bas tednii
hashhirahyg sonson, tedniig avarna. 20 EZEN Ooriig ni hairladag bugdiig
sahin hamgaaldag, Harin buh horon muu huniig Ter ustgana. 21 Minii am
EZENii magtaalyg oguuleh bogood Buh mahan biyes Tuunii ariun neriig
uurd monhod magtatsgaana.

Duulal 146

146:1 EZENiig magtagtun! Setgel mini ee, EZENiig magtagtun! 2 Bi
amiddaa EZENiig magtana. Bi baih zuuraa Burhandaa magtan duulna. 3
Noyodod buu itge, Avralgui hunii huud ch buu itge. 4 Tuunii suns garch
yavdag bogood tereer gazar shoroo uruu buidag. Yag ter odor tuunii
bodluud mohdog. 5 Iakovyn Burhanyg ooriin tuslamj bolgon, Ooriin
Burhan EZENd naidagchid yuutai yerooltei ve! 6 Tereer tenger ba gazar,
Dalai hiigeed tuunii dotor baigch buhniig buteesen. Tereer itgeliig monhod
sahin, 7 Darlagdagsdad shudarga yosyg guitselduulj, Olsogchdod ch hool
huns ogdog. EZEN horigdluudyg cholooldog yum. 8 EZEN sohor hund
haraa oruuldag. EZEN sohrogchdiig bosgodog. EZEN zov shudarga
humuusiig hairladag. 9 EZEN hariin humuusiig hamgaaldag. Tereer
etseggui ba belevsniig tetgedeg, Harin horon muu hunii zamd hondolddog.
10 Sion oo, chinii Burhan boloh EZEN Buh uyeiinhnii turshid, monhod
zahirna. EZENiig magtagtun!

Duulal 147

147:1 EZENiig magtagtun! Uchir ni bidnii Burhand magtan duulah ni sain
bilee. Uchir ni magtah ni taalamjtai bolon zohistoi baina. 2 EZEN
Iyerusalimyg bosgon baridag. Tereer Izrailiin taran butragsdyg
tsugluuldag. 3 Ter emtersen zurhtei humuusiig anagaaj, Tednii sharhyg
boodog. 4 Tereer oddyg tooldog. Ter ted bugded ner ogdog. 5 Bidnii Ezen
aguu bolood huch chadlaar duuren. Tuunii oyuun uhaan hyazgaargui yum.
6 EZEN zovogsdyg tushdeg. Ter horon muu huniig gazart unagadag. 7
EZENd talarhaltaigaar duulagtun. Bidnii Burhand yatgaar magtan
duulagtun. 8 Tereer tengeriig uulseer burhen, Gazar delhiid boroog beltgej,
Uuls deer zuleg nogoog urguuldag. 9 Ter araatan amitand hiigeed Guaglan
baigaa zaluu hereenuuded hool hunsiig ni ogdog. 10 Tereer moriny huch
chadald bahddaggui. Tereer hunii hold ch bayarladaggui. 11 EZEN
Ooroos ni emeegchiig, Ooriinh ni hair enerliig huleegchdiig iveedeg. 12
Iyerusalim aa, EZENiig magtagtun! Sion oo, ooriin Burhanyg magtagtun!
13 Uchir ni Ter chinii daaman haalguudyn onisyg bat beh bolgoson yum.
Ter ta naryn dundah hovguudiig chini yerooson. 14 Ter tanai hil hyazgaart
enh taivnyg togtoodog. Ter ta naryg hamgiin sain ulaan buudaigaar
hangadag. 15 Ter Ooriin tushaalyg delhiid ilgeedeg. Tuunii ug mash
hurdan tarhdag. 16 Ter tsasyg noos shig zulan buulgadag. Ter tsan
hyaruug uns shig taraadag. 17 Ter Ooriin mondriig uirmeg shig tsatsdag.
Hen Tuunii javryg soron zogsoj chadah ve? 18 Ter ugee ilgeej, tedgeeriig
hailuuldag. Ter salhia uleelguulj, ih usyg ursgadag. 19 Ter Ooriin ugiig
Iakovd, Ooriin zarlig ba togtooluudyg Izrailid tunhagladag. 20 Ter oor ali
ch undestend iinhuu handaagui. Ted Tuunii togtooluudyg ch meddeggui
bilee. EZENiig magtagtun!

Duulal 148

148:1 EZENiig magtagtun! Tengeruudees EZENiig magtagtun! Tuuniig
ondort magtagtun! 2 Tuunii buh tenger elch nar aa, Tuuniig magtagtun!
Tuunii buh tserguud ee, Tuuniig magtagtun! 3 Nar ba sar aa, Tuuniig

magtagtun! Gerelt buh odod oo, Tuuniig magtagtun! 4 Hamgiin deed
tengeruud bolon Tengeriin deerh us ch Tuuniig magtagtun! 5 Tedneer
EZENii neriig magtuul. Uchir ni Tuunii tushaasnaar ted buteegdsen bilee.
6 Ter bas uurd monhod tedniig bairluulsan yum. Tereer hezee ch ongoron
odohgui zarligiig gargasan yum. 7 Gazar deerees EZENiig magtagtun.
Dalain amitad bolon dalain gunuud, 8 Gal ba mondor, tsas ba uuls, Tuunii
ugiig guitsetgedeg shuurga salhi, 9 Uuls ba buh tolgod, Jimsnii modod ba
buh hushnuud. 10 Araatan amitad ba buh mal surguud, Molhogchid ba
jiguurten shuvuud, 11 Delhiin haad ba buh humuus, Tushmed ba delhiin
buh shuugchid, 12 Zaluus ba ongon busguichuud, Hogshchuul ba
huuhduud magtagtun. 13 Tedneer EZENii neriig magtuul. Uchir ni Tuunii
ner l gantsaaraa erhem deed bilee. Tuunii sur javhlan gazar ba tengeriin
deeguur baidag. 14 Tereer Ooriin humuusiin toloo evriig orgoson. Ene ni
Tuunii buh burhanlag humuus, Tuund oir bui humuus boloh Izrailiin
hovguudiin tolooh magtaal boloi. EZENiig magtagtun!

Duulal 149

149:1 EZENiig magtagtun! EZENd shine duug, Burhanlag humuusiin
chuulgand Tuunii magtaalyg duulapun. 2 Izraili ooriin Buteegchdee
bayarlagtun. Siony hovguud oorsdiin Haandaa bayarlagtun. 3 Bujig
bujigluulen tedneer Tuunii neriig magtuul. Hengereg bolon yatga
hogjmoor, tedneer Tuuniig magtuul. 4 Uchir ni EZEN Ooriin humuuseer
bahddag. Tereer zovogch humuusiig avralaar uzesgelentei bolgono. 5
Burhanlag humuusiig aldryn dund bayasuul. Tedniig oron deer ni ch
bayasgalantaigaar duuluul. 6 Tednii amand Burhany deed magtaaluudyg,
Gart ni hos irtei ild bailga. 7 Ene ni undestnuudees oshoo avch Ard
tumnuudiig yallahyn tuld, 8 Tednii haadyg ginjeer ginjilj Noyodyg ni tomor
dongoor tushihyn tuld, 9 Bichigdsen shuultiig tedend guitsetgehiin tuld
boloi. Ene bol Tuunii buh burhanlag humuust hundetgel yum. EZENiig
magtagtun!

Duulal 150

150:1 EZENiig magtagtun! Burhanyg Ooriinh ni ariun gazart magtagtun!
Tuuniig Ooriinh ni huchirheg ogtorguid magtagtun! **2** Tuuniig huchit
uilsiinh ni toloo magtagtun! Tuuniig erhem aguu baidlynh ni daguu
magtagtun! **3** Tuuniig bureen duugaar magtagtun! Tuuniig bosoo yatga ba
yatgaar magtagtun! **4** Tuuniig hengereg delden, bujig bujiglen magtagtun!
Tuuniig chavhdast hogjim ba limbeer magtagtun! **5** Tuuniig changa tsan
hogjmoor magtagtun! Tuuniig hungeneh tsan hogjmoor magtagtun! **6**
Amisgaltai buhen EZENiig magtagtun! EZENiig magtagtun!

1:1 Izrailiin haan, Davidyn hovguun Solomony surgaalt ugs ni 2 Mergen
uhaan ba sahilga batyg medeh, Bilig uhaany ugsiig oilgoh, 3 Zov, unen,
shudarga zuilsiig uildseneer Sahilga bat bolon hersuu baidald suraltsah, 4
Genen negend hersuu baidlyg, Ider negend bodlogotoi uildel ba medlegiig
ogohoor; 5 Mergen negen ni sonsoj, medlegee teleh, Uhaalag negen ni
mergen zovlogoog avahyn tuld; 6 Surgaalt ugs hiigeed surgaalt zuirleluud
ba Mergen uhaantnuudyn ugs hiigeed onisogo taavruudyg ni uhaj oilgohyn
tuld yum. 7 EZENees emeehui ni medlegiin ehlel mon. Harin munhguud
surgamj ba mergen uhaanyg ul toomsorlodog. 8 Huu mini, etsgiinhee
surgamjiig sons. Ehiinhee zaavryg buu ogoor. 9 Chuhamdaa ed l terguund
chini niguulselt tsetsgiin titem, Huzuund chini chimeg bilee. 10 Huu mini,
herev nugeltnuud chamaig uruu tatah gevees buu zovshoor. 11 Herev ted
chamd "Bidentei yav, hen negnii tsusyg ursgahaar bugetsgeeye. Gemgui
negniig ototsgooyo. 12 Tedniig Uhegsdiin oron met amidaar ni, Bas
nuhend unagsad met buhleer ni zalgitsgaaya. 13 Bid unet erdenesiig torol
torloor ni olj, Oron geree olzoor duurgeh bolno. 14 Bidentei hamt shavga
haya. Tegvel bidnii huvid neg l horongozoori baih bolno" gevel, 15 Huu
mini, tedentei hamt buu yav. Jimees ni holoo hol bailga. 16 Uchir ni tednii
hol horon muu uruu uhashiideg bogood Ted tsus ursgah gej yaarch
sandarna. 17 Chuhamdaa, shuvuug harsaar baital ni Omno ni tor tavih ni
talaar hereg biz ee. 18 Harin ted oorsdiin tsusny toloo bugeh aj. Ted
oorsdiin amiig otoh aj. 19 Iinhuu huchirhiilleer olj avah yumsyn toloo
yavdag henii ch zam tiim boloi. Terhuu ed yums ni ezemshigchiinhee ami
nasyg burelgene. 20 Mergen uhaan ni gudamjnuudad changaar zarlan
duudaj, Olon holiin gazar duugaa ondorsgodog. 21 Shuutiant
gudamjnuudyn gol gazruudad ter orilon hashhirdag bogood Hotyn daaman
haalgan deer ooriinhoo ugsiig heldeg yum. 22 "Genen humuus ee, genen
munhag baidlaa ta nar her udaan hairlah ve? Hedii hurtel basamjlagsad
doog tohuu hiij, Munhag humuus medlegiig uzen yadah yum be? 23 Minii
zemleld ergen hand. Haragtun, bi ta naryn deer sunsee byalhuulna, ta nart
ugee meduulne. 24 Bi ta naryg duudsan, harin ta nar ul heregssen. Garaa

sungahad mini hen chini ch anhaarsangui. 25 Ta nar buh zovlogoog mini ul
oishoon, zemleliig mini es hussen. 26 Ta naryn gamshig suirel deer chini bi
ineej, Aidas huidest nervegdeh tsagt chini bi eleg doog hiine. 27 Aidas
huides shuurga met irj, gamshig hui salhi met nomorch, Zovlon zudguur,
gai totgor ta nart irehed bi tiin handana. 28 Ter uyed ted namaig duudah
bolovch bi hariu es ogno. Ted namaig hicheenguilen haih bolovch es olno.
29 Yaagaad gevel ted medlegiig uzen yadaj, EZENees emeehuig es
songov. 30 Ted minii zovlogoog huleej avahgui, Minii buh zemleliig
haihraagui. 31 Tiinhuu ted oorsdiin uilsiin ur jimsiig idej, Oorsdiin sedsen
zuildee setgel hanamjtai baih bolno. 32 Uchir ni genen hunii guivamtgai
baidal tedniig honoono. Munhgiin maadgar baidal tedniig ustgana. 33
Harin namaig sonsdog hun ayuulgui baij, Horon muutiin aidas huidesgui
amar taivan amidarna". Huu mini, herev chi minii helehiig huleen avch,
Minii tushaaluudyg dotroo nandignan hadgalbal.

Surgaalt Ugs 2

2:1 Mergen uhaand anhaaran chih tavij tseejee tungaan bodoh uruu
handuuldag bol, 3 Herev chi yalgah chadvaryn toloo changa duuddag,
Uhaarahyn toloo duu hooloigoo ondorsgodog bol, 4 Herev chi tuuniig
tsalin tsagaan mongo met erj, Nuutslagdsan erdene met haidag bol, 5
EZENees emeehuig chi uhaarna, Burhany medlegiig olj avna. 6 Uchir ni
EZEN mergen uhaanyg ogdog bogood Tuunii amnaas uhaan hiigeed
medleg gardag. 7 Ter tseh shuluun yavdalt hund saruul uhaanyg
nootsoldog ba Unench shudargaar yavagchdyn huvid bambai mon. 8 Ter
shudarga yosny jimiig hamgaaldag bogood Ooriinhoo burhanlag
humuusiin zamyg sergiildeg yum. 9 Tegvel zov bolon shudarga yavdal,
Tseh shuluun baidal ba sain saihan zam bolgonyg chi uhaarah bolno. 10
Uchir ni mergen uhaan chinii zurhend orj, Medleg setgeld chini taalamjtai
baih bolno. 11 Hersuu chanar chamaig sergiileh bogood uhaan ni chamaig
hamgaalna. 12 Ene ni chamaig horon muugiin zamaas, Gajsan zuilsiig
yarigch hunees, 13 Haranhuin zamaar yavah gej tseh shuluun zamyg
orhigsdoos, 14 Horon muut hiidgeeree baharhdag, Horon muutiin gajsan

zuilsed bayasdag humuusees, 15 Hazgai murui zamtai humuusees bolon
zamaasaa ergej butsdag humuusees, 16 Mon ugeeree uyaraan uruu tatagch
sadar emees salgahyn tuld yum. 17 Ter em ider nasnyhaa haniig orhij,
Burhanyhaa gereeg umartjee. 18 Uchir ni tuunii oron ger mohold shigdej,
Zam ni uhegsed uruu hotolno. 19 Tuun uruu yavsan humuusees neg ni ch
ergej irdeggui bogood Amiin zamd hurdeggui. 20 Tiimees chi sain
sanaatnuudyn zamaar yavj, Shudarga zov humuusiin jimiig daga. 21 Uchir
ni tseh shuluun hun l gazar delhii deer amidarch, Buruugui ni baisaar baih
bolno. 22 Harin har sanaatan gazraas tastagdaj, Itgeliig evdegch hun
gazryn horsnoos archigdana.

Surgaalt Ugs 3

3:1 Huu mini, minii surgaalyg buu mart. Zurh chini tushaaluudyg maani
sahih boltugai. 2 Uchir ni odruudiin hiigeed amid yavah on jiluudiin urt,
Amar taivnyg ted chamd nemeh bolno. 3 Unen ba enerel chamaig buu
orhig. Edgeeriig tseejniihee sambart bichij, huzuugeeree oroo. 4 Tiinhuu
chi Burhany bolood humuusiin nudnii omno taalal hiigeed ner toriig olno. 5
Buh zurheeree EZENd itge. Ooriin oilgoltod buu tushigle. 6 Ooriin buh
zamaaraa Tuuniig tanij med. Ter chinii zamyg shuluun bolgono. 7
Ooriinhoo nudnii omno buu mergen bai. EZENees emeej, horon muugaas
erge. 8 Ene ni yasand chini shim tejeel, biyend chini amin dem bolno. 9
Buh buteegdehuuniihee deejeer bolon ed horongooroo EZENiig deedel.
10 Tegvel aguulah chini pig duurch, Torhnuud chini shine darsaar
byalhana. 11 Huu mini, EZENii sahilgajuulaltyg buu durguits, zemleliig ni
buu ogoor. 12 Uchir ni huugee taaldag etseg hunii adil EZEN hairladag
hunee zemledeg yum shuu. 13 Mergen uhaanyg oldog hun, uhaaral avdag
hun yerooltei yee. 14 Uchir ni mergen uhaany ashig bolboos tsalin tsagaan
mongonii ashigaas ch iluu, Orlogo ni shijir altnyhaas ch iluu. 15 Ene ni
erdenesees ch iluu nandin, chinii huseh yamar ch zuil tuuntei zuirleshgui.
16 Tuunii baruun gart ni urt udaan amidral zaldrah agaad zuun gart ni aldar
suu bolon bayalag bui. 17 Mergen uhaany zam talaamjit bogood buh jim ni
amar taivan. 18 Tuunees zuuragsdad ter ni amiin mod. Tuuniig ter darui

baij avah hun bur yerooltei. 19 EZEN mergen uhaanaar gazryg bii bolgoj,
Oyuun uhaanaar tengeriig togtoojee. 20 Tuunii meddegeer gunuud
neegdej, uulnees shuuder unasan. 21 Huu mini, saruul mergen uhaan
hiigeed hersuu uhaanyg sahij, Ene buhniig nudneesee buu salga. 22 Tiim
baih bogoos edgeer ni setgeld chini ami, Huzuund chini goyol bolno. 23
Tegvel chi zamaaraa ayuulgui alhah bogood chinii hol budrehgui. 24 Chi
hevteh uyedee ch aij emeehgui. Hevteh uyedee ch zuud noir chini saihan
baih bolno. 25 Genetiin aimshgaas buu ai. Har sanaany hor honool ireh
uyed ch buu ai. 26 Uchir ni EZEN chamd er zorig boloh bogood Holiig
chini zangand orohoos hamgaalna. 27 Herev chinii huch hureh yum bol
hurtvel zohih humuust ni sainyg ogohoos buu tatgalz. 28 Tuslah bolomjtoi
atlaa horshdoo "Yavaad ir. Margaash bi ogiye" gej buu hel. 29 Hajuud
chini amgalan amidrah horshiinhoo esreg horon muug buu sed. 30 Herev
hun chamd horon muug uchruulaagui bol shaltgaanguigeer ter huntei buu
margald. 31 Huchirhiilegch hund buu jotoorh. Tiim hunii ali ch zamyg buu
songo. 32 Uchir ni muu zalitai hun EZENii huvid jigshuurtei. Harin Ter
tseh shuluun huntei dotno baidag yum. 33 EZENii haraal har muu sanaatny
ger deer baina. Harin er shudarga zov baigchiin oron geriig yeroono. 34
Hediigeer Ter doromjlogch humuusiig tohuurhdag bolovch Zovj
zudregsded niguulslee ogdog. 35 Mergen humuus sain neriig ovlodog bol
Munhguud muu nereeree sairhdag ajee.

Surgaalt Ugs 4

4:1 Hovguud mini, etsgiinhee surgamjiig sons. Oyuun uhaanaas
suraltsahyn tuld anhaaraltai baitsgaa. 2 Bi ta nart eruul saruul surgaalyg
zaadag. Minii surgamjiig buu orhigduul. 3 Bi etsgiinhee huu, ehiinhee
enhrii gants huu ni baihad 4 Etseg maani nadad surgaj, "Buh zurh
setgeleeree minii ugnees zuurch av. Minii tushaaluudyg sahij, amidar. 5
Mergen uhaan bolon oyuun uhaanyg olj av. Amnaas mini garsan ugnees
buu erge, buu mart. 6 Mergen uhaanyg buu ogoor. Ter chamaig
hamgaalna. Mergen uhaanyg hairla. Ter chamaig sergiilne. 7 Mergen
uhaany ehlel bolboos tuuniig olj avah, Olj avsan buhneeree uhaanyg olj

avah yavdal boloi. 8 Mergen uhaanyg unelj tsegne. Ter chamaig
orgomjilno. Her'ev chi tuuniig tevreh avaas ter chamaig aldarshuulna. 9
Mergen uhaan chinii terguun deer niguulsliin tsetsgiin titem tavina. Ter
chamd goo uzesgelengiin titmiig orgon barina" gej helsen. 10 Huu mini,
sons. Helj baigaag mini huleen av. Amidralyn chini on jiluud nemegdeh
bolno. 11 Bi chamaig mergen uhaany zamaar hotolloo. Bi chamaig tseh
shuluun jimeer daguulj yavsan. 12 Chamaig alhah uyed alhaa chini saadgui
baina. Herev guih avaas chi buderch unahgui. 13 Surgamjiig zuuran bari.
Aldaj ul bolno. Mergen uhaanyg hamgaal, Uchir ni ter bol chinii ami mon.
14 Har sanaatnuudyn jimd holoo buu tavi. Horon muu humuusiin zamaar
alhaj bolohgui. 15 Tuunees zailshii. Tuugeer dairan garah ch hereggui.
Tuunees ergen, hajuugaar ni ongor. 16 Uchir ni ted horon muug uildeegui
tsagtaa noirsoj chaddaggui yum. Hen negniig budruulj unagaagui tsagt
tednii noir ni huljdag. 17 Uchir ni ted har sanaany talhyg idej,
Huchirhiilliin darsnaas uudag. 18 Harin shudarga zov humuusiin jim
bolboos uuriin gegee met agaad, Ter ni odriig avchrah hurtel ulam tod
gereltseer baih bolno. 19 Har sanaatny zam ni haranhui met buyuu. Ted
yuund buderch baigaagaa ch ul medne. 20 Huu mini, minii ugend
anhaarlaa handuul. Ugsiig maani chih tavin sons. 21 Tedniig haraanaasaa
aldaj bolohgui. Tedniig or zurhendee hadgalj yav. 22 Uchir ni gevel minii
ugs bol tedgeeriig olson negend ami bogood Ter hunii buh biyend eruul
mend yum. 23 Yuuny turuund zurhee hamgaal. Uchir ni tuunees amiin
bulguud undran gardag yum. 24 Mehlegch amyg tsaash tavi. Zali mehtei
ugsiig ooroosoo holduul. 25 Nud chini omno baigaagaa tseh harag. Harts
chini uragshaa egts tusag. 26 Holiinhoo doorh zamyg har. Tegvel buh zam
chini daivshgui baih bolno. 27 Zuun, baruun talyn ali uruu ni ch buu guiv.
Holoo horon muutaas zailuulj yav.

Surgaalt Ugs 5

5:1 Huu mini, minii mergen uhaand anhaarlaa handuul. Minii uhaanyg chih
tavin sons. 2 Ingeh ni chi hersuu uhaanyg ajiglaj, Uruul chini medlegiig
nootslohiin tuld yum. 3 Uchir ni sadar emiin uruul zogiin balyg dusluuldag

ba Tuunii yaria tosnoos ch iluu zoolon baidag yum. 4 Harin togsgold ni ter
agi met gashuun agaad Hoyor taldaa irtei ild met hurts aj. 5 Ter emiin hol
uhel uruu uruudan yavdag. Tuunii alhaa Uhegsdiin orond avaachna. 6 Ter
em amiin jimiig bodoj tsegnedeggui. Tuunii zam muriisan bolovch ter
uuniigee ch es medne. 7 Iimd, hovguud mini, namaig sons. Minii amnaas
garah ugnees buu zor. 8 Ter emees hol bai. Geriinh ni uudeer ch oirhon
yavj bolohgui. 9 Es tegvel chi ooriin huch tenheegee busdad, On jiluudee
hargis negend ogoh bolno. 10 Chinii huchiig gadny humuus zavshij, Nor
ih zutgeleer olson ed horongo chini hari hunii oron gert ochih bolno. 11
Etsest ni biye mahbod chini tamir tenheegee barahyn tsagt chi gaslan, 12
"Bi surgamjiig yamar ih uzen yaddag baiv aa! Minii zurh zemleliig ul
oishoodog baiv. 13 Bi bagsh narynhaa duu hooloig sonsoj baigaagui, Mon
surgagch humuusee ch chih tavin sonsoogui! 14 Bi tsuglaan bolon
chuulgany dund suirliin irmeg deer irchiheed baina" gej helne. 15
Ooriinhoo usan sangaas uu. Ooriinhoo hudgaas undrah tsever usyg uu. 16
Chinii undarga gudamj uruu halij, Usny chini ursgal talbaigaar neg ursah
yostoi gej uu? 17 Ene buhen ni gantshan chiniih baig! Uuniig gadny
humuustei buu huvaalts. 18 Bulgiin chini undarga yeroogdoh boltugai!
Zaluudaa gerlesen ehnertee bayarlan bayas. 19 Enhriihen maral bolon
niguulselt sogootoi adil, ehneriin chini hoh yamar ch uyed setgeliig chini
hangah boltugai. Tuunii hairand urgelj sergen hogj. 20 Uchir ni huu mini,
chi sadar emtei biyeiin jargalyg edelj, Hari hunii tseejiig tevreh yostoi gej
uu? 21 Uchir ni humuunii amidralyn zam EZENii melmiin omno il baidag
yum. Humuunii zamyg Ter shirten harj baidag. 22 Ooriinh ni zui bus uildel
ni har sanaatnyg barivchildag bogood Tereer ooriinhoo nugel hilentsiin
uyaand huleestei baih aj. 23 Surgamj dutsanaas bolj ter uhne. Mon ooriin
olon munhaglalaas bolj ter tooron odoh bolno.

Surgaalt Ugs 6

6:1 Huu mini, herev chi horshiinhoo toloo batlan daalt gargaj, Gadny hunii
toloo gar barin amlasan bol, 2 Amnyhaa ugeeree ooriigoo zangand
oruulsan bogood ooriigoo barij ogson bol, 3 Minii huu, chi horshiinhoo

gart negentee orson tul edgeeriig hiij, ooriigoo avar. Yavj, ooriigoo daruu
bolgoj, horshoosoo shalan gui. 4 Nud chini noirond buu diildeg. Zovhi
chini zuurmegleld buu avtag. 5 Anchny garaas zailagch zeer goroos met,
Shuvuu barigchiin zanganaas tavigdsan jiguurten met ooriigoo avar. 6
Zalhuu mini, chi yav, shorgoolj yuu hiidgiig ajiglan har, uhaantai bai. 7
Tuund ahlagch, hargalzagch ba udirdagch gej baihgui atlaa, 8 ooriinhoo
hool tejeelee zuny tsagt beldej, Urgats huraah tsagaar nootsoo
tsugluuldag. 9 Zalhuu mini, chi hedii hurtel hevteh yum be? Noirnoosoo
hezee sereh yum be? 10 "Jaahan untaadahya, jaahan dut hiigeedehiye,
Jaahan amraadahya" geseer baital 11 Hooson yaduu baidal chini
tenuulchin met, Gachaal chini zevseg agssan hun met cham uruu irne. 12
Horon muu hun amnaasaa gajsan ug unagan yavj, 13 Nudee irmen,
holooroo dohio ogch, huruugaaraa zaan, 14 Zurhendee bui har sanaagaar
urgelj horon muut sedej, Evdreltsliig taraadag yum. 15 Tiimees suirel ni
genet irj, Ter darui tereer edgeshguigeer gemtene. 16 EZEN doorh
zurgaan zuiliig uzen yaddag. Tiim ee, edgeer doloon zuil Tuund jigshil
zevuutsel boldog. 17 Edgeer ni gevees Ihemseg harts, Hudalch hel, Gem
zemgui tsusyg ursgagch gar, 18 Har buruu tolovlogoog sedegch zurh,
Horon muu uruu turgen guigch hol, 19 Hudal chalchdag huuramch
gerchlegch bolon Ah duusiin dund evdreltsliig taraagch zerguud boloi. 20
Huu mini, etsgiinhee tushaaluudyg sahi. Ehiinhee zaaj surgasnyg buu
ogoor. 21 Tedgeeriig zurhneesee bainga uya, huzuundee zangid. 22 Ted
chamaig yavahad chini udirdaj, Noirsohod chini hamgaalna. Serehed chini
ted chamtai yarina. 23 Uchir ni tushaal ni denluu yum. Surgamj ni gerel
yum. Sahilga batyn zemleluud ni ami amidralyn zam mon. 24 Ene ni
chamaig horon muu emees bolon Sadar emiin uyan nailinhai helees hol
bailgahyn tuld bilee. 25 Ter emiin goo uzesgeleng zurhendee buu hus.
Tuunii zovhi ni ch chinii dur husliig buu bulaag. 26 Uchir ni sadar samuun
emees bolj ter hun zusem talh boltloo turj horchiidog ba Zavhairagch em
unet amiig avladag ajee. 27 Hun huvtssaa shataahguigeer gal ovortolj
chadna gej uu? 28 Esvel holoo tulehguigeer haluun nuursen deeguur yavj
chadna gej uu? 29 Horshiinhoo ehner uruu yavdag hun tiim baina.

Horshiinhoo ehnert hurdeg hun bur shiitgegdehguigeer ongorohgui. 30
Olsgolongoo darahyn tuld hulgai hiideg hulgaichiig humuus harsan ch
jigshihgui. 31 Harin barigdahdaa ter doloo dahin nugalan tolj, Ger ornyhoo
hamag ed hogshloo ogoh yostoi. 32 Emegtei huntei zavhairagch hun
uhaany gachaald avtdag negen baih bogood Zavhairsnaaraa ooriigoo
honoodog. 33 Tereer sharh bolon gutamshgiig amsah ba ichguur ni hezee
ch arilahgui. 34 Uchir ni hardalt ni er hunii hileng badraadag bogood Os
honzon avah odroo ter ul orshoono. 35 Ter er yamar ch toloosiig huleej
avahgui, Mon hichneen beleg selt ogloo ch setgeliig ni zasaj es chadna.

Surgaalt Ugs 7

7:1 Huu mini, ugiig mini sahi. Tushaaluudyg mini dotroo nandignaj yav. 2
Minii tushaaluudyg sahij amidar. Minii surgaalyg nudnii tsetsgii met
sahigtun. 3 Tedgeeriig huruunuuddaa oroo. Tedgeeriig tseejniihee sambart
bich. 4 Bilig uhaand "Ta bol minii egch mon" gej helegtun. Oyuun
uhaanyg dotnyhoo and bolgogtun. 5 Ene ni zavhai em bolon ugeeree
zusardah emees chamaig hamgaalahyn tuld yum. 6 Neg udaa bi geriinhee
tsonhny saraaljaar gadagsh hartal, 7 Genen tomoogui zaluusyn dund
baigaa negen uhaan muutai zaluu nudend ortov. 8 Onooh zaluu ter
emegtein gert oir baidag gudamjiig hondlon garch, ger uruu ni zuglev. 9
Ingehdee udshiin burii ba oroin tsagaar, shono dund, haranhuigaar ajee. 10
Emegtei ch tuuniig ugtan garch irlee. Yanhan met huvtsaslasan ba zurh ni
zalihai bailaa. 11 Ter emegtei duu shuugiantai, tersluu negen bogood
gertee ul togtono. 12 Ter emegtei odoo gudamjind bolon olon holiin
gazart, Bulan buriin ard otoh aj. 13 Ter em tuuniig tevren avch, unseed,
Ichguurgui nuureeree tuund, 14 "Nadad eviin tahil bii. Bi onoodor am
tangargaa biyeluullee. 15 Tiimees chamaig uttahaar, chinii derged baihyg
ermelzen husej, Bi garch ireed, chamtai uchirlaa. 16 Ongo alaglasan
Yegipyetiin maalingan daavuun buteelguudeer bi or deree buteev. 17 Bi
ooriinhoo orondoo mirr, aloye, shants zereg anhiluun unertenguudiig
tsatsav. 18 Irzech. Ogloo hurtel hair durlalaa buren edeliye. 19 Uchir ni
minii nohor gertee baihgui. Ter als holyn ayand mordson. 20 Nohor maani

zoostoi huudiig avch odov. Tergel sar garah odor l butsaj irne" gev. **21**
Ter olon uran ugeeree monooh eriig uruu tataj, Zoolon uruulaaraa tolgoig
ni erguulj amjiv. **22** Ter darui monooh er nyadlagdah gej bui shar met,
Urhind orson handgai met emegtein araas dagav. **23** Sumny zev tuunii
elgiig nevt sulbeh hurtel, Urhind orohoor yaaran baigaa jiguurten met,
Tiinhuu uuniig amiaraa tolno gedgee ter er es medne. **24** Iimd hovguud
mini, namaig sons. Amnaas garah ugend mini anhaarlaa handuul. **25** Zurh
setgel chini ter emiin zam uruu buu ergeg. Jim deer ni buu zogs. **26** Uchir
ni tuund shidegdej hayagdsan olon hohirogchid bii bogood Tuund aluulsan
humuus ni bugd too tomshgui ajee. **27** Tuunii ger Uhegsdiin orond hurdeg
agaad uhliin tanhimuud uruu uruudah zam aj.

Surgaalt Ugs 8

8:1 Mergen uhaan ni duuddaggui gej uu? Oyuun uhaan ni duutaa
ondorsgodoggui gej uu? **2** Zamyn dergedeh ondorlogiin oroi deer, Jimuud
niileh gazart ter zogsoj baidag. **3** Daaman haalganuudyn derged, hot uruu
oroh gazart, Haalganuudyn uudend ch ter changaar hashhirna. **4** Ingehdee
"Humuus ee, ta naryg bi duudaj baina. Minii duu hooloi hunii hovguuded
handaj baina. **5** Genen humuus ee, eruul saruul uhaanyg oilgogtun.
Munhag humuus ee, mergen uhaanyg medegtun. **6** Sonsogtun, uchir ni bi
survaljit zuilsiig yarina. Bi zov zuilsiig yarihaar amaa neeh bolno. **7** Uchir
yuu hemeevel minii am uneniig oguuldeg. Harin horon sanaag minii uruul
jigshdeg bilee. **8** Amnaas mini garah buh ugs shudarga zov bogood Ter
ugsiin dotor muriij hazaisan hiigeed gajsan yum ogt ugui bilee. **9** Ugs
maani uhaaragch negend tov todorhoi bogood Medlegiig olj avagsdad zov
yum. **10** Tsalin tsagaan mongiig bus, harin minii zaavryg avagtun. Shilj
avsan altnaas medlegiig avsan ni deer. **11** Uchir ni mergen uhaan ni
badmaargaas ch iluu unetei. Husej boloh yamar ch zuilsiig tuuntei
zuirlehiin argagui. **12** Mergen uhaan boloh bi eruul saruul uhaantai hamt
orshdog ba Medleg hiigeed hersuu uhaanyg oldog. **13** EZENees emeehui
bol horon muug uzen yadah yavdal yum. Bardamnal, ihemseg zan, horon
muu zam ba gajsan amyg bi jigshdeg. **14** Zovlogoo hiigeed eruul saruul

mergen uhaan ni miniih. Bi bolboos oyuun uhaan mon. Huch ni miniih. 15
Haad nadaar haanchildag. Zahiragch nar nadaar shudarga baidlyg
togtoodog. 16 Taij nar bolon yazguurtnuud, Zovoor shuudeg buh humuus
nadaar zahirdag. 17 Namaig hairlagsdyg bi hairlana. Namaig
hicheenguilen haidag ni namaig olno. 18 Bayalag, aldar suu, urgeljid baih
horongo bolon shudarga zov ni nadad baigaa. 19 Minii ur jims altnaas ch,
Ter ch baitugai shijir altnaas ch iluu deer. Minii ur ashig ni tsalin tsagaan
mongonoos ch iluu deer. 20 Bi shudarga zoviin zamaar, shudarga baidlyn
jimeer yavdag. 21 Ene ni namaig horongooroo hairlagsdad iveeliig hurteeh
bogood Tednii erdenesiin sang duurgehiin tuld yum. 22 Ert tsagiin ajlaasaa
omno, zamynhaa ehend EZEN namaig ezemshsen. 23 Ono monhoos,
gazryn tsag hugatsaany ehlelees bi togtoogdson baisan. 24 Holgui gun ba
usaar byalhah bulag baihgui baihad bi bii bolson. 25 Uulsyg bosgohoos
omno hiigeed tolgodyn omno bi bii bolson. 26 Gazar delhii bolon talyg
hiigeed Yertontsiin anhny toosontsryg ch Ter buteegeegui baihad Bi bii
bolson yum. 27 Ter tengeriig togtoohod bolon gunii gadarguun deer
hureeg siilehed, 28 Deer ni ogtorguig togtooh uyed, mon gunii bulguud bii
bolohod, 29 Us ni Tuunii tushaalyg zorchihgui baihyn tuld tengist hil
hyazgaaryg ni togtooj ogohod, Gazryn undes suuriig temdeglen togtooh
uyed bi tend baisan yum. 30 Tegehed bi Tuunii hajuud uran darhan met
baiv. Bi Tuunii odor tutmyn bayar bahdal baisan bogood Tuunii omno
urgelj bayarlaj baiv. 31 Tuunii gazar boloh delhiid bayarlan, Humuusiin
hovguudeer bahdan baiv. 32 Iimees hovguud mini, namaig sonsogtun.
Uchir ni minii zamyg sahigsad yerooltei yee. 33 Surgamjiig dagaj, mergen
baigtun. Tedgeeriig buu ul toomsorlo. 34 Haalgany mini derged odor bur
haruuldan, Uudnii mini derged huleej, namaig sonsdog hun yerooltei yee.
35 Uchir ni namaig ologch ni amiig olj, EZENees taallyg ni hurtene. 36
Harin minii esreg nugel uilddeg hun ooriigoo gemteedeg. Namaig uzen
yadagch buhen ni uhliig hairlagch boloi" gev.

Surgaalt Ugs 9

9:1 Mergen uhaan ni baishingaa barij, doloon baganaa bosgov. 2 Tereer

hool hunsee beltgej, darsaa hutgaj, bas shireegee zasav. 3 Ter zarts
busguichuudee yavuulan, hotyn hamgiin ondor gazraas duudav. 4
Ingehdee "Genen negen ni naashaa ergegtun!" gedeg aj. Uhaan mohos
negend tereer 5 "Naash ir, hool hunsnees mini zooglo. Hutgasan darsnaas
mini uugtun. 6 Munhag yavdlaa orhin amid yav. Oyuun uhaany zamaar
yav" gej heldeg. 7 Basamjlagchiig zalruuldag hun ner toroo gutaadag. Har
sanaatang zemledeg hun oortoo doromjlolyg avdag. 8 Basamjlagch
negniig buu zemle, Uchir ni ter chamaig uzen yadna. Mergen negniig
zemle. Ter chamaig hairlana. 9 Mergen hund zaavar og. Tegvees ter hun
ulam mergen bolno. Shudarga zov huniig surga. Tegvees ter hun medlegee
arvijuulna. 10 EZENezs emeehui ni mergen uhaany ehlel mon. Ariun
Negeniig tanij medeh ni oyuun uhaan mon. 11 Uchir ni odor honog chini
nadaar urtsah bolno. Amidralyn on jiluud chamd nemegdeh bolno. 12
Herev chi mergen bol ooriinhoo l toloo mergen baigaa hereg. Herev chi
basamjildag bol ooroo l uuniigee uureh bolno. 13 Munhag emegtei ni
chimee duuliantai agaad yuu ch meddeggui, genen negen yum. 14 Tereer
geriinhee uudend bolon hotyn ondorlog gazruudyn suudal deer suun, 15
Ongoron yavagsdyg, chigeeree tseh alhagsdyg duuddag yum. 16 Ter em
"Genen negen ni naash ergegtun" gedeg aj. Uhaan mohos erd handan
tereer, 17 "Hulgailsan us chiherleg. Nuutslan idsen talh amttai" gedeg. 18
Harin tend ni uhdluud baih bogood Ter emiin zochid giichid ni Uhegsdiin
orny gund baidgiig monooh er meddeggui ajee.

Surgaalt Ugs 10

10:1 Solomony surgaalt ugs. Mergen huu etsgiigee bayarluuldag bol
munhag huu ehdee setgeliin zovlon boldog. 2 Shudarga busaar olj avsan
yums ashgiig es avchirna. Harin shudarga zov baidal uhlees getelgedeg
yum. 3 Shudarga zov hunii olsohiig EZEN es tevchdeg, Harin har
sanaatny husleng tsaash tulhdeg. 4 Lazan gar yaduu zuduug avchirna,
Hicheengui gar bayan bolgono. 5 Uhaant huu urgatsaa tsagt ni huraana,
Harin urgats huraah tsagaar noirsogch huu ichguurt avtana. 6 Yerool ni
shudarga zov hunii terguun deer orshino, Harin huchirhiilel ni har sanaatny

amand nuutslagddag. 7 Shudarga zov hunii tuhai dursamj ni yerooltei bol
Har sanaatny ner oi gutaana. 8 Mergen zurhtei hun zovlogoog huleej
avdag bol Chalchaa munhag ni suireh bolno. 9 Unench shudarga zamaar
alhagch ni ayuulaas angid yavdag bol Zamaasaa gajdag hun barigdah
bolno. 10 Nudee irmegch ni gai totgoryg avchirdag. Chalchaa munhag ni
suireh bolno. 11 Shudarga zov hunii am amidralyn undarga bol
Huchirhiilel ni har sanaatny amand nuutslagddag. 12 Uzen yadalt ni
evdreltsliig toruuldeg bol Hair buh nugel hilentsiig daldaldag. 13 Gyarhai
negnii amnaas mergen uhaan oldono. Harin uhaan dutsan negend nuruun
dunduuraa tatuulah savaa oldono. 14 Mergen humuus medlegiig huri
mtluuldag. Harin munhgiin am ni suirel avchirdag. 15 Bayan hunii horongo
oort ni behlegdsen tsaiz boldog bol Yaduusyn gachaal zudguur ni tedend
balgas boldog. 16 Shudarga zov hunii atsag hols ni amidral bol Har
sanaatny orlogo ni shiitgel. 17 Surgamjiig sahidag hun amiin zam deer
baina. Harin zemleliig heregsdeggui hun toorch oddog. 18 Uzen yadaltaa
nuutsaldag hun hudalch mon. Hov taraagch hun munhag negen mon. 19
Ug olshrohod nugel zailshgui, Harin amaa zahirdag hun mergen negen
yum. 20 Shudarga zov hunii hel tsalin tsagaan mongo met bol Har
sanaatny zurh ochuuhen une tsenetei aj. 21 Shudarga zov negnii yaria olon
huniig tejeedeg bol Munhag humuus uhaan dutsanaas uhdeg. 22 EZENii
yerool bayan bolgodog bogood Ter haruuslyg es avchirna. 23 Muu uiddel
ni munhag negend zugaa boldog bol Uhaant negen mergen uhaand
bayarladag. 24 Har sanaatan aidag zuilteigee dairaldana. Shudarga zov
hunii husel biyelegdene. 25 Hui salhi shuuraad ongorohod, muu hun alga
bolno. Harin shudarga zov hund monhiin suuri baidag. 26 Zalhuu hun ajild
zaragsdyn huvid humsny zavsar shaasan huls, Nud uruu suunaglah utaa
met buyuu. 27 EZENees emeehui ni amidralyg urtasgadag bol Har
sanaatny on jiluud boginosdog. 28 Shudarga zov hunii itgel naidvar ni
bayar bayasgalan bol Har sanaatny naidvar mohdog. 29 EZENii zam ni
shudarga zov negend omog tushig, Harin zui busyg uildegsded suirel ajee.
30 Shudarga zov hun hezee ch ganhdaggui. Harin har sanaatai hun delhiig
ovlohgui. 31 Shudarga zov hunii am mergen uhaanyg anhiluulna. Harin

horlogchiin hel ogtlogdono. 32 Shudarga zov negnii am zovshoorohuits
zuiliig gargadag bol Horon negnii am hor honooliig gargadag.

Surgaalt Ugs 11

11:1 Aldaatai densleh ni EZENii zevuutsliig toruuldeg. Harin zov densleh
ni Tuund taalamjtai ajee. 2 Bardam zan ner hugalna. Daruu zan bolboos
mergen uhaan. 3 Tseh shuluun humuusiig unench shudarga baidal ni
udirddag bol Itgelgui humuusiig hudal huurmag baidal ni honoodog aj. 4
Ed bayalag ni uur hilengiin odor yamar ch tus bolohgui. Harin zov
shudarga baidal ni uhlees choloolno. 5 Gemgui hunii zov shudarga baidal
ooriinh ni zamyg tegsh bolgodog. Harin har sanaatan ooriinhoo har
sanaand oichdog. 6 Tseh shuluun huniig zov shudarga baidal ni avarna.
Harin itgelgui hun suvdag setgeldee barigdana. 7 Har sanaatan uhehed
itgel naidvar ni or morgui alga boldog. Tiim hunii huch chadaldaa naidsan
goridlogo ni ch tasarna. 8 Shudarga zov negen hund baidlaas gardag bol
Har sanaatai hun orond niordog. 9 Burhangui hun amaaraa horshoo
honoono. Harin zov shudarga hun medlegeer avragdana. 10 Shudarga zov
humuus devjin deeshleh tsagt hotol olnooroo bayarlana. Horon sanaatan
mohoh tsagt tend bayar hoor bolno. 11 Shuluun shudarga humuusiin
yerooloor hot ni devjin deeshildeg bol Har sanaatny am tuuniig doosh
nuraadag. 12 Horshdoo zevuutsegch ni uhaanaar dutmag baigaa hereg.
Harin uhaalag negen duugui baina. 13 Zadgai amtai hun nuutsyg
zadruuldag bol Itgel huleesen hun uil hergiig nuutsaldag yum. 14
Udirdlaga muu baih avaas ard tumen ni unana. Harin olon zovlogch nartai
baih avaas yalaltad hurne. 15 Hari hunii toloo batlan daagch ni uuniihee
toloo uneheer zovno. Harin daalt gargahyg ul husegch ni ayuulgui baina.
16 Niguulsengui emegtei hundetgeliig huleene. Sharguu daichin er
bayalgiig olno. 17 Enerengui hun setgelee tetgedeg bol Hertsgii shiruun
hun setgeldee gai zovlon huraana. 18 Horon sanaatai hun huuramch
holsoo hurtene. Harin shudarga zoviig tarigch negen jinhene shagnalyg
hurtene. 19 Shudarga zoviig tuushtai dagagch ni amind hurne. Horon
muug dagan moshgogch ni ooriin uhel uruutaa temuulne. 20 Zorgooroo

avirlagch hun EZENii jigshliig toruuldeg bol Gemguigeer alhdag negen
Tuunii taalald niitsdeg. 21 Har sanaatan zailshgui shiitguulne. Harin
shudarga zov hunii ur udam ni choloologdono. 22 Uzesgelentei atlaa
hongon huumgai emegtei ni Gahain honshoort zuusen altan garhi met
ajguu. 23 Shudarga zov hunii husel ni urgelj sain saihan yum. Harin horon
hunii husel uur hilen aj. 24 Haramguigeer ogdog atlaa iluug hurtdeg hun
bii. Harin nariilagch hun ter hereeree hoosordog. 25 Haramgui setgelten
devjin deeshildeg. Busdyg tenhruulegch ooroo tenhreh bolno. 26 Ur
buudaigaa nuuj nootsoldog negniig humuus zuhne. Harin tuuniigee zarj
hudadadag negend yerool orshino. 27 Sainyg haigch negen iveel
omgoolliig olno. Harin horon muu ni tuuniig haigch negen deer irne. 28
Ooriinhoo bayalagt naidagch negen unana. Harin shudarga zov hun
nogoon navch lugaa adil hogjin devjine. 29 Ooriin gertee gai totgor
uchruuldag hun salhiig ovlono. Mohos hun mergen hunii zarts bolno. 30
Shudarga zov hunii ur jims ni amiin mod yum. Mergen hun setgeliig
baildan daguulna. 31 Shudarga zov hun hurteh yostoigoo gazar deer
hurtdeg bol Har sanaatan hiigeed nugelten ni hed dahin iluu hariugaa
hurteh bol doo!

Surgaalt Ugs 12

12:1 Juramt baidadd durtai hun medlegt durtai. Harin zemleliig uzen
yadagch ni munhag boloi. 2 Sain hun EZENees taallyg hurtene. Ov
mehteng Ter shiitgene. 3 Har sanaa hunii orshihuin tulguur bolj chadaagui
yum. Harin shudarga zoviin undes hezeed heveer uldene. 4 Sain ehner
nohortoo titem yum. Harin nohroo ichguurt oruuldag ehner tuunii yasan
dahi idee beer met buyuu. 5 Shudarga zov hunii bodol sanaa zov baidag.
Harin har sanaatny zovlogoo ni huuramch aj. 6 Har sanaatny ugs ni tsus
ursgahaar bugdeg. Harin tseh shuluun humuusiin am tedniig avarna. 7
Horon sanaatnuud suirch ustan uldehgui. Harin shudarga zov hunii oron
ger ni uldene. 8 Hun bilig uhaany hereer hundetguulen magtuuldag bol
Guivuulagch negen gaduurhagdana. 9 Talhaar tarchig atlaa ooriigoo
orgomjilsnoos, Hen ch bish atlaa zartstai baisan ni havigui deer. 10 Zov

shudarga hun malynhaa toloo sanaa tavidag bol Har sanaatny ninjin setgel
ni ch hahir aj. 11 Ooriin gazar deer hodolmorlogch ni talh tariagaarelbeg
delbeg baih bolno. Harin utgagui yumny araas hootsoldogch ni eruul
uhaany gachaald orson hereg. 12 Horon sanaa bol oodgui hunii olz omog
yum. Harin shudarga zov hunii undes ni ur jims urguulna. 13 Horon muu
hun uruulynhaa nugeld urhiduuldag bol Shudarga zov hun zovlongoos
zaildag. 14 Helsen ugsiinhee ur jimsnii ulmaas hun sain saihnaar tsadna.
Hunii garaas garah uils butsaj oort ni irne. 15 Munhgiin zam ooriinh
nudend ni zov haragddag. Harin mergen negen zovlogoog sonsdog yum.
16 Munhgiin utsaar ter doroo medegdene. Harin hersuu negen
doromjlolyg ongoroono. 17 Uneniig yaridag hun zov yumyg helj bui
hereg. Harin huuramch gerchleld zali meh baidag. 18 Ildeer durehtei adil
bodlogogui yaridag hun baidag bol Mergen hunii hel ilaarshlyg avchirdag.
19 Unench am monh nastai bol hudalch hel agshin zuuryn nastai. 20 Har
sanaa ni horon muut sedegsdiin zurhend orshdog. Harin amar taivnyg
delgeruulegchded bayar bayasgalan baidag. 21 Zov shudarga hund hor
honool tohioldohgui. Harin horon sanaatan gai totgoroor duurdeg. 22
Hudalch uruul EZENii zevuutsliig toruuldeg bol Itgelteigeer uiddegsed
Tuunii taalald niitsdeg. 23 Hersuu hun medlegee uzuulen bolgodoggui.
Harin munhag humuusiin zurh munhag yavdlaa zarlan tunhagladag. 24
Hicheel zutgeltei hunii gar udirdan daguuldag bol Lazan gar albadlagyn
ajilchin bolgoj orhino. 25 Zurhen deh shanalal huniig daramtaldag bol
Eyeldeg ut tuuniig bayarluuldag. 26 Zov shudarga hun ooriin horshdoo
gazarchin boldog bol Har sanaatai humuusiin zam busdyg tooruuldeg. 27
Zalhuu hun angiin mahaa sharahgui. Harin hunii unet omch horongo bol
hicheengui baih yavdal bilee. 28 Zov shudarga hunii zam deer ami bii.
Tuunii zam deer uhel baihgui.

Surgaalt Ugs 13

13:1 Mergen huu etsgiinhee surgamjiig avdag. Harin basamjlagch ni
zemleliig ul sonsono. 2 Ooriin amnaasaa garah ur jimsneesee hun sain
saihnyg amsdag. Harin itgel evdegchiin huslen ni huchirhiilel bilee. 3

Amaa zahiragch negen amia hamgaaldag yum. Amaa aihtar tom
angalzuulagch hun suireh bolno. 4 Zalhuu hun husdeg bolovch yuug ch
hurtdeggui. Harin hicheengui hunii husel biyelne. 5 Zov shudarga hun
hudal huurmag zuiliig uzen yaddag bol Har sanaatai hun ichguur,
gutamshigtai zuilsiig hiideg. 6 Zov shudarga baidal gemgui negniig
omgoolon hamgaaldag bol Har sanaa ni nugeltniig nirgedeg. 7 Yuu ch
ugui atlaa ooriigoo bayan bolgodog negen baina. Aguu bayalagtai atlaa
ooriigoo yaduu bolgodog oor negen ch baih yum. 8 Hunii bayalag ooriinh
ni amiig zoliosolj magadgui. Harin yaduu hun ayuul zanalyg ul sonsono. 9
Zov shudarga hunii gerel hurts gereltdeg. Harin har sanaatny denluu
bohdog. 10 Ih zan margaan metgeltseend l hurgedeg. Harin zovlogoog
avagsdad mergen uhaan baina. 11 Luivraar olson ed horongo horogdono.
Harin huch hodolmor shingesen bol arvijna. 12 Huleegdsen itgel naidvar
zurhiig ovchluuldeg bol Biyelsen husel amiin mod boloi. 13 Ugiig ul
toomsorlogch negen ooriigoo orond unagaj bui hereg. Zarlig tushaalaas
emeegch negen shagnal hurtene. 14 Mergen hunii surgaal amidralyn
undarga bogood Uhliin zanganaas holduuldag. 15 Sain oilgolt hundetgeliig
toruuldeg. Harin itgel evdegchiin zam berh ajee. 16 Hersuu hun bolgon
uhaanaar uilddeg bol Munhag hun munhag yavdlaaraa sairhdag. 17 Har
sanaatai elch gai zovlond unana. Harin itgelt elch ilaarshlyg avchirna. 18
Sahilgyg ul oishoogchiin deer yaduural ba gutamshig irne. Harin zemleliig
oishoogch hun ner hundtei bolno. 19 Biyelsen husel ni setgeld amtat
buram aj. Harin munhag humuus buzar muugaas holdohyg jigshin
zevuutsdeg aj. 20 Mergen humuustei hamt yavagch ni mergen bolno.
Harin munhag humuustei nohorlogch ni hohirol amsana. 21 Gai zovlon
nugeltnuudiig moshgodog. Devjin deeshleh ni shudarga zov humuusiin
shagnal yum. 22 Sain hun ur ach nartaa ov uldeedeg. Nugeltnii ed bayalag
shudarga zov hunii toloo hurimtlagddag. 23 Yaduu hunii tarian talbaid ur
taria arvin urgaj boloh ch gesen Shudarga bus baidal tuuniig hoosruulna.
24 Savaanaas heltruulegch ni huugee ul hairlagch yum. Harin
humuujuulehdee hicheengui negen huugee hairladag hun mon. 25
Shudarga zov hund hool huns hangalttai baidag bol Har sanaatai hunii

hodood honholzono.

Surgaalt Ugs 14

14:1 Mergen emegtei oron geree tovhnuuldeg bol Munhag emegtei ooriin
garaar oron geree nuraadag. 2 Tseh shuluunaar alhagch negen EZENees
emeedeg. Harin zamaasaa gajigch hun Tuuniig jigshdeg. 3 Munhgiin aman
dotor nuruun dunduur ni tatah savaa bii. Harin mergen humuusiin uruul
oorsdiig ni hamgaaldag. 4 Shar baihgui gazar tejeeliin tevsh hooson.
Gevch sharyn huchiig ashiglaval orlogo nemegddeg. 5 Itgemjit gerch
hudal yarihgui. Harin huuramch gerch hudal ugs ursgana. 6 Basamjlagch
hun mergen uhaanyg erj haidag bolovch yuug ch olohgui. Harin medleg ni
gyarhai negend hyalbar ajguu. 7 Munhag hunees hol bai. Es tegvel chi
medlegiin ugsiig olj es chadna. 8 Hersuu hunii mergen uhaan bolboos
ooriinhoo zamyg oilgoh yavdal mon. Harin munhag humuusiin munhaglal
bolboos zali meh yum. 9 Munhguud nugliig basamjildag. Harin tseh
shuluun humuusiin dund sain sanaa bii. 10 Zurh bur oor ooriin zovlong
medne. Gadny hun bayar bayasgalang ni ul huvaaltsana. 11 Har sanaatai
hunii baishin nurj, Tseh shuluun hunii ovoohoi sunderlene. 12 Hund zov
met sanagdavch togsgol ni uhel uruu hotoldog zam baidag. 13 Ineegchiin
dotorh zurh ovdson ch baij boloh yum. Hoor bayaslyn togsgol ni ui gashuu
ch baij bolno. 14 Zamaasaa gajigch hun hiisen uiliinhee ur jimseer duurne.
Harin sain hun ooriin hiisen uilsdee setgel hanah bolno. 15 Genen hun yum
bugded itgedeg. Harin hersuu hun ooriin alhmuuddaa hyanamgai handdag.
16 Mergen hun bolgoomjildog ba horon muugaas zaildag. Harin munhag
hun omog bardam ba bolgoomjgui baidag. 17 Turgen zantai hun munhag
uiliig uilddeg. Horon muut sedegch hun uzen yadagddag. 18 Genen negen
munhag yavdlyg ovlodog bol Hersuu negen medlegeer shagnagdana. 19
Horon muu ni sainy omno sogdoj, Har sanaatan shudarga zov hunii
haalgany omno sohroh bolno. 20 Yaduu hunees horsh ni hurtel zugtdag
bol Bayan hund olon naiz nohod baidag. 21 Horshoo gaduurhagch ni nugel
uildej bui hereg. Harin yaduu hund niguulsengui handagch hun yerooltei.
22 Horon muug sedegch nar tooroldohgui gej uu? Harin sainyg sedegch

nart unen ba enerel baih bolno. 23 Hodolmor buhen ashig avchirna. Harin
demii hooson yaria yaduurald l hurgene. 24 Mergen humuusiin titem ni
tednii bayalag bol Munhguudyn munhag yavdal tednii munhaglal yum. 25
Unench gerch amiig avardag. Harin hudlyg ursgadag hun meheldeg. 26
EZENees emeehuid bat itgel bii bogood Tereer Ooriin huuhduuded
horgodoh gazar boldog. 27 EZENees emeehui ni amiin undarga boloi.
Enehuu eh bulag ni uhliin zangyg zailuulah bolomjtoi. 28 Tumen olon ni
haany sur huch bol Tsoon arduud ni noyony mohos baidal yum. 29
Uurlahdaa udaan hun mash ih uhaantai. Turgen zantai hun munhag
yavdlyg orgodog. 30 Amar taivan zurh biye mahbodod amiig ogdog bol
Husel tachaal yasan dahi idee beer yum. 31 Yaduu huniig darladag negen
Buteegchiig ni buruutgaj bui hereg. Harin ugeegui hund ninjin setgel
gargagch Buteegchiig ni hundetgej bui hereg yum. 32 Horon sanaatan muu
uiliinhee toloo hosor hayagdah bol Shudarga zov hun uhsen ch horgodoh
gazartai. 33 Mergen uhaan gyarhai hunii zurhend orshdog bogood
Munhguudyn dundaas ch teneguuded ooriigoo meduuldeg. 34 Zov
shudarga baidal uls undestniig aldarshuulna. Harin nugel hilents ard
tumniig gutaana. 35 Haany taalal mergen zartsad hurteegddeg bol Uur
hilen ni haany neriig hugalagchid onogdono.

Surgaalt Ugs 15

15:1 Eyeldeg hariult uur hileng zailuulna. Harin huiten tsevdeg ugs uur
hileng hodolgono. 2 Mergen hunii hel medlegiig zuuchildag bol Munhag
am munhaglal ursgadag. 3 EZENii melmii haa ch baidag ba Horon muug
hiigeed sainyg hardag. 4 Anagaadag hel amiin mod yum. Harin hazaargui
hel sunsiig busniuddag. 5 Munhag hun etsgiinhee surgamjiig es
toomsorlodog. Harin zemleliig huleen avdag ni hersuu hun mon. 6
Shudarga zov hunii gert ulemj ih bayalag baidag. Harin horon sanaatny
orlogo gai zovlon bilee. 7 Mergen hunii uruul medlegiig delgeruuldeg bol
Munhguudyn zurh tiim bish yum. 8 Har sanaatny orgol EZENii huvid
jigshuurtei yum. Harin tseh shuluun hunii zalbiral Tuunii taalald niitsdeg. 9
Har sanaatny zam EZENii huvid jigshuurtei bolovch Shudarga zoviin

araas yavagchdyg Ter hairladag. 10 Hatuu shiitgel zamaasaa gajigch nart
zoriulagdjee. Zemleliig uzen yadagch ni uhne. 11 Uhegsdiin oron hiigeed
Suirel EZENii omno il baidag bol Humuusiin zurh setgel bur ch il baih bus
uu? 12 Basamjlagch negen ooriig ni zemlegchiig hairladaggui. Tereer
mergen hun uruu zuglehgui. 13 Zurh jargaltai bol nuur tsarai hogjiltei.
Harin zurh gutrah uyed suns emtrene. 14 Gyarhai hunii oyuun uhaan
medlegiig erj haidag. Harin munhguudyn am munhaglalyg l zooglodog. 15
Zovj shanalsan humuusiin buh l odruud muu muuhai. Harin henii zurh
hogjiltei baina, Tuund nair naadam ul tasarna. 16 Asar ih horongotei setgel
tugshij suusnaas, Baga saga yumtai EZENees emeej suusan ni havyui
deer. 17 Uzen yadaltaar bordson targan sharyn mahnaas, Hair bui gazryn
ovson hool ni deer. 18 Hurts zantai hun heruuliig odoodog bol Uurlahdaa
udaan hun heruul margaanyg namjaadag. 19 Zalhuugiin zam uurgenen
hashaa met aj. Shudarga humuusiin zam shuluun aj. 20 Mergen huu
etsgiigee bayarluuldag. Harin munhag hun ehiigee basamjildag. 21
Uhaanaar tarchig hund munhag uil uildeh ni bayar hoor boldog bol
Uhaaragch hun tseh zamaar yavdag. 22 Zovlogoo dutsanaas tolovlogoo
butelguitne. Harin olon zovlogchtei bol butemjtei. 23 Onovchtoi hariult
huniig bayartai bolgodog. Tsagaa olson ug yuutai saihan be! 24 Amiin zam
mergen huniig deeshee daguuldag yum. Ene ni tuuniig door bui Uhegsdiin
ornoos hol yavuulahyn tuld yum. 25 EZEN bardam hunii geriig nuraana.
Harin belevsen emegtein hil hyazgaaryg Ter togtooj ogno. 26 Horon muu
tolovlogoonuud EZENii huvid jigshuurtei bol Zov ugs Tuund taalamjtai.
27 Huuli busaar ashig oldog negen ger buldee gai zovlon avchirdag. Harin
heel hahuuliig uzen yadagch ni amitai. 28 Shudarga zov hunii zurh yaaj
hariulahaa tsegnedeg. Harin har sanaatai hunii am horon muugaar
booljino. 29 EZEN har sanaatnaas hol baidag atlaa Shudarga zov hunii
zalbirlyg sonsdog. 30 Dulaahan harts zurhiig bayarluuldag. Sain medee
yasand em boldog. 31 Henii chih ami ogogch zemleliig sonsono, Ter hun
mergediin dund amidarna. 32 Hen sahilgyg ul oishoono, Ter ooriigoo
jigshij baigaa hereg. Harin zemleliig sonsdog hun uhaanyg olj avna. 33
EZENees emeehui ni hund mergen uhaanyg surgadag. Daruu zan ni aldar

hundiin omno irne.

Surgaalt Ugs 16

16:1 Zurh setgeliin bodol hund hariyaalagddag bolovch, Helnii hariult
EZENees irdeg yum. **2** Humuunii hamag zam ooriinh ni nudend tsever
haragddag bol EZEN uchir shaltgaanaar ni tsegnen uzdeg. **3** Ajil uilsee
EZENd daatga tegvel bodson sanasan chini biyelne. **4** EZEN yum buhniig
tus tusyn zorilgotoigoor buteejee. Ter ch baitugai har sanaatnuud horon
muugiin odort zoriulagdsan aj. **5** Bardam zurhtei hun bur EZENii huvid
jigshil yum. Tiim negen zailshgui shiitguulne. **6** Unen ba hair enerel nugliig
tsagaatgadag. EZENees emeehui ni horon muugaas holduulna. **7**
Humuunii zam EZENii taalald niitseh tsagt Tereer tuunii daisnuudyg ni
hurtel tuuntei ev tunjintei bailgadag. **8** Zui busaar oloh ulemj ih orlogoos
zov shudargaar oloh baga ni deer. **9** Hun oyuun uhaandaa ooriin zamyg
tolovlodog bol EZEN tuunii alhaa gishgeeg chigluuldeg. **10** Haany amnaas
tengerleg shiidver gardag. Shuuh tsagt tuunii am aldaa gargah yosgui. **11**
Zov dens ba hemjuur EZENd hariyaalagddag. Uutan dotorh buh tuuhai
Tuuniih yum. **12** Haan shiree zov shudargad tulguurladag uchraas Horon
muu yavdaltai holbogdoh ni haany huvid jigshuurtei yum. **13** Shudarga
zov uruul haand taalagddag. Unen yaridag huniig haan hairladag. **14**
Haany uur hilen uhliin elch met buyuu. Harin mergen hun tuuniig
taitgaruuldag. **15** Haany nuurend gerelteh gerel dotor amidral bui. Tuunii
taalal ni havryn boroony uul met buyuu. **16** Alt avsnaas mergen uhaanyg
oloh ni iluu deer. Mon uhaanyg avah ni mongonoos ch iluu unetei. **17** Tseh
shuluun humuusiin zam bol oorsdiigoo horon muugaas holduulah yavdal
bilee. Ooriin zamyg anhaaraltai ajigladag hun amia hamgaalna. **18** Suirliin
omno bardam zan yavdag bol Buderch unahyn omno deerelhuu zan
yavdag. **19** Bardam humuustei olz huvaasnaas, Dord humuusiin dund
daruu sunstei baisan ni havigui deer. **20** Ugend anhaarlaa handuuldag hun
sain saihnyg olno. EZENd itgegch hun yerooltei! **21** Zurhendee mergen
hun uhaalag hemeegdene. Amtat ug yaria yatgalgyg ulam nemegduulne.
22 Ooriig ni ezemshigch hund uhaan bol amiin undarga yum. Harin

munhag hunii sahilga ni munhaglal yum. 23 Mergen hunii zurh amaa
surgadag bogood Uruuldaa yatgalgyg nemdeg. 24 Taalamjit ugs zogiin
baltai sarhinag ajguu. Ter ni setgeld amtat buram ba yasand em boloi. 25
Hund zov met sanagdavch, Togsgol ni uhel uruu hotoldog zam baidag. 26
Hodolmorlogch hunii hoolloh husel ooriinh ni toloo ajilladag. Tuunii
olsgolon baidal ni tuuniig hotoldog. 27 Har sanaat hun horon muug uhaj
gargadag. Tuunii ugs durelzeh gal met boloi. 28 Zamaasaa gajigch hun
evdreltsliig taridag. Hov jiv taraagch hun dotny and nohdiig salgadag. 29
Huchirhiilegch hun horshoo uruu tataj, Sain bish zamaar daguuldag. 30
Nudee irmegch hun gajsan zuilsiig seddeg. Homhiigoo zuugch hun horon
muug guitselduuddeg. 31 Buural tolgoi bol addryn titem yum. Uuniig zov
shudarga amidral dotor oldog. 32 Uurlahdaa udaan hun hatan zorigtnoos
deer. Sunsee zahirdag hun hotyg ezlegchees deer. 33 Shavga hayavch
shiidver bur ni EZENees irdeg.

Surgaalt Ugs 17

17:1 Idee budaagaar duuren bolovch heruul uruultai ger ornoos Amar
taivan orchind hatsan talhny helterhii deer. 2 Mergen uhaantai zarts
gutamshigtai huug zahirch, Ah duusiin dundah ov horongonoos hurtene. 3
Galyn doloor mongo ba altyg tsevershuuldeg bol EZEN humuunii zurhiig
shalgadag. 4 Horon muug uildegch ni har sanaatai uruulyg sonsdog.
Hudalch hun evden suitgegch helend anhaarlaa handuulna. 5 Yaduu huniig
eleglegch Buteegchiig ni doromjilj bui hereg. Gai gamshigt bayasagch ni
shiitgel avna. 6 Otgosiin titem bolboos ur ach nar ni yum. Etseg hun
hovguudiinhee aldar sur ni yum. 7 Deeguur yaria munhag hund ul tohirno.
Zahiragch hund hudal heleh ni bur ch zohisgui. 8 Heel hahuuli ni tuuniig
ogogchiin nudend sahius yum. Tereer haashaa ch handsan amjilt oldog aj.
9 Nugel hilentsiig daldlagch hairyg erdeg. Harin hergiig dahin dahin
yaridag hun dotny and nohdiig salgadag. 10 Uhaantai hund handsan
zemleliin noloo ni mulguu huniig zuun udaa tsohisnoos ch iluu yum. 11
Tersluu hun zovhon horon muug erdeg. Tiimees tuunii esreg dogshin elch
ilgeegdeh bolno. 12 Munhag yavdaldaa jivsen munhagtai uchirsnaas

Bambaruushnaasaa hagatssan baavgaitai taaraldsan ni deer. 13 Sainyg
saaraar hariulagch hunii gerees buzar muu ul salna. 14 Evdreltsliin ehlel
bolboos us dalang tsomlohtei adil agaad Daamjrahaas ni omno heruuliig
zogsoogtun. 15 Har sanaatnyg zovtgogch ba zov shudarga huniig
buruutgagchiin ali ali ni EZENii jigshliig toruuldeg. 16 Mergen uhaanyg
hudaldan avah huselgui uchraas Munhgiin gar deer mongo baigaad ch
yaah bilee? 17 And naizuud yamar ch uyed biye biyenee hairladag. Ah duu
nar hetsuu tsagt dem bolohyn toloo tordog. 18 Uhaanaar homs hun gar
barin amlaj, Horshiinhoo batlan daagch boldog. 19 Heruul shuugiand
durtai hun gem nugeld ch durtai. Ooriigoo doviilgogch ni suirliig urij bui
hereg. 20 Zalit zurhtei hun sainyg olohgui. Mehlegch heltei hun gai
zovlond orno. 21 Munhgiig toruulsen hun oortoo gashuudlyg avchirna.
Munhgiin etseg bayar bayasgalangui. 22 Bayar hoortei zurh bol sain em.
Harin emtersen suns yasyg huvhairuulna. 23 Shudarga zamyg
zavhruulahyn tuld Har sanaatai hun heel hahuuliig ovortolj avdag. 24
Mergen uhaan ni uhaantai hunii orshihuid baidag. Harin munhgiin nud
delhiin togsgol deer tusna. 25 Munhag huu etsgiigee halagluulna. Tereer
toruulsen ehdee ch ui gashuu yum. 26 Zov shudarga negniig torgoh ni sain
hereg bishiin adil Unench shudarga uilsiinh ni toloo tushmediig tseerluuleh
ni sain hereg bish ee. 27 Helj bui ugendee hyanamgai hun medlegtei yum.
Uhaantai humuun uujim dotortoi. 28 Munhag hun ch gesen chimeegui baih
avaas mergen hund tootsogdono. Tereer amaa hamhiad suuval hersuu
negend tootsogdono.

Surgaalt Ugs 18

18:1 Adair hun huviin huslee erj haidag ba Hamag saruul uhaany esreg
terselne. 2 Munhag hun uhaand bayarladaggui. Harin bodol sanaagaa
haruulahyg l ermelzdeg. 3 Har sanaatan irehed jigshuur bas irne.
Gutamshgiin hamt ichguur irne. 4 Humuunii amnaas garah ugs guniin us
met bogood Mergen uhaany undarga ni shorjignon ursah gorhi met buyuu.
5 Har sanaatai negend tal zasah ba Zov negniig tulhehiin ali ali ni saingui
aj. 6 Munhgiin uruul ni evdreltsliig avchirna. Tuunii am ni tsohiltyg uridag.

7 Munhgiin am ooriig ni suitgene. Tuunii uruul setgeliig ni urhidna. 8 Am
helee biluudegchiin ugs amtat idee budaa met ba Tedgeer ugs hodoodny
muhart ch hurne. 9 Ajildaa hicheel zutgel gargadaggui hun Uren taran
hiigch negnii ah duu ni mon. 10 EZENii ner bat boh tsamhag bogood
Shudarga zov hun tiishee guigeed, tend ayuulgui baina. 11 Bayan hunii ed
horongo ni tuund behlelt buhii hot ba Ooriinh ni tosooldgoor ondor hana
met ajee. 12 Suirliin omno humuunii zurh ihemseg baidag bol Hundleliin
omno daruu zan baidag. 13 Sonsohoosoo omno hariu heleh ni Hund oort
ni munhag hereg ba ichguur bilee. 14 Humuunii suns ovchniig ch
tesverledeg. Harin tsohorson sunsiig hen tenhruulj chadah bilee? 15
Hersuu hunii oyuun bodol medlegiig ezemshdeg. Mergen hunii chih
medlegiig erj haidag. 16 Beleg ogson hunii omno bolomj neegdej, Ter ni
tuuniig erhem negentei uchruulna. 17 Oor negen irj, tuuniig shalgaahaas
naash hereg yavdlaa turuulj helsen hunii l zov shig baidag. 18 Shavga
hayah ni zorchildooniig etsesleh bogood Erh medeltnuudiin hoorondohyg
shiiddeg. 19 Gomdson ah duug butsaj erguuleh ni Huchirheg hotyg ezlen
avahaas ch iluu hetsuu. Heruul margaan ni shiltgeenii tugjeetei haalga met
ajee. 20 Amnyhaa ur jimseer humuunii hodood duureh bogood Tereer
uruulaasaa gargah buteegdehuuneer tsadna. 21 Ami ba uhel ni hel yariany
huchind baidag. Tuund durtai hun edgeeriin ur jimsiig hurtdeg. 22 Ehneriig
oldog hun sainyg olj, EZENees taallyg huleen avdag. 23 Yaduu hun
orshool guidag bol Bayan hun taagui hariult ogdog. 24 Denduu olon
naiztai hun suireld ortdog ch, Ah duugees chini ch dotno baij chadah and
nohor bii shuu.

Surgaalt Ugs 19

19:1 Gajsan yariatai munhag negen baisnaas Yaduu atlaa unench shudarga
baidal dotroo yavdag negen baih ni deer. 2 Bas medleggui baih ni hunii
huvid sain hereg bish. Yaaruu hun hii gishgedeg yum. 3 Humuunii
munhaglal zamyg ni balladag bogood Tuunii zurh setgel EZENii esreg
hilegnen dairna. 4 Ed bayalag olon naizuudtai bolgodog. Harin yaduu hun
naiz nohdoosoo salsan baidag. 5 Huuramch gerch zaaval shiitgel huleene.

Hudal heldeg hun ch bas zugtaj chadahgui. 6 Olon humuus erh medeltnuudiin iveeld bagtahyg sanaarhdag agaad Beleg selt ogdog negend hun bur naiz nohod ajee. 7 Yaduu hunii buh ah duus tuuniig uzen yaddag baihad Naiz nohod ni tuunees yamar ih holdoh bol doo! Ter tedniig ugeeree tsaraichlavch, ted ul oldono. 8 Mergen uhaanyg olj avdag negen setgelee hairlana. Uhaanyg deedeldeg negen sainyg olno. 9 Huuramch gerch zaaval shiitgel huleene. Hudal heldeg hun mohoh bolno. 10 Tansag baidal munhagt ul zohino. Zarts hun noyodyg zahirah ni bur ch zohimjgui.
11 Humuunii hersuu baidal tuuniig uurandaa udaan baihad surgadag. Gem buruug harahgui ongoroh ni tuunii aldar suu bilee. 12 Haany hilegneh ni arslangiin arhirahtai adil bolovch Taalal ni ovson deerh shuuder met buyuu. 13 Munhag hovguun etsgiinhee suirel ni yum. Heruulch ehner tasraltgui duslah ustai adil buyuu. 14 Oron bair bolon ed horongo ni etsgees ovlon irdeg bol Uhaalag ehner EZENees irdeg ajee. 15 Zalhuural huniig gun noirond avtuulna. Lazan hun olsgolond nervegdene. 16
Tushaalyg sahigch hun setgelee hamgaalna. Harin ooriin zamyg haihardaggui hun uheh bolno. 17 Yaduu hund haramguigeer ogogch hun EZENd zeeluulj baigaa hereg. Ter hunii sain uiliinh ni toloo EZEN butsaaj tolno. 18 Naidlaga baigaa tsagt huugee humuujuul. Tuunii uhliig buu hus.
19 Ih uur hilentei hun ur dagavryg ni hurteh bolno. Herev ta tuuniig avarval dahin avrah hereg garna. 20 Zovlogoog sonsoj, sahilgyg huleej av. Tegvees amidralynhaa buh odruuded mergen baih bolno. 21 Humuunii zurhend olon sanaa baidag bolovch EZENii zovlogoo baisaar baih bolno.
22 Hun ninjin setgeliig husdeg. Hudalch baisnaas yaduu baisan ni deer. 23
EZENees emeehui ni ami uruu hotolno. Tiin baivaas ter hun amar taivan noirsoh bogood horon muud oroogdohgui. 24 Zalhuu hun tavgand hurgesen garaa amandaa hurgehdee hurtel zalhuurna. 25 Basamjlagchiig buruutgaval, genen negen ni hersuu bolj medne. Harin uhaantnyg zemlevel ter surgamjiig olj avna. 26 Etsgiigee deeremdej, ehiigee hooj yavuuldag hovguun bolboos Ichguur sonjuurgui negen mon. 27 Huu mini, sahilga batyg ul sonsvol chi medlegiin ugnees holdoh bolno. 28 Guivuulan gerchlegch zov shudargyg doromjildog. Har sanaatny am shudarga bus

yavdlyg taraadag. 29 Basamjlagchdad shiitgel bolon munhguudyn nuruund
zoriulsan tsohilt belen bii.

Surgaalt Ugs 20

20:1 Dars bol basamjlagch, sarhad bol agsamnagch, edgeert sogtuursan
hen bolovch mergen bish. 2 Haany hilegnel bolboos arslangiin arhiralt met
bogood Tuuniig uurluulah hun bur amidralaa aldana. 3 Evdreltslees
zailshiih ni humuund hundetgel yum. Harin yamar ch munhag hun heruul
hiine. 4 Zalhuu hun gazraa tsagt ni hagalahgui. Tiimees urgats huraah
uyed ter yuu ch ugui hotsorno. 5 Humuunii zurhen deh tolovlogoo gun us
met bogood Uhaantai hun terhuu usyg gadagsh gargana. 6 Ihenh humuus
oor oorsdiin unen zoviig tunhagladag ch Itgel naidvartai negniig hen olj
chadah ve? 7 Shudarga zov hun gem zemgui yavdag. Tiim hunii ur
huuhded yerool orshino. 8 Zov shudargyn shireend zalragch haan
hartsaaraa hamag horon muu zuiliig hoodog. 9 Hen "Bi zurh setgelee
tseverlev. Bi nutel hilentseesee ariusav" hemeen helj chadah bilee? 10
Zoruutei hemjuur ba densnii ali aliig ni EZEN jigshdeg. 11 Ooriinhoo
uilseeree ba handlaga ni ariun bolon zov baival zaluu hun ooriigoo
haruuldag. 12 Sonsoh chih bolon harah nudnii ali aliig ni EZEN buteesen.
13 Noiryg buu hairla, es tegvel chi yaduu bolno. Nudee nee, tegvel chi
hool hunseer elbeg delbeg baina. 14 Hudaldan avagch ni "Ene ni ch muu.
Ter ni ch muu" gej oolj goldog atlaa Avaad yavsnyhaa daraa tuugeeree
sairhdag. 15 Alt bolon too tomshgui erdenes baidag bolovch Medlegiig
yarih uruul bolboos hamgiin nandin zuil yum. 16 Gadny hunii omnoos am
garagchiin deeliig tailj av. Hari hunii omnoos gargah toloosiig tuunees
garguul. 17 Buruu zamaar olj avsan talh hund amttai baij boloh yum.
Gevch etsest ni tuunii am hairgaar duureh bolno. 18 Tolovlogoo
zohiohdoo zovlogoo av. Mergen udirdamjiin daguu dait. 19 Tsuurhal
taraaj yavdag hun nuutsyg zadruuldag. Tiimees hov jivtei buu orootsold.
20 Etseg ehiigee zuhdeg hunii denluu tuner haranhuid bohno. 21 Ehendee
uter turgen olddog ov zalgamjlal ni etsestee yeroogdohgui. 22 "Horon
muugiin hariug bi ogno doo" gej buu yari. EZENiig hulee, Ter chamaig

avarna. 23 Zoruutei densiig EZEN jigshine. Huurmag jin sain zuil bish ee.
24 Humuunii alhaa gishgeeg EZEN zaldag. Tegvel humuun ooriinhoo
zamyg herhen medej chadah bilee? 25 "Ene bol ariun" hemeen hurdan
huumgai heleed, Tangaraglasnyhaa daraa lavlan ergetsuuleh ni humuunii
huvid havh yum. 26 Mergen haan har sanaatnuudyg shigshij, Tednii deer
teermiin chuluu erguulne. 27 Hunii suns bol tuunii dotoodyn muhart buig
ch nyagtlan uzdeg EZENii denluu bilee. 28 Unen hiigeed shudarga zan
haanyg hamgaaldag bogood Tereer haan shireegee zov shudargaar
baridag. 29 Zaluusyn aldar suu ni tednii huch tenhee. Otgosiin hundlel ni
tednii buural us. 30 Sharhny orom ni horon muug tseverledeg. Mon
tsohiltuud ni zurhnii muhart ch hurne.

Surgaalt Ugs 21

21:1 Haany zurh EZENii mutart atgaastai baigaa usny ursgal met yum.
Ter hussen tsagtaa ursgalyg oorchildog. 2 Hun buriin zam ooriinh ni
nudend zov haragddag, Harin EZEN humuunii zurhiig denselne. 3
Shudarga hiigeed zoviig uildeh ni EZENd orgoloos ch iluu taalagddag. 4
Ihemseg harts bolon bardam zurh bolboos har sanaatai humuusiin denluu
bogood nugel ajee. 5 Hicheel zutgeltei hunii tolovlogoonuud uneheer ashig
tusaa ogno. Harin adguu hun uneheer yaduurald hurne. 6 Hudalch heleer
erdenesiig olj avah yavdal ni Nuugeed ongoroh uul ba uhliin zanga met
buyuu. 7 Har sanaatnuud shudarga uildlees tatgalzdag tul Tednii
huchirhiilel oorsdiig ni ugui hiine. 8 Gemt hunii zam tahir baidag. Harin
gemgui hunii huvid gevel tuunii handlaga ni zov shuluun. 9 Heruulch
ehneriin hamt baishing huvaaltsan suusnaas Deevriin buland amidarsan ni
deer. 10 Har sanaatny setgel horon muug mash ih husne. Horsh ni tuunii
nudnees enerliig olj harahgui. 11 Basamjlagch hun shiitgegdehed genen
negen mergen boldog. Harin mergen negniig surgamjlaval ter medlegiig olj
avna. 12 Shudarga zov negen ni har sanaatai hunii geriig ajigladag bogood
Har sanaatnyg mohol uruu avchirna. 13 Yaduugiin hashhirahyg es
sonsogch ni Negen tsagt ooroo hashhirah bolovch hariug es sonsono. 14
Sem ogson beleg uur hileng darna. Ovort ni hiisen heel hahuuli ihed

hilegnuulne. 15 Zoviig uildeh ni zov shudarga hund bayar hoor bol Gem
buruug hiigchded ene ni aidas boldog. 16 Uhaany zamaas toorson hun
uhegsdiin tsuglaand bairaa ezelne. 17 Zugaa tsengeld durlagch hun
yaduurna. Dars ba tosond durlagch hun bayan bolohgui. 18 Har sanaatai
hun zov shudarga negnii tolooh zolios bogood Zalihai hun tseh shuluun
negnii orond baih bolno. 19 Heruulch, uur utsaartai emegteitei hamt
baisnaas tsold amidarsan ni deer. 20 Mergen hunii gert unet erdenes ba tos
bii. Harin munhag hun edgeeriig zalgidag. 21 Zov shudarga ba uneniig
haidag hun ni Ami, zov shudarga, hundetgeliig oldog. 22 Mergen hun
huchtenuudiin hot uruu ch dairch, Tednii naidaj baisan bat hermiig ch
nuraana. 23 Am helee zahirdag hun ayuulaas setgelee hamgaalna. 24
Ichguurgui bardam zangaar uildegch negnii ner gevees "Bardam", "Ih
zant", "Basamjlagch" zereg ni aj. 25 Zalhuugiin huslen tuuniig uheld
hurgene. Uchir ni tuunii gar ajillahaas tatgalzdag. 26 Tereer buhel
odorjingoo shunahairan husne. Harin shudarga zov hun gar tatalgui ogdog.
27 Har sanaatny orgol ni ch buzar bol Horon muu sanaa ovorlon ogson
tuunii orgol yamar ih buzar zuil baih bilee! 28 Huuramch gerch mohoh
bolno. Harin uneniig sonsogch hun monhod yarih bolno. 29 Har sanaatai
hun dogshin dur isgene. Harin shudarga shuluun hun zamaa tseh bailgahyg
hicheene. 30 EZENiig eserguutsdeg mergen uhaan, oyuun uhaan,
zovlogoo gej yer baihgui. 31 Huleg moridyg tulaand mordohod belen
bolgoson ch Yalalt ni EZENii gart baidag.

Surgaalt Ugs 22

22:1 Sain ner ni aguu bayalgaas ch deer. Taalal ni alt mongonoos ch deer.
2 Bayan ba yaduu hunii niitleg zuil gevees Hen heniig ni EZEN buteesen
yavdal yum. 3 Hersuu hun horon muug olj haraad, tuunees zaildag. Harin
genen hun tuun uruu yavsaar, tegsniihee toloo shiitgegddeg. 4 Daruu zan
hiigeed EZENees emeehuin shagnal bolboos Ami, aldar hund, ed bayalag
yum. 5 Zamaasaa gajsan hunii zamd uurgene ba zanga bii. Ooriigoo
hamgaaldag hun tedgeerees holuur yavdag. 6 Yavah yostoi zamaar ni
zamnuulahyn tuld huuhdiig surga. Tereer otolson ch ter zamyg orhihgui. 7

Bayan hun yaduu huniig zahirdag. Orton zeelduulegchiinhee zarts boldog.
8 Shudarga bus yavdlyg tarialagch ni hov hoosong huraana. Tuunii uur
hilengiin savaa mod ch alga bolno. 9 Ogoomor setgeltei hun yeroogdoh
bolno. Uchir ni tiim hun yaduust hoolnoosoo ogdog. 10 Basamjlagchiig
holduul. Tegvel evdreltsel zailj odon, heruul bolon ul hundetgeh baidal ch
alga bolno. 11 Tsever zurh setgeliig hairlagch bolon ug yaria ni
niguulsengui negend Haan hun hurtel and nohor boldog. 12 EZENii melmii
medlegiig hamgaaldag. Harin Ter zalihai hunii ugsiig ul toomsorlodog. 13
Lazan hun "Gadaa arslan baina. Bi gudamjind garval aluulah baih" gedeg.
14 Sadar emiin am gun tsoonog yum. EZENd haraagdsan hun ter tsoonogt
unana. 15 Munhag baidal huuhdiin zurhend uyaastai baidag. Sahilgyn
savaa mod tuuniig munhaglalaas holduulna. 16 Oortoo iluug olohyn tuld
yaduug zovoodog hun bolon bayand byalduuchlagch hun uguiren
hoosorno. 17 Chih tavin mergediin ugsiig sons. Minii medlegt uhaanaa
handuul. 18 Herev chi edgeeriig tseejindee hadgalj, ene buhniig uruulan
deeree belen bailgah avaas taalamjtai baih bolno. 19 Tiinhuu chamaig
EZENd itgeesei gesendee bi uuniig onoodor zaalaa. 20 Bi chamd zoriulj,
mergen uhaany hiigeed zovlomj ugs boloh guchin zuir ug bichij uldeesen
bish uu? 21 Ingesen ni unenii ugsiig chamd meduulj, Chamaig ilgeesen
negend chi zov hariu ogch chadahyn tuld yum shuu. 22 Yaduu huniig
yaduu gej buu deeremd. Zovj zudersen negniig daaman haalgan deer buu
darla! 23 Uchir ni EZEN yaduu humuusiin heregt sanaa tavih bogood
Tedniig deeremdegchdiin amiig avna. 24 Uur hilend barigdsan huntei
bolon turgen zantai huntei buu niil. 25 Es tegvees chi tuun shig bolj,
ooriigoo zangand oruulj magadgui shuu. 26 Busdyn omnoos gar barin
amlaj, Mon ortei hunii toloo batlan daalt gargadag hun baih hereggui. 27
Herev chamd orond ni ogoh zuil baihgui yum bol Untaj bui or devsgeriig
chini yaagaad ter avah yostoi yum be? 28 Etseg ovgodiinhoo togtooson
ertnii hil hyazgaaryg buu oorchil. 29 Ajildaa chadmag huniig chi harsan
uu? Tiim hun haadyn omno zogsono. Ter ner torgui humuusiin omno
zogsohgui.

23:1 Zahiragchiin hamt zoog barihaar suuhdaa ooriinhoo omno yuu
baigaag saitar ajigla. 2 Zoogloh ih huslen baigaa bol hooloindoo hutga
tulga. 3 Tuunii amttanyg buu hus. Uchir ni ter hool ni huurmag yum. 4
Bayan bolohyn tuld noir hoolgui zutgeh hereggui. Ene bodloo orhi. 5 Nud
chini ed horongond tusmagts ter ni alga bolno. Uchir ni gevees ed
horongond jiguur urgadag bogood Ter ni tengert nisen duuleh burged met
ajguu. 6 Haramch hunii talhnaas buu id, amttanyg ni buu hus. 7 Uchir ni
ter dotroo boddogtoigoo adil yum. "Id! Uu!" gej ter hun heldeg bolovch
Zurh setgel ni chamaas hol baidag yum. 8 Chi idsen umh hooloo booljij
gargah bolno. Nairsag ugs chini ch talaar ongorno. 9 Munhgiin chihend
yum duulgaad hereggui. Uchir ni tereer mergen ugsiig chini ogt
haihrahgui. 10 Uridyn hil zaagaa buu oorchil. Onchin yerooson hunii
gazart haldaj ul bolno. 11 Uchir ni tednii Zoligch ulemj huchtei. Tereer
tednii omnoos chamaig eserguutsne. 12 Zurh setgelee sahilgad, chihee
medlegiin utend handuul. 13 Huuhdeesee sahilga batyg holduulj bolohgui.
Chi tuuniig savaagaar janchlaa geed huuhed chini uhchihgui. 14 Chi
huuheddee savaany amt uzuulj bai. Tuunii sunsiig Uhegsdiin ornoos avar.
15 Huu mini, herev zurh chini mergen baival Minii zurh ch gesen bayar
jargaltai baih bolno. 16 Mon uruul chini zov zuilsiig yarihad, Bi uneheer
bayarlah bolno. 17 Chinii zurh nugeltnuuded buu ataarhag. Harin
EZENees yamagt emeej amidar. 18 Ireedui gej uneheer bii. Itgel naidvar
chini or tas martagdahgui bilee. 19 Huu mini, sonsood, mergen baigtun.
Zurhee zov zam deer bailga. 20 Darsyg het ih uudag, esvel mahyg het ih
iddeg humuusees zai bari. 21 Uchir ni darsyg hetruulj uugsad ba tsadahaa
es medegsed ni uguiren hoosroh bogood Noirmog baidal tedniig noorhoi
huvtsastai hotsroono. 22 Torson etsgee sons. Ehiigee otlohod ni buu ul
toomsorlooroi. 23 Uneniig hudaldaj avsugai. Harin zarj ul bolno. Terchlen
mergen uhaan, zaavar bolon oyuun uhaanyg olj av. 24 Zov shudarga hunii
etseg unenhuu bayarlana. Mergen huug olj avsan hun tuundee jargana. 25
Etseg, eh chini jargalyg edleh boltutai. Chamaig toruulsen ter emegtei
bayar hoortei baih boltugai. 26 Huu mini, zurh setgelee nadad og. Nud
chini zamyg mini ajiglaad bayarlag. 27 Uchir ni sadar samuun em bolboos

gun tsoonog bogood Zavhai em bolboos nariin hudag aj. **28** Ter
deeremchin met hen negniig otoj humuusiin dundah itgelgui humuusiig
olshruuldag. **29** Hen zolgui ve? Hen zoviurlana ve? Hen heruul hiine ve?
Hen gomdono ve? Hen shaltgaanguigeer sharh sorvi olov? Hen ulaan
nudlev? **30** Ted bol darstai zuuraldagsad ba holimog darsyg amtlahaar
odogsod yum. **31** Ulaan baihad ni, Ayagan dotor hoosron shuugij baihad
ni, Dooshoo zoolon ursaj baihad ni, Dars uruu buu har. **32** Etsest ni ter
hort mogoi shig hatgah bolno. **33** Nud chini eldviin yum uzej, uhaan sanaa
chini samuurna. **34** Chi tengisiin mandal deer hevtej baigaa, esvel Usan
ongotsny shurgaagny uzuur deer noirsoj baigaa hun shig baih bolno. **35**
Tiinhuu chi "Ted namaig zodoj l baisan. Bi bertsengui. Nudeed l baisan. Bi
medeegui. Bi hezee sereh bol? Dahiad uuh yumsan" gej helne.

Surgaalt Ugs 24

24:1 Horon muu humuust buu ataarh. Tedentei hamt baihyg buu hus. **2**
Uchir ni ted huchirhiilliig seddeg bogood Tednii uruul ni gai zovlongiin
ugsiig l yarina. **3** Ger oron mergen uhaanaar sunderlej, oyuun uhaanaar
togtdog. **4** Medlegiin hucheer yeroonuud chini erhem nandin bayalgaar
duurne. **5** Mergen hun chadaltai. Uhaantai hun huchee batatgana. **6**
Mergen udirdamjiin daguu chi dait. Olon zovlogchiin dotor yalalt bii. **7**
Mergen uhaan ni munhagt denduu ondor yum. Tereer haalgany derged
amaa neehgui. **8** Horon muug hiiheer tolovlodog negniig humuus horlogch
gej duudna. **9** Munhaglalyg sedeh ni nugel. Basamjlagch negend humuus
durguitsdeg. **10** Herev chi berh tsagt sul doroi baivaas huch tenhee chini
sul aj. **11** Uhedd barigdsan humuusiig avar. Alagdah gazrynhaa zug
geldreh humuusiig butsaaj avchir. **12** "Bid ene talaar medeegui" gej chi
helj baigaa bol Zurhiig Denslegch uuniig anhaaraddaa avahgui gej uu?
Sunsiig chini hamgaalagch ene buhniig medehgui gej uu? Mon hiisen
uiliinh ni hariug Ter humuund ogohgui gej uu? **13** Zogiin bal id, uchir ni ter
sain yum. Sarhinagiin bal tun amttai shuu. **14** Mergen uhaan ni setgedd
chini uuntei adil gedgiig med. Herev tuuniig oloh avaas chamd ireedui
baigaa bogood Itgel naidvar chini or tas martagdahgui. **15** Har sanaatan

chi, Zov shudarga hunii ger orny esreg sanaa ovorlood buu otoj hevt.
Aljaalaa taildag gazryg ni buu suitge. 16 Uchir ni zov shudarga hun doloo
budrevch sehne. Harin har sanaatai hun gai tohioh tsagt negmoson
buderne. 17 Chinii daisan unahad bayarlah hereggui. Budrehed ni zurh
chini buu bayarlag. 18 Es tegvees EZEN uuniig haraad, taalahgui tul,
Daisnaas chini uur hilengee butsaan avch yuu magad. 19 Horon muut
uildegsdees bolj setgeldee buu tavguirh. Har sanaatand buu ataarh. 20
Uchir ni horon muu hun ireeduigui. Har sanaatny denluu bohno. 21 Huu
mini, EZENees bolon haanaas emeegtun. Tedniig eserguutsegch nartai buu
niil. 22 Uchir ni tednii gamshguud genet garch irne. Hen henees ni ireh
evdrel suirliig hen medeh bilee? 23 Edgeer ni ch gesen mergen humuusiin
ugs yum. Shuuh deer tal zasah ni sain zuil bish. 24 Har sanaatai hund
"Chiniih zov shudarga" gej helegchiig humuus zuheh bogood Uls
undestneeree tuund zevuutsne. 25 Harin har sanaatnyg zemlegchded
talarhal baih bolno. Tednii deer sain yerool orshino. 26 Zov hariult ogson
hun uruul deer unsej bui hereg. 27 Baishin barihaasaa omno gadnah ajlaa
tsegtselj, Heer tald bui yumsaa belen bolgo. 28 Shaltgaanguigeer
horshiinhoo esreg gerchilj bolohgui. Uruulaaraa buu mehel. 29 "Ter nadad
yaaj handsan shig bi mon tuund tegj handana. Ter shangaa hurtene dee"
gej buu hel. 30 Zalhuugiin tarian talbai bolon uhaangui hunii usan uzmiin
tsetserlegiin dergeduur bi ongorov. 31 Tegtel buh talbai ni hogiin urgamald
barigdsan, Halgaigaar duursen ba chuluun hashaa ni nursan bailaa. 32 Bi
haruutaa l ene dur zurgiig oor deeree tusgaj uzeed, endees surgamj avav.
33 "Jaahan untchihya. Jaahan dug hiichihiye. Garaa jaahan amraaya"
geseer baital 34 yaduural chini hulgaich met irj, huslen chini zevseglesen
hun met boloh vii.

Surgaalt Ugs 25

25:1 Edgeer ni bas Solomony surgaalt ugs yum. Enehuu surgaalt ugsiig
Iudagiin haan Hyezyekiagiin humuus negtgen siiruulev. 2 Hereg yavdlyg
nuutslah ni Burhany suu aldar. Harin tedgeeriig olj ilruuleh ni haadyn suu
aldar. 3 Tenger ni ondort, gazar ni nam dord zoriulagdsan met haadyn zurh

setgel oilgogdoshgui. 4 Mongiig holitsnoos ni tsevershuul. Tegvel
mongonii darhny urlah sav belen bolno. 5 Haany omnoos har sanaatnyg
holduulsugai. Tegvees haan shiree ni zov shudargad tulguurlan bosno. 6
Haany omno ooriigoo buu orgomjil. Augaa humuusiin bairand buu zogs. 7
Nudend chini uzegdej bui noyodyn omno chi dord orsnoos, "Deeshee
morilogtun" gej helegdsen ni deer biz ee. 8 Hen negniig shuun heleltseheer
buu yaar. Herev tegvel horsh chini chamaig evgui baidadd oruulbal chi
yaah yum be? 9 Ooriin hergee horshteigoo l shiid. Busdyn nuutsyg buu
zadruul. 10 Es tegvel uuniig sonsson hun chamaig buruutgah vii. Chinii
tuhai horon muu medee haayaagui tarna shuu. 11 Tsagaa olson zov ug
bolboos mongon hee ugalzny dund shigtgesen altan alim met buyuu. 12
Mergen zemlegchiin ugs bolboos Chih tavin sonsogch negend shijir altan
goyol ba altan eemeg met buyuu. 13 Itgelt elch bolboos ooriig ni
yavuulagsdad urgatsyn uyeerh huryn seruu tatalt met baidag. Tereer
ezdiinhee setgeliig tenhruulne. 14 Ul ogdog atlaa belguudeeree sairhagch
bolboos hurgui uul ba salhi met buyuu. 15 Zahiragch huniig tevcheereer
yatgaj bolno. Uyan hatan hel yasyg ch hugalj chadna. 16 Chi zogiin bal
olson uu? Hetruuleed booljihguin tuld heregtseenii hereer l tuuniig id. 17
Horshiinhoo gert tsoohon och. Es tegvel geriin ezen chamaas zalhaj,
chamaig uzen yadah bolno. 18 Horshiinhoo esreg hudal meduuleg ogdog
hun bolboos Ild, hurts uzuurtei sum, shiidem met buyuu. 19 Hetsuu tsagt
itgelgui hund naidah ni yanginah shud, dogolon hol met buyuu. 20 Zovj
shanalsan zurhend duu duuldag hun bolboos sharhan deer davs uiruuleh
met, esvel huiten odor huvtssaa tailaad yavah hun met buyuu. 21 Herev
daisan chini olsson bol tuund ideh hool og. Tsangasan bol uuh yum og. 22
Uchir ni ingesneer chi tuunii tolgoi deer shataj bui nuurs ovoolj baina gesen
ug bogood EZEN chamaig shagnana. 23 Umraas uleeh salhi hur boroo
avchirdag. Hov jivtei hel uurtai tsaraig avchirna. 24 Heruulch ehneriin
hamt baishing huvaaltsan suusnaas deevriin buland amidarsan ni havyui
deer. 25 Yadarch tuildsan setgeld huiten us yamar baidag shig als holyn
gazraas ireh sain medee tiim baina. 26 Shudarga zov hun har sanaatny
omno nugeld unah ni bohirdson hudag bogood Bulingartsan bulag met

buyuu. 27 Zogiin balyg hetruulj ideh ni sain zuil bish. Aldar neriinhee
hoinoos hootsoldoh ni ch aldar bish ee. 28 Ooriinhoo sunsiig zahirdaggui
hun bol Ergen toirondoo herem bosgoogui, nursan hot met buyuu.

Surgaalt Ugs 26

26:1 Zun tsas oroh ba urgats huraah uyeer boroo orohyn adil Munhag
hund hundetgel uzuuleh ni ul zohino. 2 Dalavchaa deveh bor shuvuu bolon
nisen odoh haraatsaitai adil shaltgaangui haraal namjdaggui. 3 Tashuur
morind, hazaar iljgend zoriulagddag bol Savaa ni munhguudyn nuruund
zoriulagdjee. 4 Munhagt munhgaar ni buu hariul. Es tegvel chi tuuntei adil
bolno. 5 Munhag hun ooriigoo tsetsen mergend tootsohgui baihyn tuld
tuund munhgaar ni hariultyg og. 6 Munhgiin garaar zurvas hurguulegch ni
holoo tairch, huchirhiilliig uuj bui hereg. 7 Munhgiin aman dahi surgaalt
ugs ni suungi hunii heregtseegui holtei adil boloi. 8 Munhag huniig
orgomjlogch ni duuguurt chuluu hiij buitai adil boloi. 9 Munhgiin aman
dahi surgaalt ugs ni sogtuugiin gart shaasan yergyestei adil boloi. 10
Munhgiig bolon ongoron yavagsdyg duudaj holsoldog hun bol Hun buriig
sharhduuldag harvaachtai adil yum. 11 Nohoi booljsoo doloodogchlon
munhag hun munhaglalaa davtana. 12 Ooroo ooriinhoo nudend mergen
baidag huniig chi uzsen uu? Munhag hund tiim negnees ch iluu zasrah
naidlaga bii. 13 Zalhuu hun "Zamd arslan baina. Zadgai talbaid dogshin
arslan baina" gedeg. 14 Haalga nugasaaraa neegdej haagddag shig Zalhuu
hun oron deeree ergej horvoono. 15 Zalhuu hun ayagand garaa hurgeed,
Erguuleed amandaa hurgeh gej tsohorno. 16 Munhag ni ooriigoo uhaalag
hariu ogch chadah doloon hunees ch iluu mergen hemeedeg. 17 Oort ni
hamaagui heruul margaand hondlongoos oroltsogch bolboos Nohoig
chihnees ni zuurch avagchtai adil buyuu. 18 Galtai mod bolon uhliin
numyg shidegch galzuu hun baidag. 19 Horshiigoo mehelchiheed, "Bi
togloson yum" geh hun tiim negentei adil buyuu. 20 Tulee dutagdval gal
untarna. Hov jiv zoogch baihgui bol heruul margaan namjina. 21 Modny
nuurs ulaissan tsogiig bii bolgoj, Tulee ni galyg ordohiin adil heruulch hun
evdreltsliig odoono. 22 Hov zoogchiin ugs tansag idee budaa met baih

bogood hodoodny muhart ch hurne. 23 Durelzeh uruul ba horon zurh
bolboos Mongonii holitsoor ongolson shavar sav suulga met buyuu. 24
Uzen yaddag hun tuuniigee uruulaaraa nuudag ch zali mehee zurhendee
hadgaldag. 25 Ter hun niguulsengui yarisan ch tuund buu itge. Uchir ni
zurhend ni doloon jigshuurt zuil baidag. 26 Hediigeer tuunii uzen yadalt ni
bagany tsaana halhlagddag ch Tuunii har sanaa ni tsutlaragsdyn omno
ilchlegdene. 27 Nuhiig uhagch hun ooroo tuun uruugaa unana. Oodoo
shidsen chuluu ooriin tolgoi deer unana. 28 Hudalch hel huuragdagsdyg
uzen yaddag. Byalduuch am suirliig avchirdag.

Surgaalt Ugs 27

27:1 Margaashaar buu sairh. Uchir ni margaash yuu bolohyg chi ul
medne. 2 Ooriin chini am bus harin oor hun, uruul chini bus harin gadny
hun chamaig magtag. 3 Had chuluu hund ba els ch jin tatna. Harin
munhgiin odoon hatgalga edgeer hoyoroos ch hund aj. 4 Hilen bol
hertsgii, uur bol orshoolgui. Harin hen ataarhlyg tesverlen zogsoj chadah
ve? 5 Daldlagdsan hairaas il zemlel ni havigui deer. 6 And nohriin chini
uchruulah sharh itgemjtei, Harin daisny chini unselt zali mehtei yum. 7
Tsatgalan hun zogiin balyg ch husdeggui. Harin olsson hund gashuun yum
ch amttai sanagddag. 8 Ger ornoosoo holdogch hun bolboos uuree orhison
jiguurten met buyuu. 9 Anhiluun unert tos ba surchig ni zurhiig bayasgadag
bol Hunii zovlogoo and nohort ni amtat buram met buyuu. 10 Ooriin and
nohriig bolon etsgiinhee and nohriig buu orhi. Gai gamshig chamd
tohioldohod ah duugiinhee geriig buu zori. Hol suutaa ahaas chini oir bui
horsh chini deer. 11 Huu mini, mergen baij, zurhiig mini bayarluul. Ene ni
namaig muulagchid hariu barij chadahyn tuld yum. 12 Hersuu hun horon
muug haraad tuunees zailj chaddag bol Genen hun ni ugtan yavsaar
baigaad shangaa hurtdeg. 13 Gadny huniig batlan daagchiin deeliig tailj
av. Zavhai emegtein omnoos or toloosiig ni garguulj av. 14 Ogloo ertlen
changa duugaar and nohroo yeroodog hun Tuund haraal helj baigaatai adil
tootsogdono. 15 Gemergen em bolboos borooshson odor us tasraltgui
duslahtai adil buyuu. 16 Tiim emegteig nomhtgoh ni salhiig zogsooh bolon

garaaraa tosyg atgaj avahtai adil buyuu. 17 Tomor tomriig irledeg. Tiinhuu
hun hunee hurtsaldag. 18 Injriin modyg archlagch ur jimsiig ni ideh bolno.
Ezendee sanaa tavigch ni hundlegdene. 19 Usny mandald hun tsaraigaa
harahyn adil humuunii zurh tuunii dur torhiig haruulna. 20 Uhegsdiin oron
ba Suirel hezee ch tsaddaggui shig humuunii nud hezee ch hanahgui. 21
Mongo ba altyg galyn doloor tsevershuuldeg bol humuuniig oort ni niitssen
magtaalaar shalgana. 22 Ur tariatai hamt munhgiig uurand hiigeed
nuduureer nudsen ch munhag ni ul arilna. 23 Mal surgiinhee baidlyg sain
med. Honin suregtee anhaaral sain tavi. 24 Uchir ni ed bayalag monh bish.
Haany titem ch uye damjihgui. 25 Ovs baihgui bolohod, shine nogoo
tsuhuij, uulan deerh ovs tsutluulagdaj, 26 Hurgany aris chini huvtsas bolj,
yamaanuud chini chamd gazryn ortgiig ogno. 27 Chamaig bolon ger buliig
chini hoollohoor bas zarts ohidyg chini tejeeheer chamd yamaany suu
elbeg delbeg baih bolno.

Surgaalt Ugs 28

28:1 Hen ch mordoj moshgoogui baihad har sanaatan zugtdag bol Zov
shudarga hun arslan met zorigtoi. 2 Huuli zahiramjiig biyeluulehees
tatgalzdag uls oron olon zahiragchidtai baidag. Harin uhaalag agaad
medlegtei hunii huchind uls oron udaan togtono. 3 Egel dord humuusiig
zovoodog yaduu hun hool huns uldeelgui tarialang usand avtuulah aadar
borootoi adil ajee. 4 Huuliig orhigduuldag humuus har sanaatnyg
magtdag. Harin huuliig sahigsad har sanaatnyg eserguutsdeg. 5 Har
sanaatnuud shudarga yosyg oilgohgui. Harin EZENiig haigch nar buh
yumyg oilgodog. 6 Zamaas gajsan bayan baisnaas unench shudarga dotor
alhagch yaduu baisan ni deer. 7 Huuliig sahigch ni hersuu huu mon. Harin
hovdog humuustei nohorlogch ni ooriinhoo etsgiig gutaadag. 8 Mongo
huuleh zamaar omch horongoo arvijuulagch ni Yaduusyg niguulsdeg
negnii toloo uuniig huraaj bui hereg. 9 Huuliig ul sonsdog hunii zalbiral ni
ch hurtel jigshuurtei. 10 Tseh shuluun yavagsdyg horon muu zamd
hotlogch etgeed ni ooriinhoo uhsan nuhend ooroo unana. Harin gem
zemgui hun sainyg ovlono. 11 Bayan hun ooriigoo mergend tootsdog bol

uhaantai yaduu hun tuuniig shalgadag. 12 Shudarga zov humuus yalahad,
augaa aldar suu baina. Harin har sanaatnuud garch ireh tsagt humuus
nuutdana. 13 Gem nuglee nuun daldlagch hezee ch amjiltad hurehgui.
Harin gem nuglee huleen zovshoorch, tedgeeriig martdag hun hair enerliig
hurtene. 14 EZENees yamagt emeedeg hund yerool orshino. Harin zurhee
hatuuruuldag hun gai gamshigt orootsoldono. 15 Horon sanaatai zahiragch
yaduust handahdaa arhirah arslan ba dairah baavgai met yum. 16 Havchin
darladag zahiragch uhaanaar dutmag baidag. Harin shudarga busaar
olsnyg uzen yaddag hunii odor honog urtsana. 17 Hunii tsusyg ursgasan
heregt buruutgagdsan hun uhen uhtelee orgodol bosuul baina. Tiim huniig
buu demj. 18 Gem zemgui alhdag hun avragdah bolno. Harin zamaasaa
gajsan hun negmoson unana. 19 Ooriinhoo gazryg hagalagch hun talh
tariagaar arvin baih bolno. Harin hooson moroodluudiig moshgogch hun
yaduurlaar arvin baih bolno. 20 Itgeltei hun yerooloor byalhah bolno.
Harin bayajih gej yaarch tevddeg hund zaaval shiitgel irne. 21 Tal zasah ni
sain zuil bish. Uchir ni hun zusem talhny toloo nugel uilddeg. 22 Horon
muu nudtei hun ed bayalgiin araas yaaravchildag bolovch Yaduural gadaa
ni irchiheed buig ul anzaardag. 23 Heleeree zusarddag hunees zemlegch
hun iluu ih magtaalyg etsest ni hurtdeg. 24 Etseg ehee tsolomchihood,
"Ene bol nugel bish" hemeen helegch bolboos Suitgegch hunii hamsaatan
yum. 25 Omog bardam hun evdreltsliig odoodog. Harin EZENd itgegch
hun hogjin devshih bolno. 26 Ooriin zurhendee itgedeg hun munhag. Harin
mergen hun ayuulaas zaildag. 27 Yaduust ogdog hun hezee ch, yuugaar ch
dutagdahgui. Harin yaduu hunees nudee buruulagch hun zuhegdene. 28
Har sanaatai humuus garch ireh tsagt humuus nuugdana. Harin tedniig
unah tsagt shudarga zov humuus olshirno.

Surgaalt Ugs 29

29:1 Olon zemluulevch huzuu ni hoshson heveer baigch hun Neg l odor
edgeshguigeer oi chih bolno. 2 Zov shudarga hun devjih tusam ard tumen
bayar jargaltai baidag. Harin har sanaatai hun udirdvaas ard olon
halaglana. 3 Mergen uhaand durtai hun etsgee bayarluuldag. Harin sadar

emstei nohtsogch ed horongoo barj duusna. 4 Shudarga yosoor damjuulan
haan uls ornyg togtvorjuuldag. Harin heel hahuuli avdag hun uls ornoo
nuraadag. 5 Horshdoo byalduuchiddag hun ooriigoo urhidaj bui hereg. 6
Horon muu hun nugel hilentsdee urhiduuldag. Harin zov shudarga hun
duulj bayasdag. 7 Zov shudarga hun yaduusyn erhiin toloo sanaa tavidag
bol Har sanaatai hun uuniig ul oilgono. 8 Jigshigchid hotod uimeen
samuun degdeedeg. Harin mergen humuus uur hileng zailuulna. 9 Mergen
hun munhagtai margaj baihad Munhag ni hilegnedeg, esvel elegledeg
bogood zogsohgui. 10 Tsus ursgagch nar gemgui huniig uzen yaddag bol
Tseh shuluun humuus tuunii amind sanaa tavina. 11 Munhag hun uur
utsaaraa barij ul chadna. Harin mergen hun uuryg baridag. 12 Udirdagch
hun hudal huurmagt anhaarlaa handuulbaas Buh shadar uilchlegchid ni har
sanaatnuud bolj huvirna. 13 Yaduu hun ba darlagch hoyoryn niitleg zuil
gevel EZEN ted hoyoryn hoyoulangiinh ni nudend gerel tusgadag. 14
Herev haan yaduusyg shudargaar shuuh avaas haan shiree ni monhod
togtono. 15 Savaa, zemlel hoyoulaa mergen uhaanyg ogno. Harin dur
zorgooroo aashlagch huuhed ehiigee ichguurt oruulna. 16 Har sanaatai
humuus olshroh tusam gem nugel ihesne. Harin zov shudarga hun tednii
suirliig uzne. 17 Huugee sahilgajuul. Tegvees huu chini chamd taivshralyg
ogoh agaad Setgeliig chini bayarluulah bolno. 18 Alsyn haraa baihgui bol
ard tumen deg juramgui baina. Harin huuliig sahigch ni jargaltai bilee. 19
Zartsyg zovhon ugeeree zaavarlaj bolohgui. Uchir ni tereer oilgoson ch
hariu uildel hiihgui. 20 Heleh ugendee yaaruu negniig chi hardag biz ee?
Munhag negend tiim hunees ch iluu zasrah naidvar bii. 21 Herev hun
zartsaa bagaas ni erhluuleh yum bol Etsest ni ter tuunii huu bolchih vii. 22
Uurtai hun evdreltsliig odoono. Turgen zantai hun gem nugeld avtana. 23
Bardam zan ni huniig dord bolgono. Harin daruu suns hundetgel huleedeg.
24 Hulgaichtai hamsagch bolboos amia uzen yadaj baigaa hereg yum. Ter
haraal zuhliig sonsdog ch meduuleg es ogno. 25 Hunii aidas bolboos
zanga yum. Harin EZENd itgedeg hun orgomjlogdono. 26 Olon hun
udirdagchiin iveeld bagtahyg zoridog. Harin humuund heregtei zov
shudarga yos EZENees irdeg. 27 Shudarga bus hun zov shudarga hund

jigshigdene. Mon shuluun shudargaar alhdag hun ch har sanaatand
jigshigddeg.

Surgaalt Ugs 30

30:1 Iakyeny hovguun Aguryn aildsan ugs buyuu esh uzuulleg. Tereer
edgeeriig Itiyel ba Ukald ulamjiljee. **2** Humuunees hamgiin munhag ni
gevel bi l baij taarna. Hunii uhaan nadad baihgui. **3** Bi mergen uhaand ch
suraltssangui. Ariun Negenii tuhai medleg ch nadad alga. **4** Hen tenger
ood odood buuj irev ee? Hen salhiig gartaa atgaj baiv aa? Hen usyg
deeldee orooj chadav aa? Hen delhiin hamag hyazgaaryg buteev ee?
Tuunii ner bolon Huugiinh ni ner hen be? Ta l uneheer medne! **5** Burhany
ug bur sorigdson. Tereer Ooriinh ni dotor horgodogsdod bambai yum. **6**
Tuunii ugen deer buu nem. Tegvees Ter chamaig buruutgaj, chi hudalch
boloh vii. **7** Hoyor zuiliig bi Tanaas guij baina. Namaig amid seruun baih
zuur nadad buu tatgalzaarai. **8** Zali meh bolon hudlyg nadaas hol
bailgaach. Namaig hooson yaduu ch bus, bayan targan ch bus bailgaach.
Nadad onogdoh huvi boloh hunsiig ogch hairlaach. **9** Uchir ni bi onogdoh
yostoigoosoo iluug hurtej, "EZEN gej hen yum be?" geed, Tanaas nyatsaj
butsahgui baihyn tuld, Esvel yaduuran, hulgai hiij, Burhanyhaa neriig
buzar lahgui baihyn tuld bilee. **10** Ezniih ni nuuren deer zartsyg ni buu
gutge. Tegvees ezen ni chamaig haraan zuhej, chi buruutan boloh vii. **11**
Etsgiigee zuhej, ehiigee ul yeroodog humuus baidag. **12** Ooriinhoo nudend
tsever hemeedeg atlaa Hir burtgaasaa tseverlegdeegui humuus ch bas bii.
13 Basamjilsan nudtei ba deeguur hartstai ch negen bii. **14** Gazar deerees
zovj shanalagsdyg, Humuusiin dundaas yaduusyg zalgihaar shud ni ild
shig agaad Eruunuuded ni hutga shig shudtei hun ch bii. **15** Shunalyn
tulam hoyor ohintoi bogood Ted bainga l "Og, Og" getsgeedeg. Hanaj
tsaddaggui gurvan zuil "Odoo bolloo" gej heldeggui dorov deh zuil bii. **16**
Edgeer ni Uhegsdiin oron, Ur huuhedgui hevlii, Us uuj hanadaggui gazar
hiigeed "Odoo bolson" hemeen heldeggui gal zereg yum. **17** Etsgiigee
basamjilj, Ehdee zevuutsegchiin nudiig hon heree tonshij, tas shuvuu idne.
18 Minii huvid uhaarshgui gaihamshigtai gurvan zuil baina. Dorov dehiig

ni bur ch oilgohgui yum. 19 Edgeer ni Tengert halin niseh burgediin zam,
Hadan deeguur murilzah mogoin zam, Tengisiin dund hovoh holog
ongotsny zam, Busgui huntei hanilsan eriin huvi tavilan boloi. 20 Sadar
samuun emiin zam ni gevees ter idej, Amaa archaad "Bi yamar ch
buruugui" gedeg. 21 Gurvan zuiliin door delhii chichirch, Dorov dehiig ni
daadaggui. 22 Edgeer ni Haan shireend zalarsan zarts, Hooloor hangaluun
munhag, 23 Hair setgelguigeer nohort garsan ba Ezegteinhee orond
ezegtei boloh shivegchin zereg ajguu. 24 Delhii deer ochuuhen atlaa
unenhuu mergen dorvon zuil bii. 25 Shorgoolj bol tom amitan bish ch
gesen zuny tursh hool hunsee bazaana. 26 Dorgo bol huchtei amitan bish
ch gesen had chuluun dotor uuree zasna. 27 Tsartsaand haan baihgui ch
ted bugd deg juramtai. 28 Gurveliig garaaraa barij chadah ch ter ni haany
ordond baih ajee. 29 Alhah gishgehdee surleg gurav buyuu bur dorov bii.
30 Henii ch omnoos uhardaggui araatny dund huchirheg arslan, 31
Azargan tahia, uhna ba daichin baatruudtaigaa hamt bui haan boloi. 32
Ooriigoo orgomjilj munhag zan gargasan, esvel horon muug sedsen bol
garaa aman deeree tavi. 33 Suunees tsotsgii, daraa ni tsotsgiin tos
yalgardag. Hamar dunduur delsvees tsus goojno. Tuunchlen uurandaa
avtah yavdal evdreltsliig bii bolgodog.

Surgaalt Ugs 31

31:1 Haan Lyemuyeliin ugs buyuu eh ni tuund aildsan surgaal. 2 Huu mini,
hevliin ur mini, minii amlaltyn huu, 3 Emegtei hunii toloo huchee barj ul
bolno. Haadyg suitgegch nart husel zorigoo ezemduulj ul bolno. 4
Lyemuyel mini, haan hun dars uuh ni zohisgui zuil mon. Udirdagch hun
sarhdyg husen temuuleh ni zohisgui. 5 Uchir ni ted uuj sogtuuran
togtoolyg umartaj, Zovj zudersen olny erh ashgiig ulandaa gishgeh vii. 6
Yadarch tuildsan humuust sarhdyg bari. Gashuun amidraltai humuust
darsyg bari. 7 Ter uuj, yaduu zuduu baidlaa martan, Zovlon zudguuree
dahij buu sanag. 8 Helgui humuus bolon zolgui buh humuusiin toloo amaa
nee. 9 Amaa neej, zov shudargaar shuuj, Yaduus ba gai zovlond unagsdyn
erhiig hamgaal. 10 Hen arvan huruu tegsh ehner olj chadah ve? Tiim ehner

erdenesees ch unetei. **11** Nohor ni tuund buren itgeh bogood yuutaar ch ul
dutna. **12** Ter buh l amidralynhaa tursh nohortoo muug bus, zovhon sainyg
l uilddeg. **13** Noos ba maalingan daavuug ter songon avch, garaa
humhilgui ajilladag. **14** Hudaldaachny holog ongotsnuud met ter hool
hunsee hol gazraas zoodog. **15** Ter uur tsaihaas omno bosoj, ger buldee
und tsaig beltgej, Shivegchin busguichuuldee hiih yostoig ni huvaarildag.
16 Ter gazryg uzeed, hudaldan avch, Orlogooroo usan uzmiin mod
tarialdag. **17** Ter ajildaa hicheengui, shalamgai bogood Tuunii gar ulam
huchtei bolno. **18** Ajil uils ni butemjtei baigaad ter uramshina. Denluu ni
shonojingoo asdag. **19** Gartaa eeruul barij, huruugaaraa shalamgai ajillana.
20 Yaduu hund garaa sungadag. Gachigdaj dutagdsan humuust tusaldag.
21 Tsas hayalahad ger buliinhee toloo sanaa zovoh zuilgui baidag. Uchir
ni geriinhen ni dulaan huvtssaar hangagdsan bilee. **22** Ter orondoo
buteeleg urlaj, Yorog daavuun ba nil yagaan ongotei huvtsas omsson
baidag. **23** Nohor ni hotyn daaman haalgan deer nutgiin ahlagch naryn
dund suuj baihdaa hundlegddeg. **24** Ter yorog daavuun deel hiij,
hudalddag bogood Byes daavuug hudaddaachdad niiluuldeg. **25** Ter huch
chadal ba hundetgeleer huvtsaslasan bogood Ineemsegleleer ireeduigee
ugtana. **26** Ter mergen ugeer yarij, enerliig surgadag. **27** Ter ger orondoo
sanaa tavih bogood zalhuurahyg ul medne. **28** Ur huuhduud ni osoj
ondiigood, tuuniig yeroono. Er nohor ni ch gesen tuuniig magtan **29** "Olon
emegteichuud sain uil hiideg ch chi tednees iluu bilee" hemeene. **30** Dur
bulaam baidal huuramch bogood goo uzesgelen ch hooson. Harin
EZENees emeegch emegtei l magtaal avah uchirtai. **31** Ajil uilsiinh ni ur
jimsiig tuund og. Ajil uils ni daaman haalgan deer tuund hundetgeliig
avchrah boltugai.

Nomlogchiin Ugs 1

1:1 Iyerusalim dahi haan, Davidyn huu, Nomlogchiin ugs. 2 Nomlogch,
"Bugd hooson, hoosny hooson boloi" gev. 3 Naran door ajillagch
humuunii buh hodolmoriin ur ashig ni yuu ve? 4 Neg uyeiinhen yavj,
nogoo uyeiinhen irseer baivch Delhii yertonts l uurd orshin ulddeg. 5
Tuunchlen nar mandsaar, jargasaar, Haanaas manddag ter l gazar uruugaa
yaarsaar baih ajee. 6 Salhi omno zugt uleej, tegsnee hoid zug uruu ergej,
Ulmaar ooriin toirgooroo dahin davtan ergeldeh ajguu. 7 Buh gol dalaid
tsutgavch, dalai ni duurdeggui. Dahin butsaj ursahyn tuld haanaas ehelsen
ter gazartaa goluud butsaj urssaarbaidag. 8 Hun uuniig helehiin argagui
buh zuils zalhmaar yum. Nud harsnaaraa hanasangui, chih sonssonooroo
duursengui. 9 Yuu baisan, ter ni baih bolno. Yuu hiigdej baisan, ter mon l
hiigdeh bolno. Iimees naran door shine yum yuu ch alga. 10 Hen neg ni
yamar neg yumyg "Uuniig haraach, ene shine zuil baina" gej magad. Ter ni
hediinee bidnees omno baisan zuil yum. 11 Oniin yums dursagdahgui,
hojim boloh yums ch ireh uyeiinhnii sanaand ul uldmoi. 12 Bi bolboos
Nomlogch, Iyerusalim dahi Izrailiin haan baisan. 13 Tengeriin door
uildegddeg buhniig mergen uhaanaar shinjlen, sudlahyn tuld bi ooriin
oyuun uhaanyg zoriulav. Ene ni Burhanaas hunii hovguudiig shanalgah gej
ogson yoryn berh uureg baiv. 14 Bi naran door hiigddeg buhniig uzsen
bogood uztel ene buhen ni hooson bogood salhiny hoinoos hootsoldohtei
adil ajee. 15 Murui ni tegshirch chadahgui, baihgui yumyg ch tooloh
argagui bilee. 16 "Iyerusalimd nadaas omno baisan buh hunees ch iluu
mergen uhaanyg bi arvijuulan nemegduulsen bogood ooriin oyuun
bodlooroo ulemj mergen uhaan hiigeed medlegiig olj avav" gej bi oortoo
helev. 17 Tuunchlen bi galzuu teneg mulguu hiigeed mergen uhaanyg
tanihad ooriinoyuun bodlyg zoriulav. Ene ni mon l salhiny hoinoos
hootsoldohtei adil ajee. 18 Uchir yuu gevel, mergen uhaan ih bogoos
zovlon ihdene, medleg arvijih avaas shanalal nemegdeh buyuu.

Nomlogchiin Ugs 2

2:1 Bi oortoo oguulruun "Ir, odoo. Bi chamaig taalamjit baidlaar sorij
uziye! Ooriigoo bayasgaj, bayarluul" gev. Uztel ene ni bas l hooson bailaa.
2 Ineegchiig bi "galzuu" gej, taalamj bayaslyn tuhaid "Yuu bolj baina?"
gehchilen boddog baiv. 3 Bi bas mergen uhaanaar udirduulahyn zeregtsee
yaaj ooriin biyeiig sarhad darsaar tsenguuleh ve? Tegeed mon yaaj bas
teneg baih ve? gej ooriin uhaanyg chileej irlee. Tegehdee tengeriin doorh
amidralynhaa tsoohon jiluuddee humuunii hovguud yuug hiih ni zov ba
yuu hiih yostoi baiv gedgiig onoog hurtel bi medej ul chadlaa. 4 Bi ajil
uilsee ihesgej bailaa. Oortoo zoriulan baishinguud barij, oortoo usan
uzmiin tsetserleg suulgav. 5 Bi oortoo tsetserleg, bas tsetserlegt hureelen
baiguulj, tendee torol buriin jimsnii modod suulgasan. 6 Urgan toljij baigaa
oigoo uslahaar oortoo zoriulj usan san baiguulsan. 7 Bi eregtei, emegtei
booluud hudaldaj avsan ba mon unagan booluud ch bas bii. Nadaas omno
Iyerusalimd baisan bugdees iluu ih mal surgiig bi ezemshij baiv. 8 Bi bas
oortoo alt, mongo, bolon haad, oron nutguudyn erdenesiig huraan
tsutluulsan. Bi oortoo eregtei, emegtei duuchidtai ba er hunii zugaa boloh
olon tatvar ems nadad baiv. 9 Ingej nadaas omno Iyerusalimd baigsdaas bi
hol davj, ulemj bayan bolson todiigui mergen uhaan ch bas nadad baina. 10
Minii nud husemjilj bui butdees bi tatgalzdaggui. Yamar ch tsengel
taalamjaas bi ooriigoo tataj baisangui. Uchir ni zurh mini minii hodolmor
burd bayasah uchirtai yum. Ene l minii buh l hodolmoriin mini shan haramj
ajee. 11 Tegeed bi ooriin garaar hiisen buh uilsee, bas ooriin charmain
hiisen hodolmoriig ergetsuulen bodloo. Getel ene buhen hooson bogood
salhiny hoinoos hootsoddohtei adil baiv. Naran door tuunii ashig alga. 12
Iimees bi mergen uhaan, galzuu hiigeed teneg mulguut tungaaj uzev.
Haany daraa garch iregch hun urid hiigdsen zuilees oor yuug hiih yum be?
13 Mergen uhaan teneg mulguutaas davuutai ni gerel haranhuigaas iluutein
adil bolohyg bi oilgov. 14 Mergen hunii melmii tolgoidoo baihad harin
teneg hun haranhuid yavj baidag. Gevch tedniig hoyoulang ni neg huvi
zayaa nomorch baidgiig bi medne. 15 "Tenegt onogdoh ter l huvi tavilan
nad deer mon ireh tul uhaantai baihyn hereg nadad yuu bilee?" gej bi
oortoo helev. Ingeed bi oortoo "Ene mon l hooson aj" gev. 16 Uchir ni
uhaantan hen bolovch tenegiin negen adil uurd martagdah aj. Ireh

odruuded ch buh zuils martagdana. Merged teneguudiin adil
uhetsgeeneshuu dee! 17 Naran door hiigdej baigaa buhen nadad
jigshuurtei bolson uchraas bi amidralyg uzen yadsan. Ooroor helbel, buh
zuil utgagui bogood salhiny hoinoos hootsoldohtei adil aj. 18 Naran door
hodolmorloson hodolmoriinhoo buhii l ur jimsiig bi uzen yadav. Uchir ni bi
ter bugdiig minii daraa ireh hen negend uldeeh uchirtai ajee. 19 Ter
uhaantai, esvel teneg hun baihyg hen medeh bilee? Naran door uhaalgaar
hodlon, ajillasan hodolmoriin mini buhii l ur jimsiig ter negen ezemshih
bolno. Ene mon l hooson. 20 Tiimees naran door hodolmorloson ooriin
buh hodolmoriin ur jimsiig bi buheld ni uguisgev. 21 Hen negen ni uhaan
zarj, medlegtei, chadvarlag ajillaad daraa ni oortei ni hamt ajillaagui hund
ooriin huviig ogdog. Ene ni mon l hooson bogood asar buzar bulai hereg
mon. 22 Naran door hicheej charmaisan buhii l hodolmoroosoo hun yer ni
yuug ni avah yum be? 23 Uchir ni hunii buh l odruud bolon hodolmor ni
uitgar zovlontoi, todiigui, shono ch tuunii oyuun uhaan ni amardaggui aj.
Ene ni mon l hooson ajee. 24 Idej, uuj, ajil uils mini sain baina gej oortoo
helehees iluu zuil hunii huvid baihgui. Minii harsnaar ene ni mon l Burhany
mutraas ireh ajee. 25 Uchir ni Tuunguigeer hen idej, hen setgeliin jargal
avch chadah ve? 26 Ooriinh ni melmiid taalagdagch hund Ter mergen
uhaan,medleg, bayar jargal ogdog ajee. Chingehdee Ooriinhoo omno
gemgui negend ogohiin tuld boognuuleh, tsutluulah albyg nugeltnuudeer
guitselduuldeg baina. Ene ni mon l hooson bogood salhiny hoinoos
hootsoldohtei adil aj.

Nomlogchiin Ugs 3

3:1 Tengeriin doorh buh yums tsag hugatsaatai bogood buh yum
togtoogdson tsag mochtei ajee. 2 Toroh hiigeed uheh tsag, Tarialah
hiigeed tarisnaa huraah tsag, 3 Alah hiigeed anagaah tsag, Nuraah hiigeed
bosgoh tsag, 4 Uilah hiigeed ineeh tsag, Gashuudah hiigeed bujigleh tsag,
5 Chuluut shideh hiigeed tsugluulah tsag,Tevreh hiigeed tevreltees zuttah
tsag, 6 Erj oloh hiigeed aldaj asgah tsag, Hadgalah hiigeed hayah tsag, 7
Urah hiigeed oyoh tsag, Duugui baih hiigeed yarih tsag, 8 Hairlah hiigeed

uzen yadah tsag, Daitah hiigeed nairamdah tsag baidag ajee. 9 Hiij baigaa
hodolmoroos ni ajil hiigchid yamar ashig baina ve? 10 Burhanaas minii
hovguuded ogson shanalgaat hodolmoriin zovlontoig bi harsan. 11 Buh
yumyg Ter tuhain tsagt ni sain saihnaar buteesen bogood hediigeer hun
Burhany uildsen ajlyg ehnees etssiig ni hurtel oilgohgui ch gesen Ter tednii
zurhend uurd monhiig baiguulsan bilee. 12 Humuusiin huvid amidrah
hugatsaandaa sainyg uildeh hiigeed bayarlaj bahdahaas iluu deer yum
baidaggui bolohyg bi medsen. 13 Herev hun idej uuh hiigeed erhelj bui
buhii l ajildaa setgel hangaluun baih avaas ene ni Burhany beleg buyuu. 14
Burhany hiisen bolgon uurd monhod udddegiig bi medlee. Tuund ni nemeh
buyuu tuunees ni hasah yuu ch baihgui aj. Burhan iin ajilladgiin uchir ni
humuus Tuunees emeehiin tuld yum. 15 Yuu baij baisan, ter ni odoo ch
baij baina. Ireeduid bui boloh ni ali hediin baisan. Burhan ongorsniig iinhuu
haidag baina. 16 Bi mon naran door unench shudargyn orond buzar bulai,
zoviin bairand yoryn buzar ni orshdogiig harsan. 17 "Shudarga hun ba gem
nugeltnii ali alinyg ni Burhan shuune" gej bi oortoo helev. Uchir ni tsag
hugatsaa, buh yums, buh uils tend baidag. 18 "Hun gegch oorsdoo adguus
yum gedgee tanihuitsaar tedniig Burhan turshaasai" gej humuunii
hovguudiin talaar bi oortoo helev. 19 Uchir ni hunii huvi tavilan adguusny
huvi tavilantai adil bogood neg ni uhdegiin adil nogoodoh ni ch bas uheh
aj. Unendee ali ali ni l ijilhen amisgaltai baih bolgoo. Hund adguusnaas
deerdeed baih yum alga. Iimees bugd hooson. 20 Bugd neg l gazar uruu
yavtsgaana. Bugd l shoroonoos garsan, tegeed bugd shoroondoo butsna.
21 Hunii amisgal deeshgarch, adguusny amisgal gazar uruu doosh
uruudsnyg hen medej baigaa yum be? 22 Tiimees hun hiij baigaagaaraa l
bayasgalantai baihaas oor iluutei ni ugui gedgiig bi oilgov. Uchir ni ene bol
hunii huvi zohiol boloi. Tuunees hoish yuu bolohyg uzuuleheer hen tuuniig
daguulan avaachih bilee?

Nomlogchiin Ugs 4

4:1 Naran door uildegdeh daramt darlalyn buh uildluudiig dahin bi harlaa.
Darlagdagsdyn nulimsyg harj baihad tedniig taitgaruulah hen ch alga.

Darlagsdyn tald huch baihad, harin tedend taitgaruulah hun ch alga baiv. 2
Tiimees odoog hurtel amid baigsdaas hediinee nasan ood bologsdyg bi
iluud uzev. 3 Gevch naran door hiigddeg buzar uiliig hezee ch haraagui,
esvel amigui torson negen ni monooh hoyoroosoo ch iluu deer aj. 4 Alivaa
uils deh hodolmor ba amjilt ni horshuudiin hoorondoh orsoldoonii
shaltgaan boldog. Ene ni mon l hooson bogood salhiny hoinoos
hootsoldohtei adil aj. 5 Teneg hun garaa humihan, biyeniihee mahyg
bardag. 6 Hoyor garaar hooson hodolmorloj, salhiny hoinoos
hootsoldsonoos neg gar tani sul amarch baisan ni deer. 7 Daraa ni bi naran
door dahin neg hoosnyg uzev. 8 Hovguungui, duugui, tatlaa tulheegui
negen er baisan bogood tuunii hodolmort etses togsgol gej alga baiv.
Tuunii nud ni hezee ch bayalagt hanasangui. "Bi henii toloo hodolmorloj,
sanaa setgelee zolioslon baina ve?" gej asuuj baisangui. Ene ni mon l
hooson bogood emgeneltei alba mon. 9 Gantsaaraa baisnaas hoyoul baih ni
iluu deer boloi. Tegvel ted ajil uilsee sainaar erguuleh bolno. 10 Herev ted
hamtdaa oichih avaas neg ni nohroo bosgono. Harin gantsaar baigch
unahyn tsagt tuuniig bosgoh hun ugui tul hoorhiiloltei. 11 Tuunchlen herev
hoyoulaa hamtdaa hevteh avaas dulaahan baidag bol harin gantsaaraa
herhen dulaatsah bilee? 12 Gooni huniig hen negen ni diilj chadah bogood
hoyoul baih avaas tuuniig nyatsaaj chadna. Guramsalj gorson sur tiim ch
amar tasardaggui. 13 Sanuulgyg herhen huleen avahyg medehee baisan
teneg hogshin haanaas, hedii yaduu ch uhaantai zaluu ni deer buyuu. 14
Hediigeer ter zaluu monooh haany gurend yaduu torson ch, tereer
shorongoos garahdaa haan boldog yum. 15 Tuuniig zalgamjlagch hoyor
dahi zaluugiin tald naran doorhi buh amidragsad boognorohiig bi harsan.
16 Tednii omno baisan buh humuust hyazgaar baihgui. Harin hojim
iregsed ni monooh zaluug taashaahgui ajee. Ene ni mon l hooson bogood
salhiny hoinoos hootsoldohtei adil boloi.

Nomlogchiin Ugs 5

5:1 Burhany orgoo uruu yavahdaa chi alhmaa hyanagtun. Munhaglan tahil
orgosnoos oirton ochood chagnasan ni deer. Uchir ni humuun buruu uilee

oilgodoggui aj. 2 Zurh setgel chini Burhany orshihuid ug helehed
yaaraagui baihad hel tani buu yaarag. Uchirni Burhan tengert, chi gazart
baina. Iimd chinii ug chini tsoohon baig. 3 Zuud zovniloor arvin baidag bol
tenegiin duu hooloi olon ugeeree tanigddag. 4 Burhand chi amlasan bol
heregjuulehdee buu hoirgo bai. Uchir ni Ter teneguudiig taashaadaggui.
Amlasan zuilee biyeluul! 5 Amlaad ul biyeluulsnees amlahgui baih ni deer.
6 Chamaig nugeld odoohiig amandaa buu zovshoorogtun. "Ene ni aldaa
baijee" gej Burhany elchiin omno buu hel. Yaagaad Burhan chinii ugend
uursaj, chinii garyn ajil hergiig ustgah yostoi yum be? 7 Zuud ba ugsiin
olonh ni hooson baidag. Harin Burhanaas emeegtun. 8 Herev chi oron
nutagt yaduusyg havchih hiigeed shuuh bolon uneniig uguisgehiig harah
avaas buu gaihagtun. Uchir ni neg tushmeliig nogoo tushmel ni harj,
tedniig deed tushmel ni ajiglaj baidag yum. 9 Buhnii etsest talbaig
bolovsruulagch haan, ter gazartaa terguuleh boloi. 10 Mongiig hairlagch ni
mongond ul hanah ba elbeg delbegiig erhemlegch ni orlogodoo
tsaddaggui. Ene ni bas l hooson. 11 Bayalag osohiin hereer shataagchid
olshroh bogood tedgeeriig haraad suuh ni omchlogchiin ashig ni yum gej
uu? 12 Ih ch, baga ch idsen ajilchin hunii noir taatai baidag atal bayan hunii
tsatgalan gedes ooriig ni untuuddaggui ajee. 13 Naran door bi negen
gunigiig harlaa. Huraasan bayalag ni ezendee zovlon avchirdag. 14
Butelguihorongo oruulaltand suirch, ooriin huudee ovloh yumgui uldeh
bayachuud ch bas bii. 15 Hun ehiin hevliigees nutsgen ireed, irsen shigee
tiinhuu nutsgen butsah ajguu. Gartaa avch yavj chadah hodolmoriinhoo ur
jimsnees hun yuu ch ugui l odoh aj. 16 Hun yag irsen shigee l butsah
boldog ni mon l emgeneltei hereg aj. Ingevel salhiny toloo hodolmorlogch
hund yamar ashig baih yum be? 17 Buhii l amidralynhaa turshid ter ulemj
ovchin zovlon hiigeed uur utsaartaigaar haranhui dotor hoollodog. 18 Sain
bogood jargaltai baihyg end l bi uzlee. Ene ni yuu hemeevees ideh, uuh
hiigeed Burhanaas oort ni ogogdson amidralynhaa tsoohon jiluudiin tursh
naran door hodolmorloson ajil buhneeree ooriigoo bayasgah yavdal bailaa.
Uchir ni ene l tuunii huvi hishig aj. 19 Burhanaas ed bayalag, horongo
zoori avsan hun burd Ter tedgeeriig edelj, heregleh erh olgoj mon ooriin
hodolmoroos bayarlaj, huvi hurtehiig zovshoordog. Ene ni Burhany beleg

mon. 20 Hun amidralynhaa jiluudiig urgelj dursaad baidaggui. Uchir ni
setgel zurhiig ni Burhan bayar bayasgalantaigaar bailgadag bilee.

Nomlogchiin Ugs 6

6:1 Naran door minii harsan buzar bulai ni humuusiin dund tugeemel aj. 2
Husel moroodloos ni yuu ch dutaalguigeer Burhan hund ed bayalag,
horongo mongo, ner aldryg ogdog bolovch tedgeeriig ezemshih erhiig ul
ogoh baharin hari hun tuuniig ni ideh aj. Ene ni hooson bogood mash
zovlontoi hereg mon. 3 Herev hun zuun huuhdiin etseg bolood olon jil
amidraad, ulmaar tsaashid amidarsaar baivch setgel ni sain yumand
tsadaagui, orshuulga ni ch zohih yosooroo boloogui bol bi "amigui torson
huuhed tuunees deer yum daa" gej helne. 4 Uchir ni ter demii ireed l
haranhui uruu odson, ner addar ch ugui negen boloi. 5 Ter hezee ch naryg
uzelgui, yuu ch medelgui odjee. Ene ni tuunees iluu deer aj. 6 Getel oor
humuus hoyor myangan jil amidarsan ch, sain saihand setgel ni ul hanah
avaas ted bugdeeree neg l gazar uruu yavdaggui gej uu? 7 Hunii buh
hodolmor amandaa l zoriulagdah bolovch setgel ni hanah gegch ni utui
ajee. 8 Uhaantan ni tenegeesee yuugaaraa iluu yum be? Amid baigsdyn
omno herhen yavahaa medeh ni yaduu hund yamar ashig ogoh yum be? 9
Nud yuu harj baigaa ni setgel yuu husej baigaagaas iluu chuhal yum. Ene
ni bas hooson bogood salhiny hoinoos hootsoldohtei adil yum. 10 Orshin
bui yuu bolovch ali hediin nerlegdsen baih bolgoo. Hun gegch yamar ve
gedeg ni todorhoi. Uchir ni hun ooroosoo huchtentei margaj chaddaggui.
11 Utgagui hoosnyg osgon urjuuldeg ugs olon baih yum. Ene ni hund
yamar tustai yum be? 12 Suuder met ongoruuleh utgagui amidralynhaa
tsoohon jiluuded oort ni yuu zov, sain bolohyg hen medeh bilee? Ooroos ni
hoish yuu bolohyg naran door hen tuund helj chadah ve?

Nomlogchiin Ugs 7

7:1 Unet sain tosnoos sain ner ni deer, Toroh odroos uheh odor ni deer
buyuu. 2 Nairyn orgoo uruu yavsnaas gashuudagchiin oromj uruu ochson

ni deer. Uchir ni ene bol hun buriin togsgol bogood Amid baigsad ni uuniig
zurhendee avdag yum. 3 Ineesnees uilsan ni deer. Uchir ni tsarai ni
gunigtai baivch, Zurh ni jargaltai baij boloh buyuu. 4 Uhaantny zurh
gashuudagsdyn oromjid, Tenegiin zurh zutaatsagchdyn gert baih aj. 5
Tenegiin duulahyg sonssonoos Uhaant hunii zemleliig sonsoh ni deer. 6
Tenegiin ineeh ni togoon doorhi gishuu shajignahyn adil bogood Ene ni bas
l utgagui. 7 Havchlaga daramt ni mergediig solioruulah bogood Aliv
hahuuli ni setgeliig evddeg ajee. 8 Hergiin togsgol ni ehleleesee chuhal aj.
Setgeliin tevcheer ni zurhnii bardamnalaas erhem buyuu. 9 Uur tenegiin
tseejind orshdog uchraasUurlah setgeliig buu urital bolgo. 10 "Yaagaad
uridyn odruud onoogiinhoos deer baisan yum be?" gej buu hel. Ingej asuuh
ni tsetsen uhaanyh bish. 11 Ovlogddog mergen uhaan ni erhem bogood
Naryg haragchdad unetei buyuu. 12 Mongo bol hamgaalalt adil, mergen
uhaan ch hamgaalalt yum. Harin medlegiin davuu chanar gevees mergen
uhaan ezendee amiig ogdog boloi. 13 Burhany ajlyg ergetsuulegtun. Tuunii
muruilgasnyg hen shuluun bolgoh chadaltai bilee. 14 Aztai odruuddee az
jargaltai bai, Harin butelgui odruuddee setgen bod. Ali aliig ni Burhan bii
bolgodog tul uguisgeh ni hunii hereg bish ajee. 15 Bi utgagui
amidralynhaa turshid yum buriig l uzev. Zov hun shudarga baidal dotroo
uhej baihad, buzar hun hudal dotroo udaan amidrah ajee. 16 Bitgii het
shudarga bai, bitgii het mergen bai. Yaagaad chi ooriigoo honooh yostoi
yum be? 17 Bitgii het balmad bai, bitgii teneg bai. Yaagaad chi tsagaasaa
omno uheh yostoi gej? 18 Negees ni zuurch, nogoog ni tavilgui baih ni
sain bogood Burhanaas emeegch negen ter bugdiin hamt irdeg. 19 Mergen
uhaan uhaantnyg hotyn arvan zahiragchdaas ch iluu huchirhegjuuldeg. 20
Uneneer gazar delhii deer uildeed, nugliig yer uilddeggui zov shudarga
hun gej ugui bolgoo. 21 Mon yariany buh ugend anhaaral handuulah
hereggui, bool chini chamaig haraah avaas buu chagna. 22 Uunii adil olon
udaa busdyg haraaj baisnaa chinii zurh medeh bilee. 23 Ene buhniig bi
mergen uhaanaar shalgaad "Bi uhaantai bolno" gesen bolovch, mergen
uhaan nadaas als hol bailaa. 24 Yuu baisan ni als bogood gunees gund
baina. Hen uuniig neej chadah ve? 25 Bi ooriin zurhiig mergen uhaan, gun

uhaanyg shinjlen sudlah hiigeed tenegiin balmad, soliotny tenegleliin
uchryg olohod chigluulev. 26 Uhlees ch iluu gashuun neg zuiliig bi olj
harav. Ter yuu hemeevees em hunii zurh ni zanga, gar ni ginj aj. Burhand
taalamjit negen ni tuunees zuttah bogood harin nugelten ni tuund olzlogdoh
aj. 27 "Uzegtun, bi uuniig olj medev" gej Nomlogch helehdee, tailbaryg
olohyn tuld neg zuiliig nogoo deer nemen, 28 bi uuniig odoo hurtel erseer
baigaa bolovch oloogui. Myangaas neg eregteig l bi olson atal edgeer
buhnii dundaas neg ch emegteig olsongui. 29 Uzegtun. Minii olj medsen
gants zuil ni Burhan humuuniig shudargaar buteesen bolovch tedoor olon
arga zamyg oorsdoo haidag yavdal yum.

Nomlogchiin Ugs 8

8:1 Yumsyn uchgiig tailj, meddeg mergen uhaantantai hen adil yum be?
Hunii mergen uhaan l hunii nuuriig ni gereltuulj, bargar duriig ni oorchloh
ajee. 2 "Burhany omno negent orgoson tangarag bii tul haany zarligiig
sahigtun!" gej bi helne. 3 Tuuniig orhih gej buu yaar. Buzar heregt buu
evs. Uchir ni ter yuu hussenee hiih bolno. 4 Haany zarlig baigaagaas hoish
erh medel baigaa. "Ta yuu hiij baina?" gej tuund hen heleh yum be? 5
Haany zarligiig sahigch ni aidas tugshuurgui amidardag. Uchir ni mergen
zurh zohist tsag ba yos durmiig meddeg ajee. 6 Uchir ni aliv yumand
zohist tsag ba yos durem baih atal hun ooroo tuunees ulemj nervegdeh
ajee. 7 Yuu tohioldohyg herev neg ch hun meddeggui yum bol hezee ene
ni tohioddohyg hen tuund helj chadah bilee? 8 Sunsee barij baihyn tul
tuuniigee zahirah erhtei hun neg ch baihgui. Uheh odroo ch hun
zahirdaggui biz dee. Dain tulaany uyed avral ugui aj. Buzar muug zurshil
bolgogsdyg buzar muu ni ul cholooldog. 9 Ene buhniig bi haraad, ooriin
bodlyg naran door bolj baigaa uils buhen uruu handuullaa. Busdyg horloh
zamaar erh medliig heregjuuldeg hun ch baidag aj. 10 Tegehed bi neg
nugeltniig orshuulahyg harsan ba ariun gazart irj, ochij baihad ni ted ooriin
uilsiig hiij baisan hotdooudalgui martagdaj bailaa. Ene mon l utgagui aj. 11
Buzar uiliin esreg ireh shiitgel ni ter doroo irdeggui uchraas tednii dund
bui humuunii hovguudiin zurh ni buzar muut uildehdee belen baidag aj. 12

Hediigeer nugelten zuu zuun udaa buzar muug uildej, amidral ni urtassaar
baih avch, Burhanaas emeegch ter negen, Tuunii omno neeltteigeer
handagch negen ni iluu deer yum gedgiig bi medev. 13 Gemt hun
Burhanaas emeedeggui uchraas tuund sain yum ugui, tuunii odruud ni
suuder adil urtsahgui. 14 Nugeltend tohioldvol zohih yavdal shudarga
hund uchirch, shudarga hunii hurtvel zohihyg nugelten zavshdag utgagui
zuil gazar deer baih yum. Ene mon l utgagui gej bi helne. 15 Iimd bi
taalamjtai baidlyg unelev. Uchir hemeevees naran door idej, uuj,
hogjildohoos oor sain zuil hund alga. Naran door Burhanaas hund ogson
amidralynh ni odruudiin tursh dahi hodolmort ene ni daguul met baidag
ajee. 16 Mergen uhaanyg tanihyn tuld, odor ch shono ch yer untdaggui ter
negnii gazar deer hiideg hund huchir uurgiig harahyn tuld bi zurh setgelee
zoriulav. 17 Burhany buh uilsiig bi haraad hun gegch naran door
uildegddeg buhniig oilgoj chadahguig medlee. Hediigeer mergen hun "Bi
medne" gej helj boloh hedii ch ter hun neelt hiij ul chadah ba hun
hicheenguilen sharguu erj haigaad ch neej olohgui.

Nomlogchiin Ugs 9

9:1 Ene buhniig bi zurhendee avch, shudarga bogood uhaantai humuus,
tednii aliv uils ni Burhany gart l baidgiig tailbarlan heleh baina. Hun omno
ni baigaa hair, uzen yadalt hoyoryg ul yalgadag ajee. 2 Ene ni bugded
adilhan baidag. Shudarga ba hilentset, sain, ariun ba buzart, tahil orgodog
ba tahil orgodoggui ali alind ni neg l huvi zayaa baih aj. Sain hun ba
nugelten, tangarag orgogch ba tangaraglahaas emeegch negend ch bas
oortsgui boloi. 3 Naran doorh buh yumsad buyuu buh hund neg l huvi
zohiol baidag ni buzar yum. Humuunii hovguudiin zurh setgel horon
muugaar duurch, amidralynh ni turshid zurhend ni soliorol baih ajee.
Daraa ni ted uhel uruu odoh ajee. 4 Uhsen arslangaas amid nohoi deer
baidag ni gartsaagui. Amid baigsdyn dund baigaa hend ch gesen naidlaga
bii. 5 Amid baigsad ni uhne gedgee meddeg baital, uhdluud yuu ch
meddeggui aj. Tsaashdaa tedend shagnal ch baihgui boldog. Uchir ni
tednii dursamj martagddag yum. 6 Tednii hair, horsol, ataa jotoo hediinee

mohoj, naran door hiigddeg uilsed ted tsaashid ul oroltsoh bolgoo. 7
Burhan uilsiig tani saishaaj baigaa bol yav, ooriin talhyg hogjilteigeer id,
zurhendee jargaltaigaar darsaa uu! 8 Tsag urgeljid huvtsas tani tsagaan
baig, tolgoi deer chini urgelj tos baig. 9 Naran door Tuunii chamd ogson
utgagui amidralynhaa buh l odruuded ooriin hairt emegteitei jargaltaigaar
amidragtun. Ene ni naran doorh chinii hodolmor bolon amidrald chini
chamd shagnal bolno. 10 Gar chini yuug hiiheer temuulne, tuuniig buhii l
chadlaaraa hiigtun. Uchir ni chinii ochih Uhegsdiin orond mergen uhaan,
ajil uils, bodoh setgeh gedeg ni baihgui. 11 Bi naran door dahin harsan zuil
bol hurdan ni uralddag yum bish, erelheg hund yalalt irdeg yum bish,
merged talhtai baidag yum bish, uhaantnuud ni ed bayalagtai baidag yum
bish, ur duiteid ni chadvar zayaadag yum bish, harin tsag uye hiigeed
bolomj l ter bugded hamaatai ajee. 12 Shuvuu urhind, zagas torond orohyn
adil hunii hovguud genet hetsuu tsagt barigddag bogood ene ni tednii deer
genet nomrog buudag aj. Ooroor helbel hun ooriin tsag uyeiig ul meddeg
ajee. 13 Naran door bas neg mergen uhaanyg bi harsan bogood ene ni
nadad erhem sanagdsan. 14 Tsoovtor huntei negen jijig hot uruu huchirheg
haan dovtolj, buslen avaad ih horiglolt barijee. 15 Getel ter hotod negen
mergen yaduu hun oldoj, mergen uhaanaaraa hotyg avarsan bolovch, ter
yaduu eriig hen ch durssangui. 16 "Mergen uhaan huch chadlaas iluu"
hemeen bi uzsen bolovch, yaduu hunii mergen uhaan uzen yadagdaj, ug ni
anhaaral es tatna. 17 Teneguudiin dund hashhirah zahiragchaas namuuhan
yarih mergediin ugs iluu ajee. 18 Mergen uhaan tulaldahzevsgees ch
huchtei bolovch neg nugelten l ochnoon sainyg suitgeh ajee.

Nomlogchiin Ugs 10

10:1 Uhsen yalaa tansag unert tosyg omhiiruuldgiin adil ochuuhen teneglel
l mergen uhaan, aldar hundiig davamgaildag. 2 Uhaant hunii zurh eznee
baruun tiish hotoldog bol, harin tenegiin zurh eznee zuun tiish daguuldag.
3 Teneg hun zamaar gantsaaraa yavlaa ch gesen butelguitdeg ba ooriinh ni
teneglel hun buhend ilerhii baidag. 4 Zahiragch chini chamd hilegneh
avaas bair suuria buu orhi. Uchir ni taivan baidal notstoi buruut ch

zailuuldag. 5 Zahiragchaas uudeltei addaatai adil negen yoryn zuiliig bi
naran door harsan ni 6 mulguuchuud olon ondorloguuded zalrahad
bayachuud shoovdorlogdoh ni boloi. 7 Mori unasan booluud, gazar deer
bool adil yavgan holhih yazguurtnyg ch bi harlaa. 8 Nuh uhagch hun
tuundee unaj ch magad. Hana nevtlegch negen mogoid hazuulj ch magad.
9 Chuluu butlagch chuluundaa tsohiulj, tulee hagalagch tuuneesee gemtej
boloh yum. 10 Herev suh ni mohohod iriig ni hurtslahgui bol, iluu huch
zartsuulah bolno. Harin mergen uhaan amjilt avrah bolgoo. 11 Herev
mogoi hovsdohoosoo omno hazdag bol hovsdoh ni tuund iluuts yum. 12
Uhaant mergediin amnaas garah ug ni iveel, harin tenegiin uruul ooriigoo
honooh aj. 13 Tuunii yariany ehlel ni teneg baidag bol togsgol ni
balmadsoliorol aj. 14 Gesen ch teneg hun ugee olshruulsaar l baih ajee.
Yuu bolohyg meddeg hun alga, tuunii araas yuu irehiig tuund hen helj
chadah bilee? 15 Teneg hun hot uruu herhen hurehiig ch meddeggui
uchraas tuunii ajil ooriig ni yadraah aj. 16 Haan ni balchir, noyod tushmed
ni ogloojin nairladag gazar nutag hoorhiiloltei! 17 Herev gurnii haan ni
uhaantnaas yazguurtai, albat tushmed ni zohistoi tsagt sogtuurahyn toloo
bus, harin huch selbehiin tuld iddeg gazar nutag iveeltei yee. 18 Zalhuutiin
suutsny deever hotoij, dusaal goojih ni zailshgui. 19 Humuus nair hurimaar
bayar bayasgalan hiij, darsaar amidralaa hogjiltei bolgodog ch mongo
buhnii hariu ajee. 20 Noirsoh tanhimdaa haanyg buu zuh, bayan huniig
untlagyn oroondoo ch buu haraa. Uchir ni tengeriin shuvuud tedend ug
zooh ni bii bogood dalavchit buteel ug hergiig zadalj magad.

Nomlogchiin Ugs 11

11:1 Ooriin talhyg usny gadarguu deer haya! Uchir ni olon honogiin hoino
chi tuuniigee erj oloh bolno shuu dee. 2 Oort onogdsonyg doloo, ter ch
buu hel naim huvaa. Uchir ni ene delhii deer yuu es tohioldohyg ta
medehgui shuu dee. 3 Herev uuls huraldah avaas gazar deer hur bolon
buuna. Tuunchlen mod omno ba hoid zugt unalaa gehed unasan ter
gazartaa uldej hotsormoi. 4 Salhiny ayasyg haragch tarialj ul chadna, uul
haruuldagch negen huraaj ul chadna. 5 Jiremsen emegtein hevliid yasnuud

herhen bureldehiig bolon salhiny zamyg chi ul medehiin adil buhniig
buteegch Burhany uilsiig chi taaj medehgui. 6 Ogloo tari, udesh ch garaa
buu buulga. Uchir ni ogloo oroi tarialsny ali ni ur duntei bolohyg chi
medehgui shuu dee. 7 Gerel ni taalamjtai bogood naryg harahad ene ni
nudend taatai aj. 8 Uneheer herev hun olon jil amidrah avaas buhii l
hugatsaandaa hogjiltei baig. Mon olon arvaaraa tohioldoh baraan
odruudiig ch bas buu umartag. Ingevel irj bui buhen utga uchirgui bolno. 9
Zaluu mini, ider nasandaa bayarlaj tsenge. Zaluu nasnyhaa tursh zurh
setgelee bayasga. Or zurhniihee husel, ooriin nudnii hartsyg daga. Gehdee
ene bugdiinhee toloo Burhanaar shuugdeh bolno gedgee medtugei. 10
Iimees setgeliin zovlon, biyeiin shanallaas zailj yavagtun. Uchir ni huuhed
nas, erch huch gedeg chini zuurdyn yum.

Nomlogchiin Ugs 12

12:1 Hund odruud irj "Ene amidrald jargal uzsengui" gej heleh tiim jiluud
irehees omno zaluu nasnyhaa odruuded ooriin Buteegchee sanagtun. 2 Ter
uyed nar, gerel, sar, odod haranhuilan boroony daraa uuls ergen hurgadag.
3 Oron geree hamgaaldag baisan er chadal ni humigdaj, salganadag bolj,
tsoohon heden shudnuud ni uureggui hotsorch, chi tsonhoor harj, uitgart
avtagdah tsag irne. 4 Haalgany tsaadahyg sonsohoo bolij, gurilyn teermiin
duu tany huvid chimeegui bolj, tahiadongodohod sereh avch, shuvuudyn
jirgeeniig ta ul sonsoh bolno. 5 Ogsuur gazraas zurhsheej, zamaar yavah
ch aimshigtai sanagdaj, tolgoi tani buuraltaj, biye haa chini daagdahgui
bolno. Daraa ni monhiin gertee odohod chini gashuudagsad gudamjaar
alhah bolno. 6 Mongon utas tasarch, altan ayaga hemhren, hudgiin hurd
tasrah, huvin butarch unahaas omno Tuuniig sanapun. 7 Tegeed toos ni urd
baisan gazar shoroondoo butsaj, suns ni uuniig ogson Burhandaa butsah
ajguu. 8 Nomlogch helehdee "Hoosnoos hooson bogood bugd hooson"
gev. 9 Tuunees gadna Nomlogch mergen uhaantan baisan bogood ard
olnyg medlegt surgav. Ter bugdiigturshij, sudalsnaar olon surgaaltugsiig
zohiojee. 10 Nomlogch onch mergen ugsiig erelhiilen baij, unenii ugsiig
zovoor ni bichjee. 11 Mergediin ugs ni bolboos zuu buyuu hadaas adil

oroh bogood tedgeeriig bichigchid ni neg l Honichnoor ogogdson ajguu.
12 Ene buhnees gadna huu mini "Ih nom zohiohod togsgol ugui ba ulemj
ih unshih ni biyend haltai" gedgiig sanaj yavtugai. **13** Ene buhniig
sonordood, dugnehed Burhanaas emeej, Tuunii tushaalyg dagagtun. Ene ni
hun buhend hamaarna. **14** Burhan sain, muu gej yalgalgui nuutslagdsan
yums buriig, buh uilsiig shuulted avaachih bolno.

Solomony Duun 1

1:1 Solomony duunuudyn duun. Suit busgui — 2 Amnyhaa unselteeree ter
namaig unseg! Uchir ni chinii hair darsnaas ch iluu. 3 Chinii tos taalamjtai
anhiluun unertei bogood chinii ner asgagdsan tos met tul ohid chamd
durlana. 4 Oor uruutaa namaig tataach, hamtdaa bid guitsgeeye! Namaig
haan ooriin tanhimuudad avchrav. Naizuud — Bid chamaar bahdan,
bayarlaj, Hairyg chini darsnaas iluu orgomjilno. Tednii chamaig hairladag
ni zov aj. Suit busgui — 5 Iyerusalimyn ohid oo! Bi Kyedaryn maihnuud,
Solomony hoshig met har bolovch dur bulaam saihan. 6 Bor hemeen
namaig buu shirteech. Uchir ni namaig nar tulsen yum. Ehiin mini hovguud
nadad uurlaj, namaig usan uzmiin talbai archlagch bolgoson bilee. Harin bi
ooriin usan uzmiin talbaigaa archilsangui. 7 Setgeliin mini durlalt chi,
nadad heleech. Surgee chi haana belcheej, jin uded chi tuuniigee haana
hevtuulne ve? Yuund bi nohdiin chini surgiin derged givluurtei emegteitei
adil baih yostoi bilee? Suit zaluu — 8 Herev chi medehgui avaas,
emegteichuudiin dundah hamgiin uzesgelent goo busgui mini, surgiin
moroor uragsh yavj, honichdyn maihnuudyn derged ooriin ishguudiig
belchee. 9 Hongor mini, chi naddaa faraony teregnuudiin dundah guutei
mini adil boloi. 10 Unjlaga zuulttei hatsar chini, shuren zuulttei huzuu chini
dur bulaam enhrii. Naizuud — 11 Chamd bid mongon unjlagatai altan
zuultiig hiij ogno. Suit busgui — 12 Haantan shireendee zalran baihad
minii surchignii anhiluun uner hanhalna. 13 Hairt mini naddaa buh l
shonojin hohnii mini hoorond baih mirren bagts bilee. 14 Hairt mini
naddaa Yengyediin usan uzmiin talbainuud dahi hyenna tsetsgiin
hongortsog bilee. Suit zaluu — 15 Hongor mini, chi yuutai uzesgelentei
ve, yuutai uzesgelentei ve, chi! Tagtaa met nudtei aj chi! Suit busgui — 16
Hairt mini, chi yuutai uzesgelen goo agaad dur bulaam be! Uneheer buidan
maani otgon sahlag aj. 17 Baishingiin maani hondlovch ni hush agaad
deever maani agar mod bolgoo.

Solomony Duun 2

2:1 Bi bol Sharony sarnai, talyn saraana tsetseg bilee. Suit zaluu — 2
Ohidyn dundaas minii hongor mini orgost urgamal dundah saraana
tsetsgiin adil baidag bilee. Suit busgui — 3 Zaluusyn dundaas minii hairt
oin dundah alimyn mod adil baidag bilee. Tuunii suudert bi ulemj
taashaalyg avan suuhad jims ni ch nadad chiherleg amttai baiv. 4 Namaig
tereer tsaillagyn tanhimdaa avaachiv. Minii deeguurh tuunii tug ni hair
yum. 5 Uzemtei boovoor namaig tetgen, alimaar namaig sergeegeech.
Uchir ni bi durlaldaa shanaljee. 6 Tuunii zuun gar minii tolgoi dor baij,
baruun gar ni namaig tevreg. Suit zaluu — 7 Iyerusalimyn ohid oo, heeriin
zeer bolon marlaar bi ta nart tushaaya. Taalamjtai boltol hairyg ta nar buu
odoon buu sereegtun. Suit busgui — 8 Sonsogtun! Hairt mini! Haragtun,
uulan deeguur haraisaar, tolgod deeguur userseer ter irj yavna. 9 Minii
hairt zeer esvel ider bugatai adil bolgoo. Haragtun, hanany maani tsaana
ter zogsood, tsonhoor harj, saraaljaar tsuhuina. 10 Minii hairt nadad heleh
ni "Bosooroi, hongor mini, uzesgelen goo busgui mini, hamtdaa yavya. 11
Haraach, ovol ongorch, boroo zogsoj arilav. 12 Gazart tsetsegs hediinee
urgaj, Duu huuryn tsag irj, nutagt maani huurzgenii duu sonsogdono. 13
Injriin mod jimsee bolovsruulj, tsetseglej bui usan uzmiin modod anhiluun
uneree taraana. Bosooroi, hongor mini, uzesgelen goo busgui mini,
hamtdaa yavya!" gene. 14 Hadny havtsal, ogsuur tsohiony nuuvchid bui
tagtaahan mini ee, nadad torhoo uzuulj, duu hooloigoo sonsgooch. Uchir
ni duu hooloi chini amttai, torh chini dur bulaam saihan aj. 15 Usan uzmiin
talbaig maani tsetseglej baihad ni suitgen bui byatshan unegnuudiig, ter
unegnuudiig bidend barij ogooch. 16 Hairt mini miniih bogood bi tuuniih
bilee. Tereer surgee saraana tsetsegsiin dund belcheedeg. 17 Seruu tataj,
suuder arilah hurtel, hairt mini, butsan irj, Byetyeriin uuls deerh oono,
esvel ider buga shig baigaach. Suit busgui

Solomony Duun 3

3:1 — Shonoos shonod bi setgeliinhee durlalt hunee oron dotroo haina.
Tuuniigee bi haisan bolovch olsongui. 2 "Odoo bi bosoj, hotoor yavya.
Gudamj bolon talbaigaar heren, bi setgeliinhee durlalt tuuniigee haih

uchirtai". Tuuniigee bi haisan bolovch olsongui. 3 Hotyg toirdog
haruuluud namaig olloo. "Setgeliin mini durlalt tuuniig ta nar harav uu?"
gej bi asuulaa. 4 Tedniig orhiod, udahgui setgeliinhee durlalt tuuniigee bi
olloo. Ehiinhee gert tuuniig avchran, namaig olj teesen ehiinhee oroond
oruultlaa bi tuunees zuuran yavuulsangui. Suit zaluu — 3 Iyerusalimyn
ohid oo, heeriin zeer bolon marlaar bi ta nart tushaaya. Taalamjtai boltol
hairyg mini ta nar buu odoon buu sereegtun. Naizuud — 6 Mirr utlaga,
naimaachny buh unert engesgiig anhiluun utaan bagana met tsoloos irj
yavaa ene yuu ve? 7 Haragtun, ene ni Solomony nuudliin tereg agaad
Izrailiin huchirheg erchuudees jaran huchirheg er tuuniig hureelen baina. 8
Ted bugdeer ild agsdag agaad daind mergeshsen bilee. Shoniin aidsaas ted
hamgaalan hun bur hajuudaa ildtei aj. 9 Solomon haan Livany dunz
modoor oortoo juuz tereg hiisen bilee. 10 Tereer damnuurguudyg ni
mongoor, tushlegiig ni altaar, suudlyg ni nil yagaan bosoor hiisen bogood
dotorhyg ni Iyerusalimyn ohid uzemjteigeer dotorloson baiv. 11 Siony
ohid oo, garch iren, hurimynh ni odor buyuu tuunii zurhnii bayar bayaslyn
odor Solomon haanyg ehiinh ni tuund zalsan titemtei baihyg ni uzegtun.
Suit zaluu

Solomony Duun 4

4:1 — Hongor mini, chi yuutai uzesgelentei ve, Yuutai uzesgelentei ve,
chi! Givluuriin chini tsaadah chinii nud tagtaa met, us chini Gilyead uulaas
uruudah yamaan sureg met ajguu. 2 Shud chini sayahan hyarguulan,
ugaagdaad garsan honin sureg met aj. Ted butd ihriig teedeg bogood tednii
dund gants ni ch hurgaa teegeegui bilee. 3 Uruul chini chas ulaan tuuz met
agaad am chini dur bulaam bilee. Givluuriin chini tsaadah chinii shanaa
zusem anar met ajee. 4 Huzuu chini, chuluun egneegeer bosgoson, deer ni
huchirheg ersiin myangan bambai olgootei Davidyn tsamhag met boloi. 5
Hoyor hoh chini, saraana tsetsgiin dund ideeshleh zeeriin iher yanzaga met
aj. 6 Seruu tataj, suuder arilah hurtel mirriin uul uruu, gugliin tolgod tiish
bi ooriin zamaa hoon odyo. 7 Hongor mini, chi buheldeen uzesgelentei
bogood chamd yamar ch oo sev alga. 8 Suit busgui mini, nadtai hamt

Livanaas yavaach. Nadtai hamt chi Livanaas yavj, Amanagiin orgiloos,
Syenir, Hyermony orgiloos, Arslangiin uurnees, irvesuudiin uulsaas
uruudan ayalah boltugai. 9 Duu mini, suit busgui mini, chi zurhnii mini
tsohiltyg turgesgev. Nudniihee gantshan hartsaar, huzuunii zuultiihee
gantshan erheer chi zurhnii mini tsohiltyg turgesgev. 10 Duu mini, suit
busgui mini, chinii hair yuutai saihan be! Chinii hair darsnaas, tosny chini
anhiluun uner buh unertnuudees yuutai iluu ve! 11 Suit busgui mini, chinii
uruul balyg dusluulna. Helnii chini dor bal, suu baih aj. Huvtsasny chini
anhiluun uner Livany anhiluun uner met bolgoo. 12 Minii duu, minii suit
busgui bol tsoojlogdson tsetserleg, tsoojlogdson chuluun tsetserleg,
latsduulsan bulag boloi. 13 Chinii nahia ni anaryn tsetserleg agaad ene ni
shilmel jimstei, nardtai suulgasan hyenna, 14 nard ba saffron, godil ba
shantstai. Mirr bolon aloyeny hamt hamgiin saihan buh unertentei gugliin
buh mododtoi boloi. 15 Chi bol tsetserlegiin bulag, tsengeg usny hudag,
Livanaas ursan garah gorhi boloi. Suit busgui — 16 Umardyn salhi aa,
bosooch, omnodiin salhi aa, ireech. Tsetserlegiin maani uneriig anhiluulan,
uneriig ni taraagaach. Hairt mini tsetserlegtee irj, shilmel jimsiig ni ideg.
Suit zaluu

Solomony Duun 5

5:1 — Duu mini, suit busgui mini, bi tsetserlegtee irlee. Ooriin mirriig bi
anhilam unertniihee hamt tsugluullaa. Zogiin sarhinagaa bi baltai ni hamt
idlee. Dars suugee ch bi uulaa. Idetsgee, anduud aa. Uuj, hoortsgoo,
amrag hairtuud aa. Suit busgui — 2 Bi untaj baisan bolovch zurh mini
seruun baiv. Duu chimee! Hairt mini togshin "Duu mini, hongor mini,
nadad ongoilgooch, tagtaahan mini, togs negen mini! Uchir ni tolgoi mini
shuudert, tug us mini shoniin chiigt norjee" gev. 3 Bi dan deelee
tailchihsan bolohoor yaaj tuuniigee dahin omsoh bilee? Bi holoo
ugaachihsan bolohoor herhen dahin hirtuuleh bilee? 4 Hairt mini tugjee
uruu garaa sungasand minii setgel tuun uruu temuullee. 5 Hairtdaa bi
ongoilgohoor bosloo. Tugjeenii bariul deer gar deerees mini mirr, huruun
deerees mini mirriin shingen dusalj baiv. 6 Bi hairtdaa ongoilgoloo. Gevch

hairt mini tsaash ergen, yavchihsan baiv! Tuuniig yarihad zurh setgel mini
tuun uruu husemjlen temuulev. Bi tuuniig hailaa. Gevch olsongui. Bi
tuuniig duudlaa. Gevch ter nadad hariulsangui. **7** Hotyg toiroh haruul
namaig olov. Ted namaig tsohij, sharhduullaa. Hermiin manaach nar
tolgoin alchuuryg mini nadaas avch hayav. **8** Iyerusalimyn ohid oo, herev
ta nar minii hairtyg oloh avaas tuund ta naryn heleh yumny talaar bi ta nart
tushaaya. Uchir ni bi durladdaa shanaljee. Naizuud — **9** Emegteichuudiin
dotroos hamgiin uzesgelent busgui, chinii hairt chini yamar yum be?
Bidnees chinii ingej guih chinii hairt yamarshuuhan hun yum be? Suit
busgui — **10** Hairt mini gyalalzsan agaad ulaa butarsan, arvan myangyn
dotroos tugaa manduulagch negen boloi. **11** Tuunii tolgoi bol alt, tsever alt
met ajee. Tuunii tug us burjgar agaad heree met harhan aj. **12** Tuunii nud
suund utaagdsan usny ursgalyn derged oorsdiinhoo orchind suuj bui tagtaa
met bolgoo. **13** Tuunii hatsar, amttany tsetserleg met, anhiluun unertei
ovsnii hovoo met boloi. Tuunii uruul ni mirren shingeneer dusaah saraana
boloi. **14** Tuunii gar ni molor erdene suulgasan altan savaa agaad Tuunii
biye ni binderiyaagaar dotorloson zaany yasan siilber boloi. **15** Tuunii hol
ni shijir altan suurind suulgasan gantigan baganuud met agaad Tuunii torh
baidal ni Livantai adil, hush met shildeg ajguu. **16** Tuunii am amttanaar
duuren bogood tereer buhleeree husemjluushtei boloi. Iyerusalimyn ohid
oo, ene bol minii hairt mini, ene bol minii and.

Solomony Duun 6

6:1 Emegteichuudiin dotroos hamgiin uzesgelent busgui, hairt chini
haashaa odoo ve? Hairt chini haashaa yavchihav? Hamtdaa tuuniig
haitsgaaya. Suit busgui — **2** Minii hairt mini tsetserleg uruugaa, amttany
mandal uruu, tsetserlegt surgee belcheej, saraana tsetsegs tuuheer yavsan
bilee. **3** Bi ooriinhoo hairtynh bogood hairt mini ch miniih boloi. Tereer
surgee saraana tsetsegsiin dund belcheedeg bilee. Suit zaluu — **4** Hongor
mini, chi Tirza shig uzesgelentei, Iyerusalim shig dur bulaam, tutt tserguud
shig aidas toruulem aj. **5** Nud chini namaig sandargasan tul hartsaa nadaas
holduulaach. Us chini Gilyeadaas uruudah yamaan sureg met boloi. **6**

Shud chini sayahan hyarguulan, ugaagdaad garsan, bugd ihriig teen gants
ni ch hurgaa teegeegui honin sureg met aj. **7** Givluuriin chini tsaadah chinii
shanaa zusem anar met bilee. **8** Jaran hatan bolon nayan tatvar ems, mon
too tomshgui shivegchid baidag hedii ch **9** Minii tagtaahan minii togs
negen bol hosgui boloi. Ter bol ehiinhee gants ohin ni bilee. Ter bol ooriig
ni toruulsen negnii tsever ariun huuhed boloi. Ohid tuuniig haraad, tuuniig
yeroogdson hemeen duudna. Hatad bolood tatvar ems ch mon tuuniig
magtan **10** "Uuriin tuyaa met osson, tergel saran met uzesgelentei, naran
met tsever, tugt tserguud met aidas toruulem ene hen be?" gene. **11** Hondii
nogoorohyg harahaar, usan uzmiin mod tsetseglej, anaryn mod nahialsan
esehiig uzeheer samryn modny tsetserleg uruu bi uruudan yavlaa. **12**
Namaig medehees omno setgel mini namaig yazguurtnuudyn mini tergend
suulgav. Naizuud — **13** Butsaad ir, butsaad ir, Shulammit aa! Butsaad ir,
butsaad ir, bid chamaig shirtiye! Suit zaluu — Mahanaimyn bujgiig uzeh
met yuund ta nar Shulammityg shirtene ve?

Solomony Duun 7

7:1 Yazguurtny ohin mini, shaahai dotorh hol chini yuutai uzesgelentei ve!
Tashaany chini toirog uran darhny garyn buteel boloh erdenes met aj. **2**
Huis chini holildson darsaar hezee ch ul dutah hundaga met agaad Hevlii
chini saraana tsetsegseer hureelegdsen ovoolson buudai met bilee. **3**
Hoyor hoh chini zeeriin iher hoyor yanzaga met aj. **4** Huzuu chini zaany
yasan tsamhag met, nud chini Batrabbimyn daaman haalgany zergeldeeh
Hyeshbon dahi tsoorom met, Hamar chini Damaskiin egch haraldaah
Livany tsamhag met bilee. **5** Tolgoi chini Karmyel shig chinii deer zalrah
agaad tolgoin chini dolgioloh us nil yagaan tuuz met yum. Haan dolgioloh
usend chini avtagdjee. **6** Buh goo uzesgelenteigee hamt chi yuutai dur
bulaam, yuutai uzesgelentei ve, hairt mini! **7** Biye chini dalduu mod met
bogood hoh chini tuuniig hongortsog met ajguu. **8** Bi "Dadduu mod uruu
bi avirch, jimsniih ni shilbees bariya" gev. Hoh chini usan uzmiin
hongortsog met, amisgalyn chini anhiluun uner alim met baih boltugai. **9**
Am chini shildeg dars met baih boltugai. Ene ni noirsoj bui negnii uruulaas

zoolnoor ursan garch, minii hairtad tovoggui hurne. Suit busgui — 10 Bi
ooriinhoo hairtynh agaad tuunii husel ni minii toloo yum. 11 Naash ir, hairt
mini, hamtdaa hodoo yavtsgaaj, shoniig hoyoulaa tosgon ongoriye. 12
Erthen hoyoulaa bosood, usan uzmiin talbai uruu yavtsgaaya. Usan uzmiin
mod golgolson esehiig, tsomorligoo neesen esehiig, mon anaryn mod
tsetseglesen esehiig hoyoulaa uzetsgeeye. Tend bi chamd yanag
hairaaogiye. 13 Mandragor jims uneree anhiluulna. Uuden deer maani
shine ba huuchin shilmel buh jims baina. Hairt mini, bi uuniig chiniihee
toloo huraan hadgalsan bilee.

Solomony Duun 8

8:1 Oo, chi mini naddaa, herev ehiin mini hohoor tejeegdsen ah shig chini
baisan bol, Chamtai bi gadaa taarval bi chamaig unsehsen. Hen ch namaig
jigshihgui baihsan. 2 Chamaig bi hotlood, namaig surgagch ehiinhee gert
oruulah baihsan. Chamd bi uulgah gej ooriin anaryn shuusnees garsan
amtat darsyg ogoh baisan. 3 Tuunii zuun gar ni tolgoi dor mini baij, baruun
gar ni namaig tevreg. Suit zaluu — 4 Iyerusalimyn ohid oo, bi ta nart
tushaaya. Taalamjtai boltol hairyg ta nar buu odoon, buu sereegtun.
Naizuud — 5 Hairtygaa tushseer tsoloos iregch ene hen yum be? Suit
zaluu — Alimyn modon dor bi chamaig sereelee. Tend chamaig eh chini
toruuleh gej ovdoj baisan bogood tend tereer toruuleh gej ovdoj, chamaig
toruulsen bilee. 6 Zurhendee namaig tamga met, gar deeree namaig tamga
met tavi. Uchir ni hair bol uhel met huchtei, hardalt bol Uhegsdiin oron
met hatuu shiruun bilee. Tuunii gyalbaa ni galyn gyalbaa agaad EZENii dol
bilee. 7 Ih us hairyg untraaj ul chadna. Gol ch tuuniig halij ul chadna. Hun
geriinhee buh bayalgiig hairyn toloo ogoh baisan ch, ene ni basamjlagdah
ni gartsaagui. Naizuud — 8 Bid byatshan ohin duutei agaad tuund hoh
baihgui bilee. Tuunii tuhai yarigdah odor bid tuunii toloo yuu hiih ve? 9
Herev tereer hana bol bid tuunii deer mongon tsaiz bosgono. Herev tereer
haalga bol bid tuuniig hushin banzaar halhalna. Suit busgui — 10 Bi bol
hana baisan, hoh mini ch tsamhag met baisan. Tegeed bi tuunii nudend
amar amgalang oldog negen met baisan bilee. 11 Solomon Baalhamond

usan uzmiin tarialantai baiv. Tereer usan uzmiin tarialangaa sahiuluudad
hariutsuulav. Hun neg bur ur jimsniih ni toloo myangan mongon
shyekyeliig avchirdag baiv. **12** Minii ooriin usan uzmiin talbai omno mini
baina. Myangan shyekyel ni Solomon tand, hoyor zuu ni tuunii ur jimsiig ni
archlagchdad ni ogogdoh yum. Suit zaluu — **13** Tsetserlegt suugch aa,
anduud maani duu hooloig chini sonsono. Nadad ch mon duutaa
sonsgooch! Suit busgui — **14** Hairt mini, turgel, amttany uuls deerh zeer,
esvel ider buga met baigtun.

Isaia 1

1:1 Iudagiin haad boloh Uzzia, Iotam, Ahaz, Hyezyekia naryn odruuded,
Iuda bolon Iyerusalimyn tuhai Amozyn huu Isaiagiin uzsen uzegdel. 2
Ayaa, tenger mini, sonsogtun. Gazar mini, chih tavigtun. EZEN aildaj
baina. "Minii osgoj, torniulsan hovguud Minii esreg bosloo. 3 Shar ooriin
eznee tanidag. Iljig ch ezniihee tevshiig tanidag. Harin Izraili meddeggui.
Minii humuus oilgodoggui". 4 Ee halag, nugelt undesten, gemd daragdsan
ard tumen, horlogchdyn ur udam, yalzarsan hovguud. Ted EZENiig
orhiloo. Ted Izrailiin Ariun Negeniig jigshin, Tuunees gedreg ergelee. 5 Ta
nar urvaj sharvasaar dahin haanaa tsohiulmaar baina? Tolgoi ni buheldee
ovchtei, zurh ni buheldee yadruu baina. 6 Holiin ulnaas tolgoi hurtlee eruul
gazar alga. Shahaagui, boogoogui,tosoor zoolloogui sharh, sorvi, omhii
yar l baina. 7 Ta naryn gazar ezguirch, ta naryn hotuud gald shataj, tarian
talbaig chini ta naryn nuuren deer hariinhan zalgij baina. Hariinhnaar
ustgagdsan hoosrol. 8 Usan uzmiin talbai dahi nuuvch, orgost hemhnii
talbai dahi manaachiin ovoohoi bolon buslegdsen hot met Siony ohin
orhigdov. 9 Herev tumen tsergiin EZEN tsoon humuusiig bidend amid
uldeegeegui bol bid Sodomtoi adil bolj, Gomorratai tostei baitsgaah
baisan. 10 Sodomyn zahiragchid aa! EZENii ugiig sonsogtun.
Gomorragiin humuus ee! Bidnii Burhany zaavart chih tavigtun. 11 EZEN
aildaj baina. "Ta naryn olon tahil Nadad yuu yum be? Bi hutsyn shataalt
tahild, bordson uhriin oohond bur tsadlaa. Nadad buh, hurga, yamaany
tsus ch taalagdsangui. 12 Ta nar Minii omno uzegdeheer irehdee Minii
hashaag devslehiig hen shaardsan be? 13 Zohisgui orgoloo tsaashid buu
avchragtun. Utlaga chini Nadad jigshuurtei baina. Shine sar, amraltyn
odor, tsuglaraltyn duudlaga boloh buzar gem bolon yoslolyn chuulganyg
Bi tevchij chadahgui. 14 Ta naryn shine saryn bayar, togtooson nairuudyg
Bi uzen yadaj baina. Tedgeer ni Nadad daramt bolj, tedniig uursnees bolj
Bi yadarch baina. 15 Ta nar garaa orgoh uyed, Bi ta naraas melmiigee
nuuna. Tiim ee, ta nar olontaa zalbirsan ch Bi sonsohgui. Ta naryn gar
tsusaar byaldjee. 16 Biyesee ugaagtun. Oorsdiigoo tseverle. Minii
haraanaas buzar muu uilsee zailuul. Nugel hiihee boligtun. 17 Sainyg

uildehed suralts. Shudarga yosyg er. Hertsgii dogshiniig zemle. Onchniig
hamgaal. Belevseng omgoologtun". 18 "Naash ir. Hamt heleltsiye" gej
EZEN aildaj baina. "Ta naryn nugluud chas ulaan met bolovch tsas shig
tsagaan bolno. Tedgeer ni huren ulaan bolovch noos shig boloh bolno. 19
Herev ta nar zovshoorch, duulgavartai dagaval, ene gazryn hamgiin sainyg
idne. 20 Harin ta nar eserguutsej bosvol, ildeer tsavchigdana" gej EZENii
am aildaj baina. 21 Itgemjit hot yaaj yanhan bolson be? Zov shudargaar
duuren, end unen zov honoglodog baisan atal, harin odoo aluurchdaar l
duurchee. 22 Chinii mongo hog bolson. Chinii dars usaar shingelegdsen.
23 Chinii noyod bol boslogo gargagchid, hulgaichdyn naizuud. Hun bur
hahuulid durtai bogood shan haramj hootsolddog. Ted onchniig
hamgaaldaggui, belevsnii orgodliig huleen avdaggui. 24 Tiim uchraas
tumen tsergiin BURHAN Ezen, Izrailiin Huchit Negen tunhaglaj baina.
"Ayaa, Namaig eserguutsegchdees Bi choloologdoj, daisnuudaas
Ooriinhoo oshoog avna. 25 Bi bas mutraa chinii esreg erguulj, chinii
hogiig buheld ni shulted hiih met tsevershuulj, buh holitsyg chini zailuulna.
26 Bi tanai shuugchdiig anhnyh shig ni, mon zovlohuudiig chini ehniih
shig ni sergeene. Uunii daraa chi shudarga hot, itgelt hot gej nerlegdene".
27 Sion unen shudargaar avragdahad, Tuunii gemshsen negen zovt
baidlaar avragdana. 28 Harin gemt heregtnuud, nugeltnuud hamtdaa
byatslagdan, EZENiig umartagchdad togsgol irne. 29 Ta nar oorsdiin
hussen tsarsnaas bolj ichne. Ta nar oorsdiin songoson tsetserlegees bolj
gutamshig bolno. 30 Uchir ni ta nar navchis ni hiiseh tsars met, yamar ch
usgui tsetserleg met bolno. 31 Huchten ni huuraishsan mod bolj, tuunii uils
ni och bolno. Ted hoyoul hamtdaa shatah bogood tuuniig hen ch
untraahgui.

Isaia 2

2:1 Iuda, Iyerusalimyn talaar uzsen Amozyn huu Isaiagiin ug. 2 Etssiin
odruuded EZENii orgoonii uul ni uulsyn terguuneer tohoogdon,tolgodyn
deeguur orgogdono. Buh undestnuud tuun uruu tsutgana. 3 Olon ard
tumnuud ireed "Irtsgee, EZENii uul uruu, Iakovyn Burhany orgoo uruu

yavtsgaaya. Tiinhuu Tereer bidend Ooriin zamyg zaaj, bid Tuunii jimeer
alhah yum" getsgeene. Uchir ni huuli Sionoos garch, EZENii ug
Iyerusalimaas garna. 4 Ter undestnuudiin hoorondohyg shuuj, olon ard
tumnuuded shiidver gargah bolno. Ted ildee anjisny hoshuu, jadaa haduur
bolgon davtana. Undesten undestniihee esreg idd dalaihgui bogood dahin
hezee ch ted daitahad suraltsahgui. 5 Iakovyn ger ee, irtsgee. EZENii
gereld tsomooroo alhatsgaaya. 6 Ta Ooriin ard tumniig buyuu Iakovyn
geriig hayalaa. Yuu gevel ted dorny noloog avch, filistchuud shig meregch
tologchdoor duuren bolj, hariinhny huuhduudtei naimaaltsaj baina. 7
Tednii nutag mon alt mongoor byalhaj, tednii erdenesiin sand etses togsgol
alga. Tednii nutag moridoor duurch, tednii teregnuud etses togsgolgui aj. 8
Tednii nutag mon shuteenuudeer duuren, ted oorsdiin huruutaar hiisen
garynhaa buteeliig shutdeg. 9 Tiimees hun nomhtgogdoj, hun
basamjlagdsan ch gesen tedniig buu uuchil. 10 EZENii aimshig, Tuunii
javhlant sur huchnees zugtaj, havtsald shurgaj, shoroond nuugdagtun. 11
Harin ter odor hunii bardam harts basamjlagdaj, hunii ihemseg zan
nomhtgogdoj, EZEN gantsaaraa orgomjlogdono. 12 Bardam ba ihemseg,
orgogdson hun buriig basamjlah odor tumen tsergiin EZENd bii. 13 Ene ni
Livany ihemseg, orgogdson buh Bashany buh tsars bolon, 14 buh ihemseg
uuls, buh orgomjlogdson tolgod, 15 alivaa ondor tsamhag, alivaa
behlegdsen herem, 16 Tarshishiin buh usan ongots, buh uzesgelent gar
urlalyn esreg baih yum. 17 Ter odor hunii bardamnal ni nomhtgogdoj,
humuusiin ihemseg zan ni basamjlagdahad, EZEN gantsaaraa
orgomjlogdono. 18 Shuteenuud orgui alga bolno. 19 EZEN gazryg
donsolgohoor bosohod, Tuunii javhlant sur huch, bolon aimshgiin omno
humuus hadny agui, gazryn gav uruu orno. 20 Ter odor humuus
morgohoor oorsoddoo zoriulan buteesen mongon shuteenuud bolon, altan
shuteenuudee sohor nomin, sarisan bagvaahainuud uruu shideltsgeene. 21
Ene ni EZEN gazryg donsolgohoor bosohod, Tuunii javhlant sur huch,
aimshgiin omno humuus hadny agui, havtslyn an tsav uruu orohyn tuld
ajee. 22 Hamraaraa amisgaldag huniig hundlehee boli. Uchir ni ter hir
unetei yum be?

Isaia 3

3:1 Haraggun, Tumen tsergiin BURHAN Ezen hangamj, tuslaltsaag
Iyerusalim bolon Iudagaas zailuulah gej baina. Talhny buh hangamj, usny
buh hangamj, 2 huchit ers bolon daichid, shuugchid ba esh uzuulegch,
tologch ba ahlagch, 3 tavityn ahlagch ba hundet hun, zovlogch ba uran
zuraach bolon chadvarlag ilbechdiig ch zailuulna. 4 Bi nyalh hovguudiig
tednii noyod bolgoj, erh huuhduud tedniig zahirna. 5 Ard olon darlagdaj,
hun bur neg ni nogoogoo, horshoo darlaj, zaluus ni ovgod uruugaa,
zahiragdagsad ni hundet humuus uruu dairna. 6 Neg hun etsgiinhee gert
ahygaa barij avch "Chamd nomrog bii. Chi bidnii zahiragch bol. Ene
balgasnuud chinii gar door orno" gej helehed, 7 ter odor onooh hun
duugaa ondorsgon "Bi emch bolohgui. Manai gert talh ch baihgui, nomrog
ch baihgui. Tiim uchraas namaig ard tumnii zahiragchaar tomiloh yosgui"
geh bolno. 8 Yuu gevel, Iyerusalim buderch, Iuda unalaa. Uchir ni tednii
hel bolon uils ni EZENii esreg baij, Tuunii sur javhlant orshihuin esreg
bosjee. 9 Tednii tsarainy huviral oorsdiinh ni esreg gerchildeg. Ted Sodom
shig oorsdiin nuglee daldlalgui delgen uzuuldeg. Oorsdiinhoo deer buzar
muug avchirsan ted zolgui yee! 10 Sain saihan yavaarai gej zov humuust
helegtun. Uchir ni ted oorsdiinhoo uildliin ur jimsiig ideh bolno. 11 Har
sanaatan zolgui yee! Muu muuhai ni tuuntei hamt baig! Yaagaad gevel ter
garynhaa huviig hurteh bolno. 12 Ard tumen mini! Huuhduud tedniig
darlaj, emegteichuud tedniig zahirdag. Ard tumen mini, ta naryg
daguulagchid ta naryg tooruulj, zamyg chini budliulj baina. 13 EZEN
zarga meduuleheer bosoj, humuusiig shuuheer zogsloo. 14 EZEN Ooriin
ard tumnii ahlagchid bolon noyodtoi hamt shuuhed orj baina. "Usan uzmiin
talbaig ta nar tsolmoson. Yaduusaas deeremdsen olz chini ta naryn gert bii.
15 Minii ard tumniig byatsalj, yaduusyn nuuriig nuntaglana gedeg chini yuu
gesen ut ve?" gej tumen tsergiin BURHAN Ezen aildaj baina. 16 EZEN
iinhuu aildav. "Siony ohid bardam uchraas tolgoigoo orgon, odson
hartsaar shirten alhaj, holiin buguivchaa hurtel jingenuulen ihemsgeer alhaj
baina. 17 Iim uchraas Ezen Siony ohidyn huihyg ni yarshuulan zovoono.
EZEN tednii magnaig ninutsgelne". 18 Ter odor Ezen tednii holiin

buguivch, tolgoin zuult, saran helbertei chimeglel, **19** eemeg, buguivch,
givluur, **20** malgai, holiin ginj, bus,surchignii hairtsag, sahius, **21** huruuny
bogj, hamryn garhi, **22** yoslolyn huvtsas, gaduur tsamts, nomrog, mongonii
turiivch, **23** toli, dotuur huvtsas, alchuur, givluur zergiig bugdiig ni avch
hayana. **24** Anhiluun surchignii orondomhii us, busnii orond ols, goyomsog
zassan usnii orond us ni haltsarsan huih, saihan huvtsasny orond taaran
omsgol, goo saihny orond im tamga bolno. **25** Tanai erchuud ildend, tanai
huchtenuud daind unana. **26** Tuunii daaman haalganuud gashuudan uilj,
hayagdsan tereer gazar deer suuna.

Isaia 4

4:1 Ter odor doloon emegtei neg hunees zuuran "Bid oorsdiinhoo talhyg
idej, oorsdiinhoo huvtssyg omsono. Zovhon bidniig ooriinhoo nereer
duuduulj, bidnii zemleliig zailuulaach" gej helne. **2** Ter odor EZENii
Mochir uzesgelentei, sur javhlantai bolj, gazryn ur jims Izrailiin amid
uldegsdiin baharhal, chimeg ni bolno. **3** Ene uyed Siond uldej, Iyerusalimd
hotsorson humuusiig ariun hemeen duudna. Ted bol Iyerusalimd amid
hemeen temdeglegdsen humuus yum. **4** Ezen shuultiin suns ba shataagch
sunseer Siony ohidyn buzryg ugaaj, Iyerusalimyn tsus ursgaltyg tuunii
dotroos ariusgasny **5** daraa EZEN Sion Uulyn buh devsger bolon tuunii
chuulganuudyn deeguur odor ni uul, utaa ba shono ni durelzsen galyn
gerliig buteeh bolno. Uchir ni buh sur javhlangiin deeguur burhuul baih
bolno. **6** Odriin aagim haluunaas suuderleh buheeg, shuurga, boroonoos
hamgaalah horgodoh gazar tend baih bolno.

Isaia 5

5:1 "Bi odoo hairtdaa zoriulj, Tuunii usan uzmiin talbain tuhai hairtynhaa
duut duulya. Minii hairt mash urjil shimtei guveen deer usan uzmiin
talbaitai baisan yum. **2** Ter ergen toirnyg ni maltaj, chuluunuudyg ni
zailuulaad, shilmel usan uzmiig suulgaj, talbain gold tsamhag bosgood,
tuunii dotor usan uzmiin shahuurga suulgaj gene. Tegeed Ter saihan usan

uzem garna gej huleej baital zerleg jims urgajee. 3 Odoo Iyerusalimyn
orshin suugchid, Iudagiin erchuud ee! Bi bolon Minii usan uzmiin talbain
hoorondohyg shuugtun! 4 Usan uzmiin talbaidaa Minii hiigeegui oor yuug
Bi hiih yostoi baisan yum be? Sain usan uzem garna gej Bi huleej baihad
yaagaad zerleg jims garsan be? 5 Odoo Bi Ooriin usan uzmiin talbaid yuu
hiih gej baigaagaa ta nart oguuliye. Bi tuunii hais shiveeg avch hayaad,
shataana. Bi hanyg ni nuraaj talhlagdsan gazar bolgono. 6 Bi talbaig
ezguiruulen hayaad, tairch archlahgui, zeetuudehgui. Harin orgost but,
uurgene urgana. Tuun deer boroo buu oruul gej Bi uulend tushaana". 7
Yaagaad gevel tumen tsergiin EZENii usan uzmiin talbai bol Izrailiin
ger,Tuunii taalan soyorhdog urgamal ni Iudagiin erchuud yum. Ter
shudarga uneniig ersen bolovch, tsus ursgahyg uzev. Zoviig ersen bolovch,
zovlont duug sonsjee. 8 Yamar ch zaigui boltol ni baishin deer baishin
nemj, talbaig talbaitai ni niiluulegchid gaslantai yaa! Ta nar gazryn dund
gantsaaraa amidrah gej ingejee. 9 Minii chihend tumen tsergiin EZEN
"Uneheer, olon baishinguud hoosorch, tom saihan ni hurtel ezengui bolno.
10 Usan uzmiin arvan akr gazar neg bat dars gargaj, neg omyer ur ni neg
yefa taria urguulna" gej tangaraglav. 11 Hatuu arhiny hoinoos hootsoddon
ogloo ert boson, darsand tsohiultlaa udesh oroi boltol baigchid gaslantai
yaa! 12 Tednii nair ni lir, bosoo yatga, hengereg, limbe, darsaar hogjino.
Gevch ted EZENii uilsiig ul anhaarch, Tuunii mutryn ajlyg tungaaj
bodohgui. 13 Minii ard tumend medleg dutsanaas bolj ted tsologdon,tednii
hundet humuus ni olsoj,olon tumen ni tsangaj zovno. 14 Tiimees Uhegsdiin
oron hooloigoo orgosgon, amaa hyazgaargui angailgav. Iyerusalimyn sur
javhlan, olon tumen, tuunii duu chimee, hogjil, bayasal tiishee buuna. 15
Hun nomhtgogdoj, hun basamjlagdana. Bardam hunii nud ch
basamjlagdana. 16 Gevch tumen tsergiin EZEN shuuheer orgomjlogdoj,
ariun Burhan ariun baidlaa unen zov dotor uzuulne. 17 Hurganuud ooriin
belcheert baigaa shig ideeshilj, bayachuudyn orhison gazart hariinhan
hoollono. 18 Hudal huurmagiin argamjaar shudarga bus yavdlyg avchirj,
teregnii tatlagaar nugliig tatagchid gaslantai yaa. 19 "Ter turgen hiij,
Ooriin ajlaa yaaravchlag. Bid uzmeer baina. Izrailiin Ariun Negenii zorilgo
oirton ongoroh boltugai. Bid medmeer baina" gej oguulegchid gaslantai

yaa! 20 Muug sain, sainyg muu gej nerlegchid, haranhuig gerel, gerliig
haranhuigaar soligchid, gashuunyg amttai, amttaig gashuunaar
orluulagchid gaslantai yaa! 21 Ooriinhoo nudend mergen bolj, oorsdiinhoo
bododd uhaalag baigchid gaslantai yaa! 22 Dars uuhdaa baatar, hatuu arhi
nairuulahdaa zorigtoi baigchid gaslantai yaa! 23 Hahuulias bolj nugeltniig
zovtgoj, shudarga humuusiin zov baidlyg zailuulagchid gaslantai yaa! 24
Tiim uchraas galyn hel surliig tuimerden, galyn dold huihlagdahyn adil,
tednii undes ni omhorson met bolj, tednii tsetseg ni toos shig hiisne. Uchir
ni ted tumen tsergiin EZENii huuliig ul toomsorlon, Izrailiin Ariun Negenii
ugiig uzen yadsan. 25 Uunii ulmaas EZENii uur hilen Ooriin ard tumnii
esreg shataj, tednii esreg mutraa sungaj, tedniig tsohij unagav. Uul hodlon,
tednii huur ni gudamjnuudyn gold hog hayagdal met hevtene. Uugeer
Tuunii uur hilen ergesengui, Ter mutraa sungasan heveer baina. 26 Ter bas
als holyn undesten uruu tug orgoj, gazryn muhraas teden uruu isgerne.
Haragtun. Ted uter turgen irne. 27 Tednii dotroos hen ch yadarch
budrehgui, neg ch hun dug hiihgui, untahgui. Tednii uutsan dahi busnuud
tailagdahgui. Neg ch hunii gutlyn udees ni tasrahgui. 28 Tednii sum ni
hurts, num ni hovchilson, moridyn tuurai ni tsahiur met, teregnii moor ni
hui salhi met ajee. 29 Tednii hurhreh ni em arslan met ajee. Ted zaluu
arslanguud shig arhirch, olzoo shuuren avahdaa arhirdag. Ted olzoo avaad
yavahad, tuuniig ni hen ch choloolohgui. 30 Ter odor dalain turhrelt met
ted tuuniig nomron hurherne. Herev negen hun gazar uruu harval tend
haranhui, ui gashuu bolon gerel ni hurtel uuleer haranhuilagdsan ni
uzegdene.

Isaia 6

6:1 Uzzia haany nas barsan jil bi Ezeniig sentiin deer orgomjlogdon,
deedlegden zalarch, Tuunii nomrogiin hormoi ni sumiig duurgej baihyg
harlaa. 2 Tus bur zurgaan jiguurtei syerafuud Tuunii deed tald zogsood,
hoyor jiguureeree nuuree buteej, hoyorooroo holoo huchin, hoyoroor ni
nisej bailaa. 3 Neg ni nogoogoo duudaj — Tumen tsergiin EZEN ariun,
ariun, ariun. Buh l gazar Tuunii aldraar duuren baina gej baiv. 4

Duudagchiin duunaar bosgony suuri chichirsen ba tegehed sum utaagaar
duurch bailaa. 5 Tegeed bi — Bi suirsen tul nadad zovlon ireg! Yaagaad
gevel bi buzar uruultai hun. Bi buzar uruultai humuusiin dund amidardag.
Uchir ni minii nud tumen tsergiin EZEN boloh Haanyg harlaa gej helev. 6
Tegehed syerafuudyn neg ni tahilyn shireenees bahiar avsan, shataj baigaa
nuurs gartaa barin nad uruu nisej irev. 7 Tegeed ter minii amand hurgej —
Haragtun. Ene chinii amand hursneer chinii buzar bulai avch hayagdaj,
chinii nugel uuchlagdlaa gev. 8 Daraa ni — Bi heniig yavuulah ve? Hen
Bidnii toloo yavah ve? gesen Ezenii duut bi sonsood — Bi end baina.
Namaig yavuulaach gej helehed, 9 Ter — Yav. Ard olond uuniig heltugei!
"Sonssoor bai. Gevch buu uhamsarla. Uzseer bai. Gevch buu oilgo". 10
Ene ard olny zurh setgeliig hatuuruulj, chihiig ni dulii, nudiig ni sohor
bolgo. Es bogoos ted nudeeree haran, chiheeree sonsoj, zurheeree
uhaarch, ergej butsna, edgerne gev. 11 Daraa ni bi — Ezen mini, hir udah
ve? gesend Ter hariulan — Hotuud evdren suidej, orshin suugchgui bolj,
oron bair ezguirch, gazar nutag yuu ch ugui hoosroh hurtel urgeljilne. 12
EZEN humuusiig hol avaachin, nutgiin dund martagdsan gazruud ih bolno.
13 Tend aravny neg huvi ni uldsen ch, tuuniig ulias, esvel tsars mod shig
dahin shataana. Tuuniig unahad hojuul ni uldene. Ariun ur ni tuunii hojuul
yum gev.

Isaia 7

7:1 Iudagiin haan, Uzziagiin ach, Iotamyn huu Ahazyn uyed Aramyn haan
Ryezin, Izrailiin haan Ryemaliagiin huu Pyeka nar Iyerusalimyn esreg
daitahaar yavsan bolovch, ezlen avch chadsangui. 2 "Aramyeichuud
Yefraimd huaragnan buulaa" hemeen Davidyn gert medegdsend Ahaz
bolon tuunii humuusiin zurh salhind naigah oin mod shig chichrev. 3
EZEN Isaiad aildan — Chi odoo ooriin huu Shyeariashubyn hamt garch
yavan, deed tsoormiin us tugeeguuriin etses deh ugaalgyn gazar uruu
yavdag tov zam deer Ahaztai uulzaad, «tuund ingej hel! "Bolgoomjtoi,
taivan bai. Uugin bui modny hoyor hojuul boloh Ryezin, Aram bolon
Ryemaliagiin huugiin dogshin uur hilengees buu ai, buu zurh ald. 5 Uchir

ni Aram, Yefraim, Ryemaliagiin huu nar chinii esreg muug tolovloj, 6
«Iudagiin esreg ochij, tedniig ailgan surduulj, oorsoddoo huvaan avaad
tednii godd Tabyeyeliin huug haan bolgon taviya» gej heleltsev. 7 Tiimees
Ezen BURHAN aildaj baina. «Iim yum bolohgui, butehgui. 8 Uchir ni
Aramyn terguun bol Damask, Damaskiin terguun bol Ryezin yum. (Jaran
tavan jiliin dotor Yefraim butarch, tsaashid ard tumen gegdehgui.) 9
Yefraimyn terguun ni Samari bogood Samariin terguun ni Ryemaliagiin
huu yum. Herev chi itgehgui bol, chi uneheer tsaashid togtohgui»" gej hel
gev. 10 Daraa ni EZEN Ahaztai dahin yarij, iinhuu aildav. — 11 Oortoo
Burhan EZENeesee temdeg guigtun. Uhegsdiin oron shig gun, esvel
tenger shig ondor huselt tavi. 12 Harin Ahaz — Bi guihgui, EZENiig ch
sorihgui gejee. 13 Isaia — Odoo sonsogtun. Davidyn ger ee! Humuusiin
tevcheeriig sorih ni chamd bagadaad, odoo minii Burhany tevcheeriig mon
sorih gej baina uu? 14 Tiim uchraas Ezen Ooroo chamd negen temdeg
ogno. Uzegtun! Negen ongon busgui huuhedtei bolj, huu toruuleed,
Tuuniigee "Immanuyel" gej nerlene. 15 Ter huu muutaas tatgalzaj, sainyg
songohoo medeh uyedee eedem bolon zogiin bal idne. 16 Uchir ni huug
muutaas tatgalzan, sainyg songohoo medehees omno chinii aidag hoyor
haany nutag ni martagdah bolno. 17 EZEN Assiriin haanyg cham deer,
chinii ard tumen deer, chinii etsgiin ger deer avchrah bogood Yefraim ni
Iudagaas tusgaarlagdsan ter odroos hoish hezee ch tiim odruud tohioldoj
baigaagui gev. 18 Ter odor EZEN Yegipyetiin golyn amand baigaa yalaa
uruu, Assiriin nutagt baigaa zogii uruu isgerne. 19 Ted bugdeeree irj, ezgui
hondii, havtsal tsohiony ontsog, buh l uurgenii but bolon buh ustai gazruud
deer suuna. 20 Ter odor Ezen Yevfratyn chanadad orshih nutgaas holsolj
avsan tongorgooroo tolgoin bolon holiin usiig husaj, mon sahlyg avna. Ter
tongorog ni Assiriin haan yum. 21 Ter odor hun ohin byaruu bolon hoyor
honi amid bailgah bolno. 22 Tiimees suu elbeg bolsnoos ter eedem ideh
bolno. Uchir ni nutgiin dund uldsen hun bur eedem bolon zogiin bal ideh
bolno. 23 Myangan mongon shyekyeleer unelegdsen myangan usan uzmiin
oroongo urgaj baisan gazar burdter odor orgost halgai, uurgenii but
urgana. 24 Buh gazar orgost halgai, uurgenii butaar duursen baih uchir
humuus end num sumtaigaa ireh bolno. 25 Hurzeer bolovsruuldag baisan

buh tolgodyn huvid gevel, orgost halgai hiigeed uurgenees ni aij ta nar
tend ochihgui. Harin ter ni uhriin belcheerleh, honidyn talhlah gazar bolno.

Isaia 8

8:1 EZEN nadad aildsan ni — Tom havtan avaad, deer ni jiriin usgeer
"Olzond turgen, zoliosond hurdan" gej bichigtun. 2 Bi tahilch Uria bolon
Iyebyehiagiin huu Zyehiria naryg gerchleliin toloo itgemjit gerch bolgon
Oortoo avna gev. 3 Ingeed bi emegtei esh uzuulegchid oirtoj, ter jiremselj,
huu toruulev. EZEN nadad — Tuuniig "Mahyershalalhashbaz" gej nerle. 4
Uchir ni huug "Aav, eej" gej helj surahaas omno, Damaskiin ed bayalag,
Samariin olz Assiriin haany omno avaachigdana gev. 5 Tsaash ni EZEN
nadtai dahin yarij, aildan — 6 Ene humuus Shiloahyn dolgoon ursgalt usyg
ul toomsorlon, Ryemaliagiin huud bolon Ryezind bayarlaj baina. 7 Iim
uchraas odoo uzegtun! Ezen Yevfratyn huchit ih usyg Assiriin haan ba
aguu addar hundiig ni hurtel tednii deer avchrah gej baina. Ter buh suvag
hooloi deeguur ni halin, buh ereg deeguur ni uyerlene. 8 Daraa ni ter
Iudagaar dairan uyerlej, huzuu hooloind ni hurtel tulna. Tuunii jiguur
delgegdehed, chinii ulsaar duurne. Immanuyel ee! gev. 9 Evdreltsegtun,
humuus mini! Tarj butar. Delhiin alslagdsan buh nutguud aa, chih tavi.
Selmee buslegtun. Tarj butar. Selmee buslegtun. Tarj butar. 10 Tolovlogoo
sedeh bolovch ter ni ul butne. Sanal tavivch ene ni ul tesne. Uchir ni
Burhan bidentei hamt baina. 11 Iimees EZEN huchit mutraaraa nadad
aildan, edgeer humuusiin zamaar yavahgui baihyg namaig surgasan ni —
12 Ene humuusiin huivaldaan gej uzej baigaa buhniig huivaldaan gej helj
bolohgui. Tednii aij baigaa yumnaas buu ai, buu tugsh. 13 Ta naryn ariun
hemeen uzeh yostoi negen bol tumen tsergiin EZEN yum. Ter ta naryn
aidas baih bolno. Ter ta naryn aimshig baih bolno. 14 Daraa ni Ter ariun
gazar bolno. Gehdee Izrailiin hoyor geriig tsohih chuluu, budruuleh had,
Iyerusalimyn orshin suugchdyn urhi bolon zanga bolno. 15 Olon hun tuund
buderne. Tegeed ted unana, hemherne. Tuugeer ch barahgui ted urhind orj
barigdana. 16 Gerchleliig booj, minii shavi naryn dund huuliig
bituumjlegtun. 17 Iakovyn gerees nuuree nuuj baigaa EZENiig bi huleene.

Bi Tuuniig tsohroltgui haina. 18 Namaig bolon EZENii nadad ogson
huuhduudiig uzegtun. Bid Sion uulan deer orshigch tumen tsergiin
EZENees Izrailid ogson temdeg, gaihamshguud mon. 19 Ted ta nart
"Shivnen chalchdag suns duudagchid bolon shidtenuudtei zovlold" gej
heleh uyed ard tumen oorsdiinhoo Burhanaas asuuhgui gej uu? Amid
humuusiin toloo uhegsdees asuuh gej uu? 20 Huuli hiigeed gerchleld
anhaaragtun. Herev ted ene ugiin daguu yaridaggui bol tedend gegee
baihgui boljee. 21 Ted gazar nutag damjin havchigdsan ba olsgolon heren
tenej, olsohlooroo uurlaj, deesh haraad, haanaa bolon Burhanaa haraana.
22 Daraa ni ted gazar uruu harahad zovlon, haranhui, uitgar gunigiin
suuder uzegdene. Ted haranhui uruu hoogdono.

Isaia 9

9:1 Zovlontoi baisan gazar nutagt dahin haranhui bolohgui. Uridyn tsagt
Ter Zyebulun bolon Naftaliin nutagt jigshuureer handaj baisan bol daraa ni
Hari undestnuudiin Galil, Iordany nogoo tald, tengisiin hajuugaar sur
javhlantai bolgono. 2 Haranhuid alhaj yavaa humuus aguu ih gerliig uzne.
Haranhui gazart amidarch baigaa humuus deer gerel tusna. 3 Ta undestniig
olshruulan, tednii bayar hooriig ni ihesgene. Humuus olzoo huvaah uyed
bayarladag shig, ted Tany orshihuid urgats huraan bayarlaldana. 4 Uchir ni
Midiany odriinh shig tedniig daranguilagchiin tashuur boloh tedniig
daramtlah buulga, moron deerh dongiig ni Ta evdene. 5 Tulaldaand tsereg
hunii omsson gutal buriig, tsusand onhruulsen huvtsas buhniig galyn tulsh
met shataana. 6 Uchir ni bidnii toloo huuhed torj, bidend huu ogogdono.
Zasaglal Tuunii moron deer baih bolno. Tuunii neriig Gaihamshigt
Zovlogch, Huchit Burhan, Monhiin Etseg, Enhiin Jonon gej duudna. 7
Davidyn sentii, tuunii haanchlald shudarga yos, unen zoviig uyeiin uyed
togtoohod, Tuunii zasaglal bolon enh amgalan ni odoogoos uurd monhod
baih bolno. Tumen tsergiin EZENii zutgel uuniig heregjuulne. 8 Ezen
Iakovyn esreg ut ilgeev. Ene ni Izraili deer buuv. 9 Yefraim bolon
Samariin orshin suugchid zurhnii bardamnal, ih zangaar iinhuu yarij
baigaag buh humuus meddeg. 10 "Toosgonuud evdren nursan ch, bid

golgor chuluugaar dahin barina. Toshlogiin mod ogtlogdson ch, bid hush
modoor orluulna". 11 Iim uchraas EZEN tednii esreg daisnuudyg ni
Ryezinees odoon bosgoh bolno. 12 Dorno zugees aramyeichuud, baruun
zugees filistchuudiig yavuulahad ted amaa angailgan Izrailiig zalgina. Ene
buhnees ul hamaaran, Tuunii uur hilen ergehgui, Ooriin mutraa sungasan
heveer baina. 13 Uchir ni humuus oorsdiig ni tsohison Tuun uruu butsaj
ergedeggui, tumen tsergiin EZENiig erj haidaggui. 14 Tiimees EZEN
Izrailias tolgoi, suuliig ni tastaj, gantshan odort dalduu modny ish,
mochriig ni tas ogtolno. 15 Tolgoi ni otgos bolon hundet humuus, suul ni
hudal huurmagiig nomlodog esh uzuulegch yum. 16 Uchir ni ene
humuusiin gazarchlagchid ni tedniig tooruulj, tedneer gazarchluulsan
humuus ni budlin samuurdag. 17 Tiim uchraas Ezen tednii zaluusaas ch
taashaal avahgui. Onchin, belevsen humuusiig ni ch Ter orovdohgui. Uchir
ni ted bugdeeree burhangui ba buruug uildegchid ajee. Am bolgon munhag
zuil yarij baina. Ene buhnees ul hamaaran, Tuunii uur hilen ergehgui,
Ooriin mutraa sungasan heveer baina. 18 Uchir ni buzar muu yavdal ni gal
met shataj, uurgene bolon orgost butyg tuimerddeg. Ene ni oin shirengiig
hurtel notsooj, deeshee utaan bagana met hoorno. 19 Tumen tsergiin
EZENii uur hilengeer gazar huihlagdah bogood humuus galyn tulsh met
yum. Hen ch ah duugee hairlahgui. 20 Ted baruun gart baigaagaa shuuren
avavch, olsson heveeree. Ted zuun gart yuu baigaagaa idevch ul tsadna.
Hun bur ooriinhoo shuuny mahnaas iddeg. 21 Manassye Yefraimyg,
Yefraim Manassyeg zalgina. Ted hamtarch Iudagiin esreg bosno. Ene
buhnees ul hamaaran, Tuunii uur hilen ergehgui, Ooriin mutraa sungasan
heveer baina.

Isaia 10

10:1 Shudarga bus togtoolyg togtooj, zov bus shiidver bichigchid ni
gaslantai yaa! 2 Ingesneeree ted yaduusyg shudarga yavdlaas zailuulj,
Minii ard tumnii ugeeguichuudiig unen zovoos holduuldag. Ingej ted
belevsen emegteichuudiig oorsdiin olz bolgon, onchin huuhduudiig
deeremddeg. 3 Alsaas ireh suirel ba shiitgeliin odor ta nar yuu hiih yum

be? Ta nar hen uruu tuslamj guin zugtah ve? Mon oorsdiinhoo aldryg
haana orhih ve? 4 Olzlogsdyn dund bohiin, alagdsan humuusiin dund
unahaas oor yuu ch uddehgui. Ene buhnees ul hamaaran, Tuunii uur hilen
ergehgui, Ooriin mutraa sungasan heveer baina. 5 Minii uur hilengiin tayag
boloh Assiri gaslantai yaa! Gart bui savaa bol Minii zevuutsel yum. 6 Bi
tuuniig burhangui undestnii esreg, Minii uur hileng hodolgoson ard tumnii
esreg yavuulj, deeremdsen zuiliig olzlon, tedniig gudamjny shavhai
shalbaag met gishgechih tushaalyg Bi tuund ogno. 7 Hediigeer ter ingej
setgehgui, zurhendee ingej tolovlohgui bolovch, olon undestniig tastchin
ustgah ni tuunii zurh setgel deh zorilgo yum. 8 Uchir ni ter ingej helj baina.
"Minii noyod bugdeeree haad bish uu? 9 Kalno ni Karhyemish shig,
Hamat ni Arpad shig, Samari ni Damask shig bish uu? 10 Minii mutar ni
shuteenuudiin haanchlaluudad hursnii adil, (tednii siilmel horguud ni
Iyerusalim bolood Samariinhaas ch iluu aguu) 11 Bi Samari bolood
shuteenuuded ni herhen handsan shigee Iyerusalim bolon tuunii horguuded
handah bish uu?" 12 Ezen Sion uul bolon Iyerusalimd Ooriin buh ajlyg
duusgamagts, "Assiriin haany omog bardam zurhnii uriig bolon ihemseg
baidlynh ni sur javhaag Bi shiitgene" gej aildana. 13 Uchir ni ter "Bi ooriin
garyn hucheer bolon mergen uhaanaaraa uuniig hiisen. Uchir ni bi
uhaantai. Bi ard tumnii hil hyazgaaryg shiljuulen, tednii ed bayalgiig
deeremden, huchit hunii adilaar sentiind zalragchdyg tulhen unagav. 14
Shuvuuny uur met ard tumnii ed bayalagt minii gar hurch, orhigdson
ondgiig tsugluuldag negnii adil bi buh gazryg tsugluulan avav. Tend
jiguuree devj, hoshuugaa neen, jirgeh negen alga". 15 Suh, tsavchigch
hundee ooriigoo sairhah uu? Esvel horoo, ooriig ni ashiglaj baigaa
huniihee omno ooriigoo orgomjloh uu? Ene ni ooroor ni dalaigchiig
ezemshih shiidem, esvel ooriigoo mod bish yum shig orgoh tayagtai adil
yum. 16 Tiim uchraas tumen tsergiin BURHAN Ezen tuunii zorigt daichid
uruu ni doroituulah ovchniig yavuulj, sur javhlangiinh ni door durelzeh dol
met galyg notsoono. 17 Izrailiin gerel ni gal, tuunii Ariun Negen ni dol
bolj, tuunii uurgene, orgost halgaig ni gantshan odort shataana. 18 Ter
tuunii shiguu oin sur javhlan, ur jimst tsetserleg, setgel biye hoyoulang ni
ustgana. Ovchtei hun doroitdogiin adil bolno. 19 Tuunii oin moddoos

uldsen moddyn too ni huuhed bichij bolmoor tun baga baih bolno. **20** Ter
odor Izrailiin uldegsed hiigeed, Iakovyn geriinhnees heltregsed oorsdiig ni
tsohison negniig hezee ch dahin tushihee bolij, harin EZENd, Izrailiin
Ariun Negend uneneer naidna. **21** Uldegsed, Iakovyn uldegsed huchit
Burhan uruu ergene. **22** Izraili aa, chinii ard tumen hediigeer dalain els met
bolovch tednii dundah uldegsed l ergene. Suirel ni togtoogdson bogood
zovoor duuren baina. **23** Uchir ni tumen tsergiin BURHAN Ezen
togtooson suirliig buh nutgiin gold heregjuulne. **24** Iimd tumen tsergiin
BURHAN Ezen iin aildav. — Siond orshdog Minii ard tumen ee!
Yegipyetiin adilaar ta naryg tayagaar tsohij, ta nar uruu savaa dalaij baigaa
Assirias buu aigtun. **25** Uchir ni tun udahgui ta naryn esreg Minii zevuutsel
duusgavar bolj, Minii uur hilen tednii suirel uruu chiglegdene. **26** Tumen
tsergiin EZEN Oryebyn hadand Midianyg tsohison shig tedniig
tashuurdana. Ter Yegipyeted hiisen shigee, Ooriin tayagaa dalain deeguur
sungana. **27** Ter odor tednii daramtyg mornoos chini, buulgyg ni huzuun
deerees chini zailuulna. Targalsnaas bolj, buulga ni evderne. **28** Ter Aiatad
irj, Migronoor damjin Mihmasht nootsoo hadgalna. **29** Ted davaag davaad
"Bid Gyebad honogloh bolno" gev. Rama tugshij, Saulyn Gibyea zuttav.
30 Gallimyn ohid oo. Buh duugaaraa changa hashhirtsgaa! Anhaaragtun,
Laisha. Hoorhiiloltei Anatot oo! **31** Madmyena zugtaj, Gyebimiin orshin
suugchid horgodoh gazar haiv. **32** Ter onoodor Nobt buudallan, Siony
ohiny uul, Iyerusalimyn tolgod deer nudarga zangidan zanalhiilne. **33**
Haragtun, tumen tsergiin BURHAN Ezen buh hucheeree modny mochriig
tas tsavchina. Hemjeegeer ondor ni tsavchigdana, ihemseg humuus
basamjlagdana. **34** Tereer tomor suheer shirenge oig tsavchij, Huchit
Negenii omno Livan unana.

Isaia 11

11:1 Iyessiin hojuulaas nahia garch, undesnees ni mochir urgaj, jims
gargana. **2** EZENii Suns, mergen uhaan bolon oilgoltyn suns, zovloh bolon
huch chadlyn suns, EZENees emeehui bolon medlegiin suns Tuun deer
orshino. **3** Tuunii taalal ni EZENees emeehuid orshdog. Ter Ooriin nudend

uzegdseneer shuuhgui, chihendee sonsogdsonoor shiidver gargahgui. 4
Gagtshuu unen zovoor yaduusyg shuuj, gazryn zovogsdod zoriulan
shudarga shiidver gargana. Tereer amnyhaa savaagaar gazryg deldej,
uruulynhaa amisgalaar hilentsteniig alna. 5 Ter zovt baidlyg
buselhiigeeree, itgemjit baidlyg belhuuseeree buselne. 6 Chono hurgatai
hamt amidran, irves ishigtei hamt hevtej, tutalyg zaluu arslantai hamtad ni
tejeej, byatshan huu tedniig udirdana. 7 Unee bolon baavgai belchij, tednii
ur zulzaguud ni hamt hevtej, arslan ni uher uher shig surel idne. 8 Nyalh
huuhduud naj mogoin nuhnii derged togloj, balchir huuhed hort mogoin
uurend garaa hiine. 9 Ted Minii buh ariun uuland horlohgui, ustgahgui.
Uchir ni dalai usaar duurdeg shig delhii EZENii medlegeer byalhana. 10
Ter odor Iyessiin undes ard tumnii tug met bosoj, uuniig toiron undestnuud
tsuglaj, aldar ni Tuunii amrah gazar bolno. 11 Ter odor Ezen mutraa hoyor
dahi udaagaa dahin sungaj, Assiri, Yegipyet, Patros, Kush, Yelam, Shinar,
Hamat bolon dalain arluudaas Ooriin ard tumnees uldsen uldegsdiig
butsaaj avna. 12 Ter undestnuudiin toloo tugiig orgon, gazryn dorvon
zugees Izrailiin tsologdson humuus, Iudagiin butragsdyg tsugluulna. 13
Yefraimyn ataarhal arilan, Iudagiin daisnuud tas tsohigdono. Yefraim
Iudad ataarhahgui bogood Iuda ni ch Yefraimd daisagnahgui. 14 Ted
baruun zug deh Filistiin nam dor gazryg dovtlon, ted hamtdaa dorny
hovguudiig deeremdej, Yedom ba Moab deer garaa tavin, Ammony
hovguud tednii erhsheeld orno. 15 EZEN Yegipyetiin dalain hooloig buren
hataaj, haluun salhiaraa uleelgen Yevfratyn deeguur mutraaraa dallan,
humuus shaahaigaa tailahguigeer tuuniig gatlah boltol ni doloon heseg
huvaana. 16 Izrailichuud Yegipyetiin nutgaas garsan odort tohioldson
metTuunii ard tumnees uldsen humuust Assirias ireh ih zam bii bolno.

Isaia 12

12:1 Ter odor chi ingej heleh bolno. "EZEN mini. Bi Tand talarhal orgoo.
Ta nadad uurlasan hedii ch uuraa tataj, namaig taivshruullaa. 2 Uzegtun,
Burhan bol minii avral. Bi itgen, aihgui. EZEN BURHAN bol minii huch
ba minii duu, Ter minii avral bolov" 3 Tegeed ta nar avralyn hudgaas

bayartaigaar us tatna. 4 Ter odor ta nar ingej heleh bolno. "EZENd
talarhlyg orgo, Tuunii neriig duud. Tuunii uilsiig humuusiin dund medegd.
Tuunii ner orgomjlogdsoniig tedend sanuul. 5 Gaihamshigt zuilsiig hiisen
EZENiig magtan duul. Ene buhniig gazar delhii dayaar meduulegtun. 6
Siond suugchid aa! Changa duutaar bayasan hashhiragtun. Uchir ni ta
naryn dund baigaa autaa ni Izrailiin Ariun Negen yum".

Isaia 13

13:1 Amozyn huu Isaiagiin uzsen Vavilony tuhai zon. 2 Nutsgen tolgodyn
deer tug bosgoj, duugaa ondorsgon, garaa dohij tedniig noyodyn haalga
uruu oruul! 3 Bi Ooriin uur hileng guitselduulehiin tuld Ooriin
ariusgagdsan negend tushaal ogson. Minii orgomjlol dotor bayasdag
Ooriin huchirheg daichdyg duudav. 4 Olon hunii hol uimeen met uulsyn
deerh nuser ih chimee shuugian. Hamtdaa tsuglarsan undestnuud,
haanchlaluudyn uimeldeh asar ih chimee shuugian. Tumen tsergiin EZEN
tulaand tserguudiig tsugluulj baina. 5 Ted als holyn ornoos, tengeriin
hyazgaaraas irj baina. EZEN ba Tuunii zevuutsliin zevseg buh gazryg
ustgahaar irj baina. 6 EZENii odor oirhon uchir uilagtun. Togs huchit
Negenees suirel met irj baina. 7 Tuunees hun buriin gar ni sularch, zurh ni
hailna. 8 Ted aij tugshin, ovchin zovlon tedniig barina. Ted toroh gej bui
emegtei shig tarchilna. Ted balmagdan biye biyee harj, tsarai ni durelzen
shatna. 9 Uzegtun, Gazryg hoosruulj, tuunii dotorh nugeltnuudiig ustgah
aimshigtai uur hilengeer badarsan EZENii odor irj baina. 10 Tengeriin
odod bolon odny orduud gerlee ogohgui bogood mandah naran haranhuilj,
sar gerlee tusgahgui. 11 Buzar bulai yavdlynh ni toloo yertontsiig, nugliinh
ni toloo hilentsteniig Bi shiitgene. Bi ihemseg humuusiin deerengui zang
etses bolgono. Hertsgii dogshin humuusiin bardam zang basamjlana. 12 Bi
huniig tsever altnaas ch iluu unetei bolgon, hun torolhtniig Ofiryn altnaas
hovor bolgono. 13 Bi tengeriig donsolgono. Tumen tsergiin EZENii shataj
bui uur hilengiin odor Tuuniig uurlahad gazar bairnaasaa chichrene. 14
Hun bur hoogdson bohon goroos, ezengui honi met ooriin humuus uruugaa
ergej, torolh nutag uruugaa zugtana. 15 Oldson hun buriig jadalj,

olzlogdson buriig ni selmeer horoono. 16 Nyalhsyg ch oorsdiinh ni nudnii
omno hemh chuluudan, oron bairyg ni tonoj, ehneruudiig ni huchirhiilne.
17 Uzegtun, Bi mongiig ul toogch, altyg ul taashaagch myedyechuudiig
tednii esreg hodolgono. 18 Tednii num zaluusyg hiaruulan, hevliid baigaa
ursiig ch ul orshoono. Tednii nud huuhdiig ch enerehgui. 19
Haanchlaluudyn chimeg, haldyeichuudyn baharhlyn aldar bolson Vavilon
ni Burhan Sodom, Gomorrag unagasan shig unana. 20 Uyeiin uyed hezee
ch tend hun orshin suuj, amidrahgui. Tend arabuud maihnaa barihgui,
honichid surgee hotluulahgui. 21 Harin tend tsoliin amitad l hevtej, tednii
baishinguud shar shuvuugaar duurch, tend temeen hyaruul amidarch,
sagsgar yamaanuud toglono. 22 Tednii behelsen tsamhguudad tsoovor
chono ulij, bayan tansag harshid ni chonontsor uurlene. Ter tsag oirhon, ter
odor udahgui irne.

Isaia 14

14:1 EZEN Iakovyg orovdon, Izrailiig dahin songoj, tedniig torolh nutagt
ni suurishuulna. Daraa ni hariin humuus tedentei niilj, Iakovyn gert
negdene. 2 Humuus tedniig oorsodteigoo hamt avch, oorsdiin gazart
avchirna. Izrailiin ger tedniig EZENii nutag dahi ov met zarts, shivegchid
bolgon ezemshine. Oorsdiig ni olzlogsdyg ted olzlon avch, darlagchdygaa
ted zahirah bolno. 3 Ter odor EZEN zovlon, uimeen samuun, boolchlolyn
hund huchir albanaas chamaig choloolon amraahad 4 chi Vavilony haany
esreg iim shog duu duulna. "Daranguilagchiin togsgol irev. Tuunii uur
hilen etseslev. 5 EZEN hilentstenii tayagiig, zahiragchdyn ochirt tayagiig
hutaljee. 6 Ter tasraltgui tsohih uuraaraa ard tumnuudiig tsohij, zogsoltgui
moshgoh hilengeeree undestnuudiig zahirav. 7 Buh gazar amarch, anir
chimeegui bolj, bayar bayasgalangiin uuhaig hadaana. 8 Narsnuud ch,
Livany hush modod ch hurtel chamd bayarlaj «Chamaig unasnaas hoish
bidniig tsavchihaar hen ch irehgui» gene. 9 Dooroos Uhegsdiin oron ch
chamaig ireh uyed chini uulzah gej hoorno. Ter chamd zoriulan uhegsdiin
sunsnuudiig bolon gazryn buh l deedsiig sereen, undestnuudiin buh haadyg
sentiinuudees ni bosgono. 10 Ted bugd chamd hariulan «Chi ch biden shig

sul doroi bolson. Chi bidentei adil bolson. 11 Chinii buh javhlan, chinii
bosoo yatgyn duu Uhegsdiin orond doosh buulgagdav. Chinii door ot
tarhan, horhoinuud chinii buteeleg bolno». 12 Ayaa, Uuriin huu, gyalbaat
tsolmon. Chi yaaj tengerees unav aa? Undestnuudiig dorduulagch chi
gazart hayagdlaa! 13 Uchir ni chi zurhendee «Bi tenger uruu garna. Bi
Burhany oddyn deer sentiigee bosgono. Bi umardyn hamgiin chanadad
chuulgany uulan deer zalarna. 14 Bi uulsiin oroi deer garna. Bi ooriigoo
Hamgiin Deed Negen shig bolgono» gesen. 15 Gevch chi Uhegsdiin oron
uruu. nuhnii hamgiin gund hurtel hayagdana. 16 Chamaig uzegchid gaihan,
melerch «Delhiig donsolgon, haanchlaluudyg chichruulsen hun ene mon
uu? 17 Yertontsiig tsol met bolgon, hotuudyg ni busniulsan, horigdluudaa
gert ni harihyg ul zovshoorson hun ene uu?» getsgeene. 18 Undestnuudiin
buh haad aldar dotor ooriin bulshindaa hevtej baina. 19 Harin chi
jigshigdsen gishuu met, hold gishgegdeh huur met, selmend siichuulj,
nuhnii chuluunuud uruu yavah humuusiin buteeleg shig bulshnaasaa
hayagdav. 20 Chi gazar nutgaa suitgej, ard tumnee ustgasan uchir tedentei
hamt bulshind negdehgui. Buzar muug uildegchdiin ur udam dahin hezee
ch dursagdahgui baih boltugai. 21 Etsguudiinh ni buruugaas bolj
hovguuded ni tsaazyn tavtsan beltgegtun. Ted bosoj, gazryg ezemshij,
yertontsiin gadargyg hotuudaar duurgeh yosgui". 22 "Bi tednii esreg
bosno" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. "Mon Vavilonoos neriig ni
bolon amid uldegsed, ur udam ba hoich uyeiig ni ustgana" gej EZEN aildaj
baina. 23 "Bi tuuniig zaraany ezemshil, usny namag bolgoj, ustgagch
shuureer tseverlene" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 24 Tumen
tsergiin EZEN tangaraglan, "Uneheer Minii bodson hereg biyelj, Minii
tolovloson yosoor uil butne. 25 Bi Assiriig Ooriin nutagt ustgan, Ooriin
uulan deer gishgene. Tegehed tuunii buulgyg tednees avch, daramtyg ni
tednii mornoos zailuulna. 26 Ene bol buh delhiin esreg togtoogdson
tolovlogoo. Ene bol buh undestnii esreg sungagdsan mutar yum. 27 Uchir
ni tumen tsergiin EZENii tolovloson zuiliig hen oorchilj chadah ve? Tuunii
sungasan mutryg hen butsaaj chadah ve?" gev. 28 Ahaz haany nas barsan
jil ene zon irlee. 29 "Buh filistchuud ee. Ta naryg janchigchiin tashuur
hugarlaa gej buu bayarlagtun. Uchir ni mogoin undesnees hort mogoi

garch ireh bogood tuunii ur jims ni nisegch galt mogoi yum. 30 Ugeegui
guilgachin idej, yaduus ayuulgui amgalan hevtene. Bi chinii undsiig
olsgolongoor uhuulne. Uldegsed chini ingej alagdana. 31 Daaman haalga
mini, uilagtun! Hotuud aa, tsurhiran uil! Filistchuud ee, ta nar bugdeeree
sarnij alga bol! Yuu gevel umardaas utaa irj baina. Tuunii egneend
badarchin alga. 32 Tegvel ter hariin elch nart yaaj hariulah ve? EZEN
Siony suuriig tavisan. Tuunii ard tumnees zovj zudregsed ni tuunii dotor
horgodoh bair haina".

Isaia 15

15:1 Moabyn tuhai zon. Moabyn Ar shonoor ustgagdan suirsen baina.
Moabyn Kir shonoor ustgagdan suirsen baina. 2 Ted gashuudan uilahaar
sum, Dibon uruu, morgoliin ondorloguud uruu garav. Moab ni Nyebo
bolon Myedyebagiin toloo uilav. Hun buriin tolgoi ni halzan bogood sahlaa
husjee. 3 Ted gudamjind taar omsoj, deever deer bolon talbai deer hun bur
tsurhiran uilaldaj, nulims unagana. 4 Hyeshbon, Yelyealye mon uilj, tednii
duu Iahaz hurtelh buh l zamyn tursh sonsogdono. Tiim uchraas Moabyn
zevseglesen ers changaar uilaldan,setgel ni dotroo tugshine. 5 Moabyn
toloo Minii zurh hashhirna. Tuunii orgodluud ni Zoar, Yeglatshyelishia
hurtel zugtana. Ted Luhitiin beleer uilaldan ogsoj, suirel moholdoo
gashuudan, Horonaim uruu odoh zam deer tednii shanalah uilaan ihesne. 6
Nimrimiin us shirgen, ovs ni gandaj, nyalh nogoo uhej, nogoon yum yuu ch
ugui alga bolloo. 7 Iim uchraas ted olj, nootsolson bayalgaa Arabimyn
gorhi uruu zoono. 8 Tednii shanalalt duu Moabyn nutgiin ergen toirond
tsuuraitaj, tednii uilaan ni Yeglaimt, bur Byeyeryelimd ch hursen. 9 Uchir
ni Dimony us tsusaar duurev. Bi Dimond ui gashuug ni nemj, Moabyn
orgodluud ba ter gazart uldegsed deer arslan avchirna.

Isaia 16

16:1 Syelagaas, tsoliin zamaar Siony ohiny uul hurtel nutgiin zahiragchid
hurga yavuulaggun. 2 Uurneesee butran zugtah shuvuudyn adilaar

Moabynohid Arnony garam deer baih bolno. 3 "Zovlogoo ogch, shiidver
gargaach. Jin udeer suuderlen shono met bolgooch. Tsologdson humuusiig
nuuj, orgodluudyg buu barij ogooch. 4 Moabyn tsologdogchdiig oorteigoo
hamt uldeegeech. Tedend suitgegchees nuugdah gazar ni bolooch".
Daranguilagchid etseslej, suirel zogsoj, turemgiilegchid gazraas alga
bolno. 5 Enerel hairaar negen sentii bosgogdoj, Davidyn maihand
shudargaar shuugch tend suuna. Ter shudarga uneniig haij, zov yavdadd
alguurlahgui. 6 Bid Moabyn bardam, het bardam, ihemseg dogshin zangiin
tuhai sonsson bilee. Tuunii hooson sairhal ni huuramch yum. 7 Tiim
uchraas Moab uilna. Moabyn hun bur uilna. Chi Kirharyesyetyn
huistemtregdsen met uzmiin boovny toloo ui gashuu bolno. 8 Uchir ni
Hyeshbony talbai, Sibmagiin usan uzem hatav. Iazyer hurch, tsol hurtel
tarhsan nahia ni sunaj,dalaig ongorson usan uzmiin shilmel oroongyg
undestnuudiin ezed devslev. 9 Tiim uchraas Bi Iazyeryn toloo, Sibmagiin
usan uzmiin toloo gashuudan uilna. Oo, Hyeshbon oo, Oo Yelyealye ee!
Chinii zuny ur jimsnii deer hadah uuhai, hosor unasan urgatsyn chini toloo
Bi nulimsaaraa ta naryg uslah bolno. 10 Bi uuhaig ni zogsooson uchir urjil
shimt gazraas bayar hoor, nargian ni alga bolov. Usan uzmiin tarialangiin
dotor ch bayar hoortei duu chimee, hashhirah shuugiangui bolj, uzemchin
ni usan uzmiin shahuurgaa ch shahahaa boliv. 11 Minii zurh Moabyn
toloo, minii dotor Kirharyesyetyntoloo bosoo yatga met duu gargaj baina.
12 Ooriin sumd zalbirahyn tuld Moab ondor gazart garch irevch, ter ni
yamar ch tus bolohgui. 13 Ene bol urid omno Moabyn talaar aildsan
EZENii ug yum. 14 Gevch odoo EZEN — Holsnii jiluud gej tootsogdoj
baisan gurvan jiliin dotor Moabyn sur javhlantai hamt olon humuus ni
bugdeeree doroitno. Uldegsed ni nen tsoon bogood sul doroi baih yum gej
aildaj baina.

Isaia 17

17:1 Damaskiin tuhai zon. — Uzegtun, Damask tsaashid hot gegdehee
bolij, evdersen nurangi bolno. 2 Aroyeryn hotuud ni martagdaj, mal surgiin
hevter bolno. Tend hen ch tedniig ailgahgui. 3 Yefraimyn behlegdsen hot,

Damaskiin hemjeelshgui erh medel, Aramyn amid uldegsed uzegdehgui.
Ted Izrailiin hovguudiin tsog javhlantai adil bolno gej tumen tsergiin
EZEN tunhaglav. — 4 Ter odor, Iakovyn aldar ch buurch, tuunii targan
biye turanhai bolno. 5 Ene ni tariachin tariag huraahtai, Ryefaimyn hondiid
tarian turuug tuuhtei adil baih bolno. 6 Chidun jimsnii modyg tsohihod,
hamgiin deed mochriin oroid hoyor gurvan chidun, dorov tavan jimstei
hamgiin sain mochir ulddegiin adil tariany heseg turuu uldene gej Izrailiin
Burhan, EZENzarlig bolov. 7 Ter odor hun ooriin Buteegch uruu handan,
nud ni Izrailiin Ariun Negen uruu harna. 8 Ter ooriin garyn buteel boloh
tahilyn shireenuudee oishoohgui, ooriin huruugaar uildsen yums,
Ashyeragiin modon shon, utlagyn taviur uruu harahgui. 9 Ter odor tednii
huchirheg hotuud ni oin dundah martagdsan gazar met bolno. Esvel
Izrailiin hovguudees bolj hayagdsan mochir met bolno. Tend ih hoosrol
bolno. 10 Uchir ni chi ooriin avralyn Burhanaa martaj, horgodoh
gazrynhaa hadyg sanasangui. Iim uchraas chi dur bulaam urgamluudyg
tarij, hariin usan uzmiin nahiag suulgalaa. 11 Ter odor chi tedniig
urguulahaar ogloo ni suulgavch, naidlagagui gashuudlyn odor urgats ni
yuu ch bish bolno. 12 Ayaa, olon humuusiin hol uimeen dalain hurhren
shuugih duu met shiruusej, undestnuudiin duu chimee ih usny shuugian
met nurgelj baina. 13 Undestnuudiin duu ih usny shuutian met nurgelj
baina. Harin Ter tedniig zemlehedl ted als hol zugtaj, salhind hiissen uulan
dahi hiveg, shuurgand huilrah shoroo met tuugdah bolno. 14 Udshiin tsagt
allaga hyadlaga bolj, ogloo bolohoos omno ted alga bolno. Ene bol bidniig
deeremdegchdiin huvi, bidniig tonogchdyn shavga baih bolno.

Isaia 18

18:1 Kushiin goluudyn chanad dahi derveh jiguuriin nutag aa,
haramsagtun. 2 Ted tengiseer, usny mandal deerh hulsan savand elch
naryg ilgeedeg. Shuurhai elch nar aa! Ondor nuruutai, zoolon aristai, hol
oiryg ailgasan ard tumen uruu, gol mornoor huvaagdsan gazryn huchirheg
daranguilagch undesten uruu yavagtun. 3 Yertontsiin orshin suugch, gazar
deer amidragch ta bugd uulsyn deer tug bosmogts uzeh bolno, buree

uleemegts sonsoh bolno. 4 Iimees "Bi Ooriin orshih gazraas gerel dotorh
gyalalzsan haluun met, urgats huraah uyeiin aagim haluun shig, shuudriin
uul met taivan harj baih bolno" gej EZEN nadad aildav. 5 Uchir ni urgats
huraahyn omno tsetseg delgerch, uzmiin jims bolovsrohod, Ter nahiag
hutgaar tairch, seriisen mochruudiig taraana. 6 Ted hamtdaa uulyn
mahchin shuvuud, gazryn araatnuudyn toloo uldene. Mahchin shuvuud
zunyg teden deer ongorooj, gazryn araatnuud urgats huraaltyn uyeiig teden
deer ongoruulne. 7 Ondor nuruutai, zoolon aristai, hol oiryg ailgasan ard
tumnees, gol mornoor huvaagdsan gazryn huchirheg daranguilagch
undestnees tumen tsergiin EZENd beleg barina. Uuniig ted tumen tsergiin
EZENii neremjit gazar Sion uuland avchirna.

Isaia 19

19:1 Yegipyetiin tuhai zon. Uzegtun, EZEN hurdan uul hologlon,
Yegipyet uruu irj yavna. Yegipyetiin shuteenuud Tuunii omno chichirch,
yegipyetchuudiin zurh ni dotroo hailav. 2 "Bi yegipyetchuudiig
yegipyetchuudiin esreg turhirna. Ted ah duugiinhee esreg, horshiinhoo
esreg, hot ni hotyn esreg, haanchlal ni haanchlalyn esreg baildah bolno. 3
Yegipyetchuudiin suns ni dotroo doroitno. Bi tednii tolovlogoog yuu ch
utui bolgohod ted shuteen, uhegsdiin suns, suns duudagchid bolon
shidtenuudtei zovloldono. 4 Bi yegipyetchuudiig hargis eznii gart ogno.
Dogshin haan tedniig zahirna" gej tumen tsergiin BURHAN Ezen aildaj
baina. 5 Dalain us shirgej, golyn us hataj, huurai bolno. 6 Gol mornuud
omhiiron, Yegipyetiin suvguud nariisan shirgene. Zegs, huls ni huvhairna.
7 Niliin ergeerh, Niliin aman dahi ovs urgamal, hagalsan talbai bugd hataj,
hiisen alga bolno. 8 Zagaschid gashuudan, Nil morond degee hayagsad
bugd ui gashuu bolj, usand tor tavigsad gutrana. 9 Maalinga bolovsruuldag
humuus bolon nariin zoton nehegchid ichih bolno. 10 Tuunii baganuud
byatslagdan, holsnii buh ajilchid sanaa setgeleer unana. 11 Uneheer Zoany
noyod munhag humuus bolov. Faraony hamgiin mergen zovlogchdiin
zovlogoo ch teneg bolov. "Bi mergenii huu, ertnii haadyn huu" gej chi
Faraond yaaj helj chadah yum be? 12 Tegvel tanai mergen humuus haana

baina? Tumen tsergiin EZEN Yegipyetiin esreg yuu tolovlosniig ted oilgoj
medeed ta nart heleg. 13 Zoany noyod munhaglan uildej, Myemfisiin
noyod huurtagdlaa. Ovguudynh ni bulangiin chuluu bologsod Yegipyetiig
tooruulev. 14 EZEN tuunii dotor samuurlyn sunsiig hutgalaa. Ted
Yegipyetiin buh uilsiig ni sogtuu hun booljsondoo hutgaddan guivdag shig
toorogdold oruulav. 15 Tolgoi bolon suul, dalduu modny mochir bolon
zegs zereg yamar ch ajlyg, yuug ch Yegipyet hiij chadahgui bolno. 16 Ter
odor yegipyetchuud em hun shig bolno. Ted oorsdiinh ni deeguur dallah
tumen tsergiin EZENii mutryn hodolgoonoos aij, chichirne. 17 Iudagiin
gazar Yegipyetiin huvid aimshig bolno. Tednii esreg tolovloj bui tumen
tsergiin EZENii zorilgoos bolj tuuniig durssan hun bur aidast avtana. 18
Ter odor Yegipyetiin nutgiin tavan hot Kanaany heleer yarij, tumen tsergiin
EZENd tangarag orgono. Ene hotuudyn neg ni Suirliin Hot gedeg nertei.
19 Ter odor Yegipyetiin nutgiin tovd EZENd tahilyn shiree zasagdah
bogood hil hyazgaarynh ni derged EZENd bagana bosgogdono. 20 Ene ni
Yegipyetiin nutagt tumen tsergiin EZENii temdeg, gerch bolno. Uchir ni
ted daranguilagchdaas bolj EZENd hashhirna. Tertedend Avragch, Huchit
Negeniig ilgeene. Ter tedniig choloolno. 21 Tegeed EZEN Ooriigoo
Yegipyeted meduulj, ter odor yegipyetchuud EZENiig medeh bolno. Ter
ch baitugai ted tahil, orgol orgon morgoj, EZENd andgailan, tuuniigee
biyeluulne. 22 EZEN Yegipyetiig tsohino. Tsohih bolovch edgeene.
Iimees ted EZEN uruu ergevel, Ter tedend hariulan, tedniig edgeene. 23
Ter odor Yegipyetees Assiri hureh ih zam bii bolj, assirichuud Yegipyet
uruu, yegipyetchuud Assiri uruu yavj, yegipyetchuud assirichuudtai hamt
morgoh bolno. 24 Ter odor Izraili ni Yegipyet, Assiriin hamt guravdahi
bolj, delhiin tov deh yerool bolno. 25 Tumen tsergiin EZEN tedniig yerooj,
"Minii ard tumen boloh Yegipyet, Minii mutryn buteel boloh Assiri, Minii
ov zalgamjlal boloh Izraili yerooltei" gej aildav.

Isaia 20

20:1 Assiriin haan Sargony ilgeesen janjin Ashdodod irj, Ashdodyg
dovtlon ezelsen jild, 2 EZEN Amozyn huu Isaiagaar damjuulan yarih uyed

— Yavj biyeeesee taaraa, holoosoo shaahaigaa tail gej aildsand, Isaia tiin
uildej shaldan, hol nutsgen yavav. 3 EZEN — Minii zarts Isaia gurvan
jiliin tursh shaldan, hol nutsgen yavsan ni Yegipyet bolon Kushiin esreg
temdeg, bilegdel bolj, 4 uuntei adil Assiriin haan Yegipyetiig icheehiin tuld
Yegipyetiin olzlogdogsod, Kushiin tsologdogsod boloh zaluu hogshin
humuusiig ogzgiig ni il gargan shaldan, hol nutsgen daguulan yavna. 5 Ted
oorsdiinh ni naidvar boloh Kush ba oorsdiinh ni sairhal boloh Yegipyetees
bolj aij, ichih bolno. 6 Tegeed ter odor ene ergiin orny orshin suugchid
"Haragtun, bidnii naidvar iim yum. Bid Assiriin haanaas choloologdohiin
tudd tuslamj husen tiish zugtsan. Bid tegeheer yaaj ami multrah ve?" gej
helne gev.

Isaia 21

21:1 Tengis haviin zeluud gazryn tuhai zon. Omnodiin nutgaar dairan
ongoroh hui salhi shig tereer tsoloos, aimshigt gazraas irne. 2 Nadad
aimshigt uzegdel uzegdev. Urvagch ni urvasaar, suitgegch ni suitgeseer
baina. Yelam aa, davsh! Myedia aa, buslegtun! Tuunii uchruulsan buh
shanallyn togsgoliig Bi hiilee. 3 Uunees bolj minii uuts buheldee ovdon,
toroh emegtein ovdolt met huchtei ovchind barigdav. Bi ichseneesee bolj
sonsoj chadsangui, aisnaasaa bolj harj chadsangui. 4 Minii zurh chichren,
aidas namaig ezemden, minii husen temuulsen burenhii ni minii huvid
aimshig bolon ergev. 5 Ted shiree zasaj, buteeleg delgeed, idej uuna.
"Ahmaduud aa, bosogtun. Bambainuudaa toslogtun". 6 Tiimees Ezen
nadad aildan "Yav. Manaach tavi. Ter yuu uzsenee iltgeg. 7 Ter
moritonguud, teregtenguud bolon iljignii ba temeen tsuvaag harmagtsaa
mash anhaaraltai, sonor seremjtei baigtun" gev. 8 Tegeed manaach iin
hashhirav. "Oo Ezen, bi odroor urgelj haruulyn tsamhag deer zogsoj
baina. Bi shono bur manaany bairandaa bairlaj baina. 9 Odoo haragtun.
Moritoi tserguud, teregtei hun irj yavna". Neg ni "Vavilon unav, unav.
Tuunii burhdyn buh horguud gazar saigui hevtene" gej oguulne. 10 Utrem
deer tsohigdson minii ard tumen ee! Izrailiin Burhan, tumen tsergiin
EZENees yuu sonssonoo bi ta nart meduulj baina. 11 Yedomyn tuhai zon.

Syeirees negen hun namaig duudsaar "Manaach aa. Shoniin heden tsag ve?
Manaach aa. Shoniin heden tsag ve?" gev. 12 Manaach hariulj "Ogloo bolj
baina, gevch shono bolno. Herev ta asuuval asuu. Dahin butsaj ir" gev. 13
Arabyn tuhai zon. Dyedanchuudyn jinchid ee! Ta nar Arabyn shiguu oid
honogloh yostoi. 14 Tyemagiin nutgiin orshin suugchid aa. Tsangasand ni
us avchirj, orgodluudyg talhtai ugtagtun. 15 Uchir ni ted ildnees, dalaisan
ildnees, tatsan numaas, dainy daramtaas zugtsan yum. 16 Ezen uuniig
nadad aildav. "Holsnii jiluud gej tootsogdoj baisan neg jiliin dotor
Kyedaryn buh sur javhlan etses bolno. "Kyedaryn hovguudiin huchit ers
boloh harvaachdaas uldsen ni tsoohon baih bolno" gej Izrailiin Burhan
EZEN aiddsan".

Isaia 22

22:1 Uzegdliin hondiin tuhai zon. Edugee ta nart yuu tohioldood, ta nar
bugdeeree baishingiin oroi deer garaa ve? 2 Ih shuugian, hol uimeen ihtei,
tsengeltei hot oo. Chinii alagdsan humuus ildend alagdsangui, tulaand
uregdsengui. 3 Chinii buh zahiragchid hamtdaa zugtsan bogood num
sumguigeer olzlogdov. Ted hol zuttsan bolovch oldson, ta nar bugdeeree
hamtdaa horigdol bolno. 4 Iim uchraas bi "Hartsaa nadaas holduul. Bi
gashuudan uilya. Minii ard tumnii ohiny suirlees bolj namaig taivshruulah
gej buu orold" gev. 5 Uchir ni tumen tsergiin BURHAN Ezend uzegdliin
hondiid sandargah hiigeed gishgeh ba tuiveeh neg odor bii. Ene bol
hermiig nuraaj, uulyn esreg hashhirah odor yum. 6 Yelam teregnuud ba
moritoi humuusiin hamt saadgaa avch, Kir bambaig il gargav. 7 Chinii
shilmel sain hondiinuud tergeer duurch, moritonguud daaman haalgan deer
jagsav. 8 Ter Iudagiin halhavchiig zailuulav. Ter odor ta nar oin suutsan
dahi zevsegtee naidna. 9 Davidyn hotyn hermen deh tsoorhoi olon baigaag
ta nar uzsen. Ta nar dood tsoormiin usyg huraav. 10 Tegeed ta nar
Iyerusalimyn baishinguudyg toolj, hermiig behlehiin tuld baishinguudyg
nuraav. 11 Ta nar huuchin tsoormiin usand zoriulan hoyor hermiin hoorond
usan san barisan. Gevch ta nar uuniig hiisen Negend ul naidan, uuniig ono
ert tolovloson Negeniig anhaaraagui. 12 Ter odor tumen tsergiin

BURHAN Ezen ta naryg taar nomron, usee husan, gashuudan uilaach
hemeen duudsan bolovch, 13 ta nar harin zutaa tsengel, bayar hoor bolj,
uher nyadalj, honi alj, mah idej, dars uuj baina. "Margaash bid uhej
magadgui. Tiimees idetsgeeye, uutsgaaya!" getsgeej baina. 14 Gevch
tumen tsergiin EZEN Ooriigoo nadad ilchleed "Ta naryg uhtel ene nugel
uneheer tsagaatgagdahgui" gej tumen tsergiin BURHAN Ezen aildav. 15
Tumen tsergiin BURHAN Ezen aildaj baina. "Iregtun. Ordny daamal
boloh, enehuu nyarav Shyebna URUU ochigtun. 16 «Chi end yuu hiij
baigaa yum be? End oortoo bulsh tsavchij, ondorlog deer oortoo bunhan
tsavchij, hadan dotor oortoo zoriulan amrah gazar siileh erh chamd hen
ogson be? 17 Uzegtun, hun ee! EZEN chamaig huchteigeer shideh gej
baina. Ter chamaig changa bazah gej baina. 18 Ter chamaig bombog shig
changa erguulen, orgon uudam uls uruu shidne. Chi tend uhne. Tend chinii
tansag tereg uldej, chi ooriinhoo eznii geriin ichguur ni bolno». 19 Bi
chamaig albanaas chini buulgana. Bi chamaig bair suurias chini doosh
tatna. 20 Ter odor Bi Hyelkiagiin huu, Ooriin bool Yeliakimyg duudna. 21
Bi tuuniig chinii deeleer huvtsaslaj, chinii buseer buslen, chinii erh medliig
tuund hariutsuulna. Tereer Iyerusalimyn orshin suutchid, Iudagiin geriin
etseg bolno. 22 Bi tuunii moron deer Davidyn geriin tulhuuriig tavina.
Tuuniig neehed hen ch haahgui, tuuniig haahad hen ch ongoilgohgui. 23
Bi tuuniig hatuu gazart hadaas shig shaana. Ter ni etsgiinhee gert aldryn
sentii bolno. 24 Ur udam, hoich uye ba jijig sav suulganuud bugdeeree, hul
ayaganuudaas buh vaar savnuud hurtel buyuu etsgiinh ni geriin buh aldryg
ted tuunii deer olgono. 25 "Ter odor hatuu gazart hadsan hadaasyg
zailuulna. Ter hugarchunana. Tuunii deer olgogdson achaa ch tasarna" gej
tumen tsergiin EZEN tunhaglav. Uchir ni EZEN iinhuu aiddsan yum.

Isaia 23

23:1 Tiriin tuhai zon. Tarshishiin holog ongots oo, uilagtun! Tir ustaj, oron
bair, orognoh gazargui bolov. Uuniig Kipr ornoos tedend medegdev. 2
Ergiin orshin suugchid bolon Sidony naimaachid aa, chimeegui baigtun.
Tanai elch nar tengisiig gatlan,3 ih usan deer baisan. Tiriin orlogo ni

Shihoryn ur taria, Niliin urgats bogood tereer undestnuudiin zah zeeliin
gazar baisan yum. **4** Sidon oo, dalain tsaizuud aa. Ichigtun gej dalai helne.
"Bi huuhed toruuleh gej zovoogui. Bi hovguudiig osgoj, ohidyg
humuujuuleegui" gej oguulev. **5** Yegipyeted medee hurmegts, ted Tiriin
surgaas bolj, ihed gashuudna. **6** Tarshishiin hajuugaar ongorogtun. Ereg
havid suugchid aa, uilagtun. **7** Ene ni ertnii garaltai, holiig ni als hol
gazruudyg ezemshihed ashiglaj irsen, ta naryn nargiant hot uu? **8**
Naimaachid ni, noyod, hudaldaachid ni delhiid hundlegdsen,titmuudiin
soyorholt Tiriin esreg hen uuniig tolovloson be? **9** Buh goo uzesgelengiin
bardamnalyg gutaan, delhiid hundlegdsen bugdiig doromjlohyn tuld tumen
tsergiin EZEN uuniig tolovloson yum. **10** Tarshishiin ohid oo, ooriinhoo
nutgaar Nil moron met dairan ongor. Tend yamar ch boomt alga. **11** Ter
mutraa dalain deeguur sungaj, haanchlaluudyg donsolgov. EZEN Kanaany
tsaizuudyg evdeh tushaal buulgav. **12** Ter "Sidony daragdsan, ongon ohin
mini. Chi tsaashid hooron bayasahgui. Bos, Kipriig dairan ongor. Tend ch
gesen chi yamar ch amralt olohgui" gej aildav. **13** Haldyeichuudyn nutgiig
haragtun. Ene bol baigaagui ard tumen. Assiri tuuniig tsoliin amitdyn bair
bolgov. Ted busleltiin tsamhguud bosgoj, tendhiin ord harshuudyg
deeremdej, balgas bolgoson. **14** Tarshishiin holog ongotsnuudaa, uilagtun.
Uchir ni tanai behlelt ustsan. **15** Ter odor irehed, neg l haany odruud met
dalan jiliin turshid Tir martagdana. Dalan jiliinetsest yanhny duund gardag
shig zuil Tird tohioldono. **16** «Martagdsan yanhan aa. Ooriigoo sanuulahyn
tuld bosoo yatgaa avaad, hotoor yavj, saihan togloj, olon duu duulaach».
17 Dalan jiliin etsest EZEN Tird ailchilna. Tegehed Tir yanhan bolj, biyee
unelsnii holsiig dahin avch, gazryn gadarga deerh delhiin buh
haanchlaluudtai sadarlah bolno. **18** Tuunii ashig, biyee unelsnii hols ni
EZENd zoriulagdana. Tuunii orlogo ni nootslogdohgui, hadgalagdahgui,
harin EZENii omno amidrah humuusiin sain hool, saihan huvtssand
zoriulagdana.

Isaia 24

24:1 Uzegtun, EZEN gazryg hoosruulan, tuuniig homroh gej baina.

Gazryn gadarguug evdej, orshin suugchdyg ni taraana. 2 Humuus tahilch
shig, bool ezen shigee, shivegchin hatagtai shigee, hudaddan avagch ni
hudaldagch shig, zeeldegch ni mongo huulegch shig, orton ni avlagatan
met baih bolno. 3 Delhii buren hoosron, buren tonogdono. Uchir ni EZEN
ene ugiig aildsan yum. 4 Delhii gashuudan huvhairna. Yertonts gaslan
huvhairna. Delhiin humuust orgomjlogdson ni alga bolno. 5 Delhii ooriin
orshin suugchdyn door buzarlagdav. Uchir ni ted huuliudyg zorchij,
togtooluudyg oorchlon, monhiin gereeg evdev. 6 Iimees delhiig haraal
idej, tuun deer amidragchid ni gem nuteld avtav. Iimees delhiin orshin
suugchid ni shataagdaj, tsoon humuus l uldev. 7 Shine dars gashuudaj,
usan uzmiin mod ni gandana. Buh nargianch humuus sanaa aldana. 8
Bomboriin hogjoont duu tasraad, nargigchdyn shuugian zogsoj, yatgyn
bayasgalant egshig tasarna. 9 Ted dars uuj duulahaa bolino. Hatuu arhiig
uugchdad ene ni gashuun bolno. 10 Emh zambaraagui hot nurj, baishin bur
haagdaj, hen ch ul orno. 11 Gudamjind usan uzmiin darsny toloo oriloldon,
buh bayar bayasgalan uitgar gunig bolov. Delhiin zugaa tsengel arilav. 12
Hotyn dotor hoosrol uldej, daaman haalga ni evderchee. 13 Tegeed ene ni
chidun modod naigah shig, usan uzem huraaltyn daraah hayagdal delhiin
tovd, humuusiin dund baih bolno. 14 Ted duugaa orgoj, bayar hooriin
toloo hashhirna. Ted tengisees EZENii sur javhlang bahdan hashhirna. 15
Iim uchraas dorno zugt EZENiig addarshuulj, dalain ergiin nutagt Izrailiin
Burhan EZENii neriig aldarshuulagtun. 16 Delhiin hyazgaaraas "Zovt
Negend aldar ni baig" gesen duunuudyg bid sonsoj baina. Gevch bi "Bi
haramsaj baina. Bi haramsaj baina. Ee halag mini. Urvagch urvaj, urvagch
ni denduu urvaj baina" gej helev. 17 Delhiin orshin suutchid aa. Aimshig,
nuh, zanga ni chinii deer baina. 18 Aimshgiin duunaas zuttagch ni nuhend
unana. Nuhnees aviran garagch ni zangand orno. Uchir ni oroi deerh
tsonhnuud neegdej, delhiin suuriud ganhaj baina. 19 Gazar butran evderch,
gazar hagarch, gazar huchtei donsolno. 20 Delhii arhichin shig guivj,
ovoohoi shig ganhdag. Uchir ni tuunii nugel hilents ulam hund bolj baigaa
uchir ter unaj, dahin hezee ch bosohgui. 21 Ter odor ondort bui tengeriin
daichid, delhii deerh gazryn haadyg EZEN shiitgene. 22 Ted gyandan dahi
horigdluud met hamtdaa boognorood shorond horigdono. Olon honogiin

daraa ted shiitgegdene. 23 Tegehed sar ichij, nar gutna. Uchir ni tumen
tsergiin EZEN Sion uulan deer Iyerusalimyn dotor haanchilj,Ooriin
ahmaduudyn omno sur javhlangaa bailgana.

Isaia 25

25:1 EZEN, Ta bol minii Burhan. Bi Tanyg orgomjlon, Tany nerd talarhal
orgono. Uchir ni Ta ono ert tolovloson gaihamshguudaa togs itgemjteigeer
guitsetgev. 2 Uchir ni Ta hotyg ovoo, behlegdsen hotyg balgas bolgov.
Hariinhny shiltgeen ni hot baihaa bolij, hezee ch dahin sergeegdehgui. 3
Iim uchraas huchirheg humuus Tanyg aldarshuulna. Hargis undestnuudiin
hotuud Tanaas aina. 4 Uchir ni Ta ugeeguichuuded hamgaalalt ni bolj,
shanalsan yaduust omog tushig bolj, shuurganaas horgodoh gazar,
haluunaas halhlah suuder ni bolson bilee. Yaagaad gevel hargis dogshiny
amisgal ni hanany esreg aadar met bilee. 5 Gangiin haluun adil, uulnii
suuder bugchim haluunyg bagasgadag met Ta gadaadynhny uimeen
shuugianyg darav. Hargis dogshiny duu nomhtgogdono. 6 Tumen tsergiin
EZEN enehuu uulan deerh buh humuust huuchin dars, hamgiin sain mah
ba dars buhii elbeg delbeg nairyg hiiheer beltgene. 7 Ene uulan deer Ter
buh humuusiin deeguurh buteelgiig,buh undestnii deeguur tatsan hoshgiig
zalgina. 8 Ter uhliig monhod zalgina. Ezen BURHAN buh nuurnees
nulimsyg archin, Ooriin humuusiin zemleliig buh delhiigees zailuulna.
Uchir ni EZEN uuniig aildsan yum. 9 Ter odor "Uzegtun. Ene bol bidnii
Burhan baina. Ter bidniig avrahyg bid huleej baisan. Ene bol bidnii
huleesen EZEN. Tuunii avrald bugdeeree bayasan tsengetsgeeye" gej yarih
bolno. 10 EZEN mutraa ene uulan deer tavina. Tariany surel otog buutsny
shavhaid gishgegddeg shig Moab ooriin gazartaa gishgegdene. 11 Usand
selegch selehiin tudd garaa delgedeg shig tereer garaa tednii dund
delgene. Gevch tuunii omgiig, garyn zali mehniih ni hamt nomhtgono. 12
Heremnii chini haldashgui behleltuudiig Ter nuraan doosh tavij, tuuniig
shoroond hurtel ni gazart hayana.

Isaia 26

26:1 Ter odor Iudagiin nutagt ene duu duulagdana. "Bidend huchirheg hot
baina. Avrald zoriulan Tereer herem, behlelt bosgoson. 2 Daaman haalgaa
neen, itgemjit baidlyg sahigch negeniig bolon shudarga zov undestniig
oruul. 3 Tand itgedeg uchraas bodol sanaagaar bat zogsogch huniig Ta
togs amar taivan dotor hamgaalna. 4 Uurd EZENd itgegtun. Uchir ni
EZEN BURHAN dotor monhiin Had bii. 5 Ondort zalragchdyg Tereer
nomhtgoj, haddashgui hotyg doroituulan, gazart unagan shoroond shidne.
6 Tuuniig zudregsed, yaduusyn hol gishgelj devselne". 7 Zov shudargyn
zam ni dardan ajee. Oo, Zovt Negen ee, zov hunii zamyg tegshhen
taviach. 8 EZEN mini. Tany shuultiin zamaar alhahdaa bid Tanyg husen
huleene. Tany ner, ter ch baitugai Tany dursamj bol bidnii setgeliin husel
boloi. 9 Shonoor minii setgel Tanyg husemjlen, uneheer minii suns
ooriinhoo dotor Tanyg sharguu erelhiilne. Delhii Tany shuultiig edleh uyed
yertontsiin suugchid zov yavdald suraltsana. 10 Nugelten enerel hairyg
uzevch zov yavdlyg surdaggui. Zov shudargyn gazart tereer buruut uilden,
EZENii tsog javhlang mederdeggui. 11 EZEN, Tany mutar orgogdovch
ted uzdeggui. Ta humuusiin tolooh Ooriin zutgeliig tedend haruulj tedniig
icheegeech. Uneheer Tany daisnuudyg gal zalgina. 12 EZEN, Ta mon
bidnii toloo buh uilsiig mini buteesen uchraas Ta bidnii toloo enhiig
togtoono. 13 Ayaa, bidnii Burhan EZEN, Tanaas oor ezed bidniig zahirsan
bolovch zovhon Tanaar damjuulan bid Tany neriig durdah bolno. 14 Uhdel
ni amidrahgui, salan odson sunsnuud bosohgui. Tiimees Ta tedniig shiitgen
ustgaj, tednii alivaa dursamjiig arilgasan. 15 EZEN mini, Ta undestniig
olshruulj, undestniig osgoj, Ta aldarshlaa. Gazryn buh hyazgaart Ta
hursen. 16 EZEN mini, ted shanalahdaa , Tanyg ersen. Tany gesgeelt
tednii deer baihad ted zovhon shivnen zalbirch l chadna. 17 Jiremsen
emegtei torohdoo zovon, ovdoh shanallaasaa bolj orildog shig EZEN mini
bid Tany omno iim l baisan. 18 Bid jiremslen, ovdson bolovch salhi toruulj
baigaa met baina. Bid delhiin tolooh cholooloiltiig guitseej chadsangui.
Yertontsiin suugchid ch toruulsengui. 19 Tany uhegsed amilj, tednii
tsogtsos bosno. Toosond hevtegchid ee! Bos, bayarlan hashhiragtun. Tany
shuuder ni gerluudiin shuuder met bilee. Gazar ni suns suguudiig gargana.
20 Minii ard tumen ee, irtsgee. Oroondoo orood haalgaa haagtun. Uur

hilen ongortol, tur zuur nuugdagtun. **21** Uchir ni EZEN delhiin orshin
suugchdyg nugliinh ni toloo shiitgeheer Ooriinhoo gazraas ireh gej baina.
Delhii asgarsan tsusyg ilchlen, alagdagsdyg dahin daldlahgui.

Isaia 27

27:1 Ter odor zugtagch mogoi Lyeviatan, mushgia mogoi Lyeviatanyg
EZEN Ooriin uur hilen bolon ih huchit ildeer shiitgene. Ter dalain luug
alna. **2** Ter odor "Usan uzmiin tarialangiin talbain tuhai duulagtun. **3** EZEN
Bi tuunii hamgaalagch. Bi tuuniig egshin burd usaldag. Hen ch tuuniig buu
gemteeg gesendee Bi tuuniig odor shonogui hamgaalna. **4** Nadad hilen
baihgui. Nohoin hoshuu, esvel orgosiig Minii esreg tulalduulahaar
bosgovol Bi tedniig gishgej, negmoson shataah baisan. **5** Esvel ter Minii
hamgaalaltad tushig. Ter Nadtai enhiig togtoog. Ter Nadtai enhiig
togtoog". **6** Ireh odruuded Iakov undeslej, Izraili nahialan tsetsegleed, buh
yertontsiig jimseer duurgene. **7** Tuuniig tsohison humuusiig tsohison shig
Ter tuuniig tsohison uu? Tuuniig alsan ted alagdsan shig ter bas alagdsan
uu? **8** Ta tuuniig nyatsaahdaa zov hemjuureer shiitgej, dorny salhitai
odriinh met tuuniig dogshin salhiaraa avch yavna. **9** Uugeer Iakovyn nugel
ni uuchlagdana. Ene ni tuunii nugliig zailuulsny buh ur dun bolno. Tereer
tahilyn shireenii buh chuluunuudyg butarsan shohoin chuluu met bolgohod
Ashyeragiin modon shon bolon utlagyn tahilyn shiree togtohgui. **10**
Behlegdsen hotuud hoosorch, edlen gazar ni tsol met martagdana. Tend
tugal belchin, mon hevtej, mochruudiig ni idne. **11** Tuunii mochruud hataj
hutarahad, emegteichuud irj, tedneer gal asaana. Uchir ni ted yalgah
chadvargui humuus bilee. Tiimees Hiigch ni tedniig ul orshooj, Buteegch
ni tedniig niguulsehgui. **12** Ter odor EZEN Yevfratyn tsutgalangaas
Yegipyetiin gorhi hurtel nudej ehelne. Izrailiin hovguud ee, ta nar neg
negeeree tsuglana. **13** Ter odor mon ih buree tatna. Assiriin nutagt mohoj
baisan, Yegipyetiin nutagt tsatsagdsan humuus irj, Iyerusalimyn ariun
uulan deer EZENd morgono.

Isaia 28

28:1 Yefraimyn arhichdyn bar dam titem bolon urjilt hondiin aman dahi
gundmal tsetseg boloh tuunii tsuutai goo uzesgelen ni darsand tsohigdson
humuus hoorhiiloltei yee! 2 Uzegtun, shuurgan mondor, suirliin har salhi
met, uyerleh usny huchit shuurga met huch chadalt negen Ezend bii.
Tuuniig Ooriin mutraaraa delhii uruu chuluudna. 3 Yefraimyn arhichdyn
bardam titem ni hol dor gishgegdene. 4 Urjilt hondiin aman dahi gundmal
tsetseg boloh tuunii tsuutai goo uzesgelen ni zuny omnoh bolovsorson
anhny injriin jims met bolno. Harsan hun tuuniig shuuren avch zalgina. 5
Ter odor tumen tsergiin EZEN Ooriin amid uldsen humuust uzesgelent
titem, tsog javhlant ovoodoi bolj, 6 shuuh gazar suuj bui hund shudarga
suns bolj, daaman haalga tiish gedreg dovtlogch humuust huch chadal ni
bolno. 7 Ted bas darsand naigaj, arhind almairch, tahilch hiigeed esh
uzuulegch ch arhind naigalaa. Ted darsand samuurch, arhind almairch,
uzegdel uzengee naigan, shuuhed sogtuu baina. 8 Tegeed buh shiree
zavaan booljsoor duurch, tsever gazargui bolj baina. 9 "Ter hend medleg
zaah bolj baina ve? Ter hend surgaalyg oilguulah bolj baina ve? Suunees
garsan huuhded uu, hohnoosoo salsan huuhded uu? 10 Uchir ni Ter
«Tushaalyn deer tushaal, tushaalyn deer tushaal, shugaman deer shutam,
shugaman deer shutam. End jaahan, tend jaahan» gej baina". 11 Uneheer
Ter ene ard tumend handaj shulganasan uruul, hari heleer damjuulan yarih
bolno. 12 Ter tedend handan, "End amralt baina. Etsej tuildagsdad
amraltyg ogogtun. End taivan baina" gesen bolovch ted sonsohgui baih
yum. 13 Iimees tedend aildah EZENii ug ni "Tushaalyn deer tushaal,
tushaalyn deer tushaal, shutaman deer shugam, shugaman deer shugam.
End jaahan, tend jaahan" gene. Ene ni ted yavj, gedreg budren, evdreed,
urhind orj barigdahyn tuld yum. 14 Tiimees Iyerusalim dahi ene ard
tumniig zahiragch, shooch humuus ee. EZENii ugiig sonsogtun. 15 Uchir
ni ta nar "Bid uheltei geree baiguulsan, bid Uhegsdiin orontoi heleltseer
hiisen. Diildeshgui tashuur dairan ongorohdoo bidend hurehgui. Uchir ni
bid hudal huurmagiig oorsdiin horgodoh gazar bolgoj, zali meheer
oorsdiigoo daldalsan" gej helsen. 16 Tiim uchraas Ezen BURHAN
"Uzegtun. Bi Siond neg chuluug tavina. Ter ni shalgagdsan bogood bat
tavigdsan suuriin bulangiin unet chuluu yum. Tuund itgegchiig

yaaruulahgui. 17 Bi shudarga yosyg hemjih shugam bolgon, unen zoviig
tuvshin bolgono. Hudlyn horgodoh gazryg mondroor archin, nuuts gazryg
usaar nomorgono. 18 Ta naryn uheltei baiguulsan geree, Uhegsdiin orontoi
tohiroltsson heleltseer ni huchingui bolno. Diildeshgui tashuur dairan
ongorohdoo ta naryg gishgechin devsleh bolno. 19 Ter ongoroh burdee ta
naryg barina. Ogloo bur, odor shonogui dairan ongorno. Ene medeeg
oilgoh ni uneheer aimshigtai baih bolno" gej aildaj baina. 20 Sunaj
hevtehed or ni het bogino, biyee huchihad honjil ni het nariin ajee. 21
EZEN Pyerazim uulan deer bosson shig bosoj, Gibyeony hondiid
hilegnesen shig hilegnen, Ooriin uiliig, yer busyn uiliig uildene. Ter Ooriin
ajil, gaihamshigt ajlyg hiine. 22 Eleglehee odoo zogsogtun. Es tegvel ta
naryn ginj changarna. Uchir ni buh delhii deerh togtoogdson suirliig tumen
tsergiin Ezen BURHANaas bi sonsov. 23 Chih tavin minii duug
chagnaach. Sons, minii ugiig chagnaach. 24 Tariachin ur tsatsahyn tuld
gazraa buh l odorjingoo hagaldag uu? Ter urgelj bornoidon horsiig ni
siiruuldeg uu? 25 Ter gazryn gadargyg tegshlen, nogoon gonid tarij, gonid
tsatsdaggui gej uu? Ter buudaig egneegeer, arvaig gazart ni, hoh tariag
talbai deer ni taridag bish uu? 26 Uchir ni tuund Burhan yos jurmaar ni
zaan, surgadag yum. 27 Nogoon gonidyg lantuugaar tsohidoggui, teregnii
dugui ch gonidny deeguur onhordoggui. Harin nogoon gonidyg savaagaar,
gonidyg shiidmeer balbadag. 28 Talh barihyn tuld ur tariag butalj uiruuleh
heregtei, tiimees ter ni tuuniig urgeljid ul tsohih bogood teregnii dugui ul
evdren, ooriin moritoi humuuseer butargahgui. 29 Ene ni bas tumen
tsergiin EZENees irsen bogood Tuunii zovlogoo ni gaihamshigtai, Tuunii
mergen uhaan ni aguu ih bilee.

Isaia 29

29:1 Ariyel aa. Ariyel aa. Negen tsagt Davidyn huaragnaj baisan hot
gaslantai yaa. Jil deer jiliig nemegtun. Ta naryn nairyn dugaraa toiroh
boltugai. 2 Bi Ariyel deer zovlon avchrahad chi ui gashuu, shanallyn hot
bolno. Minii huvid chi Ariyel shig baina. 3 Bi chamaig hureeleh met
bairlaj, chamaig buslen, chinii esreg behlelt bosgono. Bi chinii esreg daitah

tsamhag bosgono. 4 Daraa ni chamaig doosh buulgana. Chi gazraas yarij,
chinii ug chini shoroon dotroos buvtnah met sonsogdon, duu hooloi chini
gazraas garah sunsnii duu met baij, yaria chini shoroonoos shivneh met
baina. 5 Gevch genet negen agshind l chinii ui tumen daisnuud nariin toos
met bolj, ui olon hargis humuus hiisen odoh halis surel met bolno. 6
Tumen tsergiin EZEN chamaig ayanga, gazar hodlolt, ih duu chimee, hui
salhi, shuurga, tuimerdegch galaar shiitgene. 7 Ariyelyn bolon behleltiinh
ni esreg baildagch buh undestnii tsuglasan ui olon bolon tuuniig
zovoogchid ni zuud met,shoniin uzegdel met boloh bolno. 8 Olsson hun
idej baina gej zuudlevch, serehed setgel ni tsadaagui baidag. Tsangasan
hun uuj baina gej zuudlevch, serehdee ter tamirgui bolj, setgel ni
undaassan heveer baidag. Uunchlen Sion uulyn esreg baiddagch buh
undestnii ui olon humuus tiim bolno. 9 Saatagtun, huleegtun. Oorsdiigoo
soholj, haraagui bol! Ted darsnaas bish mortloo sogtuu bolj, arhidaagui
mortloo guivj baina. 10 Uchir ni EZEN ta naryn deer gun noirny sunsiig
tsutgaj, ta naryn nud buyuu esh uzuulegchdiig haaj, ta naryn terguun buyuu
uzmerchdiig buteev. 11 Zognol ni buheldee ta naryn huvid latsduulsan
nomyn ugs met bolno. Ted uuniig nomch hund ogch, "Uuniig unshij hairla"
gehed ter "Bi chadahgui. Yaagaad gevel ene ni latsduulsan" gej oguulne.
12 Daraa ni ter nomyg bichig medehgui negend ogch, "Uuniig unshij
hairla" gehed ter "Bi unshij medehgui" gej hariulna. 13 Ezen "Ene ard
tumen amaaraa oirton, uruulaaraa Namaig hundlevch, zurheeree Nadaas
hol baina. Ted Namaig emeen hundlehed zahiragchdyn tushaalaar
suraltsjee. 14 Tiim uchraas uzegtun. Bi ene ard tumnii dotor yer busyn
gaihamshigt, gaihaltai zuiliig dahin buteene. Tednii mergediin mergen
uhaan ni mohoj, gyarhai humuusiin yalgah chadvar ni alga bolno" gev. 15
Oorsdiin sanaagaa EZENees or tas nuutsalj, uilsee haranhui gazart hiij,
"Hen bidniig harah yum be?" "Hen bidniig medeh ve?" gej heldeg humuus
gaslantai yaa. 16 Ta orvongoor ni erguuljee! Vaarching shavartai adiltgan
uzej boloh uu? Buteegdsen zuil ni buteegchdee handan "Ter namaig
hiigeegui" geh yum gej uu? Vaar ni vaarchindaa handan "Ter mulguu hun"
gej oguuleh uu? 17 Ochuuhen hugatsaany daraa Livan ni urjil shimtei
talbai bolon huvirch, urjil shimtei talbai ni oi hemeen tootsogdono. 18 Ter

odor dulii ni nomyn ugsiig sonsoj, burenhii haranhuigaas sohruudyn nud ni
harah bolno. 19 Daruu negnii bayar hoor EZENii dotor oson nemegdej,
hun torolhtnii ugeeguichuud Izrailiin Ariun Negen dotor bayasna. 20 Uchir
ni hargislagchdyn togsgol irj, eleglegchid alga bolj, buzar muug uildehiig
sanaarhagch buhen taslagdana. 21 Ugeer huniig buruutgagchid, daaman
haalgan deer shuugch negniig zangand oruulagchid,hudal barimtaar
zovtniig buruutan bolgogchid taslagdana. 22 Iim uchraas Abrahamyg
avarsan EZEN Iakovyn geriin tuhai aildahdaa"Odoo Iakov ichihgui, nuur
ni ulaihgui bolov. 23 Harin Minii mutryn buteel boloh huuhduudee ter
ooriinhoo dotor harahdaa, ted Minii neriig nandignana. Uneheer ted
Iakovyn Ariun Negeniig nandignan, Izrailiin Burhany aimshig dotor
zogsono. 24 Sunseer toorogchid uneniig medej, shuumjlegchid zaavryg
huleen avna" gev.

Isaia 30

30:1 "Nugel deer nugliig nemehiin tuld Nadguigeer tolovloj,Minii Sunsnii
oroltsooguigeer undaan orgoliig asgagch,duulgavargui hovguud gaslantai
yaa" gej EZEN aildaj baina. 2 Ted Nadtai zovlolguigeer "Faraony
hamgaaltad horgodohoor Yegipyetiin suudert orognoh gazar hain
Yegipyet uruu yavsan. 3 Gevch Faraony hamgaalalt ni ta naryn ichguur
bolno. Yegipyetiin suudert orognoh ni ta naryn gutamshig bolno. 4 Uchir
ni tednii noyod ni Zoand baigaa bogood tednii elchinguud ni Hanyest hurch
irsen. 5 Oorsdod ni tuslamj, ashig bolohgui, harin ichguur zemlel boloh,
ashiggui humuusees bolj hun bur ichih bolno. 6 Nyegyeviin araatnuudyn
tuhai zon. Ted em bolon er arslan, hort bolon nisdeg mogoi garch irdeg
zovlon zudguuriin gazraar damjin, oorsdiin bayalgaa iljignii nuruund tohon,
erdenesee temeenii bohon deer achin, oorsdod ni yamar ch tus bolohgui
uls uruu zooj baina. 7 Tuslamj demjleg ni ashiggui hooson Yegipyet uruu
hurtel zooj baina. Tiim uchraas Bi tuuniig "Yuund ch nemergui Rahab" gej
nerlesen. 8 Odoo ochij, uuniig ireh odruuded uurdiin gerchlel bolgohyn
tuld tednii omno sambar deer temdeglej, nomd bich. 9 Uchir ni ted bol
urvamtgai ard tumen, huuramch hovguud bogood EZENii huuliig

sonsohyg husdeggui hovguud yum. 10 Ted uzmerchded "Buu uzegdel uz"
gej, esh uzuulegchded "Ali ni zov bolohyg bidend esh uzuulj bolohgui.
Bidend taalamjtai ug, huuramch esh uzuullegiig helegtun. 11 Zamaa orhij,
jimeesee garagtun. Izrailiin Ariun Negenii tuhai tsaashid bidend buu
sonsgo" gedeg. 12 Iim uchraas Izrailiin Ariun Negen iinhuu aildaj baina.
"Ta nar ene ugiig nyatsaaj, darlald naidaj, zali mehend tushiglesen
uchraas,13 ene nugel ta nart baih bolno. Ene ni ondor hana hagaran gudiij,
genet neg mochid nuran evdren suirehtei adil baina. 14 Tednii evdrel ni
vaarchny sav hagarahtai adil bolno. Iimees tuuniig hair nairgui evdej,
zuuhnaas gal avch, usny savnaas us utgah helterhii ch uldeelgui butalna".
15 Izrailiin Ariun Negen boloh Ezen BURHAN "Gemshil ba amar taivan
dotor ta nar avragdah bolno. Unench itgel ba chimeegui baih ni ta naryn
huch mon" gej aildav. Gevch ta nar huseegui. 16 "Ugui, bid morior
zugtana" gej ta nar helsen. Tiimees ta nar zugtana. "Bid hurdan hulgeer
davhina" gej ta nar helev. Tiimees ta naryg mordogchid ni hurdan baih
bolno. 17 Gevch ta nar uulyn oroi deerh tugiin ish, tolgod deerh temdeg
met uldeh hurtlee neg hunii surduulgeer myangan hun chini zugtaj,tavan
hunii zanalhiilleer ta nar zugtah bolno. 18 EZEN ta nart niguulsengui
handan huleej baina. Tiimees Ter ta nart orshool uzuulen ondort baij baina.
Uchir ni EZEN bol shudarga yosny Burhan. Tuuniig huleegchid ni
bugdeeree yeroogdson ajee! 19 Iyerusalimd orshin suugch Siony humuus
ee! Ta nar tsaashid uilahgui. Ta naryn uilah duunaar Ter ta nart
niguulsengui baih bolno. Ter uuniig sonsmogtsoo ta nart hariu ogno. 20
Hediigeer Ezen ta nart emgeneliin talh, tarchlalyn us ogson bolovch, ta
naryn Bagsh tsaashid Ooriigoo nuuhgui bogood harin ta nar nudeeree
Bagshiigaa uzne. 21 Ta nar baruun tiishee ergesen ch, zuun tiishee ergesen
ch, ard chini duugarah "Ene bol zam. Uugeer alhagtun" gesen ugiig ta
naryn chih sonsono. 22 Ta nar mongoor bursen oorsdiin siilmel horguud,
altaar bursen oorsdiin tsutgamal horguudiig buzarlan, tedgeeriig buzar ed
zuil met taraaj hayaad "Zailagtun" gej helne. 23 Daraa ni gazart tarialah ta
naryn urselgeend zoriulan Ter boroo oruulna. Gazryn urgats buyuu talh
elbeg delbeg bolno. Ter odor ta naryn mal sureg uudam belcheert
ideeshilne. 24 Mon gazart ajilluuldag shar, iljignuud utguur ba atsaar

shigshsen davsalsan tejeel idne. 25 Tsamhguud unah ih allagyn odor alivaa
surleg uul, alivaa ondor tolgod deer gol gorhi ursana. 26 EZEN Ooriin ard
tumnii bertengiig booj, yar sharhyg ni emchleh odort sarny gerel ni narny
gerel shig bolj, narny gerel ni doloon odriin gerel met doloo dahin hurts
boloh ajee. 27 Uzegtun, EZENii ner als holoos irj baina. Tuunii uur ni
shataj, utaa ni otgon, uruul ni zevuutsleer duurch, hel ni tuimerdegch galtai
adil baina. 28 Undestnuudiig shuultuur dotor hoish uragsh ni segschin,
suirel uruu tooruuleh hazaaryg humuusiin amand hiihiin tuld Tuunii
amisgal ni halin uyerleh ursgal met huzuund tulna. 29 Nair naadam hiij bui
shoniinh shig chi duu huurtai baih bolno. EZENii uul, Izrailiin had uruu
bishguuriin ayalguund alhah shig zurh setgel chini bayasna. 30 EZEN
Ooriin erh medliin duu hooloig sonsgoj, dogshin uur, tuimerdegch galyn
dol, shiruun aadar boroo, mondriin dotor Ooriin mutraa buulgan uzuulne.
31 Ter shiidmeer tsohison uchir, EZENii duu hooloind Assiri aidast
avtana. 32 Tednii deer buulgah EZENii shiitgeliin tayagiin tsohilt bur ni
hengereg, bosoo yatgyn ayatai baih bolno. Daind Ter zevsgee dalain,
tedentei baildana. 33 Uchir ni Tofyet ni ertnees belen boljee. Unendee ene
ni haany toloo beltgegdjee. Ter uuniig asar tom, gunzgii hiijee. Galyn nuh
ni tuleegeer duuren baiv. EZENii amisgal ni huhriin ursgal met tuuniig
notsoono.

Isaia 31

31:1 Izrailiin Ariun Negen uruu haralgui, EZENiig hailgui, harin Yegipyet
uruu tuslamj guin odoj, moridod tushiglen tednii teregniih ni olond,
moritonguudynh ni huchteid naidagch nar gaslantai yaa. 2 Gevch Ter bas
mergen bogood ayuul gamshgiig avchirna. Ter Ooriin ugiig oorchildoggui.
Harin Ter nugel uildegchiin geriin esreg, nugeltnuuded tusaldag humuusiin
esreg bosoh bolno. 3 Yegipyetchuud bol Burhan bish, humuus bilee.
Tednii morid ni suns bish, mahan biye bilee. Tiimees EZEN mutraa
sungahad tuslagch ni buderch, tusluulagchid ni unaj, ted bugdeeree hamt
uhne. 4 Uchir ni EZEN nadad "Olon honichid niilen hashhirch guugalavch,
tednii duu chimeeg ni ul haihran, aihguigeer olzon deeree arhiragch arslan,

zaluu arslan shig tumen tsergiin EZEN dain hiiheer Sion uul bolon
tolgodynh ni deer buuj irne. 5 Elin halih shuvuud met tumen tsergiin EZEN
Iyerusalimyg hamgaalna. Ter hamgaalna, choloolno. Ter deeguur ni
ongorno, avarna" hemeen aildav. 6 Izrailiin hovguud ee, ta nar henees ih
urvasan Tuun uruugaa butsagtun. 7 Uchir ni ter odor oorsdiin garaar nugel
bolgon uildsen mongon shuteenuud, altan shuteenuudiig hun bur hayana. 8
"Humuunii bus selmeer assirichuud unaj, humuunii bus ild tedniig zalgina.
Ted ildnees zugtah bogood zaluus ni albadan ajillagsad bolno. 9
Tugshuurees bolj tednii had ni alga bolj, tut haraad tednii noyod ni aidast
avtana" gej EZEN tunhaglav. Tuunii gal ni Siond, zuuh ni Iyerusalimd bii.

Isaia 32

32:1 Uzegtun, haan ni unen zovoor haanchlan, noyod ni shudargaar
zahirna. 2 Hun bur salhinaas horgodoh gazar met, shuurganaas halhlah
halhavch met, huurai gazryn usny suvag met, angasan gazar dahi ondor
hadny suuder met baih bolno. 3 Tegeed haraatai humuusiin nud ni
sohrohgui, sonsoh chihtei ni sonsoh bolno. 4 Adguu hunii zurh medlegiig
yalgan tanij, helgii hunii hel ni tod yarih gej yaarna. 5 Tsaashid tenegiig
survaljit hun gej duudahgui, zalit etgeediig oglogch gehgui. 6 Uchir ni
teneg hun utgagui yum yaridag ba tuunii zurh ni balmad hergiig uilddeg.
Ter olsgolon hunii setgeliig hoosruulj,undaasagchiig undaar dutagduulahyn
tuld EZENii esreg buruu yarij,burhangui yavdlyg uilddeg. 7 Zalit
etgeeduudiin huvid tednii zevseg ni buzar muu bilee. Hediigeer yaduu
negen shudargyg yarivch, hudal huurmag ugseer ugeeguichuudiig
honoohiin tuld tereer hort muu arga zohiodog. 8 Harin survaljit hun zov
shudargaar setgej, tuugeeree togtdog. 9 Amarlingui ems ee. Bosoj, minii
duu hooloig sonsogtun. Iherhuu ohid oo, minii ugend chih tavigtun. 10 Jil
garuihny dotor iherhuu ta nar zovoh bolno. Uchir ni usan uzmiin urgats
huraalt togsoj, jims huraalt bolohgui. 11 Amarlingui ems ee, chichregtun.
Bardam ohid oo, zovogtun. Huvtssaa tailan nutsgelj, belhuuseeree taar
oroogtun. 12 Urjiltei talbai, shuusleg usan uzmiin toloo tseejee deldegtun.
13 Minii ard tumnii nutag, uurgene ba orgost halgai urgasan nutag,

bayasgalant hot ba buh jargaltai geruudiin toloo gashuudagtun. 14 Uchir ni
ord harsh hayagdan, ih shuugiant hot martagdan, herem tsamhguud ni
uurd malyn belcheer, hulanguudyn horoo bolno. 15 Ondroos, bidnii
deerees Suns tsutgah hurtel, zeluud gazar ni urjil shimtei talbai bolj, urjil
shimtei talbai ni oi mod hemeen tootsogdoh hurtel tiim baih bolno. 16
Tegeed shudarga yos ni tsold orshij, unen zov ni urjiltei talbaid baina. 17
Unen zoviin uils ni amar taivan baij, unen zoviin uilchlel ni uurdiin amar
amgalan, ayuulgui baidal boloh yum. 18 Minii ard tumen enh amgalan
orchind, ayuulgui geruuded, anir chimeegui gazart amidarna. 19 Oid
mondor orj, hot doosh oruulagdsan bolovch, 20 buh usny derged taria
tarij, shar iljgee cholootei ideeshluulegchid ta nar yamar iveeltei baih ve!

Isaia 33

33:1 Oorsdiig chini suitgeegui baihad suitgegch, oorsdiig ni deeremdeegui
baihad busdyg deeremdegchid haramsagtun. Ta nar busdyg suitgehee
bolihod, oorsdiig chini suitgene. Ta nar busdyg deeremdehee zogsohod, ta
naryg oorsdiig chini deeremdene. 2 Oo EZEN, bidend niguulsengui
handaach. Bid Tanyg huleene. Ogloo bur Ta bidnii huch bolj, zovlontoi
tsagt Ta bidnii avral baigaach. 3 Ayangyn duunaar humuus zugtaj, Tanyg
bosohod undestnuud taraagdana. 4 Tooluur horhoi shig ta nar olzoo
tsugluulna. Tsartsaa devhreh shig humuus tuun deer ovooroldono. 5 EZEN
ondort orshih uchir orgomjlogdono. Ter Sionyg shudarga yos, unen
zovoor byalhaana. 6 Ter chinii tsag hugatsaany bat suuri bogood mergen
uhaan, medleg ba avralyn bayalag mon. EZENees emeehui ni tuunii
erdeniin san bilee. 7 Uzegtun, tednii zorigtnuud ni gudamjind uilaldaj,
enhiin elch nar ni gashuudan tsurhirna. 8 Ih zamuud hoosron, ayalagchid
alga bolov. Ter gereeg zorchij, hotuudyg suitgen, huniig oishoosongui. 9
Gazar ni gashuudan hatav. Livan ni ichin gandav. Sharon ni ezgui tal met
bolov. Bashan ba Karmyel ch navchnuudaa govov. 10 "Odoo Bi bosno"
gej EZEN aildaj baina. "Odoo Bi orgomjlogdono. Odoo Bi orgogdono. 11
Ta nar ovsoor jiremselj, surel toruulne. Amisgal chini ta naryg gal met
shataana. 12 Humuus ni dadduu mod met, gald shataj bui tastagdsan

uurgene met shatna. 13 Holynhon ta nar, Minii yuu hiisniig sonsoj,
oirynhon ta nar, Minii huchiig medegtun" gev. 14 Sion dahi nugeltnuud aij,
burhangui humuus tugshuurt avtav. "Bidnii hen maani tuimerdegch galyn
dotor amidarch chadah ve? Bidnii hen ni monhod shatsaar amidarch
chadah ve?" 15 Zov shudargaar yavj, uneniig oguulj, shudarga bus olzyg
jigshij, hahuuli avahaas garaa hol bailgan, tsus ursgah talaar sonsohguin
tuld chihee boglon, muug uzehguin tuld nudee anidag 16 hun ondort
zalarch, tuunii horgodoh gazar ni hadan behlelt baih bolno. Tuund talhyg
ni ogch, us ni elbeg baih bolno. 17 Chinii nud goo uzesgelent Haanyg harj,
ted als holyn gazryg uzne. 18 Chinii zurh "Toollogo hiigch haana baina?
Tatvar huraagch haa baina? Tsamhag hyanagch haa baina?" gej ayuulyg
tungaan bodno. 19 Hen ch oilgohgui berh yariatai, hen ch ul oilgoh hari
heltei dogshin humuusiig chi tsaashid harahgui. 20 Manai bayar naadamd
tohoogdson hot Sionyg haragtun. Enh amgalangiin oron, gadasnuud ni
hezee ch sutarahgui, neg ch argamj ni tasrahgui, evhegdehgui maihan
bolon Iyerusalimyg uzne. 21 Tend tsog javhlant Negen boloh EZEN bidnii
toloo baih bolno. Ingehdee gol, orgon suvgiin gazar met bolj, tuugeer
seluurt zavi hiigeed usan ongots ch ongorohgui. 22 Uchir ni EZEN bol
bidnii shuutch, EZEN bol bidnii huuli togtoogch, EZEN bol bidnii haan
mon bogood Ter bidniig avarna. 23 Chinii argamj tailagdaj, shurgiin suuri
ni uyagdahgui, darvuul delgej chadahgui. Ter uyed tansag ih olz omog
chini huvaagdaj, dogolon hun ch huvi hurtene. 24 "Bi ovchtei baina" gej
neg ch orshin suugch oguulehgui. Tend amidarch baigaa humuusiin nugel
ni uuchlagdah bolno.

Isaia 34

34:1 Undestnuud ee, sonsohyn tuld oirtogtun. Ard tumnuud ee,
chagnagtun. Gazar ba tuuniig duurgegch buhen sonsogtun. Yertonts ba
tuunees garsan buhen sonsoh boltugai. 2 Uchir ni EZENii zevuutsel buh
undestnuudiin esreg baij, uur hilengee tednii buh tsergiin esreg gargaj,
tedniig burmoson ustgalaa. Tedniig Ter aluurchind ogson boloi. 3 Tednii
alagdagsdyg gargaj hayahad huur ni omhiirch, tednii tsus ni uuland

nevchiv. 4 Tengeriin buh daichid harvaj, tenger ch huilmal nom met
huilagdah bolno. Tednii buh ezed ni bas usan uzmiin oroongyn navch,
injriin modny injir unadag shig unana. 5 Uchir ni Minii ild tengert sogtood,
Minii burmoson ustgasan ard tumnii deer Yedomyg shuuheer buuna. 6
EZENii ild tsusaar byalhsan baina. Ild ni hurga yamaany tsusaar duurch,
hutsyn boornii oohond tsadav. Uchir ni EZEN Bozrad tahiltai, Yedomyn
gazart ih allagatai ajee. 7 Bas zerleg shar tedentei, zaluu buh huchit
negentei hamt unaj, tednii gazar ni tsusaar nevchij, toos shoroo ni oohtei
hutgaldaj toslog bolno. 8 Uchir ni Siond hariut ni ogoh jil, oshoo avaltyn
odor EZENd bii. 9 Yedomyn ursgaluud ni davirhai bolj, hors ni shataj bui
huher bolon huvirah bogood gazar ni shataj bui davirhai bolno. 10 Ter ni
odor ch, shono ch untrahgui, utaa ni monhod suunaglana. Ene ni uyeiin
uyed ezguiren, uurd monhod tuuteer hen ch ongorohgui. 11 Harin tend
yatuu, zaraa nutaglan, shar shuvuu, heree uurlene. Ter Yedomyn deeguur
ezguirliin shugam bolon hoosrolyn hundruulegch tatna. 12 Yedomyn
yazguurtnuudyn dotroos haan gej duudagdah hungui bolj, tednii noyod ni
bugdeeree yuu ch bish bolno. 13 Behlegdsen tsamhguud bolon hotuudynh
ni dotor uurgenii but, orgost halgai urgaj, tsoovor chonyn orognoh gazar,
temeen hyaruulyn nutag bolno. 14 Tend tsoliin araatnuud chonontsortoi
taaraldaj, mon userheg yamaa ijlee duudan orilno. Tiim ee, shoniin mangas
tend suurypij, amrah gazraa olno. 15 Tend suman mogoi uuree zasaj
hevten, ondgoo darj, tedniigee nomor doroo tsugluulna. Tiim ee,
shonhruud torol torlooroo tsutlana. 16 EZENii nomoos olood unshigtun.
Tedgeeriin neg ni ch alga bolohgui, neg ni ch ijlee aldahgui. Uchir ni
Tuunii am aildaj, Tuunii Suns tedniig tsugluulsan yum. 17 Ter tednii toloo
shavga hayasan. Tuunii mutar uuniig tedend hemjeegeer ni huvaaj ogson.
Ted ene gazryg monhod ezemshij, uyeiin uyed end orshih bolno.

Isaia 35

35:1 Zeluud gazar, tsol bayarlan, Araba ch bayasan, zamar tsetseg met
delgerne. 2 Ene ni mashid ulam delgerch,tsengen bayasaj, bayar
hoorteigeer hashhirna. Livany aldar, Karmyel ba Sharony sur huch tuund

ogogdono. Ted EZENii aldar, bidnii Burhany tsog javhlang harna. 3
Tenhelgui garyg huchtei bolgon, sularsan ovdgiig batatgagtun. 4 Hulchgar
zurhtnuuded "Zorigtoi bai. Buu ai. Uzegtun, ta naryn Burhan oshoo
avahaar irne. Burhan hariug ni ogohiin tuld irehdee ta naryg avarna" gej
helegtun. 5 Tegeed sohryn nud neegdej, duliigiin chih ni ongoino. 6
Tegeed dogolon hun buga met duulj, helgui ni bayartaigaar hashhirna.
Uchir ni tsoloos us garch, Arabad ursana. 7 Hatsan gazar tsoorom bolj,
tsangasan gazart us undran, tsoovor chonyn uur honogloh gazruudad ovs
urgamal huls, zegsnuud urgana. 8 Tend negen ih zam hargui bui bolj,
Ariun Ih Zam gej nerlegdene. Tuuteer buzar ni yavahgui, harin teneg
humuus tuugeer alhsan ch ted zamaasaa ul toorno. 9 Tend neg ch arslan
alga, yamar ch mahchin araatan garch irehgui. Tend ted oldohgui. Harin
zoligdogsod l tuugeer alhana. 10 EZENii zolin avsan humuus butsaj, bayar
hoortei hashhiraldan Sion uruu irne. Tednii tolgoi deer uurdiin bayasgalan
baina. Ui gashuu, sanaa aldalt zugtan odoj, ted bayar bayasgalan, az
jargalyg olno.

Isaia 36

36:1 Hyezyekia Haany arvan dorov deh jild, Assiriin haan Syennahyerib
Iudagiin buh behlegdsen hotuud uruu dovtlon irj, ezlen avav. 2 Assiriin
haan Lahishaas Iyerusalim tiish Hyezyekia Haan uruu Rabshakyeg ih
tsergiin hamt ilgeev. Ter ugaagchiin gazryn zam deer baidag deed
tsoormiin us tuteeguuriin hooloin oiroltsoo zogsloo. 3 Tegehed Hilkiagiin
hovguun Yeliakim, ordny daamal guush Shyebna, Asafyn hovguun hereg
hotlogch Ioa nar tuun uruu ochiv. 4 Rabshakye tedend — Odoo
Hyezyekiad hel. "Aguu haan boloh Assiriin haan uuniig helj baina.
«Chamd baigaa ene itgel yuu yum be ? 5 "Daitahad zoriulsan zovlogoo,
huch chini zovhon hooson ugs yum" gej bi helj baina. Edugee chi hend
naidaj minii esreg terselne ve? 6 Haragtun, chi ene hugarsan hulsan tayag
boloh Yegipyeted naidaj baina. Herev hun ene tayagiig tushvel ter ni algyg
ni shaaj, tsoo hatgana. Yegipyetiin haan Faraon oort ni tushiglegch bugdiig
ingedeg yum. 7 Herevta nar nadad "Bid oorsdiin Burhan EZENd naidna"

gej heleh yum bol, ter chini Hyezyekiagiin "Ta nar Iyerusalim dahi ene
tahilyn shireenii omno morgogtun" gej Iuda, Iyerusalimd heleed, zailuulj
baisan onooh morgoliin ondorloguud bolon tahilyn shireenuudiin Ezen yum
bish uu? 8 Iim uchraas odoo irj, minii ezen Assiriin haantai naimaa hiigtun.
Herev tanai humuus mori unaj chadah yum bol bi chamd hoyor myangan
morid ogiye. 9 Chi minii eznii booluudaas hamgiin dord tushmeliig
nyatsaan, tereg ba morin tsergiin talaar Yegipyeted naidaj yaaj chadna ve?
10 Ene gazryg ustgah EZENii zovshoorolguigeer bi edugee iishee dovtloh
baisan gej uu? EZEN nadad "Ene gazryn esreg yavj, ustga" gej aildsan
bilee»" gev. 11 Tegehed Yeliakim, Shyebna, Ioa nar Rabshakyed handan
— Edugee ta booluudtaigaa aramyei heleer yarigtun. Bid oilgono. Herem
deer baigaa humuust sonsogdohoor iudyei heleer bidentei buu yarigtun
gev. 12 Getel Rabshakye — Minii ezen edgeer ugsiig heluulehiin tuld
namaig zovhon tanai ezen hiigeed ta nar uruu yavuulsan gej uu? Ta nartai
hamt oorsdiin baasaa idej, sheesee uuh tavilantai hermen deer suuj baigaa
tedgeer humuus uruu bas ilgeegeegui gej uu? gev. 13 Tegeed Rabshakye
bosoj zogson iudyei heleer, changa duugaar hashhiran — Aguu haan
boloh Assiriin haany ugsiig sonsogtun. 14 Haan uuniig helj baina.
"Hyezyekiad buu mehlegd. Uchir ni ter ta naryg avarch chadahgui. 15
Hyezyekia ta naryg EZENd itguulehiin tuld «EZEN bidniig zaaval avarna.
Ene hotyg Assiriin haany gart ogohgui» gej bui yatgalgad buu or". 16
Assiriin haan ingej oguulj baina. "Hyezyekiag buu sons. Ta nar nadtai
nairamdan, nad uruu garch iregtun. Ta nar oorsdiin usan uzem, injriin
modny jimsiig idej, nootsluuriinhee usnaas uutsgaa. 17 Daraa bi irj, ta
naryg tanai torolh nutag shig ur taria, shine dars, talh, usan uzmiin
tarialangiin nutagt avaachna. 18 Hyezyekia ta naryg «EZEN bidniig
avarna» gej mehlehees seremjil. Uls undestnuudiin burhdyn dotroos
Assiriin haany garaas gazar nutgaa avarsan yamar negen burhan baina uu?
19 Hamat, Arpadyn burhad haana baina ve? Syefarvaimyn burhad haana
baina? Hezee ted minii garaas Samariig avarsan yum be? 20 Edgeer
gazruudyn buh burhdyn dotroos hen ni minii garaas gazar nutgaa avarsan
yum be? Tegehed EZEN minii garaas Iyerusalimyg avarna gej uu? " gev.
21 Gevch ted chimeegui baij, tuund neg ch ug hariulsangui. Uchir ni haan

"Tuund buu hariulagtun" gej tushaasan bailaa. 22 Tegeed ordny daamal
Hilkiagiin huu Yeliakim, guush Shyebna, hereg hotlogch Asafyn huu Ioa
nar uranhai huvtsastaigaa Hyezyekia uruuirj, Rabshakyegiin ugiig tuund
ailtgav.

Isaia 37

37:1 Hyezyekia haan uuniig sonsmogts, huvtssaa urj, taar nomron, EZENii
orgoond orov. 2 Tereer ordny daamal Yeliakim, guush Shyebnag tahilch
naryn nastanguudyn hamt, taar nomorgon, Amozyn huu esh uzuulegch
Isaia uruu ilgeev. 3 Ted Isaiad — Hyezyekia ingej helev. "Ene odor bol
zovlon, zemlel, gutamshgiin odor yum. Uchir ni torj bui huuhed umain
amsart irsen bolovch toruuleh chadvar alga. 4 Amid Burhanyg
doromjlohoor, ooriin ezen Assiriin haanaas ilgeegdsen Rabshakyegiin
ugiig tany Burhan EZEN sonsoh biz. Tany Burhan EZEN sonsson ugiinhee
toloo tuuniig zemlene biz ee. Tiimees uldsen amid humuusiin toloo
zalbirlaa orgooch" gejee. 5 Ingeed Hyezyekia haany zarts nar Isaia uruu
irev. 6 Isaia tedend — Ta nar ezendee ingej helegtun. EZEN iin aildaj
baina. "Namaig doromjilson Assiriin haany booluudyn ugs buyuu chamd
sonsogdson tedgeer ugsees buu aigtun. 7 Uzegtun, Bi tuunii dotor neg suns
tavihad, ter neg medee sonsood ooriin nutagtaa butsna. Bi tuuniig nutagt ni
ildeer unagana" gev. 8 Daraa ni Rabshakye butsaj ireed, Assiriin haan
Lahishiig orhisnyg sonsood, tuuniig Libnagiin esreg daitaj baihad ni olov.
9 Mon Kushiin haan Tirhakagiin tuhai "Ter oortei chini daitahaar
hodolson" gehiig sonsood ter Hyezyekiad elch naryg ilgeej, — 10 Ta nar
Iudagiin haan Hyezyekiad ingej hel. "Chinii itgedeg Burhan «Iyerusalim
Assiriin haany gart ogogdohgui» hemeen chamaig buu mehleg. 11
Uzegtun, Assiriin haad buh gazruudyg buren ustgaj, yuu hiisniig ni chi
sonsson bilee. Tegeheer chi avragdana gejuu? 12 Gozan, Haran, Ryezyef
bolon Tyelassart baisan Yedyenii hovguudiig minii etseg ovgod ustgahad
ter undestnuudiin burhad tedniig avarsan uu? 13 Hamatyn haan, Arpadyn
haan, Syefarvaimyn hotyn haan bolon Hyena, Ivvagiin haad haana baina?"
gev. 14 Tegehed Hyezyekia elch naryn garaas zahidlyg avch unshaad,

EZENii orgoo uruu yavj, ug zahidlyg EZENii omno delgev. 15 Hyezyekia
EZENd zalbiran, 16 "Hyerubuudyn deer zalragch Izrailiin Burhan boloh
tumen tsergiin EZEN, Ta bol delhii deerh buh haanchlaluudyn gantshan
Burhan mon. Ta tenger, gazryg buteesen. 17 EZEN, chih tavin
sonordooch. EZEN, melmii talbin uzeech. Amid Burhanyg doromjlohoor
ilgeesen Syennahyeribyn buh ugsiig sonsooch. 18 Oo, EZEN, Assiriin
haad uneheer buh uls oron, mon gazar nutgiig ni suitgeed, 19 tednii
burhdyg ni gald hayasan. Uchir ni tedgeer ni burhad bus, harin hunii garyn
buteel, mod chuluu baiv. Tiimees ted ustsan bilee. 20 Bidnii Burhan
EZEN, delhiin buh haanchlaluudad EZEN boloh Ta bol tsoryngants
Burhan gedgiig meduulehiin tudd odoo bidniig tuunii garaas avraach" gev.
21 Tegeed Amozyn huu Isaia Hyezyekiad ug ilgeen, "Izrailiin Burhan
EZEN ingej aildaj baina. «Assiriin haan Syennahyeribyn talaar chi Nadad
zalbirsan uchraas 22 tuunii esreg EZENii aildsan ug ni ene yum. "Chamaig
Siony ongon ohinbasamjlan eleglev. Chinii araas Iyerusalimyn ohin
tolgoigoo segsrev. 23 Chi heniig basamjlan doromjilson be? Chi henii
esreg duugaa ondorlon, ihemsgeer nudee orgov? Izrailiin Ariun Negenii
esreg! 24 Chi booluudaaraa damjuulan Ezeniig doromjilj, «Bi ooriin olon
tergeer uulsyn ondorloguuded, Livany hamgiin alslagdsan hesguuded
hurlee. Bi tendhiin ondor hush, shilmel nars moddyg tas tsavchlaa. Bi
tuunii hamgiin ondor orgil, hamgiin otgon oid hurch ochno. 25 Bi maltaj,
us uuj, holiinhoo ulaar Yegipyetiin buh golyg hataasan bilee» gesen. 26
Chi sonsoogui yum uu? Bi uuniig ono ertnees tolovloj, deer uyed hiisen
yum. Odoo Bi uuniig biyeluuleheer avchirlaa. Ingesneer chi behlegdsen
hotuudyg nurangi balgas bolgon erguuleh yum. 27 Iim uchraas tednii
orshin suugchid chadal dutaj, ain tugshij, ichguurt orson. Ted heer talyn
ovs, nogoo shig baishingiin oroi deer urgaj nahialahaasaa omno hatdag
ovs met bolov. 28 Gevch Bi chinii suuh, garah, orohyg bolon Minii esreg
uurlahyg chini ch medne. 29 Chi Minii esreg uurlaj, chinii deerelhuu zan
Minii chihend hursen uchraas Bi Ooriin doriig chinii hamart zuuj, amyg
chini hazaarlaj, irsen zamaar chini chamaig butsaana. 30 Tegeed ene ni
chamd temdeg bolno. Ene jil chi yuu urgasnyg ni idej, hoyor dahi jidd mon
tuunees yuu garsnyg ni idej, gurav dahi jil ni tarij huraan, usan uzem tarialj,

tuuniihee ur jimsiig ideh boloi. 31 Iudagiin geriin amid uldegsed dahin
dooguuraa undeslen, deeguuree ur jims gargah bolno. 32 Uchir ni
Iyerusalimaas uldegsed, Sion uulaas avragdagsad garch irne. Tumen
tsergiin EZENii zutgel uuniig guitselduulne"» gev. 33 Tiim uchraas
Assiriin haany talaar EZEN ingej aildaj baina. «Ter ene hot uruu irehgui,
num sumaar ch harvahgui. Hotyn omno tereer bambaitai irehgui, buslelt
ovoo ch bosgohgui. 34 Ter irsen zamaaraa butsah bolno. Ter ene hot
uruuirehgui» gej EZEN tunhaglaj baina. Z5 «Uchir ni Bi Ooriinhoo toloo
bolon Minii zarts Davidyn toloo ene hotyg avrahyn tuld tuuniig hamgaalah
bolno»" gej helev. 36 Tegtel EZENii tenger elch garch ireed,
assirichuudyn huarand zuun nayan tavan myangan huniig tsohiv. Humuus
ogloo ert bosood hartal, ted bugd uhdel bolson baijee. 37 Tegeed Assiriin
haan Syennahyerib hodlon, butsaj, Ninyevyed amidrav. 38 Tuuniig ooriin
Nisroh burhny sumdee morgol uildej baihad ni hovguud ni boloh
Adrammyelyeh, Sharyezyer nar tuuniig ildeer alaad, oorsdoo Ararat nutag
uruu zugtav. Tuunii orond huu Yesarhaddon ni haan boljee.

Isaia 38

38:1 Ter odruuded Hyezyekia uhluut ovchtei bolov. Amozyn huu esh
uzuulegch Isaia tuun uruu ireed, — EZEN ingej aildaj baina. "Geree
zasagtun. Uchir ni chi amidrahgui, uhne" gesen. 2 Tegehed Hyezyekia
nuuree hana uruu erguulen, EZENdzalbiran, 3 "Oo, EZEN, bi Tanaas
guiya. Bi Tany omno herhen uneneer bolon buhii l zurheeree yavj, Tany
melmiid sain uiliig uildej baisnyg odoo sanaach" gej heleed, tsurhiran
uilav. 4 Tegehed EZENii ug Isaiad irj, — 5 Yavj, Hyezyekiad "Chinii
ovog etseg Davidyn Burhan EZEN ingej aildaj baina. «Bi chinii zalbirlyg
sonsoj, nulimsyg chini harlaa. Uzegtun, Bi chinii odruuddeer arvan tavan
jiliig nemne. 6 Bi chamaig bolon ene hotyg Assiriin haany garaas avarna.
Bi ene hotyg hamgaalna»" gej hel. 7 Daraah zuil ni EZEN Ooriin amlasan
yosoor hiihiig EZENees ireh temdeg bolno. 8 Uzegtun, Bi Ahazyn shatan
deeguur ongorson narny suudriig arvan alhmaar uhraana gev. Tegehed
shatan deeguur ongorson nar arvan alhmaar butsav. 9 Iudagiin haan

Hyezyekia ilaarshsanyhaa daraa iinhuu bichiv. **10** "Bi amidralynhaa dund
uyed Uhegsdiin orny daaman haalgaar orj, ooriinhoo on jiluudiin
uldegdliig aldah yostoi bolloo" gej bi helsen. **11** "Bi amidyn gazart
EZENiig,EZENiig harahgui. Bi yertontsiin orshin suugchdyn dotor
humuuniig dahin harahgui" gej bi helsen. **12** "Honichny maihan met minii
ger ornyg buulgan avch nadaas zailuulav. Nehmelchin shig bi amidralaa
huilav. Ter namaig nehmeliin suurinaas tastav. Odroos shono boltol Ta
minii togsgoliig hiideg. **13** Ogloo boltol bi tevchivch, Ter minii buh yasyg
arslan met hemhchine. Odroos shono boltol Ta minii togsgoliig hiideg. **14**
Bi haraatsai met, togoruu met duugaran, tagtaa met gashuudaj baina.
Oodoo shirtseer minii nud chiljee. Ezen, bi shanalj baina. Minii hamgaalalt
baigaach. **15** Bi yuu heleh ve? Uchir ni Ter nadad aildsanaa Ooroo hiij
baina. Setgeliinhee gashuudlaas bolj bi buh on jiluuddee tolov daruu yavna.
16 Ezen mini. Humuus edgeereer amidrag. Ene buhend minii suns bii.
Namaig edgeej, amidruulaach. **17** Bi ooriin jargalyn toloo ih zovlon
amssan. Ta minii sunsiig suirliin nuhnees hamgaalav. Uchir ni minii buh
nugliig Ta nuruunyhaa araar hayasan. **18** Uchir ni Uhegsdiin oron Tand
talarhaj chadahgui, uhel Tanyg magtaj chadahgui. Nuhend orogchid ni
Tany itgemjit baidald naidaj chadahgui yum. **19** Onoodor minii uiddej
baigaachlan amid bui ni Tand talarhal orgono. Etseg ni hovguuddee Tany
itgemjit baidlyn tuhai surgamjilna. **20** EZEN namaig zaaval avarna.
Tegeed EZENii orgoond buh amidralynhaa odruudiin tursh bid chavhdast
hogjmoor minii duug toglono". **21** Odoo Isaia — Injriin hataamlyg avch,
hatig deer naagtun. Tiinhuu ter edgene gej helev. **22** Tegehed Hyezyekia
— Bi EZENii orgoo uruu ochino gesen yamar temdeg baih ve? gev.

Isaia 39

39:1 Ter uyed Vavilony haan Baladany huu Myerodahbaladan tuuniig
ovchtei baigaad edgersen gedgiig duulaad, Hyezyekiad zahidal, beleg
ilgeev. **2** Hyezyekia tuund ni ihed hoorch, tedend ooriin buh erdenesiin
san, mongo, alt, amtlagch, unet tos, ooriin buh zer zevseg bolon ooriin
erdenesiin sand baisan bugdiig uzuulev. Hyezyekiagiin tedend uzuuleegui

neg ch zuil tuunii gert, buh ezemshild uldsengui. 3 Tegehed esh uzuulegch
Isaia Hyezyekia haan uruu irj, — Ene humuus yuu yarij baina ve? Ted
haanaas chamaig zorij irev? gej asuuhad Hyezyekia — Ted als holyn oron,
Vavilonoos nad uruu irsen gej hariulav. 4 Isaia — Ted tany gert yuu uzev?
gehed Hyezyekia — Ted gert mini baigaa buhniig uzsen. Tedend
uzuuleegui yum minii erdenesiin sand baihgui gev. 5 Tegehed Isaia
Hyezyekiad — Tumen tsergiin EZENii ugiig sonsogtun. 6 "Uzegtun, chinii
gert baigaa buhen, chinii etseg ovgodiin ene odriig hurtel tsugluulsan
buhniig Vavilon uruu zooh odruud irj baina. Yuu ch uldehgui" gej EZEN
aildaj baina. 7 "Chinii ur udam, chinii toruuleh hovguudees chini
avaachigdana. Ted Vavilony haany ordond taigan tushmed bolno" gejee. 8
Tegehed Hyezyekia Isaiad — Tany helsen EZENii ug ni sain yum gev.
Uchir ni ter "Minii odruuded amar amgalan, unen baih bolno" gej bodson
yum.

Isaia 40

40:1 "Minii ard tumen taivshragtun, taivshragtun" hemeenta naryn Burhan
aildaj baina. 2 Iyerusalimyn zurhend eyeddeg yari. Tuunii hund huchir
uureg duussan, tuunii hilents zailuulagdsan. Ter buh l nugliinhee toloo
EZENii mutraas hoyor dahin huleen avsan gedgiig helegtun. 3
Hashhiragch negnii duu "Zeluud tald EZENd zoriulan zam zasagtun.
Manai Burhand zoriulan tsold ih zamyg tegsh bolgogtun. 4 Hondii bur
orgogdoj, uul tolgod bur nam bolj, barzgar gazar ni tegsh, gudger gazar
tegsh hondii bologtun. 5 Daraa ni EZENii aldar ile rhiilegdej, buh mahan
biye hamtdaa uzne. Uchir ni EZENii am aildlaa" gev. 6 Negen duu
"Duudagtun" gesend bi "Bi yuug duudah ve?" gej hariulav. Buh mahan
biye ni ovs bogood tuunii buh sur javhlan ni talyn tsetseg met yum. 7
EZENii amisgal deerees ni uleevel ovs hataj, tsetseg gandana. Humuus
uneheer ovs yum. 8 Ovs hataj, tsetseg gandana. Harin bidnii Burhany ug
monhod togtono. 9 Sain medeeg uuregch Sion oo! Ondor uulan deer
garagtun. Sain medeeg uuregch Iyerusalim aa! Duugaa changa orgogtun.
Orgogtun! Buu aitsgaa. "Ta naryn Burhan end baina" hemeen Iudagiin

hotuudad helegtun. 10 Uzegtun, Ezen BURHAN huch chadaltaigaar irj,
mutraaraa Ooriinhoo toloo zahirna. Uzegtun, shagnal ni Tuuntei hamt,
hariu ni Tuunii omno baina. 11 Ter honichin met surgee hariulj, Ooriin
mutart hurganuudaa tsugluulan tseejindee tevreed, hurgatai honiig alguur
hotolno. 12 Hen usyg garynhaa algand hemjij, tengeriig toolson be? Hen
gazryn toosyg hemjuureer toolj, uulsyg jinluureer jinlen, tolgodyg hos
denseer denselsen be? 13 Hen EZENii Sunsiig udirdan, esvel Tuunii
zovloh ni bolj, Tuuniig surgasan be? 14 Hentei Ter zovloldon, hen Tuund
uhaarlyg ogson be? Hen Tuund shudarga yosny zamyg zaan, medlegiig
surgaj, uhaarlyn zamyg meduulsen be? 15 Uzegtun, undestnuud bol huvin
dotorh dusal met hiigeed densen deerh toosny shirheg met tootsogddog.
Uzegtun, Ter arluudyg nariin toos met orgono. 16 Livan ch hurtel
shataahad hangaltgui, araatan amitad ni ch shataalt tahild zoriulahad
hangaltgui bilee. 17 Buh undesten Tuunii omno yuu ch bish, ted Tuund
utgagui, hereggui yum met unelegddeg. 18 Tegvel ta nar Burhanyg hentei
adiltgah yum be? Ta nar Tuuniig yamar durtei zuirleh ve? 19 Shuteenii
huvid gevel, tuuniig darhan hun tsutgaj, altny darhan altaar burj, mongonii
darhan mongon oosryg ni hiideg. 20 Iimerhuu orgold heterhii yaduu ni
omhordoggui modyg oortoo songodog. Ul hodloh shuteeniig buteehiin
tuld ter uran darhnyg haidag. 21 Ta nar medehgui gej uu? Ta nar
sonsoogui gej uu? Ehneesee ta nart uuniig zarlaagui gej uu? Delhiin suurias
ta nar oilgoogui yuu? 22 Tsartsaanuud shig orshin suugchidtai delhiin
toirog deer zalragch ni Ter bilee. Ter tengeriig hoshig met tataj, maihan
met delgen orshdog. 23 Ter zahiragchdyg yuu ch bish bolgon, gazryn
shuugchdiig hereggui bolgono. 24 Tedniig dongoj tarigdaad, urslegdeed,
undes ni gazart undeslemegts, Ter teden uruu uleedeg. Ted hataj, surel met
shuurgand hiisne. 25 "Tegvel ta nar Namaig hentei adiltgaj, hentei
tentsuuleh ve?" gej Ariun Negen aildaj baina. 26 Nudee ondort orgon
tedgeeriig hen buteesniig haragtun. Tedgeer oddyn ezdiig toogoor ni
avchragch Negen tedniig bugdiig ni nereer ni duuddag yum. Tuunii aguu ih
huch, sur javhlangiin ulmaas tedgeerees neg ni ch aldagdaagui. 27 "Minii
zam EZENees nuugdaj, uilsiig mini minii Burhan martsan" gej chi yaagaad
oguulne ve, Iakov oo? Chi yuund yarina ve, Izraili aa? 28 Chi medehgui

gej uu? Chi sonsoogui gej uu? Monhiin Burhan boloh EZEN delhiin
hyazgaaryg Buteegch ni etsej tuilddaggui yum. Tuunii uhaan ni
hyazgaargui. 29 Ter yadarsand tenhee ogch, chadal dutagdsand ni huch
nemdeg. 30 Zaluu hun ch yadarch sulidan, ider hovguud ch buderdeg. 31
Harin EZENd naidagchdyn huch ni shinechlegdene. Ted burged met jiguur
deeree elin halina. Ted guihdee ul yadran, alhahdaa ul tsutsna.

Isaia 41

41:1 "Ergiin ornuud aa. Namaig chimeegui sonsogtun. Ard tumnuud
huchee shinechleed uragshlan irj, yariltsag. Shuuhed tsomooroo hamt
ortsgooyo. 2 Hen dorno zugees neg huniig bosgoh ve? Ter tuuniig unen
zov dotor Ooriin hol uruu duudna. Ter tuunii omno undestnuudiig tushaan
avchirj, haadyg dardag. Ter ildeeree tedniig toos met, numaaraa salhind
hiissen hagd ovs met bolgov. 3 Ter tedniig hooj, urid hol tavij baigaagui
zamaar amar taivan ongorno. 4 Hen ehnees ni uye udmaar duudan avchirj,
uuniig hiij guitsetgesen be? EZEN Bi bol ehlel, togsgoltei hamt baina. Bi
bol Ter mon". 5 Ergiin ornuud uzeed aij, delhiin hyazgaaruud chichirlee.
Ted oirton irlee. 6 Hun bur horshdoo tuslan, ah duudee "Zorigtoi bai" gej
oguulne. 7 Ingej darhan ni hailuulagchiig zorigjuulj, lantuuchin ni
doshchingoo zorigjuulna. Gagnaasny talaar "Sain baina" geed ter tuuniig
ganhuulahguin tuld hadaasaar boholno. 8 "Harin minii bool Izraili aa!
Minii songoson Iakov oo! Minii naiz Abrahamyn ur udam aa! 9 Bi
chamaig delhiin hyazgaaraas avch, hamgiin alslagdsan hesgees duudaj,
chamd helsen. «Chi Minii bool. Bi chamaig songoson. Chamaig goloogui.
10 Bi chamtai hamt baigaa tul buu ai! Ooriinhoo talaar buu sanaa zov.
Uchir ni Bi chinii Burhan. Bi chamaig tenhruulj, uneheer chamd tusalna.
Bi zaaval Ooriin zov baruun mutraar chamaig hamgaalna». 11 Uzegtun,
chamd hilegnesen buhen gutaagdaj, hundlegdehgui. Chamtai
margaldagchid yuu ch bish bolj, sonono. 12 Chamtai margaldagchdyg chi
erevch olohgui. Chamtai daitagchid yuu ch bish bolj, orshin togtnohgui.
13 Uchir ni Bi bol chinii baruun garaas atgadag chinii Burhan EZEN bilee.
Bi chamd «Buu ai. Bi chamd tusalna» gej aildaj baina. 14 Buu aigtun. Ot

Iakov, Izrailiin erchuud ee. Bi chamd tusalna. Chinii Zoligch bol Izrailiin
Ariun Negen yum" gej EZEN tunhaglaj baina. 15 Uzegtun, Bi chamaig
hoyor davhar uzuurtei, shine, hurts lantuu bolgono. Chi uulsyg butlan,
nuntaglaj, tolgodyg surel met bolgono. 16 Chi Tedniig shigshine. Salhi
tedniig hiisgen, shuurga tedniig taraan hayana. Harin chi EZENd bayarlaj,
Izrailiin Ariun Negeneer baharhah bolno. 17 Ugeegui, yaduus us ersen
bolovch baisangui. Tsangasnaas bolj tednii hel hatjee. EZEN Bi Ooroo
tedend hariulj, Izrailiin Burhan Bi tedniig martahgui. 18 Bi nutsgen
ondorloguud deer gol ursuulj, hondiin dund bulag undruulna. Bi zeluud
gazryg usan tsoorom bolgoj, hatsan gazryg usny undarga bolgono. 19 Bi
zeluud gazart hush, huais mod, mirt hiigeed chidun moddyg tavij, tsold
arts, jodoo, nars modyg hamt suulgana. 20 Ingesneer ted uuniig EZENii
mutar hiisen, Izrailiin Ariun Negen buteesen gedgiig uzej haran, tanin
medeh boloi. 21 "Ajil hergee taniltsuulagtun" gej EZEN aildaj,"Huchtei
barimtuudaa avchragtun" gej Iakovyn Haan aildaj baina. 22 Tedgeeriig
avchir. Yuu bolj baigaag bidend heleg. Urid yuu bolson talaar bidend
taniltsuulj meduuleg. Bid tuuniig ni tungaan uzej, ur dung ni mediye. Esvel
yuu boloh talaar bidend meduuleg. 23 Ireeduid boloh yumsyg
meduulegtun. Tegvel bid ta naryg burhad gej medeh bolno. Uneheer sain,
esvel muut uildegtun. Tegvel bid uzen gaihaj, hamtdaa aiya. 24 Haragtun,
gevch ta nar yuu ch bish bogood ta naryn ajil hereg hooson. Ta naryg
songogch ni jigshuurtei. 25 Bi umard zugees negniig bosgohod, ter irne.
Naran urgah zutees ter Minii nereer duudna. Vaarchin shavryg gishgedeg
shig tereer uhdel met zahiragchdyn deer garna. 26 Bidend meduulehiin
tuld hen ehneesee tunhaglasan be? "Ter zov" gej bid heleheer hen ert
uyees zarlav? Hen ch zarlaagui, hen ch tunhaglaagui, hen ch chinii ugiig
sonsoogui. 27 Anhnaas ni Siond "Uzegtun. Ted end baina" gej helj,
Iyerusalimd "Sain medeenii elchiig Bi ogson" gesen bilee. 28 Gevch
Namaig harahad hen ch baisangui. Herev Bi asuuval, hariu ogch chadah
zovlogch tednii dund neg ch alga. 29 Uzegtun, ted bugdeer huuramch,
tednii uils zohisgui. Tednii tsutgamal horguud ch salhi, hoosrol yum.

42:1 Minii orgomjilson Zarts, Minii setgeld taalagddag Minii songoson
negniig haragtun. Bi Tuunii deer Ooriin Sunsiig tavina. Ter undestnuuded
shudarga yosyg avchirna. 2 Ter hashhirahgui, duugaa ondorlohgui bogood
gudamjind ch duutaa sonsgohgui. 3 Tereer byatslagdsan hulsyg
hugachihgui, mon asaj yadan bui zulyg ch untraahgui. Ter shudarga yosyg
itgelteigeer turen avchirna. 4 Delhiid shudarga yosyg togtooh hurtlee Ter
zurh aldahgui, byatsrahgui. Ergiin nutagt ch Tuunii huuliig naidan huleene.
5 Tengeriig buteej tataad, delhii bolon tuunii ur jimsiig delgesen, tuun
deerh humuust amisgal ogogch, tuunii dotor yavagchdad sunsiig ogogch
Burhan EZEN ingej aildaj baina. 6 "Bi bol EZEN. Bi chamaig zovt
baidald duudsan. Bi bas chinii garaas chini atgaad, chamaig hargalzana. Bi
chamaig ard tumend geree bolgoj, undestnuuded gerel hemeen tomilno. 7
Ene ni sohryn nudiig neen, gyandangaas horigdluudyg choloolj, haranhuid
suugchdyg shorongoos gargahyn tuld yum. 8 Bi bol EZEN. Ene bol Minii
ner. Bi Ooriin aldryg busdad, Ooriin magtaalyg siilmel horguuded
ogohgui. 9 Uzegtun, uridyn yums bolj ongorno, edugee Bi shine yumyg
tunhaglaj baina. Tedniig garch irehees omno Bi ta nart medegdene". 10
EZENd shine duu duulj, Tuuniig gazryn hyazgaaraas magtagtun. Dalai
uruu orogch bolon dotor ni bui ta buhen, arluud bolon deer ni orshin
suugchid aa. 11 Tsol hiigeed tuunii hotuud, Kyedaryn amidardag
suuringuud duutaa orgogtun. Syelagiin orshin suugchid changaar
duulagtun. Ted uulsyn oroigoos bayarlan hashhirah boltutai! 12 Ted
EZENd aldryg orgog! Tuunii magtaalyg ergiin ornuudad tunhaglah
boltugai! 13 EZEN daichin met uragshilj,dainch met zutgen bosoj, duugaa
ondorlon daind uuhailj,Ooriin daisnyg darna. 14 Bi udaan hugatsaany tursh
duugaa huraaj, biyee barilaa. Toroh gej baigaa emegtei met bi hashhirch,
amaa angailgan, bahardah bolno. 15 Bi uul tolgodyg hooslon, tednii buh
ovs nogoog hataan, gol morniig ni arluud bolgoj, tsoormuudiig ni
shirgeene. 16 Bi sohruudyg tednii medehgui zamaar daguulan, tedniig
medehgui harguigaar udirdana. Bi tednii omno haranhuig gerel bolgon,
barzgar gazryg tegsh tal bolgono. Ene bol Minii hiih yum. Bi tedniig
hiilgui orhihgui. 17 Tsutgamal horguudiig "Ta nar bidnii burhad" gej
helegchid, shuteenuuded itgegchid ergeed, burmoson gutaagdana. 18 Dulii

humuus ee, sonsogtun! Sohor humuus ee, uzehiin tuld haragtun! 19 Minii
booloos oor sohor hun hen be? Minii ilgeesen elchiin adil dulii ni hen be?
Nadtai ev nairamdaltai baidag hun shig sohor, EZENii boolyn adil sohor
hun hen be? 20 Ta nar olon yumsyg uzsen bolovch ajiglaagui. Ta naryn
chih sonsgoltoi bolovch yuug ch sonsoogui. 21 Ooriinhoo unen zoviin
toloo huuliig aguu ih, aldartai bolgoh ni EZENd taatai baidag. 22 Gevch
ene bol tonuulj, deeremduulsen ard tumen. Ted bugdeeree nuhend unaj,
esvel shorond hadagdsan. Ted olz bolson. Tedniig hen ch choloolohgui.
Ted deeremduulsen bolovch hen ch "Butsaaj og" gej helehgui. 23 Ta
naryn dotroos hen ni uuniig chagnah ve? Hen ni ireeduid anhaaral tavij,
sonsoh yum be? 24 Hen Iakovyg olz bolgoj, Izrailiig deeremchded ogson
be? EZEN bish gej uu? Uchir ni bid Tuunii esreg nugel uildsen. Ted Tuunii
zamaar yavahyg hussengui, Tuunii huuliig dagaagui. 25 Tiim uchraas Ter
Ooriin uur hilengiin aag omgiig, hatuu shiruun dainyg tednii deer asgav.
Tedniig buh talaas ni galdsan bolovch ted oilgosongui. Tedniig shataasan
bolovch ted zurhendee uuniig medersengui.

Isaia 43

43:1 Harin odoo Iakov oo, chamaig Buteegch EZEN ingej aildaj baina.
Izraili aa, chamaig bui bolgogch EZEN ingej aildaj baina. "Buu aigtun.
Uchir ni Bi chamaig avarsan. Bi chamaig nereer chini duudsan. Chi bol
Miniih. 2 Chamaig us gatlahad Bi chamtai hamt baina. Goloor tuulahdaa
chi jivehgui. Gal dunduur yavsan ch chi tulegdehgui, dol ni ch chamaig
shataahgui. 3 Uchir ni Bi bol chinii Burhan EZEN, Izrailiin Ariun Negen
bogood chinii Avragch mon. Bi chinii toloo Yegipyetiig zolioslon, Kush
ba Shyebag chinii orond ogov. 4 Chi Minii nudend unetei, hundtei bogood
Bi chamd hairtai uchraas Bi chinii orond oor huniig ogch, chinii amiin
orond oor humuusiig solino. 5 Buu aigtun, uchir ni Bi chamtai hamt baina.
Bi chinii ur udmyg dorno zugees avchran, chamaig orno zugees
tsugluulna. 6 Bi umardad handan «Tedniig gargaj og» geed, omno zugt
handan «Tedniig butsahad ni buu saatuulagtun» gej aildana. Minii
hovguudiig als holoos, Minii ohidyg gazryn hyazgaaraas, 7 Minii nereer

duudagdsan hun buriig avchragtun. Uchir ni Bi tedniig Ooriin aldryn toloo
buteej, bui bolgoj, hiisen yum". 8 Hediigeer nudtei bolovch sohor, chihtei
bolovch dulii humuusiig avchragtun. 9 Ard tumnuud huran chuulahyn tuld
buh undestnuud hamt tsuglalaa. Tednii dundaas hen uuniig zarlaj, uridyn
yumsyg bidend tunhaglaj chadah yum be? Ted zovtgogdoj bolohoor
oorsdiin gerch naryg avchrag. Esvel ted sonsood "Ene bol unen" gedgiig
heleg. 10 "Ta nar bol Minii gerch nar" gej EZEN aildaj baina. "Ta nar bol
Minii zarts nar. Ta nar medej, Nadad itgej, Namaig Ter mon gej taniasai
gesendee Bi ta naryg songoson. Nadaas omno bii bolson Burhan baigaagui
bogood Minii daraa ch baihgui. 11 Bi, zovhon Bi bol EZEN mon bogood
Nadaas oor avragch baihgui. 12 Zarlan helj, avarsan, tunhaglasan ni Bi
bilee. Ta naryn dund yamar ch hariin burhad baihgui. Iimees ta nar Minii
gerch mon" gej EZEN aildaj baina. "Bi bol Burhan. 13 Ono monhoos Bi
bol Ter yum. Minii garaas avarch chadah hen ch baihgui. Bi uildvel, hen
uuniig zogsooj chadah ve?". 14 Izrailiin ariun Negen, ta naryn Avragch
EZEN iinhuu aildaj baina. "Ta naryn tusyn tuld Bi Vavilon uruu ilgeen,
tedniig bugdiig ni todiigui, usan ongotson dotroo bayasatsgaaj baisan
haldyeichuudyg orgodluud met buulgana. 15 Bi bol EZEN, ta naryn Ariun
Negen, Izrailiin Buteegch, ta naryn Haan". 16 Tengis dunduur zam, huchit
ih usan dunduur hargui gargagch EZEN iinhuu aildav. 17 Ter tereg ba
morid, ih tsereg ba huchit eriig gargaj irdeg. (Ted hamtdaa tend hevtej,
dahin bosohgui. Ted zul met untarch zamharna.) 18 «Uridyn yumyg buu
dursagtun. Ongorson yumyg buu bodogtun. 19 Uzegtun, Bi shine zuil
hiine. Odoo ter ni bii bolno. Ta nar uuniig medeegui gej uu? Bi heer tald
zam tavij, tsold gol ursgana. 20 Heeriin araatnuud, tsoovor chono, temeen
hyaruuluud Namaig aldarshuulna. Uchir ni Bi Ooriinhoo songoson
humuusiig undaalahyn tuld zeluud nutagt us ogch, tsoloor gol ursgav. 21
Ooriinhoo toloo Minii bii bolgoson ard tumen ni Minii aldryg tunhaglana.
22 Harin Iakov oo, chi Namaig duudsangui. Izraili aa, chi Minii toloo
yadraagui. 23 Chi shataalt tahilynhaa honiig Nadad avchraagui, tahilaaraa
Namaig hundetgeegui. Bi chamaig orgol baritsaar daramtlaagui, utlagaar
yadraagaagui. 24 Chi Nadad zoriulan amtat chihriin nishinge mongoor
hudaldan avaagui, tahilynhaa oohoor ch Namaig tsatgaagui. Harin chi

nugleeree Namaig daramtalj, huuli bus uildleeree Namaig yadraasan. **25**
Bi, zovhon Bi Ooriinhoo toloo chinii hilentsiig arilgan, chinii nugliig
dursahgui. **26** Nadad sanuulagtun. Oorsdiin hergee hamtran shuun
heleltsiye. Zov gedgee batlahyn tuld chi uchir shaltgaanaa helegtun. **27**
Chinii anhny etseg nugel uildej, chinii zuuchlagch nar Minii esreg hilents
uildev. **28** Tiim uchraas Bi ariun gazryn chini terguulegchdiig buzarlaj,
Iakovyg haraagdahaar, Izrailiig doogluulahaar ogno".

Isaia 44

44:1 Harin odoo Minii bool Iakov oo, Minii songoson Izraili aa,
sonsogtun. **2** EZEN chamaig buteej, chamaig ehiin hevliigees bui bolgoson
bogood chamd tusalna. Ter ingej aildaj baina. "Buu aigtun, Minii bool
Iakov oo, Minii songoson Iyeshurun aa! **3** Uchir ni Bi angamal horson deer
us asgaj, huurai gazar deer gorhi ursgana. Bi chinii ur ach naryn deer
Ooriin Sunsiig asgaj, hoich uyed chini Ooriin yerooliig ogno. **4** Ted usny
ursgalyn hajuu dahi uliangar met ovson dotor urgana. **5** Ene hun "Bi
EZENiih" gej helne. Nogoo hun Iakovyn nereer duudagdana. Oor hun gar
deeree "EZENii hariyaat" gej bichin, hundetgelteigeer Izrailiin nereer
nerlene. **6** EZEN, Izrailiin Haan, tuunii Choloologch, tumen tsergiin EZEN
aildaj baina. "Bi bol ehen, Bi bol etses. Nadaas oor Burhan baihgui. **7** Hen
Nad shig yum be? Ter ni uuniig zarlaj, tunhaglag. Tiim ee, Bi ertnii
humuusiig bui bolgosnoos hoishhyg ter Nadad des daraagaar ni
toochigtun. Ireeduin yumsyg bolon tsaashid yuu boloh talaar ter tedend
zarlag. **8** Bitgii tugshigtun. Buu ai. Bi ertnees chamd uuniig sonsgoj,
tunhaglasan bish uu? Ta nar bol Minii gerch nar. Nadaas oor Burhan
baidag uu? Oor Had baidag uu? Bi medej baina, oor baihgui". **9** Siilmel
horguud uildegchid bugdeeree yuu ch bish. Tednii unet zuils ni yamar ch
ashiggui. Ter ch baitugai, tednii oorsdiinh ni gerch nar hardaggui,
meddeggui. Tiimees ted ichguurt orno. **10** Yamar ch ashig ogdoggui
burhan, shuteeniig hen uildsen be? **11** Uzegtun, ted bugdeeree ichih bolno.
Uchir ni darhchuud ni oorsdoo humuus. Ted bugdeeree tsuglarch ireed
zogsog. Ted tugshig. Ted tsomooroo ichig. **12** Tomriin darhan bagaj

zevsgee avaad, tuuniig ashiglan, ajlaa nuursen deer hiine. Ter shuteeniig
alhaar davtaj, garyn hucheer ajilladag. Ter bas olsoj tamirddag, uuh usgui
bol yadardag. 13 Mujaan modon deer shugam tataj, ulaan shohoigoor
huree gargaad, daraa ni tuuniigee zusen duguilj, saihan durtei hunii dursiig
hiigeed gertee bairluuldag. 14 Mujaan hun oortoo zoriulan hush, nars,
tsars modyg oigoos tairch avdag. Ter gatsuur tarij, boroo tuuniig ni
urguuldag. 15 Tegeed ter ni hunii tulsh boldog. Hun nogoo modnoosoo
avch ooriigoo dulaatsuuldag. Talhaa jignehiin tuld gal orddog. Ter bas
burhan hiij, tuundee morgodog. Bas siilmel horog uildeed, tuunii omno
sunaj unadag. 16 Modny hagasaar ni ter gal tulj, deer ni mah sharaad,
tsadtalaa iddeg. Mon ter dulaatsaad "Bi dulaatslaa. Bi gal uzlee" gej
heldeg. 17 Harin modnyhoo uldegdleer ter ooriin siilmel horog boloh
burhan hiij, tuuniihee omno unaj, morgodog. Ter bas tuundee zalbiran "Ta
bol minii burhan. Namaig avraach" gej heldeg. 18 Ted meddeggui, ted
oilgodoggui. Uchir ni Ter tedniig harah chadvargui bailgahyn tuld tednii
nudiig buteej, tedniig oilgoh chadvargui bailgahyn tuld tednii zurhiig
haasan. 19 "Bi modny hagasyg gald tulj, tsogshson nuursen deer ni talh
barisan. Bi mah sharj idsen. Tegeed bi uldsen modoor ni buzar yum hiij,
ene modny tairdasny omno morgoh uu?" gedgiig heleh zurh, medleg,
uhaan tedend baihgui. 20 Ter unseer hoolloj, huurtagdsan zurh ni tuuniig
toorogduulne. Ter ooriin setgelee choloolood "Minii baruun gart hudal zuil
baigaa bus uu?" gej helj chaddaggui. 21 "Iakov oo, edgeeriig sanagtun.
Izraili aa. Uchir ni chi Minii bool. Bi chamaig buteesen. Chi Minii bool.
Izraili aa, Bi chamaig martahgui. 22 Bi chinii hilentsiig otgon uul met,
chinii nugliig uul met hooson. Bi chamaig avarsan uchir Nad uruu
ergegtun". 23 EZEN uuniig hiisen uchir, tenger ee, bayarlan hashhiragtun.
Delhiin nam dor gazruud changaar hashhiragtun. Uuls, oi bolon tendhiin
buhii l modod turen bayarlan hashhiragtun. Uchir ni EZEN Iakovyg avrav.
Izrailid Ter Ooriin aldryg haruulj baina. 24 Chamaig ehiin hevliigees
gargasan negen, chinii Avragch EZEN uuniig aildaj baina. "Bi buh yumsyg
buteegch EZEN. Bi Ooroo tengeriig sungaj, delhiig gantsaaraa delgesen.
25 Bi huuramch esh uzuulegchdiin temdgiig nuraaj, tologchdiig munhguud
bolgoj, mergediin uhaanyg ustgan, tednii medlegiig munhaglal bolgono. 26

Ter Ooriin booluudyn ugiig batalj, elch narynhaa zorilgyg guitsetgene. Bi
Iyerusalimd handan «Chi orshin suugchidtai bolno», Iudagiin hotuudad «Ta
naryg bosgoh bolno» gesen. Nurangi balgasnuudyg ni Bi dahin bosgono.
27 Bi tengisiin usand handan «Hatagtun. Bi ta naryn goluudyg shirgeene»
gej aildsan. 28 Bi Koryesht handan «Ter Minii honichin. Minii buh husliig
ter guitsetgene» gev. Ter Iyerusalimd handan «Chi bosgogdono», mon
sumd handan «Chinii suuri ni tavigdana» gej aildana".

Isaia 45

45:1 EZEN haadyn huyag duulgyg alduuruulj, omno ni humuus
zahiragdahyn tudd baruun gartaa barisan, daaman haalganuud ni ul
haagdahyn tuld omno ni haalguudyg delgesen, Ooriin toslogdson Koryesht
handaj, 2 "Bi chinii omno yavj, uulsyg tegshlen, hurel haalgyg evdej,
tomor haaltuudyg tastana. 3 Ene bol chamaig nereer chini duudsan Izrailiin
Burhan, EZEN Bi gedgiig chamd meduulehiin tuld Bi chamd haranhuin
erdenes, nuuts gazruudyn nuutsalsan ed bayalgiig ogno. 4 Minii bool
Iakov, Minii songoson Izrailiin toloo Bi mon chamaig nereer chini
duudsan. Hediigeer chi Namaig tanihgui ch, Bi chamd hundet tsol ogno. 5
Bi bol EZEN. Oor baihgui. Nadaas oor Burhan baihgui. Hediigeer chi
Namaig tanihgui ch, Bi chamaig huchirhegjuulne. 6 Tiinhuu Nadaas oor
hen ch baihgui, Bi bol EZEN, oor baihgui gedgiig naran mandahaas naran
shingeh zug hurtelh humuus medeh boltugai! 7 Bi gerliig bui bolgon,
haranhuig buteej, enh amgalang togtoon, gai gamshgiig ch buteej baina. Bi
bol ene bugdiig hiideg EZEN mon. 8 Tenger ee, deerees shursh. Uuls unen
zoviin boroo oruulag. Gazar neegdej, avralyg urguul. Tuunii hamt unen
zov uils delgereg. EZEN Bi uuniig buteesen. 9 Buteegchteigee
margaldagchid hoorhii yee! Shavar sav ni gazryn savnuudtai hamt baig.
Shavar ni vaarchindaa «Chi yuu hiij baina ve?» gej heleh uu? Esvel hiij
baigaa yum chini «Ter gargui yum baina» gej helne gej uu? 10 Etsegtee
«Ta yuu toruulev?», eejdee «Ta yuu gargachihsan yum be?» gej yaridag
hun hoorhii yee!". 11 Izrailiin ariun Negen, Buteegch ni boloh EZEN
uuniig aildaj baina. "Minii hovguudiin talaar ireeduid boloh yumsyg ta nar

Nadaas asuugtun. Minii mutryn ajlyn talaar ta nar Nadad tushaah uu? 12
Delhiig buteej, deer ni huniig bui bolgoson ni Bi mon. Bi Ooriin mutraaraa
tengeriig delgeed, tednii buh ezdiig ni tomilov. 13 Bi tuuniig unen zoviin
dotor bosgon, buh zamyg ni tegshilne. Ter yamar ch hols, shagnalguigeer
Minii hotyg barij, Minii horigdluudyg cholootei yavuulna" gej tumen
tsergiin EZEN aildav. 14 EZEN ingej aildaj baina. "Yegipyetiin
buteegdehuun, Kushiin naimaa, ondor biyetei sabyeanchuud cham deer irj,
chiniih bolno. Ted chinii araas yavj, ginjteigee irj, chamd bohiin morgoj,
«Uneheer Burhan chamtai hamt baina. Oor baihgui. Oor Burhan baihgui»
getsgeene". 15 Izrailiin Burhan Avragch mini, uneheer Ta Ooriigoo
nuudag Burhan yum. 16 Shuteen hiideg humuus bugd ichguurt orj,
hamtdaa gutamshig bolno. 17 Izraili EZENii dotor monhiin avralaar
avragdana. Ta nar buhii l monh uyed ichihgui, gutamshig bolohgui. 18
Tengeriig buteesen EZEN ingej aildaj baina. (Ter bol gazryg bii bolgoson
Burhan yum. Ter gazryg hoosnoor buteegeegui bogood humuusiig orshin
suulgahyn tuld buteesen bilee.) "Bi bol EZEN. Oor baihgui. 19 Bi
haranhui orny gazraas nuutsaar yariagui. «Hooson gazar Namaig haigtun»
gej Bi Iakovyn urd heleegui. EZEN Bi unen zoviig aildaj baina. Zov
shudarga yumsyg tunhaglaj baina. 20 Hamtdaa tsuglaj irtsgee.
Undestnuudiin orgodluud hamtdaa oirtotsgoo. Avarch chadahgui burhand
zalbirch, modon shuteenuudiig deedeldeg tedend medleg alga. 21
Tunhagla, taniltsuul. Ted hamtdaa zovloldog. Hen ertnees uuniig meduulj,
hen uridaas uuniig tunhaglasan be? Ene ni EZEN Bi bish uu? Nadaas oor
Burhan baihgui. Nadaas oor zovt Burhan, Avragch baihgui. 22 Delhiin
buh hyazgaaruud aa, Nad uruu ergej avragdagtun. Uchir ni Bi bol Burhan,
oor baihgui. 23 Bi Oorooroo tangaraglasan. Minii amnaas unen zov dotor
ug gardag bogood ergej butsahgui. Tiimees Nadad ovdog buhen sohorch,
hel bur tangaraglana. 24 Minii tuhai ted «Unen zov, huch ni zovhon
EZENd bii» gej helne". Humuus Tuun uruu irj, Tuund uursagch buhen
doromjlogdono. 25 EZENii dotor Izrailiin buh urs zovtgogdoj, aldarshina.

Isaia 46

46:1 Byel bohiij, Nyebo unana. Tednii horguud ni araatan, adguusand
achigdana. Ta naryn uursen achaa yadarsan adguusnuudad daramt bolno. 2
Ted bohiij hamtdaa tongoino. Ted achaagaa ch avarch chadsangui,
oorsdoo ch olzlogdov. 3 Iakovyn ger ba Izrailiin gerees uldegsed bugd
sonsogtun. Ta nar Nadaar ehiin hevliid teelgen, Nadaar torson. 4 Ter ch
baitugai ta naryg ondor nastai bolson ch Bi heveeree baina. Ta naryn us
buural bolson ch Bi teeh bolno. Bi hiisen, Bi avch yavna. Bi teej, avarna. 5
Namaig ta nar hentei adiltgaj, heniig Nadtai zeregtsuulen zuirlej,
oorsdiigoo adiltgah gesen yum be? 6 Zarim ni turiivcheesee altaa
hairlalgui ogch, mongiig jinluureer jinlen, altny darhnyg holsoldog. Darhan
tuugeer ni burhan hiideg. Tegeed ted tuundee bohiij morgodog. 7 Ted
onoohoo moron deeree orgon zooj, bairand ni zaldag. Onooh ni bairnaasaa
hodlohgui zogsdog. Hen negen ni tuun uruu hashhirlaa gehed ter hariulj
chadahgui, monooh huniig zovlon shanallaas ni ch choloolj chadahgui. 8
Uuniig sanagtun. Tuushtai baigtun. Nugelt humuus ee. Uuniig zurhendee
togtoogtun. 9 Ono ertnii, uridyn zuilsiig sanagtun. Uchir ni Bi bol Burhan,
oor baihgui. Bi bol Burhan. Nadtai adil oor baihgui. 10 Bi ehlelees
togsgoliig tunhaglaj, hiigdeegui baigaa zuilsiig ono ertnees meduulsen.
"Minii zorilgo heregjine. Bi Ooriin taalamjit buhniig guitsetgene" gej aildaj
baina. 11 Bi dorno zugees mahchin shuvuut, als holyn ornoos Tuunii
zorilgyn huniig duudna. Uneheer Bi aildsan. Uuniigee Bi zaaval
guitsetgene. Tolovloson zuilsee Bi zaaval hiine. 12 Unen zovoos als
baigch, hatuu zurhtnuud Namaig sonsogtun. 13 Bi Ooriin unen zoviig
oirtuulna. Ene ni hol bish baina. Minii avral udahgui. Bi Siond avralyg
soyorhoj, Izrailid Ooriin aldryg ogno.

Isaia 47

47:1 "Vavilony ongon ohin oo, doosh buuj shoroon deer suugtun.
Haldyeichuudyn ohin oo, sentiiguigeer gazar deer suu. Uchir ni chamaig
tsaashid bulbarai, tuyahan gej helehgui. 2 Teermiin chuluu avch taria
teeremd. Givluuree avch, banzlaa tailan, nutsgen holooroo gol gatlagtun. 3
Chinii nutsgen biye il garch, chinii ichguur ch bas uzegdeh bolno. Bi neg

ch huniig orshoohguigeer oshoo avna". 4 Bidnii Avragch tumen tsergiin
EZEN bol Tuunii ner, Izrailiin Ariun Negen. 5 "Haldyeichuudyn ohin oo,
duugui suu, haranhui uruu yav. Uchir ni chamaig tsaashid haanchlaluudyn
hatan gej nerlehgui. 6 Bi Ooriin ard tumend hilegnen, Ooriin oviig
jigshsen. Bi tedniig chinii gart ogov. Chi tedend orshool uzuulsengui, bur
otgost ch hund buulgyg ogov. 7 Tegeed chi «Bi monhod hatan haan baih
bolno» gej heleed, edgeer zuilsiig haiharsangui, uuniig dursan sanasangui.
8 Tegvel odoo amarlingui suugaad,«Bi baina, nadaas oor hen ch baihgui.
Bi belevsen emegtei shig suuhgui, huuhdee aldahyg ch uzehgui» gej
zurhendee oguulegch, tachaangui negen chi uuniig sonsogtun. 9 Huuhdee
aldah, belevsrehiin ali ali ni genet neg l odor cham deer irne. Chinii ilbuud,
chinii id shid hichneen huchtei ch ene buhen buren hemjeegeer cham deer
irne. 10 Chi ooriinhoo hilentsed naidan, «Hen ch namaig uzehgui» gej
oguulsen. Chinii mergen uhaan, medleg chamaig toorogduuljee. «Bi baina,
nadaas oor hen ch baihgui» gej chi zurhendee oguulsen. 11 Gevch chinii
herhen ilbeden alga bolgohoo medehgui buzar muu yum cham deer irne.
Chinii zailuulj chadahaargui gamshig cham deer unana. Chinii medehgui
suirel genet cham deer irne. 12 Zaluu nasnaasaa hiij baisan ilbuud, id shid
dotroo chi odoo zogs. Magadgui chi ashig olj boloh yum. Magadgui chi
chichruulj boloh yum. 13 Chi olon zovlogoonoos bolj yadarchee.
Zurhaichid, oddoor esh uzuulegchid, shine saraar mergelegchid odoo
bosoj, cham deer buuh yumnaas chamaig avrag. 14 Uzegtun, ted surel met
bolj, gald shatna. Ted oorsdiigoo galyn dolnoos avarch chadahgui.
Dulaatsah nuursgui, omno ni suuh gal ch baihgui bolno. 15 Zaluu nasnaas
chini hamt ariljaa naimaa hiij, hamt hodolmorloson nohod chini chamd iim
l yum hiij chadna. Hun bur ooriinhoo zamaar tenuuchleh bogood chamaig
hen ch avrahgui".

Isaia 48

48:1 Izraili gej nerlegdsen Iakovyn ger ee! Uuniig sons! Chi Iudagiin
usnaas garch irsen bogood EZENii nereer tangaraglaj,Izrailiin Burhanyg
duuddag bolovch unen zov dotor baidaggui. 2 Uchir ni ted oorsdiigoo

ariun hotynhon gej nerleed, Izrailiin Burhand tushij baina. Tuunii ner bol
tumen tsergiin EZEN bilee. 3 "Bi ono ert huuchin yumsyg tunhaglan,
Ooriin amnaas garsan tedgeer zuilsiig Bi zarlasan. Genet Bi uildehed,
tedgeer ni biyelsen. 4 Yaagaad gevel chi zoruud, chinii huzuu chini tomor
bulchin, magnai chini hurel gedgiig Bi medne. 5 Tiimees Bi bur ono
ertnees, ene yavdal bolohoos omno chamd medegdsen. «Minii shuteen
uuniig hiisen,minii siilmel horog, tsutgamal horog uuniig tushaasan» gej
chamaig yariulahguin tuld ingesen yum. 6 Chi sonsson. Ene bugdiig
haragtun. Chi uuniig zarlahgui yuu? Ene tsagaas ehlen Bi chamd shine
yums, ter ch buu hel chinii medeegui nuutslagdsan zuilsiig sonsgoyo. 7
Tedgeer ni urid omno ni bish, sayahan buteegdsen yum. Onoodriig hurtel
chi tedgeeriig sonsoogui. «Haraach, bi tedgeeriig medej baisan» gej
chamaig heluulehguin tuld ingesen yum. 8 Chi sonsoogui, medeegui. Bur
ert uyees chih chini neegdeegui baisan. Uchir ni chi bol urvan terslegch,
torohoosoo uimeen degdeegch gej nerlegdehiig chini Bi medej baiv. 9
Ooriinhoo neriin toloo Bi uur hilengee hoishluulj, Ooriigoo aldarshuulahyn
tuld Bi chamaig tastalgui tevchsen yum. 10 Uzegtun, mongo shig bish ch
gesen Bi chamaig tsevershuulsen. Bi chamaig zovlongiin zuuhan dotor
shalgasan. 11 Bi Ooriinhoo toloo, Ooriinhoo tusyn tuld l uildene. Uchir ni
Minii ner yaaj buzarlagdaj chadah yum be? Bi Ooriin aldryg busdad
ogohgui. 12 Namaig sonsogtun, Iakov oo. Minii duudsan Izraili aa. Bi bol
Ter mon. Bi bol ehen bogood Bi bas etses mon. 13 Minii mutar gazryg
undeslen, Minii baruun mutar tengeriig delgev. Bi tedniig duudahad ted
hamtdaa zogsdog. 14 Ta nar bugdeeree tsuglaj, sonsogtun. Tednees hen ni
edgeer zuilsiig tunhaglasan be? EZEN tuuniig hairladag. Ter Tuunii sain
taallyg Vavilon deer avchirna. Tuunii mutar haldyeichuudyn esreg baina.
15 Bi, zovhon Bi aildsan. Uneheer Bi tuuniig duudsan. Bi tuuniig avchirsan
bogood Ter tuunii zamyg olziitei bailgana. 16 Nadad oirton ireed, uuniig
sonsogtun! Bi ehneesee nuutsaar yariagui. Ene yavdal boloh uyees Bi tend
baisan yum. Odoo Ezen BURHAN Namaig bolon Ooriin Sunsiig ilgeev".
17 Chinii Avragch, Izrailiin Ariun Negen, EZEN ingej aiddaj baina. "Bi
bol chinii Burhan EZEN mon. Bi chamd tustaig surgan, chamaig yavah
yostoi zamaar chini udirddag. 18 Herev chi zovhon Minii tushaaluudad

anhaarlaa handuulbal, chinii enh amgalan baidal gol met, chinii unen zov ni
dalain davalgaa met baih bolno. 19 Chinii ur udam els met, chinii hoich
uye elsnii shirheg met bolno. Tednii ner Minii orshihuigaas hezee ch
tastagdahgui, ustgagdahgui". 20 Vavilonoos garch, haldyeichuudaas
zugtaa! "EZEN Ooriin bool Iakovyg avarlaa" gej bayart duugaar zarlaj,
uuniig tunhaglan, gazryn hyazgaar hurtel delgeruulegtun. 21 Ter tedniig
tsoloor daguulah uyed ted tsangaagui. Ter tednii toloo hadnaas us gargaj,
hadyg hagalan us orgiluulav. 22 "Hilentstend amar taivan baihgui" gej
EZEN aildav.

Isaia 49

49:1 Arluud aa. Namaig sonsogtun. Als holyn humuus ee, anhaaragtun.
Hevliid baihaas mini EZEN Namaig duudsan. Ehiinhee dotor baihaas mini
Ter Namaig nerlesen. 2 Ter Minii amyg hurts ild met bolgon, mutrynhaa
nomort Namaig daldalj, shilmel sum met bolgon, saadag dotroo Namaig
nuusan. 3 Ter Nadad "Izraili aa. Chi Minii Zarts. Chinii dotor Bi Ooriigoo
addarshuulna" gej aildav. 4 Harin Bi "Bi demii hodolmorloj, Ooriin
huchiig yuund ch bish, hooson zartsuuljee. Gevch uneheer Minii avah zuil
bol EZENtei hamt, Minii shagnal bol Burhantai mini hamt yum" gesen. 5
Iakovyg Oortoo butsaan avchirj, Izrailiig Oortoo tsugluulahyn tuld Namaig
Ooriinhoo Zarts bolgohoor ehiin hevliinees Namaig bui bolgoson EZEN
odoo iinhuu aildaj baina. (Uchir ni Bi EZENii omno hundlegdsen. Minii
Burhan bol Minii huch mon.) 6 Ter "Iakovyn ovguudyg bosgon, Izrailiin
nootslogdogsdiig sergeehiin tuld chi Minii Zarts baih ni ochuuhen hereg.
Bi mon Ooriin avralyg gazryn hyazgaart hurgehiin tuld Chamaig
undestnuudiin gerel bolgono" gev. 7 Undestnuuded uzen yadagdsan,
basamjlagdsan Negen boloh zahiragchdyn zartsad handan Izrailiin
Avragch, tuunii Ariun Negen, EZEN ingej aildaj baina. "Chamaig
songoson Izrailiin Ariun Negen, itgemjit EZENees bolj haad uzeed bosno,
noyod ch mon bohiino". 8 EZEN ingej aildaj baina. "Taalamjtai tsagt Bi
Chamd hariulj, avralyn odor Bi Chamd tusalsan. Bi Chamaig hamgaalan,
Chamaig ard tumnii gereenii toloo ogch, gazryg dahin sergeej,

suitgegdsen oviig ovlogchdod ni butsaana. 9 Horigdogsdod «Garagtun»
gej, haranhuid orshigch humuust «Uzegdegtun» gej helne. Zamyn daguu
ted ideeshlen, buh nutsgen ondorloguud deer tednii belcheer ni baih bolno.
10 Ted olsohgui, tsangahgui. Ted aagim haluund ch, narand ch
tsohiulahgui. Uchir ni tedniig Eneregch ni tedniig udirdan, usny undarga
uruu daguulna. 11 Bi Ooriin buh uulsyg zam bolgoj, Ooriin zamuudyg
bosgono. 12 «Uzegtun, tedgeer ni als holoos, umardaas, ornodoos,
Sinimiin gazraas irne». 13 Tenger ee, bayarlan orilogtun. Gazar aa,
bayasagtun. Uuls aa, bahdan duulagtun. Uchir ni EZEN Ooriin ard tumnee
taivshruulsan bogood Ooriin zovson humuusiig enereh bolno. 14 Gevch
Sion «EZEN namaighayasan. Ezen namaig martsan» gev. 15 «Eh hun
hohuul huuhdee martaj chadah uu? Toruulsen hovguunee enerehgui baij
chadah uu? Hediigeer ter martaj boloh ch, Bi chamaig martahgui. 16
Uzegtun, Bi algandaa chamaig siilsen. Chinii hermuud urgelj Minii omno
baidag. 17 Chinii hovguud yaarna. Chamaig suitgegch, tsolmogchid
chamaas salna. 18 Nudee orgon, ergen toirnoo haragtun. Ted bugdeeree
hamtdaa tsutlan, cham uruu irj baina» EZEN tunhaglaj baina. «Bi Ooriin
amid buigaar tangaraglaya. Chi tedniig chimeglel met zuuj, suit busgui met
goyoh bolno. 19 Uchir ni evdersen hoosorson balgas, sonoson gazar chini
odoo chamaig orshin suuhad heterhii davchdah bolno. Chamaig
zalgigchid holdono. 20 Chinii hagatslyn huuhduud chihend chini «Ene
gazar nadad heterhii davchuu baina. Nadad amidarch boloh oroo ogooch»
gej helne. 21 Tegehed chi zurhendee «Bi huuhduudeesee hagatssan,
huuser bogood tsologdson tenuulch uchraas hen tedniig nadad toruuleh
ve? Hen tedniig osgoh ve? Uzegtun, bi gantsaaraa uldsen baisan. Ted
haanaas irsen be?» gej helne". 22 Ezen BURHAN aildaj baina. "Uzegtun,
Bi mutraa undestnuud uruu orgon, ard tumnuuded Ooriin tugiig bosgono.
Ted chinii hovguudiig engertee, ohidyg chini moron deeree avchirna. 23
Haad chinii tejeegchid, gunjuud ni chinii orlog eh bolj, chinii omno nuuree
gazart hurtel bohiin, holiin chini toosyg doloono. Namaig EZEN gedgiig
chi medeh bolno. Nadad itgen naidagchid ichguurt orohgui. 24 Huchtei
hunees olzyg ni avch, hargislagchiin horigdluudyg avarch chadah uu?» 25
Harin EZEN ingej aildaj baina. "Huchtei hunees horigdluudyg ni bulaan

avch, hargislagchdaas olzyg ni avarna. Uchir ni chamtai terseldegch
negentei Bi temtseldej, hovguudiig chini avrah bolno. 26 Chamaig
darlagchdyg Bi oorsdiinh ni mahaar hoollono. Ted oorsdiinhoo tsusyg
amtat dars met uuj, sogtono. EZEN Bi bol chinii Avragch, chinii
Choloologch, Iakovyn huchit Negen gedgiig buh mahan biye medeh
bolno".

Isaia 50

50:1 EZEN ingej aildaj baina. "Bi ehiig chini hoohdoo ogson salaltyn
gerchilgee ni haana baina ve? Zeelduulegchdiinhee hend ni Bi chamaig
hudaldsan yum be? Uzegtun, ta nar oorsdiinhoo nutlees bolj hudaldagdsan,
ta naryn eh ch ta naryn nuglees bolj hoogdson. 2 Namaig irehed yaagaad
hen ch baihgui baiv? Namaig duudahad yaagaad hen ch hariu es oguulev?
Minii mutar zolioslon avch chadahaargui bogino yum uu? Esvel Nadad
avrah huch baihgui baina uu? Uzegtun, Bi Ooriin zemleleer dalaig
shirgeej, gol morniig govi bolgoson. Tendhiin zagas us dutagdsanaas bolj
omhiiron, tsangaj uhne. 3 Bi tengeriig haranhuigaar huchin, buteelgiig ni
taar bolgoson". 4 Herhen yadarsan hund ugeer tuslahyg medeesei hemeen
Ezen BURHAN Nadad shaviin hel ogson. Ter ogloo bur sereen, shavi met
sonsgohyn tuld Minii chihiig neene. 5 Ezen BURHAN Minii chihiig neev.
Bi ch tatgalzsangui, gedreg uharsangui. 6 Tsohigchdod Bi nuruugaa ogch,
sahlyg mini ugteeh hund Bi hatsraa tavij ogloo. Doromjlol, nulimaltaas Bi
nuuree halhlaagui. 7 Uchir ni Ezen BURHAN Nadad tusaldag. Tiim
uchraas Bi ichihgui. Tiim uchraas Bi nuuree tsahiur met bailgana. Ichguurt
orohgui gedgee Bi medne. 8 Namaig Zovtgogch oirhon baina. Hen Nadtai
temtseldeh ve? Bid nuur nuureeree tulya. Hen Nadtai zargaldah ve? Ter
hun Minii derged ireg. 9 Uzegtun, Ezen BURHAN Nadad tusaldag. Hen
Namaig yallah ve? Uzegtun, ted bugd huvtsas adil huuchirch, horhoid
iduulne. 10 Ta naryn dotor EZENees emeegch, Tuunii zartsyn duu hooloig
duulgavartai dagaj, haranhuid yavj, gerelgui baigch ni hen be? Ter hun
EZENii nerd itgej, ooriin Burhand naidagtun. 11 Uzegtun, gal notsooj,
bambaruudaar oorsdiigoo hureelegch ta nar bugdeeree galynhaa gereld,

notsooson bambaruudynhaa dunduur alhagtun. Uuniig chi Minii mutraas
avna. Chi zovlon shanalal dund hevtene.

Isaia 51

51:1 "Unen zoviig moshgon EZENiig haigchid aa. Namaig sonsogtun. Ta
naryg tsavchij avsan had uruu, ta naryg maltaj gargasan nuh uruu haragtun.
2 Ta naryg shanalan baij toruulsen Sarag bolon ta naryn etseg Abrahamyg
haragtun. Tuuniig gantsaaraa baihad ni Bi duudaj, yerooj, osgon urjuulsen
yum. **3** Uneheer EZEN Sionyg taivshruulj, tuunii buh hooson gazryg ch
enerne. Ter zeluud talyg Yedyen shig, tsoliig ni EZENii tsetserleg met
bolgono. Tend bayar bayasgalan, zugaa tsengel, talarhal, duu huurtai baih
bolno. **4** Minii ard tumen, Nadad anhaaral tavi. Minii undesten, Nad uruu
chih tavigtun. Uchir ni huuli Nadaas garna. Ard tumnuudiin gerel bolgon
Ooriin shudarga yosyg Bi togtoono. **5** Minii unen zov ni oir baina. Minii
avral garch irj baina. Minii mutar ard tumnuudiig shuune. Ergiin nutguud
Namaig huleen, ted Minii mutryg goridon huleene. **6** Tenger ood haragtun.
Daraa ni doosh gazar uruu haragtun. Uchir ni tenger utaa met alga bolj,
gazar huvtsas met huuchirna. Orshin suugchid ni shumuul met uhetsgeene.
Harin Minii avral monhod baij, Minii unen zov mohohgui. **7** Unen zoviig
meddeg, zurh setgeld ni Minii huuli baigaa ard tumen Namaig sonsogtun.
Hunii zemlelees buu ai. Tednii doromjloloos buu emeegtun. **8** Uchir ni deel
huvtsas met tedniig hur erveehii idej, noos met tedniig ot horhoi idne.
Harin Minii unen zov monhod baij, Minii avral ni buh uyed baina". **9**
Seregtun, seregtun, EZENii mutar mini! Huchee av! Oniin odruud ert
uridyn uyeudiinh shigee seregtun. Rahabyg hesegchin tastaj, luug tsoo
hatgasan ni Ta bus uu? **10** Dalai tengis, ih gunii usyg hataan, avragdagsdyg
gatluulahyn tuld tengisiin guniig zam bolgoson ni Ta bus uu? **11** EZENii
zolison humuus butsaj, bayartaigaar duulan Sion uruu irne. Tednii magnai
deer monhiin bayar hoor baina. Ted zugaa tsengel, bayar hoortei baih
bogood gashuudah, sanaa aldah ni zugtan odno. **12** "Bi, zovhon Bi Ooroo
ta naryg Taivshruulagch mon. Uhmel hunees ain, ovs met buteegdsen hunii
hovguunees emeedeg chi hen be? **13** Tengeriig delgej, gazryn suuriig

tavigch Buteegch EZENee chi martsan uu? Ustgahad belen baigaa
darlagchiin uur hilengees chi odorjingoo, bur urgelj aij baidag uu? Gevch
darlagchiin uur hilenhaana baina ve? **14** Udahgui ginjlegdsen negen
cholootei tavigdana. Ted gyandand uhehgui, talhaar dutagdahgui. **15**
Uchir ni Bi bol dalai tengis bolon tuunii nurgeent davalgaag hodolgogch
EZEN, chinii Burhan baina. (Tuunii ner ni tumen tsergiin EZEN mon.) **16**
Bi tengeriig bairluulj, gazryn suuriig tavin, Siond handan «Chi bol Minii
ard tumen» gej aildahyn tuld Ooriin utiig chinii amand tavij, Ooriin mutryn
suudreer chamaig halhalsan". **17** Ooroo bosogtun. Ooroo bosogtun.
Seregtun, Iyerusalim aa. Chi EZENii mutraas Tuunii hilengiin ayagyg
uusan. Tegehdee sogtuurlyn ayaganaas shavhruu ch uldeelgui, yoroold ni
hurtel uusan. **18** Toruulsen buh hovguudiinh ni dund tuuniig hotloh hun
alga. Osgoson buh hovguudiinh dund tuuniig garaas ni tushih hun ch alga.
19 Iim hoyor yum cham deer unalaa. Chinii toloo hen gashuudah ve?
Evdrel, suirel, olsgolon, ildHerhen Bi chamaig taivshruulah ve? **20** Chinii
hovguud muujran, torond orson zeer shig gudamj buriin ehend hevtene.
Ted EZENii hilen hiigeed Burhany zemleleer duuren baina. **21** Tiimees
darsnaas oor yumand sogtson, zovson humuus ee, uuniig sonsooch. **22**
Ooriinhoo ard tumnii toloo temtseldegch, chinii Ezen, chinii Burhan EZEN
uuniig aildaj baina. "Uzegtun. Bi chinii garaas sogtuurlyn ayagyg avsan.
Minii hilengiin hul ayaganaas chi dahin hezee ch uuhgui. **23** «Doosh hevt.
Bid cham deeguur alhana» gej chamd helj baisan, chamaig tamlagchdyn
gart Bi tuuniig ogno. Deeguur chini alhagsdad chi nuruugaa gazar met,
gudamj met bolgoson".

Isaia 52

52:1 Seregtun, seregtun. Sion oo. Ooriigoo huch chadlaar huvtsaslagtun.
Ariun hot Iyerusalim aa. Uzesgelent huvtssaa oms. Uchir ni tsaashid
hovch honduuleegui bolon buzar ni cham uruu irehgui. **2** Shoroogoo
govogtun. Bosotsgoo. Olzlogdson Iyerusalim aa. Siony olzlogdson ohin
oo. Huzuuniihee ginjiig tailagtun. **3** EZEN ingej aildaj baina. "Chamaig
unegui hudaldsan baisan. Chamaig mongoguigeer avarna". **4** Ezen

BURHAN ingej aildaj baina. "Minii ard tumen anh Yegipyet uruu
amidrahaar ochson. Daraa ni assirichuud tedniig uchir shaltgaanguigeer
darlav. 5 Tiimees odoo end Nadad yuu baigaa ve?" gej EZEN aildav.
"Minii ard tumniig shaltgaanguigeer avaachsan ni haragdaj baina. Tedniig
zahirch bui humuus ni ulildan, buh odorjingoo Minii neriig urgelj
doromjildog" gej EZEN aildav. 6 "Iim uchraas Minii ard tumen Minii
neriig medeh bolno. Tiim uchraas ter odor «Bi end baina» gej aildagch ni
Bi yum". 7 Enh amgalang tunhaglaj, az jargalyn sain medeeg avchran,
avralyg zarlaj, "Chinii Burhan haanchilna" gej Siond oguuleh sain medeeg
delgeruulegchiin hol ni uulsyn deer yamar uzesgelentei ve? 8 Sonsogtun.
Haruuluud chini duugaa orgon, bayar hoorteigoor hamtdaa uuhailna.
EZEN Sionyg dahin sergeeh uyed ted oorsdiin nudeer uzeh bolno. 9
Iyerusalimyn nursan balgasnuud aa. Hamt duulj, bayasan hashhirtsgaa.
Uchir ni EZEN Ooriin ard tumnee taivshruulj, Iyerusalimyg avarsan. 10
EZEN Ooriin ariun mutryg buh undestnuudiin omno ilerhiilev. Delhiin buh
hyazgaar bidnii Burhany avralyg uzne. 11 Yavagtun, yavagtun. Tendees
garagtun! Buzar yumand buu huregtun! Tuunii dundaas garagtun! EZENii
savnuudyg teegchid ee, oorsdiigoo ariusgagtun! 12 Harin ta nar buu
yaarch gar, orgodol met buu zugtagtun. Uchir ni EZEN ta naryn omno
yavna. Izrailiin Burhan ta naryn ar talyg hamgaalna. 13 Uzegtun, Minii
zarts uhaalgaar uildene. Ter orgomjlogdoj, hundetgegden ulemj
magtagdana. 14 Tuunii torh ni alivaa huniihees,Tuunii helber ni hunii
hovguudiinhees iluugeer zeremdeg baisan uchraas olon humuus chamaig
uzeed hirdhiiv. 15 Iinhuu Ter ni olon undestniig butargan, Tuunees bolj
haad amaa hamhina. Uchir ni tedend heleegui yumyg ted harj, tedend
sonsgoogui yumyg ted oilgono.

Isaia 53

53:1 Bidnii medeend hen itgesen be? EZENii mutar hend ilerhiilegdsen
be? 2 Uchir ni Ter Tuunii omno nyalh nahia met, huurai gazraas garsan
undes met urgasan. Tuund helber durs, tsog javhlan baihgui. Bid Tuuniig
harya gesen ch bidnii anhaarlyg tatahuits dur torh alga. 3 Ter uzen

yadagdaj, humuuseer orhigdov. Ter ui gashuuny hun bogood ovchin
zovlong medsen. Bid nuuree Tuunees nuusan. Ter uzen yadagdaj, bid
Tuuniig hundetgeegui. 4 Uneheer Ter bidnii ovchniig Oortoo teej, bidnii ui
gashuug daav. Harin bid Tuuniig Burhand yallagdaj, tsohigdoj, zovson gej
bodov. 5 Gevch Ter bidnii nugliin toloo hatgagdan, bidnii gemiin toloo
byatsarchee. Bidnii amar amgalangiin toloo Tuun deer gesgeelt buuj,
Tuunii sharhaar bid edgersen. 6 Bid bugdeeree honi met toorch, hun bur
ooriin zamaar yavav. Harin EZEN bidnii gemiig bugdiig ni Tuund tohov. 7
Ter tamlagdsan, zovson bolovch amaa neesengui. Alagdahaar hotlogdoh
hurga shig, hyargagchiin omno duugarahgui honi shig Ter amaa
neesengui. 8 Havchlaga shuuh Tuuniig avaad yavlaa. Hen Tuunii ur udmyn
tuhai bodoh ve? Ter minii ard tumnii nugliin toloo tsohigdoj, amidyn
gazraas taslagdsan. 9 Tuunii bulsh nugelt humuustei hamt baih baisan
bolovch, Ter uheldee bayan huntei hamt baisan. Ter huchirhiilel uildeegui.
Tuunii amand ni yamar ch hudal huurmag baigaagui. 10 Gevch Tuuniig
nyatsalj, ovtgoh ni EZENii taalal baiv. Herev Ter Ooriigoo nugliin tolooh
tahil bolgon orgovol, Ter ur udmaa uzej, Ooriin odruudiig urtasgan,
EZENii husel ni Tuunii gart tsetsegleh bolno. 11 Tuunii setgeliin shanallyn
ur dund Ter harj, setgel ni hanah bolno. Minii Bool, Zov shudarga Negen
Ooriinhoo medlegeer olnyg zovtgoj, tednii nugliig ni uureh bolno. 12 Iim
uchraas Bi Tuund ihestei hamt huvi noogduulna. Ter olzyg huchtentei
huvaana. Yaagaad gevel Ter Ooriin amiig uhel uruu asgaj, hilentstenuudtei
hamt toologdson. Gevch Ter olny nugliig Oortoo teej, hilentstenuudiin
toloo zuuchilsan.

Isaia 54

54:1 "Huuhed toruuleegui, huuser negen ee! Bayarlan hashhiragtun.
Torohiin zovlon uzeegui baigaa ta nar, bahdan duulj, barhiran
hashhiragtun. Uchir ni gants biye hunii hovguud ni gerlesen emegtein
hovguudees olon baih bolno" gej EZEN aildaj baina. 2 "Maihnyhaa talbaig
orgotgon,suutsnyhaa hoshgiig delgen tataj, buu haagtun. Argamjaagaa
urtasgaj, gadsaa bohlogtun. 3 Uchir ni chi orno ba dorno zugt orgoson telj,

chinii ur udam undestnuudiig ezlen, hayagdsan hotuudad ni suurishina. 4
Buu aigtun. Uchir ni chi ichguurt unahgui. Buu ichinguir. Uchir ni chi
gutamshig bolohgui. Harin chi zaluu nasnyhaa ichguuriig martaj,
belevsreliinhee doromjlolyg tsaashid dursahgui. 5 Uchir ni chinii nohor bol
chamaig Buteegch. Tuunii ner ni tumen tsergiin EZEN. Chinii Avragch bol
buh delhiin Burhan hemeen nerlegdsen Izrailiin Ariun Negen yum. 6
EZEN chamaig setgeleer unasan, hayagdsan ehner met, zaluu uyedee
gerlesen bolovch gologdson ehner met duudsan" gej chinii Burhan aildaj
baina. 7 "Bi chamaig egshin zuur orhison bolovch aguu enerleer chamaig
tsugluulna. 8 Durelzsen uurandaa Bi egshin zuur chamaas nuuree nuusan
bolovch, monhiin enerel hairaar chamaig enerne" gej chiniiAvragch EZEN
aildaj baina. 9 "Ene ni Minii huvid, Noagiin odruud met bogood tegehed
Bi Noagiin us delhiig dahin nomrohgui gej tangaraglasan. Iimees chamd
uurlahgui, chamaig zemlehgui gej Bi tangaraglasan. 10 Uuls ganhaj,
tolgod dorgivch, Minii enerel hair chamaas salahgui, Minii enhiin geree
hondogdohgui" gej chamaig eneregch EZEN aildaj baina. 11 "Salhind
tuugdsan, taivshirshgui, zovson negen ee. Uzegtun. Bi chamaig oyuugaar
barij, chinii suuriig binderiyaagaar tavina. 12 Tsaashilbal, Bi chinii
tsonhnuudyg badmaargaar, daaman haalguudyg bolroor hiij, hana chini
buheddee unet chuluu bolno. 13 Chinii buh hovguud EZENeer surgagdaj,
chinii hovguudiin ev nair ni augaa ih bolno. 14 Unen zov dotor chi
baiguulagdaj, darlal zovlongoos hol baina. Uchir ni chi aihgui. Chi ayuul
huchirhiillees hol baina. Uchir ni ayuul chamd oirtohgui. 15 Herev hen
negen ni cham uruu hertsgiilen haldval, ter ni Nadaas bish yum. Cham
uruu haldagch ni chamaas bolj unana. 16 Uzegtun, nuursnii galyg
hoorogdon ashiglahyn tuld zevseg hiideg darhnyg Bi buteesen. Bi
honoohiin tuld suitgegchiig buteev. 17 Chinii esreg buteegdsen neg ch
zevseg buteltei bolohgui. Shuuh deer chinii esreg bosson hel bur
yallagdana. Ene bol EZENii zartsuudyn ov bogood Nadaas ireh tednii
zovtgol yum" gej EZEN zarlig bolgov.

Isaia 55

55:1 "Tsangasan hun bur us uruu iregtun. Mongogui hun bur irj, hudaldan
avch, idegtun. Irj, mongoguigeer, uneguigeer dars, suu hudaldan avagtun.
2 Ta nar yaagaad talh bish yumand mongo zartsuuldag ve? Mon ta nar
tsatgahgui yumand yuund holsoo zartsuuldag ve? Namaig anhaaraltai
sonsoj, sainyg ni id, elbeg hangaluund ooriigoo jargaa. 3 Chihee nee! Nad
uruu ir! Chinii suns amid baihyn tuld sonsogtun. Davidad uzuulsen itgemjit
orshooluudiinhee yosoor Bi ta nartai monhiin geree baiguulna. 4 Uzegtun,
Bi tuuniig humuusiin gerch, humuusiin udirdagch, janjin bolgono. 5
Uzegtun, chinii Burhan EZEN, Izrailiin Ariun Negenees bolj chi ooriin
medehgui undestniig duudan, chamaig tanihgui undesten cham uruu guine.
Uchir ni Ter chamaig aldarshuulsan yum". 6 Oldoj boloh uyed ni EZENiig
haigtun. Tuuniig oir baigaa deer ni duudagtun. 7 Hilentsten ni ooriin
zamaa, shudarga bus hun ni ooriin bodol sanaanuudaa orhiod, EZEN uruu
ergeh boltugai. Tuuniig Ter orovdono. Bidnii Burhan uruu ergegtun. Uchir
ni Ter ogoomroor uuchilna. 8 "Uchir ni Minii bodol sanaanuud bol ta naryn
bodol sanaa bish. Minii zam ni ta naryn zamaas oor" gej EZEN aildaj
baina. 9 Tenger ni gazraas ondor baidag shig, Minii zam ta naryn zamaas,
Minii bodol ta naryn bodloos ondor bilee. 10 Boroo, tsas tengerees buuj
ireed, gazryg uslahguigeer butsdaggui shig, (harin gazryg urguulj
tsetsegluulj, tariachind uriig, idegchid talhyg ni hangadag.) n Minii amnaas
garsan Minii ug husliig mini guitsetgehguigeer, ilgeesen zorilgyg mini
heregjuulehguigeer Nad uruu hooson butsaj irehgui. 12 "Uchir ni chi
bayartaigaar garch yavj, amar taivnaar hotluulne. Uul tolgod chinii omno
bayarlan uuhailj, talyn buh modod alga tashitsgaana. 13 Orgost butny
orond nars, halgain orond mirt l urgana. Ene bol EZENd ner, ul ustah
monhiin temdeg bolno".

Isaia 56

56:1 EZEN uuniig aildaj baina. "Shudarga yosyg sahin, zoviig uildegtun.
Uchir ni Minii avral ireh gej baina. Minii unen zov ni ilerhiilegdene. 2
Uuniig uildegch hun, uunees zuuragch hunii hovguun, amraltyn odriig
buzarlalgui sahigch, alivaa muug uildehees garaa tatagchid yerooltei yee!"

3 EZENtei negdsen hari hun "EZEN namaig Ooriinhoo humuusees
gartsaagui salgana" gej buu heleg. Taigan humuus "Uzegtun, bi huvhairsan
mod" gej buu oguuleg. 4 Uchir ni EZEN uuniig aildav. "Minii amraltyn
odriig sahin, Nadad taalamjtaig songon, Minii gereeg chand mordogch
taigan humuust 5 Bi Ooriin geriin dotorh, hananuudyn dundahyg bolon
hovguud ohidynhoos ch iluu sain dursgal, neriig ogno. Bi tedend
ustashgui, monhiin ner ogno. 6 EZENd uilchilj, EZENii neriig hairlan,
Tuunii zarts bolohyn tuld Tuuntei negdsen hari humuusiig, amraltyn odriig
buzarlalgui sahin Minii gereeg chand mordogch hun buriig 7 Bi Ooriin
ariun uuland avaachin, Ooriin zalbirlyn orgoond tedniig bayar hoortei
bolgono. Tednii shataalt tahil, orgoluud ni Minii tahilyn shireen deer
tavigdana. Uchir ni Minii orgoo buh ard tumnii zalbirlyn orgoo gej
nerlegdene". 8 Butarsan izrailichuudyg tsugluulagch Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. "Al ert tsuglarsan humuus deer Bi oor humuusiig
tsutluulna". 9 Heeriin buh araatan, oin buh amitad aa. Ideheer iregtun. 10
Tuunii haruuluud ni sohor, ted bugd yuu ch medehgui. Ted bugdeeree
hutsah chadvargui helgui nohod bogood untah durtai, hevteed
moroodogchid yum. 11 Ted bol tsadahaa meddeggui, shunaltai nohod.
Ted uhaangui honichid. Ted bugdeeree oor ooriin moroo hoon, hun bur
ooriin shudarga bus olzyg buyuu suulchiin gantsyg erne. 12 "Iregtun. Dars
avchirj, sogtotloo arhi uutsgaaya. Margaash onoodor shig l baih bolno.
Bur ch elbeg bolno" gej ted heddeg.

Isaia 57

57:1 Zov shudarga hun mohdog, uuniig hen ch zurhendee avdaggui.
Susegtei humuusiig avch yavahad hen ch ul oilgono. Zov shudarga huniig
muutaas holduulj, 2 amar amgaland avaachna. Zov zamaar yavagch hun
bur oorsdiin hevtertee amarna. 3 Harin ilbechin emiin hovguud, sadar
samuun, yanhnuudyn ur sad aa, naash iregtun. 4 Ta nar heniig shoolj, henii
esreg amaa iheer angailgan, helee gargana ve? Ta nar terslegchiin
huuhduud, hudal huurmagiin ur udam bogood 5 tsars moddyn dund, alivaa
saglagar modny dor durelzen shataj,hadny havtsal dor, guu jalgand

huuhdee aldag bish uu? 6 Guu jalgyn golgor chuluunuudyn dundah ni
chinii huvi yum. Ted, zovhon ted chinii shavga mon. Chi tedend undaan
orgol asgaj, ideen orgol orgoson bilee. Uund chini Bi sanaa amrah bolj
baina uu? 7 Chi ondor, surleg uulan deer oortoo or zasaj, tahil orgohiin
tuld tiishee garsan. 8 Chi haalga hatavchny ard temdeg tavisan. Unendee
Nadaas alslan holdson chi biyee nutsgelsen. Deesh garch, oroo orgosgon,
ooriinhoo toloo tedentei tohiroltson, tednii orond durlan, nutsgen biyeiig ni
harsan bilee. 9 Chi haan uruu tostoi ochij, unertnee nemegduulsen. Chi
elchinguudee als hol gazar ilgeen, Uhegsdiin oron uruu buulgasan. 10
Zamyn urtad chi yadarsan bolovch, "Naidlaga tasarlaa" gej heleegui. Chi
huch tenheegee sergeen olson uchraas shantraagui. 11 "Namaig zurhendee
hadgalj dursalgui, hudal helj baihdaa chi henees emeej zovnison be? Bi
udaan hutatsaany tursh chimeegui baisan uchraas chi Nadaas emeehgui
yuu? 12 Bi chinii zov shudargyg bolood uilsiig chini tunhaglana. Gevch
tedgeer ni chamd ashiggui. 13 Orilj hashhirahad chini chamaig shuteenii
tsutluulga chini avrag! Harin salhi tedniig chini bugdiig ni hiisgej, amisgal
ch tedniig avna. Harin Nadad horgodogch ni gazryg omchlon, Minii ariun
uulyg ezemshine". 14 "Bosgogtun, bosgogtun. Zam beltgegtun. Minii ard
tumnii zamaas saadyg zailuul» gej helegdeh bolno. 15 Monh amidragch
Tuunii ner ni Ariun bogood ondort orgomjlogdson Negen uuniig aildav.
"Bi dord negnii sunsiig sergeej, gemshsen negnii zurhiig amidruulahyn tuld
gemshsen bolon daruu sunstei humuustei hamt ondor, ariun gazart
orshdog. 16 Bi monhod buruutgahgui, urgelj uurtai baihgui. Uchir ni suns
bolon Minii buteesen amisgal ni Minii omno sul doroi bolno. 17 Tuunii
shudarga bus olzny nuglees ni bolj Bi hilegnen, tuuniig tsohison. Bi nuuj
uurlaj baisan. Ter ch ergen ooriin hussen zamaaraa yavsan. 18 Bi tuunii
zamyg ni uzsen bolovch tuuniig edgeene. Bi tuuniig udirdaj, tuuniig
hiigeed tuunii gashuudagsdyg taivshruulan sergeej, 19 uruulyn magtaalyg
buteene. Hol oirynhond enh amgalan, enh amgalan baih boltugai. Bi
tuuniig edgeene" gej EZEN aildaj baina. 20 Gevch nugeltnuud ni shidlen
davalgaalah dalai met yum. Uchir ni dalai bol dolgoon baij chaddaggui, us
ni hog, shavar shidlen gargadag bilee. 21 "Hilentstend amar amgalan
baihgui" gej minii Burhan aildaj baina.

Isaia 58

58:1 "Changaar hashhiragtun. Buu zogsogtun. Duugaa buree met
changalan, Minii ard tumend gem buruug ni, Iakovyn gert nugliig ni
zarlagtun. 2 Ted zoviig uilddeg bogood Burhanyhaa huuliig umartaagui
undesten met Namaig odor bur erj, Minii zamyg medehiig husdeg. Ted
zov shiidveriin toloo Nadaas guij, Burhany oir baih huseltei ajee. 3 «Bidnii
matsag barihyg yaagaad Ta haraagui yum be? Bid oorsdiigoo nomhon
daruu bolgoj baigaag yaagaad Ta ajiglaagui yum be?» gedeg. Uzegtun, ta
nar matsag barih odroo oorsdiin huslee dagadag bogood buh ajilchdaa
moljdog. 4 Uzegtun, ta nar heruul margaan hiij, hilentset nudargaaraa
tsohihyn tuld matsag baridag. Ta nar onoodriinh shig duu hooloigoo
ondort sonsgohyn tudd matsag barij bolohgui. 5 Ene odor hun ooriigoo
tolov daruu bolgohyn tuld Minii songoj avsan matsag barilt ene gej uu?
Esvel ene ni zovhon hunii tolgoig zegs met bohiilgon, unsen deer hevtuulj,
taar nomorgono gesen ug uu? Uuniig l ta nar EZENd taalamjit odor,
matsag barilt gej nerledeg yum uu? 6 Nugel hilentsiin hulgiig multlan,
buulgany oosryg tailan, darlagdagsdyg choloolj, alivaa buulgyg evdehiin
tuld matsag bariltyg Bi songoson bus uu? 7 Olsgolon negentei talhaa
huvaan, oron gergui yaduusyg gertee oruulan, nutsgen negniig haraad
huvtsaslaj, ooriin tsusan torloos nuugdahgui baih bus uu? 8 Tegvel chinii
gerel uuriin gegee shig tsatsarch, chinii edgerelt uter turgen bolj, chinii
unen zov omno chini yavj, EZENii tsog javhlan chinii aryn hamgaalalt
bolno. 9 Tegehed chamaig duudahad EZEN hariulj, chamaig hashhirahad
Ter «Bi end baina» gej aildana. Herev ta nar dundaasaa buulgyg zailuulj,
huruugaaraa chichlen, zerleg balmad yariagaa bolivol, 10 hervee chi
olsogchdod ooriigoo ogch, zovogsdyn setgeliig tsatgaval, chinii gerel ni
haranhuid mandaj, chinii burheg buudger ni ud dund met baih bolno. 11
EZEN chamaig yamagt udirdan, hatsan gazart chinii husliig hangaj, chinii
yasand tenhee ogno. Chi usalsan tsetserleg met, shirgeshgui undargatai
bulag met baih bolno. 12 Tanai humuus ert tsagt evdersen balgasnuudyg
dahin sergeen, olon uyeiin suuriudyg bosgono. Tegeed chamaig
«Tsomorhiig sergeen bosgogch, orshin suuh gudamjiig zasagch» gej

nerlene. 13 Herev chi amraltyn odriig ul buzarlaj, Minii ariun odor ooriin
taashaalyg uildehees tatgalzan holoo tatval, amraltyn odriig bayasgalant,
EZENii ariun odriig erhem hundet gej nerlej, ooriin zamaar yavalgui,
ooriin taashaalyg hailgui, chalchilgui, ene odriig hundetgevel, 14 chi
EZENii dotor bayar hooriig avna. Bi chamaig gazryn ondorloguudeer
ayaluulan, etseg Iakovyn chini ov horongoor chamaig tejeene" gej EZENii
am aildsan yum.

Isaia 59

59:1 Uzegtun, EZENii mutar avarch chadahaargui bogino bish ee. Tuunii
chih sonsoj chadahaargui dulii bish ee. 2 Harin ta naryn gem buruu ni ta
naryg Burhanaas hagatsuulan, ta naryn nugluud Burhany nuuriig ta naraas
daldaljee. Tiim uchraas Ter sonsdoggui. 3 Uchir ni ta naryn gar tsusaar, ta
naryn huruu nugleer buzarlagdsan. Ta naryn uruul hudal yarij, ta naryn hel
hilentset zuiliig oguulne. 4 Hen ch zov shudargaar shuudeggui, hen ch
uneneer omgooldoggui. Ted samuun toorogdold itgen, hudal yaridag. Ted
gai tarij, hilentsiig toruulne. 5 Ted hort mogoin ondgiig daran, aalzny tor
nehdeg. Tednii ondgiig idsen hun uhdeg. Ondog ni hagarahad dotroos ni
mogoi garna. 6 Tednii tor ni huvtsas bolohgui. Ted oorsdiin ajluudaaraa
biyee huchihgui. Tednii hodolmor ni hilentset ajil bogood tednii algand ni
huchirhiilliin uils baina. 7 Tednii hol ni muu uruu guin, gem buruugui
tsusyg ursgahdaa yaardag. Tednii bodol ni hilentset bodol bogood tednii
zamd evdrel, suirel bii. 8 Ted enh taivny zamyg medehgui, tednii zamd ni
shudarga yos gej baihgui. Ted zamaa murui hazgai tavisnaas ene zamaar
yavagchid ni enh amgalang ul medne. 9 Iim uchraas shudarga yos bidnees
hol, unen zov ni bidend hurehgui. Bid gerliig haidag bolovch haranhuig l
hardag, hurts gerliig huleevch, burenhiid alhdag. 10 Bid sohor humuus
met hana daguu temtren, nudgui humuus adil temtechne. Ud dund bid
burenhiid met buderch, huchtenuudiin dund bid huur met baina. 11 Bid
butdeeree baavgai met hurhren, tagtaa met gashuudna. Bid shudarga
yosyg haivch, ter ni alga. Avralyg huleevch, ter ni bidnees hol ajee. 12
Uchir ni bidnii gem buruu Tany omno ulemj ihessen bogood bidnii nugluud

oorsdiin mini esreg gerchildeg. Nutluud maani bidentei hamt baidag. Bid
oorsdiin hilentsiig medne. 13 Bid nugel uilden, EZENiig uguisgen,
Burhanaasaa ergej butsan, darlaj havchin, bosoh tuhai heleltsen,
zurhneesee hudal ugsiig yaridag. 14 Shudarga yos hoish hayagdan, unen
zov ni holdov. Unen ni gudamjind buderch, shudarga yavdal nevterch
chadahgui baina. 15 Tiim ee, unen utuilegdej baina. Buzar muugaas
holdogch ni ooriigoo zolios bolgov. EZEN uuniig haraad, shudarga yos
baihgui baisand Tuunii melmiid taalagdaagui. 16 Tend neg ch hun baihguig
Ter haraad, tend zuuchlah hun neg ch baihguid gaihaj bailaa. Tiimees Ter
Ooriin mutraar Tuund avralyg avchran, Ooriin zovoor Tuuniig demjiv. 17
Ter Tuund unen zoviig huyag met omsgon, avralyn duulgyg terguund ni
taviv. Ter os honzon avah huvtssyg omson, zutgeleer Ooriigoo tsuv met
oroov. 18 Tednii hiisen uilsiinh ni daguu Ter Ooriin orsoldogchdod uur
hilen, Ooriin daisnuudad oshoo honzon, ergiin nutguudad zohih hariug ni
ogno. 19 Orno zugt humuus EZENii nerees emeen, naran urgah zugt ted
Tuunii aldraas aina. Daisan golyn ursgal met irvel EZENii salhi tuuniig
hooj yavuulna. 20 "Avragch ni Sion uruu Iakov dotor gem nuglees ergesen
humuus uruu irne" gej EZEN tunhaglav. 21 "Minii huvid ene bol tedentei
baiguulah Minii geree" hemeen EZEN aildaj baina. "Chinii deer baigaa
Minii Suns, chinii amand tavisan Minii ugs ni chinii amnaas ch, chinii
huuhduudiin amnaas ch, chinii huuhduudiin ur udmyn amnaas ch odoonoos
ehlen uurd monh salahgui" gej EZEN aildaj baina.

Isaia 60

60:1 "Bos, gerelt. Uchir ni chinii gerel irj, EZENii tsog javhlan chinii deer
mandaj baina. 2 Uzegtun, gazryg haranhui burhen, gun haranhui humuusiig
huchsan. Gevch EZEN chinii deer mandan, Tuunii tsog javhlan ni chinii
deer uzegdene. 3 Undestnuud chinii gerel uruu, haad ni chinii mandah
tuyaa uruu irne. 4 Nudee orgon orchin toirnoo haragtun. Ted bugdeeree
tsuglan, cham deer irj baina. Chinii hovguud als holoos irne. Chinii ohidyg
gar deer avchirna. 5 Chi uzej gerelteed, chinii zurh hodlon, bayasna.
Yaagaad gevel dalain bayalag ta narynh bolj, undestnuudiin horongo

chamd irne. 6 Temeen sureg, Midian bolon Yefagiin botgonuud chamaig
burhene. Ted bugdeeree Shyebagaas irne. Ted alt hiigeed gutel avchran,
EZENii magtaalyn sain medeeg teene. 7 Kyedaryn buh honin sureg cham
deer tsuglarch, Nyebaiotyn hutsnuud chamd uilchilne. Ted Minii tahilyn
shireend taalamjtaigaar orgogdon, Bi Ooriin sur javhlant geriig
aldarshuulna. 8 Uul met, uurendee butsah tagtaanuud met nisej bui ted hen
be? 9 Uneheer ergiin ornuud Namaig haruuldana. Chinii Burhan EZENii
ner, Izrailiin ariun Negenii toloo als holoos chinii hovguudiig alt, mongotei
ni hamt avchrahyn tuld Tarshishiin usan ongotsnuud ehend irne. Uchir ni
Ter chamaig aldarshuulsan yum. 10 Hariinhan hana hermiig chini bosgon,
tednii haad chamd uilchilne. Chamaig Bi hilengeeree tsohison bolovch,
orshoolooroo Bi chamaig orovdoh bolno. 11 Humuus undestnuudiin ed
bayalgiig chamd avchirj haad ni tsuvaag hotolj baihyn tudd chinii daaman
haalganuud odor ch, shono ch haagdahgui, yamagt neelttei baina. 12 Uchir
ni chamd uilchlehgui baih undesten, haanchlaluud sonono. Tiim
undestnuud burmoson ustgagdana. 13 Minii ariun gazryg uzesgelentei
bolgohyn tuld Livany sur javhlan boloh arts, jodoo, nars mod cham uruu
irne. Bi holiinhoo gishguuriig sur javhlantai bolgono. 14 Chamaig
zovoogchdyn hovguud ni irj, chamd mehiin, chamaig uzen yadagchid
bugdeeree holiin chini uland hurtel bohiino. Ted chamaig EZENii hot
buyuu Izrailiin Ariun Negenii Sion gej nerlene. 15 Hediigeer chi hayagdan,
uzen yadagdaj, hen ch dairan ongordoggui baisan bolovch, Bi chamaig
monhiin baharhal, uyees uyed bayar hoor bolgono. 16 Chi bas
undestnuudiin suugeer tejeegden, haadyn meemiig hohno. Tegehed EZEN
Bi bol chinii Avragch, chinii Choloologch, Iakovyn Huchit Negen mon
bolohyg chi medne. 17 Bi chamd zesiin orond alt, tomriin orond mongo,
modny orond zes, chuluuny orond tomor avchirch, chinii tor barigchdyg
amar amgalan bolgon, chinii hargalzagchdyg unen zov bolgono. 18 Chinii
nutagt huchirhiilel, hil hyazgaaryn chini dotor evdrel suirel dahin
sonsogdohgui. Harin chi ooriin hana hermuudiig Avral, daaman
haalganuudaa Magtaal gej nerlene. 19 Uunees hoish odroor nar chinii
gerel baihaa bolij, sarny tuyaa ch chamaig giiguulehee bolino. Harin
EZEN chinii uurdiin gerel bolj, chinii Burhan ni chinii aldar bolno. 20

Hoishid chinii nar shingehgui, chinii sar huuchrahgui. Uchir ni EZEN
chinii uurdiin gerel bolj, chinii gashuudlyn odruud togsono. **21** Daraa ni
chinii buh ard tumen zov shudarga bolj, gazryg monhod ezemshine. Ted
bol Namaig aldarshuulahyn toloo Minii tarisan mochir, Minii mutryn
buteel yum. **22** Hamgiin ochuuhen negen ni myanga bolj, hamgiin baga neg
ni huchirheg undesten bolno. EZEN Bi uuniig tuhain tsagt ni yaaravchlah
bolno".

Isaia 61

61:1 Ezen BURHANy Suns minii deer baina. Uchir ni EZEN namaig
zovogsdod sain medeeg delgeruulehiin tuld tomilson yum. Ter namaig
shanalsan zurhtei humuusiig edgeen, olzlogdogsdod erh choloog
tunhaglaj, huleestei humuusiig choloolohiin tuld, **2** mon EZENii taalamjit
jil, bidnii Burhany oshoo avah odriig tunhaglan, buh gashuudagsdyg
taivshruulan, **3** Siond gashuudagsdad unsnii orond tsetsgiin helheeg ogch,
gashuudlyn orond bayar hooriin tos, gaslant sunsnii orond magtaalyn
huvtsas soyorhohyn tuld ilgeesen yum. Iimees Tuuniig aldarshuulahyn tuld
tedniig unen zoviin tsarsnuud, EZENii suulgats gej nerleh bolno. **4** Tegeed
ertnii balgasnuudyg sergeen bosgoj, uridyn evdersen gazruudyg yanzalj,
olon uyeiin turshid hoosorch suirsen hotuudyg shinechlen zasvarlana. **5**
Hari humuus bosoj, ta naryn surguudiig hariulna. Hariin hovguud ta naryn
tarialanch, usan uzemchid boltsgoono. **6** Harin ta nar EZENii tahilch nar,
bidnii Burhany uilchlegchid gej nerlegden, undestnuudiin ed bayalgiig iden,
tednii horongoor sairhah bolno. **7** Ichguuriinhee orond ta nar hoyor dahin
ih huviig avch, doromjlolyn orond ted oorsdiinhoo huvid bayarlan
hashhirna. Tiim uchraas ted oorsdiin gazartaa hoyor dahin ihiig ezemshin,
monhiin bayar bayasgalan tedniih bolno. **8** Uchir ni EZEN Bi shudarga
yosyg hairlaj, hucheer deeremdehiig uzen yaddag. Bi tedend shagnalyg ni
itgemjteigeer ogno. Bi tedentei monhiin geree baiguulna. **9** Tegehed urs ni
undestnuudiin dotor, tednii hoich uye ni humuusiin dund tanigdana. Ted bol
EZENii yerooson urs baina gej tedniig harsan bugd medeh bolno. **10** Bi
EZENii dotor ihed bahdan, setgel mini minii Burhand bayarlana. Suit zaluu

ooriigoo tsetsgiin helheegeer chimj, suit busgui ooriigoo unet chuluugaar
goyodog shig, Ter namaig unen zoviin nomrogoor orooj, avralyn huvtssaar
huvtsaslasan yum. **11** Uchir ni gazar delhii mochir nahia urguulan,
tsetserleg dotor ni tarisan yumsyg urguuldag shig Ezen BURHAN buh
undestnuudiin omno unen zov ba magtaalyg bii bolgono.

Isaia 62

62:1 Unen zov ni gerel gegee met, avral ni shataj bui bambar met ireh
hurtel Siony toloo Bi duugui baihgui, Iyerusalimyn toloo Bi chimeegui
baihgui. **2** Undestnuud chinii unen zoviig, buh haad chinii aldryg uzne.
EZENii am hairlasan shine nereer chamaig nerlene. **3** Chi EZENii mutar
dahi uzesgelent titem, ooriin Burhany mutar dahi haany malgai bolno. **4**
Uunees hoish chamaig "Martagdsan" hemeen, chinii gazryg "Ezgui
zeluud" gej helehgui. Harin chamaig "Tuunii dotorh Minii bayar hoor"
geed, chinii gazryg "Gerlesen" gej nerlene. Uchir ni EZEN chamd
bayarlan, chinii gazar gerleh bolno. **5** Uchir ni zaluu hun ongon ohintoi
gerledeg shig chinii hovguud chamtai gerlene. Suit zaluu suit busguidee
bayarladag shig chinii Burhan chamd bayarlana. **6** Iyerusalim aa, Bi chinii
hermen deer manaach naryg taviv. Ted buh l odorjin, buh l shonojin hezee
ch duugaa huraahgui. EZENiig dursagch aa, buu amragtun. **7** Ter
Iyerusalimyg bosgoj, baiguulj gazryn magtaal bolgoh hurtel ni Tuund buu
amralt ogogtun. **8** EZEN Ooriin baruun mutar, huchit garaaraa
tangaraglav. "Bi chinii ur tariag dahin hezee ch daisnuudad chini hool
bolgon ogohgui. Mon chinii hodolmoroor bii bolson shine darsyg hariin
hovguud uuhgui. **9** Harin ur taria huraagchid ni tuuniig idej, EZENiig
magtana. Usan uzmiig huraagchid ni uuniig Minii ariun gazryn hashaan
dotor uuna". **10** Daaman haalgaar ortsgoo, ortsgoo. Humuusiin zamyg
tseverle. Zam tavitsgaa, tavitsgaa. Chuluut ni zailuulagtun. Humuusiin deer
tug bosgogtun. **11** Uzegtun, EZEN gazryn hyazgaar hurtel tunhaglan
"Hooye. Chinii avral irj baina. Uzegtun, Tuunii shagnal Tuuntei hamt
bogood Tuunii saishaal ni Tuunii omno baina" gej Siony ohind aildav. **12**
Ted "EZENii avarsan ariun ard tumen" gej nerlegdeh bolno. Chi

"Hayagdaagui hot, Erelchin" gej nerlegdene.

Isaia 63

63:1 Bozragaas hurts ulaan ongiin huvtsastai Yedomoos iregch ene hen
be? Sur javhlantaigaar huvtsaslasan, Ooriin huchnii aguu baidlaaraa uragsh
temuulegch ni hen be? "Ene bol zoviig oguulztch avrah huchtei Bi baina".
2 Tany deel yaagaad ulaan, Tany huvtsas yaagaad usan uzmiin shahuurga
gishgegch met baina ve? 3 "Bi gantsaaraa usan uzmiin shahuurgyg
gishgehed, ard tumnuudees Nadtai hamt hen ch baigaagui. Bi mon uur
hilengeer tedniig gishgej, uurlan tedniig devselsen. Tednii shuus ni Minii
deeld userch, Bi Ooriin buh huvtssaa buzarlasan bilee. 4 Uchir ni oshoo
avaltyn odor Minii zurhend baisan bogood Minii zoliltyn jil irsen bolgoo. 5
Namaig harahad tuslah hun neg ch baisangui. Namaig demjih hun neg ch
baihguid ni Bi gaihaj baisan. Tiimees Minii Ooriin mutar Nadad avralyg
avchran, Minii uur hilen Namaig demjiv. 6 Bi hilegnen ard tumnuudiig
gishgen, uuraaraa tedniig sogtoon, tednii shuusiig gazart asgasan yum". 7
Bi EZENii enerel hairyg duridan, EZENii bidend soyorhson buhen hiigeed
Izrailiin gert uzuulsen aguu ih iveeliinh ni daguu Tuunii magtaalyg
sanuulav. Edgeeriig Ter Ooriin orshooliin daguu Ooriin ulemj ih enerel
hairyn yosoor tedend soyorhson bilee. 8 "Uneheer ted bol Minii ard tumen
bogood hudal huurmagaar handahgui hovguud yum" gej Ter aildav.
Tegeed Ter tednii Avragch bolov. 9 Tednii buh l zovlonguud dotor Ter
zovson bogood Tuunii orshihuin tenger elch tedniig avarsan. Ooriin hair,
orshool dotor Ter tedniig avarsan. Tereer ertnii buhii l odruuded tedniig
orgon, yavsan bilee. 10 Harin ted eserguutsen, Tuunii Ariun Sunsiig
gomdoov. Tiim uchraas Ter ergen, tednii daisan bolj, tednii esreg Ooroo
daitsan yum. 11 Daraa ni Tuunii ard tumen Mosyegiin uyeiin ertnii
odruudiig dursan sanasan. Ooriin surgiin honichidtoi ni hamt tedniig
tengisees gargasan Ter haana baina ve? Tednii dund Ooriin Ariun Sunsiig
oruulsan Ter haana baina ve? 12 Hen Mosyegiin baruun gart baihaar
Ooriin tsog javhlant mutryg yavuulsan be? Oortoo monh neriig bii
bolgohyn tuld tednii omno usyg huvaaj, 13 tedniig gun usan dunduur hen

udirdav? Tal nutgiin mori shig ted budreegui. **14** Uher sureg hondii uruu
buuh shig EZENii Suns tedend amgalang ogov. Ta Oortoo tsog javhlant
neriig bii bolgohoor Ooriin ard tumniig iinhuu udirdsan bilee. **15** Ta
tengerees doosh harj, Ooriin ariun, tsog javhlant gazraas uzeech. Tany
zutgel, Tany huchit uils haana baina ve? Tany enhriilel bolon orovch setgel
nadaas holdjee. **16** Hediigeer Abraham bidniig medehgui, Izraili bidniig
tanihgui bolovch Ta bidnii Etseg bilee. Oo, EZEN, Ta bidnii Etseg.
Ertnees Tany ner bol bidnii Avragch. **17** Oo, EZEN, Ta yaagaad bidniig
Ooriinhoo zamaas tooruulen, bidnii zurhiig hatuuruulan, Tanaas emeehgui
bolgoson yum be? Tany ov zalgamjlalyn ovguud boloh Tany booluudyn
toloo ergeech. **18** Ariun ard tumen chini Tany ariun gazryg bogino
hugatsaand ezemshsen. Bidnii daisnuud nuraan gishgesen. **19** Tand hezee
ch zahiragdaj baigaagui, Tany nereer nerlegdej baigaagui humuustei bid
adilhan bolloo.

Isaia 64

64:1 Ayaa, Ta tengeriig yaran, doosh buuj irvel, Tany orshihuid uuls
dorgin chichrehsen. **2** Shirenge butyg shataadag gal met, us butsalgadag
gal adil Ooriinhoo orshihuid undestnuudiig chichruulehiin tuld Ooriin
neriig daisnuuddaa meduuleheer buuj ireech. **3** Uchir ni bidnii huseegui
aimshigt uilsiig Ta hiih uyed, Tanyg doosh buuhad uuls Tany orshihuid
chichrev. **4** Ooriig ni itgen huleegch negnii toloo uilddeg Tanaas oor
Burhanyg ertnees hoish ted sonsoogui,chiheeree sonsoogui bogood neg ch
nud haraagui. **5** Unen zoviig bayartaigaar uildegch, Tany zamuudad Tanyg
sanadag huntei Ta uulzdag. Uzegtun, bid nugel uildej, uuniigee udaan
hugatsaagaar urgeljluulseer baisan uchir Ta uurlasan. Bid avragdah bolov
uu? **6** Bid bugdeeree buzar negen met bolson bogood bidnii buh zov uils ni
bohir huvtsas met baidag. Bid bugdeeree navch met hataj, bidnii nugel ni
bidniig salhi met hiisgene. **7** Tany neriig duudan Tanaas zuurahaar ondiih
hun neg ch alga. Uchir ni Ta bidnees nuuree nuuj, bidniig oorsdiin mini
nutliin huchind tushaasan. **8** Gevch edugee EZEN, Ta bol bidnii Etseg
bilee. Bid shavar, Ta bol bidnii vaarchin. Bid bugdeeree Tany mutryn

buteel. 9 EZEN mini. Hemjee hyazgaargui buu hilegneech. Nugliig uurd
buu dursaach. Uzegtun, odoo har, bid bugd Tany ard tumen. 10 Tany ariun
hotuud, Sion ch hurtel zeluud gazar bolloo. Iyerusalim ezguirlee. 11 Etseg
ovgodiin maani Tanyg magtaj baisan gazar boloh bidnii ariun uzesgelent
orgoo gald shatjee. Bidnii buh unet yums nurangi bolloo. 12 EZEN mini.
Edgeeriig Ta tevchseer baih uu? Ta duugui baisaar, hemjee
hyazgaarguigeer bidniig zovooh uu?

Isaia 65

65:1 "Guigaagui humuust Bi Ooriigoo ilchilj, Namaig ereegui humuust Bi
oldov. Minii neriig duudaagui undestend «Bi end baina, Bi end baina» gej
Bi aildav. 2 Ooriin bodlyg dagaj, buruu zamaar yavagch, boslogo
gargagch ard tumen uruu Bi buhel odriin tursh mutraa sungasan. 3 Ene ard
tumen bol Minii nuuren deer Namaig bainga doromjlon, tsetserlegt tahil
orgon, toosgon deer unertniig shataaj, 4 bulshnuudyn dund suuj, nuuts
gazruudad shoniig ongoroon, gahain mah iden, savandaa buzar mahny
sholiig hiideg bogood, 5 «Zogs. Nad uruu buu oirtogtun. Uchir ni bi
chamaas iluu ariun» gej heldeg. Ted bol Minii hamart unerteh utaa, buh l
odorjin shatdag gal yum. 6 «Uzegtun, ene ni Minii omno bichigdsen. Bi
duugui baihgui, harin butsaaj tolno. Tuugeer ch ul baram Bi tednii ovort ni
tolno. 7 Ingehdee ta naryn hilents hiigeed ta naryn etseg ovgodiin hilentsiig
hoyoulang ni hamtad ni tolno» gej EZEN aildaj baina. Uchir ni ted uulan
deer unerten shataan,tolgod deer Namaig doromjilson. Tiimees Bi tednii
uridyn uilsiinh ni hemjeegeer ovort ni butsaaj tolno". 8 EZEN uuniig aildaj
baina. "Honhortsog dotor shine dars oldvol «Tuuniig buu ustgagtun. Tuund
iveel baina» hemeen hun oguuldeg met, Bi Ooriin booluudyn toloo uildej,
tedniig bugdiig ni ustgahgui. 9 Bi Iakovaas ur udmyg ni, Iudagaas Minii
uulsyg ovlogchiig gargan avchirna. Ter ch baitugai Minii songoson
humuus uuniig ovlon, Minii zarts nar tend amidarna. 10 Namaig haigch
Minii ard tumnii toloo Sharon ni honiny belcheer, Ahoryn hondii uhriin
hevter bolno. 11 Harin EZENiig orhin, Minii ariun uulyg martan, Az
zavshaany toloo shiree zasaj, Huvi tavilangiin toloo nairuulsan darsyg

duurgegch humuus ta naryn huvid gevel, 12 Bi ta naryn huvi taviland ildiig
zoriulahad ta nar bugdeeree allagad bohiino. Uchir ni Bi duudsan bolovch
ta nar hariulsangui. Bi aildsan bolovch ta nar sonssongui. Ta nar Minii
omno muut uidden, Minii huseeguig songoson". 13 Tiim uchraas Ezen
BURHAN uuniig aildaj baina. "Uzegtun, Minii zarts nar ideh bolovch, ta
nar olsono. Uzegtun, Minii zarts nar uuh bolovch, ta nar tsangana.
Uzegtun, Minii zarts nar bayasah bolovch, ta nar ichne. 14 Uzegtun, Minii
zarts nar hoortei zurheer, bayar hoorteigoor hashhirah bolovch, ta nar
hund zurhtei orilj, tsohorson sunstei uilah bolno. 15 Ta nar ooriin neriig
Minii songoson negend haraal bolgon orhih bogoodEzen BURHAN ta
naryg alna. Harin Minii zarts nar oor nereer duudagdana. 16 Yaagaad
gevel delhii deer yeroogdson hun ni unenii Burhanaar yeroogdono. Delhii
deer tangaraglagch ni unenii Burhanaar tangaraglana. Uchir ni uridyn
zovlonguud martagdaj, Minii haraanaas nuugdsan. 17 Haragtun, Bi shine
tenger, shine gazryg buteene. Uridyn yums sanagdahgui, bodol sanaand ch
ul buuna. 18 Harin Minii buteeh zuild uurd bayarlan bayasagtun. Haragtun,
Bi bayar hooriin toloo Iyerusalimyg, bayaslyn toloo tuunii ard tumniig
buteene. 19 Bi mon Iyerusalimd bayarlan, Ooriin ard tumend bayasaj
baina. Tegeed tend uilah, oriloh duu tsaashid sonsogdohgui. 20 Tend
tsoohon honog amidardag nyalhas ch, ooriin odruudiig guitseegeegui
hogshid ch baihgui bolno. Zuu naslaad uheh huniig zazuu nas hureegui
negniig haraagdsan hun gej tootsoh bolno. 21 Ted ger barij, tuun dotroo
suuna. Ted bas usan uzem tarialj, ur jimsiig ni idne. 22 Ted barihgui, oor
hun suuna. Ted tarihgui, busad ni idne. Harin Minii ard tumnii odruud ni
modny amidrah hugatsaa shig boloh bogood Minii songoson humuus
oorsdiinhoo garyn buteeliig omsono. 23 Ted demii hooson ajillahgui,
zovohyn tuld huuhed toruulehgui. Uchir ni ted ba tednii ur udam ni
EZENeer yeroogdson humuusiin hoich uye bilee. 24 Tedniig duudahaas
omno Bi hariulj, tedniig yarij baihad ni Bi sonsoh tsag irne. 25 Chono
hurgatai hamt belchin, arslan uher met surel idej, shoroo ni mogoin hool
bolno. Ted Minii buh ariun uuland yamar ch muu, hor honool uildehgui"
gej EZEN aiddaj baina.

Isaia 66

66:1 EZEN uuniig aildaj baina. "Tenger bol Minii sentii, gazar bol Minii
holiin gishguur bilee. Tegeed ta nar Nadad haana ni orgoo barih yum be?
Haana Minii amrah gazar baigaa yum be? 2 Ene buh zuiliig chini Minii
mutar buteesen. Tiimees ene bugd chini biyet zuil bolson yum" gej EZEN
tunhaglav. "Harin Bi daruu, gemshsen setgeltei, Minii ugend chichirdeg
hun uruu l harna. 3 Uher aldag hun aluurchintai adil, hurgaar tahil orgogch
hun nohoin huzuug mushgigchtai adil, ideen orgol orgogch hun gahain
tsus orgoj baigaa met, unertniig uugiulagch hun shuteeniig magtagchtai
adil yum. Ted oorsdiin zamaa songodog bogood tednii setgel buzar bulai
yumsdaa bayarladag shig 4 tuunchlen Bi ch tednii shiitgeliig songoj, aidag
yumsyg ni tednii deer avchirna. Yaagaad gevel Bi duudsan bolovch, hen
ch hariulaagui. Bi aildsan bolovch hen ch sonsoogui. Ted Minii omno
muug uildej, Minii huseeguig songoson". 5 EZENii utend chichregchid ee.
Tuunii ugiig sonsogtun. "Minii nerees bolj ta naryg uzen yaddag, havchdag
ah duus chini «EZEN aldarshih boltugai. Bid ta naryn bayar bayasgalang
uzeh yumsan» getsgeev. Gevch ted ichih bolno. 6 Hotoos garah ih
shuugiant duu, sumees garah duu chimee bol daisnuudynhaa avah yostoig
ni buren tolj baigaa EZENii duu yum. 7 Ter emegtei dunshij ovdohoosoo
omno torloo. Ter zovoogui atlaa huu toruulev. 8 Hen iim yum sonsson be?
Hen iim yum uzsen be? Gants odort gazar bii bolj chadah uu? Gants
mochid l undesten bii bolj chadah uu? Sion dunshij ehelmeshch, ter
emegtei mon hovguudee toruulev. 9 Bi amsar deer ni avchraad toruulehgui
baih uu?" gej EZEN aildaj baina. "Esvel toroltiig ogogch Bi umaig haah
uu?" gej chinii Burhan aildaj baina. 10 "Iyerusalimyg hairlagchid
bugdeeree tuuntei bayasan tsengegtun. Tuunii toloo gashuudagsad
bugdeeree tuuntei hamt aguu iheer bayasan jargagtun. 11 Uchir ni chi
tuunii taivshruulagch meemnees hohoj tsadna. Chi hohoj elbeg
hangaluunengert ni bayarlana". 12 Uchir ni EZEN uuniig aildaj baina.
"Uzegtun. Bi tuund gol met enh amgalang ogch, undestnuudiin aldryg
uyeriin ursgal met bolgono. Ta naryg tejeej, gar deeree orgon, ovdog
deeree enhriilne. 13 Eh ni huugee taivshruuldag shig Bi ta naryg

taivshruulna. Ta nar Iyerusalimd taivshrah bolno". **14** Uuniig uzeed ta
naryn zurh bayasaj, ta naryn yas shinehen ovs met tsetseglene. EZENii
mutar booluuddaa medegdene. Harin Ter daisnuudaa zevuutsne. **15**
Uzegtun, uur hilengee bolon shuult zemlelee galyn doltei hamt buulgahaar
gal dotor EZEN ireh bolno. Tuunii teregnuud hui salhi met ajee. **16** Uchir
ni EZEN galaar hiigeed Ooriin ildeer buh mahan biyeiin deer shuuh
ajillagaag heregjuulne. Mon EZENd aluulsan humuus olon baih bolno. **17**
"Gahain mah, buzar yums, hulgana iddeg bogood goldoo bui negniig
dagaj, tsetserleg uruu ochij, oorsdiigoo ariusgan tsevershuulegchid
bugdeeree etses bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. **18** "Uchir ni Bi tednii
uils hiigeed bodluudyg medne. Buh undesten, heltniig tsutluulah tsag irj
baina. Ted irj, Minii tsog javhlang uzne. **19** Bi tednii dund temdeg tavin,
tednees ami heltregsdiig undestnuud buyuu Tarshish, Put, Lud, Myeshyeh,
Rosh, Tubal, Iavan uruu bolon Minii aldar tsuug sonsoogui, Minii tsog
javhlang uzeegui als holyn ergiin ornuud uruu yavuulna. Ted Minii aldryg
undestnuudiin dund tunhaglana. **20** Izrailiin hovguud ideen orgoloo tsever
savand hiin EZENii gert avchirdag shig ted ta naryn buh ah duusiig buh
undestnees tsugluulan, mori tereg, juuz, luus, temeegeer Minii ariun uul
Iyerusalimd ideen orgol bolgohoor avchirna» gej EZEN aildaj baina. **21**
"Mon Bi tednii zarimyg ni tahilch bolon lyevi hun bolgohoor avna" gej
EZEN aildav. **22** "Minii buteeh shine tenger, shine gazar Minii omno
monhod baih metta naryn ur udam, ta naryn ner ch monhod baina" gej
EZEN tunhaglaj baina. **23** "Shine saraas shine sar hurtel, amraltyn odroos
amraltyn odor hurtel buh mahan biye Minii omno morgohoor irne" gej
EZEN aildaj baina. **24** "Daraa ni ted garch, Namaig eserguutsegch
humuusiin huuriig uzne. Uchir ni tednii horhoi ni uhehgui, tednii gal ni
untrahgui. Ted buh mahan biyed jigshil bolno".

Yeryemia 1

1:1 Byeniamin nutgiin, Anatot dahi tahilch naryn neg Hyelkiagiin huu
Iyeryemiagiin ugs. 2 Amony huu Iudagiin haan Iosiagiin odruuded buyuu
haanchlalynh ni arvan gurav dahi jild EZENii ugs tuund irjee. 3 Tuunchlen
Iosiagiin huu Iudagiin haan Iyehoiakimyn uyed buyuu Iosiagiin huu
Iudagiin haan Zyedyekiagiin haanchlalyn arvan neg deh ony etses hurtel,
tavdugaar sard Iyerusalimyg tsologdoh hurtel ene ug irsen yum. 4 EZENii
ug nad uruu irj aildahdaa — 5 Ehiin hevliid chamaig burelduuleheesee
omno bi chamaig medsen bogood torohoos chini omno Bi chamaig
ariusgaj, chamaig undestnuuded esh uzuulegch bolgon tomilson» gev. 6
Tegehed bi — Ayaa, Ezen BURHAN! Haragtun, bi zaluu tul herhen
yarihyg medehgui gev. 7 Harin EZEN nadad — "Bi zaluu" gej buu hel.
Uchir ni Bi chamaig ilgeeh gazar burd chi yavah bolno. Minii chamd
tushaah buhniig chi yarih bolno gev. 8 "Tednees buu ai. Uchir ni Bi
chamaig choloolohoor chamtai hamt baina" gej EZEN tunhaglaj baina. 9
Tegeed EZEN mutraa sungan, minii amand hurgeed, EZEN nadad —
Uzegtun, Bi Ooriin ugsiigchinii amand hiiv. 10 Har daa, Bi chamaig ene
odor undestnuudiin hiigeed haanchlaluudyn deer tavisan nizulgaan zumlah
hiigeed evdleh, suitgeh hiigeed homruuleh, barij bosgoh hiigeed tarij
urguulahyn tuld boloi gev. 11 EZENii ug nad deer irj Iyeryemia, chamd
yuu haragdaj baina ve?» gehed bi — Guils modon tayag harj baina gev. 12
Tegtel EZEN nadad — Chi sain harlaa. Uchir ni Minii ug biyelehiig Bi
harj baina gev. 13 EZENii ug nad deer hoyor dahia irj, — Chamd yuu
haragdaj baina ve? gej asuuv. Bi — Hoid zugees heltiisen butsalj bui
togoo haragdaj baina gev. 14 Tegtel EZEN nadad — Gazar nutgiin buh
orshin suugchid deer hoid zugees hor honool garch irne. 15 Uchir ni
haragtun, Bi hoid zugiin haanchlaluudyn buh urguudyg duudaj baina gej
EZEN tunhaglaj baina. "Ted irj, Iyerusalimyn daaman haalganuudyn oroh
uudend, mon tuunii hermiin haraldaa ergen toirond hiigeed Iudagiin buh
hotuudyn haraldaa oor oorsdiin sentiigee bosgono. 16 Namaig umartaj,
busad burhdad tahil orgon, oorsdiin garyn buteeldee morgoson tednii buh
buzar bulaigaas bolj Bi Ooriin shuultiig tednii deer tunhaglah bolno. 17

Odoo busee buselj, boson, Minii chamd tushaah buhniig tedend helegtun.
Tednees buu ai, es tegvees Bi chamaig tednii omno ailgah bolno. 18
Uzegtun, Bi chamaig onoodor Iudagiin haad, amban zahiragchid, tahilch
nar hiigeed gazar nutgiin ard tumnii huvid behlelt hot, tomor bagana bolon
buhel gazar nutgiin esreg bui hurel herem met bolgov. 19 Ted chinii esreg
tulaldah bolovch Bi chamaig choloolohoor chamtai hamt baigaa tul ted
chamaig diilehgui" gej EZEN tunhaglaj baina.

Yeryemia 2

2:1 EZENii ug nad uruu irj — 2 Yavj, Iyerusalimyn chihend tunhaglahdaa
"EZEN ingej aildaj baina. «Ta naryn talaar Bi ta naryn zaluugiin zoriulalt,
sui tavisny chini hair, taria tariagui gazar nutgaar tsold Namaig dagaj
baisnyg chini sanaj baina. 3 Izraili EZENd ariun, Tuunii urgatsyn anhnyh ni
baisan yum. Tuunees idsen bugd buruutan boljee. Tedend hor honool
uchirsan bilee» gej EZEN tunhaglaj baina" geerei hemeev. 4 Iakovyn ger
ee, Izrailiin geriin buh urguudaas, EZENii ugiig sonsotsgoo. 5 EZEN ingej
aildaj baina. "Ta naryn etseg ovgod Nadaas yamar shudarga bus zuil olson
boloodNadaas holdon, hoosny araas yavj, hooson bolov? 6 Ted «Bidniig
Yegipyetiin nutgaas gargaj, tsoloor, zeluud bolon an tsav buhii gazraar,
gan gachig buhii, mon gun haranhui gazraar, henii ch hondlon garch
uzeegui, henii ch orshin amidarch baigaagui gazraar bidniig hotlon
udirdsan EZEN haana baina ve?» gej asuusangui. 7 Bi ta naryg arvin
jimstei gazart avchirsan ni ta nar tuunii ur jims hiigeed sain zuilsees
hoolloosoi gesend baiv. Gevch ta nar irj, Minii gazar nutgiig buzarlav.
Minii oviig ta nar jigshuurt zuil bolgov. 8 Tahilch nar «EZEN haana baina
ve?» gej heleegui. Huuli guitsetgegchid Namaig medsengui. Udirdagchid
bas Minii esreg nugel uildej, esh uzuulegchid Baalaar esh uzuulj, ashig
tusgui zuilsiin araas yavsan. 9 Tiimees Bi ta naryg buruutgasaar baih
bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. "Mon ta naryn huuhduudiin huuhduudiig
Bi buruutgah bolno. 10 Kittimiin ereg uruu gatlan och, Kyedar uruu ilgeen
anhaaraltai ajiglaj, uuntei adil zuil bolj baisan esehiig har. 11 Burhad ni
burhad bish baihad undesten ni burhdaa solison uu? Harin Minii humuus

yaruu aldraa ashig tusgui zuileer solijee. 12 Tengeruud ee, uund
hirdhiigtun! Mon chichirch, tsohrogtun" gej EZEN tunhaglaj baina. 13
Uchir ni Minii humuus hoyor buzar muug uildsen bilee: Ted oorsoddoo
zoriulan us togtooj chaddaggui evderhii nootsluuruudiig chuluu uhan
hiihiin tuld amid usny undarga boloh Namaig umartsan yum. 14 Izraili
bool yum uu? Esvel ter ni torolhiin zarts yum uu? Yaagaad ter busdyn olz
bolov? 15 Zaluu arslanguud tuun uruu arhirch, ted changaar arhirchee. Ted
tuunii gazar nutgiig zeluud hooson bolgojee. Tuunii hotuud orshin
suugchidgui bolj galaar ustgagdav. 16 Mon Myemfis bolon Tapanhosiin
erchuud chinii tolgoin titmiig husav. 17 Tuunii chamaig zamaar udirdan
yavahad chi EZEN Burhanaa orhisnoor uuniig oortoo uildeegui gej uu? 18
Harin odoo Nil mornii usnaas uuh gej Yegipyet uruu oroh zam deer chi
yuu hiij baigaa yum be? Esvel Yevfrat mornii usnaas uuh gej Assiri uruu
oroh zam deer chi yuu hiij baigaa yum be? 19 Chinii ooriin buzar bulai
yavdal chamaig zasaj, itgelee orhih baidal chini chamaig zalruulah bolno.
Tiim uchraas EZEN Burhanaa umartaj, Namaig ul hundleh ni chinii huvid
buzar muu ba gashuun surgamj gedgiig harj, medegtun" gejtumen tsergiin
BURHAN Ezen tunhaglaj baina. 20 "Bi Tand uilchlehgui" hemeen chi ali
hediinee ooriin buulgyg hugalj, ooriin dongiig avch hayasan bilee. Ondor
tolgod bur hiigeed nogoon mod buriin door chi yanhan met hevtev. 21
Gesen ch Bi chamd shilmel usan uzem, buren itgeltei uriig tarisan yum.
Tiin atal yuund chi Minii omno ooriigoo hariin usan uzmiin muudsan nahia
bolgov? 22 Chi biyee hujraar utaaj, ulemj ih savan hereglesen ch chinii
gem buruugiin tolbo Minii omno baisaar baina gej BURHAN Ezen
tunhaglaj baina. 23 "Bi buzarlagdaagui, bi Baaluudyn hoinoos yavaagui"
gej chi yaaj helj chadna ve? Hondii deh ooriinhoo zamyg haraach! Chi yuu
hiisnee medej av! Chi bol zamaa budliulj bui hurdan inge, 24 tsold
eenegshin dasaj, husel tachaal dotroo salhiig unerledeg zerleg em iljig
yum. Oroo ni orohod ni hen tuuniig togtoon barij chadah bilee? Tuuniig
haigch hen bolovch tsutsahgui. Tuunii sard ni ted tuuniig oloh bolno. 25
Holdoo tah had, hooloigoo tsangahaas hamgaal. Gevch chi "Naidvar alga!
Uchir ni bi hariinhnyg hairlasan bogood tednii hoinoos bi yavah bolno"
gejee. 26 Ilchlegdeheeree hulgaich shivshig boldgiin adil Izrailiin ger

buyuu ted bolon tednii haad, tednii amban zahiragchid, tednii tahilch nar,
mon tednii esh uzuulegchid shivshig bolov. 27 Ted modond "Ta bol minii
etseg", chuluund "Ta namaig toruulsen bilee" gedeg. Uchir ni ted nuuree
bus, nuruugaa Nad uruu haruulav. Harin zovlongiinhoo tsagt ted "Bosoj,
bidniig avraach" geh bolno. 28 Oorsoddoo zoriulan buteesen burhad chini
haana baina ve? Zovlongiin chini tsagt ted chamaig avarch chadah yum
bol, ted bosotsgoog. Uchir ni, oo Iuda, hotuudyn chini toogoor chinii
burhad baidag bilee. 29 Chi Nadtai yuund margana ve? Ta nar bugd Minii
esreg nugel uildsen gej EZEN tunhaglaj baina. 30 "Chinii ur huuhduudiig
Bi demii tsohijee. Ted yamar ch gesgeeltiig huleen avsangui. Chinii ild
suitgegch arslan met esh uzuulegchdiig chini zalgiv. 31 Ene uyeiinhen,
EZENii ugend anhaar. Bi Izrailiin huvid tsol, esvel gun haranhuin oron
baiv uu? Yaagaad minii humuus "Bid heren tenuuchilne. Bid Tan uruu
dahin irehgui" gej helne ve? 32 Ongon ohin goyol chimeglelee, suit busgui
goyolyn huvtssaa martaj chadah uu? Getel Minii humuus Namaig
toolshgui ih odor martsan bilee. 33 Hairyg erelhiileheer chi zamaa yamar
sain beldene ve! Tiim uchraas buzar bulai emegteichuuded hurtel chi
zamaa zaajee. 34 Bas chinii hormoi deerees gemgui yaduu hunii amin tsus
oldson. Tednii evdlen orj irehiig ni haraagui. Gevch edgeer buh zuilsiin
hajuugaar 35 chi "Bi gemgui. Tuunii uur hilen nadaas uneheer zailjee" gej
helsen bilee. Uzegtun, chi "Bi nugel uildeegui" gesen tul Bi chamaig shuuh
bolno. 36 Chi yuund zamaa oorchlon iim ih heren tenuuchilne ve? Assiri
chamaig shivshig bolgosny adil Yegipyet ch bas chamaig shivshig
bolgono. 37 Endees ch bas chi garaa tolgoi deeree taviad garah bolno.
Uchir ni EZEN chinii naiddag humuusees tatgalzsan bogood chi tednii
hamt oson devjihgui gev.

Yeryemia 3

3:1 "Herev nohor ni ehnereesee salj, ehner ni tuunees yavj, oor huniih
bolbol nohor ni tuun deer butsaj ireh uu? Ter nutag burmoson bohirdohgui
gej uu? Gevch chi olon amragtai yanhan yum. Gelee ch chi Nad uruu
butsaj irdeg" gej EZEN tunhaglaj baina. 2 "Ooriin nudee zeluud

ondorloguud uruu chigluulen har daa. Chi haana huchirhiiluuleegui ve?
Tsold suuj bui Arab shig chi tedniig huleen zamyn hajuutaar suuj, ene
nutgiig ooriin zavhairal ba ooriin buzar bulaigaar buzartuulav. 3 Tiimees
aadar boroo saataj, havryn boroo ch orsongui. Gelee ch chi yanhny duhtai
bogood ichih nuurgui boljee. 4 Chi dongoj saya Nad uruu handahdaa
«Etseg mini, Ta minii zaluugiin naiz. 5 Ter uurd uurlan hilegneh uu? Ter
etses hurtel untuutsah uu?» gesen bish uu? Uzegtun, chi muu zuilsiig yarij,
uildsen bogood chi ooriinhoo zamaar yavjee". 6 Tegtel Iosia haany uyed
EZEN nadad «Itgelgui Izraili yuu hiisniig chi harav uu? Tereer ondor
tolgod bur deer garch, nogoon mod buriin door ochij, tend zavhairav. 7 Bi
«Ene buhniig uildseniihee daraa tereer Nad uruu butsaj irne» gej bodson
bolovch ter butsaj ireegui bogood tuunii itgel evdegch egch Iuda uuniig
harsan yum. 8 Itgelgui Izrailiin buhii l sadar samuunyg haraad Bi tuuniig
yavuulj, tuund salsny gerchilgee ogson bolovch tuunii itgel evdegch egch
Iuda emeesengui. Harin ter yavj, bas yanhan bolov. 9 Sadar samuunaa ih
yumand uzeegui tul tereer gazar nutgiig buzarlaj, chuluu, modtoi
zavhairav. 10 Getel ene bugdiig ul hargalzan tuunii itgel evdegch egch
Iuda buh zurheeree Nad uruu butsaj irsengui, harin huuramchaar irev" gej
EZEN tunhaglaj baina. 11 EZEN aildahdaa "Itgelgui Izraili ooriigoo itgel
evdegch Iudagaas iluu zov shudarga bolohoo batlav. 12 Yavj, edgeer
ugsiig hoid zugt tunhaglan helehdee «Itgelgui Izraili aa, butsaj iregtun» gej
EZEN tunhaglaj baina. «Bi cham uruu uurlan harahgui. Uchir ni Bi
niguulsengui» gej EZEN tunhaglaj baina. «Bi uurd uurlahgui. 13 Gagtshuu
EZEN Burhanyhaa esreg nugel uildej, nogoon mod buriin dor hariinhand
taallaa ogch, chi Minii duu hooloig dagaagui ooriin gem buruugaa huleen
zovshoor» gej EZEN tunhaglaj baina. 14 «Itgelgui huuhduud ee, butsaj
iregtun» gej EZEN tunhaglaj baina. «Uchir ni Bi ta nart EZEN bogood Bi
ta naryg hotoos negiig, urgaas hoyoryg avch, Sion uuland avchirna». 15
Tegeed ta naryg medleg, oyuun uhaanaar tejeeh, Minii Ooriin zurhiig
dagadag honichdyg Bi ta nart ogno. 16 Ene ni ta nar gazar nutagt urjij,
olon bolson uyed biyelne" gej EZEN tunhaglaj baina. "Ted dahin «EZENii
gereenii avdar» gej helehgui. Ter ni sanaand ch orohgui, tuuniig ted bodoh
ch ugui, uguileh ch ugui, mon ter ni dahiad hiigdehgui. 17 Ter uyed ted

Iyerusalimyg «EZENii Sentii» gej duudaj, EZENii neriin toloo Iyerusalim
boloh tuun uruu buh undestnuud tsuglarna. Ted oorsdiin buzar bulai zurhiin
zoruud zang dahin dagahgui. 18 Ter odruuded Iudagiin ger Izrailiin gertei
hamt alhaj, ted hamtdaa hoid zugiin nutgaas ta naryn etseg ovgodod ov
bolgon Minii ogson nutagt ireh bolno". 19 Tegehed Bi «Bi ta naryg Ooriin
huuhduudiin dund bailgan, undestnuudiin hamgiin uzesgelentei ov boloh
taalamjit nutgiig ta nart herhen ogoh bilee!" gev. Bi "Chi namaig Minii
Etseg gej duudaj, Namaig dagahaas ergej butsahgui" gej aildav. 20
Emegtei hun amragaa itgel evden orhidgiin adil, Izrailiin ger ee, chi Nadad
itgel evden handsan bilee gej EZEN tunhaglaj baina. 21 Nutsgen
ondorloguud deer duu hooloi buyuu Izrailiin hovguudiin guilt bolon uilah
ni sonsogdoj baina. Uchir ni ted zamaasaa gajij, EZEN Burhanaa martsan
yum. 22 "Itgelgui huuhduud ee, bu tsaj iregtun. Bi ta naryn itgelgui baidlyg
edgeeh bolno". Haragtun, Ta bol bidnii Burhan EZEN tul bid Tan uruu
irdeg. 23 Unendee tolgod bolon uuls deerh uimeen hooson yum. Unendee
Izrailiin avral ni bidnii Burhan EZEN dotor bilee. 24 Harin ichguurt zuil
bidnii zaluu uyees bidnii etseg ovgodiin hodolmor boloh uher, honin sureg
hiigeed hovguud ba ohidyg ni zalgijee. 25 Tsomooroo ichguur dotroo
hevtetsgeeye. Doromjlol maani bidniig burheg. Uchir ni bid bolon bidnii
etseg ovgod zaluugaasaa avahuulan onoodriig hurtel EZEN Burhanyhaa
esreg nugel uildsen bilee. Bid oorsdiin Burhan EZENii duu hooloig ch
dagaagui bilee.

Yeryemia 4

4:1 EZEN iin tunhaglaj baina. "Izraili aa, herev chi butsaj irvel Nad uruu
butsaj ir. Herev chi jigshuurt zuilsee Minii orshihuigaas zailuulj, ganhahgui
baij, 2 mon unen, zov, shudargaar «EZEN amid» hemeen tangaraglah
avaas, undestnuud Tuun dotor oorsdiigoo yerooj, Tuun dotor ted sairhah
bolno". 3 Uchir ni Iudagiin humuus bolon Iyerusalimd EZEN ingej aildaj
baina. "Bolovsruulaagui gazraa hagalagtun, orgost urgamlyn dund buu
tarial. 4 Iudagiin humuus bolon Iyerusalyemyn orshin suugchid aa, EZENii
toloo oorsoddoo hovch honduulj, zurhniihee burhevchiig zailuulagtun. Es

tegvel ta naryn uilsiin buzar bulaigaas bolj Minii uur hilen gal met garch,
hen ch untraaj chadahguigeer shatna. **5** Iudad zarlan, Iyerusalimd
tunhaglahdaa «Nutagt buree ulee. Changaar hashhirch, "Tsuglartsgaa,
behlegdsen hotuud uruu yavtsgaaya" gej hel. **6** Sion tiish tugaa bosgo!
Horgodoh gazar hai, buu zogs. Uchir ni Bi hoid zugees buzar muug bolon
aguu suirliig avchirj baina. **7** Arslan oi shuguinaasaa garch, undestnuudiig
ustgagch hodolloo. Tereer gazar nutgiig chini tsolmohoor ooriin gazraasaa
garav. Hotuudyg chini orshin suugchgui balgas bolno. **8** Uunii toloo taar
omsoj, gashuudan uil. Uchir ni EZENii shiruun uur hilen bidnees ergej
butsaagui. **9** Ter odor haan bolon noyod zurh aldaj, tahilch nar ain surdej,
esh uzuulegchid gaihah bolno» gej EZEN tunhaglaj baina. **10** Tegehed bi
"Ayaa, Ezen BURHAN! Hooloind ild hursen baihad «Ta nart amar
amgalan baih bolno» gej helen Ta ene ard tumniig bolon Iyerusalimyg
uneheer huurjee" gej helev. **11** Ter uyed ene ard tumend bolon Iyerusalimd
"Minii ard tumnii ohiny zugt chiglen tsoliin nutsgen dov tolgodoos
bugchim haluun salhi ni shigshin, tseverlehiin tuld bus ireh bolno. **12** Uunii
huvid denduu huchtei salhi Minii tushaalaar irne. Edutee Bi tednii esreg
shiitgeluudiig bas zarlah bolno. **13** Uzegtun, tereer uul met deeshgarch,
tuunii teregnuud hui salhi met yum. Tuunii morid burgedees iluu hurdan
yum. Bid suirsen uchir gaslantai yaa! **14** Iyerusalim aa, avragdahyn tuld
buzar muugaas zurhee utaa. Hedii boltol chi horon muu bodloo bodoh
yum be? **15** Uchir ni negen duu hooloi Danaas tunhaglaj, Yefraim uulaas
horon muug zarlan meduulj baina. **16** Odoo undestnuuded medeel!
Iyerusalimyn deer tunhagla. "Buslegchid als holyn ornoos irj, Iudagiin
hotuudyn esreg duu hooloigoo ondorsgodog. **17** Talyn haruul met ted nar
ergen toirond tuunii esreg baina. Uchir ni tereer Minii esreg terselsen
bilee" gej EZEN tunhaglaj baina. **18** Chinii zam bolon chinii uils edgeer
zuilsiig cham deer avchrav. Ene ni chinii buzar muu baidal. Yamar
gashuun yum be? Ene ni chinii zurh setgeliig hondson bilee! **19** Setgel
mini, setgel mini! Bi zovj baina. Zurh mini! Minii zurh minii dotor tsohilj
baina. Bi chimeegui baij chadahgui. Uchir ni setgel mini, chi bureen duu,
dainy tugshuuriig sonsson bilee. **20** Gai gamshgiin deerees gai gamshig
tunhaglagdana. Uchir ni buh gazar nutag uguiren hoosrov. Genethen minii

maihnuud, agshin zuur minii hoshignuud utuiren hoosrov. 21 Bi hedii
boltol tutiig harj, bureen duut sonsoh yostoi yum be? 22 "Uchir ni minii
humuus munhag yum. Ted Namaig meddeggui. Ted teneg huuhduud
bogood uhaangui. Ted buzar muug uildehdee surhii, harin sainyg uildehiig
ted meddeggui". 23 Namaig gazar delhiig harahad, uzegtun, ene ni helber
dursgui, ezgui hooson baiv. Tengeruud uruu harahad, ted yamar ch
gerelgui bailaa. 24 Namaig uuls uruu harahad, uzegtun, ted dorgij baiv.
Mon buh dov tolgod hoishoo uragshaa hodolj baiv. 25 Namaig harahad,
uzegtun, tend yamar ch hun baisangui. Tengeriin buh shuvuud nissen baiv.
26 Namaig harahad, uzegtun, arvin jimstei gazar ni tsol bogood buh
hotuud ni EZENii omno, Tuunii shiruun uur hilengiin omno nuraagdsan
baiv. 27 Uchir ni EZEN ingej tunhaglaj baina. "Buhel gazar nutag hoosroh
bolovch Bi burmoson ustgahgui. 28 Uunii toloo gazar delhii gashuudaj,
deer bui tenger haranhui bolno. Uchir ni Bi aildsan, Bi tolovloson bogood
Bi bodloo oorchlohgui, ergej butsah ch ugui". 29 Moriton bolon
harvaachiin duugaar hot bur zugtdag. Ted oi shugui uruu orj, hadaar
avirdag. Hot bur orhigdoj, tend yamar ch hun amidardaggui. 30 Zeluud
bolson chi yuu hiih ve? Chi hichneen chas ulaanaar huvtsaslan, altan
chimegleleer chimen, nudee budaj tomruulavch chi demii l ooriigoo
uzesgelentei bolgoj baina. Amraguud chini chamaig jigshdeg. Ted chinii
amiig erdeg. 31 Bi toroh gej ovdoj bui emegteinh shig hashhirah duug,
anhny huuhdee toruulj bui emegteinh shig yooloh duug, garaa sungaad,
"Aa, bi gaslantai yaa! Uchir ni bi aluurchdyn omno uhaan aldav" gej helen,
amisgaa davchdaj bui Siony ohiny duug sonsov.

Yeryemia 5

5:1 "Iyerusalimyn gudamjaar hoishoo uragshaa heren yav, tegeed harj
ajigla. Shudargyg uilddeg, uneniig erelhiildeg neg huniig chi oloh gej
neelttei talbainuudaar hai. Olbol Bi ter hotyg orshoono. 2 Ted hediigeer
«EZENii amid buigaar tangaraglaya» gedeg ch unendee ted huuramchaar
tangaragladag. 3 Oo, EZEN, Tany melmii uneniig haidag bus uu? Ta
tedniig honooson, ted sulidaagui. Ta tedniig ustgasan. Gevch ted zov

bolohoos tatgalzsan. Ted nuur tsaraigaa hadnaas ch hatuu bolgoj,
gemshihees tatgalzsan yum. 4 Tegehed Bi «Ted zovhon yaduus, ted
munhag. Uchir ni ted EZENii zam, oorsdiin Burhany togtoolyg medehgui.
5 Bi udirdagch nar deer ochij, tedentei yarina. Uchir ni ted EZENii zam,
oorsdiin Burhany togtoolyg meddeg» gej helev. Gevch ted ch mon adil
negen sanaagaar buulgyg evdej, holboosoo tasalsan. 6 Tiim uchraas oin
arslan tedniig alj, tsoliin chono tedniig ustgana. Irves hotuudyg ni harj
baina. Hotoos garah hun bur tastuulah bolno. Uchir ni tednii nugluud ih,
tednii itgelees nyatsah yavdluud toolshgui olon ajee. 7 Bi chamaig
yaagaad uuchlah yostoi bilee? Chinii huuhduud Namaig orhij, burhad bish
boloh tedgeereer tangaraglasan shuu dee. Bi tedniig tsadtal hoollohod ted
zavhairch, yanhny gert boonooroo tsuglatsgaasan bilee. 8 Ted neg bur ni
horshiinhoo ehneriin hoinoos yantsgaah targan tsatgalan tsoglog morid
baisan yum. 9 Bi edgeeriig ul shiitgeh gej uu? gej EZEN tunhaglaj baina.
Iim undestnees Bi oshoogoo es avah gej uu? 10 Usan uzmiin egneegeer
yavj suitge, gehdee burmoson buu ustga. Tuunii mochruudiig hovhol, uchir
ni ted EZENiih bish yum. 11 Uchir ni Izrailiin ger bolon Iudagiin ger
Nadad mash itgelgui handav gej EZEN tunhaglaj baina. 12 Ted EZENii
tuhai hudal helj, «Ene ni Ter bish. Zolgui yavdal biden deer irehgui. Bid
olsgolon, esvel ildiig uzehgui. 13 Esh uzuulegchid salhi met bogood tednii
dotor ug alga. Iinhuu tedend iin uildegdeh bolno gedeg. 14 Tiimees tumen
tsergiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Chi ene ugiig helsen tul uzegtun,
Bi chinii amand Ooriin ugsee gal, ene humuusiig tulee bolgoj, tedniig
shataah bolno. 15 Uzegtun, Bi als holoos chinii esreg negen undestniig
avchirj baina, Izrailiin ger ee!" gej EZEN tunhaglaj baina. "Ene ni tesvertei
undesten, ertnii undesten. Heliig ni chi ul medeh undesten. Tednii yuu helj
baigaag ni ch chi oilgoj chadahgui. 16 Tednii saadag ni ongorhoi bulsh
met bogood ted bugd huchirheg humuus yum. 17 Ted chinii urgats bolon
hool hunsiig chini zalgina. Ted chinii hovguud bolon ohidyg chini zalgina.
Ted chinii honin sureg bolon uher surgiig chini zalgina. Ted chinii usan
uzem bolon injriin moddyg chini zalgina. Ted chinii naiddag behlegdsen
hotuudyg chini ildeer ugui hiih bolno. 18 "Getel tedgeer odruuded ch
hurtel Bi chamaig burmoson ustgahgui" gej EZEN tunhaglaj baina. 19 Ted

"Yaagaad bidnii Burhan EZEN bidend ene buh zuilsiig uildsen be?" gej
heleh uye ni chi tedend "Ta nar Namaig orhij, oorsdiin nutagtaa hariin
burhdad uilchilsnii adil ta nar oorsdiin bus nutagt hariinhand uilchleh
bolno" gej helegtun. 20 Uuniig Iakovyn gert zarlaj, Iudad uuniig
tunhaglan,21 "Nudtei bolovch hardaggui, chihtei bolovch sonsdoggui,
munhag bolon medremjgui humuus ee, uuniig sons. 22 Ta nar Nadaas
emeedeggui gej uu?" gej EZEN tunhaglaj baina. Ta nar Minii omno
chichirdeg bish uu? Uchir ni Bi tengisiig hondlon garguulahguin tuld tuund
hil hyazgaar bolgoj elsiig monhiin togtooloor tavisan bilee. Davalgaa hedii
hayalavch uuniig davj chadahgui. Ted hedii hurjignevch hondlon garch
chadahgui. 23 Harin ene ard tumen zoruud, terslegch zurhtei yum. Ted
hajuu tiish ergej, holdov. 24 Ted zurh setgeldee "Namryn bolon havryn
boroog hoyoulang ni ulirald ni ogdog, bidend zoriulan urgatsyn
togtoogdson doloo honoguudyg hadgaldag EZEN Burhanaasaa odoo
emeetsgeeye" gedeggui. 25 Ta naryn gem buruu edgeeriig erguulsen
bogood ta naryn nugel oorsdoos chini sainyg nuuv. 26 Uchir ni Minii ard
tumnii dundaas horon muu humuus oldson bogood ted huleej hevtdeg
shuvuu barigchid shig hardag. Ted urhi tavij, ted humuusiig baridag. 27
Shuvuudaar duuren tortoi adil tednii ger zali meheer duuren. Tiim uchraas
ted huchtei, bayan boljee. 28 Ted targan bogood degjin. Ted bas horon
muu uilsed garguud. Oorsdoo osoj tsetseglehiin tuld ted onchnii hergiig
omgooldoggui, yaduusyn erhiig ch hamgaaldaggui. 29 Edgeeriig Bi
shiitgehgui baih gej uu?" gej EZEN tunhaglaj baina. "Iim undestnees Bi
oshoogoo es avah gej uu?" gej hel. 30 Ene nutagt aimshigt muuhai zuils
tohioldov. 31 Esh uzuulegchid huuramchaar esh uzuulj, tahilch nar
oorsdiin erh medleer udirddag. Minii ard tumen uund mash durtai baih
yum! Harin uunii togsgold ta nar yaah yum be?

Yeryemia 6

6:1 Byeniaminy hovguud ee, ayuulgui baihyn tuld Iyerusalimyn dundaas
zugt. Tyekoad buree uleej, Byethakyeryemyn deeguur dohio orgo. Uchir
ni buzar muu zuil bolon aguu suirel hoid zugees haragdaj baina. 2 Dur

bulaam, hoorhon negen boloh Siony ohinyg Bi ustgah bolno. 3 Honichid
bolon honin surguud ni tuun uruu irj, tuunii ergen toirond maihnuud bosgoj,
oor oorsdiin gazart belcheerluulne. 4 Tuunii esreg daind beltge.
Bosotsgoo, jin uded dovtoltsgooyo. Odor duusaj, udshiin suuder urtsaj
baigaa tul bid gaslantai yaa! 5 Bosotsgoo, shonoor dovtolj, tuunii ordong
suitgetsgeeye! 6 Uchir ni tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Tuunii
moddyg ogtolj, Iyerusalimyg busel. Dund ni zovhon darlal baidag ene hot
shiitgegdeh yostoi yum. 7 Hudag usaa tsever bailgadgiin adil tereer ooriin
horon muu yavdlaa shinehen bailgadag. Huchirhiilel bolon suirel tuunii
dotor sonsogddog. Ovchin bolon sharhnuud Minii omno ch baina. 8
Iyerusalim aa, seremjtei bai, es tegvel Bi chamaas hondiiron, chamaig
orshin suugchgui, zeluud nutag bolgono". 9 Tumen tsergiin EZEN ingej
aildaj baina. "Ted Izrailiin uldegsdiig usan uzmiin modyg met guitsed tuuh
bolno. Usan uzem tuugch met garaa mochruudiin deer dahin tavi". 10
Sonsgohyn tuld bi hend helj, sanuulga ogoh yum be? Uzegtun, tednii chih
taglagdsan bogood ted sonsoj chadahgui. Uzegtun, EZENii ug tedend
zemlel bolov. Ted tuuniig taashaasangui. 11 Harin bi EZENii uur hilengeer
duurch, uuniigee barisaar sulidaj baina. "Gudamjin dahi huuhduud deer
bolon zaluuchuudyn tsutlaralt deer asga. Uchir ni nastai bolon hogshin
ehner nohor hoyoulaa avagdah bolno. 12 Tednii geruud, mon talbainuud
bolon ehneruud ni hamtdaa busdad ochno. Uchir ni Bi ene gazryn orshin
suugchdyn esreg mutraa sungana" gej EZEN tunhaglaj baina. 13 "Uchir ni
ted bagaasaa tom hurtel bugd ashig oloh gej shunadag bogood esh
uzuulegcheesee tahilch hurtel hun bur huuramch baina. 14 Ted "Amar
amgalan, amar amgalan" gej helen Minii ard tumnii hugarlyg huuramchaar
edgeev. Gevch amar amgalan ni utui. 15 Ted oorsdiin uildsen
jigshuureesee bolj ichsen uu? Ted harin ch ogt ichsengui. Ted yaaj ulaihyg
ch hurtel medehgui baiv. Tiimees ted unagsdyn dund unana. Bi tedniig
shiitgeh uyed ted hayagdah bolno" gej EZEN aildaj baina. 16 EZEN ingej
aildaj baina. "Zamuud deer zogsoj, har. Sain zamtai ertnii jimiig asuuj,
tuugeer alh. Ta nar setgeldee zoriulan amraltyg oloh bolno. Harin ted «Bid
alhahgui» gesen yum. 17 Bi ta naryn deer haruul tavij, "Bureen duug sons"
gev. Gevch ted "Bid sonsohgui" gesen yum. 18 Tiimees sonsogtun,

undestnuud ee. Chuulgan aa, tednii dund yuu baigaag medegtun. 19 Gazar
delhii, sonsogtun. Uzegtun, Bi ene humuus deer gai gamshgiig buyuu
tolovlogooniih ni ur dung avchirj baina. Uchir ni ted Minii utsiig sonsoogui
bogood Minii huuliig ch bas eserguutssen bilee. 20 Nad uruu Shyebagaas
gugel, als holyn nutgaas chiherleg nishinge yamar zorilgoor irdeg ve?
Chinii shataalt tahiluud zohisgui bogood chinii orgoluud Nadad taalamjtai
bish baina. 21 Tiimees EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi edgeer
humuusiin omno budruuleh chuluu tavij baina. Tegeed ted buyuu etsguud
huuhduudtei hamtdaa tuund buderne. Horshuud bolon naizuud suirne". 22
EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, hoid zugiin nutgaas humuus irj baigaa
bogood negen aguu tom undesten gazar delhiin als hesguudees bosoj ireh
bolno. 23 Ted num, jad agsah agaad hertsgii, orshoolgui. Tednii duu
hooloi tengis met hungenedeg. Siony ohin oo, chinii esreg daitahaar
jagssan er met ted moridoo unadag. 24 Bid ene tuhai medeeg sonsson
bilee. Bidnii gar sul doroi baina. Bid zovlond buyuu huuhed toruulj bui
emegteinh shig ovchind nervegdjee. 25 Heer tal uruu buu gar, zamaar buu
yav. Uchir ni daisand ild baigaa bogood tal burd aidas baina. 26 Minii ard
tumnii ohin oo, taar omsoj, unsen dotor onhor. Gants huugiinhee toloo met
hamgiin gashuunaar gashuud. Uchir ni suitgegch biden deer genet irne. 27
Bi chamaig Ooriin ard tumnii dund shinjlegch bolon hyanagch bolgoson ni
chi tednii zamyg medej shinjihiin tuld yum". 28 Ted bugd hov zoogch met
baitsgaadag gojuudlen eserguutsegchid. Hurel ba tomor. Ted bugdeeree
zavharsan. 29 Tulman hoorgoor shiruun uleej, har tutalga shataj baina.
Gevch tsevershuulelt ur dungui yavagdlaa, horon muu humuus
tusgaarlagdaagui. 30 EZEN tedniig golson tul tedniig gologdson mongo
gedeg.

Yeryemia 7

7:1 Iyeryemiad EZENees irj, aildsan ug ni 2 "EZENii geriin daaman
haalgany derged zogsoj, tend ene ugiig tunhaglan helehdee «EZENd
morgohoor ene daaman haalgaar orj iregch Iudagiinhan bugd, EZENii
ugiig sonsotsgoo» geerei". 3 Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej

helj baina. "Oorsdiin zam bolon uilsee zalruul. Tegeed Bi ta naryg ene
gazart orshin suulgah bolno. 4 «Ene bol EZENii sum, EZENii sum,
EZENii sum» geh huuramch ugend buu itge. 5 Uchir ni herev ta nar zamaa
bolon uilsee uneheer zalruulbal, herev ta nar hun bolon horshiinh ni
hoorond uneheer shudarga yosyg heregjuulbel, 6 ta nar hariinhnyg, onchid,
belevsregsdiig darlahgui, ene nutagt gemgui tsusyg ursgahgui, oor burhad
uruu oorsdiin suirel uruugaa yavahgui bol 7 ta naryn etseg ovgodod uurd
monhod Minii ogson nutagt buyuu ene gazart Bi ta naryg orshin suulgana.
8 Uzegtun, ta nar yamar ch hereggui huuramch ugend naidaj baina. 9 Ta
nar hulgai hiij, alj, zavhairan, huuramchaar tangaraglaj, Baald tahil orgon,
oorsdiin meddeggui oor burhdyn araas yavaad, 10 daraa ni irj, Minii
nereer nerlegddeg ene orgoond Minii omno zogsood, edgeer buh jigshuurt
zuilsiig hiihiin tuld "Bid avragdsan bilee!" gej heleh ni uu? 11 Minii nereer
nerlegddeg ene orgoo ta naryn nudend deeremchdiin uur bolson uu?
Uzegtun, Bi, Bi hurtel harsan yum gej EZENtunhaglaj baina. 12 "Bi neree
ehend orshooson Shilod baisan Minii gazar uruu odoo ochij, Minii ard
tumen Izrailiin horon muu yavdlaas bolj Minii tuund yuu hiisniig har. 13
Edugee ta nar edgeer buh zuilsiig uildsen tul" gej EZEN ingej tunhaglaj
baina, "Mon ert bosoj yarin Bi ta nart helsen bolovch ta nar sonsoogui, Bi
ta naryg duudsan bolovch ta nar hariulaagui tul, 14 tiimees ta naryn
itgedeg, Minii nereer nerlegddeg orgood bolon ta nart bolon ta naryn etseg
ovgodod Minii ogson gazart Bi Shilod uildsen shigee uildene. 15 Ta naryn
buh ah duus boloh Yefraimyn buh ur udmyg gargan hayasan shigee Bi ta
naryg Ooriin melmiinees gargan hayana. 16 Chinii huvid, ene ard tumnii
toloo buu zalbir, tednii toloo hashhiralt, zalbirlyg buu orgo. Nadtai buu
zuuchil. Uchir ni Bi chamaig sonsohgui. 17 Iudagiin hotuud bolon
Iyerusalimyn gudamjind yuu hiij baigaag ni chi harahgui baina uu? 18
Huuhduud ni tulee tuuj, etsguud ni gal notsooj, emegteichuud ni tengeriin
hatand boov hiihiin tuld zuursan guril nuhdag bogood Namaig uurluulahyn
tuld ondoo burhdad undaan orgoliig asgadag. 19 Ted Namaig uurluuldag
uu?» gej EZEN tunhaglaj baina. "Ted oorsdiigoo shivshiglen, oorsdiigoo
uurluulj baigaa bish uu?" 20 Tiimees Ezen BURHAN ingej aildaj baina.
"Uzegtun, Minii uur ba hilen ene gazar deer, hun ba adguus deer,talyn

modod ba gazryn ur jims deer buuh bolno. Ene ni shatah bogood
untraagdahgui". 21 Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. "Shataalt tahiluudaa orgoluud deeree nemj, mah id. 22 Uchir ni Bi
ta naryn etseg ovgodiig Yegipyet nutgaas gargasan odor tedend shataalt
tahil bolon orgoluudiin talaar heleegui, esvel tushaagaagui yum. 23 Harin
Minii tedend tushaan helsen ni ene yum. "Minii duu hooloig dagagtun.
Tegeed Bi ta naryn Burhan bolj, ta nar Minii humuus bolno. Ta nar sain
baihyn tuld Minii ta nart tushaasan buh zamaar alhah bolno". 24 Getel ted
dagaagui, chihee ch taviagui, harin oorsdiin buzar muu zurhiin zovlogoo
ba zoruud baidal dotor uragshaa bus, hoishoo yavav. 25 Ta naryn etseg
ovgod Yegipyetiin nutgaas garch irsen ter odroos hoish onoog hurtel Bi ta
nart Ooriin buh zarts nar boloh esh uzuulegchdiig ilgeen, odor bur ert
bosoj ilgeesen bilee. 26 Getel ted Namaig sonsoogui, chihee taviagui,
harin huzuugee hatuuruulav. Ted etseg ovgodoosoo iluu buzar muug
uildjee. 27 Chi edgeer buh ugsiig tedend heleh bolovch ted chamaig
sonsohgui. Chi tedniig duudah bolovch ted chamd hariulahgui. 28 Chi
tedend "Ene bol oorsdiin Burhan EZENii duu hooloig dagaagui, esvel
zalruulgyg huleej avaagui undesten yum. Unen tednii amnaas ustaj,
taslagdsan bilee. 29 Usee tairch hayaad,nutsgen dov tolgod deer gashuud.
Uchir ni EZEN Ooriin uur hilengiin uye udmyg golj, orhison". 30 "Uchir ni
Iudagiin hovguud Minii melmiid buzar muug uildjee" gej EZEN tunhaglaj
baina. "Minii nereer nerlegddeg gert tuuniig buzarlahyn tuld ted oorsdiin
jigshuurt zuilsee tavisan bilee. 31 Ted oorsdiin ohid, hovguudiig gald
shataahaar Hinnomyn hovguunii hondiid bui Tofyetyn morgoliin
ondorloguudiig bariv. Bi uuniig tushaagaagui bogood ene ni Minii sanaand
orsongui yum. 32 Tiimees uzegtun, ene ni Tofyet, esvel Hinnomyn
hovguunii hondii gej dahin nerlegdehgui, harin Hyadlagyn hondii gej
nerlegdeh odruud irj baina. Uchir ni gazar baihgui tul ted Tofyeted
bulshlah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 33 "Ene humuusiin huuruud
tengeriin shuvuud bolon gazryn araatan amitdyn idesh bolno. Tedniig hen
ch urgeehgui. 34 Tegehed Bi Iudagiin hotuudaas bolon Iyerusalimyn
gudamjnuudaas hoor, bayar bayasgalangiin duug, mon suit zaluu bolon suit
busguin duug zogsoono. Uchir ni gazar nutag nurangi bolno".

Yeryemia 8

8:1 EZEN ingej tunhaglaj baina. "Ter uyed ted Iudagiin haad, tuunii
zahiragch nar, tahilch nar, esh uzuulegchid, Iyerusalimyn orshin suutchdyn
yasyg bulshnaas ni gargana. 2 Ted tedgeeriig oorsdiinhoo hairlan,
uilchlen,araas ni yavan, erelhiilen, morgoson nar, sar bolon tengeriin buh
erhest zoriulan taraaj tavina. Ter yas tsugluulagdaj, bulshlagdahgui. Ted
gazryn horson deer yalgadas met bolno. 3 Minii tedniig hoon gargasan buh
gazart uldsen, ene buzar muu urgaas uldsen uldegsed aminaas iluuteer
uhliig songoh bolno" gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina. 4 Chi
tedend "EZEN ingejaildaj baina. «Unaad, dahin bosdoggui yum uu? Hen
negen ergen butsaad, gemshdeggui yum uu? 5 Tegvel yaagaad ene
humuus, Iyerusalim urgeljilsen itgelees nyatsan ergesen be? 6 Bi chagnaad
sonsov. Ted zov busyg yarisan yum. Neg ch hun "Bi yuu hiichihev?" gej
horon muugaa gemsheegui. Hun bur tulaan uruu davhin orj bui moritoi adil
ooriin chiglel uruu ergejee. 7 Tengeriin orovtas hurtel ulirlaa meddeg.
Huurzgene, haraatsai bolon hoondei nuudelleh tsagaa ajigladag. Harin
Minii humuus EZENii togtoolyg meddeggui. 8 "Bid mergen, EZENii huuli
bidentei hamt baina" gej ta nar yaaj helj chadna ve? Harin uzegtun, guush
naryn hudalch uzeg hudal bolgojee. 9 Mergen humuus ichguur bolj, zurh
aldan, barigdjee. Uzegtun, ted EZENii utiig eserguutssen bogood ted
yamar yanzyn mergen uhaantai bilee? 10 Tiim uchraas Bi tednii
ehneruudiig busdad, tednii talbainuudyg shine ezemshigchded ogno. Uchir
ni hamgiin bagaas hamgiin tom hurtel ni hun bur ashig oloh gej shunah
yum. Esh uzuulegchees tahilch hurtel hun bur zalilan meheldeg. 11 Ted
"Amar amgalan, amar amgalan" gej helen Minii ard tumnii ohiny hutarlyg
huuramchaar edgeedeg. Gevch amar amgalan ni ugui. 12 Ted uildsen
jigshuureesee bolj ichsen uu? Ted uneheer icheegui. Ted yaaj ulaihyg ch
medeegui. Tiim uchraas ted unadag humuusiin dund unah bolno.
Shiitgeliinhee tsagt ted dord bolgogdoh bolno» gej EZEN ailddag". 13 "Bi
tedniig zaaval bulaan avah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. "Usan uzmiin
modon deer yamar ch usan uzem, injriin modon deer yamar ch injir
baihgui bolj, navch hagdarna. Minii tedend ogson yums ugui bolno"

hemeesen» gej hel". 14 Yaagaad bid taivan suuj baina ve? Tsuglaraad,
behlelt hotuud uruu yavtsgaaj, tend sonotsgooye. Uchir ni bid EZENii
esreg nutel uildsen tul bidnii Burhan EZEN bidniig yallaj, bidend hortoi us
uulgahaar ogchee. 15 Amar amgalang huleesen bolovch yamar ch sain zuil
irsengui. Edgerliin uyeiig huleesen bolovch uzegtun, aimshig irev! 16
Danaas tuunii moridyn turgih ni sonsogdloo. Aduunyh ni yantsgaah
chimeend buh nutag dorgidog. Uchir ni ted irj, gazar nutag bolon tuunii
buhniig, hot bolon tuunii orshin suutchdyg zalgidag. 17 "Uzegtun, Bi ta
naryn esreg mogoinuudyg, yamar ch id shidgui hort mogoinuudyg ilgeej
baigaa bogood ted ta naryg hatgah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 18
Minii ui gashuu edgershgui bogood Minii zurh doroi baina. 19 Uzegtun,
sonsotsgoo! Minii ard tumnii ohiny alsyn ornoos "EZEN Siond baihgui
yum uu? Tuunii Haan tuunii dotor alga uu?" gej hashhirahyg sons.
"Yaagaad ted Namaig oorsdiin siilmel horguudeer, hariin shuteenuudeer
odoon hatgaj baina ve?". 20 Urgats huraalt ongorch, zun duussan bogood
bid avragdaagui baina. 21 Minii ard tumnii ohiny hutarlyn toloo bi
hugarsan baina. Bi gashuudaj, aidas namaig nomrov. 22 Gilyeadad yamar
ch gavar baihgui gej uu? Tend yamar ch emch baihgui gej uu? Tegvel
yaagaad minii ard tumnii ohin edgersengui ve?

Yeryemia 9

9:1 Minii ard tumnii ohiny alagdagsdyn toloo bi odor, shonogui uilahyn
tuld tolgoi mini us, nud mini nulimsny undarga baisan ch boloosoi! 2 Bi
ooriin ard tumniig orhij, tednees yavahyn tuld tsold ayanchdyn honoh
gazar nadad baisan ch boloosoi! Uchir ni ted bugd zavhairagchid, itgel
evdegch humuusiin chuulgan yum. 3 "Ted oorsdiin num boloh helee
tahiilgadag. Hudal bolood unen bus ni gazar nutagt zonhildog. Uchir ni ted
buzar muutaas buzar muu uruu yavdag bogood ted Namaig meddeggui"
gej EZEN tunhaglaj baina. 4 "Hun bur horshoosoo bolgoomjilj, yamar ch
ah duud buu itgeg. Uchir ni ah duu bur zalitaigaar uildej, horsh bur
gutgegch met yavdag. 5 Hun bur horshoo mehelj, uneniig yaridaggui
bogood helendee hudal yarihyg ted zaasan bilee. Ted gem buruu uildej

oorsdiigoo yadraadag. 6 Ta naryn orshin suudag gazar zali mehiin dund
yum. Zali mehendee ted Namaig medehees tatgalzdag" gej EZEN
tunhaglaj baina. 7 Tiim uchraas tumen tsergiin EZEN iin aildaj baina.
"Uzegtun, Bi tedniig tseverlej, shalgana. Minii ard tumnii ohiny ulmaas Bi
yuu hiij chadah bilee? 8 Tednii hel bol uhliin sum. Ene ni zali mehiig
yaridag. Amaaraa hen negen ooriin horshid amar amgalang yarivch,
dotroo tereer tuund otoh nuuvch hiij baidag. 9 Edgeer zuiliin toloo Bi
tedniig shiitgehgui gej uu? gej EZEN tunhaglaj baina. "Ene met undestnees
Bi oshoogoo avahgui gej uu?". 10 Bi uulsyn toloo uilaan bolon ori duut,
zeluud talyn belcheeruudiin toloo gashuudlyn duug gargana. Uchir ni ted
hen ch damjin ongorohoorgui zeluud bolson bogood uher surgiin mooroh
ni chsonsogdohgui baina. Tengeriin shuvuud, araatan amitdyn ali ali ni
zugtjee. Ted yavjee. 11 Bi Iyerusalimyg suirliin ovoo, tsoovor
chononuudyn uur bolgono. Bi Iudagiin hotuudyg orshin suutchidgui
ezguirel bolgono» hemeev. 12 Uuniig oilgoj chadah mergen hun hen be?
Uuniig tunhagluulahaar hend EZENii am yarisan be? Yaagaad gazar nutag
hen ch ongorch yavahaarguigeer suirch, tsol met ezguirev? 13 EZEN
aildahdaa "Uchir ni ted Minii tednii omno togtooson Minii huuliig orhij,
Minii duu hooloig dagaagui, tuunii daguu yavaagui. 14 Harin etseg ovgod
ni tedend zaasny daguu zurhniihee gojuud zan bolon Baaluudyn araas
yavsan yum". 15 Tiim uchraas Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej
aildaj baina. "Uzegtun, Bi enehumuus boloh tedniig agiar hoolloj, tedend
hortoi us uulgahaar ogno. 16 Bi tedniig oorsdiinh ni ch, etseg ovgodiinh ni
medeegui undestnuudiin dund taraana. Bi tedniig honooh hurtel araas ni ild
yavuulna". 17 Tumen tsergiin EZEN ingej aildav. "Tungaan bodoj,
gashuudaj bui emegteichuudiig iruuleheer duud. Ori duu tavij bui
emegteichuudiig iruuleheer hun yavuul. 18 Ted yaaravchilj, bidnii toloo ori
duu tavig. Ingesneer bidnii nud nulims dusluulj, zovhi maani usaar duurne.
19 Uchir ni «Bid yamar ih suirev! Bid gutamshig bolov. Uchir ni ted bidnii
suutsyg hayasan tul bid nutgiig orhin yavjee» gesen ori duu Sionoos
sonsogdson bilee". 20 Emegteichuud ee, odoo EZENii ugiig sonsotsgooj,
Tuunii amnaas garah ugiig ta naryn chih huleen avag. Ohiddoo orilohyg,
tuunii horsh hun burd gashuudlyg zaa. 21 Uchir ni bidnii tsonhoor damjij

uhel irjee. Gudamjnuudaas huuhduudiig, hotyn talbainuudaas
zaluuchuudyg ustgahyn tudduhel bidnii ordnuudad orj irjee. **22** Yarigtun,
EZEN ingej aildaj baina. "Humuusiin huur zadgai talbainuud deer yalgadas
met unaj, taria hadagchiin uldeesen yuuj met baih bolovch hen ch
tsutluulahgui" hemeev geerei. **23** EZEN ingej aildaj baina. "Mergen hun
mergen uhaanaaraa, huch chadaltai hun huch chadlaaraa, bayan hun ni ed
bayalgaaraa buu sairhag. **24** Harin sairhagch negen ni Namaig gazar delhii
deer hair enerel, shudarga yos bolon zov shudargyg heregjuuldeg EZEN
mon gej oilgoj, meddegeeree sairhag. Uchir ni Bi edgeer zuilsiig taaldag"
gej EZEN tunhaglaj baina. **25** EZEN tunhaglaj baina. "Uzegtun, hovch
honduulsen bolon haraahan hovch honduuleegui bugdiig Minii shiitgeh
odruud irj baina. **26** Edgeer ni Yegipyet, Iuda, Yedom, Ammony hovguud,
Moab bolon tsodd amidran, oorsdiin sumuuded usee tairdag bugd yum.
Uchir ni buh undestnuud hovch honduuleegui bogood Izrailiin hamag ger
zurhniihee hovchiig honduuleegui aj".

Yeryemia 10

10:1 Izrailiin ger ee, EZENii chamd aiddaj bui utiig sons. **2** EZEN ingej
aildaj baina. "Undestnuudiin zamuudyg buu sur, hediigeer undestnuud
tedgeerees aidag ch tengeriin temdguudees buu ai. **3** Uchir ni humuusiin
zanshil amttai bilee. Yaagaad gevel ene bol oigoos tairsan mod buyuu
siilberiin bagajaar hiisen darhan hunii garyn buteel yum. **4** Ted mongo
bolon altaar chimdeg. Tuuniig ganhuulahguin tuld ted tuuniig hadaas
alhaar beheldeg. **5** Ted orgost hemhnii talbai dahi manuuhai met bogood
ted yarij chaddaggui. Ted yavj chadahgui tul tedniig orgon zooh
shaardlagatai! Ted hor uchruulj ch chadahgui, yamar ch sainyg hiij
chadahgui tul tednees buu emee". **6** EZEN, Tantai adil hen ch ugui. Ta bol
aguu bogood Tany ner huch chadlaar aguu yum. **7** Undestnuudiin Haan,
Tanaas hen aihgui baih bilee? Uneheer ene ni Tand zohistoi. Uchir ni
undestnuudiin hamag mergen humuusiin dund bolon tednii hamag
haanchlaluudad Tantai adil hen ch ugui. **8** Harin ted hamtdaa teneg
bogood toorogdliin yos juramdaa munhag. Tednii shuteen bol mod. **9**

Davtsan mongiig Tarshishaas, darhny bolon altnydarhny garyn bureel
boloh altyg Ufazaas avchirjee. Tednii huvtsas ni yagaan bolon nil yagaan.
Ted bugd ur chadvartai humuusiin buteel yum. **10** Harin EZEN bol jinhene
Burhan. Ter bol amid Burhan bogood monhiin Haan. Tuunii uur hilend
gazar delhii hodolj, undestnuud Tuunii durguitsliig tesej chaddaggui. **11**
Chi tedend "Tengeruud ba gazryg buteegeegui burhad gazar delhiigees
bolon tengeruudiin dooroos ustgah bolno" gej hel. **12** Ooriin chadlaar
gazar delhiig buteesen, Ooriin mergen uhaanaar yertontsiig togtooson ni
Ter bilee. Ooriin uhaanaaraa Tereer tengeruudiig orgosgoson. **13** Tuuniig
duugarahad tengeruuded us shuugidag bogood Tereer gazar delhiin
togsgoloos uulsiig hoorgodog. Tereer boroond zoriulj tsahilgaan buteej,
Ooriin aguulahuudaas salhiig gargadag. **14** Hun bur teneg bogood
medleggui. Darhan bur ooriin shuteeneeree ichguur bolgogddog. Uchir ni
tuunii tsutgamal horguud huuramch bogood teden dotor amisgal ugui. **15**
Ted une tsenegui, doog tohuu boloh buteel. Shiitgeliinhee uyed ted ustah
bolno. **16** Iakovyn huvi edgeertei adil bish. Uchir ni Ter bol buhnii
Buteegch bogood Izraili bol Tuunii oviin ovog. Tuunii ner bol tumen
tsergiin EZEN. **17** Busleltend baidag ta nar gazraas baglaatai yumaa av!
18 Uchir ni EZEN ingej aildaj baina. "Haragtun, Bi ene tsagt ene nutgiin
orshin suugchdyg hayaj baigaa bogood tedniig oluulahyn tuld Bi tedniig
zovoono". **19** Gemtliin mini ulmaas bi gaslantai yaa! Minii sharh
edgershgui. Harin bi "Ene bol uneheer ovchin bogood bi uuniig tesverleh
yostoi" gev. **20** Minii maihan suitgegdsen bogood minii buh oosruud
tasrav. Minii hovguud nadaas yavj, hen ch uldsengui. Maihnyg mini delgej,
hoshignuudiig mini togtooh hen ch baihgui. **21** Uchir ni honichid teneg
bolj, EZENiig erelhiilsengui. Tiimees ted osoj devjeegui bogood buh honin
sureg ni tarj butarchee. **22** Medeenii duu! Uzegtun, Iudagiin hotuudyg
balgas, tsoovor chonyn uur bolgohoor hoid zugiin nutgaas garah ih uimeen
boloh ter zuil irj baina. **23** EZEN, hunii zam oort ni baidagguig bi medne.
Ooriin alhmaa chigluuleheer alhdag hund ch baidagguig bi medne. **24**
Namaig zasaach, EZEN, gevch Ooriin uur hilengeer bus, shudarga yosoor
zasaach. Es tegvel Ta namaig hooson bolgono. **25** Tany meddeggui
undestnuud deer, mon Tany neriig duuddaggui urguud deer uur hilengee

Ta asgaach. Uchir ni ted Iakovyg zalgijee. Ted tuuniig zalgin, shataaj,
oron bairyg ni ezguiruulsen yum.

Yeryemia 11

11:1 EZENees Iyeryemiad irsen ug aildahdaa 2 "Ene gereenii ugiig
sonsoj, Iudagiin humuust bolon Iyerusalimyn orshin suugchdad hel. 3
Tedend «Izrailiin Burhan, EZENii ingej aildaj baina. "Ene gereenii ugiig ul
dagagch hun haraagdah boltugai. 4 Uuniig Bi ta naryn etseg ovgodod,
tedniig Yegipyetiin nutgaas, tomor hailuulagch zuuhnaas gargan avchirsan
ter odor «Minii duu hooloig sonsoj, Minii ta nart tushaah bugdiin daguu
uildIngeed ta nar Minii ard tumenbolj, Bi ta naryn Burhan bolno" gej
tushaasan ni 5 onoodriinh shig etseg ovgodod chini suu bolon balaar
byalhsan gazar nutgiig ogno gej Ooriin tangaraglasan tangargaa batlahyn
tudd yum" hemeev» gej hel" gejee. Tegehed bi "Amyen, EZEN" gev. 6
EZEN nadad "Edgeer buh ugsiig Iudagiin hotuud bolon Iyerusalimyn
gudamjnuudad tunhaglan, «Ene gereenii ugsiig sonsoj, tedniig uild. 7 Uchir
ni Bi Yegipyetiin nutgaas gargan avchirsan ter odort ni onoog hurtel
tsohroltgui anhaaruulsaar ta naryn etseg ovgodod chin setgelees sanuulan,
"Minii duu hooloig sons" gej aildav. 8 Getel ted dagaagui bogood chihee
tavij sonsoogui, harin hun neg bur ooriin buzar muu zurhnii gojuud zangaar
yavsan yum. Tiimees hii gej Minii tushaasan ene gereenii buh ugsiig Bi
tedend avchirsan, gevch ted uildsengui" gej hel»" hemeen aildav. 9
Tegeed EZEN nadad "Iudagiin humuus bolon Iyerusalimyn orshin
suutchdyn dund huivaldaan ilerlee. 10 Minii ugsiig sonsohoos tatgalzsan
ovog deedsiinhee gem buruu uruu ted butsan ergej, oor burhdad
uilchleheer tednii araas yavav. Tednii etseg ovgodtei Minii baiguulsan
Minii gereeg Izrailiin bolon Iudagiin ger zorchjee" gej aildav. 11 Tiim
uchraas EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, tednii zugtaj chadahaargui
gamshgiig Bi tednii deer avchirj baina. Tedniig Nad uruuhashhirsan ch, Bi
tedniig sonsohgui. 12 Tegehed Iudagiin hotuud bolon Iyerusalimyn orshin
suugchid yavj, oorsdiin utlaga uutiuldag burhad uruugaa hashhirah
bolovch ted tedniig gai gamshgiinh ni uyed ni uneheer avrahgui. 13 Uchir

ni, Oo Iuda, chinii burhad chinii hotuud shig olon yum. Ta naryn ichguurt
zuild bosgoson tahilyn shireenuud buyuu Baald utlaga uugiulahaar
bosgoson tahilyn shireenuud Iyerusalimyn gudamjnuud shig olon yum. 14
Tiim uchraas ene humuusiin toloo buu zalbir, tednii toloo hashhirah duu,
esvel zalbirlyg ch buu orgo. Tednii gamshgaas bolj ted Namaig duudahad
Bi sonsohgui. 15 Minii hairt olon buzar muu uils hiichiheed Minii gert
yamar erhtei bilee? Orgoliin mah ta naryg gamshgaas chini angijruulj
chadah uu? Ingesneer ta nar bayarlah uu? 16 EZEN neriig chini
"Uzesgelent helbertei, jimstei nogoon chidun mod" gej duudav. Ih
nujignesen duu chimeegeer Tereer tuun deer gal notsoov. Tegeed tuunii
mochruud hereggui boljee. 17 Baald tahil orgosnoor Namaig uurluulahaar
Izraili bolon Iudagiin geruudiin hiisen buzar muugaas bolj, chamaig
suulgan tarisan, tumen tsergiin EZEN chinii esreg buzar muug tunhaglajee.
18 Uunees gadna, EZEN nadad uuniig meduulj, bi medsen yum. Tegeed
Ta nadad tednii uilsiig haruulsan bilee. 19 Harin bi nyadluulahaar
hotlogdon yavj bui nomhon hurga met baiv. Ted "Tuunii neriig dahin
dursuulahguin tuld modyg ur jimstei ni hamt ustgaj, tuuniig amidragsdyn
nutgaas tasalya" gej minii esreg huivaldaan zohiosnyg bi medeegui bailaa.
20 Harin zov shudargaar shuudeg, zurh setgeliig soridog tumen tsergiin
EZEN, tednees Tany oshoo avahyg nadad haruulaach. Uchir ni Tand bi
hergee daatgasan bilee. 21 Tiim uchraas "Bidnii gart uhehguin tuld
EZENii nereer buu esh uzuul" gej helen chinii amiig erj bui Anatotyn
humuusiin talaar EZEN ingej aildaj baina. 22 Tiimees tumen tsergiin
EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi tedniig shiitgeh gej baina!
Zaluuchuud ilden door uhej, hovguud, ohid ni olsgolongoor uheh bolno.
23 Tedend amid uldegsed uldehgui. Uchir ni Bi Anatotyn humuus deer
gamshgiigbuyuu tednii shiitgeliin jiliig avchirna.

Yeryemia 12

12:1 Bi Tand hergiig meduuldeg Ta bol shudarga, EZEN mini. Bi uneheer
Tantai shudarga yosny herguudiig yaridag bilee. Horon muu
yavdaltnuudyn zam yaagaad tsetseglesen yum be? Itgelgui humuus

yaagaad amar taivan baina ve? 2 Ta tedniig suulgan tarij, ted mon
undeslejee. Ted urgaj, ur jimsiig ch hurtel gargajee. Ta tednii uruuld oir
bolovch tednii bodol sanaanaas hol. 3 Harin, EZEN, Ta namaig meddeg
bilee. Ta namaig hardag bilee. Ta minii Tan uruu handah zurhiig shalgadag
bilee. Nyadalgaany honinuud met tedniig chirch, ui olnoor ni nyadlah odort
zoriulan tedniig tusgaarlaach! 4 Gazar nutag hedii boltol gashuudaj, hodoo
talyn urgamal hataj gandah yum be? Uchir ni "Bidnii suulchiin togsgoliig
Ter uzehgui" gesen tul end orshin suuj bui humuusiin horon muugiin toloo
amitad bolon shuvuud shuuruulen avagdsan yum. 5 "Herev chi guigchidtei
hamt guigeed ted chamaig yadraasan bol chi moridtoi yaaj uraldaj chadah
bilee? Herev chi amar amgalangiin orond unavaj baival chi Iordany
shuguid yaah bilee? 6 Uchir ni chinii ah duus bolon chinii etsgiin geriinhen,
ted ch hurtel chamd itgelgui handaj, ted ch hurtel chinii araas changa
hashhirtsgaasan. Hediigeer ted chamd saihan ugs heleh bolovch tedend
buu itge". 7 "Bi Ooriin geriig orhij, Ooriin oviig hayav. Bi setgeliinhee
hairtyg daisnuudynh ni gart ogov. 8 Minii ov Nadad oi dotorh arslan met
bolov. Ter Nad uruu arhirsan yum. Tiimees Bi tuuniig uzen yadahad hurev.
9 Minii ov Nadad olzny tolbotoi shuvuu adil yum uu? Olzny shuvuud
tuunii esreg tal burd baina uu? Yavj, talyn buh araatan amitdyg tsugluulj,
Tedniig zalgiuluulahaar avchir! 10 Olon honichid Minii usan uzmiin talbaig
suitgej, Minii tarialangiin talbaig talhlav. Ted Minii taalamjit talbaig ezgui
tsol bolgov. 11 Ene ni zeluud bolj, ezguiren Minii omno gashuudaj baina.
Yamar ch hun tuuniig haihardaggui tul buhii l gazar nutag zeluud bolov.
12 Tsol deh buh nutsgen dov tolgod deer suitgegchid irtsgeev. Uchir ni
EZENii ild gazar nutgiin neg zahaas nogoog hurtel zalgilj baina. 13 Ted
ulaan buudai tarij, orgost urgamal huraaj avav. Ted oorsdiigoo yamar ch
ashiggui zuild yadraav. Harin EZENii shiruun uur hilengiin ulmaas
oorsdiinhoo urgatsaas ichigtun. 14 Ooriin ard tumen boloh Izrailid
zayaasan ov deer zodolddog Minii buh buzar muu horshuudiin talaar
EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi tedniig gazar nutgaas ni undseer ni
tastaj, Iudagiin geriig tednii dundaas undseer ni tastah gej baina. 15 Bi
tedniig undseer ni tastasny daraa Bi tedniig dahin enerne. Bi tedniig
butsaagaad hun neg buriig ooriinh ni ov uruu, ooriinh ni nutag uruu

avchirna. 16 Tegeed ted Minii humuust Baalaar tangaraglahyg zaasan
shig, «EZENii amid buigaar tangaraglaj baina» gej Minii nereer
tangaraglan, Minii humuusiin zamuudyg uneheer surval, ted Minii
humuusiin dund bosgogdono. 17 Harin ted sonsohgui bol Bi ter undestniig
undseer ni tastaj, undseer ni tastaj ustgana" gej EZEN tunhaglaj baina.

Yeryemia 13

13:1 EZEN nadad "Yavj, oortoo maalingan bus hudaldan avch,
belhuuseeree busel, harin tuuniig buu usand hiigeerei" gej aildav. 2
Tiimees bi EZENii ugiin daguu bus hudaldan avch, belhuuseeree buslev. 3
Tegtel EZENii ug nad uruu hoyor dahia irj, 4 "Ooriin hudaldan avsan,
chinii belhuuseer buselsen baigaa busiig avch, bosood, Yevfrat uruu yavj,
tuuniig tend hadny zavsar nuu" gej aildav. 5 Tiimees, EZENii nadad
tushaasny daguu bi yavj, tuuniig Yevfratyn hajuud nuuv. 6 Olon odriin
daraa EZEN nadad "Bosoj, Yevfraturuu yavj, tend nuu gej Minii chamd
tushaasan busiig tendees av" gej aildjee. 7 Tegeed bi Yevfrat uruu yavj,
uhaj, nuusan gazraasaa bi busiig avlaa. Uzegtun, onooh bus suirch,
burmoson hereggui bolson baiv. 8 Tegtel EZENii ug nad uruu irj,
aildahdaa 9 "EZEN ingej aildaj baina. "Yag uunchlen Bi Iudagiin bardam
zang bolon Iyerusalimyn ih bardam zang ustgana. 10 Minii ugsiig
sonsohoos tatgalzdag, oorsdiin zurhnii gojuud zangaar alhdag bogood
uilchleheer bolon bohiin morgohoor oor burhdyn araas yavsan ene buzar
muu humuus yag ene yamar ch hereggui bus shig bolog. 11 Uchir ni bus
hunii belhuust naalddag shig, Bi Izrailiin buhel geriig bolon Iudagiin buhel
geriigOortoo naalduulsan ni ted Minii huvid ner hund, magtaal, aldryn
tolooh humuus baihyn tudd yum. Gevch ted sonsoogui" gej EZEN
tunhaglaj baina. 12 Tiim uchraas chi tedend ene ugiig heleh yostoi
"Izrailiin Burhan, EZEN ingej aildaj baina «Dombo buriig darsaar duurgeh
yostoi» hemeev". Ted chamd "Dombo buriig darsaar duurgeh yostoig bid
sain medehgui yuu?" gehed 13 chi tedend "EZEN ingej aiddaj baina.
«Uzegtun, Bi ene gazar nutgiin buh orshin suugchdyg buyuu sentiind ni
Davidyn toloo suugch haad, tahilch nar, esh uzuulegchid bolon

Iyerusalimyn buh orshin suugchdyg sogtuurlaar duurgene! 14 Bi tedniig
etsguud bolon hovguudiinh ni hamt biye biyeniih ni esreg but tsohino» gej
EZEN tunhaglaj baina. "Tedniig ustgahgui baihgui gej Bi orovdoh ch ugui,
haramsah ch ugui, enereh ch ugui" hemeev» gej hel" gejee. 15 Sonsoj,
anhaaral tavi, bitgii bardamna. Uchir ni EZEN aildjee. 16 Tereer haranhuig
avchrahaas omno, mon burenhii uuls deer hol chini budrehees omno ta
naryg gerel gegeeg naidan huleeh hoorond Tereer tuuniig gun haranhui,
uhliin suuder bolgohoos omno oorsdiin Burhan EZENd aldryg orgo. 17
Harin chi uuniig sonsohgui bol minii setgel bardam zangiin omnoos
nuutsgailan uilna. EZENii sureg olzlogdson tul minii nud gashuunaar uilj,
nulims ursgana. 18 Haand bolon eh hatand "Dord gazar suutsgaa. Uchir ni
ta naryn goyomsog titem tolgoigoos chini unasan yum" gej hel. 19
Nyegyeviin hotuud tsoojlogdoj, ongoilgoh hen ch alga. Buh Iuda
tsologdjee, buhleeree tsologdjee. 20 Nudee orgoj, hoid zugees irj baigaa
humuusiig har. Chamd ogogdson honin sureg, saihan honinuud chini haana
baina ve? 21 Chi ooroo tedniig surgasan baital Ter chinii deer chamaig
zahiruulahaar uridyn nohdiig tavival chi yuu geh ve? Huuhdee toruulj bui
emegtei shig chi ovchind barigdahgui gej uu? 22 Hervee chi zurhendee
"Edgeer zuils yaagaad nadad tohioldov?" gej helbel, chinii gem buruu
mash ih bolsnoos chinii banzal taichigdan, chinii osgii il garna. 23 Yetiop
hun arisaa, irves tolboo oorchilj chadah uu? Muug uildej zurshsan chi ch
bas sainyg uildej chadna. 24 Tiim uchraas Bi tedniig hiiseh sureltei adil
tsoliin salhind taraana. 25 Ene bol chinii shavga, Nadaas chamd hemjij
ogson huvi yum gej EZEN tunhaglaj baina. "Uchir ni chi Namaig martaj,
hudal huurmagt itgesen bilee. 26 Tiimees, chinii ichguuriig haragduulahyn
tuld Bi Ooroo ch bas chinii hormoig nuuren deeguur chini sohson. 27
Chinii sadar samuun yavdluud bolon husel tachaal, tal heer deh tolgod
deer bui chinii biye uneleh yavdlyn huvid gevel Bi chinii jigshuurt zuilsiig
harsan bilee. Ayaa, Iyerusalyem aa! Chi hir udaan buzar baisaar baih ve?".

Yeryemia 14

14:1 Gan gachgiin talaar EZENii ug Iyeryemiad irsen ni 2 "Iuda

gashuudaj, tuunii daaman haalganuud gudaina. Ted gashuudan gazar deer
suuh bogood Iyerusalimyn hashhiraan deesh odov. 3 Tednii noyod zarts
naraa usand yavuulav. Ted nootsluur uruu irsen bolovch yamar ch us
olsongui. Ted hooson savtaigaa butsaj irev. Ted ichguur, doromjlold orj,
tolgoigoo buteetsgeev. 4 Gazar nutagt boroo oroogui tul gazar hagarchee.
Tariachid ichguur bolj, tolgoigoo buteetsgeev. 5 Uchir ni ovs baihgui tul
talyn sogoo hurtel zovhon hayahyn tuld iliigee toruuljee. 6 Hulanguud
nutsgen dov tolgod deer zogsdog. Ted tsoovor chononuud met aahildag.
Yamar ch urgamal baihgui tul nud ni muudna. 7 Bidnii gem buruu bidnii
esreg gerchlevch, EZEN, Ooriin neriin toloo uildeech! Uneheer bid olon
udaa itgelee orhison bogood bid Tany esreg nugel uildsen bilee. 8 Oo,
Izrailiin naidvar aa, zovoh uyed tuuniig Avragch aa, Ta yaagaad gazar
nutag dahi hariin hun met, esvel honoglohoor maihnaa bosgoson ayalagch
met baina ve? 9 Ta yaagaad aisan hun met, avarch chadahgui huchten adil
baina ve? Gelee ch Ta bidnii dund baigaa, Oo, EZEN, bid Tany nereer
duudagdsan bilee. Bidniig buu orhioch!". 10 EZEN ene humuust ingej
aildaj baina. "Hedii tiim ch gesen ted heren tenuuchleh durtai boljee. Ted
holoo horij barisangui. Tiim uchraas EZEN tedniig huleen avdaggui. Odoo
Tereer tednii gem buruug sanaj, tednii nugliig shiitgene". 11 Tiimees
EZEN nadad "Ene humuusiin sain saihny toloo buu zalbir. 12 Tedniig
matsag barihad Bi tednii orilohyg sonsohgui. Tedniig shataalt tahil bolon
ideen orgoliig orgohod Bi tedniig huleen avahgui. Harin Bi ild, olsgolon
bolon tahlaar tedniig togsgol bolgono" gej aildav. 13 Harin "Ezen
BURHAN! Haraach, esh uzuulegchid tedend «Ta nar ildiig uzehgui,
olsgolond ch nirvegdehgui, harin bi ta nart ene gazart urgeljiin amar
amgalang ogno» gej helj baina" gej bi helev. 14 Tegtel EZEN nadad
aildahdaa "Esh uzuulegchid Minii nereer hudal huurmagiig esh uzuulj
baina. Bi tedniig ilgeegee ch utui, tedend tushaagaa ch ugui, tedend aildaa
ch ugui. Ted ta nart hudal uzegdel, merge tolog, hooson zuils bolon
oorsdiin sanaany mehleltiig esh uzuulj baina. 15 Hediigeer tedniig ilgeesen
ni Bi bish bolovch, Minii nereer esh uzuulj bui esh uzuulegchdiin tuhaid
EZEN ingej aildaj baina. Ted «Ene gazar nutagt ild bolon olsgolon
garahgui» gej helseer baigaa bogood tedgeer esh uzuulegchid ild bolon

olsgolongoor togsoh bolno! **16** Mon tednii esh uzuulegiig sonsson humuus
olsgolon bolon ildnii ulmaas Iyerusalimyn gudamjnuudad hayagdah bolno.
Tedniig, ehneruudiig ni ch, hovguudiig ni ch, ohidyg ni ch orshuulah hen
ch baihgui baina. Uchir ni Bi tednii horon muug oorsod deer ni asgah
bolno. **17** Chi tedend ene ugiig heleh bolno. "Minii nud shono bolon odor
nulims ursgag, nulims buu zogsog. Uchir ni minii ard tumnii ongon ohin
huchtei tsohiltoor,honduurtei haldvart sharhaar byatsluulsan bilee. **18**
Herev bi heer tal uruu garval, uzegtun, ildeer hyaduulsan humuus baina!
Herev bi hotod orj irvel, haragtun, olsgolongiin ovchnuud baina! Uchir ni
esh uzuulegch, tahilch hoyoryn ali ali ni Oorsdiin meddeggui gazar
nutgaar heren hesuuchleheer yavjee" geerei gev. **19** Ta Iudagaas
burmoson tatgalzsan uu? Esvel Ta Sionyg jigshsen uu? Ta bidniig yuund
edgeshguigeer tsohiv? Amar amgalang huleesen bolovch yamar ch sain
saihan ni irsengui. Edgereltiin tsagiig huleesen bolovch, uzegtun, aimshig
irev! **20** Oo, EZEN, bid oorsdiinhoo horon muug, etseg ovgodiinhoo gem
buruug medne. Uchir ni bid Tany esreg nugel uildsen bilee. **21** Ooriinhoo
neriin toloo bidniig buu jigsheech! Ooriin aldryn sentiig buu shivshig
bolgooch! Bidentei baiguulsan Ooriin gereeg sanaj, buu tsutslaarai! **22**
Undestnuudiin shuteenuudiin dund boroo oruuddag shuteen bii yuu? Esvel
tenger aadar boroo hairlaj chadah uu? Ene ni Ta bish gej uu, bidnii Burhan
EZEN? Tiim uchraas bid Tand naidaj baina. Uchir ni edgeer buh zuilsiig
hiisen negen ni Ta bilee.

Yeryemia 15

15:1 Tegeed EZEN nadad aildahdaa Mosye, Samuyel nar hurtel Minii
omno zogsoj baisan ch Minii zurh ene humuustei hamt baihgui. Tedniig
Minii orshihuigaas zailuulan, tedniig yavuul! **2** Ted chamd «Bid haashaa
yavah yum be?» geh uyed chi tedend "EZEN ingej aildaj baina. «Uheh ni
uhel uruu, ildend zoriulagdsan ni ilduruu. olsoh ni olsgolon uruu, olzlogdoh
ni olzlol uruu yav» hemeev" gej hel. **3** "Bi tednii deer dorvon torliin
gamshgiig buulgana" gej EZEN tunhaglaj baina. "Ter ni alah ild, chireh
nohod, tengeriin shuvuud bolon zalgij, suitgeheer gazryn araatan amitad

yum. **4** Hyezyekiagiin huu Iudagiin haan Manassyegaas bolj, Iyerusalimd
uildsen zuilsiinh ni toloo gazar delhiin buh haanchlaluudyn dund Bi tedniig
aidsyn zuil bolgono. **5** Iyerusalim aa, unendee hen chamaig orovdoh yum
be? Hen chinii toloo gashuudah ve? Esvel chinii sain saihny talaar asuuh
gej hen ergeh ve?". **6** EZEN tunhaglaj baina. "Namaig orhison chi
aragshaa yavsaar l baina. Tiimees Bi chinii esreg garaa sungaj, chamaig
ustgana. Bi zoolon handsaar baigaad zalhjee. **7** Bi tedniig gazar nutgiin
daaman haalgany derged shigshigch sereegeer shigshine. Bi huuhduudees
ni hagatsaaj, Ooriin ard tumniig Bi ustgana. **8** Tednii belevsregsed ni Minii
omno dalain ergiin elsnees ch iluu olon bolno. Bid tednii esreg buyuu zaluu
hunii ehiin esreg ud dund suitgegchiig avchirna. Bi tuun deer aidas,
zovlong genet avchirna. **9** Doloon hovguun toruulsen eh betgerdeg.
Amisgalah ni ch hundreltei. Hediigeer odor baivch, tuunii nar ni jargajee.
Tereer ichguur bolj, basamjlagdav. Tiimees Bi tednii amid uldegsdiig
daisnuudynh ni omno ildend tushaana" gej EZEN tunhaglaj baina. **10** Eej
mini, ta namaig buh gazar nutagt heruul margaany hun bolgoj toruulsen tul
bi gaslantai yaa! Bi zeelduuleegui, hunees mongo zeeleegui, getel hun bur
namaig haraah yum. **11** EZEN aildahdaa "Bi sain saihny toloo chamaig
lavtai choloolno. Gai gamshig, zovlongiin uyed Bi daisnaar chini chamaig
hanguulah bolno. **12** Hen negen ni tomriig, hoid zutees ireh tomriig, esvel
hurliig hagalj chadah uu? **13** Chinii buh nugliin toloo buh hyazgaar nutagt
chini Bi chinii ed bayalag bolon erdenesiig uneguigeer olz bolgon ogno. **14**
Tegeed Bi daisnuudaar chini chinii medehgui nutagt avchruulna. Uchir ni
Minii uur hilend gal notsoogdson bogood ter ni chinii deer shatah bolno"
gev. **15** Ta bol meddeg bilee, EZEN, namaig sanan ajiglaj, minii omnoos
havchigchdaas mini oshoo avaach. Ooriin tesver tevcheeree hargalzan
namaig buu zailuulaach. Tany toloo bi zevuutsliig tesverledgiig medeech.
16 Tany ugs oldson bogood bi tedniig idsen bilee. Tany ugs nadad bayar
hoor bolon zurh setgeliin mini taashaal bolson bilee. Uchir ni tumen
tsergiin Burhan EZEN, bi Tany nereer duudagdsan bilee. **17** Nargin
bayasagchdyn dund bi suugaagui, bi tsengesen ch ugui. Tany mutryn
ulmaas bi gantsaaraa suusan. Uchir ni Ta namaig egduutsleer duurgesen
bilee. **18** Yaagaad minii ovdolt duusashgui, minii sharh edgershgui baina

ve? Ta minii huvid uneheer itgej bolohgui ustai huuramch gorhi adil baih
yum uu? **19** Tiim uchraas EZEN ingej aildaj baina. "Herev chi butsaj irvel,
Bi chamaig sergeeh bolno. Chi Minii omno zogsoh bolno. Herev chi
uneguigees uneteig gargaj avbal, Chi Minii toloo yarigch baih bolno.
Tednii zugees ted cham uruu ergej magadgui, harin chinii huvid chi teden
uruu ergej bolohgui. **20** Tegeed Bi chamaig ene ard tumend behlegdsen
hurel herem bolgono. Ted hichneen chinii esreg tulaldavch, chamaig
diilehgui. Uchir ni chamaig avarch choloolohoor Bi chamtai hamt baina"
gej EZEN tunhaglaj baina. **21** "Tiimees Bi chamaig horon muugiin garaas
choloolj, huchirhiilegchiin baritsnaaszolino".

Yeryemia 16

16:1 EZENii ug nad deer bas irj, aildahdaa **2** "Chi oortoo ehner avah
yosgui bogood ene nutagt hovguud, ohidtoi ch boloh yosgui" gev. **3** Uchir
ni ene nutagt tordog ohid, hovguudiin talaar, tedniig toruuldeg ehchuud
bolon ene nutagt tedniig olson etsguudiinh ni talaar EZEN ingej aildaj
baina. **4** "Ted honoolt ovchnoor uhej, tednii toloo gashuudahgui ba tedniig
orshuulahgui. Ted gazryn gadarga deer yalgadas met baij, ild bolon
olsgolongoor etses bolj, huuruud ni tengeriin shuvuud bolon gazryn araatan
amitdyn hool bolno". **5** Uchir ni EZEN ingej aildaj baina. "Gashuudlyn
gert bitgii or, gashuudahaar, esvel tedniig taitgaruulahaar buu yav. Uchir
ni Bi ene ard tumnees Ooriin amar amgalan, hair enerel, orshooloo butsaaj
avsan" gej EZEN tunhaglaj baina. **6** "Tom bolon jijig buh humuus ene
nutagt uhne. Ted orshuulagdahgui, tednii toloo gashuudahgui bogood
tednii toloo hen ch biyee ogtolj, tolgoin usee husahgui. **7** Humuus
uhegsdiin toloo hen negniig taivshruulahaar, tednii toloo gashuudan talh
huvaahgui, esvel hen negnii etseg ehiinhee toloo uuhaar taivshruulah
ayagyg tedend ogohgui. **8** Uunees gadna chi idej uuhaar tedentei hamt
suuhyn tuld nairyn gert oroh yosgui". **9** Uchir ni Izrailiin Burhan, tumen
tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi chinii nudnii omno bolon
chinii tsag uyed ene gazraas bayar hoor bolon bayaslyn duut, suit zaluu
bolon suit busguin duu hooloig alga bolgono". **10** Chi edgeer buh ugsiig

ene ard tumend helehed ted chamd "Yamar uchraas EZEN ene buh aguu
gai gamshgiig bidnii esreg tunhaglasan yum be? Bidnii gem buruu yum ve?
Esvel bid oorsdiin Burhan EZENii esreg uildsen nugel maani yum ve?" gej
helne. 11 Tegehed chi tedend "Ta naryn etseg ovgod Namaig orhij oor
burhdyg dagaj, tedend uilchlen, tedend morgosnoos bolson yum. Harin
Namaig ted orhij, Minii huuliig sahiagui bilee" gej EZEN aildaj baina. 12
"Ta nar ch bas etseg ovgodoosoo iluugeer horon muug uildev. Uzegtun, ta
naryn hun neg bur Namaig sonsohguigeer oorsdiinhoo buzar muu zurhnii
gojuud baidlyn daguu yavj baina. 13 Tiimees Bi ta naryg ene nutgaas ta
naryn bolon etseg ovgodiin chini medeegui nutag uruu chuluudna. Tend ta
nar oor burhdad odor, shonogui uilchleh bolno. Uchir ni Bi ta naryg
taalahgui" gej hel. 14 EZEN tunhaglaj baina "Tiim uchraas uzegtun,
«Izrailiin hovguudiig Yegipyet nutgaas gargasan EZENii amid buigaar
tangaraglaya» gej helegdehgui, 15 harin «Izrailiin hovguudiig hoid zugiin
nutgaas bolon Ooroo tedniig hoon zailuulj avaachsan buh ornuudaas
avchirsan EZENii amid buigaar tangaraglaya» gej helegdeh odruud irj
baina. Uchir ni Bi tednii etseg ovgodod ogson tednii oorsdiin nutagt tedniig
avchrah bolno. 16 Uzegtun, Bi olon zagaschdyg avchruulj baina" gej
EZEN tunhaglaj baina. "Ted tedniig zagaschilna. Daraa ni Bi olon anchdyg
avchruulj, ted tedniig uul, tolgod burees, hadny an tsavaas agnana. 17
Uchir ni tednii buh zamyg Bi hardag. Ted Minii nuurnees nuutdaagui, gem
buruu ni ch Minii melmiinees daldlagdaagui. 18 Ted Minii gazar nutgiig
buzarlasan tul Bi ehleed tednii gem buruu bolon nutliig davhar tolno. Ted
Minii oviig oorsdiin jigshuurt shuteenuudiin huuruudeer bolon oorsdiin
jigshuurt zuileer duurgejee". 19 Oo, EZEN, minii huch chadal, minii bat
tsaiz bolon zovlongiin odor horgodoh gazar mini, gazar delhiin etssees
undestnuud Tan uruu irj, "Bidnii etseg ovgod hudal huurmag, ashiggui
hooson zuilsees oor yuug ch ovlosongui" gej helne. 20 Hun oortoo
burhdyg hiij chadah uu? Gelee ch ted burhad bish. 21 Tiim uchraas
uzegtun, Bi tedend meduulne. Ene udaa Bi tedend Ooriin huch, Ooriin
chadlyg meduulne. Minii ner bol EZEN bolohyg ted medeh bolno.

Yeryemia 17

17:1 Iudagiin nugel tomor uzgeer bichigdjee. Ter ni ochir almaazny
uzuureer tednii zurhnii sambar bolon tednii tahilyn shireenii ever deer
siilegdjee. 2 Ted oorsdiin huuhduudee dursan sanahdaa mon ondor tolgod
deer nogoon moddyn dergedeh oorsdiin tahilyn shireenuudiig bolon
Ashyeragiin modon shong dursan sanadag. 3 Hodoo tal dahi Minii uul aa,
chinii hyazgaar nutag dahi nugliin toloo chinii morgoliin ondorloguudiin
hamt chinii ed bayalag bolon buh erdenesiig Bi olzond ogno. 4 Mon chi
ooroo ch Minii chamd ogson oviig geene. Bi chamaig chinii meddeggui
nutagt ooriin chini daisnuudad uilchluulne. Uchir ni chi Minii uur hilend
uurd shatah galyg notsoov. 5 EZEN ingej aildaj baina. "Hun torolhtond
itgej, biye mahbodyg ooriin huch chadlaa bolgodog bogood zurh setgel ni
EZENees ergedeg hun haraagdsan bilee. 6 Uchir ni tereer tsol deh but met
bolj, hogjin tsetseglel irehed harahgui, harin orshin suugchgui davst nutagt
buyuu zeluud nutagt chuluurhag gazart amidarna. 7 EZENd itgedeg
bogood itgel naidvar ni EZEN baidag hun yerooltei yee! 8 Uchir ni tereer
usan ursgalaar undsee orgosgoj, haluun shatahad aihgui usaar tarigdsan
mod met bolno. Harin navchis ni nogoon baij, ter ni gan gachgiin jild
tugshihgui, ur jims gargahaa ch bolihgui. 9 Zurh bol buh zuilees iluu
huuramch bogood edgershgui ovchtei yum. Uuniig hen oilgoj chadah
bilee? 10 EZEN Bi zurhiig erelhiilj, oyuun bodlyg shalgadag ni hun burd
zamuudynh daguu, uilsiinh ni ur dungiin daguu ogohiin tuld yum. 11
Shudarga busaar ed horongotei bologch ni gargaagui baij ondog dardag
yatuutai adil yum. Amidralynh dunduur ene ni tuuniig orhij, etsest ni ter
munhag bolno". 12 Ehneesee ondort orgogdson sur javhlant sentii bidnii
ariun gazar yum. 13 Izrailiin naidvar EZEN, Tanyg orhigch bugd ichguurt
unah bolno. EZEN boloh amid usny undargyg orhison tul ergen butsagch
humuus gazar shoroon deer bichigdeh bolno. 14 Namaig edgeegeech, Oo,
EZEN, bi edgeh bolno. Namaig avraach, bi avragdah bolno. Uchir ni Ta
bol minii magtaal yum. 15 Haraach, ted nadad"EZENii ug haana baina?
Ter ni odoo ireg!" gej helseer baina. 16 Harin minii huvid, Tany araas
honichin bolohoos bi zugtaagui, gaslant odriig ch bi husen huleegeegui.
Minii uruulaas garsan yum Tany omno baisnyg Ta Ooroo medne. 17
Nadad aimshig buu baigaach. Zovlongiin odor Ta bol minii horgodoh

gazar yum. 18 Namaig havchigch humuusiig shivshig bolgooch. Harin
minii huvid, namaig buu shivshig bolgooch. Tedniig ailgaach, harin
namaig buu ailgaach. Teden deer zovlongiin odriig avchirj, tedniig hoyor
dahin suirleer byatslaach. 19 EZEN nadad ingej aildav. "Yavj, Iudagiin
haadyn orj, gardag niitiin daaman haalgan deer, mon Iyerusalimyn buh
daaman haalguud deer zogs. 20 Tedend «Iudagiin haad bolon edgeer
haalgaar orj iregch buh Iuda, Iyerusalimyn buh orshin suugchid aa,
EZENii ugiig sonsotsgoo. 21 EZEN ingej aildaj baina. "Amraltyn odor
yamar negen achaa uurehees, esvel Iyerusalimyn daaman haalgaar yamar
negen zuil avchrahaas oorsdoo bolgoomjil. 22 Ta nar amraltyn odor
gereesee yamar negen achaa buu zooj garga, yamar negen ajil ch buu hii,
harin Bi etseg ovgodod chini tushaasny daguu amraltyn odriig ariunaar
sahi. 23 Gesen hedii ch ted sonsoogui, chihee ch taviagui, harin sonsohgui
bolon zasuulahguin tuld huzuugee hatuu bolgov". 24 EZEN tunhaglaj
baina. "Herev amraltyn odor ene hotyn daaman haalgaar yamar ch achaa
zooj oruulahgui, harin ene odor yamar ch ajil hiihguigeer amraltyn odriig
ariunaar sahihyn tuld ta nar Namaig anhaaraltai sonsdog yum bol 25 ene
hotyn daaman haalgaar haad, Davidyn sentiind suusan, morid unasan ba
tereg hologloson noyod, Iudagiin humuus bolon Iyerusalimyn orshin
suutchid orj irj, ene hot uurd orshin suugchtai baih bolno. 26 Ted shataalt
tahil, tahil, ideen orgolbolon utlaga, mon EZENii gert talarhlyn tahiluudyg
avchran Iudagiin hotuudaas, Iyerusalimyn ergen toirnoos, Byeniaminy
nutgaas, nam dor gazraas, uularhag gazraas bolon Nyegyevees ireh bolno.
27 Harin amraltyn odor achaa orgohgui, Iyerusalimyn haalgaar orj
irehguigeer amraltyn odriig ariunaar sahihaar ta nar Namaig es sonsvol, Bi
haalgan deer ni gal notsooh bogood ter ni Iyerusalimyn ordnuudyg zalgij,
untraagdahgui»".

Yeryemia 18

18:1 EZENii ug Iyeryemia deer irj, aildsan ni 2 "Bosoj, vaarchnyd och.
Tend Bi chamd ugee aildah bolno" gev. 3 Bi vaarchnyd ochihod, ter tend
dutuin deer negen zuil hiij baiv. 4 Getel tuunii shavraar hiij baisan vaar gart

ni nurahad, tereer tuuniig oort ni taalagdsan ondoo vaar bolgoj dahin hiiv.
5 Tzttel EZENii ug nad deer irj, 6 "Izrailiin ger ee, ene vaarchintai adil Bi
ta nart mon ingej uildej chadahgui gej uu? " gej EZEN tunhaglaj baina.
"Uzegtun, vaarchny gar dahi shavartai adil, Izrailiin ger ee, ta nar Minii
mutart mon tiim bilee. 7 Negen mochid Bi undestniig, esvel haanchlalyg
undseer ni tastaj, nuraaj, ustgah tuhai yarij magadgui. 8 Herev Minii
eserguutsen yarisan ter undesten ooriin buzar muutaasaa ergevel Bi teden
deer buulgahaar tolovloj baisan gamshgiin talaar zoolorno. 9 Esvel oor
negen mochid Bi undestniig, esvel haanchlalyg barijbosgon, tarij urguulah
tuhai yarij magadgui. 10 Herev ter ni Minii duu hooloig dagahgui baisnaar
Minii melmiid buzar muut uildvel, Bi tuuniig yeroohoor amlasan sainaasaa
haruusna". 11 Tiimees odoo Iudagiin humuust bolon Iyerusalimyn orshin
suugchdyn esreg yarihdaa "EZEN ingej aildaj baina «Uzegtun, Bi ta naryn
esreg gai gamshig beltgej, tolovlogoo sedej baina. Ta naryn hun neg bur
ooriin buzar muu zamaas ergej, oorsdiin zamuud bolon uilsiig shinechil»
hemeev" gej hel. 12 Gevch ted "Naidvar alga! Uchir ni bid oorsdiin
tolovlogoonuudiig dagah gej baigaa bogood bidnii hun neg bur ooriin
buzar muu zurhiin gojuud baidlaar uildeh bolno" gej helne. 13 Tiim
uchraas EZEN ingej aildaj baina. "Odoo undestnuudees asuu, uuntei adil
zuiliig hen sonsson be? Izrailiin ongon ohin hamgiin aidas toruulmeer zuil
uildev. 14 Livany tsas zadgai nutgiin chuluug orhidog uu? Hariin ursah
huiten us ursahaa bolidog uu? 15 Minii humuus Namaig martsan bogood
ted hooson burhdad utlaga uugiulj, ih zamaar bus jimeer yavahyn tuld ted
oorsdiin zamuudaasaa, ertnii zamuudaas budersen ni 16 oorsdiin nutgaa
ezguirel buyuu urgeljiin haruusal bolgohyn tuld yum. Uunii hajuugaar
ongordog hun bur gaihaj, tolgoigoo segsreh bolno. 17 Dornyn salhi met Bi
tedniig daisny omno taraana. Tednii gamshgiin odor Bi tedend nuuree bus,
nuruugaa haruulna" hemeev. 18 Daraa ni ted "Iregtun, Iyeryemiagiin esreg
tolovlogoonuudiig sedetsgeeye. Tahilchaas huuli, mergen hunees
zovlolgoo, esh uzuulegchees ug uneheer ustahgui. Naash ir, tuuniig heleer
tsohin, yamar ch ugend ni anhaarlaa handuulahgui baiya" gej helev. 19 Oo,
EZEN, namaig sonsoj, minii daisnuud yuu helj baigaag sonsooch! 20
Sainyg muugaar hariulah yostoi gej uu? Uchir ni ted nadad nuh uhjee.

Tany uur hileng tednees zailuulahyn tuld tednii toloo sainyg yarihaar bi
Tany omno herhen zogssonyg sanaach. **21** Tiim uchraas tednii
huuhduudiig olsgolond ogch, tedniig ildnii huchind tushaagaach. Tednii
ehneruudiig ur huuhedgui ba belevsen bolgooch. Tednii erguudiig uhtel ni
hyaduulj, zaluuchuudyg ni tulaldaand ildend ortuuleech. **22** Ta tednii deer
deeremchdiig genet avchrahad tednii geruudees hashhiraan sonstoh
boltugai. Uchir ni ted namaig barihyn tuld nuh uhaj, minii hold urhi tavij
nuusan bilee. **23** Gesen hedii ch EZEN Ta minii esreg bui tednii uhliin
tolovlogoonuudiig medne. Tednii gem buruug buu uuchilj, tednii nugliig
Ooriin melmiinees buu zailuulaach. Harin ted Tany omnohomorch unah
boltugai. Ooriin uur hilengiin tsagt tedend uildeech!

Yeryemia 19

19:1 EZEN ingej aildav. "Yavj, vaarchny shavar vaar savyg hudaldan av.
Ard tumnii ahmaduudaas zarimyg, ahlah tahilch naraas zarimyg avch yav.
2 Tegeed Potshyert daaman haalgany oroh uudnii dergedeh
Byenhinnomyn hondiid ochij, Minii chamd heldeg ugsiig tend tunhagla. **3**
"Iudagiin haad bolon Iyerusalimyn orshin suugchid aa, EZENii ugiig sons.
Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun,
sonsson hun buriin chih chichreheer tiim gamshgiig Bi ene gazar deer
avchrah gej baina. **4** Uchir ni ted Namaig orhij, uuniig hari gazar bolgoj,
oorsdoo ch, etseg ovgodiin ch, Iudagiin haadyn ch medeegui oor burhdad
ene gazar tahiluudyg shataasan bogood gemgui humuusiin tsusaar ene
gazryg duurgej, **5** Baald shataalt tahil bolgon oorsdiin hovguudiig gald
shataahyn tuld Baalyn morgoliin ondorloguudiig barisan yum. Ene ni Minii
hezee ch tushaagaagui, yariagui, Minii sanaand ch oroogui zuil yum. **6**
Tiim uchraas, uzegtun, ene gazar Tofyet buyuu Byenhinnomyn hondii gej
dahin nerlegdehee bolij, harin Allagyn hondii gej nerlegdeh odruud irj
baina» gej EZEN tunhaglaj baina. **7** «Bi Iuda bolon Iyerusalimyn
zovlolgoog ene gazart hooson bolgoj, Bi tedniig daisnuudynh ni omno
bolon oorsdiinh ni amiig eregchdiin garaar unagaah bolno. Bi tednii
huuruudiig tengeriin shuvuud bolon gazryn araatan amitdad hool bolgon

ogno. 8 Bi mon ene hotyg balgas, haruuslyn shaltgaan bolgono. Uugeer
ongorogch hun bur gaihaj, gai gamshguudynh ni toloo haruusah bolno. 9
Bi tedneer hovguud, ohidynh ni mahyg iduulj, ted busleltend bolon
daisnuud ni ba oorsdiinh ni amiig haigchdyn uchruulsan zovlon dotor biye
biyeniihee mahyg ideh bolno» hemeev" gej hel. 10 Tegeed chamaig
dagaldan yavah humuusiin nuden deer chi vaaryg hagalj, 11 tedend
"Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina «Dahin dahin zasaj bolohguigeer
vaarchny savyg hagalahtai yag adil Bi ene humuus bolon ene hotyg
hagalna. Orshuulah gazar baihguitul ted Tofyeted orshuulna. 12 Ene gazar
bolon tuunii orshin suugchdad Bi ingej handah ni ene hotyg Tofyet shig
bolgohyn tuld yum» gej EZEN tunhaglaj baina. 13 «Deever deer ni
tengeriin buh erhest tahil orgoj, oor burhdad undaan orgoliig tsutgasan buh
geruudees bolj Iyerusalimyn bolon Iudagiin haadyn geruud Tofyet gazar
shig buzarlagdana» hemeev" gej hel gev. 14 Daraa ni EZENii ooriig ni esh
uzuuleheer ilgeesen Tofyetaas Iyeryemia irev. Tereer EZENii orgoonii
hashaa dotor zogsoj, buh ard tumend handan 15 "Izrailiin Burhan, tumen
tsergiin EZEN ingej aiddaj baina. «Uzegtun, Minii ugiig sonsohgui gej ted
huzuunuudee hatuu bolgoson tul Bi tednii esreg tunhaglasan buhii l
gamshgiig ene hot bolon tuunii suuringuud deer avchrah gej baina»
hemeev" gej heljee.

Yeryemia 20

20:1 Immyeriin huu, EZENii orgoonii terguun tushmel boloh tahilch
Pashhur edgeer zuilsiig Iyeryemia esh uzuulj baigaag sonsood, 2 Pashhur
esh uzuulegch Iyeryemiag janchuulan, EZENii orgoonii dergedeh
Byeniaminy deed Daaman Haalgand tuuniig dongolov. 3 Daraa odor ni
Pashhur Iyeryemiag dongonoos sullahad Iyeryemia tuund EZENii chamaig
duudsan ner bol Pashhur bish, harin Magormissabib yum. 4 Uchir ni
EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi chamaig oort chini bolood buh naiz
nohdod chini aimshig bolgoh gej baina. Chinii nud harsaar baihad ted
daisnuudynhaa ildend unana. Ingeed Bi buh Iudag Vavilony haany gart
tushaah bogood tereer tedniig tsologdogsod bolgon Vavilon uruu avaachij,

tedniig ildeer hyadna. 5 Bi mon ene hotyn buh ed bayalgiig, tuunii buh
buteegdehuun bolon buh unetei zuilsiig ni taraan ogno. Iudagiin haadyn
buh erdenesiig ch hurtel Bi daisnuudynh ni gart ogch, tedniig tonuulj,
tedniig avch yavan, Vavilond avaachna. 6 Pashhur chi bolon gert chini
baigaa bugd olzlogdon yavah bogood ta nar Vavilond ochij, chi bolon
chinii hudal esh uzuullegiig sonsson naiz nohod chini tend nas barj, tend
orshuulagdana» hemeev" gej helev. 7 Oo, EZEN, Ta namaig mehelj, bi
mehluulev. Ta namaig diilj, yalav. Bi buhel odriin tursh doog tohuu bolov.
Hun bur namaig tohuurhah yum. 8 Uchir ni bi yarih bolgondoo changaar
hashhirdag. Bi huchirhiilliig bolood suirliig tunhaglaj baina. Yaagaad
gevel EZENii ug nadad buhel odriin tursh zemlel, doog tohuu bolj baiv. 9
Harin herev bi "Bi Tuuniig dursahgui, Tuunii nereer dahin yarihgui" gevel
ene ni minii setgel zurhend yasaar mini haagdan hureelegdsen shataj bui
gal met bolno. Bi tuuniig dotroo hadgalahaas yadarch, bi tuuniig tesverlej
chadahgui. 10 Uchir ni "Tal burd aimshig baina! Ilchiltsgeeye. Tuuniig
ilchiltsgeeye!" gej olny shivegneldehiig bi sonsov. Minii buh itgemjit naiz
nohod minii unahyg harj, "Ter mehluulj magadgui, tegvel bid tuuniig diilj,
tuunees oshoogoo avna" gedeg. 11 Harin EZEN huchit negen met nadtai
hamt baina. Tiim uchraas namaig havchigchid buderch, diilehgui. Ted
unasnaasaa bolj martagdashgui uurdiin gutamshgaar burmoson ichguurt
unah bolno. 12 Gelee ch tumen tsergiin EZEN, shudarga negniig sorij,
sanaa bodol hiigeed zurh setgeliig hardag Ta teden deer baih Ooriin oshoo
avaltyg nadad haruulaach. Uchir ni Tand bi hergee daatgasan bilee. 13
EZENd duul, EZENiig magt! Uchir ni Tereer ugeegui yaduu negnii
setgeliig buzar muut uildegchiin garaas angijruulav. 14 Minii torson odor
haraagdah boltugai. Ehiin mini namaig toruulsen odor buu yeroogdog. 15
Etsegt mini "Tand huu torjee" gesen medeeg avchirj, tuuniig bayarluulsan
hun haraagdah boltugai. 16 Harin ter hun ni EZENii haramsahguigeer
homruulsen hotuudtai adil baig. Tereer ogloo hashhiraanyg, odor
tugshuuriin hashhiraanyg sonsog. 17 Minii eh minii bulsh bolj, tuunii hevlii
urgeljid jiremsen baihyn tuld namaig torohoos omno tereer namaig
alsangui uchir tegeg. 18 Minii odruud ichguur dotor ongorohiin tudd
zovlon, ui gashuug harahaar bi yuund hevliinees garav?

Yeryemia 21

21:1 EZENees Iyeryemiad ug irehed Zyedyekia haan tuun uruu Malhiagiin
huu Pashhur bolon Maasyeiagiin huu, tahilch Zyefaniag ilgeen 2
"Vavilony haan Nyebuhadnyezar bidnii esreg daitaj baigaa tul bidnii
omnoos EZENees asuuj ogooch. EZEN bidend Ooriin gaihamshigt uilsiin
daguu handaj magadgui. Tegeed daisan bidnees uharch magad" gev. 3
Tegtel Iyeryemia tedend "Ta nar Zyedyekiad daraahyg heltugei. 4
«Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, hermiin gadna tald
chamaig buselj baigaa Vavilony haan bolon haldyeichuudyn esreg
daitahad chiniiashiglaj baigaa, chinii gart bui zer zevsgiig Bi erguuleh gej
baina. Bi tedniig ene hotyn tovd tsugluulah bolno. 5 Bi Ooroo sungasan
gar, huchit mutraar ta naryn esreg uurlan, hilegnen, durguitsen tuladdana. 6
Bi mon ene hotyn orshin suugchdyg, hun bolon araatan amitdyg yalgaagui
tsohij, ted ih tahlaas bolj uhne. 7 Tegeed daraa ni Iudagiin haan
Zyedyekia, tuunii zarts nar bolon ard tumniig buyuu ene hotod tahal, ild
bolon olsgolongoos amid uldsen humuusiig hurtel Bi Vavilony haan
Nyebuhadnyezaryn gart, tednii daisnuudyn gart, mon tednii amiig eren
haigchdyn gart tushaana. Tereer tedniig ildnii ireer tsohino. Tereer tedniig
amid uldeehgui, orovdoh ch ugui, enereh ch ugui" gej EZEN aildaj
baina»". 8 Ta nar mon ene humuust "EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun,
Bi ta naryn omno ami bolon uhliin zamyg togtoodog. 9 Ene hotod suusan
negen ild, olsgolon, tahlaar uhne. Harin gadagsh garch yavan, ta naryg
buselj baigaa haldyeichuudad buuj ogson negen amidarch, ooriinhoo amiar
toloosiig tolno. 10 Uchir ni Bi sainy toloo bus, hor honooliin toloo Ooriin
nuuriig ene hotyg eserguutseheer chigluulev» gej EZEN tunhaglaj baina.
«Ene hot Vavilony haany gart ogogdoh bogood tereer tuuniig galdan
shataana» hemeev"11 Tegeed Iudagiin haany geriinhend "EZENii ugiig
sonsogtun, 12 Davidyn ger ee, EZEN ingej aildaj baina. «Ogloo bur
shudarga yosyg uild. Tednii uilsiin buzar muugaas bolj Minii uur hilen gal
met garch, yuu ch untraaj chadahguigeer shatahguin tuld deeremduulsen
negniig daranguilagchiin garaas avar» 13 EZEN tunhaglaj baina.
«Uzegtun, hondiid amidragch, chuluurhag tal aa, Bi ta naryn esreg baina.

"Hen bidnii esreg buuj ireh yum be? Hen bidnii suutsand orj ireh yum be?"
gej helegch humuus ta nar aa, 14 Bi ta naryg oorsdiin chini uilsiin ur
dungiin daguu shiitgene» gej EZEN tunhaglaj baina. «Buh orchin toirnyg ni
zalgiulahyn tuld Bi oid ni gal asaana» hemeev" gej hel gev.

Yeryemia 22

22:1 EZEN ingej aildaj baina. "Iudagiin haany gert ochood tend ene ugiig
helj, 2 «Davidyn sentii deer suudag Iudagiin haan aa, chi bolon chinii zarts
nar, mon ene daaman haalguudaar orj irdeg chinii humuus ee, EZENii
ugiig sonsogtun. 3 EZEN ingej aildaj baina. "Shudarga yosyg bolon zov
shudargyg uildej, deeremduulsen negniig daranguilagchiin garaas avar.
Mon hari hun, onchin, esvel belevsen huntei buruugaar buu handaj, buu
huchirhiil. Ene gazart gemgui tsusyg buu ursga. 4 Uchir ni humuus ta nar
uneheer uuniig uildvel, Davidyn bairand sentii deer ni suun, tereg hologlon,
morid unaj ooroo, ooriin zarts nar bolon ooriin humuustei haad ene geriin
daaman haalgaar orj ireh bolno. 5 Harin herev ta nar edgeer ugsiig es
dagaval, ene ger balgas bolno gedgiig Bi Oorooroo tangaraglaj baina" gej
EZEN tunhaglaj baina»". 6 Uchir ni Iudagiin haany geriin talaar EZEN
ingej aildaj baina. "Chi Nadad Gilyead, Livany orgil yum. Gelee ch Bi
battaigaar chamaig tsol met, orshin suutchgui hotuud bolgono. 7 Uchir ni
tus bur ni oor oorsdiin zer zevsegtei suitgegchdiig Bi chinii esreg tavina.
Ted chinii shilmel hushnuudyg ogtolj, gal uruu hayana. 8 Olon undestnuud
ene hotyn hajuugaar ongoroh bolno. Ted neg negendee «EZEN yaagaad
ene aguu hotod ene metiig uildev? » getsgeene. 9 Tegeed ted hariulahdaa
«Uchir ni ted oorsdiin Burhan EZENii gereeg orhij, oor burhdad morgon,
tedend uilchilsen yum» geh bolno". 10 Uhsen hunii toloo buu uil, buu
gashuud. Odson negnii toloo urgeljluulen uil. Uchir ni tereer hezee ch
ergej irehgui, torolh nutgaa ch harahgui. 11 Uchir ni ene gazraas odson,
ooriin etseg Iosiagiin bairand haan bolson, Iosiagiin huu Iudagiin haan
Shallumyn talaar EZEN ingej aildaj baina. "Ter hezee ch tiishee butsaj
irehgui. 12 Harin ted tuuniig olzlon avaachsan gazart tereer uhej, ene
nutgiig dahin harahgui. 13 Ooriin geriig zov shudarga busaar, deed

yeroonuudee shudarga yosny daguu bish baridag negen ni, horshdoo
holsiig ni ogolguigeer tuunii uilchleliig ashigladag negen ni gaslantai yaa.
14 Ter ni «Bi oortoo zai ihtei, deed oroonuudtei, bagtaamjtai baishin barij,
tsonhnuudyg ni hushaar havtaslan, hurts ulaanaar budaj zusne» gej heldeg.
15 Chi hushaar orsoldoj baigaa tul haan boldog uu? Etseg chini idej uuj,
shudarga yos bolon zov shudargyg uilddeggui gej uu? Tegeed l ter sain
baiv. 16 Tereer zovson bolon yaduu negnii hergiig shuusen. Tegeed l ene
ni sain baiv. Ene ni Namaig medeh gesen ug bish gej uu?" gej EZEN
tunhaglaj baina. 17 "Getel chinii nud hiigeed zurh setgel chini zovhon
ooriin shudarga bus orlogo, gemgui tsusyg ursgah bolon daranguilal ba
huchirhiilliig hiih deer baina". 18 Tiim uchraas Iosiagiin huu, Iudagiin haan
Iyehoiakimyn talaar EZEN ingej aildaj baina. "Ted tuunii toloo «Ayaa, ah
mini!», esvel «Ayaa, egch mini!» gej gashuudahgui. Ted tuunii toloo
«Ayaa, ezen ee!», esvel «Ayaa, tuunii sur javhlan!» gej gashuudahgui. 19
Tereer chiregden, Iyerusalimyn daaman haalganaas tsaash shidegden
iljignii orshuulgaar orshuulagdana. 20 Livan uruu ogsoj, hashhirch,
Bashand duugaa ondorsgo. Mon Abarimaas hashhir. Uchir ni buh
amraguud chini byatsarchee. 21 Oson devjih uyed chini Bi chamd helsen
bolovch chi «Bi sonsohgui!» gesen. Chi Minii duu hooloig dagaagui ni
chinii zaluugaas uildel chini baiv. 22 Chinii buh honichdyg salhi hiisgen
hamj, chinii amraguud olzlogdono. Tegehed chi buh horon muugaasaa bolj
lavtai yaa ichij, doromjlogdono. 23 Hushind uurlej, Livand amidragch
chamaig huuhdee toruuleh gej ovdoj bui emegteinh shig huchtei ovtgohod
chi yaaj yooloh bol!". 24 EZEN tunhaglaj baina. "Bi Ooriin amid buigaar
tangaraglaya. Hichneen Iudagiin haan Iyehoiakimyn huu Konia ni Minii
baruun mutar dahi tamga baisan hedii ch, Bi chamaig sugalj gargana. 25
Bi chamaig amiig chini erj bui humuusiin gart, tiim ee, chinii aidag
humuusiin gart, Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn bolon haldyeichuudyn
gart tushaana. 26 Bi chamaig bolon chamaig toruulsen ehiig chini chinii
toroogui oor nutag uruu chuluudah bogood tend chi uhne. 27 Harin tednii
butsahyg husej bui gazar nutgiin huvid, ted tuun uruu butsahgui. 28 Ene
hun Konia basamjlagdsan, evderch butarsan vaar uu? Esvel ter henii ch
husdeggui sav yum uu? Yaagaad ter bolon tuunii ur udam chuluudagdaj,

oorsdiin ul medeh gazar nutag uruu zailuulagdav? 29 Oo nutag aa, nutag
aa, nutag aa, EZENii ugiig sons! 30 EZEN ingej aildaj baina. «Ene huniig
ur huuhedgui, ooriin odruuddee tsetseglen devjihgui hun gej bich. Uchir ni
Tuunii udmyn yamar ch hun Davidyn sentii deer suun, Iudad dahin zahiran,
hogjij devshihgui bilee» hemeev".

Yeryemia 23

23:1 "Minii belcheeriin honidyg taraan butraaj, suitgej baigaa honichid
gaslantai yaa!" gej EZEN tunhaglaj baina. 2 Tiim uchraas Minii ard
tumniig hariulj baigaa honichdyn tuhaid Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj
baina. "Ta nar Minii honin surgiig taraaj, hooj zailuulan, tedniig
halamjilsangui. Uzegtun, Bi ta naryn uilsiin buzar muugiin ulmaas ta naryg
shiitgeh gej baina" gej EZEN tunhaglaj baina. 3 "Tegeed Bi Ooroo honin
surgiinhee uldegsdiig Ooriin hoon zailuulsan nutgaas tsugluulj, tedniig
belcheert ni butsaaj avchrah bogood ted ur jims gargaj, urjine. 4 Bi bas
tednii deer baih, tedniig hariulah honichdyg tomiloh bogood ted tsaashid
aihgui, tugshihgui, hen ni ch dutagdahgui» gej EZEN tunhaglaj baina. 5
"Haragtun, Bi Davidad zov shudarga Mochir urguulah odruud irj baina"
gej EZEN tunhaglaj baina. "Tereer haan met zahirch, mergen uhaanaar
uildej, ene gazar nutagt shudarga yosyg bolon zov shudargyg uildene. 6
Tuunii odruuded Iuda avragdaj, Izraili ayuulgui amidarna. Tuunii
duudagdah ner ni «EZEN bol bidnii zov shudarga» yum". 7 EZEN
tunhaglaj baina "Tiim uchraas uzegtun, ted «Izrailiin hovguudiig
Yegipyetiin nutgaas gargasan EZENii amid buigaar tangaraglaya» gej
helehee bolij, 8 harin «Izrailiin geriinhnii ur udmyg hoid zugiin nutgaas
bolon Minii tedniig zailuulsan buh ornuudaas avchirj, udirdsan EZENii
amid buigaar tangaraglaya» gej heleh odruud irj baina. Tegehed ted
oorsdiin horson deer amidarna". 9 Esh uzuulegchdiin tuhaid, zurh mini
minii dotor emterch, buh yas mini chichirne. EZENees bolon Tuunii ariun
ugsees bolj bi sogtuu hun met, darsand diildsen hun met bolov. 10 Uchir ni
ene nutag sadar samuunyg uildegchdeer duurev. Uchir ni ene nutag
haraalaas bolj gashuuddag. Tsoliin belcheeruud gandjee. Tednii zam bas

buzar muu bogood tednii huch chadal zov bus yum. 11 "Uchir ni esh
uzuulegch, tahilchiin ali ali ni buzarlagdav. Ooriin orgoond hurtel Bi tednii
horon muu zuilsiig olloo" gej EZEN tunhaglaj baina. 12 "Tiim uchraas
tednii zam oorsdod ni haltirgaatai zam met baih bolno. Ted tuner haranhui
uruu zailuulagdaj, tiishee unana. Uchir ni Bi teden deer gamshgiig buyuu
shiitgeliinh ni jiliig avchirna" gej EZEN tunhaglaj baina. 13 "Uunees
gadna, Samariin esh uzuulegchdiin dund Bi evgui muuhai zuil harav. Ted
Baalaar esh uzuulj, Minii ard tumen boloh Izrailiig tooruulj baiv. 14 Bi
mon Iyerusalimyn esh uzuulegchdiin dund aimshigtai muuhai zuil harav.
Ter ni sadar samuun bolood hudal huurmagaar alhah ni yum. Ted buzar
muug uildegchdiin garyg behjuuldeg. Iimees hen ni ch ooriin muu
muuhaigaasaa ergesengui. Ted bugd Nadad Sodom met buyuu orshin
suugchid ni Gomorra met bolov. 15 Tiim uchraas esh uzuulegchdiin tuhaid
tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi tedniig agiar tejeej,
tedend hortoi us uulgah gej baina. Uchir ni Iyerusalimyn esh
uzuulegchdees buh gazar nutagt buzar tarav» hemeev". 16 Tumen tsergiin
EZEN ingej aildaj baina. "Ta nart esh uzuulj baigaa esh uzuulegchdiin
ugsiig buu sons. Ted ta naryg hooson demii yumand udirdaj baina. Ted
EZENii amaas bus, oorsdiin tosoolson uzegdliig yaridag. 17 Namaig
basamjildag humuust ted «EZEN "Ta nar amar amgalan baih bolno" gej
aildav» gej helseer baidag. Zurhniihee gojuud baidlyn daguu yavagch burd
ted «Ta nar deer gai gamshig irehgui» gedeg. 18 Harin Tuunii ugiig harj,
sonsohyn tuld hen EZENii zovlogoo dotor zogsson yum be? Hen Tuunii
ugiig anhaarch, sonsson be? 19 Uzegtun, EZENii shuurga buyuu huilrah
har shuurga uur hilengeer garchee. Ter ni horon muugiin tolgoi deer
huilran ergeldene. 20 Tereer Ooriin zurhnii zorilguudyg biyeluulen
uildehees naash EZENii uur butsahgui. Suulchiin odruuded ta nar uuniig
todorhoi oilgoh bolno. 21 Bi esh uzuulegchdiig ilgeegeegui, gevch ted
guideg. Bi tedend yariagui bolovch ted esh uzuulev. 22 Harin herev ted
Minii zovlogoo dotor zogsson bol, ted Minii ugsiig Minii ard tumend
tunhaglaj, tedniig buzar muu zamaas ni bolon uildliinh ni buzar muugaas
butsaan erguuleh baisan. 23 Bi als holyn Burhan bish, harin oirhon baih
Burhan uu?" gej EZEN tunhaglaj baina. 24 "Bi tuuniig harahguigeer hun

ooriigoo horgodoh gazar nuuj chadah uu?" gej EZEN tunhaglaj baina. "Bi
tengeruud bolon gazryg duurgedeggui gej uu?" gej EZEN tunhaglaj baina.
25 "Minii nereer huuramchaar esh uzuuldeg esh uzuulegchid "Bi zuud
zuudellee, bi zuud zuudellee!» gej yuu helsniig Bi sonsson bilee. 26 Hedii
boltol ve? Huurmagiig esh uzuuddeg esh uzuulegchdiin buyuu oorsdiin
zurhnii toorogdliin esh uzuulegchdiin zurhend yum baina uu? 27 Tednii
etseg ovgod Baalaas bolj Minii neriig martsantai adil ted biye biyendee
heldeg oorsdiin zuudeeree Minii humuust Minii neriig martuulahyg
boddog. 28 Zuud zuudelsen esh uzuulegch zuudee helj bolno, harin Minii
ugtei negen Minii utiig uneneer heleg. Surel ni ur tariatai yuutaaraa adil
ve?" gej EZEN tunhaglaj baina. 29 "Minii ug galtai adil bish gej uu?" gej
EZEN tunhaglaj baina. "Chuluug butlah alhtai adil bish gej uu? 30 Tiim
uchraas uzegtun, Minii ugsiig biye biyeneesee hulgaildag esh
uzuulegchdiin esreg Bi baina"gej EZEN tunhaglaj baina. 31 "Uzegtun, Bi
oorsdiinhoo heliig ashiglan, «EZEN tunhaglaj baina» gej tunhagladag esh
uzuulegchdiin esreg baina" gej EZEN tunhaglaj baina. 32 "Uzegtun, Bi
huuramch zuudiig esh uzuulen, tedniig helj, oorsdiin hudal huurmag bolon
bolchimgui sairhlaaraa Minii humuusiig tooruulsen tednii esreg baina" gej
EZEN tunhaglaj baina. "Getel Bi tedniig ilgeegeegui, tedend tushaal ch
ogoogui bogood ted ene humuust ogthon ch ashig tus ogdoggui" gej
EZEN tunhaglaj baina. 33 "Edgeer humuus, esvel esh uzuulegch, esvel
tahilch chamaas «EZENii zon gej yuu ve?» gej asuuhad chi tedend
«Yamar zon?» gej heleh yostoi. EZEN «Bi ta naryg hayana» gej tunhaglaj
baina. 34 Tegeed «EZENii zon» gej heldeg esh uzuulegch, esvel tahilch,
esvel humuusiin huvid, Bi ter hund bolon tuunii geriinhen deer shiitgel
buulgana. 35 Ta naryn hun neg bur ooriin horsh bolon ooriin ah duud ingej
heleh bolno. «EZEN yuu gej hariulav?», esvel «EZEN yuu gej aildsan
be?». 36 Uchir ni ta nar EZENii zong dahin sanahgui. Yaagaad gevel hun
buriin ooriinh ni ug zon bolno. Ta nar bidnii Burhan, tumen tsergiin EZEN,
amid Burhany ugsiig guivuulsan bilee. 37 Chi esh uzuulegchid «EZEN
chamd yuu gej hariulav?» bolon «EZEN yuu gej aildav?» gej heleh bolno.
38 Uchir ni herev chi «EZENii zon» gej helbel, uneheer EZENingej aildaj
baina. «Ta nar "EZENii zon" gesen ene ugiig helsen tul» Bi ch gesen ta

nart «Ta nar "EZENii ug" gej buu hel» hemeen ilgeesen". 39 Tiim uchraas
uzegtun, Bi ta naryg uneheer martaj, ta nart bolon ta naryn etseg ovgodod
Ooriin ogson hotyn hamt Ooriin orshihuigaas zailuulna. 40 Bi ta naryn
deer uurdiin shivshigt bolon ul martagdah uurdiin doromjlolyg tavina.

Yeryemia 24

24:1 Vavilony haan Nyebuhadnyezar Iudagiin haan, Iyehoiakimyn huu
Iyekoniag, Iudagiin tushmediig, urchuud bolon darhchuudyn hamt
Iyerusalimaas olzlon avch, Vavilond avchirsny daraa EZEN nadad
uzuulev. Uzegtun, EZENii sumiin omno hoyor sags injir baiv! 2 Neg
sagsand anh bolovsorson injir met mash sain injir baiv. Nogoo sagsand
muudsan tul idej bolohgui mash muu injir baiv. 3 Tegtel EZEN nadad —
Iyeryemia, chi yuu harj baina ve? gehed bi — Injir, sain injir, mash sain
injir bolon muu, muudsan tul idej bolohgui mash muu injir gev. 4 Tegehed
EZENii ug nad deer irj, aildahdaa — 5 Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj
baina. "Edgeer sain injirtei adil Bi ene gazraas haldyeichuudyn nutagt
avaachsan Iudagiin olzlogdogsdyg Bi uunchlen saind tootsno. 6 Uchir ni
Bi sainy toloo Ooriin melmiig teden deer togtooh bogood Bi tedniig ene
nutag uruu dahin avchirna. Bi tedniig barij bosgoh bogood unagahgui,
tedniig tarij suulgah bogood zulgaaj tastahgui. 7 Bi tedend Namaig medeh
zurhiig ogno. Uchir ni Bi bol EZEN. Ted Nad uruu buh zurh setgeleesee
butsaj ireh tul ted Minii humuus, Bi tednii Burhan bolno. 8 Harin muudsan
tul idej bolohgui bolson muu injirtei adil, uneheer EZEN ingej aildaj baina,
Bi tuunchlen Iudagiin haan Zyedyekia, tuunii tushmediig bolon ene nutagt
uldsen Iyerusalimyn uldegsdiig, mon Yegipyetiin nutagt amidardag
humuusiig hayana. 9 Bi tedniig gazar delhiin buh haanchlaluudad aimshig,
buzar muu bolgoj, zemlel bolon zuir ug met, Minii tedniig taraaj butruulah
buh gazruud dahi eleg doog bolon haraal bolgono. 10 Bi tedend bolon
tednii etseg ovgodod Minii ogson gazar nutgaas tedniig ustgah hurtel
tednii deer ild, olsgolon bolon tahlyg ilgeene" gev.

Yeryemia 25

25:1 Iudagiin haan, Iosiagiin huu Iyehoiakimyn dorov deh jild (ene ni
Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn ehnii jil baiv) Iudagiin buh humuusiin
talaarh ug Iyeryemiad irjee. **2** Uuniig esh uzuulegch Iyeryemia Iudagiin
buh humuust bolon Iyerusalimyn buh orshin suutchdad yarin **3** "Iudagiin
haan, Ammony huu Iosiagiin arvan gurav dahi jilees avahuulan ene odriig
hurtel, ene horin gurvan jiliin tursh EZENii ug nadad irsen bogood bi ta
nart dahin, dahin yarisan bolovch ta nar sonssongui. **4** EZEN esh
uzuulegchid boloh Ooriin buh zarts naraa ta nar uruu dahin dahin ilgeesen
bolovch ta nar sonsoo ch ugui, sonsoh gej chihee tavisan ch ugui. **5** Ted
«Hun bur ooriin buzar muu zamaas bolon uilsiinhee buzar muugaas ergej,
EZENii ta nart bolon ta naryn etseg ovgodod uurd monhod ogson nutagt
amidar. **6** Oor burhdad uilchilj, morgohiin tuld tednii araas yavahgui baij,
oorsdiin garyn buteeleer Namaig uurlahad buu hurgeerei. Tegvel Bi ta nart
yamar ch hor honool uchruulahgui» gesen. **7** Getel ta nar Namaig
sonsoogui ni oorsoddoo gai bolohyn tuld garynhaa buteeleeree Namaig
uurlan hilegnuulehiin tuld baiv" gej EZEN tunhaglaj baina. **8** "Tiim uchraas
tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Ta nar Minii utsiig sonsoogui tul,
9 uzegtun, Bi ilgeej, hoid zugiin buh ger buliig avch,» gej EZEN tunhaglaj
baina. «Minii zarts boloh Vavilony haan Nyebuhadnyezar uruu ilgeej,
tedniig ene nutgiin esreg, orshin suugchdynh ni esreg bolon ergen toirny
edgeer buh undestnuudiin esreg avaachna. Bi tedniig burmoson ustgaj,
tedniig aimshig, haruusal ba uurdiin ezguirel bolgono. **10** Uunees gadna,
Bi tednees bayar bayasgalan bolon bayar hooriin duug, suit zaluu bolon
suit busguin duu hooloig, teermiin chuluuny duu chimeeg bolon denluunii
gerliig avna. **11** Ene buhel nutag ezguirel bolon aidas bolj, edgeer
undestnuud Vavilony haand dalan jil uilchilne. **12** Dalan jil guitsej
ongorohod Vavilony haan bolon ter undestniig, haldyeichuudyn nutgiig
tednii gem buruugiin toloo Bi shiitgene. Bi tuuniig uurdiin ezguirel
bolgono» gej EZEN tunhaglaj baina. **13** «Bi ter nutag deer tuunii esreg
zarlasan Ooriin buh ugsiig, buh undestnuudiin esreg Iyeryemiagiin esh
uzuulsen ene nomd bichigdsen buhniig avchirna. **14** (Uchir ni olon
undestnuud bolon aguu ih haad tednees, tedniig hurtel bool bolgono. Bi
tedend tednii uils bolon tednii garyn uildliin daguu nohon tolno.)» hemeev".

15 Uchir ni Izrailiin Burhan, EZEN nadad ingej aildaj baina. "Minii
mutraas uur hilengiin darsny ene ayagyg avch, Minii chamaig ilgeeh buh
undestend tuuniig uulga. 16 Ted uuj, guivan, tednii dund Minii ilgeeh
ildnees bolj galzuurna". 17 Tegeed bi EZENii mutraas ayagyg avch,
EZENii namaig ilgeesen buh undestend tuuniig uulgav. 18 Iyerusalim,
Iudagiin hotuudad, tuunii haad bolon tuunii noyodod uulgasan ni tedniig
ene odort met suirel, aidas, haruusal bolon haraal bolgohyn tuld yum. 19
Yegipyetiin haan Faraon, tuunii zarts nar, tuunii noyod, bolon tuunii buh
ard tumen, 20 hariin buh humuus, Uz nutgiin buh haad, filistchuudiin
nutgiin buh haad (Ashkyelon, Gaz, Yekron ba Ashdodyn uldegsed), 21
Yedom, Moab, bolon Ammony hovguud, 22 Tiriin buh haad, Sidony buh
haad bolon tengisees tsaash orshih arluudyn haad, 23 Dyedan, Tyema,
Buz bolon bulanguudyg ogtoldog humuus, 24 Arabyn buh haad bolon
tsold orshin suudag hariin humuusiin buh haad, 25 Zimriin buh haad,
Yelamyn buh haad bolon Myediin buh haad, 26 oor hoorondoo oir hol
baidag hoid zugiin buh haad, mon gazryn gadarguu deerh gazar delhiin
buh haanchlaluud bolon Shyeshahyn haan tednii daraa uuh bolno. 27 "Chi
tedend «Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Uuj,
sogtuuran, booljin, unaad, ta naryn dund Minii ilgeeh ildnii ulmaas dahin
buu bos"» gej hel. 28 Herev ted chinii garaas ayagyg uuhaar avahaas
tatgalzval, chi tedend «Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Ta nar
zaaval uuh yostoi! 29 Uchir ni uzegtun, Minii nereer duudagdah ene gazar
Bi gamshgiig avchirj ehelj baina. Ta nar shiitgelees burmoson
choloologdoh yostoi gej uu? Ta nar shiitgelees choloologdohgui. Uchir ni
Bi gazar delhiin buh orshin suugchdyn esreg ildiig duudaj baina" gej tumen
tsergiin EZEN tunhaglaj baina» gej helegtun. 30 Tiim uchraas chi tednii
esreg edgeer buh ugsiig esh uzuulj, chi tedend helehdee «EZEN ondor
deerees arhiran,Ooriin ariun orshihuigaas Ooriin duug gargana. Tereer
Ooriin surgiin esreg huchteigeer arhirna. Tereer gazar delhiin buh orshin
suugchdyn esreg usan uzmiig gishgeldeg humuusiin adil hashhirna. 31
EZEN undestnuudtei margasan tul gazar delhiin adagt hashhiraan hurchee.
Tereer buh mahan biyesiig shuune. Horon muu humuusiin huvid, Tereer
tedniig ildend tushaajee» gej EZEN tunhaglaj baina". 32 Tumen tsergiin

EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, buzar muu ni undestnees undesten uruu
yavj,gazar delhiin hamgiin alslagdsan hesgees aguu ih shuurga
hodolgogdoj baina. 33 Ter odor EZENeer hyaduulsan humuus gazar
delhiin neg adgaas nogoog hurtel baina. Tednii toloo gashuudahgui,
tedniig tsugluulahgui, orshuulahgui. Ted gazryn gadarguu deerh yalgadas
met bolno. 34 Uiltsgaa, honichid oo, ta nar hashhir. Surgiin ezed ee, ta nar
unsend horvoo. Uchir ni ta naryn hyadlagyn bolon taran butraltyn uye irsen
bogood ta nar shilmel sav shig unana. 35 Honichdod zugtah gazar, surgiin
ezded heltreh gazar ugui baih bolno. 36 Honichdyn hashhirah duu, surgiin
ezdiin uilah duu! Uchir ni EZEN tednii belcheeruudiig ustgaj baigaa
bogood 37 EZENii shiruun uur hilengiin ulmaas amar amgalan surguud
duugui bolgogdono. 38 Tereer arslan met Ooriin nuuts gazraa orhiv. Uchir
ni daranguillyn hatuu baidal bolon Tuunii shiruun uur hilengees bolj aidas
tednii nutag boljee.

Yeryemia 26

26:1 Iudagiin haan, Iosiagiin huu Iyehoiakimyn haanchilsny ehend
EZENees iim ug irj, aildahdaa 2 "EZEN ingej aildaj baina. «EZENii
orgoonii hashaand zogsoj, EZENii orgoond morgohoor irsen Iudagiin buh
hotuudad heluuleheer Minii chamd tushaasan buh ugsiig tedend helegtun.
Neg ch ugiig buu has! 3 Ted sonsood, tednii uilsiin buzar muugaas bolj
tedend uildeheer Minii tolovloj baigaa gai gamshgaas Namaig
haramsuulahaar hun bur ooriin buzar muu zamaasaa ergej magadgui»
hemeev. 4 Chi tedend «EZEN ingej aildaj baina. "Ta naryn omno Minii
togtooson Minii huulid alhahyn tuld ta nar Namaig sonsohgui, 5 Bi ta nart
dahin dahin ilgeesen bolovch ta naryn sonsoogui Minii zarts nar boloh esh
uzuulegchdiin utsiig sonsohgui bol, 6 Bi ene orgoog Shilo shig, ene hotyg
chBi gazar delhiin buh undestnuuded haraal bolgono"» gej hel". 7 Tahilch
nar, esh uzuulegchid bolon buh ard tumen EZENii orgoond Iyeryemiag
edgeer ugsiig yarihyg sonsov. 8 Buh ard tumen, tahilch nar bolon esh
uzuulegchded yariulahaar EZENii tushaasan bugdiig Iyeryemia yarij
duusg ahad, buh ard tumen tuuniig barij avan, — Chi uheh yostoi! 9 Chi

yuund "Ene orgoo Shilo shig, ene hot orshin suugchgui, ezgui bolno" gej
helen EZENii nereer esh uzuulev?" getsgeev. Buh ard tumen EZENii
orgoond Iyeryemiag toiron tsuglarav. 10 Iudagiin tushmed edgeer zuilsiig
sonsood, haany gerees EZENii orgoo uruu ochij, EZENii Shine Daaman
Haalgany oroh uudend suutsgaav. 11 Tegtel tahilch nar bolon esh
uzuulegchid ni tushmed ba buh ard tumend handan — Ene hund uheh yal
og! Uchir ni ta naryg sonsoj baihad tereer ene hotyn esreg esh uzuulsen
bilee getsgeev. 12 Tegtel Iyeryemia buh tushmeded bolon buh ard tumend
yarin, — EZEN namaig ene geriin esreg bolon ene hotyn esreg ta naryn
sonsson buh ugsiig esh uzuuluuleheer ilgeesen yum. 13 Tiim uchraas odoo
oorsdiin zamuud bolon uilsee zasaj, oorsdiin Burhan EZENii duu hooloig
daga. EZEN ta naryn esreg zarlasan zolgui yavdlyn talaar Ooriin bodloo
oorchilno. 14 Harin minii huvid, uzegtun, bi ta naryn gartbaina. Ta naryn
nudend yuu ni sain, yuu ni zov bolohyg nadad uild. 15 Herev ta nar namaig
albal, ta nar oorsod deeree, ene hot bolon tuunii orshin suugchid deer
gemgui tsusyg avchrah bolno gedgiig l sain medegtun. Uchir ni uneheer ta
naryg sonsoj baihad edgeer buh ugsiig heluuleheer EZEN namaig ta nar
uruu ilgeesen bilee gej helev. 16 Tegehed tushmed bolon buh ard tumen ni
tahilch nar ba esh uzuulegchded handan — Ene hund uheh yal ogohgui!
Uchir ni tereer bidnii Burhan EZENii nereer bidend yariv gej heljee. 17
Daraa ni nutgiin ahmaduudyn zarim ni bosoj, ard tumnii buh chuulgand
handan, — 18 Iudagiin haan Hyezyekiagiin uyed Moryeshyetyn Mika esh
uzuulev. Tereer Iudagiin buh humuust yarin, "Tumen tsergiin EZEN ingej
aildav. «Sion talbai met hagalagdaj, Iyerusalim suirch, orgoonii uul oin
morgoliin ondorloguud adil bolno»" gesen yum. 19 Iudagiin haan
Hyezyekia bolon buh Iuda tuuniig alsan uu? Tereer EZENees emeen,
EZENii taallyg guisan bogood EZEN tednii esreg zarlasan zolgui yavdlyn
talaar Ooriin bodloo oorchloogui gej uu? Harin bid oorsdiinhoo esreg aguu
tom buzar muu zuil uildej baina gej helev. 20 Uneheer, EZENii nereer esh
uzuulj baisan, Kiriatiyearimyn Shyemaiagiin huu Uria hemeegch hun bas
baisan yum. Tereer ene hot bolon ene nutgiin esreg Iyeryemiagiinhtai tostei
ugseer esh uzuulj baiv. 21 Iyehoiakim haan, tuunii huchirheg buh erchuud
bolon buh tushmed edgeer ugsiig sonsood, tegeed haan tuuniig alahaar

erelhiilev. Harin Uria sonsood, ain zugtaj, Yegipyet uruu yavav. **22**
Tegehed Iyehoiakim haan Yegipyet uruu humuus ilgeejee. Ahboryn huu
Yeliatan bolon humuus tuuntei hamt Yegipyeted ochiv. **23** Ted Uriag
Yegipyetees avchirj, tuuniig Iyehoiakim haan uruu avaachiv. Tereer
tuuniig ildeer alj, huuriig ni engiin arduudyn orshuulah gazart hayav. **24**
Harin Shofany huu Ahikamyn gar Iyeryemiatai hamt baisan uchraas tereer
aluulahaar humuusiin gart ogogdsongui.

Yeryemia 27

27:1 Iudagiin haan, Iosiagiin huu Zyedyekiagiin haanchilsny ehend
EZENees Iyeryemiad ene ug irj, aildav. **2** EZEN nadad ingej aiddaj baina.
"Oortoo dongonuud bolon buulguudyg hiij, huzuundee omsood, **3**
Yedomyn haan, Moabyn haan, Ammony hovguudiin haan, Tiriin haan
bolon Sidony haand Iyerusalim uruu Iudagiin haan Zyedyekia uruu irdeg
elch naraar hel yavuul. **4** Tedend oorsdiin ezed uruu yavahyg tushaaj,
«Tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aiddaj baigaa bogood ta nar
oorsdiin ezded ingej hel. **5** "Bi Ooriin aguu huch chadal bolon Ooriin
sungasan mutraar gazar delhii ba tuuniigadarguu deerh hun, araatan
amitdyg buteesen bogood uuniig Bi Minii melmiid taallyg olson negend
ogno. **6** Odoo Bi edgeer buh nutguudyg Ooriin zarts, Vavilony haan
Nyebuhadnyezaryn gart ogson bogood Bi mon tuund uilchluuleheer talyn
zerleg amitdyg tuund ogson yum. **7** Ooriinh ni gazar nutgiin tsag irtel buh
undestnuud tuund, tuunii hovguund bolon tuunii ach nart uilchleh boloi.
Daraa ni olon undestnuud bolon ih haad tuuniig oorsdiin zarts bolgono. **8**
Vavilony haan Nyebuhadnyezart uilchlehgui, mon Vavilony haany buulgan
door huzuugee tavihgui undesten, esvel haanchlal baival Bi ter undestniig
tuunii garaar ustgah hurtlee ild, olsgolon bolon tahlaar shiitgene" gej
EZEN tunhaglaj baina. **9** "Harin ta naryn huvid, ta nartai yarin «Ta nar
Vavilony haand uilchlehgui» gej heldeg oorsdiin esh uzuulegchid,
tologchid, zuud tailagchid, id shidtenuud, esvel ilbechdiig buu sons. **10**
Uchir ni ted ta naryg gazar nutgaas chini hol zailuulahyn tudd ta nart
hudlyg esh uzuuldeg. Bi ta naryg hoon zailuulah bogood ta nar mohno. **11**

Harin huzuugee Vavilony haany buulgan door hiij, tuund uilchleh
undestnuudiig Bi gazar nutagt ni uldeeh bogood ted gazar hagalj, tend
amidrah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina» gej hel". 12 Bi edgeer buhentei
adil ugsiig Iudagiin haan Zyedyekiad yarij, — Ooriin huzuugee Vavilony
haany buulgan door tavij, tuund bolon tuunii ard tumend uilchilj, amidar!
13 Vavilony haand uilchlehgui undestend EZENii aildsan shig chi bolon
chinii ard tumen ild, olsgolon bolon tahlaar uhej yaah yum be? 14 Tiimees
"Ta nar Vavilony haand uilchlehgui" gej chamd heldeg esh uzuulegchdiin
ugsiig buu sons. Uchir ni ted chamd hudlyg esh uzuuddeg. 15 Uchir ni Bi
tedniig ilgeegui" gej EZEN tunhaglaj baina. Harin, Bi ta naryg zailuulj, ta
nar bolon ta nart esh uzuuldeg esh uzuulegchid mohohiin tuld ted Minii
nereer huurmagaar esh uzuuldeg" gej helev. 16 Bi tahilchdad bolon ene
buh ard tumend handan — EZEN ingej aildaj baina. Ta nart "Uzegtun,
EZENii orgoonii sav suulguud udahgui Vavilonoos avchragdana" gej
helen esh uzuuldeg esh uzuulegchdiin ugsiig buu sons. Uchir ni ted ta nart
hudlyg esh uzuuldeg. 17 Tedniig buu sons. Vavilony haand uilchilj,
amidar! Ene hot yuund suireh yostoi yum be? 18 Harin ted esh
uzuulegchid mon bolood EZENii ug tedentei hamt baigaa bol, EZENii
orgoond, Iudagiin haany gert bolon Iyerusalimd uldsen sav suulguudyg
Vavilon uruu yavuulahguin toloo tumen tsergiin EZENees ted odoo guig.
19 Uchir ni tumen tsergiin EZEN baganuud, tengis, taviuruud bolon ene
hotod uldsen busad sav suulguudyn talaar buyuu 20 Iudagiin haan,
Iyehoiakimyn huu Iyekoniag bolon Iuda, Iyerusalimyn buh noyodyg
Iyerusalimaas Vavilon uruu tsollogt avch yavahdaa Vavilony haan
Nyebuhadnyezaryn avaagui sav suulguudyn talaar ingej aildaj baina. 21
Tiim ee, EZENii orgoond, Iudagiin haany gert bolon Iyerusalimd uldsen
sav suulguudyn talaar Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. 22 "Tedniig Vavilond avaachih bogood Bi tednii deer ireh odor
hurtel ted tend baina" gej EZEN tunhaglaj baina. "Daraa ni Bi tedniig
butsaan avchirj, tedniig ene gazart sergeene" gej helev.

Yeryemia 28

28:1 Ter jil Iudagiin haan Zyedyekiagiin haanchlalynehend buyuu dorov
deh jiliin tavdugaar sard Gibyeonoos garaltai, Azuryn huu esh uzuulegch
Hanania EZENii orgoond tahilch nar bolon buh ard tumnii omno nadad
handan yarihdaa — 2 Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. "Bi Vavilony haany buulgyg evdlev. 3 Vavilony haan
Nyebuhadnyezaryn avch yavan, Vavilond avaachsan EZENii orgoonii sav
suulguudyg Bi hoyor jiliin dotor ene gazar uruu butsaaj avchirna. 4 Bi mon
Iudagiin haan, Iyehoiakimyn huu Iyekoniag bolon Vavilon uruu yavsan
Iudagiin buh tsologdogsdiig ene gazar uruu butsaaj avchirna" gej EZEN
tunhaglaj baina. "Uchir ni Bi Vavilony haany buulgyg evdelne" hemeev gej
helev. 5 Tegeed esh uzuulegch Iyeryemia esh uzuulegch Hananiad handan
EZENii orgoond zogsoj baisan tahilch nar bolon buh ard tumnii omno
yariv. 6 Esh uzuulegch Iyeryemia — Amyen! EZEN ingej uildeh boltutai.
EZENii orgoonii sav suulguud bolon buh tsologdogsdiig Vavilonoos ene
gazart butsaaj avchrahaar chinii esh uzuul sen ugsiig EZEN batlah
boltugai. 7 Gesen ch chamaig bolon buh ard tumniig sonsoj baihad Minii
heleh gej bui ene utiig son sogtun! 8 Minii omno bolon ta naryn omno
baisan esh uzuulegchid ert tsagaas olon nutguudyn esreg, ih
haanchlaluudyn esreg, dain, gai gamshig bolon tahlyn tuhai esh uzuulj
baisan. 9 Amar amgalangiin talaar esh uzuuldeg esh uzuulegchiin huvid,
ter esh uzuulegchiin ug biyelegdeh uyed uneheer EZENii ilgeesen negen
gej medegdeh bolno gej helev. 10 Tegehed esh uzuulegch Hanania esh
uzuulegch Iyeryemiagiin huzuunees buulgyg avch evdlev. 11 Hanania buh
ard tumnii omno yarij, — EZEN ingej aildaj baina. "Bi uunchlen Vavilony
haan Nyebuhadnyezaryn buulgyg buh undestnuudiin huzuunees hoyor
buten jiliin dotor evdelne" gejee. Tegeed esh uzuulegch Iyeryemia ooriin
zamaar odov. 12 Esh uzuulegch Hanania esh uzuulegch Iyeryemiagiin
huzuunees buulgyg evdelsnii daraa EZENii ug Iyeryemiad irj, — 13 Yavj,
Hananiatai yarin "EZEN ingej aildaj baina. «Chi modon buulguudyg
evdelsen bolovch chi tednii orond tomor buulguudyg hiiv» hemeev. 14
Uchir ni Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Edgeer
buh undestnuudiig Vavilony haan Nyebuhadnyezart uilchluulehiin tuld Bi
tednii huzuund tomor buulgyg tohov. Ted tuund uilchleh bolno. Bi bas

tuund talyn araatan amitdyg ch ogson bilee»" gej aildav. **15** Tegeed esh
uzuulegch Iyeryemia esh uzuulegch Hananiad handan — Hanania, odoo
sons, EZEN chamaig ilgeegui bogood chi ene humuusiig hudal yumand
itguulev. **16** Tiim uchraas EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi chamaig
gazryn gadarguunaas zailuulah gej baina. Chi EZENii esreg tzrsleliig
zovloson tul ene jil chi uheh bolno" gej heljee. **17** Ingeed esh uzuulegch
Hanania yag ter jiliin doldugaar sard uhev.

Yeryemia 29

29:1 Edgeer ni Iyerusalimaas tsollogiin busad ahmaduud, tahilch nar, esh
uzuulegchid bolon Iyerusalimaas Vavilon uruu Nyebuhadnyezaryn tsollogt
avch yavsan buh humuust esh uzuulegch Iyeryemiagiin ilgeesen zahidlyn
ugs yum. **2** (Ene ni Iyekonia haan, eh hatan, ordny tushmed, Iuda bolon
Iyerusalimyn noyod, gar urchuud bolon darhchuudyg Iyerusalimaas
odsony daraa baiv) **3** Shafany huu Yelasa bolon Hilkiagiin huu
Gyemariagiin garaar ilgeegdsenbogood Iudagiin haan Zyedyekia tedniig
Vavilon uruu Vavilony haan Nyebuhadnyezar uruu ilgeen, **4** "Izrailiin
Burhan, tumen tsergiin EZEN ni Iyerusalimaas Vavilon uruu tsollogt Minii
ilgeesen buh tsologdogsdod ingej aildaj baina. **5** «Baishinguud bosgoj,
amidar. Tsetserleguud tarij, buteegdehuuniig ni id. **6** Ehneruud avch,
hovguud ba ohidyn etsguud bolj, ted hovguud, ohidyg toruuleheer
hovguuddee ehneruud avch, ohidoo nohruuded ni og. Tend urjij, buu tsoor.
7 Minii ta naryg tsolj yavuulsan hotod sain saihnyg erelhiilj, tuunii omnoos
EZENd zalbir. Uchir ni tuuniig sain saihan baihad ta nar sain saihan baih
bolno». **8** Uchir ni Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina.
«Ta naryn dund baigaa ta naryn esh uzuulegchid bolon tologchdoor
oorsdiigoo buu mehluul. Tednii zuudeldeg zuuduudiig buu sons. **9** Uchir ni
ted Minii nereer ta nart huurmagaar esh uzuuldeg. Bi tedniig ilgeegeegui
bilee» gej EZEN tunhaglaj baina. **10** Uchir ni EZEN ingej aildaj baina.
«Vavilony toloo dalan jil duusahad ta naryg ene gazar uruu butsaaj
avchrahyn tuld Bi ta nar uruu irj, Ooriin sain ugiig ta nart biyeluulne. **11**
Uchir ni ta nart zoriulj baigaa tolovlogoonuudiig Bi medeh bogood tedgeer

ni ta nart ireedui ba naidvaryg ogohiin tuld gai gamshgiin bus, sain saihny
tolooh tolovlogoonuud yum» gejEZEN tunhaglaj baina. **12** «Ta nar Nad
uruu duudaj, irj, Nad uruu zalbirahad, Bi ta naryg sonsono. **13** Ta nar
Namaig haih bogood buhii l zurheeree Namaig haival olno. **14** Bi Ta nart
oldono» gej EZEN tunhaglaj baina. «Bi ta naryn sain saihnyg sergeej, ta
naryg buh undestnuud bolon Minii ta naryg zailuulsan buh gazruudaas
tsugluulah bolno» gej EZEN tunhaglaj baina. «Minii ta naryg tsollogt
ilgeesen gazraas Bi ta naryg butsaan avchirna». **15** Ta nar «EZEN bidend
esh uzuulegchdiig Vavilond bosgov» gej helsen uchraas buyuu **16** Davidyn
sentiind suudag haan bolon ene hotod amidardag buh humuus boloh ta
nartai hamt tsollogt yavaagui ah duu naryn chini talaar EZEN ingej aildaj
baigaa uchraas **17** tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi
tednii deer ild, olsgolon bolon tahlyg ilgeej baigaa bogood Bi tedniig
yalzarsan tul idej bolohgui bolson huvaagdsan injirtei adil bolgono. **18** Bi
tedniig ild, olsgolon bolon tahlaar moshgono. Bi tedniig zailuulsan buh
undestnuudiin dund haraal, aimshig, haruusal bolon zemlel bailgahyn tuld
Bi tedniig gazar delhiin buh haanchlaluudad aidas bolgono. **19** Uchir ni Bi
tedend Ooriin zarts nar boloh esh uzuulegchdeer dahin dahin ilgeesen
Minii ugsiig ted sonsoogui bilee» gej EZEN tunhaglaj baina. «Gevch ta nar
sonsoogui» gejEZEN tunhaglaj baina. **20** Tiim bolohoor ta nar,
Iyerusalimaas Vavilon uruu Minii yavuulsan buh tsologdogsod ta nar
EZENii ugiig sonsogtun. **21** Minii nereer ta nart huuramchaar esh uzuulj
baigaa Kolaiagiin huu Ahab bolon Maasyeiagiin huu Zyedyekiagiin talaar
Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi
tedniig Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn gart tushaah bogood tereer
tedniig ta naryn nudnii omno alah bolno. **22** Tednees bolj Vavilond baigaa
Iudagaas irsen buh tsologdogsod haraaj, "EZEN ta naryg Vavilony
haanaar gadd sharuulsan Zyedyekia bolon Ahabtai adil bolgog. **23** Uchir ni
ted Izrailid munhgaar uildej, horshuudiinhee ehneruudtei sadar samuunyg
uildej, Minii tedend tushaagaagui ugsiig Minii nereer huuramchaar yarisan
yum. Bi bol medegch Ter bogood gerch bilee" gej EZEN tunhaglaj baina".
24 Nyehyelam hun Shyemaiad chi yarin **25** "Izrailiin Burhan, tumen
tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Iyerusalim dahi buh humuust,

Maasyeiagiin huu tahilch Zyefaniad bolon buh tahilch nart chi ooriin
nereer zahidal ilgeen, 26 "EZEN chamaig tahilch Iyehoiadagiin orond
EZENii orgoond esh uzuuldeg galzuu hun buriin hargalzagch baihaar,
tuuniig dongoor ba tomor huzuuvcheer dongolohoor tavisan yum. 27
Yaagaad chi chamd esh uzuuldeg Anatot hun Iyeryemiag buruushaasangui
ve? 28 Uchir ni ter bidniig Vavilon uruu yavuulan «Tsollog udaan
urgeljilne. Geruud barij amidar, mon tsetserleguud tarij, buteegdehuuniig
ni id» gesen"»" gej hel. 29 Tahilch Zyefania ene zahidlyg esh uzuulegch
Iyeryemiad unshiv. 30 Tegtel EZENii ug Iyeryemiad irj, 31 "Buh
tsologdogsdod ut ilgeej «Nyehyelam hun Shyemaiagiin talaar EZEN ingej
aildaj baina. "Bi tuuniig ilgeegui hedii ch Shyemaia ta nart esh uzuulen, ta
naryg hudadd itguulsen tul," 32 Tiim uchraas EZEN ingej aildaj baina.
"Uzegtun, Bi Nyehyelam hun Shyemaiag bolon tuunii ur udmyg shiitgeh
gej baina. Ene ard tumnii dund tuund hen ch amid uldehgui bogood Ooriin
humuustee Minii uildeh gej baigaa sainyg tereer harahgui" gej EZEN
tunhaglaj baina. "Uchir ni tereer EZENii esreg tersleliig nomloson yum"»"
gej hel hemeen aildlaa.

Yeryemia 30

30:1 EZENees Iyeryemiad irsen ug aildsan ni 2 "Izrailiin Burhan, EZEN
ingej aildaj baina. «Minii chamd aildsan buh utsiig nomd bich. 3 Uchir ni
haragtun, Bi Ooriin humuus Izraili bolon Iudagiin sain saihnyg sergeeh
odruud irj baina» gej EZEN tunhaglaj baina. «Bi bas tednii etseg ovgodod
ogson nutagt ta naryg butsaan avchirj, ted tuuniig ezemshih bolno» gej
EZEN aildaj baina". 4 Izraili bolon Iudagiin talaar EZENii aildsan ugs bol
edgeer ni yum. 5 "Uchir ni EZEN ingej aildaj baina. «Bi aimshig, aidsyn
duug sonsson bogood amar amgalan ugui. 6 Asuutaad, eregtei hun huuhed
toruulj chadah esehiig har. Yaagaad huuhdee toruulj bui emegtei shig
eregtei hun bur garaa buselhii deeree tavisan baihyg Bi harj baina ve?
Yaagaad buh tsarainuud ni tsonhigor bolov? 7 Ayaa! Ter odor aguu
bogood tuuntei adil odor baihgui bilee. Ene bol Iakovyn zovlongiin uye
bolovch ter uuneesee avragdana. 8 Ter odor Bi tednii huzuun deerees

tuunii buulgyg evdlen avch, dongiig ni tastana. Hariinhan tedniig dahin
oorsdiin booloo ul bolgono» gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 9
«Harin ted oorsdiin Burhan EZENd, mon tednii toloo Minii bosgoh
oorsdiin haan Davidad uilchilne. 10 Minii zarts Iakov aa, buu ai» gej
EZEN tunhaglaj baina. «Izraili aa, buu zurh ald. Uchir ni haragtun, Bi
chamaig alsaas, chinii ur udmyg olzlogdson nutgaas ni avarna. Iakov
butsan irj, chimeegui bolon taivan baij, tuuniig hen ch ailgahgui. 11 Uchir
ni chamaig avrahyn tuld Bi chamtai hamt baina» gej EZEN tunhaglaj
baina. «Uchir ni Bi ta naryg dund ni taraasan undestnuudiig Bi buren
ustgah bogood zovhon chamaig Bi buren ustgahgui. Gevch Bi chamaig
shudargaar gesgeej, yaasan ch chamaig shiitgehgui orhihgui» 12 Uchir ni
EZEN ingej aildaj baina. «Chinii sharh edgeshgui, chinii gemtel notstoi. 13
Chinii hergiig omgooloh hen ch baihgui. Chinii yarand edgerel, chamd
tenhrel ugui. 14 Chinii buh amraguud chamaig martaj, ted chamaig
erelhiilehgui baina. Uchir ni Bi chamaig daisny sharhaar, hargis negnii
shiitgeleer sharhduulsan ni chinii gem buruu ih ba chinii nugluu^d
toolshgui olon tul baiv. 15 Chi yuund gemtleesee bolj hashhirna ve? Chinii
ovchin edgeshgui. Chinii gem buruu ih ba chinii nugluud toolshgui olon tul
Bi chamd edgeer zuilsiig uildev. 16 Tiim uchraas chamaig zalgigch buhen
zalgigdah bolno. Chinii buh daisnuud, tednii hun neg bur ni olzlogdon
yavah bolno. Chamaig tonogchid tonuulah bogood chamaas olz ologchid
olzond ogogdoh bolno. 17 Uchir ni Bi chamaig tenhruulen sergeene.
Chamaig sharhnaas chini edgeene» gej EZEN tunhaglaj baina. «Uchir ni
ted chamaig zailuulagdagch geed "Ene bol Sion. Tuuniig hen ch
anhaardaggui" gedeg». 18 EZEN ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi Iakovyn
maihnuudyn sain saihnyg sergeen, tuunii amidardag gazruudad orshool
uzuulne. Hot ooriin balgas deer dahin barigdaj, ordon ooriin zov gazartaa
bosoh bolno. 19 Tednees talarhluud bolon bayarlan tsengedeg humuusiin
duu hooloi garna. Bi tedniig olshruulj, ted tsoorohgui. Bi bas tedniig
hundetgej, ted ochuuhen baihaa bolino. 20 Tednii huuhduud bas uridynh
shigee baij, tednii tsuglaan Minii omno togtoogdoh bolno. Bi tednii buh
darlagchdyg shiitgene. 21 Tednii udirdagch ni tednii neg baih bogood
tednii zahiragch tednii dundaas garch irne. Bi tuuniig oirtuulahad, ter Nad

uruu dohon irne. Nad uruu dohoj ireheer ooriin amiar hen az turshij
zurhleh bilee?» gej EZEN tunhaglaj baina. **22** «Ta nar Minii ard tumen, Bi
ta naryn Burhan bolno» hemeev". **23** Uzegtun, EZENii shuurga! Uur hilen,
huilrah shuurga garav. Ene ni horon muu humuusiin tolgoi deer hagarah
bolno. **24** Tereer Ooriin zurhnii tolovlogoog biyeluulj, guitsetgeh hurtel
EZENii shiruun uur hilen butsaj ergehgui. Suulchiin odruuded ta nar uuniig
oilgono.

Yeryemia 31

31:1 "Ter uyed Bi Izrailiin buh urguudyn Burhan bolj, ted Minii ard tumen
boloh bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. **2** EZEN ingej aildaj baina.
"Ildnees amid uldsen hu muus tsold niguulsliig olson,amraltaa haihaar
yavsan Izraili yum". **3** EZEN tuund holoos uzegden, "Bi chamaig uurdiin
hairaar hairlasan. Tiim uchraas Bi chamaig hair enerleer tatsan bilee. **4** Bi
chamaig dahin barij, chi dahin barigdah bolno, Izrailiin ongon ohin! Chi
dahin tovshuuruudaa avch, bayarlan tsengegchdiin bujigt ochno. **5** Chi
dahin Samariin tolgod deer usan uzmiin tsetserleguudiig suulgana.
Tarialanchid tarij, taashaah bolno. **6** Uchir ni Yefraimyn tolgod deerh
haruuluud «Bosotsgoo, Sion ood oorsdiin Burhan EZEN uruu yavtsgaaya»
gej hashhirtsgaah odor irne". **7** Uchir ni EZEN ingej aildaj baina. "Iakovyn
toloo bayartaigaar changa duulj, undestnuudiin ahlagchdyn dund
hashhiragtun. Tunhaglan, magtaalyg orgoj, «Oo, EZEN, Izrailiin uldegsed
boloh Ooriin ard tumniig avraach» gej hel. **8** Uzegtun, Bi tedniig hoid
zugiin nutgaas avchirj baina. Bi tedniig gazar delhiin alslagdsan
hesguudees tsugluulj, tednii dund sohor ba dogolon, jiremsen emegtei ba
huuhdee toruuleh gej ovdoj bui emegtei butd hamtdaa baih bolno. Boon
humuus, ted end butsaj irne. **9** Ted uilan irj, Bi tedniig guiltaar udirdana. Bi
tedniig ursgalt usny hajuugaar, budreheergui tegshhen zamaar alhuulna.
Uchir ni Bi Izrailid Etseg ni bogood Yefraim bol Minii uugan huu yum".
10 Undestnuud ee, EZENii ugiig sonsoj, als holyn erguuded tunhaglan,
"Izrailiig taraasan Negen tuuniig tsugluulan, honichin honin surgee
hamgaaldag shig tuuniig hamgaalna" gej heltsgee. **11** Uchir ni EZEN

Iakovyg zolij, tuuniig ooroos ni iluu huchtei baisan negnii garaas
choloolson yum. **12** Ted irj, Siony ondorloguud deer bayarlan
hashhiraldana. Ted EZENii hishig boloh ur taria, shine dars, tos, mal
surgiin ur toliin ulmaas gereltene. Tednii amidral uslagdsan tsetserleg met
bolj, ted dahin hezee ch doroitohgui. **13** Tegeed ongon ohin, mon zaluu ba
hogshin hun hamtdaa bujiglen bayarlana. Uchir ni Bi tednii gashuudlyg
bayar hoor bolgoj, tedniig taivshruulan, zovlongiinh ni orond tedend bayar
hooriig ogno. **14** Bi tahilch naryn setgeliig elbeg delbegeer duurgej, Minii
ard tumen Minii sain baidald hangaluun baih bolno" gej EZEN tunhaglaj
baina. **15** EZEN ingej aildaj baina. "Ihed gashuudan uilah duu Ramad
sonsdov. Rahyel huuhduudiinhee toloo uilna. Ted baisangui uchir tereer
taitgarlyg avahgui baina". **16** EZEN ingej aildaj baina. "Uilahaas duu
hooloi, nulimsaas nudee tevchin bari. Uchir ni chinii uils shagnagdana" gej
EZEN tunhaglaj baina. "Ted daisny nutgaas butsaj irne. **17** Ta naryn
ireeduid naidvar bii" gej EZEN tunhaglaj baina. "Huuhduud oorsdiin nutag
devsger uruu butsaj irne. **18** Bi Yefraimyg «Ta namaig gesgeesen bogood
Bi surgagdaagui buh shig gesgeegdsen yum. Ta Minii Burhan EZEN tul
namaig butsaan avchraach, ingesneer bi sergeegdene. **19** Uchir ni bi butsaj
ergesnii daraa gemshsen bilee. Bi zaavarluulsny daraa guyaa algadsan. Bi
zaluu uyeiinhee gutamshgiig uursen tul ichij, dord bolgogdson» gej
gashuudaj baihyg ni uneheer sonsloo. **20** Yefraim Minii hairt huu mon uu?
Tereer taalamjit huu mon uu? Uneheer Bi tuunii esreg yarisan burdee Bi
tuuniig lavtai yaa sanadag. Tiim bolohoor Minii zurh setgel tuun uruu
temuuldeg. Bi gartsaagui tuund orshool uzuulne" gej EZEN tunhaglaj
baina. **21** "Oortoo zoriulan zamyn temdguudiig tavij, dohio temdguudiig
bairluul. Ooriin oyuun bodloo yavsan zam uruugaa, ih zam uruu chigluul.
Ergej ireech, Izrailiin ongon ohin, ooriin edgeer hot uruu ergej ireech. **22**
Itgelgui ohin, ni hir udaan uugeer tuugeer yavah yum be? Uchir ni EZEN
gazar delhii deer negen shine zuil buteev. Emegtei hun eregtei
huniighureelne". **23** Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. "Bi tednii sain saihnyg sergeeh uyed ted Iudagiin nutagt bolon tuunii
hotuudad dahin neg udaa ene utiig heleh bolno. «Zov shudargyn ger, ariun
tolgod oo, EZEN chamaig yerooh boltugai!» **24** Iuda bolon tuunii buh

hotuud, tariachin bolon honin suregteigee nuudellegchid hamtdaa tuun
dotor amidarna. 25 Uchir ni Bi yadarch etssen humuusiig hangaj, sulidsan
humuusiig sergeedeg". 26 Tegehed bi sereed harsan bogood minii noir
nadad taalamjtai baiv. 27 "Uzegtun, Bi Izrailiin ger bolon Iudagiin geriig
hunii ur bolon araatan amitny ureer tarij suulgah odruud irj baina" gej
EZEN tunhaglaj baina. 28 "Zulgaan zumlaj, evdlen hyamruulj, homruulj,
suitgej, mon gai gamshgiig avchrahyn tuld Bi harsan shigee barij, tarij
urguulahyn tuld Bi tedniig harna" gej EZEN tunhaglaj baina. 29 "Tedgeer
odruuded ted «Etsguud gashuun usan uzem idsen bogood huuhduudiin
shud mohno» gej dahin helehgui. 30 Gevch hun bur ooriin gem buruugiin
toloo uhne. Gashuun usan uzmiig iddeg hun buriin shud ni mohoh bolno".
31 EZEN tunhaglaj baina. "Uzegtun, Izrailiin ger bolon Iudagiin gertei Bi
shine geree hiih odruud irj baina. 32 Ter ni etseg ovgodiig ni Yegipyetiin
nutgaas gargahyn tuld garaas ni barisan ter odor tedentei baiguulsan geree
buyuu hediigeer Bi tedend nohor ni baisan bolovch tednii zorchson Minii
gereetei adil bish yum" gej EZEN tunhaglaj baina. 33 "Gevch ene ni
tedgeer odruudiin daraa Izrailiin gertei Minii baiguulah geree yum" gej
EZEN tunhaglajbaina. "Bi Ooriin huuliig tednii dotor hiij, zurhen deer ni
Bi tuuniig bichne. Bi tednii Burhan, ted Minii ard tumen bolno. 34 Hun bur
horshdoo, hun bur ah duudee «EZENiig med» gej ted dahin zaahgui.
Uchir ni tednii bagaas tom hurtel ni ted bugd Namaig medeh bolno" gej
EZEN tunhaglaj baina. "Uchir ni Bi tednii gem buruug uuchilj, tednii
nugliig dahin sanahgui". 35 Gerel bolgon odroor naryg, shonoor sar bolon
oddyg togtoogdson zarligaar ogdog, davalgaa ni hurjignetel dalaig
hutgadag EZEN ingej aildaj baina. Tuunii ner bol tumen tsergiin EZEN. 36
"Herev ene togtoogdson zarlig Minii omnoos holdvol,Izrailiin ur udam bas
Minii omno undesten baihaa uurd bolino" gej EZEN tunhaglaj baina. 37
EZEN ingej aildaj baina. "Herev deerh tengeruud hemjigdej, doorh gazryn
suuriud tootsoologdoj chadval, Bi ch bas Izrailiin buh ur udmyg uildsen
bugdiinh ni toloo zailuulna" gej EZEN tunhaglaj baina. 38 "Uzegtun,
EZENd zoriulj Hananyelyn tsamhgaas Bulangiin Daaman Haalga hurtel
hot dahin barigdah odruud irj baina" gej EZEN tunhaglaj baina. 39
"Hemjih shugam ni tsaashaa chigeeree Garyeb tolgodod hurtel yavna.

Daraa ni ter Goa uruu ergene. 40 "Uhsen huur ba unstei buhii l hondii
bolon Kidron gorhi hurtelh buh talbainuud, zuun zug uruu Morin Haalgany
bulan hurtel EZENd ariun bolno. Ene ni dahin zulgaan zumlagdahgui,
esvel homruulegdehgui".

Yeryemia 32

32:1 Iudagiin haan Zyedyekiagiin arav dahi jild buyuu Nyebuhadnyezaryn
naim dahi jild EZENees Iyeryemiad ug irev. 2 Ter uyed Vavilony haany ih
tsereg Iyerusalimyg buselj baisan bogood esh uzuulegch Iyeryemia
Iudagiin haany ger, haruulyn hashaand tugjigdsen baiv. 3 Uchir ni Iudagiin
haan Zyedyekia tuuniig tugjin, — Chi yaagaad esh uzuulen, "EZEN ingej
aiddaj baina. «Uzegtun, Bi ene hotyg Vavilony haany gart ogoh gej baigaa
bogood ter tuuniig avna. 4 Iudagiin haan Zyedyekia haldyeichuudyn garaas
zugtaahgui, harin tereer zaaval Vavilony haany gart tushaagdaj, tuuntei
nuur nuureeree, nud nudee harj yariltsana. 5 Tereer Zyedyekiag Vavilon
uruu avaachih bogood Namaig tuun deer irtel Zyedyekia tend baih bolno»
gej EZEN tunhaglaj baina. «Herev chi haldyeichuudyn esreg tulaldval, chi
diilehgui» gej helne ve?" gejee. 6 Iyeryemia — EZENii ug nad uruu irj, 7
"Uzegtun, chinii avga ah Shallumyn huu Hanamyel cham uruu irj baigaa
bogood «Anatot dahi minii talbaig oortoo hudaddan avagtun. Uchir ni
hudaldan avah zoliltyn erh ni chamd bii» gej baina" gesen. 8 Tegtel avga
ahyn mini huu Hanamyel EZENii ugiin daguu haruulyn hashaand nad uruu
irj, nadad Byeniaminy nutagt orshih Anatot dahi minii talbaig hudaldan
avaach. Uchir ni chamd ezemshih erh baigaa ba zolilt ni chiniih bilee.
Oortoo hudaldan avaach" gej helev. Tegehed uuniig EZENii ug baina
gedgiig bi medev. 9 Bi ooriin avga ahyn huu Hanamyelaas Anatot dahi
talbaig hudaddan avch, tuund arvan doloon shyekyel mongo hemjij ogov.
10 Bi garyn usgee zurj, barimt bichgiig bituumjlen, gerchuudishchg
duudan, mongiig jin deer hemjij ogov. 11 Tegeed bi hudaddan avsan
yumny barimtyg buyuu nohtsol bolzlyg aguulsan bituumjlegdsen huvi,
bituumjlegdeegui huviig hoyoulang ni avav. 12 Minii avga ahyn huu
Hanamyel bolon hudaldan avsan yumny barimtand garyn usgee zursan

gerchuudiin nuden deer, mon haruulyn hashaand suuj baisan buh
iudyeichuudiin omno bi hudaddan avsan yumny barimtyg Mahsyeiagiin
ach, Nyeriagiin huu Baruhad ogov. **13** Tednii omno bi Baruhad tushaan,
14 "Izrailiin Burhan, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Edgeer
barimtuudyg buyuu hudaldan avsan yumny bituumjlegdsen barimt bolon
neelttei barimtyg avaad, ted urt udaan hugatsaany tursh hadgalagdahyn
tuld tedniig shavar vaart hii» hemeev. **15** Uchir ni Izrailiin Burhan, tumen
tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Ene nutagt geruud, talbainuud bolon
usan uzmiin talbainuud dahin hudaldagdan avagdah bolno» hemeev" gej
helsen. **16** Hudaldan avsan yumny barimtyg Nyeriagiin huu Baruhad ogsnii
daraa bi EZENd zalbirsan. **17** "Oo, Ezen BURHAN! Uzegtun, Ta Ooriin
augaa huch chadlaar bolon Ooriin sungasan mutraar tengeruud ba gazryg
buteesen bilee. Tand yuu ch denduu hetsuu bish. **18** Ta myanga myangan
hund hair enerel haruuldag bolovch etseg ovgodiin gem buruug araas ni ur
huuhdiinh ni ovort toldog, augaa huchit Burhan yum. Tuunii ner bol tumen
tsergiin EZEN bilee. **19** Ta bol hun burd ooriinh ni zam bolon uilsiinh ni ur
jimsiin daguu ogdog bogood melmii ni humuusiin hovguudiin buh
zamnaluudyg harahaar neelttei baidag, zovlogoogooroo aguu, uildleeree
huchirheg bilee. **20** Ta ene odriig hurtel Izrailid ch, hun torolhtnii dund ch
Yegipyetiin nutag dahi temdguud bolon gaihamshguudyg togtoojee. Ene
odor baigaatai adil Ta Oortoo aldar neriig buteejee. **21** Ta Ooriin ard
tumen Izrailiig temdguud, gaihamshguud, huchit gar, sungasan mutraar
bolon aguu aimshgaar Yegipyetiin nutgaas gargan avchirj, **22** Tednii etseg
ovgodod ni ogohoor Ooriin amlasan nutag boloh suu, balaar byalhsan
nutgiig tedend ogson bilee. **23** Ted orj ireed, tuuniig ezemshsen bolovch
ted Tany duu hooloig dagaagui, Tany huuliar alhaagui. Tany tedend uild
gej tushaasan buhnees yuut ch ted uildeegui. Tiim uchraas Ta ene buh gai
gamshgiig teden deer avchirsan bilee. **24** Uzegtun, busleltiin dalanguud
hotyg avahaar tuund hurchee. Ild, olsgolon bolon tahlyn ulmaas hot
ooriinh ni esreg tulalddag haldyeichuudyn gart orov. Tany aildsan zuil
biyelsen bilee. Uzegtun, Ta hardag bilee. **25** Oo, Ezen BURHAN,
hediigeer hot haldyeichuudyn gart ogogdson ch gesen Ta nadad «Oortoo
mongoor talbai hudaldan avch, gerchuudiig duud» gesen bilee" gejee. **26**

Tegtel EZENii ug Iyeryemiad irj, aildahdaa **27** "Uzegtun, Bi bol EZEN,
buh mahan biyeiin Burhan. Nadad yamar negen zuil denduu hetsuu yuu?".
28 Tiim uchraas EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi ene hotyg
haldyeichuudyn gart bolon Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn gart ogoh
gej baigaa bogood tereer hotyg avah bolno. **29** Ene hotyn esreg tulaldaj
bui haldyeichuud orj irj, ene hotod gal tavin, deever ni Baald utlaga orgon,
Namaig uurluulahyn tuld oor burhdad undaan orgoliig asgasan geruudtei
hamt tuuniig shataah bolno. **30** Unendee Izrailiin hovguud bolon Iudagiin
hovguud zaluu uyeesee Minii melmiid zovhon buzar muug uildej baisan
bilee. Uchir ni Izrailiin hovguud oorsdiin garyn buteeleer Namaig zovhon
uurluulj baiv" gejEZEN tunhaglaj baina. **31** Unendee Nadad ene hot
tedneer barigdsan odroosoo ene odriig hurtel Minii uur bolon Minii hilen
baisan ni Minii nuur tsarainy omnoos zailuulagdahyn tuld yum. **32** Ene ni
Namaig uurluulahaar ted, tednii haad, udirdagchid, tahilch nar, esh
uzuulegchid, Iudagiin erchuud bolon Iyerusalimyn orshin suutchdyn buyuu
Izrailiin hovguud bolon Iudagiin hovguudiin uildsen buh buzar muugaas
bolson yum. **33** Ted nuuree bus, nuruugaa Nad uruu haruulav. Hediigeer
tedend dahin, dahin zaan surgasan bolovch, ted ul sonsoj, zaavryg huleen
avahgui baiv. **34** Harin ted Minii nereer duudagdsan orgoog buzarlahyn
tudd tuun dotor oorsdiin jigshuurt zuilsee tavidag. **35** Ted oorsdiin
hovguud ba ohidyg Molyeht zoriulan gal dunduur ongoruulehiin tudd
Byenhinnomyn hondii deh Baalyn morgoliin ondorloguudiig baridag. Bi
tedend uuniig tushaagaagui bogood Iudagaar nugel uilduulehiin tudd ted
ene jigshuurt zuiliig hiih ni Minii oyuun bodold ch orsongui. **36** Tiim
uchraas odoo Izrailiin Burhan EZEN «Ene ni ild, olsgolon bolon tahlaar
Vavilony haany gart tushaagdsan» gej chinii helj bui ene hotyn talaar ingej
aildaj baina. **37** Uzegtun, Ooriin uur, hilen hiigeed aguu ih durguitsel dotor
tedniig zailuulsan buh nutguudaas Bi tedniig tsugluulna. Bi tedniig
enegazart butsaan avchirj, tedniig ayuulgui amidruulna. **38** Ted Minii ard
tumen, Bi tednii Burhan bolno. **39** Ted oorsdiin sainy toloo bolon oorsdiin
daraah ur huuhduudiinhee toloo Nadaas urgelj emeehiin tuld Bi tedend
neg zurh, neg zamyg ogno. **40** Tedend sainyg uidden, tednees ergehgui gej
Bi tedentei uurdiin geree baiguulna. Ted Nadaas ergehguin tudd Bi tednii

zurhend Nadaas emeehuig hiine. 41 Bi tedend sainyg uildeheer tedend
bayarlan bayasaj, buh zurh bolon buh setgeleeree tedniig ene nutagt
itgelteigeer tarij suulgana. 42 Uchir ni EZEN ingej aildaj baina. «Bi ene
ard tumen deer edgeer buh aguu gamshguudyg avchirsantai adil tuunchlen
Bi tedend amlaj baigaa buh sainyg Bi teden deer avchrah gej baina. 43
Chinii "Ene ni hun amitangui zeluud gazar. Ene ni haldyeichuudyn gart
tushaagdjee" gej helj baigaa ene nutagt talbainuud hudaldan avagdah
bolno. 44 Humuus mongoor talbainuudyg hudaldan avch, garyn usgee zurj,
barimtuudaa bituumjilj, Byeniaminy nutagt, Iyerusalimyn orchimd, Iudagiin
hotuudad, uularhag nutgiin hotuudad, nam door gazryn hotuudad bolon
Nyegyeviin hotuudad gerchuudiig duudna. Uchir ni Bi tednii sain saihnyg
sergeene» gej EZEN tunhaglaj baina" gev.

Yeryemia 33

33:1 Daraa ni Iyeryemiag haruulyn hashaand horigdsoor baih uyed
EZENii ug tuun uruu hoyor dahi udaagaa irj, 2 "Gazardelhiig buteesen
EZEN, togtoohyn tuld tuuniig burelduulsen EZEN ingej aildaj baina.
Tuunii neriig EZEN gedeg. 3 «Namaig duud, Bi chamd hariulj, chinii
medehgui augaa huchit zuiliig Bi chamd yarina» hemeev. 4 Uchir ni ene
hotyn geruudiin talaar bolon busleltiin dalanguud, ildnii omno nuraagdsan
Iudagiin haadyn geruudiin talaar Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina.
5 «Haldyeichuudtai tulaldahaar bolon Bi uur, hilendee hyadsan humuusiin
huuruudeer tedniig duurgeheer irj baih zuur tednii buh horon muugiin
ulmaas Bi ene hotoos Ooriin nuuree nuusan bilee. 6 Uzegtun, Bi ene hotod
edgerelt, eruul mendiig avchrah bogood Bi tedniig edgeeh bolno. Bi
tedend amar amgalan bolon unenii elbeg delbegiig ilchilne. 7 Bi Iuda bolon
Izrailiin sain saihnyg sergeej, anh baisan shig ni tedniig dahin barij
bosgono. 8 Ted Minii esreg nugel uildsen buh gem buruugaas ni Bi tedniig
tseverlej, ted Minii esreg nugel uildej, zorchliig gargasan buh gem buruug
ni Bi orshoono. 9 Ene hot Minii huvid Minii tedend uilddeg buh sainy
talaar sonsoh gazar delhiin buh undestnuudiin omno bayar hoor, magtaal
ba aldryn ner bolno. Tuund zoriulaad Minii uilddeg buh sain bolood buh

amar amgalangiin ulmaas ted emeen chichreh bolno» hemeev. 10 EZEN
ingej aildaj baina. «Chinii "Ene bol hun amitangui zeluud gazar" gej heldeg
ene gazart buyuu Iudagiin hotuudad bolon hun, orshin suugchgui, araatan
amitangui, Iyerusalimyn ezguirsen gudamjnuudad 11 bayar hoor bolon
bayar bayasgalangiin duu, suit zaluu bolon suit busguin duu buyuu"EZEN
sain, Tuunii hair enerel uurdiin uchraas tumen tsergiin EZENd talarhlyg
orgogtun" gej heleh humuusiin duu sonsogdono. Mon EZENii orgoond
talarhlyn tahiluudyg avchrah humuusiin duu sonsogdoh bolno. Uchir ni anh
baisan shig ni Bi gazar nutgiin sain saihnyg sergeene» gej EZEN aildaj
baina. 12 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Hun amitangui, zeluud
ene gazart bolon tuunii buh hotuudad ni honin surgee hevtuulegch
honichdyn gazar bii bolno. 13 Uularhag gazryn hotuudad, nam dor gazryn
hotuudad, Nyegyeviin hotuudad, Byeniaminy nutagt, Iyerusalimyn oir
orchimd bolon Iudagiin hotuudad mal surguud oorsdiig ni tooldog negnii
garyn door dahin ongoroh bolno» gej EZEN aildaj baina. 14 «Uzegtun,
Izrailiin ger bolon Iudagiin geriin talaar Ooriin aildsan sain ugiig Bi
biyeluuleh odruud irj baina» gej EZEN tunhaglaj baina. 15 «Ter odruuded
bolon ter tsagt Bi Davidish zov shudarga Mochriig gargana. Tereer gazar
delhii deer shudarga yos bolon zov shudargyg guitsetgeh bolno. 16
Tedgeer odruuded Iuda avragdah bogood Iyerusalim ayuulgui orshin suuh
bolno. Tereer EZEN bol bidnii zov shudarga gedeg nereer duudagdah
bolno» hemeev. 17 Uchir ni EZEN ingej aildaj baina. «Izrailiin geriin sentii
deer suuh huneer David hezee ch dutagdahgui. 18 Shataalt tahiluudyg
orgoj, ideen orgoluudiig shataaj, tahiluudyg urgeljluulen beddeh, Minii
omno baih huneer Lyeviin tahilch nar hezee ch dutagdahgui» hemeev"
gejee. 19 EZENii ug Iyeryemiad irj, 20 "EZEN ingej aildaj baina. «Odor,
shono hoyor togtoogdson tsagtaa bolohgui baihaar herev chi odort
zoriulsan Minii gereeg bolon shonod zoriulsan Minii gereeg zorchvol 21
Minii zarts Davidad sentiind ni suuh huu baihgui bolohoor tuuntei
baiguulsan geree bolon Minii uilchlegchid boloh Lyeviin tahilch nartai
baiguulsan geree zorchigdono. 22 Tengeriin erhsuud toologdoj, dalain els
hemjigddegguin adil Bi Ooriin zarts Davidyn ur udmyg bolon Nadad
uilchildeg lyevichuudiig olon bolgono» hemeev" gejee. 23 EZENii ug

Iyeryemiad irj, **24** "Edgeer humuus «EZEN Ooriin songoson hoyor urgaa
golson yum» gej helsniig chi ajiglaagui yum uu? Ted ingej Minii humuusiig
basamjildag bogood tednii nudend ted undesten met baihaa boliv. **25**
EZEN ingej aildaj baina. «Herev odor shono Minii geree baihgui, tenger
bolon gazryntogtoogdson huuliig Bi togtoogoogui baisan bol, **26** tegvel Bi
Ooriin zarts Davidyn ur udmuudaas Abraham, Isaak bolon Iakovyn ur
udmyg udirduulahaar songohguigeer Iakov bolon Minii zarts Davidyn ur
udmyg goloh baiv. Harin Bi tednii sain saihnyg sergeej, tedend orshool
uzuulne»" gejee.

Yeryemia 34

34:1 Vavilony haan Nyebuhadnyezar bolon tuunii buh tserguud erh
medliinh ni door baisan gazar delhiin buh haanchlaluud bolon buh ard
tumnuudiin hamt Iyerusalimyn esreg bolon buh hotuudynh ni esreg daitaj
baisan uyed Iyeryemiad EZENees ug irj, **2** "Izrailiin Burhan EZEN ingej
aildaj baina. «Yavj, Iudagiin haan Zyedyekiatai yarij, tuund "EZEN ingej
aildaj baina. «Uzegtun, Bi ene hotyg Vavilony haany gart ogch baigaa
bogood tereer tuuniig galaar shataana. **3** Chi tuunii garaas zugtaahgui.
Uchir ni chi lavtai yaa olzlogdoj, tuunii gart tushaagdana. Chi Vavilony
haanyg nudeeree harj, ter chamtai nuur nuureeree yarij, chi Vavilon uruu
yavna"» gej hel». **4** Gelee ch, Iudagiin haan Zyedyekia, EZENii ugiig
sonsopun! EZEN chinii talaar ingej aildaj baina. «Chi ildeer uhehgui. **5** Chi
amar taivan uhne. Chinii omno baisan uridyn haad boloh chinii etseg
ovgodod zoriulj uugiulsan shig ted chamd zoriulj ch mon uugiulna. Ted
chinii toloo "Ayaa, ezen!" gej gashuudna» hemeev. Uchir ni Bi
ugeeaildjee" gej EZEN tunhaglaj baina. **6** Tegeed esh uzuulegch
Iyeryemia edgeer buh ugsiig Iudagiin haan Zyedyekiad Iyerusalimd helsen
bogood **7** ter uyed Vavilony haany tserguud Iyerusalimyn esreg bolon
Iudagiin uldsen buh hotuud, Lahish, Azyeka zergiin esreg tulaldaj baiv.
Uchir ni ted Iudagiin hotuudyn dund behlelt hot bolon uldjee. **8**
Iyerusalimd baisan buh humuust erh choloog tunhaglahyn tuld Zyedyekia
tedentei geree baiguulsny daraa EZENees Iyeryemiad ug irjee. **9** Hun bur

ooriin eregtei, emegtei bool boloh yevryei eregtei, esvel yevryei emegteig
cholooloh yostoi baiv. Ingesneer hen ch ooriin ah duu boloh Iudyei huniig
boolchlold barihgui baih baiv. **10** Hun bur ooriin eregtei, emegtei booloo
cholooloh yostoi bogood ingesneer hen ch tedniig dahin boolchlold
barihgui gesen gereend negdsen buh tushmed bolon buh humuus dagav.
Ted dagaj, tedniig choloolov. **11** Gevch daraa ni ted ergeed oorsdiin
choloolson eregtei, emegtei booluudaa butsaan avaad, eregtei, emegtei
booluudaa erhsheeldee oruulav. **12** Tegehed EZENii ug Iyeryemiad
EZENees irj, **13** "Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. «Bi ta naryn
etseg ovgodiig boolchlolyn gerees, Yegipyetiin nutgaas gargaj avchirsan
ter odor tedentei geree baiguulj, **14** "Doloon jiliin etsest ta naryn hun neg
bur ni ta nart zaragdsanbogood zurgaan jil ta nart uilchilsen yevryei ah
duugee choloolj, tuuniig ooroosoo erh cholooteigoor yavuulah yostoi.
Harin ta naryn etseg ovgod Namaig dagaagui, Nadad chihee taviagui yum.
15 Hediigeer sayahan ta nar ergej, hun neg bur horshdoo erh choloog
tunhaglan Minii melmiid zoviig uildej, Minii nereer duudagdsan orgoond
Minii omno geree baiguulsan **16** bolovch ta nar ergej, Minii neriig buzarlaj,
tednii husliin daguu oorsdiin choloolson ooriin eregtei, emegtei boolyg hun
neg bur butsaaj avsan bogood ta nar tedniig oorsdiin eregtei, emegtei bool
bolgohoor erhsheeddee oruulsan bilee" gej aildjee» hemeev. **17** Tiim
uchraas EZEN ingej aildaj baina. «Hun neg bur ooriin ah duu bolon ooriin
horshid erh choloog tunhaglah talaar ta nar Namaig dagasangui. Uzegtun,
Bi ta nart idd, tahal bolon olsgolond erh choloog tunhaglaj baina. Bi ta
naryg gazar delhiin buh haanchlaluudad aimshig bolgono» gej EZEN
tunhaglaj baina. **18** «Ted tugalyg hoyor hesegt ogtolj, hesguudiinh ni
dunduur ongorchee. Minii gereeg zorchson, Minii omno oorsdiin
baiguulsan gereenii ugsiig biyeluuleegui humuusiig buyuu **19** tugalyn
hesguudiin dunduur ongorson Iudagiin tushmed, Iyerusalimyn tushmed,
shuuhiin tushmed, tahilch naryg bolon nutgiin buh humuusiig **20** Bi tednii
daisnuudyn gart bolon tednii amiig eregch humuusiin gart tushaana. Tednii
huuruud tengeriin shuvuudyn bolon gazryn araatan amitdyn idesh bolno. **21**
Iudagiin haan Zyedyekiag bolon tushmediig ni Bi tednii daisnuudyn gart,
tednii amiig eregch humuusiin gart bolon ta naraas hoddon yavsan

Vavilony haany tserguudiin gart tushaana. 22 Uzegtun, Bi tushaah gej
baigaa bogood Bi tedniig ene hot uruu butsaaj avchirna. Ted tuunii esreg
tuladdaj, tuuniig ezlen avaad, galdan shataana. Bi Iudagiin hotuudyg orshin
suugchgui zeluud gazar bolgono» gej EZEN tunhaglaj baina" gejee.

Yeryemia 35

35:1 Iudagiin haan, Iosiagiin huu Iyehoiakimyn uyed EZENees Iyeryemiad
ug irj, — 2 Ryehabuudyn gert ochij, tedentei yarij, tedniig EZENii
orgoond, tanhimuudyn negt ni avchirj, tedend dars uulga gev. 3 Tegeed bi
Habaziniagiin ach, Iyeryemiagiin huu Iaazaniag tuunii ah duusiig, tuunii
buh hovguudiig bolon ryehabuudyn buh geriig avch, 4 tedniig EZENii
orgoond, tushmediin tanhimyn derged, daaman haalgany haruul Shallumyn
huu Maasyein tanhimyn deer bairlaj baisan Burhany hun, Igdaliagiin huu
Hanany hovguudiin tanhimd avchrav. 5 Daraa ni bi ryehabuudyn geriin
erchuudiin omno darsaar duuren dombonuud bolon ayaganuudyg taviad,
tedend — Dars uu! gej helev. 6 Harin ted — Bid dars uuhgui. Uchir ni
bidnii ovog etseg Ryehabyn huu Ionadab bidend tushaaj, "Ta nar bolon ta
naryn hovguud uurd dars uuj bolohgui. 7 Ta nar ger barij, ur tarij, usan
uzmiin tsetserleg suulgaj, ezemshij bolohgui. Harin ta nar tur orshin suuj
baigaa nutagtaa olon odruudiin tursh amidrahyn tuld buhii l odruudiinhee
tursh maihnuudad amidrah bolno" gej helsen bilee. 8 Bid, bidnii ehneruud,
bidnii hovguud bolon bidnii ohid oorsdiin ovog etseg Ryehabyn huu
Ionadabyn bidend tushaasan bugdiin daguu buhii l odruudiinhee tursh dars
uuhgui baihaar tuunii duu hooloig dagasan bilee. 9 Mon oorsoddoo
amidrah ger barihgui gedgiig ch dagasan. Bidend usan uzmiin talbai ch,
tarialangiin talbai ch, esvel ur taria ch baihgui. 10 Bid zovhon maihand l
amidarch, bidnii etseg Ionadabyn bidend tushaasan buhnii daguu uildej,
dagasan bilee. 11 Harin Vavilony haan Nyebuhadnyezar ene nutgiin esreg
irehed bid "Irtsgee, haldyeichuudyn tserguud bolon aramyeichuudyn
tserguudees omno Iyerusalim uruu yavtsgaaya" gesen yum. Ingeed bid
Iyerusalimd amidrav gejee. 12 Tegtel EZENii ut Iyeryemiad irj, 13
"Tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. «Yavj, Iudagiin

humuus bolon Iyerusalimyn orshin suugchdad handan "Minii ugsiig
sonssonooroo ta nar Minii zaavryg avahgui gej uu?" gej EZEN tunhaglaj
baina. 14 "Ooriin hovguded dars uuj bolohgui" gejtushaasan Ryehabyn
huu Ionadabyn ugs sahigdsan bilee. Tiimees ted ene odriig hurtel
uudaggui. Uchir ni ted oorsdiin etsgiin tushaalyg dagasan yum. Gevch Bi
ta nart dahin dahin aiddsan bilee. Getel ta nar Namaig sonssongui. 15 Mon
Bi ta nart esh uzuulegchid boloh buh zarts naraa dahin dahin ilgeej, "Odoo
hun bur oorsdiin buzar muu zamaasaa ergej, oorsdiin uilsee zasaj, oor
burhdad morgohoor hoinoos ni buu yav. Tegvel, ta nart bolon etseg
ovgodod chini Minii ogson nutagt ta nar amidrah bolno. Gevch ta nar
chihee tavij, Namaig sonssongui. 16 Unendee Ryehabyn huu Ionadabyn
hovguud oorsdod ni tushaasan etsgiinhee tushaalyg dagasan, harin ene ard
tumen Namaig sonssongui" hemeejee» gej hel". 17 Tiim uchraas EZEN,
tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi Iuda
bolon Iyerusalimyn buh orshin suugchid deer tednii esreg Ooriin zarlasan
buh gai gamshgiig avchirj baina. Uchir ni Bi tedend aildsan ted sonsoogui,
Bi tedniig duudsan bolovch ted hariulaagui» hemeev" gejee. 18 Tegeed
Iyeryemia ryehabuudyn gert handan — Tumen tsergiin EZEN, Izrailiin
Burhan ingej aildaj baina. "Ta nar oorsdiin etseg Ionadabyn tushaalyg
dagaj, tuunii buh tushaaluudyg sahij, tuunii ta nart tushaasan buhnii daguu
uildsen tul 19 tiim uchraas tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej
aildaj baina. «Ryehabyn huu Ionadab ni Minii omno zogsoh huneer hezee
ch dutagdahgui»" gej helsen yum.

Yeryemia 36

36:1 Iudagiin haan, Iosiagiin huu Iyehoiakimyn dorov deh jild EZENees
Iyeryemiad ene ug irj, — 2 Huilmal nom avch, Minii chamd aildsan
odroos buyuu Iosiagiin odruudees avahuulan ene odriig hurtel Izraili, Iuda
bolon buh undestnuudiin talaar Minii chamd aildsan buh ugsiig tuun deer
bich. 3 Teden deer avchrah gej Minii tolovlodog buh gai gamshgiig
Iudagiin ger sonsoj magad. Ingesneer hun bur ooriin buzar muu zamaasaa
ergeh yum. Tegehed Bi tednii gem buruu bolon tednii nugliig uuchilna

gejee. 4 Daraa ni Iyeryemia Nyeriagiin huu Baruhyg duudsan bogood
Baruh huilmal bichig deer Iyeryemiad EZENii aildsan buh ugsiig ni
Iyeryemiagaar heluulj bichiv. 5 Iyeryemia Baruhad tushaaj, — Bi horiotoi.
Bi EZENii orgoond orj bolohgui. 6 Tiimees chi yavj, nadaar heluulj
bichsen huilmal bichig deerees EZENii ugsiig EZENii orgoon deh
humuust matsag barih odor unshij og. Mon chi tedniig oorsdiin hotuudaas
irdeg buh Iudad unshih yostoi. 7 Tednii guilt EZENii omno irj, hun neg bur
ooriin buzar muu zamaas ergej magad. Uchir ni ene ard tumnii esreg
EZENii zarlasan uur bolon hilen aguu yum" gelee. 8 Nyeriagiin huu Baruh
EZENii orgoond nomoos EZENii ugsiig unshsanaaraa esh uzuulegch
Iyeryemiagiin tuund tushaasan buhnii daguu uildev. 9 Iudagiin haan,
Iosiagiin huu Iyehoiakimyn tav dahi jiliin yesdugeer sard Iyerusalim dahi
buh humuus bolon Iudagiin hotuudaas Iyerusalimd irsen buh humuus
EZENii omno matsag barihyg tunhaglav. 10 Tegehed Baruh EZENii
orgoonii Shine Daaman Haalgany oroh uuden deer, deed hashaand, guush
Shafany huu Gyemariagiin tanhimd buyuu EZENii orgoond buh humuust
Iyeryemiagiin ugsiig nomoos unshij ogov. 11 Shafany ach, Gyemariagiin
huu Mikaia EZENii buh ugsiig nomoos sonsood, 12 tereer haany ger uruu,
guushiin tanhimd ochiv. Uzegtun, buh tushmed boloh guush Yelishama,
Shyemaiagiin huu Dyelaia, Ahboryn huu Yelnatan, Shafany huu Gyemaria,
Hananiagiin huu Zyedyekia bolon buh tushmed tend suuj baiv. 13 Baruhyn
nomoos humuust unshij ogohod ooriin sonsson buh ugsiig Mikaia tedend
tunhaglav. 14 Tegeed buh tushmed Kushiin guch, Shyelamiagiin ach,
Nyetaniagiin huu Iyehudig Baruh uruu yavuulj, "Chi humuust unshsan
huilmal nomoo gartaa avaad, ir" gej heluulev. 15 Ted tuund — Suuj,
bidend tuuniig unshina uu gej heleed, Baruh tedend tuuniig unshij ogov. 16
Ted buh ugsiig sonsood, biye biyen uruugaa emeen ergej, Baruhad handan
— Bid edgeer buh ugsiig haand zaaval medegdene getsgeev. 17 Ted
Baruhaas — Bidend heleech, chi edgeer buh ugsiig herhen bichsen yum
be? Tuugeer heluulj bichsen uu? gej asuuv. 18 Tegehed Baruh tedend —
Tereer nadad edgeer buh ugsiig helj, bi tedniig nomon deer beheer
bichsen» gev. 19 Tegeed tushmed Baruhad — Yavj, chi bolon Iyeryemia
ooriigoo nuuj, haana baigaagaa hend ch buu medegd getsgeev. 20 Ingeed

ted hashaan dahi haan uruu yavsan bolovch huilmal nomoo guush
Yelishamagiin tanhimd hadgalj, buh utsiig haand medeelev. **21** Daraa ni
haan huilmal nomyg avahuulahaar Iyehudig yavuulsand tereer guush
Yelishamagiin tanhi maas tuuniig gargaj avav. Iyehudi tuuniig haand bolon
haany hajuud zogsoj baisan buh tushmeded unshij ogov. **22** Haan omno ni
hoovond asaj bui galtai ovliin ordond yeson sard suuj baiv. **23** Iyehudig
gurav, dorvon bagana unshtal, haan tuuniig guushiin hutgaar ogtlood
hoovon dahi gald huilmal nomyg shataj duustal hoovon dahi gal uruu
shidev. **24** Gelee ch haan bolon edgeer buh ugsiig sonsson tuunii buh zarts
nar aisan ch ugui, huvtssaa ursan ch ugui. **25** Yelnatan, Dyelaia bolon
Gyemaria nar huilmal nomyg shataahgui baihyg haanaas guisan bolovch
tereer tedniig sonssongui. **26** Haan ooriin huu Iyerahmyeyel, Azriyelyn huu
Syeraia bolon Abdyeyelyn huu Shyelyemiadguush Baruh ba esh uzuulegch
Iyeryemiag barivchlahyg tushaasan bolovch EZEN tedniig nuuv. **27**
Tegtel, huilmal nom bolon Baruhyn Iyeryemiagaar heluulj bichsen ugsiig
shataasny daraa EZENii ug Iyeryemiad irj, **28** "Ondoo huilmal nomyg
dahin avch, Iudagiin haan Iyehoiakimyn shataasan ehnii huilmal nomon
deer baisan uridyn buh ugsiig tuun deer bich. **29** Iudagiin haan
Iyehoiakimyn talaar chi «EZEN ingej aildaj baina. "Yaagaad chi uun
deeree Vavilony haan lavtai yaa irj, ene nutgiig ustgaj, hun bolon araatan
amitnyg endees baihgui bolgono" gej bichiv?» gej helen, ene huilmal
nomyg shataav ". **30** Tiim uchraas Iudagiin haan Iyehoiakimyn talaar
EZEN ingej aildaj baina. "Tuund Davidyn sentiind zalrah hen ch ugui baih
bogood tuunii uhsen biye ni odriin bugchim haluun bolon shoniin huiten
javart hayagdah bolno. **31** Bi mon tuuniig, tuunii ur udmyg bolon tuunii
zarts naryg gem buruugiinh ni toloo shiitgej, teden deer bolon Iyerusalimyn
orshin suugchid, Iudagiin humuus deer tedend Ooriin tunhaglasan buh gai
gamshgiig avchirna. Harin ted sonsoogui» hemeev" gesen» gej hel. **32**
Tegeed Iyeryemia ondoo huilmal nomyg avch, tuuniig Nyeriagiin huu
guush Baruhad ogsond tereer tuun deer Iudagiin haan Iyehoiakimyn gald
shataasan nomyn buh ugsiig Iyeryemiagaar heluuljbichsen yum. Teden
deer olon tostei ug nemegdlee.

Yeryemia 37

37:1 Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn Iudagiin nutagt haan bolgoson
Iosiagiin huu Zyedyekia ni Iyehoiakimyn huu Koniagiin orond haan bolj
haanchlav. 2 Harin ter ch, tuunii zarts nar ch, nutgiin ard tumen ch esh
uzuulegch Iyeryemiagaar damjuulan EZENii aildsan ugsiig sonssongui. 3
Gesen hedii ch Zyedyekia haan, Shyelyemiagiin huu Iyehukal bolon
Maasyeiagiin huu tahilch Zyefaniag "Bidnii Burhan EZENees bidnii toloo
zalbirna uu" gej heluulen esh uzuulegch Iyeryemia uruu yavuulav. 4
Iyeryemia humuusiin dund irj, yavj baiv. Uchir ni ted tuuniig shorond
hiigeegui baiv. 5 Ene hoorond Faraony tserguud Yegipyetees garchee.
Iyerusalimyg busleed baisan haldyeichuud tednii talaarh medeeg sonsood,
Iyerusalimaas busleltiig avav. 6 Tegtel EZENii ug esh uzuulegch
Iyeryemiad irj, 7 "Izrailiin Burhan EZEN ingej aiddaj baina. «Nadaas
asuulgahaar chamaig Nad uruu yavuulsan Iudagiin haand chi ingej
helegtun. "Uzegtun, ta nart tuslahaar irsen Faraony tserguud oorsdiin nutag
Yegipyet uruu butsah gej baina. 8 Haldyeichuud bas butsaj irj, ene hotyn
esreg tulaldaj, tuuniig ezlen avaad, galdan shataana"» hemeev. 9 EZEN
ingej aildaj baina. «Ta nar "Haddyeichuud bidnees lavtai yaa holdono"
getsgeen, oorsdiigoo buu huurtsgaa. Uchir ni tedyavahgui. 10 Uchir ni
oorsdiin chini esreg tulaldaj baisan haldyeichuudyn buhii l tserguudiig ta
nar diilj, tednii dund sharhadsan humuus, hun bur ooriin maihandaa uldsen
ch, ted bosoj, ene hotyg galdan shataah baisan» hemeev" gej aildav. 11
Haldyeichuudyn tserguud Faraony tserguudees bolj Iyerusalimaas
busleltiig tatahad, 12 Iyeryemia Iyerusalimaas Byeniaminy nutag uruu,
tend humuusiin dund omch horongiig ezemshihiin tuld yavav. 13 Tuuniig
Byeniaminy Daaman Haalgan deer baij baital Hananiagiin ach,
Shyelyemiagiin huu, Iriia gedeg nertei haruulyn ahmad tend baiv. Tereer
— Chi haldyeichuud uruu yavj baina! geed esh uzuulegch Iyeryemiag
barivchlav. 14 Harin Iyeryemia — Hudlaa! Bi haldyeichuud uruu yavaagui
gev. Gelee ch tereer tuuniig sonssongui. Ingeed Iriia Iyeryemiag
barivchlaad, tuuniig tushmed uruu avaachiv. 15 Tegtel tushmed
Iyeryemiad uurlaj, tuuniig zodoj janchin, oorsdoo shoron bolgoson guush

Ionatany gert tuuniig gyandand hiiv. 16 Uchir ni Iyeryemia nuhen gyandan
boloh gazar doorh gyandand orjee. Iyeryemia tend olon odor baiv. 17
Zyedyekia haan hun yavuulj, tuuniig gargajee. Ooriin ordond haan tuunees
nuutsaar asuun, — EZENees irsen ug baina uu? gehed Iyeryemia —
Baina! gev. Tegeed tereer — Chi Vavilony haany gart tushaagdah bolno!
gev. 18 Uunees gadna, Iyeryemia Zyedyekia Haand — Bi chinii esreg,
chinii zarts nar, esvel ene ard tumnii esreg yamar nugel uildsen gej chi
namaig shorond oruulav? 19 Tegvel chamd "Vavilony haan chinii esreg,
esvel ene nutgiin esreg irehgui" gej esh uzuulsen esh uzuulegchid chini
haana baina ve? 20 Harinodoo, haan ezen mini, sonsogtun. Minii guiltyg
omnoo avch, bi tend uhehguin tuld namaig guush Ionatany ger uruu buu
butsaagaach gej helev. 21 Daraa ni Zyedyekia haan tushaal buulgaj, ted
Iyeryemiag haruulyn geriin hashaand daalgan, hotyn buh talh duustal tuund
talhchny gudamjnaas odor tutam buten talh ogch baiv. Ingeed Iyeryemia
haruulyn geriin hashaand uldev.

Yeryemia 38

38:1 Mattany huu Shyefatia, Pashhuryn huu Gyedalia, Shyelyemiagiin huu
Iukal bolon Malhiiagiin huu Pashhur nar Iyeryemiagiin buh ard tumend
helj baisan ugsiig sonsov. 2 "EZEN ingej aildaj baina. "Ene hotod uldegch
ni ild, olsgolon ba tahlaar uhne. Harin haldyeichuud uruu garch yavagch ni
amidarch, ooriinhoo amiig olz met bolgoj, amid uldene». 3 EZEN ingej
aildaj baina. «Ene hot Vavilony haany tserguudiin gart lavtai yaa
tushaagdaj, tereer tuuniig olzolno»". 4 Tegeed tushmed haand — Ene
hotod uldsen daichid bolon buh ard tumend iinhuu ugsiig helj, tednii urmyg
hugalj baigarch ochihgui bol, ene hot haldyeichuudyn gart tushaagdah
bolno. Ted tuuniig gaddan shataaj, chi ooroo ch tednii garaas zugtahgui"
gej heljee. 19 Tegehed Zyedyekia haan, Iyeryemiad — Bi haldyeichuud
uruu yavsan iudyeichuudees aidag. Uchir ni ted namaig tednii gart ogch,
ted namaig doromjloh vii gev. 20 Gevch Iyeryemia — Ted chamaig
ogohgui. Minii chamd helj baigaa zuileer EZENiig dagaach. Ingesneer
chinii huvid ch sain baij, chi amidrah bolno. 21 Harin herev chi yavahaas

tatgalzsaar baival, EZENii nadad haruulsan ug ene baina. 22 "Tegeed
uzegtun, Iudagiin haany ordond uldsen buh emegteichuud Vavilony haany
tsergiin ahmaduudad avaachigdah gej baina. Tedgeer
emegteichuud«Chinii dotny naizuud chamaig toorogduulj, diilev. Chinii
hol shavart shigdsen uyed ted chamaas ergesen bilee»getsgeeh bolno. 23
Ted mon chinii buh ehneruud, chinii hovguudiig haldyeichuudad gargaj
ogoh bogood chi ooroo tednii garaas zugtahgui, harin Vavilony haany gart
barigdaj, ene hot ch galdan shataagdah bolno" gejee. 24 Daraa ni
Zyedyekia Iyeryemiad — Hen ch edgeer ugsiin talaar buu medeg, tegvel
chi uhehgui. 25 Harin herev tushmed namaig chamtai yarisnyg sonsood,
cham uruu irj, chamd "Chi haand yuu helsnee bolon haany chamd yuu
helsniig bidend odoo heleech. Bidnees buu nuu, tegvel bid chamaig
alahgui" gej helbel, 26 chi tedend "Namaig Ionatany ger uruu tend
uhuuleheer bitgii butsaagaach gesen guiltaa bi haand helj baisan yum" gej
heleh yostoi gev. 27 Daraa ni buh tushmed Iyeryemia uruu irj, tuuniig
baitsaav. Tereer tedend haany tushaasan edgeer buh ugsiin daguu
medeelev. Yaria ni medegdeegui tul ted tuuntei yarihaa boliv. 28 Ingeed
Iyeryemia Iyerusalimyg ezlegdeh odriig hurtel haruulyn geriin hashaand
uddev.

Yeryemia 39

39:1 Iudagiin haan Zyedyekiagiin yes deh jiliin aravdugaar sard Iyerusalim
ezlegdehed Vavilony haan Nyebuhadnyezar bolon tuunii buh tserguud
Iyerusalim uruu irj, tuuniig buslev. 2 Zyedyekiagiin arvan neg deh jiliin
dorovdugeer sard, ter saryn yesond hotyn herem tsomlogdjee. 3 Daraa ni
Vavilony haany buh tushmed boloh Nyergalsaryezyer, Samgarnyebu,
ahlah taigan Sarsyehim, terguun mergech Nyergalsaryezyer bolon
Vavilony haany buh uldsen tushmed orj iren, Dund Daaman Haalgany
derged suutsgaav. 4 Iudagiin haan Zyedyekia bolon buh daichid tedniig
haraad, zugtan, haany tsetserlegiin zamaar hoyor hermiin hoorondoh
daaman haalgaar damjin hotoos shonoor garch yavav. Tereer Arabagiin
zug yavav. 5 Harin haddyeichuudyn tserguud tedniig moshgon hooj,

Iyerihogiin tald Zyedyekiag guitsej bariv. Ted tuuniigbarij, Hamatyn nutag
dahi Riblad bui Vavilony haan Nyebuhadnyezar uruu avaachsan bogood
tereer tuund yal onoov. 6 Daraa ni Vavilony haan Zyedyekiagiin
hovguudiig ooriinh ni nudnii omno Riblad alav. Vavilony haan bas Iudagiin
buh noyodyg alav. 7 Tegeed tereer Zyedyekiagiin nudiig sohlood, tuuniig
Vavilond avchrahaar hurel dongoor dongolov. 8 Haldyeichuud mon haany
ordon bolon humuusiin geriig galdan shataaj, Iyerusalimyn hermiig nuraav.
9 Hotod uldsen busad humuus buyuu tuun uruu ochson orgodluud bolon
uldsen busad humuusiin huvid, tedniig haruulyn ahmad Nyebuzaradan
Vavilon uruu tsollogt avaachiv. 10 Harin yuu ch ugui zarim hamgiin yaduu
humuusiig haruulyn ahmad Nyebuzaradan Iudagiin nutagt hoinoo uldeej,
tedend ter uyed usan uzmiin bolon tarialangiin talbainuudyg ogov. 11
Vavilony haan Nyebuhadnyezar Iyeryemiagiin talaar haruulyn ahmad
Nyebuzaradanaar damjuulan tushaal buulgahdaa — 12 Tuuniig avaad,
asramjilj, tuund yamar ch muu yum buu hii. Harin tereer chamd yuu gej
helsnii daguu tuuntei harits gev. 13 Tiimees haruulyn ahmad
Nyebuzaradan ahlah taigan Nyebushazban, terguun mergech
Nyergalsaryezyer bolon Vavilony haany buh udirdah tushmediin hamt ug
ilgeev. 14 Ted hun yavuulj, haruulyn geriin hashaanaas Iyeryemiag gargan
avch, tuuniig Shafany ach, Ahikamyn huu Gyedaliad gert ni
avaachuulahaar hariutsuulav. Ingeed tereer humuusiin dund uldjee. 15
Iyeryemiag haruulyn geriin hashaand horigdon baih uyed EZENii ug tuund
irj, 16 "Yavj, yetiop hun Yebyedmyelyehtei yarij, «Tumen tsergiin EZEN,
Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi ene hotyn deer Ooriin
ugsiig sain saihny toloo bus, gai gamshgiin toloo avchrah gej baina. Ter
odor ted chinii omno bilegdeh bolno. 17 Gevch Bi chamaig ter odor
avarna" gej EZEN tunhaglaj baina. "Chi ooriin aidag humuusiin gart
ogogdohgui. 18 Uchir ni Bi chamaig zaaval avarch, chi ildend unahgui.
Harin chi Nadad itgesen tul ooriin amia olz met avna" gej EZEN tunhaglaj
baina» gej heleerei" gev.

Yeryemia 40

40:1 Haruulyn ahmad Nyebuzaradan tuuniig Ramagaas sullaj, tuuniig
Vavilon uruu tsologdoj baisan Iyerusalim bolon Iudagiin buh
tsologdogsdiin dund ginjeer ginjilsen uyed EZENees Iyeryemiad ug irsen
yum. **2** Haruulyn ahmad Iyeryemiag avaad, tuund — Chinii Burhan EZEN
ene nutgiin esreg ene gai gamshgiig amlasan. **3** EZEN avchirj, yag Ooriin
amlasan shig uildev. Uchir ni ta nar EZENii esreg nugel uildej, Tuunii duu
hooloig sonsoogui. Tiim uchraas ene zuil ta nart tohioldjee. **4** Harin odoo
uzegtun, chinii gar dahi ginjnuudees bi chamaig onoodor choloolj baina.
Herev chi nadtai hamt Vavilon uruu yavahyg sain gej uzej baival, ir, bi
chamaig halamjlah bolno. Harin herev chi nadtai hamt Vavilon uruu
yavahgui baihyg sain gej uzej baigaa bol, buu sanaa zov. Haraach, buh
nutag chinii omno baina. Chinii huvid ochihod zov, sain gej sanagdaj bui
gazar uruu yav gej helev. **5** Iyeryemia haraahan butsaj yavaagui baihad, —
Tegvel Iudagiin hotuudyg hariutsuulaad Vavilony haany tomilson Shafany
ach, Ahikamyn huu Gyedalia uruu butsaj yavj, tuuntei hamt humuusiin
dund uldEsvel chamd yavahad zov gej sanagdaj bui yamar ch gazar uruu
yav gej helev. Ingeed haruulyn ahmad tuund huns bolon beleg ogch,
tuuniig yavuulav. **6** Tegehed Iyeryemia Mizpa uruu Ahikamyn huu
Gyedalia uruu yavj, tuuntei hamt ug nutagt uldsen humuusiin dund uldev. **7**
Vavilony haan ni Ahikamyn huu Gyedaliag ter nutgiig zahiruulahaar
tomilj, eregteichuud, emegteichuud bolon huuhduud buyuu ter nutgiin
Vavilon uruu tsologdoogui hamgiin yaduu humuusiig tuund hariutsuulsnyg
talbaid baisan tsergiin buh udirdagchid bolon tednii humuus sonsov. **8**
Tiimees ted Nyetaniagiin huu Ishmayel, Karyeagiin hovguud boloh
Iohanan, Ionatan nar, Tanhumyetyn huu Syeraia, nyetofat hun Yefain
hovguud bolon maahat hun Iyezania nar bolon tednii humuusiin hamt
Gyedalia uruu Mizpad irev. **9** Tegehed Shafany ach, Ahikamyn huu
Gyedalia tedend bolon tednii humuust tangaraglaj, — Haldyeichuudad
uilchlehees buu aitsgaa. Nutagt uldej, Vavilony haand uilchil. Ingevel ta
nart sain baina. **10** Minii huvid, uzegtun, bi biden uruu iregch
haldyeichuudyn omno zogsohyn tuld Mizpad uldeh gej baina. Harin ta
naryn huvid, dars, zuny jims, tos huraaj, oorsdiin savnuudad hiij, ezelsen
hotuuddaa amidar gej helev. **11** Ingesneer Moabt, Ammony hovguudiin

dund, Yedomd bolon buh ornuudad baisan buh iudyeichuud ni Vavilony
haan Iudad zoriulan uldegsdiig orhisnyg, tednii deeguur Shafany ach,
Ahikamyn huu Gyedaliag tomilsnyg sonsov. 12 Tegeed buh iudyeichuud
zailuulagdsan baisan buh gazruudaas butsan irj, Iudagiin nutag uruu, Mizpa
dahi Gyedalia uruu irj, dars bolon zuny jimsiig mash elbeg delbegeer
huraav. 13 Karyeagiin huu Iohanan bolon talbaid baisan tsergiin buh
udirdagchid Gyedalia uruu Mizpad irj, 14 tuund — Ammony hovguudiin
haan Baalis ni Nyetaniagiin huu Ishmayelyg tany amiig avahuulahaar
ilgeesniig ta sain medej baina uu? gej helev. Gevch Ahikamyn huu
Gyedalia tedend itgesengui. 15 Tegehed Karyeagiin huu Iohanan Mizpad
Gyedaliatai nuutsaar yarij, — Bi yavj, Nyetaniagiin huu Ishmayelyg alya.
Tegeed hen ch medehgui! Tan uruu tsutlarsan buh iudyeichuud tarhaj,
Iudagiin uldegsed ustahaar tereer yuund tanyg alah yostoi yum be? gev. 16
Harin Ahikamyn huu Gyedalia, Karyeagiin huu Iohanand handan — Iim
yum buu hii. Uchir ni chi Ishmayelyn talaar hudal helj baina gej helev.

Yeryemia 41

41:1 Doldugaar sard haany ger buliin Yelishamagiin ach, Nyetaniagiin huu
bolon haany terguun tushmel Ishmayel arvan hunii hamt Ahikamyn huu
Gyedalia uruu Mizpad irev. Ted tend Mizpad hamtdaa talh idej baih zuur
2 Nyetaniagiin huu Ishmayel bolon tuuntei hamt baisan arvan hun bosoj,
Shafany ach, Ahikamyn huu Gyedaliag ildeer tsohij, nutgiig zahiruulahaar
Vavilony haany tomilson negniig alav. 3 Ishmayel bas tuuntei hamt baisan
buyuu Gyedaliatai hamt Mizpad baisan buh iudyeichuudiig bolon tendees
oldson haldyei daichdyg tsohiv. 4 Gyedaliag alsny daraagiin odor, hen ch
ene talaar medeegui baihad 5 sahlaa husuulsan, huvtsasaa huu tatuulsan,
biyee gunzgii zusuulsen, EZENii orgoond avchrahaar ideen orgoluud,
utlagyg gartai barisan nayan hun Shyehyem, Shilo bolon Samarias irev. 6
Tegtel Nyetaniagiin huu Ishmayel yavj baihdaa uilsaar tedniig ugtahaar
Mizpagaas garch irev. Tereer tedentei uulzahdaa tedend — Ahikamyn huu
Gyedalia uruu irne uu! gev. 7 Getel tedniig hotod orj irsen ter daruid
Nyetaniagiin huu Ishmayel bolon tuuntei hamt baisan humuus tedniig

hyadaj, nootsluur uruu hayav. 8 Harintednii dundaas oldson arvan hun
Ishmayeld — Bidniig buu alaach. Uchir ni bidend ulaan buudai, arvai, tos
bolon zogiin balyn talbaid nuusan noots bii getsgeev. Tiimees ter biyee
barij, tedniig nohdiinh ni hamt alsangui. 9 Gyedaliagaas bolj ooriin
tsohison humuusiin buh huuruudiig Ishmayel hayasan nootsluuriin huvid,
ene ni Izrailiin haan Baashagiin ulmaas Asa haany hiisen nootsluur baiv.
Nyetaniagiin huu Ishmayel tuuniig alagdsan humuuseer duurgev. 10
Tegeed Ahikamyn huu Gyediliad haruulyn ahmad Nyebuzaradany
hariutsuulsan Mizpad baisan humuusiin buh uldegsed, haany ohid bolon
Mizpad uldsen buh ard tumniig Ishmayel olzlov. Ingeed Nyetaniagiin huu
Ishmayel tedniig olzlon avaad, Ammony hovguud uruu gatlahaar yavav.
11 Harin Karyeagiin huu Iohanan bolon tuuntei hamt baisan tsergiin buh
ahmaduud, Nyetaniagiin huu Ishmayelyn uildsen buh buzar muugiin talaar
sonsov. 12 Tiimees ted buh eregteichuudiig avch, Nyetaniagiin huu
Ishmayeltai tulaldahaar yavsan bogood ted tuuniig Gibyeon dahi tom
tsoormiin dergedees olov. 13 Ishmayeltai hamt baisan humuus Karyeagiin
huu Iohananyg bolon tuuntei hamt baisan tsergiin ahmaduudyg
haranguutaa bayarlatsgaav. 14 Ingeed Mizpagaas Ishmayelyn olzlon avsan
buh humuus ergeed, butsan irj, Karyeagiin huuIohanan uruu ochloo. 15
Harin Nyetaniagiin huu Ishmayel naiman huntei hamt Iohananaas zugtaj,
Ammony hovguud uruu yavav. 16 Nyetaniagiin huu Ishmayel ni Ahikamyn
huu Gyedaliag tsohisny daraa Karyeagiin huu Iohanan bolon tuuntei hamt
baisan tsergiin buh ahmaduudyn tuunees erguulen avsan humuusiin buh
uldegsdiig buyuu tuunii Gibyeonoos butsaaj avchirsan tsereg erchuud,
emegteichuud, huuhduud, taiganuud zergiig Mizpagaas Iohanan avchrav.
17 Ted yavj, Yegipyet uruu hodlohiin tuld Byetlyehyemiin derged orshih
Gyerut Chimhamd buudallajee. 18 Ene ni haldyeichuudaas boljee.
Vavilony haany ter nutgiig zahiruulahaar tomilson Ahikamyn huu
Gyedaliag Nyetaniagiin huu Ishmayel tsohison tul ted tednees aidag
boljee.

Yeryemia 42

42:1 Daraa ni tsergiin buh ahmaduud, Karyeagiin huu Gyedalia,
Hoshaiagiin huu Iyezania bolon ih, baga buh humuus oirton ireed, **2** esh
uzuulegch Iyeryemiad handan — Bidnii guiltyg omnoo avch, bidnii toloo
buyuu ene buh uldegsdiin toloo ooriin Burhan EZENees zalbiraach. Uchir
ni tany nud bidniig harj baigaachlan bid olon humuusees tsoohuulee uldsen
ni **3** tany Burhan EZEN bidnii alhah zamyg bolon bidnii hiih zuiliig bidend
helj ogohiin tuld yum gej helev. **4** Tegehed esh uzuulegch Iyeryemia
tedend — Bi sonsloo. Uzegtun, bi ta naryn helsnii daguu ta naryn Burhan
EZENd zalbirah gej baina. EZENii ta nart hariulah buhii l ugsiig bi ta nart
helne. Bi ta naraas neg ch ug nuuhgui gev. **5** Tegehed ted Iyeryemiad —
Tany Burhan EZEN tantai hamt biden uruu yavuulah buhii l ugsiin daguu
bid uildehgui bol, EZEN bidnii esreg unen bolon itgeltei gerch baig. **6**
Oorsdiin Burhan EZENii duu hooloig sonsohod ene ni bidend sain baihyn
tuld, taalamjtai ch bai, taalamj gui ch bai, chamaig ilgeesen oorsdiin
Burhan EZENii duu hooloig bid sonsono gejee. **7** Arvan odriin etsest
EZENii ug Iyeryemiad irev. **8** Tegeed tereer Karyeagiin huu Iohanan,
tuuntei hamt baisan tsergiin buh ahmaduudyg bolon ih, baga buh
humuusiig duudaj, **9** tedend — Guiltaa omno ni taniltsuulahyn tuld ta naryn
namaig ilgeesen Izrailiin Burhan EZEN ingej aildaj baina. **10** "Herev ta nar
uneheer ene nutagt uldvel, Bi ta naryg nuraah bish, bosgoh bogood ta
naryg tastchin sugalah bish, tarin suulgah bolno. Uchir ni ta nart
uchruulsan gai gamshgiin talaar Bi zoolon handah bolno. **11** Oorsdiin
emeej baigaa Vavilony haanaas buu ai. Tuunees buu ai" gej EZEN
tunhaglaj baina. "Uchir ni ta naryg tuuniig garaas avarch, choloolohiin
tudd Bi ta nartai hamt baina. **12** Tereer ta nart orshool uzuulj, ta naryg
oorsdiin chini horsond sergeehiin tuld Bi ta nart orshool uzuulne. **13** Harin
ta naroorsdiin Burhan EZENii duu hooloig sonsohguigeer «Bid ene nutagt
uldehgui» gej heleh gej baigaa bol, **14** ingehdee «Ugui, harin bid
Yegipyetiin nutag uruu yavna. Tend bid dainyg harahgui, bureen duu
sonsohgui, tahlaar olsohgui bogood tend bid uldeh bolno» gevel, **15** tiim
nohtsodd, Iudagiin uldegsed ee, EZENii ugiig sonsotsgoo. Tumen tsergiin
EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. «Herev ta nar uneheer Yegipyet
uruu orj, tend amidrahaar shiidvel, **16** ta naryn aij baigaa ild ta naryg tend,

Yegipyetiin nutagt guitsej hurne. Ta naryn sanaa zovj baigaa olsgolon tend,
Yegipyeted ta naryn araas oirhon dagah bogood ta nar tend nas barna. 17
Tiimees Yegipyet uruu yavj, tend amidrahaar shiidsen buh humuus ild,
olsgolon bolon tahlaar uheh bolno. Minii teden deer avchrah gej baigaa gai
gamshgaas amid uldegsed, durvegsed tedend uldehgui» hemeev". 18
Uchir ni tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina.
"Iyerusalimyn orshin suugchid deer Minii uur bolon hilen asgarsan shig,
tuunchlen ta naryg Yegipyet uruu orohod ta naryn deer Minii hilen asgarah
bolno. Ta nar haraal, aimshig, zuhel, zevuutsel bolno. Ta nar ene gazryg
dahiad harihgui". 19 Iudagiin uldegsed ee, EZEN ta nart "Yegipyet uruu
buu yav!" gej aildav. Onoodor bi ta naryn esreg gerchilsen gedgiig ta nar
todorhoi oilgoh heregtei. 20 Uchir ni ta naroorsdiigoo huurav. Uchir ni
"Bidnii Burhan EZENd bidnii toloo zalbiraach. Bidnii Burhan EZEN yuu
ch helsen, bidend tiinhuu helj, bid tuuniig uildiye" gej helen, namaig
oorsdiin Burhan EZEN uruu ilgeesen ni ta nar shuu dee. 21 Ingeed bi ta
nart onoodor helsen bolovch ta nar uruu namaig ilgeesen zuilsed ch hurtel
ta nar oorsdiin Burhan EZENiig dagasangui. 22 Tiim uchraas ochij,
amidrahyg husej bui ter gazartaa ta nar ild, olsgolon bolon tahlaar uhne
gedgiig ta nar odoo todorhoi oilgoh yostoi gev.

Yeryemia 43

43:1 Gevch, tednii Burhan EZENii ilgeesen Iyeryemia buh ard tumend
tednii Burhan EZENii buh ugsiig buyuu edgeer buh ugsiig helj duusmagts,
2 Hoshaiagiin huu Azaria, Karyeagiin huu Iohanan bolon buh sagsuu
humuus Iyeryemiad handan — Ta hudal yarij baina! Bidnii Burhan EZEN
"Ta nar Yegipyeted amidrah gej tiishee yavj bolohgui" gej heluuleheer
tanyg ilgeegeegui. 3 Harin Nyeriagiin huu Baruh bidniig haldyeichuudyn
gart ogon, ted bidniig alj, esvel Vavilon uruu tsolohiin tuld tanyg bidnii
esreg odooj baina gej helev. 4 Ingeed Karyeagiin huu Iohanan, tsergiin buh
ahmaduud bolon buh ard tumen Iudagiin nutagt uldeheer EZENii duu
hooloig dagaagui. 5 Harin Karyeagiin huu Iohanan bolon tsergiin buh
ahmaduud ni Iudagiin nutagt amidrahyn tuld zailuulagdsan baisan buh

undestnuudees butsaj irsen Iudagiin buhii l uldegsdiig buyuu 6
eregteichuud, emegteichuud, huuhduud, haany ohidyg bolon Shafany ach,
Ahikamyn huu Gyedaliatai hiigeed esh uzuulegch Iyeryemia bolon
Nyeriagiin huu Baruhtai hamt haruulyn darga Nyebuzaradany uldeesen
hun buriig avsan bogood 7 ted Yegipyetiin nutag uruu orj (uchir ni ted
EZENii duu hooloig dagaagui), Tahpanhyes hurtelyavav. 8 Tegtel
Tahpanhyest EZENii ug Iyeryemiad irj, 9 "Gartaa tom chuluunuud avaad,
zarim iudyeichuudiin nuden deer, Tahpanhyes dahi Faraony ordny uuden
deh toosgonuudyn zuurmag shavar dotor tedniig nuu. 10 Tedend «Tumen
tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi ilgeej,
Minii zarts boloh Vavilony haan Nyebuhadnyezaryg avchirj, Ooriin nuusan
edgeer chuluunuudyn deer tuunii sentiig togtooh gej baina. Tereer ooriin
buheegiig tednii deeguur delgene. 11 Tereer mon irj, Yegipyetiin nutgiig
tsohino. Uheld zoriulagdsan humuus uheld, olzlold zoriulagdsan ni olzlold
bogood ildend zoriulagdsan ni ildend. 12 Bi Yegipyetiin burhdyn
sumuuded gal tavij, tereer tedniig shataaj, tedniig olzloh bolno. Honichin
ooriigoo huvtssaaraa oroohtoi adil tereer ooriigoo Yegipyetiin nutgaar
oroono. Ter tendees amar taivan yavah bolno. 13 Tereer bas Yegipyetiin
nutagt orshih Hyeliopolisyn chuluun hoshoonuudiig hemhleh bolno.
Yegipyetiin burhdyn sumuudiig tereer galdan shataana"» gej hel" gej
aildjee.

Yeryemia 44

44:1 Yegipyetiin nutagt buyuu Migdol, Tahpanhyes, Myemfis bolon
Patrosyn nutagt amidarch bui buh iudyeichuudiin toloo Iyeryemiad ug irj,
2 "Tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. «Iyerusalim
bolon Iudagiin buh hotuud deer Minii avchirsan buh gai gamshgiig ta nar
oorsdoo harsan bilee. Uzegtun, ene odor ted balgas bolson bogood hen ch
tednii dotor amidardaggui. 3 Ene ni ted ch, ta nar ch, ta naryn etseg ovgod
ch meddeggui baisan oor burhdad uilchleheer tahiluudyg shataahyg
urgeljluulsneer damjuulan Namaig uurluulsan tednii horon muu yavdlaas
bolson ajee. 4 Gesen hedii ch Bi ta nart esh uzuulegchid boloh Ooriin buh

zarts naryg dahin dahin ilgeej, "Minii uzen yaddag ene jigshuurt zuiliig buu
hiigeech" gej heluulsen. 5 Gevch ted oor burhdad tahiluudyg shataahgui
baihaar ted sonssongui, buzar muu yavdlaasaa ergeheer chihee ch
taviagui. 6 Tiim uchraas Minii uur bolon Minii hilen asgarch, Iudagiin
hotuudad ba Iyerusalimyn gudamjnuudad shatsan bogood ted ene odor
baigaa shigee balgas bolood zeluud gazar bolson yum. 7 Tiimees odoo
tumen tsergiin Burhan EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. "Ta nar
oorsdoosoo eregtei, emegtei hun, huuhed ba nyalh huuhdiig Iudagiin
dundaas taslanoorsdiigoo uldegsedgui orhihoor yuund oorsoddoo hor
honooliig uchruulna ve? 8 Ta nar taslagdaj, delhiin buh undestnuudiin dund
haraal, zevuutsel bolohyn tuld, amidrahaar orj irj bui Yegipyetiin nutagt
oor burhdad tahiluud shataan, oorsdiin garyn buteeleer yuund Namaig
uurluulna ve? 9 Iudagiin nutagt bolon Iyerusalimyn gudamjnuudad tednii
uildsen etseg ovgodiinhoo horon muu yavdal, Iudagiin haadyn bolon tednii
ehneruudiin horon muu yavdal, oorsdiin bolon ehneruudiinhee horon muu
yavdlyg ta nar martsan uu? 10 Gevch ted ene odor hurtel ch shanalsan ch
ugui, ta naryn omno bolon etseg ovgodiin chini omno Minii togtooson
Minii huuli, esvel Minii togtooluudaas ted emeesen ch ugui, tednii daguu
alhsan ch ugui" hemeev» gejee. 11 Tiim uchraas tumen tsergiin EZEN,
Izrailiin Burhan ingej aildaj baina. «Uzegtun, Bi Ooriin nuuree ta naryn
esreg horon muugiin toloo, buh Iudag taslahyn tuld chigluuleh gej baina.
12 Yegipyetiin nutagt amidrahyn tuld tiishee orohoor shiidsen Iudagiin
uldegsdiig Bi avch yavah bogood ted bugd Yegipyetiin nutagt
togsgolteigoo uchirna. Ted ildend unaj, olsgolongoor togsgolteigee
uchirna. Tom, jijgiin ali ali ni ild bolon olsgolongoor uhne. Ted haraal,
aimshig, zuhel bolon egduutsel bolno. 13 Bi Iyerusalimyg shiitgesen shig
Yegipyetiin nutagt amidarch bui humuusiig idd, olsgolon bolon tahlaar
shiitgene. 14 Yegipyetiin nutagt amidrahaar tiishee orson Iudagiin
uldegsded butsaj irj, amidrahyg husej bui Iudagiin nutag uruugaa butsah
yamar ch durvegsed, esvel amid uldegsed baihgui. Uchir ni orgodloos oor
hen ch butsaj irehgui»" gej aildav. 15 Ehneruud ni oor burhdad tahil
shataaj baisnyg ni medej baisan buh eregteichuud hajuud zogsoj baisan
buh emegteichuudiin hamt buyuu Yegipyetiin nutagt Patrost amidarch

baisan buh humuusiig hamruulsan tom chuulgan Iyeryemiad hariulan — **16**
EZENii nereer bidend tany helsen edgeer ugsiin tuhaid, bid chamaig
sonsohgui! **17** Harin ch bid oorsdoo, bidnii etseg ovgod, bidnii haad bolon
bidnii noyod Iudagiin hotuudad bolon Iyerusalimyn gudamjnuudad uildsen
shig tengeriin hatand tahiluud shataaj, tuund undaan orgoluudiig
tsutgasnaar bid oorsdiin amnaas garsan ug buriig zaaval heregjuulne. Uchir
ni bid elbeg hool hunstei, bayan chineeleg baisan bogood yamar ch zolgui
yavdlyg haraagui. **18** Harin bid tengeriin hatand tahiluud shataaj, tuund
undaan orgoluud tsutgahaa bolisnoos hoish bid buh yumaar dutagdaj, ild
bolon olsgolongoor ireh oorsdiin togsgoltei uchirsan bilee. **19** Bid
tengeriin hatand tahiluud shataaj, tuund undaan orgoluud tsutgaj baihdaa
bid oorsdiin nohruudiin medelguigeer tuund ooriinh ni durtorhoor boov
hiij, undaan orgol tsutgasan uu? getsgeev. **20** Tegehed Iyeryemia buh ard
tumend, eregteichuud, emegteichuuded buyuu oort ni hariult ogch baisan
buh humuust handan — **21** Ta nar, ta naryn etseg ovgod, ta naryn haad, ta
naryn tushmed bolon ene nutgiin ard tumnii Iudagiin hotuudad bolon
Iyerusalimyn gudamjnuudad shataasan utlagat tahiluudyn huvid, EZEN
tedniig sanaagui, mon bodoogui gej uu? **22** Tiimees ta naryn uildluudiin
buzar muutaas bolon ta naryn uildsen jigshuurees bolj EZEN tsaashid
tevchij chadahaa boliv. Ingeed tanai nutag ene odriinh shig balgas,
aimshig, haraal bogood orshin suugchgui bolov. **23** Ta nar tahiluud
shataaj, EZENii esreg nugel uildej, EZENii duu hooloig dagaagui, Tuunii
huuli, Tuunii togtooluud bolon Tuunii gerchleluudiin daguu alhaagui tul
ene odriinh shig ene gai gamshig ta naryn deer buuv gej helev. **24** Tegeed
Iyeryemia buh ard tumend, tuunii dotor buh emegteichuuded handan —
Yegipyetiin nutagt bui buh Iuda, EZENii ugiig sonsogtun. **25** Tumen
tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan daraah zuilsiig ingej aildaj baina. "Ta nar
bolon ta naryn ehneruudiin huvid, «Tengeriin hatand tahiluud shataaj,
tuund undaan orgoluudiig tsutgahaar tangaraglasan tangarguudaa bid
zaaval biyeluulne» geed ta nar oorsdiin amaar yarij,oorsdiinhoo garaar
biyeluulsen yum. Yavj, oorsdiin tangaraguudaa batalj, tangaraguudaa
zaaval biyeluul!" **26** Gelee ch, Yegipyetiin nutagt amidarch bui buh Iuda,
EZENii ugiig sonsogtun. "Uzegtun, Bi Ooriin augaa nereer tangaraglasan

yum" gej EZEN aildaj baina. "Minii ner Yegipyetiin buh nutagt baigaa
Iudagiin alivaa hunii amaar «Ezen BURHANy amid buigaar tangaraglaya»
gej dahin hezee ch duudagdahgui. 27 Uzegtun, sainy toloo bus, hor
honooliin toloo Bi tednii deeguur harj baigaa bogood Yegipyetiin nutagt
bui Iudagiin buh humuus burmoson ustah hurtlee ild bolon olsgolongoor
ireh oorsdiin togsgoltei uchrah bolno. 28 Ildnees zugtagch humuus
Yegipyetiin nutgaas Iudagiin nutag uruu tsoohuulee ergen irne. Tegeed
Yegipyetiin nutagt amidrahaar tiishee yavsan Iudagiin buh uldegsed henii
ug huchtei baina, Miniih uu, esvel tedniih uu gedgiig medeh bolno. 29
Minii ugs ta naryn esreg hor honooliin toloo uneheer zogsoh bolno gedgiig
ta nart meduulehiin tuld Bi ta naryg ene gazart shiitgeh gej baigaa ni ta
naryn huvid temdeg bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 30 EZEN ingej
aildaj baina. "Uzegtun, Bi Iudagiin haan Zyedyekiag tuunii daisan bolood
tuunii amiig erj baisan Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn gart tushaasan
shigee Yegipyetiin haan Faraon Hofrag tuunii daisnuudyn gart buyuu tuunii
amiigeregch humuusiin gart tushaah gej baina" gej helev.

Yeryemia 45

45:1 Iudagiin haan, Iosiagiin huu Iyehoiakimyn dorov deh jild tereer
edgeer ugsiig Iyeryemiagaar heluulj nomd bichij baihad, Nyeriagiin huu
Baruhad esh uzuulegch Iyeryemiagiin helsen ug yum. 2 "Baruh aa,
Izrailiin Burhan EZEN chamd ingej aildaj baina. 3 «Chi "Oo, bi zolgui
yee! Uchir ni EZEN minii shanalald zovlon nemev. Bi yoolsoor sulidsan
bogood yamar ch amralt olsongui" gejhelsen bilee». 4 Chi tuund ingej
helegtun. «EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi Ooriin barij bosgosnoo
nuraah gej baina, Ooriin tarij suulgasnaa tastan sugalah gej baina. Tger ni
buhii l nutag yum" hemeev. 5 Harin chi, chi oortoo aguu zuilsiig haij baina
uu? Buu hai. Uchir ni uzegtun, Bi buh mahan biyeuud deer gai gamshig
avchrah gej baina» gej EZEN tunhaglaj baina. «Harin chinii yavj boloh buh
gazart Bi chinii amiig chamd olz bolgon ogno»" gejee.

Yeryemia 46

46:1 Esh uzuulegch Iyeryemiad undestnuudiin talaar EZENees irsen ug. **2**
Karhyemisht Yevfrat mornii derged baisan bogood Iudagiin haan, Iosiagiin
huu Iyehoiakimyn dorov deh jild Vavilony haan Nyebuhadnyezart
diilegdsen Yegipyetiin haan Faraon Nyekogiin tsergiin talaar, Yegipyeted
handan**3** "Bambai bolon jijig bambaig beltgej,tuladdaand orohoor
oirtogtun! **4** Moridoo tergend hollon, morindoo mordoj, duulgaa omsood
zogs! Jadnuudaa ongolon, hairsan huyagaa omsogtun! **5** Bi yaagaad
harav? Ted aij, uhran, tednii huchit ers yalagdaj, aragshaa haralguigeer
zugtan horgodoj baina. Aidas tal burd baina!" gej EZEN tunhaglaj baina. **6**
Hurdan hun buu orgog, huchit hun ch buu zugtag. Hoid zutt, Yevfrat
mornii derged ted buderch, unasan yum. **7** Us ni ovolzon davalgaalj bui
goluud met, Nil met bosoj bui ene ni hen be? **8** Yegipyet ni Nil met, us ni
ovolzon davalgaalj bui gol met bosoh yum. Tereer "Bi bosoj, nutgiig
burhene. Bi hot bolon tuunii orshin suutchdyg zaaval ustgana" geh yum. **9**
Huchit ers uragsh jagsan alhahyn tuld, morid oo, ogsogtun, teregnuud ee,
ta nar galzuu met jolood. Ted bol bambainuud avch yavdag Yetiop ba Put,
mon num tatdag, avch yavdag lidichuud yum. **10** Uchir ni daisnuudaasaa
oshoogoo avah oshoo avaltyn odor boloh ter odor tumen tsergiin
BURHAN Ezeniih bilee. Ild zalgij, tsadaj, tednii tsusyg duurtlee uuna.
Uchir ni Yevfrat mornii dergedeh hoid zugiin nutagt tumen tsergiin
BURHAN Ezenii toloo nyadalgaa yavagdana. **11** Yegipyetiin ongon ohin
oo, Gilyead uruu yavj, gavar olj av. Chi emchilgeenuudee demii l
olshruulav. Chamd yamar ch edgerelt baihgui. **12** Undestnuud chinii
ichguuriin talaar sonsson, mon gazar delhii chinii oriloonoor duuren baina.
Uchir ni neg daichin nogoogiinhoo deeguur buderch, ted hoyoul hamtdaa
doosh unav. **13** Yegipyetiin nutgiig tsohihoor Vavilony haan
Nyebuhadnyezaryn ireh tuhai esh uzuulegch Iyeryemiad EZENii aildsan
ug yum. **14** "Yegipyeted tunhaglaj, Migdold zarlaj, mon Myemfis bolon
Tahpanhyest tunhagla. Helehdee «Zogsoj, ooriigoo belen bailga. Uchir ni
ild chinii ergen toirnyg zalgiv» geerei. **15** Chinii huchit erchuud yaagaad
turuulgee harav? EZEN tedniig doosh dardag tul ted zogsdoggui. **16** Ted
dahin dahin budersen. Uneheer ted biye biyeniihee haraldaa unasan.
Tegeed ted «Bos! Darlagchiin ildnees zailj, oorsdiin humuus bolon torolh

nutag uruugaa ochitsgooyo» gejee. 17 Ted tend «Yegipyetiin haan Faraon
changa shuugian yum. Tereer tovlogdson tsagiig ongoruulsen!» gej
hashhirchee. 18 Tumen tsergiin EZEN gedeg nertei Haan tunhaglaj baina.
«Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya, uulsyn dundah Tabortai adil, esvel
tengisiin dergedeh Karmyeltai adil negen zaaval irne. 19 Yegipyeted suuj
baigaa ohin oo, achaa teeshee tsollogt beld. Uchir ni Myemfis zeluud
gazar bolno. Ter ni shataj, orshin suugchidgui bolno. 20 Yegipyet bol
saihan ohin byaruu. harin hoid zugees shumuul irj baina, ter irj baina! 21
Bas tuunii dund bui holsnii tserguud ni bordson tugaluud met yum. Uchir ni
ted ch hurtel bas ergej, hamtdaa zugtaasan. Tednii gai gamshgiinh ni odor
buyuu shiitgeliinh ni tsag tednii deer irsen tul ted zogsoogui. 22 Duu
chimee ni mogoitoi adil hodolj baina. Uchir ni ted tserguud met hodoldog
bogood tuun uruu suhnuudtei mod tsavchigchid met irdeg. 23 Ted tuunii oi
modyg tsavchiv" gej EZEN tunhaglaj baina. "Ted tsartsaanaas ch iluu olon
bolood toolshgui olon bolovch lavtai yaa oldohgui bolno. 24 Yegipyetiin
ohin hoid zugiin humuusiin huchind tushaagdan ichguurt orjee" hemeev.
25 Tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan "Uzegtun, Bi Tyebyesiin Amon,
Faraon, Yegipyetiig burhad bolon haadtai ni hamt, Faraonyg bolon tuund
naiddag humuusiig ch hurtel shiitgeh gej baina. 26 Bi tedniig amiig ni
eregch humuusiin huchind buyuu Vavilony haan Nyebuhadnyezar bolon
tuunii tushmediin gart tushaana. Harin, uunii daraa ter ni huuchin tsag
uyeiinh shig orshin suugchidtai bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 27
"Harin, Minii zarts Iakov aa, chinii huvid, buu ai! Buu zurh ald, Izraili aa!
Uchir ni haraach, Bi chamaig holoos, ur udmyg chini tednii olzlolyn
nutgaas avrah gej baina. Iakov butsan irj, ailgan chichruuleh yamar ch
hunguigeer amar amgalan, ayuulgui baih bolno. 28 Minii zarts Iakov aa,
buu ai" gej EZEN tunhaglaj baina. "Uchir ni Bi chamtai hamt. Uchir ni
Minii chamaig zailuulsan buh undestnuudiig Bi buren ustgana, harin
chamaig Bi buren ustgahgui. Gevch Bi chamaig zohistoigoor zasah
bogood chamaig yaasan ch shiitgehgui, orhihgui" gej aildaj baina.

Yeryemia 47

47:1 Faraon Gazyg ezlehees omno filistchuudiin talaar esh uzuulegch
Iyeryemiad EZENees ug irsen yum. 2 EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun,
hoid zugees us bosoj, halisan tsutgalan bolj, gazar nutag, tuunii buh zuils,
hot bolon tuun dotor amidragchdyg haliah gej baina. Humuus hashhirch,
nutgiin orshin suugch bur uilah bolno. 3 Tuunii azarganuudyn davhih
tuurain chimee, morin teregnuudiinh ni tarjignaan bolon duguinuudynh ni
nijigneh chimeenees boljgarynh ni sul doroin ulmaas etsguud ni huuhduud
uruu ergej haraagui. 4 Buh filistchuudiig ustgaj, Tir ba Sidonoos uldsen
buh holbootnyg taslah odor irj baina. Uchir ni EZEN filistchuudiig,
Kaftoryn ereg haviin nutgiin uldegsdiig ustgah gej baina. 5 Gaz ni halzan
bolov. Ashkyelon suirev. Tednii hondiin uldegsed ee, ta nar her udaan
oorsdiigoo sharhduulah yum be? 6 Oo, EZENii ild ee, chi her udaan
duugui baihgui baih yum be? Huindaa ergen or. Amarch, nam jim bai. 7
EZEN tuund tushaal ogson baihad ter yaaj duugui baij chadah yum be?
Ashkyelony esreg bolon dalain erguudiin esreg Ter tuuniig tomilson bilee"
hemeev.

Yeryemia 48

48:1 Moabyn tuhai. Tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj
baina. "Nyebo zolgui yee. Uchir ni tereer suirchee. Kiriataim ichguur bolj,
olzlogdson yum. Ondor behlelt ichguur bolj, nuraagdsan. 2 Moab dahin
magtagdahgui. Hyeshbond ted tuunii esreg gai gamshgiig sedev. «Naash
irtsgee, tuuniig undestnees tasaltsgaaya!» Galzuu humuus ee, ta nar ch
gesen duugui bolgogdono. Ta naryn araas ild dagah bolno. 3 Horonaimaas
garah hashhiraany duu, «Suirel, aguu ih suirel!» 4 Moab hugarch, tuunii
jijig huuhduud hashhirtsgaav. 5 Uchir ni Luhitiin ogsuureer ted uilsaar
ogsono. Uchir ni Horonaimyn uruudah zamd ted suirliin zovj shanalsan
hashhiraanyg sonsotsgooloo. 6 Zugt, amia avar, ingesneer ta nar tsol deh
arts mod met bolno. 7 Uchir ni ooriin ololt bolon erdenest tavisan itgel
naidvaraasaa bolj chi ooroo olzlogdoh bolno. Hyemosh ch ooriin tahilch
nar bolon ooriin tushmediin hamt tsollogt yavah bolno. 8 Hot burd
ustgagch ireh bogood yamar ch hot zugtahgui. EZENii aildsany daguu

hondii ch bas suitgegdej, tegsh tal ch suireh bolno. 9 Moabt
dalavchnuudyg og. Uchir ni tereer zugtaana. Tuunii hotuud dotroo orshin
suugchidgui zeluud gazar bolno. 10 EZENii ajlyg hainga hiideg negen
haraagdah boltugai. Tsusnaas ildee barigch negen haraagdah boltugai. 11
Moab zaluu uyeesee taivan baijee. Tereer bas shavar savan dotroo
uimuulegdeegui baiv. Tereer savnaas sav uruu uudluulaagui, tsollogt ch
yavaagui. Tiim uchraas tereer amtaa hadgalsan bogood tuunii taalamjit
uner oorchlogdoogui. 12 Tiim uchraas, uzegtun, Bi tuun uruu yuulegch
humuusiig ilgeeh bogood ted tuuniig yuulen asgaj, tuunii sav suulguudyg
hooslon, vaaruudyg ni evdleh odruud irj baina" gej EZEN tunhaglaj baina.
13 Izrailiin ger oorsdiin itgel naidvar bolson Byetyelees ichsen shig Moab
ni Hyemoshoos ichih bolno. 14 Ta nar «Bid huchirheg daichid, tulaldaand
zorigtoi erchuud bilee» gej yaaj helj chadna ve? 15 Moab ustgagdsan
bogood erchuud tuunii hotuud uruu yavjee. Tuunii shildeg zaluus ch bas
hyaduulahaar yavjee" gej tumen tsergiin EZEN gedeg nertei Haan
tunhaglaj baina. 16 "Moabyn zovlon udahgui irj, tuunii gai gamshig
shalamgailan yaaravchlav. 17 Tuunii ergen toirond amidragch ta buhen,
tuunii neriig meddeg ta buhen ch gesen tuunii toloo gashuudaj, «Huchirheg
ochirt tayag, sur javhlant tayag herhen hugarav aa!» geerei. 18 Dibond
orshin suugch ohin oo, aldraasaa buun irj, hataj hagarsan gazar deer suu.
Uchir ni Moabyg ustgagch ni chinii esreg irj, bat tsaizuudyg chini nuraav.
19 Aroyeryn orshin suugch aa, zamyn derged zogsoj, haruuldsaar bai.
«Yuu bolson be?» gej orgoj bui eregteigees bolon zugtaj bui emegteigees
asuu. 20 Moab nuraagdsan tul, ichguur boljee. Uilan, hashhir. Moab
ustgagdsan gej Arnon haviar tunhagla. 21 Shuult ni bas tal gazar deer,
Holon, Iahza naryn deer bolon Myefaatyn esreg irsen bogood 22 Dibon,
Nyebo bolon Byetdiblataimyn esreg, 23 Kiriataim, Byetgamul bolon
Byetmyeony esreg, 24 Kyeriot, Bozra bolon Moabyn nutgiin hol oiryn buh
hotuudyn esreg irev. 25 Moabyn ever tastuulj, gar ni hutarav" gej EZEN
tunhaglaj baina. 26 "Ter EZENii esreg sagsuu ongiroo bolson tul tuuniig
sogtuuruul. Ingeed Moab booljson dotroo holborch, doog tohuu boloh
bolno. 27 Izraili chamd doog tohuu baisan bish gej uu? Esvel tereer
hulgaichdyn dund barigdaj baisan uu? Uchirni chi tuunii tuhai yarih

bolgondoo chichirdeg. **28** Moabyn orshin suugchid aa, hotuudyg orhij,
hadny dund amidar. Angalyn aman deer uurlegch tagtaa met bai. **29** Bid
Moabyn bardam zangiin talaar buyuu tereer ih bardam gedgiig,tuunii
ihemseg, bardam, sagsuu ongiroo, ooriigoo orgomjildog zanguudyn tuhai
sonsson. **30** Bi tuunii uur hileng medne" gej EZEN tunhaglaj baina.
"Gevch ene ni hooson. Tuunii demii sairhal yuug ch buteegeegui. **31** Tiim
uchraas Bi Moabyn toloo ori duu tavih bolno, buh Moabyn toloo Bi
hashhirah bolno. Bi Kirhyeryesiin humuusiintoloo yooloh bolno. **32**
Iazyeryn toloo uilahaas iluuteer, Sibmagiin usan uzem ee, Bi chinii toloo
uilah bolno! Chinii mochruud dalain tsaashaa hurtel sunaj, Iazyeryn tengist
hurev. Suitgegch ni chinii zuny jimsnuud bolon usan uzmiin urgats deer
chini buuv. **33** Tiimees urjil shimtei talbainuud buyuu Moabyn nutgaas
bayar hoor bolon bayar bayasgalan zailuulagdav. Darsny shahuurguudaas
Bi darsyg zogsooloo. Hen chhashhiran gishgelehgui, hashhiraan ni ch
hashhiraan bish baih yum. **34** Hyeshbon dahi hashhiraanaas Yelyealyeg
hurtel, Iahazyg ch hurtel buyuu Zoaraas Horonaim, Yeglatshyelishia
hurtel ted duu hooloinuudaa ondorsgov. Uchir ni Nimrimiin us ch hurtel
ezguirne. **35** Morgoliin ondorloguud deer orgodog bogood ooriin burhdad
utlaga uugiuldag Moabyg Bi togsgoh bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. **36**
"Tiim uchraas Minii zurh setgel Moabyn toloo limbe met uilna. Mon
Kirhyeryesiin humuusiin toloo ch Minii zurh setgel limbe met uilna. Tiim
uchraas ted tuunii olj buteesen bayalgiig aldsan. **37** Uchir ni tolgoi bur
halzan, sahal bur bogino haichlagdsan. Buh garuud deer gun ogtloos, uuts
nuruunuud deer taar baina. **38** Moabyn buh baishingiin deevruud deer
bolon tuunii gudamjnuudad gazar bur gashuudal baina. Uchir ni Bi
Moabyg huseshgui sav met evdlev" gej EZEN tunhaglaj baina. **39** "Ene ni
yamar ih nurav aa! Ted gashuudav! Moab ichguurteigeer herhen nuruutaa
haruulj baina ve! Tiimees ooriin ergen toiron dahi buhend Moab doog
tohuu bolon aidas bolno" hemeev. **40** Uchir ni EZEN ingej aildaj baina.
"Uzegtun, negen ni burged met hurdan shalamgai nisej, Moabyn esreg
jiguuree delgene. **41** Kyeriot olzlogdoj, bat tsaizuud ezlegdej, tiimees ter
odor Moabyn huchit erchuudiin zurhnuud huuhdee toruuleheer ovdoj bui
emegtein zurhtei adil bolno. **42** Moab EZENii esreg sagsuu ongiroo bolson

tul tereer humuusees ustgagdana. 43 Moabyn orshin suugch aa, aidas, nuh
bolon urhi chinii deer baina" gej EZEN tunhaglaj baina. 44 "Aidsaas
zugtdag negen nuhend unaj, nuhnees avirch gardag negen urhind oroh
bolno. Uchir ni Bi tuunii deer, Moab deer, shiitgeliinh ni jiliig avchrah
bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 45 "Hyeshbony suudert orgodluud
huchgui zogsono. Uchir ni gal Hyeshbonoos, galyn dolnuud Sihony
dundaas garch, Moabyn duhyg bolon uimeen degdeegchdiin huihyg
zalgilav. 46 Moab aa, chi zolgui yee! Hyemoshiin humuus ustav. Uchir ni
chinii hovguud olzlogdoj, chinii ohid tsologdon yavsan. 47 Gesen hedii ch
hojmyn odruuded Bi Moabyn sain saihnyg sergeene" gej EZEN tunhaglaj
baina. Moab deer ireh shuult ingej duusaj baina.

Yeryemia 49

49:1 Ammony hovguudiin tuhai. EZEN ingej aildaj bai"Izraili yamar ch
hovguudgui yuu? Esvel tuund yamar ch ov zalgamjlagchid baihgui yuu?
Tegvel yaagaad Malkam ni Gadyg ezelj, tuunii humuus hotuudad ni orshin
suusan yum be?". 2 EZEN tunhaglaj baina. "Bi Ammony hovguudiin
Rabbagiin esreg dainy buree uleehiig sonsogduulah odruud irj baina.
Tereer zeluud ovoo bolj, hotuud ni gald shataagdah bolno. Tegeed Izraili
ooriig ni ezlegchdiig ezleh bolno" gej EZEN aildaj baina. 3 "Ai
ustgagdsan tul, Hyeshbon oo, gashuudagtun! Rabbagiin ohid oo,
hashhiragtun, taar buselj, gashuudan, hana hermuudiin dund naashaa
tsaashaa gui. Uchir ni Malkam ooriin tahilch nar bolon ooriin tushmediin
hamt tsollogt yavah bolno. 4 Chi hondiinuudiin talaar yamar ih sairhana
ve! «Minii esreg hen ireh yum be?» gej ooriin erdenest naidagch, itgelees
ergegch ohin oo, hondii chini ursaj baina. 5 Uzegtun, Bi chinii ergen
toirnoos chinii deer aidsyg avchrah gej baina" gejtumen tsergiin BURHAN
Ezen tunhaglaj baina. "Ta naryn hun neg bur turuulgee harj zailuulagdan,
orgodluudyg hamtad ni tsugluulah hungui bolno. 6 Gehdee uunii daraa Bi
Ammony hovguudiin sain saihnyg sergeene" gej EZEN tunhaglaj baina. 7
Yedomyn talaar. Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Tyemand
yamar ch mergen uhaan baihgui bolson gej uu? Hersuu hun sain

zovlolgoogoo aldchihav uu? Tednii mergen uhaan doroitson uu? 8
Dyedany orshin suugchid aa, zugt, butsaj erge, gun gazruudad amidar.
Uchir ni Bi tuuniig shiitgeh uyed tuunii deer Yesavyn gai gamshgiig
avchrah bolno. 9 Herev usan uzem huraagchid ta nar deer irsen bol, ted
usan uzem uldeehgui gej uu? Herev shonoor hulgaich nar irsen bol, ted
hangalttaigaar suitgeh baihsan. 10 Harin Bi Yesavyg nutsgelsen bogood
tereer ooriigoo daddalj chadahgui boltolBi tuunii nuuts gazruudyg sohson
yum. Tuunii ur udmuud sadan torol bolon horshuudiinh ni hamt ustgagdsan
bogood ter ugui bolson. 11 Onchrogsdoo ardaa orhi, Bi amid uldeene.
Belevsen emegteichuud chini Nadad itgej naidag" hemeev. 12 Uchir ni
EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, ayaganaas uuhaar yallagdaagui
humuus zaaval uuh bogood chi buren shiitgegdehgui negen mon gej uu?
Chi shiitgegdehgui orhigdohgui, harin chi zaaval uuh bolno. 13 Uchir ni
Bozra ni aidas, zevuutsel, suirel bolon haraal bolno gej Bi Oorooroo
tangaraglasan bilee" gej EZEN tunhaglaj baina. "Tuunii buh hotuud uurdiin
balgas bolno" hemeev. 14 Bi EZENees ug sonsson bogood "Hamtdaa
tsutlaad, tuunii esreg irj, tulaldahaar bosotsgoo!" gej undestnuudiin dund
elch ilgeegdev. 15 "Uchir ni uzegtun, Bi chamaig undestnuudiin dund
jijig,humuusiin dund basamjlagdsan negen bolgov. 16 Chamaas aih aidsyn
tuhaid, hadny an tsavaar amidardag, tolgodyn ondorlogiig ezegnegch
chinii zurh setgeliin sagsuu ongiroo baidal chamaig meheljee. Chi burged
met ondort uurlevch, Bi chamaig tendees doosh unagana" gej EZEN
tunhaglaj baina. 17 Yedom aidas bolno. Hajuugaar ni ongorogch hun bur
aij, sharhnuudaas ni bolj isgereh bolno. 18 Sodom bolon Gomorra
horshuudiinhee hamt homruulegdsen shig, tend hen ch amidrahgui, hunii
huu ch tend orshin suuhgui" gej EZEN aildaj baina. 19 "Uzegtun, uurd
uslagdsan belcheeriin esreg Iordany shuguigaas negen ni arslan met garch
irne. Heseg hugatsaand Bi tuuniig tendees zuttaalgah bogood songogdson
negniig Bi tuunii deer tomilno. Uchir ni hen nadtai adil yum be? Hen
Namaig zarlan duuduulah ve? Minii esreg zogsoj chadah honichin hen
yum be?" hemeev, 20 Tiim uchraas, Yedomyn esreg tolovloson EZENii
tolovlogoog bolon Tyemany orshin suugchdyn esreg zorison Tuunii
zorilgyg sons. Ted lavtai yaa tedniig, surgiin toluudiig chireh bolno.

Tednees bolj tednii belcheeriig Tereer zaaval zeluud hooson bolgono. **21**
Tednii unaltyn chimeend gazar hodlov. Ene bol hashhiraan baina! Tuunii
duu chimee Ulaan tengist sonsogdov. **22** Uzegtun, Tereer ogsoj, burged
met shuurch, Bozragiin esreg Ooriin jiguuree delgene. Ter odor Yedomyn
huchit erchuudiin zurhnuud huuhdee toruuleheer ovdoj bui emegtein
zurhtei adil baih bolno. **23** Damaskiin talaar. "Hamat bolon Arpad nar
ichguur bolov. Uchir ni ted muu medee sonsson bilee. Tednii zurh mohov.
Dalai taivan bish bogood namdaj chadahgui baina. **24** Damask doroi
boljee. Tereer zugtaahaar ergesen bogood tevdelt tuuniig barij avav.
Huuhdee toruuleheer ovdoj bui emegteinh shig zovlon bolon ovdolt tuunii
zuurch avav. **25** Minii bayar bayasgalangiin hot boloh magtaalyn hot
yuund orhigdoogui yum bol! **26** Tiim uchraas tuunii zaluus tuunii
gudamjnuudad unaj, buh daichid ter odor chimeegui bolgogdono" gej
tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina. **27** Bi Damaskiin hana herem uruu
gal tavih bogood ter ni Byenhadadyn behlelt tsamhguudyg zalgih bolno.
28 Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn diilsen Kyedar bolon Hazoryn
haanchlaluudyn tuhai. EZEN ingej aildaj baina. "Bosoj, Kyedar uruu yavj,
dorno zugiin erchuudiig ustga. **29** Ted oorsdiin maihnuud bolon mal
surgee avch yavna. Ted oorsoddoo zoriulan maihny hoshignuudee,
oorsdiin buh achaag bolon temeenuudee avch yavah bogood ted neg
negendee «Tal burees aidas!» gej hashhiraldah bolno. **30** Gui, zugt!
Hazoryn orshin suugchid aa, gun gazruudad amidar" gej EZEN tunhaglaj
baina. "Uchir ni Vavilony haan Nyebuhadnyezar ta naryn esreg tolovlogoo
zohioj, ta naryn esreg arga sedev. **31** Bosoj, taivan baigaa, ayuulgui
amidarch baigaa undestnii esreg yav" gej EZEN tunhaglaj baina. "Tuund
yamar ch uud, tugjee alga. Zovhon ted l amidardag yum. **32** Tednii
temeenuud deermiin zuil, ui olon uher sureg ni olz boloh bogood
bulanguudyg ogtoldog buh humuusiig Bi buh salhiny zugt taraana. Bi tal
burees tednii gai gamshgiig avchrah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. **33**
"Hazor tsoovor chononuudyn uur bolon monhod zeluud gazar bolno. Hen
ch tend amidrahgui, hunii huu ch tend orshin suuhgui" hemeev. **34**
Iudagiin haan Zyedyekiagiin haanchlalyn ehend Yelamyn talaar esh
uzuulegch Iyeryemiad irsen EZENii ug **35** "Tumen tsergiin EZEN ingej

aiddaj baina. «Uzegtun, Bi Yelamyn numyg buyuu tednii huch chadlyn
hamgiin sainyg hugalah gej baina. 36 Bi Yelamyn deer tengeriin dorvon
hyazgaaraas dorvon salhiig avchirj, tedniig edgeer buh salhind taraana.
Yelamyn tsologdogsdiin ochihgui undesten gej baihgui bolno. 37 Tiimees
Bi Yelamyg daisnuudynh ni omno bolon amiig ni eregchdiin omno
nuraana. Bi tednii deer gai gamshgiig, Ooriin shiruun uur hileng ch hurtel
avchirna» gej EZEN tunhaglaj baina. «Bi tedniig ustgatlaa araas ni idd
ilgeene. 38 Daraa ni Bi Ooriin sentiig Yelamd zasaj, tendees haan bolon
tushmediig ustgana» gej EZEN tunhaglaj baina. 39 «Harin suulchiin
odruuded Bi Yelamyn sain saihnyg sergeeh bolno» hemeev" gej EZEN
tunhaglaj baina.

Yeryemia 50

50:1 Haldyeichuudyn nutag Vavilony talaar esh uzuulegch Iyeryemiagaar
damjuulj EZENii aildsan ug. 2 "Undestnuudiin dund zarlaj, tunhagla.
Uuniig tunhaglaj, tug orgo. Tuuniig buu nuu, «Vavilon olzlogdloo, Byel
ichguur bolov, Marduk evderch nursan. Tuunii horguud ichguur bolj, tuunii
shuteenuud evderchee". 3 Uchir ni negen undestei tuunii esreg umard
zugees garch irjee. Ter ni tuunii gazar nutgiig aidas bolgoh bogood tend
yamar ch orshin suutch baihgui bolno. Hun, araatan amitny ali ali ni
tenuuchilj, ted zugtatsgaav! 4 Tedgeer odruuded bolon ter uyed Izrailiin
hovguud, mon Iudagiin hovguud ch gesen irne. Ted uilsaar yavah bogood
oorsdiin Burhan EZENiig ted erelhiileh bolno" gej EZEN tunhaglaj baina.
5 Ted ter zug nuur tsaraigaa erguulj, Sion uruu ochih zamyg asuuna.
Martagdahgui, uurdiin gereend EZENtei negdehiin tuld ted irne. 6 Minii
humuus toorson honinuud boljee. Tednii honichid tedniig tooruulsen bilee.
Ted tedniig uulsaas erguulsen. Ted uulaas tolgod uruu yavj, amrah gazraa
martsan bilee. 7 Teden deer irsen buhen tedniig zalgiv. Tednii daisnuud
«Zov shudargyn orshih gazar boloh EZENii esreg, etseg ovgodiinh ni
naidvar boloh EZENii esreg ted nugel uildsen tul bid gem buruugui» gej
heljee. 8 Vavilony dundaas tenuuchil, haddyeichuudyn nutgaas uragsh yav.
Surgiin terguund bui uhna met bai. 9 Uchir ni uzegtun, Bi umard zugiin

nutgaas aguu undestnuudiin bulgiig Vavilony esreg bosgoj, avchrah gej
baigaa bogood ted tuunii esreg tulaldaany shugamuudyg zurna. Tendees
tereer olzlogdoh bolno. Tednii sumnuud ni gar hooson butsaj irdeggui
dadlagatai daichin met baih bolno. **10** Haldyei ni deerem tonuulyn zuil
bolno. Tuuniig tonogch bugd hanah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. **11**
"Minii ov zalgamjlalyg tonogchid oo, ta nar bayar hoortei, bayassan
baigaa tul taria tsohigch ohin byaruu met devhtsej, azarganuud met
yantsgaadag tul, **12** eh chini ihed ichij, chamaig toruulsen tereer
basamjlagdana. Uzegtun, ter undestnuudiin hamgiin jijig ni bolj, tsol,
gandaj hatsan gazar, zeluud gazar bolno. **13** EZENii durguitslees bolj
tereer orshin suugchtai bolohgui, harin tereer buren ezguireh bolno.
Vavilony hajuugaar ongorogch buhen aij, tuunii buh sharhnaas bolj isgereh
bolno. **14** Numaa tatdag ta buhen Vavilony esreg tal burd tulaldaany
shugamaa zurtsgaa. Tuun uruu harva, tereer EZENii esreg nugel uildsen
tul sumaa buu hyamgad. **15** Tuunii esreg tal burd tulaldaany hashhiraanaa
ondorsgo! Tereer buuj ogch, tuunii baganuud unaj, hana herem ni
nuraagdaj unav. Ene bol EZENii oshoo avalt. Tuunees oshoo av. Tereer
herhen uildsen shig, tuund mon tuunchlen uidd. **16** Vavilonoos
tarialagchiig bolon urgats huraah tsagt haduur barigchiig tast. Darlagchiin
ildnii omnoos tednii hun neg bur ni ooriin ard tumen uruu ergej
butsan,ooriin nutag uruu zuttah bolno. **17** Izraili bol arslanguudad hoogdoj
zailuulagdsan, tarj butarsan sureg yum. Tuuniig zalgisan ehniih ni Assiriin
haan bogood tuunii yasyg hugalsan suuliinh ni Vavilony haan
Nyebuhadnyezar yum. **18** Tiim uchraas tumen tsergiin EZEN, Izrailiin
Burhan ingej aiddaj baina. «Uzegtun, Bi Assiriin haanyg shiitgesen shigee
Vavilony haan bolon tuunii gazar nutgiig shiitgeh gej baina. **19** Bi Izrailiig
belcheert ni butsaaj avchran, tereer Karmyel bolon Bashand belchij,
Yefraim bolon Gilyeadyn uularhag nutagt tuunii husel hangagdah bolno.
20 Tedgeer odruuded bolon ter tsagt Izrailiin gem buruut haih bolovch yuu
ch baihgui baina. Mon Iudagiin nugluudiig ch haih bolovch ted oldohgui.
Uchir ni uldegsed bolgon uldeej baigaa humuusee Bi uuchlah bolno» gej
EZEN tunhaglaj baina. **21** Myerataimyn nutgiin esreg, tuunii esreg bolon
Pyekodyn orshin suugchdyn esreg yav. Tedniig alj, bur moson ustga" gej

EZEN aildaj baina. "Minii ta nart tushaasan buhnii daguu uild. 22
Tulaldaany duu chimee bolon ih suirel nutagt baina. 23 Buhii l gazar
delhiin alh herhen taslagdaj, hugarav aa! Vavilon ni undestnuudiin dund
herhen aidas bolov oo! 24 Vavilon oo, Bi chamd urhi tavisan bogood
ooroo medeegui baitlaa chi ch bas barigdlaa. Chi EZENtei zorchildson tul,
oldoj bas barigdlaa". 25 EZEN Ooriin zevsgiin sang ongoilgoj, Ooriin
durguitsliin zevsgiig gargalaa. Uchir ni ene ni haldyeichuudyn nutagt
tumen tsergiin BURHAN Ezenii uildeh ajil yum. 26 Tuun uruu hamgiin
alsyn hyazgaaraas ir. Ambaaruudyg ni ongoilgoj, tuuniig ovoo met ovoolj,
guitsed ustgan, tuund yuug ch buu uldee. 27 Tuunii buh zaluu buhnuudyg
ildend og. Tedniig nyadluulahaar yavuul! Tednii odor buyuu shiitgeliinh ni
tsag irsen tul gaslan zovlon tednii deer baig. 28 Bidnii Burhan EZENii
oshoo avaltyg buyuu Tuunii sumiin toloo oshoo avaltyg Siond zarlahyn
tuld Vavilony nutgaas orgodluud bolon durvegsdiin duu chimee garch
baina. 29 Vavilony esreg num tatagch buhniig, olon humuusiig duud.
Tuunii esreg tal burd huaragnaj, heniig ch buu zugtaalga. Uildseniih ni
daguu tuund erguulj tol. Uildsen buhniih ni daguu tuund uild. Uchir ni
tereer EZENii esreg, Izrailiin Ariun Negenii esreg sagsuuran ongirson
yum. 30 Tiim uchraas tuunii zaluus gudamjnuudad ni unaj, tuunii buh
daichid ter odor chimeegui bolgogdono" gej EZEN tunhaglaj baina. 31
"Sagsuu ongiroo negen ee, uzegtun, Bi chinii esreg baina" gej tumen
tsergiin BURHAN Ezen tunhaglaj baina. "Uchir ni Minii chamaig shiitgeh
tsag buyuu chinii odor irev. 32 Sagsuu ongiroo negen ooriig ni deesh
bosgoh yamar ch hunguigeer buderch unana. Bi tuunii hotuudad gal tavih
bogood ter gal tuunii buh ergen toirnyg zalgih bolno". 33 Tumen tsergiin
EZEN ingej aildaj baina. "Izrailiin hovguud, Iudagiin hovguud ch bas
darlagdjee. Tedniig olzolson buhen tedniig changa barij, tedniig
yavuulahaas tatgalzav. 34 Tednii Avragch ni huchtei, Tuunii neriig tumen
tsergiin EZEN gedeg. Tereer gazar delhiid amraltyg, harin Vavilony
orshin suugchdad uimeen samuunyg avchrahyn tuld tednii hergiig
idevhteigeer omgoolno. 35 Haldyeichuudyn esreg, Vavilony orshin
suugchdyn esreg bolon tuunii tushmed, tuunii mergediin esreg ild irne!" gej
EZEN tunhaglaj baina. 36 "Zon yarigch tahilch naryn esreg ild ireh

bogood ted munhag bolno! Tuunii huchit erchuudiin esreg ild ireh bogood
ted nurah bolno! 37 Tuunii morid ba teregnuud bolon tuunii dund bui buh
hariinhny esreg ild ireh bogood ted emegteichuud bolno! Tuunii erdenesiin
esreg ild ireh bogood ted tonogdoh bolno. 38 Tuunii usan deer gan gachig
ireh bogood ted hatah bolno! Uchir ni ene ni shuteenuudiin nutag bogood
ted aimshigtai shuteenuuded uhaanaa aldsan. 39 Tiim uchraas tsoliin
amitad tsoovor chononuudyn hamt amidarna. Tend temeen hyaruul ch bas
amidrah bogood ter gazar dahij orshin suugchtai bolohgui, esvel uyees
uyed tend hen ch amidrahgui. 40 Burhan Sodom bolon Gomorrag
horshuudiinh ni hamt homruulehed baisan shig tend yamar ch hun
amidrahgui, hunii huu ch tend orshin suuhgui" gej EZEN tunhaglaj baina.
41 "Uzegtun, umard zugees humuus irj baigaa bogoodaguu tom undesten
bolon olon haad gazar delhiin alslagdsan hesgees bosoj ireh bolno. 42 Ted
num jad baridag. Ted hargis hertsgii bogood yamar ch orshool
uzuuldeggui. Tednii duu hooloi dalai tengis met hurherdeg. Vavilony ohin
oo, ted chinii esreg tulaldah gej bui hun met jagsan, moridoo unadag. 43
Vavilony haan tednii tuhai medeeg sonsson bogood tuunii gar sul unjina.
Huuhdee toruuleh gej bui emegteinh shig ovchin shanalal, zovlon tuuniig
zuurch avav. 44 Uzegtun, uurd uslagdsan belcheer uruu Iordany
shuguigaas negen ni arslan met garch irne. Heseg hugatsaand Bi tuuniig
tendees zugtaalgah bogood songogdson negniig Bi tuunii deer tomilno.
Uchir ni hen nadtai adil yum be? Hen Namaig zarlan duuduulah ve? Minii
esreg zogsoj chadah honichin hen yum be?" hemeev. 45 Tiim uchraas
Vavilony esreg tolovloson EZENii tolovlogoog bolon haldyeichuudyn
nutgiin esreg zorison Tuunii zorilgyg sons. Ted lavtai yaa tedniig, surgiin
toluudiig ch hurtel chireh bolno. Tednees bolj Tereer tednii belcheeriig
zeluud bolgono. 46 «Vavilon olzlogdloo!» gej hashhirahad, gazar hodolj,
undestnuudiin dund hashhiraan sonsogdono.

Yeryemia 51

51:1 EZEN ingej aildaj baina. "Uzegtun, Bi Vavilony esreg bolon
Lyebkamain orshin suugchdyn esreg ustgagchiin sunsiig bosgoh bolno. 2

Tuuniig shigshuulj, gazar nutgiig ni suitguulehiin tuld Bi Vavilon uruu
hariinhnyg yavuulah bolno. Uchir ni gai gamshgiinh ni odor ted tal burees
tuuniig eserguutsne. 3 Numaa tatdag negen buu tatag, hairst huyag
duulgaa ch omson buu bosoj ireg. Tuunii zaluusyg buu amid uldee. Tuunii
buh tserguudiig ustga. 4 Ted haldyeichuudyn nutagt alagdaj,
gudamjnuudad ni tsoo hatguulj unana" hemeev. 5 Hediigeer tednii gazar
nutag Izrailiin Ariun Negenii omno gem buruugaar duuren ch gesen Izraili
ch, Iuda ch tumen tsergiin EZEN, oorsdiin Burhand orhigdoogui yum. 6
Vavilony dundaas zugt, hun bur amia avartsgaa! Ene bol EZENii oshoo
avah tsag uchir tuunii shiitgel dotor buu suir. Tereer tuund shang ni ogoh
gej baina. 7 Buh delhiig sogtoon Vavilon ni EZENii gart altan ayaga baiv.
Undestnuud tuunii darsnaas uusan bilee. Tiim uchraas undestnuud
galzuurtsgaaj baina. 8 Vavilon genethen unaj nurav. Tuunii deer uil!
Ovchin shanalald ni zoriulj gavar avchir. Tereer edgerch magad. 9 Bid
Vavilonyg edgeeh l baisan, gevch tereer edgeegui. Tuuniig orhiod,
bugdeeree oorsdiin nutag uruu yavtsgaaya. Uchir ni tuunii shuult tengert
hurch, uuls uruu orgogdov. 10 EZEN bidnii zovtgoliig avchrav. Irtsgee,
oorsdiin Burhan EZENii uilsiig Siond heltsgeeye! 11 Sumnuudaa hurtsalj,
saadguudaa duurge! Tuunii zorilgo ni Vavilonyg ustgahaar tuunii esreg
baigaa tul EZEN modochuudiin haadyn sunsiig bosgov. Uchir ni ene bol
EZENii oshoo avalt, Tuunii sumiin tolooh oshoo avalt yum. 12 Vavilony
hermuudiin esreg dohio orgo. Haruulyg behjuulj, manaa tavij, humuusiig
otuul! Uchir ni Vavilony orshin suugchdyn talaar aildsanaa EZEN zorij,
biyeluulev. 13 Erdeneseer elbeg, ih usny derged amidragch aa, chinii
togsgol, togsgoliin chini hemjee irev. 14 Tumen tsergiin EZEN Oorooroo
tangaraglav. "Bi chamaig tsartsaa met humuuseer lavtai yaa duurgeh
bogoodted chamaig yalsan yalaltyn duugaar hashhirah bolno". 15 Ooriin
huch chadlaar gazar delhiig bii bolgoj, Ooriin mergen uhaanaar yertontsiig
togtooson Negen ni Ooriin oyuun uhaanaar tengeruudiig telsen bilee. 16
Tuuniig duugarahad tengeruud deer us hurjigneh bogood Tereer gazar
delhiin adgaas uulsiig hoorgodog. Tereer boroond zoriulj ayanga
tsahilgaanyg bii bolgoj, Ooriin aguulahuudaas salhiig gargadag. 17 Buh
hun torolhton munhag ba medleggui. Altny darhan bur ooriin shuteeneer

ichguur bolno. Uchir ni tuunii tsutgamal horguud hudal huurmag bogood
tednii dotor amisgal baidaggui. **18** Ted demii hooson, doog tohuuny
buteel. Shiitgeliinhee tsagt ted ustana. **19** Iakovyn huvi ni edgeertei adil
bish. Uchir ni Ooriin oviin ovgiig bolon bugdiig Buteegch ni Ter yum.
Tuunii neriig tumen tsergiin EZEN gedeg. **20** "Chi minii tulaldaany
shiidem, dainy zevseg. Chamaar Bi undestnuudiig nuraadag, chamaar Bi
haanchlaluudyg ustgadag. **21** Chamaar Bi mori bolon tuuniig unagchiig
nuraadag, **22** chamaar Bi tereg bolon tuuniig hologlogchiig nuraadag,
chamaar Bi eregtei bolon emegtei huniig nuraadag, chamaar Bi hogshin
hun bolon zaluusyg nuraadag, chamaar Bi zaluu hun bolon ongon ohinyg
nuraadag, **23** chamaar Bi honichin bolon honin surgiig ni nuraadag,
chamaar Bi tariachin bolon buulgatai uhriig ni nuraadag bogoodchamaar
Bi zahiragchdyg bolon udirdagchdyg nuraadag yum. **24** Harin nudnii chini
omno Siond tednii uildsen buh buzar muu uildliinh ni toloo Vavilon bolon
Haldyein buh orshin suugchdad Bi nohon toloh bolno" gej EZEN tunhaglaj
baina. **25** «Buhii l delhiig ustgadag ustgaach uul aa,uzegtun, Bi chinii
esreg baina" gej EZEN tunhaglaj baina. "Bi chinii esreg mutraa sungaj,
chamaig hadnuudaas dooshoo onhruulen, chamaig shatsan uul bolgono. **26**
Ted chamaas buland zoriulaad ch, suurind zoriulaad ch chuluu avahgui.
Harin chi monhod zeluud hooson baih bolno" gej EZEN tunhaglaj baina.
27 Nutagt dohio temdeg bosgoj, undestnuudiin dund buree ulee! Tuunii
esreg undestnuudiig ariusga, tuunii esreg Ararat, Minni bolon
Ashkyenazyn haanchlaluudyg duudan tsugluul. Tuunii esreg orlog janjing
tomilj, moridyg orovgor tsartsaanuud met avchir. **28** Tuunii esreg
undestnuudiig, myedyechuudiin haadyg, tedniizahiragchdyg, tednii
udirdagchdyg bolon tednii ezegnedeg nutag buriig ariusga. **29** Iinhuu gazar
hodolj, tarchilj baina. Uchir ni Vavilony gazar nutgiig orshin suugchgui
zeluud gazar bolgoh gesen Vavilony esreg bui EZENii zorilguud baisaar
baina. **30** Vavilony huchit erchuud tulaldahaa bolij, bat tsaizuuddaa uldev.
Tednii huch doroitoj, ted emegteichuudtei adil bolj baina. Tednii orshin
suuh gazruud gald shataagdaj, tuunii tutjeenuud evdrev. **31** Hot ni
hyazgaaraas ezlegdsen gedgiig Vavilony haand ailtgahaar neg zarlaga
nogootei uulzahaar, neg elch nogootei uulzahaar guideg. **32** Garmuud ch

gesen ezlegdsen bogood ted namag balchguudyg galdan shataav. Daichid
aitsgaav. 33 Uchir ni tumen tsergiin EZEN, Izrailiin Burhan ingej aildaj
baina. "Vavilony ohin ni devsluulj baigaa uyeiin utremtei adil yum. Jaahan
aznaad tuunii huvid urgats huraah tsag irne" hemeev. 34 "Vavilony haan
Nyebuhadnyezar namaig zalgij, byatsalsan. Ter namaig hooson sav bolgon
dooshoo taviv. Ter namaig mangas met zalgiv. Ter hodoodoo minii
amttanaar duurgev. Ter namaig booljij gargav. 35 Nadad bolon mahan
biyed mini uildsen huchirhiilel Vavilon deer baih boltugai" gej Siony
orshin suugch heleh bolno. "Minii tsus Haldyein orshin suugchid deer baih
boltugai" gej Iyerusalim heleh bolno. 36 Tiim uchraas EZEN ingej aildaj
baina. "Uzegtun, Bi chinii hergiig omgoolj, chinii toloo buren oshoo avna.
Bi tuunii tengisiig hataaj, orgiloh bulgiig ni huurai bolgono. 37 Vavilon ni
ovoo, tsoovor chononuudyn uur, orshin suugchidgui aih, isgereh shaltgaan
bolno. 38 Ted hamtdaa zaluu arslanguud met arhirch, arslangiin guyeg met
hurherne. 39 Ted halsan hoino Bi tednii nairyg hiij, tedniig bayarluulan
hoorgoj, uurdiin noiroor noirsuulj, sereehguin tuld tedniig sogtoono" gej
EZEN tunhaglaj baina. 40 "Bi tedniig hurganuud met, hutsnuud ba
uhnuudyg met nyadalgaand avchirna. 41 Shyeshak olzlogdoj, buh gazar
delhiin magtaal herhen zogsov oo! Vavilon ni undestnuudiin dund yuutai
aidas bolov oo! 42 Dalai tengis Vavilony deeguur garchee. Tereer
shuurgan davalgaanuudad ni nomruuljee. 43 Tuunii hotuud aidas, hataj
hagarsan nutag bolon tsol buyuu yamar ch hun amidardaggui bogood
yamar ch hunii huu tuugeer damjin ongordoggui nutag boljee. 44 Bi
Vavilond Byeliig shiitgej, tuunii zalgisan zuiliig Bi amaar ni gargana.
Undestnuud ch tuun uruu tsutgahaa bolino. Vavilony hana herem ch hurtel
unajee! 45 Minii humuus ee, tuunii dundaas garch irtsgeej, hun neg bur
chini EZENii shiruun uuraas oorsdiigoo avar. 46 Gazar nutagt sonsogdoh
medeend zurh chini buu mohoj, buu aigtun. Uchir ni neg jil medee irj, uunii
daraa ondoo jild ondoo medee, udirdagch ni udirdagchiinhaa esreg, gazar
nutagt huchirhiilel irne. 47 Tiim uchraas uzegtun, Bi Vavilony
shuteenuudiig shiitgeh odruud irj baina. Tuunii buh gazar nutag ichguur
bolj, buh alagdagsad ni tuunii dund unah bolno. 48 Tegehed tenger, gazar
bolon teden dotor bui buhen Vavilon deeguur bayarlan hoorch hashhirah

bolno. Uchir ni ustgagchid tuun uruu umardaas irne" gej EZEN tunhaglaj
baina. **49** Vavilony toloo buh delhiin alagdagsad unasan shig Vavilon
Izrailiin alagdagsdyn toloo uneheer unah yostoi. **50** Ildnees zugtagchid aa,
ta nar yavtsgaa! Buu uld! Als gazraas EZENiig sana, Iyerusalim chinii
bodol sanaand orog. **51** Bid jigshuurt zuils sonsson uchir bid ichij baina.
Bidnii nuur tsarainuudyg shivshig buteev. Uchir ni hariinhan EZENii
orgoonii ariun gazruud uruu orjee. **52** "Tiim uchraas, uzegtun, Bi tuunii
shuteenuudiig shiitgeh odruud irj baigaa bogooduhliin sharhtai negen
gazar nutag dayaaraa yooloh bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. **53**
"Vavilon hichneen tenger uruu ogsson ch, tereer hichneen ooriin ondor bat
tsaizuudaa behelsen ch, Nadaas ustgagchid tuun uruu ireh bolno" gej
EZEN tunhaglaj baina. **54** Vavilonoos hashhiraany, haldyeichuudyn
nutgaas ih suirliin duu chimee garch baina! **55** Uchir ni EZEN Vavilonyg
ustgah gej baigaa bogood Tereer tuunees changa duu hooloig ugui
bolgono. Davalgaanuud ni ih us met hurherne. Duu hooloinuudyn
hurjigneh ni sonsogdono. **56** Uchir ni ustgagch ni tuunii esreg, Vavilony
esreg irj baigaa bogood tuunii huchit ers olzlogdoj, tednii numuud
hugalagdah bolno. Uchir ni EZEN bol nohon tolboriin Burhan, Tereer
buren hariulna. **57** "Bi tuunii noyod, tuunii merged, tuunii zahiragchid,
tuunii udirdagchid bolon huchit ersiig ni sogtoono. Ingesneer ted monhiin
noiroor noirsoj, serehgui" gej tumen tsergiin EZEN gedeg Haan tunhaglaj
baina. **58** Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Vavilony orgon hana
herem buren guitsed nurj, tuunii ondor daaman haalganuud shatna. Tiimees
humuus yuu ch bish yumny toloo ajillan, undestnuud galyn toloo sulidah
bolno". **59** Iudagiin haan Zyedyekiatai hamt, tuunii haanchlalyn dorov deh
jild Vavilon uruu yavah uyedee Mahsyeiagiin ach, Nyeriagiin huu
Syeraiad esh uzuulegch Iyeryemiagiin tushaasan ug ene yum. (Syeraia ni
hangamjiin ahmad baiv) **60** Iimees Iyeryemia neg huilmal nomon deer
Vavilon deer ireh buh gai gamshgiig buyuu Vavilony talaar bichigdsen
edgeer buh ugsiig bichiv. **61** Tegeed Iyeryemia Syeraiad — Chi Vavilond
ochmogtsoo edgeer buh ugsiig changaar unshij, **62** "EZEN, Ta ene gazryn
talaar uuniig tasalna gej amlasan bilee. Ingesneer hun ch, araatan amitan
ch, yamar ch zuil tend amidrahgui, harin ene ni monhiin zeluud gazar

bolno" gej helegtun. 63 Chi ene huilmal nomyg unshij duusanguutaa tuund
chuluu uyaad, tuuniig Yevfrat mornii gol uruu shideed, 64 "Yag uun shig
tuunii deer Minii avchrah gej baigaa gai gamshgaas bolj Vavilon jivj, dahin
bosohgui. Ted sulidah bolno" gej hel gejee. Edgeer ni Iyeryemiagiin ugs
yum.

Yeryemia 52

52:1 Zyedyekia haan bolohdoo horin negen nastai baisan bogood tereer
Iyerusalimd arvan negen jil haanchlav. Tuunii eh ni Libnagiin
Iyeryemiagiin ohin Hamutal gedeg nertei baiv. 2 Tereer Iyehoiakimyn
uildsen buhen shig EZENii melmiid buzar muug uildjee. 3 Uchir ni tedniig
Ooriin orshihuigaas zailuultal ene buhen ni EZENii uuraar damjuulan
Iyerusalim bolon Iudad tohioldov. Zyedyekia Vavilony haany esreg
terslev. 4 Tuunii haanchlalyn yes deh jiliin aravdugaar saryn arvand
Vavilony haan Nyebuhadnyezar bolon tuunii tserguud Iyerusalimyn esreg
irj, tuunii haraldaa buudallan, tuunii buh ergen toirond busleltiin herem
bosgov. 5 Iinhuu Zyedyekia haany arvan neg deh jil hurtel hot busleltend
baiv. 6 Dorovdugeer saryn yesond hotod olsgolon shiruussen bogood
gazar nutgiin ard tumend hool baihgui baiv. 7 Tegeed hot tsomlogdoj,
hediigeer haldyeichuud hotyn ergen toirond baisan ch gesen buh daichid
zuttaj, haany tsetserlegiin hajuu dahi hoyor hermiin hoorondoh daaman
haalgany zamaar damjin shono hotoos garch yavav. Ted Arabagiin zamaar
yavjee. 8 Gevch haldyeichuudyn tserguud haanyg moshgon hooj,
Iyerihogiin tald Zyedyekiag guitsehed, tuunii buh tserguud ni tuunees tarj
sarniv. 9 Tegeed ted haanyg olzolj, Hamatyn nutag dahi Riblad Vavilony
haan uruu avaachsan bogood tereer tuuniig yallajee. 10 Vavilony haan
Zyedyekiagiin hovguudiig nudniih ni omno alsan bogood Iudagiin buh
tushmediig Riblad hyadjee. 11 Daraa ni tereer Zyedyekiagiin nudiig
sohlov. Vavilony haan tuuniig hurel dongoor dongolj, Vavilond avaachij,
uhliin odor hurtel ni tuuniig shorond hiiv. 12 Tavdugaar saryn arvand
buyuu Vavilony haan Nyebuhadnyezar haany arvan yes deh jild Vavilony
haany uilchleld baisan haruulyn ahmad Nyebuzaradan Iyerusalimd irev. 13

Tereer EZENii orgoo, haany ger bolon Iyerusalimyn buh geruudiig
shataav. Tom baishin buriig tereer galdan shataasan yum. **14** Ingeed
haruulyn ahmadtai hamt haldyeichuudyn buh tserguud Iyerusalimyn ergen
toiron dahi buh hana hermuudiig nuraav. **15** Daraa ni haruulyn ahmad
Nyebuzaradan ard tumnees hamgiin yaduu zarim humuusiig, hotod uldsen
suulchiin humuusiig, Vavilony haan uruu orgoson orgodlyg bolon garyn
urtai humuusees uldesniig tsollogt avch yavjee. **16** Harin haruulyn ahmad
Nyebuzaradan gazryn hamgiin yaduu humuusees zarimyg ni gazar
hagalagch bolon usan uzmiin tsetserlegcheer uldeev. **17** EZENii orgoond
hariyaalagdaj baisan hurel baganuud, mon EZENii orgoond baisan
taviuruud bolon hurel tengisiig haldyeichuud heseg bolgon evdelj, buh
hurliig ni Vavilon uruu avch yavav. **18** Ted bas togoonuud, utguuruud,
chimhuuruud, ugaaguuruud, hairuuluud bolon uilchleld hereglegdej baisan
buh hurel savnuudyg avch yavjee. **19** Haruulyn ahmad bas tsever alt bolon
mongoor hiigdsen hulnuud, galyn horguud, utaaguuruud, togoonuud,
denluunii taviuruud, hairuuluud bolon undaan orgoliin hulnuudyg avch
yavsan. **20** EZENii orgoond zoriulan Solomony hiisen hoyor bagana, neg
tengis, tengisiin door baisan arvan hoyor hurel buhnuud bolon taviuruud
zereg edgeer buh sav suulguudyn hurel ni hemjeelshgui ih baiv. **21**
Baganuudyn huvid, bagana neg buriin ondor ni arvan naiman tohoi bogood
toirog ni arvan hoyor tohoi, zuzaan ni dorvon huruu, hondii baiv. **22** Tuunii
deer bagany hurel oroi baiv. Tolgoi buriin ondor ni tavan tohoi baisan
bogood deer ni toiruulaad, bugd hurleer hiigdsen tor bolon semberuu
tsetsguud baiv. Hoyor dahi bagana ch uunii adil, mon semberuu
tsetsguudtei baiv. **23** Yeron yeson semberuu tsetseg ni haragdaj baiv.
Toron deer toiruulaad buh semberuu tsetseg ni zuu baiv. **24** Daraa ni
haruulyn ahmad ni terguun tahilch Syeraia bolon ded tahilch Zyefaniag
sumiin gurvan tushmediin hamt avch yavav. **25** Tereer bas daichdyg
hariutsagch neg tushmeliig, hotoos oldson haany zovlohuudees doloon
huniig, gazar nutgiin humuusiig zarlan duudsan tsergiin dargyn guushiig
bolon hotyn dundaas oldson ter nutgiin jaran huniig hotoos avch yavjee. **26**
Haruulyn ahmad Nyebuzaradan tedniig avch yavan, Vavilony haan uruu
Riblad avaachiv. **27** Tegtel Vavilony haan tedniig tsohij, Hamatyn nutagt

Riblad tedniig aljee. Iinhuu Iuda ooriin nutgaas tsollogt hoogdloo. **28**
Edgeer ni Nyebuhadnyezaryn tsollogt avch yavsan humuus yum. Doloo
dahi jild gurvan myanga horin gurvan iudyeichuud, **29** Nyebuhadnyezaryn
arvan naim dahi jild Iyerusalimaas naiman zuun guchin hoyor hun, **30**
Nyebuhadnyezaryn horin gurav dahi jild haruulyn ahmad Nyebuzaradan
doloon zuun dochin tavan iudyei huniig tsollogt avch yavav. Bugd dorvon
myanga zurgaan zuun hun baiv. **31** Iudagiin haan Iyehoiahiny tsologdsonii
guchin doloo dahi jild, arvan hoyordugaar saryn horin tavand Vavilony
haan Yevilmyerodah haanchlalynhaa jild Iudagiin haan Iyehoiahind iveelee
uzuulj, tuuniig gyandangaas gargav. **32** Daraa ni tereer tuuntei eyeldgeer
yarin, Vavilondoortei ni hamt baisan buh haadyn sentiinees deeguur tuunii
sentiig taviv. **33** Iinhuu Iyehoiahin gyandangiin huvtssaa solij,
amidralynhaa buhii l odruudiin turshid haany omno togtmol zooglov. **34**
Uchir ni tuunii tetgemj buyuu togtmol tetgemj tuund Vavilony haanaar
uheh odriig ni hurtel amidralynh ni buhii l odruudiin tursh odor buriin huvi
bolgon ogogddog baijee.

Yeryemiagiin Gashuudal 1

1:1 Duuren huntei baisan ene hot yuutai gantsaardan suuna ve? Uls
undestnuudiin dund aguu baisan tereer belevsen em met boljee! Mujuudyn
dund gunj baisan tereer albadlagyn ajilchin boljee! 2 Tereer shono
gashuunaar uildag bogood tuunii nulims hatsar deer ni baina. Buh
amraguudynh ni dundaas tuuniig taitgaruulah hun tuund negeehen ch ugui.
Tuunii buh naizuud tuunees urvatsgaajee. Ted tuunii daisnuud boltsgoojee.
3 Zovlon dor, hertsgii boolchlol dor Iuda tsollogt odov. Tereer
undestnuudiin dund orshdog bolovch amraltyg es oljee. Tuunii buh
moshgon hoogchid zovlon shanallyn dund tuuniig guitsen bariv. 4
Togtoogdson bayaruudad hen ch irdeggui uchir Siony zamuud gashuudaj
baina. Tuunii buh daaman haalguud ezguirchee. Tuunii tahilch nar yoolj,
ongon ohid ni zovj, tereer ooroo ch gashuudaj baina. 5 Tuunii ostnuud
ezed ni bolj, tuunii daisnuud hogjin devshdeg. Uchir ni tuunii gem buruu
too tomshguigees bolj EZEN tuuniig ui gashuutai bolgojee. Tuunii
byatshan huuhduud ostnii omno olzlogdogsod met odjee. 6 Siony ohinoos
buh sur javhlan ni saljee. Tuunii han hovguud belcheeree oloogui buga met
bolov. Ted moshgogchiin omno huch tamirguigeer zugtav. 7 Zovlon ba
oron gergui bolohyn odruuded buyuu tuunii ard tumen ostnii gart unaj, Hen
ch tuund tuslaagui uyed Iyerusalim uridyn odruudees baisan ooriin buh
unet zuilsiig dursan sanagalzana. Ostnuud tuuniig harj, evdrel suirliig ni
eleglene. 8 Iyerusalim ulemj nugel uildsen, tiimees ch tereer buzar zuil
boljee. Tuuniig hundetgej baisan buhen tuuniig jigshdeg. Uchir ni ted tuunii
nutsgen baigaag harjee. Ter ooroo ch hurtel yoolj, tsaashaa ergedeg. 9
Tuunii buzar bulai ni banzal dotor ni bailaa. Ter ooriin ireeduigee
ergetsuulsengui. Tiimees tereer gaihmaar unajee. Tuund taitgaruulagch ch
baihgui. "Daisan ooriigoo doviilgoson uchraas, EZEN, minii zovlong
haraach!". 10 Tuunii buh unet zuilsiin deer oston garaa sungav. Uchir ni
Tany tsutlaan uruu nevtreh yosgui gej Tany tushaasan undestnuud tuunii
ariun gazar uruu nevtrehiig tereer harjee. 11 Tuunii buh humuus talh hain
yoolno. Amiudaa oorsdoo sergeeheer ted unet zuilsee hool hunsnees
ogchee. "Har. EZEN, uzegtun. Uchir ni bi jigshigdev. 12 Ene zamaar

ongorogch ta bugded ene ni yuu ch bish gej uu? Shiruun uur hilengiinhee
odor EZENii uchruulsan, nadad hundeer tohioldson, minii ovdolttei adil
ovdolt baigaa esehiig haragtun, uzegtun. **13** Ondor deerees Tereer minii
yasnuud uruu gal ilgeesen bogood gal tedniig homrov. Tereer hold mini tor
hayajee. Ter namaig gedreg haruuljee. Ter namaig ezguiruulj, buh l odorjin
ovchluulev. **14** Minii gem buruu buulga boljee. Tuunii mutraar tedgeer ni
holbogdloo. Ted huzuun deer mini irjee. Tereer huchiig mini doroituulav.
Omno ni zogsoj chadahaargui humuusiin gart Ezen namaig ogov. **15** Ezen
minii gold hamag huchit erchuudiig mini ul heregsjee. Minii zaluusyg
nyats darahaar Tereer minii esreg tovloson tsagiig zarlan duudav. Iudagiin
ongon ohin boloh dars shahagchiig Ezen nuhan gishgelev. **16** Edgeer
zuilsiin toloo bi uildag. Nud mini usaar ursana. Uchir ni minii setgeliig
sergeedeg negen, taitgaruulagch nadaas als hol baina. Daisan noyorhsony
ulmaas huuhduud mini hoosrov". **17** Sion garaa sungana. Tuuniig
taitgaruulah hen ch alga. Ergen toirond ni baigchid tuunii ostnuud baih
bolno hemeen Iakovyn tuhaid EZEN tushaasan bilee. Iyerusalim tednii
dund buzar zuil boljee. **18** "EZEN bol zov shudarga. Uchir ni bi Tuunii
tushaaluudyn esreg terseljee. Buh humuus ee, odoo sonsoj, ovdoltiig mini
haragtun. Ongon ohid bolon zaluus mini olzlogdon odjee. **19** Bi
amraguudaa duudsan, ted namaig mehlev. Minii tahilch nar bolon minii
ahmaduud oorsdiin huch tamiryg sergeeheer hool hunsiig haih zuuraa hot
dotor mohov. **20** Haraach, EZEN. Uchir ni bi zovlon shanalal dotor baina.
Minii suns ihed zovj baina. Bi mash ih tersluu baisnaas bolj zurh mini
dotroo ergen homrov. Gudamjind ild hyaddag. Ger dotor ch uhel met
buyuu. **21** Namaig yoolohyg ted sonsjee. Namaig taitgaruulah hen ch alga.
Buh daisnuud mini minii gai gamshgiin talaar sonsjee. Tany uildsend ted
bayarlaj baina. Tednii nadtai adil boloh odriig Ta tunhaglasan yosoorooo
avchraasai. **22** Tednii buh horon muu ni Tany omno ireg. Minii buh gem
buruugiin toloo nadad handsan shigee Ta tedend ch mon tegj handaach.
Uchir ni yooloh duu mini ih, zurh mini doroi baina".

Yeryemiagiin Gashuudal 2

2:1 Siony ohinyg Ezen Ooriin uur hilent uuleer yaasan ih burhene ve!
Tereer Izrailiin sur javhlang tengerees gazar uruu hayaj, Ooriin uuryn
odort Tereer Ooriin holiin gishguuriig durssangui. **2** Ezen zalgijez. Tereer
Iakovyn buh suutsnuudyg heltruulsengui. Uur hilendee Tereer Iudagiin
ohiny buh behleltuudiig nuraaj hayav. Ter dooshoo gazart avchirsan. Ter
haanchlal bolon han hovguudiig ni buzarlalaa. **3** Dogshin uurandaa Tereer
Izrailiin buh huchiig tastav. Ter Ooriin baruun mutryg daisnuudyn omnoos
tatan avlaa. Ergen toirnyg zalgigch durelzsen gal met Ter Iakovyn dotor
shatav. **4** Tereer daisan met Ooriin numaa tatjee. Tereer oston met Ooriin
baruun mutryg tavin, nudend taalamjtai buhniig hyadav. Siony ohiny
maihand Ter Ooriin hileng gal met tsutgalaa. **5** Ezen daisan met bolov.
Tereer Izrailiig zalgijee. Tereer tuunii buh ordnuudyg zalgij, tuunii
behleltuudiig ustgaj, Iudagiin ohiny dotor ui gashuu bolon gaslalyg
nemegduulev. **6** Tereer tsetserlegt handsan met Ooriin asart zerlegeer
handaj, Ooriin tovloson hurlyn bairyg ustgav. Togtoogdson bayaruud
bolon amraltyn odruudiig EZEN Siond martuulj, Ooriin uuryn zevuutsel
dotor Tereer haan bolon tahilchiig jigshiv. **7** Ezen Ooriin tahilyn shireeg
ogoorch, Ooriin ariun gazryg orhiv. Tuunii ordnuudyn hana hermuudiig
Tereer daisny gart ogov. Togtoogdson bayaryn odort baigaa met ted
EZENii orgoond shuugildjee. **8** Siony ohiny hana hermiig ustgahaar
EZEN shiidev. Tereer shutam tataj, Ooriin mutryg suitgehees
holduulaagui bogood Tereer hana herem bolon hamgaalaltyg
gashuuduulsan yum. Ted hamtdaa sulidan doroitov. **9** Tuunii daaman
haalguud gazart shigden orson bogood Tereer tuunii tugjeenuudiig evdej
ustgalaa. Tuunii haan bolon han hovguud ni undestnuudiin dund baina.
Huuli ch tsaashid baihaa boliv. Mon tuunii esh uzuulegchid EZENees
uzegdel uzehee boliv. **10** Siony ohiny ahmaduud gazar suuna, ted chiv
chimeegui baina. Ted tolgoi deeree shoroo tsatsjee. Ted oorsoddoo taar
buseljee. Iyerusalimyn ongon ohid tolgoigoo gazar hurtel gudailgajee. **11**
Nulimsnaas bolj nud mini suumiij, suns mini ihed zovjee. Hotyn gudamjind
bagachuud bolon nyalhas uregdeh uyeiin minii ard tumnii ohiny suirliin
ulmaas zurh mini gazart asgarav. **12** Ted hotyn gudamjnuudad sharhadsan
er met uregdej baihdaa, ehiinh ni engert tednii ami asgarah uyed ted

ehchuuddee "Taria bolon dars haana baina ve?" geh yum. 13 Chamaig bi
herhen zemleh ve? Iyerusalimyn ohin oo, chamaig bi yuutai zuirluuleh ve?
Siony ongon ohin oo, chamaig taitgaruulj baihdaa chamaig bi yuutai
adiltgah ve? Uchir ni chinii suirel dalai shig uudam aj. Hen chamaig edgeej
chadah ve? 14 Chinii esh uzuulegchid chinii toloo huuramch, teneg
uzegdluudiig harsan. Ted chamaig olznoos gargahyn tuld chinii gem
buruug delgej taviagui, harin ted chinii toloo huuramch bolon tooroldduuleh
zonguudiig uzev. 15 Zamaar ongorogch bugd cham uruu algaa tashina.
Ted Iyerusalimyn ohin uruu isgeren, tolgoigoo segserch, "Tednii
«Uzesgelen togoldor, buh delhiin bayar bayasgalan» hemeen helj baisan
hot ene uu?" geltsene. 16 Buh daisnuud chini chinii esreg amaa tomoor
angailgasan. Ted isgeren, shudee havirna. Ted "Bid zalgiv! Bidnii huleej
baisan ter odor ni gartsaagui ene odor mon. Bid hurev, bid uzev" gej baina.
17 EZEN Ooriin zorisnoo heregjuulev. Ertnii odruudees Ooriin tushaasan
Ooriin ugee Tereer guitselduulev. Tereer orshoolguigeer chuluudaj, chinii
deer daisnuudyg chini bayasgav. Tereer ostnuudiin chini chadlyg
orgomjlov. 18 Tednii zurh Ezen uruu hashhirch, "Siony ohiny hana herem
ee, nulims odor shonogui gol met doosh ursag. Oortoo choloo buu og, nud
chini buu amrag. 19 Bosogtun, shoniin haruuluudyn ehend shonoor
changaar hashhir. Ezenii orshihuin omno zurhee us met asga. Gudamj
buriin ehend olssonoos bolj uregddeg balchir huuhduudiinhee amiin toloo
Tuun uruu garaa deesh orgo". 20 Har. EZEN, uzegtun! Heniig Ta ingev?
Emegteichuud oorsdiin ur huuhdiig, eruul torson balchir huuhduudiig ideh
yostoi yum gej uu? Ezenii ariun gazart esh uzuulegch bolon tahilch aluulah
yostoi yum gej uu? 21 Gudamjind gazar deer hogshin zaluutui
hevtetsgeene. Minii ongon ohid bolon zaluus mini ildend unajee. Ta Ooriin
uuryn odort hyadaj, Ta orshoolguigeer ustgalaa. 22 Ta togtoogdson
bayaryn odruudiinh shig aidsuudyg mini tal burd duudav. EZENii uuryn
odort zugtsan buyuu ami garsan hen ch baisangui. Minii toruulj, osgoson
tedniig daisan mini ugui hiilee.

Yeryemiagiin Gashuudal 3

3:1 Tuunii hilengiin savaanaas bolj zovlon uzsen hun ni bi baina. **2** Ter
namaig tuuj, gereld bus, haranhuid alhuulsan. **3** Uneheer minii esreg
Tereer buh l odriin turshid dahin dahin mutraa erguulsen. **4** Ter minii aris
mahyg turaan etseej, yasnuudyg mini hemhchsen. **5** Ter namaig ui gashuu,
hund berheer buslen oroov. **6** On udaan uhegsdiin adilaar namaig Ter
haranhui gazruudad orshin suulgav. **7** Bi gadagsh garch chadahaarguigeer
Ter namaig hashiv. Tereer ginjiig mini hund bolgov. **8** Hashhiran, tuslamj
duudahad mini ch Tereer zalbirlyg mini haasan. **9** Ter minii zamyg
tsavchsan chuluugaar haaj, minii jimiig tahir bolgov. **10** Minii huvid Tereer
oton hevtej bui baavgai met, Dald gazruudad baih arslan met yum. **11**
Tereer zamuudyg mini hajuu tiish erguulj, namaig hesegchlen tastav. Ter
namaig uguiruulev. **12** Tereer numaa tataj, namaig sumnyhaa bai bolgov.
13 Tereer saadgan dahi sumnuudaa minii dotor erhten uruu oruulahaar
bolloo. **14** Bi ooriin buh humuust tohuurhal buyuu buhel odriin duu ni
bolloo. **15** Ter namaig gashuudlaar duurgej, namaig agiar sogtoov. **16**
Tereer hairgaar shudiig mini hugachij, namaig tooson dund nomruulev. **17**
Setgel mini amar amgalangaas hagatsan, bi jargalyg martav. **18** Tiimees bi
"Minii huch chadal, mon EZENees huleeh naidvar mini ch mohov" gej
baina. **19** Minii zovlon bolon tenuuchleliig, agi ba gashuudlyg sanaach. **20**
Minii setgel uneheer dursan sanaj, minii dotor bohiison baina. **21** Uuniig bi
oyuun bodoldoo dursan sanalaa, tiimees nadad naidvar bii. **22** EZENii hair
enerel unendee hezee ch duusahgui. Uchir ni Tuunii orshool hezee ch
unahgui. **23** Tedgeer ni ogloo bur shine yum. Tany itgeltei baidal aguu
ajee. **24** "EZEN bol minii huvi" gej setgel mini helj baina. "Tiim uchraas bi
Tuund naiddag". **25** Tuuniig huleegsded, Tuuniig haisan hund EZEN sain
ajee. **26** EZENii avralyg ter chimeeguihen huleeh ni sain boloi. **27** Zaluu
nasandaa buulgyg uureh ni hund sain boloi. **28** Tereer tuunii deer tavisnaas
hoish gantsaaraa suun, chimeegui baig. **29** Ter hun amaa shoroon dotor
hiig, tend naidvar baij magad. **30** Tereer tsohigchid hatsraa ogch,
zemleleer duureg. **31** Uchir ni Ezen monhod tatgalzahgui. **32** Herev
Tereer gansrald hurgedeg bol, Ooriin arvin ih hair enerliin daguu Tereer
orshooh bolgoo. **33** Uchir ni Tereer husemjlen zovooj, hunii hovguudiig

gansruuldaggui. 34 Gazar nutgiin buh horigdluudyg Tuunii hol door
nyatslah, 35 Hamgiin Deed Negenii orshihuid zov shudarga huniig
uguisgeh, 36 shuulten deer ni huniig mehleh zereg edgeer zuilsiig Ezen ul
saishaadag. 37 Ezen tushaagaaguisen bol hen helehed ter ni bolj ongordog
ve? 38 Sain bolon muugiin ali ali ni Hamgiin Deed Negenii amnaas
gardaggui gej uu? 39 Amid hun dursten bolon hun nuglee shiitguulj
baihdaa yuund gomdoh yostoi ve? 40 Oorsdiin zamuudyg nyagtlan
ajiglaad, EZEN uruu butsatsgaaya. 41 Tenger deh Burhany zug bid
oorsdiin zurh bolon garaa orgodog. 42 Bid nugel uilden, terselsen bogood
Ta uuchlaagui bilee. 43 Ta uuraar huchin, bidniig moshgoson. Ta
orshoolguigeer hyadsan. 44 Yamar ch zalbirlyg nevtruulehguin tudd Ta
Ooriigoo uuleer huchiv. 45 Ta bidniig ard tumnuudiin dund hog hayagdal,
baas bolgoson. 46 Bidnii buh daisnuud bidnii esreg amaa neev. 47 Megdelt
bolon urhi, suirel bolon uguirel bidend uchrav. 48 Minii ard tumnii ohiny
suirliin ulmaas nud mini usny ursgalaar ursana. 49 Minii nud
zogsoltguigeer, tasraltgui asgardag bogood 50 EZENiig dooshoo harj,
tengerees harah hurtel ingedeg yum. 51 Hotyn mini buh ohidoos bolj minii
nud setgeld mini shanalal avchirna. 52 Minii daisnuud shaltgaanguigeer
namaig shuvuu adil harvajee. 53 Ted namaig nuhen dotor chimeegui
bolgon, minii deer chuluu taviv. 54 Tolgoi deer mini us urssan. "Bi
taslagdav" gej bi helev. 55 Hamgiin gun nuhnees bi Tany nereer duudlaa,
EZEN. 56 "Minii taitgarlaas, tuslamj guisan hashhiraltaas mini chihee buu
nuugaach" gesen minii duug Ta sonsjee. 57 Bi Tan uruu duudahad Ta
oirton irjee. "Buu ai!" gej Ta aildav. 58 Ezen, Ta minii setgeliin hergiig
omgooljee. Ta amiig mini zolison. 59 EZEN, Ta minii daramtyg harsan
bilee. Hergiig mini shuugeech. 60 Tednii buh os honzong, minii esreg
tednii buh dald yavuulguudyg Ta harsan bilee. 61 EZEN, tednii zemleliig,
minii esreg tednii buh dald yavuulguudyg Ta sonsson bilee. 62 Nad uruu
dairagchdyn uruul hiigeed tednii shivnee buhel odriin tursh minii esreg
baina. 63 Tednii suuj, bosohyg haraach. Bi tednii shog duu ni yum. 64
EZEN, Ta tedend garynh ni uilsiin daguu hariu ogoh bolno. 65 Ta tedend
zurhnii hatuurlyg ogoh bogood Tany haraal tednii deer baih bolno. 66 Ta

uurandaa tedniig moshgoj, EZENii tengeriin dooroos tedniig ustgah bolno!

Yeryemiagiin Gashuudal 4

4:1 Alt yuutai har bolj, tsever alt yuutai ih oorchlogdov! Gudamj buriin
buland nandin chuluunuud asgagdav. 2 Sain altaar unelegdej baisan Siony
erdenet hovguud herhen vaarchny garyn ajil boloh shavar vaar met bolov!
3 Tsoovor chononuud ch hurtel hohoo ogch, beltreguudee tejeedeg. Minii
ard tumnii ohin tsol deh temeen hyaruul met hargis bolov. 4 Tsangasnaas
bolj nyalhsyn hel tagnaand naaldana. Bagachuud talh guih bolovch hen ch
huvaaj ogohgui yum. 5 Amttanyg iddeg baisan humuus gudamjnuudad
hayagdana. Nil yagaan bos daavuu omsdog baisan humuus unsnii sav
teverne. 6 Uchir ni minii ard tumnii ohiny gem buruu ni Sodomyn nuglees
ch ulemj ih yum. Hormyn dotor homruulegdsen Sodom uruu yamar ch gar
ergeegui bilee. 7 Tuunii ariusgagdsan humuus tsasnaas ch tsever bogood
ted suunees ch tsagaan bailaa. Ted biyeeree shurnees ch iluu ulaahan, ongo
ni indranil met baiv. 8 Tednii torh ni hoonoos ch har, gudamjind ch
tanigdahgui bolov. Tednii aris yasan deer ni horchiij, hataj, mod met
boljee. 9 Olsgolond uregdegsdees ildeer aluulagsad deer ajee. Uchir ni ted
talyn ur jims dutagdsanaas tsohigdon, hataj gandana. 10 Orovch
emegteichuudiin garuud oorsdiin huuhduudiig chanasan yum. Minii ard
tumnii ohiny suirliin ulmaas huuhduud ni tednii hool bolov. 11 EZEN
Ooriin hileng guitselduulj, Ooriin dogshin hileng asgav. Tereer suuriig ni
tuimerdsen galyg Siond tavijee. 12 Oston ba daisan Iyerusalimyn daaman
haalguudaar orno gedegt gazar delhiin haad ch, Delhiin orshin suugchdyn
ali ni ch itgeegui. 13 Tuunii dund zov shudarga hunii tsusyg ursgasan esh
uzuulegchdiinh ni nugel bolon tahilch narynh ni gem buruugaas bolj 14 ted
gudamjind sohroor tenuuchilne. Huvtssand ni hen ch hurch chadahaargui
boltol ted tsusaar buzarlagdsan bailaa. 15 "Zailagtun! Buzartsan" gej ted
oorsdiinhoo tuhai hashhirav. "Zail, zail, buuhur!" Tiimees ted zugtan,
tenuuchilne. Undestnuudiin dund "Ted tsaashid amidrah yosgui" geltsev.
16 EZENii orshihui tedniig taraasan bogood Tereer tedniig oishooj uzehee
bolino. Ted tahilch naryg ul hundetgej, ahmaduudyg es hairlav. 17 Tuslamj

ashiggui baisan tul bidnii nud suumiiv. Avarch chadahgui undestniig bid
haruuldan harj baisan bilee. 18 Bid oorsdiin gudamjnuudad alhaj
chadahguin tuld ted bidnii alhaag otoj baiv. Bidnii togsgol oirtov. Bidnii
togsgol irchihsen tul bidnii odruud duussan baiv. 19 Bidniig moshgogchid
tengeriin burgedees hurdan bailaa. Ted bidniig uulsyn deeguur hooj,
bidniig tsold oton huleev. 20 "Tuunii suuder dor bid undestnuudiin dund
amidarna" hemeen bidnii helj baisan,bidnii hamryn amisgal boloh
EZENeer toslogdson negen tednii nuhnuuded olzlogdov. 21 Uzyn nutagt
suudag Yedomyn ohin oo, bayasan, bayarlan hoor! Ayaga cham uruu ch
toiron ireh bogood chi sogtuuran, ooriigoo nutsegleh bolno. 22 Siony ohin
oo, gem buruu chini guitslee. Tereer chamaig tsaashid tsolohgui.
Yedomyn ohin oo, Tereer chinii gem buruug shiitgeh bolno. Tereer chinii
nugluudiig delgeh bolno!

Yeryemiagiin Gashuudal 5

5:1 EZEN, biden deer yuu unasnyg sanaach. Harj, bidnii zemleliig uzeech!
2 Bidnii ov hariinhan uruu, geruud maani gadny humuus uruu erguulen
ogogdov. 3 Bid etseggui onchin bolson bogood ehchuud maani belevsen
emegteichuud met baina. 4 Bid uuh usnyhaa toloo hols tolj, tulee maani
unetei baina. 5 Bidniig moshgogchid huzuund maani tulaad irlee. Bid etsej,
bidend yamar ch amralt alga. 6 Hangalttai talhyg olohyn tuld bid
Yegipyet, Assirid zahiragdav. 7 Bidnii etseg ovgod nugel uildsen agaad
ted odoo baihgui. Tednii gem buruug uuregchid ni bid yum. 8 Booluud
bidniig noyorhoj baina. Tednii garaas bidniig salgah hen ch alga. 9 Tsol
deh ildnii ulmaas bid ami orson talhaa olj avdag. 10 Gan gachgiin shataah
haluuny ulmaas bidnii aris zuuh shig haluun bolov. 11 Ted Siond
emegteichuudiig, Iudagiin hotuudad ongon ohidyg huchindev. 12 Han
hovguud garaasaa duujlegdjee. Ahmaduud ul hundlegdjee. 13 Zaluu
eregteichuud teeremd ajillasan bogood zaluus gualin modny dor budrev.
14 Ahmaduud daaman haalganuudaas, zaluus hogjmoosoo holdov. 15
Bidnii zurhnii bayar hoor zogsov. Bidnii bujig ui gashuugaar soligdov. 16
Bidnii tolgoigoos titem unav. Bid nugel uiddsen tul gaslantai yaa! 17 Uunii

ulmaas bidnii zurh doroiton, edgeer zuilsiin ulmaas bidnii nud suumiine. **18**
Ezguiren hevteh Sion uulyn ulmaas uneguud deeguur ni getne. **19** EZEN,
Ta monhod zahirdag. Tany haan shiree uyees uyed orshino. **20** Yuund Ta
bidniig uurd martana ve? Yuund Ta bidniig iim udaan orhino ve? **21** Bid
sergeegdehiin tuld. EZEN, bidniig Oor uruugaa sergeegeech. Uridynh shig
bidnii odruudiig shinechleech. **22** Es bogoos Ta bidnees burmoson
tatgalzaj, bidend heterhii ih uurlah vii.

Yezyekiyel 1

1:1 Guch dahi jiliin dorovdugeer saryn tavny odor namaig Hyebar golyn
derged tsologdogsdiin dund baisan uyed tenger neegdej, bi Burhany
uzegdluudiig uzev. 2 (Iyehoiahin haany tsollogiin tav dahi jil baiv. Ter
saryn tavand 3 haldyeichuudyn nutgiin Hyebar golyn derged Buzyn
hovguun tahilch Yezyekiyeld EZENii ug todorhoigoor irjee. Tend EZENii
mutar ni tuunii deer irev). 4 Namaig harj baihad, haragtun, umardaas salhi,
shuurga urgeljluulen uragsh gyalbah galtai asar tom uul irj baisan. Tuuniig
toiron hurts gerel baij, gold ni galyn dotorh ulaissan tomor met negen zuil
baiv. 5 Tuun dotor dorvon amid biyestei tostei dursuud uzegdsen. Tednii
durs ni ene baiv. Ted humuunii durstei baiv. 6 Tednii tus bur ni dorvon
nuur, dorvon dalavchtai baiv. 7 Tednii hol ni tseh, holiin ul ni tugalyn
tuurai met bogood ted ongolson hurel adil gyalalzaj baiv. 8
Dalavchnuudynh ni door, tednii dorvon tadd ni hunii sarvuu baiv. Ter
dorviin nuur bolon dalavchnuudyn huvid gevel, 9 tednii dalavchnuud ni
hoorondoo shurgen, tedniig hodolj baihad nuurnuud ni ergehgui baisan
bogood tus bur chigeeree uragshilsan. 10 Tednii nuurnuudiin durs ni gevel,
tusbur hunii nuurtei baiv. Ted dorvuulee baruun taldaa arslangiin nuurtei,
zuun taldaa buhyn nuurtei, mon dorvuulee burgediin nuurtei baiv. 11 Tednii
nuurnuud ni iim baiv. Tednii dalavchnuud ni deed talaasaa delgegden, tus
bur ni nogoo biyedee shurgesen hoyor dalavchtai ba biyee burhsen hoyor
dalavchtai baiv. 12 Ted tus bur chigeeree uragshilsan. Sunsnii yavah gej
baisan yamar ch gazart ted yavj, yavah uyedee es ergev. 13 Amid biyesiin
gold, gald shataj bui nuurs met, amid biyetnuudiin dund naash, tsaash
hodolj bui bambaruud met haragdah neg yum baiv. Gal ni gereltei baisan
ba ter galaas ayanga gyalbaj baiv. 14 Amid biyes ayangyn sumnuud met
naash tsaash guildej baiv. 15 Namaig amid biyesiig harj baihad, haragtun,
tedgeer dorvon amid biyesiin derged, dorvuulengiinh ni tus burd
zoriulagdsan neg dugui gazar deer baiv. 16 Duguinuudyn gadna torh bolon
hiits ni gyalalzsan binderiyaa met bogood ted dorvuul adil helbertei baiv.
Tednii gadna torh ba hiits ni neg dugui nogoo duguiny dotor baigaa met
baiv. 17 Ted hodloh burdee oorsdiin dorvon zugiin ali negen uruu chiglen

yavj, hodloh uyedee ted es ergene. 18 Tednii moornuudiin huvid gevel,
tedsurleg bolood aimshigtai bogood ter dorvon duguiny mooruudiig toiron
duuren nud baiv. 19 Amid biyes hodloh burd duguinuud tedentei hamt
hodolj, mon amid biyes gazraas deesh orgogdoh burd duguinuud ch bas
orgogddog baiv. 20 Sunsnii yavah gej baisan yamar ch gazart ted ter
chigleld yavsan. Duguinuud ni tednii derged oirhon orgogdov. Uchir ni
amid biyesiin suns ni duguinuudyn dotor baisan ajee. 21 Tedgeeriig yavah
burd edgeer ch yavj, tedgeeriig togtuun zogsoh burd edgeer ch togtuun
zogsoh ajee. Tedgeeriig gazraas orgogdoh burd duguinuud tednii derged
oirhon orgogdov. Uchir ni amid biyesiin suns ni duguinuudyn dotor baisan
ajee. 22 Amid biyesiin tolgoi deeguur ni uudam zai met, tednii tolgoi
deeguur delgegdsen gyalalzah bolor met negen zuil baiv. 23 Uudam zain
door tednii dalavchuud ni, neg ni nogoogiinhoo zugt, shuluuhan
sungagdsan baiv. Tus bur ni ooriinhoo biyeiig neg tald ba nogoo tadd
buteesen hoyor dalavchuudtai baiv. 24 Tedniig yavah uyed byalhsan ih
usny chimee adil Togs Huchit Negenii duu met tednii dalavchnuudyn
chimeeg, huarangiin chimee met hol uimeenii chimeeg bi mon sonsov. Ted
togtuun zogsoh burdee dalavchnuudaa buulgav. 25 Tednii tolgoi deerh
uudam zain deerees duu garsan. Ted togtuun zogsoh burdee
dalavchnuudaa buulgav. 26 Tednii tolgoi deer baisan uudam zain deed tald
gadna torhooroo sapfir chuluu met sentiitei tostei negen yum baijee.
Sentiitei tostei ug yumny deer ondort hunii torhtei durs baiv. 27 Tegeed
Tuunii uuts bolon tuunees deeshih torhnoos ni dotroo ba ergen toirondoo
gal met haragdah ulaissan tomor met yumyg bi ajiglasan ba Tuunii uuts
bolon tuunees dooshih torhnoos ni gal met yumyg bi harsan. Tuunii ergen
toirond tuyaa baiv. 28 Borootoi odor uulen dotor baidag solongyn torhtei
adil ergen toirnyh ni tuyaany torh ni tiinhuu baiv. EZENii tsog javhlangiin
tostei baidlyn torh ni tiim baiv. Bi tuuniig harmagtsaa nuureeree hosor
unasan bogood aildah duug sonsov.

Yezyekiyel 2

2:1 Tegeed Ter nadad — Hunii huu, Bi chamtai yarihyn tuld hol deeree

bosogtun gev. 2 Tuuniig nadad yarij baihad nad uruu Suns orj, namaig hol
deer mini bosgov. Ter nadad aildahyg bi sonsov. 3 Tegeed Ter nadad —
Hunii huu, Bi chamaig Izrailiin hovguud uruu, Minii esreg terselsen tersluu
ard tumen uruu ilgeej baina. Ted ch, tednii ovog deedes ch yag ene odriig
hurtel Minii esreg zorchil gargasan. 4 Zoruud ba gojuud huuhduud boloh
teden uruu Bi chamaig ilgeej baina. Chi tedend "Ezen BURHAN iinhuu
aildsan" hemeen hel. 5 Tednii huvid, ted bol tersluu ger tul sonsson ch,
esvel ul sonsson ch tednii dund esh uzuulegch baisan gedgiig ted medeh
bolno. 6 Hunii huu chi hediigeer orgosthalgai ba uurgenuud chamtai hamt
baij, chi hilentset horhoinuud deer suulaa ch gesen tednees bolon tednii
ugsees buu ai. Ted bol tersluu ger tul tednii ugsees ch buu ai, tednii omno
ch buu surd. 7 Ted sonsson ch, esvel ul sonsson ch chi Minii ugsiig tedend
heleh yostoi. Uchir ni ted bol tersluu yum. 8 Odoo hunii huu chi Minii
chamd aildaj bui zuiliig sons Terhuu tersluu geriin adil buu tersluu bai.
Amaa neej, Minii chamd ogch bui yumyg id gev. 9 Tegeed namaig
harahad, uzegtun, minii zug mutar sungagdan, tuunii dotor negen huilmal
nom baiv. 10 Ter uuniig minii urd delgehed ene ni ar ovortoo bichigdsen
baisan bogood tuun deer gashuudal, uilaan, zovlonguud bichigdsen baiv.

Yezyekiyel 3

3:1 Tegeed Ter nadad — Hunii huu, chi olson yumaa id. Ene huilmal
nomyg ideed yavj, Izrailiin gert meduul gev. 2 Tiimees bi amaa neej, Ter
nadad ene huilmal nomyg iduulsen 3 Ter nadad — Hunii huu, Minii chamd
ogch bui ene huilmal nomoor gedsez tejeej, biyee duurgegtun gev. Tegeed
bi tuuniig idsend, ter ni minii amand bal met chiherleg baiv. 4 Tegeed Ter
nadad — Hunii huu, Izrailiin ger uruu ochin, Minii ugseer tedend hel. 5
Uchir ni chi oilgomjgui yariatai, esvel hetsuu heltei ard tumen uruu
ilgeegdeegui. Harin Izrailiin ger uruu ilgeegdej baina. 6 Chi utiig ni oilgoj
chadahgui, oilgomjgui yariatai, esvel hetsuu heltei olon ard tumen uruu
ilgeegdej bui bus, harin chamaig sonsoh yostoi humuus uruu Bi chamaig
ilgeesen. 7 Gesen ch Izrailiin ger Namaig sonsoh huselgui baidgaas hoish
chamaig ch sonsoh huselgui baih bolno. Uneheer Izrailiin hamag ger bol

zoruud ba gojuud yum. 8 Haragtun. Bi chinii nuuriig tednii nuurnuudiin
adil hatuu bolgon, chinii duhyg tednii duhnuudyn adil hatuu bolgoson. 9 Bi
chinii duhyg tsahiuraas ch hatuu ochir almaaz met bolgoson. Ted
hediigeer tersluu ger bolovch tednees buu ai, tednii omno buu surd gev. 10
Tuunees gadna, Ter nadad — Hunii huu, Minii chamd heleh buh ugiig mini
chi zurhendee avch, saitar sons. 11 Tsologdogsod uruu, chinii ard tumnii
hovguud uruu yavj, tedend yarij, ted sonsson ch, esvel es sonsson ch
"Ezen" BURHAN iinhuu aildaj baina" hemeen tedend hel gev. 12 Daraa ni
Suns namaig orgosond, minii ard — Ooriinhoo gazart EZENii tsog javhlan
magtagdah boltugai gesen nijignesen ih duug bi sonsov. 13 Tegeed bi
hoorondoo shurgeltseh amid biyesiin dalavchnuudyn duut bolon tednii
dergedeh dutuinuudyn duug, bur ih nijignesen duu chimeeg sonsov. 14
Tiimees Suns namaig orgoj, zailuulan avsan. Bi ooriin sunsnii uur hilen
dotor gaslan yavlaa. EZENii mutar minii deer huchtei baiv. 15 Tegeed bi
Tyelabib dahi Hyebar golyn derged amidarch baisan tsologdogsod uruu
irj, tednii amidarch baisan gazart doloo honog suuj, tednii dund aidas
toruulj baiv. 16 Doloo honogiin etsest EZENii ug nadad irj, aildahdaa —
17 Hunii huu, Bi chamaig Izrailiin geriin haruulaar tomilloo. Chi Minii
amnaas ug sonsoh burd, Minii omnoos tedend sanuulgyg og. 18 Bi horon
muu yavdaltand "Chi zaaval uhne" hemeen aiddah uyed herev chi tuund
sanuulalgui, esvel amidrahyn tuld horon muu zamaasaa ergeh yostoig
horon muu yavdaltand sanuulan helehgui avaas, ter horon muu yavdaltan
ooriin gem buruu dotor uheh bolno. Gevch tuunii tsusyg Bi chinii garaas
nehne. 19 Gesen ch herev chi horon muu yavdaltand sanuulsan ch tereer
horon muu yavdlaasaa, horon muu zamaasaa ergehgui avaas, ter ooriin
gem buruu dotor uheh bolno. Harin chi ooriigoo avarsan yum. 20 Dahiad
herev zovt hun ooriin zovt baidlaas ergej gem buruug uildeh bogood Bi
tuunii omno saad tavih avaas, ter uheh bolno. Chi tuund sanuulaagui uchir
ter ooriin nugliin dotor uhej, tuunii uildsen zov uils ch dursagdahgui.
Gevch tuunii tsusyg Bi chinii garaas nehne. 21 Harin herev chi zovt hun
nugliig uildeh yosgui hemeen sanuulaad, ter ni nutliig es uildeh avaas, ter
hun sanuulgyg avsanuchir uneheer amidrah bolno. Chi ooriigoo avarsan
gev. 22 Tend EZENii mutar minii deer baisan ba Ter nadad — Bos, tal

uruu garch yav. Tend Bi chamd aildana gev. **23** Tiimees bi bosoj, tal uruu
garch yavav. Haragtun, Hyebar golyn derged minii uzsen tsog javhlantai
adil EZENii tsog javhlan tend zogsoj baiv. Bi nuureeree unav. **24** Tegeed
Suns nad uruu orj, namaig hol deer mini bosgov. Ter nadtai yarij, aildsan ni
— Yavj, ooriigoo gertee tugj. **25** Hunii huu chinii huvid, ted chamd ols
hiij, chamaig tuugeer huleh bolno. Ingesneer chi tednii dundaas garch yavj
chadahgui boloh yum. **26** Uunees gadna, Bi chinii heliig tagnaid chini
naalduulna. Ingesneer chi helgui bolj, tedniig zemledeg hun baij chadahgui
boloh yum. Uchir ni ted bol tersluu ger yum. **27** Gevch Bi chamd aildah
uyed, Bi chinii amyg neej, chi tedend "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina"
hemeen oguuleh bolno. Sonsogch ni sonsog, tatgalzagch ni tatgalzag.
Uchir ni ted bol tersluu ger yum.

Yezyekiyel 4

4:1 Odoo hunii huu chi oortoo neg toosgyg avch, ooriinhoo omno taviad,
tuun deer negen hotyg, Iyerusalimyg siilegtun. **2** Tegeed tuunii esreg
busleltiig baiguulj, busleh hanyg barij, ovoog bosgon, huaranguudyg
baiguulj, tuuniig toiruulaad herem evdegchiig bairluul. **3** Daraa ni tomron
tavgiig avch, tuuniig hot ba ooriinhoo hoorond tomor heremmet bosgoj,
ene hotyg buselj, tuuniig hureelj buitai adil nuuree tuun uruu handuul. Ene
bol Izrailiin gert ogoh temdeg yum. **4** Chinii huvid gevel, zuun talaaraa
hevtej, Izrailiin geriin gem buruug ter tal deer tavi. Chinii hajuuldan hevteh
honogiin toogoor chi tednii gem buruug uureh bolno. **5** Uchir ni tednii gem
buruugiin jiluuded duitsuulen gurvan zuun yeren honogiig buyuu
honoguudyn toog Bi chamd tovloson. Iinhuu chi Izrailiin geriin gem buruut
uureh yostoi. **6** Chi uuniig duusgasan uyedee hoyor dahi udaagaa, baruun
talaaraa hevtej, Iudagiin geriin gem buruug uureh yostoi. Bi neg jiliig neg
honog bolgon, chamd dochin honogiig tovloson. **7** Tegeed chi
Iyerusalimyn buslelt uruu nuuree handuulj, nutsgen garaa sungan, tuunii
esreg esh uzuul. **8** Odoo haragtun. Bi chamaig olsoor huleh bolno.
Ingesneer chi busleltiin honoguudyg duusgah hurtel neg talaas nogoo
uruugaa ergej chadahgui bolno. **9** Gevch chinii huvid gevel, ulaan buudai,

arvai, vandui, zaram, har budaa ba shar budaag avch, tedgeeriig negen
savand hiij, tuugeer oortoo talh hii. Chi tuuniig hajuuldan hevteh
honoguudyn toogoor, gurvan zuun yer honogiin tursh ideh yostoi. 10
Chinii ideh huns ni jingeeree honogt horin shyekyel baih yostoi. Chi uuniig
tsagaas tsagt ideh yostoi. 11 Chinii uuh us ni hemjeegeeree hinii zurgaany
neg baij, chi tuuniig tsagaas tsagt uuh yostoi. 12 Chi uuniig arvain talh met
bolgoj, tednii nudnii omno hunii baasaar sharj id gev. 13 Tegeed EZEN —
Iinhuu Bi tedniig tsoloh undestnuudiin dund Izrailiin hovguud oorsdiin
buzar talhyg ideh bolno gej aildav. 14 Gevch bi — Oo Ezen BURHAN.
Haragtun, bi hezee ch buzartaagui. Bi zaluu nasnaasaa ehlen edugee hurtel
huur, esvel araatand tastchuulsan segiig hezee ch idsengui. Mon buzar
yamar ch mah minii amand oroogui gev. 15 Tegeed Ter nadad — Har, bi
chamd hunii baasny orond uhriin argalyg ogiye. Chi tuugeer ooriin talhyg
beldegtun gev. 16 Tuunees gadna, Ter nadad — Hunii huu, haragtun. Bi
Iyerusalimd talhny nootsiig utui bolgoh gej baina. Ted talhyg jinlen
zovniltoigoor idej, usyg hemjij aidastaigaar uuh bolno. 17 Uchir ni talh, us
homs bolno. Ted biye biyee hirdhiilgesen, oorsdiin gem buruu dotroo turj
etssen baih bolno.

Yezyekiyel 5

5:1 Hunii huu chinii huvid, hurts ildiig avch, tuuniig uschnii tongorog met
tolgoi ba sahlaa husahad heregle. Daraa ni jinleh jinluuriig avch, usiig
huvaa. 2 Guravny negiig ni busleltiin odruud duusah uyed, hotyn dund gald
shataa. Tegeed chi guravny negiig ni avch, hotyg toiruulan tuuniig ildeer
tsavchij, uldsen guravny negiig salhind hiisge. Bi tednii araas ildiig huinaas
ni sugalah bolno. 3 Mon tedneestsoon hediig avch, tedniig nomrogiinhoo
hormoid uya. 4 Dahin tednii zarimyg avch, tedniig gald hayaj, gald shataa.
Tuunees Izrailiin hamag gert gal tarna. 5 Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. "Ene bol Iyerusalim. Bi tuuniig undestnuudiin tovd tavij, tuuniig
ulsuudaar hureeluulev. 6 Gevch ter Minii zarliguudyg undestnuudees ch
iluugeer, Minii togtooluudyg tuuniig hureelsen ulsuudaas ch iluugeer
eserguutsev. Uchir ni ted Minii zarliguudyg ultoomsorlon, Minii

togtooluudyn dotor alhsangui". 7 Tiim uchraas Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. "Ta naryg toiron bui undestnuudees ch iluu ih samuural ta nart
baigaa bogood ta nar Minii togtooluudyn dotor yavalgui, Minii
zarliguudyg sahilgui, ta naryg toirch bui undestnuudiin togtoolyg sahiagui
uchir" 8 tiimees Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Haragtun, Bi, odoo
Bi ch chinii esreg baigaa bogood undestnuudiin nudnii omno Bi ta naryn
dund shuult yavuulna. 9 Ta naryn hamag jigshuuruudiin toloo, Bi edugee
hurtel uildeegui, dahin hezee ch ul uildeh hergiig ta naryn dund uildeh
bolno. 10 Tiim uchraas ta naryn dund etsguud ni hovguudee idej, hovguud
ni etsguudee ideh bolno. Uchir ni Bi cham deer shuult yavuulj, chinii buh
uldegsdiig dorvon zugt taraana". 11 Ezen BURHAN tunhaglaj baina.
"Tiimees Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya. Uneheer chi ooriin buh
buzar shuteenuud bolon buh jigshuuruudeer Minii ariun gazryg buzarlasan
uchir Bi ch bas holduulah ba Minii melmii orovdohgui, Bi orshoohgui. 12
Ta naryn guravny neg ni gai gamshgaar uhej, esvel chinii dund
olsgolongoor ustah bolno. Guravny neg ni chinii ergen toirond ildend
alagdaj, guravny negiig Bi zut burd taraaj, tednii araas ildiig huinaas ni
sugalna. 13 Iinhuu Minii uur guitsej, Bi tedneer Ooriin hileng hangaj, Bi
taitgarah bolno. EZEN Bi Ooriin zutgel dotor aildsanyg ted, Namaig
Ooriin hileng tednii deer guitseesen ter uyed l medeh bolno. 14 Tuugeer ch
barahgui, Bi chamaig hajuugaar ongoroh buhnii nudnii omno, ergen toirny
chini undestnuudiin dund ezguirel, zemlel bolgono. 15 Tiimees Bi uur,
hilen bolon shiruun zemleluudeer chinii esreg shuult yavuulah uyed ene ni
chamaig toirogch undestnuuded doromjlol, ilchlelt, sanuulga bolon aidsyg
toruulegch zuil bolno. EZEN Bi aildlaa. 16 Ta naryg ustgahaar Minii
yavuulah humuusiin suireld zoriulagdaj baisan olsgolongiin hort sumyg Bi
tednii esreg harvah uyed Bi ta naryn olsgolong ulam idevhjuulj, talhny
nootsgui bolgono. 17 Tuunees gadna, Bi ta nart olsgolon hiigeed zerleg
araatnyg ilgeene. Ted ta naryg huuhduudees chini hagatsaana. Gai
gamshig bolon tsus ursgalt mon ta naryg dairan ongorch, Bi ta naryn deer
ildiig avchirna. EZEN Bi aildlaa" gev.

Yezyekiyel 6

6:1 EZENii ut nadad irj, — 2 Hunii huu, Izrailiin uulsyn zug nuuree
handuulan, tednii esreg esh uzuul. 3 "Izrailiin uulsaa, Ezen BURHANy
ugiig sons. Ezen BURHAN uuls, tolgod, jalguud hiigeed hondiinuuded
handan iinhuu aildaj baina. «Haragtun. Bi Ooroo ta naryn deer ildiig
avchrah gej baina. Bi ta naryn morgoliin ondorloguudiig ustgah bolno. 4
Tiimees ta naryn tahilyn shireenuud hoosorch, utlagyn tahilyn shireenuud
chini butarna. Bi alagdsan humuusiig chini ta naryn shuteenuudiin omno
unagana. 5 Bi mon Izrailiin hovguudiin tsogtssuudyg tednii shuteenuudiin
omno tavij, ta naryn yasnuudyg tahilyn shireenuudiin chini ergen toirond
taraana. 6 Ta naryn buh orshin suuh gazruudad hotuud balgas bolj,
morgoliin ondorloguud hoosorno. Ene ni tanai tahilyn shireenuud
hayagdan ezguirch, ta naryn shuteenuud evdren etses bolj, ta naryn utlagyn
tahilyn shireenuud tsavchigdan unaj, ta naryn ajluud archigdahyn tuld yum.
7 Alagdsan humuus ta naryn dund unah bogood ta nar Namaig EZEN
gedgiig medeh bolno. 8 Harin Bi uldegsdiig uldeene. Ta naryg ulsuudyn
dund taraasan uyed ildnees zugtaagchid undestnuudiin dund ta nart baih
bolno. 9 Tegeed ta naryn dotorh zugtaagchid ni olzlogdon avaachigdsan
undestnuudiinhee dund Namaig bolon Nadaas ergesen tednii zavhai setgel
shuteenuudiinhee araas sadarlah tednii nudnees bolj Bi herhen shanalsnyg
sanana. Ted oorsdiin uiddsen horon muu uils, oorsdiin buh jigshuuruudiin
toloo oorsdiinhoo nudend oorsdiigoo jigshih bolno. 10 Tegehed ted
Namaig EZEN mon gedgiig medne. Bi ene ovchniig tedend uchruulna
hemeen demii heleegui yum»". 11 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
"Adgaa tashin, holoo devslen ingej hel. «Ild, olsgolon, hiigeed gamshgaar
unah Izrailiin geriin hamag horon muu jigshuurt yumsyn ulmaas gaslantai
yaa! 12 Hol baigch ni gamshgaar uhej, oir baigch ni ildend alagdaj,
uldegsed ni ba buslegdsen ni olsgolongoor uhne. Iinhuu Bi Ooriin hilengee
tedend guitsetgene. 13 Tednii alagdsan humuus ni tednii tahilyn
shireenuudiig toirood shuteenuudiinh ni dund, alivaa ondor tolgod deer,
hamag uulsyn oroi deer alivaa nogoon modny door, alivaa navchit tsarsny
door buyuu oorsdiinh ni hamag shuteenuuded taivshruulah taalamjit
uneriig orgoson gazart ni hevteh uyed ta nar Namaig EZEN gedgiig
medeh bolno. 14 Tiimees tednii orshin suuh buh gazar dayaar Bi Ooriin

mutraa tednii esreg sungaj, Dibla uruu chiglesen tsoloos iluugeer ter
gazryg ezguiruulen, zeluud bolgono. Iinhuu ted Namaig EZEN gedgiig
medeh bolno»".

Yezyekiyel 7

7:1 Tuunees gadna, EZENii ug nadad irj, aildan — **2** Hunii huu, chi
Izrailiin nutagt Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina gej hel. "Togsgol! Gaz
ryn dorvon ontsogt togsgol irj baina. **3** Edugee togsgol ni chinii deer
baigaa bogood Bi Ooriin uur hileng chinii esreg ilgeeh bolno. Bi chamaig
zam moriin chini daguu shuuj, chinii hamag jigshuuriig chinii deer
avchirna. **4** Uchir ni Minii melmii chamaig orovdohgui, Bi chamaig
heltruulehgui. Harin Bi chinii zamuudyg chinii deer avchirj, chinii
jigshuuruud ta naryn dund baih bolno. Tegehed ta nar Namaig EZEN
gedgiig medeh bolno". **5** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. — Gai
gamshig, zovhon gai gamshig. Haragtun, ene ni irj baina! **6** Togsgol irj
baina. Togsgol irev. Ene ni chinii esreg sersen. Haragtun, ene ni irjee! **7**
Delhiin orshin suutchid aa, chinii deer mohol chini irjee. Tsag ni irev. Ter
odor oirhon bogood bayar hooriin uuhaigaas iluugeer uuls deer hol uimeen
bolj baina. **8** Edugee Bi uuraa cham deer horomhon zuur asgaj, Ooriin
hileng chinii esreg guitseene. Bi chamaig zam moriin chini daguu shuuj,
chinii deer hamag jigshuuruudiig chini avchirna. **9** Minii melmii orovdon
harahgui, Bi heltruulehgui. Ta naryn jigshuuruud dund chini baisaar baih
uyed Bi zam moriin chini daguu chamd butsaan toloh bolno. Tegehed
EZEN Bi tsohij baigaag ta nar medeh bolno. **10** Haragtun, ter odor!
Haragtun, ter irj baina! Chinii mohol garch irlee. Tayag nahialj, ih zan
tsetseglesen. **11** Huchirhiilel ni horon muugiin tayag boltol osson. Tednii
hen ni ch, tednii hursan olny hen ni ch tednii bayalgaas yuu ch ugui bolj,
tednii dundah aldartai yamar ch yum uldehgui. **12** Ter tsag irev. Ter odor
hureed irlee. Hudaddan avagch ni buu bayasag. Hudaldagch ni buu
gashuudag. Uchir ni hilen ni tednii buh olon tumnii esreg baina. **13**
Uneheer ted hoyoulaa amid baih zuur hudaldagch ni zarsan yumaa butsaaj
avahgui. Uchir ni tednii buh olon tumnii tuhai uzegdel ni zailuulagdahgui

bogood tednii hen ni ch gem buruugaar ooriin amidralaa batjuulahgui. 14
Ted buree uleej bugdiig belen bolgoson ch hen ch tulaldaand ul orno.
Uchir ni Minii hilen ni tednii buh olon tumnii esreg yum. 15 Ild ni gadna
baij, gamshig, olsgolon ni dotor baina. Tadd baigch ni ildend alagdaj, mon
hotod baigchdyg ni olsgolon, gamshig ustgah bolno. 16 Tuugeer barahgui
tednii amid uldegsed ni zuttsan uyed ch, ted hondiin tagtaanuud adil hun
bur oorsdiin gem buruud gashuudan, uuland baih bolno. 17 Hamag gar
sularch, hamag ovdog us met bolno. 18 Ted oorsdiigoo taaraar oroon,
aidas jihuudes tedniig ezemdene. Buh nuurnuud deer ichguur baij, buh
tolgoi ni halzan bolno. 19 Ted oorsdiin mongiig gudamjnuud uruu
chuluudaj, tednii alt ni jigshuurt zuil bolno. EZENii hilengiin odort tednii
mongo, alt tedniig choloolj chadahgui. Ted ideh dur huslee tsatgaj ul
chadah bogood oorsdiin hodoodnuudyg duurgej ul chadna. Uchir ni tednii
gem buruu ni budreh shaltag bolson yum. 20 Ted Tuunii hee chimegleliig
sairhal bolgoj, tuugeer oorsdiin buzar ba jigshuurt yumsyn horguudiig
buteev. Tiimees Bi tuuniig tedend jigshuurt yum bolgono. 21 Bi tuuniig
hari humuusiin gart deermiin ed zuils met ogch, delhiin horon muu uilstend
olz bolgon tushaaj, ted tuuniig buzarlana. 22 Bi bas tednees nuuree buruulj,
ted Minii nuuts gazryg buzarlana. Daraa ni deeremchid orj, tuuniig
buzarlana. 23 Ginj hii. Uchir ni gazar nuta1 tsust allagaar duuren, hot ni
huchirhiilleer duuren baina. 24 Tiimees Bi undestnuudiin hamgiin muut ni
avchirj, tednii geruudiig ezluulne. Bi bas huchit negnii bardamnalyg
zogsooj, tednii ariun gazruud buzarlagdana. 25 Zovlon irehed ted enh
amgalang ereh bolovch, ter ni baihgui. 26 Gai gamshgiin deer gai gamshig
irj, tsuurhal ni tsuurhal deer nemegdene. Tegeed ted esh uzuulegchees
uzegdliig ereh bolovch tahilchaas huuli ni, ahmaduudaas zovlogoo ni
aldagdana. 27 Haan gashuudaj, noyod ni aidsyg omsoh bogood nutgiin ard
tumnii garuud chichirne. Tednii baigaa baidlynh ni daguu Bi tedentei
haritsaj, tednii shuultuudeer ni Bi tedniig shuuh bolno. Ted Namaig EZEN
gedgiig medeh bolno".

Yezyekiyel 8

8:1 Zurgaa dahi jiliin zurgadugaar saryn tavny odor, bi gertee suuj baisan
ba Iudagiin ahmaduud minii omno suuj bailaa. Ter uyed Ezen BURHANy
mutar tend minii deer buuv. 2 Tegehed bi harsan bogood haragtun, hunii
durtei tostei zuil uzegdev. Tuunii uutsnaas dooshih ni gal met, Tuunii
uutsnaas deeshih ni ulaissan tomor met haragdav. 3 Ter garyn durs met
yumyg sungan, minii tolgoi deerh tug usnees bariv. Tegehed Suns namaig
gazar tengeriin hoorond orgoj, Burhany uzegdluudiin dotor namaig
Iyerusalim uruu avch yavan, ataarhal toruulegch ataarhlyn shuteenii suudal
bairlah dotor hashaany hoid haalgany uudend avchrav. 4 Haragtun, tald
minii uzsen durstei adil Izrailiin Burhany tsog javhlan ni tend baiv. 5
Tegeed Ter nadad — Hunii huu, odoo hoid zug uruu nudee orgo gev.
Tiinhuu bi hoid zut uruu nudee orgon harahad, haragtun, tahilyn shireet
haalgany hoid tald uudend ataarhlyn ter shuteen baiv. 6 Tegeed Ter nadad
— Hunii huu, chi tednii yuu uildej buig bolon Bi Ooriin ariun gazraas hol
baihaar Izrailiin geriin end uildej bui augaa jigshuuruudiig harj baina uu?
Gesen ch chi uunees iluu ih jigshuurt hergiig harah bolno gev. 7 Daraa ni
Ter namaig hashaany uudend avchrav. Namaig harahad, haragtun, hanand
negen nuh baiv. 8 Ter nadad — Hunii huu, odoo hanyg nuhel gev. Tiimees
bi hanyg nuhlehed, haragtun, negen uud baiv. 9 Tegeed Ter nadad —
Dotogsh orj, tednii end uildej bui buzar jigshuurt yumsyg har gev. 10
Tiimees bi orj harahad, haragtun, molhogchdiin alivaa helber bolon
araatan amitad bolon buzar zuiliig Izrailiin geriin hamag shuteenuudtei
hamt ergen toirond hanan deer siilsen baiv. 11 Izrailiin geriin dalan
ahmaduud oorsdiinhoo dund zogsoj bui Shafany huu Iaazaniatai hamt
tednii urd zogsoj baisan. Hun bur gartaa boipor barij, utlagyn uulen
anhiluun uner uugij baiv. 12 Tegeed Ter nadad — Hunii huu, chi Izrailiin
geriin ahmaduud haranhuid, hun bur ooriin siilmel horgiin oroond yuu
uildej buig harav uu? Uchir ni ted "EZEN bidniig hardaggui. EZEN ene
nutgiig orhiv" hemeedeg gev. 13 Ter nadad — Gesen ch chi tednii uildej
bui iluu ih jigshuurt hergiig harah bolno gev. 14 Daraa ni Ter namaig
EZENii orgoonii hoishoo harsan haalgany uud uruu avchirlaa. Haragtun,
emegteichuud Tammuzyn toloo uilan tend suutsgaaj baiv. 15 Ter nadad —
Hunii huu, chi harsan uu? Gesen ch chi edgeerees ch iluu ih jigshuurt

hergiig harah bolno gev. 16 Daraa ni ter namaig EZENii orgoonii dotood
hashaan dotor avchrav. Haragtun, uudnii tanhim bolon tahilyn shireenii
hoorond nuruugaa EZENii sum uruu, nuuree zuun zugt haruulsan horin tav
orchim hun EZENii sumiin uudend bailaa. Ted zuun zugt narand morgoj
baiv. 17 Ter nadad — Hunii huu, chi uuniig harj baina uu? Iudagiin
geriinhen ene gazryg huchirhiilleer duurgej, Namaig davtan davtan
utsaarluulsnaaraa tednii end uildsen jigshuurt hergiig uildeh ni tednii huvid
heterhii hongon baina gej uu? Haragtun, ted oorsdiin hamart mochir hatgaj
baina. 18 Tiim uchraas Bi uneheer hilen dotor uildene. Minii melmii
orovdohgui, Bi heltruulehgui. Ted Minii chihend changa duutaar
hashhirsan ch Bi tedniig sonsohgui gesen.

Yezyekiyel 9

9:1 Tegeed Ter minii chihend changa duugaar hashhiran — Hotyg
suitgegchid ee, hun bur ooriin sonoogch zevsgiig gartaa barin oirton
irtsgee gej aildav. 2 Haragtun, zurgaan eregtei hun, tus bur gartaa hemhleh
zevsgiig barin hoid zug uruu harsan deed haalgaar orj irev. Tednii dund
maalingan huvtsas omsson, buselhiidee bichgiin heregleltei negen hun
baiv. Ted orj ireed, hurel tahilyn shireenii derged zogsov. 3 Tegeed
hyerubyn deer baisan Izrailiin Burhany tsog javhlan ni tuunees deesh
hoorch, sumiin bosgond irev. Ter buselhiidee bichgiin heregleltei,
maalingan huvtsas omsson huniig duudsan. 4 EZEN tuund — Hotyn
dunduur, bur Iyerusalimyn dunduur yavj, ene hot dotor uildegdej bui
hamag jigshuurt hergees bolj sanaa aldaj, yoolon bui humuusiin duhan
deer temdeg tavi gev. 5 Harin namaig sonsoj baihad busad humuust Ter
aildsan ni — Tuunii araas dagan hotyn dunduur yavj, tsohigtun. Ta naryn
nud orovdoj bolohgui, heltruulj bolohgui. 6 Hogshchuul, zaluus, zaluu
emegteichuud, huuhduudiig bolon emegteichuudiig ch huis temter. Gevch
temdegtei humuust buu hur. Ta nar Minii ariun gazraas ehlegtun. Tiinhuu
ted sumiin omno baisan ahmaduudaas ehlev. 7 Ter tedend — Sumiig
buzarlaj, hashaanuudyg alagdagsdaar duurge. Yavtsgaa gev. Tiinhuu ted
garch yavan, hot dotorh humuusiig tsohij alav. 8 Ted humuusiig tsohin alj

baihad bi gantsaaraa ulden nuureeree unaad — Ee halag, Ezen BURHAN,
Ta Iyerusalimyn deer Ooriin hilengee asgasnaaraa Izrailiin hamag
uldegsdiig ustgaj baina uu? gej hashhirlaa. 9 Tegehed Ter nadad —
Izrailiin bolon Iudagiin geriin gem buruu ni mash ih, ulemj bogood gazar ni
tsusaar duurch, hot ni ch gajuudlaar duuren baina. Uchir ted "EZEN ene
nutgiig orhiv. EZEN hardaggui" hemeen heldeg. 10 Harin Miniihuvid
gevel, Minii melmii orovdohgui, Bi heltruulehgui. Gevch Bi tednii baigaa
baidlyg oorsdiinh ni tolgoi deer butsaana gev. 11 Daraa ni haragtun,
buselhiidee bichgiin hereglel buselj, maalingan huvtsas omsson ter hun
iinhuu meduulen, — Tany nadad tushaasan yosoor bi guitsetgev gev.

Yezyekiyel 10

10:1 Tegeed bi harahad, uzegtun, hyerubuudyn tolgoi deerh uudam zaid
torhooroo sentiitei tostei indranil chuluu adil yum baisan bogood tednii
deer uzegdev. 2 Ter maalingan huvtsas omsson hund handan —
Hyerubuudyn door bui ergeldegch dutuinuudyn hoorond nevtren orj,
hyerubuudyn dundaas galtai nuurseer garaa duurgen, hotyn deeguur tsats
gej aildav. Namaig harj baihad ter dotogsh orov. 3 Ter huniig nevtren
orohod hyerubuud ni sumiin baruun tald zogsoj baisan. Dotood hashaag
uul duurgesen baiv. 4 Daraa ni EZENii tsog javhlan hyerubaas deeshlen,
sumiin bosgyg chiglesen bogood sum uuleer duurch, hashaa ni EZENii
tsog javhlangiin tuyaagaar duurev. 5 Tuunees gadna, hyerubuudyn
dalavchny chimee ni Togs huchit Burhany yarih uyeiin duu hooloi met
gadnah hashaand hurtel sonsogdov. 6 Ter maalingan huvtsas omsson hund
tushaan — Ergeldegch duguinuudyn hoorondoos, hyerubuudyn
hoorondoos galyg av hemeen aildah uyed ternevtren orj, duguiny derged
zogsov. 7 Tegehed hyerub ni hyerubuudyn dund baisan gal uruu
hyerubuudyn hoorondoos garaa sungan, galaas avch, maalingan huvtsas
omsson hunii hoyor gar deer tuuniig taviv. Ter tuuniig avaad garav. 8
Hyerubuud ni dalavchnyhaa door hunii garyn durstei adil yumtai met
uzegdev. 9 Tegeed namaig harahad, uzegtun, hyerubuudyn derged dorvon
dugui, hyerub bolgony derged neg neg dutui baijee. Duguinuudyn torh ni

Tarshishiin (molor erdeniin) chuluuny gyalbaa met haragdaj baiv. 10
Tednii dursiin huvid gevel, ted dorvuulee adilhan bogood neg dugui ni
nogoo duguiny dotor bui met baiv. 11 Ted hodlohdoo, dorvon zugiinhee
ali uruu ch chiglen yavah uyed es ergev. Harin ted yavah uyedee
ergelguigeer, handsan zugtee dagan yavj baiv. 12 Tednii buhii l biye, tednii
nuruu, garuud, dalavchnuud ni, bas ter dorovt hariyaalagdah duguinuud ni
ergen toirondoo duuren nudtei baiv. 13 Namaig sonsoj baihad tedgeer
ergeldegch duguinuud duudagdjee. 14 Tus bur dorvon nuurtei baiv. Ehnii
nuur ni hyerubyn nuur, hoyor dahi nuur ni hunii nuur, gurav dahi ni
arslangiin nuur bogood dorov deh ni burgediin nuur baiv. 15 Tegeed
hyerubuud ni deesh bosov. Ted bol Hyebar golyn derged minii uzsen amid
biyes yum. 16 Hyerubuudyg yavahad duguinuud ch hajuud ni yavdag.
Mon hyerubuudyg gazraas hoorohoor dalavchnuudaadelgehed duguinuud
ch tednii dergedees ergej salsangui. 17 Hyerubuudyg togtuun zogsoh uyed
duguinuud ch togtuun zogsoj, tedniig deeshee hoorohod duguinuud ch
tedentei hamt hoorov. Uchir ni amid biyesiin suns ni tednii dotor baisan
yum. 18 Tegeed EZENii tsog javhlan sumiin bosgonoos salj, hyerubuudyn
deer zogsov. 19 Hyerubuud ni odohdoo minii nudnii omno ted dalavchaa
delgen dergedee duguinuudtai hamt gazraas deesh hoorov. Ted EZENii
orgoonii zuun haalgany oroh uudend zogsohod Izrailiin Burhany tsog
javhlan ni tednii deer ergeldev. 20 Tedgeer ni Hyebar golyn derged
Izrailiin Burhany door minii uzsen amid biyes yum. Tiimees bi tedniig
hyerubuud mon bolohyg medev. 21 Ted tus bur dorvon nuurtei, tus bur
dorvon dalavchtai baiv. Tednii dalavchny door hunii gar met helbertei yum
baiv. 22 Tedgeeriin nuurnii torh ni gevel, Hyebar golyn derged minii uzsen
tedgeer torh tsaraitai adil baiv. Tus bur chigeeree uragshlav.

Yezyekiyel 11

11:1 Tuunees gadna Suns namaig orgoj, EZENii orgoonii zuun zug harsan
zuun haalgand avchrav. Haragtun, haalgany uudend horin tavan hun baisan
bogood ard tumnii udirdagch Azzuryn huu Iaazania, Byenaiagiin huu
Pyelatia nar tednii dund baihyg bi uzev. 2 Ter nadad — Hunii huu, edgeer

humuus bol ene hotod gem buruug sedej, horon muu zovlogoog ogch, 3
"Baishinbarih ni oirtson bus uu? Ene hot bol togoo, bid bol mah mon"
hemeedeg. 4 Tiimees tednii esreg esh uzuul, hunii huu, esh uzuul gev. 5
Tegeed EZENii Suns nad deer buuj, Ter nadad — "EZEN iinhuu aildaj
baina" hemeen oguul. "Izrailiin ger ee, ta nar ingej bodoj baigaa. Uchir ni
Bi ta naryn bodluudyg medne. 6 Ta nar ene hotod alagdagsdygaa
olshruulsan bogood gudamjnuudyg ni tedgeereer duurgej baina". 7
Tiimees Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Hotyn dund ta naryn tavisan
uhdel ni mah bogood ene hot bol togoo yum. Gevch Bi ta naryg tendees
gargana. 8 Ta nar ildnees aisan. Tiimees Bi ta naryn deer ildiig avchirna
hemeen Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 9 Bi ta naryg hotyn dundaas
gargaj, hariinhny gart tushaah ba ta naryn esreg shuultiig guitsetgene. 10
Ta nar ildeer alagdana. Bi ta naryg Izrailiin hil hurtel shuune. Tiimees ta
nar Namaig EZEN gedgiig medeh bolno. 11 Ene hot ta nart zoriulan togoo
bolohgui, ta nar ch tuunii dotorh mah bolohgui. Harin Bi Izrailiin hil hurtel
ta naryg shuune. 12 Tiinhuu ta nar Namaig EZEN gedgiig medeh bolno.
Uchir ni ta nar Minii durmeer yavalgui, Minii zarligiig guitselduulelgui,
harin ta naryn ergen toirond bui undestnuudiin zarligiin daguu uildsen yum"
gev. 13 Iinhuu namaig esh uzuulj baihad Byenaiagiin huu Pyelatia uhev.
Tegeed bi nuureeree unan, changa duugaar hashhiran — Ee halag, Ezen
BURHAN. Ta Izrailiin uldegsdiig buren ustgah gej uu? gev. 14 Tegehed
EZENii ug nadad irj, — 15 Hunii huu, chinii ah duu nar, chinii hamaatan,
chamtai hamt tsologdogsod, Izrailiin buhel ger, ted bugded, Iyerusalimyn
orshin suugchdad "EZENees hol yavagtun. Ene gazar ni bidend ezemshil
bolgon ogogdson yum" hemeen oguul. 16 Tiimiin tuld "Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Bi tedniig als hol, undestnuudiin dund shiljuulj,
ulsuudyn dund taraasan bolovch Bi tednii ochson ulsuudad tur hugatsaand
ch tednii toloo ariun gazar ni bolj baiv»". 17 Tiimiin tuld "Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Bi ta naryg ard tumnuudees tsugluulj, ta naryn
taraagdsan ulsuud dotroos ta naryg butsaah bogood Izrailiin gazryg Bi ta
nart ogno»". 18 Tedniig tend ireh tsagt ted hamag jigshuurt yums bolon
hamag buzar yumsaa tendees zailuulna. 19 Bi tedend gants zurhiig ogch,
tednii dotor shine sunsiig tavina. Bi tednii mahan biyees chuluun zurhiig

avch, tededend mahan zurhiig ogno. 20 Ene ni ted Minii durem dotor yavj,
Minii zarligiig sahin, tuuniig uildehiin tuld yum. Tegeed ted Minii ard
tumen bolj Bi tednii Burhan bolno. 21 Harin buzar yavdal, jigshuurt
yumsynhaa araas zurhendee hotlogddog humuusiin huvid gevel, tednii
baigaa baidlyg tolgoi deer ni buulgana hemeen Ezen BURHAN tunhaglaj
baina gev. 22 Tegeed hyerubuud dalavchaa delgehed duguinuud ch
tedentei hamt baisan ba Izrailiin Burhany tsog javhlan ni tednii deer
ergeldev. 23 EZENii tsog javhlan hotyn dundaas hooron garch, hotyn zuun
tald bui uulan deer togtov. 24 Suns namaig orgoj, Burhany Sunseer
uzegdel dotor namaig Haldyeid tsologdogsod uruu avchrav. Tiimees minii
uzsen uzegdel namaig orhiv. 25 Daraa ni EZENii nadad uzuulsen bugdiig
Bi tsologdogsdod oguulev.

Yezyekiyel 12

12:1 Tegeed EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu chi tersluu geriin dund
amidarch baina. Ted bol tersluu ger uchraas harah nudtei bolovch es harj,
sonsoh chihtei bolovch ul sonsdog. 3 Tiim uchraas hunii huu chi oortoo
tsologdohod zoriulan achaag beldej, tedniig harj baihad ni odroor tsollogt
yav. Bur tedniig harj baihad ni ooriinhoo gazraas oor gazar uruu tsollogt
yav. Ted tersluu ger bolovch oilgoj magadgui. 4 Ooriin achaag odroor
tedniig harj baihad ni tsollogiin achaa met garga. Daraa ni chi tsollogt yavj
bui humuusiin adil tedniig harj baihad ni udsheer garch yav. 5 Tedniig harj
baihad hanand nuh gargaj, tuugeer garch yav. 6 Tedniig harj baihad
achaagaa morondoo uurch, haranhuid avch yav. Bi chamaig Izrailiin gert
zoriulsan temdeg bolgoj tavisan uchir chi gazrygharj chadahgui baihaar
nuuree buteeh yostoi gev. 7 Tiinhuu bi tushaasan yosoor hiilee. Odroor bi
ooriin achaag tsollogiin achaa met gargasan. Tegeed udesh ni bi ooriinhoo
garaar hanyg nuhelsen. Bi haranhuid garch, tedniig harj baihad ni
achaagaa moron deeree uuren yavlaa. 8 Ogloo ni EZENii ug nadad irj, —
9 Hunii huu, tersluu ger boloh Izrailiin ger chamd "Chi yuug uildej baina
ve?" hemeen heleegui yuu? 10 Tedend "Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. «Ene zon ni Iyerusalim dahi noyon hiigeed tend bui Izrailiin hamag

gert hamaatai yum»" hemeen oguul. **11** Bas "Bi ta nart temdeg bolno.
Minii uildsen shig tedend ch mon uildegdene. Ted olzlogdogsod bolj
tsollogt yavna" gej hel. **12** Tednii dund bui noyon haranhuid achaagaa
morondoo uuren, garch yavna. Garch yavahyn tuld ted hanand nuh
gargana. Ter nuuree buteeh bolno. Ingesneer ter ooriin nudeer gazryg harj
chadahgui. **13** Bi bas tuunii deer Ooriin toryg hayaj, ter Minii urhind orno.
Tegeed Bi tuuniig haldyeichuudyn nutag dahi Vavilond avaachna. Tereer
tend uheh bolovch ter gazryg uzehgui. **14** Tuuniig hureelegch bugdiig,
tuslagchid bolon tuunii tserguudiig Bi zug burd taraah bolno. Bi tednii
araas ildiig sutalah bolno. **15** Tiinhuu Bi tedniig undestnuudiin dund taraaj,
ulsuudyn dundtugeeh uyed ted Namaig EZEN gedgiig medeh bolno. **16**
Gevch ted ochih undestnuudiinhee dund oorsdiin hamag jigshuurt yumsaa
yarihyn tuld Bi tednees tsoohon huniig ild, olsgolon bolon tahlaas
heltruuleh bolno. Tegsneer ted Namaig EZEN gedgiig medeh yum gev. **17**
Tuunees gadna, EZENii ug nadad irj, — **18** Hunii huu, chichren baij talhaa
iden, dagjin, zovnij usaa uu. **19** Daraa ni nutgiin ard tumend "Izrailiin nutag
dahi Iyerusalimyn orshin suugchdyn tuhai Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. «Ted tugshuurteigeer talhaa idej, aidastaigaar usaa uuh bolno. Uchir
ni, tednii nutag ni tend amidragch bugdiin huchirhiillees bolj ooriin elbeg
baidlaa tonuulah bolno. **20** Humuusiin suuj baisan hotuud balgas bolj,
gazar ni ezguirne. Tiimees ta nar Namaig EZEN gedgiig medeh bolno»"
hemeen oguul gelee. **21** Daraa ni EZENii ut nadad irj, — **22** Hunii huu,
Izraili nutgiin tuhai "Odruud urt ba alivaa uzegdel ugui bolno" hemeen
oguulj bui tanai humuust baidag ter zuir ug ni yuu ve? **23** Tiimiin tul tedend
"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi ene zuir ugiig boliulna. Tegsneer
ted uuniig tsaashid zuir ug bolgon Izrailid hereglehee bolino». Harin
«Odruud ni alivaa uzegdliin biyeleltei hamt oirtoj baina» hemeen tedend
hel. **24** Uchir ni tsaashid yamar ch huuramch uzegdel, zusardahmerge
tolog Izrailiin geriin dotor ugui bolno. **25** Uchir ni EZEN Bi aildaj, Minii
aildsan ug bolgon biyelegdeh bolno. Ene ni ogthon ch udaashrahgui. Uchir
ni tersluu ger ee, chinii odruuded Bi ugee aildaj, tuuniigee biyeluulne»
hemeen Ezen BURHAN tunhaglaj baina" gej oguul gesen. **26** Bas tsaash
ni EZENii ug nadad irj, — **27** Hunii huu, haragtun, Izrailiin ger "Tuunii

uzdeg uzegdel ni odoogoos olon jiliin hoishih uyeiinh bogood ter als
ireeduin tuhai esh uzuulj bui" hemeen yarij baina. 28 Tiimiin tul tedend
"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Minii ugsiin ali ni ch hoishid
udaashrahgui. Minii aildah yamar ch ug biyelegdsen baih bolno»" hemeen
oguul gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina gej oguul hemeev.

Yezyekiyel 13

13:1 Tegeed EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu, esh uzuulj bui Izrailiin
esh uzuulegchdiin esreg esh uzuulj, oorsdiin zurhneesee esh uzuulj bui
humuust handan "EZENii ugiig sonsogtun! 3 Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. «Yuug ch uzeegui atal ooriin sunsiig dagaj bui munhag esh
uzuulegchid hoorhii yee. 4 Izraili aa, chinii esh uzuulegchid chini balgasan
dahi uneguud adil baisan. 5 Ta nar tsomorhiinuud uruu ch oroogui, EZENii
odor tulaldaand bat zogsohyn tudd Izrailiin geriig toiruulan hana ch
bosgoogui. 6 Ted hudal huurmagiiguzej, EZEN tedniig ilgeegeegui baihad
"EZEN tunhaglaj baina" hemeen helj hudal merge tolgiig uildej baina.
Gesen ch ted oorsdiin ugsiin biyelelted naidaj baina. 7 Namaig aildaagui
baihad "EZEN tunhaglaj baina" gej heleh uyedee ta nar huurmag uzegdliig
uzej, hudal merge tolgiig helsen bus uu?»" gev. 8 Tiimiin tul Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. — Ta nar hudal huurmagiig oguulj, hudlyg
uzsen uchir, tiimees haragtun, Bi ta naryn esreg baina gej Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. — 9 Tiimees Minii mutar ni huurmag uzegdliig uzej,
hudal merge tolgiig yarij bui esh uzuulegchdiin esreg baih bolno. Ted
Minii ard tumnii zovlold baih gazargui bolj, ted Izrailiin geriin tsadigt ch
bichigdehgui, Izrailiin gazart ch orohgui. Ene ni ta nar Namaig Ezen
BURHAN gedgiig medehiin tuld yum. 10 Ene ni amar taivan bish atal
"Amar taivan" hemeen oguulj Minii ard tumniig mehelsen uchraas gedeg
ni medeej yum. Hen negen ni hanyg barihad haragtun, ted tuuniig
shohoidno. 11 Tiimees tuuniig shohoidogchdod ene ni nurah bolno gedgiig
hel. Aadar boroo orno. Mon mondor ta nar unatsgaa. Shiruun salhi garah
bolno. 12 Haragtun. Tegehed hana ni nurj unahad "Ta nar uuniig
shohoidson bus uu?" hemeen ta naraas asuuh bus uu?. 13 Tiimiin tuld Ezen

BURHAN iinhuu aildaj baina. — Bi Ooriin hilen dotor shiruun salhiig
gargana. Tend bas Minii uuran dotor aadar boroo, mon uuniig hilen dotor
zalgih mondor ch baih bolno. 14 Tiimees Bi shohoidson hanyg chini
nuraaj, tuuniig dooshoo gazart unagana. Ingesneer tuunii suuri ni il garna.
Hana nurahad ta nar tuunii dund ustah bolno. Ta nar Namaig EZEN
gedgiig medeh bolno. 15 Tiinhuu Bi hana bolon tuuniig shohoidogchid
deer Ooriin hileng guitseene. Bi ta nart "Hana ch alga bolj, tuuniig
shohoidogchid baihgui bolov. 16 Mon Iyerusalimd esh uzuulen, amar
taivan bish atal tuund zoriulan amar taivny uzegdliig uzej baisan Izrailiin
esh uzuulegchid ch alga bolov" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. — 17
Odoo hunii huu chi ooriin zurhneesee esh uzuulj bui, chinii ard tumnii
ohidyn esreg tsaraigaa handuul. Tednii esreg esh uzuulj, 18 "Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Buh buguind shidet uyaag oyoj, amiig ni
avlahaar yanz buriin ondortei humuusiin tolgoid zoriulan givluur hiigch
emegteichuud gaslantai yaa. Ta nar Minii ard tumnii amiig avlaad, harin
busdyn amiig oorsoddoo hadgalah uu? 19 Hudlyg sonsoj bui Minii ard
tumend hudal helsneeree uheh yosgui humuusiig uhuulj, amidrah yosgui
humuusiig amidruulahaar atga arvai, zusem talhny toloo ta nar Namaig
Minii ard tumend buzarlav»" gej oguul. 20 Tiimiin tuld Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. — Haragtun, tend shuvuu met amiig avlah ta naryn
shidet uyaany esreg Bi baigaa bogood Bi tedgeeriig ta naryn garaas
tasalna. Ta naryn shuvuu met agnah tedgeer amiudyg ch hurtel, tedniig Bi
yavuulah bolno. 21 Bi bas ta naryn givluuruudiig huu tataj, Ooriin ard
tumniig ta naryn garaas choloolno. Ted avlagdahaar ta naryn gart hoishid
baihgui baih bolno. Ta nar Namaig EZEN gedgiig medeh bolno. 22 Uchir
ni Bi tuuniig gashuuduulaagui baihad ta nar zovt huniig hudal huurmagaar
mohooson atlaa, harin horon muu uilsteniig ooriinh ni horon muu zamaas
salgalgui, amia hamgaalahgui baihad uramshuulsan. 23 Tiimiin tuld
emegteichuud ta nar tsaashid huurmag uzegdliig uzeegui, esvel merge
tolgiig uildehgui. Bi Ooriin ard tumniig ta naryn garaas choloolno. Iinhuu
ta nar Namaig EZEN gedgiig medeh bolno.

Yezyekiyel 14

14:1 Daraa ni Izrailiin zarim ahmaduud nad uruu irj, minii omno suuv. 2
EZENii ug nadad irj, — 3 Hunii huu, edgeer humuus shuteenuudee
oorsdiin zurhnuuded bairluulj, oorsdiin gem buruugiin budreh chuluug
oorsdiin nuurnuudiin yag omno tavijee. Bi yer ni tedneer asuugdah yostoi
gej uu? 4 Tiimiin tuld tedentei yarij, tedend "Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. «Zurhendee ooriin shuteenuudiig bairluulj, ooriin gem buruugiin
budreh chuluut ooriinhoo nuurnii omno taviad esh uzuulegch uruu irdeg,
Izrailiin geriin yamar ch hund EZEN Bi shuteenuudiinh ni too tomshgui
baidlaar ni tuund hariulahaar avchragdah bolno. 5 Ene ni oorsdiin buh
shuteenuudeer damjuulan Nadaas tusgaarlasan Izrailiin geriin zurhnuudiig
barij baihyn tuld yum»". 6 Tiimiin tuld Izrailiin gert oguul. "Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Gemshij, oorsdiin shuteenuudees ergej,
oorsdiin hamag jigshuurt zuilsees nuuree buruul. 7 Uchir ni Izrailiin
geriinhnees, esvel Izrailid bui tsagaachdaas hen neg ni ooriigoo Nadaas
salgaj, zurhendee shuteenuudee bairluulj, ooriin gem buruugiin budreh
chuluut yag nuurniihee omno taviad, ooriinhoo toloo Nadaas asuuhaar esh
uzuulegch uruu irvel EZEN Bi tuund hariulahaar Ooriin biyeer avchragdah
bolno. 8 Bi Ooriin nuuriig ter hunii esreg handuulj, tuuniig temdeg, zuir ug
bolgoj, Ooriin ard tumnii dundaas tuuniig taslah bolno. Tiinhuu ta nar
Namaig EZEN gedgiig medeh bolno. 9 Harin, herev esh uzuulegch ug
heleheer yatgagdsan bol ter esh uzuulegchiig yatgasan ni EZEN Bi
bogood Bi tuunii esreg mutraa sungaj, Ooriin ard tumen Izrailiin dundaas
tuuniig ustgah bolno. 10 Ted oorsdiin gem buruugiin shiitgeliig uureh
bolno. Asuugchiin gem buruugiin adil esh uzuulegchiin gem buruu ni
tuunchlen baih bolno. 11 Ene ni Izrailiin ger hoishid Nadaas toorolgui,
oorsdiin hamag nugleer oorsdiigoo hoishid buzarlahguin tuld yum. Iinhuu
ted Minii ard tumen, Bi tednii Burhan bolno»" hemeen Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. 12 Daraa ni EZENii ug nadad irj, — 13 Hunii huu, hervee
uls oron itgelgui baidal gargan Minii esreg nugluudiig uildej, Bi tuunii
esreg mutraa sungaj, talhnyh ni nootsiig ustgaj, tuunii esreg olsgolon
ilgeej, hun, amitdyn ali alinyg ni tuunees taslan ustgah avaas, 14 edgeer
gurvan hun boloh Noa, Daniyel bolon Iov nar tuunii dund baisan ch,
oorsdiinhoo zovt baidlaar ted oorsdiigoo l avarch chadah baisan yum

hemeen Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 15 Herev Bi gazraar dogshin
araatnuudyg yavuulj, ted tuuniig ur huuhduudees ni hagatsaaj, ter ni
ezguiren, ingesneer araatnuudaas bolj tuugeer dairan ongoroh hun ugui
bolbol. 16 Tuunii dund edgeer gurvan hun baisan ch, Bi amid buigaaraa
tangaraglaya. Ted oorsdiin hovguudiig ch, ohidyg ch avarch ul chadna.
Zovhon ted oorsdoo l avragdah baisan. Harin ter nutag ezguirne gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina. 17 Esvel Bi ter uls deer ildiig avchirj "Ild ni
ulsyg dairan ongorch, tendees hun ba amitnyg taslag" hemeen aildsan baih
avaas, 18 edgeergurvan hun tuunii dund baisan ch, Bi amid buigaaraa
tangaraglaya, ted oorsdiin hovguudiig ch, ohidyg ch avarch ul chadna.
Harin zovhon ted oorsdoo l avragdah baisan hemeen Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. 19 Esvel, hervee Bi ter ulsyn esreg gamshig yavuulj, hun
ba amitnyg tendees taslahyn tuld tsusan dotor Ooriin hilengee tuun uruu
tsutgaval, 20 Noa, Daniyel, Iov nar tuunii dund baisan ch, Bi amid
buigaaraa tangaraglaya, ted oorsdiin hovguudiig ch, ohidyg ch avarch ul
chadna. Ted oorsdiin zovt baidlaar zovhon oorsdiigoo l avarch chadah
baisan hemeen Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 21 Uchir ni Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. — Hun, amitnyg tuunees taslahyn tuld Bi
Ooriin dorvon hund shiitgel boloh ild, olsgolon, zerleg araatan, gai
gamshgiig Iyerusalimd her ih ilgeeh yum be? 22 Gesen ch haragtun!
Gadagsh gargagdah hovguud ohid hoyoulaa, uldegsed tend uldeh bolno.
Haragtun, ted ta nar uruu ireh gej baigaa bogood ta nar tednii baidal bolon
uildliig uzeh bolno. Tegehed Iyerusalim deer Minii avchirsan gai zovlon,
Minii tend avchirsan buh zuilsiin toloo ta nar taivshruulagdah bolno. 23
Daraa ni ta nar tednii baidal bolon uildliig uzeh uyed ted ta naryg
taivshruulna. Uchir ni tuund uildsen yamar ch yumyg Bi demii hoosnoor
uildeegui gedgiig ta nar medeh bolnogej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 15

15:1 Daraa ni EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu, oin moddyn dundah
mochriin modnoos usan uzmiin mod yuugaar iluu bilee? 3 Yamar negen
zuil hiiheer tuunees mod avch, esvel yamar negen savyg olgoh degeeg

humuus tuunees avch chadah uu? 4 Hervee ene ni tulee bolgogdon gald
hayagdaj, gal tuunii hoyor uzuuriig shataaj, tuunii dund heseg ni nuurs
bolson bol, tegvel ter ni yamar negen yumand ashigtai baih uu? 5
Haragtun, ter ni buten baih zuur tuugeer yuu ch hiideggui baital, tegeh
tusmaa gald tuuniig shataaj, ter nuurs bolbol, tuugeer yamar neg yum hiij
chadna gej uu? 6 Tiimiin tul Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Gald
Minii tulee bolgon ogson, oin moddyn dundah usan uzmiin mod adil,
tiinhuu Bi Iyerusalimyn orshin suugchdyg ogson. 7 Bi Ooriin nuuree tednii
esreg handuulav. Ted galaas garch irsen ch gal tedniig shataah bolno. Bi
nuuree tednii esreg handuulsan uyed ta nar Namaig EZEN mon gedgiig
medeh bolno. 8 Tiinhuu ted itgemjguigeer uildsen tul Bi gazryg
hoosruulah bolno gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 16

16:1 Daraa ni EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu, Iyerusalimd ooriinh ni
jigshuurt yumsyg meduulj, zhelegtun. "Ezen BURHAN Iyerusalimd iinhuu
aildaj baina. «Chinii ut garal hiigeed chinii torolt ni kanaanchuudyn
gazraas bogood chinii etseg bol amori hun, chinii eh bol hit hun baisan. 4
Chinii toroltiin huvid gevel, chamaig torson odort chinii hui ch
taslagdaagui, tseverlehiin tuld chamaig usaar ch ugaagaagui. Chi davsaar
ch uruuleegui, daavuugaar ch olgiiduuleegui. 5 Chamaig orovdon edgeer
uiliin negiig ch bolov chamd uildeheer neg ch nud chamaig eneren
haraagui. Harin chamaig heer tald hayasan. Uchir ni chi torson odortoo
jigshigdjee. 6 Bi chinii dergeduur ongorch, chamaig tsusandaa tiichlen
baihyg harsan uyed, chamaig tsustai heveer baihad chini Bi chamd
"Amidar" hemeesen. Chamaig tsustai heveer baihad chini Bi chamd
"Amidar" hemeen aildsan bilee. 7 Bi chamaig heeriin ovs nogoo adil too
tomshgui bolgov. Tegeed chi osood, ondor bolj, saihan chimeglel zuuh
nasand hurchee. Hoh chini urgaj, us chini urgaj guitsev. Gesen ch chi
nutsgen, shaldan baiv. 8 Bi chinii hajuugaar ongorch, chamaig harsand,
haragtun, chi hairluulah nasan deer baijee. Tiimees Bi hormoigoo chinii
deeguur delgej chinii nutsgeniig buteesen. Bi bas chamd tangaraglan,

chamaig Miniih bolgohoor chamtai gereend negdsen» gej Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. 9 «Tegeed Bi chamaig usand bulhan, chamaas tsusyg
chini ugaan, chamaig tosoor tosoljee. 10 Bi bas chamaig hatgamaltai
huvtssaar huvtsaslaj, chinii hold dalain gahain arisan shaahaigomsgoson.
Bi chamaig nariin maalingaar orooj, torgoor buteev. 11 Bi chamaig
chimegleluudeer goyoj, chinii gart buguivchiig hiij, chinii huzuund zuult
zuulgesen. 12 Bi bas hamart chini garhi hiij, chihend chini eemeg zuun,
tolgoi deer chini uzesgelent titmiig taviv. 13 Iinhuu chi alt, mongoor goyoj,
omsgol chini nariin maalinga, torgon bolon hatgamaltai daavuugaar
hiigdjee. Chi sain guril, zogiin bal, tosyg idev. Tiimees chi ihed uzesgelen
goo, terguun aldartai bolson. 14 Daraa ni chinii goo uzesgelengees bolj
chinii ner aldar undestnuudiin dund tarhav. Uchir ni Minii chamd
soyorhson Minii sur javhlangaas bolj ene ni togs baisan» gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina. 15 «Gevch chi goo uzesgelendee itgej, ooriin
ner aldraas bolj sadar samuunyg uilden, hajuugaar ongorogch bolgon deer
zavhairlaa asgasan. 16 Chi ooriin zarim huvtsasnuudyg avch, yanz buriin
ongotei morgoliin ondorloguudiig oorsoddoo buteej, tednii deer bii boloh
yosgui, tohioldoh yosgui sadar samuunyg uildev. 17 Chi bas Minii chamd
ogson Minii alt, Minii mongoor hiisen uzesgelent erdenesiig avch, oortoo
zoriulan sadar samuun uildeheer eregtei horog durs hiisen. 18 Daraa ni chi
ooriin hatgamaltai huvtsasnuudyg avch, tedniig buteen, Minii tos bolon
Minii utlagyg tednii omno orgov. 19 Mon chamd ogson Minii talh hiigeed
chamaig tejeesen sain guril, tosbolon zogiin balyg chi tednii omno
taivshruulah taalamjit uner bolgoj orgov. Tiinhuu ene ni tohioldov» gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 20 «Uunees gadna, Nadad toruulsen
ooriin hovguud, ohidyg chi avch, iduulehiin tuld shuteenuuded tedniig
tahiv. Chinii sadar samuun ni ochuuhen hereg baisan uu? 21 Chi Minii
huuhduudiig nyadalj, tedniig gal dunduur gargaj, shuteenuuded orgoson.
22 Chinii buh jigshuurt yums, sadar samuunaas gadna chi nutsgen, shaldan
tsusandaa tiichlen baisnyg bolon ooriin zaluu nasny odruudiig sanaagui. 23
Tegeed ooriin buh horon muu yavdlyn hoino ("Chi zolgui yee, zolgui yee"
gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.), 24 chi oortoo bunhan barij, talbai
bolgond oortoo zoriulan morgoliin ondorloguudiig bosgoson. 25 Gudamj

bolgony uzuurt chi oortoo morgoliin ondorloguud barij, ooriin goo
uzesgeleng jigshuurt zuil bolgon, sadar samuunaa ihesgeheer hajuugaar
ongorogch bolgon uruu holoo sungasan. **26** Bas ooriin tachaangui
horshuud boloh yegipyetchuudtei sadar samuunyg uilden, Namaig
uurluulahaar sadar samuunaa olshruulsan. **27** Odoo haragtun. Bi chinii
esreg mutraa sungan, chinii hunsnii hangamjiig hassan. Chamaig uzen
yaddag, chinii yos juramgui baidlaas ichsen filistchuudiin ohidyn huseld Bi
chamaig tushaasan. **28** Tuugeer ch barahgui, chi hanaagui uchraas
assirichuudtai sadar samuunyg uildev. Chi tedentei sadar samuunyg
uildsen ch bas hanaagui. **29** Chi bas hudaldaachdyn gazar boloh Haldyeitai
sadar samuunyg ulemj iheer uildsen bolovch uugeer ch chi hanasangui»".
30 "Chi edgeer buh zuils boloh ichguurgui yanhan emiin uildliig hiij
baihad chinii zurh yuutai ih doroitov oo" gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. **31** "Chi gudamj bolgony ehend ooriin bunhnaa barij, talbai bolgond
ooriin morgoliin ondorloguudiig hiij baihdaa mongiig basamjilsnaar chi
yanhantai adil baigaagui. **32** Chi bol nohriinhoo orond tanihgui eriig avdag
zavhai ehner yum. **33** Erchuud buh yanhan emsed beleg ogdog atal, harin
chi oorteigoo zavhairuulahyn toloo oor uruutaa zug burees iruuleheer
tedniig hahuulidahyn tuld chi ooriin buh hairtuuddaa belguud ogdog. **34**
Iinhuu chi ooriin sadar samuun dotor tedgeer emsees yalgaatai yum. Chi
mongiig ogdog, chamd mongo ogdoggui uchir hen ch chiniih shig
zavhairdaggui. Iinhuu chi yalgaatai yum". **35** Tiim uchraas yanhan aa,
EZENii ugiig sons. **36** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Chi ooriin
amraguudtaigaa, ooriin buh jigshuurt shuteenuudteigee sadarlasnaar
ooriinhoo tachaangui baidlyg asgaj, nutsgen biyee delgesen uchraas, mon
shuteenuuded chinii ogson hovguudiin chini tsusny toloo, **37** tiimiin tuld
haragtun, Bi odoo chinii taashaal avsan buh amraguudyg chini, burchinii
hairlaj baisan, chinii uzen yadaj baisan bugdiig tsugluulna. Tiimees Bi
tedniig chinii esreg zug burees tsugluulj, tedend chinii nutsgen biyeiig
buheld ni haruulahyn tuld chinii nutsgeniig tedend delgeh bolno. **38**
Tiinhuu zavhairlyg uildsen, esvel tsus ursgasan emiig shuudeg met
chamaig Bi shuuh bolno. Bi cham deer hilengiin hardaltyn tsusyg
avchirna. **39** Mon Bi chamaig amraguudyn chini gart ogch, ted chinii

bunhnuudyg evdej morgoliin ondorloguudiig chini nuraaj, chinii huvtssyg
taichin, unet edleliig chini bulaan avch, chamaig nutsgen, shaldan orhino.
40 Ted olon tumniig chinii esreg turhirch, chamaig chuluugaar chuluudaj,
selmuudeeree chamaig tastchina. 41 Ted chinii geruudiig galdan shataaj,
olon emsiin nuden deer chamaig shuune. Tegeed Bi chinii sadar samuunyg
zogsooj, tsaashid chi amraguuddaa hols tolohoo bolino. 42 Tiimees Bi
chinii esreg bui uur hilengee nomhruulj, Minii hardalt chamaas salj, Bi
taitgaran tsaashid uurlahgui. 43 Chi zaluu nasnyhaa odruudiig sanaagui,
harin edgeer buh zuilseer Namaig hilegnuulsen tul, haragtun, Bi uunii
hariud chinii baigaa baidlyg tolgoi deer chini avchirna" gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina. "Ingesneer chi busad buh jigshuurt yums
deeree nemen ene yos bus yavdlyg uildehgui yum. 44 Haragtun, zuir ugiig
ish tatagch hun bolgon chinii tuhai enehuu zuir utiig ish tatan «Eh nishiir
alag bol ohin ni boor alag» gej heleh bolno. 45 Ooriin nohor, huuhdee
jigshsen ehiin ohin ni chi mon. Oorsdiin nohor, huuhduudee jigshsen egch
duusiin egch duu bol chi mon. Chinii eh bol hit hun, chinii etseg bol amori
hun bilee. 46 Edugee chinii egch bol ohidynhoo hamt chinii hoid zugt
amidarch bui Samari yum. Chinii ohin duu bol ohidynhoo hamt chinii urd
zugt amidarch bui Sodom yum. 47 Gesen ch chi tednii zamaar ordoo
alhaagui, tednii jigshuurt uilsiig duuraigaagui. Gevch ene ni ochuuhen zuil
met, chi ooriin buh handlagaaraa tednees iluugeer zavhairlyg uildev". 48
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. "Bi amid baigaatai adil, chinii duu
Sodom hiigeed tuunii ohid ni chi bolon chinii ohidyn hiisen shig zuilsiig
hiigeegui. 49 Haragtun, chinii duu Sodomyn gem ni ene baisan yum. Ter
bolon tuunii ohid bardam zan, elbeg delbeg hool, nazgai taivan baidaltai
baisan bolovch yaduust, ugeeguichuuded tuslaagui. 50 Tiinhuu ted iherhuu
baisan bogood Minii omno jigshuurt uilsiig uildsen. Tiim uchir Bi
harmagtsaa tedniig zailuulsan. 51 Tuugeer ch barahgui Samari ch chinii
nugluudiin hagasyg ni ch es uildev. Uchir ni chi tednees iluuteer jigshuurt
uilsee olshruulsan. Tiinhuu chi uildsen hamag jigshuurt uilseeree ooriin
egch duusiig zov bolgon haruulav. 52 Mon ooriin ichguuriig uursen
bogood uugeeree chi egch duusiinhee huvid shuultiig taalamjit bolgov.
Chinii uildsen nugluud ni tedniihees iluu jigshuurtei uchraas ted chamaas

iluu zov yum. Tiim ee, bas ichij zovon, ichguuree uur. Uugeeree chi egch
duusee zov bolgon haruulsan. **53** Tegevch Bi Sodom bolon tuunii ohidyg,
Samari bolon tuunii ohidyg olznoos sergeen, mon tednii hamt chamaig
ooriig chini olznoos gargana. **54** Ene ni chi tednii huvi taitgaral boloh
uyedee ooriin gutamshgiig uurch, uildsen buhniihee toloo ichguuriig
amsahyn tuld yum. **55** Chinii egch duus boloh Sodom ohidtoigoo hamt,
Samari ohidtoigoo hamt oorsdiin uridyn gazart butsaj, bas chi ohidtoigoo
hamt ooriin uridyn gazartaa butsaj irne. **56** Chinii bardamnalyn odort chinii
ohin duu Sodomyn ner uruulaas chini dursagdaaguitei adil, **57** (ene ni
chinii horon muu delgegdsenees omno) odoo chi Yedomyn ohid bolon
tuunii ergen toiron dahi buhnii, chamaig toiron zevuutseh filistchuudiin
ohidyn zemlel bolj baina. **58** Chi ooriin zavhai yavdal bolon jigshuurt
uilsiig toruuljee" gej EZEN tunhaglaj baina. **59** Uchir ni Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. "Bi bas chinii uildsenchlen chamd uildene. Chi gereeg
zorchsonooroo tangargiig jigshsen. **60** Gesen ch chinii zaluu nasny
odruuded chamtai baiguulsan Ooriin gereegee Bi sanaj, chamtai monhiin
gereeg baiguulna. **61** Tegeed chi ooriin zamuudyg sanaj, ooriin egch duus
boloh egch ba ohinduu hoyoryg huleen avahdaa chi ichih bolno. Bi tedniig
chamd ohid bolgon ogoh bolovch ene ni chinii gereenees boloogui yum.
62 Iinhuu Bi chamtai Ooriin gereeg baiguulah bogood chi Namaig EZEN
gedgiig medeh bolno. **63** Ene ni chinii uildsen buhnii toloo Bi chamaig
uuchlah tsagt, chi sanan ichij, ooriin doromjloloos bolj dahin hezee ch
amaa neehguin tuld yum" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 17

17:1 EZENii ug nadad irj, — **2** Hunii huu, Izrailiin gert taavryg taalgaj,
surgaalt zuirleliig oguulen, **3** "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Tom
dalavchtai, urt jiguurtei, olon ongiin ih odtei mash tom burged Livand
nisen irj, hush modny oroig avch odov. **4** Ter tuunii zaluu mochruudiin
oroig taslan avch, tuuniig naimaachdyn gazart avchrav. Ter tuuniig
hudaldaachdyn hotod taviv. **5** Ter bas gazryn zarim uriig avch, tuuniig urjil
shimtei gazart suulgasan. Ter tuuniig ih usny derged bairluuljee. Ter

tuuniig ud mod adil suulgav. 6 Daraa ni ter nahialj, oor uruu ni harsan
mochruudtei namhan saglagar usan uzmiin mod boljee. Harin tuunii undes
ni dooroo uldev. Iinhuu ter ni usan uzmiin mod bolj, salaanuudyg gargaj,
mochruudiig sungajee. 7 Gevch tom dalavchtai, ih odtei oor negen mash
tom burged baiv. Haragtun, ter burgedeer usluulahyn tuld ene usan uzmiin
mod ni tuunii zugt ooriinhoo undseehanduulj, ooriin tarigdsan mandlaasaa
ooriinhoo mochruudee ter burgediin zug sungav. 8 Mochruudiig urguulj,
jimsnuudiig gargan, gaihmaar saihan usan uzmiin mod bolohyn tuld ene ni
elbeg usny derged shimtei gazart suulgagdsan shuu dee»" hemeegtun. 9
Helegtun, "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Ter ni otgon urgah uu?
Ter tuunii undsiig sugalj, tuunii jimsiig taslah bus uu? Ingevel usan uzmiin
mod hataj, buh nahialah navchnuud ni gandah yum. Augaa hucheer ch,
olon huneer ch ter ni undesneesee dahin bosoj chadahgui. 10 Haragtun, ter
tarigdsan bolovch otgon urgah uu? Dorny salhi tuuniig tsohihod l ter ni
burmoson hataj, urgasan mandaldaa hatah bus uu»" gejee. 11 Uunees
gadna, EZENii ug nadad irj, — 12 Odoo tersluu gert hel. Edgeer zuils ni
yuu bolohyg ta nar medehgui gej uu? Haragtun. Vavilony haan
Iyerusalimd irj, haan hiigeed noyodyg ni avch, Vavilond oortoo tedniig
avchrav. 13 Ter survaljit ger bulees negiig avch, tuuniig tangarag door
oruulan, tuuntei geree baiguuljee. Ter bas gazryn huchtenuudiig avaad
yavav. 14 Ene ni ug haanchlal ooriigoo orgomjlohgui, harin ooriin gereeg
urgeljluulehiin tuld sahij, erhsheeld baihyn tuld yum. 15 Getel ter tuunii
esreg terselj, morid bolon olon tsergiig avahyn tuld elch naryg Yegipyet
uruu ilgeev. Ter amjilt oloh uu? Iimzuilsiig hiideg ter ami multrah uu? Ter
uneheer gereeg zorchin ami multarch chadah uu? 16 Bi Ooriin amid
buigaar tangaraglaya. Uneheer ooriig ni sentiind zalsan haany oron boloh
Vavilond tuuntei hiisen tangargiig jigshij, gereeg zorchsonii uchir ter uheh
bolno" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 17 "Olon amiig taslahaar ted
dalan uhaj, busleh hanyg bosgoj baihad huchirheg nohor ni, Faraon ih
tsergiinhee hamt tuund daitahad ni tuslahgui. 18 Odoo ter gereeg
zorchsonooroo tangargiig jigshiv. Haragtun, ter ooriin unench zutgeliig
amlasan bolovch edgeer buh zuilsiig uildev. Ter ami multrahgui" gev. 19
Tiim uchraas Ezen BURHAN iinhuu aiddaj baina. "Bi Ooriin amid buigaar

tangaraglaya. Uneheer tuunii jigshsen Minii tangarag, tuunii zorchson
Minii gereeg Bi tuunii tolgoi deer onooh bolno. 20 Bi tuunii deer Ooriin
toryg delgej, ter Minii urhind barigdah bolno. Daraa ni Bi tuuniig Vavilon
uruu avaachin, Minii esreg tuunii uildsen unench bus uildliin toloo tend
tuuniig shuuh bolno. 21 Tuunii buh tsergiin dotorh hamag shilmel ers
ildend alagdaj, uldegsed ni zug burd taraagdana. EZEN Bi aildsanyg ta nar
medeh bolno". 22 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. — Bi bas hush
modny surleg oroigoos mochir avch, tuuniig tarih bolno. Bi tuunii zaluu
mochruudiin hamgiin oroigooszoolon mochriig zulgaaj, ondor, surleg
uulan deer tarih bolno. 23 Ter ni gishuug delgej, jims gargan, surleg hush
mod bolohyn tuld Izrailiin ondor uuland Bi tuuniig suulgana. Tuunii door
torol buriin shuvuud uurlene. Ted tuunii mochruudiin suudert uurleh bolno.
24 Heeriin buh modod Namaig EZEN gedgiig medeh bolno. Bi ondor
modyg nam bolgoj, namhan modyg ondor bolgoj, nogoon modyg
huvhairuulj, hatsan modyg sagsailgan urguuldag. Bi bol EZEN. Bi aildsan
bogood Bi uuniig uildene.

Yezyekiyel 18

18:1 Daraa ni EZENii ug nadad irj, — 2 Izrailiin gazryn tuhai "Etsguud ni
gashuun usan uzmiig idej, harin huuhduudiinh ni shud mohno" hemeeh
enehuu zuir ugiig ta nar oguulsneeree yuug helehiig husdeg vz? 3 Bi
Ooriin amid buigaar tangaraglaya. Ta nar uneheer ene zuir ugiig Izrailid
dahin hereglehgui» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 4 "Haragtun, buh
setgeluud Miniih yum. Etsgiin suns, hovguunii sunstei adil Miniih yum.
Nugliig uildegch setgel n uheh bolno. 5 Gevch herev hun ni zovt bogood
shudarga, unen zoviig uilden, buulyn bunhan deer ul iden, Izrailiin geriin
shutzenuud uruu nudee orgolgui, horshiinhoo ehneriig es buzarlan, saryn
temdgiinh ni uyed emegtzid hurdeggui bol, 7 herev hun heniig ch ul
darlan, harin ortond baritsaanyh ni yumyg butsaaj ogdog bol, deeremtonuul
hiideggui, harin olsson hund ooriin talhyg ogch, nutsgen hund huvtsas
nomorgodog bol, 8 herev ter mongiig huutei zeeluuldeggui, esvel osgoj
avdaggui bol, herev ter ooriin garaa gem buruutaas tataj, hun hunii

hoorond unen shuuhiig guitselduuldeg bol, 9 herev ter itgelteigeer
handahyn tuld Minii togtool bolon Minii zarligaar alhdag bol tiim hun zovt
hun bogood zaaval amidarna" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 10
"Daraa ni ter tsus ursgadag, edgeer zuilsiin aliig ni ch ah duudee hiideg
hertsgii huutei bolj boloh yum. 11 Hediigeer ter ooroo edgeer zuilsiin aliig
ni ch hiigeegui bolovch huu ni uulyn bunhan deer hurtel idej, horshiinhoo
ehneriig buzarlaj, 12 yaduu bolon ugeeguig darlan, deerem tonuul hiij,
baritsaag butsaadaggui, harin shuteenuud uruu nudee orgoj, jigshuurt
hergiig uilddeg, 13 mongiig huuteigeer zeeluulj, osgoj avdag. Ter amidrah
uu? Ter amidrahgui. Ter edgeer buh jigshuurt yumsyg uildsen uchir ter
zaaval uheh bolno. Tuunii tsus tuunii ooriinh ni tolgoi deer baih bolno. 14
Odoo haragtun, etsgiinhee uildsen buh nugliig ajiglasan bogood ajiglahdaa
tuunchlen uildeegui huutei hun baijee. 15 Ter uulyn bunhan deer ul iden,
Izrailiin geriin shuteenuud uruu nudee ul orgon, horshiinhoo ehneriig es
buzarlan, 16 heniig ch ul darlan, baritsaany yumyg ul daran, deerem tonuul
hiilgui, harin olsson hund ooriin talhyg ogch, nutsgend huvtsas nomorgon,
17 ter yaduuchuudaas garaa avan, huu esvel nemegddiig ul avan, harin
Minii zarligiig guitselduulj, Minii togtoolyg dagaj yavdag. Ter etsgiinhee
gem buruutiin toloo uhehgui, zaaval amidarna. 18 Tuunii etsgiin huvid
gevel, ter avilgalyg uilden, ah duutee tonon, ooriin ard tumnii dund sain
busyg uiddsen uchraas haragtun, ter ooriin gem buruutiin toloo uhne. 19
Gesen ch ta nar «Yaagaad huu ni etsgiinhee gem buruugiin tolooh
shiitgeliig es uurne ve?» hemeen oguuldeg. Huu ni shudarga, unen zoviig
uilden, Minii hamag togtoolyg sahin tedgeeriig uildsen uyed ter zaaval
amidarna. 20 Nugliig uildegch ni uheh bolno. Huu ni etsgiinhee gem
buruugiin tolooh shiitgeliig uurehgui, etseg ni ch huutiinhee gem buruugiin
tolooh shiitgeliig uurehgui. Zovt hunii zov baidal oor deer ni baij, horon
muu hunii horon muu baidal oor deer ni uldene. 21 Gevch herev horon
muu hun ooriin uildsen hamag nuglees ergej, Minii buh togtoolyg sahin,
shudarga, unen zoviig uildeh avaas ter ni zaaval amidarna. Ter uhehgui. 22
Tuunii uildsen hamag hilents ni tuunii esreg ul dursagdana. Tuunii uildsen
unen zovoos bolj ter amidarna. 23 Horon muu huniig ooriinhoo zamaas
ergej, amidrahaas ni iluugeer tuunii uheld Bi bayarlana gej uu? gej Ezen

BURHAN tunhaglaj baina. 24 Gevch zovt hun ooriin unen zovoos ergej,
huuli busyg uildej, horon muu hunii hiih hamag jigshuurt hergiin daguu
uildeh avaas ter ni amidrah uu? Tuunii uildsen buh zovt herguud ni tuunii
uildsen urvalt bolon nugliin toloo ul dursagdana. Tednii toloo ter uheh
bolno. 25 Gesen ch ta nar "Ezenii zam ni zov bus yum" hemeen oguuldeg.
Odoo sonsogtun, Izrailiin ger ee! Minii zam ni zov bus gej uu? Zov bus ni
ta naryn zamuud bus uu? 26 Zovt hun ooriin unen zovoos ergej, huuli
busyg uildej, tuuneesee bolj uheh avaas ter ni ooriin uildsen huuli busyn
toloo l uheh bolno. 27 Dahin horon muu hun ooriin uildsen horon muugaas
ergej, shudarga hiigeed unen zoviig heregjuuleh avaas ter ooriin amiig
avrah bolno. 28 Ter ergetsuuleed, ooriin uildsen hamag gem buruugaas
ergesen uchraas ter zaaval amidarna. Ter uhehgui. 29 Gevch Izrailiin ger
"Ezenii zam ni zov bus" hemeen oguuldeg. Izrailiin ger ee, Minii zamuud
zov bus gej uu? Zov bus ni ta naryn zamuud bus uu? 30 "Tiimiin tuld
Izrailiin ger ee, Bi ta naryg hun buriinh ni baigaa baidlyn daguu shuune"
gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. "Huuli bus ni ta nart budreh chuluu
bolchihguin tudd gemshij, oorsdiin buh gem buruugaas erge. 31 Uildsen
hamag gem buruugaa chi ooroosoo zailuulj, ooriigoo shine zurh, shine
sunstei bolgo. Uchir ni Izrailiin ger ee, yaagaad chi uhne ve? zguChir ni Bi
uhegsdiin heniih ni ch uheld bayarladaggui" gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. "Tiimees gemshij, amidar".

Yezyekiyel 19

19:1 Chinii huvid, Izrailiin noyodyn toloo gashuudlyg duulj, 2 "Chinii eh
hen baisan be? Arslanguudyn dundah em arslan! Ter zaluu arslanguudyn
dund hevtej, guyeguudee osgoson. 3 Tereer guyeguudeesee negiig
osgosond, ter ni arslan bolj, olzoo tastchihyg surchee. Ter humuusiig idev.
4 Tegeed undestnuud tuunii tuhai sonsjee. Ter arslan tednii nuhend
barigdahad, ted tuuniig degeegeer chirch Yegipyetiin gazar uruu avchrav.
5 Em arslan huleej tsohrood, naidvar ni aldagdsanyg medehdee, tereer
guyeguudeesee oor negiig avch, zaluu arslan bolgov. 6 Ter arslanguudyn
dunduur heren yavjee. Ter zaluu arslan bolood, olzoo tastchihyg surchee.

Ter humuusiig idev. 7 Ter tednii behlegdsen tsamhguudyg nuraaj,
hotuudyg ni balgas bolgov. Tuunii arhirah duunaas bolj, gazar bolon
tuuteer duuren bui yums balmagdjee. 8 Daraa ni undestnuud oorsdiin
mujuudaas buh taluudaas tuunii esreg dairch, tuun deer oorsdiin toryg
hayav. Ter arslan tednii nuhend unaj barigdav. 9 Ted tuuniig degeetei
torond hiigeed, Vavilony haand avaachiv. Tuunii duug Izrailiin uuland
dahin sonsogduulahguin tuld ted agnuuryn torond tuuniig oruulav. 10
Chinii eh bol usan uzmiin togold chini usny derged suulgasan usan uzmiin
mod adil baijee. Byalham ih ustai uchir ene ni urgats ihtei, sagsaisan
mochruudtei baiv. 11 Ter ni zahiragchdyn ochirt tayag bolohuits huchit
mochruudtei baisan bogood tuunii ondor ni uulnees deeguur orgogdson.
Tiimees ene ni ooriin boon mochruudtei hamt buren ondrooroo uzegdej
baisan. 12 Gevch ter ni hilengeer sugalagdav. Ter ni gazart hayagdav.
Dorny salhi tuunii jimsiig hataajee. Tuunii huchit mochir ch
hugalagdsanaar huvhairav. Gal tuuniig shataajee. 13 Odoo ter ni tsold.
huurai ba angasan gazart suulgagdjee. 14 Tuunii mochroos gal garch,
tuunii zaluu mochir bolon jimsiig shataav. Ingesneer tuund zahiragchiin
ochirt tayag boloh huchit mochir baihgui bolov". Ene bol gashuudal
bogood gashuudal bolov.

Yezyekiyel 20

20:1 Doloo dahi ony tavdugaar sard, ug saryn arvand Izrailiin heseg
ahmaduud EZENeeg asuuhaar irj, minii omno suuv. 2 EZENii ug nadad
irj, — 3 Hunii huu, Izrailiin ahmaduudtai yariltsan tedend ingej helegtun.
"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Ta nar Nadaas asuuhaar irsen uu?
Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya. Bi ta naraar asuugdahgui» gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina". 4 Chi tedniig shuuh uu, hunii huu chi tedniig
shuuh uu? Tedend ovog deedsiinh ni jigshuurt uilsiig meduulj, 5 tedend
"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi Izrailiig songon, Iakovyn geriin
ur udamd tangaraglan, Yegipyetiin nutagt Ooriigoo tedend meduulsen ter
odort Bi bol ta naryn Burhan EZEN hemeen aildaj tedend tangaraglah
uyed, 6 tedniig Yegipyetiin nutgaas avchirj, tednii toloo Minii songoson

buh gazruudyn aldar ni boloh suu balaar ursah ter gazart oruulahyg Bi
tedend ter odor tangaraglav. 7 Bi tedend "Ta naryn hun bur ooriinhoo
nudnii omnoh buzar yumsyg zailuulj, Yegipyetiin shuteenuudeer
oorsdiigoo buu buzarla. Bi bol ta naryn Burhan EZEN mon" gzjaildsan. 8
Gevch ted Minii esreg terselj, Namaig sonsohyg huseegui. Ted
oorsdiinhoo nudnii omnoh buzar yumsyg zailuulahgui, Yegipyetiin
shuteenuudiig ch orhisongui. Tegeed Bi Yegipyetiin nutgiin dund tednii
esreg handsan Ooriin uuryg guitseehiin tuld Ooriinhoo hileng tednii deer
tsutgahaar shiidsen. 9 Dund ni tednii suuj bui undestnuudiin nudnii omno
Ooriin neriig buzarluulahguin tuld Bi Ooriin neriin toloo uildev. Bi
undestnuudiin nudnii omno tedniig Yegipyetiin nutgaas gargasnaaraa
tedend Ooriigoo meduulsen. 10 Iinhuu Bi tedniig Yegipyetiin nutgaas
gargaj, tsold avchirsan. 11 Bi tedend Ooriin togtooluudyg ogch, Ooriin
zarliguudyn tuhai, hervee hun tedgeeriig biyeluulbel amidarna hemeen
tedend meduulev. 12 Bi bol tedniig ariusgadag EZEN mon gedgiig tedend
meduuleheer Bi bolon tednii hoorond temdeg bolgoj, Bi Ooriin amraltyn
odruudiig tedend bas ogson. 13 Gevch Izrailiin ger tsold Minii esreg
terslev. Ted Minii togtooloor yavsangui. Hervee hun tedgeeriig sahival
amidrah yostoi Minii zarligiig ch tatgalzsan. Minii amraltyn odriig ted ihed
buzarlav. Tegeed Bi tedniig ustgahyn tuld Ooriinhoo hileng tednii deerees
tsold asgasan. 14 Gevch tedniig daguulan gargahyg harj baisan
undestnuudiin nudnii omno Ooriin neriig buzarluulahguin tuld Bi Ooriin
neriin toloo uildev. 15 Bas Miniitedend ogson suu balaar ursdag buh
gazruudyn aldar ni boloh terhuu gazart Bi tedniig oruulahgui gej tedend Bi
tsold tangaraglav. 16 Uchir ni ted Minii zarliguud bolon Minii
togtooluudaas tatgalzaj tedniig ul dagasan. Ted Minii amraltyn odriig
buzarlasan. Uchir ni tednii zurh ni urgeljid shuteenuudiin araas dagav. 17
Gesen ch Minii melmii tedniig ustgahyn orond orovdoj, Bi tedniig tsold
huis temterchiheegui. 18 Bi tsold tednii huuhduuded "Ta nar etsguudiinhee
togtooluudaar yavalgui, tednii zarligiig sahilgui, tednii shuteenuudeer
oorsdiigoo buu buzarla. 19 Bi bol ta naryn Burhan EZEN. Minii
togtooloor yavj, Minii zarligiig sahij, tedniig daga. 20 Minii amraltyn
odriig ariun bailga. Ta nar Namaig oorsdiin chini Burhan EZEN gedgiig

medehiin tuld edgeer ni ta nar bolon Minii hoorond temdeg boloh bolno"
hemeev. **21** Getel huuhduud ni Minii esreg terselsen. Ted Minii togtooloor
ul yavj, herev hun tuuniig uildvel, amidrah yostoi Minii zarligiig dagahyg
hicheegeegui. Ted Minii amraltyn odriig buzarlav. Tiimees tsold tednii
esreg Ooriin uuryg guitseehiin tuld Bi tednii deer Ooriinhoo hilegneliig
tsutgahaar shiidsen. **22** Gevch Bi mutraa tataj, tedniig daguulan gargahyg
harj baisan undestnuudiin nudnii omno Ooriinhoo neriig buzarluulahguin
tuld Bi Ooriin neriin toloouildsen. **23** Tedniig undestnuudiin dund tsatsaj,
ulsuudyn dund tedniig taraah bolno hemeen Bi bas tsold tedend
tangaraglav. **24** Uchir ni ted Minii zarliguudyg sahilgui, harin Minii
togtooluudaas tatgalzaj, Minii amraltyn odriig buzarlasan ba tednii nud ni
etsguudiinhee shuteenuud deer baiv. **25** Bi bas sain bus togtooluudyg
bolon tuugeer amidarch ul chadah zarliguudyg tedend ogov. **26** Ted
oorsdiinhoo buh uugan torogsdiig gal dunduur gargasan terhuu orgoloos ni
bolj Bi tedniig buzar hemeen zarlasan. Ingesneer Bi tedniig ezguiruuleh
bogood ene ni ted Namaig EZEN gedgiig medehiin tuld yum»". **27** Tiimiin
tul hunii huu, Izrailiin gert oguulen, tedend hel. "Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. «Gesen ch uugeeree l ta naryn ovog deedes Minii esreg
urvasnaaraa Namaig doromjlov. **28** Minii tedend ogohoor tangaraglasan
gazart Bi tedniig avchrahad, ted ondor tolgod buriig, saglagar mod buriig
uzeed, tend oorsdiinhoo tahiluudyg orgon, oorsdiin orgoliin uur utsaaryg
orgon bariv. Tend bas ted oorsdiin taivshruulah taalamjit uneriig hiij,
undaan orgoloo asgasan. **29** Tegeed Bi tedend "Ta naryn ochdog ondor
gazar yuu ve?" gev. Tiimees ene odriig hurtel tuunii neriig Bama hemeen
duudaj baisan»". **30** Tiimiin tuld Izrailiin gert oguul. "Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Ta nar etsguudiinhee baidlygduuraij oorsdiigoo
buzarlaj, tednii jigshuurt yumsyg duuraij sadar samuunyg uildeh uu? **31** Ta
nar orgoluudee orgoj, oorsdiin hovguudee gal dunduur gargaj baihdaa ta
nar ene odriig hurtel oorsdiigoo buh shuteenuudeeree buzarlaj bui. Izrailiin
ger ee, Bi ta naraar asuugdah yostoi yuu? Bi Ooriin amid buigaar
tangaraglaya. Bi ta naraar asuugdahgui» gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. **32** «Ta nar "Bid mod, chuluund morgoj bui undestnuud, gazryn
ovguudtai adil baih bolno" hemeen oguulehed ta naryn bodold bui zuils

biyelehgui. 33 Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya. Uneheer huchit
mutraaraa ba sungasan garaaraa, tsutgasan hilengeeree Bi ta naryg
haanchlah bolno» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 34 «Bi huchit
mutar bolon sungasan gar, tsutgasan hilengeer ta naryg ard tumnuudiin
dundaas avchirj, mon ta naryn taraagdsan gazruudaas ta naryg tsug '
luulna. 35 Bi ta naryg ard tumnuudiin tsold avchirj, tend nuur nuureeree ta
nartai shuuhed orno. 36 Bi ta naryn etsguudiig Yegipyet nutgiin tsold
shuusnii adil tiinhuu Bi ta naryg shuune» gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. 37 «Bi ta naryg tayagan dooguur yavuulj, ta naryg gereenii
huleesend oruulna. 38 Bi ta naryn dotroos terslegchid bolon Minii esreg
gem buruug uildegsdiig hoono. Bi tedniig tur suuj bui gazraas ni gargah
bolovch ted Izrailiin nutagt orohgui. Tiinhuu ta nar Namaig EZEN gedgiig
medeh bolno. 39 Izrailiin ger ee, chinii huvid gevel, yavj hun bur ooriin
shuteenuuddee uilchil. Harin hojim ta nar uneheer Namaig sonsoj, tsaashid
oorsdiin orgol, oorsdiin shuteenuudeer Minii ariun neriig buzarlahgui» gej
Ezen BURHAN aildaj baina. 40 Ezen BURHAN tunhaglaj baina. «Uchir
ni Minii ariun uul, Izrailiin ondor uulan deer, tend Izrailiin hamag ger, ted
bugd ter gazart Nadad uilchleh bolno. Tend Bi tedniig huleen avch, ta
naryn buh ariun yumsyn hamt handiv bolon belguudiin chini hamgiin
shilmeliig haih bolno. 41 Ta naryg ard tumnuudiin dundaas gargaj,
taraagdsan gazruudaas chini tsutluulah tsagt Bi ta naryg taivshruulah
taalamjit uner met huleej avna. Undestnuudiin nuden deer ta naryn dund Bi
Ooriigoo ariun gedgee notolno. 42 Bi ta naryg etsguuded chini ogohoor
tangaraglasan gazar boloh Izrailiin nutag uruu avchrah tsagt ta nar Namaig
EZEN gedgiig medeh bolno. 43 Oorsdiigoo buzarlasan oorsdiin zamuudaa
bolon oorsdiin uildlee tend ta nar sanah bolno. Ta nar oorsdiin uildsen
hamag horon muu zuilsiin toloo oorsdiin nudendee jigshigdeh bolno. 44
Izrailiin ger ee, Bi ta nartai muu yavdlaar chini, esvel zavharsan uilsiin
chini daguu bus, harin Ooriin neriin toloo ta nartai haritsah uyed ta nar
namaig EZEN gedgiig medeh bolno» gejEzen BURHAN tunhaglaj baina".
45 Odoo EZENii ug nadad irj, — 46 Hunii huu, Tyemany zugt nuuree
chigluulj, omnodiin esreg oguulen, Nyegyeviin oitoi gazryn esreg esh
uzuul. 47 Nyegyeviin oid "EZENii ugiig sonsogtun. Ezen BURHAN

iinhuu aildaj baina. «Haragtun, Bi chinii dotor gal asaah gej baina. Ter gal
chinii dotorh hamag nogoon modyg hatsan mod buriin adilaar shataana.
Durelzsen dol ni untralgui, omnodoos umard hurtel gazryn gadarga
buheldee tuugeer shataagdana. 48 EZEN Bi tuuniig shataasan gedgiig buh
mahan biye harah bolno. Tuuniig untraahgui» gej oguul" gev. 49 Tegeed bi
— Oo Ezen BURHAN. Ted minii tuhai "Ter zovhon surgaalt zuirleliig
oguulegch bus uu?" hemeen helev gelee.

Yezyekiyel 21

21:1 EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu, nuuree Iyerusalimyn zug
haruulj, ariun gazruudyn esreg oguulen, Izrailiin gazryn esreg esh
uzuulegtun. 3 Izrailiin gazart "EZEN iinhuu aildaj baina. «Haragtun, Bi ta
naryn esreg baina. Bi Ooriin ildiig huinaas ni sugalj, ta naryn dotroos zovt
huniig, horon muu huniig tasalna. 4 Bi ta naryn dotroos zovt huniig, horon
muu huniig ustgah uchir Minii ild huinaasaa sugarch omnodoos umard
hurtel buh mahan biyeiin esreg yavna. 5 Tiinhuu EZEN Bi Ooriin ildiig
huinaas ni sugalsan gedgiig buh mahan biye medeh bolno. Ild dahin
huindaa orohgui»". 6 Harin hunii huu chinii huvid gevel, eleg emtrem,
gashuun zovlontoigoor gasal, tednii nuden deer gasal. 7 Ted chamd
"Yuund chi gasalna ve?" hemeen oguulbel, chi "Irj bui medeenii uchir
yum. Hamag zurh hailj, buh gar sularch, hamag suns doroitoj, buh ovdog
us met huchgui bolno. Haragtun, ter ni irj bui bogood uchrah bolno" gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina» gev. 8 Dahiad EZENii ug nadad irj, 9
«Hunii huu esh uzuul. "EZEN iinhuu aildaj baina" gej oguul. Idd, ild
hurtslagdaj, ongologdson. 10 Allaga uildehiin toloo hurtslagdaj, tsahilgaan
met gyalbahyn tuld ongologdov. Minii huugiin tayag ni mod buriig jigshij
baina. Bid bayasah yum uu? 11 Tuuniig gart bariulahyn tudd
ongoluuleheer ogogdson. Aluurchny gart ogogdoh ild hurtslagdaj,
ongologdov. 12 Hunii huu hashhiran, hashhiran uil. Uchir ni ter Minii ard
tumnii esreg, Izrailiin buh tushmediin esreg yum. Tedniig Minii ard
tumentei hamt ildend ogson uchraas guyaa tsohi. 13 Uchir ni end sorilt bui.
Jigshigch tayag ch hurtel tsaashid baihgui baival yuu boloh ve?» gej Ezen

BURHAN tunhaglaj baina. **14** «Tiimees hunii huu esh uzuulen algaa tash.
Allagyn ildiig gurav dahi udaagaa hoyor dahin tom bolgo. Ene bol tedniig
hureelsen, aguu tom allagyn ild yum. **15** Ene ni tednii zurhnuud hailj, tednii
buh daaman haalguud deer olon humuus unahyn tuld yum. Nadad
gyalalzsan ild ogogdson. Oo! Uuniig ayanga met tsohihoor buteej, alahad
belen bolgoj irlesen. **16** Oortoo hurtsyg uzuul, baruun tiish yav. Ooriigoo
bairluul. Chinii uzuur zuglesen bolgond zuun tiish yav. **17** Bi bas alga
tashij, Ooriin hilengee namdaana. EZEN Bi aildlaa. **18** EZENii ug nadad
irj, — **19** Hunii huu, chinii huvid gevel, Vavilony haany ild irehiin tuld
hoyor zam tavi. Tedgeer ni hoyoulaa neg gazraas garah bolno. Temdgiig
uild. Tuuniig hot uruu chigleh zamyn ehend tavi. **20** Ammony hovguudiin
Rabba uruu, esvel Iuda uruu behlegdsen Iyerusalimyn dotor oroh ildend
zoriulsan zamyg chi temdegleh yostoi. **21** Uchir ni Vavilony haan merge
tolgiig ashiglahaar zamyn uulzvar deer, hoyor zamyn ehend zogsoj baina.
Tereer sumaa segserch, geriin shu ' teenuudees asuuj, elgiig harj baina. **22**
"Iyerusalim uruu" gesen merge tolog tuunii baruun gart taarch, tereer
herem evdegchiig tavij, allagyg tushaaj am neen, changa duugaar uuhailan,
herem evdegchuudiig daaman haalgany zug chigluulj ovoo bosgoj, dalan
uhna. **23** Ene ni tedend oorsdiinh ni nuden deh hudal merge tolog met baih
bolno. Ted yos todii l tangarag tavisan. Gevch ter gem buruug sanuulsan ni
ted barivchlagdahyn tuld yum. **24** Tiimees Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. "Tanar huuli bus baidlaa sanuulsan uchir uugeeree ta naryn gem
buruu delgegdsen. Ingesneer ta naryn buh nugluud hamag uildluuded chini
uzegdene. Ta nar sanah bolson uchir ta nar gazartai hamt barivchlagdana.
25 Etssiin shiitgeliin tsagt, odor ni irsen Izrailiin noyon boloh horon muu
negen, alagdsan negen chi" **26** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
"malgaig avch, titmiig tail. Ene ni tsaashid uridynh shigee baihgui. Dord
negniig orgomjil, ondort bui negniig dord uz. **27** Bi tuuniig balgas, balgas,
balgas bolgono. Uuniig ezemshih erhtei Negeniig ireh hurtel, ter ni hoishid
baihgui bogood Bi uuniig Tuund ogno". **28** Hunii huu esh uzuulen "Ezen
BURHAN Ammony hovguud bolon tednii doromjlolyn tuhai iinhuu aildaj
baina" hemeen oguul. "Idd, ild sugalagdsan, ter ni ayanga met baihyn tuld,
zalgihyn tuld allagad zoriulan ongologdson. **29** Ene ni (ted chamd zoriulan

huuramch uzegdluudiig uzej baih zuur, ted chamd zoriulan hudal
huurmagiig uridchilan helj baih zuur) odor ni irsen, alagdsan horon
muugiin huzuunuud deer, etssiin shiitgeliin odort chamaig bairluulahyn
tuld yum. **30** Tuuniig huind ni butsaa. Chinii buteegdsen gazart, chinii
uussen gazart Bi chamaig shuune. **31** Bi chinii deerees Ooriin zevuutslee
asgana. Bi Ooriin hilengiin galaar chamaig uleej, ustgahdaa chadvarlag,
hargis humuusiin gart Bi chamaig tushaana. **32** Chi gadd tulee bolno.
Chinii tsus nutgiin gold baih bolno. Chi dursagdahgui, uchir ni EZEN Bi
aildsan yum".

Yezyekiyel 22

22:1 Daraa ni EZENii ut nadad irj, — **2** Chi, hunii huu chi shuuh uu, tsust
hotyg chi shuuh uu? Tegvees tuund buh jigshuurt uilsiig ni meduul. **3** Chi
hel. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Ooriiyus ni tsag irehiin tuld
ooriin gold tsusyg ursgaj, buzarlagdahyn tuld ooriin sonirhlyn esreg
shuteenuudiig uilddeg hot oo! **4** Chi ooriinhoo ursgasan tsusaar gemtei
bolj, ooriinhoo uildsen shuteenuudeeree ooriigoo buzarlasan. Tiinhuu chi
ooriin odriig oirtuulj, ooriin jiluuded hurch irev. Tiimees Bi chamaig
undestnuuded zemlel, hamag gazruudad eleglel bolgoson. **5** Chinii oir
baigch ch, hol baigch ni ch uimeeneer duuren muu ner hundiin chini toloo
chamaig shooloh bolno. **6** Haragtun, oor oorsdiinhoo erh medliin daguuh
Izrailiin zahiragchid tsus ursgah zorilgyn toloo dund chini baisan. **7** Ted
chinii dund etseg ehiig toomsorloogui. Chinii gold ted tur suugch
humuusiig darlasan. Chinii dotor ted etseggui onchin, belevsniig
buruutgasan. **8** Chi Minii ariun yumsitg jigshij, Minii amraltyn odriig
buzarlav. **9** Tsus ursgah zorilgotoi aluurchid chinii dund baij, chinii dotor
ted uulyn bunhnuudad idjee. Chinii gold ted zavhai yavdlyg uiddev. **10**
Chinii dotor ted etsguudiinhee nutsgeniig delgejee. Chinii dotor ted saryn
temdgiin buzartlaar buzartsan emiig huchirhiilev. **11** Neg ni horshiinhoo
ehnertei jigshuurt hergiig uildej, nogoo ni zavhairan beree buzarlajee.
Nogoo ni chinii dotor etsgiinhee ohinyg buyuu ooriin egch duug
huchirhiilev. **12** Chinii dotor ted tsus ursgahyn tuld hahuuli avsan. Chi

zeeliin huu bolon ashgiig avch, darlalaar ashig olohyn toloo horshoo
burelgesen. Chi Namaig martsan» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 13
«Odoo haragtun, Bi chinii olj avsan shudarga bus ashig bolon chinii dund
bui tsus ursgaltyg Ooriin mutraar tsohih bolno. 14 Bi chamtai haritsah
odruuded chinii zurh tesej, chinii gar huchtei baij chadah uu? EZEN Bi
aildsan bogood uildene. 15 Bi chamaig undestnuudiin dund tsatsaj, Bi
chamaig ulsuudaar taraaj, Bi buzryg chini chamaas shataana. 16 Chi
ooriigoo undestnuudiin nudnii omno buzarlaj, Namaig EZEN mon gedgiig
medeh bolno»" gesen. 17 EZENii ug nadad irj, — 18 Hunii huu, Izrailiin
ger Nadad hayagdal holits bolov. Ted bugd zuuhan dahi hurel, tugalga,
tomor ba har tugalga bogood mongonii holits yum. 19 Tiimiin tul Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. "Ta nar bugd holits bolson uchir tiimiin tuld,
haragtun, Bi ta naryg Iyerusalimyn gold tsugluulah gej baina. 20 Ted
mongo, hurel, tomor, har tutalga, tugalgyg galaar hoorogdon hailuulahaar
zuuhand tsutluuddgiin adil Bi Ooriin uur ba Ooriin hilengeer ta naryg
tsutluulj, ta naryg tend bailgaj hailuulna. 21 Bi ta naryg tsutluulj, Ooriin
hilengiin galaar ta naryg uleej, ta nar tuunii gold hailuulagdah bolno. 22
Mongo zuuhan dotor hailuulagddagiin adil ta nar ch tuunii gold
hailuulagdana. Tegeed EZEN Bi ta naryn deerees hilengee asgasan
gedgiig ta nar medeh bolno". 23 EZENII ut nadad irj, — 24 Hunii huu
tuund hel. "Chi bol zevuutsliin odort tseversheegui, uslagdaagui gazar
yum." 25 Tend olzoo zulgaaj bui arhiragch arslan adil tuunii gold tuunii
esh uzuulegchdiin huivaldaan baina. Ted amiudyg zalgilsan. Ted erdenes
bolon unet zuilsiig avchihsan. Ted tuunii gold belevsen ehneruudiig olnoor
bii bolgov. 26 Tuunii tahilch nar Minii huuliig hertsgiigeer zorchij, Minii
ariun yumsyg buzarlav: Ted ariun bolon jigshuuriig hoorond ni es yalgan,
buzar bolon tsevriin yalgaag zaasangui. Ted Minii amraltyn odroos nudee
nuuj, Bi tednii dund jigshigdsen yum. 27 Tuunii dotor noyod ni tsus ursgan,
shudarga bus ashig olohyn tuld amiudyg ustgasnaaraa olzoo zulgaaj bui
chononuud adil yum. 28 Tuunii esh uzuulegchid huuramch uzegdliig uzej,
tednii toloo hudlyg uridchilan helj, EZEN aildaagui atal "Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina" hemeen oguulsneeree tedend shohoiturhev. 29 Gazryn
ard tumen darlalyg uildej, deerem tonuul hiij, yaduu bolon ugeegui

humuusiig buruutgaj, tur suugch humuusiig shudarga busaar darlav. 30 Bi
tuuniig ustgahguin tuld ene nutgiin toloo Minii omno tsoorhoid zogsoj,
hermiig barih huniig tednii dundaas haisan bolovch gantsyg ch olsongui.
31 Tiinhuu Bi tednii deerees Ooriin zevuutsliig asgalaa. Bi Ooriin uuryn
galaar tedniig shataalaa. Tednii yavdlyg Bi tednii tolgoi deer hariulav» gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 23

23:1 EZENii ug nadad dahin irj, — 2 Hunii huu, negen ehiin ohid boloh
hoyor emegtei baijee. 3 Ted Yegipyeted zavhairlyg uildjee. Ted zaluu
nasandaa zavhairlyg uildsen. Tend tednii hoh ni ungegdej daragdan, tednii
ongon henhdeg tseej ni hondogdjee. 4 Tednii ners ni gevel, egchiig ni
Ohola, duug ni Oholiba gedeg yum. Ted Miniih bolj, hovguud bolon
ohidyg toruulev. Tednii nersiin huvid gevel, Ohola ni Samari, Oholiba ni
Iyerusalim yum. 5 Ohola ni Miniih baihdaa sadar samuunyg uildej, ooriin
amraguud boloh horsh assirichuudtai yanaglav. 6 Ted nil ongiin huvtssyg
omsson bogood zahiragchid hiigeed tushmed ni, ted bugd husel tatsan
zaluu erchuud, morid unasan moritonguud baiv. 7 Ter em tedentei sadar
samuunyg uildev. Ted bugd Assiriin shilmel ers baiv. Tachaadan ter
dagasan buhneeree, buh shuteenuudeeree ter ooriigoo buzarlav. 8 Ter em
Yegipyetiin uyees sadar samuun yavdlaa orhisongui. Uchir ni tuunii zaluu
nasand erchuud tuuntei untaj, tuunii ongon tseejiig hondoj, tuund huyal
tachaalaa gargaj baiv. 9 Tiimiin tuld Bi tuuniig amraguudynh ni gart buyuu
tuunii tachaadan dagaj baisan assirichuudyn gart tushaav. 10 Ted tuunii
nutsgeniig delgesen. Ted tuunii hovguud, ohidyg avch, harin tuuniig ildeer
alav. Iinhuu ter emegteichuudiin dund zuir ug bolj, ted tuund shuultiig
buulgav. 11 Tuunii ohin duu Oholiba ni uuniig uzsen atal uur tachaalaaraa
egcheesee ulemj iluu baisan. Tuunii sadar samuun yavdal ni egchiinh ni
sadar samuun yavdlaas ulemj ih baiv. 12 Ter assirichuudtai yanaglav. Ted
oir baidag goyomsog huvtsaslasan zahiragchid, tushmed bogood ted butd
husel tatsan zaluu erchuud, morid unasan moritonguud baiv. 13 Ter em
ooriigoo buzarlahyg Bi uzsen ba ted hoyoulaa adil zamaar yavav. 14

Tegeed ter ooriin sadar samuun yavdlyg ulam ihesgesen. Hanan deer
durslegdsen humuus boloh chas ulaanaar zuragdsan Haldyei humuusiin
horguudiig ter uzev. **15** Ted buselhiigeeree bus buselj, tolgoidoo unjsan
malgai omsoj, bugd tsergiin janjid met, tednii torson nutag Haldyei gazryn
vavilonchuud met haragdav. **16** Ter em tedniig harahdaa, tednii hoinoos
tachaadan, Haldyei uruu tedend elch naryg ilgeev. **17** Tegeed
vavilonchuud ter emiin durlalyn oron deer irj, oorsdiin sadar samuunaaraa
ter emiig buzarlav. Ter tedneer buzarlagdmagts tuunii setgel tedniig
jigshiv. **18** Ter em ooriin sadar samuunyg bolon ooriin nutsgen biyeiig
delgev. Tegeed Bi egchiig ni jigshsentei adil tuuniig ch bas jigshiv. **19**
Gesen ch ter em Yegipyetiin gazart sadar samuunyg uildej baisan zaluu
nasny odruudee sanan ooriin sadar samuun yavdlyg ulam ih bolgov. **20**
Iljignii mahan biye adil mahan biyetei, moriny huch adil huchtei tednii
nuuts amraguudyn hoinoos ter tachaadav. **21** Iinhuu yegipyetchuud chinii
zaluu uyeiin hohnoos bolj chinii henhdeg tseejiig hondoj baisan zaluu
nasnyhaa zavhai yavdlyg chi husemjilsen yum. **22** Tiimiin tuld Oholiba,
Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Haragtun, Bi chinii hondiirson
amraguudyg chini bosgoj, tedniig zug burees chinii esreg avchirna. **23** Ted
vavilonchuud, buh haldyeichuud, Pyekod, Shoa, Koa hiigeed tednii hamt
buh assirichuud yum. Ted bol husel tatsan zaluu erchuud, butdeeree
zahiragchid ba tushmed, janjid, aldar tsuutai humuus bogood bugdeeree
morid hologlogchid yum. **24** Ted zer zevseg teregnuud, muhlag teregnuud
bolon ui olon humuusiin hamt chinii esreg daitahaar ireh bolno. Ted
halhavch, bambai, duulgataigaar chinii esreg tal burd bairlana. Bi tedend
shuultiig uildehed,ted oorsdiin zanshlaar chamaig shuune. **25** Ted chamtai
hilegnen haritsahyn tuld Bi Ooriin hardaltyg chinii esreg tavih bolno. Ted
chinii hamar, chihiig ogtolno. Chinii uddegsed ildend unana. Ted chinii
hovguud, ohidyg avah bogood uldegsed chini gald shataagdah bolno. **26**
Ted chinii huvtssyg tailj, chinii uzesgelentei unet edleliig bulaaj avna. **27**
Tiinhuu Yegipyetiin nutgaas avchirsan chinii tachaal bolon chinii sadar
samuunyg chamaas taslahyn tuld Bi uildene. Ingesneer chi teden uruu
nudee es orgon, Yegipyetiig dahin sanahgui". **28** Uchir ni Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. "Haragtun, chamaig Bi uzen yaddag humuusiin chini

gart, chinii hondiirsen humuusiin gart tushaana. 29 Ted chamtai uzen
yadaltaar haritsaj, chinii buh omch horongiig bulaan avch, chamaig
shaldan nutsgen orhino. Chinii sadar samuuny nutsgen baidal, chinii sadar
samuun ba tachaalyn nutsgen baidalg delgegdeh bolno. 30 Chi
undestnuudtei sadar samuunyg uildej, tednii shuteenuudeer ooriigoo
buzarlasan uchraas edgeer zuils chamd ogogdono. 31 Chi egchiinhee
zamaar yavsan uchraas Bi tuunii ayagyg chinii gart ogno". 32 Ezen
BURHAN iinhuu aiddaj baina. Chi egchiinhee gun, orgon ayagataig uuh
bolno. Chi shoologdoj, doog tohuu bolno. Ene ayaga ni ihiig aguuddag. 33
Chi sogtuural, gunigaar duurne. Ene ni aidas, ezguirliin ayaga, chinii egch
Samariin ayaga. 34 Chi uuniig uuj hataana. Daraa ni chi ayagany
helterhiinuudiig merj, hohoo urj tastchina. Uchir ni Bi aildsan yum" gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 35 Tiim uchraas Ezen BURHAN iinhuu
aildjee. "Chi Namaig martaj, Namaig nuruunyhaa ar uruu hayasan uchir
odoo chi ooriin yanaglal bolon sadar samuun yavdlynhaa shiitgeliig uur".
36 Tuunees gadna, EZEN nadad — Hunii huu chi Ohola, Oholibag shuuh
uu? Tiin avaas jigshuurt uilsiig ni tedend meduul. 37 Uchir ni ted
zavhairlyg uildej, tednii gar ni tsusand budagdsan yum. Tiinhuu ted
oorsdiin shuteenuudtei zavhairch, tuugeer ch barahgui Nadad toruulj
ogson hovguudee shuteenuuded hool bolgohoor gal dunduur gargav. 38
Dahin, ted Nadad iim hergiig uildsen. Ted ter odortoo Minii ariun gazryg
bohirduulj, Minii amraltyn odriig buzarlav. 39 Uchir ni ted oorsdiin
shuteenuuded zoriulan huuhduudee alsan ter odortoo l Minii ariun gazryg
buzarlahaar orj irsen. Mon ted Minii orgoon dotor iinhuu uildev. 40
Tuunees gadna ted als holoos ireh humuus uruu elch naryg ilgeev. Tedniig
irehed chi tednii toloo biyee ugaaj, nudee budaj, ooriigoo zuultuudeer
goyoson. 41 Omnoo shiree zassan tansag buidan deer chi hevtej, tuun
deerMinii utlaga hiigeed Minii tosyg tavisan yum. 42 Sanaa amar ui olon
hunii chimee tuuntei hamt baijee. Jiriin humuustei hamt tsoloos arhichdyg
avchirchee. Ted emegteichuudiin gart buguivchnuudyg zuuj, tolgoi deer ni
uzesgelent titmuudiig omsgov. 43 Tegeed zavhairlyg uildej etssen ter
emiin tuhai Bi "Ter emiig iim baihad ted tuuntei zavhairlyg uildeh bolov
uu?" gej aildsan. 44 Gevch ted yanhan uruu ochihyn adil ter em uruu

ochiv. Tiinhuu ted tachaangui ems Ohola, Oholiba nar uruu ochiv. 45
Gevch zovt humuus boloh ted tedgeer emsiig zavhai emiig shuuh
shuulteer, tsus ursgasan emiig shuuh shuulteer shuuh bolno. Uchir ni ted
zavhai ems bogood tednii gar tsusand budagdsan yum. 46 Ezen BURHAN
iinhuu aildjee. "Tednii esreg olon tumniig avchirj, tedniig aidas ba olzond
ogiye. 47 Olon tumen ter emsiig chuluugaar chuluudan, ildeeree tsavchij,
tednii hovguud, ohidyg alj geruudiig ni galdan shataana. 48 Tiinhuu Bi ene
nutgaas zavhairlyg tasalna. Ene ni hamag emegteichuudeed surgamj bolj, ta
naryn uildsentei adil zavhai uildliig ul uilduulehiin tuld yum. 49 Ta naryn
zavhai uildel ta naryn deerees buuj, ta nar oorsdiin shuteenuudeesee bolj
shiitgel uureh bolno. Tiinhuu ta nar Namaig Ezen BURHAN gedgiig
medeh bolno".

Yezyekiyel 24

24:1 Yes deh jiliin aravdugaar sard, ug saryn arvand EZENii ug nadad irj,
— 2 Hunii huu, yag ene odriig, enehuu odriin neriig bich. Yag ene odor
Vavilony haan Iyerusalimyn esreg buslelt bosgoloo. 3 Tersluu gert surgaalt
zuirleliig oguulen, tedend "Ezen BURHAN iinhuu aiddaj baina.
«Togoogoo tavij, tuuniig taviad bas dotor ni us hii. 4 Tuunii dotor alivaa
sain hesguudiig, guya haag hiij, shilsen yasnuudaar duurge. 5 Honin
surgees shildegiig av. Mon togoon door tulee ovool. Uuniigee saitar
chana. Dotorh yasnuudyg ni butsal6 Tiimiin tuld Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. «Tsust hot, zev ni ul arilah zevtei togoo zolgui yee. Tuunees
heseg hesgiig songolguigeer garga. 7 Uchir ni tuunii tsus gold ni baina. Ter
tuuniigee nutsgen hadan deer ursgajee. Ter tsusaa shoroond huchigdahaar
gazart asgasangui. 8 Oshoo avah hilen garch ireheer, Bi tuunii tsusyg
daldluulahguin tuld nutsgen hadan deer ursgasan». 9 Tiimiin tuld, Ezen
BURHAN iinhuu aildjee. «Tsust hot zolgui yee! Bi bas ovoolsnyg aguu ih
bolgono. 10 Modon deer ovoolon, gal notsooj, mahyg saitar chanaj,
haluun nogoog hutga. Yasnuud ni shataagdag. 11 Hooson togoog nuursen
deer tavi. Ingesneer ter halj, hurel ni gyalalzan, dotorh bohir zavaan ni
hailj, zev ni arilah yum. 12 Ter Namaig nor ih hodolmoroor yadraajee.

Gesen ch tuunii ulemj ih zev ni tuunees arilsangui. Tuunii zev ni gal dotor
baig! 13 Chinii bohir zavaan ni zavhai yum. Uchir ni Bi chamaig
tsevershuulsen atal chi tsever bus baigaa bogood Bi cham deer Ooriin
hileng guitseeh hurtel chi ooriin bohir zavaanaas tsevershuulegdehgui. 14
EZEN Bi aildav. Ene ni irj bui bogood Bi uildeh bolno. Bi zoolrohgui, Bi
orovdohgui, Bi haramsahgui. Chinii zamuud bolon uilsiin chini daguu Bi
chamaig shuune» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina". 15 Tegeed EZENii
ug nadad irj, — 16 Hunii huu haragtun, Bi neg uleelteer chinii nudnii
husleng chamaas avah gej baina. Gevch chi gaslah yosgui, uilah yosgui,
chinii nulims ursah yosgui. 17 Chimeegui gashuud. Uhegsdiin toloo buu
gasal. Tolgoidoo daavuu orooj, holdoo gutal oms. Sahlaa buu butee.
Humuusiin talhyg buu id gev. 18 Tiimees ogloo ni bi humuust yarij, udesh
ni minii ehner uhev. Ogloo ni bi tushaagdsan yosoor uildev. 19 Humuus
nadaas — Chinii uildej bui edgeer zuils bidnii huvid yamar uchirtai
bolohyg chi bidend helj ogohgui yum uu? gej asuuv. 20 Tegeed bi tedend
— EZENii ug nadad irj, 21 "Izrailiin gert oguul. «Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. "Haragtun. Ta naryn huch chadlyn baharhal, nudnii chini
huslen, setgeliin chini bayasgalan boloh Ooriin ariun gazryg Bi buzarlah
gej baina. Ta naryn ardaa orhison hovguud, ohid ildend alagdana. 22 Ta
nar Minii uildsen adil uildeh bolno. Ta nar sahlaa buteehgui, humuusiin
talhyg idehgui. 23 Ta nar tolgoidoo daavuu orooj, holdoo gutal omsono.
Ta nar gaslahgui, uilahgui. Harin oorsdiin huuli busyn dotor yalzran, biye
biyendee gashuudah bolno. 24 Tiinhuu Yezyekiyel ni ta nart temdeg bolno.
Tuunii uildsen buhnii daguu ta nar ch uildeh bolno. Ene biyelehed ta nar
Namaig Ezen BURHAN mon gedgiig medeh bolno"». 25 "Hunii huu,
chinii huvid gevel, Bi tednii bardamnalyn bayasgalan, tednii nudnii huslen,
tednii zurhnii bayasal boloh tednii bat tsaiz bolon tednii hovguud ohidyg
avah ter odort, 26 ter odor ami multarsan negen chiniichihend medeeg
meduuleheer chamd ireh bus uu? 27 Ter odor ami multarch irsen ter hund
chinii am neegdej, chi yarin, tsaashid helgui baihgui. Tiinhuu chi tedend
temdeg bolj, ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno".

Yezyekiyel 25

25:1 EZENii ut nadad irj, — **2** Hunii huu Ammony hovguudiin zugt
nuuree handuulj, tednii esreg esh uzuulen, **3** Ammony hovguuded oguul.
"Ezen BURHANy ugiig sons! Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Minii
ariun gazar buzarlagdsan uyed, Izrailiin gazar ezguirsen uyed, Iudagiin ger
tsologdon yavsan uyed ta nar tednii esreg "ha ha" hemeesen uchraas, **4**
tiimiin tuld haragtun, Bi ta naryg dorny hovguuded omch bolgon ogoh gej
baigaa bogood ted chinii dund huarangaa barij, chinii dund suutsaa bosgon,
chinii ur jimsiig idej, chinii suug uuh bolno. **5** Bi Rabbag temeenii
belcheer, Ammony hovguudiig honiny hevter bolgono. Tiinhuu ta nar
Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno». **6** Uchir ni Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Ta nar algaa tashij, holoo devselj, Izrailiin nutgiin
esreg setgeliin hamag eleglelteigeer bayassan uchir, **7** tiimiin tudd
haragtun, Bi ta naryn esreg Ooriin mutraa sungaj, ta naryg undestnuuded
olz bolgon ogno. Bi ta naryg ard tumnuudees taslan, ta naryg gazruudaas
ustgana. Bi ta naryg sonoono. Iinhuu ta nar Namaig EZEN mon gedgiig
medeh bolno». **8** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Moab bolon Syeir
ni "Haragtun, Iudagiin ger ni buh undestnuudtei adil yum" hemeesen
uchraas, **9** tiimiin tuld, haragtun, Bi ter nutgiin aldar ni boloh
Byetiyeshimot, Baalmyeon ba Kiriataim, tuunii hil hyazgaar dahi
hotuudyg, Moabyn hotuudyn hajuu booriig neeh gej baina. **10** Bi tuuniig
Ammony hovguudiin hamt dorny hovguuded omch bolgon ogoh bogood
ene ni Ammony hovguud undestnuudiin dund dursagdahgui baihyn tuld
yum. **11** Tiinhuu Bi Moabt shuuh ajillagaag heregjuuleh ba ted Namaig
EZEN mon gedgiig medeh bolno». **12** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Yedom ni oshoo avsnaaraa Iudagiin geriin esreg uildsen bogood emgenelt
gemd unaj, oorsdiigoo tednii deer oshirhogch bolgoson uchir» **13** tiimiin
tuld Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi bas Yedomyn esreg mutraa
sungaj, tuunees hun amitnyg taslah bolno. Bi tuuniig balgas bolgono.
Tyemanaas Dyedan hurtel ted ildend unana. **14** Minii ard tumen Izrailiin
garaar Bi Yedomoos oshoogoo avah bolno. Tiim uchraas ted Minii uuryn
daguu, Minii hilengiin daguu Yedomd uildeh bolno. Tiinhuu ted Minii
oshoo avaltyg medeh bolno» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. **15** Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Filistchuud os honzon dotor uildej, uurdiin

daisagnalaar ustgahyn tuld setgeliinbahdaltaigaar oshoo avsan uchir» 16
tiimiin tuld Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun, Bi
filistchuudiin esreg mutraa sungaj, hyeryetchuudiig ch hurtel taslan, dalain
ergiin uldegsdiig ch ustgana. 17 Bi tednii deer hilegneliin zemleltei hamt
aguu oshoo avaltyg guitselduuleh bolno. Bi tednii deer Ooriinhoo oshoo
avaltyg tavih uyed ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno»" gev.

Yezyekiyel 26

26:1 Arvan neg deh jiliin, ter saryn negend EZENii ug nadad irj, — 2
Hunii huu Tir ni Iyerusalimyn tuhai "Haha, ard tumnuudiin daaman haalga
ni evdersen. Ter ni nadad neegdev. Ter ni balgas bolj baihad bi
duurgegdene" hemeesen uchraas, 3 tiimiin tuld Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. "Haragtun, Tir ee. Bi chinii esreg baina. Dalai ni davalgaagaa
tuun avchirdag shig Bi olon ulsuudyg chinii esreg avchrah bolno. 4 Ted
Tiriin hermiig evdej, tuunii tsamhguudyg nuraana. Bi tuunii nurangiig
tuunii deerees husaj, tuuniig nutsgen had bolgono. 5 Tir ni dalain dund tor
tavih gazar bolno. Uchir ni Bi aildsan yum" gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. "Ter ni undestnuudiin olz bolno. 6 Mon eh gazart bui tuunii ohid
ildend alagdaj, ted Namaig EZEN gedgiig medeh bolno"». 7 Uchir ni Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun, Bi umardaas haadyn haan boloh
Vavilony haan Nyebuhadnyezaryg morid, teregnuud, morin tserguud,
augaa ih tseregtei ni hamt Tir uruu avchrah bolno. 8 Ter ni eh gazart bui
chinii ohidyg ildeer alna. Ter chinii esreg busleltiin hermiig hiij, dalan
baiguulj, chinii esreg mash tom halhavchiig bosgono. 9 Ooriinh ni herem
evdegchiin tsohiltyg ter chinii hermiin esreg chigluulj, tsamhguudyg chini
ter ooriin suheer evdeh bolno. 10 Tuunii too tomshgui ih moridoos bolj
tednii bosgoson toos chamaig huchna. Nursan hotod orj bui hun shig
tereer chinii hermiin daaman haalgaar orohod morit tsereg, teregnuud,
tomor teregnii chimeegeer chinii herem dorgih bolno. 11 Moridynhoo
tuuraigaar ter chinii hamag gudamjnuudyg talhlah bolno. Ter chinii ard
tumniig ildeer alna. Chinii huchirheg baganuud gazart unana. 12 Ted chinii
bayalgiig deeremdej, ed baraag olzolj, chinii hermuudiig nuraan, tohilog

baishinguudyg chini evdej, chinii chuluu, dunz, nurangiig usand hayah
bolno. 13 Tiimees Bi chinii duunuudyn ayalguut tasalj, bosoo yatgyn duu
ch tsaashid sonsogdohgui. 14 Bi chamaig nutsgen had bolgono. Chi tor
tavih gazar bolno. Chamaig dahin bosgohgui. Uchir ni EZEN Bi aiddsan»
gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 15 Ezen BURHAN Tirt iinhuu aildaj
baina. «Sharhdagsad yoolj, chinii gold allaga urgeljilj baihad chinii nurj
unah chimeegeer dalain erguud chichrehgui gej uu? 16 Tegeed dalain buh
noyod sentiinuudeesee buuj, nomroguudee tailj, nehmel huvtsasnuudaa huu
tatna. Ted oorsdiigoo aidsaar huvtsaslana. Ted shoroon deer suun, moch
burd chichirch, chamaig haran dagjina. 17 Ted chinii tuhai gashuudlyn
duug ehelj, chamd handan"Suurypsan negen, dalaid huchirheg baisan ner
tsuutai hot oo! Ooriin aidsyg buh orshin suugchid deeree tohson ter negen,
chi dalaigaas yaaj ustsan be? 18 Edutee chamaig nuran unah odort dalain
erguud chichirne. Tiim ee, chinii ongorohiig haraad dalaid oir ereg
gazruud aih bolno"». 19 Uchir ni Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi
chamaig orshin suugchgui hotuud met ezguirsen hot bolgoh uyed Bi chinii
deer guniig gargaj, ih usnuud chamaig burheh uyed 20 Bi chamaig ertnii
humuus uruu nuhend orogsodtoi hamt dooshoo unagana. Chamaig orshin
suugchtai bolgohguin tuld Bi chamaig nuhend orogsodtoi hamt, ertnii
zeluud nutag met gazryn nam hesguuded suulgana. Harin Bi amidyn gazart
aldryg tavih bolno. 21 Bi chinii deer aidsyg avchirj, chi hoishid baihaa
bolino. Chamaig haih bolovch, dahin hezee ch chi oldohgui» gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 27

27:1 Tuunees gadna EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu chi Tiriin tuhai
gashuudlyg garga. 3 Dalain uudend orshij, olon erguudiin humuusiin
hudaldaany gazar boloh Tirt oguul. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Tir ee. "Bi togs uzesgelentei yum" hemeen chi oguulev. 4 Chinii hil
hyazgaar ni dalainzurhend bui, chamaig bosgogchid chinii uzesgeleng togs
bolgov. 5 Ted Syeniriin gatsuur modoor chinii hamag banznuudyg hiij,ted
chamd shurag hiiheer Livany hush modyg avav. 6 Bashany tsars modoor

ted chamd seluuruudiig hiij, Kipriin arluudyn nars modoor hiisen chinii
tavtsang ted zaany soyoogoor shigtgesen. 7 Chinii darvuul ni Yegipyetiin
nehmel maalingaar hiigdsen ba ene ni chinii yalgah temdeg bolov. Chinii
suudrevch ni Yelishagiin arluudaas avchirsan hoh, nil yagaan ongiin bos
daavuu baijee. 8 Sidon, Arvadyn orshin suugchid chinii seluurchid baiv.
Tir ee, chinii mergen humuus ongotson dotor chinii zaluurchid baiv. 9
Gyebalyn ahmaduud bolon tuunii mergen humuus ni chamtai hamt chinii
evdreliig zasaj baiv. Dalain hamag ongots bolon tednii usan tserguud ni
chinii hudaldaa naimaand oroltsohyn tuld chamtai hamt baiv. 10 Pyers,
Lud ba Put ni chinii tseregt, chinii daichdyn dund baiv. Ted chinii dotor
bambai, duulgyg zuujee. Ted chinii sur javhlang nemev. 11 Arvadyn
hovguud bolon chinii tserguud ergen toirond chinii hermen deer baisan
bogood gammadchuud chinii tsamhagt baiv. Ged ergen toirond chinii
hermen deer bambainuudaa olgoj, chinii uzesgeleng togs bolgoson. 12 Buh
torliin ed bayalgaar duuren baisan uchraas Tarshish ni chinii hudaldan
avagch baisan. Ted chinii baraag mongo, tomor, tsagaan tutalga ba har
tugalgaar hudaldan avch baiv. 13 Iavan, Tubal, Myeshyeh nar chinii
hudaldaachid baisan. Hunii ami, hurel savaar ted chinii baraag soliltsoj
baiv. 14 Byettogarmagaas irsen humuus chinii ed baraany uned morid,
dainy morid, iljignuudiig ogson. 15 Dyedany hovguud chinii hudaldaachid
baisan. Olon ereg haviin gazruud chinii zah zeel bolj baisan. Ted zaany
yas, har modyg tolbor bolgon chamd avchirj baiv. 16 Chinii baraany elbeg
delbegees bolj Aram ni chinii hudaldan avagch baisan. Ted chinii baraag
margad chuluu, nil ongiin bos, nehsen daavuu, nariin maalinga, shur
hiigeed badmaarag chuluugaar hudaldan avch baiv. 17 Iuda bolon Izraili ni
chinii hudaldaachid baisan. Ted chinii baraag Minnitiin ulaan buudai, boov,
zogiin bal, tos bolon gavraar hudaldan avch baisan. 18 Chinii baraany
elbegees bolj, buh torliin bayalag erdenesiin elbegees bolj, Hyelbony dars
bolon tsagaan noosnoos bolj Damask ni chinii hudaldan avagch baisan. 19
Vyedan ba Iavan ni Uzalaas chinii baraany uniig tolj baisan. Chinii baraany
dotor shirem, shants bolon amtat chihriin nishinge baiv. 20 Dyedan ni
emeeliin tohmoor chamtai hudaldaa hiij baiv. 21 Arab bolon Kyedaryn
hamag noyod hurganuud, hutsnuud bolon yamaanuudaar chinii hudaldan

avagchid baisan. 22 Shyeba ba Raamagiin hudaldaachid chamtai hudaldaa
hiij baisan. Ted chinii baraag buh torliin haluun nogoony deedeer, buh
torliin erdeniin chuluu ba altaar tolj baisan. 23 Haran, Kannye, Yedyen,
Shyebagiin naimaachid, Asshur bolon Hilmad nar chamtai hudaldaa hiij
baiv. 24 Ted chamtai tansag deeluud, hoh ongiin huvtsasnuud, nehmel bos
bolon ereen hivs, changa gorson olsoor hudaldaa hiij baiv. 25 Tarshishiin
ongotsnuud ni chinii baraag zooj baiv. Chi duurch, dalain zurhend ihed
aldarshiv. 26 Chinii seluurchid chamaig ih usand hurgej, dorny salhi
chamaig dalain dund tsohij evdev. 27 Chinii suirliin odort chinii bayalag,
chinii achaa, chinii ed baraa,chinii dalaichid, chinii zaluurchid, chinii
evdreliig zasagchid,chinii baraany hudaldaachid, chinii dotor bui buh
daichid, chinii dund bui hamag chuulgantai hamt dalain dund jiveh bolno.
28 Zaluurchdyn hashhirah duund belcheer nutguud dorgih bolno. 29
Seluuriig barigch buh dalaichid ba tengisiin zaluurchid holog
ongotsnuudaasaa buuh bolno. Ted gazar deer zogsono. 30 Ted chinii toloo
duu hooloigoo sonsgon, gashuunaar uilah bolno. Ted oorsdiinhoo
tolgoidoo shoroo tsatsan, unsen dotor holboroh bolno. 31 Bas ted chinii
toloo oorsdiigoo halzan bolgoj, oorsdiigoo taaraar huvtsaslana. Ted chinii
toloo setgel shimshrem gashuudan uilah bolno. 32 Tuunees gadna uilah
duundaa ted chinii toloo gashuudlyn duut gargan, gashuudan duulah bolno.
"Hen Tirtei adil, hen tuuntei adil dalain dund chimeegui baina ve? 33
Chinii achaanuud dalaigaas garahad chi olon ard tumnuudiig tsatgajee.
Ooriinhoo bayalag erdenes bolon ed baraany elbegdelbegeer chi gazryn
haadyg bayajuulav. 34 Odoo chi usny gund dalaigaar suitgegdehed chinii
ed baraa bolon chinii hamag chuulgan chinii gold unav. 35 Ergiin
gazruudyn hamag orshin suugchid chamaig haran gaihaj baina. Tednii
haad ni ihed aij baina. Tednii tsarai ni tutshuurt avtjee. 36 Ard tumnuudiin
dundah hudaldaachid cham uruu isgerch, chi aidas tugshuur bolj, hoishid
baihgui bolno"»" gev.

Yezyekiyel 28

28:1 EZENii ug nadad dahin irj, — 2 Hunii huu Tiriin noyond oguul.

"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Chinii zurh bardamnan, chi "Bi bol
burhan, bi dalain zurhend burhdyn suudald zalardag" hemeen oguulsen.
Gevch chi hun bogood Burhan bish baij ooriin zurhiig Burhany zurhtei adil
bolgoson uchir 3 (Haragtun, chi Daniyelaas ch iluu mergen bilee. Chamaas
daldlagdah yamar ch nuuts baihgui. 4 Mergen uhaan, oilgoltooroo chi
oortoo bayalgiig olj avsan ba ooriinhoo erdenesiin sand alt, mongiig olj
avav. 5 Autaa mergen uhaan, naimaagaaraa chi bayalgaa ihesgej, chinii
bayalag erdeneseesbolj zurh chini bardamnav.) 6 tiimiin tuld Ezen
BURHANiinhuu aildaj baina. "Chi ooriin zurhiig Burhany zurhtei adil
bolgoson uchraas,7 tiimees haragtun, Bi chinii deer hari humuusiig
undestnuudees hamgiin hertsgiig ni avchrah bolno. Ted chinii mergen
uhaany uzesgelengiin esreg ildee sugalj, chinii sur javhlang buzarlah bolno.
8 Ted chamaig dooshoo nuhend hayah bolno. Chi dalain zurhend
aluulagsdyn uhleer uheh bolno. 9 Chamaig sharhduulagchiin gart chi
Burhan bish, hun atlaa ooriig chini alah aluurchny omno «Bi bol Burhan»
hemeen oguulseer baih uu? 10 Chi hari humuusiin garaar, hovch
honduuleegui hunii uhleer uheh bolno. Uchir ni Bi aildsan yum" gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina»". 11 Dahin EZENii ug nadad irj, — 12 Hunii
huu, Tiriin haany tuhai gashuudlyn duug gargan, tuund oguul. "Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Chamd mergen uhaanaar byalhsan,
uzesgelen togs buren togoldor tamga baiv. 13 Chi Burhany tsetserleg
Yedyend baiv. Erdenesiin chuluu bur chamaig burhej baiv. Badmaarag,
molor, almaaz, binderiyaa, oniks, hash, indranil, oyuu bolon margad baiv.
Chinii dotor chinii huree ba ugluurguud altaar urlagdsan baiv. Chamaig
buteesen odort tedgeer ni beltgegdsen baiv. 14 Chi bol halhaldag
toslogdson hyerub baisan ba Bi chamaig bairluulsan. Chi Burhany ariun
uuland bailaa. Chi galt chuluunuudyn dunduur yavav. 15 Chamaig
buteesen odroos ehlen chinii dotor zovt bus ni oldoh hurtel chi ooriin
zamuuddaa gemgui baiv. 16 Chinii naimaany hogjloor chi dotroosoo
huchirhiilleer duurch, chi nugliig uildev. Tiimees Bi chamaig Burhany
uulaas buzartsan yum met hooson. Halhlagch hyerub aa, Bi chamaig galt
chuluunuudyn dundaas ustgav. 17 Chinii goo uzesgelengees bolj zurh chini
bardamnav. Chi sur javhlangaasaa bolj tsetsen uhaanaa zavhruulsan. Bi

chamaig gazart hayaj, haadad chamaig haruulahyn tuld tednii omno
tavisan. 18 Ooriin too tomshgui huuli bus yavdal ba zov bus naimaagaar
chi ariun gazruudaa buzarlav. Tiimees Bi chinii dotroos gal gargaj, ter ni
chamaig shataasan. Chamaig haragch buhnii nuden deer Bi chamaig
gazryn uns bolgov. 19 Ard tumnuudiin dund chamaig meddeg bugd
chamaas bolj chichrev. Chi aidast avtaj, hoishid baihgui bolno»". 20
EZENii ug nadad irj, — 21 Hunii huu Sidony zug nuuree handuulan tuunii
esreg esh uzuul. 22 "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Sidon oo.
Haragtun, Bi chinii esreg baina. Bi chinii dotor aldarshuulagdah bolno. Bi
tuun deer shuultiig buulgaj, Ooriin ariun baidlaa tuund uzuuleh uyed ted
Namaig EZEN gedgiig medeh bolno. 23 Uchir ni Bi tuun uruu tahlyg
ilgeej, tuunii gudamjind tsusyg ursgana. Tuun uruu zug burees dairah
ildend sharhdagsad tuunii gold unana. Tegeed ted Namaig EZEN gedgiig
medeh bolno. 24 Izrailiin geriin huvid, tednii ergen toiron dahi tedniig
jigshigchdees hatgah orgos, esvel ovtgoh uurgene hoishid baihgui bolno.
Tegeed ted Namaig Ezen BURHAN mon gedgiig medeh bolno». 25
"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi tednii taraagdsan ulsuudynh ni
dundaas Izrailiin geriig tsugluulj, undestnuudiin nudnii omno Ooriin ariun
baidlyg tednii dotor uzuuleh uyed, tegehed ted Minii zarts Iakovd Minii
ogson gazart suuh bolno. 26 Ted tend ayuulgui suuh bolno. Bi tednii ergen
toirond tedniig jigshigchid deer shuultiig buulgah tsagt, ted baishinguudyg
barij, usan uzmiin tsetserleguud baiguulj, ayuulgui amidrah bolno. Tegeed
ted Namaig tednii Burhan EZEN gedgiig medeh bolno»".

Yezyekiyel 29

29:1 Arav dahi jiliin aravdu gaar sard, ug saryn arvan hoyorny odor
EZENii ug nadad irj, aildahdaa — 2 Hunii huu Yegipyetiin haan Faraony
esreg nuuree chigluulen, tuunii esreg bolon buhel Yegipyetiin esreg esh
uzuulen, 3 yarigtun. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Yegipyetiin
haan Faraon, haragtun, Bi chinii esreg baina. Chi bol ooriin goluudyndund
hevteed, "Minii gol bol miniih yum. Bi ooroo uuniig buteev" hemeesen
aguu mangas yum. 4 Bi chinii eruund degee zooj, goluudyn chini

zagasnuudyg chinii hairsand naalduulah bolno. Bi chamaig goluudyn chini
dundaas gargah bogood chinii goluudyn buh zagasnuud chinii hairsand
naaldah bolno. 5 Bi chamaig bolon chinii goluudyn hamag zagasyg tsold
hayah bolno. Chi heer tald unah bolno. Chi ul tsugluulagdan, ul
niiluulegdene. Bi chamaig gazryn araatan hiigeed ogtorguin shuvuudad
hool bolgon ogoh bolno. 6 Tegehed Yegipyetiin buh orshin suugchid
Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno. Uchir ni ted Izrailiin geriinhnii
huvid zovhon hulsan tayag met l baiv. 7 Ted chamaig garaaraa barihad chi
hugarch, tednii hamag garuudyg urav. Ted chamaig tushihed chi hugarch
tednii hamag uutsyg ni ganhuulav». 8 Tiimiin tuld Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. «Haragtun, Bi cham deer ild avchirj, chamaas hun, amitnyg
taslah bolno. 9 Yegipyetiin gazar ni ezguiren, balgas bolno. Tegehed ted
Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno. Chi "Nil bol miniih yum. Bi
uuniig buteev" hemeen oguulsen uchraas, 10 tiimiin tuld haragtun, Bi
chinii esreg bolon chinii golyn esreg baina. Bi Yegipyetiin gazryg
Migdoloos Siyenye hurtel bur Yetiopiin hil hurtel burmoson balgas,
ezguirel bolgono. 11 Hunii hol ch tuugeer ongorohgui, araatny hol ch
tuugeer ongorohgui. Ter ni dochin jiliin tursh orshin suugchgui baih bolno.
12 Tiimees Bi Yegipyetiin gazryg hoosorson gazruudyn dund hoosruulj,
tuunii hotuud ch dochin jiliin tursh balgas bolson hotuudyn dund hoosroh
yum. Bi yegipyetchuudiig undestnuudiin dund taraaj, ulsuud uruu hooj
taraana. 13 Uchir ni Ezen BURHAN iinhuu aildahdaa «Dochin jiliin etsest
Bi yegipyetchuudiin taraagdsan ard tumnuudiin dundaas tedniig tsugluulah
bolno. 14 Bi Yegipyetiin olzlogdogsdyg erguulj, tednii uuguul nutag
Patros gazart butsaana. Ted tend dord haant uls bolno. 15 Ter ni
haanchlaluudyn hamgiin dord bolj, dahin hezee ch ooriigoo undestnuudiin
deer orgomjlohoo bolino. Undestnuudiig zahirahgui boltol ni Bi tedniig
tiim jijig bolgoh bolno. 16 Ter hezee ch dahin Izrailiin geriin itgel naidvar
baihaa bolij, tednii Yegipyet uruu ergesniih ni gem buruug sanuulah bolno.
Tegehed ted Namaig Ezen BURHAN gedgiig medeh bolno»" gev. 17
Horin doloo dahi jiliin negdugeer sard, ug saryn negend EZENii ug nadad
irj, — 18 Hunii huu Tiriin esreg Vavilony haan Nyebuhadnyezar ooriin
tserguudiig nor ih hodolmorluulev. Buh tolgoinuud halzan bolj, buh

mornuud shalbarav. Gevch ter bolon tuunii tserguud Tiriin esreg uildsen
nor ih hodolmoriinhoo toloo yamar chshan holsgui baiv. **19** Tiimiin tuld
Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun, Bi Vavilony haan
Nyebuhadnyezart Yegipyetiin gazryg ogoh bolno. Tereer tuunii bayalgiig
avch odon, yumsyg ni tonon, olzyg ni bulaana. Ter ni tuunii tserguudiin
hols shan boloh bolno. **20** Tuunii uildsen hodolmoriin hols bolgoj tuund Bi
Yegipyetiin gazryg ogoh bolno. Uchir ni ted Minii toloo uildsen yum» gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. **21** Ter odor Bi Izrailiin geriin toloo neg
evriig urguulj, tednii gold Bi chinii amyg neeh bolno. Tegehed ted Namaig
EZEN mon gedgiig medeh bolno gev.

Yezyekiyel 30

30:1 EZENii ug dahin nadad irj, — **2** Hunii huu esh uzuulj, oguul. "Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Uil. "Ter odor gaslantai yaa." **3** Uchir ni
ter odor oirhon, bur EZENii odor oirhon baina. Ene ni uultei odor,
undestnuudiin huvid mohliin tsag baih bolno. **4** Yegipyet deer ild buuj,
Yetiopt zovlon zudguur bolno. Yegipyeted alagdagsad unah uyed ted
tuunii bayalgiig avch odon tuunii suuriud ni nuran unah bolno. **5** Yetiop,
Put, Lud, buh Arab, Livi bolon gereenii nutgiin hovguud tedentei hamt
ildend unah bolno». **6** EZEN iinhuu aildaj baina. «Uneheer, Yegipyetiig
tushiglegchid unaj, tuunii huch chadlyn baharhal ni doosh unana.
Migdoloos Siyenye hurtel ted tuunii dotor ildend alagdah bolno» gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina. **7** «Ted ezguirsen ulsuudyn dund ezguirch,
tuunii hotuud ni ch suitgegdsen hotuudyn dund baih bolno. **8** Bi
Yegipyeted gal tavij, tuunii buh tuslagchid ni ustgagdah tsagt ted Namaig
EZEN gedgiig medeh bolno. **9** Amar taivan bui Yetiopiig ailgahaar ter
odor Nadaas elch nar ongotsoor ilgeegdene. Yegipyetiin odriinh shig tiim
zovlon zudguur teden deer baih bolno. Uchir ni haragtun, ter irj baina». **10**
Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi Vavilony haan Nyebuhadnyezaryn
garaar Yegipyetiin olon tumniig ugui bolgono. **11** Ter bolon tuuntei hamt
tuunii arduud boloh hamgiin hargis undestnuud ter gazryg ustgahyn tuld
orj ireh bolno. Ted Yegipyetiin esreg ildnuudee sutalj, ter gazryg

alagdagsdaar duurgeh bolno. 12 Tuunees gadna, Bi Niliin suvguudyg
hataan, horon muu humuusiin gart ut nutgiig hudaldah bolno. Bi hari
humuusiin garaar ter nutag bolon tendeh hamag yumsyg ezguiruuleh
bolno. EZEN Bi aildsan yum». 13 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi
bas shuteenuudiig evdej, Myemfisees horguudiig ugui bolgono.
Yegipyetiin nutagt dahin noyon garahgui. Bi Yegipyetiin gazart aidsyg
ogoh bolno. 14 Bi Patrosyg hoosruulj, Zoand gal tavij, Tyebyest shuultiig
buulgana. 15 Bi Yegipyetiin tsaiz Sind hilengee asgaj, Tyebyesiin olon
tumniig taslah bolno. 16 Bi Yegipyeted gal tavina. Sin ni zovlon zudguur
dotor tarchlah bolno. Tyebyes evderch, Myemfis ni odor bur gai
gamshigtai baih bolno. 17 On bolon Pibyesyetiin zaluus ildend unah
bogood emegteichuud ni olzlogdoh bolno. 18 Bi Tyehafnyehyest
Yegipyetiin buulgyg evdeh uyed tend odor ni haranhui baih bolno. Tuunii
huch chadlyn baharhal ni dotroo alga bolno. Tuuniig uul burhej, ohid ni
olzlogdono. 19 Tiinhuu Bi Yegipyet deer shuultiig buulgah ba ted Namaig
EZEN mon gedgiig medeh bolno»". 20 Arvan neg deh jiliin negdugeer
sard, ug saryn doloond EZENii ug nadad irj, — 21 Hunii huu, Bi
Yegipyetiin haan Faraony garyg hutalav. Haragtun, ter ni emchlegdehiin
tudd ul oroogdoj, ildiig avahad huchtei baihaar ul boogdson yum. 22
Tiimiin tuld Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Haragtun, Bi Yegipyetiin
haan Faraony esreg baigaa bogood tuunii eruul bolon hugarsan garuudyg
hoyoulang ni hutalj, tuunii garaas ildiig ni unagaah bolno. 23 Bi
yegipyetchuudiig undestnuudiin dund taraaj, ulsuudyn dund hooh bolno. 24
Uchir ni Bi Vavilony haany garyg tenhruulj, tuunii gart Ooriin ildiig ogoh
bolno. Bi Faraony garyg hugalah bolno. Ingesneer ter sharhadsan hun
yooloh adil Vavilony haany omno yooloh bolno. 25 Tiinhuu Bi Vavilony
haany garyg huchtei bolgoj, harin Faraony gar unjih bolno. Bi Vavilony
haany gart Ooriin ildiig ogch, ter tuuniig Yegipyetiin gazryn esreg
handuulah uyed ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno. 26 Bi
yegipyetchuudiig undestnuudiin dund taraaj, tedniig ulsuudyn dund hoon
zailuulah uyed ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno".

Yezyekiyel 31

31:1 Arvan neg deh jiliin guravdugaar sard, ug saryn negend EZENii ug
nadad irj, — 2 Hunii huu, Yegipyetiin haan Faraon bolon tuunii olon
tumend oguul. "Chi ooriin sur javhlangaar hentei zeregtseh ve? 3
Haragtun, Assiri ni Livand hush baisan bogood ter uzesgelentei mochir, oi
modny suudertei bolon mash ondor, tuunii oroi ni uulen dund baijee. 4 Us
tuuniig urguulj, gazryn gun tuuniig ondor bolgov. Ter goluudynhaa hamt
suulgagdsan gazrynhaa ergen toirond urgeljlen sunaj, heer talyn hamag
modod uruu suvguudaa ilgeev. 5 Tiim uchraas tuunii ondor ni heer talyn
hamag moddynhoos ch iluu ondor baisan batuunii ilgeesen arvin ih usnaas
bolj tuunii gishuud ni olon bolj, mochruud ni urt boljee. 6 Tuunii gishuud
dotor tengeriin buh shuvuud uurlej, tuunii mochruudiin door heeriin buh
araatan torj, buh augaa undestnuud tuunii suudert amidrav. 7 Tiimees ter ni
ooriinhoo augaa baidal dotroo, mochruudiinhee urtaar uzesgelentei bolov.
Uchir ni tuunii undesnuud arvin ih us uruu sunasan yum. 8 Burhany
tsetserlegiin hushnuud ch tuuntei zeregtseh ni ugui. Narsnuud ch tuunii
gishuutei haritsuulshgui. Agar mod ch tuunii mochruudtei ch
adiltgagdashgui. Burhany tsetserlegt bui yamar ch mod uzesgelengeeree
tuuntei haritsuulshgui baiv. 9 Bi tuuniig ui tumen mochruudtei ni hamt
uzesgelentei bolgoj, Burhany tsetserlegt baisan Yedyenii hamag modod
tuund ataarhav. 10 Tiimiin tudd Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Tereer ondor bolj, oroigoo uulen dund hurgej, tuunii zurh ni surleg
baidlaaraa bardamnasan uchir, 11 tiimiin tuld Bi tuuniig undestnuudiig
daranguilagchiin gart tushaana. Tereer tuuniig buren shiitgene. Tuunii
horon muu yavdlynh ni daguu Bi tuuniig hoon zailuulav. 12 Hari undestnii
hargislagchid tuuniig taslan, hayav. Tuunii mochruud ni uulsuud deer,
hamag hondiinuuded unaj, tuunii gishuud ni nutgiin hamag jalguud dotor
hugalagdav. Delhiin buh ard tumnuud ene modny suuder doroos garch
yavan, tuuniig orhiv. 13 Tuunii nurangi deer tengeriin buh shuvuud orshij,
tuunii unasan mochruud deer heeriin buh araatan baih bolno. 14 Ene ni
usny dergedeh buh modod ooriinhoo ondrooroo bardamnahguin tuld,
oroigoo uulen dund hurgehguin tuld, saitar uslagdsan huchit modod
ondrooroo tseh bosohguin tuld yum. Uchir ni tedbugd uheld, gazar
doorhid, hunii hovguudiin dund, nuhend orogchidtoi hamt ogogdson

bilee». 15 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Ter ni dooshoo Uhegsdiin
orond oroh odor Bi gashuuduulsan. Bi tuuniig gun usaar haaj, goluudyg ni
gedreg tatsan. Tuunii arvin ih usnuud zogsoogdov. Bi tuunii toloo Livanyg
gashuuduulj, heer talyn hamag modod tuunees bolj hataj ugui bolov. 16 Bi
tuuniig nuhend orogsodtoi hamt Uhegsdiin orond buulgah tsagt tuunii unah
duugaar Bi undestnuudiig chichruulev. Yedyenii hamag sain uslagdsan
mod, Livany shilmel sain mod gazryn door amruulagdav. 17 Ted bas
Uhegsdiin oron uruu, ildend alagdagsad uruu buun orov. Tuunii huch
chadal ni bolj baisan humuus undestnuudiin dund tuunii suudert amidarsan.
18 Yedyenii moddyn dundaas aldar bolon augaa baidlaaraa chi alintai ni
tiim adil ve? Gesen ch chi Yedyenii moddyn hamt gazryn door
unagaagdah bolno. Chi ildend alagsadtai hamt hovch honduuleegui
humuusiin gold hevteh bolno. Faraon bolon tuunii hamag olon tumen tiim
baina»" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 32

32:1 Arvan hoyor dahi jiliin arvan hoyordugaar sard, ug saryn negend
EZENii ug nadad irj, — 2 Hunii huu, Yegipyetiin haan Faraony toloo
gashuudlyg gargan, tedend"Chi ooriigoo undestnuudiin zaluu arslantai
haritsuulsan. Getel chi dalain mangastai adil yum. Chi goluud dotroo haga
yaran, holooroo usyg bulingartuulj, tednii goluudyg bohirtuulav" gej hel».
3 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Odoo Bi olon ard tumnuudiin
chuulgantai hamt chinii deer Ooriin toryg hayaj, ted chamaig Minii toroor
deesh tatah bolno. 4 Bi chamaig gazart hayaj, heer tal uruu hoono. Bi
tengeriin buh shuvuudyg cham deer orshoon, buh gazryn araatnuudyg
chamaar tsatgah bolno. 5 Chinii mahan biyeiig uulsyn deer tavij, chinii
baasaar hondiinuudiig duurgeh bolno. 6 Uulsad tultal ni Bi bas chamaas
goojson tsusyg gazart uulgah bolno. Jalganuud ch chamaar duureh bolno.
7 Bi chamaig sonooh tsagt tengeriig halhalj, oddyg ni bohoono. Bi naryg
uuleer daldlan, sar ch gerlee ogohgui. 8 Ogtorgui dahi gereltegch hamag
gerliig Bi cham deer haranhui bolgoj, chinii gazart haranhuig togtooh
bolno» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 9 «Bi bas undestnuudiin dund,

chinii ul medeh ulsuud uruu chinii suirliig avaachih uyed olon ard
tumnuudiin zurhiig zovooh bolno. 10 Bi olon ard tumnuudiig chamaig harj
balmagduulna. Tednii omno Ooriinhoo ildiig dalaih uyed tednii haad ni ch
chamaas ihed aina. Chamaig unah odort hun bur ooriinhoo amiin toloo, ted
moch burd chichreh bolno». 11 Uchir ni Ezen BURHAN iinhuu aildaj
baina. «Vavilony haany ild ni cham deer buuna. 12 Huchtenuudiin ildeer Bi
chinii olon tumniig unagah bolno. Ted bugd undestnuudiin hargis humuus
ni bilee. Ted Yegipyetiin baharhlyg suitgej, tuunii hamag ard olon ni
ustgagdah bolno. 13 Bi bas tuunii hamag uher surgiig ih usny dergedees
ustgah bolno. Hunii hol ni usyg dahin ul bulingartuulna. 14 Tegeed Bi
tednii usnuudyg togtuun bolgoj, goluudyg ni tos met ursgah bolno» gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 15 «Bi Yegipyetiin nutgiig hoosruulj,
duurgegdej baisan yumsaaraa gazar yaduurahad, tend amidardag buhniig
ustgah tsagt ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno. 16 Ene bol
gashuudal bogood ted uuniig duulah yostoi. Undestnuudiin ohid uuniig
duulah yostoi. Yegipyet bolon tuunii hamag olon tumnii toloo ted uuniig
duulah yostoi» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 17 Arvan hoyor dahi
jiliin ter saryn arvan tavand EZENii ug nadad irj, — 18 «Hunii huu,
Yegipyetiin olon tumnii toloo gasal. Tuuniig bolon huchirheg gurnuudiin
ohidyg nuhend orogsodtoi hamt dood yertontsod buulga. 19 "Chi
uzesgelengeeree henees davuu ve? Doosh yavj, hovch honduuleegui
humuustei hamt oroo zas". 20 Ted ildend alagdagsdyn dund unah bolno.
Ter uls ildend tushaagdsan yum. Ged tuuniig bolon tuunii buh olon tumniig
avaad yavsan. 21 Huchtenuudiin dotroos huchten ni ter uls ba tuunii
tuslagchdyn tuhai Uhegsdiin orny dundaas yarij, "Ted doosh yavsan, ted
ildend alagdsan hovch honduuleegui humuustei hamt hodolgoongui hevtej
baina". 22 Assiri bolon tuunii hamtragchid tend baina. Bulshnuud ni tuunii
ergen toirond baina. Ted bugd alagdagsad bogood ildend unasan bilee. 23
Tednii bulshnuud ni nuhnii hamgiin tsaad muhart baigaa bogood
hamtragchid ni tuunii bulshny ergen toirond baina. Amidyn gazart aidsyg
taraagchid boloh ted bugd alagdaj, ildend unasan baina. 24 Yelam tend
baigaa bogood tuunii hamag olon tumen ni tuunii bulshny ergen toirond
baina. Ted bugd alagdagsad bogood ildend unasan, hovch honduuleegui

humuus yum. Ted gazryn hamgiin dood hesegt ochson. Amidyn gazart ted
aidsyg toruulegchid yum. Ted nuhend orogsodtoi hamt oorsdiin ichguuriig
uursen. **25** Ted tuund zoriulan tuunii buh olon tumentei hamt alagdagsdyn
hoorond or zassan. Tuunii bulshnuud uuniig toiron baina. Ted bugd hovch
honduuleegui bogood ildend alagdsan. Hediigeer ted amidyn gazart aidsyg
toruulsen bolovch ted nuhend orogsodtoi hamt oorsdiin ichguuriig uursen.
Ted alagdagsdyn hoorond tavigdav. **26** Myeshyeh, Tubal ba tednii buh
olon tumen ni tend baigaa. Bulshnuud ni tedniig hureelj baina. Ted bugd
hediigeer amidyn gazart aidsyg toruulj baisan ch ildend alagdsan hovch
honduuleegui humuus bilee. **27** Daitah zevsegteigee Uhegsdiin oron uruu
yavsan tolgoinh ni door ildnuud ni tavigdsan, hovch honduuleegui unasan
baatruudyn derged ch ted hevteegui yum. Harin hediigeer negen tsagt
edgeer baatruudyn aimshig ni amidyn gazart baisan ch, tednii huuli bus
yavdlyn shiitgel ni tednii yasan deer tavigdsan bui. **28** Gevch hovch
honduuleegui humuusiin dund chi evdregdej, ildend alagdagsadtai hamt
hevteh bolno. **29** Tend bas Yedom ba tuunii haad, hamag noyod ni baina.
Ted oorsdiin buh chadlyn toloo ildend alagsadtai hamt hevtuulegdsen. Ted
hovch honduuleegui humuustei bolon nuhend orogsodtoi hamt hevteh
bolno. **30** Tend bas umardyn terguunuud bugdeeree bolon oorsdiinhoo
chadlaas garsan aimshgiig ul haihran, ichguur dotor alagsadtai hamt
dooshoo buusan buh sidonchuud baina. Tiinhuu ted hovch honduuleegui
humuus bogood ildend alagdagsadtai hamt hevtej, nuhend orogsodtoi
hamt oorsdiin ichguuriig uursen yum. **31** Faraon tedgeeriig haraad, ildend
alagdsan ooriin hamag olon tumen, bur Faraon bolon buh tserguudiinhee
toloo taivshruulagdah bolno» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. **32**
«Hediigeer Bi amidyn gazart tuunees aih aimshgiig toruulsen ch, tereer
Faraon bolon tuunii hamag olon tumen ni hovch honduuleegui humuusiin
hoorond ildend alagdagsadtai hamt hevteh bolno» gej Ezen BURHAN
tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 33

33:1 EZENii ug nadad irj, — **2** Hunii huu, ooriinhoo ard tumnii

hovguudtei yarij "Herev Bi neg uls deer idd avchirj, ter ulsyn arduud
oorsdiinhoo dundaas neg huniig songoj, oorsdiin haruul bolgoh avaas, 3
uls deer ni ild irj baihyg ter hun harmagts buree uleej, arduudad
seremjluuleg ogvol, 4 tegeed hen negen ni bureenii duug sonsson bolovch
seremjluulgiig es avbal, ild irj tuuniig avaad yavbal tuunii tsus ooriinh ni
tolgoi deerbaih bolno. 5 Ter bureenii duug sonsson bolovch seremjluulgiig
avaagui yum. Tuunii tsus oor deer ni baih bolno. Gevch hervee ter
seremjluulgiig huleen avsan bol ooriin amia avrah baisan yum. 6 Gevch
hervee haruul ni ild irj buig haraad buree uleelgui, ard tumend
seremjluuleg ogoogui bol ild irj, tednii dotroos hen negiig avbal ter hun ni
ooriin huuli busyn toloo avagdsan yum. Harin tuunii tsusyg Bi haruulyn
garaas neheh bolno" gej hel. 7 Hunii huu chinii huvid gevel, Bi chamaig
Izrailiin geriin toloo haruul bolgon tomilson. Tiimees chi Minii amnaas
garah ugiig sonsood, Nadaas ogoh seremjluulgiig tedend ogoh bolno. 8 Bi
horon muu hund "Horon muu hun ee, chi zaaval uheh bolno" hemeen
aildah uyed chi ter horon muu hund ooriinh ni zamaas ergehiig sanuulan
helehgui bol ter horon muu hun ooriin huuli bus uilsiin dotor uheh bolovch,
harin tuunii tsusyg Bi chinii garaas neheh bolno. 9 Harin hervee chi ooriin
talaas ter horon muu hund zamaasaa ergehiig seremjluulsen bolovch tereer
zamaasaa ergehgui bol ter ooriin huuli bus uilsiin dotor uheh bolno. Gevch
chi ooriin amiig avarsan bilee. 10 Hunii huu chinii huvid gevel, Izrailiin
gert oguul. "Ta nar iinhuu yarij «Uneneer bidnii gem buruu, bidnii nugel ni
biden deer bui. Bid tuunii dotor yalzarch baina. Tegvel bid yaaj amid uldeh
ve?» hemeev". 11 Tedendoguul. "Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya"
gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. "Bi horon muu hunii uheld ogthon ch
bayarlahgui. Harin horon muu hun zamaasaa ergej, amidrahad Bi bayarlah
bolno. Ooriin muu zamaasaa butsagtun, butsagtun! Tegvel ta nar yuund
uheh ve, Izrailiin ger ee?" 12 Hunii huu chi nutgiinhandaa "Zovt hunii zov
baidal ni ch tuunii gem buruugiin odort tuuniig ul avarna. Horon muu hunii
horon muu uildliin huvid, tereer horon muutaasaa ergeh odort tuuneesee
bolj budrehgui. Tegehed zovt hun ch nugliig uildeh odort ooriinhoo
zovoor amidarch ul chadna." gej hel. 13 Bi zovt hund tuuniig zaaval
amidarna gej aildsan bolovch tereer ooriin zovt baidald het naidsaar huuli

busyg uildvees tuunii zov uilsiin neg ni ch dursagdahgui. Harin tuunii
uildsen yag tiim huuli bus uildel dotor ter uheh bolno. **14** Gevch Bi horon
muu hund "Chi zaaval uheh bolno" hemeen aiddahad, tereer ooriin nuglees
butsaj, shudarga yos, zovt uilsiig uildvel, **15** hervee horon muu uilsten
baritsaalsan yumyg butsaaj, tonoson yumsyg butsaan tolj, huuli busyg ul
uilden amiin batalsan jurmyg dagaj yavbaas ter zaaval amidarna. Ter
uhehgui. **16** Tuunii uildsen nugliin neg ni ch tuunii esreg dursagdahgui.
Tereer shudarga yos bolon zoviig uildsen. Ter zaaval amidrah bolno. **17**
Gesen ch chinii nutgiinhan "Ezenii zam ni buruu yum" hemeen oguulj
baihad tednii oorsdiinh ni zam buruu baidag. **18** Zov hun ch ooriin zovt
baidlaasaa ergej, huuli busyg uildvees ter ni tuun dotroo uheh bolno. **19**
Harin horon muu hun ooriin horon muu uilsees ergej shudarga yos bolon
zovt uilsiig uildvees ter tuugeeree amidrah bolno. **20** Gevch ta nar "Ezenii
zam ni buruu yum" hemeen oguuldeg. Izrailiin ger ee, Bi ta naryn hun tus
buriig ooriinh ni zamaar shuuh bolno». **21** Bidnii olzlolyn arvan hoyor dahi
jiliin aravdugaar saryn tavand Iyerusalimaas negen durvegch nad uruu iren
"Hot ezlegdev" hemeen oguulev. **22** Terhuu durvegchiig irehees omno,
udesh EZENii mutar minii deer baisan. Ogloo bolj tuuniig nad uruu irehiin
omno Ter minii amyg neev. Iinhuu minii am neegdsen, bi dahin helgui
baigaagui. **23** Daraa ni EZENii ug nadad irj, aildahdaa — **24** «Hunii huu,
Izrailiin gazar dahi tedgeer balgasnuudad amidragchid ni "Abraham ni
gantsaaraa atal ene gazryg ezemshij baiv. Tiimees bid olon tul ene gazar
bidend ezemshil bolgogdon ogogdson yum" hemeej baina. **25** Tiimiin tuld
tedend hel. "Ezen BURHAN iinhuu aiddaj baina. «Ta nar mahyg tsustai ni
idej, shuteenuud uruugaa nudee orgon, tsus ursgaj baina. Tiim baij ta nar
ene gazryg omchloh yostoi yuu? **26** Ta nar oorsdiin ildend naidaj, jigshuurt
hergiig uilden, ta naryn hun bur horshiinhoo ehneriig buzarladag. Tiim baij
ta nar ene gazryg omchloh yostoi yuu?»". **27** Chi tedend iinhuu heleh
yostoi. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi Ooriin amid buigaar
tangaraglaya. Uneheer balgasnuudad bui humuus ni ildend unaj, heer tald
bui humuusiig Bi araatnuudad tastchuulahaar ogch, tsaiz bolon aguid bui
humuus ni tahlaar uheh bolno. **28** Bi ter gazryg ezguiruulj, balgas bolgoj,
tuunii huch chadlyn bardamnal ni ugui bolno. Izrailiin uuls ni hoosorch,

tiinhuu hen ch tuugeer ul ongorno. 29 Tednii uildsen hamag jigshuurt
uilsees ni bolj Bi ter gazryg ezguiruulj, balgas bolgoh uyed ted Namaig
EZEN mon gedgiig medeh bolno»". 30 «Hunii huu chinii huvid gevel,
chinii tuhai hermiin derged bolon geruudiin uudend yariltsaj, oor zuuraa
bolon ah duuteigee heleltsdeg chinii nutgiinhan "Odoo iregtun, EZENees
yamar ug garahyg sons" hemeen oguulj baina. 31 Ard tumen irj baigaa met
ted cham uruu irj, Minii ard tumen met chinii omno suuj, chinii ugiig
sonsoh bolno. Gevch ted tuuniig uildehgui. Uchir ni ted oorsdiin amaar
gargasan tachaangui husluudee uildej, tednii zurh ni olz ashgiinhaa araas
yavdag. 32 Haragtun, tednii huvid chi bol hogjmiin zemsguud deer sain
toglodog, saihan hooloitoi hunii duulsan tachaangui duu met yum. Uchir ni
ted chinii ugiig sonsdog bolovch tuuniig biyeluuldeggui. 33 Tiimees ter ni
biyelelee olohod (zaaval biyelne) oorsdiinh ni dund negen esh uzuulegch
baisnyg medeh bolno.

Yezyekiyel 34

34:1 Daraa ni EZENii ut nadad irj, — 2 Hunii huu, Izrailiin honichdyn
esreg esh uzuul. Esh uzuulj, tedgeer honichdod "Ezen BURHAN iinhuu
aildaj baina. «Oorsdiigoo tejeej baisan Izrailiin honichid zolgui yee!
Honichid ni honin surgee tejeeh yostoi bus uu? 3 Ta nar ooh idej,
oorsdiigoo noosoor huvtsaslaj, honin surgiig tejeelgui, targan honiig
nyadaldag. 4 Emgegtei negniig ta nar es tenhruulj, ovchteig ni ta nar es
edgeen, gemtseniig ta nar ul booj, butarsnyg ta nar es butsaaj, geegdseniig
es haiv. Harin ta nar tedniig hucheer, shiruuneer noyolov. 5 Honichin
dutagdsan tul ted butarch, tal heeriin araatan buriin idesh bolj, taraagdav. 6
Minii honin sureg buh uulsaar, ondor tolgod bureer tenuuchlev. inii honin
sureg gazryn buh gadargaar taraagdsan. Tedniig haih, bedreh hun gants ch
alga baiv»" gej oguul hemeev. 7 Tiimiin tul honichid ta nar, EZENii ugiig
sons. 8 «Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya» gej Ezen BURHAN
tunhaglaj «Uneheer Minii honin sureg olz bolj, honichin dutagdsan tul
Minii honin sureg heeriin buh araatnuudyn idesh bolj, Minii honichid honin
surgiig mini bedreegui. Harin ch honichid oorsdiigoo tejeen, Minii honin

surgiig tejeegeegui uchraas, 9 tiimiin tul honichid ta nar EZENii ugiig
sons. 10 "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun, Bi honichdyn
esreg baigaa bogood Bi tednees Ooriinhoo honinuudyg shaardaj, tedneer
honinuudyg tejeelgehee zogsoono. Tiinhuu honichid dahin oorsdiigoo ul
tejeeh bogood harin Bi Ooriinhoo honin surgiig tednii idesh bolgohguin
tuld tednii amnaas avarna»"» gev. 11 Uchir ni Ezen BURHAN iinhuu
aiddaj baina. «Haragtun. Bi Ooriin honinuudyg Ooroo bederch, tedniig
oloh bolno. 12 Taraagdsan honinuudynhaa dund baih odor honichin ooriin
suregtee sanaa tavidagiin adil, tiinhuu Bi Ooriin honinuudyn toloo sanaa
tavij, uultei bolon burenhii odroor tarsan hamag gazruudaas ni tedniig
avrah bolno. 13 Bi ard tumnuudees tedniig gargaj, ulsuudaas tedniig
tsugluulj, tedniig uuguul nutagt ni avaachna. Izrailiin uuls, ursgaluudyn
derged bolon ter nutag dahi humuus orshin bui hamag gazruudad Bi
tedniig tejeeh bolno. 14 Bi tedniig sain belcheert tejeeh bogood tednii
belcheerleh gazar ni Izrailiin ondor uulan deer baih bolno. Tend ted sain
belcheert hevtej, Izrailiin uuls deer arvin belcheert ideeshleh bolno. 15 Bi
Ooriin surgiig tejeej, Bi tedniig hotluulna» gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. 16 «Bi geegdseniig haij, taraagdsanyg butsaaj, gemtseniig booh
bogood ovchteig ni tenhruuleh bolno. Harin targan bolon tenhluuniig ni Bi
ustgah bolno. Bi tedniig shuulteer tejeene. 17 Minii honin sureg ee, ta
naryn tuhaid gevel, Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Haragtun. Bi neg
honi bolon nogoo honiny hoorondohyg, hutsnuud bolon uhnuudyn
hoorondohyg shuuh bolno. 18 Ta nar sain belcheert ideeshilj, holooroo
belcheeriinhee uldseniig talhlah hiigeed tungalag usyg uuj, uldseniig ni
holooroo bulingartuulah ni ta naryn huvid yalimgui zuil gejuu? 19 Minii
surgiin huvid gevel, ta naryn holooroo talhalsnyg ted idej, ta naryn
holooroo bulingartuulsnyg ted uuh yostoi" hemeev». 20 Tiimiin tul, Ezen
BURHAN tedend iinhuu aildaj baina. «Haragtun. Bi, zovhon Bi targan
honi bolon turanhai honiny hoorondohyg shuuh bolno. 21 Ta nar
boorooroo bolon morooroo tulhej, hamag sul doroig gadagsh tartal ni
teden uruu evreeree morgoj baigaa uchraas, 22 tiimiin tul Bi Ooriin surgiig
avarch, ted olz bolohgui. Bi neg honi nogoo honiny hoorondohyg shuuh
bolno. 23 Daraa ni Bi tednii deer negen honiching buyuu Ooriin zarts

Davidyg tomilj, tereer tedniig tejeeh bolno. Ter ooroo tedniig tejeej, tednii
honichin bolno. **24** EZEN Bi tednii Burhan bolj, Minii zarts David tednii
dundnoyon bolno. EZEN Bi aildsan bilee. **25** Bi tedentei enh taivny gereeg
baiguulj, honoolt araatnuudyg ene nutgaas ugui hiih bolno. Ingesneer ted
tsold ayuulgui amidarch, oid untah yum. **26** Bi tedniig bolon Minii
tolgodyn ergen toiron dahi gazruudyg yerool bolgono. Tsag ulirald ni Bi
boroog oruulah bolno. Ter bol yerooliin boroo boloh bilee. **27** Bas heer
talyn mod jimsee gargaj, gazar ni urgatsaa urguulj, ted nutagtaa ayuulgui
baih bolno. Bi tednii buulgyg evdej, tedniig boolchilj baisan humuusiin
garaas tedniig avrah tsagt ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno.
28 Ted tsaashid undestnuuded olz bolohgui, gazryn araatnuud tedniig
zalgihgui. Harin ted ayuulgui amidarch, hen ch tedniig ailgahgui. **29** Bi
tedend zoriulan addar tsuutai tarialangiin gazryg baiguulna. Ted ene gazar
dahi olsgolond dahin ul ortoj, undestnuudiin basamjlalyg tsaashid
uurehgui. **30** Tegeed tednii Burhan EZEN boloh Bi tedentei hamt baigaag
Izrailiin ger boloh ted Minii ard tumen mon gedgiig ted medeh bolno» gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. **31** «Minii honinuud, Minii belcheeriin
honinuud aa, ta naryn huvid gevel, ta nar bol humuus bogood Bi bol ta
naryn Burhan mon» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 35

35:1 Tuunees gadna EZENii ug nadad irj, — **2** Hunii huu, Syeir uulyn
esreg nuuree handuulan, tuunii esreg esh uzuulen, **3** tuund "ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Syeir uul aa, haragtun, Bi chinii esreg baina. Bi chinii
esreg Ooriin mutryg sungaj, chamaig ezguiruulj, hoosruulna. **4** Bi chinii
hotuudyg balgas bolgoj, chi ezguireh bolno. Tegeed chi Namaig EZEN
mon gedgiig medeh bolno. **5** Chamd uurdiin daisagnal baisan bogood chi
Izrailiin hovguudiig gai gamshgiinh ni uyed, etssiin shiitgeliin uyed ni ildnii
huchind tushaasan uchraas, **6** tiimiin tul, Bi Ooriin amid buigaar
tangaraglaya» gej Ezen BURHAN tunhaglaad «Bi chamaig tsus ursgaltand
tushaah bogood tsus ursgalt chamaig mordoh bolno. Chi tsus ursgaltyg
uzen yadaagui bolohoor tsus ursgalt chamaig moshgoh bolno. **7** Bi Syeir

uulyg ezguiruulen hoosruulj, tuuteer dairan ongorogchiig ba butsagchdyg
tuunees taslah bolno. **8** Bi uulsyg ni tednii uhdleer duurgene. Ildend
alagdagsad chinii tolgod, chinii hondiinuuded bolon chinii buh jalguudad
unah bolno. **9** Bi chamaig uurdiin hoosrol bolgoj, hotuud chini dahin
orshin suugchidtai bolohgui. Tegehed ta nar Namaig EZEN mon gedgiig
medeh bolno. **10** Hediigeer EZEN tend baisan bolovch chi "Ene hoyor
undesten, ene hoyor nutag ni miniih bolj, bid tedniig ezemshine" hemeen
oguulsen uchraas, **11** tiimiin tul Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya» gej
Ezen BURHAN tunhaglaad «Tedniig uzen yadsanaas bolj chinii uzuulsen
uur hilen, ataa jotoonii chini daguu Bi chamtai haritsah bolno. Bi chamaig
shuuh tsagt Bi tednii dund Ooriigoo meduuleh bolno. **12** Chi Izrailiin
uulsyn esreg "Ted hoosorch, bidnii idesh bolgon ogogdson" hemeen
oguulsen buh basamjlalyg chini EZEN Bi sonsson gedgiig chi tegehed
medeh bolno. **13** Ta nar Minii esreg bardamnan yarij, Minii esreg ugsee
olshruulsan. Bi sonsson bilee». **14** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Buh delhii bayarlaj baigaatai adil Bi chamaig ezguiruuleh bolno. **15**
Izrailiin geriin ov hoosorsond chi bayarlasantai adil Bi chamd tuunchlen
uildeh bolno. Syeir uul aa, Yedom buhleeree, ta nar hoosrol bolno.
Tegehed ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno» gejee".

Yezyekiyel 36

36:1 Hunii huu chi Izrailiin uulsad esh uzuul. "Izrailiin uuls aa. EZENii
ugiig sonsogtun. **2** Ezen BURHAN iinhuu aiddaj baina. «Daisan chinii
esreg "Ha ha, monhiin ondorloguud bidnii omch bolov" hemeen oguulsen
uchraas, **3** tiimiin tuld esh uzuulen "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Chi busad undestnuudiin omch bolj, ard tumnuudiin yaria, hel amny bai
bolohyn tuld ted sain shaltgaany ulmaas chamaig ezguiruulj, buhii l talaas
chini chamaig nyatsalsan yum»" gej hel». **4** Tiimiin tuld Izrailiin uuls aa,
Ezen BURHANy ugiig sons. Ezen BURHAN uuls ba tolgodod jalga ba
hondiinuuded handan, hoosorson balgas ba ergen toirny busad
undestnuudiin olz, doog tohuu bolson hayagdsan hotuudad handan iinhuu
aildaj baina. **5** Tiimiin tuld Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Uneheer

Ooriin hardaltyn gal dotor Bi busad undestnuud bolon buh Yedomyn esreg
aildjee. Ted Minii nutgiig olz bolgon taslan avahyn tuld zurhniihee ugaas
bayarlan, setgeleeree eleglej, oorsoddoo omch bolgon ogson yum». 6
Tiimiin tul Izrailiin gazryn tuhai esh uzuulj, uuls ba tolgod, jalga ba
hondiinuuded handan oguul. «Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
"Haragtun. Ta nar undestnuudiin basamjlalygtevchsen uchir Bi Ooriin
hardalt bolon hilen dotroo aildsan bilee". 7 Tiimiin tul Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. "Ta naryg hureelen bui undestnuud oorsdiin ichguuriig
zaaval uureh bolno gej Bi tangaraglasan. 8 Harin Izrailiin uuls aa, ta nar
oorsdiin mochruudee urguulj, Minii ard tumen boloh Izrailiin toloo ur
jimsnuudee urguulah bolno. Uchir ni ted udahgui irne. 9 Haragtun, Bi
chinii toloo baigaa bogood Bi cham uruu ergej, chi hagalagdan,
tarialagdah bolno. 10 Bi chinii deer humuusiig Izrailiin buh geriig bugdiig
ni osgoh bolno. Hotuud orshin suugchidtai bolj, balgasnuud sergeen
barigdah bolno. 11 Bi chinii deer hun,amitnyg olshruulna. Ted osoj, onor
otgon bolno. Bi chamaig uridyn adil orshin suugchidtai bolgoj, anhnyhaas
iluu sainaar chamd handah bolno. Tiinhuu chi Namaig EZEN mon gedgiig
medeh bolno. 12 Tiim ee, Bi Ooriin ard tumen boloh Izraili humuusiig
cham deeguur yavuulj, chamaig ezemshuulne. Tiinhuu ta nar tednii ov bolj,
dahin tedniig huuhduudees ni hagatsaahgui". 13 Ezen BURHAN iinhuu
aiddaj baina. "Ted chamd «Chi bol humuusiig zalgigch bogood ooriin
undestniig huuhduudees ni hagatsaasan» hemeen oguulsen uchraas, 14
tiimiin tul chi dahin humuusiig zalgihgui, dahin ooriin undestniig
huuhduudees ni hagatsaahgui" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 15 Bi
dahin chamd undestnuudiin basamjlalyg sonsgohgui. Chi dahin ard
tumnuudiin doromjlolyg uurehgui. Chi ooriin undestniig dahin
budruulehgui» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina" gejee. 16 Tegeed
EZENii ug nadad irj, — 17 Hunii huu, Izrailiin ger ooriin eh nutagtaa suuj
baihdaa ted oorsdiin zam bolon oorsdiin uilseeree ter gazryg buzarlav.
Minii omno tednii zam ni emegtein saryn temdgiin buzartal met baisan. 18
Tiimiin tul terhuu gazar deer ursgasan tsusny toloo ba tuuniig
shuteenuudeeree buzarlasnaas ni bolj Bi Ooriin hilengee tednii deer
asgasan bilee. 19 Bi bas tedniig undestnuudiin dund taraaj, ted uls gurnuud

dayaar hoogdson yum. Tedniizamuud bolon tednii uilsiin daguu Bi tedniig
shuuv. 20 Ted ochih ulsuuddaa ochmogtsoo Minii ariun neriig buzarlav.
Uchir ni tednii tuhai "Edgeer ni EZENii ard tumen bolovch, Tuunii gazraas
gargagdav" hemeen yarigdsan. 21 Gevch Izrailiin ger ni ochson
undestnuudiinhee dund buzarlasan Minii ariun neriin toloo Bi sanaa tavilaa.
22 Tiimiin tul Izrailiin gert oguul. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Izrailiin ger ee. Bi uildel hiih gej baigaa ni ta naryn toloo bus, harin ta
naryn ochson undestnuudiinhee dund buzarlasan Minii ariun neriin toloo
yum. 23 Undestnuudiin dund buzarlagdsan, tednii dund ta naryn buzarlasan
Minii aguu neriin ariun baidlyg Bi hamgaalah bolno. Tednii nuden deer Bi
ta naryn dund Ooriigoo ariun hemeen batlah uyed undestnuud Namaig
EZEN mon gedgiig medeh bolno» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 24
«Uchir ni Bi ta naryg undestnuudees gargaj, ta naryg hamag nutguudaas
tsugluulj, ta naryg eh nutagt chini avaachih bolno. 25 Tegeed Bi ta naryn
deer tsever us tsatsaj, ta nar tsever bolno. Bi ta naryg hamag hir burtgaas
chini bolon hamag shuteenuudees chini tseverleh bolno. 26 Tuunees gadna,
Bi ta nart shine zurhiig ogch, ta naryn dotor shine sunsiig oruulna. Bi ta
naryn mahan biyees chuluun zurhiig zailuulj, ta nart mahan zurhiig ogno.
27 Bi Ooriin Sunsiig ta naryn dotor oruulj, ta naryg Ooriin togtooluudaar
yavuulna. Ta nar Minii zarligiig sahihyg anhaarah bolno. 28 Bi ta naryn
ovog deedest ogson gazart ta nar amidrah bolno. Tiimees ta nar Minii ard
tumen bolj, Bi ta naryn Burhan bolno. 29 Tuunees gadna, Bi ta naryg
hamag buzartlaas chini avarna. Bi ur tariag duudaj, tuuniig urjuulj, ta naryn
deer olsgolong ul avchirna. 30 Ta nar undestnuudiin dund olsgolongiin
doromjlolyg dahin avahguin tuld Bi modny ur jims bolon tarian talbain
urgatsyg arvin bolgono. 31 Tegeed ta nar oorsdiin horon muu zam bolon
sain bus uilsee sanaj, oorsdiin nudnii omno oorsdiin huuli bus bolon
jigshuurt uilsiin toloo oorsdiigoo jigshih bolno. 32 Bi uuniig ta naryn toloo
uiddej baigaa yum bish» gej Ezen BURHAN tunhaglaad «Ene ni ta nart
meduulegdeg. Izrailiin ger ee, oorsdiin zamuudyn toloo ichij, zovogtun».
33 "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Bi ta naryg hamag huuli busaas
chini tseverleh odort hotuudad humuusiig suulgaj, balgasnuudyg dahin
barih bolno. 34 Zeluud gazar ni dairan ongoroh hun buriin nudend

hoosorson gazar hemeen uzegdej baihyn orond hagalagdah bolno. 35 Ted
"Ene zeluud gazar ni Yedyenii tsetserleg adil bolov. Hoosorson, zeluud
gazruud bolon nursan hotuud behlegdej, orshin suugchidtai bolov"
hemeene. 36 Tegeed ta naryn ergentoirond uldsen undestnuud ni EZEN Bi
nursan gazruudyg barij zasan, hoosorch uguirsen gazruudad tarisan
gedgiig medeh bolno. EZEN Bi uuniig aildsan. uuniig uildeh bolno». 37
Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Uuniig bas tednii toloo hiij ogooch
gej Nadaas guihyg Bi Izrailiin gert zovshoorno. Bi tednii humuusiig honin
sureg adil osgoh bolno. 38 Tahilyn tolooh sureg adil, Iyerusalimish
togtoogdson naadmuudyn uyeer tend baidag honin sureg adil nursan
hotuud hunii surguudeer duurgegdeh bolno. Tegeed ted Namaig EZEN
mon gedgiig medeh bolno»" gev.

Yezyekiyel 37

37:1 EZENii mutar minii deer baisan. Ter namaig EZENii Sunseer avch
yavaad, hondiin gold buulgav. Ter ni yasaar duuren bailaa. 2 Ter namaig
tednii dunduur toiruulan yavuulsan bogood haragtun, ter hondiin gadargo
deer ulemj ih yas baisan ba tedgeer ni huvhairsan baiv. 3 Ter nadad aiddaj,
— Hunii huu, edgeer yasnuud amidarch chadah uu? hemeesend bi hariulan
— Ezen BURHAN, Ta medne gev 4 Dahin Ter nadad — Edgeer
yasnuudyn deer esh uzuulj, tedgeert "Huvhai yasnuud aa, EZENii ugiig
sonsogtun" gej oguul. 5 Ezen BURHAN edgeer yasnuudad iinhuu aildaj
baina. "Haragtun, ta nar amilahyn tuld Bi ta nar uruu amisgalyg oruulna. 6
Ta nar amilahyn tuld Bi tanart shormos hiij, mah urguulj, ta naryg arisaar
burhej, ta naryn dotor amisgal oruulah bolno. Ta nar Namaig EZEN mon
gedgiig medeh bolno" hemeev. 7 Tiinhuu tushaagdsan yosoor bi esh
uzuulev. Namaig esh uzuulj baihad tend chimee garav. Haragtun,
tachignaldsan chimee garav. Tegehed yasnuud boognoron yas yastai niilj
holbogdov. 8 Bi harsan bogood haragtun, tednii deer shormos bii bolj,
mah urgaj, tednii deer aris burhev. Gevch tednii dotor amisgal alga baiv. 9
Tegehed Ter nadad aildaj — Amisgald esh uzuul, hunii huu esh uzuulj
amisgald oguul. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Amisgal aa, dorvon

zugees irj, edgeer alagdagsad deer uleej, tedniig amiluul»" gev. 10 Tiinhuu
Tuunii nadad tushaasan yosoor bi esh uzuulsend amisgal tedend orj, ted
amid bolov. Ulemj ih tserguud hol deeree bosotsgoov. 11 Tegeed ter
nadad — Hunii huu, edgeer yasnuud bol Izrailiin hamag ger yum.
Haragtun, ted "Bidnii yas huvhairch, bidnii naidlaga mohjee. Bid
burmoson taslagdav" hemeedeg. 12 Tiimiin tul esh uzuulen tedend hel.
"Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun. Minii ard tumen ee. Bi ta
naryn bulshnuudyg neej, ta naryg bulshnuudaas chini gargana. Bi ta naryg
Izrailiin gazart avchrah bolno. 13 Minii ard tumen ee, Bi ta naryn
bulshnuudyg neej, ta naryg bulshnuudaas chini gargasan uyed tanar
Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno. 14 Bi ta naryn dotor Ooriin
Sunsiig tavij, ta nar amilj, Bi ta naryg torolh nutagt chini suulgah bolno.
Tegeed EZEN Bi uuniig aildsan ba uuniig buteesniig ta nar medeh bolno»
gej EZEN tunhaglaj baina". 15 EZENii ug nadad dahin irj, — 16 Hunii
huu chi neg savaag oortoo avch, deer ni "Iuda bolon tuunii hamtragchid
boloh Izrailiin hovguudiin toloo" hemeen bich. Tegeed oor neg savaag
avch, deer ni "Yefraimyn savaa boloh Iosyef ba tuunii hamtragchid boloh
Izrailiin hamag geriin toloo" hemeen bich. 17 Tegeed tedgeeriig oortoo,
negiig ni nogood, neg savaa bolgoj, chinii gart tedgeeriig neg bolohoor
niiluul. 18 Chinii ard tumnii hovguud chamd handan "Chi uugeer yuug
heleh gej baigaag bidend tailbarlaj ogohgui yuu?" hemeen oguuleh uyed
19 tedend hel. "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun. Bi
Yefraimyn gart bui Iosyefyn savaag bolon tuunii hamtragchid boloh
Izrailiin ovguudyg avch tedniig Iudagiin savaatai niiluulj, neg savaa
bolgono. Ted Minii mutart neg bolno» gev" 20 Chinii deer ni bichsen savaa
tednii nuden deer chinii gart baih bolno. 21 Tedend hel. "Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Haragtun. Bi Izrailiin hovguudiig ochson
undestnuudiinh ni dundaas avch, tedniig zug burees tsugluulj, torolh nutagt
ni avaachna. 22 Bi tedniig ter gazart, Izrailiin uuls deer negen undesten
bolgono. Neg l haan tednii bugdiinh ni haan baih bolno. Ted hoishid hoyor
undesten bolohgui, ted tsaashid hoyor haanchlald huvaagdahgui. 23 Ted
hoishid oorsdiin shuteenuud, oorsdiin buzar zuils bolon oorsdiin alivaa
gem nugleer oorsdiigoo buzarlahgui. Harin nugel uildsen tednii orshin suuj

bui gazruudaas ni tedniig Bi avarch, tedniig tseverleh bolno. Ted Minii ard
tumen bolj, Bi tednii Burhan bolno. 24 Minii zarts David tedniig zahirah
haan bolj, ted bugd gants honichintoi baina. Ted Minii zarligaar yavj, Minii
togtooluudyg sahin uildeh bolno. 25 Bi Ooriin zarts Iakovtaa ogson nutag
buyuu ta naryn ovog deedsiin amidarsan ter gazart ted amidrah bolno. Ted
tend oorsdiin hovguud bolon hovguudiinhee hovguudtei hamt monhod
amidarna. Minii zarts David uurd tednii noyon bolno. 26 Bi tedentei enh
taivny gereeg baiguulah bolno. Ene ni tedentei togtooh monhiin geree baih
bolno. Bi tedniig bairluulj, tedniig osgon olshruulj, Ooriin ariun gazryg
tednii dund monhod bailgah bolno. 27 Minii orshih gazar bas tedentei
hamt baih bolno. Bi tednii Burhan bolj, ted Minii ard tumen bolno. 28
Minii ariun gazar tednii dund monhod baih tsagt undestnuud Namaig
Izrailiig ariusgagch EZEN mon gedgiig medeh bolno»" hemeen oguul.

Yezyekiyel 38

38:1 EZENii ug nadad irj, aildahdaa — 2 Hunii huu, Magogiin gazryn
Rosh, Myeshyeh bolon Tubalyn noyon boloh Gog uruu nuuree handuulan,
tuunii esreg esh uzuul. 3 "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Haragtun.
Rosh, Myeshyeh bolon Tubalyn noyon Gog oo, Bi chinii esreg baina. 4 Bi
chamaig erguulj, chinii eruund degeenuud zooj, chamaig bolon chinii buh
tsereg, morid bolon morin tserguudiig sur javhlantaigaar huvtsaslasan
bugdiig, bugd ild barisan halhavch bambaitai augaa chuulganyg Bi gargan
avchirna. 5 Pyers, Yetiop bolon Put tedentei hamt baij, ted bugd bambai,
duulgatai ajee. 6 Gomyer ooriin buh tserguudtei hamt, Byettogarma
umardyn hamgiin alslagdsan hesguudees ooriin hamag tserguudtei hamt
baih bogood olon ard tumen chamtai hamt baih bolno. 7 Belen baigtun.
Chi bolon chamaig toiron tsutlarsan buh hamsaatnuud chini oorsdiigoo
beltgeg, tednii hamgaalagch bol. 8 Olon honogiin daraa ta nar duudagdah
bolno. Ildnees angijirsan gazar uruu ta nar etssiin jiluuded ireh bolno.
Tendhiin orshin suutchid ni urgelj balgas baisan Izrailiin uuls uruu olon
undestnuudees tsugluulagdsan bolovch tuunii ard tumen ni undestnuudiin
dundaas avchragdsan ba ted bugd ayuulgui amidarch baina. 9 Chi garch

shuurga met dairna. Chi bolon chinii hamag tserguud, chamtai hamt
baigch olon ard tumengazryg burheh uul adil baih bolno». **10** Ezen
BURHAN iinhuu aildaj baina. «Ter odor chinii oyuun uhaand bodluud torj,
chi horon muu tolovlogoo sedne. **11** "Bi heremgui tosgodyn esreg dairna.
Taivan ayuulgui amidarch baigaa, hana heremgui suuj baigaa, haaltgui
esvel daaman haalgagui humuusiin esreg bi dairah bolno. **12** Ene ni olz
avch, tonon deeremdehiin tuld ba edugee hun suurypsan ezgui gazruudyn
esreg bolon undestnuudees tsugluulagdaj, mal sureg, ed horongiig
ezemshin yertontsiin tovd amidarch baigaa ard tumnii esreg ooriin garaa
erguulehiin tuld yum" gej chi heleh bolno. **13** Shyeba, Dyedan, Tarshishiin
hudaldaachid bolon tuunii hamag tosgodyn hamt chamaas "Chi olz avahyn
tuld irev uu? Chi yum deeremdej, mongo ba altyg zooj, mal ba ed
horongiig bulaan, ih olzyg olohyn tuld hamsaatnuudaa tsugluulav uu?"
hemeen asuuna»". **14** Tiimiin tul esh uzuul, hunii huu, Gogd hel. "Ezen
BURHAN iinhuu aiddaj baina. «Minii ard tumen boloh Izraili ayuulgui
amidarch baigaa ter odor chi uuniig medehgui gej uu? **15** Chi bolon
chamtai hamt olon ard tumen, bugd mori unagch, aguu chuulgan hiigeed
huchirheg tserguud umardyn hamgiin alslagdsan hesguudees ooriin
gazraas garch ireh bolno. **16** Chi gazryg burheh uul adil Minii ard tumen
Izrailiin esreg dairna. Gog oo, tednii nudnii omno chamaar Bi ariusgagdah
uyed undestnuud Namaig medehiin tuld etssiin odruuded Bi chamaig
Ooriinhoo gazryn esreg avchirna». **17** Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
«Bi uridyn odruuded Ooriin zarts nar boloh Izrailiin esh uzuulegchdeer
damjuulan aildsan bogood edgeer esh uzuulegchid ni ter odruuded "Bi
chamaig tednii esreg avchrah bolno" hemeen olon jiliin tursh esh uzuulj
baisan ter negen ni chi yuu? **18** Gog Izrailiin gazryn esreg ireh uyed, ter
odor Minii hilen Minii uur dotor ovolzoh bolno» gej Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. **19** «Ter odor Izrailiin nutagt ulemj gazar hodlolt zaaval
bolohyg Bi Ooriin zutgel hiigeed Ooriin durelzej bui hilen dotor tunhaglaj
baina. **20** Dalain zagas, ogtorguin shuvuud, heeriin araatnuud ch, gazraar
molhogch hamag molhogchid, gazryn gadarga deerh buh humuus Minii
orshihuid chichreh bolno. Uuls ch homrogdon, ogsuur zamuud ch
suitgegdej, hamag hermuud gazart nurah bolno. **21** Bi Ooriin buh uuls

deer tuunii esreg ildiig duudna» gej Ezen BURHAN tunhaglan «Hun buriin
ild ah duugiinhee esreg baih bolno. 22 Bi tahal bolon tsusaar tuund
shiitgeliig ogno. Bi tuunii deer bolon tuunii tserguud, tuuntei hamt bui olon
ard tumnuud deer mondor, gal, huhertei aadar boroog asgah bolno. 23 Bi
Ooriigoo orgomjilj, Ooriigoo ariusgaj, olon undestnuudiin nudnii
omnoOoriigoo meduuleh bolno. Ted Namaig EZEN mon gedgiig medeh
bolno» gev".

Yezyekiyel 39

39:1 Hunii huu chi Gogiin esreg esh uzuulen, oguul. "Ezen BURHAN
iinhuu aildaj baina. «Haragtun. Rosh, Myeshyeh bolon Tubalyn noyon Gog
oo. Bi chinii esreg baina. 2 Bi chamaig erguulj, chamaig tuuj, umardyn
hamgiin alslagdsan hesgees chamaig avch, Izrailiin uulsyn esreg avchrah
bolno. 3 Bi chinii zuun garaas numyg chini tsohin unagaj, chinii baruun
garaas sumnuudyg chini avch chuluudna. 4 Chi bolon chinii hamag
tserguud, chamtai hamt bui ard tumnuud ni Izrailiin uuls deer unah bolno.
Bi chamaig alivaa torliin mahchin shuvuud bolon heeriin araatand idesh
bolgon ogoh bolno. 5 Chi zadgai tadd unana. Uchir ni Bi uuniig aildsan
baina» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 6 «Bi Magog deer bolon
arluudad taivan amidarch bui humuusiin deer gal ilgeeh bolno. Ted
Namaig EZEN mon gedgiig medeh bolno. 7 Bi Ooriin ariun neriig Minii
ard tumen boloh Izrailiin dund meduuleh bolno. Minii ariun ner dahin
buzarlagdahyg Bi zovshoorohgui. Undestnuud Namaig Izrailiin Ariun
Negen boloh EZEN mon gedgiig medeh bolno. 8 Haragtun, ter ni irj
baigaa bogood biyelegdeh bolno» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.
«Ter bol Minii aildsan ter odor mon bilee. 9 Daraa ni Izrailiin hotuudyn
orshin suugchid ni gadagsh garch, zevsguudeer gal asaaj, bambai ba
halhavch, num ba sum, boroohoi ba jadyg shataaj, doloon jiliin tursh
tedgeereer gal asaah bolno. 10 Ted heerees mod avalgui, oigoos tulee
tsugluulahgui. Uchir ni ted zevsgeer gal shataah bolno. Tednii deeremdsen
yumsyg ted deeremdej, tedniig tonoson humuusiin olzyg ted bulaah bolno»
gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 11 «Ter odor Bi Izrailiin dotor Gogd

orshuulah gazryg ogoh bolno. Ter bol dalain zuun ergeer ongorogchdiin
hondii bogood tuugeer ongoroh humuusiig ter gatsaah bolno. Ted Gogiig
tuunii hamag olon tumentei ni hamt tend bulshilj, tuuniig Hamongogiin
hondii hemeen nerleh bolno. **12** Gazar nutgiig tseverlehiin tuld doloon
saryn turshid Izrailiin ger ni tedniig bulshilsaar baih bolno. **13** Ter nutgiin
hamag arduud ch hurtel tedniig bulshlah bolno. Bi Ooriigoo addarshuulah
odort ene ni tednii ner aldryn toloo baih bolno» gej Ezen BURHAN
tunhaglaj baina. **14** «Ter nutgaar bainga dairan yavah humuusiig ted
tusgaarlaj, ongoron yavsan humuusiig bulshilj, bur gazryn gadarga deer
uldseniig ch bulj, tuuniig tseverleh bolno. Doloon saryn togsgodd ted
haiguul hiine. **15** Nutgaar dairan ongorogchtei adil ongoron yavj, hunii
yasyg uzsen hen negen ni bulshlagchid tuuniig Hamongogiin hondiid bulah
hurtel ni tertuunii derged temdeg bosgoh bolno. **16** Hotyn ner ni ch hurtel
Hamona geh bolno. Iinhuu ted nutgiig tseverleh bolno» hemeejee". **17**
Hunii huu, chinii huvid gevel, Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Alivaa
torliin shuvuud bolon heeriin alivaa araatand helegtun. «Tsutlarch irtsgee.
Ta nar mah idej, tsus uuhyn tuld Izrailiin uulsyn deerh augaa tahil bolgon
Bi ta naryn toloo orgoh gej baigaa Minii tahil uruu tal burees tsuglar. **18**
Ta nar huchit ersiin mahyg idej, delhiin noyodyn tsusyg uuh bolno. Ted
hutsnuud, hurganuud, uhnuud ba buhnuud met bogood ted bugd Bashany
targaluulsan mal met yum. **19** Tiinhuu Bi ta naryn toloo orgoson tahilaas
mini ta nar tsadtalaa ooh idej, sogttoloo tsus uuh bolno. **20** Ta nar Minii
shireend morid ba teregchid, huchit ers ba buh daichdaar tsadah bolno»
gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. **21** «Bi undestnuudiin dund Ooriin
tsog javhlang tavina. Buh undestnuud Minii heregjuulsen shuultiig mini
bolon tednii deer tavisan Minii mutryg harah bolno. **22** Ter odroos hoish
Izrailiin ger ni Namaig oorsdiinh ni Burhan EZEN mon gedgiig medeh
bolno. **23** Izrailiin ger ni Minii esreg terselsen uchraas oorsdiin huuli busyn
toloo tsologdson bogood Bi tednees Ooriinhoo nuuriig nuusan gedgiig
undestnuud medeh bolno. Tiimees Bi tedniig daisnuudynh ni gart ogson ba
ted bugd ildend unasanyum. **24** Tednii buzar bolon tednii gem buruutiin
daguu Bi tedentei haritsaj, Ooriin nuuree tednees nuusan bilee»"» gev. **25**
Tiimiin tul Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Edugee Bi Iakovyn

olzlogdogsdyg butsaaj, Izrailiin hamag geriig orshooh bolno. Bi Ooriin
ariun neriin toloo hartai baih bolno. **26** Ted torolh nutagtaa amar taivan
amidarch, tedniig ailgah hungui boloh uyed Minii esreg terselsen hamag
tersluu uilsee, gutamshgaa ted martah bolno. **27** Bi tedniig ard tumnuudiin
dundaas butsaaj, daisnuudynh ni gazraas tedniig tsugluulah uyed Bi olon
undestnuudiin nudnii omno tedneer damjuulan ariusgagdah bolno. **28**
Tegehed ted Namaig oorsdiinh ni Burhan EZEN mon gedgiig medeh
bolno. Uchir ni Bi tedniig undestnuudiin dund tsollogt yavuulsan bogood
daraa ni tedniig torolh nutagt ni dahin tsugluulsan. Bi tednees negiig ni ch
tend tsaashid uldeehgui. **29** Bi hoishid Ooriin nuuriig tednees nuuhgui.
Uchir ni Bi Izrailiin ger deer Ooriin sunsiig asgah bolno» gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 40

40:1 Bidnii tsologdsonii horin tav dahi jild, jiliin ehend, saryn arvand
buyuu hot ezlegdsenees hoish arvan dorov deh jiliin yag ter odor EZENii
mutar minii deer baisan. Ter namaig tend avchrav. **2** Burhany uzegdluud
dotor Ter namaig Izrailiin gazart iruulj, mash ondor uulyn deer buulgasan
bogood deer ni omno zutt hot met negen baiguulamj baiv. **3** Tiinhuu Ter
namaig tend avchrav. Haragtun, gartaa olson hemjuur bolon hemjih savaag
barisan negen hun tend baisan bogood tuunii dur ni hurel met durtei ajee.
Ter uudend zogsoj baiv. **4** Ter hun nadad — Hunii huu, minii chamd
uzuuleh gej baigaa buhniig nudeeree harj, chiheeree sonson, tuund
anhaarlaa handuul. Uchir ni chamd uuniig uzuulehiin tuld chamaig end
avchirsan. Chi uzeh bugdiigee Izrailiin gert meduul gej helev. **5** Haragtun,
tend sumiin gadna tald hureelsen negen herem baiv. Ter hunii gart zurgaan
tohoi urttai hemjih savaa baiv. Tohoi bur ni neg tohoi, algany engiin
hemjeetei aj. Tereer hermiin zuzaanyg hemjihed neg savaa bolj, tuunii
ondor ni neg savaa bolov. **6** Tegeed ter zuun zug uruu harah daaman
haalga uruu ochij, shataar ni ogsoj, daaman haalgany bosgyg hemjihed
tuunii orgon ni neg savaa bolson. Nogoo bosgony orgon ni ch neg savaa
baiv. **7** Haruulyn oroonii urt ni neg savaa, orgon ni neg savaa baiv.

Haruulyn oroonuudiin hoorond tavan tohoi baiv. Dotor tal uruu harsan
daaman haalgany uudnii tanhimyn dergedeh daaman haalgany bosgo ni
neg savaa baiv. **8** Tegeed ter dotor tal uruu harsan daaman haalgany uudnii
tanhimyg hemjihed neg savaa baiv. **9** Tereer daaman haalgany uudnii
tanhimyg hemjihed naiman tohoi baiv. Tuunii hajuugiin baganuud hoyor
tohoi baiv. Daaman haalgany uudnii tanhim ni dotor tal uruu harsan baiv.
10 Zuun zug uruu harsan daaman haalgany haruulyn oroonuud ni hoyor
taldaa gurav gurvaar baisan. Ted gurvuulaa adil hemjeetei baiv. Hajuugiin
baganuud ch bas hoyor taldaa ijil hemjeetei baiv. **11** Tereer uudnii
orgoniig hemjihed arvan tohoi, daaman haalgany urt ni arvan gurvan tohoi
baiv. **12** Hoyor tald haruulyn oroonuudiin urd tald neg tohoi orgontei
tusgaarlah hana baiv. Haruulyn oroonuud ni dorvoljin, tal burdee zurgaan
tohoi baiv. **13** Tereer neg haruulyn oroonii deevrees nogoo haruulyn
oroonii deever hurtel daaman haalgyg hemjihed, neg haalganaas esreg
talyn haalga hurtelh orgon ni horin tavan tohoi baiv. **14** Ter hajuugiin
baganuudyg jaran tohoi ondor bolgov. Daaman haalga ni ergen toirondoo
hashaany hajuugiin baganuud uruu teljee. **15** Oroh daaman haalgany urd
talaas daaman haalgany dotood tanhimyn urd tal hurtel tavin tohoi baiv. **16**
Haruulyn oroonuud uruu bolon daaman haalgany dotor tald ergen toirond
bui hajuugiin baganuud uruu ni harsan saraaljtai tsonhnuud baisan ba uudnii
tanhimuudad mon tiim baiv. Dotor talyn ergen toirond ch tsonhnuud
bailaa. Hajuugiin bagana bur deer dalduu modyg siilsen baiv. **17** Tegeed
ter namaig gadnah hashaa uruu avchrav. Haragtun, tendergen toirond
hashaand zoriulj hiigdsen tanhimuud bolon zasmal zam baiv. Guchin
tanhim ni zasmal zam uruu harj baiv. **18** Zasmal zam ni (ene ni doodoh
zasmal zam) daaman haalganuudyn hajuu talaar daaman haalganuudyn
urttai tentsej baiv. **19** Tegeed ter doodoh daaman haalgany urd talaas
dotood hashaany gadnah zah hurtelh orgoniig hemjihed zuun zugt bolon
hoid zugt zuun tohoi baiv. **20** Hoid zug uruu harsan gadnah hashaany
daaman haalgany huvid gevel, tereer tuunii urt, orgoniig hemjiv. **21** Ter ni
hoyor taldaa gurav gurvan haruulyn orootei baiv. Tuunii hajuugiin
baganuud ba uudnii tanhimuud ni ehnii daaman haalgatai adil hemjeetei
baiv. Tuunii urt ni tavin tohoi, orgon ni horin tavan tohoi baiv. **22** Tuunii

tsonhnuud, tuunii uudnii tanhimuud, dalduu modny siilberuud ni zuun zug
uruu harsan daaman haalgatai adil hemjeetei baiv. Doloon gishguureer
ogsoj tuund hureh ba tedgeeriin urd tald uudnii tanhim ni baiv. **23** Dotor
hashaa ni zuun zugiinhtei adil hoid zugiin daaman haalgany haraldaa
daaman haalgatai baiv. Tereer hemjsend daaman haalganaas daaman
haalga hurtel zuun tohoi baiv. **24** Daraa ni ter namaig omno zug uruu
daguulj yavahad, haragtun, tend omno zugt daaman haalga baisan. Tereer
hajuugiin baganuud bolon uudnii tanhimuudyg adilhan hemjuureer hemjiv.
25 Daaman haalga bolon uudnii tanhimuud ni ergen toirondoo monooh
busad tsonhnuudtai adil tsonhnuudtai baiv. Urt ni tavin tohoi, orgon ni
horin tavan tohoi baiv. **26** Tend tuun uruu ogsoh doloon gishguur baisan
bogood tedgeeriin urd uudnii tanhimuud ni baiv. Tuunii hoyor talyn tus
buriin hajuugiin baganad dalduu modyg siilsen baiv. **27** Dotor hashaa ni
omno zug uruu harsan daaman haalgatai baiv. Tereer omno zugiig chiglen
daaman haalganaas daaman haalga uruu hemjihed zuun tohoi baiv. **28**
Daraa ni ter namaig omnod daaman haalgaar dotor hashaand avchrav.
Tereer omnod daaman haalgyg monhuu adil hemjuureer hemjiv. **29** Tuunii
haruulyn oroonuud bas hajuutiin baganuud, uudnii tanhimuud ni busadtai
adil hemjeetei baiv. Daaman haalga bolon uudnii tanhimuud ni ergen
toirondoo tsonhtoi baiv. Ter ni tavin tohoi urt, horin tavan tohoi orgon
baiv. **30** Tend ergen toirond uudnii tanhimuud baisan bogood urt ni horin
tavan tohoi, orgon ni tavan tohoi baiv. **31** Tuunii uudnii tanhimuud gadnah
hashaa uruu harsan baiv. Tuunii hajuutiin baganuudad dalduu modyg
siilsen baisan ba tuunii shat ni naiman gishguurtei baiv. **32** Ter namaig
dotor hashaany zuun tadd daguulj irev. Tereer mon adil hemjeegeer
daaman haalgyg hemjiv. **33** Tuunii haruulyn yeroonuud bas hajuugiin
baganuud ni, uudnii tanhimuud ni mon adil hemjeetei baiv. Daaman haalga
bolon tuunii uudnii tanhimuud ni ergen toirondoo tsonhtoi baiv. Ter ni tavin
tohoi urt, horin tavan tohoi orgon baiv. **34** Tuunii uudnii tanhimuud ni
gadnah hashaa uruu harjee. Tuunii hoyor tadd hajuugiin baganuud deer
dalduu modyg siilsen baisan ba shat ni naiman gishguurtei baiv. **35** Daraa
ni ter namaig hoid daaman haalga uruu avchrav. Tereer tuuniig mon adil
hemjeegeer hemjiv. **36** Tuunii haruulyn oroonuudiig, hajuugiin

baganuudyg uudnii tanhimuudyg hemjiv. Daaman haalga ni ergen
toirondoo tsonhtoi baiv. Urt ni tavin tohoi, orgon ni horin tavan tohoi ajee.
37 Tuunii hajuutiin baganuud ni gadnah hashaa uruu harjee. Tuunii hoyor
tald hajuugiin baganuud deer dalduu modyg siilsen ba shat ni naiman
gishguurtei baiv. **38** Uud buhii tanhim ni daaman haalgan dahi hajuutiin
baganuudyn derged baiv. Tend ted shataalt tahilyg ugaadag. **39** Daaman
haalgany uudnii tanhim dotor tal burd ni shataalt tahil, nugliin tolooh tahil,
gemiin tolooh tahilyg deer ni nyadlahad zoriulsan hoyor shiree baiv. **40**
Ter negen hoid zug uruu harsan uudend ochihod gadna tald ni hoyor shiree
baiv. Daaman haalgany uudnii tanhimyn nogoo tald ni ch hoyor shiree
baijee. **41** Daaman haalgany derged hoyor tald dorvon shiree baisan buyuu
ooroor helbel tahilyg nyadlah naiman shiree baijee. **42** Shataalt tahild
zoriulan tsavchmal chuluun dorvon shiree baisan bogood urt ni neg tohoi
hagas, orgon ni neg tohoi hagas, ondor ni neg tohoi baiv. Deer ni ted
shataalt tahil bolon tahilyg nyadlahad heregledeg zevsgiig tavidag aj. **43**
Baishin dotor ergen toirond algany engiin urttai davhar shudtei degeenuud
suulgagdsan baiv. Shireenuud deer orgoliin mah bailaa. **44** Dotood
daaman haalgany gadna, dotood hashaan dotor duuchdyn tanhim baiv.
Tedgeeriin neg ni hoid daaman haalgany hajuud nuuren tal ni omno zug
uruu harsan bogood nogoo ni zuun daaman haalgany hajuud hoid zug uruu
harj baiv. **45** Ter nadad — Ene omno zug uruu harsan tanhim bol sumiin
uurgiig sahidag tahilch nart zoriulagdsan bilee. **46** Harin hoid zug uruu
harsan tanhim bol tahilyn shireenii uurgiig sahidag tahilch nart
zoriulagdsan yum. Ted bol Lyeviin hovguudees EZENd uilchleheer Tuund
oirtoj irsen Zadokiin hovguud bilee gev. **47** Tereer hashaag hemjihed urt
ni zuun tohoi, orgon ni zuun tohoi shoo dorvoljin baiv. Tahilyn shiree ni
sumiin urd tadd baiv. **48** Daraa ni Ter namaig sumiin uudnii tanhimd
avchirj, uudnii tanhimyn hajuutiin bagana buriig hemjihed, tal burd tavan
tohoi baiv. Daaman haalgany orgon ni tal burdee gurvan tohoi baiv. **49**
Uudnii tanhimyn urt ni horin tohoi, orgon ni arvan negen tohoi baiv. Tuun
uruu ogsoh shatan deer hajuugiin baganuudad hamaarah tulguuruud hoyor
tald neg negeer baiv.

Yezyekiyel 41

41:1 Tegeed ter namaig gol tanhimd avchran, hajuugiin baganuudyg
hemjiv. Hajuugiin bagany orgon ni hoyor tald zurgaan tohoi baiv. 2 Oroh
uudnii orgon ni arvan tohoi baisan ba oroh uudnii hajuu taluud ni hoyor
taldaa tus bur tavan tohoi baiv. Ter gol tanhimyn urtyg hemjihed dochin
tohoi, orgon ni horin tohoi bailaa. 3 Ter dotogsh orj uudnii hajuugiin
bagana buriig hemjihed hoyor tohoi baisan bogood uud ni zurgaan tohoi
ondor baiv. Uudnii orgon ni doloon tohoi baiv. 4 Ter gol tanhimynomno
tuunii urtyg hemjihed horin tohoi, orgon ni horin tohoi baiv. Ter nadad —
Ene bol hamgiin ariun gazar mon hemeen oguulev. 5 Daraa ni ter sumiin
hanyg hemjihed zurgaan tohoi bolov. Orgoonii ergen toirond bui hajuugiin
oroonuudiin orgon ni dorvon tohoi baiv. 6 Hajuutiin oroonuud ni neg ni
nogoogiinhoo deer gurvan davhar baisan ba davhar burd guchin oroo baiv.
Hajuugiin oroonuud ni sumiin hanand behlegdelgui, harin behlegdsen
baihyn tuld tedgeer ni dotor tald ergen toirond ni bairlasan hana hurtel
telsen baiv. 7 Sumiig hureelsen hajuugiin oroonuud ni davhar ogsoh
tutamd iluu orgon bolj baiv. Sumiig hureelj baisan baiguulamj ni sumiin
buh tald davhar davhraar ogsoj baisan uchraas deeshleh tusam sumiin
orgon ni ihessen baiv. Tiinhuu dood davhraas deed davhart garahad hoyor
dahi davhraar damjij baiv. 8 Orgoo ni ergen toirondoo ondor tavtsantaig bi
bas harlaa. Hajuugiin oroonuudiin suuriud ni ondrooroo buten zurgaan
tohoi savaagaar hemjigdev. 9 Hajuugiin oroonuudiin gadnah hanany
zuzaan ni tavan tohoi baiv. Harin hooson zai ni sumd hamaarah hajuugiin
oroonuud 10 bolon gadnah tanhimuudyn hoorond sumiin ergen toirond tal
burd horin tohoi orgon baiv. 11 Hooson zai uruu harsan hajuugiin
oroonuudiin uudnuudiin neg ni hoid zug uruu, nogoo ni omno zug uruu harj
baiv. Hooson zainy orgon ni ergen toirondoo tavan tohoi baiv. 12 Baruun
tiish harsan tald tusgaarlagdsan talbain urd tal dahi barilgyn orgon ni dalan
tohoi baiv. Barilgyn hana ni ergen toirondoo tavan tohoi zuzaan bogood
tuunii urt ni yeren tohoi baiv. 13 Tegeed ter sumiig hemjihed urt ni zuun
tohoi baiv. Tusgaarlagdsan talbai ni barilga bolon tuunii hananuudtai ni
hamt mon adil zuun tohoi baiv. 14 Sumiin urd talyn orgon bolon

tusgaarlagdsan talbai ni zuun talyn daguu niitdee zuun tohoi baiv. 15
Tereer ar tald ni orshih tusgaarlagdsan talbain nuuren talyn daguu barilgyn
urtyg hoyortald ni bui hananuudyn hamt hemjihed zuun tohoi baiv. Tereer
dotood gol tanhim bolon hashaany uudnii tanhimuudyg bas hemjiv. 16
Bosgony haraldaah gurvan davhrynhaa ergen toiron dahi bosguud,
saraaljin tsonhnuud, hananuud ni gazraas tsonh hurtel buh talaaraa modoor
buregdsen baiv. (harin tsonhnuud ni buteegdsen baiv.) 17 Oroh uudnii
deeguur, dotood orgoo hurtel, mon gadna tald ch, ergen toirond buhel
hanany dotor, gadna talyg hemjeenuudiin daguu bursen baiv. 18 Tuund
hyerubuud bolon dalduu moddyg siilsen baiv. Dadduu mod ni hoyor
hyerubyn zavsar baisan ba hyerub bur ni hoyor nuurtei baiv. 19 Neg talaas
dalduu mod uruu hunii nuur chiglej, nogoo talaas dalduu mod uruu zaluu
arslangiin nuur chiglej baiv. Tedgeer ni sumiin buheld ni ergen toirond
siileestei baiv. 20 Gazraas uudnii deed hurtel, mon gol tanhimyn hanand
hyerubuud bolon dalduu moddyg siilsen baiv. 21 Gol tanhimyn haalgany
hureenuud ni dorvon ontsogt baiv. Ariun gazryn omnoh talyn huvid gevel
neg haalgany hureenii durs ni nogoogiinhtei adil baiv. 22 Tahilyn shiree ni
modon bogood gurvan tohoi ondor, hoyor tohoi urt baiv. Tuunii
bulanguud, tuunii suuri ba tuunii hajuu taluud ch modon ajee. Tereer nadad
— Ene bol EZENii omno bui shiree mon hemeen oguulev. 23 Gol tanhim
bolon ariun gazar tus bur hoyor haalgatai baiv. 24 Haalga tus bur ni hoyor
evhmel havtastai baiv. Neg haalgand hoyor havtas baisan ba nogoo
haalgand ch hoyor havtas baiv. 25 Mon gol tanhimyn haalgand ni
hananuud deer siilsentei adil hyerubuud, dalduu modod siilegdsen baiv.
Gadna tadd uudnii tanhimyn omno modon bosgo baiv. 26 Uudnii tanhimyn
hoyor talyn hanand saraaljin tsonhnuud bolon dadduu modod baiv.
Orgoonii hajuugiin tanhimuud bolon bosgonuud ch tiim baiv.

Yezyekiyel 42

42:1 Tegeed ter hoid zug uruu chiglen namaig gadnah hashaand avchirlaa.
Tereer tusgaarlagdsan talbai bolon barilgyn haraldaa orshih hoid zug uruu
chiglesen tanhim uruu namaig daguulj irev. 2 Zuun tohoi boloh tuunii

urtynh ni daguu yavahad hoid haalga baisan. Orgon ni tavin tohoi baiv. 3
Dotood hashaand hamaarah horin tohoiny esreg tald bolon gadnah
hashaand hamaarah zasmal zamyn esreg tald gurvan davhar dahi hongiltoi
haraldaa hongil baiv. 4 Tanhimuudyn omno arvan tohoi orgontei, zuun
tohoi urttai dotood zam baiv. Tedgeeriin oroh uudnuud ni hoid tald baiv. 5
Baishin dahi dood ba dund davhryn tanhimuudaas iluu ih zaig hongiluud
ezelsen tul deed davhryn tanhimuud iluu baga baiv. 6 Edgeer ni gurvan
davhraar orshih bogood hashaany baganatai adil gants ch bagana
baisangui. Tiim uchraas deed davhryn tanhimuud ni dood ba dund
davhrynhaas arai baga baiv. 7 Tanhimuruu harsan gadnah hashaany zugt
chiglesen gadnah hermiin huvid gevel, tuunii urt ni tavin tohoi baiv. 8
Uchir ni gadnah hashaand baisan tanhimuudyn urt ni tavin tohoi baiv.
Haragtun, sum uruu harsan tanhimuudyn urt ni zuun tohoi baiv. 9 Edgeer
tanhimuudyn dood tald ni gadnah hashaanaas teden uruu oroh uud shig
tiim uud zuun tald ni baiv. 10 Tusgaarlagdsan talbai bolon baishin uruu
harsan, zuun zug uruu chiglesen hashaany hermiin orgon dotor ni
tanhimuud baiv. 11 Tedgeeriin omnoh zam ni hoid talyn tanhimuudyn
baidaltai adil urt bogood tedgeeriin orgonii daguu ba tedgeeriin buh
gartsuud ni baiguulamj bolon oroh haalguudyn daguu baiv. 12
Tanhimuudyn omno zug uruu chiglesen oroh haalganuudtai adil zamyn
ehend uud baisan ba tedgeer uruu orohod, zam ni zuun zug uruu chiglesen
hermiin urd tald baiv. 13 Daraa ni ter nadad — Tusgaarlasan talbain
haraldaa bui hoid tanhimuud bolon omnod tanhimuud bol EZENd oirhon
baigaa tahilch nar hamgiin ariun yumsyg ideh ariun tanhimuud yum. Tend
ted hamgiin ariun yums, ideen orgol, nugliin tolooh tahil, gemiin tolooh
tahil zergiig tavih boloi. Uchir ni ter gazar bol ariun yum. 14 Tahilch nar
dotogsh orvol, uilchlehdee omsson huvtssaa tend ni tailj, orhilguigeer
ariun gazraas gadnah hashaa uruu garah yosgui. Uchir ni
tedgeerhuvtsasnuud ni ariun yum. Ted oor huvtsas omsoh yostoi. Daraa ni
ted ard tumend zoriulagdsand hurch bolno gev. 15 Ter dotorh sumiig
hemjij duusaad namaig zuun zug uruu harsan daaman haalgand gadagsh
avchirj, ergen toirnyg buheld ni hemjiv. 16 Ter hemjih savaagaar zuun
talyg hemjihed, hemjih savaagaar tavan zuun savaa baiv. 17 Ter hoid talyg

hemjihed, hemjih savaagaar tavan zuun savaa baiv. 18 Omno tald ter
hemjih savaagaar tavan zuun savaag hemjiv. 19 Tereer baruun tal uruu
ergeed, hemjih savaagaar tavan zuun savaa hemjiv. 20 Ter tuuniig dorvon
tald ni hemjiv. Ene ni ariun bolon buzryg hoorond ni yalgahaar ergen
toirond heremtei bogood urt ni tavan zuu, orgon ni tavan zuu baiv.

Yezyekiyel 43

43:1 Daraa ni ter zuun zug uruu harah daaman haalga uruu namaig daguulj
irev. 2 Haragtun, Izrailiin Burhany tsog javhlan zuun zugees irj baiv.
Tuunii duu ni ih usny chimee met agaad delhii Tuunii tsog javhland
gereltev. 3 Ene ni minii uzsen uzegdliin durtei adil bogood hotyg Ter
ustgahaar irsen uyed minii uzsen uzegdeltei adil baiv. Uzegdluud ni
Hyebar golyn derged minii uzsen uzegdeltei adil baisan. Bi nuureeree
hosor unav. 4 EZENii tsog javhlan ni zuun zug uruu harsan daaman
haalgaar orgoond orj irev. 5 Suns namaig orgoj, dotorh hashaa uruu
avchrav. Haragtun, EZENii tsog javhlan orgoog duurgev. 6 Daraa ni minii
hajuud neg hun zogsoj baih zuur orgoonoos hen negen nadad oguulehiig bi
sonsov. 7 Ter nadad — Hunii huu, ene bol Izrailiin hovguudiin dund Minii
monhod orshih gazar buyuu Minii sentiinii gazar, Minii holiin ul gishgeh
gazar yum. Izrailiin ger boloh ted ch, tednii haad ch oorsdiin sadar samuun
yavdal bolon uhsen haadynhaa huuruudeer Minii ariun neriig dahin
buzarlahgui. 8 Mon Bi bolon tednii hoorond hana todii baihaar oorsdiin
bosgyg Minii bosgony derged, oorsdiin haalgany hureeg Minii haalgany
hureenii derged bosgosnooroo buzarlahgui. Ted oorsdiin uildsen jigshuurt
uilseer Minii ariun neriig buzarlasan. Iinhuu Bi Ooriin hilen dotor tedniig
shataav. 9 Odoo ted oorsdiin sadar samuun yavdal bolon haadynhaa
huuruudiig Nadaas mash hol zailuulag. Bi tednii dund monhod orshih
bolno. 10 Hunii huu chinii huvid gevel, Izrailiin ger oorsdiin gem
buruunuudyn toloo ichihiin tuld tedend sumiig durslegtun. Tedend
zagvaryg hemjuul. 11 Herev ted oorsdiin hiisen buhnees ichih avaas
tedend orgoonii zagvar, tuunii butets, tuunii oroh garah haalga, tuunii
hamag zagvaruud, tuunii hamag togtooluud ba hamag huuliudyg meduul.

Tednii nudnii omno uuniig bich. Ingesneer ted uunii buhel zagvar bolon
uunii hamag togtooluudyg sahij, tedgeeriig uildeh yum. 12 Orgoonii huuli
ni ene buyuu. Uulyn oroi deerh ergen toirny buh gazar ni hamgiin ariun
baih yostoi. Haragtun, orgoonii huuli ni ene buyuu. 13 Tahilyn shireenii,
tohoigoor hemjih hemjeesuud ni ene buyuu. (Neg tohoi deer neg algany
eng nemsen ni tohoi bilee.) Suuri ni neg tohoi, orgon ni neg tohoi ba tuunii
toirgiin zah ni neg soom baih boloi. Ene ni tahilyn shireenii suuriin ondor ni
baih boloi. 14 Gazar deerh suurias dood bulan hurtel hoyor tohoi ba orgon
ni neg tohoi baih boloi. Baga bulangaas ih bulan hurtel dorvon tohoi ba
orgon ni neg tohoi baih boloi. 15 Tahilyn shireenii zuuh ni dorvon tohoi
bogood tahilyn shireenii zuuhnaas deesh dorvon ever garsan baiv. 16
Tahilyn shireenii zuuh ni arvan hoyor tohoi urt, arvan hoyor tohoi orgon
bogood tal bureeree shoo dorvoljin baih boloi. 17 Bulan ni dorvon taddaa
arvan dorvon tohoi urt, arvan dorvon tohoi orgon bogood tuunii toiroh zah
ni hagas tohoi, tuunii suuri ni ergen toirondoo neg tohoi ba gishguuruud ni
zuun zug uruu harsan baih bolno gev. 18 Ter nadad aildahdaa — Hunii
huu, Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. "Deer ni shataalt tahilyg orgoj,
tuun deer tsusyg tsatsahyn tuld tahilyn shireeg bosgoh odort tuund
zoriulsan togtooluud ni ene yum. 19 Nadad uilchlehiin tuld Nadad oirtoh
Zadokiin ur udmaas garaltai lyevichuudiin tahilch nart nugliin tolooh tahil
bolgoj zaluu buhyg chi ogoh yostoi" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina.
20 "Chi tuunii tsusnaas hesgiig avch, tuuniig tahilyn shireenii dorvon ever
bolon bulangiin dorvon ontsog, toirgiin zahad turhegtun. Iinhuu chi tahilyn
shireeg tsevershuulj tuunii toloo evleruulliig uildeh yostoi. 21 Nugliin
tolooh tahilyn buhyg chi bas avah yostoi. Ter ni ariun gazryn gadna,
orgoonii togtooson gazart shataagdah yostoi. 22 Hoyor dahi odort oo
sevgui uhnyg nugliin tolooh tahil bolgon orgogtun. Ted buhaar tahilyn
shireeg tsevershuulsnii adil tsevershuuleh yostoi. 23 Tuuniig tsevershuulj
duusaad oo sevgui zaluu buhyg, bog malaas oo sevgui hutsyg chi orgoh
yostoi. 24 Tedgeeriig EZENii omno avchirj, tahilch nart edgeeriin deer
davs tsatsaj, shataalt tahil bolgon EZENd orgoh yostoi. 25 Doloo honogiin
tursh nugliin tolooh tahild zoriulan odor bur yamaa beltge. Bas oo sevgui
buh bolon bog malaas huts beltgegdeh yostoi. 26 Doloo honogiin tursh ted

tahilyn shireenii toloo evleruulliig uildej, tuuniig ariusgaj, tiinhuu ted
tuuniig ariusgah yostoi. 27 Ted edgeer honoguudyg duusgahad, naim dahi
odor bolon tuunees hoish tahilch nar tahilyn shireen deer ta naryn shataalt
tahiluudyg bolon eviin tahiluudyg orgoh yostoi. Bi ta naryg huleen avah
bolno." gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina gev.

Yezyekiyel 44

44:1 Daraa ni Ter namaig zuun zug uruu harsan ariun gazryn gadna talyn
daaman haalgaar butsaan avchirsan bogood haalga ni haagdsan baiv. 2
EZEN nadad aildahdaa — Ene daaman haalga haalttai baih yostoi. Ene ni
neegdej bolohgui, hen ch uugeer oroh yosgui. Uchir ni Izrailiin Burhan
EZEN uugeer orson yum. Tiim uchraas ene ni haalttai baih yostoi. 3
Noyony huvid gevel, ter EZENii omno talh idehiin tuld noyon shig tend
suuh boloi. Ter ni daaman haalgany uudnii tanhimaar oron, bas tuugeer
garch yavah yostoi gev. 4 Daraa ni namaig Ter hoid daaman haalgaar
orgoonii urd daguulj irev. Namaig harahad, haragtun, EZENii tsog javhlan
ni EZENii orgoog duurgesen baiv. Bi nuureeree hosor unav. 5 EZEN
nadad aildahdaa — Hunii huu, EZENii orgoonii hamag togtoolyn tuhai
bolon tuunii buh huuliin talaar Minii chamd aildah bugdiig zurhendee
togtoon, nudeeree uzej, chiheeree sons. Orgoonii uudiig ariun gazryn buh
oroh uudnuudtei hamt zurhendee togtoo. 6 Terslegchid boloh Izrailiin gert
chi helehdee "Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Izrailiin ger ee. Ta
naryn buh jigshuuruud ni hangalttai yum. 7 Ingehdee zurhendee hovch
honduuleegui, mahan biyedee ch hovch honduuleegui harihumuusiig Minii
ariun gazryg buzarluulahaar tend bailgaj, tuugeer ch barahgui Minii huns
boloh ooh, tsusyg orgoh uyedee Minii orgoog buzarlahaar ta nar tend
oruulsan. Uchir ni ta naryn hamag jigshuuruud deer nemj ted Minii gereeg
huchingui bolgoson. 8 Ta nar Minii ariun zuilsiin uurgiig oorsdoo sahilgui,
harin Minii ariun gazryn uurgiig sahiulahaar hari humuusiig ta nar taviv». 9
Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Zurhendee hovch honduuleegui,
mahan biyedee ch hovch honduuleegui yamar ch hari hun, Izrailiin
hovguudiin dund bui buh hari humuusees neg ni ch Minii ariun gazart orj

bolohgui. 10 Harin Izrailiig toorch yavahad Nadaas holdson bogood
oorsdiin shuteenuudiin araas dagaj Nadaas toorson lyevichuud ni oorsdiin
gem buruugiin toloo shiitgeliig uureh yostoi. 11 Gesen ch ted orgoonii
daaman haalgand haruul hiij, orgoond uilchlen Minii ariun gazart
uilchlegchid baih yostoi. Ted ard tumnii toloo shataalt tahil ba tahilyg
nyadalj, ard tumend uilchleheer tednii omno ted zogsoh bolno. 12 Ted
oorsdiin shuteenuudiin omno ard tumend uilchilj, Izrailiin gert gem
buruugiin budruuleh chuluu bolson uchraas, tiimiin tul ted oorsdiin gem
buruugiin toloo shiitgel uureh yostoi hemeen Bi tednii esreg
tangaraglasan» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 13 «Ted Nadad
tahilchaaruilchlehiin tuld Nadad oirtoh yosgui, Minii ariun yumsyn alind
ch, hamgiin ariun yumsad ch oirtoj bolohgui. Harin ted oorsdiin ichguur
bolon oorsdiin uildsen jigshuurt uilsiig uureh yostoi. 14 Gesen ch orgoonii
uureg boloh tuunii buh uilchlel ba tend hiigdeh yostoi buhniig hiilgeheer Bi
tedniig tomiloh bolno. 15 Harin Izrailiin hovguudiig Nadaas toorch yavsan
uyed, Minii ariun gazryn uurgiig sahisan, Zadokiin hovguud boloh Lyeviin
tahilch nar ni Nadad uilchleheer Nadad oirtoh yostoi. Ted Nadad ooh,
tsusyg orgohoor Minii omno zogsoh yostoi» gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. 16 «Ted Minii ariun gazart oroh yostoi. Ted Nadad uilchilj, Minii
uurgiig biyeluulehiin tuld Minii shireend oirtoh yostoi. 17 Ted dotood
hashaany daaman haalgaar orohdoo maalingan huvtsas omsoh yostoi.
Dotood hashaany daaman haalganuud bolon orgoon dotor ted uilchilj
baihdaa ted nooson huvtsastai baih yosgui. 18 Tednii tolgoid maalingan
malgai, uutsand ni maalingan dotuur huvtsas baih yostoi. Holorgoh alivaa
yumyg ted biyedee omsoj bolohgui. 19 Ted gadnah hashaa uruu garah
uyed, ard tumen uruu gadnah hashaand garah uyed uilchleld omsoj baisan
huvtssaa tailj, tedgeeriig ariun tanhimuudad tavih yostoi. Daraa ni oorsdiin
huvtssaar ard tumend ariun baidlyg damjuulahguin tuld ted oor huvtsas
omsoh yostoi. 20 Bas ted tolgoin usee husah yosgui bolovch oorsdiin tug
usnuudiig urt urguulj bolohgui. Ted tolgoin usee zovhon tairah yostoi. 21
Tahilch naryn hen ni ch dotood hashaand oroh uyed dars uuj bolohgui. 22
Ted belevsen, esvel salsan emegteitei gerleh yosgui. Harin Izrailiin geriin
ur udmaas ongon ohidyg, esvel tahilchiin belevsersen belevsen emegteig

avah yostoi. 23 Tuunees gadna, ted Minii ard tumend ariun bolon egel jiriin
hoorondoh yalgaag zaaj, buzar bolon tsevriig hoorond ni yalgah
chadvartai bolgoh yostoi. 24 Margaand ted shuuhiin tuld bairaa ezleh
yostoi. Ted uuniig Minii togtoolyn daguu shuuh yostoi. Ted bas Minii
hamag tovloson bayaruud deer Minii huuli bolon Minii togtooluudyg sahij,
Minii amraltyn odriig ariusgah yostoi. 25 Ted uhsen hund oirtoj biyee
buzarlah yosgui. Harin etseg, eh, huu, ohin, ah duu, esvel nohort garaagui
egch, duugiinhee toloo ted oorsdiigoo buzarlaj bolno. 26 Ter
tsevershuulegdsenii daraa tuund zoriulan doloo honogiig tooloh yostoi. 27
Ter ariun gazart uilchlehiin tuld dotood hashaand ariun gazart oroh odroo
ooriin nugliin tolooh tahilyg orgoh yostoi» gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. 28 «Tednii ovtei hamaatai ni ene bilee. Bi tednii ov yum. Ta nar
tedend Izrailid yamar ch ezemshliig ogoh yosgui. Bi tednii ezemshil yum.
29 Ted ideen orgol, nugliin tolooh tahil, gemiin tolooh tahilyg ideh ba
Izraili dotorh alivaa zoriulagdsan zuil ni tedniih boloh boloi. 30 Torol
buriin buh anhny ur jimsnuudiin deej ni, ta naryn buh handiv dotroos torol
buriin alivaa handiv ni tahilch nart zoriulagdah yostoi. Ta naryn geriin deer
yerooliig bailgahyn tuld ta nar zuursan gurilynhaa deejiig ch bas tahilchid
ogoh yostoi. 31 Uhsen, esvel tastchuulsan alivaa shuvuu, esvel araatny
huuriig tahilch nar ideh yosgui.

Yezyekiyel 45

45:1 Ta nar ov bolgoh gazryg shavgaar huvaahdaa ter gazryn ariun
hesgiig buyuu noogdlyg EZENd orgoh yostoi. Tuunii urt ni horin tavan
myangan tohoi, orgon ni arvan myangan tohoi baih yostoi. Ene ni ergen
toiron dahi hil hyazgaarynhaa dotor ariun baih yostoi. 2 Uunees gadagsh
ergen toirond tavan zuu, tavan zuun tohoi dorvoljin ni ariun gazart
zoriulagdsan baih ba ergen toirond tuunii sul gazar baihaar tavin tohoi baih
yostoi. 3 Ene gazraas urt ni horin tavan myangan tohoi, orgon ni arvan
myangan tohoig ta nar hemj. Tuunii dotor ariun gazar, hamgiin ariun gazar
baih boloi. 4 Ene ni ter gazryn ariun heseg baih boloi. Ene ni EZENd
uilchleheer oirton irdeg, ariun gazryn uilchlegchid boloh tahilch nart

zoriulagdsan ba tednii geruudiin gazar, ariun gazryn tolooh ariun gazar
boloh yostoi. 5 Horin tavan myangan tohoi urttai, arvan myangan tohoi
orgontei gazar ni orgoonii uilchlegchid boloh lyevichuuded bolontednii
orshin suuh ezemshil hotuudad ni zoriulagdah yum. 6 Ariun hesgiin
noogdlyn hajuugaar orgon ni tavan myangan tohoi, urt ni horin tavan
myangan tohoi talbai buhii ezemshliig ta nar hotod ogoh yostoi. Ene ni
Izrailiin hamag geriin toloo baina. 7 Noyon ni ariun noogdol ba hotyn
ezemshliin hoyor tald gazartai baih yostoi. Ter ni ariun noogdol, hotyn
ezemshiltei hillen, baruun tal ni baruun zug uruu, zuun tal ni zuun zug uruu
urgeljleh bogood urtaaraa huviudyn negtei adil, baruun hilees zuun hil
hurtel baih boloi. 8 Ene ni Izraili dahi ezemshil ni boloh tuunii gazar baih
boloi. Tiinhuu Minii noyod Minii ard tumniig hoishid darlahgui, harin ted
gazryn uldsen hesgiig ovguudynh ni daguu Izrailiin gert ogoh yostoi». 9
Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Izrailiin noyod ta nar hangalttai
bolloo. Huchirhiilel, suirliig zailuulj, shudarga yos bolon zovt uilsiig uild.
Minii ard tumnees albadan huraahaa boli» gej Ezen BURHAN tunhaglaj
baina. 10 «Ta nar zov hemjuurtei, zov yefa, zov battai baih yostoi. 11 Bat
ni homyeryn aravny neg, yefa ni omyeryn aravny negiig bagtaahaar yefa
bolon bat adil hemjeet baih yostoi. Tedgeeriin hemjee ni omyeryn daguu
baih yostoi. 12 Neg shyekyel horin gyera baih boloi. Horin shyekyel, horin
tavan shyekyel ba arvan tavan shyekyel ni ta naryn neg manye baih boloi.
13 Ta naryn orgoh orgol ni ene yum. Ulaan buudain omyeroos yefagiin
zurgaany negiig arvain omyeroos yefagiin zurgaany neg, 14 zaagdsan
hemjeenii tos (buyuu neg bat tos) kor burees aravny negen batyg (Kor ni
arvan bat, esvel neg omyer. Uchir ni arvan bat ni omyertoi tentsuu). 15
Izrailiin ustai gazruudyn hoyor zuun honitoi surgees neg honiig tednii toloo
evleruulliig hiihiin tuld ideen orgol, shataalt tahil bolon eviin tahild
zoriulagtun» gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 16 «Nutgiin hamag ard
tumen Izraili dahi noyony tolooh ene orgold ogoh yostoi. 17 Nair naadam,
shine saryn bayar ba amraltyn odor, Izrailiin geriin buh tovlogdson
bayaruud deer shataalt tahil, ideen orgol, undaan orgoliig hangah ni
noyony uureg baih boloi. Izrailiin geriin toloo evleruulliig hiihiin tuld
nugliin tolooh tahil, ideen orgol, shataalt tahil ba eviin tahilyg ter hangah

yostoi». 18 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Negdugeer sard, ug saryn
negend ta nar oo sevgui zaluu buhyg avch, ariun gazryg tseverleh yostoi.
19 Tahilch ni nugliin tolooh tahilaas heseg tsusyg avch, tuuniig orgoonii
haalgany huree, tahilyn shireenii zahyn dorvon ontsogt bolon dotood
hashaany daaman haalgany hureenuuded nyalah yostoi. 20 Toorch bui,
esvel genen alivaa hunii toloo ta nar ug saryn doloond iinhuu uildeh yostoi.
Tiinhuu ta nar orgoonii toloo evleruulliig hiih bolno. 21 Negdugeer sard,
ug saryn arvan dorovnii odor ta nar Deeguur Ongoroh bayar buyuu doloo
honogiin bayaryg hiih yostoi. Isgeegui talhyg id. 22 Ter odor noyon
ooriinhoo toloo bolon nutgiin hamag ard tumend zoriulan nugliin tolooh
tahilyn buhaar hangah yostoi. 23 Bayaryn doloo honogiin turshid EZENd
shataalt tahil bolgoj doloo honogiin odor burd ni oo sevgui doloon buh,
doloon hutsyg bolon odor bur nugliin tolooh tahild neg uhnyg ter hangah
yostoi. 24 Ideen orgol bolgon ter neg buhtai hamt neg yefag, neg hutstai
hamt neg yefag, neg yefatai hamt neg hin tosyg hangah yostoi. 25
Doldutaar sard, ug saryn arvan tavny odor bayar deer ter uunii adil, doloon
honog nugliin tolooh tahil, shataalt tahil, ideen orgol ba tosyg hangah
yostoi».

Yezyekiyel 46

46:1 Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina. «Dotood hashaany zuun zug
uruu harsan daaman haalga ni ajlyn zurgaan odort haalttai baih yostoi.
Harin ter ni amraltyn odor bolon shine saryn bayaryn odor neelttei baih
yostoi. 2 Noyon ni gadnaas daaman haalgany uudnii tanhimaar orj, daaman
haalgany baganyn derged zogsoh yostoi. Daraa ni tahilch nar tuunii
shataalt tahil bolon eviin tahiluudyg ni hangaad, ter daaman haalgany
bosgon deer morgood garah yostoi. Harin daaman haalga ni udesh hurtel
haagdah yosgui. 3 Nutgiin ard olon chbas amraltyn odruuded bolon shine
saryn bayaruudaar monooh daaman haalgany uudend EZENii omno
morgoh yostoi. 4 Amraltyn odroor noyony EZENd orgoh shataalt tahil ni
oo sevgui zurgaan hurga ba oo sevgui neg huts baih boloi. 5 Ideen orgol ni
hutsand neg yefa bogood hurgatai hamt orgoh ideen orgol ni tuunii ogoh

chadlyn hereer baih ba neg yefad neg hin tos baih boloi. 6 Shine saryn
bayaryn odort oo sevgui zaluu buh, bas oo sevgui zurgaan hurga ba neg
hutsyg orgoh yostoi. 7 Neg buhtai hamt neg yefag, neg hutstai hamt neg
yefag, hurganuudtai hamt ogoh chadlynhaa hereer ter ideen orgoliig
hangah yostoi bogood neg yefad neg hin tos baih boloi. 8 Noyon orohdoo
daaman haalgany uudnii tanhimaar yavj, garahdaa ter l zamaar yavah
yostoi. 9 Gevch nutgiin ard olon tovloson bayaruud deer EZENii omno
irehdee hoid daaman haalgaar damjin morgol uildeheer iregch ni omnod
daaman haalgaar garch yavah yostoi. Omnod daaman haalgaar orj iregch
ni hoid daaman haalgaar garch yavah yostoi. Orj irsen daaman haalgaaraa
hen ch butsaj garch bolohgui. Harin chigeeree yavsaar garah yostoi. 10
Tedniig orj irehed noyon tednii dund orj, tedniig garah uyed ter garah
yostoi. 11 Bayar naadam bolon tovloson bayaruud deerh ideen orgol ni
neg buhtai hamt neg yefa, neg hutstai hamt neg yefa ba hurganuudtai hamt
ogoh chadlynhaa hereer baih yostoi bogood neg yefad neg hin tosbaih
boloi. 12 Noyon sain duryn orgol boloh shataalt tahilyg, esvel eviin tahilyg
EZENd sain duryn orgol bolgon hangah uyed tuunii toloo zuun tiish harsan
daaman haalgyg neene. Amraltyn odort uilddegiin adil ter ooriin shataalt
tahil bolon eviin tahilyg orgono. Daraa ni ter garch yavj, tuuniig garch
yavsny daraa daaman haalga ni haagdah yostoi. 13 Ta nar odor bur
EZENd shataalt tahild zoriulan oo sevgui neg nastai hurgyg beltgeh
yostoi. Ogloo bur ta nar uuniig beltgeh yostoi. 14 Mon uunii hamt ta nar
ogloo bur ideen orgol boloh yefagiin zurgaany neg sain gurilyg chiiglehiin
tuld hinii gurvany neg tostoi hamt beltge. EZENd orgoh ideen orgol ni
monhod urgeljleh togtool yum. 15 Iinhuu baingyn shataalt tahild zoriulan
ogloo bur ted hurga, ideen orgol ba tosyg beltgeh yostoi». 16 Ezen
BURHAN iinhuu aildjee. «Herev noyon ooriin ovoos hovguudiinhee ali
negend ni beleg ogvol ter ni hovguudiin yum boloh yostoi. Ene ni oviin
daguu tednii ezemshil bolno. 17 Harin herev ter ooriin ovoos zarts
narynhaa negend beleg ogvol ter ni erh cholooloItiin jil hurtel tuuniih baih
bolno. Daraa ni ter zuil noyond butsaagdah boloi. Tuunii ov ni zovhon
tuunii hovguudiinh bogood tedend hariyaalagdah yostoi. 18 Noyon ni ard
tumniig ezemshlees ni hoon gargaj, tednii ovoos avch bolohgui. Ter

hovguuddee ooriin ezemshleeseeoviig ogoh yostoi. Ingesneer Minii ard
tumnees hen ni ch ooriin ezemshleesee taraagdahgui yum»" hemeegtun
gev. 19 Daraa ni ter namaig daaman haalgany hajuu dahi uudeer oruulan
hoishoo harsan tahilch nart zoriulagdsan ariun tanhimuudad avchrav.
Haragtun, baruun talyn hamgiin tsaad zahad negen gazar baiv. 20 Ter
nadad — Ene bol tahilch naryn gemiin tolooh tahil, nugliin tolooh tahilyg
chanaj, ideen orgoliig jigneh gazar yum. Ene ni ted edgeeriig gadnah
hashaand avchirsnaaraa ard olond ariun baidlyg damjuulahguin tuld yum
gev. 21 Daraa ni ter namaig gadnah hashaand avchirj, hashaany dorvon
bulangaar toiruulan yavuulav. Haragtun, hashaany bulan burd jijig hashaa
baiv. 22 Hashaany dorvon buland urt ni dochin tohoi, orgon ni guchin
tohoi bituu hashaa baisan bogood bulanguud dahi ene dorov ni adil
hemjeetei baiv. 23 Tedgeeriin dotor ergen toirond, dorvuuleng ni chuluun
egnee hureelj, hureelsen egneenuudiin door chanah gazruud hiigdsen baiv.
24 Daraa ni ter nadad — Edgeer ni orgoonii uilchlegchid ard olny
tahiluudyg chanadag gazruud yum gev.

Yezyekiyel 47

47:1 Daraa ni ter namaig orgoonii haalgand butsaaj avchrav. Haragtun,
orgoonii bosgony dooroos zuun zug uruu us ursan garch baiv. Uchir ni
orgoo zuun tiish harjee. Us ni dooroos, orgoonii baruun gar talaas, tahilyn
shireenii omno talaas ursaj baiv. 2 Ter namaig hoid daaman haalgaar
gadagsh gargaj, toiruulan zuun tiish harsan gadnah haalga uruu daguulan
yavav. Haragtun, us omno talaas alguurhnaar ursaj baiv. 3 Gartaa
shugamtai hun zuun tiish yavahdaa myangan tohoig hemjij, namaig
shagaind tulsan usan dunduur daguulav. 4 Ter dahin neg myangyg hemjij,
namaig ovdgond tulsan usan dunduur daguulav. Ter dahin myangyg hemjij,
namaig buselhiid tulsan usan dunduur daguulav. 5 Ter dahin myangyg
hemjiv. Us nemegdsen uchraas ene ni minii gatalj chadahaargui gol bolov.
Dotor ni selj bolohoor hangalttai ih ustai, gatlaj chadahaargui gol baiv. 6
Ter nadad — Hunii huu chi uuniig harav uu? gev. Daraa ni ter namaig
golyn eregt butsaan avaachiv. 7 Namaig butsaj irsend, haragtun, golyn

ereg deer neg tald ba nogood mash olon modod baiv. **8** Daraa ni ter nadad
aildahdaa — Ene us zuun nutag uruu ursaj, Araba uruu uruudan ochij
baigaa yum. Daraa ni ted dalaid tsutgagdahaar dalain zug ursaj, dalain us
ni tsengeg boldog. **9** Gol ursah gazar burd urjin tarhagch amid amitan bur
amidrah bolno. Tend asar ih zagas baih bolno. Uchir ni ene us tend ochij,
tsengeg bolgoj baigaa. Iinhuu gol ursah gazart buh yum amidrah bolno. **10**
Zagaschid tuunii derged zogsoh bolno. Yengyedigees Yenyeglaim hurtel
tor tavih gazar baih bolno. Tedgeeriin zagas ni torol zuilseeree Ih Dalain
zagas adil ulemj ih bolno. **11** Gevch tuunii namguud ba balchig gazruud
tsever bolohgui. Davsnaas bolj tedgeer ni orhigdoh bolno. **12** Golyn
hajuugaar ereg deer, neg tald ba nogoo tald ni hool hunsend zoriulah buh
torliin modod urgah bolno. Tednii navchnuud hatahgui, jims ni muudahgui.
Ted sar bur jims gargah bolno. Uchir ni tedgeeriin us ni ariun gazraas
ursan garch baigaa bogood tedgeeriin jims ni huns bolj, tedgeeriin navch ni
edgereltiin toloo baih bolno gev. **13** Ezen BURHAN iinhuu aildav. — Ta
nar Izrailiin arvan hoyor ovguudyn dund ov bolgon ene gazryg huvaah hil
hyazgaaruud ni ene yum. Iosyef hoyor huviig avah yostoi. **14** Ta nar uuniig
ov bolgon neg buriig nogootei ni tentsuu huvaah yostoi. Uchir ni uuniig ta
naryn ovog deedest ogohoor Bi tangaraglasan bogood ene gazar ta nart ov
bolon ochih yostoi. **15** Ene gazryn hil ni ene baih boloi. Hoid tald, Ih
Dalaigaas Hyetlony zamaar Zyedadyn hooloi hurtel, **16** Damaskiin hil
bolon Hamatyn hiliin hoorond bui Hamat, Byerota, Sibraim bolon
Hauragiin hiliin daguu baih Hazyerhattikon yum. **17** Hil ni dalaigaas
Damaskiin hil deh Hazaryenand hurtel urgeljilj, hoid tald hoishoo
Hamatyn hil hureh yostoi. Ene bol hoid tal bilee. **18** Zuun tald Hauran,
Damask,Gilyead ba Izrailiin gazryn hoorondoos Iordan baih boloi. Hoid
hilees dorny dalaig hurtel ta nar hemjih yostoi. Ene bol zuun tal yum. **19**
Omnod tald uragshaa Tamaraas Myeribatkadyeshiin usyg hurtel urgeljlen,
Yegipyetiin gorhi bolon Ih Dalaid hureh yostoi. Ene bol uragshaa omnod
tal yum. **20** Baruun tald Ih Dalai baih bogood omnod hilees Lyebohamatyn
egts haraldaa hureh yostoi. Ene bol baruun tal yum. **21** Iinhuu ta nar
Izrailiin ovguudyn daguu ene gazryg oorsdiinhoo dund huvaagtun. **22** Ta
nar oorsdiinhoo dund bolon ta naryn dotor hovguudiig toruulen, ta naryn

dotor suugch hariinhny dund uuniig ov bolgon shavga tatan huvaah yostoi.
Ted ta naryn huvid Izrailiin hovguudiin dund uuguul torogsod adil baih
yostoi. Izrailiin ovguudyn dund ta nartai hamt tedend onogdoh bolno. 23
Hari hunii suuj bui ovog dotor ni ta nar tuund oviig ni ogoh yostoi gej Ezen
BURHAN tunhaglaj baina.

Yezyekiyel 48

48:1 Ovguudyn ners ni edgeer yum. Hoid hyazgaaraas, Hyetlony zamyn
hajuugaar Lyebohamat uruu Damaskiin hil deh Hazaryenanyg hurtel,
Hamatyn hajuugaar hoishoo, zuunees baruun URUU urgeljleh ni Danyh
bogood neg huvi yum. 2 Dany hiliin hajuugaar zuun talaas baruun tal
hurtel, Ashyerynh bogood neg huvi yum. 3 Ashyeryn hiliin hajuutaar zuun
talaas baruun tal hurtelNaftaliinh bogood neg huvi yum. 4 Naftaliin hiliin
hajuugaar zuun talaas baruun tal hurtel Manassyegiinh bogood neg huvi
yum. 5 Manassyegiin hiliin hajuugaar zuun talaas baruun tal hurtel
Yefraimynh bogood neg huvi yum. 6 Yefraimyn hiliin hajuutaar zuun
talaas baruun tal hurtel Ryeubyeniih bogood neg huvi yum. 7 Ryeubyenii
hiliin hajuugaar zuun talaas baruun tal hurtel Iudagiinh bogood neg huvi
yum. 8 Iudagiin hiliin hajuugaar zuun talaas baruun tal hurtel ta naryn
tusgaarlah noogdol gazar boloh horin tavan myangan tohoi orgon, urt ni
zuun talaas baruun tal hurtel neg huvi gazrynhtai adil bilee. Ariun gazar ni
tuunii tovd baih yostoi. 9 Ta naryn EZENd tusgaarlah noogdol gazar ni
horin tavan myangan tohoi urt, arvan myangan tohoi orgon baih yostoi. 10
Ariun noogdol ni edgeeriin toloo, tuhailbal tahilch naryn toloo bogood
hoishoo horin tavan myangan tohoi urttai, baruun tiish arvan myangan
tohoi orgontei, zuun tiish arvan myangan tohoi orgontei, uragshaa horin
tavan myangan tohoi urttai baih boloi. EZENii ariun gazar ni tuunii tovd
baih yostoi. 11 Izrailiin hovguudiig tooroh uyed lyevichuud toorson shig
toorch yavaagui, Minii uurgiig sahisan, Zadokiin hovguudiin ariusgagdsan
tahilch nart ene ni zoriulagdana. 12 Ene bol gazryn noogdloos tedend
zoriulagdsan noogdol buyuu hamgiin ariun gazar bolohbogood
lyevichuudiin hiliin daguu baih yostoi. 13 Tahilch naryn hiliin hajuugaar

lyevichuuded horin tavan myangan tohoi urt, arvan myangan tohoi orgon
gazar baih boloi. Buh urt ni horin tavan myangan tohoi, orgon ni arvan
myanga baih yostoi. 14 Tuunees gadna, ted uuniihee aliig ni ch hudaldaj,
esvel solij bolohgui. Esvel gazryn ene shilmel huviig busdad damjuulj
bolohgui. Uchir ni ene bol EZENd ariun yum. 15 Uldsen tavan myangan
tohoi orgon, horin tavan myangan tohoi urt gazar bol hotyn niitiin
heregleend, suuts bolon zadgai belcheer gazruudad zoriulagdah boloi. Hot
ni tuunii tovd baih yostoi. 16 Tuunii hemjee ni edgeer baih boloi. Hoid tald
dorvon myanga tavan zuun tohoi, omnod tald dorvon myanga tavan zuun
tohoi, zuun tadd dorvon myanga tavan zuun tohoi, baruun tald dorvon
myanga tavan zuun tohoi baina. 17 Hotod zadgai belcheer gazruud baih
boloi. Hoino ni hoyor zuun tavin tohoi, omno tald hoyor zuun tavin tohoi,
zuun tald hoyor zuun tavin tohoi, baruun tald hoyor zuun tavin tohoi baina.
18 Ariun noogdlyn hajuugaar urtaaraa uldsen gazar ni zuun tal uruu arvan
myangan tohoi, baruun tiish arvan myangan tohoi baih boloi. Ter ni ariun
noogdlyn hajuugaar baih yostoi. Tuunii urgats ni hotyn hodolmorchdiin
huns boloh boloi. 19 Izrailiin buh ovguudaas garsan hotyn hodolmorchid
uuniig hagalah yostoi. 20 Buhelnoogdol ni horin tavan myangyg
haritsuulah ni horin tavan myangan tohoi baih boloi. Ta nar ariun noogdol
boloh dorvoljin talbaig hotyn ezemshiltei hamt tusgaarlah yostoi. 21 Ariun
noogdol bolon hotyn ezemshliin neg tal ba nogoo tald uldeh gazar ni
noyonyh boloi. Noogdlyn horin tavan myangan tohoin urd tald zuun hil
hurtel bolon baruun tiish horin tavan myangan tohoin urd tald baruun hil
hurtel, huviudyn hajuugaarh ni noyonyh baih boloi. Ariun noogdol ba
orgoonii ariun gazar ni tuunii gold baih yostoi. 22 Noyond hariyaalagdah
gazryn gold bui lyevichuudiin ezemshil bolon hotyn ezemshlees busad ni,
Iudagiin hil ba Byeniaminy hiliin hoorondoh buh yums bol noyonyh baih
yostoi. 23 Uddsen ovguudyn huvid gevel, zuun talaas baruun tal hurtel
Byeniaminyh bogood neg huvi yum. 24 Byeniaminy hiliin hajuugaar zuun
talaas baruun tal hurtel Simyeonyh bogood neg huvi yum. 25 Simyeony
hiliin hajuugaar zuun talaas baruun tal hurtel Issaharynh bogood neg huvi
yum. 26 Issaharyn hiliin hajuutaar zuun talaas baruun tal hurtel Zyebulunyh
bogood neg huvi yum. 27 Zyebuluny hiliin hajuugaar zuun talaas baruun tal

hurtel Gadynh bogood neg huvi yum. 28 Gadyn hiliin hajuutaar omno tadd
uragshaa hil ni Tamaraas Myeribatkadyeshiin us, Yegipyetiin gorhi bolon
Ih Dalaid hurtel baih yostoi. 29 Ene bol Izrailiin ovguudad ov bolgon ta
naryn shavga hayaj huvaah gazar yum. Edgeer ni tednii huviud yum» gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 30 Hotyn garah haalganuud ni edgeer
yum. Hoid tadd dorvon myanga tavan zuun tohoi hemjeetei bogood 31
hotyn daaman haalganuud ni Izrailiin ovguudaar nerlegdjee. Hoid zugt
gurvan daaman haalga buyuu Ryeubyenii daaman haalga neg, Iudagiin
daaman haalga neg, Lyeviin daaman haalga neg baih boloi. 32 Zuun tald
dorvon myanga tavan zuun tohoi bogood gurvan daaman haalga buyuu
Iosyefyn daaman haalga neg, Byeniaminy daaman haalga neg, Dany
daaman haalga neg baih boloi. 33 Omno zugt dorvon myanga tavan zuun
tohoi hemjeetei bogood gurvan daaman haalga buyuu Simyeony daaman
haalga neg, Issaharyn daaman haalga neg, Zyebuluny daaman haalga neg
baih boloi. 34 Baruun tald dorvon myanga tavan zuun tohoi bogood gurvan
daaman haalga buyuu Gadyn daaman haalga neg, Ashyeryn daaman
haalga neg, Naftaliin daaman haalga neg baih boloi. 35 Hotyn toirog ni
arvan naiman myangan tohoi baih yostoi. Ter odroos hotyn ner ni "EZEN
end baina" gej baih yostoi gev.

Daniyel 1

1:1 Iudagiin haan Iyehoiakimyn haanchlalyn gurav dahi jild Vavilony haan
Nyebuhadnyezar Iyerusalimd irj, hotyg buslen avav. 2 Iudagiin haan
Iyehoiakimyg Burhany orgoonii zarim savnuudyn hamt Nyebuhadnyezaryn
gart Ezen ogsond, tedgeeriig Shinaryn nutag uruu ooriin burhny gert
avchran, burhnyhaa san homrogt taviv. 3 Tegeed haan taiganuudynhaa
terguun Ashpyenazd, survaljit ger bulees hiigeed yazguurtnuudaas
oroltsuulan Izrailiin hovguudees zarimyg avchrahyg tushaav. 4 Ted biye
mahbodyn talaar sogoggui, uzesgelen togs, mergen uhaany buh salbart
garguud hiigeed oilgots ba yalgan salgah chadvar zayaasan, haany ordond
uilchlen zutgeh chadvartai zaluus baih yostoi bailaa. Haan tedend
haldyeichuudyn hel, uran zohiol zaahyg tushaav. 5 Haan tedend ooriin
amttan shimtten bolon uudag darsnaas odor bur huvi hurteen, gurvan jil
surgahaar togtooson. Hugatsaa duusahad ted haany huviin uilchleld orj
zutgeh bailaa. 6 Tednii dund Iudagiin hovguudees Daniyel, Hanania,
Mishayel, Azaria nar baiv. 7 Taiganuudyn terguun tedend shine ner ogov.
Tereer Daniyelyg Byeltyeshazar, Hananiag Shadrah, Mishayelyg
Myeshah, Azariag Abyednyego gej nerlev. 8 Harin haany amttan
shimttenees bolon tuunii uudag darsnaas huvi hurten biyee buzarlahgui gej
Daniyel setgeldee shiidev. Tiimees ooriigoo buzarlahgui baih talaar tereer
taiganuudyn terguulegchees guiv. 9 Burhan Daniyeld taiganuudyn
terguulegcheer damjuulan hair hiigeed orshooliig uzuulev. 10 Taiganuudyn
terguulegch Daniyeld — Ta naryn idee, undaag zaaj ogson ooriin ezen
haanaas bi aij baina. Ta naryn nuur tsarai uye tengiin chini zaluusyn
tsarainaas yadruu baihyg ter uzvel yuu boloh ve? Tegvel ta naryn uildel
minii tolgoig haany omno tsaazaar avahuulahad hurgeh yum hemeev. 11
Gevch Daniyel, ooriig ni bolon Hanania, Mishayel, Azaria naryg
hargalzuulahaar taiganuudyn terguunii tomilson hargalzagchid handan —
12 Ta booluudaa arvan odor turshij, bidend ideh nogoo, uuh usyg hangaj
ogooch. 13 Tegeed bidnii tsaraig bolon haany shilmel ideenees idegch
zaluusyn tsaraig ooroo haritsuulan uzej, harsan zuilsiinhee daguu
booluudaa yaahaa ooroo shiidne uu hemeen oguulev. 14 Tereer ene talaar

sonsoj, arvan odriin tursh tedniig soriv. 15 Arvan odriin etsest harahad
haany amttan shimttenees hurtsen buh zaluusaas ted iluu targan tsatgalan,
tsarai zus ni iluu ongolog baiv. 16 Iimd hargalzagch tednii shilmel idee,
uuh yostoi darsyg ni ogohoo bolij, tedend nogoo ogsoor bailaa. 17 Ene
dorvon zaluud Burhan uran zohiol ba mergen uhaany buh salbart medleg
ba oyuuny chadvaryg ogov. Daniyel buh torliin uzegdel hiigeed zuudiig
oilgodog bailaa. 18 Tedniig taniltsuulahad beltgeheer haany togtooson
odruudiin etsest taiganuudyn terguun tedniig Nyebuhadnyezart
baraalhuullaa. 19 Haan tedentei yariltssand, ted bugdiin dotroos Daniyel,
Hanania, Mishayel, Azaria nartai en tentseh hun neg ch baigaagui. Ted
haany huviin uilchleld orloo. 20 Haan tedentei mergen uhaan bolon
medlegiin buhii l asuudlaar zovloldoj uzehed ooriinh ni haant ulsyn dotor
bui hamag ilbechin, zurhaich naraas arav dahin iluu bolohyg ni olj medlee.
21 Daniyel Koryesh haany neg deh jil boltol bailaa.

Daniyel 2

2:1 Nyebuhadnyezaryn haanchlalyn hoyor dahi jild tereer heden zuud
zuudelsnii ulmaas setgel ni hyamarch, noir ni huljih boljee. 2 Haan
zuudnuudee tailuulahyn tuld ilbechid, zurhaichid, merge tologchid,
haldyeichuudyg duudah tushaal ogchee. Ted irj, haany omno zogsov. 3
Haan tedend — Bi negen zuud zuudlev. Ter zuudniihee uchir tohiolyg
oilgohson gej setgel mini shanalj baina gev. 4 Haddyeichuud haand
aramyei heleer — Haan mini, monh nasaltugai. Ta booluuddaa zuudee
yarival bid taillyg ni ailtgaya hemeev. 5 Haan haldyeichuudad hariulan —
Minii tushaal bat baina. Herev ta nar nadad ter zuud bolon tuunii taillyg es
meduulbel, ta naryg moch mochoor chini tastchin hayah bogood ta naryn
geruudiig ovoolson hog bolgono. 6 Harin ta nar zuud bolon tuunii taillyg
ailtgaval nadaas belguud hiigeed shagnal ba augaa hundetgeliig hurteh
bolno. Tiimees zuud ba taillyg ni nadad helegtun gev. 7 Ted hoyor dahia
hariulan, — Haan ta booluuddaa zuudee yarigtun. Tegvel bid taillyg ni
ailtgaya hemeejee. 8 Haan — Ta nar minii tushaal bat gedgiig medsen
uchir tsag hojihyn tuld une hayaltsaj baigaag chini bi lavtai medej baina. 9

Herev ta nar nadad zuudiig meduulehgui bol ta nart zoriulsan gantshan
zarlig bii. Uchir ni nohtsol baidal oorchlogdoh hurtel ta nar minii omno
hudal ba mehleliin ugsiig yarihaar huivaldsan baigaa. Tiim uchraas nadad
zuudiig yarigtun. Tegvel ta naryg taillyg ni ailtgaj chadna gedgiig bi medeh
bolno hemeen hariulav. 10 Haldyeichuud haand hariulan, — Uuniig haand
helj chadah hun gazar delhii deer neg ch ugui, mon yamar ch augaa haan,
esvel udirdagch iimerhuu zuiliig yamar ch ilbechin, zurhaich, Haldyei
hunees hezee ch asuuj baigaagui. 11 Tuugeer ch barahgui haany asuusan
zuil hetsuu bogood uuniig mahan bodior ul orshigch burhdaas oor hen ch
haand ailtgaj chadahgui gev. 12 Uunees bolj haan egduutsej, mash ih
uurlaj hilegnen, Vavilony buh mergediig ustgahyg tushaav. 13 Mergediig
honooh tuhai zarlig ch garchee. Daniyel bolon tuunii nohdiig honooh gej
haiv. 14 Vavilony mergediig honoon alahaar yavj bui haany biye
hamgaalagchdyn ahmad Ariohtai Daniyel uhaalgaar, bolgoomjtoi
yariltsav. 15 Tereer haany ahmad Ariohaas asuun, — Haany tushaal
yaagaad iim hoishluulshgui baigaa yum be? gesend, Arioh Daniyeld ene
hergiin talaar meduulev. 16 Daniyel dotogsh orj, haand zuudnii taillyg
ailtgahyn tuld tsag hugatsaa ogohiig haanaas guiv. 17 Daraa ni Daniyel
gertee hariad, ooriin nohod Hanania, Mishayel, Azaria nart ene hergiin
talaar meduulev. 18 Daniyel bolon tuunii nohod Vavilony busad mergedtei
hamt ustguulahguin tuld ene nuutsyn talaar tengeriin Burhanaas orshool
avahaar guihyg Daniyel tednees husev. 19 Ene nuuts Daniyeld shoniin
uzegdel dotor ilchlegdjee. Tegeed Daniyel tengeriin Burhanyg magtav. 20
Daniyel helehdee — Burhany ner uurd monhod magtagdah boltutai. Uchir
ni mergen uhaan hiigeed huch chadal Tuuniih. 21 Tsag hutatsaa bolon erin
zuunuudyg oorchildog negen bol Ter mon. Tereer haadyg bosgoj,
unagadag. Tebeer mergeded mergen uhaanyg, uhaaragch humuust
medlegiig ogdog. 22 Ter l gun hiigeed nuuts yumsyg ilchildeg. Tereer
haranhui dotor yuu baidgiig meddeg bogood gerel Tuuntei hamt orshdog.
23 Minii etseg ovgodiin Burhan, Tand bi talarhal, magtaalyg orgoo. Uchir
ni Ta nadad mergen uhaan bolon huch chadlyg ogson bilee. Odoo ch gesen
bidnii Tanaas guisan zuiliig Ta nadad meduulsen yum. Ta haany shaardsan
zuiliig bidend meduulsen bilee gev. 24 Tiim uchraas Vavilony mergediig

ustgahaar haanaar tomilogdson Arioh deer Daniyel ochood, — Vavilony
mergediig buu ustgagtun! Namaig haany omno avaach. Tegvel bi zuudniih
ni taillyg haand ailtgaya gev. **25** Tegehed Arioh Daniyelyg haany omno
hurdan daguulj ochood, haand iinhuu helev. — Iudagaas irsen
olzlogdogsdyn dotroos haand zuudniih ni taillyg helj chadah huniig bi
olloo. **26** Byeltyeshazar hemeeh nertei Daniyeld handan haan — Minii
zuudelsen zuud bolon tuunii taillyg chi nadad meduulj chadah uu? gejee.
27 Daniyel haany omno hariulan, — Haany asuusan nuutsyg merged,
zurhaichid, ilbechid, tologch naryn ali ni ch haand meduulj chadahgui. **28**
Harin nuutsuudyg ilchildeg Burhan tengert baidag bogood hojmyn
odruuded yuu tohioddohyg Tereer Nyebuhadnyezar haand meduuljee.
Tany zuud buyuu tanyg orondoo baihad oyuun sanaand tani uzsen uzegdel
iim boloi. **29** Haan mini, ta orondoo baih uyed tany bodluud ireeduid boloh
zuils uruu handsan bogood nuutsuudyg ilchildeg Negen tand yuu bolohyg
meduulsen baina. **30** Gevch nadad ene nuutsyg meduulsen ni minii dotor
bui mergen uhaan oor amid huniihees iluu uchraas bus, harin ene taillyg
haand meduulj, tand oyuun bodold chini bui bodluudyg oilguulahyn tuld
yum. **31** Haan mini, tanyg harj baital negen asar tom barimal uzegdjee.
Yer busyn surleg, aguu tom ter barimal ni tany omno baisan bogood tuunii
durs ni aimshigtai bailaa. **32** Enehuu barimlyn tolgoi ni shijir altaar, tseej
ba hoyor gar ni mongoor, hevlii ba guya ni hurleer, **33** shilbe ni tomroor,
tavhai ni tomor bolood shavryn holimogoor hiigdsen bolgoo. **34** Tanyg
harsaar baihad hunii gar hurelguigeer negen chuluu tsavchigdaj, ter
barimlyn tomor shavryn holimogoos butsen tavhai uruu ni tsohij,
hesegbolgon butaljee. **35** Tegeed tomor, shavar, hurel, mongo, alt ni bugd
negen zereg butran, zun teeremdsen tariany hiveg met boljee. Salhi tuuniig
hiisgej, or morgui alga bolgov. Harin ter barimlyg but tsohison chuluu ni
asar tom uul bolood buh delhiig duurgejee. **36** Zuud ni iim baisan bolgoo.
Odoo bid zuudnii uchryg haany omno helj ogiye. **37** Haan mini, ta bol
haadyn haan. Tengeriin Burhan tand haanchlal, erh medel, huch chadal ba
aldryg ogson bilee. **38** Alivaa nutagt nutaglah hunii hovguud, heeriin
araatan bolon ogtorguin shuvuudyg Tereer tany gart ogch, zahiruulsan
bolgoo. Ta bol terhuu altan tolgoi mon. **39** Tanaas hoish tanyhaas buurai

negen haanchlal bii boloh bogood daraa ni gurav dahi hurlen haanchlal
garch iren, buh delhiig zahirna. **40** Daraa ni tomor met huchtei dorov deh
haanchlal garna. Tomor ni hamag yumyg evdej nuraadgiin adil ter
haanchlal busad buh haanchlalyg heseg bolgon butlah bolno. **41** Tany
uzseneer tomor ba shavryn holitsnoos butsen tavhai bolon holiin
huruunuud bol huvaagdsan haanchlal baih bolno. Gehdee tany uzseneer
tomor ni jiriin shavartai holildsontoi adil ter haanchlal tomriin huchtei baih
yum. **42** Holiin huruunuudyn neg heseg ni tomor, nogoo heseg ni shavar
baisny adil ter haanchlalyn zarim heseg ni huchtei baih atal nogoo heseg ni
hevreg baih bolno. **43** Ta tomriig jiriin shavartai holildsonyg uzsen met
tedgeer ni hunii ureer hoorondoo holildoh bolno. Harin tomor ni shavartai
holilddogguin adil tedgeer ni ch hoorondoo naaldahgui yum. **44** Tedgeer
haadyn uyed hezee ch ustashgui neg haanchlalyg tengeriin Burhan
baiguulah bogood ter haanchlalyn erh medel ni busad ard tumnii gart
orohgui. Ter ni tedgeer buh haanchlalyg butlan sonooh bolovch ooroo
monhod baih yum. **45** Hunii gar hurelguigeer uulaas negen chuluu
tsavchigdan, tomor, hurel, shavar, mongo, altyg evdlehiig ta uzsen shig
ireeduid yuu boloh tuhai aguu ih Burhan haand meduulsen yum. Ene zuud
unen bogood tuunii tailal ni itgemjtei yum hemeen oguulev. **46** Tegehed
Nyebuhadnyezar haan nuureeree gazar unaj, Daniyeld mehiij yoslon, tuund
zoriulan tahil orgoj, anhiluun utlaga uugiulahyg tushaav. **47** Haan Daniyeld
hariulan, — Chi ene nuutsyg ilchilj chadsan bolohoor uneheer chinii
Burhan bol burhdyn Burhan, haadyn Ezen bogood nuutsyg ilchlegch mon
bilee gev. **48** Haan Daniyelyg devshuulen, tuund olon aguu belguudiig
ogood, Vavilony buh mujiig tuugeer zahiruulj, Vavilony hamag mergediin
terguun zahiragch bolgov. **49** Daniyel haand huselt gargasny daguu
Shadrah, Myeshah, Abyednyego naraar haan Vavilony mujiin udirdlagyg
zahiruulav. Daniyel haany ordond suusan bolgoo.

Daniyel 3

3:1 Nyebuhadnyezar haan altan horog buteesen bogood ondor ni jaran
tohoi, orgon ni zurgaan tohoi baijee. Tereer tuuniig Vavilony mujiin

Duragiin tald bosgov. 2 Tegeed Nyebuhadnyezar haan ooriin bosgoson
horgiin neeltiin yoslold oroltsuulahaar udirdagchid, noyod, amban, said,
zasag darga nar, jasyn nyarav, shuutchid, buh mujiin zahiragchdyg
tsutluulahaar zarlig ilgeejee. 3 Ingeed udirdagchid, noyod, amban, said,
zasag darga nar, jasyn nyarav, shuugchid, buh mujiin zahiragchid
Nyebuhadnyezar haany bosgoson horgiin neeltiin yoslold tsutlaad,
Nyebuhadnyezaryn bosgoson horgiin omno zogsotsgoov. 4 Tunhaglagch
changa duugaar tunhaglan — Ard tumen, undestnuud bolon buh heltnuud
ee, ta nart tushaal ogogdson bilee. 5 Ta nar buree, limbe, yatga, huur,
bosoo yatga, bag bishguur hiigeed buh torliin hogjmiin duut sonsmogts
sogdon, Nyebuhadnyezar haany bosgoson altan horogt morgogtun. 6
Harin sogdoj morgoogui heniig ch bolov durelzsen galtai zuuhand ter
darui hayah bolno gev. 7 Tiim uchraas buh ard tumen buree, limbe, yatga,
huur, bosoo yatga, bag bishguur hiigeed buh torliin hogjmiin duut
sonsmogts, buh ard tumen, undestnuud bolon buh heltnuud sogdoj,
Nyebuhadnyezar haany bosgoson altan horogt morgov. 8 Ter uyed zarim
haldyeichuud oirton irj, iudyeichuudiig buruushaav. 9 Ted
Nyebuhadnyezar haand hariulan — Haan mini, monh nasaltugai! 10 Haan
mini, buree, limbe, yatga, huur, bosoo yatga, bag bishguur hiigeed buh
torliin hogjmiin duug sonsson hun buhen sogdoj, altan horogt morgohiig
shaardsan zarligiig ta gargasan bilee. 11 Gevch sogdoj morgoogui heniig
ch bolov durelzsen galtai zuuhand hayah bolno. 12 Vavilony mujiin
udirdlagyg hariutsuulan tany tomilson Shadrah, Myeshah, Abyednyego
zereg zarim iudyeichuud bii. Edgeer humuus haan tanyg ul oishoon, tany
burhdad es uilchlen, mon tany bosgoson altan horogt morgodoggui gev. 13
Tegehed, hilegnen uurlasan Nyebuhadnyezar haan Shadrah, Myeshah,
Abyednyego naryg avchrahyg tushaasand, ted haany omno hurgegden
irev. 14 Nyebuhadnyezar tedend — Shadrah, Myeshah, Abyednyego nar
aa, ta nar minii burhdad uilchildeggui bolood minii bosgoson altan horogt
morgodoggui gedeg ni unen uu? 15 Ta nar odoo buree, limbe, yatga, huur,
bosoo yatga, bag bishguur hiigeed buh torliin hogjmiin zemsgiin duug
sonsmogts minii buteesen horogt morgohod belen baival sainsan. Harin ta
nar morgohgui bol durelzsen galtai zuuhand ter darui hayagdana. Yamar

burhan minii garaas ta naryg avarch chadah bilee? gev. 16 Shadrah,
Myeshah, Abyednyego nar haand hariulan, — Nyebuhadnyezar aa, ene
hergiin talaar tand hariulah hereg bidend baihgui. 17 Negent iim bolson
bol, bidnii uilchildeg Burhan bidniig durelzsen galtai zuuhnaas avarch
chadah bogood haan mini, Ter bidniig tany garaas avarna. 18 Harin herev
tegehgui baisan ch, haan mini, bid tany burhdad uilchlehgui, mon tany
bosgoson altan horogt morgohgui gedgiig ta medtugei gev. 19 Tegehed
Nyebuhadnyezar uur hilend avtaj, Shadrah, Myeshah, Abyednyego nart
handan tsarai ni huvirchee. Zuuhyg jiriin uyeiinhees doloo dahin huchtei
gallahyg tereer tushaav. 20 Shadrah, Myeshah, Abyednyego naryg huleed,
durelzsen galtai zuuhand hayahyg tsergiinhen dotroos zarim zorigt
daichdad ter tushaav. 21 Tegeed tedniig omd, deel, tolgoin omsgol bolon
busad buh huvtsastai ni hulj, durelzsen galtai zuuhand hayav. 22 Haany
tushaal yaaraltai, zuuh mash haluun baisan uchraas Shadrah, Myeshah,
Abyednyego naryg avchirsan humuusiig galyn dol shataaj alav. 23 Harin
Shadrah, Myeshah, Abyednyego hemeegdeh edgeer gurvan hun huleetei
chigeeree durelzsen galtai zuuh uruu unav. 24 Daraa ni Nyebuhadnyezar
haan gaihaj, yaaran bosoj irlee. Tereer ooriin deed tushmedees — Bid
gurvan hun hulj, gal uruu hayasan bish uu? gej asuusand, ted haand
hariulan — Tiim ee, haan mini gev. 25 Haan — Haraach! Huleesgui,
gemtelgui dorvon hun gal dund yavj baigaag bi harj baina. Dorov deh ni
burhdyn hovguun met torhtei yum gev. 26 Nyebuhadnyezar durelzsen
galtai zuuhny haalgand oirtoj ochood, — Hamgiin Deed Burhany zarts nar
boloh Shadrah, Myeshah, Abyednyego nar aa, naashaa garch, oirton
iregtun gejee. Tegehed Shadrah, Myeshah, Abyednyego nar gal dundaas
garch irev. 27 Buh aimgiin udirdagchid, tsergiin noyod, tushmed hiigeed
haany zovlogch nar toiron buchij, tedgeer gurvan huniig uzehed, tednii
biye gald gemteegui, us ni ch huihlagdaagui, deeliinh ni ongo ch
huviraagui, tednees tulenhii uner ch unertsengui. 28 Nyebuhadnyezar —
Shadrah, Myeshah, Abyednyego naryn Burhan magtagdah boltugai.
Tereer tenger elchee ilgeej, Oort ni itgedeg, haany tushaalyg zorchij,
oorsdiin Burhanaas gadna oor yamar ch burhand uilchlehgui bogood
morgohgui gej oorsdiin biyeiig tushaan ogson zarts naraa avarsan bilee. 29

Tiimees Shadrah, Myeshah, Abyednyego naryn Burhany esreg evgui yum
yarih alivaa ard tumen, undesten, heltnii biyeiig moch mochoor ni tsavchin,
geriig ni unsen tovorgo bolgohyg bi tushaaj baina. Yuu gevel ingej avarch
chadah oor burhan baihgui yum gev. **30** Tegeed haan Shadrah, Myeshah,
Abyednyego naryg Vavilony mujid tushaal devshuulev.

Daniyel 4

4:1 Buh delhiid amidardag buh ard tumen, undesten, heltenguudiin
Nyebuhadnyezar haan — Ta naryn amar amgalan byalhah boltugai. **2**
Hamgiin Deed Burhany nadad uildsen temdeg, gaihamshguudyg tunhaglah
ni zov gej bi bodloo. **3** Tuunii temdguud yamar aguu ve! Tuunii
gaihamshguud yamar huchirheg ve! Tuunii haanchlal bol uurdiin
haanchlal, Tuunii noyorhol uyees uyed orshino. **4** Nyebuhadnyezar bi
ooriin gert taivan baij, ooriin ord harshid amgalan suuj bailaa. **5** Bi negen
zuud zuudelsend ter ni namaig ailgajee. Orondoo hevteh uyed bii bolson
edgeer tosoolluud bolon oyuun bodold mini bui uzegdluud namaig
tugsheeseer bailaa. **6** Iimees zuudnii taillyg nadad meduulehiin tuld
Vavilony buh mergediig minii omno avchrahyg bi tushaasan. **7** Ilbechid,
zurhaichid, haldyeichuud bolon tologchid irsend bi tedend zuudee helsen
bolovch ted nadad taillyg helj chadaagui. **8** Gevch etsest ni minii burhny
neriin yosoor Byeltyeshazar gej nerlegdsen bogood ariun burhdyn sunstei
Daniyel minii omno irsend tuund bi zuudee helehdee, **9** "Ilbechdiin terguun
Byeltyeshazar aa, ariun burhdyn suns chinii dotor baigaa bogood yamar ch
nuuts chamaig muharduuddaggui gedgiig bi medej baigaa hoino minii
uzsen zuudnii uzegdliig tailaltai ni hamt nadad helj ogogtun. **10** Bi
orondoo hevtej baih hoorond minii oyuun uhaan dahi uzegdluud iim bailaa.
Bi harj bailaa, getel haragtun, delhiin gold negen mod urgasan bogood
aguu ondor mod baiv. **11** Ter mod sugliin urgaj, hatuuran buduurch, ondor
ni tengert tulsan bogood delhiin zah hyazgaaryg hurtel haragdahaar tom
bolov. **12** Tuunii navchis saihan, ur jims ni elbeg bogood tuun deer buh
humuust hureltsehuits idee baiv. Heeriin araatnuud suudert ni horgodoj,
ogtorguin shuvuud mochir deer ni amidarch, buh amid amitad tuunees

hoollov. 13 Bi orondoo hevtej baihdaa oyuun uhaand mini bui uzegdel
dotor harahad ariun negen, tenger elch met haruul tengerees buuj irjee. 14
Tereer hashhirch «Modyg tsavchij, mochruudiig ni hyarga. Navchsyg ni
segsren unagaj, ur jimsiig ni taraan haya. Araatnuudyg dooroos ni hooj,
shuvuudyg mochroos ni urgee. 15 Gevch hojuulyg ni undesnuudtei ni hamt
gazart uldee. Harin tuuniig tomor ba hurlen tatlagaar baglaj, heeriin
shinehen ovson dund bailga. Tereer tengeriin shuudert norj, araatnuudtai
hamt gazryn ovson dund baig. 16 Tuunii oyuun uhaan ni huniihees
oorchlogdoj, tuund araatny oyuun uhaan ogogdoj, iinhuu doloon tsag
uyeiig ongoruuleg. 17 Ene bol tenger elch met haruuluudyn zarlig bogood
ene ni ariun negnuudiingargasan shiidver. Ene ni Hamgiin Deed Negen hun
torolhtnii haanchlalyg zahirch, Ooriin hussen hundee tuuniig ogch,
hamgiin doord huniig ch gesen haan shireend zaldgiig humuust
meduulehiin tuld yum»gev. 18 Ene bol Nyebuhadnyezar haan minii uzsen
zuud yum. Odoo Byeltyeshazar chi uunii taillyg helj og. Uchir ni minii
haanchlalyn mergedees hen ni ch uunii taillyg nadad helj chadsangui.
Harin ariun burhdyn suns chamd baigaa uchir chi chadna" hemeen
oguulev. 19 Tegehed Byeltyeshazar nertei Daniyelyn bodluud ooriig ni
tugsheen tereer heseg zuur ain zogsloo. Haan tuund "Byeltyeshazar aa,
ene zuud esvel tuunii tailal chamaig buu tugsheeg" gesend, Byeltyeshazar
hariulan "Ezen mini, ene zuud tanyg uzen yadagchdad, tailal ni tany
daisnuudad heregjdeg chboloosoi. 20 Haan tany uzsen ter mod buyuu
sugliin urgaj, hatuuran buduurch, ondor ni tengert tulj, delhiin zah
hyazgaar hurtel haragdahaar tom bolson bogood 21 navchis ni saihan, ur
jims ni elbeg bogood buh humuust hureltseheer idee boldog, heeriin
araatnuud suuder door ni horgodoj, ogtorguin shuvuud mochir deer ni
suutsgaasan ter mod bol 22 haan mini, ta ooroo mon. Uchir ni ta aguu bolj
huchirhegjeed, tany sur javhlan tengert tulj, tany erh medel delhiin
hyazgaart hursen. 23 Haany harsan ariun negen, tenger elch met haruul
tengerees buuj ireed, «Modyg tsavchij, ustga. Zovhon tuunii hojuulyg
undesnuudtei ni gazart uldeej, harin tomor ba hurlen tatlagaar baglaj,
heeriin shinehen ovsnii dund bailga. Tereer tengeriin shuudert norj, heeriin
araatnuudtai hamt doloon tsag uyeiig ongortol baig» gej helsen. 24 Haan

mini, tailal iim baina. Minii ezen haand irsen Hamgiin Deed Negenii zarlig
ene bilee. **25** Ta humuusees hoogdoj, tany orshih gazar heeriin
araatnuudtai hamt baij, ta uher met ovs idej, tengeriin shuudert norj,
Hamgiin Deed Negen ni hunii haanchlalyg zahirch, Ooriin hussen hundee
tuuniig ogdgiig ta oilgoh hurtlee ene meteer doloon uyeiig ongoroono. **26**
Modny hojuulyg undesnuudtei ni uldee gesen zarlig uuntei holbootoi
bogood zahirdag ni Tenger gedgiig ta uhaarsny daraa tanyhaanchlal bat
togtoh bolno. **27** Hiimees haan mini, minii zovlogoo tand taalagdah
boltutai. Zov shudargyg uildseneer nugluudeesee salj, yaduust enerel
uzuulsneer gem buruugaa arilgagtun. Tegvel tany hogjil tsetseglel urtsaj
magadgui" gev. **28** Ene buh hereg Nyebuhadnyezar haand biyelev. **29**
Arvan hoyor saryn daraa tereer Vavilony ord harshiin deever deer zugaalj
bailaa. **30** Haan "Bi ooriin aguu ih hucheeree, ooriin sur javhlangiin aldryn
toloo ooriin hot bolgoj ooroo buteen bosgoson aguu ih Vavilon ene bish
uu?" gelee. **31** Ene ug haany amand baih zuur tengerees neg duu garch,
"Nyebuhadnyezar haan aa, chamd uuniig heliye. Hemjeelshgui erh medliig
chamaas zailuulsan bogood **32** chi humuusees hoogdoj, chinii orshih gazar
heeriin araatnuudtai hamt baih bolno. Chi uher met ovs idej, Hamgiin
Deed Negen hunii haanchlalyg zahirch, Ooriin hussen hundee tuuniig
ogdgiig chi oilgoh hurtlee ene meteer doloon uyeiig ongorooh bolno" gev.
33 Ter darui Nyebuhadnyezaryn talaarh ene ug biyelelee oljee. Tereer
humuusees hoogdoj, uher met ovs idej ehlen, us ni burgediin od met, hums
ni shuvuuny savar met bolon urgatal tuunii biye tengeriin shuudert norjee.
34 Harin ter tsag uyeiin etsest Nyebuhadnyezar bi tenger ood oliin harsan
bogood minii saruul uhaan nadad ergej irsend, bi Hamgiin Deed Negeniig
magtaj, monhod orshdog Tuuniig hundetgen magtav. Uchir ni Tuunii erh
medel monhiin erh medel bogood Tuunii haanchlal uyeiin uyed orshino. **35**
Gazar delhiin buh orshin suugchid yuu ch bish gej tootsogddog. Harin
Tereer tengeriintserguuded ch, gazar delhiin orshin suugchdyn dund ch
gesen Ooriin husleer uilddeg. Hen ch Tuunii mutryg horijchadahgui
bogood "Ta yuu hiisen yum be?" gej asuuh hun neg ch ugui. **36** Ter uyed
minii saruul uhaan nadad ergen irjee. Minii haanchlalyn aldryn toloo minii
ner aldar bolon sur javhlan nadad ergen irev. Minii zovlogchid bolon

survaljit garaltai humuus namaig erelhiiljee. Iinhuu minii hemjeelshgui erh
nadad dahin ogogdoj, aguu baidal nadad nemegdev. 37 Odoo
Nyebuhadnyezar bi tengeriin Haanyg magtan, orgomjlon, hundelj baina.
Uchir ni Tuunii buh uils unen bogood Tuunii zamuud zov bilee. Tereer
bardam yavj bui huniig daruu bolgoj chadna.

Daniyel 5

5:1 Byelshazar haan ooriin myangan yazguurtand zoriulan ih nair hiij,
myangan yazguurtantai hamt dars uuj baiv. 2 Byelshazar dars amsaad,
Iyerusalimd baisan sumees ooriin etseg Nyebuhadnyezaryn avchirsan alt,
mongon junznuudeer haan, tuunii yazguurtnuud, tuunii hatad bolon tuunii
tatvar emsiig uulgahyn tuld tedgeeriig avchruulahyg tushaav. 3 Tegeed ted
Iyerusalim dahi Burhany orgoo boloh sumees avagdsan altan junznuudiig
avchirsand, haan, tuunii yazguurtnuud, tuunii hatad bolon tuunii tatvar ems
tuugeer uuv. 4 Ted dars uugaad alt, mongo, hurel, tomor, mod, chuluugaar
hiisen burhdyg magtav. 5 Genet hunii garyn huruunuud garch iren,
denluunii esreg tald haany ordny hanyn shavaasan deer bichij ehlev. Haan
bichij baigaa garyn aryg harav. 6 Tegehed haany tsarai tsonhiij, bodluud ni
tuuniig tugsheej, tashaanyh ni uye moch ni sularch, ovdog ni chichirch
ehlev. 7 Haan zurhaichid, haldyeichuud, tologchdiig iruulehiig husen
changa hashhirav. Haan Vavilony mergeded handan — Ene bicheesiig
unshij, utgyg ni tailbarlaj chadah hend ch bolov nil yagaan ongiin deel
omsgoj, huzuund ni altan ginj zuulgej, haanchlalyn gurav dahi zahiragchiin
erh medliig ogno gev. 8 Tegehed haany buh merged orj irsen bolovch ted
bicheesiig unshij, esvel utgyg ni haand tailbarlaj chadsangui. 9 Tiimees
Byelshazar haan iluu iheer tugshij, tsarai ni ulam tsonhiin, yazguurtnuud ni
ch tevdlee. 10 Haan hiigeed yazguurtnuudyn ugiig duulaad eh hatan nairyn
tanhimd orj irlee. Eh hatan oguulen, — Haan mini, monh nasaltugai!
Bodoldoo buu tush, tsaraigaa buu tsonhiilgo. pTany haanchlald ariun
burhdyn sunstei negen hun bii. Tany etsgiin uyed ter hund saruul uhaan,
oyuun bilig baisan bogood mergen uhaan ni burhdynhtai adil baiv.
Nyebuhadnyezar haan, tany haan etseg tuuniig zurhaichid, ilbechid,

haldyeichuud bolon tologch naryn terguuneer tomilson. 12 Haanaas
Byeltyeshazar gedeg ner hairlasan ter Daniyeld yer busyn suns, oyuun bilig
ba medleg, mon zuudiig tailj, uchir bituuleg yumsyg neej, hetsuu asuudlyg
shiidverleh avyaas ogogdson baisan. Daniyelyg odoo duudagtun, tegvel
tereer utgyg tailbarlaj ogno gev. 13 Tegeed Daniyelyg haany omno
avchrav. Haan Daniyeld handan — Minii haan etseg Iudagaas avchirsan
Iudagiin olzlogdogsdyn neg Daniyel chi mon uu? 14 Chamd burhdyn suns
baigaa bogood saruul uhaan, oyuun bilig, yer busyn mergen uhaan chamd
baidag tuhai bi sonsson yum. 15 Ene bicheesiig unshij, utgyg ni nadad
meduuleheer olon merged ba zurhaichid minii omno irsen bolovch ted
ugiin utgyg ailtgaj chadsangui. 16 Harin chi utgyg tailbarlaj, hetsuu
asuudlyg shiidverlej chaddag tuhai bi ooroo sonsson. Herev chi ene
bicheesiig unshij, tuunii utgyg ni nadad meduulj chadval, chamd nil yagaan
ongiin deel omsgoj, chinii huzuund altan ginj zuulgej, haanchlald gurav
dahi zahiragchiin erh medliig chi avah bolno gev. 17 Tegehed Daniyel
haand hariulan, — Belguudee oortoo uldeej, esvel shagnalaa oor hen
negend ogogtun. Tiim bolovch haany toloo bi ene bicheesiig unshij, utgyg
ni meduulj ogiye. 18 Haan mini. Hamgiin Deed Burhan ni tany etseg
Nyebuhadnyezart uls guren, hemjeelshgui erh medel, sur javhlan, ner
addryg bolon sur huchiig ogson. 19 Burhany tuund ogson sur javhlangaas
bolj buh ard tumen, undesten, helten tuunii omno emeen chichirch baiv.
Ter hussenee horooj, hussenee amid uldeej, hussenee orgoj bas hussenee
dord bolgodog baiv. 20 Harin tuunii zurh ihemseg bolj, tuunii setgel mash
bardam bolsnoos tereer deerengui zagnah uyedee haan shireeneesee
hayagdaj, sur javhlan ni tuunees zailav. 21 Tereer bas humuusees hoogdoj,
zurh setgel ni heeriin araatnyh shig bolj, amidrah gazar ni zerleg iljigtei
hamt bolov. Tereer uher shig ovs idej, biye ni tengeriin shuudert norson
bogood Hamgiin Deed Burhan hunii haanchlalyg zahirch, Ooriin hussen
hundee l tuuniig zahiruuldgiig medtelee ingej amidarsan. 22 Gevch tuunii
huu Byelshazar aa, ta ene bugdiig medsen hernee zurh setgelee daruu
bailgasangui. 23 Harin ta tengeriin Ezenii esreg ooriigoo orgomjilson. Ted
Tuunii orgoonii junziig tany omno avchruulj, ta bolon tany yazguurtnuud,
tany hatad, tany tatvar ems tuugeer dars uujee. Mon yuu ch uzdeggui, yuu

chsonsdoggui, yuu ch oilgodoggui alt, mongo, hurel, tomor, mod, chuluun
burhdyg magtjee. Harin tany ami amisgalyg bolon tany zamyg mutartaa
atgaj baridag Burhanyg ta aldarshuulsangui. 24 Iimees Tereer monooh
garyg ilgeej, ene bicheesiig bichjee. 25 Bichigdsen zuil ni iim baina.
"Myenye, myenye, tyekyel, ufarsin". 26 Tuunii utga ni gevel: "Myenye"
gedeg ni Burhan tany haanchlalyn honog hugatsaag toolj, tuuniig
duusgasan. 27 "Tyekyel" gedeg ni haan tanyg jinluur deer hemjsend ta
hemjeend hursengui. 28 "Pyeryes" gedeg ni tany haanchlal huvaagdaj,
Myedye ba Pyersuuded shiljij ochson gesen utgatai hemeev. 29 Ter uyed
Byelshazar tushaal buulgan, Daniyeld nil yagaan ongiin deel omsgoj, tuunii
huzuund altan ginj zuulgen, tuuniig haanchlalyn gurav dahi zahiragchiin
erh medeltei bolsnyg tunhaglav. 30 Ter shono Haldyein haan Byelshazar
alagdjee. 31 Myedye hun Darius jaran hoyor orchim nastaidaa
haanchlalyg avsan bilee.

Daniyel 6

6:1 Haanchlal dayaaraa zuun horin aimgiin zahiragchiig tomilj, tedend buh
haanchlalyg hariutsuulah ni Dariusyn taalald niitsev. 2 Mon tednii deer
gurvan saidyg tomilson bogood (tednii neg ni Daniyel yum). Uchir ni
haand yamar neg tovog uchruulahguin tuld aimgiin zahiragchid said nart
tailan gargah yostoi bailaa. 3 Tegehed onooh Daniyel yer busyn sunsiig
avsan tul said nar, aimgiin zahiragchdaas todorch ehelsen bogood haan
tuugeer buh haanchlalyg zahiruulahaar tolovloj baiv. 4 Iimees said nar
bolon aimgiin zahiragchid ulsyn albany talaar Daniyelyg buruutgah undsiig
ersen bolovch yamar ch buruutgah undes, yamar ch zavhral olsongui.
Harin ch ter itgemjtei baisan bolood tuunees yamar ch haihramjgui baidal,
esvel gashuudal oldsongui. 5 Tegeed ter humuus — Ene Daniyelaas
ooriinh ni Burhany huuliin talaar l olohgui bol tuuniig buruutgah undsiig
bid olohgui ni gej heleltsev. 6 Tegeed edgeer said nar bolon aimgiin
zahiragchid huivaldan, haand ochij, — Darius haan mini, monh nasaltutai!
7 Haanchlalyn buh said, aimgiin zahiragchid, tsergiin noyod, zovlogchid
ba tushmed heleltseed, haanaas negen togtool gargaj, tushaal morduuleh

heregtei gej uzsen. Ene ni guch honogiin turshid haantan mini, tanaas oor
ali neg burhand, esvel hund guiltaa orgoson etgeed arslangiin nuhend
hayagdah bolno gesen togtool yum. 8 Haan mini, odoo ene tushaalyg
gargaj, Myedye, Pyersiin huvirshgui huuliin yosoor tuuniig dahin
oorchlohguin tuld ene alban bichig deer garyn usgee zuragtun gev. 9
Tiimees Darius haan alban bichig buyuu tushaal deer garyn usgee zurav.
10 Terhuu alban bichigt garyn useg zursnyg Daniyel medsen uyed gertee
orood, (deed davhryn oroondoo tereer Iyerusalimyn zug uruu harsan
ongorhoi tsonhtoi bailaa) urid hiij baisan yosoor odor bur gurvan udaa
ovdog sogdon, Burhanyhaa omno zalbiran, talarhal orgoj bailaa. 11 Ter
humuus huivaldan irj, Daniyelyg Burhanyhaa omno guilt huseltee orgoj
baihyg olj harav. 12 Ted haand ochin, haany tushaalyn tuhai sanuulj —
Haantan mini, guch honogiin turshid tanaas oor ali neg burhand, esvel
hund guiltaa orgoson heniig ch bolov arslangiin nuhend hayah bolno gesen
tushaald garyn usgee zursan bish uu? gesend, haan hariulan — Ene
tunhaglal Myedye, Pyersiin huvirshgui huuliin yosoor unen zuil yum gev.
13 Tegehed ted haand hariulan, — Iudagaas irsen olzlogdogsdyn
humuusiin neg Daniyel, haan mini, tanyg bolon tany garyn usgee zursan
zarligiig ch ul oishoon, odort gurvan udaa guiltaa orgosoor l baina gev. 14
Haan ene tunhaglalyg sonsonguutaa gun ui gashuud avtaj, Daniyelyg
avrahaar oyuun sanaagaa chigluuljee. Daniyelyg heltruuleheer tereer nar
jargatal buh huchee gargav. 15 Daraa ni ter humuus huivaldan, haan deer
ireed, — Haantan mini, Myedye, Pyersiin huuliin yosoor haany togtooson
tushaal, esvel togtool oorchlogdoj boldoggui gedgiig medtugei! gev. 16
Tegeed haan zarlig buulgaj, Daniyelyg avchirj, arslangiin nuhend hayav.
Haan Daniyeld — Chinii urgelj uilchildeg Burhan chini chamaig Ooroo
avrah bolno gev. 17 Chuluu onhruulen avchirj, nuhnii amyg taglav.
Daniyelyn talaar yuu ch oorchlohgui baihyn tuld haan ooriin bolon ooriin
yazguurtnuudyn tamgan bogjoor tuuniig tamgalj latsdav. 18 Haan ordon
uruu butsaad, matsag barin shoniig ongoruulsen bogood yamar ch
zugaatsuulah zuiliig uzeegui, noir ni ch huljjee. 19 Ingeed haan uureer,
odor ehelj baihad bosoj, arslangiin nuh uruu yaaran ochiv. 20 Tereer
Daniyel uruu, nuh uruu dohoj ochood zovson duugaar hashhirch,

Daniyelyg duudaj — Amid Burhany zarts Daniyel aa. Chinii urgelj
uilchildeg Burhan chamaig arslangaas avarch chadav uu? gev. 21 Daniyel
haand hariulan — Haantan mini, monh nasaltugai! 22 Minii Burhan tenger
elchee ilgeej, arslanguudyn amyg taglasan bogood arslanguud nadad hor
uchruulsangui. Harin ch bi Tuunii omno gemguid tootsogdoj, bas haan
mini, tand yamar ch gem hiigeegui gev. 23 Haan mash ih bayarlaj,
Daniyelyg nuhnees gargahyg tushaasan. Daniyelyg nuhnees gargaj irehed
tuunii biyed yamar neg gemtel baisangui. Yaagaad gevel ter ooriin
Burhand itgesen bolgoo. 24 Daraa ni haan zarlig buulgaj, Daniyelyg hils
gutgesen humuusiig avchran, tedniig ehner huuhduudtei ni hamt arslangiin
nuhend hayav. Ted nuhnii yoroold hureegui baihad arslanguud tedniig darj,
buh yasyg ni hutalan butaljee. 25 Tegeed Darius haan buh gazar nutagt
amidarch baisan buh ard tumen, undesten, buh heltend zahidal bichij, «Ta
naryn amar amgalan byalhah boltugai. 26 Minii haanchlalyn heseg burd
humuus Daniyelyn Burhany omno emeen chichregtun gedgiig bi tushaaj
baina. Yaagaad gevel Terbeer amid Burhan bogood uurd monh
huvirshgui. Tuunii haanchlal ustgagdashgui haanchlal, Tuunii erh medel
monhod baih bolno. 27 Tereer tenger ba gazart avarch, choloolj,
Gaihamshig bolon temdguudiig uilddeg. Tereer bas Daniyelyg arslangiin
savraas avarsan bilee» hemeev. 28 Iinhuu Darius bolon Pyersiin
Koryeshiin haanchilsan uyed Daniyel amjilt olsoor baiv.

Daniyel 7

7:1 Vavilony haan Byelshazaryn neg deh jild Daniyel hevtej baihdaa
orondoo zuud zuudelj, oyuun uhaan dotroo uzegdel harav. Tereer zuudee
bichij uldeen, doorh zuilsiig yariv. 2 Daniyel — Shono bi uzegdel harj
baihad, tengeriin dorvon salhi ih dalaig ovolzuulj baiv. 3 Oor hoorondoo
adilgui dorvon avarga araatan dalaigaas garch irev. 4 Ehniih ni arslan shig
bogood burgediin jiguurtei bolgoo. Tuuniijiguuruud taslagdaj, tereer
gazraas hooron bosood, hun shig hoyor hol deeree zogsoh hurtel bi
harsaar bailaa. Tuund hunii oyuun uhaan ogogdov. 5 Haragtun, daraagiin
hoyor dahi araatan ni baavgai shig torhtei baiv. Ter hajuuddan bosoj

baisan bogood aman dotor ni, shudniih ni zavsar gurvan havirga zuusan
baiv. Ted tuund "Bosood, ih mah id" gev. 6 Uunii daraa bi harsaar baital,
haragtun irves shig oor negen araatan nuruundaa shuvuuny dorvon
dalavchtai baiv. Ter araatan bas dorvon tolgoitoi baisan ba tuund erh
medel ogogdov. 7 Uunii daraa bi shoniin uzegdeldee tsaash harval dorov
deh araatan ni aimshigtai, aidas toruulmeer asar huchtei bailaa. Ter ni tom
tomor shudtei baiv. Ter ni zalgij, evdej, uldseniig ni holooroo gishgev. Ene
ni urid baisan busad buh araatnuudaas yalgaatai bogood arvan evertei baiv.
8 Bi tedgeer evruudiig ajiglaj baital tednii dundaas oor negen jijig ever
urgaj, turuuchiin evruudees gurav ni tuunii omno undseeree bulgarav.
Haragtun, ene jijig ever hunii nud shig nudtei bogood iheer bardamnan
yarih amtai bolov. 9 Namaig harsaar baital sentiinuud tavigdaj, Ertnii
Negen Ooriin suudald zalrav. Tuunii huvtsas tsas shig tsagaan, Tuunii
tolgoin us ni tsever noos shig baiv. Tuunii sentii galyn dol shig, duguinuud
ni durelzsen gal shig baiv. 10 Tuunii omnoos galtai moron garch iren
ursav. Ui tumeeree Tuund uilchilj, Ui tumeeree Tuunii omno zogsotsgooj
bailaa. Shuult ehlen, nomuud delgegDev. 11 Evriin yarij bui bardam ugsiin
duunaas bolj bi harsaar bailaa. Araatan alagdaj, tuunii biye ni ustgagdan,
durelzsen gald hayagdah hurtel bi harsaar bailaa. 12 Uldsen araatnuudyn
huvid gevel tednii erh medel bulaagdsan bolovch tovloson tsag irtel tednii
ami heltrev. 13 Bi shoniin uzegdliig harsaar baisan bogood, Haragtun,
Hunii Huu shig Negen tengeriin uulsiig hologlon irj, Tereer Ertnii Negend
ochood, Tuund baraalhav. 14 Tuund erh medel, sur javhlan ba haanchlal
ogogdoj, Buh ard tumen, undesten, buh helten Tuund uilchlev. Tuunii
noyorhol uurdiin noyorhol bogood ongoron odohgui. Tuunii haanchlal ni
ustahgui haanchlal yum. 15 Harin Daniyel bi setgel dotroo shanalj, minii
oyuun bodol dotorh uzegdluud namaig tugsheeseer bailaa. 16 Bi hajuud
zogsogchdyn negend dohoj ochood, tuunees ene buh yavdlyn unen uchryg
asuuj ehellee. Ter nadad edgeer zuilsiin uchryg tailbarlaj helev. 17
"Edgeer dorvon avarga araatan bol gazraas bosoh dorvon haan yum. 18
Harin Deediin Deed Negenii ariun humuus haanchlalyg avch, ireh buh
uyeiin tursh uurd ezemshine" gev. 19 Daraa ni busad araatnuudaas
yalgaatai, nen aimshigtai, tomor shudtei, hurel humstai, zalgilj, butalj,

uldseniig ni holooroo gishgesen dorov deh araatny unen uchryg medehiig
bi hussen. 20 Mon tuunii tolgoin arvan ever bolon omno ni anhnyhaas
gurvan ever unasan oor neg ever buyuu nudtei, augaa ih bardam ug heldeg
amtai, gadna torhooroo busdaasaa iluu tom haragdsan ever zergiin uchryg
medehiig huslee. 21 Namaig harsaar baihad ter ever ariun humuustei
tulaldan daitaj, tedniig diilj baisan bogood 22 Ertnii Negen irj, Deediin
Deed Negenii ariun humuusiin toloo shuult yavuulj, ariun humuus
haanchlalyg zalgamjlah tsag ireh hurtel ene zuil urgeljilsen yum. 23 Tereer
iin heljee. "Dorov deh araatan bol gazar deerh dorov deh haanchlal baih
bogood ter ni busad buh haanchlalaas yalgaran, buh delhiig zalgij, talhalj,
evdeh bolno. 24 Arvan ever bol ter haanchlalaas bosoh arvan haan yum.
Tednii daraa urid ni baigsdaas yalgaatai, oor negen haan bosood gurvan
haanyg darah bolno. 25 Tereer Hamgiin Deed Negenii esreg yarij, Deediin
Deed Negenii ariun humuusiig diileh bolno. Tereer tsag uye bolon huulid
oorchlolt oruulahyg oroldoh bolno. Ariun humuus neg tsag uye, tsag
uyeud, hagas tsag uyeiin tursh tuunii gart tushaagdana. 26 Harin shuult
ehleh bogood tuunii erh medel bulaagdaj, burmoson ustgagdaj monhod
sonono. 27 Tegeed buhel tengeriin doorhi hamag haanchlalyn deed zasag,
erh medel bolon aguu baidal ni Deediin Deed Negenii ariun humuusiin ard
tumend ogogdoh bolno. Tuunii haanchlal ni uurdiin haanchlal baih bogood
buh erh medluud Tuund uilchilj, zahiragdan dagah bolno" gev. 28 Uugeer
ilchlelt duusav. Daniyel, minii bodluud namaig ihed tugsheej, tsarai maani
tsonhiison bolovch ene yavdlyg bi dotroo hadgalav.

Daniyel 8

8:1 Byelshazar haany noyorhlyn gurav dahi jild, anhny uzegdlees hoish
Daniyel nadad dahin negen uzegdel uzegdev. 2 Bi uzegdliig uzej baihdaa
Yelam aimgiin Susa tsaizad baisan. Bi ooroo uzegdel dotor Ulai golyn
eregt baiv. 3 Bi nudee deeshluulen harahad, golyn ereg deer hoyor evertei
huts zogsoj baiv. Hoyor ever urt baisan bolovch hojim urgasan ever ni
nogoogoosoo iluu urt bolgoo. 4 Namaig harahad ter huts baruun, hoid,
omno zug uruu morgoj baisan bogood tuuniig diileh oor araatan neg ch

ugui, mon tuunii huchnees avrah hen ch baihgui,harin tereer hussenee hiij,
ooriigoo orgomjlov. **5** Bi uuniig ajiglaj baital negen uhna baruun zugees,
buh delhiig toiron hol ni gazar hurelgui irev. Uhny nudnii hoorond neg
ontsgoi ever baiv. **6** Golyn ereg deer zogsoj baihad ni minii harsan hoyor
evertei huts uruu tereer oirtoj, huchtei uur hilengeer tuun uruu dairav. **7**
Tereer onooh hutsand oirtoj irehiig bi harsan. Uhna tuund hilegnesen
bailaa. Tereer tuuniig morgoj, hoyor evriig ni hugalsan bogood huts
tuuniig eserguutseh huchgui baiv. Uhna hutsyg gazar chuluudaj, deer ni
gishgechsen bogood hutsyg uhny huchnees avrah hen ch baihgui bailaa. **8**
Tegeed uhna ooriigoo ontsgoi orgomjilloo. Gevch tereer huchirheg
bolmogts tom ever ni hugaran unaj, orond ni ontsgoi dorvon ever tengeriin
dorvon salhiig chiglen urgav. **9** Tedgeeriin dotorh neg evrees negen jijig
ever garch, omno, dorno zug ba Uzesgelent Ornyg chiglen ontsgoi tom
bolov. **10** Tereer tengeriin tseregt hureheer urgaj, tserguud hiigeed oddyn
zarimyg gazart unagaj, ulandaa gishgev. **11** Tereer ooriigoo tengeriin
tsergiin Janjintai adil bolgohoor orgomjilj, Tuunees odor buriin tahilyg
holduulj, Tuunii ariun gazryg suitgev. **12** Nuglees bolj tengeriin tserguud
odor buriin tahilyn hamtaar evert orgogdoh bolno. Ever uneniig gazar
hayaj, duraaraa avirlan, amjilt olsoor baihbolno. **13** Tegeed bi negen ariun
hunii oguulehiig sonsov. Mon oguulj bui ariun hund oor negen ariun hun —
Ariun gazar bolon tengeriin tserguud hoyoryg gishgegdehiig
zovshooruulehiin tuld nugel aidsyg toruulseer baihad odor buriin tahilyn
tuhai enehuu uzegdel hedii boltol urgeljleh ve? gev. **14** Tereer nadad —
Hoyor myanga gurvan zuun ogloo ba udshiin turshid. Tegsnii daraa ariun
gazar zohistoigoor dahin sergeegdene gev. **15** Daniyel bi ene uzegdliig
uzeed, tuunii utgyg oilgohoor haiv. Haragtun, hun shig durstei negen minii
omno zogsoj baiv. **16** Ulai golyn ergiin dundaas hunii duu garch, tereer
duudaj, — Gabriyel aa. Ene hund uzegdliig tailbarla gehiig bi sonsov. **17**
Tegeed ter minii zogsoj baisan gazart dohoj irsend, bi aij, nuureeree gazar
unav. Ter nadad — Hunii huu, ene uzegdel togsgoliin tsagt hamaarch
baigaa gedgiig oilgogtun gev. **18** Tuuniig nadtai yarij baih zuur, bi nuuree
gazart naaj, gun noirond avtav. Gevch ter nadad garaa hurgej, namaig tseh
shuluun bosgoson. **19** Tereer — Haragtun, hilengiin suulchiin tsagt yuu

bolohyg bi chamd medegdeh gej baina. Uchir ni ene uzegdel togsgoliin
togtoogdson tsagt hamaarch baina. **20** Chinii uzsen hoyor evertei huts bol
Myedye bolon Pyersiin haadyg toloolj baina. **21** Us ihtei uhna bol Gryekiin
haanchlalyg toloolj baigaa bogood nudniih ni hoorondoh tom ever bol
tuunii anhny haan bolgoo. **22** Hugarsan ever bolon orond ni urgasan
dorvon ever bol ter undestnees bosson bolovch anhnyh shig huchtei
baigaagui dorvon haanchlalyg toloolj baina. **23** Edgeeriin noyorhlyn
togsgol uyed nugeltnuud iluu hargis boloh uyed, ichguurgui, nuuts
yavuulgad garamgai negen haan garch irne. **24** Ter ooriinhoo hucheer bus,
augaa huchtei bolno. Ter asar ih hemjeegeer evdej, amjilt olon duraaraa
durgih bolno. Tereer huchtenuudiig bolon ariun humuusiig sonoono. **25**
Tereer hersuu uhaanaaraa huuran mehleltiig hogjuulehed noloolno. Tereer
zurh setgeldee bardamnaj, Amar taivan baihad ni olon huniig suitgeh
bolno. Tereer bur Jononguudyn Jonong eserguutsen bosoh bolovch Hunii
garyn oroltsooguigeer sonoh bolno. **26** Deer oguulsen ogloo ba udshiin
tuhai uzegdel bol unen. Harin ene uzegdliig nuutslan hadgal. Uchir ni ene
ni ireedui deh olon honogt hamaarna gev. **27** Daraa ni Daniyel bi etsej,
heden odor ovdloo. Tegeed dahin bosoj, haany albyg hashsan. Gevch bi
uzegdliin talaar ih gaihsan bogood tuunii uchryg tailbarlah hen ch
baigaagui.

Daniyel 9

9:1 Haldyeichuudyn haanchlalyn haan bolson, Myedye ovgiin
Ahashvyeroshiin huu Dariusyn anhdugaar jild buyuu **2** tuunii noyorhlyn
anhdugaar jild Daniyel bi EZENii ugeer esh uzuulegch Iyeryemiad
ilerhiilegdsen Iyerusalimyn hoosrol duustal urgeljleh jiliin toog buyuu
dalan jil baigaa gedgiig nomoos medsen. **3** Tiimees bi zalbiral ba
guiltaaraa matsag barij, taar omsoj, oor deeree uns asgan, Ezen Burhanyg
haihaar, Tuun uruu hicheenguilen handsan. **4** Bi ooriin Burhan EZENd
zalbirch, huleen zovshoorch, helsen ni — Ee halag, Ezen mini, aguu, aidas
torom Burhan mini. Tanyg hairlaj, Tany tushaaluudyg sahigchdad Ta
geree bolon hair enerlee ogdog. **5** Bid nugel uildej, gem buruud holbogdoj,

hargis uils hiij, terselj, tuugeer ch barahgui Tany tushaal ba togtooluudaas
holdson. 6 Tuunees gadna manai haad, manai jononguud, manai ovog
deedes bolon gazar nutgiin buh ard tumend Tany nereer yarisan Tany zarts
nar boloh esh uzuulegch naryg bid sonsoogui. 7 Ezen mini, unen zov ni
Tanyh. Harin onoodriinh shig ichguur ni bidniih. Uund Iuda humuust,
Iyerusalimyn orshin suutchdad bolon buh Izrailid buyuu oir hol baigchdad
ba Tany esreg hiisen tednii itgelgui uilsiinh nitoloo Tany hooson buh orond
baigaa tedend hamaarna. 8 Ezen mini, bid Tany esreg nugel uildsen
uchraas ichguur ni bidniih, manai haad, manai jononguud, manai ovog
deedsiinh. 9 Uchir ni bid Tuunii esreg terselsen uchir enerel uuchlal ni
bidnii Burhan Ezend bii. 10 Burhan Ooriin zarts nar boloh esh
uzuulegchdeer damjuulan bidnii omno togtooj ogson surgaalyg ni dagan
alhah gej EZEN Burhanyhaa duug bid dagaagui. 11 Harin ch buh Izraili
Tany huuliig zorchin, Tany duu hooloig dagalgui zam buruulsan. Tiimees
Burhany zarts Mosyegiin huulid bichigdsen tangargiin hamt, haraal ni
bidnii deer buujee. Uchir ni bid Tuunii esreg nugel uildsen yum. 12 Bidend
aguu ih gamshgiig avchrahaar bidnii esreg bolon bidniig zahirdag
zahiragchdyn esreg aildsan ugee ter bataljee. Uchir ni Iyerusalimd
uildegdsen shig iim yavdal tengeriin dor haana ch tohioldoj baigaagui. 13
Mosyegiin huulid bichigdseneer ene buh gamshig biden deer buusan bilee.
Gesen ch bid oorsdiin gem buruugaas ergej, Tany unend anhaaral tavilgui
EZEN Burhanyhaa taallyg husemjlen haigaagui. 14 Tiim uchraas EZEN
gamshgiig hadgalan huraaj, bidnii deer buulgasan. Yuu gevel bidnii
Burhan EZEN Ooriin uildsen buh heregtee zov shudarga baidag yum.
Harin bid Tuunii duu hooloig dagaagui. 15 Harin odoo huchirheg mutraar
Ooriinhoo ard tumniig Yegipyetiin nutgaas hotolj gargan, Ooriigoo
onoodriinh shig ner aldartai bolgoson bidnii Burhan Ezen mini, bid nugel
uildej, hargisaar amidarsan. 16 Ezen mini, Tany buh unen zov uilsiin daguu
Ta Ooriin hot Iyerusalimaas buyuu Ooriin ariun uulaas uur hilengee butsaaj
avaach. Uchir ni bidnii nugel bolon bidnii etseg ovgodiin gem buruutaas
bolj Iyerusalim ba Tany ard tumen bidnii ergen toirny buh ulsuudad
ichguur gutamshig bolson yum. 17 Tiimees odoo bidnii Burhan aa, Ooriin
zartsyn zalbiral bolon tuunii guiltyg sonsood, Ezen mini, Ooriin toloo,

Ooriin nuurnii gerliig Tany hoosorson ariun gazart tusgaach. **18** Burhan
mini ee, sonoroo talbij, sonsooch! Melmiigee neej, bidnii hoosrol ba Tany
nereer nerlegdsen hotyg haraach. Uchir ni bid oorsdiin unen zoviin toloo
bish, harin Tany aguu enerliin toloo Tany omno guiltaa orgoj baina. **19**
Ezen mini, sonsooch! Ezen mini, orshoogooch! Ezen mini, sonsood,
uildeech! Burhan mini ee, Ooriinhoo toloo hiih uilee buu hoishluulaach.
Uchir ni Tany hot bolon Tany ard tumen Tany nereer nerlegdsen bilee gev.
20 Bi yarij, zalbirch, ooriin bolon ooriin ard tumen Izrailiin nugliig huleen
zovshoorch, minii Burhany ariun uulyn toloo ooriin Burhan EZENii omno
guiltaa orgosoor, **21** bi zalbiral dotor yarisaar baital, turuuchiin uzegdel
dund minii uzsen hun Gabriyel, oroin tahilyn uyed namaig ihed yadarsan
baihad nad deer irev. **22** Hereer nadad zaavar ogch, nadtai yarin, —
Daniyel aa. Bi chamd hersuu uhaan, oilgoltyg ogohoor irsen. **23** Chamaig
guij ehlehed zarlig garsan bogood chamd meduuleheer irlee. Chi ene
medeeg sain bodoj, uzegdliig oilgo. **24** Chinii ard tumen bolon chinii ariun
hotyn toloo buyuu hilentsiig duusgaj, nugliig togsgoj, gem buruugiin toloo
evleruulliig buteej, monhiin zov shudarga baidlyg togtooj, uzegdel ba esh
uzuullegiig bituumjilj, hamgiin ariun gazryg toslohyn tuld dalan doloon
honog togtoogdson yum. **25** Iyerusalimyg sergeen barij bosgohoor zarlig
garah tsagaas ehleed Jonon Myessia ireh hurtel doloon doloon honog
bolon jaran hoyor doloon honog baih bolno gedgiig chi medej uhaar.
Zovlongiin tsagt ch gesen Iyerusalim herem, dalantaigaa sergeen
bosgogdono. **26** Tegeed jaran hoyor doloon honogiin daraa Myessia
taslagdah bogood yuu ch ugui bolno. Hojim ireh jonongiin ard tumen hot
ba ariun gazryg evdeh bolno. Tuunii togsgol ni uyereer irj, bur etses hurtel
tend dain urgeljilj, hoosrol ni togtoogdson bilee. **27** Tereer olon humuustei
neg doloon honogiin tursh bat geree baiguulna. Gevch doloon honogiin
dund tereer tahil bolon ideen orgoliig horiglono. Buzryn jiguur deer
jigshuuriig avchragch negen irj, togtoogdson buren evdreliig hurtel buyuu
jigshuuriig avchragch negen deer tsutgagdah hurtel baina gev.

Daniyel 10

10:1 Pyersiin haan Koryeshiin gurav dahi jild Byeltyeshazar hemeen
nerlegdsen Daniyeld negen ug ilchlegdev. Ene ug unen bogood ih zorchliin
tuhai baisan bolovch tereer ene ugiig oilgoj, ene uzegdliig ch uhaarav. 2
Ter odruuded Daniyel bi buten gurvan doloo honog gashuudjee. 3 Buten
gurvan doloo honog duustal bi amtat hool ch idsengui, mah ba dars ch
amandaa hurgesengui, yamar ch tos turhsengui. 4 Ehnii saryn horin dorov
deh odor bi Tigr hemeeh ih mornii ereg deer zogsoj baigaad, 5 nudee
deesh orgon harahad, maalingan huvtsas omsoj, Ufazyn shijir altan bus
buselsen negen hun uzegdev. 6 Mon tuunii biye ni binderiyaa chuluu shig,
tsarai ni ayangyn durtei, nud ni durelzsen bambar shig, gar ba hol ni
ongolson hurliin gyalbaa shig, bas duu hooloi ni tumen hunii duu met
bolgoo. 7 Daniyel bi l gantsaaraa ene uzegdliig harsan. Tegehed nadtai
hamt baisan humuus ene uzegdliig haraagui bolovch tedniig aguu ih aidas
nomorch, ted zugtan nuugdatsgaasan bilee. 8 Tiimees bi gantsaaraa uldej,
ene aguu uzegdliig harsan. Gesen ch minii dotor tamir tenhee alga bolj,
tsarai mini ongo aldan zevhiirch, nadad huch chadal uldsengui. 9 Ingeed bi
tuunii ugiig sonsson. Tuunii ugiig sonsonguut bi nuureeree gazar unaj, gun
noirond avtav. 10 Haragtun, negen gar nadad hursend, bi chichirseer
ovdog ba garynhaa algan deer bosov. 11 Tereer nadad — Ihed
hundlegddeg Daniyel aa, chamd heleh gej bui minii ugiig oilgoj, tseh
shuluun zogsogtun. Yuu gevel bi cham uruu ilgeegdsen yum gev. Ter
nadad ene ugiig helehed bi chichirseer bosov. 12 Tereer nadad — Buu ai,
Daniyel aa. Uchir ni uuniig oilgoj avahaar, mon ooriin Burhany omno
ooriigoo dord tavihaar zurhendee shiidsen anhny odroos chini chinii ugsiig
Burhan sonsson uchir bi ugend chini hariulahaar irlee. 13 Gevch Pyersiin
haant ulsyn jonon namaig horin negen odor eserguutssen. Harin terguun
jononguudyn neg boloh Mihayel nadad tuslahaar irsen. Uchir ni bi tend
Pyersiin haadtai hamt uldsen baiv. 14 Hojmyn odruuded chinii ard tumend
yuu tohioldoh tuhai chamd oilguulahaar bi odoo irlee. Uchir ni ene
uzegdel ireeduin odruuded hamaarna gev. 15 Tereer nadad edgeer ugiig
helenguut bi nuureeree gazar shirten, duugui bolson. 16 Hunii huu shig
durstei negen uruuld mini hurch baiv. Tegehed bi amaa neej, minii omno
zogsson tuund handan — Ezen mini ee, uzegdlees bolj minii deer zovlon

shanalal irj, nadad yamar ch huch ugui bolloo. 17 Uchir ni ezenii mini iim
zarts minii ezentei herhen yarij chadah bilee? Minii huvid gevel, odoo
nadad yamar ch tamir tenhee uldeegui, amisgal ch ugui bolson gev. 18
Tegehed hunii durtei ter negen nadad dahin hurch, namaig chadaltai
bolgov. 19 Tereer — Ihed hundlegddeg hun ee, buu ai. Amar amgalan
chamd baig. Zorigiig av, zorigtoi boltugai! gev. Ter nadad ingej helenguut
bi huch tenheetei bolj, — Minii ezen ta namaig huch tenheetei bolgoson
uchir yarij hairla gev. 20 Tegeed tereer — Bi cham uruu yuuny tuld irsniig
chi oilgoj baina uu? Gevch bi odoo Pyersiin jonontoi baildahaar butsah
yostoi. Tiimees bi yavlaa, harin haragtun, Gryekiin jonon ireh gej baigaa.
21 Gevch unenii bicheest yuu gej bichigdseniig bi chamd helne. Gesen ch
tanai jonon Mihayelaas oor, edgeer huchnuudiin esreg nadtai hamt bat
zogsoh hun baihgui yum gev.

Daniyel 11

11:1 Myedye hun Dariusyn anhdugaar jild bi tuuniig zorigjuulagch bolon
hamgaalagch bolohyn tuld bosson. 2 Odoo bi chamd uneniig heliye.
Haragtun, Pyerst gurvan oor haan bosoj, daraa ni ted bugdees hamaagui
iluu bayalagtai dorov deh haan garch irne. Tereer ed horongooroo huchtei
bolmogtsoo, buhel haant ulsyg Gryekiin noyorhlyn esreg bolgoj odoono. 3
Huchirheg haan garch, aguu ih erh medleer zahirch, ooriin hussen zuilee
uildeh bolno. 4 Harin tuuniig orgildoo hurmegts, haanchlal ni nuraagdaj,
yertontsiin dorvon zugt huvaagdana. Eneni tuunii ur udamd hurtehgui,
tuunii olj avsan erh medliin daguu ch huvaagdahgui, mon tuunii uls guren
undseeree taslagdaj, busdad ochno. 5 Daraa ni Omno zugiin haan ooriin
jononguudyn negentei hamt huchtei boloh bogood ter jonon tuunees iluu
huchtei bolj erh medliig olno. Tuunii erh medeluneheer aguu ih bolno. 6
Heden jiliin daraa ted tunshilj, Omno zugiin haany ohin eviin geree
baiguulahyn tuld Umard zugiin haand ochno. Harin gunj huchee ch
hadgalahgui, haan ch mon huchee uldeehgui. Harin ter odruuded gunj
bolon tuuniig avchragch, tuunii etseg, tuuniig demjigchid bugd
horoogdono. 7 Harin gunjiin udam utsaany neg hun orond ni garch ireed,

Umard zutiin haany tsergiin esreg bosoj, tsaizad ni tsomron orj, tednii
esreg baildaj huchee haruulna. 8 Tegeed tednii burhad, mon tomor
shuteen, nandin alt mongon savnuudyg tereer Yegipyet uruu olzlon
avaachij, heden jiliin turshid Umard zutiin haanyg dairahgui. 9 Daraa ni
Umard zugiin haan Omno zugiin haany ezemshil nutagt nevtren oroh
bolovch ooriin nutagtaa butsna. 10 Tuunii hovguud daind beltgej, asar olon
tsergiig too tomshguigeer tsugluulna. Tedgeeriin neg ni uyeriin us shig
buuj ireed, halij, Omno zugiin haany bat tsaizyg hurtel dahin dovtolno. 11
Omno zugiin haan hilegnen uurlaj, Umard zugiin haantai tulaldahaar
ochno. Umard zugiin haan too tomshgui ih tsergiig tsugluulah bolovch,
tedgeer ni Omno zugiin haany gart avtagdana. 12 Too tomshgui tsergiig
olzolsny daraa, Omno zugiin haany zurh omog deerengui bolj, tum tumeer
ustgah bolovch yalaltad hurehgui. 13 Uchir ni Umard zugiin haan dahin
uridynhaas iluu olon tsergiig tsugluulj, heden jiliin daraa buren zevseglesen
ih tseregteigee dahin dovtolno. 14 Ter uyed olon hun Omno zugiin haany
esreg bosno. Chinii ard tumnii dundaas tersluu humuus uzegdliig
biyeluuleh gej oorsdiigoo orgomjloh bolovch ted unah bolno. 15 Tegeed
Umard zugiin haan irj, busleltiin ovoo bosgoj, bat behlegdsen hotyg ezlen
avna. Omno zugiin huchnuud buyuu shildeg tserguud ni hurtel tuuniig diilj
chadahgui. Uchir ni eserguutseh huch hurehgui baih bolno. 16 Harin esreg
ireh hen ch bolov duraaraa avirlah bogood tuuniig diileh chadaltai hun
oldohgui. Tereer gartaa hoosrolyg barin Uzesgelent Orond heseg zuur
baih bolno. 17 Tereer buhel haanchlalynhaa huchiig barin irj, ev
nairamdlyn gereeg heregjuulen, ulsyg ni sonoohiin tuld tuund emegtein
ohinyg ogno. Gevch ter ni tuund tuslahgui, tuunii tald ch orohgui. 18
Daraa ni tereer nuuree dalain arluud uruu handuulj, tednees olnyg ezlen
avna. Harin negen janjin ni tuunii zevuutsliig zogsooj, zevuutsliig ni ooriinh
ni esreg erguulne. 19 Ingeed ter ooriin ulsyn tsaizuud uruu nuuree erguuleh
bolovch, buderch unan, dahin haragdahgui bolno. 20 Daraa ni tuunii orond
garch ireh negen ooriin haanchlalyn Erdene uruu darlagchdyg yavuulah
bolno. Gesen ch heden odriin daraa hilengeer yum uu, dainy talbart bus
tereer alagdana. 21 Tuunii orond haanchlahyn hundetgeliig oloogui
jigshuurt hun garch ireh bolovch tereer amar amgalangiin tsagt irj, nuuts

yavuulgaar haanchlalyg hulne. 22 Uyeriin us shig halih huchnuud tuunii
omno hamagdan tsohigdoj, gereenii jonon ch mon ustgagdana. 23 Tuuntei
geree heleltseer baiguulsny daraa tereer mehelseer baih bogood baga ard
tumneer ih huchiig olno. 24 Amar amgalangiin tsagiig dalimduulj tereer
noyorhlyn hamgiin bayan gazart nevtren orj, etsguudiinhee bolon ovog
deedsiinhee hiigeegui zuiliig guitselduulne. Tereer deeremden bulaaj
avsan, olzolj avsan zuils ba ed bayalgiig ooriin humuust taraaj ogno. Ter
huivaldaanaaraa tsaizuudyg ezleh bolovch ene ni heseg zuur l yavagdana.
25 Tereer ih tsergiig daguulan, ooriin sur huch bolon setgel zorigiig Omno
zugiin haany esreg ilerhiilne. Omno zugiin haan ch daitahaar ihed olon,
mash huchtei tsergiig beltgeh bolovch tuunii esreg garsan
huivaldaanuudaas bolj diilj chadahgui. 26 Tuunii shilmel ideeg hurtegsed
ooriig ni honooj, tuunii tsereg butrah bolovch olon hunalagdana. 27 Hoyor
haan setgeldee buzryg teej, neg shireend suuj baihdaa biye biyendee hudal
helne. Harin ter ni amjiltad hurehgui. Yaagaad gevel etses ni togtoogdson
tsagt ireh bolno. 28 Tegeed terbeer ih olz bayalagtai nutag uruutaa butsah
bolno. Harin tuunii zurh setgel ariun gereenii esreg baih bogood tereer
uildlee hiigeed, nutagtaa butsna. 29 Togtoogdson tsagt tereer butsaj iren,
Omno zug uruu yavah bolovch ene udaagiin ayan ni omnohtei ni adilgui
baina. 30 Uchir ni Kittimiin holog ongotsnuud tuunii esreg dairna. Tiim
uchraas tereer zurhee aldan butsaj, ariun gereend hilegnen, uildlee hiine.
Tereer butsaj ireed ariun gereeg ul oishoogchdyg deedelne. 31 Tuunii
tserguud bosoj, ariun gazryn tsaizyg buzarlaj, odor buriin tahilyg
horiglono. Ted hoosrolyn buzar yumyg togtooj tavina. 32 Tereer gereend
terslegchdiig yaldam ugseer burhangui baidald erguulne. Harin ooriin
Burhanyg medegch ard tumen huchirheg bolj, uildel hiine. 33 Ard tumnii
dundaas hersuu uhaantnuud olon hund oilgoltyg ogoh bolovch ted olon
odriin turshid selmiin irend unaj, galyn dolond shataagdaj, olzlogdon
tonuulna. 34 Ted doroiton unah uyedee baga zereg l tuslamj avna. Olon
humuus hoyor nuur gargan tedentei negdene. 35 Hersuu uhaantai zarim ni
doroiton unah bolovch ene ni ted etssiin tsag hurtel tseverlegdej,
ariusgagdaj, shinechlegdehiin tuld yum. Uchir ni togtoogdson tsag
haraahan boloogui baina. 36 Tegeed neg haan hussenee hiij, ooriigoo

alivaa burhnaas iluu deedlen orgomjilj, burhdyn Burhany esreg
doromjlolyg yarih bolno. Uur hilen zogsoh hurtel tereer amjilt olno. Uchir
ni togtoogdson zuil biyelegdeh bolno. **37** Tereer ovog deedsiinhee burhad,
emegteichuudiin husemjilsen zuils bolon busad yamar ch burhdyg ul
hundetgene. Tereer ooriigoo l ter buhnees deeguur orgomjilno. **38** Harin
orond ni tereer bat beh tsaizuudyn burhnyg buyuu etseg ovgodiinhoo
meddeggui baisan burhnyg alt, mongo, unet chuluu, erdeneseer tahin
hundetgene. **39** Tereer hariin burhny tuslamjtaigaar hamgiin bat tsaizuudyn
esreg dovtolno. Ooriig ni huleen zovshoorogchdod terbeer aguu hundetgel
uzuulj, tedneer olon tumniig zahiruulj, shagnal bolgon tedend gazryg
huvaaj ogno. **40** Etssiin tsagt Omno zutiin haan tuuntei morgoldoh bogood
Umard zugiin haan tereg, morit tsereg bolon olon holog ongotsoor shuurga
met tuunii esreg dairna. Tereer olon ulsad haldaj, uyeriin us shig halin
ongorno. **41** Tereer bas Uzesgelent Orond nevtren oroh bogood olon ulsyg
ustgana. Harin Yedom, Moab bolon Ammony hovguudiin shildeg humuus
tuunii garaas avragdana. **42** Daraa ni tereer busad ulsuudyn esreg garaa
sungah bogood Yegipyet ch tuunii garaas multarch ul chadna. **43** Harin
tereer nuutslagdsan alt, mongo bolon Yegipyetiin buh unet erh medliig
gartaa avna. Livichuud ba yetiopchuud tuunii holiin door molhotsgooh
bolno. **44** Gevch Dorno ba Umard zugees irsen tsuu ugs tuuniig zovooh
bogood tereer olon tumniig hyadaj ustgahaar uur hilenteigeer garah bolno.
45 Tereer tengis ba uzesgelent Ariun Uulyn dund ooriin noyorhlyn
tanhimyn tsatsryg bosgono. Harin tuunii togsgol ireh bogood hen ch tuund
tuslahgui.

Daniyel 12

12:1 Ter uyed chinii ard tumnii hovguudiig hamgaaldag aguu jonon
Mihayel bosno. Ene undesten uussen tsagaas ter uye hurtel hezee ch
baigaagui hund tsag bolno. Ter uyed chinii ard tumnii dundaas nomd
bichigdsen bugd avragdah bolno. **2** Gazryn shoroond bulagdsan
noirsogchdoos olon ni serj, neg heseg ni monh ami uruu, harin nogoo
heseg ni ichguur bolon monhiin jigshil uruu yavna. **3** Hersuu uhaantai ni

tengeriin mandlyn gerel shig tuyaarch, olnyg zov shudarga baidald
avchragchid ni od met uurd monh gerelteh bolno. **4** Harin Daniyel chi,
tsag hugatsaany togsgol hurtel edgeer ugsiig bituumjilj, ene nomyg
latsdagtun. Olon hun naash tsaash yavan, medleg oson nemegdene gej
helev. **5** Tegehed Daniyel bi harahad hoyor oor hun baisan bogood neg ni
golyn naad eregt, nogoo ni golyn tsaad eregt zogsoj baiv. **6** Tednii neg ni
golyn usan deer zogsogch, maalingan huvtsastai hund handan — Edgeer
gaihamshguudyn etses boltol her udah ve? gev. **7** Golyn usan deer
zogsogch, maalingan huvtsastai hun baruun bolon zuun garaa tenger ood
sungaad, monhod amidragch Negenii nereer tangaraglan — Ter ni tsag
uye, tsag uyeud, hagas tsag uye bolno gehiig bi sonsloo. Ted ariun
humuusiin huchiig nuraaj duussany daraa ene buh yavdal togsono gej bas
oguulsen. **8** Harin bi sonsson bolovch oilgoj chadsangui. Tiimees bi —
Ezen mini, ene buh yavdlyn ur dun yuu boloh ve? gej asuuv. **9** Tereer —
Daniyel aa, ooriinhoo zamaar yavagtun. Uchir ni edgeer ugs etssiin tsag
hurtel bituumjlegden, latsdagdsan yum. **10** Olon hun shinechlegden,
ariusgagdaj, tsevershuulegdene. Harin hilentset humuus hilentsee uildene.
Hilentset humuusiin neg ni ch oilgohgui, harin hersuu uhaantnuud oilgono.
11 Odor buriin tahil horiglogdoj, hoosrolyn buzar yum tavigdah tsagaas
neg myanga hoyor zuun yeren odor bolno. **12** Huleen huleeseer neg
myanga gurvan zuun guchin tavan odort hursen ni yerooltei yee! **13** Harin
chinii huvid gevel, ooriinhoo zamaar etses hurtel yav. Tegvel chi
amgaland orj, tsag uyeiin etsest huvia hurteheer dahin bosoh bolno gev.

Hosyea 1

1:1 Iudagiin haad boloh Uzzia, Iotam, Ahaz ba Hyezyekia naryn odruuded
hiigeed Izrailiin haan, Ioashiin huu Iyeroboamyn odruuded Byeyeriin huu
Hosyead irsen EZENii ug ene boloi. 2 EZEN Hosyeagaar damjuulan anh
aildsan uyed EZEN Hosyead — Yav, oortoo zavhai ehneriig avch, zavhai
huuhduudtei bol. Uchir ni ene nutag EZENiig orhisoor, eree tseergui
zavhairlyg uildej baina gev. 3 Tiimees ter yavj, Diblaimyn ohin Gomyeryg
avlaa. Gomyer jiremslen, tuund huug toruuljee. 4 EZEN Hosyead handan
— Tuuniig Iyezryeyel hemeen nerle. Uchir ni Iyezryeyeld ursgasan tsusny
toloo udahgui Bi Iyehugiin geriig shiitgej, Izrailiin geriin haanchlalyg
togsgoh bolno. 5 Ter odort Bi Iyezryeyeliin hondiid Izrailiin numyg
hugalna hemeejee. 6 Daraa ni Gomyer dahin jiremslen ohin toruuljee.
EZEN Hosyead — Ter ohinyg Loruhama hemeen nerle. Uchir ni Bi
Izrailiin geriig tsaashid orovdohgui, tedniig hezee ch uuchlahgui. 7 Gevch
Bi Iudagiin geriig orovdon tedgeeriig oorsdiinh ni Burhan EZENeer avrah
bogood tedniig num, ild, tulaan, morid, esvel moritnuudaar avrahgui
hemeev. 8 Loruhamag hohnoos garah uyed Gomyer dahin jiremslen huu
toruuljee. 9 EZEN aildsan ni — Tuuniig Loammi hemeen nerle. Uchir ni ta
nar Minii ard tumen bish bogood Bi ta naryn Burhan bish gev. 10 Gesen ch
Izrailiin hovguudiin too ni dalain els met hemjij, toolohyn argagui baih
bolno. "Ta nar Minii ard tumen bish" hemeen tedend helsen gazart "Ta nar
amid Burhany hovguud" hemeen tedend heleh bolno. 11 Iudagiin
hovguud, Izrailiin hovguud hamtdaa tsuglarch, oorsoddoo neg
udirdagchiig tomilon, nutgaasaa yavah bolno. Uchir ni Iyezryeyeliin odor
ni augaa baih yum.

Hosyea 2

2:1 Ahduunartaa "Ammi" gej, egch duu nartaa "Ruhama" hemeen hel. 2
"Temtseld, ehteigee temtseld. Uchir ni ter bol minii ehner bish, Bi tuunii
nohor bish. Tuunii nuurnees zavhairlyg zailuulj, hohniih ni hoorondoos
sadar samuunyg ni arilga. 3 Es tegvel Bi tuuniig nutsgelen, anh mendelsen

odriinh shig ni tuuniig il gargana. Bi bas tuuniig tsol met, zeluud gazar met
bolgon, tsangaaj alah bolno. 4 Bas Bi tuunii huuhduudiig orovdohgui.
Yaagaad gevel ted zavhai huuhduud yum. 5 Uchir ni tednii eh zavhairsan.
Tedniig teesen ter em ichguuriig uildjee. Uchir ni ter «Nadad minii talh,
minii usyg ba minii noos, minii maalinga ba minii tos, minii darsyg ogdog
nuuts amraguudynhaa araas bi yavna» gej heljee. 6 Tegeheer haragtun, Bi
tuunii zamyg uurgeneer shiveelj,ter ooriin jimiig olj chadahgui boltol Bi
tuunii esreg hana bosgono. 7 Ter nuuts amraguudaa moshgon dagavch
tedniig guitsehgui. Tereer tedniig haih bolovch tedniig olohgui. Tegeed ter
em «Bi ooriinhoo anhny nohor uruu butsan yavna. Uchir ni minii huvid
odoogiinhoos ter uyed iluu sain baisan» geh bolno. 8 Uchir ni tuund ur
taria, shine dars ba tosyg ogch,tuunii deer mongo, altyg arvijuulsan ni Bi
baisan gedgiig ter em meddeggui. Harin ted tedgeeriig Baald zoriulan
ashiglasan. 9 Tegeheer urgats huraah uyed ni Bi Ooriin ur tariag butsaan
avch, uliral ni bolohod Ooriin shine darsyg butsaah bolno. Bas tuunii
nutsgen biyeiig halhlahaar ogogdson Ooriin noos ba Ooriin maalingyg Bi
avch yavah bolno. 10 Tegeed Bi tuunii nuuts amraguudyn nuden deer
tuunii buzar yavdlyg il gargah bogood hen ch tuuniig Minii mutraas
avrahgui. 11 Bas tuunii buh tsengel, nair naadam, tuunii shine saruud,
amraltyn odruud ba tuunii buh bayaryn chuulganuudyg Bi etses bolgono.
12 «Minii nuuts amraguudyn nadad ogson minii hols bol edgeer yum»
hemeen oguuleh ter emiin usan uzmiin ba injriin moddyg Bi suitgeh bolno.
Bi tedgeeriig oi bolgoj, heeriin araatnuud tedgeeriig tsolmoh bolno. 13
Bas Baaluudyn odruudiin toloo Bi tuuniig shiitgeh bolno. Tereer tedgeert
tahil orgoj eemeg, erdeneer ooriigoo goyoj chimen, nuuts amraguudaa
dagan yavsaar Namaig martsan" gej EZEN tunhaglaj baina. 14 "Tegeheer
haragtun, Bi tuuniig uruu tatan tsold avchraad,tuuntei eyeldgeer yarih
bolno. 15 Daraa ni tendees Bi tuund tuunii usan uzmiin tsetserlegiig mon
Ahoryn hondiig naidvaryn haalga bolgon ogno. Tereer tend zaluu nasnyhaa
odruudiinh shig Yegipyetiin gazraas garch irsen odriinh shig duulah bolno.
16 Ter odor chi Namaig «Minii nohor» gej duudan, tsaashid «Minii Baal»
gej duudahgui" hemeen EZEN tunhaglaj baina. 17 "Uchir ni Bi tuunii
amnaas Baaluudyn nersiig arilgah bogood tegsneer hoishid ted

oorsdiinhoo nereer durdagdahgui. 18 Ter odort Bi bas tednii toloo heeriin
araatnuud, ogtorguin shuvuud ba gazryn molhogch amitadtai geree
baiguulah bolno. Bi num, ild ba dainyg ene gazraas halah bogood tedniig
ayuulgui hevtuulne. 19 Bi chamtai monhod sui tavina. Tiim ee, Bi zovt
baidal, shudarga yos, hair enerel, orshooloor chamtai sui tavina. 20 Bi
chamtai itgemjit baidal dotor sui tavina. Tegeed chi EZENiig medeh
bolno. 21 Ter odort Bi hariu ogoh bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. "Bi
tengeruuded hariu ogch, tedgeer ni gazart hariu ogno. 22 Gazar ni ur taria,
shine dars, tosond hariu ogch, tedgeer ni Iyezryeyeld hariu ogno. 23 Bi
Ooriinhoo toloo ene gazart tuuniig tarialah bolno. Bi bas orshoogdoogui
tuuniig orovdoj, Minii ard tumen baigaagui humuust «Ta nar Minii ard
tumen» hemeeh bogood ted «Ta bol minii Burhan» hemeeh bolno".

Hosyea 3

3:1 Daraa ni EZEN nadad — Izrailiin hovguud oor burhad uruu ergej,
uzemtei boovyg hairladag bolovch EZEN tedniig hairladgiin adil chi dahin
yavaad, sadar bolovch ooriin nohortoo hairlagdsan emiig hairla gev. 2
Tiimees bi arvan tavan shyekyel mongo, neg omyer hagas arvaigaar ter
emiig oortoo hudaldan avsan. 3 Tegeed bi tuund — Chi olon honog nadtai
hamt baih uchirtai. Chi biyee unelelgui, eregtei huntei baij bolohgui.
Tiinhuu bi bas cham uruu handah bolno gev. 4 Uchir ni Izrailiin hovguud
olon honogiin tursh haangui, esvel noyongui, tahilgui, esvel ariun
baganagui, yefodgui, esvel geriin shuteengui uldeh bolno. 5 Uunii daraa
Izrailiin hovguud ergej, oorsdiin Burhan EZEN, oorsdiin haan Davidyg
haih bolno. Etssiin odruuded EZENd bolon Tuunii sain saihan uruu ted
chichren ireh bolno.

Hosyea 4

4:1 Izrailiin hovguud ee, EZENii ugiig sonsogtun. Uchir ni EZENd ene
gazryn orshin suutchdyn esreg zarga baina. Yaagaad gevel ene gazart
itgemjit baidal, enerel, esvel Burhanyg medeh medleg alga. 2 End haraal,

zali meh, allaga, hulgai ba sadar samuun baina. Ted huchirhiilliig holsolj
baina. Ingesneer tsus ursgalt tsus ursgaltyg dagaldah yum. 3 Tiim uchraas
gazar ni gashuuDaj, tend amidragch hun bur heeriin araatnuud, ogtorguin
shuvuudtai hamt doroitoj, dalain zagasnuud bas alga bolj baina. 4 Gesen
ch hen ch buruug buu olog, hen ch buu zemleg. Uchir ni chinii ard tumen
tahilchtai temtseddej baigaa humuus met yum. 5 Tiimees chi odroor
buderch, esh uzuulegch bas chamtai hamt shonoor budreh bolno. Bi chinii
ehiig ustgana. 6 Minii ard tumen medleg dutagdsanaas bolj ustgagdsan. Ta
nar medlegees tatgalzsan uchir Bi ch bas ta naryg Minii tahilch baihaas
tatgalzah bolno. Ta nar Burhanyhaa huuliig martsan bolohoor Bi ch bas ta
naryn huuhduudiig martah bolno. 7 Ted olshroh tusam, Minii esreg ulam
ih nugel uildej baiv. Bi tednii yaruu aldryg ichguureer solino. 8 Ted Minii
ard tumnii nugleer hoolloj, oorsdiin huslee huuli bus baidal uruutaa
chigluulj baina. 9 Ene ni ard tumen shig, tahilch shig baih bolno. Tiimees
Bi tedniig zamuudynh ni toloo shiitgej, tednii uilsiin toloo tedend hariu
toloh bolno. 10 Ted ideh bolovch hanahgui. Ted biyee uneleh bolovch
olshrohgui yum. Uchir ni ted EZENd anhaaral handuulahaa bolijee. 11
Zavhairal, dars ba shine dars ni uhaanyg alduuldag bilee. 12 Minii ard
tumen modon shuteenteigee zovloj, tednii id shidtenii dohiur ni tedend
meduuldeg. Uchir ni zavhairlyn suns tedniig tooruulj, ted Burhanaasaa
hagatsan, biyee uneljee. 13 Ted uulsyn orgil deer tahiluud orgon, tolgod
deer, esvel tsars, ulias, tyeryebint moddyn suuder ni taalamjtai uchraas
tedgeeriin door utlaga uugiulj baina. Tiim uchraas tanai ohid biyee unelj,
tanai beruud sadarlaj baina. 14 Tanai ohidyg biyee unelj baihad ni, esvel
tanai beruudiig sadarlaj baihad ni Bi shiitgehgui. Uchir ni erchuud oorsdoo
yanhnuudyn hamt salj yavan, sumiin yanhnuudtai hamt tahiluud orgodog
bilee. Tiimees uhaangui ard tumen sonoson. 15 Izraili aa, hediigeer chi
biyee uneldeg ch Iudag buu buruutan bolgo. Mon Gilgal uruu yavj
bolohgui, Byetavyen uruu garch bolohgui. "EZENii amid buigaar
tangaraglaya" hemeen tangaraglaj bolohgui. 16 Izraili ni zoruud byaruu
shig zoruud yum bolohoor EZEN tedniig odoo uudam belcheer deh hurga
shig hariulj chadah uu? 17 Yefraim ni shuteenuudtei negdjee. Tuuniig
zongoor ni orhi. 18 Tednii sogtuuruulah undaa ni duusahad ted urgeljluulen

biyee uneldeg. Tednii bambainuud ni ichguuriig nandignan hairladag yum.
19 Salhi tedniig jiguur dotroo orooj, ted oorsdiin tahiluudaasaa bolj ichih
bolno.

Hosyea 5

5:1 Tahilch nar aa, uuniig sons! Izrailiin ger ee, anhaaral tavigtun! Haany
ger ee, sonsogtun! Uchir ni shuult ni ta nart heregjih bolno. Yaagaad gevel
ta nar Mizpa dahi urhi, Taboryn deer delgegdsen tor baijee. 2 Bosogchid
zavhraldaa gun orson bolovch Bi tedniig bugdiig ni janchih bolno. 3 Bi
Yefraimyg meddeg bogood Izraili Nadaas nuugdaj chadahgui. Odoo
Yefraim aa, chi biyee unelsen, Izraili ooriigoo buzarlasan. 4 Tedgeeriin
uildel ni tedniig oorsdiinhoo Burhan uruu ergen yavahyg zovshoorohgui.
Uchir ni zavhairlyn suns tednii dotor baigaa. Ted EZENiig meddeggui. 5
Tuugeer ch barahgui Izrailiin bardamnal ni ooriinhoo esreg gerchildeg.
Izraili, Yefraim oorsdiinhoo huuli bus baidal dotor buderdeg. Iuda ch
gesen tedentei hamt buderchee. 6 Ted EZENiig haihaar oorsdiin honin
sureg, uher surgiin hamt yavah bolovch olohgui. Ter tednees negent
holdchihson. 7 Ted EZENii esreg urvasan. Uchir ni ted butach
huuhduudiig toruuljee. Odoo shine sar tedniig nutagtai ni hamt tsolmoh
bolno. 8 Gibyead evriig, Ramad bureeg ulee. Byetavyend "Byeniamin aa,
chinii hoino baina" gej tugshuur zarla. 9 Zemleliin odort Yefraim ni
ezguirne. Izrailiin ovguudyn dund togtoogdson zuiliig Bi tunhaglana. 10
Iudagiin noyod ni hil hyazgaaryg hodolgogchid met boljee. Tednii deer Bi
Ooriin uur hileng us met tsutgah bolno. 11 Yefraim ni darlagdsan bogood
shuulted byatslagdsan. Uchir ni tereer hunii tushaalyg dagahaar shiidjee.
12 Tegeheer Bi Yefraimd dengiin erveehii met, Iudagiin gert yalzral met
bilee. 13 Yefraim ni ooriin ovchniig, Iuda ni ooriin sharhyg uzeed,
Yefraim Assiri uruu yavj, Iaryeb haan uruu ilgeejee. Harin ter chamaig
edgeej, chinii sharhyg emchilj chadahgui. 14 Uchir ni Bi Yefraimyn huvid
arslan met, Iudagiin geriin huvid zaluu arslan met baih bolno. Bi, zovhon
Bi hesegchin tastchij, yavna. Bi avch yavahad, hen ch avarch chadahgui.
15 Ted buruutaa huleen zovshoorch, Minii tsaraig haih hurtel ni Bi yavj,

Ooriin gazar uruu butsaj ochno. Zovlon dotroo ted Namaig hicheenguilen
haih bolno.

Hosyea 6

6:1 Iregtun, EZEN uruu butsatsgaaya. Uchir ni Ter bidniig tastsan bolovch
Ter bidniig edgeeh bolno. Ter bidniig sharhduulsan bolovch Ter bidniig
booj ogoh bolno. 2 Hoyor honogiin daraa Ter bidniig amiluulah bolno.
Bidniig Tuunii omno amidruulahyn tuld gurav dahi odort Ter bidniig
bosgoh bolno. 3 Tiimees medetsgeeye, EZENiig medehiin tuld
shamdatsgaaya. Tuunii ireh ni uur tsaihynadil gartsaagui. Ter biden deer
boroo met, gazryg uslah havryn boroo met irne. 4 Yefraim aa, Bi chamaig
yaah ve? Iuda aa, Bi chamaig yaah ve? Uchir ni ta naryn hair enerel chini
ogloonii manantai adil ba ertlen alga boldog shuudertei adil yum. 5
Tiimees Bi esh uzuulegchdeer damjuulj tedniig hesegchin tsavchsan. Bi
Ooriin amny ugeer tedniig alsan. Ta naryn deerh shuult ni tsahilah ayanga
met yum. 6 Uchir ni Bi tahilaas iluugeer hair enereld, shataalt tahilaas
iluugeer Burhanyg medeh medlegt bayarladag. 7 Harin ted gereeg Adam
shig zorchiv. Tend ted Minii esreg urvasan. 8 Gilyead bol tsust moriig
uldeej baidag buruug uildegchdiin hot yum. 9 Hun otdog deeremchid shig,
tahilch naryn buleglel Shyehyem uruu yavah zamd hun aldag. Uneheer ted
gemt hergiig uildjee. 10 Izrailiin ger dotor Bi jigshmeer zuiliig harsan.
Yefraimyn zavhairal ni tend baigaa bogood Izraili ch ooriigoo buzarlav. 11
Mon Iuda aa, Bi Ooriin ard tumnii huvi zayaag sergeeh uyed chamd
zoriulagdsan urgats tend bii.

Hosyea 7

7:1 Bi Izrailiig emchleh uyed Yefraimyn huuli bus baidluud bolon
Samariin horon muu uildluud il gargagdana. Uchir ni ted huuramchaar
uildjee. Hulgaich dotogshoo orj, tanhaichuud gadna tald deerem hiine. 2
Bi tednii buh hilentsiig sanaj baigaa gedgiig ted zurhendee
ergetsuuldeggui. Odoo tednii uildluud oorsdiig ni toiron hureelj baina. Ted

Minii nuurnii omno baina. 3 Hilentset baidlaaraa ted haanyg bayarluulj, zali
meheeree ted noyodyg tsenguulne. 4 Zuursan guril ni nuhagdaad eseh
hurtel ni galaa hodolgohgui baigaa talh barigchiin halaasan zuuh shig ted
bugd sadarlagchid yum. 5 Manai haany odort noyod ni darsand tsohiulan,
ovchtei boltsgoov. Ter tohuurhagchidtai hamt garaa sungadag. 6 Ted
huivaldaanaa heregjuuleh uyed tednii zurh ni zuuh met baih ajee. Tednii
uur ni shonojin durelzej, ogloo bolohod badarsan gal met shatdag. 7 Ted
bugd zuuh met haluun bogood oorsdiin zahiragchdyg tuimerddeg. Tednii
buh haad ni unasan bogood tedgeeriin hen ni ch Namaig duuddaggui. 8
Yefraim ni ooriigoo ard tumnuudtei holison. Yefraim ni erguulegdeegui
talh met boljee. 9 Hariinhan tuunii huch chadlyg tsolmoh bolovch tereer
uuniig meddeggui. Mon oor deer ni buural us tsatsagdsan baihad ch ter
uuniig meddeggui. 10 Hediigeer Izrailiin bardamnal ni ooriinhoo esreg
gerchildeg bolovch ted oorsdiin Burhan EZEN uruu butsaj irsengui. Ene
bugdiin toloo Tuuniig haisan ch ugui. 11 Tiimees Yefraim ni uhaangui
teneg tagtaa met boljee. Ted Yegipyetiig duudaj, Assiri uruu yavdag. 12
Tedniig yavmagts Bi toroo tednii deer hayah bolno. Bi tedniig ogtorguin
shuvuud met doosh buulgana. Chuulgandaa tunhaglasnyh ni daguu Bi
tedniig janchih bolno. 13 Nadaas zugtan tenesen tul ted gaslantai yaa! Ted
Nadaas urvasan uchir suirel ni tedniih bilee! Bi tedniig avarmaar baisan ch
ted Minii esreg hudal yaridag. 14 Orondoo gasalj baihdaa ch ted
zurhneesee Nad uruu hashhirdaggui. Ur taria, shine darsny toloo ted
oorsdiigoo tsugluulj, Nadaas ergen holdjee. 15 Hediigeer Bi tednii garyg
dasgaljuulan tenhruulsen bolovch ted Minii esreg horon muug seddeg. 16
Ted ergesen bolovch deesh handdaggui. Ted huuramch num met baina.
Tednii noyod ni hel amnyhaa ichguurgui baidlaas bolj ildend unah bolno.
Ene ni Yegipyet gazart tednii doog tohuu boloh yum.

Hosyea 8

8:1 Uruuldaa bureeg oirtuul! Ted Minii gereeg zorchij, Minii huulias
urvasan uchir EZENii geriin esreg daisnuud burged met irj baina. 2 Ted
Nad uruu "Minii Burhan, Izrailiinh boloh bid Tanyg medne" gej hashhirch

baina. 3 Izraili ni sainaas tatgalzsan. Daisan tedniig hooh bolno. 4 Ted
Nadguigeer haadyg zaldag. Ted noyodyg tomilson bolovch, Bi uuniig
medsengui. Ted taslagdahyn tuld oorsdiin mongo, altaar oorsoddoo zoriulj
shuteenuudiig buteesen yum. 5 Samari aa, Ter ta naryn tugalyg huleen
zovshoorohgui, "Minii uur tednii esreg shatna" hemeesen. Ted hedii hurtel
ariusah chadvargui baih ve? 6 Ene ni hurtel Izrailias garsan bilee! Darhan
uuniig hiisen bolohoor ene bol Burhan bish. Uneheer Samariin tugal ni
butran evdreh bolno. 7 Uchir ni salhiig taridag ted hui salhiig huraaj
avdag. Bosoo taria ni yamar ch turuugui. Ene ni buudaig bolovsruulj
chaddaggui. Bolovsruulsan ch hariinhan tuuniig ni zalgih bolno. 8 Izraili ni
zalgigdlaa. Ted odoo hend ch taalagddaggui sav met undestnuudiin dund
baina. 9 Uchir ni ted ori gants hulan met, Assiri uruu yavjee. Yefraim nuuts
amraguudyg holsoljee. 10 Hediigeer ted undestnuudiin dund biyee
hudaldsan bolovch, odoo Bi tedniig tsutluulah bolno. Noyodyn haany
darlalaas bolj ted bagasaj ehleh bolno. 11 Yefraim ni nugliin tolooh tahilyn
shireenuudiig olshruulsan tul tedgeer ni tuunii tolooh nugel uildehiin
tahilyn shireenuud boljee. 12 Tuunii toloo Bi Ooriin huuliin arvan myangan
zaavruudyg bichij ogson bolovch tedgeer ni gadny zuils met tootsogdjee.
13 Minii orgoliin belguudiin huvid gevel, ted mahyg tahij, tuuniigee iddeg.
Gevch EZEN tuund ni yer bayarlahgui. Odoo Ter tednii huuli bus yavdlyg
sanaj, nugliinh ni toloo tedniig shiitgeh bolno. Ted Yegipyet uruu butsan
yavna. 14 Uchir ni Izraili ooriin Buteegchiig martaj, ordnuudyg barij
baiguulsan. Iuda ch behlegdsen hotuudyg olshruulsan bolovch, Bi tuunii
hotuud uruu galyg ilgeeh bolno. Ter gal ni tuunii tansag oron bairuudyg
tuimerdeh bolno.

Hosyea 9

9:1 Izraili aa, ta nar ard tumnuudiin adil hoor bayart buu bayas! Uchir ni
chi ooriin Burhanaa orhin zavhairsan. Chi buh l utrem deer yanhny holsiig
hairlav. 2 Utrem, dars shahagch ni tedniig tejeehgui bogood shine dars
tedend hurehgui. 3 Ted EZENii gazart uldehgui. Harin Yefraim ni
Yegipyet uruu butsan yavj, Assirid ted buzar hool ideh bolno. 4 Ted

EZENd zoriulj undaan orgoliig tsutgahgui ba tednii tahiluud ni Tuund
taalagdahgui. Tednii talh ni gashuudagsdyn talh met baih bogood tuunees
idegchid bugd buzarlagdah bolno. Uchir ni tednii talh ni zovhon oorsdiinh
ni toloo baih bogood EZENii gert orohgui. 5 Tovlogdson naadmuud ba
EZENii nairyn odort ta nar yuu hiih ve? 6 Uchir ni haragtun, suirlees bolj
ted yavah bolno. Yegipyet ni tedniig tsugluulan avch, Myemfis tedniig
bulshilna. Tednii mongon erdenesiig hogiin urgamal ezlen avch, tednii
maihnuud uurgeneer duureh bolno. 7 Shiitgeliin odruud irsen bogood
zalhaan tseerluuleh odruud ch irjee. Uuniig Izrailid meduul! Ta naryn huuli
bus yavdlyn baliaraas, ta naryn ulemj daisagnalyn ulmaas esh uzuulegch ni
teneg,sunsleg hun ni galzuu boljee. 8 Yefraim ni minii Burhantai hamt
haruul ba esh uzuulegch baisan. Gevch shuvuu barigchiin urhi ni tuunii buh
zamuud deer baih bogood tuunii Burhany gert zovhon daisagnal baina. 9
Gibyeagiin odruudiinhtei adil ted zavhrald gun orjee. Ter tednii huuli bus
yavdlyg sanaj, tednii nugluudiig shiitgeh bolno. 10 Bi Izrailiig tsol deh
usan uzem met olson. Bi ta naryn ovog deedsiig anhny uliral dahi injriin
modon deerh anhny jims met harsan. Gevch ted Baalpyeort irj,oorsdiigoo
ichguurt zoriulj, hairlasan yums shigee jigshuurtei boljee. 11 Yefraimyn
huvid gevel, tednii yaruu aldar ni shuvuu met nisen odoh bolno. Torolt ch
ugui, jiremslelt ch ugui, oilgolt ch ugui! 12 Ted oorsdiin huuhduudee
osgoh bolovch Bi neg ch hungui boltol ni tedniig hagatsaana. Tiim ee,
uneheer Bi tednees salah uyed tedend gai zovlon uchrag! 13 Minii
harsnaar Yefraim ni Tirtei adil uzesgelent nugad suulgagdsan bilee. Gevch
Yefraim ni huuhduudee aluurchind gargan ogno. 14 EZEN, Ta ogoh
yumaa tedend ogooch. Tedend ur togtoodoggui umai, har deleng ogooch.
15 Tednii buh buzar muu ni Gilgald baina. Uneheer, Bi tedniig tend uzen
yadahaar irsen bilee! Tednii uilsiin horon muugaas bolj Bi tedniig Ooriin
gerees hoon gargana. Bi tedniig tsaashid hairlahgui. Tednii buh noyod ni
terslegchid bilee. 16 Yefraim ni tsavchigdsan. Tednii undes ni huvhairsan
bogood ted yamar ch jims gargahgui. Ted ur huuhed teeh bolovch, Bi
tednii hevliin unet negnuudiig alah bolno. 17 Minii Burhan tedniig
zailuulah bolsny uchir ni ted Tuuniig sonsoogui yum. Ted undestnuudiin
dund tenuuchlegchid baih bolno.

Hosyea 10

10:1 Izraili bol saglagar usan uzmiin mod yum. Ter oortoo zoriulan ur
jimsiig gargadag. Tuunii jims ihseh tusam ter iluu ih tahilyn shireenuudiig
buteev. Tuunii gazar nutag elbeg delbeg boloh tusam tereer ariun
baganuudyg iluu sainaar bosgov. 2 Tednii zurh ni itgelgui. Odoo ted
oorsdiin gem buruug uureh yostoi. EZEN tednii tahilyn shireenuudiig
nuraaj, ariun baganuudyg ni evdeh bolno. 3 Uneheer odoo ted "Bid
EZENiig hundetgedeggui uchraas bidend haan baihgui. Haany huvid
gevel, ter bidnii toloo yuu hiij chadah ve?" hemeeh bolno. 4 Ted zovhon
ugiig l helj baina. Zohisgui tangarguudaar ted gereenuud baiguuddag.
Shuult ni, tarian talbain shan dahi hortoi zerleg urgamal shig soyoolj baina.
5 Samariin orshin suugchid Byetavyeny tugalaas boljaih bolno. Tendhiin
ard tumen uneheer ter shuteenii toloo gashuudaj, shuteenii tahilch nar ni
tuunii toloo bolon tednees negent salj odson tuunii aldryn toloo uilaldah
bolno. 6 Ter zuil ni ooroo alba guvchuur bolj Assiri uruu Iaryeb haan uruu
avaachigdana. Yefraim ichguurt barigdan, Izraili ni ooriin zovlogoonoos
bolj ichguurliig hurtene. 7 Samari ni usny mandal deerh mochir met
haantaigaa hamt tairagdah bolno. 8 Bas Izrailiin nugel boloh Avyeny
morgoliin ondorloguud nuraagdah bolno. Tednii tahilyn shireenuud deer
uurgene, halgai urgana. Tegeed ted uulsad handan "Bidniig nomor" geed,
tolgodod handan "Biden deer una" hemeen heleh bolno. 9 Izraili aa,
Gibyeagiin odruudees ehlen chi nugel uildjee. Tend ted zogsdog. Huuli bus
yavdlyn hovguudiin esreg tulaan ni Gibyead tedend uchrahgui gej uu? 10
Hussen uyedee Bi tedniig janchina. Ted oorsdiin hoyor gemiin toloo
hulegdeh uyed ard tumnuud ch tednii esreg tsuglarah bolno. 11 Yefraim ni
taria tsohih durtai byaruug beltgejee. Gevch Bi tuunii saihan huzuund
buulgyg tohno. Bi Yefraimyg morin tergend holloj, Iuda ni gazar hagalj,
Iakov ni oortoo zoriulan bornoidoh bolno. 12 Zov shudargyg tarialj,
enerenguigeer huraaj av. Bolovsruulaagui gazraa hagal. Uchir ni EZEN
chinii deer zov shudargyg asgahaar ireh hurtel Tuuniig haih tsag ni odoo
bilee. 13 Ta nar horon muug hagalan, shudarga busyg huraaj avsan. Ta nar
hudlyn jimsiig idsen. Uchir ni ta nar oorsdiin arga zam, oorsdiin too

tomshgui daichdad itgesen tul 14 tanai ard tumnii dund hol uimeen degdej,
ehchuud huuhduudteigee hamt hemh byatslagdsan uyeiin tulaany odor
Shalman ni Byetarbyelygsuitgesen shig ta naryn buh behleltuud suitgegdeh
bolno. 15 Tiinhuu ta naryn aguu hilentset yavdlyn chini toloo edgeer zuils
ni ta nart uildegdeh bolno. Uuriin gegeeneer Izrailiin haan buren taslagdah
bolno.

Hosyea 11

11:1 Izrailiig zaluu baih uyed Bi tuuniig hairlan, Ooriin huug Yegipyetees
duudan gargasan. 2 Ted tedniig duudah tusam ted tednees ulam holdson.
Ted Baaluudad tahil orgosoor, shuteenuuded utlaga uugiulsaar baisan. 3
Gevch Yefraimd alhahyg zaaj ogson negen bol Bi bilee. Bi tedniig
mutartaa avsan. Gevch Bi tedniig edgeesniig ted medeegui. 4 Bi tedniig
hunii oosroor, hairyn uyaagaar daguulsan. Bi tednii huvid eruunees ni
buulgyg orgon hayadag negentei adil bolson. Bi tongoij, tedniig hoolloson.
5 Ted Yegipyet gazar uruu ergej yavahgui. Gevch ted Nad uruu ergehees
tatgalzsan uchir Assiri ni tednii haan baih bolno. 6 Ild ni tednii hotuudyn
esreg ergeldej, tednii daamangiin haaltuudyg nuraaj, tednii zovlogoonoos
bolj tedniig tuimerdeh bolno. 7 Tiinhuu Minii ard tumen Nadaas urvah
sonirholtoi bolson. Hediigeer ted deer baigaa Negen uruu tedniig duuddag
bolovch hen ch Tuuniig ordoo orgomjlohgui baina. 8 Yefraim aa, Bi
chamaig herhen orhih ve? Izraili aa, Bi chamaig herhen daisand tushaah
ve? Bi chamaig herhen Adma shig bolgoh ve? Bi chamd herhen Zyeboim
shig handah ve? Zurh mini Minii dotor buren ergej, Minii buhii l enerel
notsson baina. 9 Bi Ooriin dogshin uuraa guitselduulehgui. Bi dahin
Yefraimyg suitgehgui. Uchir ni Bi bol hun bus, harin Burhan yum. Bi bol
ta naryn dund bui Ariun Negen bogood Bi hilegnel dotor irehgui. 10 Ted
EZENii araas alhah bogood Ter arslan met arhirah bolno. Uneheer Ter
arhirch, Tuunii hovguud ni baruun zugees chichirseer ireh bolno. 11
Yegipyetees ireh shuvuud met, Assiri gazraas ireh tagtaa met ted
chichirseer ireh bolno. Bi tedniig oorsdiinh ni baishinguudad suulgah bolno
gej EZEN tunhaglaj baina. 12 Yefraim ni Namaig hudal ugeer hureelj,

Izrailiin ger ni zali meheer toiruulj baina. Iuda ch bas Burhany esreg,
itgemjit Ariun Negend duulgavargui baina.

Hosyea 12

12:1 Yefraim salhiar hoollon, urgelj dorny salhiig moshgodog. Ter zali
met ba huchirhiilliig olshruulna. Uunees gadna ter Assiritai geree baiguulj,
Yegipyet uruu tos zooj baina. 2 EZEN bas Iudatai margaldaj, Iakovyg
ooriinh ni zamuudyn daguu shiitgene. Ter tuunii uildluudiin daguu tuund
erguulen toloh bolno. 3 Hevliid baihdaa ter ahygaa osgiinoos ni barij, oson
tom bolsny daraa Burhantai temtseldsen. 4 Tiim ee, ter tenger elchtei
barildan noyorhson. Tereer uilan Tuunii taallyg haisan. Ter Tuuniig
Byetyeld olood tend Ter bidentei yarisan. 5 Ter ni EZEN, tumen tsergiin
Burhan yum. Tuunii ner bol EZEN bilee. 6 Tiim uchraas ooriin Burhan
uruu buts, enerel ba shudarga yosyg sahij, urgelj Burhanygaa hulee. 7
Gartaa huuramch jinluur atgasan hudaldaachin ni darlah durtai. 8 Yefraim
ni "Uneheer bi bayan bolson. Bi ooriinhoo toloo ed bayalgiig olson. Minii
buh hodolmor dotor nugel hemeen tootsogdohoor yamar ch huuli bus
zuiliig ted nadaas olohgui" gesen. 9 Gevch Yegipyet gazart baih uyees Bi
ta naryn Burhan EZEN baisan. Tovlogdson nair naadmuudyn odruudiinh
shig Bi tanaryg dahin maihnuudad amidruulah bolno. 10 Bi bas esh
uzuulegchded aildan, uzegdluudiig olshruulsan. Esh uzuulegchdeer
damjuulan Bi surgaalt zuirleluudiig ogson. 11 Gilyeadad huuli bus yavdal
baina uu? Uneheer ted zohisgui yum. Gilgald ted buhnuudyg tahij baina.
Tiim ee, tednii tahilyn shireenuud ni tarian talbain shanguudyn hajuu dahi
chuluun ovoonuud shig yum. 12 Odoo Iakov ni Aramyn nutag uruu zugtaj,
Izraili ehneriinhee toloo ajillasan, ehneriinhee toloo honin surgiig manasan.
13 Harin esh uzuulegcheer damjuulan EZEN Izrailiig Yegipyetees gargaj,
esh uzuulegcheer damjuulan tereer hamgaalagdsan. 14 Yefraim ni
gashuun uur hileng odoon hatgasan. Tiimees Ezen ni tuunii tsusny buruut
oor deer ni orhij, tuunii zemleliig oort ni butsaan ogno.

Hosyea 13

13:1 Yefraimyg yarihad chichirch baiv. Ter ooriigoo Izrailid orgomjilson
bolovch Baalaardamjuulan tereer buruug uildej uhsen yum. 2 Odoo ted
ulam bur nugel uildej, oorsoddoo zoriulan mongoor chadvarlag urlasan
shuteenuud boloh darhdyn gar urlal, tsutgamal horguudiig hiideg. Ted
tedend "Tahil orgoj baigaa hun tugaluudyg unseg" gejee. 3 Tegeheer ted
ogloonii manan shig, udahgui alga boldog shuuder shig, utremees
uleegden hiisdeg budaany halis shig, yandangaas garah utaa shig baih
yum. 4 Gevch Yegipyet gazart baih uyees Bi ta naryn Burhan EZEN
baisaar baisan. Ta nar Nadaas oor yamar ch burhnyg medeegui baisan.
Uchir ni Nadaas oor yamar ch avragch baihgui. 5 Tsold, gan gachigtai
gazart Bi chamaig halamjilsan. 6 Ooriin belcheertei bolmogts ted tsatgalan
bolson. Tsatgalan bolmogts tednii zurh bardam boljee. Tiim uchraas ted
Namaig martsan. 7 Tiimees Bi tedend arslan shig handah bolno. Irves shig
Bi zamyn hajuud otoh bolno. 8 Bambaruushnuudaa bulaalgasan baavgai
shig Bi tedentei tulgarch, tednii tseejiig ni yaran tastah bolno. Zerleg
araatan tedniig tastchihtai adil tend Bi bas em arslan met tedniig zalgina. 9
Izraili aa, chi Minii esreg, ooriinhoo tuslamjiin esreg baigaa ni chinii suirel
bilee. 10 Chinii buh hotuudad chamaig avrah yostoi chinii haan bolon
"Nadad haan ba noyodyg ogooch" hemeen chinii husemjilsen shuugchid
chini odoo haana baina ve? 11 Bi Ooriin uur dotor chamd haanyg ogson ba
Ooriin hilen dotor tuuniig butsaan avsan. 12 Yefraimyn huuli bus yavdal ni
hyazgaarlagdaj, nugel ni hadgalagdjee. 13 Huuhed toruulehiin ovdolt tuun
deer irjee. Tereer uhaantai huu bish yum. Uchir ni umai neegdej baihad
tuunii saatah tsag ni bish bilee. 14 Bi tedniig Uhegsdiin orny huchees zolih
uu? Bi tedniig uhlees zolih uu? Uhel ee, chinii orgosuud haana baina ve?
Uhegsdiin oron oo, chinii hatguur haana baina ve? Minii hartsnaas enerel
nuutslagdah bolno. 15 Ter hulsan dund tsetseglen hogjson ch dorny salhi
salhilj, EZENii salhi tsoloos irj baina. Tuunii orgiluuruud ni shirgej, bulag
ni hatah bolno. Ene ni tuunii buh l unet edleliin erdenesiin sang hoosruulna.
16 Samari buruutaid tootsogdono. Uchir ni tereer Burhanyhaa esreg
terselsen. Ted ildend unaj, balchir huuhduud ni hemh byatslagdaj, jiremsen
emegteichuud ni siichegdeh bolno.

Hosyea 14

14:1 Izraili aa, ooriin Burhan EZEN uruu erge. Uchir ni chi ooriin huuli
bus yavdlaas bolj budersen bilee. **2** Oortoo ugsiig avan EZEN uruu erge.
Tuund handaj "Buh gem buruug avch hayaad, bidniig niguulsenguigeer
huleen avaach. Tegvel bid uruulynhaa ur jimsiig orgoo. **3** Assiri ni bidniig
avrahgui, bid mori unahgui. Bid garyn buteelee «Manai Burhan» gej dahin
helehgui. Uchir ni onchin huuhduud Tany dotor orshooliig oldog". **4** Bi
tednii urvaltyg emchilj, tedniig cholooteigoor hairlana. Uchir ni Minii uur
hilen tednees holdson yum. **5** Bi Izrailid shuuder shig baih bolno. Ter
saraana tsetseg shig delbeelen, Livany hush mod shig undeslene. **6** Tuunii
mochruud ni nahialj, tuunii goo uzesgelen ni chidun mod shig, tuunii
anhiluun uner ni Livany hush mod shig bolno. **7** Tuunii suudert amidragsad
ni dahin ur tariag urguulan, usan uzmiin mod shig tsetsegleh bolno. Tuunii
aldar ner ni Livany usan uzmiin dars shig baih bolno. **8** Yefraim aa, Bi
shuteenuudtei yamar hamaatai ve? Hariu ogch, chamaig hargalzsan ni Bi
bilee. Bi bol saglagar narstai adil yum. Nadaas chinii ur jims garna. **9**
Uhaantai hen bolovch edgeer zuilsiig oilgo. Gyarhai negen edgeeriig
medeg. Uchir ni EZENii zamuud zov yum. Shudarga zov ni tuugeer alhaj,
harin nugeltnuud tuund budreh bolno.

Ioyel 1

1:1 Pyetuyeliin huu Ioyeld irsen EZENii ug: 2 Ahmaduud aa, uuniig
sonsogtun. Ene gazryn buh orshin suugchid chagnagtun. Ta naryn uyed,
esvel etseg ovgodiin chini uyed uuntei adil yavdal bolson uu? 3 Uunii tuhai
hovguuddee helj, hovguud chini bas hovguuddee damjuulan, tednii
hovguud ni daraagiin uyedee damjuulan helegtun. 4 Zajlagch goliony
uldeesen yumyg sureg golio idej, sureg goliony uldeesniig molhogch golio
idej, molhogch goliony uldeesniig suitgegch golio idsen yum. 5 Ta naryn
amnaas salgagdsan chiherleg usan uzmiin darsny toloo, usan uzmiin dars
uugch bugd ee, orilon uilagtun. Seregtun, arhichid aa. Uilagtun. 6
Toolshgui, huchirheg undesten minii nutgiig ezlen avchee. Tuunii shud ni
arslangiin shud met, tuund em arslangiin soyoo bii. 7 Tereer minii usan
uzmiin modyg suitgej, minii injriin modyg tsuuljee. Tereer modny halisyg
ni huulj, tedniig unagasand mochruud ni tsagaarsan yum. 8 Taaran huvtsas
nomorson ongon busguin adil ider zaluu uyeiinhee suit zaluugiin toloo
orilon uilagtun. 9 Ideen orgol bolon undaan orgol ni EZENii orgoonoos
tasarch, EZENii uilchlegchid boloh tahilch nar gashuudna. 10 Tarialangiin
talbai busniulagdaj, gazar ch gashuudna. Uchir ni taria busniulagdaj, usan
uzmiin shine dars shirgen, shinehen tos ch hatsan yum. 11 Tariachid aa,
ichitsgeegtun. Usan uzem tarialagchid aa, ulaan buudai bolon arvain toloo
uilagtun. Uchir ni tarialangiin talbain urgats ustgagdsan. 12 Usan uzmiin
mod gandan, injriin mod hatjee. Anaryn mod, dalduu mod, alimyn mod
bolon talbain buh modod huvhairan hatav. Hunii hovguudees bayar
bayasgalan alga bolov. 13 Tahilch nar aa, biyedee taar nomorch,
gashuudagtun. Tahilyn shireenii uilchlegchid ee, orilon uilagtun. Minii
Burhany uilchlegchid ee, irj, taar nomron shoniig ongoruulegtun. Uchir ni
ideen orgol, undaan orgol ni ta naryn Burhany orgoonoos hoish tatagdsan
yum. 14 Matsag bariltyg ariusgan, yoslolyn chuulganyg zarlan
tunhaglagtun. Ahmaduud bolon ene ulsyn buh orshin suutchdyg oorsdiin
Burhan EZENii orgoond tsugluulj, EZENd handaj hashhiragtun. 15 Ter
odor gaslantai yaa! Uchir ni EZENii odor oirhon baina. Ter odor ni Togs
huchit Negenees irdeg suireltei adil irne. 16 Bidnii nudnii omno hool huns

salgagdaj, bidnii Burhany orgoonoos bayar bayasgalan, ineed hoor alga
bolson bish uu? 17 Taria gandsan tul urnuud ni shavran dor gandan hataj,
aguulahuud busniulagdan hayagdaj, zooriud evdersen yum. 18 Araatan
adguus yamar ih zovon tarchilj baina ve! Belcheerguigees bolj uhriin sureg
chig zuggui heren tenej baina. Honin sureg ch zovj baina. 19 EZEN, bi Tan
uruu hashhirna. Uchir ni heeriin belcheeruudiig gal zalgij, tal gazryn buh
moddyg galyn dol shataasan. 20 Heeriin zerleg araatnuud ch hurtel Tan
uruu temuulj baina. Uchir ni usny ursgaluud tatarch, heeriin belcheeruudiig
gal zalgisan.

Ioyel 2

2:1 Siond buree tatan, Minii ariun uulan deer tutshuur zarlagtun. EZENii
odor irj baigaa tul ene nutgiin buh orshin suugchid chichregtun. Uneheer
ter odor oirhon baina. 2 Burheg bolon haranhui odor, uultei bolon tuner
haranhui odor. Uulsyn deeguur uuriin tuyaa tsatsrah met aguu huchirheg
ard tumen end tarhaj baina. Uuntei adil zuil urid ni hezee ch bolj baigaagui,
uunees hoish olon uyeuded ch dahin garahgui. 3 Tednii omno gal shataj,
ard ni dol durelzene. Tedniig irehees omno ene nutag ni Yedyenii
tsetserleg shig baidag bolovch tednii ard zeluud tsol shig boldog. Tednees
zugtah yum ogt ugui. 4 Tednii dur torh moridyn dur torh met bogood ted
dainy morid met davhildana. 5 Teregnuud shig nurgeenteigeer ted uulsyn
oroigoor userne. Ted surliin yozooryg shataaj bui galyn chimee met,
tulaldaand beltgegdsen huchit ard tumen met bilee. 6 Tednii omno humuus
bachimdan sandartsgaadag bogood bugdiin tsarai ni huvhairan tsaina. 7
Ted huchit erchuud met guilden, tserguud met herem uruu avirna. Ted tus
bur jagsaalaar uragshilj, oorsdiin zamaasaa gajihgui yavna. 8 Ted biye
biyee ul tulhen, oor oorsdiinhoo zamaar alhana. Ted hamgaalaltaar damjin
garahdaa ch egneegee aldahgui. 9 Ted hot uruu dairan, hermen deeguur
guildej, geruud uruu aviran orj, hulgaich met tsonhoor dotogsh orno. 10
Tednii omno gazar hodolj, tenger chichren, nar sar haranhuilj, oddyn gerel
bohno. 11 EZEN Ooriin tsergiin terguund duutaa orgono. Tuunii huaran ni
uneheer nuser tom. Uchir ni Tuunii tushaalyg biyeluulegch ni huchirheg

bilee. EZENii odor uneheer aguu bogood mash aimshigtai. Hen ter odriig
tevchij chadah ve? 12 EZEN tunhaglaj baina. "Harin odoo ch gesen
matsag barin, uilan, gashuudaj buh zurheeree Nad uruu ergegtun! 13 Ta
nar huvtssaa bish, harin zurh setgelee tastan uragtun". Odoo oorsdiin
Burhan EZEN uruu ergegtun. Uchir ni Ter bol niguulsengui, orovch,
uurlahdaa udaan, hair enerleer byalham, buzar muud ch zoolon handdag
bilee. 14 EZEN bodloo oorchilj, zoolron, Ooriinhoo ard yerooliig buyuu ta
naryn Burhan EZENd zoriulagdsan ideen orgol, undaan orgoliig uldeehgui
gedgiig hen medeh bilee? 15 Siond buree uleegtun. Matsag bariltyg
ariusgan, yoslolyn chuulganyg zarlan tunhaglagtun. 16 Ard tumniig
tsugluulj, tsuglaanyg ariusga. Ahmaduudyg avchirj, huuhduudiig bolon
hohuul huuhduudiig tsugluulagtun. Suit zaluug oroonoos ni, suit busguig
hurimyn tanhimaas ni gargagtun. 17 EZENd uilchlegchid boloh tahilch nar
sumiin uudnii tanhim bolon tahilyn shireenii hoorond uilagtun. Ted "EZEN,
ard tumnee heltruuleech. Ooriin oviig doromjlol bolon undestnuudiin dund
zuirlel buu bolgooch. Yaagaad ted ard tumnuudiin dund «Tednii Burhan
haana baina ve?» gej heleh yostoi yum be?" gej heleg. 18 Daraa ni EZEN
Ooriin gazryn toloo zutgeltei baij, Ooriin ard tumnee orovdoh bolno. 19
EZEN hariulan, Ooriin ard tumendee "Uzegtun, Bi ta nart ur taria, usan
uzmiin shine dars bolon tosyg ilgeeh gej baina. Ta nar tuugeer hangagdah
bolno. Bi hezee ch dahin ta naryg undestnuudiin dund zemlel bolgohgui.
20 Harin bi hoid zugiin tsergiig ta naraas als holduulan,tedniig hatsan
zeluud gazar uruu shahaj, tednii manlaig dorny dalai uruu,aryn
hamgaalaltyg ni orniin dalai uruu hoon zailuulna. Tednii muuhai uner ni
degden, ehuun uner ni garch irne. Uchir ni tereer aguu zuilsiig hiisen yum"
gej heleh bolno. 21 Gazar aa, buu aigtun, hogjin bayasagtun. Uchir ni
EZEN aguu zuilsiig hiisen bilee. 22 Talyn araatnuud aa, buu aigtun. Uchir
ni heeriin belcheeruud nogoorch, mod ur jimsee gargan, injriin mod bolon
usan uzmiin mod arvin jimselsen bilee. 23 Siony hovguud ee, hogjiltei
baigtun. Ooriin Burhan EZENii dotor bayasaj bayarlagtun. Uchir ni Ter ta
naryg zovtgohiin tuld ehnii boroog ta nart hurteen, ta naryn toloo boroog
asgaj, uridyn adil ehnii bolon suuliin boroog oruulj ogson. 24 Utremuud
tariagaar duurch, torhnuud usan uzmiin shine dars bolon tosoor byalhah

bolno. 25 "Daraa ni ta naryn dund Minii ilgeesen aguu ih tserguud boloh
sureg golio, molhogch golio, suitgegch golio, zajlagch golionuudynidej
duusgasan on jiluudiig Bi ta nart nohon tolno. 26 Ta nar ideh yumaar
hangaluun baih bogood tsatgalan bolj, ta nart gaihamshgiig hiij ogson
oorsdiin Burhan EZENii neriig magtah bolno. Tegeed Minii ard tumen
hezee ch ichguurt unahgui. 27 Ingej ta nar Namaig Izrailiin dund baigaag,
mon Namaig ta naryn Burhan EZEN bogood oor hen ch baihgui gedgiig
medeh bolno. Minii ard tumen hezee ch ichguurt unahgui. 28 Tuunii daraa
Bi Ooriin Sunsiig buh hun torolhtond tsutgana. Ta naryn hovguud, ohid
esh uzuulen, ovgod chini zuud zuudelj, zaluus chini uzegdluud uzne. 29
Tedgeer odruuded Bi booluud, shivegchinguud deer ch Ooriin Sunsee
tsutgana. 30 Bi tenger bolon gazart gaihamshguudyg buyuu tsus, gal ba
utaan baganuudyg ilerhiilne. 31 EZENii aguu, aimshigt odor irehiin omno
nar haranhuilj, sar tsus bolj huvirna. 32 EZENii neriig duudagch hen
bolovch avragdah bolno. Uchir ni, EZENii aildsanchlan Tuunii duuddag
uldegsdiin dund ch hurtel Sion uuland bolon Iyerusalimd ami multrah
humuus baih bolno.

Ioyel 3

3:1 Uzegtun, Iuda bolon Iyerusalimyn huvi tavilang sergeeh ter uyed,
tedgeer odruuded2 Bi buh undestniig tsugluulan, tedniig Iyehoshafatyn
hondiid avchirna. Tegeed Bi Ooriin ard tumen, Ooriin ov boloh Izrailiin
omnoos tedniig tend shuune. Ted Minii ard tumniig undestnuudiin dund
taraan, Minii gazryg huvaan avsan. 3 Ted bas Minii ard tumnii toloo
shodon, hovguudiig yanhan bolgohoor hudaldan, ohidyg uuh darsnyhaa
toloo zarsan bilee. 4 Tir, Sidon ba Filistiin buh gazar nutgaa, ta nar Minii
huvid yuu yum be? Ta nar Nadad hariu toloh gej baina uu? Harin herev ta
nar Nadad hariu toloh yum bol Bi ta naryn hariug tolgoin deer chini uter
turgen butsaana. 5 Ta nar Minii alt, mongiig avch, Minii unet erdenesiig
oorsdiinhoo sumuud uruu zoon yavsan bogood 6 Iudagiin bolon
Iyerusalimyn hovguudiig gazar nutgaas ni zailuulahyn tuld tedniig
gryekchuuded zarsan uchraas, 7 uzegtun, ta naryntedniig zarsan ter

gazraas ni Bi tedniig bosgon, ta naryn tolgoi deer hariug ni butsaah gej
baina. v Mon bi ta naryn hovguud, ohidyg Iudagiin hovguudiin gart zarna.
Ted tedniig sabyechuud buyuu als holyn undestend zarna" gev. Uchir ni
EZEN aildsan. **9** Undestnuudiin dund uuniig tunhagla. Daind beltge.
Huchirheg ersiig bosgogtun! Buh tserguudiig oirtuulan, deeshee
gargagtun! **10** Oorsdiin anjsuudaa selem bolgon, haduuruudaa jad bolgon
davt. Sul doroi hun ni "Bi huchirheg hun" gej heleg. **11** Ergen toirny buh
undestnuud ee, yaaran irj, tend tsuglaragtun. EZEN, Ta huchtenuudee
buulgaj ogooch. **12** Undestnuudiig bosgotsgooj, Iyehoshafatyn hondii uruu
iruulegtun. Uchir ni tend Bi ergen toirny buh undestnuudiig shuuheer suuh
bolno. **13** Urgats bolovsorson tul haduuryg oruulagtun. Darsny shahuurga
ni duuren baigaa tul ireed gishgegtun. Tednii buzar muu yavdal ni asar ih
uchraas torhnuud sagaj baina. **14** Shiidverleh hondiid boon, boon humuus
baina! Uchir ni EZENii odor shiidverleh hondiid oirhon baina. **15** Nar, sar
haranhuilj, oddyn gerel ch bohno. **16** EZEN Sionoos hurherch,
Iyerusalimaas duugaa gargaj baina. Tenger ba gazar chichirne. Gevch
EZEN bol ard tumniihee horgodoh gazar, Izrailiin hovguuded bat tsaiz
boldog. **17** Tegehed ta nar Namaig Ooriin ariun uul Siond orshigch, ta
naryn Burhan EZEN mon gedgiig medeh bolno. Iimees Iyerusalim ni ariun
bolj, hari humuus hoishid tuugeer dairch ongorohgui. **18** Ter odor uuls
chiherleg darsyg dusluulj, tolgod suugeer ursaj, Iudagiin buh gorhiudad us
ursah bolno. Shittimiin hondiig uslahaar EZENii orgoonoos negen bulag
orgiloh bolno. **19** Ted Iudagiin hovguudiig tarchlaan, nutagt ni gemgui
tsusyg ursgasan uchraas Yegipyet ni sonomol gazar, Yedom ni zeluud
nutag bolno. **20** Harin Iudad uurd monhod, Iyerusalimd buh uyeiin turshid
hun amidran nutaglana. **21** Bi hariugaa avaagui tsusnyh ni hariug tednees
nehne. Uchir ni EZEN Siond orshdog.

Amos 1

1:1 Tyekoagiin honichdyn dund baisan Amosyn ugs. Edgeeriig tereer
Iudagiin haan Uzziagiin odruuded bolon Izrailiin haan, Ioashiin huu
Iyeroboamyn odruuded, gazar hodloltoos hoyor jiliin omno Izrailiin talaarh
uzegdluuded uzjee. 2 Ter "EZEN Sionoos arhirch baina. Ter
Iyerusalimaas Ooriin duu hooloig ilerhiilj baina. Honichdyn belcheeruud ni
gashuudaj, Karmyelyn oroi ni hatjee" gesen. 3 EZEN ingej aildaj baina.
"Damaskiin gurav, dorvon aldaa zorchliin shiitgeliig Bi boliulahgui. Uchir
ni ted hurts tomroor Gilyeadyg tsohison yum. 4 Tegeheer Bi Hazayelyn
ger deer gal ilgeene. Ter gal ni Byenhadadyn tsaizuudyg tuimerdeh bolno.
5 Bi bas Damaskiin daaman haalgany haaltyg evdej, Avyeny hondiigoos
orshin suugchdyg Byeyedyenees ochirt tayagiig barisan huniig taslah
bolno. Tiimees Aramyn ard tumen Kir uruu tsologdoh bolno" gej EZEN
aildaj baina. 6 EZEN ingej aildaj baina. "Gazyn gurav, dorvon aldaa
zorchliin shiitgeliig Bi boliulahgui. Uchir ni ted buhel buten hun amyg
Yedomd tushaahaar hooson. 7 Tegeheer bi Gazyn hanan deer gal ilgeene.
Ter gal ni tuunii tsaizuudyg tuimerdeh bolno. 8 Bi bas Ashdodoos orshin
suutchdyg, Ashkyelonoos ochirt tayagiig barisan huniig taslah bolno. Ter
ch baitugai Bi Yekrony deer Ooriin mutryg duraar ni tavij, filistchuudiin
uldegsed mohoh bolno" gej Ezen BURHAN aildaj baina. 9 EZEN iinhuu
aildaj baina. "Tiriin gurav, dorvon aldaa zorchliin shiitgeliig Bi boliulahgui.
Uchir ni ted ahan duusiin barildlagyn gereeg sanalgui, buhel buten hun
amyg Yedomd tushaasan. 10 Tegeheer Bi Tiriin hanan , deer gal ilgeene. *
Ter gal ni tuunii tsaizuudyg tuimerdeh bolno". 11 EZEN ingej aildaj baina.
"Yedomyn gurav, dorvon aldaa zorchliin shiitgeliig Bi boliulahgui. Uchir
ni ter ooriin orovdoh setgeliig daran, ah duugee ildteigee mordson. Tuunii
uur ni bas urgeljluulen tastsan. Ter ooriin hileng monhod barisan. 12
Tegeheer Bi Tyeman deer gal ilgeene. Ter gal ni Bozragiin tsaizuudyg
tuimerdeh bolno". 13 EZEN iinhuu aildaj baina. "Ammony hovguudiin
gurav, dorvon addaa zorchliin shiitgeliig Bi boliulahgui. Uchir ni ted
oorsdiin hil hyazgaaraa orgojuulehiin tuld Gilyeadyn jiremsen
emegteichuudiig siichsen. 14 Tegeheer Bi Rabbagiin hanan deer gal

tavina. Ter gal ni tulaany odor dainy uuhain dund, shiruun borootoi odor
shuurgan dund tuunii tsaizuudyg tuimerdeh bolno. 15 Tednii haan
tsologdoh bolno. Jononguud ni tuuntei hamt yavna" gej EZEN aildaj baina.

Amos 2

2:1 EZEN iinhuu aildaj baina. "Moabyn gurav, dorvon aldaa zorchliin
shiitgeliig Bi boliulahgui. Uchir ni tereer Yedomyn haany yasnuudyg uns
boltol shataasan. 2 Tegeheer bi Moabyn deer gal ilgeene. Ter gal ni
Kyeriotyn tsaizuudyg tuimerdeh bolno. Moab ni bujignaan dund, dainy
uuhai bolon bureen duutai hamt mohoh bolno. 3 Bi bas tuunii dundaas
shuugchiig tastan, tuuntei hamt buh jononguudyg ni alah bolno" gej EZEN
aildaj baina. 4 EZEN iinhuu aildaj baina. "Iudagiin gurav, dorvon gem
zorchliin shiitgeliig Bi boliulahgui. Uchir ni ted EZENii huulias tatgalzaj,
Tuunii togtooluudyg sahiagui. Tednii hudal ni tedniig tooruulen daguuljee.
Tednii etsguud ni tuuniig dagaj baisan yum. 5 Tegeheer Bi Iuda deer gal
ilgeene. Ter gal ni Iyerusalimyn tsaizuudyg tuimerdeh bolno". 6 EZEN
ingej aildaj baina. "Izrailiin gurav, dorvon gem zorchliin shiitgeliig Bi
boliulahgui. Uchir ni ted zov shudargyg mongoor, gachigdsan negniig hos
shaahaigaar hudaldsan. 7 Ugeegui negnii tolgoi deerh gazryn toosny araas
temuuldeg ted mon daruu negnii zamyg erguuldeg. Minii ariun neriig
buzarlahyn tuld er hun ba etseg ni neg ohinyg heregledeg. 8 Tahilyn shiree
buriin derged ted baritsaa bolgoj avsan huvtsasnuud deer hevtej,oorsdiin
Burhany gert ted torguulagsdyn darsyg uudag. 9 Gesen ch, tednii omno
amorichuudyg ustgasan ni Bi baisan. Hediigeer tuunii ondor ni hush
modny ondor shig bogood tereer tsars met huchtei baisan ch gesen
ustgasan. Tuugeer ch barahgui Bi tuunii deedeh jimsiig bolon doodoh
undsiig ni ch ustgasan. 10 Yegipyetiin nutgaas ta naryg avchirsan ni Bi
baisan. Ta naryg amorichuudyn nutgiig ezemshuulehiin tuld dochin jil Bi ta
naryg tsold udirdsan. 11 Daraa ni Bi ta naryn zarim hovguudiig esh
uzuulegchid baihaar, ta naryn zarim zaluusyg Nazir humuus baihaar
osgoson yum. Izrailiin hovguud ee, ene ni tiim bish uu?" gej EZEN
tunhaglaj baina. 12 "Gevch ta nar Nazir humuust dars uulgaj, esh

uzuulegchid «Ta nar esh uzuulj bolohgui» gej tushaasan. 13 Haragtun,
tereg ni yuujilsen tariagaar duurehdee daragddag shig Bi ta naryn door
daragdaj baina. 14 Hamgiin hurdan hunii hurd ni mohoj, er chadaltai hun
ch huchee tetgej chadahgui. Huchtei hun ch ooriin amiig avarch
chadahgui bolno. 15 Numyg atgah hun ch bairandaa togtohgui, hol ni
hurdan hun ch zuttahgui. Moriton ch ooriin amiig avarch chadahgui bolno.
16 Daichdyn dundaas hamgiin zorigtoi ni hurtel ter odor nutsgen zugtah
bolno" gej EZEN tunhaglaj baina.

Amos 3

3:1 Izrailiin hovguud boloh ta naryn esreg Yegipyetiin nutgaas Tuunii
avchirsan buhel buten ger buliin esreg aildsan EZENii ene ugiig sons. 2
"Gazar delhiin buh ger buluudiin dundaas Bi zovhon ta naryg songoson.
Tiimees ta naryn buh gem buruugiin toloo Bi ta naryg shiitgene". 3 Hoyor
hun tohiroltsoogui baij hamt alhah uu? 4 Arslan yamar ch olzgui baij oi
dotor arhirah uu? Zaluu arslan yamar negen yumyg bariagui bolboos,
nuhen dotroosoo arhirah uu? 5 Urhind ogoosh baihgui bol shuvuu ni
gazart bui urhind unah uu? Yuu ch barigdaagui atal, urhi ni gazraas deesh
orgogdoh uu? 6 Hot dotor bureeg uleevees, humuus chichrehgui gej uu?
Hervee hotod gai gamshig tohioddvol uuniig EZEN hiisen bish uu? 7
Uneheer Ezen BURHAN zarts nar, esh uzuulegchiddee Ooriin nuutsyg
ilchlehees naash Ter yuug ch hiihgui. 8 Arslan ni arhirchee! Hen ul emeeh
ve? Ezen BURHAN aildjee! Hen esh uzuulehgui baij chadah ve? 9
Ashdodyn tsaizuud ba Yegipyet gazar dahi tsaizuudad zarlagtun.
"Samariin uuls deer tsuglar. Tuunii dotorh aguu hol uimeeniig tuunii dund
bui darlalyg uz. 10 Gevch ted zov yumyg yaaj hiihiig meddeggui" gej
EZEN tunhaglaj baina. "Ted oorsdiin tsaizuuddaa huchirhiilel bolon
suirliig nootsoljee". 11 Tegeheer Ezen BURHAN iinhuu aildaj baina.
"Daisan, tuugeer ch barahgui nutgiig buselj baigaa negen ta naraas huchiig
chini tatan buulgaj,ta naryn tsaizuud tonogdoh bolno". 12 EZEN iinhuu
aildaj baina. "Honichin ni arslangiin amnaas hoyor hol bolon chihnii
tasarhaig bulaan avdag shigSamarid orshdog Izrailiin hovguudiig orny

bulantai, hevtriin devsgertei hamt bulaan avch odoh bolno. 13 Sonsoj,
Iakovyn geriin esreg gerchil" gej Ezen BURHAN, tumen tsergiin Burhan
tunhaglaj baina. 14 "Uchir ni Bi Izrailiin gem zorchliig shiitgeh odort bas
Byetyeliin tahilyn shireenuudiig ch shiitgene. Tahilyn shireenii evruud
taslagdaj gazart unana. 15 Bi bas ovliin baishing zuny baishintai hamt
tsohih bolno. Zaany yasan baishinguud bas sonoj, aguu baishinguudyg
etses bolgono" gej EZEN tunhaglaj baina.

Amos 4

4:1 Samariin uulan deerh Bashany uneenuud ee, ene ugiig sons. Ta nar
yaduu humuusiig darlaj, gachigdsan humuusiig nyats dardag. Ta nar
oorsdiin ezeddee "Odoo avchir, bid uuya" gej heldeg. 2 Ezen BURHAN
Ooriin ariun baidlaar tangaraglasan. "Haragtun, ted ta naryg degeegeer
bolon ta naryn suulchiin humuusiig zagasny degeegeer avch yavah odor ta
nar deer irj baina. 3 Ta nar hermiin tsomorhiigoor garch, neg negeer
chiregden, Harmon uruu hayagdah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 4
"Byetyel uruu nevtren orj, gem zorchloo uild. Gilgald gem zorchloo
olshruul! Ogloo bur ooriinhoo tahiluudyg avchirj, gurvan honog bolgond
aravny negiig orgo. 5 Mon isgesen yumaar talarhlyn orgoliig orgo. Sain
duryn orgoluudiig zarlan, tedniig meduul. Uchir ni Izrailiin hovguud ta nar
iinhuu hiih durtai" gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. 6 "Gevch tanai buh
hotuudad Bi ta nart tseverhen shudiig ogson ba tanai buh gazart talhny
gachigdlyg ogson yum. Gesen ch ta nar Nad uruu butsaj ireegui" gej
EZEN tunhaglaj baina. 7 "Tuugeer ch barahgui urgats huraah hurtel
gurvan sar uldeed baihad Bi ta naraas boroog tatsan. Tegeed Bi neg hot
uruu boroog yavuulj, nogoo hot uruu boroog yavuulaagui. Neg hesegt ni
boroo orj baihad, boroo oroogui heseg ni hatsan. 8 Tiimees hoyor, gurvan
hot ni us uuhaar oor hot uruu geldreh bolno. Gevch ta nar hanahgui. Gesen
ch ta nar Nad uruu butsaj ireegui" gej EZEN tunhaglaj baina. 9 "Bi ta
naryg gangiin salhi, hogtsoor tsohison. Ta naryn olon tsetserleg, usan
uzmiin talbainuudyg, injriin ba chidun moddyg tooluur horhoi tsolmoj
baisan. Gesen ch ta nar Nad uruu butsaj ireegui" gej EZEN tunhaglaj

baina. 10 "Yegipyeted uildsen shigee Bi ta naryn dund gamshig ilgeesen.
Bi tanai zaluusyg olzolson moridtai chini hamt ildeer hyadsan. Tanai
huarangiin omhii samhaig Bi ta naryn hamryn nuh uruu chihsen. Gesen ch
ta nar Nad uruu butsaj ireegui" gej EZEN tunhaglaj baina. 11 "Burhan
Sodom, Gomorrag homorson shig Bi ta naryg homorch, ta nar dolnoos
shuuren avagdsan tsutsal shig baisan. Gesen ch ta nar Nad uruu butsaj
ireegui" gej EZEN tunhaglaj baina. 12 "Tegeheer Izraili aa, Bi chamd
iinhuu hiine. Bi chamd uuniig hiih uchraas Izraili aa, ooriin Burhantaigaa
uulzahad beltgegtun". 13 Uchir ni haragtun, uulsyg bii bolgoj, salhiig
buteej, Ooriin bodluudaa hund tunhagladag, uuriin tuyaag haranhui bolgoj,
delhiin ondor gazruudad gishgen yavdag Negen boloh Tuunii ner ni tumen
tsergiin EZEN Burhan yum.

Amos 5

5:1 Izrailiin ger ee, bi ta naryn toloo gashuudlyn duu bolgon orgoj bui ene
ugiig sons. 2 Ongon Izraili ni unaad, dahin bosohgui. Ter ooriin nutagtaa
orhigdson. Tuuniig orgoh hen ch alga. 3 Uchir ni Ezen BURHAN ingej
aiddaj baina. "Izrailiin gert myangan huchteniig gargaj baigaa hot ni zuun
huntei uldene. Mon zuun huchteniig gargaj baigaa hot ni arvan huntei l
uddene". 4 Uchir ni EZEN Izrailiin gert iinhuu aiddaj baina. "Ta nar
amidrahyn tuld Namaig hai". 5 Harin Byetyel uruu buu hand, Gilgal uruu
buu och, Byeyershyebag buu tuulan yav. Uchir ni Gilgal zaaval olzlogdon
yavj, Byetyel suireld uchrana". 6 Ta nar amidrahyn tuld EZENiig hai. Es
tegvel Iosyefyn ger ee, Ter gal met garch, tuimerdeh bolno. Byetyeld
tuuniig untraah yuu ch alga. 7 Ta nar bol shudarga baidlyg agi bolgoj,
shudarga yosyg doosh gazar uruu hoodog humuus yum". 8 Ter
Plyeiadyesyg, Orionyg buteej, gun haranhuig oglooguur solidog. Mon
odriig shono bolgon haranhuiluulj, dalain usyg duudan gazryn gadarguu
deer asgadag. Tuunii ner EZEN yum. 9 Suirel ni behlelt deer irehiin tuld
huchten deer suirliin hamt uragsh tsahilagch ni Ter yum. 10 Daaman
haalgan deer zemledeg huniig ted uzen yaddag, shuluunaar yaridag huniig
ted zevuutsdeg. 11 Tiimees ta nar yaduu hund tatvar noogduulj, tednees

tariany alba guvchuur nehsen uchraas ta nar sain zassan chuluun
baishinguud barisan ch gesen tendee amidrahgui. Ta nar taalamjit usan
uzmiin togluudiig tarisan ch gesen tednii darsnaas ni uuhgui. 12 Uchir ni ta
naryn gem zorchil ni ih, nugel chini ulemj gedgiig Bi medne. Ta nar zov
shudarga huniig zovooj, hahuuli avch, daaman haalgan deer yaduusyg
shoovdorlodog. 13 Tegeheer iim uyed hashir humuus duugaa huraadag.
Uchir ni ene bol yoryn tsag. 14 Ta nar amidrahyn tuld muug bish, harin
sainyg hai. Ta naryn helsen yosoor tumen tsergiin EZEN Burhan iinhuu ta
nartai hamt baih boltugai. 15 Muug uzen yad, sainyg hairla. Daaman
haalgan deer shudarga yosyg togtoo. Tegvel tumen tsergiin EZEN Burhan
Iosyefyn uldegsded niguulsengui handaj magadgui. 16 Tegeheer tumen
tsergiin EZEN Burhan, Ezen iinhuu aildaj baina. "Talbai burd oriloh duu
sonsogdoj, gudamj burd «Ayaa, ayaa» gej ted helj baina. Ted bas
tariachnyg gashuudahaar duudaj, mergejliin gashuudagsdyg emgeneld
duudna. 17 Usan uzmiin tsetserleg burd oriloh duu garna. Uchir ni Bi ta
naryn dunduur ongoroh bolno" gej EZEN aildaj baina. 18 EZENii odriig
husemjlegch ta nar gaslantai yaa. EZENii odor ni ta nart yamar zorilgoor
heregtei ve? Ene ni gerel bish, haranhui baih bolno. 19 Ene ni hun
arslangaas zugtaad baavgaitai uchrah met, esvel gertee hariad, garaaraa
hana tusheed mogoid hatguulahtai adil yum. 20 EZENii odor ni gerliin
orond haranhui baih bish uu? Tuuteer ch barahgui dotroo yamar ch
gegeegui tuner haranhui baih bish uu? 21 "Bi ta naryn nair naadmuudaas
tatgalzaj, tedniig uzen yadaj baina. Bi ta naryn yoslolyn chuulganuudyg
chini taalahgui baina. 22 Ta nar Nadad shataalt tahiluud, ideen orgoluudiig
orgoson ch Bi huleen avahgui. Tuugeer ch barahgui ta naryn targan malyn
eviin tahiluud uruu ch harahgui. 23 Oorsdiinhoo duunuudyn chimeeg
Nadaas zailuul. Bi ta naryn yatgyn egshgiig ch sonsohgui. 24 Harin
shudarga yos ni us met, zov shudarga ni monh ursah ursgal met huilran
buug. 25 Izrailiin ger ee, ta nar tsold dochin jiliin turshid Nadad tahiluud
ba ideen orgoluudiig orgon barisan uu? 26 Ta nar bas oorsoddoo zoriulan
hiisen tanai haan Sikkut, oorsdiin Kiiun horguud, oorsdiin burhdyn odyg
avch yavsan. 27 Tegehleer Bi ta naryg Damaskiin chanadad tsollogt
yavuulna" gej EZEN aildaj baina. Tuunii ner bol tumen tsergiin Burhan.

Amos 6

6:1 Siond taivan baigchid, Samariin uuland ayuulgui gej uzdeg humuus
bolon Izrailiin gert hurch ochih undestnuudiin chuhal ontsgoi humuus ee,
ta nar gaslantai yaa. **2** Kalnye uruu ochij har. Tendees aguu Hamat uruu
och, daraa ni filistchuudiin Gat uruu och. Ted edgeer haanchlaluudaas iluu
sain yum uu? Esvel tednii nutag devsger ni ta narynhaas iluu tom yum uu?
3 Ta nar gai gamshgiin odriig hoishluulj, huchirhiilliin suudlyg oirtuulj
avchrah uu? **4** Ta nar bol zaany yasan ornuudad hajuulj, buidan deeree
sunan hevtegchid bogood surgees hurguudyg, hashaan dundaas
tugaluudyg idegchid yum. **5** Mon yatgyn egshigt taaruulan ug zohioj,
David shig oorsoddoo zoriulan duu bichigchid yum. **6** Ted oorsdiigoo
hamgiin sain tosoor tosolj, tahild heregledeg ayaganaas dars uudag
bolovch Iosyefyn balgasnuudyn toloo harj gashuuddaggui. **7** Tiim uchraas
ted odoo tsologdogsdiin turuund tsollogt yavah bolno. Teriin hevtegchdiin
nair ni ergen odoh bolno. **8** Ezen BURHAN Oorooroo tangaraglaj baina.
Tumen tsergiin EZEN Burhan tunhaglaj baina. "Bi Iakovyn iherheld
durguitsej, tuunii tsaizuudyg jigshij baina. Tiim uchraas hot bolon tuund
aguulagdah buhniig Bi tushaah bolno". **9** Hervee ter uyed neg gert arvan
hun uldsen bol ted uheh bolno. **10** Hen negnii avga ah, esvel halamjlagch
ni tuunii yasyg gerees gargahyn tuld tuuniig orgoj, baishingiin hamgiin
dotor tald bui hund handan "Chamtai hamt oor hen negen bii yuu?" geh
bolno. Nogoodoh ni "Hen ch alga" gehed,ter hariulahdaa "Chimeegui bai.
Uchir ni EZENii ner duridagdah yosgui" geh bolno. **11** Haragtun, tom
baishinguud heseg boltloo, jijig baishinguud helterhii boltol hemhregtun
hemeen EZEN tushaah gej baina. **12** Hadan deer morid davhidag uu?
Esvel hen negen uher hologlon tedniig hagalah uu? Gesen ch ta nar
shudarga yosyg hor bolgoj, zov shudargyn ur jimsiig sharilj bolgon
solison. **13** Lodyebart bayasan baigaa tanar aa. Ta nar helehdee "Bid
oorsdiin hucheeree Karnaimyg oorsoddoo zoriulan avsan bish uu? **14**
Uchir ni haragtun, Izrailiin ger ee. Bi ta naryn esreg undestniig bosgoh gej
baina" gej tumen tsergiin EZEN Burhan tunhaglaj baina. "Tegeed ted
Hamatyn hooloinoos Arabagiin gorhi hurtel ta naryg zovooh bolno".

Amos 7

7:1 Ezen BURHAN nadad iinhuu uzuulsen. Haragtun, havryn urgats
soyoolj ehlehed Ter tsartsaany surgiig bii bolgoj baisan. Haragtun, havryn
urgats ni haany hadlangiin daraa baisan. 2 Ene ni gazryn nogoog idej
duusahad, ter uyed bi hellee. — Ezen BURHAN orshoon soyorh! Iakov ni
jijig uchraas yaaj zogsoj chadah ve?. 3 EZEN ene tuhai Ooriin bodloo
oorchilson. — Ene ni bolohgui gej EZEN aildsan. 4 Ezen BURHAN
nadad iinhuu yumyg uzuulsen. Haragtun, Ezen BURHAN tedentei galaar
temtseheer duudaj baisan. Ter gal ni aguu guniig shataaj, tarialangiin
gazryg ch tuimerdej ehellee. 5 Tegehed bi — Ezen BURHAN, zogsooj
ogooch. Iakov ni jijig uchraas ter yaaj zogsoj chadah ve? gej hellee. 6
EZEN ene tuhai Ooriin bodloo oorchilson. — Ene ni bas bolohgui gej
Ezen BURHAN aildlaa. 7 Ter nadad iinhuu uzuulsen. Haragtun, Ezen
bosoo hanany derged Ooriin mutartaa tegshluuriig barin zogsoj bailaa. 8
EZEN nadad — Amos aa, chi yuu harj baina ve? gehed bi Tegshluur gev.
Tegehed Ezen"Haragtun, Bi Ooriin ard tumen Izrailiin dund tegshluuriig
tavih gej baina. Bi tedniig tsaashid heltruulehgui. 9 Isaakiin morgoliin
ondorloguud ezguirch, Izrailiin ariun gazruud ni hooson hevteh bolno.
Daraa ni Bi Iyeroboamyn geriin esreg ildteigeer bosoh bolno". 10 Tegehed
Byetyeliin tahilch Amazia ni Izrailiin haan Iyeroboamd ug ilgeen, —
Izrailiin geriin dund Amos tany esreg huivaldsan. Tuunii buh ugsiig ene
gazar teeh chadvargui yum. 11 Uchir ni Amos iinhuu helj baina.
"Iyeroboam ildeer uhne. Izraili gartsaagui ooriin nutgaasaa tsollogt yavah
bolno" gesen. 12 Daraa ni Amazia Amost — Yav, uzmerch ee, Iudagiin
nutag uruu zugtaj, tend talh idej, tend esh uzuullegee uzuul! 13 Harin
tsaashid Byetyeld buu esh uzuul. Uchir ni ene gazar ni haany ariun gazar,
deedsiin orgoo gej helsen. 14 Tegehed Amos Amaziad hariulsan ni — Bi
bol esh uzuulegch bus bogood esh uzuulegchiin ch hovguun bus. Uchir ni
bi malchin bogood injriin jims huraagch hun baisan. 15 Gevch EZEN
namaig surgiin araas avaad, "Minii ard tumen Izraili uruu ochood esh
uzuul" gej EZEN nadad aildsan. 16 Odoo EZENii ugiig sons. "Chi Izrailiin
esreg buu esh uzuul, Isaakiin geriin esreg buu ursga" gej chi helj baina. 17

Tiim uchraas EZEN iinhuu aildaj baina. "Chinii ehner hotod yanhan bolj,
chinii hovguud, ohid ildend unaj, chinii gazryg hemjuureer huvaaj, chi
ooroo buzar shoroon deer uheh bolno. Tuugeer ch barahgui, Izraili ni
gartsaagui ooriin nutgaasaa tsologdon yavah bolno" gev.

Amos 8

8:1 Ezen BURHAN nadad iinhuu uzuulsen. Haragtun, tend zuny jimstei
sags baisan. **2** Ter — Amos aa, chi yuu harj baina ve? gehed bi — Zuny
jimstei sags gesen. Tegehed EZEN nadad — Minii ard tumen Izrailiin
etses irsen. Bi hoishid tedniig heltruulehgui. **3** Ter odor ordny duunuud
oriloonoor soligdono gej Ezen BURHAN tunhaglaj baina. Olon ni uhdel
bolj, buh gazart tereer tedniig chimeeguigeer gargaj hayana gelee. **4**
Gachigdsan humuusiig gishgechdeg ta nar, uuniig sonsotsgoo. Ta nar
nutgiin daruu humuusiig ustgah gej,**5** "Shine sar hezee ongoroh ve? Tegvel
bid ur tariagaa zarah yumsan. Amraltyn odor hezee ongoroh ve? Tegvel
bid ulaan buudain hudaldaag neeh yumsan. Ene ni yefag jijigruulj
shyekyeliig tomruulahyn tuld, huuramch jinluureer mehlehiin tuld bogood
6 yaduusyg mongoor, gachigdsanyg hos shaahaigaar hudaldan avch,mon
bid ulaan buudain hayagdlyg zarahyn tuld yum" gedeg. **7** EZEN Iakovyn
bardamnalaar tangaraglasan. "Uneheer, Bi tednii yamar ch uildliig ni hezee
ch martahgui. **8** Uunees bolj gazar hodolj, tend orshdog hun bur
gashuudahgui gej uu? Uneheer, ene bugd Nil shig bosoj, shidegden,
Yegipyetiin Nil shig buurah bolno". **9** Ezen BURHAN tunhaglaj baina. "Bi
ud dund naryg jargaaj, gereltei odor gazryg haranhui bolgohyn tuld ene ni
ter odort bolno. **10** Tegeed Bi ta naryn bayar naadmuudyg gaslan, ta naryn
buh duunuudyg gashuudal bolgon erguulne. Bi hun buriin uutsand taar
omsgoj, tolgoi buriig halzan bolgono. Bi uuniig gants huugiinhee hoinoos
gashuudah uye met bolgoh bogood uunii togsgol ni gashuun odor met baih
bolno. **11** Haragtun, Bi gazar deer olsgolong ilgeeh odruud irj baina" gej
Ezen BURHAN tunhaglaj baina. "Talhaar olsoh, usaar tsangahbus, harin
EZENii ugiig sonsohyn toloo olsgolon baih yum. **12** Ard tumen dalaigaas
dalai uruu. umardaas bur dorno zug hurtel geldreh bolno. Ted EZENii

ugiig eren tsaash, naash yavah bolovch tuuniig olohgui. 13 Ter odor
uzesgelen goo ongon ohid bolon zaluus tsangasnaas bolj uhaan aldah
bolno. 14 Samariin buruugaar tangaragladag humuusiin huvid, «Dan aa,
chinii burhny amidbuigaar tangaraglaya», mon «Byeyershyebagiin zamyn
amid buigaar tangaraglaya» hemeegchdiin huvid, ted unaj dahin
bosohgui".

Amos 9

9:1 Tahilyn shireenii hajuud zogsoj bui Ezeniig bi harsan bogood Ter
"Bosguudyg ni ganhuulahyn tuld baganuudyn tolgoig ni tsohi. Tednii
bugdiinh ni tolgoi deer tedgeeriig evd. Tegeed bi tednii uldegdliig ildeer
alah bolno. Tednees neg ch orgodol zailahgui, neg ch durvegch zugtahgui.
2 Ted Uhegsdiin oron uruu uhaad orson ch tendees Minii mutar tedniig
barina. Ted tenger uruu garsan ch tendees bi tedniig buulgana. 3 Ted
Karmyelyn oroi deer nuutdsan ch Bi tedniig hain olj, tendees barina. Mon
ted Minii hartsnaas oorsdiigoo dalain yoroold daldalsan ch tendees Bi
mogoid tushaaj, ter tedniig hatgah bolno. 4 Mon ted oorsdiin daisnuudyn
omno olzlogdon yavsan ch tendees Bi ildend tushaaj, ter tedniig hyadah
bolno. Sainy toloo bus, harin muugiin toloo Bi Ooriin melmiigee tednii
esreg chigluulne" gej aildav. 5 Tumen tsergiin Ezen BURHAN bol gazart
hurch hailuuldag Negen. Gazart orshigch buhen gashuudaj, ted bugd Nil
shig bosoj, Yegipyetiin Nil shig buudag. 6 Tengert Ooriin deed oroogoo
barij, Ooriin bombogor deevriig delhiin deeguur suuriluulsan. Ter dalain
usyg duudaj, gazryn gadarguu deer asgadag. Tuunii ner ni EZEN. 7
"Izrailiin hovguud ee, ta nar Minii huvid Yetiopiin hovguudtei adil bish gej
uu?" gej EZEN tunhaglaj baina. "Bi Izrailiig Yegipyetiin nutgaas,
filistchuudiig Kaftoraas, aramyeichuudyg Kirees avchraagui yuu? 8
Haragtun, Ezen BURHANy melmii ni nugelt haanchlal deer baidag. Bi
tuuniig gazryn gadarguunaas ustgah bolno. Gesen ch Bi Iakovyn geriig
burmoson ustgahgui" gej EZEN tunhaglaj baina. 9 "Uchir ni haragtun, Bi
tushaaj baina. Buudaig shigshuureer shigshdegiin adil, Bi Izrailiin geriig
buh undestnii dund segsreh bolno. Gevch neg ch hairga gazart unahgui. 10

Minii ar tumnii dotorh buh nugeltnuud, «Gai gamshig bidniig nomrohgui,
bidend uchrah ch ugui» gej helegsed bugd ildeer uheh bolno. 11 Ter odor
Davidyn nurj unasan buheegiig Bi bosgoj, tuunii tsomorhiinuudiig shavan
bituulne. Mon Bi tuunii balgasnuudyg bosgoj, tuuniig ertnii odruudiinh shig
ni dahin baiguulna. 12 Ingesneer ted Yedomyn uldegsdiig bolon Minii
nereer duudagdah buh undestnuudiig omchloh yum" hemeen uuniig
uildegch EZEN tunhaglaj baina. 13 EZEN tunhaglaj baina. "Haragtun,
gazar hagalagch ni huraagch hund, usan uzmiin hudaldaachin ur tarigch
hund oirtoh uyed uuls amtat darsyg dusluulj,buh tolgod alga boloh odruud
irj baina. 14 Bi bas Minii ard tumen boloh Izrailiin olzlogdogsdoos butsaan
avchirj,ted nurangi hotuudyg dahin bosgon amidrah bolno. Ted bas usan
uzem, uzmiin togol tarij, oorsdiin darsyg uun, tsetserleguudiig baiguulj,
oorsdiin jimsiig ideh bolno. 15 Bi bas tedniig oorsdiinh ni gazar deer
tarina. Minii tedend ogson gazraas ted dahin undseeree taslagdahgui" gej
chinii Burhan EZEN aildaj baina.

Obadia 1

1:1 Obadiagiin uzegdel. Ezen BURHAN Yedomyn tuhai iinhuu aildav.
Bid EZENees medee sonsson ba undestnuudiin dund ilgeegdsen elch
"Bosogtun, tuunii esreg tulaldaand gartsgaaya" gej zarlav. 2 "Haragtun, Bi
chamaig undestnuudiin dund ochuuhen bolgono. Chi ulemj basamjlagdsan.
3 Hadny an tsav bolon ooriin orshih gazryn ondorlogt amidardag chamaig
zurhnii chini iherhel huurchee. Chi zurhendee «Hen namaig gazart buulgah
ve?» gedeg. 4 Chi burged met ondort barij, oddyn dund uuree zassan ch
tendees Bi chamaig doosh buulgana" hemeen EZEN tunhaglaj baina. 5
"Herev hulgaich nar cham uruu irj, shonoor deeremchid orvol chi yaaj
suirsen baih bol doo! Ted hangalttai boltloo hulgailahgui gej uu? Herev
usan uzmiig huraagchid cham uruu irvel ted uldegdliig ni uldeehgui gej
uu? 6 Yesav ni busniulagdaj, tuunii nuutslagdsan erdenes ni herhen il garch
ireh bol doo! 7 Chinii holbooton buh humuus chamaig hil uruu shahaj,
chamtai evtei humuus chamaig mehelj turemgiilne. Chinii talhyg idegchid
chamaig otoh bolno". (Tuund oilgolt alga). 8 EZEN tunhaglaj baina. "Ter
odor Bi mergen humuusiig Yedomoos, uhaantnuudyg Yesavyn uulaas
ustgahgui gej uu? 9 Tyeman aa, daraa ni hun bur Yesavyn uulaas allagaar
taslagdahyn tudd chinii huchit ers aidast avtah bolno. 10 Chinii duu Iakovd
uildsen huchirhiillees bolj ichguur chamaig buteeh ba chi monhod
taslagdah bolno. 11 Chi hol hondii zogsoj, hari humuus tuunii bayalgiig
avch odon, gadaadynhan tuunii daaman haalgaar orj iren Iyerusalimyn
toloo shavga hayah ter odor chi ch gesen tednii neg met baisan. 12 Ooriin
duutiin odor boloh tuunii zolgui odriig buu har. Iudagiin hovguudiin suirliin
odor teden deer buu bayas. Tiim ee, tednii gai zovlongiin odor chi amaa
buu angailga. 13 Minii ard tumnii gamshgiin odort tednii daaman haalgaar
buu or. Tiim ee, tednii gamshgiin odort tednii gai zovlong buu har. Tednii
gamshgiin odort tednii ed horongond buu gar hur. 14 Tednii orgodluudyg
tsavchih gej zamyn uulzvar deer buu zogs. Tednii gamshgiin odort amid
uldegsdiig ni buu barivchil. 15 Uchir ni EZENii odor buh undesten uruu
oirtoj baina. Chinii uildsenchlen, ter ni chamd uildegdeh bolno. Chinii uils
ooriin chini tolgoi deer butsan ireh bolno. 16 Uchir ni chi Minii ariun

uuland uusantai adil odoo buh undesten ni urgeljluulen uuh bolno. Ted uuj,
zalgilj, urid hezee ch orshij baigaagui met boloh bolno. **17** Gevch Sion
uulan deer avral orshij, ene uul ni ariun baih bolno. Iakovyn ger ni oorsdiin
ed horongoo ezemshih bolno. **18** Daraa ni Iakovyn ger gal bolj, Iosyefyn
ger dol boloh yum. Harin Yesavyn ger surel met bolno. Ted Yesavyn
gerees neg ch hun amid uldehgui boltol ni tedniig gald hayaj shataana".
Uchir ni EZEN aildjee. **19** Daraa ni nyegyevchuud Yesavyn uulyg,
shyefyelachuud Filistiin talyg ezemshih bolno. Mon Yefraimyn gazar
nutag, Samariin gazar nutgiig ezemshih bogood Byeniamin ni Gilyeadyg
ezemshih bolno. **20** Kanaanchuudyn dund bui Izrailiin hovguudiin ene
tserguudees tsologdogsod ni Zaryefat hurtelh nutgiig ezemshih bogood
Syefaradad bui Iyerusalimyn tsologdogsod ni Nyegyeviin hotuudyg
ezemshih bolno. **21** Avragch nar Yesavyn uulyg zahirahaar Sion uul uruu
ogsoj, haanchlal EZENih bolno.

Iona 1

1:1 EZENii ug Amittain huu Ionad irj, aildahdaa — 2 Bosoj, aguu ih hot
Ninyevye uruu ochij, tuunii esreg hashhir. Uchir ni tednii buzar bulai ni
Minii omno ilerhii garch irlee gev. 3 Gevch Iona EZENii orshihuigaas
Tarshish uruu zugtahaar bosov. Tereer Ioppad irj, Tarshish uruu yavj
baisan holog ongotsyg olood, zardlaa tolj, EZENii orshihuigaas Tarshish
uruu tednii hamt yavahaar tend suuv. 4 EZEN dalaid huchit salhi ilgeen,
dalain shuurga bosgosond holog ongots suirehed hurev. 5 Tegehed
dalaichid aij, hun bur ooriin burhnaa duudaj, hongon bolgohyn tuld holog
ongotson deerh achaa teeshee dalai uruu hayajee. Harin Iona holog
ongotsny dood hesegt orj hevteed, gun noirsjee. 6 Holog ongotsny ahmad
Ionagiin derged irj, — Chi yaagaad untana ve? Bosoj, burhnaa duud!
Burhan bidend sanaa tavij, bid sonohgui baij magadgui shuu gej helev. 7
Humuus biye biyedee — Irtsgee, bidnii ene gamshig henees bolj baigaag
medehiin tuld shavga tatatsgaaya! getsgeev. Ingeed ted shavga tatsand ut
shavga Iona deer unav. 8 Ted Ionad — Bidend odoo hel! Bidnii ene
gamshig henees bolj baigaa ve? Chi yuu hiideg hun be? Chi haanaas irev?
Chinii uls oron ali ve? Chi haanahyn yamar undesten be? geltsev. 9 Iona
tedend — Bi bol yevryei hun. Dalai ba huurai gazryg buteesen tengeriin
Burhan EZENees bi emeedeg yum gev. 10 Tegehed humuus ihed ain
sandarch, tuund handan — Chi yaah gej ingev? gejee. Uchir ni Iona ooroo
tedend helsen bolohoor tedgeer humuus tuuniig EZENii orshihuigaas
zuttaj yavaa gedgiig medsen baijee. 11 Dalain shuurga ulam huchtei
bolson uchir ted tuund — Dalaig namjaahyn tuld bid chamaig yaah bolj
baina ve? gev. 12 Iona tedend — Namaig barij avaad, dalai uruu haya.
Tegvel dalai ta naryn toloo namjina. Uchir ni ta naryn ene huchtei shuurga
nadaas bolj baigaa gedgiig bi medne gej helev. 13 Harin humuus gazar
uruu butsah gej huchtei seluurdej baisan bolovch chadsangui. Uchir ni
dalain shuurga tednii esreg ulam shiruusev. 14 Tegehed ted EZENd
hashhirch, — EZEN, bid hicheenguilen zalbirch baina. Ene hunii aminaas
bolj bidniig buu ustgaach. Gemgui tsusyg bidnii deer buu tohooch. Uchir ni
EZEN, Ta hussen buhnee hiisen gev. 15 Ingeed ted Ionag barij avaad,

dalaid hayasan bogood dalai dogshron shiruusehee boliv. 16 Tegehed
tedgeer humuus EZENees ihed emeen, EZENd tahil orgoj, tangaraglav.
17 EZEN Ionag zalgiulahaar avarga zagasyg beldsen baiv. Iona zagasny
gedsend gurvan odor, gurvan shono baiv.

Iona 2

2:1 Tegeed Iona zagasny gedsen dotroos ooriin Burhan EZENd zalbirsan.
2 Ter — Bi ooriin zovlon gunigaas EZENiig duudahad Ter nadad
hariulsan. Uhegsdiin orny gunees tuslamj guin hashhirahad Ta minii duug
sonsson. 3 Uchir ni Ta namaig gun uruu, dalain zurh uruu hayasan bogood
usny ursgal namaig nomorchee. Tany buh suitgegchid bolon ih
davalgaanuud minii deeguur ongorson. 4 Iimees bi "Bi Tany melmiinees
zailuulagdsan. Gesen ch bi Tany ariun sumiig dahin uzne" gej helev. 5 Us
namaig uhliin irmegt hurtel zalgij, gun ih us namaig nomron, usny urgamal
minii tolgoig oroov. 6 Bi uulsyn bel uruu uruudan, delhii ooriin
haaltnuudtaigaa minii ergen toirond monhod bailaa. Gevch, minii Burhan
EZEN, Ta minii amiig nuhnees gargasan. 7 Bi uhaan balartah uyedee
EZENiig sanav. Minii zalbiral Tan uruu, Tany ariun sumd hursen bilee. 8
Hii hooson shuteenuudiig hundetgedeg humuus oorsdiin itgemjit baidlyg
umartdag. 9 Harin bi talarhlyn duugaar Tand tahil orgono. Yuu
tangaraglasnaa bi biyeluulne. Avral EZENees irdeg yum gej helev. 10
Tegehed EZEN zagasand tushaasand, ter ni booljin Ionag huurai gazar
gargav.

Iona 3

3:1 EZENii ug Ionad hoyor dahi udaagaa irj, — 2 Bosoj, ih hot Ninyevye
uruu ochij, Minii chamd aildah gej baigaa tunhgiig tunhagla gejee. 3
Ingeed Iona bosoj, EZENii utiin daguu Ninyevyed ochiv. Ninyevye bol
gurvan odriin tursh alhaj tuulahaar aguu ih hot baiv. 4 Tegeed Iona neg
odorjin ter hotoor alhan yavj, hashhiran, — Doch honogiin daraa
Ninyevyeg homroh bolno gev. 5 Tegehed Ninyevyegiin ard tumen

Burhand itgejee. Ted matsag bariltyg zarlaj, hamgiin tomoos baga hurtlee
taar omsov. 6 Ene ug Ninyevyegiin haand hurehed tereer sentiineesee
bosoj, nomrogoo tailan hayaj, taar nomron, unsen deer suuv. 7 Tereer
tunhag gargaj, — Ninyevyed haan bolon tuunii noyodyn gargasan zarligiin
daguu hun, amitan, uher, honi yuu ch amsaj bolohgui. Ted idej, us uuj
bolohgui. 8 Harin hun amitan bugdeeree taar nomroh yostoi. Hun bur
ooriin buzar bulai zam bolon ooriin gar dahi huchirhiillees ergehiin tuld
Burhanyg hicheenguilen duudag. 9 Burhan ergej, zoolron, bidniig
ustgahguigeer Ooriin shataj bui uur hileng tatahyg hen medeh bilee? gev.
10 Oorsdiin buzar bulai zamaa orhison tednii uilsiig Burhan uzeed teden
deer buulgana gej tunhaglasan gai gamshgiin talaarh bodloo zoolruuleed,
suirel buulgaagui bilee.

Iona 4

4:1 Gevch Iona uuniig ihed taashaasangui. Ter uurlan, 2 EZENd zalbirch,
— EZEN, bi nutagtaa baihdaa helsen zuil mini ene bish gej uu? Ta bol
niguulsengui, orovch Burhan, uurlahdaa udaan, hair enerleer byalham
bogood gai gamshgiig zoolruulegch negen gedgiig bi medej baisan
uchraas uunees uritaj bi Tarshish uruu zuttsan bilee. 3 Tiim uchraas odoo
EZEN, nadaas minii amiig avaach. Uchir ni nadad amid yavsnaas uhsen ni
deer gev. 4 EZEN — Chamd uurlah shaltgaan baina uu? gejee. 5 Tegeed
Iona hotoos garan, zuun etgeeded ni suuv. Tend ter oortoo suudrevch barij,
hotod yuu tohioldohyg harah hurtlee suudert ni suuv. 6 Ingeed EZEN
Burhan urgamal beltgesend, ter ni Ionag aya tuhgui baidlaas ni
hamgaalahaar tolgoi deeguur ni suuderlen urgav. Iona ene urgamald ihed
bayarlajee. 7 Gevch daraa odor ni uur tsaihad Burhan horhoi gargaj,
urgamlyg iduulsend, ter hatav. 8 Nar mandahad Burhan dorny aagim
haluun salhiig beltgej, Ionagiin tolgoi narand tsohiulj, tereer doroitoj,
uhehiig husemjlen — Nadad amid yavsnaas uhsen ni deer gev. 9 Tegehed
Burhan Ionad — Ene urgamlaas bolj uurlah shaltgaan chamd baina gej uu?
hemeen aildsand, Iona — Nadad uhtlee uurlah shaltgaan baina gej helev.
10 Tegehed EZEN — Chi archlaagui, ooroo urguulaagui, shonodoo

urgaad, shonodoo ustaj ugui boldog urgamlyg orovdson bilee. **11** Asar
olon amitad met, baruun zuun garynhaa hoorondohyg meddeggui zuun
horin myangaas iluu huntei ih hot Ninyevyeg Bi orovdohgui baih baisan
gej uu? gej aildav.

1:1 Iudagiin haad boloh Iotam, Ahaz, Hyezyekiagiin odruuded
Moryeshyetyn Mikad irsen EZENii ug. Uuniig ter Samari bolon
Iyerusalimyn talaar harsan. 2 Ard tumnuud ee, ta nar bugdsonsotsgoo!
Delhii hiigeed tuund bagtdag bugd ee, sonsogtun! Ezen Ooriin ariun
sumees, Ezen BURHAN ni ta naryn esreg gerch baih boltugai! 3 Uchir ni
uzegtun, EZEN Ooriin ariun gazraas uragsh irj baina. Ter doosh buun,
delhiin ondor gazruud deer gishgechih bolno. 4 Galyn omnoh lav met
hailanursaj, egts gazraar doosh tsutgah us met, uuls ni Tuunii door hailj,
hondii taluud ni huvaagdana. 5 Ene bugd ni Iakovyn terslel, Izrailiin geriin
nugluudiin toloo yum. Iakovyn eserguutsel ni yuu ve? Samari bish gej uu?
Iudagiin ondor gazruud ni yuu ve? Iyerusalim bish gej uu? 6 Uchir ni Bi
Samariig zadgai gazar dahi suirliin ovoo, usan uzmiin togol suulgah gazar
bolgono. Bi tuunii chuluunuudyg hondii uruu asgaj, suuriig ni il gargana. 7
Tuunii buh shuteenuud ni byatslagdaj, olson bugd ni galaar shataagdana.
Tuunii buh horguudiig ni bi ustgana. Uchir ni ter edgeeriig yanhny ashgaas
tsutluulsan bogood tedgeer ni yanhny ashig uruugaa butsna. 8 Uunees bolj
bi gashuudaj, uilah yostoi. Bi hol nutsgen, shaldan yavah yostoi. Bi
tsoovor chono met gaslan, temeen hyaruul met eneleh yostoi. 9 Tuunii
sharh ni edgershgui bogood Iudad hurch irjee. Ene ni minii ard tumnii
daaman haalgand, bur Iyerusalimd hursen. 10 Gatad uuniig buu hel,
ordoouilj bolohgui. Byetlyeafrad shoroond onhrogtun. 11 Shafiryn orshin
suugch aa, ichguurt nutsgen baidlaar oorsdiinhoo zamaar yav. Zaanany
orshin suugch garch irdeggui. Byetyezyeliin gashuudal "Terchamaas
hamgaalaltyg ni avah bolno" gedeg. 12 EZENees Iyerusalimyn daaman
haalga uruu gamshig buuj irsnees bolj Marotyn orshin suutch sainyg
huleeseer doroi boldog. 13 Lahishiin orshin suugch aa, moridoo tergend
holloorei. Lahish ni Siony ohind nugliin ehlel baisan yum. Uchir ni Izrailiin
tersluu uils ni chamaas oldson yum. 14 Tiim uchraas chi Moryeshyetgatyn
omnoos hagatslyn belgiig ogogtun. Ahzibyn geruud ni Izrailiin haadyg
huurah bolno. 15 Maryeshagiin orshin suugch aa, Bi ezemshigch negniig
ta nar deer avchirna. Izrailiin yaruu aldar ni Adullamd orj ireh bolno. 16 Ta

naryn bayar bayasgalan boloh huuhduudeesee bolj oorsdiigoo halzan
bolgoj, usee hus. Ted ta naraas odon, tsologdoh tul burged met halzan
baidlaa sunga.

Mika 2

2:1 Orondoo muug belden, gem buruug tolovlogchid gaslantai yaa!
Ogloonii gereld ted uuniigee uilddeg. Uchir ni ene ni tednii garyn medeld
baidag bilee. 2 Ted talbainuudad shunahairch, tegeed tedniig barij,
geruudiig avch yavdag. Ted huniig bolon geriig ni, huniig bolon oviig ni
deeremddeg. 3 Tiim uchraas EZEN iinhuu aildaj baina. "Uzegtun, Bi ene
urgiin esreg negen gamshig tolovloj baina. Uunees ta nar huzuugee zailuulj
chadahgui. Ta nar ihemsgeer alhahgui. Yuu gevel ene ni yoryn tsag baih
bolno. 4 Ter odor ted ta naryn esreg doog tohuu hiij, gashuun emgeneliig
duulj «Bid burmoson ustgagdlaa. Ter minii ard tumnii huviig solidog. Ter
nadaas uuniig herhen zailuuldag bilee! Ter bidnii talbainuudyg urvagchdad
huvi bolgon taraav». 5 Tiim uchraas EZENii chuulgand shodoj, ta naryn
toloo hemjuur sungah hen ch baihgui. 6 «Buu yari» gej ted yaridag. Ted
edgeer zuilsiin talaar yarihgui bol, zemleluud gedreg butsahgui". 7
"Iakovyn ger ee, ene ni «EZENii Suns tevcheergui yuu? Edgeer ni Tuunii
uildluud uu? » gej helegdeh yostoi baisan uu? Zov shuluun alhaj bui
negend Minii ugs sainyg uilddeg bish uu? 8 Sayahan Minii ard tumen
daisan met bosson bilee. Dainaas butsaj irsen bolon hajuugaar ajiggui
ongorogchdoos chi deel huvtssyg ni taichdag. 9 Minii ard tumnii
emegteichuudiig bugdiig ni ta nar taalamjit gerees ni hooj gargadag. Minii
sur javhlang huuhduudees ni ta nar uurd avdag. 10 Bosoj, yavagtun!
Shanalgaat suirel, suirel avchirdag buzar baidlyn ulmaas ene ni amrah
gazar bish ajee. 11 Hervee salhi hiigeed hudal huurmagiin hoinoos alhaj
bui hun hudal yarij, «Bi ta nart dars bolood nermel arhiny talaar yarina» gej
helsen bol, tereer ene ard tumnii esh uzuulegch bolno. 12 Iakov aa, Bi
zaaval ta naryg bugdiig chini tsugluulna. Izrailiin uldegsdiig Bi zaaval
boognuulne. Hashaan dahi honid, belcheertee baigaa sureg met Bi tedniig
hamt bailgana. Ted humuustei hamt shuugildana. 13 Evdegch tednii omno

yavj, ted evden yavj, daaman haalgaar ongoron gadagsh gardag. Tegeed
haan ni tednii omno, EZEN tednii terguund yavdag".

Mika 3

3:1 Tegeed bi iinhuu helev. "Iakovyn terguulegch nar bolon Izrailiin geriin
zahiragchid aa, odoo sonsotsgoo! Shudarga yosyg ta nar medeh yosgui
gej uu? 2 Ta nar sainyg uzen yadaj, muug hairlan, tednii arisyg ni huulj,
yasnaas ni mahyg ni salgadag bogood3 Minii ard tumnii mahyg idej, tednii
arisyg ni huulan, tednii yasyg ni hugalj, togoond bolon savand mah bolgon
tedniig herchdeg". 4 Tegeed ted EZEN uruu hashhirah bolovch Ter
tedend hariulahgui. Orond ni ter uyed Tereer Ooriin nuuriig tednees nuuna.
Uchir ni ted muu uils hiijee. 5 Minii ard tumniig toorogduuldeg esh
uzuulegchdiin talaar EZEN iinhuu aildaj baina. Ted shudeeree hazah
yumtai baihdaa "Amar amgalan" gej hariuldag. Harin amand ni yuu ch
hiideggui hunii esreg ted ariun dain zarladag. 6 Tiim uchraas ene ni ta nart
uzegdelgui shono,merge tologgui haranhui bolno. Nar esh uzuulegchid
deer shingej, odor ni tedniig burheh haranhui bolno. 7 Uzmerchid
gutamshig bolj, mergechid ichih bolno. Burhanaas yamar ch hariu irehgui
tul ted uneheer bugd amaa halhlah bolno. 8 Ooroor helbel, Iakovd ooriinh
ni tersluu uilsiig ni, Izrailid hurtel tuunii nugliig ni meduulehiin tuldbi huch
chadlaar, EZENii Sunseer, shudarga yos, er zorigoor duuren baina. 9
Shudarga yosyg jigshij, tseh shuluun bolgonyg mushgidag Iakovyn geriin
terguulegchid bolon Izrailiin geriin zahiragchid aa, odoo uuniig
sonsotsgoo! 10 Ta nar tsus ursgaj Sionyg,shudarga bus huchirhiilleer
Iyerusalimyg bosgodog. 11 Tuunii udirdagchid hahuuli avan shuuj, tahilch
nar ni une holsoor zaavarchlan, esh uzuulegchid ni mongonii toloo
mergeldeg. Gesen ch ted EZENd tushiglen,"EZEN bidnii dund baihgui gej
uu? Biden deer gai gamshig buuhgui" gej heldeg. 12 Tiim uchraas ta
naraas bolj Sion ni talbai met hagalagdaj, Iyerusalim ni suirliin ovoo bolj,
sumiin uul ni oin modot ondor gazruud bolno.

Mika 4

4:1 Etssiin odruuded EZENii orgoonii uul ni uulsyn terguuneer tohoogdon,
tolgodyn deeguur orgogdono. Ard tumnuud tuun uruu tsutgana. **2** Olon
undestnuud ireed, "Irtsgee! EZENii uul bolon Iakovyn Burhany orgoo uruu
yavtsgaaya. Tiinhuu Tereer bidend Ooriin zamuudyn tuhai surgaj, bid
Tuunii jimeer alhah yum" getsgeene. Uchir ni Sionoos huuli garch, EZENii
ug ch Iyerusalimaas garna. **3** Ter olon ard tumnii hoorondohyg shuuj,
huchirheg, holyn undestnuuded zoriulan shiidveriig gargah bolno. Tegeed
ted ildee anjisny hoshuu, jadaa haduur bolgon davtana. Undesten
undestniihee esreg ild dalaihgui bogood dahin hezee ch ted daitahad
suraltsahgui. **4** Oorsdiig ni ailgah yamar ch hunguigeer tednii hun tus bur
ni ooriin usan uzmiin bolon injriin modny door suuna. Uchir ni tumen
tsergiin EZENii am aildav. **5** Hediigeer buh ard tumen tus bur ooriin
burhny ner dotor alhah bolovch bidnii huvid,bid uurd monh oorsdiin
Burhan EZENii ner dotor alhana. **6** EZEN tunhaglaj baina. "Ter odor Bi
dogolong bolon hoogdsoniig, Ooriin zovooson humuusee hurtel
tsugluulna. **7** Bi dogolong ni uldegch, hoogdsoniig ni huchtei undesten
bolgoj, EZEN Sion uuland tedniig edugeegees monhod hurtel haanchilna.
8 Chinii huvid, surgiin tsamhag aa, Siony ohiny tolgod oo, ene ni cham
deer irne. Uridyn noyorhol buyuu Iyerusalimyn ohiny haanchlal ch ireh
bolno. **9** Chi yuund changaar hashhirna ve? Ta naryn dund yamar ch haan
baihgui yuu, esvel zovlogch chini ustgagdsan uu? Uchir ni huuhdee toruulj
bui emegtei shig ovchin shanalal chamaig ezemdev. **10** Siony ohin oo,
huuhdee toruulj bui emegtei shig torohoor ovdoj, shanal. Uchir ni odoo chi
hotoos garch, heer amidran, Vavilon uruu yavah yostoi. Tend EZEN
chamaig daisnuudyn chini garaas avarna. **11** «Sion ni buzartaj, bidnii nud
tuuniig tavlan harah boltugai!» gej oguulegch olon undesten chinii esreg
tsuglah bolno. **12** Gevch ted EZENii bodlyg meddeggui bogood Tuunii
zorilgyg oilgodoggui. Uchir ni Ter tedniig utremd yuujilsen taria met
tsugluulav. **13** Siony ohin oo, bosoj, talhlagtun. Uchir ni Bi chinii evriig
tomor, tuuraig chini hurel bolgono. Tegsneer chi olon ard tumniig but
tsohij, tednii shudarga bus olzyg ni EZENd, ed bayalgiig ni buh delhiin
Ezend zoriulah yum.

Mika 5

5:1 Tsergiin bulguudiin ohin oo, oorsdiigoo tsergiin bulguud bolgoj
tsutluul. Ted bidniig buselsen. Ted savaagaar Izrailiin shuugchiin hatsryg
savaadah bolno. 2 Harin chinii huvid, Byetlyehyem Yefrata aa, hediigeer
chi Iudagiin buluudiin dund ochuuhen avch, Minii toloo Izrailiig zahirah
Negen ni chamaas garah bolno. Tuunii garch ireh ni ertnees, monhiin
odruudees baisan yum". 3 Tiim uchraas toruuleheer ovdoj bui emegtei ni
huuhdee toruuleh tsag hurtel tedniig Ter ogoh bolno. Tegeed Tuunii uldsen
ah duus ni Izrailiin hovguud uruu butsah bolno. 4 Ter bosoj, EZENii
hucheer, Ooriin Burhan EZENii neriin sur javhlangaar Ooriin honin surgee
hariulah bolno. Ter tsagt Tereer delhiin zah hyazgaar hurtel aguu baih
uchraas ted uldeh bolno. 5 Tegeed enehuu Negen ni enh amgalan baih
bolno. Assirichuud manai gazar nutgiig ezlehed, manai behleltuud deer ter
gishgechihed bid tuunii esreg doloon honichin, naiman udirdagchdyg
bosgoh bolno. 6 Ted Assiriin gazar nutgiig ildeer, Nimrodyn gazar nutgiig
uuden deer ni hariulah bolno. Assiri manai nutgiig dovtolj, nutag
devsgeriig mini talhlahadTer bidniig tuunees avrah bolno. 7 Iakovyn
uldegsed ni olon ard tumnii dund EZENees irsen shuuder met, urgamal
nogoon deer oroh boroo met baih bolno. Boroo ni huniig huleedeggui,
esvel humuunii hovguudiin toloo saatdaggui yum. 8 Iakovyn uldegsed ni
undestnuud, olon ard tumnuudiin dund oin araatnuudyn dundah arslan,
honin surgiin dundah zaluu arslan met baih bolno. Tereer yavahdaa doosh
devsej, urdag bogood tuunees avarch chadah hen ch baihgui. 9 Chinii gar
daisnuudynhaa esreg orgogdoj, buh daisnuud chini taslagdah bolno. 10
EZEN tunhaglaj baina. "Ter odor Bi ta naryn dundaas moridyg chini tasalj,
teregnuudiig chini ustgahbolno. 11 Tanai nutgiin hotuudyg Bi tastaj, ta
naryn buh behleltuudiig nuraah bolno. 12 Garaas chini buh ilbe shidiig
tastaj,ta nar tsaashid mergechidgui bolno. 13 Bi ta naryn siilmel
horguudiig, ta naryn dundaas nandin baganuudyg tastah bolno. Tiinhuu ta
nar tsaashid garynhaa buteeld bohiihoo bolino. 14 Bi ta naryn dundaas
Ashyeragiin modon shong undseer ni tastan, hotuudyg chini ustgah bolno.
15 Duulgavartai dagaagui undestnuuded Bi uurlaj hilegnen oshoo avna".

Mika 6

6:1 EZENii yuu aildaj buig odoo sonsogtun. "Bosoj, uulsyn omno hergee
meduulj, tolgodod duu hooloigoo sonsgo. 2 Uuls bolon delhiin monhiin
suuri aa, ta nar EZENii buruutgalyg sonsopun. Uchir ni EZEN Ooriin ard
tumnii esreg zargatai. Tereer Izrailitai ch margaldah bolno. 3 Minii ard
tumen, Bi ta nart yuu hiisen yum be? Bi ta naryg yaaj yadraasan yum be?
Nadad hariulagtun! 4 Uneheer Bi ta naryg Yegipyetiin nutgaas avchirj,
boolchlolyn gerees zolison. Bi ta naryn omno Mosye, Aaron, Miriam
naryg ilgeesen. 5 Moabyn haan Balak yuu zovloj, Byeoryn huu Balaam
tuund Shittimees Gilgal uruu yuu gej hariulj baisnyg odoo sanaach, ard
tumen mini. Ingesneer ta nar EZENii zov uilsiig medeh yum". 6 Bi EZEN
uruu yuutai ochij, ondort orshih Burhany omno bohiih ve? Bi Tuun uruu
shataalt tahil, neg nast tugaluudtai ochih uu? 7 Myanga myangan hutsnuud,
arvan myangan toson goluudad EZEN bayarladag uu? Bi ooriin tersluu
uilsiinhee toloo uugan huugee, setgeliinhee nugliin toloo biyeiinhee uriig
orgoh uu? 8 Hun ee, yuu ni sain bolohyg Ter chamd aiddsan. Shudargyg
uild, enerliig hairla, ooriin Burhantai hamt daruuhnaar alh gehees oor yuug
Ter chamaas shaarddag ve? 9 EZENii duu hooloi hotyg duudah bogood
Tany nerees emeeh ni eruul saruul uhaan bilee. "Sonsogtun, ovog oo!
Tsagiig ni hen togtooson be? 10 Horon muu gert horon muugiin erdenestei
bolon haraagdsan bogino hemjuurtei hun baihgui yuu? 11 Muu jinluur,
huuramch densiig bi zovtgoj boloh uu? 12 Uchir ni hotyn bayachuud
huchirhiilleer duuren. Orshin suugchid ni hudal yaridag bogood aman
dotorh hel ni zali mehtei ajee. 13 Tiimees Bi bas chamaig ovchluulj, tsohij
unagan, nugliin chini toloo chamaig hoosruulna. 14 Chi ideh bolovch
tsadahgui bogood gedes chini olsgolon baina. Chi ayuulgui baihyn tuld
zailuulah gej oroldovch chi yuu ch hadgalahgui. Chi yuu hadgalna, tuuniig
chini Bi ildend ogoh bolno. 15 Chi tarialah bolovch huraahgui. Chi chidun
shahah bolovch ooriigoo tosoor toslohgui. Mon usan uzmiig shahah
bolovch chi dars uuhgui. 16 Omriin togtooluud bolon Ahabyn geriin buh
uilsiig sahisan. Tednii zovlogoogoor chi alhdag. Tiim uchraas Bi chamaig
suireld ogch, orshin suutchdyg chini eleg doog bolgono. Chi Minii ard

tumnii zemleliig uureh bolno".

Mika 7

7:1 Bi gaslantai yaa! Uchir ni bi jims tuugchid, usan uzem huraagchidtai
adil yum. Idchiheer usan uzmiin bagts alga. Minii husej bui anhny urgatsyn
injir alga. 2 Ene gazraas burhanlag hun ustjee. Humuusiin dund tseh
shudarga hun alga. Ted bugdeeree tsus ursgah gej bugdeg. Hun bur
nogoogoo toroor agnadag. 3 Muutiin talaar bol, hoyor gar hoyoul uuniig
sain uilddeg. Jonon, bas shuugch hahuuli shaarddag. Aguu hun
setgeliinhee husliig yaridag. Tegeed ted uuniig hamtdaa suljdeg. 4
Tedgeeriin hamgiin sain ni orgost urgamal, hamgiin tseh shudarga ni
uurgeniin shivee met yum. Chi haruulyg tavih ter odor chinii shiitgel ireh
bolno. Tegeed tednii uimeen budlian ireh bolno. 5 Horshdoo buu naid,
naizdaa buu itge. Ovort chini untagchaas uruulaa hamgaal. 6 Uchir ni huu
ni etsegteigee toomsorgui haritsaj, ohin ni ehiinhee esreg, ber ni hadam
ehiinhee esreg bosdog. Hunii daisnuud ni ooriinh ni geriin humuus baidag.
7 Harin minii huvid, bi EZENiig huleen haruuldah bolno. Bi avralynhaa
Burhanyg huleene. Minii Burhan namaig sonsoh bolno. 8 Daisan mini,
nadaas bolj buu bayas! Hediigeer bi unavch, bosoh bolno. Hediigeer bi
haranhuid amidravch EZEN minii gerel yum. 9 Bi Tuunii esreg nugel
uildsen tul Tereer minii hergiig omgoolj, minii toloo shudarga yosyg
heregjuuleh hurtel EZENii zevuutsliig bi uureh bolno. Ter namaig gereld
gargana. Tegeed bi Tuunii zov shudargyg harah bolno. 10 Tegeed minii
daisan harj, "Chinii Burhan EZEN haana baina?" gej nadad helsen huniig
ichguur nomroh bolno. Minii nud tuuniig harj, ter uyed tereer gudamjny
shavhai met door gishgegdeh bolno. 11 Ene ni hana hermee barih odor
bolno. Ter odor chinii hil hyazgaar orgosoh bolno. 12 Ene ni Assiri bolon
Yegipyetiin hotuudaas, Yegipyetees Yevfrat hurtel, dalaigaas dalai hurtel,
uulaas uul hurtel ted cham uruu ireh odor bolno. 13 Orshin suugchdynhaa
uiliin urees bolj delhii ezguir14 Ooriin oviin sureg boloh ard tumnee Ooriin
ochirt tayagaaraa hariulaach. Ted urjilt talbain dund, modot gazart
dangaaraa orshdog. 15 "Chamaig Yegigyetiin nutgaas garsan odruudiinh

shig Bi chamd gaihamshguudyg uzuuleh bolno". **16** Undestnuud harj, ted
oorsdiin buhii l huch chadlaasaa ichih bolno. Ted garaa aman deeree tavij,
tednii chih dulii bolno. **17** Ted mogoi met, gazryn hevleer yavagchid met
shoroo doloono. Ted behleltuudeesee chichren garch irne. Ted bidnii
Burhan EZEN uruu aidastaigaar irne. Tany omno ted aih bolno. **18** Gemiig
uuchildag, Ooriin oviin uldegsdiin tersluu uildliig heregsdeggui Tantai adil
Burhan hen yum be? Ter huvirshgui hairand bayasdag tul uur hilengee
monhod hadgaldaggui. **19** Ter dahin bidniig orovdoj, bidnii gemiig hol
door gishgechne. Tiim ee, Ta tednii buh nugliig dalain gun uruu hayana. **20**
Ta bidnii ovog deedest ertnii odruudees tangaraglasan uneniig
Iakovd,huvirshgui hairyg Abrahamd ogoh bolno.

Nahum 1

1:1 Ninyevyegiin zon. Yelkosh hun Nahumyn uzegdliin nom. 2 EZEN bol
hartai, oshirhogch Burhan yum. EZEN bol oshirhogch, hilegnegch yum.
EZEN Ooriinhoo ostnoos oshoogoo avdag. Ter Ooriin daisnuuddaa
zoriulan hileng huraadag. 3 EZEN bol uurlahdaa udaan, huch chadlaaraa
aguu. EZEN buruutnyg shiitgelgui orhihgui. Hui salhi, shuurgan dotor
Tuunii zam baidag bogood uuls bol Tuunii hol doorh toos yum. 4 Ter
dalaig zemlej, hataadag. Ter buh goluudyg hataadag yum. Bashan,
Karmyel bolon Livany delbeenuud ganddag. 5 Tuunees bolj uuls ganhaj,
tolgod alga boldog. Uneheer, yertonts bolon tuunii buh orshin suugchid,
delhii Tuunii orshihuid orgogddog. 6 Tuunii zevuutsliin omno hen zogsoj
chadah ve? Tuunii shataj bui uuryg hen tesverlej chadah ve? Tuunii hilen ni
gal met asgarch, hadnuudyg Ter evdsen. 7 EZEN bol sain. Gai zovlongiin
odor bat behlelt boldog. Oort ni horgoddog humuusiig Ter meddeg. 8
Harin Ter halin ursah uyereer tuunii bairlalyg etses bolgoj, Ooriin
daisnuudyg haranhui uruu moshgon hoono. 9 Ta nar EZENii esreg yuug
ch sedsen, Ter tuuniig chini etses bolgono. Zovlon zudguur hoyor dahi
udaa garch irehgui. 10 Ted orootsoldson orgos shig, oorsdiinhoo undaand
sogtuuragsadtai adil bogood gandaj hatsan surliin ish met shataagdana. 11
EZENii esreg muug sedsen negen, zohisgui zovlogch ni chamaas garch
irsen. 12 EZEN ingej aildaj baina. "Ted buren huchtei, olon bolovch, ted
taslagdaj, ongoron odoh bolno. Bi ta naryg zovooj baisan ch tsaashid ta
naryg Bi zovoohgui. 13 Tiimees odoo Bi tuunii buulgyg ta naryn deerees
evden avch, donguudiig chini taslah bolno". 14 Ta naryn talaarh tushaalyg
EZEN gargasan. "Chinii ner tsaashid duursagdahgui. Bi chinii burhdyn
gerees shuteen ba tsutgamal horgiig taslan hayana. Bi chinii bulshiig
beltgene. Uchir ni chi jigshuurtei yum". 15 Haragtun. Sain medee
avchirdag, amar amgalang zarlagchiin hol uulsyn deer baina. Oo Iuda, nair
naadmuudaa temdeglej, tangarguudaa biyeluul. Uchir ni zohisgui negen
chamaar dahin ongorohgui. Ter buren taslagdsan yum.

Nahum 2

2:1 Taraan butraagch negen chinii esreg hurch irlee. Tsaizaa hamgaal,
zamyg ajigla. Uutsaa behelj, ooriin buh huchee huraa. 2 Uchir ni
suitgegchid tedniig suitgesen ch, tednii usan uzmiin modny mochruudiig
hugalsan ch, EZEN Iakovyn sur huchiig Izrailiin sur huch shig sergeeh
bolno. 3 Tuunii huchit ersiin bambainuud ni ulaan ongotei, daichid ni chas
ulaan ongoor huvtsaslasan. Tuuniig jagsaald garahaar beltgeh odort
teregnuud ni gangiin gald huchigdsan. Narsan jadnuud naigaj baina. 4
Teregnuud ni gudamjnuudaar galzuuran uraddaj, ted talbainuudaar
zerlegeer davhildana. Tednii dur torh ni bambaruud met, ted tsahilah
gyalbaanuud met naash tsaash tsahij baina. 5 Ter ooriinhoo
survaljtanuudyg sanadag baina. Ted alhaan dundaa buderch, hana herem
uruu ni yaartsgaan, busleltiin haalt bosgono. 6 Goluudyn daaman
haalganuud neelttei baih bogood ordnuud suirchee. 7 Buh yum
shiidegdsen. Tuuniig nutsgelj, avch odson ajee. Tuunii shivegchid tseejee
deldej, tagtaa duugarah met yoolno. 8 Hediigeer Ninyevye ni buhii l
odruudiinhee turshid usan tsoorom met baisan bolovch odoo ted zugtaj
baina. "Zogs, zogs" geh bolovch butsaj ireh hen ch alga. 9 Mongiig olzol,
altyg olzol. Uchir ni husuushtei zuilsiin torol burees burdsen bayalag
erdenest hemjee hyazgaar yer alga. 10 Ter hoosorson baina! Tiim ee, ter
ezguiren suitgegdjee. Zurhnuud hailj, ovdguud chichirch baina. Ovchin
buh biyeer tarhaj tednii buh nuur zevhii tsaijee. 11 Tend arslanguudyn nuh,
zaluu arslanguudyn hoolloh gazar baisan. Tend er, em arslan ba arslangiin
guyeg myaraaj, tedend hen ch saad boldoggui baisan. 12 Arslan
guyeguuddee hangalttai ihiig uran tastaj, em arslanguuddaa hangalttai ihiig
alj, ooriin icheegee olzoor, ooriin nuhnuudee tastsan mahaar duurgejee. 13
"Haragtun, Bi chinii esreg baina" gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina.
"Bi utaan dund tuunii teregnuudiig shataaj, chinii zaluu arslanguudyg ild
zalgina. Bi chinii olzyg gazraas taslaj, chinii elch naryn duu tsaashid
sonsogdohgui".

Nahum 3

3:1 Hudal ba deermeer buren duursen, tsust hot ni gaslantai yaa. Tuunii olz

ni hezee ch odohgui. 2 Tashuuryn duu, duguinuudyn tarjignasan chimee,
moridyn tsogih, usren haraih teregnuudiin duu. 3 Moritonguud mordoj,
ildnuud gyalalzaj, jadnuud tuyaarna. Olon uhegsed, ui olon huuruud. Too
tomshgui ih uhsen biyes ni uhsen biyes deer buderch baina. 4 Ene buhen ni
yanhny zavhai tachaalaas, ilbechdiin nuuts amrag dur bulaam negnees
bolson yum. Ter ooriinhoo biyee uneleh ajlaar undestnuudiig hudaldaj mon
ger buluudiig id shideer tatdag. 5 "Haragtun, Bi chinii esreg baina" gej
tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina. "Bi chinii banzluudyg nuurend chini
hurtel orgoj, chinii nutsgen baidlyg undestnuuded, chinii ichguuriig
haanchlaluudad uzuuleh bolno. 6 Bi chinii deer buzar yumyg hayaj,
chamaig oliggui bolgono. Chamaig uzver met tavih bolno. 7 Chamaig
harah hun buhen chamaas zailan, «Ninyevye suitgegdsen! Tuunii toloo hen
gashuudah ve?» gej helne. Chamaig taivshruulagchdyg Bi haanaas haih
ve?". 8 Usaar hureelegden, Nil mornii derged bairlasan Noamonoos chi
iluudeer gej uu? Gol ni tuunii tsaiz bolj, dalai ni tuunii hana baisan. 9
Yetiop bolon Yegipyet tuunii hemjee hyazgaargui huch chadal ni baisan.
Put, Lubim nar tuunii tuslagchdyn dund baisan. 10 Gesen ch ter tsologdoj,
olzlogdon yavsan. Mon gudamj buriin ehend tuunii balchir huuhduudiig
hemhertel chuluudsan. Ted hundetgeltei humuusiinh ni toloo shavga tataj,
buh aguu humuusiig ni dongolson. 11 Ta nar ch mon sogtoj, nuugdan,
daisnaas horgodoh gazryg haih bolno. 12 Ta naryn buh behleltuud bol
bolovsorson jimstei injriin mododtoi adil yum. Tedniig segsrehed l ted
idegchiin amand unadag. 13 Haragtun, tanai ard tumen bol ta naryn dundah
emegteichuud yum. Nutgiin chini daaman haalganuud tanai daisnuudad
orgonoor neelttei baina. Daaman haalgany haaltuudyg chini gal shataadag.
14 Oortoo zoriulan busleltendee us tataj av! Behleltuudee behjuul. Shavart
yavj, naaldang shavryg zuurch, toosgo shataah zuuhnuudaa zasvarla. 15
Tend gal chamaig shataaj, ild chamaig tsavchin unagah bolno. Tsartsaa
met ter chamaig suitgeh bolno. Ooriigoo molhogch tsartsaa met olshruul.
Ooriigoo bagshrah tsartsaa met olon bolgo. 16 Chi ooriin hudaldaachdyg
tengeriin oddoos iluu iheer osgoson. Harin ted molhogch tsartsaanuud adil
tonoj, nisen odoj baina. 17 Chinii haruuluud bagshrah tsartsaa met yum.
Chinii orlog janjnuud huiten odor chuluun hanan deer suutsgaaj bui sureg

devhregtei adil. Nar mandahad ted zuttaj, tednii baigaa gazryg hen ch
medehgui. **18** Oo, Assiriin haan aa. Chinii honichid untaj, chinii
yazguurtnuud hevtej baina. Chinii ard tumen uulsaar tarsan bogood tedniig
tsugluulan avchrah hen ch alga. **19** Chinii bertelted yamar ch emchilgee
baihgui. Chinii sharhnuud edgershgui. Chinii tuhai sonsson bugd cham
deer algaa tashih bolno. Uchir ni hen deer chinii buzar muu ni urgeljlen
ochoogui ve?

Habakkuk 1

1:1 Esh uzuulegch Habakkukiin uzsen uzegdel. 2 EZEN, bi hedii boltol
tuslamj husen duudaj, Ta hedii boltol sonsohgui baih yum be? Bi Tan uruu
"Huchirhiilel!" hemeen orilovch, Ta avrahgui yum. 3 Yamar uchraas Ta
nadad gem buruug uzuulj, yuund buzar muug haruulna ve? Tiim ee, suirel
bolon huchirhiilel minii omno baij, evdreltsel garch, temtsel ornoj baina. 4
Tiimees huuli ni ul toogdoj, shudarga yos ni hezee ch mordogdsongui.
Uchir ni buzar muu humuus zovt humuusiig hureeldgees bolj shudarga yos
gajdag yum. 5 Undestnuudiin dund har! Ajiglatsgaa! Almair! Gaihagtun!
Uchir ni ta nar sonsson ch itgej chadahaargui negen zuiliig Bi ta naryn
odruuded hiij baina. 6 Uzegtun. Dogshin, shalamgai undesten boloh
haldyeichuudyg Bi bosgoj baina. Ted ooriin bus gazryg ezegneheer delhiin
engeer jagsan uragshildag. 7 Ted surdmeer, aimshigtai ard tumen. Tednii
shudarga yos bolon erh medel ni oorsdoos ni uussen bilee. 8 Tednii
holguud ni irvesnees ch hurdan, udesh gardag chononuudaas ch gyarhai.
Tednii moritonguud terteeh alsaas davhin irj baina. Ted zalgihaar dairah
burged met elin halina. 9 Ted bugdeeree huchirhiileheer irne. Too
tomshgui tednii nuur uragshlah bogood ted els met olzlogdogsdyg
huraana. 10 Ted haadyg dooglon, zahiragchdaar togloom tohuu hiine. Ted
behlelt buriig shoolon, tedgeeriig ezleheer bul chuluu ovoolno. 11 Tedgeer
humuus salhi met hiisej, ongoron odno. Harin oorsdiin huch chadlaa
oorsdiin burhan hemeen bardamnagch ted gem buruutaid tootsogdono. 12
Minii Ariun Negen, EZEN, Burhan mini, Ta ono monhoos baigaagui gej
uu? Bid uhehgui. EZEN, Ta shuultiin toloo tedniig tomilson bilee. Had
mini, Ta zasan zalruulahyn tuld tedniig togtoon tavisan. 13 Tany melmii
buzar muug zovshoorch chadahaargui denduu ariun yum. Buzar hargis
yavdlyg Ta taashaan harj chadahgui bilee. Yaagaad Ta har sanaagaar
uildegchdiig taashaan harna ve? Balmad etgeeduud oorsdoos ni iluu zov
shudarga ardyg zalgij baihad yuund Ta anir chimeegui baina ve? 14
Yaagaad Ta humuusiig tengisiin zagas met, deeree zahiragchgui
molhogch amitad met buteesen yum be? 15 Haldyeichuud tedniig bugdiig
ni degeegeer gohdon tataj, torooroo shuurden barij, zagaschildag torondoo

tedniig tsugluuldag. Tegeed ted bayarlaldan hoorch baina. 16 Tiim uchraas
ted oorsdiin torond tahil orgoj, zagaschildag torondoo zoriulan utlaga
uutiuldag. Uchir ni edgeer zuilseer tednii olz omog ni arvin bogoodhool
huns ni elbeg delbeg baidag yum. 17 Ted toroo hoosloj, undestnuudiig
heltruulelguigeer hyadsaar l baih yum gej uu?

Habakkuk 2

2:1 Bi manaanyhaa bairand zogsoj, behlelten deer bairlan suuh bolno.
Tereer nadad yuu aildahyg, mon zemluulsen uyedee bi herhen hariulj
bolohyg medehiin tuld bi ajiglasaar baih bolno. 2 Tegtel EZEN nadad
hariulan, "Uzegdliig unshsan negen guin zugtahyn tuld tuuniig temdeglen,
havtanguud deer siilen bich. 3 Uchir ni ene uzegdel togtoogdson tsagiin
toloo ogogdson. Ene ni biyelel uruugaa yaarch bui bogood hosordohgui
yum. Ene ni tur saataj baigaa bolovch tuuniig huleegtun. Uchir ni ene ni
hotsrolgui zaaval irne. 4 Haragtun, bardam negnii huvid, dotorh setgel ni
zov bus baidag yum. Harin zovt hun itgeleeree amidarna. 5 Uunees gadna
iherheg hun darsand huurtan, ger orondoo ch togtohgui. Tereer Uhegsdiin
oron met ideh dur huslee ihesgej, uheltei adil hezee ch hanaj tsaddaggui.
Ter bas buh undestnuudiig oortoo tsugluulan, buh ard tumniig oortoo
huraana. 6 Ted bugdeeree tuunii esreg doog tohuu hiisen duu duulj, tuuniig
doromjlon, ug tsuhuilgan, «Ooriin bus yumyg osgoj, ooriigoo zeeleer
bayajuulagch negen hoorhiiloltei yee! Hedii boltol ingeh gesen yum bol?»
gehgui gej uu? 7 Chamd zeelduulegch nar genet bosoj, chamaig
segsregchid serehgui gej uu? Uneheer chi tednii olz ni bolno. 8 Chi olon
undestniig tonon deeremdsen uchir tedgeer ard tumnuudees uldegsed bugd
chamaig tonoh bolno. Ene ni gazar nutag, suurin bolon orshin suugchdad
uildsen hunii tsus ursgalt, huchirhiillees bolj baigaa yum. 9 Gamshig
suirliin savraas avragdaj, ondort uuree zasahyn tuld ger orondoo yos busyn
olz ashgiig huraagch hun hoorhiiloltei yee! 10 Olon ard tumnuudiig
mohold hurgesneeree chi ooriinhoo gert gutamshigt zuiliig sedjee. Iimees
chi ooriinhoo esreg nugel uildej baina. 11 Uneheer hana heremnees chuluu
hashhirch, modon baishingiin yas modod tuund hariulah bolno. 12 Tsus

ursgan hot bosgoj, huchirhiilleer suurin baiguulagch hun hoorhiiloltei yee!
13 Ard tumnuud galyn toloo nor ih hodolmorlon, undestnuud hooson
zuiliin toloo etsej yadrah ni unendee tumen tsergiin EZENees bolj baigaa
bus uu? 14 Yuu gevel dalai usaar duuren baidgiin adil delhii EZENii yaruu
aldryn medlegeer duureh bolno. 15 Nutsgen biyeiig ni harahyn tuld hor
nairuulan, horshoo sogtoogch hun hoorhiiloltei yee! 16 Chi hundetgeliin
orond doromjloloor duureh bolno. Odoo chi ooroo uun, ooriin nutsgen
biyee delgegtun. EZENii baruun mutart bui ayaga cham uruu irj, 1377 asar
ih gutamshig chinii aldryn deer buuh bolno. 17 Livand uildegdsen
huchirhiilel chamaig ezemden, chinii tedniig ailgaj baisan araatnuudynh ni
suirel chamaig huchih bolno. Ene ni gazar nutag, suurin bolon orshin
suugchdad uildsen hunii tsus ursgalt, huchirhiillees bolj baigaa yum. 18
Shuteeniig hun siilen buteesen hoino tuunii ashig tus yuu ve? Esvel hudal
huurmagiig zaagch barimal horguudiin ashig tus yuu ve? Uuniig hiigch ni
yarij chaddaggui shuteenuudiig urlahdaa garyn buteeldee l itgen naiddag
bilee. 19 Modny tairdsand handan «Sereech!» gej, dulii chuluund
«Bosooch!» hemeen heddeg hun hoorhiiloltei yee! Tedgeer ni chamd
bagsh bolj chadna gej uu? Uzegtun, ted chini alt, mongoor buruulsen
bogood dotor ni yamar ch amisgal baidaggui. 20 Harin EZEN Ooriin ariun
sumdee zalarsan baidag. Buh delhii Tuunii omno duutui baih boltutai".

Habakkuk 3

3:1 Shigionotod niitsuulsen esh uzuulegch Habakkukiin zalbiral. 2 EZEN,
Tany talaarh medeeg bi sonsson bogood bi surden emeej baina. EZEN,
Ooriin uilsee ene uyed sergeej, ene uyed tedgeeriig meduuleech. Hilegneh
uyedee orshooloo sanaach. 3 Burhan Tyemanaas morilon irj, Ariun Negen
Paran uulaas zalarna. Syela Tuunii sur javhlan tengeruudiig huchin, delhii
Tuunii magtaalaar duuren baina. 4 Tuunii tuyaa ni narny gerel met yum.
Tuunii mutraas tsatsraguud gyalbadag bogood Tuunii huch chadal
nuutslagdsan. 5 Tuunii omno tahal yavj, araas ni suirel gamshig dagadag. 6
Tereer zogsoj, gazryg hemjsen. Tereer harj, undestnuudiig tsochooson.
Tiim ee, monhod baigch uuls nurj, ertnii tolgod hotoiv. Tuunii zamuud

uurdiinh yum. **7** Kushany maihnuudyg zovlon nomorch, Midian gazryn
maihnuudyn hoshguud chichirch baihyg bi harlaa. **8** Ta moridoo hologlon
avralyn teregnuudeeree irsen ni gol mornuuded uurssandaa, esvel tengisiin
esreg hilegnesendee yum gej uu? EZEN gol mornuudiin esreg uurlan
hilegnesen yum uu? **9** Tany num tatagdaj, tseerluuleltiin savaanuud
amlagdan beltgegdsen. Syela Ta delhiig gol mornuudeer hagalan huvaav.
10 Uuls Tanyg haraad dorgin chichirch, shiruun aadar boroo haman
ongorloo. Gazryn gun duu chimeegee gargaj, garaa ondort orgoloo. **11**
Nar, sar bairandaa togtov. Tany sumny gereld. gyalalzah jadny tani
tuyaand ted zailan odloo. **12** Ta zevuutsleer gazar delhii deeguur alhan
yavj, uurandaa undestnuudiig devselne. **13** Ooriin ard tumnii avral bolon
toslogdson Negeniihee avralyn toloo Ta garch irsen bilee. Buzar muugiin
geriin terguuniig Ta tsohin, guyanaas ni huzuut hurtel ni nutsgelj orhiloo.
Syela **14** Ui olny terguulegchiig Ta ooriinh ni jadaar nevt hatgasan. Ted
bidniig taraan butargahaar shuuran irsen bilee. Tednii bayasah ni
darlagdsan humuusiig nuutsaar tsolmon zalgigchdyn bayasaltai adil baisan
yum. **15** Ta Ooriin moridooroo dalai tengisiin deer, ih usny davalgaan
deeguur devselne. **16** Namaig sonsohod, dotor mini delsej, chimee
shuugiand uruul mini chichirne. Yalzral yasand mini nevterch, zogsoj bui
gazartaa bi salganan chichirne. Yaagaad gevel bidniig turemgiilegch ard
tumniig bostol, gamshigt odor ireh hurtel bi nam gum huleeh yostoi. **17**
Hediigeer injriin mod tsetseglelgui, usan uzmiin mod ur jimsgui bolj,
chidun modny urgats garahgui, talbaid yamar ch huns urgahgui baisan ch,
mon hashaandaa honigui, saravchindaa uhergui bolson ch, **18** bi EZENii
dotor bayasan hoorch, avralynhaa Burhan dotor bayarlana. **19** Ezen
BURHAN bol minii huch chadal. Tereer minii holiig sogoony hol met
bolgoj, namaig ondor gazruudaar mini yavuulsan bilee. Nairal duuny
udirdagchid, minii utsan hogjim deer toglohod zoriulav.

Zyefania 1

1:1 Iudagiin haan, Amony huu Iosiagiin odruuded Hyezyekiagiin huu,
Amariagiin huu, Gyedaliagiin huu, Kushiin hovguun boloh Zyefaniad irsen
EZENii ug. 2 "Bi gazryn gadarguunaas buh zuilsiig buren zailuulah bolno"
gej EZEN tunhaglaj baina. 3 "Bi hun ba amitnyg zailuulah bolno. Bi
tengeriin shuvuudyg, dalain zagasnuudyg, balgasnuudyg hilentstenii hamt
zailuulah bolno. Bi gazryn gadarguunaas huniig taslah bolno" gej EZEN
tunhaglaj baina. 4 "Tiimees Bi Ooriin mutryg Iudagiin esreg bolon
Iyerusalimyn buh orshin suugchdyn esreg sungana. Bi Baalyn uldegdliig
mon shuteenii tahilch naryn nersiig tahilch nartai hamt ene gazraas taslah
bolno. 5 Baishingiin deever deer tengeriin erhest mehiideg, dooshoo bohiij
EZENd tangaragladag bolovch Milkomoor tangaragladag,6 EZENiig
dagahaas ergen bolison, EZENiig haigaagui, esvel Tuunees asuugaagui
humuusiig Bi taslah bolno". 7 Ezen BURHANy omno chimeegui bai!
Uchir ni EZENii odor oirhon baina. Uchir ni EZEN tahilyg beltgesen, Ter
Ooriin zochdoo ariusgasan. 8 Daraa ni EZENii tahilyn odor irehed Bi
haany hovguud boloh jononguudyg ba oorsdiigoo hariin huvtssaar
huvtsaslasan buh humuusiig shiitgeh bolno. 9 Sumiin bosgon deer
devhetsdeg buh humuusiig bolon ezniihee geriig huchirhiilel, hudal
huurmagaar duurgedeg humuusiig Bi ter odor shiitgeh bolno. 10 EZEN
tunhaglaj baina. "Ter odor Zagasny Daaman haalganaas hashhirah duu,
Hoyordutaar Duurgees gashuudal, tolgodoos changa nijigneen sonsogdoh
bolno. 11 Hudaldaany duuregt orshin suugchid aa, gashuudagtun. Uchir ni
Kanaany buh humuus chimeegui bolgogdono. Mongiig hemjdeg buh hun
taslagdah bolno. 12 Ter tsagt Bi denluunuudteigeer Iyerusalimyg negjin,
sunseer zogsongi humuusiig shiitgeh bolno. Ted oorsdiinhoo zurhend
«EZEN sainyg ch, muug ch hiihgui» gedeg. 13 Tsaashilbal, tednii bayalag
ni olz bolj, tednii baishinguud ezguirne. Tiim ee, ted baishinguudyg barih
bolovch tendee amidrahgui, usan uzmiin talbai baiguulah bolovch
darsnaasaa uuhgui". 14 EZENii aguu odor oirhon baina. Oirhon bogood
mash hurdan irj baina. EZENii odor, sons! Tend daichin ni tsurhiran uilj
baina. 15 Ter odor bol hilengiin odor, berhsheel, zovlongiin odor, evdrel,

ezguirliin odor, har, tuner haranhuin odor, uuls, otgon haranhuin odor, **16**
buree, daitah uuhainy odor yum. Ene ni behlegdsen hotuudyn esreg ondor
bulant tsamhguudyn esreg odor yum. **17** Bi humuust zovlong avchirna.
Ingesneer ted sohor hun shig alhah bolno. Uchir ni ted EZENii esreg nugel
uildjee. Tednii tsus ni shoroo met, mahan biye ni baas met asgagdah bolno.
18 EZENii hilengiin odor tednii mongo ni ch, alt ni ch tedniig cholooloh
bolomjgui bolno. Tuunii hardaltyn gald buh delhii tsolmogdoh bolno.
Uchir ni delhiin buh orshin suutchdyn buren togsgoliig, uneheer surdmeer
togsgoliig Ter hiih bolno.

Zyefania 2

2:1 Ichguurgui undesten ee, hamtdaa tsuglartsgaa, tiim ee tsutlar. **2** Zarlig
ni heregjihees omno, (Odor ni budaany halis met hiisen ongorch baina.)
EZENii shataj bui uur cham deer irehees omno, EZENii hilengiin odor
cham deer irehees omno tsuglar. **3** Delhiin buhii l daruu humuus ee, ta nar
EZENiig hai. Tuunii zahiramjiig teej irsen humuus ee, zov shudargyg hai,
tolov baidlyg hai. Magadgui EZENii uuryn odor ta nar nuugdsan baih
bolno. **4** Uchir ni Gaz hayagdaj, Ashkyelon ezguirch, Ashdod ud dund
hoogdoj, Yekron undseeree sugalagdana. **5** Dalain ergiin orshin suugchid,
hyeryetchuudiin undesten ni gaslantai yaa. Filistchuudiin nutag, Kanaan aa,
EZENii ug chinii esreg baina. Bi chamaig ustgaj, tend yamar ch orshin
suugchgui bolgono. **6** Tiimees dalain ereg ni honichdod zoriulj aguitai,
honin suregt zoriulj horootoi belcheeruud bolno. **7** Ereg ni Iudagiin geriin
uldegsded zoriulagdana. Ted tend belchih bolno. Udesh ted Ashkyelony
geruuded hevtene. Uchir ni tednii Burhan EZEN tedniig halamjilj, tednii
amjiltyg sergeene. **8** Bi Moabyn elegleliig, Ammony hovguudiin
doromjlolyg sonsloo. Uugeeree ted Minii ard tumniig eleglej, nutag
devsgeriinh ni esreg ihemseg bolson. **9** Izrailiin Burhan, tumen tsergiin
EZEN tunhaglaj baina. "Tiimees Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya.
Moab ni uneheer Sodom shig, Ammony hovguud ni Gomorra shig bolno.
Halgai bolon davsan nuhend ezlegdsen gazar, duusashgui ezguirel bolno.
Minii ard tumnii uldegdel ni tedniig deeremdej, Minii undestnii uldegsed ni

tedniig ovloh bolno". 10 Ted eleglej, tumen tsergiin EZENii ard tumnii
esreg ihemseg bolson uchraas bardam zangiinhaa hariud ted uuniig avah
bolno. 11 EZEN tedend aimshigtai baih bolno. Uchir ni Ter delhiin buh
burhdyg turaana. Undestnuudiin buh dalain erguud oorsdiinhoo gazraas
Tuund bohiih bolno. 12 "Yetiopchuud aa, ta nar mon Minii ildend
alagdana". 13 Ter Ooriin mutryg umardyn esreg sungan, Assiriig ustgaj,
Ninyevyeg ezguiruulen, tsol met hataana. 14 Ninyevyegiin tovd honin
surguud, torol buriin araatnuud hevtene. Hoton shuvuu, zaraa hoyoulaa
baganuudynh ni oroi deer honoglono. Shuvuud tsonhon deer duulna.
Ezguirel ni bosgon deer baina. Uchir ni Ter hush modon tuurgyg
nutsgelsen. 15 Ene bol ayuulgui orshdog, bayar hoortei hot yum. Ter
zurhendee "Bi baina, minii derged oor hen ch baihgui" gedeg. Ter yaaj
ezguiren, araatnuudyn amardag gazar bolson yum bol! Tuugeer ongoroh
hun bur isgeren, garaaraa zevuutsen dallah bolno.

Zyefania 3

3:1 Tersluu, buzartsan, hertsgii hot gaslantai yaa! 2 Ter yamar ch duu
hooloig dagaagui, yamar ch zaavryg huleen avaagui. Ter EZENd itgeegui,
ooriinhoo Burhand oirtoogui. 3 Hotyn dotorh jononguud ni arhiragch
arslanguud, shuugchid ni udshiin chononuud yum. Ted ogloo yuu ch
uldeedeggui. 4 Esh uzuulegchid ni bodlogogui, urvagch humuus bogood
tahilch nar ni ariun gazryg buzarlajee. Ted huuliig zavhruuljee. 5 Hotyn
dotor EZEN zov shudarga yum. Ter shudarga bus zuiliig hiihgui. Ogloo
bur Ter Ooriin shudarga yosyg gereld avchirdag, Ter unadaggui. Harin
shudarga bus ni ichguuriig meddegtui. 6 "Bi undestnuudiig taslav. Tednii
bulant tsamhguud balgas boljee. Bi tednii gudamjuudyg ezguiruulsen
bogood hen ch tuugeer ongorohgui. Tednii hotuud ni hungui, orshin
suugchgui hooson hayagdjee. 7 «Uneheer chi Namaig hundetgej, zaavryg
huleen avah bolno» gej Bi aildsan. Tegvel tuunii talaarh Minii tovloson
buhnii daguu tuunii amidrah gazar ni taslagdahgui baih bolno. Gevch ted
oorsdiin buh uiddliig zavhruulahyg hussen. 8 Tiimees Bi olzond bosoj ireh
odor Namaig hulee" gej EZEN tunhaglaj baina. "Uneheer undestnuudiig

tsugluulj, haanchlaluudyg chuuluulj, Minii shataj bui buh uuryg, Minii
zevuutsliig teden deer asgah ni Minii shiidver yum. Uchir ni buh delhii
Minii zutgeliin galaar tsolmogdoh bolno. **9** Daraa ni Bi ard tumnuuded
ariusgagdsan uruulyg ogno. Tegsneer ted bugd mor zeregtsen Tuund
uilchleheer EZENii neriig duudah yum. **10** Nadad morgogchid, Minii
taraasan humuus Yetiopiin goluudyn chanadaas Minii orgoliig avchrah
bolno. **11** Minii esreg terselsen ta naryn buh uildlees bolj yamar ch
ichguuriig ter odor ta nar medrehgui baih bolno. Uchir ni Bi ta naryn
dundaas bardam, hooruu humuusiig chini zailuulahadta nar Minii ariun
uulan deer dahin hezee ch ihemseg baihgui. **12** Gevch Bi ta naryn dund
daruu bolon dord humuusiig uldeej,ted EZENii nerd horgodoh bolno. **13**
Izrailiin uldegdel yamar ch buruug uildehgui, yer hudal yarihgui. Tednii
amand mehlegch hel oldohgui. Uchir ni tedniig chichruuleh hen ch baihgui
bogood ted hoolloj, hevteh bolno". **14** Siony ohin oo, bayar hoorteigeer
hashhir! Izraili aa, uuhai hadaa! Iyerusalimyn ohin oo, bayasan, buh
zurheeree bayarla! **15** EZEN chinii shiitgeluudiig zailuuljee. Ter
daisnuudyg chini zailuulsan. Izrailiin Haan, EZEN ta naryn dund baina. Chi
tsaashid ovchnoos aihgui. **16** Ter odor Iyerusalimd handan "Sion oo, buu
ai. Garaa buu unjuul. **17** Chinii Burhan EZEN, avragch daichin, ta naryn
dund baina. Ter ta naryn deer bayasal hoorteigoor bayarlana. Ter Ooriin
hair dotroo chimeegui baina. Ter ta naryn deer bayaryn uuhaigaar bayasah
bolno. **18** Tovloson nair naadmuudyn talaar gashuudagsdyg Bi tsugluulah
bolno. Ted chamaas irsen, Sion oo! Tsollogiin zemlel ni tednii deerh achaa
yum. **19** Haragtun, Bi ter tsagt ta naryn buh darlagch nartai tootsoo hiih
gej baina. Bi dogolong avarch, hoogdogsdiig tsugluulj, buh delhiid tednii
ichguuriig magtaal bolon yaruu aldraar solino. **20** Ter tsagt buyuu Bi ta
naryg hamtad ni tsugluulah tsagt Bi ta naryg oruulna. Uneheer Bi delhiin
buh ard tumnuudiin dund ta nart yaruu aldar bolon magtaalyg ogno. Ter
uyed Bi ta naryn nudnii omno amjiltyg chini sergeeh bolno" gej EZEN
aildaj baina.

Haggai 1

1:1 Darius haany hoyor dahi jiliin zurgadugaar saryn ehnii odor EZENii
ug esh uzuulegch Haggaigaar damjuulan Iudagiin zahiragch, Shyealtiyelyn
hovguun Zyerubbabyel bolon terguun tahilch, Iyehozadakiin hovguun
Ioshua nart irj, aildsan ni — 2 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina.
"Ene ard tumen «Tsag ni boloogui. EZENii orgoog barih tsag ni ch
boloogui» gedeg". 3 Tegeed EZENii ug esh uzuulegch Haggaigaar
damjuulan irj aildsan ni — 4 Ene orgoo ezguiren hoosrood baihad
goyomsog gertee suuh ni ta naryn huvid tsag ni mon gej uu? 5 iimees
odoo, tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. — Oorsdiin zam moroo
hyanagtun! 6 Ta nar ihiig tarialsan bolovch urgats ni baga baina. Ta nar
iddeg bolovch tsaddaggui. Ta nar uudag bolovch sogtdoggui. Ta nar
huvtsasladag bolovch hen chini ch dulaatsdaggui. Holsnii ajilchin ni
tsoorhoi turiivchid holsoo hiideg. 7 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. — Oorsdiin zam moroo hyanagtun! 8 Uul ood yavj, mod avchran
orgoog mini barigtun. Tegvel Bi uuniig chini taashaan, aldarshuulagdah
yum gej EZEN aildaj baina. — 9 Ta nar ihiig huleesen bolovch ochuuhen l
irsen. Ta nar ger uruugaa zoohod Bi tuuniig chini hiisgesen. Yaagaad?
Tumen tsergiin EZEN tunhaglah ni — Yaagaad gevel ta nar tsomooroo
oor, ooriin ger uruu guildej baihad Minii orgoo ezgui hooson baina. 10
Tegeheer ta naraas bolj, tenger shuudree tataj, gazar ur shimee zogsooson.
11 Bi gazar deer, uulsyn deer, ur taria ba shine darsan deer, toson deer,
gazryn ur shimiin deer, hun ba mal deer, ta naryn garyn buhii l hodolmor
deer gan gachgiig duudsan gev. 12 Shyealtiyelyn hovguun Zyerubbabyel
ba terguun tahilch, Iyehozadakiin hovguun Ioshua nar uldsen buh ard
tumniihee hamt oorsdiin Burhan EZENii duu hooloi ba Tuunii ilgeesen esh
uzuulegch Haggain ugiig duulgavartai dagasan. Ard tumen EZENees
emeev. 13 Tegeed EZENii elch Haggai EZENii zahiasyg ard tumend
damjuulan — "Bi ta nartai hamt baidag" gej EZEN tunhaglaj baina gev. 14
Ingeed EZEN Iudagiin zahiragch, Shyealtiyelyn hovguun Zyerubbabyelyn
sunsiig, terguun tahilch, Iyehozadakiin hovguun Ioshuagiin sunsiig ba
uldsen buh ard tumnii sunsiig hodolgoson. Tedirj, oorsdiin Burhan tumen

tsergiin EZENii orgoon deer ajillasan. 15 Ene ni Darius haany hoyor dahi
jiliin zurgadugaar saryn horin dorvond boljee.

Haggai 2

2:1 Doldugaar saryn horin negend EZENii ug esh uzuulegch Haggaigaar
damjuulan irj aildsan ni — 2 Odoo Iudagiin zahiragch, Shyealtiyelyn
hovguun Zyerubbabyel ba terguun tahilch, Iyehozadakiin hovguun Ioshua
bolon uldsen ard tumend helegtun. 3 "Ene sumiig uridyn sur javhlantai
baidlaar ni uzsen, ta naryn dund uldsen hun baina uu? Odoo ene sum
chamd yamar haragdana ve? Ene ni ta naryn nudend yuu ch uguitei adil
haragdahgui baina gej uu? 4 Gevch odoo Zyerubbabyel aa, zorigtoi
baigtun" gej EZEN tunhaglaad "Terguun tahilch, Iyehozadakiin hovguun
Ioshua mon zorigtoi baigtun. Ene gazryn ard tumen ta nar butdeeree
zorigtoi baigtun" gej EZEN tunhaglaad "Bi ta nartai hamt baigaa uchraas
ajillagtun" gej tumen tsergiin EZEN aildav. 5 "Ta naryg Yegipyetees
garah uyed Minii ta nart togtooson amlaltyn huvid, Minii Suns ta naryn
dund orshij baigaa. Buu aigtun". 6 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina.
"Tun udahgui dahin neg udaa Bi tenger ba gazar, dalai ba huurai gazryg
segsreh gej baina. 7 Bi buh undestniig segserne. Ted buh undestnii ed
bayalagtai hamt irne. Bi ene orgoog tsog javhlangaar duurgeh bolno" gej
tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 8 "Mongo Miniih, alt Miniih" gej tumen
tsergiin EZEN tunhaglaj baina. 9 "Ene orgoonii hojmyn sur javhlan,
uridynhaasaa iluu aguu baih bolno" gej tumen tsergiin EZEN aildaad "Ene
gazart Bi amar taivnyg ogno" gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina
gev. 10 Dariusyn hoyor dahi jiliin yesduteer saryn horin dorvond EZENii
ug esh uzuulegch Haggaid irj aildsan ni — 11 Tumen tsergiin EZEN aildaj
baina. "Odoo tahilch naraas huuli asuuttun. 12 Herev hun ariun mahyg
huvtsasnyhaa huniasand avch yavaad uugeeree talh, esvel bolson hool,
dars, tos, esvel oor yamar negen hoolond hurvel ter ni ariun boloh uu?"
gesend tahilch nar — Ugui hemeen hariultsgaav. 13 Daraa ni Haggai —
Herev huurt hurch buzartsan hun edgeeriin ali negend ni hurvel ter ni buzar
boloh uu? gesend tahilch nar — Ene ni buzar bolno hemeen hariultsgaav.

14 Hagtai hariud ni — "Ene ard tumen iim l baina. Minii omno ene
undesten iim baina" gej EZEN tunhaglaj baina. "Tednii garyn ajil bolgon ni
iim baina. Ted yuu orgono, ter ni ch buzar yum. **15** Harin odoo, ene odroos
hoish anhaaragtun. EZENii sumd neg chuluu nogoo deeree tavigdahaas
omno, **16** tuunees omno hen neg ni horin boodol taria avahaar irehed, tend
ordoo l aravbaij, hen neg ni usan uzmiin darsny torhnoos tavin savyg
avahaar irehed, tend ordoo l horin sav baidag baisan. **17** Bi ta naryg bolon
ta naryn garyn buh hodolmoriig chini haluun salhi, mondroor tsohij,
hogtsruulsen hedii ch ta nar Nad uruu ergej ireegui" gej EZEN tunhaglaj
baina. **18** "Ene odroos hoish anhaaragtun. EZENii sumiin suuriig tavisan
odor buyuu yesdugeer saryn horin dorovnii odroos anhaaragtun. **19**
Aguulahad onoog hurtel ur baina uu? Onoog hurtel usan uzem, injriin mod,
anar, chidun moddyg oroltsuulan ur jims toruuleegui bolovch ene odroos
Bi ta naryg yeroono" gev. **20** Ter saryn horin dorvond EZENii ug Haggaid
hoyor dahi udaagaa irj aildsan ni — **21** Iudagiin zahiragch Zyerubbabyeld
ingej hel. "Bi tenger, gazryg segsreh gej baina. **22** Bi haanchlaluudyn
sentiinuudiig homorch, undestnuudiin haanchlaluudyn huch chadlyg ni
ustgana. Morin tereg ba hotoch naryg ni Bi homorch, morid ba moriton
bur nogoogiinhoo selmend unah bolno" geed **23** tumen tsergiin EZEN
tunhaglahdaa "Ter odor Bi Ooriin zarts, Shyealtiyelyn hovguun
Zyerubbabyel chamaig avah bolno" gej EZEN tunhaglaad" Chamaig Bi
songoson uchir Bi chamaig temdegt bogj met bolgono" gej tumen tsergiin
EZEN tunhaglaj baina.

Zeharia 1

1:1 Dariusyn hoyor dahi jiliin naimdugaar sard EZENii ug Iddogiin ach,
Byeryehiagiin hovguun, esh uzuulegch Zyehariad irj, aildsan ni — 2 Chinii
ovog deedest EZEN ihed hilegnesen. 3 Tiimees tedend hel. "Tumen
tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Nad uruu ergegtun» hemeen tumen
tsergiin EZEN tunhaglaad «Tegvel Bi ta nar uruu ergeh yum» gej tumen
tsergiin EZEN aildaj baina. 4 «"Tumen tsergiin EZEN ingej aiddaj baina.
«Odoo ta nar nugelt zamaasaa bolon hilentset uilseesee ergegtun»" hemeen
ertnii esh uzuulegchid ta naryn ovog deedest zarlasan bolovch ted Namaig
sonsoogui, anhaarsangui. Terhuu ovgodiinhoo adil buu baigtun» gej EZEN
tunhaglaj baina. 5 «Haana baina, ovog deedes chini? Esh uzuulegchid
monh amidardag uu? 6 Gevch Bi Ooriin zarts nar boloh esh uzuulegchded
tushaasan Minii uts, zahiramjuud etseg ovgodiig chini guitseegui gej uu?
Tegeed ted gemshin, "Bidnii zam, bidnii uilsiin mini daguu bidend
uildeheer tumen tsergiin EZENii tolovlosonchlon iinhuu Ter bidend
handjee" hemeesen yum»". 7 Dariusyn hoyor dahi jild, Shyebat sar buyuu
arvan negdugeer saryn horin dorovnii odor EZENii ug ni Iddogiin ach,
Byeryehiagiin hovguun esh uzuulegch Zyehariad irsen: 8 Bi shonoor
harav. Uzegtun, ulaan mori unasan hun baisan bogood tereer ardaa ulaan,
heer, tsagaan moridtoi hamt havtsal dahi mirt moddyn dund zogsoj baiv. 9
Bi — Ezen mini, edgeer ni yuu ve? hemeesend nadtai yariltsaj baisan
tenger elch nadad — Edgeer ni yuu bolohyg bi chamd uzuuliye gev. 10
Mirt moddyn dund zogsoj baisan onooh hun — Edgeeriig delhii dayaar
yavuulahaar EZEN ilgeesen yum hemeen hariulav. 11 Mirt moddyn dund
zogsoj baisan EZENii tenger elchid handan ted — Bid delhii dayaar
yavlaa. Uzegtun, buh delhii amar taivan, nam gum baina gej hariulav. 12
Daraa ni EZENii tenger elch — Tumen tsergiin EZEN, edgeer dalan
jiluudeer zevuutsegden baisan Iyerusalim bolon Iudagiin hotuudyg Ta hedii
boltol orovdohgui baih yum be? gesend 13 nadtai yariltsaj baisan monooh
tenger elchid EZEN sain ug, taalamjit ugseer hariulav. 14 Ingeed nadtai
yariltsaj baisan tenger elch nadad handan — Ingej zarlagtun. "Tumen
tsergiin EZEN iin aildaj baina. «Bi Iyerusalim bolon Siony toloo heterhii

hartai baina. 15 Harin amar taivan bui undestnuuded Bi mash ih uursaj
baina. Uchir ni Namaig zovhon ochuuhen hilegneh zuur ted buzar muud
tusalsan». 16 Iimees EZEN aildaj baina. «Bi orovdon Iyerusalim uruu
ergeh bolno. Minii orgoo tend bosgogdoh bolno» geed «Hemjuur
Iyerusalimyn deeguur tatagdah bolno» gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaj
baina". 17 Dahin ingej zarlagtun. "Tumen tsergiin EZEN iin aiddaj baina.
«Minii hotuud dahin hogjil tsetseglelteer byalhana. EZEN Sionyg dahin
taitgaruulj, Iyerusalimyg dahin songono»" gev. 18 Tegeed bi nudee orgon
haraad dorvon evriig uzev. 19 Nadtai yariltsaj baisan tenger elchid handan
bi — Edgeer ni yuu ve? gesend ter nadad — Edgeer ni Iuda, Izraili,
Iyerusalimyg taraasan evruud yum gej hariulav. 20 Daraa ni EZEN nadad
dorvon darhnyg uzuulev. 21 Bi — Edgeer ni yuu hiiheer irj baina ve?
gesend ter — Tedgeer ni Iudag taraasan evruud yum. Iimees hen ch
tolgoigoo orgohgui. Harin edgeer darhchuud tedniig ailgahaar gazar
nutgiig ni taraah gej Iudagiin esreg evree orgogch undestnuudiin evruudiig
nuraahaar irsen gelee.

Zeharia 2

2:1 Daraa ni bi nudee orgon hartal, gartaa hemjuur barisan hun uzegdev. 2
Tegehed ni bi — Chi haashaa yavj baina ve? gesend ter nadad —
Iyerusalimyg hemjij, tuuniig her urt, her orgon bolohyg ni uzne gev. 3
Uzegtun, nadtai yariltsaj baisan onooh tenger elch yavchihsan, oor neg
tenger elch tuuntei uulzahaar irj, 4 tuund — Gui, ter zaluutai yarij, "Dotorh
hun, mal ni olshirsnoos bolj Iyerusalim ni hana heremgui suurin met
bolno"gej hel. 5 EZEN tunhaglaj baina. "Bi hotyg hureelen galt hana
bolno. Bi tuunii dundah aldar ni baih bolno" gev. 6 "Hooye! hooye!
Umardyn gazraas zugtagtun" gej EZEN tunhaglaj baina. "Uchir ni Bi ta
naryg tengeriin dorvon salhi met taraasan" gej EZEN tunhaglaj baina. 7
"Hooye, Sion! Vavilony ohintoi hamt amidragch ta nar zugtan zailagtun. 8
Tumen tsergiin EZEN iin aildaj baina. «Tsog javhlangiin daraa Ter namaig,
ta naryg deeremdsen undestnuudiin esreg ilgeev. Uchir ni ta nart huregch
ni Tuunii melmiin tsetsgiid hurdeg. 9 Uzegtun, Bi Ooriin mutraar tednii

deeguur dallana. Tegsneer ted boolchuudynhaa olz ni boloh yum. Tegeed
ta nar tumen tsergiin EZEN Namaig ilgeesniig medeh bolno. 10 Siony ohin
oo! Bayarlan duulj, bayasagtun. Uztugei, Bi irj baina. Bi ta naryn dund
orshih bolno» gej EZEN tunhaglaj baina. 11 «Ter odor olon undestnuud
oorsdiigoo EZENtei holboj, Minii ard tumen bolno. Tegeed Bi ta naryn
dund orshij, tumen tsergiin EZEN Namaig ta nar uruu ilgeesniig ta nar
medeh bolno. 12 EZEN Iudag ariun gazar dahi Ooriin huvi met ezemshij,
Iyerusalimyg dahin songono. 13 Buh mahan biye ni EZENii omno duugui
baigtun. Uchir ni Ter Ooriin ariun orshihuigaas serev»".

Zeharia 3

3:1 Daraa ni ter nadad EZENii tenger elchiin omno zogsoj bui terguun
tahilch Ioshuag bolon tuuniig buruutgahaar baruun gar tald ni zogsoj bui
Satanyg uzuulev. 2 EZEN Satand — Satan aa! EZEN chamaig buruushaaj
baina. Uneheer Iyerusalimyg songoson EZEN chamaig buruushaaj baina.
Ene bol galaas avagdsan tamga bus uu? gev. 3 Ioshua buzar muu huvtsas
omsson baih bogood tenger elchiin omno zogsoj baiv. 4 Tenger elch
ooriinhoo omno zogsogchdod handan — Tuunees buzar muu huvtssyg ni
tailan av geed tuund dahin — Haragtun, Bi chinii gem buruug chamaas
avch, yoslolyn deeleer chamaig huvtsaslana gev. 5 Daraa ni bi — Tuunii
tolgoi deer ted tsever malgai tavig gesend ted EZENii tenger elchiig
zogsoj baih zuur tuunii tolgoi deer tsever malgai tavij, tuund huvtsas
omsgov. 6 EZENii tenger elch Ioshuad sanuulan — 7 Tumen tsergiin
EZEN iin aildaj baina. "Herev chi Minii zamaar alhaj, Minii uilchleliig
guitsetgevel chi mon Minii geriig zahirch, mon Minii shuuhiighariutsah
bolno. End zogsogchdyn dund cholootei oroh erhiig Bi chamd soyorhono.
8 Odoo sonsogtun. Terguun tahilch Ioshua chi bolon chinii omno suuj bui
naiz nar chini, uneheer ted bol bilegdel boloh humuus yum. Uzegtun, Bi
Ooriin zarts Mochiriig avchrah gej baina. 9 Ioshuagiin omno Minii tavisan
chuluug uzegtun. Neg chuluun deer doloon nud. Uzegtun, Bi tuun deer
bichees siilne" gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaad "Gants odriin dotor ter
gazryn gem buruug Bi zailuulna. 10 Ter odort tanai hun neg bur horshoo

ooriin usan uzmiin mod, injriin modny dor suulgahaar urih bolno" gej
tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina.

Zeharia 4

4:1 Tegeed nadtai yariltsaj baisan tenger elch ergej, noirnoos sersen hun
met namaig bosgov. **2** Ter nadaas — Chi yuu harj baina ve? gesend bi —
Bi harj baina. Oroidoo hul buhii buheldee altan denluunii suuri bolon tuun
deer oroi deerh denluu tus burd hamaarah doloon suvguudtai doloon
denluut harav. **3** Mon derged ni hoyor chidun mod baina. Neg ni hulny
baruun gart, nogoo ni zuun gart ni baina gesnii **4** daraa bi nadtai yariltsaj
baisan tenger elchid hariulan — Ezen mini, edgeer ni yuu ve? gesend **5**
nadtai yariltsagch monooh tenger elch nadad handan — Edgeer ni yuu
bolohyg chi medehgui gej uu? hemeesend bi — Medehgui, ezen mini gev.
6 Tegeed ter nadad — Ene bol Zyerubbabyeld handsan EZENii ug yum.
"Huch chadlaar ch bus, erh medleer ch bus, harin Minii Sunseer" gej
tumen tsergiin EZEN aildaj baina. **7** "Aguu uul aa! Chi yuu yum be?
Zyerubbabyelyn omno chi tal bolno. Ter «Niguulsel, tuund niguulsel baig!»
gej hashhiran oroin chuluug uragsh avchirna" gev. **8** Mon EZENii ug
nadad irj aildsan ni — **9** Zyerubbabyelyn gar ene orgoonii suuriig tavisan
bogood tuunii gar uuniig duusgah bolno. Tegeed ta nar tumen tsergiin
EZEN namaig ta nar uruu ilgeesniig medeh bolno. **10** Jijig yumsyn odriig
hen uzen yadsan be? Harin edgeer doloo ni Zyerubbabyelyn gar dahi
tegshluuriig harahdaa bayarlah bolno. Tedgeer ni delhii dayaar heren
heseh EZENii melmii yum gev. **11** Daraa ni bi tuund — Denluunii suuriin
baruun, zuun tal dahi edgeer hoyor chidun mod ni yuu ve? gev. **12** Bi
hoyor dahi udaagaa tuund — Hoyor altan hooloin dergedeh oorsdoosoo
altan tosyg yuulen gargagch chiduny hoyor mochir ni yuu ve? gesend **13**
ter nadad hariulan — Edgeer ni yuu bolohyg chi medehgui gej uu?
hemeesend bi — Ugui, ezen mini gev. **14** Tegeed ter — Edgeer ni buh l
delhiin Ezenii derged zogsoj baidag toslogdson hoyor hovguun yum gev.

Zeharia 5

5:1 Tegeed bi dahin nudee orgon uzvel, nisej bui huilmal nomyg harav. 2
Ter nadad — Chi yuu harav? gesend bi hariud ni — Bi nisej bui huilmal
nom harj baina. Tuunii urt ni horin tohoi, orgon ni arvan tohoi yum gev. 3
Ter nadad — Ter bol buhii l gazryn gadarguu deeguur uragshlagch haraal
yum. Hulgai hiideg hun bur huilmal nomyn neg tal deer ni bichigdsenii
daguu arilgagdaj, tangarag tavidag hun bur nogoo tal deer ni bichigdsenii
daguu arilgagdana. 4 Bi tuuniig uragshluulna gej tumen tsergiin EZEN
tunhaglaad — Ene ni hulgaichiin gert bolon Minii nereer huuramch
tangarag tavidag negnii gert nevterne. Ug geriin dotor ter shonojin baij,
chuluu, yas modtoi ni tsug tuimerdene gev. 5 Tegeed nadtai yariltsaj
baisan tenger elch garch yavan, nadad — Odoo nudee orgogtun. Uragshilj
bui ter ni yuu bolohyg haragtun gelee. 6 Bi — Ene yuu ve? gesend ter —
Ene bol uragshlagch yefa yum geed dahin — Ene bol buh gazar dahi
tednii dur torh yum. 7 (Uzegtun. Tugalgan buteeleg orgogdov). Ene bol
yefagiin dotor tald suuj bui emegtei yum gev. 8 Ter — Ene bol Hilentset
baidal yum geed onooh emegteig doosh yefagiin gold chuluudaj, tuunii
ongorhoi deer ni taarah tugalga tsutgav. 9 Daraa ni bi nudee orgojharsand,
tend dalavchaaraa salhi tatuulan irj bui hoyor emegtei baiv. Ted orovtasyn
dalavch met dalavchtai aj. Ted yefag gazar tengeriin hoorond orgov. 10
Nadtai yariltsaj baisan tenger elchid handan bi — Ted yefag haana
avaachih ve? gesend 11 tereer nadad — Shinaryn gazart tuund zoriulan
sum barihyn tuld yum. Ene ni belen bolmogts ter em tend ooriin suurin
deer zalarna gev.

Zeharia 6

6:1 Bi dahin nudee orgon harval, hoyor uulyn hoorondoos dorvon tereg
uragsh garch irsen ni uzegdev. Uuls ni hurel uuls aj. 2 Ehnii tergend ulaan
morid, hoyor dahi tergend har morid, 3 gurav dahi tergend tsagaan morid,
dorov deh tergend huchirheg tsoohor morid holloson aj. 4 Tegeed bi
nadtai yariltsaj baisan onooh tenger elchid handan — Ezen mini, edgeer ni
yuu ve? gesend 5 tenger elch nadad hariulan — Edgeer ni buh l delhiin
Ezenii omnoh bairnaas uragshilj bui tengeriin dorvon suns yum. 6 Har

morid buhii negen ni umardyn oron uruu hodolj, tsagaanuud ni tednii araas
uragshlah uyed tsoohruud omnodiin oron uruu hodoldog yum. **7**
Huchtenuudiig garch yavahad, ted delhii dayaar ayalahaar yavah gej
temuulne gev. Ter — Yavtsgaa, delhii dayaar ayalagtun gesend ted delhii
dayaar yavtsgaav. **8** Daraa ni Ter nad uruu hashhirch, nadad handan —
Haragtun, Umardyn oron uruu yavagchid ni umardyn orond handsan Minii
uur hileng taitgaruulav gev. **9** EZENii ug mon nad uruu irj aiddsan ni — **10**
Tsologdogsdoos, Hyeldaigaas, Tobiagaas, Iyedaiagaas orgol av. Ter
odroo chi yavj tedniig Vavilonoos haana ch ochson bai Zyefaniagiin
hovguun Iosiagiin gert nevter. **11** Mongo, alt avch titem urlaad
Iyehozadakiin hovguun, terguun tahilch Ioshuagiin tolgoid omsgogtun. **12**
Tegeed tuund "Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. «Mochir hemeeh
nertei huniig uzegtun. Yuu gevel, Tuunii baigaa gazraas Ter urgaj
nahiaddag. Ter EZENii sumiig barih bolno. **13** Tiim ee, EZENii sumiig
barih hun ni Ter yum. Ter hundleliig hurtej, Ooriin sentii deer zahirna.
Iimees Ter Ooriinhoo sentii deer tahilch bolj, hoyor talyn hoorond enhiin
zovlol boloh yum»". **14** Titem ni Hyelyem, Tobia, Iyedaia bolon
Zyefaniagiin hovguun Hyend EZENii sum deh sanuulga bolno. **15** Als
holyn humuus irj EZENii sumiig bosgono». Namaig ta nar uruu tumen
tsergiin EZEN ilgeesniig ta nar medeh bolno. Herev chi ooriin Burhan
EZENiig buren togs duulgavartai dagaval ene ni buteh bolno gev.

Zeharia 7

7:1 Darius haany dorov deh jild Hislyev hemeeh yesduteer saryn dorvond
EZENii ug Zyehariad irlee. **2** Byetyeliinhen EZENii taallyg ereheer
Sharyezyer,Ryedyemmyelyeh naryg humuusiinh ni hamt ilgeev. **3** Ted
tumen tsergiin EZENii orgoond hariyaalagddag tahilch nar bolon esh
uzuulegchded handan — Bi ene olon jiluuded uildsen shigee ooriigoo
zoriulj, tavdugaar sard uilah uu? gesend **4** tumen tsergiin EZENii ug nadad
irj — **5** Ene gazryn buh ard tumend bolon tahilch nart hel. "Ta nar edgeer
dalan jild tav, doldugaar sard matsag barin gashuudahdaa uneheer Minii
toloo matsag barisan yum gej uu? **6** Idej, uuh uyedee chi ooriinhoo toloo

idej, chi ooriinhoo toloo uudaggui gej uu? **7** Iyerusalim orshin suugchidtai
baij, ergen toirnyh ni hotuud hogjin tsetseglej, Nyegyev ba uulsyn beleer
ch hun amitantai baih uyed ertnii esh uzuulegchdeer EZENii tunhaglasan
ugs ni edgeer bish gej uu?" gev. **8** Tegeed EZENii ug Zyehariad irj — **9**
Tumen tsergiin EZEN ingej aildsan. "Unen shudarga yosyg delgeruulen,
hun bur ooriin ah duust enerel ba orovch setgeleer handagtun. **10** Belevsen
bolon onchniig, hari huniig bolon yaduug buu darla. Neg negniihee esreg
zurhendee muut buu tolovlo". **11** Gevch ted anhaarahaas tatgalzan,
zoruudlen ergej, sonsohoos chihee hatuuruulav. **12** Ted oorsdiin zurhiig
tsahiur met bolgoson uchraas ted tumen tsergiin EZEN Ooriin Sunseer
ertnii esh uzuulegchdeer damjuulan ilgeesenhuuli bolon utsiig sonsoj
chadaagui. Iimd tumen tsergiin EZENees aguu uur hilen irsen. **13** Tuuniig
duudahad ted sonsoogui shig tedniig duudahad ni Bi sonsohgui gej tumen
tsergiin EZEN aildaj baina. **14** Harin Bi tedniig salhi shuurgany hamt
tednii medehgui buh undestnuudiin dund taraan tsatsna. Tiimees gazar
nutag ni tednii ard ezguiren hoosorch, hoish uragsh neg ch hun yavahgui.
Yuu gevel ted taalamjit gazryg hoosruulsan yum gev.

Zeharia 8

8:1 Tumen tsergiin EZENii ug irj aildsan ni — **2** Tumen tsergiin EZEN
ingej aildaj baina. "Bi Siony toloo heterhii hartai baina. Tiim ee, Asar ih
uur hilengeer Bi tuuniig hardaj baina". **3** EZEN iin aildaj baina. "Bi Sion
uruu ergej, Iyerusalimyn dund orshino. Tegeed Iyerusalim ni Unenii Hot
hemeen duudagdaj, tumen tsergiin EZENii uul ni Ariun Uul hemeen
duudagdah bolno". **4** Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Ovgod
hogshid dahin Iyerusalimyn gudamjind suutsgaaj, hun bur nas suudriinhee
hireer gartaa tayagtai baina. **5** Gudamjind togloj bui hovguud ohidoor
hotyn gudamjnuud duureh bolno" gev. **6** Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. «Herev ene ni edgeer odruuded ene ard tumnii uldegsdiin nudend
het hetsuu baival, ene ni mon Minii melmiid hetsuu baih uu? » gej tumen
tsergiin EZEN tunhaglaj baina. **7** Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina.
«Uzegtun, Bi Ooriin ard tumniig naran urgah gazraas, naran shingeh

gazraas avrah gej baina. 8 Bi tedniig avchirj, ted Iyerusalimyn tovd
amidrah bolno. Ted Minii ard tumen bolj, unen ba zov shudargyn dotor Bi
tednii Burhan bolno"gev. 9 Tumen tsergiin EZEN iin aildaj baina. "Tumen
tsergiin EZENii orgoonii suuri tavigdsan odroos esh uzuulegchdiin amnaas
tunhaglagdsan edgeer ugsiig ene odruuded sonsoj bui ta nar sum barigdaj
duusah hurtel gar chini huchtei baig. 10 Uchir ni edgeer odruudees omno
hun, malyn toloo yamar negen toloos baigaagui yum. Orson garsan hunii
huvid, daisantai uchir amar amgalangui baisan. Buh humuusiig Bi neg
negiinh ni esreg tavisan yum. 11 Harin odoo Bi ene ard tumnii uldegsded
uridyn odruudiinh shigee handahgui" gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaj
baina. 12 "Ur amar taivan baina. Usan uzem jimselj, gazar ur jimsee
gargaj, tenger shuudree ogno. Ene buh zuilsiig ene ard tumnii uldegsded
Bi ovluulne. 13 Iudagiin ger ee, Izrailiin ger ee! Ta nar undestnuudiin dund
haraal bolj baisan shig, ta naryg yerool bolgohyn tuld Bi ta naryg avarna.
Buu aigtun. Garaa changalagtun" gev. 14 Tumen tsergiin EZEN ingej
aildaj baina. "Ta naryn ovog deedes Namaig odoon uurluulah uyed Bi ta
nart hor honool uchruulahaar tolovloj, zoolroogui met" gej tumen tsergiin
EZEN aildaad 15 "Bi Iyerusalimd, Iudagiin gert sainyg uildeheer ene
odruuded dahin tolovlov. Buu aigtun. 16 Ta naryn hiih yostoi zuils ni
edgeer yum. Neg negendee uneniig hel. Uneneer shuugtun. Shuult ni ta
naryn daaman haalganuudad amar amgalangiin toloo baig. 17 Mon ta
naryn neg ni ch nogoogiinhoo esreg zurhendee horon muug buu tolovlo.
Hudal andgaid buu durla. Ene buhen ni Minii uzen yaddag zuils yum" gej
EZEN tunhaglaj baina. 18 Tumen tsergiin EZENii ug nad uruu irj aiddsan
ni — 19 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Dorov, tav, doloo,
aravdugaar saruudyn matsag bariltuud ni Iudagiin gert bayar bayasgalan,
hogjiltei saihan bayar naadam bolno. Iimees unen, amar amgalang hairla".
20 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina. "Ard tumnuud, ter ch baitugai
olon hotuudyn orshin suugchid irne. 21 Negiinh ni orshin suugchid
nogoodoo ochij «EZENii taallyg guihaar, tumen tsergiin EZENiig haihaar
bugd hamt yavtsgaaya. Bi bas yavna» gene. 22 Asar olon ard tumnuud,
huchirheg undestnuud Iyerusalimd tumen tsergiin EZENiig haihaar,
EZENii taallyg guihaar irne". 23 Tumen tsergiin EZEN ingej aildaj baina.

"Tedgeer odruuded buh undestnuudees arvan hun neg iudyei hunii
huvtsasnaas zuuran «Bidniig oorteigoo hamt yavuulaach. Burhan chamtai
hamt baigaag bid sonsloo» geh bolno".

Zeharia 9

9:1 EZENii ugiin zognol ni Hadrahyn nutgiin esreg, amrah gazar ni boloh
Damaskiin esreg (Uchir ni humuusiin nud, yalanguyaa Izrailiin buh
ovguudyn nud EZEN uruu handana)2 mon tuugeer hilledeg Hamat bolon
hediigeer ooriigoo uhaantai gedeg bolovch Tir, Sidony ch esreg baina. 3
Tir oortoo behlelt bosgon, mongiig shoroo met, altyg gudamjny toos met
ovoolno. 4 Uzegtun, Ezen tuunees ezemshliig ni avan, ed bayalgiig ni
dalaid hayana. Ter gald shataagdana. 5 Ashkyelon uuniig haraad aih
bolno. Gaz ovchindoo shanalan zovj, bas Yekrony huvid naidvar ni
tasarlaa. Gazaas haan ni ustaj, Ashkyelond hun suurishihaa baina. 6
Ashdodod erliizuud suurishin, filistchuudiin bardamnalyg Bi tastana. 7 Bi
tednii amnaas tsusyg ni, shudnuudiinh ni zavsraas jigshmeer yumsyg ni
zailuulna. Tegeed bas ted manai Burhany toloo uldej, Iudagiin terguulegch
met baina. Yekron ni iyebuschuud shig bolno. 8 Gevch tserguud bolon
uugeer ongoron butsagchaas bolj Bi Ooriin orgoog toiruulan hureelne.
Odoo Bi Ooriin melmiigeer harsan uchir yamar ch darlagch dahin tednii
deeguur garahgui. 9 Siony ohin oo, ulemj iheer bayarlagtun! Iyerusalimyn
ohin oo! Yalaltyn uuhai hadaagtun! Uzegtun, haan chini cham uruu ochij
baina. Ter bol zov shudarga, yalagdashgui, daruu bogood iljig unajee.
Iljignii unaga boloh dudran unajee. 10 Bi Yefraimaas tergiig ni,
Iyerusalimaas moriig ni tastana. Dainy num tastagdana. Ter undestnuuded
enh taivnyg tunhaglaj, Tuunii noyorhol tengisees tengis, Yevfrataas gazryn
muhart hurtel orshih bolno. 11 Mon chinii huvid ch gesen, Minii gereenii
tsus chamtai hamt baigaa uchir Bi chinii horigdluudyg usgui nuhnees
choloolno. 12 Naidvaryn horigdluud aa! Behlelt uruu butsagtun. Bi chamd
hoyor dahin ihiig sergeene gedgee yag ene odor Bi tunhaglaj baina. 13
Iudag Bi Ooriin num bolgon tataj,numaa Yefraimaar duurgene. Gryek ee!
Chinii hovguudiin esreg Sion chinii hovguudiig Bi turhirna. Bi chamaig

daichny ild met bolgono. 14 Tegeed EZEN tednii deer uzegden, Tuunii
sum ayanga met harvana. Ezen BURHAN bureegee uleej, omnodiin huchit
shuurganaar davshina. 15 Tumen tsergiin EZEN tedniig hamgaalna. Ted
tsolmon, duuguuriin chuluun deer devselne. Ted uutsgaaj, dars met
shuugih bolno. Ted tahilyn togoo met duurgegdej, tahilyn shireenii
ontsguud met norno. 16 Tednii Burhan EZEN ter odor tedniig Ooriin ard
tumnii sureg shig avrah bolno. Uchir ni ted titmiin chuluu met Tuunii
nutagt gyalalzah bolno. 17 Ted yamar uzesgelentei, hoorhon baih bol oo!
Ur taria zaluusyg hogjooj, shine dars ongon ohidyg bayasgana.

Zeharia 10

10:1 Havryn boroony uyed EZENees boroo guigtun. Ayangat uulsiig
buteegch ni EZEN yum. Ter hun burd talbaid ni nogoo ba shivree boroog
tedend ogno. 2 Tyerafim gem buruug yarin, mergechid hudal uzegdel
uzen, huuramch zuudnuud helne. Ted demii hooson taivshruulna. Ingeed
humuus honi met tooron, honichingui uchir zovno. 3 "Minii uur honichdyn
esreg durelzen, uhnuudyg Bi shiitgene. Uchir ni tumen tsergiin EZEN
Ooriin sureg boloh Iudagiin gert zochlon, tedniig tulaan dahi Ooriin sur
javhlant mori met bolgono. 4 Tednees bulangiin chuluu, tednees maihny
gadas, tednees tulaany num, tednees alivaa zahiragch butdeeree hamt ireh
bolno. 5 Ted tulaand gudamjny toosond daisnaa devslen gishgechih huchit
ers met baina. Ted daitah bolno. Uchir ni EZEN tedentei hamt baina.
Moritonguud gutamshig bolno. 6 Bi Iudagiin geriig tenhruulj, Iosyefyn
geriig avarna. Bi tedniig orovdson uchir Bi tedniig butsaan avchirna. Bi
tedniig golj baigaagui met ted baih bolno. Uchir ni Bi bol tednii Burhan
EZEN bogood tedend Bi hariulah bolno. 7 Yefraim huchirheg er met baij,
tednii zurh dars uusan met bayasna. Uneheer tednii huuhduud uuniig
haraad bayarlaj, tednii zurh EZENii dotor bayarlan hoorno. 8 Bi tedniig
zolison uchir tedniig hamtad ni tsugluulahaar isgerne. Ted urid baisan
shigee too tomshgui bolno. 9 Tedniig Bi ard tumnuudiin dund taraahad als
holyn ornuudad ted Namaig sanana. Ted oorsdiin ur huuhduudiinhee hamt
amidran, butsaj irne. 10 Bi tedniig Yegipyetiin gazraas butsaan avchirj,

Assirias tedniig tsugluulna. Tedend oor oroo oldohgui boltol ni Bi tedniig
Livan bolon Gilyeadyn gazart avchirna. 11 Ter zovlongiin tengisiig tuulan,
dalain davalgaag tsohino. Ingesneer Niliin buh gun huurai bolj, Assiriin
bardamnal dooshlon, Yegipyetiin ochirt tayag ni salan odno. 12 Bi tedniig
EZENii dotor tenhruulj, Tuunii ner dotor ted alhah bolno" gej EZEN
tunhaglaj baina.

Zeharia 11

11:1 Livan aa, haalguudaa ongoilgo. Hush moddyg chini gal zalgig. 2
Agar mod oo, uilagtun. Uchir ni hush mod unaj, sur javhlant modod
ustgagdlaa. Bashany tsars modod aa uilagtun. Tuner oi doosh buuv. 3 Sur
javhlan ni suitgegdsend tend honichdyn uilah duuldana. Iordany bardamnal
suirsen tul zaluu arslanguudyn hurhreh ni sonsdono. 4 Minii Burhan EZEN
ingej aildaj baina. "Surgiig nyadlagdah uil uruu ni hariul. 5 Tedniig
hudaldan avch, nyadlagsad ni shiitguulelgui yavj, tedniig hudaldsan
humuus ni «EZEN yeroogdoh boltugai. Uchir ni bi bayajiv» geltsene.
Tedniig orovdoh setgelhonichdod ni baihgui. 6 Bi ene gazryn orshin
suugchdyg tsaashid orovdohgui" gej EZEN tunhaglaad "Gevch uzegtun,
Bi humuusiig biye biyeniih ni gart, haanyh ni gart unagana. Ted ter gazryg
tsohino. Bi tednii garaas tedniig avrahgui" gev. 7 Bi surgiig nyadlah uil
uruu ni hariulsan uchir sureg zovov. Bi oortoo hoyor tayag avav. Negiig ni
Bi Taalamj gej duudaad, nogoog ni Negdel gej duudav. Ingeed Bi surgee
hariulav. 8 Daraa ni Bi gants saryn dotor gurvanhoniching hyadav. Uchir
ni minii setgel tedniig tevchsengui, tednii setgel ch nadaas bolj yadrav. 9
Tegeed bi "Bi ta naryg hariulahgui. Uheh yostoi ni uheg, hyadagdah
yostoi ni hyadagdag. Uldegsed ni neg negniihee mahyg ideg" gev. 10 Bi
ooriin tayag boloh Taalamjiig avch, buh ard tumnuudtei baiguulsan Ooriin
gereeg tsutslahyn tuld tuuniig heseg bolgon hugalav. 11 Ingeed ene ni ter
odor tsutslagdsan bogood namaig harj baisan surgiin zovogsod ni ene bol
EZENii ug baisnyg oilgov. 12 Bi tedend "Herev ene ni ta nart sain gej
uzegdvel nadad holsiig mini og. Harin, herev ugui bol boli" gev. Ingeed
ted minii hols gej guchin mongon shyekyeliig hemjiv. 13 EZEN nadad "Bi

tedneer uneluulsen enehuu gaihamshigt une holsiig vaarchin uruu shid"
gev. Ingeed bi guchin mongon shyekyel avch, EZENii orgoon dotor
vaarchin uruu chuluudav. 14 Daraa ni Iuda ba Izrailiin hoorondyn ah
duusiin barildlagaag evdehiin tuld bi ooriin hoyor dahi tayag boloh
Negdliig heseg bolgon hugalav. 15 EZEN nadad "Teneg honichny
heregsliig oortoo dahin av. 16 Uzegtun! Suirsniig oishoodoggui, butarsnyg
haidaggui, hugarsnyg emchildeggui, zogsogch negniig ni demjdeggui atlaa
harin targan honiny mahyg idej, tuuraig ni tastah honiching Bi ene gazart
bosgoh gej baina. 17 Surgee orhigch zohisgui honichin hoorhiiloltei yee!
Tuunii gar bolon baruun nuden deer ni ild baih bolno! Tuunii gar ni
buhleeree hataj,baruun nud ni sohor bolno".

Zeharia 12

12:1 Izrailiin talaar EZENii ugiin zognol. Tengeriig tataj, delhiin suuriig
tavij, hunii sunsiig dotor ni bii bolgodog EZEN tunhaglaj baina. 2
"Uzegtun, Bi Iyerusalimyg ergen toirny buh ard tumnuudiig ergelduuleh
ayaga bolgono. Iyerusalimyg busleh tsagt ene ni mon Iudagiin esreg baih
bolno. 3 Ter odor Bi Iyerusalimyg buh ard tumnuuded hund chuluu
bolgono. Uuniig orgoh hun buhen hund berteh bolno. Delhiin buh
undestnuud uunii esreg tsuglarna. 4 Ter odor Bi huleg bugdiig
samuuruulan, moritonguudyg ni galzuuruulan tsohino. Harin ard
tumnuudiin mori buriig sohlon tsohih zuur Bi Iudagiin geriin deeguur
haruuldah bolno" gej EZEN tunhaglaj baina. 5 Iudagiin terguulegchid
zurhendee "Iyerusalimyn orshin suutchid bol tednii Burhan, tumen tsergiin
EZENeer damjuulan bidend huchirheg tuslamj boldog" geltsene. 6 Ter
odor Bi Iudagiin terguulegchdiig zereglesen modon dundah galt togoo
met, yuujilsen tarian dundah galt bambar met bailgana. Ted baruun, zuun
gar dahi ergen toirond bui buh ard tumnuudiig tuimerdeh zuur
Iyerusalimyn orshin suugchid torolh hotdoo dahin suurishina. 7 Davidyn
geriin aldar, Iyerusalimyn orshin suugchdyn aldar ni Iudagaas ondort
orgogdohgui baihyn tudd ehleed EZEN Iudagiin maihnuudyg avarna. 8
Ter odor EZEN Iyerusalimyn orshin suugchdyg hamgaalna. Tednii dundah

doroi neg ni ter odor David met bolj, Davidyn ger Burhan met, tednii
omno EZENii tenger elch met baih bolno. 9 Ter odor Bi Iyerusalimyn
esreg ireh buh undestnuudiig ustgahyg ermelzene. 10 Bi niguulsliin,
guiltyn Sunsiig Davidyn ger deer ,Iyerusalimyn orshin suugchid deer
asgana. Tegsneer ted oorsdiin jadalsan Namaig harna. Ted gants
huugiinhee toloo gashuudaj bui negen met Tuunii toloo gashuudan, uugan
huugiinhee hoinoos asgartal uildag shig Tuunii hoinoos asgartal uilah
bolno. 11 Ter odor Iyerusalimd asar ih gashuudal boloh ni Myegiddogiin
tal dahi Hadadrimmony gashuudal met baih yum. 12 Gazar nutag
gashuudan, urag bur urgaaraa, Davidyn geriin urag oorooroo, tednii
ehneruud oorsdooroo, Natany geriin urag oorooroo, tednii ehneruud ni
oorsdooroo, 13 Lyeviin geriin urag oorooroo, tednii ehneruud oorsdooroo,
Shimyeigiin urag oorooroo, tednii ehneruud ni oorsdooroo, Nuldsen buh
urguud, urag bur oorooroo, ehneruud ni oorsdooroo gashuudna.

Zeharia 13

13:1 Ter odor Davidyn geriin toloo, Iyerusalimyn orshin suugchdyn toloo
ba nugel, tsever bus baidlyn toloo negen bulag ongoison baih bolno. 2 "Ter
odor iim zuil bolno" gej tumen tsergiin EZEN tunhaglaad "Bi
shuteenuudiin nersiig ter nutgaas tastah bolno. Ted tsaashid dursagdahgui.
Bi mon esh uzuulegchid bolon buzar sunsiig ter nutgaas zailuulna. 3 iin atal
herev hen negen ni esh uzuulseer baival, tuuniig toruulsen etseg eh ni tuund
«Chi amidrahgui. Uchir ni chi EZENii nereer hudal yarisan» geh bolno.
Toruulsen etseg eh ni tuuniig esh uzuulj baih uyed ni nevt hatgana. 4 Mon
ter odor esh uzuulegchid esh uzuulehdee uzsen uzegdleesee bolj ichij,
huuran mehlehiin tuld ted hyalgasan nomrog omsohgui. 5 Harin ter «Bi
esh uzuulegch bish. Bi bol gazryn oyodolchin. Uchir ni hun namaig zaluu
baihad mini bool bolgon hudaldsan bilee» gene. 6 Neg ni tuund «Chinii
garyn hoorond bui edgeer sharhnuud ni yuu ve? » gehed ter «Edgeer ni
namaig hairlagsdyn gert minii sharhadsan sharhnuud yum» gene". 7 "Ild
ee! Minii Honichny esreg, Minii nohor boloh hunii esreg seregtun" gej
tumen tsergiin EZEN tunhaglaj baina. "Honidyg ni taraan butargahyn tuld

Honiching tsohigtun. Bi Ooriin mutryg nyalh huuhduudiin esreg erguulne.
8 Ene ni buh gazart tohioldoh bolno" gej EZEN tunhaglaad "Uunii dotorh
hoyor heseg ni taslagdan suirne. Harin gurav dahi ni dotroo uldeh bolno. 9
Gurav dahi hesgiig ni Bi gal dunduur gargan, mongiig tsevershuuldeg shig
tedniig tsevershuulj, altyg tungaadag shig tedniig tungaana. Ted Minii
neriig duudaj, Bi tedend hariulah bolno. «Ted bol Minii ard tumen» gej Bi
aildan, «EZEN bol minii Burhan» gej ted helne".

Zeharia 14

14:1 Uzegtun, ta naraas avagdsan olz ni ta naryn dund huvaagdsan baih ter
odor EZENd irj baina. 2 Bi Iyerusalimyn esreg tulalduulahaar buh
undestnuudiig tsugluulna. Hot ezlegdej, ger ornuudyg tonon,
emegteichuudiig huchirhiilen, hotyn hagas ni tsologdoh bolovch ard tumnii
busad ni hotoos taslagdahgui. 3 Daraa ni EZEN uragshlan, tulaany odort
daitdag shigee tedgeer undestnuudiin esreg Ter daitna. 4 Ter odor Tuunii
hol Iyerusalimyn urd, dorno zugt Chidun uulan deer gishgene. Chidun uul
zuunees baruun tiish orgon hondiigoor golooroo huvaagdana. Tegsneer
uulyn neg tal ni umar zug uruu, nogoo tal ni omno zug uruu nuuh bolno. 5
Minii uulsyn hondiigoor ta nar zugtah bolno. Uchir ni uulsyn hondii ni
Azyeld hurehyum. Tiim ee, ta nar Iudagiin haan Uzziagiin odruuded
tohioldson gazar hodloltoos zugtsan shigee zugtana. Tegeed minii Burhan
EZEN ireh bogood buh ariun negnuud Tuuntei hamt baina. 6 Ter odor
gerel gegeegui bolj, sur javhlant negnuud tsartsana. 7 Ene ni odor ch,
shono ch baihguigeeree EZENd tanigdah yer busyn odor baih bolno.
Gevch ter uyed udshiin tsagaar gereltei baih bolno. 8 Ter odor amiin us
Iyerusalimaas ursan garch, hagas ni dorny tengis uruu, nogoo hagas ni
orniin tengis uruu chiglene. Ene ni ovol zungui ursah bolno. 9 EZEN buh
delhiin haan bolj, ter odor EZEN ni tsoryn gantsaar baij, Tuunii ner ni
tsoryn gants baih bolno. 10 Gyebagaas Iyerusalimyn omno orshih Rimmon
hurtelh buh nutag ni tal bolon huvirah bolovch Iyerusalim ondiin,
Byeniaminy Daaman Haalganaas Negdugeer Daaman Haalgany gazryn
tsaadah Bulangiin Daaman Haalga hurtel, Hananyelyn Tsamhgaas haany

usan uzmiin shahuurga hurtelh bairlal deeree uldene. **11** Humuus tend
amidarch, tend tsaashid haraal baihgui bolj, Iyerusalim ni ayuulgui orshih
bolno. **12** Iyerusalimyn esreg daind mordoh buh ard tumnuudiig EZENii
tsohih gai gamshig ni ene baih bolno. Ted hol deeree zogsoj baihad ni
mahan biye ni yalzarch, uharhaidaa nudnuud ni beej, amandaa hel ni
omhiirno. **13** Ter odor tednii deer asar ih uimeen sandral EZENees
buunirne. Ted neg negniigee barivchlan, negiinh ni gar nogoogiinhoo garyn
esreg orgogdono. **14** Mon Iuda ch Iyerusalimd daitna. Hureelen bui buh
undestnuudiin ed bayalag boloh alt, mongo, huvtsas hunar asar iheeree
tsuglana. **15** Mon ene gamshigtai adil gamshig mori, luus, temee, iljig, buh
mal deer buuj edgeer huaranguudad baih bolno. **16** Tegeed Iyerusalimyn
esreg hodolson buh undestnuudiin uldsen bolgon ni tumen tsergiin EZEN
boloh Haand morgohoor, Maihan Bayaryg temdegleheer jilees jild ireh
bolno. **17** Tumen tsergiin EZEN boloh Haand morgohoor Iyerusalimd
irdeggui gazar delhiin yamar ch ger bul deer boroo hurgui baih bolno. **18**
Herev Yegipyetiin ger irehgui, orohguibol tednii deer boroo hur orohgui
yum. Maihan Bayaryg temdegleheer irdeggui undestnuudiig EZENii
tsohih gamshig ni ene baih yum. **19** Maihan Bayaryg temdegleheer
irdeggui buh undestnuudiin nugel bolon Yegipyetiin nugel ni ene baih yum.
20 Ter odor moridyn honhnuud deer "EZEND ARIUN" gej siilegdsen
baih bolno. EZENii orgoon deh hoolny togoonuud ni tahilyn shireenii
omnoh hulnuud met baina. **21** Iyerusalim bolon Iuda dahi hoolny togoo bur
ni tumen tsergiin EZENd ariun baih bolno. Buh tahil orgogchid irj tedniig
avan, dotor ni chanana. Ter odor tumen tsergiin EZENii orgoond
kanaanchuud tsaashid baihaa bolino.

Malahi 1

1:1 Malahigaar damjuulan Izrailid handsan EZENii ugiin zon. 2 "Bi ta
naryg hairlasan" gej EZEN aildaj baina. Gevch ta nar "Ta bidniig yaaj
hairlasan yum be?" gej asuudag. EZEN tunhaglaj baina. "Yesav ni Iakovyn
ah bus uu? Gesen ch Bi Iakovyg hairlaj, 3 harin Yesavyg uzen yadsan. Bi
tuunii uulsyg hoosruulj, tuunii oviig tsoliin tsoovor chononuudynh
bolgoson". 4 Yedom ni "Bid tsohigdson, gevch bid butsan irj,
balgasnuudyg bosgono" gej helevch tumen tsergiin EZEN ingej aildaj
baina. "Ted bosgoj bolno, harin Bi nuraah bolno. Tedniig horon muu nutag,
EZENii zevuutsliig monhod avsan ard tumen hemeen duudah bolno". 5 Ta
naryn nud uuniig uzej, ta nar "EZEN Izrailiin hiliin chanadad
orgomjlogdoh boltugai" gej helne. 6 "Minii neriig jigshigch tahilch nar aa,
«Huu ni etsgee, zarts ni ezniigee hundetgedeg. Tegvel herev Bi etseg yum
bol Minii hundetgel haana baina ve? Herev Bi ezen yum bol Minii hundlel
haana baina ve?» gej tumen tsergiin EZEN ta nart aildaj baina. Gevch ta
nar «Bid Tany neriig yaaj jigshsen be?» gej asuudag. 7 Ta nar buzartsan
talhyg Minii tahilyn shireen deer orgoj baina. Gevch ta nar «Bid Tanyg
yaaj buzarlasan be?» gedeg. Uugeeree ta nar «EZENii shiree jigshigdeh
boltugai» gej helj baina. 8 Gevch ta nar sohryg tahil bolgon orgoj baihad
ene ni muu bish gej uu? Ta nar dogolon ba ovchteig orgoj baihad ene ni
muu bish gej uu? Uuniig zahiragchdaa avaachij og. Ter ta nart taatai
handana gej uu? Esvel ter ta naryg elegsegeer huleen avna gej uu?" gej
tumen tsergiin EZEN aiddaj baina. 9 "Harin Tuuniig bidend niguulsengui
handuulahyn tudd ta nar odoo Burhany taallyg haihgui gej uu? Ta nar
iimerhuu orgoluudtei baihad, Ter ta naryn hen negniig elegsegeer huleen
avah uu?" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 10 "Minii tahilyn shireen
deer ashiggui galyg asaahguin tuld ta naryn dundaas hen negen ni
haalguudyg haagaasai! Bi ta nart taagui baina. Ta naryn garaas Bi orgoliig
chini huleen avahgui" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 11 "Uchir ni
nar mandahaas jargah hurtel Minii ner undestnuudiin dund augaa baih
bolno. Gazar burd Minii nerd zoriulan utlaga bolon tsever ideen orgoliig
orgoh bolno. Uchir ni Minii ner undestnii dund augaa bolno" gejtumen

tsergiin EZEN aildaj baina. 12 "Gevch ta nar «EZENii shiree ni
buzarlagdsan. Tuunii ur jims, hool hunsniih ni huvid gevel ter ni
jigshigdsen» gej helsneeree ta nar tuuniig buzarlaj baina. 13 Ta nar bas
«Haraach, ene ni yamar yadargaatai ve» gej heleed, uuniig zevuutsengui
sejiglene" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. "Ta nar hulgailagdsan,
dogolon esvel ovchtei amitnyg avch irdeg. Ingej ta nar orgol avchirdag.
Tuuniig chini Bi ta naryn garaas avah yostoi gej uu?" gej EZEN aildaj
baina. 14 "Harin honin suregt ni er honi baihad, tuuniigee orgohoor
tangaraglasan atlaa Ezend oo sevtei amitnyg tahil bolgon orgodog
luivarchin haraagdag. Uchir ni Bi bol augaa Haan bogood undestnuud
Minii nerees emeedeg" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina.

Malahi 2

2:1 Tahilch nar aa, odoo ene bol ta nart ogoh tushaal yum. 2 Tumen
tsergiin EZEN aildaj baina. "Herev ta nar sonsohgui, Minii neriig
hundetgehiin tuld uuniig zurhendee huleen avahgui bol Bi ta nar deer
haraal buulgan, ta naryn yerooluudiig ch haraah bolno. Uneheer Bi tedniig
haraasan. Uchir ni ta nar uuniig zurhendee huleen avahgui baina. 3
Haragtun, Bi ta naryn ur udmyg zemleh gej baina. Bi ta naryn nuurend nair
naadmuudyn chini hog hayagdlyg nyalj, ta nar tuunteigee hamt zailah
bolno. 4 Lyevitei togtooson Minii geree urgeljlehiin tuldBi ene tushaalyg
ta nart yavuulsan gedgiig tegehed ta nar medeh bolno" gej tumen tsergiin
EZEN aildaj baina. 5 "Tuuntei togtooson Minii geree ni ami ba enh
amgalangiinh bogood Bi tedgeeriig tuund emeeh zuil bolgoj ogson yum.
Tiimees ter Nadaas emeej, Minii neriin aidast avtan zogsson. 6 Tuunii
amand unen zaavar baisan bogood shudarga bus ni tuunii uruulaas
oddoogui. Ter Nadtai hamt enh amgalan, zov shudarga baidal dotor alhaj,
olnyg gem nuglees butsaan erguulsen. 7 Tahilchiin uruul medlegiig
hamgaalah yostoi bogood tuunii amnaas garah zaavryg humuus haih
yostoi yum. Uchir ni ter bol tumen tsergiin EZENii elch yum. 8 Harin ta
naryn huvid, ta nar zamaas gajij, olnyg zaavraar budruuljee. Ta nar Lyeviin
gereeg guivuulsan" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 9 "Tegeheer ta

nar Minii zamyg sahihgui, harin zaavart yalgavartai handaj baigaagiin adil
Bi ch gesen ta naryg buh ard tumnii omno jigshigdsen, basamjlagdsan
bolgono. **10** Bid bugd neg etsegtei yum bish uu? Neg Burhan bidniig
buteesen yum bish uu? Yaagaad hun bur oorsdiinhoo ah duugiin esreg
terselsneeree bid ovog deedsiinhee gereeg buzarlana ve? **11** Iuda terselj,
Izraili bolon Iyerusalimd jigshuurt yums uildegdev. Uchir ni EZENii
hairladag ariun gazryg Iuda buzarlaj, hariin burhny ohintoi gerlesen. **12** Iim
zuiliig hiideg hunii huvid, ter niseruun ba hariuldag, esvel tumen tsergiin
EZENd orgol orgodog hen ch baisan EZEN tuuniig Iakovyn maihnaas
taslah boltugai. **13** Ta naryn hiideg hoyor dahi zuil bol ene baina. Ta nar
EZENii tahilyn shireeg nulims, uilaan ba yooloh duugaar buteedeg.
Yaagaad gevel Ter tsaashid orgoliig oishoohgui, tuuniig ta naryn garaas
taalamjtaigaar huleen avahgui. **14** Gesen ch ta nar «Yamar shaltgaanaar
ve?» gedeg. Uchir ni chinii zaluu nasny ehner ta hoyoryn dundah gerch ni
EZEN mon. Ter chinii hani bogood gereenii daguu chinii ehner bolovch
chi tuunii esreg terselsen yum. **15** Gevch Sunsnii uldegdeltei hen ni ch
tiinhuu uildeegui. Ter burhanlag ur udmyg haij baihad ter negen yuu hiij
baisan be? Tegvel sunsendee anhaaral tavi. Hen ch zaluu nasnyhaa ehneriin
esreg buu tersleg. **16** Uchir ni Bi salaltyg uzen yaddag" gej Izrailiin
Burhan EZEN aildaj baina. "Mon ooriinhoo huvtssyg buruutaar buteedeg
huniig uzen yaddag" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. "Tegeheer
terslehguin tuld ooriinhoo sunsendee anhaaral tavi". **17** Ta nar oorsdiinhoo
ugseer EZENiig yadraasan. Gesen ch ta nar "Bid yaaj yadraasan yum be?"
gedeg. Uugeeree ta nar "Muut uildegch hun bur EZENii melmiid sain
bogood Ter tedniig taashaadag" esvel "Shudarga yosny Burhan haana
baina ve?" gej helj baina.

Malahi 3

3:1 "Haragtun, Bi elchee ilgeeh gej baina. Ter Minii omno zamyg
tseverleh bolno. Ta naryn haidag Ezen genet Ooriin sumd ireh bolno. Ter
ch baitugai ta naryn bayarlan taashaah gereenii elch, haragtun, Ter irj
baina" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. **2** 'Tevch Tuunii ireh odriig

hen tesverlej chadah ve? Tuuniig uzegdehed hen zogsoj chadah ve? Uchir
ni Ter tsevershuulegchiin gal shig, ugaagchiin savan shig yum. 3 Ter
mongiig hailuulagch ba tsevershuulegch met suuj, Lyeviin hovguudiig
tsevershuuleh bolno. Ter tedniig alt ba mongo shig tsevershuulne.
Tegsneer ted zov shudarga baidal dotor EZENd orgoluudiig orgoh yum. 4
Tegeed Iuda ba Iyerusalimyn orgol ni ertnii odruudiinh shig, uridyn
jiluudiinh shig EZENd taalamjtai baih bolno. 5 Daraa ni shuultiig hiiheer
Bi ta nart oirtoh bolno. Bi mergeldeg humuus, sadarlagchid, huuramchaar
tangaraglagchid, holsnii ajilchny holsiig luivardan, belevsen emegtei ba
onchin huuhdiig darlagchid, hari huniig daramtaddag humuus bolon
Nadaas emeedeggui humuusiin esreg shuurhai gerch baih bolno" gej
tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 6 "Uchir ni EZEN Bi oorchlogdoshgui.
Tiim uchraas Iakovyn. hovguud ee, ta nar sonohgui. 7 Etseg ovgodiinhoo
odruudees ta nar Minii durmuudees ergen, tedniig sahiagui. Nad uruu
butsan iregtun, Bi ch ta nar uruu butsan ireh bolno" gej tumen tsergiin
EZEN aildaj baina. "Gevch ta nar «Bid yaaj butsan ireh ve?» gej heldeg. 8
Hun Burhanyg luivardah uu? Gesen ch ta nar Namaig luivardaj baina!
Gevch ta nar «Bid Tanyg yaaj luivardsan yum be?» gedeg. Aravny negeer
ba orgoloor. 9 Tanai undesten buheldee Namaig luivardaj baigaa tul ta nar
haraalaar haraagdsan! 10 Minii orgoond hool huns baihyn tuld buhii l
aravny negee aguulahad avchir. Bi ta naryn toloo tengeriin tsonhyg neej, ta
naryn toloo iveeliig halital asgah esehiin talaar Namaig odoo uugeer
shalga" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. 11 "Bi ta naryn toloo
tsolmogchiig zemleh bolno. Tegvel ter gazryn ur jimsiig ustgahgui, talbai
dahi usan uzmiin mod chini jimsnuudee unagahgui baih yum" gej tumen
tsergiin EZEN aildaj baina. 12 "Ta nar bayar hoortei nutag boloh uchraas
buh undestnuud ta naryg yeroogdson gej duudah bolno" hemeen tumen
tsergiin EZEN aildaj baina. 13 "Ta naryn ugs Minii esreg ihemseg baijee"
EZEN aildaj baina. "Gesen ch ta nar «Bid Tany esreg yuu yarisan yum
be?» gedeg. 14 Ta nar helehdee «Burhand uilchleh ni ashiggui yum. Bid
Tuunii tushaalyg sahij, tumen tsergiin EZENii omno gashuudan yavah ni
yamar ashig ogoh ve? 15 Odoo bid ihemseg huniig yeroogdson gej
duudna. Horon muug uildegchid zovhon bosgon bariad zogsohgui ted bas

Burhanyg sorij, zugtan yavdag» gedeg". **16** Tegeed EZENees emeedeg
humuus biye biyenteigee yarihad EZEN anhaaral tavin sonsson. EZENees
emeedeg bolon Tuunii neriig uneldeg humuusiin toloo dursgalyn nom
Tuunii omno bichigdsen bilee. **17** "Bi Ooriin ezemshliig baiguulah odor
ted Miniih baih bolno. Oort ni uilchildeg huugee hun orshoodgiin adil Bi
tedniig orshooh bolno" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. **18** Tiimees
ta nar zov shudarga ba horon muugiin hoorondohyg, Burhand uilchildeg
negen ba Tuund uilchildeggui negnii hoorondohyg dahin yalgadag bolno.

Malahi 4

4:1 "Uchir ni haragtun, zuuh met shataj bui odor irj baina. Omog bardam
buh humuus bolon muug uildegch bur tohuurhagdana. Irj bui odor tedniig
tuimerdeh bolno. Tiimees tedend undes ch, mochir ch uddehgui" gej
tumen tsergiin EZEN aildaj baina. **2** "Gevch Minii nerees emeegch ta
naryn toloo zov shudargyn nar mandah bogood tuunii jiguurt edgerelt bii.
Ta nar uragsh yavj, hashaanaas garsan tugaluud met harailgah bolno. **3** Ta
nar hilentsetniig gishgelne. Uchir ni Minii beltgej baigaa odor ted ta naryn
holiin ulan doorh uns boloh bolno" gej tumen tsergiin EZEN aildaj baina. **4**
"Minii zarts Mosyegiin huuliig sanagtun. Horyebt buh Izrailiin toloo Minii
tuund tushaasan togtool, zarliguudyg ch sana. **5** Haragtun, EZENii augaa,
aimshigt odor irehees omno Bi esh uzuulegch Yeliag ta nar uruu ilgeene. **6**
Tereer etsguudiin zurhiig huuhduud uruu ni, huuhduudiin zurhiig etsguud
uruu ni erguulne. Es bogoos Bi irj, ene nutgiig haraalaar tsohino.

Matai 1

1:1 Abrahamyn udam, Davidyn udam, Yesus Hristiin ugiin bichig. 2
Abraham Isaakiin etseg, Isaak Iakovyn etseg, Iakov Iudagiin bolon ah
duusiinh ni etseg boloi. 3 Iuda ni Pyeryez, Zyera naryn etseg bogood ted
Tamaraas torjee. Pyeryez Hyezrony etseg, Hyezron Ramyn etseg, 4 Ram
Amminadabyn etseg, Amminadab Nahshony etseg, Nahshon Salmony
etseg yum. 5 Salmond Rahabaar Boaz, Boazd Rutaar Obyed torjee.
Obyed bol Iyessiin etseg, 6 Iyessi ni David haany etseg bilee. Uriagiin
ehnerees Davidad Solomon torson 7 bogood Solomon Ryehoboamyn
etseg, Ryehoboam Abiagiin etseg, Abia Asagiin etseg yum. 8 Asa
Iyehoshafatyn etseg, Iyehoshafat Ioramyn etseg, Ioram Uzziagiin etseg, 9
Uzzia Iotamyn etseg, Iotam Ahazyn etseg, Ahaz Hyezyekiagiin etseg, 10
Hyezyekia Manassyegiin etseg, Manassye Amony etseg, Amon Iosiagiin
etseg yum. 11 Vavilon uruu tsologdoh uyed Iosiad Iyekonia bolon ah duus
ni torjee. 12 Vavilon uruu tsologdsonii daraa Iyekoniad Shyealtiyel,
Shyealtiyeld Zyerubbabyel nar torov.13 Zyerubbabyel Abihudyn etseg,
Abihud Yeliakimyn etseg, Yeliakim Azoryn etseg, 14 Azor Zadokiin
etseg,Zadok Ahimyn etseg, Ahim Yeliudyn etseg, 15 Yeliud Yelyeazaryn
etseg, Yelyeazar Mattany etseg, Mattan Iakovyn etseg yum. 16 Iakov bol
Hrist hemeegddeg Yesusiig toruulsen Mariagiin nohor Iosyefyn etseg
boloi. 17 Iinhuu Abrahamaas Davidyg hurtel bugd arvan dorvon uye,
Davidaas Vavilon uruu tsollogdoh hurtel arvan dorvon uye, Vavilon uruu
tsologdsonoos Hristiin uyeiig hurtel arvan dorvon uye baiv. 18 Yesus Hrist
ingej mendeljee. Yesusiin eh Maria Iosyeftoi sui taviad, der niileheesee
omno hevliidee Ariun Sunseer huuhedtei bolson bailaa. 19 Nohor ni boloh
Iosyef zovt hun baisan bogood Mariag gutamshig bolgohyg ul hussen tul
tuunees nuutsaar salah bodoltoi baijee. 20 Harin tuuniig tiin bodoj baih
uyed Ezenii tenger elch zuudend ni uzegdej, — Davidyn huu Iosyef oo,
Mariag ehneree bolgohoos buu emeegtun. Uchir ni tuund oldood baigaa ni
Ariun Sunsniih yum. 21 Tuuniig Huu toruulehed, chi Tuuniig Yesus gej
nerle. Uchir ni Ter Ooriin ard tumniig nuglees ni avarna gej helev. 22
Edugee ene buhen tohioldson ni Ezen esh uzuulegcheer damjuulan

aildsanni biyelegdehiin tuld bogood ingehdee 23 «Haragtun, ongon busgui
Huuhedtei bolj Huu toruulne. Tegeed ted Tuuniig Immanuyel (orchuulbal
«Bidentei hamt bui Burhan») gej nerlene» gesen yum. 24 Iosyef
noirnoosoo serj, Ezenii tenger elchiin tushaasnaar Mariag ehneree
bolgood, 25 Huut toruultel tuuniig ongon heveer ni bailgasaar baiv. Iosyef
Tuuniig Yesus gej nerlev.

Matai 2

2:1 Hyerod haany odruuded Iudyein Byetlyehyem hotod Yesusiig torsnii
daraa dorno zugees zurhaichid Iyerusalimd hurch ireed, — 2 Sayahan
mendelsen iudyeichuudiin Haan haana baina ve? Bid zuunteid Tuunii odyg
haraad Tuund morgohoor irlee gejee. 3 Hyerod haan bolon buh
iyerusalimchuud uuniig sonsood bachimdaj gene. 4 Tegeed buh ahlah
tahilch bolon huuliin bagsh naryg tsugluulaad, Hrist haana toroh yostoig
ter lavlaj ehlev. 5 Ted tuund — Iudyein Byetlyehyemd, uchir ni esh
uzuulegchiin bichseneer 6 "Iuda nutgiin Byetlyehyem ee! Chi Iudagiin
deedsiin dund ogthon ch dord bish. Uchir ni Minii ard tumen Izrailiin
honichin boloh Udirdagch chamaas garna" gesen gej hariulav. 7 Hyerod
zurhaichdyg nuutsaar duudaj, od uzegdsen tsagiig tednees lavlaj asuujee. 8
Ter tedniig Byetlyehyem uruu yavuulj, — Yav, ter Huuhdiig saitar hai.
Tuuniig olmogtsoo nadad medegdegtun. Bi bas ochij Tuund morgono
gelee. 9 Ted haany aildvaryg sonsood zamdaa garav. Tegtel tednii
zuunteid harsan od tednii omno yavsaar Huuhdiin baisan gazar hureed
togtov. 10 Ted odyg haraad, ulemj bayar hoor bolj ihed bayarlajee. 11
Tegeed gert orj, eh Mariagiin hamt baigaa Huug haraad sogdon Tuund
morgoj, erdenesiin hairtsgaa neegeed alt, gugel, miriig beleg bolgon bariv.
— 12 Hyerod uruu buu butsaj och gej Burhan zuudend ni anhaaruulsand,
ted ondoo zamaar nutgiin zug odloo. 13 Tedniig yavsny daraa, Ezenii
tenger elch Iosyefyn zuudend uzegdej — Bos. Huuhdiig ehtei ni avch
Yegipyet uruu zugt. Namaig chamd hel duulgatal tendee bai. Uchir ni
Hyerod Huuhdiig honoohoor erj haih gej baina gejee. 14 Iosyef bosood
shonoor Huut ehtei ni avch Yegipyetiig zorin hodolloo. 15 Tegeed

Hyerodyg nas bartal tendee baiv. Ezen esh uzuulegcheeree damjuulan «Bi
Huugee Yegipyetees duudan gargav» gesen ni iinhuu biyeljee. 16 Hyerod
zurhaichdad mehlegdsenee medeed ihed hilegnen, tednees todruulj avsan
tsagiin daguu hun yavuulaad, Byetlyehyem bolon tuunii oir orchimd hoyor
bolood tuunees doosh nasny er huisnii buh huuhdiig honoolgov. 17 Esh
uzuulegch Iyeryemiagaar damjuulan helsen ni ter tsagt biyelegdsen agaad
ingehdee18 «Ihed gashuudan uilah duu Ramad sonsdov. Rahyel taitgarlyg
avahaas tatgalzan, Huuhduudiinhee toloo uilna. Uchir ni ted nar ni
baisangui» gesen baiv. 19 Harin Hyerodyg nas barsny daraa Yegipyeted
Ezenii tenger elch Iosyeft zuudend ni uzegdej, — 20 Bos, Huug ehiinh ni
hamt avch, Izraili nutagt och. Huuhdiin amiig haigchid uhsen gev. 21 Ter
bosoj Huut ehtei ni avch, Izraili nutagt irev. 22 Harin Arhyel etseg
Hyerodynhoo orond Iudyeig haanchilj baigaag ter sonsood tiish ochihoos
aijee. Burhan zuudend ni seremjluulsneer, ter Galilyn nutag uruu yavav. 23
Tegeed Nazar gegdeh hotod ochij suurishiv. «Nazarynh gej Tuuniig
duudah bolno» gej esh uzuulegchdeer ailduulsan ni iinhuu biyelegdjee.

Matai 3

3:1 Ter odruuded baptism hurteegch Iohan irj, Iudyein tsold surgaal aildaj,
— 2 Gemshitsgee! Tengeriin haanchlal oirhon baina gej bailaa. 3 Yag
tuunii tuhai esh uzuulegch Isaia«Tsold hashhiragch negnii duu. "Ezenii
zamyg beltgetsgee, Tuunii zamyg shuluun bolgotsgoo" gene» gejee. 4
Iohan temeenii nooson deel omsoj, suran bus buselsen baiv. Hool huns ni
tsartsaa, zerleg zogiin bal baisan aj. 5 Tegehed iyerusalimynhan, buh
Iudyei mon Iordan haviin buh gazar nutgiinhan tuun uruu irj bailaa. 6 Ted
nuglee ulaigaad, Iordan gold tuugeer baptism hurtej baiv. 7 Harin
farisaichuud bolon sadukaichuudaas olon hun baptism hurteheer irj buig
ter haraad, tedend — Hort mogoin udam aa, ireh uur hilengees zugt gej
hen ta nart sanuulsan yum be? 8 Tiim bogoos gemshild zohistoi ur jims
garga. 9 "Abraham etseg mini bidend baina" gej oorsoddoo helj bolno
hemeen buu bod. Bi ta nart heliye, Burhan ene chuluunuudaas ch
Abrahamd huuhduudiig bosgoj chadna. 10 Moddyn undsend suh hediinee

zoogdjee. Iimees sain ur jims urguuldaggui alivaa mod tsavchuulan, gald
hayagdah bolno. 11 Minii huvid gevel, gemshliin chini toloo bi ta nart
usaar baptism hurteedeg. Harin minii araas Iregch nadaas iluu huchtei
bogood Tuunii shaahaig tailah ni ch nadad zohisgui. Ter ta nart Ariun
Sunseer hiigeed galaar baptism hurteene. 12 Tuunii gart ni shigshuur
baina. Ter utremee guitsed tseverleed, Ooriin ulaan buudaig saravchind
ovoolj, harin hiveg halisyg ni untarshgui galaar shataana gej helev. 13
Tegeed Yesus Iohanaar baptism hurtehiin tuld Galilaas Iordand tuun deer
irev. 14 Harin Iohan — Bi Tanaar baptism hurteh uchirtai baital Ta nad
uruu irne uu? geed, Tuuniig boliulahyg oroldtol, 15 Yesus hariud ni — Ene
udaad uuniig zovshoor. Ingesneeree alivaa zovt baidlyg guitselduuleh ni
bidend zohitsoj baina gej helehed ter Tuund zovshoorov. 16 Yesus
baptism hurteed, golyn usnaas ter darui garah uyed tenger zaagdaj,
Burhany Suns tagtaa lugaa adil buuj, Tuun deer irehiig ter harav. 17
Tengerees — Ene bol Minii hairt Huu. Tuund Minii taalal orshdog geh duu
garlaa.

Matai 4

4:1 Yesus diavold sorigdohoor tsol uruu Sunseer hotlogdov. 2 Ter dochin
odor, dochin shono matsag barisny etsest olsjee. 3 Sorigch ireed, Tuund
— Herev Chi Burhany Huu mon bol ene chuluunuudyg talh bol gej tushaa
gev. 4 Gevch Yesus — "Hun zovhon talhaar bus, harin Burhany amnaas
garah ug bureer amidarna" gej bichigdsen baidag gej helev. 5 Tegehed
diavol Tuuniig ariun hotod avaachij, sumiin oroi deer zogsoogood, 6
Tuund — Herev Chi Burhany Huu mon yum bol dooshoo user. Uchir ni
"Chamd sanaa tavih uurgiig Ter tenger elch nartaa ogno. Ted gar deeree
Chamaig orgood avch yavna. Es tegvel Chi holoo chuluund tsohichih vii"
gej bichigdsen baidag shuu dee gev. 7 Yesus — "Ooriin Burhan Ezenee
buu sori" gej bas bichigdsen baidag gev. 8 Diavol dahin Tuuniig asar
ondor uuland avaachaad delhiin buh haanchlaluudyg bolon sur huchiig ni
uzuuleed, — 9 Herev Chi sohron, nadad morgovol, ene buhniig bi Chamd
ogiye gej helehed 10 Yesus — Zail, Satan aa! "Chi ooriin Burhan Ezendee

morgoj, zovhon Tuund uilchil" gej bichigdsen baidag yum gej hellee. **11**
Tegeed diavol Tuuniig orhihod, tenger elch nar irj Tuund uilchilj ehlev. **12**
Yesus Iohanyg barivchlagdsanyg sonsood, Galil uruu butslaa. **13** Ter
Nazaryg orhij, Zyebulun bolood Naftaliin mujiin nuuryn ereg deh
Kapyernaumd irj suuryniv. **14** Ene ni esh uzuulegch Isaiagaar heluulsen ni
biyelegdsen bogood**15** «Iordany chanad tengis hureh zam deerh Zyebuluny
bolood Naftaliin nutag, hari undestnuudiin Galil, **16** haranhuid suugch
humuus aguu ih gerliig harj, uhliin nutagt ba suudert suugchdyn deer gerel
tusav» gesen yum. **17** Ter tsagaas ehlen Yesus — Gemshitsgee! Tengeriin
haanchlal oirhon baina gej tunhaglaj ehlev. **18** Ter Galilyn nuuryn ergeer
yavj baihdaa ah duu boloh Pyetr gegddeg Simon, tuunii duu Andryei naryg
nuurt tor tavij baigaag harjee. Ted zagaschid aj. **19** Yesus tedend —
Namaig daga, Bi ta naryg humuusiin zagaschin bolgono gev. **20** Ted ter
darui toroo orhij Tuuniig dagalaa. **21** Ter tendeesee tsaash yavj baigaad
oor neg ah duu boloh Zyebyedyeyen hovguun Iakov, tuunii duu Iohan
hoyoryg zavin dotroo etseg Zyebyedyeyenhee hamt zagasny toroo selbej
baigaag haraad duudav. **22** Ter darui ted etsgee zavitaigaa orhij Tuuniig
dagalaa. **23** Yesus buh Galilaar yavahdaa sinagoguudad ni surgaal aildaj,
haanchlalyn sain medeeg tunhaglaj, olon tumnii dotorh aliv torliin ovchin
emgegiig edgeej bailaa. **24** Tuunii tuhai zar buh Siri dayaar tarhsand,
humuus zovj shanalsan, chotgor shuglesen, unaj tatdag ovchtei, saa
ovchtei buhniig Tuun deer avchrahad Yesus tedniig edgeejee. **25** Galil,
Dyekapolis, Iyerusalim, Iudyei tuunchlen Iordany terteegees ui olon hun
Tuuniig dagalaa.

Matai 5

5:1 Yesus olon tumniig haraad, uul ood garav. Tuuniig suusny daraa shavi
nar ni Tuun deer irlee. **2** Ter amaa neen, tedend surgaj ehlev. — **3** Sunsen
dotroo yaduu humuus yerooltei yee! Uchir ni tengeriin haanchlal bol
tedniih yum. **4** Gashuudaj bui humuus yerooltei yee! Uchir ni ted taivshral
avah bolno. **5** Dolgoon humuus yerooltei yee! Uchir ni ted delhiig ovlon
avah bolno. **6** Zovt baidlyn toloo olsoj tsangagch humuus yerooltei yee!

Uchir ni ted hangaluun boloh bolno. 7 Enerengui humuus yerooltei yee!
Uchir ni ted orshool enerliig hurteh bolno. 8 Zurhen dotroo tsever ariun
baigch humuus yerooltei yee! Uchir ni ted Burhanyg harah bolno. 9 Amar
taivnyg togtoogch humuus yerooltei yee! Uchir ni ted Burhany hovguud
gej nerlegdeh bolno. 10 Zovt baidlyn toloo havchigdsan humuus yerooltei
yee! Uchir ni tengeriin haanchlal bol tedniih yum. 11 Nadaas bolj ta naryg
humuus doromjilj, havchij, huuramchaar ta naryn esreg zusen buriin horon
muug yarihad ta nar yerooltei yee! 12 Tenger deh shagnal tani aguu uchir
bayarlatsgaa, mon bayar hoortei baitsgaa. Uchir ni ta naraas omno baisan
esh uzuulegchdiig ted tiinhuu havchsan yum. 13 Ta nar bol gazryn davs.
Herev davs amtaa aldval dahiad yaaj davslag bolgoh ve? Ene ni
gadagshaa hayagdaj, humuusiin hol door gishgegdehees oor yuund ch
hereg boldoggui. 14 Ta nar bol delhiin gerel mon. Uulan deerh hot nuugdaj
ul chadna. 15 Humuus denluu asaagaad savny door tavidaggui, harin
denluunii suurin deer tavidag. Ter ni gert baigaa bugded gerlee tusgadag
bilee. 16 Humuus ta naryn sain uilsiig haraad, tenger deh Etsegiig tani
aldarshuulahyn tuld ta naryn gerel tednii omno tiinhuu gerelteg. 17 Huuliig
esvel Esh uzuulegchdiig heregsehgui bolgohoor Namaig irsen gej buu
bod. Heregsehgui bolgohyn tuld bus, harin guitselduulehiin tuld Bi
irsenyum. 18 Uneneer Bi ta nart heliye, tenger gazryg alga boltol, bugd
biyelegdtel Huulias gants ch useg, gants ch zuraas alga bolohgui. 19 Hen
bolovch edgeer tushaaluudaas hamgiin ochuuhniig ni ch ul toomsorloj,
busdad tiin surgaval tengeriin haanchlald hamgiin ochuuhen negen gegdeh
bolno. Harin hen bolovch tedgeeriig sahij, surgaval tengeriin haanchlald
aguu negen gegdeh bolno. 20 Bi ta nart heliye, herev ta naryn zovt baidal
chini farisaichuud bolon huuliin bagsh naraas iluu garahgui l bol, ta nar
tengeriin haanchlald orohgui. 21 "Hun alj bolohgui, hunii amiig honooson
hen bolovch shiitguulbel zohino" gej ertnii humuust aildsanyg ta nar
sonsson. 22 Harin Bi ta nart heliye, ah duudee hilegnegch aliv hun
shuuhiin omno buruutai. Ah duugee "Hooson tolgoi" gej helsen hen
bolovch zovloliin omno buruutai. "Munhag" gej helsen hen bolovch galtai
tamd orohod hangalttai buruutgagdah bolno. 23 Iimees, herev chi tahilyn
shireend orgol orgoh gej baihdaa chinii esreg yamar neg yum ah duud

chini baigaag sanaval, 24 orgoloo tahilyn shireenii omno orhiod zamaaraa
buts. Ehleed ah duuteigee evler, daraa ni irj orgoloo orgo. 25 Zamd hamt
yavaa deeree artsaldagchtaigaa ali bolohoor turgen saidah heregtei. Es
tegvel artsaldagch hun chini chamaig shuugchid ogch, shuugch tushmeded
hurgej, chi shorond hayagdah vii. 26 UneneerBi chamd heliye, chi etssiin
kodrantyg toltloo tendees garahgui. 27 "Zavhairch bolohgui" gesniig ta
nar duulsan. 28 Harin Bi ta nart heliye, emegtei huniig tachaadan harah
hun bur zurhendee tuuntei hediinee zavhairsan hereg yum. 29 Herev
baruun nud chini chamaig budruulbel, uhaj avaad haya. Uchir ni chinii
buten biye tamd hayagdsanaas biyeiin chini neg erhten baihgui baih ni
chamd deer. 30 Herev baruun gar chini chamaig budruulbel, tastaj haya.
Uchir ni chinii buten biye tamd hayagdsanaas biyeiin chini neg erhten
baihgui baih ni chamd deer. 31 Mon "Hen bolovch ehnereesee salbal
salaltyg gerchilsen bichig tuund og" gej helsen baidag. 32 Harin Bi ta nart
heliye, hen bolovch sadar samuunaas oor shaltgaanaar ehnereesee salbal
ehneree zavhairuulj bui hereg bogood hen bolovch salsan emegteitei
gerlevel zavhairch bui hereg mon. 33 Ertnii humuust "Huuramchaar buu
tangaragla, harin EZENd amlasnaa biyeluul" gej helsniig ta nar mon
sonsson. 34 Harin Bi ta nart heliye. Yuugaar ch buu tangaragla. Tengereer
ch bolohgui, uchir ni ene ni Burhany sentii yum. 35 Gazraar ch bolohgui,
uchir ni ene ni Tuunii holiin gishguur yum. Iyerusalimaar ch bolohgui,
uchir ni ene bol aguu ih Haany hot yum. 36 Tolgoigooroo ch chi
tangaraglaj bolohgui, uchir ni chi shirheg usiig ch tsagaan yumuu har
bolgoj ul chadna. 37 Harin ug chini "Za, za" esvel "Ugui, ugui" baig.
Edgeerees tsaashih ni muugaas gardag hereg yum. 38 «Nudiig nudeer,
shudiig shudeer» gesniig ta nar duulsan. 39 Harin Bi ta nart heliye, har
sanaatai huniig buu eserguuts. Harin hen baruun hatsryg chini algadna,
tuund nogoo hatsraa bas tavij og. 40 Herev hen neg hun chamtai zaaldaj,
tsamtsyg chini avahyg husvel deelee bas tuund og. 41 Hen neg hun
chamaig neg beer gazar yavahyg huchilbel tuuntei hamt hoyor beer yav.
42 Chamaas guisan hund og, chamaas zeelehiig hussen hunees buu
zailshii. 43 "Horshoo hairla, daisnaa uzen yad" gej helsniig ta nar sonsson.
44 Harin Bi ta nart heliye. Daisnuudaa hairla, ta naryg havchdag

humuusiin toloo zalbir. **45** Tegsneeree ta nar tenger deh Etsegiinhee
huuhduud bolno. Uchir ni Ter Ooriinhoo naryg horon muu bolood sain
humuus deer manduulj, zovt bolood zovt bus humuus deer boroo oruuldag
yum. **46** Herev ta nar oorsdiig chini hairladag humuusiig hairlaval, ta nart
yamar shagnal baih ve? Tatvar huraagchid ch hurtel uuntei adilyg hiideg
bus uu? **47** Herev ta nar zovhon ah duusteigee mendelbel, busdaas iluu yuu
hiij baigaa yum be? Hari undestnuud ch hurtel mon ingedeg bus uu? **48**
Tiimees tengerleg Etseg tani togs baidag shig ta nar mon togs bai.

Matai 6

6:1 Ta nar humuust haruulahyn tuld tednii omno zovt baidlaa uildehees
seremjlegtun. Es tegvees tenger deh Etsegees tani ta nart shagnal
oldohgui. **2** Tiimees ta nar oglog ogohdoo, humuuseer hundluulehiin tuld
sinagogt ba gudamjind hoyor nuurt humuusiin uilddegtei adil oorsdiin
omno buree buu tat. Uneneer Bi ta nart heliye. Ted shagnalaa buren avsan
yum. **3** Harin ta nar oglog ogohdoo, baruun garynhaa yuu hiij buig zuun
gartaa buu medegd. **4** Ene ni oglog chini nuuts baihyn tuld bogood
nuutsaar haragch Etseg chini chamd butsaaj tolno. **5** Zalbirahdaa hoyor
nuurt humuus shig baij bolohgui. Uchir ni ted humuust haragdahyn tuld
sinagogt ba gudamjny buland zogsood zalbirah durtai aj. Uneneer Bi ta
nart heliye, ted shagnalaa buren avsan yum. **6** Harin chi zalbirahdaa
dotood oroondoo orj haalgaa haagaad, nuutsaar orshigch Etsegtee zalbir.
Nuutsaar haragch Etseg chini chamd butsaaj tolno. **7** Zalbiran baihdaa hari
undestnuud shig utgagui hooson ug buu davt. Ted nar olon ug helsniih ni
toloo Burhan oorsdiig ni sonsono hemeen boddog yum. **8** Tiimees teden
shig baij bolohgui. Etseg tani ta nart yuu heregtei baigaag guihaas chini
omno meddeg. **9** Tiimd iinhuu zalbir. "Tengert baigaa bidnii Etsegmini,
Tany ner ariunaar duursgagdag. **10** Tany haanchlal ireh boltugai. Husel
tani tengert shigee gazar deer biyelegdeh boltugai. **11** Odor tutmyn mini
talhyg ene odor bidend ogooch. **12** Bid ortonguudee uuchilsny adil bidnii
oriig mon uuchlaach. **13** Bidniig soriltod buu oruulaach, Harin buzar
muugaas getelgeech. Uchir ni haanchlal, huch chadal, aldar sur uurd

Tanyh. Amyen." 14 Uchir ni, herev ta nar humuusiin aldaag uuchilbal
tengerleg Etseg tani ta naryg mon uuchilna. 15 Harin herev ta nar
humuusiig uuchlahgui bol Etseg tani mon ta naryn aldaag uuchlahgui. 16
Chi matsag barihdaa hoyor nuurt humuus shig buu bargar tsarail. Uchir ni
ted matsag barij baigaagaa humuust haruulahyn tuld nuur tsaraigaa
barailgadag baina. Uneneer Bi ta nart heliye, ted shagnalaa buren avsan
yum. 17 Harin ta nar matsag barihdaa tolgoigoo toslood, nuuree utaa. 18
Ingesneer ta nar matsag barij baigaagaa humuust haruulahgui, harin
nuutsaar orshigch Etsegtee haruulna. Tegeed nuutsaar hardag Etseg tani ta
nart butsaaj tolno. 19 Gazar deer oorsoddoo ed bayalag buu huraa. Tend
hiven horhoi bolood zev idej suitgedeg, hulgaich evdej orood hulgailan
avdag aj. 20 Harin tengert ed bayalgiig oorsoddoo huraa. Uchir ni tend
hiven horhoi bolood zev idejsuitgedeggui, hulgaich ch evdej ordoggui,
hulgaildagtui. 21 Ta naryn ed bayalag haana baina, zurh setgel chini bas
tend baih bolno. 22 Nud bol biyeiin denluu mon. Herev nud chini tsever bol
buten biye chini gerleer duuren baih bolno. 23 Harin nud chini muu bol
buten biye chini haranhuigaar duuren baih bolno. Iimd herev chinii dotorh
gerel ni haranhui baih yum bol, terhuu haranhui ni yuutai ih ve! 24 Hen ch
hoyor ezend uilchilj chadahgui. Ter negiig ni uzen yadaj, nogoog ni hairlah
bolno. Esvel negees ni zuurch, nogoog ni zevuutsne. Ta nar Burhan bolood
ed bayalagt hoyouland ni zereg uilchilj chadahgui. 25 Iim uchraas Bi ta
nart heliye. Amiinhaa toloo yuu ideh bilee, yuu uuh bilee gej buu sanaa
zov. Biyeiinhee toloo yuu omsoh bilee gej ch buu sanaa zov. Ami ni
hoolnoos, biye ni huvtsasnaas iluu bish uu? 26 Tengeriin shuvuudyg har.
Ted taria tarij ch, huraaj ch, saravchind hadgaldag ch ugui bolovch
tengerleg Etseg tani tedniig tejeedeg yum. Ta nar tednees ulemj iluu une
tsenetei bish uu? 27 Ta naraas hen chini sanaa zovsnooroo ooriinhoo
ondriig gants tohoigoor nemj chadah ve? 28 Ta nar yuund huvtsas hunart
sanaa zovno ve? Talyn saraana tsetseg herhen urgaj buig ajiglaach. Ted ajil
hiideggui, utas ch eerdeggui. 29 Gevch Bi ta nart heliye. Solomon haan ch
sur javhlantai baihdaa edgeer tsetsegsiin ali neg shig huvtsaslaagui yum.
30 Onoodor urgaj, margaashzuuhand hayagdah heeriin ovsiig Burhan
iinhuu goyodog bol, ta naryn toloo Ter tuunees havigui iluug hiihgui gej

uu, itgel bagatai humuus ee? **31** Tiimees "Bid yuu ideh bilee?", "Yuu uuh
bilee?", esvel "Yuu omsoh bilee" gej buu sanaa zov. **32** Hari undestnuud
ene buh zuilsiig charmain haidag. Tengerleg Etseg tani ta nart ene buhen
heregteig meddeg yum. **33** Harin ehleed Tuunii haanchlal bolon Tuunii
zovt baidlyg haigtun. Tegvel ene buhniig ta nart nemj ogoh bolno. **34**
Tiimees margaashiin toloo buu sanaa zov. Uchir ni margaash margaashdaa
sanaa tavih bolno. Odor buriin zovlon tuhain odortoo hangalttai.

Matai 7

7:1 Shuugdehguin tuld chi buu shuu. **2** Uchir ni ta nar yaaj shuune,
tuunchlen shuugdene. Ta naryn hemjuuriin jishig oorsdiig chini hemjine. **3**
Chi ah duusiinhee nuden deh urtsiig hardag atal yaagaad ooriin nuden deh
dunziig anzaardaggui yum be? **4** Esvel, ooriin chini nudend dunz baih atal
ah duustee "Nudnees chini ter urtsiig avaad ogiye" gej helne gej uu? **5**
Hoyor nuurt hun chi, ehleed nudneesee dunzee avch haya, tegvel chi ah
duugiinhee nudnees urtsiig avch hayahdaa sain harah bolno. **6** Ariun
yumyg nohdod buu og. Oorsdiin suvdyg gahainy omno buu haya. Ted
tuuniig hol doroo gishgechiheed, ergej chamaig heseglen tastchih vii. **7**
Gui, tegvel ta nart ogno. Hai, tegvel ta nar olno. Togsh, tegvel ta nart
neegdene. **8** Guidag hun bur avna, erj haidag hun olno, togshdog hund
neegdene. **9** Huugee talh guihad chuluu ogdog hun ta naryn dund baina uu?
10 Esvel, zagas guihad ni tuund mogoi ogohgui biz dee? **11** Herev ta nar
buzar atlaa huuhduuddee sain beleg ogohoo meddeg yum bol, tenger deh
Etseg tani Ooroos ni guidag humuust iluu sainyg ogoh ni damjiggui bus
uu? **12** Tiimees ta nar humuusiig oorsoddoo herhen handaasai gej
husseneeree l oorsdoo ch tiinhuu tedend hand. Ene bol Huuli bolood Esh
uzuulegchid mon. **13** Nariin haalgaar or. Uchir ni suirel uruu tatan
oruuldag haalga ni orgon, zam ni uujim yum. Olon hun tuugeer tiishee
ordog. **14** Ami uruu hotoldog haalga ni jijig, zam ni nariin yum. Tsoohon
hun tuuniig oldog. **15** Huuramch esh uzuulegchdees bolgoomjlogtun. Ted
honiny aris nomron ta nar uruu ireh bolovch dotroo homhoi chononuud
yum. **16** Ta nar tedniig ur jimseer ni tanina. Orgost butnaas usan uzem,

halgainaas injir huraadaggui biz dee? **17** Uunchlen sain mod burees sain ur
jims urgadag. Harin muu modnoos muu ur jims urgadag. **18** Sain mod muu
ur jims urguulj ul chadna, muu mod ch sain ur jims urguulj ul chadna. **19**
Sain ur jims urguuldaggui alivaa modyg ogtolj gald hayadag. **20** Iinhuu ta
nar tedniig ur jimseer ni tanina. **21** Namaig "Ezenmini, Ezen mini" gesen
bolgon tengeriin haanchlald orohgui. Harin tengert baigaa Minii Etsegiin
husliig biyeluuldeg hun orno. **22** Ter odor Nadad olon hun "Ezen mini,
Ezen mini, bid Tany nereer esh uzuulj, Tany nereer chotgoruudiig hooj,
Tany nereer olon gaihamshguudyg uzuulj baisan bish biluu?" gej heleh
bolno. **23** Tegehed ni Bi tedend "Bi ta naryg ogt tanihgui yum baina. Yos
busyg uildegch ta nar Nadaas zail" gej helne. **24** Tiimd edgeer ugsiig mini
sonsood, uunii daguu uildegch alivaa hun hadan deer baishingaa barisan
mergen huntei zuirlegdene. **25** Boroo orj, uyer buun, salhi salhilj, baishing
nudsen bolovch ter ni nursangui. Uchir ni baishin hadan deer suurilagdsan
baiv. **26** Edgeer ugsiig mini sonsood, uunii daguu ul uilddeg alivaa hun
elsen deer baishingaa barisan munhag huntei zuirlegdene. **27** Boroo orj,
uyer buun, salhi salhilj, baishing nudsend baishin nurav. Evdrel ni asar ih
bailaa gev. **28** Tegeed Yesusiig ugee helj guitsmeshch olon tumen Tuunii
surgaalyg gaihan shagshirch bailaa. **29** Ter huuliin bagsh nar shig ni bus,
erh medeltei negen shig tedend zaaj baiv.

Matai 8

8:1 Yesusiig uulaas buuj irehed asar olon hun Tuuniig dagav. **2** Uyaman
ovchtei negen hun Tuun deer ireed, omno ni sogdoj, — Ezen mini, herev
Ta husvel namaig tsever bolgoj chadna shuu dee gehed, **3** Yesus garaa
sungan tuund hurch — Husej baina. Tseversh gev. Ter darui tuunii uyaman
ovchin ni tsevershjee. **4** Yesus tuund — Uuniig hend ch helj bolohgui!
Harin yavj, ooriigoo tahilchid uzuuleed, tedend gerchlehiin tuld Mosyegiin
togtooson orgoliig orgo gelee. **5** Yesusiig Kapyernaumd orohod ni negen
zuutyn darga Tuun deer ireed, Tuunees guij, — **6** Ezen, zarts maani saa
ovchin tusaad, gertee hevtej, surhii ovdon shanalj baina gehed **7** Yesus —
Bi ochij, tuuniig edgeeye gej helev. **8** Harin zuutyn darga — Ezen, bi

Tanyg gertee avaachih zohistoi hun bish ee. Harin ut heleech, tegvel zarts
maani edgerne. 9 Bi ch mon erh medel dor baidag hun. Minii dor tserguud
bii. Bi negend ni "Yav" gehed ter yavdag, nogood ni "Ir" gehed ter irdeg.
Booldoo "Uuniig hii" gehed ter hiideg gej hariulav. 10 Yesus uuniig
sonsood ihed gaihaj, dagaj yavsan humuust — Uneneer Bi ta nart heliye.
Bi iim aguu itgeliig Izrailid henees ch oloogui yum baina. 11 Ta nart Bi
heliye. Dornoos hiigeed ornoos olon hun irj tengeriin haanchlald Abraham,
Isaak, Iakovtai hamt shireend suuna. 12 Harin haanchlalyn hovguud
gadnah haranhuid hayagdaj, tendee uilj, shudee havirah bolno gev. 13
Tegeed Yesus zuutyn dargad — Zamaaraa yav. Chinii itgesenchlen bolog
gehed yag ter tsagt zarts ni edgerchee. 14 Yesus Pyetriin gert ochij,
hadam ehiig ni haluuntai ovdon hevtej baihyg harav. 15 Yesus tuunii gart
hurehed haluun ni arilan, ter bosood Tuund uilchlev. 16 Oroi bolohod ted
chotgor shuglesen olon huniig Tuun uruu avchrahad, Yesus sunsnuudiig
ugeer hoon zailuulj, ovdson bugdiig edgeejee. 17 Ene ni esh uzuulegch
Isaiagaar «Bidnii sul doroi baidlyg Ter Oortoo avch, bidnii ovchniig
uursen» gej heluulsen ni biyelehiin tuld bailaa. 18 Yesus olon hun Ooriig ni
toirsnyg haraad, nuuryn nogoo tal uruu yavahyg tushaav. 19 Negen huuliin
bagsh irj, Tuund — Bagsh aa, Tanyg haashaa ch yavsan bi dagaj yavya
gev. 20 Yesus — Uneg nuhtei, tengeriin shuvuud uurtei baidag. Harin
Hunii Huud tolgoi horgodoh gazar baihgui gelee. 21 Dagaldagchdyn neg
ni Tuund — Ezen, ehleed yavj, etsgiigee orshuulahyg mini nadad
zovshoorooch gesend 22 Yesus — Namaig daga. Uhegsdiig uhegsdeer ni
orshuuluul gev. 23 Tuuniig zavind suuhad shavi nar ni Tuuniig dagalaa. 24
Uzegtun. Nuurt mash huchtei shuurga bosoj, zavi davalgaand avtsan
bolovch Yesus untaj bailaa. 25 Ted Tuun uruu irj, Tuuniig sereegeed —
Ezen mini, avraach, bid suirlee gehed ni, 26 Yesus tedend — Yuund
aitsgaana ve, itgel bagatai humuusee? geed, Ter bosoj, salhi bolood nuuryg
zemlejee. Getel nam gum bolloo. 27 Humuus gaihaj — Ene yer ni yamar
yanzyn hun bolood salhi, nuur hurtel Tuund zahiragdaj baigaa yum be?
geltsev. 28 Tuuniig nuuryn nogoo tald gadarchuudyn nutagt irehed
bulshnuudyn tendees chotgort ezlegdsen hoyor hun garch ireed, Tuuntei
taaraldav. Ted ih hertsgii dogshin tul ter zamaar neg ch hun yavj

zurheldeggui baijee. 29 Uzegtun, ted hashhiran, — Burhany Huu, bid
Tand yamar hamaatai bilee? Tsagaas maani omno bidniig tarchilgahaar Ta
end irev uu? gev. 30 Tend tednees zaiduuhan sureg gahai ideeshilj bailaa.
31 Chotgoruud Tuunees guij — Herev Ta bidniig hooj gargah gej baigaa
bol bidniig sureg gahaind oruulaach gev. 32 Ter — Zailtsgaa gehed,
sunsnuud garch gahainuudad shuglehed, gahain sureg bultaaraa nuuryn
egts ereg uruu davhildan orj usand jivj, uhjee. 33 Gahaichid zugtan hot
uruu orj, bolson yavdal bolood chotgort ezemduulj baisan humuusiin tuhai
meduulev. 34 Hotynhon bugdeeree Yesustei uulzahaar irj, Tuuniig uzeed
nutgaasaa yavahyg guiv.

Matai 9

9:1 Ter zavind suuj, gatlan yavsaar Ooriin hotdoo irlee. 2 Humuus saa
ovchtei negen huniig devsgertei ni Tuun uruu avchrahad, Yesus tednii
itgeliig haraad, saa ovchtei hund — Huu mini, zorigtoi bai. Nugel chini
uuchlagdsan gev. zHuuliin bagsh naryn zarim ni — Ene hun Burhanyg
doromjilj baina hemeen bodjee. 4 Yesus tednii bodlyg medeed, — Ta nar
zurh setgeldee yuund buzar muug bodno ve? 5 "Nugel chini uuchlagdsan"
gej heleh, esvel "Bosood alh" gej helehiin ali ni amarhan be? 6 Harin
Hunii Huu gazar deer nugliig uuchlah erh medelteig ta nart meduulehiin
tudd geed, Tereer saa ovchtei hund — Bos, devsgeree avaad, gertee hari
gesend, 7 monooh hun bosoj geriin zug yavlaa. 8 Harin olon tumen uuniig
haraad, ain surdej, hund iim erh medel ogson Burhanyg aldarshuulav. 9
Yesus tendees garch ongorohdoo tatvaryn gazar Matai gegch hunii suuj
baihyg harav. Ter tuund — Namaig daga gehed ter bosoj, Tuuniig
dagalaa. 10 Yesusiig aild shireend tuhlan baital olon tatvar huraagchid,
nugeltnuud ireed, Yesus bolon Tuunii shavi nartai hamt idej baiv. 11
Uuniig harsan farisaichuud Tuunii shavi nart — Yaagaad tanai bagsh
tatvar huraagchid bolon nugeltnuudtei hamt hoolloj baidag bilee? gejee. 12
Harin Yesus uuniig sonsood — Emch eruul humuust bus, ovchtei humuust
heregtei. 13 Harin yavj, "Bi tahilyg bus, enerliig husdeg" gesen ni yamar
uchirtaigmed. Uchir ni Bi zovt humuusiig bus, harin nugeltnuudiig

duudahaar irsen yum gev. 14 Daraa ni Iohany shavi nar Tuun deer irj, —
Yaagaad farisaichuud bolood bid matsag baridag, harin Tany shavi nar
matsag baridaggui yum be? gej asuuhad, 15 Yesus tedend helsen ni —
Shine hurgenii baraa bologchid hurgenteigee hamt baihdaa gashuudaj
bolohgui biz dee? Gevch hurgen tednees avaachigdah odruud irne.
Tegehed ted matsag barina. 16 Yer ni hen ch huuchin deelen deer
agchaagui daavuugaar nohoos tavihgui. Tegvel nohoos deeliig tatalduulj
bur iheer urna. 17 Humuus shine darsyg huuchin tulmand hiideggui.
Tegvees tulam sad tavij, dars asgarch, tulam hereggui bolno. Harin ted
shine darsyg shine tulmand hiivel ali ali ni heveeree baih bolno. 18 Yesus
tedend edgeeriig yarij baih zuur, tend negen zahiragch irj, Tuunii omno
morgood, — Minii ohin dongoj sayahan uhchihlee. Harin Ta ochij tuund
gar hurvel ohin mini amidrah bolno gejee. 19 Yesus bosoj, tuuniig dagan
yavahad shavi nar ni ch bas hamt yavlaa. 20 Getel arvan hoyor jiliin tursh
tsus alddag ovchtei baisan negen emegtei Tuunii ard irj, deeliinh ni
hormoid gar hursen agaad 21 ingehdee ter emegtei — Herev Tuunii deeld
ni l hurvel bi edgene gej oortoo uglenbaijee. 22 Harin Yesus ergengee
monooh emegteig haraad — Ohin mini, zorigtoi bai. Itgel chini chamaig
edgeelee gelee. Ter darui emegtei edgerchee. 23 Tegeed Yesus
zahiragchiin gert ochood, bishguurchdiig bolon duu shuu bolson olnyg
harj, — 24 Gartsgaa. Ohin uheegui, harin untaj baina gehed ted Tuuniig
shoolon ineeldjee. 25 Tedniig garsny daraa Yesus dotogsh orj, ohiny
garaas barihad ohin bosov. 26 Ene zar ter nutag dayaar tarjee. 27 Yesus
tendees tsaash yavj baital hoyor sohor hun — Davidyn Huu mini ee.
Bidniig enereech gej hashhiran, Tuuniig dagajee. 28 Aild orsnyh ni daraa,
sohor humuus Tuun uruu irehed Yesus tedend — Namaig uuniig hiij
chadna gej ta nar itgej baina uu? gej asuuhad ted — Tiim ee, Ezen gev. 29
Tegeed Yesus tednii nudend gar hurch, — Itgeliin tani daguu bolog gesend
30 ted haraa orjee. Yesus tedend — Hen ch uuniig medej bolohguig
anhaar gej hatuu sanuulav. 31 Gevch ted garaad, Tuunii tuhai zaryg ter
nutag dayaar taraalaa. 32 Tedniig garch yavmagts, chotgort ezemduulsen
helgui huniig Tuun deer avchrav. 33 Chotgor ni zailuulagdsany daraa
monooh helgui hun yarihad olon tumen gaihaj, — Izrailid iim yum hezee

ch uzegdej baigaagui getsgeev. 34 Harin farisaichuud — Ter
chotgoruudiin zahiragchaar ni chotgoruudiig hoodog yum baina gej yarij
bailaa. 35 Yesus sinagoguudad surgaal aildaj, haanchlalyn sain medeeg
tunhaglan, buh torliin ovchin emgegiig edgeen, buh hot tosgonoor yavj
bailaa. 36 Humuusiig haraad Ter orovdjee. Uchir ni ted honichingui honin
sureg met tarj, tuildsan bailaa. 37 Tegeed Ter shavi nartaa — Urgats
unendee arvin bolovch ajilchid ni tsoon baina. 38 Tiimees urgatsyn
Ezenees urgatsandaa ajilchdyg yavuulahyg zalbiran guitsgaa gej aildav.

Matai 10

10:1 Yesus arvan hoyor shavia duudaad, tedend buzar sunsnuudiig zahirah
erh medliig ogson ni sunsnuudiig zailuulah, buh torliin ovchin emgegiig
edgeehiin tuld ajee. 2 Arvan hoyor elch naryn ners ni gevel: ehleed Pyetr
gegddeg Simon, tuunii duu Andryei, Zyebyedyeyen huu Iakov, tuunii duu
Iohan, 3 Filip, Bartolomai, Tomas, tatvar huraagch Matai, Alfain huu
Iakov, Taddai, 4 Zyealotyn Simon bolon Iskariotyn, Yesusees urvasan
Iudas boloi. 5 Yesus edgeer arvan hoyoryg yavuulahdaa tedend ingej
surgamjiljee. — Hari undestnuudiin zamaar buu yav. Samarichuudyn
yamar ch hotod buu och. 6 Harin Izrailiin geriin toorson honinuud uruu
och. 7 Ta nar yavahdaa "Tengeriin haanchlal oirhon baina" gej
tunhaglagtun, 8 Ovchniig edgee, uhegsdiig bosgo, uyaman ovchtong
tseverle, chotgoriig zailuul. Uneguigeer avsnaa uneguigeer og. 9 Busendee
alt ch, mongo ch, zes ch gesen avch yavj bolohgui. 10 Ayany bogts ch,
hos deel ch, gutal ch, tayag ch gesen buu av. Uchir ni ajilchin ni hool
hunseer hangagdah ni zohistoi. 11 Yamar ch hot tosgond ochson, tendhiin
zohistoi huniig olj medeed yavtlaa tendee bai. 12 Aild orohdoo mendiig ni
med. 13 Herev ter ail chini zohistoi bol, amar amgalangiin mend chini
tedend hureg. Herev zohisgui bol, amar amgalangiin mend chini ta nart
butsaj ireg. 14 Hen ta naryg huleen avalgui, ugiig chini ul oishooh avaas,
ter ailaas esvel hotoos garahdaa ta nar holiinhoo toosyg segsren unaga. 15
Uneneer Bi ta nart heliye, shuultiin odor Sodom ba Gomorragiin gazar ni
ter hotoos iluu tevchmeer baih bolno. 16 Haragtun, Bi ta naryg sureg

chonon dundah honi met ilgeej baina. Tiimees ta nar mogoi shig hurts
uhaantai, tagtaa shig gemgui bai. 17 Harin humuusees bolgoomjil. Uchir ni
ted ta naryg shuuhed tushaaj, sinagoguud dotroo ta naryg tashuurdah
bolno. 18 Ta nar tedend bolood hari undestnuuded gerchlel bolj Minii
toloo zahiragchid bolon haadyn omno hurgegdeh bolno. 19 Ted ta naryg
barivchlah uyed yaah bilee, yuu heleh bilee gej buu sanaa zov. Uchir ni
heleh zuil chini ter tsagt ta nart ogogdono. 20 Yarigch bol ta nar bus, ta
naryn dotor yarigch Etsegiin chini Suns yum. 21 Ah ni duugee, etseg ni
huugee uheld tushaana. Huuhduud ni etseg ehiinhee esreg bosoj, tedniig
uheld hurgene. 22 Minii nerees bolj bugd ta naryg uzen yadna. Harin
etssee hurtel tessen ni avragdah bolno. 23 Harin ted ta naryg ene hotod
havchval, oor hot uruu zugtatsgaa. Uneneer Bi ta nart heliye. Hunii Huug
irehees naash ta nar Izrailiin hotuudaar yavj barahgui. 24 Shavi ni
bagshaasaa, bool ni ezneesee deer baidaggui. 25 Shavi ni bagshiinhaa adil,
bool ni ezniihee adil boloh ni l hangalttai. Herev ted geriin terguuniig
Byeyelzyebul hemeen nerlesen bol, geriinhniig ni tuunees ch iluugeer heleh
bus uu? 26 Iimees tednees buu ai. Ilchlegdehgui baihaar daldlagdsan,
medegdehgui baihaar nuugdsan yum gej baihgui bilee. 27 Haranhuid ta
nart yuu helsniig mini gereld yari, chihend chini shivnesniig mini
sonssonoo deever deer tunhagla. 28 Biyeiig honooh humuusees buu ai.
Uchir ni ted setgeliig honooj ul chadna. Harin mahan biye bolood setgeliig,
hoyoulang ni tamd ustgaj chadah Tuunees aigtun. 29 Hoyor bor shuvuug
zadgai zoosoor hudalddag bish uu? Etsegiin tani zovshoorolguigeer tednii
neg ni ch gazart unahgui. 30 ta naryn tolgoi deerh shirheg usiig chini
hurtel bugdiig ni toolson baina. 31 Iimees buu ai; ta nar olon bor
shuvuunaas ch iluu unetei. 32 Tiimees Namaig humuusiin omno huleen
zovshoorson hun buriig Bi tenger deh Etsegiinhee omno mon huleen
zovshoorno. 33 Harin Namaig humuusiin omno uguisgesen heniig ch
bolov Bi tenger deh Etsegiinhee omno uguisgene. 34 Namaig gazar deer
enh taivnyg avchrahaar irsen gej buu bod. Bi enh taivnyg bus harin ild
avchrahaar irsen yum. 35 Bi huug etsgiinh ni esreg, ohinyg ehiinh ni esreg,
beriig hadmynh ni esreg bolgohoor irsen. 36 Hunii daisan ni ooriinh ni ger
buliinhen ni bolno. 37 Etsgiigee, esvel ehiigee Nadaas iluu hairladag hun

Minii huvid zohistoi negen bish yum. Huugee esvel ohinoo Nadaas iluu
hairladag hun ch Minii huvid zohistoi negen bishee. **38** Zagalmaigaa
uureed Minii hoinoos dagahgui hun Minii huvid zohistoi negen bish. **39**
Amia ologch ni tuuniigee aldah bolno. Minii toloo amia aldsan ni tuuniigee
oloh bolno. **40** Ta naryg huleen avsan hun Namaig huleen avsan hereg
yum. Namaig huleen avsan hun Namaig ilgeesen Tuuniig huleen avsan
hereg yum. **41** Esh uzuulegchiin nereer esh uzuulegchiig huleen avah hen
bolovch esh uzuulegchiin shagnalyg huleen avna. Zovt huniig zovt hunii
nereer huleen avah hen bolovch zovt hunii shagnalyg huleen avna. **42**
Uneneer Bi ta nart heliye. Edgeer ochuuhen humuusiin negend shaviin
nereer uuh ayaga huiten us ogson hen bolovch shagnalaa ul aldana gev.

Matai 11

11:1 Yesus arvan hoyor shavi naraa surgamjilj duusaad, tednii hotuudaar
surgaal aildan, nomlohoor tendees yavav. **2** Iohan shorond baihdaa Hristiin
uilsiig sonsood, ooriin shavi naraar ug daij, **3** Tuunees — Ta ireh yostoi
Negen mon uu, esvel bid oor negniig huleeh yum uu? gej asuulgav. **4**
Yesus hariud ni tedend — Yavj, uzsen duulsnaa Iohand hel. **5** Sohor ni
haraa orj, suungi ni alhaj, uyaman ovchtonuud ni tsevershij, dulii ni sonsoj,
uhegsed ni amilj, yaduust sain medee tunhaglagdaj baina. **6** Nadaag bolj
budreegui neg ni yerooltei yee gev. **7** Tedniig yavmagts Yesus olon
tumend Iohany tuhai yarij ehlev. — Ta nar yuu harah gej tsol uruu ochson
be? Salhind naigah zegsiig uu? **8** Tegvel ta nar yuu harah gej ochiv?
Uzegtun. Heentser huvtsaslasan huniig uu? Heentser huvtsaslasan humuus
haany ordond baidag shuu dee. **9** Tegeheer yuund ta nar tiishee ochson
hereg ve? Esh uzuulegchiig harah gej uu? Tiim ee. Bi ta nart heliye, esh
uzuulegchees ch iluu negniig yum. **10** Tuunii tuhai "Haragtun, Bi Chinii
omno elchee ilgeene. Ter elch Chinii omnoh zamyg chini beltgene" gej
bichigdsen yum. **11** Uneneer Bi ta nart heliye. Emegtei hunees torson
humuusiin dund baptism hurteegch Iohanaas iluu aguu baigaagui. Harin
tengeriin haanchlalyn hamgiin baga negen ch tuunees aguu bilee. **12**
Baptism hurteegch Iohany odruudees onoog hurtel tengeriin haanchlal

huchind avtaj baina. Huchirhiilegch humuus tuuniig hucheer avdag. 13
Huuli bolood buh esh uzuulegchid Iohanyg ireh hurtel esh uzuulj bailaa.
14 Herev ta nar uuniig huleen avahyg husvel ter bol ireh yostoi baisan
Yelia mon. 15 Sonsoh chihtei ni sonsogtun. 16 Harin ene uyeiinhniig Bi
yuutai zuirluuleh ve? Ene ni zah deer suugaad busad huuhduudiig duudan
baigaa huuhduudtei tostei agaad ted 17 "Bid ta nart zoriulj bishguurdehed
ta nar bujiglesengui. Bid gashuudlyn duu duulahad ta nar gashuudsangui"
gej heddeg. 18 Iohan ideh ch ugui, uuh ch ugui irehed ted "Tuund chotgor
shuglesen baina" gedeg. 19 Hunii Huut ireed idej uuhad ted "Hartsgaa.
Hovdog, arhichin, tatvar huraagch bolon nugeltnuudiin and nohor!" gedeg.
Gesen hedii ch mergen uhaan ni uilseeree zovtgogddog gev. 20 Tegeed
Ter ihenh gaihamshguudaa uildsen hotuudyg zemlej ehlev. Uchir ni ted
gemsheegui yum. — 21 Horazin aa, chi zolgui yee! Byetsaid aa, chi
zolgui yee! Herev ta nart uchirsan gaihamshguud ni Tir, Sidond tohioldson
bol ted ali ert unsen deer taar nomrood gemshsen baihsan. 22 Harin Bi ta
nart heliye. Shuultiin odor Tir bolon Sidon ni ta naraas iluu hultsmeer baih
bolno. 23 Kapyernaum aa, chi tengert tultal orgomjlogdson baih uu? Chi
Uhegsdiin orond unah bolno. Herev ta nart uchirsan gaihamshguud ni
Sodomd tohioldson bol ter hot ene odriig hurtel uldeh baisan. 24 Harin Bi
ta nart heliye. Shuultiinodor Sodomyn gazar chamaas iluu hultsmeer baih
bolno gelee. 25 Ter uyed Yesus hariu bolgon — Tenger gazryn Ezen,
Etseg mini ee, Tanygaa Bi magtya. Ta edgeer zuilsiig uhaant humuus,
mergedees nuutsalj balchir huuhduuded ilchilsen bilee. 26 Tiim ee, Etseg
mini, iinhuu ene ni Tany omno taalamjtai baisan. 27 Etseg mini bugdiig
Nadad ogson bogood Etsegees oor hen ch Huug tanihgui. Huu bolon
Huugiin Etsegee ilchleheer hussen hunees oor hen ch Etsegiig tanihgui. 28
Etsej tuildsan, hund daramt uursen humuus ee, bugd Nad uruu ir. Bi ta nart
amraltyg ogiye. 29 Buulgyg mini oor deeree avch, Nadaas suralts. Uchir
ni Bi zurh setgeldee dolgoon, daruu bilee. Tegeed Ta nar setgeldee
amraltyg oloh bolno. 30 Minii buulga amarhan, Minii achaa hongon gev.

12:1 Tuhain uyed negen amraltyn odor, tarian talbain dunduur Yesus yavj
baiv. Shavi nar ni olsgolon baisny ulmaas tarian turuut shuvtran idej ehlev.
2 Getel uuniig farisaichuud haraad, Tuund — Haraach, Tany shavi nar
amraltyn odor huuli bus yum uildej baina getsgeev. 3 Harin Yesus tedend
helsen ni — David bolon tuuntei hamt baigsad ni olsson uyedee yuu
hiisniig ta nar unshaagui yuu? 4 David Burhany gert orj, zovhon tahilch
naraas oor hen ch idej ul boloh ariusgasan talhnaas ter bolon tuuntei hamt
baigsad ni idsenshuu dee. 5 Amraltyn odor tahilch nar sum dotor Amraltyn
odriig zorchson ch gem zemgui gesniig ta nar Huulias unshaagui gej uu? 6
Harin Bi ta nart heliye. Sumees iluu augaa negen end baina. 7 Herev ta nar
"Bi tahilyg bus, enerliig husdeg" gesen ni yamar utgatai bolohyg oilgoson
bol gemgui huniig buruutgahgui baih baisan. 8 Uchir ni Hunii Huu ni
Amraltyn odriin Ezen mon. 9 Yesus tendees yavj, tednii sinagogt orloo. 10
Hatingar gartai negen hun tend baijee. Ted Yesusiig buruutgahaar —
Amraltyn odor edgeeh ni huulid niitseh uu? gej asuuhad, 11 Ter tedend —
Herev ta naryn dundaas hen negen ni gantshan honitoi baigaad ter ni
Amraltyn odor nuhend unachihval, honio barij, tendees gargana biz dee?
12 Tegvel hun honinoos ali hir erhem bilee? Tiimees Amraltyn odor sainyg
uildeh ni huulid niitsne geed, 13 monooh hund handan — Garaa sunga
gesend, ter hun sungamagts gar ni nogoo garynhaa adil zugeer bolov. 14
Harin farisaichuud garch, Tuuniig herhen honooh talaar hamtdaa Tuunii
esreg zovloldov. 15 Harin Yesus uuniig medenguutee tendees holdov.
Tuuniig olon hun dagaj bailaa. Ter tedniig bugdiig ni edgeegeed, 16 Ooriig
ni meduulj bolohguig tedend sanuulav. 17 Ene ni esh uzuulegch Isaiagaar
heluulsen ni biyelegdehiin tuld bogood ter iin helsen baina. 18 «Minii
songoson Zarts, setgeld mini niitssen Minii Hairtyg haragtun. Bi Tuunii
deer Ooriin Sunsee bailgana. Ter ni Hari undestend shudarga yosyg
tunhaglah bolno. 19 Ter metgeltsehgui, hashhirahgui bogood
Gudamjnuudad hen ch Tuunii duut sonsohgui. 20 Ter shudarga yosyg
yalaltad hurgetel byatslagdsan hulsyg hugalahgui, suumelzeh zulyg ch
bohoohgui. 21 Tuunii nerd Hari undestnuud naidah bolno». 22 Tegeed
Tuun uruu chotgort ezemduulsen sohor, helgui negniig avchirsand, Ter
tuuniig edgeev. Tiinhuu helgui er yaridag, hardag boljee. 23 Olon tumen

bugdeeree ihed gaihan, — Ene hun chini Davidyn Huu bish bolov uu?
getsgeej ehlev. 24 Harin farisaichuud uuniig sonsood, — Ene hun chini
zovhon chotgoruudiin zahiragch Byeyelzyebuleer l chotgoruudiig hoon
zailuuldag gej helsend, 25 Yesus tednii bodlyg medeed, tedend handan, —
Alivaa haanchlal dotroo huvaagdval suirne. Alivaa hot, esvel ger dotroo
huvaagdval orshin togtnohgui. 26 Herev Satan ni Satanygaa zailuulbal, ter
ooriinhoo esreg huvaagdaj baigaa hereg boloh ni. Tegvel tuunii
haanchlalherhen togtnoh bilee? 27 Herev Bi Byeyelzyebuleer
chotgoruudiig hoon zailuuldag yum bol, tanai hovguud heneer
chotgoruudiig zailuuldag baih ve? Tegeheer ted ta naryn shuugch bolno.
28 Harin hervee Bi Burhany Sunseer chotgoruudiig zailuuldag bol
Burhany haanchlal ta nart irchiheed baina. 29 Byartai eriig ehleed
hulehgui bol hen tuunii gert ni orood ed horongiig ni bulaaj chadah bilee?
Hulsnii daraa l geriig ni deeremdene shuu dee. 30 Nadtai hamt baidaggui
hun Minii esreg baina. Nadtai hamt huraaltsdaggui hun bol taraagch negen
mon. 31 Tiimees Bi ta nart heliye. Humuusiin alivaa nugel hiigeed
doromjlol ni uuchlagdana. Harin Sunsnii esreg doromjlol uuchlagdahgui.
32 Hunii Huugiin esreg ug heldeg hen bolovch uuchlagdah bolno. Harin
Ariun Sunsnii esreg yaridag hen ch ene uyed ch, ireh uyed ch
uuchlagdahgui. 33 Esvel mod ni sain bol ur jims ni sain, mod ni muu bol ur
jims ni muu ajee. Uchir ni modyg ur jimseer ni tanidag. 34 Hort mogoin
udam aa! Ta nar oodgui horon atlaa sainyg yarij yaaj chadna ve? Uchir ni
zurhnii byalhalaas am yaridag. 35 Sain hun ooriin sain bayalgaas sainyg
gargadag, muu hun ooriin muu bayalgaas muug l gargadag. 36 Bi ta nart
heliye. Bodlogogui helsen ug buriinhee toloo humuus shuultiin odor
tailagnah bolno. 37 Uchir ni chi ugseeree zovtgogdono, mon chi ugseeree
yallagdana gev. 38 Tegtel huuliin bagsh nar ba farisaichuudyn zarim ni
Tuund — Bagsh aa, bid Tanaas temdgiig uzehiig husej baina gesend, 39
harin Ter tedend — Horon muu bolood zavhai uyeiinhen temdgiig erj
haidag. Gevch esh uzuulegch Ionagiin temdgees oor yamar ch temdgiig
tedend ogohgui. 40 Iona dalain mangasyn gedsend gurvan odor, gurvan
shono baisanchlan Hunii Huu gazryn zurhend gurvan odor, gurvan shono
baih bolno. 41 Shuult deer Ninyevyegiin humuus ene uyeiinhentei hamt

bosoj, edniig yallah bolno. Uchir ni ted Ionagiin tunhaglald gemshsen yum.
Uzegtun, end Ionagaas ch augaa negen baina. 42 Shuult deer Omnodiin
Hatan haan ene uyeiinhentei hamt bosoj edniig yallah bolno. Uchir ni ter
Hatan haan Solomony mergen uhaanyg sonsohoor gazryn muhraas irsen
bilee. Uzegtun, end Solomonoos augaa zuil baina. 43 Buzar suns hunees
garahdaa, usgui angamal gazraar heren hesej amraltyg haivch tuuniigee
oldoggui. 44 Tegeed ter "Bi haanaas garlaa, ter gertee ergej ochyo" gej
heldeg. Butsaj irehed ni, tuuniig hen ch ezleegui bogood shuurdsen,
tsegtstei bolson baihyg ter hardag. 45 Tegeed ter yavj, ooroosoo dor oor
doloon sunsnii hamt tiishee orj, tendee amidardag aj. Onooh hunii huvid
suulchiinh ni baidal anhnyhaasaa bur dorddog. Ene muu uyeiinhen ch mon
tiim baih bolno gej aildav. 46 Tuuniig humuustei yarij baih zuur eh, duu
nar ni Tuuntei yariltsahyg husemjilj gadaa zogsoj bailaa. 47 Hen neg ni
Tuund — Haraach, eh, duu nar tani Tantai yariltsahaar gadaa zogsoj baina
gehed, 48 Yesus harin ter hund — Hen Minii eh, hen Minii duu nar yum
be? geed 49 Ooriin shavi naryn zug garaa sungaad, — Haragtun, ed bol
Minii eh bolood ah duus. 50 Tenger deh Etsegiin mini husliig biyeluulegch
hen bolovch Minii eh, ah egch duus mon gej aildav.

Matai 13

13:1 Ter odor Yesus gerees garch, nuuryn ereg deer suuj bailaa. 2 Tuun
deer asar olon hun huran tsuglasan tul Ter zavin deer garch suujee. Hursan
olon tsomooroo ereg deer zogsoj bailaa. 3 Yesus tedend olon zuiliig
surgaalt zuirleleer aildruun — Haragtun. Tariachin ur suulgahaar garchee.
4 Tuuniig uree tsatsahad zarim ur ni zamyn haviar unasand shuvuud ireed
idchihlee. 5 Zarim ni chuluurhag gazar unaj, hors ni gun bish tul ter doroo
soyoolov. 6 Gevch nar garahad undesgui uchir ted horchiin hatjee. 7
Zarim ni hogiin urgamlyn dund unav. Hogiin urgamal urgaj tedniig
barichihaj. 8 Zarim ni sain horsond unaj urgaad, urgatsaa ogohod zarim ni
zuu, zarim ni jar, zarim ni guch dahin ih bolov. 9 Sonsoh chihtei ni
sonsogtun gev. 10 Shavi nar ni Tuun uruu irj, — Ta yaagaad tedend
surgaalt zuirleleer yaridag yum be? gehed 11 Ter — Tengeriin haanchlalyn

nuutsuudyg medeh ni ta nart ogogdson yum. Harin tedend ogogdoogui. 12
Uchir ni hend baina, tuund iheer ogogdoj, elbeg delbeg baih bolno. Harin
hend baihgui baina, tuund baigaa ni hurtel tuunees avagdana. 13 Ted
haravch hardaggui, sonsovch sonsdoggui bogood oilgodog ch ugui uchir
Bi tedend surgaalt zuirleleer yaridag. 14 Tiim humuus deer Isaiagiin esh
uzuulleg biyeldeg yum. Yuu gevel ter "Ta nar sonssoor, sonssoorbaital ogt
uhaarahgui, harsaar, harsaar baital ogt oilgohgui. 15 Uchir ni ene ard
tumnii zurh ni hatuurch, chiheeree dongoj sonson, nudee anijee. «Es
bogoos ted nudeeree harj, chiheeree sonsoj, zurheeree uhaarch, ergej
butsah baisan bogood Bi tedniig edgeeh baisan» gesen baidag" gesen yum.
16 Harin ta naryn nud hardag tul nud chini, ta naryn chih sonsdog tul chih
chini yerooltei yee. 17 Uneneer Bi ta nart heliye. Ta naryn harj baigaag
olon esh uzuulegch, zovt humuus harahyg hussen avch haraagui, sonsoj
baigaag tani sonsohyg hussen avch sonsoogui yum. 18 Tiimees tariachny
surgaalt zuirlel yamar utgatai bolohyg sonsogtun. 19 Hen neg ni
haanchlalyn tuhai ugiig sonsson avch ul oilgovol horon negen ni irj, tuunii
zurhend yuu suulgagdsanyg bulaan avdag baina. Ene ni zam haviar
unagsad yum. 20 Chuluurhag gazar unasan ni ugiig sonsood ter daruidaa
bayartaigaar huleen avch, 21 harin oort ni bat undes baihgui tul tur zuur
baidag aj. Ugnees bolj havchlaga, esvel zovlon tohioldohod ter doroo l
unadag. 22 Hogiin urgamlyn dund unasan ni ugiig sonsdog. Harin delhiin
zovnil bolood ed bayalgiin huuramch baidal ni ugiig shahan zailuulahad
ene ni ur jimsgui boldog. 23 Sain horsond unasan ni ugiig sonsdog ba
oilgodog negen baih bogood ter ni uneheer ur jims gargadag. Zarim ni zuu,
zarim ni jar, zarim ni guch dahing avchrah bolno gej aildav. 24 Yesus
tedend oor surgaalt zuirlel aildruun — Tengeriin haanchlalyg talbaidaa
sain ur tarisan huntei zuirlej boloh yum. 25 Humuusiig untaj baihad ni
tuunii daisan irj, buudain dund zerleg ovs tarichihaad yavaad ogchee. 26
Turuu tsuhuij ur taria bolovsrohod, zerleg ovs ch bas ilt bolov. 27 Geriin
ezen deer booluud ni irj, tuund "Ezenten, ta chini talbaidaa sain ur tariagui
bil uu? Getel zerleg ovs haanaas garchihdagbilee?" gehed 28 ezen ni
tedend "Daisan uuniig hiijee" gev. Booluud ni "Tegvel bid yavj tedgeeriig
zulgaaj ovoolohyg ta husee yuu?" gesend 29 ter "Hereggui, ta nar zerleg

ovs zulgaah geed buudaig hamtad ni zulgaachihaj magad. **30** Urgats
huraatal hamtdaa urgag. Urgats huraah tsagt bi hadahhumuustee «Ehleed
zerleg ovsiig zulgaaj, boogood shataahad belen bolgo. Harin buudaig
tsugluulj ambaart hiitsgee» gej helne" gev. **31** Yesus oor surgaalt zuirlel
aildruun — Tengeriin haanchlal bol hun talbaidaa tarisan gichiin urtei
tostei. **32** Ene ni busad buh urnees jijighen bolovch urgahdaa urgamlaas ch
iluu tomorch, mod bolon urgadag tul tengeriin shuvuud irj, mochruud deer
ni uuree zasdag yum gelee. **33** Oor surgaalt zuirleleer — Tengeriin
haanchlal bol gurvan hemjuur gurilyg buhedd ni isgeheer negen emegtein
hiisen horongotei tostei gej Yesus helev. **34** Yesus hursan olond surgaalt
zuirleleer ene buhniig aildsan bogood surgaalt zuirlelguigeer yuu ch
yarisangui. **35** Ene ni esh uzuulegcheer heluulsen ni biyelegdehiin tuld
baisan bogood ingehdee «Bi surgaalt zuirleleer amneene. Bi delhiin suurias
ehlen nuutslagdsan zuilsiig heleh bolno»gesen baina. **36** Yesus hursan
olnyg orhin, gert orov. Shavi nar ni Tuun deer ireed, — Tarian talbai dahi
zerleg ovsnii tuhai surgaalt zuirleliig bidend tailbarlaj ogooch gehed ni **37**
Ter — Sain uriig tarigch ni Hunii Huu, **38** talbai ni delhii, sain uruud ni
haanchlalyn hovguud, zerleg ovsnii uruud ni horon negnii hovguud, **39**
tedgeeriig tarisan daisan ni diavol, urgats ni ene uyeiin togsgol, taria
hadagsad ni tenger elch nar yum. **40** Tiimees zerleg ovsiig zulgaaj shataah
adil ene uyeiin togsgol tiinhuu baih bolno. **41** Hunii Huu tenger elch naraa
ilgeehed ted hamag budruuleh saad bolood yos busyg uiddegch humuusiig
Tuunii haanchlalaas gargaj boognuuleed **42** galtai zuuhand hayana. Tend
ted uilna, shudee havirna. **43** Tegehed zovt humuus ni Etsegiinhee
haanchlald nar met giih bolno. Sonsoh chihtei ni sonsogtun. **44** Tengeriin
haanchlal bol talbaid nuusan erdene lugaa adil yum. Tuuniig hun olood
nuuj, bayarlasandaa yavj, oort baigaa buhnee zaraad, terhuu talbaig
hudaldan avna. **45** Bas tengeriin haanchlal bol sain suvd haigch
hudaldaachintai adil yum. **46** Ih unetei shirheg suvdyg olood, ter yavj, oort
baisan buhnee zarj tuuniig avna. **47** Mon tengeriin haanchlal bol torol
buriin zagas barihaar tengist hayasan zagasny asar tom tortoi adil yum. **48**
Tor duurmegts, ted tuuniig ereg deer tataj gargaad, sain zagasyg ni savand
hiin, harin muug ni hayana. **49** Ene uyeiin togsgol ch mon iim baih bolno.

Tenger elch nar irj, zovt humuusiin dundaas muu humuusiig yalgaj, 50
tedniig galtai zuuhand hayana. Tend ted uilj, shudee havirah bolno. 51 Ta
nar ene buhniig oilgov uu? gehed, ted Tuund — Tiim ee gev. 52 Hegtel
Yesus tedend — Iimees tengeriin haanchlalyn shavi bolson huuliin bagsh
buhen erdeniin sangaasaa huuchnyg hiigeed shiniig gargah orhiin
terguulegchtei adil yum gev. 53 Yesus edgeer surgaalt zuirleluudiig
yarisnyhaa daraa tendees yavav. 54 Ter torolh hotdoo ireed, sinagogt ni
tedniig surgahad ted gaihshran — Ene mergen uhaan, edgeer gaihamshigt
huchiig ene hun haanaas avsan yum bol? 55 Ene chini mujaany huu bish bil
uu? Ehiig ni Maria, duu naryg ni Iakov, Iosyef, Simon, Iuda gedeg bish bil
uu? 56 Ohin duu nar ni bugd bidentei hamt baigaa biz dee? Tegvel ene hun
ter buhniig haanaas avav? getsgeev. 57 Ted Tuund gomdov. Harin Yesus
tedend — Esh uzuulegch ni torolh nutag, geriinhneesee oor gazar l
hundlegddeg yum gej aildav. 58 Tednii itgelgui baidlaas bolj Ter tend olon
gaihamshig uildsengui.

Matai 14

14:1 Ter uyed zahiragch Hyerod Yesusiin tuhai surag sonsov. 2 Hyerod
zarts nartaa — Ene bol baptism hurteegch Iohan mon. Ter uhlees amiljee.
Tuunii dotor gaihamshigt huch uilchilj baigaagiin uchir ni ene yum gejee. 3
Uchir ni Hyerod duu Filipiinhee ehner Hyerodiagaas bolj Iohanyg bariulj
shorond horison bailaa. 4 Yaagaad gevel Iohan Hyerodod — Ta huuli
busaar Hyerodiag avsan baina gej helsen ajee. 5 Hediigeer ter Iohanyg
alahyg hussen bolovch hursan olnoos aij bailaa. Uchir ni ted Iohanyg esh
uzuulegch gej uzdeg baiv. 6 Harin Hyerodyn torson odroor Hyerodiagiin
ohin olny omno bujiglej, Hyerodod taalagdav. 7 Tiimees Hyerod tuund
yuu guisnyg chini ogiye gej andgailan amlav. 8 Ohin ehiinhee yatgasnaar
— Ene tsaran deer baptism hurteegch Iohany tolgoig taviad nadad ogooch
gej guijee. 9 Hediigeer haan haruussan bolovch andgailsan bogood hamt
baisan zochdoos zovj ogtugei hemeen tushaav. 10 Ingeed ter hun ilgeej
Iohanyg shorond tsaazluuljee. 11 Tolgoig ni tsaran deer avchirj ohind
ogsond ter ehdee avaachij ogov. 12 Iohany shavi nar ireed biyeig ni avan

orshuulaad, yavj Yesust medegdev. 13 Yesus uuniig sonsood tendees
garch zaviar zeluud gazar uruu gantsaaraa yavjee. Hursan olon sonsood,
hotoos garch Tuuniig yavganaar dagalaa. 14 Ereg deer garahdaa Yesus
asar olon hun baihyg haraad tedniig ihed orovdon, ovchtonuudiig ni
edgeev. 15 Oroi boloh uyed shavi nar ni Tuun deer irj, — Ene gazar
zeluud, mon tsag hediinee taliijee. Hursan olnyg taraan yavuulaach! Tegvel
ted gatsaanuud uruu yavj, oorsoddoo hool huns hudaldaj avah bolno
shuudee getsgeev. 16 Harin Yesus teDend — Ted yavah hereggui. Ta nar
tedend ideh yum og gehed, 17 ted Tuund — Bidend ordoo l tavan talh,
hoyorhon zagas baina gesend — 18 Naash ni avaad ir gej Ter helev. 19
Yesus hursan olond zuleg nogoon deer suuhyg tushaagaad tavan talh,
hoyor zagasyg avch, tenger ood shirtej, hunsiig yeroogood talhaa huvaaj
shavi nartaa ogov. Shavi nar ni hursan olond ogohod 20 ted bugd idej,
tsadjee. Tegeed ted uldegdel ovdol tsovdliig ni tsutluulahad arvan hoyor
sags duurev. 21 Tend emegteichuud, huuhduudees gadna tavan myanga
orchim erchuud baij idsen ajee. 22 Yesus hursan olnyg yavuulah zuuraa
darui shavi narygaa zavind ni albadan suulgaj, Ooriinhoo turuund tedniig
nogoo ereg uruu yavuulav. 23 Hursan olnyg yavuulsny daraa Ter
gantsaaraa zalbirahaar uuland garchee. Oroi bolohod ter tend gantsaaraa
baiv. 24 Harin zavi hediinee ergees olon beer holdson baiv. Salhi oodoos
ni salhilj baisan tul davalgaand turegden bailaa. 25 Shoniin dorovdugeer
manaany uyed Ter nuuryn deer alhan tedniig zuglen irj yavav. 26 Nuuran
deer alhaj yavaa Tuuniig haraad shavi nar ni sandarch, — Ene chini hii
uzegdel baina geed aisnaasaa bolj hashhiraldav. 27 Harin ter darui Yesus
tedend — Zorigtoi bai. Bi baina. Buu ai gejee. 28 Pyetr Tuund — Ezen,
herev Ta mon yum bol, usan deer alhaj Oor uruu tani irehiig nadad
tushaagaach gehed 29 Ter — Ir gelee. Pyetr zavinaasaa garch, usan deer
alhlan Yesus uruu yavav. 30 Harin Pyetr salhi haraad, ain, jivj ehlev.
Tegeed — Ezen, namaig avraach gej orilohod ni, 31 Yesus ter darui garaa
sungan, tuuniig zuuran, — Baga itgelt mini, chi yuund ergelzev? gejee. 32
Ter hoyoryg zavin deer garahad, salhi zogsjee. 33 Zavin deer baisan
humuus Tuund morgoj — Ta bol uneheer Burhany Huu mon getsgeev. 34

Tegeed ted nuuryg gatalj, Gyennyesaryetyn nutagt hurchee. 35 Ter nutgiin
humuus Tuuniig taniad, havi orchmynhoo buh gazart hun ilgeej ovchtei
hun buriig Tuun uruu avchirlaa. 36 Ted zovhon deeliinh ni hormoid gar
hurehiig l guij baiv. Tegeed hursen buhen edgej bailaa.

Matai 15

15:1 Tegtel Iyerusalimaas heseg farisaichuud bolood huuliin bagsh nar
Yesus deer irj, — 2 Tany shavi nar yuund ahmadyn yos zanshlyg zorchino
ve? Ted talh idehdee garaa ugaahgui yum getsgeehed 3 Ter hariud ni
tedend — Yaagaad ta nar oorsdoo yos zanshlynhaa toloo Burhany
tushaaluudyg zorchino ve? 4 Burhan "Etseg, ehee hundel", "Etseg, ehee
muugaar helegchiig al" gej aildsan. 5 Getel ta nar "Herev hen etseg, esvel
ehdee «Ta nart tusalj magadgui baisan ooriin yamar chzuilee Burhand
orgoson» gej helne, 6 ter ni etsgee, esvel ehee hundleh hereggui" gedeg.
Ta nar iinhuu yos zanshlynhaa toloo Burhany ugiig huchingui bolgoloo. 7
Zalihai humuus ee, Isaia ta naryn tuhai zov esh uzuulsen yum. Ingehdee8
"Ene ard tumen Namaig amaaraa hundeldeg. Gevch tednii zurh Nadaas als
hol baidag. 9 Ted hunees garsan tushaal zaavryg surgaj, Nadad demii
hoosnoor morgoj baina" gesen gev. 10 Hursan olnyg Tereer Oor uruutaa
duudsany daraa tedend — Sons, uhaar. 11 Amand orson yum huniig
buzarladaggui, harin amnaas garch bui ni huniig buzarladag yum gehed 12
shavi nar ni oirtoj ochood Tuund — Ene ugsiig tani sonsood farisaichuud
gomdsonyg Ta medev uu? gejee. 13 Harin Yesus hariud ni — Tengerleg
Etsegiin mini tariagui aliv urgamal undseeree sugalagdana. 14 Tedniig
orhi. Ted bol sohruudyg udirddag sohruud yum. Herev sohor ni sohroo
udirdval, ted hoyoul nuhend unah bolno gehed, 15 Pyetr Tuund — Ene
surgaalt zuirleliig bidend tailbarlaj ogooch gesend,16 Ter — Ta nar mon l
oilgohgui heveer baina uu? 17 Am uruu oroh aliv zuil gedsend orood
arildgiig oilgohgui baina gej uu? 18 Harin amnaas garah zuil zurhnees
garch, tedgeer ni huniig buzarladag. 19 Zurhnees horon muu bodol, allaga,
zavhairal, sadar samuun, hulgai, hudal gerchlel, gutgeleg zereg ni gardag.
20 Edgeer ni huniig buzarladag. Harin garaa ugaalgui ideh ni huniig

buzarladaggui gejee. 21 Yesus tendees yavj, Tir bolon Sidony nutagt irev.
22 Negen Kanaan emegtei ter mujaas irj, — Davidyn Huu Ezen, namaig
orshoogooch. Ohinyg maani chotgor hertsgiigeer ezemdej baina gej
orilov. 23 Harin Yesus tuund neg ch ug helsengui. Tegtel shavi nar ni
ireed, Tuunees — Tuuniig yavuulaach. Ter emegtei bidnii araas
hashhirsaar baina shuu dee gej guiv. 24 Getel Yesus — Bi Izrailiin geriin
zovhon aldagdsan honinuud uruu ilgeegdsen yum gesen 25 bolovch onooh
emegtei dohoj ireed, Tuunii omno morgoj, — Ezen, nadad tuslaach gehed,
26 Yesus — Huuhduudiin talhyg avch, nohdod hayaj ogoh ni sain hereg
bishee gev. 27 Harin ter — Tiim ee, Ezen. Gevch nohod ch ezdiinhee
shireenees unasan uirmegeer hoollodog shuu dee gesend, 28 Yesus —
Emegtei ee, itgel chini aguu yum. Chinii husseneer buteg gehed, ohin ni ter
doroo edgerchee. 29 Tegeed Yesus tendees yavj, Galilyn nuuryn havid
ireed, uuland garch tendee suuj bailaa. 30 Mash olon hun Tuun deer
dogolon, tahir dutuu, sohor, dulii bolon olon huniig avch ireed hol dor ni
tavilaa. Ter tedniig edgeev. 31 Helguichuudiin yarihyg, tahir dutuu
humuusiin eruul bolohyg, hazgar dogolonguudyn yavahyg, sohruudyn
harahyg hursan olon uzeed gaihan, Izrailiin Burhanyg aldarshuulav. 32
Yesus shavi naraa Oor deeree duudaad, tedend — Bi ene hursan olnyg
orovdoj baina. Ted nadtai hamt gurvan odriin tursh baij, yamar ch ideh
yumgui boljee. Bi tedniig olon zelmuun yavuulmaargui baina. Ted zamdaa
sulidah vii gehed ni, 33 shavi nar ni Tuund — Bid ene zeluud gazar iim
olon humuusiig tsatgah talhyg haanaas oloh bilee? gesend, 34 Yesus — Ta
nart heden talh baina? gev. Ted — Doloo. Bas heden jijig zagas baina
gelee. 35 Ter hursan olond gazar suuhyg tushaagaad, 36 doloon talh, mon
zagasyg avch talarhal orgon huvaagaad, shavi nartaa ogch ehelsend ted
humuust taraan ogov. 37 Bugd idej tsadaad uldsen helterhiinuudiig
tsugluulahad doloon tom sags duursen bailaa. 38 Emegteichuud,
huuhduudees gadna tend baisan dorvon myangan erchuud idsen yum. 39
Tegeed hursan olnyg yavuulaad, Ter zavind suuj, Magadany nutagt ochiv.

Matai 16

16:1 Farisai bolon sadukaichuud ireed Tuuniig sorij tengerees temdeg
uzuulehiig guiv. 2 Yesus tedend hariud ni — Oroi bolohoor ta nar "Tenger
ulaarch baina. Tselmeg boloh ni" gedeg. 3 Ogloo ni "Tenger ulaan, burheg
baina, onoodor shuurgatai baih ni" gej yaridag. Ta nar tengeriin baidlyg
yalgan medej chaddag hernee tsag uyeiin temdguudiig yalgaj es chadna
uu? 4 Buzar bolon zavhai uyeiinhen temdgiig erelhiildeg. Ionagiin
temdgees gadna oor temdeg ogogdohgui gej heleed Ter tedniig orhin
yavlaa. 5 Shavi nar ni nogoo tald irehdee talh avchrahaa martsan ajee. 6
Yesus tedend — Farisai bolon sadukaichuudyn horongonoos seremjil,
bolgoomjil gehed, 7 ted oor hoorondoo — Ene ni bid talh avaaguigees
bolson hereg getsgeev. 8 Harin Yesus uuniig medeed — Itgel bagatai
humuus ee, ta nar chini yuund hoorondoo talh baihguigee yariltsana ve? 9
Odoo hurtel ta nar oilgoj ch, sanaj ch chadahgui baigaa yum uu? Tavan
talhaar tavan myangan huniig hoollohod hichneen sags tsugluulsan bilee?
10 Esvel doloon talhyg dorvon myangan hund ogch, hichneen tom sags
tsugluulsnaa ch sanahgui baina uu? 11 Bi ta nart talhny tuhai yariaguig
yaagaad oilgodoggui yum be? Harin farisai bolood sadukaichuudyn
horongonoos bolgoomjil gev. 12 Tegehed l ted Yesus talhny horongonoos
bish, harin farisai bolon sadukaichuudynsurgaalaas bolgoomjil gej
aildsanyg uhaarav. 13 Yesus Tsyezari Filipiin nutagt ochih uyedee shavi
naraasaa — Humuus Hunii Huug hen gej yarij baina? gej asuuv. 14
Tegehed ni ted — Zarim ni baptism hurteegch Iohan, zarim ni Yelia, harin
zarim ni Iyeryemia esvel esh uzuulegchdiin neg gej yaridag gehed,15 Ter
— Harin ta nar Namaig hen gej heleh ve? gesend, 16 Simon Pyetr — Ta
bol Hrist, amid Burhany Huu mon gev. 17 Yesus tuund hariud ni —
Bariona Simon oo, chi yerooltei yee! Uchir ni uuniig chamd mah tsus ni
bish, harin tenger deh Minii Etseg ilchilsen yum. 18 Bi mon chamd heliye.
Chi bol Pyetr. Ene hadan deer Bi Ooriin chuulganyg bosgoh bogood
tuuniig Uhegsdiin orny haalga diilehgui. 19 Bi chamd tengeriin
haanchlalyn tulhuuriig ogno. Chi gazar deer yuut holbono, ter ni tengert
holbogdono. Gazar deer yuug tailna, ter ni tengert tailagdah bolno gelee.
20 Tegeed Ter Ooriig ni Hrist mon gedgiig hend ch heleh yosguig shavi
nartaa anhaaruulav. 21 Ter tsagaas ehlen Yesus Hrist shavi nartaa Ooriin

Iyerusalim uruu yavah, ahlagchid, ahlah tahilch nar bolon huuliin bagsh
naraas ih zovlon amsah, aluulah, gurav dahi honog deeree amilah
yostoigoo ilerhiilj ehlev. **22** Pyetr Tuuniig tataj — Ezen mini, Tanyg
Burhan orshoog. Iim yum Tand hezee ch tohioldohgui gej zemlej
ehelsend, **23** Ter ergej Pyetrt — Minii araas zail, Satan aa! Chi Nadad
budreh chuluu bolj baina. Uchir ni chi Burhany yumyg bus, harin huniihiig
l boddog gelee. **24** Tegeed Yesus shavi nartaa — Herev hen neg ni Minii
araas yavahyg husvel, ter ni ooriigoo uguisgeg. Zagalmaigaa uurch,
Namaig dagag. **25** Uchir ni hen ooriinhoo amiig avrahyg husne, ter hun
tuuniigee addana. Harin hen Minii toloo ooriin amiig addana, ter hun
tuuniigee olno. **26** Uchir ni hun buh delhiig olj avsan ch amia addval yamar
ashig baih bilee? Esvel amiinhaa orond yuugaa ogoh bilee? **27** Uchir ni
Hunii Huu tenger elch naryn hamt Etsegiinhee aldryn dotor irj, hun burd
uilsiinh ni daguu hariug ogno. **28** Uneneer Bi ta nart heliye. End zogsoj
baigaa humuusees zarim ni Hunii Huug haanchlalynhaa dotor irehiig harah
hurtel uhliig ul amsana gej aildav.

Matai 17

17:1 Zurgaan odriin daraa Yesus Pyetr, Iakov bolon tuunii duu Iohan
naryg daguulan ondor uuland garchee. **2** Ter tednii omno huvirch
oorchlogdov. Tuunii nuur nar met gereltej, huvtsas ni gerel met tsagaan
bolson bailaa. **3** Haragtun. Mosye, Yelia nar Tuuntei yariltsaj baigaa ni
tedend uzegdev. **4** Pyetr Yesust — Ezen, end baigaa maani bidend sain
bolloo. Herev Tanyghusvel end gurvan tsatsar barij ogiye. Negiig ni Tand,
negiig ni Mosyed, negiig ni Yeliad zoriulya gev. **5** Tiin yarij baital
haragtun, gerelt uul tedniig burhen avahad uulnees — Ene bol Minii hairt
Huu mon. Tuund Minii taalal orshdog. Tuuniig sonsogtun geh duu garav. **6**
Shavi nar uuniig sonsood nuureeree unaj, ihed aiv. **7** Yesus irj tedend gar
hurch — Bos, buu ai gelee. **8** Ted tolgoigoo orgon harahad, Yesusees oor
heniig ch olj harsangui. **9** Ted uulaas buuj yavahad Yesus tedend — Hunii
Huug uhegsdees amiltal ene uzegdliig hend ch buu hel gej tushaav. **10**
Shavi nar ni Tuunees — Tegvel yaagaad huuliin bagsh nar Yeliag ehend

ireh yostoi gedeg yum be? gej asuuhad, 11 ter hariud ni — Yelia uneheer
irj, butdiig sergeeh bolno. 12 Harin Bi ta nart heliye. Yelia hediinee irsen.
Ted tuuniig taniagui bogood hussen buhnee tuund hiisen. Tuunchlen Hunii
Huu tednii gart zovoh bolno gej aiddav. 13 Tegehed l baptism hurteegch
Iohany tuhai Ter yarisnyg shavi nar ni oilgojee. 14 Tedniig hursan olon
uruu ireh uyed negen hun Tuuniig toson ochood omno ni sohron, — 15
Ezen, minii huug orshoogooch. Huu maani soliotoi. Ter ih ovchtei baina.
Gal usand bainga unaj oichdog yum. 16 Bi tuuniig Tany shavi nar deer
avchirsand ted edgeej chadsangui gev. 17 Yesus — Itgelgui, tersluu
uyeiinhen. Hedii boltol bi ta nartai baih yum be? Hedii boltol ta naryg
tesverleh yum be? Tuuniig Nad uruu avaad ir geed, 18 Yesus tuuniig
zemlesend, chotgor tuunees garch, huu ter mochoos ehlen edgerev. 19
Tegtel shavi nar ni Yesus uruu huvichlan irj, — Bid yaagaad tuuniig hoon
gargaj chadsangui ve? gej asuusand, 20 Yesus — Itgel chini baga uchraas.
Uneneer Bi ta nart heliye. Herev gichiin ur todiihon itgel ta nart baival, ene
uuland "Endees tiishee nuu" gej helbel ter ni nuune. Ta nart bolomjgui yum
gej baihgui bolno. 21 Gevch ene torliin chotgor ni matsag barilt, zalbirlaar
l gardag hemeen aildav. 22 Tedniig Galild tsugtaa baihad ni Yesus tedend
— Hunii Huu humuusiin gart tushaagdah bolno. 23 Ted Tuuniig alah
bogood Ter gurav dahi odroo amilna gehed ted ihed gashuudlaa. 24
Tedniig Kapyernaumd irehed ni hoyor drahmyn tatvar huraagch nar Pyetr
deer ireed — Tanai bagsh chini hoyor drahmyn tatvaraa toldoggui yum
uu? gesend, 25 Ter — Toldog gev. Tegeed Pyetriig gert orohod Yesus
turuulen tuund — Simon oo, chi yuu gej boddog ve? Gazryn haad henees
gaali, esvel alban tatvaryg avdag ve? Oorsdiin hovguudees uu, esvel gadny
humuusees uu? gehed 26 ter — Gadny humuusees gej hariulahad Yesus
— Tegvel hovguud ni choloologdson baih ni. 27 Gevch bid tedniig
gomdoohguin tuld chi tengis uruu yavj, degee haya. Ehnii barisan zagasny
amyg neej uzvel dorvon drahmyn neg zoosyg olno. Tuuniig avch Minii
omnoos bolon ooriinhoo omnoos tedend avaachij og gej aildjee.

Matai 18

18:1 Ter uyed shavi nar ni Yesus uruu irj, — Tengeriin haanchlald hen
hamgiin aguu ni baih ve? gej asuujee. 2 Ter negen huuhdiig Oor uruugaa
duudaad, tednii dund zogsooj aildsan ni — 3 Uneneer Bi ta nart heliye. Ta
nar oorchlogdoj, huuhduudtei adil bolohgui bol, tengeriin haanchlald
orohgui. 4 Iimees hen ooriigoo ene huuhed adil daruu bolgono, ter ni
tengeriin haanchlald hamgiin aguu ni bolno. 5 Minii nereer iim huuhdiig
huleen avsan hen bolovch Namaig huleen avsan hereg. 6 Harin hen Nadad
itgegch edgeer bagachuudaas negiig ni budruulne, tuunii huvid huzuundee
teermiin hund chuluu zuugeed tengisiin gund jivsen ni deer. 7 Budruuleh
saadnuudynhaa ulmaas yertonts zolgui yee! Yuu gevel budruuleh saad ireh
ni zailshgui bogood harin budruulliig guitselduulegch ter hun zolgui yee! 8
Herev gar chini, esvel hol chini chamaig budruulbel, tas tsavchinhaya.
Hoyor gartaigaa, esvel hoyor holteigoo monhiin gald hayagdsanaas
gargui, esvel holguigeer amind oroh ni chamd deer. 9 Herev nud chini
chamaig budruulbel, uhaj haya. Hoyor nudteigeer galt tamd hayagdsanaas
neg nudtei amind oroh ni chamd deer. 10 Ta nar edgeer bagachuudyn
negiig ni ch buu basamjil. Bi ta nart heliye. Tenger deh tednii tenger elch
nar ni tengert baigaa Minii Etsegiin nuuriig bainga hardag yum. 11 Uchir ni
Hunii Huu addagdsanyg avrahaar irsen yum 12 Ta nar yuu gej bodoj baina
ve? Herev hen negen hun zuun honitoi baital, tednees neg ni toorvol, ter
yeren yeson honio uuland orhichihood toorson negiig haihaar yavahgui gej
uu? 13 Uneneer Bi ta nart heliye. Herev ter olchihvol, tooroogui yeren
yeson honinoosoo iluugeer tuund bayarlah bolno. 14 Tiimd edgeer
bagachuudaas hen neg ni ersdeh ni tengert baigaa Etsegiin tani husel bish
yum. 15 Herev ah duu chini nugel uildvel, yavj tuuntei gantsaarchlan
uulzan zemle. Herev ter chamaig sonsvol, chi ah duugee olj avsan hereg.
16 Harin ter ul sonsvol, oorteigoo hamt neg yumuu hoyor ah duugee
daguul. Tegvel hoyor buyuu gurvan gerchiin amaar hereg ni buren
notlogdoh bolno. 17 Herev ter tedniig sonsohoos tatgalzval, chuulgand
hel. Herev chuulganyg hurtel sonsohoos tatgalzval, ter chinii huvid hari
undesten bolood tatvar huraagch met baig. 18 Uneneer Bi ta nart heliye.
Tanar gazar deer yuug holbono, ter ni tengert holbogdoh bogood gazar
deer yuug tailna, ter ni tengert mon tailagdah bolno. 19 Bi ta nart dahin

heliye. Herev ta naraas hoyor chini yamar negen zuiliig guih talaar gazar
deer sanaa niilbel, tenger deh Minii Etseg uuniig ni tednii toloo biyeluuleh
bolno. 20 Uchir ni hoyor buyuu gurvan hun Minii nereer haana tsuglana,
tend Bi tednii dund baina gej aildav. 21 Daraa ni Pyetr irj Tuund — Ezen,
ah duu maani minii esreg nugel uildehed bi heden udaa tuuniig uuchlah ve?
Doloon udaa yuu? gehed ni 22 Yesus aildsan ni — Bi chamd doloon udaa
gej helehgui. Harin dal dahin doloon udaa gej heliye. 23 Iimees tengeriin
haanchlalyg booluudtaigaa tootsoo hiihiig hussen negen haantai zuirlej
bolno. 24 Ter tootsoo hiij ehleh uyed arvan myangan talantyn ortei negiig
ni tuun uruu avaachiv. 25 Harin tuund oroo toloh yum baihgui tul ezen ni
tuuniig ehner, huuhduudiinh ni hamt hamag yumtai ni hudaldaad oriig ni
baragduulahyg tushaajee. 26 Bool ni sohron unaj, sunan morgood tuunees
"Namaig tevchin hultsene uu. Bi tand bugdiig butsaaj tolno" gej guihad 27
terhuu boolyn ezen ni tuuniig ihed orovdood sullaj, oriig ni heltruuljee. 28
Harin onooh bool gadagsh garaad, oort ni zuun dyenaryn ortei baisan
ooriinhoo and nohor boloh negen boolyg olj haraad, barin avch hooloig ni
shahaj, "Oroo tol" gev. 29 Harin and nohor ni boloh ter bool sohron unaj,
tuunees guin "Namaig tevchin hultseech. Chamd butsaaj tolno" gej heljee.
30 Ter uuniig huseegui uchraas yavj, tuuniig or shiree butsaaj toltol ni
shorond horiulav. 31 Tuunii busad naiz booluud ni bolson yavdlyg haraad
ihed gunij, ezen deeree ochij bolson bugdiig ni medegdjee. 32 Tegtel ezen
ni nogooh boolyg duudaad, tuund "Buzar muu bool oo, chi nadaas guisan
tul bi buh oriig chini heltruulsen. 33 Bi chamaig orshoosnii adil chi bas and
nohor chini boloh ter boolyg orshooh yostoi baisan bus uu?" geed, 34 ihed
hilegnen uurlaj, or shiree bugdiig butsaan toloh hurtel ni tuuniig
zandalchind tushaajee. 35 Tuunchlen herev ta naryn neg bur chini ah
duugee zurh setgeleesee uuchlahgui bol Minii tengerleg Etseg ch ta nart
mon tegj handah bolno gelee.

Matai 19

19:1 Yesus edgeer ugee aildsanyhaa daraa, Galilaas yavj, Iordany terteeh
Iudyein nutagt irev. 2 Ui olon humuus Tuuniig dagahad tend Ter tedniig

edgeejee. 3 Tuun deer heseg farisaichuud ireed, Tuuniig sorij, — Yamar
neg shaltgaanaar ehnereesee salah ni huuliin daguu mon uu? gej asuuhad 4
Ter hariud ni — Buteegch anhnaasaa tedniig er, emeer ni buteesniig ta nar
unshaagui gej uu? geed — 5 Tiimees er hun etseg ehee orhin ehnerteigee
niilj, hoyoulaa neg biye mahbod boldog. 6 Tiimd ted tsaashid hoyor bus,
harin neg biye mahbod yum. Iimees Burhany hamtad ni niiluulsniig hen ch
buu salgag gej aildav. 7 Getel ted Tuund — Tegvel Mosye yaagaad
ehnertee salaltyg gerchilsen bichig ogood, tuuniig yavuulahyg tushaasan
yum be? gehed, 8 Ter tedend — Yaagaad gevel ta naryn zurh hatuu tul
Mosye ehnereesee salahyg ta nart zovshoorson yum. Gevch anhnaasaa iim
baigaagui. 9 Bi ta nart heliye. Hen sadar samuunaas oor shaltgaanaar
ehnereesee salj, oor emegteitei gerlene, ter ni zavhairsan bolno gev. 10
Shavi nar ni Tuund — Herev nohor ehneriin haritsaa iim baival, gerlehgui
baisan ni deer yum gehed 11 harin Yesus tedend — Ingej helehiig buh hun
huleen zovshoorch chadahgui, harin ene ni ogogdson humuus l chadna. 12
Uchir ni ehiinhee hevliigees torohdoo taigan torson hun baidag. Humuusiin
taigan bolgoson taigan humuus ch baidag. Mon tengeriin haanchlalyn toloo
oorsdiigoo taigan bolgoson taigan ch baidag yum. Uuniig huleej avah
chadvartai neg ni huleen avag gej aildav. 13 Yesusiin garyg ni taviulj,
tednii toloo zalbiruulahyn tuld humuus Tuun deer huuhduudiig avchirsand
shavi nar tedniig zemlejee. 14 Harin Yesus — Huuhduudiig zovshoor,
Nad uruu irehiig buu boliul. Uchir ni tengeriin haanchlal bol ednii adil
humuusiinh yum geed, 15 tednii deer garaa tavisny daraa tendees yavav.
16 Uzegtun, negen hun Tuun uruu ireed, — Bagsh aa, monh amiig olohyn
tul bi yamar sain yum hiih yostoi ve? gej asuuhad, 17 Yesus — Chi
Nadaas yuund sain ni yuu boloh tuhai asuuna ve? Sain ni zovhon Gants
baidag. Herev chi amitai bolohyg husej baigaa bol tushaaluudyg sahi gev.
18 Ter Tuund — Aliig ni? gehed Yesus — Chi hun buu al. Chi buu
zavhair. Chi buu hulgail. Chi buu hudal gerchil. 19 Etseg ehee hundel. Chi
horshoo ooriin adil hairla gejee. 20 Onooh zaluu er Tuund — Ene buhniig
bi sahisan. Nadad oor yuu dutagdaj baina ve? gehed, 21 Yesus — Herev
chi togs baihyg husej baival, yavj ed horongoo zarj yaduust og. Tegvel chi
tengert erdenestei bolno. Tegeed irj, Namaig daga gelee. 22 Ter zaluu ene

zaavryg sonsood, gunigtaigaar holdon yavlaa. Uchir ni ter mash ih
horongotei negen baijee. **23** Yesus shavi nartaa — Uneneer Bi ta nart
heliye. Bayan hun tengeriin haanchlald oroh ni nen berh aj. **24** Bi ta nart
dahin heliye. Bayan hun Burhany haanchlald orohoos temee zuunii
suvegcheer nevtreh ni iluu hyalbar gev. **25** Shavi nar ni uuniig sonsood
ihed gaihan — Tegvel hen avragdaj chadah ve? getsgeehed **26** Yesus
tedniig haraad, — Ene ni humuust bolomjgui, harin Burhand buh yum
bolomjtoi gej aildav. **27** Tegtel Pyetr Tuund — Haraach, bid buh zuilsiig
orhiod Tanyg dagasan. Tegvel bidend yuu baih ve? gehed **28** Yesus
aildsan ni — Uneneer Bi ta nart heliye. Hunii Huu Ooriin sur javhlant
sentiindee zalrah uyed Namaig dagasan ta nar ch mon arvan hoyor Izrailiin
arvan hoyor ovgiig shuuj, arvan hoyor sentii deer zalrah bolno. **29** Minii
neriin toloo ooriin ger ornoo, ah duusee, egch duusee, esvel etseg ehee,
huuhduudee, esvel edlen gazraa orhison hun bur zuu dahin ihiig hurteh
bogood monh amiig ovloh bolno. **30** Harin ehend baigaa olon hun
suulchiinh, suulchiinh ni ehniih baih bolno.

Matai 20

20:1 Tengeriin haanchlal ni usan uzmiin talbaidaa ajilluulah humuusiig
holslohoor ogloo ert garsan gazryn ezentei tostei yum. **2** Ter tedend odriin
neg dyenar ogohoor ajilchidtai tohiroltson, tedniig usan uzmiin tarialan
uruugaa ilgeev. **3** Guravdugaar tsagiin orchim ter gadagsh garch, zah deer
ajilgui zogsoj bui oor humuusiig haraad, **4** tedend "Ta nar bas usan uzmiin
tarialan uruu yav. Bi ta nart shudargaar tolno" gesend ted yavjee. **5**
Zurgadugaarbolon yesdugeer tsagiin orchim ter dahin gadagsh garch,
tuunchlen humuusiig yavuulav. **6** Arvan negdugeer tsagiin orchim ter
gadagsh garch, zogsoj bui oor humuusiig olj, tednees "Ta nar chini yuund
end buhel odriin tursh ajilgui demii zogsono ve?" gej asuusand **7** ted
"Bidniig hen ch holsolsongui" gev. Tegehed ni ter "Ta nar bas usan uzmiin
tarialan uruu yav" gelee. **8** Oroi bolohod usan uzmiin tarialangiin ezen
daamaldaa "Ajilchdyg duudaj, etssiin bulgees ehniihiig hurtel holsiig ni
tol" gejee. **9** Arvan negdugeer tsagiin uyed holslogdson ni bugd neg neg

dyenaraa hurtev. 10 Ehend irsen humuus oorsdiigoo iluu ihiig avna baih
hemeen bodson avch mon adil neg neg dyenar avchee. 11 Ted holsoo
avaad gazryn ezend durguitsen, gomdolloj, 12 "Ene suulchiin humuus
ordoo neg l tsag ajillasan shuu dee. Ajlyn hundiig uurch, odriin haluund
ajillasan bidniig tedentei adil unellee" gejee. 13 Gevch ezen tednii negend
"And mini, bi chamd yamar ch buruu yum hiigeegui. Chi neg dyenaraar
ajillana gej nadtai tohirson bish uu? 14 Ooriinhoo holsiig avaad, zamaaraa
yavj uz. Harin bi ene suulchiin hund chamd ogsontei adil holsiig ogohiig
husej baina. 15 Bi ooriinhoo yumyg husseneeree zarah ni minii huvid yos
bus yum gej uu? Esvel ogoomor zangaas mini bolj nudend chini ataarhal
hurav uu?" gejee. 16 Tiimees suulchiinhni ehniih bolj, ehniih ni suulchiinh
baih bolno gej aildav. 17 Yesus Iyerusalim uruu ogson yavah gej baihdaa
arvan hoyor shavia dergedee avaad zamdaa tedend — 18 Haragtun, bid
Iyerusalimyg zorin yavj baina. Hunii Huu ahlah tahilch nar, huuliin bagsh
naryn gart tushaagdah bogood ted Tuuniig alahaar yallaj, 19 hari
undestend tushaaj, ted naraar doromjluulj, tashuurduulj, tsovdluulna,
Gurav dahi odroo Ter amilah bolno gelee. 20 Tegtel Zyebyedyeyen
hovguudiin eh hovguudiinhee hamt Tuun deer ireed omno ni morgoj,
Tuund huselt taviv. 21 Yesus tuund — Ta yuu husee ve? gehed ter — Ta
Ooriinhoo haanchlald hoyor huugiin mini negiig ni Ooriinhoo baruun tald,
nogoog ni zuun taldaa suu gej tushaagaach gev. 22 Harin Yesus — Ta nar
yuu guij baigaagaa medehgui baina. Minii uuh ayaganaas ta nar uuj chadah
uu? gesend ted — Chadna getsgeev. 23 Ter tedend — Ta nar Minii
ayaganaas uuna. Harin Minii baruun, zuun tald suuhyg chini Bi shiidehgui.
Harin ene bol Minii Etsegiin beltgesen humuusiinh yum gej heljee. 24
Uuniig sonsood arav ni ah duu hoyort zevuutsev. 25 Harin Yesus tedniig
Oortoo duudaad, — Hari undestnii zahiragchid tedniig noyorhdog bogood
ihes deedes ni tedniig zahirah erh medel edeldgiig ta nar medne. 26 Ta nar
tegj bolohgui. Harin ta naryn dund hen chini aguu negen bolohyg husne, ter
ni ta naryn zarts bolog. 27 Ta naryn dund hen chini terguund baihyg husne,
ter ni ta naryn bool bolog. 28 Uunchlen Hunii Huu uilchluulehiin tuld bus,
harin uilchlehiin tuld irsen bogood amia olny toloo zolios bolgon ogohoor
irsen bilee gev. 29 Tedniig Iyerihogoos garch yavahad asar olon humuus

Tuuniig dagaj bailaa. 30 Uzegtun. Zamyn hajuud suugaa hoyor sohor
Yesusiig dergeduur ni ongorohiig sonsood, — Davidyn Huu, Ezen mini
ee, bidniigee orshoogooch gej hashhiraldav. 31 Olon tumen tedniig duugui
bai hemeen zandarsan bolovch ted ulam changaar — Davidyn Huu, Ezen
mini ee, bidniigee orshoogooch gej hashhirav. 32 Yesus zogsoj tedniig
duudaad, — Oorsdiinhoo toloo Nadaar yuu hiilgehiig husne ve? gehed, 33
ted — Ezen, nud maani neegdehiig bid husej baina gev. 34 Yesus tedniig
ihed orovdoj, nudend ni gar hurehed ter darui ted haraa orj Tuuniig
dagalaa.

Matai 21

21:1 Ted Iyerusalimd oirton irj, Chidun uulyn bel deh Byetfagt ochood,
Yesus hoyor shavia ilgeehdee, 2 tedend — Esreg tald chini baigaa tosgon
uruu yav. Ter darui ta nar negen uyaatai iljgiig dudrantaigaa baigaag olno.
Tedniig tailaad, Nad uruu avchir. 3 Herev hen negen hun ta nart yum
helbel, "Ed Ezend heregtei" gej heleerei. Tegvelter hun tedniig darui
yavuulna gej aildjee. 4 Ene ni esh uzuulegcheer heluulsen ni biyelegdehiin
tul boloi. Yuu gevel 5 «Siony ohind hel. "Haragtun, chinii Haan cham uruu
irj yavna. Iljig bolon dudrang unaj, egel daruuhnaar irne"» gesen yum. 6
Tegeed shavi nar yavj Yesusiin zahisan yosoor guitsetgej, 7 iljgiig
dudrantai ni avchrahad ted deer ni deeluudee tohotsgooloo. Yesus iljgiig
unav. 8 Tsuglasan humuusiin ihenh ni deel huvtssaa zam deer devsehed,
zarim ni modnoos mochir ogtlon zam deer tavij bailaa. 9 Tuunii omno
hoino ni yavj bui hursan olon — Davidyn Huud Hosanna! Ezenii nereer
Iregch ni yerooltei yee! Hamgiin deeded Hosanna! gej hashhiraldaj bailaa.
10 Tuuniig Iyerusalimd orohod buh hotynhon uimeldej, — Ene hen bilee?
getsgeev. 11 Olon tumen — Ene chini Galilyn Nazaraas irsen esh
uzuulegch Yesus baigaa yum gej baiv. 12 Yesus sumd orj ireed
hudaldaachdyg bolon hudaldan avagsdyg bugdiig ni hoon gargaj, zoos
soligchdyn shiree, tagtaa hudaldagsdyn sandlyg homorch orhiod, 13
tedend — "Minii ger bol zalbirlyn ger gej nerlegdeh bolno" gej bichigdsen
baidag. Getel ta nar uuniig deeremchdiin uur bolgojbaina gev. 14 Sumd

baihad ni Tuun uruu sohor, dogolon humuus irehed Ter tedniig edgeejee.
15 Harin ahlah tahilch nar, huuliin bagsh nar Tuunii uildsen gaihamshigt
zuilsiig bolon sum dotor — Davidyn Huud Hosanna! gej hashhiraldah
huuhduudiig haraad ihed durguitsen 16 Tuund — Ta ednii yuu helj buig
sonsoj baina uu? gehed Yesus — Tiim ee, "Nyalh, hohuul huuhduudiin
amnaas magtaalyg Ta Ooriinhoo toloo beldsen" gesniig ta nar ogt
unshaagui yum uu? gev. 17 Tegeed tedniig orhin hotoos garch, Byetand
ireed tendee honoglov. 18 Ogloo hot uruu butsahdaa Ter olsson ajee. 19
Tegeed zamyn hajuudah gants injriin modyg haraad ochtol navchnaas oor
yuu ch olsongui. Yesus ter modond — Chamd ur jims hezee ch buu urgag
gehed ter darui injriin mod huvhairchee. 20 Shavi nar ni uuniig haraad mel
gaihaj — Ene injriin mod yaaj iim hurdan huvhairav? getsgeev. 21 Yesus
hariud ni — Uneneer Bi ta nart heliye. Herev ta nart itgel baigaad
ergelzehgui bol zovhon ene injriin modond tohioldsonyg uildeh baitugai
ene uuland ch hurtel "Deesh orgogdoj tengist hayagd" gej helsen ch ene ni
biyeleh bolno. 22 Ta nar itgelteigeer zalbiran guisan buh zuilsee huleen
avah bolno gej aildav. 23 Tuuniig sumd orood surgaal zaaj baihad ni ahlah
tahilch nar ba olon tumnii ahlagchid Tuun uruu irj, — Ta yamar erh
medleer edgeeriig uildene ve? Hen Tand ene erh medliig ogov? gej
asuuhad 24 Yesus tedend — Bi ta naraas bas neg zuiliig asuuya. Herev
Nadad hariulbal, Bi ch gesen yamar erh medleer edgeeriig uilddegee ta
nart heliye. 25 Iohany baptism haanaas ehtei baisan be? Tengerees uu,
esvel humuusees uu? gehed ted oor hoorondoo heleltsej — Herev bid
"Tengerees" gechihvel, Ter bidend "Tegvel ta nar yaagaad tuund itgeegui
yum be?" gene dee. 26 Herev "Humuusees" gevel, ene hursan olon
tumnees bid aij baina. Uchir ni ted bugdeeree Iohanyg esh uzuulegch gej
uzdeg shuudee Geed, 27 Tuund — Bid medehgui gej hariulahad ni Yesus
ch mon tedend helsen ni — Bi ch gesen yamar erh medleer edgeeriig
uilddegee ta nart helehgui. 28 Harin ta nar yuu gej bodoj baina? Negen hun
hoyor huutei baijee. Ter uugan huu uruugaa ochij "Huu mini, onoodor
yavj, usan uzmiin tarialan deer ajilla" gesend, 29 huu ni "Za" gesen atlaa
yavsangui. 30 Monooh hun udaah huudee mon tegj helehed, huu ni "Ugui"
gejee. Gevch daraa ni gemshij, ajillahaar yavav. 31 Ter hoyoryn ali ni

etsgiinhee husliig biyeluulsen be? gehed, ted — Suulchiinh ni gev. Yesus
tedend handan — Uneneer Bi ta nart heliye. Tatvar huraagchid bolood
yanhnuud ta naraas turuund Burhany haanchlald oroh bolno. 32 Uchir ni
Iohan zovt baidlyn zamaar ta nar uruu irsend ta nar tuund itgeegui. Harin
tatvar huraagchid bolood yanhnuud tuund itgesen yum. Ta nar uuniig
uzehdee gemshsengui, daraa ni ch tuund itgesengui. 33 Oor surgaalt
zuirleliig sonsotsgoo. Negen gazryn ezen usan uzmiin mod tarialj,
tuuniigee toiruulan hashaa barij, dars shahagch savyg suulgah nuh uhaj,
tsamhag bosgojee. Tegeed uuniigee tarialanchdad tureesleed, ayand yavj
gene. 34 Urgats huraah tsag bolohod ezen usan uzem avchruulahaar
booluudaa usan uzmiin tarialanchid uruu ilgeejee. 35 Usan uzmiin
tarialanchid booluudyg ni bariad negiig ni zodoj, nogoog ni alj, gurav
dahiig ni chuluugaar tsohiv. 36 Ezen urid yavuulsnaas ch olon toony
booluudyg dahin ilgeesend ted mon l adil handjee. 37 Gevch daraa ni ter
"Ted minii huug hundelne" geed huugee ilgeev. 38 Harin tarialanchid huug
haraad, oor hoorondoo "Ene chini ov zalgamjlagch baina. Iregtun, tuuniig
alj, oviig ni bulaatsgaaya" gejee. 39 Tegeed ted tuuniig bariad usan uzmiin
tarialangiin gadna gargaj hayaad, tuuniig alav. 40 Tegvel usan uzmiin
tarialangiin ezen hurch ireed, tedgeer tarialanchdyg yaah ve? gesend,«ted
— Ter ezen tedgeer muu humuusiig muugaar togsgoj, tuund hugatsaand ni
usan uzmiig tushaajogoh oor tarialanchdad usan uzmiin tarialangaa
tureeselne gev. 42 Yesus tedend — "Barilgachdyn golson Chuluu
bulangiin tulguur Chuluu boljee. Ene ni Ezenees irsen bogood Bidnii
nudend gaihaltai" gesniig ta nar Sudraas ogt unshaagui yuu? 43 Iimees Bi
ta nart heliye. Burhany haanchlalyg ta naraas avch, tuunii ur jimsiig ni
urguulah undestend ogoh bolno. 44 Hen ene chuluun deer unana, ter hun
heden heseg hemhreh bogood henii deer ene chuluu unana, ter ni huniig
shoroo met butargana gej aiddav. 45 Farisaichuud ba ahlah tahilch nar
Tuunii surgaalt zuirleluudiig sonsood, Ter oorsdiinh ni tuhai yarisnyg
oilgov. 46 Ted Tuuniig barihyg sanaarhsan avch, olon tumnees aij bailaa.
Uchir ni humuus Tuuniig esh uzuulegch gej uzdeg baiv.

22:1 Yesus tedend surgaalt zuirleleer dahin aildsan ni — 2 Tengeriin
haanchlalyg huugiinhee hurimyn nairyg hiisen haantai zuirlej bolno. 3
Haan hurimand urigdsan humuusiig duuduulahaar booluudaa ilgeesen
bolovch, ted irehiig hussengui. 4 Ter dahin "Urigdsan humuust «Zoogiig
beldlee. Uher bolon bordson malaa gargaj bugdiig bazaaj beldlee.
Hurimand morilon ir» gej hel" geed oor booluudaa ilgeev. 5 Getel ted ul
toomsorlon oorsdiinhoo moroor yavj, neg ni tarian talbai uruugaa, nogoo
niajil uruutaa yavav. 6 Busad ni haany booluudyg barin avch, doromjlon
gutaagaad aljee. 7 Haan uurlaad, tserguudee ilgeen tedgeer aluurchdyg
honoogood, hotyg ni galdan shataav. 8 Tegeed ter booluuddaa "Hurim
belen bolloo. Harin urigdagsan humuus maani zohisgui humuus baijee. 9
Tiimees ta nar gol gudamjaar yavj, taaraldsan bolgonoo hurimand morilon
irehiig uri" gehed 10 tedgeer booluud gudamjind garch taaraldsan sain,
muu humuusiig bugdiig tsugluulav. Hurimyn tanhim zoogiin zochdoor
duurchee. 11 Harin haan zoogiin zochdyg harahaar orj ireed hurimyn
huvtsas omsoogui negen huniig haraad, 12 tuund "And mini, chi hurimyn
huvtsasguigeer herhen end orj irev?" gehed ter ug duugui baiv. 13 Tegtel
haan zarts nartaa "Tuunii gar, holiig huleed gadnah haranhuid haya. Tend
ter uilj, shudee havirah bolno" gej heljee. 14 Uchir ni duudagdsan ni olon
hedii ch songogdson ni tsoohon gej yariv. 15 Tegeed farisaichuud yavj,
Yesusiig helsen ugend ni yaaj unagaahaa hamtdaa zovloldov. 16 Ted
oorsdiin shavi naryg hyerodynhontoi hamt Tuun uruu ilgeej, ingej
asuulgalaa. — Bagsh aa, bid Tany unench hiigeed Burhany zamyg uneneer
zaadgiig tani, heniig ch yalgavarladaggui tul hend ch tal zasdagguig tani
medne. 17 Tiimees Ta yuu bodoj baigaagaa bidend heleech? Bid Tsyezarit
alban tatvar ogoh nihuulid niitseh uu, esvel ugui yuu? gehed 18 Yesus
tednii horon sanaag medeed, — Hoyor nuurt humuus ee, ta nar yuund
Namaig sorino ve? 19 Nadad tatvart ogdog zoosyg uzuuleedeh gev. Ted
Tuund neg dyenar ogsond, 20 Ter — Ene henii durs, bichees ve? gej
asuuv. 21 Ted Tuund — Tsyezariinh gehed Yesus — Tegvel Tsyezariin
yumyg Tsyezarit, Burhany yumyg Burhand oggelee. 22 Uuniig sonsood
ted mel gaihaj Tuuniig orhin odloo. 23 Ter odor (amilalt gej baihgui

hemeedeg) sadukaichuud Tuun deer irj, Tuunees asuusan ni — **24** Bagsh
aa, Mosye "Herev er hun ni ur huuhedgui uhvel, tuunii duu ehnertei ni
gerlej ahynhaa ur udmyg zalguulah yostoi" gej helsen. **25** Bidentei hamt
ah duu doloon hun baisan yum. Uugan ni ehner avch, ur udmaa uldeelgui
uhehed duu ni ehnertei ni gerlev. **26** Hoyor dahi, gurav dahias avahuulan
doloo dahi ni hurtel iinhuu uhev. **27** Buhnii etsest monooh emegtei ch
uhev. **28** Iimees amilalt deer monooh emegtei ter doloogiin heniih ni ehner
boloh ve? Bugd l tuuntei gerlesen shuu dee gehed, **29** Yesus hariud ni
tedend — Ta nar Sudryg ch, Burhany huchiig ch medehguigees bolj
tooroldoj baina. **30** Amilalt deer ted gerleh ch ugui, nohort ch garahgui,
harin tenger deh tenger elch nartai adil boloh yum. **31** Harin uhegsdiin
amilaltyn tuhaid Burhanaas ta nart **32** "Bi bol Abrahamyn Burhan, Isaakiin
Burhan, Iakovyn Burhan" hemeen aildsanyg ta nar unshaagui hereg uu?
Ter bol uhegsdiinh bus, harin amidyn Burhan gej helev. **33** Uuniig sonsood
olon tumen Tuunii surgaald gaihaj bailaa. **34** Harin Yesus sadukaichuudyg
duugui bolgosnyg farisaichuud sonsood tsuglav. **35** Tednii neg boloh
huulich Tuuniig sorij — **36** Bagsh aa, Huuli dahi aguu tushaal ni ali ve?
gej asuuv. **37** Ter tuund — "Chi buh zurh, buh setgel, buh oyuun
uhaanaaraa ooriin Burhan Ezenee hairla". **38** Ene bol aguu ni bogood
hamgiin chuhal tushaal mon. **39** Udaahi ni "Chi horshoo ooriin adil hairla"
gesentei adil yum. **40** Ene hoyor tushaal deer buh Huuli bolood Esh
uzuulegchid tulguurladag yum gelee. **41** Farisaichuudyg tsuglah zuur
Yesus tednees — **42** Ta nar Hristiin tuhai yuu gej boddog ve? Ter henii
huu ve? gej asuuhad ted — Davidynh getsgeev. **43** ter tedend — Tegvel
yaagaad David Sunseer Tuuniig "Ezen" gej duudaad, **44** "Ezen, minii
Ezend «Bi Chinii daisnuudyg hol dor chini tavih hurtel Minii baruun gart
zalragtun» gesen" yum be? **45** Herev David Tuuniig "Ezen" hemeen
duuddag bol Ter yaaj tuunii huu baih bilee? gej aiddav. **46** Hen ch hariud
ni Tuund ug helj chadaagui bogood ter odroos hoish neg ch hun Tuunees
yum asuuhyg zurhelsengui.

Matai 23

23:1 Tegeed Yesus tsuglasan olon tumend bolood shavi nartaa aildsan ni
— 2 Huuliin bagsh nar, farisaichuud Mosyegiin suudald suujee. 3 Tiimees
tednii helsen bolgonyg ta nar uild, sahi. Harin tednii uil hergiin daguu buu
uild. Uchir ni ted yaridag ch, tuuniigee uilddeggui. 4 Ted hund achaanuud
baglaj humuusiin moron deer tavidag atlaa oorsdoo ter achaand huruugaa
ch hurgehiig husdeggui. 5 Harin ted hamag uilsee humuust haruulahyn
tudd hiideg bogood ted magnain ba garyn sahiusaa orgosgoj, unjlagaa
urtasgadag. 6 Ted nair naadmyn terguun egneend, sinagoguudad terguun
suudald suuh, 7 zah zeel deer hundluulen mendluuleh, "Bagsh aa" gej
humuuseer duuduulah durtai aj. 8 Harin ta nar "Bagsh aa" gej bitgii
duuduul. Ta naryn Bagsh Gants bogood ta nar butd ahan duus bilee. 9
Gazar deer hen negniig etsgee bolgoj bitgii duud. Uchir ni ta naryn Etseg
Gants bogood Ter tengert bui. 10 Ta nar udirdagchid gej bitgii duuduul. Ta
naryn Udirdagch Gants bogood Ter ni Hrist yum. 11 Harin ta naryn
dundah hamgiin aguu ni zarts bolog. 12 Ooriigoo orgomjlogch ni dord
bolgogdoh bogood ooriigoo dord bolgogch ni orgomjlogdoh bolno. 13
Gevch hoyor nuurt huuliin bagsh nar bolon farisaichuud ta nar zolgui yee!
Yuu gevel ta nar humuusees tengeriin haanchlalyg haadag. Ta nar oorsdoo
ordog ch ugui, oroh humuusiig ch oruuldaggui baina. 14 Hoyor nuurt
huuliin bagsh nar, farisaichuud ta nar zolgui yee! Yuu gevel, ta nar
belevsen emegteichuudiin geriig tsolmodog atlaa udaan zalbirah dur
uzuuldeg tul ta nar iluu hund shiitgel huleene. 15 Hoyor nuurt huuliin
bagsh nar, farisaichuud ta nar zolgui yee! Yuu gevel, ta nar gants huniig ch
gesen susegtnee bolgohyn tuld tengis gazargui hondlon guld yavdag.
Tuuniig susegten bolohod ta nar tuuniig oorsdoosoo hoyor dahin dor
tamyn huu bolgodog ajee. 16 Sohor gazarchid aa, ta nar zolgui yee! Ta nar
"Hen sumeer tangaraglana, ter ni yuu ch bish. Harin sumiin altaar
tangaraglagch tuund uureg onogddog" gedeg. 17 Munhag, sohor humuus
ee, ali ni iluu chuhal ve? Alt uu, esvel altyg ariusgadag sum uu? 18 "Hen
tahilyn shireegeer tangaraglana, ter ni yuu ch bish. Harin deerh orgoloor ni
tangaraglagch tuund uureg onogddog" gedeg. 19 Sohor humuus ee, ali ni
iluu chuhal ve? Orgol uu, esvel orgoliig ariusgadag tahilyn shiree yuu? 20
Iimees tahilyn shireegeer tangaraglagch ni tahilyn shireegeer bolon deer ni

baigaa buhneer tangaraglaj baigaa yum. 21 Sumeer tangaraglagch ni
sumeer bolon tuun dotor orshdog Tuugeer tangaraglaj baigaa yum. 22
Tengereer tangaraglagch ni Burhany sentiigeer bolon deer ni zalragch
Tuugeer tangaraglaj bui. 23 Hoyor nuurt huuliin bagsh nar, farisaichuud ta
nar zolgui yee! Uchir ni ta nar gaa, gonid, ziraany aravny negiig ogdog
atlaa huuliin chuhal nohtsluud boloh shudarga yos, orshool, itgeltei
baidlyg orhigduuldag. Chuhamdaa busdyg ni ch orhilgui, edgeeriig
biyeluuleh yostoi baisan. 24 Shumuulyg shuugeed temeeg zalgichihdag
sohor gazarchid aa! 25 Hoyor nuurt huuliin bagsh nar, farisaichuud ta nar
zolgui yee! Uchir ni ta nar ayaga tavagnyhaa gadna talyg ni tseverledeg
hedii ch dotor ni deerem, huviin sonirhol duuren aj. 26 Sohor farisai ta
ehleed ayaga, savnyhaa dotor talyg tseverle. Tegvel gadnah ni ch mon
tseverhen bolno. 27 Hoyor nuurt huuliin bagsh nar, farisaichuud ta nar
zolgui yee! Uchir ni ta nar bol tsagaanaar budsan bulshnuud shig gadnaa
goyo saihan haragddag hedii ch dotroo uhegsdiin yas bolood buzar
buhneer duuren aj. 28 Ta nar ch gesen humuusiin omno gadnaa zovt
humuus met haragdavch, dotroo hoyor nuurt zan bolon huuli bus yavdlaar
duuren aj. 29 Hoyor nuurt huuliin bagsh nar, farisaichuud ta nar zolgui
yee! Uchir ni ta nar esh uzuulegchdiin bunhang barij, zovt humuusiin
hoshoog chimdeg. 30 Tegeed "Herev bid etseg ovgodiinhoo uyed
amidarch baisan bol esh uzuulegchdiin tsusyg ursgahad tednii hamsaatan
bolohgui l baisan" gedeg. 31 Tegsneeree ta nar oorsdiigoo esh
uzuulegchdiin amiig burelgesen humuusiin hovguud gedgee gerchildeg. 32
Ta nar ovog etsguudiinhee gemiin hemjeeg duurge. 33 Mogoinuud aa, hort
mogoin udam aa, tamyn shiitgelees ta nar yaaj zugtaah ve? 34 Tiimees,
uzegtun. Bi ta nar uruu esh uzuulegchid ba mergen humuus, huuliin bagsh
naryg ilgeej baina. Ta nar tednii zarimyg alj, tsovdolj, zarimyg ni oorsdiin
sinagoguudad tashuurdaj, hotoos hotod tedniig havchin moshgoh bolno.
35 Zovt negen Abyelyn tsusnaas avahuulaad sum bolood tahilyn shiree
hoyoryn hoorond ta naryn alsan Byeryehiagiin huu Zyehariagiin tsus
hurtelh gazar deer urssan buh zovt hunii tsus ta nar deer irne. 36 Uneneer
Bi ta nart heliye. Ene buh yums enehuu uyeiinhen deer irne. 37 Iyerusalim
aa, Iyerusalim aa, chi esh uzuulegchdiig alj, cham uruu ilgeegdsen humuus

uruu chuluu nuulgedeg. Tahia degdeehiinuudee dalavchin dooroo
boognuuldeg shig Bi chinii huuhduudiig tsugluulahyg hichneen ch udaa
huslee dee. Harin ta nar huseegui. 38 Haragtun, ger chini ta nart hooson
uldej baina. 39 Uchir ni Bi ta nart heliye. Ta nar uunees hoish "Ezenii
nereer Iregch yerooltei yee!" gej heltlee Namaig ogt harahgui.

Matai 24

24:1 Yesusiig sumees garch yavah uyed shavi nar ni Tuund sumiin
barilgyg uzuuleheer hurch irev. 2 Ter tedend — Ta nar ene bugdiig
harahgui baina uu? Uneneer Bi ta nart heliye. End neg ch chuluu nogoo
chuluun deeree uldehgui bugd nurah bolno gev. 3 Tuuniig Chidun uuland
suuj baihad shavi nar Tuun uruu huvichlan irj, — Edgeer zuil chini hezee
boloh yum be? Tany zalarch irehed bolon uyeiin togsgold yamar shinj
temdeg baih ve? Bidend heleech gesend 4 Yesus hariud ni — Hen neg ni
ta naryg tooroldduuleh vii, bolgoomjil. 5 Uchir ni olon hun "Bi bol Hrist"
hemeen Minii nereer irj, olnyg tooroldduulne. 6 Ta nar dain bolood dainy
surag chimeeg udahgui sonsono. Aij sandruuzai. Tedgeer ni zailshgui
boloh uchirtai bogood togsgol ni haraahan bish yum. 7 Undesten
undestniihee esreg, haanchlal haanchlalynhaa esreg bosoh bogood end
tendgui olsgolon bolood gazar hodlolt bolno. 8 Harin ene bugd ni toroh
ovdoltiin ehen yum. 9 Tegehed humuus ta naryg zovlon gamshigt tushaaj,
ta naryg alna. Minii nerees bolj ta naryg buh undesten uzen yadah bolno.
10 Ter uyed olon hun budreh bogood neg negnee tushaaj, uzen yadna. 11
Olon huuramch esh uzuulegchid garch irj olnyg tooroldduulne. 12 Yos bus
baidal ossonoos bolj olonh humuusiin hair horno. 13 Harin etssee hurtel
tevchsen ni avragdah bolno. 14 Haanchlalyn enehuu sain medee buh
undestend gerchlel bolj delhii dayaar tunhaglagdana. Tegeed togsgol irne.
15 Iimd esh uzuulegch Daniyelyn helsen hoosrolyn buzar yum ariun gazar
baihyg ta nar harval (unshigch ni oilgog), 16 Iudyeid baigsad ni uul uruu
zugtaag. 17 Deever deer baigaa ni gereesee yumaa avch garah gej doosh
buu buug. 18 Talbaid baigaa ni deelee avahaar buu butsag. 19 Harin ter
odruuded jiremsen emegteichuud bolon hohuul huuhedtei emegteichuud

zolgui yee! **20** Ta naryn zugtalt ni ovol, esvel amraltyn odor taarahguin
tuld zalbir. **21** Uchir ni yertontsiin ehnees onoog hurtel boloogui, mon
hezee ch bolohgui aguu ih gai gamshig bolno. **22** Herev ter odruudiig
boginosgooguisen bol neg ch mahan biye avragdahgui baih baisan. Harin
songogdogsdyn toloo ter odruudiig boginosgono. **23** Herev hen negen ta
nart "Haragtun, Hrist end baina", esvel "Tend" gevel tuund buu itge. **24**
Huuramch Hristuud bolon huuramch esh uzuulegchid garch irj, herev
bolomjtoi bol songogdogsdyg hurtel tooroldulehiin tuld aguu temdguud,
gaihamshguudyg haruulah bolno. **25** Uzegtun. Bi ta nart uridaas helsen. **26**
Tiimees herev ted ta nart "Haraach, Ter tsold baina" gevel buu och, esvel
"Haraach, Ter dotood oroond baina" gevel buu itge. **27** Ayanga zuun
zugees tsahij, baruun zugt ch gyalbuuldag shig, Hunii Huugiin zalarch ireh
ni tiim baih bolno. **28** Huur baigaa gazar tas shuvuud tsuglardag. **29** Gevch
gamshgiin ter odruudiin daraa ter darui nar haranhuilj, sar gereltehgui,
odod tengerees unaj, tengeriin huchnuud segsregdeh bolno. **30** Tegeed
Hunii Huugiin temdeg tengert ilerhiilegdehed gazryn buh ovog gashuudan
uilj, Hunii Huug tengeriin uulen deer sur huch bolood aguu tsog
javhlantaigaar irehiig harna. **31** Ter tenger elch naraa ih bureen duugaar
ilgeehed ted songogdogsdyg ni tengeriin neg hyazgaaraas nogoo hyazgaar
hurtel dorvon salhinaas tsugluulah bolno. **32** Odoo injriin modnoos
surgaalt zuirleliig surch av. Injir modny mochir hediinee zoolorch,
navchsaa zulzagaluulahad zun oirtjee gedgiig ta nar meddeg. **33**
Tuunchlen ta nar ene buhniig haraad, Tuuniig oirhon baigaag, uuden deer
chini baigaag ta nar bas medegtun. **34** Uneneer Bi ta nart heliye. Ene
buhniig tohioddohoos naash ene uyeiinhen ugui bolohgui. **35** Tenger gazar
ugui bolovch, Minii ugs ogthon ch ugui bolohgui. **36** Harin ter odor,
tsagiin tuhaid hen ch medehgui. Tengeriin elch ch, Huu ch medehgui.
Zovhon Etseg l medne. **37** Uchir ni Hunii Huugiin zalran ireh ni Noagiin
odruudtei adil baih yum. **38** Uyeriin omnoh odruuded buyuu Noag
hovogch avdart oroh odor hurtel ted idej uuj, gerlej, nohort gartsgaaj
bailaa. **39** Uyer buuj bugdiig haman odoh hurtel ted oilgoogui yum. Hunii
Huugiin zalran ireh ni tuunchlen baih bolno. **40** Ter uyed hoyor hun talbaid
baihad negiig ni avch, nogoog ni uldeene. **41** Hoyor emegteig teeremdej

baihad negiig ni avch, nogoogni orhino. 42 Tiimees Ezen tani yamar odor
irehiig ta nar medehgui tul sonor sergeg bai. 43 Harin uuniig med. Herev
geriin terguulegch shoniin heden tsagt hulgaich irehiig medej baisan bol
sorgog baij, geree uhuulahgui baih baisan. 44 Tiimees ta nar bas belen bai.
Hunii Huu ta naryn bodoogui tsag mochid irne. 45 Ezen ni zarts nartaa
tsagt ni hool undyg oguuleheer geriin daamlaar tavisan itgemjit uhaalag
bool ni hen be? 46 Tuuniig tiin biyeluulj baihad ezen ni ireed harval, ter
bool yerooltei yee! 47 Uneneer Bi ta nart heliye, ezen hamag ezemshil
horongoo tuund daatgana. 48 Harin muu bool ni zurhendee "Ezen maani
udaan hugatsaagaar irehgui" geed 49 ooriin and nohod boloh booluudaa
zodoj, arhichidtai idej uuj ehelbel, 50 eznee irne gej huleegeegui odor,
medehgui tsagt ni monooh boolyn ezen irj, 51 tuuniig uhtel ni zodoj, hoyor
nuurtenguudtei hamt neg gazart bairluulna. Tegeed tend uilj, shudee
havirah bolno.

Matai 25

25:1 Mon tengeriin haanchlal ni shine hurgeniig ugtahaar denluugee avaad
garsan arvan ohintoi tostei yum. 2 Tednii tav ni munhag, tav ni uhaalag
boloi. 3 Munhguud ni denluugee avahdaa tosyg ni avsangui. 4 Harin
uhaalaguud ni denluugee tos hiisen savny hamt avsan bailaa. 5 Hurgen
irehgui udsan tul ted bugd uureglej, untaj ehlev. 6 Getel shono doloor
hashhirah duun garch "Haraach, hurgen baina. Tuuniig ugtaj avtsgaa"
gelee. 7 Nogoo ohid bugdeeree bosoj denluugee beldev. 8 Munhguud ni
uhaalag ohidod "Bidend tosnoosoo ogooch. Bidnii denluu bohoh ni"
gesend, 9 uhaalaguud ni "Bidend ch, ta nart ch ogt hureltsehgui. Orond ni
hudaldaachin uruu ochij, tos hudaldaj av" gejee. 10 Tedniig hudaldaa
hiiheer yavsan hoorond hurgen ireed, belen bolson humuus hurgenii hamt
hurimyn nairt orov. Tegeed haalgaa haajee. 11 Daraa ni busad ohid ni irj
"Ezen, ezen, bidend ongoilgoj ogooch" gehed 12 harin ter hariud ni
"Uneneer bi ta nart heliye. Bi ta naryg tanihgui" gev. 13 Iimd ta nar sorgog
bai. Uchir ni ta nar ter odriig ch, tsagiig ch medehgui. 14 Ene ni holyn
ayand garahdaa booluudaa duudaad, ezemshlee tedend daatgaj bui negen

huntei adil boloi. 15 Ter hun negend ni tav, nogood ni hoyor, oor negend ni
neg talant ogchee. Ingehdee hun neg burd chadvarynh ni daguu ogson aj.
Tegeed ayandaa yavj gene. 16 Tavan talant avsan ni ter darui yavj,
tuugeeree hudaldaa hiigeed tavan talant nemj olov. 17 Uunii negen adil
hoyor talant avsan ni mon hoyor talant nemj oljee. 18 Harin neg talant
avsan ni yavj, gazar uhaad ezniihee mongiig nuujee. 19 Udaan hugatsaany
daraa onooh booluudyn ezen irj, tedentei tootsoo bodoj gene. 20 Havan
talant avsan bool ireed iluu tavan talant ogch, "Ezen, ta nadad tavan talant
olgoson. Bi tavan talant nemj olson" gev. 21 Ezen ni tuund "Sain baina,
itgemjit sain bool mini! Chi tsoon yumand itgemjtei baisan tul chamd ihiig
hariutsuulya. Ezniihee bayar bayasgaland or" gejee. 22 Hoyor talant avsan
bool ireed, "Ezen, ta nadad hoyor talant olgoson. Bi hoyor talant nemj
olov" gehed 23 ezen ni tuund "Sain baina, itgemjit sain bool mini! Chi
tsoon yumand itgemjtei baisan tul chamd ihiig hariutsuulya. Ezniihee bayar
bayasgaland or" gejee. 24 Mon neg talant avsan bool irj, "Ezen, bi tanyg ur
suulgaagui gazraas hadaj avdag, yuu ch tsatsaagui gazraas tuuj avdag
hatuu hun gedgiig medne. 25 Bi aisan tul yavj tany talantyg gazart
nuuchihsan. Har, tany yum ene baina" gev. 26 Ezen ni tuund "Muu zalhuu
bool, chi namaig ur suulgaagui gazraas hadaj avdag, yuu ch tsatsaagui
gazraas tuuj avdgiig meddeg geneee? 27 Tegvel chi minii mongiig mongo
huulegchid hadgaluulah yostoi baisan yum. Tegsen bol butsaj ireed
ooriinhiigoo huutei ni avah baisan yum. 28 Tuunees neg talantyg avch
arvan talanttai hund og. 29 Uchir ni hend baina, tuund iluu iheer ogogdono.
Ter negend elbeg delbeg baih bolno. Harin hend baihgui baina, tuund
baigaa ni hurtel tuunees avagdah bolno. 30 Ene zohisgui boolyg haranhuid
hooj garga! Ter tend uilj, shudee havirah bolno" gej helev. 31 Hunii Huu
aldraa duursgan buh tenger elch narynhaa hamt irj Ooriin sur javhlant
sentiindee zalrah bolno. 32 Ter buh undestniig omnoo tsugluulj, honichin
honio yamaanaas tusgaarladag shig Ter tedniig neg negnees ni tusgaarlaad,
33 honio Ooriin baruuntaid, yamaag zuunteid bailgana. 34 Tegeed Haan
Ooriin baruuntaid baigsdad handan heleh ni "Minii Etsegeer yeroogdogsod
oo, ta nar naash ir. Yertontsiin suurias ta nart beltgesen haanchlalyg ovlon
avsugai. 35 Uchir ni Namaig olsoj baihad ta nar Nadad ideh yum ogson.

Namaig tsangaj baihad uuh yum ogson, Namaig hari hun baital urij
oruulsan, **36** nutsgen baihad mini Namaig huvtsaslasan, ovchtei baihad
mini Namaig ergej baisan, shorond baihad mini Nad uruu irsen bilee"
gehed, **37** zovt humuus Tuund "Ezen, bid hezee Tanyg olsoj baihyg tani
haraad hoolloj, tsangaj baihyg tani haraad uuh yum ogson be? **38** Hezee
bid Tanyg hari gazrynh baisnyg tani haraad urij oruulan, nutsgen baihyg
tani haraad huvtsaslasan be? **39** Hezee bid Tanyg ovchtei baihyg tani
haraad ergej, shorond baihyg tani haraad ochson yum be?" geh bolno. **40**
Tegehed Haan tedend "Uneneer Bi ta nart heliye. Ta nar edgeer ah duusiin
maani negend ni, ter baitugai hamgiin dordod ni tiinhuu handsan bol Nadad
hiisen hereg" gej helne. **41** Tegeed Ter Ooriin zuunteid baigsdad handan
"Haraagdagsad aa, Nadaas zail. Diavol bolood tuunii tenger elch nart ni
beltgesen monh gald or. **42** Uchir ni ta narNamaig olsoj baihad ideh yum
ogoogui, tsangaj baihad mini uuh yum ogoogui, **43** Namaig hari gazrynh
baihad urij oruulaagui, nutsgen baihad mini huvtsaslaagui, ovchtei bolood
shorond baihad mini Nad uruu ireegui" gej helne. **44** Ted mon adil "Ezen,
hezee bid Tanyg olsoj, tsangaj, hari gazryn, nutsgen, ovchtei, shorond
baihyg chini haraad Tand uilchleegui yum be?" geh bolno. **45** Ter hariud ni
"Uneneer Bi ta nart heliye. Ta nar edgeer hamgiin dordod ni iinhuu
uildeegui bol Nadad ch hiigeegui hereg" gej helne. **46** Ted monh shiitgeld,
harin zovt humuus ni monh amind oroh yum gej aildlaa.

Matai 26

26:1 Yesus ene buh ugsee helj duusaad shavi nartaa — **2** Hoyor honogiin
daraa Deeguur Ongoroh bayar bolohyg ta nar medne. Hunii Huu
tsovdluulahaar tushaagdana gelee. **3** Ter uyed terguun tahilch Kaiafyn
ordond ahlah tahilch nar bolon olny ahlagchid tsuglaad, **4** Yesusiig zalijin
argaar barij, alahaar huivaddatsgaav. **5** Gehdee ted — Olon tumnii dund
uimeen gargahguin tuld bayaryn uyeer bolohgui hemeetsgeev. **6** Yesusiig
Byetand, uyaman ovchtei Simony gert baihad **7** ih unetei tos buhii
goltgonon sav barisan emegtei Tuun deer ireed, Tuuniig tuhlan suugaad
hoolloh uyed tolgoi deer ni tosoo tsutgav. **8** Shavi nar uuniig haraad uurlaj,

— Yuund iim urelgen baina ve? 9 Ene tosyg ondor uneer zarj, mongiig ni
yaduust ogch boloh bailaa shuudee getsgeev. 10 Harin Yesus uuniig
medeed, tedend — Ta nar ene emegteid yuund tovog udna ve? Ter Nadad
sainyg uildev. 11 Uchir ni ta nar urgelj yaduustai tsug baina. Harin ta nar
Nadtai urgelj tsug baihgui. 12 Ene emegtei biyen deer mini unertniig
tsutgasnaaraa Namaig orshuulgad beltgej baigaa yum. 13 Uneneer Bi ta
nart heliye. Enehuu sain medee buh delhiin haa ch tunhaglagdsan, ene
emegteig dursaj, tuunii uils yarigdah bolno gelee. 14 Ter uyed arvan
hoyoryn neg boloh Iskariotyn Iudas ahlah tahilch nar uruu ochij, — 15
Tuuniig ta nart tushaaval ta nar nadad yuu ogmoor baina? gehed ted tuund
guchin mongon zoos densleed ogov. 16 Ter mochoos ehlen ter Yesusiig
barij ogoh ayatai bolomjiig haiv. 17 Isgeegui Talhny bayaryn ehnii odor
shavi nar Tuun uruu irj, — Tand zoriulan Deeguur Ongoroh bayaryn
zoogiig haana belduulehiig Ta husej baina? gej asuuhad 18 Ter — Hot
uruu, negen hun deer och. Tuund "Bagsh «Minii tsag oirtoj baina. Bi tanaid
shavi nartaigaa hamt Deeguur Ongoroh bayaryg temdeglene» gesen" gej
hel gev. 19 Shavi nar ni Yesusiin aildsanaar uildej, Deeguur Ongoroh
bayart beldev. 20 Oroi bolohod Ter shavi naryn hamt shireend tuhlansuuj
bailaa. 21 Tedniig zooglon baih uyed Ter — Uneneer Bi ta nart heliye. Ta
naryn neg chini Nadaas urvana hemeehed 22 ted ihed guniglan, dor burdee
l Tuunees — Bi bish biz dee, Ezen mini! getsgeev. 23 Ter — Minii hamt
tavgand garaa duregch ni Nadaas urvah bolno. 24 Hunii Huu Ooriinh ni
tuhai bichigdsenchlen yavna. Harin Hunii Huut bariulah ter hun zolgui yee!
Ter hun toroogui baisan bol deer baih baisan gelee. 25 Yesusees urvasan
Iudas — Bi bish biz dee, Rabbi? gehed Ter — Chi ooroo hellee gev. 26
Tedniig zooglon baih uyed Yesus heseg talh avaad yeroosnii daraa,
huvaan shavi nartaa ogood, — Mai, id. Ene bol Minii biye gelee. 27
Tegeed Ter ayaga avch, talarhlaa orgood, tedend ogongoo — Uunees ta
nar bugdeeree uutsgaa. 28 Uchir ni ene bol nugluudiin uuchlalyn tuld olny
toloo ursgah gereenii Minii tsus. 29 Harin Bi ta nart heliye. Uunees hoish
Bi ene usan uzmiin darsyg ta nartai hamt Etsegiinhee haanchlald dahin
shineer uuh odriig hurtel yer uuhgui gev. 30 Ted magtuu duulsnyhaa

daraa, ted Chidun uul ood yavtsgaav. 31 Tegehed Yesus tedend — Ta nar
ene shono Nadaas bolj bugd budreh bolno. Uchir ni "Bi honiching tsohij
unagahad honin sureg tarj butarna" gej bichigdsen bilee. 32 Harin Bi
amiluulagdsany daraa, ta naraas omno Galild ochno gev. 33 Pyetr Tuund
— Tanaas bolj butd buderlee ch, bi hezee ch budrehgui gev. 34 Yesus —
Uneneer Bi chamd heliye. Ene shono azargan tahia dongodohoos omno
chi Namaig gurvan udaa uguisgene dee gev. 35 Tegtel Pyetr Tuund — Bi
hichneen Tantai hamt uheh yostoi bolson ch, Tanyg uguisgehgui gehed
shavi nar bugdeeree bas tegj heltsgeev. 36 Yesus tednii hamt Gyetsyemani
hemeen nerledeg gazar irj, shavi nartaa — Namaig tend ochij zalbirah
zuur end suutsgaaj bai geed, 37 Ter Ooriin hamt Pyetr bolon
Zyebyedyeyen hoyor huug avch yavav. Ter zovj, shanalj ehlev. 38 Tegeed
tedend — Setgel mini uhtlee zovj baina. End uldeed, Nadtai hamt sergeg
baitsgaa gev. 39 Ter tednees jaahan tsaashaa yavaad, nuureeree unaj, —
Etseg mini, herev bolomjtoi bol Nadaas ene ayagyg ongoruuleech. Gevch
Minii husleer bish, harin Tany husleer bolog gej zalbirlaa. 40 Tegeed Ter
shavi nar uruugaa irj, tednii untaj baihyg haraad, Pyetrt — Ta nar chini
Nadtai hamt gantshan tsag ch sergeg baij chadahgui uls uu? 41
Sorigdohguin tuld sergeg bai, zalbir. Suns husej baina, harin mahan biye
sul doroi yum gev. 42 Ter dahin hoyor dahi udaagaa yavj, zalbiran —
Etseg mini, herev Bi uuniig uuhaas naash ene ni ongorohgui yum bol, Tany
husel biyeleg gelee. 43 Yesus dahin irj, tednii untaj baihyg harav. Tednii
nud anildaj bailaa. 44 Ter tedniig dahin orhin holdon yavj, omno helsniigee
helj, gurav dahi udaagaa zalbirav. 45 Tegeed Ter shavi nar deeree irj, —
Ta nar odoo hurtel untaj, amarsaar baina uu? Haragtun. Tsag oirtchihloo.
Hunii Huu nugeltnuudiin gart orj baina. 46 Bos, yavtsgaaya. Haragtun.
Namaig bariulagch oirton irlee gelee. 47 Tuuniig iin yarij baih zuur arvan
hoyoryn neg boloh Iudas ahlagch tahilch nar bolon olon tumnii
ahlagchdaas ild, shiidemtei boon humuusiig daguulan hurch irev. 48
Tuunees urvaj baisan negen ni tedend — Bi heniig unsene, Ter ni mon.
Tuuniig bari hemeen bituu dohio ogchee. 49 Ter darui Yesus uruu ochij,
— Amar baina uu, Rabbi? geed Tuuniig unsev. 50 Yesus tuund — And
mini, chi yaah gej irev? gelee. Tegeed ted ireed Yesusiig barij avaad

barivchlav. **51** Yesustei hamt baisan humuusiin neg ni garaa sungan ildee
sugalaad terguun tahilchiin boolyg tsohij, chihiig ni tas tsavchjee. **52**
Yesus tuund — Ildee huind ni hii. Ild agsagch buhen ildeer honoogdono.
53 Arvan hoyor lyegionoos olon tenger elchiig odoohon Oor uruutaa
ilgeeheer bi Etsgeesee guij chadahgui gej chi bodoj baina uu? **54** Tegvel
ene ni boloh yostoi gesenSudar yaaj biyelegdeh bilee? gev. **55** Ter uyed
Yesus hursan olond — Ta nar Namaig deeremchin barihtai adil sanan ild,
shiidemtei iree yuu? Odor bur sumd baij surgaal zaadag baihad mini ta nar
Namaig bariagui. **56** Harin ene buhen ni esh uzuulegchdiin Sudar
biyelegdehiin tul bolov gev. Tegtel buh shavi nar Tuuniig orhin zugtav. **57**
Yesusiig barisan humuus Tuuniig terguun tahilch Kaiaft hurgelee. Tend
huuliin bagsh nar bolon ahlagchid tsuglasan baiv. **58** Harin Pyetr mon
Tuuniig alsuur terguun tahilchiin hashaa hurtel dagaj, dotogsh oron, zarts
naryn hamt yuu bolohyg harj suuv. **59** Ahlah tahilch nar hiigeed buh
Zovlol Yesusiig honoohiin tuld Tuunii esreg hudal gerchlel olohyg
oroldsoor bailaa. **60** Hediigeer huuramch gerch nar olnoor garch irsen
bolovch, ted yuu ch olsongui. Harin suuld ni hoyor hun garch ireed, — **61**
Ene hun "Bi Burhany sumiig ustgaad, gurav honogiin dotor dahin barij
chadna" gej helj baisan gev. **62** Terguun tahilch bosoj, Tuund — Chamd
hariulah yum alga uu? Edgeer humuus Chinii esreg yuu gej gerchilj baigaa
yum be? gelee. **63** Gevch Yesus duutui bailaa. Tegtel terguun tahilch
Tuund — Chamaig amid Burhanaar tangaragluulya. Chi Burhany Huu,
Hrist mon yum uu? Bidend heleech gev. **64** Yesus tuund — Ta ch ooroo
hellee. Harin Bi ta nart heliye. Ta nar uunees hoish Huchit Negenii baruun
tald zalrah Hunii Huug tengeriin uulen deer zalran irehiig harah bolno gej
aiddav. **65** Terguun tahilch deelee huu tatan, — Ter Burhanyg doromjlov.
Bidend oor gerchiin hereg baina uu? Uzegtun. Ta nar doromjlolyg
sonsotsgooloo. **66** Ta nar yuu gej bodoj baina? gehed ted — Ter uheh
yostoi getsgeelee. **67** Ted Tuunii nuur uruu nulimj, Tuuniig nudargalan,
zarim ni algadaad, — **68** Chamaig hen tsohisnyg esh uzuuleedeh, erhem
Hrist ee? getsgeev. **69** Pyetriig gadaa hashaan dotor suuj baital negen
shivegchin tuund oirton irj, — Chi ch bas Galilyn Yesustei hamt baisan
shuu dee gehed **70** harin ter bugdiin omno uuniig uguisgeed, — Chinii yuu

yarij baigaag bi oilgohgui baina gev. 71 Pyetriig hashaany haalga havid
irehed oor shivegchin tuuniig haraad, tend baisan humuust — Ene hun
Nazaryn Yesustei hamt baisan gej helev. 72 Ter dahin uuniig uguisgej, —
Bi ene huniig tanihgui hemeen am ochgoo ogov. 73 Tegtel udalgui, tend
zogsoj baisan humuus ireed — Chi tednii neg gartsaagui mon. Yarianaas
chini l ilt baina geltsev. 74 Pyetr haraal tavin tangaraglaj, — Bi ene huniig
tanihgui gelee. Ter daruid tahia dongodov. 75 Tegtel Pyetr «Tahia
dongodohoos omno chi Namaig gurvantaa uguisgene dee» gej aildaj
baisan Yesusiin ugiig sanaad, gadagshaa garch yavan, gashuunaar uilav.

Matai 27

27:1 Ogloo ert ahlagch tahilch nar bolon olny ahlagchid Yesusiig
aluulahaar zovloldood, 2 Tuuniig hulj, avch yavaad zahiragch Pilatad
tushaav. 3 Tuunees urvasan Iudas Tuunii yallagdsanyg haraad haruusaj,
guchin mongon zoosoo ahlah tahilch nar bolood ahlagchdad butsaan ogch,
— 4 Bi gem zemgui tsusnaas urvasnaaraa nugel uildlee gehed ted — Ene
bidend hamaagui, ooroo med gev. 5 Iudas mongon zoosnuudyg ariun
gazart chuluudaad, yavj, ooriigoo duujiljee. 6 Ahlah tahilch nar mongon
zoosnuudyg avch, — Ene ni tsusny une tul uuniig sumiin erdenesiin sand
hiih ni yos bus yum gev. 7 Ted zovloldood ter mongoor Vaarchny Talbaig
hudaldan avch, hariin humuusiig orshuuldag gazar bolgov. 8 Tiimees ter
talbai ene odriig hurtel «Tsust Talbai» hemeegdeh boljee. 9 Tiinhuu esh
uzuulegch Iyeryemiagaar heluulsen ni biyelegdsen bogood ter «Izrailiin
hovguudiin Tuund togtooson une boloh guchin mongon zoosyg ted avch,
10 Ezenii nadad aildsan yosoor Vaarchny Talbaig hudaldan avav» gej
helsen baijee. 11 Yesus zahiragchiin omno zogsov. Zahiragch Tuunees —
Ta iudyeichuudiin Haan mon yum uu? gej asuuhad Yesus — Ta ch helj
baina gev. 12 Ahlah tahilch nar bolon ahlagchid Yesusiig buruutgahad Ter
yuu ch hariulsangui. 13 Pilat Tuund — Ted Tany esreg hichneen olon zuil
gerchilj baigaag Ta sonsohgui baina uu? gehed 14 Ter tuund neg ch ug
helsenguid zahiragch ihed gaihjee. 15 Zahiragch bayaraar ard olny
huselteer neg horigddyg sulladag zanshiltai baiv. 16 Ter uyed ted Barab

gegch zard garsan horigdlyg horison bailaa. 17 Tegeed ard olnyg tsuglah
uyed Pilat tedend — Ta nar heniig sulluulahyg nadaas husej baina?
Barabyg uu, esvel Hrist gegdeh Yesusiig uu? gelee. 18 Uchir ni Tuuniig
ted ataarhsandaa barij ogsniig ter medej bailaa. 19 Pilatyg shuugchiin
suudald suuj baih uyed ehner ni tuund — Ter zovt Hund yuu ch buu hii. Bi
urid shono zuudendee Tuunees bolj ihed shanalav gej heluuljee. 20 Harin
ahlah tahilch nar bolood ahlagchid olon tumniig Barabyn toloo guij, harin
Yesusiig honoolgohiig yatgasan bailaa. 21 Zahiragch tedend — Ene
hoyoryn heniig ni sulluulmaar baina? gehed ted — Barabyg getsgeelee. 22
Tegtel Pilat — Tegvel Hrist gegdeh Yesusiig bi yaah bolj baina? gesend
ted bugd l — Tuuniig tsovdol getsgeev. 23 Pilat — Yaagaad, Ter yamar
muu yum uildsen yum be? gej asuusand harin ted bugd — Tuuniig tsovdol
gej ulam changa hashhirch bailaa. 24 Pilat ene ni yaavch nemergui, harin
ch bur uimeen samuun degdej ehlehiig haraad, us avch, hursan olny omno
garaa utaan — Bi ene Hunii tsusand buruugui. Oorsdoo medtugei gejee.
25 Tegtel buh humuus — Tuunii tsus bidnii bolon bidnii ur huuhduudiin
deer baig getsgeev. 26 Tegeed ter Barabyg tedend sullan, Yesusiig
tashuurdsany daraa tsovdluulahaar boljee. 27 Tegehed zahiragchiin
tserguud Yesusiig ordond avchirj Romyn buten angiig tsugluulj Tuuniig
toiruulav. 28 Ted Tuuniig nutsgeleed chas ulaan nomrog nomorgoj, 29
uurgeneer titem suljsenii daraa tolgoi deer ni tavij, baruun gart ni huls
atguuljee. Ted Tuunii omno sogdoj, — Iudyeichuudiin Haanyg
mendchiliye hemeen dooglon, 30 Tuun uruu nulimj, hulsyg ni avaad tolgoi
uruu ni tsohiloo. 31 Ted Yesusiig dooglosny daraa Tuunees nomrogiig ni
tailj huvtssyg ni omsgov. Tegeed Tuuniig tsovdlohoor avch yavlaa. 32 Ted
garch yavahdaa Kuryenii Simon gegchtei taaraldaj tuuniig albadaj
Yesusiin zagalmaig uuruulev. 33 Tegeed ted Gavlyn Gazar gesen utgatai
Golgota gedeg gazart hurch ireed 34 tsostei holison darsyg Tuund
uulgahaar ogov. Ter hediigeer amssan ch uuhgui baiv. 35 Ted Tuuniig
tsovdolsny daraa, hoorondoo shodon huvtssyg ni huvaaj avaad, 36 suun
tendee Tuuniig hargalzaj baiv. 37 Ted Tuunii tolgoin deer «Ene bol Yesus,
iudyeichuudiin Haan» gej bichsen paizyg hadlaa. 38 Ter uyed Tuuntei
hamt hoyor deeremchin tsovdluulj, neg ni baruun tald, nogoo ni zuun tald

bailaa. 39 Dergeduur ni ongorogsod tolgoi segsren, Tuuniig doromjilj —
40 Sumiig nuraaj, gurav honogiin dotor baridag hun Chi Ooriigoo avraach.
Herev Chi Burhany Huu mon yum bol, zagalmainaasaa buugaach getsgeej
bailaa. 41 Tuunchlen ahlagch tahilch nar ch huuliin bagsh nar bolood
ahlagchdyn hamt Tuuniig eleglen doogloj, — 42 Ter busdyg avarsan
bolovch Ooriigoo avarch chaddaggui. Ter bol Izrailiin Haan. Ter odoo
zagalmainaasaa buug, tegvel bid Tuund itgene. 43 Ter Burhand naidaj
baisan biz dee. Herev Burhan Tuuniig taaldag yum bol odoo l Tuuniig
avrag. Ene hun chini "Bi bol Burhany Huu" gesen biz dee getsgeev. 44
Hamt tsovdlogdson deeremchid ch Tuuniig mon doromjilj bailaa. 45
Zurgadugaar tsagaas yesdugeer tsag hurtel buh gazryg haranhui nomron
avlaa. 46 Yesdugeer tsagiin orchim Yesus changa duugaar — Yeli, Yeli,
lama sabahtani? gej hashhirlaa. Ene ni «Burhan mini, Burhan mini, yuund
Ta Namaig orhiv?» gesen ug aj. 47 Tendzogsoj baisan humuusiin zarim ni
uuniig sonsood, — Ene hun Yeliag duudaj baina gev. 48 Tednii neg ni ter
darui guij, dalain hovon avch, tsagaan tsuu shingeegeed, hulsand torgoon,
Tuund uulgahaar ogloo. 49 Harin busad ni — Yelia Tuuniig avrahaar ireh
esehiig hartsgaaya gev. 50 Yesus dahin changaar hashhiraad Ooriin
sunsee gargajee. 51 Uzegtun, sumiin hoshig deereesee doosh hurtel hoyor
heseg bolon tsuu uragdaj, gazar hodlon, had chuluu but hagaran, 52 bulsh
neegden, noirsson olon ariun humuusiin biyes amiluulagdaj, 53 Yesusiin
amilaltyn daraa bulshnuudaasaa garch ariun hotod orj, olon hund
haragdjee. 54 Yesusiig hargalzaj baisan zuutyn darga bolon haruuluud
gazar hodlolt bolon bolj bui buhniig haraad ihed ain, — Uneheer ene hun
Burhany Huu baijee gev. 55 Yesust uilchilj, Tuuniig Galilaas dagaj irsen
olon emegteichuud tend holoos harj bailaa. 56 Tednii dund Magdalyn
Maria bolon Iakov, Iosyef hoyoryn eh Maria, mon Zyebyedyeyen
hovguudiin eh ch baiv. 57 Oroi ni Arimataas Iosyef gegch negen bayan
hun hurch irlee. Ter mon ooroo Yesusiin shavi bolson ajee. 58 Ene hun
Pilatad baraalhaj, Yesusiin tsogtssyg guihad Pilat ogohiig tushaav. 59
Iosyef tsogtssyg avaad, tsever maalingan daavuund orooj, 60 hadand uhaj
hiisen ooriinhoo shine bulshind tavij, bul chuluu onhruulenbulshny amyg

taglaad yavjee. 61 Tend Magdalyn Maria bolon nogoo Maria bulshny
esreg tadd suuj baiv. 62 Daraa odor ni beltgeliin odriin daraahi odor baisan
bogood ahlah tahilch nar bolood farisaichuud Pilatynd tsutlaj, — 63
Erhem ee, ter mehlegch amid baihdaa "Bi gurav honogiin daraa amilna"
gej helj baisnyg bid sanaj baina. 64 Tiimees shavi nar ni irj Tuuniig
hulgailan avaad, ard olond "Ter uhegsdees amilav" gej heluulehguin tul
gurav dahi odor ni hurtel bulshiig hamgaalahyg tushaagaach. Herev
tegehgui bol suulchiin mehlelt ni ehniiheesee ch dor muu yum
bolnogetsgeelee. 65 Pilat tedend, — Haruul avaad yav, herhen
hamgaalahaa ta nar oorsdoo medej baigaa biz ee gev. 66 Ted ochood
hadan deer lats tavij, haruul gargan bulshiig manatsgaav.

Matai 28

28:1 Amraltyn odriin daraa doloo honogiin ehnii odor uureer Magdalyn
Maria bolon nogoo Maria nar bulshiig uzeheer irev. 2 Haragtun. Mash
huchtei gazar hodlolt boljee. Uchir ni Ezenii tenger elch tengerees buun irj
chuluug zailuulaad deer ni suujee. 3 Tuunii dur ayanga lugaa adil huvtsas
ni tsas shig tsagaan baiv. 4 Haruuluud tuunees ain chichirch, uhsen met
boljee. 5 Tegtel tenger elch emegteichuuded — Buu ai. Zagalmaid
tsovdlogdson Yesusiig haij baigaag chini bi medej baina. 6 Ter end
baihgui. Uchir ni helj baisnaaraa Teramilsan. Iregtun. Tuunii hevtej baisan
gazryg uzegtun. 7 Hurdan ochij, shavi nart ni "Ter uhegsdees amiljee. Ter
ta naraas turuund Galild hureh tul ta nar tend Tuuniig harah bolno" gej hel.
Haragtun. Bi ta nart hellee gev. 8 Ted aidas bolon bayar hoorteigoor
bulshiig hurdan orhij, shavi nart ni medegdeheer guildlee. 9 Uzegtun.
Yesus tedentei uulzaj, — Amar baina uu? gehed ted dohon ochood Tuunii
holoos zuurch, Tuund morgoloo. 10 Tegeed Yesus teDend — Buu ai.
Yavj, ah duust maani Galil uruu yav gej medegd. Tend ted Namaig harah
bolno gej aildlaa. 11 Tedniig zamdaa yavj baih zuur haruuluudyn zarim ni
hotod irj, ahlah tahilch nart bolson buhniig medegdev. 12 Ted ahlagchidtai
uulzaad zovloldon, tserguuded ih hemjeenii mongo ogood, — 13 Ta nar
"Shavi nar ni shono ireed, bidniig untaj baih zuur Tuuniig hulgailchihlaa"

gej hel. **14** Herev ene ni zahiragchiin sonort hureh yum bol bid yatgaj, ta
naryg gaigaas multalna gejee. **15** Ted mongiig avaad, zaasan yosoor ni
guitsetgev. Ene tuuh iudyeichuudiin dund ene odriig hurtel orgon tarhsan
baina. **16** Harin arvan negen shavi ni Galilyn zug, Yesusiin tovloson uul
uruu yavav. **17** Ted Yesusiig harmagtsaa Tuund morgoloo. Harin zarim ni
ergelzej bailaa. **18** Yesus oirton ireed, tedend — Tenger gazar deerh buh
erh medliig Nadad ogson. **19** Iimees yavj, buh undestniig dagaldagch
bolgogtun. Etseg, Huu, Ariun Sunsnii nereer tedend baptism hurteej, **20**
Minii ta nart tushaasan bugdiig sahin biyeluulehiig tedend zaa. Haragtun,
uyeiin togsgol hurtel Bi ta nartai urgelj hamt baih bolno gej aildav.

Mark 1

1:1 Burhany Huu Yesus Hristiin sain medeenii ehlel. 2 Esh uzuulegch
Isaiagiin nomd bichigdehdee «Haragtun. Bi Chinii omno zamyg chini
beldeh elchee ilgeene. 3 Tsold hashhiragch negnii duu "EZENii zamyg
beltgegtun, Tuunii zamyg shuluun bolgogtun" gene» gesenchlen, 4 baptism
hurteegch Iohan tsold irj, nugliin uuchlalyn tolooh gemshliin baptismyg
tunhaglaj baiv. 5 Buh Iudyei nutgiinhan, Iyerusalimyn buh humuus Iohan
uruu ochij nuglee huleen zovshoorch, Iordan gold tuunees baptism hurtej
bailaa. 6 Iohan temeenii nooson huvtsas omsoj, suran bus buseljee. Ter
tsartsaa, zerleg zogiin balaar hoollodog baijee. 7 Ter tunhaglaj — Nadaas
huchirheg Negen araas mini irj baina. Bi doosh bohiij, Tuunii shaahain
suryg tailah ni zohisgui. 8 Bi ta nart usaar baptism hurteesen, harin Ter ta
nart Ariun Sunseer baptism hurteene gev. 9 Ter odruuded Yesus Galilyn
Nazar hotoos irj, Iordan gold Iohanaas baptism hurtjee. 10 Golyn usnaas
garch irsen ter darui tenger zaagdan, Suns tagtaa metoor deer ni buuhyg
Yesus uzev. 11 Tengerees duu garch, — Chi Minii hairtai Huu. Chamd
Minii taalal orshdog hemeev. 12 Ter daruid Suns Yesusiig tsol uruu
yavuulav. 13 Yesus Satand sorigdon tsold doch honog baiv. Tend Ter
zerleg amitdyn hamt baisan bogood tenger elch nar Tuund uilchilj bailaa.
14 Iohanyg horigdsony daraa Yesus Galild irj, Burhany sain medeeg
tunhaglan, — 15 Ter uye biyellee olloo. Burhany haanchlal oirhon baina.
Gemshij, sain medeend itgegtun gej bailaa. 16 Yesus Galil nuuryn ergeer
yavj baihdaa nuurt tor tavij bui Simon, Simony duu Andryei naryg harav.
Ted zagaschid ajee. 17 Yesus tedend — Namaig daga. Bi ta naryg
humuusiin zagaschid bolgoyo gej aildav. 18 Ted ter darui toroo orhij,
Tuuniig dagalaa. 19 Ter jaahan tsaash yavaad Zyebyedyeyen huu Iakov,
tuunii duu Iohan naryg zavin dotroo toroo selbej buig harav. 20 Ter daruid
Ter tedniig duudsand, ted zavind etseg Zyebyedyeyegee holsnii ajilchdyn
hamt orhij, Yesusiig dagan odotsgooloo. 21 Ted Kapyernaumd irev.
Amraltyn odor Yesus darui sinagogt orood surgaj ehlev. 22 HumuusTuunii
surgaalyg gaihaj bailaa. Uchir ni Yesus huuliin bagsh nar shig bish, erh
medeltei negen met tedniig surgaj baiv. 23 Ter uyed tednii sinagogt buzar

sunstei hun baijee. Ter hun hashhiran — **24** Nazaryn Yesus ee! Bid Tand
yamar hamaatai bilee? Ta bidniig ustgahaar irev uu? Tanyg hen bolohyg,
Burhany Ariun Negen gedgiig chini bi medne gev. **25** Yesus tuuniig
buruushaaj, — Duugui bai. Tuunees gar gev. **26** Buzar suns ter huniig
unagaaj tatvalzuulaad, changa duugaar orilon tuunees garav. **27** Humuus
bugd gaihaj oor hoorondoo — Ene chini yuu ve? Erh medeltei shine
surgaal! Ter buzar sunsnuuded hurtel tushaahad ted Tuuniig duulgavartai
dagaj baina gej yarij bailaa. **28** Tuunii tuhai zar ter darui Galil orchmyn
buh nutgaar gazar burd tarhjee. **29** Sinagogaas garch irsnii daraa ter darui
ted Iakov, Iohan naryn hamt Simon, Andryei hoyoryn gert ochiv. **30**
Simony hadam eh haluuraad hevtej bailaa. Ter daruid ted tuunii tuhai
Yesust helehed **31** Ter tuun uruu ireed garaas ni barin bosgohod ter
emegtei haluurahaa boliod, tedend uilchiljee. **32** Oroi bolj, nar jargasny
daraa humuus ovchtei bolon chotgor shutelsen buh huniig Tuun uruu
avchirj ehlev. **33** Buh hotynhon uudend ni tsuglasan bailaa. **34** Yesus torol
buriin ovchtei olon huniig edgeesen bogood olon chotgoriig zailuulan,
chotgoruuded yarihygzovshoorsongui. Yaagaad gevel ted Tuuniig hen
bolohyg medsen yum. **35** Ogloo ert haranhui baihad, Ter bosood gadagsh
garch zeluud gazart ochin, tendee zalbirch baiv. **36** Simon bolon tuunii
nohod Tuuniig haij, **37** olood — Hun buhen Tanyg erj baina gehed **38**
Yesus — Tsomooroo zergeldeeh suuringuudad ochitsgooyo. Tend ch bas
Bi tunhaglah bolno. Uchir ni Bi uunii toloo irsen bilee gej aildav. **39** Yesus
buh Galil dayaar sinagoguudad ni ochij tunhaglan, chotgoruudiig zailuulj
bailaa. **40** Uyaman ovchtei hun Tuun uruu ireed, omno ni sohron unaj —
Herev Ta husvel, namaig tsever bolgoj chadna shuu dee gej guisand, **41**
Ter orovdon mutraa sungan, tuund hurch — Bi husej baina. Tseversh
gesend **42** ter darui tuunees uyaman ovchin ni zailj, ter tsevershjee. **43** Ter
tuund hatuu sanuulaad, ter darui tuuniig yavuulav. **44** Yesus ter hund —
Hend ch yuu ch yarij bolohgui. Harin yavj tahilchid ooriigoo uzuul.
Tedend gerchlehiin tuld tsevershseniihee toloo Mosyegiin togtooson
orgoliig orgo gej aildav. **45** Getel ter garaad bolson buhniig yarin zarlaj
ehelsen ba uunees bolood Yesus hotod ileer yavah bolomjgui bolj, hungui
gazruudad baih bolov. Harin zug burees humuus Tuuniig zorin irseer

bailaa.

Mark 2

2:1 Hed honogiin daraa Yesus Kapyernaum hotod butsaj irehedTuunii
gertee baigaa ni duuldjee. 2 Olon hun tsuglarsnaas uud haviar ni hurtel
zaigui boljee. Ter tedend ug aildaj bailaa. 3 Dorvon hun negen saa
ovchtoniig Tuun uruu avch irjee. 4 Tsuglasan olnoos bolj Tuund hureh
bolomjgui baisan tul ted Tuunii baisan gazrynh ni deevriig huulj, nuh
gargaad, saa ovchtei huniig devsgertei ni doosh buulgav. 5 Yesus tednii
itgeliig haraad, saa ovchtei hund — Huu mini, nugluud chini uuchlagdsan
gev. 6 Harin tend suuj baisan huuliin bagsh naryn zarim ni dotroo — 7 Ene
hun yaaj ingej yarina ve? Burhanyg ter doromjilj baina. Gagtshuu
Burhanaas oor hen nugliig uuchilj chadah bilee? gej bodohod 8 ter darui
Yesus Ooriin sunseer tednii bodlyg medeed tedend — Yaagaad ta nar
zurhendee tiim yum bodno ve? 9 Saa ovchtei hund "Nugel chini
uuchlagdsan" gej heleh, esvel "Bos, devsgeree avaad yav" gej helehiin ali
ni amarhan be? 10 Harin Hunii Huu gazar deer nugluudiig uuchlah erh
medelteig ta nart meduulehiin tuld geed Tereer saa ovchtei hund — 11 Bi
chamd heliye. Bos, devsgeree avaad gertee hari gesend 12 monooh hun
bosoj, ter darui devsgeree avaad, bugdiin omnuur garch yavlaa. Humuus
bugd mel gaihaj, — Uuntei adil zuil bid hezee ch uzsengui geed Burhanyg
aldarshuullaa. 13 Ter dahiad nuuryn ergeer yavav. Olon tumen bugd Tuun
uruu irehed, Ter tedend surgaal zaalaa. 14 Dergeduur ni ongorongoo,
Alfain huu Lyevig tatvaryn gazar suuj baihyg Yesus haraad, tuund —
Namaig daga gej aildsand ter bosoj, Tuuniig dagalaa. 15 Tuunii gert ni
Yesus tuhlan suuj baijee. Olon tatvar huraagchid ba nugeltnuud Yesus
bolood shavi narynh ni hamt hoollon suutsgaalaa. Uchir ni Tuuniig dagaj
baisan humuus olon baisan aj. 16 Farisaichuudyn huuliin bagsh nar
Yesusiig nugeltnuud bolon tatvar huraagchdyn hamt hoollon baigaag
haraad, shavi nart ni — Yaagaad Ter tatvar huraagch bolon nugeltnuudiin
hamt uuj, idej baidag bilee? gev. 17 Uuniig sonsood, Yesus tedend —
Eruul humuust bus, ovchtei humuust emch heregtei. Bi zovt humuusiig

bish, nugeltnuudiig duudahaar irsen yum gelee. 18 Iohany shavi nar bolon
farisaichuud matsag barij baijee. Ted irj, Tuund — Yaagaad Iohany shavi
nar bolon farisaichuudyn shavi nar matsag baridag, harin Tany shavi nar
matsag baridaggui yum be? gehed 19 Yesus tedend — Hurgenii baraa
bologchid ni shine hurgenteigee hamt baihdaa matsag baridaggui. Tiim
bish gej uu? Shine hurgenteigee hamt l baival ted matsag barij bolohgui.
20 Harin shine hurgen tednees avaachigdah odruud irne. Tegehed l ter
odor ted matsag barina. 21 Hen ch huuchin deeliig agchaagui daavuuny
oodsoor nohohgui. Tegvel shine nohoos huuchin deeliig tatalduulj bur
iheer urna. 22 Hen ch shine darsyg huuchin tulamd hiideggui. Tegvel dars
tulamyg sad tavina. Tegeed dars ch ugui, tulam ch ugui hotsorno. Harin
shine darsyg shine tulamd l hiideg gelee. 23 Tereer Amraltyn odor tarian
talbain dunduur dairan ongorch bailaa. Shavi nar ni zamdaa tarian turuug
shuvtran yavj baiv. 24 Farisaichuud Tuund — Naash haraach. Yaagaad
ted Amraltyn odor huuli bus zuil hiine ve? gej asuusand, 25 Yesus tedend
— Ideh yum baihgui, olssonoosoo bolj David bolon tuuniig dagaldan
yavagsad ni yuu hiisniig ta nar yer unshaagui gej uu? 26 Terguun tahilch
Abiataryn uyed ter Burhany gert orood, tahilch naraas oor hen ch idej ul
boloh ariusgasan talhyg idsen todiigui, bas hamt baisan humuustee ogson
shuu dee geed, 27 Ter tedend bas — Hun Amraltyn odriin toloo bus,
Amraltyn odor ni hunii toloo bii bolson. 28 Hunii Huu Amraltyn odriin ch
Ezen mon gej aildav.

Mark 3

3:1 Tegeed Ter dahin sinagogt orohod tend hatingar gartai hun baijee. 2
Ted Tuuniig buruutgahyn tuld Amraltyn odor ter huniig Yesus edgeeh ni
uu hemeen Tuuniig ajiglan harj bailaa. 3 Yesus hatingar gartai hund —
Bosood, uragshaa gar geed, 4 tedend — Amraltyn odor sainyg uildeh
esvel muug uildeh, ami avrah esvel ami honoohiin ali ni huulid niitseh ve?
gesen bolovch ted duugarsangui. 5 Yesus uurtaigaar tedniig toiruulan
harsnaa, tednii zurh setgel hatuud haramsaj, ter hund — Garaa sunga gev.
Monooh hun garaa sungasand, gar ni edgesen bailaa. 6 Farisaichuud

garch, ter darui Yesusiin esreg hyerodynhontoi Tuuniig yaaj alah tuhai
zovloldjee. 7 Yesus shavi narynhaa hamt nuuryn zug tsaashlav. Mon
Galilaas ui olon hun dagaj bailaa. Bas Iudyeigees, 8 Iyerusalimaas,
Idumaas, Iordany terteegees, Tir bolon Sidon havias ui olon hun Yesusiin
hiisen buhniig sonsood Tuun uruu irjee. 9 Hursan olond buchuulehguin tuld
zavi belen bailgahyg Ooriin shavi nart Ter daalgav. 10 Uchir ni Yesus olon
huniig edgeesen tul ovchind zovj zudregsed bugd Tuund gar hureh gej
dairch bailaa. 11 Buzar sunsnuud Yesusiig harah bolgondoo omno ni unaj,
— Ta bol Burhany Huu mon gej hashhiraldaj baiv. 12 Ooriig ni meduulj
bolohguig Ter tedend hatuu sanuullaa. 13 Yesus uul ood garch Ooriin
hussen humuusee duudahad ted Tuun uruu irev. 14 Yesus arvan hoyor
huniig elch gej nerlen tomiljee. Uchir ni tedniig Oorteigoo hamt bailgaj,
tunhagluulahaar ilgeeh,15 chotgoruudiig zailuulah erh medeltei bailgahyn
tuld songoson yum. 16 Ter arvan hoyor huniig tomilson ni Simon, (Ter
tuund Pyetr gedeg ner ogchee), 17 Zyebyedyeyen huu Iakov, Iakovyn duu
Iohan (Ter tedend «Ayangyn hovguud» gesen utgatai Bonyergyes gedeg
ner ogchee), 18 Andryei, Filip, Bartolomai, Matai, Tomas, Alfain huu
Iakov, Taddai, Kanyn Simon, 19 Yesusees urvasan Iskariotyn Iudas nar
bailaa. 20 Yesus gert orohod dahiad l boon hun tsuglarch tedend yum ideh
ch zavdal ogsongui. 21 Uuniig sonsood hamaatnuud ni Yesusiig
avchrahaar yavav. Uchir ni humuus Tuunii tuhai — Ter Ooriin uhaan
medrelee aldjee gej yarij bailaa. 22 Iyerusalimaas irsen huuliin bagsh nar
— Ter Byeyelzyebultei geed — Ter chotgoruudiin zahiragchaar
chotgoruudiig hoon zailuuldag getsgeej bailaa. 23 Ter tedniig Oor uruugaa
duudaj surgaalt zuirleleer tedend aildruun — Satan Satanygaa yaaj hoon
zailuulj chadah bilee? 24 Herev haanchlal dotroo huvaagdval, ter
haanchlal ni orshin togtnoj chadahgui. 25 Herev ail ger dotroo
huvaagdval, ter ail ger orshin togtnoh chadvargui bolno. 26 Herev Satan
ooriin esreg boson huvaagdval, ter orshin togtnoj chadahgui, harin etses ni
irne. 27 Huchtei eriig ehleed hulj baij l geriig ni deeremdene uu gehees
gert ni shuud orood ed horongiig ni deeremdej chadah hun baihguibilee.
28 Uneneer Bi ta nart heliye. Hunii hovguudiin buh nugel, tednii yarisan

doromjlol buhen uuchlagdana. 29 Harin Ariun Sunsiig doromjlogch hen ch
hezee ch uuchlagdahgui bogood monh nugliin gemten bolno gev. 30 Uchir
ni ted — Yesus buzar sunstei gej yarij baisan yum. 31 Yesusiin eh bolon
duu nar ni ireed gadaa zogsoj, Tuuniig duuduulahaar hun oruulav. 32
Yesusiig olon hun toiron suuj bailaa. Ted Tuund — Haraach. Eej bolon
duu nar tani Tanyg huleegeed gadaa baij baina gehed, 33 ter tedend
hariulan — Hen Minii eej, Minii duu nar yum be? geed, 34 Ooriig ni
hureelen suugchdyg haraad, — Minii eej bolon Minii duu naryg haragtun.
35 Yaagaad gevel Burhany husliig biyeluulegch hen bolovch Minii eej
bolon duu nar mini yum gej aildav.

Mark 4

4:1 Ter nuuryn derged dahin surgaal zaaj ehlev. Tuun uruu asar olon hun
huran tsuglasan tul Yesus nuuran dahi zavin deer garch suuv. Tsuglasan
olon bugdeeree nuuryn zahaar gazar deer bailaa. 2 Yesus surgaalt
zuirleleer olon zuiliig tedend zaasan yum. Ter surgahdaa iin aildav. — 3
Uuniig sons. Tariachin ur suulgahaar garchee. 4 Tuuniig uree tsatsahad
zarim ur ni zam haviar unasand, shuvuud ireed tuuteed idchihjee. 5 Zarim
ur ni hors bagatai chuluurhag gazar unaj, horsni gun bish tul ter darui
soyooljee. 6 Nar mandsany daraa undesgui uchir tedgeer ni horchiin
hatjee. 7 Zarim ni hogiin urgamlyn dund unahad, hogiin urgamal urgaj
tedniig barichihaj. Ingeed ter ur urgats ogsongui. 8 Zarim ur ni sain
horsond unaj, urgan osoj urgatsaa ogohod guch, jar, zuu dahin ih boljee
geed, 9 Ter — Sonsoh chihtei ni sonsogtun gej aildav. 10 Yesusiig
gantsaaraa boloh uyed ni oiroltsoo baisan humuus bolon arvan hoyor shavi
nar ni surgaalt zuirleliin tuhai Tuunees lavlan asuuhad, 11 Ter tedend
aildan — Burhany haanchlalyn nuuts ta nart ogogdson. Harin gadna
baigsad ni buh yumyg surgaalt zuirleleer avdag. 12 Ene ni ted harj baihdaa
hardag bolovch uhamsarlahgui, sonsoj baihdaa sonsdog bolovch
oilgohguin tuld yum. Es bogoos ted ergej butsan, uuchlagdah baisan geed,
13 Ter — Ene surgaalt zuirleliig ta nar oilgohgui baina gej uu? Tegvel ta
nar yaaj buh surgaalt zuirleliig oilgoh bilee? 14 Ter tariachin ug tarij baina.

15 Edgeer ni zam haviar unagsad bogood tend ug tarigdjee. Ted sonsohod
ter darui Satan irj, tedend suulgagdsan ugiig zailuuldag. 16 Uunchlen
edgeer ni chuluurhag gazart unagsad bogood ted ugiig sonsood ter darui
bayartaigaar huleen avdag. 17 Oorsdod ni bat undes baihgui, harin ted tur
zuurynh bogood daraa ni ugnees bolj zovlon, havchlaga tohioddohod ted
ter darui unadag. 18 Zarim ni hogiin urgamlyn dund unagsad bogood
edgeer ni ugiig sonsood, 19 harin yertontsiin zovnil, ed bayalgiin
huuramch baidal, busad zuilsiig huseh husel ni ugiig shahan zailuulahad
ter ni ur jimsgui boldog. 20 Zarim ni sain horsond unagsad yum. Ted ugiig
sonsood huleen avch, guch, jar, zuu dahin ih ur jims gargana gev. 21
Yesus tedend aildruun — Denluug savan dor yum uu, oron dor tavih gej
avchirdaggui biz dee? Tuuniig denluunii suurin deer tavih gej avchirdaggui
bil uu? 22 Herev nuugdmal yum baigaa bol zovhon ilchlegdehiin tuld yum.
Herev nuuts yum baigaa bol zovhon ilruulegdehiin tuld yum. 23 Herev
sonsoh chihtei hun baival sons gev. 24 Ter tedend — Ta nar sonsoj baigaa
zuilee anhaaragtun. Oorsdiinhoo hemjuuriin jishgeer ta nar hemjigdeh
bolno. Nemj ogogdoh ch bolno. 25 Uchir ni hend baina, tuund iheer
ogogdono. Hend baihgui baina, tuund baigaa ni hurtel tuunees avagdana
gev. 26 Ter — Burhany haanchlal ni gazart ur tsatsaj baigaa huntei adil
yum. 27 Shono ni untaj, odor ni bossoor, ur yaaj urgan osoj baigaag ter
hun ooroo ch medehgui. 28 Gazar ehleed ooroosoo uriig soyooluulj daraa
ni turuug, tegeed bolovsorson tariag bii bolgodog. 29 Harin ur
bolovsormogts urgats huraah tsag bolson tul ter darui ter hun haduur
hurgene gev. 30 Ter — Burhany haanchlalyg bid yuugaar zuirluuleh ve?
Esvel yamar surgaalt zuirleleer ilerhiileh ve? 31 Ene ni gichiin urtei adil
yum. Horsond suulgah uyed gichiin ur gazar deerh yamar ch urnees baga
baidag. 32 Gevch uriig suulgasny daraa osoj, yamar ch urgamlaas iluu
tomorch, tom mochruud garch suudert ni ogtorguin shuvuud uuree zasdag
yum gej aildlaa. 33 Yesus tiinhuu olon surgaalt zuirleluudiig oilgoh
chineegeer ni tedend aildav. 34 Tedend surgaalt zuirlelguigeer Ter
yarisangui. Harin Ooriin shavi nartaa tusad ni bugdiig tailbarlan ogchee. 35
Ter odroo oroi bolohod Yesus tedend — Tsomooroo nuuryn nogoo tal

uruu yavtsgaaya gehed, 36 tsuglasan olnyg orhin, ted Tuuniig zavin deer
baisan chigeer ni avch yavahad oor zavinuud ch dagaldav. 37 Tend huchit
salhi uusej, davalgaa zaviig nomron irj, zavi hediinee usand avtjee. 38
Yesus zaviny hitegt der derleed untaj bailaa. Shavi nar ni Tuuniig sereej,
Tuund — Bagsh aa, bidnii uheh ni Tand hamaagui gej uu? gelee. 39 Yesus
sereed, salhiig buruushaaj, nuurt — Chimeegui. Namd gej aildav. Salhi
zogsoj, shuurga bur nam gum bolov. 40 Ter tedend — Ta nar yuund
ingetlee aina ve? Ta nart yaagaad itgel baihgui baidag bilee? gehed, 41 ted
mash ih aij, biye biyendee — Salhi bolon nuur hurtel Tuund zahiragdaj
baidag Ter yer ni hen yum be? getsgeej bailaa.

Mark 5

5:1 Ted nuuryn nogoo ereg boloh Gyeras nutagt irjee. 2 Tuuniig zavinaas
buuhad ter darui buzar sunstei hun bulshnaas garch Yesustei uchrav. 3 Ter
hunii oron bair ni bulshnuudyn dund baiv. Hen ch tuuniig hulj chadsangui,
bur ginjeer ch hulj chadsangui. 4 Uchir ni ter olon udaa gavtai, ginjtei
baisan ch ginjee tastaj, gavaa heden heseg bolgon evdchihdeg baiv.
Tuuniig nomhtgohod henii ch huch hursengui. 5 Tereer bulshnuudyn dund,
uuland odor shonogui orilj, chuluugaar ooriigoo delsene. 6 Yesusiig
holoos haraad, ter guin irj Tuund morgov. 7 Tegeed changa duugaar
hashhiran — Hamgiin Deed Burhany Huu Yesus ee, Tand bi yamar
hamaatai bilee? Bi Burhanaar Tanaas guiya. Namaig buu zovoogooch!
gelee. 8 Uchir ni Yesus — Buzar suns chi ene hunees gar gej aildsan ajee.
9 Yesus tuunees — Chamaig hen gedeg ve? gej asuusand ter — Bid
oluulaa uchir namaig Lyegion gedeg gev. 10 Tegeed ter Tuunees oorsdiig
ni ene nutgaas buu zailuulaach gej husemjlen guij ehlev. 11 Tend uuland
gahain ih sureg belchij bailaa. 12 Chotgoruud Yesusees — Bidniig gahai
uruu yavuulaach. Bid tednii dotor oryo gej guihad, 13 Yesus tedend
zovshoorov. Buzar sunsnuud huniig orhij, gahainuudad shuglev. Hoyor
myangaorchim gahain sureg egts ergees nuur uruu uhashiij nuurt
jivtsgeelee. 14 Gahaichid zugtaj, uuniig hot, tosgodod medegdev. Tegeed
humuus yuu bolsnyg uzeheer irjee. 15 Ted Yesus uruu ireed, chotgort,

«Lyegiond» ezemduulj baisan yag ter hun huvtsaslasan, eruul saruul suuj
baihyg haraad ihed aiv. **16** Uzsen humuus ter hund yuu tohioldsonyg bolon
gahainuudyn tuhai tedend yarij ogchee. **17** Ted Yesusiig nutgaasaa
yavahyg guij ehlev. **18** Yesusiig zavind suuh uyed chotgort ezlegdsen
baisan onooh hun oortei ni hamt baiya gej guisand, **19** Yesus
zovshoorsongui, harin tuund — Gertee, ooriinhon deeree och. Ezen chamd
yamar aguu zuils hiij, chamd herhen orshooloo uzuulsniig tedend medegd
gev. **20** Ter yavj, Yesus ooriinh ni toloo yamar aguu zuils hiij ogsniig
Dyekapol hemeeh gazart zarlaj ehlev. Hun bur gaihatsgaaj bailaa. **21**
Yesus zaviar nogoo ereg uruu dahin gatalj ireh uyed Tuun uruu olon hun
huran tsuglajee. Yesus nuuryn ereg deer baiv. **22** Sinagogiin ahlagchdyn
negen boloh Iair gegch hun irj, Yesusiig haraad hold ni unaj, — **23** Baga
ohin maani uhliin irmeg deer baina. Ta ochij mutraa taviach. Tegvel ter
mini edgej, amidrah baih gej ihed husemjlen guiv. **24** Yesus tuuntei hamt
yavahad hursan olon Tuuniig dagaj, buchin shahaldaj bailaa. **25** Arvan
hoyor jiliin tursh tsus alddag ovchtei baisan negen emegtei baiv. **26** Ter
emegtei olon emchiin gart shanalj, oortoo baisan bugdiig zartsuulsan
bolovch yamar ch tus bolsongui, harin ch biye ni ulam muudjee. **27**
Yesusiin tuhai sonssony daraa tereer humuusiin dunduur yavsaar Tuunii
ard ochij, gaduur huvtssand ni hurev. **28** Uchir ni ter — Herev bi zovhon
Tuunii huvtssand ni hurvel edgerne gej oortoo heljee. **29** Ter darui tuunii
tsus goojih ni tatarch, ovchnoos salsnaa biyeeree medrev. **30** Yesus ter
darui Ooroos ni huch garsnyg medeed, olon tumen uruu ergen harj, —
Hen Minii huvtssand hurev? gej asuulaa. **31** Shavi nar ni Tuund — Hursan
olon Tanyg shahaj baigaag Ta har l daa. Tegtel Ta "Hen Nadad hurev?"
geh yum gelee. **32** Yesus uuniig uildsen ter emegteig harah gej ergen
toirnoo ajiglav. **33** Yuu bolsnyg medsen ter emegtei aij chichirseer irj,
Yesusiin omno unav. Tegeed buh unenee heljee. **34** Yesus tuund — Ohin
mini, itgel chini chamaig edgeelee. Amar taivan yavj, zovlongoosoo
angijragtun gev. **35** Tuuniig iin aildaj baital sinagogiin ahlagchiin gerees
humuus irj — Tany ohin nas barchihlaa. Bagshid tovog udaad yaah ve?
gejee. **36** Gevch Yesus uuniig sonsood, sinagogiin ahlagchid — Buu ai.

Zovhon itge gej aildav. 37 Tegeed Ter Pyetr, Iakov, Iakovyn duu Iohan
naraas oor heniig ch Oorteigoo hamt yavahygzovshoorsongui. 38 Ted
sinagogiin ahlagchiin gert irev. Uimarsan, changaar uilj hailsan humuusiig
Ter harav. 39 Oruutaa Ter tedend — Yuund ta nar uimarch uilaldana ve?
Ene huuhed uheegui. Harin untaj baina gesend, 40 ted Tuuniig tohuurhan
ineeldej ehlev. Gevch Yesus buh huniig gargaj, zovhon onooh huuhdiin
aav eejiig ni Ooriinhoo nohdiin hamt avch huuhdiig tavisan oroond orov.
41 Huuhdiin garaas barij Ter tuund — Talita kum (orchuulbal «Byatshan
ohin mini, Bi chamd helj baina. Bos!») gej aildav. 42 Ter darui ohin
bosood yavj ehlev. Ter arvan hoyor nastai baijee. Ter darui ted bur gaihaj
orhiv. 43 Ter — Ene tuhai hen ch medeh yosgui gej tedend hatuu
sanuulaad, — Ohind ideh yum og gelee.

Mark 6

6:1 Yesus tendees yavj nutagtaa irev. Shavi nar ni Tuuniig dagaldan yavj
bailaa. 2 Amraltyn odor Yesus sinagogt surgaal zaahad sonsson olon
gaihaj, — Ene hun uuniig haanaas avav? Tuund yamar mergen uhaan
zayaasan yum be? Garaas ni yamar gaihamshigt uils garna ve? 3 Ene hun
chini Mariagiin huu mujaan bish bil uu? Iakov, Ios, Iuda, Simon naryn ah
bish uu? Ohin duu nar ni bidnii hamt end baigaa biz dee? gej Yesusiig yanz
yanzaar goochlov. 4 Yesus tedend — Esh uzuulegch ni ooriin ger, torol
sadnyhaa dund bolon nutgaasaa oor gazar hundlegdehgui baih ni ugui gej
aildav. 5 TendTer yamar ch gaihamshgiig uildej chadsangui. Harin ovchtei
baisan heden hun deer mutraa tavij edgeejee. 6 Tedend itgel baihguid
Yesus gaihaj bailaa. Tegeed Ter ergen toirny tosgodoor yavj, surgaal
aildav. 7 Yesus arvan hoyorygoo duudaj, buzar sunsiig zahirah erh medel
ogood, hoyor hoyoroor ni ilgeev. 8 Yesus tedend zaavarlan — Zamdaa
tayagaas oor yuut ch avch yavah yosgui. Talh ch bolohgui, uut huudii ch
bolohgui, hetevchindee zoos mongo ch avch yavj bolohgui. 9 Harin
shaahaigaa oms geed nemj — Tsamts davharlaj omsood hereggui gev. 10
Yesus tedend — Ta nar yamar aild orno, hotoos yavtlaa tendee bai. 11 Ali
neg gazar ta naryg huleej avahgui, ta naryg sonsohgui bol tendees

yavahdaa tednii esreg gerchlel bolgon holiinhoo toosyg segsren unagaarai
gejee. 12 Ted yavj, humuus gemshih yostoig tunhaglav. 13 Ted olon
chotgoriig zailuulj, ovchtei olon huniig tosoor toslon edgeejee. 14 Hyerod
Haan uuniig duulsan baiv. Uchir ni Yesusiin ner duurssan bailaa. Humuus
— Baptism hurteegch Iohan uhegsdees amiljee. Tiim uchraas Tuund
gaihamshigt huch baina gej yariltsaj baiv. 15 Harin zarim ni — Ter bol
Yelia, zarim ni — Ter bol ertnii esh uzuulegchdiin negnii l adil esh
uzuulegch baina gej bailaa. 16 Harin Hyerod uuniig duulaad — Minii
tsaazalsan Iohan amiljee gev. 17 Uchir ni Hyerod ooriinhoo duu Filipiin
ehner Hyerodiatai gerlesen tul tuunees bolj Iohanyg bariulan shorond
horiuljee. 18 Uchir ni Iohan Hyerodod — Duugiinhee ehneriig avah ni
huuli bus gej helsen baiv. 19 Hyerodia tuund horsoj, tuuniig alahyg
sanaarhsan avch chadsangui. 20 Uchir ni Hyerod Iohanaas aidag baisan
bogood tuuniig zovt shudarga, ariun hun gedgiig medej, Iohanyg
hamgaaldag baiv. Hyerod Iohanyg sonsohdoo teenegelzdeg ch durtaiyaa
sonsdog bailaa. 21 Huleesen odor ni irj, Hyerod torson odroo tohiolduulan
ihes deedes, myangatyn darga nar bolood Galilyn hundet humuust zoriulj
zoog barijee. 22 Hyerodiagiin ohin orj irj bujiglev. Hyerod bolon tend
baigsdad ohin ihed taashaagdjee. Haan ohind — Chi yuu hussenee nadaas
gui. Bi chamd tuuniig chini ogiye gev. 23 Tereer ohind olon udaa am
garch, — Chi nadaas yuug husne, bi tuuniig chini, haanchlalynhaa hagasyg
ch bolov chamd ogno gej amlav. 24 Ohin garch, eheesee — Bi yuu guih
ve? gej asuuhad eh ni — Baptism hurteegch Iohany tolgoig gejee. 25 Ohin
ter darui haany omno shalavhan ochij — Yag odoo baptism hurteegch
Iohany tolgoig tavgan deer tavij nadad ogohiig bi tanaas husej baina gej
helev. 26 Haan gunee haramssan bolovch zochid baisan tul, bas amlasan
uchir ohind tatgalzahyg hussengui. 27 Haan ter darui aluurchnyg yavuulj,
tuunii tolgoig avchrahyg tushaalaa. Ter ochood, shorond Iohanyg
tsaazaljee. 28 Tegeed tuunii tolgoig tavgan deer avchraad ohind ogohod,
ohin ehdee ogov. 29 Iohany shavi nar uuniig duulaad irj, tsogtssyg ni avch
hadan bulshind tavijee. 30 Elch nar Yesus uruu tsuglan irev. Ted hiisen,
zaasan buhnee Tuund ailtgalaa. 31 Ter tedend — Ta nar zeluud gazar uruu
och. Jaahan amar gejee. (Uchir ni tend olon hun irj, ochij, tedend yum ideh

ch tsag baisangui). 32 Tusdaa baihaar ted zeluud gazryg zuglen zaviar
yavav. 33 Humuus tednii hodlohiig haraad, olonh ni tanijee. Ted hot
buhnees hamtdaa ter zugt guiseer tednees uritaj tend hurev. 34 Yesus ereg
deer garahdaa, ui olon huniig haraad tedniig orovdov. Uchir ni humuus
honichingui honi met baiv. Ter tedend olon zuiliig zaaj ehlev. 35 Hediinee
tsag oroi bolohod shavi nar ni Tuun deer irj, — Ene gazar zeluud. Ali
hediin oroi bolchihloo. 36 Humuusiig yavuulya. Ted oir orchmyn tosgon,
suurin uruu ochood, oorsoddoo ideh yum hudaldaj avag gejee. 37 Getel
Yesus hariud ni — Ta nar tedend ideh yum og gev. Shavi nar ni Tuund —
Bid yavj, talhand hoyor zuun dyenar zartsuulj tedend ideh yum ogoh uu?
gehed, 38 Yesus tedend — Ta nart heden talh baina? Yav, har gej aildlaa.
Ted olj medeed, — Tavan talh, hoyor zagas baina gev. 39 Buh humuusiig
zulgen deer heseg hesgeer ni suulgahyg tedend Ter tushaav. 40 Ted
zuugaaraa, taviaraa heseg bolon suulaa. 41 Yesus tavan talh, hoyor
zagasyg avch, tenger ood shirten hunsiig yeroogood talhyg huvaaj,
humuust oguuleheer shavi nartaa ogov. Hoyor zagasyg ch bugded ni
huvaan hurteev. 42 Ted bugd tsomooroo idej tsadsan bailaa. 43 Ted talhny
helterhii, zagasny uldegdliig tsugluulahad arvan hoyor sags duurchee. 44
Tend talh idsen tavan myangan erchuud baisan yum. 45 Tsuglasan olnyg
Tereer taraan yavuulj baih zuuraa shavi naraa ter darui zavind suulgaj,
nuuryn nogoo zug deh Byetsaid uruu turuulj yavuulav. 46 Tedniig
yavuulsnyhaa daraa Ter zalbirahaar uul ood yavjee. 47 Oroi bolohod zavi
nuuryn dund, harin Yesus gantsaaraa gazar deer baiv. 48 Salhi soron yavj
baisan tul shavi nar ni seluurden huchee barj buig Ter haraad, shoniin
dorov deh manaany uyed Yesus nuuran deer alhaj, tedniig zutlen irj baiv.
Tednii hajuugaar ongoroh sanaatai yavj baital, 49 shavi nar ni Tuuniig
nuuran deer alhaj yavahyg haraad, hii uzegdel baina hemeen bodoj
hashhiraldav. 50 Uchir ni Tuuniig bugd harsan bogood ihed aijee. Gevch
ter darui Yesus tedentei yarij, — Zorigtoi bai. Bi baina. Buu ai gej tedend
aildav. 51 Tegeed tednii baigaa zavin deer Tuuniig garahad salhi zogsov.
Shavi nar ni bur ihed gaihav. 52 Uchir ni ted talhny yavdlyg oilgoogui,
harin ch tednii zurh hatuu baiv. 53 Ted hovsoor Gyennyesaryet nutagt

hurch zanguugaa ereg deer hayav. 54 Tedniig zavinaas buusan ter darui
humuus Yesusiig taniad, 55 buh nutgaar guin yavj, Tuuniig baigaa gej
sonsson gazar uruu ovchtei humuusiig devsgertei ni avchirj ehlev. 56
Tuuniig suurin, hot, tosgon, haa ch ochson olon tumen ovchtei humuusiig
olon holiin gazar avchirj baiv. Ted Yesusees ene humuusiig huvtsasnyhaa
hormoid zovhon gar hurguuleech gej guitsgaan, gar hursen bolgon
edgerch bailaa.

Mark 7

7:1 Iyerusalimaas irsen farisaichuud ba huuliin bagsh naryn zarim ni
Yesusiig hureelen tsutlarav. 2 Yesusiin shavi naryn zarim ni bohir buyuu
utaagaagui garaar talh idehiig ted harsan ajee. 3 (Uchir ni farisaichuud
bolon buh Iudyei hun ovog deedsiinhee ulamjlalyg sahij, herev garaa saitar
ugaagaagui l bol yum iddeggui baijee. 4 Ted zahaas irsniihee daraa
oorsdiigoo tseverleegui l bol yum iddeggui baiv. Ayaga, vaar, zes sav
suulgyn ugaalga geh met sahih yostoi ondoo olon yos tedend baijee). 5
Farisaichuud bolon huuliin bagsh nar — Yaagaad Tany shavi nar ovog
deedsiinhee yos zanshlaar yavalgui, harin bohir garaaraa talh idne ve? gej
Tuunees asuuhad 6 Yesus tedend — Hoyor nuurtei ta naryn tuhaid Isaia
zovoor esh uzuulsen bogood uuniig ingej bichsen. "Ene ard tumen
Namaiguruulaaraa hundetgedeg. Harin tednii zurh Nadaas als hol yum. 7
Ted humuusiin tushaalyg surgaal met zaaj, harin Nadad demii hooson
morgodog". 8 Burhany huuliudyg ta nar orhigduulan, hunii yos zanshild
barigddag geed, 9 Ter mon tedend handan — Ta nar yos zanshlaa sahihyn
tuld Burhany huuliudyg orhigduulahdaa garamgai yum. 10 "Etseg, ehee
hundel. Etseg, ehee muugaar helegch ni uheh yostoi" gej Mosye aildsan
shuu dee. 11 Harin ta nar "Herev hun etsegtee esvel ehdee «Tand tusalj
boloh baisan minii yamar ch zuil ni Korban (ter ni Burhand orgogdson
gesen ug yum)» gej helbel" geed, 12 ta nar ter hund etseg ehiinhee toloo
yuu ch hiihiig zovshoordoggui. 13 Ingej ta nar ulamjlan avsan yos
zanshlaaraa Burhany ugiig huchingui bolgodog. Uuntei adil olon zuiliig ta
nar uilddeg gej aildav. 14 Yesus dahiad olon tumniig Oor uruutaa duudaj,

tedend handan — Ta nar bugd Namaig sons. Oilgogtun. 15 Hunii dotor orj
tuuniig buzarlaj chadah yum hunii gadna yer baihgui. Harin hunees garch
baigaa yum huniig buzarladag. 16 Herev sonsoh chihtei hun baival
sonsogtun gej aildav. 17 Yesus hursan olnyg orhij,aild oroh uyed shavi nar
ni ene surgaalt zuirleliin tuhai lavlan asuuv. 18 Ter tedend — Ta nar bas
oilgoogui gej uu? Gadnaas hunii dotor oroh yamar ch yum huniig buzarlaj
chadahguig ta nar oilgohgui baina gej uu? 19 Uchir ni ter ni hunii zurhend
orohgui, harin hodoodond orood hayagdana gev. (Buh hool huns tsever
gedgiig Ter tiin ilerhiiljee). 20 Ter — Hunees garah yum l huniig
buzarladag. 21 Uchir ni dotroos, humuusiin zurhnees horon muu bodol,
sadar samuun, hulgai, allaga, zavhairal, 22 shunahairal, balmad yavdal,
mon zali meh, tachaangui baidal, ataarhal, gutgeleg, bardam zan,
munhaglal ni gardag. 23 Ene buh horon zuils ni dotroos garch huniig
buzarladag gej aildlaa. 24 Tendees Ter bosood, Tiriin duureg uruu yavjee.
Yesus negen aild orohdoo Ooriig ni hen ch buu medeesei gej hussen
bolovch nuutdaj chadsangui. 25 Byatshan ohind ni buzar suns shuglesen
negen emegtei Tuunii tuhai sonsood, ter darui irj Yesusiin hold unav. 26
Ter emegtei Sirofoyenik garaltai gryek hun baisan bogood ohinoos ni
chotgoriig hoon zailuulahyg Yesusees guij bailaa. 27 Yesus tuund —
Ehleed huuhdiig tsatga. Uchir ni huuhdiin talhyg avch nohdod hayah ni
zohisgui gehed, 28 harin ter emegtei Tuund — Tiim ee, Ezen. Gevch
shireen dor baigaa nohod hurtel huuhdiin hayasan uirmegiig iddeg shuu
dee gej hariulav. 29 Yesus tuund — Ingej helsen tul chi yav. Ohinoos chini
chotgor zailsan gelee. 30 Gertee ochood, ter huuhdee oron deeree hevtej
baihyg, chotgor zailuulagdsanyg uzev. 31 Yesus dahin Tiriin duurgees
yavj Sidonyg dairan Dyekapol duuregt baidag Galil nuur uruu ochiv. 32
Humuus Tuun uruu dulii, taltiraa heltei huniig avchirj tuunii deer mutraa
taviach gej Yesusees guijee. 33 Yesus ter huniig hursan olnoos zaiduu
avaachaad, huruutaa chihend ni hiij, nulimaad helend ni hurev. 34 Yesus
tenger ood shirten gun sanaa aldaad, tuund — Yeffata buyuu «Neegd» gej
tushaasand, 35 onooh hunii chih ni ongoij, helnii ni sogog arilj, zov yarih
bolov. 36 Hend ch yarij bolohguig Ter tedend tushaasan bolovch Tuuniig

horih tusam ted ulam bur zarlan tugeej bailaa. 37 Ted — Ter bugdiig
sainaar uildsen. Ter duliig sonsgoltoi bolgoj, helguig yaridag bolgoloo
hemeen yariltsaj unenhuu gaihaj baiv.

Mark 8

8:1 Dahiad ui tumen hun tsutlarsan ter odruuded humuus ideh yumgui
boljee. Yesus shavi naraa duudaj, tedend — 2 Bi hursan olnyg orovdoh
yum. Uchir ni ted end Nadtai hamt gurav honoloo. Tedend yamar ch ideh
yum alga. 3 Herev Bi tedniig gert ni olmon zelmuun butsaaval ted zamdaa
yadarch unah bolno. Tednii zarim ni holoos irjee gej aildav. 4 Shavi nar ni
Tuund — Hen ene zeluud gazar haanaas edgeer humuusiig tsatgah
hangalttai talh olj chadah bilee? gehed, 5 Yesus tednees — Ta nart heden
talh baina? gev. Ted — Doloo gelee. 6 Ter hursan olnyg gazar suutsgaa
hemeen tushaagaad, doloon talhyg avan talarhal orgood, huvaan humuust
uilchluulehiin tuld Ooriin shavi nartaa ogov. Shavi nar ni tedgeeriig hursan
olond taraav. 7 Tedend bas heden jijig zagas bailaa. Yesus tedgeeriig
yeroogood, edniig ch bas taraa gelee. 8 Humuus ideed tsadav. Tegeed ted
uldsen helterhiinuudiig ni tsugluulahad doloon tom sags duurchee. 9 Tend
dorvon myanga orchim hun bailaa. Daraa ni Ter tedniig yavuulav. 10
Yesus ter darui Ooriin shavi naryn hamt zavind suuj, Dalmanutyn orchimd
irlee. 11 Farisaichuud hurch ireed Yesusiig sorihyn tuld tengeriin neg
temdgiig uzuul hemeen Tuunees shaardaj, Tuuntei margaldaj ehlev. 12
Yesus Ooriin suns dotroo gunee sanaa aldaj — Yaagaad ene uyeiinhen
temdeg erelhiilne ve? Uneneer Bi ta nart heliye. Ene uyeiinhend yamar ch
temdgiig ogohgui gej aildlaa. 13 Tereer tedniig orhin zavindaa butsan suuj
nogoo ereg uruu yavav. 14 Ted talh avahaa martsan bogood zavind ni
gantshan talh l bailaa. 15 Yesus shavi nartaa zaavarlan — Seremjlegtun.
Farisaichuudyn bolon Hyerodyn horongonoos bolgoomjil gev. 16 Ted
oorsdod ni talh baihgui baisnyg oor hoorondoo shuun yariltsaj ehelsend,
17 Yesus medeed tedend — Talhgui baina gej yuund ta nar yariltsana ve?
Ta nar odoo hurtel oilgoogui, uhaaraagui baina gej uu? Ta nar chini
hatuurchihsan zurh setgeltei yum uu? 18 Nudtei atlaa ta nar harahgui baina

uu? Chihtei atlaa ta nar sonsohgui baina uu? Sanahgui baigaa yum bish biz
dee? 19 Bi tavan myangan hund tavan talh huvaan ogohod, ta nar heden
sags duuren iluudel talh tsugluullaa? gehed, ted Tuund — Arvan hoyor
gev. — 20 Bi dorvon myangan hund doloon talh huvaan ogohod ta nar
heden tom sags iluudel talh tsugluullaa? gehed, ted Tuund — Doloo gej
helev. 21 Yesus tedend — Ta nar odoo ch uhaarahgui baina uu? gesen
yum. 22 Tedniig Byetsaidad irehed humuus negen sohor huniig Tuun uruu
avchirj, tuund mutraa hurgehiig Yesusees guiv. 23 Yesus ter huniig garaas
ni hotolj tosgonoos gargaad, nud uruu ni nulimsny daraa, tuun deer mutraa
taviad tuunees — Chi yamar negen yum harj baina uu? gej asuuhad, 24
nogoo hun haraad — Bi humuusiig harj baina. Ted yavj bui mod met
haragdaj baina gej hellee. 25 Tegeheer ni Ter dahiad mutraa nuden deer ni
tavihad ter hun anhaaraltai harav. Tuunii nud ni zasarch, yum bugdiig sain
harah boljee. 26 Yesus tuund — Tosgond buu och geed ger uruu ni
yavuulav. 27 Yesus shavi narynhaa hamt Tsyezari Filippiin tosgon uruu
yavjee. Zamdaa Ter shavi naraasaa — Humuus Namaig hen gej yarij baina
ve? gej asuuhad, 28 ted Tuund — Baptism hurteegch Iohan gedeg. Zarim
ni Yelia gehed harin zarim ni esh uzuulegchdiin neg gedeg gev. 29 Yesus
tsaash ni tednees — Harin ta nar Namaig hen gej yaridag ve? gehed Pyetr
— Ta bol Hrist mon gej hellee. 30 Ter tedend hen ni ch Ooriinh ni tuhai
yarij bolohguig sanuulav. 31 Ter tedend Hunii Huu ih zovoh yostoig bolon
ahlagchid bolon ahlah tahilch nar, huuliin bagsh nart ad uzegdej aluulaad
gurav honogiin daraa dahin amilah tuhai zaaj ehlev. 32 Yesus uuniig il
shuluuhan aildsand, Pyetr Tuuniig hajuu tiish avaachaad, zemlej ehlev. 33
Getel Yesus ergehdee shavi naraa haraad, Pyetriig zemlen — Satan, Minii
araas tonil. Uchir ni chi Burhany yumyg bus, harin huniihiig l boddog gev.
34 Tereer hursan olnyg shavi narynhaa hamt duudaj, tedend handan —
Herev hen neg ni Minii araas yavahyg husvel, ter hun ooriigoo uguisgej,
zagalmaigaabarij Namaig dagag. 35 Uchir ni hen ooriin amiig avrahyg
husne, ter hun tuuniigee aldana. Harin hen Minii toloo, sain medeenii toloo
ooriin amiig aldana, ter hun tuuniigee avarna. 36 Uchir ni hun buh delhiig
olj avsan ch amia aldval yamar ashig baih bilee? 37 Amia solij avahyn tuld
hun yuugaa ogoh yum be? 38 Zavhai, nugelt ene uyeiinhen dotor hen

Nadaas bolon Minii ugnees ichne, Hunii Huu ch mon Etsgiinhee tsog
javhlan dotor ariun tenger elch naryn hamt ireh uyedee ter hunees ichih
bolno gej aiddav.

Mark 9

9:1 Yesus tedend aildruun — Uneneer Bi ta nart heliye. End baigaa
humuusiin zarim ni Burhany haanchlal huchnii hamt irehiig uzehees omno
uhliig amsahgui gev. 2 Zurgaan odriin daraa Yesus Ooriinhoo hamt Pyetr,
Iakov, Iohan naryg daguulan ondor uuland garchee. Ter tednii omno
huvirch oorchlogdov. 3 Huvtsas ni tsatsarsan tsav tsagaan ongotei boljee.
Ene delhiin yamar ch tsairuulagch tuun shig tsagaaruulj chadahgui. 4
Yelia, Mosyegiin hamt uzegdsen bogood ted Yesustei yariltsaj bailaa. 5
Pyetr Yesust — Bagsh aa, end baigaa ni bidend sain baina. Bid gurvan
tsatsar, negiig ni Tand, negiig ni Yeliad, negiig ni Mosyed barij ogiye gev.
6 Uchir ni ted aidast avtsan tul ter yuu gej helehee ch medehgui bailaa. 7
Getel uul garch, tedniig nomron avahad, uulnees — Ene bol Minii hairtai
Huu mon. Tuuniig sonsogtun geh duu garav. 8 Ted negen zereg ergen
toirnoo harj, gants Yesusees oor heniig ch olj harsangui. 9 Uulaas buun
yavahdaa Yesus tedend Hunii Huug uhegsdees amilah hurtel oorsdiin
uzsenee hend ch yarij bolohguig tushaav. 10 Ted ene utiig olgoj avan,
uhegsdees amilah gedeg ni yamar utgatai bolohyg oor hoorondoo
yariltsav. 11 Ted Tuunees — Yaagaad huuliin bagsh nar Yeliag ehleed
ireh yostoi gej yaridag yum be? gej asuujee. 12 Yesus tedend — Yelia
ehleed irj, buh zuilsiig sergeeh yostoi. Harin yaagaad Hunii Huugiin tuhai
Ter ih zovj, basamjlagdah yostoi gej bichigdsen bilee? 13 Bi ta nart heliye.
Yelia uneheer irsen. Tuunii tuhai bichigdsenii daguu ted yuu hussenee
tuund uildsen yum gelee. 14 Ted shavi nar uruu butsaj ireed, tedniig
toirson olon huniig bolon tedentei margaldaj bui huuliin bagsh naryg harav.
15 Ter darui buh hun Yesusiig harj ihed gaihaj, Tuuntei mendleheer
guilee. 16 Yesus tednees — Ta nar yuund tedentei margaldana ve? gej
asuuhad, 17 tsuglasan olnoos neg hun Tuund — Bagsh aa, bi suns
shugelsen huugee Tani uruu avchirsan yum. Ter suns huug mini helgui

bolgoson. 18 Huug mini ter ezemdeh bolgon tuuniig gazar shidej, huugiin
amnaas hoos tsaharch, shudeehavirch, biye ni hoshchihdog yum. Ter
sunsiig zailuulaach gej Tany shavi nart bi helsen bolovch ted chadsangui
gev. 19 Yesus tedend — Ee, itgelgui uyeiinhen, ta nartai Bi hedii udaan
baih yum be? Hedii hurtel Bi ta naryg tevchih yum be? Huugee Nad deer
avchir gelee. 20 Ted huug Tuun deer avchrav. Yesusiig harmagts, ter
darui monooh suns huug mash huchtei tatvalzuulj, gazar unagahad ter
amnaasaa hoos tsahruulan holboron onhorch garav. 21 Yesus huugiin
etsgees — Ter her udaan iim baidaltai baisan be? gej asuuhad, etseg ni —
Bagaasaa l iim baisan. 22 Ene suns huug mini honooh gej urgelj gal, usand
ch shiddeg bailaa. Harin herev Ta yuug ch hiij chaddag yum bol bidniig
orovdoj tuslaach gelee. 23 Yesus tuund — "Herev Ta chaddag bol" gev
uu? Itgeltei hund buh yum bolomjtoi gehed, 24 huugiin etseg ter doroo
hashhirch — Bi itgej baina. Itgelgui baigaad mini tuslaach gesend, 25
Yesus olon tumniig hurdan tsuglaj baigaag haraad, buzar sunsiig zemlej,
tuund — Helgui, dulii suns ee. Bi chamd tushaaj baina. Tuunees gar. Dahij
tuund buu or gej aildav. 26 Ter suns barhirch, huug mash huchtei
tatvalzuulan hayaad, tuunees garav. Huu huur met bolsond olon humuus
tuuniig — Ter uhchihlee gejee. 27 Harin Yesus garaas ni barij
ondiilgohod, huu bosov. 28 Yesusiig negenaild oroh uyed ni shavi nar ni
Tuunees — Yaagaad bid ter sunsiig zailuulj chadsangui ve? gej huvichlan
asuuhad, 29 Ter — Ene torol ni zovhon zalbirlaar l garch chadna gev. 30
Tendees garch, ted Galilyg dairch ongorov. Hen negen ni uuniig medehiig
Yesus hussengui. 31 Uchir ni Yesus shavi nartaa zaaj, tedend — Hunii
Huu humuusiin gart tushaagdana. Ted Tuuniig alna. Ter alagdsanaasaa
hoish gurav honogiin daraa amilah bolno gej aildav. 32 Gevch shavi nar
ene ugiig ni oilgosongui. Ted Tuunees asuuhaas ch aij bailaa. 33 Ted
Kapyernaumd irjee. Aild baihdaa Yesus — Zamdaa ta nar yuun tuhai
margaldaad baiv aa? gej tednees asuuv. 34 Gevch ted duugui bailaa. Uchir
ni shavi nar ni zamdaa hen hamgiin aguu ni boloh talaar hoorondoo
margaldjee. 35 Ter suugaad, arvan hoyorygoo duudaj, teDend — Herev
hen neg ni ehend baihyg husvel ter hun buhnii suulchiin hun bogood
bugdiin zarts bolog gej aildav. 36 Tereer huuhed avchraad, tednii dund

zogsoov. Yesus huuhdiig teverch, tedend handan — **37** Hen Minii nereer
iim huuhduudiin negiig huleen avna, ter hun Namaig huleen avna. Hen
Namaig huleen avna, ter hun Namaig bish harin Namaig ilgeegchTuuniig
huleen avch baigaa yum gej aildav. **38** Iohan Tuund — Bagsh aa, Tany
nereer chotgoruudiig zailuulj baisan huniig bid haraad tuuniig boliulahyg
oroldson. Uchir ni ter bidniig dagaj baigaagui shuu dee gehed, **39** Yesus
— Tuund buu saad bol. Minii nereer gaihamshgiig buteej bui hun daraa ni
udalgui Namaig muugaar helj chadahgui. **40** Uchir ni hen bidniig ul
eserguutsne, ter hun bidnii tald baina. **41** Uneneer Bi ta nart heliye. Hristiin
dagaldagchdyn huvid ene nereer chini hen ta nart ayaga us ogno, ter hun
shagnalaa aldahgui. **42** Hen Nadad itgedeg iim balchir humuusees negiig
budruulne, ter hun teermiin hund chuluu huzuundee zuuj, tengist
hayagdsan ni tuunii huvid deer baihsan. **43** Herev gar chini chamaig
budruulbel tastaj haya. Untarshgui galtai tamd hoyor gartai ochsonoos
amind tahir dutuu oroh ni chinii huvid deer yum. **44** Tend ot horhoi ni
uhehgui. Gal ni untrahgui. **45** Herev hol chini chamaig budruulbel tastaj
haya. Tamd hoyor holtei hayagdsanaas amind dogolon oroh ni chinii huvid
deer yum. **46** Tend ot horhoi ni uhehgui. Gal ni untrahgui. **47** Herev nud
chini chamaig budruulbel uhaj haya. Tamd hoyor nudtei hayagdsanaas
Burhany haanchlald orooson nudtei oroh ni chinii huvid deer. **48** Tend ot
horhoi ni uhehgui. Gal ni untrahgui. **49** Uchir ni hun bur galaar
davslagdana. **50** Davs ni sain bolovch herev amtgui bolbol ta nar tuuniig
yuugaar dahij davslag bolgoh bilee? Ta nar dotroo davstai bai. Biye
biyeteigee evtei baigtun gej aildlaa.

Mark 10

10:1 Tegeed Ter bosoj tendeesee Iudyein nutag bolon Iordany chanadad
ochiv. Dahiad l ui olon hun Tuun uruu tsuglahad, Ter Ooriin zanshsan
yosooroo tedniig surgaj ehlev. **2** Heden farisaichuud irj, Yesusiig sorij, er
hun ehnereesee salah ni huulid taarah esehiig asuujee. **3** Yesus hariud ni
tedend — Mosye ta nart yuu gej tushaasan be? gesend, **4** ted — Salaltyg
gerchilsen bichig uildeed ehnereesee salj bolohyg Mosye er hund

zovshoorson shuu dee gev. 5 Getel Yesus — Ta naryn zurh chini hatuu tul
Mosye ta nart tiim huuli bichij ogson yum. 6 Harin buteeliin ehnees
Burhan humuusiig er, emeer buteesen. 7 Tiim uchraas er hun etseg, ehee
orhij ehnerteigee negdene. 8 Hoyoul neg mahan biye bolno. Ted tsaashdaa
hoyor bish harin neg mahan biye mon. 9 Tiimees Burhany hamtad ni
holboson yumyg hen ch buu salgag gelee. 10 Aild baihdaa shavi nar ni ene
tuhai dahiad l Tuunees asuuv. 11 Yesus tedend — Ehnereesee salj, oor
emegteitei gerlegch hen ch ehneriinhee omno zavhairsan bolno. 12 Herev
ehner ni nohroosoo salj, oor eregteitei gerlevel, ter em zavhairsan bolno
gev. 13 Humuus Yesuseer huuhduuddee gar hurguulehiin tul Tuun uruu
huuhduudee avchirj bailaa. Harin shavi nar tedniig zemlev. 14 Yesus
uuniig haraad, uurlaj shavi nartaa — Huuhduudiig Nad uruu irehiig
zovshoor. Tedniig buu hori. Uchir ni Burhany haanchlal teden shig
humuusiinh yum. 15 Uneneer Bi ta nart heliye. Burhany haanchlalyg
huuhed adil huleej avaagui hen bolovch tend orohgui gej aildlaa. 16 Yesus
huuhduudiig teverch, teden deer mutraa taviad yeroov. 17 Tuuniig ayan
zamdaa garch yavahad ni negen hun guin irj, Tuunii omno sogdoj — Sain
Bagsh aa, monh amiig ovlon avahyn tuld bi yuu hiih ve? gej asuuv. 18
Yesus tuund — Chi yaagaad Namaig sain gej duudna ve? Burhanaas oor
hen ch sain bish. 19 "Hun buu al, buu zavhair, buu hulgail, buu hudal
gerchil, buu mehel, etseg ehee hundel" gesen huuliudyg chi medne shuu
dee gesend, 20 ter Tuund — Bagsh aa, ene bugdiig bi baga zaluugaasaa l
sahisan gev. 21 Yesus tuuniig shirten harj, hairlan — Chamd neg l yum
dutaj baina. Yavj, ooriin buh omchoo zarj yaduust og. Tegvel chi tengert
bayalagtai bolno. Tegeed irj, Namaig daga gej aildav. 22 Gevch ene
ugnees bolj onooh hunii tsarai ni baraij, gunigtai bolon yavaad ogov. Uchir
ni ter ih horongotei hun baijee. 23 Yesus toiruulj haraad Ooriin shavi
nartaa — Chineeleg humuusiin huvid Burhany haanchlald oroh ni yamar
hetsuu ve! gev. 24 Shavi nar Tuunii ugend gaihsan bolovch Yesus tedend
dahij — Huuhduud ee, Burhany haanchlald oroh ni yamar hetsuu ve! 25
Bayan hun Burhany haanchlald orohoos temee zuunii suvegcheer oroh ni
iluu hyalbar ajee gesend 26 ted bur ch iluu gaihaj, Tuund — Tegvel hen

avragdaj chadah yum be? getsgeev. 27 Yesus tedniig haraad — Ene ni
humuust bolomjgui bolovch Burhany huvid oor. Uchir ni Burhand buh
yum bolomjtoi gej aildav. 28 Pyetr Tuund — Har l daa. Bid buhniig orhiod
Tanyg dagasan geed yarij ehlev. 29 Yesus — Uneneer Bi ta nart heliye.
Hen Minii toloo bolon sain medeenii toloo ger ornoo, ah duu, egch
duugee, eh, etsgee, ur huuhed, edlen gazraa orhino, 30 ter hun odoo ene
uyed ger ornoo, ah duu, egch duugee, ehee, ur huuhed, edlen gazraa
havchlagatai hamt zuu dahin iluu avna. Mon ireh uyed monh amiig avna.
31 Gevch ehend baih olon hun suulchiinh bolno, suulchiinh ni ehniih bolno
gelee. 32 Ted Iyerusalim orohoor zamdaa yavj baiv. Yesus tednii omno ni
yavj bailaa. Ted gaihaj baisan bogood dagaldaj yavsan humuus ni aij baiv.
Yesus dahiad l arvan hoyorygoo tusad ni avch, Oort niyuu tohioldoh tuhai
tedend aildaj ehlev. — 33 Haragtun, bid Iyerusalimyg zorij yavna. Hunii
Huu ahlah tahilch nart bolon huuliin bagsh nart tushaagdah bolno. Ted
Tuund alah yal tulgaj, Tuuniig Hari undestend tushaana. 34 Ted Tuuniig
basamjilj, nulimj, tashuurdaad alna. Tegeed gurav honogiin daraa Ter
dahin amilna gev. 35 Zyebyedyeyen hoyor huu Iakov, Iohan nar Yesust
oirton irj Tuund — Bagsh aa, bid yuu ch guisan, tuuniig maani bidend hiij
ogohiig Tanaas husej baina gev. 36 Ter — Ta nart yuu hiij ogohiig Nadaas
husej baigaa yum be? gehed, 37 ted Tuund — Tany sur javhlan dotor
bidnii negiig Ooriin baruun gar taldaa, nogoog maani Ooriinhoo zuun tald
suulgaach gev. 38 Harin Yesus — Ta nar yuu guij baigaagaa medehgui
baina. Ta nar Minii uuh ayaganaas uuj, Minii hurtej baigaa baptismyg
hurtej chadah yum uu? gehed, 39 ted Tuund — Bid chadna gev. Yesus
tedend handaj — Minii uuh ayaganaas ta nar uuj, Minii hurtej baigaa
baptismyg ta nar hurteh bolno. 40 Harin Minii baruun, zuun tald suuh ni
Minii ogoh yum bish. Ene ni henii toloo beltgegdsen baina, tedend
ogogdono gej aildav. 41 Uuniig sonsood nogoo arav ni Iakov, Iohan nart
zevuutsjee. 42 Yesus tedniig Oor uruutaa duudaj, tedend — Hari
undestnuudiin zahiragchid gej tootsogdson humuus ard olnoo noyorhdog.
Ihes deedes ni tedniig erhendee bailgadgiig ta nar medne. 43 Harin ta
naryn dund tiim yum baij bolohgui. Hen ta naryn dund aguu bolohyg
husne, ter hun ta naryn zarts bolog. 44 Mon hen ta naryn dund terguund

baihyg husne, ter hun bugdiin bool bolog. 45 Uchir ni Hunii Huu hurtel
uilchluulehiin tuld bus, harin uilchlehiin tuld, mon Ooriin amiig olny toloo
zolios bolgon ogohiin tuld irsen yum gej aildlaa. 46 Ted Iyerihod irev.
Yesus Ooriin shavi nar bolood olon tumnii hamt Iyerihogoos garch yavtal
Timain huu Bartimai gegch sohor guilgachin zamyn hajuud suuj baiv. 47
Nazaryn Yesus yavj baigaag ter duulaad — Davidyn huu Yesus ee,
namaig orshoogooch gej hashhirch ehlev. 48 Olon hun duugui bai hemeen
tuund hatuu helsen bolovch ter harin ch bur — Davidyn huu, namaig
orshoogooch gej ulam ih hashhirsaar baiv. 49 Yesus zogson — Tuuniig
naash duud gelee. Ted sohor eriig duudaj, tuund — Zorigtoi bai, bos. Ter
chamaig duudaj baina gev. 50 Ter gaduur huvtssaa tailj hayaad usren
bosoj, Yesus uruu ochiv. 51 Yesus tuund — Chinii toloo yuu hiij ogohiig
chi Nadaas husej baina ve? gehed, sohor er Tuund — Bagsh aa, bi dahin
haraatai bolmoor baina gejee. 52 Yesus tuund — Yav. Itgel chini chamaig
edgeelee gej aildahad onooh hun ter darui dahin haraa orj, zamaar
Yesusiig dagalaa.

Mark 11

11:1 Ted Iyerusalimd, Chidun uulyn oiroltsoo Byetfag bolon Byetsaidad
oirton irjee. Yesus shavi naraasaa hoyor huniig yavuulj, 2 tedend — Esreg
tadd chini baigaa suurin uruu yav. Tend ochson ter darui uyaatai, hun
hezee ch unaj baigaagui dudrang olno. Uyaag ni tailaad, end avchir. 3
Herev hen negen hun ta naraas "Ta nar yaagaad ingej baina?" gej asuuval
"Ene dudran Ezend heregtei. Udahgui ter uuniig chini butsaaj yavuulna"
gej heleerei gev. 4 Ted yavj, gudamjind haalgany gadaa uyaatai dudrang
olj, uyaag ni tailav. 5 Tend zogsoj baisan humuusiin zarim ni — Ta nar yuu
hiij baigaa yum be, dudrangaa uyaanaas ni tailj baigaa yum uu? gehed, 6
ted Yesusiin aildsany daguu helehed humuus tedniig yavuulav. 7 Ted
dudrang Yesus uruu avchraad, deer ni huvtssaa tohohod Yesus mordov. 8
Olon humuus huvtssaa, zarim ni talbaigaas tsavchij avchirsan nailzuuryg
zam deer devsjee. 9 Omno hoino ni yavsan humuus hashhiraldan —
Hosanna! Ezenii nereer Iregch ni yerooltei yee! 10 Bidnii etseg Davidyn irj

bui haanchlal yerooltei. Hamgiin deeded Hosanna! getsgeej bailaa. 11
Yesus Iyerusalimd irj, sumd orov. Ergen toirnoo harsany daraa tsag
hediinee oroi bolson tul Yesus arvan hoyorynhoo hamt garch Byetanyg
zuglev. 12 Margaash ni tedniig Byetanaas garah uyed Yesus olsjee. 13
Tegeed holoos navchit injriin modyg harj, modnoos yum olj yuu magad
geed yavlaa. Ter hurch ireed navchnaas oor yuu ch olsongui. Uchir ni
injriin uliral boloogui baiv. 14 Yesus ter modond — Chamaas hen ch
hezee ch dahij jims buu ideg! gev. Shavi nar ni sonsoj bailaa. 15 Ted
Iyerusalimd irtsgeelee. Yesus sumd orood, tend yum hudaldaj baisan bolon
hudaldan avch baisan humuusiig hooj ehlen, mongo solidog humuusiin
shireenuudiig, tagtaa zarj baisan humuusiin sandluudyg ni homruulj
unagaav. 16 Tereer sav suulga zooj sumeer dairch yavahyg hend ch
zovshoorsongui. 17 Yesus surgan, tedend handan — "Minii ger bol buh
undestnii zalbirlyn ger gej nerlegdene" gej bichigdeegui gej uu? Getel ta
nar tuuniig deeremchdiin uur bolgojee gev. 18 Ahlah tahilch nar bolon
huuliin bagsh nar uuniig sonsood, Yesusiig honooh arga zamaa haij bailaa.
Uchir ni olon tumen bugd Tuunii surgaalyg sonsood gaihaj baisan tul ted
Yesusees aij baisan yum. 19 Oroi boloh burd ter hotoos garch yavdag
bailaa. 20 Oglooguur ter haviar ongoron yavahdaa nogoo injriin mod
undesneesee ehlen hatsanyg ted uzev. 21 Pyetr sanaj, — Bagsh aa,
haraach! Tany haraasan injriin mod hatchihaj gehed 22 Yesus tedend
hariulan — Burhand itgegtun. 23 Uneneer Bi ta nart heliye. Hen bolovch
ene uulandhandan "Orgogdoj tengist hayagdagtun" gej helehdee
zurhendee ergelzelgui, harin helj baigaa ni butne gedegt itgevel ter chini
yosoor bolno. 24 Tiim uchir Bi ta nart heliye. Ta nar yuuny toloo zalbirch,
guij baina, tuuniigee avsan gedegtee itgegtun. Tegvel ter chini yosoor
bolno. 25 Ta nar zalbiran zogsohdoo, herev hen negnii esreg yamar negen
yum chamd baigaa bol uuchil. Tegvel tenger deh Etseg chini mon ta naryn
hilentsiig uuchlah bolno. 26 Harin hervee ta nar uuchlahgui bol, tenger deh
Etseg chini mon ta naryn hilentsiig uuchlahgui gev. 27 Ted dahin
Iyerusalimd irev. Yesusiig sum dotor yavj baital ni ahlah tahilch nar,
huuliin bagsh nar bolon ahlagchid Tuun uruu hurch ireed, 28 Tuunees —
Ta yamar erh medleer edgeeriig uildene ve? Edgeeriig uildeh erh medliig

hen Tand ogov? gej asuuhad, 29 Yesus tedend — Ta naraas Bi neg yum
asuuya. Ta nar Nadad hariul. Tegvel yamar erh medleer edgeeriig uildej
baigaagaa Bi ta nart heleh bolno. 30 Iohany baptism tengerees uu, esvel
hunees irsen uu? Nadad hariulaach gev. 31 Ted oor hoorondoo — Herev
bid "Tengerees" geed helchihvel, Ter "Tegvel yaagaad ta nar tuund
itgeegui yum be?" gej helne dee. 32 Harin "Hunees" gej helbel... gej
yariltsav. Ted hursan olnoos aij bailaa. Uchir ni buh hun Iohanyg esh
uzuulegch gej uzdeg baisan yum. 33 Tegeed ted Yesust — Bid medehgui
gej hariulahad ni Yesus — Bi ch gesen yamar erh medleer edgeeriig uildej
baigaagaa ta nart helehgui gev.

Mark 12

12:1 Yesus surgaalt zuirleleer tedend aildan ehlev. — Negen hun usan
uzmiin tsetserleg baiguulj, uuniigee toiruulan hashaa barij, usan uzem
shahah savyg suulgah gazryg maltaj, tsamhag bosgojee. Uuniigee usan
uzmiin tarialanchdad tureesleed, ayand yavj gene. 2 Urgats huraah tsag
bolohod tereer tarialanchdaas usan uzem avchruulahaar booloo ilgeev. 3
Ted boolyg ni barij avch, zodood gar hooson butsaajee. 4 Ter dahin oor
booloo tarialanchid uruu yavuultal tolgoig ni haga tsohij, gutaan
doromjiljee. 5 Ter oor negniig ilgeetel, ted tuuniig ni alav. Oor olon huniig
ch mon adil zarimyg ni zodoj, zarimyg ni aljee. 6 Ilgeeh gantshan hun
tuund uldsen ni hairtai huu ni bailaa. Ter hun "Ted minii huug hundetgene"
geed huutee hamgiin suuld teden uruu yavuulav. 7 Harin usan uzmiin
tarialanchid biye biyedee "Ene chini ov zalgamjlagch baina. Irtsgee.
Tuuniig alchihya. Omch ni bidniih bolno" getsgeej, 8 tuuniig barij avch,
alaad usan uzmiin tsetserlegees gargan hayajee. 9 Tegvel usan uzmiin
tsetserlegiin ezen yuu hiih ve? Ter irj, usan uzmiin tarialanchdyg honooj
tsetserlegee oor humuust ogno. 10 Ta nar"Barilgachdyn golson chuluu
bulangiin tulguur chuluu bolov. 11 Ene ni Ezenees irsen bogood Bidnii
nudend gaihaltai yum" gesen Sudryg unshaagui gej uu? gelee. 12 Ted
Yesusiig barihaar zavdaj baisan bolovch ard olnoos aiv. Uchir ni Yesus
oorsdiinh ni esreg surgaalt zuirlel aildsanyg humuus oilgoson baiv.

Tiimees ted Yesusiig orhij yavlaa. 13 Ted Tuuniig ugend ni urhidaj barihyn
tuld farisai bolon hyerodynhny zarim humuusiig Yesus uruu yavuulav. 14
Ted ireed Tuund — Bagsh aa, bid Tany unench hiigeed hend ch tal
zasdagguig tani bolon heniig ch yalgadaggui, harin Burhany zamyg
uneneer zaadgiig tani medne. Tsyezarit alban tatvar toloh ni huulid niitseh
uu, esvel ugui yuu? Bid toloh yostoi yuu, esvel toloh yosgui yuu? gej
asuutal, 15 Yesus tedniig hoyor nuur gargaj baigaag ni medeed, tedend —
Ta nar Namaig yuund sorino ve? Nadad dyenar uzuul gev. 16 Ted neg
dyenar avchirsand Yesus — Ene henii durs, bichees ve? gehed, ted —
Tsyezariinh gelee. 17 Yesus tedend — Tsyezariin yumyg Tsyezarit og.
Burhany yumyg Burhand og gej aildlaa. Ted Tuuniig gaihatsgaav. 18
(Amilalt gej baihgui hemeen yaridag) sadukaichuudyn zarim ni Yesus uruu
irj, Tuuniig baitsaan, — 19 Bagsh aa, Mosye "Herev hen negnii chini ah
nas barj, ehner ni huuhedgui uldvel, duu ni ter emiig ehneree bolgon avch
ahdaa ur udmyg ni toruulj osgo" gej bichsen. 20 Ah duu doloon hun baijee.
Uutan ni ehner avch gene. Nas barahdaa ur udmaa uldeesengui. 21 Hoyor
dahi ni ter emiig avch, nas barahdaa ur udmaa uldeesengui. Gurav dahi ni
ch bas adil. 22 Tegseer doluulaa ur udmaa uldeesengui. Etsest ni ter
emegtei bas nas barjee. 23 Amilaltad ted amilahad ter henii ehner boloh
ve? Yaagaad gevel ter doloo bugdeeree tuuniig ehneree bolgon avsan shuu
dee gehed ni 24 Yesus tedend — Ene chini ta nar Burhany huchiig ch,
Sudryg ch oilgooguigees tooroldoj baigaa hereg bus uu? 25 Uchir ni
uhegsdees amilahad ted gerleh ch ugui, hadamd garah ch ugui. Harin ted
tenger deh tenger elch nartai adil bolno. 26 Harin uhegsed dahin amilah
tuhaid Mosyegiin nomyn butny tuhai hesegt Burhan Mosyed "Bi bol
Abrahamyn Burhan, Isaakiin Burhan, Iakovyn Burhan" gej aildsanyg ta nar
unshaagui yuu? 27 Ter bol uhegsdiin bus, harin amidyn Burhan. Ta nar
ihed tooroldjee gej aildav. 28 Huuliin bagsh naryn neg ni irj, tednii
margaldahyg sonsood, Yesus tedend sain hariulsnyg medej, Tuunees —
Yamar tushaal ni buhnii ehend baih ve? gej asuulaa. 29 Yesus — Ehniih ni
"Sons, Izraili aa! Bidnii Burhan Ezen bol gants Ezen mon. 30 Chi ooriin
Burhan Ezeniig buh zurh, buh setgel, buh oyuun uhaan, buh hucheeree
hairlagtun" gesen ni yum. 31 "Chi horshoo oor shigee hairla" gesen ni

hoyor dahi ni yum. Edgeerees iluu oor aguu tushaal baihgui gelee. 32
Huuliin bagsh Tuund — Tiim ee, Bagsh aa, Ter bol Gants bogood Tuunees
oor negen baihgui gej Ta uneneer aildlaa. 33 Tuuniig buh zurh, buh oyuun
uhaan, buh hucheeree hairlaj, horshoo oor shigee hairlah ni buh shataalt
tahil hiigeed orgoluudees ch aguu ih yum gev. 34 Tuunii uhaalgaar
hariulahyg Yesus haraad, tuund — Ta Burhany haanchlalaas holgui baina
gelee. Uunees hoish hen ch dahij Tuunees yum asuuhyg zurhelsengui. 35
Yesus sumd zaaj baisan shigee, — Yaagaad huuliin bagsh nar Hrist bol
Davidyn huu gej yaridag ve? 36 David ooroo Ariun Sunseer"Ezen minii
Ezend «Bi Chinii daisnuudyg hol dor chini tavih hurtel Minii baruun gart
zalragtun» gev" gej helsen. 37 David ooroo Tuuniig "Ezen" gej duudsan.
TegvelTer yaaj tuunii huu baij taarah ve? gej aildav. Ui olon hun Tuuniig
bayartaigaar sonsoj baiv. 38 Ter Ooriin surgaaldaa aildruun — Huuliin
bagsh naraas seremjlegtun. Ted urt nomrogtei yavj, hol ihtei gazruudad
hundluulen mendluuleh durtai. 39 Mon ted sinagoguudad terguun suudald,
nairan deer hoimort zalrah durtai bogood 40 belevsen emegteichuudiin
geriig tsolmoj, udaan zalbirch bui dur uzuuldeg. Ed nar ulemj shiitgel
huleene gev. 41 Ter erdenesiin sangiin esreg tald suugaad, erdenesiin sand
olon tumen herhen zes zoos hiihiig ajiglaj baiv. Olon bayachuul ih
hemjeegeer ni hiij bailaa. 42 Negen yaduu belevsen emegtei irj, neg
kodrant boloh hoyor jijig zes zoos hiijee. 43 Yesus Oor uruugaa shavi
naraa duudaad — Uneneer Bi ta nart heliye. Yaduu belevsen ene emegtei
erdenesiin sand ogson buh humuusees iluug ogloo. 44 Yaagaad gevel
humuus bugd iluudleesee hiisen. Harin ene emegtei yaduu hernee oort
baisan bugdiigee, amin zuulgandaa heregtei baisan buhnee ogloo gej
aildav.

Mark 13

13:1 Yesusiig sumees garah uyed shavi narynh ni neg ni — Bagsh aa,
haraach, yamar tom chuluunuud ve, yamar surleg barilguud ve? gehed 2
Yesus tuund — Chi edgeer aguu barilguudyg harj baina uu? Neg ch
chuluu nogoo chuluun deer davharlagdaj uldehgui. Butd nurah bolno gev.

3 Sumiin esreg tald baidag Chidun uulan deer Yesusiig suuj baihad ni
Pyetr, Iakov, Iohan, Andryei nar huvichlan, Tuunees asuuj — 4 Hezee tiim
yum boloh yum be? Ter buhen biyelegdeh uyed yamar temdeg bii boloh
ve? Bidend heleech hemeev. 5 Yesus tedend — Ta naryg hen ch
tooruulehguin tuld ta nar bolgoomjlogtun. 6 Olon hun Minii nereer irj, "Bi
bol Ter" gej heleed olon huniig toorolduulne. 7 Ta nar dain bolon dain
dajny surag chimee sonsvol, buu ai. Tedgeer ni boloh yostoi yum. Harin
ene ni haraahan togsgol bishee. 8 Uchir ni undesten undestniihee esreg,
haanchlal haanchlalynhaa esreg bosno. Olon gazar hodloltuud bolno. Bas
olsgolonguud bolno. Edgeer ni torohovdoltiin zovhon ehlel ni yum. 9
Harin seremjtei baigtun. Uchir ni humuus ta naryg shuuhed tushaaj,
sinagoguudad ta naryg tashuurdana. Ta nar Minii toloo gerchlel bolon
zahiragchid, haadyn omno zogsoh bolno. 10 Ehleed sain medee buh
undestend tunhaglagdsan baih yostoi. 11 Ted ta naryg barij, tushaah uyed
yuu heleh tuhaid uridaas buu sanaa zov. Harin ter tsagt ta nart yuu
ogogdono, tuuniig hel. Yaagaad gevel yarigch ni ta nar bish, harin Ariun
Suns yum. 12 Ah ni duugee, etseg ni huuhdee uheld tushaana. Huuhduud
ni etseg ehee eserguutsen bosoj, tedniig alna. 13 Ta naryg Minii neriin
toloo bugd uzen yadah bolno. Harin etssiig hurtel tevchsen hun avragdah
bolno. 14 Harin ta nar jigshuuriin buzar yum ni baih yosgui gazar baihyg
harval (unshigch ni oilgog), ter uyed Iudyeid baigaa humuus uuls uruu
zugtag. 15 Baishingiin deever deer baigaa ni buu buug, esvel gereesee
yamar negen yum avahaar buu orog. 16 Talbaid baigaa ni huvtssaa
avahaar buu butsag. 17 Harin ter odruuded jiremsen emegteichuud bolon
hohuul huuhedtei emegteichuud zolgui yee! 18 Gevch ene ni ovol
tohioldohguin tuld zalbiragtun. 19 Yuu gevel ter odruud ni Burhany
buteesen buteeliin ehnees onoog hurtel boloogui, mon dahij hezee ch
bolohgui tiim gai gamshgiin uye baih bolno. 20 Herev Ezen ter odruudiig
boginosgooguisen bol neg ch mahan biye avragdahgui baih baisan. Harin
Ter songoson humuusiinhee toloo ter odruudiig boginosgoson yum. 21
Herev hen negen ta nart "Haragtun, Hrist end baina", esvel "Haraach, Ter
tend baina" gevel tuund buu itge. 22 Uchir ni huuramch Hristuud bolon
huuramch esh uzuulegchid garch irj, herev bolomjtoi bol songogdogsdyg

tooroldduulehiin tuld temdguud bolon gaihamshguudyg haruulah bolno. 23
Harin bolgoomjlogtun. Uzegtun. Bi ta nart buhniig uridaas helsen. 24
Harin ter odruuded terhuu gai gamshgiin daraa nar haranhuilj, sar
gereltehgui, 25 odod tengerees unaj, tenger deh huchnuud segsregdeh
bolno. 26 Tegehed Hunii Huu aguu sur huch, aldryn hamt uulen dund
irehiig ted harna. 27 Daraa ni Ter tenger elch naryg ilgeej, Ooriin
songogdogsdyg delhiin hamgiin hyazgaaraas tengeriin hayaa hurtel dorvon
salhinaas tsugluulna. 28 Odoo injriin modnoos surgaalt zuirleliig surch av.
Injriin modny mochir hediinee zoolorch, navchis gargah uyed zun oirtjee
gedgiig ta nar meddeg. 29 Tuunchlen ene buhen tohioldohyg haraad,
Tuunii oirhon baigaag, uuden deer chini baigaag ta nar bas meddeg. 30
Uneneer Bi ta nart heliye. Ene bugd bolohoos omno ene uyeiinhen ongoron
odohgui. 31 Tenger, gazar ongoron odoh bolovch, Minii ugs ongorohgui.
32 Harin ter odor, tsagiig hen ch medehgui. Tenger deh tenger elch nar ch,
Huu ch medehgui. Harin gantshan Etseg medne. 33 Anhaar, sonor
seremjtei baigtun. Uchir ni terhuu tovloson tsag hezee baihyg ta nar
medehgui. 34 Ene ni geree orhij, booluuddaa uureg ogch, hun burd hiih
ajlyg ni onooj, mon haalgachdaa seremjtei baihyg tushaagaad ayand yavj
bui huntei adil yum. 35 Tiimees sonor seremjtei baigtun. Uchir ni geriin
ezen oroi yum uu, esvel shono dund, esvel tahia dongodohod, esvel ogloo,
hezee irehiig ta nar medehgui. 36 Ter genet ireed, ta naryg untaj baihyg
chini harah vii. 37 Bi ta nart helj baigaagaa bugded helj baina. "Sonor
seremjtei baigtun" hemeen aildav.

Mark 14

14:1 Hoyor honogiin daraa Deeguur Ongoroh ba IsgeeguiTalhny Bayar
baiv. Ahlah tahilch nar bolood huuliin bagsh nar Yesusiig dalduur herhen
barivchilj, honoohiig oroldoj baiv. 2 Ted — Bayaryn uyeer bolohgui.
Tegvel olon tumnii dotor uimeen samuun bolj magadgui hemeetsgeev. 3
Yesusiig Byetand, uyaman ovchtei Simony gert tuhlan baihad ni goltgonon
savtai tsever nardyn ih unetei unert tosyg barisan emegtei orj irjee. Ter
emegtei savyg hagalaad, Yesusiin tolgoi deer tos tsutgav. 4 Getel zarim ni

durguitsen oor hoorondoo heleltsej — Yuund ene tosyg ingej urne ve? 5
Ene tosyg gurvan zuu garui dyenaraar zarj, yaduust ogch boloh baisan
shuu dee geed ted tuuniig zemlejee. 6 Harin Yesus — Tuuniig orhi. Ta nar
yuund tuund tovog udna ve ? Ene emegtei Nadad sainyg uildsen. 7 Uchir
ni ta nar urgelj yaduustai tsug baina. Hezee hussen tsagtaa ta nar tedend
sainyg uildej chadna. Harin ta nar Nadtai urgelj tsug baihgui. 8 Ter hiij
chadahaa l hiisen. Orshuulahad beltgej ter Minii biyeiig uridaas tosolloo. 9
Uneneer Bi ta nart heliye. Sain medee buh delhiin haa ch tunhaglagdsan,
mon ene emegteig dursaj, tuunii uils yarigdah bolno gej aildav. 10 Arvan
hoyoryn neg baisan Iskariotyn Iudas Yesusiig barij ogohiin tuld ahlah
tahilch nar uruu yavlaa. 11 Ted uuniig sonsood, bayarlaj tuund mongo
ogno gej amlav. Bolomjtoi tsagt Yesusiigyaaj barihyg ter erelhiilj ehlev.
12 Isgeegui Talhny Bayaryn ehnii odor, Deeguur Ongoroh Bayaryn
hurgyg tahih uyed Tuunii shavi nar ni — Ta bidniig haashaa yavuulj,
Ooriin ideh Deeguur Ongoroh Bayaryn zoogiig belduulmeer baina ve?
gev. 13 Yesus shavi naraasaa hoyor huniig yavuulj, tedend — Hot uruu or.
Vaartai us avch yavaa hun ta nartai taaraldana. Tuuniig daga. 14 Ter
haashaa orno, ter geriin ezend "Bagsh «Shavi narynhaa hamt Deeguur
Ongoroh Bayaryn zoog ideh Minii zochny oroo haana baina?» gej heluulj
baina" gej hel. 15 Tegeed ter ooroo ta nart zassan, belen deed tom oroog
uzuulne. Tend ta nar bidend zoog beld gej aildav. 16 Shavi nar ni garch
yavj, hotod irjee. Tegeed Yesusiin aildsan yosoor ailaa olj, ted Deeguur
Ongoroh Bayart beldev. 17 Oroi bolohod Yesus arvan hoyorynhoo hamt
irlee. 18 Ted tuhlan suugaad idej baih uyed Yesus — Uneneer Bi ta nart
heliye. Ta naryn neg ni buyuu Nadtai hamt hoolloj bui hun Nadaas urvana
gelee. 19 Ted gunigtai bolon, neg negeeree Tuund — Bi lav bish biz dee?
gelee. 20 Yesus tedend — Ter ni arvan hoyoryn neg, Nadtai hamt neg
huland gar durj baigaa neg ni mon. 21 Yaagaad gevel Hunii Huu Ooriinh
ni tuhai bichigdsenchlen yavna. Harin Hunii Huug bariulah ter hun zolgui
yee! Ter hun toroogui baisan bol deer baih baisan gej aildav. 22 Tedniig
zooglon baih zuur Yesus talh avaad yeroosnii daraa, huvaan tedend
ogood, — Uuniig av. Ene bol Minii biye gev. 23 Ter ayaga avch, talarhal
orgood, ayagaa tedend ogov. Ted tsomooroo tuunees uulaa. 24 Yesus

tedend — Ene bol Minii gereenii tsus bogood olny toloo ursah bolno. 25
Uneneer Bi ta nart heliye. Bi Burhany haanchlald dahin shineer dars uuh
ter odriig hurtel usan uzmiin dars dahin hezee ch uuhgui gej aildav. 26
Magtuu duulsnyhaa daraa, ted Chidun uul ood yavtsgaav. 27 Yesus tedend
— Ta nar bugd buderne. Uchir ni "Bi honiching tsohij unagahad honin
sureg tarj butarna" gej bichigdsen bilee. 28 Harin Bi amiluulagdsanyhaa
daraa, ta naraas omno Galild ochno gev. 29 Getel Pyetr Tuund —
Hediigeer buh humuus budersen ch bi budrehgui gehed, 30 Yesus tuund
— Uneneer Bi ta nart heliye. Onoodor, ene shono azargan tahia hoyor
udaa dongodohoos omno chi ooroo Namaig gurvan udaa uguisgene gev.
31 Gevch Pyetr bur ih huchlen — Bi hichneen Tantai hamt uheh yostoi
bolson ch Tanyg uguisgehgui gev. Ted bugdeeree bas tegj helj bailaa. 32
Ted Gyetsyemani gedeg gazar irev. Yesus shavi nartaa — Namaig
zalbirah zuur end suutsgaaj bai geed, 33 Ter Ooriin hamt Pyetr, Iakov,
Iohan naryg avch yavav. Yesus ihed zovj, shanalj ehlev. 34 Yesus tedend
— Setgel mini uhtlee shanalj baina. End uldeed, sergeg bai gev. 35 Yesus
tednees jaahan tsaashaa yavaad, gazar unaj, herev bolomjtoi bol terhuu
tsag Ooriinh ni hajuugaar ongorson baihyn tuld zalbirav. 36 Yesus — Aav
aa, Etseg mini! Tand buh yum bolomjtoi. Ene ayagyg Nadaas zailuulaach.
Gevch Minii husej baigaag bus, harin Ta yuu husej baigaagaa uild gelee.
37 Yesus irj, tednii untaj baihyg haraad, Pyetrt — Simon, chi untaj baina
uu? Gantshan tsag seruun baij chi chadsangui yuu? 38 Sorigdohguin tuld
sergeg bai, zalbir. Suns ni husej baina, harin mahan biye sul doroi gelee.
39 Yesus dahin yavj, omnoh ugee helen zalbirav. 40 Ter dahin irj, tednii
untaj baihyg harav. Uchir ni tednii nud anildaj baiv. Ted Yesust yuu gej
hariulahaa ch medsengui. 41 Yesus gurav dahi udaagaa irj, tedend — Ta
nar odoo hurtel untaj, amarsaar baina uu? Odoo bolloo. Tsag irlee.
Haragtun, Hunii Huu nugeltnuudiin gart tushaagdaj baina. 42 Bos,
yavtsgaaya. Haragtun, Namaig bariulah hun oirton baina gelee. 43 Tuuniig
aildaj baih zuur, ter darui arvan hoyoryn neg boloh Iudas ahlah tahilch nar,
huuliin bagsh nar bolon ahlagchdaas ild, shiidemtei boon humuusiig
daguulan hurch irev. 44 Tuunees urvaj baisan negen ni tedend — Bi heniig
unsene, Ter ni mon. Tuuniig barij, hamgaalalttaigaar avch yav gej helsen

bailaa. 45 Iudas ireed, ter darui Yesus uruu ochij, «Rabbi!» geedTuuniig
unsev. 46 Ted Tuuniig barin, barivchillaa. 47 Getel derged ni zogsogsdoos
neg ni ildee sugalj terguun tahilchiin boolyg tsohij, chihiig ni tas tsavchsan
bailaa. 48 Yesus tedend aildruun — Ta nar Namaig deeremchin barihtai
adil sanan ild, shiidemtei irev uu? 49 Odor bur Bi sumd ta nartai hamt baij,
zaaj baisan. Ta nar Namaig bariagui. Gevch ene ni Sudar biyelegdehiin
tuld bolloo gej aildlaa. 50 Shavi nar tsomooroo Yesusiig orhiod, zugtav.
51 Nutsgen biyen deeree daavuun huchlaganaas oor yuu ch nomroogui
negen zaluu er Yesusiig dagaj bailaa. Tuuniig humuus barij avtal, 52 ter
huchlagaa ardaa hayaad nutsgen chigeeree zugtjee. 53 Ted Yesusiig
terguun tahilchiind avchrav. Buh ahlah tahilch nar, ahlagchid bolon huuliin
bagsh nar tsuglasan bailaa. 54 Pyetr terguun tahilchiin hashaan dotor
ortloo Yesusiig alsuur dagajee. Ter baraa bologchdynh ni dund suuj,
galddulaatsan baiv. 55 Ahlah tahilch nar hiigeed buh Zovlol Yesusiig
alahyn tuld Tuunii esreg gerchlehiig hicheesen bolovch yuu ch olsongui.
56 Uchir ni olon hun Yesusiin esreg huuramch gerchlel ogson bolovch,
gerchleluud ni taarahgui bailaa. 57 Zarim ni bosood Yesusiin esreg
huuramchaar gerchlel ogon, — 58 Bid "Garaar barigdsan ene sumiig Bi
ustgaj, gurvan honogiin dotor Bi hunii garaar barigdaagui ooriig bosgono"
gej Tuunii helehiig sonsson gej baiv. 59 Uun deer hurtel tednii meduuleg
taarahgui bailaa. 60 Terguun tahilch bosoj urd ireed, Yesusees — Ta
yamar ch hariult ogohgui yuu? Edgeer humuus Tany esreg yuu gerchilj
baigaa yum be? gej asuuv. 61 Gevch Yesus duugui baij, yamar ch hariult
ogsongui. Terguun tahilch dahij Tuunees asuun — Ta Yeroolt Negenii
Huu, Hrist mon yum uu? gelee. 62 Yesus — Bi mon. Ta nar Hunii Huu
Huchit Negenii baruun gart suuj, tengeriin uulsiin dund irehiig harna gev.
63 Terguun tahilch huvtssaa huu tataad, — Bidend oor gerch naryn hereg
gej yuu baina? 64 Burhanyg doromjlohyg ni ta nar sonsloo. Ene ni ta nart
yamar sanagdaj baina? gej helev. Ted bugdeeree Yesus uheh yostoi gesen
yal tulgav. 65 Zarim ni Tuunii oodoos nulimj, nudiig ni booj nudargalan,
janchij, — Esh uzuuleech! gej baiv. Baraa bologchid ni Yesusiin nuuriig
algadaj bailaa. 66 Pyetriig hashaany dood tald baihad ni terguun tahilchiin

shivegchdiin neg irj, 67 Pyetriig ooriigoo dulaatsuulj baihyg haraad,
tuuniig ajiglan — Chi bas Nazaryn Yesustei hamt baisan shuu dee gev. 68
Gevch ter uuniig uguisgej, — Yuu yariad baigaag chini bi medeh ch ugui,
oilgoh ch ugui baina gev. Pyetr garch hashaany uud uruu dohov. Azargan
tahia dongodov. 69 Onooh zarts emegtei tuuniig haraad, tend zogsoj
baisan humuust dahin — Ene hun bol tednii neg mon gejee. 70 Gevch
Pyetr uuniig dahiad l uguisgej bailaa. Heseg hutatsaany daraa tend zogsoj
baisan humuus Pyetrt — Chi gartsaagui tednii neg mon. Uchir ni chi bas
Galilyn hun yum baina gelee. 71 Getel ter haraaj ehlen, tangaraglaj — Ta
naryn yariad baigaa ene huniig bi medehgui gev. 72 Ter darui hoyor dahi
udaagaa azargan tahia dongodloo. Tegeed Pyetr — Azargan tahia hoyor
udaa dongodohoos omno chi Namaig gurvan udaa uguisgene gej Yesusiin
oort ni aildsanyg sanalaa. Ter uilj garav.

Mark 15

15:1 Ogloo ert ter darui ahlah tahilch nar, ahlagchid, huuliin bagsh nar
bolon buh Zovloliin hamt zovloldood, Yesusiig hulj, Tuuniig avch yavan
Pilatad tushaav. 2 Pilat Yesusees — Ta iudyeichuudiin Haan yum uu? gej
asuusand, Yesus hariud ni — Tany helj baigaa ni mon gelee. 3 Ahlah
tahilch nar Yesusiig olon zuild buruutgav. 4 Pilat Tuunees dahin asuuj —
Ta yamar ch hariult ogohgui yuu? Ted yamar olon zuil Tany esreg tulgaj
baigaag haraach gev. 5 Gevch Yesus oor yamar ch hariult ogsonguid Pilat
ihed gaihav. 6 Bayaraar ter humuusiin huselteer neg horigdlyg sulladag
bailaa. 7 Boslogyn uyeer hun alaad horigdson uimeen degdeegchdiin dund
Barab gegch er baiv. 8 Hursan olon irj, oorsdiinh ni toloo yuu hiij
zanshsany daguu uildehiig Pilataas guij ehlev. 9 Pilat tedend —
Iudyeichuudiin Haanyg ta nart sullaj ogohiig nadaas husej baina uu? gev.
10 Uchir ni ahlah tahilch nar ataarhsnaasaa bolj Yesusiig tushaasnyg Pilat
medej bailaa. 11 Gevch ahlah tahilch nar orond ni Barabyg sulla gej gui
hemeen tsuglasan olnyg yatgan uimuulev. 12 Tiimd Pilat tedend dahin —
Tegvel ta naryn iudyeichuudiin Haan gej nerleed baigaa Huniig nadaar
yaalgahyg husej baina ve? gehed 13 ted — Tuuniig tsovdol gej

hashhiraldlaa. 14 Harin Pilat — Yaagaad, Ter yamar muu yum hiisen be?
gej helehed ted — Tuuniig tsovdol gej bur ch ih hashhirch garav. 15
Hursan olond niitsuulehiig huseed, Pilat Barabyg tedend sullan, Yesusiig
tashuurduulsny daraa tsovdlohyg tushaalaa. 16 Tserguud Yesusiig ordny
(ter ni Prayetorium yum) hashaand avaachiv. Romyn yavgan tsergiin buten
angiig tsutluulsan bailaa. 17 Ted Yesust chas ulaan nomrog omsgoj,
uurgeneer titem suljeed Tuunii deer taviad, — 18 Iudyeichuudiin Haan,
mend hurgeye gej tohuurhaj baiv. 19 Ted Tuunii tolgoig hulsaar tsohilj,
Tuunii oodoos nulimj, ovdog sohron Tuund morgosoor bailaa. 20 Ted
Yesusiig eleglen dooglosny daraa, ulaan nomrogiig ni avch, Ooriinh ni
huvtssyg omsgov. Tegeed ted Tuuniig tsovdlohoor gadagsh avch yavlaa.
21 Hodoonoos ireed tuugeer ongorch yavsan (Alyeksandr, Ruf hoyoryn
etseg) Kuryenii Simond Yesusiin zagalmaig uurehiig ted albadav. 22 Ted
Tuuniig Golgota hemeeh gazar (orchuulbal «Gavlyn Gazar») avchirlaa. 23
Tserguud Yesust mirrtei dars ogson bolovch Ter avsangui. 24 Ted
Yesusiig tsovdlood, hen yuu avahaa uzeheer shodoj huvtssyg ni
hoorondoo huvaav. 25 Ted Tuuniig tsovdloh uyed guravdugaar tsag baisan
yum. 26 Yalynh ni paizan deer «Iudyeichuudiin Haan» gej bichsen bailaa.
27 Tserguud Yesustei hamt hoyor deeremchniig, negiig ni baruun tald ni,
nogoog ni zuun tald ni tsovdoljee. 28 «Ter hilentsetnuudiin hamt
toologdson» gesen Sudar biyelegdev. 29 Tuuteer ongoron yavagsad
Yesusiig basamjlan doromjilj, tolgoigoo segsren — Oo! Sumiig ustgaad
gurvan honogt dahin barigch Ta 30 Ooriigoo avraach! Naad
zagalmainaasaa buutaach! gej bailaa. 31 Mon tuunchlen ahlah tahilch nar
huuliin bagsh naryn hamt Tuuniig eleglen doogloj, oor hoorondoo — Ter
busdyg avarsan. Ter Ooriigoo avarch chadahgui. 32 Izrailiin Haan ene
Hrist, odoo zagalmainaasaa buu l daa. Tegvel bid haraad, itgeye gej baiv.
Yesustei hamt tsovdlogdson ter humuus ch mon adil Tuuniig doromjilj
bailaa. 33 Zurgadugaar tsag bolohod, haranhui yesdugeer tsag hurtel buh
gazryg burhev. 34 Yesdugeer tsagt Yesus changa duugaar — Yeloi,
Yeloi, lama sabahtani? buyuu orchuulbal «Minii Burhan, Minii Burhan,
yuund Ta Namaig orhiv?» gej hashhirlaa. 35 Tend zogsoj baisan

humuusees zarim ni uuniig sonsood, — Haraach, Ter Yeliag duudaj baina
gejee. 36 Neg ni guigeed, dalain hovond tsagaan tsuug shingeen hulsny
uzuurt tohood, Tuund uulgahaar ogohdoo — Yelia Tuuniig buulgaj
avahaar ireh esehiig hartsgaaya gev. 37 Yesus changa duu gargaad, etssiin
amisgalaa huraav. 38 Sumiin hoshig deereesee dooshoo hoyor heseg
bolon uragdsan baiv. 39 Tuunii esreg tald ni zogsoj baisan zuutyn darga
Yesusiig etssiin amisgalaa herhen avahyg haraad, — Ene hun uneheer
Burhany Huu baisan baina gejee. 40 Tend bas heseg emegteichuud holoos
shirten harj bailaa. Tednii dund Magdalyn Maria bolon Jijig gegddeg
Iakov, Ios hoyoryn eh Maria, Salomye nar baiv. 41 Ted Yesusiig Galild
baihad ni dagaj,Tuund uilchildeg baisan yum. Iyerusalim uruu Tuuntei
hamt irsen oor olon emegteichuud tend baisan bilee. 42 Amraltyn odriin
uridah beltgeliin odriin oroi boloh uyed, 43 Burhany haanchlalyg huleej
baisan Arimatyn Iosyef gegch Zovloliin hundet gishuun irev. Ter zorig
gargan Pilatad baraalhaj, Yesusiin tsogtssyg guihad, 44 Pilat Yesusiig ali
hediinee uhsend gaihan zuutyn zahiragchiig duudaad, Tuunii ali hediin
uhsen esehiig asuujee. 45 Zuutyn zahiragchaas ene tuhai battai medeed,
Pilat tsogtssyg Iosyeft ogov. 46 Ter maalingan daavuu hudaddan avaad,
Tuuniig buulgaj daavuugaaraa oroogood, hadand uhaj yanzalsan bulshind
taviv. Tegeed ter bulshny amyg bul chuluu onhruulj taglajee. 47 Magdalyn
Maria bolon Iosyn eh Maria Tuuniig haana tavisnyg harj bailaa.

Mark 16

16:1 Amraltyn odor ongorohod Magdalyn Maria, Iakovyn eh Maria,
Salomye nar irj Tuuniig toslohyn tuld anhiluun unerten avlaa. 2 Doloo
honogiin ehnii odor mash ert, nar mandsan uyed ted bulsh uruu hurch irev.
3 Ted oor hoorondoo — Ter bul chuluug bulshny amnaas hen bidend
onhruulj ogoh bilee? hemeen yariltsaj baiv. 4 Deeshee harahdaa ter bul
chuluu ni hichneen asar tom baisan ch tuuniig onhruulen zailuulsnyg ted
harjee. 5 Ted bulshind ortol baruun tald ni tsagaan nomrognomorson negen
zaluu suuj baihyg haraad gaihlaa. 6 Ter tedend — Buu gaih. Ta nar
tsovdlogdson Nazaryn Yesusiig haij baigaa. Ter amilsan, Ter end baihgui.

Haragtun, Tuuniig tavisan gazar ene baina. 7 Harin yavj, Tuunii shavi nar
bolon Pyetrt "Yesus ta naraas omno Galil uruu yavna. Yag l aildsanyh ni
daguu ta nar tend Tuuniig harah bolno" gej heleerei gelee. 8 Tegeed ted
bulshnaas garan guiv. Uchir ni ted chichirch, bur gaihaj guitssen bailaa.
Ted aisnaasaa bolj hend ch yuu ch helsengui. 9 Doloo honogiin ehnii odor
Ter ert amilaad, ehleed Magdalyn Mariad uzegdjee. (Yesus Mariad
shuglesen doloon chotgoriig zailuulsan yum). 10 Ter emegtei yavj,
Yesustei urid ni hamt baisan humuusiig gashuudan uilj baihad ni tedend
medegdev. 11 Ted Yesusiin amid gedgiig, mon Mariad uzegdsen gedgiig
sonsood itgehees tatgalzav. 12 Uunii daraa tednii hoyor ni hodoo yavj
baital zamd ni Yesus Ooriigoo oor dureer tedend uzuulev. 13 Ted yavj,
uuniig busaddaa medegdjee. Gevch ted ter hoyort bas itgesengui. 14
Daraa ni, arvan negen shavi nar ni tuhlan suuj baihad ni Yesus tedend
uzegdlee. Tereer tednii itgelguig, hatuu zurhteig zemlev. Uchir ni Tuuniig
amilsnyh ni daraa harsan humuust ted itgeegui yum. 15 Yesus tedend —
Buh delhiigeer yavj, sain medeeg buh buteeld tunhaglagtun. 16 Hen itgej
baptism hurtene, ter avragdah bolno. Harin itgeegui hun ni yallagdah
bolno. 17 Itgegchded ene temdguud dagaldana. Minii nereer ted
chotgoruudiig zailuulj, shine heleer yarina. 18 Ted mogoig barina. Ted
uhuuleh yamar ch yum uusan, ter ni tedend hor bolohgui. Ovchtei hun deer
ted garaa tavival edgene gej aildlaa. 19 Ingeed Ezen Yesus tedend
aildsany daraa tenger ood avagdaj, Burhany baruun gart zalrav. 20 Ted
yavj, gazar saigui tunhaglajee. Ezen tedentei hamt ajillaj, ugiig dagaldah
temdguudeer batalj ogchee. Amyen.

Luk 1

1:1 Bidnii dund biyelsen uil yavdluudyn talaar olon hun emhtgeheer
shiidsen bilee. **2** Anhnaas ni nudeer gerchlegchid hiigeed ugiin
uilchlegchid bidend tedgeeriig ulamjilsanchlan, **3** bugdiig ehnees ni
nyagtlan sudalsan tul tand tuuniig des daraalan bichij ogoh ni nadad bas
zohistoi sanagdlaa, erhem hundet Tyeofil mini. **4** Ene ni tand zaasan
zuilsiin talaarh gartsaagui uneniig tand taniulahyn tuld yum shuu. **5** Iudyein
haan Hyerodish odruuded Abiagiin bulgiin Zaharia nertei negen tahilch
baijee. Tuunii ehner ni Aarony ohidoos garaltai bogood tuuniig Yelizabyet
gedeg baiv. **6** Ted hoyoulaa Ezenii alivaa tushaal shaardlagyg gem
zemguigeer dagaj, Burhany omno zovt bailaa. **7** Yelizabyet huuser baisan
uchir ted ur huuhedgui baiv. Tegeed ch ted hoyoulaa otolson baiv. **8**
Zaharia bulgiinhee eelj yosoor Burhany omno tahilchiin albyg guitsetgej
baih zuur iim yavdal tohiojee. **9** Tahilchiin yoslolyn zanshlaar shodohod,
Ezenii sumd orj utlaga uugiulah uureg tuund taarsan baina. **10** Utlaga
uugiulah tsagt, tsutlarsan olon bugd gadaa ni zalbirtsgaaj baijee. **11** Ezenii
tenger elch utlagyn tahilyn shireenii baruun taldzogsoj baigaa ni tuund
uzegdev. **12** Zaharia tuuniig harmagtsaa sandarch, aijee. **13** Harin tenger
elch tuund handan — Zaharia aa, buu ai. Uchir ni chinii guilt sonsogdson
bogood ehner Yelizabyet chini chamd huu toruulne. Chi tuund Iohan
gedeg ner ogoh bolno. **14** Chi bayar jargaltai bolj, olon hun tuuniig
torohod bayasna. **15** Uchir ni ter Ezenii omno aguu boloh bogood dars,
esvel sogtooh undaag hezee ch amsahgui. Ehiinhee hevliid baihdaa ch
Ariun Sunseer ter duuren baih bolno. **16** Ter Izrailiin hovguudees olnyg
Burhan Ezend ni erguulen handuulah bolno. **17** Etsguudiinh ni zurhiig
huuhduud uruu ni, duulgavargui negniig zovt humuusiin mergen uhaand
butsaahyn tudd Ezenii omno Yeliagiin huch bolood suns dotor yavna.
Tiinhuu Ezenii toloo beltgegdsen humuusiig belen bolgoh yum gejee. **18**
Zaharia tenger elchid — Bi uuniig herhen medeh bilee? Bi hogshin hun,
ehner maani ch otolson gehed, **19** Tenger elch hariud ni tuund — Bi bol
Burhany orshihuid zogsogch Gabriyel gegch agaad enehuu sain medeeg
chamd avchirj ogon, chamtai yariltsahaar ilgeegdsen yum. **20** Haragtun,

tsag ni bolohoor biyelegdeh ugend mini chi itgeegui uchraas edgeer ni
biyelegdeh odriig hurtel chi helgui bolj yarij chadahgui gelee. **21** Humuus
Zahariag huleen, tuuniig sumd udsand gaihatsgaaj bailaa. **22** Harin ter
garch ireed tedentei yarij chadsangui. Sum dotor ter uzegdel uzsen yum
baina gej ted oilgov. Harin Zaharia tedend dohij zangasaar baisan ba
tiinhuu helgui heveer hotsrov. **23** Tahilchiin alba guitsetgeh odruud
duusahad, ter gertee hariv. **24** Hed honogiin daraa ehner Yelizabyet ni
jiremslen, tavan saryn tursh hunii nudend ul ortoj, — **25** Humuusiin dund
bui shivshgiig mini zailuulahaar Ezen nad uruu taalan harj, ene odruuded
uuniig nadad buteen ogson ni ene ajee gev. **26** Tenger elch Gabriyelyg
Burhan Galilyn Nazar hot uruu zurgadugaar sard ilgeesen ajee. **27**
Gabriyel Davidyn udmyn Iosyef gedeg huntei sui tavisan ongon busguin
gert hurch irlee. Tuuniig Maria gedeg baiv. **28** Orj ireed tenger elch tuund
— Iveegdegch ee, bayarla! Ezen chamtai hamt baina gev. **29** Harin Maria
ene ugend ihed tsochij, ene ni yuun mendchilgee baij boloh talaar bodoj
tsegnev. **30** Tenger elch tuund — Maria, buu ai. Chi Burhany iveeliig
oljee. **31** Uzegtun, chi hevliidee urtei bolj huu toruulne. Tuuniig chi Yesus
gej nerleh bolno. **32** Ter Huu aguu Negen boloh ba Hamgiin Deediin Huu
gej duudagdana. Ezen BurhanTuund ovog Davidynh ni haan shireeg ogoh
bolno. **33** Ter Iakovyn geriig uurd haanchlah bogood Tuunii haanchlald
togsgol baihgui baina gesend, **34** Maria tenger elchid — Bi ongon atal ene
ni yaaj buteh bilee? gehed **35** Tenger elch — Ariun Suns cham deer irj,
Hamgiin Deediin huch chamaig burhene. Tiimees toroh ariun negen ni
Burhany Huu gej duudagdah bolno. **36** Uzegtun, chinii sadan Yelizabyet
mon otol nasandaa huutei bolj, huuser gegdej baisan ter emegtei odoo
zurgaan sartai. **37** Uchir ni Burhand bolomjgui yum gej neg ch baihgui gej
helev. **38** Maria — Ezenii shivegchniig haragtun. Helsen ugsiin tani daguu
nadad biyeleh boltutai gehed ni tenger elch tuuniig orhin odloo. **39** Ter
odruuded Maria bosood uularhag nutgiig zorin Iudagiin negen hot uruu
yaaran yavj, **40** Zahariagiin gert orj Yelizabyettai mendlev. **41** Yelizabyet
Mariagiin mendiig sonsmoshch hevlii deh huuhed ni hodlov. Yelizabyet
Ariun Sunseer duurch, **42** changa duugaar hashhiran — Emegteichuudiin

dundaas yerooltei ni chi mon. Hevlii deh ur chini yerooltei yee! 43 Ezenii
mini eh nad deer irj yaaj boloh bilee? 44 Haragtun, mendiin duu chini minii
chihnee sonsogdmogts hevlii deh ur mini bayarlan hodlov. 45 Ezenees
oort ni aildsan zuil biyelne gedegt itgesen teremegtei yerooltei yee!
hemeev. 46 Maria — Setgel mini Ezeniig deedelne,47 suns mini ch minii
Avragch Burhand bayassan. 48 Uchir ni Ezen shivegchniihee daruu
baidlyg harav. Haragtun, ene tsagaas hoish buh uyeiinhen namaig yerooltei
gej tootsoh bolno. 49 Uchir ni Huchit Negen minii toloo aguu uilsiig hiiv.
Tuunii ner ariun bilee. 50 Tuunii orshool Tuunees emeegchded uyees uyed
damjin baih bolno. 51 Ter Ooriin mutraar huchit uilsiig buteej, zurhniihee
bodluudad bardamnagchdyg taraasan bilee. 52 Udirdagchdyg sentiinees ni
buulgan, daruu baigsdyg Ter orgomjlov. 53 Olsson humuusiig sainaar
byalhuulj, bayachuudyg gar hooson butsaav. 54 Ooriinhoo zarts boloh
Izrailid Ter tuslan, orshooloo dursaj, 55 bidnii etseg ovgodod aildsanchlan,
Abrahamyg bolood ur udmyg ni uurd orshoono gejee. 56 Maria
Yelizabyetyn hamt gurvan sar orchim baigaad, gertee butslaa. 57
Yelizabyetyn toroh tsag ni bolj, huu toruulev. 58 Ezen tuund aguu
orshooloo uzuulsniig horshuud ni bolon torol sadnuud ni duulaad hamtdaa
bayarlaj bailaa. 59 Ingeed naim dahi odor ni ted huuhdiin hovchiig
hondohoor ireed, huug etsgiinh ni nereer Zaharia gej nerleh gehed ni 60
tuunii eh — Ugui, ter Iohan gej duudagdah bolno gev. 61 Ted tuund —
Chinii torol sadan dotor iim nertei hun yer baihgui shuu dee geed, b2
etsgees ni huug hen gej nerlehiig husej baigaag ni dohio zangaagaar
asuuhad, 63 Zaharia sambar guij, deer ni «Huugiin ner ni Iohan» gej
bichihed ted bugd gaihaj hotsrov. 64 Ter darui tuunii hel, am ni neegden,
Burhanyg magtan yarij ehlev. 65 Tednii ergen toirond amidardag buh
humuus aidast avtaj, Iudyein buh uularhag nutgaar ene buhnii tuhai yaria
bolj bailaa. 66 Uuniig sonsson buhen bodol sanaandaa hadgalj — Ene
huuhed tegvel yuu boloh bol? getsgeej baiv. Uchir ni Ezenii mutar
gartsaagui tuunii hamt bailaa. 67 Etseg Zaharia ni Ariun Sunseer duurch,
esh uzuulen, 68 — Izrailiin Burhan Ezen magtagdah boltutai! Yuu gevel
Ter biden uruu irj, Ooriin ard tumnii tolooh zoliltyg guitseesen. 69 Ooriin

zarts Davidyn gert bidnii tolooh avralyn evriig bosgov. 70 (Ter ertnees
ariun esh uzuulegchdiinhee amaar damjuulan aildsanchlan) 71 Ene ni
daisnuudaas maani bolood bidniig uzen yadagsdyn garaas avrah avral
bogood 72 etseg ovgodod mini orshool uzuulj, Ooriin ariun gereegee
dursahyn tuld yum. 73 Ter geree ni bidnii etseg Abrahamd tangaraglasan
tangarag bogood 74 daisnuudyn garaas avraad, aidas tugshuurguigeer 75
bid buh odruudiinhee tursh Tuunii omno ariun bolood zovt baidal dotor
Tuund uilchlehiin tudd boloi. 76 Huu, chi Hamgiin Deed Negenii esh
uzuulegch gej duudagdana. Uchir ni chi Tuunii zamygbeddehiin tuld
Ezenii omno yavah bolno. 77 Ene ni Tuunii ard tumend avralyn medlegiig
nutluudiinh ni uuchlalaar ogohiin tuld yum. 78 Bidnii Burhany niguulsengui
orshooloor Mandah nar ni deerees bidend ailchlan ireh ni 79 haranhui ba
uhliin suudert suugsdyn deer giij, bidnii holiig enh taivny zam uruu
chigluulehiin tuld yum gesen ajguu. 80 Huuhed ossoor, sunseer huchirheg
bolson bogood Izrailiin omno garch ireh odroo hurtel tsold amidrav.

Luk 2

2:1 Ter odruuded gazar burd hun amyn toollogo yavuulah tuhai Tsyezari
Avgustyn zarlig garchee. 2 Ene ni Kuirini Siriin zahiragch baisan uyed
hiisen anhny toollogo bailaa. 3 Toollogod burtguuleheer bugd oor ooriin
torolh hot uruu yavtsgaav. 4 Iosyef Davidyn udmyn hun baisan tul bas
Galilyn Nazar hotoos Iudyeig zorin Byetlyehyem gegddeg Davidyn hot
uruu 5 huuhedtei bolson suit busgui Mariagiinhaa hamt burtguuleheer
yavav. 6 Tedniig tend baih uyed Mariagiin nyarailah odor ni bolj, 7 ter
uugan huugee toruulj, Tuuniig daavuund orooj tejeeliin tevshin dotor taviv.
Uchir ni den buudadd tedniig honogluulah oroo baisangui. 8 Ter gazar
heden honichid surgee manaad shono heer honogloj baijee. 9 Genet Ezenii
tenger elch tednii omno zogsoj, Ezenii tsog javhlan tednii ergen toirond
giisend honichid ulemjiin aidast avtjee. 10 Tenger elch tedend — Buu
aigtun, haragtun, bi buh ard tumniig ulemj bayarluulah sain medeeg ta nart
avchirlaa. 11 Onoodor Davidyn hotod Avragch, Ezen Hrist ta naryn toloo
mendellee. 12 Tejeeliin tevshindbaih daavuund olgiidson nyalh huuhdiig ta

nar olj harna. Ene ni ta nart temdeg bolno gelee. 13 Genet onooh tenger
elchiin hamt olon toony tengerleg daichid uzegdej, Burhanyg magtan, —
14 Deer ondort aldar ni Burhand baih boltugai, door gazart amar taivan ni
Tuunii taallyg olson humuust baih boltugai getsgeev. 15 Tenger elch nar
tedniig orhin tenger ood odsond honichid biye biyedee — Odoo shuud
Byetlyehyemd ochyo. Ezenii bidend meduulsen zuil butseniig uzetsgeeye
gelee. 16 Ted yaaran irj, Maria, Iosyef bolon tejeeliin tevshin dotor hevtej
bui Huug olj ochiv. 17 Ted uuniig haraad monooh Huuhdiin tuhai sonsson
ugee meduullee. 18 Honichdyn tedend yarisan zuil ni sonsson bugdiin
gaihlyg toruuljee. 19 Harin ene ugiig Maria zurhendee tungaan bodoj, ene
buhniig nandignan hadgalsan yum. 20 Oorsdod ni heluulsenii daguu sonsoj,
uzsen bolgonyhoo toloo honichid Burhanyg magtan aldarshuulsaar
butslaa. 21 Naiman odriin daraa Tuunii hovchiig hondon Tuund Yesus
gedeg ner hairlav. Tuuniig hevliid bii bolohoos omno tenger elch ene
neriig ogson ajee. 22 Mosyegiin huuli yosoor tsevershih odruud ni
duusahad ted Tuuniig Ezend orgohoor Iyerusalimd avchrav. 23 Ene ni
«Hevliig neegch uugan er huisten buhen Ezend ariun gej duudagdah
bolno» gej Ezenii huulid bichigdsenii daguuyum. 24 Ingehdee Ezenii
huulid «Hos huurzgene esvel tagtaany hoyor degdeehiig» gesnii daguu
tahil orgohiin tuld irjee. 25 Uzegtun, Iyerusalimd Simyeon gegch zovt
shudarga agaad susegt negen baiv. Ter Izrailiin taitgarlyg huleej baisan
bogood tuunii deer Ariun Suns bailaa. 26 Ezenii Hristiig uzehees naash
ooriig ni uhehgui hemeen Ariun Suns tuund ilerhiilsen baijee. 27 Ter hun
Sunsend hotlogdsoor sumd irjee. Huu Yesusiin toloo Huuliin yoslolyg
uildehiin tudd etseg eh ni Tuuniig sumd avchrah uyed ni 28 Simyeon Huug
gar deeree avch, Burhanyg magtaad — 29 Ezen, Ta Ooriin ugiin daguu
bool namaigaa amar taivan yavuultugai. 30 Uchir ni Minii nud Tany
avralyg harlaa. 31 Ta uuniig buh ard tumnii omno beldsen bilee. 32 Ene ni
hari undestend ilchleliin gerel, Tany ard tumen boloh Izrailiin aldar ni boloi
gejee. 33 Huugiin etseg eh Tuunii tuhai helsen ene ugend ihed gaihaj
bailaa. 34 Simyeon tedniig yeroogood, Tuunii eh Mariad — Haragtun, ene
Huuhed Izrailid olnyg unagah, bosgoh bolon eserguutseh temdgiin toloo

tomilogdjee. 35 Setgel chini hurtel ildend nevt sulbegdeh bolno. Etsest ni
olon tumnii zurhnii bodol sanaa ilchlegdene gev. 36 Mon tend Ashyer
ovgiin Fanuyelyn ohin Anna gegch esh uzuulegchnas ondor emegtei baiv.
Ter gerlesniihee daraa nohorteigoo doloon jil hamt amidraad 37 daraa ni
nayan dorvon nas hurtlee belevsen yavjee. Ter emegtei matsag barilt bolon
zalbirlaar odor shonogui uilchlen, sumiig hezee ch orhisongui. 38 Ene
mochid Anna hurch irj, Burhand talarhal orgood, Iyerusalimyn zoliltyg
huleej baisan buhend Tuunii tuhai urgeljluulen yariv. 39 Ted Ezenii Huuliin
daguu bugdiig guitsedduulsnii daraa Galil uruu oorsdiinhoo Nazar hot uruu
butsjee. 40 Huuhed osoj, huchirheg bolon mergen uhaand bolovsorsoor
bailaa. Burhany niguulsel Tuun deer baisan yum. 41 Tuunii etseg eh jil bur
Deeguur Ongoroh bayaraar Iyerusalim uruu yavdag baiv. 42 Tuuniig arvan
hoyor nastai baihad ni Bayaryn zanshil yosoor ted mon tiish yavtsgaav. 43
Togtson honoguudyn toog guitseesnii daraa ted butsahad Yesus huu
Iyerusalimd uldjee. Etseg eh ni ch uuniig anzaarsangui. 44 Harin Tuuniig
jingiin tsuvaan dund yavaa hemeen bodoj, ayanyhaa neg odriig ardaa
ongoroojee. Ted Tuuniig torol sadan bolood taniluudynhaa dund haij
ehlev. 45 Ted Tuuniig olsongui. Tegeed Yesusiig hain Iyerusalim uruu
butsan irev. 46 Gurvan odriin daraa ted Tuuniig sumd bagsh naryn dund
suutaad tedniig sonsoj, mon tednees asuuj baihad ni oljee. 47 Tuunii uhaan
bolon hariultuud ni Tuuniig sonsson buhnii gaihlyg toruuljbaiv. 48 Ted
Tuuniig haraad gaihaj, eh ni Tuund — Huu mini, Chi yuund bidend ingej
handav? Etseg bid hoyor chini sanaa zovon Chamaig erj hailaa gehed, 49
Ter — Ta nar yuund Namaig haisan yum be? Etsegiinhee gert baih yostoig
mini ta nar medsengui gej uu? gev. 50 Tuunii helsen ugiig ted oilgosongui.
51 Ter tednii hamt yavsaar Nazart irj, tednii ugend duulgavartai baiv. Ene
buhniig ni Tuunii eh zurh setgeldee nandignan hadgalsan yum. 52 Yesusiin
biye bolon mergen uhaan ni ossoor baisan bogood Burhany bolon olon
tumnii taallyg oljee.

Luk 3

3:1 Tsyezari Tibyeriin haanchlalyn arvan tav dahi jild, Ponti Pilat Iudyein

zahiragch, Hyerod Galilyn haan, tuunii duu Filip Ituraye bolon Trahonityn
mujiin haan, Lusan Abilyenii haan, 2 Annas bolon Kaiaf nar terguun tahilch
baih uyed tsold bui Zahariagiin huu Iohan uruu Burhany ug irev. 3 Ter
Iordan haviin buh gazraar yavj, nugluudiin uuchlalyn tolooh gemshliin
baptismyg tunhaglaj bailaa. 4 Ene ni esh uzuulegch Isaiagiin ugstei nomd
bichigdsenchlen, «Tsold hashhiragch negnii duu "Ezenii zamyg beltgegtun,
Tuunii zamyg shuluun bolgogtun. 5 Guu jalga bur duurch, uuls, tolgod
buhen dooshlon, tahir ni shuluun bolj, hotgor buhen tegshreh bogood 6
alivaa mahan biye Burhany avralyg uzne" gene» gejee. 7 Tiimees ter
ooroor ni baptism hurteh gej baisan olond handan — Hort mogoin udam
aa, ireh uur hilengees zugtahyg hen ta nart sanuulav? 8 Tiim bogoos
gemshild zohistoi ur jimsiig bii bolgogtun. "Bidend Abraham etseg maani
baina" gej oorsoddoo buu hel. Bi ta nart heliye. Burhan edgeer
chuluunuudaas ch Abrahamd huuhduudiig bosgoj chadna. 9 Moddyn
undsend suh hediinee zoogdjee. Tiimees sain ur jims urguuddaggui alivaa
mod tsavchigdan gald hayagdah bolno gev. 10 Tsuglasan olon tuunees —
Tegvel bid yuu hiih yostoi yum be? gej asuutsgaav. 11 Ter tedend —
Hoyor tsamtstai ni tsamtsgui negendee iluuchil. Hooltoi neg ni uunii adil
uildegtun gelee. 12 Zarim tatvar huraagchid baptism hurteheer bas irj,
tuunees — Bagsh aa, bid yaah bolj baina? gehed, — 13 Ta nar
togtoogdsonoos iluug buu avagtun gev. 14 Zarim tserguud — Bid yaah
bolj baina, bid yaah yostoi yum be? gesend, ter — Henees ch hucheer
mongo buu av. Heniig ch hilseer buu gutge. Avdag holsondoo setgel
hangaluun bai gelee. 15 Ard olon Hristiig huleen, Iohany tuhai bugd zurh
setgeldee tuunii Hrist mon boloh esehiig bodoj bailaa. 16 Iohan bugded
handan — Minii huvid gevel, bi ta nart usaar baptism hurteedeg. Harin
nadaas iluu huchtei Negen irj baina. Bi Tuunii shaahain suryg ch tailah
zohisgui hun. Ter ta nart Ariun Suns hiigeed galaar baptism hurteene. 17
Utremee guitsed tseverlen, ulaan buudaig saravchindaa ovoolohyn tuld
Tuunii gart shigshigch seree ni baina. Harin Tereer hog hayagdlyg ni
untarshgui galaar shataana gelee. 18 Tiinhuu oor olon zuiliig helj
senhruulen, ter ard olond sain medeeg tunhaglaj bailaa. 19 Harin zahiragch
Hyerod duugiinhee ehner Hyerodiagiin hereg bolon ooriin uildsen buzar

muu buh hergiin toloo Iohanaas zemlel hurtjee. 20 Ene buhen deer
nemeed, ter Iohanyg shorond horiuljee. 21 Ard olon butdeeree baptism
hurtej baih uyed Yesus mon baptism hurteed zalbirch baih zuur tenger
zaagdan, 22 Ariun Suns biyet helbereer Tuun deer tagtaa met buun irtel
tengerees duu garch — Chi Minii hairtai Huu. Chamd Minii taalal orshdog
gev. 23 Yesus guchaad nastai baihdaa Ooriin uilchleliig ehelsen bogood
humuusiin boddogoor, Ter bol Iosyefyn huu, Iosyef ni Yeligiin, 24 Yeli ni
Mattatyn, Mattat ni Lyeviin, Lyevi ni Myelhigiin, Myelhi ni Iannain, Iannai
ni Iosyefyn, 25 Iosyef ni Mattatiagiin, Mattatia ni Amosyn, Amos ni
Nahumyn, Nahum ni Hyesliin,Hyesli ni Naggain, 26 Naggai ni Maatyn,
Maat ni Mattatiagiin, Mattatia ni Syemyeinii, Syemyein ni Iosyehyn,
Iosyeh ni Iodagiin, 27 Ioda ni Ioanany, Ioanan ni Rhyesagiin, Rhyesa ni
Zyerubbabyelyn, Zyerubbabyel ni Shyealtiyelyn, Shyealtiyel ni Nyeriin, 28
Nyeri ni Myelhigiin, Myelhi ni Addiin, Addi ni Kosamyn, Kosam ni
Yelmadamyn, Yelmadam ni Yeriin, 29 Yer ni Ioshuagiin, Ioshua ni
Yeliyezyeriin, Yeliyezyer ni Iorimyn, Iorim ni Mattatyn, Mattat ni Lyeviin,
30 Lyevi ni Simyeony, Simyeon ni Iudagiin, Iuda ni Iosyefyn, Iosyef ni
Ionamyn, Ionam ni Yeliakimyn, 31 Yeliakim ni Myelyeagiin, Myelyea ni
Myennagiin, Myenna ni Mattatagiin, Mattata ni Natany, Natan ni Davidyn,
32 David ni Iyessiin, Iyessi ni Obyedyn, Obyed ni Boazyn, Boaz ni
Salmony, Salmon ni Nahshony, 33 Nahshon ni Amminadabyn,
Amminadab ni Adminy, Admin ni Ramyn, Ram ni Hyezrony, Hyezron ni
Pyeryeziin, Pyeryez ni Iudagiin, 34 Iuda ni Iakovyn, Iakov ni Isaakiin,
Isaak ni Abrahamyn, Abraham ni Tyeragiin, Tyera ni Nahoryn, 35 Nahor
ni Syerugiin, Syerug ni Ryeugiin, Ryeu ni Pyelyegiin, Pyelyeg ni
Hyebyeriin, Hyebyer ni Shyelagiin, 36 Shyela ni Kainany, Kainan ni
Arfaksadyn, Arfaksad ni Shyemiin, Shyem ni Noagiin, Noa ni Lamyehyn,
37 Lamyeh ni Myetusyelagiin, Myetusyela ni Yenohyn, Yenoh ni
Iaryedyn, Iaryed ni Mahalalyeyelyn, Mahalalyeyel ni Kainany, 38 Kainan
ni Yenoshiin,Yenosh ni Syetiin, Syet ni Adamyn, Adam ni Burhany huu
boloi.

Luk 4

4:1 Yesus Ariun Sunseer duurch Iordanaas butsaj tsold Sunseer hotlogdon,
2 dochin odriin tursh diavold sorigdjee. Ter uyeiin tursh Ter yuu ch
ideegui uchir tedgeer odruudiig duussany daraa ihed olsjee. **3** Diavol
Tuund — Herev Chi Burhany Huu mon yum bol ene chuluund talh bol gej
tushaa l daa gev. **4** Yesus — "Hun zovhon talhaar amidardaggui" gej
bichigdsen baidag gelee. **5** Daraa ni ter Tuuniig deesh avaachaad,
horomhon zuur delhiin buh haanchlaluudyg uzuulev. **6** Tegeed diavol
Tuund — Ene buh ezemshil bolon tedgeeriin sur huchiig bi Chamd ogiye.
Uchir ni ene bugd nadad ogogdson yum. Bi uuniig hussen hundee ogch
chadna. **7** Tiimees herev Chi nadad morgovol, ene bugd Chiniih bolno
gehed **8** Yesus tuund — "Chi ooriin Burhan Ezendee morgoj, zovhon
Tuund uilchil" gej bichigdsen baidag gev. **9** Ter Tuuniig Iyerusalim uruu
avaachaad sumiin oroi deer zogsoogood, tuund — Herev Chi Burhany
Huu mon yum bol endees dooshoo user. **10** "Chamaig hamgaalah uurgiig
Ter tenger elch nartaa ogno"**11** Mon "Ted gar deeree Chamaig orgood
avch yavna. Ingesneer Chi holoo chuluund tsohihgui yum" gej bichigdsen
baidag shuu dee gesend, — "Chi ooriin Burhan Ezenee sorij ul bolno" gej
bas aildsan baidag gelee. **13** Diavol hamag soriltoo baraad, tohiromjtoi
tsag irtel Tuuniig orhin odjee. **14** Yesus Sunsnii huch dotor Galild butsaj
irev. Tuunii tuhai zar ergen toiron dahi gazar tarhsan bailaa. **15** Ter
sinagoguudad ni surgaal zaaj ehelsen agaad bugd Tuuniig magtan
shagshitsgaaj baiv. **16** Yesus Ooriin osson hot Nazartaa irj, zanshsan
yosooroo Amraltyn odor sinagogt orj, Sudraas unshihaar bosov. **17** Tuund
esh uzuulegch Isaiagiin nomyg orgon bariv. Yesus nomyg neen, door
bichigdsen hesgiig olood, — **18** Ezenii Suns Nad deer baina. Uchir ni sain
medeeg yaduust delgeruul gej Ter Namaig tosolson yum. Ter Namaig
ilgeesen ni Olzlogdogsdod erh choloog tunhaglah, Sohruudad haraa
oruulah, Daramtand baigsdyg choloolohiin satsuu, **19** mon Ezenii taalamjit
jiliig tunhaglahyn tuld boloigej unshaad, **20** nomoo huilj, hargalzagchid
erguulen ogood, suuv. Sinagogt baisan bugdiin nudTuuniig shirten bailaa.
21 Ter tedend handaj — Enehuu Sudar onoodor sonsgold tani biyellee gej
aildav. **22** Bugd Tuunii tuhai sainaar yarij, Tuunii amnaas garah niguulsliin
ugst gaihaj baiv. Ted — Ene chini Iosyefyn huu bish uu? getsgeej bailaa.

23 Ter tedend — "Emch ee, ooriigoo anagaa" geh zuir ugiig ta nar Nadad
helj, Kapyernaumd uildsen gej bidend sonsogdson buhnee end, torolh
hotdoo bas uildeech geh baih l daageed, 24 Ter — Uneneer Bi ta nart
heliye. Neg ch esh uzuulegch torolh hotdoo hundlegddeggui. 25 Harin Bi
ta nart uneneer heliye. Yeliagiin odruuded gurvan jil zurgaan saryn tursh
tenger haagdan buh gazar ih olsgolon boloh uyed Izrailid belevsen
emegteichuud olon baisan. 26 Gesen hedii ch Yelia tednii hen uruu ch
ilgeegdelgui harin zovhon Sidon nutgiin Zaryefat hemeeh negen belevsen
emegtei uruu ilgeegdjee. 27 Mon esh uzuulegch Yelishagiin uyed Izrailid
uyaman ovchtei baisan olon humuusees neg ni ch tseversheegui atal
zovhon Siriin Naaman gegch tsevershjee gev. 28 Sinagogt baigsad bugd
uuniig sonsood uur hilengeer duurch, 29 boson haraij, Yesusiig hotoosoo
gargajee. Tegeed Tuuniig tsohionoos tulhen unagahaar tolgodyn oroi uruu
avchrav. Tednii hot tend barigdsan ajee. 30 Harin Ter tednii dunduur
ongorch, Ooriinhoo zamaar odlsyu. 31 Tereer uruudan yavj, Galilyn
Kapyernaum hotod ireed, Amraltyn odor humuust surgaal zaaj bailaa. 32
Tuunii surgaal erh medeltei baisan tul ted surgaalyg ni gaihan shagshij
bailaa. 33 Sinagogt buzar chotgoriin sunsend ezemduulsen negen hun
baisan agaad ter changa duugaar — 34 Huuye, Nazaryn Yesus ee, bid
Tand yamar hamaatai bilee? Ta bidniig honoohoor irsen uu? Bi Tany hen
bolohyg, Burhany Ariun Negen gedgiig medne gehed 35 Yesus tuuniig
zemlej, — Duugui bai. Tuunees zail! gelee. Tegtel chotgor tuuniig
humuusiin dund unagaagaad, honoolguigeer tuunees garch odov. 36 Ted
bugdeeree gaihshirch, oor hoorondoo — Ene yuun surgaal ve? Ter erh
medel hiigeed hucheer buzar sunsnuuded tushaahad ted gartsgaav gej
yariltsaj ehlev. 37 Tuunii tuhai zar haviin buh gazraar tarhaj bailaa. 38
Yesus bosoj, sinagogaas garaad, Simony gert orohod tuunii hadam eh
mash ih haluuntai shanalj baijee. Ted Simony hadam ehiin toloo Tuunees
guiv. 39 Yesus hadmynh ni derged zogsood, haluunyg zemlehed haluun ni
buujee. Ter darui hadam eh ni bosoj, tedniig zochlov. 40 Nar jargah uyeer
eldviin ovchtei humuusiig Yesus uruu avchirsand Ter hun bur deer garaa
tavin, tedniig edgeej bailaa. 41 Chotgoruud olon humuusees garch, — Ta
bol Burhany Huu mon hemeen hashhirch baiv. TuuniigHrist gedgiig ni ted

medej baisan tul Ter tedniig zemlej, tedend yarihyg zovshoorohgui bailaa.
42 Uur tsaih uyeer Yesus yavj, ezgui gazar ochson bolovch olon tumen
Tuuniig haij baiv. Tegeed ted Tuun uruu irj, Yesusiig oorsdoosoo
yavuulahgui baihyg hicheetsgeej bailaa. 43 Harin Ter tedend — Bi
Burhany haanchlalyg oor hotuudad bas tunhaglah yostoi. Ene zorilgyn tuld
Bi ilgeegdsen bilee gev. 44 Ter Iudyein sinagoguudad surgaalaa aildsaar
bailaa.

Luk 5

5:1 Tuuniig Gyennyesaryetyn nuuryn derged zogsoj baihad Tuuniig olon
tumen toiron buchij, Burhany utiig sonsoj bailaa. 2 Tegeed Ter nuuryn
hovoond hoyor zavi baihyg harav. Harin zagaschid ni zavinaasaa buugaad
toroo ugaaj bailaa. 3 Yesus zavinuudyn negen deer buyuu Simony zavin
deer garaad, gazraas jaahan holduulahyg tuunees guiv. Tegeed Yesus
suugaad zavin deerees olon tumend surgaalaa zaaj ehlev. 4 Ter aildaj
duusaad, Simond — Usny gun uruu ni ochood toroo hayaad bari gehed 5
Simon — Ezen, bid shonojingoo zudren zagaschlaad yuu ch barisangui.
Gevch Ta helj baigaa tul toroo hayaad uziye gev. 6 Ted toroo hayatal
mash ih hemjeenii zagas barigdaj, tor ni uragdaj ehlev. 7 Ted nogoo zavin
deerh busad nohoddoo irj tuslahyg dohihod, ted irj hoyor zaviig
duurgehed ted jivjehlev. 8 Harin Simon Pyetr uuniig haraad, Yesusiin hold
unaad — Ezen, bi nugelt hun tul nadaas holdooch! gelee. 9 Ene
zagaschlalaas bolj ter bolon tuunii nohod bur gaihaj orhijee. 10 Tuunchlen
Simony hamtragchid boloh Zyebyedyeyen hovguud Iakov, Iohan hoyor ch
gaihaj hotsrov. Tegtel Yesus Simond handan — Buu ai! Uunees hoish chi
humuusiig zagaschlah bolno gev. 11 Tegeed ted zavia eregt hurgeed
buhniig orhin, Tuuniig dagalaa. 12 Yesusiig negen hotod baih uyed ni,
biyeeree duuren uyaman ovchtei neg hun Tuuniig haraad nuureeree unaj,
— Ezen, herev Ta husvel namaig tsever bolgoj chadna shuu dee gej
guilaa. 13 Ter garaa sungan, tuund hurch — Bi husej baina. Tseversh
gehed ter daruid onoo hun uyaman ovchnoosoo angijirlaa. 14 Tereer hend
ch helj bolohgui gej tuund tushaagaad, — Harin yavj, ooriigoo tahilchid

uzuuleed tedend gerchlel bolgon Mosyegiin togtooson yosoor
tsevershseniihee toloo orgol orgo gelee. **15** Harin Tuunii tuhai zar ulam
gazar avch, bur olon humuus Tuuniig sonsoh gej, mon ovchnoo
edgeelgeheer huran tsuglaj baiv. **16** Harin Ter Ooroo dandaa semhen zailj
ezgui zeluud gazar uruu yavj, zalbirdag bailaa. **17** Negen odor Tuuniig
surgaalaa zaaj baihad ni tend Iyerusalim, Iudyei bolon Galilyn buh
tosgodoos irsen heseg huuliinsurgagch nar bolood farisaichuud suuj baijee.
Edgeeltiig guitsetgehiin tuld Ezenii huch Tuund ogogdson baiv. **18**
Uzegtun, heseg hun saa ovchtei huniig devsgertei ni avchrav. Tegeed
dotogsh ni oruulj, Tuunii omno avaachih gej hicheesen bolovch **19** ui olon
hunees bolj tuuniig dotogsh ni oruulah argagui baisan tul ted deever deer
garch, deevreer ter huniig devsgertei ni doosh buulgaj, Yesusiin omno yag
tovd ni taviv. **20** Hednii itgeliig haraad Yesus — And mini, nugel chini
uuchlagdsan gehed **21** huuliin bagsh nar bolon farisaichuud — Burhanyg
doromjlon yarij bui ene hun hen gegch ve? Gagtshuu Burhanaas oor hen
nugliig uuchilj chadah yum be? hemeen dotroo bodotsgoojee. **22** Harin
tednii bodlyg medsen Yesus tedend — Ta nar yaagaad ingej bodov? **23**
"Nugel chini uuchlagdlaa" gej heleh, esvel "Bosood alh" gej helehiin ali ni
amarhan be? **24** Harin Hunii Huu gazar deer nugluudiig uuchlah erh
medelteig ta nart meduulehiin tuld geed saa ovchtei hund — Bi chamd helj
baina. Bos, devsgeree avaad gertee hari gev. **25** Darui onoo hun tednii
omno bosoj, deer ni hevtej baisan yumaa avaad, Burhanyg aldarshuulsaar
geriin zug yavjee. **26** Ted bugdeeree mel gaihaj, Burhanyg aldarshuulj
ehelsen bogood — Bid onoodor mon ch gaihaltai zuils harlaa getsgeen
bugd aidast avtsan bailaa. **27** Daraa ni Ter garch yavan, tatvar huraagch
Lyevi gegch huniig tatvaryn gazar suuhyg haraad, — Namaig daga gej
tuund helehed **28** ter hamag yumaa ardaa orhin bosoj, Tuuniig dagalaa. **29**
Lyevi Yesust zoriulj gertee tom zoog bariv. Tend olon tatvar huraagchid
bolon oor humuus tedentei hamt shireend tuhlan suuj baijee. **30**
Farisaichuud, mon tednii huuliin bagsh nar — Ta nar chini yaagaad tatvar
huraagchid bolon nugeltnuudiin hamt idej, uuj baidag bilee? gej Tuunii
shavi nart durguitsen helehed **31** Yesus tedend — Eruul humuust bus,
ovchtei humuust emch heregtei. **32** Bi zovt huniig bus, harin nugeltnuudiig

gemshild duudahaar irsen yum gev. 33 Ted Tuund — Iohany shavi nar
bainga matsag barij, zalbirlaa orgodog. Farisaichuudyn shavi nar ch mon
adil uilddeg. Harin Tanyh idej, uutsgaah yum gesend 34 Yesus tedend —
Shine hurgeniig baihad ta nar hurgenii baraa bologchdyg matsag bariulj
bolohgui biz dee? 35 Harin ter odruud irne. Shine hurgen tednees
avaachigdah odruuded ted matsag barina gev. 36 Tegeed Ter mon tedend
handan negen surgaalt zuirleleer — Hen ch shine deeleesee urj avaad,
huuchin deelee nohdoggui. Tegvel ter shinee ch urah bolno. Shine ni
huuchind ul zohino. 37 Hen ch shine darsyg huuchin tulmand hiideggui.
Tegvel shine dars tulmaa zad tavina. Dars asgarch, tulam ch hereggui
bolno. 38 Harin shine darsyg shine tulmand l hiih yostoi. 39 Huuchin dars
uuchihaad hen ch shiniig husdeggui shuu dee. Uchir ni ter "Huuchin ni
sain" gene gej tedend aildav.

Luk 6

6:1 Negen Amraltyn odor Ter tarian talbaigaar dairan ongorch bailaa.
Shavi nar ni tarian turuu shuvtran avch gartaa tsairuulan idej baijee. 2
Harin farisaichuudyn zarim ni — Ta nar chini Amraltyn odor huuli bus zuil
yuund uildene ve? gehed 3 Yesus — David bolon tuuntei hamt baigsad
olsohdoo yuu hiisniig ni ta nar unshaagui yuu? 4 Ter Burhany gert orj,
zovhon tahilch naraas oor hen ch idej ul boloh ariusgasan talhnaas avch
idsen todiigui mon nohoddoo ogson shuudee geed, 5 tedend — Hunii Huu
ni Amraltyn odriin Ezen mon gelee. 6 Oor negen Amraltyn odor Tuuniig
sinagogt orj, surgaalaa zaaj baihad tend baruun gar ni hatangirjsan hun
baijee. 7 Farisaichuud bolon huuliin bagsh nar Tuuniig buruutgah shaltag
olohyn tuld Amraltyn odor ter huniig Yesus edgeeh esehiig ni ajiglan
shirtej bailaa. 8 Harin Ter tednii bodlyg medeed, hatangir gartai hund —
Bos, uragshaa gar gesend, ter bosoj uragshaa garlaa. 9 Yesus tedend
handan — Bi ta naraas asuuya, Amraltyn odor sainyg esvel muug uildeh,
ami avrah esvel ami honoohiin ali ni yosond niitseh ve? geed, 10 tedniig
bugdiig ni toiruulan harsnaa tuund — Garaa sunga gev. Ter hun garaa
sungahad gar ni zugeer bolson bailaa. 11 Harin ted uur hilengeer duurch,

Yesusiig herheh talaar oor hoorondoo yariltsatsgaav. 12 Tedgeer
odruuded Yesus zalbirahaar uuland garch, buhel shoniig Burhand
zalbirsaar ongoroov. 13 Ogloo bolohod Ter shavi naraa Oor uruugaa
duudaad, tednees arvan hoyoryg songon, elch nar gej nerlejee. 14 Tedgeer
ni Pyetr gej nerlegdsen Simon bolon tuunii duu Andryei, Iakov, Iohan,
Filip, Bartolomai, 15 Mataig Tomas, Alfain huu Iakov, Zyealot gegdeh
Simon, 16 Iakovyn huu Iudas, urvagch bolson Iskariotyn Iudas nar boloi.
17 Tegeed Ter tednii hamt uruudan beld buun irj zogsov. Tend asar olon
dagaldagch nar ni baisan bogood buh Iudyei, Iyerusalim, Tir bolon Sidony
ereg haviin nutguudaas irsen ui olon humuus 18 Tuuniig sonsohoor, bas
ovchnoo edgeelgeheer irjee. Mon buzar sunsend zovoogdson humuus ch
ilaarshij baiv. 19 Tuunees huch garch, bugdiig edgeej baisan uchir
tsuglasan olon bugd Tuund gar hurehiig charmain baiv. 20 Yesus shavi
naryn zug hartsaa handuulan — Yaduus ta nar yerooltei yee! Uchir ni
Burhany haanchlal ta narynh yum. 21 Edugee olsoj bui tanar yerooltei yee!
Uchir ni ta nar tsatgagdah bolno. Edugee gashuudan uilj bui ta nar
yerooltei yee! Uchir ni ta nar ineeh bolno. 22 Hunii Huutees bolj humuus
ta naryg uzen yadaj, havchin, doromjilj, neriig chini horon muu meteer
uzej ul oishooh tsagt ta nar yerooltei yee! 23 Ter odor bayarla, bayasan
tsovhch. Yuu gevel tenger deh ta naryn shagnal aguu bilee. Uchir ni tednii
etseg ovgod esh uzuulegchded ch tegj handsan yum. 24 Harin bayachuud
ta nar zolgui yee! Ta nar taivshirlaa duurneer huleen avsan. 25 Edugee
tsatgalan bui ta nar zolgui yee! Uchir ni ta nar olsoh bolno. Edugee ineej
bui ta nar zolgui yee! Uchir ni ta nar gashuudan uilah bolno. 26 Buh
humuus ta naryn tuhai sainaar yarih tsagt ta nar zolgui yee! Uchir ni tednii
etseg ovgod huuramch esh uzuulegchded ch tegj handsan yum. 27 Harin
sonsogch humuust Bi helj baina. Daisnaa hairla, ta naryg uzen yaddag
humuust sainyg uild. 28 Ta naryg haraadag humuusiig yeroo, ta nartai
buruugaar haritsdag humuusiin toloo zalbir. 29 Hatsryg chini algadsan
hund nogoo hatsraa tavij og. Deeliig chini bulaan avsan hunees tsamtsaa
buu haramla. 30 Guisan hun burd og, yumyg chini avsan hunees butsaaj
buu neh. 31 Ta nar humuusiig oorsoddoo herhen handaasai gej husne,
tedend mon tuunchlen hand. 32 Herev ta nar oorsdiig chini hairladag

humuusiig hairlaval, ta nart yuun talarhal baih bilee? Uchir ni nugeltnuud
hurtel oorsdiig ni hairladag humuusiig hairladag shuu dee. zzherev ta nar
oort chini sainyg uilddeg humuust sainyg uildvel ta nart yuun talarhal baih
bilee? Uchir ni nugeltnuud hurtel mon l uilddeg shuu dee. 34 Herev ta nar
erguulen avna gesen humuustee zeel ogoh avaas ta nart yuun talarhal baih
bilee? Uchir ni nugeltnuud hurtel ogsniihoo chineeg erguu" len avahyn tuld
nugeltnuuddee zeel ogdog. 35 Harin ta nar daisnuudaa hairla, sainyg uild,
hariu harj buu zeelduul. Tegvel shagnal tani aguu baih bogood ta nar
Hamgiin Deed Negenii hovguud baih bolno. Uchir ni Ter Ooroo ul
talarhagsdad bolood buzar humuust ch niguulsengui handdag yum. 36 Ta
naryn Etseg orshoongui. Tuunchlen orshoongui baigtun. 37 Shuutdehguin
tuld busdyg buu shuu. Yallagdahguin tuld busdyg buu yalla. Uuchlagtun,
tegvel ta nar ch mon uuchlagdana. 38 Ogogtuts, tegvel chamd ogogdoh
bolno. Tegehdee shahagdsan, chigjsen mon byalhsan hemjeeteigeer
hormoi deer chini asgarah bolno. Uchir ni oorsdiinhoo hemjuuriin jishgeer
ta nar hariud ni hemjigdeh bolno gelee. 39 Ter mon tedend surgaalt
zuirleleer — Sohor ni sohroo gazarchilj chadna gej uu? Hoyoulaa nuhend
unah bish uu? 40 Shavi ni bagshiinhaa deer baidaggui. Harin buren
suraltssanyhaa daraa hun bur bagsh shigee bolno. 41 Ooriin nuden deh
dunzee ajiglaagui atlaa yuund chi ah duugiinhee nuden dehurtsiig harna
ve? 42 Esvel chi nudendee baih dunziig medeegui atlaa ah duudee "Ah
mini, bi nudend chini baigaa urtsiig avaadhaya" gej yaaj helj chadna ve?
Hoyor nuurten chi ehleed ooriin nuden deh dunziig avch haya. Daraa ni chi
ah duugiinhee nuden deh urtsiig avahdaa sain harna shuu dee. 43 Uchir ni
muu ur jims urguuldag sain mod gej baihgui, tuunchlen sain ur jims
urguuldag muu mod gej baihgui. 44 Alivaa mod ur jimseeree tanigddag.
Humuus uurgenees injriig tuudeggui shuu dee. Mon orgost butnaas usan
uzem tuuhgui. 45 Sain hun zurhniihee unet bayalgaas sainyg gargadag.
Horon muu negen horon muu bayalgaasaa muug gargadag aj. Uchir ni
zurh ni yuugaar duursniig am ni yaridag. 46 Ta nar yuund Namaig "Ezen,
Ezen" gej duuddag hernee Minii aildsanyg hiideggui yum be? 47 Nad uruu
irj, ugiig mini sonsood tuuniihee daguu uildegch alivaa hun hentei adil
bolohyg ta nart Bi haruulya. 48 Tiim hun ni barij bui baishingiinhaa suuriig

gazraa gun uhaad hadan deer suuriluulsan negentei adil yum. Uyer buuj gol
halin baishing nudsen bolovch hodolgoj chadsangui. Yuu gevel baishin bat
boh barigdsan ajee. **49** Harin sonsood, uuniihee daguu uilddeggui neg ni
gazar deer suuri tavilgui baishin barisan huntei adil yum. Gol uyerlej
baishing dairahad ter doroo nurav. Ter baishingiin suirel ulemj bolov gej
surgalaa.

Luk 7

7:1 Ter humuust sonsgoson yaria hooroogoo ondorloj, Kapyernaum uruu
yavav. **2** Negen zuutyn dargyn ihed uneldeg bool ni ovdood uhluut baijee.
3 Ter Yesusiin tuhai sonsood, Tuuniig irj, boolyn maani amiig avraach
hemeen guilgahaar iudyeichuudiin ahlagchdaas heden huniig Tuun uruu
yavuulav. **4** Ted Yesus deer hurch ireed, Tuunees hicheenguilen guin —
Ter Tanaas uuniig guih zohistoi negen. **5** Ter hun manai undestniig
hairladag. Bidend sinagog barij ogson hun bol ter yum gejee. **6** Yesus
tednii hamt zamd garav. Tegeed Tuuniig gerees ni holguihen boloh uyed
zuutyn darga anduudaa ilgeen, — Ezen, Ta Ooriigoo tsaashaa buu chilee.
Uchir ni Tanyg deever doroo oruulah zohistoi hun bi bish. **7** Iimees bi
ooriigoo ch Tan uruu ochih ni zohisgui hemeen uzev. Harin Ta zovhon
ugee aildaach, tegvel bool maani edgene. **8** Uchir ni bi ch mon erh medliin
dor baidag hun. Minii door tserguud bii. Bi negend ni "Yav" gehed ter
yavj, nogood ni "Ir" gehed ter irdeg. Booldoo "Uuniig hii" gehed ter
hiideg gej Tuund heluuljee. **9** Yesus uuniig sonsood ihed gaihan, Ooriig ni
dagaj yavsan olond handan — Ta nart Bi heliye. Iim aguu itgeliig Bi
Izrailid hurtel haraagui shuu gelee. **10** Tiinhuu yavuulsan humuus ni butsaj
ireed monooh bool eruul bolsnyg olj harav. **11** Uunii daraa udalgui Yesus
Nain hemeeh hot uruu yavjee. Shavi nar ni, mon ui olon hun Tuuniig
dagaldan yavlaa. **12** Tuuniig hotyn haalgand oirton ireh uyed humuus neg
uhsen huniig avaad garch yavav. Ter ni belevsen emegtein gants huu
baisan bogood hotynhnoos nileed olon hun ter emegtein hamt baiv. **13**
Ezen tuuniig haraad ihed orovdon tuund — Buu uil gev. **14** Ter ochood
avsand garaa hurgetel orgood yavj baisan humuus zogsloo. Tegeed Yesus

— Bi chamd helj baina. Zaluu mini, bos! gehed 15 uhsen hun bosood yarij
ehlev. Ingeed Yesus tuuniig ehed ni erguulen ogov. 16 Ted bugdeeree
aidast avtaj, Burhanyg aldarshuulj ehlen — Bidnii dund aguu esh
uzuulegch garch irlee, mon — Burhan Ooriin ard tumen deer irlee
getsgeej bailaa. 17 Tuunii tuhai enehuu zar buh Iudyei dayaar bolood
haviin buh nutgaar tarhlaa. 18 Shavi nar ni Iohand ene buhnii tuhai
meduuljee. 19 Iohan shavi naraasaa hoyoryg ni duudaj, — Ta ireh yostoi
Negen mon uu, esvel bid oor negniig huleeh uu? gej asuulgahaar Ezen
uruu ilgeev. 20 Ted Yesus deer ireed, — Baptism hurteegch Iohan bidniig
Tani uruu ilgeej "Ta ireh yostoi Negen mon uu, esvel bid oor negniig
huleeh uu?" gej asuulgaj baina gejee. 21 Yag ter uyed Yesus olon
humuusiig ovchin emgegees ni angijruulj, buzar sunsiig ni zailuulj bailaa.
Sohorson olon hund Ter haraa oruuljee. 22 Ter tedend — Ta nar yavj,
Iohand yuu harj, sonssonoo hel. Sohor ni haraa orj, dogolon ni alhaj,
uyaman ni tsevershij, dulii ni sonsoj, uhegsed ni amilj, yaduu negend ni
sain medee tunhaglagdav. 23 Nadaas bolj budreegui neg ni yerooltei yee!
gev. 24 Iohany elch nar yavmagts, Ter hursan olond Iohany tuhai yarij
ehlev. — Ta nar yuu harah gej tsol uruu ochson be? Salhind naigah zegsiig
uu? 25 Tegvel ta nar yuu harah gej ochiv? Heentser huvtsaslasan huniig
uu? Uzegtun, heentser goyomsgoor huvtsaslaj, bayan tansag amidragchid
ni haadyn ordond baidag. 26 Tegvel ta nar yuu harah gej yavsan yum be?
Esh uzuulegchiig uu? Tiim ee, Bi ta nart heliye. Esh uzuulegchees ch iluu
negniig yum. 27 Tuunii tuhai"Haragtun, Bi Chinii omno elchee ilgeene.
Ter elch Chinii omnoh zamyg chini beltgene" gej bichigdsen yum. 28
Emegteigees torogsdiin dund Iohanaas iluu aguu negen baihgui. Harin
Burhany haanchlalyn hamgiin baga negen ch tuunees aguu bilee gej aildav.
29 Tiinhuu Iohany baptismaar baptism hurtsen buh humuus, tatvar
huraagchid uuniig sonsood Burhany shudarga baidlyg huleen
zovshoorchee. 30 Harin farisaichuud bolon huulichid Iohanaar baptism
hurteeguigeereeoorsdiinh ni tolooh Burhany zorilgyg ul heregsev. — 31
Tegvel ene uyeiin humuusiig bi yuutai zuirleh ve? Ted hentei adil ve? 32
Ted zah deer suugaad biye biyenee duudan, "Bid ta nart zoriulj
limbedehed ta nar bujiglesengui. Bid ta nart gashuudlyn duu duulahad ta

nar gashuudan uilsangui" geh huuhduudtei adil yum. 33 Uchir ni baptism
hurteegch Iohan ireed, talh idej, dars uuhgui baihad ni ta nar "Tuund
chotgor shutelsen baina" gedeg. 34 Hunii Huu ireed, idej uutal ta nar
"Hartsgaa, hovdog, arhichin, tatvar huraagch bolon nugeltnuudiin and
nohor" getsgeedeg. 35 Gesen hedii ch mergen uhaan ni buh
huuhduudeeree zovtgogddog gev. 36 Farisaichuudyn neg ni Tuunees
oortei ni hamt zoog barihyg husjee. Yesus monooh farisai hunii gert orj
tuhlan suuv. 37 Uzegtun, ter hotod negen nugelt emegtei baijee. Ter
emegtei Yesusiig farisai hunii gert tuhlan baigaag duulaad, goltgonon
savtai unet tos avchirj, 38 Huunii hold, ard tald ni zogsood, uilj
nulimsaaraa holiig ni norgoj useeree archaad, holiig ni unsej, unet tosooroo
toslov. 39 Yesusiig urisan farisai hun uuniig haraad, — Herev ene hun esh
uzuulegch mon baisan yum bol Tuund gar hurch bui ene emegtei hen
bolohyg, tuunii nugelt hun bolohyg ni medeh uchirtaisan hemeen dotroo
bodsond, 40 Yesus hariud ni — Simon oo, Nadad chamd heleh yum baina
gev. Tegtel Simon — Bagsh aa, tuuniigee heleech gejee. — 41 Negen
mongo zeelduulegchid hoyor hun ortei baijee. Neg ni tavan zuu, nogoo ni
tavin dyenaryn ortei baiv. 42 Ted toloh chadvargui tul onooh hun tedniig
hoyoulang ni ornoos heltruuljee. Tegvel tednii hen ni tuuniig iluu hairlah
bol? gehed ni, 43 Simon — Iluu ogoomroor heltruulegdsen ni gej bi bodoj
baina gesend Yesus tuund — Chi zov shuulee geed, 44 ter emegtei uruu
ergej, Simond — Chi ene emegteig harj baina uu? Namaig gert chini orj
irehed chi Nadad hol ugaah us ch ogoogui, harin ene emegtei Minii holiig
nulimsaaraa norgood useeree archlaa. 45 Chi Namaig unseegui. Harin ene
emegtei Namaig end baih mochoos ehleed holiig mini unsseer baina. 46
Chi Minii tolgoig tosoor tosloogui. Harin ter unet tosoor holiig mini
toslov. 47 Tiim uchraas Bi chamd heliye. Tuunii olon nugel uuchlagdsan.
Uchir ni ter ihed hairlasan. Harin bagahan shigeer uuchlagdsan neg ni baga
hairladag geed, 48 emegteid — Nugel chini uuchlagdsan gelee. 49 Tuunii
hamt tuhlan suuj baisan humuus hoorondoo — Nugluudiig hurtel
uuchildag ene hun hen geech ve? geltslee. 50 Yesus ter emegteid handaj
— Itgel chini chamaig avarlaa. Amar taivan yav daa gej aildav.

Luk 8

8:1 Uunii daraa udalgui Yesus neg hot, suuringaas nogood hurch, Burhany
haanchlalyg tunhaglaj, delgeruulj baiv. Arvan hoyor ni Tuuntei hamt
bailaa. 2 Mon ovchin bolood buzar sunsnuudees salsan zarim
emegteichuud, tuhailbal doloon chotgoroos salsan Magdalyn emegtei
gegddeg Maria, 3 Hyerodyn nyarav boloh Huzagiin ehner Ioanna, mon
Suzanna bolon oorsdiinhoo omch horongooroo tus nemer bolj baisan oor
olon humuus bailaa. 4 Ui olon hun hot bolgonoos irj Tuun uruu huran
tsuglah uyed Ter surgaalt zuirleleer ingej yariv. — 5 Tariachin ur
suulgahaar garchee. Tuuniig uree tsatsahad zarim ni zam haviar unav.
Tegeed humuusiin hold gishgegdjee. Ogtorguin shuvuud tedgeeriig
idchihev. 6 Zarim ur ni chuluurhag horsond unav. Tend ni chiiggui tul
soyoolood l hatchihav. 7 Zarim ur ni hogiin urgamlyn dund unav. Hogiin
urgamal buudain urtei zereg urgaj, tedniig barichihaj. 8 Zarim ur ni sain
horsond unaj, urgaad, zuu dahin iluu urgats ogchee gev. Ter edgeeriig
aildaad, — Sonsoh chihtei ni sonsogtun gev. 9 Shavi nar ni ene surgaalt
zuirlel ni yamar utgatai bolohyg Tuunees asuuhad 10 Ter — Burhany
haanchlalyn nuutsuudyg medeh ni ta nart ogogdson yum. Harin haravch
ted harahgui, sonsovch oilgohguin tuld busdad ni surgaalt zuirleleer
yaridag. 11 Enehuu surgaalt zuirlel ni iim yum. Ur ni Burhany ug. 12 Zam
haviar unagsad ni sonsson humuus bogood ted itgen avragdahguin tuld
diavol irj, tednii zurhnees ugiig zailuuldag. 13 Chuluurhag horson deer
unagsad ni sonsood, ugiig bayarlan huleej avdag. Harin tedgeer ni bat
undesgui ajee. Ted heseg hutatsaand itgeed, soriltyn uyed unadag bilee. 14
Hogiin urgamal dund unasan ur ni sonsson humuus bogood ted zamdaa
zovnil, ed bayalag, onoogiin amidralyn taalamjid avtah zeregt barigdagsad
yum. Tednii ur jims bolovsrohgui. 15 Sain horson deer unasan ur ni ugiig
sonsood shudarga, zov setgel zurhendee nandignaj, tevcheerteigeer ur
jimsee ogogchid yum. 16 Hen ch denluu asaasnyhaa daraa deer ni sav
homron tavidaggui, esvel denluugee oron dor tavidaggui. Harin orj
iregsded gerel uzuulehiin tul denluunii suurin deer tavidag. 17 Uchir ni
ilchlegdehgui baihaar daldlagdsan yum gej utui bogood medegdej

ilruulegdehgui baihaar nuutslagdsan yum gej baihgui bilee. 18 Iimees ta
nar yaaj sonsoj baigaagaa anhaaragtun. Uchir ni hend baina, tuund iheer
ogogdono. Hend baihgui baina, tuunees baigaa gej sanagdsan ni hurtel
avagdana gev. 19 Tegtel eh, duu nar ni Tuun uruu irev. Mash olon hun
baisan uchir ted Tuun uruu ochij chadaagui tul 20 Tuund — Eh, duu nar
tani gadaa zogsoj baina. Tantai uulzah gene gej heluulev. 21 Harin Yesus
tedend — Burhany ugiig sonsood, tuuniig biyeluulegchid ni Minii eh, Minii
duu nar mon gejee. 22 Tedgeer odruudiin negend iim hereg bolov. Yesus
shavi nartaigaa zavind suugaad, tedend — Nuuryn nogoo ereg uruu
yavtsgaaya gev. 23 Tedniig seluurden baihad Ter untjee. Getel nuurt
huchtei salhi uusej, ted usand avtagdaj, ayuul nuurlev. 24 Ted Tuun uruu
ochij sereegeed, — Ezen mini, Ezen mini, bid suirch baina gehed Ter
bosoj, salhi ba ovolzoh davalgaag zemlehed, salhi namdaj, nam gum
bolov. 25 Ter shavi nartaa — Itgel chini haana baina? gehed tednii aih
gaihah ni zeregtsej, neg negendee — Salhi, usand hurtel tushaahad ted
zahiragdaj baidag ene yer ni hen be? getsgeej bailaa. 26 Ted Galilyn esreg
tald orshih Gyeras hemeeh gazar hurch irev. 27 Yesus ereg deer gartal,
chotgort ezemduulsen negen hun hotoos garch Tuuntei uchrav. Ter hun
udaan hugatsaany tursh huvtsas hunargui baij, oron bairand bus, harin
bulshny aguid orognodog baiv. 28 Monooh hun Yesusiig haraad
hashhiran, omno ni unaj changa duugaar — Hamgiin Deed Burhany Huu
Yesus ee, Tand bi yamar hamaatai bilee? Tanaas guiya. Namaig buu
zovoogooch! gejee. 29 Uchir ni Yesus buzar sunsnuudiig ter hunees
garahyg tushaasan baij. Buzar suns tuuniig olon udaa ezemdsen tul ter hun
ginjlegdej, dongologdood haruulyn hyanaltan dor baisan avch dongoo
tastan hayaad chotgoroor hotluulen tsol uruu yavdag bailaa. 30 Yesus
tuunees — Ner chini hen be? gej asuuhad ter — Lyegion gev. Uchir ni
tuund olon chotgor shugelsen baijee. 31 Chotgoruud oorsdiig ni yoroolgui
gun uruu zail hemeen buu tushaagaach gej Tuunees guij bailaa. 32 Tend
uuland gahain olon sureg ideeshilj baijee. Chotgoruud oorsdiig ni gahaind
oruulaach gej guisand Ter zovshoorov. 33 Chotgoruud hunees garch
gahainuudad shuglehed gahain sureg egts ergees nuurt unan jivtsgeejee. 34
Yuu bolsnyg gahaichid haraad guin odoj, uunii tuhai hot hodoogui zar

tugeev. **35** Humuus yuu bolsnyg uzeheer irj, Yesus uruu ochihod
chotgoroos salsan onooh hun huvtsaslachihsan, eruul saruul bolood,
Yesusiin hold suuj baihyg olj haraad surdetsgeev. **36** Uuniig harsan
humuus chotgort ezemduulsen hun herhen edgersniig tedend medegdjee.
37 Ter haviin bolood Gyeras nutgiin buh humuus tendees yavahyg
Tuunees guiv. Uchir ni ted ulemjiin ih aidast avtsan bailaa. Yesus zavin
deeree garch, butsan yavjee. **38** Harin chotgoruudees salsan monooh hun
Tuuntei hamt baihyg guisan avch Yesus tuuniig yavuulj, — **39** Gertee hari,
Burhan chamd yamar aguu zuil hiij ogsniig yari gej aildjee. Tegeed ter hun
Yesus oort ni yamar aguu zuil hiij ogsniig hot dayaar tunhaglasaar yavj
odloo. **40** Butsaj irehed ni olon tumen Yesusiig ugtan avav. Uchir ni ted
bugd Tuuniig huleej baisan bilee. **41** Uzegtun, sinagogiin ahlagch Iair
gegch hun tend baisan bogood Yesusiin hold unaj, gertee ochihyg Tuunees
guijee. **42** Uchir ni Iair arvan hoyor nastai gants ohintoi baisan bogood ter
ni uhluut baiv. Yesusiig yavahad tsuglasan olon Tuuniig buchin shahaj
bailaa. **43** Negen emegtei arvan hoyor jiliin tursh tsus alddag ovchtei
baisan bogood hen ch tuuniig edgeej chadaagui ajee. **44** Ter emegtei
Yesusiin ard ochij, huvtsasnyh ni hormoid gar hurtel ter darui tsus aldah ni
zogsov. **45** Yesus — Hen Nadad hurev? gehed bugd l uuniig uguisgev.
Pyetr Tuund — Ezenten, ene olon hun Tanyg buchin, shahaj baina shuu
dee gej helehed **46** harin Yesus — Hen neg ni Nadad hursen. Uchir ni
Nadaas huch garahyg Bi medersen gejee. **47** Onooh emegtei
anzaaragdahgui ongorooguigee medeed, ain chichirseer irj Tuunii omno
unaj, yamar shaltgaanaar Tuund hursen hiigeed herhen ter darui edgersnee
buh humuusiin omno yarilaa. **48** Yesus tuund — Ohin mini, itgel chini
chamaig eruul bolgoloo. Amar taivan yav daa gev. **49** Tuuniig iin aildaj
baital sinagogiin ahlagchiin gerees neg ni irj, — Ohin chini uhsen. Ta
tsaashid Bagshid buu tovog ud gej helev. **50** Harin Yesus uuniig sonsood,
Iairt — Buu ai, zovhon itge. Ter zugeer bolno gelee. **51** Her gert ni ireed,
Pyetr, Iohan, Iakov bolon ohiny etseg ehees oor heniig ch orohyg
zovshoorsongui. **52** Bugd l uilan hailj, ohiny hoinoos gashuudan bailaa.
Harin Yesus — Uilahaa boli. Ohin uheegui, harin untaj baina hemeesend
53 ohin uhseniig medej baisan ted Tuuniig tohuurhan ineeldej ehlev. **54**

Gesen hedii ch Ter ohiny garaas barij, — Ohin mini, bos gej duudsand 55
tuunii suns ergen irj, ohin ter darui bosov. Tegeed Yesus, ohind ideh yum
og gejee. 56 Ohiny etseg eh ni gaihsan bailaa. Harin Yesus tedend bolson
yavdlyn tuhai hend ch yarij bolohguig sanuulav.

Luk 9

9:1 Yesus arvan hoyoroo hamtad ni duudaad ovchniig edgeeh, buh
chotgoriig zailuulah erh medel, huchiig tedend ogchee. 2 Burhany
haanchlalyg tunhagluulahyn tuld, mon ovchtei humuusiig edgeelgehiin tuld
Ter tedniig ilgeev. 3 Ter tedend — Zamdaa yuu ch buu avch yav. Tayag,
bogts, talh, mongo ch avch bolohgui. Hoyor tsamts ch avch bolohgui. 4
Ta nar yamar ch aild orno, yavtlaa tendee bai. 5 Ta naryg huleen avahgui
humuusiin huvid, hotoos ni garch yavahdaa tednii esreg gerchlel bolgon
holiinhoo toosyg segsren unaga gejee. 6 Tendees ted suuringuudaar yavj
ehlen, sain medeeg delgeruulen, haa saigui edgeej bailaa. 7 Zahiragch
Hyerod bolj baigaa buhniig sonsood, bur almairch orhijee. Yuu gevel
zarim ni Iohan uhegsdees amilsan gej, 8 zarim ni Yelia uzegdsen ch gej,
zarim ni ertnii esh uzuulegchdees neg ni amilsan gej yarij baijee. 9 Hyerod
— Bi ooroo Iohanyg tsaazluulsan. Tegvel ooriinh ni talaar nadad iimerhuu
zuil sonsogdood baigaa ter hun hen yum be? gev. Ter Tuuniig harahyg
ermelzej bailaa. 10 Elch nar ergej ireed, oorsdiin hiisen buhnee Tuund
tailagnav. Tegeed Ter tedniig daguulan heduulhnee Byetsaid hemeeh
hotyg zuglen yavlaa. 11 Gevch olon tumen uuniig ni medeed, Tuuniig
dagajee. Ter tedniig ugtan avch, Burhany haanchlalyn tuhai tedend yariad,
edgeelt heregtei humuusiig ni edgeev. 12 Odor heviih uyed arvan hoyor ni
Tuun uruu irj, — Hursan olnyg ene haviin suuringuud uruu yavuulya. Ted
tend ochij honogloh gazar, und hool olog. Uchir ni bid end ezgui zeluud
gazar baina shuu dee gev. 13 Harin Ter tedend — Ta nar tedend ideh yum
og gehed ted — Bid yavj, ene buh humuust zoriulan ideh hool huns
hudaldaj avahgui l bol, bidend tavan talh, hoyor zagasnaas iluu yum alga
gejee. 14 (Tend tavan myangaad erchuud baisan yum) Ter shavi nartaa —
Tedniig tavi taviar ni buleglen suulga gev. 15 Ted ch bugdiig tegj

suulgajee. 16 Yesus tavan talh, hoyor zagasyg avch, tenger ood haraad,
yeroon talh zagasaa huvaaj, olon tumend taraan oguuleheer shavi nartaa
ogov. 17 Ted bugd idej tsadav. Humuusiin orhison helterhiinuudiig
tsugluulahad arvan hoyor sags duurchee. 18 Negen udaa Ter gantsaaraa
zalbirch baijee. Shavi nar ni ch Tuuntei tsug baiv. Ter tednees — Humuus
Namaig hen gej yarij baina? gej asuuhad 19 ted — Zarim ni baptism
hurteegch Iohan gedeg. Zarim ni Yelia, harin oor busad ni ertnii negen esh
uzuulegch dahin amilsan gedeg gev. — 20 Harin ta nar Namaig hen gej
yaridag ve? gehed Pyetr — Burhany Hrist gejee. 21 Harin Yesus tedend
ene tuhai hend ch helj bolohguig anhaaruulaad, — 22 Hunii Huu olon
zovlon edelj, ahlagchid, ahlah tahilch nar bolon huuliin bagsh nart ad
uzegdej, aluulna. Tegeed gurav dahi odroo amilna gev. 23 Ter tedend
bugded ni handaj — Herev hen negen Minii araas yavahyg husvel, ter hun
ooriigoo uguisgej, odor bur zagalmaigaa uurch Namaig daga. 24 Uchir ni
hen amia avrahyg husne, ter ni amia aldah bolno. Harin hen Minii toloo
amia addana, ter ni amia avarna. 25 Herev hun buh delhiig olj avsan ch
amia addval yuuny ashig baih bilee? 26 Hen Nadaas bolon Minii ugsees
ichne, Hunii Huu Etsgiin bolon Ooriin, mon ariun tenger elch naryn suu
aldraar irehdee tuunees ichih bolno. 27 Gevch Bi ta nart uneneer heliye,
end zogsoj baigaa humuusees zarim ni Burhany haanchlalyg harah hurtlee
uhliig ul amsana gej aildav. 28 Iinhuu aildsanaas hoish naim honogiin
daraa Ter Pyetr, Iohan, Iakov naryg daguulan zalbirahaar uul ood garlaa.
29 Tuuniig zalbirch baihad nuurniih ni torh oorchlogdoj, huvtsas ni tsagaan
ongotei bolj, gyalalzaj baijee. 30 Uzegtun, hoyor hun Tuuntei yariltsaj
baisan bogood ted Mosye, Yelia nar baiv. 31 Ted tsog javhlantaigaar
uzegdej, Iyerusalimd guitseegdeh Tuunii uhliin tuhai yarij bailaa. 32 Pyetr
bolon tuunii nohod noirondoo diildsen baisan hedii ch buren sergej, Tuunii
tsog javhlang, Tuuntei hamt zogsoh hoyor huniig ch bas harav. 33 Tedniig
Yesusees holdon yavahad, Pyetr Yesust — Ezenten, end baih ni bidend
sain baina. Bid gurvan tsatsar, negiig ni Tand, negiig ni Mosyed, negiig ni
Yeliad barij ogiye gev. Ter yuu yarij baigaagaa ch oilgoogui bailaa. 34
Tuuniig iinhuu helj baital uul garan tedniig burhej ehellee. Ted uulen dotor
baihdaa ihed aijee. 35 Tegeed uulnees — Ene bol Minii Huu, Minii

songoson Negen mon. Tuuniig sonsogtun geh duu garav. 36 Tiinhuu duu
garsny daraa Yesus gantsaaraa baij bailaa. Ted yuu harsnaa ter odruuded
hend ch helsengui, chiv chimeegui bailaa. 37 Margaash ni tedniig uulaas
buun irehed ui olon hun Tuuniig toson avav. 38 Uzegtun, hursan olny
dundaas negen hun — Bagsh aa, huug maani uzeech gej bi Tanaas guij
baina. Uchir ni ter minii gants huu yum. 39 Har l daa. Suns huug mini
ezemddeg. Ter mini genet orilon charlaj, amnaasaa hoos sahruulj, tarchlan
baij araihiin tuunees saldag. 40 Ene sunsiig zailuulaach gej bi Tany shavi
naraas guihad ted chadsangui gehed 41 Yesus tedend — Itgelgui,
zavharsan uyeiinheen, Bi her udaan ta nartai hamt baij, ta naryg tevchih
ve? Huugee end avaad ir gev. 42 Oirton ireh zuur ni chotgor tuuniig gazar
unagahad huu tatvalzaj garav. Gevch Yesus ter buzar sunsiig zemleed,
huug edgeej, etsegt ni erguulen ogov. 43 Burhany aguug bugd bahdan
bailaa. Yesusiin uildsen buhniig hun bur gaihaj baihad ni Ter shavi nartaa
— 44 Hunii Huu humuusiin gart tushaagdah gej baina. Iimees edgeer
ugsiig chihendee shingee gev. 45 Gevch ted helsniig ni oilgosongui.
Tedend oilguulahguin tuld ene ugs ni uchir bituuleg baijee. Ted Tuunees
helsen ugiin tuhai asuuhaas ch emeetsgeev. 46 Hen ni hamgiin aguu boloh
tuhai margaan shavi naryn dund ornov. 47 Harin Yesus tednii zurhen deh
bodol sanaag meden, negenhuuhdiig avch dergedee zogsoogood, — 48
Hen ene huuhdiig Minii nereer huleen avna, ter ni Namaig huleen avdag.
Hen Namaig huleen avna, ter ni Namaig ilgeesen Tuuniig huleen avdag.
Uchir ni ta naryn dundaas hamgiin ochuuhen ni hamgiin aguu yum gej
tedend helev. 49 Iohan — Ezenten, Tany nereer chotgoruudiig zailuulj
baigaa neg huniig bid haraad tuund saad hiiv. Yaagaad gevel ter hun
bidentei hamt dagadaggui shuu dee gehed ni 50 Yesus — Tuund buu saad
hii. Hen ta naryg ul eserguutsne, ter ni ta naryn tald yum gej aiddav. 51
Tuunii deesh avaachigdah odruud oirtoj baisan uyed Yesus shiidverteigeer
Iyerusalimyg zoriloo. 52 Ter Ooriin omno elch naraa ilgeev. Ted yavj,
Tuunii tolooh beltgeliig hangahaar samarichuudyn suurind ochjee. 53 Ter
Iyerusalimyg zorin yavj baisan tul tendhiin humuus Tuuniig huleen
avsangui. 54 Tuunii shavi nar boloh Iakov, Iohan nar uuniig haraad, Tuund
— Ezen, tedniig sonoohiin tul tengerees gal buugtun gej bid tushaahyg Ta

husehsen bolov uu? gehed **55** Ter ergen tedniig zemlev. — Ta nar yamar
sunsnees baigaagaa medehgui. **56** Uchir ni Hunii Huu humuusiin amiig
honoohiin tudd bish, harin avrahaar irsen gejee. Tegeed ted oor suurin
uruu yavtsgaav. **57** Tedniig zamd yavj baital hen neg ni Tuund — Bi
Tanyg haa ch yavsan dagaya gev. **58** Yesus tuund — Unegend nuh,
tengeriin shuvuudad uur bii. Harin Hunii Huud tolgoi horgodoh ch gazar
baihgui geed **59** oor negend — Namaig daga gehed ter hun — Ehleed
yavj, etsgee orshuulahyg nadad zovshoorooch gejee. **60** Getel Yesus —
Uhegsdiig uhegsdeer ni orshuuluul. Harin chi yavj, Burhany haanchlalyg
gazar bur tunhagla gev. **61** Bas oor neg ni Tuund — Ezen, bi Tanyg
dagana. Ehleed geriinhenteigee salah yos guitsetgehiig Ta zovshoorooch
gehed **62** harin Yesus — Anjsan deer gar tavisan atlaa aragshaa haragch
hen bolovch Burhany haanchlald ul tentsene gej aildjee.

Luk 10

10:1 Daraa ni Ezen oor dalan huniig tomilj, tedniig Ooriin ochihoor yavaa
hot, gazar burd hoyor hoyoroor ni Ooriinhoo omno ilgeev. **2** Ter tedend iin
aildaj bailaa. — Urgats arvin, harin ajilchid ni tsoon baina. Tiimees
urgatsyg ni huraah ajilchdyg ilgeehiig urgatsyn Ezenees guitsgaa. **3**
Zamaaraa l yav. Haragtun, Bi ta naryg sureg chonon dundah hurga met
ilgeene. **4** Hetevch, bogts, gutal ch buu av. Zamdaa hentei ch buu mendel.
5 Yamar ch aidd orson, ehleed "Ene aild amar taivan baih boltugai" gej
hel. **6** Herev amar taivny hun tend baival, amar taivantani tuun deer orshih
bolno. Herev ugui bol, ter ni ta nart butsaj irne. **7** Tednii chamd ogsniig ni
idej uun, ter aildaa l bai. Uchir ni ajilchid holsoo avah ni zohistoi bus uu.
Ailaas aild buu damj. **8** Yamar ch hotod ta nar ochson, herev ta naryg ted
huleen avbal, omno chini yuu ch tavisan, tuuniig id. **9** Tend ovchtei
humuusiig ni edgee. Tedend "Burhany haanchlal ta nart oirhon baina" gej
helegtun. **10** Harin yamar ch hotod ochson, herev ted ta naryg huleen
avahgui baival, gudamjind garaad, **11** "Bidnii hold naaldsan hotyn chini
toosyg ta naryg eserguutsen govloo. Harin Burhany haanchlal oirhon
baigaag sain medtugei" gej hel. **12** Bi ta nart heliye, terhuu odor Sodom ni

ter hotoos iluu hultsmeer baih bolno. 13 Horazin aa, chi zolgui yee!
Byetsaid aa, chi zolgui yee! Herev ta naryn dotor uildsen gaihamshguud ni
Tir hiigeed Sidond uildegdsen bol, ted hediinee taaraa nomron unsen deer
suuj gemshsen baihsan. 14 Harin shuult bolohod Tir, Sidon ni ta naraas
iluu hultsmeer baih bolno. 15 Kapyernaum aa, chi tengert tultlaa
orgomjlogdoh uu? Chi Uhegsdiin orond unagaagdah bolno. 16 Ta naryg
sonsdog hun Namaig sonsdog. Ta naryg ul heregsdeg hun Namaig ul
heregsdeg. Namaig ul heregsdeg hun Namaig ilgeesen Negeniig ul
heregsej baigaa yum gelee. 17 Monooh dalan hun bayartaigaar butsan irj,
— Ezen, chotgoruud hurtel Tany nereer bidnii erhsheeld orson shuu
hemeehed 18 Ter tedend — Bi Satanyg ayanga adil tengerees buuhyg ni
harav. 19 Haragtun, Bi ta nart mogoi, hilentset horhoinuudad haddah,
daisny hamag huchees deeguurh erh medel ogson. Ta nart yuu ch hor
uchruulahgui. 20 Gesen hedii ch sunsnuud erhsheeld chini orson gedegt ta
nar buu bayarla, harin ners tani tengert bichigdsen gedegt bayarlagtun gev.
21 Ter mochid Yesus Ariun Suns dotor ulemjeer bayarlaj, — Tenger
gazryn Ezen, Etseg Tanygaa Bi magtya. Ta edgeer zuilsiig mergen
humuus, uhaantnaas nuun daldalj, balchir huuhduuded ilchilsen bilee. Tiim
ee, Etseg ee, ingeh ni Tany melmiid taalamjtai baisan. 22 Buh yums
Etsegeer mini Nadad ogogdson. Etsegees mini oor hen ch Huu hen
bolohyg, Huugees oor hen ch Etsegiig hen bolohyg, mon Huu Ooriigoo
ilchlehiig hussen ter negnees oor hen ni ch ul medne geed 23 shavi nar
uruutaa ergen tedend aminchlan — Ta naryn harj bui zuilsiig haragch nud
yerooltei. 24 Bi ta nart heliye. Ta naryn harj baigaa zuilsiig olon esh
uzuulegch bolon haad harahyg hussen avch haraagui, mon ta naryn sonsoj
baigaa zuilsiig sonsohyg hussen avch sonsoogui yum gej aildav. 25
Uzegtun, negen huulich bosoj, Tuuniig sorin — Bagsh aa, monh amiig
ovlon avahyn tul bi yaah yostoi ve? gej asuuhad 26 Ter tuund — Huulid
yuu gej bichigdsen baidag bilee? Chi herhen unshdag ve? gehed 27 ter —
Chi ooriin Burhan Ezenee buh zurh, buh setgel, buh huch chadal, buh
oyuun uhaanaaraa hairla. Mon horshoo ooriin adil hairla gev. 28 Tegehed
ni Yesus — Chi zov hariullaa. Uuniigee uild, tegvel chi amidarna gev. 29
Harin ter hun ooriigoo zovtgoh gej Yesust — Minii horsh gedeg chini hen

be? gejee. **30** Yesus hariud ni — Negen hun Iyerusalimaas Iyeriho
orohoor yavj baijee. Ter hun deeremchdiin dund orchihoj. Ted tuuniig
nutsgelen zodood amitai todii orhiod odjee. **31** Tohioldloor negen tahilch
hun ter zamaar yavj baigaad, tuuniig haruutaa dergeduur ni ongorood
yavchihav. **32** Tuunchlen negen Lyevi hun mon tend hurch ireed, tuuniig
haruutaa dergeduur ni ongorood yavchihjee. **33** Harin tuuteer yavj baisan
negen Samari hun tuuntei taarchee. Ter tuuniig haruutaa orovdon, **34** tuun
uruu irj, sharhand ni tos, dars asgaj boogood, adguusan deeree tegnen den
buudald hurgej irev. Tegeed tuuniig asarchee. **35** Margaash ni ter hoyor
dyenar avch buudlyn ezend ogood, "Tuuniig asarch baigaarai. Ta iluug
zarval, bi butsahdaa tand dahin toliye" gejee. **36** Ene gurvyn hen ni
deeremchdiin gart orson ter hunii horsh ni bolohoo batalsan gej chi bodoj
baina ve? gehed — Tuund orshool uzuulsen hun ni gev. Yesus tuund —
Yavj, uunii adil uildegtun gejee. **38** Ted zam zuuraa, negen tosgonoor
orohod Marta gegch negen emegtei Tuuniig gertee huleen avav. **39** Ter
emegtei Maria gedeg ohin duutei bogood duu ni Ezenii hold suugaad ugiig
ni sonsoj bailaa. **40** Marta uilchleh ajildaa tuurtsen tul Yesus uruu irj, —
Ezen, duu mini uilchleh ajild namaig gantsaar orhisnyg Ta anzaarahgui
baina uu? Nadad tusal gej tuund heleech gev. **41** Harin Ezen — Marta,
Marta, chi mon ch ih zuild sanaa tavij zovoh yum daa. **42** Unendee
gantshan yum l heregtei bilee. Maria ooroos ni zailuulagdashgui sainygaa l
songon avchee gev.

Luk 11

11:1 Negen gazar Tuuniig zalbirch duussany daraa shavi narynh ni neg
Tuund — Ezen, Iohan shavi nartaa herhen zalbirahyg zaasan shig bidend
zaaj ogooch gejee. **2** Ter tedend — Ta nar zalbirahdaa,"Etseg, Tany ner
ariunaar duursgagdag. Tany haanchlal ireh boltugai. **3** Odor tutmyn mini
talhyg odor bur bidend ogooch. **4** Bidnii nugliig uuchlaach. Uchir ni bid ch
mon bidend ortei aliv negniig uuchildag. Bidniig sorilt uruu buuudirdaach"
gej hel gev. **5** Tegeed Ter tedend — Ta naryn neg chini naiztai baij l dee.
Tegeed tuun deer shono duleer ochij, "Naiz aa, nadad gurvan talh

zeelduuleech, 6 naiz maani holoos nad deer irjee. Tuunii omno tavih yum
nadad yuu ch alga" gehed ni 7 dotroos ter "Bitgii nadad tovog udaad bai.
Haalgaa hediinee tugjeed bi ch, huuhduud maani ch orondoo ortsgooson.
Bi bosoj, chamd yum ogch chadahgui" gejee. 8 Bi ta nart heliye. Herev ter
hun and nohroo geed bosoj, yum ogdoggui yumaa gehed tsohroltguigees
ni bolj, ter bosoj, tuund heregteig ni ogoh bolno. 9 Bi ta nart heliye. Gui,
tegvel ta nart ogogdono. Hai, tegvel ta nar olno. Togsh, tegvel ta nart
neegdene. 10 Uchir ni guidag hun bur avna, erj haidag hun olno, togshdog
hund neegdene. 11 Etsguud ta naryn negees chini huu ni zagas guival
orond ni mogoi ogohgui ni lavtai. Tiim bish gej uu? 12 Esvel huu ni ondog
guival, etseg ni hilentset horhoi ogohgui biz dee? 13 Herev ta nar buzar
atlaa huuhduuddee herhen sain beleg ogohoo meddeg yum bol, tegeh
tusmaa tengerleg Etseg tani Ooroos ni guidag humuust Ariun Suns ogoh ni
damjiggui gev. 14 Ter helgui chotgoriig zailuuljee. Chotgoriig garch
odohod helgui baisan ter hun yarij ehlev. Olon tumen ihed gaihatsgaajee.
15 Harin tednii zarim ni — Ter chotgoruudiin zahiragch Byeyelzyebuleer
chotgoruudee hoon zailuuldag yum gej baihad, 16 zarim ni Tuuniig
sorihyn tul tengerees temdeg uzuul gej Tuunees shaardaj bailaa. 17 Gevch
Ter tednii bodol sanaag medeed, tedend iin helev. — Alivaa haanchlal
dotroo huvaagdval suirne. Ger bul dotroo huvaagdval unana. 18 Herev
Satan ooriin esreg huvaagdval, tuunii haanchlal herhen togtnoh bilee? Ta
nar Namaig Byeyelzyebuleer chotgoruudiig zailuuldag gej baina. 19 Herev
Bi Byeyelzyebuleer chotgoruudiig hoon zailuuddag yum bol, tanai
hovguud heneer chotgoruudiig zailuuldag baih ve? Tiimees ted ta naryn
shuugchid bolno. 20 Harin hervee Bi Burhany huruutaar chotgoruudiig
zailuuldag bol Burhany haanchlal ta nart irchiheed baina. 21 Buren
zevseglesen, huchtei er edlen gazraa hamgaalbal, omch horongo ni amar
taivan baina. 22 Harin tuunees iluu huchtei neg ni irj, tuuniig dovtlon
diilehdee, ooriinhoo naidvaryg tavij baisan buh zevsgiig ni tuunees bulaan
avch, olzoo taraah bolno. 23 Nadtai hamt baidaggui hun Minii esreg baina.
Nadtai hamt huraaltsdaggui hun bol taraagch negen mon. 24 Buzar suns
hunees garahdaa, usgui angamal gazraar heren hesej amraltyg haivch,
yuug ch es oloh uyed "Bi haanaas garlaa, ter gertee ergej ochyo" gedeg.

25 Butsaj irehed nituuniig shuurdsen, tsegtstei bolsnyg ter hardag. 26
Tegeed ter yavj, ooroosoo dor oor doloon sunsnii hamt tiishee orj, tendee
amidardag aj. Onooh hunii huvid suulchiinh ni baidal anhnyhaasaa bur
dorddog gej aildav. 27 Tuuniig edgeer zuilsiig aildaj baihad ni olny
dundaas negen emegtei Tuund — Tanyg teesen hevlii, Tanyg torniulsan
hoh ni yerooltei yee! gej changa duutaar helev. 28 Harin Ter — Burhany
ugiig sonsood sahigchid ni iluu yerooltei yee! gejee. 29 Tsuglasan humuus
ulam olon boloh uyed Ter — Ene uyeiinhen bol horon muu uyeiinhen yum.
Ted temdgiig haidag bolovch, Ionagiin temdgees oor temdeg tedend
ogogdohgui. 30 Uchir ni Iona ninyevyechuuded temdeg bolsonchlon,
Hunii Huu ch bas ene uyeiinhend temdeg bolno. 31 Shuult deer Omnodiin
Hatan haan ene uyeiinhentei hamt bosoj, tedniig yallah bolno. Uchir ni ter
Hatan haan Solomony mergen uhaanyg sonsohoor gazryn muhraas irsen
bilee. Uzegtun, end Solomonoos aguu zuil baina. 32 Shuult deer
Ninyevyegiin humuus ene uyeiinhentei hamt bosoj, tedniig yallah bolno.
Uchir ni ted Ionagiin tunhaglald gemshsen yum. Uzegtun, end Ionagaas ch
aguu zuil baina. 33 Hen ch denluut asaagaad dadd gazar yumuu esvel
savny dor tavidaggui. Harin orj iregsded gereluzuulehiin tudd tuuniig
denluunii suurin deer tavidag. 34 Biyeiin chini denluu bol chinii nud mon.
Nud chini tsever baival buten biye chini gerleer duuren baina. Harin muu
baival, buten biye chini mon haranhuigaar duuren baina. 35 Iimees oort
chini baigaa gerel ni haranhui baihaas seremjil. 36 Herev chinii biye
buheldee gerleer duuren bogood ochuuhen todii ch haranhuigui bol, ene ni
denluu chamaig tsatsragaaraa gereltuuldeg shig buheldee gerelteh bolno
gev. 37 Yesusiig yariagaa ondorlohod negen farisai hun Tuuniig hamt
udiin zoog barihyg guijee. Ter orood tuhlan suuv. 38 Tuuniig zanshil
yosoor hoolny omno ehleed ugaalga uildeeguig harsan monooh farisai hun
ihed gaihjee. 39 Harin Ezen tuund — Farisaichuud ta nar ayaga,
tavagnyhaa gadnahyg tseverledeg ch, harin ta nar dotroo hulgai deerem,
har sanaagaar duuren baidag. 40 Munhguud aa, gadnahyg hiisen Ter
dotorhyg mon hiigeegui gej uu? 41 Harin ta nar dotorhyg ni oglog meteer
og, tegvel buh yums ta naryn huvid tsever baih bolno. 42 Gevch
farisaichuud ta nar zolgui yee! Ta nar gaa, suluu torol buriin nogoonyhoo

aravny negiig orgodog atlaa Burhany hair, shudarga baidlyg ul oishoodog.
Chuhamdaa edgeer ni ta naryn busdyg ni orhigduulalguigeer biyeluuleh
yostoi baisan zuil yum. 43 Farisaichuud ta nar zolgui yee! Uchir ni ta nar
sinagogt terguun suudaldzalrah, zah deer mendluulj, hundluuleh durtai. 44
Ta nar zolgui yee! Uchir ni ta nar ul haragdah bulshnuud adil, deeguur ni
alhaj bui humuus uuniig meddeggui gev. 45 Huulichdyn neg ni Tuund —
Bagsh aa, Ta ingej helsneeree bidniig bas doromjlon gutaaj baina gehed 46
Her — Huulichid ta nar mon zolgui yee! Uchir ni ta nar uurehed berh
achaagaar humuusiig dardag hernee oorsdoo gants huruugaa ch achaand
hurgedeggui. 47 Ta nar zolgui yee! Uchir ni ta nar esh uzuulegchdiin
bulshiig barij bosgodog ch tedniig ta naryn ovog deedes honooson. 48
Ingehleer ta nar ovog deedsiinhee uilsiig batlan gerchlegchid mon. Ovog
deedes chini tedniig honooson tul, ta nar tednii bulshiig bosgoj baina. 49
Iimees ch Burhany mergen uhaan ni "Bi tedend esh uzuulegch, elch naryg
ilgeene. Ted tednii zarimyg alna, zarimyg ni havchina. 50 Ene ni delhiin
suurias hoishih buh esh uzuulegchiin ursgasan tsus enehuu uyeiinhnees
nehegdehiin tuld yum. 51 Abyelynhaas avahuulaad, Burhany orgoo bolon
tahilyn shireenii hoorond honoogdson Zyehariagiin tsus hurtelh ni ene
uyeiinhnees nehegdene. Tiim ee, Bi ta nart heliye. Ene ni enehuu
uyeiinhnees nehegdeh bolno" gesen yum. 52 Huulichid ta nar zolgui yee!
Yuu gevel ta nar medlegiin tulhuuriig avsan hedii ch oorsdoo orsongui.
Tiish orogsdod ch ta nar saad bolson gev. 53 Tegeed Tuuniig tendees
yavsand huuliinbagsh nar bolon farisaichuud Tuunees ulam bur olon zuiliig
asuun shalgaaj, horsol ni butsalj bailaa. 54 Ted Tuunii esreg
huivaldatsgaan, ugen deer ni barij avahyn tuld Tuuniig yuu helehiig ni anaj
baiv.

Luk 12

12:1 Ter hoorond olon myangan hun huran tsuglaj, neg negnee gishgechin
baiv. Ter ehleed shavi nartaa handan — Farisaichuudyn horongonoos
bolgoomjlogtun. Ene ni tednii huuramch baidal yum. 2 Gevch
ilchlegdehgui baihaar daldlagdsan, medegdehgui baihaar nuutslagdsan

yum gej baihgui bilee. 3 Iimees haranhuid helsen chini gerel dotor
sonsogdono. Dotor oroond chihend shivnesen chini deevruud deer
zarlagdana. 4 Bi ta nart heliye. Anduud mini, biyeiig honoogsdoos buu ai.
Honoosnii daraa ted yaaj ch chadahgui. 5 Harin henees aij emeevel
zohihyg ta nart sanuulya. Honoosnii daraa tamd hayah erh medeltei
Negenees aij emeegtun. Tiim ee, Bi ta nart heliye, Tuunees aigtun. 6 Tavan
bor shuvuu hoyorhon assaraar hudaldagddaggui gej uu? Gesen hedii ch
tednii neg ni ch Burhany omno martagdahgui. 7 Unendee tolgoi deerh us
bur chini ch toologdson. Buu ai. Ta nar ui olon bor shuvuunaas ch erhem
unetei. 8 Bi ta nart heliye. Humuusiin omno Namaig huleen zovshoorogch
alivaa huniig Hunii Huu Burhany tenger elch naryn omno huleen
zovshooroh bolno. 9 Harin humuusiin omno Namaig uguisgegch hun ni
Burhanytenger elch naryn omno uguisgegdene. 10 Hunii Huugiin esreg ug
helegch alivaa hun uuchlagdana. Harin Ariun Sunsiig doromjlogch negen
uuchlagdahgui. 11 Ted ta naryg sinagog, zahiragchid, erh barigchdyn
omno avaachihad ta nar oorsdiigoo hamgaalj yaaj, yuu gej yarih, esvel yuu
heleh talaar buu sanaa zov. 12 Uchir ni yuu heleh yostoig chini yag ter
tsagt Ariun Suns ta nart zaaj ogno gev. 13 Hursan olny dotroos negen hun
Tuund — Bagsh aa, ger buliin oviig nadtai huvaalts gej ahad mini heleech
gehed 14 harin Ter — Hun guai, hen chini Namaig ta naryn shuugch,
horongo huvaagchaar tomilchihdog bilee? gev. 15 Tegeed Ter tedend
handan — Shunalyn aliv helberees oorsdiigoo hamgaal, bolgoomjil. Uchir
ni elbeg hangaluun negnii ami ooriinh ni omch horongonoos hamaardaggui
yum gev. 16 Ter tedend surgaalt zuirleleer ingej yarilaa. — Negen bayan
hunii gazar ni mash urjil shimtei baijee. 17 Ter hun "Urgatsaa hadgalah
bair savgui tul odoo bi yaadag bilee?" gej bodol bolj, 18 "Minii hiih zuil ni
ene yum. Ambaaruudaa buulgaad iluu tom ambaaruud bariya. Tendee bi
hamag ur taria, hamag ed horongoo hadgalna. 19 Tegeed bi setgeldee
«Sanaa setgel mini, chamd hojmyn olon jiliin tursh heregleh horongo
baina. Ooriigoo amraa, id, uu, zugaats» gej helne dee" gesend, 20
harinBurhan tuund "Munhag chi, yag ene shono ami chini chamaas
nehegdeh bolno. Tegvel chinii beltgesniig hen ezemshih ve?" gej aiddjee.
21 Ter hun ooriinhoo toloo ed bayalgiig huraagch bogood Burhany omno

bayan bish boloi gev. 22 Ter shavi nartaa — Tiimees Bi ta nart heliye.
Amiinhaa toloo yuu ideh bilee gej buu sanaa zov. Biyeiinhee toloo yuu
omsoh bilee gej buu sanaa zov. 23 Yaagaad gevel ami ni hoolnoos, biye ni
huvtsasnaas iluu erhem. 24 Hon hereeg har. Ted taria taridaggui,
huraadaggui. Tedend bair sav ch, aguulah ch baihgui. Gevch Burhan
tedniig tejeedeg yum. Ta nar tedgeer shuvuudaas hamaagui iluu unetei
bilee. 25 Ta naryn hen chini sanaa zovsnooroo amia horom ch atugai
urtasgaj chadah ve? 26 Herev ta nar mash ochuuhen zuiliig ch hiij
chadahgui yum bol, busad yumand sanaa zovoh hereg yuu baina? 27
Saraana tsetsegs herhen urgadgiig har. Ted ajilladaggui, utas ch
eerdeggui. Gevch Bi ta nart heliye. Solomon ooriin buh sur javhlan dotroo
ch edgeer tsetsegsiin negtei ni ch en zeregtseheer huvtsaslaj baigaagui
yum. 28 Herev onoodor ni amid baigaad, margaash ni zuuhand hayagdah
heeriin ovsiig Burhan tiinhuu goyodog bol, tegeh tusmaa itgel bagatai
humuus ee, Ter ta naryg iluu huvtsaslana shuu dee. 29 Yuu ideh, yuu uuh
bilee gej ta nar buu haigtun. Sanaa zovohoo boli. 30 Uchir ni ene buh
zuilsiig delhiin undestnuud charmain haidagyum. Harin ta nart edgeer zuils
heregteig Etseg tani meddeg. 31 Harin Tuunii haanchlalyg haigtun. Edgeer
zuils ta nart nemegdeh bolno. 32 Ochuuhen sureg ee, buu ai. Uchir ni
Etseg tani haanchlalaa ta nart ogohiig bayartaigaar songoson yum. 33
Omch horongoo hudaldaad oglog uild. Hezee ch huuchrahgui savyg zeh,
hulgaich dohon irj, hiven horhoi suitgej ul chadah tengert, shavhagdashgui
bayalgiig oorsoddoo huraagtun. 34 Yuu gevel ta naryn bayalag haana
baina, tend bas zurh setgel tani baih bolno. 35 Belhuus chini busleestei,
denluu chini asaatai baig. 36 Ta nar hurimyn nairaas ergej ireh eznee
huleej bui humuus shig baigtun. Ezen ni ireed togshmogts ted darui
haalgaa neeh yum. 37 Ezen ni ireh uyed sergeg baih booluud yerooltei
yee. Uneneer Bi ta nart heliye. Ezen ni busee buselj, booluudaa tuhlahyg
urij, tedend uilchilne. 38 Herev ezen hoyor, esvel gurav dahi manaany
uyed irj, tedniig sergeg baigaag olj harval tedgeer booluud ni yerooltei
yee. 39 Uuniig oilgogtun. Yuu gevel herev geriin terguun heden tsagt
hulgaich irehiig medsen bol geree uhuulahgui baihsan. 40 Ta nar ch mon
belen baigtun. Ta naryn bodoogui tsagt chini Hunii Huu hurch irne gev. 41

Pyetr — Ezen mini, Ta ene surgaalt zuirleliig bidend helj baina uu, esvel
bugded ni helj baina uu? gehed 42 Ezen helsen ni — Zarts nart tsagt ni
hool undyg oguuleheer ezniihee zarts naryn deer tavigdah itgemjit,
uhaalag nyarav ni hen be? 43 Ezniigee irehed, tiinhuu uildej baigaa ni
haragdah bool yerooltei yee. 44 Uneneer Bi ta nart heliye. Ezen tuund
ooriin buh horongoo hariutsuulah bolno. 45 Herev ter bool zurhendee
"Ezen maani irehgui udna" hemeegeed booluudyg er em gelgui janchij,
idej uun sogtuuran baital, 46 tuunii bodoogui odor, medeegui tsagt ni tuunii
ezen irvel, ter boolyg hesegchin tastaad, itgelguichuudiin gazart shiljuulne.
47 Ezniihee husliig medsen hernee husliinh ni daguu biyeluuleegui, belen
baigaagui ter bool tashuuryn amt hatuuhan hurtene. 48 Harin uuniig
medeegui bogood tashuuryn amt hurteh hereg uildsen neg ni bagahan
hurtene. Hend ih ni ogogdson baina, tuunees ihiig shaardana. Hend ih ni
daalgagdsan baina, tuunees ihiig shaardana. 49 Bi gazar deer gal hayahaar
irsen bilee. Ene gal hediinee assan baihyg Bi yamar ih husne ve! 50 Harin
hurteh yostoi negen baptism Nadad baina. Uuniig guitseldtel Bi yamar ih
zovno ve! 51 Ta nar Namaig delhiid enh taivnyg belegleheer irsen gej
bodno uu? Ugui, harin hagaral gedgiig Bi ta nart heliye. 52 Uchir ni
odoonoos neg orhiin tavan gishuun gurav ni hoyorynhoo esreg, hoyor ni
gurvynhaa esreg bolj huvaagdana. 53 Etseg ni huugiinhee, huu ni
etsgiinhee esreg, eh ni ohinyhoo, ohin niehiinhee esreg, hadam eh ni
beriinhee, ber ni hadam ehiinhee esreg bolj ted huvaagdah bolno gev. 54
Tegeed Ter hursan olond handaj — Baruun zugees uul garahyg haraad, ta
nar "Boroo oroh ni" gedeg. Ene ni ch tiim l baidag. 55 Omno zugees salhi
salhilahyg ta nar haraad "Haluun odor boloh ni" gedeg. Ene ni ch bas tiim
l baidag. 56 Hoyor nuurtenguud ee! Ta nar tenger, gazryn baidlyg herhen
shinjihiig meddeg hernee, onoo tsagiig yaagaad ul shinjine ve? 57 Yuu ni
zov bolohyg ta nar oorsdiinhoo huvid yuund ul shuune ve? 58
Artsaldagchiinhaa hamt zahiragch uruu yavah zuuraa chi tuuntei
tohiroltsohyg hichee. Es tegvees ter chamaig shuugchid, shuugch huyagt
tushaaj, huyag chamaig shorond hiih bolno. 59 Bi ta nart heliye. Chi
etssiinhee zoosyg toltloo tendees garahgui gelee.

Luk 13

13:1 Ter uyed heden hun irj Tuund galilchuudyn talaar medegdjee. Pilat
tednii tsusyg tahiluudtai ni holison ajee. 2 Yesus tedend — Ted busad buh
galilchuudaas iluu nugeltnuud baisan tul tiinhuu zovson gej ta nar bodno
uu? 3 Ugui, Bi ta nart heliye. Herev gemshihgui bol ta nar bugd uunii adil
mohno. 4 Esvel Siloamyn tsamhag unahad uhsen tedgeer arvan naim ni
Iyerusalimd amidardag buh humuusees iluu ortonguud baisan gej ta nar
bodno uu? 5 Ugui, Bi ta nart heliye. Herevgemshihgui bol ta nar bugd
uunii adil mohno gev. 6 Ter iim negen surgaalt zuirlel aildav. — Negen
hun usan uzmiin tsetserlegtee injriin mod tarijee. Onooh hun ter modnoos
jims haigaad yuu ch olsongui. 7 Tegeed tsetserlegchid "Haraach, gurvan
jiliin tursh bi irj ene modnoos jims haigaad yuu ch olsongui. Tuuniig ogtolj
haya! Ene mod yuund gazryg demii ezleh yostoi gej?" gejee. 8
Tsetserlegch tuund "Ezenten, ene jildee bas aznaya. Bi horsiig ni
siiregjuulj, bordyo. 9 Herev ireh jil jims ogvol sain biz, herev ugui bol
ogtlood l hayachihya" gev. 10 Yesus Amraltyn odor negen sinagogt
surgaal zaaj bailaa. 11 Uzegtun, sunsnees bolj arvan naiman jiliin tursh
ovchtei baisan negen emegtei tend baiv. Ter bogtor bolson uchir yer tseh
zogsoj chaddaggui baijee. 12 Yesus tuuniig haraad, duudaj — Emegtei, ta
ovchnoosoo choloologdloo geed 13 tuun deer mutraa tavihad, darui ter
dahin tseh bolj, Burhanyg aldarshuulj ehlev. 14 Yesus Amraltyn odor
edgeesend durguitssen sinagogiin zahiragch hursan olond handaj — Ajil
torloo amjuulah yostoi zurgaan odor baidag. Tiimees Amraltyn odor bish,
harin tedgeer odruuded l irj edgeelge gehed15 Ezen tuund — Hoyor
nuurtenguud ee, ta naraas hen chini ch Amraltyn odor uher, iljgee
saravchnaas ni gargaj, uslahaar daguulan yavdaggui gej uu? 16
Abrahamyn ohin ene emegteig Satan arvan naiman jiliin tursh huleetei
bailgajee. Tegvel ene emegtei Amraltyn odor terhuu huleesnees angijrah
yosgui bolj baina uu? gev. 17 Tuuniig iin aildsand eserguutsegchid ni butd
ichguurt orov. Harin olon tumen Tuugeer hiigdej bui gaihamshigt buh
uilsed bayarlatsgaaj bailaa. 18 Tegeed Ter — Burhany haanchlal ni yuutai
adil ve? Bi tuuniig yuutai zuirleh ve? 19 Ene ni gichiin ur met yum. Hun

tuuniig avch, tsetserlegtee hayaj orhihod, ter ni urgan, mod boldog.
Tengeriin shuvuud tuunii mochirt uurledeg bilee gev. 20 Ter dahin aildruun
— Burhany haanchlalyg Bi yuutai zuirleh ve? 21 Ene ni horongo met yum.
Emegtei tuuniig avch, gurvan hemjuur guriland hiihed ene ni buheldee
isdeg yum gev. 22 Ter Iyerusalim oroh zamdaa neg hot, suuringaas nogoo
uruu ni damjin surgaalaa zaasaar yavlaa. 23 Hen neg ni Tuunees — Ezen,
avragdaj baigaa humuus tun tsoohon baina uu? gej asuuhad 24 Ter tedend
— Nariin haalgaar orohyg hichee. Bi ta nart heliye. Olon humuus orohyg
erelhiilevch chadahgui. 25 Negentee orhiin terguulegch bosoj haalgaa
tugjvel, ta nar gadna ni zogsood, haalgyg togshin "Ezen, bidend
ongoilgooch" gehed chini Ter ta nart hariud ni "Ta nar haanaas irsniig Bi
medehgui" gene. 26 Tegehed ni ta nar "Bid Tany omno idej, uuj baisan. Ta
manai gudamjind surgaal zaaj baisan shuu dee" geh bolno. 27 Ter "Bi ta
nart heliye. Ta nar haanaas irsniig Bi medehgui. Buzryg uildegch ta nar
bugd Nadaas hold" gene. 28 Burhany haanchlald Abraham, Isaak, Iakov
bolon buh esh uzuulegchid baihyg ta nar haraad, harin oorsdoo hosor
hayagdsandaa uilj, shudee havirah bolno. 29 Dorno, orno hiigeed omno,
umar zugees iregsed Burhany haanchlald tuhlah bolno. 30 Uzegtun, suuld
baigaagaas zarim ni ehniih bolj, ehend baigaagaas zarim ni suulchiinh
bolno gej aildav. 31 Yag ter uyed heseg farisaichuud garch ireed, Tuund
— Hyerod Tanyg alahyg husej baigaa tul endees hold, yav gev. 32 Yesus
tedend — Yavj, ter unegend "Uzegtun, Bi onoodor, margaash
chotgoruudiig zailuulj, ovchind nervegdegsdiig edgeene. Gurav dahi odor
ni Bi Ooriin zorilgoo guitseene" gej hel. 33 Harin Bi onoodor, margaash,
mon nogoodor ch zamd yavah yostoi. Uchir ni esh uzuulegch hun
Iyerusalimyn gadna honoogdoh yosgui yum. 34 Iyerusalim aa, Iyerusalim
aa, oort ni ilgeegdegsdiig chuluudan, esh uzuulegchdiig aldag hot oo!
Tahia degdeehiinuudee dalavchin doroo boognuuldegchlen Bi
huuhduudiig chini tsugluulahyg hichneen ih husev. Getel ta nar hussengui.
35 Haragtun, ta nart hooson ger chini uldeh bolno. Bita nart heliye. "Ezenii
nereer Iregch ni yerooltei yee" gej heleh ter tsagiig hurtel ta nar Namaig
harahgui gej aildjee.

14:1 Amraltyn odor Yesus farisaichuudyn negen udirdagchiin gert talh
zooglohoor irjee. Ted Tuuniig nyagtlan ajiglaj baiv. 2 Haragtun, Tuunii
omno usan havangaas bolj zovj bui hun bailaa. 3 Yesus huulich nar bolon
farisaichuudaas — Amraltyn odor edgeeh ni huuli bus uu, ugui yuu? gej
asuujee. 4 Harin ted duugarsangui. Yesus ter huniig barij, edgeegeed
yavuulav. 5 Tegeed Ter tedend — Huu ni, esvel uher ni hudagt oichvol,
ter daruid ni Amraltyn odor tatan gargahgui hun ta naryn dotor baina uu?
gehed 6 ted uund hariulj ch chadsangui. 7 Tegeed urigdsan zochid zoogiin
shireenii hoimryn hesgiig ezlehiig ajiglasan Yesus tedend negen surgaalt
zuirlel aildav. — 8 Herev ta naryg hen neg ni hurimyn nairt urival, hoimort
ni buu zalar. Uchir ni chamaas iluu hundtei negen tend urigdsan baigaad, 9
ta hoyoulang chini urisan hun irj, chamd "Ene hund suudlaa tavij og" gevel
chi ichin, doosh suuh bolno. 10 Harin chi urigdsan bol ochood hamgiin
door suu. Tegvel chamaig urisan hun cham uruu irj "And mini, deeshee
suu" gevel, nairan deer chamtai hamt baigaa buhnii omno chi hundleliig
olno. 11 Yuu gevel ooriigoo orgomjildog alivaa hun nomhruulagdaj, harin
ooriigoo daruu bailgagch orgomjlogdono gev. 12 Ter Ooriig ni urisan
hund handan — Udiin, esvel oroin zoog barihdaa and nohod, esvel ah duu,
sadan torol, bayan horshuudee buu uri. Uchir ni ted hariud ni tanyg urij,
hariu barina. 13 Harin ta nair hiihdee yaduu, esvel tahir dutuu, hazgar
dogolon, sohor humuusiig uri. 14 Ted tand hariu barij chadahgui tul ta
yeroogdoh bolno. Uchir ni gevel zovt humuusiin amilalt deer hariug tani
toloh bolno gev. 15 Tuunii hamt tuhlan suutchdaas neg ni uuniig sonsood
Tuund — Burhany haanchlald talh ideh hun bur yerooltei yee! gehed 16
Ter tuund — Negen hun oroin ih zoog beldej, olon hun urijee. 17 Tegeed
oroin zoog barih tsag bolohod urigdsan humuus uruu booloo ilgeen "Zoog
belen bolov. Morilon irtsgeene uu" gej heluuljee. 18 Getel urigdsan
humuus bugdeeree l shaltag helj ehlev. Ehnii hun "Bi gazar hudaldaj avsan
tul yavj, tuuniig uzeh heregtei baina. Namaig uuchlaarai" gejee. 19 Nogoo
neg ni "Bi arvan uher hudaldaj avsan yum. Tedniig uzeheer yavlaa.
Uuchlahyg guiya" gehed 20 nogoo neg ni "Bi ehner avsan. Iim uchraas bi

ochij chadahgui" gejee. 21 Bool ni butsaj ireed uuniig ezendee helev.
Tegtel orhiin terguulegch hilegnen, booldoo "Darui garch, hotyn choloo,
gudamjaar yavj yaduu, tahir dutuu,sohor bolon hazgar dogolon humuusiig
naash avchir!" gev. 22 Bool ni "Ezenten, tushaasnyg tani yosoor bolgoson
hedii ch sul suudal baisaar l baina" gehed 23 ezen ni booddoo "Zam,
hashaa haviar yav. Gereer mini duuren hun bailgahyn tuld humuusiig
albadan avchir. 24 Uchir ni bi chamd heliye, urigdsan baisan nogoo
humuusees neg ni ch minii oroin zoognoos amsahgui" gejee gev. 25
Yesustei hamt ui olon hun yavj baiv. Ter ergen tedend handan — 26 Herev
hen neg ni Nad uruu irj, ooriin etseg eh, ehner huuhed, ah egch duusee
todiigui ooriin amiig hurtel uzen yadahgui bol ter hun Minii shavi baij
chadahgui. 27 Ooriinhoo zagalmaig uurelgui Namaig dagagch ni Minii
shavi baij chadahgui. 28 Ta naryn hen chini tsamhag bariya gej husvel,
ehleed uuniig duusgah hangalttai horongotei yuu gedgee uzehiin tuld
suutaad zardlyg ni tootsooldoggui ve? 29 Tegehgui bol, tuuniig suuria
tavichihaad duusgaj chadahguig ni harsan buhen tuuniig shoolj, 30 "Ene
hun barij ehelsen ch, duusgaj chadsangui" geh bolno. 31 Esvel nogoo
haany esreg dailaar mordohdoo, omnoos ni aisui horin myangan daichdyg
arvan myangan daichid ni sorj zogsoh huch bolj chadah esehiig uridchilan
zovloldohoor suuhgui baih yamar haan baih bilee? 32 Herev chadahgui
bol, onooh haanyg bur hol baihad ni ter enhiin heleltseer guin elchee
ilgeene. 33 Iimees ta naryn hen ni ch baigaabuhneesee es tatgalzvaas Minii
shavi baij chadahgui. 34 Davs bol sain yum. Harin davs ni amtgui bolbol
yuugaar davslag bolgoh bilee? 35 Iim davs horsond ch, bordoond ch
ashiglagdahgui tul uuniig hosor hayana. Sonsoh chihtei ni sonsogtun gej
aildjee.

Luk 15

15:1 Tatvar huraagchid bolon nugeltnuud bugd Tuuniig sonsohoor derged
ni ochjee. 2 Tegtel farisaichuud bolon huuliin bagsh nar durguitsen
dungeneldej, — Ene hun nugeltnuudiig huleen avan, tedentei hamt
hoollodog» gev. 3 Ter tedend iim negen surgaalt zuirlel aildav. — 4 Herev

ta naryn dundaas hen chini zuun honitoi baital, neg ni aldagdahad yeren
yeson honio belcheert orhin, aldagdsan honiny araas yavj, tuuniig oltloo
haidaggui ve? 5 Tegeed honio olbol, ter bayartaigaar morondoo tegnen, 6
gertee ireed, and nohdoo bolon horshuudee hamtad ni duudaj, "Bi
aldagdsan honio olson tul nadtai hamt bayarlagtun!" gene. 7 Bi ta nart
heliye. Mon uunii adil, gemshih shaardlagagui yeren yeson zovt hunees
iluugeer gemshsen neg nugeltnii toloo tengert iluu ih bayar hoor boloh
bolno. 8 Negen emegteid arvan mongon zoos baijee. Herev neg zoosoo
aldchihval, denluugee asaan, geree shuurden onoohoo oltloo ihed sharguu
haihgui gej uu? 9 Ter emegtei aldsan zoosoo olmoshchoo, and nohod,
horshuudee hamtad ni duudaad tedend "Bi aldsan zoosoo olson tul nadtai
hamt bayarlagtun!" gene. 10 Bi ta nart heliye. Mon uunii adil, neg nugelten
gemshvel Burhany tenger elch naryn orshihuid bayar hoor bolno gev. 11
Ter — Hoyor huutei neg hun baijee. 12 Baga huu ni etsegtee "Aav aa, ed
horongonoosoo onogdoh huviig mini nadad ogooch" gehed etseg ni hoyor
huudee horongoo huvaaj ogov. 13 Hedhen odriin daraa baga huu ni hamag
yumaa hamaad, als holyn orong zorin odjee. Tend ter dur zorgooroo
amidarch, ed horongoo uren taran hiiv. 14 Tuuniig buh yumaa barj
duusahad terhuu nutagt ni ch surhii olsgolon bolj, ter yum yumaar
gachigdaj ehlev. 15 Tegeed ter yavj, ug nutgiin negen huniig baraadah bolj
gene. Ter hun gahaigaa hariuluulahaar tuuniig yavuuldag bailaa. 16 Ter
gahainy idej baisan buurtsgaar hodoodoo duurgehiig husemjlevch hen ch
tuund yuu ch ogsongui. 17 Tiinhuu ter uhaaran, "Etsgiin mini holsolson
humuusiin hichneen ni ch talhaar elbeg delbeg baidag bilee dee. Getel bi
end olsoj uheh ni. 18 Bi bosood, etseg uruugaa ochyo. Tegeed tuund «Aav
aa, bi tengeriin esreg, tany omno nugel uildjee. 19 Bi tsaashid tany huu
gegdeh ni zohisgui, harin namaig holsniihoo neg hun bolgooch» gej
heliye" gev. 20 Tegeedter bosoj, etseg uruugaa yavjee. Harin etseg ni
tuuniig holoos haraad, ihed orovdon guin irj, tevreed unsev. 21 Huu ni
tuund "Aavaa, bi tengeriin esreg, tany omno nugel uiddjee. Bi tsaashid
tany huu gegdeh ni zohisgui" gev. 22 Harin etseg ni booluuddaa "Hamgiin
saihan huvtsas hurdan avchirj, tuuniig huvtsasla. Gart ni bogj zuu, hold ni
gutal omsgo. 23 Targan tugal avchirj nyadal. Bugdeeree nairlaj tsengeye.

24 Uchir ni ene huu maani uhsen baisan yum. Gevch amiljee. Ter
addagdsan ch oldloo" gev. Ted nairlan tsengeldej ehlev. 25 Uugan huu ni
talbai deeree baijee. Ter butsaj, gertee oirton irehdee duu huur, bujigleh
chimeeg sonsood, 26 zarts narynhaa negiig duudaj, yuu bolood baigaag
asuuj shalgaav. 27 Ter tuund "Duu chini irsen. Tany etseg tuuniig esen
mend ergej irsend targan tugal nyadluulav" gejee. 28 Harin uugan huu ni
uurlaj, dotogsh orohyg hussengui. Tegtel etseg ni garch ireed tuuniig
argadan guij ehlev. 29 Huu ni tuund "Har, olon jiliin tursh bi tand zaragdaj
baina. Bi hezee ch tany tushaasnyg zorchij baigaagui. Gevch and
nohodteigoo bayarlah uyed mini ta gants ishig ch nadad ogch baigaagui.
30 Harin horongiig chini yanhnuudtai niilj tsolmoson ene huugee irehed ni
tuund zoriulj targan tugal nyadalj baidag" gehed 31 etseg ni "Minii huu,
chi urgelj nadtai hamt baisan. Miniih gesen buhen chiniih shuu dee. 32
Harin chinii ene duu uhsen baisan. Getel amidarchee. Addagdsan bolovch
oldloo. Iimees bid bayarlan tsengeh yostoi" gev gejee.

Luk 16

16:1 Ter shavi nartaa mon ingej aildav. — Negen bayan hun nyaravtai
baijee. Onooh nyarav ni tuunii ed horongiig uren taran hiij baigaag ezen ni
sonsov. 2 Tegeed tuuniig duudaj "Chinii talaar sonsdood baigaa zuil yuu
ve? Ajil uurgiinhee dansyg naash og. Chi tsaashdaa nyarav baij chadahgui
ni" gejee. 3 Tegtel ter nyarav oortoo "Ezen maani nyarvyn ajlaa nadaas
avch baigaa tul bi yaah ve ? Bi chini gazar uhah huch tenheegui. Guilga
guihaasaa bi ichij baina. 4 Yuu hiihee bi medlze. Nyarvyn ajlaasaa
halagdval ted namaig gertee huleen avah bolno" hemeegeed, 5 ezend ni
ortei hun buriig duudaad ehnii hunees "Chi minii ezend hir ortei ve?"
gesend 6 ter hun "Zuun hemjuur tosny ortei" gehed monooh zarts "Dansaa
av. Darui suugaad tavi gej bich" gejee. 7 Tegeed nogood ni "Chi hir ortei
ve?" gev. Ter "Zuun hemjuur ulaan buudain ortei" gehed ni "Dansaa av.
Naya gej bich" gelee. 8 Shudarga bus nyarvynhaa uhaalag uildliinh ni
toloo ezen ni tuuniig magtan saishaajee. Uchir ni ene uyeiin hovguud
oorsdiin tsag uyeiin heregt gerliin hovguudees iluu uhaalag ajee. 9 Bi ta

nart heliye. Shudarga zov ed bayalgaaraa oorsdiin and nohodtei bol. Ene ni
ed horongo chini uguireh tsagt, ted ta naryg monh nutagt huleen avahyn tul
yum. **10** Hen mash baga yumand itgemjtei baina, ter ni ih yumand ch mon
itgemjtei baidag. Hen baga yumand shudarga busbaina, ter ni ih yumand
ch mon shudarga bus baidag. pIimees herev ta nar shudarga bus ed
bayalagt itgemjtei baigaagui bol, hen ta nart jinhene bayalgiig daatgah
bilee? **12** Herev ta nar busdyn yumand itgemjtei baigaagui bol, hen ta nart
oorsdiin chini yumyg ogoh bilee? **13** Hoyor ezend uilchildeg zarts
baidaggui. Uchir ni ter negiig ni uzen yadaj, nogoog ni hairlana. Esvel
negees ni zuurch, nogoog ni zevuutsdeg. Ta nar Burhand ba ed bayalagt
zereg uilchilj chadahgui gev. **14** Mongond durlagch farisaichuud ene
buhniig sonsood, Tuugeer doog tohuu hiij bailaa. **15** Ter tedend — Ta nar
bol humuusiin omno oorsdiigoo zovtgogchid yum. Gevch Burhan ta naryn
zurhiig medne. Yaagaad gevel humuusiin erhemledeg zuils ni Burhany
omno jigshmeer yums baidag. **16** Huuli ba Esh uzuulegchid Iohanyg irtel
tunhaglasan yum. Ter tsagaas hoish Burhany haanchlalyn sain medee
delgerch, hun bur tiishee orohoor huchlen baina. **17** Gevch Huulias
ochuuhen zuraas ch alga bolohoos tenger gazar ongoron odoh ni iluu
hyalbar bilee. **18** Ehneree yavuulchihaad oor negentei gerlegch alivaa hun
zavhairagch yum. Nohroosoo salsan negentei gerlegch ni zavhairsan
bolno. **19** Negen bayan hun baijee. Ter nil ongiin nariin nehsen maalingan
huvtsas omsoj, odor bur nairlan tsengedeg baiv. **20** Yar sharhand
barigdsan Lazar gegch negenyaduu er haalgyg ni sahin hevtej, **21** monooh
bayany shireenees unasan ovdol tsovdliig ni idehsen hemeen husdeg
baijee. Hajuugaar ni nohod irj, tuunii sharhyg doloodog baiv. **22** Yaduu er
uhsend, tenger elch nar tuuniig avch Abrahamyn ovor deer tavijee. Bayan
ni ch uhsend tuuniig orshuulav. **23** Tiinhuu bayan baisan hun Uhegsdiin
orond tarchlan baihdaa haraagaa deeshluulj, terteed baigaa Abrahamyg
bolon Tuunii ovor deh Lazaryg harav. **24** Tegeed ter "Abraham etseg ee,
namaig orshoogooch. Lazaryg naash ni yavuulaach. Ter huruunyhaa
uzuuriig usand dureed heliig mini seruutsuuleg. Uchir ni bi ene gald ami
temtsen baina" gej hashhirahad **25** Abraham "Huu mini, chi amidralynhaa
turshid sain saihan zuilee huleen avahad terchlen Lazar ch muugaa avsnyg

chi sanaach. Harin odoo ter end taitgarch, chi tend zovj baina. 26 Ene
buhnees gadna, endees naana chini ochih, naanaas chini end irehiig
husegchdiin hen ch irj, ochij ul chadah tiim gun angal chi bidnii dund
togtjee" gehed 27 ter "Etseg ee, tegvel tuuniig minii etsgiin gert ilgeehiig
bi tanaas guiya. 28 Bi tavan duutei. Enehuu tarchlalyn gazar tedniig
iruulehguin tuld Lazar tedend sanuulag" gej heljee. 29 Harin Abraham
"Tedend Mosye bolon Esh uzuulegchid baigaa, duu nar chini tedniig
sonsog" gehed 30 ter "Ugui, Abraham etseg mini, herev uhegsdees hen
neg ni teden uruu yavbal, ted gemshih bolno" gev. 31 Harin ter tuund
"Herev ted Mosye bolon Esh uzuulegchdiig sonsdoggui yum bol
uhegsdees hen neg ni amilsan ch ted unemshihgui biz dee" gejee gev.

Luk 17

17:1 Ter shavi nartaa — Budreh chuluunuud ireh ni zailshgui ch, harin
budruulegch negen zolgui yee! 2 Tuunii huvid balchir ednees negiig ni
budruulsnees teermiin chuluu huzuuneesee duujleed tengist hayagdsan ni
deer baihsan. 3 Bolgoomjtoi bai! Herev ah duu chini nugel uiddvel, tuuniig
zemle. Herev ter gemshvel, tuuniig uuchil. 4 Herev ter chinii esreg odort
doloon udaa nugel uildchiheed, cham uruu doloon udaa ergej irj, "Bi
gemshij baina" gevel, tuuniig uuchil gev. 5 Elch nar Ezend — Itgeliig
maani osgooch gehed 6 Ezen — Herev ta nar gichiin ur shig itgeltei
baival, ene yalam modond "Undseeree sutarch, tengist urga" gesen ch ter
dagah l bolno. 7 Gevch ta naraas hen neg ni tarialang chini erheldeg yum
uu, malyg chini hariuldag booltoi baigaad booloo talbaigaas irehed ni,
"Darui orj, hoollohoor suu" gej heleh uu? 8 Harin ch tuund "Nadad ideh
yum beltge. Busee buselj, namaig idej uuj duustal uilchil. Daraa ni chi idej,
uuna biz" gej helehgui gej uu? 9 Bool ni tushaasnyg ni guitsetgesend ter
talarhdaggui biz dee? 10 Tuunchlen ta nar ch mon adil, ta nart tushaasan
buhniig guitsetgeed, "Bid zohisgui booluud. Bid zovhon yuu hiih
yostoigoo l hiisen" gej hel gejee. 11 Iyerusalim hureh zamd ni iim hereg
bolov. Yesus Samari, Galil nutgiin zaagaar yavj baijee. 12 Tuuniig negen
gatsaand hurch ireh uyed zaiduu zogsoj baisan uyaman ovchtei arvan hun

Tuuntei uulzlaa. 13 Ted duugaa ondorsgon — Yesus, Ezenten, bidniig
orshoogooch! gev. 14 Yesus tedniig haruutaa, — Yav, oorsdiigoo tahilch
nart uzuul gejee. Ted yavah zuuraa tseversh sen bailaa. 15 Tednii neg ni
ooriin edgersniig haraad, butsan irj, changa duugaar Burhanyg
aldarshuulan, 16 Yesusiin hold ni nuureeree unaj Tuund talarhal orgov. Ter
Samari hun baijee. 17 Yesus — Arvan hun edgeegdsen bish uu? Harin
busad yes ni haana baina? 18 Burhand aldryg ni orgohoor ene hari hunees
oor hen ch butsaj irsengui yuu? geed, 19 Ter tuund — Bos, ooriin zamaar
yav. Itgel chini chamaig edgeelee gev. 20 Burhany haanchlal hezee irehiig
asuusan farisaichuudad Ter hariulahdaa — Burhany haanchlal
ajiglagdahuitsaar irehgui. 21 Hen ch "Haraach, tend baina" geh yumuu,
esvel "End baina" gej helehgui. Uchir ni Burhany haanchlal ni ta naryn
dund baina gev. 22 Ter shavi nartaa — Hunii Huugiin odruudiin negiig ni
ch gesen ta nar harahyg huseh tiim odruud ireh bolovch ta nar harahgui.
23 Ted ta nart "Tiishee haraach", "Iishee haraach" geh bolno. Buu yav,
tednii hoinoos buu guitsgee. 24 Uchir ni tengeriin neg hyazgaaraas nogoo
hyazgaar hurtel gyalshiin tsahilah ayanga adil Hunii Huu Ooriin odroo tiin
baih boloi. 25 Harin ehleed Ter ih zovlon edleh yostoi bogood ene
uyeiinhend ad uzegdene. 26 Noagiin odruuded ch yamar baisanchlan Hunii
Huugiin odruuded ch mon tiinhuu baih bolno. 27 Noag hovogch avdart
oroh odriig hurtel humuus idej, uutsgaaj, gerlej, nohort gartsgaaj baisan.
Tegtel uyer buun tedniig bugdiig ni honoov. 28 Lotyn odruuded ch mon l
iim yum bolson. Ted idej, uutsgaaj, hudaldaj, hudaldan avch, tarialj, barij
baiguultsgaaj bailaa. 29 Harin Lotyg Sodomoos garah odor tengerees gal,
huher buuj tedniig bugdiig ni honoov. 30 Hunii Huu ilchlegdeh odor ch
mon tiim baih bolno. 31 Ter odor geriinhee deever deer baih neg ni ger
dotorh ed horongoo avahaar dotogsh buu orog. Uunchlen talbaid baih neg
ni buu buts. 32 Lotyn ehneriig sanagtun. 33 Hen ooriin amiig hadgalahyg
hicheene, ter hun tuuniigee aldana. Hen amia aldana, ter hun tuuniigee
avarna. 34 Bi ta nart heliye. Ter shono neg orond baih hoyor hunii negiig
avch, nogoog ni orhino. 35 Neg dor buudai teeremdegch hoyor emegtein
negiig avch, nogoog ni orhino. 36 Talbaid baih hoyor eriin negiig ni avch,

nogoog ni orhih bolno gev. 37 Ted Tuund — Ezen, haana? gehed Ter —
Biye ni haana baina, tend mon tas shuvuud tsugladag gejee.

Luk 18

18:1 Setgel aldrahguigeer bainga zalbirah yostoig tedend oilguulahyn tuld
Ter iim neg surgaalt zuirlel aildav. — 2 Negen hotod Burhanaas
emeedeggui, humuusiig ch hundeldeggui shuugch baijee. 3 Ter hotod
negen belevsen emegtei baiv. Ter emegtei shuugch uruu irj, tuund
"Artsaldagchaas mini namaig omgoolooch" gedeg bailaa. 4 Shuugch
tuslahyg udtal huseegui bolovch daraa ni oortoo "Hediigeer bi Burhanaas
emeedeggui, humuusiig hundeldeggui 5 bolovch ene emegtei amar zayaag
mini uzuulehgui ni. Tuuniig omgoolohoos, es tegvel ter irj urgelj namaig
zalhaah vii" gejee. 6 Tegeed Ezen — Shudarga bus shuugchiin yuu
helsniig sons. 7 Oort ni handan odor shonogui hashhirah Ooriin songoson
humuusee Burhan omgoolohgui gej uu? Ter tedniig udtal hoishluulna gej
uu? 8 Bi ta nart heliye. Ter daruid Burhan tedniig omgooloh bolno. Harin
Hunii Huu irehdee, gazar deer itgel oloh bolov uu? gejee. 9 Oorsdiigoo
zovt hemeen oorsoddoo itgeed, busdyg basamjlagch heseg humuust
handan Ter negen surgaalt zuirlel aildav. — 10 Hoyor hun zalbirahaar
sumd orjee. Neg ni farisai, nogoo ni tatvar huraagch baij gene. 11 Farisai
hun zogsood oortoo zalbiran "Burhan, Tandaa bi talarhya. Yuu gevel bi
busad humuus shigzalihai, shudarga bus, zavhai bishee. Ter baitugai ene
tatvar huraagch shig ch bish bilee. 12 Bi doloo honogt hoyor udaa matsag
barij, olson bugdiinhee aravny negiig orgodog" gev. 13 Harin tatvar
huraagch ni zaiduu zogsood, tenger ood harj ch zurhlelgui, harin tseejee
delsen baij, "Burhan mini, nutelt namaig orshoogooch" gev. 14 Bi ta nart
heliye, farisai ni bish, harin ene hun zovtgogdon gertee hariv. Uchir ni
ooriigoo orgomjildog alivaa hun nomhruulagdaj, ooriigoo daruu bailgagch
ni orgomjlogdono gev. 15 Humuus Yesuseer huuhduuddee gar
hurguulehiin tuld tedniig Tuun uruu avchirjee. Gevch uuniig harsan shavi
nar humuusiig zemlen buruutgahad 16 Yesus tedniig duudaad, —
Huuhduudiig Nad uruu iruul. Tedniig buu saatuul. Uchir ni Burhany

haanchlal iim l humuusiinh yum shuu. 17 Uneneer Bi ta nart heliye.
Burhany haanchlalyg huuhed adil huleen avahgui hun tiish yer orohgui
gejee. 18 Negen udirdagch Tuunees — Sain Bagsh aa, monh amiig
ovlohiin tuld bi yuu hiih yostoi ve ? gej asuuv. 19 Yesus tuund — Chi
Namaig yuund sain gej duudna ve? Zovhon Burhanaas oor hen ch sain
bish. 20 "Buu zavhair. Buu al. Buu hulgail. Buu hudal gerchil. Etseg ehee
hundel" gesen tushaaluudyg chi medne shuu dee gehed 21 ter — Bi ene
bugdiig har bagaasaa l sahisan gev. 22 Uuniig sonsood Yesus tuund —
Chamd neg l zuil dutuu baina. Ezemshij baigaa buhnee hudaldaj, yaduust
taraaj og. Tegvel chi tengert bayalagtai bolno. Tegeed irj, Namaig daga
gev. 23 Harin ter uuniig sonsood ihed gunigtai bolov. Uchir ni ter mash
bayan hun baijee. 24 Yesus tuuniig haraad, — Burhany haanchlald bayan
hun oroh ni uneheer hetsuu yum. 25 Bayan hun Burhany haanchlald
orohoos temee zuunii suvegcheer nevtreh ni iluu hyalbar gej aildsanyg ni
26 sonsson humuus — Tegvel hen avragdaj chadah ve? getsgeesend 27
Yesus — Humuust bolomjgui zuils Burhand bolomjtoi gev. 28 Pyetr —
Haraach, bid oorsdiin yumsyg orhij, Tanyg dagasan gehed, 29 Ter tedend
— Uneneer Bi ta nart heliye. Hen Burhany haanchlalyn toloo ger oron,
ehner, ah duu, etseg eh bolon ur huuhdee orhino, 30 ter hun ene uyed
ochnoon dahinaar huleen avch, ireh uyed monh amiig huleen avna gev. 31
Ter arvan hoyorygoo dergedee avch, tedend — Haragtun, bid Iyerusalim
uruu yavj baina. Hunii Huugiin tuhai esh uzuulegchdeer bichuulsen buhen
biyelegdeh bolno. 32 Hunii Huu Hari undestend tushaagdahad, ted Tuuniig
doromjlon eleglej, nulimj, 33 tashuurdsany daraa alna. Gurav dahi odor ni
Ter amilah bolno gej aildav. 34 Shavi nar niyuu ch oilgosongui. Aildsan ug
ni tednees nuutslagdsan baisan tul ted oilgoogui ajee. 35 Tuuniig Iyerihod
oirton ireh uyed negen sohor hun guilga guin zamyn hajuud suuj baiv. 36
Hajuugaar ni ongoroh olny duut sonsood, ter yuu bolood baigaag lavlajee.
37 Nazaryn Yesus yavaag humuus tuund helev. 38 Tegtel monooh sohor
hun — Davidyn Huu, Yesus ee! Namaig orshoogooch! gehed 39 turuund
ni yavagsad duugui baihyg tuund hatuu anhaaruulsand ter ulam changaar
— Davidyn Huu, namaig orshoogooch! gej hashhirav. 40 Yesus zogsoj,

tuuniig Oor uruu ni avchrahyg tushaav. Sohor eriig irmegts, Ter tuunees
— 41 Ooriinhoo toloo chi Nadaar yuu hiilgehiig husne ve? gesend, ter —
Ezen, bi dahin harahyg husej baina gehed 42 Yesus tuund — Haraa or.
Itgel chini chamaig edgeev gejee. 43 Onooh hun ter daruidaa harah bolj,
Burhanyg aldarshuulsaar Tuuniig dagav. Uuniig harsan olon tumen
bugdeeree Burhanyg magtatsgaalaa.

Luk 19

19:1 Yesus Iyerihog dairch ongorov. 2 Haragtun, Zakhai gegch hun baiv.
Ter ni tatvar huraagchdyn ahlagch bogood bayan hun ajee. 3 Yesus gej
hen bolohyg harahaar zutgej baisan bolovch biyeer baga tul tsuglasan
olnoos bolood harj chadahgui baiv. 4 Tegeed ter turuulen guij, Tuuniig
harah gej injir modond avirangarav. Uchir ni Yesus ter zamaar dairch
ongoroh gej baiv. 5 Yesus tend hurch ireed, deesh harj tuund — Zakhai,
turgel, buugaad ir. Onoodor Bi tanaid ochih yostoi gejee. 6 Ter shalavhan
buuj, Tuuniig bayartaigaar huleen avav. 7 Uuniig harsan hun buhen
durguitsej, — Yesus nugeltniid honogloh gene getsgeej bailaa. 8 Zakhai
zogsood Ezend — Haraach, Ezen, ooriinhoo horongonii hagasyg bi
yaduust ogno. Herev bi hen negnees zalilan avsan baival, tuuniigee dorov
dahin nugalj erguulen ogno gesend 9 Yesus tuund — Onoodor ene aild
avral irlee. Uchir ni ter ch gesen Abrahamyn huu mon. 10 Hunii Huu
addagdsanyg haij, avrahaar irsen bilee gev. 11 Ted ene buhniig sonsoh
zuur Ter negen surgaalt zuirlel aildav. Uchir ni Ter Iyerusalimaas holgui
baisan tul, ted Burhany haanchlal ter darui bii boloh yum hemeen bodoj
bailaa. 12 Ter — Negen survaljit hun haanchlalyg huleen avaad butsaj
ireheer als holyn orong zorijee. 13 Ter arvan booloo duudaj, tedend arvan
mina ogood "Namaig butsaj irtel ene mongoor ajil hereg yavuul" gejee. 14
Harin tuunii irged ni tuuniig uzen yaddag baisan tul, araas ni elch ilgeen,
"Ene hun bidniig zahirahyg bid ul husne" gej heluuljee. 15 Monooh hun
haanchlalaa huleen avsny daraa butsaj irev. Tegeed mongo ogson booluud
ni yamar ajil erhlen yavuulsnyg medeheer tedniig duuduulj gene. 16 Ehnii
hun irj "Ezen, tany neg mina arvan mina bolson" gehed 17 ter tuund "Sain

bool, sain baina. Chi mash baga yumand itgemjtei baisan tul arvan hot
zahirah erh medeltei bolloo" gejee. **18** Hoyor dahi ni irj, "Ezen, tany neg
mina tavan mina bolson" gehed **19** ter tuund mon "Chi tavan hot zahirah
erhtei" gelee. **20** Oor neg ni irj, "Ezen, uzegtun, bi tany neg minag
alchuurtaa boogood hav darchihsan. **21** Ta taviagui hernee avdag,
tarialaagui hernee huraadag changa hun tul bi tanaas aisan yum" gesend **22**
ter "Zohisgui bool chamaig ugeer chini Bi shuune dee. Chi namaig
taviagui hernee avdag, tarialaagui hernee huraadag changa hun gedgiig
meddeg baih ni uu? **23** Tegvel chi mongiig mini yuund bankind ogsongui
ve? Tegsen bol bi butsaj ireed, huutei ni avah baisan yum" geed, **24**
dergedee baigsdad "Tuunees neg minag avch, arvan minatai hund ogsugei"
gev. **25** Ted "Ezen, tuund arvan mina baigaa shuu dee" gehed, **26** "Bi ta
nart heliye. Hend baina, tuund iluu ogogdono. Harin hend baihgui baina,
tuunees baigaa ni ch avagdana. **27** Nadaar oorsdiigoo haanchluulahyg
huseegui minii daisnuudyg naash avchirj, minii omno tedniig honoogtun"
gej zarlig buulgajee gev. **28** Edgeeriig aildsany daraa Yesus Iyerusalimyn
zug terguulen yavav. **29** Tegeed Ter Chidun hemeeh uulyn beld baih
Byetfag bolon Byetand hurch ireed, shavi naraasaa hoyoryg ilgeen, — **30**
Ta nar zergeldeeh suurin uruu yav. Tend ochood, ta nar urid ni hun yer
unaj baigaagui iljignii dudrang olno. Tailaad end avaad ir. **31** Herev hen
negen ta naraas "Ta nar yuund tuunii uyaag tailna ve?" gevel, "Ezend
heregtei baina" gej hel gejee. **32** Yavsan hoyor Tuunii aildsanchlan
baigaag olj harav. **33** Tiinhuu ted dudrangiin uyaag tailah uyed ezen ni
tednees — Ta nar yuund dudrangiin uyaag tailav? gehed **34** ted — Ezend
heregtei baina gev. **35** Ted dudrang hotlon irehed, humuus tuun deer
huvtssaa tohotsgooj, Yesusiig morduulav. **36** Tuuniig tiin yavah zuur
humuus zam deer ni huvtssaa devsej bailaa. **37** Yesusiig Chidun uulyn beld
ireh uyed dagaldan yavaa olon tumen bugdeeree oorsdiin uzsen hamag
gaihamshguudyn toloo changa duutaar bayartaigaar Burhanyg
magtatsgaaj, — **38** Ezenii nereer iregch Haan yerooltei yee! Amar taivan
ni tengert, aldar ni hamgiin deer baih boltutai! gej bailaa. **39** Olny dund
baisan zarim farisaichuud Tuund — Bagsh aa, shavi naraa zemleech

gesend **40** Ter — Bi ta nart heliye. Herev ted duutaa huraaval, chuluunuud
hashhirna shuu gev. **41** Tegeed Yesus oirton irj, hotyg haraad tuunii toloo
uilj, — **42** Herev chi ene odor amar taivand yuu hurgehiig medsensen bol!
Harin edugee ene ni nudnees chini daldlagdav. **43** Daisnuud chini chinii
esreg behlelt bosgon chamaig buselj, tal talaas chini buchih odruud ireh
uyed **44** chamaig bolon chinii dotor huuhduudiig chini gazartai tegshleh
bolno. Ted chinii dotor chuluug chuluun deer ni orhihgui. Uchir ni cham
deer Burhany irsen tsagiig chi medeegui yum gev. **45** Ter sumd orj,
hudaldaachdyg hoon gargaad, **46** tedend — "Minii ger bol zalbirlyn ger
baih yostoi" gej bichigdsen baital ta nar sumiig deeremchdiin uur bolgojee
gev. **47** Yesus odor bur sumd surgaalaa zaadag bailaa. Harin ahlah tahilch
nar, huuliin bagsh nar bolon olny ahlagchid Tuuniig honoohiig oroldovch,
48 ard olon bugdeeree Tuunii ugiig anhaaraltai sonsoj baisan tul ted yaaj
ch chadahgui bailaa.

Luk 20

20:1 Terhuu odruudiin negend Yesus sum dotor humuust surgaalaa zaaj
sain medeeg delgeruulen baihad ni ahlah tahilch nar, huuliin bagsh nar
bolon ahlagchid tsugtaa Tuun uruu irj, **2** Tuund — Ta yamar erh medleer
ene buhniig uildene ve? Hen Tand ene erh medliig ogsniig bidend hel?
gesend **3** Ter hariud ni — Bi mon ta naraas neg zuiliig asuuya. Nadad ta
nar hel. **4** Iohany baptism tengerees irsen uu, esvel humuusees irsen uu?
gev. **5** Ted oor hoorondoo — Herev bid "Tengerees" gevel, Ter "Tegeed
ta nar yaagaad tuund itgeegui yum be?" gene dee. **6** Harin bid
"Humuusees" gevel, ard olon butd Iohanyg esh uzuulegch baisan hemeen
uzdeg tul biden uruu chuluu shidej alna shuu dee gej heleltseed, **7** ted —
Haanaas irsniig ni bid medehgui gev. **8** Tegehed ni Yesus — Bi ch gesen
ene buhniig yamar erh medleer uilddegee ta nart helehgui gejee. **9** Yesus
olon tumend iim negen surgaalt zuirlel aildav. — Negen hun usan uzmiin
tsetserleg baiguulj, usan uzmiin tarialanchdad tureesleed, udaan
hugatsaagaar holyn ayand garchee. **10** Tegeed urgats huraah tsag bolohod
ter usan uzem avchruulahaar teden uruu booloo yavuuljee. Getel usan

uzmiin tarialanchid tuuniig zodood, gar hooson butsaav. 11 Ter oor booloo
yavuulsand, ted bas l tuuniig zodoj doromjlon gutaagaad, gar hooson
butsaajee. 12 Ter gurav dahiig ni yavuulahad, ted boolyg ni zodoj
gemteegeed hoon yavuuljee. 13 Tegeed usan uzmiin tsetserlegiin ezen "Bi
yaah ve? Bi ooriin hairtai huugee yavuulya. Ted tuuniig mini hundleh baih"
gev. 14 Harin usan uzmiin tarialanchid huug haraad, "Ene chini ov
zalgamjlagch baina. Tuuniig alchihya. Horongo ni bidniih bolno shuu dee"
gej oor hoorondoo zovshiltsood, 15 ted tuuniig usan uzmiin tsetserlegees
gargan hayaj, aljee. Tegvel usan uzmiin tsetserlegiin ezen tedniig yaah ve?
16 Ter irj, usan uzmiin tarialanchdyg honoogood, usan uzmiin tsetserlegee
oor humuust ogoh bolno gejee. Uuniig sonsson humuus — Tiim yum
hezee ch buu bolog getsgeehed 17 Yesus tedniig haraad, — Tegvel
"Barilgachdyn golson chuluu Bulangiin tulguur chuluu bolov" gej
bichigdsen ni yamar uchirtai ve? 18 Ter chuluun deer unah hun bur heden
heseg hemhreh bogood henii deer ene chuluu unana, ter huniig shoroo met
butargana gej aildav. 19 Yag ter uyed huuliin bagsh nar hiigeed ahlah
tahilch nar Tuund gar hurehiig zavdsan ch, ard olnoos aiv. Uchir ni Yesus
surgaalt zuirleliig tednii esreg aildsanyg ted oilgoson ajee. 20 Ted Tuuniig
ajiglan, zovt met dur esgegch turshuuluudyg Tuun uruu yavuulav. Ingesen
ni Tuuniig ugen deer ni olzlon barij zahiragchiin erh medeld tushaah
zorilgotoi baiv. 21 Ted Tuunees — Bagsh aa, Tanyg zov yarij, surgadag
agaad heniig ch yalgalgui, harin Burhany zamyg uneneer zaadgiig tani bid
medne. 22 Tsyezarit tatvar toloh ni bidnii huvid huulid niitseh uu, ugui
yuu? gej asuuv. 23 Gevch Ter tednii zali mehiig medej, tedend handan —
24 Nadad dyenar uzuuleech. Henii durs, bichees end baina? gehed ted —
Tsyezariinh gejee. 25 Yesus tedend — Tsyezariin yumyg Tsyezarit ni,
Burhany yumyg Burhand og gej aildav. 26 Iinhuu ted Tuuniig ard olny
omno aildsan ugen deer ni barij chadsangui. Harin ch Tuunii hariultand ni
gaihatsgaan duutaa huraav. 27 (Amilalt gej baihgui hemeen yaridag)
sadukaichuudyn zarim ni Tuun uruu irev. 28 Ted Tuunees asuun — Bagsh
aa, "Herev hen negnii chini ah uhehdee, ter ni ehnertei atlaa ur huuhedgui
baisan bol, duu ni ehnertei ni gerlej ahynhaa ur udmyg zalguulah yostoi"
gej Mosye bidend bichjee. 29 Tegvel ah duu doloo baijee. Uugan ni ehner

avch, ur huuhedgui uhjee. **30** Hoyor dahi ni, **31** gurav dahi ni ch mon
tuuniig avchee. Ingeseer ah duu bugd doluulaa ur huuhdee uldeelgui uhjee.
32 Etsest ni monooh emegtei ch mon uhev. **33** Iimd amilalt deer ter
emegtei heniih ni ehner boloh ve? Yuu gevel ted doluulaa tuuniig ehneree
bolgon avsan shuu dee gejee. **34** Yesus tedend — Ene uyeiin hovguud ni
gerlej, ohidoo hadamd gargadag. **35** Harin terhuu uye hiigeed uhegsdees
amilaltad hureh zohistoi gej tootsogdson humuus ni ehner ch avahgui,
nohort ch garahgui. **36** Ted tenger elch nartai adil tul tsaashid uhej
chadahgui bogood amilaltyn hovguud tul Burhany hovguud yum. **37** Harin
Mosye shataj bui butny tuhai huurneldee Ezeniig Abrahamyn Burhan,
Isaakiin Burhan, Iakovyn Burhan gesneeree uhegsed amilahyg haruulsan
yum. **38** Tiimees Ter uhegsdiin Burhan bish, harin amidyn Burhan mon.
Uchir ni Tuunii huvid bugd amid baidag gej aildav. **39** Huuliin bagsh naryn
zarim ni — Bagsh aa, Ta sain hellee gev. **40** Uchir ni ted Tuunees yuuny
ch tuhai dahij asuuhyg zurhelsengui. **41** Ter tedend — Hrist bol Davidyn
Huu mon gej ted yaagaad yarina ve? **42** David ooroo Duulal nomd "Ezen
minii Ezend «Minii baruun gart zalragtun. **43** Ingehdee daisnuudyg chini Bi
Chinii holiin gishguur bolgoh hurtel boloi» gej aildav" gesen. **44** David
Tuuniig "Ezen" gesen yum bol, Ter herhen tuunii huu ni baij taarah bilee?
gev. **45** Tiinhuu buh ard olnyg sonsoj baih zuur Ter shavi nartaa — **46** Urt
deeltei yavah durtai, zah zeel deer hundluulen mendluuleh, sinagogt
terguun suudald bolood nairan deer hoimort zalrahyg durlagch huuliin
bagsh naraas bolgoomjlogtun. **47** Ted belevsen emegteichuudiin ger ornyg
tsolmoj, udaan zalbirch bui dur uzuuldeg. Iim humuus ulemjiin yal hurtene
gev.

Luk 21

21:1 Yesus deeshee harj, erdenesiin sand beleg orgoj bui bayachuudyg
harav. **2** Mon hoyor zes zoos orgoj bui negen yaduu belevsen emegteig
Ter harav. **3** Ter — Bi ta nart uneneer heliye. Ene yaduu belevsen emegtei
buhnees iluug ogloo. **4** Uchir ni ted bugd iluudleesee orgold hiisen atal
harin ene emegtei yaduu hernee amin zuulgandaa heregtei baisan buhnee

ogloo gev. 5 Zarim humuus sumiin tuhai, ter ni goyomsog chuluunuudaar
bolon orgoliin zuilseer chimeglegdseniig yarij baihad ni Yesus — 6 Ta
naryn harj baigaa ene buhnii chini huvid gevel, neg ch chuluu nogoo
chuluun deer davharlagdaj uddehgui, bugd nurah tiim odruud ireh bolno
gev. 7 Ted Tuunees — Bagsh aa, ene ni hezee boloh ve? Edgeer ni boloh
uyed yamar shinj temdeg baih bol? gej asuutsgaav. 8 Ter —
Tooroldohguin tuld bolgoomjtoi bai. Yaagaad gevel Minii nereer olon hun
ireh bogood ted "Bi bol Ter baina", "Tsag oirhon baina" geh bolno. Tednii
araas buu yav. 9 Ta nar dain dajin, tugshuuriin tuhai sonsvol buu aigtun.
Uchir ni ehleed ene buhen boloh yostoi yum. Harin togsgol ni haraahan
bish yum gev. 10 Tegeed Ter tsaash ni tedend — Undesten undestniihee
esreg, haanchlal haanchlalynhaa esreg bosoh bogood 11 huchtei gazar
hodloltuud bolno. Olon gazar gai gamshig bolon olsgolon bolj, tengerees
aimshig bolon ulemj temdguud uzegdene. 12 Harin ene bugdees omno
Minii nernees bolj ted ta naryg barij, havchij, sinagogt tushaaj, shorond
horino. Mon ta naryg zahiragchid bolon haadyn omno avchirna. 13 Ene ni
ta naryn gerchleh bolomj bolno. 14 Ooriigoo hamgaalah gej uridaas
beldehguin tuld sanaagaa tuvshitge. 15 Uchir ni ta naryg
eserguutsegchdees neg ni ch eserguutsej, horigloj chadahaargui ug bolood
mergen uhaanyg Bi ta nart ogoh bolno. 16 Harin ta naryg etseg eh, ah
duus, sadan torol, and nohod chini hurtel bariulna. Ted zarimyg chini alna.
17 Minii nernees bolj bugd ta naryg uzen yadah bolno. 18 Gesen hedii ch
ta naryn tolgoin dahi shirheg us chini ch ustahgui. 19 Ta nar oorsdiin
tevcheereer amia olj avna. 20 Harin Iyerusalim daichdad buslegdehiig ta
nar harahdaa, ene hotyn ezguireh ni oirhon buig medeh bolno. 21 Tegehed
Iudyeid baigaa humuus uuls uruu zugtag, hotod baigaa humuus tendees
garag. Hodoo baigaa humuus hot uruu buu orog. 22 Yuu gevel bichigdsen
buh zuils biyelegdehiin tuld ene ni oshoo avaltyn odruud baih yum. 23 Ter
odruuded jiremsen emegteichuud bolon hohuul huuhedtei emegteichuud
zolgui yee! Uchir ni gazar deer ulemjiin gamshig boloh bogood ene ard
tumnii deer uur hilen baih bolno. 24 Ildnii ireer ted unagaagdaj, buh
undestnuud uruu tsologdono. Hari undestnii tsag guitseh hurtel Iyerusalim
hari undestnuudiin hol door talhlagdah bolno. 25 Nar, sar, odod deer

temdeg bii bolj, tengisiin bolon davalgaany hurhreh shuugianaas uudej
gazar deerh undestnuudiin dund aidas torno. 26 Tengeriin huchnuud
segsregdsenees bolj delhiidirj bui zuilsiig ted sanaj, aisnaasaa uhaan
aldana. 27 Daraa ni ted huch bolon aguu sur javhlantaigaar uulen deer
zalran ireh Hunii Huug harna. 28 Harin edgeer ni biyelj ehleh uyed tseh
zogsoj terguunee orgo. Uchir ni ta naryn zolilt oirtoj baina gev. 29 Tegeed
Ter tedend iim negen surgaalt zuirlel aildav. — Injriin mod bolon buh
moddyg har. 30 Ta nar tedgeeriin nahialahyg haraad zun oirhon baigaag
meddeg. 31 Tuunchlen ta nar ch gesen edgeer zuils bolohyg haraad
Burhany haanchlal oirhon baigaag medtugei. 32 Uneneer Bi ta nart heliye.
Buh zuils biyelegdtel ene uyeiinhen ongoron odohgui. 33 Tenger gazar
ongoron odovch, Minii ugs ongorohgui. 34 Ta naryn zurh setgel het idej
uuh yavdal, sogtuural bolon amidralyn sanaa zovniloor daramtlagdahguin
tudd bolgoomjtoi baigtun. Terhuu odor ta nar deer havh met genet irne. 35
Ene ni gazryn buh gadargaar nutaglagsdyn deer ireh bolno. 36 Harin Hunii
Huugiin omno zogsoh, mon boloh gej bui ene buhnees zailshiih huch
chadaltai baihyn tuld zalbirch, yamagt sergeg baigtun gev. 37 Yesus
odorjin sumd surgaalaa aildaj, harin shono ni garch yavan, Chidun hemeeh
uuland shoniig ongoroodog baiv. 38 Sum uruu irj, Tuuniig sonsohoor buh
humuus ogloo ertlen bosdog bailaa.

Luk 22

22:1 Deeguur Ongoroh hemeedeg Isgeegui Talhny Bayar oirtoj bailaa. 2
Ahlah tahilch narbolon huuliin bagsh nar Tuuniig herhen honooh argaa haij
baiv. Uchir ni ted olon tumnees aij baijee. 3 Arvan hoyoryn neg boloh
Iskariot gegddeg Iudast Satan shuglev. 4 Ter yavj, Yesusiig yaaj bariulah
talaar ahlah tahilch nar bolood tushmedtei zovloldov. 5 Ted bayarlaj,
tuund mongo ogohoor tohiroltsjee. 6 Iudas ch sanaa niilj, Tuuniig tedend
hursan olnoos zaiduuhan barij ogoh ayatai zavshaanyg erelhiilj ehlev. 7
Deeguur Ongoroh bayaryn hurgyg nyadlah Isgeegui Talhny Bayaryn ehnii
odor bolov. 8 Yesus Pyetr, Iohan naryg ilgeen — Yavj, bidnii zoogloh
Deeguur Ongoroh bayaryn zoogiig beld gev. 9 Ted Tuund — Bidneer

haana belduulehiig Ta husej baina ve? gehed 10 Ter tedend — Haragtun,
ta naryg hot uruu orohod, ustai vaar barisan negen hun ta nartai taaraldana.
Ter hunii oroh ger uruu or. 11 Tegeed ta nar geriin ezend "Bagsh, «Bi
shavi narynhaa hamt Deeguur Ongoroh bayaryn zoog barih tohitoi oroo
haana baina ve ? » gej tand heluulev" gej hel. 12 Ter ta nart deed davhryn
tavilgatai tom oroog uzuulne. Tend zoog beld gejee. 13 Ted yavj, Tuunii
aildsaar bugdiig yosoor ni biyeluulj, Deeguur Ongoroh bayart beldev. 14
Tsag bolohod Ter tuhlan suulaa. Elch nar Tuuntei hamt baiv. 15 Yesus
tedend — Bi zovohoosoo omno enehuu Deeguur Ongoroh bayaryn
zoogiig ta naryn hamt barihsan gej ihed hussen bilee. 16 Bi ta nart heliye.
Ene ni Burhany haanchlald biyelegdtel Bi hezee ch dahij zoog barihgui
geed, 17 Ter ayagyg avch, talarhal orgood — Uuniig avch, dundaa
hurtetsgee. 18 Uchir ni Bi ta nart heliye. Uunees hoish Burhany haanchlal
irtel usan uzmiin darsnaas Bi amsahgui gev. 19 Ter talh avch, talarhal
orgood, tedend huvaan ogohdoo — Ene bol ta naryn toloo ogoh Minii biye
mon. Namaig dursaj uuniig uild gej aildav. 20 Tiin idetsgeesnii daraa Ter
mon ayaga avch, — Ene ni ta naryn toloo asgagdah Minii tsusaar togtooh
shine geree yum. 21 Harin uzegtun, Nadaas urvagch negnii gar Minii hamt
shireen deer baina. 22 Uchir ni uneheer Hunii Huu onogdsonooroo yavj
baina. Harin Tuunees urvagch hun zolgui yee! gev. 23 Ted oor hoorondoo
— Bidnii hen ni tiim zuil hiih yum bol? hemeen yariltsaj ehlev. 24
Terchlen tednii dund hen ni hamgiin aguu ni baih talaar ch margaan
degdjee. 25 Ter tedend — Hari undestnuudiin haad ard olnoo noyorhdog
bogood erh barigchid ni "Buyantnuud" hemeegddeg. 26 Harin ta nar tiim
baij bolohgui. Ta naryn dotroos hamgiin aguu ni hamgiin ochuuhen ni met
bolog, udirdagch ni zarts met baig. 27 Shireend tuhlagch,
uilchlegchhoyoryn hen ni aguu ve? Shireend tuhlagch ni bish gej uu? Harin
Bi ta naryn dund uilchlegch met baidag. 28 Namaig soriltod baih uyed
Minii hajuud zogsoj baisan ni ta nar mon. 29 Minii Etseg Nadad
haanchlalyg ogsonchlon, Bi ta nart ogno. 30 Ta nar Minii haanchlald Minii
shireenee idej uun, Izrailiin arvan hoyor ovgiig shuun sentiind zalrah bolno.
31 Simon oo, Simon oo, uztugei, chamaig ulaan buudai met shigshihiin tul

Satan zovshoorol guisan. 32 Gesen ch itgel chini sulidahguin tuld Bi chinii
toloo zalbirsan. Chi negen tsagt dahin ergej, ah duusee batjuul gehed 33
ter Tuund — Ezen mini, Tantai hamt shorond orohod ch, uhehed ch bi
belen baina gev. 34 Yesus — Pyetr ee, Bi chamdheliye. Onoodor chi
Namaig tanihgui gej gurvantaa uguisgeh hurtel chini tahia dongodohgui
gev. 35 Tegeed Ter tedend handan — Bi ta naryg huudiigui, bogtsgui,
shaahai ch ugui yavuulahad ta nar yamar neg yumaar dutsan uu? gej
aildahad ted — Ugui, yuugaar ch dutaagui gev. 36 Ter tedend — Harin
odoo, hend huudii baina, tuuniigee avag. Hend bogts baina, bas avag. Hen
ildgui baina, ter hun deelee zarj, ild hudaldaj avag. 37 Uchir ni Bi ta nart
heliye. "Ter nugeltnuudiin hamt toologdson" gej bichigdsen ni Nadad
biyelegdehiin tuld ene butd ni heregtei gev. 38 Tegtel ted — Ezen,
haraach, end hoyor ild baina gehed Ter — Ene chini hangalttai gev. 39
Tegeed Ter tendees garch, zanshsan yosooroo Chidun uul ood ogsov.
Shavi nar ch Tuuniig dagalaa. 40 Tend ireed Ter tedend handaj, —
Soriltod orohguin tuld ta nar zalbirtsgaa geed 41 Ter tednees chuluu
shideh zaitai holdon, ovdog sogdood ingej zalbirav. — 42 Etseg mini,
herev Ta husej baigaa bol ene ayagyg Nadaas zailuulaach. Gevch Minii
husel bus, harin Tany husel biyelegdeg gev. 43 Tegtel tengerees tenger
elch Tuund uzegden, Tuuniig tenhruulj bailaa. 44 Ter zovj, shanalj baisan
tul mash sharguu zalbirch bailaa. Tuunii hols ni tsusny dusal met gazart
dusalj baiv. 45 Tiinhuu zalbirsnyhaa daraa Ter bosoj shavi nar uruugaa
ochood, ui gunigaasaa bolj untaj bui tedniig olj haraad, 46 tedend — Ta
nar yuund untana ve? Bosotsgoo, soriltod orohguin tuld ta nar zalbirtsgaa
gej aildav. 47 Tuuniig iinhuu aildan baital boon humuus irj yavaa uzegdev.
Arvan hoyoryn neg boloh Iudas gegch tedniig terguulen yavj baiv.
Yesusiig unsehiin tul ter Tuunii derged irev. 48 Harin Yesus tuund —
Iudas aa, chi unselteer Hunii Huug barij ogch baina uu? gev. 49 Tuuniig
hureelen zogsogsod yuu boloh gej buig haraad — Ezen, bid ildeeree
tsavchchih uu? geed 50 tednii neg ni terguun tahilchiin boolyn baruun
chihiig tas tsavchiv. 51 Tegtel Yesus — Boli, uuniigee zogsoo geed
chihend ni hurch monooh boolyg edgeev. 52 Tegeed Yesus Ooriinh ni
esreg hurch irsen ahlah tahilch nar, ahlagchid bolon sumiin tushmeded —

Ta nar deeremchin barih met idd, shiidem agsan irev uu? 53 Odor bur Bi
ta naryn hamt sumd baihad mini ta nar Nadad gar hureegui. Harin ene tsag
bolood haranhuin huch ni ta narynh yum gev. 54 Ted Tuuniig barivchlan,
terguun tahilchiin gert hurgev. Harin Pyetr holuur dagasaar ochiv. 55
Humuus hashaany dund gal tulsnii daraa, toiron suutsgaahad Pyetr ch
tednii dund suulaa. 56 Negen zarts ohin Pyetriig galyn gereld suuhyg
haraad, anhaaraltai shirtsenee, — Ene hun bas Tuuntei hamt baisan gehed
57 Pyetr uuniig uguisgej, — Emegtei, Tuuniig chini bi tanihgui gejee. 58
Udalgui, oor neg ni tuuniig haraad — Chi bas tednii neg shuu dee! gehed
Pyetr — Hun guai, bi bishee gev. 59 Neg tsag ongorsnii daraa oor neg ni
— Ene hun bas Galilyn hun tul Tuuntei hamt baisan ni medeej gelee. 60
Tegtel Pyetr — Hun guai, tany yuu yariad baigaag bi medehgui l baina
shuu gev. Tuuniig iinhuu yarij baital genet tahia dongodloo. 61 Ezen ergej
Pyetriin zug harav. «Tahiadongodohoos omno chi Namaig gurvantaa
uguisgene dee» gej oort ni helsen Ezenii ugiig Pyetr sanajee. 62 Tegeed
gadagsh garch, gashuudan uilav. 63 Yesusiig hargalzagsad Tuugeer doog
tohuu hiij, Tuuniig janchij baiv. 64 Ted Yesusiin nudiig boogood, — Hen
Chamaig tsohiv, esh uzuuleech? gej Tuunees shalgaaj bailaa. 65 Ted
Tuunii esreg eldviin yum helj, doromjlon gutaaj baiv. 66 Ogloo bolj, ard
olny ahlagchdyn Zovlol huran chuulj, ahlah tahilch nar bolon huuliin bagsh
nar Yesusiig zovloliin tanhimd hurguulev. 67 Ted — Herev Chi Hrist mon
yum bol bidend heleeteh gehed Ter — Herev Bi helbel, ta nar itgehgui. 68
Herev Bi ta naraas asuuval, ta nar hariulahgui. 69 Gevch uunees hoish
Hunii Huu Burhany sur huchnii baruun gart zalrah bolno gejee. 70 Ted
bugd — Chi tegeed Burhany Huu yum uu? gesend Ter tedend — Bi mon
gedgiig ta nar helj baina gev. 71 Ted — Bidend oor yamar gerchlel
heregtei yum be? Bid oorsdoo uuniig Tuunii Ooriinh ni amnaas sonsloo
shuu dee getsgeev.

Luk 23

23:1 Tegeed ted bugd bosoj, Tuuniig Pilatyn omno hurguulev. 2 Ted
Yesusiig buruutgaj ehlen — Ene hun manai undestniig toorogduulen,

Tsyezarit tatvar tolohiig horij, Ooriigoo Hrist,Haan gej baihyg ni bid
harsan gesend 3 Pilat Tuunees — Ta iudyeichuudiin Haan yum uu? gej
asuuhad Ter tuund — Ta ch helj baina gev. 4 Pilat ahlah tahilch nar bolon
hursan olond — Bi ene hunees yamar ch gem buruug olsongui gej helev. 5
Harin ted — Ter Galilaas ehlen ene gazryg hurtel, Iudyein buh nutgaar
surgaalaa zaan ard olnyg odoon hatgaj baina gej shaardangui helj baiv. 6
Pilat uuniig sonsood, — Ene hun chini Galilynh uu? gej asuuv. 7 Tuuniig
Hyerod haany erh medeld hariyaalagddag gedgiig medmegtsee, ter uyed
Iyerusalimd baisan Hyerod uruu ilgeejee. 8 Hyerod Yesusiig haraad ihed
bayarlav. Uchir ni ter Yesusiin tuhai sonsoj, Tuunees yamar negen
temdgiig harna hemeen naidaj baisan tul Yesusiig harahyg udtal husej
baijee. 9 Tegeed Tuunees baahan asuult asuuv. Gevch Ter tuund yuu ch
hariulsangui. 10 Tend zogsoj baisan ahlah tahilch nar, huuliin bagsh nar
Tuuniig hatuu shiruun buruutgaj bailaa. 11 Hyerod tserguudiinhee hamt
Tuuniig doromjlon gutaaj, doog tohuu hiisnii daraa Tuund goyomsog
nomrog nomruulj, Pilat uruu butsaan hurguulev. 12 Ter odor Hyerod, Pilat
hoyor nohod boltsgoojee. Urid ni ted hoorondoo daisagnaltsdag baiv. 13
Pilat ahlah tahilch nar, zahiragchid bolon ard olnyg duudaad, 14 tedend —
Ard olnyg boslogod odoon turhiragch gej ene huniig ta nar nad uruu
avchirsan. Haragtun, ta naryn omno Tuuniig baitsaagaad, Tuunii esreg ta
naryn meduuleed baigaa gem buruug ene hunees bi yer olsongui. 15
Hyerod haan ch oloogui tul Tuuniig biden uruu butsaan iruuljee. Haragtun,
uhvel zohih hereg Ter yer hiigeegui yum baina. 16 Iimd Tuuniig bi
tseerluuleed sullaya gejee. 17 Pilat bayaryn uyeer neg horigdlyg ard olond
sullaj ogoh uuregtei baiv. 18 Getel tsuglasan olon bugdeeree — Naad
hunee av. Harin bidend Barabyg sullaj og gej hashhiraldav. 19 (Barab ni
hotod boslogo gargasan, hun alsan hergeer shorond horigdjee) 20 Pilat
Yesusiig sullahyg husej, tedend dahin ugee helev. 21 Gevch ted —
Tuuniig tsovdol, tsovdol hemeen hashhirsaar bailaa. 22 Pilat gurav dahi
udaagaa tedend — Yaagaad? Ene hun yamar buzar muug uildsen yum be?
Uhliin shaltgaan boloh yamar ch gem buruug bi Tuunees olsongui. Tiim
uchraas Tuuniig bi tseerluuleed sullaya gehed 23 harin ch ted changa
changa hashhiran Tuuniig tsovdlohyg shaardan, tednii duu hooloi diilev.

24 Tiinhuu Pilat tednii shaardlagyg biyeluuleheer shiidjee. 25 Tegeed
tednii guisny daguu boslogo gargaj, hun alsan hergeer shorond horigdson
huniig sullaj, harin Yesusiig tednii medeld tushaav. 26 Ted Yesusiig avaad
yavj baihdaa hodoonoos irsen Kuryenii Simon gegch huniig barij, tuund
zagalmaig uuruulj, Yesusiin araas yavuulav. 27 Ui olon hun, emegteichuud
Tuunii toloo gashuudan uilj, tseejee delsen hoinoos ni dagaj yavlaa. 28
Harin Yesus teden uruu ergej — Iyerusalimyn ohid oo, Minii toloo uilahaa
boli. Harin oorsdiinhoo toloo, huuhduudiinhee toloo uil. 29 Uzegtun.
"Huuser emegtei bolon hezee ch huuhed teej baigaagui hevlii, mon hezee
ch hohuulj baigaagui hoh ni yerooltei yee!" gej helegdeh odruud irj baina.
30 Tegeed ted uuland handan "Biden deer una", tolgodod "Bidniig
nomrooch" geh bolno. 31 Herev ted edgeer nogoon modond uilddeg bol
huurai modond tegvel yuu boloh bilee? gev. 32 Tuuntei hamt alahaar oor
hoyor gemt heregteng avch yavlaa. 33 Ted «Gaval» hemeeh gazar hurch
ireed, tend Tuuniig gemt heregtnuudiin hamt, negiig ni baruun tald ni,
nogoog ni zuun tald ni tsovdlov. 34 Yesus — Aav aa, tedniig uuchlaach.
Uchir ni ted yuu hiij baigaagaa medehgui baina gev. Ted shodood, Tuunii
huvtssyg huvaan avchee. 35 Ard olon ene buhniig shirten zogsloo.
Zahiragchid hurtel Tuuniig tohuurhan — Ter busdyg avardag baisan.
Herev Ter Burhany Hrist, Tuunii Songogdson Negen mon yumbol
Ooriigoo avrag gej baiv. 36 Tserguud hurtel Tuuniig dooglon, derged ni
ireed Tuund gashuun tsuu ogch, — 37 Herev Chi iudyeichuudiin Haan
mon yum bol, Ooriigoo avraach gelee. 38 Tuunii deed tald «Ene bol
iudyeichuudiin Haan» gej bichsen paiz bailaa. 39 Tend olgogdson gemt
heregtnuudiin neg ni Tuuniig doromjilj, — Ta chini Hrist bish bil uu?
Ooriigoo, bas bidniig avraach! gev. 40 Harin nogoo ni tuuniig zemlen —
Chi adilhan yald unasan atlaa Burhanaas aihgui baina uu? 41 Bid uildsen
hergiinhee toloo zohih hariug l avsan. Harin ene hun yamar ch buruu yum
uildeegui shuu geed 42 ter — Yesus ee, Ta Ooriinhoo haanchladd irehdee
namaig sanaarai gev. 43 Tegtel Yesus tuund — Uneneer Bi chamd heliye.
Onoodor chi Nadtai hamt Divaajind baih bolno gelee. 44 Ene ni
zurgadugaar tsagiin orchim baisan bogood yesdugeer tsag hurtel buh
gazryg haranhui nomrov. 45 Nar halhlagdaj, sumiin hoshig hoyor heseg

bolon uragdjee. 46 Yesus — Aav aa, Tany gart Bi sunsee daatgaya gej
changa duugaar hashhirlaa. Uuniig heleed Ter amisgalaa huraav. 47 Ene
uil yavdlyg harsan zuutyn darga Burhanyg magtan — Ene hun uneheer
gemgui hun baijee gev. 48 Yuu bolohyg harahaar tend hamtdaa irsen ard
olon bolson yavdlyg haraad, tseejee delsen butsan yavj baiv. 49 Yesusiig
Galilaas dagasan emegteichuud bolood Tuuniig tanidag buh humuus ene
buhniig alsaas shirten zogsloo. 50 Uzegtun, Zovloliin gishuun Iosyef
gegch sain, zovt negen baiv. 51 (Ter tednii shiidver, uil heregtei sanal
zorson yum) Iosyef iudyeichuudiin hot boloh Arimatyn hun baisan bogood
Burhany haanchlalyg huleej baijee. 52 Ter hun Pilatad baraalhaj Yesusiin
tsogtssyg guiv. 53 Tegeed tsogtssyg ni buulgan avch, maalingan daavuund
orooj, had uhaj beltgesen bulshind taviv. Tend sharil yer tavij baigaagui
ajee. 54 Ene ni Amraltyn odriin omnoh beltgeliin odor baisan yum. 55
Yesustei hamt Galilaas irsen emegteichuud ni dagaj, bulsh bolon Tuunii
tsogtssyg tend herhen tavihyg harav. 56 Ted butsaj ireed, anhiluun unerten
bolon unert tos beldjee. Amraltyn odor ted tushaal yosoor amrav.

Luk 24

24:1 Harin doloo honogiin ehnii odor ert uureer ted bulsh uruu irehdee,
beldsen anhiluun unertnee avchrav. 2 Bulshnaas hadyg onhruulen
zailuulsnyg ted haraad, 3 dotogsh orson bolovch Ezen Yesusiin tsogtssyg
olsongui. 4 Uzegtun, tiinhuu tedniig tevden megdej baital, gereltsen
huvtsastai hoyor hun genet tednii hajuud zogsoj bailaa. 5 Monooh
emegteichuud ain sandarch, nuuree gazar hurtel bohiilgosond ted — Ta
nar yuund uhegsdiin dund amid Negeniig haina ve? 6 Ter end baihgui,
harin Ter amilsan. Galild baihdaa Ter ta nart yuu aildaj baisnyg sanatsgaa.
7 Hunii Huu nutelt humuusiin gart tushaagdaj, tsovdlogdood gurav dahi
odor ni amilah yostoi gesen shuu dee? gejee. 8 Ted Tuunii ugiig sanaad, 9
bulshnaas butsaj ireed arvan negt ni bolon uldsen bugded ene buhniig
medegdjee. 10 Ted bol Magdalyn Maria, Iohanna, Iakovyn eh Maria nar
baisan bogood mon tedentei hamt baisan busad emegteichuud elch nart
ene tuhai helj bailaa. 11 Helsen ugs ni tedend soliotoi met baisan tul ted

emegteichuuded itgehgui bailaa. 12 Harin Pyetr boson bulsh uruu guiv.
Zogsood dotogsh harahad zovhon maalingan daavuu l uzegdjee. Ter
bolson yavdald gaihsaar ger uruugaa butsav. 13 Uzegtun, ter odor tednii
hoyor ni Iyerusalimaas jaran stadia zaitai baidag Yemmau hemeeh tosgon
uruu yavj baijee. 14 Ted bolson buh zuiliin talaar oor hoorondoo yarij baiv.
15 Tedniig iinhuu yarij heleltsen yavtal, Yesus Ooroo tednii derged ireed,
tsugtaa alhav. 16 Gevch tednii nud ni Tuuniig tanihaas saatuulagdjee. 17
Yesus tedend — Ta nar alhangaa biye biyenteigee yuun tuhai yariltsaa ve?
gesend, ted zogsov. Ted gunigtai bailaa. 18 Tednii neg Klyeop gegch ni
Tuund — Ene odruuded Iyerusalimd bolson yavdlyn tuhai Ta l gantsaaraa
medelguigeer end ayalj yavaa hereg uu? gehed 19 Ter tedend — Yamar
zuils? gev. Tegtel ted Tuund — Nazaryn Yesusiin tuhai yum. Ter bol
Burhany omno, buh ard olny omno ug bolon uilsdee huchirheg esh
uzuulegch baisan yum. 20 Tuund manai zahiragchid bolon ahlah tahilch
nar uhliin yal tulgaj, Tuuniig tsovdolson. 21 Getel Izrailiig avrah gej baisan
Negen mon gej bid Tuund naidaj baiv. Ene buhnees gadna, ene yavdlaas
hoish gurvan odor bolloo. 22 Harin manai emegteichuudiin zarim ni
bidniig gaihahad hurgev. Ted ogloo ert bulsh uruu ochood, 23 Tuunii
tsogtssyg olsongui. Tegeed butsaj ireed, Tuuniig amid gej helsen tenger
elch naryn uzegdliig harsnaa bidend yariv. 24 Bidentei hamt baisan
humuusiin zarim ni bulsh uruu yavj, emegteichuudiin helsnii daguu baihyg
harjee. Ted Tuuniig olj haraagui gehed 25 Yesus — Munhag humuus ee!
Esh uzuulegchdiin helsen buhend itgehdee hoirgo setgeltenguud ee! 26
Hrist ene buh zovlong edlen, tegeed Ooriin sur javhland oroh yostoi baisan
bish uu? gev. 27 Tegeed Ter Mosyegees ehlen buh esh uzuulegchid, buh
Sudar Ooriinh ni tuhai yuu helsniig tedend tailbarlav. 28 Ted zorij yavsan
tosgondoo oirton ireh uyed Ter tsaashaa yavah gej baigaa met baiv. 29
Ted Tuuniig yatgan — Bidentei hamt baigaach. Odor ch hediinee heviij
oroi bolj baina gej helehed ni Yesus tedentei uldeheer bolj, gert orov. 30
Tegeed Ter tedentei hamt shireenee tuhlan suuj, talh avch, yeroogood
huvaaj tedend ogov. 31 Tednii nud neegdej, ted Tuuniig taniv. Yesus
nudend ni haragdahgui alga boljee. 32 Ted neg negendee — Zamd Ter
bidentei yariltsaj, Sudryg bidend tailbarlaj baihad ni zurh maani bidnii

dotor shataj baisan bus uu? geed, **33** ter daruidaa bosoj, Iyerusalim uruu
butsav. Ted onooh arvan neg bolon hamt baigsdyg ni tsuttaa baihyg
haraad, **34** tednii — Ezen uneheer amilsan baina. Simond haragdjee gej
helehiig sonsood, **35** zamd bolson buhnee bolon talh huvaahad ni Tuuniig
herhen tanisan zergee yariv. **36** Ted iinhuu yarij baital Ter Ooroo tednii
dund zogsoj bailaa. Ter tedend — Amar amgalan ni ta nart baih boltugai
gev. **37** Gevch ted ain sandarch, suns uzegdev hemeen bodjee. **38** Yesus
tedend — Ta nar yuund zovj, zurhend chini ergelzee torno ve? **39** Minii
gar, Minii holiig haraach. Ene chini Bi Ooroo baina. Nadad garaa hurgeed
uz. Uchir ni sunsend ta naryn harj baigaa Nad shig yas, mah baidaggui
yum gev. **40** Ter uuniig aildaad, tedend Ooriin gar, Ooriin holiig uzuulev.
41 Ted bayarlan, gaihsandaa itgej yadan baihad ni Yesus tednees — Ta
nart ideh yum baina uu? gej asuuhad **42** ted hairsan zagas Tuund ogov. **43**
Ter zagasyg avch, tednii omno idjee. **44** Tegeed Ter tedend ingej aildav.
— Ta nartai hamt baihdaa Minii yarij baisan ug maani iim boloi. Ene ni
Mosyegiin Huuli, Esh uzuulegchid bolood Duulal dahi Minii tuhai
bichigdsen buhen biyelegdeh yostoi geed **45** Sudryg uhaaruulahyn tuld
tednii oyuun uhaanyg neev. **46** Yesus tedend handaj — "Hrist zovlon
edelj, gurav dahi odroo uhegsdees amilah bolno. **47** Iyerusalimaas ehleed
buh undestend Tuunii nereer nugliin uuchlalyn gemshil tunhaglagdah
yostoi" gej bichigdsen yum. **48** Ene buhnii gerch bol ta nar mon. **49**
Haragtun, Bi Etsegiinhee amlasnyg ta nart ilgeene. Harin ta nar deerees
ireh huchiig omstloo ene hotdoo uld gejee. **50** Tegeed Ter tedniig Byetan
hurtel daguulan yavlaa. Yesus mutraa orgon tedniig yeroov. **51** Tiinhuu
yerooj baihdaa Ter tednees salj, tenger ood odjee. **52** Ted ulemj bayar
hoorteigeer Iyerusalim uruu butsav. **53** Tegeed Burhanyg magtan, sumd
bainga baih bolson ajguu.

Iohan 1

1:1 Ehend Ug baisan, Ug Burhantai hamt baisan ba Ug ni Burhan baisan. **2**
Ene negen ehend Burhantai hamt baisan. **3** Buh yum Tuugeer bii bolson.
Bii bolson yumsaas Tuunguigeer bii bolson yums neg ch baihgui. **4** Tuund
ami baisan bogood ami ni humuusiin gerel baiv. **5** Gerel haranhuig
giiguulehed, haranhui tuuniig diilsengui. **6** Burhanaas ilgeegdsen negen
hun baisan ba ner ni Iohan yum. **7** Iohan gerliin tuhai gerchilj, bugdiig
oorooroo damjuulan itguulehiin tuld gerchlel hiiheer irjee. **8** Ter bol onooh
gerel baisangui, harin gerliin tuhai gerchleheer irsen ajee. **9** Yertontsod
iren hun buriig gegeeruuldeg jinhene gerel baiv. **10** Ter yertontsod baisan.
Yertonts Tuugeer bii bolson atal, yertonts Tuuniig tanisangui. **11** Ter
ooriinhondoo irsen bolovch, ooriinhon ni Tuuniig huleen avsangui. **12**
Harin Ooriig ni huleen avsan bolgond, Ooriinh ni nerd itgedeg humuust
Burhany huuhed boloh erhiig Ter ogov. **13** Ted tsusaar bish, mahan
biyeiin husleer ch bish, hunii husleer ch bish, harin Burhanaar torogsod
bilee. **14** Ug ni mahan biye bolj bidnii dund orshin, bid Tuunii addryg
hartsgaasan. Ene ni Etsegiin tsoryn gants Huugiin aldar bogood niguulsel
ba uneneer duuren baisan yum. **15** Iohan Tuunii tuhai gerchlen hashhirch
— "Minii araas Iregch ni nadaas erhem. Uchir ni Ter nadaas urid orshin
baisan" gej bi Tuunii tuhai helsen yum gelee. **16** Uchir ni Tuunii duurnees
bid butdeeree niguulsel deeree niguulsliig huleen avsan. **17** Yaagaad gevel
Huuli Mosyegeer ogogdson bol, niguulsel ba unen ni Yesus Hristeer
damjuulan irsen bilee. **18** Burhanyg hen ch hezee ch haraagui bogood
Etsegiin ovor deh tsoryn gants Huu boloh Burhan ni Tuuniig taniulsan
yum. **19** Iohanaas "Ta hen be?" gej asuulgahaar iudyeichuud Iyerusalimaas
tahilch nar bolon lyevichuudiig ilgeehed tuunii helsen gerchlel iim bailaa.
20 Ter uguisgelgui huleen zovshoorch — Bi Hrist bish gej zovshooron
hellee. **21** Ted tuunees — Tegvel ta hen yum be? Ta Yelia yum uu? gej
asuuhad, ter — Bi bish gesend, — Ta onooh Esh uzuulegch uu? gehed ter
— Ugui gelee. **22** Tegtel ted tuund — Ta hen be? Bidniig yavuulsan
humuust bid hariu ogoh uchirtai. Ta ooriinhoo tuhai yuu heleh ve? gev. **23**
Iohan — Esh uzuulegch Isaiagiin aildsan "EZENii zamyg shuluun

bolgogtun" gej tsold hashhirah negnii duu bol bi bilee gej helev. 24
Farisaichuudyn yavuulsan humuus bas bailaa. 25 Ted tuunees — Herev ta
Hrist bish, Yelia ch bish, onooh Esh uzuulegch ch bish yum bol yaagaad
baptism hurteene ve? gej asuusand 26 Iohan — Bi usaar baptism
hurteedeg, harin dund chini ta naryn ul tanih Negen zogsoj baina. 27 Minii
araas Iregch ni Ter bogood Tuunii shaahain suryg ch tailah ni nadad
zohisgui gej helev. 28 Ene yavdal Iohany baptism hurteej baisan Iordan
golyn terteeh Byetand bolson yum. 29 Daraa odor ni Iohan oor uruu ni irj
yavaa Yesusiig haraad — Yertontsiin nugliig uuregch Burhany Hurgyg
haragtun! 30 Ene bol Tuunii tuhai "Minii araas ireh Hun minii terguun
baisan. Yaagaad gevel Ter nadaas urid orshin baisan" gej minii helsen Ter
mon. 31 Bi Tuuniig taniagui. Gevch Ter Izrailid ilchlegdsen baihyn tuld bi
usaar baptism hurteeheer irsen gev. 32 Iohan gerchilj — Suns tengerees
tagtaa met buun irj, Tuun deer togtohyg bi harsan. 33 Bi Tuuniig taniagui.
Harin usaar baptism hurteelgeheer namaig ilgeesen Ter "Henii deer Suns
tagtaa met buun irj togtohyg chi harna, Ter bol Sunseer baptism hurteegch
mon" gejnadad aiddsan yum. 34 Bi harsan. Ene bol Burhany Huu mon
gedgiig bi gerchilj baina gej helev. 35 Daraa odor ni Iohan hoyor
shavitaigaa dahiad l zogsoj bailaa. 36 Yesusiin yavj baihyg ter haraad —
Burhany Hurgyg haragtun! gesend 37 hoyor shavi ni tuunii helehiig
sonsood Yesusiig dagav. 38 Yesus ergej tednii dagaj baigaag haraad
tednees — Ta nar yuu erne ve? gej asuusand, ted Tuund — Rabbi
(orchuulbal Bagsh aa), Ta haana buudallaj baina ve? gev. 39 Yesus tedend
— Ir, ta nar harna gej aildsand ted Tuunii buudallaj baigaa gazart ochij
uzeed, ter odor Tuuntei hamt buudallav. Uchir ni tegehed oiroltsoogoor
aravdugaar tsag bolj bailaa. 40 Iohany helsniig sonsood Yesusiig dagasan
hoyoryn neg ni Simon Pyetriin duu Andryei baijee. 41 Andryei ehleed
ooriin ah Simonyg olood, tuund — Bid Myessiag (gryekeer Hrist) olloo
geed, 42 tuuniig Yesus uruu avchrav. Yesus tuun uruu haraad, Simond —
Chi bol Iohany huu Simon baina. Chamaig Kyef (gryekeer Pyetr) gej
nerleh bolno gelee. 43 Daraa odor ni Yesus Galil uruu yavahaar zavdan
baihdaa Filipiig olood, tuund — Namaig daga gev. 44 Filip Andryei,

Simon naryn hot boloh Byetsaidaas irjee. 45 Filip Natanayelyg olood —
Bid Mosyegiin Huulidaa bichsen bolon esh uzuulegchdiin bichsen ter hun
boloh Iosyefyn huu, Nazaryn Yesusiig olloo gesend, 46 Natanayel tuund
— Nazaraas yamar negen sain yum garch chadna gej uu? gehed, Filip —
Irj, har l daa gev. 47 Yesus Oor uruu ni irj yavaa Natanayelyg haraad,
tuunii tuhai — Dotroo zali mehgui, jinhene Izraili huniig haragtun gej
aildav. 48 Natanayel Yesusees — Ta namaig yaaj medne ve? gej asuuhad
Ter — Filip chamaig duudahaas omno, injriin modny dor baihad chini Bi
chamaig harsan gelee. 49 Natanayel — Rabbi, Ta bol Burhany Huu mon.
Ta bol Izrailiin Haan mon gej Tuund helev. 50 Yesus tuund — Chamaig
injriin modny door baihyg chini harsan gej Bi chamd helsen tul chi itgej
baina uu? Chi uunees iluu aguu zuilsiig uzeh bolno geed, 51 Ter —
Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Tenger neegden, Burhany tenger elch
nar Hunii Huugiin deer ogsoh ba uruudahyg ta nar uzeh bolno gej aildav.

Iohan 2

2:1 Guravdugaar odor Galilyn Kana hotod negen hurim bolohod Yesusiin
eh tend baiv. 2 Yesus bolon shavi nar ni bas hurimand urigdsan bailaa. 3
Dars hureltsehgui bolohod Yesusiin eh Tuund — Ted darsgui bolov gelee.
4 Yesus — Emegtei, Nadad ch, tand ch yamar hamaa baina? Minii tsag
haraahan boloogui baina gejee. 5 Eh ni zarts nart handan — Ter ta nart
yuu gej aildana, tuuniig ni hii gev. 6 Tend hoyor esvel gurvan myetryetas
bagtaamjtai usny zurgaan chuluun torh baisan agaad tedgeeriig
iudyeichuudiin ariusgalyn yoslold zoriuldag ajee. 7 Yesus tedend —
Torhnuudyg usaar duurge gej aildsand ted torhnuudyg amsart ni hurtel
duurgev. 8 Yesus — Odoo utgaad nairyn ahlagchid avaachij og gesend,
ted avaachij ogov. 9 Nairyn ahlagch dars bolson usyg amsaad, ter dars
haanaas bii bolsnyg medeegui uchir (harin us utgasan zarts nar medej baiv)
shine hurgeniig duudaj, 10 tuund — Hun bur ehleed sain darsaa gargaad,
humuusiig sogtsony daraa muuhnaa gargadag. Getel chi sain darsaa odoo
hurtel hadgalsan baijee gej helev. 11 Yesus Ooriin temdguudiin ehleliig
Galilyn Kana hotod uildej, aldraa ilerhiilsend shavi nar ni Tuund itgesen

yum. 12 Uunii daraa Yesus eh, duu nar bolon shavi narynhaa hamt
Kapyernaum hot uruu ochij, heden odor tend baijee. 13 Iudyeichuudiin
Deeguur Ongoroh bayar oirtoj baisan bogood Yesus Iyerusalim uruu
ochiv. 14 Tereer sumiin dotor uher, honi, tagtaa hudaldaalagchid, mon
mongo soligchdyn suuj baihyg haraad, 15 deeseer shilbuur hiij, honi uher
bugdiig ni sumees tuun gargaad, mongo soligchdyn zoosnuudyg taraan
hayaj shireeg ni homruuleed, 16 tagtaa hudaldaj baisan humuust — Ene
yumnuudaa zailuul. Minii Etsegiin geriig naimaany gazar bolgohoo zogsoo
gelee. 17 Shavi nar ni "Tany geriin tolooh zutgel Namaig zalgih bolno"
hemeen bichigdsen baidgiig sanatsgaav. 18 Tegtel iudyeichuud Tuund —
Ene buhniig uildsen Ta bidend yamar temdgiig uzuuleh ve? gev. 19 Yesus
tedend — Ene sumiig ustga. Bi uuniig gurvan odriin dotor bosgono gesend
20 iudyeichuud — Ene sumiig barihad dochin zurgaan jil shaardagdsan
baital, uuniig Ta gurvan odriin dotor bosgono gej uu? gev. 21 Getel Yesus
Ooriin biyeiin sumiin tuhai aildsan ajee. 22 Tegeed Yesusiig uhegsdees
amilahad uuniig Ter aildsanyg shavi nar ni sanaj, Sudar bolon Yesusiin
aildsan ugend itgetsgeev. 23 Yesusiig Deeguur Ongoroh bayaraar
Iyerusalimd baihad ni olon hun Tuunii hiisen temdguudiig uzeed, Tuunii
nerd itgejee. 24 Harin Ooriinhoo huvid Yesus Ooriigoo tedend
daatgasangui. Uchir ni Ter buh huniig medej baiv. 25 Hunii dotor yuu
baidgiig medej baisan tul hunii tuhai hen negnii gerchlel Tuund hereggui
baiv.

Iohan 3

3:1 Farisaichuudyn dotor Nikodyem gegch hun bailaa. Ter iudyeichuudiin
udirdagchdyn negen baiv. 2 Ter hun Yesus deer shonoor ireed Tuund —
Rabbi, Tanyg Burhanaas irsen Bagsh gedgiig bid medne. Uchir ni
Burhantai hamt baihgui l bol, hen ch Tany uilddeg temdguudiig uildej
chadahgui gev. 3 Yesus hariud ni — Uneneer, uneneer Bi chamd heliye.
Hen deerees es torno, ter hun Burhany haanchlalyg uzej chadahgui gehed
4 Nikodyem Tuund — Nastai bolson atlaa hun herhen toroh bilee? Hun
ehiin hevliid hoyor dahia orj, torj chadna gej uu? gelee. 5 Yesus —

Uneneer, uneneer Bi chamd heliye. Hen us bolon Sunsnees es torno, ter
hun Burhany haanchlald orj chadahgui. 6 Mahan biyees torson ni mahan
biye, Sunsnees torson ni suns boloi. 7 "Chi deerees toroh yostoi" gej Bi
chamd helsend buu gaih. 8 Salhi durtai gazraaraa uleedeg. Chi duug ni
sonsovch, salhiig haanaas irj, haash oddogiig meddeggui. Sunsnees torson
hun bur uuntei adil baidag gej aildav. 9 Nikodyem Tuunees — Iim yum
yaaj baih yum be? gej asuulaa. 10 Yesus — Chi Izrailiin bagsh atlaa uuniig
oilgohgui baina gej uu? 11 Uneneer, uneneer Bi chamd heliye. Bid
medsenee yarij, uzsenee gerchilj baihad ta nar bidnii gerchleliig huleen
avdaggui. 12 Herev Bi chamd gazryn yumsyg yarihad chi itgehgui bol,
tengeriin yumsyg Bi yarival, chi yaaj itgeh yum be? 13 Tengerees doosh
buuj irsen Hunii Huugees oor tengert deesh garsan hun neg chbaihgui. 14
Mosye tsold ter mogoig orgoson shig, Hunii Huu ch bas orgogdoh yostoi.
15 Ene ni Tuund itgegch hun buriig monh amitai bailgahyn tuld bilee. 16
Burhan yertontsiig uneheer hairlasan tul tsoryn gants Huugee ogson.
Ingesneer Huud itgegch hen ch mohohgui, harin monh amitai boloh yum.
17 Burhan Ooriin Huugee yertontsiig yallahyn tuld bish, harin Tuugeer
damjuulan yertontsiig avrahyn tuld yertonts uruu ilgeesen bilee. 18 Tuund
itgedeg hun yallagdahgui. Harin ul itgedeg hun ali hediin yallagdsan. Uchir
ni ter hun Burhany tsoryn gants Huugiin nerd itgeegui yum. 19 Terhuu
yallalt iim bilee. Gerel yertontsod irehed humuusiin uils buzar muu uchir
ted haranhuig gerlees iluu hairlasan yum. 20 Uchir ni ooriinh ni uils il
garchih vii gej buzryg uildegch hun bur gerliig uzen yadaj, gerel uruu
garch irdegtui. 21 Harin uils ni Burhany dotor uiddegdsen gedgiig il
haruulahyn tuld uneniig uildegchid gerel uruu irdeg gelee. 22 Daraa ni
Yesus shavi nartaigaa Iudyei nutagt ochij, tedentei hamt tend baij, baptism
hurteej bailaa. 23 Mon Iohan Salimyn oiroltsoo Ayenond baptism hurteej
baiv. Uchir ni tend us ihtei ajee. Humuus irj baptism hurtej bailaa. 24
Uchir ni Iohan haraahan shorond horigdoogui baiv. 25 Ter tsagt Iohany
shavi nar bolon negen Iudyei hunii hoorond ariusgalyn talaar margaan
uusjee. 26 Ted Iohan uruu irj — Rabbi, Iordany tertee Tantai hamt baisan,
tany gerchilj baisan Ter ni odoo baptism hurteej baina. Bugd Tuun uruu
ochij baina gesend 27 Iohan — Tengerees oort ni ogogdoogui l bol hun

yuug ch huleen avch chadahgui. **28** "Bi bol Hrist bish, harin Tuunii urid
ilgeegdsen negen mon" gej minii helsniig gerchlegch ni ta nar oorsdoo
bilee. **29** Ber avagch ni shine hurgen mon. Harin zogsood chagnagch naiz
ni shine hurgenii duund ulemj bayasdag. Minii ene bayar hoor ch duuren
bolov. **30** Ter osoj, harin bi buurah yostoi gej helev. **31** Deerees iregch ni
buhnii deer baidag. Gazraas iregch ni gazrynh bogood gazryn tuhai l
yaridag. Tengerees iregch ni buhnii deer baidag. **32** Ter uzsen, sonssonoo
gerchildeg bolovch hen ch Tuunii gerchleliig huleen avdaggui. **33** Tuunii
gerchleliig huleen avsan hun Burhan bol unen gej batlan tamgalsan yum.
34 Burhanaas ilgeegdsen Ter Burhany utiig aildag. Uchir ni Burhan
Sunsiig hemjeelshguigeer ogdog. **35** Etseg ni Huugee hairlan, Tuunii gart
buh yumsyg ogson yum. **36** Huud itgedeg hun monh amitai. Harin Huud
itgedeggui hun monh amiig uzehgui. Harin Burhany uur hilen ter hun deer
baidag.

Iohan 4

4:1 Yesus Iohanaas iluu olon huniig shavi bolgon, baptism hurteej baina
gej farisaichuudyn sonssonyg Ezen medeed, **2** (hediigeer Yesus Ooroo
bish, harin Tuunii shavi nar ni baptism hurteej baisan bolovch) **3** Iudyeig
orhin Galil uruu dahin yavjee. **4** Yesus Samariar dairch ongoroh bolov. **5**
Ingeed Ter Samariin Suhar gedeg hotod irlee. Ene hot ni Iakov ooriin huu
Iosyeftoo ogson gazryn oiroltsoo baiv. **6** Iakovyn hudag tend baijee.
Ayand yadarsan Yesus hudgiin derged suuj baiv. Ene ni zurgadugaar
tsagiin uyed bailaa. **7** Samariin negen emegtei us tatahaar tend irehed
Yesus tuunees — Nadad uuh yum ogooch gej guiv. **8** Ene uyed shavi nar
ni huns hudaldan avahaar hot uruu yavsan bailaa. **9** Onooh Samari emegtei
— Ta Iudyei hun baij Samari emegtei nadaas yaagaad uuh yum guina ve?
gev. (Uchir ni iudyeichuud samarichuudtai haritsdaggui baijee.) **10** Yesus
tuund — Herev chi Burhany belgiig bolon "Nadad uuh yum ogooch" gej
baigaa hun hen bolohyg medsensen bol chi Tuunees guihad Ter chamd
amiin usyg ogoh baisan gej aildsand, **11** ter Tuund — Ezen, ene hudag
gun, Tand utgah yum yuu ch alga. Getel Ta amiin usyg haanaas avah ve?

12 Ta bidnii ovog Iakovaas aguu gej uu? Ter ene hudgiig bidend ogson
yum. Iakov bolood tuunii hovguud ch, mal sureg ni ch endees l undaalsan
gev. 13 Yesus — Ene usnaas uuh hun bur dahin tsangana. 14 Harin oort ni
Minii ogoh usnaas uugch hen ch hezee ch tsangahgui. Harin Minii ogoh us
ter hunii dotor monh amind hurtel orgiloh bulag bolno gehed, 15 emegtei
Tuund — Ezen, ter usaa nadad ogooch. Tegvel bi tsangahgui. Us utgahaar
end ireh shaardlagagui bolno gev. 16 Yesus — Yavj, nohroo duudaad end
ir gej aildav. 17 Ter — Bi nohorgui gesend Yesus — "Bi nohorgui" gej
chi zuitei helev. 18 Uchir ni chi tavan nohortei baisan bogood odoo
chamtai baigaa hun ch nohor chini bish tul chi uneneer helev gev. 19
Emegtei — Ezen, bi Tanyg esh uzuulegch bolohyg harlaa. 20 Bidnii ovog
deedes ene uulan deer morgodog baisan. Harin ta nar morgoh yostoi gazar
bol Iyerusalimd baina getsgeedeg shuu dee gev. 21 Yesus — Emegtei,
Nadad itge. Ta nar ene uulan deer ch bish, Iyerusalimd ch bish, Etsegt l
morgoh tsag irj baina. 22 Ta nar medehgui yumand morgodog bol, bid
meddeg yumandaa morgodog. Tiimees ch avral iudyeichuudees garna. 23
Harin unen morgogchid ni sunseeree, uneneer Etsegt mini morgoh tsag irj
baigaa bogood odoo irchiheed baina. Uchir ni Etseg Oort ni iinhuu
morgogchdiig erj baina. 24 Burhan bol suns, Tuund morgogchid ni
sunseeree, uneneer morgoh yostoi gej aildlaa. 25 Ter emegtei Yesust —
Hrist gegch Myessia irehiig bi medne. Ter Negen irehdee buh zuilsiig
bidend meduulj ogno gev. 26 Yesus tuund — Chamtai yarij baigaa Bi bol
Ter mon gej aildav. 27 Ter uyed shavi nar ni ireed, Tuuniig negen
emegteitei yariltsaj baigaad gaihsan bolovch hen ni ch — Ta yuu haina ve?
esvel — Ta tuuntei yuund yariltsana ve? hemeen asuusangui. 28 Tegtel
onooh emegtei usnyhaa savyg orhin hot uruu yavj, humuust — 29 Minii
uildsen buhniig nadad helsen huniig irj uzegtun. Ter Hrist bish uu? gesend,
30 humuus hotoos garch Yesus uruu ochij baiv. 31 Ene uyed shavi nar ni
Yesusees — Rabbi, zooglooch gelee. 32 Harin Ter tedend — Ta naryn
medehgui ideh hool Nadad bii gev. 33 Shavi nar ni — Tuund hen ch ideh
yum avchirj ogoogui biz dee? hemeen oor hoorondoo yariltsav. 34 Yesus
tedend — Minii hool bol Namaig ilgeesen Tuunii husliig uilden, ajlyg ni

guitselduuleh yavdal mon. 35 Ta nar "Urgats huraalt boltol dorvon sar
baina" gej heldeg bish uu? Uzegtun, Bi ta nart heliye. Haraagaa deeshluulj,
talbaig haragtun. Uchir ni talbai tsairch huraaltand belen boljee. 36
Huraagch holsoo hurtej, monh amiin uriig tsugluulj baina. Tiinhuu
tariachin taria huraagchiin hamt bayarlah bolno. 37 Uchir ni "Neg ni tarij,
nogoo ni huraana" gesen ug unen boloh ni end haragdaj baina. 38 Ta naryn
hodolmorloogui yumyg huraalgahyn tuld Bi ta naryg ilgeev. Oor humuus
hodolmorloson bogood tanar tednii hodolmort oroltsson bolno gej aildav.
39 Onooh emegtein "Minii uildsen buhniig Ter nadad helsen" gej
gerchilsen ugnees bolj ter hotoos Samariin olon hun Yesust itgejee. 40
Tiimees samarichuud Yesus uruu ochij, oorsodteigoo hamt baihyg
guisand, Yesus tend hoyor honov. 41 Yesusiin ugnees ni bolj ulam olon
hun itgev. 42 Ted monooh emegteid — Odoo bid chinii yarisand bish,
harin oorsdoo sonsood, ene Negen bol uneheer yertontsiin Avragch mon
gedgiig medlee gev. 43 Hoyor honogiin daraa Yesus tendees garch, Galild
irjee. 44 Uchir ni esh uzuulegch nutagtaa hundlegddegguig Yesus Ooroo
gerchlen haruulsan yum. 45 Yesusiig Galild irehed galilynhan Iyerusalimd
bayar deer Tuunii uildsen buhniig harsan tul Tuuniig huleen avlaa. Uchir ni
ted bas bayart ochson yum. 46 Yesus usyg dars bolgoj baisan Galilyn
Kana hotod dahin ochiv. Haany negen tushmel tend baisan bogood tuunii
huu ni Kapyernaumd ovchtei bailaa. 47 Tushmel Yesusiig Iudyeigees
Galild irsniig sonsood, Tuun uruu ochij — Irj, minii huug edgeegeech gej
guiv. Uchir ni huu ni uhliin irmeg deer bailaa. 48 Yesus — Humuus ta nar
herev temdeg, gaihamshguudyg uzehgui bol yer itgehgui gej aildav. 49
Haany tushmel Tuund — Ezen, huuhdiig mini uhehees omno ireech gelee.
50 Yesus — Yav. Chinii huu amid baina gehed ter hun Yesusiin aildsan
ugend itgeed harihaar yavav. 51 Tiinhuu tereer butsaj yavtal, booluud ni
tuuntei uchirch, huu ni amid baigaag duulgalaa. 52 Tushmel huugee ali
tsagt saijirch ehelsniig tednees asuusand — Ochigdor doldugaar tsagt
tuunii haluun buusan gev. 53 Tegeed etseg ni "Chinii huu amid baina" gej
Yesusiin aildsan tsag yag mon bolohyg medeed, ter ooroo bolon buh ger
bul ni itgejee. 54 Yesus Iudyeigees Galild ireed dahin hiisen hoyor dahi
temdeg ni ene bailaa.

Iohan 5

5:1 Uunii daraa ni iudyeichuudiin negen bayar bolj baihad ni Yesus
Iyerusalim uruu ochiv. 2 Iyerusalimyn honiny haalgany derged yevryeigeer
Byetzada gedeg tsoorom baidag. Tend tavan saravch baidag bogood 3
tedgeeriin dotor ovchtei, sohor, dogolon, hatingar olon hun hevtej bailaa.
Ted us hodlohiig huleej baiv. 4 Uchir ni Ezenii tenger elch todorhoi uyed
tsooromd buuj, usyg hodolgohod, us hodolsnii daraa turuulj orson hun
yamar ch ovchnoor ovchilson bailaa ch ovchnoosoo angijirdag baijee. 5
Guchin naiman jil ovchtei baisan negen hun tend baiv. 6 Tend hevtej bui
tuuniig Yesus harj, udaan hutatsaagaar tiim baisnyg ni medeed, tuunees —
Chi eruul bolohyg husej baina uu? gej asuuhad 7 monooh ovchtei hun —
Ezen, us hodloh uyed namaig tsooromd oruulah hun baidaggui. Harin
namaig ochsoor oaital oor hun nadaas omno orchihdog gesend 8 Yesus
tuund — Bos. Devsgeree avaad, yav gej aildav. 9 Onooh hun ter darui
eruul bolj, devsgeree avaad yavav. Ter odor Amraltyn odor bailaa. 10
Tiimees iudyeichuud monooh edgeegdsen hund — Onoodor Amraltyn
odor, ta devsgeree avch yavj bolohgui gejee. 11 Harin ter tedend —
Namaig edgeesen negen nadad "Devsgeree avaad, yav" gesen gej
hariulahad, 12 ted — "Devsgeree avaad, yav" gej hen tand helsen be? gej
shalgaav. 13 Gevch monooh edgeegdsen hun Tuuniig hen baisnyg
medeegui yum. Uchir ni ter gazart olon hun baisan tul Yesus zailan yavsan
bailaa. 14 Daraa ni Yesus tuuniig sumd olood — Haragtun, chi eruul
boljee. Chamd iluu muu yum tohioldohguin tuld dahij nutel buu uild gev.
15 Ter hun iudyeichuud deer ochij, ooriig ni edgeesen hun Yesus bolohyg
tedend hellee. 16 Yesus edgeer zuilsiig Amraltyn odor uildej baisan tul
iudyeichuud Tuuniig havchih bolov. 17 Harin Yesus tedend — Minii Etseg
odoo boltol ajillasaar baina. Bi Ooroo ch ajillaj baina gej aildav. 18
Uunees bolj iudyeichuud Tuuniig alahyg ulam sanaarhah boljee. Uchir ni
Yesus Amraltyn odriig zorchson todiigui, mon Burhanyg Ooriinhoo Etseg
hemeen, Ooriigoo Burhantai adiltgasan yum. 19 Yesus tedend handan —
Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Etsegiinhee hiidgiig Huu ni uzehgui bol
Huu Ooroosoo yuug ch hiij chadahgui. Uchir ni Etseg yuu hiine, Huu ni

bas edgeer zuilsiig tuunchlen hiideg. 20 Etseg Huugee hairladag bogood
Ter Ooriin hiij baigaa buhniig Tuund uzuuldeg. Ta naryg gaihuulahyn tuld
tedgeerees ch aguu ajluudyg Ter Tuund uzuulne. 21 Uchir ni Etseg
uhegsdiig bosgon, tedend ami ogdogchlon, Huu ni bas Ooriin hussen hund
ami ogdog. 22 Uchir ni Etseg heniig ch shuuhgui, harin Ter buh shuultiig
Huudee daatgasan. 23 Ene ni bugd Etsegiig hundeldgiin adil Huug
hundlehiin tuld yum. Huug hundeldeggui hun ni Tuuniig ilgeesen Etsegiig
hundeldeggui. 24 Uneneer uneneer Bi ta nart heliye. Minii ugiig sonsood,
Namaig ilgeegch Tuund itgegch ni monh amitai boloh bogood
yallagdahgui. Harin uhlees ongorch ami uruu shiljiv. 25 Uneneer uneneer
Bi ta nart heliye. Uhegsed Burhany Huugiin duug sonsoh tsag irj baigaa
bogood odoo irchiheed baina. Sonsogchid ni amidrah bolno. 26 Uchir ni
Etsegt Oort ni ami baidgiin adil mon Huud Oort ni ami bailgahyg Ter
Huudee soyorhjee. 27 Ter bol Hunii Huu mon tul shuultiig guitsetgeh erh
medliig Ter Tuund ogov. 28 Uund buu gaihagtun. Uchir ni bulshind
baigchid bugdeeree Tuunii duug sonson, 29 garch ireh tsag irj baina. Sain
uiliig uiddsen humuus ni amiin amilalturuu, muu uiliig uildsen humuus ni
yalyn amilalt uruu garch irne. 30 Bi Ooriin sanaagaar yuug ch uildej
chadahgui. Bi sonssonooroo shuuh bogood Minii shuult shudarga. Uchir
ni Bi Ooriinhoo husliig bus, harin Namaig Ilgeegchiin husliig haidag. 31
Herev Bi Ooriinhoo tuhai gantsaaraa gerchilbel, Minii gerchlel unen bish
baina. 32 Namaig gerchlegch oor Negen bii. Namaig gerchilj baigaa
Tuunii gerchlel ni unen gedgiig Bi medne. 33 Ta nar Iohan uruu hun
ilgeehed, unenii tuhaiter gerchilsen bilee. 34 Gevch Bi hunees gerchlel
avdaggui, harin Bi edgeeriig helj baigaa ni ta naryg avragdaasai gesend
yum. 35 Iohan bol asaj, gereltej baisan denluu baiv. Ta nar tuunii gereld tur
zuur bayarlahyg husej baisan. 36 Harin Iohany gerchlelees iluu aguu
gerchlel Nadad baina. Uchir ni Etsegiin biyeluul hemeen Nadad ogson
ajluud ba Minii hiij baigaa ajluud ni Etseg Namaig ilgeesniig buyuu Minii
tuhai gerchildeg. 37 Namaig ilgeesen Etseg Ooroo Namaig gerchilsen
yum. Ta nar hezee ch Tuunii duug sonsoogui, Tuunii dur torhiig ch
haraagui. 38 Tuunii ilgeesen Hund ta nar itgeegui tul ta naryn dotor Tuunii
ug orshdoggui. 39 Ta nar Sudruudyg sudaldag. Uchir ni tedgeeriin dotor

monh ami bii gej ta nar boddog. Tedgeer ni Namaig gerchildeg bilee. **40**
Ta nar amitai bolohyn tuld Nad uruu irehiig husdeggui. **41** Bi humuusees
aldar hundiig avdaggui. **42** Harin ta naryn dotor Burhany hair baihguig Bi
medne. **43** Bi Etsegiinhee nereer irsen yum. Getel ta nar Namaig huleej
avaagui. Herev oor negen ooriinhoo nereer irvel, ta nar tuuniig huleen
avna. **44** Ta nar tsoryn gants Burhanaas aldryg haidaggui atal biye
biyeesee aldryg huleen avdag. Tiim baij ta nar yaaj itgej chadah yum be?
45 Etsegiin omno Bi ta naryg buruutgana gej buu bod. Ta naryg
buruutgagch bol ta naryn naidvaraa tavisan Mosye mon. **46** Herev ta nar
Mosyed itgesen yum bol Nadad itgeh baisan. Uchir ni ter Minii tuhai
bichsen yum. **47** Harin ta nar tuunii bicheest itgehgui bol yaaj Minii ugend
itgeh bilee? gej aildlaa.

Iohan 6

6:1 Uunii daraa Yesus Galil (buyuu Tibyer) nuuryn nogoo tal uruu yavav.
2 Ui olon hun Tuuniig dagaj bailaa. Uchir ni ted ovchtei humuust uildsen
Tuunii temdgiig harsan ajee. **3** Yesus uulan deer garch, tend shavi
narynhaa hamt suuv. **4** Iudyeichuudiin bayar boloh Deeguur Ongoroh
bayar oirtson bailaa. **5** Yesus hartsaa deeshluulen, Oor uruu ni ui olon hun
irj buig haraad, Filipt — Tedniig hoolloh talhyg bid haanaas hudaldaj avah
ve? gelee. **6** Yesus Filipiig sorihyn tuld tiin asuujee. Uchir ni Yesus yuu
hiihee Ooroo medej bailaa. **7** Filip Tuund — Hun bur jaahan avlaa ch
gesen hoyor zuun dyenaryn talh tedend hureltsehgui shuu dee gev. **8** Shavi
naryn negen boloh Simon Pyetriin duu Andryei Yesust handan — **9** End
tavan arvain talh, hoyor zagastai huuhed baina. Gevch ter ni ene olon hund
yuu boloh ve? gesend **10** Yesus — Humuusiig suulga gev. Ter gazar ni ih
zulegtei gazar bogood tavan myanga orchim erchuud suutsgaasan baiv. **11**
Tegeed Yesus talhnuudyg avch, talarhal orgood, suutsgaasan humuust
taraaj ogov. Mon zagasyg ch tednii husseneer ogchee. **12** Humuus
tsadsany daraa Ter shavi nartaa — Yuu ch hayahguin tuld uldegdliig ni
tsugluul gev. **13** Humuusiig hoolloson tavan arvain talhny uldegdliig ted
tsutluulahad arvan hoyor sags duurchee. **14** Humuus Yesusiin uildsen

temdgiig uzeed — Yertontsod ireh yostoi onooh Esh uzuulegch uneheer
ene mon gej yariltsah boljee. 15 Ted irj, Ooriig ni huchlen haan bolgohyg
husej baigaag Yesus medeed, zailj gantsaaraa dahin uul uruu yavlaa. 16
Oroi bolohod shavi nar ni nuuryn zug buugaad, 17 zavind suutsgaasny
daraa, nuuryg gatlan Kapyernaumyg zuglev. Hediinee haranhui bolson
avch Yesus teden uruu ireegui l bailaa. 18 Huchtei salhinaas bolj nuur
davalgaalj ehlev. 19 Shavi nar ni horin tav esvel guchin stadia orchim
gazar seluurdeed baital Yesus nuuryn deer alhan, zavi uruu ni dohohiig
haraad ted aitsgaalaa. 20 Gevch Yesus tedend — Bi baina. Buu ai! gej
aildav. 21 Ted Yesusiig zavindaa oruulahyg husjee. Ter darui zavi ni ochih
gazartaa hursen bailaa. 22 Tend gants zavinaas oor zavi baihgui baisnyg,
Yesus shavi narynhaa hamt zavind suugaaguig, harin shavi nar ni yavsnyg
nuuryn nogoo tald zogsson hursan olon daraa odor ni harjee. 23 Ezen
talarhal orgosnii daraa humuus talh idej baisan ter gazryn oiroltsoo oor
zavinuud Tibyerees irjee. 24 Tegeed Yesus ch, shavi nar ni ch tend
baihguig haraad, hursan olon oorsdoo zavinuudad suuj, Yesusiig hain
Kapyernaumd irjee. 25 Ted Tuuniig nuuryn nogoo tald olood, Tuunees —
Rabbi, Ta hezee end irsen be? gej asuuv. 26 Yesus tedend — Uneneer,
uneneer Bi ta nart heliye. Ta nar temdguudiig uzsendee Namaig haigaagui,
harin talh idej tsadsan uchraas haij baina. 27 Ta nar mohoj ustah hoolny
toloo bus, harin monh amind hurgeh hoolny toloo ajilla. Uuniig Hunii Huu
ta nart ogoh bolno. Uchir ni Tuunii deer Etseg Burhan Ooriin tamgaa
darsan yum gelee. 28 Tegtel ted Tuunees — Bid Burhany ajluudyg hiihiin
tuld yuu hiih ve? gesend 29 Yesus tedend — Ta nar Burhany ilgeesen
Negend itgeh ni Tuunii ajil mon gej hariulav. 30 Ted Tuund — Tiim bol
bid haraad Tand itgeh yamar temdgiig Ta uilddeg ve? Ta odoo yamar ajil
hiij baina? 31 "Ter tengerees tedend ideh talhogov" gej bichigdsenchlen
bidnii ovog deedes tsold manna idsen getsgeehed 32 Yesus tedend —
Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Tengerees buuh talhyg ta nart Mosye
ogoogui, harin tengerees buuh jinhene talhyg ogogch ni Minii Etseg mon.
33 Uchir ni tengerees buun irj, yertontsod amiig ogdog ni Burhany talh
yumgelee. 34 Tegtel ted — Ezen, ene talhaa bidend urgelj ogch baigaach
gev. 35 Yesus tedend — Bi bol amiin talh baina. Nad uruu irdeg hun

olsohgui, Nadad itgedeg hun hezee ch tsangahgui. 36 Harin "Ta nar
Namaig uzsen bolovch itgehgui" gej Bi ta nart helsen. 37 Etsegiin Nadad
ogdog buhen Nad uruu irne. Nad uruu ireh huniig Bi ogt hooj gargahgui.
38 Yaagaad gevel Bi Ooriinhoo husliig hiihiin tuld bus, harin Namaig
Ilgeegchiin husliig hiihiin tuld tengerees buuj irsen yum. 39 Tuunii Nadad
ogson bugdees Bi yuu ch aldalgui, harin etssiin odort tedniig amiluulah ni
Namaig Ilgeegchiin husel mon. 40 Uchir ni Huug harj, Tuund itgegch bur
monh amitai baih ni Minii Etsegiin husel yum. Etssiin odort Bi Ooroo
Tuuniig amiluulna gej aildlaa. 41 Tegtel Yesusiin — Bi bol tengerees buuj
irsen talh baina gej aildsanaas bolj, Tuunii tuhai iudyeichuud durguitsen
shivneddej bailaa. 42 Ted — Ene chini Iosyefyn huu Yesus bish biluu? Bid
etseg, ehiig ni medne shuu dee. Odoo bolohloor "Bi bol tengerees buuj
irsen" gej Ter yaaj yarina ve? geltsev. 43 Yesus tedend — Ta nar dotroo
buu durguitsen shivneld. 44 Namaig ilgeesen Etseg hen negiig tatahgui l
bol hen ch Nad uruu irj chadahgui. Bi ter huniig etssiin odort amiluulna. 45
"Ted bugd Burhanaar surgagdah bolno" gej esh uzuulegchdiin nomd
bichigdjee. Etsegees sonsoj, sursan hun bur Nad uruu irdeg. 46 Burhanaas
irsen Negenees oor hen ch Etsegiig haraagui bogood Ter l Etsegiig harsan
yum. 47 Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Itgedeg hun monh amitai. 48
Bi bol amiin talh baina. 49 Ta naryn ovog deedes tsodd manna idsen
bogood ted nas bartsgaasan. 50 Ene ni tengerees buuj ireh talh bogood
uunees idegch ni uhehgui. 51 Bi bol tengerees buuj irsen amid talh baina.
Herev hen negen ene talhnaas idvel, ter monhod amidarna. Yertontsiin
amiin toloo Minii ogoh talh bol Minii mahan biye yum gej aildlaa. 52
Tegtel iudyeichuud hoorondoo — Ene hun Ooriinhoo mahan biyeiig
bidend iduuleheer yaaj ogch chadah yum be? geed l margaldaj ehlev. 53
Yesus tedend — Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Herev ta nar Hunii
Huugiin mahyg idehgui, tsusyg ni uuhgui l bol ta naryn dotor ami baihgui.
54 Minii mahyg idej, tsusyg uusan hun monh amitai bogood Bi tuuniig
etssiin odort amiluulna. 55 Uchir ni Minii mahbol jinhene hool, Minii tsus
bol jinhene undaa mon. 56 Minii mahyg idej, tsusyg uusan hun Minii dotor
baij, Bi ch tuunii dotor orshin baina. 57 Amid Etseg maani Namaig
ilgeesen bogood Bi Etsegeer amidrahyn adil Namaig idegch hun mon

Nadaar amidarna. 58 Tengerees buuj irsen talh bol ene mon. Gehdee ta
naryn ovog deedes idsen, nas barsantai ni adilgui, ene talhyg idsen hun
monhod amidarna gelee. 59 Yesus Kapyernaumyn sinagogt zaahdaa ene
buhniig aildjee. 60 Ted uuniig sonsood, dagaldagchdaas olonh ni — Ene
chini hetsuu ug baina. Uuniig hen sonsoj chadah ve? getsgeev. 61 Harin
Yesus uunii tuhai dagaddagchdynhaa durguitsen shivneddehiig medeed,
tedend — Ene ni ta naryg budruulchihev uu? 62 Herev ta nar Hunii Huu
omno ni baisan gazar uruugaa deesh garahyg harval yaah ve? 63 Suns bol
ami ogdog, mah bol ashiggui yum. Minii ta nart helsen ugs bol suns ba ami
bilee. 64 Harin ta naryn zarim chini itgehgui gev. Uchir ni hen itgehguig
bolon hen Tuuniig barij ogohiig Yesus anhnaasaa medej baisan yum. 65
Yesus — Tiimees Bi ta nart "Ene ni Etsegees tuund ogogdoogui l bol hen
ch Nad uruu irj chadahgui" gej helsen hemeen aildlaa. 66 Uunees bolj
Tuunii dagaldagchdaas olon hun zailan yavj, tsaashid Tuuntei hamt
yavsangui. 67 Tegeed Yesus arvan hoyortoo — Ta nar bas yavahyg husej
baina uu ? gehed, 68 Simon Pyetr Tuund — Ezen, bid hen uruu yavah yum
be? Monh amiin ugs Tand baina. 69 Ta bol Burhany Ariun Negen mon
gedegt bid itgetsgeesen, mon tanij medetsgeesen gesend 70 Yesus tedend
— Bi Ooroo ta naryg, arvan hoyoulang chini songoson bish uu? Getel ta
naryn neg ni diavol baina gelee. 71 Yesus Iskariotyn Simony huu Iudasyg
heljee. Uchir ni ter arvan hoyoryn neg bogood Yesusiig barij ogoh gej
baiv.

Iohan 7

7:1 Uunii daraa ni Yesus Galilaar yavj bailaa. Uchir ni iudyeichuud
Tuuniig alah gej oroldoj baisan tul Ter Iudyeigeer yavahyg huseegui yum.
2 Iudyeichuudiin bayar boloh Maihan Bayar oirtson baiv. 3 Tegtel duu nar
ni Yesust — Endees holdood, Iudyei uruu yav. Tegvel dagaldagchid tani
mon Tany hiij baigaa uilsiig harna. 4 Uchir ni ooroo niited il baihyg husej
baigaa bol hen ch yuug ch nuutsaar hiideggui. Herev Ta edgeeriig uilddeg
bol, Ooriigoo yertontsod haruul l daa gej helev. 5 Yesusiin duu nar ni
hurtel Tuund itgeegui baijee. 6 Tegehed ni Yesus tedend — Minii tsag

haraahan boloogui. Harin ta naryn tsag urgelj belen baidag. 7 Yertonts ta
naryg uzen yadaj chadahgui. Harin Namaig uzen yaddag. Yaagaad gevel
yertontsiin uils buzar gej Bi gerchildeg. 8 Ta nar bayart och. Minii tsag
guitseegui baigaa tul Bi enebayart ochihgui gelee. 9 Tedend iin heleed, Ter
Galild uldjee. 10 Gevch duu nar ni bayart yavsny daraa Yesus ch Ooroo il
bish, nuutsaar yavlaa. 11 Tegtel iudyeichuud Tuuniig bayar deer haij —
Ter haana baina? getsgeej baiv. 12 Hursan olny dund Yesusiin tuhai
durguitssen shivneldeen ih ornoj bailaa. Zarim ni — Ter sain hun gehed,
zarim ni — Ugui, harin ch Ter ard olnyg tooroldıuulj baina gej yarij baiv.
13 Gevch iudyeichuudees aisan uchir Tuunii tuhai hen ch ileer yarisangui.
14 Bayar dundaa oroh uyed Yesus sumd orj ireed, surgaj ehlev. 15
Iudyeichuud — Yer suraltsaagui atlaa ene hun yaaj medlegtei bolson
baidag bilee? geed ihed gaihlaa. 16 Yesus tedend — Minii surgaal bol
Miniih bish, harin Namaig Ilgeegchiinh. 17 Herev hen negen ni Tuunii
husliig uildehiig husej baival ter ni ene surgaal Burhanaas irsen uu, esvel
Bi Ooroosoo yarij baina uu gedgiig medne. 18 Ooroosoo yarigch ni
ooriinhoo aldryg haidag. Harin Ooriig ni ilgeegch Negenii aldryg Haigch,
Ter bol unen mon. Tuunii dotor zovt bus baidal ni baihgui. 19 Ta nart
Mosye Huuli ogoogui gej uu? Harin ta naraas neg ni ch Huuliig
biyeluuldeggui. Ta nar yaagaad Namaig alah gej oroldono ve? gelee. 20
Hursan olon — Tand chotgor shuglejee. Hen Tanyg alah gev? gejee. 21
Yesus tedend — Bi neg ajil hiisen. Tegehed ta nar bugd gaihaj baina. 22
Uunii ulmaas Mosye ta nart hovch hondolt ogson (Ene ni Mosyegees bish,
ovog deedsees chini ehelsen yum) bogood Amraltyn odroor ch ta nar hunii
hovch honddog. 23 Mosyegiin Huuliig zorchihguin tuld herev hun
Amraltyn odroor ch hovch honduuldeg bol, Bi Amraltyn odor hun
edgeesen uchraas ta nar Nadad uurlana uu? 24 Gadnah torhoor ni buu
shuu. Harin unen zov shuulteer shuu gej aildav. 25 Tegtel Iyerusalimyn
irgediin zarim ni — Tednii alahaar oroldood baigaa onooh hun ene bish
uu? 26 Haraach, Ter il yarij baina. Ted Tuund yuu ch helehgui yum.
Zahiragchid ene huniig Hrist gej uneheer tanilaa gej uu? 27 Gelee ch ene
hun haanaas irsniig bid medne. Harin Hristiig irehed Tuuniig haanaas
irehiig hen ch medehgui gej yarij bailaa. 28 Yesus sum dotor hashhiran

surgaj — Ta nar Namaig medne. Bas Minii haanaas irsniig ch medne. Bi
Ooroosoo irsen bish, harin Namaig Ilgeegch ni unen mon. Ta nar Tuuniig
medehgui. 29 Bi Tuuniig medne. Uchir ni Bi Tuunees irsen bogood Ter
Namaig ilgeesen gej aildsand 30 ted Yesusiig barih gesen bolovch, hen ch
Tuund gar hursengui. Uchir ni Tuunii tsag haraahan boloogui baiv. 31
Harin tsutlasan humuusees olon ni Tuund itgejee. Ted — Herev Hrist irlee
ch gesen ene hunii uildsenees iluu temdguudiig uildene gej uu? gej yariltsaj
bailaa. 32 Yesusiin tuhai humuus ingej shivneldehiig farisaichuud sonsjee.
Ahlah tahilch nar bolon farisaichuud Tuuniig bariulahaar haruuluudyg
ilgeev. 33 Tegtel Yesus — Bi ta nartai hamt tur zuur baina. Tegeed Bi
Namaig Ilgeegch uruu yavna. 34 Ta nar Namaig haigaad olohgui. Mon Bi
haana baina, tend ta nar irj chadahgui gej aildsand 35 iudyeichuud oor
hoorondoo — Bidend oldohgui baih yamar gazar uruu Ter yavah yum
bol? Gryek humuusiin dund suurishsan iudyeichuud uruu ochij, gryek
humuust surgaalaa zaah gesen yum bolov uu? 36 "Ta nar Namaig haigaad
olohgui. Mon Bi haana baina, tend ta nar irj chadahgui" gej Tuunii helsen
ene ut yamar utgatai yum bol? getsgeev. 37 Bayaryn ih odor boloh
suulchiin odor Yesus zogsood hashhiran — Herev tsangasan hun baival,
Nad uruu irj, uuttun. 38 Nadad itgedeg hun "Tuunii dotroos amiin usny gol
ursah bolno" gej Sudart helsenchlen baih bolno gev. 39 Yesust itgesen
humuusiin huleen avah Sunsnii tuhai Ter uuniig heljee. Uchir ni Yesus
haraahan aldarshuulagdaagui tul Suns ogogdoogui bailaa. 40 Humuusiin
zarim ni ene ugsiig sonsood, — Ene uneheer onooh Esh uzuulegch mon
baina gehed, 41 zarim ni — Ene Hrist mon gej baiv. Harin zarim ni —
Hrist Galilaas garahgui biz dee? 42 Hrist bol Davidyn ur sad bogood
Davidyn amidarch baisan tosgon boloh Byetlyehyemees garna gej Sudart
heldeg bish uu? gev. 43 Tegeed Yesusees bolj olon tumnii dotor hagaral
garchee. 44 Tednii zarim ni Tuuniig barihyg hussen bolovch hen ch Tuund
gar hursengui. 45 Tegeed haruuluudyg ahlah tahilch nar bolon
farisaichuud deer irehed, tednees — Ta nar Tuuniig yuund avch irsengui
ve? gesend 46 haruuluud — Ene hunii yarij baigaa shig yarisan hun yer
ugui bilee gejee. 47 Tegtel farisaichuud tedend — Ta nar bas toorchihov
uu? 48 Zahiragchid bolon farisaichuudaas hen ch Tuund itgeegui biz dee?

49 Harin Huuliig meddeggui ene ard olon l haraagdjee gelee. 50 Tednii
neg boloh urid ni Yesus uruu irsen Nikodyem tedend — 51 Bidnii Huuli
hunii yuu hiij baigaag ni ehleed ter hunees sonsoogui, medeegui baij
shuudeg bil uu? gev. 52 Ted tuund — Ta bas Galilynh uu? Nyagtlan uz,
Galilaas yamar ch esh uzuulegch garahgui gej helev. 53 Humuus ger ger
uruugaa yavlaa.

Iohan 8

8:1 Harin Yesus Chidun uul uruu yavav. 2 Ogloo ert Tuuniig sumd dahin
irehed, humuus bugd Tuun uruu irtsgeev. Ter suuj, tedniig surgaj ehlev. 3
Huuliin bagsh nar bolon farisaichuud zavhairch baigaad barigdsan negen
emegteig avchraad goldoo zogsoov. 4 Ted Yesust — Bagsh aa, ene
emegteig zavhairch baihad ni uildel deer ni barisan yum. 5 "Iim
emegteichuud uruu chuluu shidegtun" gej Mosyegiin Huulid tushaasan.
Harin Ta yuu gej heleh ve? getsgeev. 6 Ted Yesusiig buruutgah shaltag
haihyn tuld Tuuniig sorin iinhuu asuujee. Getel Yesus bohiij, huruugaaraa
gazart bichiv. 7 Harin ted zogsoo zaigui asuusand Yesus tseh zogsood
tedend — Ta naryn dundaas nugelgui hun ni ehleed ene emegtei uruu
chuluu shid geed, 8 Ter dahin bohiij, gazart bichiv. 9 Uuniig sonsood, ted
ahmaduudaasaa ehlen neg negeeree garch yavsaar gants Yesus l uldjee.
Onooh emegtei tendee zogssoor l baiv. 10 Yesus tseh zogsoj, ter emegteid
— Emegtei, ted haana baina? Chamaig hen ch shiitgesengui yuu? gesend
11 ter — Ezen, hen ch shiitgesengui gev. Yesus — Bi ch chamaig
shiitgehgui. Yav. Uunees hoish dahin nugel buu uild gelee. 12 Tegeed
Yesus tedend dahin — Bi bol yertontsiin gerel mon. Namaig dagadag hun
haranhui dotor yavahgui, harin amiin gereltei bolno gej aildav. 13 Tegtel
farisaichuud Tuund — Ta Ooriigoo gerchilj baina. Tany gerchlel unen bish
gesend 14 Yesus hariud ni tedend — Herev Bi Ooriinhoo tuhai gerchilj
baigaa ch gesen, Minii gerchlel unen baina. Uchir ni Bi haanaas irsnee,
haashaa yavahaa medne. Harin ta nar Minii haanaas irsniig, esvel haashaa
yavahyg medehgui. 15 Humuus ta nar mahan biyeiin daguu shuudeg bol,
Bi heniig ch shuuhgui. 16 Harin hervee Bi shuuvel, Minii shuult unen

baina. Uchir ni shuuh uyed Bi gantsaaraa bish, harin Namaig ilgeesen
Etseg Nadtai hamt baidag. 17 "Hoyor hunii gerchlel ni unen" gej tanai
huulid ch bichigdsen baidag. 18 Bi Ooriinhoo tuhai Gerchlegch bogood
Namaig ilgeesen Etseg Minii tuhai gerchildeg gev. 19 Tegtel ted — Tany
Etseg haana baina? gehed Yesus — Ta nar Namaig ch, Etsegiig mini ch
tanihgui. Herev ta nar Namaig tanisan bol, Minii Etsegiig ch mon tanih
baisan gej hariulav. 20 Yesus sumd zaaj baihdaa edgeer ugsiig san
homrog dotor aildjee. Hen ch Tuuniig barisangui. Uchir ni Tuunii tsag
haraahan boloogui bailaa. 21 Yesus tedend dahin — Bi yavna. Ta nar
Namaig erseer, nugliinhee dotor uhne. Bi haashaa yavna, ta nar tend ochij
chadahgui gej aildav. 22 Tegtel iudyeichuud — "Bi haashaa yavna, ta nar
tend ochij chadahgui" gej helj baigaa tul Ter Ooriigoo oguutgeh geegui
bailtai? gev. 23 Yesus tedend — Ta nar dooroos, Bi bol deerees yum. Ta
nar ene yertontsiinh,Bi ene yertontsiinh bish. 24 Tiimees Bi "Ta nar
nugliinhee dotor uhne" gej ta nart helsen. Uchir ni herev ta nar "Bi baidag"
gedegt itgehgui bol ta nar nugliinheedotor uhne gelee. 25 Tegeed ted
Tuund — Ta hen yum be? gehed ni Yesus — Ehneesee ta nart oguulj
baigaa Ter baina. 26 Ta naryn tuhai yarih, shuuh zuil Nadad olon bii. Harin
Namaig Ilgeegch ni unen mon bogood Tuunees sonsson yumsaa Bi
yertontsod heldeg gej aildav. 27 Tedend Etsegiinhee tuhai Ter helsniig ted
oilgosongui. 28 Tiimees Yesus tedend — Ta nar Hunii Huug orgovol, "Bi
baidag" gedgiig, mon Bi Ooriin sanaagaar yuug ch hiideggui, harin
Etsegiin Nadad zaasnaar Bi edgeeriig yaridag gedgiig medeh bolno. 29
Namaig Ilgeegch ni Nadtai hamt baigaa. Bi urgelj Tuund taalamjtai
zuilsiig uilddeg uchir Ter Namaig gantsaarang mini orhisongui gev. 30 Iin
aildahad ni olon hun Tuund itgeh bolov. 31 Yesus Oort ni itgesen
iudyeichuuded — Herev ta nar Minii ugen dotor baival uneheer Minii
dagaldagchid baina. 32 Tegeed ta nar uneniig oilgoj, unen ta naryg
choloolno gesend 33 ted Tuund — Bid Abrahamyn udam bogood hezee
ch hend ch boolchlogdoj baigaagui. "Ta nar erh cholootei bolno" gej Ta
yuund helne ve? gev. 34 Yesus tedend — Uneneer, uneneer Bi ta nart
heliye. Nugel uiddegch bur nugliin bool mon. 35 Bool gert monhod
baidaggui, harin huu l monhod baidag. 36 Iimees herev Huu ta naryg

choloolbol ta nar uneheer erh cholootei bolno. 37 Ta nar bol Abrahamyn
ur udam mon gedgiig Bi medne. Gevch ta naryn dotor Minii ug baih zaigui
uchir ta nar Namaig alahyg oroldoj baina. 38 Etsegteigee baihdaa harsan
zuilsee Bi heldeg. Ta nar ch gesen etsgeesee sonsson zuilsee l hiideg shuu
dee gev. 39 Ted Tuund — Bidnii etseg bol Abraham mon gesend Yesus
tedend — Herev ta nar Abrahamyn huuhduud baisan bol, Abrahamyn
hiisniig uildehsen. 40 Getel Burhanaas uneniig sonsood, ta nart helsen
huniig buyuu Namaig odoo ta nar alah gej oroldoj baina. Abraham iim
yum hiigeegui. 41 Ta nar etsgiinhee uilsiig hiij baina gej aildsand ted
Tuund — Sadar samuunaas bid toroogui. Bidend Burhan hemeeh neg l
Etseg baigaa gev. 42 Yesus tedend — Herev Burhan ta naryn Etseg baisan
bol, ta nar Namaig hairlah baisan. Uchir ni Bi Burhanaas garch irsen bilee.
Ooriin sanaagaar ireegui, harin Ter Namaig ilgeesen yum. 43 Minii yuu
helj baigaag ta nar yaagaad oilgohgui baina ve? Yaagaad gevel ta nar
Minii ugiig sonsoj chadahgui baina. 44 Ta nar etseg chini boloh diavolaas
garaltai. Ta nar etsgiinhee husliig hiihiig husdeg. Ter chini ehneesee
aluurchin baisanbogood unen dotor zogsdoggui. Uchir ni tuund unen
baidaggui. Ter hudal helehdee, chuham ooroosoo heddeg. Uchir ni ter
hudalch bogood hudal huurmagiin etseg ni yum. 45 Harin Bi uneniig
heldeg tul ta nar Nadad itgehgui baina. 46 Namaig nugeltei geh hun ta
naryn dotor baina uu? Herev Bi uneniig heldeg bol ta nar yaagaad Nadad
ul itgene ve? 47 Burhany hun ni Burhany ugsiig sonsdog. Ta nar Burhanyh
bish uchir edgeeriig sonsdoggui gelee. 48 Iudyeichuud Tuund — Ta bol
Samariinh, Tand chotgor shutlesen gej bidnii helj baigaa ni zov biz dee?
gehed 49 Yesus — Nadad chotgor shugleegui. Harin Bi Ooriin Etsegiig
hundetgedeg. Ta nar Namaig hundetgedeggui. 50 Gevch Bi Ooriin aldryg
haidaggui. Harin tuuniig haidag, shuudeg Negen bii. 51 Uneneer, uneneer
Bi ta nart heliye. Minii ugiig sahidag hun uhliig hezee ch uzehgui gesend
52 iudyeichuud Tuund — Tand chotgor shutlesen gedgiig bid odoo
medlee. Abraham bolon esh uzuulegchid ch mon uhsen. Ta tegehed
"Herev hun Minii ugiig sahival, uhliig hezee ch amsahgui" gej helj baina.
53 Ta bidnii ovog Abrahamaas ch aguu yum uu? Ter uhsen. Bas esh
uzuulegchid ch uhsen. Ta Ooriigoo hen bolgood baina? gev. 54 Yesus —

Herev Bi Ooriigoo aldarshuulbal, Minii aldar yuu ch bish. "Ter bol bidnii
Burhan" gej ta naryn heldeg, Minii Etseg l Namaig aldarshuuldag. 55 Ta
nar Tuuniig tanisangui. Harin Bi Tuuniig medne. Herev Bi Tuuniig
medehgui gej helbel, Bi ta nartai adil hudalch bolno. Harin Bi Tuuniig
medeh bogood Tuunii ugiig sahidag. 56 Ha naryn etseg Abraham Minii
odriig harna geed bayasaj baisan. Uuniig Ter haraad, bayartai baisan gev.
57 Iudyeichuud Tuund — Ta tavin nas ch hureegui baij, Abrahamyg
harsan yum uu? gehed 58 Yesus tedend — Uneneer uneneer Bi ta nart
heliye. Abrahamyg bii bolohoos omno Bi baidag mon gej aiddav. 59
Tegtel ted Tuun uruu chuluudahaar chuluu shuuren avahad Yesus
Ooriigoo halhlan, sumees garlaa. Tednii dundaas garch, Ooriinhoo zamaar
yavan ongorloo.

Iohan 9

9:1 Yesus yavj ongorohdoo, torolhiin sohor huniig harjee. 2 Shavi nar ni
Tuunees — Rabbi, hen nugel uildsenees ene hun sohor torson yum be? Ene
hun uu? Tuunii etseg eh uu? hemeen asuusand 3 Yesus — Ene hun ch,
etseg eh ni ch nugel uiddsenees boloogui. Harin ene ni Burhany ajluudyg
tuugeer haruulahyn tuld yum. 4 Namaig Ilgeegchiin ajlyg Bi odor baihad
hiih yostoi. Hen ch ajillaj chadahgui shono irj baina. 5 Bi yertontsod
baigaa uyedee yertontsiin gerel baina gej hariulav. 6 Ingej heleed, Ter
gazar nulimj, shulseeree shavar zuurch, ter hunii nudiig shavraar shavaad,
— 7 Yav. Siloamyn (orchuulbal Ilgeegdsen) tsooromd ugaa gej helehed
onooh hun yavav. Tegeed utaagaad, haraatai bolon ergej irjee. 8 Urid
tuuniig guilgachin baisnyg harsan humuus bolon horshuud ni — Ene chini
suuchihaad guilga guidag nogoo hun bish uu? gehed 9 zarim ni — Ter
mon baina getsgeev. Busad ni — Ugui, tuuntei tostei yum baina gesend ter
ooroo — Ter chini bi baina gej helev. 10 Ted tuunees — Tegvel chinii nud
yaaj neegdsen yum be? gej asuusand 11 ter — Yesus gedeg hun shavar
zuurch, nudiig mini shavaad, nadad "Siloam uruu yavaad, ugaa" gej
aildsan. Tegeed bi yavj, ugaagaad haraatai bolson gej hariulav. 12 Humuus
— Ter haana baina? gesend onooh hun — Bi medehgui gelee. 13 Urid ni

haraagui baisan onooh huniig ted farisaichuud uruu avch irev. 14 Yesus
shavar zuurch, tuunii haraag oruulsan odor ni Amraltyn odor baijee. 15
Tegtel farisaichuud tuunees herhen haraatai bolsnyg ni dahin asuusand ter
— Ter minii nudiig shavraar shavsan. Bi ugaagaad, tegeed l harj baina
gehed 16 farisaichuudyn zarim ni — Ter Amraltyn odriig sahidaggui uchir
Burhanaas irsen hun bish gev. Harin zarim ni — Nugelt hun tiim
temdguudiig herhen uildej chadah bilee? gelee. Tegeed tednii dund
hagaral garav. 17 Tiimees ted sohor erd dahin — Ter hun chinii nudiig
neesen uchraas Tuunii tuhai chi yuu heleh ve? gehed ter — Ter bol esh
uzuulegch gev. 18 Tegtel haraatai bolson hunii etseg ehiig duudah hurtel
iudyeichuud tuund sohor baij baigaad haraatai bolsond ni itgesengui. 19
Ted etseg ehees ni — Sohor torson gej ta naryn yaridag huu chini ene mon
uu? Tegvel odoo ter yaaj harj baina? gej asuuv. 20 Etseg eh ni tedend —
Ene bidnii huu mon gedgiig bolon sohor torsniig ni bid medej baina. 21
Harin odoo ter yaaj harj baigaag bid medehgui. Nudiig ni hen neesniig ch
bid medehgui. Ooroos ni asuu. Ter nasand hursen hun. Ter ooroo heleg
gev. 22 Tuunii etseg eh iudyeichuudees aisan tul tegj heljee. Uchir ni
Yesusiig Hrist mon gej huleen zovshoorson hun sinagogaas hoogdoh
yostoi hemeen iudyeichuud negentee shiidsen bailaa. 23 Tiimees tuunii
etseg eh ni "Ter nasand hursen hun, ooroos ni asuu" gejee. 24
Farisaichuud sohor baisan huniig hoyor dahi udaagaa duudaad, tuund —
Burhand addryg orgo. Ter hun nugelteig bid medne gesend 25 ter —
Tuunii nugelten esehiig bi medehgui. Bi neg l yumyg, urid ni sohor
baisnaa, odoo harj baigaagaa l medej baina gev. 26 Ted tuunees — Ter
chamd yuug uildsen yum be? Ter chinii nudiig yaaj neesen yum be? gej
asuuhad — 27 Bi ta nart hediinee helsen. Ta nar sonsoogui. Yuund ta nar
dahin sonsohyg husev? Ta nar bas Tuunii dagaldagchid bolohyg husej
baigaa yum bish biz? gev. 28 Farisaichuud tuuniig haraan zuhej — Chi l
Tuunii dagaldagch baina. Harin bid Mosyegiin dagaddagchid. 29 Burhan
Mosyed aildsanyg bid medne. Harin ene hunii huvid, bid Tuunii haanaas
irsniig ni ch medehgui gesend 30 onooh hun — Ter minii nudiig neesen
baital ta nar Tuuniig haanaas irsniig ni ch medehgui baigaa ni gaihaltai
yum baina. 31 Burhan nugeltnuudiig sonsdoggui, harin Burhanaas emeej,

Tuunii husliig uildegch huniig sonsdogiig bid medne. 32 Tsag hutatsaany
ehlelees hoish torolhiin sohor hunii nudiig neesniig hen ch hezee ch
sonsoogui. 33 Herev ene hun Burhanaas ireegui yum bol Ter yuu ch hiij
chadahgui baisan gej hellee. 34 Ted — Chi nugluud dotroo torson atlaa
bas bidniig surgana uu? geed tuuniig hoon gargav. 35 Iudyeichuud ter
huniig hoon gargasnyg Yesus sonsood, tuuniig olj — Chi Hunii Huud itgej
baina uu? gehed 36 ter — Ezen mini, Ter hen be? Bi Tuund itgeye gev. 37
Yesus — Chi Tuuniig harsan. Odoo chamtai yarij baigaa ni Ter mon gelee.
38 Ter — Ezen mini, bi itgej baina geed Tuund morgov. 39 Yesus tuund
— Bi ene yertontsod shuultiin toloo irsen ni hardagguig hardag, haragsdyg
sohor bolgohyn tuld yum gej aildav. 40 Farisaichuudaas Yesustei hamt
baisan humuus edgeeriig sonsood, Tuund — Bid bas sohor yum bish biz?
gehed 41 Yesus tedend — Herev ta nar sohor baisan bol nugelgui baihsan.
Getel ta nar "Bid harj baina" gej yaridag tul nugel chini baisaar l baina
gelee.

Iohan 10

10:1 Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Honiny hashaand uudeer ni
orolgui, oor gazraar davj ordog hun bol hulgaich, deeremchin mon. 2
Harin uudeer ni ordog hun ni honin surgiin honichin mon. 3 Sahiul ter hund
uudiig needeg bogood honin sureg tuunii duug sonsdog. Ter ooriin
honidyg nereer ni duudaj, tedniig gadagsh daguulj garna. 4 Ter
ooriinhiigoo bugdiig gargaad, turuund ni yavdag. Honin sureg tuunii duug
tanidag tul tuuniig dagadag. 5 Ted gadny huniig yer dagahgui, harin tuunii
duug tanihgui uchir tuunees zugtana gej aildav. 6 Yesus ene surgaalt
zuirleleer tedend yarivch, Tuunii yarisan ni yuu baisnyg ted oilgosongui. 7
Tegeed Yesus dahin tedend — Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Bi bol
honiny uud. 8 Nadaas urid iregsed bugd hulgaich, deeremchid yum. Harin
honin sureg tedniig sonsoogui. 9 Bi bol uud mon. Herev hun Nadaar orvol,
ter avragdah bolno. Orj, garch, tejeelee olno. 10 Hulgaich zovhon
hulgailan, alj, suitgeheer irdeg. Bi tedniig amitai, byalhsan amitai
bailgahyn tuld irsen yum. 11 Bi bol sain honichin mon. Sain honichin

honidynhoo toloo amia ogdog. 12 Holsnii hun bol honichin bish, honin
sureg ch tuuniih bish uchir chono irehiig haraad tereer honin surgiig orhin
zuttdag. Chono honidyg tsolmoj, taraadag. 13 Ter holsnii hun bogood
honin suregt sanaa tavidaggui tul zugtdag. 14 Bi bol sain honichin mon. Bi
Ooriinhiigoo medeh bogood Ooriinhon mini Namaig medne. 15 Bi
Etsegee medehiin adil Etseg mini Namaig meddeg yum. Bi honidyn toloo
Ooriin amiig ogno. 16 Ene hashaan dahi honin surgees oor honin sureg
Nadad bii. Bi tedniig bas avchrah yostoi. Ted Minii duug sonsono. Tegeed
ted neg honichintoi neg honin sureg bolno. 17 Tiimees Etseg Namaig
hairladag. Uchir ni Bi Ooriin amiig butsaaj avahyn tuld amia ogno. 18 Hen
ch Minii amiig Nadaas avahgui. Harin Bi Ooriin sanaagaar tuuniig ogno.
Amia ogoh erh medel Nadad bii. Butsaaj avah erh medel ch Nadad bii.
Ene tushaalyg Bi Etsegeesee huleen avsan yum gev. 19 Ene ugnees bolj
iudyeichuudiin dund dahin hagaral garchee. 20 Tednii olonh ni — Tuund
chotgor shugelj. Ter soliotoi yum. Ta nar yuund Tuuniig sonsono ve?
gelee. 21 Zarim ni — Edgeer ugs ni chotgor shuglesen huniih bish.
Chotgor sohryn nudiig neej chadah uu? hemeen yarij bailaa. 22
Iyerusalimd sumiig Shinetgen ariusgasny bayar bolj bailaa. Tegehed ovol
baiv. 23 Yesus sum dotor Solomony tanhimd yavj baijee. 24 Tegtel
iudyeichuud Tuuniig toirch, Tuund — Ta hedii boltol bidniig ergelzuuleh
yum be? Herev Ta Hrist mon yum bol, bidend shuudhan heleech gesend
25 Yesus tedend — Bi ta nart helsen. Ta nar itgedeggui. Etsegiinhee
nereer uildsen Minii uils Namaig gerchiddeg. 26 Harin ta nar Minii honin
sureg bish uchir itgedeggui. 27 Minii honin sureg duug mini sonsdog. Bi
tedniig meddeg bogood ted Namaig dagadag yum. 28 Bi tedend monh
amiig ogno. Ted hezee ch mohohgui bogood tedniig hen ch Minii garaas
bulaahgui. 29 Tedniig Nadad ogson Minii Etseg buhnees aguu bogood
tedniig hen ch Etsegiin garaas bulaaj chadahgui. 30 Bi bolon Etseg neg
yum gej aildlaa. 31 Iudyeichuud Tuun uruu chuluudahaar dahin chuluu
shuurtsgeev. 32 Yesus tedend — Etsegeesee olon sain uilsiig Bi ta nart
uzuulsen. Tedgeeriin alinaas ni bolj ta nar Nad uruu chuluu shidne ve?
gehed 33 iudyeichuud Tuund — Sain uilsiin chini toloo bish, harin
Burhanyg doromjilsny chini toloo bid Tan uruu chuluu shidne. Uchir ni Ta

hun baij, Ooriigoo Burhan bolgoj baina gev. 34 Yesus tedend — Tanai
Huulid "Ta nar bol burhad yum gej Bi aildsan" gej bichigdsen baidag bish
uu? 35 Herev Ter Burhany ug avsan humuusiig burhad hemeen nerlesen
bol (Sudar ni zorchigdohgui), 36 Etsegiin ariusgasan, yertontsod ilgeesen
Negeniig "Bi Burhany Huu baina" gesnees bolj ta nar "Ta Burhanyg
doromjlogch" gej helj baina uu? 37 Herev Bi Ooriin Etsegiin ajluudyg
hiihgui baival, Nadad buu itge. 38 Harin herev Bi tedgeeriig hiivel, ta nar
Nadad itgehgui bailaa ch tedgeer ajluudad itge. Tegvel Minii dotor Etseg
baigaag, Etsegiin dotor Bi baigaag ta nar medej, oilgono gej aildav. 39
Tiimees ted dahij Tuuniig barihaar zavdsan bolovch, Yesus tednii gart
orsongui. 40 Iohany anh baptism hurteej baisan gazar boloh Iordany tertee
uruu Yesus dahin yavj, tendee bailaa. 41 Olon hun Tuun uruu irj — Iohan
neg ch temdeg uildeegui bolovch, ene hunii tuhai Iohany helsen buhen
unen ajee getsgeelee. 42 Tend olon hun Yesust itgejee.

Iohan 11

11:1 Byetany Lazar gegch er ovchtei bailaa. Byetan bol Marta, tuunii duu
Maria hoyoryn tosgon boloi. 2 Maria bol Ezeniig tosoor toslood, Tuunii
holiig useeree archsan ter emegtei baiv. Tuunii ah Lazar ni ovchtei baiv. 3
Tiimees egch duus Yesust hun ilgeej — Ezen mini, haraach, Tany
hairladag hun ovdov hemeen heluulev. 4 Uuniig sonsood Yesus — Ene
ovchin uhel uruu bish, harin uugeer Burhany Huu aldarshuulagdahyn tuld,
Burhany aldryn toloo yum gelee. 5 Marta, tuunii ohin duu bolon ah
Lazaryg ni Yesus hairladag bailaa. 6 Lazaryn ovdsoniig sonsood, Yesus
baisan gazraa hoyor honov. 7 Daraa ni Ter shavi nartaa — Bugdeeree
dahij Iudyei uruu yavtsgaaya gehed 8 shavi nar ni — Rabbi, sayahan
iudyeichuud Tan uruu chuluu chuluudahaar zavdaj baisan. Ta tiishee
dahiad yavah gej uu? gev. 9 Yesus — Odort arvan hoyor tsag baidag biz
dee? Herev hun odor yavbal, ter yertontsiin gerliig uzdeg tul budrehgui. 10
Harin shono yavbal, hunii dotor gerel baihgui tul ter buderne gej helev. 11
Ingej aildsanyhaa daraa Ter tedend — Bidnii and Lazar untjee. Gevch Bi
tuuniig noirnoos ni sereeheer yavna gehed, 12 shavi nar ni Tuund — Ezen,

herev untsan bol ter edgene gev. 13 Yesus Lazaryn uhliin tuhai aildsan
ajee. Harin ted Tuuniig zugeer l untah tuhai yarij baina gej bodjee. 14
Tegtel Yesus tedend shuudhan — Lazar uhsen. 15 Ta naryg itguulehiin
tuld, tend baigaaguidee Bi ta naryn toloo bayartai baina. Harin odoo tuun
uruu yavtsgaaya gej aildlaa. 16 Getel Iher gegddeg Tomas busad shavi
nart — Tsomooroo bas yavtsgaaya. Tegeed Tuuntei hamt uhiye gej helev.
17 Yesus ireed, Lazar bulshind dorvon honog baisnyg medev. 18 Byetan
Iyerusalimaas holgui arvan tavan stadia orchmyn tertee baidag aj. 19
Ahaasaa hagatssan Marta, Maria naryg taitgaruulahaar olon iudyeichuud
tedniid irjee. 20 Tegtel Marta Yesusiin irj baigaag duulaad, uttahaar garav.
Harin Maria gertee suusaar uldlee. 21 Marta Yesust — Ezen, Ta end
baisan bol minii ah uhehgui baih baisan. 22 Tiim bolovch odoo Ta
Burhanaas yuu ch guisan, Burhan Tand ogno gedgiig bi medej baina gev.
23 Yesus tuund — Chinii ah amilna gehed 24 Marta Tuund — Etssiin
odriin amilaltad ter amilna gedgiig bi medne gev. 25 Yesus Martad — Bi
bol amilalt ba ami mon. Nadad itgedeg hun uhevch amidarna. 26 Amid
bogood Nadad itgegch buhen hezee ch uhehgui. Chi uund itgej baina uu?
gej asuuv. 27 Marta — Tiim ee, Ezen. Ta bol Burhany Huu boloh Hrist,
yertontsod ireh Negen mon gedegt bi itgesen gelee. 28 Uuniig heleed ter
yavj, duu Mariagaa duudaad, semhen — Bagsh enuuhend baina. Chamaig
duudaj baina gehed 29 Maria uuniig sonsood, uhashiin bosoj, Tuun uruu
ochiv. 30 Yesus tosgond haraahan hurch ochoogui agaad harin Martatai
uulzsan ter gazraa l baij bailaa. 31 Tegtel gert ni Mariatai baij, taitgaruulj
baisan iudyeichuud tuuniig uhashiin bosoj garch yavahyg haraad araas ni
dagav. Ted tuuniig bulshin deer ochin uilahaar yavlaa hemeen bodjee. 32
Maria Yesusiin baisan gazar irj, Tuuniig haraad Yesusiin hold unaj, —
Ezen, herev Ta end baisan bol minii ah uhehgui baih baisan gelee. 33
Yesus tuunii uilahyg bolon tuuntei hamt irsen iudyeichuudiin uilahyg
haraad suns ni gunee shanalj, setgel ni hodolj, — 34 Ta nar tuuniig haana
tavisan be? gej asuuhad ted Tuund — Ezen, ireed, uz gelee. 35 Yesus
uilav. 36 Tegtel iudyeichuud — Ter tuund yamar hairtai baisnyg haraach
getsgeej bailaa. 37 Harin tednii zarim ni — Sohor hunii nudiig neesen ene

hun tuuniig mon uhuulehgui baij chadaagui yum baih daa gev. 38 Yesus
dahiad l dotroo gunee shanalj, bulsh uruu hurch irev. Ene ni agui baisan
bogood amyg ni hadaar taglasan bailaa. 39 Yesus — Hadyg zailuul gehed
taliigaachiin duu Marta Tuund — Ezen, ter uheed dorov honoj baigaa tul
odoo omhii uner orson baigaa gej helev. 40 Yesus Martad — "Herev chi
itgevel Burhany aldryg harna" gej Bi chamd heleegui bil uu? gelee. 41
Tegeed ted hadyg zailuulav. Yesus deeshee haran — Aav aa, Ta Namaig
sonssond Tand Bi talarhaj baina. 42 Ta Namaig urgelj sonsdogiig Bi
medsen. Tany Namaig ilgeesen gedegt itguulehiin tuld toiron zogsoh ene
humuusiin toloo Bi uuniig hellee gev. 43 Ter iin aildaad, changa duugaar
— Lazar, garaad ir gej hashhirav. 44 Uhsen hun gar, hol ni orshuulgyn
booltoor boolttoi, nuur ni alchuuraar oroolttoi chigeeree garch irev. Yesus
tedend — Tailj, tuuniig yavuul gev. 45 Mariagiind irsen iudyeichuudees
olon hun Yesusiin hiisen zuiliig haraad, Tuund itgejee. 46 Harin tednii
zarim ni farisaichuud uruu ochij, Yesusiin hiisen zuiliig tedend heltsgeev.
47 Tegtel ahlah tahilch nar bolon farisaichuud zovloldoj — Bid yuu hiih
ve? Ene hun olon temdgiig uildej baina. 48 Herev bid Tuuniig ingeed
orhivol, buh humuus Tuund itgene. Tegvel romchuud irj, manai ornyg
bolon undestniig maani ustgana daa getsgeev. 49 Harin tednii neg boloh ter
jil terguun tahilch bolson Kaiaf tedend — Ta nar yuu ch medehgui, 50
mon buh undestneeree mohohguin tuld ard tumnii toloo neg hun uheh ni
deer gedgiig ch bodohgui baina gej helev. 51 Ter ene ugsiig ooriin
sanaagaar heleegui. Harin ter jiliin terguun tahilch baisan uchir tereer
Yesusiin undestniihee toloo uheh tuhai bolon 52 Tuunii zovhon
undestniihee toloo bus, harin Burhany tarsan huuhduudiig boognuulj
negtgehiin toloo uheh tuhai esh uzuuljee. 53 Ene odroos ted Yesusiig
alahaar tolovlov. 54 Tiimees Yesus iudyeichuudiin dund dahij ileer
yavsangui. Harin tendees tsoliin oiroltsooh nutag uruu yavj, Yefraim gedeg
hotod ochjee. Tend shavi narynhaa hamt uldev. 55 Iudyeichuudiin
Deeguur Ongoroh bayar oirtson bailaa. Olon hun oorsdiigoo ariusgahaar
Deeguur Ongoroh bayaraas omno nutgaasaa Iyerusalim uruu irjee. 56 Ted
Yesusiig haij, sum dotor baihdaa oor hoorondoo — Ta nar yuu gej bodoj
baina? Ter bayar deer ireh bolov uu? hemeen yarij bailaa. 57 Ahlah tahilch

nar bolon farisaichuud herev Tuunii haana baigaag medsen hun baival
Yesusiig bariulahaar ene tuhai medegdeh yostoi gesen zarlig buulgasan
baiv.

Iohan 12

12:1 Tegeed Deeguur Ongoroh bayaraas zurgaan odriin omno Yesus
Byetand irjee. Tend Yesusiin uhlees amiluulsan Lazar bailaa. **2** Ted tend
Yesust zoog beldej, Marta uilchilj baiv. Harin Yesustei hamt tuhlan suuj
baisan humuusiin neg ni Lazar baiv. **3** Tegtel Maria mash unetei tsever
nardyn neg litra unert tos avaad, Yesusiin holiig tosloj, useeree holiig ni
archiv. Ger ni tosny anhilam unereer duurlee. **4** Harin Yesusiin shavi naryn
neg buyuuTuuniig barij ogohiig bodoj baisan Iskariotyn Iudas — **5**
Yaagaad ene tosyg gurvan zuun dyenaraar zarj, yaduust ogsongui ve? gev.
6 Tereer yaduusyn talaar sanaa tavisandaa bus, harin hulgaich baisan
bolohoor tegj heljee. Ter mongonii huudiig barij, dotor ni hiisniig ni
avchihdag baijee. **7** Tegtel Yesus — Tuuniig orhi. Minii orshuulgyn odort
zoriulj Maria uuniig hadgalag. **8** Uchir ni ta nar urgelj yaduustai tsug
baina. Harin ta nar Nadtai urgelj tsug baihgui gej aildav. **9** Ui olon
iudyeichuud Yesusiig tend baigaag medeed zovhon Yesusiin toloo bish,
harin Tuunii uhlees amiluulsan Lazaryg bas uzeheer irjee. **10** Harin ahlah
tahilch nar mon Lazaryg alahaar zovloldov. **11** Uchir ni Lazaraas bolj
iudyeichuudees olon hun yavj, Yesust itgej bailaa. **12** Margaash ni bayart
irsen ui olon hun Yesusiig Iyerusalim uruu irj yavaag sonsood, **13** dalduu
modny mochriig barij, Tuuniig ugtahaar garch, — Hosanna! Ezenii nereer
Iregch, Izrailiin Haan yerooltei yee! gej hashhiraldaj bailaa. **14** Yesus
zaluu iljig olj unasan baiv. Ene ni **15** «Siony ohin oo, buu ai! Haragtun,
Haan chini iljignii dudran unaad irj baina» gej bichigdsenchlen bolov. **16**
Shavi nar ni edgeer zuilsiig anhandaa oilgoogui ajee. Harin Yesusiig
aldarshih uyed edgeer ni Tuunii tuhai bichsen baisnyg, mon humuus Tuund
edgeeriig uildsen gedgiig ni sanajee. **17** Yesus Lazaryg bulshnaas duudaj,
uhegsdees amiluulahad ni Tuuntei hamt baisan olon tumen Yesusiig
gerchilj bailaa. **18** Tiimees olon tumen Yesusiin edgeer temdgiig uildseniig

sonsson tul Tuuniig ugtav. 19 Tegtel farisaichuud oor hoorondoo —
Haraach, ta naryn uils yamar ch ashig alga. Hartsgaa, Tuunii araas bugd
dagalaa getsgeev. 20 Bayaraar Burhand morgohoor irsen humuusiin dund
heden Gryek hun bailaa. 21 Ted Galilyn Byetsaidyn Filip uruu ochij,
tuunees — Ezenten, bid Yesusiig harmaar baina gej guisand 22 Filip yavj
Andryeid helev. Andryei, Filip nar yavj Yesust duulgav. 23 Yesus tedend
— Hunii Huugiin aldarshih tsag ni irlee. 24 Uneneer, uneneer Bi ta nart
heliye. Herev ulaan buudain ur gazar unaad uhehgui bol ter gantsaaraa
uldene. Harin hervee ter uhvel olon ur bii bolgono. 25 Ooriin amiig
hairlagch hun tuuniigee aldana. Ene yertontsod ooriin amiig uzen yaddag
hun tuuniigee monh amind hurtel hamgaalah bolno. 26 Herev Nadad
uilchleh hun baival, Namaig daga. Haana Bi baina, tend bas Minii zarts
baih bolno. Herev hun Nadad uilchilbel, ter huniig Etseg mini hundelne. 27
Odoo setgel mini shanalj baina. Bi yuu gej heleh yum be? "Aav aa, ene
tsagaas Namaig avraach" geh uu? Gevch Bi ene zorilgyn toloo ene tsagt l
irsen. 28 Aav aa, neree aldarshuulaach gev. Tegtel tengerees — Bi neree
aldarshuulsan. Dahin aldarshuulna gesen duu garlaa. 29 Tend zogsoj
baisan humuus uuniig sonsood — Tenger duutarlaa gehed zarim ni —
Tenger elch Tuuntei yarilaa getsgeev. 30 Yesus — Ene duu Minii toloo
bish, harin ta naryn toloo garsan. 31 Odoo ene yertonts shuutdeh gej baina.
Odoo ene yertontsiin zahiragch zailuulagdah bolno. 32 Herev Bi gazraas
orgogdvol, buh huniig Oortoo tatna hemeen aildlaa. 33 Ter Ooroo yamar
uhleer uhehee ontsolj uuniig heljee. 34 Hursan olon Tuund — Hrist
monhod baina gej bid huulias sonsson atal Ta "Hunii Huu orgogdoh
yostoi" gej yaaj yarij chadna ve? Ene Hunii Huu ni hen be? gev. 35 Yesus
tedend — Horomhon hutatsaand gerel ni ta naryn dund baina. Ta naryg
haranhui nomron avahguin tuld gereltei baih zuuraa yavagtun. Haranhuid
yavagch hun haashaa yavaagaa medehgui. 36 Gereltei baih zuuraa ta nar
gereld itgegtun. Tegvel ta nar gerliin hovguud bolno gelee. Yesus iin
aildsany daraa tednees salan yavj nuugdav. 37 Hediigeer Yesus tednii
omno odii olon temdgiig uildsen bolovch ted Tuund itgehgui bailaa. 38
Ene ni esh uzuulegch Isaiagiin «Ezen, bidnii medeend hen itgesen be?
Ezenii mutar hend ilchlegdsen be?» gej helsen ug biyelegdehiin tuld ajee.

39 Tiimees ch ted itgej chadaagui yum. Uchir ni Isaia bas 40 «Ter tednii
nudiig soholj, zurhiig ni hatuu bolgoson. Ingesneer ted nudeeree harj,
zurheeree uhaarch, ergej butsahgui bogood Bi tedniig edgeehgui yum»
gesen. 41 Isaia Tuunii tsog javhlang harj, Tuunii tuhai yarisan uchraas
edgeeriig helsen ajee. 42 Hedii tiim bolovch zahiragchdaas olon hun
Yesust itgesen bilee. Gevch ted farisaichuudaas bolj Tuuniig ileer huleen
zovshoorsongui. Ted sinagogaas hoogdoh vii gesendee tegjee. 43 Uchir ni
ted hunii addryg Burhany aldraas iluu taalsan yum. 44 Yesus hashhiran —
Nadad itgegch hun Nadad itgej baigaa bish, harin Namaig Ilgeegchid itgej
baigaa yum. 45 Namaig haragch hun Namaig ilgeesen Negeniig harj
baina. 46 Nadad itgedeg hun buriig haranhuid bailgahguin tuld Bi
yertontsod gerel bolon irsen. 47 Herev Minii ugiig sonsood ul sahidag hun
baival, Bi tuuniig shuuhgui. Uchir ni Bi yertontsiig shuuhiin tuld bus, harin
yertontsiig avrahyn tuld irsen yum. 48 Namaig golj, Minii ugiig huleej
avdaggui huniig shuuh shuugch bii. Minii helsen ug etssiin odort tuuniig
shuune. 49 Yaagaad gevel Bi Ooriin sanaagaar yariagui, harin yuu helj,
yuu yarih tushaalyg Namaig ilgeesen Etseg Ooroo Nadad ogson yum. 50
Tuunii tushaal bol monh amimon gedgiig Bi medne. Tiimees Minii helj
baigaa zuils ni Etsegiin Nadad helj baigaag Bi helj baigaa yum gej aildlaa.

Iohan 13

13:1 Deeguur Ongoroh Bayaraas omno Yesus ene yertontsoos salj Etseg
uruugaa ochih tsag ni bolsnyg medeed, delhiid baigaa Ooriin humuusiig
hairlan, tedniig etsest ni hurtel hairlav. 2 Oroin zoogiin uyeer Yesusiig
bariulah sanaag Simony huu Iskariotyn Iudasyn zurhend diavol hediinee
hiisen bailaa. 3 Etseg ni buh yumaa Ooriinh ni mutart ogsniig bolon
Burhanaas ireed Burhan uruu butsan yavj baigaagaa Yesus medeed, 4
zoogiin shireenees bosoj, gaduur huvtssaa tailaad, alchuur avch buslev. 5
Tegeed savand us hiij, shavi narynhaa holiig ugaagaad, buselsen
alchuuraaraa archij ehlev. 6 Yesus Simon Pyetr uruu irehed Pyetr Tuund
— Ezen, Ta minii holiig ugaah gej uu? gev. 7 Yesus tuund hariulan — Chi
Minii yuu hiij baigaag odoo medehgui. Harin chi hojim oilgono gelee. 8

Pyetr Tuund — Ta minii holiig hezee ch ugaahgui shuu gesend Yesus —
Herev Bi chamaig utaahgui bol chi Nadad hamaagui bolno gelee. 9 Tegtel
Simon Pyetr Tuund — Ezen, zovhon holiig mini ch bish, bas gar, tolgoig
mini ugaagaach gej helev. 10 Yesus — Biyee ugaasan hun holoo l ugaah
heregtei. Tegvel guitsed tseverhen baina. Ta nar tsever baina. Gehdee ta
nar bugdeeree bish shuu gelee. 11 Uchir ni Yesus Ooriig nibarij ogoh
negniig medej baisan tul "Ta nar bugdeeree tsever bish shuu" gej aildjee.
12 Tegeed Ter tednii holiig ugaasny daraa gaduur huvtssaa avch, dahin
tuhlan suugaad tedend — Ta nart Bi yuu hiij ogsniig medej baina uu? 13
Ta nar Namaig Bagsh, Ezen gej duuddag. Ta nar zov yarij baina. Uchir ni
Bi uneheer mon. 14 Tegvel Bi Ezen, Bagsh baitlaa ta naryn holiig ugaasan
bol ta nar mon neg negniihee holiig ugaah yostoi. 15 Uchir ni Minii ta nart
yuu hiisniig ta nar bas hiih heregtei gej Bi iim jishee uzuulsen yum. 16
Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Bool ni ezneesee aguu bish, mon
ilgeegdegch ni ilgeegcheesee aguu bish yum. 17 Herev ta nar edgeeriig
medej, uildvel yerooltei. 18 Bi ta naryn bugdiin chini tuhai yariagui.
Songoson negnee Bi medne. Harin ene ni "Minii talhyg idegch ni Minii
esreg osgiigoo orgov" gej bichigdsen Sudryg biyeluulehiin tudd yum. 19
Uuniig biyelehees omno Bi odoonoos ta nart yarij baina. Ene ni biyeleh
uyed "Bi baidag" gedegt ta naryg itguulehiin tuld bilee. 20 Uneneer,
uneneer Bi ta nart heliye. Minii ilgeedeg heniig bolovch huleen avch bui
hun Namaig huleen avdag. Namaig huleen avdag hun Namaig Ilgeegchiig
huleen avdag gej aildlaa. 21 Yesus edgeeriig heleed, suns ni shanalj ehlen,
gerchilj — Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Ta naryn neg Namaig barij
ogno gelee. 22 Tuunii henii tuhai yarij buig medeh gej gaihshran, shavi nar
ni biye biye uruugaa harj ehlev. 23 Tuunii shavi naryn neg boloh Yesusiin
hairlasan hun Yesusiin tseejiig nalaad suuj bailaa. 24 Tegtel Simon Pyetr
tuun uruu dohij, — Tuunii henii tuhai helj baigaag bidend heleech gev. 25
Ter Yesusiin tseejiig nalsan heveer — Ezen, ter hen yum be? gesend 26
Yesus — Ene talhyg Bi dureed hend ogno, ter hun ni mon gej aildaad,
talhny helterhiig durj avaad Iskariotyn Simony huu Iudast ogchee. 27
Daraa ni tuund Satan shuglev. Tegtel Yesus Iudast — Chi hiih gej baigaa
yumaa turgen hii gelee. 28 Harin tuhlan suugchdyn hen ni ch Yesusiin

yuuny ulmaas tegj helsniig medsengui. 29 Zarim ni Iudast mongonii huudii
baisan tul Yesus tuund "Bayart zoriulan bidend heregtei yumyg hudaldan
av" esvel, "Yaduust yamar negen yum og" gesen baih gej bodjee. 30
Tegeed Iudas talhny helterhiig avaad ter darui garch yavlaa. Tegehed
shono baiv. 31 Iudasyg garsny daraa Yesus — Odoo Hunii Huu
aldarshlaa. Burhan Tuugeer aldarshlaa. 32 Herev Burhan Tuugeer
aldarshsan bol Burhan Ooriinhoo dotor Tuuniig bas addarshuulna. Darui
Tuuniig aldarshuulna. 33 Byatshan huuhduud ee, Bi ta nartai hamt
horomhon zuur baina. Ta nar Namaig haih bolno. Bi iudyeichuuded "Bi
haashaa yavna, tiishee ta nar irj chadahgui" gej helsniiheeadil odoo mon ta
nart helj baina. 34 Bi ta nart biye biyee hairlagtun, Bi ta naryg yaaj
hairlasny adil ta nar mon biye biyee hairlagtun gesen shine tushaal ogch
baina. 35 Herev ta nar biye biyee hairlah yum bol uugeer chini buh hun ta
naryg Minii shavi nar mon gedgiig medeh bolno gej hellee. 36 Simon
Pyetr Tuund — Ezen, Ta haashaa yavah yum be? gehed Yesus — Minii
yavah gazar uruu chi odoo Namaig dagaj chadahgui. Harin chi hojim
dagana gelee. 37 Pyetr Tuund — Ezen, bi Tanyg yaagaad odoo dagaj
chadahgui gej? Bi Tany toloo amia zoriulya gej helehed 38 Yesus —
Minii toloo chi amia zoriulna gej uu? Uneneer, uneneer Bi chamd heliye.
Tahia dongodohoos omno chi Namaig gurvan udaa uguisgeh bolno.

Iohan 14

14:1 Ta nar zurhee buu zovoo. Burhand itge, mon Nadad itge. 2 Minii
Etsegiin gert oron bair olon bii. Herev tiim bish baisan bol Bi ta nart heleh
baisan. Bi ta nart oron bair beldeheer yavna. 3 Herev Bi yavj ta nart oron
bair beldvel, dahin irj, ta naryg Oortoo avna. Bi haana baina, ta nar mon
tend baih bolno. 4 Minii yavah gazart ochih zamyg ta nar medne gej
aildav. 5 Tomas Tuund — Ezen, bid Tany haashaa yavahyg medehgui.
Bid ter zamyg yaaj medeh ve? gesend 6 Yesus — Bi bol zam, unen, ami
mon. Hen ch Nadaar damjilguigeer Etsegt hurehgui. 7 Herev ta nar
Namaig medsen bol Minii Etsegiig ch mon medeh baisan. Odoonoos ehlen
ta nar Tuuniig medej, Tuuniig harlaa gelee. 8 Filip Tuund — Ezen, bidend

Etsegee haruulaach. Ene l bidend hangalttai gev. 9 Yesus — Bi ta nartai
iim udaan hamt baihad, chi Namaig tanisangui gej uu, Filip ee? Namaig
harsan hun Etsegiig harsan. Getel "Bidend Etsegee haruulaach" gej chi
yaaj helne ve? 10 Bi Etsegiin dotor, Etseg Minii dotor baigaa gedegt chi
itgehgui baina uu? Minii ta nart helj baigaa ugsiig Bi Ooriin sanaagaar
heleegui. Harin Minii dotor orshigch Etseg Ooriinhoo ajluudyg hiij baigaa
yum. 11 Bi Etsegiin dotor, Etseg Minii dotor baigaa gedegt Nadad
itgegtun. Es bogoos uilsiin uchir itgegtun. 12 Uneneer, uneneer Bi ta nart
heliye. Nadad itgedeg hun Minii hiideg ajluudyg bas hiih bogood
edgeerees aguu ajluudyg ch hiih bolno. Yaagaad gevel Bi Etsegtee ochno.
13 Ta nar Minii nereer yuug ch guisan, Etseg Huugeeree
aldarshuulagdahyn tuld Bi tuuniig hiine. 14 Herev ta nar Minii nereer yuug
ch Nadaas guival, Bi tuuniig chini hiine. 15 Herev ta nar Namaig hairladag
bol, Minii tushaaluudyg sahi. 16 Bi Etsegeesee guihad, Ter ta nart oor
Tuslagchiig ogno. Ter ni ta nartai uurd hamt baina. 17 Ter bol uneniiSuns
mon bogood Tuuniig harahgui, medehguigeesee bolj, yertonts Tuuniig
huleej avch chadahgui. Harin ta nar Tuuniig medne. Yaagaad gevel Ter ta
nartai hamt urgelj baih bogood ta naryn dotor baina. 18 Bi ta naryg
onchruulj orhihgui. Bi ta nar uruu irne. 19 Heseg hugatsaany daraa
yertonts Namaig dahij harahgui. Harin ta nar Namaig harna. Yaagaad
gevel Bi amid baina. Ta nar ch amid baina. 20 Bi Ooriin Etseg dotor, ta
nar Minii dotor, Bi ta naryn dotor baihyg ta nar ter odor medeh bolno. 21
Minii tushaaluudyg sahidag hun Namaig hairlagch mon. Namaig hairladag
hun Minii Etsegt hairlagdana. Bi ter huniig hairlaj, Ooriigoo tuund ilchilne
gej hellee. 22 Iudas (Iskariotyn bish) Tuund — Ezen, Ta bidend Ooriigoo
ilchleh atlaa yaagaad yertontsod ilchlehgui yum be? gej asuuhad 23 Yesus
— Herev hen neg ni Namaig hairlaval, ter hun Minii ugiig sahina. Minii
Etseg tuuniig hairlana. Bid ter hun uruu ochij, tuuntei hamt Oorsdiin oron
bairaa baiguulna. 24 Namaig hairladaggui hun Minii ugiig sahidaggui. Ta
naryn sonsoj baigaa ug Miniih bish, harin Namaig ilgeesen Etsegiinh bilee.
25 Bi ta nartai hamt baihdaa ene bugdiig hellee. 26 Harin Tuslagch buyuu
Minii nereer Etsegiin mini ilgeeh Ariun Suns ta nart buh zuilsiig zaah
bogood Minii ta nart helsen bugdiig sanuulah bolno. 27 Amar amgalang Bi

ta nart uldeene. Bi Ooriin amar amgalangaa ta nart ogno. Yertontsiin
ogdgoos oor yumyg Bi ta nart ogch baina. Ta nar zurhee buu zovoo. Buu
ai. 28 "Bi yavaad, ta nar uruu irne" gej Minii helsniig ta nar sonsloo. Herev
ta nar Namaig hairlasan bol Etsegtee ochij baigaad mini bayarlah baisan.
Yaagaad gevel Etseg Nadaas iluu aguu yum. 29 Ene ni tohioldoh uyed ta
naryg itguulehiin tuld uuniig tohioldohoos omno ta nart Bi odoo hellee. 30
Bi ta nartai olon yum dahij yarihgui. Uchir ni yertontsiin zahiragch irj
baina. Tuunii yuu ni ch Minii dotor baihgui. 31 Harin Bi Etsegee hairlaj,
Etsegiin Nadad tushaasan yosoor hiidgee yertontsod meduulne.
Bosotsgoo. Endees yavtsgaaya.

Iohan 15

15:1 Bi bol usan uzmiin jinhene mod, Etseg mini usan uzem tarialagch
bilee. 2 Minii dotor baigch jims urguuldaggui mochir buriig Ter avch
hayana. Jims urguuldag mochir buriig ih jimstei bolgohyn tuld Ter tairch
archildag. 3 Minii helsen ugnees bolj ta nar hediinee tsever boljee. 4 Minii
dotor baigtun. Bi ch ta naryn dotor baina. Usan uzmiin modond
holbogdohgui yum bol mochir ooroosoo jims urguulj chadahguin adil
herev ta nar Minii dotor baihgui bol tiim baih bolno. 5 Bi bol usan uzmiin
mod, ta nar bol mochruud. Hun Minii dotor baij, Bi mon tuunii dotor
baival, ter hun ih jims urguulna. Uchir ni Nadaas salangid baival ta nar yuu
ch hiij chadahgui. 6 Herev hen neg ni Minii dotor baihgui bol mochir met
hayagdaj, huvhairna. Humuus tedgeer mochruudiig tuuj, gald hayahad
shatna. 7 Herev ta nar Minii dotor, Minii ugs ta naryn dotor baival ta nar
yuu hussenee gui. Tegvel ta naryn toloo biyeleh bolno. 8 Ta naryn ih jims
urguulsnaar Etseg mini aldarshuulagdana. Iinhuu ta nar Minii shavi nar
baih bolno. 9 Etseg Namaig yaaj hairlasan shig Bi bas ta naryg hairlasan.
Minii hair dotor baigtun. 10 Bi Etsegiinhee tushaalyg sahij, Tuunii hair
dotor baidgiin adil, ta nar Minii tushaalyg sahival Minii hair dotor baih
bolno. 11 Minii bayar bayasgalan ta nar dotor baij, ta naryn bayar
bayasgalan ni duuren bolohyn tuld ene buhniig Bi ta nart helev. 12 Bi ta
naryg yaaj hairlasan shig ta nar biye biyee hairlagtun. Ene bol Minii

tushaal. 13 Nohdiinhoo toloo amia zoriulahaas oor aguu hair baihgui. 14
Herev ta nar Minii tushaasnyg hiivel, ta nar Minii nohod mon. 15 Bi ta
naryg booluud hemeen dahij duudahgui. Uchir ni ezniihee yuu hiij baigaag
bool meddeggui yum. Harin Bi ta naryg and nohod hemeen duudav. Uchir
ni Bi Etsegeesee sonsson buhnee ta nart meduulsen bilee. 16 Ta nar
Namaig songoogui, harin Bi ta naryg songoson. Ta naryg yavj, jims
urguulj, ta naryn ur jims uurd baigaasai gesendee Bi ta naryg tomilson.
Ingesneer Minii nereer ta nar Etsegees yuug ch guisanTer ta nart ogoh
yum. 17 Bi ta nart uuniig tushaaya. Ta nar biye biyee hairlagtun. 18 Herev
yertonts ta naryg uzen yadval, ta naraas omno Namaig uzen yadsanyg ni
medegtun. 19 Herev ta nar yertontsiinh baisan bol, yertonts ooriinhniigoo
hairlahsan. Harin ta nar yertontsiinh bish, gagtshuu Bi ta naryg yertontsoos
songoson yum. Tiimees yertonts ta naryg uzen yaddag. 20 "Bool ezneesee
iluu aguu bish" gej Bi ta nart helsniig sanagtun. Herev ted Namaig
havchsan bol, ta naryg bas havchih bolno. Herev ted Minii ugiig sahisan
bol, ta narynhyg bas sahih bolno. 21 Harin ted Minii nerees bolj ta nart ene
bugdiig hiih bolno. Uchir ni ted Namaig ilgeesen Negeniig medehgui yum.
22 Herev Bi irj, tedend heleeguisen bol, ted gem buruugui baih baisan.
Harin odoo ted oorsdiin nugeld shaltag baihgui bolloo. 23 Namaig uzen
yaddag hun Minii Etsegiig ch mon uzen yaddag. 24 Herev Bi oor henii ch
hiigeegui ajluudyg tednii dund hiigeeguisen bol, ted gem buruugui baih
baisan. Harin odoo ted Namaig bolon Etsegiig mini uzeed, hoyoulang mini
uzen yadaj baina. 25 Harin "Ted shaltgaanguigeer Namaig uzen yadsan"
gej tednii Huulid bichigdsen ug biyelegdehiin tuld ted uuniig uildsen. 26 Bi
Etsegeesee ta nar uruu Tuslagchiig ilgeene. Ter bol Etsegees garah unenii
Suns mon. Ter irehdee Minii tuhai gerchilne. 27 Ta nar ehneesee Nadtai
hamt baisan tul bas gerchilne.

Iohan 16

16:1 Ta naryg budrehees hamgaalahyn tuld edgeer zuilsiig Bi ta nart
hellee. 2 Ted ta naryg sinagogaas hoono. Harin ta naryg alah hun bur
ooriigoo Burhand uilchilj baina gej bodoh tsag irj baina. 3 Ted Etsegiig

bolon Namaig medeegui uchraas tiim yum hiih bolno. 4 Tednii tsag ireh
uyed ta nart tednii tuhai yarisnyg sanuulahyn tuld Bi edgeeriig helsen yum.
Bi ta nartai hamt baisan uchir uuniig ta nart ehleed heleegui. 5 Harin odoo
Bi Namaig Ilgeegch uruu yavj baina. Getel ta naryn neg ni ch Nadaas "Ta
haashaa yavj baina?" gej asuuhgui baina. 6 Harin Bi edgeeriig ta nart
helsen uchraas ta naryn zurh setgel ui gashuugaar duurev. 7 Harin Bi ta
nart uneniig helj baina. Minii yavah ni ta nart heregtei. Herev Bi yavahgui
bol Tuslagch ta nar uruu irehgui. Harin Bi yavbal Ooroo Tuuniig ta nar
uruu ilgeene. 8 Ter irehdee nugel, zovt baidal hiigeed shuultiin talaar
yertontsiig zemlene. 9 Nugliin huvid, uchir ni ted Nadad itgedeggui. 10
Zovt baidlyn huvid, uchir ni Bi Etsegtee ochno. Ta nar Namaig dahij
harahgui. nShuultiin huvid, uchir ni ene yertontsiin zahiragch shuugdsen
yum. 12 Ta nart heleh zuil Nadad olon bii ch ta nar odoo tedgeeriig
daahgui. 13 Harin unenii Suns boloh Ter irehdee ta naryg buh unen uruu
udirdana. Uchir ni Ter Ooriin sanaagaar bish harin aliv sonsson yumaa
yarina. Ireh zuiliig Ter ta nart meduulne. 14 Ter Namaig aldarshuulna.
Yaagaad gevel Ter Miniihiig avch, tuuniigee ta nart meduulne. 15 Etsegt
baigaa buh yums Miniih. Tiimees "Ter Miniihiig avch, tuuniigee ta nart
meduulne" gej Bi helsen bilee. 16 Tun udahgui ta nar Namaig tsaashid
harahgui. Mon dahin tun udahgui ta nar Namaig harna gej aildlaa. 17
Tegtel shavi naryn zarim ni biye biyesdee — "Tun udahgui ta nar Namaig
harahgui. Mon dahin tun udahgui ta nar Namaig harna", "Uchir ni Bi
Etsegtee ochno" gej Ter bidend yuu helne ve? hemeen yariv. 18 Tegeed
ted — "Tun udahgui" gesen ni yuu yum bol? Tuunii yuu yariad baigaag bid
medehgui yum gelee. 19 Ted yum asuuhyg huseed baigaag Yesus medeed
— "Tun udahgui ta nar Namaig harahgui. Mon dahin tun udahgui ta nar
Namaig harna" gesnii talaar ta nar hamtdaa tungaan bodno uu? 20
Uneneer, uneneer Bi ta nart heliye. Ta nar uilna, gashuudna. Harin yertonts
bayarlah bolno. Ta nar ui gashuu bolno. Gevch ui gashuu chini bayar
bayasgalangaar soligdoh bolno. 21 Emegtei hun torohdoo zovdog.
Yaagaad gevel tsag ni irsen yum. Harin huuhdee toruulehdee, yertontsod
negen hun mendelsend bayarlan dahij zovlongoo sanadaggui. 22 Tiimees
odoo ta nar ui gashuu bolovch Bi ta nartai dahin uulzana. Ta naryn zurh

bayarlana. Ta naryn bayar bayasgalanghen ch ta naraas bulaahgui. **23** Ter
odor ta nar Nadaas yuuny ch tuhai asuuhgui. Uneneer, uneneer Bi ta nart
heliye. Herev ta nar Minii nereer Etsegees mini yuu ch guival Ter tuuniig
chini ogno. **24** Odoo boltol ta nar Minii nereer yuu ch guigaagui. Guigtun.
Ta naryn bayar bayasgalan duuren bolgogdohyn tuld ta nar huleen avna. **25**
Ene buhniig Bi ta nart zuirleleer yarisan. Gevch dahin zuirleleer yarihaa
bolih tsag irj baina. Harin Etsegiinhee tuhai ta nart shuud helne. **26** Ter
odor ta nar Minii nereer guih bolno. Bi ta naryn omnoos Etsegeesee guina
gej baigaa yum bish. **27** Uchir ni Etseg Ooroo ta naryg hairladag. Yaagaad
gevel ta nar Namaig hairlasan bogood Burhanaas irsen gedegt itgesen
bilee. **28** Bi Etsegeesee yertontsod irsen. Bi dahin yertontsiig orhij, Etseg
uruugaa yavna hemeen aildlaa. **29** Tuunii shavi nar — Odoo Ta zuirlel
ashiglalgui shuud yarij baina. **30** Ta buh yumyg medej, hen ch Tanyg
shalgaah shaardlagagui yum gedgiig bid odoo medlee. Uugeer chini bid
Tanyg Burhanaas irsen gedegt itgej baina gev. **31** Yesus tedend — Ta nar
odoo itgej baina uu? **32** Uzegtun, ta nar tartsgaaj, hun bur oor oorsdiin gert
harij Namaig gantsaarang mini orhih tsag irj baina. Ene tsag ali hediinee
irjee. Gesen hedii ch Bi gantsaaraa bish. Uchir ni Etseg Nadtai hamt
baidag. **33** Minii dotor ta naryg amar amgalan baig gej Bita nart edgeer
zuilsiig hellee. Yertontsod ta nar zovlontoi baina. Gevch zorigtoi baigtun.
Bi yertontsiig yalsan gej aildlaa.

Iohan 17

17:1 Ingej heleed, Yesus tenger ood melmii orgon — Aav aa, tsag ni irlee.
Tanyg Huu chini aldarshuulahyn tuld Huugee aldarshuulaach. **2** Tany
Nadad ogson buh hund Huu chini monh amiig ogohiin tuld buh mahan
biyeiig zahirah erhiig Ta Nadad ogson bilee. **3** Tsoryn gants unen Burhan
Tanyg bolon Tany ilgeesen Yesus Hristiig medeh ni monhiin ami mon. **4**
Hii gej Nadad ogson ajlyg tani guitsetgen Bi Tanyg gazar deer
aldarshuulav. **5** Odoo, Aav aa, yertontsiig buteehees omno Tantai hamt
Nadad baisan sur javhlangaar Ta Namaig Ooriinhoo hamt aldarshuulaach.
6 Yertontsoos Tany Nadad ogson humuust Bi Tany neriig ilerhiilsen. Ted

Tanyh baisan bogood Ta tedniig Nadad ogson. Ted Tany ugiig sahisan
yum. 7 Tany Nadad ogson aliv buhen ni Tanaas irsen gedgiig odoo ted
medev. 8 Uchir ni Tany Nadad ogson utsiig Bi tedend ogson. Tedgeeriig
ted huleen avch, Namaig Tanaas garch irsniig uneheer oilgood, Tany
Namaig ilgeesen gedegt itgesen yum. 9 Tednii toloo Bi guij baina. Bi
yertontsiin toloo bus, harin Tany Nadad ogson humuusiin toloo guij baina.
Uchir ni ted Tanyh bilee. 10 Minii buh yum Tanyh, Tanyh bas Miniih.
Tednii dotor Bi aldarshuulagdlaa. ntsaashid Bi yertontsod baihgui, harin
tedyertontsod baina. Bi Tan uruu ochno. Ariun Aav aa, Bidnii adil tedniig
neg bailgahyn tuld Nadad ogson Ooriinhoo nereer Ta tedniig
hamgaalaach. 12 Bi tedentei hamt baihdaa tedniig Nadad ogson Tany
nereer hamgaalj baisan. Bi tedniig hargalzsan bogood mohliin huugees oor
tednii neg ni ch mohsongui. Ene ni Sudar biyelegdehiin tuld bolson aj. 13
Harin odoo Bi Tan uruu ochno. Tednii dotor Minii bayar bayasgalan
duuren baihyn tudd ene buhniig Bi yertontsod baihdaa yarij baina. 14 Bi
Tany ugiig tedend ogson. Bi yertontsiinh bish adil ted bas yertontsiinh bish
tul yertonts tedniig uzen yadsan yum. 15 Bi Tanaas tedniig yertontsoos
avaach gej guihgui, harin tedniig muugaas hamgaalaach gej guij baina. 16
Bi yertontsiinh bish adil ted bas yertontsiinh bish. 17 Unen dotor tedniig
ariusgaach. Tany ug bol unen mon. 18 Ta Namaig yertonts uruu ilgeesnii
adil Bi tedniig mon yertonts uruu ilgeev. 19 Ted bas oorsdoo unen dotor
ariusgagdahyn tuld Bi Ooriigoo tednii toloo ariusgana. 20 Bi zovhon tednii
toloo bus, tednii ugeer damjuulan Nadad itgeh humuusiin toloo mon guij
baina. 21 Ene ni Etseg Ta Minii dotor, Bi Tany dotor baigaatai adil, ted
butdeeree neg baihyn tuld bogood mon ted Bidnii dotor baij, Tany Namaig
ilgeesen gedegt yertontsiig shtuulehiin tudd bilee. 22 Bid neg baidgiin adil
tedniig neg bailgahyn tuld Tany Nadad ogson surjavhlang Bi tedend ogson
bilee. 23 Bi tednii dotor, Ta Minii dotor baidag. Ingesneer ted togs negden,
Tany Namaig ilgeesniig bolon Namaig hairlasny adil tedniig hairlasnyg
yertonts medeh bolno. 24 Aav aa, Tany Nadad ogson humuus bas Minii
baih gazart Nadtai hamt baij, Minii sur javhlang uzeesei gej Bi husej baina.
Ter sur javhlang Ta Nadad ogson bilee. Uchir ni yertontsiin suurias omno
Ta Namaig hairlasan. 25 Zovt Aav aa, yertonts Tanyg medeegui bolovch,

Bi Tanyg medsen. Mon Tany Namaig ilgeesniig ted medsen bilee. 26 Bi
Tany neriig tedend meduulsen bogood meduuleh bolno. Ingesneer Tany
Namaig hairlasan ter hair tednii dotor baij, Bi ch gesen tednii dotor baih
yum gelee.

Iohan 18

18:1 Edgeer ugsiig aildaad Yesus shavi narynhaa hamt Kidrony guug
gatlan garch tend baidag tsetserlegt ochin, tiishee orov. 2 Yesusiig barij
ogson Iudas ch mon ene gazryg meddeg baijee. Uchir ni Yesus tend shavi
nartaigaa olontaa tsugladag baiv. 3 Tegtel Iudas tsergiin bag, ahlah tahilch
nar bolon farisaichuudaas haruuluudyg ni daguulj irev. Ted denluu,
bambar, zevseg barin hurch irlee. 4 Yesus Oort ni tulgarah ene bugdiig
medej baisan bogood uragsh garch tednees — Ta nar heniig erne ve? gej
asuuv. 5 Ted Tuund — Nazaryn Yesusiig gej hariulahad Yesus — Bi
baina gev. Tuuniig barij ogson Iudas ch mon tedentei hamt zogsoj bailaa. 6
Tegeed Yesusiig "Bi baina" gej helehed humuus uharch gazar unatsgaav.
7 Yesus dahin — Ta nar heniig erne ve? gej asuusand ted — Nazaryn
Yesusiig gelee. 8 Yesus — "Bi baina" gej Bi ta nart helsen. Herev ta nar
Namaig erj baigaa yum bol ene humuusiig yavuul gesen ni 9 "Tany Nadad
ogson humuusees negiig ni ch Bi aldaagui" gej Tuunii aildsan ug
biyelegdehiin tuld yum. 10 Simon Pyetr ildee sugalj, terguun tahilchiin
boolyn baruun chihiig tas tsavchiv. Ter boolyn neriig Malh gedeg ajee. 11
Tegtel Yesus Pyetrt — Ildee huind ni hii. Etsegiin Nadad ogson ayaganaas
Bi uuhgui baih gej uu? gev. 12 Ingeed bag tsereg, myangatyn darga bolon
iudyeichuudiin haruuluud Yesusiig barij huleed, 13 ehleed Tuuniig Annas
uruu avch irev. Uchir ni Annas bol ter jiliin terguun tahilch Kaiafyn hadam
etseg baisan yum. 14 Kaiaf bol ard tumnii toloo neg hun uheh ni deer gej
iudyeichuuded zovloson ter hun bilee. 15 Simon Pyetr bas oor neg shavi ni
Yesusiig dagav. Ter shavi terguun tahilchiig tanidag tul tednii hashaand
Yesusiin hamt orov. 16 Harin Pyetr haalgany gadaa uldev. Tegtel terguun
tahilchiin tanil nogoo shavi garch ireed, uudnii sahiultai yariltsaad,
Pyetriigdotogsh oruulav. 17 Uudiig sahij baisan shivegchin Pyetrt — Chi

ene hunii shavi naryn neg ni bish bil uu? gehed ter — Bi bish ee gev. 18
Huiten baisan tul booluud, haruuluud modny nuurs tulj dulaatsan zogsoj
bailaa. Pyetr ch mon tednii hamt tend zogsood dulaatsaj baiv. 19 Terguun
tahilch Yesusees shavi narynh ni tuhai, mon surgaalynh ni tuhai asuuj
shalgaav. 20 Yesus — Bi yertontsod il yarisan. Bi urgelj buh
iudyeichuudiin tsugladag sinagogt bolon sumd surgaal zaaj baisan. Bi
nuutsaar yuu ch yariagui. 21 Ta yaagaad Nadaas asuuna ve? Minii yuu
yarisnyg sonsson humuusees asuu. Haragtun, ted Minii yuu yarisnyg
medne gej 22 aildtal derged ni zogsoj baisan haruul Yesusiig algadaj —
Chi terguun tahilchid ingej hariuldag yum uu? gelee. 23 Yesus Tuund —
Herev Bi buruu yarisan bol buruug ni gerchil. Herev zov yarisan bol, chi
yuund Namaig tsohino ve? gev. 24 Tegeed Annas Yesusiig huleeteigeer ni
terguun tahilch Kaiaf uruu ilgeev. 25 Simon Pyetr dulaatsaad zogsoj baital
humuus tuund — Chi chini Tuunii shavi naryn neg ni bish bil uu? gesend
ter uuniig uguisgen — Bi bish ee gev. 26 Terguun tahilchiin booluudyn
neg, Pyetrt chihee tsavchuulsan hunii hamaatan — Chamaig Tuuntei hamt
tsetserlegt baihyg chini bi haraagui bil uu? gej hellee. 27 Uuniig Pyetr
dahin uguisgesen ter daruid tahia dongodov. 28 Ted Yesusiig Kaiafynhaas
amban zahiragchiin ordond avaachiv. Tegehed ert bailaa. Harin ted biyee
buzarlahgui baij Deeguur Ongoroh bayaryn zoogiig idehiin tudd ordond
orsongui. 29 Tiimees Pilat gadagsh garch teden uruu ireed — Ta nar ene
Huniig yuu gej buruutgaj baigaa yum be? gehed 30 ted — Herev ene Hun
buzryg uildeeguisen bol, bid Tuuniig tand tushaahgui l baih baisan gelee.
31 Tegtel Pilat — Tuuniig ta nar av. Oorsdiinhoo huuliar Tuuniig shuugtun
gehed iudyeichuud — Hun tsaazlahyg bidend zovshoordoggui shuu dee
getsgeev. 32 Yamar uhleer uhehee helj baisan Yesusiin ug biyelegdehiin
tuld tiin heljee. 33 Pilat dahin ordondoo orj, Yesusiig duudaad — Ta
iudyeichuudiin Haan mon uu? gehed 34 Yesus — Ta uuniig ooriin
sanaagaar yarij baina uu? Esvel oor humuus Minii tuhai tand helev uu?
gejee. 35 Pilat — Bi iudyei hun bish biz dee? Tanai undesten hiigeed ahlah
tahilch nar l Tanyg nadad tushaasan yum. Ta yuu uildchihsen yum be? gej
asuuv. 36 Yesus — Minii haanchlal bol ene yertontsiinh bish ee. Herev
Minii haanchlal ene yertontsiinh baisan bol Namaig iudyeichuudiin

gartogohguin tuld Minii zarts nar temtseh baisan. Harin odoo Minii
haanchlal endhiinh bish gelee. **37** Pilat Tuund — Tegehleer Ta Haan baih
ni ee? gehed Yesus — Namaig Haan gej ta helj baina. Uchir ni Bi unenii
tuhai gerchleheer torson bogood uunii tuld l yertontsod irsen. Unenii hun
bur Minii duut sonsono gej aildlaa. **38** Pilat Tuunees — Unen gej yuu ve?
gev. Uuniig heleed Ter iudyeichuud uruu dahin ochij — Bi Tuunees yamar
ch gem buruug olsongui. **39** Deeguur Ongoroh bayaraar ta naryn toloo
zahiragch neg huniig sullah yostoi gesen zanshil ta nart bii. Tegvel bi
iudyeichuudiin Haanyg sullahyg ta nar husej baina uu? gehed **40** ted dahin
— Ene huniig bish, harin Barabyg gej hashhiraldlaa. Barab bol
deeremchin ajee.

Iohan 19

19:1 Tegeed Pilat Yesusiig avaachij tashuurduulav. **2** Tserguud uurgeneer
titem suljeed, Tuunii tolgoi deer tavij, nil yagaan nomrog nomruulev. **3** Ted
Tuun deer irj — Iudyeichuudiin haanyg mendchiliye geed nuuriig ni
algadav. **4** Pilat dahin garch ireed humuust — Haragtun, bi Tuunees yamar
ch gem buruu olooguig ta nart meduulehiin tuld Tuuniig naash ni avchirlaa
gev. **5** Yesus uurgenen titem, nil yagaan nomrogtei garch irev. Pilat tedend
— Ene Huniig haragtun gelee. **6** Tegtel ahlah tahilch nar, haruuluud
Tuuniig haraad — Tsovdol, tsovdol hemeen hashhiraldlaa. Pilat tedend —
Oorsdoo Tuuniig av. Ta nar tsovdol. Minii huvid Tuunees yamar ch buruu
olsongui gev. **7** Iudyeichuud tuund handan — Bidend huuli bii. Ug huuliin
daguu bol Ter uheh yostoi. Yaagaad gevel Ter Ooriigoo Burhany Huu
bolgoson yum getsgeej bailaa. **8** Pilat uuniig sonsood ulam ih aij, **9** dahin
ordondoo orj Yesusees — Ta haanaas irsen yum be? gej asuusand Yesus
tuund yuu ch hariulsangui. **10** Tiimd Pilat Tuund — Ta nadad helehgui
yum uu? Tanyg sullah ba zagalmaid tsovdloh erh medel nadad baigaag Ta
medehgui baina gej uu? gelee. **11** Yesus tuund — Tand deerees erh medel
ogogdoogui l bol, Minii esreg baih yamar ch erh medel baimaarguisen.
Tiimees Namaig tand tushaasan hun ni iluu nugeltei yum gej aildav. **12**
Uunii ulmaas Pilat Tuuniig sullahyg oroldjee. Harin iudyeichuud — Herev

ta ene Huniig sullaval, Tsyezariin and nohor bish. Ooriigoo haan
hemeegch hun bolgon Tsyezariin daisan mon gej hashhiraldaj baiv. 13
Tedgeer ugsiig Pilat sonsood Yesusiig gargaj, Shigtgemel chuluun inder
buyuu yevryeigeer Gabbata gedeg gazart shuugchiin suudald suuv. 14
Deeguur Ongoroh bayaryn beltgel odor bailaa. Zurgadugaar tsagiin
orchim Pilat iudyeichuuded — Haragtun. Ta naryn Haan! gej hellee. 15
Tegtel ted — Tuuniig tonilgo, tonilgo. Tuuniig tsovdol hemeen
hashhiraldsand Pilat tedend — Tanai Haanyg bi tsovdloh uu? gehed ahlah
tahilch nar — Tsyezarias oor haan bidend baihgui gev. 16 Ingeed Pilat
Tuuniig tsovdluulahaar tedend tushaalaa. 17 Iimees ted Yesusiig avaad
yavlaa. Yesus zagalmaigaa uurseer yevryeigeer Golgota buyuu Gavlyn
Gazar hemeeh gazar uruu yavav. 18 Tend Tuuniig oor hoyor hunii hamt
humuus tsovdoljee. Yesusiig dund ni, hoyor tald ni tedniig tsovdlov. 19
Pilat mon paizan deer «Iudyeichuudiin Haan, Nazaryn Yesus» gej bicheed,
Yesusiin zagalmai deer taviuljee. 20 Yesusiig tsovdolson gazar hotoos
holgui baisan bogood paizan deer yevryei, latin, gryek heleer bichsen tul
olon iudyeichuud uuniig unshjee. 21 Iudyeichuudiin ahlah tahilch nar
Pilatad — "Iudyeichuudiin Haan" gej buu bich. Harin Ter "Bi bol
iudyeichuudiin Haan" hemeen helsen gev. 22 Pilat — Bichsen zuilee bi
bichsen yum gelee. 23 Tserguud Yesusiig tsovdlood, gaduur huvtssyg ni
avch dorvon heseg bolgoj huvi huvia hurtjee. Deerees ni bituu nehsen
yamar ch oyodolgui dotuur huvtsas bas bailaa. 24 Ted hoorondoo —
Uuniig urahgui. Harin heniih bolohyg shiidehiin tuld uunii toloo
shodotsgooyo gev. Ene ni «Ted gaduur huvtssyg mini huvaan avch, Minii
huvtsasny toloo shodoh bolno» gesen Sudar biyelegdehiin tuld ajee. 25
Tiimees tserguud ene buhniig uildsen yum. Harin Yesusiin zagalmain
derged Yesusiin eh, mon nagats egch ni bolon Klopyn ehner Maria bas
Magdalyn Maria nar zogsoj baisan yum. 26 Yesus ehiigee bolon hairtai
baisan shavia oir zogsohyg haraad, ehdee — Emegtei, ene bol tany huu
geed, 27 onooh shavidaa — Ene bol chinii eh gej aildav. Ter tsagaas hoish
ter shavi ni Yesusiin ehiig gertee avaachiv. 28 Uunii daraa Yesus buh yum
edugee biyelegdseniig medeed Sudar biyelegdehiin tuld — Bi tsangaj
baina gelee. 29 Duuren tsagaan tsuutai sav tend baijee. Ted tsuu

shingeesen dalain hovong hissopyn mochirt torgooj Yesusiin amand
hurgev. 30 Yesus tsuug amsaj — Ene ni togsloo geed, terguunee
gudailgan sunsee daatgav. 31 Ter odor ni beltgeliin odor baiv. Amraltyn
odor tsogtssuudyg zagalmai deer bailgah yosgui tul (mon ter Amraltyn
odor ni ontsgoi odor baisan uchraas) iudyeichuud, tednii holiig hutalj,
tedniig zailuulahyg Pilataas guijee. 32 Tserguud irj, Yesustei hamt
tsovdlogdson ehnii hunii bolon nogoo huniih ni holiig hugalav. 33 Harin
Yesus uruu ireed Tuuniihediinee uhsen baihyg ted uzeed, holiig ni
hugalsangui. 34 Tserguudiin neg ni Tuuniig hajuu uruu ni jadlahad tsus, us
goojloo. 35 Harsan hun ni uuniig gerchlev. Tuunii gerchlel ni unen bogood
ta naryg ch mon itguulehiin tuld unen yaridag gedgee ter medne. 36
Sudryn "Tuunii neg ch yas hugalagdahgui" gesen ni biyelegdehiin tuld
edgeer ni boljee. 37 "Ted jadalsan Hun uruutaa harah bolno" gej mon oor
Sudart heldeg. 38 Ene buhnii daraa Yesusiin tsogtssyg avahyn tuld
Arimatyn Iosyef Pilataas guisand ter zovshoorchee. Iosyef iudyeichuudees
emeej, nuutsaar Yesusiin shavi baisan yum. Tegeed ter ochij, tsogtssyg ni
avchee. 39 Mon Nikodyem mirr, aloyeny zuun litra holitsyg avch irev. Ter
anh shonoor Yesus uruu irj baisan yum. 40 Ted Yesusiin tsogtssyg avch,
iudyeichuudiin orshuulgyn zanshil yosoor anhiluun unertentei maalingan
daavuugaar oroov. 41 Tuuniig tsovdolson gazart tsetserleg baisan bogood
tend heniig ch taviagui shine hadan bulsh bailaa. 42 Tegehed
iudyeichuudiin huvid beltgeliin odor ni baisan bogood ter hadan bulsh
oiroltsoo baisan tul ted Yesusiig tend tavijee.

Iohan 20

20:1 Doloo honogiin ehnii odor ert haranhui baihad Magdalyn Maria
hadan bulsh uruu ochij, bulshny amnaas hadyg zailuulsan baihyg harav. 2
Tegeed Maria Simon Pyetr bolon Yesusiin hairtai baisan nogoo shavi uruu
ni guin irj — Ted Ezeniig bulshnaas avchihjee. Tuuniig ted haana tavisnyg
bid medehgui gej helev. 3 Tiimees Pyetr nogoo shaviin hamt bulsh uruu
guiv. 4 Ted hoyoul hamtdaa guisen bolovch nogoodoh ni Pyetrees hurdan
guij, bulshind turuulen ireed 5 tongoin haraad, daavuu baihyg l uzsen

bolovch dotogsh orsongui. 6 Araas ni Simon Pyetr ch guin irev. Ter bulsh
uruu orj, maalingan daavuu bolon 7 tolgoig ni orooson daavuug l harav.
Daavuunuud baisan bairandaa evheetei baijee. 8 Turuulen irsen nogoo
shavi bulshind orj iren, haraad itgev. 9 Uchir ni Ter uhegsdees amilah
yostoi gesen Sudryg ted oilgoogui l bailaa. 10 Ingeed shavi nar ni
oorsdiinhon uruugaa butsav. 11 Harin Maria bulshny gadaa zogsood uilj
bailaa. Ter uilsan chigeeree bulsh uruu tongoin harahad, 12 tsagaan
huvtsastai hoyor tenger elch Yesusiin tsogtssyg tavisan gazart neg ni
tolgoin tend, nogoo ni holon tald ni suuj baiv. 13 Ted tuund — Emegtei,
chi yuund uilna ve? gesend ter — Ted Ezeniig mini avchihsan baina. Ted
Tuuniig haana tavisnyg bi medehgui gev. 14 Ter ingej heleed ergehdee
Yesusiin zogsoj baihyg harsan bolovch ter ni Yesus baisnyg tanisangui. 15
Yesustuund — Emegtei, chi yuund uilna ve? Chi heniig haina ve? gej
asuuv. Tuuniig tsetserlegch baina gej bodood ter Tuund — Ezenten, herev
ta Tuuniig avsan bol haana tavisnaa nadad helne uu? Bi Tuuniig avah gesen
yum gev. 16 Getel Yesus — Maria gelee. Maria ergenguutee Tuund
yevryeigeer — Rabuni! (Bagsh gesen utgatai) gejee. 17 Yesus — Bi
deeshee Etsegtee haraahan ochoogui baigaa tul Nadad gar buu hur. Harin
Minii ah duu nar uruu ochij, tedend "Bi Minii Etseg ba ta naryn Etsegt,
Minii Burhan ba ta naryn Burhand ochno" gedgiig hel gelee. 18 Magdalyn
Maria irj, shavi nart — Bi Ezeniig harlaa geed Yesusiin oort ni aildsanyg
tedend helev. 19 Doloo honogiin ehnii odor buyuu ter odriin udesh, shavi
nar ni iudyeichuudees aisnaas haalgaa tugjsen baiv. Getel Yesus ireed
tednii dund zogsoj, tedend — Amar amgalan ta nartai hamt baih boltutai
gev. 20 Uuniig aildaad, Ter tedend gar, hajuugaa uzuulev. Shavi nar ni
Ezeniig haraad ihed bayarlav. 21 Yesus dahij tedend — Amar amgalan ta
nartai hamt baih boltugai. Etseg Namaig ilgeesnii adil Bi bas ta naryg
ilgeene gev. 22 Uuniig aildaad, Ter teden uruu uleen — Ariun Sunsiig
huleen avagtun. 23 Ta nar henii nugliig uuchilna, ted uuchlagdana. Ta nar
henii nutliig ul uuchilna, ted ul uuchlagdah bolno gej aildav. 24 Harin
arvan hoyoryn neg boloh iher gegddeg Tomas Yesusiigireh uyed tedentei
hamt baigaagui ajee. 25 Busad shavi nar ni tuund — Bid Ezeniig harsan
gej yariv. Harin ter — Tuunii gar dahi hadaasny sorviig uzej, hadaasny

ormond ni huruugaa hiin, Tuunii hajuu uruu ni garaa hiij uzehees naash bi
itgehgui gej tedend heljee. 26 Naiman odriin daraa shavi nar gert dahin
tsuglahad Tomas tedentei hamt baiv. Haalga ni tugjeetei baisan bolovch
Yesus ireed tednii dund zogsoj — Amar amgalan ta nartai hamt baih
boltugai gev. 27 Tegeed Ter Tomast — Huruugaa naash ni hurge, Minii
garyg uz. Garaa naash ni hurge, Minii hajuu uruu hii. Itgelgui bus, harin
itgeltei bai gehed 28 Tomas Tuund — Ezen mini, Burhan mini gev. 29
Yesus tuund — Chi Namaig harsan uchraas itgev uu? Haraagui atlaa
itgesen humuus ni yerooltei yee! gejee. 30 Mon ene nomd bicheegui oor
olon temdgiig Yesus Ooriin shavi naryn omno uzuulsen yum. 31 Harin
edgeer ni Yesus bol Hrist, Burhany Huu mon gedegt ta naryg itguulehiin
tuld bichigdsen bogood ingesneer itgeleer damjuulan ta nar Tuunii nereer
amitai boloh yum.

Iohan 21

21:1 Tuunees hoish Yesus Tibyer tengisiin haviar Ooriigoo shavi nartaa
dahin haruuljee. Ter Ooriigoo ingej haruulav. 2 Simon Pyetr, iher gegddeg
Tomas, Galilyn Kanagiin Natanayel, Zyebyedyeyen hovguud bas Tuunii
shavi naraas hoyor oor hun tsuttaa baiv. 3 Simon Pyetr tedend — Bi zagas
barihaar yavlaa gehed ted — Bid ch bas chamtai hamt yavya geed
zavindaa suuv. Ter shono ted yuu ch barisangui. 4 Uur tsaih uyed Yesus
ereg deer zogsoj bailaa. Gevch shavi nar ni Tuuniig tanisangui. 5 Yesus
tedend — Huuhduud ee, ta nart yamar ch zagas alga uu? gehed ted —
Alga gelee. 6 Yesus tedend — Zavinyhaa baruun tald toroo haya. Tegvel
ta nar olz olno gev. Ted toroo tiish ni hayasand, mash ih zagas torond ni
orson tul ted toroo ch tataj chadahaargui boljee. 7 Tegtel Yesusiin hairtai
baisan shavi Pyetrt — Ene chini Ezen mon baina gelee. Simon Pyetr "Ene
chini Ezen mon baina" gehiig sonsmogts zagaschlahyn tuld tailsan baisan
gaduur huvtssaa omsoj, tengis uruu usren orov. 8 Harin busad shavi nar ni
jijig zavindaa duuren zagastai toroo chirseer irlee. Uchir ni ted ergees
holgui bolovch hoyor zuu orchim tohoi zaitai baijee. 9 Ted ereg deer
garaad, modny nuursnii gal deer ni baih zagas bolon talhyg harav. 10

Yesus tedend — Sayayn barisan zagasnaasaa hediig avaad ir gelee. 11
Simon Pyetr ochij, zuun tavin gurvan tom zagasaar duuren toroo ereg deer
tataj gargav. Tiim ih zagas baisan bolovch tor ni uragdaagui bailaa. 12
Yesus tedend — Naash ir. Ogloonii hooloo idetsgee gehed tuuniig Ezen
mon gedgiig medej baisan shavi naraas ni hen ni ch — Ta hen be? gej
asuuj zurhelsengui. 13 Yesus irj, talh avch tedend ogov. Bas zagas ogov.
14 Ene bol Yesus uhegsdees amiluulagdsanyhaa daraa shavi nartaa
Ooriigoo haruulsny gurav dahi ni baisan yum. 15 Tedniig ogloonii hooloo
idej duusahad Yesus Simon Pyetrt — Iohany huu Simon oo, chi Namaig
tednees iluu hairladag uu? gej asuuhad ter — Tiim ee, Ezen. Minii Tand
hairtaig Ta medne gej helev. Yesus tuund — Minii hurganuudyg tejee
gelee. 16 Yesus dahin hoyor dahi udaagaa tuund — Iohany huu Simon oo,
chi Namaig hairladag uu? gehed ter Tuund — Tiim ee, Ezen. Minii Tand
hairtaig Ta medne gev. Yesus tuund — Minii honidyg hariul gelee. 17
Yesus tuund gurav dahi udaagaa — Iohany huu Simon oo, chi Namaig
hairladag uu? gev. "Chi Namaig hairladag uu?" gej Yesus gurvantaa
asuusan uchir Pyetr guniglav. Ter — Ezen, Ta buh yumsyg meddeg. Minii
Tand hairtaig Ta medne gev. Yesus tuund — Minii honidyg tejee. 18
Uneneer, uneneer Bi chamd heliye. Chi zaluu baihdaa busee ooroo
busleed, ali hussen zug uruutaa yavdag baiv. Harin otlohdoo chi garaa
sungan, oor hun chamaig buselj, chinii huseegui gazart chamaig avaachih
bolno gej aildav. 19 Yesus Pyetriig yamar uhleer uhej Burhanyg
aldarshuulahyg zaan uuniig heljee. Ingej aildaad Yesus Pyetrt — Namaig
daga gelee. 20 Pyetr ergehdee, oorsdiinh ni araas Yesusiin hairtai shavi ni
dagaj yavaag harav. Ter shavi monooh oroin zoog deer Yesusiin tseejiig
nalan suuj "Ezen, Tanyg barij ogoh hun hen yum be?" gej asuuj baisan
yum. 21 Pyetr tuuniig haraad Yesust — Ezen, ene hun yaah bol? gesend
22 Yesus tuund — Herev Bi ireh hurtlee tuuniig bailgaya gej hussen ch,
ene ni chamd yamar hamaa baina? Chi Namaig daga gej aildav. 23 Tiimd
ter shavi uhehgui ni gesen ug ah duusiin dund tarav. Gevch Yesus ter
huniig uhehgui gej tuund aildaagui. Harin zovhon "Herev Bi ireh hurtlee
tuuniig bailgaya gej hussen ch, ene ni chamd yamar hamaa baina?" gesen
bilee. 24 Edgeeriig gerchilj, edgeeriig bichsen hun bol ter shavi ni mon.

Tuunii gerchlel unen gedgiig bid medne. **25** Yesusiin uildsen oor olon uils
bii. Herev tedgeeriig ni neg burchlen bichsen bol bichigdsen nomuud ni ene
yertontsod ch bagtahgui baih baisan gej bi boddog.

1:1 Tyeofil oo, bi ehniihee nomd Yesus yuu uildej, zaaj ehelsnees
avahuulan 2 Ooriin songoson elch nartaa Ariun Sunseer damjuulan
zahiramj ogood deesh orgogdon odson odor hurtelhiig bugdiig bichsen
bilee. 3 Ter zovlon edelsniihee daraa Ooriin amid gedgee doch honogiin
tursh elch nartaa margashgui olon notolgoogoor haruulj, Burhany
haanchlalyn talaarh zuilsiin tuhai aildaj baiv. 4 Tegeed elch naryg neg dor
tsugluulan Iyerusalimyg orhilguigeer Etsegiin amlasnyg, Tuunii "Ta nar
Nadaas sonssony daguu, 5 Iohan usaar baptism hurteedeg baisan bol harin
ta nar oiryn odruuded Ariun Sunseer baptism hurteh bolno" gesniig
huleehiig tedend tushaasan ajguu. 6 Tegeed tsuglagsad Tuunees — Ezen,
ene tsagt Ta Izrailid haanchlalyg sergeeh uu? gej asuusand 7 Ter tedend
— Etseg Ooriin erh medleeree togtooson ter tsag, uyeiig medeh ni ta
naryn hereg bish. 8 Harin Ariun Suns ta nar deer irehed, ta nar huchiig olj,
tegeed Iyerusalim, buh Iudyei, Samari ter baitutai ene delhiin hyazgaar
hurtel Namaig gerchleh bolno gev. 9 Ter iinhuu aildsany daraa tedniig harj
baihad ni deesh orgogdojuulend orj tedend haragdahgui bolov. 10 Tuunii
odohyg harj tenger ood golron baisan tednii hajuud tsagaan omsgoltei
hoyor hun zogsood, 11 helsen ni — Galilyn erchuud ee, yuund ta nar
tenger shirten zogsono ve? Ta naraas orgogdon tengert avaachigdsan ene
Yesus ni ta naryn Tuuniig tenger ood yavsnyg ni harsan lugaa adil tiin
butsaj irne gev. 12 Tegeed ted Iyerusalimaas holgui baih Chidun uulaas
Iyerusalim uruu butsav. Ter uul ni Iyerusalimaas Amraltyn odriin ayallyn
zaitai ajee. 13 Ted orj ireed, buudallaj baisan oroondoo orohoor deeshee
gartsgaav. Ted bol Pyetr, Iohan, Iakov, Andryei, Filip, Tomas, Bartolomai,
Matai, Alfain Iakov, Zyealotyn Simon, mon Iakovyn Iuda nar boloi. 14
Ted heseg emegteichuud, Yesusiin eh Maria bolon Tuunii duu naryn hamt
neg sanaagaar bainga oorsdiigoo zalbirald zoriulj bailaa. 15 Ene odruuded
Pyetr ah duu naryn gold bosoj (tend zuun horiod hun tsutlasan baiv), — 16
Ah duu nar aa, Yesusiig barivchilsan humuusiig gazarchlan irsen Iudagiin
tuhaid Ariun Suns Davidyn amaar uridaas helsen terhuu Sudar biyelegdeh
yostoi baiv. 17 Uchir ni ter bidenteihamt baij, bidnii albyg huvaaltsaj

bailaa. 18 (Ter hun horon uiliinhee unend avsan gazar turuulgee harj unan
hevliigee yarj gedes dotroo tsuvuuljee.19 Uuniig ni Iyerusalimd orshin
suugch buhen medsen agaad ug talbaig oorsdiinhoo heleer Hakyeldamah
buyuu Tsust Talbai hemeen nerlejee). 20 Ene ni Duulal nomd"Tuunii oron
ger ni ezguirch,Hen ch tuund ni buu orognog" geed, "Uurgiig ni oor negen
guitsetgeg" gej bichigdjee. 21 Iimees bidnii dund Ezen Yesus amidarch
baih uyeiin turshid bidnii hamt dagaldaj yavsan, 22 Iohany baptismaas
ehlen Tuuniig bidnii dundaas orgogdon deesh garsan ter odor hurtel
bidentei baisan erchuudees neg ni bidnii hamt Tuunii amilaltyn gerchlegch
boloh heregtei baina gev. 23 Ingeed ted Barsab gegdeh (Iust ch gegddeg)
Iosyef bolon Mattia hemeeh hoyor eriig uragsh gargan, 24 zalbirch —
Buh humuusiin zurhiig medegch Ezen Ta ene hoyoryn heniig songoj
baigaagaa haruulaach. 25 Ooriinhoo gazar uruu ochihyn tuld uilchlel ba
elchiin albyg orhiod odson Iudagiin uurgiig hen hashih ve? hemeegeed, 26
ted ter hoyoryn toloo shavga hayasand, shavga ni Mattia deer buuj, ter
arvan negen elch naryn hamt toologdoh boljee.

Vils 2

2:1 Pyentyekostyn odor bolohod ted tsomooroo neg gazart tsuglasan
bailaa. 2 Genet tengerees huchit hui salhi met duu chimee garan, tednii
suutsgaaj baisan bair buheldee terhuu duund avtagdjee. 3 Tegtel gal
hayalah met heluud bii bolon hun neg buriin deer togtohyg ted harlaa. 4
Iinhuu ted bugd Ariun Sunseer duurch, monooh Sunseer damjuulan
ogogdsoniig hari heleer yarij ehlev. 5 Ter tsagt tengeriin doorh undesten
burees susegt iudyeichuud Iyerusalimd amidarch baiv. 6 Enehuu duu
chimeeneer ui olon humuus tsuglarch, oorsdiinh ni torolh heleer tednii
yarihyg sonsood ihed gaihjee. 7 Gaihaj almairsan ted — Ene yarij baigaa
humuus chini galilchuud bish uu? 8 Getel bid bugdeeree oorsdiin torolh
heleeree tednii yarihyg sonsoj baih ni yuu ve? 9 Partchuud, myedyechuud,
yelamchuud, Myesopotami, Iudyei, Kappadok, Pont, Azi, 10 Frut, Pamful,
Yegipyet bolon Kuryenii haviin Liviin hesegt suugchid bolon Romoos
iregsed boloh iudyeichuud bolon shine susegtnuud, 11 kryetiinhen,

arabuud boloh bid Burhany aguu uilsiin tuhai tednii yariag oorsdiin torolh
hel deer sonsotsgooloo gev. **12** Ted bugd gaihshran, almairsaar oor
hoorondoo — Ene yuu gesen ug ve? getsgeev. — **13** Ted amtat darsand
sogtotsgooj dee gej zarim neg ni shoolov. **14** Harin Pyetr busad arvan
negiin hamt bosoj, duugaa ondorsgon, tedend tunhaglan — Iudyein
erchuud ee, Iyerusalimyn buh orshin suugchid aa! Ene ni ta nart todorhoi
baig. Minii ugend anhaarlaa handuul. **15** Ta naryn bodsonchlon edgeer
humuus sogtuu bish ee. Tegeed ch dongoj odriin guravdugaar tsag bolj
baina. **16** Ene bol esh uzuulegch Ioyeleer damjuulan **17** "Burhan aiddaj
baina. «Etssiin odruuded hun torolhtnii deer Bi Ooriin Sunsiig tsutgana.
Hovguud, ohid chini esh uzuulj, Zaluuchuud chini uzegdel uzen,
Hogshchuul chini zuud zuudleh bolno. **18** Ter odruuded Bi er, em gelgui
Ooriin booluudyn deer Sunsee tsutgah bogood ted esh uzuuleh bolno. **19**
Bi deed tengert gaihamshguudyg ogch, Dood gazart temdguudiig uzuuleh
bogood Ene ni tsus, gal, suunaglah utaa boloi. **20** Ezenii aguu tsog javhlant
odor irehees omno Nar haranhuilj, sar tsus shig ulaan bolj huvirna. **21**
Ezenii neriig duudsan buhen avragdah bolno»" gej helegdsenchlen boljee.
22 Izraili erchuud ee, edgeer ugsiig sonsotsgoo. Burhan Nazaryn Yesuseer
damjuulan ta naryndund huchit uils, gaihamshig, temdguudiig buteej, ene
huniig ta nart uzuulsen. Ta nar oorsdoo ch medne. **23** Burhany uridaas
medeh medleg bolon uridaas togtooson tolovlogoonii daguu tushaagdsan
ene Huniig ta nar burhangui humuusiin garaar zagalmaid haduulj, alsan. **24**
Getel Burhan uhliin zovlong etses bolgon Tuuniig amiluulav. Uchir ni
Tuunii huvid uhliin huchind avtagdah ni bolomjgui yum. **25** David Tuunii
tuhai"Bi Ezeniig omnoo urgelj harj baisan. Ter Minii baruun tald baidag
uchir bi chichirch dagjihgui. **26** Iimees zurh mini bayarlaj, hel mini
bayassan. Mahan biye mini naidvar dotor orshino. **27** Uchir ni Ta setgeliig
mini Uhegsdiin orond orhihgui, Ooriinhoo ariun Negeniig yalzrald
hurgehgui. **28** Ta Nadad amiin zamyg meduulj, Ooriinhoo orshihuid
Namaig bayaraar duurgene" gesen. **29** Ah duu nar aa, ovog Davidyn
tuhaid bi ta nart itgelteigeer helehed ter uhej, orshuulagdsan. Tuunii bulsh
odgoog hurtel hadgalagdsaar baina. **30** Ter esh uzuulegch baisan uchraas
oort ni Burhan andgailsanchlan tuunii udmaas negiig ni tuunii haan

shireend zalahyg medeed, 31 Hristiin amilaltyg ugtan harj, "Ter Uhegsdiin
orond orhigdsongui,Tuunii mahan biye yalzralyg ch uzsengui" gejee. 32
Ene Yesusiig Burhan amiluulsan bogood bid bugdeeree uunii gerch nar
mon. 33 Tiimees Burhany baruun gart orgomjlogdoj, Etsegees amlasan
Ariun Sunsiig avaad, Ter ta naryn uzej, sonsotsgooj baigaag tsutgasan
yum. 34 Uchir ni tengert garsan ni David bish bogood ter ooroo"Ezen
minii Ezend aildruun «Minii baruun gart zalar. 35 Ingehdee daisnyg chini
Bi Chinii holiin gishguur bolgoh hurtel boloi» hemeev"gesen yum. 36
Tiimees Burhan ta naryn tsovdolson ter Yesusiig Ezen, bas Hrist
bolgosnyg Izrailiin ail buhen battai medegtun gev. 37 Sonsson zuil ni tednii
zurhiig hondsond, Pyetr bolon busad elch naraas — Ah duu nar aa, bid
odoo yaah ve? gej asuutsgaav. 38 Pyetr tedend — Gemshigtun, hun bur
oorsdiin nugliin uuchlalyn toloo Yesus Hristiin nereer baptism hurtetsgee.
Ta nar ch Ariun Sunsnii belgiig avah bolno. 39 Uchir ni ug amlalt ni ta nar
bolon ta naryn huuhduudiinh todiigui bas alsad suugch buriinh bogood
manai Burhan Ezeneer duudagdsan bolgonyh bilee gev. 40 Ter oor olon
ugeer gerchlen — Enehuu zavhruulagch uyeiinhnees avragdagtun gej
tedniig senhruulj bailaa. 41 Iinhuu tuunii ugiig huleen avsan humuus
baptism hurtetsgeev. Ter odor gurvan myanga orchim hun nemegdjee. 42
Ted bainga elch naryn surgaalyg sonsoj, bas nohorloj, talh huvaaj,
zalbirtsgaaj bailaa. 43 Hun burd aidas bailaa. Elch nar Iyerusalimd olon
gaihamshig, temdgiig uzuulj baiv. Bugdiin deer ulemjiin aidas bailaa 44
Itgesen butd hamtaaraa baitsgaan, baigaa buhnee niiteeree hereglej baiv.
45 Ted ezemshil, omch horongoo hudaldaj, tuuniigee hun buriin
heregtseeg hargalzan bugded tuteedeg bailaa. 46 Odor odroor ted neg
sanaagaar sumd tsutlaj, talhaa ailuudad huvaaj, bayar hoorteigeer bolon
chin setgeleesee hoollotsgoon 47 Burhanyg magtaj, buh ardyn hair
hundetgeliig olj baiv. Ezen teden deer avragdagsdyn toog odroos odort
nemegduulj bailaa.

Vils 3

3:1 Pyetr, Iohan nar zalbirlyn tsag boloh yesdugeer tsagt sum uruu yavj

baiv. 2 Torolhiin hazgar negen huniig humuus avchran sumiin Uzesgelent
hemeeh daaman haalgany derged suulgaj, ter hun odor bur sumd iregsdees
guilga guidag baijee. 3 Pyetr, Iohan naryg sum uruu ochihod ter tednees
guilga guij ehlev. 4 Pyetr Iohany hamt tuun uruu harts togtoon, —
Naashaa har gev. 5 Tedniig yamar negen yum ogoh ni hemeen goridon,
monooh hun teden uruu anhaarav. 6 Harin Pyetr tuund — Nadad alt,
mongo baihgui. Harin oort baigaagaa l bi chamd ogiye geed, — Nazaryn
Yesus Hristiin nereer bosood yavagtun hemeen heleed 7 baruun garaas ni
barij ondiilgosond tuunii hol, shagai ter darui huch orj, 8 usren tseh
zogsood alhaj ehlev. Ter tsovhchin Burhanyg magtan tednii hamt sumd
yavj orloo. 9 Burhanyg magtan alhaj bui tuuniig buh humuus haraad 10
sumiin Uzesgelent Daaman haalgany derged guilga guihaar suudag baisan
negen bolohyg tanij, tuund yuu tohioldsonyg uzeed gaihaj hotsorson
bailaa. 11 Onooh hun Pyetr, Iohan naryn hamt baih zuur gaihaj hotsorson
humuus butd guilden Solomony tanhimyn orchimd tsuglarchee. 12 Harin
Pyetr uuniig haraad, tedend hariulan — Izrailichuud aa! Ta nar yuund uund
gaihna ve ? Bid oorsdiinhoo huch, esvel susgeer ene huniig yavdag
bolgoson met ingetlee yuund bidniig shirtene ve? 13 Abrahamyn Burhan,
Isaakiin Burhan, Iakovyn Burhan, bidnii etseg ovgodiin Burhan Ooriin
uilchlegch Yesusiig aldarshuuljee. Tuuniig ta nar barij ogson. Harin Pilat
Tuuniig choloolohoor shiidsen baihad ta nar tuunii omno uguisgesen shuu
dee. 14 Ariun agaad zovt Negeniig ta nar utuisgesen atlaa aluurchnyg
orshoohiig guisan 15 bolovch uhegsdees Burhany bosgoson amiin
Zohiolchiig aluulsan bilee. Uunii gerch nar ni bid yum. 16 Tuunii nerd
itgesen itgeliin undsen deer, ta naryn harj baigaa ene huniig Yesusiin ner
tenheetei bolgoson yum. Tuugeer damjuulan irdeg itgel ni tuuniig ta
bugdiin omno tsoo eruul bolgojee. 17 Ah duu nar aa! Zahiragchid chini
medehguin hargaigaar uildsenii adil ta nar ch mon tegsniig bi medne. 18
Ooriinh ni Hrist zovj tarchlah yostoi gej Burhan buh esh uzuulegchdiin
amaar uridaas tunhagluulsan zuilsee Tertiinhuu heregjuulev. 19 Iimees
gemshitsgee. Nugluudeesee salahyn tuld ergetsgee. Tegvel sergeeh tsag
Ezenii orshihuigaas ireh bogood 20 ta naryn toloo tomilogdson Hrist
boloh Yesusiig Ter ilgeeh bolno. 21 Burhan Ooriinhoo ariun esh

uzuulegchdiin amaar ert tsagaas aildsanchlan buhniig sergeeh uye hurtel
Tuuniig tenger huleen avah yostoi yum. **22** Mosye helehdee "Minii adil
esh uzuulegchiig Ezen Burhan ah duu naraas chini ta nart gargaj irne.
Tuunii oorsdod chini heleh yum buriig ta nar sonsogtun. **23** Ter esh
uzuulegchiig sonsoogui hen bolovch ard olny dotroos burmoson ustgagdah
bolno" gesen yum. **24** Mon Samuyel bolon tuunees hoishih esh
uzuulegchid bugd yarihdaa ene odruudiin tuhai medegdej baisan. **25** Ta
nar bol esh uzuulegchdiin hovguud bogood "Chinii ureer delhiin buh orh
ailuud yeroogdoh bolno" hemeen Abrahamd aildan, etseg ovgodtei chini
Burhany baiguulsan gereenii hovguud yum. **26** Ta narynhun neg buriig
horon muu zamaas ni erguulsneer yeroohiin tuld Burhan ehleed ta nart
Ooriin zartsyg gargaj iren, Tuuniig ilgeesen yum.

Vils 4

4:1 Iinhuu ted ard olontoi yarij baih zuur tahilch nar, sumiin haruulyn
darga bas sadukaichuud teden uruu irev. **2** Uchir ni elch nar olon tumend
surgaj, Yesuseer uhegsdiin amilaltyg tunhaglaj baisan tul ted ihed
tovogshooj bailaa. **3** Ted tedniig barivchilj, daraachiinh ni odor hurtel
shorond horiv. Uchir ni hediinee oroi bolson baiv. **4** Ugiig sonsogsdoos
olon hun itgesen bogood tednii too tavan myangad hurchee. **5** Daraachiinh
ni odor zahiragchid, ahlagchid mon huuliin bagsh nar Iyerusalimd
tsuglartsgaav. **6** Tend terguun tahilch Annas bas Kaiaf, Iohan, Alyeksandr
bolon terguun tahilchiin udmynhan butd bailaa. **7** Ted nogoo hediig goldoo
zogsoogood, — Yamar huch, yamar nereer ta nar uuniig uildene ve?
hemeen baitsaaj ehlev. **8** Ene uyed Pyetr Ariun Sunseer duurch tedend
handaj, — Ahlagchid bolon ard tumnii zahiragchid aa! **9** Herev bid ene
hun herhen edgersen talaar ug ovchtei hund sain uil hiisniihee toloo
onoodor baitsaagdaj baigaa bol, **10** ta naryn tsovdolson, uhegsdees
Burhany amiluulsan Nazaryn Yesus Hristiin nereer, ene l nereer ene hun ta
naryn omno tsoo eruul bolood zogsoj baigaag ta buhen bas buh Izraili
tumen medtugei. **11** Ter bol barilgachidboloh ta nart gologdson bolovch
bulangiin tulguur chuluu bolson yum. **12** Oor henii ch dotor avral ugui.

Uchir ni bid avragdaj boloh oor ner tengeriin door humuust ogogdsongui
gev. 13 Erdem nomgui, bolovsrolgui Pyetr, Iohan hoyoryn iinhuu zurh
zorigtoi baigaag ni ted haraad gaihatsgaan, tedniig Yesustei hamt baisnyg
ni medev. 14 Edgersen onooh hun tednii hamt zogsoj baigaag haraad
tedend hariud ni heleh zuil yuu ch baisangui. 15 Tegeed tedniig zovloliin
bairnaas garahyg tushaagaad oor hoorondoo zovloddon, — 16 Ene
humuusiig bid odoo yaah ve? Tednii uildsen gaihamshigt temdeg ni
Iyerusalimd orshin suudag buhend negent todorhoi tul bid tuuniig uguisgej
chadahgui. 17 Harin tsaashid uuniig ard olny dund ulam tarhaahguin tuld
ene nereer dahin hentei ch yarihgui baihyg tedend anhaaruulya getsgeev.
18 Ingeed tedniig duudan avchirj, Yesusiin nereer ogt yarij, surgahgui
baihyg tushaav. 19 Gevch Pyetr, Iohan nar tedend — Ta naryn ugiig
Burhanyhaas iluud uzeh ni Burhany omno zov uu? Oorsdoo shuutsgee. 20
Uchir ni bid uzsen, sonsson zuilee yarihaa zogsooj chadahgui gejee. 21
Tedniig shiitgeh yamar ch undeslel oloogui, bas tend tohioldson uil
yavdlyn ulmaas ard olon bugd Burhand aldryg ni orgon baisnyg hargalzan
uzeed dahin surduulsniihee daraa ter hoyoryg yavuullaa. 22 Gaihamshgaar
edgesen ternegen doch ergem nasny hun bailaa. 23 Sullagdmagtsaa ted
oorsdiinhon deeree irj, ahlah tahilch nar bolon ahlagchdyn tedend helsen
buhniig ulamjlav. 24 Ted uuniig sonsood, Burhand negen sanaagaar ondor
duugaar oguulruun — Oo, Ezen! Tenger, gazar, tengis bolon tedgeert
orshigch buhniig buteesen ni Ta bilee. 25 Ta Ooriin zarts, bidnii ovog
Davidyn amaar damjuulan Ariun Sunseer aildahdaa,"Yaagaad hari
undestnuud uursaj, Ard olon demii zuil sedne ve? 26 Gazryn haad irj, Ezen
bolon Tuunii Hristiin esreg zahiragchid tsuglartsgaav" gesen. 27 Tany
tosolson, Tany ariun zarts Yesusiin esreg Hyerod, Ponti Pilat nar hari
undestnuud bolon izrailichuudyn hamtaar uneheer ene hotod tsuglasan
bilee. 28 Ene ni Tany mutar ba uridaas togtoogdson Tany zorilgo buhen
biyelegdehiin tuld boloi. 29 Odoo Ezen ee, tednii zanalhiilliig anhaaraach.
Tany ugiig yarih zurh zorigiig Ooriinhoo booluudad soyorhooch. 30 Tany
ariun zarts Yesusiin nereer edgeeh gaihamshig bolon temdguudiig
uilduulehiin tuld Ta Ooriin mutraa sungaach gev. 31 Iinhuu zalbirch baital
tednii tsuglaran baisan gazar ni dorgin chichirhiilev. Ted bugd Ariun

Sunseer duurch, Burhany ugiig zorigtoigoor yarij ehlev. 32 Itgesen
tedgeer humuus neg zurh, setgeltei baisan bogood tednii hen ni ch oortoo
baigaagaa miniih gedeggui, harin tednii buh yum ni niitiinh baiv. 33 Elch
nar Ezen Yesus Hristiin amilsnyg aguu hucheer gerchilj baisan bogood
tednii bugdiin deer byalham ih niguulsel baisan boloi. 34 Gachigdaj
dutagdsan hun tednii dund baisangui. Uchir ni gazar, oron bair
ezemshigchid ni tsomooroo ter bugdee hudaldsan ortgiig ni avchirj, 35
elch naryn hold tavihad, ted hun burd heregtseeniih ni hereer huvaariddag
bailaa. 36 Elch nart Barnab (orchuulbal, Taivshralyn Huu) hemeen
nerlegddeg, Kiprt torson Lyevi ovgiin Iosyef ni 37 omchilj baisan talbaigaa
zaraad, mongiig ni avchran elch naryn hold tavijee.

Vils 5

5:1 Getel Anania gegch negen ehner Sapfirtaigaa hamt horongoo zarj, 2
ortgiin zarimyg ni oortoo uldeej, uldseniig ni elch naryn hold tavijee. Ene
tuhai ehner ni buren medej baiv. 3 Harin Pyetr — Anania aa, chi
gazrynhaa ortgoos zarimyg ni nuuj, Ariun Sunsend hudal hellee. Chinii
zurh yaagaad Satand avtah bolov? 4 Hudaldahaas omno ter gazar chiniih
baisan bish uu? Zaragdsanaas hoino ch chinii l medeld baigaagui gej uu?
Iim yum chinii setgeld yaaj torov oo? Chi hund bish harin Burhand hudal
hellee gev. 5 Uuniig sonsmogtsoo Ananiagazar unaj amisgalaa huraav.
Uuniig sonsson buhnii deer ulemjiin aidas hurav. 6 Zaluus boson tuunii
biyeiig ni oroogood gargaj orshuulav. 7 Yuu bolsnyg medeegui tuunii
ehner gurvan tsag ongorsnii daraa hurch irev. 8 Pyetr tuund handaj, — Ta
nar gazraa iim, iim uneer zarsan uu? Nadad heleech gehed, ter emegtei —
Tiim ee, ortog ni tiim baisan gev. 9 Pyetr tuund — Ta hoyor yuund Ezenii
Sunsiig sorihoor sanaa niilev? Haragtun, nohriig chini orshuulsan humuus
end haalgany derged baina. Ted chamaig ch bas avch yavag gehed, 10
monooh emegtei ter darui tuunii hold unaj amisgalaa huraav. Zaluus orj
ireed, tuunii nas barsnyg uzev. Tegeed tuuniig avch garaad nohriinh ni
derged orshuuljee. 11 Buh chuulgan bolon ene buhniig sonsson buhen
ulemjiin aidast avtav. 12 Elch naryn garaar ard olny dund olon temdeg

bolon gaihamshig buteegdej baiv. Ted Solomony asart bugd negen
sanaatai bailaa. 13 Busdaas hen ni ch tedentei niilehees emeedeg baisan
bolovch ard olon tedniig ondor uneldeg baiv. 14 Ezend ulam olon hun
itgej, eregtei, emegtei humuus teden deer togtmol nemegdej bailaa. 15 Ter
ch baitutai ard olon Pyetriig irehed yadaj tuunii suuder ni tednii hen negen
deer tusaasai gej gudamj uruu ovchtei humuusiig avchran, damnuurga
bolon devsger deer tavidag bailaa. 16 Mon Iyerusalimyn oir orchmyn
hotuudaas humuus ovchtonuud, esvel buzar sunsend barigdagsdyg avchirj
baiv. Ted bugd edgej bailaa. 17 Getel ataarhald avtsan terguun tahilch
sanaa negt sadukain bulegleliinhnii hamt eserguutsen bosoj, 18 tedniig
barij avaad niitiin shorond horiv. 19 Getel shonoor Ezenii tenger elch
shorongiin haalganuudyg ongoilgood, tedniig gargan helsen ni — 20
Oorsdiin zamaar yav. Sum dotor zogson ard olond enehuu Amiin buh
ugiig yarigtun gev. 21 Uuniig sonsson ted uureer sumd orj surgaal zaaj
ehlev. Terguun tahilch ooriin humuusiin hamt irj, Zovlol bolon Izrailiin buh
ahmaduudyg tsugluulj, nogooduuliig avchruulahaar shoron uruu humuus
ilgeejee. 22 Gevch shoron uruu ochson tserguud tedniig oloogui tul ergeed
irj, ene tuhaigaa medegdev. 23 Ted — Shoron bat boh tsoojtoi, haruuluud
ni haalgany derged baihyg bid harav. Harin bid ongoilgon orohod dotor ni
hen ch baisangui gev. 24 Sumiin haruulyn darga bolon ahlah tahilch nar
uuniig sonsood, uunees uuden yuu bolj boloh talaar budilj orhiv. 25 Harin
hun irj tedend — Haraach. Ta naryn shorond hiisen humuus sum dotor
zogsood ard olond surgaal zaaj baina gev. 26 Tedniig ev zuigeer
avchrahaar haruulyn darga baraa bologsdynhoo hamt tiish yavjee. (Chuluu
shidej medeh ard olnoos ted aijbailaa) 27 Iinhuu nogoo hediig avchirj
Zovloliin omno zogsoosny daraa terguun tahilch tednees iin asuuv. — 28
Ene nereer dahin surgaal zaahgui baihyg bid ta nart hatuu tushaasan. Getel
ta nar Iyerusalimyg surgaalaaraa bulj orhiod ter hunii tsusyg bidend
nyalzaahyg bodoj baina gev. 29 Harin Pyetr bolon busad elch nar tedend
— Bid huniig dagahaasaa iluu Burhanyg dagah yostoi. 30 Ta naryn
zagalmaid olgoj alsan Yesusiig bidnii ovog deedsiin Burhan amiluulsan
bilee. 31 Nugluudiig uuchlah, Izrailid gemshliig soyorhohyn tuld Burhan
Tuuniig baruun garynhaa Zahiragch mon Avragchaar orgomjilson. 32

Edgeeriig bid todiigui Tuuniig dagagsdad Burhany ogson Ariun Suns
gerchilj baina gev. 33 Getel ted uuniig sonsood uursan hilegnej, tedniig
alahyg zavdjee. 34 Harin olond hundtei, Huuliin bagsh Gamaliyel gegch
farisai hun Zovloliin dotor bosoj, tedniig tur gargahyg tushaav. 35 Tegeed
zovloliinhond handaj — Izraili erchuud ee, edgeer humuust alivaag
uildehdee bolgoomjtoi handatsgaa. 36 Sayavtar Tyud gegch negen garch
iren, ooriigoo hen negneer orgomjlohod, tuuntei dorvon zuu orchim hun
negdsen. Harin tuuniig alagdahad dagaddagsad ni bugd tarj, alga
boltsgooson. 37 Ter hunii daraa Galilyn Iuda gegch hun amyn toollogyn
uyeer garch iren, humuusiig ooriinhoo araas daguulav. Ter ch bas uhsen.
Dagaldagsad ni bugd tarsan bilee. 38 Tegehleer ene udaagiin heregt ch bi
ta nart helehed, ene humuusees hol baitsgaaya. Tedniig zugeer l
yavuulchih. Yaagaad gevel herev enehuu zorilgo, uils ni hunees ehtei bol
nurj unah bolno. 39 Herev Burhanaas baigaa bol ta nar tedniig diilj
chadahgui todiigui harin ch ta nar Burhany esreg temtsegchid boloh bus
uu gehed 40 ted zovlogoog ni avchee. Ted elch naryg duudan oruulj ireed,
tashuurdaad Yesusiin nereer dahin yarihgui baihyg tushaaj, tedniig sullav.
41 Tuunii neriin toloo doromjlogdon zovoh ni zohistoi gej uzegdeh
bolsondoo bayarlaldan ted Zovloloos garch yavlaa. 42 Tegeed odor bur
sum dotor, bas ailaas aild Yesus bol Hrist mon gedgiig surgaj,
tunhaglasaar baiv.

Vils 6

6:1 Shavi naryn too oson nemegdseer baisan ter uyed gryek heltei
iudyeichuudiin zugees nutgiin yevryeichuudiin talaar gomdol garav. Uchir
ni odor tutmyn hunsnii uilchleldee tednii belevsen emegteichuudiig
haihrahgui baigaa talaar gomdol gargajee. 2 Tegehed monooh arvan
hoyor ni dagaldagchdyg tsutluulj, — Shireend uilchlehiin tuld Burhany
ugend hainga handah ni bidend husuushtei zuil bish yum. 3 Harin ah duu
nar mini, Suns bolon mergen uhaanaar duuren, ner hund buhii doloon eriig
ta nar dundaasaa songo. Tegeed enehuu uurgiig tedend hariutsuul. 4 Harin
bid zalbirald bolon ugiin uilchleld oorsdiigoo zoriulya gev. 5 Ene sanalyg

buh humuus demjij, itgel ba Ariun Sunseer duuren Styefan bolon Filip,
Prohor, Nikanor, Timon, Parmyen bolon Antiohyn susegten Nikol naryg
songojee. 6 Tegeed tedniig elch naryn omno iruulehed ted zalbirtsgaasny
daraa garaa teden deer taviv. 7 Burhany ug tugen tarhsaar Iyerusalim dahi
dagaldagchdyn too ulemj iheer urgeljlen nemegdseer baisan bogood
tahilch naraas mash olon hun itgeld duulgavartai bolj bailaa. 8 Niguulsel
bolon hucheer duuren Styefan aguu gaihamshig bolon temdguudiig ard
olny dotor uildseer bailaa. 9 Getel «erh cholootnuud» hemeen nerlegddeg
Sinagogiin heseg humuus boloh kuryenchuud bolon alyeksandrchuud Kilik
ba Azias iregsedtei niilj Styefantai margaldav. 10 Gevch ted tuunii Suns
bolon mergen uhaanaar yarij baisnyg sorj chadsangui. 11 Tegeed ted "Ter
Mosye bolon Burhany esreg haraalyn ugs yarij baihyg ni bid sonsson" gej
nuutsaar yatgah humuusiig yavuuljee. 12 Ted tiinhuu olon tumen,
ahlagchid bolood huuliin bagsh naryg hutgan uimuulj, tuund haldan tuuniig
hucheer Zovloliin omno avchrav. 13 Tegeed ted huuramch gerch naryg
uragsh gargahad ted — Ene hun ene ariun gazar, bas Huuliin esreg yumyg
zogsoltguigeer yarij yavdag. 14 "Nazaryn Yesus ene gazryg ustgana,
Mosyegiin oidend ulamjluulj ogson yos zanshlyg oorchilno" gej tuunii
yarihyg bid sonsson gejee. 15 Zovlold suugch buhnii harts tuun deer
togtohod, tuunii tsarai tenger elchiin tsarai lutaa adil haragdjee.

Vils 7

7:1 Terguun tahilch — Ene unen uu? gev. 2 Tegtel ter ingej helev. — Ah
duu nar aa, ovgod oo, namaig sons! Bidnii ovog Abrahamyg Harran nutagt
suurishihaas omno tuuniig Myesopotamid baihad ni aldryn Burhan tuund
uzegdej, 3 "Eh nutag, torol sadanguudaa orhi. Minii chamd uzuuleh ter
gazart ir" gesen. 4 Tiinhuu ter Haldai nutgiig orhin Harrand irj suurynsan.
Tegeed tuunii etsgiig nas barsny daraa Burhan tuuniig tendees ta naryn
edugee amidarch baigaa ene nutagt nuulgesen bilee. 5 Tegehdee end gants
alham gazryg ch tuund omchoor ogoogui hedii ch tuuniig ur huuhedgui
baihad ni hurtel ene nutgiig tuund bolon tuunii daraa ur udamd ni omch
bolgon ogohoor Ter amlasan yum. 6 Burhan iinhuu aildahdaa "Tuunii ur

udam hunii nutagt hari hun bolon, boolchlogdoh bogood dorvon zuun jiliin
tursh darlagdana. 7 Tedniig boolchloh undestniig Bi Ooroo shuune" geed,
Burhan tsaash ni "Daraa ni ted garch yavah bogood ene gazart Nadad
uilchleh bolno" gejee. 8 Ter tuund hovch hondoh yoslolyn gereeg ogson.
Iinhuu Abraham Isaakiin etseg bolj naim dahi honog deer ni tuunii
hovchiig hondov. Isaak Iakovyn etseg bolj, Iakov arvan hoyor ovog
deedsiin etseg bolson. 9 Ovog deedes ni Iosyeft ataarhah bolj, tuuniig
Yegipyeted hudaldsan hedii ch Burhan tuuntei hamt baisan bogood 10
tuuniig buh zovlon zudguurees ni avran gargaj, Yegipyetiin haan Faraony
omno iveel, mergen uhaanyg tuund soyorhjee. Haan tuuniig Yegipyetiin
zahiragchaar tavij, buh albaa tuugeer hotluulj bailaa. 11 Buh Yegipyet
bolon Kanaan olsgolond nervegdej, ulemjiin gai zovlon irj, bidnii etseg
ovgodod hool huns oldohoo bolijee. 12 Harin Yegipyeted ur taria baigaag
Iakov duulaad, bidnii etseg ovgodiig tiish ni anh udaa yavuulav. 13 Hoyor
dahia irehed ni Iosyef ah duu nartaa ooriigoo ilchilsneer Iosyefyn ger bul
Faraond tanil bolov. 14 Iosyef ug ilgeej, ooriin etseg Iakov, buh torol
torogsod ni boloh dalan tavan huniig oor uruugaa ir hemeen urijee. 15
Iakov bolon bidnii etseg ovgod Yegipyeted taalal togsson baina. 16
Tendees tedniig Suhyem uruu avaachij, Suhyemd Yemmoryn hovguudees
mongon zoosoor Abrahamyn hudaldan avsan bulshindtavijee. 17 Harin
Abrahamd Burhany ogson amlaltyn hugatsaa oirtoh tusam Yegipyet dahi
manai ard tumen osoj, olon bolov. 18 Ene ni Iosyefyn talaar yuu ch
medehgui oor haan Yegipyetiig zahirah hurtel urgeljilsen bilee. 19 Ter
bidnii udmynhny esreg zali gargan ovog deedest maani,nyalhsyg ni
uhuulehiin tuld tedniig huuhed nyalhsaa hayahyg albadaj baisan. 20 Ene
uyed Mosye torson bogood ter Burhany omno hairyg bulaasan negen baiv.
Mosye etsgiinhee gert gurvan sar tornison ajee. 21 Harin tuuniig
hayagdsany daraa Faraony ohin olj avch, torson huu shigee uzej, asran
osgov. 22 Mosye Yegipyetiin buh erdemd bolovsorch, ajil uils, ug
yariagaar huchtei er boljee. 23 Harin nas doch dohoh uyed Izrailiin
hovguud, nutgiin ah duu nartaigaa uulzah bodol tuunii zurhsetgeliig
ezemdev. 24 Tednii neg ni shudarga busaar doromjlogdoj buig ter haraad,
tuuniig hamgaalj, Yegipyet huniig tsohin unagaaj, onooh darlagdsan hunii

oshoog avchee. **25** Burhan tedend ooroor ni damjuulj avral soyorhoj
baigaag ah duu nar ni oilgono gej ter bodson bolovch, ted oilgosongui. **26**
Margaash ni ter hoorondoo zodoldogch hoyortoi taarav. Mosye tedniig
evleruulehiig hicheen "Erchuud ee, ta nar chini ah duu nar baij yuund biye
biyenee gemteene ve?" gejee. **27** Getel horshoo berteej baisan negen ni
tuuniig tulhej, "Hen chamaig bidnii zahiragch, shuutch bolgoson yum be?
28 Ochigdor Yegipyet huniig alsnyhaa adil chi namaig alah gee yuu? "
gev. **29** Ene ugnees bolj Mosye zugtan, Midiany nutagt hari hun bolon
amidarch baihdaa hoyor huugiin etseg boljee. **30** Dochin jil ongorsnii
daraa Sinai uulyn tsold, shataj baigaa uurgenii butny dolond tenger elch
tuund uzegdsen baina. **31** Uuniig haraad, Mosye hachirhaj, nyagtlan
harahaar dohon ochtol Ezenii duu garch, **32** "Bi bol chinii etseg ovgod
boloh Abraham, Isaak, Iakovyn Burhan baina" gesend, Mosye aidast
avtan, harj zurhelsengui. **33** Harin Ezen tuund "Hol deh shaahaigaa
tailagtun. Uchir ni chinii zogsoj bui gazar bol ariun gazar shoroo yum. **34**
Bi Yegipyeted darlagdaj bui Ooriin humuusiig todorhoi harlaa. Tednii
gaslant duug sonsood ard olnoo choloolohoor Bi buuj irev. Odoo yav. Bi
chamaig Yegipyet uruu ilgeej baina" gejee. **35** "Hen chamaig bidnii
zahiragch, shuugch bolgoson yum be?" hemeen helegdej, tedend
gologdson onooh Mosyeg uurgenii butand uzegdsen tenger elchiin garaar
zahiragch, bas choloologch bolgohoor Burhan ilgeesen ajguu. **36** Ene hun
Yegipyetiin nutag, Ulaan tengist bolon tsold dochin jiliin tursh gaihamshig
bolood temdguudiig uzuulen yavahdaa tedniig udirdaj baisan. **37**
Chuhamdaa Mosye Izrailiin hovguuded handaj "Minii adil esh
uzuulegchiig Burhan ah duu ta naraas gargaj irne" gej helsen bilee. **38** Ene
bol Sinai uulan deer oortei ni yariltsaj baisan tenger elch bolon bidnii ovog
deedsiin hamt tsol deh tsuglaand baisan hun mon. Ta nart ogoh gej amid
ugiig ter huleen avsan yum. **39** Bidnii ovog deedes tuund duulgavartai
zahiragdahyg huseegui agaad harin ch tuuniig uguisgej, zurh setgeleeree
Yegipyet uruu butsaj ergesen. **40** Tiinhuu Aarond "Bidniigdaguulan yavah
burhdyg bidend buteej ogooch. Uchir ni Yegipyet gazraas bidniig udirdan
gargasan Mosyed yuu tohioddsonyg medeh yum bidend alga" gej bailaa.
41 Iinhuu ter odruuded ted tugal hiij, monooh shuteendee tahil orgon,

oorsdiin garaar hiisen ajildaa bayasatsgaaj baisan. 42 Harin Burhan nuur
buruulj, tedniig tengeriin erhest uilchluuleheer tushaasan bogood ene ni esh
uzuulegchdiin nomd bichigdseneer "Izrailiin ger ee, tsold ta nar dochin jil
Nadad orgol, tahilaa orgooguisen bil uu? 43 Ta nar mon Molohyn asar,
oorsdiinhoo Romfa burhny od, morgoj shuteheer hiisen horguudee
avtsgaasan. Bi ch bas ta naryg Vavilony chanad uruu zailuulah bolno"
gesen baidag. 44 Tsold bidnii ovog deedes Gerchleliin asartai baiv. Uzsen
zagvarynhaa daguu hiigtun gej Ter Mosyed aildsany daguu ene asar ni
hiigdsen bailaa. 45 Bidnii ovog deedes asryg huleen avaad, Ioshuagiin
udirdlaga door yavsan. Oorsdiinh ni urdaas Burhany zailuulsan
undestnuudiin nutgiig ezlen avah uyedee ted terhuu asryg oorsdiinhoo
hamt avchirchee. Ug asar Davidyn uye hurtel ene gazart bailaa. 46 David
Burhany omno taallyg olon, Iakovyn Burhand orshih gazar olyo hemeen
ter guisan. 47 Harin Tuund orgoo bosgoson ni Solomon boloi. 48 Gesen
hedii ch Hamgiin Deed Negen ni hunii garaarhiigdsend orshdoggui
bogood esh uzuulegchiin 49 "Ezen aildahdaa «Tenger bolboos Minii sentii,
Gazar bolboos Minii holiin gishguur. Nadad zoriulj ta nar yamar suuts
barih yum be? Bi amrah yamar gazar baina ve? 50 Ene buh zuil Minii
mutraar buteegdeegui gej uu?»" gesen baidag. 51 Zoruud, zurh ba
chihendee hovch honduuleegui ta nar Ariun Sunsiig urgelj eserguutsdeg.
Ta nar etseg ovgodiinhoo uildseniig uilddeg. 52 Esh uzuulegchdees heniig
ni ta naryn etseg ovgod havchaagui ve? Ted Zovt Negenii irehiig uridaas
tunhaglasan humuusiig alj talj baisan bol edugee Tuunees ta nar urvagsad,
mon aluurchid boltsgoojee. 53 Ta nar huuliig tenger elch naraar
togtoogdson gej huleen avsan atlaa tuuniigee sahiagui gev. 54 Uuniig
sonsson tednii horsol butsalj, shudee havirch bailaa. 55 Harin Ariun
Sunseer duursen Styefan tenger ood shirten Burhany suu aldryg bolon
Burhany baruun tald zogsoj bui Yesusiig haraad, — 56 Haragtun. Tenger
neegdehiig bolon Burhany baruun tald zogsoj baigaa Hunii Huug bi harj
baina gej helev. 57 Getel ted changa oriloldon, chihee boglotsgooj, tuun
uruu zereg uhashiindairch, 58 tuuniig hotoos chirch gargaad, tuun uruu
chuluu shidelj garav. Saul gegch zaluutiin hold gerch nar huvtssaa tavilaa.
59 Ted Styefan uruu chuluu shidelj baihad Styefan Ezeniig duudan, —

Ezen Yesus mini, sunsiig mini huleen avaarai gev. 60 Tegeed ovdog
sohron, changa duugaar, — Ezen, ene nugliin toloo tedend shiitgel buu
onoogooch hemeen hashhirav. Iinhuu heleed ter noirsov.

Vils 8

8:1 Tuuniig alsan yavdlyg Saul saishaaj bailaa. Ter odor Iyerusalim dahi
chuulgany esreg huchtei havchlaga ornov. Elch naraas busad ni bugd
Iudyei bolon Samariin nutguudad tarhav. 2 Styefanyg susegtei humuus
orshuulj, tuunii hoinoos ihed gashuudan uiltsgaav. 3 Harin Saul
chuulganyg hoosruulj, ailaas aild orj er, em gelgui barivchlan shorond hiij
bailaa. 4 Tarhsan humuus yavsan zug burdee ugiig tunhaglasaar baiv. 5
Filip Samariin hotod irj, orshin suutchdad ni Hristiig tunhaglav. 6 Hursan
olon Filipiin uildej baisan temdguudiig harj, tuuniig sonsoj, sanal
negteigeer yariag ni anhaaran chagnaj bailaa. 7 Uchir ni buzar sunsend
ezlegdsen olon humuusees tedgeer ni zailahdaa changa duutaar hashhiran
garch bailaa. Saa ovchtei bolon dogolon olon humuus edgerch baiv. 8 Ter
hot ulemj bayar bayasaltai baiv. 9 Hotod ilbe uzuulen, samariinhnyg
gaihshruulj baisantednii dund aguu negen hemeeh Simon gegch neg er
baijee. 10 Ted ih bagagui bugdeeree tuund anhaaral handuulj, — Burhany
Aguu Huch hemeen nerledeg chini ene hun baina getsgeedeg baij. 11 Ter
udaan hugatsaany tursh ilbeer busdyg gaihshruulj baisan tul ted tuund
anhaarlaa handuuldag baijee. 12 Harin Burhany haanchlal bolon Yesus
Hristiin neriin tuhai sain medeeg tunhaglasan Filipt itgesen eregtei,
emegtei olon humuus baptism hurtetsgeej bailaa. 13 Simon hurtel itgesen
bogood baptism hurtsenii daraa Filipiig dagah bolj, gaihamshguud bolon
temdguud uildegdehiig haran, urgelj gaihaj hotsordog baiv. 14 Samari ni
Burhany ugiig huleen avsnyg Iyerusalim dahi elch nar sonsood Pyetr,
Iohan naryg teden uruu yavuulav. 15 Ted irj, tedend Ariun Sunsiig
avahuulahyn toloo zalbirchee. 16 Uchir ni tednii hend ch Ariun Suns
haraahan buugaagui baisan bogood ted Ezen Yesusiin nereer zovhon
baptism hurtsen baijee. 17 Tegeed ter hoyor teden deer garaa tavihad ted
Ariun Sunsiig huleen avch bailaa. 18 Elch naryn gar taviltaar damjuulan

Ariun Suns ogogdoj buig ajiglasan Simon ter hoyort mongo ogch, — 19
Ene erh medlee bas nadad ogooch. Tegvel bi garaa tavisan hun buriig
Ariun Sunstei bolgono shuudee gev. 20 Gevch Pyetr tuund — Mongo
chini chamtai hamt mohog. Uchir ni Burhany belgiigmongoor avch bolno
gej chi sanajee. 21 Burhany omno zurh chini zov bish uchir ene uilsed
chinii hereg, chinii oroltsoo baihgui. 22 Ene har sanaarhaldaa gemshij
Ezend zalbir. Magadgui zurhen deh har sanaa chini zailuulagdaj boloh
yum. 23 Uchir ni chi hor shar, hudal huurmagiin huleesend baigaag chini
bi harj baina gejee. 24 Simon hariud ni — Sayany tany helsen buhen nadad
buu uchraasai gej minii toloo ta nar oorsdoo Ezend zalbirch ogooch gev.
25 Ted chin setgeleesee Ezenii ugiig gerchilj, tunhaglaad Iyerusalim uruu
butssan bogood mon Samariin olon tosgond sain medeeg tunhaglav. 26
Harin Ezenii tenger elch Filipt — Bosogtun. Iyerusalimaas Gaz uruu
uruuddag zamaar uragsh yav gelee. (Ene ni tsoliin zam) 27 Ter ch bosood
yavav. Tegtel tend Yetiopyn hatan haan Kandakiin buh san homrogiig
hariutsagch Yetiopyn taigan amban Iyerusalimd morgol uildeheer ireed,
28 butsan yavj baijee. Ter butsah zamdaa tergendee esh uzuulegch
Isaiagiin nomyg unshij yavav. 29 Suns Filipt handaj — Ter tergiig guitsen
och gev. 30 Guin ochtol, onooh amban esh uzuulegch Isaiagiin nomyg
unshij baih ni Filipt sonsdov. Tegeed tuunees — Ta unshij baigaagaa oilgoj
baina uu? gej asuuhad 31 ter — Hen negen zaaj ogohgui bol bi herhen
oilgoh bilee? geed Filipiig tergendee urij suulgav. 32 Tuunii unshij baisan
Sudryn heseg gevel,"Ter nyadlagdah honi met hotlogdson bogood
Hyargagchiin omno bui hurga duugui baidag shig Ter amaa ch neegeegui
yum. 33 Ter basamjlal, doromjlold shiitgegdsen. Hen Tuunii ugsaatai
hamaatai boloh ve? Uchir ni Tuunii ami delhiigees zailuulagdsan yum"
gesen ni aj. 34 Monooh taigan hun Filipt handaj — Ene esh uzuulegch
henii tuhai yariad baina ve? Ooriinhoo tuhai yarij baina uu, ali esvel oor
hen negnii tuhai yarij baina uu? Nadad helj ogooch gesend 35 Filip am
neen terhuu Sudraas ehlen Yesusiin tuhai tuund yarij ogov. 36 Ted
zamaaraa yavsaar ustai gazar hurch irjee. Taigan hun — Haraach, us
baina. Baptism hurtehed bolohgui ni yuu bilee gev. 37 Filip — Herev chi
buh zurheeree itgevel, bolno gesend ter — Yesus Hrist bol Burhany Huu

mon gedegt bi itgej baina hemeen hariulav. 38 Monooh taigan hun tergiig
zogsoohyg tushaav. Tegeed ted hoyoulaa us uruu orj, Filip tuund baptism
hurteejee. 39 Ted usnaas garch ireh uyed Ezenii Suns Filipiig avch odov.
Taigan tuuniig dahin olj haraagui hedii ch bayar bayasaltaigaar
zamdgarchee. 40 Harin Filip Azotod irsnee medev. Ter Kaisarid hurtlee
dairan garsan buh hotuudad sain medeeg delgeruulseer yavlaa.

Vils 9

9:1 Ezenii dagaldagchdyg alj hyadna gej zanalhiilen, Saul terguun tahilch
uruu ochij, 2 ter Zamd hamaaragdah eregtei, emegtei heniig ch bolov barij
hulj, Iyerusalimd hurguulehiin tuld Damaskiin sinagoguudad zahidal
ilgeehiig tuunees husjee. 3 Saul zamd yavj bailaa. Ter Damaskt dohon irj
baital genet tengerees gerel garch tuuniig hureelen gereltehed, 4 Saul
gazar hosor unav. Tegeed — Saul aa, Saul aa, yuund chi Namaig havchina
ve? geh duug sonsood, — 5 Ezen, Ta hen be? gejee. Tegtel Ter — Bi bol
chinii havchij moshgood baigaa Yesus baina. 6 Bos, hot uruu och. Chinii
yuu hiih yostoig chamd heleh bolno gev. 7 Tuuntei hamt yavj baisan
humuus duu sonsson bolovch heniig ch haraagui tul duugui zogsoj bailaa.
8 Saul gazraas bosov. Nud ni neelttei hernee ter yuu ch harj chadahgui
bailaa. Ted tuuniig garaas ni hotlosoor Damaskt avchrav. 9 Iinhuu ter
gurvan odor yuu ch harsangui, yuu ch idsengui, yuu ch uusangui. 10
Damaskt Anania gegch negen dagaldagch bailaa. Ezen tuund uzegdleer —
Anania gej aildahad ter — Bi end baina, Ezen gev. 11 Ezen tuund — Bos,
"Shuluun" hemeeh gudamjin dahi Iudagiin gert ochij Tarsyn Saul gegchiig
asuu. Uzegtun. Ter yag odoo zalbirch, 12 Anania gegch er orj ireed, ooriig
ni dahin haraatai bolgohyn tuld garaa oor deer ni tavihyg uzegdeld harj
baina gev. 13 Gevch Anania hariud ni — Ezen, bi tuunii tuhai olon hunees,
Iyerusalim dahi Tany ariun humuust ter hichneen ih hor hurgesniig
sonsson. 14 Tegeed ter end Tany neriig duudsan buhniig hulj, shorond
hayah erh medliig ahlah tahilch naraas avsan yum gev. 15 Harin Ezen
tuund — Yav, uchir ni ter bol hari undestnuud, haad bolon Izrailiin
hovguudiin omno Minii neriig uurehiin tuld Minii songogdson sav bogood

16 Minii neriin toloo her ih zovoh uchirtaig Bi tuund uzuulne gejee. 17
Anania yavj, gert orj tuun deer garaa taviad, — Saul duu mini, ireh zamd
chini chamd uzegdsen Ezen Yesus chamaig haraatai bolgoj, Ariun Sunseer
duurgehiin tuld namaig ilgeev gelee. 18 Ter darui tuunii nudnees hairs met
zuil unaj, ter dahin haraatai bolov. Tiinhuu ter boson, baptism hurteed,19
hoolloj huch orov. Saul Damaskt baisan dagaldagchdyn hamt hed honog
tendee bailaa. 20 Tegeed todolgui tereer sinagoguudad — Ter bol
Burhany huu mon hemeen Yesusiig tunhaglaj ehlev. 21 Tuuniig sonsson
buhen gaihshirsaar — Ene hun chini Iyerusalimd ene neriig duudsan
bolgonyg ustgaj, bas tedniig hulj, ahlah tahilch nart hurgeh zorilgotoi end
irsen hun bish bil uu? getsgeej bailaa. 22 Harin Saul ulam l huchiig olj,
Yesus bol Hrist mon gedgiig notlon Damaskt amidragch iudyeichuudiig
sandargah bolov. 23 Tuunees hoish olon honog ongorsnii daraa
iudyeichuud tuuniig alahaar huivaldatsgaalaa. 24 Gevch tednii huivaldaan
Sauld ilt boljee. Ted tuuniig alahyn tuld daaman haalganuudyn derged
odor, shonogui otoj bailaa. 25 Gevch dagaldagchid ni shonoor tuuniig tom
sagsand suulgaj, hana daguulan buulgav. 26 Saul Iyerusalimd irj,
dagaldagchidtai holbootoi bolohyg hicheesen bolovch bugd tuunees emeej
bailaa. Uchir ni ted tuuniig dagaldagch gedegt itgehgui baiv. 27 Harin
Barnab tuuniig elch nar uruu daguulan irj, tuunii zamdaa Ezeniig herhen
harsan, Ezenii tuund aildsan bolon Damaskt Yesusiin nereer herhen
zorigtoi yarisnyg ni durslen oguuljee. 28 Iinhuu ter tedentei hamt
Iyerusalimd cholootei yavj, Ezenii nereer zorigtoi yarij bailaa. 29 Ter
gryek heltei iudyeichuudtei yariltsaj, margaldahad ted tuuniig alahyg
zavdjee. 30 Ah duu nar uuniig sonsood, tuuniig Kaisarid hurgej, Tars uruu
yavuulav. 31 Iinhuu buh Iudyei, Galil, Samari dayaar chuulgan bosgon
baiguulagdaj, amar taivan bailaa. Ingehdee Ezenees emeeh aidas bolon
Ariun Sunsnii taitgaral dotor yavtsgaan, toony huvid ossoor baiv. 32
Negen udaa Pyetr buh gazraar toiron yavj, Luddad amidragch ariun
humuus uruu hurch irev. 33 Tend ter saa ovchnii ulmaas naiman jil hevtert
baisan Aini gegch huntei taaraldjee. 34 Pyetr tuund — Aini, Yesus Hrist
chamaig edgeene. Bos, oroo zas gehed Aini ter darui bosloo. 35 Ludda
bolon Sharond amidragsad bugd tuuniig haraad, Ezen uruu ergesen yum.

36 Ioppad Tabita (gryekeer orchuulbal, Dorkas) gegch dagaldagch baiv.
Ter emegtei urgelj sain uilseer bayan, oglogch haramgui negen baijee. 37
Yag ter odruuded tereer ovchlon nas barjee. Humuus tuunii biyeiig
ugaagaad deed oroond tavisan bailaa. 38 Pyetriig tend baigaag duulaad
dagaddagchid Luddagaas Ioppa hurtel oirhon tul "Bidend uruu darui
ireech" gej guilgan hoyor hun ilgeev. 39 Pyetr bosoj, tednii hamt yavj
ochihod, tuuniig deed oroond oruulav. Belevsen emegteichuud tsomooroo
tuunii hajuud uilaad zogsoj bailaa. Oorsodtei ni hamt baihdaa Dorkasyn
hiideg baisan tsamts, busad huvtsasnuudyg ted uzuulj baiv. 40 Harin Pyetr
tedniig bugdiig ni gargaad, ovdog sohron zalbirch, tsogtsost handaj —
Tabita, bos gev. Ter nudee neen Pyetriig haraad, ondiij suulaa. 41 Pyetr
garaa ogch tuuniig bosgood, ariun humuus bolon belevsen
emegteichuudiig duudaj,tedend tuuniig amid seruuneer daatgav. 42 Ene
yavdal Ioppa dayaar medegdej, olon hun Ezend itgejee. 43 Pyetr hed
honog Ioppad uldej arischin Simonyd bailaa.

Vils 10

10:1 Kaisarid Kornyel gegch negen baisan bogood ter «Italiinhan» hemeeh
angiin zuutyn darga baiv. 2 Ter suseg bishreltei agaad ger buleeree
Burhanaas emeedeg, olon tumend ih oglog ogdog, Burhand bainga
zalbirdag ajee. 3 Odriin yesdugeer tsagiin orchim tereer uzegdel dotor
Burhany tenger elch tuun uruu irj "Kornyel!" gehiig tod uzev. 4 Aidast
avtsan ter tuun uruu harj, — Yuu ve? Ezen gehed, tenger elch tuund —
Zalbiral bolon ogloguud chini Burhand dursamj bolon orgogdov. 5 Odoo
chi Ioppa uruu humuus yavuulj, Simon buyuu Pyetr gedeg huniig avchruul.
6 Tengisiin derged ger ni baidag arischin Simonyd ter baigaa gev. 7 Oortei
ni yarisan tenger elchiig yavanguut Kornyel tserguudeesee neg susegteng
hoyor zartsyn hamt duudav. 8 Tegeed tedend bugdiig tailbarlaj, Ioppa uruu
yavuuljee. 9 Margaash ni tedniig hotod dohon ochih uyed, Pyetr
zurgadugaar tsagiin orchim zalbirahaar baishingiin deever deer garav. 10
Ter olsoj, yum idehiig husej baiv. Tedniig hool beddej baih zuur ter het
hoorold avtjee. 11 Tenger neegdej, tom buteeleg met negen sav

dooshilsoor dorvon ontsgooroo gazardahyg Pyetr harav. 12 Dotor ni buh
dorvon holt amitad,hevleer yavagchid bolon tengeriin shuvuud baih ajee.
13 Tegtel negen duu garch tuund — Pyetr ee! Bos, nyadlaad id gev. 14
Harin Pyetr — Ezen, yaasan ch ugui. Uchir ni bi hezee ch ariun bus, buzar
yum idej baigaagui gelee. 15 Getel monooh duu hoyor dahia garch tuund
— Burhany tsever bolgoson yuug ch ariun bus gej buu uzegtun gev. 16
Ene ni gurav dahin davtagdav. Tegeed monooh sav ter daruidaa tenger
ood orgogdon avagdjee. 17 Uzsen uzegdel ni yamar utgatai bolohyg Pyetr
oilgoj yadan baih zuur Kornyelyn ilgeesen humuus Simony geriig
suraglasaar daaman haalgan deer ni hurch irev. 18 Tegeed Pyetr hemeeh
Simon tend baigaa esehiig duudan asuuv. 19 Pyetr uzegdliin tuhai bodoj
baital Suns tuund — Uzegtun, gurvan hun chamaig haij baina. 20 Bos,
doosh buutaad ergelzelgui teden uruu och. Uchir ni Bi tedniig ilgeev gejee.
21 Pyetr ter humuus uruu ochij, — Ta naryn haigaad baigaa hun chini bi
baina. Yamar hergeer ta nar irev? gehed 22 ted — Kornyel gegch zuutyn
darga baidag yum. Tereer Burhanaas emeegch, zovt negen bogood
Iudyein ard tumen tuunii talaar sain yaridag. Tanyg gertee urij, ugiig tani
sonsoh zaavryg ter ariun tenger elchees avsan yum getsgeev. 23 Pyetr
tedniig orohyg urij, zochlov. Margaash ni ter bosoj monooh humuusiin
hamt yavahad tedentei Ioppagiin ah duusiin zarim ni yavjee. 24 Daraa
odor ni ter Kaisarid hurch irev. Tedniig huleej baisan Kornyel torol sadan
bolon dotny anduudaa duudaj tsugluulsan baiv. 25 Pyetriig uuden deer ni
irehed Kornyel tuuniig ugtan, hold ni unaj, tuund morgov. 26 Harin Pyetr
tuuniig bosgood — Bos, bi ch gesen hun shuu dee gev. 27 Iinhuu
yariltssaar gert orohod olon hun tsuglasan bailaa. 28 Ter tedend — Iudyei
hunii huvid hari undestentei nohorloh buyuu tednii gert zochloh ni yamar
yos bus hereg bolohyg ta nar oorsdoo medne. Gevch yamar ch huniig
buzar, esvel tsever bus gej nerleh yosguig Burhan nadad haruullaa. 29
Tiimees duudahad chini bi tudgelzelguigeer yavj irev. Ta nar namaig
duudsan uchraa helne uu? gev. 30 Kornyel — Dorvon odriin omno yag
odiid, yesdugeer tsagiin orchimd bi gertee zalbirch baital gereltsen
huvtsastai hun omno mini zogsoj, 31 "Kornyel ee, chinii zalbiral sonsdoj,
oglog chini Burhany omno dursagdav. 32 Tegeed Pyetr gegch Simonyg

hureltsen ireech hemeen urihaar Ioppa uruu hun ilgee. Ter tengisiin
dergedeh arischin Simony gert baigaa" gesen yum. 33 Iim uchraas bi tan
uruu ter darui hun yavuulav. Tany irsen tani sain hereg bolloo. Ezenii tand
tushaasan buhniig sonsohoor edugee bid Burhany omno end baitsgaaj
baina gejee. 34 Pyetr am neej, — Burhan bol nuur tal hardaggui bogood
35 Tuunees emeegch, zoviig uildegch aliv undestnii hun Tuund taalagddag
gedgiig bi uneheer sain oilgov. 36 Ter Izrailiin hovguuded ug ilgeen Yesus
Hristeer damjuulj enh taivnyg tunhaglajee. (Ter bol buhnii Ezen mon) 37
Iohany tunhaglasan baptismyn daraagaar Galilaas ehelj Iudyei dayaar yuu
bolsnyg ta nar oorsdoo medne. 38 Ene ni Nazaryn Yesusiin tuhai bogood
Burhan herhen Tuuniig Ariun Suns ba huch chadlaar tosolson hiigeed
Tereer diavold darlagdsan bugdiig edgeen, sainyg uildej yavsan tuhai yum.
Uchir ni Burhan Tuuntei hamt baisan. 39 Iudyeichuudiin nutag bolon
Iyerusalimd Tuunii hiisen buhniig gerchlegchid ni bid bilee. Ted Tuuniig
modond olgoj alsan yum. 40 Burhan Tuuniig gurav dahi odor ni amiluulj,
41 buh humuust bish, harin Burhanaar urid ni songogdson gerchlegchded
buyuu uhegsdees amilsnyh ni daraa Tuuntei idej, uuj baisan bidend
haruulan soyorhov. 42 Ter bol Burhanaar tomilogdson amid, uhsen buh
hunii Shuugch gedgiig gerchlen, ard olond delgeruulehiig Ter bidend
tushaasan yum. 43 Tuund itgesen hen bolovch Tuunii nereer nugliin
uuchlalyg huleen avdag gej buh esh uzuulegchid Tuuniig gerchildeg gev.
44 Pyetr edgeer ugsiig helj baih zuur uuniig ni sonsoj baisan buh hun deer
Ariun Suns buuv. 45 Hovch honduulsen itgegchid boloh Pyetrtei hamt
irsen buh humuus Hari undestnuud deer bas Ariun Sunsnii beleg asgarahyg
haraad gaihatsgaajee. 46 Uchir ni ted heluudeer yarij, Burhanyg deedlen
baigaa ni sonsdov. Tegtel Pyetr — 47 Bidnii avsanchlan tiinhuu Ariun
Sunsiig huleen avsan ene humuust baptism hurteehed hen ch usnaas
tatgalzaj chadahgui biz dee? gelee. 48 Ter tedend Yesus Hristiin nereer
baptism hurtehiig tushaav. Daraa ni ted tuunees hed honog uldeech gej
guilaa.

Vils 11

11:1 Burhany ugiig Hari undestnuud ch bas huleen avsnyg elch nar bolon
Iudyei dayaarh ah duus sonsotsgoov. **2** Pyetriig Iyerusalimd irehed hovch
honduulsen humuus tuuntei metgeltsej, — **3** Chi hovch honduuleegui
humuus uruu ochij, bas tedentei hamt hoollov gejee. **4** Harin Pyetr tedend
des daraatai iin tailbarlav. — **5** Ioppa hotod zalbirch baihdaa bi het
hoorold avtaj, tom buteeleg met sav tengerees dooshilsoor dorvon
ontsgooroo yag nad uruu buun ireh uzegdliig harav. **6** Bi tuun deer hartsaa
togtoon, ajiglan harahad tend gazryn dorvon holt amitad, zerleg araatnuud,
hevleer yavagchid bolon tengeriin shuvuud bailaa. **7** Mon bi "Pyetr ee,
bos. Nyadalj id" geh duu garahyg sonsson. **8** Harin bi "Ezen, yaasan ch
ugui. Alivaa buzar, ariun bus zuiliig bi amandaa hezee ch hiij baigaagui"
gehed **9** tengerees garah duu hoyor dahia"Burhany tsever bolgosnyg ariun
bus gej buu uz" gev. **10** Ene ni gurav dahin davtagdsan bogood bugd
tenger ood butsaad orgogdson. **11** Getel ter uyed minii suuj baisan ailyn
uudend gurvan hun irsen ni Kaisarias nad uruu ilgeegdsen humuus ajee. **12**
Ergelzelguigeer tedentei yavahyg Suns nadad helsen yum. Nadtai hamt
edgeer zurgaan ah duu yavsan bogood bid ch ter hunii gert ochiv. **13**
Tereer gert ni tenger elchiin zogsoj, Ioppa uruu hun ilgeej, Simon buyuu
Pyetriig end avchruul. **14** Chamaig bolon geriinhniig chini bugdiig ni avrah
ugiig ter chamd yarina" gehiig herhen harsnaa bidend yariv. **15** Namaig
yarij ehlehed anh biden deer Ariun Suns buusanchlan teden deer bas
buulaa. **16** Tegehed bi "Iohan usaar baptism hurteesen bol harin ta nar
Ariun Sunseer baptism hurteh bolno" gesen Ezenii ugiig sanav. **17** Ezen
Yesus Hristed itgesnii daraa bidend ogsnii adil belgiig herev Burhan
tedend ogch baigaa bol Burhand saad bolj chadah bi gegch hen bilee? gev.
18 Ted uuniig sonsood, duugui bolj, Burhanyg aldarshuulan — Ami ogoh
gemshliig Burhan bas Hari undestnuuded soyorhjee getsgeev. **19**
Styefanaas ornoson havchlagyn ulmaas tarhagsad iudyeichuudees oor
hend ch ugiig yarilguigeer Foinik, Kipr, mon Antioh hurtel yavsan ajee. **20**
Harin tednii zarim ni buyuu Kipr bolon Kuryenii humuus Antioht ireed
Gryekhumuustei ch yarij, Ezen Yesusiig tunhaglaj baiv. **21** Ezenii mutar
tedentei hamt baisan bogood itgesen ui olon humuus Ezen uruu ergej

bailaa. 22 Tednii tuhai medee Iyerusalim dahi chuulgany sonort hurch, ted
ch Barnabyg Antioh uruu yavuulahaar ilgeev. 23 Ter hurch ireed, Burhany
niguulsliig uzej bayarlan, shiidemgii zurh setgeleer Ezend unench baihyg
tedend yatgajee. 24 Barnab bol sain hun bogood itgel ba Ariun Sunseer
duuren negen baiv. Ingeed olon hun Ezend nemegdev. 25 Tegeed ter
Saulyg olohoor Tars uruu yavjee. 26 Barnab tuuniig olj uulzaad Antioht
daguulan irev. Iinhuu buten jiliin tursh ted chuulgand tsuglaj, olon huniig
surgajee. Dagaldagchdyg Antioht anh udaagaa Hristiinhen hemeen nerleh
bolov. 27 Ene odruuded Iyerusalimaas Antioh uruu heden esh uzuulegchid
irsen baina. 28 Tednii neg Agab gegch bosoj, Sunseer zaavarchlagdan —
Buh gazryg hamarsan ih olsgolon bolno gej helev. Ene olsgolon Klaudyn
haanchlalyn uyed boljee. 29 Hegeed Iudyeid amidragch ah duu nartaa
dagaldagch bur oor oorsdiin her chadlaar tuslamj ilgeeheer shiidev. 30
Tuuniigee Barnab, Saul hoyort hariutsuulan ahlagchdad ilgeejee.

Vils 12

12:1 Ene uyed Hyerod haan tedniig horloh zorilgoor chuulgany zarim
humuusiig barivchlav. 2 Ter Iohany ah Iakovyg tsavchin aluuljee. 3
Iudyeichuuded ene ni taalagdsanyg ajiglasan tereer Pyetriig ch mon
barivchlahaar shiidev. Ene ni Isgeegui Talhny bayaryn odruuded boljee. 4
Tegeed tuuniig barivchlan shorond hiij, dorvon dorovtoor manuulav.
Deeguur Ongoroh bayaryn daraa Pyetriig ard olny omno gargah bodoltoi
bailaa. 5 Pyetriig shorond horigdoj baihad chuulgan Burhand handaj tuunii
toloo hicheenguilen zalbirch baiv. 6 Hyerodtuuniig gargah gej baisan yag
ter shono ni Pyetr hoyor tsergiin dund davhar ginjeer ginjleestei untaj
bailaa. Haalgany omnoh haruuluud ch shorong manaj baiv. 7 Uztugei,
genet Ezenii tenger elch uzegden shorongiin oroond gerel tsatsrav. Tenger
elch Pyetriig hajuu uruu ni yovron sereej, — Turgen bos gehed tuunii
garaas ginj ni multarch unalaa. 8 Tenger elch tuund — Busee buselj,
shaahaigaa oms gehed ter tegev. Tegeed ter — Huvtssaa oms, namaig
daga gejee. 9 Pyetr gadagsh garch tuuniig dagan yavav. Tereer tenger
elcheer uildegdej bui ene yavdal ni boditoi gedgiig medsengui, harin

uzegdel uzej baina gej bodson aj. 10 Ted neg, hoyor dahi haruuluudyg
ongorood, hot uruu ordog tomor daaman haalgan deer irtel haalga ooroo
neegdev. Ted garch, yavsaar negen gudamj ongorohod tenger elch genet
tuuniig orhin odov. 11 Pyetr sehee orj, — Ezen Ooriin tenger elchee ilgeej
namaig Hyerodyn garaas bolon Iudyein ard tumnii huleej baisan ter
buhnees avarchee gedgiig bi odoo l battai medlee gev. 12 Iinhuu uhaarsan
ter Mark gegdeh Iohany eh Mariagiin gert irev. Tend oluulaa tsuglaad
zalbirch bailaa. 13 Pyetr daamangiin haalgyg togshihod Rodye geh zarts
ohin garch ireed, 14 Pyetriin duut taniv. Ter bayarlasandaa daaman
haalgaa ch tailalgui dotogsh guin orj, Pyetr daaman haalgan deer baina gej
medegdjee. 15 Tegtel humuus tuund — Chi ooriin uhaantai baina uu?
gehed harin ch ohin tuuniig irsen bolohyg batlan helehed ted — Tegvel
tuunii tenger elch baina getsgeev. 16 Harin Pyetr haalgyg togshsoor l
bailaa. Ted haalga ongoilgood tuuniig harmagtsaa mel gaihjee. 17 Gevch
Pyetr tedend chimeegui baihyg garaaraa dohiod Ezen tuuniig shorongoos
herhen gargasnyg yarij, — Ene tuhai Iakovd bolon ah duu nart medegd
geed oor gazar uruu yavav. 18 Ogloo bolohod Pyetriin yaasan tuhaid
tserguudiin dund bagagui sandral boljee. 19 Tuuniig ereed oloogui Hyerod
haruuluudyg baitsaagaad, tedniig tsaazlahyg tushaalaa. Hyerod Iudyeigees
Kaisarid ochij, tendee baiv. 20 Hyerod Tir bolon Sidony humuust ihed
hilegnedeg baiv. Tendhiinhen haany nutgaas hool hunseer hangagddag
baisan tul haany tushmel Blastyg taldaa tataj negen sanaagaar tuun uruu irj
nairamdahyg guijee. 21 Tovloson odor Hyerod erhem deed
suudaldaahaany huvtsastaigaa zalarch tedend ug helj ehlev. 22 Ard olon
— Hunii duu bish, burhny duu baina hemeen bahdan hashhirch bailaa. 23
Burhand aldryg orgoogui tul tuuniig Ezenii tenger elch ter darui tsohijee.
Tiinhuu ter otond bariulj, uhev. 24 Harin Ezenii ug tugen tugseer bailaa. 25
Barnab, Saul hoyor uurgee biyeluuleed Mark gegddeg Iohanyg daguulan
Iyerusalimaas butsav.

Vils 13

13:1 Antioh dahi chuulgand Barnab, Nigyer gegddeg Simyeon, Kuryenii

Luki, zahiragch Hyerodtai hamt osoj tornison Manayen, Saul nar boloh
esh uzuulegch mon bagsh nar baiv. 2 Tedniig Ezend uilchilj, matsag barij
baih uyed ni Ariun Suns — Bi Ooriinhoo ajlyg hiilgeheer Barnab, Saul
naryg duudsan tul tedniig tomilogtun gev. 3 Tegeed ted matsag barin
zalbirch, teden deer gar taviad, yavuuljee. 4 Iinhuu Ariun Sunseer
ilgeegdsen ted Syelyukt irj tendeesee Kipr uruu usan ongotsoor yavav. 5
Ted Salamist hurch ochood Iudyein sinagoguudad Burhany ugiig tunhaglaj
ehelsen bogood Iohan tednii hamt baij tusaljee. 6 Ted mon Paf hurtelh buh
arlaar yavahdaa, shidten BarYesus gegch Iudyein huuramch esh
uzuulegchtei taarav. 7 Ter shidten nutgiin zahiragch Syergio Paul gegch
uhaalag hunii hamt baidag ajee. Syergio Paul Burhany ugiig sonsohoor
Barnab, Saul naryg duuduulav. 8 Harin shidten Yelum (tuunii neriig
orchuulbal iim ajguu) tedniig eserguutsej, zahiragchiig itgelees
holduulahyg sanaarhaj bailaa. 9 Getel Paul gegddeg Saul Ariun Sunseer
duurch, tuun deer hartsaa togtoon, — 10 Alivaa zali, meheer duuren,
diavolyn huu, alivaa zovt baidlyn daisan bolson chi Ezenii shuluun zamyg
gajuuduulahaa bolihgui yuu? 11 Uzegtun, yag odoo Ezenii mutar cham
deer baina. Chi sohorch, heseg hugatsaand nar uzehgui gev. Ter darui
haranhui, uniar tuuniig buchin avahad, ter hotloh hun hain temtchin bailaa.
12 Bolson yavdlyg harsan monooh zahiragch Ezenii surgaald gaihshran
itgejee. 13 Paul bolon tuunii nohod Pafaas dalai uruu garan, Pamfulyn
Pyerged hurch irev. Iohan tedniig orhij, Iyerusalim uruu butsjee. 14 Harin
ted Pyergees garaad Pisidiin Antioht irj, Amraltyn odor sinagogt oron
suuv. 15 Huuli bolon esh uzuulegchdiin nomoos unshsany daraa sinagogiin
ahlagchid teden uruu hun yavuulj, — Ah duus ee, herev ta nart ard olond
surgah zuil baival yarina uu gehed 16 Paul bosoj garaaraa dohin iin helev.
— Izrailiin erchuud ee, Burhanaas emeegch ta nar sonsotsgoo! 17 Ene
Izrailiin ard tumnii Burhan bidnii etseg ovgodiig songoj, Yegipyetiin nutagt
baih uyeiinh ni turshid tedniig aguu bolgoson bogood orgoson mutraaraa
Ter etseg ovgodiig maani tendees gargasan. 18 Ter tedniig dochin jiliin
tursh tsold hultsen tesverlev. 19 Kanaany nutagt Ter doloon undestniig
sonoogood, gazar nutgiig ni izrailichuudad dorvon zuun taviad jil
ovluulsen bilee. 20 Ene yavdlyn daraa Ter esh uzuulegch Samuyelyg

ilgeeh hurtlee tedend shuugchdiig ogch baiv. **21** Daraa ni ted haan guihad
Burhan Byeniaminy ovgiin Kishiin huu Saulyg tedend ogchee. Ter dochin
jil haanchlav. **22** Tegeed Burhan tuuniig zailuulj, tedend Davidyg haan
bolgon ogson. Tuunii tuhai Tereer gerchilj, "Buh husliig mini biyeluuleh
Minii zurh setgeliin daguuh hun, Iyessiin huu Davidyg Bi olloo" gesen
baidag. **23** Burhan amlasnyhaa daguu chuhamhuu ene hunii udmaas
Avragch Yesusiig Izrailid avchirsan. **24** Tuuniig irehiin omno Iohan
Izrailiin buh ard tumend gemshliin baptismyg tunhaglav. **25** Iohan
uilsiinhee tsar hureeg guitseej baihdaa "Namaig hen gej ta nar bodoj baina
ve? Ter chini bi bishee. Harin minii araas irj bui negnii holoos shaahaig ni
ch tailah zohistoi hun bi bish" gej helseer baisan. **26** Ah duus ee,
Abrahamyn ger buliin hovguud bolon ta naryn dund baigaa Burhanaas
emeegch humuus ee! Enehuu avralyn ug ni ta bidend ilgeegdsen yum. **27**
Iyerusalimd amidragsad bolon tednii zahiragchid Tuuniig tanilgui,
Amraltyn odor bur unshigddag esh uzuulegchdiin ugsiig ch oilgolguigeer
Tuuniig yallasnaaraa ene buhniigguitselduuljee. **28** Yesusiin amiig honooh
yamar ch undeslel oloogui atlaa ted Pilataas Tuuniig tsaazlahyg hussen. **29**
Tuunii tuhai bichigdsen bugdiig ted biyeluuleed, Tuuniig modnoos buulgan
avch bulshind taviv. **30** Harin Burhan Tuuniig uhegsdees amiluulsan
bogood **31** Ter Galilaas Iyerusalimd Oortei ni hamt irsen humuust olon
honogiin tursh uzegdsen yum. Edugee ted l chuhamdaa Tuuniig ard olond
gerchiddeg. **32** Bid etseg ovgodod amlagdsan amlaltyn terhuu sain
medeeg l ta nart tunhaglaj baina. **33** Duulal nomyn hoyordugaart "Chi bol
Minii Huu, Bi Chamaig onoodor toruulev" gej bichigdsenchlen, Yesusiig
amiluulsnaar Burhan amlaltaa bidnii huuhduuded biyeluulj ogson yum. **34**
Burhan Yesusiig yalzrald butsaalgui uhegsdees amiluulav. Ter ene tuhai
"Bi ta nart Davidyn ariun, naidvartai yerooluudiig ogno" gejee. **35** Iimees
Duulal nomyn oor hesegt Ter mon "Ta Ooriinhoo Ariun Negenii yalzrald
ogohgui" gej aiddsan yum. **36** Davidyn huvid gevel, ter tuhain uyedee
Burhany zorilgod uilchilj baigaad noirson, etseg ovgodiinhoo dund
tavigdaj, yalzralyg uzsen ajguu. **37** Harin Burhany amiluulsan ter Negen
yalzralyg uzsengui. **38** Iimd ah duu nar aa, ta nar uuniig medegtun.
Tuugeer damjuulan nugliin uuchlal ta nart tunhaglagdaj baina. **39** Itgesen

hun bur Mosyegiin huuliar zovtgogdoj chadaagui ter buhneesee Tuugeer
zovtgogdohbolno. 40 Ingehleer esh uzuulegchdeer helegdsen ni ta nar
deer irehees bolgoomjil. 41 "Haragtun. Basamjlagchid aa,gaihatsgaa,
mohotsgoo! Uchir ni ta naryn odruuded hen negen ni tailbarlasan ch Ta nar
hezee ch itgehgui tiim uiliig Bi guitselduuleh bolno" gesen baidag gelee.
42 Paul, Barnab naryg garch yavahad, humuus daraagiin Amraltyn odor
ene ugee yarij ogohiig tednees husseer bailaa. 43 Sinagogiin hural tarahad
iudyeichuudees bolon Burhanaas emeegch shine itgegchdees olonh ni
Paul, Barnab naryg dagaldahad, ter hoyor tedentei yarij, Burhany
niguulseld urgelj baihyg yatgaj bailaa. 44 Daraagiin Amraltyn odor ter
hotynhon barag bugdeeree Ezenii ugiig sonsohoor huran tsuglasan baiv. 45
Gevch hursan olnyg haraad iudyeichuud ataarhlaar duurch, Paulyn
yarisnyg doromjlon uguisgej bailaa. 46 Paul, Barnab hoyor zorigtoigoor
yarij, — Burhany ug ehleed ta nart l yarigdah yostoi baiv. Getel ta nar
uuniig eserguutsej, oorsdiigoo monh amiig avah zohisgui gej uzej
baigaagaas hoish bid Hari undestnuuded handaj baina. 47 Uchir ni Ezen
bidend iinhuu tushaasan. "Bi Hari undestnuuded Chamaig gerel bolgon
tavisan. Chi delhiin hyazgaar hurtel avralyg avchirna" gev. 48 Uuniig
sonsson Hari undestnuud bayarladdaj, Ezenii ugiig aldarshuulan deedelj,
monh amiig avahaar songogdson buhen itgetsgeev. 49 Ezenii ug buh nutag
dayaar tugj bailaa. 50 Harin iudyeichuud ner hund buhii susegten
emegteichuud bolon hotyn terguuleh humuusiig hatgan, Paul, Barnab
hoyoryn esreg havchlagyg odoon turhirch, tedniig nutgaasaa hoon gargav.
51 Gevch ted holiinhoo toosyg teden uruu segsreed, Ikonium uruu yavjee.
52 Dagaldagchid bayar bayasal, Ariun Sunseer duuren baisaar bailaa.

Vils 14

14:1 Ikoniumd ted iudyeichuudiin sinagogt tsugtaa orj, tiinhuu yarisand
iudyeichuud bolon gryekchuud ui olnooroo itgetsgeev. 2 Harin ul itgegch
iudyeichuud Hari undestnuudiin bodol sanaag uimuulj, tedniig ah duusiin
esreg turhirch bailaa. 3 Tiimees ted Ezend naidan zorigtoi yarij, tend
nileed hugatsaagaar baijee. Ezen Ooriin niguulsliin ugee gerchlen, tednii

garaar damjuulan gaihamshig, temdguudiig soyorhoj bailaa. 4 Gevch
hotynhon huvaagdaj, neg heseg ni iudyeichuudiin, nogoo heseg ni elch
naryn tald orov. 5 Hari undestnuud bolon iudyeichuud zahiragchdynhaa
hamt huch heregleh gej, mon teden URUU chuluu shideh gej oroldsond, 6
ted uuniig medeed Lukaony hotuud boloh Lustr, Dyerb uruu bolon ter
haviin nutag uruu zugtav. 7 Ted tend sain medeeg urgeljluulen tunhaglav. 8
Lustrt torolhiin hol ni medeegui, hezee ch yavj uzeegui negen hun suuj
bailaa. 9 Paulyn yarihyg ter hun sonsoj baiv. Paul tuun deer hartsaa
togtoogood, tuund edgereh itgel baigaag harj, 10 changaar — Hol deeree
tseh zogs gehed ter usren bosood, alhaj ehlev. 11 Paulyn uiddsen zuiliig
harsan olon tumen duutaa ondorsgon lukaon heleer — Burhad hunii dureer
biden uruu buun irjee getsgeej bailaa. 12 Ted Barnabyg Zyevs, Paulyg
Hyermyes gej nerlev. Uchir ni Paul gollon yarij baisan yum. 13 Hotyn
gadna baidag Zyevsiin dugany tahilch ni buh, tsetsgiin baglaa avchirj, ard
olny hamt orgol barihyg husev. 14 Harin elch Paul, Barnab nar uuniig
sonsood, huvtssaa huu tataad, olon tumen uruu yaaran ochij, hashhiran —
15 Erchuud ee, ta nar yuund ingene ve? Bid ta nartai adil humuus baina
shuu dee. Ta naryg edgeer demii hooson zuilee orhij tenger, gazar, tengis
hiigeed tedgeert orshih buhniig buteesen amid Burhan uruu ergeesei
gesendee bid ta nart sain medeeg tunhaglaj baigaa yum. 16 Ongorogch
uyeuded Ter buh undestnuuded oor oorsdiinhoo zamaar yavahyg ni
zovshoorson. 17 Gevch Ter Ooriigoo gerchguigeer orhiogui bilee. Ter ta
nart sainyg uilden, tengerees hur boroo oruulj, ur jimstei ulirlyg hairlaj,
zurhiig tani hool huns, bayar bayaslaar tsatgadag gev. 18 Iinhuu yarisan
ch,oorsdod ni tahil orgoh gesen olon tumniig ted arai chamai horigloj
bailaa. 19 Gevch Antioh bolon Ikoniumaas irsen iudyeichuud olon tumniig
oorsoddoo tataj, Paul uruu chuluu shidetsgeev. Tegeed tuuniig uhsen gej
bodood ted hotoos gargan hayajee. 20 Harin dagaldagchid tuuniig toiron
zogsoj baital Paul bosoj hot uruu orov. Margaash ni ter Barnabtai hamt
Dyerb uruu yavjee. 21 Ter hotod ted sain medeeg tunhaglan, olon huniig
dagaldagch bolgov. Daraa ni ted Lustr, Ikonium bolon Antioh uruu
butsahdaa 22 dagaldagchdyn setgeliig behjuulj, urgelj itgeltei baigaarai gej
uramshuulan, — Bid olon zovlon tuulj baij Burhany haanchlald oroh

yostoi gelee. 23 Ted chuulgan burd ahlagchdyg tomilj, matsag barin
zalbirch, tedniig oorsdiinh ni itgedeg Ezend tushaav. 24 Ingeed ted Pisidiig
dairan Pamfuld irtsgeev. 25 Ted Pyerged ugiig taraagaad, Attal uruu yavj
26 tendeesee Antioh uruu usan ongotsoor yavav. Antioht ted oorsdiin
biyeluulsen ajlyn toloo Burhany niguulseld tushaagdaj baijee. 27 Ted
hurch ireed, chuulganyg tsugluulj, Burhan oorsodtei ni hamt yuu hiisen
bolon itgeliin uudiig Hari undestnuuded Ter herhen neesniig ted yarij
ogloo. 28 Ingeed ted dagaldagchdyn hamt udaan hugatsaagaar baiv.

Vils 15

15:1 Iudyeigees irsen heseg humuus — Mosyegiin yos zanshlyn daguu
hovch honduulehgui l bol ta nar avragdaj chadahgui hemeen ah duus nart
surgajee. 2 Paul, Barnab hoyor tedentei zorchildoj, ih margaan bolov. Ah
duus heden huniig Paul, Barnab naryn hamt Iyerusalim dahi elch nar,
ahlagchid uruu ene asuudlaar yavuulahaar togtotsgoov. 3 Iinhuu
chuulganaar ilgeegdsen ted Foinik, Samariar orohdoo Hari undestnuudiin
Ezend ergesen tuhai yarij buh ah duu nart ulemj bayar bayasal avchrav. 4
Tedniig Iyerusalimd irehed chuulgan, elch nar ba ahlagchid huleen avlaa.
Burhany oorsodtei ni hamt uildsen bolgonyg ted tailagnajee. 5 Getel
farisaichuudyn buleglelees itgesen heseg humuus bosoj — Ted hovch
honduulen, Mosyegiin Huuliig sahihad tedniig zaavarlah ni chuhal
getsgeev. 6 Ene asuudlyg heleltseheer elch nar bolon ahlagchid hamtdaa
tsuglarav. 7 Ihed margaldsany etsest Pyetr bosoj, tedend — Ah duu nar aa,
Hari undestnuuded sain medeenii ugiig helj, itguulehiin tuld Burhan
anhnaasaa namaig ta naryn dundaas songosnyg ta nar medetsgeej baigaa. 8
Zurh setgeliig medegch Burhan bidend ogson shigee tedend ch mon Ariun
Sunsiig ogch gerchilsen bogood 9 tednii zurh setgeliig Ter itgeleer
tseverlej, bid bolood tedniig yalgaagui bilee. 10 Bidnii etsguudiin, bas
bidnii uurch chadaagui buulgyg ta nar dagaldagchdyn huzuund
tohoj,Burhanyg yuund sorino ve? 11 Harin bid Ezen Yesusiin niguulsleer
avragdsandaa itgedeg bogood ted ch oortsgui bilee gev. 12 Tsuglasan olon
bugdeeree chimeegui baitsgaaj bailaa. Hari undestnuudiin dund oorsdoor

ni damjuulan Burhan yamar gaihamshig ba temdguudiig uildsen tuhai Paul,
Barnab hoyoryn yarihyg ted sonsoj bailaa. **13** Ter hoyoryg yarij duussany
daraa Iakov — Ah duu nar mini, namaig sonsotsgoo. **14** Burhan Ooriinhoo
neriin tolooh humuusiig Hari undestnuudiin dotroos avah talaar anh herhen
haruulsan tuhai Simon hellee. **15** Uuntei esh uzuulegchdiin ugs ch niitsdeg.
Ene tuhai ingej bichjee. **16** "«Uunii daraa Bi ergej ireed Davidyn nursan
asryg dahin bosgono. Tuunii nurangiig Bi dahin bosgoj, sergeene. **17** Ene
ni Minii nereer duudagdsan buh Hari undestnuud bolon Busad humuus
Ezeniig erj haihyn tudd boloi» **18** gej edgeeriig ono ertnees medegddeg
Ezen aildaj baina" gejee. **19** Tiimees minii sanaa bol Hari undestnuudiin
dundaas Burhan uruu ergej bui humuusiig bid zovoohgui baih ni deer yum.
20 Harin bid tedend shuteeneer buzarlagdsan zuils, sadar samuun,
boomilogdson zuil bolon tsusnaas tseerlej yavahyg bichiye. **21** Uchir ni
Amraltyn odor bur sinagoguudad Mosye unshigddag tul ert uyees ehlen
hot bolgond tuuniig tunhaglagchid ni baidag gev. **22** Tegeed elch nar,
ahlagchid bolon buhel chuulganyhand ah duusiin dund terguulegch
erchuud boloh Barsab hemeeh Iuda, Silas naryg oorsdiinhon dotroosoo
songoj, Paul, Barnab hoyoryn hamt Antioh uruu ilgeeh ni zuitei sanagdav.
23 Tedneer enehuu zahidlyg ilgeev. "Elch nar, ahlagchid boloh ah duu
naraas Antioh, Siri, Kilik dahi Hari undesten ah duu nart mend hurgeye. **24**
Bid tedend daalgaagui baital bidnees ochson zarim ni oorsdiin ugeeree ta
nart tovog udaj, setgeliig tani uimruulsniig sonsson tul **25** bid sanaa
negden, ah duu naryg dundaasaa songoj bidnii hairt Paul, Barnab naryn
hamt ta nar uruu yavuulah ni bidend zuitei sanagdav. **26** Ted bol bidnii
Ezen Yesus Hristiin neriin toloo amia zoriulsan humuus bilee. **27** Tiimees
bid Iuda, Silas naryg yavuullaa. Ted bas monooh zuiliin talaar yarih bolno.
28 Uchir ni Ariun Sunsend bolon bidend door bichigdsen zailshgui zuilsees
oor iluu achaag ta nart tohohgui baih ni zuigei sanagdav. **29** Ta nar
shuteend orgoson yums, tsus, boomilogdson zuils bolon sadar samuunaas
tseerlegtun. Herev edgeerees oorsdiigoo hamgaalbal boloh ni ter.
Bayartai. **30** Ilgeegdsen ted Antioht hurch, itgegch olnyg tsugluulj
zahidlyg garduulav. **31** Zahidlyg unshaad ted uramshuulsan ugst ni
bayarlatsgaav. **32** Iuda, Silas hoyor esh uzuulegch uchraas ah duu naryg

arvin ugseeree yatgan, batatgajee. **33** Tend ted heseg hugatsaand baisny
daraa ah duu naraar uduulen oorsdiig ni ilgeegsed uruugaa amar amgalan
butslaa. **34** Harin Silasyn huvid, Antioht uddeh ni zuitei sanagdjee. **35**
Paul, Barnab hoyor Antioht uldej, busad nohdiin hamtaar Ezenii ugiig
tunhaglan, zaaj bailaa. **36** Heden odriin daraa Paul — Ezenii ugiig
tunhaglasan hot buriin ah duu nar deer butsaj ochin, ted yamarshuuhan
baigaag ni mediye gej Barnabt helev. **37** Barnab Mark gegddeg Iohanyg
oorsdiinhoo hamt avch yavahyg husjee. **38** Pamfuld bidniig orhij, ajlyn
toloo bidentei hamt yavaagui tuuniig avch yavah hereggui gej Paul
zutgeseer bailaa. **39** Hurts sanal zoroldsonii ulmaas ted biye biyeneesee
salj, Barnab Markiig daguulan Kipriig zorin usan ongotsoor yavjee. **40**
Harin Paul Silasyg avch yavlaa. Ah duu nar Paulyg Ezenii niguulseld
daatgav. **41** Tereer Siri bolon Kilikeer dairan garahdaa chuulganuudyg
uramshuulj yavlaa.

Vils 16

16:1 Ter mon Dyerb bolon Lustrt irev. Uzegtun, tend negen itgegch Iudyei
emegtein huu Timot gegch dagaldagch baisan bogood tuunii etseg Gryek
hun baijee. **2** Ter Lustr bolon Ikoniumyn ah duusiin dotor sainaar
yarigddag negen baiv. **3** Paul tuuniig oorteigoo avch yavahyg husev.
Gehdee Timotyn etseg ni Gryek hun gedgiig nutgiin iudyeichuud andahgui
tul tuunii hovchiig hondoj, hamtdaa yavjee. **4** Ted hotuudaar dairch
ongorohdoo Iyerusalimd elch nar bolon ahlagchdyn gargasan aildvaryg
sahin barimtlahyg tedend damjuulj yavlaa. **5** Chuulganuudyn itgel tiinhuu
behjij, odor bur itgegchdiin too nemegdseer baiv. **6** Azid ugiig
tunhaglahyg Ariun Suns horigloson tul ted Frug bolon Galatyn duurgeer
dairan ongorch, **7** Musiad ireed Bitin uruu yavahaar zavdan baital Yesusiin
Suns zovshoorsongui. **8** Ted Musiag ongorood Troid irev. **9** Shono ni
Pauld uzegdel uzegdej, Makyedonii negen er zogson "Makyedonid irj
bidend tuslaach" gej guisan ajee. **10** Uzegdel uzmegtsee tereer Burhan
tedend sain medeeg tunhagla gej duudlaa hemeen uzeed ter darui bid
Makyedoni uruu yavahaar boltsgoov. **11** Tegeed bid Troigoos usan

ongotsoor garch Samotrakt shuud ireed, margaash ni Nyeapold hurch, **12**
tendeesee Makyedonii duurgiin terguuleh hot boloh Romyn haraat hot
Filippoid ochiv. Bid ter hotod hed honog bailaa. **13** Amraltyn odor bid
hotyn daaman haalgany gadnah gol uruu ochiv. Tend zalbirlyn gazar
baigaa bolov uu gej bid bodson yum. Tegeed tend suutsgaaj tsuglasan
emegteichuudtei yariltsav. **14** Tuateir hotoos irsen, nil yagaan ongiin bos
daavuu hudaldaaldag, Burhand morgogch Ludia gegch negen emegtei
tedniig sonsoj bailaa. Paulyn yarij bui zuilsiig anhaaruulahyn tuld Ezen ter
emegtein zurhiig neejee. **15** Tereer geriinhniihee hamt baptism hurtsenii
daraa — Herev ta nar namaig Ezend itgemjit gej uzej baigaa bol, manaid
irj baigaach hemeen yatgasnaar bidniig diilev. **16** Bidniig zalbirlyn gazar
uruu yavj baihad merge tologchiin sunstei negen shivegchin taaraldlaa. Ter
shivegchin merge tolgoor ezendee ih ashig olj ogdog ajee. **17** Tereer Paul
bolon bidniig dagaj, — Edgeer humuus bol Hamgiin Deed Burhany zarts
nar bogood ta nart avralyn zamyg tunhaglaj baina gej hashhirch garlaa. **18**
Ter emegtei olon odriin tursh ingeseer bailaa. Uund ihed tovogshooson
Paul ergej haraad, sunsend — Tuunees garahyg Yesus Hristiin nereer bi
chamd tushaaj baina gehed monooh suns ter darui zailjee. **19** Harin tuunii
ezed orlogo oloh naidvar ni aldagdsanyg haraad, Paul, Silas naryg barij,
olon holiin gazart erh barigchdyn omno chirch avchraad **20** terguun
zahiragchid uruu avaachij, — Ene Iudyei humuus manai hotyg uimuulj, **21**
romchuud bidnii huid huleen avch sahihad yosond niitsehgui yos zanshlyg
tunhaglaj baina gev. **22** Tsuglasan olon ch tednii esreg bosjee. Terguun
zahiragchid tednii huvtssyg huu tataad, savaagaar janchihyg tushaalaa. **23**
Iinhuu zodoj janchsany etsest tedniig shorond hiij, saitar manahyg huyagt
tushaav. **24** Tushaal avsan huyag tedniig dotood gyandand hiij, holiig ni
dongolov. **25** Gevch Paul, Silas hoyor shono dundyn uyed Burhand
zalbirch, magtaalyn magtuug duulj baigaag horigdluud sonsotsgooj bailaa.
26 Tegtel genet shorongiin suuriig dorgioson huchtei gazar hodlolt bolj,
darui buh haalganuud neegden hun buriin gav dongo ni multarch unajee. **27**
Huyag noirnoosoo sereed, shorongiin haalganuud neelttei baihyg
haranguutaa horigdluudyg orgojee gej bodood ooriigoo ildeer duren
alahyg zavdtal **28** Paul changaar — Amia buu horlo. Bid bugd end baina

hemeen hashhirsand 29 ter — Bambar avchir geed, aij chichirseer orj irev.
Tegeed Paul, Silas hoyoryn omno sohorch, 30 tedniig gargah zuuraa —
Noyod oo, avragdahyn tuld bi yuu hiih yostoi ve? gev. 31 Ted — Ezen
Yesust itgegtun. Chi bolon geriinhen chini ch avragdana gelee. 32 Ted
monooh hund bolon gert ni baisan buh humuust Ezenii ugiig yarijee. 33
Huyag shoniin tsagaar tedniig gargan sharhyg niugaaj ogood, ter darui
ooroo bolon buh geriinhen ni baptism hurtev. 34 Tiinhuu ter tedniig gertee
avchran dailj, ger buleeree Burhand itgesendee ihed bayarlaj bailaa. 35
Ogloo bolohod terguun zahiragchid tsagdaa naryg ilgeen, — Tedniig sulla
hemeen heluuljee. 36 Huyag ene ugsiig Pauld damjuulj — Terguun
zahiragchid "Ta naryg sulla" gej heluulev. Odoo garch amar taivan yav
daa gehed 37 harin Paul tedend — Ted Romyn irged bidniig shuuhguigeer
olny omno janchij, shorond hiisen. Odoo bolohoor bidniig nuutsaar hooj
baina. Ugui shuu! Ted oorsdoo irj bidniig gargag gev. 38 Tsagdaa nar
terguun zahiragchdad edgeer ugsiig iltgehed, Romyn irged gedgiig ni
sonsood ted aitsgaav. 39 Iinhuu ted irtsgeej, tedniig taivshruulaad gargaj,
hotoos garch yavahyg guiv. 40 Ter hoyor shorongoos garch, Ludiagiind
ireed, ah duu nartaigaa uulzaj, uram zorig oruulaad, yavlaa.

Vils 17

17:1 Ted Amfipol, Apollonyg dairch, Tyesalonik hotod hurch irev. Tend
iudyeichuudiin sinagog baidag baiv. 2 Paul ooriinhoo zanshlaar teden uruu
ochij, gurvan Amraltyn odor tedend Sudraas uhuulav. 3 Hrist zovj, daraa
ni uhegsdees amilah yostoi baisnyg tailbarlan notlood, — Minii ta nart
yariad baigaa ter Yesus bol Hrist shuu dee gejee. 4 Tednii zarim ni
Burhanaas emeegch ulemj toony gryekchuud bas heseg yazguurtan
emegteichuudiin hamt itgetsgeej, Paul, Silas nartai niilev. 5 Gevch
iudyeichuud ataarhan, gudamjny heseg balmad hertsgii humuusiig olj
boognuuleed hotyg uimuulj ehlev. Ingeed tedniig barij avch olny omno
gargahaar haij Iasony gert irjee. 6 Tedniig oloogui tul Iasonyg busad ah
duu naryn hamt hotyn erh barigchdyn omno chiren avchirj hashhiraldan —
Delhiig uimuulsen edgeer humuus end bas hurch irsen baina. 7 Iason

tedniig huleen avsan baina. Ted bugdeeree Tsyezariin zarligiig eserguutsej,
"Yesus nertei oor haan baina" gedeg getsgeev. **8** Uuniig sonsson hotyn erh
barigchid hiigeed tsuglasan olnyg ted odoon hatgav. **9** Erh barigchid Iason
bolon busdaas ni batalgaa garguulan avch, tedniig sullav. **10** Ah duus
shonoor Paul, Silas naryg Byeroi uruu ter darui yavuuljee. Tend ochood
ted iudyeichuudiin sinagogt orov. **11** Harin tendhiinhen Tyesalonikiin
humuusiig bodvol uujim setgeltei baisan bogood ted ugiig durtaiyaa huleen
avch, edgeer ni unen esehiig medehiin tuld Sudryg odor bur nyagtlan uzej
bailaa. **12** Tednees olonh ni Gryekiin heseg ner hund buhii eregtei, emegtei
humuusiin hamt itgev. **13** Getel Tyesalonikiin iudyeichuud Paulyn Byeroid
irj, Burhany ugiig tunhaglaj baigaag medeed humuusiig odoon hatgaj,
uimuulseer tendirjee. **14** Harin ah duu nar ter darui Paulyg tengis hurtel
yavuulav. Silas, Timot hoyor tendee uldev. **15** Paulyg gargaj ogson
humuus tuuniig Afin hurtel hurgej ogood, Silas, Timot naryg tuun uruu ali
bolohoor darui yavuulah tushaal avaad butslaa. **16** Iinhuu Paul tedniig
Afind huleej baih zuuraa shuteeneer duursen ter hotyg harj sunseeree
egduutsen baijee. **17** Tereer sinagogt iudyeichuud bolon Burhanaas
emeegchidtei heleltsen, mon odor bur zah zeeliin gazar deer baisan
buhentei yariltsaj bailaa. **18** Yepikur, Stoikiin gun uhaantnuudyn zarim ni
tuuntei metgeltsev. Zarim ni — Ene hooson chalchigch yuu heleh geed
baigaa yum bol? gej baihad nogoo heseg ni — Ene hun hariin burhdyg
nomlogch bololtoi getsgeev. Uchir ni tereer Yesus bolon amilaltyg
tunhaglaj baijee. **19** Ted tuuniig barij Aryeipagt avchraad, — Chinii
tunhaglaj bui shine surgaal yuu geech bolohyg bid medej boloh uu? **20**
Uchir ni chi bidnii chihend neg l hachin yum sonorduulav. Tiimees ene
chini yuu bolohyg bid medmeer baina gejee. **21** (Afinchuud tsomooroo
bolon tend zochlon bui gadaadynhan negen shine zuil sonsoh, esvel
yarihad l tsagaa zartsuuldag baijee) **22** Paul Aryeipagiin dund zogsoj
iinhuu helev. — Afiny erchuud ee! Ta nar aliv buhneeree ih shutlegtei yum
gedgiig bi harj ajiglalaa. **23** Uchir ni gevel bi ta naryn shutdeg zuilsiig
negd negengui ajiglan yavahdaa "Ul medegdeh burhand" gesen bichigtei
tahilyn shireeg olj harsan yum. Ingehleer ta naryn medehgui atlaa shuten
bishirdeg zuiliig chini l bi ta nart tunhaglaj baina. **24** Yertonts hiigeed

tuund orshih buhniig buteesen Burhan bol tenger, gazryn Ezen mon
uchraas garaar bosson sumd orshdoggui yum. 25 Ter Ooroo ami, amisgal
hiigeed hamag yumsyg bugded ogdog uchraas yamar negen yumaar
dutagdsan met hunii garyg Ter Oortoo uilchluulehgui. 26 Burhan gazryn
tseejeer amidruulahaar negnees humuun torolhtnii undesten buriig buteej,
tovloson tsag hugatsaa bolon tednii nutaglah hil hyazgaaryg togtooson ni
27 hun Burhanyg erj haih yostoin uchir agaad Ter bid buhnii henees ni ch
holgui hedii ch humuus Tuund hurch, Tuuniig oloosoi hemeesend boloi. 28
Tanai zarim yaruu nairagchdyn "Bid bas Tuunii ur udam" gej helsenchlen,
bid Tuunii dotor amidarch, hodolj, orshin togtdog. 29 Burhany ur udam
atlaa bid Burhanlag Mon chanaryg hunii sanaa, urlagiin tusgalyg teegch
alt, mongo, esvel chuluun durstei adiltgan bodoh yosgui. 30 Iimes ch
Burhan haranhui balar uyeiig haralgui ongorooson. Harin edugee haa
saigui hun buhen gemshih yostoig Ter humuust handan tunhaglaj baina. 31
Ooriinhoo tomilson negen Huneer damjuulj yertontsiig shudargaar shuuh
odroo Ter togtooson agaad ter Huniig uhegsdees amiluulsnaar uuniigee
buh humuust notolson ajguu hemeev. 32 Uhegsdiin amilaltyn tuhai
sonsood zarim ni dooglohod zarim ni — Bid tanaas ene talaar dahin
sonsmoor baina getsgeej bailaa. 33 Ingeed Paul tednii dundaas garch
yavav. 34 Heden hun itgej, tuuntei negdsenii dotor Aryeipagiin Dionus,
Damari gedeg emegtei bolon oor humuus bas tedentei hamt bailaa.

Vils 18

18:1 Daraa ni ter Afinyg orhin Korint uruu ochiv. 2 Ter tend Pont nutgiin
Akul gegch negen iudyei huntei taaraldjee. Buh iudyeichuudiig Romoos
garga gesen Klaudyn zarligaas bolj ter hun ehner Priskilagiinhaa hamt
sayahan Italias irsen ajee. Tegeed Paul tedniid ochiv. 3 Monooh er adilhan
ajiltai hun baisan tul Paul tedniid uldej, hamt ajillah bolov. Ted maihan
hiideg baijee. 4 Ter Amraltyn odor bur sinagogt surgamjilj, iudyeichuud,
gryekchuudiig itguulehiig oroldoj baiv. 5 Harin Silas, Timot naryg
Makyedonios irehed Paul ooriigoo ugend buren zoriulj, iudyeichuuded
Yesus bol Hrist mon gedgiig gerchilj bailaa. 6 Ted tuuniig eserguutsej,

doromjlohod Paul huvtssaa segsren, tedend — Ta naryn tsus oorsdiin chini
tolgoi deer buug. Bi tsever. Uunees hoish bi Hari undestnuud uruu ochno
gev. 7 Ter tendees yavj, sinagogiin derged ger ni baidagIustyn Tit gedeg
hunii gert ochiv. Ter Burhanyg shutdeg negen ajee. 8 Sinagogiin terguun
Krisp buh geriinhniihee hamt Ezend itgej bas korintchuudaas olon hun
ugiig sonsood itgej, baptism hurtetsgeej bailaa. 9 Shono ni Ezen Pauld
uzegdleer damjuulan — Buu ai. Urgeljluulen yarigtun. Bitgii duugui bai.
10 Uchir ni Bi chamtai hamt baina. Hen ch chamd hor hurgeheer cham
uruu dairahgui. Uchir ni Minii humuus ene hotod olon bii gev. 11 Ter
tednii dund Burhany ugiig surgan jil zurgaan sar amidrav. 12 Gevch
Gallionyg Ahai nutgiin terguun zahiragch baihad ni iudyeichuud sanaa
niilen Paulyn esreg bosoj tuuniig shuuhed avchirj, — 13 Ene hun huuliin
esreg Burhand morgo gej humuusiig yatgaj baina gev. 14 Paulyg am neeh
getel Gallion uritaj iudyeichuuded ingej helev. — Iudyeichuud ee! Herev
ene ni gemt hereg, esvel hort yavdal baisan bol ta naryn gomdlyg huleej
avah undeslel nadad buren baihsan. 15 Getel herev uts, ners bolon tanai
huuliin tuhai asuudal baigaa bol oorsdoo tuuniigee medtugei. Edgeer
hergiig shuuh husel nadad alga gev. 16 Tiinhuu ter tedniig shuuhees
hoojee. 17 Ted bugd sinagogiin ahlagch Sostyenyg barij avaad shuuhiin
omno zodson bolovch Gallion uuniig ogt toosongui. 18 Paul olon odor
tend baigaad, ah duu nartai salah yos guitsetgeed usan ongotsond suun
Siriig zoriv. Priskila, Akul hoyor tuuntei hamt baiv. Kyenhryeid baihdaa
Paul tangargaa sahij usee avahuuljee. 19 Ted Yefyest irev. Paul nohdoo
tend uldeegeed ooroo sinagogt ochij iudyeichuuded surgamjiljee. 20 Ted
tuuniig udaan hugatsaagaar baihyg guisan bolovch ter zovshoorsongui. 21
Harin tedentei salah yos guitsetgehdee — Herev Burhan husvel bi dahin ta
nar uruu ergej irne gev. Tiinhuu Yefyesees usan ongotsoor yavjee. 22 Ter
Kaisarid buugaad yavj chuulganyhny amar mendiig asuuchihaad Antioh
uruu yavav. 23 Tend heseg hugatsaagaar baij baigaad ted zamd garch,
Galatyn duureg bolon Frugiig amjilttai tuulan garahdaa buh
dagaldagchdyg uramshuulj yavlaa. 24 Ugend tsetsen Apol gegch Iudyei er
Yefyest hurch irev. Tereer Sudryg sain meddeg negen agaad Alyeksandrt
torson ajee. 25 Apol bol Ezenii zamaar yavahad surgagdsan hun baisan

bogood gal tsogtoi sunseer Yesusiin tuhai unen zov yarij, surgadag baiv.
Ingehdee gagtshuu Iohany baptismyg l meddeg baijee. 26 Sinagogt ter
zorigtoi yarij ehlev. Harin Priskila, Akul nar tuuniig sonsood hajuu tiish ni
avch garaad, tuund Burhany zamyg ulam ch zov tailbarlaj ogov. 27 Ter
Ahai nutgaar yavahyg hussen tul ah duu nar tuuniig uramshuulan
zorigjuulaad, tuuniig huleen avahyg hussen zahidal dagaldagchdad ilgeev.
Ter hurch ireed niguulsleer itgesen humuust ulemj tusaljee. 28 Uchir ni
Yesus bol Hrist mon gedgiig Apol Sudruudaar notolj, iudyeichuudiig olny
omno huchteigeer nyatsaaj bailaa.

Vils 19

19:1 Apolyg Korintod baih uyed Paul uularhag nutguudaar yavsaar
Yefyest hurch ireed heseg dagaldagchdyg olj uulzav. 2 Tegeed tedend —
Ta nar itgehdee Ariun Sunsiig huleen avsan uu? gehed ted tuund — Ugui.
Ariun Suns baidgiig bid yer sonsoogui yum baina gev. 3 Ter — Tegvel ta
nar yamar baptism hurtsen yum be? gehed ted — Iohany baptismyg gejee.
4 Paul — "Minii araas irj bui Negen boloh Yesust itgegtun" gej helen,
Iohan gemshliin baptismyg hurteej baisan gev. 5 Uuniig sonsood ted Ezen
Yesusiin nereer baptism hurtetsgeev. 6 Iinhuu Paul teden deer garaa
tavihad Ariun Suns teden deer irj, ted olon heleer yarij, esh uzuuljee. 7
Tend bugd arvan hoyor orchim hun bailaa. 8 Tereer gurvan saryn tursh
sinagogt Burhany haanchlalyn tuhai surgamjlan, yatgaj zorigtoi yarij baiv.
9 Harin zarim ni tsuglasan olny omno enehuu Zamyg muuchlan,
duulgavargui, zoruudleh bolov. Ter tednees holdoj, dagaldagchdyg avch
Turanny surguuli deer odor bur surgamjlah boljee. 10 Ingeseer hoyor jil
ongorohod Azid suurishsan buh iudyei, gryekchuud Ezenii ugiig
sonsotsgoojee. 11 Burhan Paulyn garaar damjuulan yer busyn
gaihamshguudyg buteej bailaa. 12 Alchuur, busiig ni tuunees avch ovchtei
humuust hurgehed ovchin ni edgej, muu sunsnuud zailj baiv. 13 Gevch
mon shivshleg hiideg tenuulchin iudyeichuudiin zarim ni buzar sunsnuudtei
humuust Ezen Yesusiin nereer — Paulyn tunhagladag Yesuseer ta naryg bi
hooj baina gej shivshleg hiihiig zavdjee. 14 Iudyei ahlah tahilch Skyugiin

doloon hovguun uuniig uildej baiv. 15 Muu suns tedend — Bi Yesusiig
tanina. Paulyg ch medne. Harin ta nar hen yum be? gev. 16 Tegtel muu
sunstei monooh hun teden uruu uhashiin dairch monooh hediig hucheeree
turemgiilj, diilev. Nogoo hed ch gemtej sharhdan ter bairnaas nutsgen
shaldan garaad zuttav. 17 Ene yavdal Yefyest amidardag buh Iudyei,
Gryek humuust duuldahad ted bugdeeree aidast avtav. Ezen Yesusiin ner
aldarshij bailaa. 18 Itgesen humuusees olonh ni irj, oorsdiin uil hergiig
huleen zovshoorch ilchlev. 19 Id shidiig uilddeg baisan humuusees olonh
ni nomuudaa avchran ovoolj, olny omno shataajee. Tedgeer nomyn uniig
ted tootsoolohod tavin myangan mongon zoos boljee. 20 Iin Ezenii ug
ulemj huchteigeer tarhan behejseer bailaa. 21 Ene buhen duussany daraa
Paul Makyedoni, Ahaig dairch Iyerusalim uruu yavya gej sunseer shiiden,
«Tend heseg baigaad bi Romd ochih yostoi» gev. 22 Ter oort ni uilchilj
baisan Timot, Yerast hoyoryg Makyedoni uruu ilgeej, ooroo Azid tur
saatav. 23 Ene uyed Zamaas bolj bagagui uimeen garav. 24 Mongonii
darhan Dyemyetr gegch hun Artyemisyn sumiig mongoor urlaj urchuudad
bagagui orlogo avchirdag baiv. 25 Dyemyetr darhchuudyg tsugluulaad,
teDend — Humuus ee, bidnii sain saihan baidal ene ajlaas hamaardgiig ta
nar medne. 26 Ta nar Yefyes todiigui barag buh Azid ene Paul gegch ni
garaar hiisen burhad ni burhad bish hemeen uhuulj, olon huniig erguulsniig
harj, sonsoj baigaa. 27 Uund bidnii darh muu nertei boloh ayuul baigaa
todiigui bas ih ohin tenger Artyemisyn sum hereggui gej tootsogdon, Azi
bolon delhiin shutdeg ohin tengeriin sur javhlan buurah ayuul baina gejee.
28 Uuniig sonsood ted hilegnen uurlaj, — Yefyesiin Artyemis ni aguu
bilee hemeen hashhirch garav. 29 Hot uimeen samuund avtan, humuus
negen zereg Paultai hanisan Makyedonios irsen Gaios, Aristarh naryg
chiren jujgiin hureelend dairan orj irev. 30 Paul tsuglaragsdyn dund orohyg
hussen hedii ch dagaldagchid tuuniig yavuulahgui bailaa. 31 Mon Paulyn
and boloh Aziin heseg zahiragchidhun ilgeen tuuniig jujgiin hureelend
ochihgui baihyg yatgajee. 32 Tsuglarsan olon budilj samuursan baisan tul
neg heseg ni neg zuil hashhirch baihad nogoo heseg ni ondoo zuil
hashhirch bailaa. Tednii olonh ni yuuny toloo tsutlasnaa ch medehgui
bailaa. 33 Tegtel iudyeichuud Alyeksandryg olny omno uragsh gargahad

Alyeksandr humuust chimeegee namdahyg garaaraa dohiod olon tumnii
omno oorsdiigoo omgoolohiig husjee. **34** Getel humuus tuuniig Iudyei hun
gedgiig taniad bugd negen duugaar — Yefyesiin Artyemis ni aguu bilee
hemeen barag hoyor tsagiin tursh hashhiraldav. **35** Hotyn zahiragch irj,
tsuglasan olnyg taivshruulaad iin helev. — Yefyeschuud ee, tengerees
unasan dur, aguu Artyemisyn sumiin haruul ni Yefyes hot mon gedgiig
medehgui hen baigaa yum be? **36** Iimees ene ni negent margashgui tul ta
nar goomoi yum uildelgui, taivan baih heregtei. **37** Ta naryn avchirsan
edgeer humuus chini ch sumiig tsolmoogui, ohin tengeriig maani ch yer
doromjloogui yum baina. **38** Tiimees herev Dyemyetr bolon tuunii urchuud
hen negnii esreg gomdoltoi baigaa bol shuuh huraldaj baigaa, mon terguun
zahiragch ch baina. Ted gomdloo avch irtsgeeg. **39** Herev uunees oor
asuudal ta nart baigaa bol tuuniig chini huuliin daguu hurlaar shiidverlene.
40 Onoodriin yavdaltai holbootoi uimeen samuun degdeesniihee toloo bid
buruutgagdah ayuuld orood baina. Uchir ni uund uneheer shaltgaan
baihgui bogood enehuu emh zambaraagui tsuglaanyg bid tailbarlaj
chadahgui gejee. **41** Ingej heleed ter tsuglaanyg taraasan aj.

Vils 20

20:1 Uimeen namjsany daraa Paul dagaldagchdyg duuduulj tsugluulaad,
tedniig senhruulev. Tegeed tedentei salah yos guitsetgej, Makyedoniig
zorin yavlaa. **2** Ter tedgeer nutguudaar damjin ongorohdoo humuusiig
yatgan surgasaar Gryekt hurch ireed **3** gurvan sar bolov. Tuuniig Siri uruu
usan ongotsoor yavah gej baital iudyeichuud tuunii esreg huivaldaj baisan
tul ter Makyedonior damjij butsahaar shiidev. **4** Tuuniig Byeroin Piriin huu
Sopatyer, Tyesalonikiin Aristarh, Syekund bolon Dyerbiin Gaios, Timot
bolon Aziin Tuhik, Trofim nar dagaddaj yavav. **5** Gevch ted turuulen
yavaad bidniig Troid huleej bailaa. **6** Bid Isgeegui Talhny bayaryn
odruudiin daraa Filippoigoos tengiseer tavan odriin dotor Troid teden deer
irj, tend bid doloo honog baiv. **7** Doloo honogiin ehnii odor talh huvaahaar
hamtdaa tsuglah uyed Paul margaash yavahaar shiiden, tedentei yariltsan
shono dund boltol yariagaa urgeljluuljee. **8** Bidnii tsuglasan deed oroond

olon denluu bailaa. 9 Tend Yuutuh gegch negen zaluu tsonhny tavtsan deer
suun gun noirsov. Paulyg yarij baihad noirondoo diilden, gurvan davhraas
unachihav. Ochihod ter nas barsan bailaa. 10 Harin Paul buun irj tuuniig
tevren hevteed, — Buu zov. Ter amid baina gelee. 11 Tegeed deesh garch
talh huvaan idej, humuustei yariltssaar uur tsailgav. Daraa ni zamd garlaa.
12 Nogoo zaluu amid baigaad tednii sanaa ihed amarchee. 13 Harin bid
usan ongotsoor Ass uruu turuulen ochij, tendees Paulyg usan ongotsondoo
avah sanaatai baiv. Uchir ni ter uuniig ingej zohitsuulan ooroo tiishee
gazraar yavj ochih sanaatai bailaa. 14 Ter bidentei Asst uulzahad ni bid
tuuniig usan ongotsondoo avch Mitulyend irev. 15 Tendees bid usan
ongotsoor margaash ni Hiosyn orchimd hurch, daraachiinh ni odor
Samosyg gatlan garch udaah odor ni Milyeted irev. 16 Paul bolomjtoi bol
Pyentyekostyn odor Iyerusalimd baih gej yaarch baisan tul Azid tsag
aldahguin uudnees Yefyesiig ongorch yavahaar boljee. 17 Ter Milyetees
Yefyes uruu hun ilgeen chuulgany ahlagchdyg duuduulav. 18 Tedniig
irehed ter — Azid hol tavisan anhny odroosoo ehlen ta nartai buhii l
hutatsaany tursh minii yamar baisnyg ta nar medne. 19 Bi Ezend daruu
zangaar bolon nulimsan dund, iudyeichuudiin dalduur huivaldaany ulmaas
nadad tohioldson zovlon dund uilchilj baisan. 20 Ta nart tustai gesen
bolgonyg ogooroogui. Ta nart niited chini bolon ailaas aild surgaj, 21
Burhany omno gemshih gemshil, bidnii Ezen Yesus Hristed itgeh itgeliin
tuhai iudyeichuud bolon gryekchuuded gerchilsen. 22 Uztugei, edugee bi
Iyerusalim uruu Sunsend zahiragdan yavj baihdaa ch namaig tend yuu
huleej baigaag medehgui. 23 Zovhon hulees bolon zovlon namaig hot burd
huleej baigaa gedgiig Ariun Suns nadad gerchildeg. 24 Gevch bi Burhany
niguulsliin sain medeeg gerchilj Ezen Yesusees huleen avsan uureg, albaa
guitseehiin tuld ooriin amiig yuman chinee bodolgui yavj irsen. 25 Harin
odoo uzegtun, dund chini yavj, haanchlalyg tunhaglaj yavsan minii tsaraig
ta bugd dahin harahguig bi medne. 26 Tiimees bi buh humuusiin tsusny
buruutui gedgiig bi ta nart ene odor gerchleh baina. 27 Uchir ni bi Burhany
buhel tolovlogoog ta nart meduulehees zailshiisen ni ogt ugui bilee. 28
Burhan Ooriin tsusaar Oortoo hudaldaj avsan Burhany chuulganyg
hariuluulahaar Ariun Suns ta naryg hargalzagch bolgoson bogood ta nar

oortoo bolon buh suregt anhaaral tavi. 29 Namaig yavsny daraagaar
surgiig ul enereh dogshin chononuud ta naryn dund orno gedgiig ch bi
medej baina. 30 Gajuud zuils zaaj dagaldagchdyg oorsoddoo tatah
humuus ch ta naryn dundaas garna. 31 Iimees gurvan jiliin tursh odor
shonogui hun buriig nulims unagan tasraltgui senhruulj baisnyg mini sanan
dursaj seremjtei baigtun. 32 Edugee ta naryg bosgon, ariusgagdsan buhnii
hamt ov zalgamjlalyg ogoh chadaltai Burhand ba Tuuniiniguulsliin ugend
bi ta naryg daatgaj baina. 33 Henii ch mongo esvel alt, huvtsas hunart bi
shunahairaagui. 34 Minii ene gar minii ooriin bolon nadtai hamt baisan
humuusiin heregtseenii toloo uilchilj baisnyg ta nar oorsdoo medej baigaa.
35 Iim mayagaar sharguu hodolmorloj baij l sul doroi negendee tus boloh
yostoig bi ta nart buh talaar uzuulsen. Mon Ezen Yesusiin aildsan
"Avahaasaa ogoh ni iluu yerooltei" gesen ugiig sanagtun gej helev. 36 Ter
uuniig heleed tednii hamt ovdog sogdon zalbirav. 37 Ted changaar
uilaldan, Paulyg tevren avch dahin dahin unsetsgeej bailaa. 38 Yalanguyaa
tuunii tsaraig dahin harahgui gesen ugend ni ted guniglatsgaasan baiv.
Tegeed Paulyg usan ongots hurtel dagaldav.

Vils 21

21:1 Bid tednees salj, hovsoor shuud Kost irj, daraa odor ni Rod uruu
yavan, tendeesee Patart ochiv. 2 Bid Foinik yavah usan ongots olj, suutaad
yavav. 3 Bidend Kipriin baraa haragdlaa. Ter arlyg zuun taldaa orhin bid
Siri uruu hovsoor Tird gazardlaa. Yuu gevel usan ongots achaagaa tend
buulgah yostoi bailaa. 4 Shavi naryg olj, bid tend doloo honog bailaa. Ted
Pauld Iyerusalimd hol tavihgui baihyg Sunseer helev. 5 Bidnii honoguud
duusaj, yavah bolohod ted bugdeeree ehner, huuhduudiinhee hamt hotoos
gartal udev. Tegeed tengisiin ereg deer ovdog sogdon zalbirtsgaasny daraa
bid biye biyenteigee salah yosguitsetgev. vBidniig usan ongotsond suuhad
ted ch ger oodoo yavtsgaalaa. 7 Bidnii ayalal ondorloj, Tirees Ptolyemd
irj, ah duu nartai mend amraa medeltssenii hoino, tednii hamt neg honoloo.
8 Margaash ni bid yavj, Kaisarid hurch ireed monooh doloogiin neg boloh
sain medeeg tunhaglagch Filipiin gert ochij tuuntei hamt baitsgaav. 9 Ter

hun esh uzuulegch dorvon ongon ohintoi baiv. 10 Bidniig tend hed honog
baih uyeer Iudyeigees Agab gegch negen esh uzuulegch irev. 11 Ter biden
deer orj irsnee Paulyn busiig avch ooriinhoo hol, garyg huleed — Ariun
Suns nadad "Iyerusalim dahi iudyeichuud ene busnii ezniig iin huleed Hari
undestnii gart tushaana" gej aildaj baina gev. 12 Uuniig sonsood bid bolon
nutgiin humuus Iyerusalim uruu yavahgui baihyg tuunees guiv. 13 Tegtel
Paul — Yuund uilj ta nar zurhiig mini ovtgono ve? Bi Ezen Yesusiin neriin
toloo huluuleh ni baitugai Iyerusalimd uhehed ch belen baina gelee. 14 Ter
negent yatgalgad avtahgui tul bid — Ezenii husleer boltugai geed duugui
boltsgoov. 15 Ene odruudiin daraa bid yavahad belen bolj, Iyerusalim uruu
yavlaa. 16 Bidentei hamt Kaisari hotyn dagaldagchdyn zarim ni yavsan
bogood bidniig ertnii dagaldagch Kipriin Mnasonyd honog tooruuleheer
hurgej ogov. 17 Iinhuu Iyerusalimd irehed ah duu nar bidniig bayartaigaar
huleen avlaa. 18 Daraa odor ni Paulyg bidnii hamt Iakovynd ochihod buh
ahlagchid irsen bailaa. 19 Paul tedentei amar mendee medeltssenii daraa
Hari undestnuudiin dund Burhan ooroor ni damjuulan yuu uildseniig neg
negeer ni yarij ehlev. 20 Uuniig sonsood ted Burhanyg aldarshuulav.
Tegeed tuund — Ah mini, iudyeichuudiin dund itgesen humuus hichneen
olon myanga baigaa bolovch ted monooh l Huulid zutgedeg bogood 21 ted
tany tuhai tanyg Hari undestnuudiin dund amidardag iudyeichuuded
Mosyeg umartahyg surgaj, huuhduuddee hovch hondoh yoslol uildelgui,
mon yos zanshlaa bitgii daga hemeen surgaj baina gej sonsson. 22
Tegehleer yaah ve? Medeej ted tany irsniig zaaval sonsono. 23 Tiimees
bidnii heleh zuiliig ta hiitugei. Bidend am ochgoo ogson dorvon hun bii. 24
Tedniig avaad tednii hamt ooriigoo tsevershuul. Tednii usee avahuulah
tolboriig ni ta tol. Tegvel butd tany tuhai sonsson ni or undesgui zuil, harin
ta ooroo Huuliig sahin, zaavryn daguu yavdag gedgiig medeh bolno. 25
Harin itgesen Hari undestnuudiin tuhaid gevel ted shuteend orgoson orgol,
tsus, boomilogdson zuil bolon sadar samuunaas tseerleh yostoi gej bid
togton tedend bichsen bilee gev. 26 Ingeed Paul monooh humuusiig avch,
margaash ni tednii hamt ooriigoo tsevershuuleed, sumdorj, tsevershiltiin
odruud duusah bolon hun tus buriin toloo tahil orgoh odriig medegdev. 27
Tegeed barag doloo honog ongorch baital Azias irsen iudyeichuud tuuniig

sumd baihyg haraad tsuglasan bugdiig uimuulj, tuuniig barij avaad — **28**
Izrailiin erchuud ee, bidend tuslaarai! Gazar saigui manai ard tumen, Huuli
bolon ene gazryn esreg surgadag hun chini ene baina. Tuunees gadna ter
gryekchuudiig sumd oruulj ene ariun gazryg buzarlasan gej hashhiran
helev. **29** Uchir ni ted urid ni Yefyesiin hariyaat Trofimyg tuuntei hamt
hotod baihyg ni haraad Paul tuuniig sumd avchirsan gej bodotsgoojee. **30**
Hot buheldee hodolj, humuus olnooroo tsuglan Paulyg barij avaad sumees
chirch gargahad ter darui haalganuud haagdsan bailaa. **31** Ted tuuniig
alahyg zavdan baih uyed Iyerusalim hot ter chigeeree uimeen samuund
avtsan gesen medee Romyn angiin myangatyn dargad hurev. **32** Tereer ter
darui tserguud, zuutyn darga naryg avch teden uruu guin ochiv. Humuus
myangatyn dargyg bolon tserguudiig harmagtsaa Paulyg zanchihaa boliv.
33 Myangatyn darga ireed Paulyg barij avch, davhar ginjlehiig tushaaj,
tuunii hen boloh, mon yuu uildseniig ni baitsaaj ehlev. **34** Gevch tsuglasan
olny dundaas zarim ni neg zuiliig hashhirch baihad zarim ni ondoo zuiliig
hashhiraldahad chuhamdaa yuu bolsnyg shuugianaas olj medejchadaagui
uchir ter tuuniig huarand avaachihyg tushaalaa. **35** Paulyg shatan deer
garch irehed shahtsaldaany ulmaas tserguud tuuniig orgoj yavahad
hurchee. **36** Uchir ni hursan olon araas ni dagasaar — Tuuniig tonilgo
hemeen hashhirch bailaa. **37** Paul huaran uruu oroh gej baihdaa
myangatyn dargad — Bi tand ug helj boloh uu? gehed ter — Ta gryek hel
meddeg yum uu? **38** Tegvel ta sayahan uimeen degdeegeed dorvon
myangan alan hyadagchdyg tsol tiish daguulan yavsan yegipyet hun bish
baih ni ee? gev. **39** Harin Paul — Bi bol Kilikiin noloo buhii hot Tarsyn
irgen iudyei hun. Namaig olon tumentei yariltsahyg zovshoorooch! Bi
tanaas guij baina gejee. **40** Tuuniig zovshoorohod Paul shatan deer zogson
garaa orgohod tsuglasan olon chimeegui bolov. Tegeed tedend handaj
Paul yevryei heleer ingej hellee.

Vils 22

22:1 — Ah duu naraa, etsguud ee! Ta naryn omno ochih omgoolliig mini
sonsooch gev. **2** Ter tedend handsan ugee yevryeigeer yarij ehlehiig

sonsson humuus bur ch chimeegui bolov. Paul tsaash ni — **3** Bi bol
Kilikiin Tars hotod torson iudyei hun. Harin ene hotod osoj, Gamaliyelyn
dor etseg ovgodiin huuliin chand baidlyn daguu surch, onoodor ta bugd
yamar baigaachlan l Burhany toloo zutgegch bolson bilee. **4** Bi enehuu
Zamd uhliin havchilt uzuulen, er,emgui hulj shorond hiij baisan. **5** Terguun
tahilch bolon ahlagchdyn buh Zovlol uuniig gerchilne. Bi tednees ah duu
nart hurgeh zahidal avaad Damaskt ochij tend baisan humuusiig barivchilj,
Iyerusalimd shiitgeheer yavj bailaa. **6** Udiin aldad bi Damaskt dohoj yavtal
tengerees genet hurts gerel tsatsarch namaig hureelen avahad **7** bi gazar
unav. Tegtel "Saul aa, Saul aa, yuund chi Namaig havchina ve?" geh duu
sonsogdov. **8** "Ezen, Ta hen be?" gesend, Ter nadad "Bi bol chinii havchij
moshgood baigaa Nazaryn Yesus baina" gelee. **9** Nadtai hamt baisan
humuus ter gerliig harsan. Harin nadtai yarij baisan Negenii duug
oilgoogui ajee. **10** Tegeed bi "Ezen, bi yuu hiih ve?" gev. Ezen nadad
"Bos, Damask uruu yav. Yuu hiih yostoig chini bugdiig tend chamd helj
ogno" gev. **11** Gevch monooh gerliin hurtsaas bolj bi yuu ch harj
chadahgui bolson tul nadtai baisan humuuseer hotluulen Damaskt ochson.
12 Tendhiin iudyeichuudiin dotor ner hundtei, Huuliin daguu suseglegch
Anania gegch negen er **13** nad uruu irj, dohon zogsood "Saul duu mini,
haraatai bologtun" gehed bi ter darui haraa orj tuuniig harlaa. **14** Ter
nadad "Manai ovog deedsiin Burhan Ooriin husliig meduulj, Zovt
Negeniig haruulan, mon Ooriin amnaas garah duug sonsgohyn tuld
chamaig uridaas tomiljee. **15** Uchir ni chi uzsen, sonsson zuilee buh
humuusiin omno gerchleh Tuunii gerch bolno. **16** Odoo chi yuund udnave?
Bos, Tuunii neriig duudaj, baptism hurt. Nuglee ugaa" gev. **17** Iinhuu bi
Iyerusalimd butsaj ireed sum dotor zalbirch baital het hoorold avtaj, **18** bi
Tuuniig harsan bogood Ter nadad "Turgel, Minii tuhai chinii gerchleliig
ted huleej avahgui uchraas Iyerusalimaas shalavhan gar" gej aildav. **19**
Tegehed ni bi "Ezen, Tand itgegchdiig bi sinagog burd zanchij, shorond
hiij baisnyg ted medne. **20** Mon Tany gerch Styefany tsus ursaj baihad bi
derged ni baij, saishaan tuunii amiig honoogchdiin huvtssyg harj baisan"
gehed **21** Ter nadad "Yav, Bi chamaig Hari undestnuud uruu als hol
ilgeene" gej aildsan gev. **22** Ted ene ugiig hurtel sonsoj bailaa. Tegsnee

duugaa ondorsgon — Ene metiin huniig gazryn horsnoos archin haya. Ter
amid baih yosgui hemeen hashhiraldav. 23 Tiinhuu hashhiraldan baihdaa
ted huvtssaa huu tataj, agaart shoroo toos bosgon baital 24 myangatyn
darga tuuniig huarand avaachihyg tushaalaa. Tegeed yaagaad humuus tuun
uruu iin hashhiraldsany uchryg olohyn tuld tuuniig tashuurdan baitsaahyg
tushaav. 25 Ted tuuniig telj huleh uyed Paul tend baisan zuutyn dargad —
Romyn irgeniig shuuhguigeer tashuurdah ni tany huvid huulid niitseh uu?
gehed 26 zuutyn darga uuniig sonsood, myangatyn darga uruu ochij, tuund
— Ene hun chini Romyn irgen yum baina shuu dee, yaah ve? gej iltgev. 27
Tegtel myangatyn darga Paul uruu ireed — Chi Romyn irgen yum uu?
Nadad heleech gesend ter — Tiim ee gelee. 28 Myangatyn darga — Bi
enehuu irgenii erhiig chini ih mongoor olj avsan gehed Paul — Harin bi
bol torohdoo l irgen ni baisan yum gev. 29 Tegehed tuuniig baitsaah gej
baisan humuus ter darui zailan yavav. Paulyg Romyn irgen gedgiig
medeed tuuniig ginjilsendee myangatyn darga aiv. 30 Tegeed margaash ni
iudyeichuud tuuniig yuund buruutgaj buig todorhoi medehiig husej, tuuniig
sullaad, ahlah tahilch nar bolood buh Zovloliig tsuglahyg tushaan, Paulyg
avchirj, tednii omno zogsoojee.

Vils 23

23:1 Paul Zovloliig anhaaraltai haran, — Ah duu nar aa, onoodriig hurtel
bi Burhany omno hunii mosoor sain amidralaar amidarch irlee gev. 2
Tegtel terguun tahilch Anania dergedeh humuust ni tuunii amyg algad
hemeen tushaav. 3 Tegehed ni Paul tuund — Tsagaanaar budagdsan hana
chamaig Burhan tsohino doo! Chi namaig Huuliin daguu shuuh gej suuj
bui atlaa namaig zanchihyg tushaasnaaraa Huuliig zorchij baigaa hereg
bish uu? gehed 4 tend baigsad — Burhany terguun tahilchiig chi
doromjilno uu? gelee. 5 Paul — "Ooriin ard tumnii udirdagchiig buu muul"
gej bichigdsen baidag ch ah duu naraas bi tuuniig terguun tahilch gej
medsengui gev. 6 Tegeed Paul neg heseg ni sadukaichuud, nogoo ni
farisaichuud bolohyg ajiglaad, Zovlold handan — Ah duu nar aa, bi bol
Farisain huu Farisai. Bi naidvar bolon uhegsdees amilah amilaltyn toloo

shuugdej baina hemeen hashhirav. 7 Uuniig helenguut farisaichuud,
sadukaichuudyn hoorond margaan degdej, hural hoyor tal bolon
huvaagdav. 8 Sadukaichuud bolohoor amilalt ch, tenger elch ch, suns ch
baihgui hemeen yaridag baihad harin farisaichuud ene buhniig baidag
hemeen huleen zovshoordog ajguu. 9 Ih shuugian degdej Farisain talyn
huuliin bagsh nar bosoj, shiruun margaddan — Ene huniig buruutgah yuu
ch alga. Ene huntei suns esvel tenger elch yarisan baij bolno getsgeev. 10
Margaan shiruusej ehelsend, ted Paulyg tastchih vii gej myangatyn darga
emeen, tserguuddee yavj, tuuniig tednees hucheer salgan avch huarand
avaachihyg tushaav. 11 Getel daraah shono ni Ezen Paulyn derged
zogson, — Zorigtoi baigtun. Uchir ni chi Namaig Iyerusalimd yaaj
gerchilsnii adil Romd ch mon gerchleh yostoi yum gejee. 12 Margaash ni
iudyeichuud huivaldan, Paulyg honootol yuu ch idej uuhgui hemeen
andgailav. 13 Ene huivaldaand dochoos iluu hun oroltsjee. 14 Ted ahlah
tahilch nar bolon ahlagchid uruu ochij — Bid Paulyg honoohoos naash
yuu ch amsahgui baihaar andgailtsgaav. 15 Tiimees ta bugd Zovloltei
hamtarch tuunii hergiig nariin avch uzeh gej baigaa meteer myangatyn
dargad hel hurgej, oorsod deeree Paulyg avchruul. Harin bid oirtoj irehees
ni omno tuuniig alahad belen baina getsgeev. 16 Huivaddaanyg medsen
Paulyn zee duu huarand irj, Paudd medegdjee. 17 Paul zuutyn darga
naraas negiig ni duudaj — Ene zaluu myangatyn dargad heleh medeetei
irjee. Hurgej ogno uu? gev. 18 Ter tuuniig myangatyn darga uruu daguulj
ireed, — Horigdol Paul namaig duudaj, ene zaluud tand heleh zuil baigaa
tul tand hurgej ogohiig hussen yum gejee. 19 Myangatyn darga tuuniig
garaas ni hotlon zaiduu avaachaad — Chi nadad yuu heleh geev? gej
huvichlan asuuv. 20 Ter — Iudyeichuud Paulyn hergiig iluu nariivchlan
heleltseh gej baigaa met tuuniig margaash Zovlold avaachih huseltiig tand
heleheer zovshildjee. 21 Tiimees Paulyg alahaas naash yuu ch idej, uuhgui
gej andgailsan dochoos iluu hun tuuniig otoj baigaa tul tedniig bitgii
sonsooch. Ted odoo belen bogood tany zovshoorliig l huleej baina gev. 22
Myangatyn darga monooh zaluug yavuulahdaa — Ene tuhai nadad
medegdsenee hend ch buu hel gej zahijee. 23 Tegeed zuutyn hoyor dargyg
duudaj, — Kaisari uruu ilgeeh hoyor zuun tsereg, dalan moriton, bas

hoyor zuun jadching shoniin guravdugaar tsag gehed belen bolgo gev. 24
Mon ted Paulyg zahiragch Fyelikt esen mend hurgeh unalgyn moridyg
gargav. 25 Tegeed tereer iim aguulga buhii zahidal bichiv. 26 "Klaud
Lusi, erhem hundet zahiragch Fyelik tany amryg erj mendchiliye. 27 Ene
huniig iudyeichuud barij avaad alah gej baihad ni tuunii Romyn irgen
bolohyg medsen tul bi tsergee daguulan ochij tuuniig avarsan yum. 28
Chuham yaagaad tuuniig buruutgaj buig todorhoi medehiin tul ene huniig
bi tednii Zovlold avaachsan. 29 Tegeed buruutgal ni tednii Huuliin
margaantai asuudald holbogdsonyg olj medev. Harin ene hun uheh, esvel
shorond oroh yamar ch gemt heregt buruutgagdaagui yum baina. 30 Ene
huniig horloh huivaldaan beltgegdej baigaag medeed tuuniig darui tan uruu
yavuulav. Mon buruutgagchid ni tuunii esreg meduulgee tany omno yarig
hemeen tushaav" Bayartai gejee. 31 Iinhuu tushaal yosoor tserguud
Paulyg shonoor avch yavj Antipatrad avchirlaa. 32 Margaash ni tedmorin
tserguudiig tuuntei hamt yavuulahaar uldeegeed, huarandaa butsatsgaajee.
33 Ted Kaisarid irj zahiragchid zahidlyg garduulaad, Paulyg tuunii omno
avchrav. 34 Zahiragch zahidlyg unshaad, ali nutgiinh bolohyg Paulaas
lavlaad, Kilikiinh gedgiig ni medenguutee — 35 Buruutgagchdyg chini
irehleer chamaig sonsyo geed tuuniig Hyerodyn ordond hyanaj baihyg
tushaajee.

Vils 24

24:1 Tavan odriin daraa terguun tahilch Anania zarim ahlagchid bolon
Tyertul gegch omgoologchiin hamtaar irj, Paulyn esreg zahiragchid
gomdol meduulev. 2 Paulyg duudan iruulsnii daraa Tyertul tuuniig
buruutgaj zahiragchid handan iin helev. — Tany achaar bid amar amgalan
baij, tany holch uhaan ene ard tumend ih oorchloltiig avchirsand 3 bid
haana ch gesen buh talaaraa mash talarhan huleen zovshoordog shuu,
erhem hundet Fyelik mini. 4 Gevch tanyg chileehiig ul husej bidniig tur
saatan sonsohyg tanaas hicheenguilen guiya. 5 Ene hun delhii dayaar buh
iudyeichuudiin dund jinhene tahal adil uimeen degdeegch bogood Nazaryn
buleglеliin tolgoilogch bolohyg bid olj medsen yum. 6 Sumiig buzarlah

oroldlogo hiihed ni bid tuuniig barivchilsan. Bid tuuniig oorsdiinhoo
Huuliin daguu shuuhiig hussen yum. **7** Getel myangatyn darga Lusi dairan
irj, tuuniig bidnii garaas hucheer bulaan avch, **8** tuuniig buruutgagchdyg
tany omno och gej tushaasan. Ta ooroo ene buhnii talaar tuuniig shalgaj
uzeed bid tuuniig yuugaar buruutgaj baigaag medej chadna gehed **9**
iudyeichuud — Uneheer tiim shuu hemeen terhuu buruutgald hoshuu
nemerletsgeev. **10** Zahiragch Paulyg yari gej dohisond ter — Ta olon jiliin
tursh ene ard tumniig shuuj baigaag bi medne. Tiimees bi uram
zorigtoigoor ooriigoo omgooloh bolno. **11** Bi Iyerusalimd morgohoor
irsnees hoish arvan hoyoroos iluu honog bolooguig ta medej chadna. **12**
Ene humuus namaig sumd ch, sinagogt ch, mon hotod ch hen negentei
margaldan, esvel uimeen gargaj baisnyg yer olj haraagui. **13** Namaig
yuugaar buruutgaj baigaagaa ch ted tand notolj chadahgui baina. **14** Harin
unendee edgeer humuusiin buleglel gej nerleed baigaa ter Zamyn daguu bi
etseg ovgodiinhoo Burhand uilchildeg ni unen bogood Huuli bolon esh
uzuulegchdiin bichsen bugded itgedgee huleen zovshoorno. **15** Tednii
naiddagiin adilaar zovt ba hilentset humuusiin hen hen ni amilna gedegt bi
ch Burhand naiddag. **16** Iimees bi Burhan ba humuusiin omno hunii
mosoor gem zemgui baihyg urgelj hicheedeg bilee. **17** Heden jiliin daraa
buyuu odoo bi ooriin ard tumend oglog avchran, mon orgol orgoh
zorilgotoi irev. **18** Yamar ch hel am, uimeen samuunguigeer namaig sum
dotor tsevershseniig ted oljmedsen yum. Harin Azias irsen heden
iudyeichuud tend baisan. **19** Herev uneheer minii esreg zuil tedend baigaa
bol end tany omno ted irj, namaig buruutgah yostoi baisan. **20** Esvel
namaig Zovloliin omno zogsoj baihad nadaas yamar gemt hereg ilruulsnee
ted oorsdoo heleg l dee. **21** Bi tednii dund baihdaa "Uhegsdiin amilaltyn
toloo onoodor bi ta naryn omno shuutdej baina" gej hashhirsnaas oor
zuiliig heleegui gev. **22** Harin ene Zamyn talaar iluu medlegtei Fyelik
hergiig hoishluulj, — Myangatyn darga Lusyg ireheer bi ta naryn hergiig
shiidne geed **23** zuutyn dargad — Tuuniig hargalzagchiin dor bailga.
Gehdee cholootei bailgaj, oir dotnynh ni humuusees tuund tuslah gevel buu
saad hii hemeen tushaav. **24** Gevch heden odriin daraa Fyelik ooriin ehner
iudyei emegtei Druzilteigee hamt hurch ireed, Paulyg duuduulaad Hrist

Yesust itgeh itgeliin tuhai yarihyg ni sonsov. 25 Zovt baidal, biyee zahirah
bolon hojmyn shuultiin tuhai Paul yarisand Fyelik aij, — Odoohondoo yavj
bai. Zavtai uyedee bi chamaig duudna gejee. 26 Ter Paulyg oort ni mongo
ogoh baih hemeen naidsan tul tuuniig oir oirhon duudan iruulj, yariltsdag
baijee. 27 Gevch hoyor jil ongorch Fyelik Pork Fyesteer soligdoj,
iudyeichuuded tal olohyg hussen Fyelik Paulyg horison chigeer uldeev.

Vils 25

25:1 Fyest mujdaa hureltsen ireed, gurav honogiin daraa Kaisarias
Iyerusalim uruu hodlov. 2 Ahlah tahilch nar bolon Iudyein terguulegch
humuus Paulyn esreg gomdloo tuund tavij, tuuniig yatgan, 3 Pauld orshool
uzuulj bui met dur isgej, tuuniig Iyerusalimd iruulehiig husjee. (Ted Paulyg
zamd ni honoohoor otoond suuj bailaa.) 4 Tegtel Fyest tedend Paul
Kaisarid horiond baigaag bolon mon ooroo udahgui tiishee yavah gej
baigaagaa helev. 5 Tegeed ter tsaash ni — Iimees ta naryn dundaas noloo
buhii humuus nadtai hamt tiishee yavag. Herev ter huniig buruutgah zuil
baih avaas ted tuuniig shuutugei gev. 6 Iinhuu Fyest tednii dund naim,
arvaas iluugui honood Kaisari uruu yavav. Margaash ni ter ooriin shuuhiin
suudald suugaad Paulyg avchrahyg tushaalaa. 7 Paulyg irsnii daraa
Iyerusalimaas irsen iudyeichuud tuuniig hureelj, oorsdoo ch notolj ul
chadah olon notstoi yal zemleliig tuund tulgatsgaav. 8 Paul ooriigoo
omgoolon — Iudyein Huuliin esreg, esvel sum, Tsyezariin esreg bi yamar
ch gemt hereg uildeegui gev. 9 Fyest iudyeichuuded tal zasahyg husej,
Pauld — Ta Iyerusalimd ochij, minii omno zogson edgeer yal zemlelee
shuulgehiig husej baina uu? gesend 10 Paul — Namaig shuuh yostoi
Tsyezariin shuuhiin omno bi zogsoj baina. Iudyeichuudiin esreg bi yamar
ch buzar muug uildeeguig ta ch sain medej baigaa. 11 Iimees herev bi
buruutan baigaad uhvel zohih yamar negen hereg uildsen bol uhehees
tatgalzahgui. Harin ene humuusiin namaig buruutgaj baigaa edgeer yal
zemleliin ali ni ch unen bish bol hen ch namaig tedend tushaaj chadahgui.
Bi Tsyezarit davj zaaldana gev. 12 Tegtel Fyest zovlolteigoo zovshiltsood
hariu bolgoj — Ta Tsyezarit davj zaaldahyg hussen. Tanyg Tsyezari uruu

ilgeeh bolloo gelee. 13 Heden odriin daraa Agriip haan bolon Byernikye
nar Kaisarid irj Fyested baraalhjee. 14 Tedniig tend hed honog baihad ni
Fyest Paulyn hergiig haand taniltsuulj iin helev. — Fyelik neg huniig
horiond uldeegeed yavsan yum. 15 Namaig Iyerusalimd baihad ahlah
tahilch nar, Iudyein ahlagchid tuunii esreg gomdol gargaj, tuuniig yallahyg
shaardaj baiv. 16 Bi tedend "Buruutang buruutgagchtai ni nuurelduulen,
yal zemleliin esreg ooriigoo omgooloh bolomjiig heregtend olgohoos
omno tuund yal onooh ni Romyn yos bish" gedgiig helsen. 17 Tedniig end
tsutlanguut hergiig hoishluulalgui, margaash ni bi shuuhiin suudaldaa suun
monooh huniig avchrahyg tushaav. 18 Buruutgagchid ni bosood tuundyal
tulgaj ehelsen bolovch ene ni minii tosoolj baisan gemt herguud bish
bailaa. 19 Ted tuuntei ordoo l oorsdiinhoo shashny talaar, mon Paulyn
amid gej zarladag, negen uhsen hun buyuu Yesusiin talaar sanal zoroldson
baiv. 20 Iim hergiig herhen baitsaahaa medelgui ergelzsen tul, bi tuunees
Iyerusalimd ochij hergee shuulgehiig husej baigaa esehiig asuuv. 21 Harin
Paul Ezen haand davj zaaldah hurtel ooriig ni horiond bailgahyg shaardsan
tul bi tuuniig Tsyezari uruu ilgeeh hurtel hargalzagchiin dor bailga gej
tushaasan yum gev. 22 Agriip haan Fyested — Bi bas ter huniig sonsmoor
baina gehed ter — Ta margaash tuuniig sonsoh bolno gejee. 23 Daraa
odor ni Agriip, Byernikye nar myangatyn darga nar bolon hotyn ner tsuutai
humuusiin hamt tanhimd ihed surjin orj irev. Tegeed Fyestiin tushaalaar
Paulyg avchrav. 24 Fyest — Haan Agriip aa, end hureltsen iregsed ee!
Iyerusalimd ch, end ch baihad mini buh iudyeichuudiin "Ter tsaashid amid
baih yosgui" hemeen nadaas shaardaj baigaa ter huniig ta buhen harj baina.
25 Harin ene hun uhvel zohih yamar ch hereg uildeeguig bi olj medsen
yum. Negent ter ooroo Ezen haand davj zaaldana gesen tul bi tuuniig
yavuulahaar shiidsen. 26 Ezendee tuunii tuhai bichih yamar ch todorhoi
zuil nadad alga. Tiimees ch baitsaaltaaraa yamarnegen bichih yumtai
bolohyn tuld tuuniig ta naryn omno yalanguyaa Agriip haan tany omno
avchraad baina. 27 Uchir ni horigdogchiig ilgeehdee tuund tulgaj bui yalyg
zaahgui baih ni utgagui hereg sanagdana gejee.

26:1 Tegtel Agriip Pauld handan — Ooriinhoo toloo yarihyg chini
zovshoorch baina gehed Paul garaa orgood ooriigoo omgoolson ugiig helj
ehlev. — 2 Iudyeichuudiin namaig buruutgaj baigaa edgeer hergiin talaar
Agriip haan tany omno onoodor bi ooriigoo omgooloh gej baigaa tul bi
ooriigoo az zavshaantai gej tootsoj baina. 3 Yalanguyaa, ta bol
iudyeichuudiin yos zanshil, margaantai asuudlyn talaar sain meddeg.
Tiimees ch namaig tevcheertei sonsohyg tanaas bi husiye. 4 Ooriin
undestnii dund bolon Iyerusalimd bur ehneesee ongorooson minii
amidralyg baga nasnaas mini avahuulan buh iudyeichuud medne. 5 Ted
minii amidralyg ertnees meddeg bolohoor herev ted husvel namaig manai
shutlegiin hamgiin chand degtei buleglеliin Farisai hun bolohyg gerchilj
chadah bilee. 6 Harin bi odoo manai etseg ovgodod Burhany ogson
amlaltyn naidvaraas bolj shuugdej baina. 7 Ene ni manai arvan hoyor ovog
Burhand odor shonogui zutgen uilchilj, hurtehiig naiddag terhuu amlalt
mon. Haantan, ene naidvaryn toloo iudyeichuud namaig buruutgaj baigaa
yum. 8 Herev Burhan uhegsdiig amiluuldag bol ene ni yaagaad ta naryn
dund yer busyn hemeegdene ve? 9 Bi Nazaryn Yesusiin neriin esreg ih
zuiliig hiih heregtei gej bodoj baisan. 10 Uuniigee ch Iyerusalimd uiddsen.
Bi ahlah tahilch naraas erh medel avaad, ariun humuusees olnyg shorond
hiisneer barahgui tedniig alj baihad ni ch tednii esreg sanaltai bailaa. 11
Buh sinagogt bi tedniig dahin dahin zalhaan baihdaa Burhanyg
doromjluulahyg hucheer oroldon, tedend hertsgii handaj, bur hariin
hotuudad ch hurtel ochij, tedniig moshgon mordoj baiv. 12 Iinhuu bi ahlah
tahilch naraas erh medel, uureg daalgavar avaad Damask uruu yavav. 13
Haantan, tegtel ud dund zam deer narnaas hurts gerel tengerees gereltej,
namaig bolon nadtai hamt yavagsdyg hureelen avahyg bi harsan. 14 Bid
bugdeeree gazar hosor unahad yevryei heleer "Saul aa, Saul aa, yuund chi
Namaig havchina ve? Shilbuuriig oshigloh ni chamd berh bizee" gej nadad
helehiig bi sonsov. 15 Tegeed bi "Ezen, Ta hen be?" gehed Ezen "Bi bol
chinii havchij moshgood baigaa Yesus baina. 16 Gevch bosoj, hol deeree
zogs. Zovhon sayayn harsan zuiliin chini todiigui, mon hojim Minii chamd
uzuuleh zuilsiin gerch, uilchlegch bolgon Bi chamaig tomilloo. Ene
zorilgyn uudnees Bi chamd uzegdsen yum. 17 Chamaig ene ard tumen,

Hari undestnuudees choloolon avaad, Bi teden uruu ilgeej baigaa ni 18
tedniinudiig neelgej, tedniig haranhuigaas gerel uruu, Satany erhsheelees
Burhan uruu erguulehiin tuld yum. Tegsneeree ted Nadad itgeh itgeleer
ariusgagdsan humuusiin dund nugliin uuchlal ba oviig hurteh bolno" gesen.
19 Tiimees Agriip haantan, bi tengerleg uzegdeld duulgavargui baij
bolsongui. 20 Harin ehleed damaskchuud bolon iyerusalimchuudad, daraa
ni Iudyein buh nutgaar terchlen Hari undestnuuded hurtel "Ta nar gemshij,
Burhan uruu ergen, gemshild duitseh uils buteegtun" hemeen tunhaglaj
bailaa. 21 Iim shaltgaany ulmaas heseg iudyeichuud namaig sum dotor
barij avch alahyg oroldson. 22 Iinhuu Burhany tuslamjiig hurtseneer
odgoog hurtel bi ih, baga humuust gerchlen zogsohdoo esh uzuulegchid
bolon Mosyegiin helsen ni biyeleh yostoi gedgees oor yuug ch yarij
baigaagui. 23 Ene bol Hrist zovlon edelj, uhegsdees anh turuun
amilsnaaraa ene ard tumend bolon Hari undestnuuded gerliig tunhaglana
gesen ug yum gejee. 24 Paulyg ooriigoo omgoolon iinhuu yarij baital Fyest
changa duugaar — Paul, ta soliorchee. Ih erdem nom chini tanyg galzuu
bolgojee gehed 25 Paul — Erhemseg Fyest ee, bi solioroogui. Harin eruul
uhaan, unen ugiig tunhaglaj baina. 26 Uchir ni haan edgeer herguudiin
talaar meddeg bogood bi tuuntei zorig gargan yaridag. Ene buhen ni
hungui buland uildegdeegui tul ali ni ch tuunii haraany gadna baihgui
gedegt bi itgej baina. 27 Agriip haan ta esh uzuulegchded itgedeg biz dee?
Itgedgiig tani bi medej baina gev. 28 Agriip Pauld — Boginohon
hugatsaand chi chini namaig Hristiinh bolgoh ni ee gehed 29 Paul —
Boginohon ch bai, udaan hugatsaand ch bai zovhon ta ch bish, harin
onoodor end namaig sonsogsod bugdeeree enehuu ginjnees busdaar nadtai
adil boloosoi gej bi Burhand zalbirmaar baina gev. 30 Haan, zahiragch,
mon Byernikye bolon tedentei hamt suuj baisan humuus bosoj 31 holdon
zogsood oor hoorondoo yariltsaj, — Ene hun uheh, esvel horigdvol zohih
hereg uildeegui yum baina getsgeev. 32 Agriip Fyested — Herev ene hun
Tsyezarit davj zaaldana geegui bol choloolj boloh l baijee gev.

Vils 27

27:1 Bidniig Itali uruu usan ongotsoor yavuulahaar shiidej, Paul bolon oor
heden yaltanuudyg Avgustyn angiin zuutyn darga Iulid hariutsuulsan baiv.
2 Aziin ereg haviin nutgaar yavah gej baisan Adramutyn usan ongotsond
bid suutsgaaj tengist garav, Bidnii hamt Tyesalonikiin Makyedoni hun
Aristarh bailaa. 3 Margaash ni bid Sidony eregt zogsov. Iuli Pauld saihan
setgel gargaj tuuniig and nohod deeree ochin asruulahyg zovshoorov. 4
Tendees bidtengist garch, salhiny esreg yavsan tul Kipriin nomroor hovon
5 Kilik, Pamfulyn ergeer dairch, Lukiin Murad gazardav. 6 Zuutyn darga
tendees Itali uruu yavj baisan Alyeksandryn usan ongotsyg olj bidniig
suulgalaa. 7 Huchtei salhi bidniig uragsh yavuulahgui baisan tul bid
tsoongui honog udaan hovsoor Knided arai gej hurev. Tegeed bid Salmony
omnoh Kryetiin nomroor hovloo. 8 Araihiin hovsoor bid Lasai hotyn
oiroltsooh Uzesgelent Boomt hemeeh gazar irtsgeev. 9 Iinhuu bagagui
hugatsaa ongorson bogood matsag barih uye ch ongorson bailaa. Ayalal
ulam ch ayuultai bolj baisan tul Paul tedend seremjluulj, — 10 Erchuud ee!
Tsaash ayalah ni zovhon usan ongots bolon achaand tom garz uchruulah
todiigui bidnii ami nasand ayuul uchruulj bolzoshgui gej bi bodoj baina
gev. 11 Gevch zuutyn darga Paulyn ugend itgeheesee iluu ongotsny ahmad
ba zaluurchind itgej bailaa. 12 Ter zogsool ni ovoljihod tohiromjgui baisan
tul olonh humuus tendees tengist garch herev chadval Foinik hemeeh
Kryetiin boomtod hurch, ovliig ongorooye gej shiidjee. Ug boomt ni zuun
omnod ba zuun hoid zug uruu harsan bairlaltai aj. 13 Omno zugiin zoolon
salhi uleej ehelsend ted husseneer boloh ni hemeen sanaj zanguugaa tataj,
Kryetiin daguu ereg dagaj hovov. 14 Harin tun udalgui eh gazraas
Yeurakulon gedeg huchtei salhi huilran salhilahad 15 usan ongotssorj
chadalgui, salhind hotlogdon tuugdahad hurev. 16 Bid Klauda hemeeh
negen bagahan arlyn nomroor ongorch yavahdaa ongotsny zaviig arai chuu
togtoon barij bailaa. 17 Ted zaviig deesh gargaad tatlagaar usan ongotsyg
buslen tataj, Surtad hairgadchih vii gej emeen, zanguugaa buulgaad salhiny
ayasaar hovov. 18 Shuurgand huchtei shidegdej baisnaas bolj daraa odor
ni ted achaagaa hayatsgaaj ehlev. 19 Gurav dahi odor ni ted oorsdiinhoo
garaar usan ongotsnyhoo tonog tohooromjiig ch hayatsgaav. 20 Olon
odriin tursh nar, odod ch uzegdsengui. Shuurga ch aajmaar shiruusej

baisan tul bidnii avragdah goridlogo aajmaar tasarlaa. 21 Humuus udaan
hugatsaagaar hool undgui baiv. Tegtel Paul tednii dund bosoj zogsood —
Erchuud ee! Ta nar minii ugiig dagaj Kryetees hodloogui baisan bol ene
suirel hohirlyg amsahgui baih baisan. 22 Odoo harin bi ta naraas er
zorigtoi baihyg husiye. Uchir ni ta naraas hen ch amia aldahgui bogood
harin usan ongots l suirne. 23 Urid shono minii hariyaalagddag bolon minii
uilchildeg Burhany negen tenger elch omno mini zogsoj 24 "Paul aa, buu
ai! Chi Tsyezariin omno zogsoh yostoi. Uzegtun, chamtai hamt yavj
baigaa buh humuusiig Burhan chamd soyorhson" gev. 25 Iimees er
zorigtoi baitsgaa, erchuud ee! Yag minii helsnii daguu boloh bolno gej bi
Burhand itgej baina. 26 Harin bid yamar neg arald gazardah heregtei
gelee. 27 Bid Adriatyn tengiseer tuutdsaar arvan dorov deh shonoteigoo
zolgov. Getel shono dund usan tserguud eh gazart dohon yavaag
taamaglaad, 28 tengisiin guniig hemjihed horin ald bailaa. Tsaash jaahan
yavaad ted bas neg hemjilt hiihed arvan tavan ald bolsnyg medev. 29
Ingeed haa negtee had morgohoos bolgoomjlon ted usan ongotsny
hitegnees dorvon zanguu hayaad, ogloo boloosoi hemeen zalbirch bailaa.
30 Usan tserguud ongotsnoos zugtahyg oroldoj, hoshuunaas zanguu avch
hayah dur uzuulen zaviig tengist buulgav. 31 Paul zuutyn darga bolon
tserguuded — Herev ene humuus ongotson deer uldehgui bol ta nar
avragdaj chadahgui gehed ni 32 tserguud zaviny olsyg tastaj zavinuudyg
unagav. 33 Uur tsaihyn omno Paul buh humuust yum idehiig urialj, — Ta
nar onoodor arvan dorov deh odroo yuu ch idelgui urgelj harsaar yavj
baina. 34 Iimd ta buhniig yum ideech gej bi urialj baina. Ingeh ni
avragdahad tani heregtei. Uchir ni ta naryn tolgoigoos shirheg us ch
unahgui gelee. 35 Ter iinhuu heleed talh avch bugdiin omno Burhand
talarhal orgon, huvaagaad idej ehlev. 36 Ted bugdeeree uramshin zorigjij,
bas yum idetsgeelee. 37 Usan ongotson deer bid bugdeeree hoyor zuun
dalan zurgaan hun baiv. 38 Ted tsadtal idchiheed ongotsyg hongon
bolgohyn tuld buudaigtengist hayaj ehlev. 39 Ogloo boloh uyed ted eh
gazryg tanij chadsangui. Harin elserheg ereg buhii negen tohoig olj
haraad, herev chadval ongotsoo tiish ni gargahaar shiidev. 40 Ingeed
zanguugaa tastaj tengist orhiod, zaluuryn tatlagyg sulruulaad, urd talyn

darvuulyg salhiny daguu bolgon ergiig zuglev. 41 Getel hoyor tengisiin
zalgaa boloh shuren tsohiog ongots morgon hairgadaj, hoshuugaaraa
zoogdon hodolgoongui bolloo. Ongotsny hiteg huchtei davalgaand hemh
tsohigdov. 42 Tserguud yaltanuudyg selen zuttaalgahguin tuld tedniig alah
sanaatai bailaa. 43 Gevch Paulyg avrahyg hussen zuutyn darga tedniig
boliulj, selj chaddag humuusiig ongotsnoos userch, eh gazart turuulj
hurtehiig, 44 harin busdyg ni banz yum uu, ongotsny yamar negen yum
hereglen selehiig tushaav. Ingej bugdeeree esen mend eh gazart hursen
bilee.

Vils 28

28:1 Iinhuu esen mend uldsen bid ug arlyg Malit hemeen nerledgiig
medev. 2 Nutgiin humuus bidend mash ih elegseg handan, boroo tsutgaj
huiten baisan tul gal ordoj, bid bugdiig uttan avav. 3 Paul heseg gishuu
avchirj gald nemehed, galyn haluunaas bolj tedgeeriin dundaas negen hort
mogoi garch ireed tuunii garyg hatgachihav. 4 Nutgiin humuus tuunii
garaas mogoi unjin baihyg haraad oor hoorondoo "Ene hun aluurchin
gedeg ni ergelzeegui. Ter tengisees avragdsan hedii ch shudarga yos tuund
amidrahygzovshoorsongui" hemeen yaritsgaajee. 5 Getel Paul ooroo
yaasan ch ugui, harin mogoig avch gald hayav. 6 Humuus tuuniig
havagnah, esvel gazar genet hosor unaj uhehiig ni huleej bailaa. Udtal
huleesnii etsest ted tuund yamar ch sonin hachin yum tohioldohgui baihyg
haraad, bodloo oorchilj tuuniig burhan baij hemeen yarij ehlev. 7 Ter
gazryn havi orchmyn nutag ni arlyn terguun Pupli gegch hunii ezemshil
baisan bogood ter bidniig nairsgaar huleen avch gurav honog zochilson
bilee. 8 Pupliin etseg ulaan suulgaar ovdoj, haluuraad hevtej bailaa. Paul
tuun deer irj, zalbiraad tuun deer garaa tavij tuuniig edgeev. 9 Ene yavdlyn
daraa ter arlynhny dund ovchtei baisan busad humuus tuun uruu irj,
ilaarshij bailaa. 10 Ted bidend ih hundetgel uzuulj, bidniig tendees yavah
uyed hereshcheetei buhneer hangaj bilee. 11 Tiinhuu gurvan saryn daraa
bid monooh aral deer ovoljson Zyevsiin iher hovguudiin suldtei
Alyeksandryn usan ongotsond suun 12 Sirakust hurch, tendee gurav

honov. 13 Tendeesee ereg daguu hovsoor Ryegiumd hurch, neg honogiin
daraa omno zugiin salhi sevelzen, hoyor dahi odor ni Putiold irlee. 14
Tend bid ah duu naryg olj uulzahad, ted doloo honog hamt baigaach gej
bidniig urisan yum. Tiinhuu bid Romd hurch irlee. 15 Bidnii tuhai sonsson
ah duus bidniig ugtahaar Appiu Forum bolon «Gurvan denbuudal»d hurtel
irsen bailaa. Paul tedniig haraad Burhand talarhaj zorig orov. 16 Bidniig
Romd irehed Paulyg hargalzagch tsergiin hamt tusdaa amidrahyg
zovshoorchee. 17 Gurvan honogiin daraa ter iudyeichuudiin terguulegch
humuusiig duuduulj tsugluulav. Tedniig tsuglasny daraa ter tedend ingej
helev. — Ah duu nar aa! Bi ooriin ard tumen bolon etseg ovgodiinhoo yos
zanshlyn esreg yuu ch hiigeegui atlaa yaltan bolj, Iyerusalimaas
romchuudyn gart tushaagdav. 18 Ted namaig baitsaan shalgaad nadad
uheh yal onooh yamar ch shaltgaan baihgui baisan tul sullan tavih huseltei
bailaa. 19 Gevch iudyeichuud eserguutssen tul bi Tsyezarit davj
zaaldahaar argaguin erhend shaardsan ni ooriin ard tumnii esreg yamar
negen yal buruutgalyg tulgah gesen hereg bish baiv. 20 Uunii uchir bi ta
buhentei uulzaj yariltsahyg hussen bogood uchir ni Izrailiin naidvaryn toloo
bi enehuu ginjeer ginjlegdsen bilee gehed 21 ted tuund — Bid tany talaar
yamar ch zahia Iudyeigees avaagui. Ah duu naraas neg ni ch end irj tany
tuhai yamar neg muu zuiliig yarij duulgaagui. 22 Bid tanaas bodol sanaag
chini sonsmoor baina. Harin ter bulegleliin tuhaid gevel haa saigui l tuuniig
eserguutsen yaridgiig bid medne gev. 23 Ingeed ted tuuntei odor bolzoj,
tuunii baisan gazar oluulaa tsuglahad Paul ogloonoos udeshboltol tedend
Burhany haanchlalyn tuhai gerchlen, Yesusiin tuhai tedend itguulehiig
hicheej, Mosyegiin Huulias bolon esh uzuulegchdiin nomoos yarij
tailbarlav. 24 Yarigdsan zuild zarim ni itgej, zarim ni itgesengui. 25 Ted
oor hoorondoo sanal zoroldon tarj ehlehed Paul tedend handan ug helev.
— Ariun Suns esh uzuulegch Isaiagaar damjuulan ta naryn etseg ovgodod
zov helsen yum. 26 "Ene ard tumend ochij heltugei. Ta nar sonssoor baih
bolovch oilgohgui. Ta nar harsaar baih bolovch uhamsarlahgui. 27 Uchir
ni ene ard tumnii zurh hatuurch, Chiheeree arai yadan sonsoh agaad ted
nudee anijee. Es tegvel ted nudeeree harj, chiheeree sonsoj, Zurheeree
uhaarch, ergechih vii, Ene ni Bi tedniig edgeechih vii" gesen baidag. 28

Iimees Burhany enehuu avral Hari undestnuuded ilgeegdsen bogood ted ch
sonsoh bolno gedgiig ta nar medegtun. **29** Paul edgeer ugsiig helsend,
iudyeichuud tarah zuuraa, hoorondoo ulemj margan baiv. **30** Iinhuu Paul
ooriin holsolson bairand buten hoyor jil amidarch oor uruu ni irsen bugdiig
elegsegeer huleen avch **31** Burhany haanchlalyg tunhaglan, Ezen Yesus
Hristiin tuhai il tod cholooteigoor surgaj bailaa.

1:1 Hrist Yesusiin bool, elch bolohoor duudagdaj, Burhany sain medeenii
toloo tusgaarlagdsan Paulaas 2 Burhan esh uzuulegchdeeree damjuulan
Ariun Sudruudad uridaas amlasan terhuu sain medee ni 3 Tuunii Huugiin
tuhai yum. Ter ni mahan biyeer Davidyn ur udmaas torson bogood 4 ariun
baidlyn Sunseer uhegsdees amiluulagdsanaar huch dotor Burhany Huu gej
todorhoilogdson bidnii Ezen Yesus Hrist mon. 5 Bid Tuunii neriin toloo
buh Hari undestnii dund itgeliin duulgavartai baidlyg bii bolgohyn tuld
Tuugeer damjuulan niguulsel bolon elchiin uurgiig huleen avsan bilee. 6
Tednii dund ta nar ch bas Yesus Hristiinh bolohoor duudagdsan 7 Romd
bui ariun humuus baihaar duudagdsan Burhany hairtai buh humuust; Bidnii
Etseg Burhan ba Ezen Yesus Hristees niguulsel ba amar taivan ni ta nart
baih boltutai. 8 Yuuny omno, ta bugdiin toloo bi Yesus Hristeer damjuulan
Burhandaa talarhaj baina. Yaagaad gevel ta naryn itgel buh yertonts
dayaar tunhaglagdaj baina. 9 Tuunii Huugiin sain medeenii dotor minii
sunseeree uilchildeg Burhan ta naryg her ih tasraltgui dursdgiig maani
gerchilne. 10 Zalbirahdaa urgelj Burhany husleer odoo l neg ta nar deer
ochih zavshaan oldoosoi gej guidag. 11 Uchir ni ta naryg bat bolgohyn
tuld sunsleg zarim belgiig ta nartai huvaaltsah gesendee bi ta naryg
harahyg ihed husdeg. 12 Ooroor helbel, ta naryn dund baihdaa bidnii hen
hen ni nogoogiinhoo, bi ta naryn, ta nar minii itgeleer hamtdaa zorigjih
yum. 13 Ah duu nar aa, busad undestnuudiin dund olsny adil zarim ur dung
ta naryn dund olohyn tuld bi olon udaa ta nar uruu ochih sanaatai baisan
bolovch odoog hurtel saad totgortoi baisnyg ta nar medeegui baihyg bi
husehgui baina. 14 Gryekchuud bolon busad undestnuud, mergen bolon
munhag humuusiin hen hend ni bi yertei. 15 Tiimd minii huvid, Romd
baigaa ta nart ch mon sain medeeg tunhaglahyg mash ih husej baina. 16 Bi
sain medeenees ichihgui. Yaagaad gevel ter ni itgegch hun buriig, yuuny
turuund Iudyei, mon tuunchlen Gryek huniig avrald hurgeh Burhany huch
mon. 17 Burhany hurteeh zovt baidal ni sain medeenii dotor ilchlegdsen
bogood itgelees itgeld hurgedeg. Uchir ni «Zovt hun itgeleer amidarna»
gej bichigdsen baidag. 18 Burhany uur hilen uneniig zovt busaar nuun

daragch humuusiin alivaa burhanlag bus ba zovt bus baidlyn esreg
tengerees ilchlegddeg. **19** Uchir ni Burhany tuhai medej boloh zuil tednii
dund ilerhii baidag yum. Uchir ni Burhan tedend il bolgoson aj. **20**
Yertonts buteegdsenees hoish Tuunii ul uzegdeh chanaruud, Tuunii monh
huch ba burhanlag torh ni buteegdsen zuilseer damjuulan oilgogdon, ilerhii
haragdaj baigaa. Iimees tedend shaltag baihgui. **21** Yaagaad gevel ted
Burhanyg medsen atlaa Burhan hemeen Tuuniig aldarshuulsan ch ugui,
Tuund talarhal orgoson ch ugui. Harin ted bodol sanaandaa hoosorch,
munhag zurh setgel ni haranhui boljee. **22** Mergen gej heldeg atlaa ted
munhag bolson bogood **23** ul muudagch Burhany aldryg muuddag hun,
shuvuud, dorvon holt amitad hiigeed molhogchidtei adil dureer solijee. **24**
Iimees Burhan tedniig oorsdiinhoo dund biye biyesee gutaag gej zurh
setgeliinh ni husel tachaalyg tsever bus baidald tushaav. **25** Yaagaad
gevel, ted Burhany uneniig hudal huurmagaar solij, uurd magtagdah
Buteegchiin orond buteeld ni morgon, uilchiljee. Amyen. **26** Iim uchraas
Burhan tedniig gutamshigt husel tachaald ni tushaajee. Tednii
emegteichuud belgiin torolh haritsaag torolh busaar solitsgoojee. **27**
Tuunchlen mon erchuud ni emegtei huntei belgiin torolh haritsaatai baihaa
orhiod, neg negendee temuuleh huseldee shataj, erchuud erchuudteigee
ichguurt zuiliig uildej, oorsdiin aldaany zohih tseerleliig oorsoddoo hurtej
baina. **28** Ted Burhanyg medeh ni zohistoi gej uzeegui shig, Burhan
tedniig yos surtahuungui oyuun sanaand tushaav. Ted hiih yosgui zuilsiig
uildeh bolson bogood **29** buhii l zovt bus baidal, horon muu, shunal, buzar
bulaigaar duuren, ataa jotoo, allaga, heruul, zali meh, har sanaagaar
duuren baij hov jiv yarigchid, **30** gutgegchid, Burhanyg uzen yadagchid,
deerelhuu, ih zantai, sagsuu, horon muug sanaachlagchid, etseg ehdee
duulgavargui, **31** uhvargui, naidvargui, ul hairlagch, orshool uzuuldeggui
humuus bolson baina. **32** Iim zuilsiig uildegch ni uhvel zohino gesen
Burhany zarligiig ted meddeg hernee oorsdoo uildeed zogsohgui, harin
busdyg uildehed ni saishaadag ajee.

Romi 2

2:1 Tiimees shuudeg hun bur ee, tand shaltag baihgui. Uchir ni busdyg
shuudgeeree ta ooriigoo yalladag. Yaagaad gevel shuudeg ta mon l
edgeeriig uilddeg shuu dee. **2** Harin iim zuilsiig uilddeg humuus deer buuh
Burhany shuult ni unenii daguu baidgiig bid medne. **3** Iim zuilsiig uilddeg
humuusiig shuudeg atlaa ooroo mon l tedgeeriig uilddeg hun ee, ta
Burhany shuultees multarna gej bodoj baina uu? **4** Esvel ta Burhany enerel
ooriig chini gemshuuldeg gedgiig medelgui, Tuunii enerel,hultsel ba
tevcheeriin bayanyg basamjlah uu? zharin ta ooriin hatuu baidal,
gemshdeggui zurh setgeleesee bolj uur hilen ba Burhany zov shuultiin
ilchleltiin odor baih hilegneliig oor deeree huraaj baina. **6** Burhan hun burd
uilsiinh ni daguu hariut ogno. **7** Sainyg uildehdee tevcheerteigeer aldar,
hundetgel bolon mohoshgui baidlyg haidag humuust monh ami ogno. **8**
Harin huvia hicheegch, uneniig dagadaggui, harin zov busyg dagadag
humuust uur hilen ba hilegnel buulgana. **9** Buzar muug uildegch hun buriin
deer tsohrol, zovlon baih bolno. Yuuny turuund ene ni Iudyei, mon
tuunchlen Gryek humuust baina. **10** Harin sainyg uildegch hun burd aldar,
hundetgel ba amar taivan ni baih bolno. Yuuny turuund ene ni Iudyei mon
tuunchlen Gryek humuust baina. **11** Burhand yalgavarlah uzel baidaggui.
12 Huulyuigeer nugel uildsen buh hun mon Huuliguigeer mohoh bolno.
Huuliin door nutel uildsen buh hun Huuliar shiitgegdeh bolno. **13** Uchir ni
Huuliig sonsogchid ni Burhany omno zov baih bus, harin Huuliig
biyeluulegchid ni zovtgogdoh bolno. **14** Hari undestnuud Huuligui bolovch
torolh baidlaaraa Huuliin zuilsiig uildvel, Huuligui bolovch tedgeer ni
oorsdod ni huuli boldog. **15** Huuliin shaarddag uils ni tednii zurh setgeld
bichigdseniig ted haruuldag. Tednii mos chanar ch hamt gerchilj, tednii
bodol sanaa ch neg negnee buruutgadag, esvelomgooldog. **16** Minii sain
medeenii daguu, ene ni Burhan humuusiin nuuts zuilsiig Hrist Yesuseer
shuuh odort bolno. **17** Herev ta Iudyei hemeeh ner zuuj, Huulid naidan,
Burhanaar sairhdag agaad **18** Huulias zaalgasnaar Tuunii husliig meden,
onts sain yumsyg tanidag yum bol, **19** mon Huuli dotor medlegiin bolon
unenii tsogtstoi geed, sohruudyn gazarch, haranhuid baidag humuusiin
gerel, **20** munhag humuusiin surgagch, balchir humuusiin bagsh gej oortoo
itgeltei baidag yum bol, **21** tegvel busdad zaagch ta oortoo zaadaggui yum

uu? Hulgai buu hii gej nomlodog ta ooroo hulgai hiideg yum uu? 22 Buu
zavhair gej yaridag ta ooroo zavhairdaggui yum uu? Shuteenuudiig
jigshdeg ta ooroo sumuudiig tonodog yum uu? 23 Huuliar sairhagch ta
ooroo Huuliig zorchsonooroo Burhanyg gutaadag yum uu? 24 Uchir ni
«Burhany ner ta naraas bolj Hari undestnuudiin dund doromjlogddog» gej
bichigdsen baidag. 25 Herev ta Huuliig biyeluulbel hovch hondolt ni tustai
ajee. Harin ta Huuliig zorchigch ni mon bol tany hovch hondolt chini
hovch hondolt bish boldog. 26 Tiimees herev hovch honduuleegui hun
Huuliin shaardlaguudyg sahival ter huniig hovch honduuleegui bus, harin
hovch honduulsen gej uzeh bus uu? 27 Hovch hondoltiig biyedee
hiilgeegui hun herev Huuliig sahival, Huuliin useg bolon hovch hondolttei
atlaa Huuliig zorchigch tanyg shuuh busuu? 28 Uchir ni gadnah baidlaaraa
iudyei ni iudyei hun bish bogood mahan biyeiin gadnah hovch hondolt ni
ch hovch hondolt bish. 29 Harin dotorh baidlaaraa iudyei ni iudyei hun
mon. Usgeer bus, Sunseer hiilgesen zurh setgeliin hovch hondolt ni hovch
hondolt mon. Ter hunii magtaal ni hunees bus, harin Burhanaas irdeg yum.

Romi 3

3:1 Iimees iudyei hunii davuu tal, esvel hovch hondoltiin ashig ni yuu ve?
2 Ali ch talaaraa ulemj ih yum. Buhnees omno, Burhany ugs tedend
daatgagdsan bilee. 3 Zarim ni itgeegui bol yaah ve? Tednii itgelgui baidal
Burhany itgemjit baidlyg huchingui bolgono gej uu? 4 Buu iim baih
boltugai! Hun bur hudalch baisan ch Burhan ni unen baig. Ene tuhai«Ta
Ooriin ugseeree zovtgogdoosei. Ta shuugdehdee yalaasai» gej bichigdjee.
5 Herev bidnii zov bus ni Burhany zoviig haruuddag yum bol, bid yuu
heleh bilee? Uur hilen buulgagch Burhan ni zov bish gej uu? Bi hunii
yosoor yarij baina. 6 Buu iim baih boltugai! Tiim bol Burhan yertontsiig
yaaj shuuh yum be? 7 Herev minii hudal ugeer Burhany unen ni Ooriinh ni
aldar dotor byalhdag yum bol yaagaad bi odoo ch gesen nugelten adil
shuugddeg bilee? 8 «"Sainyg gargahyn tuld muug uildetsgeeye" gej yarij
bolohgui gej uu? Zarim ni bidniig ingej yaridag hemeen gutgen heldeg.
Tednii shiitgel ni shudarga yum. 9 Tegvel yaah ve? Bid tednees davuu

yum uu? Ogt ugui. Iudyeichuud bolon gryekchuud bugd nugel dor baidag
gej bid urid ni yal tulgasan yum. 10 Ene ni ingej bichigdsenchlen,«Zovt hun
alga. Gants ch alga. 11 Uhaardag hun alga. Burhanyg haidag hun alga. 12
Bugd gajij, tsomooroo hereshcheegui boljee. Sainyg uilddeg hun alga. Bur
gants ch alga». 13 «Tednii hooloi ni ongorhoi bulsh yum. Ted heleeree
huurch meheldeg». «Tednii uruul door mogoin hor bii». 14 «Tednii am
haraal bolon gashuun ugeer duuren aj». 15 «Tednii hol tsus ursgahdaa
turgen, 16 tednii zamd suirel bolon gai gamshig bii. 17 Ted amar
amgalangiin zamyg medehgui». 18 «Tednii nudnii omno Burhanaas emeeh
aidas ugui»19 Huuliin helj baigaa bolgon ni Huuliin door baigch humuust
handan yaridag gedgiig bid meddeg. Ingesneer am bolgon taglagdaj,
yertonts dayaaraa Burhany omno buruutgagdah bolno. 20 Yaagaad gevel
yamar ch mahan biye Huuliin uilseer Tuunii omno zovtgogdohgui. Huuliar
nugliin medleg irdeg yum. 21 Harin edugee Burhany zov ni Huulias angid
ilerhiilegdev. Uuniig Huuli ba Esh uzuulegchid gerchilsen yum. 22 Yesus
Hristed itgeh itgeleer Burhany zov ni itgegch buh humuust baina.
Yalgavarlal baihgui. 23 Bugd nugel uiddseneer Burhany aldart hurdeggui,
24 harin Hrist Yesus dotorh zoliltoor damjuulan Tuunii niguulsleer unegui
zovtgogdson bilee. 25 Tuunii tsusand itgeh itgeleer damjuulan Burhan
Tuuniig evleruulel gej niited haruulav. Ingesen ni Burhan urid ni uildegdsen
nugluudiig tevchin ongoruulsen uchraas Ooriinhoo zoviig ilerhiilehiin tuld
baisan bogood 26 Ter Ooroo zov baij, Yesust itgegch huniig zovtgogch
baihyn toloo edugee tsagt Ooriinhoo zoviig ilerhiilehiin tuld baisan yum.
27 Tegvel sairhal haana baina? Ene ni zailuulagdjee. Yamar huuliar ve?
Uilsiinh uu? Ugui. Harin itgeliin huuliar ajee. 28 Uchir ni hun Huuliin
uilsees angid, itgeleer zovtgogddog gej bid uzdeg. 29 Esvel Burhan
zovhon iudyeichuudiinh yum gej uu? Ter mon Hari undestnuudiinh bish gej
uu? Tiim ee, Ter bas Hari undestnuudiinh mon. 30 Hovch honduulsniig ni
ch itgeleer, hovch honduuleeguig ni ch itgeleer zovtgoh Burhan bol
unendee gants boloi. 31 Tegvel bid itgeleeree Huuliig huchingui bolgoh
uu? Buu iim baih boltugai! Harin ch, bid Huuliig togtoodog.

Romi 4

4:1 Tiimd mahan biyeeree bidnii ovog bolson Abraham yuut olson gej bid
heleh ve? 2 Herev Abraham uilseeree zovtgogdson bolter sairhah yumtai.
Gehdee Burhany omno bish. 3 Sudart yuu gej baina ve? «Abraham
Burhand itgesen. Ene ni tuuniig zovd tootsuulsan baina» gedeg. 4 Ajil
hiideg hunii huvid tsalin ni oglog bus, harin tolbor gej tootsogddog. 5
Harin ajil hiideggui bolovch, burhanlag bus huniig zovtgodog Tuund
itgedeg hunii huvid itgel ni zovd tootsogddog. 6 Tuunchlen David bas
uilsguigeer Burhand zov hemeen tootsogdson hunii iveegdseniig iinhuu
heljee. 7 «Huuli bus yavdal ni uuchlagdaj, Nugluud ni daldlagdsan humuus
yerooltei. 8 Ezen nugliig ni ogt ul tootsoh ter hun yerooltei» gejee. 9
Tegvel ene yerool ni hovch honduulsen humuust hamaatai yuu? Esvel
hovch honduuleegui humuust bas hamaatai yum uu? Uchir ni bid «Itgel ni
Abrahamyg zovd tootsuulsan» gej yaridag. 10 Tiim bol ene ni yaaj
tootsuulsan yum be? Hovch honduulsen baihdaa yum uu, esvel hovch
honduuleegui baihdaa yum uu? Hovch honduulsen baihdaa bish, hovch
honduuleegui baihdaa yum. 11 Abraham hovch honduuleegui uyedee
itgeliin zoviin tamgaar hovch hondoh yoslolyn temdgiig huleen avchee.
Ter hovch honduulelgui itgeh buh humuusiin etseg ni bolj, tedniig zovd
tootsuulahyn tuld ingejee. 12 Mon hovch honduuleed zogsohgui, bas
hovch honduuleegui baihad ni bidnii etseg Abrahamd baisan itgeliin
moroor moshgogch humuust hovch hondoltiin etseg bolov. 13 Uchir ni
yertontsiin ov zalgamjlagch baih bolno hemeen Abrahamd bolon tuunii ur
udamd ogogdson amlalt ni Huuliar bus, harin itgeliin zovt baidlaar baisan
aj. 14 Uchir ni herev Huuliar baigsad ni ov zalgamjlagchid yum bol, itgel
ni hooson bolgogdson bogood amlalt ustgagdsan yum. 15 Uchir ni Huuli
uur hileng avchirdag. Harin haana huuli baihgui baina, tend bas zorchil gej
baihgui. 16 Tiimees niguulsliin daguu baihyn tuld ter amlalt ni itgeleer
irdeg. Ingesneer terhuu amlalt ni buh ur udamd, zovhon Huuliin ur udamd
todiigui, mon Abrahamyn itgeliin ur udamd ch batalgaatai baih yum.
Abraham bol 17 (Ene ni «Bi chamaig olon undestnii etseg bolgoson» gej
bichigdsenchlen ajee) uhegsded ami ogogch, baihguig baigaagaar
duudagch, ooriin itgesen Burhany omno bid bugdiin etseg yum. 18 «Chinii
ur udam iim bolno» gej urid ni aildsan yosoor tiinhuu olon undestnii etseg

bolohyn tuld ter naidah argagui uyed naidan itgesen. 19 Ter zuugaad
nasalsan tul biyeiinhee barag uhseniig bolon Saragiinh ni umai uhmel
bolsnyg medsen hedii ch itgeleer doroi bolsongui. 20 Harin Burhany
amlaltyn talaar ter ul itgen teenegelzelgui, harin ch itgeleer
huchirhegjihdee Burhand aldryg ni orgon, 21 Burhan amlasnaa biyeluuleh
chadvartai gedegt buren itgeltei bailaa. 22 Tiimees ene ni tuuniig zovt
baidald tootsuulsan ajee. 23 «Ter zovt baidald tootsogdson» gej bichigdsen
ni zovhon tuunii toloo bus, 24 bidnii Ezen Yesusiig uhegsdees amiluulsan
Tuund itgej, zovt baidald tootsogdoh mon bidnii toloo bilee. 25 Yesus
bidnii nugel hilentsees bolj tushaagdsan bogood bidnii zovtgoliin toloo
amiluulagdsan yum.

Romi 5

5:1 Tiimees itgeleer zovtgogdson bid bidnii Ezen Yesus Hristeer
damjuulan Burhantei evlersen bilee. 2 Mon dotor ni zogsdog enehuu
niguulsel uruu bid Tuugeer damjuulan itgeleer oroh bolomjtoi bolson
bogood bid Burhany aldryn naidvart bayarladag. 3 Tuugeer ch barahgui,
mon zovlontoidoo bayarladag. Uchir ni zovlon zudguur ni tevcheeriig, 4
tevcheer ni turshlagatai baihyg, turshlagatai baih ni naidvaryg toruuldeg. 5
Naidvar ni uram hugaldaggui. Uchir ni bidend ogogdson Ariun Sunseer
damjuulan Burhany hair bidnii zurhend tsutgagdsan baidag. 6 Bidniig sul
doroi baih uyed, Hrist togtooson tsagt burhanlag bus humuusiin omnoos
uhsen bilee. 7 Zovt hunii toloo hen negen hun barag uhehgui. Harin sain
hunii toloo bol hen negen hun uheheer zurhelj magadgui yum. 8 Gevch
bidniig nugeltnuud baihad l Hrist bidnii toloo uhsen. Uugeeree Burhan
bidniig hairlah hairaa haruulsan yum. 9 Tiimd edutee Tuunii tsusaar
zovtgogdson bid ter tusmaa Tuugeer damjuulan uur hilengees ch avragdah
bolno. 10 Uchir ni herev bid daisnuud baihdaa Huugiinh ni uhleer
Burhantai evleruulegdsen yum bol, ter tusmaa bid Tuunii amiar avragdah
bolno. 11 Zovhon uund ch bish, mon Burhany dotor bidnii Ezen Yesus
Hristeer damjuulan bayarlan hoordog. Tuugeer bid edugee evlerliig avav.
12 Tiimees nugel ni gants huneer yertontsod orsny adil uhel ni nugleer

damjuulan orj irev. Terchlen bugd nugel uildsen tul buh humuust uhel
tarhav. 13 Uchir ni Huulias omno yertontsod nugel baisan. Gevch herev
huuli baihgui bol nugel ni nugel hemeen tootsogdohgui. 14 Gesen hedii ch
uhel ni Adamaas Mosye hurtel noyorhson todiigui, ireh baisan Tuunii durs
boloh Adamyn gem buruutai adil baidlaar nugliig uildeegui humuus deer
ch noyorhoj baisan ajee. 15 Harin unegui beleg bol aldaa zorchiltei adilhan
bish. Uchir ni herev gants hunii aldaa zorchloos bolj olon hun uhsen bol,
tegeh tusmaa Burhany niguulsel bolon Yesus Hrist gegch gants Hunii
niguulsleer ireh beleg ni olon hund byalhagdsan yum. 16 Beleg ni nugel
uildsen gants huneer damjuulan irsen zuiltei adilhan bish. Uchir ni neg
talaas, neg addaa zorchliig dagaldan shuult ni irj, yald unagasan bol, nogoo
talaas olon aldaa zorchliig dagaldan unegui beleg ni irj, zovtgold hurgesen
bilee. 17 Uchir ni herev gants hunii aldaa zorchloos bolj gants huneer
damjuulan uhel ninoyorhson bol, tegeh tusmaa niguulsliin bayalgiig bolon
zovt baidlyn belgiin byalhalyg huleen avagsad ni Yesus Hrist gegch gants
Huneer damjuulan ami dotor noyorhono. 18 Tiimees neg aldaa zorchloos
bolj buh humuus yald unasny adil, iinhuu neg zovt uilees bolj buh humuus
amiin zovtgold hurev. 19 Uchir ni gants hunii duulgavargui baidlaas bolj
olon hun nugelten bolgogdsony adil tuunchlen gants Hunii duulgavartai
baidlaar olon hun zovt bolgogdono. 20 Aldaa zorchil ihessen baihyn tuld
Huuli orj irsen. Gevch haana nugel ihessen baina, tend niguulsel ulam iluu
byalhsan yum. 21 Ingesneer nugel ni uhleer noyorhsonchlon, niguulsel ni
bidnii Ezen Yesus Hristeer damjuulan monh amind hurgeh zovt baidlaar
noyorhoh yum.

Romi 6

6:1 Tegvel bid yuu gej heleh ve? Niguulsel ni ihsehiin tuld bid nugel dotor
baisaar baih uu? 2 Buu iim baih boltugai! Nugedd uhsen bid, tsaashid tuun
dotroo herhen amidrah ve? 3 Esvel Hrist Yesus uruu baptism hurtsen bid
tsomooroo Tuunii uhel uruu baptism hurtsen gedgiig ta nar medehgui gej
uu? 4 Tiimd Etsegiin aldraar Hrist uhegsdees amiluulagdsany adil, bid
mon shine amiin dotor yavahyn tuld uhel uruu baptism hurtseneer Tuuntei

hamt orshuulagdsan yum. 5 Uchir ni, herev bid Tuunii uheltei adil baidald
holbogdson yum bol, medeej bas Tuunii amilalttai ni ch holbogdoh bolno.
6 Ingehdeehoishid bidniig nugeld boolchluulalgui, nugliin biyeiig maani
huchingui bolgohyn tuld bidnii huuchin hun ni Tuuntei hamt
tsovdlogdsonyg bid meddeg. 'Uchir ni uhsen negen ni nuglees
choloologdson. 8 Herev bid Hristtei hamt uhsen bol, mon Tuuntei hamt
amidrah bolno gedegtee bid itgedeg. 9 Hrist uhegsdees amiluulagdsan tul
dahij hezee ch uhehguig bid medne. Uhel tsaashid Tuuniig zahirahgui. 10
Uchir ni Tuunii uhsen uhliin huvid, Ter neg udaa nugeld uhsen bogood
harin Tuunii amidardag amidralyn huvid, Ter Burhand amidardag. 11
Tuunchlen ta nar oorsdiigoo nugeld uhsen bolovch Burhand Hrist
Yesuseer amid baigaa gej toots. 12 Tiimees biyeiinhee tachaangui
husluuded duulgavartai baih yostoi hemeedeg uhliin biyed chini nugel buu
noyorhog. 13 Biyeiinhee erhtnuudiig zovt bus baidlyn zevseg bolgon
nugeld buu orgo. Harin Burhand oorsdiigoo uhegsdees amid bolgogsod
met, mon biyeiinhee erhtnuudiig zovt baidlyn zevseg bolgon Burhand
orgo. 14 Uchir ni nugel ta naryg zahirahgui. Yaagaad gevel ta nar huuliin
dor baigaa bus, harin niguulsliin dor baidag. 15 Tegvel yaah ve? Bid
huuliin dor bus, harin niguulsliin dor baidag uchraas nugel uildeh uu? Buu
iim baih boltugai! 16 Ta nar oorsdiigoo duulgavartai baihaar bool bolgon
hen negend ogohdoo, uheld hurgeh nutliin ch bai, esvel zovt baidald
hurgeh duulgavartai baidlyn ch bai, dagah negniihee bool ni boldgoo
medehgui gej uu? 17 Harin Burhand talarhal ni baig. Uchir ni ta nar nugliin
booluud baisan bolovch ta nar oorsdod chini ogogdson ug surgaalyn hev
mayagt zurhneesee duulgavartai bolj, 18 nuglees choloologdon zovt
baidlyn booluud bolson. 19 Ta naryn mahan biye sul doroi tul bi hunii
yosoor heliye. Ta nar oorsdiin erhtnuudiig yos bus yavdald hurgeh tsever
bus, yos bus baidald bool bolgon orgosniihoo adil tuunchlen odoo oorsdiin
erhtnuudee ariusgald hurgeh zovt baidald bool bolgon orgo. 20 Uchir ni ta
nar nugliin bool baihdaa zovt baidlaas cholootei baijee. 21 Tegehed ta nar
odoo ichij baigaa zuilsees yamar ur jims avsan be? Uchir ni tedgeer
zuilsiin togsgol bol uhel boloi. 22 Harin odoo nuglees choloologdson
bogood Burhand boolchlogdson ta nart ariusgald hureh ur jims avdag.

Togsgol ni monh ami boloi. 23 Uchir ni nugliin hols bol uhel, harin
Burhany beleg bol bidnii Ezen Hrist Yesus dotorh monh ami mon.

Romi 7

7:1 Ah duu nar aa (huuliig meddeg humuust bi helj baina), huuli ni huniig
amid baihad l huniig zahirdag gedgiig ta nar medehgui gej uu? 2 Uchir ni
gerlesen emegtei nohriigoo amid baih uyed ni nohorteigoo huuliar
holbogddog. Harin herev nohor ni nas barval ter emegtei nohriin talaarh
huulias choloologdoh aj. 3 Tiimees nohriigoo amid baihad ni, teremegtei
oor ertei holbogdvol tuuniig zavhai em gene. Harin herev nohor ni nas
barval ter emegtei huulias choloologdono. Ingesneer tereer oor ertei
holbogdson ch ter zavhai em bish yum. 4 Tiim uchraas ah duu nar mini, ta
nar Hristiin biyeer damjuulan Huulid uhsen. Ingesneer Burhany toloo bid
ur jims gargahyn tuld uhegsdees amilsan oor Negentei ta nar holbogdoh
yum. 5 Uchir ni bidniig mahan biyeiin dotor baihad Huuliar sergeegdsen
nugelt husel tachaaluud uheld hurgeh ur jims urguulahyn tuld bidnii
erhtnuuded ajillaj baisan. 6 Harin bid yuugaar hulegdsen, tuundee uhen
edugee bid Huulias choloologdson. Ingesneer bid usgiin huuchral dotor
bish, harin Sunsnii shineleg baidal dotor uilchildeg. 7 Tegvel bid yuu yarih
ve? Huuli ni nugel uu? Buu iim baih boltugai! Gehdee Huuliar bish bol bi
nugliig medehgui baih baisan. Uchir ni herev Huuli «Buu shunahair» gej
heleegui baisan bol bi shunahairlyg medehgui baih baisan. 8 Harin nutel
tushaalaar shaltaglaj minii dotor zusen buriin shunahairlyg toruulsen. Uchir
ni Huulias angid bol nugel ni uhmel yum. 9 Negen tsagt bi Huuliguigeer
amidarch baiv. Harin tushaal irsneer nugel amidarch, bi uhsen. 10 Amind
hurgeh baisan enehuu tushaal ni uheld hurgedgiig bi medev. 11 Uchir ni
nugel tushaalaar shaltaglaj namaig mehelsen bogood namaig tushaalaar
alsan. 12 Tiimees Huuli bol ariun bogood tushaal ch ariun, zovt bogood
sain yum. 13 Tiimd yuu ni sain, ter ni nadad uhliin shaltgaan bolson uu?
Buu iim baih boltutai! Harin yuu ni sain, tuugeer damjuulan minii uhliin
shaltgaan bolsnoor nutel ni nugel gej haragdahyn tuld, tushaalaar
damjuulan nugel ni tuilyn nugelt bolohyn tuld nugel ni uhel bolson. 14

Uchir ni Huuli bol sunsleg gedgiig bid meddeg. Harin bi mahan biyetei
bogood nutliin boolchlold hudaldagdsan. 15 Bi yuu uildej baigaagaa ooroo
ch oilgodoggui. Uchir ni bi hiih huseltei zuilee hiideggui, harin uzen
yaddag zuilee hiij baina. 16 Herev bi ooriin husdeggui zuilee hiideg yum
bol, Huuliig sain gedgiig ooroo zovshoorch bui yum. 17 Harin edugee
tsaashid bi bish, harin minii dotor orshin baigch nutel ni uuniig uilddeg
yum. 18 Uchir ni minii dotor buyuu minii mahan biyed yamar ch sain zuil
baidagguig bi meddeg. Uchir ni husel ni minii dotor baivch, harin sainyg
hiih ni ugui. 19 Bi ooriin husdeg sainyg hiideggui, harin husdeggui buzar
muugaa heregjuuldeg. 20 Herev bi ooriin husdeggui zuilee hiij baigaa bol
tsaashid bi bish, harin minii dotor orshin baigch nugel ni uuniig uilddeg. 21
Ingeed sainyg uildehiig husdeg minii dotor buzar muu ni baidag gesen
huuliig bi olj medlee. 22 Bi dotorh huniihee huvid Burhany huulid
bayarladag. 23 Gevch minii erhtnuuded oor huuli baidag bogood ter ni
minii oyuun uhaany huulitai daitaj, namaig ooriin mini erhtnuuded baidag
nugliin huuliin horigdol bolgodog yum baina gedgiig bi harj baina. 24 Bi
yuutai hoorhiiloltei hun be! Hen namaig uhliin ene biyees angijruulah ve?
25 Bidnii Ezen Yesus Hristeer Burhand talarhal ni baih boltugai. Iimd neg
talaar bi ooriin oyuun uhaanaar Burhany huulid uilchildeg bolovch, nogoo
talaar bi ooriin mahan biyeeree nugliin huulid uilchildeg.

Romi 8

8:1 Tiimd edugee Hrist Yesus dotor baigaa humuust yamar ch yal baihgui.
2 Uchir ni Hrist Yesus dotorh amiin Sunsnii huuli ni chamaig nugliin bolon
uhliin huulias choloolson ajee. 3 Mahan biye mohos bolohoor Huuliin hiij
chadaaguig Burhan hiisen yum. Ter Ooriin Huug nugelt mahan biyetei adil
baidald nugliin tuld ilgeej, mahan biyeiin dotor nugliig shiitgev. 4
Ingesneer Huuliin shaardlaga ni mahan biyeiin daguu bus, harin Sunsnii
daguu yavagch bidend biyelegdeh bolno. 5 Uchir ni mahan biyeiin daguu
baigchid ni mahan biyeiin yumsyg boddog. Harin Sunsnii daguu baigchid
ni Sunsnii yumsyg boddog. 6 Mahan biyeiin bodol sanaa bol uhel, Sunsnii
bodol sanaa bol ami ba amar taivan boloi. 7 Yaagaad gevel mahan biyeiin

bodol sanaa bol Burhany esreg daisagnal yum. Uchir ni ene ni Burhany
huulid zahiragddaggui bogood tegj chadah ch ugui. 8 Mahan biye dotor
baigsad Burhand taashaagdaj chadahgui. 9 Herev Burhany Suns uneheer
ta naryn dotor orshij baival, ta nar mahan biye dotor bus, harin Suns dotor
baina. Herev hen negend Hristiin Suns baihgui bol ter Tuuniih bish. 10
Herev Hrist ta naryn dotor baigaa bol, nutlees bolj biye ni uhmel hedii ch,
zovt baidlyn ulmaas suns ni amid baina. 11 Mon uhegsdees Yesusiig
amiluulsan Negenii Suns ta naryn dotor orshvoos, Hrist Yesusiig
uhegsdees amiluulsan Ter ta naryn dotor orshdog Ooriin Sunseer
damjuulan uhliin biyest chini ami ogno. 12 Tiimd ah duu nar aa, bid mahan
biyeiin daguu amidrahyn tuld mahan biyed ortonguud bish. 13 Uchir ni
herev ta nar mahan biyeiin daguu amidarval uheh yostoi. Harin ta nar
Sunseer biyeiin uilsiig uheld hurgevel amidrah bolno. 14 Uchir ni Burhany
Sunseer udirduulj baigaa buhen ni Burhany hovguud yum. 15 Dahin aidast
hurgeh boolchlolyn sunsiig ta nar huleen avaagui, harin urchleliin Sunsiig
avsan bilee. Tuugeer bid «Aav! Etseg mini!» gej duuddag. 16 Bidniig
Burhany huuhduud gedgiig Suns Ooroo bidnii sunstei hamt gerchildeg. 17
Herev bid huuhduud ni yum bol, ov zalgamjlagchid ni bas mon. Hristtei
hamt aldarshuulagdahyn tuld herev bid uneheer Tuuntei hamt zovdog yum
bol, bid Burhany ov zalgamjlagchid bogood Hristiin hamtran
zalgamjlagchid yum. 18 Uchir ni enehuu onoo uyeiin zovlonguud ni bidend
ilchlegdeh terhuu aldartai zuirluulshgui gej bi boddog. 19 Uchir ni
buteeliin tesej yadsan temuulel ni Burhany hovguudiin ilchlegdehiin huslen
bolj huleedeg. 20 Uchir ni buteel ni ooriinhoo husleer bus, harin ooriig ni
zahirsan Tuunii ulmaas hoosond zahiragdsan yum. 21 Ene ni buteel ni
ooroo ch mon yalzralyn boolchloloos choloologdoj, Burhany huuhduudiin
aldryn erh choloond avchragdah bolno gesen naidvaryn ulmaas yum. 22
Uchir ni onoog hurtel buh buteel ni hamtdaa yoolon, hamtdaa toroh
zovlong edeldgiig bid medne. 23 Zovhon uund ch bish, harin bas bid
oorsoddoo Sunsnii anhny ur jimsnuudtei baih todiigui bidnii biyeiin zolilt
boloh urchleliig tesej yadan huleehdee oorsdiinhoo dotor yooldog. 24
Uchir ni bid naidvaraar avragdsan bailaa. Gehdee haragdaj baigaa naidvar
ni naidvar bish yum. Hun harj bui zuildee naidahyn hereg yuu baina? 25

Harin bid harahgui baigaa zuildee naidval tuuniigee tevcheerteigeer
huleedeg. 26 Uunchlen mon Suns bidnii sul doroi baidald tusaddag. Uchir
ni yaaj zalbirah yostoigoo bid meddeggui. Harin Suns Ooroo ugeer
ilerhiilshguigeer yoolon baij bidnii toloo zuuchlan guidag. 27 Sunsnii bodol
sanaa yuu bolohyg zurhnuudiig Nyagtlagch ni meddeg. Yaagaad gevel Ter
Burhany husliin daguu ariun humuusiin toloo zuuchlan guidag yum. 28
Burhanyg hairladag, Tuunii zorilgyn daguu duudagdsan humuust sainy
toloo Burhan buh yumyg hamtdaa ajilluuddag gedgiig bid medne. 29 Ter
Ooriinhoo Huug olon ah duusiin dund uugan ni bailgahyn tuld, uridaas
medsen humuusee Ter bas Tuunii durtei adil bolgohoor uridaas togtooson
yum. 30 Ter uridaas togtooson humuusee mon duudsan. Ter duudsan
humuusee mon zovtgoson. Ter zovtgoson humuusee mon aldarshuulsan.
31 Tegvel bid edgeer zuiliin tuhaid yuu heleh ve? Herev Burhan bidnii tald
yum bol, hen bidniig eserguutseh ve? 32 Ter Ooriin Huugee ul orshooj,
harin Tuuniig bid buhnii toloo tushaasan yum. Tegvel Ter yaaj buh yumyg
Tuunii hamt bidend sul ogohgui baih bilee? 33 Hen Burhany songoson
humuusiig buruutgah ve? Burhan ni zovtgogch negen mon. 34 Yalladag ni
hen yum be? Hrist Yesus ni uheed, bur amiluulagdsan, Burhany baruun
tald baidag, bidnii toloo zuuchlan guidag Negen yum. 35 Hen bidniig
Hristiin hairaas salgah yum be? Gamshig uu, zudrel uu, havchlaga uu,
olsgolon uu, nutsgen baidal uu, ayuul uu, idd uu? 36 «Tany toloo bid buhel
odorjingoo uhej, Bid nyadlagdah honi met tootsogdoj baiv»gej bichigdsen
yum. 37 Harin bid ene buhnii dotor bidniig hairladag Tuugeer damjuulan
davuulan diildeg. 38 Uchir ni uhel ch, ami ch, tenger elch nar ch, erh
barigchid ch, onoogiin yums ch, ireh yums ch, huch ch, 39 ondor ch, gun
ch, oor yamar ch buteel bidnii Ezen Hrist Yesusiin dotorh Burhany hairaas
bidniig salgaj chadahgui gej bi bat itgeltei baina.

Romi 9

9:1 Hrist dotor bi uneniig helj baina. Bi hudal yariagui baina. Minii mos
chanar 2 zurh setgeld mini mash ih uitgar gunig, baingyn zovuuri baigaag
Ariun Sunseer gerchilj baina. 3 Uchir ni mahan biyeeree minii hamaatan

boloh ahan duusiinhee toloo bi Hristees salgagdaj, ooroo haraal boloosoi
gej husej bailaa. 4 Ted bol izrailichuud bogood urchlel, aldar, gereenuud,
Huuliin garduulalt, uilchlel ba amlaltuud ni tedniih yum. 5 Etsguud ch
tedniih, Hrist mahan biyeeree tednees garaltai yum. Ter bol bugdiin deer
orshigch, uurd monhod magtagdah Burhan mon. Amyen. 6 Gevch ene ni
Burhany ug huch chadlaa aldsan hereg bish yum. Uchir ni Izrailias baigaa
ni bugd Izraili bish. 7 Ted Abrahamyn ur udam ch gelee bugd tuunii
huuhduud gesen ug bish, harin «Chinii ur udam Isaakaar nerlegdeh bolno»
gejee. 8 Mahan biyeiin huuhduud ni Burhany huuhduud bish, harin
amlaltyn huuhduud ni ur udam gej tootsogddog. 9 Uchir ni «Ene uyed Bi
irne. Sara huutei bolno» gejee. Ene bol amlaltynug yum.10 Zovhon ene ch
bish, Ryebyeka bas bidnii etseg Isaak hemeeh negen erees hol hundtei
bolson. 11 Huuhduudiig haraahan toroogui, yamar ch sain, muu zuil
uildeegui baihad ni Burhany zorilgo ni songoltyn daguu uilseer bus, harin
Duudagchiin ulmaas baihyn tudd 12 «Ah ni duudee uilchilne» gej ehed ni
aildsan ajee. 13 Ene ni «Bi Iakovyg hairlasan, harin Yesavyg uzen yadsan»
gej bichigdsenchlen yum. 14 Tegvel bid yuu heleh ve? Burhand shudarga
bus yum baidag uu? Buu iim baih boltugai! 15 Uchir ni Ter Mosyed «Bi
Ooriin orshooh hunee orshoono. Bi Ooriin orovdoh hunee orovdono» gej
aiddsan yum. 16 Ingehleer ene ni husdeg, esvel hicheedeg hunees bish,
harin orshoolt Burhanaas hamaardag ajguu. 17 Uchir ni Sudar Faraond
«Ooriinhoo huchiig chamaar uzuulehiin tuld, mon Minii ner buh delhii
dayaar tunhaglagdahyn tuld chuham ene l zorilgoor Bi chamaig bosgov»
gej aildjee. 18 Tegehleer Ter Ooriin hussen hunee orshoodog, hussen
hunee hatuuruuddag. 19 Tegvel chi nadad «Yaagaad Ter onoog hurtel oo
haisaar baina ve? Hen Tuunii husliig eserguutssen yum be?» gej helne. 20
Harin Burhany esreg hariu heldeg hun chi hen yum be? Barimal ni
barimalchind «Ta yaagaad namaig ingej hiiv?» gej heldeg gej uu? 21 Neg l
zuurmagny shavraar hundetgeliin neg sav, yerdiin heregleenii oor neg
savyg hiihiintuld vaarchin shavrynhaa deeguur erh medelgui gej uu? 22
Herev Burhan Ooriin uur hilengee uzuulehiig, mon huch chadlaa
meduulehiig husej baivch, suireld zoriulagdsan uur hilengiin savnuudyg ih
tevcheerteigeer tessen bol yuu geh ve? 23 Ingesneer Tereer aldryn toloo

uridaas Ooriin beldsen orshooliin savnuudad, 24 zovhon iudyeichuudees
ch todiigui, mon Hari undestnuudiin dundaas bas Ooriin duudsan bidend
hurtel Ooriinhoo aldryn bayalgiig meduuleh yum. 25 Ter Hosyea
nomd«Miniih baigaagui ard tumniig Bi "Minii ard tumen", hairlagdaj
baigaaguig ni "Hairt" gej duudna. 26 "Ta nar Minii ard tumen bish" gej
tedend aildsan gazart Ted amid Burhany hovguud gej duudagdah bolno»
gesen yum. 27 Isaia Izrailiin talaar hashhiran «Izrailiin hovguudiin too
dalain els met baisan ch uldegsed ni avragdana. 28 Uchir ni Ezen Ooriin
ugee delhii deer guitsed, turgen biyeluuleh bolno» gejee. 29 Isaia«Herev
tumen tsergiin Ezen bidend ur udam uldeegeeguisen bol bid Sodom shig
bolj, Gomorratai adil boloh baisan» gej uridaas helsen yum. 30 Tegvel bid
yuu heleh ve? Zovt baidlyg moshgoogui Hari undestnuud zovt baidald, bur
itgeleerirdeg zovt baidald hursen. 31 Harin zovt baidlyn huuliig moshgon,
Izraili ni ter huulid hursengui. 32 Yaagaad? Yaagaad gevel ted tuuniig
itgeleer bus moshgosongui, harin uilseer irdeg yum shig moshgojee. Ted
budruuleh chuluund budertsgeejee. 33 Ene ni«Haragtun, Bi Siond
budruuleh chuluu,Zorchild hurgeh had tavina. Tuund itgegch ni ichgevter
baidald orohgui» gej bichigdsenchlen baina.

Romi 10

10:1 Ah duu nar aa, minii zurh setgeliin husel bolon tednii toloo Burhand
handah minii zalbiral ni tednii avral bilee. 2 Ted Burhany toloo hicheel
zutgeltei bolovch, ene ni medlegiin daguu bish hemeen bi tedniig
gerchildeg. 3 Uchir ni Burhany zovt baidlyg medelgui, oorsdiinhiigoo
togtoohyg ermelzen ted Burhany zovt baidald ul zahiragdav. 4 Uchir ni
itgedeg hun burd zovt baidlyn toloo Hrist bol huuliin togsgol mon. 5 Uchir
ni huulias irdeg zovt baidlyg heregjuuldeg hun terhuu zovt baidlaar
amidarna gej Mosye bichjee. 6 Harin itgelees irdeg zovt baidal ni iinhuu
yaridag. «Zurhen dotroo "Hen tengert garah ve?" gej buu hel» (Ene ni
Hristiig doosh avchrahyn tuld yum) 7 Esvel «"Hen yoroolgui gund buuh
ve?" gej buu hel». (Ene ni Hristiig uhegsdees bosgohyn tuld yum) 8 Harin
ene ni yuu heldeg ve? «Ug ni chamd oir baina. Chinii amand, chinii zurh

setgeld bii» gedeg. Ene ni bidniitunhaglaj bui itgeliin ug yum. 9 Herev ta
Yesusiig Ezen gej amaaraa huleen zovshoorch, Burhan Tuuniig uhegsdees
amiluulsan gedegt zurhendee itgevel, avragdah bolno. 10 Hun zurhendee
itgen zovt baidald hurch, amaaraa huleen zovshooron avrald hurne. 11
Uchir ni Sudar «Tuund itgegch ni ichgevter baidald orohgui» gedeg. 12
Iudyei bolon gryek hunii hoorond yalgaa baihgui. Bugdiin Ezen neg l
bogood Tuuniig duudagch bugded bayalag byalhana. 13 Uchir ni «Ezenii
nereer duudah hen ch avragdah bolno». 14 Tegvel Tuund itgeegui ted yaaj
Tuuniig duudah ve? Tuuniig sonsoogui ted yaaj Tuund itgeh ve? Ted
nomlogchguigeer yaaj sonsoh ve? 15 Ilgeegdehees naash ted yaaj nomloh
ve? «Sain medeeg tunhaglagchdyn hol yuutai saihan!» gej bichigdsen
baidag. 16 Harin ted sain medeend itgesengui. Uchir ni Isaia «Ezen ee,
bidnii medeend hen itgesen be?» gej helsen. 17 Tiimees itgel ni sonsohoos,
sonsoh ni Hristiin ugeer irdeg. 18 Gevch bi heliye. Ted hezee ch
sonsoogui gej uu? Unendee ted sonsson. «Tednii duu hooloi buh gazart,
Tednii ugs delhiin zah hyazgaart ch hursen» gesen baidag. 19 Gevch bi
heliye. Izraili unendee medeegui yuu? Ehleed Mosye«Bi undesten bish
humuuseer ta naryg ataarhuulj, uhaangui undestneer uurluulna» gesen. 20
Isaia zorigtoigoor «Namaig haigaagui humuus Namaig olson. Namaig
suraglaagui humuust Bi ilerhii bolson» hemeen helsen yum. 21 Harin
Izrailiin talaar Ter «Buhel odorjin Bi duulgavargui, zoruud ard tumend
garaa sungasan» gejee.

Romi 11

11:1 Tegvel bi heliye. Burhan Ooriin ard tumnee golson gej uu? Buu iim
baih boltugai! Uchir ni bi bas Abrahamyn ur udam, Byeniamin ovgiin
Izraili hun. 2 Burhan uridaas medsen Ooriin ard tumnee goloogui. Esvel ta
nar Yeliagiin tuhai Sudart yuu heldgiig meddeggui yum uu? Ter Izrailiin
esreg Burhand meduulen, 3 «Ezen ee, ted Tany esh uzuulegchdiig alsan.
Ted Tany tahilyn shireenuudiig nuraan hayasan. Bi gantsaaraa uldsen
bogood ted amiig mini haij baina» gesen. 4 Harin Burhany hariu yuu baiv?
«Baald ovdog sogdoogui doloon myangan eriig Bi Oortoo uldeesen»

gesen yum. **5** Uunii adil Burhany niguulsengui songoltyn daguu uldegsed
edugee tsagt ch baigaa. **6** Herev ene ni niguulsleer yum bol, tsaashid
uilseer bish ajee. Es tegvel niguulsel ni niguulsel bish bolno. **7** Tegvel yuu
boloh ve? Izraili ersnee olj avsangui. Harin songogdogsod ni uuniig olj
avav. Uddseniig ni hatuuruuljee. **8** Ene ni«Burhan tedend ene odriig hurtel
medrehgui suns, Harahgui nud, sonsohgui chih ogson» gej
bichigdsenchlen ajee. **9** David «Tednii shiree ni tedend urhi, tor,
Budruuleh saad bolon shan hariu bolog. **10** Harahguin tuld tednii nud
haranhuilj, Nuruu ni uurd bogtor bolog» gejee. **11** Tiimd bi heliye. Ted bur
unahaar budersen gej uu? Buu iim baih boltugai! Harin Izrailiin ataarhlyg
toruulehiin tuld tednii aldaa zorchloos bolj Hari undestnuuded avral
ogogdov. **12** Herev tednii hilents ni delhiin bayalag bolj, tednii aldaa ni
Hari undestnuudiin bayalag boldog yum bol tednii duuren baidal yamar ih
iluu baih bol! **13** Gevch Hari undesten ta nart bi heliye. Bi Hari
undestnuudiin elch tul ooriin uil hergiig tomruuldag ni **14** mahan biyeeree
minii ah duus bologsdyn ataarhlyg hodolgoj, zarimyg ni avrahyn tuld yum.
15 Uchir ni herev tednii golson yavdal ni delhiin evlerel bol tednii huleen
avalt ni uhegsdees amiluulah yavdlaas oor yuu baih bilee? **16** Herev ehnii
ur ariun bol boondoo mon tiim baina. Herev undes ariun bol mochruud
mon tiim baina. **17** Harin herev heseg mochir tastagdaad zerleg chidun
boloh ta, tednii dund zalgagdaj, chidun modny undesnii shimees hurtegch
bolson bol, **18** onooh mochruudiin esreg buu sairh. Herev ta sairhah avaas
ta undsiig tetgej baigaa yum bish, harin undes tanyg tetgej baigaag
sanagtun. **19** Tegeed ta «Namaig modond zalguulahyn tuld ter mochruud
tastagdsan shuu dee» gej heleh bolno. **20** Tiim ee, ted itgelguigees bolj
tastagdsan. Harin ta itgeleeree zogsoj baina. Buu ihemseg bai, harin
emeegtun. **21** Herev Burhan baigaliin mochruudiig heltruuleegui bol tanyg
ch gesen heltruulehgui. **22** Tiimees Burhany enerel hiigeed hatuu baidlyg
haragtun. Unasan humuusiin deer hatuu baidal ni, harin tany deer Burhany
enerel ni, herev ta Tuunii enerel dotor tsaashid baih avaas, baina. Es
bogoos ta ch gesen tastagdah bolno. **23** Mon herev ted itgelgui baidaldaa
tsaashid baihgui bol bas l zalgagdah bolno. Uchir ni Burhan tedniig dahin
zalgah chadaltai. **24** Herev ta zerleg chiduny modnoos tastagdsan bogood

chanarynh ni esreg tarimal chidun modond zalgagdsan yum bol, tegeh
tusmaa baigaliinh ni baigaliinhaa modond zalgagdah bish uu? 25 Ah duu
nar aa. Ta naryg oorsdiinhoo bodloor mergen bolchih vii gesendee ene
nuutsyg ta nar buu toomsorlohgui baigaasai gej bi husej baina. Hari
undestnuud duuren oroh hurtel Izrailiin heseg ni hatuu setgeltei boljee. 26
Iinhuu buh Izraili avragdah bolno. Ene ni iin bichigdsen yum.
«Choloologch Sionoos garch irne. Ter Iakovaas burhanlag bus baidlyg ni
zailuulna. 27 Bi tednii nugluudiig zailuulah uyed Ene ni tedentei baiguulah
Minii geree mon». 28 Sain medeenii talaas, ted ta naryn tolooh daisnuud
bolovch, harin songoltyn talaas, ted etsguudiin toloo hairlagdagsad yum.
29 Uchir ni Burhany belguud ba duudlaga ni butsaltgui ajee. 30 Uchir ni ta
nar urid omno Burhand duulgavargui baisan bolovch odoo tednii
duulgavargui baidlaas bolj ta nar orshool uzsenchlen, 31 mon ta nart
uzuulsen orshooliin ulmaas ted orshoogdohiin tuld edugee ted
duulgavargui baigaa yum. 32 Uchir ni bugded orshooloo uzuulehiin tuld
Burhan buh humuusiig duulgavargui baidal dotor horijee. 33 Ayaa,
Burhany mergen uhaan bolon medlegiin bayalag ni yamar gun gunzgii ve!
Tuunii shuultuud ni yamar uhaaragdashgui, Tuunii zamuud ni yamar olj
ilruulshgui ve? 34 Uchir ni hen Ezenii oyuun uhaanyg medsen be? Hen
Tuunii zovlogch ni bolson be? 35 Esvel ene ni oortoo erguulj toluulehiin
tuld hen Tuund uridchilj ogson be? 36 Uchir ni Tuunees, Tuugeer, Tuund
buh yum baina. Tuund aldar ni uurd baih boltugai. Amyen.

Romi 12

12:1 Iimd ah duu nar aa, oorsdiin biyee Burhand taalamjit amid, ariun tahil
bolgon orgohiig Burhany orshooloor ta naraas hicheenguilen guiya. Ene ni
ta naryn sunsleg morgol ni mon. 2 Ene uyeiin yavdald buu niitsegtun. Harin
Burhany husel yuu bolohyg, tuhailbal sain, taalamjit, togs togoldor husliig
batlahyn tul oyuun uhaanaa shinechlen oorchlogdogtun. 3 Uchir ni nadad
ogogdson niguulsleer bi ta naryn dund bui hun burd heliye. Ooriinhoo
talaar bodoh yostoigoosoo iluu deeguur buu bod. Harin Burhany hun burd
noogduulsan itgeliin hemjeenii daguu eruul setgehiin tuld bod. 4 Neg biyed

olon erhten baidgiin adil, mon buh erhtend ijil uil ajillagaa baidagguin adil,
5 bid oluulaa Hrist dotor neg biye boloi. Harin hun bur neg negendee
erhten yum. 6 Bidend ogogdson niguulsliin daguu bid oor oor belguudtei
tul herev esh uzuulbel, ene ni ter hunii itgeliin daguu aj. 7 Herev uilchlel
bol ter hun uilchlelee, surgaj baigaa bol surgaalaa, 8 yatgadag hun bol
yatgalga, ogch baigaa bol chin setgeleer, terguulj baigaa hun bol hicheel
zutgeleer, orshool uzuulj baigaa bol bayartaigaar hiigtun. 9 Hair ni hoyor
nuurgui baig. Buzar muug jigsh, sainaas zuurch av. 10 Ah duusiin hairaar
biye biyedee oorsdiigoo zoriul. Biye biyenee oorsdoosoo deeguur deedlen
hundel. 11 Hicheel zutgeld buu hoirgo bai. Ezend uilchlen suns dotor shat.
12 Naidvar dotor bayarla, zovlon dotor tevcheertei bai, zalbirald
oorsdiigoo zoriul, 13 ariun humuusiin heregtseend handiv orgo,
zochlomtgoi bai. 14 Ta naryg havchigch humuusiig yeroo. Yeroo, harin
buu haraa. 15 Bayar hoor boljbui humuustei hamt bayarla, uilj bui
humuustei hamt uil. 16 Oor hoorondoo neg sanaatai baitsgaa. Uhaan
bodoldoo ch buu iherh. Harin tolov daruu baihyg erhemle. Ooroo ooriigoo
mergen buu bolgo. 17 Hend ch hezee ch buzar muug buzar muugaar buu
hariul. Buh hunii omno yuu ni zov bolohyg l hargalzan uzej bai. 18 Herev
bolomjtoi bol, ta naraas shaltgaalj baigaa bol buh huntei evtei baigtun. 19
Hairtuud mini, hezee ch ooriin oshoo honzong buu av. Harin Burhany uur
hilend zai garga. Uchir ni «"Oshoo avalt ni Miniih, Bi butsaaj tolno" gej
Ezen aildav» gej bichigdjee. 20 «Herev daisan chini olsson bol tuuniig
hoollo. Herev ter tsangasan bol tuund uuh yum og. Uchir ni chi
ingesneeree tuunii tolgoi deer galtai nuurs ovoolj baigaa hereg». 21 Buzar
muutaar buu diil, harin buzar muug sainaar diilegtun.

Romi 13

13:1 Deed erh medluuded hun buhen zahiragd. Uchir ni Burhanaar
togtoogdsonoos oor erh medelgej baihgui. Orshin baigaa ni Burhanaar
togtoogdson yum. 2 Tiimd erh medliig eserguutsegch ni Burhany
togtoolyg eserguutssen hereg. Eserguutssen humuus ni oorsoddoo shiitgel
hurteh bolno. 3 Uchir ni sainyg uildehed zahiragch nar ni aidas boldoggui,

harin buzar muug uildehed aidas boldog. Ta erh medlees aihgui baihyg
husej baina uu? Sainyg uild. Ta tuunees magtaal hurteh bolno. **4** Uchir ni
ter tand sainytolooh Burhany uilchlegch yum. Herev ta buzar muug uildvel
aigtun. Uchir ni ter ni ild demii zuugeegui. Ter bol buzar muut uildegch
negen deer uur hileng buulgah oshoo avagch, Burhany uilchlegch mon. **5**
Tiimees zovhon uur hilengiin ulmaas bus, bas mos chanarynhaa toloo
zahiragdah heregtei. **6** Iim uchraas ta nar ch gesen tatvar toldog. Uchir ni
zahiragch nar Burhany zarts nar bogood enehuu ajild oorsdiigoo zoriuldag
yum. **7** Bugded ogoh yostoigoo og. Tatvar avah yostoi hund tatvaraa,
gaaliin tatvar avah yostoi hund gaaliin tatvaraa tol, aij emeevel zohih
hunees aij emee, hundetgel huleeh yostoi huniig hundel. **8** Neg negendee
hairtai baihaas oor hend ch yamar ch orgui bai. Uchir ni busdyg hairladag
hun huuliig biyeluulsen hereg. **9** Uchir ni «Buu zavhair, buu al, buu hulgai
hii, buu shunahair» gesen tushaal bolood oor yamar ch tushaal baina, ene
ni «Horshoo ooriin adil hairla» gesen ugiin dotor aguulagddag yum. **10**
Hair bol horshdoo buruu zuil uilddeggui. Iimd hair ni huuliin biyelelt mon.
11 Tsag uyeiig, noirnoosoo sereh tsag hediinee boljee gedgiig meden
uuniig hii. Uchir ni urid bidnii itgesen uyees avral odoo bidend ulam oirhon
baina. **12** Shono ongorch, odor oirtov. Tiimees haranhuin uilsiig hajuu tiish
tavij, gerliin zevsguudiig agsatsgaaya. **13** Utga uchirgui nairlan tsengej,
arhidah bus, sadarlan, tachaadah bus, herelden margaj,ataarhan jotoorhoh
bus, harin odor bui met bugdeeree zui zohistoi yavtsgaaya. **14** Ezen Yesus
Hristiig oortoo oms. Husel tachaalynh ni talaar mahan biyeiig yuugaar ch
buu hanga.

Romi 14

14:1 Itgeleer sul negnee huleej av. Ingehdee tuunii bodol sanaanyh ni
talaar buu zarga hii. **2** Buh yumyg idej bolno gej itgedeg hun baidag. Harin
sul negen ni nogoo iddeg. **3** Iddeg negen ni iddeggui negnee buu
basamjlag. Iddeggui negen ni iddeg negnee buu shuug. Uchir ni Burhan
tuuniig huleen avsan yum. **4** Busdyn boolyg shuugch ta hen be? Ter
ooriinhoo eznii omno zogsdog esvel unadag. Ezen tuuniig bosgoh

chadaltai uchir ter zogsoh bolno. 5 Neg hun neg odriig nogoogoos ni
ontsgoilon uzdeg baihad, oor neg hun odor buriig adilhan gej uzdeg. Hun
bur ooriin bodoldoo bat itgeltei baig. 6 Odriig sahigch hun Ezenii toloo
uuniig sahidag. Idegch neg ni Ezenii toloo iddeg. Uchir ni ter Burhand
talarhal orgodog. Iddeggui hun Ezenii toloo iddeggui. Ter ch Burhand
talarhal orgodog. 7 Uchir ni bidnii hen ni ch ooriinhoo toloo amidardaggui.
Hen ni ch ooriinhoo toloo uhdeggui. 8 Herev bid amidarval, Ezenii toloo
amidardag. Herev bid uhvel Ezenii toloo uhdeg. Tiimees amidrah ch bai,
uheh ch bai bid Ezeniih. 9 Uchir ni uhegsed bolon amid baigsdyn ali alinyh
ni Ezen baihyn tuld uunii tuld l Hrist uheed amilsan bilee. 10 Harin ta
yuund ah duugee shuune ve? Esvel ta yuund mon ah duugee basamjilna
ve? Uchir ni bid bugdeeree Burhany shuuh shireenii omno zogsoh bolno.
11 Uchir ni«"Bi Ooriin amid buigaar tangaraglaya. Minii omno ovdog
buhen sogdoh bolno, Hel buhen Burhand magtaalyg orgoh bolno" gejEzen
aildaj baina» gej bichigdsen yum. 12 Tiimees bidnii hun bur ooriinhoo
tailang Burhand ogoh bolno. 13 Iimd tsaashid bid biye biyenee shuuhee
boliyo. Harin ch ta nar ah duudee budruuleh chuluu, esvel saad totgor
tavihgui baiya gej shiidegtun. 14 Yuu ch ooroo oortoo buzar bish, harin
alivaa yumyg buzar gej uzdeg hunii huvid l ter ni buzar yum gedgiig bi
Ezen Yesus dotor meden, itgej baina. 15 Herev ideh yumnaas bolj ah
duugee gomdoovol, ta negent hairyn daguu yavahgui baina. Ta ter huniig
ideh yumaaraa buu ustga. Uchir ni tuunii toloo Hrist uhsen yum. 16 Tiimd
ta naryn huvid sain ni buu muugaar helegdeg. 17 Uchir ni Burhany
haanchlal bol ideh bolon uuh yavdal ni bish, harin Ariun Suns dotorh zovt
baidal, amar taivan hiigeed bayar bayasgalan ni yum. 18 Uchir ni Hristed
iinhuu uilchildeg hun Burhand taalagdaj, humuuseer saishaagdana. 19
Tiimd amar taivang togtoodog bolon biye biyenee bosgon baiguuldag
zuilsiin hoinoos moshgotsgooye. 20 Ideh yumnaas bolj Burhany ajlyg buu
nuraa. Unendee buhyum tsever aj. Harin tedgeer ni budruuleh saad bolj
iddeg hunii huvid l buzar muu baigaa yum. 21 Mah idehgui, dars uuhgui,
esvel ah duu chini buderdeg yamar negen zuiliig uildehgui baih ni sain. 22
Ta oortoo baigaa itgelee Burhany omno ooriinhoo huvid l bailga.
Zovshoordog zuildee ooriigoo yalladaggui hun ni yerooltei yee! 2z Harin

ergelzegch negen ni herev ideh avaas yallagdana. Yaagaad gevel itgeleer
bish yum. Itgeleer bish aliv buhen ni nugel yum.

Romi 15

15:1 Huchtei bid oorsdiinhoo setgeld niitsuulelgui, huchguinhee sul doroi
baidlyg uureh yostoi. **2** Bidnii hun bur horshiinhoo sain saihny toloo
tuuniig bosgon baiguulahyn tuld setgeld ni niitsuuliye. **3** Uchir ni Hrist ch
gesen Ooriinhoo setgeld niitsuuleegui. Harin «Tanyg buruutgasan
humuusiin buruutgal Nad deer buuv» gesnii adil baisan yum. **4** Uchir ni ert
uyed bichigdsen alivaa zuils ni bidniig surgahyn tuld bichigdsen yum.
Ingesneer Sudruudyn tevcheer bolon uramshuulaltaar damjuulan bidend
naidvar baih yum. **5** Tevcheer ba uramshuullyg ogogch Burhan ni Hrist
Yesusiin daguu ta naryg neg bodol sanaatai bailgan soyorhoh boltugai. **6**
Ingesneer ta nar bidnii Ezen Yesus Hristiin Etseg Burhanyg ta nar neg duu
hooloigoor aldarshuulahyn tul yum. **7** Tiimees mon Hrist ta naryg Burhany
aldryn toloo huleen avsny adil biye biyenee huleej avagtun. **8** Uchir ni bi
helne. Etsguuded ogson amlaltuudyg batlahyn tuld Burhany unenii toloo
Hrist hovch honduulegsdiin zarts bolson. **9** Ene ni mon Tuunii orshooliinh
ni toloo Hari undestnuud Burhanyg aldarshuulahyn tuld ajee. «Iimd bi Hari
undestnuudiin dund Tand magtaalyg orgono. Tany neriig bi duulna»
gejbichjee. **10** Ter dahin «Hari undestnuud ee, Tuunii ard tumentei hamt
bayarlatsgaa» geed, **11** mon dahin «Buh Hari undestnuud ee, tanar Ezeniig
magtatsgaa. Buh ard tumen Tuuniig magtah boltugai» gejee. **12** Isaia dahin
«Iyessiin undes garch irne. Hari undestnuudiig zahirahyn tuld bosoh Tuund
Hari undestnuud naidah bolno» gesen yum. **13** Ariun Sunsnii hucheer ta
nar naidvaraar byalhsan baihyn tuld naidvaryn Burhan ta naryg itgel dotor
buh bayar bayasgalan bolon amar taivnaar duurgeh boltutai. **14** Ah duu nar
mini, ta naryn huvid gevel ta nar oorsdoo alivaa sain saihnaar duuren, buhii
l medlegeer duurgegdsen, mon neg negnee yatgah chadvartai gedegt bi
itgesen yum. **15** Gevch ta nart dahin sanuulahyn tuld zarim zuil deer Bi ih
zorigtoigoor bichlee. Uchir ni Burhanaas nadad ogogdson niguulsleer **16**
bi Burhany sain medeenii tahilch bolon uilchlen Hari undestnuuded Hrist

Yesusiin uilchlegch bolson. Ingesneer Hari undestnuudiin orgol ni taalamjit
bolj, Ariun Sunseer ariusgagdah yum. **17** Tiimd Burhand hamaarah
zuilseer Hrist Yesus dotor sairhah shaltgaan nadad bii. **18** Uchir ni Hristiin
nadaar damjuulan hiisen zuilees oor yamar ch yumyg bi yarij zurhlehgui.
Tereer nadaar damjuulan Hari undestnuudiig duulgavartai baidald ugeer
bolon uilseer mini, **19** temdguud bolon gaihamshgiin huch dotor, Ariun
Sunsnii huch dotor avchirsan yum. Terchlen bi Iyerusalimaas Illurikum
hurtelh nutgaar Hristiin sain medeeg buren delgeruulsen. **20** Iinhuu bi oor
hunii suurin deer barihguin tuld Hristiin ner duursagdaagui gazart l sain
medeeg delgeruulehiig hicheesen. **21** Harin ene ni«Tuunii tuhai medeegui
humuus harah bolno. Sonsoogui humuus oilgoh bolno» gej bichigdsen
baidag. **22** Ene shaltgaanaas bolj bi ta nar uruu ochih geed olontaa
saatuulagdsan bilee. **23** Harin odoo minii huvid edgeer nutagt tsaashid
ajillah oor gazar baihgui. Bi ta nar uruu ochihyg olon jiliin omnoos husej
baina. **24** Bi Ispani uruu yavah zamdaa ta nartai uulzaj, tur zuur ch gesen
ehleed ta nartai nohorlon bayarlaj baigaad daraa ni namaig tiishee yavahad
mini tuslah baih gedegtnaiddag. **25** Harin odoo bi ariun humuust
uilchleheer Iyerusalim uruu yavah gej baina. **26** Uchir ni Iyerusalim dahi
ariun humuusiin dotor bui yaduust zoriulj handiv ogoh bolson ni
Makyedoni bolon Ahain humuusiin setgeldniitsev. **27** Tiim ee, tednii
setgeld niitssen yum. Ted Iyerusalim dahi ariun humuusiin omno
ortonguud yum. Uchir ni herev Hari undestnuud tednii sunsleg zuilsiig
huvaaltssan bol ed zuilseeree ch bas tedend uilchleh ortei yum. **28** Tiimd
bi tedend tsugluulsan yumyg ni ogch, uuniig duusgaad, ta naryg dairan
Ispani uruu yavna. **29** Bi ta nar uruu ochihdoo Hristiin yerooliin duuren
baidald ochno gedgee medne. **30** Ah duu nar aa, Bidnii Ezen Yesus
Hristeer bolon Sunsnii hairaar minii toloo zalbiral dotroo nadtai hamt
Burhand handan zutgehiig bi ta naraas hicheenguilen guiya. **31** Ene ni bi
Iudyei dahi duulgavargui humuusees choloologdon Iyerusalim dahi minii
uilchlel ni ariun humuust zovshoorogdoosei gesen yum. **32** Ingevel bi
Burhany husleer ta nar uruu bayartaigaar ochij, ta naryn hamt amrah
bolno. zzdmar amgalangiin Burhan ta bugdiin hamt baih boltutai. Amyen.

Romi 16

16:1 Kyenhryei dahi chuulgany uilchlegch boloh bidnii egch Foibyeg bi ta
nart saishaaj baina. 2 Ariun humuust zohih yosoor tuuniig Ezen dotor
huleen avch, ta naryn hereg baij boloh alivaa yumand ni tuund tuslaarai.
Uchirni ter ooroo olon humuust, mon nadad ch tusalj baisan. 3 Hrist Yesus
dotor nadtai hamtran zutgegch Priska, Akul nart mend hurgeerei. 4 Ted
minii amiin toloo oorsdiigoo uhliin ayuuld oruulsan bilee. Tedend gants bi
ch bish, mon Hari undestnuudiin buh chuulganuud talarhdag bilee. 5 Tednii
geriin chuulgand bolon mon Hristed ergesen Aziin anhny hun boloh minii
hairt Yepainyetad mend hurgeerei. 6 Ta naryn toloo sharguu ajillasan
Mariad mend hurgeerei. 7 Minii sadan, nadtai hamt horigdol baisan
Andronik, Iuni nart mend hurgeerei. Ted elch naryn dund ner tsuutai ni
bogood nadaas ch omno Hristiin dotor baisan yum. 8 Ezen dotorh minii
hairt Ampliatad mend hurgeerei. 9 Hrist dotorh bidentei hamtran zutgegch
Urban, minii hairt Stah nart mend hurgeerei. 10 Hrist dotor saishaagdsan
Apyeld mend hurgeerei. Aristobulyn geriinhend mend hurgeerei. 11 Minii
sadan Hyerodiond mend hurgeerei. Ezen dotor baigch Narkissyn
geriinhend mend hurgeerei. 12 Ezen dotor ajillagch Trufaina bolon
Trufosa nart mend hurgeerei. Ezen dotor sharguu ajillasan hairt Pyersist
mend hurgeerei. 13 Ezen dotor songogdson Ruft mend hurgeerei. Minii
eej boloh tuunii eejid mend hurgeerei. 14 Asunkrit, Flyegon, Hyermyes,
Patrob bolon Hyermas nart bolon tedentei hamt baigaa ah duust mend
hurgeerei. 15 Filolog bolonIulia, Nyerye bolon tuunii emegtei duu, mon
Olump bolon tedentei hamt baigch buh ariun humuust mend hurgeerei. 16
Biye biyedee ariun unselteer mend hurgeerei. Hristiin buh chuulganuud ta
nart mend hurgej baina. 17 Ah duu nar aa, ta naryn sursan surgaalyn esreg
heruul margaan, saad totgor gargagch humuusees seremjlehiig bi yatgaj
baina. Tednees holdogtun. 18 Uchir ni tiim humuus bidnii Ezen Hristed
bish, harin oorsdiin hodoodondoo boolchlogddog. Ted yaldam, zusar ug
yariagaaraa genen humuusiin zurhiig meheldeg. 19 Ta naryn duulgavartai
baidal tani bugded duuldsan yum. Tiimees bi ta naryn talaar bayarladag.
Gehdee ta naryg saind mergen, harin buzar muud gemgui baigaasai gej bi

husej baina. **20** Amar amgalangiin Burhan ta naryn hol door Satanyg
udahgui byatsalna. Bidnii Ezen Yesusiin niguulsel ta nartai hamt baih
boltugai. **21** Nadtai hamtran zutgegch Timot, mon minii sadan Luki, Iason
bolon Sosipatr nar ta nart mend hurgej baina. **22** Enehuu zahiag bichij bui
Tyert bi ta nart Ezen dotor mend hurgeye. **23** Namaig bolon buh
chuulgany zochlogch geriin ezen Gai ta nart mend hurgej baina. Hotyn san
homrogiin nyarav Yerast, duu Kuart nar ta nart mend hurgej baina. **24**
Bidnii Ezen Yesus Hristiin niguulsel ta bugdtei hamt baih boltugai.
Amyen. **25** Ono ertnii tursh nuutslagdaj baisan bolovch edugee ilerhii
bolson nuutsyn ilchleliin daguu, minii sain medee ba Yesus Hristiin
tunhaglalyn daguu, **26** esh uzuulegchdiin Sudruudaar, ba monh Burhany
tushaalaar, buh undestnuuded itgeliinh ni duulgavartai baidlyn toloo
meduulegdsenii daguu odoo ta naryg baiguulah chadaltai Tuund, **27** gants
mergen Burhand, Yesus Hristeer aldar ni uurd monh baih boltugai.
Amyen.

1 Korint 1

1:1 Burhany husleer Hrist Yesusiin elch baihaar duudagdsan Paul bolon
bidnii duu Sostyen naraas 2 Korint dahi Burhany chuulgand, haa saigui
bidnii Ezen Yesus Hristiin neriig duudagch bugdtei hamt ariun humuus
bolohoor duudagdan, Hrist Yesus dotor ariusgagdsan humuust (Ezen bol
tedniih bolon bidniih yum); 3 Bidnii Etseg Burhan bolon Ezen Yesus
Hristees niguulsel ba amar amgalan ni ta nart baih boltugai. 4 Hrist
Yesusiin dotor ta nart ogogdson Burhany niguulsliin ulmaas ta naryn talaar
bi urgelj Burhandaa talarhdag. 5 Yaagaad gevel ta nar alivaa ug ba alivaa
medlegeer yum bugded Tuunii dotor bayajsan bogood 6 tuunchlen ta naryn
dotor Hristiin talaarh gerchlel batajsan uchraas 7 bidnii Ezen Yesus
Hristiin ilchleltiig huleen, yamar ch belgeer ta nar dutagdahgui. 8 Ter ta
naryg bidnii Ezen Yesus Hristiin odort gem zemgui bolgohoor etsest ni
hurtel batalna. 9 Burhan bol itgemjit. Ta nar bol Tuugeer damjuulan Tuunii
Huu ni boloh bidnii Ezen Yesus Hristtei nohorlohoor duudagdsan yum. 10
Ah duu nar aa, ta nar bugd adilhan yum yarij, hoorondoo hagaral
gargahgui baij, harin adil bodol, adil shuult dotor nyagt negdehiig bidnii
Ezen Yesus Hristiin nereer bi ta naraas husemjlen guiya. 11 Uchir ni ah
duus mini ee, ta naryn dund metgeltseen baigaag bi Hloyeny geriinhnees
medsen yum. 12 Ta naraas hun neg bur chini "Bi bol Paulynh", "Bi
Apolynh", "Bi Kyefiinh", "Bi Hristiinh" gedeg uchir bi uuniig yarij baina.
13 Hrist huvaagdsan gej uu? Paul ta naryn toloo tsovdlogdson gej uu?
Esvel ta nar Paulyn nereer baptism hurtsen yum uu? 14 Krisp, Gaios
hoyoroos gadna ta naryn hend chini ch bi baptism hurteegeeguidee
Burhand talarhdagiin uchir ni 15 minii nereer baptism hurtsen gej heniig ch
heluulehgui gesendee yum. 16 Mon Styefanagiin geriinhend baptism
hurteesen. Uunees oor hen negend baptism hurteesen esehee bi medehgui.
17 Uchir ni Hrist namaig baptism hurteelgeheer bus, harin sain medeeg
tunhagluulahaar ilgeesen yum. Hristiin zagalmaig demii hooson zuil
bolgohguin tuld sain medeeg tunhaglahdaa ugiin mergen tsetsniig
heregledeggui. 18 Zagalmain ug ni mohogsdiin huvid munhag yavdal
bolovch avragdaj baigaa bidnii huvid Burhany huch mon. 19 Uchir ni "Bi

mergediin mergen uhaanyg ustgana. Uhaantnuudyn uhaanyg Bi
heregsehgui" gej bichigdsen baidag. **20** Mergen hun haana baina? Huuliin
bagsh haana baina? Ene uyeiin margaldagch haana baina? Burhan ene
yertontsiin mergen uhaanyg munhag bolgoogui gej uu? **21** Uchir ni
Burhany mergen uhaany tuhaid, yertonts ooriin mergen uhaanaar
Burhanyg tanij medsengui. Iimd tunhaglasan medeenii munhaglalaar
itgegchdiig avrah ni Burhand taalamjtai baisan yum. **22** Uchir ni
iudyeichuud ni temdgiig husdeg, gryekchuud ni mergen uhaanyg haidag.
23 Gevch bid tsovdlogdson Hristiig tunhagladag. Ene ni iudyeichuuded
budruuleh saad, Hari undestnuuded munhaglal boddog agaad **24** harin
duudagdsan humuust ni, iudyeichuud, gryekchuudiin hen hend ni Hrist bol
Burhany huch hiigeed Burhany mergen uhaan mon. **25** Yaagaad gevel
Burhany munhaglal ni humuusees iluu uhaalag, Burhany mohos baidal ni
humuusees iluu huchirheg yum. **26** Ah duu nar aa, ta nar duudlagaa
sanagtun. Tegehed mahan biyeiin talaas mergen hun olon baigaagui,
huchirheg humuus olon baigaagui, yazguurtnuud ch olon baigaagui. **27**
Harin Burhan mergediig icheehiin tuld yertontsiin munhag yumsyg songoj,
huchit yumsyg icheehiin tuld yertontsiin mohos yumsyg songojee. **28**
Burhan baigsdyg huchingui bolgohyn tuld baigsdyg bus, ene yertontsiin
shalihgui, gaduurhagdsan humuusiig songoson ni **29** Burhany omno
yamarch mahan biyeiig sairhuulahguin tuld boloi. **30** Harin ta nar Tuunees
bolj Hrist Yesus dotor baigaa yum. Hrist Yesus ni bidnii huvid Burhanaas
irsen mergen uhaan, zovt baidal, ariusgal ba zolilt bolson yum. **31** Ingesen
ni "Sairhagch ni Ezen dotor sairhag" gej bichigdsenchlen baihyn tuld ajee.

1 Korint 2

2:1 Ah duu nar aa, ta nar uruu ochihdoo bi ta bugded ug yaria, mergen
uhaany davamgaillaaraa Burhany nuutsyg tunhaglaj baigaagui. **2** Uchir ni
ta naryn dund bi Yesus Hrist bolon tsovdlogdson Tuunees oor yamar ch
zuiliig medehgui baihaar shiidsen yum. **3** Mohos baidal, aidas, ulemjiin
chichrel dotor bi ta nartai hamt baisan yum. **4** Minii ug bolood minii
tunhaglal ugiin mergen uhaany yatgalgyn ugeer bus, harin Sunsnii ba

huchnii ilreleer baisan ni 5 ta naryn itgel humuusiin mergen uhaan dotor
bus, harin Burhany huch dotor baihyn tuld yum. 6 Bid tolovshson
humuusiin dund mergen uhaanyg yaridag. Ingehdee ene uyeiin mergen
uhaanyg bus, ongoron odoj bui ene uyeiin udirdagchdyn mergen uhaanyg
ch bus, 7 harin nuuts dotor bui Burhany mergen uhaanyg bid yaridag. Ene
ni bidnii aldryn toloo uyeudees ch omno Burhany uridaas togtooson
nuutdmal mergen uhaan mon. 8 Uuniig ene uyeiin udirdagchdaas hen ni ch
medsengui. Herev ted uuniig medsen baisan boladdryn Ezeniig
tsovdlohgui baih baisan. 9 Gevch "Nudend uzegdeegui, chihend
sonsogdoogui, Hunii sanaand oroogui yumsyg Burhan Ooriig ni hairladag
humuust beldjee" gej bichigdsen yosoor boljee. 10 Gevch Burhan uuniig
Sunseer bidend ilchilsen yum. Uchir ni Suns buh zuiliig, ter baitugai
Burhany gun yumsyg ch gesen nevteldeg ajguu. 11 Uchir ni hunii dotor bui
sunsnees ni oor hunii bodol sanaag hen meddeg ve? Tuunchlen
Burhanyhyg Burhany Sunsnees oor hen ch meddeggui. 12 Burhany bidend
unegui ogson yumsyg medehiin tuld bid yertontsiin sunsiig bus, harin
Burhanaas irsen Sunsiig huleen avsan yum. 13 Bid uuniig hunii mergen
uhaany surgasan ugseer bus, harin Sunsnii surgasnaar yaridag bogood
sunsleg zuilsiig sunslegeer tailbarladag. 14 Harin torolh hun Burhany
Sunsnii zuilsiig huleej avdaggui. Uchir ni tiim hund edgeer ni munhag
yavdal bogood edgeeriig oilgoj chadahgui. Yaagaad gevel edgeer ni
sunslegeer uzegddeg. 15 Harin sunsleg hun buhniig olj hardag baihad,
tuuniig hen ch olj hardaggui. 16 "Uchir ni Ezenii oyuun uhaanyg hen
medsen be? Hen Tuund zaavar ogoh ve?". Harin bidend Hristiin oyuun
uhaan bii.

1 Korint 3

3:1 Ah duu nar aa, sunsleg humuustei yarihyn adil bi ta nartai yarij
chadsangui. Harin mahanbiyeiin huntei, Hrist dotorh balchir huuhedtei
yarihyn adil yarisan. 2 Bi ta nart suu ogson. Bor hool ogoogui. Tegehed ta
nar chadvargui baisan. Odoo ch gesen ta nar chadvargui baina. 3 Uchir ni
ta nar odoo hurtel mahan biyeiinhee daguu baina. Ta naryn dund ataarhal,

margaan baigaa ni ta nar mahan biyeiinhee daguu, hunii yosny daguu
yavdaggui gesen hereg uu? **4** Uchir ni neg ni "Bi Paulynh" gehed, nogoo ni
"Bi Apolynh" gej bui ta nar tiim humuus bish uu? **5** Tegvel Apol gej hen
yum be? Paul gej hen yum be? Ted bol Ezenees hun burd ogsnii daguu
zarts nar bogood ta nar ter humuuseer damjuulj itgesen. **6** Bi tarisan, Apol
usalsan. Harin Burhan urguulsan yum. **7** Tiimees tarigch ch, uslagch ch
yuu ch bish, harin Burhan urguuldag aj. **8** Tarigch, uslagch ni neg yum.
Ted tus burdee hodolmoriinhoo daguu shagnalaa avah bolno. **9** Uchir ni
bid Burhany hamtran zutgegchid bogood ta nar Burhany tarialangiin talbai,
Burhany barilga mon. **10** Nadad ogogdson Burhany niguulsliin daguu bi
uhaalag terguun barilgachin met suuriig tavisan bogood harin oor hun tuun
deer barij baina. Gehdee tuun deer yaaj barihaa hun bur anhaaragtun. **11**
Uchir ni tavigdsan gants suuri boloh Yesus Hristees oor suuriig hen ch
tavij chadahgui. **12** Herev hen negen hun ene suurin deer alt, mongo,
erdeniin chuluu, mod, ovs bolon surleer barival, **13** ajil bolgon ni
ilerhiibolno. Uchir ni monooh odor uuniig haruulna. Yaagaad gevel ene ni
galaar ilerhii bolgogdoh bogood gal ni hun buriin ajlyn chanaryg shalgah
bolno. **14** Herev hen negnii uun deer barisan ajil ni uldvel ter hun shagnalaa
huleen avna. **15** Herev hen negnii ajil shatval ter hun hohirol amsana. Ter
ooroo gal dunduur garsan met bolovch avragdana. **16** Ta nar oorsdoo
Burhany sum mon bogood Burhany Suns ta naryn dotor orshdog gedgiig
meddeggui yum uu? **17** Herev hen neg ni Burhany sumiig ustgaval Burhan
ter huniig ustgana. Uchir ni Burhany sum bol ariun bogood ene ni ta nar
mon. **18** Hen ch ooriigoo buu mehleg. Herev ta naryn dund hen neg ni ene
uyed ooriigoo mergen hemeen boddog bol ter hun mergen bolohyn tudd
munhag bolog. **19** Uchir ni ene yertontsiin mergen uhaan bol Burhany
omnoh munhaglal ajee. Ene ni "Mergen humuusiig Ter bashir baidlaar ni
baridag" gej bichigdjee. **20** Mon "Mergen humuusiin ergetsuulel ni demii
hooson zuil gedgiig Ezen meddeg" gejee. **21** Iimees hen ch humuuseer
sairhahgui baig. Uchir ni buh yum ta narynh yum. **22** Paul ch, Apol ch,
Kyef ch, yertonts ch, ami hiigeed uhel ch, odoo hiigeed ireedui ch bugd ta
narynh aj. **23** Ta nar Hristiinh bogood Hrist Burhanyh mon.

1 Korint 4

4:1 Bidniig Hristiin zarts nar ba Burhany nuutsyn nyarvuud gej tootsog. 2
Uunees gadna itgemjit baihyg nyarvuudaas shaarddag. 3 Ta naraar, esvel
hunii shuuheer shuulgeh ni minii huvid tun yalihgui zuil bilee. Bi ooroo ch
gesen ooriigoo shuudeggui. 4 Ooriinhoo esreg medeh yum nadad baihgui
ch uugeeree bi zovtgogdoogui. Harin namaig shuugch negen bol Ezen
mon. 5 Iimd ta nar togtooson tsagaas omno Ezeniig irtel yuug ch bitgii
shuugtun. Ezen haranhuid nuugdsan yumsyg gereld gargah bogood
humuusiin zurhnii zorilgyg ilruulne. Tegeed Burhanaas hun burd magtaal
ireh bolno. 6 Ah duu nar aa, bi edgeeriig ta naryn toloo oortoo bolon
Apold heregjuulsen ni ta nar bichigdsenees hetrehgui baihyg bidnees
suraltsaasai gesendee yum. Tegvel ta nar negiinhee toloo nogoogiinhoo
esreg ih zantai bolohgui. 7 Unendee hen ta naryg shildeg hemeen uzne ve?
Ta nart baigaag ta nar huleej avaagui gej uu? Herev uneheer huleej avsan
yum bol avaagui yum shig ta nar yuund sairhana ve? 8 Ta nar hediinee
byalhsan bogood bayan boljee. Ta nar bidenguigeer haad boljee. Ta nar
uneheer haad bolson baigaasai gej bi hichneen ih husnem. Tegvel bid ch ta
nartai hamt haanchilna shuu dee! 9 Uchir ni Burhan elch boloh bidniig
uheh yal onogdson humuus met buhnii suulchiinh bolgoson gej bi boddog.
Yaagaad gevel bid yertontsod, tenger elch nart ch, humuust ch uzmer
boljee. 10 Bid Hristiin toloo mulguu aj. Harin ta nar Hrist dotor hashir aj.
Bid mohos, harin ta nar huchtei. Ta nar aldar hundtei,harin bidend aldar
hund ch alga. 11 Ene mochiig hurtel bid olsoj, tsangaj, yadmag huvtsaslan,
shiruun nudargad ortoj, oron gergui baij, 12 garaa ajilluulan nor ih
hodolmorloj baina. Bidniig zuhehed ni yerooj, havchihad ni tevchij, 13
gutgehed ni taitgaruulahyg bid hicheedeg. Bid odoo hurtel delhiin hog,
bugdiin shaar shavhruu met bolson. 14 Bi ta naryg icheehiin tuld bus, harin
ooriinhoo hairt huuhduudiin adil ta nart sanuulahyn tuld uuniig bichlee. 15
Uchir ni ta nar Hristiin dotor too tomshgui surgagch nartai baij boloh ch
etseg boloh humuus olon baihgui. Uchir ni bi Hrist Yesusiin dotor sain
medeegeer damjuulan ta naryn etseg bolson. 16 Tiimees ta naryg guiya.
Namaig duuraigsad bai. 17 Uunii ulmaas bi Ezen dotorh minii hairt, itgelt

huu boloh Timotyg ta nart ilgeev. Haa saigui chuulgan burd bi herhen
surgadgiin adil Hrist Yesus dotorh zamuudyg maani ter ta nart sanuulah
bolno. 18 Zarim chini namaig ta nar uruu ochihgui yum shig ih zan
gargadag. 19 Herev Ezen husvel bi ta nar uruu udahgui ochij, ih zantai
humuusiin ug yariag bus, harin huchiig ni medeh bolno. 20 Uchir ni
Burhany haanchlal ug yarian dotor bus, harin huch dotor baina. 21 Bi ta
nar uruu tashuurtai, esvel hair ba dolgoon baidlyn sunstei ochih uu? Ta nar
aliig ni husne ve?

1 Korint 5

5:1 Ta naryn dund Hari undestnuudiin dund hurtel baidaggui, sadar
samuun yavdal baidag ni duuldlaa. Neg chini etsgiinhee ehnertei nohtsdog
gene. 2 Ta nar ih zantai bolj, harin iim zuiliig uildegch negen ni ta naryn
dundaas zailuulagdahyn tuld ta nar gashuudsangui. 3 Minii huvid, bi
biyeeree baigaagui bolovch sunseeree ta naryn derged baij, dund chini
baisan met uuniig uildegchiig hediinee shuusen yum. 4 Bidnii Ezen
Yesusiin nereer ta nar tsuglah uyed bi sunseeree ta nartai hamt baij, bidnii
Ezen Yesusiin hucheer 5 tiim huniig mahan biyeiig ni suiruulehiin tuld
Satand tushaaya gej shiidev. Ingesneer tuunii suns Ezen Yesusiin odor
avragdaj boloh yum. 6 Ta naryn sairhal chini sain bish ee. Jaahan horongo
ni zuursan gurilyg buheld ni isgedgiig ta nar medehgui gej uu? 7 Ta nar
isgegdeegui yum shig shine zuursan guril baihyn tuld huuchin horongiig
burmoson tseverle. Uchir ni bidnii Deeguur Ongoroh bayaryn hurga boloh
Hrist ch gesen tahil bolson yum. 8 Iimd bid huuchin horongoor bus, horsol
ba buzar muugiin horongoor ch bus, harin chin setgeliin ba unenii isgeegui
talhaar bayaryg temdegleye. 9 Sadar samuun humuustei holbogdoj
bolohgui gej bi ta nart zahidaldaa bichihdee, 10 ene yertontsiin sadar
samuun, esvel shunahai, esvel deeremchid, esvel shuteen shutegch
humuustei holbogdoj bolohgui gej bi yeroosoo heleegui. Herev tiim baisan
bol ta nar ene yertontsiin gadna garahyostoi bolno. 11 Harin bi ta nart
herev ah duu gej nerlegddeg neg chini sadar samuun, esvel shunahai, esvel
shuteen shutegch, esvel haraalch, esvel arhichin, esvel deeremchin bol tiim

huntei holbogdoj bolohgui tuhai bichsen yum. Tiim huntei hamt hoolloj ch
bolohgui. **12** Gadna baigsdyg shuuh hereg nadad yuund baih bilee? Ta nar
dotor baigsdyg shuudeggui gej uu? **13** Harin gadna baigsdyg Burhan
shuudeg. Hilentset huniig oorsdiinhoo dundaas zailuul.

1 Korint 6

6:1 Ta naraas hen neg ni horshiinhoo esreg hereg zargatai baigaa bol, ter
hun ariun humuusiin omno bus, harin zovt bus humuusiin omno
shuulgehiig zurhelne gej uu? **2** Esvel yertontsiig ariun humuus shuune
gedgiig ta nar meddeggui yum uu? Herev ta nar yertontsiig shuuh yum bol
bagahan hergiig shuuh chadvargui yuu? **3** Bid tenger elch naryg shuune
gedgiig ta nar medehgui yuu? Tegvel ene amidralyn hereg yavdluud hir
zereg iluu yum be? **4** Iimd herev ta nart ene amidralyn hereg yavdaltai
holbootoi zarga baigaa bol chuulgan dotor ochuuhen ch todii hundetgel
huleegeegui humuusiig shuugchee bolgono gej uu? **5** Bi ta naryg icheehiin
tuld yarij baina. Ingehleer ta naryn dotor ah duusiinhee hoorondohyg
shiideh chadvartai mergen hun gants ch baihgui gej uu? **6** Ah duu ni ah
duugee itgegch bish humuusiin omno shuuh yum gej uu? **7** Unen heregtee
ta nar biye biyenteigee zargaldaj bui ni ta naryn huvid ali hediinee suirel
mon. Harin ch yaagaad buruutgagdaj boldoggui yum be? Harin ch yaagaad
mehlegdej boldoggui yum be? **8** Harin ta nar oorsdoo buruug uilddeg
bogood meheldeg aj. Tegehdee ah duusee ch ingedeg ajee. **9** Esvel ta nar
zovt bus humuus Burhany haanchlalyg ovlohgui gedgiig meddeggui gej
uu? Buu mehlegdegtun. Sadar samuun yavdaltnuud ch, shuteen shutegchid
ch, zavhairagchid ch, yanhan er ch, ijil huistenteigee nohtsogchid ch, **10**
hulgaich nar ch, shunaltanguud ch, arhichid ch, haraalchid ch, deeremchid
ch Burhany haanchlalyg ovlohgui. **11** Ta naryn zarim ni tiim baisan. Gevch
Ezen Yesus Hristiin nereer bolon bidnii Burhany Suns dotor ta nar
ugaagdsan, ta nar ariusgagdsan, ta nar zovtgogdson yum. **12** Nadad buh
yums zovshoorogddog, harin buh yums tustai bish. Nadad buh yums
zovshoorogddog, harin bi yuugaar ch ezemduulehgui. **13** Hool ni
hodoodond zoriulagddag bol hodood ni hoolond zoriulagdjee. Harin

Burhan tednii ali aliig ni ugui bolgono. Biye ni sadar samuun yavdald bus,
harin Ezend zoriulagddag bol Ezen biyend ajee. 14 Burhan zovhon Ezeniig
amiluulsan todiigui bidniig ch bas Ooriin hucheeree amiluulna. 15 Ta naryn
biyes Hristiin erhtnuud gedgiig ta nar medehgui gej uu? Tegvel bi Hristiin
erhtnuudiig avch, tedgeeriig yanhny erhtnuud bolgoh uu? Ogt ugui. 16
Yanhantai niilsen hun tuuntei neg biye bolno gedgiig tanar medehgui yuu?
Uchir ni Ter "Hoyor ni neg mahan biye bolno" gej ailddag. 17 Harin
Ezentei niilsen hun neg suns baina. 18 Sadar samuun yavdlaas zuttan
yavagtun. Hunii uilddeg nugel bur biyeiinh ni gadna baidag. Harin
sadarlagch er ooriinhoo biyeiin esreg nugel uilddeg. 19 Ta naryn biye bol
Burhany ta nart ogson, ta naryn dotor baidag Ariun Sunsnii sum mon
gedgiig ta nar meddeggui yum uu? Ta nar oorsdiinh bish gedgee
meddeggui yum uu? 20 Uchir ni ta naryg uneer hudaldan avsan yum.
Tiimees biyeeree Burhanyg aldarshuulagtun.

1 Korint 7

7:1 Ta naryn bichsen asuudlyn tuhaid gevel gerlehgui baih ni er hund sain
yum. 2 Harin sadar samuun baidald orohguin tuld er hun bur ehnertei,
emegtei hun bur nohortei baig. 3 Nohor ni ehneriinhee omno ooriin uurgee
biyeluuleg. Uunchlen ehner ni mon nohriinhoo omno ooriin uurgee
biyeluuleg. 4 Ehner ni ooriin biyee zahirah erh medelgui bogood harin
nohor ni zahirna. Tuunchlen nohor ni ooriin biyee zahirah erh medelgui
bogood harin ehner ni zahirna. 5 Ta nar neg negneesee hagatsahaa zogsoo.
Zovhon oorsdiigoo zalbirald zoriulahaar tohiroltsson tsagt tus tusdaa
baigaad, dahin hamtdaa baigaarai. Es tegvel Satan ta naryg biyee barij
tevchihgui baidlaar chini sorij magadgui yum. 6 Harin uuniig bi tushaalaar
bus zovlomj bolgon hellee. 7 Buh humuus nad shig baigaasai gej bi
husdeg. Gehdee hun burd ooriinh ni beleg Burhanaas baidag bogood neg
ni iim baihad nogoo ni oor baidag aj. 8 Gerleegui bolon belevsen humuust
handaj, herev ted nad shig baigaa heveeree baival tedend sain gej bi
heldeg. 9 Gevch herev ted biyee zahirch chadahgui bol gerleg. Uchir ni
shataj baisnaas gerleh ni iluu deer. 10 Ehner ni nohroosoo salj bolohgui gej

gerlesen humuust handan bi bish, harin Ezen tushaadag. 11 (Herev ter
salbal dahin gerlehgui baig, esvel nohorteigoo evlereg.) Nohor ni ehneree
hooj bolohgui. 12 Harin busdad ni handaj, herev ah duu naryn neg ni
itgegch bish ehnertei baigaad, ter emegtei oortei ni amidrahyg husvel ter
emegteig buu orhi gej Ezen bish, bi heldeg. 13 Herev emegtei ni itgegch
bish nohortei baigaad, nohor ni oortei ni amidrahyg husvel nohroo buu
orhig. 14 Uchir ni ul itgegch nohor ni ehnereeree ariusgagdsan baina. Ul
itgegch ehner ni itgegch nohrooroo ariusgagdsan baina. Tiim bishsen bol
ta naryn huuhduud buzar baih baisan. Harin odoo ted ariun aj. 15 Herev ul
itgegch neg ni salbal ter salag. Ah duu bolon egch duu nar iim tohioldold
boolchlol dor baihgui. Harin ch Burhan bidniig amar taivan uruu duudsan
yum. 16 Ehner ee, chi nohroo avrah esehiig yaaj medne ve? Nohor oo, chi
ehneree avrah esehiig yaaj medne ve? 17 Zovhon Burhan hun buriig
duudsanchlan, Ezen hun burd huvaaj ogsnoor ni ter hun yavag. Bi buh
chuulgand iinhuu tushaadag. 18 Hovch hondoh yoslol hiilgesnii daraa hen
neg ni duudagdsan uu? Ter hun hovch hondoltoo buu ugui bolgog. Hovch
hondoh yoslol hiilgeegui humuusees hen neg ni duudagdsan uu? Ter hun
buu hovch honduul. 19 Hovch hondoh ni yuu ch bish, hovch honduuleegui
ni ch yuu ch bish. Harin Burhany tushaaluudyg sahih ni chuhal yum. 20
Hun bur duudagdsan duudlagynhaa dotor uldeg. 21 Chi bool baihdaa
duudagdsan uu? Uundee sanaa buu zov. Herev chi cholootei boloh
bolomjtoi bol tuuniigee ashigla. 22 Uchir ni bool baihdaa Ezen dotor
duudagdsan hun Ezenii choloolson hun mon. Uuntei adil cholootei baihdaa
duudagdsan hun Hristiin bool mon. 23 Ta naryg uneer hudaldan avsan
yum. Humuusiin bool buu bologtun. 24 Ah duu nar aa, hen yuun dotor
duudagdsan baina, tuun dotroo hun bur Burhantai hamtuld. 25 Ongon
busguichuudiin tuhaid gevel Ezenii tushaal nadad baihgui. Harin Ezenii
orshooloor itgemjit bolson hunii huvid sanalaa heliye. 26 Tegehleer minii
bodohod, onoogiin zovlon zudguuriin uchir baisan heveeree baih ni er
hund sain aj. 27 Chi ehnertei holbogdson uu? Salah gej buu orold. Chi
ehnerees salsan uu? Ehner buu hai. 28 Gehdee chi gerlelee ch gesen nugel
uildeegui hereg. Herev ongon busgui gerlelee ch gesen nugel uildeegui
hereg. Gevch iimerhuu humuus ni mahan biyedeezovlontoi bolno. Bi ta

naryg gamnahyg charmaij baina. 29 Ah duu nar aa, uuniig bi ta nart heliye.
Tsag hugatsaa ohor bogino boljee. Tsaashdaa ehnertei humuus ni ehnergui
met, 30 uilj baigaa humuus ni uilaagui met, bayarlaj baigaa humuus ni
bayarlaagui met, hudaldan avch baigaa humuus ni omch horongogui met,
31 ene yertontsiig hereglej baigaa humuus ni buren duurneer ashiglaagui
met boloh yostoi aj. Uchir ni ene yertontsiin helber ongoron odoj baina. 32
Gevch ta nar sanaa zovoh yumnaas cholootei baihyg bi husdeg. Gerleegui
hun Ezend yaaj taalagdah ve hemeen Ezenii yumsad sanaa tavidag. 33
Harin gerlesen hun ehnertee yaaj taalagdah ve hemeen yertontsiin yumsad
sanaa tavidag bogood 34 ter hun huvaagdsan baidag aj. Gerleegui ongon
emegtei ni biyeeree bolon sunseeree ariun baihyn tuld Ezenii yumsad sanaa
tavidag. Harin gerlesen emegtei ni nohortoo yaaj taalagdah ve hemeen
yertontsiin yumsad sanaa tavidag yum. 35 Bi ta naryg boogduulah
gesendee bus, harin ta naryn tusyn tuld bogood zohistoi baidal bolon ergelt
butsaltguigeer Ezend unench baih baidlyn chini toloo uuniig helj baigaa
yum. 36 Herev yamar negen hun ooriin ongon busguid yos juramgui zan
gargaj baina gej bodoj baigaa bol, herev ter emegtei nasand hursen bogood
tiim baih yostoi yum bol ter hun husleeree bolog. Ter nutel uildeegui. Ted
gerleg. 37 Harin hen ooriin setgel zurhendee bat zogsoj, ene ni
shaardlagagui geed ooriin huslee zahirsan bogood nohort garaagui ooriin
ongon busguig zurhendee bailgahaar shiidsen bol ene ni ter hunii huvid
sain hereg. 38 Tiimees ter hun ooriin ongon busguig gerluulbel sain biz,
gerluulehgui bol iluu sain biz ee. 39 Ehner hun nohroo amid baihad ni
tuuntei holbootoi baidag. Herev nohor ni uhvel ter emegtei hussen
hunteigee gerleh erh cholootei bolno. Harin zovhon Ezen dotor yum. 40
Harin minii bodloor bol herev ter emegtei baigaagaaraa uldvel iluu ch
jargaltai baina. Nadad ch bas Burhany Suns baigaa gej bi boddog.

1 Korint 8

8:1 Shuteenuuded orgoson tahilyn tuhaid gevel bid tsomooroo medlegtei
gedgiig bid medne. Medleg iherheg bolgodog, harin hair surgamjildag aj.
2 Herev hen negen hun ooriigoo yamar ch zuiliig meddeg gej boddog bol

ter hun medeh yostoigoo medeegui l baina. 3 Harin herev hun Burhand
hairtai bol ter hun Tuugeer tanigdsan baina. 4 Iimd shuteenuuded orgoson
yumsyg ideh talaar gevel ene yertontsod shuteen gedeg ni baidaggui
bogood gantsaas oor Burhan baihguig bid medne. 5 Hediigeer tengert
bolon gazart burhad hemeegdegchid ni baidag bogood tiimees olon burhad
ba olon ezed baidag hemeesen ch gesen, 6 bidnii huvid gants Burhan,
Etseg baina. Buh yum Tuunees garsan bogood bid Tuunii toloo yum. Mon
gants Ezen Yesus Hrist baina. Buh yum Tuugeer baigaa bogood bid ch
Tuugeer baigaa yum. 7 Harin ene medleg buh hund baidaggui ajee. Zarim
humuus onoog hurtel shuteend dassan uchir shuteend orgoson tahil gej
bodoj idseneeree oorsdiinhoo mohos mos chanaryg buzarladag ajee. 8
Harin ideh yum bidniig Burhand avaachihgui. Bid idlee ch deerdehgui,
ideegui ch dordohgui. 9 Harin ta naryn ene erh mohos humuust budruuleh
chuluu boloh vii gedegt sanaa tavi. 10 Uchir ni medlegtei chamaig
shuteenii sumd idej suuhyg chini herev mohos negen harval, shuteend
tahigdsan yumsyg idiye hemeen tuunii mos chanar ni zorigjih bus uu? 11
Iimd mohos ah duu chini chinii medlegees bolj uregdej baina. Tuunii toloo
l Hrist uhsen yum shuu. 12 Iinhuu ah duusiinhee esreg nutel hiij, tednii
mohos mos chanaryg sharhluulsnaaraa chi Hristiin esreg nugel hiij baigaa
yum. 13 Tiimees herev ideh yum minii ah duug budruuleh shaltag bolbol
ah duugee budruulehguin tuld bi hezee ch dahin mah idehgui.

1 Korint 9

9:1 Bi erh cholootei bish gej uu? Bi elch bish gej uu? Bi bidnii Ezen
Yesusiig haraagui gej uu? Ta nar Ezen dotorh minii ajil bish gej uu? 2
Herev bi busdad elch bish bailaa gehed ta naryn huvid bol elch mon. Uchir
ni ta nar bol Ezen dotorh elchiin uurgiin mini tamga yum. 3 Namaig
shalgadag humuust handah minii omgoolol ni iim yum. 4 Idej, uuh erh
bidend baihgui gej uu? 5 Busad elch nar bolon Ezenii duu nar, Kyef shig
egch duu boloh ehneree daguulah erh bidend baihgui gej uu? 6 Esvel ajlaa
orhih erh zovhon Barnab bid hoyort baihgui yum uu? 7 Ooriinhoo holsoor
tsereg met yamar ch tsagt uilchildeg hen baina ve? Usan uzmiin talbai

baiguulaad, jimsnees ni iddeggui hen baina ve? Honin sureg hariuldag atlaa
surgiinhee suug heregledeggui hen baina ve? 8 Edgeer zuiliig bi hunii
yosoor yarij baina uu? Huuli ch gesen edgeer zuiliig heldeggui gej uu? 9
Uchir ni Mosyegiin Huulid "Taria tsairuulj bui uhriin amand hoshuuvch
buu hii" gej bichsen baidag. Burhan uherd sanaa tavidag yum uu? 10 Ter
uuniig buheld ni bidnii toloo aildsan uu? Tiim ee, ene ni bidnii toloo
bichigdsen yum. Tegehleer gazar hagalagch naidlaga dotor hagalj,
tsairuulagch naidlaga dotor tsairuulj huvia hurteh yostoi aj. 11 Herev bid
ta nart sunsleg zuilsiig tariad ta naraas bid mahan biyeiin yumsyg huraasan
bol ene ni denduu ih baina uu? 12 Herev busad ni ta narynhaas huvaaltsah
erhtei baidag yum bol bid tednees ch iluu baih yostoi bus uu? Hedii tiim
bolovch, bid ene erhee ashiglaagui. Harin uunii orond bid oorsdoo Hristiin
sain medeend yamar ch saad totgor uchruulahguin tuld buh yumsyg
tevchdeg. 13 Ariun uilchleliig guitsetgegchid sumees hoollodgiig bolon
tahil orgohod oroltsogchid tahilyn shireen deerhees huvia hurtdegiig ta nar
medehgui gej uu? 14 Tuunchlen sain medeeg tunhaglagchid sain
medeegeer ami zuuhyg Ezen togtooson ajee. 15 Harin bi ene buhnees
yuug ch ashiglaagui. Namaig tiim bailgahyn tuld edgeeriig bicheegui.
Uchir ni minii baharhlyg hen neg ni hooson huchingui bolgosnoos minii
huvid uhsen ni deer yum. 16 Uchir ni herev bi sain medeeg tunhaglaval
uund sairhah yum nadad yuu ch alga. Yaagaad gevel bi shahaltad baidag.
Herev bi sain medeeg tunhaglahgui bol ene ni nadad zovlon boldog. 17
Herev bi uuniig sain duraaraa hiivel shagnal hurtene. Gevch herev minii
husliin esreg bailaa ch nyarvyn uureg ni nadad daalgagdsan yum. 18
Tegvel minii shagnal yuu ve? Sain medeeg tunhaglahdaa bi tolborguigeer
sain medeeg ogch, ingesneeree sain medeen dotor ooriin erhee buren
duurneer ashiglahgui baih yavdal yum. 19 Uchir ni bi buhnees cholootei
atlaa iluu olnyg taldaa oruulahyn tuld ooriigoo bugded bool bolgov. 20
Iudyeichuudiig taldaa oruulahyn tuld bi iudyeichuuded Iudyei hun adil,
Huuliin dor baigsdyg taldaa oruulahyn tuld bi ooroo Huuliin dor baidaggui
atlaa Huuliin dor baigsdad Huuliin dor baigch met, 21 huuligui humuusiig
taldaa oruulahyn tuld bi Burhany huuligui baigaa bus, harin Hristiin huuli
dor baidagatlaa, huulyui humuust huuligui hun adil, 22 mohos humuusiig

taldaa oruulahyn tuld bi mohos humuust mohos hun adil bolson yum.
Yaalaa ch gesen zarimyg ni avrahyn tuld buh hund bi buh yum bolj bailaa.
23 Bi sain medeenii hamsaatan bolohyn tuld sain medeenii toloo buh
yumsyg hiideg. 24 Uraldaand oroltson guigchid bugd guideg ch neg ni l
shagnal hurtdegiig ta nar medehgui gej uu? Ta nar yalahyn tuld iinhuu
guitsgee. 25 Temtseend orsoldogch hun bur buh talaaraa biyee barih
chadvart ooriigoo dasgaljuuldag aj. Ted muudah titmiig hurtehiin toloo
bol, harin bid ul muudah titmiin toloo yum. 26 Tiimees bi yamar ch
zorilgogui met guideg bus, zangidsan garaaraa agaar tsohih met
nudargaddag bus, 27 harin busdad sain medeeg tunhaglasan atlaa ooroo
tentseegui baih vii gesendee biyee zovooj ooriinhoo bool bolgodog.

1 Korint 10

10:1 Ta nar daraah zuiliig medehgui baihyg bi husehgui baina. Ah duu nar
aa, bidnii etsguud bugd uulen baganan door baij, bugd tengisiig gatlan
garch, 2 bugd uul bolon tengist Mosye uruu baptism hurtej, 3 butd adilhan
sunsleg hool idsen bogood 4 bugd adilhan sunsleg undaag uusan baina.
Tedniig dagaj baisan sunsleg hadnaas ted undaalsan yum. Ter had bol
Hrist baiv. 5 Gesen ch tednii olonh ni Burhany taalald niitssengui. Iimees
ch tedniig tsold unagasan yum. 6 Ted tachaadan hussen shig buzar yumsyn
araas bid tachaadan husehgui baihyn tuld ene ni bidend jishee bolson yum.
7 Tednii zarim shig shuteen shutegchid buu bol. Ene tuhai "Humuus idej,
uuhaar suuv. Toglohoor bosloo" gej bichigdsen baina. 8 Tednii adil bid
sadar samuunyg uildehgui baitsgaaya. Uchir ni tednii zarim ni sadarlaj,
gantshan odor horin gurvan myangan hun uhsen yum. 9 Tednii adil bid
Hristiig sorihgui baitsgaaya. Uchir ni tednii zarim ni sorij, mogoinuudad
honoogdson yum. 10 Tednii adil bid durguitsehgui baitsgaaya. Uchir ni
tednii zarim ni durguitseed, ustgagchaar honoogdson yum. 11 Ene buhen
jishee bolon tedend tohioldson bogood uuniig ene uyeiin etsest amidarch
bui bidend sanuulga bolgon bichjee. 12 Tiimees ooriigoo zogsoj baina gej
boddog hununachihguin tuld bolgoomjtoi baig. 13 Ta nart uchirsan sorilt ni
hund tohiolddog l zuil yum. Burhan itgemjit bilee. Ter ta naryg herees

chini hetersen hucheer sorigdohyg zovshoordoggui, harin soriltyg
tesverlej chadahyn tuld sorilttoi hamt mon garah zamyg ch ogdog yum. **14**
Tiimd minii hairt humuus ee, shuteen shuteh yavdlaas zutt. **15** Mergen
humuust heldgiin adil bi heliye. Yuu helj baigaag mini ta nar shuutsgee. **16**
Bidnii yeroodog yerooliin ayaga ni Hristiin tsusan dotorh oroltsoo bish uu?
Bidnii hutachdag talh ni Hristiin biye dotorh oroltsoo bish uu? **17** Talh neg
tul bid oluulaa ch neg biye baina. Uchir ni bid bugdeeree neg talhnaas
huvaaltsdag. **18** Mahan biyeiinh ni daguu Izrailiig har. Tahilaas idegchid ni
tahilyn shireenii hamsaatan bish uu? **19** Tiimees bi yuu gej heleed baina
ve? Shuteenuuded tahigdsan yums ni chuhal yum uu, shuteen ni chuhal
yum uu? **20** Ugui, harin tahidag yumsyg ted Burhand bus, harin
chotgoruuded tahidag aj. Ta naryg chotgoruudiin hamsaatan boloosoi gej
bi husdeggui. **21** Ta nar Ezenii ayaganaas bolon chotgoruudiin ayaganaas
zereg uuj chadahgui. Ta nar Ezenii shireeg bolon chotgoruudiin shireeg
zereg huvaaltsaj chadahgui. **22** Esvel bid Ezenii hardaltyg hodolgoh uu?
Bid Tuunees iluu huchtei yum gej uu? **23** Buh yums zovshoorogddog,
harin bugd tustai bish. Buh yums zovshoorogddog, harin bugd bosgon
baiguuldaggui. **24** Hen ch ooriin ashgiig buu er, harin busdynhyg ereg. **25**
Mahny zah deer zaragddag alivaa yumyg mos chanaryn toloo asuult
tavilguigeer id. **26** "Uchir ni delhii bolon tuuniig duurgedeg yums Ezeniih
yum". **27** Herev itgedeggui humuusiin neg ni ta naryg urij, ta nar ochihyg
husvel, mos chanaryn toloo asuult tavilguigeer oorsdiin chini omno tavisan
buhniig id. **28** Herev hen negen hun ta nart "Ene bol shuteend tahisan mah"
gevel, ta nart helj ogson hunii bolon mos chanaryn toloo tuuniig buu id. **29**
Bi ta naryn mos chanaryn tuhai bus, harin busdynhyg yarij baina. Uchir ni
yaagaad minii erh choloo busdyn mos chanaraar shuugddeg bilee? **30**
Herev bi talarhaltaigaar idvel yaagaad talarhal orgoson zuiliinhee talaar
gutgegddeg bilee? **31** Iimees ta nar idej, uuhdaa, esvel yuu ch hiisen
Burhany addryn toloo buhniig hii. **32** Iudyeichuuded ch, gryekchuuded ch,
Burhany chuulgand ch hereg tovog buu uchruul. **33** Yag nadtai adil
baigtun. Humuusiig avragdaasai gesendee bi ooriin ashgiig bus, harin olny
ashgiig hain, buhnii dotor buh hunii taalald niitsuuldeg.

1 Korint 11

11:1 Bi bas Hristiig duuraidag shig namaig duuraitsgaa. 2 Ta nar buh zuil
deer namaig sanaj, ta nart bi herhen damjuulj ogsonchlon tedgeer
ulamjlalyg chand sahidag tul ta naryg bi magtdag. 3 Gevch Hrist bol er
hun buriin terguun, er hun bol emegtei hunii terguun, Burhan bol Hristiin
terguun mon gedgiig ta nar oilgoosoi gej bi husej baina. 4 Zalbirah esvel
esh uzuuleh uyedee tolgoi deeree omsgoltei er hun bur ooriin tolgoigoo
gutaaj baigaa yum. 5 Harin zalbirah esvel esh uzuuleh uyedee tolgoigoo
buteegeegui emegtei hun bur ooriin tolgoigoo gutaaj bui hereg. Ene ni ter
emegtei usee husuulsantai adil yum. 6 Herev emegtei hun tolgoigoo
buteehgui bol usee bas hyargag. Gevch usee hyargah, husuulah ni emegtei
hund ichgevter baival ter ooriin tolgoigoo buteeg. 7 Er hun tolgoigoo
buteeh yosgui. Uchir ni er hun ni Burhany dur ba aldar mon. Harin emegtei
hun er hunii aldar yum. 8 Uchir ni er hun emegtei hunees bus, harin
emegtei hun er hunees bii bolson. 9 Unendee er hun emegtei hunii toloo
buteegdsen bus, harin emegtei hun er hunii toloo buteegdsen yum. 10
Tiimees tenger elch naryn ulmaas emegtei hun tolgoi deeree erh medliin
temdeg bailgah yostoi. 11 Gevch Ezen dotor er hunguigeer emegtei hun
gej ugui bogood emegtei hunguigeer er hun gej ugui yum. 12 Uchir ni
emegtei hun er hunees bii bolsonchlon er hun emegtei hunees tordog. Buh
yums Burhanaas bii bolson. 13 Emegtei hun tolgoigoo buteehgui Burhand
zalbirah ni zohistoi yuu? Oorsdoo shuutsgee. 14 Herev er hun urt ustei
baival ene ni tuuniig gutaadag gedgiig torolh baidal ooroo ta nart surgadag
bus uu? 15 Harin herev emegtei hun urt ustei baival ene ni tuund aldar
yum. Tiim bish gej uu? Yaagaad gevel tuunii us ni tuund omsgol bolon
ogogdjee. 16 Herev hen neg ni margaantai baihyg boddog bol tiim yos
zanshil bidend ch, Burhany chuulganuudad ch baihgui bilee. 17 Harin ene
zaavryg ogohdoo bi ta naryg magtahgui. Yaagaad gevel ta nar hamtdaa
tsuglahdaa saijraagui, harin ch muudjee. 18 Uchir ni negdugeert, ta nar
chuulgan dotor tsuglah uyedee dundaa hagaraltai baigaag chini bi sonsov.
Zarim talaar bi uund itgej baina. 19 Uchir ni ta naryn dund shalgarsan
humuus todorson baihyn tuld ta naryn dund buleglel uud garchireh yostoi

yum. 20 Tiimees ta nar hamtdaa tsuglah ni Ezenii Zoogiig idehiin tuld bish
yum. 21 Uchir ni hun bur ooriinhoo hoolnoos uritaj iddeg bogood neg ni
olsgolon baihad nogoo ni sogtuurch baina. 22 Ta nart ideh uuh ger oron
baihgui gej uu? Esvel ta nar Burhany chuulganyg basamjlan, hooson
negniigee icheeh gedeg yum uu? Ta nart bi yuu gej heleh ve? Ta naryg bi
magtah uu? Uunii chini toloo bi ta naryg magtahgui. 23 Uchir ni Ezenees
yuu avsnygaa ta nart bi damjuulj ogson. Chuhamhuu Tuunii barigdsan ter
shono Ezen Yesus talh avaad, 24 talarhlaa orgoj, huvaagaad "Ene bol ta
naryn tolooh Minii biye mon. Namaig dursan uuniig uild" gev. 25 Terchlen
zoogiin daraa mon ayaga avch "Ene ayaga bol Minii tsusaar togtoogdoh
shine geree mon. Uunees ta nar uuh bolgondoo Namaig dursan uuniig uild"
gesen yum. 26 Uchir ni ene talhyg idej, ene ayaganaas uuh burdee ta nar
Tuuniig ireh hurtel Ezenii uhliig tunhagladag. 27 Tiimd hen negen hun
zohisguigeer Ezenii talhyg idej, ayaganaas uuh avaas Ezenii biye ba tsusny
buruutan bolno. 28 Harin hun ooriigoo shalgaj baigaad talhyg ideg,
ayaganaas uug. 29 Uchir ni idej bui hun herev biyeiig zov shuulgui idej,
uuval oortoo shiitgel avchirna. 30 Uunees bolj ta naryn dund mohos,
ovchtei hun olon baigaa bogood mon tsoongui humuus uhsen. 31 Herev
bid oorsdiigoo zov shuusen bol shiitgegdehgui baih baisan. 32 Harin bid
shiitgegdehdee Ezeneer sahilgajuulagddag. Ingesneer bid yertontstei hamt
yallagdahgui yum. 33 Tiimd ah duus mini, ta nar idehiin tuld tsuglaval neg
negniigee hulee. 34 Ta nar hamtdaa shiitgeld unahguin tuld herev olsson
hun baival ter hun gertee ideg. Busad herguudiig bi ochihdoo zohitsuulya.
12 Ah duu nar aa, sunsleg belguudiin talaar ta nar medehgui baihyg bi
husehgui baina. 2 Ta nar Ezend itgeegui baihdaa helgui shuteenuuded
hotlogdoj, tooroldson baisnaa medeh bilee. 3 Tiimees hen ch Burhany
Sunseer "Yesus haraagdsan" gej yarihgui bogood Ariun Sunseer bus bol
oor hen ch "Yesus bol Ezen" gej helj chadahgui gedgiig bi ta nart
medegdiye. 4 Belguud ni yalgaatai bolovch adilhan Suns. 5 Uilchleluud ni
yalgaatai bolovch adilhan Ezen. 6 Uildluud ni yalgaatai bolovch bugdiin
dotor buh yumsyg uildegch ni adilhan Burhan yum. 7 Niitiin tusyn tuld
Sunsnii ilreliig hun tus burd ogson aj. 8 Uchir ni negend ni mergen uhaany

ugiig Sunseer ogson bol, nogood ni medlegiin ugiig adilhan Sunseer ogson
bogood **9** oor negend ni itgeliig adilhan Sunseer ogson aj. Negend ni
edgeeh belgiig neg Sunseer ogson bol, **10** bas oor negend ni
gaihamshguudyg uiddeh, nogood ni esh uzuuleh, bas negend ni
sunsnuudiig yalgah chadvar, nogood ni olon yanzyn heleer yarih
chadvar,negend ni heluudiig tailbarlah chadvaryg ogson baina. **11** Ene
buhniig neg, adilhan Suns ajilluuldag bogood Ter Ooriinhoo hussenchlen
hun tus burd huvaarildag aj.

1 Korint 12

12:1 Uchir ni biye neg atlaa olon erhtentei baidag. Biyeiin buh erhtnuud ni
hediigeer olon bolovch neg biye boddog met Hrist ch mon tiim boloi. **13**
Uchir ni iudyeichuud esvel gryekchuud, booluud esvel erh choloot humuus
ch yalgaagui bid bugdeeree neg Sunseer neg biye uruu baptism hurtsen
bogood neg Sunsiig uusan yum. **14** Uchir ni biye bol gants erhten bus,
harin olon erhtentei. **15** Herev hol "Bi gar bish uchraas biyetei holboogui"
gevel uunees bolj ter biyetei holboogui bolohgui shuu dee. **16** Herev chih
"Bi nud bish uchraas biyetei holboogui" gevel uunees bolj ter biyetei
holboogui bolohgui shuu dee. **17** Herev buhel biye nud baisan bol sonsgol
ni haana baih baisan be? Herev buhel biye sonsgol baisan bol unerleh
medremj ni haana baih bilee? **18** Harin edugee Burhan Ooroo hussenchlen
erhten tus buriig biyed bairluuljee. **19** Herev bugdeeree neg erhten baisan
bol biye ni haana baih bilee? **20** Harin edugee olon erhten baidag ch neg
biye baina. **21** Nud "Chi nadad hereggui" gej gart helj chadahgui. Esvel
tolgoi "Ta nar nadad hereggui" gej hold helj chadahgui yum. **22** Bur sul
doroi met sanagdah erhten harin ch shal oor baih bogood biyed bur ch ih
heregtei baidag aj. **23** Bidend tiim ch erhem bish sanagddag biyeiin zarim
erhtnuuddee bid iluu hundetgel uzuuldeg bogood ayagui haragddag
erhtnuud maani iluu ayataihan baidlyg shaarddag. **24** Harin bidnii
ayataihan haragdah erhtnuud tiim baidlyg shaarddaggui aj. Harin Burhan
biyeiig iinhuu negtgesen bogood dutagdsan erhtnuuded iluu hundetgeliig
uzuulev. **25** Ingesneer biye dotor hagaral garahgui, harin erhtnuud ni biye

biyendee adilhan halamjtai baih yum. 26 Herev neg erhten ni zovbol tuunii
hamt buh erhtnuud zovno. Herev neg erhten ni aldarshval tuunii hamt buh
erhtnuud bayarlah bolno. 27 Edugee ta nar Hristiin biye bogood tus tusdaa
uunii erhtnuud ni yum. 28 Burhan chuulgand negdugeert elch nar,
hoyordutaart esh uzuulegchid, guravdugaart bagsh nar, daraa ni
gaihamshgiig uildeh huch, daraa ni edgeeh belguud, tuslah, udirdah ba
olon yanzyn heleer yarih chadvaryg tavijee. 29 Bugd elch nar gej uu?
Bugd esh uzuulegchid gej uu? Butd bagsh nar gej uu? Bugd gaihamshgiig
uiddegchid gej uu? 30 Butd edgeeh belguudtei gej uu? Bugd olon yanzyn
heleer yaridag gej uu? Bugd heliig tailbarladag gej uu? 31 Harin ulemj
aguu belguudiig husen temuulegtun. Bi ta nart iluu davuu zamyg haruulya.

1 Korint 13

13:1 Herev bi humuusiin bolon tenger elch naryn heleer yarisan ch nadad
hair baihgui bol bi nurgeleh haranga, hanginah tsan boloh baisan. 2 Herev
bi esh uzuuleh chadvartai, mon buh nuutsuud bolon buh medlegiig meddeg
baigaad, uulyg nuulgeh buren itgeltei bailaa ch, nadad hair baihgui bol bi
yuu ch bish. 3 Herev bi ooriin buh l omch horongoo taraan ogch, ooriin
biyeiig shataahaar tushaasan ch nadad hair baihgui bol ene ni nadad yamar
ch ashiggui yum. 4 Hair bol tevcheertei, enerengui yum. Hair
ataarhdaggui, bardam zan gargadaggui, iherhdeggui, 5 zohisgui
avirladaggui, ooriinhiig erdeggui, uurladaggui, muutai tootsoo hiideggui, 6
zovt bus baidald bayarladaggui, harin unend bayarladag, 7 bugdiig
daldaldag, bugded itgedeg, bugded naiddag, bugdiig tesverledeg. 8 Hair
hezee ch duusdaggui. Harin esh uzuulj baigaa bol, tedgeer ni ugui bolno.
Herev olon yanzyn heluud baigaa bol ted bolih bolno. Herev medleg
baigaa bol ene ch ugui bolno. 9 Uchir ni bid hesegheniig meddeg,
hesegheniig esh uzuuldeg. 10 Harin togs yum ni ireh uyed heseghen gedeg
ni ugui bolno. 11 Bi huuhed baihdaa huuhed shig yarij, huuhed shig
boddog, setgedeg bailaa. Bi eriin tseend hureed huuhed nasnyhaa zang
orhison yum. 12 Uchir ni bid odoo tolind budeg badag hardag ch, harin
daraa ni nuur nuuree harna. Bi odoo hesegheniig meddeg ch, bi ooroo

buren medegdsen shigee harin daraa ni bi buren medeh bolno. 13 Edugee
itgel, naidvar, hair gurav ulddeg bolovch hamgiin aguu ni hair mon.

1 Korint 14

14:1 Ta nar hairyg moshgogtun. Sunsleg belguudiig avahyg husej temuul.
Yalanguyaa esh uzuuleh belgiig hus. 2 Heleer yaridag hun humuust bus,
harin Burhand handaj yaridag. Uchir ni ter hun suns dotor nuutsuudyg
yaridag bolovch yamar ch hun oilgodoggui ajee. 3 Harin esh uzuuldeg hun
bosgon baiguulah, uramshuulah, taitgaruulahyn tuld humuust handaj
yaridag. 4 Heleer yaridag hun ooriigoo bosgon baiguuldag bol esh
uzuuldeg hun chuulganyg bosgon baiguuldag aj. 5 Bi ta buhniig heleer
yariasai gej husdeg ch, esh uzuulehiig chini bur ch iluu husdeg. Yarisnaa
tailbarlahgui l bol heleer yaridag hunees esh uzuuddeg hun ni iluu aguu
yum. Ingesneer chuulgan ni bosgon baiguulagdah yum. 6 Ah duu nar aa,
herev bi ta nar uruu ochij heleer yarilaa gehed ilchlelt, esvel medleg, esvel
esh uzuulleg, esvel surgaalaar yarihgui l bol ta nart yamar tus boloh bilee?
7 Amigui atlaa duu gargagch bishguur ba bosoo yatgyn ali ali ni herev
yalgagdah duu gargahgui bol bishguureer, esvel yatgaar yuu toglosnyg
yaaj medeh ve? 8 Herev buree todorhoi duugarahgui bol hen tulaldaand
beldeh ve? 9 Tuunchlen herev ta nar heleer yarihdaa todorhoi ugiig
ogohgui bol yarij baigaa chini herhen oilgogdoh yum be? Agaart yarij bui
hereg bolno. 10 Yertontsod olon yanzyn ayalga baidag baih. Utgagui
ayalga neg ch baihgui yum. 11 Iimees herev bi tuhain ayalgany utgyg
medehgui bol yariltsagchhuniihee huvid bi hari hun bolj, minii huvid
yariltsagch maani hari hun bolno. 12 Terchlen ta nar sunsleg zuilsed husen
temuuldeg humuus uchir chuulgany bosgon baiguulaltyn toloo tedgeeriin
byalhaltyg erj hai. 13 Tiimd heleer yarigch hun tailbarlahyn tuld zalbirag.
14 Uchir ni herev bi heleer zalbirval minii suns zalbirdag bogood harin
minii uhaand ur jims ugui yum. 15 Tegvel yaah ve? Bi sunseer zalbirah
bolno. Bi bas uhaanaar zalbirah bolno. Bi sunseer duulah bolno. Bi bas
uhaanaar duulah bolno. 16 Es bogoos herev ta nar suns dotor yeroovol
bileg avyaasgui neg chini ta naryn talarhald "Amyen" gej yaaj heleh ve? Ta

naryn yuu helsniig chini ch ter medehgui. 17 Uchir ni chi talarhlaa sain
ilerhiildeg baij boloh ch busad ni baiguulagdahgui. 18 Bi ta bugdees ch
iluugeer heleer yaridag tul Burhand talarhdag. 19 Chuulgan dotor heleer
tumen ug helsnees busdyg ch mon surgahyn tuld chuulgan dotor
uhaanaaraa tavan ug helehiig bi husdeg. 20 Ah duu nar aa, uhaanaaraa
huuhduud baij bolohgui. Buzar muud balchir huuhed bolj, harin
uhaanaaraa tolovshson hun bai. 21 Huulid "«Bi hari heleer bolon hari
humuusiin amaar damjuulj ene humuust yarina. Tegsen ch ted Namaig
sonsohgui» gej Ezen aildaj baina" gej bichigdsen baidag. 22 Tiimees
heluud ni itgedeg humuusiin toloo bus, harin itgedeggui humuusiin tolooh
temdegboldog aj. Harin esh uzuulleg ni itgedeggui humuusiin toloo bus,
harin itgedeg humuusiin toloo baidag. 23 Tiimees herev chuulgan buren
butneeree hamtdaa tsuglaad, butd heluudeer yarival beleg avyaasgui hun,
esvel itgedeggui humuus orj irvel ted ta naryg galzuu gej helehgui gej uu?
24 Herev ta nar butd esh uzuulbel, itgedeggui esvel beleg avyaasgui hun
orj irvel tereer buhneer yallagdan, buhneer shuugdeh bogood 25 tuunii
zurhnii nuutsuud ni ilerhii bolgogdono. Iinhuu ter hun Burhany uneheer ta
naryn dund baigaag zarlan nuureeree unaj, Burhand morgono. 26 Ah duu
nar aa, tegvel yaah ve? Ta naryg tsuglah uyed hun tus burd duulal, surgaal,
ilchlelt, heleer yarih ba tailbarlah ni baidag. Ene buhen chini bosgon
baiguulahyn toloo hiigdeh boltutai. 27 Herev hen negen hun heleer yarival,
neg udaa hoyoroos iluugui esvel hamgiin ihdee gurvan hun eeljlen yarij,
neg ni tailbarlag. 28 Herev tailbarlah hun baihgui bol ter hun chuulgan
dund chimeegui baij, oortoo bolon Burhand yarig. 29 Hoyor esvel gurvan
esh uzuulegch yarij, busad ni shuug. 30 Herev suuj baisan oor hund ilchlelt
irvel ehnii hun chimeegui bol. 31 Uchir ni bugd suraltsan,
uramshuulagdsan baihyn tuld ta nar bugd neg negeeree esh uzuultsgeej
bolno. 32 Esh uzuulegchdiin suns esh uzuulegchded zahiragddag. 33
Uchir ni Burhan bol samuurlynBurhan bus, harin amar amgalangiin Burhan
mon. Ariun humuusiin buh chuulgany adil 34 chuulganuudad
emegteichuud chimeegui baig. Uchir ni tedend yarihyg zovshoordoggui.
Harin Huuli yuu heldeg shig ted zahiragdaj baig. 35 Herev ted yamar
negen yumand suraltsahyg husvel gertee nohroosoo asuug. Uchir ni

emegtei hun chuulgan deer yarih ni zohisgui yum. 36 Burhany ug ta naraas
garsan uu? Ter ni zovhon ta nart hursen yum uu? 37 Herev hen neg ni
ooriigoo esh uzuulegch, esvel sunsleg gej boddog bol ter hun minii ta nart
bichsen ene zuils ni Ezenii tushaal gedgiig medej avag. 38 Herev hen neg
ni uuniig medehgui bol ter hun ooroo medegdehgui bolno. 39 Iimd ah duus
mini, esh uzuulehiin tuld huslen bolj temuul. Heleer yarihyg buu horiglo.
40 Gevch buh yum zohistoi, emh jurmynhaa daguu baig.

1 Korint 15

15:1 Ah duu nar aa! Ta nart tunhaglasan sain medeegee bi ta nart
meduuliye. Ta nar tuuniig huleen avaad tuun dotroo zogsson. 2 Herev
minii tunhaglasan ugiig ta nar barimtalbal, demii hooson itgeegui l bol, ta
nar tuugeer ch mon avragdsan. 3 Uchir ni bi huleen avsan daraah zuiliig ta
nart damjuulsan yum. Ene bolhamgiin chuhal hereg bailaa. Sudryn daguu
Hrist bidnii nutliin toloo uhsen bogood 4 orshuulagdan, Sudryn daguu
gurav dahi odortoo amiluulagdjee. 5 Tereer Kyeft, daraa ni onooh arvan
hoyort uzegdev. vuunii daraa Ter tavan zuu garui ah duu nart neg mochid
uzegdsen bogood odoo boltol tednii olonh ni amid baina. Harin zarim ni
noirsjee. 7 Daraa ni Ter Iakovd, tegeed buh elch nart uzegdsen. 8 Bugdiin
etsest dutuu torson met nadad ch Ter bas uzegdsen bilee. 9 Uchir ni bi elch
naraas hamgiin baga ni bogood Burhany chuulganyg havchij baisan tul
elch gej nerlegdeh zohisgui hun yum. 10 Harin Burhany niguulsleer bi
odoogiin bi bolson. Tuunii nadad uzuulsen niguulsel hooson baigaagui.
Harin ch bi ted bugdees iluu ih hodolmorloson yum. Gehdee bi bish
bogood harin nadtai hamt baidag Burhany niguulsel boloi. 11 Iimd bi esvel
ted baisan eseh ni hamaagui, bid tiinhuu tunhaglaj ta nar tuunchlen itgesen
bilee. 12 Herev Hrist uhegsdees amiluulagdsan gej tunhaglagdsan yum bol
ta naryn dotor zarim hun uhegsdiin amilalt baihgui gej yuund yarina ve? 13
Herev uhegsdiin amilalt baihgui bol Hrist ch amiluulagdaagui bolno. 14
Herev Hrist amiluulagdaagui bol bidnii tunhaglal hooson, ta naryn itgel ch
hooson boloh yum. 15 Herev unendee uhegsed amiluulagddaggui bol
Tuunii amiluulaagui Hristiig Ter amiluulsan gej bid Burhany esreg

gerchilsneeree bid Burhany tuhai huuramch gerchlegchid bolno. 16 Uchir
ni herev uhegsed amiluulagddaggui bol Hrist ch gesen amiluulagdaagui
bolno. 17 Herev Hrist amiluulagdaagui bol ta naryn itgel hereggui ajee. Ta
nar ch nugel dotroo baisaar baina. 18 Tegvel Hrist dotor noirsogsod ch
mon mohson bolno. 19 Herev bid zovhon ene amidraldaa Hrist dotor
naidsan bol bid buh humuusees hamgiin orovdoltei ni bolno. 20 Harin
chuhamdaa Hrist uhegsdees amiluulagdsan bogood noirsogsdoos anhny ur
jims mon. 21 Uchir ni uhel ni neg huneer irsen tul uhegsdiin amilalt ni mon
neg huneer irjee. 22 Adam dotor bugd uhdegchlen Hrist dotor bugd
amidruulagdah bolno. 23 Harin tus bur ooriin daraalal dotor baina. Hrist
bol anhny ur jims yum. Daraa ni Hristiin humuus Tuuniig irehed
amiluulagdana. 24 Ter buh udirdlaga, erh medel, huchiig huchingui
bolgon, Burhan ba Etsegt haanchlalyg tushaah uyed togsgol irne. 25 Uchir
ni Ter buh daisnuudaa Ooriin hol doroo oruulah hurtel noyorhoh yostoi. 26
Etsest ni ustgagdah daisan bol uhel mon. 27 Uchir ni Ter buh yumsyg
Tuunii hol dor erhsheeld oruulav. Harin Ter "Bugd erhsheeld orson" gej
aiddah uyed buhniig Tuunii erhsheel dor Tavigch angid baisan ni medeej.
28 Buh yums Ooriinh ni erhsheeld oroh uyed Oort ni buh yumsyg
zahiruulagch Negenii erhsheeld Huu Ooroo ch mon oroh bolno. Ene ni
Burhan bugded buh yum bolohyn tuld yum. 29 Tiim bish bol uhegsdiin
toloo baptism hurtegch ni yuu hiij baigaa hereg ve? Herev
uhegsedamiluulagdahgui yum bol yuund tednii toloo humuus baptism
hurtdeg ve? 30 Yaagaad bid ch tsag urgelj ayuul dotor baina ve? 31 Ah
duu nar aa, bi odor bur uhdegee bidnii Ezen Hrist Yesus dotor ta naryn
talaarh ooriinhoo baharhlaar batalya. 32 Herev bi hunii yosoor Yefyest
zerleg araatnuudtai temtseldsen bol nadad yamar ashig baisan be? Herev
uhegsed amiluulagdahgui yum bol "Margaash bid uheh uchraas
tsomooroo idej uutsgaaya". 33 Buu mehlegd. "Muu nohor sain
zurshluudyg evddeg". 34 Ta nar yamar baih yostoi shig eruul uhaantai bai.
Nugel uildehee boli. Uchir ni zarimd ni Burhany tuhai medleg baihgui
baina. Bi ta naryg icheeh gej uuniig helj baina. 35 Gehdee hen negen hun "
Uhegsed yaaj amiluulagddag ve? Ted yamar torliin biyetei ireh ve?" gej
asuuj magadgui yum. 36 Munhag aa, chinii taridag ni herev uhehgui bol

amilahgui. 37 Chinii taridag ni, ireeduin biye bus, harin nutsgen ur yum.
Magadgui ulaan buudain ch ur yum uu, esvel yamar negen oor ur baij
boloh yum. 38 Harin Burhan Ooriin hussenchlen tuund biye ogdog. Ur bur
ooriin biyetei aj. 39 Buh mahan biye adilgui. Hunii mahan biye neg baihad
amitdyn mahan biye oor, shuvuudyn mahan biye oor, zagasnuudyn mahan
biye oor aj. 40 Mon tengerleg biyes ba gazryn biyes gej baidag. Harin
tengerleg biyesiin aldar oor, gazryn biyesiin aldar oor yum. 41 Narny aldar
oor, sarny aldaroor, odny aldar oor baidag. Od odnoosoo aldraaraa
yalgardag. 42 Uhegsdiin amilalt ni tiim baina. Ene ni muudah baidal dotor
tarigdaj, ul muudah baidal dotor amiluulagdana. 43 Ene ni ul hundlel dotor
tarigdaj, aldar dotor amiluulagdana. Ene ni mohos baidal dotor tarigdaj,
huch dotor amiluulagdana. 44 Ene ni torolh biyeer tarigdaj, sunsleg biyeer
amiluulagdana. Herev torolh biye baidag bol sunsleg biye ch mon baigaa.
45 Tiinhuu "Anhny hun Adam amid setgel bolson" gej bichigdjee.
Suulchiin Adam ni ami ogogch suns bolov. 46 Harin ehleed sunsleg ni bus,
torolh ni baidag. Daraa ni sunsleg ni baidag. 47 Anhny hun ni gazryn
horsnoos, hoyor dahi hun ni tengerees yum. 48 Horsnoos bui ni yamar
baidagchlan horsnoos bui ted tiim baih bogood tengerees bui ni yamar
baidagchlan tengerees bui ted tiim baina. 49 Horson hunii duriig bid
omsdog shig tengerleg hunii duriig bid omsoh bolno. 50 Ah duu nar aa,
uuniig bi ta nart heliye. Yuu gevel mahan biye ba tsus Burhany
haanchlalyg ovloj chadahgui. Muudah ni ul muudahyg ovlohgui yum. 51
Haragtun, bi ta nart negen nuutsyg heliye. Bid bugdeeree noirsohgui, harin
bugdeeree oorchlogdoh bolno. 52 Ingehdee nud irmehiin zuur, neg
agshind, bureen etssiin duugaar tiim bolno. Uchir ni buree duugarch,
uhegsed ul muudah uruu amiluulagdaj, bid ch oorchlogdono. 53 Uchir ni
muudah ni ul muudahyg omsoh yostoi bogood ene uhliin biye ni uheshguig
omsoh yostoi. 54 Enehuu muudah ni ul muudahyg omsoj, ene uhliin biye
ni uheshguig omsoh uyed "Uhel yalaltad zalgigdsan" gej bichigdsen ug
biyelne. 55 "Uhel ee, chinii yalalt haana baina ve? Uhel ee, chinii hatguur
haana baina ve?" 56 Uhliin hatguur ni nugel. Nugliin huch ni huuli yum. 57
Harin bidnii Ezen Yesus Hristeer bidend yalaltyg ogdog Burhand talarhal
ni baih boltutai. 58 Tiimees hairt ah duu nar mini, ta naryn nor ih hodolmor

Ezen dotor hooson zuil bish gedgiig medej, tuushtai baij, guivj daivalgui,
Ezenii uil heregt urgelj byalhsan bai.

1 Korint 16

16:1 Ariun humuusiin tolooh hurimtlalyn talaar bi Galatyn chuulganuudad
yamar chig ogsonchlon ta nar tiinhuu uild. 2 Namaig ochihod
tsugluulahguin tuld doloo honog buriin ehnii odor hun bolgon
bololtsoogooroo tsaash ni hiij hadgal. 3 Bi ochood ta naryn zovshoorson
humuuseer belgiig tani hurguuleheer zahiany hamt Iyerusalim uruu
ilgeene. 4 Herev bi bas yavah ni zohistoi bol ted nadtai hamt yavna biz. 5
Gehdee bi Makyedoni orood, daraa ni ta nar uruu ochno. Uchir ni bi
Makyedonior damjin yavah yum. 6 Bi haashaa ch yavahaar bolson ta
naraar tusluulahyn tuld ta naryn hamt heseg baij, esvel bur ovoljij ch
magadgui. 7 Uchir ni ene udaa zugeer l dairan ongorohdoo bi ta nartai
uulzahyg husehgui baina. Herev Ezen zovshoorvol heseg hugatsaand ta
naryn hamt baina gedegtee bi naidaj baigaa. 8 Gevch bi Yefyes hotod
Pyentyekostyn odor hurtel baih bolno. 9 Uchir ni minii omno ulemj tom, ur
nolootei haalga neegdsen yum. Tend eserguutsegchid olon baigaa. 10
Herev Timot ochvol, ter aij tugshilguigeer ta nartai hamt baig. Tuuniig harj
handaj baigaarai. Uchir ni ter nad shig Ezenii ajil hiij baigaa. 11 Tiimees
hen ch tuuniig basamjilj bolohgui. Harin tuuniig ayan zamd ni amar
taivnaar gargaj ogoorei. Ter nad uruu ireg. Uchir ni bi ah duusiin hamt
tuuniig huleej baina. 12 Bidnii ah Apolyn tuhaid gevel tuuniig ah duusiin
hamt ta nar uruu ochihyg bi ihed husemjlen yatgasan. Harin ter
odoohondoo ochih huselgui baigaa, harin bolomj garmagts ta nar uruu
ochih bolno. 13 Seremjtei bai. Itgel dotroo bat zogs. Er hun shig bai.
Huchtei baigtun. 14 Ta naryn uildel buhen chini hair dotor hiigdeg. 15 Ah
duu nar aa, bi ta naryg yatgaya. Styefanagiin ger buliinhen Ahain anhny ur
jims bogood ted oorsdiigoo ariun humuusiin tolooh uilchleld zoriulsnyg ta
nar medne. 16 Tiim humuust bolon hamtran ajillagch, hodolmorlogch hun
burd ta nar bas zahiragdaj baigaarai. 17 Styefana, Fortunat bolon Ahaik
naryg irsend bi bayarladag. Yaagaad gevel ted ta naryn dutuug nohson

bilee. **18** Uchir ni ted minii bolon ta naryn sunsiig tenhruulsen yum. Iimd
tiim humuusiig huleen zovshoor. **19** Aziin chuulganuud ta nart mend
hurgej baina. Akul, Priska nar ooriin gert tsugladag chuulgany hamt ta nart
Ezen dotor haluun mend hurgej baina. **20** Buh ah duus ta nart mend hurgej
baina. Ariun unselteer neg negendee mend hurge. **21** Paul bi ooriin garaar
enehuu mendchilgeeg bichlee. **22** Herev hen neg ni Ezeniig ul hairlaval ter
hun haraagdag. Maranata. **23** Ezen Yesusiin niguulsel ta naryn hamt baih
boltugai. **24** Minii hair Hrist Yesusiin dotor ta bugdtei hamt baih boltugai.

2 Korint 1

1:1 Burhany husleer Hrist Yesusiin elch bolson Paul bolon duu Timot
naraas Korint dahi Burhany chuulgand bolon Ahai dayaar baigch buh ariun
humuust; 2 Bidnii Etseg Burhan ba Ezen Yesus Hristees niguulsel bolon
amar taivan ni ta nart baih boltugai. 3 Bidnii Ezen Yesus Hristiin Etseg ba
Burhan magtagdah boltugai. Ter bol orshooliin Etseg, mon buh taivshralyn
Burhan mon. 4 Burhan bidniig taivshruulsan terhuu taivshralaar bid alivaa
zovlond orogsdyg taivshruulah chadvartai baihyn tuld Ter bidniig buh
zovlon dotor maani taivshruuldag yum. 5 Uchir ni Hristiin zovlonguud
bidend arvin baidgiin adil tuunchlen bidnii taivshral ch mon Hristeer
damjuulan arvin baidag. 6 Herev bid zovj baigaa bol ene ni ta naryn
taivshral hiigeed avralyn toloo yum. Herev bid taivshruulagdaj baigaa bol
ene ni ta naryn taivshralyn toloo bilee. Ene taivshral ni bid ch gesen
edeldeg terhuu ijil zovlonguudyg tevcheerteigeer tesverlehed ur nolootei
baidag. 7 Ta naryn talaarh bidnii naidvar bat bilee. Ta nar bol bidnii
zovlong huvaaltsagchid todiigui taivshralyg mini ch huvaaltsagchid mon
gedgiig bid medne. 8 Ah duu nar aa, Azid baihad bidend uchirsan zovlong,
bid huch chadlaasaa hetersen hund daramtand baisnaas amid uddeh
goridlogo maani ch tasarsnyg ta nar medeegui baihyg bid husehgui baina.
9 Bid oorsoddoo bus, harin uhegsdiig amiluuldag Burhand naidahyn tuld
bid oorsdiinhoo dotor uhliin yaltai baisan. 10 Ter bidniig tiim aimshigt
uhlees avarsan bogood avrah bolno. Ter bidniig dahij avarna gej bid Tuund
oorsdiin naidvaraa tavisan baiv. 11 Zalbirlaaraa ta nar ch mon bidend
tusaldag. Tegeheer humuusiin zalbirlaar bidend soyorhogdson belgees bolj
bidnii toloo olon hun talarhal orgoh bolno. 12 Uchir ni bidnii sairhal ene
boloi. Bid ene yertontsod, yalanguyaa ta naryn dund biyee avch yavahdaa
Burhany ariun baidal ba burhanlag chin setgel dotor, mahan biyeiin mergen
uhaanaar bus, harin Burhany niguulsel dotor baisan yum. Uuniig bidnii mos
chanar gerchilne. 13 Ta naryn unshij, oilgodgoos oor yumyg bid ta nart
bichdeggui. Ta nar etssiig hurtel oilgono gedegt bi naidaj baina. 14 Ta nar
bidniig zarim talaar oilgoson shig, bidnii EzenYesusiin odor bid ta naryn,
ta nar bidnii sairhal bolno. 15 Enehuu itgeleer bi ehleed ta nar uruu

ochihyg hussen ni ta nar hoyor udaa niguulsliig avaasai gesend yum. **16** Bi
tanaihaar dairch Makyedonid ochij, Makyedonios dahin ta nar uruu ireed,
Iudyei uruu ta naryn tuslaltsaataigaar yavah gesen yum. **17** Iimd bi uuniig
hiiye gej bodohdoo helbelzeegui biz dee? Esvel bi yum tolovlohdoo
mahan biyeiinhee daguu tolovloj, tuunchlen neg dor "Za, za", "Ugui, ugui"
gedeg gej uu? **18** Harin Burhan bol itgemjitiin adil bidnii ug ta nart "Za ba
ugui" baigaagui yum. **19** Uchir ni bidneer, tuhailbal nadaar bolon
Silvanaar, Timotoor ta naryn dund tunhaglagdsan Burhany Huu, Hrist
Yesus ni "Za ba ugui" baigaagui. Harin Tuunii dotor "Za" baigaa yum. **20**
Uchir ni Burhany buh amlalt Tuunii dotor "Za" gedeg. Tiimd bid Burhany
addryn tudd Tuugeer damjuulan "Amyen" gedeg. **21** Hrist dotor bidniig ta
nartai hamt batatgaj tosolson Ter bol Burhan mon. **22** Bas Ter bidniig
tamgalsan bogood bidnii zurhend Sunsiig baritsaa bolgon ogson aj. **23** Bi
dahij Korintod ochoogui ni ta naryg heltruulehiin tuld agaad uunii tuld bi
Burhanyg setgeldee gerch bolgon duuddag. **24** Bid ta naryn itgeliig
zahirdaggui. Harin bid ta naryn bayar bayasgalangiin toloo ta nartai
hamtran ajillagch yum. Uchir ni ta nar itgeleeree bat zogsdog.

2 Korint 2

2:1 Gevch ta nar uruu dahin ui gashuu bolj ochihoo boliyo gej bi huvidaa
shiidlee. **2** Uchir ni herev bi ta naryg gashuuduulbal minii gashuuduulsan
ter humuusees oor hen namaig bayarluulah ve? **3** Namaig ochih uyed
bayarluulah yostoi humuus namaig gashuuduulah vii gesendee bi ta nart
uuniig bichsen yum. Minii bayar bayasgalan bol ta bugdiin bayar
bayasgalan mon gedegt bi ta bugded itgedeg. **4** Ta naryg gashuuduulya
gesendee bus, harin nadad baigaa ta naryn toloo gesen hairyg ta nart
meduulehiin tuld ulemj zovlongoos, bachimdah zurhneesee bi nulims
unagan ta nart bichsen yum. **5** Herev hen neg chini gashuuduulsan bol ter
hun zovhon namaig gashuuduulsan bus, harin yamar negen hemjeegeer ta
bugdiig ch gesen gashuuduulsan baih. Bi hetruulj heleegui. **6** Tiim hund
olonhyn zugees garsan ene shiitgel hangalttai. **7** Iimees ter huniig ui
gashuud het avtuulchihguin tudd harin ch ta nar tuuniig uuchilj,

taivshruulah ni deer yum. 8 Tiimd tuunii toloo hairaa batatgahyg ta naraas
bi hicheenguilen guiya. 9 Ta nar buh zuiliin dotor duulgavartai baidag
esehiin batalgaag chini medehiin tuld bi iinhuu bichsen. 10 Ta nar hen
negniig yamar negen yumaar ni uuchilbal, bi bas uuchilna. Herev bi hen
negniig yamar neg yumaar ni uuchilsan bol ta naryn toloo Hristiin
orshihuid uuchilsan bilee. 11 Ingesen ni bidniig Satan mehelj dalimduulah
vii gesendee yum. Uchirni tuunii honooh sanaag bid yamar medehgui bish.
12 Hristiin sain medeenii toloo namaig Troid irehed Ezen omno maani
haalgyg neesen baisan. 13 Bi ooriin duu Titiig olooguidee suns mini
amarsangui. Harin ch tedentei salah yos guitsetgeed, bi Makyedoniig zorin
yavsan yum. 14 Harin Burhand talarhluud ni orgogdoh boltugai. Ter ni
bidniig Hrist dotor yamagt yaluuldag bogood Tuunii tuhai medlegiin
anhiluun uneriig haa saigui bidneer anhiluuldag. 15 Yaagaad gevel bid
avragdaj bui bolon mohoj bui humuusiin dotor Burhand zoriulsan Hristiin
anhiluun uner mon. 16 Negend ni aminaas ami dahi uner avai. Nogood ni
uhlees uhel deh uner avai. Hen edgeert chadvartai ve? 17 Bid Burhany
ugiig olonh shig uurgiin hudaldaa bolgogch bus, harin Burhanaas garsan
shig, Burhany omno chin setgeleesee Hrist dotor yaridag.

2 Korint 3

3:1 Bid oorsdiigoo dahin magtaj ehleh uu? Esvel zarim humuusiin adil ta
nart uzuuleh esvel ta naraas bichsen itgemjleliin zahia bidend heregtei yuu?
2 Ta nar bol bidnii zurhend bichigdej, buh huneer unshigdaj, medegddeg
zahia mini shuu dee. 3 Ta nar bol bidnii uilchleleer Hristiin zahia hemeen
tanigdsan bilee. Enehuu zahia beheer bus, harin amid Burhany Sunseer,
chuluun sambart bus, harin mahan biyeiin zurhnii sambart bichigdsen yum.
4 Bidend Hristeer damjuulan Burhand handah tiim bat itgel baidag. 5 Bid
yamar negen yumyg oorsdoosoo gargadag yum shig shaardaj chadahgui.
Harin bidnii chadvar Burhanaas gardag yum. 6 Ter bidniig usgeer bus,
harin Sunseer shine gereenii uilchlegchid baih chadvartai bolgojee. Uchir
ni useg bol honoodog, harin Suns bol ami ogdog aj. 7 Herev hadan deer
usgeer siilegdsen uhliin uilchlel ch gesen aldartaigaar irj, Izrailiin hovguud

Mosyegiin nuuren deh tur zuuryn tsog javhlangiin ulmaas tuunii tsaraig
harj chadahgui baisan yum bol, 8 Sunsnii uilchlel ni iluu aldartai baih bus
uu? 9 Uchir ni herev yal zemleliin uilchlel ni aldartai baih avaas zovt
baidlyn uilchlel ni aldar dotor ulemj ih byalhsan baina. 10 Uchir ni urid
aldartai baisan zuil ni davamgai aldraas bolj hediinee addargui boljee. 11
Herev tur zuurynh ni aldartai baisan bol monh uldeh ni ulemj ih aldartai
baina. 12 Iimees bid tiim naidvartai baij, unenhuu zorigtoigoor heldeg. 13
Bid Mosye shig bish yum. Aajimdaa baihgui boloh zuiliinhee togsgoliig
Izrailiin hovguuded haruulahguin tuld ter nuuree buteelgeer halhalsan. 14
Harin tednii uhaan sanaa hatuursan ajee. Tegeed yag ene odriig hurtel
huuchin gereeg unshihad ni ch onooh buteeleg avagdalgui uldjee. Yaagaad
gevel ter ni Hrist dotor l zailuulagdana. 15 Ene odriig hurtel Mosyeg
unshih burd tednii zurhen deer buteeleg taviastai baidag. 16 Gevch hun
Ezend handaj ergeh burd buteeleg avagddag. 17 Ezen bol Suns mon.
Ezenii Suns haana baina, tend erh choloo baidag. 18 Harin bid bugd
buteeleggui nuureer Ezenii aldryg tusgan haruuldag. Suns boloh Ezen
bidniig aldraas aldart Oorteigoo ijil dureer oorchildog bilee.

2 Korint 4

4:1 Tiimd bid orshooliig huleen avch, ene uilchleltei bolsnoor zurh
aldahgui. 2 Bid ichguuriin ulmaas nuutslagdsan yumsyg ul heregsej, zali
meheer yavalgui, Burhany ugiig budliulalgui, harin unenii ilreleer
oorsdiigoo Burhany omno hun buriin mos chanart saishaana. 3 Herev
bidnii sain medee nuutslagdsan bol ene ni mohoj bui humuusiin huvid
nuutslagdsan hereg. 4 Ene uyeiin burhan ul itgegchdiin bodol sanaag
soholson uchraas ted Burhany dur boloh Hristiin aldryn sain medeenii
gerliig uzej chadahgui boljee. 5 Uchir ni bid oorsdiigoo tunhagladaggui,
harin Hrist Yesusiig Ezen gej tunhagladag. Mon oorsdiigoo Yesusiin
tolooh ta naryn booluud gej tunhagladag yum. 6 Yaagaad gevel
"Haranhuigaas gerel gerelteg" gej aildsan Burhan bol Hristiin nuuren deh
Burhany aldryn medlegiin gerliig ogohoor bidnii zurhend gereltsen Negen
mon. 7 Huchnii davamgailal ni bidnees bish, harin Burhanyh baihyn tuld

bid enehuu bayalgiig shavar savnuudad teedeg. 8 Bid buh talaaraa zovdog
bolovch nyatsardaggui. Sandardag bolovch tsohordoggui. 9 Havchigddag
bolovch hayagddaggui, tsohigddog bolovch mohdoggui. 10 Bid biyedee
Yesusiin uhliig urgelj teej yavdag. Ingevel Yesusiin ami mon bidnii biye
dotor ilerhiilegdeh yum. 11 Amid baigaa bid Yesusiin toloo uheld bainga
tushaagddag. Ingevel Yesusiin ami mon bidnii uhliin mahan biye dotor
ilerhiilegdeh bolno. 12 Tiinhuu uhel bidnii dotor ajilladagchlan, ami ni ta
naryn dotor ajilladag. 13 "Bi itgesen. Tiimees bi yarisan" gej bichigdsenii
daguu bidend ch adilhan itgeliin suns baij, bid ch gesen itgedeg. Tiimees
bid bas yaridag yum. 14 Ezen Yesusiig amiluulsan Negen bidniig ch bas
Yesustei hamt amiluulj, bidniig ta naryn hamt Ooriinhoo omno avaachna
gedgiig bid meddeg. 15 Uchir ni buh yums ta naryn toloo baidag bilee.
Ene ni niguulsel ulam olon hund nemegdej, Burhand addar hiigeed
talarhlyg byalhsanaar orgohiin tuld yum. 16 Tiimees bid zurh alddaggui.
Hediigeer gadnah hun maani yalzarch baigaa ch dotorh hun maani odroos
odort shinechlegdej baina. 17 Uchir ni tsag zuuryn yalihgui zovlon ni
bidend monh aldryg ulemj arvinaar bii bolgoj baina. 18 Bid uzegdeh
yumsyg bus, harin ul uzegdeh yumsyg hardag. Uchir ni uzegdeh yums bol
tur zuurynh, harin ul uzegdeh yums bol monh bilee.

2 Korint 5

5:1 Uchir ni herev bidnii gazar dahi ger boloh maihan nurah avaas bidend
garaar barigdaagui, tengert monh baih, Burhany barilga buig bid meddeg.
2 Uchir ni bid tengerees bui bidnii orshih orong omsohiig ih husej, ene
maihand yoolon baidag. 3 Herev bid huvtsaslasan baih avaas nutsgeneer
oldohgui. 4 Uchir ni bid ene maihandaa baih zuuraa daramttai baij,
yooldog yum. Yaagaad gevel uhliin biye ni amiar zalgigdsan baihyn tuld
bid tailahyg bus, omsohiig husdeg yum. 5 Edutee bidniig enehuu zorilgyn
toloo beldsen ni bidend Sunsiig baritsaa bolgon ogson Burhan mon. 6
Tiimees bid urgelj uramtai baidag bogood biye dotroo suuh zuuraa
Ezenees hol baigaagaa meddeg yum. 7 Uchir ni bid uzegdej baigaagaar
bus, harin itgeleer alhaj baina. 8 Bid uramtai baidag bogood biyeesee

holdon yavj, Ezentei hamt gertee baih ni havigui deer gej boddog. 9 Tiimd
gertee baisan ch, gereesee holdson ch Tuund taalagdah ni bidnii ermelzel
bilee. 10 Uchir ni hun bur muut ch bai, sainyg ch bai, yuu uildseniihee
toloo biyeeree hariugaa avahyn tuld bid bugdeeree Hristiin shuuhiin
suudlyn omno garch ireh yostoi. 11 Iimees bid Ezenees emeehuig medej,
humuusiig yatgadag. Bid Burhand il tod bolson bilee. Mon ta naryn mos
chanaryn dotor ch bid il tod bolson gej bi naiddag. 12 Bid oorsdiigoo dahij
ta nart saishaah geegui. Harin bidneer baharhah bolomjiig ta nart ogch
baina. Ingevel zurhend baigaagaaraa bus, harin gadnah torhooroo
baharhdag tedgeer humuust ta nar heleh hariutai bolno shuu dee. 13 Uchir
ni herev bid uhaanaa aldsan bol ene ni Burhany toloo yum. Herev bid eruul
uhaantai baigaa bol ene ni ta naryn toloo yum. 14 Neg ni buh humuusiin
toloo uhsen tul bugd uhsen gej bid yatgagdsan tul Hristiin hair bidniig
albaddag. 15 Ter bugdiin toloo uhsen uchraas amid baigsad tsaashid
oorsdiin toloo bus, harin oorsdiinh ni toloo uheed, amiluulagdsan Tuunii
toloo amidrah yostoi. 16 Iimd uunees hoish bid heniig ch mahan biyeiin
daguu uzehgui. Hediigeer bid Hristiig mahan biyeiin daguu meddeg baisan
ch gesen edugee bid Tuuniig dahiad tiim baidlaar ni medehgui. 17 Tiimees
herev hen negen hun Hrist dotor baival ter hun shine buteel mon. Huuchin
yums ni ongorchee. Haragtun, shine bolson baina. 18 Buh yums Burhanaas
baigaa yum. Ter Hristeer bidniig Oorteigoo evleruulj, bidend evlerliin
uilchleliig ogson baina. 19 Yaagaad gevel Burhan delhiig Hrist dotor
Oorteigoo evleruulj, humuusiin gem buruug ul hargalzsan bogood evlerliin
ugiig bidend daalgasan bilee. 20 Iimees bid Hristiin tolooh elchin said nar
yum. Burhan bidneer damjuulj yatgaj baigaachlanbid Hristiin toloo ta
naraas guiya. Burhantai evlertsgee. 21 Ter nugliig ul medegch Tuuniig
bidnii toloo nugel bolgoson yum. Tegsneer bid Tuunii dotor Burhany
hurteeh zovt baidal boloh yum.

2 Korint 6

6:1 Burhantai hamtran ajillaj baigaa bid ta naraas hicheenguilen guiya.
Burhany niguulsliig buu demii hooson avaarai. 2 Uchir ni Ter"Bi taalamjtai

tsagt chamaig sonsson. Avralyn odort Bi chamd tusalsan" gej ailddag.
Haragtun, odoo bol "Taalamjtai tsag" baina. Haragtun, odoo bol "Avralyn
odor" baina. 3 Uilchlel muuchlagdah vii hemeen bid hend ch yuugaar ch
saad tavidaggui. 4 Harin bid oorsdiigoo Burhany uilchlegchid hemeen
buhnii dotor bataldag yum. Ulemj hultsel, zovlon, gachigdal, daramtan
dotor, 5 zoduur, shoron, uimeen samuun, ajil hodolmor, noirguidel bolon
olsgolon dotor, 6 tsever baidal, medleg, tevcheer, ninjin setgel, Ariun
Suns, jinhene hair dotor, 7 unenii ug bolon Burhany huch dotor, baruun ba
zuun gar dahi zovt baidlyn zevsguudeeree, 8 aldar hiigeed doromjloloor,
muu, sain helegdseneeree tiin bataldag. Mehlegchidshig bolovch unench, 9
tsuutai bish yum shig bolovch tsuutai, uhegsed shig bolovch haragtun, bid
amid, tseerluulegdsen yum shig bolovch aluulaagui, 10 gutrangui yum shig
bolovch urgelj bayar hoortei, yaduu hooson yum shig bolovch olon huniig
bayan bolgogchid, yuu ch baihgui yum shig bolovch bugdiig ezemshigchid
mon. 11 Korintchuud aa, bid ta nartai cholootei yarisan. Bidnii zurh
orgonoor neegdsen baina. 12 Ta nar biden dotor barigdaagui. Harin ta nar
dotroo barigdsan aj. 13 Hariud ni "Ta nar ch gesen orgonoor neelttei bai"
gej bi huuhduuddee heldegchlen ta nart helj baina. 14 Ul itgegchdiin hamt
neg buulgand buu orogtun. Zovt baidal ba yos bus ni yaaj hamtrah bilee?
Gerel ba haranhuin hoorond yamar nohorlol baidag bilee? 15 Hrist ba
Byelialyn hoorond yamar zohitsol baih bilee? Itgegch hun itgegch bus
huntei yuugaaraa adil bilee? 16 Burhany sum ba shuteenuudiin hoorond
yamar zovshiltsol baih bilee? Uchir ni bid amid Burhany sum mon. Burhan
aildahdaa"«Bi tednii dotor orshino, Bi tednii dund alhana. Bi tednii Burhan
bolno. Ted Minii ard tumen bolno. 17 Tiimees tednii dundaas garch
tusgaar bai» gej Ezen ailddag. «Buzar yumand buu hur. Bi ta naryg huleen
avch, 18 Ta naryn Etseg chini bolno. Ta nar ch Minii hovguud, ohid
bolno» gej Togs huchit Ezen ailddag" gejee.

2 Korint 7

7:1 Hairt humuus mini, edgeer amlaltuud baigaa tul bid oorsdiigoo mahan
biyeiin ba sunsniibuh l buzar bulaigaas tseverleye. Ingehdee Burhanaas

emeej, ariun baidlyg togs bolgoyo. 2 Bidend zoriulj zurh setgeldee oroo
garga. Bid heniig ch buruutgaagui, heniig ch zavhruulaagui, heniig ch
mehleegui. 3 Ta naryg zemleh gej bi heleegui. Uchir ni hamtdaa uhej,
hamtdaa amid baihyn tuld ta nar bidnii zurhend baidag gej bi urid ni
helsen. 4 Bi ta naryn omno asar ih zorig gargaj baina. Ta naryn talaarh
minii sairhal ulemj ih bilee. Bi taivshralaar duursen yum. Oorsdiin buh
zovlonguud dotor bi bayar hooroor byalhaj baina. 5 Bid Makyedonid
ochson ch gesen bidnii mahan biye amarsangui. Gevch bid tal bureesee
zovlon amsaj, gadnaa temtseltei, dotroo aidastai baiv. 6 Gevch daramtand
baigsdyg taivshruulagch Burhan Titiin irelteer bidniig taivshruulav. 7
Zovhon tuunii irelteer ch bus, mon ta naraas bolj taivshirsan tuunii
taivshralaar yum. Minii tolooh ta naryn husel temuulel, ui gashuu, zutgeliin
talaar ter bidend medegdsen tul bi bur ulam iluu bayarlasan yum. 8 Herev
bi ta naryg zahidlaaraa gashuuduulsan bol uundee haramsahgui baina.
Uchir ni ter zahidal hediigeer tur zuur ch gelee ta naryg gashuuduulsan
gedgiig bi medeed unendee haramssan. 9 Ta naryg gashuuduulsandaa bus,
harin gemshtel chini gashuuduulsandaa bi odoo bayarlaj baina. Uchir ni
bidnees bolj yamar ch hohirol amsahguin tuld ta nar Burhany husliin daguu
gashuudsan yum. 10 Burhany husliin daguuh gashuudal ni ul haramsah
gemshliig bii bolgon avrald hurgedeg aj. Harin yertontsiin gashuudal ni
uhliig bii bolgodog. 11 Enehuu burhanlag gashuudal ni ta naryn dotor
yamar hersuu baidal, zovtgol, egduutsel, aidas, haluun husel, zutgel,
shiitgel bii bolgosnyg haragtun. Ta nar tsever gedgee ene heregt aliv
buhneer haruullaa. 12 Gehdee bi gomdoogchiin toloo bus, gomdogchiin ch
toloo bus, harin bidnii tolooh ta naryn hicheel zutgeliig Burhany omno
oorsdod chini meduulehiin tuld ta nart handaj bichsen yum shuu. 13 Tiim
uchraas bid taivshirsan. Bidnii taivshralyn zeregtsee Titiin bayar hoorond
bid bur ch ih bayarlasan. Yaagaad gevel tuunii suns ta bugdees bolj
sergesen baiv. 14 Herev bi tuund ta naryg yamar negen baidlaar magtsan
bailaa ch bi icheegui. Harin bid ta nart buhniig uneneer helsen shig
tuunchlen bidnii sairhal Titiin omno unen bolov. 15 Ta nar aij, dagjin baij
tuuniig huleen avsan bolon ta bugdiin duulgavartai baidlyg ter sanahdaa
zurh ni ulam bur ta nar uruu handdag. 16 Yamar ch yumand ta nart

naiddagtaa bi bayarladag.

2 Korint 8

8:1 Ah duu nar aa, Makyedonii chuulganuudad ogson Burhany niguulsliin
talaar ta nart meduulehiig bid husej baina. **2** Zovlongiin ulemj hatuu
soriltod baihdaa tednii bayar bayasgalangiin byalhal, tuilyn yaduu zuduu
baidal ni tednii oglogch zangiin bayalagt byalhsan aj. **3** Uchir ni ted her
chadlaaraa bolon hereesee ch iluu, sain duraaraa ogsniig bi gerchilne. **4**
Ariun humuusiin tolooh uilchleld oroltsoh iveeliin talaar bidnees asar
sharguugaar guij, **5** bidnii husej baisnaar bus, harin ehleed ted oorsdiigoo
Ezend, daraa ni Burhany taallyn daguu bidend ogson. **6** Iimees uridaas
ehelsen shigee enehuu niguulsengui ajlaa ta naryn dotor duusgahyg bid
Titees guisan yum. **7** Harin ta nar yum buhnii dotor, itgel, ug, medleg,
alivaa oroldlogo, ta nart handah bidnii hair dotor byalham baidgiin adil
enehuu niguulsengui ajild ch gesen byalham baigaarai. **8** Bi uuniig tushaal
met bish, harin ta naryn hairyn jinhene baidlyg busdyn zutgeleer batlahyn
tuld helj baina. **9** Uchir ni ta nar bidnii Ezen Yesus Hristiin niguulsliig
medne. Hediigeer Ter bayan baisan bolovch Ooriinhoo yaduurlaar ta naryg
bayan bolgohyn tuld ta naryn toloo Ter yaduu boljee. **10** Ene ni ta naryn
toloo tul bi ene zuil deer ooriin bodloo heliye. Neg jiliin omno ta nar
anhlan uuniig hiiheer ehelsen todiigui, mon ingehiig hussen shuu dee. **11**
Harin odoo mon uuniigee hiij duusga. Uuniig husehdee belen baisan shigee
oorsdiin hir chadlaaraa mon uuniigee duusga. **12** Herev belen baidaltai
baival, baihgui zuiliin daguu bus, baigaa zuiliin daguu ene ni taalamjtai. **13**
Busdyn huvid hongon bolj, ta nart zovlon boloosoi gesendee bus, harin
tegsh baihyn uudnees ingev. **14** Onoo tsagt ta naryn elbeg delbeg baidal
tednii heregtseeg hangaj baigaachlan tednii elbeg delbeg baidal bas ta
naryg hangah bolno. Tegehleer tegsh baih bolno. **15** Ene ni "Ihiig huraasan
hund ni iluudsengui, bagyg huraasan hund ni dutsangui" gej bichsenchlen
yum. **16** Harin ta naryn toloo gesen adilhan zutgeliig Titiin zurhend ogson
Burhand talarhal baih boltugai. **17** Yaagaad gevel ter bidnii guiltyg huleen
avsan todiigui ooroo ihed hicheej, sain duraaraa ta nar uruu yavsan. **18** Bid

tuuntei hamt negen duug ilgeelee. Tuuniig sain medeenii toloo buh
chuulganuud magtdag. 19 Zovhon ene ch bish, mon bidnii husliig
uzuulehiin tudd bolon Ezenii Ooriinh ni aldryn toloo bidnii uilchilj bui
enehuu niguulsengui ajild hamt yavuulahaar tuuniig chuulganuud tomilson.
20 Bidnii uilchilj bui enehuu ogoomor beleg seltiin ajild hen neg ni bidniig
gutaah vii gesnees iinhuu uridchilan sergiilsen yum. 21 Uchir ni bid zovhon
Ezenii omno todiigui mon humuusiin omno hundluushtei zuilsiig ch
anhaarch uzdeg. 22 Bid tednii hamt neg duugee ilgeev. Bid tuunii zutgeliig
ni olon udaa zuil bureer sorison. Odoo ter ta nart ihed itgedeg tul bur ch ih
zutgeltei bolson. 23 Titiin huvid gevel, ter bol miniiand nohor bogood ta
naryn dund bui hamtran zutgegch mon. Ah duu naryn huvid gevel, ted bol
chuulganuudyn elch nar bogood Hristiin aldar mon. 24 Iimd ta nar oorsdiin
hairyn bolon ta naryn talaarh bidnii sairhlyn batalgaag chuulganuudyn
omno tedend il tod uzuul.

2 Korint 9

9:1 Unendee ariun humuust handsan ene uilchleliin talaar ta nart bichih ni
nadad iluuts yum. 2 Uchir ni bi ta naryn belen baidlyg medne. Ta naryn
uugeer chini bi makyedonichuudad sairhdag. "Ahai nodningoos ehelj
beltgegdsen" gej bi helsen bogood ta naryn zutgel tednii olonhyg
hodolgoson bilee. 3 Minii helj baisnaar ta nar beddeesei gesendee bi ah
duusiig ilgeelee. Ta naryn talaarh bidnii baharhal ene heregt hooson
bolchih vii. 4 Herev nadtai hamt makyedonichuudyn hen neg ni irj, ta
naryn beltgelgui baigaag olj harval, ta naraar barahgui bid ch ene itgel
naidvar dotor ichguurtei baidald oroh bolno. 5 Tiimd ta naryn hediinee
amlasan oglogiig uridaas belen bolguulahyn tuld ta nar deer turuuleed
ochooch gej ah duu naryg yatgah shaardlagatai hemeen bi uzlee. Tegvel
ene ni haram setgeliin oglog bus, harin ogoomor setgeliin oglog baih
bolno. 6 Tegehleer iim baina. Harmyg taridag hun harmyg huraana.
Ogoomroor taridag hun ogoomroor huraana. 7 Hun bur zurhendee
shiidsenchlen duramjhan bus, albadlaga busaar ogogtun. Uchir niBurhan
uramtaigaar ogogchiig hairladag. 8 Burhan buh niguulsliig ta nart

byalhaah chadaltai. Tiinhuu ta nar urgelj yum buhend buren hangaluun
baidaltai baij, aliv sain uild elbeg bayan baih bolno. 9 Ene tuhai"Ter
taraasan, yaduust ogson. Tuunii zovt baidal monhod baina" gej bichsen
ajguu. 10 Tariachind uriig, hoolond talhyg belden ogdog Tereer ta naryg
hangan, tarih uriig chini osgoh bogood ta naryn zovt baidlyn urgatsyg
arvijuulah bolno. 11 Ta nar ih ogoomor baidlyn toloo yum buhend bayajih
bolno. Ene ni bidneer damjuulan Burhand orgoh talarhluudyg bii bolgodog.
12 Yaagaad gevel ene uilchleliin uureg ni zovhon ariun humuusiin
hereshcheeg hangadag todiigui, harin ch Burhand orgoh arvin
talarhluudaar mon byalhdag. 13 Enehuu uilchleleer ogogdson batalgaany
ulmaas ted Hristiin sain medeeg huleen zovshoorson duulgavartai baidlyn
chini toloo, mon tedend bolon buh hund ogson ta naryn handivyn ogoomor
setgeliin toloo Burhanyg aldarshuulah bolno. 14 Ted ta naryn tolooh
zalbirlaaraa ch ta nar uruu temuuldeg. Uchir ni Burhany hemjeelshgui
niguulsel ta naryn dotor baigaa yum. 15 Tuunii zuirleshgui belgiin toloo
Burhand talarhal baih boltugai.

2 Korint 10

10:1 Odoo Paul bi ooroo Hristiin hultsel bolon dolgoon baidlaar ta naryg
yatgaj baina. Bi ta nartai nuur uchrahdaa hultsengui baigaad harin hol
baihdaa zorigtoi baidag gene. 2 Bidniig mahan biyeiinhee daguu yavsan
yum shig boddog zarim humuusiin esreg zorigtoi baiya gej bodoj baigaa
itgelteigeer derged chini baihdaa bi zorigtoi baihgui baihyn tuld ta naraas
guij baina. 3 Uchir ni bid mahan biye dotor alhdag bolovch, mahan biyeiin
daguu daitdaggui. 4 Uchir ni bidnii baildaany zevseg bol mahan biyeiinh
bish, harin tsaizuudyg evdej nuraah Burhany huchit zevsguud yum. 5 Bid
tsetserhel bolon Burhany medlegiin esreg bosogch alivaa ondorlog zuiliig
ustgaj, yamar ch bodol sanaag Hristiin duulgavartai baidald olzluuldag. 6
Ta naryn duulgavartai baidal biyelegdmegts buh duulgavargui baidlyg
shiitgehed bid belen baidag. 7 Ta nar yumsyg gadna baidlaar ni hardag.
Herev hen negen hun Hristiinh mon gedegtee oortoo itgeltei baidag bol ter
ooriinhoo dotor uuniig dahij neg bodoj uzeg. Ter ooriigoo Hristiinh mon

gedgiin adil bid ch bas mon. 8 Ta naryg ustgahyn tuld bus, bosgon
baiguulahyn tuld Ezenii bidend ogson erh medliin talaar bi halij sairhsan ch
ichihgui. 9 Uchir ni bi ta naryg ooriin zahidluudaar ailgadag yum shig
sanagdahyg husdeggui. 10 Yaagaad gevel ted "Tuunii zahidluud ni
unendee daatstai bogood huchtei. Gevch biyeiin baidal ni sul doroi bogood
ug yaria ni ch zevuutsmeer"gej yaridag. 11 Tiin boddog neg ni uuniig
medej avag. Yuu gevel hol baihdaa bid zahidluud dotorh ugend yamar
baidag shigee hamt baih uyedee mon ajil uilsed tiim baina. 12 Uchir ni
oorsdiigoo magtdag tedgeer humuusiin zarim negentei ni bid oorsdiigoo
jishih yumuu haritsuulahyg zurheldeggui. Harin ted oorsdiigoo
oorsdooroo hemjij, oorsdiigoo oorsodteigoo haritsuuldag. Ted uhaangui
ajee. 13 Gevch bid hemjeeneesee heterch sairhahgui. Harin ta nart hurtel
hurehiin tuld Burhany bidend huvaarilsan hemjeend l sairhana. 14 Bid ta
nart hureegui yum shig oorsdooroo het sairhaagui. Unendee ta nart hurtel
Hristiin sain medeetei irsen ni bid bilee. 15 Bid hemjeeneesee heterch
sairhaagui. Ene ni busad humuusiin hodolmoroor sairhaagui gesen ug yum.
Ta naryn itgel osoh tutam, ta naryn dundah bidnii uil ajillagaany tsar huree
ni orgosno. Ene ni bidnii naidvar yum. 16 Tiimd ta naraas tsaashih
nutguudad ch gesen sain medeeg tunhagladag bogood busdyn talbart hiij
duusgagdsan yumsaar bid sairhdaggui bilee. 17 Harin sairhagch ni Ezen
dotor sairhagtun. 18 Uchir ni ooriigoo magtagch hun bus, harin Ezenii
magtdag hun saishaagdsan ni baina.

2 Korint 11

11:1 Baga zergiin munhaglal dotor mini namaig tevchihiig husiye. Namaig
hultsen tevcheerei. 2 Bi burhanlag hardaltaar ta naryg hardaj baina. Uchir
ni bi ta naryg ariun ongon ohin met Hristiin omno avaachihaar gants
nohortei sui taviulsan. 3 Gevch mogoi zaliaraa Yevag mehelsen shigee
Hrist uruu handsan tsever, engiin baidlaas ta naryn sanaa bodluudyg
tooruulchih vii gehees bi aij baina. 4 Uchir ni herev hen neg ni ochood,
bidnii tunhaglaj baisnaas oor Yesusiig tunhaglahad, esvel ta naryn huleen
avaagui oor sunsiig huleen avahad, esvel ta naryn huleen zovshooroogui

oor sain medeeg huleen avahad ta nar durtaiyaa tevchdeg. 5 Bi ooriigoo
hamgiin erhem tedgeer elch naraas yuugaaraa ch dutahgui gej boddog. 6
Hediigeer ug yariagaaraa ev duigui ch, medlegeeree tiim bishee. Bid
uuniig buh yumsaar, tal bureer ta nart haruulsan. 7 Ta naryg orgomjlohiin
tuld ooriigoo daruu bolgoj, Burhany sain medeeg ta nart unegui
tunhaglasnaaraa bi nugel uildsen hereg uu? 8 Ta nart uilchlehiin tuld bi
busad chuulganuudyg tsolmoj hols avch bailaa. 9 Bi ta naryn derged
baihdaa yumaar dutagdahad hend ch tovog udaagui. Makyedonios irsen
ah duus minii heregtseeg buren hangasan. Aliv zuileer ta nart daramt
bolohguin tuld bi ooriigoo hicheej baisan bogood hicheeh ch bolno. 10
Hristiin unen minii dotor baigaachlan Ahain nutguudad hen ch minii
enehuu sairhlyg boliulahgui. 11 Yaagaad? Bi ta naryg hairladaggui
uchraas uu? Burhan meddeg. 12 Gevch bi yuu hiij baigaagaa urgeljluulen
hiine. Ingesneer oorsdiinhoo sairhaad baigaa zuil deer bidentei adilhan gej
haragdah bolomjiig husej bui humuusees ter bolomjiig ni bi taslah yum. 13
Uchir ni iim humuus bol huuramch elch nar, zalitai ajilchid, oorsdiigoo
Hristiin elch nar bolgon huvirgagchid aj. 14 Satan ch ooriigoo gerliin
tenger elch bolgon huvirgadag uchraas gaihah yum alga. 15 Tiimees herev
tuunii zarts nar bas oorsdiigoo zovt baidlyn zarts nar bolgon huvirgah
avaas ene ni gaihmaar yum bish aj. Tednii togsgol uilsiinh ni daguu baih
bolno. 16 Bi dahin heliye. Hen ch namaig munhag gej buu bod. Herev tegj
bodloo gehed namaig munhag meteer huleen av. Bi bas jaahan sairhmaar
baina. 17 Minii yarij bui zuil ni Ezenii daguu yarij baigaa bus, harin
munhag hun met sairhuu itgeleer yarij baigaa yum. 18 Olon hun mahan
biyeiin daguu sairhdag tul bi ch bas sairhana. 19 Uchir ni ta nar uhaantai
atlaa munhag humuusiig bayartaigaar hultsen tevchdeg. 20 Herev hen
negen hun ta naryg boolchilj, tsolmoj, zavshij ooriigoo orgomjilj, nuuren
dunduur chini delseed avbal ta nar hultsen tevchdeg shuu dee. 21 Bid
mohos baisan gedgee helehed nadad ichguurtei. Harin hen ch yamar ch
yumand zoriglodog. Bi munhaglan heliye. Bi ch zoriglodog. 22 Ted
yevryeichuud uu? Bi bas mon. Ted izrailichuud uu? Bi bas mon. Ted
Abrahamyn urudam uu? Bi bas mon. 23 Ted Hristiin zarts nar uu? (Bi
uhaangui met yarij baina.) Bi bur ch iluu. Hodolmorooroo ch iluu,

horigdsonooroo ch iluu bogood too tomshgui janchuulj, urgelj uhliin
ayuuld orj bailaa. 24 Iudyeichuud namaig tavan udaa guchin yes
tashuurdsan. 25 Namaig savaagaar gurvantaa janchij, neg udaa nad uruu
chuluu shidetsgeej baiv. Gurvan udaa bi usan ongotsny suireld ortoj,
tengisiin gund odor, shoniig ongorooj bailaa. 26 Ahin dahin ayalan
yavahdaa, gol mornii ayuul, deeremchdiin ayuul, nutag negtnii ayuul, Hari
undestnuudiin ayuul, hotyn ayuul, goviin ayuul, tengis deerh ayuul,
huuramch ah duusiin dund baih ayuul dunduur yavj baisan bogood 27
hodolmor bolon hund hetsuu baidal dotor baij, olon udaa untalgui, olsoj,
tsangaj, olontaa hool undgui baij, nutsgerch, daarch horch bailaa. 28 Ene
bugdees gadna, bi odor bur buh chuulganuudyn toloo zovnih daramtand
baina. 29 Hen sul doroi baina, bi sul doroi baigaaguisen bil uu? Hen
odoogdov, bi shatsan baigaaguisen bil uu? 30 Herev bi sairhah heregtei
bol ooriinhoo mohos baidlaar sairhah bolno. 31 Uurd monhod magtagdah
Burhan, Ezen Yesusiin Etseg hudal yariaguig mini medne. 32 Damaskt
Aryet haany zahiragch namaig barivchlah gej damaskchuudyn hotyg
tsagdaj baisan. 33 Bi tom sagsan dotor suutaad, tsonhoor hana daguulan
buulgagdav. Ingej tuunii garaas multarsan yum.

2 Korint 12

12:1 Hedii ashiggui bolovch sairhah ni zailshgui. Gevch bi Ezenii uzegdel
bolon ilchleltuudiin tuhai heleh gesen yum. 2 Bi Hrist dotorh negen huniig
medne. Ter arvan dorvon jiliin omno gurav dahi tengert avaachigdsan yum.
Biye dotroo yuu, esvel biyeiinhee gadna uu gedgiig ni bi medehgui, harin
Burhan medne. 3 Bi tiim huniig biye dotroo yuu, esvel biyeesee angid uu
gedgiig ni bi medehgui, harin Burhan medne 4 Divaajind avaachigdsanyg
bolon ugeer helshgui, mon hunii ilerhiilj bolomgui ugsiig sonssonyg
medne. 5 Bi ter hunii toloo sairhah bolno. Harin bi ooriinhoo toloo bol
mohos baidlaasaa ooroor sairhahgui. 6 Herev bi sairhahyg husvel munhag
bolohgui. Uchir ni bi uneniig yarina. Gevch hen negen ni namaig nadaas
hardag buyuu sonsdogoosoo iluugeer hetruulj uneleh vii gesendee bi
uunees tudgelzdeg yum. 7 Monooh aguu gaihamshigt ilchleltuudees bolj,

terhuu shaltgaany ulmaas namaig ooriigoo het doviilgeh vii hemeen mahan
biyed mini orgos ogogdson yum. Ene ni namaig ooriigoo het doviilgohguin
tudd namaig nudargalah Satany elch ajee. **8** Uuniig nadaas salgaach gej bi
ene talaar Ezenees gurvantaa husemjlen guisan yum. **9** Ter nadad "Minii
niguulsel chamd hangalttai. Uchir ni mohos baidal dotor Minii huch buren
togs bolno" gej aildsan. Iimd bi ihed bayartaigaar mohos baidluudaaraa
iluu sairhana. Ingeh ni Hristiin huch minii dotor orshihyn tuld bilee. **10**
Iimd Hristiin toloo mohos baidal, doromjlol, gachigdal, havchlaga, hund
baidal dotroo bi bayartai baina. Uchir ni bi hezee mohos baina, ter uyed
huchtei baidag. **11** Bi munhag boljee. Ta nar oorsdoo namaig albadsan
shuu dee. Unendee bi ta naraar magtuulah yostoi baisan yum. Hediigeer bi
yuu ch bish bolovch hamgiin erhem elch naraas yuugaaraa ch dutahgui. **12**
Elchiin shinj temdguud ni temdeg, gaihamshig hiigeed huchit uilseer
damjuulan ta naryn dund buhii l tevcheerteigeer biyelegdsen yum. **13** Bi ta
nart daramt bolooguigees oor yuugaaraa ta nar busad chuulganuudaas
dutuu ve? Ta nar ene buruug mini uuchlaarai. **14** Odoo bi gurav dahi
udaagaa ta nar uruu ochihod belen bolloo. Bi ta naryn yumsyg bus, harin ta
naryg erj haidag tul ta nart daramt bolohgui. Uchir ni huuhduud etseg
ehiinhee toloo bish, harin etseg eh ni huuhduudiinhee toloo bayalgiig
huraah yostoi. **15** Bi ihed bayartaigaar zarj ureh bogood ta naryn
sunsnuudiin toloo ooriigoo ch gesen ureh bolno. Herev bi ta naryg iluugeer
hairlaval ooroo bagaar hairlagdah uu? **16** Tiim bolog. Bi ta nart daramt
boloogui. Gesen hedii ch ta nar namaig zalitai negen geed oorsdiig chini
mehelj avsan hemeedeg. **17** Minii ta nar uruu ilgeesen tedgeer humuusiin
heneer ni damjuulan bita naryg zavshsan be? **18** Bi Titiig guij, tuuniig
negen duugiin hamt ilgeesen. Tit ta naryg zavshsan uu? Bid neg sunseer,
neg moroor yavaagui gej uu? **19** Bid oorsdiigoo ta naryn omno hamgaalj
baina hemeen ta nar hediinee bodoj baigaa. Bid Burhany omno Hrist dotor
yarij baina. Hairt humuus ee, ene bugd ni ta naryg baiguulahyn tuld yum.
20 Bi ta nar uruu ochih uyed ta naryg husseneeree haraagui, ta nar namaig
husseneeree haraagui baih vii gehees aij baina. Evdreltsel, ataarhal, uur
hilen, margaan, gutgeleg, tsuurhal, ih zan, uimeen samuun buu baigaasai.
21 Mon dahin ochihod mini minii Burhan namaig ta naryn omno gutaah

vii, mon urid ni nugel uilden oorsdiin uildsen ariun bus, sadar samuun,
tachaangui baidaldaa ul gemshsen olon hunees bolj bi gashuudah vii
gedgees aij baina.

2 Korint 13

13:1 Bi gurav dahi udaagaa ta nar uruu ochih gej baina. Hoyor buyuu
gurvan gerchiin amaar ut bur batlagdah bolno. **2** Hoyor dahi udaagaa
derged chini baihdaa sanuulj helsenchlen, edugee bi hol baihdaa urid ni
nugel uildsen bolon busad buh humuust uridchilan helj baina. Herev bi
dahij ochvol ta naryg orshoohgui. **3** Ta nar minii dotor Hrist yaridag
esehiig batlah batalgaag erj baina. Ter ta naryn huvid mohos bus, harin ta
naryn dotor huchtei yum. **4** Uchir ni Ter mohos baidlaas bolj tsovdlogdson
bolovch Burhany hucheer amid baina. Bid mon Tuunii dotor mohos
bolovch ta nart handsan Burhany hucheer Tuunii hamt amid baih bolno. **5**
Ta nar itgel dotor baigaa esehee shalga, oorsdiigoo batal. Esvel Yesus
Hrist ta naryn dotor baigaag ta nar oorsdoo meddeggui yum uu? Ta nar
uneheer shalgaltandaa unadaggui l yum bol.... **6** Harin bid shalgaltandaa
unadagguig ta nar medeh bolno gedegt bi itgej baina. **7** Ta nar buzar muug
buu uildeesei gej Burhand bid zalbirdag. Bid saishaagdsan gej sanagdahyn
tudd bus, harin bid hedii saishaagdaagui met sanagdsan ch gesen ta nar
sainyg uildehiin tuld zalbirdag yum. **8** Bid unenii esreg yuu ch hiij
chadahgui. Harin unenii toloo yuu ch hiij chadna. **9** Bid mohos, ta nar
huchtei baihadl bid bayarladag. Ta nar togs togoldor boloosoi gej bid bas
zalbirdag. **10** Tiim uchraas ta naryn derged baihdaa, nuraahyn tuld bus,
baiguulahyn tuld Ezenii nadad ogson erh medliin daguu shiruun doriunaar
handahgui gesendee ene buhniig bi hol baihdaa bichij baigaa yum. **11**
Etsest ni, ah duu nar aa, bayarlagtun. Oorsdiigoo togoldorjuul. Yatgalgyg
av. Adil sanaatai baij, amar taivan amidragtun. Hairyn ba amar taivny
Burhan ta nartai hamt baih bolno. **12** Ariun unselteer hariltsan
mendchileerei. Ariun humuus bugd ta nartai mendchilj baina. **13** Ezen
Yesus Hristiin niguulsel, Burhany hair, Ariun Sunsnii nohorlol ta bugdtei
hamt baih boltugai.

Galat 1

1:1 Humuusees bish, huneer bish, harin Yesus Hristeer ba Tuuniig
uhegsdees amiluulsan Etseg Burhanaar elch bolson Paul 2 bolon nadtai
hamt baigch buh ah duu naraas Galatyn chuulganuudad; 3 Bidnii Etseg
Burhan ba Ezen Yesus Hristees niguulsel bolon amar taivan ni ta nart baih
boltugai. 4 Bidnii Burhan ba Etsegiin husleer odoogiin buzar bulai ene
uyees bidniig getelgehiin tuld bidnii nugliin toloo Yesus Hrist Ooriigoo
ogson yum. 5 Burhand addar ni uyeiin uyed baih boltugai. Amyen. 6
Hristiin niguulsleer ta naryg duudsan Tuunees ta nar oor sain medeenees
bolj tiim turgen salj baigaad bi gaihaj baina. 7 Ter ni unendee ondoo sain
medee bish yum. Zarim humuus ta naryg uimuulj, Hristiin sain medeeg
guivuulahyg husej baina. 8 Harin bid, esvel tengerees tenger elch hurtel
bidnii ta nart tunhaglasnaas oor sain medeeg tunhaglaval ter haraagdag. 9
Bid urid ni helsnii adil bi odoo dahin heliye. Herev hen negen hun huleej
avsnaas chini oor sain medeeg ta nart tunhaglaval ter haraagdag. 10 Uchir
ni edugee bi humuusiin taallyg erj baina uu? Esvel Burhany taallyg uu?
Esvel bi humuusiin setgeld niitsuulehiig oroldono uu? Herev bi edugee
hurtel humuusiin setgeld niitsuulseer baisan bol bi Hristiin bool bish baih
baisan. 11 Ah duu nar aa, minii tunhaglasan sain medee ni hunii daguu bish
gedgiig bi ta nart medegdej baina. 12 Bi uuniig hunees avaagui, huneer ch
zaalgaagui. Harin Yesus Hristiin ilchlelteer huleej avsan bilee. 13 Uchir ni
Iudyein shutleg dotorh minii uridyn amidralyn hev mayag bolon herhen
Burhany chuulganyg het havchij, ustgahyg oroldoj baisnyg mini ta nar
duulsan. 14 Bi ovog deedsiinhee yos zanshild denduu iluu sujigtei bain,
Iudyein shutleg dotor nutag negt olon uye chatsuutnuudaasaa iluu devshij
baisan yum. 15 Harin namaig ehiinhee hevliid baihaas songon tusgaarlaj,
Ooriin niguulsleeree duudsan Ter ni 16 Ooriin Huug minii dotor ilchleheer
taalsan yum. Ingesneer bi Tuuniig Hari undestnuudiin dund tunhaglah yum.
Ter darui bi mahan biyeteigee, tsustaigaa zovloson ch utui, 17 Iyerusalim
uruu, nadaas omno elch baisan ter humuus uruu yavsan ch ugui, harin
Arabt ochood, Damaskt dahin neg ergej irev. 18 Tegeed gurvan jiliin
daraa bi Kyeftei uulzahaar Iyerusalim uruu yavj, arvan tav honog tuuntei

hamt bailaa. 19 Gevch Ezenii duu Iakovaas oor busad elch naryg bi
haraagui. 20 (Minii bichij baigaa zuil ni hudal bish gedgee bi Burhany
omno batalj baina.) 21 Daraa ni bi Siri, Kilikiin nutguudaar yavav. 22 Hrist
dotor baigch Iudyein chuulganuud onoog hurtel zuseer mini namaig
tanidaggui baiv. 23 Harin ted zovhon "Bidniig havchij baisan negen ter
uyed ustgahaar oroldson itgelee edugee tunhaglaj baina" gedgiig l
sonssoor baisan. 24 Ted nadaas bolj Burhanyg aldarshuulj baisan yum.

Galat 2

2:1 Tegeed arvan dorvon jil ongorch, bi Barnabyn hamt Titiig mon avch,
dahij Iyerusalim uruu yavav. 3 Ilchleltiin daguu bi tiishee yavsan yum. Hari
undestnuudiin dund tunhagladag sain medeeg bi tedend helev. Gehdee ner
hundtei baisan humuust huvichlan helsen. Uchir ni bi demii guideg buyuu
guisen baih vii hemeen emeesendee tegsen yum. 3 Harin nadtai hamt
baisan Tit hediigeer gryek hun bolovch, tuuniig hovch honduul hemeen
albadsangui. 4 Harin ene ni bidniig boolchlold oruulahyn tuld Hrist Yesus
dotor bidend baigaa erh choloog mini tagnahaar shurgalsan huuramch ah
duu naraas bolson yum. 5 Gevch bid tednii erhend hormyn zuur ch
oroogui. Ingesneer sain medeenii unen ni ta nart uldeh yum. 6 Harin erhem
ner hundteihumuusees (tednii hen baisan ni nadad ogt hamaagui. Burhan
nuur tsaraig hardaggui) nadad nemsen yum yer alga. 7 Harin ch
esregeeree, hovch honduulsen humuusiin tolooh sain medee Pyetrt
daalgagdsan shig hovch honduuleegui humuusiin tolooh sain medee nadad
daalgagdsanyg haraad, 8 (uchir ni Pyetriig hovch honduulsen humuusiin
tolooh elch bolgon dotor ni ajillasan Ter ni mon namaig Hari undestnuudiin
tolooh elch bolgon minii dotor ch idevhtei ajillasan) 9 nadad ogson
niguulsliig medeed, baganuud gej hundlegddeg Iakov, Kyef bolon Iohan
nar nadad bolood Barnabt nohorloliin baruun garaa sungasan yum.
Ingesneer bid Hari undestnuud uruu, ted hovch honduulsen humuus uruu
yavah yum. 10 Bidend yaduusyg sanaj baigaarai hemeen zahisan bilee.
Chuhamdaa bi uuniig l biyeluulehiig ermelzej yavsan yum. 11 Harin
Kyefiig Antioht irehed bi tuuniig nuuren deer ni eserguutsev. Yaagaad

gevel ter buruutan bolood bailaa. 12 Uchir ni Iakovaas heden hun irehees
omno ter Hari undestnuudtei hamt hoollodog baiv. Harin tedniig irehed ter
hovch hondoh yoslol uildsen humuusees emeej, Hari undestnuudees salj
yavan, zaigaa bariv. 13 Busad iudyeichuud ch tuunii hamt hoyor nuur
gargatsgaasan. Tuunchlen Barnab hurtel hoyor nuur gargaj, tedend
tatagdsan yum. 14 Harin bi sain medeenii uneneer tednii tseh shuluun
yavahgui baigaag haraad, bugdiin omno Kyeft handan "Chi iudyei hun
baij, iudyeichuud shig bish, harin Hari undesten shig amidardag hernee
yaagaad Hari undestnuudiig iudyein mayagaar amidar gej albadna ve?" gej
helsen. 15 Bid torolhiin iudyeichuud bogood Hari undestnuudiin dundah
nugeltnuud bish. 16 Gesen hedii ch hun Huuliin uilseer bus, harin Hrist
Yesust itgeh itgeleer zovtgogddog gedgiig medne. Tiimees bid ch gesen
Huuliin uilseer bus, harin Hristed itgeh itgeleer zovtgogdohiin tudd Hrist
Yesust itgesen shuu dee. Yaagaad gevel neg ch mahan biye Huuliin uilseer
zovtgogdohgui. 17 Herev bidHrist dotor zovtgogdohiig ermelzeh zuuraa
oorsdoo nugeltnuud boloh ni ilerhiilegdvel, ene ni Hrist nugliin uilchlegch
gesen ug uu? Ogt ugui. 18 Uchir ni herev bi negent suitgesen yumaa dahij
bosgovol ooriigoo buruutan hemeen batalj baigaa hereg bolno. 19 Uchir ni
bi Burhand amid baihyn tuld Huulid Huuliar uhsen. 20 Bi Hristtei hamt
tsovdlogdson. Amid baigaa ni bi bish, harin minii dotor Hrist amid baina.
Edugee bi mahan biyendee amid baigaa ni namaig hairlaj, minii toloo
Ooriigoo tushaasan Burhany Huud itgeh itgeleer amidarch bui hereg yum.
21 Bi Burhany niguulsliig huchingui bolgohgui. Uchir ni herev zovt baidal
ni Huuliar irdeg bol Hrist demii uhsen aj.

Galat 3

3:1 Munhag galatchuud aa, hen ta naryg mehlev? Yesus Hrist zagalmaid
tsovdlogdson ni ta naryn nudnii omno durslegdsen. 2 Ta nar Sunsiig
Huuliin uilseer huleen avsan uu? Esvel itgeleer sonssonoor huleen avsan
uu? Bi zovhon uuniig ta naraas medehiig husej baina. 3 Ta nar tiim
munhag gej uu? Sunseer ehelj, odoo ta nar mahan biyeer togs bolgogdoj
baina gej uu? 4 Ta naryn ochnoon ih yumand zovson chini demii baisan

yum gej uu? Herev uneheer demii baisan bol, 5 ta naryg Sunseer hangaj, ta
naryn dund gaihamshgiig uilddeg Tereer uuniig Huuliin uilseer uilddeg uu,
esvel itgeleer sonssonoor uidddeg uu? 6 Tuunchlen Abraham Burhand
itgesen ni tuuniig zovt baidald tootsuulsan yum. 7 Tiimees itgeliin humuus
ni Abrahamyn hovguud yum gedgiig medej av. 8 Burhan Hari
undestnuudiig itgeleer zovtgono gedgiig Sudar uridaas medeed "Buh Hari
undestnuud chinii dotor yeroogdoh bolno" hemeen Abrahamd sain medeeg
uridchilan tunhaglajee. 9 Tiimees itgeliin humuus itgegch Abrahamyn
hamt yeroogdson ajee. 10 Huuliin uilsiig tushigchid bugdeeree haraalyn
dor baidag. Uchir ni "Huuliin nomd bichigdsen buhniig heregjuulehiin tuld
tedgeeriin dotor bainga baidaggui hun bur haraagdsan" gej bichigdjee. 11
Hen ch Burhany omno Huuliar zovtgogddoggui gedeg ni todorhoi.
Yaagaad gevel "Zovt hun itgeleer amidarna". 12 Huuli ni itgelees
garaagui, harin "Edgeeriig biyeluulegch ni tedgeereer amid baih bolno".
13 Hrist bidnii toloo haraal bolsnooroo bidniig Huuliin haraalaas zolison
yum. Uchir ni "Modon deer olgogdogch hun bur haraagdsan yum" gej
bichigdsen baidag. 14 Ene ni Hrist Yesus dotor Abrahamyn yerooliig Hari
undestnuuded iruulehiin tuld yum. Ingesneer bid itgeleeree Sunsnii
amlaltyg huleen avah yum. 15 Ah duu nar aa, bi hunii yosoor yarij baina.
Hunii geree bailaa ch gesen batlagdsan l bol huchingui bolgoh, esvel
nemeh neg ch hun baihgui. 16 Amlaltuud ni Abrahamd bolon tuunii urd
aildagdsan yum. Ter "Urst" gej olny talaar heleegui, harin gantsyn tuhai
"Chinii urd" gej aildsan. Ter bol Hrist mon. 17 Bi uuniig yarij baina.
"Burhanaar urid ni batlagdsan gereeg dorvon zuun guchin jiliin daraa irsen
ter Huuli ch huchingui bolgodoggui. Tuunchlen amlaltyg ch huchingui
bolgodoggui". 18 Herev ov zalgamjlal ni huulias irdeg yum bol, amlaltaas
irdeggui gesen ug bolno. Harin Burhan uuniig Abrahamd amlaltaar
soyorhson aj. 19 Tegvel yuuny tuld Huuli baigaa yum be? Ene ni amlaltyg
avsan negend ur irtel zuuchiin garaar tenger elch naraar damjuulj
togtoogdon, nugel hilentsees bolj nemegdjee. 20 Zuuch ni gants tald
baidaggui, harin Burhan bol gants. 21 Ingehleer Huuli Burhany
amlaltuudyn esreg uu? Ogt ugui. Uchir ni herev amid bolgoh chadaltai
baisan huuliig ogson baisan bol zovt baidal ni uneheer huulias ireh baisan.

22 Harin amlaltyg Yesus Hristed itgeh itgeleer damjuulan itgegchded
ogohiin tuld Sudar buh humuusiig nugliin dor horison. 23 Gevch itgel
irehees omno, bid hojim ilchlegdeh itgeld haagdaj huuliin dor horiond
baisan bilee. 24 Tiimd bid itgeleer zyevtgogdohiin tuld bidnii huvid Huuli
ni bidniig Hrist uruu handuulah zaavarlagch bolov. 25 Harin edugee itgel
irsen tul bid tsaashid zaavarlagchiin dor baihaa boliv. 26 Uchir ni ta nar
bugd Hrist Yesust itgeh itgeleer Burhany hovguud bolson ajee. 27 Hrist
uruu baptism hurtsen ta nar bugdeeree Hrist uruu Hristiig omsson yum. 28
Iudyei ch gej baihgui, gryek ch gej baihgui, bool ch gej baihgui, choloot
hun ch gej baihgui, er ch gej baihgui, em ch gej baihgui. Uchir ni ta nar
bugd Hrist Yesus dotor neg boloi. 29 Herev ta nar Hristiinh yum bol ta nar
Abrahamyn ur bogood amlaltyn daguu ov zalgamjlagchid mon.

Galat 4

4:1 Gehdee hediigeer ov zalgamjlagch ni bugdiin ezen mon bolovch
huuhed baihdaa booloos yalgagdah yumgui baidag, 2 harin tereer
etsgiinhee uridchilan togtooson odriig hurtel asramjlagsad bolood
itgemjlegdsen humuusiin dor baidag gej heleh baina. 3 Tuunchlen bid ch
mon huuhed baihdaa yertontsiin undsen yumsyn dor boolchlold baisan. 4
Harin tsag nibolohod Burhan emegtei hunees Huuliin dor toroh Ooriin
Huugee ilgeesen yum. 5 Ene ni Huuliin dor baigsdyg zolihyn tudd yum.
Ingesneer bid hovguuA ni adil urchleliig avah yum. 6 Ta nar bol hovguud
ni mon tul, Burhan Ooriin Huugiin Sunsiig bidnii zurhend ilgeesen baina.
Ter Suns "Aav, Etseg" gej duuddag. 7 Tiimees chi tsaashid bool bish,
harin huu ni mon. Herev huu ni baih avaas Burhanaar damjuulan ov
zalgamjlagch ni mon baina. 8 Tegvel ta nar Burhanyg medehgui baih ter
uyedee mon chanaraaraa burhad bish yumsyn bool baisan. 9 Harin edugee
Burhanyg medeh bolj, tuunees gadna Burhanaar tanigdsan atlaa ta nar
chini yuund doroi buurai bolood zohisgui undsen yums uruutaa dahij
butsan ochij, bur shineer dahin boolchlogdohyg husne ve? 10 Tanar odor,
sar, uliral bolood jiluudiig sahitsgaadag. 11 Bi ta naryn toloo demii hooson
hodolmorloson baih vii gej ta naryn toloo aij baina. 12 Ah duu nar aa, bi ta

nartai adil uchraas nadtai adil baitsgaa gej bi ta naryg guij baina. Ta nar
nadad yamar ch muu yum hiigeegui. 13 Mahan biyeiinhee sul doroigoos
bolj ta nart sain medeeg anh udaa bi tunhaglasnyg ta nar medne. 14 Minii
mahan biye ta nart sorilt bolson ch ta nar basamjilj, jigsheegui. Harin ch ta
nar namaig Burhany tenger elch adil, Hrist Yesus adil huleej avsan. 15
Tegvel ta nart baisan bayarhoor haa baina? Uchir ni herev ta nar boldogson
bol nudee ch uhaad nadad ogoh baisnyg chini bi ta nart gerchiliye. 16
Tiimees ta nart uneniig helsneeree bi ta naryn daisan bolson hereg uu? 17
Ta naryn tolooh tednii hicheengui baidal ni magtuushtai bus yum. Harin
ted ta naryg zovhon oorsdiinh ni toloo hicheengui bailgahyn tuld ta naryg
bidnees salgahyg husdeg aj. 18 Namaig zovhon ta naryn hajuud baihad ch
bish, harin magtuushtai uilsiin dotor urgelj hicheengui baih ni sain yum. 19
Huuhduud mini, Hrist ta naryn dotor duree oltol bi toroh zovlong dahij
edelj baina. 20 Bi yag odoo ta naryn derged bain, duu hooloigoo
oorchlohiig husne. Yaagaad gevel bi ta naryn talaar ergelzeetei baina. 21
Huuliin dor baihyg husegch humuus ee, ta nar nadad heleech. Ta nar
huuliig sonsohgui baina gej uu? 22 Abraham hoyor huutei baisan bogood
neg ni shivegchnees, neg ni erh choloot emegteigees torson gej bichigdsen
baidag. 23 Harin shivegchnii huu mahan biyeiin daguu torson baital erh
choloot emegtein huu amlaltaar torson. 24 Ene ni ulgerlesen zuil yum.
Uchir ni ter hoyor emegtei bol hoyor geree yum. Neg ni Sinai uulaas
garaltai. Ter bol boolchlold oroh huuhduudiig toruuleh Hagar baijee. 25
Edugee Hagar bol Arabyn Sinai uul mon bogood odoogiin Iyerusalimtai
tohirdog. Uchir ni ter huuhduudiinhee hamt boolchlold baina. 26 Harin
deerorshigch Iyerusalim ni erh cholootei. Ter bol bidnii eh yum. 27 Uchir
ni"Tordoggui, huuser emegtei bayarlagtun. Toroh zovlong edleegui chi
bayas, hashhir. Yaagaad gevel gants biye emegtei ni nohortei negniihees
iluu olon huuhedtei bolno" gej bichigdsen baidag. 28 Ah duu nar aa, ta nar
Isaakiin adil amlaltyn huuhduud bilee. 29 Harin ter uyed mahan biyeer
torson ni Sunseer torsniigoo havchsantai adil tuunchlen edugee mon tegj
baina. 30 Getel Sudar yuu gej heldeg ve? "Shivegchnii huu erh choloot
emegtein huutei hamt ov zalgamjlah yosgui uchraas Shivegchin bolon
tuunii huug hooj yavuul" gedeg. 31 Tiimees ah duu nar aa, bid

shivegchniih bish, harin erh choloot emegtein huuhduud bilee.

Galat 5

5:1 Hrist bidniig erh cholootei bolgohyn tuld choloolson yum. Iimd bat
zogs, dahij boolchlolyn buulgand buu orogtun. **2** Haragtun. Herev ta nar
hovch hondoh yoslolyg huleen avbal, Hrist ta nart yamar ch tus bolohguig
Paul bi helj baina. **3** Hovch hondoh yoslolyg huleen avsan hun burd bi
dahin gerchiliye. Ter hun bol buh Huuliig biyeluuleh orton mon. **4** Huuliar
zovtgogdohiig oroldoj bui ta nar Hristees tusgaarlagdsan ajee. Ta nar
niguulslees salan unajee. **5** Uchir ni bidSunseer damjuulan itgeleer zovt
baidlyn naidvaryg huleej baina. **6** Hrist Yesus dotor hovch honduuleh ba
hovch honduulehguin ali ali ni yamar ch ashig tusgui. Harin hairaar
damjuulan ajillaj bui itgel l chuhal yum. **7** Ta nar sain guij baisan. Hen ta
naryg unend duulgavartai baihad chini saad bolson be? **8** Ta naryg
duuddag Tuunees ene uzel bodol ireegui. **9** Ochuuhen horongo zuursan
gurilyg buheld ni isgedeg. **10** Ta naryg oor yuug ch bodohgui gedegt bi
Ezen dotor ta nart itgej baina. Harin ta naryg uimuulegch hen bolovch
shiitgelee hurteh bolno. **11** Gevch ah duu nar aa, herev bi hovch hondoh
yoslolyg tunhaglasaar baival yuund bi moshgogdon havchigdsaar baih
bilee? Tegvel zagalmain budruuleh saad ni alga bolson hereg. **12** Herev
boldogson bol ta naryg uimuulegchid oorsdiigoo agtlaasai. **13** Ah duu nar
aa, ta nar erh choloo uruu duudagdsan yum. Gehdee ta nar erh choloogoo
mahan biyeiin tolooh taatai bolomj bolgoj buu ashigla. Harin biye biyedee
hairaar uilchil. **14** Uchir ni Huuli buheldee neg ugend l bagtdag yum. Ene
ni "Chi horshoo ooriin adil hairla" gesen ni mon. **15** Herev ta nar neg
negnee zuudag, tsolmodog bol, ta nar biye biyee honooh vii gej
bolgoomjlogtun. **16** Harin Sunseer yav, tegvel ta nar mahan biyeiin huslee
guitselduulehgui gej bi ta nart helne. **17** Uchir ni mahan biye Sunsnii esreg
husdeg, Suns mahan biyeiin esreg husdeg yum. Yaagaad gevel hussen
yumsyg chini hiilgehguin tuld mahan biye ba Suns ni neg negnee
eserguutsdeg ajee. **18** Herev ta nar Sunseer udirduuldag bol Huuliin dor
baihgui baina. **19** Edugee mahan biyeiin uils ni ilerhii yum. Edgeer ni

zavhairal, buzar baidal, tachaangui baidal, 20 shuteen shuteh, id shid,
daisagnal, margaan, hardalt, uur hilen, orsoldoon, hagaral, ters uzel sanaa,
21 ataarhal, arhidalt, utga uchirgui nargij tsengeh geh zereg ni yum. Bi
urid ni ta nart sanuulj baisanchlan uridchilan sanuulya. Iim zuilsiig
uildegchid ni Burhany haanchlalyg ovlohgui. 22 Harin Sunsnii ur jims ni
hair, bayar bayasgalan, amar taivan, tevcheer, enerel, saihan setgel, itgeltei
baidal, 23 dolgoon zan, ooriigoo zahirah baidal ni yum. Edgeeriin esreg
huuli gej baidaggui yum. 24 Hrist Yesust hamaatai humuus oorsdiin
mahan biyee buzar husel, tachaalynh ni hamt zagalmaid tsovdolson ajee.
25 Herev bid Suns dotor amid baigaa yum bol, mon Suns dotor
yavtsgaaya. 26 Bid neg negnee odoon sorj, oor zuuraa ataarhan,
sairhahgui baitsgaaya.

Galat 6

6:1 Ah duu nar aa, herev hun yamar negen buruu yumand ezemduulsen
bol, sunsleg ta nar tuuniig dolgoon baidlyn suns dotor shinechlen zasagtun.
Ingehdee ooriigoo ch hyanaj bai. Es tegvel chi ch mon sorigdoh vii. 2 Neg
negniihee achaanaas uurelts. Tiinhuu Hristiin huuliig heregjuulegtun. 3
Uchir ni herev hen neg ni yuu ch bish atlaa ooriigoo erhem hemeen
boddog bol ter hun ooriigoo mehelj baina. 4 Harin hun bur ooriin uil
hergiig shalga. Tegvel ug hun ooriigoo busadtai haritsuulalgui, oorooroo
sairhah bolno. 5 Uchir ni hun bur ooriin achaag uurne. 6 Ugend
suraltsagch ni surgagchtaigaa sain buhnee huvaaltsag. 7 Buu mehlegd.
Burhan eleg doog bolohgui. Yuu gevel hun yuu tarisnaa l huraaj avdag. 8
Yaagaad gevel ooriinhoo mahan biyed tarigch ni mahan biyeesee
yalzralyg huraaj avna. Harin Sunsend tarigch ni Sunsnees monh amiig
huraaj avna. 9 Sainyg uildehdee zurhsheehgui baitsgaaya. Uchir ni herev
bid shantrahgui baival tsag ni bolohoor huraaj avna. 10 Tiimees bid bolomj
zavshaantai baih uyedee buh humuust, yuuny turuund itgeliin ger buliin
gishuuded sainyg uildetsgeeye. 11 Bi ooriinhoo garaar yamarshuu tom
usgeer ta nart bichij baigaag mini uz. 12 Mahan biye dotroo saihan
haragdahyg husdeg humuus Hristiin zagalmain toloo havchigdahgui

baihyn tuld ta naryg hovch hondoh yoslol uild hemeen albadaj baigaa yum.
13 Uchir ni hovch honduulsen tedgeer humuus oorsdoo huuliig ul sahidag.
Harin ted ta naryn mahan biye dotor sairhahyn tuld ta naryg hovch hondoh
yoslol uild hemeen husdeg aj. **14** Harin bidnii Ezen Yesus Hristiin
zagalmaigaar sairhahaas oor ni nadad buu baig. Tuugeer damjuulan nadad
yertonts, biyertontsod tsovdlogdson yum. **15** Uchir ni hovch hondoh ba
hovch honduulehguin ali ali ni yuu ch bish, harin shine buteel ni l chuhal
yum. **16** Ene zarchmaar yavagch humuus bolon Burhany Izrailiin deer
amar taivan, orshool ni baih boltugai. **17** Uunees hoish nadad hen ch gai
zovlon buu avchrag. Uchir ni bi biyedee Yesusiin oromnuudtai bilee. **18**
Ah duu nar aa, bidnii Ezen Yesus Hristiin niguulsel ta naryn sunstei hamt
baih boltugai. Amyen.

1:1 Burhany husleer Hrist Yesusiin elch bolson Paulaas, Yefyest baigaa
bolon Hrist Yesus dotorh itgemjit ariun humuust; 2 Bidnii Etseg Burhan,
Ezen Yesus Hristees niguulsel ba amar amgalan ni ta nart baih boltugai. 3
Bidnii Ezen Yesus Hristiin Etseg ba Burhan magtagdah boltugai. Tereer
Hrist dotor tengerleg gazar dahi aliv sunsleg yerooloor bidniig yerooson. 4
Tuunii omno bidniig ariun bogood gem zemgui bailgahyn tuld Burhan
yertontsiin suurias urid bidniig Tuunii dotor songosonchlon, hairaaraa 5
Ter Ooriin husliin sain taallyn daguu, bidniig Yesus Hristeer Ooriinhoo
hovguud bolgon urchlen avahaar uridaas togtoojee. 6 Ene ni hairlagdsan
Tuunii dotor bidend soyorhson Tuunii niguulsliin aldryg magtuulahyn tuld
boloi. 7 Tuunii niguulsliin bayalgiin daguu Tuunii dotor tsusaar ni zolilt,
gem nugliin maani tolooh uuchlal bidend baidag. 8 Ter bidend buh mergen
uhaan bolon gunzgii medleg dotor terhuu niguulslee byalhaajee. 9 Ter
Tuunii dotor zorilgo tavij, Ooriinhoo sain taallyn daguu husliinhee nuutsyg
bidend meduulev. 10 Ene ni tsagiin duurniig guitselduulehiin tuld tenger
deh yums bolon gazar deerh buhyumsyg Hrist dotor negtgeh zorilgo
baijee. 11 Buh yumsyg husliinhee zovlogoogoor uilddeg Tuunii zorilgyn
daguu uridaas togtoogdsonoor bid Tuunii dotor ov zalgamjlagchid bolson
yum. 12 Ingesneer Hristed anhlan naidsan bid Tuunii aldryn magtaalyn
toloo baih yum. 13 Tuunii dotor ta nar ch bas unenii ugiig buyuu ta naryn
avralyn sain medeeg sonssony daraa, mon Tuund itgeed, amlaltyn Ariun
Sunseer tamgalagdsan baiv. 14 Ter ni Burhany ezemshliin zolilt hurtel
bidnii oviin batlan daagch bolj Tuunii aldryg magtuulahyn tuld ogogdson
yum. 15 Tiimees bi ch bas Ezen Yesust itgeh ta naryn itgel bolon buh ariun
humuusiin toloo gesen hairyg chini sonsood, 16 ooriin zalbiraldaa ta naryg
dursahdaa ta naryn toloo talarhal orgodgoo bolihgui. 17 Ingesneer bidnii
Ezen Yesus Hristiin Burhan boloh aldryn Etseg ni Tuuniig medeh duuren
medleg dotor ta nart mergen uhaan hiigeed ilchleliin sunsiig ogoh yum. 18
Ta naryn zurhnii melmii giiguulegdeg. Tegvel ta nar Tuunii duudlagyn
naidvar yuu bolohyg, ariun humuus dotor Tuunii oviin aldryn bayalag yuu
bolohyg, 19 mon itgedeg bidend handsan Tuunii huch chadlyn

hemjeelshgui sur javhlan yuu bolohyg medeh bolno. Edgeer ni Tuunii
huchit chadlyn uildliin daguu bogood 20 Tereer Hrist dotor huch chadlaa
uzuulj, Tuuniig uhegsdees amiluulaad tengerleg gazart Ooriin baruun gart
zalj, 21 buh zasag zahirgaa, erh medel, huch, noyorhol todiigui zovhon
ene uyed ch bish mon ireeduid nerlegdeh alivaa nerees ch erhem bolgojee.
22 Burhan buh yumsyg Tuund zahiruulahaar hol dor ni tavij, Tuuniig
chuulgany toloo buh yumsyn deerh Terguun bolgojee. 23 Chuulgan ni
Tuunii biye buyuu buhnii dotor bugdiig Duurgegchiin duuren baidal ni
mon.

Yefyes 2

2:1 Ta nar oorsdiin nugel, hilents dotor uhsen baiv. 2 Ta nar urid ni nugel,
hilents dotor ene yertontsiin zanshlyn daguu agaaryn huchnii noyorhogch
buyuu edugee duulgavargui hovguud dotor ajillaj bui sunsiig dagaj yavsan.
3 Tednii dund bid ch bas bugdeeree urid ni mahan biye bolon sanaa bodlyn
husluudee oogshuulen mahan biyeiinhee husel tachaaluud dotor amidarch
baiv. Mon busdyn adil torolhoos uur hileng hurteh huuhduud baisan. 4
Harin Burhan orshooloor bayan ajee. Ter bidniig hairlasan Ooriin aguu
hairaaraa 5 bidniig gem nugel dotroo uhsen baihad Hristtei hamt amid
bolgoson yum. Ta nar niguulsleer avragdsan bilee. 6 Bidniig Tuuntei hamt
amiluulj, tengerleg gazart Hrist Yesus dotor Tuuntei hamt suulgasan 7 ni
Hrist Yesus dotor bidendhandsan enerleer Ooriin niguulsliin hemjeelshgui
bayalgiig ireh uyeuded uzuulehiin tuld yum. 8 Uchir ni niguulsleer ta nar
itgeleeree avragdsan yum. Ene ni ta naraas bish harin Burhany beleg
bogood 9 uilseer bish aj. Tiimees hen ch oorooroo sairhahgui bolno. 10
Uchir ni bid sain uilsiin toloo Hrist Yesus dotor buteegdsen, Tuunii buteel
mon. Burhan bidniig tedgeeriin dotor yavaasai gej uridaas beltgesen bilee.
11 Tiimd sanagtun. Ta nar urid mahan biyeeree Hari undesten baihdaa,
mahan biyedee hunii garaar "Hovch honduulsen" gej nerlegdegsdeer
"Hovch honduuleegui" gej nerlegdej baiv. 12 Ter uyed ta nar Hristees
tusgaarlagdsan baiv. Ta nar Izrailiin niigmees gadna, amlaltyn gereenuudiin
huvid hari humuus baiv. Ta nar yamar ch naidvargui, yertontsod

Burhangui bailaa. 13 Harin urid ni als hol baisan ta nar edugee Hrist Yesus
dotor Hristiin tsusaar oir bolov. 14 Uchir ni Ter Ooroo bidnii enh taivan
mon. Ter hoyor hesgiig neg bolgoj, huvaagdlyn hanyg ba daisagnalyg
Ooriin mahan biye dotor ustgav. 15 Ter Ooriinhoo dotor monooh hoyoryg
neg shine hun bolgohyn tuld zarlig dotorh tushaaluudyn Huuliig huchingui
bolgojee. Ingej enh taivnyg togtoogood, 16 tedniig ali aliig ni neg biye
dotor zagalmaigaar damjuulan Burhantai evlereh bolomjtoi bolgov.
Uugeer daisagnalyg honoov. 17 Ter irj, als holbaisan ta nart bolon oir
baigsdad enh taivnyg tunhaglasan yum. 18 Tiimees bid tsomooroo neg
Suns dotor Hristeer damjuulan Etseg uruu ochih zamtai boljee. 19 Tiim
bol ta nar tsaashid hari humuus bolon gadny humuus bish, harin ariun
humuusiin adil nutgiin irged bogood Burhany ger buliinh yum. 20 Ta nar
elch nar bolon esh uzuulegchdiin suurin deer bosgogdoj baigaa bogood
Hrist Yesus Ooroo bulangiin Chuluu ni ajee. 21 Tuunii dotor buh barilga
hamtdaa niitsen Ezen dotorh ariun sum bolohoor osoj baina. 22 Ta nar ch
gesen Suns dotor Burhany orshih gazar bolohoor Hrist dotor hamtdaa
baiguulagdaj baina.

Yefyes 3

3:1 Uunii ulmaas Paul bi bol Hari undestnuud boloh ta naryn tolooh Hrist
Yesusiin horigdol mon. 2 Ta naryn toloo nadad ogogdson Burhany
niguulsliin nyarvyn uurgiin talaar ta nar sonsson. 3 Bi urid ni tovchhon
bichsenchlen terhuu nuuts ni nadad ilchlelteer medegdsen yum. 4 Ta nar
tuuniig unshaad, Hristiin nuutsyn talaar minii oilgoltyg medej chadna. 5
Ene ni oor uyeiinhend, hunii hovguuded medegdeegui bolovch edugee
Suns dotor Tuunii ariun elch nar ba esh uzuulegchded ilchlegdseneer 6
Hari undestnuud enehuu biyeiin hamtran ov zalgamjlagchid ba erhtnuud
boloh bogood sain medeegeer damjuulan Hrist Yesus dotor amlaltyg
hamtran huvaaltsagchid boljee. 7 Burhan huchnii uilchleleeree nadad
ogson Tuunii niguulsliin belgiin daguu bi sain medeenii uilchlegch bolson.
8 Buh ariun humuusees hamgiin ochuuhen ni boloh nadad enehuu niguulsel
ogogdsonii uchir ni Hristiin nevtershgui bayalgiig Hari undestend

tunhaglaj, 9 buh yumsyg buteesen Burhany dotor uyees uyed nuutslagdaj
baisan nuutsyn uilchleliin uureg ni yuu bolohyg bugded meduulehiin tuld
bailaa. 10 Ingesneer edugee chuulganaar damjuulan Burhany olon yanzyn
mergen uhaan tengerleg gazar dahi zahiragchid bolon erh medeltnuuded
medegdeh yum. 11 Bidnii Ezen Hrist Yesusiin dotor uildsen monhiin
zorilgyn daguu Ter ingesen ajee. 12 Bid Hristed itgeh itgeleeree damjuulj
Tuund zorimog baidal ba bat itgelteigeer ochij bolno. 13 Tiimees bi ta
naraas guiya. Ta naryn tolooh minii zovlon shanallaas bolj buu zurh
aldaarai. Edgeer ni ta naryn aldar bilee. 14 Iimd bi Etsegiin omno ovdog
sogdoj, 15 tenger bolon gazar dahi buhel ger buliig nerledeg Tuund
zalbirch baina. 16 Ter Ooriin aldryn bayalgiin daguu Ooriin Sunseer
damjuulan huch chadlaar ta naryn dotorh huniig huchtei bolgon soyorhoh
boltugai. 17 Ingej itgeleer Hrist ta naryn zurhend nutaglaj, ta nar hair dotor
undeslej suurilaad, 18 buh ariun humuusiin hamt ter hairyn yamar orgon,
urt, ondor hiigeed gun bolohyg oilgoh boltugai. 19 Medlegiig davdag
Hristiin hairygmedseneer ta nar Burhany buh duurend hurtel byalhsan baih
boltugai. 20 Edugee, bidnii dotor ajilladag huchnii daguu guij, bodoh
buhnees mini iluu hemjeelshgui byalhlaar uildeh chadvartai Tuund 21 aldar
ni chuulgan dotor, Hrist Yesus dotor buh uyeiinhend uyeiin uyed baih
boltutai. Amyen.

Yefyes 4

4:1 Iimd ta nar duudagdsan terhuu duudlagadaa zui zohistoi yavahyg
Ezenii horigdol bi hicheenguilen yatgaya. 2 Ingehdee alivaa tolov daruu
baidlaar bogood dolgoon setgeleer hair dotor biye biyeniigee hultsen
tevchij, 3 amar taivny hulees dotor Sunsnii negdliig hadgalahyg
hicheegtun. 4 Ta nar oorsdiinhoo duudlagyn neg naidvar dotor
duudagdsany adil neg biye, neg Suns, 5 neg Ezen, neg itgel, neg baptism, 6
neg Burhan baina. Ter bol bugdiin Etseg bogood bugdiin deer bugdeer
damjuulan bugdiin dotor baidag. 7 Harin Hristiin belgiin hemjeegeer bidnii
hun neg burd niguulsel ogogdson baiv. 8 Tiimees "Ondort deesh garahdaa,
Ter olon horigdol olzlov. Ter humuust belguud ogson"gej heldeg. 9 "Ter

deesh garsan" gedeg ni Ter bas gazryn dood hesegt buusan gedgees oor
yamar utgatai ve? **10** Doosh buusan Ter ni buh yumsyg duurgehiin tuld
buh tengeruudiin deer deesh garsan Ter Ooroo mon yum. **11** Ter zarimyg
ni elch, zarimyg ni esh uzuulegch, zarimyg ni sain medeeg tunhaglagch,
zarimyg ni honichin ba bagsh bolgojee. **12** Edgeer ni ariun humuusiig
uilchleliin ajild beltgej, Hristiin biyeiig baiguulahyn tuld yum. **13** Bid bugd
itgel hiigeed Burhany Huug medeh medlegiin negdel hurtel, tolovshson
hun boltol, Hristiin duuren baidlyn chanaryn hemjeend hurtel ingeh ajee.
14 Uunii ur dund bid tsaashid huuhed baihaa bolij, davalgaand end tend
shidegden, alivaa nomlolyn salhi, humuusiin ov meh bolon zalihai
huivaldaany bashir argand tuugdalgui, **15** harin hair dotor uneniig yarin,
bid terguun boloh Tuun uruu, Hrist uruu buh talaar osoh yostoi. **16** Heseg
neg buriin zohistoi uil ajillagaany daguu holboos buriin hangaj baidag
zuileer hamtdaa holbogdon niilj bui buhel biye ni Hristeer hair dotor
ooriigoo bosgon barihyn tuld biyeiin osoltiig bii bolgodog. **17** Tiimees bi
Ezenii dotor uuniig helj, gerchiliye. Hari undestnuud oyuun sanaany
hoosrol dotroo yavdag shig ta nar tsaashid tegj yavj bolohgui. **18** Ted
oorsdiinhoo dotor bui haranhui baidlaas, zurhniihee hatuutaas bolj oyuun
uhaandaa haranhui bolj, Burhany aminaas hondiirchee. **19** Ted
medremjgui bolj, zusen buriin buzar bulaig shunahairan uildehiin tudd
tachaangui baidadd oorsdiigoo tushaajee. **20** Harin ta nar iim zamaar
Hristiig suraagui. **21** Yesus dotor unen baigaachlan, ta nar uneheer Tuuniig
sonsoj, Tuugeer surgagdsanyum bol, **22** chinii amidralyn uridyn hev
mayagt hamaarah zali mehiin tachaalyn daguu yalzarch bui huuchin hunee
ta nar hoish tavij, **23** oyuun sanaanyhaa suns dotor shinechlegdej, **24** zovt
baidal bolon unenii ariun baidal dotor Burhany daguu buteegdsen shine
huniig oortoo oms. **25** Tiimd hudal huurmagiig hoish tavij, hun neg bur
horshdoo uneniig yari. Uchir ni bid biye biyeniihee erhtnuud yum. **26**
Uurlasan ch, nugel buu uidd. Ta naryn uur hilen deer nar buu jargag. **27**
Diavold bair buu og. **28** Hulgaich hun tsaashid hulgai buu hii. Harin ch
gachigdaltai hund huvaaltsah yumtai baihyn tuld ooriin garaar sainyg
uildej, hodolmorlo. **29** Ta naryn amnaas yamar ch yalzarsan ug buu garag.
Harin heregtei uyed ni busdyg bosgon baiguulahyn tuld zovhon tustai ug

hel. Tegvel ene ni sonsoj bui hund niguulsliig ogno. 30 Burhany Ariun
Sunsiig buu gomdoo. Zoliltyn odriin toloo ta nar Tuugeer tamgaluulsan
bilee. 31 Alivaa horsol, uur, hilen, shuugian, gutgeleg ni buh buzar muutiin
hamt ta naraas zailag. 32 Burhan ta naryg Hrist dotor uuchilsny adil biye
biyenee uuchlan, neg negniigee eneren uyan zoolon setgeleer hand.

Yefyes 5

5:1 Tiimees hairlagdsan huuhduud adil Burhanyg duuraigchid boltsgoo. 2
Hrist ta naryg hairlasan bogood Ooriigoo bidnii toloo Burhand anhiluun
unert orgol ba tahil bolgon orgosnii adil hair dotor yav. 3 Harin ariun
humuust ul niitseh sadar samuun, alivaa buzar bulai, shunal ni ta naryn
dund buu dursagdag. 4 Buzar bulai bolon munhag yaria, esvel togloom
tohuu ni zohimjgui. Harin orond ni talarhlaa orgo. 5 Sadar samuun, buzar
bulaig uildegch, shuteeniig shutegch shunahai yamar ch hund Hristiin
bolon Burhany haanchlald ov baihgui gedgiig ta nar oilgo. 6 Hen ch ta
naryg hooson ugseeree buu mehleg. Yaagaad gevel edgeerees bolj
Burhany uur hilen duulgavargui hovguud deer buudag yum. 7 Iimd tednii
hamsaatan baij bolohgui. 8 Uchir ni ta nar urid ni haranhui baisan. Harin
odoo ta nar Ezen dotor gerel ajee. Gerliin huuhduud shig yav. 9 Uchir ni
aliv sain, zovt baidal ba unen dotor gerliin ur jims baina. 10 Ingehdee
Ezend taalagdah yumand suralts. 11 Haranhuin ur jimsgui ajluudad buu
orolts, harin ch tedgeeriig ilchlegtun. 12 Uchir ni tednii nuutsaar uildsen
zuilsiig yarihad ch ichmeer yum. 13 Harin buh zuils gerleer ilchlegdehdee
haragddag. 14 Uchir ni haragddag alivaa zuil ni gerel yum.
Tiimd"Noirsogch oo, ser. Uhegsdees bos. Hrist chinii deer gerelteh bolno"
gedeg. 15 Tiimees ta nar mergen bus humuus shig bish, harin mergen
humuusiin adilaar herhen alhaj buigaa hyanaj bai. 16 Tsagiig avar.
Yaagaad gevel odruud ni buzar bulai aj. 17 Tiim uchraas buu munhag bai.
Harin Ezenii husel yuu bolohyg uhaar. 18 Darsand buu sogtuur. Ingevel
duraaraa durgih baidadd avtagdana. Harin Sunseer duuren baij, 19 duulal,
magtuu ba sunsleg duunuudaar neg negenteigee yariltsaj, Ezend handaj
zurhendee duulj, aya duu zohiogtun. 20 Burhan bolon Etsegt buhnii toloo

bidnii Ezen Yesus Hristiin nereer urgelj talarhal orgo. 21 Hristees emeen
neg negendee zahiragd. 22 Ehneruud ee, Ezend zahiragddag shig
nohruuddee zahiragd. 23 Uchir ni Hrist chuulgany tolgoi baidgiin adil
nohor ni ehneriinhee tolgoi yum. Hrist Ooroo ter biyeiin Avragch mon. 24
Chuulgan Hristed zahiragddagiin adil tuunchlen ehneruud nohruuddee buh
talaar zahiragd. 25 Nohruud ee, Hrist chuulganyg hairlaad tuunii toloo
Ooriigoo ogsnii adil ehneruudee hairla. 26 Ter chuulganyg ugeer
damjuulan usand ugaaj tseverlen, ariusgaad 27 tuuniig yamar ch tolbogui,
yamar ch urchleesgui bogood tiimerhuu yamar ch zuilgui, harin ariun, gem
zemgui bailgan Ooriinhoo omno aldart chuulgan bolgoh gesen ajee. 28
Tiimees nohruud ch ehneruudee ooriin biye adil hairlah yostoi. Ehneree
hairladag hun ooriigoo hairladag. 29 Uchir ni hen ch hezee ch ooriin
mahan biyeiig uzen yadaj baigaagui. Harin tejeej, hamgaaldag. Hrist mon
chuulgand iinhuu handdag. 30 Yaagaad gevel bidTuunii biyeiin erhtnuud
yum. 31 "Tiimees er hun etseg ehee orhij, ehnerteigee niildeg. Ter hoyor
neg mahan biye bolno". 32 Ene nuuts bol aguu bilee. Gevch bi Hrist bolon
chuulgany tuhai helj baina. 33 Ta naryn neg bur chini ooriigoo hairladgiin
adil ehneree hairla. Ehner ni nohroosoo emeej bai.

Yefyes 6

6:1 Huuhduud ee, Ezen dotor etseg ehee daga. Uchir ni ene bol zov yum.
2 "Etseg ehee hundel". Ene ni amlalt buhii ehnii tushaal bogood 3 "Ene ni
chamd sain bogood chi delhii deer urt naslah bolno" gejee. 4 Etsguud ee,
ta nar huuhduudee buu uurluul. Harin tedniig Ezenii deg juram bolon
surgamj dotor humuujuul. 5 Boolchuud aa, Hristiig dagadgiin adil ta nar
emeehui bolon chichrelteer chin setgeleesee mahan biyeiin daguu ezded
duulgavartai bai. 6 Humuust niitsuulegchdiin adil hartsaar uilchlelgui,
harin Hristiin booluud adil Burhany husliig zurh setgeleesee uild. 7
Humuust bish, harin Ezend met sain husleer uilchil. 8 Bool, esvel choloot
baih ni yalgaagui alivaa hun yamar neg sain zuil hiivel ter hun Ezenees
tuuniigee butsaaj avna gedgee meden uilchil. 9 Ezed ee, uunii adil
booluuddaa hand. Tednii bolon ta naryn Ezen tengert baigaag bolon Tuunii

yalgavarladaggui bolohyg oilgon, ailgaj surduulehee boli. **10** Etsest ni
Ezen dotor ba Tuunii chadlyn aguu huch dotor behjigtun. **11** Ta nar
diavolyn zalimehiin esreg bat zogsoh chadvartai baihyn tuld Burhany
buren huyag duulgyg oms. **12** Uchir ni bidnii temtsel bol mahan biye ba
tsusny esreg bish, harin zahiragchid, erh medel, enehuu haranhui
yertontsiin huchnuud, tengerleg gazar dahi buzar muugiin sunsleg huchnii
esreg bilee. **13** Tiimees buhniig hiisnii daraa, buzar muu odort eserguutsen
bat zogsoh chadvartai baihyn tuld Burhany buren zevsgiig av. **14** Tegeed
bat zogs. Ingehdee ta nar belhuuseeree uneniig buselj, zovt baidlyn
huyagiig omsood, **15** amar taivny sain medeenii belen baidlyg holdoo oms.
16 Ene bugd deer muu negnii buh galt sumyg untraaj chadah itgeliin
bambai, **17** avralyn duulgyg bolon Sunsnii selem buyuu Burhany ugiig av.
18 Suns dotor tsag urgelj alivaa zalbiral ba guiltaaraa zalbir. Uunii tuld buh
ariun humuusiintolooh tsohroltgui buh oroldlogo, guiltaaraa sergeg bai. **19**
Sain medeenii nuutsyg zorigtoigoor meduuleheer minii am angaihad ug
ogogdohiin tuld minii toloo zalbir. **20** Uuniig herhen zorigtoigoor yarih
yostoi, tegj yarihyn tuld bi sain medeenii toloo elchin said bolov. **21** Ta
nart bas minii baidlyn tuhai bolon yuu hiij baigaag mini meduulehiin tuld
Ezen dotor itgelt uilchlegch hairt duu Tuhik ta nart bugdiig medegdeh
bolno. **22** Ter ta nart bidnii baidlyg meduulen ta naryn zurhiig taivshruulag
hemeen, ene zorilgoor bi tuuniig ilgeelee. **23** Etseg Burhan ba Ezen Yesus
Hristees amar amgalan bolon hair ni itgeliin hamt ah duu nart baig. **24**
Bidnii Ezen Yesus Hristiig yalzarshgui hairaar hairlagch buh humuust
niguulsel baih boltugai.

1:1 Hrist Yesusiin bool Paul ba Timot naraas Filippoid baigaa Hrist Yesus
dotorh buh ariun humuust bolon hargalzagchid, uilchlegch nart; 2 Bidnii
Etseg Burhanaas hiigeed Ezen Yesus Hristees niguulsel, amar taivan ni ta
nart baih boltugai. 3 Ta naryn talaarh buh dursamjindaa ooriin Burhand bi
talarhdag. 4 Ta bugdiin toloo zalbirah burdee bi urgelj bayar hoorteigeer
zalbirlaa orgodog ni 5 ta nar sain medeeg sonsson anhny odroos onoog
hurtel uun dotor hamtran zutgej baigaa tul yum. 6 Ta naryn dotor sain
uiliig ehluulsen Tereer uuniigee Hrist Yesusiin odriig hurtel togs togoldor
bolgono gedegt bi bat itgej baina. 7 Ta butdiin talaar ingej bodoh ni minii
huvid zov yum. Yaagaad gevel ta nar minii zurhend baidag. Namaig sain
medeeg batlan hamgaalj baihad ch, huleestei baihad ch ta nar bugd nadtai
hamt niguulsliig huvaaltsdag bilee. 8 Hrist Yesusiin setgeleer ta bugdiig bi
herhen uguilj buid Burhan minii gerch mon. 9 Ta naryn hair jinhene
medleg ba buh oilgotsoor ulam bur byalhsaar baih boltutai gej bi
zalbirdag. 10 Ingesneer ta nar Hristiin odriig hurtel tsever, gem zemgui
baihyn tuld ali nisain bolohyg yalgah chadvartai boloh yum. 11 Ingehdee
Burhany magtaal bolood aldryn toloo Yesus Hristeer ireh zovt baidlyn ur
jimseer duuren baigtun. 12 Ah duu nar aa, edugee minii nohtsol baidal sain
medeenii ulemj ahits devshil bolj buig ta nar medeesei gej bi husnem. 13
Minii hulees Hristiin toloo baigaa ni zahiragchiin buhel ordond bolon
busad buh humuust ilerhii bolov. 14 Mon ah duu naryn ihenh ni minii
huleesnees bolj Ezend itgeltei bolj, Burhany ugiig yarihdaa ailgui ulam iluu
zorigtoi baina. 15 Zarim ni unendee ataarhal, orsoldoonoos bolj Hristiig
tunhagladag baihad zarim ni bas sain sanaanaasaa tunhagladag bilee. 16
Tedgeer humuus namaig sain medeeg hamgaaluulahaar tomilsnyg medeed
hairyn uudnees Hristiig tunhagladag. 17 Nogoo humuus ni chin
setgeleesee bus orsoldoh husliin uudnees Hristiig tunhagladag. Ingehdee
ted huleestei namaig shanalgana gej bodoj baina. 18 Tegeed yuu gej!
Huuramch ch bai, uneneesee ch bai alivaa zamaar Hrist tunhaglagdaj
baina. Uund l bi bayarladag. Mon bayarlah ch bolno. 19 Ta naryn zalbiral
bolon Yesus Hristiin Sunsnii tuslaltsaagaar damjuulan bi sullagdah bolno

gedgiig bi meddeg. 20 Yuund ch ichihgui, harin buren zorigtoi baih
yumsan gesen minii huslen bolson goridlogo bolood naidvaryn daguu Hrist
odoo ch uridyn adil amiar ch bai, uhleer ch bai biye dotor mini
orgomjlogdoh bolno. 21 Minii huvid amidrah ni Hrist, uheh ni ololt yum.
22 Herev bi mahan biyend amidrah avaas minii ajil ur jimstei boloh
bogood aliig ni songohoo bi medehgui. 23 Gevch bi hoyor talaas
shahagdaj baina. Endees odoj, Hristtei hamt baihyg husej baina. Uchir ni
ene ni iluu deer yum. 24 Gevch mahan biyendee uldeh ni ta naryn tusyn
tuld iluu chuhal baina. 25 Bi uldej, itgel dotorh ta naryn ahits devshilt
bolon bayar hooriin tani toloo ta bugdtei hamt baina gedgee medej, uundee
itgeltei baina. 26 Ingesneer bi ta nartai dahin hamt baisnaaraa, nadaas bolj
ta naryn sairhal Hrist Yesusiin dotor byalhah bolno. 27 Oorsdiigoo zovhon
Hristiin sain medeend zohistoigoor avch yavagtun. Tegvel bi ireed, ta
naryg harlaa ch, esvel baihgui bailaa ch ta naryg sain medeenii itgeliin
toloo neg setgeleer hamtdaa zutgej, neg suns dotor bat zogsotsgooj baigaa
gej sonsoh bolno. 28 Mon eserguutsegchdiin yuunaas ch aij surdehgui
baihyg chini bi sonsoh bolno. Tegeed ch aij surdehgui baih ni tednii huvid
suirliin temdeg, harin ta naryn huvid avralyn temdeg yum. Ene ni
Burhanaas irdeg yum. 29 Uchir ni Hristiin toloo Tuund zovhon itgeh bus,
Tuunii toloo bas zovoh ni ta nart soyorhogdjee. 30 Ingehdee ta nar minii
dotor harsan bolon edugee minii dotor baigaa gej sonsoj baigaatai adil
temtsliig tuulah yum.

Filippoi 2

2:1 Tiimees herev Hrist dotor yamar negen demjleg baigaa bol, herev
hairyn taivshral baigaa bol, herev Sunsnii nohorlol baigaa bol, enerengui
bolood orovchhon setgel baigaa bol, 2 adil setgej, adil hairtai baij,
setgeleeree negden, negen bodoltoi baij, namaig guitsed bayarluul. 3 Yuug
ch orsoldoh setgeleer, esvel bardam zangaar buu hii. Harin daruuhnaar
biye biyeniigee ooroosoo deer gej uzej, 4 hun bur zovhon huviin ashig
sonirhlyg bus, harin busdyn ashig sonirhlyg har. 5 Oor hoorondoo Hrist
Yesust baisan tiim bodoltoi bai. 6 Tereer hediigeer Burhany mon

chanaraar orshin baisan bolovch, Burhantai tegsh baih yavdlyg Oortoo
hadgalah zuil gej uzsengui, 7 harin Ooriigoo hoosloj, boolyn duriig avch,
huntei adil boljee. 8 Hun torhiig olson Tereer uheld ch todiigui zagalmain
uheld ch hurtel duulgavartai baisnaaraa Ooriigoo daruu bolgov. 9 Tiimees
ch Burhan Tuuniig ulemjiin deedeer orgomjilson bogood alivaa nernees
deed neriig Tuund soyorhov. 10 Ene ni Yesusiin nerd tengert baigaa, gazar
deer baigaa, gazryn door baigaa buh yums ovdog sogdoj, 11 mon buh hel
Burhan Etsegiin aldryn toloo Yesus Hrist bol Ezen gej huleen zovshooroh
yostoin uchir ajee. 12 Iimees hairt humuus mini, ta nar urgelj duulgavartai
baisnyhaa adil, zovhon namaig baihad ch bish, harin edugee baihgui
baihad bur ch iluu oorsdiin avralyg aidas ba chichreleer biyeluulegtun. 13
Uchir ni Ooriin sain taallyn daguuh zuilsiig uilduulj, husuulehiin tuld ta
naryn dotor ajillaj bui ni Burhan yum. 14 Buhniig gomorholguigeer,
margalguigeer hiitsgee. 15 Ingesneer ta nar gerel met uzegden dund ni
amidardag buruu, gajuud uyeiinhnii dotor oorsdiigoo gem zemgui,
buruugui Burhany huuhduud gedgee batlah yum. 16 Amiin ugiig battai
barigtun. Tegvel bi demii ajillaagui, demii guigeegui hemeen Hristiin odort
sairhah bolno. 17 Herev bi ta naryn itgeliin uilchlel ba tahil deer undaan
orgol bolon asgagdaj baigaa ch bayarlaj, ooriin bayar hooroo ta buhentei
huvaaltsana. 18 Tuunchlen ta nar ch bayarlaj, bayar hooroo nadtai
huvaaltsaarai. 19 Timotyg ta nar uruu udahgui ilgeene gej bi Ezen Yesust
naidaj baina. Tegvel ta naryn baidlyn talaar sonsood, bi bas uram zorigtoi
baih bolno. 20 Ta naryn toloo uneheer sanaa tavih adilhan sanaatai oor hen
ch nadad alga. 21 Uchir ni ted bugd Hrist Yesusiinhiig bish, oorsdiin
sonirhlyg erdeg. 22 Harin Timot nadtai hamt huu ni etsegtee uilchildeg
shig sain medeenii toloo uilchlen ooriigoo herhen notolsnyg tanar medne.
23 Tiimees minii baidal nadad ilerhii bolmogts darui tuuniig ilgeene gej bi
naidaj baina. 24 Bi ooroo mon udahgui ochno gej Ezend itgej baina. 25
Harin minii duu hiigeed hamtran zutgegch, hamt baildagch, mon ta naryn
elch, heregtei uyed mini nadad uilchildeg Yepafrodityg ta nar uruu ilgeeh
ni heregtei gej bi bodloo. 26 Ter ta bugdiin huslen bolson baiv. Tuuniig
ovchtei baina gej ta nar sonsson tul ter shanalsan. 27 Ter uneheer uhtlee
ovdson yum. Harin Burhan tuuniig orshooson yum. Zovhon tuuniig ch

bish, ui gashuu deer ui gashuu nemegdeh vii gej mon namaig ch bas
orshoov. **28** Tiimd ta nar Yepafrodityg dahin haraad bayarlaj, bi bas baga
sanaa zovnihyn tuld bi tuuniig yaaran ilgeelee. **29** Tiimees tuuniig Ezen
dotor ih bayar hoorteigeer huleen av. Tuun shig humuusiig hundleerei. **30**
Yaagaad gevel tereer ta naryg orloj, nadad uilchlehiin tuld ami orson,
Hristiin ajlyn toloo uhedd oirhon ochson bilee.

Filippoi 3

3:1 Etsest ni ah duus mini, Ezenii dotor bayarla. Ta nart urid ni bichsen
zuilee bichih ni minii huvid uneheer tovogtei bish bogood harin ene ni ta
naryn huvid seremjlel bolno. **2** Nohodtoi adil baigsdaas, buzryg
uildegchdees, huuramch hovch hondoltoos bolgoomjlogtun. **3** Uchir ni
mahan biyedee tushigledeggui, Burhany Sunseer morgoj, Hrist Yesuseer
sairhdag bid boljinhene hovch honduulegsed bilee. **4** Gesen ch bi mahan
biyedee tushiglej boloh yum. Herev hen negen hund mahan biyedee
tushigleh sanaa baih avaas nadad bol bur ch iluu yum. **5** Bi torood naim
dahi honogtoo hovch honduulsen, Izraili undesten, Byeniamin ovgiin hun,
Yevryei hunees torson Yevryei. Huuliar bol farisai, **6** idevh zutgeleeree
bol chuulganyg havchigch, Huuli dahi zovt baidlaar bol gem zemgui baiv.
7 Gevch minii huvid ololt baisan buh yumsyg bi Hristiin toloo garz hohirol
bolgon tootsov. **8** Ter ch baitugai, bi ooriin Ezen Hrist Yesusiig tanij
medehiin davuu aguu baidlyn toloo buh yumsyg garz hohirol bolgon
uzdeg. Bi Tuunii toloo buh yumsyn garz hohirlyg amsaj, tedgeeriig hog
gej uzdeg ni Hristiig olohyn tuld bogood **9** Huulias gardag ooriinhoo zovt
baidaltai bish, harin Hristed itgeh itgeleer irdeg, itgeliin undsen deer
Burhanaas irdeg zovt baidaltai Tuunii dotor bi oldohyn tuld yum. **10**
Ingehdee bi Tuuniig bolon Tuunii amilaltyn huch, zovlonguudyn
nohorloliigtanij meden, Tuunii uheltei adilhan bolgogdoj, **11** uhegsdees
amiluulagdahad hurmeer baina. **12** Bi hediinee huleen avsan yum uu, esvel
hediinee togs bolchihsondoo bish, harin bi bas Hrist Yesuseer yuuny toloo
barigdsan, tuuniig barij avahyn tuld uragshildag. **13** Ah duu nar aa, bi
ooroo haraahan barij avsan gej boddoggui, harin neg l yumyg

hiideg,ardahaa martaj, uridah zuils uruugaa zutgen temuulj, 14 Hrist
Yesus dotor Burhany deesh chiglesen duudlagyn shagnalyg avahyn toloo
baria uruu uragshildag. 15 Tiimees tolovshson bid buhen iim bodoltoi
baitsgaaya. Herev yamar negen yuman deer ta nar oor bodoltoi baival,
uuniig bas Burhan ta nart ilerhiilne. 16 Gevch bidend ogogdson ter l
jishgiin daguu yavsaar baiya. 17 Ah duu nar aa, namaig duuraigchid bai.
Bidnii ta nart uzuulsen jisheegeer yavdag humuusiig ajigla. 18 Minii ta nart
urgelj yarij baisan olon humuus Hristiin zagalmain daisnuud met yavdag
gej bi odoo uilan baij helj baina. 19 Tednii togsgol bol suirel. Tednii burhan
bol hodood bogood ted gutamshigt zuilseer sairhdag. Ted delhiin yumyg l
setgej boddog. 20 Harin bidnii irgenii hariyaalal ni tengert baigaa bogood
tendees bid Avragch Ezen Yesus Hristiig huleej baina. 21 Ter buh yumsyg
Oortoo zahiruulj chadah hucheeree bidnii dord biyeiig Ooriinhoo tsog
javhlant biyetei adil bolgon oorchilno.

Filippoi 4

4:1 Tiimd minii bayar hoor ba titem, mon minii husen temuuleh hairt ah
duu nar mini, Ezen dotor battai zogsogtun. 2 Ezen dotor sanaa negtei
baigaarai gej bi Yuodiagaas hicheenguilen guiya, mon Suntuhyegees
hicheenguilen guiya. 3 Tiim ee, unench nohor mini, chamaas guiya. Sain
medeenii toloo nadtai bolonKlyem, minii busad hamtran zutgegchdiin
hamt zutgesen tedgeer emegteichuuded tuslaarai. Tednii ners amiin nomd
bii. 4 Ezenii dotor urgelj bayarla. Bi dahin helne. Bayarlagtun! 5 Ta naryn
tevcheer buh humuust medegdeg. Ezen oirhon baina. 6 Yuund ch buu
sanaa zov. Harin alivaa zuild zalbirlaaraa bolon guiltaaraa talarhaltaigaar
huseltee Burhand meduul. 7 Buh oyuun uhaanaas deeguurh Burhany amar
taivan ni Hrist Yesus dotor ta naryn zurh bodlyg tani hamgaalna. 8 Etsest
ni, ah duu nar aa, yuu ni unen, yuu ni hundetgeltei, yuu ni zov, yuu ni tsever
ariun, yuu ni saihan, yuu ni saishaaltai baina, herev alivaa sain uil baigaa
bol, herev magtuushtai yamar negen yum baigaa bol tedgeer yumsyg
bodoj sanatsgaa. 9 Ta nar nadaas suraltssan, huleen avsan, sonsson, harsan
zuilee ajil hereg bolgo. Amar taivny Burhan ta nartai hamt baih bolno. 10

Etsest ni ta naryn minii tolooh sanaa tavilt sergesen tul bi Ezend mash ih
bayarlaj baina. Unendee ta nar sanaa tavij baisan bolovch uuniigee uzuuleh
bolomj baigaagui bilee. **11** Bi uuniig dutagdsany ulmaas yarij baigaa yum
bish. Uchir ni bi yamar ch nohtsol baidald baisan setgel hangaluun baij
sursan yum. **12** Bi tarchighan baihyg ch medne, elbeg delbeg baihyg ch
medne. Yamar ch, alivaa nohtsol baidald olsgolonbolon tsatgalan baih,
dutagdah, elbeg baihyn ali aliny nuutsad bi suraltssan. **13** Nadad huch
ogogch Tuugeer bi bugdiig hiij chadna. **14** Gesen ch ta nar minii
zovlongoos huvaaltsahdaa sain baisan. **15** Sain medeeg anh nomloh uyed,
namaig Makyedonios yavsny daraa avah, ogohiin heregt gantshan ta
naraas oor neg ch chuulgan oroltsooguig filippoichuud ta nar oorsdoo bas
medej baigaa. **16** Yaagaad gevel Tyesalonikt baihad hurtel ta nar negees
iluu udaa nadad heregtei yumyg maani ilgeesen. **17** Bi belgiig ni erj baigaa
yum bish, harin ta naryn unelgeend nemegdej bui ur ashgiig tani erj baina.
18 Gevch bi bugdiig elbegeer huleen avch hangagdsan. Bi Yepafroditoos
ta naryn ilgeesen yumsyg tani huleen avaad duuren baina. Beleg tani
Burhand taashaagdah taalamjit tahil ba anhiluun uner yum. **19** Minii
Burhan Ooriin aldar dahi bayalgaar Hrist Yesus dotor ta naryg heregtei
buhneer tani hangana. **20** Bidnii Burhan Etsegt aldar ni uyeiin uyed baih
boltutai. Amyen. **21** Hrist Yesus dotorh ariun hun burd mend hurgeerei.
Nadtai hamt baigaa buh ah duu nar ta nart mend hurgej baina. **22** Buh
ariun humuus, yalanguyaa Tsyezariin geriinhen ta nart mend hurgej baina.
23 Ezen Yesus Hristiin niguulsel ta naryn sunstei hamt baih boltutai.

Kolossai 1

1:1 Burhany husleer Yesus Hristiin elch bolson Paul bolon duu Timot
naraas 2 Kolossaid baigaa ariun humuust buyuu Hrist dotorh itgelt ah duu
nart; Bidnii Etseg Burhanaas amar taivan, niguulsel ni ta nart baih boltugai.
3 Bidnii Ezen Yesus Hristiin Etseg Burhand bid ta naryn toloo urgelj
zalbiran talarhal orgodog ni 4 bid Hrist Yesust itgeh ta naryn itgel bolood
buh ariun humuusiin tolooh ta naryn hairyg sonssony uchir bogood 5
tengert ta nart zoriulj hadgalagdsan naidvaryn uchir yum. Ene naidvaryg ta
nar urid ni sain medee boloh unenii ugnees sonsson. 6 Sain medee ni ta nart
hurchee. Burhany niguulsliig unen dotor sonsood uhaarsan ter odroos
ehleed ene ni ta naryn dotor herhen baigaachlan mon buh delhiid bainga ur
jims urguulj osgoj baina. 7 Tuunchlen bidnii omnoos uilchildeg Hristiin
itgelt uilchlegch, bidnii hairt hamtran zutgegch bool Yepafraas ta nar
suraltssan. 8 Ter bas Suns dotorh ta naryn hairyn tuhai bidend medegdsen
yum. 9 Tiimees bid sonsson odroosoo hoish ta naryn toloo zalbirch, ta
naryg buh sunsleg mergen uhaan hiigeed oilgolt dotor Tuunii husliin
jinhene medlegeer byalhaasai gej guihaa zogsoosongui. 10 Mon ta nar
Ezend zohistoigoor yavj, buh talaar Tuund taalagdaasai gej guihaa
zogsoosongui. Ingehdee alivaa sain ajild ur dun gargan, Burhany jinhene
medlegeer osoj, 11 buhii l tesver, tevcheert hurehiin tuld Tuunii tsog
javhlant chadlyn daguu buh hucheer huchtei bolgogdon, bayar hoorteigoor
12 Etsegt talarhal orgogtun. Gerel dotor ariun humuusiin oviig
huvaaltsahad Ter bidniig zohistoi bolgoson. 13 Uchir ni Ter bidniig
haranhuin erh medlees avraad, Ooriin hairt Huugiinhee haanchlald
shiljuulsen yum. 14 Huugiinh ni dotor bidend nugliin uuchlal boloh zolilt
baina. 15 Ter bol ul uzegdegch Burhany dur mon bogood buh buteeliin
Uutan ni mon. 16 Uchir ni Tuun dotor tenger ba gazar dahi buh yums,
uzegdeh ba ul uzegdeh yums, haan shireenuud, esvel noyorhluud,
udirdlaguud, esvel erh medluud ch buteegdsen. Buh yums Tuugeer bolon
Tuunii toloo buteegdsen baina. 17 Ter buh yumsyn urid baina. Buh yums
Tuunii dotor orshin togtnodog. 18 Ter mon biye boloh chuulgany terguun
mon. Ter bol ehlel mon, uhegsdees anh torson ni mon. Ingesneer Ter

Ooroo buh yumsyn dotor terguunbairyg ezleh yum. **19** Yaagaad gevel
Burhany sain taalal ni Tuunii dotor hamag buren buten nutaglah hiigeed **20**
Tuunii zagalmain tsusaar enh taivnyg togtoon, Tuugeer damjuulan gazar
deerh, esvel tenger deh yumsyg, buh yumsyg Tuugeer Oorteigoo
evleruuleh yavdal baiv. **21** Hediigeer ta nar urid ni holduulagdsan bogood
buzar uilseeree oyuun uhaan dotroo daisnuud bolson bolovch **22** edugee
Ter Ooriinhoo omno ta naryg ariun, oo sevgui bogood gem zemgui
bailgahyn tuld mahan biye dotorh Ooriin uhleeree evleruulsen bilee. **23**
Herev ta nar uneheer itgel dotroo urgeljid baij, suurilagdsan bogood bat
togton, oorsdiin sonsson sain medeenii naidvaraas hodlohgui bol tiim baih
bolno. Enehuu sain medee ni tengeriin doorh buh buteeld tunhaglagdaj,
Paul bi uunii uilchlegch bolson bilee. **24** Odoo bi ta naryn toloo zovohdoo
bayarlaj baina. Hristiin zovlonguud dotor yuu dutagdaj buig nohon, bi
mahan biyendee Tuunii biye boloh chuulgany toloo ooriinhoo huviig
uilddeg. **25** Burhany ugiig biyeluulehiin tuld ta naryn tusyn tuld Burhanaas
nadad soyorhson uurgiin daguu bi enehuu chuulgany uilchlegch bolson
yum. **26** Terhuu nuuts ni ongorson uyeudees, ur udmuudaas nuutslagdaj
baisan bolovch odoo Ooriinh ni ariun humuust ilerhiilegdjee. **27** Burhan
Hari undestnuudiin dund enehuu nuutsyn aldrynbayalag gej yuu bolohyg
tedend meduulehiig hussen yum. Ene ni ta naryn dotor baigaa aldryn
naidvar boloh Hrist mon. **28** Bid hun buriig Hrist dotor togs bolgohyn tuld
buh mergen uhaan dotor hun burd sanuulj, hun burd zaan Tuuniig tunhaglaj
baina. **29** Minii dotor huchtei ajillaj baigaa Tuunii huch chadlaar zutgen bi
mon ene zorilgyn toloo ajilladag.

Kolossai 2

2:1 Ta naryn toloo, Laodikt baigaa humuus bolon minii zus tsaraig uzeegui
ter buh humuusiin toloo her ih temtseldej baidgiig mini ta nar medeesei gej
bi husej baina. **2** Ingesneer tednii zurh hairyn dotor holbogdon, Burhany
nuutsyn jinhene medleg boloh Hrist uruu avaachdag buren itgelt oilgoltoos
irdeg buh bayalagt huren, uramshdag. **3** Hrist dotor mergen uhaan bolood
medlegiin buh erdenes nuugdsan baidag. **4** Hen ch ta naryg unemshiltei

ugeeree buu toorogduuleesei gesendee bi uuniig helj baina. 5 Hediigeer bi
biyeeree baihgui baigaa bolovch zov sahilga juramtai baigaag chini bolon
Hristed itgeh ta naryn itgeliin bat baidlyg haraad, bayarlan bi sunseeree ta
nartai hamt baina. 6 Tiimees ta nar Ezen Hrist Yesusiig huleen avsan
shigee Tuun dotor alhahdaa, 7 zaalgaj baisnaaraa Tuun dotor bat
undeslegden, baiguulagdaj, itgel dotroo batalgaajin, talarhlaar byalhagtun.
8 Hen neg ni ta naryg Hristiin daguu bish, harin yertontsiinundsen
zarchmuud, hunii ulamjlalyn daguuh gun uhaan bolon hooson mehleleer
olzloh vii hemeen seremjlegtun. 9 Uchir ni buh Burhanlag buren duuren ni
Tuun dotor biyet helbereer orshdog yum. 10 Tuun dotor ta nar togs
bolgogdson. Ter bol buh udirdlaga ba erh medliin terguun ni mon. 11
Hristiin hovch hondoh yosloloor mahbodyn biyeiig tailan, Tuun dotor ta
nar bas hunii garaar uildegdeegui hovch hondoh yoslolyg hiilgesen. 12
Ingehdee ta nar baptism dotor Tuuntei hamt orshuulagdsan. Tuuniig
uhegsdees amiluulsan Burhany uilsed itgesen itgeleer baptism dotor ta nar
bas tuuntei hamt amiluulagdav. 13 Ta nar gem nugluud bolon mahan
biyeiin hovch hondoh yosloloosoo bolj uhsen baihad Ter bidnii buh gem
nugliig uuchlaad, ta naryg Tuuntei hamt amid bolgoson bogood 14 bidnii
esreg zarliguudaas burdsen, bidend daisagnaj baisan oriin dansyg
huchingui bolgov. Ter uuniig zagalmaid hadaj, zamaasaa zailuuljee. 15
Zahiragchid bolood erh barigchdyg zevseggui bolgood, Ter tedniig
zagalmai deer yalj, tedniig niited uzuulen bolgov. 16 Tiimd ta nar und,
hool, esvel bayar, shine sar garahtai hamaatai asuudlaar, esvel amraltyn
odruudees bolj heneer ch buu shuugd. 17 Edgeer ni irj bui yumsyn suuder
ni yum. Harin biye ni Hristiinh yum. 18 Huuramch daruu baidald taashaal
avan, tenger elch nart morgodog, uzsen uzegdlee barimtlan, mahan biyeiin
uhaanaar ooriigoo demii hooson doviilgodog yamar ch hun ta naryn
shagnalyg buu bulaag. 19 Ted buhel biyeiig uye moch bolon shormosoor
hamtad ni holbon hangaj, Burhany osoltoor osgodog Terguunees
zuurdaggui ajee. 20 Herev ta nar delhiin undsen zarchmuudad Hristtei
hamt uhsen yum bol yuund yertontsod amidarch baigaa yum shig
oorsdiigoo zarlig togtoold zahiruulj, 21 "Barij ch, amsaj ch, gar hurch ch
bolohgui" geh 22 (hereglesneer mohoh tavilantai ter buhniig) hunii surgaal

ba tushaaluudyn daguu baih geed baigaa yum be? 23 Edgeer ni oorsdiin
buteesen shashin bolood huuramch daruu baidal, mon biyeiig zovooh
baidlaar mergen uhaan met uzegdevch, uund mahan biyeiin husliig
eserguutsehed yamar ch tus baihgui yum.

Kolossai 3

3:1 Tiimees herev ta nar Hristtei hamt amiluulagdsan l yum bol deeguurh
zuilsiig erseer bai. Tend Hrist Burhany baruun tald zalarch baigaa. 2 Ta
nar oyuun uhaanaa gazar dahi zuils deer bish, harin deeguurh zuils deer
tovloruul. 3 Uchir ni ta nar uhsen bogood ta naryn ami Hristtei hamt
Burhan dotor nuutslagdsan. 4 Bidnii ami boloh Hrist ilchlegdeh uyed ta
nar ch bas yaruu addar dotor Tuunii hamt ilchlegdeh bolno. 5 Tiimd ta nar
sadar samuun, buzar baidal, tachaal, muu husel, shunahairal boloh shuteen
shuteh yavdal zereg gazar deerh erhtnuudiig uhuul. 6 Edgeerees bolj
Burhany uur hilen duulgavargui hovguud deer ireh bolno. 7 Ta nar
tedgeeriin dotor amidarch baihdaa unendee tedgeeriin dotor alhaj l yavsan.
8 Harin edugee ta nar bas uur, hilen, horon sanaa, gutgeleg bolon amnaas
garah jigshuurt ugs bugdiig ni zailuulj hayagtun. 9 Biye biyedee buu hudal
yari. Yaagaad gevel ta nar huuchin hunee buzar muu zurshiltai ni hajuu
tiish tavij, 10 ooriig ni buteesen Tuunii dur torhiin daguu unen medlegt
shinechlegdej bui shine huniig omsson. 11 End Gryek ba Iudyei, hovch
honduulsen ba hovch honduuleegui, zerleguud, skutchuud, bool ba choloot
hun gej baihgui. Harin Hrist bol bugd bogood bugdiin dotor baina. 12
Tiimees Burhanaar songogdson, ariun hiigeed hairlagdsan humuusiinhee
huvid ta nar orovch zurh, enerel, daruu baidal, dolgoon zan, tevcheeriig
oms. 13 Ingehdee neg negniigee hultsej, biye biyeniigee uuchilj, herev hen
negend chini nogoogiinhoo esreg gomdol baival ta naryg Ezen uuchilsny
adil ta nar bas uuchil. 14 Ene bugdiin deer hairyg oms. Hair bol ev negdliin
togs holboos yum. 15 Hristiin amar taivan ni ta naryn zurhend noyorhoh
boltugai. Uunii tuld l ta nar negen biye dotor duudagdsan yum.
Talarhagtun. 16 Burhand handaj zurhendee bayartaigaar duulah sunsleg
duu, magtuu, duulluud hiigeed buh mergen uhaanaar ta nar biye biyendee

zaan, biye biyenee senhruulen Hristiin ug ta naryn dotor byalham orshih
boltugai. **17** Ta nar ut ba uilseeree yuu ch hiisen, Tuugeer damjuulan Etseg
Burhand talarhal orgon, bugdiig Ezen Yesusiin nereer hiigtun. **18**
Ehneruud ee, Ezenii taaladd niitsuulj nohortoo zahiragdagtun. **19** Nohruud
ee, ehneree hairlagtun. Tedend buu hatuu hand. **20** Huuhduud ee, buh
talaar etseg ehdee duulgavartai baigtun. Ingeh ni Ezend taalagdana. **21**
Etsguud ee, huuhdiinhee setgeliig mohoohguin tuld tedniig buu uurluul. **22**
Booluud aa, mahan biyeiinhee ezniig buh talaar dagagtun. Hund
taalagddag humuus shig hartsaar uilchlelgui, harin Ezenees emeen, chin
setgeleesee uilchil. **23** Ta nar yuu ch hiisen, humuusiin toloo bus, Ezenii
toloo met chin setgeleesee hiigtun. **24** Ingehdee ta nar Ezenees ov
zalgamjlalyn shagnalyg huleen avna gedgee meden hiigtun. Chi Ezen
Hristed uilchilj baigaa yum. **25** Uchir ni buruu yum hiisen hun, hen ch bai
yalgaagui, hiisen buruu zuiliinhee urshgiig hurtene.

Kolossai 4

4:1 Ezed ee, ta nar bas tengert Ezentei gedgee meden booluuddaa
shudarga yos, tegsh erhiig soyorh. **2** Oorsdiigoo zalbirald zoriul. Ingehdee
tuun dotor talarhaltaigaar seremjtei baigtun. **3** ugend zoriulsan haalgyg
Burhan neej ogog gej bidnii toloo neg tsagt zalbiragtun. Tegvel bid Hristiin
nuutsyg yarih bolno. Bi uunii toloo horigdson bilee. **4** Monbi herhen yarih
yostoichlon uuniig todorhoi bolgooroi gej zalbiragtun. **5** Gadnah
humuustei mergen uhaanaar tsagiig unelj harits. **6** Ta naryn yaria urgelj
niguulsengui bogood davsalj amt oruulsan met baig. Ingesneer ta nar hun
bolgond yaaj hariulah yostoigoo medeh yum. **7** Minii tuhai buh medeelliig
Ezenii dotor bidnii hairt duu, itgelt uilchlegch, hamtran zutgegch bool
Tuhik ta nart medegdeh bolno. **8** Ter ta nart bidnii nohtsol baidlyg
medegdej, zurhiig tani taivshruulag gesen yag ene zorilgyn toloo bi tuuniig
ta nar uruu ilgeej baina. **9** Ta naryn neg boloh itgemjit, hairt duu
Onyesimyg tuunii hamt yavuullaa. Ted endhiin buh l baidlyg ta nart
medegdeh bolno. **10** Nadtai hamt horigdoj bui Aristarh ta nart mend
hurgej baina. Mon Barnabyn uyeel Mark bolon (Ta nar tuunii talaarh

zaavar avsan. Herev ter ta nar uruu ochvol huleej avaarai) **11** Iust gej
nerlegddeg Yesus nar ta nart mend hurgej baina. Zovhon edgeer humuus l
hovch hondoh yoslolyn humuusees Burhany haanchlalyn tolooh hamtran
zutgegchid yum. Ted namaig taitgaruulsan. **12** Ta naryn neg, Hrist
Yesusiin bool Yepafr ta nart mend hurgej baina. Burhany buh husel dotor
ta nar guitsed bolj, togs zogsoj baihyn tuld Yepafr ta naryn toloo urgelj
zalbiran temtseldej baina. **13** Ter ta naryn toloo bolood Laodikt,
Hiyerapold baigaa humuusiin toloo mash ih sanaa tavij baidag gej bi
tuuniig gerchilj baina. **14** Hairt emch Luk ta nart mend hurgej baina. Dyem
ch bas. **15** Laodikt baigaa ah duu nart bolon Numfad, tuunchlen tuunii gert
tsugladag chuulgand mend hurgeerei. **16** Ene zahiag ta nar unshsanyhaa
daraa laodikchuudyn chuulgand bas unshuulaarai. Ta nar ch gesen
Laodikaas irsen zahiag unshaarai. **17** Arhiipt "Ezen dotor huleej avsan
uilchlelee biyeluulehiin tuld uilchleldee anhaaral tavi" gej heleerei. **18** Paul
bi ooriin garaar ene mendchilgeeg bichlee. Minii huleesiig ta nar sanaarai.
Niguulsel ta nartai hamt baih boltugai.

1 Tyesalonik 1

1:1 Paul, Siluan bolon Timot naraas Etseg Burhan ba Ezen Yesus Hrist
dotorh tyesalonikchuudyn chuulgand; Niguulsel ba amar taivan ni ta nart
baih boltutai. 2 Bid ta bugdiin toloo Burhand urgelj talarhal orgodog.
Ingehdee ta naryg zalbiraldaa dursan, 3 bid oorsdiin Burhan ba Etsegiin
omno Ezen Yesus Hristed itgeh ta naryn itgeliin uil, hairyn hodolmor
hiigeed naidvaryn tuushtai baidlyg chini bainga sanadag. 4 Burhanaar
hairlagdsan ah duu nar aa, ta naryn songogdsonyg bid meddeg. 5 Uchir ni
bidnii sain medee ta nart zovhon ugeer ochoogui, mon huch ba Ariun Suns
dotor buren batalgaagaar ochson yum. Terchlen bid ta naryn toloo dund
chini yamar baisnyg ta nar medne. 6 Bas ta nar ulemj zovlon gamshig
dotor Ariun Sunsnii bayar hoorteigoor ugiig huleej avan bidniig bolon
Ezeniig duuraigchid bolson. 7 Ingej ta nar Makyedoni bolon Ahai dahi buh
itgegchded ulger duurail bolov. 8 Uchir ni Ezenii ug ta naraas garch
zovhon Makyedoni bolon Ahaid ch sonsogdson todiigui Burhand itgesen
ta naryn itgel haa saigui tarsan bilee. Tiimd yamar negen yum yarih hereg
bidend alga. 9 Uchir ni ted oorsdoo ta naryn dund bid herhen orsnyg bolon
amid ba unen Burhand uilchlehiin tuld ta nar herhen shuteenuudeesee ergej
Burhand handsan tuhai, 10 ireh uur hilengees bidniig getelgedeg Yesusiig
Ter uhegsdees amiluulsan bogood Tuunii Huug tengerees irehiig huleeh
tuhai meduulev.

1 Tyesalonik 2

2:1 Ah duu nar aa, bid ta nar uruu demii ochoogui gedgiig ta nar oorsdoo
medne. 2 Harin ta naryn medej baigaachlan bidniig Filippoid hediinee
zovooj, bidentei zui busaar haritssan. Uunii daraa mash huchtei
eserguutsliin dund Burhany sain medeeg ta nart yarih zorig Burhany mini
dotor bidend baisan yum. 3 Uchir ni bidnii yatgalga ni aldaa toorogdol
esvel buzraas garaagui, zali meh dotor ch baigaagui, 4 Harin sain medee
bidend daalgagdah ni Burhanaar batlagdsanchlan, bid humuust bus, harin
bidnii zurhiig shalgagch Burhand taalagdahaar yaridag yum. 5 Uchir ni ta

naryn medej baigaachlan bid hezee ch zusarch ugtei baigaagui.
Shunahairlaa nuun dur uzuuleegui. Burhan bol gerch. 6 Hediigeer bid
Hristiin elch nar bolohynhoo huvid ta nart erh medlee uzuulj chadah baisan
bolovch bid aldryg humuusees, ta naraas ch, esvel busdaas ch ereegui
bilee. 7 Harin bid ta naryn dund huuhduudee asran baigaa eh hun met
zoolon baisan. 8 Bid ta naryn huslen bolj, ta nart zovhon Burhany sain
medeeg bus, mon oorsdiin amia ch ogohiig hussen yum. Yaagaad gevel ta
nar bidnii huvid uneheer dotny humuus maani bolson baiv. 9 Ah duu nar
aa, ta nar bidnii hodolmor bolon hund hetsuu baidlyg sanadag. Bid ta naryn
hend chini ch daramt bolohguin tuld odor shonogui ajillan, ta nart Burhany
sain medeeg tunhaglasan. 10 Itgegch ta nart bid herhen ariun, zov bolon
gem zemguigeer handsanyg ta nar gerchleh bogood Burhan ch gerch yum.
11 Etseg hun ooriin huuheddee yamar baidag shig bid ta naryn hun neg
buriig yatgan, uramshuulj, guij baisnyg ta nar medne. 12 Ingesneer
oorsdiig chini Ooriinhoo haanchlald bolon aldart duuddag Burhand ta nar
zohistoigoor yavah yum. 13 Ta nar bidnees Burhany zahiasyn ugiig huleen
avahdaa uuniig hunii ug bus, harin uneheer baigaagaar ni buyuu itgedeg ta
naryn dotor bas ajlaa hiideg Burhany ug hemeen huleen avsan. Uunii toloo
bid bas Burhand urgelj talarhdag yum. 14 Ah duu nar aa, ta nar Iudyei deh
Hrist Yesusiin dotorh Burhany chuulganuudyg duuraigchid bolov. Uchir ni
ted iudyeichuudees zovlong amssan shig, ta nar ch mon ooriin nutag negt
humuusiin gart adilhan zovlong edelsen ajee. 15 Iudyeichuud Ezen
Yesusiig bolon esh uzuulegchdiig alj, bas bidniig havchij baiv. Ted
Burhand taalagdsangui,buh hund oston bolj, 16 Hari undestnuudiin avralyn
toloo bidniig yarihad saad hiisniihee ur dund ted urgelj oorsdiin nugluudiig
duurgej baina. Gevch etsest ni uur hilen teden deer buulaa. 17 Gevch ah
duu nar aa, bid ta naraas zurheeree bish, harin tsarai zuseeree tur zuur
hagatssan bolovch, nuur tsaraig chini harah gej buh husleeree hicheen
charmaisan. 18 Tiimees bid ta nar uruu ochihyg hussen yum. Paul bi neg
bus udaa tiin hussen bolovch Satan bidniig saatuulav. 19 Uchir ni hen
bidnii naidvar, esvel bayar bayasgalan, esvel orgomjloliin titem ni ve? Ene
ni bidnii Ezen Yesusiig irehed Tuunii orshihui dotorh ta nar ch gesen bish
gej uu? 20 Ta nar bol bidnii aldar bogood bayar bayasgalan bilee.

1 Tyesalonik 3

3:1 Tiimees bid uuniig tsaashid tevchij chadahaa bolij, oorsdoo Afind
uldeh ni deer yum gej bodood, **2** Hristiin sain medee dotorh Burhany
hamtran zutgegch, bidnii duu Timotyg ta naryn itgeliin tuhaid ta naryg
uramshuulan, batjuulahyn tuld yavuulsan. **3** Tegsneer edgeer zovlongoor
hen ch uimuulegdehgui yum. Uchir ni bid uunii tuld l zayaagdsanyg ta nar
oorsdoo medne. **4** Uchir ni bid ta nartai baih uyedee bid zovlon edleh gej
baina hemeen uridchilj helseer baisan. Ta naryn medej baigaachlan tiinhuu
bolj ongorloo. **5** Tiimees bi uuniig tsaashid tevchij chadahgui bolov.
Tegeed sorigch ta naryg sorij, bidnii hodolmor demii hooson zuil
bolsonbaih vii hemeen aisandaa ta naryn itgeliin talaar medehiin tuld bi hun
ilgeesen yum. **6** Harin Timot ta naryn tendees saya ireed, ta naryn itgel
bolon hairyn talaar sain medeeg, mon ta naryn bidniig urgelj sainaar
dursan, bid ta naryg harahsan gej husdegiin adil ta naryn mon bidniig
harahsan gej husdegiig chini bidend duulgav. **7** Tiimees ah duu nar aa, ta
naryn itgeleer bid buh gachigdal, zovlon dotroo ta naryn talaar taitgarav. **8**
Uchir ni ta nar Ezenii dotor battai zogsdog baih avaas edugee bid amid
baina. **9** Uchir ni bid oorsdiin Burhany omno ta naraas bolj bayarladag
buhii l bayar hooriinhoo hariud ni ta naryn toloo yamar talarhlyg Burhand
orgoj chadah ve? **10** Bid ta naryn nuur tsaraig harj, itgeld chini yuu
dutagdaj baigaag ni duurgehsen hemeen odor shonogui ulemj
hicheenguigeer zalbirch baina. **11** Bidnii Burhan ba Etseg Ooroo bolon
bidnii Ezen Yesus ta nar uruu ochih zamyg maani zaah boltugai. **12** Bid ta
naryn toloo baidag shig, Ezen ta naryg biye biyenee bolon buh huniig
hairlah hair dotor osgon byalhuulah boltugai. **13** Ingesneer bidnii Ezen
Yesus Ooriin buh ariun humuustei hamt irehed bidnii Burhan ba Etsegiin
omno ariun baidal dotor Ter ta naryn zurhiig gem zemgui gej batlah yum.
Amyen.

1 Tyesalonik 4

4:1 Etsest ni, ah duu nar aa, ta nar Burhand yaaj taalagdaj, yaaj yavah

yostoi talaar bidnees zaavar avsanchlan (ta nar unendee tiinhuu
yavdagchlan) ta naryg ulam iluu boloosoi gej bid Ezen Yesus dotor ta
naryg guij, yatgaj baina. **2** Uchir ni bid Ezen Yesuseer ta nart yamar
tushaaluud ogsniig ta nar medne. **3** Burhany husel ni ta naryn ariusgal
bogood ter ni yuu gevel, ta nar sadar samuunyg tevchij, **4** hun bur ariusgal
hiigeed hundetgel dotor ooriin savyg herhen ezemdehiig medej, **5**
ingehdee Burhanyg meddeggui Hari undesten met tachaangui husel dotor
bish yum. **6** Mon hen ch uuniig zorchij, ene hereg dotor ah duugee mehelj
bolohgui. Uchir ni bi ta nart urid ni helj, chuhalchlan anhaaruulj
baisanchlan, ene buhnii toloo oshoo avagch ni Ezen yum. **7** Uchir ni
Burhan bidniig tsever bus uruu bish, harin ariusgadd duudsan bilee. **8**
Tiimd uuniig eserguutsdeg hun ni huniig bus, harin ta nart Ooriin Ariun
Sunsiig ogdog Burhanyg eserguutsej baina. **9** Harin ah duusiin hairyn
huvid gevel ta nar hen negneer oorsoddoo bichuuleh hereggui ajee. Uchir
ni ta nar oorsdoo biye biyee hairlahad Burhanaar zaalgasan baina. **10**
Unendee ta nar ter hairaar buh Makyedoni dayaar baigaa ah duu naraa
tsomiig ni hairladag. Harin ah duu nar aa, bur ulam iluu hairlagtun gej bid
ta naraas hicheenguilen guij baina. **11** Bidnii ta nart tushaasanchlan,
tuvshin amidrahyg hicheej, ooriin huviin ajlyg anhaarch, ooriin garaar
ajillahyg zorilgoo bolgo. **12** Ingesneer ta nar gadny hund zohistoi handah
ba yamar ch yumaar dutahgui baih bolno. **13** Harin ah duu nar aa, noirsson
humuusiin talaar ta naryn medehgui baihyg bid husdeggui. Es tegvees ta
nar yamar ch naidvargui busad humuusiin adil gashuudah vii. **14** Uchir ni
herev bid Yesus uhsen bogood amilsan gedegt itgedeg bol Yesus dotor
noirsson humuusiig Burhan Tuunii hamt bas tiinhuu avchrah bolno. **15** Bid
uuniig Ezenii ugeer ta nart heliye. Amid hiigeed Ezeniig irtel uldsen bid
noirsson humuusiin omno ni orohgui. **16** Uchir ni Ezen Ooroo tushaalyn
ugtei, terguun tenger elchiin duu ba Burhany bureen duunaar tengerees
buuj irne. Tegeed Hristiin dotor uhegsed ehleed amilah bolno. **17** Daraa ni
amid hiigeed uldsen bid tedentei hamt agaar mandald Ezentei uulzahaar
uulen dotor orgogdoj, tiinhuu Ezentei urgelj hamt baih bolno. **18** Tiimees
edgeer ugseer biye biyenee taivshruul.

1 Tyesalonik 5

5:1 Ah duu nar aa, tsag hugatsaa bolon uyeiin talaar ta nar oorsoddoo yuu
ch bichuuleh hereggui. 2 Uchir ni Ezenii odor ni shonoor ireh hulgaich
met irehiig ta nar oorsdoo mash sain meddeg. 3 Humuusiig "Amar taivan,
ayuulgui baidal" gej yarij baih uyed jiremsen emegteid toroltiin huchtei
ovdolt uchrahyn adil teden deer suirel ni genet irehed, ted zugtaaj ogt
chadahgui. 4 Gevch ah duu nar aa, ta nar haranhui dotorbaidaggui uchraas
ter odor ni ta naryg hulgaich met bariad avahgui. 5 Uchir ni ta nar
bugdeeree gerliin hovguud bogood odriin hovguud yum. Bid shoniinh
bish, haranhuinh ch bish. 6 Tiimees bid busdyn adil untalgui, harin sergeg
bogood eruul uhaantai baitsgaaya. 7 Uchir ni untagsad shono untdag,
sogtuuragchid shono sogtdog. 8 Harin bid odriinh tul itgeliin ba hairyn
huyag, duulga bolgon avralyn naidvaryg omson, eruul uhaantai baitsgaaya.
9 Yaagaad gevel Burhan bidniig uur hilengiin toloo bus, harin bidnii Ezen
Yesus Hristeer damjuulan avralyg olj avahyn toloo tomilson yum. 10
Bidniig seruun ch bai, untsan ch bai, Oorteigoo hamt amidruulahyn tuld
Ter bidnii toloo uhsen bilee. 11 Tiimees ta nar odoo ch uildej baigaa
shigee neg negniigee taitgaruulj, neg negniigee barij baiguulagtun. 12 Ah
duu nar aa, dund chini ajilladag ba Ezenii dotor ta naryg udirdaj, zaavar
ogdog humuusiig hundlehiig bid ta naraas husej baina. 13 Mon tednii ajil
hodolmoriinh ni toloo ta nar hair dotor tedniig ulemj ondroor unelehiig
husej baina. Neg negenteigee ev nairtai amidar. 14 Ah duu nar aa, emh
juramgui humuust sanuulj, hulchgar humuusiig zorigjuulj, doroi buurai
humuust tusalj, buh hund tevcheerteigeer handahyg bid ta naraas guij
baina. 15 Hen ni ch hen negnii horon muug muugaar hariulahgui baihad
anhaaragtun. Harin urgelj neg negendee bolon buh hunii toloo sain zuil
uruu temuuldeg baigtun. 16 Urgelj bayartai bai. 17 Tasraltgui zalbir. 18
Buh zuild talarhlaa ilerhiil. Uchir ni ene bol ta naryn tolooh Hrist Yesus
dotorh Burhany husel mon. 19 Sunsiig buu bohoo. 20 Esh uzuullegiig buu
basamjil. 21 Harin buhniig shalga, sainyg barigtun. 22 Buzar muugiin aliv
helberiig tseerlegtun. 23 Amar taivny Burhan Ooroo ta naryg buren
ariusgag. Suns, setgel, biye tani bidnii Ezen Yesus Hristiig irehed buren

hamgaalagdsan bogood gem zemgui baih boltugai. **24** Ta naryg Duudagch
ni itgemjit bogood Ter mon uuniig biyeluuleh bolno. **25** Ah duu nar aa,
bidnii toloo ch zalbir. **26** Buh ah duu nart ariun unselteer mend hurgeerei.
27 Enehuu zahidlyg buh ah duu nart unshij ogohiig bi ta naraas Ezeneer
guij baina. **28** Bidnii Ezen Yesus Hristiin niguulsel ta nartai hamt baih
boltugai.

2 Tyesalonik 1

1:1 Paul, Siluan bolon Timot naraas bidnii Etseg Burhan ba Ezen Yesus
Hrist dotorh tyesalonikchuudyn chuulgand; 2 Bidnii Etseg Burhan ba Ezen
Yesus Hristees niguulsel ba amar taivan ni ta nart baih boltutai. 3 Ah duu
nar aa, bid urgelj ta naryn toloo Burhand talarhal orgoh yostoi. Yaagaad
gevel ta naryn itgel ulemj nemegdej, hun buriin chini biye biyenee hairlah
hair ulam bur osoj baigaa uchir ingeh ni zov yum. 4 Ta naryn tesverledeg
buhii l havchlaga, zovlongiin dundah tevcheer bolon itgeliin chini toloo bid
oorsdoo Burhany chuulganuudyn dund ta naraar baharhan yaridag. 5 Ene
ni ta nar Burhany haanchlald zohistoi gej tootsogdohyn tuld Burhany zov
shuultiin shinj temdeg yum. Burhany haanchlalyn toloo ch ta nar uneheer
zovj baigaa bilee. 6 Burhan shudarga tul Ter ta naryg zovoogchdod
zovlongoor hariulj, 7 harin zovson ta nart bolon bidend hariud ni
taivshralyg ogno. Ter uyed Ezen Yesus huchirheg tenger elch narynhaa
hamt durelzeh gal dotor tengerees ilchlegden, 8 Burhanyg meddeggui ba
bidnii Ezen Yesusiin sain medeeg dagadaggui humuusees oshoo avah ajee.
9 Ted monh suirliin toloosiig tolj, Ezenii orshihui bolon Tuunii huchnii
aldraas salna. 10 Ene ni terhuu odor Ooriin ariun humuusiin dotor
aldarshihaar bolon itgesen buh humuusiin dund gaihagdahaar Tuuniig
irehed bolno. Uchir ni ted bidnii ta nart gerchilsen gerchleld itgesen yum.
11 Tiimees bidnii Burhan ta naryg duudlagad chini zohistoi gej tootsoj,
sainy tolooh husel buhniig ba itgeliin uiliig hucheeree biyeluuleg hemeen
bid ta naryn toloo urgelj zalbirdag. 12 Ingesneer bidnii Burhany bolon
Ezen Yesus Hristiin niguulsliin daguu Ezen Yesusiin ner ta naryn dotor,
mon ta nar ch Tuun dotor addarshaasai hemeen bid zalbirdag.

2 Tyesalonik 2

2:1 Ah duu nar aa, bidnii Ezen Yesus Hristiin ireh hiigeed bidnii Tuun uruu
tsuglah tuhaid edugee bid ta naraas guij baina. 2 Ezenii odor irchihlee
hemeen ta nar uhaan bodlooroo ter darui ganhaj daivalgui, esvel sunseer
ch yum uu, esvel ug yariagaar ch yum uu, esvel bidnees irsen met

zahidlaar ch uimuulegdehgui baigtun. 3 Hen ch ta naryg yamar ch argaar
buu mehleg. Uchir ni ehleed itgelees salah yavdal garch, suirliin hovguun
boloh yos busyn hun ilchlegdehees naash ter odor irehgui. 4 Ter bol
eserguutsegch negen bogood ooriigoo burhan hemeegdegch buriin deer,
esvel shutdeg zuil buriin deer orgomjlon zalna. Tegeed ooriigoo Burhan
bolgon uzuulj, Burhany sum dotor suudlaa ezelne. 5 Bi ta nartai hamt
baihdaa edgeer zuilsiig helj baisnyg ta nar sanahgui baina uu? 6 Edugee
tuuniig yuu hyazgaarlan baridgiig ta nar medne. Ingesneer ter ooriin
tsagtaa ilchlegdeh yum. 7 Uchir ni huuli bus baidlyn nuuts ni hediinee
ajillaj baina. Gagtshuu edugee hyazgaarlan barigch ni ooroo zamaas
zailuulagdah hurtel tiin barij baigaa ajee. 8 Daraa ni yos bus negen
ilchlegdeh bogood Ezen Yesus amnyhaa amisgalaar tuuniig alj, Ooroo irj
uzegdseneeree togsgoliig ni avchirna. 9 Ter bol Satany ajillagaany daguu
garch iregch negen bogood buh huch ba temdguud, huuramch gaihamshig
10 bolon buzar muugiin zusen buriin zali mehteigeer mohogsdiin toloo
irne. Yaagaad gevel ted avragdahyn tuld unenii hairyg huleen avaagui. 11
Tiimees Burhan tednii deer toorogdliin ajillagaag ilgeedeg. Tegeed ted
hudal huurmagt itgeh bolno. 12 Ingesneer unend itgeegui, harin buzar
muut taalsan buh hun yallagdah yum. 13 Ezeneer hairlagdsan ah duu nar
aa, ta naryn toloo bid urgelj Burhand talarhlaa orgoh yostoi. Yaagaad
gevel Burhan ta naryg unen dotorh itgel ba Sunsnii ariusgalaar damjuulan
anhny ur jims bolgon avralyn toloo songoson ajee. 14 Uunii tuld Ter bidnii
sain medeegeer damjuulj tanaryg duudsan. Ingesneer ta nar bidnii Ezen
Yesus Hristiin aldryg hurteh yum. 15 Iimd ah duu nar aa, bat zogsoj, bidnii
ugeer ch bai, esvel zahidlaar ch bai ta nart zaasan ulamjlaluudyg barimtal.
16 Bidnii Ezen Yesus Hrist Ooroo bolon bidniig hairlaj, monh taitgarlyg
bolon niguulsleer sain naidvaryg bidend ogson bidnii Etseg Burhan 17
zurhiig tani alivaa sain ajil uils hiigeed ug dotor taitgaruulj, batatgah
boltugai.

2 Tyesalonik 3

3:1 Etsest ni ah duu nar aa, Ezenii ut ta naryn huvid yamar baisan shig,

tiinhuu turgen tarj, aldarshuulagdah boltugai gej bidnii toloo zalbir. 2
Terchlen gajuud bolon horon muu humuusees bidniig getelgehiin toloo
zalbir. Uchir ni buh humuus itgeliinh bish aj. 3 Harin Ezen bol itgemjit. Ter
ta naryg muu negnees hamgaalan huchtei bolgono. 4 Bid ta nart yuu
tushaana, tuuniig ta nar hiij baigaa bolon hiih ch bolno hemeen ta naryn
talaar Ezen dotor itgeh itgel bidend bii. 5 Ezen ta naryn zurhiig Burhany
hairand ba Hristiin tevcheert handuulah boltugai. 6 Ah duu nar aa, ta naryn
bidnees huleen avsan ulamjlalyn daguu bish, emh juramgui amidralaar
amidragch ah duu burees hol baihyg bidnii Ezen Yesus Hristiin nereer bid
ta nart tushaaj baina. 7 Uchir ni bidnii ulger duuraillyg yaaj dagah
yostoigoo ta nar oorsdoo meddeg. Yaagaad gevel bid ta naryn dund yos
juramguibaigaagui, 8 mon henii ch talhnaas zugeer ideegui. Harin bid ta
naryn hend ni ch daramt bolohguin tuld odor shonogui hodolmorloj, etsej
tuildtalaa ajillaj bailaa. 9 Bidend erh baihguidee ingesen yum bish, harin ta
naryg bidnii jisheeg dagaasai gej oorsdiigoo ta nart ulger duurail bolgohyn
tuld ingesen yum. 10 Bid ta nartai hamt baihdaa hurtel "Herev hen neg ni
ajil hiihgui bol buu ideg" gej zahidag baisan. 11 Uchir ni ta naryn dundaas
zarim neg chini emh juramgui amidralaar amidran, ajil ogt hiihgui, harin
busdyn heregt oroltsdog humuus adil zagnaj baina gej bid sonsloo. 12 Tiim
humuusiig anir chimeeguigeer hodolmorloj,oorsdiin talhaa idehiig Ezen
Yesus Hrist dotor tushaan urialj baina. 13 Harin ah duu nar aa, ta nar
sainyg uildehees buu zurhshee. 14 Herev hen negen chini ene zahidlaar
damjuulsan bidnii ugiig dagahgui bol ter huniig ontslon anhaar. Tuuniig
icheehiin tuld tuuntei buu niil. 15 Ter huniig daisan met buu uz, harin ah
duu bolohyn huvid tuund sanuul. 16 Amar taivny Ezen Ooroo ta nart
yamar ch tohioldold amar taivnyg soyorhoh boltugai. Ezen ta butdtei hamt
baih boltutai. 17 Paul bi enehuu mendchilgeeg ooriin garaar bichij baina.
Ene bol zahidal tus bur deh yalgarah temdeg yum. Bi iim mayagaar
bichdeg. 18 Bidnii Ezen Yesus Hristiin niguulsel ta bugdtei hamt baih
boltugai.

1 Timot 1

1:1 Bidnii Avragch Burhan ba bidnii naidvar boloh Hrist Yesusiin
tushaalaar Hrist Yesusiin elch bolson Paulaas **2** itgel dotorh minii jinhene
huuhed Timotod: Etseg Burhan bolon bidnii Ezen Hrist Yesusees
niguulsel, orshool, amar taivan ni baih boltugai. **3** Bi Makyedoni uruu
yavahdaa, Yefyest uddeech gej chamaas hicheenguilen guisny uchir ni chi
zarim humuust handan oor hachin surgaal zaahgui baihyg, **4** itgeleer bui
Burhany uilchleld hurgeheesee iluu margaan metgeltseend hurgedeg ul
togsoh ugiin bichguud bolon ulger domguudad anhaarlaa handuulahgui
baihyg tushaahyn tuld yum. **5** Harin bidnii tushaalyn zorilgo ni tsever
zurhnees garah hair, sain mos chanar bolon chin unench itgel yum. **6** Zarim
humuus edgeerees nyatsaj, demii yariand helbiin orjee. **7** Ingehdee ted yuu
helj, yuuny talaar itgelteigeer batalj baigaagaa ch oilgodoggui bolovch
Huuliin bagsh baihyg husdeg aj. **8** Herev hen negen uuniig yosoor ni
hereglevel Huuli ni sain gedgiig bid medne. **9** Huuli ni zov hund
zoriulagdaagui, harin huuligui bolon tersluu humuus, burhanlag bus bolon
nugeltnuud, ariun bus bolon buzar humuus,etseg ehee aldag humuus,
aluurchid, **10** sadar samuun humuus, ijil huistenteigee yavaldagchid, hunii
hulgaich nar, hudalch humuus, tangargaasaa nyatsagch humuus bolon
eruul surgaalyn esreg baigch aliv buhend zoriulagdjee. **11** Ene ni nadad
daalgagdsan, Burhany aldart sain medeenii daguu yum. **12** Namaig
huchirhegjuulsen bidnii Ezen Hrist Yesust bi talarhdag. Yaagaad gevel Ter
namaig itgemjit gej uzeed uilchlel deer tavisan. **13** Hediigeer bi urid ni
doromjlogch, havchigch, deerengui hun baisan bolovch orshooliig uzlee.
Uchir ni bi itgelgui baidal dotor medehguigeer uildsen yum. **14** Hrist
Yesus dotorh hair ba itgeliin hamt bidnii Ezenii niguulsel ni byalhlaas iluu
baiv. **15** Hrist Yesus nugeltnuudiig avrahaar yertontsod irsen gedeg ni
itgemjit ug mon. Tedgeer nugeltnuudiin ehniih ni bi baina. **16** Tiimees
monh amiin toloo Oort ni itgeh humuust ulger duurail bolgon Yesus Hrist
Ooriin togs tevcheeree ehleed nadad haruulahyn tudd bi orshooliig olj
avsan yum. **17** Uyeudiin Haan, uheshgui, ul uzegdeh tsoryn gants Burhand
hundlel ba aldar ni uyeiin uyed baih boltugai. Amyen. **18** Minii huuhed

Timot oo, chinii tuhai urid ni esh uzuulsniidaguu tedgeereer chi sain
temtsleer temtsegtun hemeen bi ene tushaalyg chamd daalgaj baina. 19
Ingehdee itgel, sain mos chanaraa sahi. Zarim hun edgeeriig eserguutsen,
itgeliin huvid suirsen holog ongots met boljee. 20 Tednii dund Humyenai,
Alyeksandr nar baina. Burhanyg doromjlohgui baihad surgahyn tuld bi
tedniig Satand tushaasan.

1 Timot 2

2:1 Tiimd yuuny omno bi guiya. Guilt, zalbiral, huselt bolon talarhlaa buh
humuusiin toloo uild. 2 Haadyn toloo, erh medliig barigch buh hunii toloo
uild. Tegvel bid buhii l burhanlag ba hundlelteigeer amar taivan, tuvshin
amidralaar amidrah yum. 3 Ene ni bidnii Avragch Burhany melmiid sain
bogood taalamjtai. 4 Tereer buh humuusiig avragdaasai, unenii medleg
uruu ireesei gej husdeg. 5 Uchir ni gants Burhan baina. Mon Burhan ba
humuusiin hoorond gants zuuch baina. Ter ni hun boloh Hrist Yesus bilee.
6 Ter Ooriigoo bugdiin toloo zolios bolgon ogson. Gerchlel ni ooriinhoo
zohistoi tsagt ogogdov. 7 Uunii toloo bi tunhaglagch ba elcheer, (Bi
uneneer helj baina. Hudlaa yariagui baina) itgel hiigeed unen dotor Hari
undestnuudiin bagshaar tomilogdson bilee. 8 Iimd bi erchuudiig uur
hilengui, margaldalguigeer, ariun garaa orgoj, gazar burd zalbiraasai gej
husdeg. 9 Uunii adilaar emegteichuud zohistoi huvtsaslan oorsdiigoo
daruu, tuvshin baidlaar chimen, suljsen us, alt, suvdaar, esvel unetei
huvtssaar bish, 10 harin Burhanaas emeegch emegteid zohistoi sain uilseer
chimegtun. 11 Emegtei hun duugui bain, buren duulgavartaigaar suralts.
12 Harin emegtei hun zaah, esvel er huniig zahirah erh medeltei baihyg bi
zovshoorohgui. Harin duugui baihyg zovshoordog. 13 Uchir ni ehleed
Adam, daraa ni Yeva buteegdsen bilee. 14 Adam mehlegdeegui. Harin
emegtei ni mehlegdej, gem buruu dotor unasan yum. 15 Gevch herev
emegteichuud itgel, hair dotor ba zohistoi bain ariusal dotor tsaashid baih
avaas emegtei ni huuhed toruuleheeree avragdana.

1 Timot 3

3:1 Ene bol itgemjit ug. Herev hen negen ni hargalzagch bolohyg
ermelzvel, ter sain ajlyg husdeg hun baina. 2 Tiimees hargalzagch ni gem
zemgui baij, neg ehneriin nohor, biyee baridag, hersuu, hundetgel
huleesen, zochlomtgoi ba zaah chadvartai, 3 darsand shunahairdaggui,
zodoon ch bish, harin dolgoon, heruulch bish, mongond durladaggui baih
yostoi. 4 Ter ooriin geriig sain zahirdag, buhii l hundlelteigeer erhsheeld
huuhduudee bailgadag hun baih 5 (Herev hun ooriin geriig herhen
zahirahyg medehgui bol yaaj Burhany chuulganyg halamjlah bilee?) 6
bogood shine itgegch baij bolohgui. Es bogoos ter hun biyee tooh vii,
diavolyn shiitgeld unah vii. 7 Tereer buruutgald hiigeed diavolyn urhind
orchihguin tudd gadna baigsdaas ooriinhoo talaar sain gerchleltei baih
yostoi. 8 Uunchlen uilchlegchid hundetgeltei humuus baih yostoi. Ted
hoyor heltei bish, darsand shunahairdaggui, buzar olz ashig haidaggui
bogood 9 itgeliin nuutsyg tsever mos chanaraar sahih uchirtai. 10 Ehleed
edgeer ni shalgagdag. Tegeed herev ted gem zemgui bol uilchlegchid
bolog. 11 Tuunchlen emegteichuud ni hundetgeltei, hov jiv
hootsolddoggui, tevcheertei, buh yumand itgemjtei baih yostoi. 12
Uilchlegch hun neg l ehneriin nohor baih yostoi bogood huuhduudee bolon
ooriin ger buliig sain zahirdag humuus baig. 13 Uchir ni sain uilchilsen
humuus ni sain bair suuriig oldog bogood Hrist Yesust itgeh itgeldee ulemj
ih zorigtoi boldog. 14 Udahgui cham deer ochno gedegt naidan, edgeer
zuiliig bi chamd bichij baina. 15 Herev bi saatval, unenii bagana ba suuri
bolson amid Burhany chuulgan boloh Burhany ger bul dotor hun biyee
yaaj avch yavah yostoig chamd meduulehiin tuld bichlee. 16 Burhanlag
baidlyn nuuts ni aguu gedgiig niiteeree huleen zovshoorno. Mahan biyeer
ilchlegdsen Terni Suns dotor zovtgogdson, Tengert elch nart haragdsan,
Undestnuudiin dund tunhaglagdsan, Yertontsod itgegdsen, Aldar dotor
deesh avagdsan

1 Timot 4

4:1 Harin hojmyn tsagt zarim ni itgelee orhij, mehlegch sunsnuuded bolon
chotgoruudiin nomlold anhaarlaa handuulna gej Suns todorhoi heldeg. 2

Ted oorsdiin mos chanartaa haluun tomroor tamgalagdan hoyor nuur
gargan hudal yarij, 3 ter bul bolohyg horiglodog, mon itgegch nar bolon
uneniig medsen humuus talarhaltaigaar hurtej baig hemeen Burhany
buteesen hool hunsiig tseerlehiig albaddag humuus bolno. 4 Yaagaad
gevel Burhanaar buteegdsen yum buhen saihan. Herev tedgeeriig
talarhaltaigaar huleen avsan bol gologdoh yamar ch zuil baihgui. 5 Uchir
ni ene ni Burhany ugeer ba zalbirlaar ariusgagddag. 6 Chi ah duusee
edgeer zuilsed handuulbal, chi ooriin dagaj bui eruul surgaalyn bolon
itgeliin ugseer tejeegden Hrist Yesusiin sain uilchlegch baih bolno. 7 Harin
oliggui, emgediin ulgeruudiig buu zovshoor. Nogoo talaar ooriigoo
burhanlag baidlyn zorilgyn toloo dasgaljuul. 8 Uchir ni biyeiin dasgal ni
ochuuhen tus boloh yum. Harin odoogiin bolon ireh amiin tolooh amlalt
buhii burhanlag baidal ni buh zuild tustai. 9 Ene ni itgemjit ug mon. 10
Uchir ni bid uunii toloo ajilladag, zutgedeg. Yaagaad gevel buh humuusiin,
yalanguyaa itgegchdiin Avragch boloh amid Burhand bid oorsdiin
naidvaraa tavisan yum. 11 Edgeer zuiliig tushaa, zaaj surgagtun. 12 Hen
ch chamaig zaluu hun hemeen dord buu uzeg. Harinchi itgegch humuust
ug, zan baidal, hair, itgel hiigeed tsever ariun baidlaaraa ulger duurail bol.
13 Namaig ochtol unshlaga, yatgalga ba surgaald sanaa tavij ajillaarai. 14
Chamd baigaa sunsleg belgiig buu ul haihar. Ene ni ahlagchid gar tavihad
esh uzuullegeer damjuulj chamd soyorhogdson yum. 15 Ahits devshil
chini bugded ilerhii bolohyn tuld edgeert sanaa tavi. Tedgeeriin dotor bai.
16 Oortoo ba surgaaddaa anhaarlaa nariin handuul. Edgeer zuild tuilbartai
bai. Uchir ni uuniig hiihdee chi ooriigoo bolon chamaig sonsogchiin hen
heniig ni avarna.

1 Timot 5

5:1 Nastai eriig buu shiruun zemle. Harin etseg shigee yatga. Zaluusyg ah
duu shigee, 2 nastai emegteichuudiig ehchuud shigee, zaluu
emegteichuudiig egch duu shigee uzej, buh tsever ariun baidal dotor hand.
3 Uneheer gants biye belevsen emegteichuudiig hundelj bai. 4 Herev hen
neg belevsen emegtei ur huuhed, esvel ach guchtai bol tedniig yuuny omno

oorsdiin torson ger buliinhniig hundlehed bolon etseg ehiinhee achiig
hariulahad suraltsuul. Uchir ni ene ni Burhany omno taalamjtai. 5
Gantsaaraa uldsen gants biye belevsen emegtei ooriin naidvaryg Burhand
tavisan bogood odor shonogui bainga guij, zalbirdag. 6 Harin zugaa
tsengel dotor amidragch belevsen emegtei ni amid bolovch uhsen baina. 7
Tedniig gem zemgui bailgahyn tuld edgeeriigtushaa. 8 Harin herev hen
negen ni ooriinhniigoo, yalanguyaa torson ger buliinhee humuusiig
tetgehgui baival ter hun itgeliig uguisgesen hereg boloh bogood itgegch
bus hunees ch bur dor yum. 9 Belevsen emegtein jagsaaltad oroh emegtei
ni neg hunii ehner baisan bogood jaraas dooshgui nastai, 10 sain uilseeree
gerchlegdsen, ur huuhduudee osgon humuujuulsen, tanihgui humuust
zochlomtgoi baij, ariun humuusiin holiig ugaasan, zovson humuust tuslamj
uzuulsen ba alivaa sain uilsed ooriigoo zoriulsan baih uchirtai. 11 Harin
zaluu belevsen emegteichuudiig jagsaaltad oruulahyg buu zovshoor. Uchir
ni ted Hristiig ul oishooj tachaangui huseldee avtahlaar gerlehiig husdeg.
12 Ted anhnyhaa itgeliig hoish ni tavisan uchir shiitgel huleene. 13 Uunii
zeregtsee ted ailaas aild hesuuchlen, ajilgui zalhuu bolohod suraltsdag.
Zovhon zalhuu bolood zogsohgui, bas hov jiv yaridag, busdyn heregt
hondlongoos oroltsdog baina. Ingehdee yarih yosgui yumsyg yaridag aj.
14 Tiimees bi zaluu belevsen emegteichuudiig gerlej, huuhed toruulj,
geree sahij, buruutgah dalim daisand ogohgui baigaasai gej husej baina. 15
Uchir ni zarim belevsen emegteichuud hediinee Satanyg dagahaar ergejee.
16 Herev hen negen itgegch emegteid ooroos ni hamaaraltai belevsen
emegteichuud baival chuulgand daramt bolgolgui tedend tusal. Tegvel
chuulgan uneheer gants biye belevsen emegteichuuded tuslah bolno. 17
Sain udirdaj baigaa ahlagchid, yalanguyaa ug ba surgaal dotor sharguu
ajillaj bui humuus hoyor dahin hundetgel avah zohistoi hemeen uz. 18
Uchir ni Sudar "Buudai tsairuulj baigaa uhriin amand hoshuuvch buu hii",
"Ajilchin holsoo avah ni zohistoi" gej heldeg. 19 Hoyor, esvel gurvan
gerch baihgui l bol ahlagchiin esreg buruutgalyg buu huleej av. 20 Nugel
uildseer baigaa humuusiig bugdiin omno zemle. Tegvel busad ni mon
emeeh bolno. 21 Yuug ch yalgavar uzleer hiilgui, tal tohoi tatalguigeer
edgeeriig sahihyg Burhan ba Hrist Yesus, songogdson tenger elch naryn

omno bi chamd chuhalchlan zahiya. 22 Hen deer ch yaaran garaa buu tavi.
Busdyn nugeld ch buu orolts. Ooriigoo tsever bailga. 23 Uunees hoish
zovhon us bitgii uu. Harin hodood chini bainga taaruu baidag tul baga
zereg dars heregle. 24 Zarim humuusiin nugel tedniig shuugdehees ni
omno bur ilerhii boljee. Harin zarimynh ni hojim ilreh bolno. 25 Uuntei
adil sain uils ni ilerhii yum. Sain bus uils ni daldlagdaj chadahgui yum.

1 Timot 6

6:1 Bool met buulgan dor baigaa buh humuus oorsdiin ezdee hundelbel
zohistoi hemeen uz. Tegsneer Burhany ner ba surgaal muu helegdehgui. 2
Itgegch ezentei booluud ni ezniigee ah duu hemeen hundlehgui baij
bolohgui. Harin ch tedend bur iluu uilchil. Yaagaad gevel ur ashgiig ni
hurtegchid ni hairlagdagsad ba itgegchid shuu dee. Edgeeriig zaa,
senhruul. 3 Herev hen negen ni oor surgaal zaaval, mon bidnii Ezen Yesus
Hristiin eruul ugs ba burhanlag baidald tohiroh surgaaltai sanal negdehgui
baival, 4 ter hun biyee tooson, yuu ch oilgodoggui hun baina. Harin ter
margaantai asuudluud, ugsiin talaar margaan hiideg ovchtei aj. Edgeerees
ataarhal, margaan, gutgeleg bolon buzar hardalt, 5 yalzarsan oyuun
uhaantai, unengui bolson, burhanlag baidlyg ashig honjoo oloh heregsel
gej boddog humuusiin hoorondoh baingyn margaan gardag baina. 6 Harin
burhanlag baidal ba setgel hangaluun baidal ni hamtdaa baival ene ni aguu
ashig mon. 7 Uchir ni bid yertontsod yuug ch avchraagui. Medeej bid
endees yuug ch bas avch garch chadahgui. 8 Herev bidend hool huns,
huvtsas hunar baival edgeereer bid setgelhangaluun baih bolno. 9 Harin
bayajih huseltei humuus soriltod ba urhi, mon zusen buriin munhag, hor
honooltei huseld unadag. Edgeer ni humuusiig uguirel ba suireld hurgedeg.
10 Uchir ni mongonii hair bol buh torliin buzar muugiin undes mon. Zarim
humuus uuniig husseneer itgeleesee tooron odoj, tumen zovlongoor
oorsdiigoo sulbejee. 11 Harin Burhany er hun ee, chi ene butdees zailshii.
Zov baidal, burhanlag baidal, itgel, hair, tevcheer ba dolgoon zang
erhemle. 12 Itgeliin sain temtsleer temts. Monh amiig barij av. Chi monh
ami uruu duudagdsan bogood olon gerch naryn omno sain gerchlel hiisen.

13 Buh yumsad amiig ogogch Burhany omno bi chamd tushaaj baina.
Mon Ponti Pilatyn omno sain gerchleliig gerchlen aildsan Hrist Yesusiin
omno bi chamd tushaaj baina. 14 Bidnii Ezen Yesus Hristiig uzegdeh
hurtel chi tushaalyg aldaa gargalgui, gem zemguigeer sahi. 15 Yeroolt
bogood tsoryn gants hemjeelshgui Erhet, haadyn Haan, ezdiin Ezen ni
zohistoi tsagt uuniig haruulna. 16 Ter gantsaaraa uheshgui monhiig
ezemshdeg bogood hurshgui gerliin dotor orshdog. Yamar ch hun Tuuniig
haraagui bogood harj chadahgui. Tuund hundetgel ba monh huch ni baih
boltugai! Amyen. 17 Chi ene uyeiin yertontsiin bayachuudad handan biyee
buu too, ed horongonii todorhoigui baidald naidvar buu tavi, harin bidniig
bayasaj tsengeh buh zuilseer elbeg hangadag Burhand naid hemeen tushaa.
18 Sainyg uildej, sain uilseeree bayan bolj, oglogch bogood huvaaltsahad
belen bai hemeen tedend tushaa. 19 Ingehdee ted ireeduin toloo oorsoddoo
sain undes suuriin erdenesiig huraasnaaraa jinhene amind hureh yum. 20
Timot oo, chamd hariutsuulsnyg hamgaal. Demii hooson ug yarianaas
hiigeed "medleg" gej huuramchaar nerlegdsen zuiliin eserguutsliin
nomloloos zailshii. 21 Zarim ni uuniig huleen zovshoorsnoor itgeleesee
toorson. Niguulsel ta nart baih boltugai.

2 Timot 1

1:1 Burhany husleer Hrist Yesus dotorh amiin amlaltyn daguu Hrist
Yesusiin elch bolson Paulaas 2 ooriin hairt huu Timotod; Etseg Burhan ba
bidnii Ezen Hrist Yesusees niguulsel, orshool ba amar taivan baih boltugai.
3 Bi ooriin zalbiraldaa chamaig urgelj odor shonogui sanahdaa etseg
ovgodiinhoo uilchilj baisan shig tsever mos chanaraar ooriin uilchildeg
Burhand bi talarhdag. 4 Chamaig harahsan gej temuulen, chinii nulimsyg
sanahdaa ch, bi bayar bayasgalangaar duurdeg. 5 Chinii dotorh chin
setgeliin itgeliin tuhai durtgalyg bodohdoo, anh chinii emeg eh Loi, chinii
eh Yunik nart baisan itgel chamd ch bii gedgiig bi sain medej baina. 6 Ene
shaltgaany ulmaas, minii gar tavigdsanaar chamd ogogdson Burhany
belgiin doliig badraahyg chamd sanuulya. 7 Uchir ni Burhan bidend aidsyn
sunsiig bus, harin huch, hair ba biyee zahirahyn sunsiig ogson. 8 Tiimees
bidnii Ezenii gerchlelees buu ich. Tuunii horigdol nadaas ch buu ich. Harin
Burhany hucheer sain medeenii toloo zovlon dotor nadtai holbogd. 9
Burhan bidniig ajil uilseer mini bish, harin Ooriinhoo zorilgo bolon buh l
ono monhoos Hrist Yesus dotor bidend soyorhson niguulsliin daguu
avarsan. Ter bidniig ariun duudlagaar duudsan baina. 10 Harin edugee ene
ni bidnii Avragch Hrist Yesusiin uzegdseneer ilchlegdjee. Ter uhliig
ustgan, ami ba uheshgui baidlyg sain medeegeer damjuulan gereld
avchirsan. 11 Uunii toloo bi tunhaglagch, elch, bagshaar tomilogdson yum.
12 Enehuu shaltgaany ulmaas bi mon zovdog. Gehdee bi ichdeggui. Uchir
ni bi hend itgesnee meddeg. Ter nadad hariutsuulsan zuilee terhuu odriig
hurtel hamgaalah huchtei gedegt bi itgeltei baina. 13 Nadaas sonsson eruul
ugsiin jisheeg Hrist Yesust itgeh itgel ba hair dotor bailga. 14 Chamd
hariutsuulsan sain yumsyg bidnii dotor orshdog Ariun Sunseer hamgaal. 15
Azi dahi buh humuus nadaas nuuree buruulsnyg chi medne. Tednii dund
Fugyel, Hyermogyen nar baisan. 16 Onyesiforyn gert Ezen orshooloo
soyorhoh boltutai. Yaagaad gevel ter olon udaa namaig sergeej, minii
ginjnees icheegui. 17 Harin ch ter Romd baihdaa namaig hicheenguilen
haij, olson yum. 18 Yefyest ter hichneen ih uilchilsniig chi sain medne. Ter
odor Ezenees orshooliig ni olohyg Ezen tuund zovshooroh boltugai.

2 Timot 2

2:1 Iimd huu mini, chi Hrist Yesus dotor bui niguulseld zorigtoi baigtun. **2**
Olon gerch naryn omno nadaas sonsson zuilsiig busdad zaah chadvartai
itgemjit humuust daatga. **3** Hrist Yesusiin sain tsereg adil nadtai hamt zov.
4 Yamar ch tsereg tseregt tatagchdaa taalagdahyn tuld odor tutmyn
amidralyn heregt hutgalddaggui. **5** Herev hen negen ni barildahdaa
durmiin daguu barildahgui bol shagnal avahgui. **6** Sharguu zutgedeg
tariachin ni ehleed urgatsaa hurteh yostoi. **7** Minii yuu helj buig
ergetsuulen bod. Uchir ni Ezen chamd aliv buhnii dotor oilgoltyg ogno. **8**
Minii sain medeenii daguu, Davidyn ur sad boloh uhegsdees
amiluulagdsan Yesus Hristiig sanaarai. **9** Uunii toloo bi gemt heregten adil
hulegdej, zovlon edelj baigaa bolovch Burhany ug hulegdeegui. **10** Ene
shaltgaany ulmaas Hrist Yesus dotor avralyg monh aldryn hamt tedend
avahuulahyn tuld songogdson humuusiin toloo bi bugdiig tevchine. **11** Ene
bol itgemjit ug mon. Uchir ni herev bid Tuuntei hamt uhsen yum bol, Mon
Tuuntei hamt amid baih bolno. **12** Herev bid tevchvel, Mon Tuuntei hamt
haanchlah bolno. Herev bid Tuuniig utuisgevel, Mon Ter bidniig uguisgeh
bolno. **13** Herev bid itgemjtei baigaagui bol, Ter itgemjit heveeree baina.
Uchir ni Ter Ooriigoo uguisgej chadahgui. **14** Edgeeriig tedend sanuul.
Sonsogchdyg suireld hurgedeg hereggui ugseer buu temtseld hemeen
Burhany orshihuid chi tedend chuhalchlan tushaa. **15** Chi ooriigoo ichih
yavdalgui ajilchin, unenii ugiig zov zaagch gej Burhand saishaalgan
haruulahyg hicheegtun. **16** Harin delhiin ba hooson ug yarianaas zailshii.
Uchir ni tedgeer ni ulam bur burhanlag bus baidal uruu hotoldog aj. **17**
Tednii ug haldvar met tarhdag bogood tednii dund Humyenai, Filyet nar
baina. **18** Ted unenees tooron odoj, amilalt ni ali hediinee bolj ongorson
hemeen yarij zarim humuusiin itgeliig busniulj baina. **19** Hedii tiim
bolovch Burhany bat suuri ni heveeree baina. Ene ni "Ezen Ooriin
humuusiig tanidag", "Ezenii neriig nerlegch hun bur buzar muu yavdlaas
hol baigtun" gesen tamgatai. **20** Tom baishind zovhon alt, mongon sav
suulga baidaggui. Mon modon, shavran sav suulga ch baidag. Zarim ni
hundetgeld, zarim ni jiriin uyed hereglegddeg. **21** Iimd herev hun ooriigoo

edgeer zuilees tseverlevel, ter hun hundetgeld zoriulsan ariusgagdsan,
Ezendee niitssen bogood alivaa sain uild beltgegdsen sav baih bolno. **22**
Ider nasnyhaa dur husluudees zugt. Harin tsever zurh setgelees Ezeniig
duudagchdyn hamt zovt baidal, itgel, hairba amar taivnyg mordogtun. **23**
Harin munhag, eyeldeg bus margaanuud ni temtsel morgoldoon bii
bolgodgiig medeh tul tedgeerees tatgalz. **24** Ezenii bool temtsel
morgoldoond oroltsoh yosgui. Harin buh humuust eyeldeg zoolon hand.
Zaah chadvartai, buruudahad tevcheertei baij, **25** zoroldogsdiig tolov
baidal dotor zasaj bai. Herev magadgui Burhan tedend unenii medlegt
hurgeh gemshliig soyorhvol **26** ted uhaan orj, diavolyn tornoos
choloologdoh bui. Uchir ni diavol ooriin husleer tedniig hodolgohiin tuld
tedniig olzlon avsan baijee.

2 Timot 3

3:1 Etssiin odruuded hetsuu tsag irne gedgiig medej av. **2** Uchir ni humuus
oorsdiigoo hairlagchid, mongiig hairlagchid, sagsuuragchid, ih zantai,
doromjlogchid, etseg ehdee zahiragdahgui, ul talarhagch, ariun bus, **3** ul
hairlagch, evlershgui, gujirdegchid, biyee hyanadaggui, hertsgii, sainyg
uzen yadagchid, **4** terslegchid, bodlogogui, biyee toodog, Burhanyg
hairlagchid baihaas iluu zugaa tsengeliig hairlagchid boloh bolno. **5** Ted
burhanlag baidlyn durtei baih bolovch tuunii huchiig ni uguisgedeg. Chi
iim humuusees zailshiij yav. **6** Tednii dund aild getej orood, nugeld
avtagdaj, zusen buriin husel tachaaldaa hotlogdson sul doroi
emegteichuudiig olzoldog humuus ch baina. **7** Tiim emegteichuud urgelj
suraltsavch, unenii medlegt hezee ch hurch chadahgui. **8** Iann, Iambrye
hoyor Mosyegeserguutssen shig, tedgeer humuus uneniig eserguutsdeg.
Ted yalzarsan sanaa bodoltoi, itgeliin huvid gologdson humuus yum. **9**
Gevch ted iluu amjilt olohgui. Uchir ni ter hoyoryn munhaglal bugded
ilerhii bolsonchlon, tednii munhaglal ch ilerhii bolno. **10** Harin chi minii
surgaal, tolov baidal, zorilgo, itgel, uujim setgel, hair, tevcheer, **11**
havchlaga, zovlong dagasan. Antioh, Ikonium, Lustrt nadad tohioddson
yamar havchlaguudyg bi tessen bilee. Ezen namaig ter bugdees avarsan

yum. 12 Unendee, Hrist Yesus dotor burhanlag amidrahyg husegch buh
humuus havchigdah bolno. 13 Harin muu humuus, mehlegch nar huurch,
huuragdan ulam bur buzar muu bolno. 14 Harin chi henees sursnaa medej,
yuund itgesen bolon yuu sursan dotroo bainga bai. 15 Hrist Yesust itgeh
itgeleer damjuulan avradd hurgeh mergen uhaanyg chamd ogoh chadaltai
Ariun Bicheesuudiig chi baga nasnaasaa medeh bolson. 16 Sudar bur
Burhany amisgalsnaar baigaa bogood zaahad, zemlehed, zalruulahad, zovt
baidal dotor chigluulehed tustai. 17 Ene ni Burhany hun alivaa sain uild
buren beltgegdsen baihyn tuld yum.

2 Timot 4

4:1 Bi Burhany bolon amid ba uhegsdiig shuugch Hrist Yesusiin orshihuid
Tuunii uzegdelt ba haanchlalaar chamd chuhalchlan zahiya. 2 Ugiig
tunhagla. Tsagaa olson ch, oloogui ch belen baigtun. Uujim setgeleer,
surgaalaar zemle, sanuul, senhruul. 3 Uchir ni humuus eruul surgaalyg
tevchihgui boloh tsag irne. Harin husel ni tednii chihiig gijigdeh aj. Ted
oorsdiin husliin daguu oorsoddoo bagsh naryg boognoruuleh bogood 4
tednii chih unenees ergej, ulger domguudad handah bolno. 5 Harin chi
buhnii dotor saruul uhaantai bai. Muug tevch, sain medeeg
delgeruulegchiin ajlyg hii, uilchlelee guitsee. 6 Uchir ni bi hediinee undaan
orgol met asgagdsan bogood minii yavah tsag irsen baina. 7 Bi sain
temtsleer temtssen. Bi zamaa duusgasan, itgelee sahisan. 8 Ireeduid zovt
baidlyn titem ni nadad zoriulagdan zehegdsen ajee. Zov shudarga Shuugch
boloh Ezen namaig, zovhon namaig ch bish, Tuunii uzegdehiig husen
huleegch buh humuusiig bas tuugeer shagnah bolno. 9 Nad uruu darui
irehiig hicheegeerei. 10 Uchir ni Dyem ene onoo uyeiig hairlaj, namaig
orhiod Tyesalonik uruu yavsan. Kryesk Galat uruu, Tit Dalmat uruu
yavsan. 11 Gants Luk nadtai hamt baina. Markiig ooriinhoo hamt avaad
ireerei. Uchir ni uilchleld ter nadad heregtei baina. 12 Harin bi Tuhikiig
Yefyes uruu yavuulsan. 13 Chi irehdee Troid Karpynd orhison minii deel,
nomuud, yalanguyaa ilgen arisan deerh bichguudiig avch ir. 14 Zesiin
darhan Alyeksandr nadad ih gai tarisan. Ezen tuund hiisniih ni hariut ogog.

15 Chi bas tuunees seremjil. Uchir ni ter bidnii ugsiig mash ih
eserguutssen yum. **16** Minii anhny omgoolol deer hen ch namaig
demjsengui. Harin bugd namaig orhison. Uuniig ni tednii esreg buu tootsoh
boltugai. **17** Gevch Ezen nadtai hamt zogsson bogood tunhaglalyg nadaar
damjuulan delgeruulj buh Hari undestend sonsgohyn tuld namaig
tenhruulev. Bi arslangiin amnaas avragdlaa. **18** Ezen namaig aliv buzar
muu uilees getelgej, Ooriinhoo tengerleg haanchlald avaachih bolno.
Tuund aldar ni uyeiin uyed baih boltutai. Amyen. **19** Priska, Akul bolon
Onyesiforyn geriinhend mend hurgeerei. **20** Yerast Korintod uddsen. Harin
Trofimyn biye ni ovdson uchir bi tuuniig Milyeted orhiv. **21** Ovloos omno
irehiig hichee. Yubul, Pud, Lin, Klaudia bolon buh ah duu nar chamd
mend hurgej baina. **22** Ezen chinii sunstei hamt baig. Niguulsel ta nart baih
boltugai.

1:1 Burhany bool bogood Yesus Hristiin elch Paul bi Burhanaar
songogdson humuusiin itgel bolon burhanlag baidlyn daguuh unenii
medlegiin toloo elch bolgogdson yum. 2 Ter ni meheldeggui Burhany
monh tsagaas omno amlasan monh amiin naidvart undeslesen yum. 3
Burhan zohistoi tsagt Ooriin Ugiig bidnii Avragch Burhany tushaalaar
nadad daalgasan tunhaglalaar ilerhiiljee. 4 Niitleg itgeliin daguu minii
jinhene huuhed boloh Tited; Bidnii Avragch Hrist Yesus ba Etseg
Burhanaas amar taivan, niguulsel ni baih boltutai. 5 Bi chamaig Kryeted
uldeesen uchir ni chi dutuu zuiliig guitseej, minii chamd zaavarlasny daguu
hot bolgond ahlagchdyg tomilohyn tuld yum. 6 Ahlagch hun gem zemgui,
neg ehneriin nohor, itgegch huuhduudtei baih bogood huuhduud ni
duraaraa durgidag, esvel tersluu hemeen buruutgagdaagui baih yostoi. 7
Yuu gevel, hargalzagch ni Burhany nyarav uchraas gem zemgui, dur
zorgooroo bolon turgen zantai bish, darsand shunahairdaggui, zodoonch
bish, hyalbar olz ashig haidaggui, 8 harin zochlomtgoi, saind durtai,
uhaalag, shudarga, ariun, biyee baridag baih yostoi bogood 9 surgaalyn
daguu itgelt utiig barimtlah yostoi. Tegsneer ter eruul surgaalaar uhuulah
bolon eserguutsegch humuusiin aldaag oilguulahyn ali alind ni chadvartai
baih bolno. 10 Uchir ni olon tersluu humuus, demii yarigchid hiigeed
mehlegchid, yalanguyaa hovch hondoh yoslol uildegsed baidag. 11 Ted
buzar olz ashgiin toloo zaah yosgui yumsyg zaaj, ail orhiig ch buheld ni
homron hayadag uchraas tedniig duugui bolgoh yostoi. 12 Oorsdiinh ni
esh uzuulegch boloh tednii negen hun "Kryetchuud urgelj hudal yaridag
humuus, buzar araatnuud, zalhuu hovdguud yum" gej heljee. 13 Ene
gerchlel bol unen yum. Iim uchraas tedniig hatuu zemle. Ingesneer ted itgel
dotor eruul bain, 14 iudyeichuudiin ulger domguud bolon uneniig
ogoorogch humuusiin tushaaluudad anhaarlaa handuulahgui bolno. 15
Tsevriin huvid buh yums tsever ajee. Harin buzartsan bolood itgelgui
humuusiin huvid yuu ch tsever bish. Harin tednii uhaan ba mos chanar ni
hoyoulaa buzartsan baidag. 16 Ted Burhanyg medne gej shuud huleen
zovshoordog atlaa buzar, duulgavargui bogood aliv sain uild zohisgui bain,

uilseeree uguisgedeg.

Tit 2

2:1 Harin chi eruul surgaald tohiroh zuilsiig yari. **2** Nastai erchuud biyee
baridag, hundetgeltei, uhaalag, itgel, hair, tevcheer dotor eruul baih yostoi.
3 Nastai emegteichuud zan baidlaaraa hundluushtei baij, hov jiv yarilgui,
darsand het boolchlogdolgui, yuu sain bolohyg zaah yostoi. **4** Ingesneer
ted zaluu emegteichuudiig nohor ba huuhduudee hairladag, **5** nohortoo
zahiragdan uhaalag, tsever, geriin ezegtei, enerengui baihad surgah yum.
Tegvel Burhany ug muu helegdehgui. **6** Uunchlen zaluu erchuudiig
uhaalag bai gej yatga. **7** Chi buh zuild ooriigoo sain uilsiin jishee bolgon
haruul. Ingehdee surgaal dotor yalzraagui baij, hundleltei bain, **8** gem
zemgui eruul ugeer yari. Tegvel sorgoldogch hun chini bidnii tuhai yarih
muu yumgui bolj ichguurt orno. **9** Boolchuud alivaa zuil deer ezendee
zahiragdan, zorj eserguutselgui taalald ni niitsuulj, **10** humslalgui, harin
aliv sain itgeliig haruul. Tegvel ted bidnii Avragch Burhany surgaalyg buh
talaar hundetgene. **11** Uchir ni buh humuust avralyg avchragch Burhany
niguulsel uzegden, **12** bidend burhanlag bus baidlyg bolon yertontsiin
shunalyg uguisgehiig, mon edugee uyed uhaalag, zovt baidlaar bolon
burhanlag amidrahyg surgadag. **13** Ingehdee bid oorsdiin aguu Burhan ba
Avragch boloh Yesus Hristiin tsog javhlant ilerhiilel hiigeed yeroolt
naidvaryg huleedeg. **14** Ter Ooriigoo bidnii toloo ogson ni bidniig aliv yos
bus yavdlaas zolin, Oortoo sain uilsiin toloozutgeltei, tusgai ard tumniig
tsevershuulehiin tuld yum. **15** Chi edgeeriig buhii l erh medelteigeer yari,
uhuul, zemle. Hen ch chamaig buu basamjlag.

Tit 3

3:1 Udirdagchid ba erh barigchdad zahiragdaj, duulgavartai baij, alivaa
sain uild belen bain, **2** heniig ch muulahgui, heruulch bish, dolgoon baij,
buh humuust buh talaar daruuhan baidlyg haruulahyg tedend sanuul. **3**
Uchir ni bid bas oorsdoo negen udaa munhag, duulgavargui, mehlegdsen,

zusen buriin husel tachaal hiigeed zutaa tsengeld boolchlogdson, muuchlal
bolon ataa jotoo dotor amidralaa ongoroon, biye biyenee uzen yadaj,
jigshuurt baisan. **4** Harin bidnii Avragch Burhany enerel bolon hun
torolhtnii toloo gesen hair ni il bolohod **5** ter bidniig zovt baidlyn dotor
hiisen uilseer mini bus, harin Ooriinhoo orshooliin daguu shinetgeliin ugaal
ba Ariun Sunsnii sergeelteer avarsan yum. **6** Ariun Sunsiig biden deer Ter
bidnii Avragch Yesus Hristeer damjuulan arvin asgav. **7** Tuunii niguulsleer
zovtgogdsonoor bid monhiin amiin naidvaryn daguu ov zalgamjlagchid
bolgogdoh yum. **8** Ene bol itgemjit ut. Edgeer zuilsiig itgeltei yariasai gej
bi chamaas husej baina. Tegvel Burhand itgesen humuus sain uils sahihdaa
hyanuur boloh yum. Ingeh ni sain bogood humuust tustai. **9** Harin munhag
margaldaan, ugiin bichig, Huuliin talaarh metgeltseen ba temtslees zugt.
Ingeh ni ashiggui hiigeed zohisgui. **10** Zorchildson hunees anhny ba hoyor
dahi udaagiin sanuulgyn daraa zailshii. **11** Tiim hun gajuud bolgogdson
bogood ooriigoo buruutgan nugel hiidgiig med. **12** Bi Artyemyg, esvel
Tuhikiig cham uruu ilgeeh uyed chi Nikopold nad uruu yaaraltai ireerei.
Tend ovliig ongorooye gej bi shiidlee. **13** Huulich Zyen bolon Apol nart
ayan zamd ni hicheenguilen tuslaarai. Tegvel ted dutagdah zuilgui bolno.
14 Mon manaihan oorsdoo ur dungui baihguin tuld zailshgui heregtseeg
hangahyn tuld sain uilsiig sahij surag. **15** Nadtai hamt baigaa buh hun
chamd mend hurgej baina. Itgel dotor bidniig hairlagsdad mend
ulamjlaarai. Niguulsel ni ta bugded baih boltutai.

Filyemon 1

1:1 Hrist Yesusiin horigdol Paul bolon duu Timot naraas bidnii hairt bolon
hamtran zutgegch Filyemon, 2 bidnii egch Apfia, hamtran daitagch Arhiip
nart bolon gert chini tsugladag chuulgand; 3 Bidnii Etseg Burhanaas ba
Ezen Yesus Hristees niguulsel, amar taivan ni ta nart baih boltugai. 4 Bi
zalbiraldaa chamaig dursaj, Burhandaa urgelj talarhdag. 5 Uchir ni bi Ezen
Yesust ba buh ariun humuust handsan chinii hair ba itgeliin talaar sonsdog.
6 Hrist uruu handsan chamd bui alivaa sain zuiliin medleg dotor chinii
itgeliin nohorlol ur duntei boloosoi gej bi zalbirch baina. 7 Bi chinii hairaas
mash ih bayar bayasgalan, taivshralyg avsan yum. Yaagaad gevel, duu
mini, chinii achaar ariun humuusiin zurh tenhersen baina. 8 Tiimees
hediigeer bi hiivel zohih zuiliig chini chamd tushaah ulemj zorig Hrist
dotor nadad bii bolovch, 9 nastai, edugee Hrist Yesusiin horigdol boloh
Paul bi tiim neg ni baij, hairyn ulmaas harin ch chamaas hicheenguilen
guiya. 10 Bi Onyesim gedeg huugiinhee toloo chamaas guiya. Bi tuuniig
huleetei baihdaa toruulsen yum. 11 Ter chamd urid ni ashiggui baisan
bolovch, harin odoo chamd ch, nadad ch ashigtai. 12 Bituuniig cham uruu
butsaan yavuullaa. Ter bol minii zurh bilee. 13 Bi sain medeenii toloo
huleesend baihdaa tuuniig chinii omnoos oortoo uilchluuliye hemeen
dergedee bailgahyg hussen yum. 14 Gevch chinii sain ni albadlagaas met
bish, harin ooriin chini sain duryn husleer baigaasai hemeen bi chinii
zovshoorolguigeer yuu ch hiihiig hussengui. 15 Chi tuuniig uurd butsaaj
avahyn tuld enehuu shaltgaany ulmaas ter chamaas tur zuur salsan baih. 16
Tsaashid tereer bool shig bus, harin booloos ch iluu baih bogood mahan
biyeiin ch dotor, Ezenii ch dotor yalanguyaa minii huvid bolon chinii huvid
bur ch iluu hairt duu mini baih bolno. 17 Iimd herev chi namaig hamtragch
gej tootsoj baigaa bol namaig huleen avahyn adil tuuniig ch huleen av. 18
Herev ter chamd yamar negen muug hiisen bol, esvel chamd ortei bol,
uuniig nadtai tootsooroi. 19 Paul bi ooriin garaar bichij baina. Bi tuuniig ni
tolno. (Chi ooroo bas nadad ortei shuu dee gej bi chamd sanuulah
hereggui baih) 20 Tiim ee, duu mini, Ezen dotor chinii tusyg avahsan.
Hrist dotor minii zurhiig tenhruul. 21 Minii helsnees iluu ihiig hiine

gedgiig chini bi meddeg tul chinii duulgavartai baidadd itgen, bi chamd
bichlee. **22** Uunii zeregtsee nadad bair beldeerei. Uchir ni ta naryn
zalbirlaar bi ta nar uruu ochno hemeen naidaj baina. **23** Hrist Yesus dotor
nadtai hamt horigdogch Yepafr chamd mend hurgej baina. **24** Minii
hamtran zutgegchid boloh Mark, Aristarh, Dyem bolon Luk nar mend
damjuulj baina. **25** Ezen Yesus Hristiin niguulsel ta naryn sunstei hamt
baih boltugai.

Yevryei 1

1:1 Ert uyed esh uzuulegchdeer damjuulan etseg ovgodod olon hesgeer
bolon yanz buriin arga zamaar aildsan Burhan 2 edgeer etssiin odruuded
Ooriin Huugiin dotor bidend handaj aildav. Ter Huugee buhnii ovlogchoor
tomilson bogood Huugeeree yertontsiig buteesen bilee. 3 Huu ni Tuunii
aldryn tuyaa, Tuunii mon chanaryn bodit ilerhiilel bogood Ooriin huchit
ugeer buhniig baridag boloi. Ter nugluudiin ariusgalyg guitseegeed, deer
baigch Sur javhlant Negenii baruun gart zalrav. 4 Ter tenger elch naraas
iluu erhem neriig ovloson shig tednees iluu deer bolson yum. 5 Uchir ni
Burhan tenger elch naryn alind ni hezee "Chi bol Minii Huu mon. Bi
Chamaig onoodor toruulsen" geed bas "Bi Tuund Etseg ni bolno. Ter
Nadad Huu mini bolno" gej aildsan yum be? 6 Ter anh torson Tuuniig
dahin delhiid avchrah uyedee"Burhany buh tenger elch nar Tuund
morgogtun" gej aildjee. 7 Ter tenger elch naryn tuhai"Ter tenger elch
naraa salhi bolgoj, uilchlegchdee galyn dol bolgodog" gedeg bol, 8 harin
Huugiin tuhai "Burhan mini, Tany haan shiree uyeiin uyed. Tany
haanchlalyn ochirt tayag bol zovt ochirt tayag mon. 9 Ta zovt baidlyg
hairlasan bogood yos busyg jigshsen. Tiimees Burhan, Tany Burhan
nohdoos chini deer Tanyg bayar bayasgalangiin tosoor toslov" gejee. 10
Bas "Ezen, Ta ehend delhiin suuriig tavisan bogood tenger Tany mutryn
buteel bilee. 11 Ted mohoh bolovch Ta uldene. Ted bugd huvtsas adil
huuchirna. 12 Ta tedniig buteeleg met evheh bolno. Ted huvtsas adil bas
oorchlogdono. Harin Ta heveeree, Tany jiluud togsohgui" gedeg. 13 Harin
Ter tenger elch naryn alind ni hezee"Daisnuudyg chini Bi Chinii holiin
gishguur bolgoh hurtel Minii baruun gart zalragtun" gej aildsan be? 14 Ted
bugdeeree avralyg ovloh humuusiin tolooh uilchleld ilgeegdsen uilchlegch
sunsnuud bish uu?

Yevryei 2

2:1 Tiimees bid ursaad yavchihguin tuld sonsson zuildee ontsgoi anhaaral
handuulah yostoi. 2 Uchir ni herev tenger elch naraar heluulsen ug battai

baisan bogood alivaa hilents ba duulgavargui baidal ni shudarga hariugaa
hurtsen bol, 3 bid iim aguu avralyg ul haihraad herhen zugtaah bilee?
Enehuu avralyg ehleed Ezen aildsan bogood sonsson humuus bidend
tuuniig batalsan yum. 4 Bas Burhan Ooriinhoo husliin daguu temdeg
hiigeed gaihamshgaar, yanz buriin huchit uils bolon Ariun Sunsnii
belguudeer damjuulan tednii hamt gerchilsen bilee. 5 Uchir ni Ter bidnii
yaridag ireh yertontsiig tenger elch nart zahiruulsangui. 6 Harin neg ni haa
negtee iinhuu gerchiljee. "Hun gegch yuu bolood Ta tuund sanaa tavina
ve? Esvel hunii huu gegch yuu bolood Ta tuuniig halamjilna ve? 7 Ta
tuuniig tenger elch naraas arai dord bolgojee. Ta tuund tsog javhlan ba
hundetgeliin titmiig omsgoj, Ooriin mutryn buteeluudee zahiruulahaar
tomiljee. 8 Ta buh yumsyg tuunii hol dor oruulsan" gejee. Uchir ni buh
yumyg tuunii erhend oruulahdaa erhend ni oruulagdaagui yamar ch yumyg
Ter uldeesengui. Harin edugee tuunii erhend buh yums oruulagdsanyg bid
haraahan uzeegui l baina. 9 Harin Burhany niguulsleer hun buriin toloo
uhliig amsahyn tuld tenger elch naraas arai dord bolgogdson bogood uhliin
zovlongiin uchir tsog javhlan hiigeed hundetgeliin titem omsson Yesusiig
bid hardag. 10 Olon hovguudiig aldar uruu avchrahdaa tednii avralyn
Zohiogchiig ni zovlongoor damjuulan togs bolgoh ni Tuund zohistoi
baijee. Buh yums Tuunii toloo bogood Tuugeer buh yums baidag. 11
Uchir ni Ariusgagch bolon ariusgagdagsad bugd neg garaltai yum. Iimees
Ter tedniig ah duus gej duudahaas icheegui bogood 12 "Tany neriig Bi
Ooriin ah duu nart tunhaglana,Chuulgany dund Tanyg Bi magtan duulna",
13 mon "Bi Tuund naidna", "Namaig bolon Burhany Nadad ogson
huuhduudiig haragtun"gejee. 14 Tiinhuu huuhduud ni tsus ba mahan
biyeiin tasarhai bolov. Tuunchlen Ter Ooroo bas tasarhai bolson. Ingesneer
Ter uhliin huch buyuu diavolyg uhleeree ustgaj, 15 buh nasaaraa uhliin
aidsaar boolchlogdoj baisan tedgeer humuusiig cholooloh yum. 16 Uchir
ni uneheer Ter tenger elch nart bus, harin Abrahamyn ur udamd tusaldag
bilee. 17 Tiimees Burhand hamaarah yumsad orshoongui, itgemjit
Terguun Tahilch boljhumuusiin nugliin tolooh evleruulliig hiihiin tuld Ter
buh talaaraa Ooriin ah duu nartaigaa tostei bolgogdoh yostoi baiv. 18
Uchir ni Ter Ooroo sorigdon zovlon edelj baisan tul soriltod orogsdod

tusalj chadna.

Yevryei 3

3:1 Tiimd tengerleg duudlagyg huvaaltsagch ariun ah duu nar aa, bidnii
huleen zovshoordog Elch ba Terguun Tahilch boloh Yesusiig bodogtun. 2
Tuunii buh gert Mosye itgemjit baisny adil Ter Ooriig ni Tomilson Negend
itgemjit baisan yum. 3 Uchir ni barilgachin barilgaasaa iluu hundetgel
huleedgiin adil Mosyegees iluu ih addryg Ter hurteh zohistoi hemeen
tootsogdson yum. 4 Uchir ni alivaa barilga hen negneer barigddag. Harin
buh yumsyn barilgachin bol Burhan mon. 5 Uchir ni hojim yarigdah baisan
tedgeer zuilsiin gerchleliin toloo Mosye uilchlegch bolohynhoo huvid
Tuunii buh gert itgemjit baisan. 6 Harin Hrist Huu ni bolohyn huvid Tuunii
gert itgemjit baisan yum. Herev bid oorsdiinhoo zorig bolon naidvaryn
sairhlyg etses hurtel bat sahival bid Tuunii ger mon baina. 7 Tiimees Ariun
Suns"Herev onoodor ta nar Tuunii duug sonsoh avaas, 8 Tsol deh soriltyn
odor uurluulsny adil Ta nar zurhee buu hatuu bolgo. 9 Tend ta naryn
etsguud soriltoor Namaig sorij, Dochin jiliin tursh Minii uilsiig harsan. 10
Tiimd Bi ene uyeiinhend uurlaj, «Ted zurhendee urgelj toorolddog. Ted
Minii zamyg medsengui» gej aildav. 11 «Ted Minii amraltad orohgui» gej
Bi hilegnen andgailav" gejee. 12 Ah duu nar aa, ta naryn dotroos hen neg
ni buzar, itgelgui zurhtei baij, amid Burhanaas salah vii gedgees
bolgoomjlogtun. 13 Harin "Onoodor" gegdej l baigaa bol biye biyenee
odor bur zorigjuulagtun. Es bogoos ta naraas hen negen chini nugliin
mehleleer hatuurah vii. 14 Uchir ni herev bid bat itgeliinhee ehleliig etses
hurtel bat sahival Hristiin huvaaltsagchid bolson baina. 15 Ene ni"Herev
onoodor ta nar Tuunii duug sonsoh avaas, Tuuniig uurluulsny adil ta nar
zurhee buu hatuu bolgo" gesenchlen yum. 16 Uchir ni sonsson atal Tuuniig
uurluulsan ni hen bilee? Unendee Mosyegeer hotluulen Yegipyetees garsan
ted bugdeeree bish gej uu? 17 Ter dochin jiliin tursh hend uurlasan be?
Nugel uildej, tsold unasan tedgeer humuust uurlasan bish uu? 18
Ooriinhoo amralt uruu oruulahgui gej Ter hend andgailsan be?
Duulgavargui baisan tedend bish uu? 19 Itgelgui uchir ted orj chadaaguig

bid medne.

Yevryei 4

4:1 Ingehleer Tuunii amralt uruu oroh amlalt baigaa uchraas ta naraas hen
negen ni ooriigoo tuund hursengui gej sanah vii gedgees bid emeeh yostoi.
2 Uchir ni sain medee bidend tunhaglagdsany adil tedend ch bas
tunhaglagdsan yum. Getel tednii sonsson ug tedend tus bolsongui.
Yaagaad gevel ter ug sonsogchdyn dotor itgeleer holbogdoogui ajee. 3
Tuunii ajluud delhiin suurias duussan hedii ch Tuunii«Ted Minii amralt
uruu orohgui» gej Bi hilegnen andgailsan" gej aildsanchlan itgegch bid
terhuu amralt uruu ordog. 4 Uchir ni Ter doloo dahi odriin tuhai haa
negtee "Burhan Ooriin buh ajlaas doloo dahi odor amrav" gejee. 5 Tend
bas "Ted Minii amralt uruu orohgui" gesen baina. 6 Iimd ter amraltad oroh
zarim humuus uldsen bogood urid ni sain medeeg sonsson humuus
duulgavarguigeesee bolj tiishee orj chadaagui uchir 7 "Herev onoodor ta
nar Tuunii duug sonsoh avaas,Zurhee buu hatuu bolgo" gej urid
aildsanyhaa adilaar Ter udaan hugatsaany daraa Davidaar "Onoodor"
hemeen heluulj, dahin negen odriig togtoov. 8 Uchir ni herev Ioshua
amraltyg tedend ogson bol tuunii daraa Ter oor odriin tuhai aildahgui baih
baisan. 9 Tegehleer Burhany humuust Amraltyn odriin amralt ulddeg. 10
Uchir ni Burhan Ooriin ajluudaas amarsny adilTuunii amralt uruu orson
hun ooriin ajluudaas amarsan yum. 11 Iimd duulgavargui baihyn jisheegeer
hen negen maani unachihguin tuld terhuu amralt uruu orohyg
hicheetsgeeye. 12 Uchir ni Burhany ug amid bogood idevhtei, hoyor
taldaa irtei yamar ch ildees hurts bogood setgel hiigeed sunsiig, uye moch
hiigeed nugas chomgiig saltal nevtren ordog bogood zurhnii bodol hiigeed
sanaag ch shuuh chadvartai yum. 13 Tuunii haraanaas nuutddag neg ch
buteel baihgui. Harin Tuunii melmiin omno bugd nutsgen bogood il boloi.
Tuund bid tailagnadag. 14 Iimees bidend tengert zalarsan aguu Terguun
Tahilch boloh Burhany Huu Yesus baigaa tul oorsdiin huleen
zovshoordgoo bat barimtalya. 15 Uchir ni bidend baigaa ni bidnii mohos
baidlyg huvaaltsaj chaddaggui terguun tahilch bus, harin nugelgui atlaa

buh talaar biden shig sorigdson Negen bilee. 16 Tiimd bid heregtseetei
tsagt tuslah niguulsliig olon, orshooliig huleen avahyn tuld niguulsliin haan
shireend itgelteigeer oirton ochitsgooyo.

Yevryei 5

5:1 Uchir ni humuusiin dundaas avagdsan terguun tahilch bur nugluudiin
toloo beleg bolood tahiluudyg orgohiin tuld Burhand hamaarah yums
dotor humuusiin toloo tomilogddog. 2 Ter ooroo ch mohos baidlaar
hureelegdsen uchraas ul medegch bolon tooroldogchiig orshooh
chadvartai baiv. 3 Enehuu shaltgaany uchir ter hun nugluudiin tolooh
tahilyg humuusiin ba tuunchlen ooriinhoo toloo orgoh yostoi ajee. 4
Yamar ch hun oortoo ene hundleliig avdag bus, harin Aarony adil
Burhanaar duudagdsan hun avdag. 5 Tuunchlen Hrist Terguun Tahilch
bolon Ooriigoo aldarshuulaagui, harin Tuund"Chi bol Minii Huu mon. Bi
Chamaig onoodor toruulev" geed, 6 bas oor gazar "Chi bol
Myelhizyedyekiin hergemiin daguuMonhiin Tahilch yum" gej Aildagch ni
aldarshuulsan yum. 7 Tereer mahan biyeiinhee odruuded Ooriig ni uhlees
avarch chadah Negend changa hashhiran, nulimsaaraa zalbiral bolood
guiltuudaa orgoson. Ter sujigtei baisan tul Burhan Tuuniig sonsson bilee. 8
Ter Huu ni baisan hernee zovson zuilseesee duulgavartai baidald
suraltssan. 9 Ter togs bolgogdsonooroo Oort ni duulgavartai baidag buh
humuust monh avralyn eh undes ni bolson bogood 10 Burhanaar
Myelhizyedyekiin hergemiin daguu Terguun Tahilch bolon orgomjlogdov.
11 Ene talaar yarih zuil bidend ih baina. Harin ta nar hatuu chihtei bolson
tul tailbarlahad berh baina. 12 Uchir ni ene tsagt ta nar bagsh baih yostoi
bolovch ta nart Burhany ugsiin ehnii undesnuudiig zaahyn tuld dahin ta
nart hen neg ni heregtei aj. Ta nart bor hool bus, harin suu heregtei bolson
baina. 13 Uchir ni suugeeramidragch hun bur zovt baidlyn ugend
garshaagui baidag. Yaagaad gevel ter hun balchir ajee. 14 Harin bor hool
ni tolovshson humuust zoriulagddag. Ted dadlagajuuldag uchraas
medremj ni sain muug yalgahad suraltsjee.

Yevryei 6

6:1 Tiimees Hristiin tuhai anhdagch oilgoltyg orhij, tolovshilt uruu
temuultsgeeye. Ingehdee uhsen uilsees gemshliin bolon Burhand itgeh
itgeliin, **2** baptismuud bolon garaa tavih tuhai, uhegsdees amiluulagdah
bolon monh shiitgeliin tuhai surgaaluudyn suuriig dahin dahin tavihgui
baiya. **3** Herev Burhan zovshoorvol bid uuniig hiine. **4** Uchir ni negentee
gegeeruulegdsen bogood tengerleg belgiig amssan, Ariun Sunsnii
huvaaltsagch bolson, **5** Burhany sain ugiig bolon ireh uyeiin huchuudiig
amssan atlaa, **6** daraa ni unasan humuus oorsoddoo Burhany Huug dahiad
tsovdolj, ilerhii gutamshig bolgodog tul tednii huvid gemshild dahin
shinechlegdeh bolomjgui yum. **7** Uchir ni oor deer ni urgelj asgarah
boroog uudag, ooriig ni edlegsded ashigtai tejeeliig urguuldag gazar ni
Burhanaas yerool avdag. **8** Harin hervee ter ni hogiin urgamluud bolon
halgainuudyg urguulbal hereggui bolj, haraald oirton, shataagdaj togsdog.
9 Hairt humuus mini, hediigeer bid iinhuu yarij baigaa bolovch ta naryn
tuhai iluu sain zuils buyuu avralyg dagalddag zuilsiin talaar itgeltei baina.
10 Uchir ni Burhan bol ta naryn ariun humuust uilchilsen bogood odoo ch
uilchlen baigaagaaraa Ooriinh ni neriin tolooh ta naryn uil hergiig bolon
hairyg tani martahaar shudarga bus bish. **11** Harin bidnii husel ni ta naryn
hun neg bur naidvaryn buren batalgaany toloo etssee hurtel adilhan huchin
charmailt gargan, **12** hoirgo bailgui, harin itgel ba tevcheereer
amlaltuudyg ovlodog humuusiig duuraigsad baitsgaa. **13** "Uchir ni Burhan
Abrahamd amlalt ogohdoo Ooroosoo aguu heneer ch tangaraglah
bolomjguigees hoish Oorooroo tangaraglaj, **14** "Bi uneheer chamaig
yeroon adislana. Bi chamaig ulam olon bolgono" gej aildjee. **15** Tegehed
Abraham tevcheertei huleesneeree amlaltyg hurtjee. **16** Uchir ni humuus
oorsdoosoo aguu negneer tangaragladag bogood terhuu andgai tednii
huvid alivaa zorchliig togsgoh batalgaa ni boldog. **17** Tiimees Burhan
amlaltyg ovlogchdod Ooriinhoo zorilgyn oorchlogdoshgui baidlyg
uzuulehiig husen andgai ogchee. **18** Omno maani tavigdsan naidvaryg barij
avahaar horgodoh gazar uruu zuttaagch bid Burhany huvid hudal aildah
bolomjgui hoyor oorchlogdoshgui zuileer damjuulan huchtei uram avahyn

tudd tegjee. 19 Enehuu naidvar bidend setgeliin zanguu met baidag
bogood naidvartai ba hodolgoongui, mon hoshig dotor nevtren ordog. 20
Myelhizyedyekiin hergemiin daguu uurd Terguun Tahilch bolj, bidnii toloo
urdmaani guigch adil Yesus tiishee orson bilee.

Yevryei 7

7:1 Uchir ni ene Myelhizyedyek bol Salyemyn haan, Hamgiin Deed
Burhany tahilch bogood haadyg hyadaad butsaj yavaa Abrahamtai uulzaj,
tuuniig yerooson yum. 2 Abraham ch buh olznyhoo aravny negiig tuund
taslan ogchee. Tuunii neriig orchuulbal ehleed "Zovt baidlyn haan", daraa
ni Salyemyn haan buyuu "Enh taivny haan" avai. 3 Ter etseggui, ehgui,
ugiin bichiggui, ehleliin odor ch ugui, amiin togsgol ch ugui, harin
Burhany Huutei adil bolgogdoj uurd tahilchaar baidag ajee. 4 Ovog
Abraham olznyhoo deejees aravny negiig tuund ogson. Ter hun yamar
aguu baisnyg haragtun. 5 Tahilchiin uurgiig huleen avdag Lyeviin hovguud
oorsdiin ah duu naraas buyuu Abrahamyn udmaas garaltai humuusees
aravny negiig tsugluulah Huuliin tushaaltai ajee. 6 Harin ter tednii ugiin
bichgiinh bish bolovch Abrahamaas aravny negiig huraasan bogood
amlalttai negniig yeroov. 7 Getel yamar ch margaanguigeer baga ni aguu
negneeree yeroogddog yum. 8 Ene nohtsold uheh humuus aravny negiig
avdag yum bol, ter nohtsold amid gej gerchlegdsen ni avdag baina. 9
Aravny negiig huleen avagch Lyevi hurtel Abrahamaar damjuulan aravny
negiig ogson gej helj boloh yum. 10 Uchir ni Abraham Myelhizyedyektei
uulzah uyed Lyevi etsgiinhee uutsand baisaar baiv. 11 Herev togs togoldor
baidal ni Lyeviinhnii tahilchiin uurgeer irdeg baisan yum bol (Uchir ni uun
deer undeslen humuust Huuli ogdog baiv) yuund Aarony hergemiin daguu
nerlegdelgui, Myelhizyedyekiin hergemiin daguu garch ireh oor tahilch
tsaashid heregtei bolov? 12 Tahilchiin uureg oorchlogdohod huuli ch
oorchlogdoh zailshgui baidal bii boldog ajguu. 13 Uchir ni ooriinh ni talaar
edgeer zuils yarigdaj bui ter hun oor ovogt hariyaalagdsan bogood ter
ovgoos hen ch tahilyn shireend uureg guitsetgeegui yum. 14 Uchir ni
bidnii Ezen bol Iudagaas garaltai ni todorhoi bogood ter ovogt hamaatai

tahilch naryn talaar Mosye yuu ch helsengui. 15 Herev Myelhizyedyektei
adil oor tahilch garch irsen yum bol ene ni ulam ch todorhoi yum. 16
Tereer mahan biyed hamaatai tushaalyn huuliin undsen deer bus, harin
mohoshgui amiin hucheer garch irsen yum. 17 Uchir ni"Chi bol
Myelhizyedyekiin hergemiin daguu Monhiin Tahilch yum" gej gerchilsen
baina. 18 Uchir ni neg talaar uridyn tushaalyg huchgui ba ashiggui baidlaas
ni bolj huchingui bolgoj bui bogood 19 (uchir ni Huuli yuug ch togs
bolgosongui) nogoo talaar iluu sain naidvar ogogdoj, enehuu naidvaraar
damjuulan bid Burhand oirtdog. 20 Andgaigui bish tul, 21 (unendee ted
andgaiguigeer tahilch nar bolson ajee. Harin Ter Oort ni"Ezen
tangaraglasan bogood Ooriin sanaagaa oorchlohgui. Chi uurd Tahilch
baina" gej aildsan Negenii andgaigaar bolson yum) 22 tiinhuu Yesus iluu
sain gereenii batlan daagch bolov. 23 Neg talaas, uridyn tahilch nar ui
olnooroo orshij baisan. Yaagaad gevel, tedniig ajlaa urgeljluulehed ni uhel
saad boljee. 24 Getel nogoo talaas Ter monhod baidag tul Ooriin tahilchiin
uurgiig bainga baridag. 25 Tiimees Ter Ooroor ni damjuulan Burhand
oirtogsdyg buren togs avrah chadvartai. Uchir ni Ter tednii toloo zuuchlan
zalbirahyn tuld urgelj amid baidag. 26 Uchir ni bidend ariun, gemgui,
buzartaagui agaad nugeltnuudees tusgaarlagdsan, tengerees ondort
orgomjlogdson tiim Terguun Tahilch baih ni zohistoi baiv. 27 Ter tedgeer
terguun tahilch naryn adil ehleed ooriin nugliin toloo, daraa ni humuusiin
nugliin toloo odor bur tahil orgoh shaardlagagui. Uchir ni Ter Ooriigoo
neg udaa bugdiin toloo tahil bolgon orgohdoo uuniig hiijee. 28 Uchir ni
Huuli mohos humuusiig terguun tahilchaar tomildog bol, harin Huuliin
daraa irsen andgain ug ni monhod togs bolgogdson Huug tomildog bilee.

Yevryei 8

8:1 Bidnii helsen zuilsiin dugnelt ni tenger deh Sur javhlant Negenii haan
shireenii baruun gart zalarsan tiim Terguun Tahilch bidend baigaa yavdal
mon. 2 Tereer ariun gazryn bolonjinhene asryn uilchlegch bolson yum. Ug
asryg hun bus, harin Ezen bosgojee. 3 Uchir ni terguun tahilch bur beleg
hiigeed tahilyg orgohiin tudd tomilogdson baidag tul ene tahilch ch mon

orgoh yamar negen yumtai baih heregtei. 4 Herev Ter gazar deer baisan
bol tahilch bish baih baisan. Yaagaad gevel Huuliin daguu belguudiig
orgodog humuus baisan. 5 Ted tengerleg yumsyn huulbar ba suudert
uilchildeg. Ingehdee Mosyeg asryg bosgoj duusgah gej baihad ni tuund
herhen sanuulsanchlan uilchildeg. Uchir ni Ter "Chamd uulan deer
haruulsan zagvaryn daguu chi bugdiig hiihiig anhaar" gesen yum. 6 Harin
edugee Ter goid sain uilchleliig huleen avsan bogood tiinhuu iluu sain
amlaltuud deer togtooson iluu sain gereenii zuuch mon. 7 Herev terhuu
anhny geree gem zemgui baisansan bol hoyordahiig ni haih shaltaggui baih
baisan. 8 Uchir ni Ter tednees gem zem olood "«Haragtun, Bi Izrailiin ger
ba Iudagiin gertei Shine geree baiguulah odruud irj baina» gej Ezen aildaj
baina. 9 «Ene ni Bi tedniig Yegipyetiin nutgaas daguulan garahaar garaas
ni hotolson ter odor Etsguudtei ni baiguulsan gereetei adilgui yum.
Yaagaad gevel ted Minii gereen dotor baigaagui bogood Bi tedniig ul
haihrav» gej Ezen aildaj baina. 10 Ezen iin aildaj baina. «Uchir ni ter
odruudiin daraa Izrailiin gertei baiguulah Minii geree ene yum. Bi Ooriin
huuliudyg tednii uhaan sanaand oruulj, Bi tednii zurhend bichne. Bi tednii
Burhan bolj, ted Minii ard tumen bolno. 11 Ted nutgiinhandaa bolon ooriin
ah duu bolgond "Ezeniig med" gej surgahgui. Yaagaad gevel hamgiin
ochuuhneesee hamgiin aguu ni hurtel bugd Namaig medeh bolno. 12
Yaagaad gevel Bi tednii gem buruud orshoongui handana. Bi tsaashid
tednii nugluudiig dursahgui»" gev. 13 Ter "shine" gej aildahdaa anhnyhyg
huuchin bolgov. Huuchirch, udsan yums alga bolohod belen baidag.

Yevryei 9

9:1 Tegehleer anhny geree ni ene delhiid hamaatai ariun gazar ba
uilchleliin zarliguudtai baijee. 2 Ehleed asar beltgegdsen yum. Tuunii dotor
denluunii suuri, shiree bolon ariun talh baiv. Ene ni "Ariun gazar"
hemeegddeg yum. 3 Hoyor dahi hoshignii ard "Ariunaas Ariun gazar"
gegddeg asar baiv. 4 Tend utlagyn altan tahilyn shiree, buh talyg ni altaar
bursen gereenii avdar baiv. Avdar dotor manna aguulsan altan sav, Aarony
navchilsan tayagbolon gereenii havtanguud bailaa. 5 Orshooliin suudlyg

halhlagch aldryn hyerubuud avdryn deer baisan. Gevch odoo ene talaar
neg burchlen yarij chadahgui. 6 Edgeer ni iinhuu beltgegdmegts, tahilch
nar uilchleliig guitsetgeheer ehnii asart bainga ordog bogood 7 harin hoyor
dahi gazart jild gants udaa zovhon terguun tahilch ordog. Ingehdee ter
ooriin bolon humuusiin medelguigeer uiddsen nugluudiin toloo orgoh
tsusguigeer ordoggui baijee. 8 Ehnii asar baij baihad ariun gazar uruu oroh
zam neegdeegui heveer baigaag Ariun Suns haruulj baina. 9 Ene ni odoo
uyeiin tolooh bilegdel bailaa. Yosoor ni orgogddog beleg ba tahil ni
uilchlegchiig mos chanaraar ni togs bolgoj chadahgui. 10 Ene ni
oorchloltiin uye hurtel togtoogdson hool, und, olon yanzyn utaal buhii
zovhon mahan biyed hamaatai zarliguud yum. 11 Harin Hrist ireh sain
yumsyn Terguun Tahilch bolj, uzegdehdee Tereer iluu aguu bogood iluu
togs asraar nevtrev. Ene asar garaar hiigdeegui, ooroor helbel enehuu
buteeliinh bish ajee. 12 Ter yamaa bolood tutalyn tsusaar bus, harin
monhiin zoliltyg aguulan, Ooriinhoo tsusaar ariun gazart neg udaa bugdiin
toloo orson. 13 Uchir ni herev mahan biyeiig tsevershuulehiin tuld
buzartsan humuusiin deer yamaa bolood buhyn tsus, ohin byaruuny unsiig
tsatsaj ariusgadag yum bol, 14 tegeh tusmaa monhSunseer gemgui
Ooriigoo Burhand orgoson Hristiin tsus ni amid Burhand uilchluulehiin
tuld bidnii mos chanaryg uhsen uilsees tseverlene shuu dee! 15 Tiim
uchraas anhny gereenii door uildsen gem buruugiin zoliltyn toloo uhel
tohioldson tul duudagdsan humuust monh oviin amlaltyg huleen
avahuulahyn tuld Tereer shine gereenii zuuch ni yum. 16 Uchir ni haana
gerees baina, tend gereeslegchiin uhel zailshgui orgogdson baih yostoi. 17
Uchir ni gereeslegch amid baigaa tsagt gerees ni hezee ch huchin togoldor
bolohgui. Gerees ni tedgeer humuusiig uhsenii daraa huchintei boloh aj. 18
Tiimd anhny geree ch tsusguigeer batlagdaagui yum. 19 Uchir ni Huuliin
daguu tushaal buriig Mosye buh humuust aiddahdaa tereer tugal bolon
yamaany tsusyg us, chas ulaan noos, hissopyn mochriin hamt avaad, ut
nom deer bolon buh humuus deer tsatsaad, 20 "Ene bol Burhany ta nart
tushaasan gereenii tsus mon" gej heljee. 21 Uunii adilaar ter asar ba
uilchleliin buh sav suulga deer tsus tsatsav. 22 Huuliin daguu barag buh
yum tsusaar tsevershuulegddeg bogood tsus ursgahguigeer yamar ch

uuchlal baihgui ajee. 23 Tiimees tenger deh yumsyn huulbaruudyn huvid
edgeereer tsevershuulegden, harin tengerleg yums ni oorsdoo edgeerees
iluu deer tahiluudaar tsevershuulegdeh shaardlagatai baiv. 24 Uchir ni
Hrist jinhene yumny huulbar boloh garaar hiigdsen ariun gazart oroogui.
Harin edugee bidnii toloo Burhany orshihuid uzegdehiin tuld tengert oort
ni orson bilee. 25 Terguun tahilch jil bur ariun gazar uruu ooriin bus tsustai
ordog shig Ter dandaa Ooriigoo orgoh albagui baiv. 26 Tiim bishsen bol,
Ter yertontsiin suurias hoish urgelj zovoh heregtei bolno. Harin edugee,
uyeiin togsgodd Ooriigoo tahil bolgon nugliig zailuulahyn tuld Ter neg
udaa uzegdsen yum. 27 Neg udaa uheh ni humuust togtoogdson. Uunii
daraa shuugdehiin adil, 28 tiinhuu Hrist mon olny nugluudiig uurehiin tuld
neg udaa orgogdson bogood hoyor dahia uzegdehdee nugliin talaar bus,
harin Ooriig ni tesen yadan huleegsdiig avrah bolno.

Yevryei 10

10:1 Uchir ni Huulid ireh sain yumsyn jinhene dur ni bus, harin suuder ni
baidag tul Huuli jil bur bainga orgodog onooh l tahiluudaar, oirton
iregchdiig hezee ch togs bolgoj chadahgui. 2 Es bogoos, uilchlegchid ni
negentee tsevershuulegdeed nutliin mos chanar ni tsaashid baihgui bolson
tul tahiluudyg orgohoo bolison baih baisan bish uu? 3 Harin edgeer tahil
jilees jild nutliin sanuulga boldog. 4 Uchir ni buh, yamaany tsusaar nugliig
avch hayah bolomjgui yum. 5 Tiimees Ter yertontsod irehdee "Ta orgol ba
tahilyg huseegui, Harin Ta Nadad biye beldsen. 6 Nugliin tolooh buh
shataalt tahil ba orgoliig Ta taalaagui. 7 Tegeed Bi«Uzegtun. Burhan mini,
Tany husliig uildeheer Bi irlee. Minii tuhai huilmal nomd bichigdsen» gej
helsen" gev. 8 Deerhiig helehdee "Tahil ba orgol, nutliin tolooh buh
shataalt tahil ba orgoliig Ta huseegui. Ta tedniig taalaagui. (Edgeer ni
Huuliin daguu orgogddog)" gesen. 9 Daraa ni Ter "Uzegtun. Tany husliig
uildeheer Bi irlee" gej aildav. Ter hoyordahiig ni togtoohyn tuld anhnyhyg
ni zailuuldag. 10 Enehuu husleer bid Yesus Hristiin neg udaa bugdiin toloo
biyee orgoson orgoloor damjuulan ariusgagdsan yum. 11 Tahilch bolgon
odor bur uilchlen, nugliig hezee ch zailuulj ul chadah onooh l tahiluudaa

dahin dahin orgosoor zogsdog. **12** Harin Ter uurd nugliin toloo neg tahilyg
orgood, Burhany baruun gart zalarsan bogood **13** Ooriinh ni daisnuudyg
holiinh ni gishguur bolgoh hurtel ter uyees hoish huleej baina. **14** Uchir ni
Hrist ariun bolgogdogsdyg gants tahilaar uurd togs bolgojee. **15** Ariun
Suns bidend mon gerchildeg. Uchir ni Ter **16** "Ezen aildaj baina. «Ter
odruudiin daraa tedentei baiguulah Minii geree ene yum. Bi Ooriin
huuliudyg tednii zurhend tavina. Bi tedgeeriig tednii uhaan sanaand
bichne» geed, **17** tsaash ni «Bi tsaashid tednii nugluud, Tednii huuli bus
yavdlyg sanahgui»" gejee. **18** Edgeer zuilsiin uuchlal baigaa gazar nugliin
tolooh tahil tsaashid baihgui boldog. **19** Iimd ah duu nar aa, bidend
Yesusiin tsusaar, **20** Ooriin mahan biye boloh hoshgoor damjuulan Tuunii
neesen shine, amid zamaar ariun gazart nevtren oroh itgel baigaa tul, **21**
mon bidend Burhany ger deh aguu Tahilch baigaa tul **22** buzar mos
chanaraas tseverlegdehiin tuld oorsdiin zurhendee tsatsuulj, biyee ariun
usaar ugaalgan, unen zurheeree oirton ochitsgooyo. **23** Oorsdiin naidvaryn
huleen zovshoorloo guivalgui bat barimtaltsgaaya. Uchir ni Amlagch ni
itgemjit bilee. **24** Hair bolon sain uilsed biye biyeniigee herhen hohuulen
uramshuulahyg bodotsgooyo. **25** Ingehdee zarim humuusiin zurshil shig
hamtran tsuglahaa umartalgui, harin ter odriig oirtoh tusam neg negnee
zorigjuulya. **26** Herev bid unenii medlegiig huleen avsny daraa
sanaataigaar nutel uildvel nugliin tolooh tahil tsaashid uldehgui. **27** Harin
shuult hiigeed eserguutsegchdiig shataah galyn hileng ain chichirch huleeh
ni uldene. **28** Mosyegiin Huuliig ul heregsegch hun hoyor buyuu gurvan
gerchiin gerchleleer orshoolgui uhdeg. **29** Burhany Huug ulandaa gishgej,
ooriig ni ariusgasan gereenii tsusyg buzar hemeen uzeed niguulsliin Sunsiig
doromjilson hun her zereg iluu hund shiitgel edelbel zohino gej ta nar
bodoj baina? **30** Uchir ni "Oshoo avalt ni Miniih. Hariut ni Bi ogno" geed,
dahij "Ezen Ooriin humuusiig shuune" gej aildsan Tuuniig bid medne. **31**
Amid Burhany gart oroh ni aimshigtai hereg mon. **32** Ta nar ongorson
odruudee, gegeeruulegdseniihee daraa zovlongiin ulemj zorchliig
tevchsenee sanagtun. **33** Buruutgal bolon tsohrol dotor niitiin uzmer bolj,
tiinhuu ad uzegdsen tedgeer humuusiin hamsaatan bolj baisan. **34** Uchir ni

iluu sain monhiin omch horongoteigoo ta nar medeh tul horigdogsdod
enerengui handaj, ed horongiig chini bulaan avahad ch bayar hoortei
baisan. **35** Tiimd aguu shagnal buhii itgelee buu hayagtun. **36** Ta nar
Burhany husliig biyeluuleed amlagdsanyg huleej avahyn tuld ta nart
tevcheer heregtei. **37** "Uchir ni aisui Negen tun udalgui irne. Ter
saatahgui. **38** Harin Minii zovt negen itgeleer amidrah bogood Herev ter
uhrah avaas Minii setgel tuuniig taalahgui" gejee. **39** Harin bid suirel uruu
uhralt hiideg humuus bus, harin itgej, amiig hadgaldag humuus bilee.

Yevryei 11

11:1 Itgel bol bidnii naiddag zuilsiin bodit baidal, haragdahgui zuilsiin
batalgaa mon. **2** Uchir ni uridyn humuus tuugeer gerchleliig huleen avsan
aj. **3** Burhany ugeer yertonts buteegdsen bogood tiinhuu haragdah zuils ni
uzegdeh zuilsees bii bolgogdooguig bid itgeleer oilgodog. **4** Itgeleer Abyel
Kainyhaas ulemj deer tahilyg Burhand orgov. Uugeeree ter zovt baisan
gesen gerchleliig huleen avav. Burhan tuunii belguudiin tuhai gerchilsen
yum. Hediigeer ter uhsen bolovch itgeleer yarisaar baina. **5** Itgeleer Yenoh
uhliig uzelgui deesh avaachigdsan. Burhan tuuniig deesh avaachsan
uchraas ter oldsongui. Ter avaachigdahynhaa omno Burhand taalagdsan
tul gerchlel huleen avchee. **6** Itgelguigeer taalagdana gedeg bolomjgui
yum. Uchir ni Burhan uruu irj bui hun Ter baidag gedegt bolon Ooriig ni
haigch humuust Ter Shagnagch ni boldog gedegt itgeh yostoi. **7** Itgeleer
Noa haraahan haragdaagui baisan zuilsiin talaar seremjluulel avaad ger
buliinhee avralyn toloo hovogch avdryg suseglen beldsen bogood ter
tuugeer delhiig yallaj, itgeliin daguu zovt baidlyg ovlogch boljee. **8**
Itgeleer, Abraham duudagdahdaa ov bolgon huleen avah gej baisan nutag
uruu yavsnaar duulgavartai dagav. Ter haashaa yavj baigaagaa ch
medelgui garch yavav. **9** Itgeleer ter adilhan amlaltyg hamtran ovlogchid
boloh Isaak,Iakov nartai hamt maihand nutaglaj, amlaltyn gazart hariin hun
met, hariin nutagt baigaa met amidarsan. **10** Uchir ni Abraham suuri buhii
hotyg huleej baisan yum. Ter hotyn uran barilgachin ba barilgachin ni
Burhan mon. **11** Itgeleer, Sara hurtel hediigeer nas ni hetersen bolovch

urtei boloh huchiig avsan baina. Uchir ni ter Amlagchiig itgemjit gej uzsen
yum. **12** Tiimd mon negen erees, tegehdee uhsenees oortsgui tuunees
tenger deh odod met, tengisiin ergeerh els adil toolj barshgui olon urs
zayaajee. **13** Ted bugd amlaltuudyg huleej avalgui, harin holoos tedgeeriig
harj, mendchilj, oorsdiigoo delhiid hari humuus hiigeed tsologdogsod
gedgiig huleen zovshooron itgel dotor nas barsan bilee. **14** Uchir ni tiin
yaridag humuus ni oorsdiin nutgiig haij baigaagaa todorhoi haruuddag. **15**
Unendee, herev ted garch yavsan nutgaa sanaj baisan bol tedend butsah
bolomj baih baisan. **16** Harin ted ulemj deer nutgiig husej baiv. Ter bol
tengerleg oron mon. Tiimees Burhan ni tednii Burhan gej nerlegdehdee
tednees icheegui yum. Uchir ni Ter tednii toloo hotyg beldjee. **17** Itgeleer,
Abraham sorigdohdoo Isaakiig tahil bolgon orgov. Amlaltuudyg huleen
avsan tereer ooriin gants huugee orgoson. **18** Ene ni tuund "Isaak dotor
chinii udmynhan hemeen nerlegdene" gej aildsan huu ni bailaa. **19** Burhan
bol uhegsdees hurtelamiluulah chadaltai hemeen Abraham uzsen bogood
ter huugee iinhuu amiluulagdsan met butsaan avsan yum. **20** Itgeleer Isaak
ireh zuilsiinh ni talaar Iakov, Yesav naryg yeroojee. **21** Itgeleer, Iakov nas
barj baihdaa Iosyefyn buh hovguudiig yeroogood, tayagaa tulj Burhand
morgoson yum. **22** Itgeleer, Iosyef nas barj baihdaa Izrailiin hovguud
durveh tuhai durdaj, ooriinh ni yasyg haana tavihyg gereeselsen bilee. **23**
Itgeleer, Mosye torohod tuuniig etseg eh ni gurvan saryn tursh nuuj bailaa.
Uchir ni ted huugiinhee saihnyg harj, haany zarligaas aigaagui. **24** Itgeleer,
Mosye eriin tseend hureed Faraony ohiny huu gej nerlegdeheesee
tatgalzav. **25** Nugliin tsag zuuryn jargalyg edelsnees Burhany humuusiin
hamt ad uzegdsen ni deer gedgiig ter songoson yum. **26** Hristiin tolooh
buruutgal ni Yegipyetiin erdenesees aguu ih bayalag mon gej ter uzjee.
Uchir ni ter shagnal uruu harj bailaa. **27** Itgeleer, Mosye haany uur
hilengees ailgui Yegipyetiig orhison. Uchir ni ter uzegdehgui Tuuniig harj
baigaa met tevchsen ajee. **28** Itgeleer ter Deeguur Ongoroh bayaryg
sahiad tsus tsatsav. Ingesneer uugan huuhduudiig ustgasan negen ni tedend
hurehgui yum. **29** Itgeleer, ted huurai gazraar yavj baigaa yum shig Ulaan
tengisiin dunduur garsan. Yegipyetchuud tuugeer ni garahyg zavdahad
tengis zalgiv. **30** Itgeleer, Iyerihogiin hermiig doloon odriin tursh toirsny

daraa ter nurjee. **31** Itgeleer, yanhan em Rahab turshuuluudyg amar taivan
zochilsny daraa duulgavargui humuustei hamt ami uregdeegui yum. **32** Bi
oor iluu yuu yarih ve? Herev bi Gidyeon, Barak, Samson, Iyefta, David,
Samuyel bolon esh uzuulegchdiin tuhai yarival nadad tsag hureltsehgui. **33**
Ted itgeleer haanchlaluudyg ezelj, zovt baidlyg uilden, amlaltuudad hurch,
arslanguudyn amyg haaj, **34** galyn huchiig untraan, ildnii irees zailj,
buuraigaas huchirheg bolgogdoj, dain tulaldaand zorigjin, hariin daichdyg
buulgan avch bailaa. **35** Emegteichuud oorsdiin uhegsdiig amilaltaar
butsaan avch baiv. Zarim humuus iluu deer amilaltad hurehiin tuld zoliltyg
huleej avalgui tamlagdsan yum. **36** Zarim ni doromjlogdon,
tashuurduulsan. Tiim, bas ginjlegden, horigdoj bailaa. **37** Ted chuluugaar
shiduulen, sorigdoj, tas horoodogdon, ildend honoogdoj, honi yamaany
aris nomron yavj, hooson tarchig bain, zovj, ad uzegdjee. **38** Ted tsol, uul,
agui bolood gazryn nuh suveer tenuuchlen bailaa. Tednii huvid delhii
zohisgui baijee. **39** Itgeleeree ted bugdeeree sain gerchleliig olood,
amlagdsanyg huleen avaagui aj. **40** Yaagaad gevel Burhan bidnii toloo iluu
deer yamar negen yumyg uridaas harj baisan. Ingesneer ted bidenguigeer
togs bolgogdoh yosgui yum.

Yevryei 12

12:1 Tiimees bid oorsdiig mini hureelen bui gerchleliin ulemj aguu uultei
tul alivaa saad totgor ba bidniig tun amarhan urhiddag nugliig hajuu tiish ni
tavij, omnoo tavigdsan uraldaand tevcheerteigeer guitsgeeye. **2** Itgeliin
Zohiogch bogood buren duuren Togsgogch boloh Yesus uruu haraagaa
chigluuliye. Ter Ooriinh ni omno tavigdsan bayar bayasgalangiin toloo
gutamshgiig es toomsorlon, zagalmaig tevchsen bogood Burhany sentiinii
baruun gart zalarsan yum. **3** Setgeleer unahgui baij tenheegee barahguin
tuld Tuuniig sanagtun. Tereer Ooriinh ni esreg nugeltnuudees tiim
eserguutsliig tevchsen ajee. **4** Nutliin esreg temtseldee tsus ursgah hurtlee
ta nar haraahan eserguutseegui baigaa. **5** Ta nart hovguud shigee handsan
terhuu senhruulliig ta nar martjee. "Minii huu, Ezenii sahilgajuulaltyg
hongon uzej bolohgui. Ter chamaig zemleh uyed setgeleer buu una. **6**

Uchir ni Ezen hairladag hunee sahilgajuuldag yum. Ter huleen avdag huu
bolgonoo tashuurddag" gejee. 7 Ta naryn tevchdeg chini sahilga battai
bolohyn toloo yum. Burhan hovguudteigee haritsdag shigee ta nartai
tiinhuu haritsdag. Uchir ni etseg ni sahilgajuuldaggui huuhaa baina? 8
Herev bugdeeree hurtsen sahilga ta nart baihgui bol ta nar hovguud nibus,
butach huuhduud aj. 9 Bidniig sahilgajuuldag mahan biyeiin etsguud
bidend baisan. Bid tedniig hundeldeg baisan bol tegeh tusmaa bid
sunsnuudiin Etsegt zahiragdan amidrah ni ulemj deer bus uu? 10 Uchir ni
ted oorsdiin uzemjiin daguu bidniig bogino hutatsaand sahilgajuulsan yum.
Harin Ter bidnii sain saihny toloo ajee. Tegsneer bid Tuunii ariun baidlyg
huvaaltsah yum. 11 Buh sahilga ni tuhain uyedee bayar hoortei bus, harin
ui gashuutai met sanagdavch daraa ni ene ni tuugeer surgagdsan humuust
zovt baidlyn amar amgalan buhii ur jimsiig toruulj ogdog. 12 Iimd tsutssan
gar, sulidsan ovdgoo tenhruulegtun. 13 Dogolon ni zamaasaa hazaihgui,
harin edgeegdehiin tuld oorsdiin hold zoriulj shuluun zam tavi. 14 Buh
huntei evtei baihyg bolon ariusgalyg moshgogtun. Uunguigeer hen ch
Ezeniig uzehgui boloi. 15 Hen chini ch Burhany niguulslees salahguin tuld
bolon yamar ch gashuun undes urgan hor uchruulan, tuugeer olon hun
buzarlagdahguin tuld seremjil. 16 Sadar samuun, esvel hoolny toloo uugan
huugiin erhee hudaddsan Yesav shig suseggui hun bolchihguin tuld
seremjil. 17 Ter daraa ni yerooliig ovlohiig hussen bolovch gologdson
bilee. Uchir ni ter nulims unagan yerooliig haisan hedii ch gemshliin tolooh
zaig oloogui gedgiig ta nar medne. 18 Uchir ni ta nar hurch boloh uul uruu
bolon durelzen bui gal, haranhui, tuner haranhui, hui salhi, 19 bureen
hungeneh duu bolon ugsiin duu chimee uruu ireegui. Ene ni ter chimeeg
sonsson humuusiin dahiad yamar ch ug buu aildaach hemeen zailshiij
baisan tiim chimee yum. 20 Uchir ni ted "Herev amitan ch gesen uuland
hureh avaas tuun uruu chuluu shidegtun" gesen tushaalyg tesverlej
chadaagui yum. 21 Ene yavdal uneheer aimshigtai baisan tul Mosye "Bi
aidast avtaj, chichirsen" gej helsen. 22 Harin ta nar Sion uul, amid
Burhany hot boloh tengerleg Iyerusalim uruu, bayaryn tsuglaan dahi too
tomshgui tenger elch nar, 23 tengert burtgegdsen anh torogsdiin chuulgan,
bugdiin Shuugch Burhan bolon togs bolgogdson zovt humuusiin sunsnuud

uruu irsen. 24 Mon shine gereenii Zuuch Yesus uruu bolon Abyelynhaas
iluu deer yaridag tsatsagdsan tsus uruu irsen. 25 Aildagchiig heregsehgui
baihaas ta nar seremjil. Uchir ni herev gazar deer tedend sanuulsan tuuniig
ted ul heregseed zugtchihaagui bol tegeh tusmaa tengerees sanuulagch
Tuunees bid nuur buruulan zugtaj chadna gej uu? 26 Tegehed Tuunii duu
delhiig dorgioj ganhuulsan. Harin edugee Ter "Bi dahij neg udaa zovhon
delhiig bus, tengeriig ch mon segserne" gej amlasan. 27 "Dahij neg udaa"
gedeg ni ul ganhuulagdah yums ni uldehiin tuld buteegdsen ganhuulagdah
yums ni zailuulagdahyg helj baigaa yum. 28 Tiimees bid ul ganhah
haanchlalyg huleen avsan tul talarhlaa ilerhiiltsgeeye. Uugeer hundlel,
aidas buhii taalamjit uilchleliig Burhand orgoh yum. 29 Yaagaad gevel
bidnii Burhan shataah gal mon.

Yevryei 13

13:1 Ah duusiin hairaar hairlahaa urgeljluuliye. 2 Hari humuust
zochlomtgoi handahaa buu mart. Uchir ni zarim humuus uugeeree tenger
elch naryg medelgui zochilson yum. 3 Tedentei hamt horigdson yum shig
horigdogsdyg sanaj yavagtun. Ta nar oorsdoo ch gesen biye dotor baigaa
tul ad uzegdsen humuusiig sanaj yav. 4 Bugd gerleltiig hundlegtun. Or der
ni ch buzartaagui baig. Uchir ni yanhan erchuudiig bolon zavhairagchdyg
Burhan shuune. 5 Baigaa yumandaa setgel hangaluun bain, amidral chini
mongiig hairlahaas cholootei baig. Uchir ni Ter Ooroo "Bi chamaig hezee
ch orhihgui. Bi chamaig hezee ch martahgui" gej aildsan. 6 Tiimd bid
zorigtoigoor"Ezen minii tuslagch mon. Bi aihgui. Hun namaig yaah yum
be?" gedeg. 7 Ta nart Burhany ugiig yarij, ta naryg terguulj yavsan
humuusiig sana. Tednii biyee herhen avch yavsny ur dung sanaj, itgeliig ni
duurai. 8 Yesus Hrist ochigdor ch, onoodor ch heveeree bogood monhod
heveeree baina. 9 Ta nar yanz buriin, hachin jigtei surgaaluudad setgel buu
tatagd. Uchir ni zurh setgel chini hooloor bus, niguulsleer tenhreh ni sain.
Hoolhunseer baigsad ni yamar ch ach tusyg oloogui bilee. 10 Bidend
tahilyn shiree bii. Asart uilchildeg humuus tuunees yum avch ideh erhgui
baidag. 11 Uchir ni ariun gazar uruu tsusyg ni nugliin tolooh tahil bolgon

terguun tahilchiin avchirdag tedgeer amitdyn biye ni buudlyn gadna
shataagddag yum. 12 Tiimees Yesus Ooriinhoo tsusaar humuusiig
ariusgahyn tuld bas haalgany gadna zovson bilee. 13 Iimees Tuuniig
doromjilson doromjlolyg bid uuren, buudlyn gadna garch Tuun uruu
ochitsgooyo. 14 Uchir ni end bidend monh hot alga. Harin bid ireh hotyg
erj baina. 15 Tiimd Tuugeer damjuulan Burhand Tuunii neriig huleen
zovshoordog uruulyn ur jims buyuu magtaalyn tahilyg urgelj orgotsgooye.
16 Sainyg uildehee bolon huvaaltsahaa buu mart. Uchir ni iim tahiluud
Burhand taalamjtai. 17 Udirdagchdaa dagaj, tedend zahiragdagtun. Uchir
ni ted tootsoo hiigchid adil ta naryn setgeliig seremjlen hargalzaj baidag.
Ted uuniig sanaa aldalguigeer, bayartaigaar hiig. Ingeh ni ta nart yamar ch
ashig bolohgui. 18 Bidnii toloo zalbiragtun. Bid oorsdiigoo alivaa zuild
hundluushtei avch yavahyg husen, sain mos chanartai gedegtee bat
itgedeg. 19 Namaig ta nar uruu udahgui ochuulaasai gej zalbirahyg bi
hicheenguilen guij baina. 20 Honidyn Honichin boloh bidnii Ezen Yesusiig
monh gereenii tsusaar damjuulan uhegsdees amiluulsan amar amgalangiin
Burhan 21 Ooriinh ni husliig guitsetgeh alivaa sain heregt ta naryg
chadvartai bolgoj, Ooriinhoo melmiid taalamjtai zuiliig bidnii dotor
buteelgeheer Yesus Hristeer damjuulan ajillaj baina. Yesus Hristed aldar
ni uyeiin uyed baih boltugai. Amyen. 22 Ah duu nar aa, enehuu surgamjiin
ugiig tevchin baij huleen avaarai gej bi ta naraas guiya. Uchir ni bi ta nart
tovchhon bichlee. 23 Bidnii ah duu boloh Timot sullagdsanyg duulgaya.
Herev ter udahgui irvel bi tuuntei hamt ta nartai uulzana. 24 Buh
udirdagchiddaa bolon ariun humuust mend hurgeerei. Italias iregsed ta nart
mend hurgej baina. 25 Niguulsel ni ta bugdtei baih boltugai.

Iakov 1

1:1 Burhan ba Ezen Yesus Hristiin zarts Iakov hari gazar tarhsan arvan
hoyor ovogt mendchilj baina. **2** Ah duu nar mini, eldviin soriltod orohdoo
uuniig buren bayar hoor gej uz. **3** Ta naryn itgeliin sorilt tesver hatuujlyg
toruuldeg gedgiig ta nar medeh bilee. **4** Tesver hatuujil ni togs ur duntei
baig. Tegvel ta nar yuugaar ch dutahgui togs, buren buten baina. **5** Harin ta
naryn hen negen ni mergen uhaanaar dutval, buh hund ogoomroor,
buruushaalgui ogogch Burhanaas guig. Tegeed tuund ogogdoh bolno. **6**
Harin ter yamar ch ergelzeeguigeer itgeleeree guig. Uchir ni ergelzegch
negen ni salhiar tuutdan davalgaalah tengisiin dolgio met ajee. **7** Tiim hun
Ezenees yum avna gej buu naidag. **8** Ter hun hoyor sanaa ovorlogch
bogood buh uildee togtvorgui baidag yum. **9** Harin egel dord ah duu ni
ooriin ondor dotroo sairhag. **10** Bayan hun ooriin basamjlal dotroo
sairhag. Yaagaad gevel ter ovsnii tsetseg met ongorno. **11** Uchir ni nar
toonoj, haluun salhi ovsiig gandaahad tsetseg ni unaj goyo saihan baidal ni
ustdag. Uunii adil bayan hun ch zamdaa tiinhuu uregdeh bolno. **12** Soriltyg
tesverledeg hun yerooltei yee! Uchir ni ter sorigdchihood, Ezenii Ooriig ni
hairlagsdad amlasan amiin titmiig huleen avna. **13** Hen ni ch sorigdohdoo
"Burhan namaig sorij baina" gej buu yarig. Uchir ni Burhan buzar muutaar
sorigddoggui bogood heniig ch Ooroo soridoggui. **14** Harin ooriin husel
tachaaldaa avtaj, uruu tatagdah uyedee hun bur sorigddog. **15** Tegeed
husel tachaal ni jiremsleed nugliig toruuldeg. Nugel ni biyellee olohlooroo
uhliig avchirdag aj. **16** Hairt ah duu nar mini, buu mehlegdegtun. **17**
Alivaa sain soyorhol ba alivaa togs beleg ni deerees, gerluudiin Etsegees
buuj irdeg. Tuund oorchlolt ch baihgui, oorchlogdoh suuder ch baihgui. **18**
Ter Ooriin husleer bidniig unenii ugeer toruulev. Ingesneer bid Tuunii
buteeluudiin anhny ur jims ni boloh yum. **19** Hairt ah duu nar mini, uuniig
ta nar medegtun. Harin hun bur sonsohdoo turgen, yarihdaa udaan, uur
hilendee hoirgo baig. **20** Uchir ni hunii uur hilen Burhany zovt baidlyg
biyeluuldeggui yum. **21** Tiimees ta nar buh buzar baidal, horon sanaanyhaa
buh l uldegdliig hajuu tiish ni tavij, oorsdiin chini dotor suulgagdsan ugiig
daruuhnaar huleej avagtun. Ter ug ta naryn setgeliig avrah chadaltai. **22**

Gehdee oorsdiigoo huurdag zugeer neg sonsogchid bish, ugiig
heregjuulegchid bologtun. 23 Uchir ni ugiig sonsood uilddeggui alivaa hun
bol torolh nuur tsaraigaa tolind harj baigaa huntei adil yum. 24 Ter hun
ooriigoo haraad ergehdee ooroo yamar baisnaa ter daruid martdag. 25
Harin martamhai sonsogch bus, heregjuulegch bolj, erh choloonii huuli
boloh togs huuliig nyahuur uzdeg bogood tuugeer baidag hun ni uils
dotroo yeroogdoh bolno. 26 Herev hen negen ni ooriigoo shutlegtei
hemeen boddog hedii ch hel amaa hazaarladaggui bol ooriin zurhee
huurch bui bogood shutleg ni ashiggui ajee. 27 Bidnii Burhan ba Etsegiin
omno tsever ariun bogood buzartaagui shutleg bol zovj zudreh tsagt ni
onchin humuus, belevsen ehneruudiig ergen toirch, delhiigees bohirdolgui
ooriigoo hamgaalah ni buyuu.

Iakov 2

2:1 Ah duus mini, aldart Ezen boloh bidnii Ezen Yesus Hristed itgeh
itgeldee busdyg buu alagchil. 2 Herev tanai tsutlaand heentser
huvtsaslasan, altan bogjtei hun, mon bohir huvtsastai yaduu hun orj irvel, 3
ta nar heentser huvtsas omsson negniig ni ontsgoi anhaarch "Ta end tuhlan
suu" geed, harin yaduu hund "Chi tend zogs, esvel minii holiin gishguur
havid suu" gevel, 4 ta nar oorsdiinhoo dund yalgavarlalygbii bolgoj, buzar
bodol sanaatai shuugchid bolson bus uu? 5 Minii hairt ah duu nar aa,
sonsogtun. Burhan ene yertontsiin yaduusyg Ooriig ni hairlagsdad amlasan
haanchlalyn ovlogchid bolgoj, tedniig itgel dotor bayan bailgahyn tuld
songoogui gej uu? 6 Harin ta nar yaduu huniig hundetgesengui. Ta naryg
darlan, shuuhed avaachigsad ni bayachuud bish gej uu? 7 Ta nart
ogogdson erhem neriig ted gutaan doromjildoggui gej uu? 8 Herev ta nar
haan huuli boloh "Chi horshoo ooriin adil hairla" gesniig Sudryn daguu
biyeluulj baival ta nar sainyg uildej baina. 9 Harin ta nar huniig alag uzvel,
ta nar nugel uildej, heregten met huuliar yallagdah bolno. 10 Uchir ni buh
huuliig sahivch neg deer ni budreh hen bolovch buh huuliig zorchson
bolno. 11 Uchir ni "Buu zavhair" gej aildsan Ter bas "Hun buu al" gesen
yum. Herev chi zavhairaagui hernee hun albal, huuliin gemt heregten

bolno. 12 Erh choloonii huuliar shuugdeh gej bui tedgeer humuus shig
tiinhuu yari, tiinhuu uild. 13 Uchir ni orshool uzuuleegui negend shuuh
orshoolgui baih bolno. Orshool ni shuuhiig yaldag ajee. 14 Ah duus mini,
herev hun "Nadad itgel bii" gesen atlaa uilsgui bol yamar ashigtai yum be?
Tiim itgel tuuniig avarch chadna gej uu? 15 Herev ah duu chini, esvel egch
duu chini omsoh huvtsasgui, odor tutmyn hooloor dutagdaj baihad ni, 16
ta naryn neg chini tedend "Amar taivan yav. Dulaatsah boltugai, tsadah
boltutai" gej helchiheed biyed ni zailshgui heregtseetei baigaa zuilsiig ni
tedend ogohgui bol yamar ashigtai yum be? 17 Iimees ch itgel ni herev
uilsgui bol ooroo uhmel yum. 18 Gevch hen neg chini "Chamd itgel baina.
Harin nadad uils baina. Chi nadad itgelee uilsguigeer haruul. Bi chamd
ooriin itgeliig uilseeree haruulya" gej helj boloh yum. 19 Burhan bol gants
gedegt chi itgedeg. Ene chini sain hereg. Chotgoruud ch mon uund itgedeg
bogood chichirdeg yum. 20 Munhag hun ee, harin chi uilsgui itgel ni
ashiggui gedgiig huleen zovshoorohiig husej baina uu? 21 Bidnii etseg
Abraham tahilyn shireen deer ooriin huu Isaakaa orgohdoo uilseeree
zovtgogdson bish uu? 22 Itgel ni tuunii uilstei hamt ajillaj baisnyg, itgel ni
uilseer guitsed bolsnyg chi harj baina. 23 "Abraham Burhand itgesen. Ene
ni tuuniig zovt baidadd tootsogduulsan yum" gej oguuldeg Sudar
biyelegdsen bogood Abraham Burhany and nohor gej duudagdah bolson.
24 Hun zovhon itgeleer bus, uilseer zovtgogddogiig chi harj baina. 25
Mon uunii adilaar yanhan em Rahab elch naryg huleen avch, tedniig ondoo
zamaar yavuulahdaa uilseeree bas zovtgogdoogui gej uu? 26 Uchir ni
sunsgui biye uhmel baidgiin adil tuunchlen uilsgui itgel ch bas uhmel boloi.

Iakov 3

3:1 Ah duus mini, bagsh nar bid ulemj hund shuulted orno gedgiig meden,
ta naraas olon hun bagsh bolj bolohgui. 2 Uchir ni bid bugd olon yuman
deer buderdeg. Herev heleh ugen deeree buderdeggui hun baival, ter hun
buh biyee hazaarlah chadvartai togs hun baina. 3 Moridyg zalahyn tuld bid
amand ni amgaivch hiij hazaarlaad buh biyeiig ni zaldag. 4 Mon usan
ongotsnuudyg har. Tedgeer ni hediigeer aguu tom bolood zogsohgui

huchit salhind tuutddag bolovch bas l jijighen zaluuraar jolooduulj
zaluurchiin hussen zugt yavdag. **5** Tuunchlen hel ch gesen biyeiin jijig
erhten atlaa aguu tom zuilseer sairhdag ajee. Haragtun. Iim ochuuhen gal
ch asar ih oi modyg tuimerddeg bilee. **6** Hel bol gal bogood hort muu
yavdlyn yertonts aj. Hel ni bidnii erhtnuudiin dund baij buh biyeiig
buzarladag. Hel bidnii amidralyn hurdiig gaddan shataadag bogood ooroo
tamaar asaj baidag. **7** Uchir ni torol buriin araatan amitad, shuvuud,
hevleer yavagchid, amitad bolon dalai tengisiin amitdyg hun torolhton
nomhruulj baigaa, nomhruulsaar ch irsen. **8** Harin hen ch heliig nomhruulj
chadahgui. Hel bol uhliin horoor duursen, amraltgui buzar ed mon. **9** Bid
heleer Ezen ba Etsegiig magtdag. Bid tuugeer Burhany adil baidlaar
buteegdsen humuusiig haraadag. **10** Magtaal, haraal neg l amnaas gardag
aj. Ah duus mini, iim baij bolohgui. **11** Bulgiin neg ehees tsever tsengeg ba
gashuun us zereg gardag bil uu? **12** Ah duus mini, injriin mod chidun
jimsiig, usan uzmiin mod injriig urguuldag bil uu? Davstai us ch tsever
tsengeg usyg gargadaggui. **13** Ta naryn dund hen chini mergen agaad
uhaalag ve? Ter hun ooriin uilsiig mergen uhaany dolgoon baidlaar biyee
zov avch yavan haruul. **14** Harin herev ta nar zurhendee horsson ataarhal
ba huvia hicheesen zorilgotoi bol buu bardamna, unenii esreg hudal buu
yari. **15** Ene mergen uhaan bol deerees buuj irdeg ni bish harin gazrynh,
torolhiinh bogood chotgoriinh yum. **16** Uchir ni haana ataarhal ba huvia
hicheesen zorilgo orshij baina, tend zambaraagui baidal bolood alivaa
buzar yum ni baidag. **17** Harin deerees iregch mergen uhaan ni negd ariun,
tegeed amar taivan, eyeldeg, ul suuritai, orshool ba sain ur jimseer duuren,
yalgavarladaggui, hoyor nuur gargadaggui aj. **18** Ur jims ni zov baigchiin
ur ni amar taivnyg buteegchdeer amar taivand tarigddag yum.

Iakov 4

4:1 Ta naryn dundah heruul bolon zorchliin undes yuu ve? Ter ni
erhtnuuded chini daitaj bui ta naryn husluud bish uu? **2** Ta nar shunan
husdeg bogood ta nart baihgui bolohoor ni hun aldag. Ta nar ataarhdag
bogood olj avch chaddaggui. Tiimees ta nar temtseldej, herelddeg. Ta nar

guidaggui uchraas ta nart baidaggui. 3 Ta nar guigaad huleen avdaggui.
Uchir ni ta nar oorsdiin taalamjid zartsuulya hemeen buruu handlagaar
guidag baina. 4 Zavhai ems ee, yertontstei naizlah ni Burhany esreg
daisagnal gedgiig ta nar medehgui gej uu? Tegehleer yertontsiin naiz
baihyg hussen hen bolovch ooriigoo Burhany daisan bolgoj baigaa yum. 5
Esvel yamar ch zorilgoguigeer Sudart "Tuunii bidnii dotor nutagluulsan
suns ni ataarhan husdeg" hemeesen gej ta nar bodoj baina uu? 6 Gevch Ter
iluu ih niguulsliig ogdog. Tiimees "Burhan bardam huniig eserguutsdeg,
harin daruu hund niguulsel ogdog" gedeg. 7 Tiimees Burhand
zahiragdagtun. Diavolyg eserguuts. Tegvel ter ta naraas zailna. 8 Burhand
oirtogtun. Tegvel ter ta nart oirtono. Nugelt humuus ta nar garaa tseverle.
Hoyor sanaatai humuus ta nar zurhee ariusga. 9 Shanal, gashuud, uil.
Ineed chini gashuudal bolog. Bayar hoor chini uitgar gunig bolog. 10
Ezenii orshihuid oorsdiigoo daruu bolgo. Tegvel Ter ta naryg orgomjloh
bolno. 11 Ah duu nar aa, biye biyeniihee esreg buu yari. Ah duugiinhee
esreg yaridag, esvel ooriin ah duug shuudeg hun bol huuliin esreg yarigch
bolon huuliig shuugch ajee. Herev ta huuliig shuuvel ta huuliig
biyeluulegch bish, harin shuugch aj. 12 Huuli Togtoogch ba Shuugch ni
zovhon gants baidag bogood Ter ni avarch, ustgaj ch chadna. Harin
horshoo shuugch ta hen yum be? 13 "Onoodor, esvel margaash bid tiim,
tiim hot uruu yavj, tendee neg jil baij, hudaldaa hiij ashig olno" gej yarigch
ta nar odoo naashaa iregtun. 14 Am chini margaash yamar baihyg ta nar
medehgui. Uchir ni ta nar heseg zuur uzegdeed daraa ni alga boloh uur
manan shuu dee. 15 Ta ingej helehiin orond, harin "Herev Ezen husvel, bid
amid baij, uuniig bolon tuuniig hiine" gej yarival zohino. 16 Harin uuntei
adil, ta nar oorsdiinhoo bodol dotor bardamnan sairhdag. Iimerhuu alivaa
sairhal ni buzar yum. 17 Tiim uchir zov yumyg uildehiig meddeg hernee ul
uilddeg hund ene ni nugel yum.

Iakov 5

5:1 Bayan humuus ta nar, naash iregtun. Oorsod deer chini irj bui
zovlongiinhoo toloo gashuudan uil. 2 Ed bayalag chini yalzarch, deeliig

chini erveehii idjee. 3 Alt, mongo chini zeverch, zev ni ta naryn esreg
gerch bolj, mahan biyeiig chini gal met shataana. Ta nar etssiin odruuded
erdenesee huraajee. 4 Haragtun, tarialang chini huraasan ajilchdyn hols, ta
naryn saatuulaad baigaa ter hols ta naryn esreg hashhirch baina. Urgatsyg
chini huraasan humuusiin hashhiraan Tumen tsergiin Ezenii sonort
hurchee. 5 Ta nar delhii deer bayan tansag amidarch, duraaraa avirlah
amidrald hotlogdov. Nyadalgaany odor ta nar zurhee bordson baina. 6 Ta
nar zovt huniig yallaj, alav. Ter ta naryg eserguutsdeggui. 7 Tiim uchraas,
ah duu nar aa, Ezeniig ireh hurtel tevcheertei baigtun. Haragtun, tariachin
horsnii unet buteegdehuuniig huleedeg. Ingehdee ter ert ba oroitoj oroh
boroog ortol tesverteigeer huleedeg yum. 8 Ta nar ch bas tevcheertei bai.
Ezenii ireh oirtson tul zurhee changal. 9 Ah duu nar aa, ta nar oorsdoo
shuugdchihguin tuld biye biyeniihee esreg buu gomdollo. Haragtun,
shuugch haalgan deer zogsoj baina. 10 Ah duu nar aa, Ezenii nereer yarij
baisan esh uzuulegchdiig avch, zovlon ba tevcheeriin jishee bolgogtun. 11
Haragtun, bid tevchsen humuusiig yeroogdsond tootsdog. Ta nar Iovyn
tesver tevcheeriin tuhai sonsoj, Ezen etsest ni yuu hiisniig harsan. Yaagaad
gevel Ezen enerleer duuren agaad orshoongui yum. 12 Harin yuuny omno,
ah duu nar mini, ta nar tengereer ch, gazraar ch, oor yamar ch andgaigaar
buu tangaragla. Harin ta naryn "za" ni za, "utui" ni ugui baig. Ingesneer ta
nar shuult dor unahgui yum. 13 Ta naryn dund hen negen ni zovlon edelj
baina uu? Ter ni zalbirag. Hen negen ni hogjiltei baina uu? Ter ni magtan
duulag. 14 Ta naryn dund hen negen ni ovchtei baina uu? Ter ni chuulgany
ahlagchdyg duudag. Ted Ezenii nereer tuuniig tosoor tosloj, tuunii toloo
zalbirag. 15 Itgeliin zalbiral ni ovchtei negniig edgeej, Ezen ter huniig
bosgono. Herev ter nugel uildsen bol tedgeer ni uuchlagdah bolno. 16 Tiim
uchraas biye biyeniihee omno nuglee huleen zovshoorch, biye biyeniihee
toloo zalbir. Ingesneer ta nar edgeegdeh boloi. Zovt hunii zalbiral ni ur
nolootei bogood ihiig guitselduulj chadna. 17 Yelia bol bidentei adilhan
jiriin hun baisan. Boroo oruulahguin tuld tuuniig zalbirahad gurvan jil
zurgaan saryn tursh gazart boroo oroogui bilee. 18 Tuuniig dahin
zalbirahad, tengerees hur boroo asgaj, gazar ur jimsee urguulsan yum. 19
Ah duu nar mini, herev ta naryn neg chini unenees gajaad, hen neg chini

tuuniig erguulen avchirval, **20** huuramch zamaas ni nugeltniig erguulj avchirsan ter hun tuunii setgeliig uhlees avarch, too tomshgui olon nugliig halhlah bolno gedgiig tuund meduulegtun.

1 Pyetr 1

1:1 Yesus Hristiin elch Pyetrees Pont, Galat, Kappadok, Azi bolon Bitun
nutguudaar tarhsan, tur suurishigch nart: 2 Ta nar bol Burhany uridaas
medeh medlegiin daguu, Sunsnii ariusgalaar Yesus Hristed duulgavartai
baihyn tuld bolon Tuunii tsusaar tsatsuulahyn tuld songogdson bilee.
Niguulsel ba amar taivan ni ta nart arvijih boltutai. 3 Bidnii Ezen Yesus
Hristiin Burhan bolon Etseg magtagdah boltugai. Uchir ni Burhan Ooriin
aguu ih orshoolooroo Yesus Hristiin uhegsdees amilsan amilaltaar
damjuulan bidniig amid naidvar uruu, 4 mohoshgui, buzartaagui, alga
bolchihgui bogood ta naryn toloo tengert hadgalagdsan ov uruu dahin
toruulsen. 5 Etssiin uyed ilerhiilegdehed belen bui avralyn toloo ta nar
itgeleeree Burhany hucheer hamgaalagdsan ajee. 6 Hediigeer ta nar
edugee tur zuur shaardlagatai bol eldviin zovlong edelj baigaa ch gesen
uundee ulemj bayarladag. 7 Ingesneer ta naryn itgeliin batalgaa ni galaar
tungaagdah bolovch mohoh altnaas ch iluu unetei bain, Yesus Hristiin
ilchlelt deer magtaal, aldar, hundetgeld hureh yum. 8 Ta nar Tuuniig
haraagui bolovch Tuuniig hairladag. Edugee ta nar Tuuniig harahgui
baigaa bolovch, Tuund itgedeg. Ta nar helehiin argagui, aldraar duuren
bayar hooroor ihed bayarladag. 9 Ingehdee ta nar itgeliinhee ur dund
setgeliin avralyg olj avna. 10 Enehuu avralyn tuhaid gevel, ta nart ireh
niguulsliin tuhai esh uzuultsgeesen esh uzuulegchid anhaaraltai sudalj,
lavlan, 11 oorsdiinh ni dund baisan Hristiin Suns ali uye bolon heniig
zaasnyg nyagtlan sudaljee. Uchir ni Hristiin zovlonguud bolon daraa ni
baih aldruudyg Ter uridaas aildsan baijee. 12 Tengerees ilgeegdsen Ariun
Sunseer ta nart sain medeeg nomloson humuuseer damjuulan edugee ta
nart tunhaglagdsan edgeer zuilsed esh uzuulegchid oorsoddoo bus, harin
ta nart uilchilj baisan ni tedend ilchlegdsen yum. Tenger elch nar ch edgeer
zuilsiig harahyg husdeg. 13 Tiimees ta nar oyuun sanaagaa uildeld beltgej,
eruul uhaantai baij, Yesus Hristiin ilchlelt deer ta nart ogogdoh niguulseld
naidvaraa buren tavi. 14 Duulgavartai huuhduudiinhee huvid, medehgui
baihad chini ta nart baisan uridyn husel tachaaddaa buu niitsuul. 15 Harin
ta naryg duudsan Ariun Negenii adil oorsdiin buh l zan baidaldaa basariun

baigtun. 16 Yaagaad gevel "Bi ariun uchraas ta nar ariun baigtun" gej
bichigdsen yum. 17 Herev ta nar hun buriig uilsiinh ni daguu
yalgavarlalgui shuudeg Negeniig Etseg gej duuddag yum bol, delhii deer
baih hugatsaandaa emeen biyee avch yav. 18 Ingehdee ta nar etseg
ovgodoosoo ovloson oorsdiin utgagui amidralaas alt, mongo metiin ustah
zuilseer zoligdson bus, 19 harin unet tsusaar, Hristiin tsus boloh gem
zemgui bogood tolbogui hurgany tsusaar zoligdson gedgee medegtun. 20
Uchir ni Ter yertontsiin suurias omno uridaas medegdsen bolovch tsag
hugatsaany togsgold ta naryn toloo uzegdlee. 21 Ta nar Tuugeer
damjuulan Burhand itgegchid yum. Burhan Tuuniig uhegsdees amiluulj,
Tuund aldryg ogchee. Ingesneer ta naryn itgel ba naidvar Burhand baih
yum. 22 Ta nar unend duulgavartai bain chin setgelees ah duusee hairlahyn
tudd setgelee ariusgasan uchir biye biyenee zurh setgeleesee haluunaar
hairlagtun. 23 Uchir ni ta nar ustah urees bus, harin ul ustah urees buyuu
Burhany amid, orshin bui ugeer damjuulan dahin torson bilee. 24 Uchir
ni"Buh mahan biye bolboos ovs met bogood Buhii l aldar ni ovs nogoony
tsetseg met. Ovs ganddag, tsetseg unadag. 25 Harin Ezenii ug monhod
orshino". Ene ni ta nart tunhaglagdsan ug mon.

1 Pyetr 2

2:1 Tiimees ta nar buh l os honzon, zali meh, hoyor nuur gargah yavdal,
ataa jotoo bolon gutgeleg buhniig hajuu tiish ni tavin, 2 nyalh huuhduud
shig ugiin tsever suut hus. Ingesneer ta nar uugeer avrald osoh yum. 3
Herev ta nar uneheer Ezenii enerliig amssan yum bol... 4 Humuust
gologdson bolovch, harin Burhany omno songogdson, unet, amid chuluu
met Tuun uruu iren, 5 ta nar ch mon amid chuluunuud met Yesus Hristeer
damjuulan Burhand taalamjit sunsleg tahiluudyg orgohiin tuld ariun
tahilchiin uurgiin toloo sunsleg baishin bolon barigdaj baina. 6 Ene ni
Sudart"Haragtun. Bi Siond songogdson,Bulangiin unet chuluug tavina.
Tuund itgegch hun ichguurt orohgui" hemeen aguulagdsan baidag. 7
Tiimees enehuu hundetgel ni itgegch ta naryn toloo ajee. Harin ul
itgegchded"Barilgachdyn golson chuluu ni bulangiin chuluu bolov" 8 geed

"Budruuleh Chuluu, teegleh Had bolson yum" gejee. Uchir ni ted ugend
duulgavargui baidgaas bolj buderdeg bogood uund ted tomilogdson aj. 9
Harin ta nar bol songogdson ugsaa, haant tahilch nar, ariun undesten,
Burhany ezemshliin ard tumen yum. Ingesneer haranhuigaas ta naryg
Ooriin gaihamshigt gerel uruu duudsan Tuunii davuu chanaruudyg ta nar
tunhaglah yum. 10 Uchir ni ta nar urid ni ard tumen bish baisan bolovch, ta
nar odoo Burhany ard tumen boljee. Ta nar orshooliig hurteegui baisan
bolovch odoo ta nar orshooliig hurtsen baina. 11 Hairt humuus ee,
setgeliin chini esreg dain hiideg mahan biyeiin husel tachaaluudyg
tseerlehiig hari humuus bolon tur hugatsaagaar baigch ta naraas bi guiya.
12 Hari undestnuudiin dund biyee zov avch yav. Ingesneer ted ta naryg
horon muug uildegchid hemeen gutgevch, etsest ni ta naryn sain uilsiig
haraad Tuuniig ireh odor Burhanyg aldarshuulah bolno. 13 Ezenii toloo
oorsdiigoo alivaa hunii yosond zahiruul. Erh medel buhii negen boloh
haand ch yumuu, 14 esvel zoviig uildegchdiig magtaj, muug uildegchdiig
shiitgehiin tuld tuugeer ilgeegdsen zahiragchdad ch zahiruul. 15 Sainyg
uildseneeree ta nar munhag humuusiin medleggui baidlyg duugui bolgoh ni
Burhany husel yum. 16 Choloot humuus met bai. Erh choloogoo muu
muuhaig daldlah halhavch bolgon buu ashigla, harin Burhany zarts met
uuniig ashigla. 17 Buh huniig hundel. Ahan duusiin barildlagaag hairla.
Burhanaas emee. Haanyg hundel. 18 Boolchuud aa, buhii l hundleleer
zovhon sain, dolgoon todiigui, bas shudarga bus avirlagchezeddee ch
zahiragd. 19 Uchir ni herev hun shudarga busaar zovohdoo Burhand
handdag mos chanaraasaa bolj tevchvel ene ni taallyg oldog. 20 Herev ta
nar nugel uildeed shiruun nudargad ortohdoo tevchlee ch, uund yamar
gavyaa baih bilee? Harin herev ta nar zoviig uiddeed zovohdoo, uuniig
hultsen tevchvel, ene ni Burhany taallyg oldog. 21 Uchir ni ta nar enehuu
zorilgyn toloo duudagdsan bilee. Yaagaad gevel ta naryg Ooriinhoo
moroor daguulahyn tuld ta nart ulger duuraillyg uldeen, Hrist ta naryn
toloo zovlon edelsen. 22 Ter nugel uildeegui, Tuunii amand yamar ch zali
meh oldoogui. 23 Ter zuhegdej baihdaa, hariud ni zuheegui. Ter zovon
tarchilj baihdaa zanalhiileegui, harin shudargaar shuudeg Negend
Ooriigoo daatgasaar bailaa. 24 Bidniig nugeld uhuulj, zovt baidald

amidruulahyn tuld Ter Ooroo bidnii nugliig modon deer biyedee uursen.
Uchir ni ta nar Tuunii sharhaar edgeegdsen bilee. 25 Uchir ni ta nar honi
met toorsoor baisan bolovch edugee setgeliin chini Honichin bolon
Hargalzagchid butsaj irev.

1 Pyetr 3

3:1 Tuunchlen ehneruud ee, ta nar nohortoo zahiragd. Ingeh ni nohruudiin
chini zarim ni ugiig dagahgui baigaa ch gesen, ted ugguigeer,
ehneruudiinhee biyee avch yavah baidlaar avragdana. 2 Ted ta naryn
juramt baidal bolood eyeldeg zan baidlyg chini ajiglana shuu dee. 3 Ta
naryn us suljilt, altan edlel zuuh, esvel huvtsaslalt geh met chimeglel chini
zovhon gadna talyn uzemj buu baig. 4 Harin Burhany omno asar unetei
boloh dolgoon bolon daruu sunsnii mohoshgui chanaraar chimsen zurhnii
nuugdmal hun ni ta naryn chimeglel baig. 5 Uchir ni tuunchlen urid tsagt
Burhand naidvaraa tavisan ariun emegteichuud ch nohruuddee zahiragdan
oorsdiigoo goyodog baiv. 6 Tuunchlen Sara Abrahamyg ezen gej duudan,
duulgavartai dagasan yum. Herev ta nar yamar ch ayuulaas aihguigeer
zoviig uildvel, ter emegtein huuhduud bolno. 7 Nohruud ee, ehner chini
emegtei hun tul tuuniig ooroosoo sul doroi sav met uzen ta nar ch mon adil
ehnerteigee oilgoltsoj amidar. Amiin niguulsliin hamtran ovlogchiinh ni
huvid tuuniig hundetge. Ingevel ta naryn zalbiradd saad totgor uchrahgui.
8 Etsest ni, bugd ev nairtai, enerengui, ahan duuseg, eyeldeg bogood suns
dotor daruu baitsgaa. 9 Yerooliig ovluuleh zorilgyn uudnees ta naryg
duudsan tul ta nar muug muugaar, esvel doromjlolyg doromjloloor
hariulahyn orond yeroogtun. 10 Uchir ni"Amia hairlaj, sain odruudiig
uzehiig husdeg hun Buzar muugaas helee, zali mehiin ugsees uruulaa horij
boliul. 11 Tegeed buzar muugaas ergej, sainyg uild. Amar taivnyg hai,
tuuniig moshgo. 12 Uchir ni Ezenii melmii zovt humuus deer baidag.
Tuunii chih tednii zalbirald anhaaral tavidag. Harin Ezenii tsarai buzar
muug uildegchdiin esreg baidag" gejee. 13 Herev ta nar sainy toloo
hicheen zutgeh avaas hen ta nart hor uchruulah yum be? 14 Harin ta nar
zovt baidlyn toloo zovlon edlehed hurtel hurlee ch, ta nar yerooltei. Tednii

surduulgees buu ai, buu zov. 15 Harin ta naryn dotorh naidvaryn talaar
asuuh hun burd hariu ogohod, gehdee dolgoon baidlaar bolon
hundetgelteigeer ogohod yamagt belen bain Hristiig Ezen hemeej
zurhendee tusgaarlan nandigna. 16 Mon sain mos chanartai bai. Ingesneer
Hrist dotorh ta naryn sainaar biyee avch yavahyg muuchlagchid ta naryg
gutgesen zuildee ichih bolno. 17 Herev Burhan taalah avaas ta nar muut
uildseniihee toloo zovsnoos zoviig uildseniihee toloo zovson ni deer. 18
Uchir ni Hrist ch bidniig Burhand avaachihyn tuld zovt ni zovt bus
humuusiin orond neg udaa nugliin toloo uhsen. Ingehdee mahan biye dotor
uhej, suns dotor amiluulagdav. 19 Terhuu sunseer Hrist yavj, shorond
baigaa sunsnuuded tunhaglajee. 20 Noagiin odruuded hovogch avdryg
barigdaj baih uyed Burhany tevcheer ni huleeseer baihad edgeer sunsnuud
ni urid duulgavargui baiv. Terhuu hovogch avdart tsoon buyuu naiman
hunbaij, usnaas esen mend garchee. 21 Uunii durslel boloh baptism ni
edugee ta naryg avardag. Baptism ni mahan biyeiin buzryg arilgadag yum
bish, harin Burhany omno sain mos chanaryn amlalt bogood Yesus Hristiin
amilaltaar damjuulan avardag. 22 Tereer Ooriinh ni erhend tenger elch nar,
erh medluud bolon huchnuud zahiragdsany daraa tengert ochood Burhany
baruun gart baigaa bilee.

1 Pyetr 4

4:1 Iimees Hrist negentee mahan biyeeree zovson tul ta nar ch gesen ijil
zorilgoor oorsdiigoo zevsegle. Yaagaad gevel mahan biyeeree zovson
negen ni nugel hiihee bolison. 2 Ene ni biyeeree amidrah uldsen
hugatsaandaa tsaashid hunii husel tachaalyn toloo bus, harin Burhany
husliin toloo amidrahyn tuld yum. 3 Uchir ni hediinee ongoron odson uye
bol zavhairal, tachaal, arhidalt, utga uchirgui nairlan tsengeh yavdal bolon
yos busyn shuteend morgoh yavdlyg moshgon, Hari undestnuudiin husliig
guitselduulehed ni ta naryn huvid hangalttai baisan. 4 Ene buhend ted ta
naryg oorsodtei ni hamt duraaraa durgih yavdald holbogdooguid
gaihshirch, muu heldeg. 5 Gevch ted amid bolood uhegsdiig shuuhed
belen baigch Tuund tailagnah bolno. 6 Uchir ni ene zorilgyn uudnees sain

medee uhegsded ch hurtel tunhaglagdsan. Ingesneer ted mahan biyeeree
humuusiin adil shuugdsen bolovch, Burhany husliin daguu suns dotor amid
baih yum. 7 Buh yumsyn togsgol oir irchiheed baina. Tiimees zov shuun
tungaaj, zalbiraldaa eruul baigtun. 8 Yuuny omno, biye biyenee haluunaar
hairla. Uchir ni hair bol too tomshgui nugliig daldaldag yum. 9
Gomdlohguigeer biye biyendee zochlomtgoi bai. 10 Hun bur huleen avsan
belgeeree biye biyendee Burhany olon torliin niguulsliin sain nyarvuud shig
uilchil. 11 Yaridag hun ni Burhany ugiig yaaj heldegchlen yarig.
Uilchildeg hun ni Burhanaas tetgegddeg hucheer uildeg. Tegeed buh
zuilsed Yesus Hristeer damjuulan Burhan aldarshuulagdah yum. Yesus
Hristed aldar ba noyorhol ni uyeiin uyed baih boltugai. Amyen. 12 Hairtai
humuus mini, ta naryg sorihyn tuld dund chini irdeg galt soriltod yamar
negen hachirhaltai yum ta nart tohioldson met buu gaih. 13 Harin ta nar
Hristiin zovlonguudyg huvaaltsdagtaa bayarla. Ingesneer mon Hristiin
aldar ilchlegdehed ta nar bayar hoorteigoor bayarlah yum. 14 Herev ta nar
Hristiin nerees bolj zuhegdvel yerooltei. Uchir ni aldryn ba Burhany Suns
ta naryn deer orshdog. 15 Ta naraas hen ni ch aluurchin, esvel hulgaich,
esvel horon muug uildegch yum uu, esvel busdyn heregt hoshuu durdeg
negen met buu zovog. 16 Herev Hristiinh gedgeesee bolj zovdog bol buu
ich. Harin enehuu nereeree Burhanyg aldarshuul. 17 Yaagaad gevel shuult
Burhany ger bulees ehleh tsag ni boljee. Herev ene ni bidnees ehelbel
Burhany sain medeeg dagadaggui humuusiin togsgol yuu boloh ve? 18
Herev zovt hun arai gej avragdah yum bol, burhangui hun bolon nugelten
yaah bolj baina? 19 Tiimees Burhany husliin daguu zovogsod zoviig
uildehdee itgemjit Buteegchid setgelee daatgag.

1 Pyetr 5

5:1 Tiimees bi ta naryn ahlagch, Hristiin zovlonguudyn gerch bolon
ilchlegdeh aldryg huvaaltsagch bolohynhoo huvid ta naryn dundah
ahlagchdyg yatgaj baina. 2 Ta naryn dund baigaa Burhany honin surgiig
hariul. Ingehdee albadlagaar bus, harin sain duraaraa, Burhany husliin
daguu hargalzan, homhoi ashgiin toloo bus, harin hicheel zutgeleer, 3

oorsdod chini daalgasan humuusiig noyoloh bus, harin honin suregtee
ulger duurail bolon hariul. 4 Tegeed Ahlah Honiching uzegdehed ta nar
aldryn gandashgui titmiig huleen avna. 5 Zaluus aa, ta nar mon tuunchlen
ahlagchiddaa zahiragd. Ta bugd biye biyendee daruu handah baidlaar
oorsdiigoo huvtsasla. Uchir ni Burhan bardam huniig eserguutsdeg, harin
daruu hund niguulslee ogdog. 6 Iimd Burhany huchirheg mutryn dor
oorsdiigoo daruu bailga. Tegvel Burhan zohistoi tsagt ta naryg orgomjilno.
7 Ter ta naryn toloo sanaa zovdog uchraas buh zovniloo Tuund uuruul. 8
Eruul uhaantai, sonor seremjtei bai. Ta naryn orsoldogch boloh diavol ni
hen negniig zalgihaar haij bui arhirah arslan met geten yavdag. 9 Harin
delhiid bui ah duu nar chini adilhan zovlong edelj baigaag meden tuuniig
bat itgeleeree eserguuts. 10 Hrist dotor ta naryg Ooriin monh aldar uruu
duudsan, buh niguulsliin Burhan Ooroo ta naryg tur zuur zovsny daraa ta
naryg togs bolgoj, batatgaj, behjuulen baiguulah bolno. 11 Noyorhol ni
uyeiin uyed Tuund baih boltugai. Amyen. 12 Ene bol Burhany jinhene
niguulsel gedgiig bi ta nart gerchilj, surgamjlan bidnii itgemjit ah duu
boloh (bi tegj uzdeg) Siluanaar damjuulan tovchhon bichlee. Ene niguulsel
dotor bat zogs. 13 Ta nartai hamt songogdson Vavilon dahi chuulgan
bolood mon minii huu Mark ta nart mend damjuulj baina. 14 Hairyn
unselteer biye biyeteigee mendchilegtun. Hrist dotorh ta bugded amar
amgalan ni baih boltugai.

2 Pyetr 1

1:1 Yesus Hristiin bool bogood elch boloh Simon Pyetrees bidnii Burhan
ba Avragch boloh Yesus Hristiin zovt baidlaar bidniihtei ijil unetei itgeliig
huleen avsan humuust: 2 Burhan bolon bidnii Ezen Yesusiin medleg dotor
ta nart niguulsel ba amar amgalan arvijih boltugai. 3 Ooriinhoo aldar ba
davuu chanaraaraa bidniig duudsan Tuunii jinhene medlegeer damjuulan
Tuunii burhanlag huch bidend ami bolood burhanlag baidald hamaatai
buhniig soyorhson. 4 Edgeereer damjuulan Ter bidend unetei bogood
gaihamshigt amlaltuudaa soyorhson. Ingesneer ta nar ene delhiid
tachaalaar baih yalzralaas angijirsnaar burhanlag mon chanaryn
huvaaltsagch boloh yum. 5 Yag enehuu shaltgaany ulmaas ta nar buhii l
hicheel zutgeleer, itgel deeree sain davuu baidlyg, sain davuu baidal
deeree medlegiig, 6 medleg deeree ooriigoo zahirah baidlyg, ooriigoo
zahirah baidal deeree tevcheeriig, tevcheer deeree burhanlag baidlyg, 7
burhanlag baidal deeree ah duuseg enerliig, ah duuseg enerel deeree
hairyg hamtatga. 8 Herev ta nart edgeer chanaruud baigaa bogood ulmaar
nemegdseer baival, edgeer ni bidnii Ezen Yesus Hristiin jinhene medleg
dotorta naryg ashig ch ugui, ur jims ch ugui bailgahgui. 9 Edgeer
chanaruudaar dutagddag hun bol uridyn nutluudeesee tsevershsenee
martsan, sohor, esvel bogino bodoltoi negen yum. 10 Tiimees ah duu nar
aa, Tuunii ta naryg duudan, songosnyg batatgahyn tuld bur ch iluu
hicheengui bai. Uchir ni ta nar edgeeriig uildej l baival hezee ch
budrehgui. 11 Ene zamaar bidnii Ezen bogood Avragch Yesus Hristiin
monh haanchlal uruu oroh ni ta naryn omno ogoomroor hangagdah bolno.
12 Tiimees hediigeer ta nar edgeer zuilsiig medeh bogood edugee oorsdod
chini baigaa unen dotor batajsan bailaa ch gesen bi ta nart edgeeriig
sanuulahad yamagt belen baih bolno. 13 Bi enehuu asar dotor baih tsagtaa
ta naryg sanuulgaar sereehee bi zov gej uzej baina. 14 Ingehdee bidnii
Ezen Yesus Hristiin nadad todorhoi bolgosonchlon, bi udahgui asraa
tailahaa medej baina. 15 Namaig odsony daraa ta nar yamar ch uyed
edgeer zuilsiig sanah chadvartai baigaasai gesendee bi bas hicheeh bolno.
16 Bid oorsdiin Ezen Yesus Hristiin huch chadal bolood Tuunii ireh tuhai

ta nart meduulehdee uhaalgaar zohiogdson ulger domguudyg dagaagui,
harin bidTuunii sur javhlang nudeer gerchlegchid baisan. 17 Uchir ni
Tuuniig Etseg Burhanaas hundlel ba addryg huleen avah uyed Sur Javhlant
Aldraas "Ene bol Minii hairtai Huu. Tuund Minii taalal orshino" gesen duu
garav. 18 Bid Tuuntei hamt ariun uulan deer baihdaa tengerees garsan ene
duug sonsson bilee. 19 Bid iluu battai bolgogdson esh uzuullegiin ugtei.
Uur tsaij, uuriin tsolmon zurhend tani giih hurtel, haranhui gazart gereltej
bui denluug anhaarah met ta nar tuund anhaaral tavihdaa sain baidag. 20
Sudryn neg ch esh uzuulleg esh uzuulegchiin ooriinh ni tailbaraar ireeguig
yuuny turuund medegtun. 21 Uchir ni neg ch esh uzuulleg hezee ch hunii
husleer hiigdsengui, harin Ariun Sunseer hodolgogdson humuus
Burhanaas aildjee.

2 Pyetr 2

2:1 Harin huuramch esh uzuulegchid humuusiin dund baisan bogood yag
uunchlen mon ta naryn dund ch huuramch bagsh nar baih bolno. Ted
oorsdiig ni hudaldan avsan Ezeniig hurtel uguisgej, oorsdiinhoo deer
turgen suirliig avchran, honoolt ters uzliig nuutsaar taniulna. 2 Olon hun
tednii tachaangui yavdlyg dagah bogood tednees bolj unenii zam muugaar
heluuleh bolno. 3 Ted shunaldaa hudal huurmag ugseer ta naryg ashiglana.
Tednii shiitgel ono ertnees zugeer suugaagui, tednii suirel untchihaagui
baina. 4 Uchir ni herev Burhan nugel uildsen tenger elch naryg
heltruulelgui, harin tedniig tamd hayaad, haranhuin ginjind tushaaj,
shiitgeliin toloo hadgalsan bol, 5 ertnii yertontsiig heltruulelgui, harin
burhanlag bus humuusiin yertonts deer uyer buulgahdaa zovt baidlyg
tunhaglagch Noag oor doloon hunii hamt hamgaalsan bol, 6 hojmyn
burhanlag bus humuust jishee bolgohyn tuld Sodom ba Gomorragiin
hotuudyg unsen tovrog bolgosnoor yallasan bol, 7 yos zarchimgui
humuusiin sadar samuun yavdlaar daramtlagdsan zovt Lotyg avarsan yum
bol, 8 (uchir ni terhuu zovt hun tednii dund amidrah zuuraa ooriin harj,
sonsson tednii yos bus yavdlaas bolj zovt setgel ni odroos odort shanalan
zovj bailaa) 9 burhanlag humuusiig soriltoos yaaj angijruulahyg bolon zovt

bus humuusiig shuultiin odriig hurtel shiitgeliin door yaaj barij baihaa Ezen
meddeg. **10** Yalanguyaa yalzarsan husel tachaald mahan biyee
oogshuuldeg, erh medliig ul toomsorlodog humuusiig shuultiin odriig
hurtel shiitgeliin door yaaj barij baihaa Ezen medne. Eremgii, dur
zorgooroo avirlagch ted tengerleg sur huchiig doromjlohdoo ain
chichirdeggui. **11** Sur huch bolood huch chadlaar augaa tenger elch nar
Ezenii omno tednii esreg doromjlolyn shuultiig avchirdaggui. **12** Harin
tedgeer ni barigdaj ustgagdahyn tuld l zongooroo baidag adguus bolon torj
baidag uhaangui adguus shig meddeggui zuilee doromjlon tedgeer
adguusnuudtai adil mon ustgagdana. **13** Ingehdee ted buruu uiliinhee
toloost zovdog. Odriin tsagaar nargij, tsengehiig ted jargal hemeen
tootsdog baina. Tolbo, oo sev buhii ted ta nartai hamt nairlahdaa oorsdiin
huyal tachaaldaa tsengedeg. **14** Nud ni zavhairlaar duuren bogood ted
nugel uildehee hezee ch bolidoggui. Ted togtvorgui setgeltenguudiig uruu
tatdag bogood shunald dadlagajsan zurhtei haraalyn huuhduud yum. **15**
Ted zov shuluun zamyg umartan, zovt bus baidlyn holsiig hairlagch
Byeoryn huu Balaamyn zamyg dagan tooroldjee. **16** Gevch Balaam
uildsen gem nugeldee zemlel hurtsen bilee. Helgui iljig hunii duugaar yarij,
ter esh uzuulegchiin soliorlyg nomhtgoson aj. **17** Ted bolusgui bulag,
shuurgand tuugdah manan budan yum. Tas haranhui ni tednii toloo
beltgegdjee. **18** Uchir ni ted hooson iherheg ugsiig yarij, aldaa toorogdol
dotor amidardag negnees arai yadan zugtdag humuusiig mahan biyeiin
husel, tachaalaar uruu tatdag bogood **19** oorsdoo yalzralyn bool atlaa
tedend erh choloog amladag. Uchir ni hun yuund diildene, tuugeeree
boolchlogddog ajee. **20** Herev ted yertontsiin buzar busarmagaas Ezen ba
Avragch Yesus Hristiin medlegeer angijirsnyhaa daraa tedgeereer dahin
urhiduulan diildvel tednii huvid suulchiin baidal ni ehniiheeseebur dordoh
bolno. **21** Uchir ni zovt baidlyn zamyg medeed, oorsdod ni ogogdson ariun
tushaaluudaas nuur buruulan ergesnees ene zamyg medeegui baisan ni
tedend deer baih baisan. **22** Tednii huvid "Nohoi booljsoo doloodog,
gahaig ugaasny daraa shavart butsaj holbordog" hemeeh unen surgaalt
ugiin daguu tohioldson aj.

2 Pyetr 3

3:1 Hairtuud mini, edutee bi hoyor dahi zahidlaa ta nart bichij baina.
Tedgeeriin dotor bi sanuulgaar ta naryn chin setgeliin bodol sanaag sergeej
baigaa ni 2 ariun esh uzuulegchdeer uridaas heluulsen uts bolood tanai
elch naraar ulamjlagdsan Ezen ba Avragchiin tushaalyg ta nart sanuulahyn
tuld yum. 3 Yuuny omno uuniig medegtun. Yuu gevees terhuu etssiin
odruuded eleglen dooglogchid oorsdiin husel tachaalaa dagan eleglen
dooglosoor ireh bolno. 4 Mon ted "Tuunii ireh amlalt ni haana baina ve?
Etseg ovgodiig untsan tsagaas hoish buh yums buteeliin ehnees baisan
shigee heveeree baina shuu dee" hemeene. 5 Burhany ugeer tenger ni ono
ert orshin togtnoson bogood gazar ni usnaas bolon usaar helberjsen
bolohyg ted sanaataigaar ul oishoodog. 6 Ter uyed yertonts usan galavt
avtan, usaar ustgagdsan aj. 7 Harin onoogiin tenger bolood gazar ni Tuunii
ugeer baigaa bogood gald zoriulagdan, burhanlag bus humuusiin shuult ba
suirliin odriin toloo hadgalagdaj baina. 8 Harin, hairtuud mini, Ezenii
huvid, neg odor ni myangan jil met, myangan jil ni neg odor met baidag ni
ta naraas buu nuutslagdag. 9 Ezen udaashralyg tootsdog zarim humuusiin
boddog shig Ooriinhoo amlaltad hoirgo bish bilee. Harin ch Ter heniig ch
mohuulehiig huselgui, bugdiig gemshild ireesei hemeen husen ta nart
tevcheertei handdag. 10 Gevch Ezenii odor ni hulgaich met ireh bolno.
Tegehed tenger nurgeleed ongorno. Alivaa bodisuud ni gald ustgagdah
bogood gazar bolood tuun deerh ajluud ni shataagdana. 11 Herev ene
buhen tiin ustgagdah avaas ariun baidal ba burhanlag baidal dotor ta nar
yamar torliin humuus baih yostoi ve? 12 Burhany odriin irehiig huleej,
turgeluul. Ter odor tenger shatan ustaj, haluun ilchind ni bodisuud hailah
bolno. 13 Harin Tuunii amlaltyn daguu bid zovt baidal orshdog shine
tenger, shine gazryg huleen baina. 14 Tiimees hairtuud mini, ta nar
edgeeriig huleej bui uchraas amar amgalan dotor bolon tolbogui bogood
gem zemguigeer Tuund oldohyg hicheegtun. 15 Bidnii hairt ah Paul oort
ni ogogdson mergen uhaany daguu ta nart bichsenchlen bidnii Ezenii
tevcheeriig avral hemeen toots. 16 Terchlen tuunii buh zahidald edgeeriin
talaar bichsen yum. Zahidluudad ni oilgohod hetsuu zarim zuils baidag

bogood haranhui munhag, tuilbargui humuus oorsdiigoo suiruulen Sudryn
busad zuilsiig ch guivuuldag shigee tedgeeriig mushgin guivuuldag. **17**
Tiimees hairtuud mini, ta nar uuniig uridaas medej, oorsdiigoo sergiil. Es
tegvel ta nar yos zarchimgui humuusiin toorogdold avtaj, togtvortoi
baidlaa addchih vii. **18** Harin bidnii Ezen bogood Avragch Yesus Hristiin
niguulsel bolon medleg dotor osogtun. Edugee bolon monhiin odort ali
alind ni Tuund aldar baih boltugai. Amyen.

1 Iohan 1

1:1 Ehneesee baisan bogood bidnii sonsoj, nudeeree uzej, harj, garaaraa
barij uzsen amiin Ugiin tuhai. 2 Terhuu ami ni ilerhiilegdsen. Etsegtei hamt
baisan bogood bidend ilerhiilegdsen monh amiig bid uzsen, mon ta nart
gerchilj, tunhaglaj baina. 3 Bid uzsen, sonssonoo ta nart mon tunhaglaj
baina. Ingesneer ta nar bas bidentei nohorloh yum. Uneheer bidnii nohorlol
ni Etseg ba Tuunii Huu Yesus Hristtei nohorloh nohorlol bilee. 4 Bayar
bayasgalangaa guitsed bolgoyo gesendee bid ta nart edgeeriig bichlee. 5
Burhan bol gerel, mon Tuunii dotor haranhui ogt baihgui gedeg ni bidnii
Tuunees sonsson medee bogood ta nart tunhaglaj baina. 6 Herev bid
Burhantai nohorlodog gej yariad, haranhui dotor alhaj baival, bid hudal
helj, uneniig uilddeggui ajee. 7 Harin Ter Ooroo gerliin dotor baidagchlan
bid gerliin dotor yavbal, bid biye biyeteigee nohorloj, Tuunii Huu Yesusiin
tsus bidniig buh nuglees angijruuldag ajee. 8 Herev bid nugelgui gej helbel
oorsdiigoo mehelj baigaa bogood bidnii dotor unen alga. 9 Herev bid
nuglee huleen zovshoorvol Tereer itgemjit, zovt bogood bidnii nugliig
uuchilj, buh lzovt bus baidlaas bidniig tseverlene. 10 Herev bid nugel
uildeegui gej helbel, bid Tuuniig hudalch bolgoj baigaa hereg bogood
bidnii dotor Tuunii ug alga.

1 Iohan 2

2:1 Byatshan huuhduud mini, ta naryg nugel buu uildeesei hemeen bi
edgeeriig ta nart bichij baina. Herev hen negen ni nugel uildvel, Etsegiin
omno bid Omgoologchtei agaad ter bol zovt Yesus Hrist mon. 2 Ter
Ooroo bidnii nutliin tolooh evleruulel bogood zovhon bidnii nugliin toloo
bus, bas buh yertontsiin nugliin toloo bilee. 3 Herev bid Tuunii
tushaaluudyg sahival, uugeeree bid Tuuniig tanisnaa medne. 4 "Tuuniig bi
medne" gej heleed, Tuunii tushaaluudyg sahidaggui negen bol hudalch
bogood tuunii dotor unen baihgui. 5 Harin Tuunii ugiig sahidag henii ch
dotor Burhany hair uneheer togs bolgogdjee. Uugeeree bid Tuunii dotor
baigaagaa medne. 6 Tuunii dotor orshdog gej yaridag negen Tuunii herhen

yavsanchlan ooroo bas tiin yavdag baih yostoi. 7 Hairtuud mini, bi ta nart
shine tushaalyg bus, harin ehneesee ta nart baisan huuchin tushaalyg bichij
baina. Enehuu huuchin tushaal bol ta naryn sonsson ug yum. 8 Nogoo
talaar, haranhui ni ongorch, jinhene gerel hediineegiiguulj baigaa tul Tuunii
bolon ta naryn dotor unen boloh shine tushaalyg bi ta nart bichij baina. 9
Gerliin dotor baidag gej helchiheed, ah duugee uzen yaddag negen bol
odoo hurtel haranhuin dotor baigaa yum. 10 Ah duugee hairladag negen ni
gerliin dotor baigaa bogood tuunii dotor budruuleh shaltgaan baihgui. 11
Harin ah duutee uzen yaddag negen bol haranhuin dotor baigaa bogood
haranhui dotor alhaj, haranhui nudiig ni soholson tul haashaa yavaagaa ch
meddeggui. 12 Byatshan huuhduud ee, nugel chini Tuunii neriin uchir
uuchlagdsan tul bi ta nart bichij baina. 13 Etsguud ee, ehneesee baisaar
baigaa Tuuniig ta nar meddeg tul bi ta nart bichij baina. Zaluus aa, ta nar
muu negniig diilsen tul bi ta nart bichij baina. 14 Nyalhas aa, ta nar
Etsegiig meddeg tul bi ta nart bichsen. Etsguud ee, ehneesee baisaar
baigaa Tuuniig ta nar medsen tul bi ta nart bichsen. Zaluus aa, ta nar
huchtei, Burhany ug ta naryn dotor baidag bogood muu negniig diilsen tul
bi ta nart bichsen. 15 Yertonts bolon yertontsod baigaa zuilsiig buu hairla.
Herev hen negen ni yertontsiig hairladag bol tuunii dotor Etsegiin hair
baihgui. 16 Uchir ni yertontsod baigaa buhen tuhailbal, mahan biyeiin
husel tachaal, nudnii husel tachaal, amidralyn bardam bahdal ni Etsegees
bus, harin ene yertontsoos irdeg yum. 17 Yertonts hiigeed tuunii husel
tachaal niongorno. Harin Burhany husliig uilddeg negen ni monhod
orshdog. 18 Nyalhas aa, ene bol etssiin tsag. Hristiig eserguutsegch ni irj
baina gej ta nar sonssonchlon, odoo ch gesen Hristiig eserguutsegchid
olnooroo garch irj baina. Ene ni etssiin tsag gedgiig bid uunees medne. 19
Ted bidnii dundaas garsan bolovch bidniih bish. Uchir ni herev ted bidniih
baisan bol, ted bidentei hamt baih baisan. Harin ted garsan ni tedniig bugd
bidniih bish gedgiig uzuulehiin tuld yum. 20 Harin ta nar Ariun Negeneer
toslogdson bogood buhniig medne. 21 Ta nar uneniig medehgui tul bi
bichsen bish, harin tuuniig meddeg bogood yamar ch hudal ni unenees
gardaggui uchir bi ta nart bichsen. 22 Yesus bol Hrist gedgiig uguisgedeg
negnees oor hen hudalch yum be? Ene bol Hristiig eserguutsegch buyuu

Etseg bolood Huug uguisgegch yum. **23** Huug uguisgedeg hend ch Etseg
baihgui. Huug huleen zovshoordog negend ni Etseg mon bii. **24** Ehneesee
sonsson zuil chini ta naryn dotor baig. Herev ehneesee sonsson zuil chini ta
naryn dotor baival, ta nar mon Huu bolood Etsegiin dotor baih bolno. **25**
Ene bol Ter Ooroo bidend amlasan amlalt boloh monh ami yum. **26** Ta
naryg mehlehiig oroldoj bui humuusiin talaar edgeeriig bi ta nart bichsen.
27 Ta naryn Tuunees avsan tosolgoo ni ta naryn dotor baidag bogood
oorsdod chini zaah hen negen ta nart hereggui. Harin Tuunii tosolgoo ni
tanart buhniig zaadag bogood terhuu tosolgoo ni hudal bish, unen. Ta nart
zaasan yosoor ta nar Tuunii dotor baigtun. **28** Byatshan huuhduud ee,
odoo ta nar Tuunii dotor bai. Tegvel Tuuniig uzegdeh uyed bid Tuunii
omno zorigtoi baij, Tuuniig irehed omno ni ichguurgui baih bolno. **29**
Herev ta nar Tuunii zovt gedgiig medvel, zoviig uildegch hun bur Tuunees
torson gedgiig bas medne.

1 Iohan 3

3:1 Bid Burhany huuhduud gej duuduulahaar yamar ih hairyg Etseg
bidend soyorhsonyg haraach! Bid bol tiim yum. Iimees yertonts Tuuniig
medeegui tul bidniig meddeggui. **2** Hairtuud mini, bid odoo Burhany
huuhduud. Bidnii yamar baih ni haraahan uzegdeegui. Tuuniig uzegdeh
uyed bid Tuuntei adil bolno gedgiig medne. Uchir ni bid Tuuniig yag
baigaagaar ni harah bolno. **3** Tuund iinhuu naidaj baigaa alivaa hun
ooriigoo tsevershuuldeg. Uchir ni Ter tsever ajee. **4** Nugel uilddeg hun bur
bas yos bus hereg uilddeg. Nugel bol yos bus hereg yum. **5** Nugluudiig
zailuulahyn tuld Ter uzegdsen gedgiig ta nar medne. Tuund yamar ch
nugel baihgui. **6** Tuunii dotor baigch hen ch nugel uilddeggui. Nugel
uilddeg hen ch Tuuniig uzeegui, medeegui. **7** Byatshan huuhduud ee, ta
naryg hen ch buu mehleg. Zoviig uildegch negen ni Tuunii zovt
baigaachlan zovt baina. **8** Nugel uilddeg negen ni diavolynh yum. Diavol
ehneesee nugel uildsen. Diavolyn uilsiig ustgahyn tuld Burhany Huu ene
zorilgyn toloo uzegdjee. **9** Burhanaas torogch yamar ch hun nugel
uilddeggui. Uchir ni Burhany ur tuunii dotor baigaa. Ter hun Burhanaas

torson tul nugel uildej chaddaggui. **10** Burhany huuhduud ba diavolyn
huuhduud uugeer tanigddag yum. Zoviig uilddeggui alivaa hun Burhanyh
bish. Ah duugee hairladaggui negen ni ch Burhanyh bish. **11** Bid biye
biyee hairlah yostoi gedeg ni ta naryn ehneesee sonsson medee bilee. **12**
Kain shig bish. Ter bol muu negniih baisan bogood duugee alsan yum.
Yamar shaltgaanaas bolj ter tuuniig alav? Yaagaad gevel ooriinh ni ajil uils
buzar muu, duugiinh ni ajil uils zovt baisan aj. **13** Ah duu nar aa, herev
yertonts ta naryg uzen yadval buu gaih. **14** Bid ah duusee hairladag
uchraas uhlees ami uruu shiljsenee medne. Ul hairlagch ni uhliin dotor
baina. **15** Ah duugee uzen yaddag neg ni aluurchin mon. Yamar ch
aluurchny dotor monh ami baidagguig ta nar medne. **16** Bidnii toloo Ter
Ooriin amia ogson tul, uugeer bid hairyg medne. Bid ch ah duusiinhee
toloo amia ogoh yostoi. **17** Delhiin ed horongotei hen negen ni ooriin ah
duugiin heregtsee, gachigdlyg haraad tuund tuslah setgel ul gargaval,
tuunii dotor Burhany hair herhen baih bilee? **18** Byatshan huuhduud ee,
bid ug heleer bus, harin ajil uils, uneneer hairlatsgaaya. **19** Uugeer bid
uneniih bolohoo medej, Tuunii omno zurhee batatgah bolno. **20** Zurh
maani bidniig yallah yamar ch zuild tegeh bolno. Uchir ni Burhan bidnii
zurhnees aguu bogood buh yumsyg meddeg. **21** Hairtuud mini, herev zurh
maani bidniig yallahgui bol bid Burhany omno zorigtoi baij, **22** guisan
bolgonoo Tuunees huleen avna. Uchir ni bid Tuunii tushaaluudyg sahij,
Tuunii melmiid taalamjtai zuilsiig uilddeg bilee. **23** Bid Tuunii Huu Yesus
Hristiin nerd itgej, Tuunii bidend tushaasan yosoor biye biyee hairlah ni
Tuunii tushaal yum. **24** Tuunii tushaaluudyg sahigch ni Tuunii dotor baij,
Ter tuunii dotor baina. Bidnii dotor Ter baigaag Tuunii bidend ogson
Sunseer damjuulan bid uugeer meddeg.

1 Iohan 4

4:1 Hairtuud mini, suns bolgond buu itge. Harin tedniig Burhanaas irsen
esehiig medehiin tuld sunsnuudiig shalga. Uchir ni olon huuramch esh
uzuulegchid delhiid garsan baina. **2** Burhany Sunsiig ta nar uuteer medne.
Yesus Hrist mahan biyeer irsniig huleen zovshoorogch suns bur Burhanaas

irsen bogood 3 Yesusiig huleen zovshoordoggui suns bur Burhanaas
ireegui. Ene bol Hristiig eserguutsegchiinh bogood ta nar tuuniig irj baina
gedgiig sonsson ba ter edugee delhiid hediinee baij baina. 4 Byatshan
huuhduud ee, ta nar Burhanyh bogood tedniig diilsen. Uchir ni ta naryn
dotor baigaa Ter bol delhiid baigch negnees aguu. 5 Ted bol yertontsiinh.
Tiimees ted yertontsoos met yaridag. Yertonts tedniig sonsdog. 6 Bid bol
Burhanyh. Burhanyg meddeg hun bidniig sonsdog. Burhanyh bish hun
bidniig sonsdoggui. Uugeer bid unenii suns ba mehleliin sunsiig medne. 7
Hairtuud mini, biye biyee hairlatsgaaya. Uchir ni hair bol Burhanaas irdeg.
Hairladag hun bur Burhanaas torson bogood Burhanyg meddeg yum. 8
Hairladaggui negen ni Burhanyg meddeggui. Uchir ni Burhan bol hair
bilee. 9 Burhan Ooriinhoo tsoryn gants Huug yertontsod ilgeesen ni
Tuugeer damjuulan bidniig amid bailgahyn tudd yum. Uugeer Burhany
hair bidend ilerhiilegdsen yum. 10 Bid Burhanyg hairlasan bus, harin Ter
bidniig hairlaj, bidnii nugliin toloo Huugee evleruulel bolgon ilgeesen bilee.
Uund hair baigaa yum. 11 Hairtuud mini, herev Burhan bidniig iinhuu
hairlasan bol bid ch biye biyee hairlah yostoi. 12 Hen ch, hezee ch
Burhanyg haraagui. Herev bid biye biyee hairlaval, Burhan bidnii dotor
baij, Tuunii hair bidnii dotor buren togs bolno. 13 Ter Ooriinhoo Sunsiig
bidend ogson uchir bid Tuunii dotor, Ter bidnii dotor buig bid uugeer
medne. 14 Etseg ni Huugee yertontsiin Avragch bolgon ilgeesniig bid
uzsen bogood gerchilj baina. 15 Yesus bol Burhany Huu gej huleen
zovshoordog henii ch dotor Burhan baij, ter Burhany dotor baina. 16
Burhany bidniighairladag hairyg ni bid medej, itgedeg. Burhan bol hair
mon. Hairyn dotor baigch negen ni Burhany dotor baij, Burhan tuunii dotor
baina. 17 Uugeer shuultiin odort bidniig zorigtoi bailgahyn tuld hair ni
bidnii dund togs bolov. Uchir ni bid ene yertontsod Tuun shig baidag. 18
Hairyn dotor aidas baidaggui. Harin togs hair ni aidsyg hoon zailuulna.
Uchir ni aidast yal baidag. Aidag negen bol hairyn dotor togs
bolgogdoogui baina. 19 Ehleed Ter bidniig hairlasan tul bid hairladag
yum. 20 Herev hen negen ni "Bi Burhanyg hairladag" gej helchiheed, ah
duugee uzen yaddag bol, ter hun hudalch. Uchir ni harj baigaa ah duugee
hairladaggui negen, haraagui Burhanyg hairlaj chadahgui shuu dee. 21

Burhanyg hairladag negen ni mon ah duugee hairlah yostoi. Bid ene
tushaalyg Tuunees avsan bilee.

1 Iohan 5

5:1 Yesus bol Hrist mon gedegt itgedeg buhen Burhanaar torogsod boloi.
Etsegiig hairladag hen bolovch Tuugeer torogsdiig ch hairladag. **2** Bid
Burhanyg hairlaj, Tuunii tushaaluudyg sahij baigaa tsagt Burhany
huuhduudiig hairladag gedgee bid uugeer medne. **3** Tuunii tushaaluudyg
sahih ni Burhany hair mon. Tuunii tushaaluud ni hund daramt bish bilee. **4**
Burhanaar torson buhen yertontsiig yaldag. Yertontsiig diilsen yalalt ni
bidnii itgel boloi. **5** Yesus bol Burhany Huu mon gejitgedeg hunees oor
hen yertontsiig yalagch baih ve? **6** Ene bol us ba tsusaar irsen negen buyuu
Yesus Hrist yum. Ter zovhon usaar bish, harin us ba tsusaar irsen.
Gerchlegch ni Suns yum. Uchir ni Suns bol unen mon. **7** Gerchlegch ni
gurav bogood **8** Suns, us bolon tsus yum. Ene gurav ni neg boloi. **9** Herev
bid hunii gerchleliig huleen avdag bol, Burhany gerchlel ni iluu aguu yum.
Uchir ni ene bol Huugiinhee tuhai gerchilsen Burhany gerchlel mon. **10**
Burhany Huud itgedeg negen ni dotroo gerchleltei. Burhand itgedeggui
hun Tuuniig hudalch bolgoj baina. Uchir ni Huutiinhee tuhai gerchilsen
Burhany gerchleld ter itgesengui. **11** Gerchlel ni ene baina. Burhan bidend
monh amiig ogson bogood enehuu ami ni Tuunii Huutiin dotor baina. **12**
Huutei hund ami bii. Burhany Huu baihgui hund ami baihgui. **13** Ta nar
monh amitai gedgee medeesei gesendee bi Burhany Huugiin nerd itgedeg
ta nart edgeer zuiliig bichsen. **14** Herev bid Tuunii husliin daguu yuug ch
guival, Ter bidniig sonsdog gedeg ni Tuunii omno bidend baigaa itgel zorig
yum. **15** Bid yuug ch guisan, Ter bidniig sonsono gedgiig bid medvel, bid
Tuunees guisnaa avsan bolohyg medne. **16** Herev hen neg ni uheld
hurgehgui nugel uildej baigaa ah duugee harval, zalbiran gui. Tegvel uheld
hurgehgui nugel uildegsded amiig Ter ogno. Uheld hurgeh nutel gej bii.
Uunii toloo zalbir gej bi helehgui. **17** Zovt bus baidal ni bugdeeree nugel
mon. Uheld hurgehgui nugel gej bii. **18** Burhanaar torson hen bolovch
nugel uilddegguig bid medne. Harin Burhanaar torson Tereer tuuniig

hamgaaldag bogood muu negen tuund hurehgui. **19** Bid Burhanyh, harin
buh yertonts ni muunegnii dotor baidgiig medne. **20** Burhany Huu ireed,
bidend unen Negeniig meduulehiin tuld uhaanyg ogsniig bid medne. Bid
terhuu unen Negen boloh Tuunii Huu Yesus Hristiin dotor baina. Ter bol
unen Burhan bogood monh ami bilee. **21** Byatshan huuhduud ee, ta nar
shuteenuudees oorsdiigoo hamgaalagtun.

2 Iohan 1

1:1 Ahlagchaas songogdson ezegtei bolood tuunii huuhduuded: Minii,
zovhon minii bish, bas uneniig meddeg bugdiin ta naryg unen dotor
hairladag ni 2 bidnii dotor baigaa bogood bidentei uurd hamt baih unenii
toloo yum. 3 Etseg Burhan ba Etsegiin Huu Yesus Hristees irsen niguulsel,
orshool, amar taivan ni unen hiigeed hairyn dotor bidentei hamt baih
bolno. 4 Etsegees bid tushaal huleen avsan shig tany huuhduudiin zarim ni
unenii dotor yavj buig medsendee bi ih bayarlasan. 5 Ezegtei, biye biyee
hairlahyg edugee bi tanaas guij baina. Uuniig shine tushaal bolgon tand
bichij baigaa bus, harin ehneesee ene ni bidend baisan bilee. 6 Bid Tuunii
tushaaluudyn daguu yavtsgaaya. Ene bol hair bilee. Ta nar ehneesee
sonssonchlon tuunii dotor yavah ni tushaal yum. 7 Olon mehlegchid
yertontsod orj irsen. Ted YesusHristiig mahan biyeer irsniig huleen
zovshoordoggui ajee. Ene bol mehlegch bogood Hristiig eserguutsegch
mon. 8 Ta nar bidnii guitselduulsniig aldalgui, harin duuren shagnalyg
huleen avahyn tuld oorsdiigoo hyana. 9 Heterch, Hristiin surgaal dotor
baidaggui hend ch Burhan baihgui. Surgaal dotor baigch negend Etseg ch,
Huuch baina. 10 Herev hen negen ni ta nar uruu irehdee ene surgaalyg
avchrahgui bol, tuuniig gertee buu oruul. Tuuntei mendelj bolohgui. 11
Tuuntei mendelj bui hun ni tuunii buzar uilsed oroltsoj baigaa hereg yum.
12 Ta nart bichmeer zuil nadad olon baigaa ch bi tsaas yantai niiluulehiig
huselgui, harin ta nar uruu ochij, nuur nuureeree yariltsana gedegt naidaj
baina. Ingesneer bidnii bayar hoor duuren bolno. 13 Tany songogdson egch
duugiin chini huuhduud, tand mend hurgej baina.

3 Iohan 1

1:1 Ahlagchaas unen dotor minii hairladag hairt Gaiost: 2 Hairt mini,
setgel tani amjilttai baigaagiin adil alivaa uils tani amjilt olj, eruul enh
baigaasai hemeen bi zalbirch baina. 3 Ah duu nar irj, chinii uneniig buyuu
chamaig unenii dotor herhen yavj buig gerchilsend bi mash ih bayarlasan.
4 Minii huuhduud unen dotor yavj baigaag sonsohoos iluu erhem bayar
bayasgalan nadad baihgui bilee. 5 Hairt mini, chi ah duugiinhee toloo,
yalanguyaa hari humuusiin toloo alivaag hiihdee itgemjtei zutgej baigaa
yum baina. 6 Chinii hairyn tuhai ted chuulgany omno gerchilsen yum.
Burhand zohistoi baidlaar tedniig ayan zamd ni udej baival chi sain baih
bolno. 7 Uchir ni ted Hari undestnuudees yuug ch avalgui Neriin toloo
yavtsgaasan bilee. 8 Tiimees teden shig humuusiig bid demjih yostoi.
Tegsneer bid unenii hamtran zutgegch boloh bilee. 9 Bi zarim neg zuiliig
chuulgand bichsen. Harin tednii dund terguun bolohyg durlagch Diotryef
bidniig huleej avahgui baigaa yum. 10 Iimees herev bi ochvol, tuunii
hiideg uil hergiig ni sanuulna. Yuu gevel, ter bidniig balmad ugseer zui
busaar buruutgasan yum. Uugeer ch setgel hanahgui, ter ah duu naraa
huleen avdaggui bogood huleen avahyg husegchdiig horiglon, chuulganaas
hooj baina. 11 Hairt mini, muug bish, harin sainyg duurai. Sainyg uildegch
ni Burhanyh. Muug uildegch ni Burhanyg haraagui yum. 12 Dyemyetr hun
burees bolon unenees ooroos ni gerchleliig huleen avchee. Bid ch bas
gerchilne. Bidnii gerchlel unen gedgiig chi medne. 13 Bichih zuil nadad
olon baigaa bolovch bi biir yantai niiluulen chamd bichihiig husehgui
baina. 14 Harin chamtai udahgui uulzana gedegtee naidaj baina. Bid nuur
nuureeree uchran yariltsah bolno. 15 Amar taivan ni chamd baig. Chamd
and nohod chini mend hurgej baina. And nohdod nereer ni mend hurgeerei.

1:1 Yesus Hristiin bool bogood Iakovyn duu Iudagaas duudagdsan, Etseg
Burhand hairlagdsan, Yesus Hristiin toloo hamgaalagdsan ta nart: 2
Orshool, amar taivan, hair ni ta nart arvijih boltugai. 3 Hairtuud aa, bi ta
nart bidnii niitleg avralyn tuhai bichiye hemeen buhii l hicheel zutgel
gargaj baihdaa, ariun humuust negent burmoson tushaagdsan itgeliin toloo
temtsehiig yatgan bichih ni shaardlagatai yum hemeen bodloo. 4 Uchir ni
uridaas yal shiitgeliinh ni tuhai bichigdsen heseg humuus sem shurgalan
orj irsen bogood ted bidnii Burhany niguulsliig sadar samuun bolgon
gajuuduulj, bidnii tsoryn gants Ezegnegch ba Ezen Yesus Hristiig
uguisgedeg. 5 Hediigeer ta nar ene buhniig negent meddeg ch gesen bi
odoo ta nart dahin sanuulahyg husej baina. Yuu gevel, Ezen Yegipyetiin
nutgaas ard tumniig avarsny daraa itgeegui humuusiig ustgasan yum. 6 Erh
medel buhii bair suuria sahilgui, harin ch oron bairaa orhin odson tenger
elch naryg Tereer aguu ih odriin shuult boltol monhod huleestei ni
haranhuid horijee. 7 Uunchlen Sodom, Gomorra bolood ergen toirnyh ni
hotuud edgeeriin negen adilzavhairald avtagdan, oor gaj mahan biyeiin
araas yavsan tul monhiin galyn shiitgeld ortohiin jishee boldog yum. 8
Gesen hedii ch iim zamaar tedgeer humuus zuud moroodlooroo mahan
biyeiig buzarlaj, erh medliig eserguutsen, tengerleg sur javhlang
doromjildog aj. 9 Harin terguun tenger elch Mihayel diavoltai sorgoldoj
Mosyegiin biyeiin talaar margaldahdaa tuunii esreg doromjlolyn shuult
yavuulahyg ul zurhlen harin "Ezen chamaig buruushaag" gej heljee. 10
Harin edgeer humuus ni oorsdiin oilgodoggui zuilsiig doromjlon gutaadag
bogood harin uhaangui adguus shig torolh zongoor medej avdag yumsaar
oorsdiigoo yalzruuldag ajee. 11 Ted zolgui yee! Uchir ni ted Kainy zamaar
zamnaj, shan haramjiin toloo Balaamyn aldaa toorogdold oorsdiigoo
tushaasan bogood Koryegiin tersleltiin dotor mohson. 12 Edgeer humuus
bol ta naryn hairyn zoogond daldlagdsan bul chuluu bogood aij
emeelguigeer ta nartai hamt zooglon baihdaa oorsdiigoo l borluuldag. Ted
bol salhind tuugdah hurgui uul, undseeree sugalagdsan hoyor dahia uhsen
ur jimsgui namryn mod bogood 13 oorsdiinhoo shivshgiig dalain hoos shig

hoosruulen hayalah tengisiin dogshin davalgaa, heren tenuuchlegch odod
mon. Tuner haranhui ni tednii toloo uurd hadgalagdsan yum. **14** Adamyn
doloo dahi uye Yenoh tednii tuhai mon esh uzuulen, "Haragtun. Ezen
myanga myangan ariun negenteigee irev. **15** Ene ni bugdiin deer shuuh
ajillagaa yavuulj, buh burhanlag buschuudyg burhanlag bus zamaar uildsen
buh burhanlag bus uilseer ni bolon burhanlag bus nugeltnuudiin Tuunii
esreg yarisan buh hatuu ugseer ni buruutgahyn tuld yum" gejee. **16** Ted bol
durguitsen buvtnagsad bogood oo sev hain, husel tachaalyn hoinoos
yavdag yum. Tednii am ni bardamnan sairhaj, ashig haran busdyg
zusarddag aj. **17** Hairtuud mini, bidnii Ezen Yesus Hristiin elch naraar
uridaas heluulsen ugsiig ta nar sanadag baih yostoi. **18** Yuu gevel, ted ta
nart "Oorsdiin burhanlag bus husel tachaalaa dagadag eleglen dooglogchid
etssiin uyed garch irne"gej helj baisan. **19** Ene humuus hagaral gargadag
bogood zovhon zongooroo baidag. Tedend Suns alga. **20** Hairtuud mini,
harin ta nar hamgiin ariun itgel deeree oorsdiigoo sunderluulj, Ariun
Sunseer zalbiran **21** monh amind hurgeh bidnii Ezen Yesus Hristiin
orshooliig huleen Burhany hairan dotor oorsdiigoo sahi. **22** Ergelzegsded
orshoongui baigtun. **23** Busdyg galaas suga tatan gargaj avar. Mahan
biyeer buzarlagdsan huvtssyg ni hurtel jigshin, zarimd ni emeenguigeer
orshoongui hand. **24** Ta naryg budrehees hamgaalj, Ooriinhoo aldryn
orshihuid ulemjiin bayar hoorteigoor, gem zemguigeer zogsooj chadah
Tuund, **25** bidnii Avragch boloh tsoryn gants Burhand, bidnii Ezen Yesus
Hristeer aldar suu, sur javhlan, noyorhol, erh medel ni buh tsagaas omno,
edugee bolood monhod baih boltugai. Amyen.

Ilchlelt 1

1:1 Udahgui boloh yostoi yumsyg Ooriin booluuddaa uzuulehiin tuld
Burhany Tuund ogson Yesus Hristiin ilchlelt. Ter tenger elchee ilgeej
Ooriin bool Iohand uuniig meduuljee. 2 Iohan ni Burhany ut bolon Yesus
Hristiin gerchleliig todiigui ooriin uzsen buhnee gerchilsen boloi. 3 Enehuu
esh uzuullegiin ugsiig unshigch bolon sonsood, uund bichigdsen zuilsiig
sahigchid ni yerooltei yee! Uchir ni tsag oirhon baina. 4 Iohanaas Azi dahi
doloon chuulgand: Baigaa bolon baisan, mon hojim ireh Tuunees bolon
Tuunii sentiinii omno baih doloon sunsnees, 5 mon itgemjit gerch ba
uhegsdees anh torson bogood gazryn haadyn zahiragch Yesus Hristees
niguulsel ba amar taivan ni ta nart baih boltutai. Bidniig hairladag bogood
Ooriinhoo tsusaar bidniig nuglees mini choloolj, 6 bidniig haanchlal
bolood Burhan ba Ooriin Etsegiin tolooh tahilch nar bolgoson Tuund uyees
uyed aldar hiigeed noyorhol ni baih boltugai. Amyen. 7 Haragtun, Ter
uulsiin hamt ireh bogood nud bur Tuuniig harna. Ter baitugai Tuuniig
jadalsan humuus ch harna. Delhiin buh ovguud Tuunees bolj gashuudah
bolno. Tiim ee, Amyen. — 8 Bi bol baigaa bolon baisan, mon hojim ireh
Togs huchit Alifa ba Omyega gej Ezen Burhan aildaj baina. 9 Yesus
dotorh gai zovlon, haanchlal, tevcheeriig hamtran huvaaltsagch ba ah duu
chini boloh Iohan bi Burhany ug bolon Yesusiin gerchlelees bolj Patm
hemeeh aral deer baiv. 10 Ezenii odor bi Suns dotor baisan bogood ard
maani bureen duu met changa duu garah ni sonsogdoj, — 11 Chi yuu
harsnaa huilmal nomd bichij Yefyes, Smirna, Pyergam, Tuatyeir, Sardyei,
Filadyelfi, Laodikt bui doloon chuulganuudad ilgee gev. 12 Nadtai yarij
baisan duut uzeheer bi ergen hartal doloon altan denluunii suuriig harlaa.
13 Denluunii suuriudyn dund, holdoo hursen urt deel omsson, tseejeeree
altan bus buselsen Hunii Huu shig Negen bailaa. 14 Tuunii tolgoi, us ni
tsagaan noos met, tsas met tsav tsagaan bogood nud ni galyn dol met, 15
hol ni zuuhand ulaisgaad ongolson hurel met, duu hooloi ni ih usny
shuugian met bailaa. 16 Ter baruun mutartaa doloon od barijee. Tuunii
amnaas hoyor taldaa hurts irtei ild tsuhuih bogood nuur ni ooriin hucheer
gerelteh nar met bailaa. 17 Bi Tuuniig harmagtsaa uhsen hun shig hold ni

unalaa. Ter baruun mutraa nad deer tavij — Buu ai. Bi bol ehen ba etses
bogood **18** amid Negen mon. Bi uhsen baisan. Haragtun, Bi uyeiin uyed
amid baina. Nadad uhel ba Uhegsdiin orny tulhuur bii. **19** Tiimees chi yuu
harsnaa, yuu baigaag bolon edgeeriin daraa yuu tohioldohyg bichigtun. **20**
Chinii harsan Minii baruun mutart bui doloon od bolood doloon altan
denluunii suuriin nuutsyn tuhaid, doloon od ni doloon chuulgany tenger
elch nar bogood doloon denluunii suuri ni doloon chuulgan yum.

Ilchlelt 2

2:1 Yefyes deh chuulgany tenger elchid bichigtun. "Baruun mutartaa
doloon odyg barigch Negen, doloon altan denluunii suuriin dund alhagch
Negen uuniig aildaj baina. **2** "Bi chinii ajil uils, nor hodolmor, tevcheeriig
chini bolon muu humuusiig tesverlej chadaaguig bolon oorsdiigoo elch nar
hemeedeg atlaa, chuhamdaa elch bish humuusiig shalgaj, huuramch
humuus baisnyg ni ilchilsniig chini medne. **3** Chi tevcheertei baij, Minii
neriin toloo hultsen tevchij, tsutsaagui. **4** Harin Nadad chinii esreg zuil
baina. Yuu gevel chi anhny hairaa orhijee. **5** Tiimees chi haanaas unasnaa
sanaj gemsh. Chi anh hiij baisan uilsee uild. Herev chi gemshihgui bol, Bi
cham uruu ochij, denluunii chini suuriig bairnaas ni zailuulah bolno. **6**
Gevch chamd sain yum bii. Yuugevel Minii uzen yaddag nikolaichuudyn
uilsiig chi ch mon uzen yaddag. **7** Chuulganuudad Suns yuu ailddagiig
chihtei negen ni sonsogtun. Burhany divaajind bui amiin modnoos idehiig
Bi yalagch negend soyorhono»". **8** Smirna dahi chuulgany tenger elchid
bichigtun. "Uhsen bogood amilsan ehen ba etses uuniig aildaj baina. **9** «Bi
chinii zovlon shanalal, yaduu baidlyg (gevch chi bayan) bolon oorsdiigoo
iudyeichuud hemeegchdeer doromjlogddogiig chini medne. Harin ted
iudyeichuud bish bogood Satany sinagog yum. **10** Edleh gej bui
zovlongoosoo buu ai. Uzegtun, diavol ta naryg sorihyn tuld ta naraas
zarimyg chini shorond hayah gej baina. Ta nart arvan odor gai zovlon
uchrah bolno. Uhel hurtel itgemjtei bai. Tegeed Bi chamd amiin titmiig
ogno. **11** Chuulganuudad Suns yuu ailddagiig chihtei negen ni sonsogtun.
Yalagch ni hoyor dahi uhleer hohirohgui»". **12** Pyergam dahi chuulgany

tenger elchid bichigtun. "Hoyor taldaa hurts irt ildtei Negen uuniig aiddaj
baina. 13 «Bi chinii haana nutagladgiig bolon tend chini Satany sentii
baidgiig medne. Chi Minii neriig bat sahidag bogood Minii itgeliig
utuisgeegui, bur Satany nutagladag gazart, ta naryn dund alagdsan Minii
gerch, Minii itgelt negen boloh Antipyn odruudiin uyed ch utuisgeegui
bilee. 14 Harin chinii esreg heden zuilNadad baina. Yaagaad gevel chinii
tend Balaamyn surgaalyg sahigchid baidag. Balaam ni Izrailiin hovguudiin
omno budruuleh saad taviulah gej, shuteenuuded tahisan yumsyg iduulj,
sadar samuunyg uilduuleh gej Balakiig surgasaar baisan. 15 Terchlen uunii
adilaar nikolaichuudyn surgaalyg sahigchid ch chamd bii. 16 Tiimees
gemshigtun. Es bogoos Bi cham uruu darui ochij, amnyhaa ildeer tedentei
tulaldah bolno. 17 Chuulganuudad Suns yuu ailddagiig chihtei negen ni
sonsogtun. Yalagchid Bi nuutsalsan mannagaas ogno. Bi tuund tsagaan
chuluu bolon tuuniig huleen avagchaas oor hen ch medehgui chuluun deer
bichigdsen shine ner ogno»". 18 Tuatyeir dahi chuulgany tenger elchid
bichigtun. "Galyn dol met nudtei, ongolson hurel met holtei, Burhany Huu
uuniig aildaj baina. 19 «Bi chinii ajil uils, hair, itgel, uilchlel, tevcheeriig
bolon etssiin ajil uil chini ehniiheesee aguu gedgiig medne. 20 Gevch chinii
esreg zuil Nadad baina. Yuu gevel ooriigoo esh uzuulegch hemeen
nerledeg Iyezyebyel gegch emegteid Minii booluudyg surgan,
tooroldiuulehiig chi zovshoorson. Tegsneer ted sadar samuun uilden,
shuteenuuded orgoson yumsyg iddeg ajee. 21 Bi ter emegteid gemshih
hugatsaa ogson. Harin ter sadar samuun uildsendee gemshihiig husdeggui.
22 Haragtun, Bi tuuniig oron deer hayana. Herev ted ter emegtein uildeld
gemshihgui bol, tuuntei zavhairagchdyg ulemj gai zovlond unagana. 23
Tuunii huuhduudiig Bi uhleer honoono. Bi bol oyuun sanaag hiigeed
zurhiig Nyagtlagch gedgiig buh chuulganuud medeh bolno. Bi ta naryn
hun neg burd uilsiinh ni daguu ogno. 24 Harin ene surgaalyg sahidaggui,
oorsdiinh ni nerledgeer Satany gun yumsyg meddeggui, Tuatyeir dahi
busad humuus boloh ta nart Bi heliye. Bi ta naryn deer oor daramt
tavihgui. 25 Gagtshuu yuu baigaagaa Namaig ochtol bat sahi. 26 Yalagch
ba Minii uil hergiig etses hurtel hamgaaldag hund Bi undestnuudiig
zahirah erh medliig ogno. 27 Bi Etsegeesee erh medliig huleen avsan.

Uunchlen ter hun shavar sav suulganuudyg haga tsohih adil tedniig tomor
tayagaar zahirah bolno. 28 Bi tuund uuriin tsolmong ogno. 29
Chuulganuudad Suns yuu ailddagiig chihtei negen ni sonsogtun»".

Ilchlelt 3

3:1 Sardyei dahi chuulgany tenger elchid bichigtun. "Burhany doloon Suns
ba doloon odtoi Ter uuniig aildaj baina. «Bi chinii uilsiig, chinii amid
gedeg nertei bolovch uhdel gedgiig chini medne. 2 Seregtun, uheh gej
baisan uldsen yumsaa tenhruul. Uchir ni Minii Burhany omno chinii uils
guitseldsniig Bi olsongui. 3 Tiimees chi yuu huleen avsan bolon sonssonoo
sana. Tuuniig sahi, gemsh. Herev chi serehgui bol Bi hulgaich met ochno.
Yamar tsagt Minii cham deer ochihiig chi medehgui. 4 Gevch huvtssaa
hirtuuleegui tsoon hun Sardyeid chamd bii. Ted Nadtai hamt tsagaan
huvtsastai alhah bolno. Yaagaad gevel ted zohistoi humuus mon. 5 Ene
met yalagch ni tsagaan huvtsas omsono. Bi tuunii neriig amiin nomoos
ballahgui. Bi Ooriinhoo Etsegiin omno bolood Tuunii tenger elch naryn
omno tuunii neriig huleen zovshoorno. 6 Chuulganuudad Suns yuu
ailddagiig chihtei negen ni sonsogtun»". 7 Filadyelfi dahi chuulgany tenger
elchid bichigtun. "Neehed ni hen ch haahgui, haahad ni hen ch neehgui,
Davidyn tulhuurtei, unen bogood ariun Negen uuniig aildaj baina. 8 «Bi
chinii uilsiig medne. Haragtun, hen ch haaj ul chadah neelttei haalgyg Bi
chinii omno tavisan. Yuu gevel chinii huch baga bogood chi Minii ugiig
sahij, Minii neriig uguisgeegui bilee. 9 Uzegtun, Iudyei bish atlaa
oorsdiigoo Iudyei hemeen hudal yarigch Satany sinagogiin humuusiig Bi
iruulj, holiin chini omno bohiilgoj, Minii chamaig hairlasan gedgiig
meduulne. 10 Minii tevcheeriin ugiig chi sahisan uchraas Bi bas chamaig
soriltyn tsagaas buyuu gazar deer nutaglagsdyg sorihyn tuld ireh gej bui
ter tsagaas hamgaalah bolno. 11 Bi udahgui ochno. Hend ch titmee
aldahguin tuld oort baigaagaa bat sahi. 12 Bi yalagchiig Ooriin Burhany
sum deh bagana bolgono. Ter tsaashid tendees garahgui. Bi tuun deer
Ooriin Burhany ner, tengerees Minii Burhanaas buun irehshine Iyerusalim
buyuu Ooriin Burhany hotyn ner, Ooriin shine neree bichne. 13

Chuulganuudad Suns yuu ailddagiig chihtei negen ni sonsogtun»". **14**
Laodik dahi chuulgany tenger elchid bichigtun. "Amyen, itgemjit bogood
unen Gerch boloh Burhany buteeliin Anhdagch ni uuniig aildaj baina. **15**
«Bi chinii uilsiig, huiten ch bish, haluun ch bish gedgiig chini medne.
Chamaig huiten yum uu, esvel haluun baigaasai gej Bi husej baina. **16**
Tiinhuu chi haluun ch bish, huiten ch bish, buleevter tul Bi chamaig
amnaasaa booljij gargana. **17** Yaagaad gevel chi "Bi bayan. Bayajsan tul
dutah zuil yer baihgui" gedeg. Chi ooriinhoo hoorhiiloltei, orovdmoor,
yaduu, sohor, nutsgen baigaag medehgui baina. **18** Bayan bolohyn tuld
gald tsevershuulsen alt, ooriigoo huvtsaslahyn tuld bolon nutsgen baidlyn
chini ichguur il bolchihguin tuld tsagaan huvtsas, harahyn tuld nudee
tosloh nudnii tosyg Nadaas hudaldan av gej Bi chamd zovloo. **19** Bi
hairladag humuusee zemledeg, sahilgajuuldag yum. Tiimees zutgeltei bai,
gemsh. **20** Haragtun, Bi uuden deer zogsood togshij baina. Herev hen
negen ni Minii duut sonsood haalgaa neevel, Bi tuunii dotor orj, tuuntei
hamt, ter Nadtai hamt hoollono. **21** Bi yalj, Etsegiinhee hamt Tuunii
sentiind zalarsny adil Nadtai hamt Minii sentiind zalrahyg yalagchid
soyorhono. **22** Chuulganuudad Suns yuu ailddagiig chihtei negen ni
sonsogtun»" gev.

Ilchlelt 4

4:1 Uunii daraa bi tengert neelttei haalgyg harav. Anh nadtai yarisan
bureen duu met sonsogdson ter duu — Naashaa garaad ir. Uunii daraa yuu
tohioldoh yostoig Bi chamd uzuuliye gelee. **2** Ter darui bi Suns dotor baiv.
Haragtun, Tengert sentii baisan bogood sentiind zalragch Negen baiv. **3**
Zalragch ni hash chuluu ba molor erdene met durtei ajee. Sentiig ni
margad erdene met uzegdeh solongo hureeljee. **4** Sentiinii ergen toirond
horin dorvon sentii baih bogood tsagaan huvtsas omsson, tolgoidoo altan
titemtei horin dorvon ahlagchid monooh sentiinuuded suuj baiv. **5**
Sentiinees ayangyn gyalbaa, nijigneen, tengeriin duun garav. Burhany
doloon Suns boloh doloon denluu sentiinii omno asaj baiv. **6** Sentiinii omno
bolor adil shilen tengis bailaa. Sentiinii dund bolon ergen toirond ni ar

ovortoo duuren nudtei dorvon amitan baih ajee. 7 Ehnii amitan ni arslan
adil, hoyor dahi amitan ni tugal adil, gurav dahi amitan ni huniih shig
nuurtei, dorov deh amitan ni nisej bui burgedtei adil baiv. 8 Tus bur ni
zurgaan dalavchtai ter dorvon amitan ni dotroo bolon ergen toirondoo
duuren nudtei. Ted odor shonogui tasraltguigeer — Baisan, baigaa, mon
hojim ireh Togs huchit Ezen Burhan ariun, ariun, ariun hemeen heleh aj. 9
Amitad ni sentiid Zalragch ba uyeiin uyed amid baigch Tuund aldar,
hundetgel, talarhlyg orgohod 10 horin dorvon ahlagch sentiid Zalragchiin
omno unatsgaaj, uyeiin uyed amid baigch Tuund morgoh bogood
titmuudee sentiinii omno hayaad — 11 Bidnii Ezen ba Burhan mini, Ta
aldar, hundetgel, huchiig avah ni zohistoi. Uchir ni Ta buh yumsyg
buteesen bilee. Tany husliin ulmaas tedgeer ni orshson bogood buteegdsen
yum geh ajee.

Ilchlelt 5

5:1 Sentiind Zalragchiin baruun mutart dotor ni bolood ar deer ni bichsen,
doloon tamga darj latsadsan huilmal nom baihyg bi uzev. 2 Mon — Hen
huilmal nomyg neej, latsnuudyg ni evdvel zohistoi ve? hemeen changa
duugaar tunhaglaj bui huchit tenger elchiig bi harav. 3 Tengert ch, gazart
ch, gazryn door ch hen ch terhuu huilmal nomyg neej, dotorhyg ni uzej
chadsangui. 4 Huilmal nomyg neej, dotorhyg ni uzeh zohistoi hun neg ch
oldoogui tul bi ihed uilav. 5 Ahlagchdyn neg ni nadad — Uilahaa boli.
Haragtun, huilmal nomyg bolon doloon latsyg ni neehiin tuld Iudagiin
ovgiin Arslan buyuu Davidyn Undes yalsan yum gelee. 6 Tegeed bi sentii
bolood dorvon amitny hoorond, ahlagchdyn dund zogsoj bui nyadluulsan
met Hurgyg harav. Ter Hurga doloon ever bolon doloon nudtei bogood
doloon nud ni delhii dayaar ilgeesen Burhany doloon Suns yum. 7 Ter
ireed, sentiind Zalragchiin baruun mutraas avav. 8 Tuuniig huilmal nomyg
avahad dorvon amitan bolon horin dorvon ahlagch Hurgany omno
unatsgaav. Ted tus bur yatga bolon utlagaar duuren altan savtai aj. Tedgeer
ni ariun humuusiin zalbirluud yum. 9 Ted shine duu duulj — Huilmal
nomyg avch, latsnuudyg ni evdeh zohistoi ni Ta mon. Uchir ni Ta

nyadluulsan bogood buh ovog, hel, ard tumen bolon undestnuudees
humuusiig Burhand Ooriinhoo tsusaar hudaldan avch ogson bilee. 10 Ta
tedniig bidnii Burhany tolooh haanchlal ba tahilch nar bolgoson. Ted delhii
deer haanchlah bolno getsgeej bailaa. 11 Bi harj, sentii, amitad,
ahlagchdyn ergen toirond olon tenger elchiin duut sonsov. Tednii too tum
tumeeree, myanga myangaaraa ajee. 12 Ted changa duugaar —
Nyadluulsan Hurga huch, bayalag, mergen uhaan, sur huch, hundetgel,
aldar ba magtaalyg avbal zohistoigetsgeej bailaa. 13 Tengert, gazar deer,
gazar door, tengis deer baigaa alivaa buteegdsen yums bolon tedgeeriin
dotor baih buh yums — Sentiind Zalragchid ba Hurgand magtaal,
hundetgel, aldar, noyorhol ni uyeiin uyed baih boltugai geltsehiig ni bi
sonsov. 14 Dorvon amitan ni — Amyen geseer bailaa. Ahlagchid unaad
morgov.

Ilchlelt 6

6:1 Hurga doloon latsny negiig evdehiig bi harav. Bi mon dorvon amitny
neg ni — Iregtun gej ayangyn duugaar met helehiig sonsloo. 2 Haragtun,
bi negen tsagaan mori harlaa. Tuuniig unasan negen ni numtai baisan
bogood tuund titem ogogdov. Ter yalahyn tuld yalsaar garch irev. 3 Ter
hoyor dahi latsyg evdeh uyed hoyor dahi amitan ni — Iregtun gej helehiig
bi sonsloo. 4 Oor neg ulaan mori garch irev. Tuuniig unasan negend
delhiigees enh taivnyg bulaan avah erh bolon humuus biye biyee alahyg
soyorhson bogood tuund tom ild ogson baiv. 5 Tuuniig gurav dahi latsyg
evdehed, gurav dahi amitan ni — Iregtun gehiig bi sonsov. Haragtun, bi
negen har mori harlaa. Tuuniig unasan negen ni gartaa hos dens barisan
baiv. — 6 Neg dyenart neg hemjuur ulaan buudai, neg dyenart gurvan
hemjuur arvai bolno. Tos bolon darsyg buu suitge gej dorvon amitny
dundaas garah met duut bi sonsov. 7 Tuuniig dorov deh latsyg evdehed —
Iregtun geh dorov deh amitny duug bi sonsov. 8 Haragtun, bi tsaivar
nogoon mori harlaa. Tuunii unasan negnii neriig "Uhel" gedeg bogood
Uhegsdiin oron tuuniig dagaj bailaa. Ild, olsgolon, tahal, gazryn zerleg
araatnuudaar honoolgohiin tuld delhiin dorovnii negiig zahirah erh medel

tedend ogogdson baiv. 9 Tuuniig tav dahi latsyg evdeh uyed, Burhany ug
bolon oorsdiin sahisan gerchlelees bolj alagdsan humuusiin setgeluudiig
tahilyn shireen door baihyg bi harav. 10 Ted changa duutaar — Ariun ba
unen Ezen, Ta hedii hurtel shuuhgui, gazar deer nutaglagchdaas bidnii
tsusny oshoog avahgui baih yum be? gej hashhiran bailaa. 11 Tedend tus
burd ni tsagaan deel ogson baiv. Oorsodtei ni adil alagdah yostoi hamtran
zutgegched bolon ah duusiinh ni too guitseh hurtel dahij tur zuur amrah
yostoi gej tedend helsen ajee. 12 Tuuniig zurgaa dahi latsyg evdeh uyed bi
harj bailaa. Asar huchtei gazar hodlolt bolj, nar hyalgasaar hiisen taar met
harlaj, sar buheldee tsus met ulaan bolov. 13 Huchtei salhi segsrehed
bolovsroogui jimsee injriin mod hayalah adil tengeriin odod delhii deer
unaj, 14 huilsan huilmal nom lugaa adil tenger ch zaagdan salj, aliv uuls,
arluud ch bairnaasaa hodolson bailaa. 15 Delhiin haad, aguu humuus,
myangatyn darga nar, bayachuud, huchtenuud, bool hiigeed choloot hun
bur agui bolood uulsyn havtsald nuutdatsgaaj, 16 uuls ba hadan
tsohionuudad handan — Bidnii deer unaj, bidniig sentiind Zalragchiin
nuurnees, Hurgany uur hilengees daldlaach. 17 Tednii uur hilengiin aguu
odor ni irjee. Hen tesej chadah ve? getsgeev.

Ilchlelt 7

7:1 Uunii daraa bi delhiin dorvon ontsogt zogson, gazar deer ch, tengis
deer ch, yamar ch modon deer salhi salhiluulahguin tuld delhiin dorvon
salhiig barih dorvon tenger elchiig harav. 2 Bi mon amid Burhany
tamgatai oor negen tenger elch naran mandah zugees garch irehiig harav.
Gazar, tengist honool uchruulah erhtei dorvon tenger elchid handan tereer
changa duugaar hashhiran — 3 Burhanyhaa booluudyn duhan deer bidniig
tamga dartal gazart ch, tengist ch, modond ch buu honool uchruul hemeev.
4 Tamgaluulsan humuusiin toog bi sonsov. Izrailiin hovguudiin ovog
burees tamgaluulsan humuusiin too neg zuun dochin dorvon myanga baiv.
5 Iudagiin ovgoos arvan hoyor myanga tamgaluulsan bogood Ryeubyenii
ovgoos arvan hoyor myanga, Gadyn ovgoos arvan hoyor myanga, 6
Ashyeryn ovgoos arvan hoyor myanga, Naftaliin ovgoos arvan hoyor

myanga, Manassyegiin ovgoos arvan hoyor myanga, **7** Simyeony ovgoos
arvan hoyor myanga, Lyeviin ovgoos arvan hoyor myanga, Issaharyn
ovgoos arvan hoyor myanga, **8** Zyebuluny ovgoos arvan hoyor myanga,
Iosyefyn ovgoos arvan hoyor myanga, Byeniaminy ovgoos arvan hoyor
myangan hun tamgaluulsan bailaa. **9** Haragtun, uunii daraa namaig
harahad, sentiinii omno bolon Hurgany omno zogson, tsagaan deel
omsson, gartaa dalduu modny nailzuur barisan, undesten burees, buh
ovgoos, buh ard tumnees, buh heltnees irsen ui olon humuus baiv. Hen ch
tedniig toolj chadamgui ajee. **10** Ted changa duugaar — Avral bol sentiind
zalragch bidnii Burhand ba Hurgand baidag geed hashhirch bailaa. **11**
Sentii, ahlagchid bolon dorvon amitny ergen toirond buh tenger elch nar
zogsoj bailaa. Ted sentiinii omno nuureeree unaad Burhand morgoj, — **12**
Amyen. Magtaal, aldar, mergen uhaan, talarhal, hundetgel, huch chadal ba
sur huch ni bidnii Burhand uyeiin uyed baih boltugai. Amyen getsgeev. **13**
Ahlagchdyn neg ni hariulj, nadad handan — Tsagaan deeltei edgeer
humuus hen be? Ted haanaas irsen be? gelee. **14** Bi tuund — Ezen mini, ta
medne gehed ter nadad — Edgeer ni ulemj ih zovlongoos garch iregsed
bogood ted Hurgany tsusaar deelee ugaaj, tsagaan bolgojee. **15** Tiimees
ted Burhany sentiinii omno baidag bogood Tuunii sum dotor odor
shonogui Tuund uilchildeg yum. Sentiid Zalragch asraaraa tedniig deeguur
ni burhene. **16** Ted tsaashid olsoh ch ugui, tsangah ch ugui. Ted narand
sharagdah ch ugui, yamar ch haluund halah ch ugui. **17** Yaagaad gevel
sentiinii gold baigaa Hurga tedniig hariulah bogood amiin usny bulguud
uruu hotloh bolno. Burhan tednii nudnees ursah nulims buriig archih bolno
gelee.

Ilchlelt 8

8:1 Tuuniig doloo dahi latsyg evdehed barag hagas tsag tengert chiv
chimeegui bolov. **2** Burhany omno zogsoh doloon tenger elchiig bi harav.
Tedend doloon buree ogson bailaa. **3** Altan boipor barisan oor negen
tenger elch irj, tahilyn shireenii derged zogsov. Tuund ih hemjeenii utlaga
ogchee. Ingesneer ter tenger elch tuuniig sentiinii omno baisan tahilyn altan

shireen deer buh ariun humuusiin zalbirluud deer nemeh ajee. 4 Utlagyn
utaa ariun humuusiin zalbirluudyn hamt tenger elchiin garaas garch
Burhany omno suunaglav. 5 Tegeed tenger elch boiporyg avch tahilyn
shireenii galaar duurgeed, delhii uruu hayasand, tengeriin duu, nijigneen,
ayangyn gyalbaa, gazar hodlolt dagaldav. 6 Doloon bureetei doloon tenger
elch bureegee tatahad beltgev. 7 Ehniih ni bureegee tattal, tsustai holildson
mondor, gal bii bolj delhii uruu hayagdav. Delhiin guravny neg ni shataj,
moddyn guravny neg shataj, buh nogoon ovs shatlaa. 8 Hoyor dahi tenger
elch bureegee tattal, galaar shataj bui asar tom uul met yum tengist
hayagdav. Tengisiin guravny neg ni tsus bolj, 9 tengis dotorh amitai
amitdyn guravny neg ni uhej, usan ongotsnuudyn guravny neg ni sonov. 10
Gurav dahi tenger elch bureegee tattal, bambar met shataj bui aguu tom od
tengerees unav. Ter od gol mornii guravny neg deer bolon usny eh bulguud
deer unajee. 11 Ter odny neriig "Agi" gedeg bogood usny guravny neg ni
agi bolov. Us gashuun bolson tul olon hun usnaas bolj uhetsgeelee. 12
Dorov deh tenger elch bureegee tattal, narny guravny neg, sarny guravny
neg bolon oddyn guravny neg ni tsohigdov. Ingesneer tedgeeriin guravny
neg ni haranhuilah bogood odriin guravny neg ni gerelgui bolj, shoniinh ch
mon adil boloh ajee. 13 Tegeed bi tengeriin dunduur nisej bui negen
burgediig harlaa. Ter "Buree tatah gurvan tenger elchiin uldeed bui bureen
duu bii tul delhiid nutaglagsad zolgui yee, zolgui yee, zolgui yee!" gej
changa duugaar helehiig bi sonsov.

Ilchlelt 9

9:1 Tav dahi tenger elch bureegee tattal tengerees delhii uruu unasan odyg
bi harav. Ter odond yoroolgui nuhnii tulhuuriig ogson bailaa. 2 Onooh od
yoroolgui nuhiig neetel, asar tom zuuhny utaa met utaa nuhnees garav.
Nuhnii utaanaas bolj nar, agaar haranhuillaa. 3 Utaanaas tsartsaanuud
gazar deer garch irlee. Gazryn hilentset horhoinuudyn huch shig huchiig
tedend ogson baijee. 4 Delhiin ovs nogoond ch, yamar ch nogoon yumand
ch bolon modond ch hor uchruulj bolohgui gej tedend helsen ajee. Zovhon
duhan deeree Burhany tamgagui humuust boloh yum. 5 Tedniig alahgui,

harin tavan saryn tursh tarchilgahyg tsartsaanuudad zovshoorson baiv.
Tednii tarchilgalt ni hilentset horhoi huniig hatgahad tarchilgadagtai adil
yum. 6 Ter odruuded humuus uhliig haih bogood tuuniig olohgui. Ted
uhehiig husevch uhel tednees zugtana. 7 Tsartsaanuudyn dur ni tulaldaand
beltgegdsen morid met bailaa. Tolgoi deeree alt shig titem met yumtai,
nuur ni hunii nuur shig baiv. 8 Tednii us ni emegtei huniih shig bogood
tednii shud ni arslangiin shud shig baiv. 9 Ted tomron tseejivch met
tseejivchtei baisan. Tednii dalavchnyh ni duu chimee tulaldaand orohoor
davhildaj bui olon morid teregnii duu chimeetei adil bailaa. 10 Ted
hilentset horhoinhtoi adil suul, hatguurtai yum. Humuust tavan saryn tursh
hor uchruulah huch tednii suulend ni baidag. 11 Tedoorsdiig ni zahirdag
haantai bogood ter ni yoroolgui gunii tenger elch ajee. Tuunii ner ni
yevryeigeer "Abaddon", gryekeer "Apolluon" yum. 12 Ehnii gai totgor
ongorloo. Haragtun, uunii daraa bas hoyor gai totgor aisui. 13 Zurgaa dahi
tenger elch bureegee tattal, Burhany omno baigaa tahilyn altan shireenii
dorvon evrees negen duu garahyg bi sonsson bogood ter ni 14 buree
barisan zurgaa dahi tenger elchid handan — Aguu ih Yevfrat mornii
derged hulegdsen dorvon tenger elchiig sulla gev. 15 Tegeed humuusiin
guravny negiig honoolgohoor ter tsag, odor, sar, jiliin toloo beltgegdsen
baisan dorvon tenger elch sullagdav. 16 Morit tsergiin too ni hoyor zuun
saya aj. Bi tednii toog sonsov. 17 Tiinhuu bi uzegdel dotor moridyg bolon
galyn, bor ulaan, huhriin ongotei tseejivchtei moritonguudyg harlaa.
Moridyn tolgoi ni arslangiin tolgoi shig bogood amnaas ni gal, utaa, huher
savsana. 18 Tednii amnaas garsan gal, utaa, huher buyuu edgeer gurvan
gamshgaas bolj humuusiin guravny neg ni honoogdson bailaa. 19 Uchir ni
moridyn huch ni tednii aman dotor ba suulend ni baiv. Tednii suul ni mogoi
adil bogood tolgoitoi ajee. Ted tuugeeree hor honool uchruuldag baina. 20
Edgeer gamshguudaar honoogdoogui uldsen humuus ni garynhaa uilsdee
ch gemshsengui. Tegeed chotgoruuded bolon harj, sonsoj,yavj chaddaggui
altan, mongon, guulin, chuluun, modon shuteenuuded morgohoo
bolisongui. 21 Ted hun alsandaa ch, id shidendee ch, zavhairsandaa ch,
hulgai hiisendee ch gemshsengui.

Ilchlelt 10

10:1 Uuleer huvtsaslasan, huchit oor negen tenger elch tengerees buun
irehiig bi harlaa. Tuunii tolgoi deer solongo baisan bogood tuunii nuur ni
nar met, hol ni galan bagana met baiv. **2** Gart ni delgesen byatshan nom
baiv. Ter baruun holoo tengis deer, zuun holoo gazar deer taviad, **3** arslan
hurhreh adil changa duugaar hashhirav. Tuuniig hashhirahad doloon
ayangyn nijigneen duu gargalaa. **4** Doloon ayanga nijignehed bi bichih
getel tengerees — Doloon ayangyn nijigneenii yarisan yumsyg bituumjil.
Tedgeeriig buu bich geh duu garahyg sonsov. **5** Tengis, gazar deer
zogsohyg ni minii harsan monooh tenger elch baruun garaa tenger ood
orgood, **6** tenger bolood tuun deh zuilsiig, gazar bolood tuun deh zuilsiig,
tengis bolood tuun deh zuilsiig buteesen uyeiin uyed amid baigch Tuugeer
tangaraglan — Tsaashid saatahgui gev. **7** Harin doloo dahi tenger elchiin
duu garah odruud buyuu buree tatah uyed Ooriin booluud boloh esh
uzuulegchded Tuunii tunhaglasanchlan Burhany nuuts ni togsono. **8**
Tengerees minii sonsson monooh duu dahin nadtai yarij — Yav. Tengis,
gazar deer zogsogch tenger elchiin gar dahi delgesen byatshan nomyg av
gehiig bi sonsloo. **9** Bi byatshan nomoo nadad og geseer tenger elch uruu
ochiv. Ter nadad — Uuniig av. Uuniig id. Ene chinii hodoodyg horsgoh
bolovch amand chini zogiin bal met amttai baih bolno gehed **10** bi tenger
elchiin garaas byatshan nomyg avaad idlee. Ter amand maani zogiin bal
met amttai baisan bolovch idsenii daraa hodoodyg mini horsgov. **11** Ted
nadad — Chi olon ard tumen, undestnuud, heltnuud bolon haadyn tuhai
dahij esh uzuuleh yostoi gej hellee.

Ilchlelt 11

11:1 Tegeed nadad tayag met huls ogood — Bos. Burhany sumiig bolon
tahilyn shireeg hemj. Dotor ni morgogsdiig tool. **2** Sumiin gadna baigaa
hashaag ni orhi. Tuuniig buu hemj. Yaagaad gevel tuuniig undestnuuded
ogson yum. Ted ariun hotyg dochin hoyor saryn tursh hol dooroo
gishgechih bolno. **3** Bi hoyor gerchdee soyorhono. Ted taar omsood

myanga hoyor zuun jaran honogiin tursh esh uzuuleh bolno gev. 4 Edgeer
ni delhiin Ezenii omno bui hoyor chidun mod, hoyor denluunii suuri yum. 5
Herev hen negen ni tedniig horlohyg husvel, tednii amnaas gal garch,
daisnuudaa zalgina. Herev hen negen ni tedniig horlohyg hussen bol ter
hun ingej alagdah yostoi. 6 Oorsdiinhoo esh uzuuleh odruudiin turshid ted
boroooruulahguin tuld tengeriig haah huch tedgeert bii. Tedend usyg tsus
bolgoh, hussen uyedee zuil buriin gamshgaar delhiig tsohih huch bii. 7
Tedniig gerchlelee duusgahad yoroolgui gunees garch iregch negen
araatan tedentei tuladdaj, tedniig diilj alah bolno. 8 Tednii tsogtsos ni,
sunsnii huvid Sodom ba Yegipyet gej nerlegddeg aguu hotyn gudamjind
hevteh bolno. Tend mon tednii Ezen tsovdlogdson bilee. 9 Ard tumen,
ovguud, heltnuud, undestnuudees irsen humuus tednii tsogtssyg gurvan
honog hagasyn tursh harah bogood tednii tsogtssyg bulshind tavihyg
zovshoorohgui. 10 Delhii deer nutaglagsad tednees bolj bayarlan hoorch
tsengetsgeene. Ted neg negendee beleg ilgeene. Uchir ni ene hoyor esh
uzuulegch delhii deer nutaglagsdyg tarchilgasan yum. 11 Gurvan honog
hagasyn daraa Burhanaas amiin amisgal garch tednii dotor orohod ted hol
deeree zogsov. Tedniig harj baisan humuusiig ulemjiin aidas nomorloo. 12
Tengerees changa duu garch — Naashaa garaad ir gej oorsdod ni helehiig
ted sonsov. Ted uulen dotor tenger ood odloo. Daisnuud ni tedniig harav.
13 Ter tsagt asar huchtei gazar hodlolt bolj, hotyn aravny neg ni nurlaa.
Gazar hodloltond doloon myangan hun uhsen bogood uldsen ni ain surdej
tengeriin Burhand aldryg orgov. 14 Hoyor dahi gai totgor ongorloo.
Haragtun, gurav dahi gai totgor darui aisui. 15 Doloo dahi tenger elch
bureegee tattal, tengert "Yertontsiin haanchlal ni bidnii Ezenii bolon Tuunii
Hristiin haanchlal bolson. Ter uyeiin uyed haanchilna" geh changa duu
garlaa. 16 Burhany omno oor oorsdiin sentiind suugch horin dorvon
ahlagchid nuureeree unaj, Burhand morgoj — 17 Baigaa, baisan, Togs
huchit Ezen Burhan mini ee, Tand bid talarhal orgoo. Yaagaad gevel Ta
Ooriin aguu ih huchee avch, haanchilj ehellee. 18 Undestnuud hilegnesen
bogood Tany uur hilen irsen. Uhegsdiig shuuh tsag bolon Tany booluud
boloh esh uzuulegchid ba ariun humuust, Tany nerees emeegch ih, baga
humuust shagnalyg ni ogch, mon delhiig ustgagchdyg ustgah tsag irlee

gelee. 19 Tenger deh Burhany sum neegdsen baiv. Tuunii gereenii avdar
sum dotor haragdav. Tegtel ayanga gyalban, nurgelj, tenger duugarch,
gazar hodlon, tom mondor buulaa.

Ilchlelt 12

12:1 Tengert negen ulemjiin temdeg uzegdev. Naryg omsoj, hol doroo sar,
terguun deeree arvan hoyor odny titemtei negen emegtei 2 hevliidee urtei
baisan bogood torohoor ovdoj, shanalsandaa hashhirlaa. 3 Tengert oor
temdeg uzegdev. Haragtun, doloon tolgoitoi, arvan evertei aguu tom ulaan
luu baina. Tolgoinuud deer ni doloon titem baih aj. 4 Tuunii suul ni
tengeriin oddyn guravny negiig shavhuurdaj, delhii deer unagav. Luu
emegteig tormogts huuhdiig ni zalgihyn tuld toroh gej bui emegtein omno
zogsloo. 5 Ter emegtei buh undestniig tomor tayagaar hariulah eregtei
huuhed toruulev. Huug Burhand, Tuunii sentiind avaachlaa. 6 Onooh
emegtei Burhany beldsen gazar buhii tsol uruu zugtav. Tend tuuniig
myanga hoyor zuun jaran honogiin tursh tejeeh yum. 7 Tengert dain bolov.
Mihayel bolon tuunii tenger elch nar luutai tulaldlaa. Luu bolon tuunii
tenger elch nar tulaldaad, 8 tedend huch dutsan bogood tedend tengert
baih gazar oldsongui. 9 Onooh aguu tom luu buyuu buh yertontsiig
mehlegch diavol ba Satan gegddeg ertnii mogoi doosh hayagdav. Ter
delhii uruu hayagdlaa. Tuunii hamt tenger elch nar ni ch doosh hayagdav.
10 Bi tengert changa duugaar ingej helehiig sonsov. — Burhany omno ah
duusiig maani odor shonogui buruutgadag tedniig buruutgagch doosh
hayagdsan uchraas edugee bidnii Burhany avral, huch, haanchlal ba Tuunii
Hristiin erh medel hurch irlee. 11 Ted tuuniig Hurgany tsus, oorsdiin
gerchleliin ugeer yaljee. Ted uhen uhtlee amia hairlaagui yum. 12 Tiimees
tenger ee, tend nutaglagsad aa, bayarlan hoorogtun. Gazar ba tengis zolgui
yee! Yaagaad gevel diavol ulemj ih uur hilenteigeer ta nar uruu buuj irsen.
Oort ni boginohon hugatsaa baigaag ter medej baigaa. 13 Luu delhii uruu
hayagdsanaa haraad, huu toruulsen onooh emegteig moshgoloo. 14
Emegteig tsold ooriinh ni gazart nisej ochuulahyn tuld tuund asar tom
burgediin hoyor dalavch ogov. Emegtei tend mogoinoos als baij neg uye

ba hoyor uye, hagas uyed tejeegdsen yum. 15 Emegteig golyn usaar
ursgahyn tuld tuunii araas mogoi amnaasaa gol met usyg gargaj ursgav. 16
Gazar emegteid tuslan, amaa neej luuny amnaasaa ursgasan golyg zalgilaa.
17 Luu monooh emegteid hilegnej, Burhany huuliudyg bolon Yesusiin
gerchleliig sahidag, emegtein busad ur udamtai ni daitahaar yavav. 18 Ter
tengisiin ergiin elsen deer zogsloo.

Ilchlelt 13

13:1 Tengisees arvan evertei, doloon tolgoitoi araatan garch irehiig bi
harav. Tuunii evruud deer arvan titem, tolgoinuud deeree Burhanyg
doromjilson nerstei bailaa. 2 Minii harsan ter araatan irvestei adil bogood
hol ni baavgainh shig, am ni arslangiinh shig baiv. Luu tuund ooriin huch
ba sentii, aguu erh medliig ogov. 3 Tuunii tolgoinuudyn neg ni aluulchihsan
yum shig baisnyg harlaa. Uhliin sharh ni edgesen baiv. Delhii dayaaraa
gaihshirch, araatny araas dagalaa. 4 Luu araatand erh medlee ogson tul
ted luund morgov. Ted araatand morgood — Hen ene araatny adil yum
be? Hen tuuntei dain hiij chadah yum be? getsgeev. 5 Aguu yumsyg bolon
doromjlolyg helegch amyg tuund ogson bogood dochin hoyor saryn tursh
uildeh erh medliig tuund ogson aj. 6 Ter Tuunii ner, asar bolon tenger deh
nutaglagsdyg doromjlohyn tuld Burhanyg doromjlohoor amaa neev. 7
Ariun humuustei dain hiij, tedniig yalah ni tuund ogogdson bogood alivaa
ovog, ard tumen, helten, undestnuudiig zahirah erh medliig ch tuund ogson
bailaa. 8 Alagdsan Hurgany amiin nomd yertontsiin suurias hoish ner ni
bichigdeegui delhii deer nutaglagch buh hun tuund morgono. 9 Herev
chihtei hun baival sonsogtun. 10 Herev hen negen ni barigdah tavilantai bol
barigdana. Herev hen negen ni ildeer aldag bolter ildeer aluulah yostoi.
End ariun humuusiin tevcheer, itgel baina. 11 Gazar dooroos oor negen
araatan garch irehiig bi harav. Ter araatan hurga met hoyor evertei
bogood luu met yariv. 12 Ter anhny araatny omno buh erh medliig ni
heregjuuldeg. Tegeed delhii bolood tend nutaglagsdyg uhliin sharh ni
edgesen anhny araatand morguuldeg ajee. 13 Ter aguu temdguudiig
uilddeg todiigui humuusiin omno tengerees gazart gal buulgadag. 14

Onooh araatny omno buteeh temdguud ni tuund ogogdson tul ildnii
sharhtai atlaa amilsan araatand zoriulan horog butee gej delhii deer
nutaglagsdad helen, tereer delhii deer nutaglagsdyg meheldeg. **15**
Tuundaraatny horogt amisgal ogoh ni ogogdjee. Ingesneer terhuu araatny
horog yarij, araatny horogt morgodoggui buh humuusiig aluulah yum. **16**
Tereer tom jijig, bayan yaduu, choloot hiigeed bool humuusiin bolon
bugdiin baruun garan deer ni, esvel duhan deer ni temdeg taviulsnaar **17**
temdeg, araatny ner, esvel neriinh ni tootoi hunees oor neg ch hun
hudaldaj, hudaldan avch chadahgui boloh ajee. **18** End mergen uhaan
baina. Uhaantai negen ni araatny toog bodogtun. Uchir ni ene ni hunii too
bogood tuunii too bol zurgaan zuun jaran zurgaa yum.

Ilchlelt 14

14:1 Haragtun, Sion uulan deer Hurga zogsoj baihyg bi harlaa. Duhan
deeree Tuunii ner ba Etsegiinh ni ner bicheestei zuun dochin dorvon
myangan hun Tuuntei hamt bailaa. **2** Asar ih usny chimee, huchit ayangyn
nurgeen shig duu tengerees sonsogdloo. Minii sonsson duu bol bosoo
yatgachid yatgaar togloj bui egshig aya met bailaa. **3** Ted sentiinii omno
bolon dorvon amitan, mon ahlagchdyn omno shine duu duulav. Delhiigees
hudaldaj avagdsan zuun dochin dorvon myangan hunees oor hen ch ter
duug surch chadsangui. **4** Ted bol oorsdiigoo emseer buzarlaagui humuus
yum. Uchir ni ted ariun aj. Ted bol Hurgyg haashaa ch yavsan, Tuuniig
dagadag humuus. Tedniig Burhan bolon Hurgany tolooh anhny ur jims
bolgon humuusiin dundaas hudaldan avsan ajee. **5** Tednii amnaas yamar ch
hudal oldsongui. Ted gem zemgui. **6** Tengeriin dunduur oor negen tenger
elch nisej yavahyg bi harav. Gazar deer suugchid ba alivaa undesten,
ovog, helten, ard tumend tunhaglah monhiin sain medee tuund baina. **7** Ter
changa duugaar — Burhanaas emeegtun. Tuund aldryg orgo. Yaagaad
gevel Tuunii shuuh tsag irchiheed baina. Tenger ba gazryg, tengis ba usny
undarguudyg buteesen Tuund morgotsgoo gelee. **8** Oor negen tenger elch
buyuu hoyor dahi ni araas ni dagan — Aguu Vavilon, ooriinhoo sadar
samuuny tachaalyn darsnaas buh undestend uulgasan ter nurlaa. Nurlaa gej

bailaa. 9 Oor negen tenger elch buyuu gurav dahi ni tedniig dagan, changa
duugaar — Herev hen araatand bolon horogt ni morgoj, duhan deeree,
esvel gar deeree temdeg avna, 10 ter hun Burhany uur hilengiin darsyg
mon uuh bolno. Ene ni Tuunii uur hilengiin ayagand shingelelgui holison
dars yum. Ter hun ariun tenger elch naryn ba Hurgany omno gal, huher
dotor zovj tarchilna. 11 Tednii zovlon tarchlalyn utaa uyeiin uyed
suunaglana. Araatand ba tuunii horogt morgogsod, Tuunii neriin temdgiig
huleen avagch alivaa hun odor ch, shono ch amrahgui. 12 Burhany
tushaaluud hiigeed Yesust itgeh itgeliig sahidag ariun humuusiin tevcheer
end baina. — 13 "Odoonoos ehlen Ezen dotor uhegsed ni yerooltei yee!"
gej bichigtun geh duu tengerees garahyg bi sonsov. Suns — Tiim ee, ted
ajlaasaa salj amrag. Uchir ni uils ni tedniig dagadag gej ailddag. 14
Uzegtun, bi negen tsagaan uul harav. Terguun deeree altan titemtei,
mutartaa hurts haduurtai, Hunii Huutei adil negen ni ter uulen deer zalarch
bailaa. 15 Oor negen tenger elch sumees garch irj, uulen deer Zalragchid
handan — Haduuraa ilgee. Delhiin taria bolovsorch, urgats huraah tsag
bolson tul hadaj avaach gej changa duugaar hashhirch baina. 16 Uulen
deer Zalragch haduuraa delhii deeguur shirvesend delhii huraagdsan
bailaa. 17 Tenger deh sumees oor negen tenger elch garch irev. Tuund bas
hurts haduur baiv. 18 Galyg zahirah huchtei oor tenger elch tahilyn
shireenees garch ireed, hurts haduurtai tenger elchid handan — Hurts
haduuraa ilgee. Uzem ni bolovsorson tul delhiin usan uzmiin modnoos
uzmiin bagtsyg huraagaach gej changa duutaar duudan helev. 19 Tenger
elch haduuraa delhii uruu shirvej, delhiin usan uzmiin bagtsyg huraagaad,
tedgeeriig Burhany uur hilengiin aguu ih shahuurgad hayalaa. 20
Shahuurga ni hotyn gadna shahagdaj, shahuurgaas tsus garch moriny
hazaart hurem, myanga zurgaan zuun stadia gazar urslaa.

Ilchlelt 15

15:1 Bi tengert aguu bogood gaihaltai oor negen temdgiig harav. Etssiin
doloon gamshig buhii doloon tenger elch baiv. Yaagaad gevel tedgeereer
Burhany uur hilen togsson yum. 2 Bi galtai holildson shilen tengis met

zuiliig, mon araatan ba tuunii horogtei ni, tuunii neriin tootoi ni temtseldsen
temtseld yalsan humuus Burhany bosoo yatgyg bariad terhuu shilen tengis
deer zogsoj baihyg harav. 3 Ted Burhany bool Mosyegiin duug bolon
Hurgany duug duulav. — Togs huchit Ezen Burhan mini, Tany uils aguu
bogood gaihaltai. Undestnuudiin Haan Tany zamuud zovt bogood unen. 4
Oo, Ezen, Tanaas emeehgui, neriig tani aldarshuulahgui hen baih ve?
Uchir ni zovhon Ta ariun bilee. Buh undestnuud Tany omno irj, morgono.
Uchir ni Tany zovt uils ilchlegdsen. 5 Uunii daraa namaig hartal tenger deh
gerchleliin asryn sum neegdev. 6 Tseverhen bogood gyalalzsan maalingan
huvtsastai, tseejeeree altan bus buselsen, doloon gamshigtai doloon tenger
elch sumees garch irlee. 7 Dorvon amitny neg ni uyeiin uyed amidragch
Burhany uur hilengeer duuren doloon altan ayagyg doloon tenger elchid
ogov. 8 Burhany aldraas bolon Tuunii huchnees garah utaagaar sum
duurev. Doloon tenger elchiin doloon gamshig duusahhurtel sumd hen ch
nevterch chadsangui.

Ilchlelt 16

16:1 Sumees doloon tenger elchid — Yavagtun, Burhany uur hilengiin
doloon ayagataig delhii deer asga gej changa duugaar helehiig bi sonsov.
2 Ehniih ni yavj ayagataigaa delhii deer asgav. Araatny temdegtei bolon
tuunii horogt morgoson humuust muuhai, hortoi yar garav. 3 Hoyor dahi
ni ayagataigaa tengist asgalaa. Tengis ni uhsen hunii tsus met bolohod tuun
dotorh amid yum buhen uhev. 4 Gurav dahi ni ayagataigaa gol moron
bolon usny undarguud deer asgasand, tsus bolloo. 5 Usny tenger elch —
Oo, Ariun Negen mini, Ta edgeeriig shuusen tul, baigaa, baisan Ta zovt
yum. 6 Yaagaad gevel ted ariun humuusiin ba esh uzuulegchdiin tsusyg
ursgav. Ta tedend uulgahaar tsus ogson. Tedniig ingevel zohino gehiig bi
sonsov. 7 Tahilyn shiree — Tiim ee, Togs huchit Ezen Burhan mini, Tany
shuult bol unen bogood zovt gehiig bi sonsov. 8 Dorov deh ni ayagataigaa
naran deer asgalaa. Humuusiig galaar toonohiig tuund zovshoorchee. 9
Humuus shatam haluunaar toonogdson ch edgeer gamshguudyg zahirah
erhtei Burhany neriig doromjilloo. Ted Tuund aldryg orgoo hemeen

gemshsengui. 10 Tav dahi ni ayagataigaa araatny sentii deer asgav.
Tuuniihaanchlal haranhui bolj, ted ovdsondoo helee hazalj, 11 zovuuri,
sharhnaasaa bolj tengeriin Burhanyg doromjlov. Ted oorsdiinhoo uilsed
gemshsengui. 12 Zurgaa dahi ni ayagataigaa aguu ih Yevfrat morond
asgasand us ni shirgev. Ingesneer nar mandah zugees ireh haadad zam
beltgegdeh yum. 13 Luuny amnaas, araatny amnaas, huuramch esh
uzuulegchiin amnaas melhii shig gurvan buzar suns garahyg bi harav. 14
Uchir ni ted bol temdguudiig uilden, Togs huchit Burhany aguu odriin
daind hamtad ni tsugluulahaar buh delhiin haad deer garch ochih
chotgoruudiin sunsnuud yum. 15 (Haragtun, Bi hulgaich shig irne. Seruun
baij, huvtssaa sahidag hun yerooltei yee! Es tegvel, ter hun nutsgen yavj,
ichguuriig ni humuus harah vii.) 16 Ted haadyg yevryeigeer
"Harmagyedon" gegddeg gazart tsugluulav. 17 Doloo dahi ni ayagataigaa
agaart asgav. Sum dotroos sentiinees — Ene duuslaa geh changa duu
garav. 18 Tsahilgaan gyalbaj, duu garch, ayanga buuj, gazar asar huchtei
hodlov. Huniig delhii deer baih bolsnoos hoish bolj baigaagui tiim huchtei,
tiim aguu gazar hodlolt bolov. 19 Aguu hot gurvan heseg bolon
huvaagdaj, undestnuudiin hotuud nurav. Aguu ih Vavilon Burhany omno
dursagdsan uchraas Burhan Ooriin dogshin uur hilengiin darsny ayagyg
tuund ogov. 20 Aral bur zugtaj, uuls oldsongui. 21 Neg talantjintei asar
tom mondruud humuusiin deer tengerees buuhad mondriin gamshgaas bolj
humuus Burhanyg doromjlov. Uchir ni uunii gamshig ulemj aguu bailaa.

Ilchlelt 17

17:1 Doloon ayagatai doloon tenger elchiin neg ni irj nadtai yariltsan —
Naash ir. Ih usny deer suuh aguu yanhnyg shuuh shuultiig bi chamd
haruulya. 2 Delhiin haad ter emtei zavhairlyg uidden, delhii deer
nutaglagsad tuunii zavhairlyn darsnaas uuj sogtuurtsgaav gev. 3 Tenger
elch namaig Suns dotor tsold avchrav. Bi doloon tolgoitoi, arvan evertei,
doromjlolyn nerseer duuren chas ulaan araatan deer suuh negen emegteig
harlaa. 4 Ter emegtei nil yagaan bolon chas ulaan ongiin huvtsastai
bogood alt, unet chuluud, suvdaar goyoson baiv. Ter jigshuurt yums bolon

ooriin zavhairlyn buzar yumsaar duuren altan hundagyg gartaa barijee. 5
Tuunii duhan deer "Delhiin yanhnuudyn ba jigshuurt yumsyn eh aguu ih
Vavilon" gesen nuuts ner bichigdsen baiv. 6 Ter em ariun humuusiin
tsusnaas bolon Yesusiig gerchlegchdiin tsusnaas uugaad sogtohyg bi
harav. Bi tuuniig haraad, ihed gaihlaa. 7 Onooh tenger elch nadad — Chi
yuund gaihna ve? Ene emegtein bolon tuuniig avch yavaa doloon tolgoitoi,
arvan evertei araatny nuutsyg bi chamd heliye. 8 Chinii harsan araatan ni
baisan bolovch odoo baihgui. Ter yoroolgui gunees garch iren, suirel
uruuyavah gej baina. Yertontsiin suurias hoish amiin nomd ners ni
bichigdeegui delhii deer nutaglagsad ter araatnyg haraad gaihah bolno.
Ter baisan bolovch odoo baihgui, daraa irne. 9 End mergen uhaan buhii
oyuun sanaa baina. Doloon tolgoi bol ter emegtein suuj baigaa doloon uul
bogood doloon haan yum. 10 Tav ni unasan bogood neg ni baigaa. Nogoo
ni haraahan ireegui aj. Ter irehdee horomhon zuur saatah yostoi. 11
Baisan, odoo baihgui onooh araatan bol naim dahi ni yum. Ter bol onooh
doloogiin neg ni bogood suirel uruu yavna. 12 Chinii harsan arvan ever bol
haanchlalyg haraahan huleen avaagui baigaa arvan haan yum. Gevch ted
araatantai hamt neg tsagiin tursh haad met erh medliig huleej avna. 13 Ted
neg zorilgotoi bogood oorsdiin huch, erh medliig araatand ogno. 14 Ted
Hurgany esreg dain hiih bogood Hurga tedniig yalah bolno. Uchir ni Ter
bol ezdiin Ezen, haadyn Haan bilee. Tuuntei hamt baigchid ni duudagdsan,
songogdson, itgemjit humuus yum gev. 15 Ter nadad — Yanhan emiin
suuj baigaa chinii harsan us bol ard tumen, hursan olon, undestnuud ba
heltnuud yum. 16 Chinii harsan arvan ever ba araatan ni yanhnyg uzen
yadaj, tuuniig hoosruulj, nutsgelj, mahan biyeiig ni ideed, tuuniig galaar
shataah bolno. 17 Uchir ni Burhany ugs biyelegdeh hurtel niitleg zorilgotoi
baisnaar bolon araatand tednii haanchlalyg ogsnoor Burhan Ooriinhoo
zorilgyg biyeluulehiin tuld tednii zurhend uuniig hiisen yum. 18 Chinii
harsan ter em bol delhiin haadyg haanchlah aguu hot mon gev.

Ilchlelt 18

18:1 Uunii daraa aguu erh medeltei oor negen tenger elch tengerees

buuhyg bi harav. Delhii tuunii tsog javhlangaar gereltev. 2 Ter huchit
duugaar hashhiran — Aguu Vavilon nurlaa. Nurlaa. Tereer chotgoruudiin
nutagladag gazar, buzar suns buriin orognoh gazar, buh buzar, jigshuurt
shuvuudyn uur bolson baina. 3 Uchir ni tuunii zavhairlyn tachaalyn
darsnaas buh undesten uuj sogtotsgoojee. Delhiin haad tuuntei zavhairch,
delhiin hudaldaachid tuunii heentser tansgiinh ni hucheer bayajitsgaav gev.
4 Bi tengerees oor neg duu garahyg sonsov. — Minii ard tumen, ta nar ter
emiin nugluuded ni hamtragch bolohguin tuld bolon tuunii gamshgiig
huleej avahguin tuld tuunees garagtun. 5 Yaagaad gevel tuunii nugluud ni
tengert tultal ovoorson bogood Burhan tuunii gem buruug sanasan. 6
Tuunii tolsonchlon tuund butsaaj tol. Uilsiinh ni daguu tuund hoyor dahin
ih butsaaj og. Tuunii nairuulj baisan ayagand ni hoyor dahin ih nairuulj og.
7 Ter ooriigoo hichneen ih aldarshuulj, heentser tansag baisnyh ni
hemjeegeer tuund tarchlal, ui gashuug og. Uchir ni ter zurhendee "Bi
hatan haanmet suudag. Bi belevsen em bish bogood ui gashuut hezee ch
uzehgui" gej heldeg. 8 Tiimees neg odor tuunii gamshig boloh uhel,
gashuudal, olsgolon ni irne. Tuuniig galaar shataana. Yaagaad gevel
tuuniig shuugch Ezen Burhan huchtei. 9 Tuuntei zavhairan, heentser
tansag amidarsan delhiin haad tuuniig shatahad garah utaag haraad uilj,
gashuudna. 10 Ted tuunii tarchlalaas aisandaa zaiduu zogsood — Aguu
hot, huchit hot Vavilon zolgui yee, zolgui yee! Tsagiin dotor shiitgel chini
irlee getsgeene. 11 Delhiin hudaldaachid uilj, tuunii toloo gashuudna.
Uchir ni tednii achaa baraag dahij hen ch hudaldaj avahgui. 12 Achaa
baraa ni gevel alt, mongo, erdenesiin chuluud, suvd, nariin maalinga, nil
yagaan daavuu, torgo, chas ulaan daavuu, anhiluun unertei torol buriin
mod, zaany yasan edleluud, hamgiin unetei modoor ba zes, tomor,
gantigaar hiisen yanz buriin edleluud, 13 shants, haluun nogoo, utlaga,
anhiluun unerten, gugel, dars, chiduny tos, nariin guril, buudai, uher, honi,
morid, tereg, bool ba hunii ami baiv. 14 Setgel chini husen temuuldeg ur
jims chamaig orhison. Heentser, tansag baisan buh yums chamaig orhin
odson. Tedgeer ni dahij oldohgui. 15 Tuunees bayajsan edgeer zuiliin
hudaldaachid, tuunii tarchlalaas aisandaa zaiduu zogsood uilj, gashuudan
— 16 Nariin maalinga, nil yagaan, chas ulaan huvtsas omsson, alt bolon

unet chuluunuud, suvdaar goyoson aguu hot zolgui yee, zolgui yee! 17 Iim
ulemj ih bayalag gantshan tsagiin dotor suitgegdev getsgeene. Usan
ongotsny ahmad bur, zorchigch bur, dalaichin bur, tengiseer ami zuulgaa
oldog buhen zaiduu zogsood 18 galynh ni utaag harangaa, — Aguu ih
hottoi adil yamar hot baina ve? gej hashhirch bailaa. 19 Ted tolgoi deeree
shoroo tsatsaj, uilj, gashuudaj, hashhiraldan — Aguu ih hot, zolgui yee,
zolgui yee! Tengist usan ongotstoi buhen tuunii bayalgaar bayajsan bilee.
Hot gants tsagiin dotor suirlee. 20 Oo, tenger ee, ariun humuus ee, elch
nar aa, esh uzuulegchid ee, ter hotyn ulmaas bayarlagtun. Uchir ni Burhan
ta naryn toloo tuuniig shiitgev gev. 21 Huchit negen tenger elch teermiin
asar tom chuluu shig chuluut avch tengis uruu chuluudangaa — Aguu hot
Vavilon iinhuu hucheer doosh hayagdana. Tegeed hoishid oldohgui. 22
Bosoo yatgachid, hogjimchid, bishguurchid, bureechdiin egshig ayalguu
tsaashid chinii dotor sonsogdohgui. Aliv urlalyg urlasan yamar ch darhan
chinii dotor tsaashid oldohgui. Teermiin chimee chinii dotor tsaashid
sonsogdohgui. 23 Denluunii gerel chinii dotor tsaashid gereltehgui. Suit
zaluu, suit busguin duu chinii dotor tsaashid sonsogdohgui. Yaagaad gevel
hudaldaachid chini delhiin aguu humuus baisan. Yaagaad gevel id shidend
chini buh undesten mehlegdsen yum. 24 Esh uzuulegchid, ariun humuusiin
bolon delhii deer alagdsan buh humuusiin tsus chinii dotroos oldson yum
gelee.

Ilchlelt 19

19:1 Uunii daraa hursan olon tumnii duu met chimee tengert garahyg bi
sonsov. Ted — Hallyeluyaa! Avral, addar, huch ni bidnii Burhand baidag.
2 Yaagaad gevel Tuunii shuult unen bogood zovt. Uchir ni zavhairlaaraa
delhiig yalzruulj baisan aguu ih yanhnyg Ter shiitgev. Ter Ooriin
booluudyn tsusny oshoog tuunees avsan gelee. 3 Hoyor dahi udaagaa ted
— Hallyeluyaa! Tuunii utaa ni uyeiin uyed suunaglana gev. 4 Horin dorvon
ahlagch bolon dorvon amitan unaj, sentiind zalragch Burhand morgoj —
Amyen. Hallyeluyaa! gev. 5 Sentiinees duu garch — Tuunii buh booluud
aa, Tuunees emeegch ih, baga humuus ta nar bidnii Burhand magtaalyg

orgo gev. 6 Hursan olon tumnii duu hooloi shig, ih usny shuugian shig,
huchit ayangyn nurgeen shig duu garahyg bi sonsov. — Hallyeluyaa! Togs
huchit Ezen bidnii Burhan haanchildag. 7 Bayarlan hoorch, bayasan
tsengej, Tuund aldryg ni orgotsgooye. Uchir ni Hurgany hurim bolj, Tuunii
suit busgui ooriigoo beddev. 8 Tereer gyalalzsan, tseverhen nariin
maalingaar huvtsaslah boljee. Uchir ni terhuu nariin maalinga bol ariun
humuusiin zovt uils yum. 9 Ter nadad — "Hurgany hurimyn zoogond
urigdagsad yerooltei yee!" gej bichigtun geed — Edgeer ni Burhany unen
ugs mon gelee. 10 Namaig tenger elchid morgohoor hold ni unasand ter
nadad — Ingesnii hereggui. Bi bol chinii bolon Yesusiin gerchleltei ah
duusiin chini hamtran zutgegch bool bilee. Burhand morgo. Uchir ni
Yesusiin gerchlel bol esh uzuulegchiin suns mon gev. 11 Bi tenger
neegdseniig harlaa. Haragtun, tsagaan zusmiin mori bolon tuuniig unaj
yavaa Negen ni "Itgemjit bogood Unen" gegddeg. Ter zovt baidal dotor
shuudeg, daitdag. 12 Tuunii melmii ni galyn dol shig, terguun deer ni olon
titem baina. Ooroos ni oor hen ch medehgui ner deer ni bicheestei bailaa.
13 Ter tsusand duregdsen deel omsjee. Tuunii neriig "Burhany Ug" gedeg
ajee. 14 Tsagaan ongotei tseverhen, nariin maalingan huvtsas omsson,
tenger deh daichid tsagaan zusmiin morid unan Tuuniig dagaj baiv. 15
Tuunii amnaas ni hurts selem tsuhuih agaad tuugeer Ter undestnuudiig
ustgah yum. Ter undestnuudiig tomor tayagaar zahirah bolno. Tereer Togs
huchit Burhany dogshin uur hilengiin darsan shahuurgyg shahna. 16 Ter
deel bolon guyan deeree "Haadyn Haan,ezdiin Ezen" gej bichsen nertei
ajee. 17 Naran deer negen tenger elchiin zogsoj baihyg bi harav. Ter
changa duugaar hashhiran tengeriin dunduur nisej bui buh shuvuudad —
Irtsgee. Burhany ih zoogon deer chuulagtun. 18 Ingesneer ta nar haadyn
mah, myangatyn darga naryn mah, huchit ersiin mah, morid bolood
moritonguudyn mahyg, erh choloot humuus ba boolchuudyn, ih baga buh
humuusiin mahyg ideh yum hemeen helev. 19 Mori unasan Tuunii esreg
bolon daichdynh ni esreg daitahaar tsuglasan araatan bolood gazryn haad,
tednii daichdyg bi harav. 20 Onooh araatan bolood tuuntei hamt huuramch
esh uzuulegch barigdav. Ene huuramch esh uzuulegch ni araatny omno
temdguudiig uildseneeree araatny temdgiig huleen avsan humuus bolon

araatny horogt morgoson humuusiig mehelsen yum. Ter hoyoryg amidaar
ni shataj bui huhertei galt nuurt hayav. 21 Busad ni mori unasan Negenii
amnaas tsuhuih selmend alagdsan bogood buh shuvuud tednii mahand
tsadav.

Ilchlelt 20

20:1 Gartaa yoroolgui gunii tulhuur, asar tom ginjtei tenger elch tengerees
buuj irehiig bi harav. 2 Tereer diavol ba Satan boloh ertnii mogoi buyuu
luug bariad, tuuniig hulj, myangan jiliin tursh 3 yoroolgui gund hayajee.
Tegeed myangan jiliig ni duustal undestnuudiig tsaashid mehluulehguin
tuld tuuniig tugjeed latsdav. Uunii daraa ter aharhan hugatsaand sullagdah
yostoi aj. 4 Bi sentiinuudiig harav. Ted deer ni zalarchee. Tedend shuuh
erh ogogdson bailaa. Mon Yesusiin gerchlel bolon Burhany ugees bolj
tsaazluulsan humuusiin bolon araatand ba tuunii horogt morgoogui, duh
hiigeed gar deeree araatny temdgiig huleen avaagui humuusiin
setgeluudiig bi harav. Ted amilaad Hristtei hamt myangan jiliin tursh
haanchiljee. 5 Uhegsdees uldsen ni myangan jiliig duustal amilsangui. Ene
bol anhny amilalt yum. 6 Anhny amilaltad bagtsan hun yerooltei agaad
ariun yum. Hoyor dahi uhel tedniig zahirah yamar ch huchgui ajee. Harin
ted Burhany ba Hristiin tahilch nar boltsgooj, Tuuntei hamt myangan jiliin
tursh haanchlah bolno. 7 Myangan jil togsoh uyed Satan shorongoosoo
sullagdan, 8 delhiin dorvon ontsogt bui undestnuudiig, Gog bolon
Magogiig mehlen, tedniig daind hamtad ni tsugluulahyn tuld garch irne.
Tednii too tengisiin ergiin els shig aj. 9 Ted gazryn engeer neg tarj, ariun
humuusiin huaran, hairlagdsan hotyg buseljee. Tengerees gal buuj tedniig
zalgiv. 10 Tedniig mehelsen diavol huher buhii galt nuurt hayagdlaa. Tend
ch mon araatan bolood huuramch esh uzuulegch baigaa aj. Ted odor
shonogui uyeiin uyed tarchilna. 11 Tsagaan ongotei aguu ih sentii bolon
deer ni Zalragchiig biharav. Tuunii dur torhoos gazar, tenger zugtsan
bogood tedend baih gazar oldsongui. 12 Uhsen ih baga humuus sentiinii
omno zogsoj baihyg bi harlaa. Nomuud delgeestei baiv. Oor negen nom
delgeestei baisan bogood ter ni amiin nom yum. Uhegsed ni oorsdiin uilsiin

daguu enehuu nomd bichigdsen zuilseer shuugdev. **13** Tengis dotroo
baisan uhegsdiig gargaj ogov. Uhel ba Uhegsdiin oron oorsdiin dotorh
uhegsdiig gargaj ogov. Tednii neg bur ni uilsiinhee daguu shuugdev. **14**
Tegeed uhel ba Uhegsdiin oron galt nuurt hayagdlaa. Ene bol hoyor dahi
uhel buyuu galt nuur boloi. **15** Herev hen negnii ner amiin nomd bichigdsen
ni oldohgui bol ter hun galt nuurt hayagdsan baina.

Ilchlelt 21

21:1 Bi shine tenger, shine gazryg harlaa. Uchir ni anhny tenger, anhny
gazar ni ongoron odoj, tengis baihgui bolov. **2** Ariun hot, shine Iyerusalim
ni nohortoo ochihoor goyoson suit busgui met beltgegden Burhanaas
garch, tengerees buun irehiig bi harlaa. **3** Sentiinees changa duu garahyg bi
sonsov. — Haragtun, Burhany asar humuusiin dund baina. Ter tednii dund
nutaglah bolno. Ted Tuunii ard tumen bolj, Burhan Ooroo tednii dund baij
tednii Burhan ni bolno. **4** Ter tednii nudnees nulims buriig ni archina. Tend
tsaashid uhel baihgui bolno. Tend tsaashid gashuudah, uilah, ovdoh gej
ugui bolno. Anhny yums ongoron odloo. **5** Sentiind Zalragch — Haragtun,
Bi buh yumsyg shine bolgoj baina geed — Bichigtun, edgeer ugs itgemjit
bogood unen gev. **6** Ter nadad — Ene ni duuslaa. Bi bol Alifa ba Omyega,
Ehlel ba Togsgol. Tsangasan negend Bi amiin usny bulgaas ogno. **7**
Yalagch ni edgeer zuilsiig ovloh bogood Bi tuunii Burhan bolj, ter Minii
huu bolno. **8** Harin hulchgar, itgelgui, jigshuurt, aluurchid, zavhai humuus,
merge tologchid, shuteend morgogchid bolon buh hudalch humuusiin
huvid, tedend onogdoh huvi ni hoyor dahi uhel buyuu huher, galaar shataj
bui nuurt baina gev. **9** Suulchiin doloon gamshgaar duuren doloon ayagatai
doloon tenger elchiin neg ni ireed nadtai yariltsan — Naash ir. Bi chamd
Hurgany ehner boloh suit busguig uzuuliye gev. **10** Ter namaig surleg
ondor uulan deer Suns dotor avaachaad Burhanaas garch, tengerees buun
irj bui ariun hot Iyerusalimyg uzuullee. **11** Tuund Burhany aldar ni bailaa.
Gyalbaa ni unet chuluu met bogood talst shig tungalag has chuluu met
baiv. **12** Ter ni asar tom ondor heremtei bogood arvan hoyor haalgatai
bailaa. Haalganuud deer ni arvan hoyor tenger elch bailaa. Tedgeeriin deer

Izrailiin hovguudiin arvan hoyor ovgiin ners bichigdsen baiv. 13 Zuun tadd
ni gurvan haalga, hoid tadd ni gurvan haalga, omno tald ni gurvan haalga,
baruun tald ni gurvan haalga baih aj. 14 Hotyn herem ni arvan hoyor
suuritai agaad tedgeeriin deer Hurgany arvan hoyor elchiin arvan hoyor
ners bailaa. 15 Nadtai yarisan tenger elchid hot bolon haalganuudyg, mon
hermiig ni hemjih altan shugam baiv. 16 Hot ni dorvoljin bogood urt ni
orgonteigoo adil aj. Tenger elch hotyg shugamaaraa hemjihed urt, orgon,
ondor ni adilhan arvan hoyor myangan stadia bailaa. 17 Ter hotyn hermiig
hemjihed, hunii hemjees ba mon tenger elchiin hemjeeseer zuun dochin
dorvon pyehus bolov. 18 Hermiig has chuluugaar hiisen bogood hot ni
tungalag shil met shijir alt ajee. 19 Hotyn hermiin suuriud ni torol buriin
erdeniin chuluugaar chimeglegdjee. Ehnii suuri ni has, hoyor dahi ni
indranil, gurav dahi ni gartaam, dorov deh ni margad erdene, 20 tav dahi ni
mamagartaam, zurgaa dahi ni nal, doloo dahi ni hashig, naim dahi ni
binderiyaa, yes deh ni molor, arav dahi ni mana, arvan neg deh ni oyuu,
arvan hoyor dahi ni yagaan bolor baiv. 21 Arvan hoyor haalga ni arvan
hoyor suvd ajee. Haalga neg bur ni negen tsul suvd baisan bogood hotyn
gudamj ni tungalag shil met shijir alt baiv. 22 Bi hotod yamar ch sum
harsangui. Uchir ni Togs huchit Ezen Burhan ba Hurga bol tendhiin sum
yum. 23 Hotod deerees ni gereltuuleh nar, sar hereggui ajee. Uchir ni
Burhany tsog javhlan tuuniig gereltuulsen bogood denluu ni Hurga bailaa.
24 Undestnuud tergerleer ni alhatsgaaj, gazryn haad tiishee aldraa
avchirna. 25 Hotyn haalganuud odor hezee ch haagdahgui. Uchir ni tend
shono gej baihgui. 26 Ted undestnuudiin aldar, hundleliig tiishee avch irne.
27 Yamar ch buzar yum bolon jigshuurt zuil uilddeg bolon hudal yaridag
hen ch hezee ch tiishee orohgui. Harin zovhon Hurgany amiin nomd ners
ni bichigdsen humuus l oroh ajguu.

Ilchlelt 22

22:1 Ter nadad Burhany bolon Hurgany sentiinees garah talst met
gyalalzsan amiin usny golyg uzuulsen ni 2 gudamjnyh ni tovd baiv. Golyn
hoyor tald arvan hoyor torliin ur jims urguulan, sar bur ur jimsee

bolovsruulj bui amiin mod bailaa. Ter modny navchis ni undestnuudiig
edgeehiin tuld baiv. **3** Tend tsaashid yamar ch haraal baihgui bolno. Mon
Burhan ba Hurgany sentii tuunii dotor baij, booluud ni Tuund uilchilne. **4**
Ted Tuunii tsaraig harna. Mon Tuunii ner tednii duhan deer baih bolno. **5**
Tend tsaashid shono bolohgui. Ezen Burhan tedniig giiguuleh uchraas
tedend denluunii gerel ch, narny gerel ch hereggui bolno. Uchir ni Ezen
Burhan tedniig giiguulne. Tegeed ted uyeiin uyed haanchlah bolno. **6** Ter
nadad — Edgeer ugs ni itgemjit bogood unen. Esh uzuulegchdiin sunsnii
Burhan Ezen udahgui boloh yostoi zuilsiig Ooriin zarts nartaa uzuulehiin
tuld tenger elchee ilgeev. **7** "Haragtun, Biudahgui irne. Enehuu nomyn esh
uzuullegiin ugsiig sahigch ni yerooltei yee!" gesen gej helev. **8** Iohan, bi
bol edgeer zuilsiig uzej, sonsson negen yum. Bi uzej, sonsood edgeer
zuilsiig nadad uzuulsen tenger elchid morgohoor hold ni unav. **9** Ter nadad
— Ingesnii hereggui. Bi bol chinii bolon esh uzuulegch ah duusiin chini,
mon enehuu nomyn ugsiig sahigsdyn hamtran zutgegch bool bilee.
Burhand morgo gev. **10** Ter nadad ingej helev. — Enehuu nomyn esh
uzuullegiin ugsiig buu latsad. Uchir ni tsag oirhon baina. **11** Buruug
uilddeg negen ni buruugaa uildseer l baig. Buzar muu negen ni buzar muu
chigeeree l baig. Zovt negen ni zovt baidlaa heregjuulseer l baig. Ariun
negen ni ooriigoo ariunaar sahisaar l baig. **12** Haragtun, Bi udahgui irne.
Hun burd uildseniih ni daguu butsaan tolohiin tuld Minii shagnal Nadtai
hamt baigaa. **13** Bi bol Alifa ba Omyega, Ehen ba Etses, Ehlel ba Togsgol
mon. **14** Amiin mod uruu ochih erhtei bolohyn tuld bolon haalgaar hot
uruu orohyn tuld deelee ugaagchid ni yerooltei yee! **15** Gadna tald ni
nohod, merge tologchid, zavhai humuus, aluurchid, shuteend morgogchid
bolood hudlyg hairladag, uilddeg buhen baina. **16** Yesus Bi
chuulganuudyn toloo ta nart edgeer zuiliig gerchlehiin tuld Ooriin tenger
elchiig ilgeelee. Bi bol Davidyn Udam baUndes, gerelt uuriin tsolmon bilee
gev. **17** Suns bolon suit busgui — Ireerei gene. Sonsogch ni — Ireerei gej
heleg. Tsangasan negen ni ireg. Hussen negen ni amiin usyg unegui avag.
18 Enehuu nomyn esh uzuullegiin ugsiig sonsogch burd bi gerchilj baina.
Herev hen negen ni edgeeriin deer nemeh avaas, Burhan enehuu nomd
bichigdsen gamshguudyg tuund nemeh bolno. **19** Herev hen negen ni

enehuu esh uzuullegiin nomyn ugsees hasah avaas Burhan enehuu nomd
bichigdsen amiin modnoos bolon ariun hotoos huviig ni hasah bolno. **20**
Edgeer zuilsiig gerchlegch Ter — Tiim ee, Bi udahgui irne gej aildaj
baina. Amyen. Ireerei, Ezen Yesus ee! **21** Ezen Yesusiin niguulsel bugdtei
hamt baih boltugai. Amyen.